

ספר דור רביעי

ביאור רחב על מסכת חולין מרישא עד גמירה ואור חדש על פסקי הרמב"ם ז"ל שאינם מתאימים עם דעת יתר הראשונים טעמו ונימוקו עפ"י דרכו שדרך בהבנת המשנה והגמרה. אשר ביררתי וביארתי בעזה"ת ע"י יגיעה רבה לילה ויום כמעט רובימי חלדי, אני הקטן משה שמואל בן לאאמ"ז הגאון מו"ה אברהם גלאזנר זצ"ל, ונכד של הגאון רשבכה"ג בעל החת"ס זצ"ל, יושב על כסא הרבנות פה ק"ק קלוייזענבורג תע"א זה ארבעים וארבע שנים לטובה.

פה קלוייזענבורג תע"א, בשנת תפא"ר לפ"ק.

M. Glasner Oberrabbiner, Cluj, Rumänien

בדפוס המשובח של השותפים
ווינשטיין & פרידמאן קלוייזענבורג
בשנת תרפ"א לפ"ק

Cluj - Kolozsvár 1921
Druck von Weinstein & Friedmann

מודעה

כבר נודע בשער בת רבים, שבכל מקום שבא בספרותנו שם עכו"ם וגוי לגנאי, הכוונה עלبني עובדי אלילים שבימים הקדמונים, שלא הכירו חוק ומשפט והתגאלו בכל מיני התועבות, אבל לא חיללה על האומות הנאויריות שבזמןנו אשר אב אחד לכולנו, ושומרית דת חוק ומשפט, ואשר אנו חוסים בצלם ואנו מחויבים לדרوش שלום וטבתם כל הימים.

ספר
דור רביעי
על מסכת חולין

פרק	דף עמוד
הקדמה	ב א
פתחה	ז א
פרק הכל שוחטין	א א
פרק השוחט	מ א
פרק אלו טרפות	נ"ט א
פרק בהמה המקשה	פ"ה ב
פרק אותו ואת בנו	צ"ח ב
פרק כסוי הדם	ק"ג א
פרק גיד הנשה	ק"יב ב
פרק כל הבשר	קל"ה ב
פרק העור והרוטב	קמ"ט א
פרק הארווע והלחיים	קנ"ח א
פרק ראשית הגז	קס"ג א
פרק שלוחה הקנו	קס"ז ב

הקדמה

רש"י ז"ל, אשר עשה משה לעיני כל ישראל, ר"ל שעשה משה בכתב כדי שעניינו העדה, המה העמלים בתורה, יעניינו בה תמיד וידרשו בה עפ"י המדות שנמסרו להם, והוא ממש כמו בבראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, שבראם ומסרם לאדם "לעשות" לשכללם ולהשבחים מדור לדור, כי התורה אשר שם משה לפני בניי, נמסרה להם להשביבם ולשכללם תמיד. ואעפ"י שהتورה חותמה נתנה, ועליה אין להוסיך וממנה אין לגרוע, ואמרו חז"ל אלה מצות כתיב שאין נביא רשי לחדש דבר מעתה, כל זה אינו אלא שלא להוסיך או לגרוע אבל לפרש ולדרשה, נתנו רשות לכל ב"ד הסמוך. גם באזה הוודמי דבריה דגם שם אין בכח האדם לברווא יש מאין, רק למוג ולהתיך כחות ויסודות נפרדים ע"י המצאת הקישור הפנימי והגעלם שביניהם. הרוי דהתורה והבריאה שווין זהה ואין חילוק רק بما שהבריאה נמסרה לכל בא עולם, ותוה"ק לעם הנבחר לבני ישראל, לנו היא, לחבה ולשכללה, להגנות בה בمسירת הנפש, כדי להציג את האמור שבה, שתגלתה לנו אורות חדשות הנוגנות תונן לחינוי הרוחניים.

וז"ל הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות ממרים "ב"ד הגدول שדרשו באחת מן המדות כפי מה שנראה בעיניהם שחדין כך, ודנו דין, ועמד אחריהם ב"ד אחר לסתור אותו, הרוי זה סותר וזה כפי מה שנראה בעיניו, שנאמר אל השופט אשר יהיה בימים ההם, איך חייב ללקת אלא אחר ב"ד שבימיך" עכ"ל. ומה שמשינו בעדיות צריך ב"ד גדול בחכמה ובמנין כדי לסתור דברי הב"ד הקדום באזמנן, כתוב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ' ב', דזה דока בגזרה ותקנה, אבל לא בפירוש התורה. והקשה שם בכ"מ לפ"י דעת הרמב"ם, איך פריך שה"ס אמימרא דאמורה, ממשנה או בריתיא, עד שהוצרך לתרץ אלא אמרי כהאי תנא, ואס לאו מסיק בתיבותא, ולמה לא נאמר דעתך פלייג, כיון דרשתות נתונה לדורות האחרונים לחלוק על הראשונים, וכותב על זה וזה: "ואפשר לאמר דעתם חתימת המשנה קיימו וקבעו שזרות האחורונים לא יחלקו על הראשונים, וכן עשו בחתימת התלמוד, שמיום שנחתם לא ניתן רשות לשום אדם לחלק עליו" עכ"ל. והנה יש להעיר ע"ז,adam כן הוא כאשר כתוב הכל"מ, איך לא הזכיר גדוול ונוראה כזה, בכל הש"ס בבלי ויורשומי, דבר שהוא היסוד ההוראה שקבעו על עצם שלא לחלוק על המשנה, ואח"כ קבלו כן על הגمرا, וכל זה אין זכר ושרש לכוראה.

ומה שנראה לפ"ד בעין הרם והנשא הלאה, והוא עפ"י מה דאיתא בגיטין דף ס' ע"ב, דתנא דברי" מנין לדברים שבע"פ אי אתה רשאי לאמרם בכתב שאתה מתרצה כתוב לך את הדברים האלה, אלה אתה כותב ואי אתה כותב הלוותות וכן לעיל מני דרש ריב"ג, כתב כתוב לך את הדברים האלה, וכותב כי על פי הדברים האלה, הא כיצד, דברים שככתב اي אתה רשאי לאמרם על פה, ודברים שעלה פה اي אתה

יוצר האור ובORA החשך, יתברך וישתבח מן העולם ועד העולם, כי את זה לעומת זה עשה אלקים, כדי שיתגדר בו האדם, להבדיל ולהפריד בין האור והחשך, בין האמת והשקר. כי זה כל האדם כל זמן שהוא חי על האדמה, לרדוף ולדרוש אחר הנster והנעלם והשתוקקתו זאת היא תכליתו ותכלית המותאה למלאות נפשו במושכלות וחירות. כי מי שהשיג תאוותו ואני לו השתוקקות יותר, היוו אינס חיים, ומיו ימים שאין בהם חפא. כי עיקר החיים מהicia את כל הנברא, הוא התשוקה העצומה למה שמנוח חוצה לו וקשה להשיגו, אין אדם מת וחצי תאוותו בידו. וע"ז אמר החכם מכל אדם, שלוש הנה לא תשבענה וכי ארץ לא שבעה מים (משל לי ט"ז) וגם אמר (קהלת י' ז') וגם הנפש לא תמלא, ור"ל הנה בארציות והן במשכילות, א"א להשיג מלאה כל זמן שהאדם חי על האדמה. ואולי אלה כוונו חז"ל במדרשי שדרשו על המקרא, וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל, שנגנו לצדיקים לעתיד לבא, ר"ל שלעלום יהיה האור האמתי גנו מעוני הצדיקים, ויחקרו ידרשו להשיגו. ובזה ימצאו תעונג חיים וככל זכות קיומם, להתעלות מנצח לגבורה ולשאוף בכווסף נפש להשגה גבוהה מעל גביה בעולם העשי "אשר ברא אלקים לעשوت".

ועיין בראש"ע ז"ל שפירוש האי "לעשות" השרשים בכל המינים שונים להם כח לעשوت כדמותם. ורש"י ורמב"ן ז"ל מאנן בפירוש זה, מסתמא מושום דהכח להוליד, לא מקרי לעשות אלא לפירות ולרבות, וש"י שיק רק על דבר חדש מיסודות ישנות. (עיין רמב"ן על הקרה נעשה אדם) ולכן נדחקו בפירוש האי לעשות. ולענין נראה לקאים פירוש הרבא"ע, אבל לא קאי על התולדה הטבעית שלolid בדומה לו, אלא קאי על האדם, ופירשו שמנה שברא אלקים, יעשה האדם בשכלו חדשות להוציא הכוחות הצפוניים בבריאה לפועלות ידים. וכאשר פירוש העקרים דור דור ישבח מעשיך, שהאדם משבייח את מעשה ה' ע"י המיצאות חדשות, נפלאות שלא שערום הקודמים לו, ועל פעולה זו שפיר שיק לאמר לעשות. ומאוד יומתך לנעוץ בהโซ ההוראה בתחילתתה. כי כמו שהוא בחכמת הטבע, שהאדם בשכלו ותבונתו ממציא חדשות מן היסודות היישנות, כן הוא בחכמת תורהינו הקדושה. כי אם שמעו בישן תשמע בחדש אמרו חז"ל, וכונתם שמן התורה הישנה המכזוי' בידינו, המתגיע בה וממית עצמה עלייה, יכול להוציא חדש שלא היה עוד לעולמים, ובבחינה או אמרו ז"ל שהקב"ה הראה למשה כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדר, כי בכח היה מונח בתורה כל מה שהיה עתידי להתחדר בכל דור ודור. כי האדם לעמל יולד ולראות טוב ולשםו בעמלו, זה במה שמחדר וממציא דבר בצרבי בנ"א הגשמיים, זה במה שמוציא יקר מזולל, או מבאר כל חמירה ומגלה מצפוני התורה, רזי אלקים חיים. זה נרמזו בדברי תורה"ק, וכל היד החזקה ולכל המורה הגדול, שהוא נתינת התורה כפירוש

הקדמה

על הגורות והתקנות שאין להן אלא מקום וsheet, שנגזרו ונתקנו ע"י השתנות הענינים והאנשימים והמצבים כידוע. אלא דריש' ז"ל מיאן לפרש דתושבע"פ שנסקרה למשה בסיני בהדי תורה שבכתב, תהיה קראוה "חדשים" ולכן נדחק לפרש דמשום דברי סופרים כלול גם גוזרות ותקנות لكن מכנה לכל מה שהסופרים אומרים בשם "חדשים" זהה ודאי נדחק גדול. ועל גוף המאמר קשה מאד מה מתרץ על הקושי, וכי לא ה' מצינו ליתן לנו ספר גדול כדי החזקה של הרמב"ם, ואיך מתרוץ הקושי למשה לא נכתבו, במא שמשיב בעשות ספרים אין קץ, ועיי' בתשו"ח סיימן Katz'ב שהקשה כן, שהי' יכול ליתן לנו ספר גדול כולל כל דין התורה בכל ובפרט. ותוס' ז"ל שם בד"ה מפני מה לא נכתבו כתבו וזה': יוגם בהללו'ם לא נתנו כדי שלא ישתכחו' עכ"ל, ועל דבריהם אלו הרבה דייו נשתףך. עי' בחוי' שם ובחוט השני והוא דוחוק דמלבד ממה שזה נגד הכלל دقיל הרמב"ם ז"ל, דהllum"ס לית' ב' מחלוקת, אין להבini דבריהם,adam עלולים להיות נשכחים, ומה לא חש לשחתה הני הללמ"ס שנמסרו לו. ובחוט השני רצה לאמר, adam כל תושבע"פ ה' ניתן למשה מסיני, מחמת הרבייה השחחה נופלת בה. אבל עתה דהllum"ס מעט מעיר הוא כמו שנמן הרמב"ם ז"ל בהקדמו לזרעים, ונשלמו באיזו מהן ע"י הבאים אחריו تو אין השחחה מצוי' בהן. ובזה יש ליישב שלא יסתורו התוס' דברי עצם, ובביבמות דר' ע"ז ע"ב ד"ה הלהכה, שכתו שס כדעת הרמב"ם, דעל הללמ"ס לא מצינו חלק. ואם קבלה היא נקל. אבל בכל אלו הדוחקים לא יצאנו עדין מהובכה הגדולה כאשר יראה המעי' בתשוב' הארוכה בחוי' שם גם מה שקשה להו להטוס' למשה לא נאמר הכל בהללמ"ס, הנה הללמ"ס קיל מתשבע"פ שנדרשת ע"פ המידות דהרי אין למדין ק"ו מהלהכה, גם אין לתקן על הלהכה ועיין בטור יוז' סיון רצ"ד, דספק ערלה בחוי' מיותר מפני שהוא רק מהללמ"ס, והגס שהב"י שם השיג עלי, מצינו הרבה מהראשונים שסבירו דהllum"ס ד"ס מקרי, ורק במקומות דעיקר מפורש בקרא, ושיעורו מהלהכה לוקין. ואין רצוני כאן להאריך בהז, אלא לבאר בוגת הגמי' עירובין הנ"ל.

אבל דעת, דהנה החלוק הגדל והנגלת לעין כל שבין תורה שבכתב לתורה שבע"פ הוא כי תורה שבכתב נסקרה למשה מלאה במלה, מבראשית עד לעני כל ישראל, ותשבע"פ נמסר לו העניין, ולא המלות, ע"ז אמרו ז"ל כל הנביאים נתנבאו בכיה אמר ה' הוסיף עליהם משה שנתנבא בכה ובזה הדבר, ר"ל הנביאים לא קבלו המלות למשון לישראל אלא העניין, והם מסרו את העניין כפי הבנות בלשון עצם, וזה "כה אמר ה'", אבל משה התנבא בכה ובזה הדבר, דהינו תורה שבכתב "באה הדבר" ותשבע"פ "בכה אמר ה'", תורה שבכתב מלאה במלה כאשר קבלו, ותשבע"פ העניין בלשון עצמו, והינו דאמרי ח'לן אין שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד ר"ל אותה נבואה עצמה, כל אחד ואחד אמרה בסגנון ובלשונו המוחדת לו, ואפילו אם נקבל דברי המלבים בהקדמו לספר ירמי', שכל דברי הנביאים ע"ה דברי ה' המה, שהושמו בפיهم מללה במללה, ושינוי הסגנון רצון ה' היה, אבל בתושבע"פ פשיטא שאין לומר כי ה' מלות מסר למשה, כי המלות א"א למסור רק בכתב, וכאשר עינינו רואות באמת, דהllum"ס לא נמסר לנו רק העניינים, ומה רביינו מסר לנו מה שהבן מקבלת סיני, והנה כל עין הנמסר על פה, בטבעו מונח שינויו בהבנתו מאיש לאיש, דכל אחד מכנים בו מעט מהשגתנו והבנתו הפרטית, ועיי' ריש' כתובות נ"ז ע"א ד"ה הא קמ"ל ז"ל: "איכא למייר אלו ואלו דברי סופרים - כתוב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפ"י המידות כי על שם זה נקרא סופרים כאמור בחגיגה ט"ו ע"ב אינה שוקל אליה שביריך וועל תשבע"פ קפריך ושם אמר למה לא נכתבו ולא

רשאי לאמרם בכתב. עיון ברש' ז"ל. ז"ל: "דברים שאמרתי לך בכתב אי אתה רשאי למסרן לישראל על פה" עכ"ל וראייתי בת"ת שנטקתה בדברי ריש' ז"ל, מה זה דוקא למוסרים לישראל, והלא האיסור הוא לכל אחד לעצמו, ולדעתי נראה דcumo בסיפה, בדברים שעלה פה אי אתה רשאי לכתבן, הוא דוקא למוסרים לישראל ללימוד מהם, אבל רשאי לעצמו כדי שלא ישכח שרי, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בהקדמו ביד החזקה ז"ל שם: "ומיימות משה רבינו ועד רבינו הקדוש, לא חיבור שלמים דcumo אותו ברבים בתושבע"פ, אלא בכל דור ודור ראש' ב"ז או נביא שהי' באותו הדור, כותב לעצמו זכרון השמועות ששמע מרבותיו, והוא מלמד ע"פ ברבים וכו" עכ"ל, הרי דלעצמו היה רשאי לכתוב, כמו כן סובר ריש' ז"ל איפכא ג"כ, דרך למד ע"פ אסור בדברים שבכתב, אבל למד לעצמו רשאי, ומה שאינו רשי לכתוב שלא מן הכתב, היינו משום דכל כתיבה זהה כמלמד לאחרים מבון, והנה הטעם שלא למד אחרים ע"פ דברים שכתוב נгла לעין כל, כדי שלא יפול חילתה איזה שינוי בלשונו. אבל הטעם שלא לכתוב תושבע"פ למד אחרים נאמרו באזה סברות רבות.

ובאמת ח'ל' כבר ישבו על מדוכזה זו, דלמה נחלקה התורה לשנים, בכתב ובע"פ ולמה לא נתנה כללה בכתב. והוא בנMRI עירובין דר' כ"א ע"ב, אל' ר'ח להאי מדרבנן דהוה קאי מסדר אגדתא קמי', מי שמעיא לך' חדים גם ישנים' מהו. אל' אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות. אל' וכי תורה פעמים פעמים נתנה, אלא הלו מדברי תורה, והלו מדברי סופרים. דרש רבא מה דכתיב, יותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבהה אין קץ, בני הזהר בדברי ספרים יותר מדברי תורה, שדברי תורה יש בהם עשה ול"ת, ודברי ספרים כל העובר על דברי ספרים חיב מיתה. שמא תאמר אם יש בהם ממש, מפני מה לא נכתבו, אמר קרא עשות ספרים הרבהה אין קץ, עכ"ל הגمرا. והנה ריש' ז"ל מפרש" דברי ספרים" חדים שנתחדשו בכל דור ודור גדר וסיג. אבל תכ"ד חזר זה, דבד"ה ויתר מהמה פירש, לעיל מני כתיב דברי חכמים כדרבנן, אלו דברי תורה שנמסרו למשה ע"פ, שנחalker ברכס חכמי ישראל לאחר שנטמעת הלב ושכח, כדכתיב בסיפהDKRA נתנו מורעה אחד זה משה, וכתיב בתורי' יותר מהמה בני הזהר ממה שנitin בסיני בכתב שהיא עיקר, בני הזהר באלו שבע"פ, שום הם עיקר, אלא לכך לא נכתבו שאן קץ לעשות ספרים הרבהה בכל אלה עכ"ל. ואח"כ בד"ה עשה ול"ת עשה וכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. ספרים חיבים מיתה על כלם, כדכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. והאי קרא ודאי על הגזירות והתקנות נאמר ולא על תשבע"פ והוא פלא. ובפ"י רביינו חנאל הנדף בגלון הש"ס ווילנא ציין לברכות י"א ע"א, דאמרו לו לר' טרפון כדי היה לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה הרי דלא קאי על גזירות ותקנות רק על תשבע"פ, אשר מזה דבר אכן דר"ט חש להחמיר ולעשות כב"ש שדרשו בשכך שחייב לשוכב, ולא סמך אב"ה שדרשו שעז זמן שכיבת קאי. והדבר מוכיח מtopic הסוגי' כולה כאן דעל תשבע"פ הדברים נאמרים, דמתחלת דריש לעיל מני' חדים גם ישנים, אמרה נסת' ישראל לפני הקב"ה, רבש' ע' הרבה גירות גורתי על עצמי יותר מה שגורת עלי, וקיימות, וע"ז מביא אח"כ הא דאל' ר'ח להאי מרבנן שדרש חדש על מצות קלות שהמה דברי ספרים, ודברי ספרים - כתוב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפ"י המידות כי על שם זה נקרא ספרים כאמור בחגיגה ט"ו ע"ב אינה שוקל אליו שביריך וועל תשבע"פ קפריך ושם אמר למה לא נכתבו ולא

הקשה אם יש ממש בתושבע"פ למה לא נכתבו, ותי' משום עשות ספרים הרבה אין אך, ר"ל דהיה מוכחה בכתב לכל זמן ואמן פ"י חדש משונה מכפי שהי' פנימם, כפי צורך המקום והזמן, דמה"ט נמי קרי לתושבע"פ חדשם, כי תושבע"פ אינה אמת החלטי אלא הכספי, דרך מה שהסבירו עליו חכמי אותו הדור הוא האמת, אבל כשstorim מה שהיתה אמת עד היום, נעשה פירושם החדש אמת, כי כן נצטווינו מאותו י"ת שלא נסור מן הדבר אשר יגידו לך חכמי אותו הדור ואפיו יעקרו מה שהי' מוסכם עד עתה, וזה ג"כ הכוונה במה שאמרו אלו ואלו דברי אלקים חיים וכפרש"י שהבאתי. וממנה כאן אותו י"ת אלקים חיים, וידוע מה שאמרו המקובלים "אלקים" במטריאלי טבעי, והוא כמו חי' עולם שבברכת התורה וד"ק.

והן הן דברי הרמב"ם שהעתיקתי למלואה, דס"ל דכל ב"ד בדורו אף שאיןנו גדול מן הקדום אלא קטן ממנו, יכול לחלוק ולפרש ולדרשו הכתובים כפי הבנותם ועפ"י הכללים המוסכמים בין החכמים, שנמרו לממ"ס, כי על הללמ"ס כתוב הרמב"ם שלא מצינו חולק ואפי' ב"ד של יהושע הוה מציל חלוק על ב"ד של משה רבינו בפירוש התורה והדרשות. אמנים זאת כתוב הרמב"ם מעיקר הדין, עפ"י מה שאמרה תורה אל השופט אשר יהי' בימים החם, כدرכו של הרמב"ם ז", והיא באמת הלכתא למשיחא, שאם ב Maherah יבנה בהם"ק ושבו בניהם לבולים ותויזר עטרה לישנה, להיות תושבע"פ רק ע"פ וכי' אסור בכתב. כי זאת שיםסר פירוש התורה לחכמי דור ודור מבלי שייצרכו להשיגו על פירושי בתיאור הקדומים תלוי זהה, שתושבע"פ לא כתבה ולא נעשה לה קיים בעט ברזל, אבל מעתה אשר רבינו הקדוש וחכמי דורו יעקרו את האיסור דדברים שע"פ אסור לכתבם, פשיטה שאסור לו להлок על מה שקבעו דורות שלפנינו בכתב למען יעדמו ימים רבים, כי זאת היתה כוונת היתר הכתיבה לחסום את הדרך بعد הדורות הבאים להחולת, רק אמת הסכימית התלויה בהינתן השופט שבימי, אבל בהתיר כתיבת זו, עד שאמרו ז"ל בתמורה י"ד ע"ב, דכל הכותב הלוות כשרוף את התורה, ואמרו על היתר הכתיבה מوطב שתעקר תורה ואל תשכח תורה מישראל, - הן אמת שערו כאן ציוו התורה בקורע, אשר לפי הכלל שבידיינו אין כח ביד החכמים רק להוראת שעה ולא לדורות, אבל מצינו עוד עיין עקרית דבר מן התורה בקורע, למשל גבי עד אחד באשה שכתו התוס' ריש פרק האשפה רביה, דמשום שיש קצת טעם בדבר משום דיקי ומינסקי אין זה כעוקר דבר מן התורה, וכן בಗות שבטל שלא בפני השליך, סמכו על אפקענינו רבנן לקידשו מני', ועקרו כמו כן שמיית כספים ע"י פרזובול, וכן לא מצאו עילה להיתר כתיבת תושבע"פ, רק מכך הקרא שבקבלה, דעת לעשות לה' הפרו תורהיך, והו ראי באית ב' הפרת תורה, ולא עוד אלא דברם האゴפא דין לכטוב תושבע"פ אין אלא תושבע"פ, מדרשה דע"פ הדברים האלה כרתי את ברית (ועיין במהרש"א בח"א גיטין ס' ע"א שהקשה דלא כרא' מקרא דע"פ הדברים אין מוכח רק דאיכא גס תושבע"פ, אבל לא אסור לכתבה. וגם, כי ע"פ הדברים האלה עי"ש אך נדחק. ואני פרשתי הדברים ע"פ כתוב לך הדברים האלה עי"ש אך נדחק. ואני פרשתי הדברים ע"פ מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ם ז'יל דקדום שחבר רבנו הקדוש המשנה הי' כא"א כותב הדברים עצמוני לזכרו, אבל ברבים לא למד אלא על פה, וא"כ הכי פירושו דהאי קרא, כתוב לך הדברים שקיי' ג"כ על תושבע"פ, ורק לך לבדוק אותם שלא תשכחם, כי על פ' הדברים האלה כרתי את ברית, ולכן אסור לכתבם לרבים למד מוחן) וכעפ' קשה טובא דסכ"ס אין אלא דרשה בעמא, ולפי דעת הרמב"ם, הלא יש כח ביד ב"ד להлок על דרשה זו ג"כ,

טעמא, שהטעם מותהף לפי שניוי הדברים בשינוי מועט" עכ"ל. ומה"ט פסלו עד מפי עך, دقינו דהושמע לא ישמור המlotות רק הענן, וימסר לשליishi כפי הבנתו, ובכל ישונה העדות, וממילא עשרה שמעו דבר אחד, או רוא עניין אחד בכתב, כא"א מבין אותו בסגנון שלו כפי שכלו ודעתו, כי אין דעתות ב"א שוין.

ומעתה מי שאינו רוצה לעקם האמת, גיע להחלטה, שהיא שנסר פירוש התורה ע"פ ונארס לרכתבה, הוא כדי שלא לעשותה קיום לדורי דורות ושלא关联 לקשרו ידי חכמי דור ודור לפרש הכתובים כפי הבנותם, כי רק על אופן זה נבון נחיות התורה, כי שניוי הדרות ודעותיהם, מצבם ומעמדם הגשמי והמוסרי דורות שינוי דיניהם ודעותיהם ותיקונים. וראיתי בספר הכתב והקבלה, שטרח ג"כ למצוא טעם ומה נמסר רובי דיני התורה ע"פ, ולא עד אלא שקשה לו יותר, כי הרבה פרשיות שבתורה נשתנו מכל וכל ע"י התושבע"פ, שהוציאים מפשtotם, ולמה לא כתבה לשון מבוררת שלא תהיינה בה הבנות מתחפות, וכותב דלדעתו הוא כדי לנשות את האדם אם יקבל פירוש האמתי של חז"ל, עי"ש מה שהאריך, ובאמת איינו כדי להשיב על דברים בטלים כלו ויפה היה שתקתו מדייבורו, וכל ההתחכמות בה, איינו אלא להסיף תימה על תימה, אבל האמת הוא, שהוא חכמה נפלאה ממחמת התורה, שמסירה לחכמי כל דור ודור פירוש התורה, כדי שתהייה התורה חיה עם האומה ומתפתחת עמה, והוא היא נצחיתה, ובזה מתרפרש בטוב טעם נסח ברכבת התורה שלאחריה אשר נתן לנו תורה אמת וח"י עולם נטע בתוכנו" ועין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דמפרש "תורת אמת" היא תורה שבכתב "וחי עולם" היא תיאור התושבע"פ, ועפ"י האמור מובן הטיב, כי תורה שבכתב נקראת אמת ואמת המוחלתת שאין תוספת גרעון תופסת בה, כי אכן היא כתובה, וס"ת שחרר אותן או יתראות אחת פסולת, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקראת אמת מוחלתת, רק אמת הסכימית התלויה בהינתן השופט שבימי, אבל מהאי טעמא גופה, נקראת חי' עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החי של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקראת חי' עולם, וכדי ליתן חזוק (אויטאריטעט) להחמי התורה שבכל דור ומורה, ז"ל החינוך מצוהetz לא תסור וכו' ימין ושמאל כלומר, אפיו יהיו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי לך לחלק עליהם, אבל עשה כטעותם, טוב לשבול טעות אחת ויהי הכל מסוריהם תחת דעתם הטוב תמיד, ולא שיעשה כא"א כפי דעתו, שבזה הי' חורבן הדת וחילוק לב העם והפסד האומה למגורי וכוכו" עכ"ל, וכעין זה כתוב הרמב"זעה"ת שם וז"ל אפיו תחשוב לבבך שהם טועים והדבר פשוט בעיני כימין לשמאלי, תעשה כטעותם, ואל תאמר איךائقל החלב הגמור הזה, או איך הארוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך זהה אותי האדון המצווה את המצוות וכו', ועל מושמות דעתם נתן לי התורה אפיו יטעה" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" באיה"ד ז'יל ולכך אמר שזאת התורה מסרה ליהושע, לעשות בה כמה שירצה כשייאמר על ימין שהוא שמאלי ועל שמאלו שהוא ימין **כפי הזמן והמקום**, בכל אלו הוא שלו, לעשות בה מה שירצה, וכן מסרה לזקנים וכו' וזה אחת מהסיבות, למה לא כתבה תושבע"פ אבל נתנה לב"ד הגודל לעשות כמו שירצה" עכ"ל, הרי לך מבואר ממש"כ דעא"פ שנמסר למשה מסיני תושבע"פ, כיון שלא נמסר המlotות אלא הענן, ולא נתנו לכתב, זאת מורה שרצונו המצווה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, מען לא יבא סטירה גלויה בין החיים ובין התורה, וזה הוא מה שתירץ הש"ס על

הקדמה

להלן אצל ישמעאל אל' מה כתיב בה, אל' לא תנגע וכו'. וכאorio' יפלא הא הנ' ג' משבע מוצאות שצטו ב'ג' המ, אשר בלאה' חיבים לשרmons, ועינן מה שכתבתי בזה דבר נכוון בשביבי אש על הפסוק הנ'ל. וכעת נראה לי דנהנה ברורacial כשם, שלא לפושט העם רק לחכמים הנאוירים והישרים לבוטם דבר ה', ולכן בחכמה השיבו כי לא יכולו לקבל התורה מצד הנחו מוצאות שלשה, כי אם תמסר לחכמי האומה לדרש ולפרש בני לאוין, يولיכם רוח אומותם שלול להתיר אסורים, כמו שאמרו על ר'מ שה' יכול לטהר את השרצ' בק' טעמי, וכתיב וירושע אמר אלקים מה לך לספר חקי, ותשא ברית עלי פיך, ואתה שנתת מוסר ותשלך דברי אחיך, אם ראית גנב ותרץ עמו, עם מנאנפים חלקך (תהלים נ'), ופירים אמרו' הגאון צ"ל כונת הכתובים האלה, דיודע שהרצ'ן מkor השכל, ודעתינו של האדם משועבדים הרבה לרצונו ונטיתו, וכי שבבו להוט אחר התאותה, بكل ימצא היתר של הבל, וידמה בנפשו כי תורה הוא עשו. כי בכל ימצא האדם המתעקש, לטובות תאזו לטהר את השרצ' בק' טעמי, כמו שאמרו ז"ל בפסחים נ"ב ע"ב ומכלו גיד לו, מי שמקיל לו מגיד לו, זה שאמר' "ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חקי" דהינו לדrhoש ולפרש דברי תורה, כי זה מקרי "ספר" כמו שדרשו איה ספר שספר אוותיות שבתורה, ותשא ברית עלי פיך ר'ל ותשען על הברית שכרטני עמק, למסור התורה ביד חכמי דור ודור כדכתיב כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ביתך" ועל אותו הברית סמיכתך לדרש דרישות של דפי, הלא לא עליק ועל כי'ב היהת כונתי בבריתת הברית, כי "ויאת שנותת מוסר ותשליך דברי אחיך" מאחר שלבך נוטה אל התאותה ושנותת מוסר, ממליא תשליך את דברי לבאר אותן "אחריך" ר'ל שלא תהי הבננים נגד רצונך כי תשים אחרי עינייך" אם ראית גנב ותרץ עמו, ואם מנאנפים חלקך" כי הלא תמצא היתר גם על גנבה וניאוף פיך שלחת ברע וכו' ובבן אמר' תתן דפי" ר'ל שבבל פיך תחריב עלמות להתייר איסוריים, ובחכמי התורה האמתאים הנקראיםبني אמך, בני ובוני אומתך, בהם תנתן דפי. ומה'ט מאנו חכמי האומות לקבל את התורה, שידעו כי אצלם לא תה' משומרת ומוסיגת מדרשת של דפי, המהפקים לעלונה משפטיו ודברי אלקים חיים. אבל בני אברם יצחק וייעקב המקודשים משרשנו במדות אבותינו הקודדים, בטח ה' למסור לנו תורה הקדשה, מעיטה בכתב ורובה ע"פ, בלי פחד שנפהוך הקURAה על פיה ח'ו, וע' אנו מברכים" אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורה" שנותנה לנו במקרא" ייתן אל משה ככלתו אר' מתחלה למד משה תורה ושכחה, עד שנותנה לו במתנה. שנאמר ויתן אל משה ככלתו (נדרים לח' ע"א), ולפי האמור פירשו דמתהלה עליה במחשבה לפניינו ורובה ע"פ, על כל הדורות הכל בחללמ"ס בili' שהיה לו רשות לדרשו ולפרש ולהחדש דבר, ולכן היה שכחה, שלא היה בכחיכרונו לשמרו את הכל, אבל אה' נתנה לו במתנה, שלא מסר לו בסיני ריק המדות והכללים, וננתן לו רשות לדרשו בהם בראצנו, וזאת היה בכח זכרונו להחזיק למשמרת עולם, וכמש'כ בחוט השני הנ'ל.

וთמיה' רבתא יש לי על הרמב"ם ז"ל, ריש הלכות חובל ומזיק, אחר שביאר עין תחת עין, ע"כ פירושו ממון כתוב בהלכה ו' ז"ל: "יאעפ' שדברים אלו נראין מעניין תורה שבכתב, וככלן מפרשין הן מפי משה רבינו מהר שני, כולן הלכה למעשה הון בידינו, וכזה ראו אבותינו דנין בבי"ד של יהושע, ובבי"ד של שמואל הרמתי, ובכל בי"ד שעמדו מימיות משה רבינו עד עכשוו", עכ'ל. וקשה

כמו על שאר דרישות, ולמה הריעשו כ"כ על היתר כתיבה. - אבל הדבר מובן ע'פ' מה שכתבנו למעלה, דהאי היתר כתיבה איינו כאשר מצה או לאו שערקו, אלא ע'י היתר כתיבה עשו מתושבע"פ תורה שבכתב, דהינו שאסרו ידי הב"ד הbabים אחרים שלא לחקול על דרישות והכՐעתם, רק לפרש דבריהם, כמו שפרשין תושב"ב. ואין לנו צרכיים לדחקו של ה'כ' מ' ז'ל, דאפשר דבשעת חתימת המשנה וחתיות התלמוד קבלו עליהם שלאiba של דור שאחריהם חלוק, כי בהאי כתיבה בעצמו מונה האי קבלה, שלא לחקול על מה שקבעו בכתב גבלו הראשונים. וקרווא לה עקרת התורה, ומשלו כתבו הלכות לשופרי התורה, מפני גודל העניין המסובב מזה שנייט כח מחכמי דור ודור, לדrhoש ולפרט התורה כפי הבנותם. אבל הכרח הגדול שאצטום לצעד הכבד בתוצאותיו הלאה היה כמו שאמרו מוטב שתעתקר תורה ואל תשתחה תורה מישראל, כי הן אמרו רצון **המצעה יתברך** היה בה שחלק התורה לשתיים כתוב בעל פה, כדי שיבא רוח כל דור ודור לפעול אדים בהבנת תורה"ק ומצוותה, אבל רק רוח האומה וחכמיה השרו' על אדמתה, וחיה חי' עם שלם ומוגבל מעצמיות מכל צד, שלא נתערב בה רוח איה'כ. רק בקדושת האומה הישראלית המפתחת בארץ הקודש בטח, למסור לה תורה כדי לפרש ולדרשה כפי הבנת שופטי כל עת ועת, וזו לשמעו אליהם איפלו יאמרו על ימינו שהוא שמאן, אבל לא על אומה המפוארה בין האומות וחכמיה מועקים מעול גלות הגוף והנפש, וכל הרוחות שבאומות העולם מושבות בהם, ומימות את רוח הקודש שביהם, עד שאמרו ח'ל' כל הדר בחו'ל דומה כמו שאין לוALKI. וע"נ רmb" ריש פ' שופטים שכטב דלפי דעתו ודעות הרמב"ם ז'ל, אין חיוב כלל למנות שופטים בחו'ל, וממילא מובן דין להניח בידם כת זה שנותנה התורה להשופט שככל עת ועת. ורבנו הקדוש וחכמי דורו (ולא תורה בראשי' שבשותות ד' ע"א ד'ה וממנה לא זהה ממוקמה דמשמע מני' דהרביה אחרי רבי נתחרה המשנה. וע"ש בראש"ש מש'כ' בזה וכן הוא בראשי' ב'מ' ד' ל'ג' ע"א וממדתי משתומים) שראו התפשטות הגלויות וצרות המתרבות על האומה המימות רוחה, דאג על קיום התורה, כי מה תהא עלייה, אם לא יעשה לתושבע"פ קיום לדורות ע"י חיבור בכתב, ופחד שברבות הימים יבא בה רוח זר ומזרע לנו, רוח הזמן של האומות היישלה בנו, ותשתחה תורה אמת מישראל, וכן הסכימו לחבר תושבע"פ בכתב למסרה לישראל כתורה חתומו, כמו משה מפי הגבורה, שלא ישפט בה הונסת וגורען אלא לפרש ולאדרשה, כמו שעד אותו הזמן היו מפרשים תורה שבכתב. כי ע"י שנותנה המשנה לשישראל המכילה בקרבה כל דיני התורה בכללותיהם ופרטותיהם, א"א שיזיק להם וلتפארתם רוח הגלות העכורה, כמו שהיתה מזקת תורה שבכתב, הסובלת לטהר עפ' המדות השרצ' בק' טעמיים. ואחרי רבינו הקדוש וחבורתא קדישתא, באו רבינה ורא'ו, ואחריהם רבוטינו הראשונים הרמב"ם ובعل' השו"ע, ומצאנו כי הם צרכיים לעשיות כחותם, לבנות מבצר לטורת בית ישראל ובדרכיס שלמעלה פרשטי ע"ג נוסח ברכה ראשונה שבברכת התורה "אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורה" כי יפלא לכאורה דהוא מה שדרשו בע"ז ב' ע"ב על המקרא, ה' מסני בא וזרח משער הופיע מהר פארן. Mai בעי בשער, Mai בעי בפארן, Ar' מלמד שהחיזירה הקב"ה ל תורה על כל אומה ולשון ולא קבולה, עד שבא לישראל וקבולה. ואיך מברכין אנו שבחר בנו מכל העמים אחר שהחיזירה על כל אומה ולשון ומואנו לקובלה. - ונהנה בספרים על האי קרא, מוסיף עוד דברים לאמור, דעשוו שאל: מה כתיב בה, אל לא תרצה, אמרו לפניו כל עצמו של אותם שאביהם רוצח הוא וכו', הlek' אצל עמו ומואב, אל' מה כתיב בה, אל' לא תנאף וכו'.

דידנים ממש כמפורט בקרא, כמו קיודשי כסף אע"פ דكري ל' ד"ס עיין ריש הכלוי אישות. ובוגר הענן הלא הרמב"ם לשיטתו ס"ל דכל דרבנן אית ב' לאו דלא תסור, והא דسفיקא דרבנן לקולא, משום דכו אמרו דיהי ספק שלהם מותר, וא"כ במא שדרשו מן המודעות לגמרי עשו כדארוייתא, ויש להם לכך זה מקרה דלא תסור כמו לרמב"ג, ודעמי' דקרו דלא תסור ד"יקא על פירושי המקראות קאי. וכל מה שכתבתי בענין זה הוא רק בדרך אפשר, ואם שגיתי חלילה, ה' הטוב יכפר עבدي. ונוחור לעניינו: דעל ידי עשיית קיום לתושבע"פ בכתב אנו אומרים, דאפיו יאמרו על ימין שמאל, דאמרה תורה על אותו הדור, שהמעוט משועבד להכרעת הרוב, קאי וקיים - מיום חתימת המשנה והתלמוד וכדומה, גם מדור לאחרו, שאם דור שאחר חתימת המשנה ימצא שאבעלי המשנה טעו, וכן דור שאחר חתימת התלמוד ימצא שאבעלי התלמוד טעו, אין לנו אלא מה שהסבירו הראשונים הוו לחומרה והן לקולא, וכמש"כ החינוך דומটב לנו לשבול טעות אחת בהלכה אחת, מלסתור חילתה כל הבניון, ואפי' דבר הבניין על חמת הטבע ושאר חכמוות, אין אנו יכולים לאו מה שקבעו להלכה במשנה או בגמרה. וזה שאמרו "יל בחולין נ"ד ע"א וכי להוסיף על הטרפות יש, אין לך אלא מה שמנוח חכמים. ו"ל הרמב"ם בפ"י מהלכ' שחיטה היל' י"ב ו"ג"ו אין לנו להוסיף על הטרפות אלו כלל, שכש שאירע להבמה חיה ועוף חז' мало שמנוח חכמים הדורות הראשוניים, והסבירו עליהם בתבי דיני ישראל, אפשר שתחתי, ואפי' נודע לו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות, וכן אלו שמנוח ואמרו שהן טרפה, אע"פ שיראה מדרכי הרפואה שבידינו שמקצתן אין מיתין ואפשר שתחתי" מהן, אין לך אלא מה שמנוח חכמים דנאמר ע"פ התורה אשר יורוך" עכ"ל הזhab. ובוא וראה עד כמה רוחק דעת הרמב"ם מדעת הרשב"א בתשובה סימן צ"ח, שרצה להבהיר המציאות שנראה לעין כל, מכח קבלת ח"ל, אבל הרמב"ם דעת אחרת עמו באמרו מאחר שנטתקבל הדבר בתבי דיני ישראל, וע"י הכתוב夷 העשוי לדבר קioms לדורות, אין לנו אלא מה שאמרו גמרא דאי בדריה לה סמא חיה, דרך דחויב בעלמא ומה שאמר בגמרא גמרא דאי בדריה לה סמא חיה, דהלא גבי רוצח אלו שמנוח עפ"י אומד קאמר, והרא"י דכן הוא, דכן הוא, ונודע שמנוח הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ואין אנו משגיחים על קבלת ח"ל בטרפות דבחמה, (עיין מה שכתבתי בזה בארכיות בפתחה עיקר י"ד לפרך אלו טרפות) וכן תראה מה שפסקין בא"ח סימן שט"ז סעיף ט' דהוא כנה בשבת פטור, וכן בו"ד סימן פ"ד דמותר לאכול פירות וגבינה שהטליעו, כל זמן שלא פרשו התולעים, והני דינים נבנו על הסכמת ח"ל שבת ק"ז ע"ב, דכל אלו מעצמן קרבו ואינו פרין ורבין, והש"ס מקשה שם וכנה אינו פורה ורבה, והא אמר מר יושב הקב"ה ואון מקרני ראמים עד ביצי כנים, ונדחקו לתרץ מינא הוא דמקרי ביצי כנים באממת בזמןנו מוסכם בחמת הטבע, דליך בא"ח בili פ"ר וע"י הטלת ביצים, ומ"מ לא נסתר דינא אפילו להחמיר נגד הכרעת והסכמה חכמוני זיל, בכתמים של נדה פחות מגירים תולין במאכולת, ועיין בשו"ת מיעל צדקה דמאכולת שלנו אפילו חלק בגין רבייע אין בדומה, וצ"ל דנתקטנו הרבה, ומ"מ גם בהז"ז אנו תולין בה עע"פ שבטה מנוגף האשעה Kata'a עי"ש, ועיין במשנה יומא פ"ג ע"א ר' מתיא בן חרש אמר דמי שנשכו כלב שותה מאכליין אותו מחצר החבד שלו וחכמים אוסרים. וכתב הרמב"ם בפיהם"ש דאי הלכה כר' מתיא בן חרש אלא חכמים דסבירו דאי עוביין על המצוות אלא ברופאה בלבד, ר"ל בדברים הרופאים בטבע וכו', אבל לא בדבר שהוא רק מדרך סגולה וכו' והוא עיקר גדול עי"ש. ועיין בתוס' שבoute ט"ו ע"ב ד"ה אסור להתרפות דמשמעו דלא ס"ל סברת הרמב"ם. ולא ידעתו למה השמיטו כל

לי טובא, דמנ"ל דלא היו דני באיזו זמן מן הזמנים עין ממש, כיון דהוא ז"ל בעצם כתובDBCל דרישות ח"ל, יש כח לחלוק על ב"ד שלפנוי, הלא אין זה הלמ"ס אשר לפי דעת הרמב"ם אין חולק עליהם, אלא דח"ל דרשו כן מסברא ומחזרה תחת חבורה, כמו"כ שם הרמב"ם, ובכען זה בודאי היה כך לאיזו ב"ד באיזו זמן לחולק. אלא דלכאר' כונתו למה שהאריך בהקדמתו לערעים, הדברים שהיו נוהגים כן מימות עולם, מעולם לא נפל ספק, כמו אם פרי עץ הדר הוא אטרוג או פלפלין וכדומה אלה דפליגו מןין לנ מקרא. והגש שעל זה גופא קשה הרבהה, כמו שהאריך בתשובה ח"י הנ"ל, דמצינו הרבה פלוגות גם בכען אלו, כמו דבני בתירא שכחו אם פשת דוחה שבת, דבר שהוא של ציבור ונעשה בפומבי, ושמייא והל דפליגו בנדה מיTEMה למפרע או לא, ובפיטול זוחלי במקווה, דלשםאי לית לי' כלל, דבר הנוהג בכל יום ובכל אשה ובכל אדם בזמן שנהגו בטומאה וטהרה ור"י ס"ל דגה"ע איןנו נוהג אלא בשיל ימין כדודהה און מספר, כמו שהאריך החוי", ולא עוד אלא דגס באזון השופטים והנביים מצינו ציה, דעינו בראב"ן עה"ת פ' בחקותי, בקרא "דכל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה מות יומת" ופירשו, דביויצא להרג ואמר אחד ערכו עלי הכתוב מדבר, או שאר דרושים, אבל יפתח טעה בפסקוק זה שנדר להעלות בתו לעולה, ואמרו ז"ל דיפתח ופונח ע"י גדולתם לא רצוי לילך זה לאה, כדי להתריר נדרו ונענשו שנייהם. וכן בזוד המלך רצוי לפסלו מפני שהוא מצד אמו ממאוב ולא מואבית, וכן עד שדרשו רעש גדור על זה, עד שדרשו עמו ולא עמו נית מואב ולא מואבית, וכן עד שדרשו וח' בהם ולא שימות בהם הי' שובטים בשבת ולא עמדו על נפשם אף אם השונא בא עליהם והרגם, ומסתמא דגס בשביל חולה שיב"ס לא חילו את השבת, והם דברים הנוגנים בכל יום. אבל חוץ מכל זאת, כאן גבי עין בעין בשום אופן א"א להעמיד דעת הרמב"ם ז"ל, דהרי האי קרא בנטיגת אש הרה כתיב, ואם יהי' אסון, וננתת נפש תחת نفس, עין תחת עין וכו', והנה בנפש פליגי אי נפש ממש או ממון, ותלו בפלוגות דר"ש ורבנן, בנטיכוון להרוג את זה והרג את זה, אי פטור או חייב, ואיך יפרנס הרמב"ם פלוגות זו Adams עין עבוי, ידעו באיזו דרך דנו כל בית דין מימות משה עד עתה, למה בנפש סנהדרין ולא דנו דיני נפשות, כבש"ס סנהדרין מ"א שהארבעים שנהדרין לפני החרבן בטלו דיני נפשות, א"כ גם בעין עבוי נמי לא דנו אז, דזאת הוות ג"כ דיני נפשות, במקצת נפש כל הנפש, וגם אפשר דימות בלקיחת אבר, עין או יד או רגל, ובמלכות פליגי ר' ישמעאל ורבנן דר"י ע"א, אבל עין תחת עין דנטיכש לנפש בנפש, אי עין ממש ודאי דזוהה דוקא בב"ד של כ"ג, ובלשכת הגזית, כאשר דיני נפשות, אם לא שנאמר דמהו גופא שהיה דין אי בחבות עין יד ורגל כבממו, ש"מ דמעולם היו דני אוטו בממו, וא"כ בנפש בנפש נמי נאמר כן דדנו במנון ואייך פליגו אם חייב מיתה או לא. ולא עוד אלא דאמרין שם בהחולב פ"ד ע"א, דר"א אמר עין ממש, ופרק עין ממש ס"ד, אכן פליג על כל הני תנאי אלא דשמיין בעין דמייק ולא בדמייק, והני תנאי פליגו עליו. ואיך איפליגו אי בדמייק או בדמיזק, כיון דידעו ממעשה בתדי דינים שלפניהם, גם זאת היו צריכים לדעת אי בדמייק שמו או בדמיזק. שוב ראיית בהגהת מהר"ץ חיות ז"ל בב"ק פ"ד ע"א שמספר ג"כ דברי הרמב"ם אלו כמו שפרשתי דכוונתו, דזהו כמו הני י寥פות דפרי עץ הדר וכדומה, ומפרש דהיו דקשי עלי ר'א, איך אמר עין ממש. אבל הקשיות שהקשתי ושהקשה החוי עדיין במקומו עומדות. אלא דבלא"ה יש מבוכה גדולה בדעת הרמב"ם דكري לכל מה שנדרש ב"ג מדות ד"ס ומחלק בינם, להלמ"ס ובכמה מהם ע"כ אנו צריכים לאמר

הקדמה

קושי פלונית על התוס'. ועל הריא"ז קושי פלונית, אלא שמע מינה הם סברו כסברתי, ונראה מי נדחה מפני מי, התוס' והריא"ז או המחברים. ואם אולי יש את نفس תירוץ אחר על התוס' והריא"ז אולת סברתי אשר הסברתי, יודיעני ואודה לו, ובלבך שתרצו כי ג"כ סברא ואפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, אמנים השליליים והמצאות רובם שקר, והם המכxis פניהם האמתות וגורמים בעוליהם להחיזק בשקר בתורת ה'. כי רע בעיניהם להודות על האמת וליעזב החrifיות שלהם **וזאת המכשלה תחת י"ד החrifיפות**. ויזל הריב"ש בתשו' סימן ר' לרבנו מנחים הארוך ז"ל "אמנים תדע ותשכל כי ראוי" לכל חריף ומופלפל לשמור מaad את הדרך עץ החיים, פן בפלפולו ואגב חרופי ה' למיטים מן השירה נטפל, ומה בצע אם חריב פיפיות בידו, הרבה חיל הגודל, חריב החודרת יורדת ונוקבת עד התהום ובהרים מקדרת ותהי האמת נעדרת - הלא כל ייש וכל חוץ להעמיד תורה ביישור על מכונה ולא יכרת מעונה" עכ"ל. ומה שקשה בעיניו שהראתי שהרבר ב"ש נעלמו ממנה דברי התוס', והקשה א"כ גם המל"מ יהיו נעלמים ח"ז, ועכ"ב אמר שצרכיסים לפרש פ"י אחר בתוס'. בחיה, כי הראה לי אחד מתלמידי כי הרגיש שעיה"מ שדברי תוס' אלו נעלמו מל"מ. ותמהני על מעלהתו וכי מפני כן עקש לנו את דברי התוס' מפשוטם ח"ז, והקדושים האלה ר"ל הב"ש והמל"מ הם בעלימא דקשות וניחא להו שנוציאו شيئاות, כי شيئاות מי יבין, ולא ח"ז שייגרמו לנו לעוזה היישר ולעוקם דברי התוס' מפשוטם ואמותותם, וכן לא יעשה", עכ"ל הטהור. מתווד הדברים האלה תראה עד כמה בחליה נשפו הטהורה בהאי דרך עקלתו ש כדי לקיים דברי האחרונים נעם הדרך לפרש דברי הראשונים באופן רוחק מן השכל והפשט, ונאמר על ימין שהוא שמא.

והנה דבריו הקדושים צרייכים Katz ביאור, כי נראה כסותרין את עצמן שכabb שיקבל סברא אפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, והוא סתירה גלויה מני ובי', דסבירא היא תולדה שלילת ואם הוא דוחקה אינה סברא. ולא עוד אלא דבוסף דברי קדשו מתרעם הוא בעצמו, על הדוחק שרווח השואל להעמיס בדברי התוס' להוציא הדברים מפשיטם. אבל דעת כי לעולם הסברא השרה הייתה הגבירה שא"א להסירה ממושלתה, וכדי לקיים את הסברא שא"א להכחישה, נדחקו בלשונות הקדמוניים שהיו מורים לכאר' להיפך. כן היה תמיד מימوت המשנה ולהלאה. כן אנו רואים שעשו חכמיינו ז"ל בעלי התלמוד עם המשנה והבריתא, מאחר שלא היה להן רשות לחלוק עליהם, אם נמצא בהן סתירה למימרא דאמורא, ותירצו חסורי מחסרא וכו', או נעשה כמו שאומר וכו' ונכנסו בדוחוקים בלשונות המשנה כדי להעמיד סברתם השרה והברורה להם. וזה כוונת החת"ס במא שכabb שהדוחוקים רובם אמותיים, ר"ל הדוחוקים בלשון הראשונים שאנו דוחקים בהם, כדי להעמיד סברת האמת של האחרונים, הם לרוב אמותיים ר"ל אמת הסכמייה. אבל כל זאת אנו עושים רק במקרים שניגר עלינו הדריך רק לחלוק ולסתור הסברא, אבל כדי להעמיד דעת איזו אחרון שאין סברתו מוכחת, ורק כדי שלא נושא כתועה נכensis דעתו בעדעת הראשונים נגד משמעויות לשונם או שנחיה את הסברא השרה, ובננה גג על גג להמציא דברים שלא היו ולא נבראו, רק כדי להמתיק לשונו של חכם קדמוני כנגד זה שפק הנגן ז"ל סוללה ויפה אמר אלו هي האי אחרון בחיים עומדים לפניינו, פשיטה שאינו דוחין סברתו מכח לשון התוס' או הרשב"א, ועתה בשבל שמת ודבריו נקבעו בדףס, הרי הם מוקדשים לנו, ולא נהין לסתור אותם לא מגני ולא מסברא, אין לך שבוע הדעות יותר מהה.

הפסיקים והרמב"ם בכללם, דין זה אסור להאכיל מחרץ הכבד של כל שוטה. ועכ"פ לפי מעמד חכמת הרפואה שבעזמננו, אין זאת מדרכי הסוגולה כמו שדים מהרמב"ם, אלא רפואה בטבע CIDOU מחד הפסיכיסטים, ועוד מלפנים מון האימפרובו של הילדים ננד הבלתי טבעי. ועיין רמב"ן עה"ת פ' חקת על הפסוק ויעש משה נשח חשת שכוי, כי הוא מדרכי התורה שכל מעשה נס בתוך נס תסיר הנזק במזיק ותרפא החולי במחלה וכו' עי"ש. ובאמת הוא מדרכי הרפואה לרפאות חולין הארץ בארכס עצמו. הן אמת כי הסכמת חכמי הטבע ג"כ אינה אמת מוחלטת, ואפשר יעמוד דור יותר מושכל ויסטור כל בניין הקודמים, אבל גם זאת אמת, כי אם לא היה הסקמת חכמי התלמוד ע"ה מכרחות אחרות אוננו, הינו דינן על פי מעמד החכמה במקומות ובזמן ההוא, כמו שהראתי דינו דיננו רוצח עפ"י אומד הרופאים שככל זמן וזמן. ואם יאמרו שלמה זו אין תרופה, נהרוג את הרוצח, ולא נאמר להם, גמירי די בדרי לי' סמא, שאין אנו מכירים אותו עתה כי ע"ז נאמר ואל השופט אשר יהי' בימים ההם וכן פשיטה דאם חז"ל היו עומדים אז על מעמד חכמת הטבע דהוים, לידע שככל בע"ח פרה ורבה, לא היו מתיירין להרג כנה בשבת ולא כל גבינה מתולעת רק בשביב שדורות הקודמים להם היו סוברים שהני בע"ח מניינו קגביל' ונתנו מעצם כמש"כ הרמב"ם ז"ל, דב"ד מותר לסתור דברי ב"ד הקודמים בזמן אפיו אינם גדול בחכמה ובמנין. ואפיו בפירוש הכתובים ומכ"ש בדברים התלילים בחכמת הטבע, דלא היו חושים לסתור דבריהם, מושם דשמא מהו הום חכמים ביוטר וידעו מה שאנו יודעים, דומה בכך, הלא על זה נאמר: ואל השופט אשר יהי' מונע יוציאם, דומה בכך, הלא על זה נאמר: ע"ב דלמה לא בימים ההם. והרי תראה דאמרו ז"ל בעירובין י"ג בדלים לא קבעו הלכה בר"מ, מושום שלא ירדו לסוף דעתו. אמנים כל זאת אפשר כל זמן שלא הייתה הקבלה והמשמעות בתוכה וחותמה בעט ברזל וצפורה שמיר, אבל מאחר שההכרח העצם הביא לידי כך לעשות לתוכה עפ"י קיום לדורות, אין לנו רשות לשנות אף כקו צל של י"ד בחכמתם והכרעתם הן מה שנגע לפירוש הכתובים, והן מה שנגע בחכמת הטבע, כי כל תורותם קודש היא לנו, ואין לו מזוזה ממנה וכמש"כ הרמב"ם בהלכות שחיטה הנ"ל.

אבל דע כי עניין זה אחורי שעברו עליינו אף שנות גלות ונודדים, המיתה בתוכנו את ההגון הישר וכח הביקור, והולדיד דרך פלפול הרחוק מדרך החכמה, כרחוק מזרחה ממערב. וכבר צוחו ע"ז רבותינו גדולי האחרונים אשר ראו בשבר בת עמנון, איך הינו לבו וקהלון עבini כל בעל דעה ישרה. ולא אביה באזה דעת המבקרים החדשניים שאין לי עסק בהם ועםهم וביהם, אבל נאמנו עלי דברי צדיק ונאמן, גדול ליהודים החדרים, עמוד ההוראה שבדור אחרון, ה"ה ק"ז בעל החת"ס צ"ל מה שכabb בעניין זה, והוא בתשובה הנדפסת בסוף חדש מס' כתובות, והוא לרבות אחד מופלפל שרצה לדוחקו לכנוס עמו בפלפולא רבה, ז"ל הטהור: "מאז שמת גדר בפניהם מבלי השב על קושי" כי אם פ"א וכו' ואלפים קושיות מתוגולדים כתבת בעו"ר בבתי מדשאות בכל יום כי לקוצר שככלנו אין אנחנו יודע עד מה וכו'. אמנים לכבודו הגדל אשובך רק על אופן שביל פלפולו, לא על העיקר. כי מה זה דרך לא: תדע מכך קושי מהבר פלוני שהוא סובר כמו דאלת"ה לא היה פלוני מקשה מיד, הימנותא קאמינא שגים מעלה ידי חובב וספרון אצלי כמו אותו שהביא ראי' מוננו, אלא שאין שכלי נוטה לקבל הסברא יאמרנה מי שיאמרנה. ואין משוא פנים בהלכה. ועתה שאלה זו יודעוני אלו הוה המחבר ההוא קיים ועובד לפני, והקשה לי קושי שלו, והייתי ממהר לצב סברתו. והבאתי לי ראי' דאל"כ תקsha

אבל אדרבא יבדקו אחריו עד מקום שידם מגעת, ובלי ספק ימצא דברים רבים שלא כונתי בהם את האמת אשר מחותה שהאדם משוחד מדבריו ומרעיוונו גס אני לא יכולתי להשמר מרשות הטיעות הפרושה לרוגלי כל אדם. אבל כך היא דרכה של תורה, זה בונה והשני בא אחריו ומברך דבריו, ומוציא הפסולת מתוך האוכל כדי למצא את האמת האהובה מכל, ואם שכלו, והשנתו, וראיותיו מכירויות אותו לסתור בנינו של ראשון, הוא סותרו ואיינו עושה שקר בנפשו ובנפש המחבר, לבנות בנין של בניון רועה הלה, גג על גג, כיizia מזיך להענין ומזיך גם להמחבר ההוא, המctrער בעולם האמת, שגרם ע"י טעותו להחזיק בשקר. וכן אמרו חז"ל במשנה פ"ה דאבות ד' מדות ביישבים לפני חכמים, ספוג ומשפך משמרת ונפה. ומהד הטובה שבכלן נפה שמוציאאת הקמה וקולות את הסלת, דהינו שمبرר את הפסולת מתוך האוכל, ועין בהקדמת ל��וטי חבר בן חיים, שהביא בשם רב החת"ס ז"ל שמקדק איך נתנים החכמים פסולת לפני תלמידיהם ע"ש מה שכתב. אבל הדבר פשוט שא"א לבר בלבד בתבון, והחכם בעצמו אינו יודע לבירר דבריו עצמו, שלא יתערב בהם פסולת מעט, וזאת היא מעשה התלמיד המשכיל. אבל יש מי שkolת הכל לקברו, כל מה שראה ולמד וקרא ואני מבחין בין טוב לרע כספוג שkolת הכל וגורע ממנו מי שkolת את הפסולת ומשליך העיקר והוא משמרת.

ועליך תכליתי שאני רוצה להציג ע"י חבירי זה הו, ללמד בני יהודה קשת, איך צרך לבקר ולהקור ולדרשו בדברי חז"ל הקדושים, כדי למצוא את האמת, כדי להבין עמוק ותובנותם, ובפרט איך צרך לדקדק בלשונות הרמב"ם ז"ל אשר לרוב הוא מפרש הסוגי דלא חכמי צraftת ז", וכן לדדק בין פרשי"ו ודרבי התוס". כי בכל מקום דפלו תמצוא שכל הסוגי מתרפרשת באופן אחר לכל חד וחד, ולאו דוקא באוטו מקום דפלו. ועיקר עבודתי הייתה באור שיטת הרמב"ם ז"ל, שלרוב פעמים נתקש פסקי מפני שרגלים אלו לפרש הסוגי עפ"י פרשי"ו ותוס' שלפנינו, ואין איש שם על לב שיש דרך אחרת בפירושה אשר בה דרך הרמב"ם. ואני משכני נפשאי בעיון אחר עיון עד שגדמה שבעה"י כונתי לאויהה הדרך, וממילא פסקי הרמב"ם מוכרים. והרבה פעמים נראה לפום רהיטא כי פסקי הרמב"ם מכונים עם פסק חכמי צraftת ז", ועי"ז נתקש פסקי מכאן למקום אחר, עד שגם ה"מ לא ידע פשר דבר, והחכמים אחרים כי אמר בכח זה בכח, ממשיכים סברות ומוציאים דין חדש, ואני הרatty כי מעיקרא אין התחלת לשום קושי", כי פסק הרמב"ם בדינא וטועמא, חלק מפסק יתר הראשונים. גם על דברי רשי ותוס' טרחתי הרבה להבינים, ולממצא תמיד סדר ומשטור בפלוגתיהם, וזה חשוב מושך על כל mseceta ויתר מקומות בש"ס.

והנה הראש יוסף והלב ארוי, שני מאורות הגודלים על מס' ז', היו לי לעיני, כי לווי שוכתי לראות דבריהם, לא הייתה בא לכמה דברים וככלים גדולים. אבל בכל זאת לא נשאתי להם פנים במקומות שמצאתם דבריהם אינם מוחוריים. וביתר האחרונים לא עסקתי בקביעות רק לפעמים, או כשותעורהטי על דבריהם מאחד החכמים או התלמידים, וכן אפשר שהמצאה שברות והערות בחבירו זה, שכבר קדמוני אחרים, ואקווא שלא יחשדי שום אדם, למתעטר בטלית שאיןו של. וכן לעומת זה האם תמצוא סתירה לדברי בספרachi האחרונים ז"ל הלא זה הדבר אשר דברתי, שאין אנו אחראין וערבאי לדברי האחرونים ז"ל, אף שלא יעלה על דעתך לחשב שהגעתי לגדותם ובקיאותם - כי אין אוכל יטעם כמו"כ הנב"י כן", ואנו אנו משועבדים להם לכבות דעתינו בחזק היד, במקומות

ועיין בנו"ק חוות סימן ל"ה, ד"ה מה שנסתפק ז"ל: "והנה אם החוי היה פסק כן, ואטו כל מה שנמצא בתשו' האחרונים נחליט להלכה, הלא חיך אוכל יטעם, ואם דבריו לא נהירן מאן משיחיה בהו", ע"ל. עוד עיון בnb"ת י"ד סימן צ"ו מה שכתב הגאון ז"ל על הגאון העצום ר' וואלף אלעסקער ז"ל וז"ל: הנה חבורו עדיין לא ראייתי אבל את המחבר הכרתי היטב, ואם כי הוה מופלג גדול ועצום בתורה ועצם התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו ובקיאותו, ועצם התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו הפוסקים והראשונים. כי אף שהיה ציס"ע וחסיד ופרש גודל היה לו לב אמרץ בגברים, ולא נשא פנים לדודו הראשוני, והוא נקל בעיניו לסתור דבריהם ולהרeros יסודותיהם, כאשר תראה אשר הוכחתיו בחבירו נוב"ק חקל או"ח סימן ל"ח, ואמנם לע"ה הוא בג"ע העליון בישיבה של מעלה, ובלי ספק הוא משתעשע שם עמהם, אף כי השיג עליהם, כי כוונתו ה"י לש"ש עכ"ל הזהב.

הרי תראה כי עוד בימי הם היו דרכי הלימוד של הגאנונים האמתאים לבורר וללבן להקור ולדרשו אחר האמת בלי שום משוא פנים. אבל מאז וע"ג נפלנו מאה ועשר מעלות אחרוני. כי אין דושר ואין מבקש, אין חוקר ואין מברך ואין סותה, רק בונה גג על גג. כי כל מה שנಡפס שחזור ע"ג לבן עליון אין להшиб, וההדרסה מצוי לכל מאן דהוא, והספרים החדשניים יציצו בעשך השדה. ואם המצא ימצא איש אחד יוצאה מן הכל הרוצה בעבר את הקוצים, ולנכש את הפסולת, הרי הוא נדו כיון מרירה, וכקוצץ בנטיעות ח"ו, וע"ג מלאה הארץ חנופה לכבות הדעת תחת יד בעלי זרווע ולשון מדברת גדלות המוכנים בכל עת להכות בשפט אפס, את כל מי שמתנגד לדעתם, וכל דאלם גבר בהנים ליחסם אדים המעליה בכל נשק האמת והשכל והסביר, תחת לסתור דבריו בראיות נכחות, ותחת להעמיד למוד גנד למוד, מחשבה מול מחשבה, ומהו מסתפקים לצאת נגדו במצח נחוצה במלשינות, רכילות לה"ר וכדומה מהאמצעים השפלים של אנשים חסרי מוסר ונעדרי דעת שלמה.

ואני הגבר נסתי בכל אלה, כי רב בו שבתי בימי חי, ותלי"ת לא מצאו בי וב"ב כל און, כי קמו בי לדפני, אבל רק מפני שדרך למודי לא יטעם לחיכם וקשה עליהם לשם הגינוי המבקר דעת שלפני בלי משוא פנים ע"כ חבו רבי לדפני חנס. ואני על כל גל וגלו נגעתי ראשית תמיד מן השומעים חרפתם ואינם מшибים, אבל בשיטות למודי עמדתי כעמדו ברזל ולא הנחתיה בשביב לילתם של אלו, ואדרבא בו מצאתי חי רוחני נוחם ונופש על כל התלאות, ותלי"ת לא יגעת לי ריק, כאשר יראה כל המיעין בצד בחבירו זה אשר אני נותן לפני החכמים השלמיים ונבוגים המבקרים האמת ולהאהבת האמת, צרך אני להחזיק טוביה להני המהרכפים, כי ע"י התנגדותם, טרחתני ויגעתי להחזק הענינים בראיות כראוי מוצקות ותלי"ת עלתה בידי. ואל יחשדי הקורא והמעיין בחבור זה, כי אדמה בנפשי שככל מקום שהשגת עיל רבותינו הקודמים לנו ז"ל כונתי האמת, כי רמות רוחא זו הוא בערות מאין כmoה, ובפרט שהוא סותר את דרכי מכל וכל. כי מה שהרבה בתני בנפשי עז להציג הוא בניי על היסוד, שככל אדם עלול לטעת, אפילו הגודל שבגדולים, שהרי משה רבנו גוף טעה במה שדן מעצמו, בשער של אהרון ואחרון העמידו על האמת. הרי אכן אדם בארץ שלא יחתיא המטרה לפעמים, ועל דא סמיכתי לבקר ולהשיג לפיה מאלתא דלא שכחיא אצל, ועל דא רצוני שיבכוו דברי גם אחר הבאותם בדףוס ואחריו שתאוסף נפשי, כאשר יעלה ברצון הבורא יתברך.

הקדמה

היי צדיקים וישראלים, תמיימי דרך, וגדלו את בניהם בעושר ובכבוד, על ברכי התורה והיראה. ובבנם אברחים בעודו בילדותו נראו בו טהרת הנפש וזך לבב, כי היה מסור בכל גופו ונפשו ומואדו ל תורה ולעבודה ולגמ"ח, עוד בימי נעורי. חוץ מהתמודתו הנפלאה הצעיר ביראת אלקים, והי לפלא בבית מדרשו של רבו הראשון הגאון האדור מה"ז בער מיקאלаш צ"ל בתהיליותו ובתפלתו שהיתה רטובה מבכי ודמעות בזויות בהמ"ד, והוא למופת לכל בני גilo. גם עוד מימי בחרותו בפ"ב נаг בטבilot, דבר שהי' אז לפלא ויוצא מן הכלל. וחוץ מיראותו ודבקותו בה' ובתורתו, הצעיר בענות רוח וטובת לב, יוצא מגדר הממצוע. תמיד בקש התחרבות עם חברים עיימים ודלים, ועשה עמם צדקה וחסד בכל עת. מנago היה לסתה בכל שנה בגדיו - חלקוק ועד בגדי העליון - לבחרים עניינים. עם חבריו אלה גם אחר חתונתו, כאשר כבר ישב על כסא רבנות בק"ק י"נק, התהלך באהבה ואחותה, זכר אותן שלא זכה לפרנסת מרווחת כמוhow, ושלח להם בכל רוגל ומנה יפה יותר מכדי יכולתו. נפשו הייתה כעפר לכל ולא היתה גנא בעינו, לשמש אורח יהי' מי שייהי, והיה תמיד מן הנעלבים ואינם עולבים.

עוד בימי בחרותו היה מנago, לרשות הפנקס כל מעשייו מידיים בימיו. בו בא לחשבון עם נפשו, בו מצא אח"כ מראה חייו הפנמיים, כי אפילו מחשבה לא טוביה רשם שמה. ואספраה מעשה שהיה כפי שמשמעותה מפי אמרו"ר צ"ל שלמד אצל רבו האחרון ק"ד בעל הכתב סופר צ"ל, והיה אז בן עשרים, נתן רבו צ"ל עיניו בו לטובה, כי היה מן הבחרים המושלמים במדעים וגם מתנהג בחסידות, ורצה רבו לתהות על קנקנו לראות אם תוכו כברו, لكن כאשר נסע בקץ לירגען על אייה שביעות, קרא לו שיש עמו, חוץ מהבחור המשמשו א"א צ"ל נתרצה בשמחת הלב, להיות בצדתו חדא עם רבו. ויהי היום וא"א יצא מן החדר שדרו בו, בעת שרבו ישן מעט אחר הצהרים ושכח לסגור את הארויז אשר בו הוה מונח הפנקס הנ"ל. וכי בבאו החדרה אחר עבר זמן מה, וימצא את רבו קורא בגליגונוטיו ויחרד חרדה גדולה, וכמעט פרחה נשמהו מבלהה. כי מובן מאליו כי שם נרשמו עניינים שונים ומחשבות שונות, כי באמונה שלמה חשב עם נפשו, ושמרים בסוד ולא הוה מראהו לשום אדם بعد כל הון וק"ז לרבו. (ובפרט שהיה כתוב בו שהוא משתוקק לישא את אחיות רבו. אשר בימים מעטים אח"כ שבקה לו חיים בעודה באביה בתוליה בת ח"י שנים). ויפול לפני רבו ויבך ומתחנן לו שלא עישה זאת לקראו הדברים. ורבו לא קם ולא עז ולא השיב לו מאומה. כאשר ראה כי קלטה אליו הרעה מארת המלך, וישב אל חדרו וחשב כי עתה יהי מוכרת לבrho מפ"ב, ונעה שם בבליה. רבו לא קם ממשיכו עד שקרוא כל הכתוב בפנקס מרישיא ועד גמリア, וכאשר החלים קרייתו יצא ויבא אל חדר הסמוך ומסר את הפנקס לידי תלמידו ונש��ו על ראשו ואמר לו זהה": "כ'ולק יפה ומום אין בז'" ומאותו שעה ואילך היה תלמידו זה איש סודו וויעץ הפנימי בכל ענייני הישיבה ושאר עניינים, וכאשר שאל אותו גיטו זקני הכהן"ג מו"ה דוד צבי ע"פ צ"ל, האם כשר הדבר עניינו شيئا בתו הבהיר אמר מורתו ר' רזיאל ע"ה לאיש זהה לאשה, השיב לו: דע כי אם היה לי בית שהגייע לפרקה לא היה בא למדה זו לשאול ממני עצה בדבר זה.

התנהגותו בעבודת ה' הייתה בהצנע לכת ובתשוכה גדולה אחר המצאות פ"א לא היה בנסיבות בפסח חזרת (סלאט) שהוא מצוה מן המובהר למרי כمبرור בשו"ע או"ח סימן תע"ג ונתן לטרי"ב הייעזרת ענדר דינר זהב بعد איזו קלחים סלאט. וכשנודע זאת לרבים ע"י המוכר, לעוז עליו בני עירו, ונצלע הרבה על

שדברינו נראה מדבריהם, וסבירותינו אמתית מסברתם. אבל אפילו אם נמצא תמצאה סתירה לחודשינו בראשונים או באיזו מאמר בש"ס שלא הרגשטי בהם, ולהם אנו משועבדים ואין בכחנו לחולק עליהם, הלא זה הדבר אשר דבר האדון החת"ס צ"לDBC כל מקום שהסבירו ושכל הישר מכricht שהוא כך, לא סבירה כרסית אלא סבירה מבוארת לכל בר דעת, אז אנו מחויבים לישב לשון הראשון ההוא או המאמר בש"ס, אפילו בדוחק, למען לא נctrיך לווז מסברתינו הישרה והאמתית, וכאשר דרכו דרכו ז' הקדמוניים צ"ל, ודוחקים כללה רובם אמותים, ר"ל אמת הסכמי.

אמנם להלכה ולמעשה, ודאי אכן לוז מדברי והסכמות הפסיקים המקובלים אצלנו מדור דורה, אף שלפי ואורנו והבנטינו יש לפפק בדבריהם אבל מ"מ מהני לנו בירור הפסק הלאה, נגד המוסכם בפסיקים לצרפו במקומות שיש עוד מקום להקל וכדומה. ובפרט נחוץ מאד לידע אצל כל דבר הוראת או"ה, אם הנדון הוא דאורייתא או דרבנן, ובדבר זה נסתם כל חזון ונתערבו הפרשיות דשמייה יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, וללבן עד מקום מותחין הדרבן, ובש"ס גופי ובראשונים תמצאה פלוגות נוראות בהזה. ועל כל זה נתמי לביב בחבירו זה, לבדר וללבן עד מקום שידי יד מה מגעת. ובתפלת המשא אסיים יהא רעווא קדם אבואה דשמייה יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, ולא אומר דבר שלא כרצונו יתברך, ובזאת אבותי הקדושים נ"ע אוכי"ר.

איתא בירושלמי פ"ו דפסחים, כל תורה שאין עמה בית אב אינה תורה, ונראה כונתו כי מלפניו זאת בישראל שرك יחוסי כהונה ולוי היו מורים לעם וכדתכיב בקררא, יورو משפטיך לעקבות ותורתך לישראל, וכתיב ושתפי כהן ישמרו דעת תורה יבקש מפיו, כי בשבט הלוי בחר ה' לחיות החכמה העלינה שופעת עליהם תמיד והמה מסוגלים מצד קדושות מקורות ותולדתם לדון ולהזרות. ועיין בתשי' חת"ס סוף חאו"ח מש"כ להגאון מהר"ץ חיוט. ואע"פ שכתר תורה וחכמה מונח לכל מי שירצה לאכאות בו, בכל זאת מצוחה לכתלה עכ"פ בכהנים ולויים, וכן נדרש על הקרא, אל הכהנים הלוויים ואל השופט אשר יהי וכו', מצוחה בכהנים הללו ואם לא ימצא בהם מי שראיין רק אז, ואל השופט. וגם זאת היה לחיזוק תושבע"פ, כי מסתמא ברא כרעה דבאה וילך בעקבות אבותוי, וכן גם אחר שגלינו מארכינו, ונוטל כתר התורה מעיל רosh הכהנים, מ"מ ראיינו שהتورה הייתה מהזרת על אכסני' שלה, דור אחר דור. ויש לדרש סמכין אל הכהנים הלוויים ואל השופט, שופט דומי' דכהנים מה הכהנים מיויחדים, אף השופט שהוא ממיוחסים شبישראל. וזה כונת הירושלמי הנ"ל דכל תורה שאין עמה בית אב, אינה תורה, וכן אמרו במדרש למה נמשלו ישראל לגפן, מה הגפן היא חיה ונשענת על עצים מותים, כך ישראל הם חיים ונשענים על המתים, (מד"ר שמות פמ"ד) וכן מדרכי מחברנו להקדמים לפרי שללים, תולדותיהם וקורותיהם למען ידע מבטן מי יצאו הדברים, ולא אשנה גם אנחנו את מנהגם, ובפרט שמצוות כיבוד או"ה לנו מוחיבים בה גם לאחר מותם, מביאתנו לידי כך, בספר מקצת שבחי אמרו"ר הגאון ר' אברחים בן אידל צ"ל שהיה ג"כ רבוי מובחק, גם למען יהי דברי אלה מדריכיו של אמרו"ר הגאון צ"ל מוצקיים וקיימים, לזכור עולם ליויצאי חלצי, בני ובנותי, חתני וכלתاي לבנייהם אחריםם, ושמרו דרך אבותם לעשות צדקה ומשפט, ולא יעדדו קריסולם מדרך התורה והמצוות, למען יטב להם ולבנייהם אחריהם.

אמו"ר צ"ל נולד בשנת תקף"ה בכפר קטן סמוך לראענברג (בסלואוקי) אביו מה"ז יקוטיאל ואמו מרת אידל ע"ה, שניהם

בני לוי. שתולים בבית ה' אלו תשב"ר, בחצרות אלקינו יפריחו, שעומדים ומשמשים בעזירה. וברא הוא כונתו דבני לוי שנטקסו מבטן בטרם נוצרו בקהל גינו מדרגה למדרגה בעלי عمل וטורח הרבה עד שנעשה גודלים בעודם עולי ימים, משא"כ מי שאינו מבני לוי אע"פ שיגעתו ומצתתי תאמיין, אבל רך אחורי גיעה שנים רבות, ורק לעת זקנותו יזכה גדולות. זה שאמר צדיק כתמר יפרח, דהיינו שמתחליל פורחומי מיד כארז לבנון ישגא, בעודו באבו יתרגדל שלו. אבל זה אינו רק בבני לוי המיעדים לכך מהרין ולידה, כי בהם תמצאה, "שתולים בבית ה' אלו תנוקות של בית ובך" אתמול ראיינו אותן בבית רבן בתור תנוקות, ולמחר בחצרות אלקינו יפרחו שעומדים ומשמשים בעזירה פורחומי מיד כארז לבנון ישגא, בעודו תבוקש מפיהם, והיינו יפרחו את אחרים. וכן מצינו בנח ואברהם. כי בנה שהי' חטר מגען צדיקים ושרים למצ ומטושלח, מתחלת ימי היו נקרא צדיק, הצדיק תמים, וכותוב ונח מצא חן בעיני ה' מציאה מצא שהוא צדקו בללא عمل וגעה, אבל אברהם שהי' בן תרכח ה' צדיק לעמוד בעשר נסיוונות עד שקראו הוא יתברך כי ירא אלקים כי בעקידה נסיוון העשيري כתיב עתה ידעת כי ירא אלקים אתה. ומה מאד יומתקוanza בהז דברי המדרש סוף פרשת נת, א"ר סימון ג' מציאות מצא הקב"ה בעולם אברהם, דוד, וישראל. אברם דכתיב ומיצאת את לבנו נאמן לפניך, דוד דכתיב מצאתי את דוד עבדי, וישראל דכתוב ענגבים במדבר מצאתי לישראל איתובין חבריו לר' סימון, הלא כתוב ונח מצא חן בעיני ה', אמר להם הוא מצא אבל הקב"ה לא מצא, עכ"ל. והכוונה מבוארת באברהם הקב"ה מצא עין מציאה הבאה בהסת הדעת כי דרשו עליו במדרשי מי יתנו טהור מטהמא, אברהם מתרח, וכן דוד שהי' אדמוני, ואמרו עליו שבן שפהח הוא ומצד אמו מואבי עד שהוחרכו להתרו לבא בקהל, ולדרושים מואבי ולא מואבית, ומיה' יכול לחשב עליו שהי' נעים זמירות ישראל, ولو המלוכה, והי' כמציאה לפני הקב"ה, וכן ישראל במדבר כי עס לויז יצא ממצרים ובعود ימים הייתה יהודה לקדשו ישאל משלחותיו, ואמרו במדרשי על והיה בשלח פרעה מי צוח ווי, פרעה צוח ווי בראשותו את העם דגים, נוסעים ביד רמה להיות מלכתה כהנים וגוי קדוש, והמשיל הדבר לבעל שדה שבו תל ומכרו בזול והליך הסיר התל וסקלה ונטעה, עד שנעשה גן הدسים, ולכן מצא הקב"ה מציאה בישראל. ופרקיך מנה דכתוב ונח מצא חן, ומתרץ לי שפיר, היא מצא כי בלי עמל זכה להיות חשוב בעיני המלך אבל הקב"ה לא מצא בו מציאה, כי מעוזד ה' להיות צדיק ונאמן מצד מה שטרחו אבותיו בשביilo.

סדר למדו של אמור"ר ז"ל ה' מס' ר"ה וימתא או סוכה באלו ותשרי, מגילה על פורים, פסחים על פסט, שבועות על חג השבעות, תענית על ת"ב וכלה עם פסקי הרא"ש ז"ל. בכל לילה קודם שעלה למיטה פרק משניות, ובכל יום שעור עיון, חז' משוו"ת הבאים לפניו מהמקשים תורה מפיו. ורבו השני הגאון העצום מהי' שלמה קהואט ז"ל, כאשר הציע לפניו איזה שאלה בפלפולא רבה בעודו ציר לימים רב בק"ק ינק תצ"ו, השיב לו בז"ל: מובטחני בך שבימיים לא כבירים תה"י מהנשאלים. - מעת שהייתי בן עשר היה לומד עמי כל עניין עמוק שבא לפניו חן בא"ה והן בטיקון עגנות, גיטין וקדושים. ואף שגעגועיו עלי היו גדולים באשר היהתי לו בן יחיד היה דרכו לעוררני משינת הילדים כמה שעות קודם קודם עלות השחר והביא לי למתיות מים לרחצה וקפאפע חם, וישבנו אח"כ למד יחיד, כל דבר בעינן גמור אפילו עניינים העמוקים והרחוקים מדעת לדיים, עד שיכלתי לפלפל אם הרבנים ות"ח שעברו דרך עירנו בשמות גיטין ותק"ע עניינים, שאין יד כל בחור משתמש בהם

שנודע הדבר.

בנסיותיו על הדרך שהי' בימים ההם לרוב בעגלה, הי' תמיד מהיר להתפלל בעשרה, אע"פ שהיה מוכרכ להתעכ卜 עי"ז שעיה או שטים, ולהוסיף לבעל העגלה כמה DINRIN על שכרו. ואך אם לא עלתה בידו אחר כל הטראה להמציא צבור להתפלל, שמה עכ"פ על שחאב לשעות מצואה. והיה רגיל לפרש בזה מאמר נפלא בברכות מ"ז ע"ב אר"ה תשעה ונראין עשרה מצטרפין, אמרי לה כי מכני ואמרי לה כי מבדרי, ופרש ז"ל בסוגות ר"ה שבא לפרש דבריו הראשוניים באור, ואמר הו ז"ל בכוכנת ר"ה שבא לפרש מטרפין, והמאמר צדיק דהשעה וארון מצטרפין. דהנה הרובה פעמים באים תשעה יחד למניין, ואם יחסר להם אחד הם מטפזרים לבקש, ולהזoor אחר העשيري, ובתוך כך בא אחד, אבל המה מפוזרים אינה ואנה עי"כ נטאפהה החביבה. ופעמים יראים להתפזר וממתינים על העשيري בחשבם שע"י שיתפרדו בתוך כך יבא אחד ולא ימצאים וילך לו אבל העשירי לא בא ונתבטל המניין, ואלו היו מוחזירים אחורי, היו מוצאים אחד להשלים המניין. שמא תאמר שלאו ולא לא יקבלו שכבר כאלו התפללו בעשרה, ע"ז קאמרו ז"ל שם דף ח' ע"ב מצטרפין, ודבר זה למדנו מן הארונו, דאמרו ז"ל ב"ה דליתא, דט' כה"ג דلوחות ושברי לוחות מונחים באורן, וילפו מזה שיזהרו בזקן ששכח תלמודו, וכל שנאנס ולא עלתה בידו חשבין לי' כאלו שעאו, וא"כ גם לגבי תפלה הצבור כל שהי' תשעה והתאמזו להשלים המניין ולא עלתה בידם, ע"י מה שלמדין מהארון מצטרף להחשב כאלו הי' שעשרה. ור"ג דלא הבין המליצה הלאו, נתקשה בדבר וכי ארונו גברא הוא, ופי' לו ר"ה דבריו דכוונתו על תשעה שנראין כעשרה, והיכי דמי, או דמכני וממתינים שעיה או שתים על העשירי ולא בא, או דמבדרי לחזור אחר העשירי עי"ז נטאפהה החביבה, כי בנתים בא אחד והלך לו, כיון שלא מצאים במקומות בכל אופן מצטרפין כאלו הי' עשרה, מרן דילפין מני' חשב לשעות מצואה ולא עשה מקבל שכבר כאלו שעשה. (ועיין Tos' שבת לב ע"ד ד"ה על שקורין לאחר"ק ארנה שכטבו ע"ג דבל דוכתני קרי לי' תיבה כמו העובר לפני התיבה, היורד לפני התיבה או"י אשכנן נמי דكري לי' ארנו כדאמר תשעה וארון מצטרפין עכ"ל. ולפי פירוש אמור"ר ז"ל, אין مكان ראי' דהכא על ארון דמשה קאי שימוש נלמד חשב לשעות מצואה וכו').

אותי בנו ייחידי כל בחותוי הרוחניים פэр עלי להדריכני ולמדני וכיים בי מצות ושננתם לבניך לדבר בס כל יכלתו, כבר ד' שנים הiliary כאשר התחיל למדני האלפה ביתא ולא רצה למסור דבר זה למלמדי בית הספר החדשנים מטעם הדזוע. וכמה פעמים ספר לי ש캐שר הראה לי אותן שי"ן ואמר לי: ראהبني לשילך עליון אח' ר' ראשון והוא נקרהת שי"ן אמרתי לו מני ובי' ק"ז ממני שיש לי רק ראש אחד על השי"ן שיש לה ג' ר' ראשון דrzach להענין אח' ואמר לאמי ע"ה: מובטחני שבנו זה הי' גדול בשאראל, כי מי שמע מילך כבר ארבע שנים לימוד ק"ו שהוא הקיש שכלי מדעתה דעתשי. חז' ממה שלמדתי בחדר חומש רשי" וגמרה, למד הוא ג'כ' עמי, וכאשר היהתי כבן תשע כבר ישבי בין הבחרותם לשם שעורי. בחודשו מן העת היא הביא כמה פעמים קושיות ופלפולים ממני, לא פעם אחת שמעתי מאחורי הדלת אחר השעור באמור לאמי ע"ה "אשר يولדי" רגיל ה' לאמר לי שלא יהיה לבי גס עלי על שמי מצליח בלמידה, ואמר: דע כי אבותיך כבשו לפניך הדריך והמה טרכו ויגעו בעבורך והتورה מחזורת על אכשניה שלה ופירש בהז דברי המדרש. צדיק כתמר יפרח כארז לבנון ישגא אלו

הקדמה

ויהי מנוצח ממנה. וא"א השיב לה תמיד על תרעומותיה: אל תdagyi כי בנק זה יתבעיד בעזר הש"ת לאילנא רבא. ובעת פטירת אביו, ז"ל היהת א"מ ע"ה בת מ"ט שנים. ונשארה אלמנה ל"א שנים, ולא רצתה להנשא שנית רק לשאר אצל, בנה היידה ואצל בתה יחידתה, אחותה היקרה אשת חיל המפורסמת בצדקה מרת מרים גיטל תחיה שדרה בעדש וכעתפה, ונפטרת אמי מורתינו ע"ה ביום י' מרחשון שנת תרס"ט.

והנה מקורות חי אבותי וקורות חי, אלו הייתה כונתי לפרטן ולספרן כלו, הייתי צריך לחבר חבר גדול, אבל לא בא זה חפצתי ורק ראשית פרקים נתתי לפני הקורא כדי להודיע כי מגע גדולים אני וגונת הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתיה מורת צבי תהיה. והאחר שלש שנים ומחצה עבר ב חנוכה תרל"ח נבחרתי לרבי מה קהلتני ז"ו, למלאות מקום אבי מורי ז"ל שנפטר ביום כ"ב כסלו שנה הנ"ל בן נ"ב שנים אחורי שישב ברבנות בגין י"א שנים ופה עירינו י"ד שנים. **תנצ"ה** ואחותו יגון עלו ועכ"א.

מצד אמי אני דור רביעי מהחת"ס ז"ל. זקנתי הצדקת המפורסמת מורת הינדל ע"ה, הייתה בתו הגדולה, ואני מורת ריאל ע"ה, הייתה בכורה לאמה, ואני הייתי הראשון שבדור הרביעי החת"ס ז"ל, אמי מורתינו ע"ה הייתה בת י"ב שנים בעת פטירת החת"ס והיתה אהובה עליו ביותר, ובכלليل שבת קודש בשעת זמידת אשת חיל, תפס בידה וטיל עמה בחדרו. היא הייתה מוחכמת ביותר ומלומדת אהובה תורה בכל לבה כאשר ראתה זאת בבית אביה והיתה משגחת עליו מaad שלא אבטל זמן. והרבה פעמים הייתה קובלת על בעלה באמירה אליו: ראה אני חן בלמודך עם התלמידים והן בנסיון איןךMSGICH על בנק ייחיך כראוי. והרבה פעמים הייתה קובלת עלי לפני אמא"ר ז"ל לאמר לו: דע כי לאחר הצהרים בעת ישנת, לא למד בנק מאומה, כי על דברת Tos' אחד פלפל עם הבוחר החוזר עמו על הפשט, ובזה עברו ב' שעות יקרות, ולמה אתה נותן לו בחור שאינו יודע להסביר לו כראוי,

עד לפני שענשתי בר מצוה, עד שהגה"ק מהר"ם פאנעט ז"ל מಡש שלח לי כתוב חבר לרבר מצוה נגד רצון אמא"ר ז"ל. ודרך היה לפלפל עם הרבניים שדרשו בבית הכנסת, עד שהגה"ק ר' הל ליכטנסטיין ז"ל, בקש ממשני שלא לעשות כן עמו כי עיקר תכלית דרשו דברי מוסר ולא פלפל הלכה. וועררני למדוד בכל יום ספרי מוסר כי לא המדרש עיקר אלא המעשה. ודברי קדשו בהבת קודש עשו עלי רושם גדול.

אמו"ר ז"ל בר ברב צדקתו גזר אומר להשIANI אשה בן י"ח שנים לקיים דברי חז"ל בן שמונה עשרה לחופה ואני נולדתי ב"פ כ"א אדר ראשון תרט"ז ובשנת תרל"ד בל"ג בעומר נכנסתי לחופה עם זוגני הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתיה מורת צבי תהיה. ואחר שלש שנים ומחצה עבר ב חנוכה תרל"ח נבחרתי לרבי מה קהلتני ז"ו, למלאות מקום אבי מורי ז"ל שנפטר ביום כ"ב כסלו שנה הנ"ל בן נ"ב שנים אחורי שישב ברבנות בגין י"א שנים ופה עירינו י"ד שנים. **תנצ"ה** ואחותו יגון עלו ועכ"א.

מצד אמי אני דור רביעי מהחת"ס ז"ל. זקנתי הצדקת המפורסמת מורת הינדל ע"ה, הייתה בתו הגדולה, ואני מורת ריאל ע"ה, הייתה בכורה לאמה, ואני הייתי הראשון שבדור הרביעי החת"ס ז"ל, אמי מורתינו ע"ה הייתה בת י"ב שנים בעת פטירת החת"ס והיתה אהובה עליו ביותר, ובכלليل שבת קודש בשעת זמידת אשת חיל, תפס בידה וטיל עמה בחדרו. היא הייתה מוחכמת ביותר ומלומדת אהובה תורה בכל לבה כאשר ראתה זאת בית אביה והיתה משגחת עליו מaad שלא אבטל זמן. והרבה פעמים הייתה קובלת על בעלה באמירה אליו: ראה אני חן בלמודך עם התלמידים והן בנסיון איןך MSGICH על בנק ייחיך כראוי. והרבה פעמים הייתה קובלת עלי לפני אמא"ר ז"ל לאמר לו: דע כי לאחר הצהרים בעת ישנת, לא למד בנק מאומה, כי על דברת Tos' אחד פלפל עם הבוחר החוזר עמו על הפשט, ובזה עברו ב' שעות יקרות, ולמה אתה נותן לו בחור שאינו יודע להסביר לו כראוי,

פתחה

לهمبشر נחירה כלל, ולר"ע לא איתסר להםبشر תאהה במדבר, ובפירוש האי פלוגתא, מחלוקת רשי' תוס' ורמב"ס ז"ל.

וטרם שנבוא לביאור הני שלש שיטות נברת תחהה ענן נחירה מה טיבה כי גם בזה ראיתי מבוכה גדולה.

ורשי' בפ' השוחט כ"ז ע"ב כתוב דאפיקו אי יפלין מושפך את דמו דאין שחיתה לעוף מן התורה עכ"פ נחירה בסמנים בעין, וכונתו דושפך דהכא דכתיב אחריו וכשהו בעפר ע"כ הוצאת הדם ממש קאמר, וכיון דהתורה הקפידה על הוצאת הדם, פשיטה לא שכונתה השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרון ואז بكل יrhoץ בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאר עיין חכמים.

דזוקה במקומות הסימנים יש לקיים את זאת, אבל ראיית בתוי"ט על המשנה لكمן פ"ה דהנחר והמעקר שכטב דהנחרה אינה נוגעת בסימנים כלל עיי"ש. ודבריו תמהין מאד, חדא שהוא נגד דברי רבוינו רשי' ותוס' שכטו בכמה מקומות במס' זו דהנחרה בסימנים זהה, ועוד אדם אפשר לקיים ושפך ע"י חתיכת ורידין בלי לנגע בסימנים, באופן דבעמshaה נחירה אין בה מעשה טרפה אלא הוצאתם דם הנפש, או פשיטה דאסורה היה להחנק בשיקcisים שהוא מעשה טרפה שאסורה להם במדבר, כיון שלא שיך לנחירה ומילא, דשיטה היהת אסורה להם במדבר משום דמייד שניקב הושט מעשה טרפה, והי' השחיטה בבהמה בקדשים כמו מליקה בעוף ושניות בחולין אסורים היו, דבר זו שלא נזכר בשום מקום, אלא ודאי דהנחרה ג"כ בסימנים היה, כי בלא הכרת סימני הצואר אין הדם נשפך בשפע מון הוירידין אלא דכפי הנראה נתמך התוי"ט בדברי רשי' י"ז ע"א ד"ה הנחר ש', דנחרה היינו קרוע לארכאה מנחריים עד החזה עכ"ל, دمشמעו לכארו' בלי נקובת סימנים, אבל זאת א"א, דהרי רשי' בעצמו במקומות הנ"ל לא כתוב כן, וגם על משנה זו لكمן פ"א ע"ב ד"ה הנחר והמעקר, מוסיף רשי' ז"ל "סימנים", הרי דקאי גם אגהור ומפרש דנחרה בסימנים, ובדף פ"ה ע"ב ד"ה נחרו פ"י, "חנקו" הרי דבעין סימנים בנחירה, וכן באמת דברי רשי' תמהין بما ש' דנחרה היינו קרוע לארכאה, ומה שמדיק לשון נחירה ואומר כי יסודה מנהרים, לפ"ד נהפק הוא, דנחרים מלשון נחירה שיסודה "חו"ר" והיינו נקב, ונקרווא נקי החוטם נחריים על שם שני הנקבים, ונרדף עם "דקורה" יונקירה" וכולן פירושן תחיבת הסcinן או הרומח בחזקה, והיינו דרשׁה וגיטרא, וזה הוחילוק שבין שחיטה לנחירה כי שניהם עופר במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילתן דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי' בסוגי, איך שאלש שיטות גדלות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד אחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבשו אל, ר'יש' ור'ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר'יש' סובר דפרשה זוأتא להתיירبشر תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור'ע סובר דאתא לאסורה להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליגו, דלהי"ש לא אישתר עיין מה שכתבתי שם ומצאת עונג נפש.

אית' נחוץ לפתוח שער הפתיחה לפרקים הראשונים המדברים מעין שחיטה וטרפה, באשר זכיתו לגלוות עמוקות, בפרט בשיטת הרמב"ס ז"ל, דברים שלא שעורום נושא כלו ומספרשי השיטות, ועפ"י הכללים שהוצאתי פרשתי הסוגיות אנה ואנה, עד שבכל פרטיו הענינים היתי צרייך לכפול הדברים ולהאריך יותר מדי, לכן מצאתי נכון להעמיד בראש ספרי עיקרים אחדים ולבאר כל עיקר ועיקר באריכות, ובזה הקלטי לי המלאכה בפנים החיבור שלא אצטרך רק להראות מקום לעיקרים, וכן כתבתי שער הכלול בכמה כללים השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרון ואז بكل יrhoץ בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאר עיין חכמים.

יעיקר א' השחיטה והנחרה

תוה"ק אסורה לנו האבמה"ח והטרפה והנבלה מפורש במקראי קודש, אבל לא פירשה לנו במקרא מלא איך נקשר הבשר לאכילאה, בלי לפגוע באחד מאיסורים אלו, כי הקרה דזוחחת שנאמר קודם שנכנסו לארץ אתה להתר הזביחה של בקר וצאן בריחוק מקום שהי' אסור להם במדבר מכובאר בפשטהDKRA, ואין כאן ציוו מפורשת על שחיטת חולין, אלא מכלא נשמע, וזה דבר נפלא שלא יבוא ציוו מוחלט על ההקשר בשאר לאכילאה, ולא עוד אלא כיון דהאי קרא בסוף ארבעים נאמר, ועל אחר כניסתן לאארץ, כל ארבעים שנה במדבר איך אללו בשאר - וקרא דושפך את דמו וכשהו בעפר בחיה וועף הנאמר במדבר מיד במתן תורה, שם לא נתרפש על איזה אופן ישפך הדם, ובאמת שפיכת הדם בכל מקום הוא נטילת נשמה על איזה אופן שהיה, כמו שופך דם האדם בediator זמינו ישבך הנאמר לב"ג, ואל תשפכו דם גבי יוספ, דכלול כל מיני הריגה, אלא דכאן כיון דכתוב וכשהו בעפר ע"כ שפיכת דם ממש קאמר, אלא דסכ"ס לא אייתפרש איך נשפך את הדם, גם לא דבר כאן אלא מהיה וועף, ועicker הקרה ממשום כסוי נאמר, ולא מצין אופן הקשר הבעה"ח לאכילאת אדם אלא בקדשים, דשם כתיב ושותט את בן הבקר, ולילך משם על חולין, חז' ממה דאין למدين חולין מקדשים, א"א דהא מצין מליקה בעוף קדשים, הרי דקדשים מצוות הקרבתו בכך, בהמה בשחיטה וועף במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילתן דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי' בסוגי, איך שאלש שיטות גדלות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד אחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבשו אל, ר'יש' ור'ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר'יש' סובר דפרשה זוأتא להתיירبشر תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור'ע סובר דאתא לאסורה להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליגו, דלהי"ש לא אישתר

פתחה

לרי"ש מיותר למגורי, על כן כתוב רשי"ז דבאותם מיותר הוא אלא דוורחא ذקרה למיكتب נמי אכילת בשר זביחה, או אתה לא מעת וובהת ולא גיזה ובפסה"מ כתיב או דבא לאסור חולין שנשחטו בעזה, כן כי רשי"ז ל"ב ד"ה בשער נחרה לא אישתרי כלל. זו היא דעת רשי"ש, אבל ר"ע דרש קרא דלאחר קרא דברת תאוה כתיב, כי ירחק מנק המקום וכו' וובהת מבקרך ומצאנך כאשר צויתיך, וכאמר ذקרה אתה לאסור להם בשער נחרה משנכנסו הארץ, שעד עתה הותר להם. ולדעת רשי"ז ל"פ ר"ע היית נחרה במדבר מכלל, דמדיאctrיך לצאות מעתה על האזביחת מכלל דעד השטה אישתרי להם בלי זביחה, ובמה בנחרה ומדקאמר ר"ע ذקרה דזבחת אתה לצאות על האזביחת, ולא להתייר האזביחת בחוץ מוכח דלר"ע גם עד השטה הותר להם האזביחת בחולין בחוץ ذקרה דשהוטי חוץ רך על קדשים קאי (וכן פרש"ז ל"ב בתורה בפ' שהוטי חוץDKAI אקדשים וכרכ"ע אלא דבר' ראה בקרא דבל אות נפש תأكل בשער מפרש דאתא להתייר להם בשער חולין שנאסר להם במדבר אה"כ מקריבה שלמים, ואת כרי"ש לפי שיטת רשי"ז וא"כ הוא מצוי שטרוי לב"י תורי ודו"ק).

והתוטס' הקשו על רשי"ז דכמו לר"ע דנימא לי"ז דיליף הימור נחרה במדבר מכלל מധהייה רחמנא באזביחת נשנכנסו לארץ, למה לא ניחא לי"ז דיליף אישור בשער תאוה מכלל דاشתראי בקרא בכ"י ירחיב ה' את גבולך וכו', אבל כבר כתبني,-DDOR המדבר לא ידעו ממשנה תורה עד סוף ארבעים ולא מציע ידעו לא איסור ולא היטר מן הכתובים שבפ' ראה אבל ה' מוכרכה משה רבינו לומר להם מפי הגבורה תיקון נחרה לאכול בשער, או איסור בשער תאוה, וכל מה שאמור להם משה במצווי לשם הווא תורה שכטבת. והי' מוכרכה לכתבו בד' ספרים בין שאר המצוים והפרשיות שבתורה, ולכן מה שכ' רשי"ז בר"ע דמהאי קרא דכתיב כי ירחק וובהת נפ"ל דעת השטה לא נצטו על האזביחת, ההינו אכן DIDUNIN זאת מהאי קרא אבל לדoor המדבר ה' להם מקריא אחר המתיר להם הנחרה והוא קרא דושפּק את דמו דכתיב בחיה וועף והוא נחרה ממש"כ לעיל, וליפ"ז בהמה מעוף מהקיישא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא דכתיב רשי"ז דמהאי קרא דזבחת ליל"פ ר"ע מושם ذקרה דושפּק יש למיליף להיפך נמי וכרכ"ע שפיכה שפיכה משוחטי חוץ ולומר דהאי ושפּק שחיטה קאמר או קאמר, דשהיטת חולין בברcker וצאן מקדים לפינן וועף מהקיישא להמהנה ננ"ל, ולכן הכל תלוי אה"כ מפרשין האי קרא דכי ירחק וובהת, כי ממש נוקח לפרש קרא דושפּק את דמו, וגם קרא דושחט את בן הבקר דהוא עובודה בקדשים דוקא, ותדע Adams אמר דלייא כשם קרא אחר להתייר נחרה אלא מקריא דזבחת, קsha נחרה לר"ע מנ"ל דילמא שאר הריגה, וע"כ לומר דמושפּק את דמו ליל"פ דבעינן עכ"פ נחרה ממילא דמציע ליליף נמי דסגי בנחרה, וכמו למ"ד דין שחיטה לעוף מן התורה דיליף מהאי קרא דבשפיכה בעלמא סגי, וליפ"ז בהמה מעוף בהקיישא ננ"ל.

עשא אונז' כaepernick ושמע דבר נפלא דזבחחים דק"ז ע"א פлаг נמי רשי"ש ור"ע, בדינא דשהוטי חוץ בעוף מנ"ל. רשי"ז ליפ"ז איסור שחוטי חוץ בעוף מקריא Dao אשר ישחט, לרבות את העוף, ומיליקה בעוף ממוצע מקריא דזה הדבר, ור"ע איסור דשהוטי חוץ בעוף יליף מקריא DDIM שפּק, ומיליקת בעוף ממוצע מקריא Dao אשר ישחט, לאפוקי מליקה, והנה כפי שרגלים לפרש פלוגותות כללה, זה למד מפסק זה וזה מאחר בלי שום הכרח פנימי ואין סדר, ופה תראה כי דברי רבותינו זל' בדרשותיהם עמקים וכrai מוצקים, דרי"ש דס"ל כאן דלא אשתרי להם נחרה במדבר, ולא יכול לאכול רך בשחיטה, וליפ"ז שפיר מאו אשר ישחט לרבות שחוטי חוץ בעוף, כיוון דזאת הימרה הקשר שחיטה חולין בכלל, لكن בתווים

בבא סלקינו דעכ"פ נחרה נמי בסימנים והחילוק שבין שחיטה לנחרה שזו במשוכה וזה בדרסה וקרא דושפּק את דמו, כמעט כל שאר מני הרגינות אבל מורה על הכרת סימני החואר עם הורידין כדי שיצא הדם בשפע דרך שפיכה, ועתה נבוא לביאור השיטות.

שיטות רשי"ז ל, ר' ישמעהל דס"ל בשער תאוה נאסר להם במדבר, יליף זאת מקריא דשהוטי חוץ, ذקרה זה אף בחולין נאמר דאסורה התורה גם את החולין לשחוט בחוץ ולאכלו ורק כשהובה לארכנו הותרו להם לאכול בשער בהמה. ומיאן רשי"ז ל' לא אמר דרי"ש יליף איסור בשער תאוה, מדחתיר להם בשער תאוה נשנכנסו לארץ, בקרא דבל כלות נפש תאלכ בשער, אשר כן סברו התוס', דהרי האי קרא נאמר להם בסוף ארבעים קודם כנסו לארץ ממש, ומניין היה להם איסור בשער תאוה במדבר כל הארבעים, ע"כ לומר דאייסור זה אמר להם משה ע"פ, וההיתר נשנכנסו לארץ נכתבה בתורה, ואת דבר שא"א, דכל תושב"פ אינה אלא לפרש הכתוב ולא חדש איסורים או מצות, ואיך נאמר דאייסור בשער תאוה נתון להם ע"פ, הא חדא ושנית איך יבא קרא כתוב להתייר מה שנאסר ע"פ, ولكن ביחס רשי"ז מקריא מלא שבו נאסר להם בשער תאוה, והוא הקרא דאייש אשר ישחוט בחוץ וכו' דומוקי אף בחולין, ומדייף מהכא דבשער תאוה איתסר להם מוכח דלי"ש לא ה' גם במדבר רק השחיטה המכשרת את העב"ח לאכילה, ולא הנחרה קר"ע, דאי קר"ע דהנחרה היתה מכשרת במדבר, מנ"ל דבשער תאוה איתסר להם הלא רק השחיטה בחוץ נאסרה ולא הנחרה דהרי אשר ישחוט כתיב, ואפיקו מליקה בחוץ ומיעוט כאשר אביא הסוגי זבחים לפניו לkeysן, אלא ודאי דלי"ש מעולם לא הותר הנחרה אלא שחיטה בעין ויליף שחיטה בחולין, מדתכנית ושהיטת את בן הבקר בקדשים והאי שחיטה לאו עובודה היא כמליקה דבעיה, דבבבמה שחיטה כשרה בז' למקבלה ואילך מצות כהונה, וא"כ האי שחיטה משום הקשר באכילה בעין ומ"ש קדשים מהולין, וא"ת דין דרך שישמך הקרא בדבר הנהוג בכל יומם ובכל אדם שחיטת חולין, שנעד אותו ממנה דכתיב בקדשים, לק"מ דהרי לר"ש ה' איסור להם בשער תאוה ולא ה' צריך קרא מיעוד להקשר בהמת חולין, ובחייב וועף דכתיב ושפּק, וליפ"ז שפיכה שחיטה משוחטי חוץ, דומה התמס דכתיב דם שפּק והוא בשחיטה אף האי ושפּק את דמו ע"י שחיטה קאמר, וכמש"כ רשי"ז שם ד"ה פטור מלכשות דלי"ש גמר שפיכה שפיכה משוחטי חוץ, וכן הנחיר והמעקר פטור מלכשות, או דהאי ברי"תא בריש פרק השוחט דיליף מזאת תורה הבהמה והעוף, מה בהמה בשחיטה אף וועף בשחיטה ר"ש היא, דבלאי"ה אליא דרי"ש אתיא, דיליף וועף חולין מבהמה קדשים, וכן ס"ל דשהיטת דכתיב בקדשים אינו אלא תיקון נבלה וכן פרש"י שם ד"ה מה בהמה בשחיטה, יוצא מיד' נבלה דכתיב ושהיטת את בן הבקר עכ"ל. וכל הרואה יראה דרשי"ז רצה להטעים איך מבואר בשוחט דכתיב בקדשים, הקשר חולין דהרי חזין מליקה בעוף שאינה מכשרת בחולין. וכן הוסיף רשי"ז דהאי ושחט בבהמות קדשים ע"כ לטהר מיידי נבלה אתא דהרי אינה בכחן ולא עובודה כמליקה, ולר"ע ודאי עובודה ה' במדבר עייןbeknu בדרכנו, וכיון דיליפין מהכא דועוף בשחיטה כמו הימה הרי האי ושפּק את דמו ע"כ ע"י שחיטה קאמר ושם כתיב נמי חיה הרי דגש חיה בשחיטה, ולא הקפיד הקרא לפרש שחיטה בפירוש משום דעתך קרא על מצות כייסוי הדם אתה, וכמש"כ דלפי מה שפירותי במקומו עפר למטה ידענן מדרשין האי ושפּק את דמו דקאי על בעפר כלומר ושפּק בעפר וכשהו בעפר עי"ש דנימא דכל הקרא על מצות כייסוי אתה, וכיון לדעת רשי"ש עכ"ז קרא בד' ספרים בעי על שחיטת חולין ולא סגי לי' בקרא דבמשנה תורה דכתיב זבחת, שזה נאמר בסוף ארבעים, וא"כ האי זבחת שבמשנה תורה

הפלא ופלא, דאך אס נסתפק בדוחקים הללו על האי זבחת, איך יתיישב מה דכתיב רחמנא, "כאשר צויתיך" אצל האי זבחת דלא אתה כל להורות לך הולכות שחייבת. ולן נרא דיש לתרץ קושיות רשי"ש דלא רשי"ש האי זבחת למה לי. דלאורו יש לדון אס במדבר היו מוחיבים בכיסוי הדם בבהמה, ומחייבנו בגמרא לקמן פ"ד ע"א דאמר לי יעקב מינא לרבעא, אמרת חיה בכללה בהמה לסייענים נימא נמי בהמה בכללה חיה לכיסוי, אמר לי עלייך אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים, מה מים איינו חייב בכיסוי אף אם איינו חייב בכיסוי. וכואורה האי קרא דפ' כי ירחיב עיין בהגות מהרש"ש שם) רק על ניסתנן לארץ נאמר, וא"כ במדבר באמת הי' בהמה לעוף מהר' תני' דבבגדי' שם ביארתי בארכוה, דהאי יעקב בכללה חי' לכיסוי אלא דבבגדי' שם ביארתי בארכוה, מינאה רק לר"ש פריך דرك לדידי' אפשר לומר דהא דכתיב כי יצוד דדיבר הכתוב בהוויה, כמש"כ הרמב"ם שם בפי"ד משום דבר בר בקר וצאן נאסר להם במדבר, ולן דיבר רק מחי' ועוף, אבל לעולם אי איתרמי לי בקר וצאן בעלי מומיין, דמותר לשוחות בחוץ, הי' צריכין לכיסוי אבל לר"ע דבר בקר וצאן אישטרி להו ע"י נחירה, למה כתוב כי יצוד, אי בהמה בכללה חיה לכיסוי עיי"ש בארכות, ולפ"ז ייל דר' ישמעאל דהאי חייב בהמה בכיסוי ועכשו דיאשתרי להו בשער תואה נפטרה מכיסוי וע"ז נאמר זבחת כאשר ציויתיך בקדשים בלבד לכיסוי הדם, ה"ג מעתה גם בהמה חולין לא בעי כיסוי, והאי דרשה דעל הארץ השפכו דקאמר דרכ' דחו"י בעלמא אמר לי להאי מינאה, דהרי כמה פעמים כתיב כן ודרשין מני' כמה ענינים, דוק ותשכח.

עוד קשה דלפי שיטתה זו אויך מתפרש לר"ע האי קרא דוכי ירחק ממך המקומ, دمشע שהוא נתינת טעם למצות זבחת דלאחריו ולאיסור הנחירה, ואיך תלי זיה בריחוק מקום ועיין בלב ארי"ז'ל דקמתהמה כן, וכותב דהאי כי ירחק וכו' סימנא בעלמא היא, אז נצטו על הזביחה, ואין זה נתינת טעם, אלא דזה דוחק גדול דלא בריחוק מקום, אלא בכינוי הארץ תלוי' המזווה זביחה. ועוד קשה על שיטת רשי"ז'ל דס"ל דר"ע ילי'ף דוחק מושפך את דמו וכמו שתכתבו לעיל, מוגمرا גופה דקמiska בשלמא לר"ש היינו דתנן השוחות וכו' נוחר והמעקר פטור מלכסות אלא לר"ע אמאי פטור מלכסות, ועיין רשי"ז' דכתיב דלר"ש ניחא אפילו למ"ד השוחט את הטרפה חייב לכוסות עכ"ל, מלשון זה המשמע לכל אור' דהא דבעינן חז' ושם שחיטה כתיב עכ"ל, רשי"ז' מלהיא קושי' גופה. וקשה דהא הקושי' שחיטה בסיסוי ילי'ף ניר'יש מהאי קושי' גופה. נס לר"ע אזלא רק אי אמרין שחיטה שאינה ראו' שמה שחישה, והיינו משום דילפין שפיכה שפיך רשי"ז' נס לר"ע איכא גז"ש לחיב דוקא בשחיטה ממש כמו לר"ש, וצ"ל דס"ל לרשי"ז' דהא דילפין גז"ש דלבעי' שחיטה הוא רק לר"ש דס"ל דאונן המתיר באכילה הוא רק שחיטה, אבל לר"ע דס"ל דאונן המתיר הוא הנחירה ג'כ, א"כ האי גז"ש על הנחירה הוא דאתא וכמש"כ רשי"ז' ל"בדה אלא לר"ע, דלדיד' נחירתן זה שחיטתן כן צ"ל ע"ב, אלא דזה ניחא רק אי איכא אייזו למוד לר"ע ממקום אחר דנחירה מותרת, אז אפשר לומר דהגז"ש להכי הוא דאתא, אבל אי ליכא לר"ע למוד אחר רק מקרה דושפך ילי'ף לי' דנחירה סגי, כיון דחצינו דס"ל להגז"ש א"כ למה לא נילוף באמת גז"ש שפיכה שפיכה לחיבתו בשחיטה ממש דומאי' דשוחטי חז' וזאת בודאי אין לאמר דר"ע ילי'ף שפיכה שפיכה כיון דגס בשוחטי חז' דס' שפיך לנחירה אתה ואופ, וכמש"כ לעיל בואר האי פלוגתא דזבחים ק"ז ע"א, דבאמת הא דשביק ר"ע דרשה הפוטה דר"ש שם מאו אשר ישחט, ודרש מדם יחשב דס' שפיך, היינו דוקא כיון דידענן

ובני' הרואים להקרבה נאשרה השחיטה בחוץ, והמליקה ממועטת מקרה דזה הדבר, כיון דהמלך' אינה מתרת את החולין, והتورה לא אסורה בחוץ רק הקשר המתריר לאכילה. אבל לר"ע דס"ל דגס נחירה התירה בחולין במדבר, סברא נדולה הוא דגס בחוץ תאסר הנחירה, כי שחיטה דוקא למזה לנו. בשלמא בהמה הקפידה תורה דוקא על שחיטה, אע"ג דבחוץ גם נחירה מתרת, מושום דבקדים בעינן דוקא שחיטה ולא חיבבה תורה בחוץ רק כעין פנים, אבל בתורים וב"י דבפניהם במליקה, והוא ממועטת בחוץ וע"כ משום דבחולין אין המליקה מתרת, דכי תבר שדרה ומפרקת עכ"פ טרפה היא, אבל הנחירה בסוגיה בסוגים שפיר משרות, וכיון דרצה לאסור גם בעוף מהיכי תיתי' יקפיד על השחיטה דוקא שאינה דומיא דפני', וגם איינה מוכרתות בחוץ, ולכן דרש ר"ע מכם יחשב דס' שפיך לרבות השחיטה [ולאו דוקא שחיטה אלא ה"ה נחירה ונקט שחיטה כיון דעתה נאשרה הנחירה נקט מה דנהיג עתה, כמו דאמרין כאן בסוגיא לעין בכיסוי, וכיון דאטסר אטסר, ואע"ג דבמדבר היהת הנחירה בעי' הצעיר בעי' בכיסוי, עתה דנאשרה הנחירה בטל מצות בכיסוי ממנה, הכי נמי לעין שחוטי חז' במדבר הי' חייבין גם על הנחירה בעוף, ועכשו וכיון דאטסר אטסר ודוק'] וזה יחשב וכו', מרבה הכל אף הנחירה והיו חייבין על נחירת חז' בעוף כמו על השחיטה, וכעון שאמרו ביוםא דס"ד ע"א דוחהיתו לזכוק היינו שחיטתו לעניין או"ב, ומהם נשמע דר"ע גם באו"ב חייב הי' במדבר גם בנחירה, אע"ג דכתיב בחוץ דכתיב ור' רוק בשחוטי חז' דכתיב ואל פתח אורל מודע לא הביא, דדרשין דבעינן רואי' לפתח או"מ, בעינן שחיטה דוקא, אלא דזה לא קאי רק אבקר וצאן, ולא עופר דבמי' מליקה בפניהם, וע"כ צריך לאמר כן דר"ע נחירת עוף בחוץ חייב, דאל"כ הא ייל'ף נחירה, וכמש"כ רשי"ז' כ"ז ע"ב דשפיכה כולל עכ"פ נחירת חז' ופשיטה דס' שפיך איינו ממעט נחירה, דהא ר"ע מושפך את דמו ילי'ף נחירה, וכמש"כ רשי"ז' כ"ז ע"ב דשפיכה כולל עכ"פ נחירה, וע"כ הייתך צריך לאמר Dao שחת ממעט נחירה, וא"כ לפחות מליקה דאתאי בק"ז מנ"ל, ועוד קשה קצת לאמר דר"ע דריש מאו אשר ישחט דכתיב בראשא למעט מליקה, ומהם יחשב דכתיב מאוחר בקרה מרבה שחיטה, ור' שי' שכטב שם בזבחים Dao אשר ישחט כתיב אחר דס' יחשב, שלא בדקוק הוא, אלא ודאי דגס ר"ע ס"ל Dao אשר ישחט מרבה שחוטי חז' בעוף, אלא Dao אשר ישחט משמע לאכורה ר' שחיטה וע"ז כתוב דס' יחשב הכלל, גם הנחירה כנ"ל, וכיון דאייכא שני ריבויים ע"כ Dao אשר ישחט למעט מליקה אתאי, דלא ליתי בק"ז Dao למעט נחירה ומליקה באמת אתי' בק"ז, דס' יחשב למה לי ובא זה ולמד ע"ז דשחיטה ונחירה אסורין, ומילקה לא נאשרה, והדברים מוכרים וקיים' בעינן בס"ד.

ודע דאפילו לר"ש דמרבה, מאו אשר ישחט, שחיטה עוף בחוץ, וס"ל ג'כ דגס על חולין חייב מושום שחוטי חז' לשיטת רשי"ז' שאנו עוסקים בה, ע"כ צ"ל דאיינו חייב על עוף חולין, כי אם אמרת כן אסורת אכילת תורים וב"י במדבר מכל וכל. דבשלמא בקר וצאן נאסר להם בשער תואה, אבל הותר להם אכילתبشر ע"י הבאה לקרבן ולאכלם שלמים, אבל בעוף הא שלמים ליכא כדרשין בת"כ ריש יוקרא, ואסמן העוף עללה קרבן, עללה ולא שלמים, וזה לא מסתבר כלל לאמר, דהתורה אסורה להם אכילתبشر מבלי מצוא להם היתר באיזו אופן כموבן, וע"כ בהיתר בשער תואה לא הזכירה תורה רק בקר וצאן, ולא תורים וב"י דהני גם במדבר לא נאסרו בחוץ אלא דוקא בקדשים.

זו היא שיטת רשי"ז' ל, וקשה על דבריו ז'ל, דמש"כ דלר"ש אתה בעורה, או דאורחא בקרה למכתב זביחה גבי אכילתبشر, הוא

פתחה

ירחיב ה' את גבולך, ומוחמת זה לא תוכל להביא קרבן בכל פעם שתתוארו לאוכל בשור, ע"כ היתר בשר תאוה, אבל לר"ע גם זה לא צריך נكتب. והחת"ס נשמר מזה באמרו דלא יאכל אדם בשר אלא מתווך הרחבות גבול ולתיאבו, אבל כל המעיין בגורם שם לא מצא רק שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו, אבל הרחבות גבול לא נזכר שם, וגם הרמב"ס פ"ה מהלכות דעות הלכה י' לא הזכיר רק תנאי זה דلتיאבו, אבל אמרו שם יכול יאכלadam מן השוק ת"ל ובחות מבקרך וממצאנך יכול יאכל בקרו ת"ל מבקרך וכו' ומהذا כתוב שם הרמב"ס דלא יzion אלא כפי הצלחתו, ודין לבריא לאוכל בשר מע"ש לע"ש, ואם הוא עשיר יכול בכל יומם. אבל זאת לא נדרש מקרה דכי ירחיב ה' אלקין, אלא מקרה דזוחבת מבקרך וממצאנך, כי קרא דכי ירחיב וכו' קאי על האומה בכלל, ולא על אישוי פרטיו בני אדם, דהרי כתיב כאשר דבר לך, ולא דבר רק על האומה להבאים הארץ נושבת ולאו מעושר ההיד מדבר. ואם הינו דרישים האי כי ירחיב וכו' כדברי החת"ס זיל שהוא ג' תנאי לאכילתبشر, הוה מסתבר אמר דלא נאכל בשרגולה רק בא"י אם שלנו היא, וכאשר באמת מביא האב"ע בשם רבים אומרים בפרשׁת שחותי חוץ דאסור לאוכל בשרגולה. וכיון דאן אלין בשראה, ע"כ דלא דרשין להיות תנאי לאכילתבשר וא"כ לר"ע דק"יל כוותי גם האי כי ירחיב אין לו הבנה, והיא קושי' גדולה על שיטת רשי". ובר מן דין הלא כל רואה מראה דהאי דרשה לדראב"ע היא אסמכתה ודרבען הוא כמש"כ הרמב"ס בהלכות דעות הנ"ל, ואיך נאמר דלר"ע יכול לכדרaab"ע הוא דאתי ולכן שיטת רשי" זיל אין בידי ליישבה על כנה.

(ב) **שיטות התוס'**. ס"ל לרבותינו בעלי התוס' דהו ר' ישמעאל והן ר' עקיבא סברו דהאי קרא דשותי חוץ רק בקדשים איiri, והא דאמר ר'יש' דבר תאוה אסור להם במדבר מהאי קרא דהתיר להם עכשו שנכנסו הארץ, דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר, יליפ', דמקלע דעד השטה הוא אסור להם, וכן ר'ע דקאמר בשר נחרה הותר להם במדבר ממשאי דעתכו עתה בכנסתם הארץ על השיטה ילי', דעד עכשי הורתה הנחירה, והגס דדור המדבר לא מצי ידע הני דינים מהני קראי שנאמרו בסוף ארבעים שנה, ורק אכן יודעין זאת מדיוקא דהני קראי, ס"ל להתוס' ע"כ דלים נאמרו הדברים על פה, וממילא הן תיקון הנחירה לר"ע, והן השיטה לר"יש' ע"פ נאמרו במדבר. גם אפשר אמר דחויב שיטתה לר"יש' איליפ' מזאת תורה גם ר'ע אפשר שיטתה היכי כתיבא דמלול"מ לחוד מעולם לא נדע דין מחודש אלא פירוש הכתובים כדיוע ובפרט ללקוט עלי', ודאי דיןлокן על הלכה אלא דתוס' לשיטתייה הנה נחיהaho כי שם בד"ה ועל רוב א' בעוף דרשו בגמטריא של "כאשר" אחד בעוף ושנים ב晦מה ורובה של אחד מהם ע"י, וא"כ רבוי לא צריך להני תנאי, משום דדרש "מכasher" גם בעוף דבמי שיטתה. אבל אפשר לקבל דרשה ולדרשה גמורה, על שיטתה עוף מאן דבר שמיל', עוד זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דלא"ע קרא דבשער תאוה לכדרaab"ע אתה דדרש דף פ"ד ע"א מזה למדך תורה ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעוף החת"ס זיל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עלה, אלא דז' נדרשת מורישה דקראי דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך ואמרת אוכלה בשר, כי תאוה נפשך לאכול בשר, מזיה שמענו דלא יאכל אדם בשרגולה בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיך מנק וכו'. ומה דריש דאתה להתרו בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דלא"ע יכול קרא לכדרaab"ע הוא דאתה עצה"ק. ודבר פלא הוא שק"ז החת"ס זיל לא הרגש, כי דבריו אלו מהנה קושי' גדולה על שיטת רשי", כי איך אפשר שר"ע שהה דרוש על כל קוז וקו"ז תלי תלים של הלכות. הוכחה כאן לומר דהторה דברה מאמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישיא דקראי דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך, מיותר לר"ע. דבשלמא לר"י זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

כבר דלא"ע נחירה מותרת מאיוז קרא, אבל ללימוד זאת שם בודאי א"א, דא"כ אכן יקשה לנו מני"ל לר"ע למדרשי מהאי קרא ולאומר ע"כ דנחירה מותרת, מה הכריחו לכך לישבך דרשת פשטונה דרי"ש כדי שיוכל לומר נחירה מותרת ועוד קשה דהאי ברייתה דרבי או הכרח אחר לר"ע דנחירה מותרת ועוד קשה דהאי ברייתה דרבי המובאה דף כ"ח ע"א דכאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הושט והקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה, איך נפרשנה, דהלא הני דיניהם המה הלכות נחירה לדעת רשי" ותוס', ולא הלכות שיטתה דוקא, דגס בנחירה בעין סימנים ומסתמא בהמה דנפשיש חייתה בעין תרתי, ובעו"פ דזוטר חיוטי בחדא סגי, כי פשוטה דגס בנחירה בעין כדי להמית הבע"ח, גם קשה עוף בהאי קרא דכאשר צויתך מנ"ל, הא בקר וצאן כתיב. ורש"זיל הרגש שם בזה דכתב בד"ה ברוב אחד בעוף דלאו מקרה יליף אלא כלומר: שנצטויה על הלכות השחיטה עכ"ל, וכן פירש על האי קרא דכאשר צויתיך, בפיירשו עה"ת, דמלמד שנצטויה משה על הלכות שחיטה. אבל איך אפשר לומר לנו, הרי הגمرا מביא האי ברייתה דרבי, על הא דפרק מאן תנא דפליג על ר' אליעזר הקפער ברבי, דס"ל אין שיטתה לעופ מן התורה, דיליף היקשא צבאי ואיל לפולני המקדשין חייבם שחיטה, אבל עוף דליקא ריבוי אין לו שחיטה מן התורה, ועל זה מביא רבי הווא דפליג ודרש מכארש צויתך דגס עוף יש לו שחיטה ואיixa ציווי על עוף, ואם כן ע"כ דיש כאן לפותא גמורה על שחיטה עוף, ונראה עכ"פ מפשטות ואמתית הדברים דרבי מכארש צויתיך יליף עופ, ואיך נכלע עוף בהז. והותס' שם באמת הקשו למה לא מביא הגمرا הא דבר קפרא דלעיל דדרש למה הטיל הכתוב עוף בין בהמה לדגים וכו', וזה דהו"מ להקשות דהיה להגمرا להבאי בר קפראות'ך דר"א דשניהם דרשו מזאת תורה הבימה והעוף דשניהם צריכים שחיטה זה בשני סימנים וזה בסימנו אחד, ונתקחו עד להפליא דנימא למצוות דרבי הווא, וכפי שככבותי גם מצד הדחוק א"א לאמר כן דבלא"ה אנו צריכים להני תנאי דאל"כ עוף דבמי שחיטה היכי כתיבא דמלול"מ לחוד מעולם לא נדע דין מחודש אלא פירוש הכתובים כדיוע ובפרט ללקוט עלי', ודאי דיןлокן על הלכה אלא דתוס' לשיטתייה הנה נחיהaho כי שם בד"ה ועל רוב א' בעוף דרשו בגמטריא של "כאשר" אחד בעוף ושנים ב晦מה ורובה של אחד מהם ע"י, וא"כ רבוי לא צריך להני תנאי, משום דדרש "מכasher" גם בעוף דבמי שיטתה. אבל אפשר לקבל דרשה ולדרשה גמורה, על שיטתה עוף מאן דבר שמיל', עוד זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דלא"ע קרא דבשער תאוה לכדרaab"ע אתה דדרש דף פ"ד ע"א מזה למדך תורה ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעוף החת"ס זיל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עלה, אלא דז' נדרשת מורישה דקראי דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך ואמרת אוכלה בשר, כי תאוה נפשך לאכול בשר, מזיה שמענו דלא יאכל אדם בשרגולה בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיך מנק וכו'. ומה דריש דאתה להתרו בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דלא"ע יכול קרא לכדרaab"ע הוא דאתה עצה"ק. ודבר פלא הוא שק"ז החת"ס זיל לא הרגש, כי דבריו אלו מהנה קושי' גדולה על שיטת רשי", כי איך אפשר שר"ע שהה דרוש על כל קוז וקו"ז תלי תלים של הלכות. הוכחה כאן לומר דהتورה דברה מאמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישיא דקראי דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך, מיותר לר"ע. דבשלמא לר"י זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

אלאadam נאמר כן הכל בדינא הלכה כר"ע מhabroו, ואיך פסקינו כר"ע וקי"ל יש שחיטה לעוף מן התורה.

ופלא תראה דשם דף כ"ח ע"ב, מביא הגמרא מימרא דרי" ברכינחס דאם אין שחיטה לעוף מן התורה, מdecות ושפך מכלל בשפיכה בעלמא סגי, ופרק אי הכי חיה נמי, ומשיין דאיתיקש לבקר וצאן, ופרק הא עופ נמי איתיקש בהמה בזאת תורה הבמה והעוף, ומשיין הא כתיב ושפך וכו'. והנה כבר הריגש הפלתי והחתת' ס"ל בחדשו הא האי קרא במדבר נאמר, ואז התורה הנתרה גם בבהמה וכרכ"ע, וכמו ש' רשי"ז ל' בסוגי' דברת תאוה בד"ה אלא לכ"ע, דמה"ט פריך שם הש"ס לר"ע לבני כייסוי בנוחר, ואיך ליף מושפך אין שחיטה לעוף מה"ת, וכתו שיהם דהאי אליבא דרי"ש קאמר דלא התורה נחרה במדבר. זה פלא והפלא על הנני גאננס, הרי לא ראו דהגמרא פריך לר"ע לבני נחרה כייסוי אבל לר"יש ניחא והיינו ממש דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, וכמש"כ לעיל מקרא דזאת תורה הבמה והעוף או דילפין שפיכה שפיכה משחוות חוץ לחיב בשחיטה דוקא, כמו שנראה לאור' מלשון רש"י דף י"ז ע"א ד"ה חייב לכוסות, דלי"ש הא גז"ש גופה נמי אפשר דמורה לנ שחיטה ולא נחרה (ועיין מה שנטקשת בדברי רש"י הללו לעיל בדרכינו) הון אמרת שהתוס' כתבו שם דרכ' דיליפ' ר"מ שפיכה שפיכה משחוות תוך, מ"מ אין מקרא יוצא מידי פשוטו. וכונתם לעלענין דניליף מכח הא גז"ש דבעין דוקא שחיטה, ליכא פלוגתא ביר"ש ור"מ, גם ר"ש אפשר דיוודה לא, דהא רק מכחDDRISH אשר יאלכל, כמעט שחיטה שאינה ראוי' מכוסוי, אבל הא דלבעי שחיטה אינו ממוצע מה, וא"כ קשה על מימרא דרי" ברכ' פנחס, איך ליף מושפך למעט שחיטה, ניליף שחיטה בגז"ש משחוות חוץ, וע"ז כתבו אכן מקרא יוצא מידי פשוטו, שא"א למיליף גז"ש לעניין המפורש כאן הפכו, וזה בודאי בדור אבל זאת אינו בדור, פשוטו של מקרא אינו סובל שחיטה, אמרת הוא דגס שפיכה בעלמא ממשע לויל הגז"ש, אבל כיוון דaicא גז"ש, למה לא נאמר למוד סתום מן המפורש, כמו בכל גז"ש שבש"ס, יהיו איך שייה' ר"ש ע"כ ס"ל דיש שחיטה לעוף מה"ת דהכל היה בשחיטה במדבר, וע"כ דרי" ברכ' פנחס אליבא דרי"ע קאמר אין שחיטה לעוף דס"ל במדבר התורה נחרה ורק כשנכנסו לארץ נצטו על הזביחה בקרא דזובחת מברך ומצאנך, ושם בקר וצאן כתיב, ונתמטעו ח' ועופ.

אלא דליך' איקא הקישא דצבי ויאל לפסומר'ק, ולווער ליכא קרא, וממילא בהתריא הראשון קאי, דכתיב ושפך, בשפיכה בעלמא הייתה הללמ"ס, וכיוון דלעופ ליכא קרא לחיב, מילא דבתהתריא הראשון בושפך קאי. אלא דלי"ש קשה מאי פריך הש"ס, והוא עופ איתיקש בהמה בקרא דזאת תורה הבמה והעוף, והאי קרא במדבר נאמר, ואז גם בהמה בנחרה הייתה, והאי תנא דיליפ' שם מהאי הקישא דעופ בשחיטה ע"כ כרי"ש ס"ל, דבאמת ממש ליף ר"ש דבעין שחיטה, ואף אם נאמר כנ"ל דלי"ש מגז"ש דשפיכה שפיכה ליף, מ"מ איצטריך הקישא לאחד בעופ ושנים בהמה. ותדע מדברי רש"י גופי' דקן היא, שפרש שם בהמה בשחיטה שנאמר ושותט את בן הבקר, והוא קרא דויקרא הנאמר בקדשים, ולמה לא הביא קרא דזובחת דאייר' בחולין, אלא ודאי ממש דהאי זובחת שנכנסו לארץ נאמר להם, ואם ממש נלמד חיוב הזביחה בהמה וכרכ"ע, הרי עד שנכנסו לארץ לא נתחייבו בזכיבה, וא"כ איך נלמד מקרא דזאת תורה הבמה והעוף הנאמר במדבר, לעופ בשחיטה כבבמה כיוון דבבמה גופה לאו בשחיטה, لكن הוכרת רש"י זל' לפרש מה בהמה בשחיטה מושחתת את בן הבקר, ור"ש הוא דיליפ' מקדים לתולין לשחיטה, וס"ל נחרה לא

וכמש"כ לעיל, א"כ לא צריךתו ציוו על השחיטה עצמה. ולכאורה' הוה אפשר לומר דلتוס' ע"כ כולהו קראי הכא אותו, להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר, דיש כאן לכאור' סתירה במקראי דקראי דואמרת אכלת בשר, משמע דאומר שלא היו יכולם לאכול בשם כלל וכס"ד דהמקשן על ריש'ו, ומצד אחר חיזין אמרה תורה כי עוד ציד חיה ועופ אשר יאל כל וכו', וכן קרא דאך כאשר יאל את הצבי ואת האיל וכו', דמשמעו דמותר לאכול, ע"כ צריך קרא דזובחת מבקר ומצאנך המודיעו לנו ברור שלא אסור להם רק בהמה דחאי' להקרבה, וכךין דלשיטת התוס' ע"כ צ"ל דהתורה הודיעה לנו אופן אכילתם במדבר, א"כ אנו צרכים למידע הכל באפון ברור. אלא דאפיילו נאמר לנו דכל המקראי ATI להורות שرك בקר וצאן הנה אסור להם, עדין קשה זובחת וכו' כאשר צויתך למה לי כיוון דלא בא להורות לנו בדיני שחיטה שכבר נצטו עליהם כולם במדבר וכמו שהקשתי לעיל לשיטת רש"י זל. ועוד דאי"א לאמר דلتוס' כל המקראות, האלו באים להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר בלי' שייה' בהז' נפ"מ לדידן, דמלשון הגמרא מוכח להיפך, דאמרו לא בא הכתוב אלא להתר לחים בשער תאוה, משמעו דצריך להתיר על זה לדידן דאל"ה הינו אסורים בשער תאוה, ועוד דהש"ס עלי אמר בס"ד דעכשו שגלו ייחזו לאיסורן הראשון, וע"כ צ"ל במדבר היה ציוו ע"פ, לשיטה זו, אסור בשער תאוה, וכשנכנסו לארץ רצתה התורה להתר לחים איסור זה, וע"י באו הני קראי, ודבר זה מבהיל את הריעו לאמור, דהיה ציוו שלם על מה שלא מצאו בשום מקום, ועוד דנאמר דאי' תורה שבכתב להתר ציוו שעל פה וכמש"כ לעיל, ועוד קשה הא לא הייתי צריך להתר ציוו שעל פה וכמש"כ לעיל, ועוד קשה הא משה המצוות ודאי' הודיע להם לשישראל, שאיסור זה דבשער תאוה הוא זמני, כל זמן שהם במדבר, ועוד תימא דלי"ז ע"כ א"א לאמר דקראי אותו להודיעו לנו אופן אכילת בשם בדבר בלי' שייה' להז' נפקותא, וא"כ קשה בשלמא קרא דבשער תאוה אשמעין דעתה הותר להם, אבל קרא דזובחת המורה לו רק, במדבר הי אסורי רק בבשר וצאן, והא למה לנו לידע דבר שכבר עבר, ודור המדבר שלהם נאמרו הדברים הלא ידעו מה בא הכתוב להתר לחים, וא"כ הא זובחת מיותר למגורי.

ובגוף פלוגת ר"ש ור"ע דפליגי במה שהיה במדבר כדאמרו בגמרה ר"ש סבר בשער נחרה לא אשתרי כלל, ור"ע סבר בשם תאוה לא אתסר כלל, איך יפלגו בדבר שאין נפקותא לנו כלל בו, וגם הילכתא למשיחא ליכא, ולא שייך לישנא דמר סבר הци מר סבר הци, וזה קשה hon לרש"י והן לקטוס'. ולכאורה' היה נראה לאמר דיש נפקותא גודלה בפלוגתא זו והוא אי שחיטה לעוף מה"ת או לא, דלי"ש דבשער נחרה לא אישתרי כלל ומיעולם לא היה נחרה תיקון לאכילת בע"ח, וקרא אתה להתר בשער תאוה של בקר וצאן, ולא לצוט על הזביחה שנצטו עלייה עוד במדבר או ע"פ או מקרא דזאת תורה הבמה והעוף, ע"כ פשיטה דין חילוק בין עופ לבבמה, דמה דכתיב בקר וצאן בקר דזובחת, הוא לא התר הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי' התר, אבל עופ לא, דכך כתבנו, דרכ' גם עופ בחוץ חייב, הינו דוקא עופ קדים אבל עופ חולין לא היה נאסר. אבל ר"ע דסובר דבשער תאוה לא אתסר כלל, וקרא אתה לאסור הנחרה שהותר להם עד עתה, וכיוון דקראי דזובחת ציווי הוא ולא כתיב bi' רק בקר וצאן, ניהו דעל חיוב איקא הקישא דצבי ואיל ולבקר וצאן, אבל עופ בהתריא הראשון קיימת וכרכ"א הקפר ברבי' لكمן כ"ח ע"א. וע"כ דקן הוא adam נאמר הכל בשחיטה מן התורה ואף עופ א"כ פרט דברך וצאן למי איתה הלא זובחת מבקר וצאן כלל ופרט הוא, זובחת כלל, מבקר וצאן פרט, וע"כ הפרט למעט אתה.

פתחה

שם משומם דאנן פסקינו לר"ג' דשחיתות חולין לא בעי כונה, ע"כ דכאשר צויתיך לא קאי אקדשים, דא"כ לעבי כונה. והחთ"ס ז"ל בחדשו חולין ל"א, בלי להביא דברי הב"ח עושה מתרוצז קושי' על ר"ג, שהקשה שם כיון דרוב תנאים לית להו להא דרבנן, ומפרשים כאשר צויתיך בקדושים (cmbואר בהאי רמב"ן) א"כ לעבי כונה חולין כמו לקדושים. [וקושי'תו ע"כ לרבות דס"ל חולין לא בעי כונה, וע"כ הוצרכה התורה קרא בקדושים ונוכל לומר דכאשר צויתיך אתה לאמיר דגש חולין בעי כונה, אבל לר' יוחנן דס"ל לכל חולין בעי כונה ליכא קושי' כמובן, לדידי' הא חולין כאן לא בעי כונה היינו מDSL'ת התורה מתעסק בקדושים וא"כ אי אמרת דכאשר צויתיך אתה לחרות נמי דבעי כונה בחולין, א"כ חולין וקדושים שוין זהה, ולמה לנו קרא בקדושים הלא בלי קרא נמי היינו אומרים דבין חולין ובין קדושים בעי כונה, כמו דס"ל לר'י'ח' חולין בעי כונה ועין בחידושי لكمנו דף ל"א ודוד'ק]. וכל הני גאנונים והרמב"ן מכללים לא חלו ולא הרגישו דבחאי דחוינ' דברי רבינו עוקרים שחייבת עוף מה"ת, כי הלא רק רבינו דפלייג ארא'א הקפר דקאמר כאשר צויתיך לא קאי אקדשים, רק אצוי' חדש של שחיתות חולין הכלול גם עוף אבל אי כאשר צויתיך קאי אקדשים, הלא בקדושים לא היה עז בשחיתה, ואם אין לנו קרא על עוף, שחיתה לעוף מה"ת מניל' כאשר כבר בארכנו לעמלה, דהני י寥ותות דלעיל מני', לר'י'ש קאי ולא לר'ע דחויתר להם בשער נהירה במדבר. ולא על חנים הביא הרמב"ם בראש הלכות שחיתה הכל' ד' ברייתא דרבנן, וכן הטור אחריו פתח הלכות שחיתה בדבורי רבנן, והתחילה תניא רבני אומר ואם כדבריהם דרוב תנאים לית להו הא דרבנן, והפשוט והנכון במקרא דכאשר צויתיך דקאי אקדשים וכרמב"ן ז"ל, איך הביאו הפסוקים דברי וסמכו כל הלכות שחיתה על קרא דזוחבת, ובאמת איינו כן אלא דבקרה דזוחבת את בן הבקר כתיבו הלכות שחיתה, וכאשר צויתיך מראה מקום הוא על קרא דזוחבת וכרמב"ן אמרה, אלא דלעומת זה קשה גם להיפך על רבנן איז מצי לאמר דכאשר צויתיך קאי על צויה חדשה על שחיתת חולין, כיון דעתך' כבר נצטו על הלכות שחיתה עכ"פ בקדושים, ולמה בעי ציווי חדש ולא סגי להראות מקום על קדושים ועכ"פ משומם עוף הוא דבעי ציווי חדש, דלא הו בקדושים, אבל עופ מאן דכר שמי' בקרא דכאשר צויתיך, הלא בקר וצאן כתיב, ואדרבה ממוסעת בפירוש בהאי קרא ממש'כ' למ�לה, דזוחבת כל' בקר וצאן פרט ואין בכלל אלא מה שבספרט, ואפלו צבי ואיל דמרבען מהקיsha קשה להולמו נגד כלל ופרט, שהוא מדחה בתורה, אלא דבזה י"ל כיון דמצינו דחיה בכלל בהם ובמה בכלל היה לכמה דברים, אין בהאי ריבוי דצבי ואיל דבר חדש. עכ"פ דבברך צאן אין היה במשמעותו, אבל עופ ודאי אימעת בפירוש דאל"כ פרט דבברך וצאן ממעט עכ"פ, והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

הותר כל בשום מקום אף עוף בשחיטה, נמצא דהאי תנא קמא דר"א, וכן בר קפרא דיליף שחיתה לעוף מדהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, ע"כ קר"יש ס"ל שלא התורה להם נחירה כל במדבר, ור"י בר פנחס דס"ל אין שחיתה לעוף מה"ת ע"כ בר"ע ס"ל, דנחירה הוויה מקרה דושפץ את דמו, וכשנכנסו לארץ נצטו על האביהה, אבל רק בברך וצאן, ולכן הוצרך הקיש על ח' מקרא דאך כאשר יאלל, ולעוף דליך ריבוי לשחיטה נשאר בהיתרו הראשון, כמו ALSO רואים מפורש בגמוא דהא האי ר"י בר פנחס מפיק בוגרואה דכר"א הקפר ברביבי ס"ל, ובדבריו מפורש דלהכי אין שחיתה לעוף כיון דלא מצא קרא לחיבו, כמו שמצוין באשר יאלל וכו', עכ"פ משומם דס"ל דזוחבת מביך ומצאנך ממעט עופ, או שאינו מרובה לשחיטה רק בקר וצאן ועל עוף לית לו לימוד לחיבו, וא"כ קושי' הניל' חזקה מאד, Mai פריך הא איליא הקיש איז דזאת תורה הבהמה והעוף, הא האי במדבר נאמר ולהיפך אתה למדרשי מונ' מה עופ בבחירה דכתיב ושפך, אף בהמה בבחירה. ועכ"פ צרייך לאמר כן דאם נאמר דגש דזוחבת, מא"כ פרט דבקר וצאן הנאמר אחר הכלל דזוחבת, Mai אתה לא ממענו דאיתך צויתיך ואכלת וכו', דרך עופ עכ"פ, ליכתב רחמנא וצbatchת כאשר צויתיך ואכלת וכו', הכל ולא נצטרך ילפנות על ח' ועופ, ומדובר לא שמענו דאיתך צויתיך ואכלת וכו', פרט שהוא מדחה בתורה, נרבה ממק"א הכל ואתה האי כלל ופרט בצדדי, ודי לנו הכא דנילוף ח' מהקיsha דצבי ואיל ויהי הכלל ופרט דבברך וצאן ממעט עכ"פ, והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

ומתוך הדברים תורה גם כן, איך אין תחילתה לקוות התוס', דמתקשו על הא דקאמר מוא תנא דפליג על ר"א הקפר ברביבי, ומסיק רבינו, והקשו למה לא הביא את בר קפרא (והאחרונים חוסיפו דהיה יכול להביא את ת'ק דר"א ואת בר קפרא) וזה לא קשה כלל, דהיה יכול לאסוקי פלוגתא ביש או אין שחיתה לעוף מה"ת אליבא דר"ע, כדי הוא אמר ת'ק הוא או בר קפרא הוא דס"ל עכ"כ קר"יש, א"כ יהי' נצמח מזה דפלוגתא דיש שחיתה לעוף מה"ת תל' בפלוגתא דרי"ש ור"ע, ואנן קר"ע בעינן למפסיק ומילא דהינו מוכרכים לפסק אין שחיתה לעוף מן התורה, ועכ"ז קש ail מאן תנא דפליג וכו' וס"ל דאך אליבא דCKER'ע דקייל' כוותי' אפה' יש שחיתה לעוף מה"ת, ומסיק דליך תנא אחר דס"ל כן רק רבנן, וכאשר אבאר, והוא עכ"פ שיטת הרמב"ם ז"ל, שהוא דעת שלישית ומוכרעת לסלק כל החומרות ולישב הסוגיות כולן על מכון.

ג) **שיטת הרמב"ם.** וטרם נבא לביאור שיטת הרמב"ם ז"ל בעין הגדול הלאה,اعتתיק לך מה שכתב הרמב"ן ז"ל בנומוקיועה"ת, אקרא דזוחבת ז"ל ש: על דעת רבותינו כאשר צויתיך על מה מהלמ"ס, מלמד שנצטו מה שאל הושט וכו' ודע כי שחיתה בה'ק היא הכרת סימני הצואר וכו', והנה עתה כשבא להתייר בשර החולין, ותאכל אותם בכל אות נפשך, לאמר שיתרים חולין בכל מקומות, ובלבך שיהי' זוחין כאשר צוחה מתחילה בהיותם כולם קרבנות, וזה פשלתו של מקרה זה על נכוון, ושמא רבותינו נתכוונו להה שאמרו בספרי כאשר צויתיך, מה קדשים בשחיטה אף חולין בשחיטה. והנה מצות שחיטה מפורשת בכאן ומובוארת בדברי רבותינו בקבלה עכ"ל. ואני עומד משותום על המראה הגדולה והנוראה הזה שהרמב"ן ז"ל מדחה דעת רבותינו בעלי הש"ס, דהינו ברייתא דרבנן יפליגן מכל וכל, ולא הרגש כי זה קושי' עצומה על הש"ס וברייתא דרבנן. ותב"ח ז"ל ריש הלכות שחיטה בלי לצין על הרמב"ן הקשה מדעתה דנפשי' למה נפרש כאשר צויתיך נצטו על פה, כיון דמצינו בפרקו דקאי אקדשים ותירץ

גם מש'כ' הרמב"ן ז"ל דלשון ושות' משמעותי' הפשט הכרת סמני הצואר משא'כ' וצbatchת שאין זה במשמעות הלשון, לעפ"ד אין בין ושות' לוחבת וטבח ולא כלום, דכולם שמנות נרדפים לענין אחד. ואם כדבורי הרמב"ן ז"ל למה לנמקתב וצbatchת דלבני כאשר צויתיך להראות מקום על ושות' וכו' בדקדים, ה' לו לכתוב ושות' ולא יצטרך לאמר כאשר צויתיך. ועוד ראי' לדבורי מהגמרא لكمון פ"ה ע"א, דפלייג ר"ש ור"מ בשחיטה שאינה ראי' באוא'ב ר"ש ילי' מטבח טבח והכן דשחיטה ראי' בעין ור"מ ילי' משחווי חוץ להיפך וחותמו על ר"מ ומה לא ילי' מטבח טבח והшиб יפליגן שחיטה משחיטה, ולא יפליגן שחיטה מטבחה, ומקשה בגורם מאן נפקא מני', הא תניא דבר'י', ושב הכהן ובא הכהן זו הוא שיבת צורה וכוי' הרי דהגמרא דמקשה מאן

נתקשה ז"ל בזה כמו שheckشتני אני דמהני פסוקים דנאמרו להם בסוף ארבעים שנה א"א דיעו מנה, לא אישורبشر תאوة לר"ש, ולא היתרبشر נחרה לר"ע ולכן דברי התוס' א"א להולם, אבל שיטת רשי ניחא ל"ד לדריש' באמת אייכא קרא דחווי חוץ על אישור דבר תאوة, ולר"ע לא בעי קרא על היתר נחרה דכל שלא נצטו על השחיטה, ממילא ידעו לנחוור. אבל לא פירש דבריו דמנין ידעו נחרה בסוגים מטהר ומחייב ולא הריגה בקופץ. וכן קשה זאת על דברי הרמב"ם ז"ל שכטב דלא נצטו במדבר על שחיטת חולין אלא הי נוחרין או שוחטין שארכ"ם, הרי מבואר דלא ה' להם ציווי מיוחדת על ההקשר בשער, אלא עשו בזה כשר עכו"ם, וזה לכאורה פלא, דشار עכו"ם לא הזהר רק על אבמה"ח, אבל מצו הרגו בקופץ וכאשר גם בזמןנו שעשין, שמקין על המוח וממיתין, ואנן הלא נזhero גם במדבר על נו"ט וע"כ הי מון הצורך לצוות על איזה אופן נמית הבע"ח כדי לאכלו. אבל דעת דמזה ראי' גמור' למה שכטבתי כבר באורך בקונטרס הלכה למשה, כי גם ב"ג היו מכוון שלא לאכול מטה מלאיה, וגם נוטה למות מחמות מכותיה שהיא הטרפה המפורשת בקרא אשר עליה אמרה תורה לכלב תשליכון אותו, שאין זה ראוי לשום אדם הנברא בצלם אלקים, ומהויב לשומר את נפשו, וכmesh"כ הראב"ע שם כי הטרפה ארסית, וכן אין לתנה לאדם. אלא דמש"כ שם דגרוע מן הנבללה, لكن לא התיר לתנה לגר שבשעריך או למכרה לנכרי,יפה כתוב אם נפרש נבלה נחרה או נתבללה בשחיטה ע"י אחד מפסולי שחיטה, כאשר כן האמת, אבל אם נפרש דאתא קרא על סתם נבלה שהיא מטה מלאיה ע"י חולין או ע"י אפיקת כחות החיים, היא ודאי ארסית כמו טרפה הנוטה למוות עכ"פ. (ונדרב מעניין זה בהאי פותיחה במק"א בס"ד), אבל דעת כי בקרא דאמבה"ח הן בקרא דכתיב גבי ב"ג, אך בשער בנפשו דמו לא תאכלו. והן בקרא דנאמר בסיני ולא תאכל הנפש עם הבשר, מבואר אישור נבלה כמו אישור אבמה"ח. דהרי התורה אסורה לאכול הבשר بعد שנὴנְפֵשׁ דהינו הדם בתוכו, ור"ל דבדף קכ"ח ע"ב ילי' דאמבה"ח מטהמא נבלה מקרא דכי ימות מן הבמה הרי דקרא לאבמה"ח מיתה במקצת. והנה הרמב"ם בפ"ד ממ"א הלכ' י' כתוב דבריו מן החי ובשר מן הטרפה חד לאו הו, משומש דומה לטרפה היה או חתכה בסכין, ומהו לי כולה מה למקצתה, וא"כ ק"ו אם אסורה תורה אבמה"ח שהיא מטה מקצתה, שלא ע"י הוצאת הדם הנפש, מכ"ש מטה כלה שלא ע"י הוצאה דם הנפש שאסורה, ומזה דעת כי גם ב"ג צריך נחרה לה慷慨 הבשר, וכסתם לשון הש"ס חולין ל"ג ע"א דנקרי בנחרה סני ל"י ובmittata, הרי דבעי עכ"פ נחרה ולא הריגה בקופץ ולא מטה מלאיה עי"ש בהגחות רצ"ה חיות ז"ל. וכן הוא בתוס' לקמן צ"א ע"ב בד"ה כמ"ד דב"ג נצטו על הנחרה לתירוץ, הב' שם. וכן כתוב רשי ז"ל דף צ"ב ריש ע"ב לחך לישנא דבריו דמקכל מלאיה נאסר לב"ג, ובפסיקתא ממעט מטה מלאיה מקרא דמקכל רמש אשר הוא חי הכתוב בפרשת נה, ועיין בזה לפניו בفتיחה זו אריכות דברים. ועכ"פ אם נאמר כן בגין היטב דברי הרמב"ם ז"ל שכטב דישראל במדבר הי נוחרין או שוחטין שארכ"ם, משומש דגם שארכ"ם נצטו על הנחרה דהינו הוצאה דם הנפש ע"י שינחרו בסוגים הסימנים. ואפשר לומר ג"כ דלפ"ז לא בעי נחרה דוקא בסוגים דכיוון דהעיקר להוציא דם שהנפש תלוי בו ד' בנחרה לתוך הלב שם נמי יוצא דם הנפש והווחת רשי ז"ל דף צ"ח ע"א מהא דאמרין ניחו דכי תבר שדרה ומפרקת טרפה הוה, דמשמע דא בנחרה מתכשרה, מ"מ צריך להיות בלי מעשה

נ"מ, משמע שאין שום נ"מ במשמעות הלשון בין שחיטה לטבילה וכיון דאין נ"מ בהוראת הלשון, הוא ג"ש טובה אף דיש שניי במבטיא, כמו גבי ושב הכהן ובא הכהן, דהתס נמי בהמעשה אין שינוי בין שיבת לבאה, דבאה הינו ונוא הכהן אל הבית, ושיבת נמי ובא הכהן אל הבית, אלמא דשחיטה לטבילה וטבילה שווין, דאין רק חילוף זיין בטית כMOVEN, וא"כ ראי' דושחתה זהה ממש כמו זבח. ועיין שם בתוס' ד"ה ורב שמעון וכו', שכטבו דאם לא אשר יכול מטבחה לא גמר, משומש דלא דמי שפיכה לטבילה כמו שחיטה לטבילה, הרי ג"כ מפורש לטבילה שחיטה שווין בעצם הוראתן להקשר הבע"ח שייה' ראוי לאכול משא"כ שפיכה. ולכאורה בלא"ה דבריו של הרמב"ז ז"ל נגד הסוגי' דריש השוחט דחקר הש"ס שחיטה מן הצואר מנין עד שטסיק ולטעמיך או ותו, שהייה דרשעה וחלה וכו' מנ"ל, אלא גمرا, שחיטה מן הצואר נמי גمرا, אלמא דלאו מלשון דושחתה נשמע דכתיב הרמב"ז, דמקובל אצלנו לדשן ושותט הכרת סימני הצואר, ולא כמש"כ רשי ז"ל דהלהם"ס הוא ועיין תויו"ט פ"ב דזבחים דגמירים לאו הללמ"ס אלא קבלה בעלמא מדור דור, וכן הני' ה' דברים הפטולים בשחיטה מלשון ושותט וזבח נלמד כאשר אבא בהאי פותיחה במ"א. ורשי ז"ל בעצמו כתוב שם דדרשה מפורש בקרא וכן פסול עקרו לדעת רשי' דאי מועט מושחת ולא וקרע, וכן איןך כאשר אבאר במקומו אלא דגס זבח כן הוא וכדמסיק שם בגمرا גם איזובחת וא"כ עכ"פ נפרק מה שעלה בדעת הרמב"ז לחלק בין שחת לאזבח. אבל שמע נא והטה אזען לשיטת הרמב"ם ז"ל בפירוש העניין הרם והנשא הלאה, ותראה איך כל דברי חז"ל שקולים באמזני משפט צדק, ואין בהם נפתל ועקש, וכל אחד ואחד מן התנאים איך למד המקרא לפוי שיטותו בחכמת אלקות אשר עליו. הנה דעת הרמב"ם ז"ל היפך דעת רשי' ותוס' דבקרא דשחוטין חוץ לא פלגי ריש' ור"ע כלל, ושניהם ס"ל דאיתא קרא לאסור שחוטין חוץ בברker וצאן דחזי להקרבה אף שהוא חולין, כאשר מבואר בהלכות שחיטה פ"ד הי' ז"ל הטהורה: "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטות חולין, אלא הי נוחרין או שוחטין (האי שוחטין קאי על חיים ועופ) ואוכלין שארכ"ם, ונצטו במדבר שככל הרוצה לשחוט לא ישחט אלא שלמים וכו', עד סוף הפרק". הרי דפסק קר"ע דהוותר להם במדברبشر חוץ, אבל בקר וצאן הרואים להקרבה, לא היו רשאים לשחוט בחוץ אלא לנחור, או להביאם שלמים. זה הוא היסוד אשר הכל תלוי בו. ואע"פ שgam הרמב"ז ז"ל הלך בשיטה זו, מבואר במה שהבאתי ממוני, וגם בדבר הקודם שם בקרא דכי ירחיב ה' אליך את גבולך כתוב כן מ"מ לא זכה לפרש הסוגיות ע"פ הקדמה אמותית זו על נכוון כמו הרמב"ם ז"ל. הנה אי גם ר"ע ס"ל דשחוטין חוץ גם בחולין נאסר להם במדבר, א"כ הרא דוכי ירחק מך וכו' וזבחת מברך ומצענק גם לדידי' אתא להתר למס הזביחה בחוץ, ולא למצוות על הזביחה אלא כיוון דס"ל דבקרא דבשר תאوة לא אתא להתר בשר תאوة דלא אתרס כלל, ע"כ דבשר נחרה הותר להם במדבר וכיון דמצטרך עתה להתר להם זביחה בחוץ משומש ריחוק מוקם, מכל דעתה נאסר להתר מטה זביחה דاشתרי להם עד עתה ולא דמהאי קרא ידיעו במדבר דנחרה מכתשת, דהא hei קרא בסוף ארבעים שנה נאמר להם, ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל בסוגי' שם ד"ה שבתחלה, שכטב בשלמא לר"ע ז"ל מדמצטרך למצוות על השחיטה ש"מ דעת השטא לא נאמר דבר, וממילא נחרו ואכלו דודאי לא הרגו בקופץ דהו"ל נו"ט, וע"כ הייתה המיתה בסוגים א"כ ע"י נחרה עכ"ל. והנה

פתחה

פשות ולא נכון הוא אלא הפשט והנכון הוא כמו שפירשו רבי בבריתאճאש צויתך הוא מאמר בפני עצמו וכאליו היה כתיבճאש צויתך לאזוח ונשפט תיבת לובה משום דלעיל מני כתיב זבחת וקאי נמי אשלה אכאר צויתך, ולא קאי על זבחת דרישא דקרו דהוא התר ולא צוויי, אלא כאשר צויתך לאזוח על פה, על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, כי באשר צויתך מדבר על כלל הזביה בכל בע"ח, ולא בברker וצאן בלבד דברך וצאן דאדר ברהיא קרא, אהיתר זביהה קאי, והאי היתר לא בעי רק בקר וצאן שהיה נאסר בהם הזביהה בחוץ, דחיה ועוף לא היו באיסור זה, ממש"כ למעלה, דאך תורמים וב"י, אף דעתית בהו איסור שחיטה בחוץ, הינו דוקא בקדושים ולא בחולין, וכיוון דעתה באשר צויתך נאסר להם הניתרה מה לי בהמה מה לי חיה ועוף, ולא הזכיר רבי ה' דברים הפוסלים בשחיטה משום דהם כבר הי, שיערים בקדושים, ולא הוצריך עליהם הלכה חדשה, וגם נכללים מהם בכלל לשון הקרא דושחת וזבח כאשר נבר לKNOWN, אבל שיעור השחיטה לא נtabar חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך ציווי, רק לא מבעי בעוף דליתא בקדושים בשחיטה, אלא אף בהמה לא היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דא"כ בקר וצאן דריה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברker וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מבקרך ומאנך, אתה להתייר הזביהה בברker וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביהה משום ריחוק מקום, ממי לא נשמעו דנאסר להם הניתרה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בברker וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בברker וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על היתר זביהה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון ומה דאמר זבחת מבקרך ומאנך, וכך באשר צויתיך אי קאי איזבחת אין לו פירוש, כי על היתר זביהה לא בעי להראות מקום בקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביהה בברker וצאן, ולא לצות על זביהה, מה זה דמראה מקום בקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לובח, כדי שנוכל לאומר באשר צויתיך בקדושים על אופן זביהה. וללא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מבקרך ומאנך באשר צויתיך בחייהם קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבחון כאשר צוה מתחלת בהיותם כלון קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מודוקדק כלל דהרי מהיתר זביהה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביהה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביהה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלבי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על זביהה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דהשות בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך זביהה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל ציווי מפורשת על זביהת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו לדכטווב רחמנא ושחטה, ולא בעי באשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביהה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

טרפות, מזה הכרח רק שמשמעותה אחרת שאין לה שייכות לשפיקות הדם אסורה אבל שפיקת הדם גופי אפשר דשרי בין בסמנים ובין בלב. נמצא עכ"פ דגס לב"ג נאמרה הנחירה זהה שנאסר להם לאכול בשר נפשו דמו ונשנית בסיני בקרא דאמבה"ח, דפירוש שנייהם איסור אכילת הבשר בלי סילוק דם הנפש מןו, והן הן דברי ר"ע דאמר, שכאן אסור להם בשר נחירה, שהותר להם עד עתה מקרה דלא תאכל הנפש עם הבשר, דמשמע הא אם תוכיא הנפש מן הבשר תאכלנה.

והנה לפי פרשי ז"ל דלר"ע קרא דשותי חוץ רק בקדושים כתיב, הרי דזבחת לר"ע זהה ציווי על זביהה, וממילא כאשר צויתיך הפריש כmo בקדושים, דעת עתה היתה זביהה רק מצוח בקדושים, כי גם קדושים אם היה נותר אותם, ניהו דנספלו אבל נתהרו מידי נבלה, והיתה השחיטה עניין עבודה דוקא בקדושים עיין לב ארוי בסוגי' זו ד"ה ומידי דברי, דכ" דבמדבר היתה השחיטה עבודה ופסולה בז"ר) ולכן אמרה תורה עתה אני מציך גם על שחיטת חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך ציווי, רק על בקר וצאן שדבר בהם הכתוב, ואיפלו נרבה צבי ואיל מכך היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דא"כ בקר וצאן דריה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברker וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מבקרך ומאנך, אתה להתייר זביהה בברker וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביהה משום ריחוק מקום, ממי לא נשמעו דנאסר להם הניתרה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בברker וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בברker וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על היתר זביהה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון ומה דאמר זבחת מבקרך ומאנך, וכך באשר צויתיך אי קאי איזבחת אין לו פירוש, כי על היתר זביהה לא בעי להראות מקום בקדושים, דפי דעת הרmb"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביהה בברker וצאן, ולא לצות על זביהה, מה זה דמראה מקום בקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לובח, כדי שנוכל לאומר באשר צויתיך בקדושים על אופן זביהה. וללא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מבקרך ומאנך באשר צויתיך בחייהם קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבחון כאשר צוה מתחלת בהיותם כלון קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מודוקדק כלל דהרי מהיתר זביהה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביהה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביהה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלבי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על זביהה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דהשות בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך זביהה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל ציווי מפורשת על זביהת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו לדכטווב רחמנא ושחטה, ולא בעי באשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביהה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

אחר רבות בשנים הצטי בספר האשכול ריש הלכות שחיטה, ולשםחה לבו ראייתי שתלי"ת כוונתי האמת לאמותו, כי הביא שם הבריתא דרבנן זבחת כאשר צויתך וכו', ואח"כ כתב ז"ל,, „הא דכ" מבקרך ומאנך ולא חיה ועוף,-shell זמן שהי' שוחטין במדבר ה"י צריכין להביא אל אוהל מועד כל הראו' להקרבה, וזה בקר וצאן, אבל חיות אין ראויות לקרבן וכן עופות חוץ מין אחד (ועיין לעיל דגס תורמים וב"י ה"י מותרין לשחוט בחוץ יון דהקרבה דידחו ה"י במליקה) לפיכך כשבאו לארץ אמר להם כאשר ירחק המקומות הותר לשחוט אף בקר וצאן חוץ למשכן" עכ"ל, ועיין בפי אשכול ש' לדעת הרמב"ם דגס לר"ע נאסר להם שחיטת חולין במדבר בברker וצאן בין לר"ש ובין לר"ע להתייר זביהה אתא קרא. וכבר ביארנו לעיל דרבנן דדריש דדריש כאשר צויתיך על הלכות שחיטה דוקא לר"ע אמר למלאי ולא לר"ש ודוק'.

אולם הני תנאי דס"ל אין שחיטה לעוף מה"ת, דע"כ נמי קר"ע ס"ל, דהא לר"ש הכל צריך שחיטה, מהקיים דעוף להבהמה או מגוז'ש דשפיכה שפיכה משוחוטי חוץ ממש"כ שם, וא"כ האי בלבך שכתוב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך זביהה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל ציווי מפורשת על זביהת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו לדכטווב רחמנא ושחטה, ולא בעי באשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביהה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

בע"ח שידך דין השחיטה בזה לא סמך על ההלכה, ומפרשו בראש ההלכה דע"פ מודה בתורה מפורשים בקרה, וכותב דברך וצאן כתיב בהדי' זובחת מברך וצאנק, ע"פ דלהתיר הזביחה בחוץ אתה, מ"מ מכללא נשמע דברי לזובייה דוקא, דאל"כ למה תלה היטר הזביחה בריחוק מקום, והאי כאשר צויתך עכ"פ אברך וצאן כתיב בהאי קרא ודאי קאי וח"י לפנין מהיקש דצבי ואיל, וועף מדאיתקש לח"י לומר דעתך וח"י חד דינא אית להו דשיפקה של זה כזה במדבר בנחירה, ואחר שנצטו על שחיטה חולין בשחיטה, ודרשה זו מוכרת מן השקיל וטרוי' דהרי פריך למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורהليل' מהיקשא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא האי קרא במדבר נאמר שיש עדין הוטרה להם הנחירה, ע"כ לומר קושי' הש"ס hei מ"מ נילוף מני', דבכמה וועף חד דינא אית להו, ואם נתחדר מצות שחיטה שניים בשחיטה, וא"כ מכש"כ דיש למילוף מהי' וועף שכטובים יחד בשפיכה וכטוי' דשניהם שוים. והוא דלא פריך הש"ס מהיקש זה, הוא משום דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה דסובר דלע' שחויט חוץ לא נאסר רק בקדושים, וקרא דזובחת ציווי הוה ולא היתר, ע"כ ולמעט אתה עכ"פ חדא או עוף או חי', וכן לא מאי הש"ס להקשות דנילך עוף מהי' אבל אנן דמפרשין גם לר"ע דזובחת להתריר הזביחה בחוץ אתה, ומcáשר צויתיך אנו למדין אתה ציווי על הזביחה בכלל, באופן דיש לנו מקום להכנסי הכל בכלל הזביחה, למה לען ההיקש דזאת תורה הבהמה והעוף דיןנו מדבר כלל מהקשר איכלה, אם יש לנו ההיקש חי' וועף המדבר מהקשר איכלה, וממיילא כיון דאינו יודען מכח האי היקשא דהקשר איכלה חי' וועף שווין שפיר, אנו אומרים دائשר צויתיך, כולל הכל אפי' חי' וועף, ולמדין מן הלמוד מבואר שבזכים מ"ט ע"ב, וזה פירוש נכוון ופושט בהאי קרא דזובחת כאשר צויתיך אליבא דרבבי דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה ואשר פסוקין כוותי', והספרishi' שהביא הרמב"ן ז"ל דמפרש כאשר צויתיך בקדושים משום דАЗיל כמ"ד אליבא דר"ע דין שחיטה לעוף מן התורה אשר לדידי' מתפרש כאשר צויתיך בקדושים או דס"ל קר"יש לדידי' גם כן מותפרש כאשר צויתיך בקדושים ולמעט כייסוי הדם, מה קדשים בשחיטה בלבד כייסוי, אף חולין בשחיטה ובלא כייסוי, ואשר תראה לפניו הוא העיקר כי הספרי גם במ"א ס"ל קר"יש.

נמצא פסקן של הדברים, דעת התוס' בפירוש פלוגת ר"יש ור"ע נדחה לנמר', מטעמים שביארנו, ודעט רשי' בפלוגת' זו הו אדעת המ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה אבל דעת הרמב"ם הו אדעת רבבי בפלוגות' דרי"ש ור"ט דלשניהם יש שחיטה לעוף מן התורה, אבל פליגו אי השחיטה מ"ע או רק רתק הלאו דנבליה, דרי"ש דברשר נחירה לא אישתר כלל השחיטה ואפי' בקדושים אינה מצויה אלא תיקון והקשר הבע"ח לאיכלה, ואפי' אם נאמר דמצווה הוא בקדושים, רק מצד מצות הקרבן הוא, אבל לדעת ר"ע דוחנירה התורה להם במדבר, היהת השחיטה בקדושים במדבר מצויה מיחודה, ואחר שננכנו לארץ נעשה מצווה גם בחולין, ונאסר להםبشر נחירה, ומזה נפרק דעת הריצב"א בתוס' שביעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל נבלה דס"ל, דזובחת לאו עשה אלא תיקון הלאו הוא כמו תזבח ולא גיהה עי"ש, ודבריו סותרים דברי ר"ע דהלהcta כוותי' לגביה ר"יש, דהא ר"ע אומר זובחת לאסור הנחירה אנטא שהי' עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסובר, דהללמ"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאיזה מיין

ורנה האי ר"י בר פנחס דיליף מושפק את דמו דאל"ע מה"ת הוא ממש כר"א הקפר ס"ל כמ"ש בגמ', אלא שהעמיד הדין הלאה על הקרא דושפיך את דמו הנامر לישראל במדבר, דלר"ע אנטירה קאי הון בחי' והון בעוף, וכמש"כ נמי רש"י ז"ל בסוגי' דבר טהרה, וכונתו אינו למדוד מהאי קרא לחודה. דין שחיטה לעוף מן התורה, אלא מקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ"פ ממועט חי' וועף, שלא בעו שחיטה, אלא דיש לנו שתי היקשות חדא צבוי ואיל לבקר ואנו, שהוא היקש שנאמר לג' במשנה תורה אחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, ושנו עוד היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף שהוא בויקרא, והנה האי היקשא עכ"ר לר"ע אתה, דבכמה בנהירה כמו עוף, אלא כיון דאיתักษ להדי' ה"ה דלאחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, אפשר למילך לעוף דעתה בשחיטה כמו בהמה מכח האי היקש עצמו ולא נמעט מברך וצאן אלא חי' ולכן אמר כיון דכאן כתיב נחירה בחי' ובעוף, וא"כ יש לנו היקש חי' לעוף וועף לחי'. וזאת א"א שהי' שנחams בשחיטה דא"כ פרטא דברך וצאן אצל זובחת מאיתך למעט, אלא עכ"ז איזין בתיר היקשא צבוי ואיל לבקר וצאן, ולא בתיר היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף משום דושפיך אצל עוף כתיב, ומסתבר יותר להניח הנחירה בעוף, דסליק מני', מלוקמי את' דרוחוק מני', כך מתרפרש השקיל וטרוי' מה דריך והוא עוף נמי איתักษ לבהמה, והכוונה שנרבבה עוף ולא חי' דהקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ"פ מעט אתה או חי' או עוף.

ואם ננים אלו הדברים, תראה איך צדקנו פסקי הרמב"ם שכטב בראש ה"ש ז"ל: „מצות עשה שישחות מי שירצה לאכול בשחיטה חי' וועף ואחר כך יאכל, שנ' זובחת מברך ומצאנק ונאמור בבבורי בע"מ, אך נאשר יאכל את הצבי ואת האיל, הא למדת שח' כבבמה לעניין שחיטה, ובעוף הוא אומר אשר צוד חי' או עוף ושפיך את דמו מלמד, ששפיכת דם העוף ששפיכת דם החי' עכ"ל. ורבים תמהו, איך מביא על שחיטת עוף, לפותא דושפיך את דמו, אשר מהאי קרא נשמע להיפך בשולמא סגי' וכמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה, ולמה מיאן הרמב"ם להביא הדרישה דזאת תורה הבהמה והעוף, או דרשא דבר בקרה, דהטייל הכתב עוף בין בהמה לדמים, והוא קושי' התוס' על הש"ס, ומה אמר רביה היא, ולא אמר כהני תנאים דלעיל, ותירוצים דניאחא לי למ Zhao דרביה סבר יש שחיטה לעוף מן התורה לא יעיל לתרץ לשון הרמב"ם דאינו מביא כלל הא דרביה, אלא ממציא עצמוני לפותא חדשה, אבל לפי העצתינו דבריו הקדושים מזוקקים כצרכו כסף ומוכחים מן השkol וטרוי', דהנה מהא דרביה שפיר נשמע חיוב שחיטה לכל בע"ח בדרכ' רמז, دائשר צויתיך סתמא כתיב וקאי על ציווי הזבירה, מ"מ לא מקרי מפורש בתורה חי' וועף, אלא אבל וצאן, עכ"פ מכללא נשמע דיש עליהם מצות זביחה כיון דהוצרכה התורה להתריר הזביחה בהם בירוחוק מקום, אבל לומר دائשר צויתיך קאי אכל בע"ח אין מוכרת, דאפי' אי לא קאי רק על אברך וצאן נמי שפיר מתרפרש בקרה, דגס אברך וצאן צריך ציווי חדשה על השיעור של ב' סימנים כאשר נפרש לפניו בס"ד, וא"כ הא נופה דנאמר دائשר צויתיך כולל גס וח' וועף אינו אלא הללמ"ס, ועינו בש"ס וילנא בהגנות ר' דוד לורי' ז"ל על הא דנאמר בגמרא רביה היא ז"ל: מאן תנא דפליג וסביר שחיטת עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסובר, דהללמ"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאיזה מיין

פתחה

ובפוסקים רק התז' הראש וכדומה דודה נבללה, ולא זכו גם ביצא כל דם הנפש דהפרטוס לאו כלום הוא, משומש דקשה לעמוד על הדבר דדם הכוнос בלב נמי דם הנפש מקרי, עיין רמב"ם פ"ו הלכה י' ממ"א, וכן תלו גם הכלש נחרה במיתה ממש, ולא בשיעור הוצאה הדם וכן מסתבר לאמר דושפך את דמו בעין במקום שעלול לצאת רבוי הדם בשפיכה, והוא במקומות הסימנים כאשר בארנו בעיקר א' וואת נקראת נחרה. ומעתה איך נאמר דעתה נחרה שלא נחרה בתורה מתרת בל' הוצאה דם הנפש המפורש בקרא, אלא ובין יציאת כל דם הנפש או מיתה שע"י נחרה, והוא שימות הע"ח עכ"פ בתוך מעל"ע. כי כן יש למדן מדיין עבד לנו ענני דאמורה תורה, שאמ מות תחת ידו נקם יקם, ואם יום או יומיים יעמדו לא יוקם שאמרו חז"ל שהוא שיעור מעל"ע, הרי לכל שמת בתוך מעל"ע מחמת האתו, מקרי מות תח"י ולאחר מכון הווה מיתה בידי שמיים בהגרמותו, שלא חייבה התורה על זה בעבד לנו ענני א' בבחירה דבעין מיתה שע"י נחרה פשוטא לכל שלא מת אלא אחר מעל"ע דמיתה צו נבללה מקרי ולא נחרה. אבל משיחתה המתרת מיד, לא איכפת לנו אם ישחה אח"כ כמה ימים. הרי דאיכא בשיחיטה קולא גдолה, משא"כ בבחירה דבוחירה אס ששה למות מעל"ע או יותר קודם שיצא דם הנפש, לא אשטרי במדבר וכשנכטו לארץ אשטרי ע"י השיחיטה המתרת מיד. ובגינט ורדים נתקשה איך אפשר דיצאנו מקדשה חמורה לקדושה קלה דהפרטוס היה אסורה קודם מותן תורה (וגם במדבר אליבא דר"ע) ואח"כ אשטרי כי גם בכח"יו שיק מי איכא מידי כמבעור בסנהדרין נ"ט ע"א, וניחא לי באמרו דכיון דע"י שנתקדשו במצב שיחיטה אשטרי אין זאת יצאה מקדשה חמורה לקדושה קלה. אבל בחבورو פרמ"ג סיימן כ"ז נתקשה טובא מנ"ל לח"ל הא היה דהפרטוס דלמא רק להחמיר צוותה תורה ליזוב ולא נחזר אבל להקל להתרIOR איסור אבמה"ח בעודה מפרטוס מניין לנו, ולא מצא מענה לחומר הדבר, אלא לדעת הרמב"ם ז"ל דדרשין מלא תאכלו על הדם שלא לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה (סנהדרין ע"ג ע"א) שהוא דרשנה גמורה ולא אסמכטא, הרי נשמע משם דהשיחיטה מתרת מיד. וופר אני תחת כפות רגלי הפרמ"ג ז"ל, אבל במחכ"ת לא נאה לו אמר דבר זר ומזר ערaza, כי כבר הוודעתי כי כל גדול הוא שדרשות חז"ל נבנו על סברתם ושכלם של אלקי שביהם, ומעולם לא הכניסו בפסק דבר המתנגד אל הדעת והשכל הישר, ואכן הוא בכל הדרישות מכ"ש בדרישה כזו, אשר בפסק זה דלא תאכלו על הדם שהכניסו בו כמה עניינים כמו לא תאכלו בשיר ועדין הדם במזרכ, שאין מברין על הרוגי בי"ד, שסנהדרין שהרגו את הנפש שאי טועמן כלום באוטו היום, גם אמרו שם, אתה לא אחרה לבן סורר ומורה ועל כלם אמרו דין לוקין משום דזהה לא שבעלכלות ועי"ש בהגות מצפה איתן, שהביא בשם תשוי הרשב"א והרמב"ן והרבא"ן ז"ל שאפילו למ"ד לוקין על לאו שבעלכלות גוריעו משאר לאור בכללות ולא לקו, משום דכללו רק ברמז עניינים שונים ומעתה איך יעלה על הדעת דסמכו חז"ל להתרIOR מכך דרשנה בפ' קדושים נכתב ובמדבר נאמר, אז עדין לא נצטו על שיחיטת חולין ולא הותר להם מפרטוס, ואיך TABA אז זהה ראייה זו על אכילה קודם שתצא נפשה. וזאת היה מקום ATI לישיב כי כל הפרשה שס נאמרה על אחר כניסה הארץ וארכתי בזה במק"א, אבל האמת עד לעצמו דכל הני לאוון אסמכות נינהו, ואע"ג דמלשון הרמב"ם ריש הל' שחיטה משמע דמדאוריתא הוא, אין זה הכרח כי מעתיק הוא לשון הש"ס, ואני מדקדק לאמר דרק אסמכתא הוא כמו שעשה כן בהרבה מקומות, ואין כאן מקום להאריך בזה

שעד עתה בשיחיטה, וכך שנהירה הייתה תיקון ולא עשה, כמו כן לר"ע ע"פ דקדושים עשה הוה, אבל בחולין שנצטו עתה עלי' אינה מצה אלא החלה הקשר בהקשר, אלא דהא מנ"ל לר"ע, דלמא באמת למצוה צויתה התורה על הזיהה בחולין כמו בקדושים, דהרי אין דומה לתזבח ולא גizia, ועיין בש"ת ק"ד בעל כתב סופר זצוק"ל י"ד סי' ס"ט שהביא שם קושי' עצומה שהקשה ג' אבי החת"ס זצוק"ל, על הא דס"ל לר"מ דנותן טעם לפגמים אסור, ויליף מגיעולי נקרים, והוא דכתיב לגר תנתנה בנבלה דרישינו מניין הרואין לגר קרויה נבלה מוקי ר"מ בסРОת מעיקרא, והקשה דהא איכא איסור עשה דאייה זבוחה זדמאי קדמה לסרחו, ותירץ הוא ז'ל, דהאי דינא אי איכא איסור עשה דאי' תלי בפלוגת' דרי"ש ור"ע ואולי ר"מ ס"ל קריש עי"ש, והגאון ז' לפה כיוון דודאי תלי האי דבר בפלוג' דרי"ש ור"ע, ונפרץ הריבצ"א כמו שביארנו, ומשי' דר"מ אولي קריש ס"ל, אין זה ספק אלא ודאי הchein הוא, דר"מ קריש ס"ל כאשר תראה מבואר לפניו בפלוג' הבא. ומכח כל האמור תראה כמה הlectedה גבורתא תלוין בפלוג' ר"ש ור"ע לדעת הרמב"ם, וכן יש נ"מ עוד לעין אח"א וכי המבוואר גם פלוג' נותן טעם לפגם תלי בזה, ועוד נפקותא כאשר נbaar לפניו בס"ד.

ומה שיש מן העיון אי השיחיטה עשה הוה, מניין לנו דאוכל בשר שאיי כאוכל נבלה ובלאו דnablella קא, דלמא רק איסור עשה דאי' איכא עלי', אבל הנחרה גם עתה שנאסרה לאכילה מכח האי עשה, מ"מ מטהרת מידי נבלה, ביאור דבר זה יבוא לפניו א"יה בעקרים הבאים, גם תראה איך מותפרש הקרא דבר תאוה לר"ע אשר נראה כמו יותר למורי כמו שהקשתי לעיל.

עיקר ב' השיחיטה מתרת מיד והנחרה אחר יציאת נפש

שנינו בבריתא דף ל"ג ע"א, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה, חותק כיitz בשר מבית טביחתה וכו' וממתין לה עד שתצא נפשה ואכלו, הרי דהשיחיטה לא די שהמיתה שלל ידה לא מקרי נבלה, אלא שמשלקת גם איסור אבמה"ח ומתרת מיד, ע"פ דכל זמן שມפרטוס הרוי הוא כדי לכל דבריה וכמו ששנינו בראש העור והרוטב, דחשוחת בהמה טמאה עד שתמות, אבל בטהורת השריה מתרת מיד. ולදעת הר"ר שמעי' בתוס' בשמעתין פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה, לכל מיל' חשוב העב"ח כמו ע"י השיחיטה ה�建ה. אולם בנהירה אמרו שם בוגרא, דלכרי בנהירה סגי לי' ובמיתה תלי מלטה, וכל שלא מותה עדיןAIT בה אבמה"ח, ולאו דוקא לנכרי אלא אף לישראל במדבר שהותר להם הנחרה אליבא דר"ע פשוטא דלא התירה הנחרה מיד קודם שתצא נפשה, וכי' הפלתי ז'ל בסימן כ"ז אות ב'. והוא מוכrho דהלא נחרה לא כתיבא אלא מושפץ את דמו דכתיב גבי כס"ד בחיה וועוף, למד ר"ע במדבר סגי להו בנהירה בעלה מא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומאת בשר בנפשו לא תאכלו נושא, דכל שהוציאו דם הנפש שרוי, וכמש"כ לעיל בעיקר א', וכיון שאין אלא כמו לאחר שהתני הרוש דהוה צאנב הלאטה כי מקריא מלא דבר הכתוב כי הדם הוא הנפש וכל שיצא הדם יצאה הנפש. עיין ברבנן ריש פ"י מהל' טו"א שכ' ז'ל: "הדם שמנוו מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שייצא דם הקילוח ושותת כבר כתית' ייחשב, ע"פ שעדיין מפרקס כיון שייצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה

כך ע"ה מכיה ובועל ואינו ממתין עד שתתפוייס, ובעל נפש ודאי לא יעשה כן, רק מי שאינו יכול לעמוד על יצרו נגד תאותו, ולכן מטיים שם הפרשה ואכלת בשעריך בכל אות נפשך ר"ל דשני דברים הותר לך אחות לאכול בשעריך חולין הנשחתין ומ' שיצרו מתגבר עליו שלא יוכל להמתין עד שתצא נשפה, יוכל לאכול מיד בכל אות נשפה.

וראה זה דבר נפלא איך מפורש דבר זה במה דעתך באקדישין דף כא ע"ב, והוא מבירית' שמחות דביפ"ת לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר. ומוטב שיאכלו ישראל בשער תמותות שחוטות, מלאכל בשער תמותות נבלות, ורש"י פירש שם דקאי על מסוכנות וקריות תמותות שחוטות - וממי לא יפלא על פירוש זה, חזא דמסוכנות היתגר גמור הוא ורק יחזקאל מתפאר שהחמיר לעצמו שלא לאכול בשער כוס כס. ואיך מדמה זאת ליפ"ת שהתרה תורה בקושי כנגד יצה"ר, ולא עוד אלא דאייה דמיון יש בין הני תרתיDKמדמה אחדדי, אבל המעיין שם במס' שמחות יראה דקאי שם על הפלוגת' דלא"ק צרייך להמתין ביפת תואר ג' חדש ואחר כל המעשים המבוארים בפרשה מותר בה, ורשב"א אומר דע"פ שאינה רוצה מטבילה ומשחררה ומותר בה מזיד, וע"ז קאמר שם דמותב וכו', והגירסאות ממשובשת קצר עי"ש. הר"ד דמדמה לפ"ת תואר שאינו רוצה להמתין עד אחר כל המעשים, לשער תמותות שחוטות, וע"כ כפירושנו שגס אכן מירiy באננו רוצה להמתין אחורי השחיטה עד שתצא נשפה, וחוטך צית בשער מבית טביחתה, או מותיז את ראשה, וקרי לי' בשער תמותות שחוטות דעתך בי' תרתי - ובזה נסתלקה גם כן הקושי העצומה שהוקשו כל המפרשים על פרש"י ושיטת הראב"י ריש פרק השוחט, שאסור לעשות גיטרא אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה, והוא נגד המשנה דלקמן דשחט והתייא את הראש דשחיתתו כשרה. ולפי הנ"ל ניחא דודאי מושחת נתמעט גיטרא דפסולה, אלא דהתורה התירה כשנכנסו לאץ כנגד יצה"ר כמו לפת תואר, ולכן באמת צרייך לאחר שלא להניח לדקור בסיכון תוך החות אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה דלקתחה צרייך להמתין שתמאות ע"י השחיטה ולא ע"י התזת הרاش.

וכל זאת אליבא דר"ע דנתחודה עשה לזבחו כשנכנסו לארץ, ונתחדשו עמו קולא זו דשחיטה מותרת מיד, אבל לר"ש דמעולם לא התורה הנחרה ומיד במתן תורה היתה השחיטה נבלה כנחרה לר"ע, ואדרבה במדד נאסר להם בשער תאوة מכל וכל, וכשנכנסו לארץ הותר להם בשער תאوة, וע"ז אתא קרא דבעל אות נפשך תאכל בשער דהינו בלי הקרבה, א"כ על הא דשחיטה מותרת מיד אין לנו שום לפופטא, והוה השחיטה לר"ש כמו נחירה להר"ע תיקון נבלה, ולא התר אבמה"ח - והנה כבר הוכתבי לך בעicker הראשון דר"מ קריש"ס ס"ל ע"כ, דהרי הוא סובר בע"ז דף ס"ז ע"ב דנותן טעם לפגס אסור, ומוקי קרא דنبלה בסרוכה מעיקרא, וזאת דוקא לר"ש דליקא עשה דאייה זבחה, אבל לר"ע דאיכא כאשר צויתך לעשה, אין במצוות להיות סרווח מעיקרא כיון דבעודו בمعنى אמו אייכא הא夷 עשה, ועינוי בסוגי דטל"כ פשחים מה' במרהש"א שם שנטקsha למלה הזכרך הש"ס שם לעשות ג' פלגותות בין ר"מ ור"ש ור"ע, ולהחדש דר"ע ילי' טע"כ מגעולי עכ"ים איתלי' דלא אסורה תורה אלא קדרה בי', ולמה לא ניחא לי' למימור דר"ע כר"מ דנותן טעם לפגס אסור, ולפי הצעטנו תורה כי ר"ע ע"כ ס"ל נונן טעם לפגס מותר, דהה לא מazi מוקי קרא דنبלה בסרוכו מאיר ע"כ צויתך לעשה, אין במצוות להיות סרווח מעיקרא עשה דאיינן זבחה.

ועתה אנח' למקומות אחר להראות, כי ר"מ קריש"ס ס"ל ולית לי' דשחיטה מותרת מיד. כי בהמה המקשה פלייג ר"מ וחכמים, אי' בן ט' חי ניתר בשחיטה אמו או לא. והנה התר שיליל ע"י השחיטה

ועיין בסוגי מש"כ מזא. ועכ"פ דברי הפרמ"ג תמורהין.

וראית בתשי' ק"ד בעל הכה"ס "יל חי"ד סימן י"ז שנטקsha ג' כ' מנין יצא לחז"ל דבר זה, דשחיטה מותרת מיד אע"פ שהיא חי' לכל דבריה, וכותב שנטקsha הרבה על הדבר, וכן ננס שם בפרצה דחויקה ללמידה דבר זה מהיתר בחודשי ל�מן בסוגי' בניינים על הקדמות רעוות אשר תראה בחודשי הלכה דאיין מזמין דף ל"ג, ואין עת האסף פה. ואני בקונטרסי הלכה למשה העלמי דבר הנוטן להشمיעו, והוא דגלל ממה שאמרה תורה כל בבהמה תאכל אשר מזיה לפינן בראש פרק בהמה המקשה דבנ' ט' חי הנמצא בהמה ניתר בשחיטה אמו, ואם נאמר דבשחיטה לא סגי עד שתמאות, איך נותר הولد שלא מות ולא ימות עלעולם מחמת שחיתת האם, ודין לולד להיות כאמו, וזה נכון מאד, אבל גם להז מומו עמו, כי גם היתר שליל במעי אמו ב"ט חי לא דרשו אלא אחר שידעו ממק"א דהשחיטה מותרת מיד, אבל פשיטה דלא חדשו דבר גדול כזה, מכח האי דרשה דע"פ דהוא דרשה גמורה, הר' תורה דר"מ חולק ומוקי לקרה לבן ט' מות ולא חי, או בן ח' חי דהוא כמות וכאחד מאבריה אבל להתר בז' ט' חי אי' כאן הכרח גמור.

אבל דע כי גם בה פליגו ר"יש ור"ע, כי הקרה דבכל אות נפשך תאכל בשער אשר ממננו דרש ר"יש דהותר להם בשער תאوة שנאסר להם עד עכší, הוא לר"ע מיותר לגמרי, כאשר נתבאר למעלה בעicker א'. והוא דבר שא"א, ولكن צרכין אנו למשכנא נפשנא למצוא איזו דרשה לר"ע בקרה המיותר להזאה, ותל"ית מקומ הניחו אביבי להתגדר בו והוא.

דינה כל זמן שהנחרה הייתה מכשרת לא היה המתואה לאכול בשער ציריך להמתין על המיתה כי היה רשאי לעשות גיטרא ואדרבה כל שמהר להמית את הבע"ח שלא ישא הרבה בהוצאות דם הנפש עדיף טפי. אבל בקדשים שנטקו על השחיטה נאסר להם לעשות גיטרא כי היא המחלקת בין שחיטה לנחירה שנייהם בסוגים, אלא זו בדרשה, וזה במשמעותו רשי' ז'יל' בריש השוחט בפי' דברי הש"ס שאמרו דושחת וזבח, אותו但不限于 גיטרא, והוא האמת לאמתה של תורה כמו שתראה בדבוריינו אלה. וכן בדבר מי שאינו להוט כ"כ על אכילתיו היה מביא שלמים ושותם ורק אחר כל המעשים קבלת זוריקת הדם והקטרת אימורים זכו משלו גבוח לאכול בשער. וכי שתאב הרבה לאכול בשער היה נוחרו מושת בה מה מיד דהרי יכול לעשות גיטרא אם רצה שימות העב"ח ומוטר בשן כשנכנסו לארץ ורצתה התורה לאסור הנחרה ולקדשנו מיד. ועתה כשנכנסו לארץ ורצתה התורה לאסור הנחרה ולקדשנו במצבה שחיטה גם בחולין, וגם למי שאינו רוצה להביא לאוהל מועד אפיקו איינו רחוק, כי תאوة נפשו לאכול בשער ואינו רוצה להמתין עד שנעשו כל המעשים הצריכים בקדשים, רק ריצה למלאות תאوت נפשו מיד לכון התירה התורה כנגד יצה"ר להתר אחר השחיטה לעשותה גיטרא אסורה התורה כאמרם ז'יל' דרשיתיה מותרת מיד, וממילא דמצוי חותך גם בעודה חיה מבית טביחתה. וכן דברה תורה כאן נגד שטי כתות, כי ירחק ממק' המקומות ואמרת אוכלה בשער, והוא הכת אשר הייתה מביאה שלמים אם לא שנותרך המקומות, ועוד כת שני' שתאמר, אוכלה כי תאوة נפשך לאכול בשער ולהווט אחר אכילתיו עד שקשה לעמוד על נפשו להמתין כלל, מ"מ אמרה תורה וזבחת כאשר צויתיך ולא תנchor, ולעומת המתואה אמר דאיינו צריך להמתין עד שתמאות רק, בכל אות נפשך תאכל בשער מיד, כי השחיטה מותרת מיד, וממילא נשמע שגם גיטרא אחר השחיטה לית לנו בה, אלא הדבר זה לא הותר אלא כנגד יצה"ר והוא ממש כמו לפ"ת דדברה תורה כנגד יצה"ר וכעין שאמרו בפסחים מ"ט ע"ב מה ארוי דורס ואוכל ואינו ממתין עד שתמאות,

פתחה

כולה בנסיבות לא דניהו וכך שידך רק עשה הוה על הזביחה, אבל הלא דל"ת כל נבלה הנאמר ג"כ במת" ב' ראה אנדרה קאתא והוא ג"כ נתחדש שנכנסו לארץ וכן לא נאמר לאו זה בפ' משפטים כמו שנאמר שם לאו דטרפה, כי באמת לאו דטרפה כולל טרפה ונבלה, דמי לא עסוקין בטרפה ארי והמיתה בטרפה זו. והרי תראה ברמב"ם בפ"ד הי' ממ"א פסק דכל שני לאוין משני שמות אין מצטרפין חוץ מנבלה וטרפה הוואיל והטרפה תחולת נבלה הוה. הרי ע"כ דמלואו דטרפה שמעין גם הנבלה וגם ליקות עליו דהוה כמו בת מבת הבת דין זה כאשר ק"ז דין לוקין מה"ד, אלא זו ועוד יותר, אדם אין אתה אומר כן אלא דבעינן לאו מיוחד אונבלת, איך מצטרפין טרפה ונבלה יה"ד כיוון דשני שמות הם - ומה שכתב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ"ו ו' ואל': טרפה זו הוה האמורה בתורה זו שטרפה אותה חית העיר וכו' ואין אתה יכול לומר שטרפה אותה והמיתה אותה, שאם מתה הרי הוה נבלה, ומה לי מתה מחמת עצמה וכו', הא איןנו מדבר אלא שטרפה ולא מתה עכ"ל הזהב אין כוונתו לשולל דטרפה ומתה איןנו בכלל לאו זה, דזאת לא נשמע מהוחצתו, כי מה שכתב אדם מטה הרי הוה נבלה אין הכוונה ונבלה כבר אמרה במק"א בפ' ראה, חדא הלא כמעט כל התורה נשנית במת' ומה קשה לי, ועוד דהלא מפרש בדברי עצמו בamaro, דאי' מה לי מטה מלאיה או שברתיה חייה, אלא דר"ל דבשלמא אי הקרה מيري ללא מטה נמי, אי דבר הכתוב בהוה כאשר כתוב הרמב"ם ל�מן, וה"ה אם נתרפה ע"י סבה אחרת נמי אסורה, אבל אם נאמר דמיiri בהמיתה דוקא אין המיתה שע"י חית העיר ההוה, אדרבה המיתה מלאיה ע"י חייה או אפיקת הכהות הוא ההוה, באשר כל בע"ח עומד למוט, אבל לא להיות נטרף ע"י חית העיר, ולא עוד אלא דלמא לא נקט נבלה סטם והיא כוללת כל מיני מיתות, וזה שאמר דאם מטה הרי הוה נבלה ולמה אסורה תורה טרפה בשדה ולא סטם מטה או נבלה אבל לעולם טרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. ומעטה אם כוונת התורה בכלל רלק לשנות לאו דטרפה שנאמר בפ' משפטים, למה מאייר על הנבלה ולא על הטרפה. ובאמות כפי הנראה נתקשה הספר בזה וקאמר דכל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה. והאחרונים האבני מלואים בתשובותיו, וק"ז בעהchat"ס ז"ל והמלבי"ם ז"ל, כולם כל או"י מפרש לפי דרכו לפי שנתקשה בענייהם. ופלא שוכלים העבירו ענייהם מן הפישוט בתכלית המשפטות, דהספרינו נתקשה לי' למזה במת' מזהיר על הנבלה ובפ' משפטים על הטרפה דהוא תחולת נבלות, דעת' מה"ט לא הוזיר בפ' משפטים על הנבלה, משום דהוא בכלל טרפה, וכן לא מצא מענה ע"ז אלא לדרש כל לרבות את הטרפה באופן שהאהיר כאן ובפ' משפטים על שנייהם.

ובאמות הספר איזיל בזה לשיטותי דהרי עייר א' הודיעתך דהספר המובא ברמב"ן ז"ל על זבחת כאשר צויתיך דמפרש כאשר צויתיך בקדשים כרי"ש סובר, דבמדבר כבר נקטו על השחיטה, וא"כ הנחירה משעת מת' הוה נבלה, لكن לא מצא פירוש אחר בקרא דל"ת כל נבלה הנאמר במשנה תורה אלא דחויר ושונה הלאו דטרפה שכול נבלה וטרפה, ונשנית במת' מושום נתינה לגר ומיכירה לנכרי, כי רק במדבר שלא הין להם לא גור ולא נכרי אמרה תורה לכלב תשליקו אותו או שmorph שלב הינו נכרי עיין ברש"י עה"ת ובמקילתא ודוק. אבל לר"ע דס"ל דנחירה אשתרי. במדבר שפיר בעין הלאו דל"ת כל נבלה על הנחירה, שלילי לאו זה לא הוה בשער הנחירה אלא בעשרה דזבחת, ונתחדש האי לאו דnable ע"י העשה דזבחת, וכן אמרה תורה על האי נבלה לתורתה לגר או למקרה לנכרי, ועל הטרפה להשליכה לכלבים, כי נבלה וטרפה

אמו ילי' שם בגמרה מקרה דפ' ראה, כל בהמה וכו' בהמה תאכלו - ועיין שם בחודשי ק"ז בעהchat"ס ז"ל, שהביא דברי רשי"ת בפ' שミニ, שדרש זאת מקרה דהtram דכתיב כל מפרשת פרשה וכוי' בהמה תאכלו, כתוב הוא ז"ל דכן נדרש בת"ב. ובמחלוקת לא דק שפיר, דהן אמת שבת"כ שם נדרש היהר שליל, אבל הת"כ עצמו שם מביא קרא דפ' ראה, ולא קרא דפ' שミニ, ועיין שם בקרבן אהרן דעמד ע"ז עיי"ש. ובאמת גם בפ' שミニ, מיותר האי תיבת בהמה, אבל שם לא כתוב כל בהמה וכו' בהמה אלא כל בהמה - וכבר כתוב הראש יוסף ז"ל בסוגי' שם, דל"מ דלא הותר ב"ט Chi שחיתת amo רק מות, לא ילי' מבהמה בהמה רק מכל בבהמה, אבל חכמים דילפו שליל ב"ט Chi דיקא מבהמה בהמה, דאפילו ב"ט Chi שהוא בהמה שלמה ויש לה שחיתת עצמה, דד' סמנים אכשר בה רחמנא אפ"ה תאכלו ע"י שחיתת amo - ומעטה הרי שלך לפניך דבקרה דפ' שミニ שנאמר עוד במדבר, דעתך לא נקטו על שחיטת חולין ולא הותר להם אסור אבמה'ח לא ע"י שחיתת ולא ע"י שחיתת, לא רבתה התורה היתר לשיליל רק ע"י כל בהמה, ורק ב"ט מת או ב"ח דזוהה כמות, אבל בט"ח לא, כדי לוולד להיות כמי, ובאו הלא בmittah תל"י מלט', ואיך נתיר ב"ט Chi שהורש בשדה - אבל בשונה תורה בפ' ראה אחר שנצטו על שחיטת חולין, והתחדשה ג"כ ההלכה דהשחיטה מתורת מיד, גם אישור אבמה'ח, נתוסף גם היתר שליל בט"ח, וכן כתיב כאן, כל בהמה בהמה תאכלו, וזאת דעת החכמים דס"ל קר"ע וכחכמתא, אבל ר"מ דס"ל קר"ש לא מדייק האי בהמה בהמה רק כל בהמה, ואני מרבה רק ב"ט מת והבן הדבר כי הוא עמוק ואמת לאמתה של תורה.

והנה כבר כתבתי עייר הראשון, כי לר"ע שייעור השחיטה ב' בהמה ואחד בעוף הוא ג"כ נתחדש בהלה כשןכנסו לארץ, כאשר העיד רב' דכאשר צויתיך קאי על השיעור וע"כ דלית לי' כהני דרישות שלפנינו מזאת תורה ההלכה והעוף ומאות ראשו שכבר הווז או ממה שהteil הכתוב עופ בין בהמה ודגים מבואר בראש השוחט משום דhani תנאים כרי"ש ס"ל ול"ל כאשר צויתיך דאיתא על הללמ"ס אלא כאשר צויתיך בקדשים וא"כ רב' אלבא דר"ע דבעה האי כאשר צויתיך על ההלכה שייעור השחיטה בהמה ובעוף ע"כ דבמדבר גם בקדשים לא הי' שייעור ב' סימנים מעקב. והדבר נכון ומובן אליו דכיוו דבמדבר עדין לא הייתה השחיטה מתורת מיד רק לאחר מיתה שע"י שחיטה והוא עכ"פ תוך מעל"ע כאשר בארנו א"כ שייעור למאי עמי, דאם באמות מותה בפ' סימנים מחמת ריבוי הוצאות הדם נמי שפיר דמיי ורק עתה שנטחודה ההלכה דהשחיטה מתורת מיד בעין לעומת זאת מעשה גמורה המיתה ע"פ רוב בשעה מועטות. - ורק עכ"פ הקדמה זו נבון דעת ר"ע במשנה דף ל"ב דסובר לפני חזרה בשחתת את הושט ופסק את הגרגרת או להיפך או שחת אחיד מהם והמתין לה עד שמתה דמחיי האי שחיטה סימן אחד לטהר מידי נבלה ואינה אלא טרפה (ר"ל אסורה באכילה) וממי כחכם יודע פשר דבר זה ומה סבר ר"ע לפני חזרה וקיבלה ההלכה מר' ישבע שככל פסול בשחיטה נבלה, ועיין במחר"ס לובלין שהרגיש ג"כ בפלא זה ולא העלה דבר - לכאורה' עלה במחשבה לפני דר"ע דס"ל דהטור נחירה במדבר הרי דנחירה הייתה מטהרת מידי נבלה וניהו דשנכנסו לארץ נקטו על הנחירה מכל וכל שלא טהר מידי' ישבע נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסק שמי' מטהר ולבוטה דר' מטהה זוחק גדור נפרק ממה הנחירה מכל וכל לאו דחויר מטהה וממילא דר"ע גם בפסק שנייהם ה' מטהר ולבוטה א' מטהר ולבוטה א' אחד אלא דאי דגס לר"ע עכ"פ סימן אחד בשחיטה בעי אבל

ר"ע קודם חזורה, ניהו דאför שנצטו על האביצה הנחירה גם נבללה, מקרה דלי"ת כל נבללה דקי על הנחירה ושהיתה פסולה, מ"מ לגבי שיעור השחיטה של ב' סימנים בהמה, שלא היה נהוג במידבר גם בקדושים. ועתה מתחדש בהלכה, לא אתה הлечה זו אלא לעניין אכילה, כי הקרא דזובחת ואכלת אתה לפרש, אבל לגבי טומאת נבללה כל שנשחט סימן אחד בכתירות, ומות מכח האי שהחיטה תוך מעלה עכ"פ, נתורה מטומאת נבללה כי הלאו דלי"ת כל נבללה לא קאי אלא על נחרית ב' הסימנים, עד שהחיזרו ר' ישבע בשם ר' ירושע שהיה לו קבלה, דהлечה זו דבעי ב' סימנים, קאי גם לפירוש הלאו נבללה, ולא רק עשה דזובחת.

ובא ואראך איך מוכרכה הדבר מלשון המשנה עצמה דקתוין שחת את הושט ופסק וכו', או שחת אחד מהם והמתין לה עד שמתה. הנה האי והמתין לה עד שמתה הוא לכוארה שפת יתר למורי, דPsiṭṭia דرك לאחר מיתה מצי מסטמא משום נבללה, דהא משנה מפורשת היא בריש העור והרוטב, דאפילו שחת ב' סימנים בטמאה אינה מטמאת טומאת נבלות כ"ז שהיא חייה, ומקרה מלא דבר הכתוב כי ימות מן הבהמה, עיין לקמן ל"ז ע"א, וכן כתני בפרק קמא שחיתות נכרוי נבללה ומתמא במשא, ולא כתני אחר מיתה דהאי והמתין לה ודאי אין לו פירוש, והולל ומיתה אם רצח לשול מטמא, משום דקסמק על מה דקתוין בהעור והרוטב. ולא עוד אלא נטעה דטמא מחיים. אבל לפפי העצינו דבר גדול ממשמעינו באזה דכוין דכל עצימות סברת ר"ע לטהר בסימן אחד הוא משום דבשחיטה במידבר וכן בנחירה לא היה השיעור מעכב, כיון דבmittah תלי' מלטא, ממילא נצמה מזה,adam אחר השחיטה או הנחירה קודם יציאת דם הנפש, היה הרוגה בהכאה דלא שייכא למשעה השחיטה ונחירה, אינה נתרת אלא נבללה תחשב כמש"כ למעלה, אמרו מעתה אם נאמר דआ"ג דנתחודה ההלכה דבעינן שחיטה אחד להתריר, מ"מ סגי סימן אחד לטהר כנ"ל, כי לאו נבללה לא אתה אלא הנחירה או אכולה שחיטה בהפסול, אבל אשחיטה כשרה שחייה במידבר בקדשים בס"י אחד דאתה הлечה ובטלה בימה שאמרה דבעינן דוקא ב' סימנים, לא אתה אלא לאסור באכילה ולא לטומאה, כסבירת ר"ע קודם חזורה, ממילא אדם הרוגה ולא המתין לה עד שמתה נבללה גמורה הו, שלא נאחז החבל בתרי ראיין, לאמר דהשחיטה בסימן אחד מטהרת כמו שהיתה במידבר, ווטהר גם אם ירוגה בקופץ אח"כ��לאו של עתה שנתחדשה ע"י שהוצרכה ההלכה ב' סימנים, וכן בדיק אמור דדוקא בהמתין לה עד שמתה פlige ר"ע ומתרה, אבל בהרגה אחר שחיטת סימן אחד מודה דטמא דבללה גמורה הו והבן.

ועפ"י אלה הדברים תראה איך פלוגתת ר"מ וחכמים במשנה דלקמן דף ע"ד ע"א במצבה ב"ט כי אי ניתר בשחיטה אמו או לא תלוי' ג"כ בפלוגתת ר"ע ור"יש, דבר כתבתתי לך בעיקר הראשון דר"מ דאית ל"י נותר טעם לפגם אסור ע"כ דכרי"ש ס"ל, דיליכא עשה בזביחה רך תיקון נבללה וממילא דהשחיטה אינה מתרת מיד, אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה. וכך ב"ט כי אי ניתר בשחיטה אמו או מחמת שחיתת האם, דידיولد להיות כאמנו, והאי ולד לעולם לא ימות או ב"ט כי דהוה כמת, אבל חכמים כר"ע דהשחיטה מתרת מיד וכן גם ב"ט כי נותר עע"פ שחיה ייחי וחורש בשדה.

פירוט הנושryn מכל האמור דהאי היתר מפרכסת בפלוגתת שני דיליכא וכל הני תנאים דעתמי' דהשחיטה הוא תיקון בעלמא כמו הנחירה לר"ע, לא אשטרי מפרכסת וביעין מיתה שע"י השחיטה, ורק לר"ע דהлечתא כוותי' וכרבוי דכאשר צויתיך אתה לאסור

הנוטה למות וmprcsat, אינה ראוי לאדם הנברא בצלם אלקים, רק לכלב, אבל האי נבללה שנטנבללה בשחיטה שפיר ראוי לנכרי, ואפילו לגר שאותה מצוח להחיזתו. הוצאה לנו מכל זה דל"ר ע"ב ע"כ איכא לאו דבללה על הנחירה או שחיטה פסולה שהיא נחירה ולקמן דף י"ז ע"א הארבתי לפרש דברי ר' רימני ביומא ל"ז ע"ב דקאמר דר"ע וריש"ג קמפלגי בלאו דבללה, דלריש"ג לאו לאו מעליה הוא, ולר"ע לאו מעליה הוא. ופרשטי נגד ר"ש"י ותוס' ז"ל דהכונה, כיון דהאי לאו ע"כ עלبشر נחירה או פסולי שחיטה קאי והאי לאו מתחדש ע"י עשה דזובחת, וס"ל לריש"ג דין לוקין על לאו זה, ולר"ע לוקין כיון דס"כ נאסר בלאו. ولكن א"א לא אמר דר"ע קודם חזורה הוה ס"ל דיליכא בبشر נחירה ורק עשה דזובחת, ולא עוד אלא דמסתבר לאמר דכל שיטת ר"ע בקרא דזובחת כאשר צויתיך דאתא לחדר זביחה בחולין נצמחה מכח הקרא דלא תאכל כל נבללה דנטקsha לו, איך אפשר דבמשפטים מהיר רחמנא על הטרפה, ובפ' ראה על הנבללה עליון רמב"ן ז"ל Uh"ת ריש פ' דברים, דכל מצות שנוטספו במת' ולא נזכיר בד' ספרים, או שלא נהגו בהם עד שנכנסו לארץ, או דלא שכיחי, ובלאו דבללה א"א לא אמר שום טעם למה הניחו עד מ"ת, ועוד איך יצוחה ליתן מטה מאליה לגר וכברי, דבר שהוא סכנה גדולה ונענשיהם עליון גדור ע"פ נמוסי בגין כל אומה ולשון ובלאה ע"כ הקרא דטרפה כולל גם הנבללה כנ"ל. וכן לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לאמר דנתחודה הלאו הזה ע"י ציווי הזביחה, על הנחירה להשוויה נבללה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבללה. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגחותיו על הש"ס דעתך ג"כ בחומרא זו, וככתב דיל' בטעמו דר"ע דנפקא לי' בהקישא דזאת תורת הבהמה והעוף, דעיקרו לעניין טמאה נאמר כפרשי' שם, דומה עוף יוצא מידי טמאה בסימן אחד, אף בהמה כן עכ"ל. ויפה דבר הנביא אבל שכח דל"ר ע"ז דחוית הנחירה במידבר, ע"כ מהאי היקשא על הנחירה לפניו דבסי' אחד סגי לי' בין בהמה ובין בעף, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בבהמה הלאה דלית לי' גם בקדשים דרשת דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הוויז, אשר מושם לפפי הני תנאים דקדשים בעינן ב' סימנים, דאי אית ל"י למה לי הללמ"ס על ב' סימנים בהמה, כיון דכבר נצטו על ב' סימנים בקדשים, ואי דאתא בחולין דב夷 נמי ב' סימנים, שלא נטעה לאמר נירוח דנטטו על הוביחה בחולין, אינו אלא לגבי איסור נחירה דעד עתה הותר להם הדרשה והעוקר, ומעטה בעינן זביחה במשיכה, אבל עדין בסימן אחד סגי כמו בנחירה, דע"כ פשיטה דפטור, דהא אינו ראוי לבא לפניהם.

ולכן אין לנו מנוס אחר לאמר דל"ר ע"ז לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבעינן מיתה שע"י זביחות הסימנים, ותווך מעלה עכ"פ כמו שביארנו לעמלה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים ביומו א"כ כל שמות ע"י זביחות הסימנים או אפילו סימן אחד הרי מתכשר. ואל אילא הדבר בעיניך דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבmittah תלי' מלטא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו הינו ומשיך לא שייך על נקב בעלא דלא בעי משיכת הסיכון, והרי בפירוש רבוי דהלהכה זו א' בעוף וב' בהמה מתחדשה בציוי דשחיתת חולין, וכן סבר

פתחה

בריש הלכות שחיטה אע"פ שפסק הרב דכל הלל מ"ס הם ומקרה דזבוחת כאשר צויתך, מ"מ כתוב עמוק בשחיטה מהקיים דכי יצד ציד חיה ועוף דשיפיכת דם עופר כדם חיה, ולעיל בעיקר הקודם הארכתי להוכיח זאת דלא על ההלכה קסמרק רב לחייב עופר בשחיטה מוח"ת עי"ש. אבל האמת הוא כי, אליבא דר' ישמיעאל והתנאים דס"ל כוותי איזל הסוגי' דריש השוחט, ולדידחו באמת גיסטרא פסול משום דברען מיתה עי' שחיטה אבל אכן קר"ע ס"ל דכנכנו לארץ נצטו על שחיטת חולין ואז אישתרי להם מפרכסת נגד יצח"ר ר' ומילא גם גיסטרא אישתרי וזה את לפ"ד האמת לאמתנו והניחוי לי מקום להתגדר בו ודוק'.

עיקר ג' שחיטה שאינה ראוי'

בשחיטה שאינה ראוי' כגון שחוטת את הטרפה או שחוט חולין בעירה או לע"ז וכדומה באופן שאין הנחתת ראוי לאכילה מצד איו' אישור שבו, פליגו בה תנאי, ר'ם ור'ש איז שמה שחיטה או לא. ונפ"מ לענין אוא"ב ולענין כס"ד מבואר לקמן דף פ"ה, אבל אמרו שם דלא לכל אמר ר'ם שחיטה שאינה ראוייה שמה שחיטה, דמודה ר'ם שאין מתיירח שחיטה טרפה את ב"ט כי הנמצוא בהמה (דהיינו רבי אליבא דר"מ) ולא לכל אמר ר'ש ששא"ר לא שמה שחיטה דמודה ר'ש דמתהרת מיד נבלה עי"ש בגמרה.

והנה הגם דפרש שם בגמרה, דר'ם יליף משוחטי חז' דשא"ר שמה שחיטה, ור'ש יליף מטבח טבח והכן דלא שמה שחיטה, כבר כתבתי לך כמה פעמים דכל גדול הוא, דדרשות ולפנותוгалו שאין הכרח גמו, דהלא איכא למייר גם להיפק אינן אלא אסמכתאות ועיקר הדין או שידעו מקבלה ישנה איש מפי איש שכן הוא, או שמקח הסברא דנו כן ולכך יש לעניין, דבשלמא סברת ר'ם מבוננת, דכיוון דעתך השחיטה אין בין שום חסרו, רק מצד אחר איכא כמו טרפה או חולין בעירה, למה לא יקרה שחיטה לגבי אוא"ב ושאר מיל', ומהיכי תיתי למימר דלא עבר אלו דואא"ב לא תשחטו או בגב ובתח מושם דאית ב' איסור מצד אחר. אבל טעמא דר'ש דלש"ש צריכא עיינה הרבה ומיאמין לשימושו לאמר דמשום דכתיב גביACHI יוסף וטבח טבח והכן גזה"כ הוא דואא"ר לאכילה, לאו שמה שחיטה עליה ופטור משום אוא"ב וכסה"ד וכדומה.

אבל עשה איזנק' כאפרכסת ושמע דעתמא דר'ש הוא, משום דס"ל דכל שחיטה הרואוי לאכילה, אית בה מצוה כדכתיב וובהת ואכלת כאשר צויתך, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בריש הלכות שחיטה, מצות עשה שישחות מי שיריצה לאכול בשר בהמה חיה ועוף. ואח"כ יאכל וכו' ורק כשחשחיטה מצואה אז התיריה התורה לאכול מיד וכנגנד יצח"ר כאשר הארכנו בזה למעלה, והוא זאת עיין שאמרו חז'יל דכל שנעשה מצותו אין מועלין בו ה"ג, כל שנשחט ונעשה מצותו והותר לאכול ממנו מידי, ולית ב' אבמה"ח, אבל בשוחט את הטרפה וכדומה דאין כאן מצוה לאבות דין לצרוך אכילה, הוה'ai שחיטה כנירה במדבר דלא הותר על ידה איסור אבמה"ח, והא דאיינו מטמא עתה כנירה משום דעת זה איתן קרא מיוחד, דשוחט את הטרפה איינו מטמא, דכי ימות מן בהמה כתיב, מקצת בהמה מטמא ומקטת איינו מטמא, וטו טרפה שחיטה, מבואר בשמעתין ע"ד ע"א. ודוקא לענין טומאת נבלות מהני האי שחיטה, אבל להתריך איסור אבמה"ח לא. וזה דלא כדעת הtos' שבת ק"ו ע"א ד"ה חז' מחובל ומבער ויתר הרשותים ז"ל שנמשנו אחריהם. עיין יוז"ד סימן כ"ז. ומה עשה כי אהבת האמת דוחקני שלא לכבות נבאותי אף אם הוא נגד דעת הרשותים, ודבר זה מוכרכה מכמה סוגיות הש"ס ומtopic פסקי הרמב"ם ז"ל כאשר

הנחריה, ולצotta על השחיטה בחולין, ועל אחד בעופר ושנים בבהמה, אשתרי גם מפרכסת בקרוא דכל אות נפש תאלך בשר, והוא היתר מדווח נגד יצח"ר כמו יפת תואר, ומילא למ"ד אין שחיטה לעופר מה"ת. באמת לא הותר מפרכסת בעופר. והפלתי סימן כ"ז תמה דלא לשתמייט תנא למימר בעופר מפרכסת אסורה, וכי שהראתיך גם בהמה היתר מפרכסת לאו ד"ה הוא. וה"ה לעשות גיסטרא אחר השחיטה אסור להני תנאים, ועיין פשחים י"ט ע"א דרצה להוכיח דלית לי לר"ע רביעי בתרומה וחמשי בקודש, שלא לשתמייט תנא וכו', ופרק אי הכי ניקום ונסמך. ועיין בראש"ש בפיו"כ סימן י"ד, שהביא בשם מהר"ס דס"ל אין שחיטה לעופר מה"ת, וכן בתשי' בשימים ראש המיחוסת להרא"ש סימן ק"ז הביא שם הר"ר ישע' שפסק אין שחיטה לעופר מה"ת, והגמ' דשיטה זו יחידית הוא, דROAD דROAD דPOSEKIM ס"ל יש שחיטה לעופר מה"ת, אבל עכ"פ להקל להוכיח על ראי העוף כשווהה למות, שמשתיר הרמ"א ז"ל בז"ד סימן כ"ג. אני חוכך בזה הרבה, וגם בבהמה לפי מה שחשש הרמ"א בסימן כ"ד על שיטת הרא"ב" דלא לשוו' גיסטרא, וכאשר בארנו שיטה זו מדין שחיטה קאtiny עליה דהסוגי' דריש השוחט אליבא דרי"ש ושאר תנאים דעמי/al, דלית לנו הא דרבבי דדרש מכשר צויתך דأتא על שחיטת חולין, עד דמסיק לבסוף להא דרבבי, וכלל הני תנאים באמתו נתמצעת גיסטראמושחת ולא הותר כשנכנו לארץ, ולא מטעם הבלתי דם באברים עיין ט"ז סכ"ד סק"ב ובראש יוסף ר"פ השוחט) כי קשה הדבר מאד דמשום הבלתי דם באברים נגעו בה, כיון דקרו דושחט ודאי ממצעט גיסטרא. ולפע"ד ברור ממש"כ דהאי קרא דושחט ודאי ממצעט גיסטרא מצד שחיטה עצמה, אלא דלע"ד דהלא כוותי' אשתרי מקרא דכללוות נפש תאלך בשר, ומאן דראתיך כוותי' אשתרי מקרא דפליגי אר"ע ובפרט דגס לר"ע לאו היתר גמור הוא דמקרי בשר תמותות שחיטות, והותר מדווח כיפ"ת, ודאי דיפה עושה להחמיר בה, וא"כ מכ"ש בעופר דאייכא גם אליבא דר"ע מאן דאמר, אין שחיטה לעופר מה"ת ואיכא מאן דפסק כוותי' דאיין להתריך בפשיטות להמית העוף אחר שחיטה. ומש"כ הפלתי ז"ל דיל' כעון שכתבו התוס' יבמות לענין עד אחד בעדות אשא. דבר דבר הדומה יש כח ביד חכמים לעקור דבר מה"ת אף בקו"ע וא"כ כשתקנו שחיטה בעופר התירו מפרכסת, ותמהני על פה קדוש איך יאמר דבר זה. דההם היינו טעמא דמשום תק"ע סמכו על אשיה דיקא ומינסבא, ומונז חומר שחומרת עליה בסופה הקלת בתחלת מכך הכרח אבל כאן מה ראו על כהה להתריך מפרכסת או להחות על ראייה דבר דאית ב' מה"ת משום נבלה או אבמה"ח, בלי שום הכרח לעקור דבר זה, והדבר צע"ג לדעתו וה' יאיר עני.

אחר כתבי כ"ז ראייני קדוש א' מדבר בענין זה והוא הגה"ק בעל השיב משה בתשי' כ"ג ושם ביאר בארכיות גדול לדלדעת רשי"ו ורבאי ז"ל מדין שחיטה גיסטרא פסולה, אלא כדי לישב שיטה זו שלא תהי' נפרכת מכמה מקומות בש"ס, חידש לו דאן דרבבי ס"ל דשחיטות עופר מהללמ"ס ידיעין, והקרא לא דיבר אלא משחיתת בקר וצאן, אין לנו קרא על פסול גיסטרא אלא בהמה ולא בעופר, ובזה מושבים כל הקושיות על שיטות רשי"ז ז"ל עי"ש שמוקלט דבר זה אף שלא נזכר בשום פוסק, כי מקום הניחוי לו להתגדר בו. הנה יפה כתוב דכל מי שיש לו עיניים לראות ולבד להבין ידע, דכל ההתחכחות בדברי רשי"ז דלאו פסול שחיטה קאמר הוא על חנס, אלא דמה שהמוציא הגה"ק ז"ל לחלק בזה בין לומר הוא זר, לא בלבד מפני דוחק העני בעצמו, אלא דחלילה לנו לומר דאי לנו שחיטה לעופר אלא מההלה, דז' ה' עופר שנפסל בשחיטה אין בו מלוקות כלל ההלכה שאין לוקין עליון. והרי תראה דרmb"ס

של אחד כמושו שבתירוץ בתרא, הוא דאוריתא לפיכך אתיירוץ קמא דאיתיך בעוף קאי, מפרש עבד רבנן הרחקה ומפרש טעם הרחקה, אבל אתיירוץ בתרא דקאי על רובו של אחד כמושו, לא פירש מידי, ע"כ משום דס"ל דהא מדאוריתא בעין לכתה סימן שלם, וכן הבין הרוא"ש ז"ל לפרש דעת הר"ף ז"ל, דפסק קלשנא בתרא ולא כקמא משום דהני חרי לישנא בדרבן פלייגי.

ושיטה זו היא מחויסת הבנה לממי, לא בלבד שהוא דוחק גדול לומר דמשום דלא אתו למייעב רובא חד עבדו הרחקה שישוחט לכתה ב' סימנים, דהא לפי דעת רשי ז"ל ע"כ מודה לך ל"ב דלכתה בעין שלם דהרי בחדי תנן במתניתן אחד בעוף ושנים בבהמה, ולדעת רשי הוא מה"ת הרוי כבר עשו הרחקה שלא ליעבד פחות מרוב, וכמ"ש אי גם זאת דרבנן אך עשו בעוף הרחקה להרחקה, ובפרט דלרי דקיל' כוותי דבעין בעוף שחיטה ורידין דאייא הרחקה טובא לשוחוט שחיטה שלמה. למה לי הרחקהcoli האי, אלא דקשה אלישנא קמא כיון דאליז ומודה דרובו של אחד כמויו רוק בדייעבד, ושפיר מציא קאי לישנא דדייעבד במתניתן האיא, למה ימציא לא צורך דבעי ב' סימנים בעוף משום דבר שאין זכר לדעת הר"ף דלא פסקין כל"ק משום דבדרבנן אלין לקולא, דהא דאלין לקלוא בדרבן היינו שלא נאסר בדייעבד מכח ספק דרבנן, אבל לשוחט לכתה ספק דרבנן שלא לצורך ודאי פשיטה ב' סימנים וצ"ע.

ב) שיטת הר"ר אושעיה שבתוטס' لكمנו לי ע"ב ד"ה החליד המשיטו שם נצחה דס"ל דרוב הסימן הוא השיעור שחיטה לכתה hon בעוף והן בבהמה כי מדאוריתא אין חילוק בין לכתה דלייעבד דהוא ז"ל מפרש האבעי דשהה במעטות סימנים Mai דקאי אשוחט בסכך שאינו חד ושווה בחתיכת מעוט בתרא של סימן הראשון בבהמה וקמסתפק דכיוון דבר חתק רבו הוה כנחתך כלו ומה שמוליך ומביא באוטו מעוט בתרא הוה כחותך ביד או ברגל והוא שהי' בשיטתה בין סימן לסימן. מtopic דבורי מוכחה דס"ל דמה"ת שעור דלכתה הוא ברוב ורק מדרבן משום הרחקה בעין כלו וא"כ הוה האי ישוחט מעוט בתרא כחותך ביד וברגל דאי מיה"ת בעין סימן שלם לכתה איך יעלה על הדעת דכל זמן שעוסק בשחיטה הסימן שהוא מוחיב לשחטו מה"ת כלו ולא רובי בלבד שהי' בו משום שהי' וכחותך ביד או ברגל.

ולהא שיטה ג' כ' קשין קושיות הנ"ל ועוד יותר דכיוון דגס הא דבעין סימן שלם הוא מצד הרחקה דרבנן איך עשו בעוף עוד הרחקה להרחקה לישנא קמא אם לא שנאמר דל"ק באמת הא דבעין סימן שלם הוא דאוריתא ולפ"ז פלייגי הני תרתי לישנא בדאורייתא והאי דקמבעי בהחליד או בשעה במעטות סימנים קמסתפק בהאי דינא אי סימן שלם בעין מה"ת או רק מדרבן.

ג) שיטה השלישית והיא המחויסת היא שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דהכל מדאוריתא אמר דבעין לכתה סימנים שלמים ובעו"ש שניים מה"ת דכן כתוב מפורש בפ"א מה"ש הלכ' ט' ז"ל, וכמה שיעור השחיטה ב' סימנים שהם הקנה והושט השחיטה המעלוה שיחתכו שניים בין בבהמה ובין בעוף ולזה יתכוון השוחט וכי עכ"ל. וכן הוא דעת הר"ף ז"ל לפי גרסתינו עיי' בראשי פרק השוחט. והני תרתי לישנא לא פלייגי כלל אלא דשני דיעבד קתני במתניתן א' בעוף ורובי של אחד כמושו וע"ז كما אמר בעל מסדר

תראה בארכיות בסוגי" דז' סימנים אכשר בה רחמנא דר"ה במו שבארתי שם, וזלת זאת לא מצאנו ידינו ורגלינו בביבהמ"ז. ובזה נבי נמי האי דקתני במשנה דף מ' ע"א דשותה לשם הרים וכו' שהטתו פסולה, ופריך בגמרא פסולה אין זבח מותים לא, ורמנחו וכו' ומשמי הא דשחתה להר והא דשחתת לדאגה דחר. ויש לתמונה טובא דאייך קתני שחיטתו פסולה, וכן בשאר המשניות שם הא אין כאן שום פסול בשחיטה עצמה, ורק איסור מצ"א, ואסורה באכילה הוה ל"י למימר, ובפרט דתניתן כר"מ ס"ל דשא"ר שמה שחיטה, חז' מכסה"ד דכתיב אשר אילך, ואיך קורא להאי שחיטה שחיטה פסולה והוא תמייה גדולה אין עלי' יושב אחר אלא עפי' העצתיינו דכל שחיטה שא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח ולכן קורא אותה שחיטה פסולה הגם שאינה נבלה לעין טומאה ולא לעין אישור אכילת נבלה, אבל אבמה"ח אכן זמן שמספרסת שחיטה פסולה דקתני היינו דאסורה באכילה, דשחיטה פסולה ונבלה תרי מייל נינה, כאשר נבאר אי"ה בעקרים הבאים דרך אחר שחרז ר"ע והודה לר' ישוב, בכל מקום דקתני שחיטה פסולה היינו נבלה, אבל קודם חורה לא, וכל המשניות דמקilton נסתמו אליו דר"ע קודם חורה, لكن שפיר קתני דשחיטה פסולה ע"פ דאין בה משום נבלה. אבל אי גם איסור אבמה"ח לא הוה לא מצוי למתרני כלל האי לשנה דשחיטה פסולה. וזה ברור ואמת לאמתה של תורה.

ולפ"ז ר"מ ור"ש לשיטתייו פלייגי בששא"ר דכבר כתבנו דלר"מ דס"ל קר' ישמיעאל גם בשחיטה הגונה לא אשתרי איסור אבמה"ח דהרי אין בשחיטה מצוחה כלל רק תיקון כמו נהירה לר"ע וא"כ מה בין שחיטה ראי' לאנה ראי' דמה אכפת לו שדבר אחר גורם לה איסור באכילה אבל לר"ש דכר"ע ס"ל דמצוחה איכא באזיחת חולין שנתחדשה כשנכנס לארץ וגס זאת נתחדש דשחיטה מתרת מיד קודם שתצא נשפה א"כ בששא"ר דלית בה מצוחה, ולית בה היתר זה להוציא מיד אבמה"ח, ס"ל דלא שיש ע"פ דמצחלה מן נבלות, כאשר גلتה התורה בשוחט את הטרפה דשחיטה מתרת מיד נבלה, אבל איסור אבמה"ח אית' בה, ומ"ה מصحاب ל' לר"ש דבמקרים דבעין שחיטה, שחיטה שאינה ראי' לא מקרי שחיטה, כיון דaina מתרת איסור אבמה"ח.

והנה רבנו הקדוש נראין לו דברי ר"מ באוא"ב ודבריו של ר"ש בכשה"ד מבואר בגמרא פ"ה ע"א, הר' דיסובר כר"מ בסברתו, ורק בכשה"ד ס"ל קר"ש מדכתיב אשר אילך, ולפי העצתיינו לכואורה תומו, דהרי רבינו קר"ע ס"ל, וכאשר בארנו בארככה בעיקר א'. ולדיידי' השחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח, וחחיטת טרפה אינה מתרת מיד דלאו מצוחה היא, ולמה הי' על ששא"ר שם שחיטה אבל באמות לק"מ דנראין דבריו של ר"מ לרבי באוא"ב דקאמור בגמרא, היינו דינו ולא טumo כאשר תראה בבאור הסוגי' שם בארכיות עי"ש היטב.

עיקר ד' שיעור השחיטה בבהמה ובעו"ש

בריש השוחט תנן השוחט אחד בעוף ושנים בבהמה שחיטתו כשרה, ורובי של אחד כמושו, ומפרש בגמרא דלשון דיעבד דנקט התנא או משום אחד בעוף דלכתה שנים בעין או משום רובי של אחד כמושו דלכתה בעין כלו, והנה יש ג' שיטות:

א) שיטת רשי ז"ל דהא דבעי ב' סימנים בעוף לכתה לתירוץ קמא הוא רק הרחקה דרבנן, דחששו דלמא לא ATI למיעבד רובי דחד, אבל הא דלכתה בעין סימן שלם ורק בדייעבד רובי

פתחה

בביהס"ת אם נאמר דמ"מ איכא מצוה לכתלה שיבא מים גם בביבס"ת, הרי יהי' זאת מצוה בפני עצמה, גם בל' תכלתה לטהר הטמא, וזה א"א דהאי ביאת מים יהי' כמו טהור הבא במים דין בו מצוה, משא"כ בחילצה ובכורים. דעתך מוצות נינהו, דייצא בלי קריאה ונאמרה הקריאה רק למצוה. ולפי"ז נתקשה הגאנן שליט"א איך מצי הרמב"ם לחוק על האיסברא מבורתה, שאפלו היא מצוה אינה מצוה בעצם עשייתה, אלא כמו דעתה אתה לטהר הטמא השחיטה אתה ג"כ לטהר ולהקשיר הבע"ח, וכיון דשחיתות רוב ובუוף בסימן אחד כבר טהור וכשר מאכילה, מה מושיף תח' המעוות הנשאר שנאמר דמלצוזה לכתלה יחתך עוד.

וחכם אחד חוראה לי, וטס' קידושין י"ג ע"א ד"ה האשה דשם בקרבען يولדת דאגנה אלא להתר באלילת קדשים וביאת מקדש דcen מבואר בשבועות ח' ע"א ذקריםות דילידת ודמצוערן כלו באין לטהר ולא לכפר עיי"ש ברשי" וטס', ומ"מ איכא בהו לכתלה ודיעבד וכמש"כ התוס' קידושין הניל' והשבתי לו דלק"מ, דשאני קרבנות דבעלמא מצואה איכא בהבאתו לכט' גם בסימן דבאן להקשר ולטהר נמי אית' בהו בעשייתן מצואה שייה' יותר לרצון, והרי כמה עניינים בקדשים דאגנים אלא למצואה ולא לעכב, כמו שלא להזכיר פחות מל' יום, לשחווט לכתלה בכל שרט לסמוך על הקרבון, והקטרת איםרים, דכל אלו למצואה ולא לעכב נאמרו וכי נאמר דקרבנות يولדת ומctrען אין לדקדק בכל אלו מפני שבאים להקשר. וטס' בקרבעות הבאים לכפר הלא איכא סברת התוס' דכל שנטכפר בלא"ה למה לי למייעבד יותר אלא ודאי ذקריםות שאנוי דבמקום אחר מצינו שבאים למצואה, لكن בכל מקום אית' בהו מצואה חז' מתכלין, משא"כ בטבילה טמאים דלא מצינו בשום מקום מצואה לטבול אלא לטהרת טמאים, וממה שמצינו בכח"ג ביו"כ חמיש טבילות מים אין למדין, כי הוא לתוספת קדושת הימים וקדושת כה"ג אבל לטבילה עצמה אין למדום מים שהוא מצואה, וכן סברת התוס' לגבי טבילה שרירה וקיימה וקשה ממילא מ"ש שחיטה.

ומתוך חומר קושי' זו תראה, איך צדקתי בדברי שתכתבתי בעקרים הקודמים, דבאמת זוחחת לר"ע מצוה היא כשרוצה לאכול, ולא רק לתקן האיסור, ואדרבה ע"י מצות זביחה שנצטו עליה בטלת הנחרה ונעשה נבלה, כי הלא דנבלת ג"כ נתחשד ע"י ציווי השחיטה וכמו שהhabati לעיל אשר מה"ט קאמר ר' ירמי' ביוםא דף לד' דלאו דנבלה איינו לאו מעלייא. נתחדש הלאו על הנחרה שהיתה עד עתה תיקון והקשר לבע"ח, ע"י מצות זביחה נתבטל האיסור ונקרה בשר נחרה נבלה, וא"כ איינו דומה לטבילה בטבילה לא היה מעולם תיקון אחר לטהרת טמאים אלא ביאת מים, אבל כאן היה נחרה התקיקון, ורק ע"י מצות שחיטה בטלה. וקדמה השחיטה תחוללה להיות מצואה, ואח"כ נעשית תיקון והקשר. ובני רחימי הרב מוויה עקיבא שיחי' הביא לדברי אלו ראי' נפלאה מגمراא סוכה נ"ג ע"ב דפיגי שם ר' ריבנן אי תיקעה ותרועה אהת הוא או תרתני נינהו, וקאמר בטעמא דרבנן דאמרו תרתני נינהו מדقتיב, ובהקהל את הקהיל תתקעו ולא תריעו, וא"ס"ד תקיעה ותרועה אחת הוא, א"כ פלאגא מצוא עביד, ופלגא לא עביד, ור"י האיסי לסימנא בעלמא הוא דאתא, ורבנן סימנא הוא ורחמנא שווי' מצואה. ופרש"ז ל' שמצוין להקהל בסימן זה ולא באחד עיי"ש, הרי מפורש דנヒו דין אחר תכלית אחרת רק להקהיל, אבל כיון דעתך למייעבד סימן אחר להשיג האיסי תכלית ורחמנא קפיד דוקא אהאי סימנא מכל דעתך איכא בדבר, וא"כ הכא בשחיטה ממש דומה להזה דהנתם, והרי היה עד שנכנסו לארץ תיקון אחר דהינו נחרה, ורחמנא קפיד דוקא אשחיטה ע"כ משום דאיכא מצואה בדבר, ולגודל המצואה אסורה ההנoria שההירה שההירה התקיקון

הש"ס דמתניתין נקט לשון דיעבד או משום אחד בעוף או משום רשא"ב.

וג' שיטות אלו פלגי בהבנת דברי רב בברייתא דדרש כאשר צויתיך מלמד שנצטוה משה על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה דהרבנן ז"ל ורש"ז "ל מפרשיהם הא דנצטוה על הושט ועל הקנה היינו לכתלה צריך לשוחות قول' ועל רוב אחד בעוף ורוב ב' בהמה היינו דיעבד אלא דרש"ז הא דעל הושט ועל הקנה קאי אbehame דכל שנים ובუוף כל אחד זה דוחק דהו"ל לפרש פל שנים בהמה ועל אחד בעוף אבל לרמב"ם הפירוש מרווח דין חילוק בלכתלה בין עוף לבהמה ובין דק' חילוק בטהמה בין עוף עכ"פ דשווין הוא עכ"פ בשחיטה ולכתלה, ולא פסק מהני תנאי דילוף עוף מהיקשא דזאת תורה בהמה והעוף או ממה דהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים דלהני הרי יצא מפורש דעוף בסימן אחד לכתלה סגי מושום דהני תנאי כולהו אליבא דר' ישמעאל אשר בארטוי לעיל, ואנו אין לנו אלא קרבי אליבא דר'יע, דכאשר צויתיך מלמד וכו', והאי הלכה הכוי מתפרשת ולכתלה בעין ב' סימנים שלמים בין בהמה ובין בעוף.

אבל לדעת הר"ר אושעיא ומדאוריתא אף לכתלה לא בעין רק רוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה, האילכה דקאמר רבי הכי מתפרשת, שנצטוה משה על הושט ועל הקנה דהינו מוקם השחיטה, ולא פוקי בלבד או זנבו ואזנו כדפרק בגמרא ריש השוחט, ועל השיעור כמה צריך לחזור ולשוחט בהם מפרשת הלהלה רוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה, והוא עכ"פ שיעור דלכתלה.

והנה באמת האי בעין לכתלה כל הסימן או רק רוב תלוי בפלוגתת ר' ישמעאל ור'ע. דבאמת בדאוריתא לא מצינו חילוק בין לכתלה דיעבד באיסורא, אבל במצוות הלא כמו וכמה דברים נאמרו למצואה לכתלה ולא לעכב הן בקדשים והן בחולין כמו קריאה בחילצה, ואגד דלולב דנאמרו לכתלה ולא לעכב, וכן לר"ע דכאשר צויתיך למצואה נאמר ולא לתיקון הלאו, ושללא כריבצ"א בתוס' שבעות כ"ד, וכאשר הארנו זהה בעקרים הקודמים, שפיר י"ל דמלצוזה לכתלה בעין שני סימנים וגם שלמים, אבל לא לעכב דידייעבך דסגי בروب ובუוף בסימן אחד, אבל לר"ש דין בשתיחיטה שום מצואה רק תיקון האיסור, לא שייך לחלק בין לכתלה לדיעבד. והרבנן ז"ל הלא מפורש אומר בריש ההלכתא, דמצאות עשה לשוחט מי שיריצה לאכול בשר והוא קר"ע ורב דמפרש אליבי' כאשר צויתיך דהלהה אתה למצואה לכתלה על ב' סימנים שלמים הן בהמה והן בעוף.

אליא דהגן האמתי בעל אור שמח על הרמב"ם שליט"א עורנו דבמצואה שאין אלא הכספי איסור אף למצואה מקרין מ"מ לא שייך בה לכתלה ודיעבד מדאורייתא כמו באיסור דכל מה ליחסו עוד, אתה אלא להקשר ולתקן וכל שנטקן דבר מה לי להוסיף עוד, וסביר או המוכרכות ומוסכמת אל השכל הישיר והփשוט, מבוראת בתוס' נדה דף ס"ו ע"ב ד"ה כל הרואין לבילה שהקשו שם מה לא נבעיא ביאת מים בבייס"ת לכתלה כמו דבעין בילה במנחה וקריאה תורה אלא שיטהר האדם, ואין לומר דלכתלה לבעי' הקפידה תורה דנמי לא בעי', ותעללה לו טבילה לעיבוד דכיוון דבדייעבך טהור לכתלה נמי לא בעי', הילכך לכתלה לעיבוד בילה ומקרה בכורים וחילצה מצות נינהו, הילכך לכתלה לעיבוד עכ"ל וכונתם מבוארת דאע"ג דטבילה טמאים נמי מצואה היא דהרי טבילה בזמןנה מצואה וمبرכין עלייה, אבל עיקרה אתה לטהר ומש"ה בשם מצואה תקרה. וכן כל שהשיג תכליתו ונטהר בל' ביאת מים

עורף בצדואר הוא מקום השחיטה עין בחודשינו שם י"ט ע"ב ודינ' ע"י". ושהיה' וחלדה שניהם יש להם סמך בשוחט כאשר נראה ממנה דקאמר ר"ל לকמן דר' לע"א מנין לשחיטה שהיא מפורעת, שנאמר חוץ שחוות לשונה, ופוסל בשוחט כשר אבל לגבי חלדה פסקינו כוותי' אלא כרב דבב' וכו' מוקומות כשר אבל לגבי חלדה גם אנו דרשין זאת, דקראי חוץ שחוות דהוא רק גל"מ בעלמא דשחט משמע בגלו ולא בחלדה, וכן משמע מותוס' שם לע"ב ד"ה החlid דחלדה פסולה ממשום דברינו שחיטה מפורעת. ובפרט דעתך פסול חלדה נראת דהוא מטעם דמסתמא לא מציא שחיט שפיר בלי דרשה או עיקור או שהי' כשתווב הסcin תחת העור, וכען שכתבנו הראשונים גבי עיקור דבב' ג' דבשימים עקרים לא מציא שחיט בלי פסול ה"ג בחלדה י"ל וכן וקצת ראי' יש לה מהה לדלא נשנה בשום משנה האי פסול דחלדה רק דרך אגב הזיכרו לפולוגת ר' ישוב ור' דר' לע"ב ע"א ושם כתני בזה": שחיט את הושט ופסק את הגרגרת וכי או שהחליד הסcin תחת השני ופסקו והנה פסק את הגרגרת דחלקה וראשונה היינו עיקור וכפרש"י שם אבל האי ופסקו דחלקה זו דהחליד את הסcin תחת השני ע"כ אין הכוונה דפסקו דרך דרשה או עיקור דא"כ הינו רשיא ולמה לי החליד א"ו דהאי ופסקו בשחיטה קאמר ומלהטה למעליה וא"כ למה נקט לשינה דמשתמע דפסק בדרשה או עיקור אי לאו להשמענו דפסול דחלדה הוא מטעמא דמסתמא א"א שלא ידרשו או עיקור או ישאה. ועיין بما שכתבתי בהזאת במסנה דר' לע"ב ע"א. ושהי' נמי נתמעט מושחת דומ"י חוץ דהוא בע"א ולא בשתי פעמים ואם נctrיך הלכה לשחיי' הוא על שיעור שהי' ולkolא לדלא תימא דאפיילו שהי' מועטות, כל דחו פסולת, ועל תשיבנוadam מץ שחוט מושען דזומיא דחץ בעינן הרי שם ליכא שהי' כל אין זאת קושי' דא"כ תקשה נילוף דומ"י דחץ דין בו אלא הולכה דשחיטה פסולה בהולכה והבהא דאינו דומ"י דחץ, אלא דכל כי הני קושיות לך"מ כאשר כתבת לך כמה פעמים דלעולים לא דרשוי"ל כסומה בארכבה, רק מה שמסתבר להם וראוי להכניס בקרא. ולכן בשחיטה מסתבר להם, דעתנו שחיטה הוא לכורות הימה, עד שמכוכיח מהה דשחיטה לא ע"י דרשה ועיקור שהוא זירות יתרה להmittה מהר, וגם לא להיפך להשותות בחתיכה זו יותר מדי, ע"י שישחה בין סימון לסייעו, דנינו דבלי הפסיק השחיטה מצי מוליך ומביא כל היום כלו, אין זאת פרcka לטעם הנ"ל, דכל אסור לו להפסיק בחתיכה מהו לו להוליך ולהביא יותר מכפי הצריך. ועיין بما שכתבת עלי המשנה נפלח סcin והגביה דר' לע"ב ע"כ' פ' בהא סלקין דאפיילו להני ג' הגרמה שהי' וחלדה לא בעינן הללמ"ס. וא"כ איך פשיטה לי לש"ס לאמיר דכל הני ה' הלכות שחיטה גمراה הימה, עד שמכוכיח מהה דשחיטה מן הצוואר נמי גمرا.

אבל כאשר תדקך בפרש"י לקמן דר' ט"ו ע"א ד"ה כלחו תנינא תורה דרש"י ז"ל בעצמו הדר ב' ממה שכתב בריש השוחט, וכבר כתוב השטמי'ק בב"ק, דרש"י ז"ל היה כותב כמה מהדורות בפירושו על הש"ס, וארע כמה פעמים דבמ"א נשר פירושו של מהד"ק ובמקומות אחר תקנו דהדר ב' מני, וכן גם בעינן זה دقאנ הביא רשי' ז"ל על דרשה משנה דר' לע"א, דשחט והתייז את הראש בבב"א שלא הוליך והביא. ופלא דהרי שם כתני דשחיתתו כשרה, אלא דתלאו באם יש כמלה צואר בסcin אשר מזין לדיק ה"א בפחות מהה שחויתו פסולה ולמה לא הביא רישא דמשנה דחתיא את הראש בבב"א דפסולה. ועל עיקור הביא משנה לע"ב ע"א דפליגי ר' ישוב ור' לע"ב בשחט את הושט ופסק את הגרגרת דהינו עיקור ולמה מניח משנה דלעיל דר' ט"ו ש"ב דשם כתני עיקר דין דעתך, דבכל שוחטין חז' מגול קציר והמגירה מפני שהן חונקיין

עד עתה. וכך אין זה דומה לטבילה דעיקורה לטהר ולתקון, ושא לא מצינו למיר דלמה הקפידה התורה דוקא אטיבלה במים, דמי יימר דআיכא תיקון אחר בעולם להוציא הטמא מטומאתו, משא"כ בשחיטה דידיינו, מתיקון נחרה שעד עתה. וזה ראי' נפלאה לדברינו. ולפ"ז כל זאת לר"ע דנחירה היתה מכירתה במדבר אבל ר' שמעאל דס"ל דמעולם רק שחיטה היתה מורתת ומכרשת אין בשחיטה מצוח רק תיקון כמו בטבילה ואין בה לכתלה ודיעבד וכל שרבו של סימון כשר בדיעבד ה"ה דלא עלי לכתלה יותר מה"ת עכ"פ.

ולפסק הלכה חששו הופסיקים לכל השיטות ופסק המחבר ריש סימון כ"א קרמבל"ס דשחיטה המעליה שיחסות שניהם בין בבחמה ובין בעוף ומ"מ פסק נמי כר' אוושעא בסימון כ"ג ס"ד דהשוחט בסיכון שאין חד ונתעכוב בשיעור שהי' בשחיטת מوطוט האחדו של סימון הראשון זו פסולה. ומתמה הדרישה מובא בט"ז ר' ס"א דלמה מתייר הטור לכתלה לשוחט בסcin שאין חד כיון דפסק קרמבל"ס דלכתלה גם בעוף בעין שני סימנים מה"ת עי"ש מה שנדרך הט"ז. ובמחייב'ת של הניגאנום כאן לא חשו لكمחים, דלפי דעתם היה להם להקשות יותר דאפיילו בדיעבד פסול גם בעוף דהיכן מצאו שהי' לכתלה ולא בדיעבד, אדם צריכין לשוחט לכתלה גם בעוף שני סימנים ממילא בתרא כיון לצריך בדיעבד לפסול, כמו לרשי' בשעה ממש בمعוט בתרא כיון לצריך לכתלה לשוחט כל הסימן שובי אית ב' שהי' לפסול אף בדיעבד. אבל לקושיותם אין שום התחלת כל כפי מה שבארנו דהני שיטות אינם מתקיימים גם יחד לדעת הרמב"ס דבעינן מה"ת לכתלה כל הסימנים אין מקום לשחיי' ר' הוועי' כנ"ל, אלא דין פסקינו כל חומרא אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דבסיכון שאין חד בעוף כשר לד"ה, דאי לרמב"ס דבמי שחיתת שני סימנים, אין כאן שהי' ואי להר"ר הוועי' דפסול בשחיי' כה"ג' וו' משום דהוה כחותך ביד וברג'ל, ע"כ דלא עלי לכתלה כל הסימן ולא שניים בעוף אלא מפרש הולכה דעל הושט ועל הקנה על מקום השחיטה ורוב אחד בעוף ורוב שניים בבחמה הוא השיעור דלכתלה ודוקא.

עיקר ה' פסולי שחיטה

שגור בפי בעלי התלמוד חנסה הלכות שחיטה שהי' וכו' וקראים הלכות מושום דכך נמסרו כן בהלמ"ס וכן אמרו בראש השוחט ותו שהי' וכו' מנ"ל אלא גمرا ה"ג גمرا. אלא דרש"י ז"ל כתוב שם דכלחו הללמ"ס לאו דוקא דיש מהן שנקתבו, כגון דרשה דהוא נתמעט מושחת דהינו ומיש' בסיכון גמבר או גמרא, ומש"כ רשי' כגו' משום דעתך שהוא בסיכון חז' מגול קציר והמגירה וכו' מפני שהם דרשה דמטעם נמי מושחת ולא וקרען ואשר תנן במשנה דלקמן חונקים, ופרש"י ז"ל שאין חותכין אלא קורען מפני הפגימות. ויש לתמונה טובא אם תרתת מהם מפורשים בקרא איך כללים יחד בהלכות שחיטה לאמר מהם רק מהלכה, הלא יש נפקותא ורבתא בזה אם הוא תושב"כ או תושב"פ ואשר תראה לפני. אלא דаниי אומר שאם תדקך תורה דכלחו כתבי ולא בעין שום הלכה אפילו על אחת מהן. דהנה הגמורה הרי שחיטת שלא במקום שחיטה וכחותך בידו או ברגלו הוה וכיון דין גمرا דשחיתת סימני הצוואר בעין וכמש"כ הרמב"ז ז"ל עה"ת דשחט מושעתו בלשח"ק כריתת סימני הצוואר, ועד כמה הוא ושת וקנה. זאת לפין מלילקה דאסרה תורה ממול עורף ולא עורף, ולעומת מול

פתחה

וכל הסוגי' שם אליבא דרי"ש אלא, ולידי' ודאי הני הלכות שחייב רק הלהקה בעלמא נינחו, כי אין לשום הלהקה סמך בקרא דושחת שמתפרש מעצמו ומהיקש ידעין שיעורי שחיתות בהמה ועוף, ופשיטה דין לוקין על הלהקה צו ומכ"ש דין אמר דרוה נבלה לטמא כי הלהקה גופה לא לעניין טומאה נאמר, ולא דנבלת אצטריך לנוחר ומעker דליך שחיתה כלל - אלא אפילו לר"ע לדידי' אתה קרא דזוחבת כאשר צויתך לאמר שנצטויה משה על הל"ש, וכן שאמר רב והוא אליבא דרי"ע (עיי' היטוב בערך א') הרי לפלא יחשב שרבי הזיכיר בהאי הלהקה דכאשר צויתיך על הושט ועל הקנה ורוב א' בעוף ורוב ב' בהמה, והשmitt מכל וכל הני הלכות שחיתה של השהי' וכו'. ורש"י צל' בغمרא שם ובפירשו עה"ת הרגיש באזה וכותב דלאו דוקא אלא דעתו על הלכות שחיתה וכן הרמב"ם צל' בפ"א כתוב לכל דיני שחיתה נאמרו למשה עפ' ונסמכו אקרא דזוחבת כאשר צויתיך, אבל מי לא יודה דברי בברייתא הוה ליה להזכיר עכ"פ בפירוש ובפרט דמה דמציך ושת' וקנה ושיעורן בהמה ובעוף אין זה הלכות שחיתה, שכן בנחירה נמי בעין ושת' וקנה ומסתמא' בבהמה דנפש חיota ואחד בעוף דזוטר חיota כמש"כ רשי' ותוס' כמה פעמים במס' זו דגש נהירה בסימנים בעין - אלא כבר כתבענו בערך ב' דלא' בין בשחיתה ובין בנחירה היה סגי במדבר בסימן אחד בין בהמה ובין בעוף, דהרי בmittah תלייה מלאתא, דהינו בmittah תוך מעל"ע כמו שביארנו שם, ורק כאשר נתחדר איסור נהירה ונצטויה על האזבה בחולין ג'כ', נתחדר ג'כ' היתר מפרקשת שהיתה אסורה עד עתה, וכן הוצרך לקבוע שיעור שחיתה בהמה ובעוף, כדי שנידע שהוא בטח ראוי' להמית מידי בשהי' מועטת, כי רק אז יש מקום להתייר מפרקשת כmeno, עי"ש היטוב, אמרו מעתה לכל זאת לבני שיעור שחיתה דהוא הלהקה מחודשת שנזכרנו לה עתה, אתה עתה הלהקה על פה, אבל בנני ה' הלהקות שחיתה, אם נאמר דעתה נאמרו כמו שיעור דאחד בעוף ושנים בהמה, הרי במדבר בקדשים לא היו פסולים הני צורך לחדרם, ועל כן יפה אמר רב דיашר צויתיך אתה רק על שיעור שחיתה בהמה ובעוף שהוא הלהקה מחודשת שנתחדרה עתה שנכנסו לארץ, ונאסר להם הנחירה והותר להם האזבה בחוץ, ולא יכול מיד מהרמת תאות נפשם לבן הוצרכו הני תורת זכיינו עי"ש, וממילא דין תורה מיש להם כמו דרשה משום דאתא הלהקה לפרש הרא - ותרוי תיויה קחינה הא - חדא דגס על דרשה ועיקור יש לחזור והיינו בدرس ועקר במקצת הסימנים כנ"ל, דזאת הוה Tosaf' מהלכ' שלא ידענו מקרה, אלא בدرس ועקר כלו או רובו כנ"ל, דהרי רוב הסימן שוחט, ונתקיים הרא דושחת, ודל' האי מקצת דרשה או עיקור, ולולי הלהקה בסעודה טרפות ליכא, דאי' לחצי חיים בלי הא הלהקה דר' ישב כאשר ביארתי שם עי"ש, וממילא דין אמר דאתא הלהקה לפרש הרא כיון דהקרה מופרש בקרא זל' ומה שסmissים שם וצל' "והוא כל מבהמה ששחה או חליד וכדומה לוכה מה"ת דהני אגמר' רחמנא לשמה שזון שנאמר ל"ת כל נבלה הakin הוא" עכ' ודאי הלאו דלי'ת כל נבלה הכתוב במ"ת בפ' ראה לאחר שנאסרה הנחירה על נוחר ומיעור נאמר, דהותר להם במדבר ועכשו נאסר להם בשר נחירה בלאו, וכאשר הארכנו בזה לעיל בערך א'. אבל לאמר לכל גס פסולין שחיתה במקצת סימנים מניין לנו.

אבל הט אכן ושמע דברי אמות המאים עני חכמים ומגלים סוד הטעוס בעין גדול הלהה. והוא דברי כתבענו לכל הני הלכות שחיתה כתובים דושחת ממעט דרשה ועיקר וגם שהי' דושחת משמע ומשך ולא ודרש ולא ועיקר וגם בפעם אחת ולא בהפסקה. וכן ממעט חוץ לסימנים דהינו הגמורה, דאנו הכרת טמין הצואר מיל עורף בעין. וחלהה כבר מلتוי אמורה מסוימת דמסתמא עלול לקלקל אם לא יהיה הסיכון מגולה והוא עני עיקור של בה"ג שכתו צל' דעתמא פסול משום שלא מצי שחית שפיר. ואם תרצה גם חלהה ממעוותת כמו שהי' דזומי' דחץ בעין שהוא בגלי ובב"א, ודרך הלהקה ולא דרך דרשה ועיקור. וא"כ אין לנו צורך לשום הלהקה לידע אלו, אלא דלולי הלהקה לא הינו פסולין שחיתה אלא בכולו או רובו בדרשה וכו', וכן שהי' בשחתת

- אלא ודאי דרש"י צל' המשמש הני משום דשם המדבר מכולו בدرس או בעיקור דתאי את הראש בב"א כולם בدرس, ושות' במגל קציר ומגירה כולם בעיקור ואין זה בכלל הלכות שחיתה דהרי זה נוחר ומעker, ומקרא מלא דבר הכתוב ושות' ולא ודרש ולא ועיקר. אבל מקרה זה לא נדע רק אם כלו כך, אבל אם אכן ריבוי בשחיתה רק מיעוט בפיסול באופן דעתקים ושות'DKRA דהאי מיעוט בפיסול שיגרום דתאי' כל השחיטה נידונית כנחירה, זאת לא שמענו מקרה רק מהלהקה. וכך מביא רש"י צל' אפסול דרשה סייפה דמתניתן דשחט והתיי' את הראש דשם לא ימלט שלא ולא דרכ דרשה שחט אלא דמחמת קוצר הסכי' לא ימלט שלא דרכ במקצת הסימנים וכן הביא על פסול עיקור, ושות' את הושט ופסק את הרגשת, דתאמ' עכ' לא במגל קציר ומגירה מירי דא"כ איך שחט אחד ופסק אחד אלא ודאי בסכך פגום איינו עיקר רק מקטטו כmeno ועי"ש בתוס' ובמש"כ שם - ועכ"פ כאן מתרץ רש"י צל' שפיר דלכלון קרי לי' הלהקות שחיתה דגם דרשה ועיקור במקצת הסימנים א"א לפסל מקרה דושחת כל שוחט רוב הסימנים בלי' דרשה ועיקור. ואפי' דרס ועקר במעוות קמא, לא מביעי' דלא הוא הוה פסלין שחיתה ממש זה לא אמר דתו אין כאן שחיתה, והוא אכן כנחירה, אלא אפילו טרפה אפשר דלא הוה מכח הרא, לויל דאתא הלהקה ופסלה לשחיטה מכל וכל כאשר תורה לפניו איה. וכך שפיר קרי להו לכולן הלהקות שחיטה דרכ' מהלהקה אנו יודעים דמעקבים שחיתה.

אלא דלפ"ז נצمح לנו קושי' חזקה עד מאי והוא, דהרי כלל גדול הוא בידינו לכל הלהקה דלא אתה לפרש ר"ל דבעלדה מתפרש הרא אין לה אלא דין דברי סופרים שאין לוין עלייה, ומכ"ש דלא נאמר דהני פסולין שחיתה יהיו פסולין שחיתה כ"כ עד שתעשה נבלה והלא קרא דושחת שפיר מותפרש מעצמו כנ"ל ואთא הלהקה רק להוסיף איסור, דאפי' פסל במקצת השחיטה פסולת א"כ מלוקות וטומאת נבלה מנ"ל. והפרמ"ג צל' בפתחה לה"ש נתעורר לחזור על שاري הלהקות שחיתה חוץ מדרשה (ופלא דשכח עיקור דהאו ג'כ' מפורש בקרא) אם יש להם דין תורה לעין ספקן וכדומה ופשיטה לא' דדין תורה ממש יש להם כמו דרשה משום דאתא הלהקה לפרש הרא - ותרוי תיויה קחינה הא - חדא דגס על דרשה ועיקור יש לחזור והיינו בدرس ועקר במקצת הסימנים כנ"ל, דזאת הוה Tosaf' מהלכ' שלא ידענו מקרה, אלא בدرس ועקר כלו או רובו כנ"ל, דהרי רוב הסימן שוחט, ונתקיים הרא דושחת, ודל' האי מקצת דרשה או עיקור, ולולי הלהקה בסעודה טרפות ליכא, דאי' לחצי חיים בלי הא הלהקה דר' ישב כאשר ביארתי שם עי"ש, וממילא דין אמר דאתא הלהקה לפרש הרא כיון דהקרה מופרש בקרא זל' ומה שסmissים שם וצל' "והוא כל מבהמה ששחה או חליד וכדומה לוכה מה"ת דהני אגמר' רחמנא לשמה שזון שנאמר ל"ת כל נבלה הakin הוא" עכ' ודאי הלאו דלי'ת כל נבלה הכתוב במ"ת בפ' ראה לאחר שנאסרה הנחירה על נוחר ומיעור נאמר, דהותר להם במדבר ועכשו נאסר להם בשר נחירה בלאו, וכאשר הארכנו בזה לעיל בערך א'. אבל לאמר לכל גס פסולין שחיתה במקצת סימנים מניין לנו.

ויתר תימא דלמן אמר הפרמ"ג דהלהקות שחיתה דהינו ה' דברים הפולסים שחיתה נאמרו לפרש הרא דבין לר"ש ובין לר"ע א"א לאמר כך, דל' ישמعال דלא אתה קרא דזוחבת על מחות שחיתה כל רקמושחת דכתיב בקדשים נדע גם בחולין ומכח היקש דזאת תורה בהמה והעוף וכאשר צויתך קאי אקדשים הכל כמו שביארנו בערך א', לא מצינו שום הלהק' על האי ושות' כי הכל ליף מקרה, דב' בהמה ואי' בעוף כאמור בראש השוחט

חציוו ע"י הכלל שקבל מר' יהושע, כל שנפסלה בשחיטה נבלה. וاع"ג גם ר"ע ידע פסול בשחיטה נבלה, אבל היה סובר זה לא נקרה פסול בשחיטה, משום דשיעור שני סימנים הלהקה מוחדשת היא, ולא באה אלא לאיסור אכילה כנ"ל, מ"מ ר' יהושע אמר כלל רצה לכלול גם פסול בשחיטה המוחדשת, דהיינו שני סימנים, ולפיג אסברא דר"ע לאמור כלל שנתחדשה הלהקה דבעינן שני סימנים בבהמה, שוב כלל שלא נעשה גם סימן השני בהקשר שחיטה, נפסקת בשחיטה מקרי ונבלה הוה כמו נחירה. כך הוא שיטתו של ר"ל. אבל ר' יהושע דהוא בר פלוגתי' בכ"מ, גם כאן דעת אחרת עמו. והוא דלית לי' סברת ר"ל דבענחת ר' דריאה הקנה, דריאה כמון דמנחא בדיקולא דמייא, ולאו דוקא רוב אלא גם בכל הקנה לית לי' סברא זו, ולאו דוקא הריה אלא אפייל הקנה עצמו איינו כמון דמנחא בדיקולא, כאשר הוכחות זאת באורך בסוגי' שם. ומהאי טעמא מצי סבור דלכתלה בעין כל הסימנים בשחיטה, ורק אידייעבד סגי ברוב, והוא מן התורה, בכך מופרשת הלהקה על הקנה ועל הושט ר"ל כולם, ועל רוב אחד ורוב ב' הוא הדיעבד. וכך דאייא תורה שחיטה על כל הסימן, שוב אי אפשר לאמור דמקצת בפיקול מפסיד השחיטה משום דליקא רובה, דהא שפיר מצטרף מייעוט בתרא לרובה. ופשיטה דבמדבר לא נפסל בקרבן בשליל מקצת נהירה שהיתה אז הקשר בחולין, אלא גם עתה אין בו משום מעשה טרופות כמו שביארנו לעיל, ורק בסימן אחד בפיקול אית בי' משום מעשה טרופות, עתה מאחר שהנהירה נאסרה, ואפייל נחר השני לבסוף או לא נחר כלל, אלא המתין לה עד שמתה תוך מעל"ע, מ"מ אסורה באכילה מצד שנתחדשה הלהקה דעתה בעין עכ"פ רוב ב' בבהמה להכשיר, אבל מיד טומאה נתהר. ולפי"ז ר"ע קודם זהרה היה סובר דסימן בפיקול לגמרי הוה טרפה, ובפיקול במקצת אפייל בשני סימנים כשר מה"ת לגמרי, משום דס"ל כלל מה שנתהדר עתה ע"י איסור נהירה ושיעור שחיתות שני סימנים הוא, דנירה גמורה נאסרה בלאו דלית כל נבלה, ונירה בסימן אחד נאסרה רק באכילה, כי מה שהייה כשר בקדשים במדבר לא מצי להיות עתה נבלה. וממילא פיקול במקצת הסימן אין כאן מקום כלל לאסור מה"ת אם לא שנאמר יש טרופות לחץ חיות אז היה מקום לאסור بواسטת מקצת פיקול, אבל מהיכי תיתי לאמר כן בליך הכרת. עד שהחציוו ר' ישבב ע"י הכלל שקיבל מר' יהושע, והוא דנירה במקצת הסימן גם במידת הינה פיקול השחיטה בקדשים, ולא משום טרופות, אלא משום ד"א לנירה שתעשה שחיטה, ורק כלל מעשה טרופות בסימנים נהירה הוה, דמ"ש נקבות השוט מן פסוקת הגנוגת, דכוין דנירה בחד סימן שני, ה"ה דנקה"ו נהירה מקרי, דהא לא בעין ומשך בנירה כמו בשחיטה, כי היכי דנאמר דנקב לא מקרי נהירה, הכל מעשה טרופות בסימנים נהירה מקרי, והאי קבלת דר' יהושע לאו מזבחת כאשר צויתיך נצמחה, רק היא ישנה יותר ומקרה דושחת את בן הבקר דנאמר למצוות בקדשים, וגם אז היהת נהירה פוסלת ר"ל כלל שנחרה במעשה טרופות בסימנים تو לא מתכוורת בשחיטה, דין נהירה נעשית שחיטה, כך היהת מתפרקת מצות ושות בקדשים בתושבע"פ. אמרו מעתה דעתה שנכנסו לארץ ונצטו גם על שחיטת חילין ממילא הנהירה פוסلت את השחיטה, כמו עד עתה בקדשים וכיוון דעתה בעין ב' סימנים בבהמה לשחיטה, ממילא גם בסימן השני פוסلت הנהירה את השחיטה.

והוא הסוד הגדול אשר רק הרמב"ם ז"ל היה משיigo במו דס"ל נקיה"ו הוה נבלה מחייבים, והטעם בהזה דכוין דנקב הנהירה, ותו לא מצי להיות נשחתות. דבגרוגת נמי אין לנו טעם אחר, כי לויל את הוה מצי לשחות גם הגרגת שלא במקומות חתק, דלית

בහפקות הרבה עד שלא נשחתתו רבו בפעם אחת, אבל בעשה כל הני במעטות הסימן באופן דאייא כאן רוב סימנים חשובים שפיר דתהי השחיטה נפסקת משום האי מייעוט זאת לא ידענו מקרה. ולא מבוי דלא הוה ידעינו דהשחיטה נפסקת בכך והוה כנהר וננק, אלא גם איסורה בעלמא לא הוה ידעינו בפיקול מקצת הסימנים לא בושט ולא בקנה. בקנה לא אפילו היה דורס וועקר בשליש האמצעי באופן דבענחת דבעת שפסק הרוב היה בدرسיה, דהרי תראה בהגרים שליש האמצעי כשרה כדאמרין ליקמן יט ע"א וכן הלכתא ומטעם דכוין דהני ב' שלישים מצטרפין להיות שחיטה כשרה, לא מצטרף למעשה טרופות. אלא דשאני במקום שחיטה משלא במקומות שחיטה, כמו שכ' התוס' שם, אבל רק מטעם דהלהמ"ס הוא דבמקומות שחיטה הוה פיקול בשחיטה, ואמרין להיפך דאייא כאן פיקול בשחיטה, ואין כאן צירוף לשחיטה עי"ש בחידושי, הרי דלולי הלהקה פיקול במקצת השחיטה מקלקל את השחיטה גם טרופות לא היה במקצת הגרוגת אפייל בשליש אמצעי, ובוישט נמי אי אין טרופות לח"ח והוא הסברא החיצונה וכבר שחת הקנה ואפי' התחל לשחות שיט יש סברא לומר שלא איכפת לנו אי דורס וועקר מקצת מן הוושט בשעת שחיטה דכךחא מעשה קחشب. ומ"ה בעין הלהקה שמקצת הסימנים בפיקול מפסידות השחיטה.

אלא דהא מלטא דאייא דבעינן הלהקה על פיקול במקצת הסימנים, ולולי הלהקה אף כשר לאכילה הוה לאו ד"ה הוא, כי הוא פלוגתא רבתא בין ר' יהושע ור' ליקמן דף ל"ב, וכמה פלוגותות שביניהם תלויות זהה. ולא אריך כאן בઆור כל הסוגי' דשם, ושאר הסוגיות המסתעפים ור' ראש פרקים הראשונים כאן וממי שורחא לבוא עד תוכן הדברים לאורך ורוחב ועומק הענינים עיין בחידושי בסוגי' שם, ובסוגי' דף כ"ט ע"ב דפלויאי ישנה לשחיטה מתחלת ועד סוף ובסוגי' דמגרות יט ע"א.

ותמציאות הינו מכל הlein סוגיות דר' יהושע ור' ליקמן על מ dochca זו, لما יופיקול במקצת הסימנים כנ"ל, וס"ל לר' דטעמא דהא מלטא הוא משום כלל שנפסק רוב הסימן הוה כמון דמנחא בדיקולא, ושיעור השחיטה באמת גם לכתלה אין אלא רוב סימנים וכדעת הר"ר אושע' שבתוס' שהבאתי בערך הקודם, כלל שחותך יותר מרוב הוה כחוותך ביד וברגל, וא"כ מי שדורס או עוקר אפייל רק במקצת הסימן הרי ליכא רוב הסימן בשחיטה כי מיעוט בתרא לא ייחס שחיטה כלל רק רוב הראשון, ולכן אין חילוק בין דרס או עוקר כל הרוב או רק מקצת מן אותו הרוב, דתו אין כאן רוב בשחיטה. ולפי"ז שלא במקומות הפיקול יכול לשחות שחיטה הוגנת ואין אלא טרפה ורק במקומות השחיטה נפסקת השחיטה דליקא רובי בשחיטה. ולפי דעת ר' לא מלטא את לי' לר"ע גם קודם זהרה, דע"פ שהיה סובר דסימן אחד בשחיטה וסימן אחד בנירה מוציא מיד נבלה מ"מ היה מודה דב' סימנים רובי בשחיטה ורק מטעם בפיקול או בעוף סימן א' רובי בשחיטה ומטעמו בפיקול דnable הוה, דכוין דבמדבר בנירה והס"י אחד בשחיטה ס"ל דטהרו מיד נבלה, משום דבמדבר היה מכשיר גם באכילה בקדשים, דכוין דבmittah תלי' מלטא אפשר להיות בשחיטה אחר הנהירה, כלל זמן שלא מת לא עשתה הנהירה פועלתה ולמה לא נוכל לשחתה, וגם טרפה לא הוה אז כיוון דהנירה לא נאסרה, וא"כ גם עתה שנאסרה הנהירה אינה אלא כטרפה שחחתה, אבל בשחתת במקצת פיקול גם במדבר היה הקרבן נפסק, דהרי לא נתקיים וחחת אף בסימן אחד דהרי אין כאן רוב סימן בשחיטה כנ"ל. ועיין בדף ל"ב בסוגי' שם דכתבותי דבאמת גם זאת כלל שנחתת רוב הוה כמנהא בדיקולא ידעינו מואהי הלהקה כלל אפייל במקצת הסימן פוסל. ווי' ישבב

פתחה

יחדתי עיקר ממועד לביקורת הסיכון, מפני שהוא עניין סגור ומוגדר בש"ס ופוסקים, והוא מקצוע גדול בדייני שחיתות כידוע, ובברחבי הארץ קונטרס מיוחד לבירור העינו הרם והנשא הלאה, הנזכר בשם „הלה למשה“ ומזה שיצא החיבור לאור עולם, ניטען כי בזאת תומסת מרובה, שכן אמרתי לייחד כאן בفتוחת חבירי על חולין, עיקר בפני עצמו להאי דינא.

הנה בדיקת הסיכון לשחיתה לא נזכר לא במשנה ולא בברייתא, ואדרבה תנע במתניתין ט"ו ע"ב, ובכל שוחטין חז' מגל קציר והמגירה, וכי סתם סיכון פסול לשחיתה איך מוציא דוקא אלו שהמה כליא אומנות עשויות פגימות על פניו כל החוד, כיון דגם בסתם סיכון העשויה לחזוץ פטולה השחיטה. ומה שאמר בוגרא שם עניין מגירה שניינו, ע"כ אין הכוונה דבסיכון עיין מגל קציר ומגירה שניינו, דהא לעומת מגל יד דרישא קתני, וכן כתני בהדי שנים ציפרין, אלא דהש"ס מדיק דוקא פגימה עיין מגירה בעין דפסול. ורק ממירמא דרי' חסדא אמרו באתרא שמעין לראשונה חיוב בדיקת הסיכון. ואופן שמעותו הוא נפלא מאד, באמרו מניין בדיקת הסיכון מהות'ת שנאמר ושותתם בהז, והוא קרא דכתיב בשאול המלך, והו"ל להקשות ע"ז דהאי דברי קבלה ולא דברי תורה הוא, ולא עוד אלא דע"כ זה תוס' על דברי תורה, דב תורה כתיב רך ושותת או זבחת ולא כתיב "בזה" ושאול הוסיף ושותתם בהז"ה הרי דהתורה לא הקפידה על הסיכון לבדוק לא בתחלת ולא בסוף, ורק שאול הקפיד מdadמר "בזה" ואיך קאמר דבדיקת סיכון הוא מה"ת, אבל לעומת זאת פריך להיפך, פשטייא כיון דכי נקב טרפה, ומושני עבי בדיקה לחכם אמרינו וכו', עד שלבסוף הסוגי מסיק דבמי בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל שלא בדק כן שחיתתו פטולה וכן הלכתא. וכי לא ישוטטם על המראה הנוראה הלאו, דכמה רחוק האי דינא בדיקת אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא לעcobא, מדינא דמתניתין דבל שוחטין חז' מגל קציר והמגירה והשנים מפני שם חונקין.

אבל עשה אזך כאפרכסת ושמע איך יתפרשו המשנה והגמ' ומתוכם הרבה פסקי הרמב"ם ז"ל. כי רק הוא היחיד והמיוחד שבין הפסיקים אשר העמיק בשכלו האלקני, להבini דברי חכמים והוציא מדבריהם סלת נקי, בירור ההלכה האמתית. ואני העני יגעתי גייעה רבה ונוראה, ובשבבי על מותאי ובהליךתי בביתין, בחצריך וברחוב העיר, בשעת אכילת מזוני, ובבדרי עם הבריות לא הסתhti דעתינו מעוניין, עד שהגעתי עד תכליתו כפי קט שכלי, ונוראות האורות שנגלו לי מן השם תליית בכל מקום שמשכנתاي נשאי למצוא האמת באזכות אבותי הקדושים נ"ע וזה הו"ג י"כ אחד מהענינים האלה. וזה החלilo בעזר הנוטן לעיר כת.

הנה בין לרשי"ג דעיקור דהכלות לשחיטה הוא שוחט בסיכון פגום, ובין להב"ג דלא מנה בהל"ש עיקור דסיכון פגום, לשינויים סיכון לא נזכר כלל. דלבב"ג כתבו הtos' ד"ה ט' ע"א ד"ה כלחו דשותט בסיכון פגומה איינו שוחט אלא חונק لكن לא מנאם בהכלות לשחיטה, וכיון פגומה אין שוחט אלא זאת, דמ"ש מדרש דמומיות נמי מושחת ולא ומי חכם ויבין את זאת, רשי"ג מתמעט מגל קציר ומגירה ודרס ומ"מ חשבים בין היל"ש. וגם לרשי"ג נתמעט בסיכון פגימה ז"ל מושחת ולא וחנק, וכגדתנן במתניתין מושום דהן חונקין וכפרשי"ג ז"ל שם דאין חותcin אלא קורעין, ולא נזכר פגימה כלל, ועיין בש"ת ק"ז בחת"ס י"ד סימן ט"ו שכתב שם בזוז הדברים ז"ל: אטו פגימה נאמרו למ"ס עיקור שרהיי נאמרו וכו'. וכיון דלא כלא לא קרא ולא הלכה על סיכון פגום, רק דבעין ושותט ולא וקורע ולא ודרס, לא הי' עליה על הדעת דבנعي בדיקת סיכון לעcob, דהרי כל שאינו מרגיש בשחיתתו שקרע רך שהוליך והביא הסיכון בל עכבות דבר "ושוחט" קריין בי' ואין "וקרע" רק כשהרגיש שקרע או

LEN כמאן דמנחא בדיקולא. וזה שורש הפלוגתא דרי' ר"ל, בישנה לשחיתה מתחילה ועד סוף. עיין בסוגי בדרכינו בארכיות דף כ"ט ע"ב. ولكن רבוי דקמפרש הקרא דכאשר צויתיך דעתך עתה מה שויי אליבא דרי' ע, לא מצי אמר רק מה שנתהדר עתה מההלך' שחיתת חולין, והוא דבעין לכתהלה ב' סימנים שלמים ובדיעבד סגי ברוב א' בעוף וברוב שנים בבהמה דבר שלא היה נהוג עד עתה בקדשים, כי בקדשים בהמה הוא סגי בדיעבד בסימן אחד, ובעוף לא היה נהוג שחיתתא כלל, אבל בפסולי שחיתה הון בכולל סימנים והו במקצתם, לא נתחדש עתה דבר, ודינם כמו שהיה בדיון בקדשים, ולכן לא האקרים רבוי כאן. וכל המשניות דמקילתו נשנו כר"ע קודם חזרת, ולכן באוא"ב וכסח"ד, לא פטר אלא בנוחר ומעריך דלא שחתט כלל, אבל בפסולי שחיתה במקצת הסימנים, דאיןם אלא חומרא דרבנן לפסול, לא להקל אמרו לפטור מכסי אווא"ב, והשותט ונתנבללה בידו דקתני התם, היינו שמת עם גמר שחיטה ולא שנפסלה בשחיטה, ורק לאחר חזרה נשנה האי דינא, ועיין בהז' שכתביי שם בפ' אווא"ב ובפסקין הרמב"ם שם. דברים המכרים לפרש כן ותורה צמאונך.

וכל זאת אליבא דרי' ע, דנירהה התחה מכשרת בדיון, והשחיטה הייתה מצוחה תחליה בקדשים ואח"כ גם בחולין, אבל לר' ישמעאל דמעולם לא הייתה נירה מכשרת רך שחיתה, מAMILIA דהשחיטה לאו מצוחה היא רק תיקון לאו דנבללה, גם אינה מתרת מיד איסור אבמה"ח, רק בmittah תלייא מלטה, כמו בנהירה לר"ע, ומAMILIA דמאי היהת בב' סימנים וכדייף את ראש דCKER הותז, ומAMILIA דגס לכתהלה לא בעין יותר מרוב, ולא כל הסימנים ואשר תראה באמות מלשון הש"ס ריש השוחט דקאמר שם אי מה בהמה ברוב שנים הרי דנקט רק רוב שנים גם לכתהלה, ואע"ג דמאות ראש שכך הותז יליפ', משום דגס ריש מקרי כבר הותז. דע"כ לאמר כן, דהרי בDAORIYTA א"א חלק בין לכתהלה לדיעבד, וכיון דמקובל אצלנו דרבו כמהו, ע"כ דהוא השיעור דלכתהלה דהיא אין בשחיטה מזו רחכර ותיקון בעלמא. וכן לר' ישמעאל לא בעין שום קבלה או הלכה על פסולי שחיתה אפילו במקצת השחיטה, כמו שבארנו לר"ל אליבא דרי' ע. ואילו אם אמר דלי"ש נמי לאו מקרה ידע שיעור ומקומות השחיטה אלא מהלכה, מ"מ לא מהלכה הנשענת על הקרא דזוחת כאשר צויתיך דהאי קרא לא אתה לצוות מיידי, אלא מהלכה המפרשת קרא דזוחת את בן בברק כי שם איכא ציוו על השחיטה הון בקדשים והו בחולין. ולידי"י פשט ההלכה דעל השותט ועל הקנה היינו מקום השחיטה, ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בבהמה היינו שיעור השחיטה לכתהלה.

וראה עתה כי לרבי אליבא דרי' ע דקסמן האי הלכה על הקרא דוחבתת כאשר צויתיך, א"א לפרשא בעל השותט ועל הקנה היינו לצוין מקום השחיטה אתה, דהרי מקום השחיטה כבר ידענו מושחת דבקדים וכומו דכתבנו, דלא אתה ההלכה על שאר ההלכות ששחיטה שכבר קבלו ע"כ בדיון דושחט, ה"ה וכש"כ דלא בעי עתה לצוין מקום השחיטה דהוה קנה ושותט, אלא ע"כ דגס זאת על השיעור אתה דבעין לכתהלה שני סימנים שלמים, הון בבהמה והו בח"י ובעוף דעת עתה לא הייתה השחיטה נהוגה בח"י וועל. ומזה ג"כראי' לרמב"ם דגס בעוף בעין ב' סימנים לכתהלה, דאי בעוף סגי לכתהלה בסימן אחד, מה חידש עתה דבעין ב' סימנים שלמים בבהמה לכתהלה, דהרי כבר היה זאת כן בקדשים, אלא ודאי דקאי גםAufן להזכיר לכתהלה ב' סימני ודוק היטב כי הדברים אמתיים ועמוקים תליית".

בדיקת סימנים, דיווקל לסמן דמסתמא שחיטת שפיר, אבל בשחתת שחיתה מצומצמת צריך ביקור להבחין אם הוא מוחזה או רובה ובודיקה כזו בעי חכם, ולעולם אסימנים קאי ופירוש זה מוכרח עי"ש בחודשי, ומעתה הרוי לפניך דחתת שחיטה מצומצמת בעלי הראות חכם אמר, אלא אדם אריר דחתת שחיטה מצומצמת בעלי הראות לחכם, כי בדיקה כזו בעי הבדיקה יחרה והבנת הלב, עי"ז אמר מתעוזר על דקדוק עצום הלאה. אבל עי"ז בהגחות הגאון רצ"ה חיota זיל שכטב וזיל: גمرا פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עי"ז סימן ט"ט סק"ד מה שכתוב בטעם בדיקת הש"ס פשיטה, הרוי דגימות הסכך לא נזכר כלל בהלכה. ובלב ארוי פגום טרפה, הרוי דגימות הסכך לא נזכר כלל בהלכה. אבל עי"ז בהגחות הגאון רצ"ה חיota זיל שכטב וזיל: גمرا פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עי"ז סימן ט"ט סק"ד מה שכתוב על הדרישה שכתוב בטעם בדיקת הסכך משום דכתיב ושותם בזה, ודחה הש"ז مكان, אמרני דע"ז לא צרך קרא, רק על בדיקה לחכם מורה הקרא עי"ש, ונעלם במחכ"ת דברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפניות לשון ר'ח, מפני בדיקת הסכך מהות שנאמר ושותם בזה, משמע שלא הילך לפניו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא הייתר מסתבר), דה"ק בוגרמא, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתמר, עכ"ל הגאון זיל. וכונתו דמוכח האי דקדוק דלא אמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי אמר פשיטה דכי נקב טרפה, דהינו אם ירגשי שמנקב וקורע, או שיראה במקומות חתק שיש שם איו קרע שאינו חלק, שMOVEDICH דשם לא חתק רק נקרע טרפה, ומילא מי שירצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתקנו זיל ברכה בסם ומלכות על השחיטה ודאי לצרך לבדוק את סכינו תחלה, אבל לדריש מקרה לצרך לבדוק הסכך מהכי תיתי וע"ז משני דבאי בדיקה לחכם קאמריין. תירץ זה לפי פירוש זה בkowskiת הש"ס צרך ביאור מבון, גם מה דפרק אח"כ, והוא ארוי לא אמרו להראות סכינו אלא מפני כבudo של חכם, ומני מדרבן וקרא אסמכתא בולמא הו, איינו מובן, דיוון דאין בהוראת סcin לחכם אלא מפני כבudo של חכם, גם מדרבן אין כאן חיוב ואיך אמר ר'ח מפני בדיקת סcin וכו', דאם בדיקה לחכם קאמר דאין אלא מפני כבudo של חכם, לא שייך לשאול מפני, וגם לא לסמכו על הקרא. וע"כ דזאת קשה לי, דאל"כ מה פריך מורי וכי לא ידע דמבדרי קבלה לא יפלין דינים חדשים, עי"ז בב"ק ב' ע"ב ובמקילתון קל"ז ע"א, ובתוס' שם ד"ה ATIYA GIYAH VODOK. אבל לדיעה דעת הרמב"ס זיל דסל דמשום לתא דאייסORA נגעו בי, ולא משום כבudo של חכם זיל פ"א הלכ' כ"ו מה"ש: כל טבח שלא בדק הסכך שלו שחתת בה לפני חכם וכי מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו פעם אחרית ותהיה פגומה ושחתת בה וכו' עכ"ל. והרבבה דיו שפכה לישיב דעת הרמב"ס ולהשווותה עם הגمرا דכאן עי"ז לח'ם שם ובפלתי ויתר אחרים, ובמחכ"ת העלו חספה בידם. אבל האמת יורה דרכו, דנהה הא דבעין הוראת סcin לחכם, או שיבדק הטבח קמי' חכם כלשו הרמב"ס, הוא משום דגס פגימה דקה שאין בכח לעקו נמי פוסלת השחיטה, והוא ודאי מדרבן דסמכו זאת קרא דשאול דושחתחים בזה, דלא די בשחתתם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרע, אלא דבעין גם "בירה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגום בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מצי קרע או לא, דכל שהסכך נקרא פוגום, פועל השחיטה והוא מדרבן. ולמצוא פגומה כזו, צרך הבנת הלב וטורח יתרוא לאן צרך חכם או קמי' חכם, דלא סמכין בזה על סתם טבח דלא ידקק קרואו בבדיקה. ולא מפני כבudo של חכם. והרי תראה דלקמן ל"ב ע"א במשנה ר"ש אומר אם שהה כדי ביקור מפרש הרמב"ס זיל בפייהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ס' ע"א אמר בוגרמא, מאן לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' דטבח צרך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקארם אבוי לא, הכי אמר ר'י כדי ביקור חכם, ופרש"ז זיל לבדוק הסכך להראות לחכם. אבל אני כתבתי שם דהרמב"ס זיל ה"י מפרש דברי אבוי הכי, לא דבסטם שחיטה אפשר דלא בעי שום

שנראה בתוך החתק איזו מקום שנקרע ולא נחתק. והרי הדבר מוכחה דכוון דזה נקרה, "ושחת" וזה, "וקרע" ע"כ המיעדים אינם שווים ונרגש או ניכר בין מעשה למעשה. ופלא תראה בלשון הש"ס דפרק פשיטה, כיון דכי נקב טרפה, ולא אמר כיון דכי פגום טרפה, הרוי דגימות הסכך לא נזכר כלל בהלכה. ובלב ארוי נתעוזר על דקדוק עצום הלאה. אבל עי"ז בהגחות הגאון רצ"ה חיota זיל שכטב וזיל: גمرا פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עי"ז סימן ט"ט סק"ד מה שכתוב על הדרישה שכתוב בטעם בדיקת הסכך משום דכתיב ושותם בזה, ודחה הש"ז مكان, אמרני דע"ז לא צרך קרא, רק על בדיקה לחכם מורה הקרא עי"ש, ונעלם במחכ"ת דברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפניות לשון ר'ח, מפני בדיקת הסכך מהות שנאמר ושותם בזה, משמע שלא הילך לפניו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא הייתר מסתבר), דה"ק בוגרמא, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתמר, עכ"ל הגאון זיל. וכונתו דמוכח האי דקדוק דלא אמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי אמר פשיטה דכי נקב טרפה, דהינו אם ירגשי שמנקב וקורע, או שיראה במקומות חתק שיש שם איו קרע שאינו חלק, שMOVEDICH דשם לא חתק רק נקרע טרפה, ומילא מי שירצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתקנו זיל ברכה בסם ומלכות על השחיטה ודאי לצרך לבדוק את סcin תחלה, אבל לדריש מקרה לצרך לבדוק הסכך מהכי תיתי וע"ז משני דבאי בדיקה לחכם קאמריין. תירץ זה לפי פירוש זה בkowskiת הש"ס צרך ביאור מבון, גם מה דפרק אח"כ, והוא ארוי לא אמרו להראות סcin אלא מפני כבudo של חכם, ומני מדרבן וקרא אסמכתא בולמא הו, איינו מובן, דיוון דאין בהוראת סcin לחכם אלא מפני כבudo של חכם, גם מדרבן אין כאן חיוב ואיך אמר ר'ח מפני בדיקת סcin וכו', דאם בדיקה לחכם קאמר דאין אלא מפני כבudo של חכם, לא שייך לשאול מפני, וגם לא לסמכו על הקרא. וע"כ דזאת קשה לי, דאל"כ מה פריך מורי וכי לא ידע דמבדרי קבלה לא יפלין דינים חדשים, עי"ז בב"ק ב' ע"ב ובמקילתון קל"ז ע"א, ובתוס' שם ד"ה ATIYA GIYAH VODOK. אבל לדיעה דעת הרמב"ס זיל דסל דמשום לתא דאייסORA נגעו בי, ולא משום כבudo של חכם זיל פ"א הלכ' כ"ו מה"ש: כל טבח שלא בדק הסכך שלו שחתת בה לפני חכם וכי מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו פעם אחרית ותהיה פגומה ושחתת בה וכו' עכ"ל. והרבבה דיו שפכה לישיב דעת הרמב"ס ולהשווותה עם הגمرا דכאן עי"ז לח'ם שם ובפלתי ויתר אחרים, ובמחכ"ת העלו חספה בידם. אבל האמת יורה דרכו, דנהה הא דבעין הוראת סcin לחכם, או שיבדק הטבח קמי' חכם כלשו הרמב"ס, הוא משום דגס פגימה דקה שאין בכח לעקו נמי פוסלת השחיטה, והוא ודאי מדרבן דסמכו זאת קרא דשאול דושחתחים בזה, דלא די בשחתתם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרע, אלא דבעין גם "בירה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגום בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מצי קרע או לא, דכל שהסכך נקרא פוגום, פועל השחיטה והוא מדרבן. ולמצוא פגומה כזו, צרך הבנת הלב וטורח יתרוא לאן צרך חכם או קמי' חכם, דלא סמכין בזה על סתם טבח דלא ידקק קרואו בבדיקה. ולא מפני כבudo של חכם. והרי תראה דלקמן ל"ב ע"א במשנה ר"ש אומר אם שהה כדי ביקור מפרש הרמב"ס זיל בפייהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ס' ע"א אמר בוגרמא, מאן לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' דטבח צרך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקארם אבוי לא, הכי אמר ר'י כדי ביקור חכם, ופרש"ז זיל לבדוק הסכך להראות לחכם. אבל אני כתבתי שם דהרמב"ס זיל ה"י מפרש דברי אבוי הכי, לא דבסטם שחיטה אפשר דלא בעי שום

פתחה

טריפות, כן ר"י לא אמר בה מידי, אלא הקשי' נתקשה בימי רבא, וربא ה' המתרץ הראשון ואחריו אחד מבני דורו, רצה להעMISS תירוץ מסוים ר"ל דהה מחלוקת בין מקום חתך שלא במקומות חתך וכאשר נדחה, דמהני תרי' ממורות א"א להמציא תירוץ זה כנ"ל, אמר רחוב' א' תירוץ אליבא דר"י, ואמרבו בשםינו كانوا היה נתקשה קשי' זו בבית מדרשו של ר"י, אבל באותה זה אינו אלא דרחב' א' המצא תירוץ זה מתווך דברי ר"י המחולק עם ר"ל, בהא דמקום חתך ושלא במקומות חתך, וא"כ בימי ע"פ מחלוקת בין הסימנים אינם חזורת ר"ע, ומילא לכל פסולין שחייבת במקצת השוואות בין מקומות חתך לא מדרבן אסורים, ולכן שפיר אמר ר"י דלהראות סכךנו לחכם, שהוא על פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת, דאיו בה אלה מפני כבודו של חכם, אבל לאחר אשר אמוראי בתראי קיבל חזורת ר"ע, וקבעו כמסמורות נתועים לכל פיסול במקצת השחייבת נבלה נחירה ממש, שוב החמיין בפגימה אפיו אינה אוגרת פסולת מדרבנן אף בדיעבד, כי סמכו אקרה דוחחתם בהזאת לפסול סכך פגום, אפיו אין בכך האי פגימה ליקער כלל. ולהאי פגימה כדי להרגש בעי חכם מדינא כאשר ביראי תכל' זאת בארכוה במקומה ומילא שוב הווראות הסכךן לחכם עיקר הדין ומשום ליתא דאיסורה, ועל חכם טרח הפלתי ז"ל לישב דעת הרמב"ם ולומר דמאחר דתקנו חז"ל להראות סכךין לחכם מפני כבודו של חכם, הטבח שעובר ע"ז, נעשה האי עבריה לשטן לו, שיעבור על הפגימה בבלי דעת, כי בפרטאות כלא, א"א לישב חומר עצום כזה, אלא אפיו הינו רוצים לקבל התמחמות הלאו לאמת, הרי הוא נפרק ממה שנתנו הרמב"ם טעם, שאין מראין סכךין לחכם בי"ט, שמא ימצענה פגום וישחינה במשחאת שלה, עיין עוד לפחות בזאת, ולפי תירוץ של הפלתי, لما ניחוש כאן מאחר שעשה כתיקון חכמים להראות הסכךן לחכם, ומה בין ביזה בדיקה שבודק לעצמו ב ביתו, לבודקה שבדק בפניהם החכם, ע"כ המכין לו סכך בדוק בעי"ט כמובן, והוא תשובה נחיתת לדבריו אלא ודאי בדור ממש, לדעת הרמב"ם, איכה חשש דבידקה בין עצמו יהי' בהעbara בعلמא, ומהני רק על פגימה האוגרת, והוא עתה אחר חזורת ר"ע חש פסול דאוריתא שמא יקרע משחו בשוט, ובדיקה לפני חכם תה' על פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, שהיא פסולת עכ"פ מדרבנן אחריו אשר סמכו אקרה דוחחתם בזאת דבעינן סכךין שלם שאינה פגום כלל, והוא חומרא שעדיין לא נהגו בה בימי ר' יוחנן כנ"ל וזה ברור. בס"ד, ועיין בחודשנו דף ג' ע"ב ד"ה גמור' אבי לא אמר קר"א, ותמצא עונגן.

ועפ"י הדברים האלה בארתי השיטות בסוגי' דשם, והמה שיטת הרשב"א והרא"ש והוכר בדעת הר"ף מצד אחד, ושיטת הרא"ה והרמב"ם ז"ל שהמה אוזל בחד שיטה מצד שני, ודלא כב"י דסובר דההמבר"ם כרשב"א, כי זה ליתא דהרי הרשב"א פסק מהני אמוראי דחלקו אור"ח, ורמב"ם ורא"ה ז"ל פסקו קר"ח, דהගרת הצפורה דההינו הרגת הצפורה פסול בסכךין, אפיו אינה אוגרת כלל, אלא זהה מדרבנן דעתרו חז"ל על סכךין פגום ע"ג דין בכוו' לעקור השיט, דר"י לית לי' כמדמ"ד לא הריה ולא הסימן עצמו, ולכן ס"ל דלכתהלה בעינן לשחות הסימנים כולם, ומילא דגס במקומות מכוונות ע"ז דפגימה כ"ש אינה פסולת אלא מדרבנן.

א') הרמב"ם בפ"א הט"ו וט"ז כתוב ז"ל. היה התלם הזה מרוח אחת לא ישנות בה ואם שחתך דרך הרוח שאין הפגימה נכרת בה שחייבתו כשרה. כיצד שבדק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פגום וכשותחים אותה בהבאה תרגיש שיש בה פגום וכו', עכ"ל. הנה בפסק הלהה נלאו כל אנשי חיל למוצא ידים ורגלים, דהרא"ש

מדרשו של ר"י ור"ל ה' מקשין האי סתירות המשניות מן והודה לו ר"ע על משנה דאלו טריפות נקה'יו ופסה"ג, ה' לבעל מסדר הש"ס לסדר תחלה תירוצים של ר"י ור"ל אמוראי קדמאי ולבסוף תירוץ של רבא אמורא בתראי, כדרכו בכל הש"ס, ולא עוד אלא דהש"ס מדחה דר"ל מעולם לא ה' מתרץ קושי' זו, דהרי אר"ל שחתט את הינה וACHINE' נקבת הריה וכו' ועיין ברא"ש של' ולא ידעינו ה' אהרוןיתא ואיזין לחומרא, ועיין בהגחות מהרש"ש שתמה ע"ז דההדר ב' מחדה דכעין זה לא מטען בש"ס, אבל כתוב דממה שאמור הש"ס, אלא ארחב' א' אר"י, כאן קודם חזרה וכו', ר"ל בזה דמעולם לא ה' ר"ל מתרץ כלום אלא ר"י מתרץ עי"ש, ומוי לא יבין כי דבר זה עוד יותר דוחק מדברי הרא"ש, דמן'ל הש"ס הא, דר"ל מעולם לא תירץ כנ"ל, דלמה לא נדחה האי מימרא דשחתת הינה וACHINE' נקבת הריה וכו', קמיה האי מימרא דמתרץ בין מקום חתך לשלא במקומות חתך דכפי שכתב הרשב"א דנקבת הריה בין סימון לסייעו, לית לנו כוותי', הרי מסתבר דלא אמורה כל או דהדר בה והכלכתה, הן אמת דכפי שכתב הרשב"א ז"ל דלגביה הינה עצמו ע"ז מודים דהוא כמדמ"ד, לא קשה זאת אבל אז יותר תמורה למה הביא כל האי מימרא לדחות תירוץ של ר"ל, דבל"ה הוליל, כיון דנפסק הינה, מה לי מקום חתך ומה לי שלא במקומות חתך, אם דבר זה פשוט כ"ב, עד שאנו אמורים דאפילו מאן דחולק אדינא דנקבת הריה בין סימון, אבל בסימון עצמו מודה גם הוא דר"י דכאן קודם חזרה וכו' לאו ר"י בעצמו אמרו אלא רחוב' א' ממשי', וגם זאת רק בלשון „אללא“ לאחר שדחה דר"ל לא תירץ מיד ואמ בביב"ד של ר"י נתקשה קושי' זו דורמינו וכו' ור"י ה' מתרץ דביש' כנ"ל, ודאי ה' צrisk להעמיד דבריו בראשא, ולא לסדרו לבסוף ובדר"ל אלא ארחב' א' אר"י וכו', אבל עיון לקמן בחדושנו שפירושתי הסוגי' לדעת הרמב"ם, כי ר"ל רצה למצוא טעם להאי הלכה דר' ישוב, דאפילו שחת הרוב בהח嗣 שחייבת, פסול מקצת בדרשה או בעיקר לשוחתו נבלה וכוכלה נחירה, וקאמר משום דהאי מיעוט בפיסול מצטרף להשלמת הרוב, דמיעות דכיוון דאפסק לא מצי מצטרף להשלים רובה בשחייבת, מושם דכיוון פיסול רובה והו כשיתוט ר' אוושיעא בתוס' ל' ע"ב ד"ה החליד, וא"כ ע"כ המשירות אמרם ר"ל, כי תלויות זו בזו, כי רק מכח דס"ל דآخر המשנה כר"ע לאחר שהודה, אלא כדי ליתן טעם ל渴בלת ר' ישוב, וע"ז קאמר אלא ארחב' א' אר"י כאן קודם חזרה כאן לאחר חזרה ומשנה לא זהה ממקומה, הנה גם זאת אינם דברי ר' יוחנן, אלא ר' חי' בא' למד תירוץ זה, כמה דר"י מחולק ה' עס ר"ל, על מה דאמר חלק בין מקום חתך לשלא במקומות חתך בפיסול במקצת השיט, דר"י לית לי' כמדמ"ד לא הריה ולא הסימן עצמו, אבל חתך מצטרף מיעוט בתראי להשלים הרוב בשחייבת, אבל סובר בטעמא דהאי הלכה, דכל שנעשה טריפות בסימנים ואפיו רק נקב בשוט, הוה נחירה מתחילה ועד סוף, ומתיini דלאו טריפות ועד סוף, וה'ה לנחירה מתחילה ועד סוף, ומתיini דלאו טריפות כר"ע עתי' דלית לי' האי הלכה דר' ישוב, זאת אמר ר"י ור"ח בא' הוסיף מדיל' דמAMILA לאחר שבימיו כבר נתקבל האי חזרה דהדר ב' ר"ע צ"ל דמשנה לא זהה ממקומה כמו שהיתה שוני' קודם חזרה, אבל כמו דר"ל לא אמר תירוץ על קושי' הש"ס мало

וה"ה אם הסcinן מלא פגימות כלו דמ"ש, ודין דב"ה דשותם במגל קצר דרך הליכתו דתהור מידי טומאה ליתא לדין כיון דמגל קצר עכ"פ נרגשות הפגימות גם בהולכה, והוא לי' שוחט בסcinן פגום דזהה נבלה מדרבנן, ולכן לא מצי הרמב"ס מיתתי דין. וראה איך הרחונו פירוש מרוחם בגרמא לדעת הרמב"ס ז"ל, ולא הוצרכנו לדוחק פרשי' ז"ל שמחلك בין פגימות דמגל קצר ובין האי דמסוכסת, כי כל דברי רש"י ז"ל וראשוניםanza בזה דוחק אחר דוחק כמו שבארנו שם בסוגי' ודוק'.

ב') הרמב"ס פ"ד הי"ד ז"ל: ישראל מומר לעבירה מן העבירות שהיה מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וצריך ישראלי כשר לבדוק את הסcinן ואחריו יתננה למומר זה לשוחטו בה מפני שוחקתו שאינו טורח לבדוק, ואם הוא מומר לע"ז וכוי' הרי הוא בעכו"ם ושחיטתו נבלה. הלכי ט"ו, מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן העבירות של תורה הרי זה שוחט בין לו לבין עצמו, אם היה מומחה שאינו מניין דבר המותר ואוכל דבר אסור, שזו חזקה על כל ישראל ואפיקו הרשעים שבהם, עכ"ל הזחוב והמוזוק שבעתים בכל מלאה בלי חסר יותר, ובכל זאת אין יוצא ואון בא בשתי הלוות אלו כאשר אבאר בזה. א') אך מחייב בבדיקה סcinן ונוטן לו לכל מומר אפיקו לעבירה קלה מנבלה שלא חדש על נבלה כלל, ורבא מרא דהאי שמעתה לא דבר רק מומר אוכל נבות, ולא מומר לשאר עבירות. ב') ולעומת האי חומרה שמחמיר להצrix בודק סcinן ונוטן לו גם למומר קל, מקל בפסול לעדות, זהינו באינו מומר ומוחזק בכך רק שעבר פעמי' אחית ואפיקו אוכל נבות, דשותם ביןו לבין עצמו, ואף בודק סcinן ונוטן לו לא בעי, דכאן מדייק דרבא דוקא מומר קאמיר ולא חדש ע"י פעם אחית ואוכל נבות דקאמיר רבא אינו מדייק לומר דזוקא נבות ולא אישור אחר. ג') בגמרה אמרו בטעמא דהאי היתרא דמותר לאכול משחיתת מומר ולא חיישין לקלוק בשחיטה דלא שבך היתרא ואכל איסורה, ומ"מ בדיקת סcinן ונוטן לו בעי, משום דמיirth לא טרחת. אבל הרמב"ס בחלוקת הראשונה במומר לא האיך האי טעמא, שלא שבך היתרא, ובחלוקת השני זהינו בפסול לעדות דאין אלא חדש, אשר לפי דעת הרמב"ס אפיקו בחשוד לנבות לא בעי בדיקת סcinן כתוב הטעם שלא שבך היתרא אכל איסורה וכן הרי לא צורך הוא דהרי אפיקו בדיקת סcinן שלא שייך בי' האי טעמא, נמי לא בעי ע"ז לא אמר לנו שום טעם דלמה לא בעי בדיקת סcinן עכ"פ לחשוד לנבות. ד') בדחשוד לעבירות דה"ינו עבר פר"א יכול הרמב"ס כל העבירות ואפיקו ע"ז ושבת דגש בע"ז ושבת בעין דוקא מומר, וכאשר כתוב כן בפי' בחלוקת ראשונה דנקט מומר לע"ז או מחלל שבת בפרהשי' ועכ"ב דוקא מומר קאמיר Adams לא דוקא הויל' האי דין בא בחלוקת שנייה בהפסול לעבירה מן העבירות דזוקא בשאר עבירות, אבל בע"ז ומחלל שבת שחיתתו נבלה, וזה סתירה גלו' למש"כ הרמב"ס בפיהם"ש על המשנה דשותם בשבת שכותב שם שאם היה מיד כעשה חברה או עכ"פ בתחלת החיתה נעשה מחלל שבת, ושוב הגמר שחיתה פסולה הויה, הרי דגש בפ"א דין כומר לפסול את השחיטה. ה') עוד הקשו עליו מתוספתא מפורשת דברדו לו גדיי או שנגנוו עין דריש' וש"ך סיינו ב' מה שנדחקו. ובאמת יפה כתוב הפלתי דהרבנן' השמייט מה"ט נגנוו ולא כתוב רק שנאבדו, אבל מש"כ וכי משות התוספתא לא הייתה מקובלת אצלנו וכו', וכי הוא זה אשר יבין אית' זאת, דרמב"ס לא היה מקובל התוספתא מפורשת. ובכל אלו החומרות שפכו הראשונים וגם האחוריים דיו הרבה, אבל כל בעל שכל ישר עכ"פ מוכרכ להזותות כי אין ממש בתירוץיהם ובמקומם אריך לסתור את דבריהם. ובפרט

ז' לתמה כיון שהגימה זקופה מצד אחד, איך אפשר שלא תרגיש אכבעו כשהוא יורדת לתוכה, והמעו"ט הלץ بعد הרמב"ס לאמר דכוונתו דאין הגימה קורעת בירידתו, אבלDOI נרגשת להבודק, ומ"כ הרמב"ס ולא תרגיש ההינו גימה הקורעת.ומי הוא זה אשר יקבל דוחק גדול ונורא זהה בלשון הרמב"ס ז"ל שהיה לשון ערומים. אבל חוץ מהה קשה עליו הלח"מ, דלמה לא מחלוקת הרמב"ס בין גימה אחת להרבה כמו שמחליך בוגרא, ותירץ דס"ל להרמב"ס דכל שאינה נרגשת בהליכתו הו"ל מגן קצר שב"ה מכשירין לקמן במשנה י"ח ע"א בשחת דוחק הליכתו וניהו דשם בוגרא קאמר דרכן לעניין טומאה מכשירין ולא לעניין אכילה הרי תראה דרמב"ס לא הביא דין זה בהלכות אבה"ט, ועכ"ב ס"ל דלא קיימת מסקנא הכי, ודלא כפרש"ז'ל שם, והגمرا וברייתא דהכא דקאמיר דבהרבה נידון מגירה הכל כב"ש ודלא ההלכתא.

ויאמר נא המעין וכי נחיא לי' לרמב"ס לתלות בי' בוקי סרקי דברים שאסור לשומעם, דבורייתא וסקלא וטרוי' סתמא בוגרא אזלא אליבא דב"ש, במקומות דכלל גדול בידינו דב"ש במקומות ב"ה איינו משנה, ולא עוד אלא דלא הביא דין דמתניתן דמגלא קוצר דוחק הליכתו ב"ה מכשירין, וסמך על מה דהביא האי דין דמסוכסת דמבדבר רק מפגימה אחת, ומזה נדע דאין חילוק בין את להרבה, עכ"פ דברייתא מחלוקת הכי בפירוש, במה דאמרה סcinן שיש בה פגימות הרבה תידון מגירה,ומי הוא זה אשר יכול לסבול דוחקים כאלו.

אבל לפי הצעתינו פסק הרמב"ס הלאה מודוקדק ומכוון להלכה ביל שום דוחק דהאי משנה דב"ה וב"ש ג"כ אליבא דר"ע קודם חזרה נשנית וכון הברייתא דת"ר ולכן שם במשנה קתני במגל קצר פגימותיה קורען מצ"א והוא שחת策策 השני באופן שידעו שלא נקרו הטעמים מ"מ גרו ז'ל לאסור באכילה אבל טומאה לא גזרו. ועכ"ז קתנו בברייתא דזה דוקא בפוגימות הרבה דאייא רוב בפיסול אם שחת策策 הבאות והוה נבלה גמורה, لكن גzero בה גם בהליכתו אותו הבאה לעשותו מגירה לאסור לב"ה באכילה ולב"ש גם לטומאה נבלה מדרבנן, אבל בפוגימה אחת דין, בזה אלא פיסול במקצת הסימנים, זהה גופי לא הוה רק פיסול מדרבנן כמו שבארנו לעמלה, לא גzero הולכה אותו הבאה, והש"ס מתחלת לא ידע דמיהוליך ולא הביא מיררי, لكن נתקשה מ"ש פגימה אחת מפוגימות הרבה דהרי גם פגימה אחת דקורע רק מקצת הסימן נמי פסולה החיטה עכ"פ מדרבנן ועכ"ז משני דכהוליך ולא הביא אז ליכא חשש שנקרע באמת, אלא דraiוי לגזר הולכה אותו הבאה, ולא גזר רק בפוגימות רבות במגל קצר, אבל לא בפוגימה אחת. אולם כל זאת קודם שקבלו חזרת ע"ז אבל אחר שקבלו החיטה כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה קורעת פסולת השחיטה ומטעמה מדרבנן, א"כ דין בא במגל קצר דמתניתין נפל בביראה מכל וכל דהרי הני פגימות עכ"פ שאינן קורען דרכ' הליכתן, אבל נרגשות מהה כל סcinן שפנס בהרגשה פסול את השחיטה ו גם לעניין טומאה דלא חלקו ז'יל בגזרה זו כדי לחזקה ועשאו כפסול בשחיטה דאוריתא. ולכן לדין יש לנו נdown חדש דין ז'ן סcinן שיש בו פגימה הנרגשת בהבאת ולא בהולכת הצפון. ובזה ודאי אין חילוק בין פגימות הרבה להגימה אחת דביבוב'כ אין בהם כדי לעkor לא בהולכה ולא בהבאת ואני כאן רק דשחט בשcinן פגום פגימות שאינן אוגרות, וכיון דחיזין דפוגימה האוגרת בהולכה ולא בהבאת התירה הברייתא בשחתה בהולכה ללא הבאה ה"ה לדידין דלא מקרי שחת בשני פגום כיון דאין מרגשי הגימה בהליכתו, ולכן שחתה בהבאה שחיתתו פסולה ומדרבנן דפוגימה הנרגשת ואיינן אוגרת אין בה אלא פסל שחיטה דרבנן.

פתחה

ומושום לתא דעתך. ועיין בזה בחודשי לסוגי' דהשותט בשbeta. וא"כ מי שرك פעם אחת עבר הרי ספק שהוא תשובה וא"כ עכ"פ בדייעד שחתוט מותר הנשחת וכאן באמת לא התיר ליתן לו לכתחה לשחותט. ומה שכתב הרמב"ם בפיהמ"שadam שחתוט בשבת במיד מהו שחיטה פסולה לק"מ, דהתמס בשבת עצמו שחח וליכא למימר שהוא תשובה לכך שחיטתו פסולה ומדרבנן אבל אי שחח ביום שלאחריו באמת כשרה דשמא תשובה כל זמן שאיןנו מוחזק למחל שבת. ועתה נבא לחלוקת השני' במאי שהיה פסול לעדות מלחמת עבירה מן העבריות כתוב דשותט בין לבין עצמו אף בלא בדיקת סכך. והטעם לניל', אמנם מאחר דaicא עבירות חמורות מנבלות וגם לנבלות עצמו דהרי הרמב"ם כולל הכל, א"כ ניוו דלענין בדיקת סcin על פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דהוא דרבנן, מקלין בחשוד, אבל הרי חשוד הואナンבלות DAORIYTIA, וא"כ לא יבדוק כלל הסcin וגם יקלקל בשחיטה עצמה, שכן החוץ לטעם דלא מותר ואוכל דבר אישור. וככתוב במקתק לשונו הזהב זהה חזקה על כל ישראל אפילו הרשעים שביהם לדולי דaicא חזקה אלימתו על זה, הרי הוא ספק DAORIYTIA, דשמא לאעשה תשובה, אז ישנות בלבדיקת סcin כל, גם לא ישגיח לשחותט כהוגו, וכן בעינן כאן חזקה דלא שבק היתרא ואכל איסורה, וכי הא夷 טעם גם ארישא דמתיר לעיל גס במומר לנבלות בבדיקה סcin, ולא ניחוש לפסולי שחיטה אלא דמתמיון לכתוב הא夷 טעם לבסו', מושום_DACTRICK לכל שתי הحلכות. והא דלא בעי בחשוד איפלו לנבלות בדיקת סcin איינו מה"ט שלא שבק היתרא והרי מטרח לא טרח לבדוק, אלא מושום דבחשוד אין כאן חזקה שלא יבודוק שפיר, והרי לעיל בחולקה ראשונה כבר כתוב-DDOKA בממי חזקתו שאינו טורח עי בדיקת סcin, והאי אין בו חזקתו איינו טורח, רק ספק ובבדיקה סcin זו שהוא מושום פגימה דרבנן די בשאנין כאן חזקה שאינו טורח, רק ספק, דהוה ס"ס בדרבן דאך לכתחה אין לחוש.

ולכן באבדו לו גדיו השמייט הרמב"ם נגנוו וכמש"כ הפלתי, אבל מהתוספתא לך"מ על הרמב"ם, דגס היא נשנית קודם שקבלו חזרת ר"ע, דכל פסול בשחיטה נבלה, אז לא היה האי בדיקת חכם ABSHARA ואוטפרא אצרכטה לעכ"פ, ומשנה לא זהה מקומה, ועיין במבוא התלמוד דגס בברייתא שיק לאמר משנה לא זהה ממוקמה ומה"ט לך"מ מה דהקשה בהגנות ק"ז רעך"א ז"ל על יוז"ד סיון ל"ג דאיך פסק הרמב"ם נקה"וו נבלה נגד תוספתא מפורשת דנקה"וו אינו אלא טרפה דגס האי תוספתא נשנית קר"ע קודם חוזה וזה פשוט וברור.

(ג) בפ"ד היל' ט' מהלכות ייט' כתב הרמב"ם ז"ל, אין ממשין את הסcin במשחצתה של אבל מהדודה ע"ג העץ או ע"ג חרש או ابن או אין מוריין דבר זה לרבים כדי שלא יבואו לחדדה במשחצת, בד"א בשיכולה לחתו בדוחק או שנגמה אבל אם אינה יכולת לחתו בדוחק, אין ממשין אותה איפלו על העץ, שמא יבוא להחשי במשחצת. מפני מה אסור להראות סcin לחכם בי"ט, שמא תה" פגומה ויאמר לו אסור לשחותט בה מושום פגימתה, וילך ויחד במשחצת, וחכם שראה סcin לעצמו הרי זה משאילו לע"ה עכ"ל. והנה הגאנונים ק"ז רע"א בהגחותיו לאו"ח סיון ת"ח ויד שאול בי"ד סי"י יח הרעישו על טעם זה של הרמב"ם, דמהכי תיתני ניחוש שימיצאה פגומה כיון דלא עי בדיקה לחכם אלא מפני כבודו של חכם ויד שאול כתוב הלא ללא נמצאת סcin יפה מעברינו לי' מבואר בגמרא' וברמב"ם. ובמה"ט לא קשו لكمחים בקושיות כלו, הלא הרמב"ם לשיטתי' איזיל דמשום לתא דאיסורה בעין הוראות סcin לחכם ומושום דעתבים קל' הדעת המה דהרי לר"מ

במה שעורתתי באות ג'). לא ראיתי אף באחד מן המפרשים שיעור על האורות הזאת, שהיא בעצם מורה שלא יכול לרדף לסתו דעת קדשו של הרמב"ם ז"ל, אשר מימות משה עד משה לא קם כמשה.

אבל לפי הצעתינו אין תחילת לשם קושי' וכל דבריו מזוקקים והוא דרמב"ם ז"ל מיאן בפרש"י ז"ל בהא דמייטה לא טrho שפירש Adams ימצא פגום לא יחוור אחר סcin אחר או ישחינו, דפירוש זה נפרד מני' ובו' דקאמר שם בגמרא דחמןן של ע"י מותר מיד מפני שמחליפין, הרי דטורחא כד' לחילוף חמץ מטיחין וא"כ כ"ש דמייטהו לתקן הפגם או להחליף את הפגום בכשר, ועיי' ריטב"א שנחדק הרבה ליישוב פרש"י ז"ל מכח האי חומרא. אבל הרמב"ם ז"ל חורי כתב שהזקתו שאינו טורה לבודק, ולא מהמות גודל הטורחא שיש בבדיקה, זאת ודאי לא ניתן להאמר דהיא בבדיקה הסcin טורה גדול, אלא ע"כ כונתו דמחמתן קלות דעתו, איןנו נתון לב לבדוק ביישוב הדעת י"ב בדיקות שהצריכו ח"ל כדי למצאו אף פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, ע"כ מושום דאין זה אלא חומרא דרבנן שאינו חושש עליה וידעו מש"כ הר"ר יונה ז"ל דהרבבה יוארת שמים ויישוב הדעת צריך בבדיקה הסcin, וא"כ מומר אפיו לאיה עבירה קלה שהיה, פשיטא דעת"פ אין בו יוארת שמים כדי לבדוק ביישוב הדעת והבנת הלב למצוא גם פגימה הנרגשת לחוד, איןון בה אלא חומרא דרבנן, וניהם דאפיו על אישור דהרי חמץ שאינו מאותה עבירה שהוא מומר עליה איןו דוחש דרבנן שעעה"פ לר"ש נמי רק אישור דרבנן הוא, ומ"מ אמרין דמחליפין, ע"פ שהמה מומרים לעבור אבל יראה DAORIYTIA, וא"כ גם הכא נימא דאע"פ שהוא מומר למשל אשעטני, מ"מ איןו דוחש לשחותט בסcin פגום מדרבן דהינו פגימה שאינה קורעת. אה"נ אבל כאן הלא על הבדיקה אנו דנין דהינו אי טריך למצוא פגימה צוא, ורק ע"ז אמרו דאין בו יוארת שמים לטרוח עליה בשומות לב כדי שימצאנה, כדי שלא יכשל באישור דרבנן. וכן שcin הוא לא חשו לה רק במומר ואפי' לשאר עבירות ולא בחשו לאיפלו לנבלות מושום דחילוק שבין מומר לחשוד הוא דሞמר שעבר ג' פעמים מוחזק אצלנו לעובר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חשוד אפשר דעשה תשובה, דניינו דגס בפ"א נפסל לעדות, היינו מושום דלעדות בעינן מוחזק בכשרות והאי עכ"פ איןו מוחזק בכשרות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ איןו מוחזק להיפך לאפשר דעשה תשובה, דהרי תראה דammo בברכות ת"ח שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שהוא תשובה, ופרק שמא ס"ד דמושום שמא עדין יש מקום להרהר אחריו, ומתרץ ודאי עשה תשובה הרי דבת"ח אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשרар בנ"א עכ"פ ספק הוה. אמרו מעתה כיון דבפסול לעדות ספק הוה לא נחמיר בבדיקה סcin דין בו אלא ספק דרבנן שמא לא עשה תשובה, ולא בדק ביישוב הדעת עד שעבר על פגימה כ"ד שאינה אוגרת ואך דספק דרבנן נמי לא עבדין לכתחה, אבל כאן יש עוד ספק שמא לא היה בסcin פגימה כלל, לכן מותר לכתחה לסיכון עליו בלא בדיקת סcin ונoston לו בפרט אם אין לנו שוחט אחר. וזה שמד"יק הרמב"ם ז"ל בלשונו הטהור בחולקה הראשונה דሞמר צrisk לישראל כשר לבדוק לו הסcin, מפני "שחצקו שאינו טורה לבדוק" מד"יק לכטוב "חצקתו" דזקוק מומר שחצקו שלא עשה תשובה, וא"כ חזקתו שאינו טורה לבדוק, דמקלו גיד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוד, וא"כ כתב דሞמר לע"ז ולהחל שבת שחיטתו פסולה לנמרי, ודוקא מומר ולא חשוד, והוא נמי מה"ט דשחיטת מומר לע"ז ולהחל שבות אינה פסולה אלא מדרבן עין בחודשי הר"ן ז"ל בסוגי' ומ"ש לדעת הרמב"ם ז"ל דשחיטת נכרי גופה אינה אלא מדרבן

דקה דרבנן שרי על עץ ואבן, זהה הוה כמו בשאר סכך דאפשר לשמש בדוחק, אין בו משום מתקן מנת, אבל במשחזה שלה לעולם אסור דגם בסכך שרואוי לשמש בדוחק אסור, זהה מלacula ממש מקרי. ומיושב בה גם מה דקה ק"ז רעכ"א זל דחכם איך רואה לעצמו סכך בי"ט שהוא ימצא פגום והוא ל"י מטלטל מוקצה, ולפי הנ"ל לק"מ, דהרי על עץ ואבן יכול לתקן זהה שרי לחכם, ורק אין מוריין כו וرك בע"ה חשש שיחדדה במשחזה שלה אף כדי היה על עץ ואבן, דמסתמא בכל מתקנת במשחזה שלה מעלה עץ ואבן שיש יותר תורה לתקן.

מכל הלין פסקי הרמב"ם זל יוצא מפורש דהאי בדיקה מעולה אפיקמה הנרגשת שאינה אוגרת אינה אלא מדרבן אחרי שקבלו חזורת ר"ע שגورو אומר דעתך פגום פסול השחיטה ע"פ שאיןו עיקר הסימן וסמכותו אקרה דושחתות בהז דלא להשיג על השחיטה שתה"י בדרך משיכה ולא בדרך דרשעה ועיקורו, אלא דגם על הסכך צריך להשיג שלא תהי פגומה, וכל שנקראת פגומה.

וחשיטה פסולה יותר באור השיטות בהז עיין בסוגי' במקומו. וرك זאת אזכיר עוד כאן דהאי בדיקת הרגשה בחוש המשוש נמי סמכותו אקרה דושחתות בהז, כיון דלמדו דבי בדיקה לחכם, ע"כ בבדיקה הרגשה בחוש המשוש ולא בבדיקה ראי' בחוש הראות קאמר, כי דבר ידוע דוחש הראות חזק יותר אצל ההומונאים העוסקים בעבודה גשמית ולא במושכלות, והלוש אצל החכמים בעלי ספר, וחוש המשוש הוא להיפך חלש אצל ההומן עובדי אדמה וכדומה וחזק אצל החכמים בעלי מנוחה וכיון דאבידיקת חכם קסמכין מAMILא בבדיקה הרגשה בעין דהו יתור מוכשרת לה. וזה דברינו אבושא ואטופרא נדחקו הראשונים זל, והתוס' כתבו דבריאו בגנד ושת וטופרא בגנד קנה והאחרונים זל חקרו למה עזבנו אכן בבדיקהبشرא. ולולי דבריהם זל הייתה אמר הבדיקה צריכה צרך להיות על תרתי על חדודו ועל חלקו, כי הסכך צריכים להיות חד וחולק וכ"כ הרמב"ם בפ"א ה"ה באיזה דבר שוחטין וכי והוא שהי' פיה חד ולא ה"י בה פגום, ולכן בעין אבושא להבחן אם חותך היטב שהוא חד כראוי, ואטופרא אם אין בו פגום והכי נהגנו גם עתה לבדוק הסכך על בשර היד אם חותך כראויCID. עוד זאת ראיית להזיך כאן מה שראיתי דבר חדש מק"ז החת"ס זל בתשו' הנ"ל דגימה אית בה משום עיקור או משום שהי', וזה לכארו' פלא, נהי דבמוקם שהוא פגום איןנו איןנו חותך אבל שהי' כ"ד כזו הרי מדינה אינה פסולת ורק חומרת אחרים היא לפסול בשהי' משחה, ואיך אפשר דבסכך פגום משום שהי' נגע ב'. אבל ניחא לי בשנאמר כיון שאין שיעור לשחיטה ומוליך ומביא כל הימים כלו כשר, ע"כ השוואות מצטרפות לשיעור שהי' בשחיטה אריכתא והוא אבעיא דלא אפשר בגمرا דף ל"ב ע"א. ולפ"ז יש לנו טעם חדש דח"ל חשש על כל פגימה אפילו אינה אוגרת ואני קורעת משום דעתך פגום אינו חד ויש חשש שהי' בשחיטה אריכתא לכן לא פלוג רבנן ופסלו כל פגימה אפלו אינה קורעת ודוק'.

ועוד זאת נשאר לבאר לך, דעת הבה"ג ג"כ כדעת הרמב"ם, וכאשר הבאתי לעיל מוגרות רצ"ח זל שמעתיק דברי הבה"ג שכותב בבדיקה הסכך אנו למדין מושחתות בהז, ומAMILא שלא קשה על הבה"ג קושי התוס', דלמה לאמנה בין חמשה הל"ש עיקור דבסכך פגומה, הרי מאחר דחכמים פסלו סכך פגומה גם אלא עיקור ר"ל אפלו אין בכח הפגימה לעkor, איך נחשוב עיקור דביצה דץ י"ט ע"א דכל שנטמא בלבד הטומאה מטבלין אותו ביו"ט ופרש"י כיוון דמה"ת חז אלא מדרבן אסור לית ב' משום מתקן מנת, ולכן גם כאן בסכך של שחיטה הפגומה רק פגימה

במשנה דריש גיה"נ אין נאמנים על חלב וגיד ולחכמים דנאמנין משום דהוא איסור תורה ודאי, אבל לטrhoה ביב' בדיקת אחר פגימה דקה שאינה אוגרת חסודים הם דשמא לא יתרוחו בהז. וההילוק בין לבין מומר לאחד מן העברות לדעת הרמב"ם דሞמר חזקתו אין טורה כלשון הרמב"ם, ובtbodyם ספק הוא ודינם כסולי עדות דספק שמא לא בדקן כראוי על פגימה הנרגשת. ונינוי דשם כתוב דשותט בין עצמו היינו באינו טבח דלא תקנו להראות הסכך לחכם אבל בטבח תקנו. וגם בטבח בדיעבד כשר הבשר אף דלא הראה סכךו לחכם דודקה ללא נמצאת סכךויפה מכריין אבשרה דטרפה אבל בנאבד הסכך משמעו דשר ולא נדייק מרישא דודקה בנמצאת יפה לא מכריין הא בנאבד מכריין דכן יש למלמוד מן הרמב"ם זל שכתב, דבלא נמצאת יפה מכריין אצל בשרא דטרפה, ועיין בחודשי ליקון דהרמב"ם לשיטתי' מוכרכה פרש כן, ועל כל בשרא היינו אותו הבשר ששוחט בלי להראות הסכך לחכם שא"א לעמוד על הסכך לבדקו עתה. שלא מסתבר כלל לאמר דאפילו הראה סכךו לחכם יקנשו לאסור האי בשר, וכיון שכן מוכחה דבນמצאת סכךו יפה לא מכריין גם על האי בשר דאי' לביר הכרש סכךו והבן. ועכ"פ לק"מ לכל שمراה סכךו לחכם אין בכך כלום אס הטבח לא בדקה רק בהעbara בעלמא מפגימה האוגרת דהרי מו"ט תקנו להראות סכךו לחכם משום דחשודים הם בכך. אבל אם עבר ושוחט ללא הראות סכךו לחכם מעתיבינו לי' שפיר. ובזה נסתירה ג"כ ראיית הגה"ק בעל ד"ח זוק"ל שמכוח מהאי רמב"ם דאם מחייב לש"ב הסכך שהראה בתורת יפה שהוא פגום דלא מעורבין לי', דאל"כ אין השוו להראות סכך לחכם ביו"ט שמא ימצא פגומה. והוא קושית הגאנונים הנ"ל אבל אין זה ראי' דהרי מה"ט תקנו הראות סכך לחכם ואיך נעריר את הטבח שעווה כתקנת חז"ל, וא"א לבוא למכלול דהרי בכל פעם מראה סכךו לחכם אבל עתה בזמןנו שכותבו הראשונים זל דמנוגים אנשים ידועים ומווחקים, וגם אינם שוחטים לעצם ומכורים לאחרים, ולהם מחלו חכמים כבודם, ולרמב"ם דמשום לתא דאסורה ג"כ בטלה התקנה, דהרי רק בטבח המוכר לאחרים תיקנו, וא"כ מי שנמצא סכךו פגום אין ראי' ממש דין לכנסו, אמנים לדינה ודאי הci הוה, דאל"כ לא הנחת בת לא"א וכו'.

אבל מה דקה טובא על הרמב"ם הוא דהמעין שם ברמב"ם ובכ"מ ימצא דשיטת הרמב"ם הוא דכל שנטקלל הסכך באופן שגים בדוחק איינו ראוי לתשמשו, אז גם לחדודה על עץ ואבן אש שלא נתכן לממרי אסור, דהוה תיקון מנת ביו"ט. אבל אם לא נתקלל כ"כ רק שם"מ טוב לחדודה שיחתוך יותר יפה, אז על עץ ואבן שרוי ואין מוריין כן לרבים, אבל במשחזה שלו לעולם אסור משום דזה מלאכה גמורה עיי"ש. וא"כ קשה בסכך של שחיטה כל שנפוגם איינו ראוי כלל למלאכתו ומה ל' עץ ואבן או משחזה שלה, ולמה ל' לרמב"ם לומר דילך ויחדד במשחזה הרי בעץ ואבן נמי אסור כל שאינו ראוי כל עלי' בש"ז ק"ז החת"ס זל י"ז סיון ט"ו דנטקה השה בזה, ורוצה להוכיח מזה אין שום פגימה יוצאת רק במשחזה שלו והוא פלא, דהוא דין שם על מטלית אבל מה עניין זה לעץ ואבן וחוש שדבר בהם רמב"ם, הci נאמר בפגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, לא תסולק על עץ ואבן אתמהה.

אבל אם נאמר דהי' פגימה שאפשר למצוא החכם אינה פסולת השחיטה אלא מדרבן, אז דברי הרמב"ם מזוקקים עפ"י הטעמי דביצה דץ י"ט ע"א דכל שנטמא בלבד הטומאה מטבלין אותו ביו"ט ופרש"י כיוון דמה"ת חז אלא מדרבן אסור לית ב' משום מתקן מנת, ולכן גם כאן בסכך של שחיטה הפגומה רק פגימה

פתחה

דורי רק בהזיר כתב הרמב"ם ז"ל האי או נולד, והא ודאי לא שכך שיויצא אבר וחיזרנו.

אבל שיטת הרמב"ם הלאו מוכחת מדין דין פקועה, דהרבנן ז"ל סובר דין פקועה שהפריס ע"ג קרע טעון שחיטה מה"ת, והוא דבר חדש שלא שערו אדם שקדמוני, ומ"מ כן הוא כאשר אבר בזה, וכל המיעין ישפט בצדך דין הוא.

וז"ל הרמב"ם ז"ל ספריה ממן"א, מצא בה עובר כי אע"פ שהוא בן ט' ח' גמורים ואפשר שיחיטה אינו צריך שיחיטה אלא שחייבת אמו מטהרטתו ואם הפריס ע"ק צrisk שיחיטה עכ"ל, והוסיף על דבריו הכה"מ וז"ל, "ושיחיטה זו אינה אלא מדבריהם מושם מראית עין וכותב רבנו בפיהם"ש, ודע שאינו צריך בדיקה, ר"ל שאין הטרפה מפסdetno, לפי שהוא אצלנו בשחוות ע"פ שהוא חי עכ"ל. וכן הasticsים הרשב"א ז"ל וכו"ו עכ"ל הכה"מ. ומ"מ לא יודה, דהרבנן ז"ל, לא היה רשאי לכתב סתום, ואם הפריס ע"ק צrisk שיחיטה בלי האי תוספת הדבריהם, "מושם מראית עיר", כי בכ"מ תמצא שהרבנן ז"ל מזכיר מאי לאbara מה שהוא מה"ת ומה מדבריהם כמו בכל פרקים, בחלב ודם וגיה"נ ובמkommenות אין מספר, ומכך"ש מה שהוא רക משום מראית עין, איך יכתוב סתום צrisk שיחיטה שהוא לשנה דתנה דמתניתן על קרעו ומצא בה בט"ח טעון שחיטה, והוא מה"ת.

ORAHA אך במחכית של הכה"מ ז"ל, שגה גם במה שתלה ברמב"ם בפיהם"ש דברי התוטס והראשונים ז"ל שכתו דבהתפריס ע"ק דין השיחיטה הכרחית אלא מפני מראית עין, אין הטרפות פסולת בו. וכל הרואה יראה דמעולם לא דבר הרמב"ם מזה.adam כדורי הכה"מ ודאי לא היה הרמב"ם ממשיט דין זה מתחבورو יד החזקה. ז"ל בפיה"מ „זה בט"ח שמוטר לאכלו ללא שחיטה, אין חלבו ודומו מותר אצל חכמים, ודע שאין צrisk בדיקה, ר"ל שאין הטרפות מפסידתו, לפי שהוא אצלנו בשחוות ע"פ שהוא חי, והלכה כחכמים ע"מ שלא יהלך על הארץ, ובדברי רש"ש שמותיר אפיקו הפריס ע"ק איןם הלכה" עכ"ל, הרי לך מפורש דלא דבר הרמב"ם מהפריס ע"ק עד סוף המשנה רק דבר מלא הפריס דוחשיטה של אמו מתיירטו, מ"מ חלבו ודומו אסור, כי כן הוא שיטת הרמב"ם כדיוע, ומעטה נצמלה לו חקירה, אם תהיאabei בט"ח טרפה מבטן מה תהא עליה, דלפומ סברא חזונה כמו דhalbvo אסור משום דמקרי שור, ולא נידון לעניין חלב כאחד מאבריו האם כמו כן חי"י הטרפות פסולת בו, ע"ז מלמדנו דזה ליתא דגבי חלב נידון כשרו שלם בפ"ע, אבל לגבי טרפות לא, והטעם דכל טרפה הוא תחולת נבלות וחוד לאו הוא כמש"כ הרמב"ם ז"ל פ"ד ה"ז ממן"א, וכך כל שאין הנבלות פסולת בו, אך תפיסת הטרפות שהוא רק תחולת נבלות. ואם נמצא עובר מת לכ"ע שחיטת אמו מתיירטו, ואיך חי"י הטרפה חי"ג רגוע מהמות. דין זה ממשינו הרמב"ם ז"ל לשיטתו דס"ל תלבן אסור. והotos ותור הראשונים דפליגי זה על הרמב"ם, וס"ל דhalbvo מותר, אין מן הצורך שיש אמרו דין טרפות מן הבطن פסול בו, דהוא ק"ו מחלב, אבל לעומת זאת בהפריס ע"ק דס"ל דבעי שחיטה רק מדרבנן, נתווה להם החקירה מה דינו אם נטרף האי בין פקועה לאחר שהפריס ע"ק ברבות הימים אשר הוא חי והחליטו בזה להכשיר כיון דוחשיטה גופה אינה אלא מפני מ"ע והטרפות אינו ניכר כ"כ, וכן לא החמירו בנמצאה סיכון פגום. אבל הרמב"ם ז"ל לא דבר מדין זה כלל לדידי טעון שחיטה מה"ת, ופשיטה דטרפות אח"כ פסולת בו.

ועיין בחודשי בפניהם בסוגי שם, דהרבנן ז"ל מפרש הסוגי דר' מרשניא ואבוי פלייגי בהז' אי חכמים דרש"ש מה"ת קאמרו או

הסיכון שהריבו חכמים לבדוק אותו עם הצפורן ועם הבשר ובשלש רוחותיה של הסיכון, ואם נרגש בה פגימה אפילו כ"ש השיחיטה אסורה" עכ"ל, הרי מפורש אומר בדיקת הסיכון מפגימה כ"ש ארככתא דרבנן הוא, והשוחט באפי פגימה כ"ש, השיחיטה אסורה ולא פסולה. יותר ביואר הדברים תמצא בסוגי דף י"ז ע"ב עי"ש היטב.

עיקר ז' אבר היוצא ואבר המдолדל ובן פקועה

דין אבר היוצא והmdlدل ודיני בן פקועה מבוארים בפ' בהמה המקשה, אלא דבביאור הסוגיות יש מבוכה רבתא בין המפרשים והפוסקים. ואשר בارتני בפנים דעת הרמב"ם ז"ל בבואר הסוגי היא המחוורת ומתකלת וכל נושא כליו וגם לרבות הראשונים ז"ל, לא ירדן לסוף דעתו, ולא הרגשו מה היא שיטתו, וכך לא עמיד רק מקצת שיטתו בעניינים אלו, שהוא נ"מ רבתא לדינה והוא חדש ומחודש, אבל לדעתואמת וצדק תלי"ת.

הרמב"ם ז"ל בפ"ה ה"ט כתוב וז"ל: עובר שהוציא ידו או רגלו נasser אותו האבר לעולם וכו', ואפיו החיזר אותו אבר לمعايير ואח"כ נשחת, או נולד הولد וחיה כמה שנים, הרי אותו אבר אסור משום טרפה וכו', עכ"ל, וע"ז כתוב הכה"מ דכלא/or נראת שלאן זה כולל לכל עובר שהוציא ידו גם למי שלא נשחתה אמו קודם לידתו, אבל לפי האמתה הטעות, שא"כ ברוב הבעמות נמצא אישור בהרבה אברים שיויצאים קודם הלידה. ואף שמדובר מוכחה שהיה סובר ברמב"ם כפישוטו, אבל האמת יורה דרכו שלא כיוון הרמב"ם לזה עצה". ומכח האי אמת שלל, נתקשה בבי" הරבה, שהשימי הרמב"ם ז"ל הא דר' מרשניא דף ע"ה ע"ב דאמר בן פקועה הבא על בהמה דעלמא הولد אין לו תקנה למ"ד חושין לזרע האב, וכן השמייט הא דאבי דאמיר התם הכל מודים בקהליט בו פקועה דשרי דמלתא דתמייה מזכר דכוויי אנשי, ולא ידע הב"י מענה לכל אלו. אבל אני בارتני כמשמעותם בדברים דדברי הרמב"ם כפישוטו וכל גدول ביד, לכל המדחק בדברי ולשון רבנו הרמב"ם ידו על התחותונה, כאשר כתבתי בהקדמה, דהרבנן ז"מ שעשה חברו משנה תורה, בכוונה שלא נctrיך אדם לעין בשום ספר זולתו כדי לידע דיני התורה, היה מוכחה ע"כ לדקדק בלשונו להיות ברור ומובן וטהור מכל סייג, ושלא ישטע לתרי אונפין, כי לולי זאת נפל פטו בבריא מבוגן, ולכן תמיד משכנתני ונשאי, להעמיד דברי הרמב"ם על פשوط משמעו, ותלי"ת בכ"מ ראייתי נפלאות, וכן הוא בהענין אשר לפניו.

דעת הרמב"ם ז"ל דבר היוצא לדעת חכמים דר"מ דף ע"ב ע"א, ע"כ אית בי"י איסור טרפה גם קודם שחיטה ומצד בשדה טרפה, כי רק אז מובן מה שאמרו דוחשיטה מטהר את היוצא מידני נבלה לטרפה. ופלוגת ר"מ ורבען הוא בש' לידה לאברים, או אין לידה לאברים, דר"מ יש לידה לאברים, וכך לא בעין קרא כל לאיסור אבר היוצא דכיוון דזהה כלוד, שוב לא נגרר אחר שאר העובר, ולא ניתר בשיחיטה האם, וממילא דזהה לשאר אבמה"ח ומטמא, אבל חכמים דר"מ ס"ל אין לידה לאברים, והיה נגרר האבר היוצא אחר עיקר העובר, اي לאו קרא דובש בשדה טרפה דמרבנן מני" אבר שיוצא חוץ למחיצתו שנאסר לטרפה. אלא דהא דין לידה לאברים היא דוקא אם לא נולד לבסוף או שחיזיר האבר בטלת הלידה הלו ע"פ שנולד Ach"c. אבל בנויל כדרכו אף שהוציא תחולת האבר מה בכ"ק הלא אנגלי מלטא למפרע דהכל חד לידה ואני אכן יציא חוץ למחיצתו. עיין מש"כ בסוגי דמברכת ס"ט ע"ב דברים נחמים קלוריון לעניינים תלי"ת. וכן על חנס קמתמה הב"י ז"ל, דהא רוב לידות נמצאת אבר היוצא

ומי הוא זה אשר לא יודע דהאי „אע”פ שלא הפריס עג”ק” שכותב הרמב”ס אין לו שחר, אם נאמר לכל השחיטה בהפריס עג”ק אינה אלא משום מר”ע, דהרי הרמב”ס הכא מכרת דבר דחייבין על תלבו כרת, ומה ל’ הפריס או לא הפריס. דמלשונו משמע Adams הפרס פשוטיא דחיב בcart, וכל החולק על הוכחה זו בדוחקים בדוחים אין תרופה למכת עורונו בעניינו שכלו.

ג’) והוא היותר בולט, דהרבמ”ס פ”ב הלכ”ז מהלכי’ אבה”ט כתוב ו”ל: השוחט את הבמה וכוי’ ואם מת קודם שיפריס עג”ק הרי הוא תהו ששהית אמו מטהרטו עכ”ל. ואשותו את הטרפה קאי עי’יש’ בכ”מ. והרי מבואר דאם הפריס עג”ק ומת מטמא נבליה והוא מניל’ לרמב”ס, דמהיכי’ תמי’ נימא דמשום מר”ע גוזו רבנן תומאה. ועיין בי”ד סימן יג טו”ז סק”ד דרצה לומר לכל עצימות השחיטה משום מר”ע אין אלא לכתלה ולא לאסור בדיעבד, ובו”ד החדשות נדפס מנובי ז”ל השגה על דברי הטו”ז אלו, מדברי הרמב”ס אלו דפסק דאפיקו מטמא נבליה גמורה. ולא חלי ולא הרגיש כי אפיקו נדחו דברי הטו”ז אין לדברי הרמב”ס שום הבנה, דכלל גדול בידינו אפשר טומאה לא מפשיןן, וכאשר אמרו במקילון פי’ עי’ב אם אמרו ספק טומאה לטהר, יאמרו ספק אמרו דלא רשות להתרה. ואיך עלה על הדעת לחיש דבר כזה שאין לו שום רמז רמיזא בוגרמא, דבחפריס עג”ק מטמא אם מת. ולא עוד אלא הרמב”ס לא חש להשמענו חידוש דין זה רק מ כלל ואכלחריד, דמדכתב ואם מת קודם שהפריס עג”ק שמעינו הא לאחר שהפריס מטמא. ואכלו הוא דבר פשט שאין צריך להשמעינו, וזה הפלא פלא. ומהו מוכח בלי יכולת להשיב, דהרבמ”ס ס”ל דעתו שחיטה מעיקר הדין ומהו”, ולכן אם מת מטמא בשאר נבלה.

ואחר שזכינו לידע כל זאת מילא נבן כי הרמב”ס היה מוכחה לפריש עג”ק אין שוחטין אותו ביום אחד ואם שחת אין לוקה” עכ”ל. מהא דכתב דאינו לוקה נמי מוכח דעכ”פ איסור תורה אילו הכא דאי רק משום מר”ע בעלמא פשיטה דאיו כאן מלוקות. והא דבאמת אין לוקין עליו, משום דהא אילו כמה אמרוים דאמרו הילכתא קרש”ש וניהו דפסקין להחמיר בשל תורה חכמים, ולא סמכינן האילו כללא דרי’ חיא דבעל מקום שנה ריש’ במשנתינו הילכתה כמותו, אבל להקל להלקתו וחישון לדריש”. ולא עוד אלא דמהא דisor הרמב”ס ז”ל לשחות העובר בו ביום נמי מוכח דעתו שחיטה מדינה, דהרי ק”ו אילו אם אין הטרופות פולס בו כפי מה שכתבו התוס’ והראשונים ולדעת הב”י גם הרמב”ס בתוכם, משום דלא חששו משום מר”ע אלא בשחיטה בלבד, שהוא נכר לכל אם יכנו על ראשו שהוא מנבל, אבל בטroppות וכן על פגימות הסcin לא חששו, מכש”כ דאי לחוש משום אווא”ב דמןן דראוה אותו שוחט מנא ידע דנשחטה אמו היום, ואם ידע הרי ידע מסתמא ג”כ שהעובד היה בתוכה וניתר טמה, ורק מפני מר”ע נשחת. ואם מכר הולך לאחר ושחטו בוודאי ליכא מר”ע כלל, דהאי לוקח מנא ידע דנשחטה אמו היום, ומהיכי’ תמי’ יחשדחו בידע ושחת. ואפיו אם נדחק דמי”מ שייך כאן מר”ע, עכ”פ חדש דין שחידש הרמב”ס מדעת”י דנפשי’ שאין דרכו בכץ למה לא כתוב יראה לי, כדרכו הטהור בכל מקום. והרי תורה דהרא”ש והטור ז”ל השמייטו דין זה של הרמב”ס מכל וכל, ידעתה דלא מטעמא ידי השמייטהו, דהמה לא נחתו כלל זהה לדעת דהרבמ”ס מצרי’ שחיטה מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהشمיטו משום דלא מסתבר فهو לחוש למראית עין גבי אווא”ב لكن לא חשו להבאו.

ב”) בפ”ז הילכתה ג’ שם כתוב השוחט בהמה ומצא בה שליל כל חלבו מותר וכו’, ואם שלמו לו חדשיו ומיצאו ח’ אע”פ שלא הפריס עג”ק ואין צורך צרך שחיטה, חלבו אסור וחיבין עליו כרת, עכ”ל. ומדרבנן, דר’ כהנא שם סתמא קאמר הפריס עג”ק אילו ביןיהם, עז’ הביא דר’ מרשיא דבן פקועה הבא על בהמה דעלמא הולך אין לו תקנה. ומימרא זו לפום רהייא אין לה שיקות כלל להאי פלוגנטא דרש”ש ורבנן, עיין בחדושי ק”ז החת”ס ז”ל שם, דמתמה הרבהה עז’ אבל הרמב”ס ז”ל קמתרץ ברוחב בינו חומרא זו בפשיותו, דר’ מרשיא דока לרש”ש קאמר למלאי’ משום דהוא היה מפרש דברי ר’ כהנא חמיו, דהפריס עג”ק אילו ביןיהם מדוורייתא קאמר, ואכ”ז לדעת חכמים דינו אין לו מקום רק לרש”ש ועל זה חולק אבי’ וס”ל דגס לחכמים אין טען שחיטה רק מדרבנן משום מר”ע. וכיון דר”א דהוא בתרא לא רצה לקבל הא דרבבה אמראי קדמאי אמרו הילכתה קרש”ש וכל מקום שנה ריש’ הילכתה כמותו וחישול להא דר’ יונתן דאמר הילכתה קרש”ש במסוכן ובתרומות מעשר. והאי ר’ יונתן גופי’ לא קאמר דין הילכתה קרש”ש רק בהני תרי אלא דבאייך אין כאן הכרעה. ואי כל עצימות פלוגנתם רק בדרבנן ומשום מר”ע, אין מקום לפ██וק דלא קרש”ש כموון. אבל ודאי משום דר’ אשיש ס”ל שלא כאבי אילו כר’ מרשיא דבדאוריתא פליגי, ופסק פשיטה דרמב”ס כוותי’ ולפיכך יפה עשה דלא היבא לא דר’ מרשיא ולא דאבי’ משום דר’ מרשיא אליבא דרש”ש אמר למלאי’ ואנן חושין לפ██וק חכמים דפליגי, וס”ל דמדאוריתא טען שחיטה, ודאבי’ פשיטה דרמב”ס כוותי’, אלא כר’ מרשיא דבדין דוריתא פליגי, עיין בחדושים שם באריכות. ועל אמרת דברי אלו מורים גם שאר פסקי ולשונות הרמב”ס וכולם מעידים עדות מכוניות דמה”ח טען שחיטה כאשר תראה מן הפסיקים שאביה באזה.

א’) בפ”ב מהלכות שחיטה ה”י כתוב „דאם יצא העובר חי והפריס עג”ק אין שוחטין אותו ביום אחד ואם שחת אין לוקה” עכ”ל. מהא דכתב דאינו לוקה נמי מוכח דעכ”פ איסור תורה אילו הכא דאי רק משום מר”ע בעלמא פשיטה דאיו כאן מלוקות. והא דבאמת אין לוקין עליו, משום דהא אילו כמה אמרוים דאמרו הילכתא קרש”ש וניהו דפסקין להחמיר בשל תורה חכמים, ולא סמכינן האילו כללא דרי’ חיא דבעל מקום שנה ריש’ במשנתינו הילכתה כמותו, אבל להקל להלקתו וחישון לדריש”. ולא עוד אלא דמהא דisor הרמב”ס ז”ל לשחות העובר בו ביום נמי מוכח דעתו שחיטה מדינה, דהרי ק”ו אילו אם אין הטרופות פולס בו כפי מה שכתבו התוס’ והראשונים ולדעת הב”י גם הרמב”ס בתוכם, משום דלא חששו משום מר”ע אלא בשחיטה בלבד, שהוא נכר לכל אם יכנו על ראשו שהוא מנבל, אבל בטroppות וכן על פגימות הסcin לא חששו, מכש”כ דאי לחוש משום אווא”ב דמןן דראוה אותו שוחט מנא ידע דנשחטה אמו היום, ואם ידע הרי ידע מסתמא ג”כ שהעובד היה בתוכה וניתר טמה, ורק מפני מר”ע נשחת. ואם מכר הולך לאחר ושחטו בוודאי ליכא מר”ע כלל, דהאי לוקח מנא ידע דנשחטה אמו היום, ומהיכי’ תמי’ יחשדחו בידע ושחת. ואפיו אם נדחק דמי”מ שייך כאן מר”ע, עכ”פ חדש דין שחידש הרמב”ס מדעת”י דנפשי’ שאין דרכו בכץ למה לא כתוב יראה לי, כדרכו הטהור בכל מקום. והרי תורה דהרא”ש והטור ז”ל השמייטו דין זה של הרמב”ס מכל וכל, ידעתה דלא מטעמא ידי השמייטהו, דהמה לא נחתו כלל זהה לדעת דהרבמ”ס מצרי’ שחיטה מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהشمיטו משום דלא מסתבר فهو לחוש למראית עין גבי אווא”ב لكن לא חשו להבאו.

ב’) בפ”ז הילכתה ג’ שם כתוב השוחט בהמה ומצא בה שליל כל חלבו מותר וכו’, ואם שלמו לו חדשיו ומיצאו ח’ אע”פ שלא הפריס עג”ק ואין צורך צרך שחיטה, חלבו אסור וחיבין עליו כרת, עכ”ל.

פתחה

טומאה יש לה חזקת טהרה, והני תרי חזקות מתנגדות דוחקתו שחייטה מה"ת לדינה לא זו בלבד דבון ט' כי שהפריס עג"ק טען אישור אמורת דלא נשחתה כראוי וחזקת טהרה אומרת כראוי נשחתה, וא"כ נימא דל חזקות מהכא, והוא"ל ספק בין לענין אכילה ובין לענין טומאה. וכן ספק הרמב"ס פ"ג הט"ו בנשפט הסימן ולא נודע אם קודם או לאחר"ש דהוה ספק נבלה, וכן בהלכ"י י"ח כתוב דרך כלל דכל ספק בשחיטה הרי זה ספק נבלה, אלא דבאל בדק בסימנים פסק בפ"א ה"יב דהוה נבלה, ומשמע נבלה ודאי. ועיין בתפicha לפרמ"ג ז"ל שהאריך ולא מצא מענה לישיבת דעת הרמב"ס. לכואורה נהפוך הוא דלא בדק בסימנים קיל משאר ספק דהא איןACA כאן רוב, דרוב פעמים שחוט שפיר. וניהו דחרשב"א ז"ל כתוב דהוה רובה דתלי' במעשה, חזקה שלא נעשה מעשה, אבל עכ"פ לא גרע משאר ספק בשחיטה, ולמה לא יהי' גם כאן רוק ספק נבלה, הן לענין אכילה והן לענין טומאה. וכפי הנראה דמה"ט כתבו התוס' שם דמה"ת טהורה וכשרה ממשום דרוב פעמים שחוט שפיר, ורק מדרבנן החמירו לענין אכילה ולא לענין טומאה. אבל מפרש"י שם לא נראה דרכך מדרבנן קאמר וכפי שהראתינו לעיל דרשינו כן מקרא, וכפי הנראה אין זה אסמכתא בעלמא, רק דרשה גמורה כי הכתוב מיותר למגרמי וכן דריש תדברי" הא קרא כן כמובא בירוש"א. עיין מה שכתבתינו שם זהה.

אבל דעת רשי"ו ותוס' הלכו זהה לשיטתייהו, כי התוספות סברו דחזקת אישור דקאמר הינו חזקת אישור שאינו זבוח, כמו"ש התוס' שבשותות ובביצה CIDOU ובמקומוarteriyehו, כי החזקה שבחותם שבבשותם ובעירם ע"י סיבה חדשה. ר"ל אפי' נctrיך לחריש חזקה שבנה שנותחודה, כדי להעמיד הדבר על חזקתו, עשוין כן כמו שתכתבו התוס' בהרבה מקומות בסוגי" דרוב כמו דחויקת טומאה דගברא תעיד שהפרה אדומה טרפה, או חזקת ולד בעמי' דפטור מן הבכורה עלייה ע"פ שהحسابות מתחלפות, כי מתחלה פטורה מן הבכורה מקומו, ומפניו ע"פ שהحسابות מתחלפות, כי בעמי' אמה ולא נפטר רחמה, ואח"כ כשכבר משום דעידי' היא בעמי' אמה ולא נפטר רחמה. והנה שורש מירמא דר"ה נמצא בספרא מובה ברשי"ס פ"ש שנייני: להבדיל בין הטמא ובין הטהור בין הח' הנאכלת ובין הח' אשר לא תאכל, צל' בין חמוץ לפורה ובין צבי לעירוד, אלא בין נשחת חמוץ של קנה לנשחת רבו ובין שנולדו בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה, עכ"ל. ולכאורה הני נמי למה לי וכו' לא ידיעין מקום אחר דברען נשחת רבו ולא חצין, וכן בטיפות נקב הלב ולא לבית חללו, או נדרס ולא כדומה דטרפה, כי על מעיים דכשר, או האדים השר ננד בני כל אלה עכ"ב בא ההלכ' המיחודה, ולמה לי הא קרא, אבל הפירוש האמתי בדרישה זו הוא, דאתא לחיב בבדיקה סימנים לאחר שחיתה אם נשחת רבו, וקאמר להבדיל בין הטמא ובין הטהור הקדים טמא לטהור, אך קודם שנבדוק אם נשחת רבו הוא טמא, דבחיקת שלא נשחת' מוקמין, ובין החיים הנאכלת ובין החיים אשר לא תאכל, הינו בנמצא נקובה הריאה או בני מעיים לאחר שחיתה, דמסתמא תלין בזאב או במשוש ידא דטבאה, لكن הקדים הנאכלת, ואם הוא במקומות דאי מוקם לתלות ע"פ דמ"מ אפשר דעתה אחר שחיתה, חיישין מושום דהרי נקוב לפניו. הרי לך משח הדינים המבוארים בגמרא דקאי ר"ה עלייו, וmobovarim בהאי דרשה דספרא. וגם ראיינו דהספרא סובר כמו"ד דלא בדק בסימנים נבלה דטמא קרי לי, אם לא בדק אי נשחת רבו, ולא כמו"ד טרפה ואסורה באכילה.

אולם דעת רשי"ז ז"ל היא, לענין חזקה היא לא אמר דלא נתווה השתוות או התchiedות רק להעמיד מעמד מצב כל דבר כמו שהוא כל זמן שאפשר, ואין משגיחין על השם כלל והוא למ"ד נבלה, והכי קאמר בחיה היהת בחזקת אישור אבמה"ח מטעם שלא נשחתה, כי החזקה אף שהיא ח' מוציאה מיד' אישור זה, ועתה אמת שמתה לפנינו, וליאו אישור אבמה"ח, אבל המעמד שלא הייתה שחותה, ר"ל שלא נעשה מעשה השחיטה עדין במקומו עומד, וכיון בחזקת שלא נשחתה מוקנית לה, והרי מותה ממילא נבלה הוה גם לענין טומאה, מה תאמיר והוא היהת טהורה ע"ע וכן דעידי' הטהור הוה, זה אינו דהא כדי להעמידה על חזקת טהרתה בעין

והויצא לנו לדינה לא זו בלבד דבון ט' כי שהפריס עג"ק טען שיש מה"ת לדעת הרמב"ס, אלא גם מה שהתריר הרמי"ז ז"ל בסימן כ"ג סעיף ה' להוכיח על ראש העוף כשושחה למות יש לדון בזה בתורת, חדא דמאיר של דעת הרמב"ס בעין לכתלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל לדבוחת שחיתת דיעבד ופרט בעוף רק רוב סימן אחד שאין זאת אלא מעשה רפואי בעלמא, דגם בשחיטה כזו נתרת מיד ולא בעין להמתין ולראות אם יצא נפשה עכ"פ תוך מעל"ע. ומכך בשחתה מעל"ע לדעתו ברור דאסור העוף מה"ת ונבלה גמורה הוה, דהרי בארנו דהא דນיתר הנשחת מיד וגם לעשות גיסטרא, הינו מושום דאן סחדי דאיתר שחיתת ב' סימנים מת בשעה מועטת גם بلا עשיית גיסטרא. אבל בשוחות רק סימן אחד וכ"ש רק רוב סימן אחד, ואני רואין אותו חיל פנוי כי אפי' בב' סימנים שחוטאים אם אירע شيء מעל"ע אחר השחיטה אני נבוק מאד אם יש להתריר אלא דזה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכך רק ברוב הוא שכיח טובא במקום שלא שחת הוריין ולא יצא ממנה דם הרבה שחיי' ימים איך נתיר אח"כ להחות על הראש ונבלה אם גם בגין פקעה שהפריס על גבי קרקע עכ' שחיתת מן התורה. והדבר חדש אבל נצחים על כרחנו מישית הרמב"ס ז"ל ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בחדושנו ד"ה ולכן.

עיקר ח' כל ספק בשחיטה להחמיר ונשחתה הותרה

מיירא דר"ה במכילתן ט' ע"א אמר בהמה בחו"י בחזקת אישור עומדת עד שיודיע לך ומה נשחתה, אבל אם נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שיודיע לך ומה נשחתה, ואך באיתיליד בה ריעותא. ומירמא זו מביאה הגמoria על הא דתנא בברייתא, דלא בדק בסימנים נבלה או טרפה לכל ח' כדאית לוי וקאמר דפליג בדר"ה דמ"ד טרפה ס"ל חזקת אישור אמרינו חזקת טומאה לא אמרינו, ולמ"ד נבלה בחזקת אישור קיימת והשתתा מטה עין בגמרה. והנה שורש מירמא דר"ה נמצא בספרא מובה ברשי"ס פ"ש שנייני: להבדיל בין הטמא ובין הטהור בין הח' הנאכלת ובין הח' אשר לא תאכל, צל' בין חמוץ לפורה ובין צבי לעירוד, אלא בין נשחת חמוץ של קנה לנשחת רבו ובין שנולדו בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה, עכ"ל. ולכאורה הני נמי למה לי וכו' לא ידיעין מקום אחר דברען נשחת רבו ולא חצין, וכן בטיפות נקב הלב ולא לבית חללו, או נדרס ולא כדומה דטרפה, כי על מעיים דכשר, או האדים השר ננד בני כל אלה עכ"ב בא ההלכ' המיחודה, ולמה לי הא קרא, אבל הפירוש האמתי בדרישה זו הוא, דאתא לחיב בבדיקה סימנים לאחר שחיתה אם נשחת רבו, וקאמר להבדיל בין הטמא ובין הטהור הקדים טמא לטהור, אך קודם שנבדוק אם נשחת רבו הוא טמא, דבחיקת שלא נשחת' מוקמין, ובין החיים הנאכלת ובין החיים אשר לא תאכל, הינו בנמצא נקובה הריאה או בני מעיים לאחר שחיתה, דמסתמא תלין בזאב או במשוש ידא דטבאה, لكن הקדים הנאכלת, ואם הוא במקומות דאי מוקם לתלות ע"פ דמ"מ אפשר דעתה אחר שחיתה, חיישין מושום דהרי נקוב לפניו. הרי לך משח הדינים המבוארים בגמרא דקאי ר"ה עלייו, וmobovarim בהאי דרשה דספרא. וגם ראיינו דהספרא סובר כמו"ד דלא בדק בסימנים נבלה דטמא קרי לי, אם לא בדק אי נשחת רבו, ולא כמו"ד טרפה ואסורה באכילה.

ויש להעיר, דכואורה הינו אמורין דלא כמר ודלא כמר, אלא בין לענין אכילה ובין לענין טומאה ספק הוה, דהא אוקי כאן חזקה נגד חזקה, דבכמה בחו"י בחזקת אישור אכילה עומדת, ולענין

הוא כמו בת מבת הבית דלכ"ע לוקין עליו, ולא עוד אלא דמי לא מيري הקרה נמי בטרפה חית העיר עד שמתה ממש, בלי חסרונוابر תחליה, ומה ש' שם בhalb' י' וז'ל, "ואין אתה יכול לומר שטרפה והמיתה, שאם מתה הרה היא נבלה, ומה לית מתה מהמת עצמה או הכה בסיר' או שברה ארוי והמיתה, הא איןנו מדבר אלא בשנטרפה ולא מתה" עכ"ל, אין כוונתו כמו שביארו האחرونים וכן הוא בפי המלב"ם ז"ל, דנבלת כבר אמרה בפ' ראה, דהרי רוב המצוות והלאו נאמרו בד' ספרים ונשנו במת', וניהו דח'ל' דרכם לדרכו איזה חידוש דין בהאי השנות העניות, מ"מ העיקר שבמ"ת חור על הראשונות, שעל שם זה קורי' משנה התורה, ואשר כ' הרמב"ן ז'ל בראש דברים עי"ש, ובמוקום שיש לדריש דרשינו, וכן כאן יש כמה וכמה חידושים דיןים נדרשות, כמו נוטל'פ' שמותר, ולהקדים נתינה לגר למיכירה לנכרי, וכן להקיש בב"ח נבלה וכדומה, עד שאין זה שום קושי' למה נשנית במת', אבל הלא הרמב"ם בדור מללו, שכותב דאם טרפה והמיתה הרוי נבלה ומה לי וכו' ר'ל דאם נבלה ורוצה לאסור למא נקט שנטרפה עי"תיתי יער, דה"ה מתה מלאיה או עי"סיבה אחרת, כי אין לנו שדיבר הכתוב בהוויה, כמו דאמרין בטרפה ולא המיתה, לומר מוכחה דבר מטרפה שלא המיתה אבל ה"ה וכש'כ' כהמיתה שהוא נבלה וכלל בלאו זה והשתא שזכינו לידע, דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, האילו דנבלת שנשנית במ"ת לכארו' מוציא את הטרפה, כמו דאמרין בשמעתין ל"ע ע"א דנבלת ממעטת המסוכנת, ה"ה דיש למעט גם מחסרא אבר שקרובה למות שהוא תחולת נבלות ולמהrina הכתוב כאן לכתוב נבלה תמותת טרפה שהוא כולל גם את הנבלה. ועל מודוכה זו יש רב ר"ע ור"יש, ור"ע בן מזה, דבאמת האילו דנבלת לאו מוחודש הוא שנכננו לארץ ונצטו על הזביחה ואיתסר להם הנחירה. ולולו האילו היהبشر נהירה אסור באיסור עשה דאיינה זבוחה, אבל לאו דנבלת מנ"ל, لكن אתה קרא דל"ת כל נבלה ר'ל אפלו עי" נחרה, ולאחר שקיבל ר"ע קבלת ר' ישבב, אפלו בפסיקת השחיטה, הכל נאסר בהאי כל נבלה, ובזה ניחא נמי דציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרה לנכרי, ולא להשליכה לכלב טרפה שכולג גם את הנבלה שמתה מלאיה או הרגה בkopf, הדני אינס ראין לאדם הנברא בצלם אלקים, וכמ"כ הראב"ע עה"ת דטרפה ארסיי וסכנה לאדם לאכללה, ומכם"כ הנבלה שמתה מלאיל' דכל דתוי ונימוסי עם ועם מענישים את המאכילה המתה מלאיל' לאחר וכמ"כ רשי' בשמעתון דף צ"ב ע"ב שהוא בכלל שלשים מכות שקבלו עליהם ב"ג שלא לאכול בשער של מתה מלאיה, וכן נהרה מג'ן ל'ג ע"א גטם לנכרי בעי נהירה, כמו שמדליק הגאון רצ"ח ז'ל בהגותוי, אבל הנבלה שציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרה לנכראה היא הנבלה המחוודשת שנכננו לארץ דהינו שלא נשחתה קרואוי, וחכם אחד הקשה לי ממה ר' ישוג'י דמסוכנת, דמסוכנת שר' דאל"כ לאו דנבלת מה לישטה מסוכנת אסורה נבלה מבעי, ולידי הלא הלאו איצטריך על הנחירה ושלא נזבחה כראוי והשבתי לו דהינו קושי' התוס' שמשקהו, דהרי בלאו מסוכנת אייכא איסור עשה דאיינה זבוחה, ומ"מ איצטריך הלאו כדי ללקות, ותירצ'ו דהוומ'ל ולטעמייך, ובמסקנא הלא יש לו יופota אחרית להתרтир מסוכנת. ועוד אני אומר דסוג'י מציא את' כרי'ש ככמה סוג'י בשמעתון דאילו כוות'י כאשר הרأتي במקומם, ולרי'ש הלאו דנבלת איינו אלא חורת הלאו דטרפה כאשר אבר זה, והוא דלרי'ש דם במדבר נאסרו בנחירה וرك השחיטה היתה מוציא את הב"ח מיד נבלות, ע"כ האי לאו דל"ת כל נבלה איינו אלא חורת הלאו דטרפה שביבשת משפטים, ומה דשינה הכתוב לכתוב נבלה תמותת טרפה. ע"ז איתי תירוץ בספריו שהוא אליבא דרי'ש נשנה כאשר כתבתי בעיקרים

לחדר שנשחתה זאת מנ"ל. ואולם אידך מ"ד דס"ל טרפה ואסורה באכילה סובר דאלין בחזקה בתר שמא ומחזקין השם כמו שהי' בili השקפה על הסבה ולכן וכלן אף דטרפו אהדי לא אכפת לנו כמו שמצוינו בפ' דטרחות גבי שי שבילין ושני בנ"א דבאו לשאול בזאת דטרהורם שניהם ע"ג אחד ודאי טמא הכא דכוות',adam נשאל על אכילתת אמרין לע' אסורה, ואם נשאל על נגיעה אמרין לע' טהור דכמו דבשני בנ"א דאים תלויים זב"ה ע' שני עניינים בחד בהמה דין לטלות זב"ה, דהרי אם הוא טרפה מצד אחר שפיר נאמר דטרהורם היא כדי להעמידה על חזקתה הקודמת, כמו כן אמרין גם בכשרה ע"פ שאנו אוסרים אותה באכילה מצד האי שחייטה. ומדובר דקלק הלשון טרפה ואסורה באכילה דר"ל דלא גרע מאלו הייתה טרפה דאי ודאי אינה מטמא אלא אסורה הכי נמי בכשרה. ועיין לקמן בסוג'י ומיש'כ שם. ועתה נאמר דכל זאת לא שיק אלא בלא בדק בסימנים דההספק הוה שמא לא שחת רובה רק מחיצה, והרי לא נעשה מעשה שלמה אלא אסורה הכי שחייטה, ובזה שיק לאמר דאוקמין בחזקת שלא נשחתה, והוא ודאי נבלה כי חזקתה אינה מצי מתנגדת להה כנ"ל. אולם בשחת שני סימנים אלא דההספק שמא שהה ודרכ' או שמט הסימן, והספק אי קודם שחייטה או לאח"ש, כאן לא שיק לאמר דנקוי בחזקת שלא היתה נשחתה דכמו כן נקי בחזקה שלא היהת נchorה, דמה לי שחייטה המכשרת או נהירה הפוולט, בכוב'כ נתחדשה כאן מעשה או מכשרת או פסולת, מה תאמיר חזקタ אינה זבוחה אמרות שלא הייתה המשעה מעשה מכשרת, הלא חזקタ תורה אמרת שלא הייתה המשעה מעשה פסולת, ולמ"ד טרפה ואסורה באכילה בלבד היתה המשעה מעשה פסולת. בדק בסימנים דאיזיל בתר שם בחזקת אה"ג דכל ספק בשחיטה הדין כך, דלנבי אכילה הוה ודאי נבלה ולגביה טומאה תורה. אולם למ"ד דלא איזיל בתר שמא רק בתר הסבה המעמיד את השם לכל מילן הן לאכילה והן לטומאה ספק הוה, כי כאן אנו דנוי על המשעה אי היהת באופן המכשר או באופן הפוולט, ואין כאן שום חזקה לא לאכון ולא לכאן, וכן שפיר פסק הרמב"ם דהוה רק ספק נבלה וזה אמרות וצדיק בס"ד. ולפ"ז לדעת הרמב"ם דכל ספיקות מותרות מה'ת הרוי כל ספק בשחיטה חוץ מלא בדק בסימנים, כאשר ספיקות דאסורים רק מדרבנן, אבל לדעת התוס' הנפוך הוא דלא בדק בסימנים דרוב פעמים שחת שפיר לא הוה רק נבלה דרבנן אבל שאור ספיקות בשחיטה כגון ספק נשחת קודם או לאחר שחיטה או ספק שהה (עיין מה שכתב לקמן דף י"ע ע"א בתוד'ה סכין דספק שהה וכ' ספק השקל הוה) הרוי זה נבלה ודאי מה'ת, משום דሞוקמין אחזקת איסור עשה דאיינו זבוח ודוק').

עicker ט' „הטרפה והנבלה“

כבר כתבנו בעיקרים הקודמים דמה שנאמר לאו דטרפה בפ' משפטים, ולאו דנבלת בפ' ראה שהוא מ"ת הוא זורות גדול, דעת כל הני ציווים שלא נאמרו בד' ספרים ונאמרו רק במת', מתייגע הרמב"ן ז'ל בראש דברים ליישב ואומר, או משום דלא דבאות הנים מליהוים לישראל עד ערבות מואב במת', או דבאות לא נהיי במדבר עי"ש. ועתה מה יענה הרמב"ן ז'ל, על האילו דנבלת דלא נאמר בד' ספרים טרפה, דלא שיק שום אחד מהני טעמים כmoben, והלא דבר הוא.

אבל דע דבהתיר קשור זה פלגי ר'יש ור'ע הנ"ל, דהנה לכ"ע האילו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמה'ת כתוב הרמב"ם בפ' ד' ה'ז ממש'ט מצטרפין לכך ללקות עלי, משום דטרפה תחולת נבלות הוא עי"ש. ע"כ משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, אדם תחולת נבלות אסורה תורה, נבלה גמורה לא כ"ש, והאי ק"ו

פתחה

טוטפה הקיש נבלה לטוטפה טרופה לנבלה¹ ואיזה מן המפרשים מחק „טרופה ונבלה“ דזאת לא נמצא כלל בקרא, הכי יאות למחוק כמה וכמה תיבות מתוך מאמר שלם, משום דלא ידעינו לפום רהיטא פשוט הדבר. אבל האי מיכילתא יפה מתרפשת במאי שכטבנו לעמלה, ועליה קסמן הרמב”ס ז”ל במה ש’ בפ”ח ה”ח ממ”א הניל, והכי פירושה, אין לי אלא בשדה, רצה לומר אם טטרפה ע”י דרישת חיות השדה זאת או ארוי, שמצו דיבר הכתוב, בביתינו, ר”ל אם טטרפה כמו סיבה אחרת כמו נקבת הקוץ או חולין וכדומה, מן המכות שאינה יכולהתו להיות מין שהוא ג”כ בכלל טטרפה שאסורה התורה, ולא מצינו דבר הכתוב בהו, דהא תינוח אם ידעינו דהאי טטרפה חיות השדה זאת בארכס המミית קאמר, ומושום דא”ח אסורה תורה, אז שפיר תלינו למימר מה לי א”ח ע”י דרישת הזאב או ע”י סיבה אחרת שארע בית, אבל מניין לו זאת דלמא טטרפה האמורה בתורה מצינו לחיות, ומ”מ כל שהטיל אריס בה אסורה התורה מאיזה טעם שייח’, ואז איך למד ניקב החותם והריהה והדקין מהטלת אריס בגופה, דמנין דחדא פעה להשיהם, ולכן צרייך תחללה לילוף טטרפה ממשום דעתתה למות אסורה תורה שהוא תחולת נבלות, ושיך לאו זה דטרופה לאו נבלה, ולמד זאת מהא דכתיב בפרשת משפטים טטרפה ובפ’ ראה נבלה, ע”כ חדא לאו הו כנ”ל וקאמר „טרופה ונבלה“ ר”ל דכאן בפרשת משפטים כתיב טטרפה דע”כ כולל גם הנבלה, מושום „נבלה וטרפה“ דכתיב בפ’ ראה דשם נבלה מפורש וטרפה איתרבי מתיבת „כל“, וצדדרש בספר היל, ע”כ שניהם משום נבלות אסורה, זאת משום תחולת נבלות, וזאת משום גמר הנבלות, ומימילא ידעינו דכמו דnenbla לא חלק בה באיזה אופן מתה, כן לא תחולוק בטטרפה באיזה אופן נעשה קירבה למות, ומה דכתיב בשדה ע”י דרישת חיות השדה, מושום דידייבר בהו, והן הוו דידייבר הרמב”ס בפ”ח ה”ח ממ”א עי”ש, אלא דהא טטרפה ע”כ בנתונה למות קירובה לנבלה מייר, לא יליף שהכינויו לאי מה שכטבתי שם ותמצוא עוגג.

ועל² הוציא לנו מזה דגム לריש הלאו דטרופה כולל גם את הנבלה, ומושום דטרופה תחולת נבלות וע”כ בנתנה למות, וע”פ שריש³ שהוא תדברי יש סיל בראש פ’ אלו טרופת טרפה חי, אבל כאשר ביארתי בערך יוזד וכן בפאי”ט גם למ”ד טרפה חי, טרפה המפורש בקרא הוא הנטה למות מחמת מכותה, ורק בחי”ט של ההלכה פליגו אי חי או א”ח והוא דעת הרמב”ס ז”ל כאשר אבא בערך יוזד.

וראה⁴ זה איך דברנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא דז”ל, ובשר בשדה טרפה, אין לי אלא בשדה בית מניין ת”ל טטרפה ונבלה, נבלה וטרפה, הקיש נבלה לטטרפה וטרפה לנבלה, מה נבלה במ”ת) אלום הרמב”ס ס”ל דהאי מכילתא דדרש טרפה ונבלה בשדה, דחיך לאו הוא, אליבא דרי”ש נשנית, דהנירה לא אשטרי טטרפה, ע”כ דהאי לאו נבלה שאמרה להם בכינסתן לאארץ, הוא במדבר, והן בלשון רשי⁵ איכה עירובוב דברים, ולולוי דמייסתפינו היתי מגיה, ע”ג למדך שאין הקב”ה מקוף וכו’ והוא דרך אגדה, ולפי אגדה זו נמי ציל דרך, לכלי מדבר שיצאו עמהם נאמר הדבר, אבל לדורות אמרה תורה, נתינה לגר וכמירה לנכרי, כי לדעת המכילתא הני תרי לאוין טטרפה ונבלה חדא נינהו ורק נשנית בצעמה⁶ (ת) אלום הרמב”ס סיל דהאי מכילתא דדרש טרפה ונבלה בשדה, דחיך לאו הוא, אליבא דרי”ש נשנית, דהנירה לא אשטרי טטרפה, ע”כ דהאי לאו נבלה שאמרה להם בכינסתן לאארץ, הוא במדבר, אבל כדברם בשדרה של האי להם גר ונכרי וגם כדי ליתן שכר לכלי מקרים שייצאו עמהם על שליא יחרץ כל לשונו אמרה תורה לכלי תשיליכון אותו, אבל כשכננסו לאארץ יתינה לגר בשבעיריך או ימכרנה לנכרי הבא מארץ רחוקה, אבל ר”ע דס”ל שבשבועיך או ימכרנה לנכרי הבא מארץ רחוקה, אבל דבמדבר אכן בשדרה של האי להם גר ונכרי וגם כדי הזביחה, הלא בעין אחרת מיוחדת על הנירהה ופסולי שחיטה, דלויל זאת אין כאן לאו ולא טומאת נבלות אלא עשה בעלמא, אבל הוא מפרש האי ל”ת כל נבלה, לא כספרי ומיכילתא דכל לרבות את הטטרפה, כדי להשווינו עם לאו דטרופה אלא כל נבלה, לרבות נבלה חדשה שלא היתה במדבר דהינו הנירהה ועליה אמר ליתינה לגר ולמכרה לנכרי, שהמה לא נצטו על השחיטה, ובנירהה סגי להו, אבל הטטרפה הניטה למות וקיומה לנבלה שמתה לגמרי הכלולה בלאו דטרופה המה לכלי מפני שאינה ראי⁷ לאדם אלא

שלמעלה, ז”ל, „נבלה אין לי אלא נבלה טטרפה מניין ת”ל כל נבלה לרבות את הטטרפה“ עכ”, והאחרונים כמו תשובה ד’ בסוף ספר אבני מלאים וק”ז בעל החת”ס ז”ל והמלבי”ם ז”ל כולם נדחקו בפירוש הספר הילאה, זה בכה זה בכה, ולא זכית להבין מה קשה فهو, בהאי ספרי שפירשו פשוט כביעה בכותחא, דסובר דעכ’ האי לאו הוא השנות של הלאו דטרופה שכולל גם את הנבלה, וכן פריך טרפה מניין דהרי מנבלה ממושעת טטרפה ואיך נשנית הלאו הילאה באופן דומציא את הטטרפה, דא”א לומר דבד”ס ספרים לא נاصر רך הטטרפה, ובמ”ת ניתוסף הנבלה, דnenbla ק”ז מטרפה כנ”ל, ולא עוד אלא דאיך נאמר דבמדבר אישורי להם הנבלה, לכן מתרץ דגם האי נבלה כולל את הטטרפה ע”י דכתיב, כל⁸ דאתא על הטטרפה שהוא מקצת נבלות, וכמו שכטב הרמב”ס שהוא תחולת נבלות ושפיר איתרבי בתיבת כל, ולמלךות וכמו דדרשין איש כי יכה כל נפש אדם, אפילו כ”ד נפש לרבות את הגוסס, ונחרג עליו עא”פ שאינו אלא מרבי⁹ דכל, מפני שכלי שמסתבר לרבות אתה נמי למלךות, כמו שהארכתי בהא בם”א, וא”כ האיל או דnenbla הוא ממש כמו לאו דטרופה, דטרופה כולל את הנבלה, וכל נבלה כולל ממש כביעה בטרפה לכלב תשיליכון אותו ובנבלה כתיב את הטטרפה, ומה דכתיב בטרפה לכלב תשיליכון אליו דטרופה נתינה לגר ומכירה לנכרי, המכילתא באמות מפרש האיל לכלב לנכרי קאמר שדומה לכלב, וכן מובה בפרש”י עה”ת ולקמן נזכר עוד מזה. ולולוי דברי המכילתא הי נלפע¹⁰ לומר, דהאי קרא דטרופה במדבר נאמר שלא הי להם לא נכרי ולא גר, רק אמרה תורה להשילכו לכלב, והאי קרא דnenbla נאמר בסוף ארבעים על כניסתון לארץ ושם הי להם גר בשעריהם וכן נכרי מארץ אחרת, ועכ”פ ר”ע וריש¹¹ פליגו בפירוש האיל או דnenbla, לר”ע הוא לאו דטרופה האמור הנחירה לעשותה נבלה, וליריש¹² הוא השנות הלאו דטרופה האמור בפ’ משפטים, ועיין דף י”ז ע”א על האיבען דרי”י אשר בשר נחירה שהכינויו לאי מה שכטבתי שם ותמצוא עוגג.

ובכללם גם הטלת ארס של הדורס לתוכה בשר הבהמה אין זה בכלל פירוש הקרא אלא היא עוקרת הקרא ולמה לא חשב בסוטה דף ט"ז ע"א בין הני שלשה, דhalbca עוקרת הקרא, עי"ש ברשי"ע על מה דאמרינו שם דהתורה אמרה בתער וחכמים בכל דבר וא"ל „וא"ת אין זו עקריה אלא תוספה, איברא עקריה היא שלקון אותו על כך, ואסור להכות את ישראל בחנוך" עכ"ל, וא"כanca דכוותי", דהתורה אמרה בנטטה למות עד שאינה ראוי לאדם אלא לכלב, כמש"כ הרמב"ם וההלה מוסיף, נקב כ"ש באחד מאברים הפנימיים אשר בזה הולכת ואוכלת כשאר בראים, ומ"מ לκה על זה, ולכן גם בדורסה קשה כן, דהרי גם בדורסה בעין עד שנטטה למות, ומניין לו דבהתלט ארס בתוך בשר הבהמה ותו לא שתה"י בכל טרפה האמורה בקרא. ודע דאפילו הני תלתא דמנה שט בסוטה דhalbca עוקרת הקרא, דוקא ר' ישמעאל ס"ל כן, אבל חכמים פליגו עלי' ואיתו לה קראי על כל הני שלשה, כן כתוב רשי"זיל שם, וכן כתבו התוס' בשמעתנו דף פ"ח ע"ב ד"ה שוחק, הרי לדידין לא מצינו בשום מקום דhalbca מוסיף על המפורש בקרא ללקות עלי', והפרמ"ג שכتب דהאי הלכה יצא מן הכלל, והוא דבר זר שלא ניתן להאמר, והן אמת כי גם על דברי הרמב"ם זיל יש לתמוהו שכتب בדורסה מפורש בקרא ושאר מניין טרפויות מהלכה אותו, ואע"פ שכולן הללמן"ס הויאל ואין לך בפירוש אלא דרושא החמיירו בספקו ובשר מריני טרפות יש בהן ספקן שמוטרין עי"ש בריש פ"ה מהליש' ודברים אלו חותמים וסתומים הם, א') דרושא עי' הטלת ארס איה מפורש בקרא, דהרי גם בדורסה בתוך הני ת' מני טרפויות נמנה, ב') סותר דברי עצמו שלפניו דברים הפרק כתוב וא"ל „כבר ביארנו בהלכ' מ"א שהטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדיבר הכתוב בהווה" וכ"ו עכ"ל הרי דהכל מפורש בקרא,-DDיבר הכתוב בהווה, וגם דרושא אינה מפורשת בקרא מה היא, כי אפשר לפרש שגורר באזנו או ברגלו או שטרפה וקרעיה כדג, ובعين ההלכה לפרש דהטלת ארס קאמר, ג') אם יניח שיש צד קיל בשאר מניין טרפות על דרושא, אך אפשר ללקות על שאר המינים דהרי ללקות מלוקות הוא הקולא היית גדולה כמש"כ רשי"זיל שהבאתי לעיל ללקות אדם מישראל הוא לא שייש בו מלוקות דלא יסיפ להכותו, ואם מקרים בשאר טרפויות מכח שאינם מפורשים פשיטה דא"א ללקות עליהם, להקל בלאו דלא יסיפ להכותו.

אבל הט אזיך ושמע קושט דברי אמת בהבנת שיטת הרמב"ם זיל בעין גדול הלה, אשר כל הבאים אחורי לא ירדו לסוף דעתו הרחבה, עד שנתקשו עלי', וזה אומר בכח זה בכח, ולא די שלא העילו בתירוצים כלום אלא שנתגadel על ידם, המבוכה עד שנטבענוabis בים הקושיות והספקות.

ו^{ודע} דכל דיני טרפויות שייכים גם בהורג את הנפש לעין טרפה שהרג והורג את הטרפה וכדי שנבין דעת הרמב"ם בטרפota בהמה עתיק עצמנו להלכ' רוצח לראות פסקי שם ונשווה אותם לכוא דהנה בפ"ד הג' כתוב וא"ל „המכה את חבריו באבן או באגרוף וכיוצא בהם, אומדין אותו, אם אמדחו לחיים נתן ה' דברים ונפטר ואיפלו חלה המכה והכבד ומת מחמת המכה ה' פטור, ואם אמדחו למתה אוסרין את המכה בבייא"ס וממתינים לה, אם מת נהרג המכה, ואם הקל ונטרפה רפואה שלמה והליך בשוק על רגליו כשר בראים, משלם המכה ה' דברים" עכ"ל והدينם אלו יצאו מתוק הסוגי' בסנהדרין שם, והוא דבעין נפל למשכב, דכל שעומד והולך על רגליו כשר בראים, נפטר הרוץ מעונש מיתה ואם שוכב במשכבו אומדין אותו, אם אומדין לחיים, שאין במקה זו כדי להמית פטורין הרוץ, ואע"פ שהנרצה מת לבסוף, ונראה אכן דמהני חי"ט שאין דני עליהם בטרפוות בהמה, אין

עומדת לכלב, והכי פירשו של הקרא, ובשר בשדה טרפה, שאם לא ה' ממהר ומקדמים לשחתה קודם שתצא נפשה, היהתה מתנבלת ונשלכת לכלב, כי כן הدين נוטן בכל מותה מלאיה, אע"פ שקדם ושותה, מ"מ תשילכה לכלב כמו אם לא הייתה שחטה, דניהו דלפי דרישות חז"ל פעולה השחיטה עכ"פ לטהרה מיד' טומאת נבלות, אבל לעניין אכילה אינה עדיפה ממותה מלאיה, ותדע דע"כ צריך לפרש כן לדעת הרמב"ם, שהרי כתוב בפירוש דהקרא מيري בקדם ושותה, והוא מוכרח ממה דקרי לי, "בשר" דהינו דבעה עין בשר, וכמו-DDדרשין בב"ק מ"ב ע"א דלא יכול את בשרו בשווה", ב' בקדם ושותה לאחר שנגמר דין, וע"כ בהכי מיריע הקרא דמחייבים דאית בה אישור במה"ח, אם תלש ממנה בשר והוא ג"כ מלאו דטרפה אתה, לדידין דפסקין כר"י לKNOWN ק"ב ע"ב, וא"כ מחייבים שני פעמים טרפה א"א, לא משוםஆחע"א אלא משום דלאו אחד הוא, וכמש"כ הרמב"ם דהאי במה"ח טרפה במקצת קרי לי, וע"כ דהאי לאו כולל בשר התולש מה"ח, ובשר של במאמה טרפה לאח"ש שעשה עין בשר, וא"כ איך מצי' לרמב"ם דטרפה בנטטה למות קאמר, משום דאי אינה ראוי אלא לכלב, כיון דהקרא לאח"ש דבר, אלא ודאי דהכי קאמר דמסתמא לא ציוותה התורה להשליק לכלב הרاءו לאדם, והרי במאמה"ח באמצעות אסורים לב"ג, ושפיר אמרה תורה להשליכו לכלב, ועיין בירושלמי ריש פ' כל שעיה דיליף מהאי קראי היתר הנאה לאבמה"ח, ור' ל' בשר מה"ח מפני שהוא קראי קאי נמי על בשר מה"ח, וכתריגוט אונקלס, עיין בעיקר הבא, וא"כ ה"ה בשר מן הטרפה, מייריע בשר שאינו ראוי ליתנו לאדם, וכמש"כ הראב"ע עה"ת, מפני שהוא ארסי וסכנה לאכלו, וע"כ בנטטה למות מיריע, דאל"כ שפיר ראוי לאדם, ולמה ישילכה לכלב, וכאשר במאמת בנבלת שנטבעה בשחיטה אמורה תורה ליתנה לגר ולמכרה לנכרי.

היוצא לנו מכל האמור, דבין לר' י"ש ובין לר' ע' טרפה המפורשת בקרא היא הנוטה למות וקורובה לנבלות, ואע"פ דרי"ש שהוא דברי י"ש ס"ל בריש פ"ט טרפה ח', דהאי ט"ח על הח"ט של ההלכה קאי, ולא על הטרפה המפורשת בקרא וכאשר אבאר בעicker הבא ודוק.

עיקר יו"ד „הח"י טרפויות שנלממו"ס"

הפרמ"ג זיל בפתחה שלו לטרפויות כתוב וא"ל „והנה אף שדרosa נאמра בפירוש ופירשו מהלמן"ס, וכגדמרן ושאר מני טרפאות הם הללמן"ס, אעפ"כ לוקין עליהם שהלמן"ס כך נאמרה, דמה שנ' בכתוב טרפה ל"ת, כולל גם שאר טרפויות וכמש"כ הפרח' א' וזה מבואר ממה שכתב הר' מ"א, בפ"ד מ"א, דאין חילוק כלל בין טרפאות ארי או נולד בה מעצמה ולוקה עליוון ודאי" עכ"ל. הנה עירובוב דברים ראייתי כאן, שמתחלת כתיב דכך אתה ההלכה לומר דהקרא דבר שבדקה טרפה כולל גם הני זיין מני חילאים, ואח"כ כתוב דכן מבואר ממה ש' הר' מ"א דאין חילוק, והוא סתירה גלו' למה שכתב תחילה, דהרי הרמב"ם כתוב דאין חילוק על אייזה אופן געשה נטהה למות, דמה דכתיב בשדה, דהינו טרפה זאת וארי משום דדיבר הכתוב בהווה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על זה, לומר דה' השאר מכות העשות אותה נטהה למות שהוא בכל טרפה אבל מה שיש לדון אם לוקין על הח"ט הוא מצד מה שכתב הרמב"ם דהטרפה המפורשת בקרא היא שנטטה למות מחותמת מכותיה, והוא שתה"י אינה יכולה לעמוד ומוסכנת, כי כן קורא הרמב"ם למסוכנת, ממש"כ שם בהלכה י"א „במה שחייבת חוליה מחמת שתישש כחה ונטטה למות וכו'" וא"כ ההלכה שמנונה והולך הני חי"ט שרובם אין בהם כלל כדי שתה"י נטהה למות,

פתחה

כשרה, אולם אם אמדונו למייתה אע"פ שאינה נתהה למota, אלא הולכת ואוכלת כבראים, ניהו דין באכילתם מלוקות, אבל אסור תורהrica מקרה דזאת החיים, כי אוכל אבל אחר ל"ת, שהוא לאו הבא מכלל עשה, וכמו ברווח דלגי הורג את הטרפה אפילו אינו נפל למשכב, כל שאמדוו למייתה, ההרגו פטור, ה"ה דאסור לאכול מבהמה צו, דחי דוקא אכול, אבל כל שאינה חי, אלא סופה למota ל"ת, אבל גם זאת רק ע"פ אימוד הרופאים בכל בהמה לפי מה שהיא ולפי המכחה שיש בה, כך מתפרשים הכתובים בלי ההלכה, אמרו מעתה דהאי הלכה שעשתה כללים קבועים כדי שלא ליבעי אימוד הרופאים כמו ברוחץ, אין זה פירוש הקרא אלא חומרה כדי שיפטור, דממעטינן הורג את הטרפה מאיש כי יכה כל نفس בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם עד שידעו בואי שהוא טרפה ויאמרו הרופאים שמכה זו אין לה תעללה באדם ובה יmitt"עכ"ל. והנה בהרוג את הטרפה לא בעין נפל למשכב כלים שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בזה شيء ושתו או מותו נקוב, אלא בעין אימוד הרופאים שלפי מעמד החכמה שבכל עת ובכ"מ דין על האי גברא והאי מכח אם יש תעללה באדם או, וכן אפילו אבל והליך בשוק כשאר בראים, כל שהי' בו מכח שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בזה شيء ושתו ע"פ שההלכה אתה דהני ח"ט אינס חיין, הרי אפילו להציג את הרוץ לא משגיחין על האי הלכה בטטרופות בהמה לדעת הרמב"ס, ורבים מתפשים לומר דעתם אית' לי מזלא שאני, והוא טועות גמור דמשום שהוא מזלא גרים שלא היה מת, נהרג את אחינו, ולא עוד אלא דא"כ מה מהני אימוד הרופאים שלא ה' יכול להיות, שמא מצד מולו ה' חי ונחרג את הרגו אלא והוא ברווח ממש דלענן רצח האי הלכה של ח"ט לא מעלה ולא מורד, לא להקל ולא להחמיר, ואל תאמר דהרבנן"ס מסברת עצמו חידש כל זאת, אלא הדבר מוכח ממקומו, שם סנהדרין ע"ח ע"א אמר רבא ההרוג את הטרפה פטור, והקשו בתוס' הלא רבא הוא דס"ל בנדזה טרפה חי, ולמה יפטור ההרגו, ותירצ'ו דמ"מ מודה שסופו למota מהבלה זו. מי הוא זה אשר יוכל לקבל תירוץ זה, דהוא נגד הסוגי דריש א"ט,-DDIK מדקתי כל שאינה כמות חי טרפה, דס"ל לתנא ט"ח, וזה מ"ל כיון דגמ לאידך דס"ל ט"ח, סופה שמיומות מהבלה זו, גם הדרשה דזאת החיים, חי אוכל שא"ח ל"ת למה לא אתה שפיר גם למ"ד ט"ח, הלא שיעור של ב"ח לא נזכר כלל, ועיין היטב בחודשו ש, דא"א לומר דהקרא אתה על ס"ט להתרו ע"י שהיית ב"ח لكن הוכית הרמב"ס מכח חומר קושי ז, דהרוג את הטרפה דקאמר רבא, איינו האי טרפה של ההלכה, אשר בזה איכא מ"ד ט"ח, אלא טרפה ברוצח היינו טרפה ע"י אימוד הרופאים, וכן גם מה שכתבו התוס' ר"פ א"ט ד"ה וכן לטרפה, דיש נפ"מ בעשאו חברו טרפה, וגס בהרוג את הטרפה הכל נפל בבריא דלגי רוצח אין אנו דין עפ"י הלכה זו דטרופות בהמה אלא ע"י אימוד הרופאים הן להקל והן להחמיר ואל תשיבנו ממה דאמרו בסוגי דרוב דלמא במקום סייף נקב הוה, וכן אמרו במקות ר"ע ור"ט אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדם מעולם, שהיינו שואלים שמא טרפה הרג, וכל זאת אי לא אלין בת"ר, וא"כ ילכא חזקת שלם דאתא מכח רוב, וממילא איכא ספק שהוא נקב במקום סייף, אשר הרופאים היו אומדים אותו למייתה, אבל אחר אשר זכיינו לידע דזילין בת"ר ואיכא לכל אדם חזקת שלם, אין הא נקב במוח או בושט מוציאו מחזקו שהוא שלם ולא טרפה, עד שיאמדונו הרופאים למייתה, אבל האי ההלכה דניקב הושט או קרום של מות טרפה הוה, לא מהני להציג את הרוץ, כי גם בטרופות בהמה כן הדין תורה, טרם שנדע מהלכה, והוא ממש כמו ברוחץ, דלעboro על הלאו דטרפה כדי ללקות עלי מלוקות, כתוב הרמב"ס דבעין נתהה למota והוא אינה יכולה לעמוד, ומהמת מה שאין לה טרפה, ולoli ההלכה היה אומדיין את בהמה על ידי רופאים כמו שאומדיין את הנרצח, ואם אמדונו לחיים הייתה

וא"כ מניין לנו על מעשה אחרת נמי לומר דהתורה אסרתה, ולכן כתוב הרמב"ס ז"ל בחכמota אקלות שבן, שהニー אין מנייני טרפיות קילו, מן מין החית שהיא דרושא ע"פ שכולן כחדא הללמא"ס הם, כי גם על דרושא בעינן הלהכה כמו אשראי, דטרפה כתיב ולא דרושא, אלא אדם נאמר דהאי הלהכה לפרש הקרא אתה, דעתו הטלה ארს נעשה טרפה, אפשר ללקות על דרושא מושום הלהכה מפרש טרפה דקאמר ע"י הטלה ארס קامر, אבל שוב הני שארי מנ"ל, דאפשרו נאמר דארוי מצ"ג י"כ לנקב האברים הפנימיים קודם שהרגנו, זאת עכ"פ מלטה דלא שכיהה כלל דכל שאר מנייני טרפיות שכיחים יותר ע"י שאר סיבות קו"ץ וחולי"ם מבון, ולמה דבר הכתוב מטרפה חית השדה, וכן קامر דבדרושא החמיריו יותר, דדרושא אפשר להסמיד על הקרא, אבל שאר מנייני טרפות אין להסמיד כלל, אבל באמת גם על דרושא אין אנו לוקין כיון דלא נחלק הני ח' מנייני טרפות אלא אומרים טרפה המפורש בקרא אינה דרושא דוקא, אלא כל שעשתה נטויה למota ביל השקפה על מעשה מיוחדת, וזה רגיל להעשות ע"י זאב ואריה, כי ע"י קו"ץ וחולי"ם שכיח שתעשה נתה למota, אם לא ממש"כ הרמב"ס שם, בנפלת מן הגג או בזורך ח' לתוך לבה וריאותה, סיבותן كانوا רוחקות מן המჳciaות הן, נגד טריפת האזב בתוך עדרי צאן שהוא מעשה בכל יום, וממילא הלהכה של הני ח' מנייני טרפיות ביל השקפה על נתה למota, ותוספת על הקרא והו, ואין להן אלא דין של ד"ס שאין לוקין עליהם, הוא דרושא והו אכן, וכן לשאר דין תורה אלא משגיחין בהלהכה זו כמו שהראתיך בדיני רוצח, דלא מהני הא הלהכה לא להקל ולא להחמיר כפי מה שפסק הרמב"ס, וכמו כן מותך סוג' הש"ס בסנהדרין.

ועתה אביה לך כהנה וכנהנה פסקי הרמב"ס, שכולם מעידין עדות מכוונת על זה, הרמב"ס בהלכ' איסורי מזבח פ"ב ה"י כתוב בטעם דפסול טרפה לקרבן מקרא דהקרבה נא לפחתיך, וכותב ה"כ"ש שם המשום דס"ל דמן הבקר להוציא את הטרפה הנאמר בגמ', איינו אלא אסמכתא, והשעה"מ בפי"א מהל"ש תמה עליו בדבר זה לא ניתן להאמור ע"י"ש, אבל ק"ז בעחתת"ס ז"ל ביו"ד תש"ו ע"ב רוח"ק דבר בוכתבו, דהרבנן סובור דמקרה דמן הבקר אין למעט אלא טרפה המפורש בקרא, דהינו דרושא, ולא שאר מנייני טרפות דעתו מהלכ', וכן בעי קרא דהקרבה נא לפחתיך, ומיסים שם, דאפי' לא נתכוון ה"כ"מ זהה, אבל הדברים בעצםם נוכנים למבחן ושירים למצויא דעת, עכ"ל הטהור, ועלא כי לא חלי ולא הרגיש שמתוך דבריו יוצא מא פרוש דיןлокין על שאר מנייני טרפיות חוץ מדרושא,adam לעניין פסול קרבן, נחalker בין המפורש בקרא לשאר מנייני טרפות הבאים מהלכה, ממש"כ דלא מצינן ללקות עליהו, אסור להכות אדם מישראל בלאו, ממש"כ רשי" סוטה שהבאתי לעיל, אלא גם הוא ז"ל עמד באצע הדריך ולא הגיע בענין זה עד תכליתו כי יאמר החותת"ס ז"לadam זרך ח' בלבגה גם כן לא איתמעט להקרבה מקרא דבן הבקר, הלא הרמב"ס כתוב ע"ז, מה לי טרפה ארוי וברורתה, מה לי זרך ח' בלבגה ונתחה למota, ע"כ מודה דבמכתה הנתה למota, כך ל' הסיבה, וא"כ בדרושא נמי אס אין נתה למota לנו, דהרי א"כ אתה אומר דגס בדרושא בנטה למota מיררי, אבל בלא נתה למota צרכין הלהנה על דרושא כמו על שאר טרפיות, כי הטלה ארס אינה מפורש בקרא, והדברים ברורים כשמלה דעת ה"ח' ט של הלהכה ודרושא בכללים בעי הרמב"ס קרא דהקרבה נא לפחתיך לפסלן לקרבן, וקרא דמן הבקר דמעט את הטרפה, הינו הנתה למota מחמת מכיה ה"י איזה שייה', וכמו בהרוג את הטרפה דפטור דלא קאי על ה"ח' ט של הלהכה.

עוד זאת בחו"מ סי' רלא"ב סעיף י"א פסק המחבר „המושך בהימה

הלהכה נבנית על הקרא דזאת החיה ניהו דבודאי טרפה אין לזרז מן ההלכה דאיתא להחמיר על ידי קביעת הכללים, אבל בספק טרפה הדרין על שורש האיסור, שאסורה התורה בקרא דבעין א"ח, ומחרין האי ס"ט ע"י שחי יב"ח, ותדע שכן הוא דהרי ביתרת או חסר מתולדה בס' הרשב"א באותו תשובהazel ומודה, דיכל לחוות כחול ימים, ומ"מ מסיק הש"ז ז"ל בס' נ"ז סקמ"ח, דגס באלו בספק יתר או חסר מהני שהיה יב"ח להתר עי"ש, וע"כ הטעם ממש"כ ועפ"י התקומות מילין אלו נובא לפרש דברי הרמב"ס בראש פ"ה מהל"ש, דתחליה כתוב „שטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדייר הכתוב בהווה כגון שטרפה ארוי כו"ו עכ"ל הנה לא הזכיר כאן דרושא, כי בתיבת טרפה, לא נשמע הטלה ארס שעיל שז זה נקרא האי טרפה דרושא, כי שם טרפה על קריעה ושבורה וכדומה נאמרה, גם ממה שכתב הרמב"ס דבעין נוטה למota, מוחך דאין בלשון טרפה הטל ארס, כי הלא בשבייל שהטייל הדורס טפת ארס בגבו של שור ותו לא מידי, איינו נוטה למota כידוע, ותדע עוד, שהרי כתוב אח"כ בהל' ב' „ויש שם חלאים אחרים וכו' ושמונה מנייני טרפות נלמ"ס ואלו הן, דרושא וכו" הרוי דמונה דרושא בתורה אינה הטלה הארץ, וא"כ טרפה כהאי טרפה האמורה בתורה אינה הטלה הארץ, אבל טרפה כמשמעותה למota וע"ז אמר שטרפה ע"י חייטת העיר לאו דוקא, אלא שדייר הכתוב בהווה, דה"ה אם נטרפה בבית ע"י סיבה אחרת, וכן מבואר הדבר בפ"ד ממ"א, דהאי מה לי, לאו אדרושא אלא אטרפה קאי, כי כן כתוב שם „וכשים שלא תחולק וכו' עכ"ל הרוי לא תחולק בנותה למota בין שטרפה חיה וברורה וכו' עכ"ל הרוי לא מדorousה של הטלה ארס דבר, אלא מטרפה חיה וברורה שהיא המפורש בקרא, ובין שנפלה מן הגג ונשתבררו רוב צלעותיה וכו' וע"ז אמר דדייר הכתוב בהווה, דכיוון דסכ"ס נתה למota, מה לי אם ע"י טרפת אריה, או ע"י נפילה מן הגג, או ע"י זריקת ח' בלבגה או ריאותה, אבל הטלה ארס שאון זהה נתה למota, איינו מפורש בקרא כמו נקיית קו"ץ, ועל שניהם אין בו מלוקות, משום דאותו מהלכה, וכן לפרש את הקרא של זאת החיה שאינו חי לא תאכל שהוא רק איסור עשה בלבד, ולא לאו שיש בו מלוקות, אבל מה שכתב בהל"ש שם אח"כ וא"פ שכולן הללמא"ס הן הואיל ואין לך מפורש בתורה אלא דרושא החמירו בה וכוי הכי מתפרק, אדם נאמר דהאי הלהכה לפרש הקרא דבשוד בשודה טרפה אתה ולומר, דהאי טרפה ע"י שטול ארס מן אצבעותיו, ובין נתה למota או לא טרפה יקרה ואסורה בלאו זה, שוב הני זיין שארי מנייני טרפות, נפלו בבירא, כי تو א"א לומר האי מה לי ודייר הכתוב בהווה, דהאי מה לי און לו מקום אלא אם לא מתפרק האי טרפה דקרא מה היא, אלא שטרפה עד שנטה למota, אז שייך לומר מה לי אריה ומה לי קו"ץ או חולין, כל שנטה למota ע"י מכבה בכל טרפה הוא, ומשום-DD דידייר בהווה, כתיב בשודה, כלומר ע"י תיתני השדה, אבל אי נפרש כל שהטייל, ארס טרפה, בין נתה למota ובין לא, אך נאמר דה"ה כל שנكب ושתה או ריאותה נמי הדין כן, את מהה ועין בלב אריה ריש פא"ט שכיוון לסבירה זו, אלא שהוא כתבה למ"ד ט"ח, אז ליכא האי מה לי, אבל למ"ד תא"ח שפיר איכא האי מה לי, זוממיא לא ראה מקצתו ולא יכולו להסביר שיטת הרמב"ס, אבל זה ליאתא, דכל שאננו מעמידין כללים קבועים ביל תנאי דבעין נתה למota, הרוי הוא גזה"כ להטירף כל שנעשה מעשה זו ביל השקפה על פועלתה, וא"כ הלא גם למ"ד תא"ח, אין הטירוף תלוי בחוית דכל שניכר בע"ח אחת מן הני מנייני טרפיות לעולם טרפה, בין חי ובין א"ח, וכל פלוגתכם הוא בס"ט אי מהני שהיה יב"ח אבל התורה לא דיברה מזה בקרא דבר בשודה טרפה, אם נפרש טרפה דקאמר על מעשה ידועה כיון, דהינו הטלה ארס ביל שום תנאי אחר,

פתחה

האי הלכה סותרת ועוקרת הקרה ועכ"ב צריך להזדמנות דלאחר שהי' ב"ח א"א ללקות, אבל מהני ההלכה עכ"פ לאיסורה, ובתווך יב"ח מהני למלכות, ואיש מא היה היה חי, רוב פעמים א"ח, ואיש דשמא רק לתוך יב"ח ולמלכות אתה, ולא לחדר אישור אחר יב"ח, א"כ למה לי הלהקה הלא משה רבינו מסתמא הי' חכם הכלול בכל מיני חכמוות וממילא גם בחכמת הרפואה, והי' ידע להמציא הנני כללים מכח חכמוות אלא ודאי אתה הלהקה לחדר אישור אחר ב"ח שטרפה מ"מ, ויאמר נא הגאון, מנא ידע דמשה היה רופא כל בשור, הלה בוגם' בשמעון אמרין וכי משה קנייג' או באלטורי היה, ועוד אשאלה ממון, וכי מנ"ל דבאמת הנני ייח"ט לא משה מפי עצמו אמרון, דהא אמרין אלו ח"י טרפות נאמרו למ"ס, הכוונה דכיוון דמקובלים בתוך האומה דאלו טרפות בהמה, עכ"ב הללמ"ס המה, וכמו אמרין בש"ס פעם אין מספר, דלאחר דטרח למצוא דרשה מקרא, על איזה הלהקה, ולא עלתה בידו, מיסיק אלא הלהקה גמירי לה, אבל דבר שהי' ראוי להאמיר מפי משה עצמו, ולא צריך הלהקה כדעת הדגמ"ר, עד שאם נאמר דעתה הלהקה עליון, צריכין לדוחק ולומר הלהקה חדשן לנ' גזה'כ נגד השכל, לאסור בע"ח בריא ואולם שנטרפה רפואה שלמה, שמ"מ תasser, מהיכי תיתי נאמר כו, ולא נאמר דעתה ממשה קבלנו הני כללים, אבל הוא לא קבלם מסיני אלא מחכמוות המצאים. אבל האמת כתבנו לעיל דכללים كانوا או אינם מתאימים עם החכמה כלל, כי חכמת הרפואה לא תעמיד כללים קבועים על כל מיני בע"ח אדם ובבמה צפור השמים ודגי הים. ועלILD קטון זקון וגבור באמצע שנותינו, אין זה מדרכי החכמה, וכמו בשאר שיעורי התורה שיעור גדולות בזכר ונוקבה ושיעור יתובי דעתית באכילת כוכבת, דההכמה מחלוקת בין האנשים והמאכילים, עיין גיטין סוף המסכתא, יומא בפ' גזה'כ. וכן הוא כאן דהני כללים מהה עכ"מ מהלהקה ולא מחכמת אדם, וממלכות א"א ללקות עליהם משום דברענן נתנה למות כדי ללקות, כמו שבארנו לעללה, יותר ביאור הדברים המצוא בחדישנו מפוזרים, כמו לסתור כל הנני ראיות שהביא הפר"ח זל' דלקמן על החיה'ט, וכדומה.

אבל עד זאת עלי לבאר כי בננטה למות מחמת מכות שהיא המפורש בקרא בעין דוקא מכח שאין לה תרופה דאל"כ הרי תחזר לאייתהן, ואין סופה למות, אולם בננטה למות מחמת מכות ופצעים שונים ושפיכת דם עד שנעשית גוססת בל' שיה' חסרוןابر מיחוד שהחיות תלי בה, מה דינה של זו. והנה באדם פליגו באזה' בסנהדרין דף ע"ח ע"א ריבי' ורבנן בגוסס ב"י"א דריבי' הרגו חיב' כמו דגונם הרגו סברו דפטור כמו בהורג את הטרפה, וממילא דה' בהמה אי ע"י הכהה חיצוני' נעשית גוססת דריבי' דמדמה לי' לגוסס בידי שמים הרוי ז' כשרה כמו מסוכנת דעלמא, אבל לרבען דמדמה לי' לטרפה גם בהמה כהגו'ו אסורה. אבל מלכות ודאי ליכא כיון דרך מפעם רוב גוססין למיתה קאתינן עליה, דהרי לרבען שם כלון פטורין והתוס' הקשו שם למה לא יתחייב מי שעשו גוסס ודבריהם צ"ג, כי האמת הוא דבלא אימוד הרופאים ע"ס רוב בעלמא אין הרגון ולא מלקין, אם לא על רוב דאיתחזק ובמ"א הארכתי בה. וזה הוא לדעת הרמב"ס זל' עניין נפלה מן הגג דברענן שהיית מעל"ע דלא כמו שסבירו רשי' ותוספת דצלאת מידי חשש ריסוק אברים בעין מעל"ע והוא יוצא מכלל שאר טרפיות דמתברר תוך מעל"ע, ועוד דחחיות מצלת ודלא בשאר טרפוות והכל גזה'כ, אלא לדעת הרמב"ס ריסוק אברים הוא טרפוות הניכר כשאר טרפיות, אבל גם בILI ריסוק כל שאינה יכולה לעמוד ע"י הנפילה אפילו אין כאן ריסוק אבר מיעוד, אבל יש כאן גוססת בידי אדם אסורה, דכל הכהה או נפילה נדונן כמו ע"י אדם כמובן. וזאת לרבען דריבי' הוה לטרפה לעין רוצח, והי'

לטבחה ושחתה ונמצאת טרפה וכו' הוה מק"ט וצריך להזכיר לו הדמים" עכ"ל, וכ' שם הנתיבות, דהאי מצות „לטבחה" בטור ליתא, דאפילו מכרה סתם נמי הוה מק"ט, דטרפה א"ח ואף לאחרישה או לדלות אינה רואי', אבל המחבר דנקט שמכר לטבחה דוקא, משום דפסק בסע' שאח"כ, דגום בנמצא טרפה מחמת סירכה חוץ נמי המקח, וזה אינו אלא ספק טרפה, لكن כל שלא לך בפרק שטרפה, מצ'י המוכר טוען, הביא לי ראי' דטרפה ולא הייתה רואי' לטבחה, עי"ש, ולא אוכל לקבל בדברים כאלו, וכי בשביל הסעיף שאח"ז כתוב כאן המחבר דין שקר, להוטות משפט, ולכתוב דודוקא במוכר לטבחה הוא מק"ט, ולא במוכר סתם, הא חדא, שנית הלא המחבר לא מודעתה דנפשי' כ' היא לטבחה, אלא העתקה בזה לשון הרמב"ס, והרמב"ס לא הזכיר כלל דין זה דטרפה מחמת סירכה נמי הוה מק"ט ואע"ג דהבי' שם כתוב דמסתימת לשון הרמב"ס ממשוע דבכל טרפות שנמצא דין כן, אפיקו אם נניח לו שכן הווא, אבל אין מפני שמכר בפרק לטבחה, אבל איך נאמר דמשום הכי נקט הרמב"ס האי לטבחה דלא נזכר בגמרה, כדי שנדע הדי, שבאמת הוא פשוט אין בו חידוש, דPsiטיא דכל שמכרו לאכילה ראי' לאכילה בעין, ולעומת זה יקלקל את עיקר הדי דאפילו בלי מכר לטבחה נמי חוץ המקה, במצות טרפות גמורה, ולא עוד אלא דהרמב"ס כתוב שם זול': „המוכר בהמה לטבחה וכוי ומכאן אתה למוד שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקח בו מום אחר וכי' כגון זה, ששחט את הפרה פטור וכוכי" איך הוכח הרמב"ס די' זה מגם' לא הזכירה שמכר לטבחה ויל' דמיiri במוכר סתם ונמצא טרפות גמורה, אז לא קלקל הлокח מידידי במה ששחטה, דהרי אינה רואי' רק לאכילה ולא למלאכה, והוה כמו שוחט את המשוכנת דמקרי מתקן ולא מקלקל, כי בכל יום ויום מתבחשות והולכות ומתמעט שוויה, ואיך נשמע מזה בעיטה מום מוחלט במקה שיכול לתבוע ממנו מועות נתן והפסד של המום הי' מוטל על המוכר, אלא ע"כ טעמא של הרמב"ס, במה שכטב לטבחה, דאל"כ אפיקו מצא טרפה ודאי מיח"ט אין כאן מק"ט, דהאי הלהקה לא נאמרה לדון על פיה שאר דיני תורה וכמו שכתב הרמב"ס בהרוג את הטרפה, כל זמן שלא אמדודה הרופאים מוקמים אחיזת שלם ונרג הרוצה, אפיקו הי' הנרצח ניקב קרום של מוחו וכדומה, ה"ה ומיש'כ' דמוהני האי חזקת שלם דבבמה, דלא נבטל המקה מחמת הני טרפיות של הלהקה, ולכן מה ששחטה הוא מום גמור, דבחזיקת שלמה ובראה חזקן.

ואלו הייתה רוצה להראות לך עוד כמה גדלה השערוריה בין האחرونים, לאיזה הנסיבות שונות הגיעו, עי' שלא ירדו לסוף דעתו של הרמב"ס בזה, הייתי צריך לחבר חיבור מיוחד לה, אבל עוד דוגמא אחת אביה והמה דברי הדגול מרובה זיל' ריש הלכי טרפות, כתוב לישב מה דפסק הרמב"ס כעולה וכרכיש דנראה כסתרה, דהרי עלולאת לאפוקי דרכיש כדאמר בgeom', דקשה למה לי הלהקה על דרושא המפורש בקרא, וגם אינן, הלא משעה רבינו בחכמת הטבע הי' יכול לידע איזה מכח מצוי לחיות ואיזה לא מצוי לחיות, ועכ' דלהכי אתה הלהקה, דאפילו אם אירעichi יב"ח מ"מ טרפה הוה, אבל לקותא דרכיש דלא אתה הלהקה, מהני יב"ח להכירו.

אבל תוך יב"ח אסור גם לעולא, דכל שא"ח ל"ית עכטד"ק.

יפה כתוב הגאון, דכל שקבע לנו הלהקה כללים קבועים מה לנו אם ח' או לא כל שניקב ושתה או ריאותה טרפה אפיקו אלף שנים חי', וליקוי על אכילתו מושום אוכל טרפה, אלא דא"כ מנ"ל דמשום אינה חי' אסורה התורה את הטרפה, מה יאמר, דהכי כתיב חי' אכול וرك א"ח ל"ת, ולדעת הרמב"ס והמכליתא קרא דבשר בשדה טרפה עצמו מדבר בננטה למות, או מלכלב תשיליכון אותו, או מדאיתקס טרפה לנבליה דטרפה תחולת נבלות, ואם כן הוא הרי

ולודו סימני טרפה בדגים מהו, אליבא דר"ע לענין טו"א דאמור כל שאים יכולין לחוית, דושא דוקא בהמה דאית במנה שחייה אמרינן תא"ח, ורש"י נראה דgres שמא בדאית במנה טרפות וכן גרס השטמ"ק בගליון ש"ס ווילנא, והוא פלא, דמ"ש דג מקיע, משאר חלאים שאינו יכול לחוית, אלא ודאי דהכי פירושא דג מקרטע דהוא נתה למוחות וגוסט כפרש"י דפרפר פשיטה דמקרי אינו יכול לחוית אבל סימני טרפה כמו ניקבו הדקין כפרש"י שהוא חי"ט של ההלכה, דעתך רך במיניהם היצריך שחייה בדקוקי שחייה כמו נקה"וו, לא מקרי אינה יכולה לחוית לגבי דגים, דעתך דבעין דוקא טרפה האמורה מפורשת בתורה כמו שהיא במדבר והרי לך מפורש הדבר כשלמה, והבן את זאת ותדע עוד דבריש הל"ש מונה הרמב"ם המצוות המובאות בהלכתنا זו כדרכו בכל ההלכה, ומונה חמש מצוות, ג' מצוות עשה, וב' מצוות ל"ת, לשחוות ואח"כ יאלל שלא לשחוות אוא"ב, לסתות דם חייה ועוף, שלא ליקח אם על הבנים, לשלח האם אם לקחה, עכ"ל, ואיך המשיט שלא לאכול בשער טרפה, אשר זיין פרקים קבוע לביאור היא לאו דטרפה בהל"ש, ולמה לא יעד הלכתא מיוחדת לטרפות היכי יש עוד מקום להסתפק בדעת הרמב"ם, דעתך אלו ביאור של האלו המפורש בקרא, אלא ביאור ההלכה שנתהchanged עם האי ההלכה דכל פיסול במקצת השחיטה פסולת, ואקווה שכלי מי שאוהב האמת יודה כי כוונתי האמת בדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שדעת הראשונים והאחרונים איןו כן, לא יכולתי לכבות מלhaltות על הכתב מה שלפע"ד נראה אמת לאמתו בס"ד.

עיקר י"א נקה"ו נבלה

הרמב"ם ז"ל בפ"ג ה"ט מונה שיש נבלות ובתוכם גם נקה"וו פסה"ג דהרי הם נבלה מחיים ואין שחייה מועלת בו ורבים וכן שלמים תמוותו עליון, חדא לא ידעו מאין יצא לרמב"ם דין זה, דעתינו דין שחייה מועלת בו, אבל נבלה מחיים מהיכי תיתי וכמש"כ התוס' ל"ב ע"א ד"ה ורמיינו, דמחיים טרפה הו, אלא דין השחיטה מועלת בו, ונעשה אח"כ נבלה, שנית הלא כמה סוגיות מורות נגד דעת הרמב"ם, דבזבחים דף ע' ע"א אמרין, דטרפה חמירא דאסורה מחיים, משא"כ נבלה דעתך אלא לאח"מ, וכן בשמעתו דף ל"ז ע"א קאמר דין ז"ל לומר היינו נבלה ההינו מסוכנת, כתיב כי ימות מן הבהמה וכו', אינה קרו"י נבלה עד שמתה, ועיין בלב ארוי שם דיפה דחיה בזה מה שהמליצו התב"ש והפלתי ז"ל, לדעינו טומאת נבלה הרמב"ם מודה דבעין דוקא מהה ממש וכדמוכיה מתוני" דריש פ' הער והרطب, אבל לענין אישור אכילת נבלה קאמר דמחיים אית בה אישור נבלה, וזה עכ' נדחה מגמר' זו דהרי האי קרא דכי ימות מן הבהמה, בטומאות נבלה כתיב, ומה ראי יש מזאה על אישור אכילת נבלה ואפשר גם אמסוכנת יש אישור נבלה, וכן קsha מגמר' זבחים הנ"ל, דשם מאיסור אכילה דבר, וקאמר דטרפה מחיים וnable רק לאח"מ, וא"כ סברת האחרונים אלו לחלק בין אישור לטומאה בטלה ומובלטה, ובלאה" אין חילוק זה מתקל בעל דעה ישרה, דנאמר התולש אחר מבהמה שוטטה נקוב לוכה משום אבמה"ח ומשום נבלה לשם שני הפכים בנושא אחד כמובן.

אבל יותר פלא שלא הרגשו כולם שהרמב"ם בעצמו גם לעניין אישור אכילת נבלה עיי' מטה דוקא והוא בריש פ"ד ממו"א ז"ל, "האוכל צוית מברר בהמה שמתה וכו' לוכה שנ' ל"ת כל נבלה, וכל שלא שhot קראו" הרי זה מתה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דלאו דnable לאכלה נאמרה עלبشر מבהמה שמתה, ועכ' שלא עי' שחייה, ואח"כ כתוב, וכל שלא שhot קראו", הרי זה מתה, ר"ל

לענין טרפות בהמה, ולאה צריכין שהיית מעל"ע דבזה יצאה מכלל גוסט בידי אדם ונעשית גוסט בידי שמים, וכך תראה שהרמב"ם במ"א פ"ד ה"י, אחר שכטב דין הטרפה, כתוב "בהמה שהיא חוליה מוחמת שתחשש בחיה ונטה למota" וכו', הרי זו מותרת ולמה נטה ממה שמייריך עד עתה, מבהמה שנטה למota מהמת מוכתיה, אלא שאין בה חסרון אבר, אלא ודאי דהיא אסורה כטרפה אלא שאין לוין עי' מטעם דושא תרפה, כיון דעתך כאן חסרון אבר אלא חולשה כללית, ואין עונשין על רוב גוסטין למיתה ורש"י ותוס' היו סוברים דהינו טרפה של נפלה מן הגג שבא בתוך ה"ט של ההלכה, וכן נדחקו מאד בפירושו, שהתוס' כתבו בסוגי דמסוכנת דנפולה הוה כמחסרא אבר, וממילא צריכין לומר שלא דלא כי הוא משונה משאר טרפיות שאין כאן חסרון אבר, אלא דכל שחמי מעל"ע, חזר להחזרו וכן כתוב רש"י במשנה דריש א"ט דגזרות ההלכה כך היא, דשאך טרפיות יכולם לחיות עד י"ח וז רך עד מעל"ע, ושאר טרפיות אינם חזירין להחזרו עי' פ' שחיי, אבל נפולה חזורת להחזרה אחרי מעל"ע, וכל זאת לא ניחא לי לרמב"ם, אלא דהאי טרפה שהוא גוסט איןנו מן ה"ט של ההלכה, אלא מן הטרפה המפורשת בקרא, דהרי כל שנטה למota עי' הכאח היצוניות עי' פ' שחיי, אבל נפולה להחזרו לרבען דריב"י, ולריב"י דגוסט שאין בה חסרון אבר דינו כטרפה לרבען דריב"י, בימי כגוסט ב"י, וכגוסט ב"י, במאמת כשרה מטעים גוסט, ומטרפיות זו שפיר יראה אחר שהיתה מעל"ע דכל טרפה של גוסט ב"י, איןו אלא אם מות תזוק מעל"ע, אבל לאחר מעל"ע דינו כגוסט ב"י, ודבר בה נלמד מזמן עבד כנעני דammerה תורה, אם מות תי' נקום ינקם. ואם יום או יומיים (שהיא מעל"ע בדרשת חז"ל) עומד לא יוקם. הרי כל שמתה הכאח תזוק מעל"ע, מות תי' קריין בה וחיב עלי, אבל בשחה מעל"ע ומות אח"כ, כמו ב"י' שחייבין לי, עי' ג' דהוה בהגרמתו, ושפיר נשמע מזה לנידון דנפולה דכל שחתה מעל"ע יראה מכלל גוסט ב"י, וכל זאת אין עניינו כלל לח"ט של ההלכה, אבל מה דאתא בהלכה היא, דכמו דהיל' הוסיפה שאר מיני טרפיות, אף שאינה נתה למota כך הוסיפה על טרפיות נפולה שהיא נתה למota עי' הכאח בלי חסרון אבר, שאם יש בה ריסוק הניכר באבר אסורה, עי' פ' שאינה נתה למota כלל, ועל טרפיות זה אין כאן חולק, דאפיילו ריב"י מודה לו, אבל לדעת רש"י ותוס' ע"כ ריב"י מחולק על האי טרפיות של נפולה שאין בו חסרון אבל דלדי"י גוסט ב"י כגוסט ב"י, וזהו הוויל להשמעינו בפ' א"ט, כי כפי הגראה כל ה"ט של ההלכה אין בהם חולק ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים תעין בחדושנו בסוגי דנפולה ותראה נפלאות.

ואחריו שהודעתיך את כל זאת תבין ג'כ' למה קבע הרמב"ם כל דיני ה"ט בהל"ש, ולא ביאר אותן בהלכ' מ"א שם ה' מקומן, אי הי' סובר הרמב"ם שהמה ביאור של האלו דבר בשדה טרפה, אבל הרמב"ם סובר דהאי הלכ' הוא תוספת על המפורש בקרא, וסמכותו אקריא דזאת החיה, דרך אסמכתא ולא היתה נארמה במדבר אלא נתהchanged עם האי הלהקה שקיביל ר' ישוב מר' יהושע שמקצת פיסול בסימנים הוה פסול בשחיטה והוא מזורמת בקרא דכאשר צויתיך בסיני, דהינו אז שנצטו על שחיטת חוליין אבל בשחיטת קדשים במדבר לא הייתה השחיטה נפסקת במקצת הסימנים, וכאשר ביארנו באריכות בעיקרים הקודמים דכוון דהנחירה הייתה מכשורת במדבר והשחיטה בקדשים עבודה היהת, ולמה יפסל במקצת נחירה עי' פ', ומה"ט נמי מתחיל התנא בנקה"ו ופסה"ג שלא כסדר הילוק בהמה, כי הגי ה"ט נתהchanged עם האי הלהקה דנקה"ו פסלה"ג פסול בשחיטה הוה אשר ר"ע לא היה רצה לקבלה לעניין טומאת נבלה וכאשר ביארנו הכלל במקומו ולכן סיידם הרמב"ם כולם בהל"ש ועיין لكمן ע"ה ע"א דקמבעי

فتיחה

דף ס"ט ע"ב ותמצית הדברים בקיצור הוא דדעת הרמב"ם דכל דבר שיש לו התחלה והמשך עד הגמר, אם נגמר לבסוף אמרינו אגמלל"מ, אלא דהאי נילוי לא מהני אלא על גוף הענן ולאណון על דבר אחר המסתתק, ולכן גם בגט אשה, כל שembr ליה גטה, ואמר לה אם תנתן לי תוך ל' יום מאתים זו זיה מגורתה, אע"פ שלא אמר מעכשי, ולא חלין הגירושין אלא אחר שנטקיים התנאי, אבל התחלת הגירושין ע"כ מעכשי הוא, דהרי עתה קיים וכותב לה ספר כרויות ונתנו בידה, אלא למעשה זו יש לה המשך, ולכן נילוי אדם קיבלה קידושין בתנאים מאחר, לא תפסו, דהרי היא מעשה קידושין דבר המסתתק הוא, אדם לא חל עתה בשעת המעשה, בטל כי חלף החלק לו, ולא מהני מה שאגמלל"מ שנגמר גירושיה ע"י שקיימה תנאי, אבל להיפך לומר דזינתה תחת בעלה ונעשה טמאה שהוא נגד הגilio שלבוסוף, זאת ודאי לא אמרינו, וכמו בהקדיש לוה זבין לוה, דהכל מודים דעתך הגilio שלבוסוף לא מהני זבינו וקדשו ה"ה הכא לא נאמר ד"א היהת נשנאת לאחר, וזה ברור כבשמי, וכן הכא בנבלה דכוותי" דכל שחתך צית קודם גמור הנבלות לא מהני הגilio לחיבבו למפרע מושום אכילת נבלה ואתה כוונת הרמב"ם במה שכותב דנקה"ו ופסחה"ג נבלה מחייבים, ר"ל דהוה כמו עוף טמא דעתך במינו שחיטה, דלא שייך בו טרפה מושום לדסopo להיות נבלה, כן האי בהמה בניקב ושתה, מאחר דסופה להיות נבלה, מיד בשם זה יקרה, ע"ש סופה, אבל לא לחיבב על התולש ממנה מושום נבלה, דכל שפסיק ולא בא לידי גמר, אין כאן נבלה, ואי דהאי צית עכ"פ טרפה יקרה, אה"ג אבל גם בא טרפות נמי האי בשער הנintel שהם טרפה יקרה ולוקה מושום בשער טרפה. וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

בזה נשלו י"א עיקרים שייעדי על שחיטה וטרפות, ועתה(ac) כתוב עוד פתיחה כללית על כלל ענייני איסור והיתר הנוגעים לכל המשכתי.

فتיחה כללית

דיני מאכלות אסורות מהה מקצוע גדול במצווי התורה, ובריש פ' תזיעו מובא ברש"י דרשה דר' שללאי, דלמה הקדימה התורה דיני מאכלות אסורות בפ' שמיני ואח"כ נדה ועריות בפ' תזיעו ואחריו ואמר דכם שיצירת בהמה חייה ועוף קודם לצירת אדם, כן תורתן קדמה לتورת האדם, והאי דרשה צריכה ביאור, דודאי יש לבקש טעם על הקדמת דיני מאכלות לדיני עריות, דכפי הנראה מן העונשים מהה החמורים, אבל מה שתירצץ איינו מובן, דהרי הכל תורה אדם ולא תורה בהמה היה ועוף, ומזה עניין יצירה לכך.

ואמרתי לפרש עפ"י מה ששמעתי מפי אמר"ריה"ג צ"ל בשם רבו הגאון מה"ז שלמה קווטש ז"ל על הקרא דארורה האדמה בעבורך, שפרש"י ז"ל דהאדמה שנינה מהה שנטקווה להוציא עצ פרי עשרה פרי, שייה' טעם עצ ופרי שווין, והיא הוצאה רק עצ עשרה פרי, וכשנטקלל האדם על חטאו, נתקלה היא עמו, ופירש הגאון הנ"ל, דחטא האדם נצחה האדמה, لكن לא קבלה ענשה אלא ע"י שנטקאה האדם, כי יצירת האדם לבסוף הבריאה אחר שנבראו כל הנבראים, ה"י כדי שיוחלש האדמה ע"י שהוצאה כל צמח השדה וחייתו ארץ, למען יהי קל לאדם לגבור על נפש החומר ולשמור את דרך עצ החיים, ובכל זאת ראיינו כי האדם לא יכול לכבות יצרו ונפל בראשת התאות, ועתה אולי אם האדמה הייתה משמרת ציווי הש"ת להוציא עצ ופרי בטעם שווה ונחלשה יותר, היה בכך האדם הנברא מadmaha חולשה בתכלית החולשה, לעמוד בנסיוں לבلتיא לאכול מעץ הדעת, لكن אחר חטא האדם נתגלה קלונה של האדמה, ונתקלה עם האדם על ששתינה

שניתנה שע"י שחיטה פסולה כמותה מלאיה חשובה, ואם נאמר דוד מחים איתה באיסור נבלה בתולשبشر מבית טביתה, הוליל "הרוי זי כמתה" ויוטר מבורר ה"ל, הרוי זי נבלה, אבל הרוי זי מתה דקרו אמר, מורה דלאח"מ אמר, דהרי זיה מתה ולא שחותה, והרמב"ם לשון ערומים דבר, וכל תיבה וכל אות בדקוק גדול נכתב, וכל המתועקש להכניסם בדברים ברורים אלו כוונה אחרת, ידו על התחרתונה, ובפרט שהוא לא צורך, כי לא ר"מ על הרמב"ם ממה שכתב דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מחייבים, כאשר אבאך לך כוונתו זהה והוא.

ধהנה כבר הבאתי דעת הרמב"ם דנו"ט מצטרפין לכzieit, מושום דטופה תחלת נבלות, ואין זה תרי לאוין, ולכן כל טופה שלא נשחתה ונתבללה לבסוף אגלאי מלטא למפרע דמתחלת נבלה הוה, דכל דבר שיש לו התחלה וסוף, כל שנגמר לבסוף, אמרינו בי"י אגמלל"מ, כמו בשחיטה דתחלת הוה מעשה טרופות, ואם ה"י פוסק הרוי משעת שעשה הנקב הראשון בשוט הוה טרפה, אלא כל שגמר שחיטה בהחיש, אגמל"מ דכוולה שם שחיטה עליה, וכן הוא בטרפה שהוא תחלת נבלות, ניהו דאם שחיטה נשארה טופה לחוד, דרשתה באה באםצע והפסיקה אבל כל שלא שארה ומיתה לבסוף, אין זו טרפה שמתה ותהי טרפה ונבלה, דהרי חד או עניין אחד הוה, ולא חלון הכתוב אלא משום דאח"ש אה"ג הנבלות להגmr, משום דשחיטה מטהרת את הטרפה מנבלות, אבל אם באמת לא שחיטה ונתבללה הוה נבלה למפרע, וכמו בבעל חוב ששייעוד נכסיו למלה, דמתחיל קניין של המלה מתחלת השיעבוד, ואם לא פרע הלוחה לבסוף אגמלל"מ דההקרע של המלה מוחלת השיעבוד, ואת לאכ"ע דהכל מודים דההקרע או זבין לוה, אתה מלה וטריף ופרק, ודבר זה מתבאר בחבורי זיאת בהרבה מקומות, אבל אם הלו משלם, פסק הכנין ולא הגע ידי גمرا, וזה דלא כתוס' שלא נתחו לזה, וסבירו דאפשר להיות טרפה וגם נבלה, ולכן נתקשו להו בד"ה ורמינו ה"נ"ל דמה פריך דשפיר מונה נקה"ו ופסחה"ג בין הטרפות דמחייבים רק טרפה והא"כ חל עליהם לאכ"מ גם נבלה, ולכן נכסיו בדוחקים, גם לפרש מה דאמרו בזבחים דיצה עוף טמא במינו טרפה בדוחק גדול, אבל לרמב"ם מתרש כפשותו, דכל שאין בו שחיטה נבלה וטרפה חד מלטא הוה, דטרפה תחלת נבלות ונגמרת כמשמעותה, כי מחייבים גם לאו דטרפה אין לו מקום לחול דכאן כתיב בשדה טרפה, דלאחר שעבדה כעין בשור דאם חותך צית בשור מן הטרפה בחיה בלא"ה האי בשור בלאו דטרפה אסור, וכדר"י בשמעתן ק"ב ע"ב דבמה"ח הוא בכלל טרפה וכפי הרמב"ם, דהרי בשור טרוף מן הבמה הוה, ואפילו לעניין הלב ובייצים אין איסורים ממש טרפה, אלא משום יוצא מאבר ובמה"ח, כיון דאין להם היתר בשחיטה בהמה טרפה כמו שהוחת זיאת בעיקר אבר היוצא והמדולדל, עי"ש היטב, וכן כל שניקב הושט דהוה להיות נבלה מועלת בה מידי נקרה נבלה ע"ש העtid, דסופה להיות נבלה ולא טרפה, ולא לומר דאם חותך צית ממשנה לוקה משום נבלה, דהרי לגבי האי צית שנטקת ממשנה לא מהני האגמלל"מ דלבסוף דהרי על דבר המסתתק לא מהני האגמלל"מ כמו שביארתי זאת בארכוה בשמעתן בכמה סוגים, ואראך עניין זה ממש ברמב"ם בריש פ"ח מהלכ' גירושין, שפסק שם הרמב"ם דהמגרש ע"ת בתנאי של "אם" לכתבה לא תנשא עד שנטקיים התנאי, ואם נשאת לא תצא, עי"ש בה"ה ובכ"מ בשם הר"ן ז"ל שכולם עומדים ומתרמיין על פסק זה, דהרי בתנאי אם תנשא לי, לא נתגרשה עד שתנתן, ואיך כתוב הרמב"ם דלא תנשא אם נשאת קודם קיומ התנאי, דהרי נטמאה ואסורה לבעל ולבעול, עי"ש שלא ידעו פשר דבר, אבל אני ביארתי הדבר בסוגי" דלקמן דף כ"ט ע"ב ובסוגי" דמכברת

ואפלו ח"ש דאסור לר"י מקרה דכל חלב רק דברי סופרים קרי ל' הרמב"ם, וקיל משאר איסורי תורה שאין בהם מלכות, דלענין אחע"א אמרין דגס על איסור עשה לא חל איסור אחר, אבל אח"ש נו"ט חל איסור שבואה, עין שבאות כ"ג ע"ב, דכל דאתא מרבי הכתובים בעין אסמכתא יחשב ולא כאיסור ודאי של תורה, ורק להחרمير אמרין דאסור מה"ת, ולא להקל ועוד נדבר מעניין זה לפניו, אבל עתה נחקר בטעמא דהא מלטה דכל שאינו נהנה באכילתו לא אסורה תורה, שהוא נגד הסבר החיצונית, דכל כתבי טעמי המצוות שווין דיש במצוין זה של האיסורים לגוף ונפש איזה הפסד וגרועו, כי נאמרadam כרך החלב בסיב או עריב בו דבר מר, שוב אין בו מן הפסד, ואין מולד בז תכונות רעות שעלו להולידimenti שניין ממוני, הכי נבלה סרוחה שאינה לגר, אין מזיק לגוף ונפש כמו נבלה שנתבללה בשחיטה וראוי למאכל אדם, הוא דבר שקשה לקבלו, ולומר דחו"ל קרא קדרשו דאכילה כתיב בהו, ולשון אכילה מורה על דרך אכילתנו, אבל שלכפ"א לאו אכילה מקרי, גם זאת א"א ל渴בו, דהרי בכ"מ אמרין דיבר הכתוב בהו, ולאמעטת את שאינו הווה, וכמו בטרפה ע"פ דיבר מטריפת חית יער, אמרין מה לי וכו' וכן מקרה ליליה, לאמעט מקרה יום, משום דהסבירא נונתנת דין לחלק בין הנושאים, וא"כ אם אין הסבירא נונתנת לחלק בין אוכל כדרכו או משנה באכילתו, ודאי אין מקום למעט שלא כדרכו מDUCTיב אכילה, דהרי דיבר הכתוב בהו, יותר קשה לי על הא דפסקין קטן או"ג אין ב"ד מצוין להפרישו, ולמה הלא אותו הפסד טבעי שגורם אכילות נבלות בגופו של אדם, פשיטה דנורם גם בגוף הקטן ועוד יותר מבוגדול כמובן, וכי בשbill דיןינו בר עונשין מהמת חולשת דעתו לא נפרישחו מן הפסד, הלא לא תעמוד על דם רעך כתיב וכמו שאנו מצוין לשמרו ולהסיר ממנו כל נזק וכל מחלה, למה נראה בחיקוק ידים איך האקי קטן מטמטט את לבו במאכילות אסורת, ואמרו בגמרא טהדרין נ"ה ע"ב בקומה דמיודה היא, תקלה נמי איכא והא דלא נענשה ממשום דרhamna חס עליה.

אבל דע דבר חקר השב שמעתא ז"ל למה החמירו בספק סכנתא ואפלו רוב וחזקה לא מהני, ובספק איסור הקילו דלא נאסר מה"ת כלל, וסמכנו גם מדרבנן על רוב וחזקה, ונחיא ל' באמרו, דבאיסור כל שהתיירה התורה, אפי' אי איתורמי דאכל איסורה הרי הוא אנט בשרות התורה, ולית לו בה, משא"כ במים מגולים אם מ"מ שתה הנחש מהם יווק וימית, لكن אין לספיק על רוב וחזקה, ע"י"ש, ובער אני ולא אדע, וכי יאמר דין בתבע המaculaות האסורת שום גרעון והפסד אלא משום דהתורה אסרתון, דאי נshall מהו אסרתון התורה, וכיון דע"כ לומר דיש טעם לאיסורן, הדירה הקושי לדוכתי דמה"ט הינו מוחיבים לחוש להאי יזק טבעי שיש בהם כמו שאנו חוששן בסכנתא להפסד טבעי שבו, וכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר, דהאי הפסד גרעון הנמשך לגוף ונפש ממאכל איסור איינו כמו ארס הממית מ"ד, אלא adam רגיל ליזון בהם לאט לאט מולידים בגופוuni הני תוכנות מדות רעות, אבל בדרך מקרה אין בהם הפסד הניכר, אלא כיון דהתורה דכל שלכד"א הוא רק דרב מקרה מטורמי דיאכל בכח"ו, וכיון אין מזוין מה"ט לפרוש את הקטן, דכיון דאסור להאכילו בידים, א"א שייאל הקטן דבר איסור רק דרך הזדמנות ובזה אין כאן יזק טבעי.

ולא הוציאה עז פרי עוצה פרי, עכת"ד הגאון ז"ל והוא פרפראות נאה ודפק"ח, והוספה אני לפרש בזה הקרה שם, דוחבא האדם ואשתו בתוך עצה הגן, ר"ל שתלו חטאם בעצם הגן שאין טעם העץ שווה לפרוי, ובזה מצאו התנצלות על שלא יכול לעמוד ביצרם.

והנה כשם שבתחלת יצירת האדם השגיח יצר הכל י"ת על חומר האדמה שמננה לוקח, שייה' חלש ומזוק, ולא יעכב יותר מדי מלהתגבר האדם על תאותיו, כן השגיח על תולדתו לוצאות לו על מזונו שהוא המחלף את חומרו כדיודו שייה' מזוק, כי הנזון ממאכילות האסורת אפלו אין מקללים את טبعו ומדתו כ"ב, אבל בתולדותיו יוצאי ירכו שעשים רושם הניכר, כי אצל התינוק הנוצר, מזונות האב והאם, מהה מקרים את כשרונותיו הרוחניים לטוב או לרע, כי כוחות מזון של האבות מתubevis ומתגים בוולד הנוצר, ועוד זאת כי לגדור بعد העירות והנדגה, מוכשר רק מי שייזון ממאכילות טהורות וכשרות, כי רק אז יש בידו להכני עת יצרו בעין האישות כדיודו, ולכן מתנאי גדר העורוה הוא גדר המזון המחייב ומחליף את חומרו, ויש לרמז זאת בקרא דשה"ש "שריך און הסהר, אל ייחס המזג, בטנק ערמות חיטים סוגה בשושנים" (פ' ז' פסוק ג') שרד ובطن שם מתקבץ מזונו, ואם ישמר את נפשו מהתגעל במאכילות המתוועות, ואל ייחס המזג, אז יהיה بكل סוגה בשושנים, שדרשו חז"ל על פתחיה נדה, שאם אמרה לו אשתו, כשהשנה אדונה ראיתני מיד הוא פוש. כה המעצור הלאה אין לו רק מי ששממר השר והבטן שלא יכנסו לתוכם מזונות המשגימים את האדם ביוטר, ולאה כיון ר' שמלאי בדרשתו, דלמה קדמה תורה בהמה חייה וועף דהינו דיני מאכילות לדני עורה. ואומר כשם שיצירתן קדמה ליצירת adam והוא טעם להכחיש ולכך החומר אשר ממנו נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא מן הצורך לך את חומרו כדי לקבל טהרת הקודש, ומורה"ט נמי כתיב וכצלם, צרע קודש מוכשר לקבל טהרת הקודש, ומורה"ט נמי כתיב קדשה, הן בטרפה ונבלה והן בב"ח, כמו דכתיב בעיריות קדושים תהיו, כי קדשות האומה תלוי' במצוונה תחוללה, ועל ידה, בגין ערוה, ולכן מצאו חז"ל לגדור ולהחמיר בהני הaculaות ואסורי אישות יותר מאשר ממנה נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא ממאכילות אסורת להלכתא נבריאת בשרשים וענפים ענפים, ועיי' נת呼וה מבוכה גдолה ונטשטו הגבולים, עד שקשה לידע מה הוא המפורש בקרא ומה הוא שדרשו והסיפר, ומה הוא גורה וחומרה, והלא יש בזה נפקותא רבתא לידע את כל זאת, למי שרצה להורות כהלכה ולא לאבד ממוני של ישראל חנם, וכאשר תראה בעיקרים הקודמים, עיקר עבדות בחיבורו זה, לעמוד על ראשי הדברים ולהגבילים כל או"א לפיה מה שהוא, עד متוי הוא לאו שיש בו מלכות, ועד מתוי הוא איסור תורה ללא מלכות, ומתי התחיל הדרבנן והחומרה, ובכל ביקורי היה לי הרמב"ם עמוד ההוראה, למורה דרך ולמAIR עני, ועפי" דרכי זאת אפרש פסקי גם בשאר פרקים הבאים בכל המסכתא עד כללה, ואציג כאן רק איזה כללי הנחוצים לידע כדי להבין דרכי חז"ל במסכתא זו, ואסדר דברי עפי"י אתויות א"ב וזה החלי בעזה"ת.

אות א'

הלכה רווחת בישראל דאכילה שאסורה תורה הוא דока כשנהנה ממינה, דחיך או כל יטעם, אבל אכל שלא כד"א או שנפוג המאכל או כרכו בסיב עד שగרונו איינו נהנה מאכילתו, או שאוכל אכילה גסה שאינו תאוב לאכול עוד, או שאוכל פחות מכך מכאן פ' בכל אלו אין לoka וחוץ מחצי שיעור גם איסור תורה לכרא,

פתחה

כתב ו"ל: „האיך יגروم שום שטן לפני הצדיקים ע"י שוגג שום דבר עוז"ע כל, וכן כופל רשי' הדברים בדף המשוך דשות דבר עוז לא מסתיע שיכשל בה הצדיק וקושי' התוס' מכל הנז עובdot אין להם התחלה כלל לפי פירושי', עוז בחודשנו שם ותורה צמאןך, ורש"י' באזה לשיטתו" דהכא איזיל דאכילת אישור לעתים וחוקים אין בו משום גנאי, ומה שמשמרו הוא כדי שלא עברו אמיירא דרhamna אפי' בשוגג דבר הץrik כפרה, אבל אין חילוק בין דבר מאכל או שאר עבריה ודוק".

ובזה אמרתי דבר המתקבל בפירוש דברי ר"ש בפ' גה"ג דפטורأكل גה"ג של טומאה מכולם, דעת טומאה הלא אגבנן", ומשום ניד נמי ליכא, דזוקא מי שבשרה מותר אסורה התורה הגיד שלח, אבל לא מי שבשרה אסור, ולפי הצעתנו דלמעלה יש טעם לשבח בדבר זהה, דר"ש דדורש טעמא דקראי סובר, דהא דאסר' התורה אכילת גה"ג, ע"פ שעץ בעלמא הוא ואין בו טעם לחיך משום דמ"מיאכל הגיד עם הבשר כדרכו דמי פתי ייסר הגיד מפני שהוא אין בו טעם, דאיינו עצץ ממש איינו ראוי לכוס, וכיון דדרך"ב"א לאכלו עם הבשר שפיר אסרו כדי שלא יאכל אותו תמיד, כי הא דלא אסור בשאר איסורים אם אין בו הנאת אכילה הווא, משום דבלאי"ה בדיל, מני לאכול בכחה"יו, אבל בגה"ג דדרךו לאכלו עם הבשר אין כאן חידוש שאסרו, אמנים כל זאת בטורה, אבל בטמה דבשרו בלאי"ה איןנו נאכל, למה יאסר הגיד,adam יקרה דינקר הגיד ממנהתו לנו לא יאכל אותו משום דין בו טעם, דעת הווא, וניהו דבאוכל גה"ג של תורה בפ"ע ואדי דעובר דכין דאסורה התורה לא נאמר דזוקא בתוך הבשר אסורה ולא בפ"ע, אבל בגין של טמאה שפיר דרישין כר"ש כנ"ל ומטעם הנ"ל ודוק".

עפ"י האמור למלואה דגרעון והפסד האיסורים ניכר רק למי שרגיל בהם, יש למצוא טעם הגון לעдел"ת אשר נתקשוו בזה הרבה, הלא הל"ת חמורה מן העשה שעובר בל"ת לוכה והmbtel"מ"ע בלא כלים, ולמה ידחה העשה את הל"ת, אבל לפי הקדמתנו הנ"ל ניחא טובא, דחומות היל"ת אינה אלא בשרגיל בה, והוא דלוכה בעבר אף פ"א הוא משום דעובר אמיירא דרhamna, אולם קיומ מכות עשה אפילו פ"א הוא תיקון גדול דהרי הרבה מכות שנוהגין רק פעם בשנה, כמו מצה לולב ושורף, ולכן שפיר דוחה העשה את היל"ת, דצל המירא דרhamna, אז לא יזיק לו עבירת הלאו פ"א ותועלת המוצה הרי איכא.

אבל מה שיש מן התימא הוא מה שכתב הר"ן ז"ל בפרק לולב הגזול וכן הרשב"א והראב"ד ז"ל, כדי להנצל שלא לעבור על מצות ל"ת, מהшиб האדם ליתן את כל אשר לו, והוקע האי דין להלכה באוי"ח סי' תרנאי בהגה, והוא פלא לפי הצעתנו דהרי בשביב פ"א שיעbor לא יגיע אליו האי נזק טבאי' שנמשך אחר עבירת הלאו זה שריגיל בו, ולא נשאר רק המירא דרhamna, ולמה לא נאמר דלא אמרה תורה דלא תאכל אלא מזרינו ולא שכופין אותו ומילא לא יצטרך ליתן כל ממונו כדי להפטר מן האונס, ויש לראות אם האנס רוצה לכופו, או לעבור על ל"ת או לבטל מע", או שיתן לו כל ממונו, מה יעשה הלא בשביב קיומ מ"ע אין צrisk לפזר רק שליש במומו, יבטל המוצה הלא עשה דוחה ל"ת, ומוטב לעבור על ל"ת כדי שקיים המוצה, וגם בלאי"ה יש לתמונה הרבה על האי הלכה דמחובי ליתן את כל אשר לו, כדי להנצל מעבירת ל"ת, שהוא נגד ברייתא מפורשת ברכות ס"א ופסחים כ"ה דתנא ר"א אמר, אם נאמר בכל נפשך لماذا נאמר בכל מזדך, ואם נאמר בכל מזדך لماذا נאמרי בכל נפשך אלא אם יש אדם שוגפו חביב עליו יותר מממונו נאמר בכל נפשך ויש שממונו חביב עליו יותר מגופו נאמר בכל מזדך, עכ"ל, הרי דזוקא גבי ע"ז צriskין למסור

וזבר זה יוצא מfork מtopic סוג"י דעכברא בשיכרא ע"ז דף ס"ח ע"ב דאמרין שם שרים המאושים דאסורה תורה חידוש הוא דמאיiso ובדיל אינשי מני, ופרש"י ז"ל ובלאו אזהרה בדיל אינשי מני ולמה לי' דזהר רחמנא עלי, لكن לאסור נונע טעם לפנים אתה דשרי בשאר איסורין, והתוס' הקשו על פ' זה, דמ"מ לא הוה ידעינו דהאוכלו בלאו, וכן פירושו דחידוש הווא, דמן הדין הי' להתרין בכל נטוף"ג דעלמא דשרי, עי"ש, ובחידושי ק"ז בעהchat"ס ז"ל על ע"ז יפה כתוב, פרש"י ז"ל מוכרכ מלשון הגמ' דקאמר משום דבדיל אינשי מני, שהוא שפת יתר לפ' התוס', ועוד דמשנה שלמה שניינו במקות כ"ג ע"ב, ר"ש ברבי אומר, רק חזק לבתיו יכול את הדם, ומה אם דם שנפשו של ישראל לפיכך הרבה להם וכו' ע"ז אר"ח בו עקשי' רצתה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך לזכות על אהירות, על שקרים ומצות ופרש"י ז"ל שלא היה צריך לזכות על אהירות, על שקרים ונבלות שאין לך אדם שאינו קץ בהם, עי"ש, ולדעת התוספת הלא איצטרך לזכות כדי לידע שיש לאו באכילתן, אלא דחתת"ס נדח לישיב דעת התוס' דהנתנא קאי על ריבוי הלאוון בדים ובשקרים עי"ש. ואני תהה אם דם חדא לאו איצטרך כדי ללקות עליו גם היתרים הן בדים והן בשדים נדרשו מהה הן באין, דוק ותשכח, אלא דבמה"ת אגב שיטפ"י כתוב בשם התוס' דאיתריך להזהיר בהם כדי ללקות עליהם, וכל המעיין בתוס' יראה שלא האצירו מלוקות, אלא כתבו דאיתריך לאו ואין צורך בלאו, רק כדי ללקות לשток קרא מני, ולא ילקה אדם מישראל חנם, אלא כוונת התוס' דמ"מ איצטרך לכתוב לידע שיש לאו באכילתן שם יזדמן לפעמים שיריצה לאכול לרפואה במקומות דליך סכנה, או מלחמת רבעון וכדומה, כדי שידע שיאת אסורה התורה וימשוך ידו ממנה זאת היתה קושי' התוס' על רש"י, אבל דעת רש"י וכן דעת האי משנה דמכות שהביא החתת"ס ז"ל הווא, דבשביל שיידמן לעתים רחוקים שיאכל דבר איסור לא הייתה התורה אסרו אם לא כמו שאמר רחבי"ע דרצה הקב"ה לזכות וליתן שכר טוב להמוני מהם אף דבלאי"ה ה"י נמנע, ומ"כ ק"ז ז"ל שם דלרשי"ק קשה איך רוצה ללמד דגס נטוף"ג אסור, דהרי מושם דרצה הקב"ה לאcores את ישראל נכתבו, תמהני דהה דקשה לפ' התוס' איך נסיף חידוש על חידוש, הלא כל גודל בידינו דין לך בו אלא חידוש, וכן פסקינו בסיסי ק"ד והוא מושב"א ז"ל דע"ג דשרצים מאושים בעצם אסורים, אבל תערובות שלחן מותר, אבל בין לפרש"י ובין לפ' התוס' צ"ל דהסוגי' רק בהו"א רצתה לומר דעתם דרב מ"ס לנטוף"פ דבדיל אינשי מני, אבל רבעא מסיק שם דרב או כר"מ צ"ל דנטוף"פ בכח"ת אסור או דס"ל עכברא בשיכרא אשוחמי משביב, עי"ש הרוי דלא חש לדרצה לומר בתחילת דשאני שרצים דחידוש הווא, אבל בגין הסברא דס"ל לרשי" דרכו הרגילות גורם הנזק כמה הראי מושנה דמכות ונס נצבה, והתוס' דפליינו ע"ז וסבירו דגס אכילת מכח המשנה הנ"ל, ומכך כל הנז קשיות שהקשיינו לעיל.

ועפ"י דברנו אלו תמצוא שרשי' ותוספות במקילתן דף ה' ע"ב פלגו שם לשיטתן הלאו, דהנתנא' שס"ה צדייקים עצמן לא כ"ש, חידשו מכח כמה ראיות שהביאו דזוקא במידה דבר אכילה אמרו דאיין הקב"ה מביא תקלה לצדים, משום דגנאי הוא להם שאכלו דבר איסור, ומסתמא כוונתם משום דהאי אכילה עשה רושם בגוף האדם לגנאי, וכן נכנסו שם בדוחקים לחקל עוד בין מאכל למאכל, אם הוא איסור בעצם או תלוי בזמן, וכל זאת משום דזלו לשיטתם דהכא, דאפיילו אוכל פ"א דבר איסור עשו רושם הניכר בגוף והוה גנאי, אבל רש"י שם בד"ה היכי מסתיע מלהטא למיכל

עובד אלא מלחמת אונס אדמהנו ולמה יחי חיב, ושות' ריב"ש זיל סי שפ"ז מובא במל"מ שם, האריך הרבה להוכיח דאונס ממון לאו אונס מקרי, ולא מצאתי בכל ראיותיו הכרע אלא מה שהביא האי ברייתא עירובין הנ"ל, ולא ידעת איך יפרש הוא זיל האי דרמב"ס שכ', דכל שאינו כאן רצון איינו חייב בע"ז וה"ה ברוח, ובבנני כיוון דمحיב למסור נפשו ולא עבורו, מה לי אם עבר מלחמת אונס נפשות ומה לי מלחמת אונס ממון, ופלא ראייתו עוד כי בדיון דעדים שאמרו אונסין היינו בכתובות דף י"ח ע"ב מחלוקת שם הש"ס בין אמרו אונסין מלחמת ממון לבין מלחמת נפשות, והרמב"ס בפ"ג מהלכ' עדות כתוב סתם Adams אין חתימתם יצאה ממקום אחר נאמני לומר אונסים או מוטעים היינו, ואינו מחלוקת בין מלחמת נפשות למלחמת ממון, אלא שהגמ"י ציין תשובה לרמב"ס אשר שם חלק בזיה אבל מ"מ הדבר לפלא בעניין שבחוורו יד החזקה השמייטו, כללא של דבר ענין זה צע"ג כדי לבררו, ואני לא באתי אלא לעורר כי הדבר קשה לאמרו שمحיב האדם להשאר הוא וביתו בערים ובחורס כל ולא יציל את אשר לו בעבירות לאו, ועיין בתוס' כתובות לע"ג ע"ב ד"ה אילמלי נגודה לחנינה משיאל ועריה הו פלח לצלמא, שהקשו והוא בשחציאו את ר"ע אמר וכו' משמע דבר כל נפשך מيري אפליו היו מיסירין את האדם בירושין קשיין וכש"כ לנוגדי, עכ"ל ובהגנות מהר"י עיבר"ץ כתוב ע"ז, דסיקת בשרו הכאשה שיש לו קצבה היא, שהרי הוציאו להריגה, אבל נוגדי שאמר רב הוא הכאשה שאין לו קצבה. וזה דבר שא"א לעמוד בו עי"ש. וא"כ עניות תמידת כל ימי שהוא יסורין שאון לו קצבה הוא קשה הרבה יותר מנטילת נשמה, ולכן אני אומר שהאי מלטא לאו דרך כלל נאמר, אונס ממון לאו אונס הוא, ודוא"י מי שהוא איש בריא ואולם מלאכתו בידו לפrens את עצמו ואת ב"ב, אם יקחוו כל ממונו אין בהז לא צער הפסד ממון, אבל איןדו דומה לפק"ע אבל איש חלש או חולה וכל בסיס פרנסתו הוא הומו ורכשו שמתפרק על ידו, ואם יקחוו ממונו הרי נפש הוא חובל כי איןلال ידו להתרפה נושא הוא וב"ב אלא מן הצדקה, ולהשליך את עצמו על הבריות, בogenous דא הרי מן הדין חביב עליו ממונו כנופו ויתר מגופו כי טוב לו המות, מחייב צער של עניות, ואע"פ שחילוק זה לא נזכר בפסקים, מ"מ דרכיה דרכי נועם כתיב ודוד"ק.

אות ב'

ممלה שאמרנו באות הקדום יוצא לנו, דמה שלא אסורה התורה האכילת אישור שלכדה"ג, איינו מפסיק דלא הקפידה התורה רק על הנatto, אלא דלא אישר מפני דעתה"ה בדילאי אינשי מנין לאכול באופן זה, אמרו מעתה מי שרצה להתחכם וליזון ברגילות ממאכליות אסורות בדרך היתר זה לאכלן שלכדה"ג או לכרכן בסיב, הרי הוא נבל ברשות התורה, וכמו שכתב הרמב"ן זיל על הקרה דקדושים תה"י דأتא לומר קדש את עצמן במותר לך ור"ל שלא יהי זול וסובא בריבוי הכמות וריבוי משקל, וקרוי לי נבל ברשות התורה, ואומר אני דה"ה דיש להעensis את זה המשביע את עצמו באיסורין ע"ד ההיתר שלא כדרcum, כדי לבא על ציווי השם י"ת בעקביפין, וכן למשל מי שמספריש תוי"מ מתבאותו ומשליכן לאבוד, כדי שלא יגיעו ליד כהן ולוי, דלא עבר אלא עשה דעתינה להכהן, אבל כרי מותוקן מאיסור טבל שהוא בmittah, הכי אין זה רשע ערץ, כי מה שאסורה התורה את הטבל באיסור mittah, ועל הנටינה לכך ליכא רק מ"ע בעלמא, ע"ג דין להכחיש דכל עצימות אישור טבל נצחה ממה שרצה התורה להחזיק את השבט משרותו (ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"ב בריש העמוד שכתו וזל, וטבל ע"ג דין) באלה, כיוון דאישורי אינו אלא מלחמת תוי"מ

נפשנו ומאנדו, ואם כדעת הר"ן זיל דבעל לאו דעלמא צריך ליתן כל ממונו, בע"ז ליל קרא כלל, ולא עוד דהרי חזון דבהרבה בנ"א חבב עליהם ממון יותר מגוף, וכפי חז"ל בצדיקים כן הוא, דיעקב אבינו נכנס בסכנה כדי להציג פכים קטעים שוכח, וכיון דנפשו פשיטה דין חייב למסור כל ממונו שחביבו אצלו כנופו או עוד יותר מגופו, והוא תימה רבתא על האי הלהקה, שבז' נזכרתי דלא על הר"ן ועד מעין תלונותי, אלא דהלהקה זו דין לעבור על הלאו בשליל הצלת ממוני, היא הלהקה רוחות בישראל, עי"י עירובין דף מה"ה ע"א אר"י א"ר וכן תנוי בברייתא, כתומים שצרכו על עיריות ישראל אין יצאי עליהם בכל זיהו ואין מחלין את השבת וכוי' בד"א שבאו על עסקי ממוני וכוי' ושבשת פ' כל כתבי מבואר, דבנפלה דליהקה בשבת אסור לכבottaה ולא להציג שום דבר מחפצוי לרה"ר, אלא דהרמ"א זיל באו"ח סוף סימן של"ד כתוב בשם האחוריים דכל זאת בזמניהם, לא היה סכנת נפשות אם לא יכבה הדליהקה אבל עכשו שאנו דרים בין האומות, דיש בזה סכנות נפשות לעמוד בחיבור ידים בפני הדליהקה, מותר ומצוה לכבות עי"ש, היוצא לנו מזה שאם נזכה ב"ב לשוב לארץ אבותינו, מוזהרים אנו שלא לכבotta הדליהקה שנפלה בעיר, אלא לראות בחיבור ידים שתהיה כל העיר לשיפפת אש, ואעפ"י שעני חשוב במת והתורה אמרה וחיה בהם, לא נתיר איסור כייבו בשליל הצלת ביתו והוננו ושבשליל הצלת כל העיר, והוא תימא רבתא בעניין, וסתור למה דאמרה תורה בכל מדך דוקא בע"ז, הרי דחשווה הכתוב נפשו למאודו, דכל מקום שאנו עד שיהי מושלך על עבור, ה"ה דין מצווה למסור כל הוננו, עד שיהי מושלך החוצה, ולא עד שידעו דבר זה פוגע גם בנפשות ועניות מעביר גם על דעת קונו כמו שאמרו חז"ל.

אבל חוץ מכל זה, גם מצד אחר יש לי תימא רבתא על האי דין דאסור לכבotta את הדליהקה בשבת, דהנה הרמב"ס בפ"ה מיס"ת ה"ד כתוב אז"ל: „ואעפ"כ אם עבר באונס אין מלקין ואין ממיtiny אותו שאין מלקין וממיtiny לא לעובר מרצונו ובעדים והתראה שני וכו' ומפני השमועה למזו"ה „ההוא" ולא אונס ולא מוטעה ומה אם בעכו"ם שהוא חמורה מון הכל העובר אותה באונס איינו חייב כרת ואינו צריך לומר מיתת בית דין ק"ז לשאר מצוות האמורות בתורה וכו', ובעריות כתיב ולנערה לא תעשו דבר וכוכ"ל, והנה הרמב"ס לא חש להא דכתיב הרמ"ץ מובה בכ"מ שם לחלק בינו הרמב"ס באזהר חמורה מון הכל העובר אותה באונס איינו חייב כרת ומיתת ב"ד, ופלא על ה"כ"מ זיל דבמחכ"ת לא ירד לדעת הפטור דאל"כ ק"ז שלו פריכא דשאני ע"ז דכל שאונס בדבר לא עבר כלום שהרי לא קיבל אלהותו ולא עוד אלא דלמה לי לرم"ב"ס להביה דרשאה דההוא למיועטה אונס, אם נאמר דכל שלא קיבל אלהותו פטור, אלא ודאי דכל שעע"ז בעדים והתראה חייב על המעשה אפיקו לא קיבל אלהות בלב דדברים שלא בלב לא הוו דברים, וכן אין לפטור אלא מפסיק אונס, דאן רצון בعني כדי לחיב, וככל שהוא אונס ע"פ שהיה חייב למסור נפשו, לא עבר בזה רק על עשה דזונקdashתי, אבל הלאו דע"ז לא עבר, וכן יליף מזה גם שפסק הרמב"ס בהלכ' ע"ז פ"ג ה"ז דהעובד מאהבה או מיראה דפטור וכרבא בסנהדרין ס"א ע"ב, הארכתי בזה במ"א, ואכ"מ.

אבל היוצא מפורש מתוך דברי הרמב"ס דכל שעובר נגד רצונו רק מלחמת אונס פטור, וא"כ פשוטה לי דה"ה מלחמת אונס ממון הדין כן דמ"ש, הלא אין כאן רצון לעבור ואי דمحיב ליתן כל ממונו כדי שלא עבור, הלא נפשו נמי מחביב ליתן, אלא בכל זאת אם עבר ולא מסר נפשו פטור ממשום רצון בעין ולכא, א"כ ה"ה מי שאינו יכול לעמוד על עצמו למסור כל הוננו, נמי לאו ברצון

פתחה

שמתוועב בעניינן אמות הנארוים אסורה לנו בלא חילול ה', מטעם המצויה דקדושים תהיו, וכל שאסור לכל מלן האנוש הנארה בחוק הנימוס א"א להיות מותר לנו עם קדוש, דמי איכא מידי לדידחו אסור ולדיין שרי, והتورה אמרה שהגויים יאמרו, כי מי גוי גדול אשר לו חוקים ומשפטים צדיקים, ואם המה יעדמו על המדרגה יותר גבורה בחוקים ונימוסים, הרי יאמרו علينا, עם סכל ונבל ולא חכם, ומה"ט לפע"ד יש למחות ביד השוחטים שיש מהם שאוכלים בגין פקועה הנמצאה מת בבטן הבהמה גם מוכרים לאחרים בתורתו, בשער עגל רך, דבר המתוועב ומואס בעניין כל, ואסור עפ"י חוקי כל מדינה ומדינה בעונש תפיסה, וכן אין להתייר אכילת ומיכרת מסוכנת, אעפ' שפשטה יידה והחזרה לאח"ש, בפרט שלא יצא מיהא טובא, דחא שלא אסורה ההלכה להנות שלכדה"ז והוא משומד בל"ה"ז בדילאי איןשי מיני להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקרה חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, וכן דאמרו בפסחים כ"ה ע"ב דרבינו שירף לרשותה החולנית בגהורקי דערלה, אבל אם עי' שאסורה ההלכה להנות מערלה וכו', אנו מתחכמים להנות מהם בתמימות שלכדה"ג, ומילא יהי' דמים לערלה ולהחמצ בפסח לשיא וליתן בהן ולקיים בהן אש, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תרי, דאיתא שלא נהי' נבל ברשות ההלכה, לעבור על מצוותה בעקיפין ותחבולות, ולא עוד דאי' חן המקדש והיא המתקדשת שניהם נהנין בערלה זו, דהוא لكم בה אש והיא קבלה דבר השווה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להנות שלכדה"ג. והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי' ז' ודוק'.

עוד אביה לך לדוגמא מה דאיתא בכתובות דף ס"ה ע"ב שאמרו שם, אין אדם אין בניו ובנותיו הקטנים, אבל אין אוטם כשהם קטניים קטנים, ועוד כמה, עד שע, ומכאן ואילך עד שיידלו מתקנת חכמים שהתקינו באושא, ודעת הר"ן ז"ל דעת ש בכל מזונות האשא היא, ולכן דין דבאוין לו אשה פטור מלזון את בניו הקטנים, ועיין במל"מ פ"ב מאישות הלכה י"ד שכabb דהר"ן בעצמו כתוב שהוא היחיד בעזה, וכן הריב"ש תלמידו לא חש לדבריו, אלא שהמל"מ מצא סعد לדברי הר"ן בלשון הרמב"ם שכabb, "כם שאדם חייב במזונות אשתו כך חייב במזונות בניו ובנותיו הקטנים" ולמאי הלכתא אקשנרו עי"ש, ואני אומר כוונת הרמב"ם הי' לתלות חיוב מזונות בניו באשה כדעת הר"ן הול"ל, כך חייב במזונות בנייה ובנותיה שמננו, ולא עוד אלא דהאי, "כם" גופא איינו מודוקדק, דהויל"ל כיוון שחביב במזונות אשתו וכו', ולא, "כם" כמובן, אבל עיין ברמב"ן מה"ת על הקרה דויצאה אשתו עמו שכי' ז' ונהרא בעניין שהאדון נכנס במקום הבעל כי חמלת ההלכה על האשא והבננים שחביבים תלויים להם מנגד ומצדפים לידיו הבעל וכו', ואעפ' שלא היה הוא מחויב במזונות מה"ת, כמו שתටבר בתלמוד כתובות, אבל כיוון שדרך כל הארץ לפרק אשתו ובינוי הקטנים, צוה האל ברחמי לחיות הקונה כאב רחמן להם" עכ"ל. והנה לכאו' פלא הלא לגמ' כתובות מבואר דעת שירדים לנכסיו לפרקנטש בניו, ורק אחר שיש הוא מתקנת אשוא, אלא ע"כ לומר דסביר הרמב"ן ז'ל, דהאי עד שיש הוא חוק טبعי ונימוסי, ואעפ' שאיינו מפורש בקרא, כופין על זה כמצוות המפורשת בתורה, וע"ס הנימוס הלאה אמרה תורה ויצא מעמו הוא ובינוי עמו, עד שהי' משועבד לאדונו האדון נכנס תחתיו בחיבור זה של פרנסת אשתו ובינוי, וזה כיוון הרמב"ם במתוך לשונו לומר, כשם שחביב במזונות אשתו המפורש בתורה, כך חייב במזונות בניו אף שאין מפורש בתורה, מפני רק לזמן בשמעתין דף צ"ב ע"א דשלשים מצות קבלו עליהם בגין ולא מקיימין מהן אלא שלשה, עי"ש.

ולפי האמור הא דכתבו התוס' הניל' דשרצים חדש הוא דהיה להיות מותר לאכול מפני פגmen כל נטוף"ג דעתמא, הוא לפלא בעניין דשאני ש Katzים המאוזים שכל נפש אדם בר דעה וועל בהן לאכלו והיא הנוטנת לאסרון, אלא דלא צריך לאסרון כמש"כ, דבר נאסרו מכח חוק הנימוס בלי שיצטרכו ע"ז ציווי מיחודה, וכן צ"ל בימה שאמרו נבלה הרואי לאר קרו' נבלה, ושאינה ראוי' לגר אינה קרו' נבלה, לא שייה' מותרת לאכלו, כי האוכל נבלה סרוחה, לית דין בר נש, ולא ניתן לחולת רעבון נבלה סרוחה, בשיש לפניו נבלה הרואי' לאדם.

לא חמירי מיניהו" עכ"ל מ"מ ירצה תורה לסוף דעתך של ב"אadam יאסר הטבל בעונש מיתה בייש כל או"א יפריש תומ', וכל שהפריש למזה לא יקיים מצות נתינה לכהן, ומילא די במ"ע בלבד ולא איצטרכ' להזהיר בעונש מיתה למי שלא יתנו מעשרותיו לשפט הנבחן, אבל פשוטא דמי שבਮתקוו עשה סדר ומשטר להפריש ולא ליתן לכהן, דגרע ממי שלא הפרש כלל, דהרי עשה התהכחות שלא יגע העין לידי תכליתה שרצה המצווה י"ת.

ומה מאי מתישב בעזה קושי' התוס' החמורה קידושין לו"ע"ב ד"ה המקדש בערלה, שהקשו אמאני אינה מקודשת, הא שרי להנות ממנו שלכדה"ז ונדרקו כל הראשונים בישוב קושי' ז', ועפ"י האמור ניהא טובא, דחא שלא אסורה ההלכה להנות שלכדה"ז הוא משומד בבלא"ה בדילאי איןשי מיני להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקרה חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, וכן דאמרו בפסחים כ"ה ע"ב דרבינו שירף לרשותה החולנית בגהורקי דערלה, אבל אם עי' שאסורה ההלכה להנות מערלה וכו', אנו מתחכמים להנות מהם בתמימות שלכדה"ג, ומילא יהי' דמים לערלה ולהחמצ בפסח לשיא וליתן בהן ולקיים בהן אש, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תרי, דאיתא שלא נהי' נבל ברשות ההלכה, לעבור על מצוותה בעקיפין ותחבולות, ולא עוד דאי' חן המקדש והיא המתקדשת שניהם נהנין בערלה זו, דהרי ראוי להנות שלכדה"ג. והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי' ז' ודוק'.

ועוד תדע בכל דברים המאוזים שנפשו של אדם קצה בהם, אפילו לא היה ההלכה אסורתן, היה האדם העובר ואכלו יותר מותועב ממי שעובר על לאו מפורש בתורה כי כל מה שנתקבל בעניין בני אדם הנארוים לטענה אף אילו מפורש בתורה לאיסור, העבר ע"ז גרע מן העובר על חוק ההלכה, למשל ההלכה אמרה לא ילש גבר שמלת אש, אבל שלא לילך ערום בשוק לא איפרש בתורה שהוא אסור, אבל הוא נימוס וחוק קבוע אצל כל בעלי דעה, ואדם וחווה מיד אחר החטא הרגשו בעצם פחיתות גдол לילך ערום, כחית השדה, ויתבושו ויתפרו עלי תאנה לעשות מהן חגורות לכשותبشر העורה, ועתה אשאך מי שכך משנתנו ומושכב ערומים במטתו, והבית בוור באש עד שמכורח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלת אש לכסות ערוומי, מה夷' מוטב לצאת ערום בקרית חזות שאיין בה לאו מפורש מללבוש כסות אש שיש בו לאו דלא ילש, ועיין ביו"ד סי' שע"ב בכהן ערומים באוהל המת, ועיין בפ"ת אות ס' בשם הנז"ב דעכ"פ ילש הכתונות והמכנסים, ובעניינים פשטוט הדבר דלצת ערום עבירה יותר, גדולה מלהשאות באוהל המת, או לבישת שעתנו ובדג אשא, כי היא עבירה המוסכמת אצל כל בעלי דעה, והעובר עליה יצא מכל אדם הנברא בצלם אלקים.

עוד משל אחת, בשער אשתו הרמב"ם אין אלא באיסור עשה, ולדעת הרשב"א מותר לגמר מה"ת, ועתה אמר נא בחוליה שב"ס ולפנוי בשער בהמה נהורה או טרפה של חי"ט, ובשער אש ואיזה בשער יאכל הכי נאמר, דיאכל בשער אשoin בו איסור איזה בשער יאכל הכי נאמר, דיאכל בשער אשoin בו איסור תורה ע"פ שمحוק הנימוס שמקובל מכלל האנושי, וכל האוכל או מאכל בשער אש מודח מלהיות נמנה בין האישים, ולא יאכל בשער שההלכה אסרו בלאו, היילה עוז"ד שאנו עם הנברע עם חכם ונבון, נבעור על חוק הנימוס כזה, כדי להנצל מאיסור תורה אהמהה. ועיין בשו"ת חכ"ז ז' סי' פ"ד ע"ד בהמה הנרבעת דמסיק להלכה להתריה באכילה ודלא כב"ח, ומיסים ז'ל, זולת במקום שנטנו הנקרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעניין הנוכרים, וכדברי ספר החסידים, עכ"ל, ואני אומר דכל

אות ג'

כל גדול בידנו דכל האיסורים בטלים ברוב, חד בתרי ואפי' לאדם אחד ולאכול כל י' החתיכות בב"א מותר מה"ת. ועיין בפתחה על תערובות לפרמ"ג ז"ל, דחקר מנ"ל לח"ל חידוש דין זה, הלא מקרה דארליך, דמיינ'י לפינן דאלענן בכ"ה בת ר' רובה, לא נשמע חד בתרי בטל, כי בסנהדרין אלענן בת ר' רובה דעת, משום דמסתמא הדין עם הרוב, ומינה דה"ה דיש לסמוק על כל דפריש מרובה פריש גם באיסוריין, דגם בהאי דאננו מסופקין עליו אם הוא מן האסור או מן המותר אס הרוב היתר, אמרען דגם האי שיאנו דינן עליו מן הרוב הוा, אבל בטעירב חתיכת הלב בשני חתיכות שומן לומר דעתהך החלב לשמן להיות מותר כמותו היא מאן"ל עי"ש. ולכאורה' הי' מקום לומר דהיתר ביטול חד בתרי דומה להיתר דשליך"נ שכטבנו לעלה, דכיוון דהוא מלטא דלא שכח שיאנו אכילה צו, لكن לא קפיד רחמנא על אכילה צו, וכן תערובות דלבטל לכתהלה אסור מה"ת כמו שהעליה הנוב"ת יה"ד סימן מה', וכאשר נדבר מזה עוד לפניוינו, ודרכ' הזדמנות הר' הוא מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא בלאו, בלא"ה לק"מ, דגם בלא למפורש, הר' הוא מוזהר עליהם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, או לילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכפין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רח'ב"ע שלא ה' יצירכי לכתב מפני שככתיים דמי.

הקדמה א'. הנה הביאו האחראונים בשם הגאון מהו' משלום טיסמניטץ ז"ל בטעם הדא מלטא, דהרי בסנהדרין בעין רובה מותוך כלו כדיוע, וגם המיעוט צריכין לחתום הפסק כד' שיצא מותוך כלו, וע"כ משום דעת המועטים בט ברכובא, ואולי שלזה ייוינו ג"כ התוס' בראש פ' המנית, במא שכטבנו, דהמיעוט סנהדרין כמאן דליתא דמי', עי"ש עכטד"ק אלא דלפע"ד לא הואר בזאת כלום, דסכס"כ, אין כאן איסור ברור דאו חיב או זכאי, וכן מקרים את המיעוט שיסכימו אל הרוב, אבל עדין אין למוד מכאן לבטל איסור ברור חד בתרי, ולומר הנפק איסור להיות היתר לך צריכין אנו להסביר מיא ולהוסיף קמחא כדי להעמיד תירוץ זה.

ודע כי אמת מוחלט אין לנו זולת התורה שבכתב שנמסרה לנו ממשה מפי הגבורה, אבל כל מה שדרשו וחדרשו החכמים בכל דור ודור, אשר מחווים אנו לשמעו ולעשות למצותם, אין זה אמת מוחלט אלא הסכמי', עד שיש כח ביד חכמים הבאים אח"כ לסתור את דבריהם, וכאשר הארכתי בזאת בהקדמה עי"ש, וא"כ הוא בתושבע"פ בכללה מכש"כ בכל פרט ופרט שהבי"ד דן וכמሩע ע"פ רוב דעתו, ע"פ שציוויתה התורה לילך אחר הכרעה זו אבל לאחר מכן או לאחר זמנו, יכול ב"ד אחר או אפילו גם הם בעצם להזכיר להיפך, ונעשה כהכרעתם, וכן האמת הסכמי' מקרי, והتورה גזרה לילך אחריו ע"פ שאנו אמת מוחלט, ומה מאד יובן בזאת מה דאיתא בשמעון ד"ק"א ע"ב דאמר רב, חס לי' לארען דאבא ב"א דיליספי לי מידי דלא סבירא לי. והוא לכאורה' איןנו מובן, למה לא ליספי לי' כיון דלפי דעתו היתר הוא ואוכל בעצמו, ויודיע דמאן דאסור טעה בהלכה הוא, ולא שייך כאן לומר דמ"מ' הומוועתק בשזה הוא משפיל כבוד התורה, וככל מה שיאמרו עליינו עם טפש ונבל תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

וראה זה בהאי משנה דסוף מכות שהבאתי, כתוב רשי' ז"ל ז"ל "دلא ה' צריך לצות על כמה מצות וכמה אזהרות, על שקצים ונבלות (ר'ל מותות מאליהן) שאין לך אדם שאינו קץ בהן" עכ"ל והנה במשנה שם מביא תחלה,, רשב"ר אומר, הר' ה' אומר ר' חזק לבלתי אכול את הדם וכו', ומה אם דם שנפשו של אדם קצה ממנו, הפורש ממנו מקבל שcar, גזל ועריות שנפשו של אדם מתואה להן ומחמדתן וכו" עכ"ל ולמה מיאן רשי' ז"ל גם בדברי רח'ב"ע להשאר אצל איסור דם, ובמביא תמורה שקצים ונבלות, אבל כוונתו מבוארת, דמה דקטני לעיל בדים שנפשו של אדם קץ בו, הוא רק לעומת גזל ועריות שנטהוה לחן, אבל בכל זאת אין כאן מיאוס וגועל נש שום אדם לא יאכלנה, לכן מאי אידי דקאמר דלא איצטריך לכמה אזהרות, לא מאי קאי אידי, דהאי לאו שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכלן אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אדם שאינו קץ בהן, עד שמי שאכלן יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה נכתבו דבלא קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא בלאו, בלא"ה לק"מ, דגם בלא למפורש, הר' הוא מוזהר עליהם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, או לילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכפין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רח'ב"ע שלא ה' יצירכי לכתב מפני שככתיים דמי.

והנה בעיקרים דלעיל הבאתី דברי הרמב"ם ספר ד' מהלכות שחיטה שתכתב, דישראל במדבר היו שוחטין או נוחרים כשאר עכו"ם, ותמהתי שם עליו, הלא העכו"ם אינם מצוין על נו"ט ולמה ב"ג מצווה אלא דנקנשתי בדוחק מהה לא חשב הרמב"ם בהלכי מלכים גם את זאת בין ז' מצוות שנצטו ב"ג, אבל לפי האמור ניחא בריוות, דהרי רח'ב"ע קא קשי' לי' שקצים ונבלות מאליהן, ומה ניצטוינו כיון דמעצמונו הינו יודעים להבדל מהם, באשר הוא מeos ומשוקע עבini כל אדם, ואין לו תי' אחר אלא דרצה הקב"ה לאזות את ישראל, כתוב בס מה דמלילא הוה ידענן וא"כ בב"ג דלא רצה הקב"ה לאזותם באמת לא נאמר להם מה שצריך לכתב, אבל מה שהוא הנימוס באשר הוא אדם, מעצם צריכין לדודר בהם, באשר המה בכל מה שנפשו של אדם קצה בו, וכן באמת אסורים גם המה באשר המה נבראו בצלם אלקים, וא"כ שפיר בעו נחירה ולא מיתה בלא נחירה, שהוא מתוועב מעצמו בלבד ציווי מפורש, ובכלל דינים הוא לעונש בפלילים כל העובר.

היווץ לנו מכל האמור, דכל המתוועב בעיני אדם כלל האנושי ע"פ שאין על הדבר אחרת מפורשת בתורה, אסור עליינו יותר מאיסורי התורה, ולא מצד חה"ש בלבד כמו שכ' החכ"ז ז"ל הנ"ל, אלא משום דמה שנאסר לב"ג א"א להיות שרי לנו מטעם מי איכה מיד', וכן בשיר אדם או נבלה סרווחה ודאי חמור מחלב וטבל לעניין חשב"ס, ומה דאמרו ביוםא פ"ג ע"א דטבל ונבלה מאכליין אותו נבלה, נבלה שנתנבללה ע"י שחיטה פסולת קאמר, אבל לא המתה מאלי' שעונשין על אכילתו מצד חוק הנימוס והמוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מאליה סכנה גדולה הוא לאכלו ואיך יעלה עה"ד לח"ל יכוו ליתן חוללה בשר המת, נבלה מאסה המושלת לאשפפה לכלבים טרם שיתנו לו טבל שלא נתkon, וכל המתוועק בשזה הוא משפיל כבוד התורה, וגורם שייאמרו עליינו עם טפש ונבל תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

פתחה

וק"ו בדיני נפשות שאדם מוחזק בנפשו ואין להרגו או להלקות עפ"י רוב, וכকושי התוספות ריש המנין, וסנהדרין שאני דהמייעט כמוון דליתא כמש"כ שם התוס' ומה שמצוינו באפליו ברובה דליתא קמן איזלען בנפשות אחריו כמו שהקשו בתוס' כבר הסכימו האחרונימס כלומ פה אחד, דיאת דוקא ברוב דאיתחיק מלפני האי מעשה במ"א, והוא דיליף מרוץ וудים זוממים איזלען בת"ר דאל"כ ניחוש דלמא במקומות סייף נקב הוה, ואע"ג דהאי רוב ע"כ איתחיק הוא, הכי פירושא, דאי לא איזלען בת"ר לא יתחזק הרוב לעולם, ורק אי בעלמא איזלען בת"ר וזה איתחיק הרוב לשאר מיל, ומילא אי יש לנו לדון עליו בדיני נפשות נמי איזלען בתרי' משום דבר איתחיק לשאר מיל.

מכל האמור יוצאה דהאי איזלען בסנהדרין בין במוניות ובין בנפשות בת"ר, אין הטעם כמו שעלה ע"ד מקצת האחרונימס, משום דרוב פעמים הדין עם הרוב, והם מכוונים עפ"י הרוב את האמת, דהרי בין בממון ובין בנפשות לא איזלען בת"ר, ואיך נסימוק על האי רוב להוציא ממון ולהרוג אדם המוחזק בגופו ונפשו ובמנונו, ואם ה"י אמרת מוחלט בדיון והיינו מי קיון האמת הרוב או המיעוט, באמת לא היינו יכולים להוציא ממון ולומרו את דין הרוצח על סמך רוב, דרוב פעמים הרבים מכוכינו האמת, דין זה רוב דאיתחיק שנלך בתרי' בדיני ממונות ונפשות, אלא איזלען ליכא אמרת מוחלט, אלא אמרת הסכמי, וע"י הסכמת הרוב נשעה ונתקווה האמת, ומילא המיעוט כמוון דליתא, ואת כוונת התוס' בימה שכתו בדבשנהדרין המיעוט כמוון דליתא, והבן את זאת, ומיניה דה"ה בתערבותות איסור והיתר אמרין דהרוב מהפך את המיעוט מאיסור להיתר, כמו בסנהדרין דהרוב מהפך האמת של המיעוט לשקר, כי אם הרוב היה מסכים לדעת המיעוט, היה זאת האמת, והוא אמרין כל דפריש מרובה פריש לא מסנהדרין ידען, אלא מהא חד בתרי בטול, דכינוי דחצין מסנהדרין דהמייעוט נתהפק מאיסור להיתר ע"י הרוב וא"כ בט' חניות, אלו כל החתיכות שבתוכם היו נשלכות לחוץ על צבור אחד, היו כולם מותורות, משום חד בתרי בטול מכש"כ דחתיכה אחת הפורשת מאתה מהן שמוטרות, ושמור לך את זאת ועין עוד באות הבאה ודוק.

אות ד'

לפי הצעתו שמעלה נביון מה דקאמר בגמ' מנא הא מלאה דאמרו רבנן דיזל בת"ר, רובה דאיתקי קמן כגו ט' חניות וסנהדרין לא קמבעי לון כי קמבעי לרובה דליתא קמן כגו קטון וקטנה, ובסוף הסוגי' מסיק דלייל ילווטא אלא אהיכא דלא אפשר, אבל היכי דאפשר עדין לא נדע, מנ"ל دمشقין ארובה דליתא קמן, וככתוב שם רש"י זיל דעכ' לומר או דמהלכה ידען למיזל בת"ר, או דזרז מהמה דמחלק לעיל בין רובה דאיתקי לרובה דליתא קמן, והרבבה האריכו האחرونימס לפреш דמעירקרא מאקי כסבר ולבושא מאוי כסבר, גם מה דמחלק בין אפשר ללא אפשר קשה לשם, ועין שם בסוגי' מה שכתבתי בזה, ועתה האור ד' לי אוור חדש בענין זה, לירד לעומק מחשובות חז"ל.

והנה הלב ארי זיל שם בסוגי' נתקשה בכל הנ"ל, ועוד הקשה דאיך מדמה הא דר"מ דחייש למיעוטא רקה מדרבנן ומחלק בין אפשר לא אפשר, להא דרצה לילף מדאוריתיא ודחה דלמא שאני בין אפשר לא אפשר, ועוד זאת דהאי דחוי' דרב כהנא לדוחות הילופטה דר"א משחיטה עצמה, נתקשה לדנטפה דהוא לילף מהרג את הנפש, ושם נמי יש לדוחות דשמא שאני התם דלא אפשר, لكن מפרש הלב ארי זיל דבhai פירכא דר"כ, לא כל הני

ニחא כיוון דבכל הלכות כלו הכל תלוי בהסכמה חכמים, ואין כאן אמות מוחלט, כל זמן שלא נתקבל ההלכה להורות כן או כן, אם האoser יכול ממנו שאסור מכשול הוא בידו, ועין מה שכתב בזה בשמעון דר' ו' ע"א וד"ק.

הקדמה ב'. המרדכי זיל הקשה איך הולcin בסנהדרין אחר הרוב הא כל דין ודין קבוע בפ"ע הוא וקבעו כמעמ"ד, ותירץ דאינו דניין על הגוף, אלא על הדיבור היוצא מהם והוא ניד עכטוד'ק הקושי' כמו התירוץ גם שניהם צריכים כריכיך ביאור דלא כור' הקושי' אינה מובנת, דהרי אין אמרין דהדין עם הרוב ומילא המיעוט כמוון דליתא דמי' וכמש"כ התוס' ריש המנין שהבאתי לעיל, ואין זה דומה לט' חניות דליך למינר דהמייעוט כמוון דליתא, כיון דנזכר ועומד במקומו, אבל כוונתו על מה שכתנו באות הקדום, דכל זמן שלא ממשו למשמעותו הון, ושניהם יכולים להיות אמת הסכמי, והכל תלי בהכרעה, אם יהי הרוב לכך יכול או לא, וכן שפיר קא קשי' לי איך יקופח המיעוט מן הרוב כיון איזא קביעו הוא ועומד על דעתו שהוא האמת לפי דעתו, ולא מציא לדוחות רק ע"י ביטול כי לווי זאת באמת הון האמת וכם"כ באוט הקדום. אבל התירוץ ע"י הוא דהא דרוב לא מהני לבטל הקבוע היינו דוקא רוב המצווך מקביעות הרבה כמו בט' חניות, דיאת אנו יודעים דלא לך רק מחתת מהם, וכייל להיות מן הטרפה כמו מן הصلة, דלבgi כל אחת עומדת הטרפה נגד ומה תאמיר בצירוף כל הנסיבות הוא רוב נגד הטרפה, ע"ז נשיב מי צרפים יחד, הלא רק באחת מן החניות לך ואם לא הי' חילוק בכשרות ביןיהם, הייתה כל אחת נכנתת בספק שמא בה לך. אבל אם איפלו בשתי חניות אחת טרפה ואחת שרפה, והصلة מוכרתת לך כרובי הлокחים, משום דהאי רוב אינו מצווך דמסתמא מוכירה לך כרובי הлокחים, ומה דסקפ אצל הנז'ז' זיל מהחוצה על מחצה דמי, או איזלען בת"ר, ומה דסקפ אצל הנז'ז' זיל מהחוצה על מחצה דמי איזה קביעו, ויש להביא ראי, אלה מסוגי' אצלי הוא ברור דלא שייך זהה קביעו, ויש להביא ראי, אלה מסוגי' דרוב וקרוב, בב"ב דף כ"ג ע"ב דאיתקי שם מתיב ר' זעירא, והי' העיר הקרובה אל החלל, ואע"ג דאייכא אחריתא דנפשא מינה, ויש להעיר למה לא פריך משאר עיריות כולם, דהוו רוב נגד העיר הקרובה, ולא ה"י לחיב העיר הקרובה כננד רוב העירות, אלא יביאו כולם יחד דהיאנו כל המדינה, וע"כ לומר דהה לא קשי' לי, משום דכל עיר ועיר קבוע. ואני מסופקים מאייזו עיר הרוצח יצא, והוא כל העיריות קבועות וכמחיצה על מחצה דמי, لكن הקרובה מכריע לצד הקרובה, אבל פריך דילמא אייכא אחריתא דנפשא, ובזהתו אין לומר קבוע כמעמ"ד דבלא צירוף, העיר האחת רוב נגד הקרובה, וזה ראי' ברורה לפע"ד, דהרי בין קרובה ובין רובה דוחה את הקביע אמור מעתה בסנהדרין נמי דומה לעיר דנפשא, דהרי שתי דעתות עומדות זכי'א, דעת המכביין ודעת המזיכין, ודעת את יוצאת מ"ב' דינים ודעת השנוי' מ"א דינים, ומילא האי דעה חזקה נגד חברתה, ולא שייך בכחג'יו קביע, זאת כוונת תירוץ של המרדכי דעל הדיבור דהיאנו הדעה אנו דניין, והוא ניד ר' דליך דקבע נעשה רק אחר שמתכבדים יחד, המכביים והמצחים, ואז לא איכפת לנו, הקביע' ואיפלו לדעת המהרי'ק דגם מטעמים שונים מצטרף לרוב, מ"מ מחדא חשבו דהרי אפשר דכולא טעונה אית' בי' לחיבבו או לפטרו, ולכן אין לפניו אלא שתי דעתות חולקות, האחת חזקה יוצאת מרוב, והשני' חלשוה יוצאת ממייעוט, لكن החזקה מכריע את החלושה.

הקדמה ג'. כמו דאיון הולcin במנון אחר הרוב משום דחוקת ממון של הנתבע חזק, עד שאין מוציאין ממונו עפ"י הרוב, כן

צרכין לדוחק, דהש"ס חזר ממה דסביר מתחלה לחלק בין איתי קמן ללייטה קמן אלא דכל הני י寥פות דלעיל קמו ווגם נצבו ולא נפרק רק אוקיינטא דר"א ובפניהם בסוגי' ראייתי מקטתי' ולא כולה עי"ש ומה שכתבתתי כאן הוא סולת נקייה בעזה"ת.

אות ה'

אע"פ שהבטול חד בתרי הוה ממש שביארנו למעלה מ"מ לבטל חתיכת איסורeman דליתא דמי, כמו שביארנו למעלה מ"מ לבטל מסנהדרין דהמייעוט בשנים של היתר לכתלה, אסור מה"ת לשותן כן וכמו שהבאתי מנווב"ת יוז"ס ימי, דהרי אמרין לא אמרה תורה שלח לתבלה, ואל תמהה על החפש שחרי בדארויתא לא מצין חילוק בין לכתחלה ודיעבד, דאנן על מעשה הביטול אמרין שהיא עבריה בידו, וטמא דהא מלטה הוא דגס בסנהדרין רק מדווח אמרה תורה ארליך, וכען שאמרו טומאה דחו"י בצדgorola ולא הורתה, וכן מה"ת מוחיבים לחוזר אחר תורה אם אפשר, כן הא דסמכין ארווב סנהדרין ואין וחושין אדעתה המייעוט הוא מדווח, כדי שלא תתפרד האומה ותפרק התורה לקרים, וכאשר הבאתי בהקדמה דברי החינוך זהה, וא"כ ה"ה לבטל בידים איסור בהתר הוא אסור מה"ת, ועיין ברשב"א ז"ל סוג"י דמカリין דף צ"ד ע"א שכטב דמעיקר הדין מטורין ליקח בשיר שקיד נקרי בעיר של טבח ישראל, משום דאסור למכוור להם טרפה שמא ימכרנה לישראל, ומשמע דמדין תורה קאמר דהוא כמו שלח לתבלה, ואי קשי' לך להלא מקריא מלא דבר הכתוב בנבלה, לגר אשר בשעריך תנינה או מכר לנקרי, אף אני אשיב לך, הרוי כתיב "ואכלת" שהוא שפת יתר, ואתא לומר דרך שתדע דיאכלנה בעצמו, וכי הא וocabella גם אונקרי, ואם תרצה לדקך יותר, נאמר דזוקא בגין תושב איכא חששא זו שיחזר וימכרנה לישראל, ולא בנקרי שבא מארץ אחרת דמננו לא יקחנה ישראל, דשא מאהה ממוקמו, ועכ"פ הדין דין אמרת דלבטל איסור חד בתרי אסור מה"ת, ובזה מצאו חז"ל סמק לאזרע על דבר שליל"ם שלא יתבטל דכל שאפשר להמתין עד למחר שלא נctrיך לבוא להיתר חד בתרי בטל שהתיירה התורה בקושי, טפי עדין.

אבל כל זאת בתערובות מב"מ דאפילו אם יתבטל באלו רק מטעם חד בתרי בטל קאtiny עליל, אבל בלה בלה שאינו מינו שאינו שווה עם האיסור לא בשמא ולא בטעמא, לאו מטעם חד בתרי בטל הותר, אלא משום דפניהם חדשות בא לאן ועצם האיסור נשתנה לד"א, ועי"ז פקע ממנו שם האיסור, והוא סברת רבינו יונה ז"ל, מובהה במ"א או"ח ריש סי' ר"ו, דכל שהאיסור נשתנה לגוש אחר גם בל' תערובת פקע איסورو ממנו, אלא דאנן לא פסקין בזה כוותי' כמבעור שם במ"א, אבל הטעם הוא משום דאמרין בכוכרות דף ו' דכל היוצאת מן הטמא טמא, וכן כל נשנתנה לד"א עכ"פ יצא מן הטמא מקרי ואסור, ואולם איסור זה הוא איסור חדש דילפין מabit העינה, דביבים וחלב מן הטמאים אסורים, ועיין ברמב"ם דכל איסור יוצא אין בו מלכות משום דאין זה אלא כמו איסור ח"ש, ועיין בחודשנו בסוגי' דשלאל קמא בשמעון ביאור ארוך בשיטת הרמב"ם הלאה, ואיפלו לדעת התוס' דדרישה גמורה היא ואתה בי' מלכות, מ"מ מודים דאיסור חדש הוא דבלאו דטרפה וטמאה בשיר כתיב, וחלב וביצים לאוبشر נינהו, ובמקומו שם הוכחתי דבר זה מכח כמה קושיות שנתקשו בהן האחראונים, כמו שהקשה הנ"ז באז"ס דבגמ' דחלב תה" אסורה מכח דס נוצר ונעשה חלב, כיון דגס דם שבשלה מותר, וכן חקר הפלתי איך נתיר נטלאפ' בחמצ' בפסח, כיון דגס אפרו אסור, וכדומהו מן הקושיות, ועל قولם אני אומר דאיסור יוצא אסור, וכן אף החמצ' אינו חמץ, אבל יוצא מן החמצ', ואיסור זה חל אחר שפקע עיקר

יליפות דלעיל רצה לטstor כפרש"י ז"ל, אלא רק האי יפותה דר"א, דיליף משחיתה עצמה עי"ש. איך נדחק להעמיד דבריו עפ"י דעת הרמב"ם דכל הספקות מותרות אלא במקומות דאייא לבורורי מה"ת צריך לברר, והורג את הנפש שאין דען הספק לא נהרג, ולא אරיך כאן בדבריו לסתורם, ולא הבאים כאן אלא מפני שגם בדרך אלך לפרש דר"כ רק לטstor לפוטא דר"א כאמור, אבל לא מטעמי' דלב ארוי' אלא מטעם אחר כאשר באbar בזה בס"ד.

הנה לפ"י מה שביארנו באות הקודם רובה דאייא קמן דילפין מסנהדרין, היינו דילפינו חד בתרי בטל ונחפץ הדברו להיות היהר, כמו בסנהדרין דהאמת של המייעוט נתהפק לשקר, מהמות שהרבות מכריע את המייעוט, אבל במקומות דלא שיק לבטל את המייעוט מכל וכל, מאיזהطعم שייהי', לומר כל דפריש מרובה פריש זאת לא שמענו מסנהדרין, וע"ז קמביי בסוגי' מנא הא מלטה אמרו רבנן זיל בת"ר, ומפרש כנון קטן וקטנה דלא שיק לומר דהסרים והאיilonות מפני שמוועדים המה, יתבטלו ברובה דשאар קטנים, או מייעוט בהמות הטופות יתבטלו ברוב החשות שבועלם, וויי' המייעוט כמאן דליתא, זהה א"א כיון דעומד להתברר בהמות עי' בדיקה, ובקטן וקטנה הלא יגדל ויתברר ולא שיק כאן ביטול כמוון, אלא דנאמר דמסתמא האי קטן וקטנה והאי בהמה אשר הנידון עליהם המה מן הרוב ולא מן המייעוט, ולא נctrיך להמתין עד שיגדלו, ולא נctrיך לבדוק ההמה אחר הטופות, זאת מנ"ל, ונהי' דבטי' חניות אמרין בנטמא הלא שיק אחר הרוב, משום כל דפריש מרובה פריש, היינו דזוקא ברובה דליתא, דלא שיק דחד בתרי בטל, דאנן hei קאמרי', אם כל החתיכות היו פרישות מן החניות לחוץ היי יכול מותרת, משום חד בתרי בטל, ק"ו דאיתח שפרשה לחוץ דכשרה משא"כ ברובה דליתא, דלא שיק בו חד בתרי בטל כיון דיש להכיר האיסור כמו שהסבירנו באות הקודם, מני' לנו דגס כאן סמכין אכל דפריש מרובה פריש, וע"ז ילך כל הני י寥פות מקרונות ומרוץ וע"ז דבלולן ע"כ סמכין אכל דפריש מרובה פריש, דהרי לא מצין למיבדק, מטעמים שונים כדאמרין בגמ', עד דיליף כ"א משחיתה עצמה דנייה דבדקין אחר הטרופות אבל מה נעשה במקומות שחיתה שמא היה שם נקה"יו, וע"ז השיב ר"כ שכלהות גדול, דאין זה דומה לכל הני י寥פות שלפניו, דבכל אלו לא שיק חד בתרי בטל ובכל זאת אנו סומכין אכל דפריש מרובה פריש, אבל כאן בשחיטה דבאמת מקום החתק אין לו בדיקה, מילא הוה דמי' דט' חניות וכרבוא דאייא קמן,adam הינו שוחטין את כל הבמות שבועלם ובודקין אותן מכל הטרופיות הוי כוון כשרות, דאי' משום מקום שחיתה דאין לו בדיקה, הרי חד בתרי בטל, ואיך יגרע בשוחט אחת מהן דהוא יציבי באראעה וגירוא בשמי' שמ', ואל תשיבנו דהא דאייא לבdock, הוא בעצמו גrms עי' מעשה השחיטה שלו, והוא קלחה מן הקבוע, דהרי קודם השחיטה לא בטלו הטרופות בתוך רוב הประสง, הא ליתא, דכל עצמיות הטעם דלא בטלו מהחים משום אפשר לשחותו ולבדקו, ועתה הרי עשה כן וא"א לאחיז החבל בשני ראשין כמובן וזה הוא דמלחקל בין אפשר ללא אפשר, דבכל הני דלעיל דאפשר לבדוק מצד מציאות הטרופות, אלא דאייא מצד אחר כמו ברוחץ משום דאיסור לנויל' או ברישא של עולה דאיסור לחתוכו, זהה ילך שפיר רוב מניניו ולא נשוב לחלק בין אפשר לאפשר, דכל שגלהה התורה דסמכין אכל דפריש מרובה פריש מה לא אפשר או לא אפשר, אבל כאן האי לא אפשר הוא משום דאייא הטופות ניכרת אחר ששחט, וא"כ שיק בו חד בתרי בטל כנ"ל וליכא למיליך מני' במקומות דהמציאות של הטרופות אפשר, דלא שיק ביטול חד בתרי והפירוש הלאה הוא אמת לאמתו לפע"ד ולא

פתרונות

זהו מובן כיון דמונא הוא", עכ"ל,ומי כחכם יודע פשר דבר זה, אבל לפי הקדמתנו שכאלקוות דבר בהם, דהנה מתחלה רצה הש"ס לומר דמונא לא בטל מכל וככל,adam יתערב קב חיטן בט' קבין של חבירו יכול להה וחדי, ואחיכו עליה ומסיק דנייהו דמוננו לא בטל אבל איסורה התלויה במונא שפיר בטל, ע"ז משני ר"א דהני מים ומלה לא בטלו משום דשיל"ם, והטעם כיון דעכ"פ מונא לא בטל לגבי קני הבעלים, וא"כ אף בתערובות מבשא"מ ונשתנה הגוש בשמא ובטועמא לגוש אחר, האי שינוי איינו רק בגזלו, אבל לא בשואל, וא"כ עדין נשאר ממונא של המשאל ומה תאמר מ"מ לגבי איסור תחומי בטל ברוב או בששים של השואל, הרי שוב מכך חד בתاري בטל קאתיין עלי' והוא לי' דשיל"ם ולא בטל, זו היא כוונת התוס' ברור כמשמעותם בצהרים בס"ד.

ובזה השלמתי הפתרונות לחיבוריו זה בעזה"ת ושבח לכל עליון שעזרנו עד כה ויה"ר שאכה לראות חברוי זה יוצא בהדרו מותחת מכבש הדפוס ויתברדרו מיili בעולם עוד בחים חייתי אכי"ר.

האיסור ע"י השתנות עיל"ש, בסוגי" דשללא קמאי, והנה ידועה סברת המורדי מובאה באו"ח סי' ק"כ ס"ב דבתרובות לא מצי חיל איסור חדש لكن ענבים שבתוך הגיגיות שנתקבעו בשבת, היין שיצא מהם מותר לשתו, מפני שבתערובות בא לעולם ולא חל עליו איסור משקין שזיבו, ואע"פ שהוא דשיל"ם, וה"ט דדシリ"ם לא בטל משום חד בתاري בטל לאו היתר גמור הו, אלא בקושי התירה התורה, لكن צרו חז"ל להמתין עד למחר, משא"כ באיסור שבא בתערובות לעולם, אמרין דלא התחיל לחול ולא בעי ביטול, וזה ברור, וא"כ גם בתערובות מבשא"מ כיון דנשתנה בשמא וטועמא לגוש אחר ופקע מנוי" איסור הראשון שחול עליו איסור יוצא, הלא הוא איסור חדש שלא מצי חיל בתערובות.

ומה מאי יובנו בזה דברי התוס' הסתומים וחותמי ביצה ל"ט ע"א ד"ה משום על הא דאמר ר"א דמים ומלה של חברתנה אינהبطلה בעיסה משום דהוה דשיל"ם, והקשו בתוס' והוא דシリ"ם רק במינו לא בטל, אבל בשאיינו מינו בטל, ותירצו ז"ל,,ויל דאה"נ דלא אמרין לי' אלא במב"מ, והכא גבי תחומי שאני דחמיiri כאלו

דו"ר רביעי

חולין פרק הכל שוחטין

תuttleה נפש הב"ח ועי"ז נקרא האדם משפייע הרי שניהם מקבלים ומושפעים, ולכן רך אדם אשר הוא בבחינת מקלט ומשפייע רשאי לאכול בשם אבל מי שתחרס לו אחת מבחינות אלו ומכש"כ אם אינו מקבל ולא משפייע וגורע מן הבחנה, שאסור לאכול בשם.

וכל זה מromo' במשנתינו דרך הקדמה למס' ז' אשר עסקה בהசר את האילתبشر, "הכל שוחטין ושחיתון כשרה" ר' כל אדם מישראל ראי והגנו לבוא ואוכל בשם „חו"ץ מהרש"ש" שהוא אינו שומע ואין מדבר רמז למי שאינו משפייע ואינו מקבל כי השמיעה רמז להקבלה והדיבור רמז לה להשפה, „שותה" הוא בחינת משפייע ואני מקבל דאייה שוטה המאבד מה שנותנים לו ולשיטה דומה מי שמחזיק את הת"ח ואני משלם מכם חכמה דעת ומוסר השכל הרי כדי זו זוי בצד, „וקטן" הוא בבחינת משלם איינו משפייע כדאמרינן בסוכה דקטן אקנוי קנה ומקני לא מקנה והוא משל לת"ח שמתקבל ומתהנה מאחרים ומחייב טוביה לעצמו ואני משפייע מאור תורהנו לאחררים, וכל הנני שלשה מיני בני אדם ראויין לאכול בשם שמא יקלקלו ולא יתקנו שחיתון ר' כל שע"י לא תuttle נש היב"ח, וזה רמז נפלא וראוי' להתחלה מס' חולין, ובסיומה אומר למן יטב לך ליום שכלו ארוך ליום שכלו טוב.

הנה אנו רואים כי לרוב הזרים והראויין לאכילת בשם מצד מדרגותם אין פרנסתם מצויה וmpska והתורה אמרה כי יריחיב ד' את גבולך ואמרת אולאה בשם ואמרו لكم פ"ד ע"א דלמוך התורה ד"א שלא יאכל בשם אלא לתיאנון מתוך רחבת ידיים ורובי ת"ח הלא אין להם אותה הרחבה הצריכה לאכילת בשם, גם אמרו חז"ל כך דרכها של תורה פט במלח תאכל וחוי צער תח' ובתורה אתה عمل, וא"כ תאמר לבך אני מתייגע ללמידה כדי לדעת איך להזכיר את הב"ח לאכילה ואיך להגע למדרגה להיות ראוי לאכול בשם ולבסוף אני רואה כי אחרים שאינם ראויין אוכלי בשם ול' אינו מגע אף כפל, ע"ז אמר בסוף המשפט כדי להגע את רוח המדוכה הלהזה באמרו כי על שאלה זו מודיעך רישעים צלחח וצדיק נגע כל היום וחכמת המשכן בזוי' כבר התכחמו רבים ואנו לנו ע"ז תירוץ מספיק אחר רק לומר למן יטב לך ליום שכלו טוב, ולמן יאריכון מיך ליום שכלו ארוך ובاهאי אמונה צדק יחי' כי היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם, ודז"ק.

"הכל שוחטין ושחיתון כשרה" שמעתי מהגאון מהר"י אסא"ז' שהעיר כי כאן בשחיטת חולין משתמש התנאה בלשון שחיטה, ובזחים שմדבר מקדשים משתמש בלשון זביחה, „כל הזחים שניזבחו" והוא הפך הקרא, דקדשים כתיב ושותת את בן הבקר ובחולין כתיב ושותת מברך ומצאנך.

הנה דבר גדול דבר השם, דניהם דקדשים הנאכלין לעולם נקרו גם בתורה זבחים ולרוב כתיב בהו לשון זביחה וכמו ושותת פסה אשר תזבח בערב וכדומה הרבה וכן יפה באර התנאה בלשון זביחה על הזחים לשון נופל על לשון, אבל בשחיטת חולין דילפין מקרה דזבחת מביך ומיצאנך וכגדתני רבי בפ"ב דף כ"ח ע"א ודאי הוה לי להtnaa לבחור בלשנא דקרה ולשנות הכל זבחין וabitן כשרה. - אבל האמת יורה דרכו דכאשר ביאנו בפתחה וכן למן שם על בריתא דרבי דלי' ישמעאל וחבל תנאים שעמו

משנה: הכל שוחטין וכו', הנה צריך ליתן טעם למה פתח התנא מסכת שחיטת חולין בדיני השוחט ולא בעicker דין דשחיטה ונשחטים וכמו שישידר הרמב"ס ז' דין אלו והתחל במיini בע"ח הטוענים שחיתה ואח"כ מקום השחיטה ושיערה וכי ולבסוף מי הוא השוחט, ועיין מה שאכתב בו בא בראש פ' בהמה המקשה טעם עמוק שהיה לרביבנו הקדוש בזה, וכך בריש חיבורו אכן במילוי דאגדתה ודרך אגב לנעוז סוף המסכתא המסימית בדרישה דלמען יטב לך ליום שכלו טוב לתחילה.

הנה בפסחים מ"ט ע"ב איתא תנ"י רבי אומר ע"ה אסור לאכול בשם שני זאת תורה הבהמה והעוף כל העוסק בתורה מותר לאכול בשם בהמה ועו"ף וכל שאיןו עוסק בתורה אסור לאכול בהמה ועו"ף והכוונה מבוארת כי הקב"ה לא נתן שליטה לאדם על הב"ח להמיתם ולאכלם רק אם הוא אדם שלם כי ורחוימו על כל מעשי כתיב וצער בע"ח דאוריתיא ואין לאדם רשות להמית הב"ח רק אם ע"י אכילת האדם יתעללה הב"ח מדרגת חי למבדר כי כך היא המדה הדומס יתעללה בצומה, הצומה בחיי, והחי במדבר, ויתרונו וזכות המדבר על החיים תלוי במה שהמדבר משעבד כחוותיו הרוחניים הדעה והדיבור לתורה ולעבודה להיות שלם בגופו במומו ובתוורתו אבל עם הארץ של אותו הזמן שהי' רוחוק מהת"ח בדעתו ובמשמעותו מזרח ממערב לא ה' לו רשות להמית הב"ח מפני שלא יתעללה על ידו ואין זה תיקו אלא קלקל, ויפה ביאר ק"ז בעל החות"ס זצוק"ל הקרא במשלאי ע"ז, כי חנם מזורה הרשות עבini כל בעל כנף והם לדם יארבו יצפנו לנפשותם, הכוונה, בעל כנף מקרי הנפש החינוי של העוף המרגשת עצמה הוצרך להuttleה ובמחנה בין מה שטוב לה ובין מה שרע לה, וקאמר אתה בן אדם שאינך כדי לאכול ציד חי ועו"ף בחנוך אתה פושט את הרשות לכלוד בה את העוף, כי"ה ר' כל ע"פ שהב"ח בעצם, לדם יארבו" ומצפים שיבוא מי שראו' שיפוך דם כד' שימצא תיקון לנפשם מדרגת חי למבדר, אבל יטפנו לנפשותם" שלא יצדו על ידך כי מלאיחו חי שלא תתעללה נפשם החינוי בז' ודפק"ה.

ויש לرمז זאת בקרוא „ולא תאכל הנפש עם הבשר" ר' כל שלא תכלת הנפש של הב"ח מכלה עם אכילת הבשר גם את הנפש, ולכן שיווכל לתקן נפש הב"ח מכלה את התורה כי בצל החכמה בצל הכסף אמר רבי דעתה אסור לאכול בשם ועי"ה מקרי מי שאינו לא בתורה ולא במעטל' המחזיקים את התורה כי בצל החכמה בצל הכסף אמר החכם והכוונה כי מי שהוא מחזק את החכמה בכיספו לא ימלט שלא יקבל לעומת זה מאור תורה של המוחזק ממנו כמאמר התנאה בפ"א הי' ביתך ביתך ועד לחכמים והו מתפקיד בעפר רגליים והו שותה בצמא את דבריהם, מילא דהני תורת החכמים והמחזיקים בעם מוקרי ור חממי רבנן המה ראויים לאכול בשם, אבל מי שמחזיק ת"ח וממאן לבוא בחברותם ואינו מתחכם באור תורהם ומדמה בנפשו שיוצא ע"י משפייע להת"ח מזון גשמי מבלי להיות מקלט ג"כ, או להיפך אותו החכם המקלט השפה מן המחזיקים אבל איינו מתאמץ להיות ג"כ משפייע השפה רוחנית על המחזיקים ומחזיק טוביה לעצמו תועבת ד' גם שניהם ואים ראויין לאכול בשם כי היתר אכילת בשם נבנה על השתתפות העניים כי כל אחד מקבל ומשפייע דהאדם ניזון מן הב"ח ונעשה מקבל ולעומת זה

הני תרי לישני דרבינא דלא קיימי רק למסקנא דהכל לכתהלה הוא אבל אי הכל בדיעד לא מצין לאוקמי הריבוי איאנו מומחין או אינו מומזקן כפי מה דס"ל ר宾א בלשנותיו עכ"פ ודוו"ק.

ע"ש משנה, חז' מחרש שוטה וקטן וכו', שיטה הגראע מכון, ולכון יש להעיר למה מעמיד שוטה בין Chrsh וקטן - יש לישב, דלא ברביה דינים נקטם ייחד כדיוד, ויש מהן להחמיר ומוהן להקל, כמו במשנתנו פטולין לשחיטה בין לבין עצם, וממושיר את שחיטתן באחרים רואים אותם ואשמעין דלא בעי כוונה לשחיטה וכדלקמן י"ב ע"ב, וכן בגיטין כ"ד קתני הכל קשרים לכתוב את הגט, ואפי' חז"ק דהוא לקלוא וא"כ בכל דין ודין הי' צrisk לשנות הסדר, כדי שייה' בדרכך לא זו אף זו, וכדי להשווות הסדר הטיל שוטה באמצע לעמץ יהי' לא זו אף זו בכ"מ במקום שמkill הר' ריש ושוטה ובמקום שמחמיר הר' שוטה וקטן, ואידך כדי נסבה אותו הני תרתי.

ויתר ניל לישב הא סי סדר, עפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס ז"ל אה"ע ח"ב תשוי' ב' דשנין מיני שוטים הם א' חסרי דעת והם ודאי גרוועים מחרש וקטן שהם פחק לכל דבריו משיב וושאול ענין, אבל יש איה שגעון והוא פחק לכל דבריו עפ"י משיב וושאול ענין, אבל יש לו תוספת שגעון בענין אחד, (פיקסע אידיע), וזה עדיף מחרש וקטן ומ"מ פסול לכל מילוי דבעי דעת, עי"ש היטוב, וכן י"ל דכדי לאשמעין דבעל מיני שוטה קאמר, הטילו בין Chrsh לקטן - וזה קרוב לשם טוב - ודוו"ק.

רש"י ד"ה לא שאדם רשאי להמיר דכתיב לא יחליפנו וכוי עכ"ל יש להעיר למה הביא רש"י ז"ל כאן לאו דלא יחליפנו ולקמן בד"ה וסופג את הארבעים הביא הלאו ימיר, אבל נחיה עפ"מ השכתב המהרש"א ז"ל בתוס' ד"ה וסופג דמש"ה לא לקי שמנונים משום דהוא לאו הנתק לעשה ולא איתיר הלאו העשי להוסף עוד ארבעים כי צrisk לתרי לאו ללקות עכ"פ חדא, ולפי"ז נחיה דלאו שאדם רשאי להמיר דלא מיררי רקס מאיסור גרידא מבי"ז ז"ל הלאו דלא יחליפנו דכתיב ברישא דלענין איסורה לא איכפת לו אף שנתק לעשה אבל אהא דסופג את הארבעים מוכרכה להביא הלאו השני דלא ימיר כי הוא גורם המלכות דבלא לא השני הוה ניתק לעשה ודוו"ק.

תוס' ד"ה הכל שוחטין, כתוב בה' א"י דנשימים לא ישחטו מפני שעדעתן קלות וכי אין נראה דאיילו במוקדי שוחטות לכתהלה דאמרין בפ' כה"פ וכי עכ"ל, ראי' או לא זכיתי להבין דאייך נוכל לומר דאנגב נשים נקט לשון דיבעד דהא נשים נמי שוחטות לכתהלה עכ"פ בעוג' ובקדשים דאייכא קבלת הדם דהוא עבודה בכהן סתמא דמלטה הכהן עומדים שם לקבל הדם ורואה ממילא השחיטה וניהו דאפשר שאינו מדקדק לראות השחיטה לידע אם נשחט כהונן מ"מ כיוון דסתמא דמלטה אייכא עומדים על גבוי שפיר מצי' לשנות דהפסולין שוחטין לכתהלה וגם נשים בתוכו כיוון דאייכא עכ"פ מציאות דשותות לכתהלה בעג'ג מדינית שחיטה גרידא לא מיררי הכא אלא מדיני שחיטת קדשים מצד עבודה ואייך נאמר דמשום נשים נקט לשון דיבעד שאינו מדקדק, אולם לפ"ז הגמ"י' בכוונת הלכות א"י דנשימים דעתן קלות לפי שהם רכות לב ומיעודות לעילוף הי' נחיה דלא ביהר' דהא פשיטה דאם אין ראיות לשחיטה קדשים לכתהלה כדי שלא להביא קדשים בבית הפסול, אלא דלפ"ז מצד אחר נפרצת ראי' התוס' דודאיasha שמוחזקת שאינה מתעלפת שפיר דמי שתשות לכתהלה ואיך יתרץ הש"ס דמשום נשים נקט לשון דיבעד כיוון דאייכאasha דשותות לכתהלה וצ"ע.

בא"ד בסוף דבריהם בפרק כה"פ איצטריך למיתני נשים הויל ובשאר עבודות פסולות ואפי' כהנות עכ"ל, עיין באחרונים

далא אישתרי נחירה במדבר כל הלכות שחייב מושחת את בן הבקר ילפין לדידי' הא ושות משום הקשר אכילה כתיב ולא שיך לעבודה ומה לי קדשים ומה לי חולין ולר"ע נמי דאישתרי נחירת חולין במדבר וחתט דוקא בקדשים עבודתו בכך הלא אוחבת כאשר צויתיך פירשו כאשר צויתיך בקדשים וכאשר כתב הרמב"ז ז"ל עה"ת וא"כ ג"כ מושחת ידענן הלכות שחיטה בשחיטת חולין, וכאשר אבאר במ"א, אבל אז אין שחיטה לעוף מה"ת, אבל רב' דמפרש כאשר צויתיך על פה בסיני רק לדידי' אין לנו מנו הקרא דושחת מאומה אלא מקרא דושחת כאשר צויתיך, וכאשר ביארתי זאת בארוכה דרך לרבי יש שחיטה לעוף מה"ת וא"כ לישנה דמתני' הכל שוחטין באמות מורה דלא כרבי אלא כאינך תנאים אליבא דר"ע דסבירו אין שחיטה לעוף מן התורה או כרי"ש ודעמי' דלא סביר כלל דקרא דושחת לשחיטת חולין אתה. ובזה הרוחנו נמי דלא צריך לדוחוק כרש"י ורש"א ז"ל בריש פ"ב דה' דברים הפויסלים בשחיטה דamar בגמו' דגMRI לחו' מוחלכה דלאו דוקא, דהרי דרסה ועיקור מקרא דושחת ידענן, דושחת ולא דרס ולא קרע, דכל זאת ליתא לרבי דהלהתא כוותי' דלא מצינן למילך מושחת דכתיב בקדשים מאומה דהרי מצד הקשר אכילה גם נחירה סגי ולא בעין שחיטה אלא לא לקדשים מצד עבודה ולא להזכיר, ושפיר בעין הלכתא על כל ה' דברים לרבי ואלייבא דר"ע והא דדרש لكمן ל' ע"ב ושות אין ושחט אלא ומשך הלא תדר"י והוא ר"ש קאמר אבל לר"ע אליבא דרבי ליתא לדרשה זו פסול דרסה ועיקור בחולין דלא מzinן למילך מקדשים וקצרתי כאן ובמ"א הארוכתי ומשם תקח להבון הדברים על בוריין ודוו"ק.

הכל שוחטין, פירש"י ז"ל היכי דקתני הכל כולהו מיתוי וכי' והכל שוחטין דמתני' פליגו בה אמראי בגמי' למר לאatoi' טמא בחולין ולמר לאatoi' כותי או מומר עכ"ל עין בראש יוסף ובלב אריה שתמהו על רש"י ז"ל מאחר דנחתה להביא האוקימות למה השמיט הני תרתי לישני דרבינא, עי"ש שנחקרו בהז, ולפענ"ד הי' נראה דהנה הא צrisk לרשי' ז"ל להקדמים לנו דהכל ATI לatoi' הוא משום דגבג'י' שkil וטרי אי' האי הכל לכתהלה הוא או דיעבד דוקא ואי' לאו דהכל לatoi' אתizia חדיש, אייך מציא אומר הכל שוחטין בדיעד דא"כ מאן לשוחט לכתהלה, ולכן באמות פירש"י ז"ל لكمן ג"כ בד"ה וכל הכל ז"ל: וה'ק "הכל תורת שחיטה נהגת בהן שאמש השחטו אותן הפסולים דמתביב תהי' שחיטתן כשרה" עכ"ל וכן מקדים לנו רש"י ז"ל מיד דהאי הכל עכ"ב ATI לרובי' איזה שוחט שיש למגנס עליון, ומזה נבין איך הגמי' ריצה לפרש הכל שוחטין בדיעד מושום דקאי אהאי שוחט שמרבין, ולפ"ז נאמר דרש"י ז"ל נקט בדקdock רק אותו הג' אוקימות דאייכא לפרש אליבי'ו הכל גם בדיעד משא"כ הני תרתי לישני דרבינא א"א לפרש רק כפי המסקנא דהכל דחכא לכתהלה הוא, ונחיז' הני אוקימות כסדרון דרב"ע דמוני רישא בטמא בחולין אם נפרשנה שהיא בדיעד נוקמי בסכך קצהה וכאשר אפרש בהז לנקון בס"ד בד"ה אמר רב"ע עי"ש, ולמ"ד בכוותי או מומר נמי יש לאוקמי בדיעד בחותק כזית בשר בכוותי ובבדיקת סכך במוור ובכולו אייכא רבותא דשחיטה כשרה ושפיר דמי לפרש בדיעד כמוון, משא"כ לתרתי לישני דרבינא דדיעד הינו צrisk לבודקו או לשאלו מה אתה לאשמעין בהזה להתריא דהא פשיטה דאם יודע הלכות שחיטה שמותר לאכול משחיטתו ואי דלא צrisk להיות מוחזק זה אפי' לכתהלה לא צrisk לרבינא, ולהליך בין לכתהלה ודיעבד לענן מומחה או מוחזק לומר דבדיעד סמכין ארוב זה א"א לפי שיטת רש"י ותוס' כאשר נאריך בהזה א"ה בסוף הסוגי' דכולו כרבינא לא אמרו עי"ש, ולא עוד אלא אז אין זה האוקימות המוזכרת בגמו' וכן שפיר עביד רש"י ז"ל שהשميיט

אולם אחר העיון אני רואה כי לא עלה על דעת התוס' לומר כן ובפרט אם ה' כוונתם לכטוס בפרצה דוחקה כזו להחמיר בגודלינו מומחה יותר מבהיר'ק נגד הסברה החיצונה ה' מפרשים את זאת בפירוש ולא ה' סומכין בכךן זה על המבחן עצמו, אבל כוונתם פשוטה דהנה לאותן האוקימיות שמת叙述ים האי „וכולן" דקאי אטמא במקדשין או איאין מומחין ואין מוחזקים הרבותא דמותניתן חומרא הוא ולא קולא דודאי פשיטה היאadam אחרים רואין ומיעידין שלא נגע ושות שפיר דמהני לטהר ולהתיר דלא גרע מכל עדות שבתורה דע"א נאמנו באיסורין ומה לי הוא או אחר הרואה את המשעה אלא ודאי הרבותא לחומרא דצרכין אחרים רואין ולא סגי בלא"ה בליטת קמן ולא סמכין לומר דודאי נזיר מליגע או דספק טומאה ברה"ר טהרה ולרבינא דלא סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה אבל לעניין חז"ק הוא להיפך הרבותא לכולא דASHMEINUN דלא בעין כוונה לשחיטה ולאפוקי מחכמים דר"ג דבעי כוונה כדלקמן יב ע"ב, אבל הא דבעין אחרים רואין ליכא שום רבota מאחר דכבר קתני ברישא שמא יקללו את שחיתתן וממילא ידעין דבלא אחרים הוה עכ"פ ככל ספק בשחיטה דלהחמיר, ולפ"ז אי וכולן קאי רק רק אחש"ק לחוד מוכח שפיר דין מושרין להם לכתלה לשחיטה באחרים רואין דאל"כ ומה נקט בדיעד דוקא ולא לכתלה כיון דעיקר הרבותא השרוiotא היל"ל רבota יותר דאפילו לכתלה, משא"כ اي וכולן קאי נמי אטמא ואינו מומחין ומוחזקים הרבותא הוא לחומרא דצרך אחרים רואין ואיכא למימור שפיר לדכתלה נמי שחיטן באחרים רואין והא נקט בדיעד לאשמעין דאפיי בדיעד צרך אחרים רואין בליטת קמן ולא סמכין ארוב ודוז"ק כי הוא ברור כמשמעות ופלא על הגאנים זל שלא נחתו לעומק הפשט זה.

בטור ס"י א' פסק דקTON מומחה ויודע לאמן את ידיו אם שחת בין עצמו כשר בדיעד, ותמהו עליו הא אין לקטן שום נאמנות, ותירץ הפלתי זל דلغבי מומחה לא בעין הגדרתו דהא מצא תרגנולת שחיטה בשוק ג"כ כשרה וכן מומר שחסט עג"ז שאין לו נאמנות משות דכיון דמומחה הוא ודאי שחט שפיר ולא חיישין לקלול שאירע לו והג' בקטן שהוא מומחה ויודע לאמן את ידיו, עכט"ק, ופלא גדול בעניין איך דימה הגאון זצ"ל בדברים שאין דומים ורוחקים זמי' כרוחק מארח ממערב, דודאי גדול בר דעת שרצו לשחיטה בהגאון אין קלול יוצא מתי' מן הסתם אבל קטן הגם שיודיע לשחיטה הגונה כיון שאין לו דעת שלימה בגין למאן דלא רצח עתה לקלול בידים כדרבן של קטנים לחבל ולהשחית, וצע", ומכח זה נולד לי קושי על הא דדייק בגמ' שמא קלולו לא כתני אלא שמא יקללו, והוא שפיר נקט שמא קלולו כדי לכלול גם האי דינה של קטן אומן ומומחה שהוא ג"כ פסול לשחיטה מפני שהוא מועד לקלול אשר ע"ז מורה לשון לכתלה ממש"כ התוס' ד"ה התם בדקתני טעמא על הכל מערכין וכן רשי' זל لكمן על יקלולו, כתוב דמודעים הם לנבל בידים וא"כ טובא אתה לאשמעין במה דנקט לשון לכתלה, ואח"כ מצאתי שכונתי בקושי זל להגאון יריונות שלמה בבית יד שלו ה"יא, ומה שתירץ שם הוא דוחק, ומה שנלעפנע' הוא עפ"ז מה שכתבו בחינה וצע"ג.

שנבדקנו בכוונותם, ולפענ"ד הכוונה דנסים כהנות אינם פסולות לעבודה מטעם זרות אלא מושם שהמה נקבות ולא זרים כי כהנות אוכלות בתרומה ופטורות פטר רחמן מבכורה הר' דaina זרה ושם במשנה מנה כל מי פסולם לעבודה שהמה כשרים לשחיטה ומהנה זרים ישראליים ונשים כהנות וטמאים ונקט עבדים מושם איןך או ג"כ עבד של כהן דאוכל בתרומה והוא זר, כנ"ל בכוונות התוס' .

אבל אני תמהה עפ"י תוס' חגינה י"ז ע"ב ד"ה וסמך שהקשו דלמה לא נמעט נשים מהקיים דושחת וסמך דכמו שאין סמכות כך אין שחיתות, ותירצ' דמרビין דנסים שחחות בקדשים בפ' כה"פ, ועל תירוצים זה תמהני דלא מצין שום ריבוי פרטני לנשים רק ושות והקריבו בני אהרן כתיב מלמד שמקבלה ואילך מצות כהונה אבל השחיטה כשרה בזר וכיון דידיין דלא עבודה הוא ממילא אמרין דכל הפסולין לעבודה כמו נשים ועבדים נמי כשרים לשחיטה וא"כ באמית עדין קושי התוס' במקומה עמדת דעתם נשים משחיתת קדשים מהקיים דושחת וסמך, אבל ה' איך שיהי' מה דנדחקו התוס' כאן למה לי למייתני נשים בהדי הנך פסולים הוא פלא גדול הלא איצטריך טובא לאשמעין לאפוקי מקושי התוס' חגינה הנ"ל וצע"ג.

ובגוף קושי התוס' חגינה הנ"ל נראה לי לתרצ' עפ"י התוס' קידושין ל"ז ע"א ד"ה קובלות והזאות שהקשו מהה ל' מיעוטה דבini ישראל ולא בנות ישראל דנסים אינן בסימכה תיופוק לי דהוה מ"ע שהז"ג דנסים פטורות, ות"י איצטריך כי היכי דלא נקי שסימכה לשחיטה ולומר דסימכה נהגת בנשים כמו שחיטה שמרבייןמושחת שחחיטה כשרה בנשים עכ"ל והנה כאן יפה כתבו דאיתרבאי נשים מושחת דניהו דליך רבוי פרט עלייהם אבל כיון דמילא איתרבאי הוה מצין למידרש היקשא מסימכה לשחיטה ולהיב בסימכה שהוא לחומרא ולא להיפך להוציא נשים משחיתת כי היכי דאין בסימכה, - ועיין תוס' ב"ק ג' ע"א ד"ה דומי' דרגל דלעלום הקום ועשה ה' הוא החומרא, עיי'ש, וא"כ כיון דיש לנו מיעוטה דבנ"י דלא נדרוש היקשא דסימכה לשחיטה לחיב נשים עכ"ב דנסים שחחות, ואין להקשות דעתה שידיעין ממיועטה דבנ"י שאין נשים סמכות נדרוש להפק דנסים אינן שחחות, זה לאו דא"כ לכתוב קרא מיעוטה דבנ"י לשחיטה ולא בסימכה, גם יש לדורך דרך וلومר עפ"י מה שכתב הריטב"א בסוגי' דמ"ע שהז"ג דלעלום אין לדרש נגד הכלל אם יש לדרש להפק, וא"כ ליל בני ישראל למעט נשים מסימכה כי היכי דלא נדרוש היקשא לשחיטה לחיבים דהא ודאי נדרוש להפק להוציא נשים משחיתת כי היכי דלא נדרוש נגד הכלל דמ"ע שהז"ג נשים פטורות אלא ודאי דנסים בכל שחיטה מ"מ لكن איצטריך ב"י בסימכה למיעוטי נשים, וזה בגין מה שכתבו התוס' קידושין ל"ז ע"ב ד"ה ט"ז ט"ז מיחג המצות עיי'ש ואפילו לפי הבנת הפ"י זל שם בכוונות התוס' עיי'ש גם כאן ניחא דהא איכה ושחת דכלול גם נשים, ואולי כוונו התוס' חגינה זהה בהם שכתבו דאיתרא ריבוי לנשים בפ' כה"פ וכוונות דושחת ובני ישראל דכתוב בסימכה הוה ריבוי בפירוש לנשים, ודוז"ק, אבל עכ"פ דברי התוס' כאן לא נתיעשו איך העלימו עין מנה שכתבו בחינה וצע"ג.

תוס' ד"ה שמא יקללו בגמ' דיק וכוי' וליכא למימר דידיעד נקט מושום טמא במקדשין או אינו מומחין אבל חשי' זל אפילו לכתלה שחיטין באחרים רואין עכ"ל בתחלת עלה במחשה לפני דכוונת התוס' להחמיר יותר בגודל אינו מומחה מחשש'יו מושום דבגדול אפשר דלא ידקדו הרואין כ"כ שכן אין ליתן לו לכתלה לשחיט מא"כ בחשי' מסתמא ידקדו יותר ומצתאי פ' זה בפלטי סי' א' וכן בהגחות ק"ז רעד' א' זל לעי'ז ואע"ג שיש קצר סתירה זהה מותוס' לסת' ד"ה דליתא קמן עיין בפלטי זל מה שכתב זה,

וזה נכון. ויתר נראה לי מכאן ראי' לשיטת הטו"ז בס"א סק"ז דברי לי מהני אפי' בסכין קצחה ומש"כ התוס' דרוב פעמים אינו יכול ליאמר אסcin קצחה קαι דלא מסתבר כלל לומר דבסcin ארוכה אינו יכול ליאמר, ולכן בטמא בחולין שחתט בסcin ארוכה אין צrisk שאללה כלל דתלען דלא נגע ובמוקדשין לא ישחוט אפלו בסcin ארוכה דשמא גען ויפסול את הקדשים דהוא איסור תורה ואם שחתט בסcin אפלו בקצרה סגי בברוי וצrisk הברי אפלו בסcin ארוכה כאשר אבאר, אלא דבליטה קמן לצrisk אחרים רואין אפשר דלא צrisk רק בשחת בסcin קצחה דבלאה' הוה לי' ספק טומאה ברה"ר או דקשי' לי' תרתוי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא המקשן שם ע"פ המסקנה דהכא דידע דaicא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' מה לא מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הכא דמשום וספג את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפ"י פירש"י ז"ל התם דקשי' הש"ס שם כמו הכא דהכל לכתבה ולא שאמם דראוי דיעבד כמו שמקשה הכא על משנתנו לק"מ קושי התוס' דלפירש"י ז"ל מתרץ ר' יהודה הכל מתפיסין בגמי דaicא הכל דיעבד ממשקנא דהכא, ואילך תרתוי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ ורש"י ז"ל מתרץ הכא דמשום וספג את הארבעים נקט, אבל לא קשה לרשות ז"ל מה לא מתרץ התם דדריך התנאים הוא זה כמו שפרש"י ז"ל, הכא בתירוץ הגם' דהתאם דקדתני טמא דתרכתן דהתאם רצח לתרץ ממשקנא דהכא דaicא הכל דיעבד מילא לא צrisk לומר דדריך התנאים הוא זה, ורש"י ז"ל החוץ לתירוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתבה ובמסקנה גם רשי' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דaicא הכל דיעבדתו ליל האי סברא ומישוב קושי' המהרש"ל כאן ודוד"ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בעי' וכי קתני הכל שוחטין אפלו טמא בחולין וכוי הנה הא דשותל לכתבה ולא קשישין שמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טורת הקודש ביל' לשאלו אם נגע או לא משום דהא טומאה אינו אלא מדרבנן כמש"כ רשי' ז"ל כאן וכמו שמבוואר בוימא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אפי' ברה"י להקל כמו שפסק הרמב"ם ז"ל ריש פט"ו מabortה הטומאה והוא ממשנה טהרות עי"ש, ולפי האמור מאי אני תמה על הראי' בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בליטת קמן גם בחולין שנעשה על טורת הקודש צrisk אחרים רואין אותן משום דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הנגנו ז"ל גמ' ורmb"ם הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אינו יכול להזהר מליגע הי' דינו אמת אלא דקהה לפי דעת התוס' איך שוחט לכתבה כיון דרוב פעמים נגע וצrisk לומר דלטמא חוליןlica איסור כלל אפלו בחשונטה"ק וכמש"כ בתוס' ד"ה טמא בחולין דזוקא בפיורות דשיק בזו תרומה איכא איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דוג בזה עדין לא סגי ד"כ עדין קושי' הגם' במקומה עומדת טמא בחולין מי למירא דלמה לא ישחוט לכתבה דלא אייפת לן אם יטמא, ואיד מותר לאכלו ביל' שאלו זו ליתא לפי דברי הראי' ו גם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אין יכול ליאמר מליגע וצrisk באמת ברי לי או אחרים רואין, ואיד דרא גופא קמ"ל דבבשר לכא איסור לגרום טומאה למה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלטמא למימרא, אלא ע"כ דאין זה תירוץ דמה עני זה לשחיטה ולא שיק למס' ז.

ע"ש הכא עיקר והתאם אידי' דתנא שאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים, איאתני מקשין דלפי תירוץ זה איך נפרש שם המשנה דנקטה לשון דיעבד דמשני הש"ס דמשום טמאים נקט לשון דיעבד ואיך יתכן דנקטה לשון דיעבד שעיניו מודוקדק על שאר פסולים משום טמאים אשר נשנה רק אידי' דהני פסולים, והנראה לפען"ד דהתאם אין הכוונה כמו בכל מקום דאידי' חדא נקט אידי' לשון שעיניו מודוקדק אלא הכוונה דהאי טמאים דקתני קאי אכל הני פסולים זרים נשים ועבדים שהמה טמאים ג"כ שחתיטון כשרה בדיעבד וכיון שמיירי בכלל טמאים מודוקדק והטב לשון דיעבד, ומישוב בה ג"כ קושי' התוס' אהיל' א"י דלעיל דלא משני דמשום נשים נקט לשון דיעבד דתני קודם לטמאים והיינו משום טמאים הוא תירוץ יותר מרוחם מבוון, ולהחci נקט טמאים לבסוף דקאי אכל הני שמנא שם טמאים ודוד"ק.

רש"י ד"ה דיעבד נמי לא שמא ישחו כלומר שהוא עכ"ל, הא

לו דעת ובוודאי אינו חשש אלףוני עור ולא עדיף מכוכתי ולכון שפיר כאמור דעדיין האי לשון לכתבה שמורה קלוקול בידים מיותר, ודעת הטור דקטן המוחזק אצלנו בעל נאמנות כמו שסבירין עלי' להביא עי' בשער ממקולין אפיקו ברוב טבחי עכו"ם ה"ה בשחיטה בין לבין עצמו כשהוא מומחה ורגיל, - ולא חיישין שלא ידקדק בשחיטה או שיקלקל בידים ודוק היבט.

תוס' ד"ה התם דקדתני טעמא פי' בקונטרס וכו' ועוד וכו' והוא לי' לשוני' דתני לי' משום וספג את הארבעים עכ"ל התוס', הקש' קושי' האחורה הללו לשיטוטם שם בראש תמורה דמפרשים קושי' המקשן שם ע"פ המסקנה דהכא דידע דaicא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' תרתוי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא לרשי' ומה לא מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הכא דמשום וספג את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפ"י פירש"י ז"ל התם דקשי' הש"ס שם כמו הכא דהכל לכתבה ולא שאמם דראוי דיעבד כמו שמקשה הכא על משנתנו לק"מ קושי התוס' דלפירש"י ז"ל מתרץ ר' יהודה הכל מתפיסין בגמי דaicא הכל דיעבד ממשקנא דהכא, ואילך תרתוי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ ורש"י ז"ל מתרץ הכא דמשום וספג את הארבעים נקט, אבל לא קשה לרשות ז"ל מה לא מתרץ התם דדריך התנאים הוא זה כמו שפרש"י ז"ל, הכא בתירוץ הגם' דהתאם דקדתני טמא דתרכתן דהתאם רצח לתרץ ממשקנא דהכא דaicא הכל דיעבד מילא לא צrisk לומר דדריך התנאים הוא זה, ורש"י ז"ל החוץ לתירוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתבה ובמסקנה גם רשי' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דaicא הכל דיעבדתו ליל האי סברא ומישוב קושי' המהרש"ל כאן ודוד"ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בעי' וכי קתני הכל שוחטין אפלו טמא בחולין וכוי הנה הא דשותל לכתבה ולא קשישין שמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טורת הקודש ביל' לשאלו אם נגע או לא משום דהא טומאה אינו אלא מדרבנן כמש"כ רשי' ז"ל כאן וכמו שמבוואר בוימא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אפי' ברה"י להקל כמו שפסק הרמב"ם ז"ל ריש פט"ו מabortה הטומאה והוא ממשנה טהרות עי"ש, ולפי האמור מאי אני תמה על הראי' בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בליטת קמן גם בחולין שנעשה על טורת הקודש צrisk אחרים רואין אותן משום דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הנגנו ז"ל גמ' ורmb"ם הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אינו יכול להזהר מליגע הי' דינו אמת אלא דקהה לפי דעת התוס' איך שוחט לכתבה כיון דרוב פעמים נגע וצrisk לומר דלטמא חוליןlica איסור כלל אפלו בחשונטה"ק וכמש"כ בתוס' ד"ה טמא בחולין דזוקא בפיורות דשיק בזו תרומה איכא איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דוג בזה עדין לא סגי ד"כ עדין קושי' הגם' במקומה עומדת טמא בחולין מי למירא דלמה לא ישחוט לכתבה דלא אייפת לן אם יטמא, ואיד מותר לאכלו ביל' שאלו זו ליתא לפי דברי הראי' ו גם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אין יכול ליאמר מליגע וצrisk באמת ברי לי או אחרים רואין, ואיד דרא גופא קמ"ל דבבשר לכא איסור לגרום טומאה מה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלטמא למימרא, אלא ע"כ דאין זה תירוץ דמה עני זה לשחיטה ולא שיק למס' ז.

שוב נתישבת לקיים דברי הראי' דניהו דבטומאה דרבנן גם ברה"י ספקא להקל מ"מ ס"ל דשאני הכא דלענין לידונו לטמא טמא תרומה וקדשים דאוריתא הואה ומוחזקין בשר זה להטמא ודאי כשר שפק טומאה ברה"י א"כ גם לאכלו למי שאוכל חולין בטורה נמי אסור דהא משום שפק תרומה נגעה בה ואיך נתיר אותו לאכלו אז יאכלנו עם תרומה ויטמאנה טומאה דאוריתא,

מהני ההכשר, וגם לפי דרכנו זה מি�ושב מה שלא העמידו קשייתם על חולין שנעשה על תורה הקודש דשם אכן הקשר דם חולין שהוא אדו"תא מילא דמקבלת המפרכשת טו"א הגם שהוא דרבנן ודוק.

גמר' הכא עיקר והtems אידי' דקתי נאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים וכותב המהרש"א ז"ל במה"ב דלהיא תירוץ צ"ל ע"כ כללות א"י דנשים לא ישחטו לכתהלה ונקט התם לשון דיעבד משום נשים ולא משום טמאים דהא הכא עיקר והtems לא נקט טמאים אלא אידי' שאר פסולים ואיך יתכן דבשביל הא אידי' שנייה נימוקו וטעמו מלכתהלה אדי' עבד אלא ודאי כללות א"י ונקט דיעבד משום נשים, ואני תמה לא"ז א"מ הכא עיקר דכלוא פרken בתורת שחיטה איררי בין חולין ובין קדשים א"ז העלים התנה מתנו עיקר הדין דפ' כל הפסולים ذור שוחט בקדשים ותנה רך טמא, אבל הנראה לפען"ד דאה"ע לפי תירוץ זה דהכא עיקר אנו מפרשין הרישא דהכל שוחטין בקדשים נמי ומרבין בי כל הני פסולים דפ' כה"פ ובלבב שלא יהי טמאים אבל אם הם גנעתי שוחטנו כשרה והוא דמוקיב בחשעטה"ק והוא משום דאייל לפני האב"א דהתס עיקר, דבלא"ה הרי כתבנו לקמן בתוס' ד"ה חשעטה"ק יגע וסביר חשעטה"ק בקדשים דמי איל מצין למימר דהכל שוחטני אפילו בא סכך אורוכה משום דס"ל חשעטה"ק לאו בקדשים דמי עי"ש ומעתה אמר אניadam הכא עיקר על כרחנו לאוקמי הכל שוחטן לרבות זרים בקדשים וא"כ קשי' לנתרת מתניתן ליל' וצ"ל כללות א"י בנשים לכתהלה לא אפילו בחולין גרידא ולא נתרבו בהכל שוחטין ומילא דלא מצין לרבות נשים גם בשחיטתן כשרה דהאי שחיטתן כשרה לא קאי אני שוחטין דנתרבו לכתהלה דלשנה דשחיטתן הכי ממשע, ושאני טמאים דמצוי איכלן זרים יכולם להיות או טמאים או טהורים כי הטומאה אינה עצומות אלא סיבה מקרית והוה כמו מומחין או מוחזקין דומוקמין לקמן רישא במומחין או מוחזקין וסיפא בלא שחט, לפניו או לא יעדין אי מומחאה הוה כמו כן מצין לאוקמי רישא בטהורים וסיפא בטמאים והכי קתני הכל שוחטן כשהן טהורים אבל לא כשהן טמאים ובודיעבד שוחטנו כשהן טמאים שחיטתן כשרה, אבל רישא באנשים וסיפא בנשים א"א לאוקמי משום לשנה דשחיטתן, ולכן נשנה דכל הפסולים משום נשים דלא נתרבו הכא וכמוש"כ המהרש"א ז"ל זdock.

צ"ג ג' ע"א רשי" ד"ה ואפילו כותמי מוסרין לו בהמה לכתהלה לשוחט דמצוות שהחיזקו בה היא וכו' עכ"ל כתוב הראי" ז"ל דובייך להזה ע"ג דעתך על גביו הוא משום דאי לאו דהחזיקו במצוות שחיטה הול' כמו מומר להכuis דלאו בר זביחה כמו ש' התוס' לקמן דר' ד' ע"ב ד"ה אלא מומר, ותמהני א"ז מדמה מומר להכuis לכוטי דל"ל תורה שב"ע פ' דזה לא מקרי להכuis כיון שאינו מחזיק בה כלל, ועוד דאי הוה דינו להכuis א"כ מה אני לו בימה שמחזיק במצוות שחיטה הא ס"כ א"ס דמומר להכuis א"פ' והוה מומר להכuis לשאר עבירות וקיי"ל דמומר להכuis א"פ' לד"א דינו עכו"ם כמש"כ התוס' גנ"ל וכן פסק המחבר בס"א ע"ה, ובר מן דין געלמו ממנה דברי רשי" עצמו ג' ע"ב ד"ה חוץ מהשוו"ק שכותב שם בסוף וז"ל: אבל להכuis אפילו נמצאת סכינויפה לא דמועד לנבל בידים עכ"ל מזה מוכח דס"ל לרשי' דמומר להכuis הוי בר זביחה דאל"כ לא ה' לו לכתוב משום דמועד לנבל בידים אלא דאיינו בר זביחה, ובאמת הביא הרמא"ב בשם ב"י שהכריח משלו הראי"ש דמי שאינו חושש בשחיטה ואכל נבלות ללא תיאבון ע"פ שאינו עושה להכuis א"ס כמור להכuis, ועיין

dale'a פירשי ז"ל כן במתני' על שם יקלקל דר"ל שמא קלקלו אלא נקט יקלקלו וכוי' משום דבמתני' אינו מוכחה דהאי חוץ אדי' עבד קאי דשנא אהכל שוחטין קאי וכדמתרץ لكمן דף י"ב ע"ב דאפילו באחרים רואים אותם אין מושרין להם לכתהלה אבל כאן דאמור בפירוש אפילו דיעבד נמי לא הוצרך רשי" ז' לתקון לשון לכתהלה דנקט, ותדע שכן הוא דלא על חנם צין רשי" ז' דבורי על "דיעבד נמי לא שמא ישחו" ולא סג' לי לציין רק על תיבת "שמא ישחו" ודוק.

תוס' דה ובמקדשין לא ישחוט שמא יגע בבשר, ע"ג דאמרין لكمן מפרקסת ה"ה חי' וכו' מה שלא הקדימו קשייתם על חשעטה"ק ולא עוד אלא דגס תירוצים שמא יגע אחר הפירכוכס לא מספיק על חולין דא"כ מה מהני סכין ארוכה, נראה לפען"ד דלא כוא" יש לתרצ' קשי' התוס' דהחשש שמא יגע בסימנים שכן דרך להعبر ידו על החתק לראות אם נשחטו אס' כראוי' וסימנים הנהו כמנחא בדיקולא כדלקמן ל"ב ע"ב אפילו מאן דלי' הא דר"ל שם דשחט הקנה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה בשמי סימנים מודה ועכ"פ בסימנים עצמים לכ"ע המהו כמנחא בדיקולי עיין בו"ד סי' כ"ז, ועיין מה שכתבתי בה בסוגי' דהתס ודו"ק) וכן הראה לי חד מתלמידי שבספר יעב"ץ על מס' חולין באמת מתרץ קשי' התוס' כן, אולם לפי מה שכתבتو התוס' בדיבור הסמוך בתירוץ השני דמיירishi שהעבירה בנהר וудין משקה טופח עלי' א"א לתרץ כנ"ל דאייך יוכשרו הבני מעיים שהמהו אברים המודולדלים ע"י הקשר של בהמה דלקמן בעור ורוטב דף קכ"ז ע"ב פליגו בה אי בהמה נעשית יד לאבר ואפילו למ"ד דנעשית יד לאבר בהמה בח'י מסיק בתיקו ולכך בחולין לא מצי מקשו למה לי סכך אורוכה כיון דפרקסת דהא אפשר לומר דחוושין שמא יגע בסימנים שהמהו אברים המודולדלים ואי משום הקשר הלא דם חולין מכשיר משא"כ בקדשים צריך לומר שהעבירה בנהר הרי ליא הקשר על הסימנים ולכך שפיר קשה הרוי מפרקסת חי', ומושב זהה גס קשי' האחרונים דלפי תירוץ התוס' שמא יגע אחר הפירכוכס מה מקשה האי טמא דאטמי במאדי דקושי' הגמ' קאי על חולין דאי' הקשר דם ולא צריך לחשש שמא יגע אחר הפירכוכס וכן מושבים שאר דקדוקים וגם קשי' התוס' ד"ה כגון דבדק קромית של קנעה מבון.

אמנס בעיקר קשייתם הרבהה לתמונה הל"א היכי לא ידעו התוס' השני שהוא משנה שלמה דפרקסת מטמאת אוכלין הלא הא דפרקסת היא כחי' לא יעדין אלא מאותו המשנה דעור ורוטב כמוש"כ התוס' בעצם לקמן דף ל' ע"א והנתן ד"ה התייחס וקשי' ז' באמות צריכה נגר ובר נגר דיפרקיini, ולול' דברי לעיל התייחס אמור דקושי' ז' ושני תירוצים שתירצו מושולבים הם בשני טענים שכתבו התוס' בדיבור הסמוך לענין הקשר או תיבת הקודש מכשרתו או שהעבירה בנהר, ונאמר דהה Tos' אן סברו כדעת הרמב"ם ז"ל דחיבת הקודש אינה מכשרת אלא מדרבן ולפי מה שהוכח היל"א בהעור ורוטב הא דפרקסת מטמאת טומאת אוכלין נמי רק מדרבן דמה"ת החיות מצלת מכל טומאה ולפ"ז הי' סברת התוס' דתרתני מדרבן לא מסתבר לומר וכיוון דהטומאה עצמה מדרבן צריכין עכ"פ הקשר דאויריתא והכא הקשר דחיבת הקודש אינה אלא דרבנן וע"ז תירוץ דחישין שמא יגע אחר הפירכוכס אבל בא"ע שכתבו דמטמאה טו"א כמשנה דעור ורוטב סובבים דבריהם לפמש"כ בדה"ק דמיירishi שהעבירה בנהר דחווה הקשר תורה, וניהם לפ"ז ג' כמה להעמיד במציאות שהעבירה בנהר כיוון דאי' הקשר דחיבת הקודש אשר אין בה פלוגת', אבל לפ' האמור ניחא כדי' שלא נצטרך לומר דהחשש הוא שיגע אחר הפירכוכס, וכן לפ' התירוץ שיגע אחר הפירכוכס בלא"ה אין לומר שהעבירה בנהר וудין משקה טופח עלי' וכל זמן הפירכוכס דחווה חי' לפי סברת התוס' ודאי לא

באחרים רואין אותו אע"פ שבא זו מيري באין אחרים רואין, וא"כ לפיה אוקימטה של אבי הוה פלטינן מהאי דוחק אם הינו מפרשים דוחץ מחשו"ק קאי אלכתלה ובעומד על גביו וספר קאמר שמא יקללו זהה יי' ממש דינו של רבא, וכן לתרץ את כתוב רשי"ז'ל דהא אדייעבד קיימין" ור"ל דנחו דהה יותר מרוחח לפרש האי חוץ מחשו"ק ארישא דהכל שוחטין מ"מ כיוון אדייעבד דסיפא דשחיטון בשרה קיימין מפרשין האי חוץ נמי אדייעבד אע"ג צרכין לסביר הדוחק בתיבותו שמא יקללו שימושינו באחרים רואין אותם אשר לא מيري מזה השטא, ותמהני על הראי"ז שהרגיש מופרדים.

בדברי רשי"ז אלו ולא נחתית לדבר פשוט כזה, ודוד"ק.

תוס' ד"ה המニア כתני דיעבד לאו לשוני אליבא דאבי קatoi וכי אי נמי כל זמן שיכול לתקן ע"י חותך צית בשר וננות לו יש לו לתקן אבל אי ליתא קמן שרי עכ"ל מכאן מוכח דהתוס' חולקים על שיטת הגאנונים המובהה لكمן בראי"ש דהיכי דבדייעבד מותר אלא תיקו שרי לכתלה על סמק שיעשה אח"כadam סברו כשיטת הגאנונים איך מוקי אבי הכל שוחטין בעומד על גביו הא גם בלא עומד על גביו יצא וכנס שרי לכתלה על סמק שיהי חותך צית בשר כיון דבדייעבד בל"ה שרי, וזה לזכור דכיון צרך תיקו גביו דוקא שיהי מותר לכתלה בלי תיקו, זה אינו דעין لكمן ברא"י בשיטת הגאנונים ד"ה השיטה הב' דאי לאוקמי הכל מומחין שוחטין לכתלה ובאי מומחין וליתא לפניו דיעבד שר דאייך יאמר דהכל מומחין דוקא שוחטין לכתלה דהה גם באין יודען שהוא מומחה שוחט לכתלה על סמק שיבדקנו עי"ש וא"כ ה"הanca איך אמר דוקא בעומד על גביו שוחט לכתלה וביצא וכנס לא יהא גם ביצא וכנס מציח שיתן לו צית בשר, ובראי"ז איכה עירובוב דברים עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' רבينا אמר הכי כתני הכל מומחין שוחטין אע"פ שאינם מומחין וכו' ל"א הכל מומזקים שוחטין אע"פ שאינם מומחין וכו', ותמייה לי איך סובר רבינה לחלק בין מומחין למומזקין מהיפוך להיפוך דבלשנה קמא סובר דלענין מומחין לא סמכין ארוב אפיילו בדיעבד ועלינו מומזקין אפיילו לכתלה ובאיתא קמן איון צרך לשאלו ובלב' מהף סברתו דעלילופי אפי' בדיעבד חיישין ובמומחין אפי' איתא קמן א"כ לבדו ולא ראיית מי שירגש בהז' **ונלעפנ'ז'** דהנה כאן נגד הרוב דמומחין ומומזקין אייכא חזקת אישור דאייה זבוחה וכבר הקשה הראי"ש لكمן דף ט' ובתה"ב ה' שחיטה דנאמר סמק מיעוט אל החזקה, ותירצ'ו דהאי רוב עדיף מסתס רוב או משום דהוה רובא דרובא הוות כודאי ולא ומומזק נמי מצ' שחתט שפיר, והנה רובא דרובא הוות כודאי ולא מגערע ליל' אפיילו אלף חזקות שכגדוד דמה איכפת לנו החזקה כיון דידעינן בודאי נשנתנה ונסתלקה החזקה אבל אם נאמר דהאי רוב הוות רק רוב פשוט ממילא דמגער לע' החזקה ומיצטרפת למיעוט להשותתו ספק ואסור אף בדיעבד, וא"כ רבינה הכי ס"ל דרוב דמומחין הוות רק רוב פשוט ורוב דמומזקים הוות רובא דרובא ומילא משנתה הדין ע"י האי מעילו וגריעותא מהיפוך להיפוך דכיוון דמומזקין הוות רובא לא צרך שאליה כלל דהאי חזקת אישור אינו יכול לנרע רובא דרובא דהוה כודאי לעשותו ספק אבל מומחין דלא הוות רק רוב פשוט אפיילו בדיעבד לא מהני משום דסמוק מיעוטה לחזקה ובילשנא אחרינא סובר להיפוך לעניין מומזקין ומומחין וכל עצימות החילוק אינו אלא אי הוות רוב פשוט או רובא דרובא זהה נכון.

ויש לראות לפ"ז להנץ אמוראי דפליגי ארתי לישנא דרבينا לשיטת הגאנונים דעתו לחו' רוב מצוין אש"מ דוקא בדיעבד אבל לכתלה צריך לבדוק את השוחט וכן פסקינו להלכה בש"ע ריש ה' הרוי דפליגיש" ז'ל צרכין לדוחק דהאי שמא יקללו מורה דין

בב"י שהר"ז ז'ל חולק ע"ז, וא"כ לפיה שיטה זו צ"ל ע"כ דאף בשאר עבירות מי שאינו חשש בה הוה כמושר להכuis דהה כל טומו של הראי"ש הוה משום דס"ל דאינו צריך לכיוון להכuis את קונו אלא כיוון דלא אשגח כלל במצבה זו הי' להכuis שיטה זו מהיה כותבי בר כו' דמ"ש וא"כ לכוא' צריך להבין לפי שיטה זו מהיה כותבי בר זביחה, הלא כמה דברים שעב"פ שאינו חשש עליהם וכמו לפ"ע מבואר כאן, אלא ודאי כותי דאינו חשש מצד שאין לו תורה שעפ' אינו בכלל להכuis אפילו לדעת הראי"ש ולכן דברי הראי מופרדים.

ומה שנלעפנ'ז' בכוונת רשי"ז'ל היא דהנה האי עומד ע"ג דנקט אבי נבי כותני לאו הינו אחרים רואין שבמשנה שם מيري בשחיטת חשו"ק דמועדין הון לקלקל ולכנן הרואה אותו צריך שיהא בקי ומומחה שידע ששתחו כהוגן אבל גבי כותי, לא משום שאינו בקי Katain עליה אלא משום חדש אלפ"ע ולכן סגי שיהא מירתת ומיליא ישחות כהוגן, והגע בעצמך דהה לרבע ביוצא ונכנס שפיר דמי זהה פשיטה דלא מהני בחשו"ק אלא ע"כ משום דmiratot ושהיט שפיר ומיליא מדרבא נשמע לאבי דלכון צרך עמד על גביו כדי שירא מירתת דהה לא פלגי אלא דלאבי ביוצא ונכנס לא מירתת כאשר כ"כ וצריך עמד על גביו ולרבא אף ביוצא ונכנס מירתת הביא ראייתנו ממתני' דאיון השומר צריך להיות יושב ומשמר והתמס ודאי לא הוא טעם אלא מושם דmiratot, זה ברור, עין תוס' لكمן ע"ב ד"ה בודק סכין, וכיוון שכן הוא עי"ג לא בעינן שהוא מומחה ובקי וסגי שהחותי יחשוב שהוא מומחה ממיליא שפיר מירתת ושחט כהוגן עי"פ שבאמת העע"ג אינו מומחה ולכן שינה אבי' לשונו ונקט עי"ג ולא אחרים רואין דאחרים ממשם שוחטים כי מום המודובר במתני', אבל עי"ג הינו סתם אדם אלא שהחותיסבירו שהוא מומחה וירתת מיני'.

והשתא דأتית להכא דהאי עי"ג אינו מומחה באמת א"כ יפה כתוב רשי"ז דשחיטה מצוה שהחזיקו בה הוי דאל"כ איך סמכין דשחיט שפיר אם אינו יודע ה' שחיטה דהה העומד ע"ג אינו בקי וזה נכון ברור ועיין עוד لكمן מהז'.

ומה דלא פירש"ז דASHMUNIN דכותים גרי אמת הון ולאפקי ממ"ד لكمן דלא מוקי כאבי' ורבא משום דכותים גרי אריות הון, ייל' משום דאיון לסייע דשחיטה כשרה חיבור לדין דרישא וגם בלא"ה אין די זה דכותים גרי אמת הון שייך למ"ס' זו והכא דיני' שחיטה בעי לשוני' ודוד"ק היטיב.

ריש' ז'ה חוץ מחשו"ק דאפיילו דיעבד נמי לא דהה אדייעבד קיימין עכ"ל ויש לדקדק למה לא פירש"ז'ל כן לעיל באוקימתה דרב"ע ובשאר אוקימיות דלקמן, ונראה לפענ'ז' משום דבכל אידך אוקימיות א"א לפרש דחוץ מחשו"ק קאי אהכל שוחטין שהוא לכתלה ונאמור דחשו"ק לא ישחטו לכתלה אבל בדיעבד ש"ד וכשר דמיהici תיתי נכשי' שחייטו כיוון דקANTI דשما יקללו את שחייטו דהה רהי' בדור דגס בדיעבד פסול אבל באוקימתא דאבי' דהכל שוחטין מيري בכוטי ועומד על גביו א"כ שפיר הוות מצין לפרש דחוץ מחשו"ק אלכתלה קאי שלא נמסר להם לכתלה לשחותו אפיילו בעומד על גביו שמא יקללו את שחייטו דמועדדים הם לקלקל כשיתות רשי"ז'ל בהא מימרא דרבא لكمן י"ב ע"ב אבל בדיעבד שחייטו כשרה ונוקמא כשהאי עמד על גביו הוות באמת מומחה וראיה השחיטה, ומילא הוות דעיןן דאיון דיני' דמי' לבי' עצמן שחייטו אסורה דהוה ק"י מהאי דיני' דמי' מוסרין להם לכתלה בעומד על גביו, והינו מרוחחים הרבה בפירוש זה לפי שיטת רשי"ז'ל כי התוס' לעיל בד"ה שמא יקללו בסוף דבריהם כתבו דלפי' ר"ת ניחא דבאן אחרים רואין אותן עסוקין הרוי דפליגיש' ז'ל צרכין לדוחק דהאי שמא יקללו מורה דין

דעת לית לי' הא דברא דסמכין אמור לאותו דבר דלא שבק התיירא וס"ל דכינוי דSSH ב' כהתיירא דמי' לי' ולכן מוקי הרישא בכוטי והסיפה במומר לשאר עבירה דלא SSH ב' ואתה לאפוקי מדרכ'םSSH דשל דמומר לד"א הוה מומר לה'ת אל לא לרבק קשי' לממה לא מוקי רישא במומר כשמעת'י' וסיפה בכוטי ולא נctrך להקל בדוחזיך ולא כתיבא CNN' וע"ז משני דאה'ג ולדבריו דאבי' קאמר אבל הוא בעצמו מוקי רישא במומר וסיפה בכוטי.

אמנם לקמן נайд מזה כי האמת איינו כן והדבר תלוי בשתי לשונות שבגמ' ל�מן דף י"ז ומכאן חיל' לשיטת הרמב"ס זל' וכי ביאורנו ועשה אזן כאפרכס לשמעו עמוק עניין הלוזה - דהנה כבר באורת בפתחה ולקמן במימרא דרבא דעת הרמב"ס בהא דבעי בדיקת סכך משום דמייטה לא טרח היינו שחזקתו איינו מטריח לבדוק בדיקת הריגשת אבשרה ואטופרא על פגימה הנרגשת שאינו אוגרת כי לבדיקה זו צריך יראת שמים לבודק בהבנת הלב וכן צריך להראות סכךיהם לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכב אבל חומראו ולפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת אבל קודם לכן לא הייתה בדיקה זו אלא חומראו לכתלה וכן אמר ר' להראות סכךיהם לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכב אבל הרמב"ס פסק דהוא משום לתא לאיסורה ובחננס נתקשו האחרונים על הרמב"ס זה כאשר ביארתי זאת במיקומו - ומעתה אם רבא עדין לא קיבל חומראו לפסול השחיטה ע"י פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דינו דבמומר בודק סכך ונוטן לו רק אלכתלה קאי אבל אם שחת בדיעבד מותר בלא"ה כי על פגימה האוגרת איינו חדש כמו שאינו חדש לשחיטה עצמה ועל מה חדש לעבור על פגימה הנרגשת לחוד מלחמת שאינו בודק בהבנת הלב ובמינותו יתרה אינה פוסלת את השחיטה א"כ לא מצרי רבא לאוקמי ריק הסיפה דהכל שוחטין במומר דלא קטני ושחיטתן כשרה אבל הרישא דקטני ושחיטתן כשרה והוא ע"י שבודק סכךיהם אחריו זה אינה דהרי בדיעבד כשר בלא שום בדיקה - ולשון ושחיטתן כשרה ע"י איזה תיקון ממשע' הטו'ז - ועין ברא"י שהבאים כמה ריאות לסברת הטו'ז - אבל אם רבא קיבל חומראו ז לפסול השחיטה גם בדיעבד אז שפיר מוקי רישא במומר וmprsh שחיטתן כשרה ע"י שבודק סכךיהם אחריו.

והנה ל�מן דף י"ז ע"ב איתא א"ל רבינא לר' אש' אמר לי ר' סמא ב"ד"ר מרשיא משמק דאמרת לי' משמי' דרבא צריכא בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא א"ל אבישרא ואטופרא ואתלת רוחתא לא אמרי איכא דאמרי אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא אמרי משמי' דרבא לא אמרי - ומסתמא עיקר כהאי איכא דאמרי כבכל הש"ס דלשון שני העיקר ולא עוד אלא דהכל ודאי כן הוא דהרי אין פסקינו להלכטה דבעינן גם אתלת רוחתא ואי רבא ור' אש' אמוראי בתראי ודכלא תלמודא לית להו אתלת רוחתא איך נקבע הלכטה דלא כוותיהו וא"כ ר'א משמי' דנפשי' אמר האי דינא צריך בדיקת הריגשת ולעכב דהאי צריכה לעכב הוא וכשר ביארתי שם בסוגי' אבל משמי' דרבא לא אמרה וא"כ לא קשהתו למה לא אמר רבא כשמעת'י' דהרי הוא רק לכתלה בעי בדיקת סכך למומר ולא לעכב בדיעבד ורק ר'א שהוא אמר צריכא האי בדיקה ולעכב מוקי מותני' בהכי ומוכניס זאת בסיפה דשחיטתן כשרה - וממילא דתו לא קשה על אבוי' דלא מוקי ר'א ובמומר ולא צריכין לומר דלית לי' להא דרבא אשר כפי מסקנת הסוגי' דלקמן הבירית' כוותי' ודלא כר' ענן ואיך נאמר דאבי' כר' ענן דמסקין בתובתא אלא אבוי' קרבה רישא בכוטי וסיפה ובמומר ולאותו דבר CNN'.

וזע דלא תיקשה לך איך מוקמיין מתני' קרבה במומר לאותו דבר ודעבי בדיקת סכך גם בדיעבד אם הוא דין מחודש שנתחש

שיטתה, ועתה מה סוברים בהאי רוב אי הוה ככוא א"כ לכתלה נמי לא נctrך בדיקה ואי ס"ל דהוה רוב פשוט בדיעבד איך סמכין כיון דaicא חזקה המתנגדת, ונראה מזה ראי' לשיטת הרשב"א בתו'ב' בדוסף דלעלום האי רוב מציין אצל שחיטה מומчин הוה רק רוב פשוט ומ"מ לא אמרין סמוך מיועטה להזקה משום דעכ"פ נעשה מעשה לסלק חזקה ואין זה דומה לשאר סמוך מיועטה להזקה דהחזקה מעידה שלא נעשה מעשה כלל עי"ש, ולפ"ז ניהו דהאי סברא מהני אידייעד לאחר שנעשה מעשה להקשר הנשחט בלי בדיקת השוחט אבל מ"מ כל זמן שלא נשחט ואפשר לביר הרוב מבוריין, ועיין עוד ל�מן מהז ודו"ק.

גמר' אבי' לא אמר כר' אש' לא ס"ל הא דרבא אלא ר' בא מ"ט לא אמר כשמעתה לדבורי דאבי' קאמר ול' לא ס"ל התוס' הקשו בתימה הא תרי הכל שוחטין קתני ומפרש רבא ל�מן חד לאatoi' כותי וחדא לאatoi' מומר ותירצוי בדוחק דהכי פריך דקמ'יתא איבעי לי לאוקמי כשמעת'י - ומ' לא ריגש כמהן הדוחק לומר כן, ולא עוד אלא דא"כ מה פrisk דאבי' מ"ט לא אמר כר' א' והווצרך לתרץ דלא ס"ל הא דרבא כיון דאבי' באמת מוקי רישא בכוטי כשמעת'י וסיפה במומר כרבא - עוד קשה מה זה דקאמ'ר, רבא לדבורי דאבי' קאמר רבא חד בכוטי וחדא בדוחק לומר זה דהרי מוקי אידך מתני' בכוטי - עוד קשה איך קאמר הכא לדבורי דאבי' קאמר והא لكمן בפירוש קאמר רבא חד בכוטי וחדא במומר הר' דמשנה ראשונה מוקי בכוטי ואין לדוחק לומר דהש"ס לא מדקדק בסידור דברי רבא והוא באמת משנה קמא מוקי במומר דא"ה איך קאמר רבashi' משמי' דנפשיה דמתני' במומר ולא אמר כשמעת'י' משמיה דרבא בעל האוקימטה ונגב גנובי למוה ליה.

אבל דע דפירוש שkil וטר' זו הוא סוד גדול ר'ל סוד דפשט (גם לפרד"ס יש פרד"ס) וכמה הלכתא גבורתא נשמע מן הדא הנה אם נוקי משנתינו בכוטי כשמעת'י א') דכויתים גרי' אמרת חן והוו בר זיבחה, ב') דלכתלה בעין עומד על גביו ולא סמכין אחותך צית בשר סמכינו כזית בשר אח'כ דלמא משטל', ג') דבחותך צית בשר סמכינו עלייה וכרכשב'ג' ל�מן דוחזיך בדלא כתיבא מהני' ודלא כת'ק דבעי כתיבא ואחיך וא"כ איכא רבותא חן ברישא דהכל שוחטין והו בסיפה דשחיטתן כשרה והאי דסיפה רבותא גדרלה הוה דמזכיר להקל בפלוגתא דת'ק ורכשב'ג' דלקמן - ואם נוקי משנתינו במומרiacא רבותא דסמכין אמור בבדיקה סכך משום דלא שבק התירא ואכל איסורה אבל דוקא בבדיקה סכך משום דמייטה לא טרח ובדיעבד בודק סכךנו אחריו והמשנה שנית דלא קטני' דחויתך כשר בלא שום בדיקה ע"י דריש'ג' לא נשמע - ואם נוקי במומר נשמע דמותר לסמוך עלייו לכתלה דלא שבק התירא ואכל איסורה והאי דבעי בבדיקה סכך לא נרמז כלל אבל בלא"ה הלא דין זה בוני על הסברא דמייטה לא טרח ונוכל להסביר מעצמנו דבר זה דבעי בדיקת סכך ומילא בדלא בדקנו לו הסכך וחשת אין לסמוך עלייו בדיעבד דמה לי לכתלה ומה לידעבד כיון דריש'ג' נוتنת דמייטה לא טרח - ועתה נזהה אין אם יש לנו הני תרי' משנות דהכל שוחטין וצריכין לאוקמי חד בכוטי וחדא במומר פשיטה דונקי הראשונה במומר והשני' בכוטי ולא להיפך כי אם הראשונה בכוטי צריכין להקל כרכשב'ג' לסמוך אחזיך בדלא כתיבא כת'ק וא"כ מהי' תמי' כוטוי' לא נזכיר דלא כת'ק וללא להיפך כי אם השני' בכוטי' צריכין לעכב דעכ"פ שיש עוד הכל לעילו למה לא אבוי' בדיקת סכך דמץ' מוקי במומר מ"מ הקשי' חזקה גם לעילו למה לא מוקי רישא במומר והסיפה בכוטי CNN' ע"ז משני

בלי בדיקה ע"מ שיבדקנו אח"כ ואישתלי לבדוקו ודאי אסור הנשחת דכיוון דבר דנו על השוחט והנהנוו בספק מומחה מהמת החזקה שהוחזקנוו שלא למד שוב אפלו בדיעבד מעכבות הבדיקה. ודוק' כי הוא נכון מואוד בס"ד.

גמר' ואם שחת ואמיר ברי לי שלא נתעלפת שוחיתתו כשרה, תמייה לי טובא כיון דבברתי לי סגי ע"ג דלא שחת מעולם משום זההוא מומחה ויודע אדם נועלפ שוחיתתו פסולת למה לא יתנו לו לכתחלה לשוחט וגם בדיעבד למה לשאלו ובלייתא קמן מה תפסל השחיטה הלא הלכה רוחות היא דחזקה על חבר שאינו מוציא מתחי" דבר שאינו מתוקן וק"ו אם הוא קילקל השחיטה ע"י עילוף דודאי גיד למי נתן לו לשוחט כדי שלא יכשל בנבלה ובפרט אם הוא בפנינו שאלת ז' ומה דודאי ה' מגיד לנו בלא שאלה והוא תמורה בעני מואוד לא ראיית מי שנטעור בזה וצע"ג.

תנוס' ד"ה דלייתא קמן דלבדק' תימא דמשמע הא איתא קמן ולא ידע אין שוחיתתו כשרה וכו' והנה כפי הבנת המפרשים הוכחו התנוס' את זאת מדלא אשמעין יותר רבותא דאפיקו איתא קמן ולא ידע דסגי באחרים רואים אותם, ודבר זה תמורה דהא התנוס' בעצמן הביאו מירמא דר"ג Dai ידע דלא גמיר פשיטה והביאו פירושי" ז"ל דפשיטה דראה מותר ולא ראה אسو, הרי דהוא מלטא דפשיטה דאחרים רואים אותם סגי גם בידע דלא גמיר ואיך אמר דהתנוס' אתה לאשמעין דבר פשוט זהה, וכוננת הגמ' דבליתא קמן דהתנוס' דראים רואים אותם ולא סגי בלאה ולא נאמר דבליתא צrisk אחרים רואים אותם ולא גמיר פשוט זהה, ולא ידע דבליתא קמן סמכין ארוב מצויין אצל שוחיטה, וראייתו בראש יוסף שהביא בשם ת"ש דמתרכץ קושי' התנוס' כנ"ל וננהANTI לדעת הגאנן בעל ת"ש אלום הר'יא המליך بعد קושי' התנוס' שהוכחו דלא סגי באחרים רואים אותם מדלא מוקי הש"ס באיתא קמן ולא ידע דודיע בדיעבד שרי באחרים רואים אותם אבל לכתחלה אין ליתן ללא גמיר אפיקו באחרים רואים אותם וכductה הרבינו ברוך הובא בהג"א, ולא הבנית מה הוועיל בזה דאיך הוכחו התנוס' מזה דלא מהני אחרים רואים אותם והוקשו ממירמא מפורשת דר"ל דלקמן כיון דיתור של לדחות האי דינא דרבינו ברוך ונאמר דבאות שרי ליתן ללא גמיר גם לכתחלה וצע"ג וגם מן הריטב"א ז'יל ונראה דמפרש כוונת הגמ' דסגי באחרים רואים אותם מהא דחקשה לעיל על הא דאמר לעיל בליתא קמן דנס"יל' מה אתה לאשמעין באחרים רואים אותם ודאי עדיפה מברי שלו וכיון דכבר שמעין דברי שלו סגי מכש"כ אחרים רואים אותם, ולפי האמור גם זה להק' מ' דהא הרבותא הוא להיפך דבליתא קמן לא סמכין אסתמא זהיר ולא נגע אלא חישין דגנע וצריך דוקא אחרים רואים אותם, ועינן מה שכתבתי לעיל בתנוס' ד"ה שמא יקללו וצע"ג ודוק'.

תנוס' ד"ה רוב מצוין אצל שוחיטה ושוחטין אף לכתחלה אבל אין לפреш דודיעב הדוחה שוחיתתו כשרה וכו' עכ"ל והנני בזה לפреш שיטת הגאננים ז'ל בהאי שמעתatta כיד ד' הטובה עלי.

שיטה הא' היא שיטות רשי' ותוס' דהנץ אמראי נאדו מאוקימתא דרבינה מכל וכל וסוברים דאפיקו לכתחלה סמכין ארוב מצוין אצל שוחיטה וא"צ למבדקי' כלל, וככתבו התנוס' דאין לפреш דודיעב בדיעבד כשר בלא בדיקה ולא אוקומה כרבינה ממש דקשי فهو וכולן הא גם לדידחו וכולן קשי' ר'יל דה' מצי לאוקמי הכל שוחטין הכל מומחים עע"פ שאינם מוחזקין ושוחיטון כשרה היינו אינו מומחה שוחט וליתא קמן למבדקי' שוחיתתו כשרה בדיעבד, ונפלאתמי מאד על הב"י סי' א' דרצה להוכיח מדלא היבא הטור שיטת התנוס' דגם הם סוברים לכתחלה צריך לבדוקו ומה שכתבו דושוחט לכתחלה היינו על סמך שיבדקנו כדעת הגאננים והוא תמורה דא"כ מה זה שכתבו, אבל אין לפреш דודיעב היא דוחה שוחיתתו כשרה ולא מצי לאוקמי מותני' בהכי משום דקשי' להו

בדורות האחרונים כי כן דרךן של חז"ל כמו שסמכו הרבה דיןיהם דרבנן אקרוא בדרך אסמכתא בعلמא כן עשו אח"כ האמוראים להסמייך דיןיהם על המשנה - וכל מי שיש לו מוח בקדקודו צrisk להודות אלה וכן ראייתו מובא בשם הנגר"א ז'ל שכתב הא דעתינו בגין' חסורי מחסרא והכי קתני וכדום מהן הדחוקים הרוחקים ממו הפשט הוא כדי להעמיד דיןיהם דרך אסמכתא במשנה - כי לולי זאת איך יעלה על הדעת כי התנא דלא האזכיר כל מומר ולא נזכר בשום משנה בדיקת סכך - וכאשר אבאר דבר זה במשנה דהשוחט במגל קציר - יתכוון להשמעין לען דין מומר דלא שביב התירא וגם דין בדיקת סכך שהמור מריתר לא טרכ וככל זאת בתיבות הכל שוחטין ושוחיטון כשרה ועינן בראש פ' כל הבשר בפי' מ' ובמה שכתבתם שם ודוק' היטב.

תוס' ד"ה ואם שחת בודקין אותו ע"ג דaicא ברייתא לקמן דסביר רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה וכו' ותירצו בדוחק, ולפענ"ד נראה לישב עפ"י מה שכתב הפ' ז'ל כאן שברת רביינה בליישנא קמא דל"ל רוב מצוין אצל שוחיטה מומחה דלשיטתי'azel בבכורות כדרובא דתלי' במעשהה לא הווער רוב וא"כ ה' האי רוב מצוין אצל שוחיטה מומחה הוה תליא במעשהה הלמוד לא אילין בתרי' והנה ידועה סברת הרשב"א בטעמא דרובי דתלי' במעשהה דלא הווער רוב משום דחזקה שלא עשו מעשה וידוע ג'כ' סברת התנוס' ורא"ש בהא דרוב גנבי ישראל דלא שייך לאוקמי אחזקה רק אדם או דבר ידוע שדניון עליו אבל ארובי דעלמא שאין עליו לא שייך חזקה דהא ידען בודאי חלק ממנו יצא מחזקה ורק אי דניינו אדם או דבר ידוע אם הוא מן הרוב או מן המיעוט שייך לאוקמי אחזקה ולומר דניינו דaicא דציאו מחזקה זו אבל האי נידונו לא יצא מחזקו וסביר או אמתית ומשתמשין בה כל האחרונים.

ולפ"ז הא דלא סמכין ארובי מצוין אצל שוחיטה מומחה זה דוקא כשמכריין השוחט ודניון עליו ובזה מצין למימר דאוקומו האחזקה שלא למד אבל בבריתא דמצא תרגנגולת שחותה בשוק דאיון השוחט פנינו ואין מכירין אותו כדי שנידון עליו והnidon הוא רק על הנשחת בהז גם רבينا מודה דאמרין חד מן הרוב שחת דרוב מצוין אצל שוחיטה מומחה וליכא כאן חזקה שלא למד כנ"ל ודוק' היטב.

ובזה ניל לישב על ניכון דעת בעל העיטור מובא כאן בהג"א לכתחלה צריך לבדוקו אם הוא מומחה ואם שחת בדיעבד אפיקו הוא לפנינו א"צ לבודקו והוא תמורה דכיוון דהוא לפנינו הרי זה ממש לכתחלה, ויתור תמורה שהב"י כתוב לדעתה בעל העיטור אין ליתן על סמך שיבדקנו כמו דשי רישי לא דעת הגאננים, והקשה החבאות שור דאיך פליגו הגאננים ובבעל העיטור בסברות הפווכות כזו דהא לשיטת הגאננים הבדיקה חמורה יותר דאפיקו אי שחת בדיעבד צריך לבדוקו ומ"מ הקילו ליתן לו על סמך שיבדקנו ולבעל העיטור דקיים בבדיקה דבידייך דבידייך אפיקו אין צrisk לבדוקו איך יחמיר שלא ליתן על סמך שיבדקנו, אבל לפי האמור לעלה יש לישב הכל עי' דהנה סברת בעל העיטור הוא כנ"ל דאם דניון על הנשחת ולא על השוחט שפיר סמכין ארובי מצוין אצל שוחיטה מומחה דהוא רוב גמור אלא דהויל בסביר או בחד דרגא לעמלה דאפיקו אם השוחט קמן כיון דלא התחלנו לדון עליו רק על הנשחת לא איכפת לנו מה שהוא לפנינו, והוא כעין סברת הר' י"ף ז'יל גבי אישתמודען דהאי איזהו דהאי מיתנה הוא דנאמן קרוב או פסלן מצד דלא הווער רק גילוי מלטה בעלמא דעדין לא דניון עליו, וא"כ מי שחת אפי' הוא קמן לא צriskין לבדוקו משום דאיון דניון עליו אלא על הנשחת ועל השוחט מהני שפיר הרוב משא"מ, אבל אם נותניין לאחד לשוחט הר' יתסוב הנידון עליו אם הוא מומחה או לא וצריך בדיקה משום דלבגי' אמרין חזקה שלא למד ואם נותניין לו

הקשה ע"ז דניהו דהאי אוקימתא דרבינה אידחן שפיר אבל עדין יכולן לאוקמי במומחה להיפך מרביבנה (ומה שכותב בראש"ש כרבינה במומחה ר"ל לאופקי אין כלל לענין דינא דמומחה אבל לעולם כוונתו לאוקמי להיפך מרביבנה כן כתוב בעמיע"ט שם עי"ש) ור"ל הכל שוחטין אפילו אינם מומחים על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בדיעבד וליתא קמן ע"ז תירץ הרא"ש שלא שיק לומר הכל שוחטין במקום צריך עוד איזה תיקון.

ואם נאמר דרבינו ר' מקצת הכרע חדש האי דין א"מ דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ניחא מה שהעה ה"ב" בדעת בעל העיטור לדידי" אין ליתן על סמך שיבדקנו משום דלשיטתו דיןadox גםمامצע דברי רבינה דהינו דבדייעבד אפילו אתה פנינו און ציריך בדיקה א"א לאוקמי מתני הכל מומחה שוחטין ובדייעבד שחיתתו כשרה בלי שום ממשע עי' איזה תיקון עי"ש היטב, אולם כשרה דמתני לעולם ממשע עי' איזה תיקון עי"ש הרא"ש על גוף דברי הטו"ז אני דין הרבה, הנה הפמ"ג שם כתוב דמבדרי הרא"ש דהינו מוקשטו על הגאנום משמע דלא כסבירת הטו"ז עי"ש וכוונתו דלפי סבירת הטו"ז לא הי' קשה קושי' הרא"ש על הגאנום דלוקמי הכל שוחטין על סמך שיבדקנו ושחיתתו כשרה בלי בדיקה בליטתא קמן דהא שחיתתו כשרה עי' תיקון ממשע, ותמהני על הגאון זיל דלפי הבנתו יותר הי' להקשוט על הטו"ז מtos' גופא שכטבו "דאן לפרש דידייעבד הוא דשחיתתו כשרה ולא מצי לאוקמי מתני בהכי ממש דקשי' להו וכולו" הרי התוס' סביר דמציא לאוקמי שחיתתו כשרה בלי שום תיקון דודאי כך היא הכוונה بما שכתבו דאן לפרש דידייעבד הוא לומר דרצונם לפרש שחיתתו כשרה באיטה קמן ועי' בדיקה דא"כ לא הווצר כלל במשנה דין דרוב מצינו אש"מ ר' אדרבה בדיקה דוקא משרות השחיטה ולא סמכוין אוrob וממש כרבינה ובמה פליגו, אלא ודאי פשיטה כוונת התוס' דנוקי האי ושחיתתו של הפמ"ג מעיקרא ליתא האי דלита' דליטתא קמן היא התיקון אשר על ידו יצאו מידי' חיוב בדיקה דכיוון דליטתא קמן לא מטרפין מה שחחת וסמכינו אוrobא אבל עיקר סבירת הטו"ז קאי על שיטת הבעל העיטור דסובר ואפלו איתה קמן לא ציריך בדיקה ע"ז כתוב דלשנה דמתני קשה לפרש בכחג'ו, והן אמרת כי גם באזה קשה להלום דברי הטו"ז דמה באיתא קמן לא ציריך הלא זה הוא שיטת הבעל העיטור ואם הבעל העיטור סובר כן למה לא יכנס דינו במשנתנו אלא דיש לפרש כוונת הטו"ז באופן זה דלישן שחיתתן דבשנה משמע דקאי על האי שוחט עצמו איך לכתלה ציריך בדיקה ובדייעבד באיטה קמן לא ציריך הלא זה הוא שיטת הבעל העיטור ומומחה מומחה איך אמר ושהחיתתו על אינו מומחה ובשלמא לרביבנה דמוקי כן מתני לא קשי' משום דכיוון דמציריך בדיקה הרוי נעשה מומחה ושפיר קאמור ושחיתתן של הני מומחה רק שנחיזקו אח"כ שהם מומחוין כשרה אבל بلا בדיקה שנשאר אינו מוחזק למומחה אין זה האי דרישא ולא שיק לשון "שהחיתתן" אלא דא"כ כוונת הטו"ז אז באמת קשה עלייו גם מtos' כנ"ל דהא התוס' ר' רצוי לאוקמי מתני' כן דחכל שוחטין מומחה ושחיתתן כשרה בגין מומחה קמן ולא עוד אלא דרבינה גופא האי וכל קאי גם בגין מומחה ובאל בדיקה כמו שמדיקין מלשו' ושחיתתן הינו אותן מומחה כמו כן מצין לדיקק לשון וכולו דקאי ג"כ אהני דלעיל לבן דברי הטו"ז צ"ע להבינים.

ונהדר להא דקמן Adams לא נאמר בטוו"ז גם לדעת הבעל העיטור ה"י מסתבר לומר דסובר בהא שיטת הגאנום דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ודלא כביעת ה"ב" בשיטת הבעל העיטור אלא דלפי מה שאבאר לפניינו בטעמא דעתית בעל העיטור כנים דברי ה"ב"

וכול" והא באמת כן הוא לדעת הגאנום דודוקה בדיעבד שחיתתו כשרה ולא מצי לאוקמי מתני בהכי ממש דקשי' והוא הכל דמשמעו בא תיקון ולדידחו ציריך לתיקון של בדיקה וגם אין הפרש הכל מומחה שוחטין דהא באמת גם אינו מומחה מצחיח על סמך שיבדקנו. ומתוך חומר הנושא עליה בדעתו לפרש דברי ה"ב" עפ"י מה שיש בעיר בדברי התוס' שכטבו דהוה מצי לאוקמי מתני בהכי כנ"ל דהא הש"ס מסיק דהני אמוראי פלייגי אתרתי ליישנא דרבינה ובשניהם לקולא ואם נפרש שלא הקילו הון במומחה והוא במוחזקן רק בדיעבד דליתא קמן אבל לכתלה ציריך בירור בשניהם וכדעת הגאנום א"כ לא מצי אוקמי מתני בהכי דהא הכל ע"כ לאתו' אתא דבר מה ואיך נאמר הכל מומחה מוחזקן שוחטים פשיטה מאן לשחוטו אי לאו מומחה ומוחזקן, וע"כ דכוונת התוס' לפי מה שאמרו בגמ' דפליגי אלישנא קמא וס"ל רוב מצוין אצל שחיתה מומחה אבל במוחזקן מצי סברי כרבינה דלא ציריך כל מוחזקן ואיז שפיר היה מצי לאוקמי מתני הכל מומחה שוחטין ע"פ שאmins מוחזקן ושחיתתו כשרה קאי אינו מומחה וליתא קמן כנ"ל ולכך ע"כ ציריך לפרש דכוונת הש"ס במה שאמרו דפליגי ארביבנה וסברי רוב מצוין אצל שחיתה מומחה הינו אפלו בכתלה אין ציריך מומחה ולפ"ז לפי מה דמסיק דגס אידיך ליישנא דרבינה פליגו וס"ל לעלופי לא חיישיןשוב לא ציריך לממיר דס"ל במומחה ומוחזקן דאפלו בכתלה לא ציריך לבדקן אלא בשניהם רק בדיעבד סמכוין ארוב ומ"מ לא מצי לאוקמי מתני בהכי משום דל"ל לרבות בהכל דמתני' מידי' כיוון דלכתלה ציריך מומחה ומוחזק, וזה אפשר כוונת ה"ב" דיל' דההתוס' לא כתבו דבריהם אלא לפום האי צד דפליגו הני אמוראי רק אלישני קמא ורק במומחה אבל במוחזקן ס"ל כרבינה ואיז ואיז ציריך לומר דמומחה ומוחזקן לא ציריך ארבם דמקילן אף בכתלה רק מכריעין לגבי תרתי ליישנא דרבינה הן במומחה הן במוחזקן דישב דברי ה"ב" אולם דעת כל האחرونים זה הוא מה שנלען"ד לישב דברי ה"ב" אולם דעת כל האחرونים בשיטת התוס' כפושטם דס"ל לדינא דאפלו בכתלה לא ציריך מומחה והנה הרא"ש יוסף זיל כתוב לדעתה התוס' קשה לשינה דגמ' דבמומחה קאמור רוב מצוין אצל שחיתה מומחה ובמוחזקן קאמור לעלופי לא חיישין דמשמעו דלא חיישין כל אל אבל במומחה לייא ר' רוב, וכتب דצ"ל לדעת התוס' דלעלופי לא חיישין און ברגיל להתעלף לדעתה ה"ב" אלבא דרמב"ס וע"פ של האתיר רק בדיעבד התוס' סביר דאפלו בכתלה לא חיישין עכטד"ק עי"ש ולפי דעתו אין הדברים מוכרים כל כי לשינה דשחטה לא חיישין לעילוף ממשום מוחזקים אפלו ידען דלא שחטה מעולם לא חיישין לא חיישין ולא מצי דרוב בא"ים מועלפים لكن קאמור לעלופי לא חיישין ולא קאמור רוב מא"ש מוחזקן אבל במומחה ציריך להיות דוקא מומחה אלא דאנו אומרים דמסתמא כל העוסק במלאתzeit האזביחה מומחה הוה لكن קאמור דרוב מצוין אש"מ ודז"ק.

שיטה ה"ב הוא שיטת הגאנום מובה בראש"ש דלא נאדו הנך אמוראי אלא מסוף דברי רבינה ורב בליתא קמן סמכוין הרוב מצוין אצל שחיתה מומחה אבל מ"מ שרי ליתן לאינו מומחה לשחות על סמך שיבדקנו אח"כ כיוון דאי נמי מישתלי התירהodial, הנה כפי הנראה מדברי הרא"ש חדש הגאנום האי דין קאכל, דמוותר ליתן על סמך שיבדקנו אח"כ כדי לקיים הפירוש אשר שללו התוס' דהינו דלהני אמוראי רק בליתא קמן סמכוין ארוב מצוין אצל שחיתה מומחה ומ"מ לא קשה קושי' התוס' דא"כ לאוקמי הכל מומחה שוחטין ובדייעבד שחיתתן כשרה בגין מומחה וליתא קמן דההיא א"א לאוקמי דהא גם אינו מומחה שוחט בכתלה על סמך שיבדקנו ולכך שפיר קאמור הש"ס דנאדו מהני אוקימתא דהכל מומחה שוחטין ע"פ שאmins מוחזקן, אלא דהרא"ש זיל

אי סובר קדושים דמי ואתה לאشمעין דמ"מ מותר לשחות ובסכין ארוכה ולא חישין שמא יגעبشر שפיר שיק זאת לענין שחיתתו אבל אי לאו קדושים דמי ולא בעינן סכין ארוכה אין עניינו לכך, אמנם אם נאמר דהכא עיקר לאשمعין דינה דסיפה בשחיתותן כשרה בקדושים וחולין דרישא אגב גוררא דסיפה נקטה, שפיר מצין למימר דעתך לאשמעין דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי ע"ג שלא שיק לכך כיון דין אגב גוררא נשנית, משא"כ אם התרם עיקר והכא קדשים אגב חולין נקט ע"כ צריך לאשמעין ברישא דהכל שוחטין דין השיק לשחיתה דוקא ודוק' היטב. שוב מצאתי בדברי בראש יוסף.

בסוף העמוד רשי"ד מהות לכתלהanca ה' נראה דעתות הדפוס אילא הכא וצריך לציין "מותרת" וקאי ארישא דברייתא דשחיתות כתמי מותרת וכותב רשי"ז לדהאי מותרת ע"כ לכתלה היא ע"ג דשחיתתו כשרה דמתני דיעבד, ומצתתי אח"כ בהגנות מהרש"ש שהגיה כן, שוב אני רואהidis לקיים הגירסה שלפנינו ולומר דכונת רשי"ז לומר דלא תימא דזוקא בשחת בהמת ישראל דמותר ע"י חותך צית שלא יפסיד הבמה אלא אפיו שוחט בהמות עצמו כדי למכור לאחרים מותר ליקח ממנו לכתלה ע"י חותך צית ונוטן לו ודוק'.

הריא"ש זיל הביא בשם הלכות אי"ד דשחט ולא בירך שחיתתו פסולה, ותמה בהג"א דלא אישתמי לן בשום דוכתא דמש"ה הוה שחיתתו פסולה, ובאמת ביותר הויל' דהא שנינו לפחות סכך לנועצה בכוטל והלכה ושחיטה בדרכה השחיטה כשרה, הרי בפירוש דין הברכה מעכבה, עיין ברמב"ס ריש' השחיטה של' ואם לא בירך בין בשוגג ובין מידד הדני אתה דפושל השחיטה בא בירך, בהגמ"י לאפוקי מלמד ריבנו הרמב"ס זיל אלו למדין טעם ואנה מדקדוק דברי ושל ריבנו הרמב"ס השחיטה מותר ולא סתם דמן דפושל כי לא על חנס נקט הרמב"ס הבשר מותר ולא סתם שחיתתו כשרה, והנראה בזה הוא, דהנה כל ברכת המצוות אינם אלא מדרבנן מבואר בברכות ט"י ואעין בהגנות מהה'ץ חיות שם, ושגור בפי האחרונים דחתומים שתקנו חז"ל לברך על כל מצוה עבור לעשיותן כדי לעורר הכוונה כן כתבו הנו"ב ושאר האחרונים, ואני לא כן אדמה דהרי לא תקנו חז"ל ברכת המצוות רק במצוות שבין אדם למקום ולא במצוות שבין אדם לחבריו וכן כתוב הרמב"ס זיל בפי"א ה' ברכות ה'ב וז"ל: וכל מ"ע שבין אדם למקום בין מצוה שאינה חובה ובין מצוה שהיא מברך עלי' קודם עשייתה עכ"ל ואם נאמר דתיקון הברכה בצדקה בყור חולים והכנתת כלה וכדומה מתקינות שופר ושאר מצאות שבין אדם למקום שהמעשיה גופה מוכחת דלשם מצאות ד' קעביד דאל"כ לא ה' עשו מעשה זו שכן בה שום צורך ותועלת משא"כ במצוות שבין אדם לחבריו רק ע"י הברכה ניכר שעשו לשם מצוה ואפ"ה לא תקנו בהן ברכה, ואל תשיבנו דבמציאות שבין אדם לחבריו בין כיון למצוה ובין לבין השגנו התכלית המכון משא"כ במצוות שבינו לבין המקום כמו שופר או תפילין אי לאו הכוונה לאו מידי קעביד ולא יצא שתי תשיבות בדבר חדא מה נאמר למ"ד מצאות א"כ כוונה ויצא גם بلا כוונה למצוה, ועוד להלא הרבה מצאות כמו שחיטה וטבילה וכדומה דלכ"ע אפי' בא כוונת מצוה ואפיו דרכ' מתעסק השגנו הטעלית דהנה תורה והנשחת מוכשר לאכילה ולמה תקנו שם ברכה, ע"כ תאמר דאפ"ה תקנו ברכה כדי שיעשה המצווה בכוונה ויקבל שכר על עשיית המצווה לשם המצווה א"כ מכש"כ דהיל' לח"ל לתקן ברכה בתנית צדקה וכדומה כדי שיתן לשם מצוה שזו לו הש"ת, لكن נלעננד' עפ"י מה שתכתבו ספרי הקבלה דיש לייזה מאד שלא לכבד ולהוקיר תשמי המצוות דנראת ע"ז ר"ל

במה שהעמים בשיטת הבעל העיטור דלא יבהיר לי על סמך שבדקנו, עיין לקמן, ולכן יותר מחורור בזה הוא כמש"כ הרא יוסף דהганונים לאו מצד הכרע קושי התוס' חדש האי דין ואקו"ש התס' לא קשה لهו בלאה' דכיוון דלא ניתן להו וכולו تو לא קשה מה טעמא לא אמר זה כזה עי"ש שהוכיח כן מדברי הרשב"א וא"כ מミילא גם לשיטת הבעל העיטור מצין למימר כן ועין עוד מה שacctוב לקמן בשיטת הבעל העיטור בס"ד.

אולם יש להעיר על שיטת הגאנונים זיל דפי שיטות דהני אמוראים מקריםים הם דלctaלה צריך מומחה ומוחזק ובדיעד סכינים ארוב למה לא אמר הש"ס להיפך דנאדו מאוקימות דרבينا מושם דעתה להו דבעינן מוחזקן ומומחה לכתלה ומש"ה לא מצי לאוקמי כרבינה דהא הכל דמתני ע"כ לרביי אתה ומה מורה אי הכל מומחה ומוחזקן דזוקא שוחטין לכתלה והול' להש"ס דפלויגו ארביבא בהומרא תרי לישנא ונינה דליך נפקותא לדינה אם נאמר דפליגו אמור דזוקא או אינו מוחזקן לחומרא אבל הטעם דלא מוקי מתני כרבינה יותר שפט ומסתבר אי ה' אומר דפליגו בשניהם לחומרא אז לא מצי לאוקמי רישא דהכל משא"כ עתה שאומר דפליגו לקלא שפר מוקי הכל דרישא וגם שחיתתן כשרה דסיפה אם לא שנחדר הדין דמותר ליתן על סמך שבדקנו, וממש"כ לפי מש"כ בשם הרשא יוסף דרך מצד וכל דמתני נאדו דודאי דזוק גдол הוא וצ"ע.

שיטת ה' הוא שיטת הבעל העיטור דהני אמוראי נאדו גם באמצעות דברי רבינה דאפיו אי איתא לפנינו א"כ לבודקו ושחיתתו כשרה בדיעד בא בדיקה, ועיין לעיל בד"ה "תוס' דה" ואמ שחט בודקין אותן" שכתבתה להסביר טעמא דשיטה זו מושםadam דין על הנשחת סכינים ארובא דתלי' במעשה משא"כ אם דין על השוחט, ולפיכך יפה כתוב הב"י בשיטת הבעל העיטור דין אין ליתן על סמך שיבדקנו דהרי כבר דנו על השוחט ואוקומו על החזקה שלא למד שוב אי אישתלי ולא בדק אסרים גם בדיעד את הנשחת, אלא דלפ"ז ה' לנו אוקימתה מרוחות ואפיקו וכולן דמתני נאדו שפיר דהכל שוחטין מומחה זוקא שוחטין ואפיקו על סמך שיבדקנו איןו רשאי ליתן ושחיתון כשרה אם שחו בדיעד ולא צריך בדיקה וכולן שוחטו על סמך שיבדקנו וליתא קמן לבודקו צריך אחרים רואים אותם, ויש ליישב דלא שיק דראין במקומות דנתנו לו על סמך שיבדקנו אם לא שהוא בדרך הזדמנות והוא דחוק בלשון ואחרים רואין אותו דהיל' ואחרים רואין בלשון עבר, ומדamer בלשון זהה משמע דבכמה עומדים שם לראותו, ודוק'.

וזע Adams נאמר דלא כב"י בדעת הבעל העיטור אלא דבליתא קמן לא צריך לאחרים רואים אותם וקשר מטעם רוב יש אתנו לפרש טעמא דבעל העיטור עוד באפ"ה אחר, והוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל בריש ספרו תוה"ב בטעמא דרוב מצוין אצל שחיתה מומחה משום דגס האינו מומחה וכי שחט שפיר ולכן מהני הרובapiro נגד חזקת איסור דבמה, ולפ"ז יש חילוק אם אנו דין על השוחט או על הנשחת, Adams נאנו דין על השוחט ליכא רק רוב פשוט לכון צריך לכתלה לבדוק אבל אם שחט כבר ואנו דין על הנשחת, סמכין בא בדיקה אפיקו הוא לפניינו דזה הוא רובה דרובה ודוק' היטב.

תוס' דה חולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי האי טעמא הוה מצי למימר נמי לישנא קמא עכ"ל ונלעננד' לישב בטוב טעם דלכאו' מה לא נאמר דהא גופא אתה לאשמעין דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי לבן שוחטין אפיקו טמא ובלא סכין ארוכה אלא זהה א"א לומר משום זהה לא שיק הכא לדיני שחיתה ומה בעי בהאי דין הכא דבשלםא

יבדק בסימנים מיד ואם ימצא שלא נשחת כשיור ישלים החתק טרומ שיעור שהי' - אבל לפ"ז נצמה תמורה רבתא איק הוקע הא דיינא דרבא בשוי' להלכה לדין דין דוסרין כל שהי' אפיו משחו. והנראה לפ"ז דהרי لكمן כתבו התוציא דין בדיקת הסימנים ולאחר שחיטה אלא מדרבן מושום דרוב פעמים שחת שפיר אבל הרשב"א כתב דהוא דאוריתא מושום דרובא דתלי' במעשה הו ולא אזלין בתיריה - ואומר אני דלפ"ז אם אנו רואים שנשחטו רוב הסימנים אלא לנו מסופקים מתי נשחטו אם בב"א או בשהי' בינוינו שוב אמרין דרוב פעמים שחת שפיר ולא צריך להשלים אח"כ דין אכן אכן חזקה שלא נעשה מעשה דהרי המעשה מונחת לפניינו שנשחטו הסימנים יכול או רובן ועל הספק אם בב"א או באז"ז שפיר מעד הרוב דחת שפיר דבב"א נעשה ודוק' - ועיין لكمן דף ט' אריקות בעניין זה.

הרמב"ם ז"ל בפ"ד מהלכ' שחיטה פסק דין פטור מומר לאחד משאר עבירות צrisk בדיקת סכין, ותמהו עליו הא מומר לד"א לא הוות ממור לכה"ת, הנה לפענ"ד הרמב"ם ז"ל נשמר מקושי' ז' דהוא ז"ל איינו מפרש הא דאמרו בגמ' מיטרחה לא טרח כפירוש' ז'יל דאם מצא הסcin פגום לא ייזור אחר סcin אחר רק מפרש מיטרחה לא טרח לבדוקיפה ומישב בא מה דקשה בגמ' לפירוש' ז' דאה מיני' וב' מביא הש"ס ברייתא דחמצן של עובי עבירה מותר מיד מפני שחיליפין הרוי דטטריחין להנצל מעבירה וכאשר הקשה כן הריטב"א ז"ל בחידושים ונחקר לחלק בין טרחא לטרחא אבל לפי פירוש הרמב"ם ניחא דמחמת קלות דעתו לא יתריח את עצמו לבדוק כראוי' ומכלו יגיד לו שהסcinיפה וכאשר כתוב כן הפ"ז בטעמא דהילכ' א' ז' דנשים לא ישחטו כתחלתה מפני שדעתן קלות והכוונה דישחטו بلا בדיקת סcin כראוי' זה צrisk הבנת הלב ויישוב הדעת והמה י��לו לבדוק בהעbara בעלמא עי"ש ואם נפרש כן יפה פסק הרמב"ם דהה' במומר לד"א דעכ"פ קל בדעתו הוא ולא יתריח לבדוק הסcin כראוי' דהינו בדיקת סcin אחרי פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת שאינה אלא מודרבן כאשר בארטוי בكونטרסי הלכה למשה ועיין لكمן בסcin ובפטיחה בארכיות בודאי דיש לחוש שכ העבר עבירה מיקל בבדיקה זו, וזה דנקט הרבה מומר לנבלות לאשמעין דין פטור מומר לנבלות סגי בבדיקה סcin ולא חישין לקלוק בדיקתה עצמה דלא אמרין דש ב' בתיריא דמי' לי'.

אולם גם לפי דרכו של רש"י ז"ל יש מקום לישב דקדוקו של הריטב"א הנ"ל שלא תקשי מחמצן של עובי עבירה דהא דקאמר מפני שהן שחיליפין הכוונה שמחזרין אחר החלפה אם ימצא בנקל להחליף ללא טרח יתרה וכן בסcin וממי מחזרין לתקנו או להחליפו לאחר מכן אם אפשר בנקל אבל אם לא עלה בידם התקינו או החלפה הכא והכא עושים עבירה מיקל בבדיקה זו, וזה דנקט בודאי דאית להו חמץ שעעה"פ רק שפק הו שמא נשאר להם ולכך מהני הא דמחליסין לעשותו ס"ס דשמא לא hei' להם חמץ כלל, ואז אפו או לשׂו אחר הפסק, ואם מידי מש דליך שייעור לisha ואפי' שמא ללחו מון הנקרי בסcin, ואת"ל שהי' להם חמץ שמא עלה בידם להחליף כי המה מחזירין להחלף אם אפשר, אבל בשחיטה דאיכא חזקת איסור ודאי לא סגי לו בהא דאנו אמרים שהשתדלו לשחות בסcin יפה דשמא לא עלה בידם, ובדברנו אלו מצאתי מקום לישב מה דתמהו האחוריים ז"ל מה השmittו הפסיקים הא דיינא דחמצן של עובי עבירה מכל וכל, ולפי האמור י"לadam הריביתא את' כר"ש חמץ שעעה"פ מותר מה"ת אלא דקנasa קנס לכוא' יש לתמורה אי מיררי דלא ידעין בודאי שיש לו חמץ א'כ בלא'ה מותר לכל שפק דרבנן להקל, ואי דאיכא ודאי חמץ להאי עובי עבירה מה מהני סברת מחליפין כיון דועשה רק

שמכבד עץ ואבן ומה"ט אומרים בהושענא כשםסלקון הד' מינימל מען דעת כל עמי הארץ כי ד' הוא האלקים אין עוד להורות שלא נתעה ח'יו לכבד את הד' מינימס כי תשמייש מצוה זורקים ואי בהם משום קדושה ורק מפני כבוד המצוה יתרבך אנו ונוטלים מוחבבים אותם בשעת קיומ המצוה אבל לא חלילה שיגיע להם איזה כבוד או חיבוב, ולכוונה זו כיוונו ח'יל' לפענ"ד בתיקון ברכה עובר לששית המצוה לשலול כל כבוד ויקר למעשה וחוץ שעשו בו המצוה, ומכם"ש שיש לחוש בזה במילה וחlichtה שלא יהיה' כמל שם הר גרים ושוחט לשם הרים וכדומה.

ולפ"ז יש לומר דבעל הלכ' א' הי' חשש דמאחר שתקנו ח'יל' ברכבת השחיטה והוא הוזי ולא בזיך הרי יש לחוש מה שחת לשם אחד מכל הני שמנה התנה בפ"ב ולכן פועל השחיטה, מצד תקרובות ע"כ אבל באرك סcin והלכה ושחטה כדרוכה ע"פ שלא בירך כיון דונפל החחש שחת לשם ע"ז או ד"א מAMILIA השחיטה כשרה דלא עבי כוונה אלא דהרמב"ם ז"ל לא ס"ל האי סברא וכי לא נפסלת בכך הרמב"ם דהבשר כשר לא מיבעי השחיטה ודאי לא נאסר הבשר בכך שלא בירך אלא גום הבשר כשר ואין לחוש שנאסר הבשר מלחמת הרהור ע"ז נכון וברור.

ד' ד' ע"א גמ' ולאבי קשי' סיפא אמר לך יוצא ונכנס נמי בא וממצו קרי לי', ולרבא קשי' רישא אמר לך יוצא ונכנס נמי כעומד על גביו דמי עכ'ל, הא דקאמר לאבי דיויצא ונכנס בא וממצו קרי לי' ולרבא קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גביו דמי, היינו משום דודאי יש חילוק בין יוצא ונכנס לבא וממצו לדינא כמו שמכוח מהונת מתניתיא דע"י דלבבי יי"ג יוצא ונכנס שרי לכתחלתה ובא וממצו דוקא בדייעבד ולכן מוכחה לומר לאבי דהאי בא וממצו באמת יוצא ונכנס ובעוד שהוא יוצא ונכנס בה וממצו עסוק בשחיטה או בא לבסוף השחיטה, אבל לגבי רבא נהפוך הוא דמלשנא דעומד על גביו א"א להכenis יוצא ונכנס אבל קאמר לדינא שווין הון דמה לי עומד על גביו או יוצא ונכנס דמי להדי לדינא ובשניהם שרי לכתחלתה כמו שניינו גבי יי"ג דיויצא ונכנס לכתחלתה נמי שרי וכאשר כתוב הלב אריה לעיל לרבע דניזה דמודה לחילוק דקאמר אבי הכא גנע והחטם לא נגע אבל הוא סובר דביזא ונכנס מירנתה כ"כ כמו בעומד על גביו ולכן קאמר לישנא "דדמ" ומזה ראי' למה שכתבתטי לעיל דהא עומד על גביו דקאמר אין שוחט מומחה המבini אם נשחט כראוי אלא אפי' אינש דעתמא אשר הכותי יה' מורתת ממוני, אך נאמר דעומד על גביו פירשו כמו אחרים רואים אותו דמותני שמעידין על השחיטה א'כ לא צrisk כל לטעמא דמירנתה ואיך קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גביו דמי הא לא דמי כעוכלא לדינאי דיויצא ונכנס אם מרגע הוא מטע מירנתה ועומד על גביו היא עדות של מומחה שיפה שחט הכותי, אלא ודאי ממש'כ', ולפ"ז לכוא' תמהני על לשון רש"י ז"ל ד"ה כעומד על גביו דמי ז"ל: ועומד על גביו דקנתני תנא הינו יוצא ונכנס עכ'ל אשר מזה נראה דריש' רצה לפרש האי דמי כמו קרי לי' דעליל והוא פלא דאייך יקרה יוצא ונכנס בלשון עומד על גביו, ואולי כוונת רש"י ז"ל במא דקאמר הינו יוצא ונכנס לומר דין און בהאי עומד על גביו מעליה תיריה מיזיא ונכנס דין און כמו אחרים רואים אותם ומבניים רק עומד על גביו בלי להשಗיח על מעשייו או איינו מבין כלל מה שעשו רק شيء' הכותי מירנתת כמו בזיא ונכנס, אchi'כ' מצאתי ברטיב"א ז"ל שכתב דמש'ה קאמר לגבי רבא דמי ולא קרי לי' משום דיויצא ונכנס לא מציא קרי לי' עומד על גביו עי"ש וננתני ודוק'.

גמר' גופא אמר רבא מומר או"ג לתיאבון בודק סcin ונותן לו ומותר לאכול משחיטתו וכו' הקשה הרשב"א ז'יל דהרי אמר לקמן דף ט' ע"א דלא בדק בסימנים נבלה ואיך סמכין אמר מר דילמא לא שחת רובה דעתך אינו תלי' ברצוני ודעתו ותירץ דמסתמא

ומצניעים החמץ לאחיה^ט להחליף אם אפשר אבל אם לא ימצאו מי שמחליף עמו ביל הפסד אוכלים אותו בעצמן דמפני הפסדן יעברו גם על אכילת חמץ שעעה^ט דלא"כ למה לא ימכרו אותו קודם הפסח璪ול ומלשון הביריתא מוכח דמיiri בעובי עבירה אבל דלא"כ ל"ל טעמא דמפני שמחליפין דהא אפילו לא ימצאו מי שיחליף עמו שוה בשווה יקחו בוקר פת מנקרי יימכרו את שליהם בזול כאשר יוכל כיוון דלא חישדו על אכילת חמץ בשום אופן וכיוון שאמר מפני שהן מחליפין הרי מבואר דדוקא כשמחליפין אינם אוכליין אבל אם לא ימצאו להחליף יאכלו בעצם וכן יתנו לאחררים וזה ברור בס"ד.

ע"ב רשיי ד"ה מפני שמחליפין בסה"ד ו"א שאף לעצמו שרי וטעות הוא בידם דא"כ מצין דמים לחמצ בפסח, הנה דברי רשיי ז"ל תמהוין לפום ריהטה וכאשר תמהו עליהם בתוס' דהא לכתהלה עכ"פ אסור להחליף והואתי בשו"ת ק"ז בעל החות"ס זכ"ל או"ח סי' קיב"ב וביתר ביאור בחודשו לחולין כאן דכוונת רשיי ז"ל כי הי"א מהה שיטת הרמב"ן ז"ל בפ' השוכר דמחליפין מותרין משות דין אלו דמיון של אישור הנהה וכדברי הירושלמי קדושין על המשנה דמכרן וקדש בדמיון מקדשות וא"כ ליכא אישור בהחלפה או במכירה ושפיר קשי לי לרשיי א"כ מצין דמים לחמצ בפסח דהא שרי לכתהלה למctor אלא דבאמת הרמב"ן ז"ל נשמר מזה כמו שכ" החות"ס דעתמא דהא מלטה הו משום דין"א למctor דין לו בעלים והמעות שקיבל מתנה או גול הוה, וכן תראה שם"ט דחה הרשב"א כאן קושי רשיי על הי"א דין"א למctor דאיינו שלו ולא כמו שדחו התוס' דברי רשיי בכתבם דין זה דיקוא דכתהלה אסור למctor דזה ודאי ליתא דין עבר אישור תורה בהחלפה עצמה אז מAMILא אסרו חכמים החליפין כי היכי דלא להנות מאיסורה וכאשר נבאר בס"ד הדבר לפניו בסוגי' דסכך של ע"ז עי"ש ולכן מצד זה שפיר הקשה רשיי ז"לadam החליפין מותרין אפילו מדרבנן ע"כ דלא עבר איסורה במעשה ההחלפה וא"כ מצין דמים לחמצ, אלא דנפרכים דברי רשיי כמש"כ הרשב"א דין זה מכירה דיןינו שלו, אלא דעתת הי"א שהיא שיטת הרמב"ן ז"ל נפרכת כאשר הארכתי בכמה מקומות עיין בספר שביבי אש במס' פשחים ובגיטין עי"ש ודוד"ק.

תוס' דה מותר מיד, וכו' א"ג כפ"י ר"ת דבצק מيري וכו' והשתתא אתה שפיר וכו' ומותר מיד דказמר הינו כשיעור לשיה עי"נ במחרש"א ובפי' דבריו בראש יוסף דזוקא מיד קאמר דמותר דהינו כל זמן שנמצא בזק בידו אבל לאחר שנמצא פת בידיו אסור משות פת עכו"ם דמתירה לא טרחה ולא החליף בזק והחליף בזק פת עכו"ם דמתירה לא טרחה ולא החלחות שהי לו בזק והחליף הילו ואפחו זה לא אמרין דכל מה שנמצא בידו עתה תלין דך הילו והחליף עי"ש ואני בער ולא עדע אדם לא ידעין שנשאר לו חמץ קר"ש את"י דחמצ שעעה^ט אינו אלא קנסא דרבנן בעלמא ולא עוד אלא אפילו אי את"י קר"י דאיכא חש דאוריתא מ"מ איך קאמר דזוקא מיד מותר אבל כשי לו פת אסור אפילו אחר לשיה ואפ"י דהא לגבי איסור פת עכו"ם פשיטה דספקא מותר ואמרין דשما לא נשאר לו חמץ ולש ואפהacha^ט כדרכ כל הארץ, אבל הא לא קשי דין נאמר שלא ידעין אם נשאר לו חמץ איך מביא ס"יעיטה לרבעא לפי מה דקאמר בגמ' ודאי מחליפין אין הפירוש דזוקאי מצאו להחליף אלא דזוקאי מוחזרין להחליף אבל הא ודאי לא ביריא לנו דזוקאי מצאו מאן דמחליף להו, אלא דסגי בהא דזוקאי מהזירין להחליף כיון דaicaca ס"ס שמא לא נשאר להם חמץ ואם נשאר اللا מהזירין להחליף ושמא מאי שהחליף להם אבל כאן בשוחט דaicaca חזקת איסור ודאי מה מהני מה שהחיזיר לשוחט

ספק כנ"ל וספק במקומות חזקה הלא הסכימו האחרונים דאסור גם באיסור דרבנן עין בפרק י"ד סי' ק"י ובשער אחר אחרים מה שפלפו בזה, אולם זיל דריש לשיטתי' באמת ספק במקומות חזקה באיסור דרבנן שרי ולכן שפיר מצי את' האי ברייתא כר"ש ומيري בדאית ל' חמץ ודאי ומ"מ סמכין להקל שמא עלתה בידו להחליף כיון דזוקאי מחזיר להחליף, אבל לדין דל"ל בהא כר"ש באמת אין לדין זה מציאות דאי ספק הוה אינן נשאר להם חמץ שרי בל"ה מכך ספק דרבנן ואי ידעינו דהי לו חמץ ודאי לא מהני סברת מחליפין דסכך^ט הוה ספק במקומות חזקה, דהנה בראש נדה מביא הש"ס פלוגותא דרבנן ור"ש במקומות שנמדד ונמצא חסר דلت"ק כל טהרות שנعوا ע"ג בין ברה"י ובין ברה"ר טמאות ודאי ור"ש אומר ברה"י תולין וברה"ר טהור ומסיק דשניות למדודה מסוטה ור"ש ילך סוף טומאה מתחלת טומאה מה תחולת טומאה ברה"ר טהור אף סוף טומאה כן ורבנן סברו דתחולת טומאה איכא חזקת טהרה ובסוף טומאה איכא חזקת טומאה, והקשו שם בתוס' וכי ל"ל לר"ש חזקה עי"ש שנדחקו אלום מדברי הרשב"א ז"ל כאן בחולין لكمן דר"ט ד"ה אל אבוי למדתי ישוב נכוון לקושי התוס', והוא דעתין חזקה אינו אלא במקומות שמסתפקים مت"י יצא הדבר מחזקתו בזה לפניו מגע מגע דמקומין אחזקה דמעיקרא אבל אם נעשה איזה מעשה לסלק החזקה ורק אנו מוספקים אם נעשה כראוי או לא לא שייך לומר דאוקמי אחזקה ולומר דלא נעשה מעשה אבל כל ספק במקורה התרה התרה בלבד, עי"ש היט, שכותב הרשב"א דזה טעם דר"ש דמתהר ברא"ר אפילו נגד חזקת טומאה, ולפ"ז נאמר דפלוגות האחרונים אי ספק דרבנן במקומות חזקה להקל או להחמיר תלוי בזה אדם נאמר גם בספק במקורה מוקמינן חזקה לעשותו כודאי שלא נשנה אז גם בדרבנן להחמיר אבל אי ספק במקורה מגרע החזקה רק שרי מטעם דכל ספק במקורה שרי מה"ת א"כ בדרבנן אמרין להיפוך דספק שמא נשנה הדבר מהני להתריר, זה ברור בס"ד, ולפ"ז ר"ש לשיטתי' שפיר מהני ספק החלפה להתריר חמוץ של עברי הגם דזוקאי נשאר להם חמץ אבל אן דפסקין כרבנן גבי מקוה ומוקמינן אחזקה במקומות ספק במקורה ליכא להאי דין דחמצן של עברי עבירה שום מציאות ולכן השמיותו הפסיקים, ודוק"ק היט.

ע"ש תנין דמסייע לך חמוץ של עברי עצירה מותר מיד מפני שהן מחליפין, פירשי' שאין מבערין מפני הפסדן, והקשה בת"ח ובר"י דאייה ס"יעיטה איכא לרבעה דהא החוזד על ב"י הקל לא חזווד על אכילת חמץ שעעה^ט החמור עי"ש וצרכיך אנו להוסיף לבאר הקושי' דנייהו דחסודים נמי ליהנות מחמצ כי ע"כ לתכליית זה אינס מבערין חמוץ כדי ליהנות ממנו אחר הפסח אבל עדין אכילה דחומר מהנהה לא חשיidi והה להכחיש אותן באכילת איסור, ונינוי דלפי מה שכותב הרראש יוסף لكمן בד"ה עוד אבואר לך דהא דמחליף אסור לו החליפין הוא דזוקא במחליף עם נכי ר' אבל במחליף עם ישראל לא דחמצות שקיבל מישראל גול או מותנה הוה עי"ש, וא"כ לכואו יש לומר דמה ל' מחליף עם נכי ר' או ישראל דבכוכוב'כ עבר ר'ק אחדא איסורה דמחליף עם הנכי ר' עבר אדורייתא בהחלפה עצמה דנהנה בשעת המקח בקנין החליפין ובחליף עם ישראל ניהו דעבר אלףני עור להכשילו אבל לעומת זאת לא נהנה מאיסורה. אבל זה אינו חדא אדם יודע כל זאת אז יודע דעבר איסור גול וגם אלףני עור וуд דלהכשיל אחרים באכילת איסור חמוץ כמו אכילת עצמו, ולכן שפיר נתקשה.

אבל לפי מה שכתבנו בדבר הקודם לק"מ דהא דאמרי מפני שהן מחליפין אין הכוונה דזוקאי מוצאים להחליף אלא שמשתדים ומהרין להחליף אם אפשר, והנה מה שאין מבערין מפני הפסדן הינו אפילו אם יכולם למcor בזול ג'כ' אינס מבערין

דמיון והתוס' לא בקשו יותר אלא להוכיח דאיقا הרוחה הרבה בין החמץ לחולפיו ואם גם מדרבנן שרו החליפין איז התמייא יותר גודלה על רשי' ז"ל שכטב דאיין כאן אלא הרוחה פורתא דאיין לומר דכונת התוס' דלא נארסו החליפין למחליף מה'ת זהה פשיטה כיוון דאיין תופסן את דמיון מה לי אחר ומה לי הוא אלא ודאי כיונו התוס' למה שכתבנו דאם החליפין ה'י מותרין לגמרי למחליף אף' מדרבנן לא קשה מידי על רשי' ז"ל דשפיר כתוב דליך אלא הרוחה פורתא כיוון דההחלפה עצמה אית' ב' איסור דאוריתיא ולכן כתבו התוס' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן ר'ל מעשה החחלפה נמי ר'ק מדרבנן והטעם משום גזרו על החליפין ומילא לא עבר בהחלפה איסור תורה והוחה הרוחה גדולה ולא פורתא ולכן הביאו ראי' מרשי' ע"ז דהחלישין אסורן לו מדרבנן אבל רשי' ז"ל ה'י סובר דהאי איסור שאסרו רבנן החליפין לא מבטל איסור של החלפה והוא פלוגות' ישנה אם ע"ז רבנן נשנה הדין תורה ויש בזה כמה דעתות ואכ"מ להאריך בזה.

ובזה תבין גם מה שכתבו התוס' אח'כ וז'ל: ונראה שפנותו לרשי' אסור מדרבנן ממה שכתב כאן דאי'כ מצינו דמים לחמצ' בפסח ואין זה דיויקא וכו' כיוון דלכתחילה אסור למכור ע'ל וכו' לא ישתומם על לשונם שכתבנו ונראה שפנותו לו לרשי' וכו' הלא בפירוש כתוב כאן רשי' לדחות ה'יא שمبיא וכו' ה' להתוס' לכתוב ומה שהוכיח רשי' ז"ל כאן אסורים החליפים דאל'כ מצינו וכו' זה ליתא דהא עכ'פ' לכתהלה איסור בהחלפה וכאשר מתמיחים האחرونinos ז'ל על האי דברת רשי' ז"ל שאין לו שום הבנה. עיין בראש יוסף שהביא בשם של אברהם פירוש דוחוק, גם קשה דלפי מה שפרישנו דברי התוס' דרצו להוכיח דלשוי' אסורים החליפים עכ'פ' מדרבנן למה הביאו מරוחק לחם מוש"י בע"ז כיוון שכתב כאן דע'כ' החליפים אסורים מצינו דמים לחמצ' בפסח.

אבל לפי האמור הכל ניאה דהני ה'יא שمبיא רשי' עכ'ב לא ניהא فهو לומר דמשום הרוחה פורתא בגין איסור אכילה לאיסור הנאה מחליפין דכוון דעובי עבריה הנה שams לא ימצאו להחליף אוכלים גם בעין החמץ אין מסתבר לנו דמחזרין בטירחא אחר הקל הקל כיוון דשניהם אסורין מה'ת ואכ'כ ז'ל לומר דר'ל דמלחליף עצמו שרי דהינו שלא איסור תורה בהחלפה ומילא ליכא באכילת החליפין אפילו איסור רבנן לא, דהא בהא תל'יadam מודים דבהחלפה עצמה עברו איסור תורה מה הוועלו באמור דשרי באכילה כיוון דבר עבר אדרוייתא בהחלפה וכן כאן רק הרוחה פורתא אלא ודאי דליה'א גם בהחלפה לא עבר אמיד' וכאשר בתמתן כן הוא שיטת הרמב'ז ז'ל ומוקרו מירושלמי קידושין על מנת' דמקdash בערלה שכתב בטבעא דמוכרן וקדש בדמיהן מוקדשת משום דאיין דמיון והוא גזל או מותנה בידו משום דס'ל לשיטה זו דאיין לאיסור הנהה בעלים כל ומקרי אינו שלו וע"ז הקשה רשי' ז"ל אל'כ מצינו דמים לחמצ' בפסח, אלא דלפי האמור קושי' ז' לא ק"מ דעתמא דשרי למכור היא משום דאיין זה מכירה דלא מצי מוכר דבר שאין שלו ואכ'כ ליכא דמים לחמצ' בפסח אלא דרש' ז' לא נחית לטעמא דהא מלטא ולכן הקשה שפיר על האי שיטה, ולכן אין כאן הוכחה דלשוי' החליפין אסורים כלל כי כאן אין כוונת רשי' אלא להוכיח דאיقا איסור תורה בהחלפה אבל מ"מ כתבו התוס' מאחר דרש' ז'ל סובר בפירוש בע"ז שם החליפים אסורים עכ'פ' מדרבנן למחליף נראה דהוכחותו ה' מהא דכתב כאן לדחות ה'יא על גוף ההחלפה אסורה ה'ה דהחליפין עצמן אסורים וע"ז כתבו זה ליתא דניהו דיש להוכיח דההחלפה אסורה אבל החליפין אפשר דמותרים, ודוק' היטיב בכל הדברים שכתבתי כי הדברים ברורים בס'ז.

גמר' לימה מסיעע לי הכל שוחטין כתוי ואפי' ערל ואפי' דדרש כי חרס היא למייעוטי ערלה וכ'כ הרוי דמה'ת אין תופסן

כהונן דשם לא עלתה בידו, אבל קושי' ז' ליתה דודאי סגי כאן במה שמהדר לשותיפ' מה'ת איז אכן חזקה אלימתא דאין קלוקל יוצא מתחמי מומחה בר דעת ושפיר סמכין דשחת שפיר ולענין בדיקת סכך באמת מה'ת לא מהני מה שמחזר אחר סכך יפה דלמא לא עלתה בידו ממש'כ' למעללה.

אבל התוס' שהקשׂו דהוה פת עכ'ס עכ' לא סברו דלא ידעין אם נשאר להם חמץ דאי' באמת לא ה'י מקשין מידי דלבבי אישור פת עכ'ס תליין להקל דלא נשאר להם ואפו בעצם אבל הם סברו דמיiri בידיעין שנשאר להם חמץ או עיסה בודאי והוא דתליין בהחלפה סברו דרוב פעמים מצ' מחליף ורובה וחזקה רובה עדיף אפי'ו מדרבנן להאי מ"ד ולכן אמרו עכ'ב מيري הכא דאנו רוצים ליקח מה שידיעין שנשאר להם ואכ' בבעק שפיר לוחקין אבל אם נמצא בידיעין שנשאר להם פת אין ליקח משום פת נמצא בידם פת וanno יודען שנשאר להם פת אין ליקח משום פת עכ'ס, ויש להם קצת ראי' דביריתא מيري שידיעין שנשאר להם חמץ מה דפרק הש'ס ממאי דרי' היא דלמא ר'ש היא ואי דלא ידעין שיש להם חמץ שעעה'פ' איך מצ' אתי' כר'ש דהא אז בלא טעמא דמחליפין שר'י דשמא לא נשאר להם חמץ והוא ספק דרבנן לקולא אלא דמ"מ ראי' גמורה ליכא דיל' דהכי אמר דלמא ר'ש היא ומيري בידיעין שנשאר להם חמץ אבל אי' ר'י היא אז מيري بلا ידעין ודוק'.

בא"ד ומה שפירש הקונטרס שמרוחין לדידין מיהא שר'י ונראה שמרוחין גם לגבי דידחו למה דס'ד השטה דהוה דאוריתיא דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן וכו' עכ'ל עיין בלב אריה שכתב דגס רשי' ז'ל כתוב דמרוחין גם לדידחו והוא דדייק לכתוב בהתריא טפי פורתא עיג' דאיقا הרוחה רבה מדורייתא לדרבנן דיק' לכתוב כן למסקנה דמצ' אתי' כר'ש ומ'מ' איכא הרוחה פורתא גם לר'ש דלא אכל האיסור עצמו אלא חליפין, ור'ל דהוה תרתי דרבנן, ולכאו' יפה כתוב בគונת התוס' דנראה דהוקשה להם על רשי' שכתב דאיין כאן לדידחו אלא הרוחה פורתא דהשתא דקאמר דאי' איכא הרוחה טובה, אלא דמה שהמליץ بعد רשי' חליsha טובא דההשתא לר'י קיימין אבל במחcit' כל מה שכתב ליתא דהא רשי' ז'ל יפה כתוב דגס לר'י ליכא אלא הרוחה פורתא דנייהו דמחליפין אינם אסורין אלא מדרבנן אבל ההחלפה עצמה הוא איסור תורה דנהנה בהחלפה שתשתער להציג היתר תמורה הוא איסור וכאשר נדבר מזה לקמן בסוג' דסיכון של ע"ז עי"ש, ואם תדייק בדברי רשי' ז'ל תמצא שכן הוא, דז'ל, ואע'ג דהשתא נמי איסור הוא לגבי' דהא מותחני מחמצ' שעעה'פ' דאי לא דהיב' לוי' לעכ'ס לא יהיב' לוי' דידי' וכו' הרוי דקאי על מעשה ההחלפה עצמה דהיא איסור תורה ולכן כתוב רשי' ז'ל דאיין כאן אלא הרוחה פורתא מאיסור אכילה שהוא במלוקות לאיסור הנהה שאין לוקין עליו לדעת הרמב'ס ואפי'ו לדעת התוס' דלוקין על הנהה מ"מ איסור אכילה הוא גנאי יותר ממש'כ' התוס' לקמן ה' ע"ב ד"ה השתא.

אולם התוס' השיגו על רשי' ז'ל שפיר באמור דמאיחר שגzero בהחלפה עצמה דההחליף אסור הנהה באיסור הנהה והמעין היטיב בדברי התוס' יראה ובין כי לכך כיוונו דז'ל: ונראה שמרוחין נמי לגבי' דידחו וכו' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן כמו שפירשו בקונטרס בע"ז וכו' ויש לדקדק דבתיבת "דמחליפין" אותן היב' יתרה והול'ל "דחליפין" ומילא הול'ל "אינם אסורים" בלשון רבים ולא, "לא אסורה" בלשון יחיד, ויתור יש לתמונה שהביא ראי' מוש"י בע"ז שפירש דאסוריין החליפין מדרבנן להלא בעי ראי' דאסור מדרבנן אלא דלא אסור מה'ת זהה מבואר בגמ' עצמה שם דדרש כי חרס היא למייעוטי ערלה וכ'כ הרוי דמה'ת אין תופסן

ככופר בכה"ת מ"מ בר זビחא הוא.

ה' הקשו האחרוניים דלאחר דעתותם ר"ע מה נעשה בראיותו מיהושפט שאכל מב"ט טבחי דחאוב דלא מתרץ הש"ס מיד עלי זה.

ו' הרא"ש ויתר הראשונים פסקו כרבא משום דהאי ברייתא דהכל שוחטין ואפילו מומר ע"כ במומר לאוטו דבר מייר וכרבא דהרי איתנותם ר"ע והקשה הלב אריה למה לא סמכו נ"כ על הבריתא דחמצן של עובי עבירה דקאמר בגמ' דאמר לי' רבנן לרובה תניא דמסיע לכך.

אבל הט אכן ושמט פירוש הסוגי לפי שיטת רשי' ורמב"ס ז"ל כל או"א לפि דרכו ותיישבו לך כל הנני קושי' דלעיל כמו חומר בעזה"ת ותחלה נפרש הסוגי לפי שיטת רשי' ז"ל.

הנה דע דפי הס"ד שבגמי לא ידע הש"ס שום חילוק בין מומר לחושוד דהינו בין אכל נבלה פ"א שנ Kraa חושוד ובין אכל הרבה פעמים הנקרא מומר לעניין דינו של רבא דבשניהם בעי בדיקת סכין ובשניהם סגי לסמוק עליהם במעשה השחיטה עצמה שלא שבק התירא ואכל אישורא דהרי רק אח"כ חידש סברת דש ב' כהתריא דמי' לי' והוא דנקט רבא מומר או דשיגרא דלישנא הוא או דלרבותא נקט דלא תימא דמומר לד"א היה כמומר להאה"ת ואינו בר זビחא ולכך שפיר מביא ראי' להאי דינא דרבא מבריתא דחמצן של עובי עבירה ע"ג דלא אתחזקו למומרין לאכול חמץ שעעה"פ אלא אתחזקו שאין מבערין מפני הפסן ואם לא ימצאו להחליף לאחאה"פ חסודים לאכול וכאשר ביארנו זאת לעלה דכן מייר האי הפלתי והראש יוסף צביינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א הינו מומר לערלות דלמא מומר לד"א שומר מובלחה וזה לאו הינו מומר לערלות דאיו חושוד לנבלה והאי מומר לד"א החומר מן נבלה חושוד לערלות.

ואח"כ מביא ראי' מבריתא שני' דהכל שוחטין ואפי' עREL כתוי ומומר. ועדין לא נחית לחלק בין חושוד למומר ומ"מ מומר לערלות לי'ך ראי' לרבעא משום דמומר לערלות לא מקרי חמור מנבלה או כדעת הש"ד משום דין האסורים שווין או כדעת הדגול מרובה משום דהוה בשואה"ת. והוא האמת כי דעת הש"ד נפרק מתוך השקיל וטרוי' דהכא כאשר תראה ובמומר לערלות ATA לאשמעין לאפוקי מד"מ דס"ל חושוד לד"א היה חSID להאה"ת אבל הראי' לרבעה מאפילו ישראל מומר דקANTI אח"כ די' במומר לד"א ושאינו חמור מנובלות הינו מומר לערלות אלא ודאי במומר לערלות וזה דהוה מצי לאוקמי במומר לחמור מן נבלה כמו חמץ בפסח או חלב ודם שחושוד לנובלות הקל ממנהן אלא דכיו' עדין לא ידע חלק בין חושוד למומר יותר ניחא לי' לאוקמי מומר סתם דקANTI הינו במומר לאוטו דבר דמייר בי' וע"ז מדרחה הש"ס דילמא מומר לאוטו דבר לא אלא במומר לע"ז וכדר' ען וניחא לי' לשון סתם מומר דשייך על ע"ז כМОבן אלא דגס אי נוקי כן הרוי שמע בדראא דהא ע"ז ודאי חמורה מנבלה והוה חושוד לנובלות لكن חדש עתה דמ"מ לי'ך ראי' לרבעא חדש לאוטו דבר מומר לאוטו דבר כיוןDDS ב' ואיכא למימר דכתירתא דמי' לי' **וכשתדקדק** בדברי רשי' ז' הנחמודים מהב ומפע רב תמצא בדברי דעת אך קאמר אלא מומר לאוטו דבר פרשי' ז'ל: לנובלות לתיאבון ואיצטריך לאשמעין דאפילו מצוה חדש עליה כי מזמןין לי' התירא סמכין עלי' עכ' הרוי דליך רבותא אחרת בדיון של רבא אלא דעת'ג' חדש לא שבק התירא אבל لكمן כאשר דוחה הא דר' ען וקאמר כדרא'ע לא אלא כדרבא במומר לאוטו דבר פרשי' ז'ל: לשחיטה לתיאבון ואיצטריך לאשמעין דלא תימא כיון DDS ב' כהתירא דמי' לי' וכו' עכ' הרוי דעתה נתחדש לך' דרבא מומר לרבותא נקט רשי' ז' ומ"מ לא שבק התירא וזה ברור

ישראל מומר וכו' עד סוף הסוגי' דמסיק לר' ען בתיבתא.

והנה רבו כאן הקושיות והדקוקים ואסדרם אחת אחת.

א' האי עREL דקANTI מוקי במומר לערלות וקמ"ל לד"א לא הוה מומר לכיה"ת כולה ופרש' ז'ל ושהיט שפיר - הכוונה לאפוקי מד"מ דס"לBBC בביברות ד' ל' חדש לד"א היה חSID להאה"ת (ועין לקמן בראש הסוגי' דהשוחט בשבת בתוס' וראש יוסף שם ובפסקת דוו'ק) וא"כ אינו חSID לנבלות ושהיט שפיר וגם בדיקת סכין אינם צריך לשיטות רשי' ז'ל ומוכח מכאן דREL אע"פ שהוא חמור מנבלה דאית ב' CRT לא משוי לי' חדש לנבלה והטעם או כמש'כ הש"ד יוז' קי' ט סקי' ב' משום דבשני מיני איסוריים לא אמרין חדש לחומר עין בפ' מה' מיליה - אבל אין לפרש דלעלם מומר לערלות חדש דקל אל כמש'כ הדגול מרובה שם משום דהוה שביק התירא דהרי הגמ' אמר דקמ"ל דלא הוה כמומר להאה"ת ולא חדש לנובלות לא שביק התירא - ומתוון כך אני תמה אקרה על הגאון בעל הଘות יד שאל שם ביו'ז שהקשה למה לא מוקי בגמ' האי מומר בבריתא במומר לדבר חמור מנובלות כגון חמץ בפסח ודלא כרבא ולא כר'ע אלא ודאי דמומר לערלות חדש אנובלות ודלא כש'ך ולא כdagm'ר עכ'ז' ומה נפלאים ממני דלפ'ז' מפרש הא דאמר בגמ' במומר לערלות וקמ"ל דלא הוה מומר להאה"ת דהינו שאר זビחא ולא כפרשי' חדש שפיר ופירוש זה ודאי ליתא דפשיטה דמומר לדבר אחד לא נפסול מלשות וכמש'כ הפלתי והראש יוסף צביינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א הינו מומר לערלות דלמא מומר לד"א שומר מובלחה וזה לאו הינו מומר לערלות דאיו חושוד לנבלה והאי מומר לד"א החומר מן נבלה חושוד לערלות.

ב' בגמ' לא לעולם אימא לך מומר לאוטו דבר לא מ"ט כיון DDS ב' כהתריא דמי' לי' והקשה הלב אריה וכי לא ידע כבר חhilok בין דבר אחר לאוטו דבר דהרי המביא ראי' מברית' ז' כבר אמר אי מומר לאוטו דבר הינו מומר לערלות אלא מומר לאוטו דבר אלמא דaicaca טעם דלאות דבר גרע מל' איך - שאל אכן מ"ט ועין ב' מש'כ שדריך קרוב לדרכנו.

ג' עוז הקשה הגאון הנ'ל דר' ען המכוח דינו מיהושפט שאכל מטבח דחאוב, לדעת הרמב"ס דגס במומר לשאר עברות בעי בדיקת סכין יקשה לדנפשי' איך אכל יהושפט מטבח דחאוב בלי בדיקת סכין דהרי אמר דלא הוה מפלג מני' נפשי' כלל. עיי' שנדחק.

והנה כפי מה שביארנו שיטות הרמב"ס דמייר לא טrho לבודוק בדקוק והבנת הלב על פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת וחומרה זו דהינו לפסל השחיטה ע"י פגימה הנרגשת נתהווה בימי אמראי בתראי, קושי' ז' לק' מ' כMOVEN, אלא לדעת רשי' ויתר הראות דמפרשים מיטrho לא טrho לתקון הסכין הפגום מפני שאוכל נובלות לתיאבון ודאי קשה הא מומר לע"ז ודאי חSID לנובלות, וכאשר באර לפנינו ודלא כב' דבוי' דוקא מיני איסוריים שווין. וחSID לנובלות ודאי בעי בדיקת סכין כמו מומר לנובלות לדעת רשי' דמ"ש וכאשר באר וא"כ הקושי' איך אכל יהושפט בלי בדיקת סכין בעי ישוב.

ד' רשי' דה' אלא מומר דקANTI לעכו'ס ואיצטריך לאשמעין משום דאמר מר דחמורה ע"ז של הכופר בה כמודה בכיה"ת ואפ'ה סמכין עלי' כר' ען עכ'ל וכל מקמן דקאמר דלא כר'ע משום דאמר מ'ר נפרק דעת של ר' ען וכדלקמן דקאמר דלא כר'ע משום דאמר דאי' פ' דהוה וכו' ואיך כתוב רשי' דר'ע אהיה' בריתא קאי ואמר דאי' פ' דהוה

התירה ואכל איסורה וא"כ למה ניחוש שמעיד עדות שקר ולבור על פני עור במקום שאין לו תועלת לעצמו.

אבל מה עעשה שכל אלו האחרנים וגם הראשונים ז"ל עמהם במחכ"ת לא ירצו לדעת הרמב"ס ז"ל שמננו יצא החלוק הלא שבן מומר לחשוד לידע טumo וניימו כי הוא מחמיר מצד אחד להצטרכ בדיקת סcin על מומר אפילו לד"א ולכל מנבלה נמי ומיקל מצד אחר לסמוך על חשוד אפילו לנבלות ולא מצרך בדיקת סcin וע"כ טעמא אחרים הי' לרמב"ס זה לא משומם דሞמר דש בי' דהרי מומר לדבר הקל אפילו חדש אינו לנבלות ומ"מ מצרך בדיקת הסcin אבל דע כי מצאת גם ברא"ש ז"ל שמלחין בין מומר לחשוד מטעם דሞמר דש בי' ו"ל והלctaה בהא כרבא וכו' אבל מומר לד"א מסקין רקון לא הוה מומר להכח"ת חז' מומר ונסק את הין ולחלה את שבות ולא בעי בדיקת סcin דזוקא עבריין לאחוי דבר, "דש בי'" הוא דקאמר רבא דבעי בדיקת סcin וכי עכ"ל כוונתו מבוארת דהוא מודה דעת הרמב"ס בתרתי לא לבד במומר לעבירה אחרת שקל מנבלה דאיינו חדש כלל לנבלה שלא בעי בדיקת סcin אלא אפילו אם הוה מומר לחמור מנובלות דהוה שפיר חדש לנובלות נמי לא בעי בדיקת סcin ובזה לא די במה שכתב דמסקין דሞמר לד"א לא הוה מומר להכח"ת אבל חדש וודאי הוה ואיך מתיר ללא בדיקת סcin לכל מומר חז' ממחלל שבותות וע"ז כיון דעכ"פ חדש לנובלות ע"ז הוצרך לחשוד דרבא לא מצרך בדיקת סcin גם באוטו דבר רק למומר ולא לחשוד ומומר דזוקא דש בי' - אבל כל הרואה ישותם הלא רבא לית לי' סברת דש כהתראה דמי' לי'adam אית לי' איך נסמק על גוף השחיטה שלא יקלקל מלחמת שאינו חשש לאיסור נבלה ומ"ש מומר לנבלה מכותי דבעי עומד על גבי או יוציא ונכנס - וכדי שלא להשות גдол הראשונים כתועה בדבר פשות ח"ז מסתני נשאי ליריד לסוף דעת קדשו ומצתתי מוקם לישב דבריו ולומר גם רבא מודה לשברת דש בי' כהתראה דמי' אבל דזוקא לתיאבו שהוא דש בי' אבל שלא לתיאבו שאינו דש לאכלו לא הוה כהתראה וכל שפיר יש לחלק בין מומר לחשוד לגבי אחרים שאין בו תועלת עצמה רק לאחרינה במומר דכל שהוא לתיאבו משווה לי' כי הআיל להאכיל לאחרים אינו חשש דהרי במקומות צורך כהתראה דמי' לי' ומילא גם לפני עור ליכא לפי דעתו אבל בחשוד ניהו דלעצמם ה"י שוחט בסcin פגום ע"ג דיזוד שעבד איסורה משומם דיסקין תקיף עלי' אבל להכשיל את חבירו במקומות דלא מגיעו לו הנאה למה לי' ואין אדם חוטא ולא לו.

ותיתתי לי שאחר זמן רב מצאתי בספר יריעות שלמה בבית יד שלו הלכה ה' ד"ה וכן סברת הש"ך שרצה להעMISS סברא זו בדרכי הש"ך אבל נעלם מעניינו הבדולחים שמדובר הרא"ש ז"ל מוכח סברא זו אבל הש"ך ז"ל אלו היה ניומו לכך לא היה שותק מלבר סברא מחודשת זו.

ולא עוד אלא שאין ספק אכן דהרא"ש גופא דלוי שהיה רואה ברמב"ס שמלחין בין מומר לחשוד גם באוטו דבר לא היה עולה בדעת קדשו להמציא סברא זו כדי להקל בחשוד שלא לחציך בדיקת סcin כי סכ"ס קושי הפרמ"ג הנ"ל במקומה עומדת דין לדמות שוחט לאחרים לمعد לאחרים כי בשוחט לאחרים בין בשכר ובין בחנם אייכא הנאה ותועלת להשוחט כמו שביארנו לעיל, וממיימת דרבא דזוקט מומר ליכא שום הכרע עתיקר מימרא דרבא לכולא אתה דמותר לסמוך אשחיתות מומר בגין עצמו ומשום שלא שvikת התירה ולא אמרין דש בי' כהתראה דמי' לי' ורך דרך אגב קאמור האי דבודק סcin ונותן לו משומם דעתיא הכי הוה ואיך דנקייך חדש לא בעי בדיקת סcin.

ואמתו.

ולפי האמור גם בהא דרי' ענן אייכא ס"ד ומיסקנא בדס"ד סובב הש"ס דר"ע ממשינו דሞמר לע"ז ע"ג חדש לנבלות דהרי מוחמורי לפחות הוא מ"מ לא שvikת התירה ואכל איסורה ומילא גם בהא דאמר מר חמורה ע"ז וכוי' נמי מתפרש דזוהה חדש להכח"ת וכמו שלר"מ דמומר לד"א חדש להכח"ת אבל איינו מומר להכח"ת והוא בר זביחה כאשר ישראאל אלא כאשר מסיק דבר' ענן לא אלא כדרבא הי' מוכרכ להחדש דבר' ענן טעמא אחרים אייכא לפסול שחיתו ומשום דאמר מר חמורה ע"ז וכוי' והוה ממש כמו מומר להכח"ת דאיינו בר זביחה ולא קשהתו לנו לאוקמי דלא קר"ע ודלא כרבא במומר לדבר חמורה דכיוון דמומר סתם קאמר וצרכין לשול מומר לא"ז ומומר לע"ז הרי הוא דוחל לאוקמי בהci.

ולכן כמה הראי לרבע מבריתא זו ולפ"ז דרבא אפי' במומר חדש בי' קאמור שלא שvikת התירה משומם דל"ל דכתה תира דמי' לי' ומשום דצצלו מומר וחשוד חד דינא אית לחו וא"כ מכם"כ לחומרה במה שביעי רבא בדיקת סcin משומם דמיורת לא טrho פשיטה דגס חדש בעי בדיקת סcin דמומר דנקט רבא לרבותא דגס מומר סמכין עלי' דלא שvikת התירה אבל להקל בחשוד דלא ליבעי בדיקת סcin במומר מהיכי תיתי.

אלא דהמעין בפסקים יראה שלא בין הוה וראש המדברים באזה הוה הרמב"ס ז"ל דמלחין בין מומר לחשוד ופסק דמי' שנפסל לעדות ע"י שעבר איזה עבירה שבUberiorות שוחט בין עכמו גם בלי בדיקת סcin והכ"מ כתוב שם דמלשונו מוכח דאפיו חדש לאותו דבר דהינו שנפסל לעדות ע"י אכילת נבלה נמי לא בעי בדיקת סcin אלא דבבי" סותר את דברי עצמו וכותב חדש לאותו דבר צרייך בדיקת סcin ובש"ע שלו העתקה דברי הרמב"ס מלה במליה אשר מלשונו ממשמע חדש לא בעי בדיקת סcin אלא דהרמ"א בהגה שדרכו לננות תמיד אחרי המהמיר כתוב חדש לאותו דבר חשוב כמומר ובאי בדיקת סcin ורשאו רשם בבי' - וע"ז השיגו הש"ך סק"כ דהרי הב"י בעצמו בכ"מ כתוב חדש לנבות נמי לא בעי בדיקת סcin ומה שבי' בבי' דבעי, השכיל הש"ך את ידו לפשר הדבר באמרו לחלק בין שוחט בשכר לשוחט בחנם דבשותח בחנים דינו עםיד בשל אחרים ואנן פסקין כרב"ג בבורות חדש על הדבר מעיד עליו דחזקה אין אדם חוטא ולא לו אבל בשוחט בשכר שיש לו תועלת בדבר ודאי חדש אין נאמנו ובאי בדיקת סcin וע"ז אתה הפרמ"ג ז"ל ומחייב לי' אמוחא דמה עניין זה לעדות اللا כאן אמרין דמטרה לא טrho לתיקן הסcin הפגום ע"ש ולכורה כוונת הש"ך Adams שוחט בחנם אם ימצא הסcin פגום לא ישוחט לו דלמה לי' לעבור על לפני עור חנס בלי דבר, אבל באמות זה ליתא דהשחיטה הוה טרחה גדולה אשר נוותנים שכר עליה ואנס נמצאה מי שעושה שירות זה להחboro חנס מסתמא הוא צרייך להחזק לו טוביה או שמצפה ממנו איזה טוביה להבא, ואני לך תועלת גדולה לעצמו מזו והרי תורה באיסורי הנהה כשם שאסור למכרן כך אסור ליתנים לנכרי ומשום דנהנה בנתינה זו מפני לנכרי מחזיק לו טוביה וכן שנינו בנדירים דמודר הנהה אסור ללמדו מקרה במקומות שונים שכר וכן יפה השיג הפרמ"ג על הש"ך שמדמה העניים הרוחקים זמ"ז כרחוק מזרח ממערב.

ולא די בהא אלא דע"י חידשו הוצרך הש"ך ז"ל לחסן דמומר איינו מעיד בשל אחרים אשר אין לו טעם וגס סטיימת לשון המחבר בס"י קי"ט שהוא מתשובה הרשב"א מורה להיפך שהרי כתוב מי שהוא מפורסם בעבירה מעיד בשל אחרים ווגם הסברא אומרת כן דגס במומר נאמן דהרי סמכין על שחיתו משומם דלא שvikת

הרי באותו שעה עכ"פ דין מומר עליו וזה אמת לאמתו של תורה ומה מאי שמח לבני כאשר מצאתי בדברי בס' ריעות שלמה סי' ב' סי' ד' ד"ה ועוד נ"ל ברור ז"ל, "ועוד נ"ל ברור אף שהעלתי בפ"א חשוב מומר לדעת הרמב"ם הינו דנקרא מומר אבל לטעם דבר חשוב מomiduto בודאי עבי מועד ורגע וכוי' וכי נימה משום דאלל פ"א במאיד עשה עוד פעמייד אדרבה אמרין אולי עתה לא הי אוכל וכוי עכ"ל" ובזה מיישב סתרת פסקין הרמב"ם באותו עניין עי"ש ועיין לךן בחדושנו בסוגי" דשותט בשבת.

ועתה בא ואראך איך כל מה שכתבתי מוכרכ ובולט מתוך דבריו הקדושים וסידורו הנפלא של הרמב"ם ז"ל כי ז"ל בפ"ד ה"ד, "ישראל מומר לעבירה מן עבירות שהיה מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וציריך ישראל אשר לבדוק את הסcin וכוי מפני שחזקתו שאינו טורה לבדוק ואם היה מומר לע"ז או מחל שבת בפרהisa וכוי הרי זה בעכו"ם ושחיתתו נבלה. הל' ט"ז מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן עבירות (כאן כולל גם ע"ז ומחל שבת) הרי זה שוחט בין לבין עצמו אם היה מומחה שאינו מותר ואוכל דבר אסור שזו חזקה היא על כל ישראל ואפילו הרשעים שבהם" עכ"ל הזהב.

וכל המדקדק בדברי קדשו יראה כי חוץ מהא דמדיק לכתוב במומר חזקתו שאינו מטריח לבדוק, ולא די לו בשמא אינו בודק הרי שכח ליתן טעם שהיתר לשוחט בין עצמו דהרי גם במומר נבלה מيري והי' לו ליתן טעם ממש דאיינו מניח ההיתר זהה חזקה אף על הרשעים شبישראל כמו"כ בהלכה שאח"כ ובהלכה זו שמדובר מפסולי עדות ואפילו על הנבלות שוחטין גם בלי בדיקת סcin ע"י כשרים, שם כתוב האי טעמא דלא שביק היתר און בו צורך גם אינו מספיק דהרי לפי הבנת הש"ז וגם הרא"ש ז"ל שהזכרתי הטעם בחשוד להתריר משום דבשל אחרים נאמנו דאין אדם חוטא ולא לו וא"כ تو לא בעין הטעם דלא שביק היתרה ומייקר הטעם ד"א"ח חוטא ולא לו שתק הרמב"ם מכל וכל האם מה? אבל לפי פירושנו אין כאן לא חסר ולא יתר ולא חילוף רק הכל מודקד דבhalbca קמא מדבר מן המומרים שאפילו דבר קל נבלות צריכין בדיקת סcin ע"י הקשר ואע"פ שאינו חזוד כלל לנבלה ובודאי בודק הסcin ואם ימצאה פגומה יתקנה דטרחא כל דהו ודאי מטריח שלא יאכל ולא יאכל נבלות ואפילו מומר לנבלות עשוה כן כיוון אפשר בטרחא מעות לשוחט כראוי' ובסcin הראו"י מ"מ חזקתו שאינו טורה לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כדי למצוא פגימה הנגשש שאינה אוגרת ומפני זהה אינו אלא חומרא דרבנן אין חושש עלייה וממילא דגס אינו אינס חזשן על זה אלא גבי מומר חזקתו אין טורה לבדוק אבל גבי חזוד ופסול לעדות כיוון דאיון כאן חזקה דשמא שב מאולתו והוא ספק דרבנן ולהקל. ולכן לא היה צריך להזכיר בהלכה שאח"כ טעם למה לא נצrik בדיקת סcin גבי חזוד דמהה שכתב לעיל במומר מפני חזקתו וכוי' מבואר הטעם מעצמו דבחשוד דליך חזקה לא עבי בדיקת סcin אבל טעם על מה ששוכמץ על גוף השחיטה שלא קקלק ויזהר לשוחט כהוגן ודאי עבי הון במומר והן בחשוד דלגי פסולי שחיטה דאוריתית גם הספק אסור כודאי ופה עשה שהמתין בתנית טעם זה עד הלכה שני' כדי להشمיענו דבחשוד נמי בעין טעם זה דלא שביק היתרה כמו במומר ולפוקי מדעת הרא"ש דבחשוד לא בעין טעם זה דשותט הוה כمعد בשל אחרים ונאמן מטעם אין אדם חוטא ול"ל - וזה אמת לאמתו בשיטת הרמב"ם ז"ל.

נמצא פסקן של הדברים להלכה דלפי שיטת רשי"ז' דוקא מומר לאותו דבר עבי, בדיקת סcin אבל מומר לשאר מייל' אם הוא קיל נבלות לא אבל במומר לחמור שחשוד לנבלות וכן בנפלל

ולכואורה הייתי אומר דיש הכרע לזה מכח הקושי' דלעיל בריש דברנו דאייך אלל יהושפט מב"י טבח דחאכב אלא בדיקת סcin דעכ"פ מומר לע"ז חשוד לנבלות ועכ"פ דחויס לא בעי בדיקת סcin אלא דעכ"ז זה ליתא דשותט בשבר הלא גם לדעת הש"ז בעי בדיקת סcin והני ודאי שוחטים בשבר הלא כי מושתאי אחאב ה'י ומוכרחים לעשות מלאתכו אבל רשי"ז'ל באמות נשמר מוקשי' זו במאה שכ' ז'ל, "אחאב וסיעתו חזין בהו דעתבו ע"ז היו ובנבלת לא אשכחן דפרקנו ואייכא למימר דצרא דעכ"ז תקיף עלייהו" עכ"ל הרי דרש"י ז'ל רצה לתרץ בזה למה לא אצרך בדיקת סcin עכ"פ ותרץ דשאני בזמן אהוה אז יצרא דעכ"ז שתקיף עלייהו ולא העשה חשודים כלל על שאר עבירות ומ"מ הוכיח דאיינו כמושר לכח'ת אינו בר זביחה דלבבי האידי ודאי אין נפ"מ דאפילו אם מצד יצרו עע"ז מ"מ הרי ככופר בכח'ת למ"ד דכן הוא.

ועתה נבו לפرش הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז'ל דהנה כבר כתבנו למלعلا דהרבmb"ם מפרש האי מיטרא לא טרח דלא כרשי"י אלא שאינו מטריח לבדוק וממאן בפירוש רשי"ז' דמפרש אינו מיטרא לתקון הפגימה שמצוין מושן דטורחא כל דהו צו' ודאי מטריח כד להנצל מאיסור אכילת נבלה דהרי חזין דטורייח להחליפ החמס שעעה"פ כאשר הקשה כן באמת הריטב"א על פרש"י ונתקח לחלק בין טרחה לטרחה עי"ש וא"כ פשיטה דאיון לפרש מה שכ' הרמב"ם חזקתו אינו טורה לבדוק כפשוינו שאינו בודק הסcin כלל מפני הטורח, אלא הכוונה שבודק בהעברה בעלמא בלי הבנת הלב באופן שמרגיש פגימה האוגרת אבל לא פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת כי להרגיש פגימה דקה צו' צrisk התבוננות הרבה ויישוב הדעת וכמו שכ' הרבנו יונה מובה ברא"ש לנקון ע"ז דרבבה יראת שמים ויישוב הדעת צrisk בדיקת הסcin ומה"ט אין לנו חלק במומרין בין לאו דו"ר ובין לד"א ואפילו لكل נבלות שאינו חזוד כלל נבלות כי האי פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת אין בה אלא פסול דרבנן שהחמירו בה אמרואי בתראי כאשר ביארנו זאת בארכוכה לנקון דף י"ז ובפתחה בעיקר מיחוד שכן הוא דעת הראה"ה והרמב"ם ז'ל י"ז כל שהוא מומר לעבירה תה' מה שהתאי' עכ"פ הוא קל בדעתו ואני מטריח לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת לא מפני גודל הטורח שיש במעשה זה את אלא מפני קלות דעתו שאינו חזוש על איסור קל דרבנן ושפיר מוכרח הרמב"ם לומר דכל שהוא מומר לאיזה עבירה תהיה' בעי בדיקת סcin. אולם בחשוד עי' שעבר פ"א ואפילו לאו דו"ר לא בעי בדיקת הסcin כי שמא עשה תשובה דנניהו דפסול לעדות הוה משום דעדות עי' עד כשר בודאי והאי ספק הוה אבל גבי חיש פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת שאין בה אלא פסול דרבנן הספק מותר וכן הוא לעניין בר זביחה דמחל שבותות עע"ז בעי הרמב"ם דוקא מומר ומוחיק בכך אבל בפ"א לא משום דהאי פסול דאיון בר זביחה איינו אלא פסול דרבנן כמש"כ הר"ן ז'ל בחדושיו וממש"כ לדעת הרמב"ם דאפילו על שחיתת נברה נבלה כתוב שיראה דאיון אלא דרבנן ולכן בפעם אחת דאפשר דעשה תשובה הוה ספק דרבנן ומוחיק תמצוא מדויק לשון הרמב"ם שכ' במומר, "חזקתו" איינו מטריח לבדוק הרי דזוקא בדאכיא חזקה שאינו שב משא"כ בחשוד אפילו על נבלה אין חזקתו שאינו מטריח רק ספק וספק שר'.

ומה מאד מישב בזה מה שכ' הרמב"ם בפי"מ לנקון על המשנה דשותט בשבת דאם במאיד הרי שחיתתו פסולה שרבבים תמהו עליו דהלא בפ"א לא עשה מומר ולפי האמור אין כאן דומור חזקתו עומדת כל כי בין מומר לחשוד אין שום חילוק אלא דומור חזקתו עומדת במרדו וחשוד أولי עשה תשובה דהרי בת"ח אמרין ודאי עשה תשובה ובכל אדם עכ"פ ספק הוה ולכן מי שחייב שבת פ"א ואח"כ שחת בימי החול לא פסלין שחיתתו כנ"ל אבל שחת בשבת עצמו

דינו כמפורט להכweis ובימי ר"א ור"א חדש ולכך בימי הבריתא עדין לא דנו לכותי כמפורט להכweis ודוק".

גמר' שם חוץ ממומר לנסך את הין ולחול שבתוות בפרהסיא. מад אני משותומם מהו לחילול שבת בפרהסיא מה דלא צריך בע"ז שם גם בצעה הוה כמפורט להכweis. ומה שעלה בדי עבזה הוא, דלulos שבת וע"ז שוון וכפרש"י ז"ל דמחל שבת כופר במעשה בראשית אלא דבע"ז גופא דוקא כשועבד מחתמת שמקבל אלהותה דין ככופר אבל אם מכח סיבת אחרת ואיפלו שלא מחותמת אונס בשbill אליה תועלת אין עלי דין ע"ז וכמפורש בסנהדרין ס"א ע"ב אמר העובד עכו"ם מאהבה או מיראה אבוי אמר חייב ורבה אמר פטור עד שיקבל אלהותה עי"ש בסוגי' וברמב"ס ופסקין כנגד דפטור וא"כ שבת ודאי לא חמירה מע"זadam מחל את השבת לא כדי שכופר במעשה בראשית אלא להנתו למה י"ה נידון ככופר. וכן בעין פרהסיא דהינו שעושה כן ביד רמה במקום שהי' יכול לעשות כן בצעה דזה מורה על כפירה במעשה בראשית אבל בע"ז לא בעין הוכחה שעובד מושם קובלות אלהות דמסתמא כן הוא דאל"כ למה עבדה משא"כ בעושה מלאכתו בשבת מסתמא שלא לשם כפירה עשויה, אם לא שעושה כן בפרהסיא ביד רמה.

והא דמחל שבת דין בע"ז כתוב רשי"ז ז"ל דהאי תנא חמירה לי' שבת בע"ז והוא לשנאה דגמי' עירובין ס"ט ע"ב ר"א אמר האי תנא הוא חמירה עלי' שבת בע"ז עי"ש ומשמע דלאו ד"ה הוא אלא האי תנא ס"ל כן. ולפע"ד עניין זה תלוי בפלוגתת הרמב"ן והרמב"ס ז"ל דהרמב"ן ז"ל ריש בראשית כתוב על הא דקהשה רשי"ז דלא הי' צריך להתחיל התורה אלא מהחדש הזה לכם ז"ל, "יש לשאול בה כי צריך גדול הוא להתחיל התורה בראשית בראשית כי הוא שורש האמונה ושאינו מאמין בה וחושב שהעולם קדמוני הוא כופר בעיקר ואין לו תורה כלל" עכ"ל. אולם הרמב"ס במורה נבוכים דעת אחרית עמו שבפ' כ"ב שם כתוב דלולי שיש לנו הוכחות וראיות פוליסופיות על חידוש העולם מכח המקראות לא הינו מוכרים לאמונה זו עי"ש ועכ"פ לפי דעתו אפשר להיות מצווה ושליט בעולמו גם לדעת אפלטון שהעולם קדמוני. והרי לך בזה תלוי אי כופר במעשה בראשית הוה ככופר בכח"ת וכגע"ז.

ובאמות' פלא בעין אם כדעת הרמב"ן ז"ל דמי' שמאמין בקדמות העולם כופר בכח"ת אז גם הבן נה מצווה להאמין בחידוש העולם וא"כ למה לא נצטווה גם הוא על שמירת שבת, ומה תאמר דגוי שלא נצטווה על השבת יוכל להאמין זאת בלי' אותן של שבת אבל מי שנצטווה על שמירת שבת כל שמחלו מורה שכופר במעשה בראשית זאת מכיון הינה וכי נאמר דכופר נמי ביצ"מ אשר שבת גם על יצ"מ הוא יותר והדבר צ"ע ודוק".

אבל חוץ מזה אני נבוך מאד בדיון זה דמחל שבת ינסך את הין במנעו הוא דבר אך שא"א לשמעו דנה ח"ל אסרו ינים של גוים מושום בנותיהם ומגען בין שלנו מושום תקרובות עכו"ם ואטו שכשוך שדרך לנסך בכך - ומעתה אם נדונן את המחל שבת ככופר בכל התורה ומשום דכופר מעשה בראשית ונארס ינו מושום בנותיהם מוטב כי אישור חיתון שייך גם במחל שבת כמו בע"ז - אבל לומר מגען בין שלנו הוה כמגע עכו"ם מהיכי תיתי הלא האי דכופר במעשה בראשית ואומר שהעולם קדמוני הוא יותר רחוק מנסוך ותקורת עכו"ם מכל מאמין ואיך נדונה בה מחל שבת לע"ז.

ובאמות' דין זה דמגען אסור את הין לא נזכר לא ברמב"ס ולא בש"ע ורוק בתשוו' הרשב"א יש ذכר למו, ובعين הוא מכיון הינה ודוק"ק היטב.

תנוס' ד"ה חכם תימא דהיא איצטרך לכדרשין בראש לולב הגzel

לעדות מחותמת שאכל נבלות אין שום טעם להקל שלא יצטרך בדיקת סכין כי התחכחות הרא"ש והש"ץ ז"ל אינו כדי להקל ומה שהקלו הראשונים באזה בלאה' קשה מאד הלא לא נמצאו שום חולק על דברי רבינו יונה שהבאתי לעיל בדיקת סכין צריך הרבה ריבת שמים ויישוב הדעת והרא"ש בעצמו הביא דבריו לסתם - כי לדברי הכל לכתחה בעין סכין חד וחלק בלי פגימה הנרגשת כאשר באבר במקומו - וא"כ איך נאמר דמי שאכל נבלה אפילו פ"א ומכח"כ מי שהוא עבירה אחרת יש לו אותו היראה ויישוב הדעתऋיך בבדיקה סכין כדי למצוא פגימה דקה והוא תמייה קיימת על כל הני הראשונים שחלקו על הרמב"ס במומר לשאר עברות אבל בחשוד אפילו לאותו דבר יש להקל ולסמוד כשר דעת הרמב"ס ז"ל ומטעמי' דשמא עשה תשובה והוא ישראל כשר מפני שהבדייה ביישוב הדעת היא רק מדרבנן וכדי למצוא פגימה דקה כנ"ל.

ואחר בירור השיטות בעין זה נסתלקו כל הקשות שהעמדו בראש דרבינו כМОבן זולט הקושי' דמה נעשה אנו דלית לו להא דר"ע ומומר לע"ז לאו בר זביחה הוה, בהאי מעשה רב דיהושפט אשר הש"ס לא נחית לתרצה אבל גם זאת לק"מ לפ' מה שהבאתי בתוך הדברים לעיל דברי הר"ץ וכדמוכח נמי בפסק הרמב"ס דהא דע"ז ומחל שבת לאו בר זביחה אינו אלא מדרבנן דע"כ רק מה"ט דוקא במומר פסק הרמב"ס דשחיתתו פסולה אבל בפ"א לא וכאשר ביארנו למעלה וא"כ בזמן יהושפט אכן לא מירר דעדין לא פסלו שחיתת מומר לע"ז ורב ען שהביא ראי' מיהושפט ה' סיובר דכל שמןפרש להיתר גם בדברי הנבאים אין כח ביד חכמים לאסרו וכדעת הטו"ז הידועה ודוק היטב.

ד"ה ע"א רשי"ז ד"ה עפ' הדיבור שאני שהקב"ה התירו לו לפי שעיה דכתיב וכוי' וכן פ' התוס' ולכארה לפי הס"ד דעדין לא ידע הש"ס מהא דשחיתת מומר לע"ז נבלה, ה' די לומר דהקב"ה ידע דכשר ה' וכמ"כ התוס' על איסור בשר שנטעלם מן העין אלא דיל' דרש"י ריצה ליתן טעם גם לפי המסказנא אלא דלא הוועיל באזה דהרי עדיין נשאר הקושי' מהו נעשה במעשה רב דיהושפט כנ"ל, ע"כ לומר דעדין לא אסרו שחיתת מומר לע"ז שהוא רק איסור דרבנן כנ"ל אלא דמ"מ סבר רשי"ז דבדבר שהקב"ה בעצמו התיר לאיל' שחיתת טבח' דאתaab לא מסתבר כלל שיגזרו ח"ל לאסרו, וכן צ"ל על מה שהקשו בתוס' מבשר שנטעלם מן העין דזאת ודאי גזירה דרבנן עיין لكمן דף צ"ה בסוגי' שם ובמה שכטבנו - ואין לומר דבשר שנמצא בפי עוף הפורה ודאי גרע ואסור מה'ת' דזה ליתא דהרי כל המדינה טבח' ישראל הוה ואין חיש דאוריתיה וכן כתוב הרاش"י יוסף ועכ' קושי' הרנוס' נמי סובבת דאן אסר רב בשר שנטעלם מן העין במקומות שהקב"ה בעצמו האכיל לאיל' מה שהביאו אורבים וצ"ע ודוק".

הרא"ש סוף ז' כתוב ועבריין להכweis פר"י שאינו חושש לאיזוח הוה בע"ז ואיינו בר זביחה וכו' ואע"ג דתני' בהז בריתא שחיתתו מותרת וכו' והא מסקין קמו בדבורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים עכ"ל וככתב המיעו"ט דהאי ואע"ג דתני' וכו' הוא מלטה באפי' נפשה דמה עין זה להא דלעיל ולפנע"ד להמשיכו שפיר להא דלעיל דמסכים הרא"ש לר"י דמי שאינו חושש ליבותו דינו כሞמר להכweis שאינו בר זביחה ובמומר להכweis ודאי אין חילוק בין לאותו דבר ובין לד"א כМОבן וא"כ הכותים שאינם חוששין על לאו דלפ"ע ה'י נמי דינים כמוסרים להכweis ע"ז כתוב הרא"ש דבאמת בדורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים וא"ת סכ"ס איך התיר בבריתא שחיתת כותני' כיוון דדינו כሞמר להכweis איינו בר זביחה י"ל הלא בלאה' כתבנו למעלה דהיא דמויר לע"ז איינו בר זביחה דרבנן הוה וא"כ הא דמי שאינו חושש בדבר ה'י

עצמם ולהיות שפל בעיני עצמו וכמו שאמרו ז"ל אם כל העולם יכול יאמרו عليك צדיק אתה תהי בעיניך כרע שעדי לכוף את יצרך, אולם לרשע ובעל עבירה היצה"ר מהפך את דרכו כדי שלא יעלה על דעתו לשוב בתשובה אומר לו כבר נפלת ברשות החטאיהם ואין לך ישועתך באלוקים סלה ומה לך לעשות רך אכול ושתה וויטב לך בכל מראה עניין כי אבד תוחלתך מ"ד לכיה"פ תורה נפשך בעולםך בכל אשר תאוה לעניין וא"כ באדם זהה העונה הוא גוריאותך כי מעכברו מושב מדרכו הרע - ומה מאי מתישב זהה לשון הש"ס דקאמר מן הבהמה וכו' כדי שיחזרו בתשובה ותוס' הרגשו בזירות זה שנוטן טעם לתורה וכתבו דלאו טumo דקרה קדרש וכוי אבל לפיה דברינו נכוון מאי שרצונו לתרץ הא וגפא דבר שאינו שלו כי הקרא דאיש כי יקדיש אק ביתו מקדושת בה"ב משטעי דלית ב"י רק אמרה בעלמא אבל בקדושים מצח דאית ב"י מעשה ההקרבה ע"י מעשה ודאי אסרו ע"פ שאיןו שלו ומנא אמרנו לה מה מה ש' התוס' لكمן דף מ"ע ד"ה רבוצה דהא אמרנו א"א דש"ש ילפין ממה דאין אדם מקדיש דבר ש"ש שהוא נלמד מביתו, וא"כ אומר אני ומינה כמו באיסור דامرינו אבל עשה בה מעשה אסורה זואת מדורייתא דילפין מכל מקדש בע"ז דף נ"ד כנ"ז נמי במקדיש ותתיי לי שכונתי בדבר זה לדעת קדשו של התב"ש סוף סי' ה, - אמור מעתה דבפ' לולב הנזול דמייר מקרבן שמקריב הגזלו לא מצי מביא קרא דביתו להוציא את הגזול דחרי עשה בה מעשה ובודאי חל האיסור הקדש על הקרבן אבל מ"מ קאמר דפסול הקרבן ואין עלינו לרצון מושום כתיב און כי יקריב מכם דהאי קרא נמי שמקריב ממש מדבר ואמר דמי שמקריב יקריב את שהוא שלו אבל לפני עליו ע"י מעשה אבון דאייסור הקדש חל עליו ע"י מעשה אבל קרבן פסול הוא לפי שאיןו "מכם", וכן ב"קDDRSH AM OLALA KRBNO למעט גזול שפיר קאמר אי לפני יושל ל"ל קרא וכונתו לא כמש"כ התוס' דביתו אמר רחמנא אלא קרא דאמ' כי קרבן מכם קסמא דמאי נדע דכל שאיןו שלו אפילו הוא מקריבו ואסרו אבל איינו ראוי להקרבה, וכל זאת קודם שזינו לידע דגס אחר יושך דקנה ביאוש נמי פסול ומשום מצווה הבהה בעבירה אבל מאחר שמנעט גם לאחר יושך דפסול א"כ אלפני יושך דפסול מצד שאיןו שלו לא עיי קרא דק"ו הוא מלakhir יושך גם הטעם דאיינו "מכם" לא עיי דחרי לאחר יושך מכם קריין ב"י דחרי איך יאוש וגם שניין רשות ומעשה ומ"מ פסול וא"כ א"יתר האי, "מכם" לדריש על המקريب שהוא יהי, "מכם" ולא מומר וזה הפ"י האmittiy לפע"ד ובסוגי" דחתאת גזולה הארכתי ודוו"ק.

תנ"ס' ד"ה ר"ג פרשי"ר ר"ג בנו של ר"י הנשיא וכו' ועוד תימא דגוז ר"מ על סתם יננס ולא גוז על שחיטה דאוריתא וכו' עיין ברשב"א ובראש יוסף והנה מדברי התוס' נרא דסבירו דשחיטת מומר לע"ז היה הום פסול מדאורייתא דאל"כ איזה לתא דאוריתא איכה בשחיטת כותי הלא שוחט בעומד על גביו באופן דעל גוף השחיטה אין להסתפק אבל באמת כתבתי לעיל בשם הר"ן והרמב"ם ז"ל דשחיטת ע"ז רק מדרבנן אסרו וה"כ ל"ק מה לא גוז על השחיטה כשגור על יננס דינם חמוץ מן השחיטה דב"ים אפשר לננטסך ממש ואז אסור מה"ת אבל בשחיטה שוחט הכותי בעומד על גביו ליכא למירמר שמא שחל לע"ז דמחשبة הבל דברו לא מהני כמו בפייגול עין תוס' لكمן ל"ט ע"א ד"ה אלא ותו"ט ב"מ פ"ג משנה י"ב, ע"כ לומר לנו דחרי גם לאחר שגור על שחיתתנו רק באכילה גוז אבל לא לעשותה תקרובות עכו"ם ובסתם יננס הלא אסרו גם בהנאה ואס תקשה לך למה לא גוזו על שחיתתם שבינו לבין עצמו לאסרו בהנאה מחשש תקרובות כמו בין זה י"ל כיון דבאכילה בלאה"ה אסור לא ראו לגוז על הנאה לחוד - ועיין בראש יוסף שכותב בשם הרשב"א דר"מ לא גוז על שחיטתו ממשום דס"ל קר"ע דמומר לע"ז מותר לאכול משחיטתו ולא הבنتי דמ"מ כמו שגור כל יננס למה לא גוז על שחיתתם מושם לתא ותקרובות כמו ביניים כיון דאית ל"י דשוחט בינו לבין עצמו יצא ודוו"ק.

תנ"ס' ד"ה צדיקים עצמן לא כ"ש הקשו מכמה עובדות שמצוינו שנכשלו צדיקים בדבר עבירה וא"ר"י דזוקא במידידי דאכילה שהוא גנאי לצדיק שאוכל דבר איסור משמרו הקב"ה אבל בשאר מיל' לא עכ"ת"ד התוס'". אולם מדברי רשי"ל מוכח דלא ס"ל חילוק זה דחרי כתוב "שם דבר עוז" לא יארע לצדיק אבל לעומת זאת מישב רשי"ל קושי התוס' באופן אחר דז"ל רשי"ל רשי"ז"ל, "האי גרים שום שטן לפני צדיקים ע"י שוג שום דבר עוז" והאי שום שטן אין אלו יודעים מה הוא אבל רשי"ז"ל لكمן בדף הסמוך מפרש את עצמו בד"ה אפשר ו"ל אי איתא גוזרו חכמים על חערבות דמאי, מסתיע מלתא דגירום עוז וכוי עכ"ל הר' דהאי דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בעבירה גוררת בעבירה כי העבירה שעבר אדם נעשה לשטן לו להכשילו בעבירה אחרת וא"ת

אי לפני יאוש אדם כי יקריב מכם אמר רחמנא ו"ל לאו משוע דתפקידוلن מהאי קרא דהא מביתו נפ"ל כדאמרין בב"ק קרבנו ולא הנזול אוית אל לפני יאוש למה לי קרא כלומר וכי יכול להקדיש ביתו אמר רחמנא וכו' עכ"ל ומ"י לא יראה כמה מון הדוחק אנו צריכין לשוב לפיה תירוצים ולא עוד אלא דמתוך דבריהם הוסיף חומר על חומר אדם מביתו נפקא לנו דלפני יאוש אינו קדוש וכמו שאמרו בב"ק לפני יאוש פשוטא ל"ל קרא א"כ למה נайд מזא בלול הגזול והביא על לפני יאוש רחמנא אמר דחכא דמסים אמר רחמנא, אבל לויל דבריהם הנק' נלפ"ע"ד לישב כל הנני סוגיות באופן אחר והוא, כי מביתו לא מצין למילך אלא דקדושת פה איינו חל על דבר שאינו שלו כי הקרא דאיש כי יקדיש אק בתקומו מקדושת בה"ב משטעי דלית ב"י רק אמרה בעלמא אבל בקדושים מצח דאית ב"י מעשה ההקרבה ע"י מעשה ודאי אסרו ע"פ שאיןו שלו ומנא אמרנו לה מה מה ש' התוס' لكمן דף מ"ע ד"ה רבוצה דהא אמרנו א"א דש"ש ילפין ממה דאין אדם מקדיש דבר ש"ש שהוא נלמד מביתו, וא"כ אומר אני ומינה כמו באיסור דامرינו אבל עשה בה מעשה אסורה זואת מדורייתא דילפין מכל מקדש בע"ז דף נ"ד כנ"ז נמי במקדיש ותתיי לי שכונתי בדבר זה לדעת קדשו של התב"ש סוף סי' ה, - אמור מעתה דבפ' לולב הנזול דמייר מקרבן שמקריב הגזלו לא מצי מביא קרא דביתו להוציא את הגזול דחרי עשה בה מעשה ובודאי חל האיסור הקדש על הקרבן אבל מ"מ קאמר דפסול הקרבן ואין עלינו לרצון מושום כתיב און כי יקריב מכם דהאי קרא נמי שמקריב ממש מדבר ואמר דמי שמקריב יקריב את שהוא שלו אבל לפני עליו ע"י מעשה אבון דאייסור הקדש חל עליו ע"י מעשה אבל קרבן דמאי נדע דכל שאיןו שלו אפילו הוא מקריבו ואסרו אבל איינו ראוי להקרבה, וכל זאת קודם שזינו לידע דגס אחר יושך דקנה ביאוש נמי פסול ומשום מצווה הבהה בעבירה אבל מאחר שמנעט גם לאחר יושך דפסול א"כ אלפני יושך דפסול מצד שאיןו שלו לא עיי קרא דק"ו הוא מלakhir יושך גם הטעם דאיינו "מכם" לא עיי דחרי לאחר יושך מכם קריין ב"י דחרי איך יאוש וגם שניין רשות ומעשה ומ"מ פסול וא"כ א"יתר האי, "מכם" לדריש על המקريب שהוא יהי, "מכם" ולא מומר וזה הפ"י האmittiy לפע"ד ובסוגי" דחתאת גזולה הארכתי ודוו"ק.

ע"ב גמור וכל היכי דכתוב בהנאה גוריאות הוא והא כתיב און ובהנאה תושיע ד' וכו' ומשי הום דבב"ק דודאי "בהנאה" מושאל על און ולפ"ע"ד בביואר דברי חז"ל, דודאי "בהנאה" מושאל על און מורה על פחיתות ושלמות המדרגה אלא דנקוטה רבתא איכה בין המתאר את עצמו למтар את אחר כי המתאר את עצמו "בהנאה" הוא מדרכי העונה וכמו שפי"ר רשי"ז לולמר דכאי רוח וא"כ פריך שפיר מנ"ל לפרש האין מן הבהמה דתורתה מכנהו להנאה והוא ממושעי ישראל דילמא מן הבהמה קאי למtar את עצמו כבhb מה שהוא מדכאי הרוח וכמו שמספרין "אדם ובhb מה" דקרא ונקל קרבן אלא מדכאי הרוח שמושמיין את עצם כבhb מה דלא נקל קרבן אלא מדכאי הרוח שנאן ואני רוצה בקרים נ"ז קמשני ולא מבعلي גאות שהקב"ה שנאן ואני רוצה בקרים נ"ז קמשני התם אדם ובhb מה וכו' ר"ל לדלענין הבאת קרבן המודבר בו גם מי שמחזיק את עצמו כבhb אני מעליותא דחרי דרכיו של היצה"ר משווים הם ומתחפכים כחומר חותם לפי האדם והמקום והזמן דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בתחבולה לעורר בו הנאה מגביהו עני עצמו זלעומתו צריך לדחפו בשתי ידיים ולהכניע את

דאישתחת שפיר והדמאי מעושר ותירץ דמ"מ כיון דחכמים גוזר על שחיתות כותוי וכן על דמאי הוה אישור דרבנן ודאי עד דהוה מכשול אפלו אם קמי' שמי' גלי' דשחת שפיר ונתענש הטבל והלב אריה לעיל על ר"י דאכל משחיתות כותוי ג"כ מתרץ כ"ל אלabal באן בדמאי כתוב לאחר שזוכינו דלא גוזר על תערובות דמאי שוב ליכא מכשול אפלו בדמאי עצמה אם הוא מעושר והוא עפי' דברי הש"ך בכללי ס"ס שלו אות י"ז שכותב דכל אדר' שלא אסרו אלא מצד חומרא בעלמא לא גוזר על התערובות ובטל ברוב וא"כ כיון דדמאי בטבר הרוי דאין אישורו אלא חומרא בעלמא ולא מקרה מכשול אם אירע שאכל וקמי' שמי' גלי' דמעושר עי"ש ודבר גודל דבר הנביא ושיל שתי ראיות ברורות לדבריו, א') מהה שאמרו בגמ' שבת כ"ג ע"א דגם מצוה דרבנן בעי' ברכה ופריך מודמאי דלא בעי' ברכה ומשי' אבי' ודאי דדבריהם בעי' ברכה ספק דדבריהם לא רבא דאמרו רוב ע"ה מעשרין, ועתה אם נאמר דאפלו אי קמי' שמי' גלי' דמעושר מ"מ רבע עלה אישור דרבנן וכל האכלו מקרי מכשול למה קראו אבי' ספק דדבריהם ומה הועל רבא דאמרו רוב ע"ה מעשרין כיון דס"ס איכה אישור דרבנן ודאי על הדמאי שאין להיסרו אלא עי' הפרשה. - ראי' שנייה מהא דשינו במס' דמאי דין מעשרין מודמאי על דמאי אלא מינה ובבה כדי שלא ישרר מן הפטור על החיוב ומן החיוב על הפטור, ואי נימא דמה"ת הכל מותר ומדרבנן הכל אסור ודאי אין ספק רק ודאי ר"ל ודאי היתר מה"ת ודאי אישור דרבנן - אבל העניין לכך הוא דהא דסמכין ארוב או אחזה מה"ת ולא חיישין אמיינוט או על השתוות החזקה משא"כ בסכנתא שם חיישין גם למיינוט ואפלו למיינוט ואם מה"ת כתוב השם שמעתתא דשאני אישורא מסכנתא דבאיסורה כיון דהתורה לטעמך ארוב וחזקה אפלו אם לפעמים יבא אישור לידי' מן המיעוט מ"מ אין עליו אשמה של כלום דהרי ברשות התורה עשה מה שעשה ואס אכל מהלוב בהמה ואח'כ' נמצאה טרפה לא בעי' תשובה כלל כמו בשוחט את הפסח בשבת ונמצא טרפה בסטר שפטור מרבנן משא"כ בסכנתא שאם יידמן המיעוט לידי' יסתכן ימות ולא יועל לו הרוב והחזקקה להצלו ובפתיחה הארכתי בדברי הש"ש אלו עי"ש.

ולפ"ז אם באים חז"ל לאסור שלא נסוך על הריב באיזה עניין אם עבר ועשה או אכל ונמצא שאכל ועשה אישור אז גם מה"ת עשה האישור וחיב' קרבן בדמאי כרת ולא יintel מואהישר עי' הרוב והחזקקה דתו אין זה אнос ברשות התורה, סברא זו כתבה הרשב"א ז"ל בשבועות על הא דאמרו שם בעונה סמוך לסתה אם פירסה נדה בשעת תשמש חיב' חטא ואונ'ג' דמה"ת הוה אнос ולא שוגג אבל כיון דרבנן הזהרוו לפירוש ממנה עונה הסמכה לוסטה שוב אין לו התנצלות זו של אнос עי"ש נמצא לפ"ז באיסורי דרבנן כאלו שאסרו מלחמת שחשו על המיעוט אין להם דין אישור ודאי דרבנן דהרי אין לנו צורך בהז' כי גם מה"ת מזוהר לחוש על המיעוט וממיילא יש באיסורה אלו צד קל הצד חמוץ Adams נמצוא ונתגלה דעבד איסורה ונכשל במיעוט בעי' כפרה מה"ת ואפלו קרבן חטא מביא והוא הצד החמור ואם באמת קמי' שמי' גלי' דמן הרוב הוא אז לא עבד מיד' והרי לא גרע ממה שאמרו Adams רצה לאכול בשער חירות ועלתה בידו בשער טלה וכאה שנדירה בנזיר ובעה הפר לה שלא בפניה דאמרה תורה ד' יסלה לה - וכן יפה אמרו חז"ל דהפרש דמאי לא בעי' ברכה מפני שאין כאן מצוה ודאית וכן אין מפרישין מודמאי על דמאי אחר מושום לאפשר שvae פטור וזה חיב' מה"ת וממיילא מי שאכל דמאי ולא אדעתה לאו מכשול הוא אם קמי' שמי' גלי' דהוה מעושר וכמש' כ' הלב ארוי ז"ל ברוח קדשו וזה אמת לאמתו.

ביבה הראשונה האיך אתה לידי'>Dצדק אם הקב"ה משמרו ע"ז תשוב שלא משמרין אותו אלא משגנה ולא מזוון שעריך לשומר את עצמו, אמרו מעתה במקום שהוא שבעינו הוא היתר הצדק אם הוא מעשה אישור ולא אדעתה או שבעינו הוא היתר וכמו בכל הני עובדות שਮביא כאן דר"י אכל משחיתות כותוי ואנו מוסופקים אי נכשל באיסור או לא ח' לגזרה שגזר ר"ג וכן דר' אסי אכל ביצה המצומקת בין אצל ע"ה ואנו מוסופקים אי נכשל בדמאי ולא אדעתה או שלא גוזר על תערובות ולצד זה שנכשל באיסור צריכין לומר על כרחנו שהאי צדק עבר תקופה על אייה עבירה בזדון הגם שרווח הדבר מ"מ איינו מן הנמנע דהרי נאמר אין אדם צדק בארץ שלא יחטא שהרי משה ואחרון חטאו ונענו והאי חטא העשה לשטן לו להכשילו בשוגג, ודאי יותר מסתבר לפשטוט האי ספק ולומר דלא ח' לגזרה ר"ג ולא גוזר על תערובות דמאי ממה שנאמר שעבר תקופה על עבירה בזדון אשר גרים לו השוגג, אבל במקומות שאין לננות ימין ושמאל ובודאי אישור נכשל ע"כ נאמר בעבר תקופה על עבירה מזיד, וכן תראה במעשה דר' יטעה אל שקרה והטה שהביאו התוט' דהרי בה שאמר ר"י אני אקרא ולא אתה עבר עבירה בזדון שלא ח' לאזהרת חכמים שגוזר שלא יקרא לאור הנר ועי' אמר כמה גדולים דברי חכמים שאמרו לא יקרא לאור הנר כי הודה ולא בוש דמחמת האי גזרה דרבנן שעבר עליה בא לידי הטיה וכן צריך לומר בכל היב עבירות שהביאו התוט' שמשמעותה עבר תקופה על אייה מזיד שנעשה לשטן לו. ומה מאי מודוקדק לישנא דגמי' דקאמור "היכי מסתיעי מלטא" דמשמע דלעולם אפשר דמסתיעי כך אלא דמהיכי תיתי נאמר דנסתיע במקומות דיש לומר דלא עבד אישורא. ועיין בפתחה שכתבתני דרש"י ותוס' לשיטתייהו אזלו בפלוגתא זו ותורה צמאן ודוק'.

ד"ג ו' ע"א גמר' איננו גוזר ולא קבלו מניינו אתה ר"א ור"א גוזר וקבלו מניינו ופרש"י ז"ל דבדורו של ר"מ ור"ג לא רצוי לקבל לפי שהי' רגילים בהם בדורו של ר"א ור"א ה' אפשר להם לפירוש עכ' לולפע"ד קשה לומר דר"ג גופה דאכל משחיתות כותוי ור' אבהו דשלח לאתווי חמורה מבוי' כותאי לא חשו לאזירת ר"מ ור"ג מפני שהחמון עם לא רצה לקבל הגירה מפני שקשה לפרש מהם. אבל לפער"ד נראה לויל' דברי רש"י ז"ל לומר דלא קבלו הגירה מר"מ ור"ג מפני שהם גוזר מטעם דחייב למיינוט וכמו שסביר/ar אין בגמ' דר"מ לטעמי' דחייב למיינוט וגזר רובא אתו מיעוטא, אבל ר"א ור"א ודאי קרבען ס"ל דלא חייב למיינוט ואפ"ה גזרו עליהם וכך שגוזר על הדמאי ע"פ שרוב ע"ה מעשרין לפיך קבלו מהם. ועיין Tos' יבמות קי"ט ע"א דה מחווורתא ודוק'.

שם גמר' ר"ז ור"א איקלעו לפונדקן דיאי אייתי לקמיינו ביצים המכומקות בין ר"ז לא אכל ור"א אכל אל"ר ר"ז לר"א ולא חייש מор לתערובות דמאי אל' לאו אדעתה. כפי הנראה אכל ר"א כל צרכו ואח'כ' שאלו ר"ז שהרי אח'כ' קומתמה איך מסתיעי מלטא וכוי' וקשה טובא איך המתין ר"ז עד שר"א מלא כרסו מהני ביצים ולא עכבו מיד בתחילת אכילה להצלו לביש' את בעל הפונדק פלא והפלא. אבל הנלפע"ד دقדי שלא לביש' את אכילה שתק ולא ח' שהביאו להם ומסתמא עמד עליהם כל שעט אכילה שתק ולא ח' מה שחבריו ואוכל אישור דמאי דרבנן וכדאמרין בברכות דלגביו איסור דרבנן גדול כבוד הבריות ובמה שהוא לא אכל לא נתבישי כי לא גילה לו הטעם מפני מה שמי' אוכל וזה נכון מאד בס"ד ודוק'.

ע"ש גמר' אר"ז אפשר גוזר על תערובות דמאי ומסתיעי מלטא דר"א למיכל אישורא והקשה הרראש יוסף הכהן וכן לעיל גבי' הא דר"י אכל משחיתות כותוי דלמא קמי' שמי' גליה דלא עבדו אישורא

לא בעל התובות והאי אשת חבר המשייעת כי אשתו מחייבת לטחון לצרכו כדתנן בכתובות והאי אשת חבר המשייעת לה אפילו נאמר סיוע שיש בה ממש לא עשתה טוביה לבעל התובות אלא להאהה פשיטה אדם שיכיר לטחון תבאות חבירו ישבור לו מס'יע שהאי מס'יע לפועל אין לו דין פועל לאכול מתבאות בעה"ב וז"ב ודוק.

רש"י ד"ה מפני שחוזדה מחלפת והוא הכא דלא לטובה הוא ואיש נכריו הוא ובמש' דמאי קתני לה ולא קתני המתקלקל וכי' עכ"ל לכארוי האי "ובמש' דמאי קתני לה" שפט יתר הוא ולא חדש רשי' ז"ל לכתוב דברים בטלים שאין בהם צורך לפירוש הגמר' אבל באמות דבריו אכן מזוקקים ואין בהם יותר דריש' לשיטת' דפרש הא דמתוך הש"ס הטעם נמי מורי ואומרה לה דלטובת ברבי רב קמכוונת דיליכם חמימה ונטקתה לי' למה לי' להש"ס להמציא טוביה חדשה כדי לאכול חמימה כיו' דבר אמר לעיל דמחלפת המתקלקל בחמותה ואי משום דכאן לא קתני בהדייא כמו לעיל הלא הא כדכי ליכל חמימה נמי לא קתני ומה ז' או ז' لكن הזכרך רשי' ז"ל לומר דמש' דמאי קתני לה בהדי משנה דלעיל ואם דגס בפונדקית מטעס מחלפת המתקלקל חיישין ומה לא כרך ותני הנוטן לחמותה ולפונדקית בחד בבא ע"כ לומר דפונדקית שהיא אורה אצלם לא שייך לומר שתעשה לאיש נכריו טוביה גדולה כזו להחליף המתקלקל אבל טוביה כל דין להחליף קרייא בחמימה תעשה וכן חלוקם התנא לשתי משניות ודוק.

דף ז' ע"ג גמר' מוקם הניחו לו אבותוי להתגדיר בו וכי ופרש"י כшибאוו בניינו אחרינו במה יגדל שם עיין במהרשי' ח"א ובמהר"ס על התוס' ד"ה אלא ולפע"ד נראה בכוונות רשי' ז"ל בפשטו דהניחו לבנייהם להתגדל בו כי צורך ותועלת גדול בדבר אם ימצא המנהיג מקום להתגדיר כדי להגדיל שלו כי רק אז דבריו נשמעים אצל המנו העם וכן לא חששו להניח המכשול בשוא"ת מצדם כדי שיבאוו אחרים ויתגדרו בו להגדיל שם ומ"מ לא קשה לרשי' קושי התוס' משבת דرك בדבר שיש בו איזה חידוש דין שייך לומר שיתגדלromo של המחדש אבל בדבר פשטוט לכל אין באש מושום נידולromo ולפניהם שבסצת שמיiri מביעור הבמות שהוא דבר פשוט שיש לבערם לא מאי לומר שהניחו כדי להתגדיר בו הבאים אחרים אבל הכא בכיתה נחש הניחות שעשה משה עפ"י ציווי השם וממש"כ במה שהתריר רב בית שאן נגד המקובל עד עתה ודאי יש בו להתגדיר ולהתגדל ע"י חידוש זהה שלשה דברים שעשה דר נ"א שמנה הא דכיתת נחש הניחות בהדי שלשה דברים שעשה חזקי' ולא מיהו חכמים בידו הרי דהיה מקום לבעל דין להחוליך עלי' ודוק.

עמ' גמר' מכאן לת"ח שאמר דבר הלכה שאין מיזיכון אותו וא"ל אין מיזיכון וא"ל אין מיזיכון וכי' ועיין בה' ק"ז ועל החת"ס ז"ל ולנראה בא"א לפרש כוונת הני שלשות -adam תעין בהני קושיות שמקשה הש"ס על האי היתר בית שאן הנק נחלה שלשה סוגים א' הקשה ומ' א' מ"ד דבית שאן לאו מא"י ובkowski' ז' רוצה להכחיש את עדות ר' יהושע מכל וכל דפשיטה דרך ענה בר"מ שאכל עלה של יירק בבית שאן בלי לעשר וע"ז קאמר מدلע דחה רבי את המעד בkowski' ז' למידן דאין מיזיכון את הת"ח שאמר שמוועה מוחדשת מלשון ולא יצח החוץ וכפריש"ז לומר לו לא שמעות וחזר ב' - ב' פריך והא ר"מ עליה בעלמא אבל או דלמא אבל ולא אדעתי' או דלמא הפריש ממ"א כל הני קושיות הם מסוג שני דהינו שאכל עלה של יירק בבית שאן בלי לעשר וע"ז אין בה ממש ללימוד ממנה האי חידוש זהה שאמרו לה אין מיזיכון אותו מלשון כי לא יזכה לעולם ד' דהינו לשון ריחוק וכפריש"ז שאין משקצין דבריו כלומר שאין ממש בדבריו למדוד מהם דבר ו- והkowski' האחורה שהקשה ודלמא נתנו עניינו בצד זה ואכל מצד

אללא דמכח דבר אמיתי הלא נצムח לי קושי' גדולה על שיטת ר"ת דבשומך ע"ב ד"ה והיתר דס' לד"ר מעליה של דמאי אלול ואו של טבל כפרש"י וא"כ כמה קושי' הש"ס שם ודלמא אלול ולא אדעתי' ותירץ הנمرا דהשת' בהמתן של צדיקים וכי' נפרק דהא בדמאי עפי' מה שביארנו ליכא מכשול哉 לדקיק אם באמת מעשור היה. - אבל יש לתרץ זאת דר"מ לשיטתה דחיש למיעוטה בכל מקום אפשר הוה אישור דמאי איסור גמור דרבנן עין Tos' יבמות קי"ט ע"א מחוורתה ולדידי' אפשר דהפרשה בעי ברכה וגם בתערובות דמאי גזר וממילא דלפי שתו הוה מכשול אם אלול בתרערובות דמאי גזר וממילא דלפי שתו הוה מכשול אם אלול בתרערובות דמאי ולאו אדעתי' וא"ג דין הלכה כר"מ בהא דחיש למיעוטה מ"מ לא הוו ספו לי' מן שם' דבר אישור שהוא איסור ודאי לשיטותו וכמו שאמר רב לKNOWN דק' קי"א ע"ב בגב' נ"ט בנ"ט דחס לי' לאזרע' דאבא דליספי לי מידי דלא ס"ל, ולכארוי' למה לא ליספי לי' כיון דיודע דכשר ורב טעה בדיון ולא שייך כאן שוי' אנפשי' חתיכה איסורא כמובן, אבל כבר הארוכתי בזה בהקדמה דלגביה תושבע' פ' אין לנו אמת מוחלט רק אמת הסכימי ולפניהם לא הזמן שלא הסכימו להזכיר חד מ"ד איפלו קמי' שמי' אין כאן הלכה מבורת ויש מקום לשני הדעות ולמאנן דס' לדאסור הוה שפיר לדידי' איסור גמור וממושל אם עבר על דעת עצמו והדברים עתיקים ודוק. ועיין בפתחה אותן ג'.

עמ' גמר' ולחלופי לא חיישין והנתן וכי' הלב ארוי' הנ"ל הרגיש בדקוק עצום דמה שייך כאן להקשوت על דינא דהאי ברייתא שהביאה כאן רק להקשوت על הא דאמר דלא גزو על תערובות דמאי, וכותב דלפי האמור ניחא Adams לא גزو על תערובות ה"ה דספקו מותר כמש' כ הש"ז שם הנ"ל דכל שלא אסרו אלא מצד חומרה בעלמא גם ספיקא מותר ואני דומה לגבינות עכו"ם עיי"ש - ואני תמה על דבריו דאי' מה משנה הש"ס הטעם קדתני טעם וא' סכ"ס לא יצא מכלל ספק דמאי יאמר לו שיתקלקל הלחם עד שיצטרך להחליף - אבל באמת זה הכלל שכ' בש"ז דכל שלא גزو אתערובות גם על ספק לא גزو בדמאי ליתא דעין בכ"מ בהלי' מעשר פ"י ה"ב שכטב דבDMAI כיון שחשו רבנן אמייעוט ה"ה דלא מהני ספק ספק וא' יוציא על הרמב"ם שפסק דהראב"ד ע"כ ס"ל כהלב ארוי' שימוש שס' על הרמב"ם שפסק בנוטן לטוחן עכו"ם דאסור שמא החליף בתבאות ע"ה וכותב ז"ל "אי' ואם מושום הספק הזה הוה ס"ס אלא שמא החליפים בשלו מותר והא דחיישין בפונדקית בחמותה הוא מטעם האמור בגמ' דלטובה מתכוונות אלא דבר עני ולא אבן, וכי בשביל דלטובה מתכוונות יצא מכלל ספק וקרוב לוודאי שהחליפה - ולא עוד אלא דלבסוף פריך הגמ' מהא דטוחנת אשת חבר עס אשת ע"ה וכי' השטא מגזל גזלה חלופי מבעיא ומה פריך אה"ג דחוזדה להחליף אבל מ"מ שרי' מושום ס"ס כמש' כ הרaab"ד - גם לא הבנתי מה שתיקון הרaab"ד דחחשש הוא שיחליף בתבאות עצמו ומירוח עכו"ם חייב מדרבנן ג' להקל ומ"ש דמאי ומ"ש מירוח עכו"ם דשניות דרבנן וספקון להקל, וצע"ג לישב.

ובגונף דקוקו של הלב ארוי' י"ל דשפир שייך הכל לא פי מה שתירץ רפרם דשאני שאור ותבלין דלטועמא וחשוב כבעין נצמח קושי' ז' דלמה לא ניחוש לחלופי דלפי תירוץ ראשון דעשי לי משליכי' כמאן דמערב בידים דמי לא קשה דניחוש לחלופי כיון דלא גزو על חערובות דמאי ז' וב' ודוק.

עמ' ב' גמר' השטא מגזל גזלה וכו' הקשה המהרשי' ז' לא דאייה גזלה איכה כאן דהא פועל אוכל מדינה בדבר שלא נגמרה מלאכטו להלה כדאמרינו בפ' הפועל עיי"ש במה שנדקק לתרץ, ולפע"ד רק"מ דין לאשה זו המשייעת לחברתה בטחינה דין פועל כי

וא"כ הוא מAMILא ליכא שום הוכחה מהאי עובדא שהקב"ה רגלי HISIDIYI ישמרו כמובן. ומעתה אומר אני DRPEFI" ברוב ענותנותו שלא רצה נגליות הדבר DCEDI שלא יכול היה הדבר בחמורו והשיב להם את חמורו שלא יכול דמי לא כן תלה הדבר בחמורו והשיב להם מחומרה אונפהה היהת וכן משמע נמי מגמ' דילן שמביא דברי RFPI" שאמור עניה זו הולכת לעשות רצון קונה ואתם מאכליין אותן טבל. הרי דתלה הדבר בחמורו שיש בו דעת ורצון ולא שעכבותו מלאכל ממשמי' מפני מעלת רבFI' וגם אמר שמאכליין אוניה DRPEFI' דמי פנוי שהיה ידעה שלא עשרו והוא דמי. וכל זאת אמר רבFI' בענותנותו אבל אכן לא קבלנו דבריו בזה ולא נאמין בדעה יתרה שהחמורו אלא בשביבו עכבותו מלאכל דמי שלא יכול בו הצדיק ועושים ק"ו אם מאכילת אישור של בהמותו נשתרם הצדיק מכשכ' כליא יכול בעצמו דבר אישור. ולכן פרכינן שפיר דהא מאכליין את הבהמה דמי וא"כ איין אכן שום מכשול בעבilo ודו"ק.

דף ח' ע"א גמר' אר"ז אמר שМОאל ליבן סכין וחתט בה שחיתתו כשרה והא איכה צדדין בה"ש מרוחה רוח. וככתבו התוס' DEMACAN המשמע שאם ניקב השוט נגנד מה שחתט טרפה, כוונתם במא כתבו "נגנד מה שחתט" דשלא נגנד מה שחתט פשיטה דטרפה דיש טרפות לחץ חיות ולא עוד אלא אפילו נבלה נמי הוה דהא אותו הנקב משלים לרוב הסימן והוה מקצת שחיתה בפיסול אבל בניקב נגנד מה שחתט דהאי נקב לא מצטרף לרוב לעשותה שחיתה פסולה דהרי אין מיבור לסתן דל' ע"א דשחת בשנים ושלש מקומות כשרה ודוקא בהיקף ואיפלו זה למעלה וזה למיטה אבל בשווה זה למעלה זה למשטה לא מצטרף עי"ש בתוס' ופוסקים וא"כ נבלה לא הוה דלא שייך לשחיטה כדי לפסלה מ"מ טרפה מיהה הוה מושום דיש טרפות לחץ חיות ולא תאמר דוקא באבר אחר קמ"ל ר"ז דאפילו באותו אבר עצמן אין דעא"ג דLAGBI צירוף שחיתה הא נקב שנגנד מה שחתט לא מצטרף לא להכשיר אם נעשה בסכין כשר ולא לפסול השחיטה אם נעשה בסכין פגום מ"מ טרפה מיהה הוה, אלא דלפ"ז הוה מצין נקה"יו שיהי טרפה ולא נבלה ולמה לא מוקמי בהכי לסתן ל"ב ע"א מתני' ד אלו טרפות, אבל כד תדייק באמת מוקי בהכי ר"ל שם בamarvo כאן שחתט במקומות חתק וכן שחתט שלא במקומות חתק דהינו הך דכל שלא משלים את השחיטה אינו אלא טרפה אלא דלפ"ז ר"י דFLAGIG ומתרץ מתני' ד אלו טרפות שנשנית קודם חזרה ס"ל באמת דכל מעשה טרפות בסימנים נבלה הוה דמעשה טרפות בעצמו דין נהירה עליו והוא שיטת הרמב"ם זל' דכל נקה"יו נבלה מקריב וכן הוא ברמב"ם לפי גירסת הטור ס"י ט' שנكب היה נגנד מה שחתט פסול השחיטה אבל הב"י הביא גירסה שרך טרפה. ולפ"ז ברור שגירסה מוטעת היא דלשית הרמב"ם אין במציאות שם טרפות על הושט ועל הקנה שהם מקום נהירה ואם תרצה להבין הדבר על בורי עיין בדרכו לסתן בתוך הסוגי' שם ובפתחה וירוח צמאונך.

ע"ז זאת יש לעיר על הא דפרק כאן והא איכה צדדין לפ' שיטות רשי"י לסתן שם בסוגי' דרא"ז לית לי' הא דיש טרפות לחץ חיות איך פריך כאן לר"ז שהוא בעל המאמר והא איכה צדדין ובזוחק י"ל כיון דבשם שМОאל אמר המימרא ואנן פסקין דיש טרפות לחץ חיות שפיר פריך על שМОאל DEMISTAMA ה' סובר כהלה תא יש טרפות לחץ חיות ודו"ק.

ע"ז יש לעיר בהאי עניינה דלסתן דל' מבואר דבשחת בשנים ושלשה מקומות דהינו בענים שוחטים ב' סכינים זה למעלה זה ולמטה או שחתט מקצת הסימנים ופסק וחשתט במ"א בלי שיעור שהי' השחיטה כשרה וכן פסקין בי"ד סי' כ"א וקשה לי כיון דמה

אחר היא מסוג השלישי - דהינו שמניח לו המעשה כמוות שהיא גם מודה לו שיש ממש בדבר ללימוד ממנה הא חדש דן כפי הנראה אבל אפשר שר"מ ע"י מחשבתו夷' שבר' את העלה שאכל בדבר זה התלו במחשבה מי יכול לידע מה שבלב חבירו אם לא בחכמה נפלאה ורואה'ק והוא גואה ורמות רוח יתרה לסמוך על עצמו שיפה ירד לדעתו של ר"מ ומ"מ רב' שלא חש לקשי' ז' משום חזו מאן גברא רב' דקמסחיד עלה ופרש'י' ומסתמא יפה כיון ודקדק בדבר זה אין לסמוך אלא על אדם גדול רם ונשא - וכען זה מצין בגמ' דילן שמביא דברי RFPI' לא כיוון דעתה ולבסוף כיוון דעתה ומשני חזו מאן גברא רב' דקמסחיד עלה הרי גם שם על המחשבה היה צריך לדון וקסמו עליו דירד לדקדק על מחשבתו משום דגברא רב' הוא - וראה זה כאן איך>Dקדק בעל הש"ס ליחס את המעד בamarvo העיד ר' יהושע בן זריז בן חמיו של ר"מ לומר דבן הדור הוא כי אביו רוז' ה' בן חמיו של ר"מ ומסתמא מי שזכה לחתנתא קר"מ אדם גדול היה ובפרט שאנו מכירים ברווחה אשת ר"מ שחכמה גדולה הייתה ולכן לא חש רב' לקלע עדותו ולא אמר לו רמות רוחה הוא זה להיעיד שלא נתן עניינו בעצם הוכח והכל בצד אחר וז' מסוג השלייש' שהיה יכול להקשות ולא הקשה לנו אמר לן מהחין אותו מלשון זהוחה הלב וכפרשי' גאותך גרמה לך שלא הטית אוון וכי' שלא ירידת לסוף דעת ר"מ לידע אם לא נתן עניינו וכו' ודוק' כי נכו' הוא מאד בס"ד.

ע"ש גמר' אל אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון גוני עלייך שלא יעבורי בך מיס לעולם - וש להעיר שלא חולק גורני עלייך שלא יעבורי בך מיס לעולם - וש להעיר שלא השיב לו על טענותו אני וdae' עשוה ואת ספק עשוה אבל מה שנלפע' ז' הוא דבזה שאמר לו אם לאו גורני עלייך מצא תשובה נחרית לטענותו מפני שהבינו בשועשה רצון צדיק ג"כ עשוה רצון קומו דכיו' שחצדייך גדול כ"כ עד שיוכל לגוזר על הנהר שלא יעבורי בו מים לעולם ומשום ותוצר אומר ויקים לך א"כ אם ישמע לו לפלוג מקיים רצון קונו כמו בהילוכו בדרכו ודו"ק.

ע"ש גמר' אר"ז כמה נפש גברא ממשה ושיתין רבון דאלו התם חד זימנה והכא תלטא - ולכאר' קשה טובא מנ"ל Adams משה היה צרך לבקווע הים שלש פעמים שלא הי' בכחו לגוזר כן עד שמחליט DRPEFI' הי' נפש זכותי יותר ממשה - ולכן נראה דמקאו יש סתירה לדברי הרמב"ם פ"ח מהל' יסוחה' שתכתב ז"ל, משה רבינו לא האמינו בו ישראל מפני האותות שעשה וכו' אלא כל האותות שעשה משה במדבר לפי הצורך עשהם לא להביא ראי' על הנבואה ר' צרך להשקייע את המצריים קרע את הים וכו' והנה אנדרה זו שלפנינו מורה על ההיפך כי האי בעל המאמר סובר ע"כ דהני ניסים כולם נעשוו כדי לחזק אמונה ישראל בד' ובמשה עבדו דלולי זאת היה מקום להציגם על אופנים טבעים וכן לזונם ולהש��ותם ביל' נס ואם נאמר כן יפה קאמו אלו היה ביד משה לבקווע את הים כמה פעמים בזה אחר זה היה עשוה כדי להזק יותר אמונה העם דהרי גם עם עשת שקרוע לא היה בו תכלית אחר אלא כדי לחק את האמונה אלא וdae' לא נפש זכותיה יותר ודוק'.

ע"ב תוכ' דה' הא איתמר, בירושלמי ובב"ר לא משני מידי אלא השיב להם דמחמורה אונפהה עכ"ל לפע' ז' אין כן פלוגתא בין הירושלמי לגמר' דלן דלפי הירושלמי דמחמורה אונפהה הייתה צ"ל דהאי חמור לאו חמור בעלמא ה' אלא כמו שכתבו הקדמוניים שהי' אותו החמור שרכב עליו אברהם ובעלם ושמועותד לעני רוכב על החמור דעל חמור בעלמא לא שייך כלל לומר דמחמורה אונפהה,

עכ"פ בנסיבות לשורף את הסימן כشيخה לצדדין אלא דמ"מ פריך ר' י' ימיר מר"ז על ר"פ מושם דהוא סבר דעתני סכך פגומה על חודה דכדי שלא תחולוק בין פגימה אסרו חכמים השחיטה בכל סכך פגום משא"כ במלובנת דלא מצפי פסול את השחיטה רק כشيخה הדין דר"ז במקומו עומד דין לחושشيخה ואין על הסכך שם פגום וקשר בדיעבד אבל אין לא חיישין להאי סברא דר' יimir ופסקיןן קר"פ דבעינן בדיקת הסכך גם אתלת רוחתא ולעכובא ומיליא גם על סכך מלובנת שם פסול עלייה ומהני היא דביה"ש מרוחה רוחה סכ"ס לא עדיף מסכך פגומה בפגימה הנרגשת לחוד דPsiטיא שאינה קורעת הסימן ומ"מ פסול השחיטה וזה ברור ואמת בס"ד.

ומה מад מתוישב בהז' קושי" עצומה שהקשה הראש יוסף דאין דחו הר"ז והרמב"ם דינו של ר"ז מכל וכל דהא עכ"פ בעוף ואוז און הגיגרת לבודה יתקשר דהא רק אסברת בה"ש מרוחה רוח פליגו אדר"ז וחישו לצדדין אבל על הא חדודה קודם לליובנה לילכא מאן דפליג וא"כ בקנה להיא שום חשש דאפילו שורף הצדדין דקודם שחיטה רוב הסימן לא איכפת לו וכיון דנשחת הרוב שוב א"א לטורוף אחר שכבר נשחת בהקשר ואון אפילו לשיטת רשי"ז ז'ל דמצוי מפסיל במייעוט בתרא דזה דוקא בהושך דרך לית לנ' בה וכמו ש' אבל בפסק הגיגרת לאחר שחיטת הרוב לית לנ' בה וכמו ש' הש' ז' י"ד סי' כ"ז בשם המהרש"ל ז'ל. ועיין מש"כ אני בהז' לקמן ל"ב. ולפי האמור הקושי" מתרצת שפיר דאן לא מדיחין הא דר"ז לא ריש דבריו ולא סוף דבריו אלא מטעם אחר נדחה דינו ומשום דחכמים פסל כל שחיטה שנחתה בסכך פגומה וסכך מלובנת עכ"פ דין פסול עלייה כמו סכך פגומה הנרגשת ואון אונגרת וא"כ מה בין עוף לבמה ותדע דכן הוא דהרי בסכך פגומה נמי מציא להקשות כן דבעוף ותוופס את הקנה ליתקשר דהרי בידי שמיים א"א לצמצם עיין תוס' לקמן כ"ח ע"ב ד"ה לפי דמלטה לא שכיח כלל שבלא כוונת הצמצום יידמן הצמצום מעצמו וא"כ בשוחט את הקנה בלבד עד שמגיע לרוב לא איכפת לנו אם הפגימה קורעת ורק באוטו משחו המשלים את הרוב ומיהיכי תיתי ניחוש דכשהגע לאוותו משחו פגע בו הפגימה והשלים את הרוב ע"ז אמרו דאי"ל לצמצם ולמה נפסול השחיטה אלא ע"כ כדאמרן דמאחר דח"ל החמירו לפסול הסכך פגומה בין שפსלת השחיטה ובין שאינה פסולת השחיטה אין להקל בין עוף לבמה אפילו באז' הקנה בלבד והדברים ברורים וקלורי לעיני בס"ד.

ע"ש גמר' רבה ב"א סכך של ע"א מותר לשוחט בה ואסור להחות בהבשר וכוי א"ר פעמים ששותט אסור במסוכנת ומתחך מותר באטמי דקיימי לקורבנא עכ"ל הנגמ' הנה הא דאסור להחות בשר ולשותט מסוכנת כתוב התב"ש דהוא אסור מה"ת מקרא דלא ידבק בידך מאומה והביא ראי' מהא דאמרו בפסחים אפיק עצי מוקצת ועיל עצי אשרה, אבל בעבר וחתק או שחת דפי דעת הרמב"ם והש"ע הבשר אסור פשיטה דאיינו אלא מדרבן וכן ראיתי בישועת יעקב סי' י"ד בשם הר"ן ז'ל. ובabar עניין זה הכלocr.

הננה הנאה שאסורה התורה באיסורי הנאה הוא דוקא בשנהנה בשעת מעשה ובעוודו קיים האי דבר איסור וכגון המרייח בبشמי ע"א או סך גופו בשמן של ערלה וכדומה אבל גרמא של הנאה לא אסורה תורה דהיאנו השוכר את הפועל שכחו רק גורם הנאה מקרי וכן שכר מצווה בה ובבא והיה בשער המתוקן ע"י סכך של ע"א נמי רק גורם הנאה וכן בו איסור תורה אבל השחיטה עצמה ודאי איסור תורה ואע"ג דין במעשה עצמה הנאה הנרגשת כמו סיכה אבל מוה שהדם מתעשר ג"כ הנאה מקרי ואיסור מה"ת דהרי

שוחט תחילה במקצת הוושט איינו מצטרף להשלים השחיטה ששחט אח"כ למעליה או למטה מהה לא יתרוף בהאי נקב שעשה בושט דבלא"ה פריך הרשב"א וכן הוא ברש"י לקמן כי ע"ב בכל שחיטה דעלמא דהא איכא מעשה טרופות בתחלת השחיטה ואיך מתכשר ע"י מה שהושך להשלים והוא אין טרופות חזר להכשרה ותירצו דשאני הכא דדרך שחיטה בכך וא"א לשוחט בא"א אבל כאן בנ"ד שפסק משלוחות והתחיל בם"א והאי מיעוט הנשחת מעליה איינו מצטרף להשלים השחיטה למה לא מיטרפ בהכי ועיין לקמן דף ל' יישוב נכו"ע ז' ודוק'.

הר"י ז' ז'ל המשmitt האי מימרא דר"ז והרמב"ם פסק בפירוש דלא כוותיה וכתבו הרשaws ז'ל בטума דהא מלטה ממשום דאן פסקין כהני אמראי דלקמן י"ז ע"ב דמצרכא בדיקה לסכך אבשרה ואטפרא ואתלת רוחתא ור' יimir פריך שם מהא דר"ז הרי דאן לית לנ' בה"ש מרוחה רוח, אבל הראב"ד יותר הרשaws ז'ל פסקו כהא דר"ז ממשום דמחלקיים ואומרים דבסכך מלובנת יודע להזהר שלא יטה לצדדין אבל אם לא יבודק אתלת רוחתא ולא ידע דפגומה לא יזהר מלהטאות אבל לא ניחא להני רашaws לומר דהני אמראי שם פליגו אדר"ז ממשום דלישנא דגמ' שם "מי לא אר"ז" ממשוע להזהר מירא הוא מוקובלת אצל להלכה פסוקה. וכן כאן הלא הביא האי מימרא ביל' חולק ולפע"ד נראה דגם הר"י"ז והרמב"ם לא העלימו עיניים מכל זה אבל מ"מ יפה דחו דין זה מהלכה ומטעמא שאבאזר בהז'.

ধהנה לקמן בסוגי דף י"ז ביארתי דהרמב"ם וכן הר"י ז'ל כשיטת הרא"ה ס"ל דפגימה הנרגשת אטפרא אף שאינו אוגרת כלום פסולת השחיטה אבל היא חומרת אמראי בתראי דלפני כן רק לכתה קפדו שי"י הסכך חלק אפילו מפגימה הנרגשת. והאי דר"פ דצרכך בדיקה אבשרה ואטפרא אצרכת לעקב קאמור ומAMILIA דגס אתלת רוחתא לעקב דאייך המימרא לשתיים אבשרה ואטפרא לעקב ואתלת רוחתא רק לכתהה אבל לדעת הרשב"א והר"ן ודעמהם דס"ל דזוקא פגימה האוגרת פסולת וכארשר כן נקבע ההלכה בשוו"ע האי אצרכטא דר"פ בדיקת הנרגשה רק לכתהה הוא. ועיין תוס' לעיל דף ג' ע"א ד"ה אין השומר דיל' צרייך לכתהה וגם בדיעבד, דבديיעבד אין השחיטה נפסלת אלא ע"י פגימה האוגרת שקורעת את הסימן.

והנה הר"ן ז'ל כתוב בשם הראב"ד ז'ל "דע"כ לא אמר ר"ז אלא בדיעבד אבל לכתהה לא ומ"ה אסיקנא דלכתהה צריכה בדיקה אתלת רוחתא ור' יimir הוא שא"י לומד לכתהה מידיעבד דר"ז ואנן לא ס"ל כוותיה" עכ"ל ודבריו לא כארוי' אינס מובנים איך למד ר' יimir לכתהה מידיעבד ואיך לא השיב לו המסדר הש"ס דאי זה לימוד אבל לפי הצעתנו ניחא דר' יimir הכי קאמור דהא מר"ז נשמע דאפילו האוגרת אינה פסולת מן הצד וא"כ ניהו דלכתהה יש לבדוק מפגימה האוגרת אבל בדיקת טופרא שהיא מפגימה הנרגשת ודאי לא תבעי לר"ז ודאי אם רואה או ע"י שאר בדיקה שאין בצדדי הסכך פגימה האוגרת ויפה דן אלא דאן לא חיישין לקושיינו ממשום דר"פ ממשום לא פלוג קאמור דכל שבדוק בטופרא אחזודה יבדוק גם הצדדין בהז'. אבל הרמב"ם דס"ל אצרכטא דר"פ לעכובי קאמור דח"ל גרוו שיהי הסכך חלק מכל וכל וכל שם פגימה על הסכך אפילו ברי לו שאין הפגימה אוגרת את הסימן שחיתתן פסולת והוא חומרא שהחמירו בימי אמראי בתראי כמו שהוכחת זאת בסוגי שם א"כ אין כאן סתירה מהא דר"ז בשם שמואל שעuden בימי לא החמירו על פגימה הנרגשת על הא דר"פ, ולאחר שהחמירו לפסול כל סכך פגום אפילו אין הפגימה אוגרת מכש"כ שיש לפסול סכך מלובנת שיש

בבריתא סוף תמורה אף של אשירה והרמב"ם פ"ז ה"י מע"ז, כתוב עכ"ס או אשירה שנשraphה אפרה אסור בהנאה ולא כתני השורף את האשרה ועכ"פ משום דגム נשraphה מלאיה או נשraphה גוי אסור האפר אבל הכא בנטול ישראל ואפה הפת וארג את הבד אסורה הפת והבד מדבדנן ומטעם שעבד אישור תורה בשעת אפי' ואירגנה אבל אפה וארג נカリ לא נאסר הפת והבדן וכן יש לדיק משון הרמב"ם ז"ל בהאי דין דשות בסקין של ע"ז שכותב שם בהל' יט' וז"ל, "סקין של עכ"ס וכו' ואם היהת בהמה מסוכנת הרי או אסורה מפני שהוא מותך והרי זה התיקון בעצמו הוא ההנהה ממשמי ע"ז עכ"ל הרי ברור מללו דהתיקון בעצמו הוא ההנהה ממשמי ע"ז וזה ודאי איסור תורה ומה"ט אסור הבשר שהוא איסור דרבנן, וכן הוא דעת הרשב"א ז"ל שכותב שהבהמה כולה אסורה. וראיתי בס' רຽעות שלמה סי' יו"ד אות ב' שתמה בא על הרשב"א שסתור דברי עצמו שהוא ז"ל כתוב בסוגי' דמצוה לה"ג דאע"ג דיקבל שכר בזה ובבא עברו עשיית המצויה אין זה אלא גורם הנאה דשרי ולמה אסור אכן הבשר של המסוכנת, ולהיפך קמתמה היירוע שлемה על הרמב"ם דאוסר הבשר במסוכנת למה לא תהי גם בבריאת אסור הבשר לאחרים דניהם לדידי' מקלקל הוא אבל לאחרים אין כן רק הנאה ולמה נתיר לאחרים להנות מאיסורא, עי"ש שראה במקצת דעתם ההיתר הוא משום שגורם הנאה מותר אבל לא נחית לעד כי רק אז מותר בלבד עבד איסור בשעת מעשה כמו במצוה ובפועל וכן שאות הבריאה אבל במסוכנת דבר בתיקון זה איסור תורה איסרו חז"ל הגורם ממנה לו ולאחרים כן"ל.

ולא אחד תחת לשוני כי גם מדברי התוס' נראה דלא נחית לדברים האmittים הנ"ל שהקשו בד"ה מותר לשחות, משבת דשות חיבר משום שהוא מתן לגבי אבמה"ח ולפי הנ"ל אין כאן מקום להקשות דשאני שבת דכל שעושה מלאכה שמניע לאדם הנאה ותועלת ממנה אפילו לאח"ז ועכ"פ שלא נתרבה הנו בשעת עשיית המלאכה שפיר חייב דחרי חולב וمبער הנה המלאכות שביצם הון קלוק וายבוד ומ"מ בכל מלאכות שבת הם שנאיסרו וכמו שאמרו בשבת ק"ו ע"א דכל המקלקין פטורין חוץ מחובל ומבער ולמ"ד שם דודקן בצריך לאפרו ולכלבו מ"מ בשעת המעשה מקלקל יחשב כי עי' הערת העצים ונטילת נשמה של בע"ח יפסיד שווי' הקודם אבל כיון דדרך לעשות כן מפני הנאה הבא לו או אח"כ מלאכת מחשבת מקרי אבל אכן לגבי הנאה שגורם הנאה מותרת איסור כל מעשה המגרע אתשווי עכ"פ שגורם לו הנאה אח"ז אין מותר כל מעשה המגרע אתשווי עכ"פ שגורם לו הנאה אח"ז אין בו משום נהנה וכן שבירנו לעיל ואין לומר דגם התוס' כיוונו לזה בתירוצים כי מסוף דבריהם שכותבו „אבל לעניין הנה מע"ז לא חשוב בין חילוף בין חילוף והוא שבחרacter של ערך תרבותי או גדי שמשה ברכורו של ע"ז דבחילוף לא אסרו אלא למחליף עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא אסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאות להרבה עי' חבירו כי מאיסורא אם יכול מהני פירות שהחולפו בערלה עי' לע"א. ואת לדעת שיש חילוק בין חילוף איסור הנהה להאיبشر של מסוכנת או בגד שנעשה ברכורו של ע"ז דבחילוף לא אסרו אלא למחליף עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא אסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאות להרבה עי' חבירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני אצל הנカリ כמו שהם עתה אצל הישראל משא"כ הא בשר והאי בגד דונשתנה למליאות' של עטה עי' סכך ורכורו של ע"ז כל מי שנאהו ממנו נהנה מאיסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל נカリ ארג בגד ברכור של ע"ז שלא עבד הנカリ שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעבוד ע"ז אבל לא על הנאת תקרובות ודאי דשיי האי בגד לישראל כי אין כאן מקום לאסור הגורם כנפער' ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקתני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור וארג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאהה בעצי אשירה ובגד שנארג ברכור של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקתני

מכירה ג"כ אין במעשה עצמה הנאה ממשית לנוף ומ"מ ילפיקנו מאו מכור לנカリ היתר הנאה כי בשעת שMOVEDIA את האיסור מושתו ומוכניס את ההיתר תמורה הרי נתרבה הנו וריבוי נכסים הוא הנאה גמורה כי ברכור נכסים נתרבה כבודו ומוראו אצל הבירות ולכן יפה כתוב התב"ש הנ"ל דהשחיטה במסוכנת איסור תורה הוה כי בשעת מעשה נתרבה הנו כי המסוכנת עומדת לכלבים ושוו' מועות והשחיטה רואוי' לאדם ושוו' מרובה אבל להנות אה"כ מן הבשר מותר מה"ת כי הנאה שיש לו באכילתבשר זה אינה אלא נרמא בעלמא מצד הסכך וכן שחליפין ערלה שמכר או החליף מותרין מן התורה דעתך רך גורם הזה לאוטו ההנהה שנאהנה בחיליפה אלא דבכ"מ שעבר בשעת מעשה המכירה והחלפה על איסור תורה איסרו עליו מדרבנן הגורם ממנו כדי שלא להנות מאיסורי שעבר וכמו שאיסרו מעשה שבת כדי שלא להנות מאיסור מלאכה שעשה, ולפי שביארנו לעלה בסוגי' דמחליפין החליפו באיסור זה גם מאיסור תורה שעשה במכירה והחלפה דכוון דאסרו החליפין שב לא נתרבה הנו והוא כמחליף איסור באיסור וכן אסרו עליו הבשר במסוכנת כשחיתה בסכך של ע"א שלא להנות מעשה איסור שעשה ומילא ניצל גם מאיסור זה כי מאחר שנאסר עליו הבשר לא אהנו מעשי ולא נתרבה הנו. וכן בשוכר את הפעול לעשותו עמו בי"ג וכן במצבה שתקע בשופר של עלה למ"ד מצוה לה"ג לא הי' מקום לאסור עליו שכרו או לומר דלא יצא כדי שלא יהנה משכר מצוה שהוא גורם הנהה דהרי בשעת מעשה לא עבר מיד כי לא נתרבה הנו כי השכירות אינה משתלמת אלא לבסוף וכן שכר מצוה והמעשה הלא היה לעול על צוארנו ולא נתנה להנות כמו שפרש' בರ"ה כ"ח ע"א וא"כ אין מקום לאסור אף מדרבנן מה שנאהנה משבר מעשי. ולכן פריך שפיר בריש פ' השוכר על הא דקתני שם שכרו איסור ממתני' דמקdash בערלה דקתני אם מכון וקידש בדמיון מקודשת. ועל חנוך הקשו בתוס' שם דהא מכון וקידש בדיעד קתני אבל לתחילה גם שם אסור לקדש בדמיון ונתקחו לרטרץ עי"ש דממתני' דמקdash בערלה לא רצאה אלא להוכיח דגורם הנהה מותר מה"ת דאל"כ מה בין ערלה לחיליפין וכיון דמותר מה"ת ניהו דשם אסרו תכמים לכתחילה לקדש בחיליפין וכיון דמותר מה"ת עברה איסור תורה בחילפה ובמכירה אבל כאן במה שעבד עבדותו בי"ג לא עבר איסור תורה כי לא נהנה ממלאכתו רק לבסוף וא"כ אין כאן טעם נתרבה הנו מפני שהשכר משתלם רק בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' לאסור אח"כ את שכרו שקיבל בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' זו אלא بما שהדרשו דגזרו שלא ישכיר א"ע לע"א. ואת לדעת שיש חילוק בין חילוף איסור הנהה להאיبشر של מסוכנת או בגד שנעשה ברכורו של ע"ז דבחילוף לא אסרו אלא למחליף עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא אסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאות להרבה עי' חבירו כי מאיסורא אם יכול מהני פירות שהחולפו בערלה עי' חבירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני אצל הנカリ כמו שהם עתה אצל הישראלי משא"כ הא בשר והאי בגד דונשתנה למליאות' של עטה עי' סכך ורכורו של ע"ז כל מי שנאהו ממוני נהנה מאיסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל נカリ ארג בגד ברכור של ע"ז שלא עבד הנカリ שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעבוד ע"ז אבל לא על הנאת תקרובות ודאי דשיי האי בגד לישראל כי אין כאן מקום לאסור הגורם כנפער' ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקתני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור וארג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאהה בעצי אשירה ובגד שנארג ברכור של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקתני

לאוקמי' יותר בסיכון דמוית להשתמש בו ללא תיקון כלל אבל על החותך לא הי' צריך להאי תיקון ובזה גם ר' יוסי' מודה דחabitin התיקון נגד הקלקול אבל התם דהתקיון של ענבייה אינו נצחים מן הקלקול של הצל כਮובן והסבירו נכוונה וראוי' לקבלה ממי שאמרה ודוק' היטב בכל הדברים שתכתבנו.

דביה' ש צונן וא"כ קשה דהרי אז בהדחה בעלמא סגי' גם נעיצה לא בעי וכדליך וחלכתא בעצנן וע"ז הי' להם לתרץ דהשי' רצהה לתרץ אפילו למ"ד ביה"ש רותנה. אבל ניחא דכאשר נכתב אח'כ האי תירוץ שליבנה באור יש לו מעלה נגד התירוץ דפסק בי' גוזא דמץ' מיריב בכל סיכון שייה' והתוס' כתבו לקמן דה' וחלכתא דהא דסגי בהדחה הוא רק בשחתה בה באקראי ולר'ת בסיכון שנחתך בה צונן דוקא, וא"כ הכא דרצה לאוקמי בכל סיכון שייה' צרייך דוקא נעיצה.

בא"ד ותימא דמשמע הכא דבעי לייבון וכן משמע בתוספתא וכו' ותימא דבפ' כל שעיה וכו' עכ' ליל' דבקושי' הראשונה דתסאי נעיצה לאקדימו האי דמשמע הכא דבעי לייבון וכו' ולמה הוצרכו כאן להקדמה אבל ניחא ולשונם מדווקדק היטב - דהנה הרשב' א"ז'יל מתרץ קושי' התוס' דכאן לא נחותה הש"ס בדיני הגעהה ובלאו שמנוניות אבל על שוחט לא מצי פריך דהרי מצי שוחט על סמך שיקלוף את ביה"ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

בא"ד משום שמנוניות דאייסורה דنبולות דnbulo בsicin עכ'ל הישותות יעקב מביא ראי' מדברי רשי' דנקט נבלות ולא תקרובות עכו'ם שהוא גם איסור הנהה. לדעת הפסיק לKNOWN בסוגי' דרביצה דעא'פ' שאין אדם אסור דבר שאין שלו א'פ' בשחתה בhamot Chivro לע"ז לא תיראה בשחיטה זו אדם כדעת המתירין מה פריך ונוקמא בשחתה בhamot Chivro לע"ז דליך שום אסור לא תעכו'ם ולא נבלות אבל הסיכון נאסר מצד ממשמי ע"ז. ולהז כיוון רשי' באמרו דעא'פ' איך מאש נבלות אפילו אם נוקמי בשחתה בhamot Chivro לע"ז עכטדי'ק. והנה ראי' להני פוסקים האוסרים ודאי ליכא דהרי הש"ס מוקי בסיכון דפסק בי' גוזא וה'ה דהוה מצי לאוקמי בשחתה בhamot Chivro. אלא דאיini אומר דאפילו בהמתה Chivro שלא אסור בהמתה Chivro. מושום דאי'א דש'יש אבל מה שנבלע בסיכון שהוא דבר מועט שלא ניתן להשבען לא שייך לומר שלא אסור מצד שהוא של Chivro, ואם נרצה לישיב ומה נקט רשי' נבלות ולא תקרובות ייל' דכל שנבלע בסיכון בשעת שחיטה לא נעשה תקרובות כלל כי בע"ז לא שייך מוקצה ורק בשעת שחיטה נעשה בהמתה תקרובות לעכו'ם וא"כ מה שנבלע בשעת האי מעשה שחיטה בתוך הסיכון לא נגרר אחר בהמתה להעות עמה תקרובות זהה דבר נכון לפע"ז עיין לקמן בסוגי' דטיפת הלב ק"ח ס"א עיין סברא ז.

וראייתי באחרונים שדנו בשחיטת מסוכנת מצד מוקרי אדם לא נחרה הוה מטה מלאיה ואני רואוי' אלא לכלבים ועיין בפ"ת סי' יוז' א'.

אבל בהיפך יש לעין למה נתיר בהמתה בריאה לשוחט בסיכון של ע"ז ולא נctrיך השלcta דמי שcar הסיכון לims המלח ואם נאמר דבאמת צרייך אז ודאי הי' אסור לשוחט לכתלה כדי להשליך אח'כ דמי הנאת הסיכון לims המלח וצ"ע עצה.

תוס' דיה' שליבנה באור הא דתנן בסוף ע"ז וכו' דבענצה בקרוקע סי' וכו' טכ'ל. הא דלא העמידו קושיותם על מה מתרץ בהדחה דעל מה שתרוץ שליבנה באור לכארוי' אין להקשות דהרי קאי להעמיד תירוץ' בחדשה ממש הינו שליבנה כאור וכמו שהבאתי למטה בשם הלב אריה זיל' אדם בחודש ממש מוקי כמו אמר דפסח ביה' גוזא לא קשה מהא דע"ז דסגי נעיצה דהרי רוצה

רש'י' דה' ותיפוק לי' עע'פ' שהוא מקלקל אסור לחותן משום שמנוניות וכו' עכ'ל, המהרש'א זיל' הרגיש שיש לדקדק למה נקט רשי' מוחתק מיריבא דרבא ולא נקט שוחט שהוא עיקר המיריב דר'ג, והנראה לפע"ד דרש'י זיל' בכיוון דוקא מוחתק נקט אבל משוחט לא מצי מקשה דלכארוי' מה פריך וזה סתם סכך של עכו'ם אינו בי' ואפילו נאמר דבסיכון העומד לתקרובות בשער לא שייך לומר סתם אב' היל' אפשר עכ'פ' לאוקמי באינו ב' וא' משום שומן שקורוש עע'פ' אפשר בקיינוח והדחה זיל' דמ'ם גס אב' אסור לכתלה אלא דהמרש'ל כתוב דמותר על סמך שיקלפנו אח'כ וא'כ לא פריך מיד עין בראש יוסף. אבל זה אינו אדם יש לו סיכון לקלוף החתיכות בשער שחתך בסיכון של ע"ז יחוון מיד בהאי סיכון ולא יצטרך לקלוף אלא ודאי דיל'ל لكن פריך שפיר ותפ'ל משום שמנוניות אבל על שוחט לא מצי פריך דהרי מצי שוחט על סמך שיקלוף את ביה"ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

מקצת בפיסול נמי שחייבת פסולה וכנהירה נידונת כאשר העדי ר' ישוב בשם ר' הירוש לקמן ל"ב בע"א במשנה שם, וכן י"ל"ד מלשון המאמר עצמו דקאמר שהי"ד דרש וכו' שהם פסולי השחיטה שהוא השלילות ולא קאמר הלוות שחויטה בתה אחת בהלה והבאה בגלוי בסימנים שאין עקרורים ולרש"י בחיתוך ולא בקறעה ובמקומות הסימנים ולא פוקי למעלה או למטה מהן והחילוק שבין לישנא דקראי ולישנא דהלהכה בולט ומורה באצבע על מה שכתבנו דהקרה מדבר בלשון החלטה "ושחת" מדברת בלשון שלילה "שהי" דרש יצאנו ידי "ושחת" אבל הלהכה מדברת בלשון שלילה "שהי" דרש וכו"ז לכון כל שקרים ב"י ששחה או דרס ואפילו במקצת הרי עשה מעשה פיסול והבן דבר זה ועוד תדע לך דרמאמר הלהה מדבר מפסולי שחיטה במקצת הסימנים דהרי הש"ס פריך מיי קמ"ל כולהו תנינהו ומשנני לא צריכא שחתת לפניו ב' וג' פעמים וחט שפיר קמ"ל כיון שלא גמור דשהה ודרס ולא ידע ויפה מדיק זאת מדקאמר "כל טבח שאינו יודע" ולא קאמר סתם "כל שאינו יודע" ממשע דמתbatch הרגיל לשחות ומוחזק אצלינו שחט שפיר מדבר ומ"מ חיישין זימני דשלאל מדעת אירע לו דרך מקורה דשהה ודרס, ולא קאמר דלא מרא בכיון שהה ודרס כיון שלא ידע מושם דנינו דלא ידע הלהכה אבל מראה ידע דכתיב וחט בפ"א ולא בשתי פעמים ובדרך משיכה ולא בדרסה ולכון ע"ז אין לחוש אבל חיישין דAIRע לו במקורה שהי"י או דרסה וז"כ רק במקצת הסימנים ולא רמי"ל לעיל' לידע את זאת וכמש"כ הרשב"א ז"ל דאפיילו מלמדין אותו אח"כ ושואlein אותו אם לא עשה את מה מאלה לא נאמין לו מפני שאז הי' מלטא דלא רמי"ל עלי' ואפשר ארע לו ולאו אדעת' ואם דרס מכל וכל ולא משך הסכין בדרכו תמי' או פסק בין סימון לסימון לשחות וDOI הוה ידע להיעיד כמובן - הרי לך מבורר דהלוות שחיטה קרי לי' מה שאירע לו במקצת הסימנים אבל רוח שחיטתה הייתה בהקשר - והלהכה זו געלמה גם מר"ע גדול התנאים עד שكامר לקמן במשנה דשחת סימון אחד וAKER או דרס סימון השני אלא טרפה ולא מטמא אלא דלבסוף הודה לקבלת ר' ישוב, וכאשר מסיק שם בסוגי', המשנה דallow טרפה נשנה קר"ע קודם חזרה וכאשר תראה מתוך חדשנו כמה וכמה משנהות במס' זו قولנו נשנו קר"ע קודם חזרה דין בפיסול במקצת מעשה נבלחה וכן האי ברייתא דרבנן לקמן שלאמנה הני' ה' הלוות שחיטה קודם חזרת ר' ע"ש נשנית וכאשר ביארתני בדף ל"ב בסוגי' שם האי והודה לו ר' ע"ש ניתוסף לשמנה אחריה מות רב עיי"ש. והדברים ארוכים ובפתחה תמצאים בארכאה ותבקשים ממש והענין כדאי תשחה עלי' עד שתעמדו על אמריתנו ודוק".

ע"ש גמר' תגולחו ופרשי' ז"ל בפ' השוחט תנן לכולו וכיו' שחת והתאי את הראש בב"א שלא הוליך והביא הינו דרשה שחת את הושט ופסק את הגירgorת הינו עיקור וכו' עכ"ל וכל הרואה ישתומם שמביא על דרשה טיפא דמתני' שחת והתאי את הראש דקתני בה דכרה ביש בסכין כמלא ב' צווארין וסמכך אדיוקא, הא אין בו פסולה, והנichי מלhalbיא רישא דמשנה דמפורש התאי את הראש בב"א פסולה וכן בעיקור הביא המשנה דשחט את הושט וכו' בפ' וזה נחית משנה דבפרק קמא דקתני חז' מגיל קצ'יר והמגירה מפני שהן חונקן. אבל כבר כתובנו למעלה דהני הלכות שחייב דקאמר הכא היא בשחיטה כהוגן ורק במקצת הס' עשה שני פסלים והן הנה פסולין שחיתה אבל כל השחיטה בדרשה או בעיקור ע"ז לא בעין הלכה כי הוא מקרה מלא ושחט ולא ודרס ולא וקרע ולכך הוצרך רשי' להביא הני משניות דקתני בהוא דמקצת בדרשה וביעיקור גמי פסול.

אבל התוס' לא ניחה להו בזה והקשׁו על פרשׁ"י דעיקור הינו
הא דתנו שחת את הושט ופסק את הגרגרת זול ותימא דין זה

שתשميשו לשחות ולחתוク בשר מלעהמיד בסכךין דפסק ב' גוזא
דוקא. ועוד נלפע"ד דבלאה"ה ליכא לתרץ הכא חדשה דקאמר
הינו שליבנה באור עיין ברשב"א ז"ל שכתב דסגי בהגעה ולאו
דוקא נקט שליבנה באור אלא לרוחה דמלתא קאמר כן וא"כ
א"א לתרץ באז האי בחדשה דקאמר כמובן ועיין בלב ארי" ודו"ק.
ודע דהא דקאמר דפסק ב' גוזא לע"ז ופרש"י חתיכת עצים
לא ידעת אייך געשה הסcin בזה ממשי ע"ז כי זה מקרי ממשי
דמשמי כי הcorrות עצים להסיק לע"ז העצים גופן אינם נארסום
כמו ש' רשי" ז"ל הכא דלכ"ע במשמי עכו"ם בעין עד שייעבדו
אייך יאסר הסcin מושם שימוש העצים שהם גופן עדין לא נארסו.
וכ"ע וכעת לא פניתי לעיין ולא באתי רק לעורר את המעניין.

ד"ט ע"א ארוי" ש כל טבח שאינו יודע הלכות שחיטה אסור
לאוכל משחטו ואלו הן הלכות שחיטה שהי"י וכו' מדקאמר הלכות
שחיטה ולא קאמר דינני שחיטה מוכחה דהני הללממי"ס הם וכן
אמרו בפי' لكمן ריש השוחט, ותו שהי"י וכו' מנ"ל גמר וכו'
ופרש"י הללמ"מ אלא שכטב דכלן לאו דוקא דיש מהן שנכתבו
כגון דרשה דאמירין لكمן ושחט ומשך, והללמ"ס אשארא קאי
וכן כתוב הרשב"א ומה שכטב רשי" ז"ל כגון דרשה מושם דגס
יעיקור דסcin פגומה מפורש כמו דרשה וכמו דקתני لكمן במשנה
דחוץ מגלי קידר והמגירה ובשנים מפני שהן חונקין ופרש"י שאין
חותכין אלא קורעין עכ"ל ואני אומר דגס אייך מפורשים דכו^ן
שhei" ממושעת מושחת דאמירו لكمן ל' דושחת לפין מץ שחוט
לשונם דבעין מפורעת ובהלה ולא בדרשה וא"כ ה"ה דבעין
בחד זימנאכח ולא בהפסק שהי"י ואין להקשות דא"כ נימא
דבעין דוקא בהולכה בחוץ ולא בהולכה והbabא ע"ז נシיב דאיין
זה קושי" דرك מה שמסתבר נמעט כי ע"ז הולכה לחוד בקהל עשה
גיטרא שאו מושעת מושחת כמש"כ רשי" ז"ל בריש השוחט
ועי"ש בחדשויגו, וזה נמעט הולכה והbabא ונctrיך דוקא הולכה
לחוד, חלה הטעם מבואר דא"א לשחות כהוגן בלי דרשה והשי"י
בשנאלד הסcin תחת העור והוא מלטה שחוחש מעיד עליו והגרמא
הלא שחיטה בסימנים בעין וכמש"כ הרמב"ן עה"ת דמלת ושות
היא חתיכת סימני הצואר וא"כ כתבת הי הוללה או למטה אין זה צואר ואין
זה סימנים ולקמן דף כ' כתבת הי הוללה או למטה אין זה צואר ולא
עורף, ידיעין דלעומת זה בשחיטה צואר נגד מול עורף וכן יעיקור
לדעת בה"ג כתבו הראשונים דסימן השמות א"א לשחות כהוגן בלי
דרשה והשי"י וא"כ קsha טובא האי הללממי"ס למאי אתה, ופלא
תראה כי لكمן כ"ח ע"א דתני" רבוי אומר כאשר צויתיך מלמד
שנctrיך משה על הוות וטל הקנה וכו' ומוהני הלכות שחיטה בכלל
אין זכר למו ורשי" פ"י שם דלאו דוקא אלא הלכות שחיטה בכלל
ותוס' שם מצאו רמז על אחד בעוף ושנים בבהמה ורובו של אחד
כמוهو בתיבת כאשר עי"ש עכ"ל עכ"פ התמייה קיימת ומה השמייט
רבי הני חמשה הלכות שחיטה ומינה ושת וקנה בעוף אחד ובבהמה
שנים ורובו של אחד כמוhow שכל הנני לכארו' לאו דינני שחיטה לחוד
המה אלא גם הלכות נחרה כי הלא לדעת רשי" ותוס' גם בנחרה
בעין סימנים מבואר בכמה מקומות בסמ"ז וא"כ צריך נמי לידע
כמה מן הסימנים צריך לנחרה וכמה בעוף וכמה בבהמה ועיין היבט
במה שכטבנו שם בסוגי' וכן רוק בקייזר אני מוגלה לך סוד עניין
זה והוא:

דהנִי הלכות שחייב דקאמר היינו במקצת הסימנים ואע"פ שרוב הסימנים נשחטים בהקשר וזאת לא נשמע מון ושחט דפסול וכאשר נבואר בדברים הבאים לדלולא ההלכה היינו מצינן להכשיר דרש או שהה במקצת הוותש שאיפלו טרפה לא יהי כי ושחט קריינן ב' כל שרוב הסימנים נשחטים אבל ההלכה אתה אדपיפלו בשחט

איך שתקו התנאים במשנה ובברייתא מלהזכיר חיוב זה דרבנן של בדיקת הסימנים לאחר שחיתה, ולא עוד אלא מה נעשה בדיינא דרבא דמומר נבלות מותר לאכול משחיתתו מושום שלא שבך התירה ואכל איסורה ושחית ספר אבל דלא לא שחת רובה ואת אינו בידו דהרי צרך לבדוק בסימנים והרשב"א שם הקשה כאמת ותרץ דמסתמא יבדק בסימנים ואם מצא דלא נשחט רובה יגמור השחיטה תוק שיעור שהי' אלא דסכך'ס מה נעשה לדין דאנו אוסרים כל שהי' כל דחו ואיך פסקינו דין זה דרבא לקבעו בשו"ע, ולעליהם שם ישבתי זאת דרך פלפול בסברא הנה עי"ש.

ב') דמתחללה רצה להביא ראי' כדיינה דשמואל מהא דתנן דריש"א דשיעור שהי' כדי בикור מאי לא כדי ביקור סימני ודחנה ראי' זוCDC ביקור חכם קאמר וקאי אסכין, ואח"כ שאל לא בדק מייא ומביא ברירתא דפליגו בה תנאי אי טרפה או גם נבלה ומטמא במשא הרוי מפורש כאן בברירתא זו דין של שמואל, למה לא הביא ראי' לשמו אל מהאי ברירתא כמו שמביא תחילת ממשנה והביא הברירתא כדי לפרש מימרא דאמורא דבלא בדק מה דין זה וזה אינו מדרך הגמ' וכמו לא מצאת ביש"ס.

ג') האי כדי ביקור חכםDK אמר הוא תימא רבתא דהרי בדיקת סכין לחכם ורק קודם שחיתה בעין וגם זאת רק מפני כבודו של חכם ומה עניין זה לשיעור שהי'.

ד') כאשר מסיק דעתה חכם אמרין מה עניין חכם לכאנ הלא כל שוחט צרכ' שיבודק בסכין גם לאחר שחיתה ולא בעי חכם וא"כ יותר הי' לו לתלות שיעור שהי' בבדיקה בסכין שלאחר שחיתה בין שחיטה לשחיטה.

ה') הרמב"ם ז"ל בפיה"מ מפרש כדי ביקור בטח חכם " כדי שיעור בדיקת השחיטה לדעת אם נשחט השיעור שחביב או לא" עכ"ל וכל אנשי חיל עמדו כמשתומים איך אפשר שהרמב"ם העלים עניינו מסווגי מפורשת כאן דדחה הש"ס שלא קאי על בדיקת הסימנים אלא אבדיקת בסכין ולא עוד אלא אדם באמת אבדיקת הסימנים קאי חכם מה עבידתא הא לא בדיקת הסימנים על הטבח אם חכם ואם לאו ואיה מצין להצרך חכם בלבד בדיקת הסימנים.

ועתה בני הט אונז לשמעו קושט דברי אמות ותראה איך שיטת הרמב"ם בולתת מותוך הסוגי אשר בה כל יתר הראשונים נלאו למוצהך דרך יישון האור.

הנה הרא' ש"ל כתוב ואחריו בנו הטור בס"י כ"ה Adams רואה בשעת שחיטה הסימנים שוחטין לפניו אין צרכ' יותר והמחבר בש�"ע שינה לשונו וכ' ז"ל,, השורת צרכ' שיבודק בס"י לאחר שחיתה אם נשחטו רובן או שיראה בשעת שחיטה שהם שוחטין רובן וכוכ' עכ"ל והטו"ז הרגיש בשינה לשון זה שהמחבר מוסיף מدل'י דאפשר רואה שנשחטו רובן יכול לסמן אראי' בשעת שחיטה אבל במהרי"ל בשם רבו כ' באמת להחמיר, שראיין ונכוון להעביר ידו על החתק דבראי' אין לבדוק יפה דביה"ש מלא דם, ופשיטא דעל שחיתות רוב קامر הכי עכ"ל הטו"ז. וכפי הנראה מותוך דבריו הרהור"ל לא לפреш מלטה דשモאל קטאת, אלא אם הוא מודה לדעת הב"י Adams ראה בשעת שחיטה שנשחטו רובן מדינא לא צרכ' יותר, אבל מצד חומרא ועצה טובה קامر שייעביר ידיו לתוך החתק, אבל לפע"ד א"א לומר כן כי דעת הב"י הוא לפלא עניין כי לפי שיטתו צרכ'ין לפרש מירמא דשモאל דקאי סמכין אין רובי פעים שחט ספרי ממשום דזהה רובה דתלי' במעשה והאי מימרא דר"ה לוקחה מדרשת הספרא על הקרא ולהבדיל בין הטמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא ברש"י שם צ"ל בין חמוץ לפרה והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חייו של הקנה ובין נשחט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר לגמרי ואיך לא האזכיר האי חייב בדיקה שום תנא ואיפלו לדעת התוס' דמה"ת יש לסழק על רובי פעמיים שחט ספרי

שייך להל"ש דזה פסול מפני שלא שחתו ולא דמי לשאר הל"ש ויל' דמיירי ששחט בסכין פגומה או במגל ואה נקרא פסק את הגרגרת ופסולה הוה מושם דין שוחטין אלא חונקין וכ' עכ"ל עי"ו במהרמ"ל שלישיב דעת רשי"ג כתבו דמיירי בסכין פגומה וקרי לי' פסק את הגרגרת אלא דבר אני ולא עד אין מקום תימא מצאו כאן הלא ר"ע שם במשנה באמת סובר דס' אחד בשחיטה סגי לטהר מיד נבלה אע"פ שהסימן השני בפסקה אלא דרי' ישבב החזרו באמרו כלל ממשמי' דר"ג דכל פסול בשחיטה נבלה וא"כ אכן כתבו התוס' דלא שייך זאת להל"ש וניהו דר"ע גם קודם חורה סבר דטרפה מיהה הוה עי"ן בזה لكمן מה שכחתי שם בעניין הנפטר הלאה אבל עכ"פ שם שחיטה כד לטרח מיד נבלה גם על סי' אחד איכא - ועוד זאת קשה ליadam ננייה להתוס' דכל שכל הסימן בפיסול עי"ז עיקור או פסיקה לא שייך למנות בהל"ש מה העוילו בתירוצים דמיירי בשחט בסכין פגומה דהאaca בגראגרת מירוי שלא מיפסל בסכין פגומה אלא אם הפלס פוגע במשחו המשלימים את הרוב דקודות לנו או לאח"כ לא מיפסל ואיפלו לדעת רשי' דקምפרש האיבער דשחה במיועט סי' דלקמן על מיועוט בתרא ונאמר דמדאוריתא קמבעי לפסול עכ"פ איבער דלא איפשטא הוה וא"כ לא מצין לומר דאתה ההלכה על סכין פגומה בגראגרת אדם פגע בפגימה במשחו המשלימים את הרוב הרי זה כלו פסקו כלו וכמיש"כ התוס' בעצם לדעת הה"ג שלא מנה פסק הגרגרת בסכין פגומה בתוק הל"ש מושם דין כאן שחיטה לא חניקה. גם לא הבנתי מה בין דרשה לעיקור ולמה דרשה שיק' לה"ש אע"פ שהוא ג"כ דרוש ולא שוחט וכן כל דברי התוס' לפנין בספר החחות. אולם זאת שכתבנו בגראגרת אין חילוק בין פסקו כלו במגירה או שחתו בתוק הל"ש מושם דין כאן שחיטה לא חניקה. גם לא היא כמו חצי קנה פגום שהוסיף עליו כ"ש בפגימה דוידי כעוקר כל הסימן יחשב זה ליתא דעתינו لكمן בסוגי' דמוגרמת דפסקינו קר"י א"ר בהගים שליש אמצעי ושות שני שלישיים כשרה ובתוס' שם ע"ב ד"ה שחט ופגע בו נקב והיוצא ממש הוא לכל שמצטרף להשלים את השחיטה לא מצרי' מצורף נמי אל מעשה הטרפנות וכן בשחט שני שלישיים אף שליש האמצעי בהגרמה כשרה ממשום דשליש קמא דמצורף לשולש בתרא להשלמת השחיטה לא מצורף לשולש אמצעי כדי להתריף אבל במקומות שחיטה שאני והיינו ממשום האילכה דכל פסול בשחיטה נבלה עי"ש, ובפרטיה יש בעניין זה אריותות כי זאת עיקר הפלוגתא בין ר"י וו"ל لكمן ל"ב ע"ב ומthon פלוגתם והוציא הרמב"ם דין דכל טרפו במקומות שחיטה נבלה ולא טרפה והדברים עתיקים ודוק' היטב.

ע"ש גמר' ואר"י א"ש הטבח צרכ' שיבודק בסימנים לאחר שחיטה וכו' עד במתניתא תנא נבליה ומטמא בשא הסוגי' הללו כולה מוקשה וצריכה הרבה כדי ליריד לעומקה ולגלות סודה. א') קשה דכפי הנראה הוא נבלה מן התורהDK מיסמך האי דין שלא בדק בסימנים להא דר"ה דבכמה בחיה בחזקת אישור עומדת עד שידעך לך במה נשחטה ולולי דמסתפניא היטני מגיה ב' של במה בכ' ולגרוס כמה נשחטה וכי על הסימנים אם נשחטו כשיורו כי תיבת במה אין לו פירוש ולשון הרמב"ם בפ"א הי' ג' עד שידעך לך בודאי נשחטו שחיטה כשרה' וכן דעת הרשב"א ז"ל כאן שלא סמכין ארוב פעמיים שחט ספרי ממשום דזהה רובה דתלי' במעשה והאי מימרא דר"ה לוקחה מדרשת הספרא על הקרא ולהבדיל בין הטמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא ברש"י שם צ"ל בין חמוץ לפרה והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חייו של הקנה ובין נשחט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר לגמרי ואיך לא האזכיר האי חייב בדיקה שום תנא ואיפלו לדעת התוס' דמה"ת יש לסזק על רובי פעמיים שחט ספרי

שהקשו להם הרוי אסור אבמה"ח ע"י המיתה חלף הlek לו, ואיך שיק לטעמו על אישור שכבר עבר ולכן כתבו דחזקת אישור דקאמר היינו אישור אין זוכה ומשום דכתיב זבחת שהוא מ"ע ע"ש.

והנה לכארוי נראה דרש"י בעצמו חזר כאן מנני ובו' ממה שכתב בחזקת אישור הוא אבמה"ח, דבד"ה מר סבר כתוב אז'יל מס' בחזקת אישור הראשון עומדת שלא הייתה שחותה, וכיון דבחזקת שאינה שחותה מוקנית לה הרי מותה ומטמא עכ"ל הרי דלא הזכיר כאן חזקת אבמה"ח אלא חזקת אינה זוכה כתוס' - וכד והויא טליה אמרתית ליישב סתירת דברי רש"י זיל' בדרכ פלפול הנרגוג בגיןו עפ"י מה שראיתינו לקודש זקנין מאורה"ג רע"א זיל' בהגחותיו לוי"ד סי' כ"ז, שרצה ליישב קושי התוס' על רש"י דאישור אבמה"ח בלאה הרי הלה לו, וככתוב הוא זיל' דבשחיטה פסולה עכ"פ הבני מעיים אבמה"ח, אפילו לדיןן דיל' הא דר"ל דרייה לאחר שחתית הקנה, כאמור דמנח בדיקולי, בב' סימנים כ"ע מודים דהבנייה מעיים כמנח בדיקולו, וא"כ חזקת אישור אבמה"ח של בני מעיים מעד שלא שחותה כראוי, והבמה כולה נגררת אחרי הבני מעיים עי"ש ולפ"ז אמרתית דכל זאת שידי בפסולי שחיטה של שהי' דרשה וכן, אבל בפסול דלא בדקו בסימנים דאיירין הכא לא שיק הא חזקת אבמה"ח, דהרי אי לא נשחת רובה ליכא אישור אבמה"ח על הבני מעיים, لكن על עיקר מירמא דר"ה דקאי על כל ספק שחיטה לעלמא, מפרש דחזקת אישור הוא אבמה"ח, אבל בהא דמר סבר, דקאי על לא בדק בסימנים, והכרח לפреш דחזקת אישור הוא אינה זבחה אבל אחר שנכנסתי בעומק ענייני מסכתא זו, ראיyi שאין בכל אלו ההקדמות ממש, וכאשר יתבאר לכל המעין בפתחה של ובחודשי לקמן ל"ב ע"ב.

אבל האמת יורה דרכו שאין כאן שום סתירה בדברי רש"י זיל' - כי מה שפי' רש"י זיל' מס' דבחזקת אישור שעשה דאיינה זבחה מוקנית לו ענין לפי התוס' דבחזקת אישור הוא התוס' קרא דזוחת, אבל רש"י כאן לא הזכיר קרא זה כלל, וגם לא כתוב דבחזקת אינה זבחה מוקנית לה, אלא בשחתת שלא נשחתה, פלוגתת רש"י ותוס' בזה הוא כאשר אבל דעתינו חזקה דילפין לקמן מגע יש לפרש על שני אופנים, אופן אחד דבכל ספק壬 שנטעורה אצלו על השתוות הדבר מכמות שהיא מתחלה, אמרין שלא נעשה שניין אלא הדבר נשאר כמוות שהיה, וא"כ אין אנו מחייבים את השם טומאה טהרה אישור היתר וכדומה, אלא מחייבים המעד ומצב בלי השתוות, ולא איכפת לנו השם כלל, אלא אפילו משתנה השם ע"י סיבה מ"מ מחייבין העמד הישן ולא נסתפק壬 שנתהדר סיבה חדשה, והמשל בזה אישור אבמה"ח, ע"פ שעי' המיתה משתנה האי אישור אבמה"ח לאיסור נבלה, מ"מ אם נחייב במעד הישן שלא נשחתה ע"פ שהוא מטהה לפנינו, אבל מעשה השחיטה נאמר שלא נעשה כהונן וההוא כאלו לא נעשה, אז שפיר אסורה ומטמא לנבלה - וכן להיפך למשל אם אנו דינן על הولد אם הוא בכור, לא מצינו למימור דמוקמין האי ולד על חזקת שאינה קדוש בבכורה מפני שבudgingה במאי אמה לא היה בה קדשות בכור, כן גם עתה לאחר שכבר יצא לאoir העולם, דהרי הסיבות אינם שוות דבمعنى אמה אין בולד קדשות בכור מפני שפרט רחם בעין ואם נחייב את השם זה דאיינה קדוש גם לאחר הלידה, צרכין לחודש סיבה חדשה דהינו שלפני ולד זה כבר היה פטור רחם ע"י לידה קדومة, וכן בחזקה לאו להחייב את השם קתניין עליה, אלא להחייב המעד שכבר יצא כדי להחייב את השם הישן.

ודבריהם שכתבתי למדתי מתוך דברי הרשב"א זיל' יבמות דף ל'

והסימנים נשחטים מכל וכל לא מסתבר כלל להזכיר עוד בדיקה אח"כ, אבל בסתם שחוויותינו אין כי מוליכך הבה"ש בربוי הדם והרבה פעמים לא נשחתו قولן רק רובן שכן קאמר בסתם דחטבה צrisk לבזק ולא יסмоּק על מה שראה בשעת שחיטה נשחתו הסימנים قولן או רובן, כי עלול לטעות לפעמים, והוא חומרת שמואל שהחמיר שלא לסמוק על הראי' שבעת שחיטה ומסתמא רק לכתחלה קאמר האי צrisk אם באמת ראה בשעת שחיטה שחתה שנשחתה הרוב וכן למדתי מלשון הרמב"ס זיל' שכתב 'כל טבח צrisk שיבזק בס' לאחר השחיטה ואם לא בדק וכוי' הרי זה נבלת אפיilo היה השוחט זעיר ומהיר' עכ"ל הזחבות הנה בסיפה לא כתוב אם לא בדק לאחר שחיטה אלא סתום אם לא בדק ממש דברישא לכתחלה מצrisk בדיקה לאחר שחיטה דזקא ולא סגי במו' שראה בשעת שחיטה, אבל בסיפה כתוב, אם לא בדק דהינו דלא בדק כל לא בראי' בשעת שחיטה ולא בבדיקה לאחר שחיטה, אז הוה נבלת, ותדע שכן כוונת דברי, מדמים שחיטת ספר, וא"כ דמי'רי דלא בדק לאחר שחיטה אבל ראה בשעת שחיטה שנשחתו قولן או רובן, יותר רבודתא הול' דאפיקו ראה בשעת שחיטה שנשחתו כהונן מ"מ נבלת הוה, והוא ברור בפירוש דברי הרמב"ס זיל'.

ועל זה רוצה הש"ס להביא ראי' לחומרת שמואל כדרכו להסמיד דין מחודש לשונה וברירתא, ממתני' דלקמן דקאמר ר"ש כדי ביקור, היא שיעור שהי', ודחה לא כדי ביקור חכם - והכוונה בזה לדעת הרמב"ס עפ"י שיטתו, בהא דצrisk להראות סכינו לחכם הוא משוע לתא דאייסור, וכתבנו כבר למעלה לאחר שחחמירו לפסול השחיטה ע"י פגימה כ"ד הנרגשת ע"פ שאינה אוגרת, עניון חכם מדינה דסתם טובח אינו מטריח לבדוק בהבנת הלב, כי למצוא פגימה דקה כל כך צrisk הרבה יישוב הדעת ומתיונות ומינה דה"ה בכל דבר הצrisk הבחינה יתירה על כל שהו בעי חכם, ופראשי' لكمון מ"ד ע"ב דמלטה דתלוי' בסברא מקרי הורה בה חכם, ופרשי' כגון מקיפין ברירה דפעמים אדים טועה בדמיון, וא"כ ה"ה בשחיטה מצומצמת壬 שקשה להעמיד על הבירור אם נשחת רובה, לא די בבדיקה הטבח אלא בעי חכם, וזה דקמנני לא אלא דקאמר ר"י כדי ביקור חכם וקאי הסימנים דאם אירע שחיטה מצומצמת, אבל לעולם אימא בסתם שחיתות סגי ברואה בשעת שחיטה דאייסור רוב הנרא לעיניים, וע"ז פריך א"כ לא בדק בסימנים והוא בדלא בדק כל או בשחיטה מצומצמת שמיירי המשנה בamarra כדי ביקור חכם ופרק בדיעבד אולי סמכין אשוחט זעיר ומהיר, דמסתמא אכן רובה, ע"ז הביא ברירתא חד אמר טרפה ועד תנא נבלת, ומהאיי ברירתא ודאי ליכא הוכחה לדינא דשומאל שהוא עצכטא לכתחלה ומדרבנן, במקומות שראה בשעת שחיטה שנשחתו הסימנים כהונן, אלא הא ברירתא קאי על לא ראה כלל או בראה שחיטה מצומצמת ולא בדקה וכאשר נדרש בספר היל' דלחבדיל בין הטמא ובן הטהור היינו בגין נשחת חציו של קנה לנשחת רבו, הרי דמחשת מצומצמת המדבר, שלא נתברר אם נשחת רובה או רק חייז, וע"ז קאמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיטת ספר - וכאשר באבר בסmock במיירא דר"ה, כי במקומות דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבודק ולא לסמוק ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ס ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש דברנו ודוק' היטב.

ע"ש גמר' בדר"ה קמייפלו וכו' מר סבר בחזקת אישור קיימת והשתא מטה היא ומר סבר בחזקת אישור אמרין חזקת טומאה לא אמרין - הנה רש"י זיל' מפרש חזקת אישור היינו אישור אבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רש"י זיל' בזה,

איסור דaina זבוחה אילא חזקה טהרה דבנה, והיין צריכין למימר אוקי חזקה מול חזקה ויהי' הן לעניין איסור אכילה והן לעניין טומאת נבלות ספק, וזה שלא יחד תנא דהנין תנאי דבריתא לכן כתבו בד"ה ואסורה באכילה, דמה"ת מותרת גם באכילה ומושום דרוב פעמים שחייב שפיר, ואינו דומה לשאר ספק כמו ספק שהה או דרס, דעתה איזו שינוי, כמו הגביה הסיכון באמצע השחיטה ומסופקים אלו אם שהה כשיור שהי' או שחתט בסיכון קוצר בהלכה ללא הבאה ונסתפק אס דרס, וכדומה מן הספקות העולות ע"י איזה שינוי, זה שיק לומר דומוקמין אחזקה איסור של אבמה"ח או אילא זבוחה, וניהו דלעומת חזקה אילא איסור אילא חזקה טהרה, עכ"פ ספק הוה ולדעת התוס' גם ספק אסור מה"ת, אבל بلا בדק בסימנים דיליכא לפניו שום ריווטה לעורר ספק אם נשחת הרוב, אזילין בת"ר רובה דרוב פעמים שחייב שפיר, וכן"ל לדಡעם לא מירוי בשראה שהשחיטה מצומצמת, או שנאמר דאפילו בראה שהאי שחיטה מצומצמת מ"מ אילא רובא, דמסתמא שחיט הרוב, כרוב שחיתות דעתמא, אבל מדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא החמירו לגבי טומאה, אלא דהתוס' לא בארו דעת דברי, שבחזקה לא איכפת לו להחזיק את השם אלא שלא חדש סיבה חדשה להוציא הדבר מהה מתחלה.

אבל האופן השני בעניין חזקה, הוא ההיפך ממנו שכתבנו, דלעומם מחזקינו את השם הישן אפילו ע"י סיבה חדשה, כמו בהא דולד הנולד, יש לו חזקה שאינו קדוש ברכורה מעוי אמו, כמו שחזקת טומאה דגברה לא נסתלק עכ"פ שנטהר באפר הפרה, מושום דשما הפרה טרפה היהת ולהיפך לא נחזק שם לאחר אחר, עכ"פ שהסיבה לשני השמות שות, כמו מאיסור אבמה"ח לא נשחטה" אלא דבחיה עכ"פ שלשיניהם יש סיבה אחרת, דהינו "לא נשחטה" כל שלא נשחטה נקרא האיסור אבמה"ח ובmittata אם לא נשחטה נקרא נבלה, מ"מ כיוון שאין השם שווה לא נחזק הסיבה לחודה.

ובזה פליגו לפי פירוש"י זיל הני תנאי דבריתא בהא דר"ה, דמר סבר נבלה ומטמא במשא דכל זמן שלא תוכל להביא ראי' על מעשה השחיטה שנעשה כהוגן אנו מוקמינו את הבהמה בחזקת שלא נשחטה, דהינו שלא העשה האי מעשה כהוגן, ומילא מחזקינו מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, כי הסיבה שלא נשחטה שוה בשניים, אבל אייך מ"ד דסובר טרפה ואסורה באכילה אבל נבלה לא, סובר דעתן השם מחזקינו ולא הסיבה שלא נשחטה, ולכן שם איסור אכילה שהי' לעלה בחיה מחזקינו, שג עתה אסורה כבחללה, ובזה י"ל או דסובר כתוס', דשם איסור הוא איסור עשה דaina זבוחה, או והוא העיקר, דשם אבמה"ח ונבלה כשם אחד יחויבו כי אבמה"ח הוה מטה מקצתה ונבלה מטה כולה, דמה"ט אבמה"ח מטמא נבלה וככברואר לקמן קל"ח ע"ב וכאשר נדבר מזה עוד בכמה מקומות במס' ז', וכן גבי איסור מוקמינו לה בחזקת טהרה, ולגביה טומאה מוקמינו לה בחזקת טהרה, ואני בזה סתירה, דמ"ג אי לא נשחטה קרואו הרני נבלה ואי נשחטה קרואו הרני זו מותרת גם באכילה, דמ"ש מה דשנין במס' טהרות, מובא בוגם פסחים דר' י', בשני ב"א שהלכו בשני שビルין, אחת טמא ואחת טהור, דבבאו לשאול בזאי' שניים טהורין ואפלו בב"א רק מדרבנן טמאים, אבל מה"ת טהורין וכמ"כ התוס' שם.

זו היא שיטת רשי' ורשב"א זיל אבל התוס' סברו בעניין חזקה כאופן השני שכתבנו, דלעומם מחזקין השם, אבל המציגו שם שחזקת איסור עשה שאינה זבוחה ומקרה דזוחבת דאיתא למתוצה, ואפלו להחזיק את השם ע"י סיבה חדשה דשנה נמי מחזקין כאשר מבואר מtos' לקמן בסוגי' דרוב, דומוקמין בחזקת שאינו קדוש ברכורה ע"י שנאמר שאמו כבר הוליד ולד לפני זה וכפניהם להזקota כללו, וכאשר נברא שם. וכך נתקשה לנו כאן, הלא נגד חזקה

דחני איסורים אלו ג"כ ע"י המיטה של הבע"ח ושל הבעל, אבל לא נתהפקו להיתר, כי גם אחר מיטתת הבעל חי איסור ממש נבלה, ואחר מיטתת הבעל אשתו אסורה ממשום יבמה לשוק, אבל האי איסור אשת אח דמלילא נעשה היתר ע"י מיטתת הבעל, אין כאן מקום להמשיך אותו האיסור לאחר מיטתת הבעל, והסבירה ברורה בעיני, אשר על כן אני אומר דעתך הרשות'א אין לה שום ראי' מש"ס וסתירות רבות לפניו נגעה, لكن קם דיון של הפלתי במקומו דוגם נקה'ו הוה ספק בשחיטה, ועוד נדבר מענין זה לפניו בסוגיות הבאות בס"ד וד"ו.

ע"ש גמר' גופא אר"ה בהמה בבחיה בחזקת איסור עומדת וכו', נשחתה בחזקת היתר עומדת וכו', כתוב בחודשי' ק"ז בעחתת'ס ציל' דרא"ה בראשיא קמ"ל דאלין בתר חזקה ובסיפא דאלין בתר רובה, דברישא ממשיכין חזקת איסור שבחי הבהמה, ובסיפא סמכינן ארוב בהמות כשרות עי"ש, ויפה כתוב דברישא אכן חזקה ובסיפא רוב אלא דהא מלטא דאלין בתר חזקה ורובה איתי בכמה משניות וברירות ולא צריך אין בא דרא"ה אבל ר'ה רבותה אחרת קמ"ל דברישא קאמר דומוקמין בחזקת איסור עד שידוע לך בנה נשחתה וליל כתבנו דה' ראי' להגיה, "בכמה" תחת "במה" כדי לכון דבריו להא דספראDDR שבדיל בין הטמא ובין הטהור על ספק שחט חייו או רבו של קנה אלא דקשה מאד לשולח יד בלישנא דגמ' ופרט שא' צרכין להגיה גם תיבת נשחתה לשלק אותן ה' וגם קsha וכ' ר'ה ברייתא אתה לאشمמעין אבל האמת עד לעצמו כי דרכן של חז'ל להכניס חדושי דינים ולהסミニים לקרא וכן חודשי דינים של האמוראים להכניס במשנה או ברייתא קדומה וכן עשה ר'ה כאן כי הברייתא מדברת מספק במעשה השחיטה עצמה اي שחת רובה או חז'י דומוקמין אחזקת איסור ונידון כنبלה והוא אבל ר'ה מוסיף דרא"ה גם בנולד ספק בסיכון והוא דינו דלקמן דפליג בזה עם חברו ר'ח' בשות ב██ון ונמצאת לאחר שחיטה פגומה וקמ"ל דע"ג דהנשחת בחזקת ראי' לשחיטה עומדת וגם הסcin' הי' לו חזקת בדוק והינו צרכין למורשתה הוא דאיתרע מ"מ ממשיכין חזקת איסור דבמהו למור דברו נגט הסcin' ולכך בדקוק גודל קאמר עד שידע לך בנה נשחתה ר'ל באיזה סcin' נשחתה אם שלם או פגום וזה רבותה רבתה כי ר'ח' באמת מכך ואומר שמא בעצם המפרקת נפגמה ור'ה פועל אפיו בשיבר בה עצמות וכן בסיפא דקאמר נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שידע לך בנה נטרפה נמי בדקוק ואומר "במה" ולא "אם" כי הברייתא דרשא זאת מקרה דולחבדיל בין היה הנاقلת לחיה אשר לא תאכל בנולד בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה וכמ"כ רשי' ז'ל ע"ת ומסתמא הפירוש על ספק דרושא או בישוב לה קוץ מהיים בספק שאירע בה דבר מחיים ואנו מסופקים אם נפסקה ע"י האי ריעותא או לא כי לא על חנס קרי לי' סימני טרפה דבכוכ'כ נטרפה מחיים כי רק מה שנעשה מחיים קרי טרפה וקמ"ל דע"ג דהריוטא לפניו לא נאמר הרי האי בע"ח בכוכ'כ יצא מן הרוב דהרי רוב בהמות אין להם מים במות או קוץ בשוט מ"מ סמכינן ארוב בהמות כשרות לומר דיניהו דיצא לעניין זה מן הרוב שאין להם ריעותא עדין לא יצא מן הרוב הנסיבות וכאשר כן דעת חכמי קראקא בי"ד סי' ל"א וכאשר נדבר מענין זה באריכות בסוג' דישב לה קוץ בשוט עי"ש - אבל ר'ה לא ס"ל כן אלא כדעת הרמ"א המחרمير בנולד ריעותא מחיים אלא בבא זאב ונintel ב"מ והחיזין כשהן נקובים דליקא ריעותא מחיים ולא איתרע הרוב כלל בזה אלין בתר רובה ולכך בדקוק אמר בנה נטרפה ממשום דקאי על הספק אם ע"י זאב ולאח"מ או ע"י קוץ וחולי ומחייבים וקרי לי' טרפה שלא בדקוק אדם הזאב נקבע לאח"מ לא מקרי טרפה.

חוර לפניך, אולי כבר נתחרס קודם הטבילה, عليك להביא ראי' שכן הי', וכל זמן שאין לך ראי', אמרין השתה הוא דזרה, דהרי לפנין מנגע ליזול בתר חזקה דמעיקרה.

ולבן מאי תמה על הגאנונים השב שמעתא והישועות יעקב סי' נ' וק"ז בעחתת'ס ציל' י"ד סי' זה שכולם דוחים הא דחידשلن הפלתי בס' ל"ג, דספק נקה'ו הוה ספק בשחיטה, כיון דאם ניקב החותט אין כאן שחיטה, והגאנונים הנ"ל דחו דבריו עפ"י הרשות'א הנ"ל, דכוון דלהאי נשחת היה חזקה שאם עשה בה מעשה השחיטה כהונון תתשר לacicלה, כי בחזקת ראי' לשחיטה הייתה עומדת, א"כ עלייך להביא ראי' שנולד איזה דבר המוציא מהחזקת ראי' לשחיטה. ואיך לא חלו ולא הרגישו דהותס' לא סברו כסברת הרשות'א, אלא אכן מחזקין את שם החזקה ואפיו עי' סיבה חדשה, וכן מורים כל הני סוגיות שהבאתי לעיל דלא כריש'א.

והנה השב שמעתא שמעתא ה' פ"ז הרגיש בתימא זו, והקשה מרבייתא דשחתת את הושט ונמצא הגרגרת שמטה ואין יודע אם קודם או לאחר שחיטה נשפט, דהוה ספק בשחיטה ופסולה, ולפי סברת הרשות'א דלעלום דינן על החזקה כמו שהיתה קודם שנולד הריעותא, הנה הייתה בחזקת ראי' לשחיטה ואיך נוציאנה מכח ספק, כיון דגוף מעשה השחיטה כהונון נעשה, ומתרץ את זאת עפ"י דברי הרמב"ן מובה בח' הר'ג' ציל' ריש א"ט, דשומות בשעת שחיטה מש"ה טרפה, משום דאי' דשחת שפיר משום תנעות הסימנים וא"כ בספק שמוות אי'א ספק בגוף מעשה השחיטה אי' העשוה כהונון, ואין דומה לספק נקה'ו דאין לספק על גוף מעשה השחיטה עי"ש.

הנה מה דלא נתקשה לי' מכל הני דלעיל ציל' דהנני פשיטא לי' דהספק בגוף המעשה, דאם המקוה חסירה הרי לא טבל כל גופו בב'א, ואם יש עלייו דבר חזק נשאר מקצת גופו בלבד טבילה, ואם הסcin' פגום לא שחת אלא קרע, וכמ"כ רשי' לcumן י"ד ד' השמא בעור נפגמה, ונמצאת שלא נשחתו הסימנים אלא נקרעו וקרא אמר וזבחת עכ'ל, אלא אני רואה דבל זאת לא הוועיל הגאון לסלק האי חומר, הון מרביית' דספק שמוות שהקשה הוא ציל', והן מכל הני משניות שנמצא בהן סתרה לסבירת הרשות'א, כי אפיו נניח שבכל הני אי'א ספק בגוף המעשה מ"מ מה מעורר לנו האי ספק בגוף המעשה, אותו הספק שחחaza לה, והרי האי ספק אפשר לנו אם נעמיד המקוה והגוף והסcin' בחזקתו דמעיקרה, ואז נאמר האי גוף ה'י בחזקת ראי' לטבילה, והאי בהמה היתה בחזקת ראי' לשחיטה, لكن עלייך להביא ראי' שע"י סיבה חדשה יש על האי גוף דבר חזק, והסימני הבהמה נשפטו - וממש'כ' במקואה ספיק גומ' שעלייך להביא ראי' שנחרס המקוה ונפגם הסcin' קודם גמר טבילה ושחיטה נגד חזקה דמעיקרה.

גם הראי' שהביא שם השב שמעתא לסבירת הרשות'א שנראה בעינוי מוכרתות, לא כן עמד', דראיתו הוא ממה דהקשה אבוי ביבמות שם, א"ה בספק קידושין נמי נימא אשה זו בחזקת היתר ליבם עומדת אל תאסרנה מספק, וכן פריך והא אשה זו אסורה היהת בחיי בעלה על אחיו מצד איסור אשת אח וא"כ נחזק האי איסור אשת אח גם לאחר מיטתת בעלה, וכאן איןו מאיסור לאיסור כמו אשת איש ויבמה לשוק, אלא האי איסור אשת אח עצמו נחזק גם לאח'מ מפני ספק קדושי ערווה, אלא ודאי דע"י סיבה חדשה לא נחזק אפיו אותו איסור עצמו, ולפע"ד שאני התם דאיסור אשת אח במקומות שאין לה בנין, כתעת יתרה ולמוץוא עי' מיטתת בעלה ואני דומה לאבמה'ח או לאיסור אשת איש דע"ג

ראשות הרבים לילוף מסוטה לטהර ומוגה"כ, אבל ברה"י טמא הכל ספקות דעתם באיסורין דאלין בחו לקולא - וזה ש' רשי"ד"ה הלכתא גמairy לה מסוטה, אז"ל "דרשה"ר ספק טהhor ווגה"כ הוא דהא ברה"י לחומרא אלין וכל ספק איסורה נמי לחומרא בעינן למיאל שם יubar עכל - ועינן בח' רשב"א שמיישב בה לאבוי מהיכי תיתי לילוף איסורה מטומאה ברה"ר כיון דחיזין דטומאה ברה"י לחומרא, ואח"כ הקשה לרבה לפי פ"ז, וכי לית לי" דבספק איסורה מוקמינן הדבר אחזקי, הנה קושי"ז היא דוגמת קושי" התוס' בד"ה התר מס' שני נזירים, דמשס מוכח דאפיילו דבר שאין למדוד מסוטה אפ"ה מוקמינן אחזקתי ולהקל, תלינו, אין כאן ראי' זיל לא עין בגמ' עד שהי' סובר התוס' מסברא דנפשם אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהכא מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי' אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביא, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה ההלכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיילו בעוף שהcharsו בס"י אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטת שני הסימנים דאל"כ רב"א لكمן כ"ח ע"א דעתך ל"י בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגת אשר מינה שמעין עיקור דביה"גadam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלמא אי לכתלה בעין שני סימניין, אז שפיר י"ל דראוי' לשחיטה בעין גם שניים, ואפיילו לעכבר בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראי' לשחיטה, ولكن רק רשי' לשיטותי' דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועינן لكمן כ"ע"ב רשי' ד"ה כל המעכבות בחיטה, ובמה שכתבתמי שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין איסורה לסכנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכללי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברנו תפרט כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התר דצרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי' זיל וכאשר גם הרשב"א זיל מפרש בן, והוא דלulos ההלכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה ההלכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתיר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה ההלכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדיין בכל התורה, לכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהhor, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מביא, כמו דטוהרין ס"ט ברה"ר משום ההלכתא לא אתא לילוף מסוטה אלא ברא"ה ונסאר רה"ל^{קונטיניטו} אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמכללא נשמע דכיוון דאתה ההלכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתא לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל ברא"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה באיסורי' דליך חילוק רשותות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההlectionata אתה

נראה דקיי על הנקב שבמקום נקב או לא, מפרש"י נמי כן, אך אמר מי חיישין שמא במקומות נקב לשון הגמ' ממשמע לי' דהא נקב אלא דספק הוה שמא במקומות נקב, הרי דפשיטה הכניס את שניים, אבל א"א לפרש בן, דא"כ איזה ריעוטא אייכא ומ"ש מלתננייה דהרי הzap נקב ולכן העיקר כמש"כ התוס' דמיירוי אפיילו יש נקבים שלא במקומות שניים, והביאו ראי' מלקמן דמיכשרינו נקבה הריאה במקומות דמשמשיא ידי' דטבחא, אך אמר שם בגמ' כי היכי דתלינו באב, ואי דבזאב דזא במקומות שניים תלינו, אין כאן ראי' זיל לא עין בגמ' עד שהי' סובר התוס' מסברא דנפשם אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהכא מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי' אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביא, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה ההלכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיילו בעוף שהcharsו בס"י אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטת שניים שמעין עיקור דביה"ג adam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלמא אי לכתלה בעין שניים, אז שפיר י"ל דראוי' לשחיטה בעין גם שניים, ואפיילו לעכבר בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראי' לשחיטה, ولكن רק רשי' לשיטותי' דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שניים סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועינן لكمן כ"ע"ב רשי' ד"ה כל המעכבות בחיטה, ובמה שכתבתמי שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין איסורה לסכנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי' ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכללי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברנו תפרט כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התר דצרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי' זיל וכאשר גם הרשב"א זיל מפרש בן, והוא דלulos ההלכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה ההלכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתיר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה ההלכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדיין בכל התורה, לכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהhor, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מביא, כמו דטוהרין ס"ט ברה"ר משום ההלכתא לא אתא לילוף מסוטה אלא ברא"ה ונסאר רה"ל^{קונטיניטו} אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמכללא נשמע דכיוון דאתה ההלכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתא לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל ברא"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה באיסורי' דליך חילוק רשותות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההlectionata אתה

בדברינו لكمן.

הפי' הב' הוא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה מותר מה"ת מבואר בשם עיי"ש והפרשן הזה הוא ממש כפי' הרשב"א ורש"י ז"ל אלא לדעת הרשב"א פליגו אבי' ורבה בספק במרקלה ריש ספרו עיי"ש היטב, ובער אני ולא א宾 פלייגי בכל ספק ואפילו בתולדה עיי"ש היטב, דהרי כתבנו לעלה דלאבי' דהלהcta כוותי' דאייך אפשר לומר כן, דהרי כתבנו לעלה דלאבי' דהלהcta כוותי' אפילו מדרבנן מותר כל ספק במרקלה, ולכן שפיר מביא אבי' ראי' דחמירא סכנתא מאיסורה, מס"ט ברה"ר דטהור וזה באיסורי כו, ומושום דכל ספק במרקלה טהור, אבל במים מוגלים אסור עכ"פ מדרבנן, אבל לדעת הרמב"ם דילוי אפילו ספק בתולדה להקל מס"ט ברה"ר כמובואר בדבריו איך מוכיח אבי' דחמירא סכנתא מאיסורה מס"ט ברה"ר דהדי גם הרמב"ם מודה דספק אישור עכ"פ מדרבנן לחומרא אבל בס"ט ברה"ר לא החמירו ח"ל וא"כ מנ"ל דסכנתא חמירה מאיסורה וצ"ע בעת.

והנה הגנו הנ"ל מכירע כדעת הרמב"ם, מפני שיש לו שני קושיות חמורות על שיטת הרשב"א, ואני אומר דמשום הני קושי' אין לדחות שיטת הרשב"א, כי לך"מ כאשר אבאר בזיה.

הקושי' הרשותה דהרבש"א מדויל ידי' קמשתלים דהא עיקר קושי' הרשב"א על הרמב"ם, מסוגי' דרוב דלקמן, דאייך לפינן רוב מכל הני קרבנות מדלא היישין דילמא טרפה הו, הא לדעת הרמב"ם כל ספק שריא מה"ת ולא בעין רוב' וקושי' זו עצמה קשה גם לדעת הרשב"א דהא שמא טרפה הו, הוא ספק במרקלה ובספק זה גם הרשב"א ס"ל דשרי וכאבי', ואפילו אם נדוח דטרפה מבוטן לאו ספק במרקלה יחשב, מה עינה ליפוטא מפרה אדומה, דהיא בת שתי שנים דיליכא למיחס טרפה מבטן עכ"ד' - הנה פשיטה דגם החשש טרפה מבטן בספק במרקלה יחשב כי כל שניינו הטבע עכ"פ מקרה חדש הוא נגד הרגילות - אבל מ"מ אין כאן התחלת לקושיתו, כי הלא אנו יודעים בבירור שיש בהמות טרופות בעולם ואי לא אזילין בתר rob הנסיבות, יחושו כמחצה ע"מ ועל כל בהמיה אנו מסופקים שמא היא מן אותו הטroppות שישנים בעולם ואת ספק בתולדה יחשב ורק אחר דאלזין בתר רובא אם מכח אייזה סיבה שאריע, כמו ישב לה קוץ בשוט וכdomה, אנו מסופקים שמא ניקב מעל"ע, זאת ספק במרקלה יחשב, ומה שנקט הרשב"א חתיכה ספק הלב ספק שומן ה"ה חתיכה ספק מן הטרפה או מן הכרעה דאסור מה"ת כי אין אנו דעתן על המקרה של הטroppות אלא על החתיכה שכבר נטרפה, אם היא מן הטרפה או מן הכרעה - וזה פשוט וברור, עד שתמה אני על הגנו בעל שב שמעתתא אייך שהוא בדבר פשוט זה.

ודע אין ליישב בזה גם קושי' התוס' שהקשו שם בסוגי', דילמא משום דמקומין הפרה שהיא בת שני שנים בחזקת היתר שהיתה לפני שנה, ונאמר כיון דאייכא בטיח ברכות בת שיטים בעולם שהם טroppות, אנו חווישין שמא האי פרה היא חד מאותן טroppות שייצאו מחזקתן ונטרפו, דזה ליתא, דבר כtabנו לעיל ד' ג' בשם התוס' והרא"ש ז"ל בב"מ, דלועם לא שיק' חזקה אלא על דבר ידועה, אבל על דבר שאין לנו דינן לעליו לא שיק' לאוקמי' אחזקה, וכך אם נאמר דהאי פרה הוה מאותן שנטרפו הרי אנו מוציאים אותה הפרה מחזקתה, אבל אם נאמר שאוותן הטroppות נשארו ברוב דעלמא, לא נציא שום פרה מוחזקתה, וכן כתב הנ"ב לענן חזקתו כי דגברה שאנו דעתן, ולא נאמר דהרי ההרוג מונח לפנינו ובכוב"כ אחד נהרג וכיוצא מחזקת חיותי', ומה לי זה האיש אשר אנו דעתן עלי, או איש דעתמא, דזה האש הידוע לנו יש להעמידו על חזקתו

חי, אבל איש דעתמא שאינו יודעים אותו לא שייך להעמידו על חזקת חיותי, כי הרבה ב"א מתים בכל יום והוא אחד מהם. ושמור לך דבר זה כי הוא כלל גדול בענין חזקה.

הקושי' השני' שהקשה השב שמעתתא על שיטת הרשב"א היא. מנדה דף ט"ו ע"ב דתנן שם נמצא על שללה לאח"ז וכו', תנא וחיבין אשם תלוי ותנא דין מ"ט, בעין חתיכה אחת משתת חתיכות, עכ"ל הגמ' והקשה הגנו הנ"ל והא תנא דבריתא דלא כמו, דאפילו סובר דבחתיכה אחת נמי חייב אשם הלא כאן הוא ספק במרקלה דומויר לדעת הרשב"א - עכ"ד' ק' - וגם בזה שגה הגנו במח"ת כי אן נתחרשו שני מקרים, הביאה וראיית הדם, ואן אנו יודיעים היה מקרה קודם ואיה המאוחר, וא"כ ספק זה בספק בתולדה היה שchip ואינו דומה להא ש' הרשב"א דבמוקה שנמדד דהו דוקא לר"ש דאית דספק במרקלה יחשב, דכבר כתבנו לעלה דהו דוקא כמאן דלייא דמי, אבל ל"י דחזקת הדשתה כנגד חזקה דמעיקרא כמו דלייא דמי, אבל הכא דלא שיק' כלל חזקה דמעיקרא כמו שכבון, פשיטה דהאי ספק אייזה מקרה קודם, הביאה או הראי', הוא כלל ספק בתולדה דאסור מה"ת למאן דס"ל דעל חתיכה אחת מביא אשם תלוי - אדם לא תאמיר כן אלא דגס שם שיק' חזקה דמעיקרא תקשה לכ"ע אייך מביא אשם תלוי כיון חזקה דמעיקרא מעידה שלאחר ביאה ראתה, אלא ודאי כמש"כ דבזמן קרוב כזה לא שיק' חזקה דמעיקרא לומר ביאה היה קודם הראי', וזה ברור ואמת בס"ד. **הפי'** ה' הוא פ' התוס' ד"ה התם ומפירושים נצחים שיטם דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה אסור מה"ת, בدلיכא חזקה כמו במרקלה לר"ש, אבל במקומות דאייכא למימרו העמד הדבר על חזקתו, בין לאבי' ובין לרבעה מוקמי' אחזקה, עג' דאיתרעד ע"י הרשב"א, דבגע רך חזקה דמעיקרא נגד חזקה דהשתא לפין, אבל במקומות דנולד ריעותא לא שיק' לאוקמי' אחזקה, דזה ליתא אלא דל"ש, ובכל מקום מוקמי' אחזקה, הון נגד חזקה דהשתא והן נגד ריעותא שנולד - ושיטה זו נציחה מדברי התוס', כאשר אבאר בזיה.

דהנה התוס' הקשו לרבעה מפ' שני נזירים דמשם מוכחים דאפילו ספק דיליכא למילך מסוימת מתרין מושום דמקומין אחזקה טהרה, ואיך קאמר כאן דהלהcta גמירי מסוימת, דמשמע דכל ספק טועאה ברה"ר דלא מצין למילך מסוימת, כמו ברה"י - ויש לתמה, חדא, דלמה טהורין מחמירין לטמאם, כמו ברה"י ולמה לא הקשו בפשיטות, וכי לית לי' לרבעה דמקומין מלטה אחזקי' במקומות ספק, וכמו שהקשה כן הרשב"א, עג' דמקומין מלטה אחזקי' לא בעו להביא ראי' מפ' שני נזירים - דהרי במקומות אין מספר מצין, במשניות ובריתות דמקומין אחזקה, כמו שפי' רשי' לקמן על הא דאמרו שם, מנא הא מלטה דאמרו רבנן אוקמי' מלטה אחזקה, ז"ל, "בהרבה מקומות סמכי' לайл בתר חזקה" עכ"ל.

שניית בתירוצים, דהלהcta איצטריך לספק ברה"ר בدلיכא חזקה, כמו האי דמקווה שנמדד ונמצא חסר לר"ש, אמנים בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, מוקמינן הלהcta אפילו במקומות דאייכא חזקה, ועיין ב מהרמ"ל שהביא קושי' העולם, דלמה فهو האי אריכות, דאייכא חזקה במקומות דלאבי' הלהcta חזקתם די באמרם דסוגי' דהכא איזיל בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, אבל לפי האמת דעתליכן בתר חזקם בכ"מ, מוקמינן אחזקה ואפילו מה שאינו דומה לסוטה - ואני מוסיף לתמה דעכ"פ ה' לתוס' להקדים בתירוצים עיקר הדבר דלפי המשקنا דעתליכן בתר חזקה

אסור מה"ת, אלא דבמקרים חזקה נעמיד על חזקה אפילו איתילך ריעוטא, אלא דבאיילך ריעוטא בבהמה מחייבים בה אيكا פלוגתא ועיין בהז בסוגי" דישב לו קוץ בשוט בארכות.

הפי' הד' הוא פ' הרשא יוסף ז"ל דלעומם כבר ידעו כאן דמקומינוacha, ומה שרצה רבא לאסור הוא רק מדרבנן, וכמו בסכתנא דמחמרין, ולאזה הקשה לוABI מס' ט' ברה"ר דמתהרין אפילו מדרבנן, וע"כ דלא מחמרין במקום חזקה, ושאני סכתנא מאיסורה, ע"ז השיב רבא דמספק טומאה ברה"ר ליכאראי, דהתס הלכתא גמירי לה מסוטה לטהר, לפיך לא רצוי חז"ל להחמיר נגד המפורש להיתר, משא"כ באיסורה החמירו בספקו אף במקום חזקה, פלא דהראש יוסף לא הזכיר כלל דריש"ו ותוס' ורש"א פירושו הסוגי' באופן אחר - ולפי פירוש הרשא יוסף אפשר דפסקין כרבא להחמיר מדרבנן בספק במקום חזקה, ע"ג דמסיק לבסוף להוכיח מהא דעתו דחמיר דחמירא סכתנא מאיסורה, מ"מ עיקר דין של רבא החמירו בספק במקום חזקה לא איפרך, דבסכתנא מחמרין אף נגד רוב וחזקת, אבל בבא צאב ונטול ב"מ דליקא רק רובה לחודא מחמרין, ועיין בהז בסוף סוגי' דרוב בראש יוסף ובפר"ח סי' ק"ז ודו"ק.

ע"ב גמר' מתיב ר' שימי שרצ בפי חולדה וכו' וקשה, תקשה לדנפשה, והוא טומאה ברה"י הוא דספיקו טמא, דהרי לא ידע דברין דוקא דבר שיש בו דעת לשאול, ויש לישב דרבא דס' ל"כל ספק מה"ת להחמיר ע"כ דהילכתא דסוטה רק להקל ATA אריה"ר ולא להחמיר אריה", וכפרשי"י "דברה"י להחמיר כבשר ואסורי שבתורה, ולכן ידע אכן בו דעת לשאול ואני דומה לסוטה, מ"מ פריך ליטמא כמו בשאר איסורי תורה דספיקו להחמיר ע"ז קמשני דהילכתא אתה גם על רה"י לkolא דכל ס' ברה"י דוקא בשdomma לשוטה טמא ואם לאו טהור, כמו ברה"ר דת��רמושם דאיינה דומה לשוטה.

וסברת חז"ל דחלקו בין יש בו דעת לשאול לאין בו צrisk הסבר, דודאי הא מלטה בסברא תל"י וכמש"כ התוס', כתובות נ"ד ע"א ד"ה תנאי, לגבי דיני תנאים דבעינן תנאי דומי' דגבוג'ר, דזוקא בדמיון דאית ב"י סברא מדמין, דאל"כ נימא דוקא בקרע מהני תנאי וכדומה עיישי', וכן הכא ע"כ מכח סברא אצריכו חז"ל דוקא דבר שיש בו דעת לשאול דאל"כ נימא דוקא באדם ודוקא באשה וכדומה.

ולכן נלפע"ד בסברא דהא מלטה, דכל שיש בו דעת לשאול, דהוה לי' למידע אם נתמא או לא, הוה האי ספק כספק מחייבת חסרון ידיעה שלא מצפין לסת"ס וה"ה דלא מצין להקל בספק כזה, ומושום דכל מלטה דאפשר לידע ולברר ספקו לא סמכין להקל, וניהו דבסטה יש להאהה והbowel ידיעה ברורה, א"א לומר דה"ה בשאר ס' בעין ידיעה ברורה לאיזה אדם, דא"כ אין כאן ספק, נשאל להאי והוא נאמן, لكن אמרין דעת' פ' בעין דאם במאצע שיהי בנסיבות לידע והוא דומי' דסוטה דאס היא או הוא מודיעם, טמאה ודאי ואני שותה ודוק.

תנוס' דה' התם הלכתא, תימא וכו' דבפ' שני נזירים וכו' ואכתי Mai Tiraץ, דהשתא הוה לי' ס' ברה"י והוה לי' ודאי טמא וכו' עכ"ל וקשה לי' טובא, דהא התם מביא קרבן טומאה על תנאי, שעולה למי שהוא טמא ובסוף נזירות דעתה מביבין שניהם קרבן תורה, וכיון דיכולים לברר ע"י תנאי וסגי בקרוב אחד, ומה יביאו שנייהם קרבן טומאה, ואין להקשות א"כ מה פריך הש"ס שם, אי רה"ר הוה, כייאו שנייהם קרבן תורה, והא אפשר לברר ע"י קרבן

לא בעינשן דומי' דסוטה, אבל התוס' מקדיםין האי תוספת יתרה, דמסוטה ילפין היכי דליך חזקה וכו' הרי ממשען דזה עיקר התירוץ - אבל כד נדייך אין בדברי התוס' אלו לא יתר וללא היפוך אלא כל דבריהם בדקוק גדוֹל נכתבו - דהא דלא קשי' לחו קושי' הרשב"א, וכי לית לי' לרבה חזקה, ע"כ מושום דפשיטה לחו דהסוגי' דהכא אזי בהו"א דעתין לא ידעתן חזקה מקרה, דלפי סברתם דגם במקום דאיילך ריעוטא שייך לאוקמי חזקה, גם לאביי קשה לממה להביא ראי' מס' ט' ברה"ר להתר האי ספק, כיון דaicaca כאן חזקה כשרות, אלא ודאי דכל האי פלפולה אזלי, קודם שמסיק דאלין בתר חזקה וילפין זאת מנגע, ולכנן גם לרבה ל"ק, דחשיב לאביי דאסורה מטומאה א"א למילך מושום דההש הילכתא גמירי לה מסוטה, אבל נתקשה להו דלפ' דלרבעה אתא הילכתא אריה"ר ליליך מסוטה לטהר, נצמתה חומרא בס"ט ברה"ר, דכל שאינה דומה לסטה ספקו טמא אפילו אيكا חזקה, דאל"כ הילכתא למאי ATA, וזה עיקר קושי' התוס' שהביאו הא דשני נזירים, להקשות מושם דוקא דמי"רו מס' ט' ברה"ר ומתרה ע"ז דאין למדוד זאת מושם דומה' ט' לא הקשו על רבא בפשיותם וכו' ליל' חזקה וכקושי' הרשב"א - והמהרים ראה מקצתו ולא כלו.

ובזה מתיב ג"כ קושי' חומרה שהקשה הפי' ז"ל על הא דפרק התוס' איך ילפין מסוטה לטהר אפילו ליכא חזקה, והא בסוטה איכא חזקתו טהרה, וקשה הוא ז"ל והא ע"כ הילכתא ATA לטהר אפילו ליכא חזקה דאל"כ הילכתא במקום חזקה למה לי, וכמש"כ התוס', אבל לפי האמור ניחא, דהלא באיה הילכתא יש לפנינו שני דרכים, האחד שנאמר ATA לטהר ברה"ר אפילו במקומות דליך חזקה ואז הוא גזה"כ בטומאה ברה"ר, להקל נגד כל התורה דספק להחמיר - או שנאמר דהילכתא ATA להחמיר שלא לטהר ברה"ר אלא דומי' דסוטה, אבל בשאיינו דומה לשוטה טמא ע"פ דaicaca חזקה, ואז הילכתא ATA להחמיר, והרי כל בידינו בכל הדרשות דלקולא ולחומרא לחומרא מקשין ולכנן שפיר הקשו התוס' כיון דבסטה איכא חזקת תורה, מהיכי תיתני נוקמי הילכתא להקל אף בדליך חזקה, כיון דמצינן לאוקמי הילכתא להחמיר דבסטה ברה"ר לא נתהר אלא דומי' דסוטה. אבל איינו דומה לסטה אפילו איפלו נגד חזקת תורה - ע"ז מתרצים דגם בסוטה כיון דקינה לה ונסתרה איתרע חזקה, ר"ל ניהו דברה"ר אין סתירה מ"מ כתבו התוס' נדה דבלילה ואפללה גס ברה"ר ג"כ קטת סתירה, ולכאור' אין זה מספיק דכיוון דס' אין און סתירה גמורה איך נילוף לטהר ברה"ר ס' ט' בדליך חזקה כלל, אבל לפי האמור, הכى מתפרש תירוץ התוס', דכיוון דבסטה ברה"ר ג"כ איתרע קטת חזקה, שוב יותר מסתבר לאוקמי הילכתא להקל ברה"ר אפילו בדליך חזקה כלל מלוקמי הילכתא להחמיר איפלו בדaicaca חזקה, דבר שגム בסוטה ליתא, וזה ברור ונכוון בפי' דבריה התוס'.

ומעתה נבון היטב מה לא הlk הרשב"א בעקבות התוס' לתרץ דהסוגי' דהכא אזהה בהו"א קודם DIDUIN חזקה מקרה, מושום דס' ל"כל ספק במרקחה מותר מה"ת, וא"כ בمسקנא מה נעשה עם הילכתא ATA לטהר ספק ברה"ר, דהא למה לי' כיון דכל ספק במרקחה אזליין לkolא איפלו ליכא חזקה.

נמצא לפי האמור, דלדעת התוס' כל ספק הון במרקחה והן בתולדה

הפסד בגופו ונשנותו, לא רק מצד דבר אמיירא דרומנא אלא מצד טבע הענין, וא"כ למה לא ניחוש באיסור כמו בסכינה, וכן מנוס אחר אלא לומר, דההפסד באיסורין אין בא רק בשרגיל בהם, אבל בפ"א לעתים רוחקים אין בהם אלא משום דבר אמיירא דרומנא ועיין אריכות בזה בפתחה ולעיל דף י' ע"ב בהא דאכל ר"י משחיתת כתוי עי"ש ודוק.

ע"ש גמרא אמר השוחט בסכין ונמצאת פגומה אמר ר"ה אפיקו שיבר בה עצמות כל הימים כלו פסולה חיישנן שמא בעור נגמה, ו/or"ח אמר כשרה שמא בעצם נגמה - הא דקאמר "אר"ה" ולא "ר"ה אמר" כדרכו בכ"מ דפליגנו תנאים או אמראים, משום דעתך פלוגתמתם בלא שיבר בה עצמות, כי אם או מכשיך ר"ח ותלה שבעצם המפרקת נגמה, אבל ר"ה מוסיף מدل"י אפיקו שיבר בה עצמות נמי, וכן מוכח מدل"א כולל האי,, אפיקו שיבר בה עצמות" בראש המאמר ולומר "השותט בסכין ונמצאת פגומה אפיקו אחר שישבר בה עצמות" וכוי מכלל דינדו פלוגתמתם אף בלא שיבר בה עצמות ו/or"ח מוסיף חידוש דין אפיקו שיבר בה עצמות, וכדברי תמצוא בח"ר רש"ב"א זיל, ולכן להורות ע"ז קאמרו "אר"ה" ולא "ר"ה אמר" דלא תינא דר"ח רק בשיבר בה עצמות מכשיך, אלא על עיקר הדין ובלא שיבר בה עצמות מחולק ותולה להקל דשما בעצם המפרקת נגמה.

אלא דלכאורי ר"ש"י זיל לא פירש בן שחרי כתוב בהא דר"ח שמא בעצם נגמה, "בעצם שיבר בה" - אבל כד נדייק ע"כ ר"ש"י זיל רק בהו"א מפרש בן דהרי בגמ' למון, והלcta כותוי" דר"ח בשיבר מכלל דפליגו אף בלא שיבר ו/or"ח תולה להקל בעצם המפרקת, אלא דבש"ד לא נחית לדדק בדבורי ר"ה כמו שדקדקנו, וסובר דזוקא בשיבר פליגו, דהרי הגמ' לקמן פריך, אי בלא שיבר נמי פליגו, אלא דאייגם במאי, וממנה אימא בעצם המפרקת איפנס, הרי DSTMS גמר' הי' סובר מתחלה, דשما בעצם נגמה דקאמר ר"ח, עצמות שיבר בה אמור. ועיין בהגהות מהרש"ש זיל שימוש לשון שמא דקאמר, וכן משמע מהא דמפresher טעמא דפלוגתמת וקאמרו בשלמא ר"ה כשותעת" אלא ר"ח מ"ט אמר לך עצם ודאי פונס, עור ספק פונס, ואין ספק מוציא מידי ודאי, ע"כ עצם שיבר בה קאי, די אמפרקת איק קאמר דודאי פונס, דודאי ליכא מ"ד דמפרקת בגיןה בעלמא פונס ודאי אלא דיש לראות למה באמת הדר הש"ס מהא הס"ד כיוון דבאמת לית הלכתא קר"ח בהא דתולה במפרקת, ומה נתלה בי' בוקי סרייקה, ולמה לא נימא דרך על מה שמוסיף ר"ה לאסור בשיבר חולק ר"ח, ומשום דעתך דרך שיבירה ודאי פונס.

אבל הט אנק ושמע פ"י הסוגי על אמתה ועל ידה יפתרו כל הספקות הנפולות בענין, ולא אאריך בקושיות ודקדוקים, אשר בלאה"ה מבוארים במפרשי הש"ס ואען ואומר:

הנה בשוחט בסכין ונמצאת פגומה פליגו ר"ה ו/or"ח, אבל בנאבד הסכין ללא בדיקה שלآخر שחיטה, בזה איקא פלוגתא ברשונים, אי גם בזה פליגו ר"ה ו/or"ח, דעת הרמב"ן זיל דר"ח דפושל בנמצאת פגומה אחר שישבר בה עצמות, ה"ה דפושל בנאבד הסכין, לדעתו גם ר"ה מודה דעתם ודאי פונס וא"כ אין לפנינו שום ריעוטה ומה שפושל ר"ה הוא מטעם דאיתሩ הסכין ע"י חתיכת העור שקודם שחיתת גוף הסימנים, עד שאבד חזקתו חזקת בדוק, והבדיקה שלא"ש היא חווית המעבדת אף בדיעבד, ומה שיקט דינו בנמצאת פגומה ולא בנאבד הסכין, משום דנאבד מלתא דלא שכחיה היא, ומה מaud מושב בזה מה שדקדקנו למעלה שלא כלל ר"ה הא דшибר, בריש דבורי, משום דז תקשה שישבר בה עצמות ודאי

טומאה על תנאי, זה לק"מadam מדיניא שניהם טהורין, לא נהיב קרben טומאה ולמנות עוד נזירות דטהרה, ואין זה בירור כМОבן, אבל להיפך אם כראה"י דניין ומיטמאן שניהם, ניהו דצרכין למנות לשינויים עוד שלשים דטהרה, אבל שעניהם יביאו קרבענות טומאה מההיכי תתי, כיון דבחד על תנאי סגי וצ"ע ודוק.

ד"ה שאני אומר אדם וכי וא"ת דהכא תלין באדם טמא וכן בפ"ק דפסחים גבי קרדום שאבד בביתו, ואלו בפ"ק דנדחה וכי' עכ"ל, מה שלא הביאו ג"כ הסוגי דלקמן מפ' כסוי הדם דר"מ מטהר העיסה משום דתלין באדם טהור וכמו שהביאו בסוף דבריהם, י"ל בפשיותם משום דמשם אין מוכח דתלין באדם טהור אלא לפי פירוש ר"ת, דרוב מטפחים עבישה קאי אבל לפירוש"י שם דروب מטפחים באשפה לא מيري כללizia, אבל בלא"ה נמי נחיא דלא הביאו הא דר"מ משום דתלון קשה אפיקו אם בכ"מ תלין באדם טהור, אבל כאן כיון דרוב תינוקות מטפחים בעיטה, נctrur וודיעות דאדם טמא והוא לי' רובה דרובה לטומאה, וכך עכ' הרשב"א בתו"ה בריש הלכ' שחיטה דרובה מוציאין אש"מ וזה רובה דרובה משום דמייעוט אינס מומחין ג"כ לפעמים שוחטין שפיר, וא"כ הכא במייעוט זה לא חייש להסמכיו אל החיקה וכיון דבלא"ה קשה על האי פי' של ר"ת דשם, لكن לא הביאו בקושיתם, אבל בתירוצים שפיר כתבו, דוקן צ"ל בהאי דיסטי הדם ודוק.

ד"ה אם יכולת חולדת לשותות פ"י בקי' וכי' הרי נועשת בהם מלאכה וכי' קשה לפירושן, וכי מה מלאכה שייכא בשתייה עכ"ל, והנה הלב אריה זיל יפה תירץ דכוונת ר"ש"י זיל לפ"ה הרא"ש דההש הדעת עכ"פ מקרי, ומש"ה ציין ר"ש"י מס' גיטין דשם איתא הא דמים נפלו בששלק בהם משקלות ומשום היסח הדעת עי"ש ואני הבאת ראי' לדבורי, דרש"י לאו דזוקא מלאכה קאמר רק כוונתו להיסח הדעת, דהא מלאכה אינה פסולת רק קודם קידוש ולא אח"כ כמבואר במס' פרה ס' פרת חטא משנה ד' וא"כ למה לי' לרשי' להוכיח דהכא קודם קידוש מירוי, די לאחר קידוש טומאה למאי, והא בלא"ה לא מצי מירוי לאחר קידוש דלמה יפסלו ביכולה חולדת לשותות, דהא משום מלאכה והן משום מים חיים לא שיד אלא קודם קידוש, אלא ודאי דמשום היסח הדעת קאמו, וזאת פועל בין קודם ובין לאחר קידוש והוא ראי' ברורה ודוק.

ד"ה או שירד בה תל בלילה וכו', א"ג לפי שפטל בא מחמת טומאה וכו', עכ"ל ועיין במחרש"א ועיין בלב ארוי' שכ' דגס ר"ש"י סובר די' ליכא למייחש חולדת, לא טומאה איכא ולא פסולת, דהינו באופןן דלא שכחו חולדות אבל שאר שרצים איכא עי"ש היטב - ובאמת לא הבנתי איך אפשר לפרש בענין אחר, דהינו שלפי שיטת ר"ש"י יהיו כוונת הבריתא, די ליכא למיחס לחולדת אפיקו טמא נמי הוה כמו ברישא, אדם כן הוא, מה זה דנקט או שירד עליהםTEL בלילה, דהא בלא"ה טמא ופסול הוה, כיון דליך למיתלי בחולדת, דבשלא מא ביכולה חולדת לשותות אמרין דפסולה הוה, ואי לא אפיקו טמא נמי הוה, אבל האי דיריד עליהםTEL, הינו באין יכולת חולדת לשותות, וא"כ טומאה נמי הוה וצ"ע ג' לפ"ע' על רבינו המהרש"א זיל שהעלים עיניוizia וגו' על הלב אריה דלא הביא זאת לראי' ברורה לפירשו ודוק.

ד"ג י"ד ע"א גמר', ש"מ חמירה סכנתא מאיסורה בטעם דהא מלטא כתוב האוון בעל שב שמעתא דבאסירא כיון דהתורה היראה הספק, לא עבד מידי אפיקו אי קמי' שמי' גלי' דאסירא אכל, אבל בסכנתא סכ"ס אם שתה הנחש מן המים יסתתק, ואני השגתי ע"ד זה, כי גם באיסורין עכ' יש טעם בדבר למה אסורה התורה החלב והתירה השומן, כי מסתמא נצחה להעbor איזה

על חזותו, וכמש"כ לעיל סברא זו. אבל באתות קשה להשתמש בסברא זו כאן, דא"כ במקואה נמי נימא דין הנידון על המקואה שהוא באלה חסר לפניו אלא על הטעמה, וכך לא נעמיד המקואה על חזותו דעתיקרא, וצ"ע.

ועכ"פ לפי שיטה זו דעור לא שכיח שיפגום, לא חיישין בנאבד הסcin שונפוגם ע"י חתיכת העור, אבל כשנמצאת פגומה ואיתרעו לפניינו מספקין שמא בעור נפוגם, ואפיו שיבר בה עצמות, ודודאי ר"ה לא יחולק לומר עצם איינו ודאי פוגם, אבל מ"מ דומה הא סיון בענין זה, לב"מ שהחזר זאב בנקבים גם שלא במקומות שנייו דאע"פ שהזאב ודאי מנكب בשינויו, אבל מ"מ מקרי נקב שלא במקומות שנייו ריעוטה עד שציריך לומר דבהתמה נשחתה בחזקת היתר עומדת, ולא די לומר נשחתה הותרה וכמבואר בגמ' לעיל, וא"כ הכא ג"כ הנני הרבה פגימות שב██סין, אין מוכרים שבאו כולם משבירת עצמות, لكن ריעוטה איכא, וחוזקת היתר ליכא, דהרי אנו דין ע"י הא ריעוטה על השחיטה עצמה, שכן קאמר ר"ה דפסולה, שמא בעור נפוגמה אלא דלפ"ז צ"ל דאייכא בסcin גם פגימה דקה, אדם רק פגימות גסות, שאין בכך העור לעשותם, הרי הנה כמו נקבים שבמקרים שנייו של האב, והוא נאבד הסcin בלא בדיקה, וזה כשר גם לר"ה וכמש"כ לעילו, ור"ח מכך דאייכא בעצם המפרקת איפגס לדידי ע"ט המפרקת יותר עלול לפגום מעורו لكن תלין במצוין ובס"ד דआצם שיבר בה קאי נמי ניחא לישנא דשמא דקאמר, מושם דאגימה דקה קאי דאפשר נשעה ע"י עור, ורק הפגימות הגסות שבזה מהות בטח מן העצמות, וכן הא דקאמר עצם ודאי פוגם, הכוונה דעלול יותר לפגום מעור ותלין במצוין. ולפ"ז לר"ח גם באב לא בעין טעמא נשחתה בחזקת היתר עומדת, אלא מושם דאפיו שלא במקומות שנייו קרוב יותר לתלות בזאב מלומר שנטרפה מחיים, אבל הש"ס פריך מטבל ועלה ונמצא עליו דבר חזץ דהרי גם שם יותר יש לתלות במה שעסוק באותו מין כל היום, מלומר שנדק בז קודם טבילה, דהרי הוא היה בחזקת שאין בו חיצחה וראו"י לטבילה, ומ"מ טמא. ומכח הא קושי מוכחה הש"ס לחזר מהאי טעמא דין כאן ריעוטא, אלא דגס ר"ח מודה דריעוטא מקרי, ובזאב דוקא מושם דבחזקת היתר עומדת שרי, אבל בטבל ונמצא עליו דבר חזץ טמא, מושם דבחזקת טומאה עומדת, אבל חידש לו דהכא קיל מושם דסcin איתרעו בהמה לא איתרעו, וכאשר אבאר לפניו סברא זו, וכן נדרחה הריעוטה מכח חזקת הסcin ולא נגרע ע"י חזקת איסור דבהתמה, וממילא דבاهאי מסקנא פlige ר"ח גם بلا שיבר בה עצמות ותולה במפרקת מושם חזקת הסcin, אלא דלקמן איכא תרי אבע"א, דלחד אבע"א דטרף כר"ח לבר מקמייתא צ"ל דס"ל דר"ח דמסkich אף בל שיבר, מושם דעתם המפרקת נמי שכיח ועלול לפגום יותר מן העור, אבל במע"מ לא הוה תלין לקולא לסיכון על חזקת הסcin, וככלעליל דפליגו בזה אבוי ורבא וכאשר הארכתי שם, דלפי שיטות הרשב"א לא שייך לאוקמי אחיזה במקומות ריעוטא, אבל אייך אבע"א דר"ח כולל מוגרות תלין בעצם המפרקת בתירiyata, סובר דגס בספק השkol יש לסמוך אחיזה דעתיקרא ולומר דלבסוף איפגס, ומה שתבו התוס' דברראשונות רגיל לייזהר שלא לדוחוק את הסcin משא"כ באחרונה נראה לכל שהוא דוחק גדול.

ומעתה נבין היטב מה דפריך لكمן, די כר"ח ולאכשו כי בתירiyata תבעי בדיקה לחכם, ולא פריך כן לר"ה, וכאשר הקשתי לעיל, אדם כאבע"א קמא דר"ח גם بلا שיבר כשר מושם דעתם המפרקת נמי עלול יותר לפגום מעור, אז איכא לר"ח חומרא מה

עוד יותר לא שכיח, ולמה לא נקט דין בנאבד אבל עתה דקאמר נמצאת פגומה סתם דהוא שכיח נגד נאבד ניחא, אלא דמוסיף עוד אפיו שיבר בה עצמות, וממנו תלמד דה"ה בנאבד הסcin, דהינו حق.

ועוד אני אומר דבאה דນמצאת פגומה דקאמר, אפיו לא הי מוסיף האי אפיו שיבר בה עצמות, יש במשמעות, יש בעסקין דגס נאבד הסcin הדין כן, דמי לא עסקין דນמצאת פגומה בפגימה גסה והלא כבר כתבו האחرونים בספריה שיחסות,adam נמצא פגימה גסה לאחר שחיטה כשרה, מושם דפגימה זו שאין בכך העור לעשות, פשיטה דלא חיישין לה ואמרין דבעצם המפרקת נעשה, וא"כ ר"ה רק לרוחא דמלטה הויסי האי אפיו שיבר, דלא תדוחק לומר דນמצאת פגומה דוקא בפגימה דקה קאמר שאפשר להעור לשעותה, אלא אפיו בפגימה גסה שא"א לעור לעשותה נמי, ומשום דכל שחתק העור איתרעו הסcin וצריך בדיקה והאי פגימה גסה מעכבות הבדיקה, שכן פסולה ואל תקsha דא"כ ליבעי שני סcinים לשחיטה, אחת שיחתוק בה העור והשני שישוחט בה הסימנים דכיוון בדיקת הסcin שלאחר שחיטה מעכבות, ניחוש דלמא מישתלי ולא יבודוק, כמו דחישין לעניין בדיקת השוחט אם מומחה, ודאי לאו מלטה הוא דכל שחוא חובה בכל שחיטה לא חיישין לשכח, והוא פשוט.

ונפלאת מאי על הרاش יוסף ז"ל שכטב בראש הסוגי שני טעמים להתריר בנאבד הסcin, חדא דהרי יש לסcin חזקת בדוק ואי דלעומת חזקת הסcin איכא חזקת איסור דבהתמה, הלא הבבמה שחותה לפניך. ובמחייב"ת זה ליתא adam נאמר דעור ספק פוגם גם חזקת הסcin איתרעו לפניך, דהרי חתק בה עור, כי הא דהרי חזקת הסcin איתרעו לפניך נמי הכוונה דעתשה מעשה שאפשר לסלך האיסור, אבל אם השחיטה הגונה ע"ז אנו דין, דשמא איפגס הסcin השמי ש"כ הגאון, והוא דבנאבד הסcin איכא ס"ס שמא לא איפגס כלל, ואם איפגס שמא במפרקת איפגס, וזה טעות נגלה במחכ"ת, דהרי מיד כשחתק העור נתעורר הספק שמא נפוגמה כיון דעור ספק פוגם ואם היה מסלך ידו מיד היה האי סcin ספק פוגם ואני רואי לשחיטה ומפרקת מה בעי הכא והוא פלא.

אבל מה שקשה על שיטת הרmb"ז ז"ל הוא ממה דקאמר ל�מן דר"כ מצריך בדיקתא בין כל חדא וחדא, כמוון כר"ה ולפסולי קמייתא די כר"ח ולאכשו כי בתירiyata לבעי לחכם, וקשה הלא לר"ה נמי תקsha תבעי בדיקה לחכם, כיון לדידי אבד לסcin חזקת שרורות וצריכה בדיקה לאחר שחיטה לעכובי, איך ישחוט את השמי בלי בדיקת חכם, ולא עוד אלא דגס מושם קמייתא לבעי בדיקה לחכם, דמה מהני בדיקת חכם של קודם השחיטה, כיון דבין הבדיקה לשחיטת הסימנים חתק עור, המאבד חזקת הסcin, וזה תמה גדולה.

שיעור הרשב"א והרא"ש ז"ל דר"ה דוקאBNמצאת פגומה קאמר, אבל נאבד הסcin גם לר"ה מודה דכשורה, דלא חיישין לעור שיפגום דלא שכיח כלל, והוא כמו רוב מוציאין אש"מ, דמיועטא כמוון דליתא ולא מצרפין לחזקת איסור דבהתמה, כן כתוב הרא"ש ז"ל. והנה לפע"ד לא הי צריך לומר דהאי מיעוט עור פוגם אינו מיעוט גמור, דאפיו זה מיעוט כשר מיעוטים, אין להקשوت, לימה סכוך מיעוט לחזקת איסור דבהתמה, דהא כמו כן איכא חזקת בדוק דסcin ומוקמיין חזקה לחדי חזקה, ולא דמי להא דרוב מוציאין אש"מ כמוון, אם לא שייאמר דסובר הרא"ש כיון דהscin נאבד גם בל"ה אין אנו דין על הסcin לא שייך להעמיד הסcin

דוחזה דהשתא עומד נגד חזקה דמעיקרא, ניהו דגאה"כ הוא ליל בתר דמעיקרא, הינו בשאיינו עומד חזקה אחרת כנגדה אבל לגבי חזקת טומאה דעתבל, כספק השוקול דינין.

ולפי תירוץ זה, הוצרכו לתרץ הא זאמר לקמן מכדי מיתלי תלין, ותלין במפרקה בתירiotic, הא אזן ספק השוקול הו, ואיך תלין להקל, שכן הוצרכו לחיש עולול יותר לפוגם בתירiotic מסוים דבקמייתא זהיר שלא לדוחוק את הסcin במפרקה כדי שלא יגום הסcin.

הת"י השלישי דבאמת אין חילוק בין איתרעת הסcin או הבהמה, אבל הכוונה, דאיפלו אי פוגם הסcin, עדין אפשר דנשחת כהונן, לאפשר דלא נגע הפגימה בסימנים, והוא ס"ס, וכתו בדשתא אתה שפיר דפרק בתר הכא, כל ספק לאותוי' מאי וכו', ועיין ב מהרש"א מ"ש דנicha להו טפי לפ"י הא תירוץ מא מבתיוך קמא, ועיין ב מהר"ם, ועודין דבריו אינם מבוארם, דהא גם לת"י קמא טעמא דר"ח דעתם ודאי פוגם וקרוב לפוגם יותר מעור.

אבל פירוש דברי התוס' הכי הוה, דהנה לפי התירוצים הקודמים אנו צריכין לומר בטעה דר"ח, או מושום דומוקמינן הסcin בחזקתו דמעיקרא, או מושום דרגיל יותר לפוגם במפרקה מבעור, כדי שלא תקשה לך ממקואה שנמדד ונמצא חסר. אבל עדין קשה מטבל ועלה דשם איכא ג"כ חזקה דמעיקרא דה"ר אויל לטבילה, שהרי לא הי' חישין שמא הבים שטופו איזה חיצזה מגוףו, ולא הי' צריך בדיקה כלל אחר הטבילה, אם אין עליו דבר חזץ, וגם יותר יש לתלות באותו המין שעסוק בו כל היום, ומ"מ מטמאן אותו, ולכן הוצרך עוד לחלק ולומר דכאן קיל מושום דסcin איתרעת בהמה לא איתרעת, משא"כ בטבל ועלה דעליו גופא נמצאה הריעוטא, אבל עדין אנו צריכין גם לטעמי היתר הנזכרים לעיל כדי שלא יקשה ממקואה שנמדד, דהרי גם שם, המקווה איתרעת ולא הנטבל, וא"כ קשה כאשר מתרצה לא לאויל ספק שהה וספק דרס, כמה פריך ומ"ש, דאיפלו אם נפרש ספק שהה ודרס, הוא באופן דקרויב יותר להיתר מלאייסור, מ"מ לא עדיף מטבל ועלה, משא"כ בסcin דאיכא סברת סcin איתרעת ולא הבהמה, אשר בזה חלקן בין הא דסcin להא דטבל ועלה, אבל לפי הת"י השילishi שמספר שcin איתרעת, דהו ס"ס שוב אינו אנו צריכין לשום טעם אחר, ונאמור דבסcin לא שייך חזקה דמעיקרא כיון דמספקינו על שתי הסיבות שלפנינו, דהינו חתיכת העור ונגעת המפרקה, ע"י איזה מהם נעשה, וגם הספק שkol כי אין לתלות יותר במפרקה מבעור, ובכל זאת מתיר ר"ח משום דהו ס"ס וא"כ בספק לשם ספק דרס, דע"כ נמי מה"ת בעין לרבות אותם משום דאיכא כעין ס"ס חדא דרוב פעמים שחייב שפיר ומסתבר לומר דעתה כמו כן, ועודין דאפיילו שהה ודרס למלא מקום דאיינה פסולת כמו בחצי קנה או במעות בתרא, או דלא שהה כשיור, דאל"כ מה לי ספק שמותה או ספק שהה ודרס, ע"ז משני מ"מ איכא חילוק דכאן נולד הריעוטא בסcin וכאנו בגוף החיטה, והוגם שכתו דין חילוק בין איתרעת הסcin לבהמה, י"ל דהינו דוקא כדי לתרץ הקושי' מטבל וعلاה אין חילוק, אבל לנובי הני ס"ס שפיר יש חלק בינהם, בין ריעוטא דסcin לריעוטא דבהמה, דבסcin בספק הראשון אם ה"י פוגם מתחלה או לא, אין חזקת אישור דבהמה מעידה דפוגם ה"י, משום דאפשר דמ"מ שחייב שפיר, דלא נגע כפוגמה במקומות המטרוף, משא"כ בספק שהה ודרס ספק ראשון אי שחת כמו שריגלו או שינה כאן, חזקת אישור דבהמה נגד האי רוב ומוציא, אמרינו סמוך מיעוט לריעוטה חזקת טומאה נגד הני עניין לנשחת אל הסcin, איזה להסמיד חזקת אבל בשיטתה דין עניין לנשחת אל הסcin, איזה להסמיד חזקת אישור דבהמה אל המיעוט של פגימת העור - אולם במקואה שנמדד,

دلיטה לר"ה, דלר"ה ע"כ עצם המפרקה בדרך הולכה אין עולל לפוגם יותר מעור, אך נאמר גם לדידי' עולל יותר אלא דמ"מ ריעוטא מקרי ובמקומות דליקא נשחתה בחזקת היתר מטרפין, מה רבותא איכא בשיבר בה עצמות, דהא ע"כ בפגימות דקות מירוי, דבגימות כבר כתבנו לעיל לדידי' כנאביד הסcin, אשר גם לר"ה כשר, וא"כ איזה ריבוטא יותר איכא בשיבר מבעצם המפרקה, דהרי לגבי פגימה דקה אדרבה איכא סברא לומר דבשבירת עצם אין עולל לפוגם דקות אלא גסות, אלא ודאי לר"ה עצם המפרקה שהוא רק אינו עולל לפוגם וכמו עור, וכך איכא ריבוטא בשיבר בה עצמות, דעת"פ גם פגימה דקה עולל יותר להעשות ע"י שבירת עצם מע"י עור או מפרקה הרק, וא"כ לר"ה גם בשחיתות רבות שנגע במפרקה ונאביד הסcin כשרות דכמו דעור אין פוגם. כך מפרקה - אבל ר"ח דקאמר בנמצאת פוגמה כשרה, יותר תלין במפרקה מבעור, נצחת חומרא בנאביד הסcin אחר כמה שחיתות, לאחר נגעת המפרקה כלו אסורת, וכך רק לר"ח קשה תבעי בדיקה לחכם ואכשורי בתירiotic, אבל לר"ה דלא חייש למפרקה יותר מבעור לא בעי בדיקה רק לפטולי קמייתא, ולא בעי בדיקה לחכם, וסבירת סcin איתרعي וכו' יתבאר בדיור הסמוך ודוק'.

תוס' דה סcin איתרعي בהמה לא איתרעה הקשו ממקואה שנמדד ונמצא חסר, דשם נמי מטמאין הטהרות שנעו על גביו, ולא אמרין המקוה איתרעת והאדם לא איתרעת, ותירוץ ג' תירוצים ואבארם אחד אחד.

ת"י הראשון, סברת סcin איתרעת, ולא הבהמה היא, דחזקת אישור דבהמה לא מצי מעיד על הסcin שנפוגם, כי רק דרך הזדמנות באו הבהמה והסcin יחד, וכך אנו דין על הסcin בלי התיחסות להנשחת, וכל שהסcin יצא בחזקת השירות, מילא נגררת הנשחת אריהה וכשר, משא"כ בטבל ועלה דהריעוטא בהנטבל נולד, אע"פ שהי' בחזקת רואי' לטבילה, מ"מ כל שנטועור הספק ע"י שנמצא עליו דבר חזץ, לא מצין להזכיר את הספק שנולד להקל מצד החזקה חזקת רואי' לטבילה, באשר עמודת הנשחת טומאותו - אולם במקואה שנמדד ונמצא חסר, כיון דחסר ואתאי, גם בלי חזקת טומאה של הנטבל און להעמיד המקואה על חזקת טומאותו - השטה הוא דחסר, דהרי חסר ואתאי לאט לאט, וכיון דבכוב' א' איכא ספק במקואה זו, אי שלם ה' בשעת הטבילה, אומר הטמא, אני ודאי אתה ספק, ואני ספק מוציא מידי' ודאי, ולפי תירוץ זה, אע"פ שרעיותה דסcin ספק השוקול, דאין מפרקה עלול לפוגם יותר מן העור, מ"מ תלין לקולא מלחמת חזקת סcin לומר דלא איפוגם עד לבסוף, וחזקת אישור דבהמה לא מעלה ולא מוריד, דגנור הנשחת אחר הסcin, וכן גראה מפי רשי' דלקמן, דה' מכדי מתלי תלין שכ' וא"ל "דהא ודאי נגעת סcin במפרקה לא פגמה טפי מער שחריר אינו מכח עליו בכח, ואפ"ה תלי בי' לקולא וכו' עכ'ל.

הת"י השני סברת ר"ח דתולה במפרקה להקל אינה, מצד חזקה דמעיקרא דסcin דלא שייך במקומות דאיכא לפנינו שתי סיבות שיכולים לפוגם דהינו העור והmprקה, לא שייך ביה לומר דסיבת האחורה גורמת ולא הריאונה, דין זה דומה להא דגנע, או שנאמור דבזמן קצר כזה, בין חתיכת העור לנגעת המפרקה, לא שייך לאוקמי אדמעיקרא, אבל טעמו דר"ח משום דעור אין עולל לפוגם כמו מפרקה, וכך תלין במקומות אלא בטבל וعلاה דאיכא חזקת טומאה נגד האי רוב ומוציא, אמרינו סמוך מיעוט לריעוטה חזקת טומאה דין עניין לנשחת אל הסcin, איזה להסמיד חזקת אבל בשיטתה דין עניין לנשחת אל הסcin, איזה להסמיד חזקת אישור דבהמה אל המיעוט של פגימת העור - אולם במקואה שנמדד,

לן אם אלף חזקות יעדמו נגדה, כיוון דאין בהמה שום שייכות לשלcin אלא דרך הזרמוות, ומוקה שאני משומש דחסר ואתאי, ובלאו חזקת טומאה של הנטbel איכה ספק על הזמן שבין שני המזciות, וטbel וعلا דטma ואדי הוא משומש דרייעותא נולד בגוף הנטbel כמו שמחליך הש"ס - אמנים כל זאת לר"ח דאית ל' האי חילוקא דשלcin איתרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו בזה כוותי, אלא כר"ח דלא מחלוקת בין נולד ריעותא בסclin לנולד בהמה, וכן נתקשו להו שם בנדה, למה שרפינן תרומה על הנכס נגע, כיוון דaicא תרתי לטיבותא הר' הנגע חסר לפניך וחזקת טהרה דברא, עד שהוחרכו לתרץ, משומש דגזה"כ דטma אף שנחכר בתוך שבעה.

ולפ"ז הא דפסול ר"ה כאן בנסיבות הסclin פגומה באמות רק מספק, כיוון דלא שיך כאן חסר ואתאי כמו במקוה, אלא דקשה טובא על הרמב"ם ז"ל, דבاهאי דטbel וعلا פסק בפ"ב ממקוואות טma ואדי, אם לא שנאמר ממש"כ המל"מ פ"י"א שם לישב דעת הרמב"ם שஸותר את עצמו ממוקה על החיות, דהרבmb"ס סובר כת"י שני שבגמ' נדה, דגמר סוף טומאה מתחלת טומאה עיי"ש היטב, דלפי תירוץ זה בכל ענייני טומאה הספק קודאי - אלא דלפ"ז יש לי השגה רבתא על הרاش יוסף ז"ל שכ' בסוף סוג' דרוב ד"ה הנה קיימ"ל דאoki מלטה אחזקה, דבכ"מ דלא שיך חסר ואתאי פסקינו דמכח תרתי לריעותא לא הוה רק ספק, ולא ודאי, ומתוך זה יצא להציג את ה"כ"מ פ"ה מתרומות ה' כ"ד מקושי' הלח"מ שהקשה למזה ניחא להכ"מ הא דפסק הרמב"ם במניח פירות להיות מפריש עליהם ונאבדו, דזהה רק ספק, עד שכתב עליו ה"כ"מ דפושט הואר, ועל הלכה הקודמת דהוא דינא של חביתה שנמצא אח"כ חומץ, תמה על הרמב"ם דפסק דזהה ספק, דמ"ש ממוקה, וכותב הרаш יוסף דשפיר עבד ה"כ"מ דלא השיג, דהרי בפירות שנאבדו לא שיך חסר ואתאי, ובפי' הרשב"א בגיטין דנאבדו הינו נגנו, ולא נרבכו, עיי"ש ואני תמה על הרاش יוסף בזה דמה עינה להא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דטma ואדי, ואית דשאני טומאה דספק קודאי והא ה"כ"מ לא נכנס זהה דהרי הקשה מ"ש חיובות ממוקה, ואולי י"ל גם לדידן דפסקינו דלא כר"ח מהני סברת סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, לעשות עכ"פ מודאי ספק, אלא דהראש יוסף לא יתיישב בזה, כי הוא כתוב שם בפירוש דאן האי סברא סclin איתרעה לית לנו כלל, והכל תלוי רק בחסר ואתאי, ואיך יתרץ הא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דודאי טma, ובסוג' דלקמן עוד נאריך בעין זה ודוי'ק.

ע"ב גמרא מנא הא מלטה אמר רבנן אוקי מלטה אחזקה, הא דלא קאמר, איל בתר חזקה" וכמו שאמר לקמן "איל בתר רובא" משומש דפשיטה לנו מסברא דלא ניחוש להשתנות הדבר, ואשת כהן שהליך בעלה למ"ה, אוכלת בתורמה על חזקת חיל בעלה, דאל"כ לא מצין טהרות אלא נשמרם כל שעה שלא נתמאו וכדומה, ולא עוד אלא דזאת נלמד מהא כתוב ושמרתם בתורמה וקדשים, דביהם באמות פועל היסח הדעת, והוא פסול טומאה כדאמר ר"י בפסחים דף ל"ד ע"א, ש"מ דבשר מיליאLIN בתר חזקה ואמרין דמסתמא לא נשתנה הדבר מכחות שהיא, אבל כאן המכדר במקומות דאיתרעה החזקה עיי' איזה סיבה, או נשתנה לפניינו ואנו מסופקים על העת שבניתים מתי נשתנה, וכך אמר מנא הא מלטה אוקי מלטה אחזקה, דהכוונה במקומות ריעותא, וכו' אמר לעיל גבי מירא דר"ה, מדלא אמר נשחתה הורותה, אלא נשחתה בחזקת היתר עומדת, ש"מ דאפיקו איתרילד בה ריעותא, דהכא דכוותי, אם ה' אומר "איל בתר חזקה" הוה מפרשין כמו "איל בתר

אולס כשאני לעצמי ה' נראה בפ"י דברי הגמ', דאמור בטעמא דר"ח סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, דכביר כתבנו למלعلا דבזמןא פגימה גסה, שאין בכח העור לעשותה לכ"ע כשרה דעת' בעצם המפרקת נפוגה, וא"כ המדבר כאן מפוגמה דקה שדרכו של עור לעשותה, והנה לקמן דף י"ז בירנו באריות, דפוגמה הרואוי' ליקרע את הסימן אפיקו במקצת צrisk להיות אוגרת הרבה, אבל החכמים נזרו על סclin פגום אפיקו אין בכח הפוגמה לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה וסמכו זאת אקרא, "דושחתתם בזה" דבторה כתוב "ושחת" וקיים על מעשה השחיטה שתה" דרכ המשכח ולא דרכ קרעה ועיקור, ובדברי נבלה הוסיף, "ושחתתם בזה" דהיכן סclin חד וחלק וכל שחתת בסclin פגום אפיקו אין הפוגמה גדומה כ"כ שמצו לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה, והוא מדרבנן אלא שעשויה כעין דאוריתא, והוא פי' מימרא דר"ח שם דקאמר, מניין לבודיקת סclin מה"ת עיי"ש, ובפתיחה מה שהארכתי בזה, ומעתה כאן דע"כ מפוגמה קטנה וקלילא המדבר, דגדולה וגסה ודיי מפרקת קאתא ולא מן העור, שפיר קאמר, סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, ר"ל, דניינו דסקין איתרעה, מ"מ הבמה פסולתו ודיי לא איתרעה ונחתת כהונן, אלא דמ"מ בסclin ודאי פוגמה פסולתו השחיטה, אבל כאן דשמא בעצם המפרקת נפוגה השחיטה כשרה.

וע"ז פריך מבריית' דזה הכלל כל ספק בשחיטה פסול Mai לאו לאותוי' כה"ג דאל"כ Mai Km"ל, וע"כ בפסול דרבנן קאמר, דנמי ספקו להחמיר דnidon כדורייתא, וממשני לא ספק שהה וספק דרש, וע"כ נמי במיעוט סימנים קאמר דהוא אייבעדי דלא איפש, דאל"כ Mai שאני מספק שמותה ולכון פריך ומ"ש, אדם החמירו בספק סclin כו, ע"ז שהי' במיעוט סימנים, למזה לא יחמירו גם בספק סclin כו, ע"ז משני דמ"מ כאן איכא שיינוי בಗוף מעשה השחיטה, אבל בסclin דחשתה הונגת ביל שום שיינוי אין להחמיר כל כך נלפע"ד. ודוק' היטב כי הדברים עתיקים בס"ד.

עוד לאליך מיין על דברת התוס' אלו - דנהנה בתוס' נדה ב' ע"ב ד"ה התם תרתי לריעותא, הקשו מ"ש מקוה מנגע, דהרי בנגע מיטמאין הנכס לתוכן הבית תוכן ימי ההסגר, ע"פ שנמצא הנגע חסר בסוף שבעה, ולמה לא נצרכ' חזקה דהשתא דחסר הנגע לפניך עם חזקת טהרה של הנכס, ונטהר אותו, ותירצ'ו דשאני מקוה דחסר ואתאי, אבל הנגע אין דרכ' להתחסר אלא בפ"א, והוסיפו עוד דבגע נזה"כ הוא, דאפיקו חסר בתוך שבעה, כל שי' שלם בשעת ההסגר טמא כל שבעה, וכ' שם המהרב"ל ז"ל, שהוחרכו לזו החוספה, דיי משומש לדילא בנגע טעמא דחסר ואתאי, עדיין קשיה נוקי חזקת שלם דבגע נגד חזקת טהרה דגברה, וויל' טמא מספק, אבל לא נשרו עליו את התרומה, לפיך הוכרחו לחיש, דבגע האי חזקת טהרה של הנכס, ונטהר אותו, כיוון דאנו דניין על שעת ההסגר, אשר אז לא היה שום נפקותא להאי גברא אם הבית טמא או טהור, ואיך נאמר דמשום האי חזקה דגברה שנכנס התsha, נתחסר הנגע בשעת ההסגר עיי"ש במהרמ"ל, ועיין לקמן בראש יוסף על התוס' ד"ה אדנפיך, שהקשה ג"כ למה לא יהי עכ"פ ספק, מכח דנקוי חזקה בהדי חזקה, ותירצ'ו של מהרמ"ל לא נירה לי' עיי"ש - ולפ"ז קשיה נמי כאן מה הוועילו בתירוצים דשאני מקוה דחסר ואתאי דاكتי קשא בסclin, ניהו דלא שיך חסר ואתאי מ"מ חסרונו דהשתא שהסclin פגום לפניך, בציירוף חזקת איסור דבבמה יעשה ספק איסור, כקושיותם בגעם שם.

ומה שנראה לפע"ד הוא, דהתוס' סברו בהאי תירוצא קמא, דר"ח חזקה דהשתא ליתא נגד חזקה דמעיקרה, עד דלא איכפת

אחזקה, כמו שמצינו בתרומה וקדשים דהיסח הדעת פסול בהם ולא אזילין בחר חזקה, ונפרש הקרא כפשוטו, דעתמוד על פתח הבית כדי לראות הנגע בשעת הסגר, אלא ואדי מנגע גופה ילפין חזקה, וכאבי דאחורי הדלת מאי אייכא למימר, וע"ז השיב ראב"י דלעולס "ל" דלא מנגע ילפין חזקה אלא מהלכה, ומאחוורי הדלת נמי יש לראות הנגע ע"י פתיחת חלון, ומה דלא מפרשין הקרא דגזה"כ הוא בנגע כנ"ל, משום דגס בלי לעמוד על פתח הבית מציא לביר שלא נחרש הנגע ע"י דרא דגברי, لكن ע"כ הקרא אתה שלא ישחה, ויסגור מיד, נclfפער"ד נכו פירוש הסוגי ואעפ"ר שהראשונים וגם האחرونים לא נחתו זהה, מקום הניחו ליתתגר בו ודוק".

תונס' ד"ה ודילמא, אין להקשוט וכו' דלמא הכא טמא מספק, דספק טומאה בהר"י ספקו טמא וכו' שמעתי בבחורותי מפי הגאון מה"ז נטע ואולף "ל" רב"ד בפ"ב שאמר שנעלמו מעיני בעיל התוס' משנה שלמה נגעים ריש פ"ה, דכל ספק נגעים טהור, והוא פלא - וכעת שבתי וראיתי במקור הדין שם, והוא נדרש בתו"כ מן הקרא, וראה הכהן את הנגע לטמא אותו, דכתיב בנגע אדם, וכן במשנה שם רק מגע אדם מירוי, ואולי לא ילפין נגע בתים מגע אדם, ע"ז הדבר צריך תלמוד ודוק".

בא"ד דכל עין טמא הכתוב וכו' ואפילו דבר שאין בו דעת לשאול, והקשה הרاش ישוף והא הבית בעצמו דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ומה זה שכטבו דכל עין ואפילו וכו' ולכאר' הייתה אמרת הכהן את הנגע לטמא, וכן אמר ר"י בנדזה דף ה' ע"ב דכל ס"ט הבא ביידי אדם נשאלין עליה, אלא דלפ"ז קשה לי להפץ, ומה זה דבר שאין בו דעת לשאול, דכלים שבבית נתמאו עם הבית ואפילו נחلك לומר דכלים לא ע"י אמרת הכהן נתמוא, אלא תחלה נתמוא הבית, וכן הבית נתמוא הכלים, מ"מ פשיטה דגנרגרים הכלים אחר הבית ואם הבית טמא ודאי, מפני שמקרי דבר שיש בו דעת לשאול, גם הכלים שבתוכו נגררים אחריו ע"פ שאין בהם דעת לשאול, וכן שם בנדזה דא"י דכלים המונחים בקרקע נתמוא ע"י ספק מגע שraz שביד האדם, כי נאמר,adam ach"c נגע הכלים בטהורות לא נתמאו הטהורות מפני שהם דבר שאין בו דעת לשאול אטמהה, וכן דברי התוס' צ"ג ודוק".

בא"ד ומיהא קשה דהך מלטא דמי למקוה שנמדד וכו' וזה ג' הוליל דשבקין חזקת נגע ואזילין בתר גברא דאומקין בחזקת טהרה והרי חסר לפניך עכ"ל, והקשה האר"י, למה לא קשי' להו דנוקמי הבית בחזקת טהרה ויהי תרתי במקום חדא ות' כיוון דרבגנעם hei שלם פ"א כבר יצא מיה חזקתו, ומ"מ הקשו התוס' דנטהר הנכנס תוך שבעה מכח חזקת טהרה דגבrai, מיה מוכח דפליגו על הא דהביא הטו"ז י"ז סי' א' סק"ו בשוחט ש收拾, דמפריגין למפרע מה שחתט דה"ה דאושרין הכלים, ולא נעמיד הכלים בחזקת כשרותן וכמו שפי' רשי' בගיטין גבי מקוה שנמדד, דכל טהרות שנעשה על גביו למפרע טמאות, דהיאנו תרומה שנשתמשה בכלים שנטבלו במקוה זו, ולא מעמידין התרומה על חזקת טהרתה, אלא נגררת אחריו האדם והכלים שטבלו במקוה חסר, ה"ה הנ כלים שבשלו בו בשර משחיתות השוחט ששות, נגררו אחרי הבשר שנתבשלה בהם, ואם התוס' היו סוברים כן, לא הווה קשי' להו, לאוקמי גברא חזקת טהר ונצחפה לחסרו הנגע שלפניך, דהלא כל שהבית טמא נגרר האדם הנכנס לשם אחריו בבית, כמו הכלים אחר הבשר שנתבשלה בהם, עי"ש.

"רובא" בدلיכא שום ריעותא, אבל כשאמיר "דאoki מלטא אחזקה" הפירוש לאחר דיתילד ריעותא, אז דנשתנה ודאי, והספק על זמן שבניתים, וזאת ילפין מנגע וכמש"כ התוס' דאפילו נמצא נמצא הנגע חסר בסוף שבעה ועיין עוד בדברנו לקמן ודוק".

ע"ש גמר וدليلא כגו שיצא דרך אחורי דקחוי ל"י - והקשה הרשב"א ז"ל דהא בפשיותו הוה מציא להקשוט, דלאחר שיצא החזיר פניו לראות את הנגע, וכן הראש יוסף ז"ל כיון בקושי זו לדברי הרשב"א ולא תירץ מידי, ולפע"ד נראה, כמו דאמרינו لكمון ריש פ' כייסי הדם דושפך וכסה אמר רחמנא יצא זה שמחוסר שפיקחה גרידה וכסוי הכי נמי ויצא פריך דילמא דשיכא זה שמחורי דעדיין הראיי" הראונה כאן, דהא דכתיב וראה הכהן דרכך מתחילה וע"ס ודוק".

רש" ד"ה יכול, יהיו רשות לך לבתו ולছור ולסגור הדלת, עכ"ל ועיין ב מהרשר"א שכ' דיבין בראשית דלא לך לבתו לכתלה, ובין בסיפה דבידי עבד שפיר דמי, סתמא כתני, ומירוי בכל גונא עי"ש ולא ידעת מה הוועיל בהז דס"ס קשה, אדם לא ניזל בת רזקה, מהיכי תיתי נאמר דיסגר ע"י חבל ארון מביתו, ומיש"כ דברייתא סתמא כתני, ליתא, דא"כ מה משני רב"י כגו דקימיא דרא דגברי, כיון דברייתא סתמא כתני, אפילו לא קימי דרא דגברי ומה לי אי מוקמינן כגו דקימי דרא דגברי, או כגו דחווז לפתח הבית לראות הנגע, דהרי עיקר הברייתא לא מירוי אלא מדין דיסגר מיד כאשר יצא מן הבית ולא ישחה, והוא דנקט שלא לך לבתו, אורחא דמלטה נקט, אדם אין לו עסק אחר למה ישחה שם, אבל גם בשהיי' שם עובר על המוצה דלכתחלה שסגור מיד.

אבל לפען"ד דהכי מתפרק קושי' הש"ס על רב"י, די לא אזילין בחר חזקה וצריך לראות הנגע אחר שיצא קודם ההסגר, מנ"ל לדריש ממה דכתיב "אל פתח הבית" דלא ישחה בהסתגרו, דלמא לעולם מותר לשוחות וממילא גם לך לבתו ולסגור משם, אלא דרך בעמדו על פתח הבית וראה את הנגע יסגר, ובידי עבד ילק' משם ויסגור מרווח באוון שאינו רואה את הנגע, ובידי עבד פשיטה דלא מעכב האי ראיי', דכל זמן דלא מתילד ריעותא ודאי לא חיישן דבציר לי" שיעורא, כמש"כ לעיל, אלא שאם נמצא חסר לסוף שבעה באמת טהור למפרע דלא מוקמינן אחזקה, וכן אמרה תורה, דעתמוד על פתח הבית, ומදלא מפרשין קרא הכי, ש"מ אזילין בתר חזקה וליכא קפidea לך לבתו ולסגור משם, אלא משום שהי', וע"ז מתרץ רב"י דלעומס איכא למימר דלא אזילין בתר חזקה, ומ"מ א"א לפреш הקרא דמשום שרואה את הנגע צריך לעמוד על פתח הבית בשעת הסגר, דהרי גם מביתו יכול לראות ע"י דרא דגבrai, אלא דמש"כ מהרשר"א, מושם דלישנא דברייתא וע"כ לפרש כן, די כמש"כ מהרשר"א, מושם דלישנא דברייתא דסתמא כתני קשי' ליל', דודאי מירוי גם לסגור מביתו קשה טובה דהא רב"י איננו חולק על גוף דין דחזקה, שהוא מהללם"ס אלא דלא יליף מנגע וכמש"כ מהרשר"א בתוס' ד"ה מנא הא מלטא בדף השמוך, וא"כ אלישנא דברייתא לך"מ, דמאחר דעכ"פ אזילין בתר חזקה لكن קאמיר סטם, דאפילו לך לבתו ויסגור משם ע"י חבל, נמי שפיר דמי, אבל מקרא לא מצין למילפ, דשמא אי לאו דידעין מהלכה דازילין בתר חזקה הוה מפרשיןadam הלך לבתו וחזר לפתח הבית, שוב מצאתי שהלב ארי' עמד ע"ז, והביא שכן הקשה הרמב"ן מובא בחו' הר"ץ ואין אחד מהם העלה באה דבר המתקביל, אולם לפי פירושינו ניחא, דהכי קא קשי' ליל'adam רק מהלכה ידיעין חזקה, אז שמא בגע גזה"כ הוא דלא סמך

הטמא אחר המקוות והנשחתת אחר הסכין, דהרי בשאיו לפניו לדון על הנובל ועל הנשחתת, לא נוקמי המקוות והסכין על חזקתו דמעיקרא, משא"כ בטהורות שנעשו ע"ג שפיר אמרין דנגרו אחריו הכלים הנטבלים כי כבר החלנו את הנובלים לטמאים ומילא גוררו הטהורות אחרות, הון הנה דברי הטוו"ז שהם ג"כ דברי הריבט"א ומעתה דברי התוס' לא די שאין חולקים על הטוו"ז אלא אדרבה מכונים לדבריו, דהא דלא קשי' להו, לצרף חזקת טהרה של הבית, הון לפ"ד דברינו פשוט, מושום דעתה כשהסר הנגע לפניו הבית טהור בכוכב"כ, ומה איכפת לי בבית, אם היה טמא עד עתה או טהור, ומה תאמר דיש נפקותא לידע זאת, מפני אדם טהור שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או לטמאו, הרי זה כמו שאמרו בכתובות דחיקת אמה לא מהני לבתיה, כן נמי הכא חזקת הבית לא מהני לאדם הנכנס בו, וכיון דלבית עצמו אין נפקותא בדבר, חזקת טהרתו לא מעלה ולא מורד, אבל חזקת טהרתו שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או ריק ע"י טהרה דגביא שפיר מעיד על הבית שהי' טהור אי, כי ריק ע"י שניכנס לתוכה אנו באין לדון על שתי החזקות דמעיקרא ודהשתא.

אולם בתוס' נדה מתרצים קושיתם זו, דנימא תרתי לטיבותה לטהר, כמו שאמרין תרתי לריעותא לטמא, דשאני מקוה דחרס ואתאי, משא"כ נגע דרכו להתחסר פ"א, והוא סייפו עוד דבגע גזה"כ,adam שלם הנגע בשעת ההסגר אפילו נתחסר מיד, מ"מ טמא הבית עד סוף השבע, וכבר הבאתי לעיל דברי התוס' אלו ומה ש' עליהם המהרמ"ל והראש ישך כתוב כאן, דברי מהרמ"ל אינם מובנים אבל לפ"ד כוונתו מבוארת דהא דמחלקין התוס' בסברת חסר ואתאי, והוא התני' הראשון שבtos' כאן שהוקשו לסכין מקווה, אינו מספיק אלא לתרץ ר"ח דעתך לי' סברת סכין איתרעי בהמה לא איתרעי, וע"ז שפיר כתבו בסברת סכין איתרעי לא שייך אלא במקומות דלולי ריעوتא דסכין, היינו מחליטין לצד חזקה דמעיקרא, ורק אז נגרר בהמה אחר הסכין, אבל במקווה, בבלא טמא נמי הי' ספק מתי נתחסר, מהני חזקת טומאה דהנטבל לומר ארין ספק מוציאה מידי ודאי, אבל לר"ח דלית לי' סברת סכין איתרעי, כמו שביארנו טumo למעלה, כאשר כן הحلقتא, עדין קשה, ניהו נגע דרכו להתחסר בפ"א ולא חסר ואתאי, מ"מ עכ"פ נקי חזקת טהרה דגביא נגד חזקת טומאה דבבית, והי' ספק ולא נשורף תרומה עליו וכן שחזקת איסור דבבמה עומדת נגד חזקת סכין לר"ה, ונפסקה השחיטה עכ"פ מספק - וע"ז קמשני, דמ"מ נגע שאני דגזה"כ הוא שהבית טמא, אף שבציר הנגע מיד אחר ההסגר, ועל זמן מיעוט זהה שבין יציאת הכהן להסגר, ודאי אין לחוש שנתחסר, יותר יש לתלות החסרונו בזמן שבעתימי ההסגר - כן יתפרשו דברי התוס' ולזה כיוון מהר"מ שם. אלא דלפ"ז קשה טובא, איך ליף חזקה מגען, דילמא במקומות דאיთילד ריעותא לא מוקמיין אחיזקה דמעיקרא, ושאנו נגע דסמכין אורובה, דבזמן קצר משעת יציאה עד ההסגר לא נשתנה, וע"ז ודז"ק.

תנוס' דהא אלא לאו משום דאמרין אוקמיין אחיזקה, ואני לומר דשאני הכא דאלין לחומרא וכו' והקשחה הראש ישך בדיור הקדום, אחזקי' adam הי' הנגע גדול וכו' והקשחה הרה"י טמא ולא מוקמיין דהא גופה קשי', כיון דספק טומאה הרה"י טמא ולא מוקמיין אחיזקה,ותי' דהבית דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ויפה דחחה הלב ארוי' תירוץ זה, דא"כ קשה להיפק דאי' ספקו טהור כמו ברה"ר, ואיך נלמד חזקה בעולם - ועוד הלא כבר כתבנו, בית דין דעת לשאול יש בו - אלא דקושי' אין כאן, דרך ספק השkol אלין בס"ט ברה"ר לחומר וכמו בסוטה דע"י מקרה שאירע נולד לנו הספק דמעיקרא, וא"כ שפיר מעיד חזקת איסור וחזקת טומאה כנגד החזקה דמעיקרא כיון לכל עצימות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ولكن לא שייך לומר דנגרר

ובמחכ"ת של הגאון ז"ל ערבותם דבריהם ראייתי כאן, כי לא ירד לעומק העין, וההקדמה שהניח דהבית טמא מפני שבשעת מציאות הנגע הי' הנגע שלם ובטלת חזקת טהרה דבבית, הוא דבר שלא ניתן להאומר, דניינו דאי' בשעת ראיית הכהן את הנגע, החלנו את הנית לטמא, אבל כאשר בסוף שבעה מצאו הנגע חסר ועלה הספק אצלנו שהוא שמא נתחשר עוד קודם הנטבל ומילא החלנו בטעות את הבית לטמא, למה לא נצרף חזקת טהרה דבבית לטהרתו, ותדע ממקוה שנמדד שכן הוא, דהרי כל הנטבלים בתוך המקוה שהיתה שלמה בעינינו החלנו לטהורים, ומ"מ אחר שנמצא המקוה חסר לאחר זמן נתעורר הספק שהוא המקום חסר אז כשבלו הני טמאים, מצרפיין חזקת טמאתו לחזקה דהשתא ע"פ שכבר החלנו לטהורים, וזה ברור כמשמעותו, ומילא גם מה ש' בראש יוסף דהתוס' פלגו על דטו"ז, ליתא וכארב באבר זהה בס"ד, ובתוך דבריו יתורץ שפיר קושיתו דלמה לא קשי' להו לתוס' שנימיד הבית בחזקת טהרתו הקדومة.

ותחללה נבר דברי הריבט"ז שהם דברי הריבט"א لكمן בפ' כיסוי הדם, שכתב דטהורות שנעשו ע"ג נגררים אחר הנטבלים במקוה, וחיקת טהרתו לא מעלה ולא מריד לשנות את דינם, והסבירו לכארו' מבוארת דאנו דני על המקוה בשעה שטבלו בו הטמאים אם עדין הי' שלם או כבר חסר כאשר נמצא אח"כ ואז לא היו להני טהרונות שנעשו ע"ג עדין שום شيء עם הני הנטבלים, והחלנו עפ"י צירוף חזקה דהשתא עם חזקת טומאה דהנטבלים שהמקוה היא אז חסר ומילא הנטבלים טמאים כמו קודם הטבילה, ואיך יבואו הטהרונות שנשתמשו בכלים הנטבלים אלו לעוד שמלמות המקוה בזמן שלא הי' להני טהרונות שום נפקותא בשלמות המקוה או בחסרונו - אלא דעתו זה יקשה לנו כי האי סברא עצמה נוכל לומר גם לעומת חזקת טומאה דהנטבלים, כי אנו דני על המקוה מתי נתחסר והחזקת דהשתא אומרת שנתחשר מיד אחרי המידיה והחזקת דמעיקרא אומרת השטא היא דחסורה, ואני לפנין מנגע ליאול בתר חזקה דמעיקרא ולומר השטא היא דחסורה, ולמה לא נימא דהנטבלים נגררו אחורי המקוה, וכל שהמקוה בחזקת שלם, ממי לא נתקבב בתוכו טהורים, וזה באמת סברת ר"ח דקאמר סכין איתרעי בהמה לא איתרעי דס"ל דהבהמה נגררת אחר הסכין, וכל שנחלייט מכך חזקה דמעיקרא, דסכין השטא הוא דאיתרעד ממי לא נגרר הנשחתה בה אחורי הסכין, אלא דנון קר"ה פסקין דמצרף חזקת איסור דבבמה לחזקת פגום דהשתא, וא"כ לית לנו האי סברא דגירה, ואיך נאמר חזקה דטהורת לא מהני להעיד על שלמות המקוה אלא נגררים אחורי הנטבלים, וחזקת טומאה של הנטבלים תהני לגרוע חזקה דמעיקרא של המקוה, ולא נאמר דהנטבלים נגררים אחורי המקוה, אבל דע דברי הבאתי כמה פעמים סברת התוס' והרא"ש בב"מ חזקה לא שייך אלא על דבר ידוע ושאנו דני עליו, כי דבר שאין לנו שום נפקותא אם הוא כך או כך לא שייך להעמידו על חזקתו שלא נשתנה, ומילא גם בדבר ידוע, שהוא לפניו כל שאין לנו שום נפקותא בדבר לא שייך לאוקמיין אחיזקה.

אמור מעתה סכין שנמצאת פגומה ומוקה שנמצא חסר, ואני מוספקים מתי' נפוגמה הסכין ומתי' נשורה המקוה כיון דהשתא בכוכב"כ הסכין פגומה ואינה ראוי' לשחיטה, והמקוה חסר ואני ראוי' לטבילה, מה לי אם השטא נפוגמה ונחסר או לפני זה זמן מה ולא שייך לאוקמי אחיזקה דמעיקרא אלא אם יש לנו איזה נפקותא, והיא ששחת בסכין וטבל במקוה ואיז שייך לאוקמי על חזקתו דמעיקרא, וא"כ שפיר מעיד חזקת איסור וחזקת טומאה כנגד החזקה דמעיקרא כיון לכל עצימות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ولكن לא שייך לומר דנגרר

אלא כי הא דר"ה באיתילד ריעוטא קמבעי, ומכח"כ להני שיטות דאפילו איתיילד ריעוטא מהים נמי סמכין ארוב בהמות שרota, דהה מאן"ל, וממילא גם הנני יליפותות שהביא, אין להם מקום כאן, דהרי האי דינא לא נשמע מהם.

אבל דעת, כי לישיב הסוגי על נכוון לא מצאתו אלא לפי שיטת הרמב"ס ז"ל, דס"ל דכל הספקות מותרות מה"ת, כמו ס"ט ברה"ר, אשר באזה פליגי לעיל אבוי ורבא, כמו שהבאתי שם בשם השב שמעתה - והרשב"א ז"ל הקשה על שיטת הרמב"ס מסוגי זו, דמה קמבעי מאן"ל דזילין בתר רובה מקרא, דהא ספק השkol מותר מה"ת ונילך מס' ט"ר, ומכח"כ דרוב מותר ואפלו מדרבנן כדי אם אסור הספק, אבל לדעת הראשונים ספק אסור מה"ת מסוטה, דילפין מינה ס"ט ברה"י לטמא, והה בכל איסורי התורה דבעין למיזל לחומרא, כמו שפרש"י לעיל עי"ש, שפיר קמבעי לי, מנ"ל דיש חילוק בין ספק השkol לרוב, כך צרך לפרש לדעת הרשב"א ויתר הראשונים. אבל קושי הרשב"א על הרמב"ס לק"מ, כי מה דקמבעי לי, מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, היינו לעשותו כודאי, ולא מטעם ספק להקל, ונפ"מ למיזל גס בקיים מצות, ספקן לחומר כאשר אבאו, וכן נגד חזקת אישור, ולמר זודאי נשנה מכח הרוב, تعد שחררי מפרש, דקמבעי לי כגון קטן וקטנה, דפליגו בי ר"מ וחכמים, ולמה לי להביא מפרק לחמו, ולא קאמר כי הא דר"ה דלעיל, דאלכין בשרא בכל יומה בלי בדיקת חי"ט, דהרי אפלו נטלן זאב והחירין כשהן נקובים, סמכין ארוב בהמות כשרות, וכן אוכליין חלב ולא חישין לטופה, אלא דהא פשיטה לי, דהרי גם ספק טרפה איינו אסור מה"ת רק מדרבנן, ואיך נהממר ברובה ומכח"כ דלא נבעי קרא על רוב, כיון דאיתן לו לפוטא מטומאה ברה"ר, ספק איסורין להקל ומכח"כ רוב, אבל בקטן וקטנה קמבעי לי כי שם לויל דזילין בתר רובה מכח ודאי, לא הוה שריין לדoor זה, לא מבעי לפי גירסה אחת ברמב"ס, דבאייסור כרת מודה דספקו לחומר מה"ת, וא"כ اي רוב דינו כספק ולא כודאי, איך ידورو זה עם זה באיסור אשתי אח שהוא בכרטת, אלא אפלו נניח גם באיסור כרת הספק שרי מה"ת, למ"ד חתיכה אחת משתי חתיכות בעין, וכאשר כן הحلכה, ומ"מ אס מה"ת אין חילוק בין ספק השkol לרוב ורק דרבנן חלקו לגוזר על הספק ולא על הרוב, במצב יבום לייכא בקטן וקטנה שום מצבה, דשמא הוא סריס או היא אילנות, איך ידورو זה עם זה במקומות דליקא מצוה, ואבאר לך דבר זה - הנה החוו"ד ז"ל בראש בית הספק שלו חידש לנו דבר זה, דרך באיסורין קאמר הרמב"ס ספק מותרין אבל במ"ע בספק לא יצא, אלא דהוא ז"ל נסמך סברתו על מירמא דר' גידל סוטה כ"ט דיליף חילוק בין דבר שיש בו דעת לשאול, לאין בו דעת לשאול מסתרת הכתובים, והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל", הא נגע בספק יאכל, וכל טהור יאכל בשער" טהור ודאי יאכל, ספק טהור לא יאכל, הרי לך דבר כל מקום דיבורה התורה בלשון ודאי, ולכן ס"ל לרמב"ס דבלא תאכל נבלה וכדומה, נמי מתפרש לנו, ודאי נבלה ל"ת אבל ספק תאכל, ובמצוות אמרה תורה אכול מצה נמי כן מתפרש, ודאי מצה אכול, אבל בספק מצה לא יצאת ידי חותך, עכט"ק של החוו"ד והאחרונים התחכמו עפ"י הקדמתו, להמציא בטופה, דכתיב זאת החיה אשר תأكلו, ודרשין חי אכל, שא"ח לא תאכל, נמי ספקו אסור, דחי ודאי אמר רחמנא, עיין בלב ארוי ריש פרק אלו טרפות וכן בכל לאו הבא מכלל עשה - אבל לא כן עמדין, כי כלל גדול בדרשות חז"ל שהעיר נבנה על הסברא, ולפי סברתם דריש המקראות, כאשר הראות זאת במקומות אין מספר, גם במס' ז', ועיין בתוס' ליקמן פ"ח ע"א ד"ה ור"י סבר דמו ואפלו מקצת דמו, שתמהו, דר"י ורבנן הפכו סברתם גבי בכור אפלו מקצת בכור, ותירציו

דראשונה עדיפה מן השניה, גם בטומאה כן, ודבר זה למדתי מtos' פסחים ט' ע"א ד"ה ואת"ל, שכתו בת"י האחרון דספק הרגיל מהני להקל אף ברה"י, אע"ג דס"ס לא מהני, וטעמא דהא מלטה הוא, כי בכל ספק טומאה גזה"כ דאלכין לחמיר, ומכח ודאי ולא מספק, וא"כ ס"ס נמי לא מהני, משום ד"א לדzon על שתי ספקות אחת, וכאשר דניין על ספק הראשון אמרין ודאי ולהחמיר, וממילא כמו כן בספק שני ושלישי, אבל בספק הרגיל לצד אחד, דיליכא גזה"כ בכגה"וו, שפיר אלכין לקולא, וכן הוא בחזקה דמעיקרא נגד חזקה דהשתא דחזקת דמעיקרא עדיפה איזלין בתרה גם בס"ט ברה"י, שוב ראיתי כי הראש ישך בעצמו לקמן ב"ה הנה הראת לדעת כתוב בדברי, ופלא שלא הזכיר כאן לישיב קושיתו, ודוק".

דף דף י"א ע"א גמר' מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ראייתו בס' חתן סופר לדודי הגאון ז"ל שמדקדק למה לא קאמר סטם, מנא הא מלטה דזילין בתר רובה, כמו שאמר לעמלה מנא הא מלטה דומוקמין אחזקה, ואגב שיטפי' לא עיין אז בגמ' כי גם לעיל קאמר כמו מנא הא מלטה דאמרו רבנן.

ורנה לעיל פרש"י זיל במקומות הרבה סמכו על החזקה לאסור ולהתир כי ההוא דלעיל, ור"ל הא דר"ה, דאמר בהמה בחזקת איסור עמודת וכו', ופосל השחיטה בנסיבות הסיכון פגומה, משום האי חזקת איסור, וכבר כתבו לעיל דמש"ה לא קאמר מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר חזקה, אלא דוקין מלטה אחזקה, משום דرك דחזקת דאיתרעו קמבעי לי, ולכן מדויקדק הלשון דאמרו רבנן דהס דחשׂו דין זה ואע"פ שהוא דאוריתא, אבל הכא ברוב דפרשי' דאיידי במנא הא מלטה דחזקת נקט נמי הא, הרוי לא משמע לי לרשי' דקאי נמי אדר"ה דלעיל, דאמור בסיפה של מאמרו, נשחה ב חזקת היתר עמודת וכו', דהינו מכח רוב בהמות כשרות וצדמור לעיל, דמשמעני איפלו איתילד בה ריעוטא, חדא משום דלא ידע רשי' זיל נפרש הני לפוטות שבגמי, שלא נשמע מהם דאפילו באיתילד ריעוטא אוקמינן בחזקת הרוב, ואמרינו דלא יצא מן הרוב, ועוד משום דלא קאמר הא ליישנא, מנא הא מלטה דוקמינן על הרוב, דlisamu minyi דקאי אדר"ה, דאפילו באיתילד בה ריעוטא קמבעי, لكن פרש"י זיל דאיידי דחזקת, קמבעי ארוב, וכונתו אממשה בכל יום שאוכלים בשר בלי בדיקה אחריה חי" טרפות וכן חלב, בלי לחוש לטרפה וכדומה, ולא חישין למיעוטא, ולפ"ז ודאי קשה ליישנא, "דאמרו רבנן" דהא מלטה לא מצין מפורש ברובא דליתא קמן, אלא בקטן וקטנה, והוא באמות פלוגתא דר"מ ורבנן, וקשה לומר דעל זה כיון באמרו "דאמרו רבנן" ודרך פלפול אמרתית דכוונת הש"ס על האי רובה דאמרו רבנן, רובה וחזקה רובה עדיף, וע"פ מה שראיתי בשוו"ת מהרי"א זיל לישיב קושי התוס', דהא מצין למילך רוב מחזקה, דהרי רובה עדיף מחזקה, וכותב הוא ז"ל דאי"כ לא הוה מצין למימר רובה וחזקה רובה עדיף, כדי לבא מון הדין להיות כנדון, זאת יש להכניס בלשון הגם', דמן"ל הא דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ואפלו נגד החזקה, שאם לא תמציא לפוטא על רוב אלא מק"ז מחזקה, איך תאמר דרובה עדיף מחזקה דהא אמרין דיו וכו'.

אבל הר"ן זיל בחידושיו באמות מפרש דקאי על סיפה של המירמא דר"ה, דמן"ל הא דאמרו רבנן לעיל דזילין בתר רובה אפיקו במקומות דאיתילד ריעוטא, וממילא ניחא ליישנא "דאמרו רבנן" אלא דקשה לפ"ז דקאמר בגמ', דרוב בסנהדרין ותשע חנויות דאיתא קמן לא קמבעי לנו, אלא כגון קטן וקטנה דפליגו בה ר"מ וחכמים, ולמה לא קאמר דרובה בין דאיתא קמן ובין דליתא קמן לא קמבעי לנו, וכאשר באמות מסיק לבסוף הסוגי', שלא אני

ומעתה נשוב למה שהתחלנו ב' לפרש דמש"ה פריך מקטן וקטנה דפיגו בהן ר"מ ורבנו, Adams לא נדעRob מקרה דחשי כודאי, אלא י"ה דינו כספק שמותר בכ"ת, מ"מ עשה דמצות בום ע"כ ליתא בקען וקטנה דשמא הוא סריס או היא א"לנות,وضיטה דלא ציוויה התורה לקיים ספק מצוה, במקום ודאי כרת, דין ספק מוציא מיד ודי.

ולפי הצעה הנ"ל נבואר הסוגי לדעת הרמב"ס דכל הספקות מיותרות, וביקע Rob מ"ל מקרה דהוה כודאי וכן קמתמה,ala כתוב אחר ריבים להטות וכיוון Dunn עפ"י Rob סנהדרין אפילו להרוג את הנפש, ע"כ Dror כודאי לכל מיל, ע"ז משיב Dror ואית' קמן לא קמבע לי', נקט גם ט' חניות, ע"ג דבאייסוין גם ספק מותר ולמה לי Rob, דשאי בשר, ספק משוחטה או מנבללה, דאייכא נמי חזקת אישור דאיינא זבוחה, וכן כתבו התוס' נה ד"ח ע"א ד"ה אחר הרוב, גם בט' חניות אייכא על בשער הנמצא חזקת אישור שאינה זבוחה - והדין עם וכמו שהארכנו למעלה דברבר שאנו Dunn שייך לאוקמי אחיזקה, אבל השאר דין הנידון עליהם, לא שייך לאוקם על החזקה, כי רק עפ"י סברא זו דבריהם מבנים, - אבל על רובה דליתא קמן וכגוון קטע וקטנה קמבע לי' כמו שביארנו לעלעה, Dolli Krav Dror כודאי איך נאמר DIDOR במקום אישור כרת ודאי מצד ספק מצוה.

וע"ז הביא כל הנני לפוטות, מקרבותנות ומפרה אדומה ועגלה ערופה ושער המשתלה, דכל הנני מצות, Ai לאו Dror כודאי, Ai אמרה תורה תקיים המוצה רק בספק דשמא טרפה הוה, Ach"c יליף ממכה או"א ומרוץ ועדים זוממין, דכל הנני Ai Dror רק ספקאה הוה, Aiict צotta הדרורה להרוג את הנפש על הספק, ור' Ai אמר דעתיא משחיטה עצמה דامر רחמנא שוחט וליכול, ולהוש דלמא במקום נקב קשיט.

הנה גם Ai יפותא ניחא לדעת הרמב"ס דכל נקה"ו נבלה, ואין שחיטה מועלת בו, ואם הרוב רק ספק הוה שהתורה התיירה, כל הנרי Aiict חזקת אישור דאיינא זבוחה, ועליך להביא Rai שニיחה, ממש"כ הפלטי דכל ספק נקה"ו ספק בשחיטה הוה, וכאשר החזקיتي דברו לעיל וכן נהרא שדעת הרמב"ס נמי כן הוא, כאשר ביארתי במ"א, ודז"ק היבט.

ע"ש גמר' כי קמבעاي לו רובה דליתא קמן. בסוף הסוגי כ' ריש"י ציל דהדר מחילוק זה והכל נלמד מקרה אחר ריבים להטות, ויש לראות דאייה סברא יש לחלק בין רובה דאיינא ובין רובה דליתא קמן, ומה לי ט' חניות דאמרין על בשער הנמצא לפני החניות כל דפריש מרובה פריש, ולא אמר כן על בהמות דעלמא שרובם כשרות, דהאי עולה אני מקריב, או האי קטן וקטנה שאני דן עליהם פירושו מרובה דעלמא ולא ממייעוטם, עיין בהගות ר"צ חיוט שנטעורה בה ולא העלה כלום.

אבל דעת Ai הparmag ציל בפתחה לתערובות חקירה Ai, מניה לנו כלל גדול דכל שלא היה האיסור וההיתר ניכר מعلوم, לא שייך Bi ביטול חד בתاري, כי על כל חד וחדא אני דין שמא הו טרפה, ומה לרוב הכא, וכן הסכים עמו החוו"ד בס"י ק"ח סק"ה, והביא Rai נפלאה מהא דפרק ל�מן, ור"מ דחיש למעוטה האיך אכל בשראי, ומה פריך, וכי לית ללה"מ חד בתרי בטל, ויתבטלו מיעוט הטרפות שביעולם ברוב הנסיבות ומותרין כולן משום חד בתרי בטל, ואין לומר דאפשר לברר איסورو ולא שייך Bi ביטול, דהא שמא במקומות שחיטה נקב הוה קפריך, וזאת Ai לברר מבונן, אלא ודאי דכל שלא ניכר ההיתר והאיסור מעולם לא שייך Bi ביטול חד בתרי עי"ש. **ולפ"ז** גם כל דפריש מרובה פריש לא שייך, דהרי אין כאן

שאין לדומות הדרשות, אלא מה שהש"ס מדומה, והביאו עוד שם סתירותים אלו, וע"כ כוונתם דלפי סברתם דרשו צ"ל פעם כן ופעם להיפך, והוא האמת, ולכן אין להביא ראי' מדשות ר"ג בנדה שם, שכן דרוש בכ"ת, ובפרט דשם בחד קרא כתיבי הני תרתי, ויש יותר מקום לדיקק רישא וסיפה, וכעין שכטבו התוס' ריש מכילתא, דנדיר ונדבה בחד קרא דיקין ששניהם דוקא, אבל במא לא, ולכן גם כאן לא נסמך על הדרשה, אבל נראה מה יאמר הסברא והשכל, אם הספק בל"ת ועשה שוויין, או חלוקים הם זה מהז, ואחר הסברא נלך.

והנה כבר הבאתה לעיל דף ט' דברי השב שמעתתא שմסביר לו מה חמורא סכנתא מאיסורה, שכתב דכל שהתורה התיירה מחייב חזקה או Rob, ע"פ שקמי' שמייא גלייא, דהאי יצא מן החזקה והרוב, מ"מ אין עליו אשמה, כי היא אнос בראשות התורה, וכן שפיר מצין למימר דבכחגו' לא אסרה התורה ומילא לא עביד אישורא משא"כ בסכנתא, הא סמייקה על החזקה והרוב לא יצילנו מן הנזק, אם מ"מ אריר שהמייעוט בא לידיו, ולכן סכנתא לא מהני, לא Rob ולא חזקה, והנה דכוותי' בספק לדעת הרמב"ס דהתורה התיירה, ואפילו אם ידמן דאייסורה אצל אнос הוי בראשות התורה ואין עליו אשמה, ועיין מה שכטבת שט לתקן דבריו, ועתה אני רואה כי לא הוועתי כלום, כי דבר זה Ai'a להעמידו, והנה לפי הקדומו, מובן החילוק הגדול שבין עשה ללי"ת לעניין זה, שכבר כתוב הש"ץ חוי"מ סי' כ"א בשם היירושלמי דלעלום אнос כמאן דעבד לא אמרין, אלא אнос כמאן דלא עבד, והסביר ברורה, דכל מה שעבד באнос, כיון דחסר מחשבתו ורצוינו לשעות כך, הרי לא נחשב המעשה לכלום, אבל להיפך מי שלא מציא קיימים מה שומטל עלי מחייב איזה אнос, שיהי' חשוב כמאן דעבד, זאת לא אמרין, וע"פ שאמרו צ"ל, חישב לעשות מצוה ונאנס ולא שעיא, מעלה עלי הכתוב כאלו עשו, אין זה אלא לעניין שכר אויל דמחשבה כמעשה, אבל סכ"ס המצווה לא עבדו ולמשל, אם הביא קרבן ונמצא Ach"c טרפה בסתר לא נאמר דין אונס ה' בראשות התורה ותיפטור מלhalbיא קרבן אחר, ולכן חילוק מבואר דבל"ת שפיר מצין למימר דספק שי' רחמנא ואס אריר שאכל איסורה פטור מצד אונס בראשות התורה, אבל במקרים עשה, אם אכל ספק מצה או הביא ספק קרבן, Aiict נימה מספק Adams קמי' Shmi' גלי' דפסול ה' הרי Aiict לומר דכל שמחות אונס לא אכל מצה ולא הביא קרבן, הוה כמו שאכל והביא,อลום חזקה ורובי דמנהני נמי בנסיבות עשה, ע"כ כודאי יחשב, ואז מש"ה אמרין דמציא מביא קרבן שהחזקה או הרוב מעיד עליו שקשר, משום דמציא לסייע דודאי כן הוא, וניהו Adams מ"מ הוא מן המייעוט לא יי"ח, מ"מ לא בעי למחיש למייעוט דכמאן דליתא דמי, Dror כודאי יחשב, ומילא דבזה נדוחין דברי השב שמעתתא דהרי בסכנתא נמי נימא הכי דלא צריכין לחוש על המייעוט כמו במצבה אלא ע"כ לומר, Dsc"ס יותר חשו צ"ל על איבוד נש מהמה שחשו על ביטול מ"ע, ממילא לא צריכיןתו לשברטו דהה' דלא חשו על עבירת הל"ת בדיאכט Rob או חזקה, כמו שחשו בסכנתא, ומה'ת באמות גם בסכנתא אין לחוש למיעוטה וכן צ"ל דחמירא סכנתא מאיסורה רק מדרבנן הוא ובמ"א הארכתי בעניין זה עיון לקמן פרק אלו טרופות דף מ"ז ע"ב.

אבל היצא לנו ממה שכטבנו דבאמת רק בל"ת קסביר הרמב"ס דספקות מיותרות אבל בנסיבות עשה הספקות איינו יוצאים בהם מה'ת לחומרא בעין למיזל בהו, ומטעם שכטבנו לעיל, דבל"ת פטור מטעם אונס כמאן דלא עבד, אבל בעשה לא מיפטר מטעם אונס, אבל Rob וחזקת מהני גם במאן משום דאיתן לנו יפותא עליהם דהו כודאי וה'ה דמנהני בסכנתא מה'ת כנ"ל.

האי דרשה *שיהי* שניהם שוון, זאת, גם המשתלה צריך להיות כשר ליף לפחות מהן לא אין הגROL קבוע לעזאזל אלא בראו'ו לשם, יותר אני קמתמה דלא מצאתני מישרגיש בדקודוק עצום הלאה, ומה שהקשה המהרש"א דלמה לא ליף מהא דבעינן שניים שוון שצרכיכם להיות כשרים לק"מ דאי זה אלא למצוה ולא לעכב כמובן במשנה ריש פ' שני עשרי, אבל מה שנלעפ"ד הוא, בדברי המהרש"א ילי"י קושיתינו, והכי פירוש הגמר, מתחילה משקה מהא דשניהם שוון, וליחס דילמא חדא טרפה הוה וא"כ אינס שוון, וכי תימא מה נפ"מ, ר"ל אין זה אלא למצוה ולא לעכב, ע"ז משב דהלא אין הגROL וכו' והוא לעכב, ודוק. שוב ראייתך מעין זה בהגחות ר"ץ חיות ז'ל.

רש"י ד"ה וסנהדרין דתנו י"ב מצין ו"א מחייבן זכאי. מה דלא הביא דרוב מחייבן חיב, משום דברמת י"ב מחייבן לא קטלין, והרי אמרה תורה לא תהא אחרי רבים לרעות, אלא דלאור' מהא דיב' מאכאין זכאי, אין ראי' כל דאלין בתר רובא דמקש'כ אי לא ניזל בתר רובא, דלא קטלין לי בשביל המיעוט דמחייבין, אבל כוונת רש"י אידיוקא דמהא דיב' מאכאין זכאי נשמע, אדם איכא רובה לחיב דמחייבן אלא דאי צריכין יותר מ"ב ומרבנן עליהם עוד דינים כמובן בסנהדרין, וכי שלא להאריך בהאי דינא כתוב רש"י בקיצור דלענין פטור סגי ב"ב, ולענין חיוב צrisk לעיין שם במקומו איך הדין ודוק.

רש"י ד"ה היכא דלייף שמחובר מבחוץ לצד הגב וכו', מה שלא פי' כן לעלה גבי רישא של עולה, דקרו אמר נמי היכא דלייף ליל' בה, משום דשם לא הקפידה התורה אלא שלא ניתן לנתחים, וכל שיש קצת חבר בין מבחוץ ובין מפנס שוב לאו לנתחים נחכו, אבל כאן הקפידה התורה שתהא"י האליה תמיימה, כל שנחכח שוב אינה תמיימה, אפי' לא מוחתח לנתחים, לפיכך הוצרך רש"י לפרש האי ליפ' דהכא, הכוונה שנחכח רק מבפנסים אבל בחוץ לצד הגב נשר שלם מכל וכל שלא יהי ניכר שום קרע וסדר, כדי שיהי' נופל עליה שם תמיימה וזה פשטוט ודוק.

תנוס' ד"ה מנא הא מלטא, וא"ת כיוון דאמירין זיל בתר חזקה כיש'כ בתר רובא וחזקה רובא עדיף, ויל' דלארב"י פריך דלא קים לי' חזקה מקרה עכ'ל, ופי' רק מהלכה ואין למידן ק"ו מהלכה, והקשו האחرونנים דעתך' נלמד דאלין בתר רובא מקרוב, דרוב עדיף מקרוב, ורקוב הלא מפורש בקרא: והיה העיר הקרובה. אלום הרשב"א מתרץ קושי התנוס', דהא דרובא וחזקה רובא עדיף זוקא אחר שידעין רוב מקרה, אבל כל צמן דלית לו ילפota על רוב, לא איזין בתר רובא כלל ומיכש'כ נגד חזקה, ולפ"ז מיושב גס קושי האחرونנים דינלוף רוב מקרוב, אלא לדברי הרשב"א זיל סטומים, דכמו דידעין עתה לומר לרוב עדיף מחזקה ואת ע"כ מכח הסברא, מה לא נסמך אסברא זו גס בל' ילפota ולומר, כיוון דאמרה תורה זיל בתר חזקה מיכש'כ בתר רובא עדיף מחזקה, אבל מה שנראה לפע"ד בכוונות דברי הרשב"א הוא: דהנה הא לאוקמין אחיזקה יש לפניו שני דרכיים, או דנאמר גזה'כ הוא זוקי מלטא אחזקי', או שנאמר טעם לדבר זה והוא משום דעפ"י הרוב לא שתנה הדבר מכך שהוא אחיזקה וא"כ האיזין בתר חזקה נמי נבנה אסברת רוב, אז ממילא אס הרוב מעיד שתנה החזקה, החזקה בטלה נגד הרוב, כי כל עצמיות החזקה היא מכח הרוב, וכיון דהרוב אומר דעתנה מה מהני החזקה, אמרו מעתה כל צמן דלית לו ילפota דההתורה סמוכה למיזל בתר רובא, לא נדרוש טעמא דקרה דמויקי, משום דרוב פעמים לא שתנה הדבר מכך שהוא אחיזקה, וממילא לא מצין למליף רוב מינה, ומיכש'כ דלא מצין למימר

רוב ומיעוט כי היכי דנאמר דהאי מרובה פריש, כי על כל חד וחוד אנו מסופקים שהוא או שמא סריס או איילונית היא, ואין זה דומה לט' חניות דaicא רוב ומיעוט מבורר אלא מחתמת שניכר כל או"א בפ"ע לא שייך בהם ביטול, אבל חתיכה שפירש ונמצאת שפיר אמרין כל דפרק מרובה פריש, שהרי אם כל החתיכות שבכל החניות היו פורשות לחוץ על כרי' אחת היו כל מותירות מכך ביטול ברוב, מכש'כ שחתיכה אחת שפירשה שמותרת, אבל בהמות דעלמא שלא ה' ניכר מעולם הנסיבות והטרפות בפני עצמן, ולא שייך בהו ביטול כנ"ל, גם פירוש חד מיניהם לא שייך דעל כל חד ואחدا נופל הספק שמא טרפה הוה, ואני אכן אלא דרוב פעמים לא מיטרף וזה רובא דליתא קמן, ע"ז קמבי ע"ל, אבל בסוף קמיסיק דלי'ש וכמו דאלין בתר רובא דאיתא קמן מוכח, ביטול חד בתרי' כן איזין ברובא דליתא קמן ומוכח דרוב פעמים לא מיטרף ולא נעשה סריס - ובזה נמצא פשר להא דחקרו האחرونנים מניין לנו חד בתרי' בטל דמסנהדרין לא נשמע זאת, ועיין בפתחה כללית של מה שהארכתי בזאת.

ודע דבזה חזר וניעור מה שהקשה השב שמעתתא על הרשב"א שהבאתי לעיל, דתקשה הרשב"א לנפשיה דהא בספק במרקחה גם הרשב"א מודה דמותר מה"ת, וא"כ האי דלמא טרפה הוה, והוא ספק במרקחה, ודחיתו דהרי הספק הוא אם האי בחמה שלפנינו מן הרוב או מן המיעוט, והוא ספק בתולדה, אבל לפי דברנו אלו שבכאן, הדין עם השב שמעתתא דע"כ כאן אין הספק אם נפרש מן הרוב או מן המיעוט, אז היה דומי' דט' חניות וכרובא דאיתא קמן, אשר על זה לא קמבעי, אלא הספק על כל חד ואחدا שמא היא טרפה, ולכך קשה ודאי לדעת הרשב"א, למאי דמקח ספק במרקחה לא חישין, ולא מצד דאלין בתר רובא ודוק.

עוד יש לחלק בין רובא דאיתאי לדלית' קמן דהרי הא גופא, דרוב בהמות כשרות ורוב קטנים לאו סריסים, אין אנו יודעים בבירור גמור, אלא ע"ז נסיון של דורות הקודמים, דראינו בהמות ששתנו שוחטנו שרובם כשרות וקטנים נתנדלו שרובם מולידים ואני סריסים, אבל בכל מקום אין מן הנמנע, שדור אחד מחמת איזה סיבה נשתנה עליו סדי' באשית, וכעת רוב הבהמות טרופות ורוב הקטנים של עתה סריסים, ואע"ג חזקה אלימתא הוא דלא נשתנה הטבע מכמאות שהי' מקדמות דנא, מ"מ אינו כרובא דאיתאי' קמן שהוא ודאי גמור ולא בעין חזקה כדי להחזיק את הרוב, אלא דלבסוף מסיק דין חילוק, והוא משום דחזקה דלא איתרע ולא ראיינו מעולם נשנתנה, הוא כודאי.

ומה מאד מישוב בזה הקושי' המפורסת מאת הגה'ק מה"ז משה ט"ב צ"ל שהקשה דהרי הסוגי' איזלה אליבא דר"ש לפי דעה אחת בתנוס' ד"ה חטא תר' רחמנא, ולר"ש דדורש טעמאDKרא, מסתמא טעמא דאלין בסנהדרין אחרי' רבים, הוא משום דרוב פעמים האמת עם הרבים ולא עם המיעטים, והאי רובא דליתא קמן הוה, וא"כ רובא דסנהדרין נבנה על רובא דליתא קמן. והוא קושי' מושכלת, אבל לפי האמור מיושבת על נכוון, דהאי גירועה דאיתאי בכל רובא דליתא קמן, ליכא הכא, דהאי רוב פעים מכובדים הרוב את האמת, לא נבנה על הנטיון כי מעולם לא נתברר לנו שהרוב כיוון האמת והميعוט טעה, אלא שהשכל הישר מחייב את זאת, דטובים שניים מאחד, והוא ראי' שכילת שחשובה ממש כראי' גשמיית, וא"כ האי רובא, דרוב פעמים האמת עם הרבים, הוה רובא דאיתאי' קמן לפני עיני שכלנו כמו ט' חניות. והבן את זאת ועיין בפתחה כללית ודוק.

ע"ש גמר' את' משער המשתלה דרחמנא אמר ולכך שני השעררים *שיהי* שניהם שוון. מאד אני תמה למאי הלכתא מביא

לא אמרין, ותדע שהרי חייב לשחותו קרבן פסח אחר, ולכן אין לפטרו אלא מצד טעה בדבר מצוה, וכן פליגו רשי' ותוס' באומר מיותר בשבת, והדברים עתיקין ואכ"מ להאריך בהם, וכעכ"פ לפי דעת התוס' צריכין לפרש גם כאן, דלא הקפידה התורה כשמביא קרבנות בשבת, אף שהמצוות ספק הוה, משום דעתה בדבר מצוה, ואפילו לא עשה מצוה פטור, ואפילו למ"ד בלא עשה מצוה חייב מ"מ לא מצי ליף מכאן רוב, דהרי יש לומר דעתה בדבר מצוה אפילו לא עשה מצוה פטור, ובפקנ"פ דאפילו נגד הרוב וס"ס מיותר לשבת, הוא מטעם דשבת לגבי חשי"ס הותורה ולא הודהה לחילל שבת, והוא מטעם דשבת לגבי חשי"ס הותורה ולא הודהה ודוד"ק.

תוס' ד"ה את' מפרה אדומנה, וא"ת וכו' ויש ללימוד מותך כך הלכה למעשה אדם עשה גבינות מקמה בהמות וכי הקושי' מפורסת ממנה נקטו שעשה גבינות מקמה בהמות, ולא סגי להו לדון על גבינה מאותו הבמה, ועיין בלב אר"י איך מתרץ את זאת, אבל אין דבריו מובנים ממשמע דבאיסור דרבנן בטל חד תרי במבר'ם, וזה ליתא מבואר בי"ד סי' צ"ח סעיף ו' בש"ך וט"ז ופרק"ג שם דוחז"ל לא חלקו בזה כלל, ואפילו באיסור דרבנן צריך ס' ואיך כתוב הלב אר"י, דאי ריק מדרבנן לא מוקמינן אחיזקה שלא נתבררה, בתערובות חד בתרי היה מותר מצד תרתי דרבנן.

אבל יש לךים דבריו בשנאמר דמיירי בעשה גבינה מכל בהמה בפ"ע ולא עירב החלב ביחיד, ואז התערובות של הגבינות הוה יבש ביבש, והוא דלא בטל הגבינה מן הטרפה, בהני דרישות, משום דחויה דבר שבמנין וחטיכה הרואין' להתקבב, ובזה שפיר איכא חילוק בין שהוא ספק איסור דאוריתא או רק דרבנן, ועל כל גבינה וגבינה איכא ס"ס להתיר, ספק שהוא לא נטרפה בהמה אלא סמך לשחיטה וכול' שרשות, ואת"ל דaicא כאן גבינה טרפה, שמא האי גבינה שבידי מן הנסיבות, אלא דס"ס כזה, דחויה ספק אחד בגופו וספק אחד בתערובות לאו ס"ס זה להתייר, אבל עיין בש"ך סי' קי"י סקס"ב וס"ג דבאיסור דרבנן מהני גם ס"ס צו, ואף שיש לחלק דכאן עיקר האיסור סכ"ס דאוריתא מ"מ יש לומר דהתוס' לא חלקו בזה, ודוד"ק.

ועתה הנה לבאר שיטת התוס' ושיטת הר"ש שחולק עמם כמובא כאן ברא"ש ז"ל: הנה דעת התוס' דRK חזקה דמעיקרה שנתרבירה בשעתה ממשיכין נגד חזקה דהשתטא, אבל חזקה שנתרבירה לפניינו לאח"י אלמפרע, כמו בפורה בת שתים של אחר כלות שנה נודע לנו שכשרה הייתה בשעת לידה, לאו חזקה הוה להמשיכה עד ההשתנות, וכן בהמה שנמצאת טרפה אפילו היא בת כמה שניין, לא נאמר השתטא היא דנוטפה, ועד השתטא הייתה בחזקת כשרהה, כי מעולם לא הייתה כשרהה מבורת בשעתה אלא למפרע, וזאת לא מקרי איתחזק, لكن אוסרים הגבינות למפרע דשמא טרפה הייתה מכבר, ואפילו לאחר שזיכינו דאלין בתר רובא, והוא מפער, וא"כ גם בלאו חזקה הר' אמרין על כל בהמה מיד כשגולדה, דהיא מן הרוב וכשרה היא, וא"כ נימא כמו ממשיכין החזקה לומר דהשתטא נשנה הנגע ולא קודם לכך, כן ממשיך הרוב לומר דהשתטא יצאה האי בהמה מרוב כשרות, ועד השתטא הייתה בתוך הרוב כשרות, דהרי רובא עדיף מחזקה, ואס ממשיכין החזקה ממשיכ' ממשיכין הרוב, זה בורכת דהא דרבנן עדיף מחזקה, הינו מאמן שאחר הראי', כי רק אז מקרי חזקה, אבל בשעת ראי' אין זה חזקה אלא ודאי, והוא מפעיטה דעדיף מרוב שיש נגדו מיעוט, וכן נינויו דגילתתה לו התורה דמשיכין הודי, דהינו הנגע בשעת ראי' שהיתה כשיעור, לומר כשנמצא חסרה לאח"ז, דהשתטא היא דחסרה, אבל מניין לו להמשיך הרוב דאיינו עכ"פ ודאי, לומר דלא יצאה מן הרוב עד השתטא.

רובא עדיף מחזקה, אבל לא אמר שזכה לו מילך רובה מקרה, אז ודאי לא נאמר דחזקה גזה"כ הוא אלא טעם דחזקה נמי מכח רוב הוה, וממילא רובה עדיף מחזקה ודוד"ק.

בא"ד ולמאי דמפרש ר"ח, דרבנן עדיף מחזקה לא מסברא, אלא ילפין מפרה אדומה דaicא חזקה נגד הרוב וכו', כי מה שהבאתי למללה דף י"ד בדרכי הטו"ז דלעלום נגררו הטהרות אחרי כלים הנטבלים, גם כאן נגרר הטמא אחרי הפרה דהרי חזקה היה להאי טמא שם יזרקו עליו מאפר הפרה יטהר, ומה לי עם חזקה טומאה שלו, אבל כפי שביארנו שם הדבר הזה תלוי אם נאמר רוב הוא כודאי או שספקה הו אל דהתורה התיירה האי ספק,adam נאמר רוב כודאי, אז פשיטה דרטמא נגרר אחר הפרה ואין לו דמיון לשאר רוב וחזקה המתנגדים זה זהה דהרי כאן עשינו מעשה המסליקת את הטומאה והמעשה נעשה כהוגן באפר פרה שודאי כשרה, אבל אם נאמר דרבנן רק ספק מוציאה מידי י"ל דגנד חזקה טומאה לא התירה התורה דין ספק מוציאה מידי ודאי, וכלן כוונת התוס' דמפרה אדומה מוכרכת דרבוב הוה כודאי, וממילא ליכא כאן חזקה המתנגדת, אבל נלמד מכאן דגס במקום שעונמד הרוב נגד החזקה דרבנן עדיף דרבנן כודאי פשוטה דמחה החזקה, וכאשר פרשתי לעיל לדעת הרמב"ם לכל הסוגי ע"ז קאי דמן"ל דרבנן כודאי, וממילא אפילו נגד חזקה, ודוד"ק.

תוס' ד"ה אבל היכי דלייף, מקשיןامي לא ליפ' מכל קרבנות דחויה שבת וכו', ונ"ל דלא מאי להוכיח ממש, דaicא למירר דמספק נמי אמר רחמנא דלדחי שבת כמו בפקנ"פ דלא הלכו בו אחר הרוב, עכ"ל, הנה לכארו', קושיתם לשיטת הרמב"ם יל"י דהרי כל הספקות מותירות, ולמה לא יהל שבת על ספק קרבן, אלא דסביר בתבנו לעיל דלגביו מוצאות יבום, אי לאו דאלין בתר רובה והוא קטו וקטנה ספק סריס ואיילנות ודאי דלא שרי לדoor זה עס זה, מפני שהאיסור ודאי, דהרי איכא כאן אשת את, אלא דבמקום מצה נדחה, א"כ עלייך להביא ראי', דaicא כאן מצה, וכן הוא בשבת כיון דחילול שבת ודאי, והמצוה שדוחה אותו ספק, אין ספק מוציאה מידי ודאי, הא חדא, ועוד שנית, דהרי הרמב"ם מודה בספק העומד להתברור דאסור מה"ת, וכן קושיתם חזקה לכ"ע, אבל לעומת זה תירוצים חלש מאד, דaicא מדין זאת לפקנ"פ שהרי בעצם כתבו דבקנ"פ לא הלכו בו אחר הרוב, משא"כ הכא דPsistein adam סמך על המיעוט לחילל שבת דחיב, וא"כ מ"ש ספק ממייעוט דשניות ספקה הוה אי לא אלין בתר רובה, אבל דבירחים צריכין תיקון, כי לא משום דספק מצה דוחה את השבת, אלא משום דכל שציווה תורה להקריב קרבן בשבת אפילו אם נמצא טרפה, הרי הוא פטור משום דהוא אнос מכח ציווי התורה, אלא דבזה נמצא סטייה בתוס' פסחים ע"ג ע"א ד"ה שהטו שכתבו קפיטר לי' לאו משום דעתה בדבר מצוה, ולר"א דבלא עשה מצוה חייב באמות גס בזה חייב ודלא כפרשי' שם במשנה, ובסוגי' שם הראי', כי זאת פלוגתא ישנה בין רשי' ותוס', לדדעת התוס' לא מקרי אונס אלא כעין נערה המאורסה דאונס מכך צוותה ממש ואני מהוריב לתחייב את עצמה בחיות שלה, אבל המקומים מצוות התורה לאו אונס מקרי, דaicא יצא ידי מצוה, אם נחשב זאת לאונס, דהרי בכופין לעשות מצוה צריך שייאמר רוצה אני כדי שלא יהיה אונס במעשה, וכל שאיןו אונס במעשה, איך יפטור בשוחט קרבן פסח בשבת ונמצא טרפה בستر, מטעם אונס, וכי עדיף יהי' משוחט ונמצא כשר, דפטור מטעם דעתה מצוה וקרבן פסח דוחה את השבת, ולא מטעם אונס, ואם הוה אמרין אונס כמאן דעבד דמי', הוה מצין למינפערו בשנאמר אכן אם נמצא טרפה הר' הוא כמו שהביא קרבן, אבל כבר כתבנו לעיל דאונס כמו עבד

נקב הוה - ועין ברמב"ס בפ"ב ה"ח מהל' רוצה שכטב, ז"ל „ההורג את הטרפה עעפ" שאותל ושותה והולך בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם והרגו נהרג עליו עד שידעו בודאי שהוא טרפה, ואמדחו הרופאים שמכה זו אין לה עללה באדם ובאה מיתת" עכ"ל ולכאורה" תמורה, דמוכח מדבריו דאפילו ודאי טרופות אינה מצלת את הרוצה, עד שאמדחו הרופאים את הנרצח, שלווי זה שהרגו היה מת בללא" מכח האי מכח, אבל עין בפתחה אותן י"ד אריקות בהז שביירתי שיטת הרמב"ס המחוורת והאמיתית ותמצא עונג - ומה שנתחדר לית עתה הוא דמויה פסק הרמב"ס נשמע, ודסובר כדעת הר"ש הנ"ל דחזקת דעתך" מכח רובה, נמי מהני לשליך את הריעוטא הנולדת ואפילו לקטלא, דהרי בנצח שיש לו נקב במותו או בוושטו, עכ"פ ריעוטא גדולה הוה, ומ"מ כל זמן שלא יאמדוו הרופאים שהמכה הוה ממייתן בודאי ממייתן את הרוצה מפני שמעמידין את הנרצח בחזקת שלם, והוא מכח רוב, דרב ב"א שלמים הם, ולא מעותדים למיתה מחמות מכח, וניחוח דהמכה לפניו, אנו אומרים אכן זה מכח הממית ועשה את האדם חסר, אלא מעמידין אותו בחזקת שלם ועעפ" דאין הולclin בדיני נפשות בתר רובא אבל בתר חזקה דעתך", מכח רובה שפיר הולclin, ועין עוד לפחות מהו ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אתי" מעדים זוממים וכ"ו וכי תימא דבדקין לי', והתנני" בربיבי אומר לא הרגו נהרגין, הרגו אין נהרגין - קשי" ל" דהאי בربיבי למה לי דהרי לא הרגו נהרגין מקרה מלא דכאשר זם כתיב, ואי דלא נטעה哉 כצדוקים, דאמרו דוקא הרגו נהרגין שם במקומות דף ה', הי' לו להבאה המשנה שם, דקתני כיון שנגמר דין נהרגין הזוממין, ומדהבאי האי דרביבי נרא, דלולי בربיבי דהרגו אין נהרגין, לא מצין למילך מעדים זוממים.

והנרא להפ"ד, דבאותם בלאו ברביבי ליכא ילפota, דהנה בתוס' ד"ה ודילמא, הקשו שמא חובשין אותו יב"ח לברר שאינו טרפה, ותריצו בתריזץ השני,adam הם אינם נהרגין אלא לאחר יב"ח, גם הוא איינו נהרג אלא עד אחר יב"ח, דאיון להחמיר עליו יותר מעלייהם אם הוועו, עי"ש, ולפ"ז אם נימא דם הרגו נהרגין אז פשיטה נהרגין מיד דהרי אפשר לבדוק כפי ה"ס"ד דהשתা, א"כ גם بلا הרגו למה לא נהרגין לאחר יב"ח, דשוב אין לומר דגם הוא לא ה"י נהרג עד אחר יב"ח" דזה ליתא דהא שיפר הי' נהרג מיד, דהרי אחר שנהרג, אם יוזמו ג"כ נהרגין מיד, ولكن לויל ברביבי, דהרגו אין נהרגין, לא ה"י מצי למילך רוב מה מהרגין העדים, דאפשר דמתניתין יב"ח קושי התוס', ונכוון הוה מאד ודוק'.

ע"ש גמר', ר"א אומר אתי" משחיטה עצמה וכ"ו עין בח"י הר"ן כאן ובתוס' لكمן דף כ"ח ד"ה אתה, דאיון להוכיח מכואן דין לישיט בדיקה מבחו עורך הלפota היא מפשך וקדשים, ד"א"א לקרוע את העור ולבדוק השוט, דאיון לך מום גדול מהה - ולענין קשה ע"ז טובא, חדא דהרי אין זה אלא מום עובר עד שתתרפא העור, וא"כ מצין לבדוק איזה ימים קודם, ואז יתרזק שאין השוט נקוב, ותו ודי לא חיישין שמא ניקב אח"כ, הא חדא, שנית אם נימא דלא סמיכין ארובה, הרי האי בדיקה צורך הקרבה הוא, כמו שאין מום בחתיכת העור עי"ס סכך של שחיטה, שהוא ג"כ לא שיק' לשחיטה, ומושם דא"א בלאו הכי, ה"ג בדיקת השוט צורך הקרבה הוא ולא סagi בללא"ה ויש לישיב בדוחק ודוק'.

ע"ש גמר' ודילמא היכי דאפשר אפשר, והיכי דלא אפשר לא אפשר, דאל"ת היכי דחייב לחייב למיועטה היכי אכל בשאר וכ"ו, ופרש"י ז"ל היכי דאפשר לא סמיכין ארובה וצרכין לבדוק כל ח"ט, אבל בשוט במקום שחיטה דלא אפשר סמיכין ארובה, וכן בקטן וקטנה אפשר להמותין עד שיגדלו, והנך ככלו מושם דלא

אולם שיטת הר"ש, והוא הועיל שברא"ש כאן הוא, ז"ל למאי דמסקין דאלין בתר רובה, כל הហמות בחזקת שרוטן ואפילו בתוך שנותן, משומן דרוב בהמות כשרותה הון, ורובה עדיף מחזקה, עכ"ל הדברים צרכין ביאור, עיין במעיו"ט ואין דבריו מובנים, דהנה דעת הר"ש הוה, מאחר דאלין בתר רובה, נעשה מן הרוב חזקה מילא, דכל בהמה אנו מחזיקים לכשרה מכח הרוב, וחזקה זו אלימטה היא כמו חזקה נגע שריאינה שלמה, וכמו שאמרין סוקLIN ושורפין על החזקות דהינו חזקה דעתך" מכח רובה, דasha שבאה ובנה מרכיב על כתפה ונתחזק בעיר שהוא בנה, הרי אח"כ נסקל על ידה כשהכח אותה, וא"כ האי בהמה נמי נתחזקה אצלנו לכשרה, והרי אכלנו מחלבה, והוה חזקה אלימטה להמשיכה נגד השינוי שנמצא בה אח"כ, לומר דהשתा הוא דאיתרפי, וכן יל"פ ריש דבריו הרא"ש, אלא דמה שהוסיף בסוף דבריו, דרובה עדיף מחזקה אין לו פירוש, דא"כ למה לי לומר דמכח רוב, כל הហמות בחזקת שרוטן, תפ"ל דרוב עדיף מחזקה ואם ממשיכן הרוב מכש"כ הרוב, אלא דזה ליתא כמש"כ בועללה דרוב עדיף מחזקה אבל לא מודאי, ואני הודה ממשיכין ולא החזקה.

ועיינתי בתשי' הרא"ש ז"ל ושם מצאתני פשר הדבר וא"ל שם "אבל השטא דאלין בתר רובה ורובה עדיף מחזקה בכל שעטה ושעתא דאלין בתר רובה" עכ"ל ור"ל דנינו דחזקת בשרש בהעתה ראי"י ודאית היהת, אבל מיד כשהחעיף עניין ממנה נעשה מן הוזאי, חזקה שלא תשתנה מכמות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי" ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקה ח'י דכל ח'י עתיד למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר וכדומה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגרוע מעד אחד שלא הי' מעולם ודאי, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחולשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר, אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכטב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דכל שעטה ושעתה איזין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דסופה להשנתנות, כמו שהוא בעג, דחשינוי לטובה להתרפות הוא טبعי ועלול הוא לכך, זאת הוא סברת הרא"ש, ומילא לדידי' באמות לא צרכיןתו לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכן הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של החשנות, בקי' מחזקת שעומדת עי' הזמן להשתנות ועלולה לכך.

והנה בנויל ריעוטא מהיים, כמו ישב לה קו"ז בשוט, או נמצא מים במות, סתרו התוס' שיטות, כי لكمן דף מג"ע בע"ב ד"ה קסביר כתבו דבישב לה קו"ז בשוט, וכן בספק דרושא, עכ"צ צרכין לומר, דשחית יותר לאיסור מלhitar, כי לויל זאת בעין לאוקמי הבהמה על חזקה דעתך" מכח רובה דכשרה, והוא סברא היפה ממה שכתבו כאן,adam לגבי חזקה דמעיקרא לא מהני חזקה דעתיה מכח רובה, מכש"כ בנויל ריעוטא מהיים - והרמ"א ז"ל באמות פסק להיפ' מתוס' דבסי' נ' פסק דבספק טרופות לא סמיכין להתר פחת חזקה דעתך" מכח רוב בהמות כשרות, ובס' פ"א פסק בנמצא וא"כ טרפה אפשר הוגלד פי המכחה, כשרים הגבינות של קודם ג' ימים, והוא כשיתוט הר"ש, ועין שם בפ"ת אות ו' - והת"ש חלק בין ריעוטא שבגופה, כמו מים במות שמסוגל להיות מונילדת, ובין בוטש שבודאי לא ה"ז אתה, והחוו"ד חולק עליו וכי שאין חלק בהז, והרבה פלפלו האחוריים בעין זה בריאות וסתירות, ותלי"ת הניחו לי מקום להתגדר בו, ואם תרצה לעמוד על ראשון של הדברים, תעין لكمן בסוג' דישיב לו קו"ז בשוט מה שכטבתה שם וירוח צמאונך ודוק'.

ע"ב גמר' ר' כהנא אמר אתי" מהורג את הנפש, וניחוש שמא במקומות סייף נקב הוה, וכן אמרין במקומות דף ז' דאמרו ר"ע ור"ט, אלו הינו בסנהדרין לא ה"י נהרג אדם מעולם, דשא במקומות סייף

נפשות ובין מיתה למיתה.

ואני פה אל מה אמרתי לדודי הנגן צ"ל שלא כיוון המטרה בזה, דנינו דודאי אמת לאמתו הוא מה שכ' ההפלה, כי לויל סברא זו לא מצין ידינו ורגלוں בבה"מ, אבל מה נעשה כי בעלי התוס' כאן ע"כ לא נחטו לסבירא זו, דלפי סברא זו, אין התחלת לקוישתם, דהרי כאן אזלין בתר רובא דאיתחזק דלאו טרפה הו, אבל התם בנקלין ונשפים שנטעבו רובה דלא איתחזק הו - ולא היה לו מענה והודה לדברי - ואחר זמן רב כשערתי עוד הפעם על מס' זו, ראיתי כי שגתי, כי התוס' בקושיתם נשמרו מזה, דהרי צ"ל: "הקשה ר' דהaca לפין מרווח וудים זוממים אזלין בתר רובא אף בדיני נפשות, וכן מוכח בפ' בן סורר דף ס"ט וכ"ו" עכ"ל ולא על חנס הוסיפו האי הוכחה מפ' בן סורר, אלא לשולן כאן הביאו מפ' בן סורר דשם מוכח דגס אחר רובה דלא איתחזק אזלין בדיני נפשות עי"ש, וזה נכון וברור בכוונת התוס'.

אלא דלפ"ז מצד אחר יש לתמונה על התוס' דלמה הקשו מהכא ומפ' בן סורר ולא הקשו קושיותם לעיל בראש הסוג' דקאמר בסנהדרין דרובא דאיתי קמן לא קמבעי לו דازלין בתר רובה, ושם המדבר מдинני נפשות, דקרה דאחרי רבים להთוט בדנ"פ כתיב, והי' להם להקשוט מהו בנקלים עם נשפים לא אזלין בתר רובא דאיתי קמן כמו בסנהדרין, ועל קושי' זו גם תי' של ר"ת נפל בבירא. כי אמר הר"תadam נפל מחלוקת בסנהדרין באיזה מיתה ירג, שלא אזלין בהז Achri רבים להmittoo בחמורה אלא דין אותו בקהל, כפי דעת המועטים שבсанהדרין, הלא מקרה מלא דבר הכתוב אחורי רבים להთוט, ומאן מפיס לחידש דבר זה להוציאו מן הכלל מה שבען מיתה למיתה, שלא נלך בו אחורי הרוב והוא דבר זו שאין הדעת סבלתו.

אבל האמת יורה דרכו, שכבר כתבנו לעמלה וכן בפתחה, דביטול לא שייך אלא באיסור בתוך התייר, אבל לא בהתייר בתוך האיסור, ומפטעם דהאיisor שהוא המציאות יכול להתבטל ברוב התייר שהוא העדר, אבל לא להיפך, התייר שהוא העדר, לא יתעלה להיות מציאות עי' הביטול, וכן הפטור לא מצי להתבטל כדי להעות חיוב וכן מוכח מה שאמרו בב"מ דף י' ע"ב, עשרי ודאי א"ר ולא עשרי ספק, כי האי פטור שפקץ מן המניין בתוך העדר, לא להתחייב עי' ביטול מה ש כבר נפטר, וא"כ הה' היכי הני נקלים שפטורין ממייחת שרפיה החמורה לא יתחייבו עי' ביטול בנשפים וזה ברור כמשמעותו ע"פ שבعلي התוס' לא נחטו להז דוד"ק.

בסוף סוגיות רוב, אציג פה עוד קוש' אחת שמשמעותי תפ' תה' אחד והיא, דלמה לא יליף אזלין בתר רובא מיבום גופה, אשר מני' המדבר בראש הסוג', בקטן וקטנה דפליגו ר' מ' ורבנן, והרי ממצאות יבום גופה מוכחה דסמכין ארובה, דאל"כ דילמא לאו אחינו גם באחינו מן האם, והשבתי לו דלאכ'ר' דהינו ממש קושי' התוס' דבריש הסוג' דלמה לא יליף מכל הקרבנות שדווחן את השבת ולא חיישין לטרפה, אלא דיש לראות דהתירוץ שכתבו הtos' וכן מה שכתבתי אני שם לא שייך הכא, דהרי רק הביאה הראשונה היא המצואה, אבל א"כ אין בדירתם יחד, מצוה מיוחדת של יבום, אלא מצות פ"ר וממצות עונה כאשר איש ואשה, ועל הני מצות ודאי קשות, כיון דאיכא חשש איסור כרת, איך יזרו זה עם זה, لكن הקושי צ"ע.

וכעין זה הקשה הת"ח למה לא יליף רובה, דאל"כ איך נושאים נשים ולא חיישין למזרות, והראש יוסף קמתמה על הת"ח, הלא ממזר ודאי אסר רחמנא ולא ממזר ספק, אבל במחכ"ת לא דק,

אפשר עכ"ה. ורקשה לי טובא, אם קטו וקטנה מקרי אפשר דלא ינשאו עד שיגדלו, למה לא נימא גם בטרפה אפשר שלא לאכול בשר, וההלא ר"א משחיתת חולין קילוף, דהתרה אמרה שחווט ואכלו, והרי עד נח נאסר אכילת בשר לאדם, וכן במידבר לר' ישמעאל נאסר להם בשר תאורה, ולמה הותר להם כשכננסו לארץ, ולא חש שמא במקום שחיטה נקב הוה, עוד קשה דהרי ר' בחנא בעצמו יליף לעיל רוב מהורג את הנפש, והרי דלית לי חילוק זה בין אפשר ללא אפשר, ולא עוד אלא דמדאוריתא ודאי אין שום סברא לחلك בין אפשר לאפשר, דהרי אפילו בין לכתהלה לדיעבד אין חילוק מה"ת, ומדר' מ אין ראי, לפי מה שכתבו התוס' لكمון דר"מ רק מדרבנן היה שיתקשה בכל זה ולא העלה דבר המתකבל.

ולולי פירושי צ"ל הי' נלפע"ד לפרש פ' אחר, עפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס צ"ל ביו"ד תשוי' כ"ד על דברי התוס' בכוורות דף כ' שהקשין, למה לא אמרין סמוך מיעוט אינם מומחים לחזקת איסור של הנשחת, ותירצ'ו דהאי רוב מצויין אצל שחיטה מומחים, הנהו כמו סתם ספרי דידיini מגמר גמרי, דגם ר"מ מודה דלמייעוט כי האי לא חיישין, אבל הרשב"א בתו"ב, הקשו על זה דמה עינו להא דבעי למילך רוב מרישה של עולה ומשחיטה עצמה, הרי ע"כ דמייעוט גמור יחשב, ומ"מ לא אמרין סמוך מיעוטה לחזקה, ותוי' החת"ס דודאי כל הטרפויות יחד מיעוט גמור הוה ואי לא אזלינו בתר רובה וצריך לבדוק אחריו כל ח"ט, א"א לחלק ולומר דושט לא נבדק מושם דהיא מיעוט דמייעוטא, אבל אחר דזיכינו למייל בתר רובה ולא צריך בדיקה על שאר טרפויות, ורק על הושט ומושום דמצטער חזקת איסור דאיתנה זבוחה למייעוט נקה"וו, בהז שפיר אמרין דהאי נקה"וו הוה מיעוט דמייעוט ומכאן דליתא דמי עכטדי'ק עי"ש. ומעתה hei קامر ודילמא שאני לו בין אפשר לא אפשר כדי לחלק השאר טרפויות מון נקה"וו ונאמר, לצרכיכון כולם בדיקה מושם דלא אזלין בתר רובה, ונשאר נקה"וו דלא אפשר למידקי לבדו, והוא מיעוט דמייעוטא ולא צריך בדיקה דכמאן דליתא דמי, אבל הני שאר הילפות קיימו במקומות, ודלא כפרשי'.

והרא' שמביא מר"מ איינו אלא דהוא ע"כ עבד הци, לבדוק אחרי הח"י טרפויות, ובו שיט סמק', דהמייעוט הוה מיעוט דמייעוט וכמאן דליתא דמי, דלא מסתבר לומר דאל פשח וקדשים בבדיקה הח"י טרפונות, נלפע"ד מתוך חומר העניין.

ודע דעל הא דאמר פשח וקדשים מה איכא למימר יש לתמונה, hei בימי ר"מ, שהי' הרבה אחר החורבן, הקריבו פשח וקדשים, וכבר נתעוררו ע"ז האחוריים, ואולי ייל' דគונת הגמ' הוא, דלאו הי' בא לידי מדה זו, מה ה' עשה ודוק'.

תוס' ד"ה ליהوش, בסה"ד הקשו מנקלין בנשפים דידינו בmittah החקלה, הרי דבדיini נפשות לא אזלין בתר רובה, ותוי' ר"ת דכיוון דבכוכ' נחרג בין מיתה למיתה לא אזלין בתר רובה, והקושי' מפורסמת משרות אروسה בת כהן, דילמא לאו אביה היא, ואיך נידונת בשרפיה החמורה, ולא בחנק הכל כא"א דעלמא, וראייתי בס' חותן סופר לדודי הנגן צ"ל שכטב, דעיקר התוי' על קושי' זו הוא, מה שכתב ההפלה צ"ל בסוף פ' ק' דכתובות על התוס' שם, דהא דלא אזלין בתר רובה בממון, הניין ברוב הנולד עכשו בהאי נייר שאנן דניין עליון, אבל ברוב שהחזקנו מקדמות דנא, הרי נעשה מרוב חזקה ומהני גם בממון (והוא כמש' למלילה שיטות הר"ש והרמב"ס) ובזה מישובים כל הקושיות שהקשוי יוציא בזה עי"ש, ומילא דמיושבת גם קושי' זו מבת כהן, כי היא נתחזקה אצלנו שהיא בתו של האי כהן עוד קודם ההזנות, וזאת מהני גם בדיי

זהו מומחה משום דבריו והוא צריך בדיקת סכין, נולע"ד. והנה עיינתי בתוספתא בפ"ב וממצאתה משונה ממה שהביאה כאן בגמ' כי "יל", המוצא תרגולת שחיטה בשוק וכן מי שנtran תרגולת לאחד מן השוק לשחוט ואין יודע מה טיבו, הולכין אחר הרוב' עכ"ל, הרי התוספתא מירי דעתם הבעלים שחיטה אלא דהשליח לא ה"י מוחזק אצלם למומחה, ויש בהזה רשותה נגד הרישא דעתם תרגולת שחיטה בשוק, כי כאן הבעלים עברו שלא כדין, דהרי אסור לכתלה ליתן למי שאין יודע אם מומחה אם לאו, ולעתם הבעל העיטור אפיו בדייעבד אסור מבואר שיטו לעיל בסוג'ו ואמ' האי שליח מומחה, ה"י לו לידע גס דין זה עכ"פ' לכתלה אין ליתן לשחוט למי שאיןו מוחזק אצלם למומחה, ומ"מ אמרין ב"י רוב מצוין אצל שחיטה מומחה, וחידוש שהפוסקים לא הביאו דין זה, ויש לישיב ודוו"ק.

כבר הבאתי לעיל בד"ק הרמב"ם לא פסק מהאי ברייתא בתרגולת מצא שחיטה בשוק, מפני שדבר זה תלוי בפלוגתא דר"י ור"ח בנו של רישיה"ג דלקמן, אם עשו' להטיל נבלתו באשפה שבבית ושם פסק כר"י לחומרה וממילא דה"ה בשוק אסור, חד דינה אית' להו לתרוייהו, וכמ"ש התוס' ד"ה כי פליגו, דממה דקאמר בב"מ דף כ"ד גדי דר"ת, שמצוין אצל שחיטה בין טבריה לציפורי מוכח כן, אלא דתמותו האחזרונים על הרמב"ם דשבק הסוג'י דשם, דתהייר את הגדי לר"ח כר"ה בנו של ריה"ג שהוא מעשה רב, ופסק כר"י לchromara.

ונוראות נפלתי על הפלטי שכ' ליישב זאת על שני אופנים, או דהכא אילך תרי מיעוטי, מיעוט אינם מומחים ומיועוט שטיפלין נבלתם בשוק ובאשפה שבבית, משא"כ התם דמיiri ברוב טבח ישראל דודאי מומחה ומוחזקין ה'ו, או דהכא בבע"ב מירי דאין דרכם לטפל בנבלה, אלא להשליכה, אבל התם בטבחים דאין דרכם כל להשליך נבלתם רק מוכרים לנרכמים, עצה"ק ומתמה אני איק מתיישב הסוג'י שם לפ' דבורי שאמרו שם שהתרויה כר"ח בנו של ריה"ג, והרי לפ' חילוק הפלטי גם ר"י בר פלוגתי מודה התם, שנית הלא כאן אמר דפליגו אי אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית ולפי דברי הפלטי, ר"י מטעם תרי מיעוטי אסור ואפיו אינו עשוי להטיל, ועוד זאת לא ידעתן איך אפשר לחלק תרגול ומצוין שחוט בית מותר, והאי ברייתא הלא מירי דעתן צ"ד בין הכא להתחם כיוון בין הכא ובין התם מירי במצוא שחוט וכי יודע אם טבח שחטו או בע"ב, ומה תאמר גדי אין דרך בע"ב שישחו אלא טבח הרי הרמב"ם גם בגין ושם בשוק פסק כר"י להחמיר וע"כ גם הוא ברוב טבח ישראל מירי, דאל"כ בלא"ה אסור, גם חילוקו דברוב טבח ישראל לא צריכה לרוב מצוין אצל שחיטה מומחים מפני שהם מומחים, לא הבנתי, הר"ס ס"כ"ס אילך מיעוט טבח עכו"ם גם מה שכי' לחלק בין טבחים בע"ב דבר תימא הוא, וכי בע"ב אינם חושין על איבוד אוכלין וアイבוד מומונים, ומשליך מה שנספה בשחיטה באשפה, אתמהה, ועיין לקמן צ"ד ע"א דשמעי' דשמדו אל פיסי' לנכרי בתרגולת טרפה, ומה שעשו' להטיל לכלבים באשפה או בשוק הוא מה שמתה מלאה, וכן חושין במצוא באשפה או בשוק, ע"ג דנראת שחוט בסימנים לנ恬בלה בשחיטה תחת ידו, ועיין לקמן בפ' וא"ב וכייסי הדם, על היא דקתיini במשנה, שחט ונ恬בלה בידו, מה שכתבתי שם, וכן מורה לשון הרמב"ם כאן, שכ' שמא נתnable לפיכך הושלך דהאי, "לפיכך" מורה שעומד להשלכה דашפה מפני שנטnable, ונפסלה בשחיטה ע"י סכין פגום או שהי' וכדומה, אין זה סיבה כדי להשליך לכלבים, וכן מורה לשון הגמ' דמנבלה ממש שעומדת לכלבים ולא לאכילת אדם מירי, דאל"כ אין קامر דפליגו אם אדם עשוי להטיל נבלתו הלא היא נפסלה בשחיטה אין דרך כלל להטיל לאשפה אלא לקיים בה

זהאי דרשה דמזר וdae' ולא ממאר שפק, וכן קהיל וdae' ולא שפק, לא מצין למידרש אלא לאחר שזיכנו למיזל בתר רובה אבל אי לא אזיין בתר רובה, לי' לא במציאות לא ממזר וdae' ולא קהיל וdae', דביאת עכו"ם אינו עשה מזרות, וקהיל וdae' פשיטה דליתא כמוון, لكن גם קושי' זו במקומה עומדת, אלא דעל קושי' זו יש לתרצ', דשמא במקום מצוא התרה התרה אישור מזרות, וממש' ב' לדעת הרמב"ם, דקמבעי מ"ל דרוב הוה כודאי, שלא מצי' ללמידה מזה מבון ותל"מ ודוו"ק.

ד"ג י"ב ע"א גמורא, מי לא תניא הרי שמצוין תרגולת שחיטה בשוק, או שאמר לשלווח, צא ושות, והלך ומצא שחוט, חזקתו שחוט, עכ"ל הברייתא, וכתבו התוס' וכן הר"ן ז"ל בחדשו דברישא אכן למייר דבעליה שחיטה, ובסייעא קמ"ל, אפיו אמר לשלווח, והשליח הילך ומוצא שחוטה, דשתא שלא ברשות בעלים נשחתה, אפה' חזקתו שחוטה.

והנה הרמב"ם ז"ל בפ"ד הלכ' ז' פס' דינים אלו בזה'ל: "הרי שריאנו ישראל מרוחק שחוטה, והלך לו, ולא ידענו אם אין יודע הרוי זו מותרת, וכן האמור לשלווח צא ושות, ומצא החבמה שחוטה, ואינו יודע אם לשלווח שחוטה או אחר, הרי זו מותרת, שרוב מצוין אצל שחיטה מומחין הם" עכ"ל, והכ"מ שם, על דין השני, דוכן האמור לשלווח, ציין האי דבעי מיני ר"ד מר"ג, האמור לשלווח צא ושות והלך ומוצא שחוט, והא דלא ציין הברייתא דין דאו שאמר לשלווח, מושום דהאי דין מופרש ממש' בהתוס', במצוא השלחין שנשחטו ע"י אחר, והרמב"ם מירי שהבעלים מצוא שחוט, ולפ"ז גם רישא, הרי שריאנו מרוחק וכו' לאו דינא דברישא הוא, דמצוין תרגולת שחיטה בשוק, אלא, דין היוצא מtopic השkil וטרוי, על מירוא דר"ג לעיל מני', דראה אחד שחוט וכו' דקאמר עליה, אי דלא ידע אי לא גמיר אי לא גמיר, למאי רואן רוב מצוין אצל שחיטה מומחין, ופסק הרמב"ם קUSHI' ז', וכמציאות שאמר ר"ג בראה אחר שחוט, אבל הני תרתי דינים שבברישיתו המשמש הרמב"ם, והוא שוחט, אבל הני תרתי דינם כר"י דבמצוא בשוק אסור, וכן באשפה מושום דפסק בהל' ח' שם כר"י דבמצוא בהלכה שאח"ז באבד לו גדי או שבבית ודווקא בבית מותר וכדפסק בהלכה שאח"ז באבד לו גדי או תרגול ומצוין שחוט בית מותר, והאי ברייתא הלא מירי דעתן צ"ד בשוק, אבל מה שיש לתמורה הוא, דלמה הבי' הרמב"ם כל האי דין דאומר לשלווח דaicא תרתי לטיבותא דאפשר דהשליח שהוא מוחזק אצל שחיטה, והוא נלמד בק"ז מדין הראשו בראה אחד מרוחק שחוט וכו' וכאשר נתקשו התוס' על הברייתא, והוכרחו מכח קושי' זו לפרש דהשליח מצא שחוט אחר, ולא הבעלים מצוא שחוט, זהה נלמד מרישא בק"ז כנ"ל.

ומה שנלע"ד הוא, דaicא רבותא כאן דاع"פ' דהאי שחוט עבד איסורה, שחוט במת חבירו שלא ברשות בעלים, דהרי מזיק הוא וכדאמרין בסוג'י' דסכךן של ע"ז, ומ"מ סמיכין גם זה ארווב מצוין אצל שחיטה מומחין, כי זאת לא נשמע מרישא, דראה אחד שחוט מוחזק, דמץ' מירי בבהמת עצמו, וכן לא מהא דאבד לו גדי ותרגול דשחטן בתורת מציאה, והרמב"ם אזל לשיטתו בזה דס"ל דכל מומר לאיזה עבירה שהי' צרך בדיקת סכין מושום חזקתו אינו מטרית לבדוק בדיקה כראוי' ואפיו אינו מומר רק פ"אי כל שבעת שחיטה עובר עבירה דינו בהז' כמושמר וכאשר ביארתי לעיל בסוג'י' שם מלטה בטעמא, וא"כ ה"י דשחט שלא ברשות בעלים הוה דשמא שחט השלחין, ובספק הלא פסק הרמב"ם דשרי' דזוקא וכי שחזקתו אינו טורח לבדוק פסול, וכאשר ביארתי שם, וכן מי שראה שאחד שחוט בהמתו שלא ברשותו באמת אסור ואפיו

דברנן, ואי דוכלים סברו בפשיטות דתרומה בזה"ז דאוריתא עד שלא נ Nichaa להו לאוקמי כאותו מ"ד דברנן, אין מדחה הרמב"ם סוג" ערוכה זו, ופסק דתרומה בזה"ז דברנן.

ולכן נלפ"ד לישב קושי התוס' הנ"ל לפי דרכו של הרמב"ם, והתוס' לשיטות מוכרחים לתרץ ולהקל בין עיקרו לבין עיקרו ממה"ת.

דינהנה רשי עירובין דף הנ"ל ד"ה מת"י, כתוב וא"ל, "אבל שיליח דקביל עליה מחבריו, איכה למימר, דמייאש ולא עביד, דסביר ההוא לא סמך עליה" עכ"ל למדנו מדברי רשי ז"ל, דסבירה ר"ג דלית ליה שליח עשושה שליחותו הוा, מפני שהשליח ידמה בנפשיה שבחנים טרחות, כי המשלח יסתפק אם השליח עשה שליחותו, ולא יסמוד עליו, ולכן בדרבן דספקו מותר, ודאי יעשה השליח שליחותן, דהרי הבעלים בטוח יסמכו עליו אפילו מכח ספק, ואם יקשה לך א"כ לר"ג למה לי בדרבן חזקה שליח עשושה שליחותו תפ"ל דספק דרבנן שרי, עיין במל"מ בפ"ד ממכורות שהקשה כן ותני תירוצים א' בעירובין לא שריף ספקו אלא בהונח וא"כ נולד ספק, אבל ספק הונח לחמייר, ב' דנפ"מ דלקתחה אין להכניס א"ע בספק עירוב, אבל משום חזקה שרי לשולח עירובו ביד אחר עיי"ש, והנה לפי הסבר' של רשי ז"ל נופל תי' הראשו בבירא, אבל עצמיות החזקה שליח עשושה שליחותו נבנה על הסברא, דיעשה משום דהמשלח יסמוד עליו, וא"כ אם ספק הונח אסור אדרבה לא יעשה שליח שליחותי משום דיחשוב שהבעלים לא יסמכו עליו, ולכן בראכין לומר כפסותו בדרבן סמכין להקל אחזקה שליח עשושה שליחותו ולא בדואריתא, אבל אם ספק הונח מותר יש לקיים סברת רשי' דמש"ה היכי מותר ליתן לו לכתחה עירוב בידו, דחזקה איכה דודאי יעשה, כי יודע דבכוכ"ב הבעלים יסמכו עליו.

והנה עיין עירובין דף ע"ו סוף פ' הדר דרש"י ותוס' פליגו בספק הונח, דרש"י ז"ל סובר דמותר וווס' פליגו עליו, עיין ברמב"ם פ"ז מעירובין ובה"ה שם, דהרבנן ז"ל סובר בזה כרש"י דספק הונח י"כ שרי, וכן הובא שיטת הרמב"ם בזה בא"ח מג"א סי' שצ"ד, וא"כ לפי דעת רשי' ורמב"ם ז"ל דספק הונח שרי לא יקשה הtos' ד"ה תנאים, דשפיר הביא ר"ש ראי' משם דחזקה שליח עשושה שליחותו, דנינו דבתרומה דרבנן מירוי, אבל הלא ספק עישור בטבל דרבנן נמי אסור, דאפילו דמאי אסור בזה"ז וא"כ איכה הסברא דלא יסמוד המשלה, ומ"מ שרי, הרי דחזקה שליח עשושה שליחותו אפילו בדבר דלא יסמוד המשלה וממילא ה"ה בדואריתא, אבל התוס' דס"ל ספק הונח אסור, מוכרחים להקל בין עיקר מה"ת לאין לו עיקר מה"ת - והוא כפטור ופרח בס"ד.

ולפ"ז יש נפקota לדינא בין רמב"ם ותוס' אפילו לפי מה דפסקו ר"ש, דגמ' בדואריתא אמרין חזקה שליח עשושה שליחותו, אבל פסקינו כר"ש צריכין אנו לחלק בין שיבוא המשלה לידי מכשול או לא כמש"ב התוס' דבאיון מכשול למשלה גם ר"ש מודה דאיין חזקה, אבל לדעת התוס' אפשר דבראי לו עיקר מה"ת, סמכין אחזקה או אפילו במקומות דאיין כאן מכשול, דמהא דאיין חזקתו תורום אין ראי' דהרי הוא עיקר מה"ת, אבל לרשי' ורמב"ם דאיין חילוק בין נארה קושי' התוס' שם בעירובין במקומה על הרמב"ם, דאייזה ראי' איכא לר"ש מלקט כלכלת של תאימים, דהא מעשר פירות דרבנן ומודה ר"ג דחזקה שליח עשושה שליחותו, וא"י דהרבנן לשיטתי' דמעשר פירות דואריתא, הלא בא"ה הכל דרבנן לדידי' כנ"ל, ומה שת' הנ"ב דהרבנן סובר, דסוג' דהנתם סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דואריתא, דהרי פליגי בזה תנאים, לא ניחא לי, חדא דסכ"ס מה ראייה הביא ר"ש מברייתא זו דילמא את' כמ"ד דברנן, וגם ר"ג למה לי להדרוי ולאוקמה כר'ח חזואה, ולא מתרץ בפשיטות דאת' כמ"ד תרומה בזה"ז

מה שאמרה תורה לגר אשר בשעריך תנינה או מכור לנכרי, וכיון דעתך בין טבח לבעה"ב, דשניות מוזהרים שלא להאכיל נבלה ממש לשם אדם, וכאשר ביארתי זאת בארוכה בفتحה, דמה שאמרה תורה לכלב תשילכו אותו לטרפה, והיינו טרפה הניטה למota, מכש"כ במתה ממש דאיתנה ראי' אלא לכלב, והקרא דלגר ולנכרי דכתיב בנבלה היינו בתנבלה בשחיטה ע"י פסולי שחיטה, שהיה ראי' גם לישראל במדבר לדעת ר"ע, עיי"ש, וכך כל דברי הפלטי בזה אין להם קיום כלל.

ומה שפסק הרמב"ם ז"ל לחומרה כר"י ודחה האי סוג' דבב"מ במעשה רב, וכו' האי תוספותה שomba אן דמציא תרגנות שחויטה בשוק כשרה, נלפ"ד פשוט, דהרי דבר זה תלוי במנגנון בני אדם בזמנו ובמקומות, אי דרכם להשליך נבלתם בשוק או לא, וכיון דחיזינו דבזמן ובמקומות של הנני תנאים היה חילוק דעתות בזה, הרי דקישה לעמוד על הדבר, ומכש"כ דין לקבוע הלכתא בזה לדורות להקל, וכך שפיר עבר הרמב"ם דפסק להחמיר, וזה ברור עבini ודו"ק.

ע"ש גמר', אכן שמא שרה ושםא דרס, ראייתי מדקדקים, ולמה לא חיש נמי לחדלה וכמו שאמר לעיל בראש מיכלון גבי חז"ק ושםא יחלדו, ונלפ"ד פשוט, דעל חדלה ליכא למחיש רק בחשו"ק, דעלולים לקלקל בידים מפני חסרון דעתם, אבל בר דעת שחויטה מהיכי תיתיב חדלה הסcin תחת הסcin ומטה למטה להקל, ואחד מתלמידי עוררני על דברי התוס' לKNOWN ל' ע"א ד"ה או שהח ARISING הסcin תחת השני ופסקו, שכטבו דנקט אורחא דמלטה, דכשחישט סימון הראשו בהבא, כשחוור ובא לעשות הולכה, תחוב ראש הסcin בין סימון לסייע עכ"ל, והשבתי ל', אדרבה מדבריהם ראי' חדלה אצל בר דעת הוא זר, וכך צריכין למצוא מציאות איך יתרמי חדלה בלי כוונה, וככתבו דכשחישר עס הסcin לשחויט סימון השני אפשר שתחוב הסcin בין סימון לסייע אבל גם זאת הוא הרחוק המציגות כਮובן אלא דאפשר שאירע כך על צד הרחוק משא"כ לשחויט בכיוון בחילה תחת הסינים, אין שום בר דעת עשויה כן, ודוו"ק.

ע"ש גמר' צא ותרום Mai, אל אין חזקתו תרום, הנה הרמב"ם ז"ל פ"ד מתרומות פסק כן שאין חזקתו תרום, מפני שאין אומרין באיסורין חזקה שליח עשושה שליחותו עיי"ש, והמל"מ רצה להוכיח דהרבנן פסק כר"ג, אמנים יפה השיג עליו הנוב"ק א"ע סי' ב' דהרבנן פ"ס ע"כ כר"ש ס"ל, דאל"כ למה פסק בתרומה דאיין חזקתו תרום, דלשיטתו תרומה בזה"ז דברנן, ואי משום דעיקרו מה"ת, וכמש"ב התוס' עירובין ל' ב' ד"ה תנאים,-DDIN אחד יש לו עם דואריתא לעניין זה, ע"כ הרמב"ם ל' הא סברא, דהרי עירובי תחומיין לדידי', דיב' ב' מיל דואריתא נמי עיקרו מה"ת, ומ"מ פסק דחזקה שליח עשושה שליחותו, אלא ודאי דהרבנן סובב בזה כשיתר הר"י שבתוס' עירובין דבמקומות דאיין מכשול למשלה, גם ר"ש מודה דאיין חזקה שליח עשושה שליחותו, וממילא הולכה כר"ש נגד ר"ג, וכיון דליך שום הוכחה לפסק כר"ג, אלא דלפ"ז נשארה קושי' התוס' שם בעירובין במקומה על הרמב"ם, דאייזה ראי' איכא לר"ש מלקט כלכלת של תאימים, דהא מעשר פירות דרבנן לשיטתי' דמעשר פירות דואריתא, הלא בא"ה הכל דרבנן לדידי' כנ"ל, ומה שת' הנ"ב דהרבנן סובר, דסוג' דהנתם סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דואריתא, דהרי פליגי בזה תנאים, לא ניחא לי, חדא דסכ"ס מה ראייה הביא ר"ש מברייתא זו דילמא את' כמ"ד דברנן, וגם ר"ג למה לי להדרוי ולאוקמה כר'ח חזואה, ולא מתרץ בפשיטות דאת' כמ"ד תרומה בזה"ז

אמת ודוק.

ע"ש גמר' מאן תנא וכו' זرك סcin לנאצה בכותל והלה ושותה כדרכה, ר"ג מכשיר וכו' והא בעינן מוליך ומביא שהלה ובהה כדרכה, ופרש"י זיל דהו"מ"ל בסcin שיש בו חז' לצואר מללא צואר, דסוי בהלה לחוד, אלא בכ"ד מחדר לאוקמי אפילו באיזמל עכ"ל וופר אני תחת כפות רגליו, אבל פירשו אינו מותקבל בשום אופן - חזא דהלה ובהה כדרכה הוא רחוך הממציאות, ולמה לי' לננוס בפרצה דחוכה, במקום שיש לו דרך מרוחה, דחתט בסTEM סcin שיש בו מללא שמי צואר, ולא עוד אלא דגס על המקשן קשה, כיון DSTMS סcin של שחיטה יש לו האיני שיוערא, מה עלה על דעתו לפוך והא בעין הלכה והבאה - וחוץ מזה אונז הדין אינו אומר דליתא, ובזירק סcin אפילו אין לו שיוער נמי כשר, דרך באדם המוליך את הסcin איכא חשש דרשא, אבל בסcin שהולך מעצמו ושוחט בדרך הליכתה מה חשש דרשא שיק' און, ועיי' לקמן לע"א ע"א בתוס' ד"ה חז' לצואר ובראשונים שם ותמצא כי קו הוא, ואפילו לכתהלה נראה דמותר לשוחט כן בהלה לחוד, והרא' מהא דאמרו לקמן דרבא בדק גירא לר"י בר חלפתא ושותה בה יופא בהדי דפרק, ואיך שוחט בה לכתהלה בהלה לחוד, ודוחק לו למור דחתם כדיעבד דמי, דהרי א"א לתפוש העוף, דכמו דה' יכול לצמצם הגירה על הסימנים לשוחטן, הי' יכול ליראות בו הגירה במקום שאין עושה טרפה כדי לתפשו, אלא ודמי דדרך זריקת הסcin אין כאן חשש דרשא.

אבל לפ"ד נראה דחש"ס מדיק לישנא דברייתא דקאמרה, והלה ושותה כדרכה, דהאי "cdracha" מיותרת ומורה ע"כ דחשיכטה הייתה קשאר שחיתות, ע"ז פריך, וזה בשאר שחיתות בעין הלכה והבאה, וכאן איך אפשר זאת, וע"ז משני דاضר דהכוטל הקשה ע"י חבות הסcin החזירה לאחריה עד שהלה ובהה כדרכה, ודבר גדול ממשמעין זהה התנא דרך אגב דהו"א דבחזרתה אין כאן כח ראשון של גברא אלא גרמא דיל' וכמו דאמרו לקמן ט"ז ע"א בסרנא דמייא, החלק בין כח ראשון לכח שני, קמ"ל דליתא אלא דכח גברא מיקרי, ובאמת צ"ע אם בכח'יו אוינו מערוב בו כח הכותל, ועיי' לקמן מה שכתבתי שם בס"ד. ועפ"י פ"ז זה ה"י עכ"פ להפוקים להזכיר זאת דאפילו חוץ הסcin ע"י' חבות הכותל על הסימנים דכשר - ואני רואה דהרבמ"ס זיל' אדרבה השמייט את זאת כתוב וכותב זיל': "ששותה בהליקתה" והשמייט האי כדרכה, וגם לא הזכיר שהלה ובהה ומסתמא בכונה עשה כן וצ"ע ודוק'.

ד"ג י"ג ע"א גמר' עבי מנני' שמואל מר"ה, מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול, פרשי' זיל', כלומר מנין למתעסק שהוא שפסול בקדשים וכו' רצה לתיקן זהה דקבעי על מתעסק בשחיטה מה דינו בקדשים, והינו כמו לעיל בפלוגתא דר"ג ורבנן זורך סcin, אבל לא תימא דמתעסק בקדשים וסביר שהוא חולין, אבל השחיטה הייתה בכונה, וזה לא כואר' מן התימא דהרי עיקר מירמא זו נשנית בזיכחים מ"ז ע"א ושם קאמר, השוחט לשם חולין כשר, משום חולין פסול, כי הא דבעי מני' שמואל מר"ה וכו' ושם פרשי' "מנין למתעסק בקדשים שוחט קדשים" שלא כוונה אלא כמות עסק בדברים אחרים" ויאת מתפרש דהוה מתעסק בקדשים, וסביר לשם דברים אחרים, ולא מתעסק בשחיטה, דלו כוונתו על מתעסק בשחיטה, ומה ל', דסביר דהוה דברים אחרים, דאפילו יודע לשם קדשים אבל אין כוונתו לשוחט, אלא חותך דרך מתעסק - וצ"ל דגס לדעת רשי' מתפרש האי איבעוי על שני אונפין, אלא דחתם, דהמודובר לשם חולין או משום חולין, מפרשין האיבעוי דשםואל על מתעסק בקדשים שאין יודע שהם קדשים, וכן דין דקיי על פלוגתא דר"ג'

בדרבנן שעיקרו מה"ת, אבל מדרבנן שעיקרו מדרבנן, שפיר חזקה מיקרי.

ולפי האמור יש מקום ATI, לקיים פסק של רמ"א זיל' בא"ע סי' ל"ה סעיף י"א שהביא בשם יש חולקין, דבצא וקדש לי אשא פלונית דמותר בקרובותה, משום דחשכה ליכא למיקנס' ותמונה עליו, דמה שכתו התוס' בנזיר ובגיטין דרך מינעם קנס אסור בכל הנשים, היינו משום דמן הדין ישليل בתר רובה אבל אמר אשא פלונית, מדינה יש לאסור מצד חזקה שליח עושה שליחותו, ולפי הנ"ל זיל' דודאי לשיטת התוס', דחזקה זו מהני להקל באדר' דין לע עיקר מה"ת נגד חזקת אישור, ה"ה וממש' כDMA להחמיר באיסור נורה, ולפיכך זוקא בדאיכה ורבא כתבו התוס' דמטעם קנס אסור, אבל לדעת הרמב"ס דאפילו באיסור דרבנן גרידא שאון לו עיקר מה"ת, לא מהני האי חזקה, כדי להתיר, ה"ה דלא מהני להחמיר אפילו באיסור תורה ומשום דלית כאן חזקה כלל, והוא הושך השkol נגד חזקת היתר, דשי' גם בדאוריתא, ודוק'.

ע"ש גמר' אבל בתרומה דילמא איש אחרינה שמע ותרם, והוא לי' תורם שלא מדעת וכו', הנה הא DMA תורם כתבו הראש יוסף וכן וכן המל"מ בפ"ד מבכורות דיש לפרשו על שני פנים, או שידעו אכן דמיות כריו' ונתן הטבות הנהה לשלווח, אז מצא תורם העב"ב מידת הכרוי כדי תרומה ומעשרות, או דלא הכוונה שמצוין חסר ממידת הכרוי כדי תרומה ומעשרות, או דלא ידע מידת כריו' וממצא תורם בצד הכרוי צבור קטן כשיוער תרומה ומערש בפ"ע, והנה לדידי קשה על שניהם, על אונז הרាមון קשה לי', איך קאמר DMA תורם, מהמות שחרר לו ממידת הכרוי כשיעור תומ'ם, ורק משום תורם שלא מדעת קאתה עללה הלא יותר קרוב, אדם לא תורם השלח שונגנון האי חסרונו, דבכוב"ב האי תורם שלא מדעת דמחזיק טה"ג לעצמו והלך לו עם התו"מ, גנב הוא - ועל אונז השני יש לתמוה, הלא הבעה"ב שמצוין מופרש יכול לקרו' שם תרומה ופשיטה דבמקום דיכול לבירר הדבר, דין לשם סמו' על חזקה זו דהוא רק מטעם סברא, דדרך השלח לעשות שליחותי, ויש לישיב בדוחק ודוק'.

ע"ש גמר' זיל' לכ"י תיכל עלי' כורא דמלחה - עיין לקמן קי"ב ע"א מה שכתבתי שם.

ע"ב גמר' שמא יקללו וכו' א"ר זאת אומרת שאין מוסרי להם חולין לכתהלה לשוחט, ויש להעיר, לפי דעת הרמב"ס ורוב הראשונים, דזובחת מ"ע הו וمبرכין עליה כמו על הפרשת תרומה וتبילת טמאים, דכולם הכהרים מה, איך נמסר להם לכתהלה לשוחט, גם בלי טעם שמא יקללו, דהרי אין להם כוונה לשחיטה וכפי מש"כ התוס' לקמן, אפילו לחתיכת סימנים לא, והוא ממש כמתעסקים, הרי בטלו מ"ע. אבל ייל' דנפ"מ בגין לו שוחט אחר הידוע לאמן את ידיו לשחיטה, ע"פ שידוע היה עמד על גבי, ואז ודאי אין למנוע מלאכול בשר בשביל בייטול מ"ע רשותית, כמו דמותר לו לאכול פת בגין לו סוכה ולא נאמר שיאכל קלילות ואגוזים, אבל מטעם שמא יקללו, ואחרים הרואין לא ישגיחו כראוי דאיכא לתא דישראל, יש למנוע לכתהלה מאכילת בשר. ולפ"ז ע"כ משום לתא דישראל נגעה בה ולא משום בל תשחית. דבמקום צורך ודאי דלא שיק' בל תשחית.

ולפי האמור מישוב זהה קושי' התוס' על רשי' בריש מכילתין, שהוקשו, דהרי מסיפה דקטני וכולן לשוחטו בדיעבד, שמעין דין מוסרין להם לכתהלה לשוחט, ולפי האמור נחאה דמסיפה שמעין בדאיכה בר דעת לא ישחטו הם, משם ביטול מ"ע דזובחת, אבל שם דקטני שמא יקללו, אשמעין אפילו בدلיכא אחר הידוע לאמן ידיו לשחיטה, דתו ליכא משום ביטול מ"ע, מ"מ לא ישחטו משום לתא דישראל. וזה דבר נפלא בס"ד, והדין היוצא מהה דין

ודו"ק.

ע"ש משנה שחייבת ע"כ נבלה ומטמא במשא. המשנה מעלים לנו דהא מנ"ל, ולא כמו דקתי ל�מן ל"א ע"א נבלה סכך וחיטה פסולה מושום שני ובחות ואכלת מה שאתה זוכה אתה אוכל, וכן הგמ' לא קמבעי מנ"ל, אלום בתוס' לעיל דף י' ע"ב ד"ה כסבר, כתבו דילפין מקרה דזובחת ואכלת מה שאתה זוכה אתה אוכל, ככלומר מי שהוא בר זביחה עי"ש וברא"ש שם, והוא ממש הדרשה המובאה במשנה דנפלה סכך, וזה פלא אדם מכח האי יפותא פסליין שחייבת נקרי ומושום דבעין דוקא בר זביחה המצווה על הזביחה, מכש"כ דנפלה סכך וחיטה דליקא שום כח אדם דפסולה, וא"כ האי משנה דלקמן הוא משנה שאינה צריכה וכי נסבה, ולא דיין בהא, אלא שהתנא המתין בדרשה זו עד להתמס, ולא האכירה כאן שהוא העיקר, דמן הקרא ממוצע מי שאינו בר זביחה, אלא דמק"ו שמעין דנשחה מלאיה שפסולה, ולא עוד אלא למעט נשחה מלאיה סגי, "ובוחת" לחוד, דהרי בכל מקום דכתיב עשיי' המעטינן העשויה מלאיה, כמו גבי סוכה וציצית ומוצות, וא"כ גם כאן, מזבחת ולא הנזבח מלאיה, וכן תראה, שהרמב"ם במתוק לשונו האחיה בפ"ב ה"ב תיקון את זאת וזו"ל "אבל נפלת סכך וכו' פסולה שני ובחות עד שייה' האזבח אדים" וכוי עכ"ל הרי דלא בעין למדרש סמוכין ובחות ואכלת אלא מזבחת לחוד ממוצע נזבחה מלאיה, וע"כ לומר גם התנא כיון ריק להאי ובחות ולא שנזבחה מלאיה, אבל מה שקבעי במשנה דדרש ובחות ואכלת מה שאתה זוכה אתה אויל, האי אויריות דברים הוא, מפני דזובחת אינה מצוה חוביות, כמו ועשו להם ציצית, אלא מצוחה רשותית אם תרצה לאכול لكن מביא התנא גם ואכלת כי ריק בצרוף ואכלת הוה ובחות מצוחה, אבל לגוף הדרשה אין בתיבת ואכלת שום צורך, וא"כ ודאי קשה טובא למה לא הביא התנא האי דרשה על די' דשחיתת נקרי, כי כאן באמת ריק ע"י סמוכין מצין לפחות מעת נקרי, דזובחת לחוד לא נתמעט נקרי ע"פ דודאי מצוחה ובחות לישראל כאמור כמו דלא נתמעט נקרי מעשיית סוכה ע"פ דכתיב חג הסוכות תעשה לך, ולא נתמעט אלא העשי' מלאיה אבל סוכת גנב"ך כשר, ודבר זה מבואר היטב ל�מן בסוגי' דנפלה סכך ועי"ש כדי שלא יצאר כלפם הדברים, וכן אי כדעת התוס' דדרשין האי סמוכין ובחות ואכלת ה' לו להביא התנא כאן דרשה זו, וממילא ה' מיותר כל המשנה דלקמן דנפלה סכך, ומכש"כ הדרש דזובחת למיעוט נזחטה מלאיה, דהרי ממוצע יותר אפילו שחייבת אינו בר זביחה, וחוץ להז הרואה במרקא ימצא שתיבת "זבחת" רוחוק מתיבת ואכלת" עד שאין כאן סמוכין.

אבל הרמב"ם זיל דעת אחרת עמו, כי זיל בפ"ד ה"א, "נקרי שחחת וכי שחייבתו נבלה ולוקה מה"ת, שנאמר וקרא לך ואכלת מזבחו, מאחר שהזהירות שמא יאלל מזבחו אתה למוד שזבחו וכוי, וגדיר גדול גדרו בדבר שאפילו עכו"ם שע"ז שחייבתו נבלה" עכ"ל ובפיה"מ מבאר דMESSOM לטא דע"ז נגעה בה, ובפ"ב מהלכ' אבה"ט מפרש יותר דטומאת מגע ומשא דקתי הכא לאו דאוריתיא, דטומאתה ריק כמו תקורות עכו"ם עי"ש, ונושאי כליו ושאר האחורנים האריכו הרבה בביואר שיטו ולהשוויה בסוגי' דחכא עין בהם.

הננה הרמב"ם נאיך מפי התוס' מטעם שכתבנו למעלה, וע"פ שבתוספתא מבואר בתוס' דקתי בה זבחת, ולא הנカリ והקורף ושנזבחה מלאיה, מ"מ משנתינו עכ"כ פליגנו, דהרי על שחייבת נקרי לא הביאה הקרה דזובחת ריק על נזבחה מלאיה בnposלה סכך, וגם מושום דא"א למעט נקרי מזבחת כמו דאין ממעטינן אותו מעשית סוכה וב齊צת נמי אי לאו דבעין עשו' לשמה ה' כשר גם הנカリ,

ורבן בזרק סכך, מפרשיין מתעסק בקדשים, מותעסק בשחיטה אצל קדשים, והיינו ה' וכמש"כ התוס', ותרויויהו יlf' מושחתת את בן הבקר, דושחת מורה דבעין כוונה לעמשה השחיטה, ואת בן הבקר מורה, שבעין שיתכוון לבן הבקר שהוא קדשים, ועיין בדבר הפטון, ודו"ק.

תוס' ד"ה מנין למתעסק, פרשי' למתעסק בסכך להגביהו ולזרוק אותו, וקשה דבכחג'ו אפילו בחולין פסול לרבן וכוי, כוונתם להקשות אדם אין לנו למעט אלא בכחג'ו דזרק סכך שהוא מתעסק ממש, א"כ איד פסלו רבנן מתעסק בחולין אלא ודאי דרבנן ממעטינן אפילו אם נתכווי לחתיכת סימנים דכשר בחולין אבל בקדשים פסול, וזאת גם לר"ג כן הוא, כי לא פליגנו ריק בחולין אבל בקדשים מה דפסול לרבן פסול נמי לר"ג, וכן כתוב הלב ארוי' וכל' כל' מריש פ"א מהלכ' פסה' מ"ד מסתפק בהא זכינחו ר"ג לרבן, מי כתיב וחתכת זבחת כתיב וכוי הרוי דלר"ג, או דלא בעי כוונה כלל, או דבעי כוונת זביחה דוקא, ולכן בקדשים דמתעסק פסול ממילא גם כוונת חתיכת סימנים פסול עד שמתקוין לשחיטה, ולכן הקשו להם דrho'יל לרשי' לפרש דאפיקו נתכווי להחיתת סימנים נמי פסול בקדשים ואולי לר"ג אלא דסוף כל סוף קשה להבין מה קשי' להו כיוון דלר"ג באמת לייאן חילוק لكن לא נחות רשי' לפרש את זאת, בפרט דלשון הגמ' דמושחת את בן הבקר עד שתתהי' שחיטה לשם בן הבקר, מוכח כרש"י דאלו לתוס' מושחתת ממעוט כל שחיטה שאינה בכוונה לשחיטה ולא בגין הבקר, אלא דהה Tos' נשמרו מזה, דלהכי כתבו דאيكا עוד מתעסק בקדשים, דהיינו בשוחת מושום חולין כבדמים נבגים ותרווייהו מושחתת את בן הבקר נפקא, עכ"ל ור' דבאמת כאן לא ה' צרך להביא ריק ובחות, ולדרשו מvae' דבלא כוונת שחיטה פסול, ולאפיקו אפילו כוונת חתיכת סימנים דג'כ' פסול בקדשים, אבל מושום דמעטינן ג'כ' מושום חולין, ואתם אימעת מבן הבкар, הביא כל הפסוק ודרשו כפי הצורך למעט גם מושום חולין, אף דלא מיירי הכא מהאי מותעסק, ואתם כוונתם במה שכתבו, דמושחת את בן הבקר תרווייהו נפקא, אבל מאן דמפרש דתרווייהו נפקא, מושום דשקלים הם והי מניינו מפקית, משתבש דהרי מושחתת א"א למעט מושום חולין, ובגן הבкар א"א למעט מתכוין לחתיכת סימנים.

ומה מאי מתישב זהה קושיא עצומה שיש להקשות דלפי מה דמעטינן גם מושום חולין מקרה זה, איך אמר ל�מן ל"א ע"ב דבחולין מתעסק כשר, מדאיצטריך קרא לעכובי במשום חולין דפסול, אבל במתעסק שפיר איצטריך קרא לעכובי במושום חולין דפסול, בזביחתulos גם בחולין פסול, אבל לפי האמור נירה שפיר, דכמו דיש שני יתרומים על שני מיני מותעסק בקרא דושחתת את בן הבкар, כמו כן יש בקרא דרצונכם תזבוחו דאתה אלעככ ג'כ' יתורומים "לרצונכם" אשר מני' דרישין לדעתכם זבחו והוא קאי על עיקר זביחה, והו"י של "תזבוחו" מורה דבעין לדעתכם גם לעין בן הבкар, והש"ס לא האזכיר אלא דלדעתכם זבחו, מושום דהאי לדעתכם קאי על שנייהם, וניהו דלקמן כ"ט ע"ב דרישין מהאי "תזבוחו" שליא יהי' שניים שוחתין גב אחיד, הלא יא' יידיא ה'א, כי החכמים חולקין עלי, ועוד דהרי אמר שם ר'כ, "תזבוחו" כתיב חסר ויו' הראשון, וא"כ סובל האי שני דרישות, זהה אמת וכוכו ולכן יפה השיגו תוס' על רש"י, לדעתך רש"י דאתה למעט מתעסק כמו זוק סכך, עכ' מבן הבкар מטעט ומטבעט גם מושום חולין הכל מהאי, א"כ גם "תזבוחו" ממעט שנייהם, קושתי הדרת למקומה, דילמא מתעסק בגוף השחיטה מדין שחיטה נגעה בה ולא מדין קדשים, ופossil נמי בחולין, ולעכובי בקדשים כתיב מפני מותעסק דמושום חולין, ועיין עוד ל�מן בסוגי' דף ל"א אריכות בעין זה

לצערו" קמכווין אסור בהנאה, אלא ודאי דוקא בנסיבות אמרינו כו' דאין עתה דרכם לנסך כלל, لكن לא חישין אפילו בשופך לפני ע"ז דקמכווין לנסך, אבל בשחיתתו לא שמעין דאיו דרכם ליבוח לע"ז, ומה לי אם מצד מנהג אבותיהם או מצד קיררת עצם עובדים, ותדע שהרי בגמ' אמרו, בהא אמר ר"י א"ר ע"ז אין מינים באומות, למאי, אילימא לשחיתתו, השתהא במין ישראל אמרת אסורא, דעכ"ם לא כ"ש, הרי לך בפרקosh דמיון אף בהז' שחיתתו לא חישין בסתם עכ"ם שמא מין הו, אבל במילוי שוחטים בו שאדווק ורגיל לשחות לע"ז ליכא חילוק.

הן אמרת שחרמבר"ם בפיה"מ כאן כתוב להקל בין עכ"ם לעכ"ם וכותב דהני עכ"ם דיין שאינים עובדין רק מצד מנהג אבותיהם בידיהם, אין שחיתותם אסורה בהנאה, אלא באכילה מצד מוחשבתם לע"ז, אבל כבר תמה על דבריו הלב ארוי זיל והאריך לישב דבריו, אבל ללא יועל דס"ס תקשה לרמב"ם, לא יהי' בהז' שום תקרובות ולא יי"ג אסור בהנאה, והוא בעצם כתוב בפרקוש בפי"א ממ"א דכל תקרו עכ"ם ויי"ג אסור בהנאה ולוקה א"כ"ש, משום לא ידבק בדיך מאומה, ולא הוציא שם מן הכלל אלא גור תושב ויישמעאלים שאינים עובדים כלל הרי מוכח דשארא אומות העובדים ואפלו רק מצד מנהג אבותיהם, עושין תקרובות ויי"ג, אבל"כ יותר hei ליה להחיציא אומות שבהז' א"ז, لكن הדבר תמהו מאד שהשמיט hei דינה דמיון לע"ז סתמא אסור בהנאה.

ומה שנלפעד' בהז' הוא, דוידי מחשבת ע"ז כמחשבת פיגול, דברענן דוקא דברו ולא מחשבת לבד, עיין תויו"ט בב"מ פ"ג משנה "ב אלום מחשבתו ניכרת מתוך מעשי, או באדיק לע"ז דאיון סחדוי מחשבתו לע"ז, חשוב כדיboro דתו לא הוה דברים שבבל - והרי תראה ר"א אומר סתם מחשבת עכ"ם לע"ז, ולא סגי לי' בשם חשוב לע"ז, וכן החכמים דפליגו עלי', לא חשו לשמא חשוב, והרי לפחות נבללה, ודיקני אבל אישור הנאה לא, דוקא בנכרי מيري, אבל ישראל לע"ז גרע ואסורה גם בהנאה, וכן נראת מפרש"י, אבל כמיון נבללה, הא עכ"ם ישראל איננה פסולת, لكن סתם מחשבתו לע"ז, יש לתמונה הרבה, דהרי משנתינו סתמא עכ"ם קתני דמשמע בין נכרי ובין ישראל,adam לא אמר כן אלא דוקא נכרי קאמර, אבל ישראל מומר לע"ז גם בהנאה אסור, יותר הו"ל להגמ' לדיק עכ"ם נכרי נבללה, הא עכ"ם ישראל בהנאה נמי אסור, וממילא נדע מין עכ"ם דגרע ממיין ישראל, וכדאמר לקמן בגמ' דמיון נכרי גרע ממיין ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' מתני' ממש קרא דזוחחת ואכלת פולש שחיתת נכרי, דלאו בר זביחה הוא וכמו שחיתת הקוף, א"כ האי עכ"ם דקתני במתני' לשון מושאל הוא, וכונתו "נכרי" שאינו מכוון כ"כ כבובן.

ולפי האמור ייל דמאחר דמסיק דעתו של עתה רק מעשי אבותיהם בידיהם,תו ליכא סתם מחשבתו לע"ז, ואפלו במין לא, משום דאיו אדוק כ"כ, כדי שנאמר סתם מחשבתו לע"ז, ובענין אמרה דוקא, או שמחשבתו ניכרת מתוך מעשי, כגון מקירב ממש לע"ז או מנסך ממש לפני ע"ז, וזה אין חילוק בין מין למומר, אלא דעתין שחוויות הסוגי' לא נתישב היטב, ודוקא.

על"ב' משנה השוחט בלילה וכן הסומא שחחת שחיתתו כשרה, הנה הרמב"ם זיל מחלוקת האי משנה לשנים ודין שחוחט בלילה הביאו בפ"א ה"ח זיל' ואמתו שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה והוא שירה' אבוקה נגדו וכו', והדיון דסומא מביא בפ"ד ע"י זיל' "הסומא לא ישחוט לכתהלה אלא א"כ אחרים רואין אותן ואם שחחת שחיתתו כשרה" עכ"ל, והטעם בהא מבואר כי הרמב"ם בדיון נאסר בהנאה, ומשום דאיו יודע בטיב שחוחט לע"ז נמי דלא סי' ד' פסקינו בשוחט בהמות עצמו לע"ז במקום דילכא למינר

משום דקרה למצווה כתיב ולא לעכב, ורק עשוי' מלאיה לתמעט וכמו שאבאר בסוגי' דנפלה שכין.

ועל התוספתא גופה יש לדקדק שנקטה בדריך זו ואין צ"ל זו, תחלה נקרי ואח"כ קוף ונזבחה מלאיה, אבל אם נאמר דרכך דרך אסמכתא קתני עכ"ם, כי עכ"ם לאו מזבחת איטמעט, אלא משום לתא דע"ז, אז מסודר הסדר, דלא זו אף זו קתני לא מביע עכ"ם דאית בי' משום לתא דע"ז, אלא אפילו קוף ונזבחה מלאיה דילכא האי טעמא, פסול משום דכך אדם בעין.

ומש"כ הראב"ד זיל בהשגתו שם דהמה כבכמה וכאי יחשבו לו, הוא פלא והפלא, הפרוי על המדה יותר מד', וכי לא ידע דבעשיית סוכה הקוף ומלאיה פסולת, ובעשיות גוי כשרה, וכן ביאת בהמה לא אסורה האשה על בעליה, וביאת גוי שעאה טמאה וזונה, ואיך עלה על דעתו, שגוי הנברא בצלם אלקים ומזכה על שבע מצוות המבאים אותו לידי חי' עוה"ב, בקוף וכבכמה יחשב, חיליה לומר כן.

והנפקותא לדינה בין שיטת הרמב"ם לשיטת התוס' לא לבד לעניין טומאת נבלות וכן לעניין גוי שאינו ע"ז, דלרבנן"ם אינו אלא מדרבנן, ולתוס' הכל מDAOРИיתא, אלא דכמה וכמה נפקותות יצאו מפלוגתא זו, כאשר תראה בחודשנו לקמן בסוגי' דהשותט בשבת ובסוגי' דישנה לשחיטה מתועס' לקמן כ"ט ע"ב, עי"ש היטב ויארו עניין.

על"ש גמר' ר"א הכי קתני שחיתת עכ"ם נבללה הא דמיון לע"ז - האי מין דנכרי קאמר, אבל ישראל מומר לע"ז, ע"פ שאינו מין דינוי כמיון, ממש"כ התוס' לקמן בע"ב ד"ה שחיתת מין, דבஹוריות דף י"א מוכח כן, וכותב המהרש"א זיל, דהא דכתבו התוס' לעיל דף ד' ע"ב, דהכא מيري' באדוק וע"ז תמיד, היינו דוקא לר' ענן, דממשיר שחיתת מומר לע"ז, והוא עכ"ם מחלוקת בהכי, אבל אכן דיל' הא דר"ע, מומר' ישראלי דינו כמיון, ולפ"ז, מתני' דקתני שחיתת עכ"ם נבללה, ודיקני אבל אישור הנאה לא, דוקא בנכרי מيري, אבל ישראל לע"ז גרע ואסורה גם בהנאה, וכן נראת מפרש"י, אבל כמיון גרע ממיון דמיון נבללה, הא עכ"ם ישראל איננה פסולת, וכן נמי גרע ממיון עכ"ם דגרא ממיין ישראל, וכדאמר לקמן בגמ' דמיון נכרי גרע ממיון ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' מתני' ממש קרא דזוחחת ואכלת פולש שחיתת נכרי, דלאו בר זביחה הוא וכמו שחיתת הקוף, א"כ האי עכ"ם דקתני במתני' לשון מושאל הוא, וכונתו "נכרי" שאינו מכוון כ"כ כבובן.

על"ז זאת יש לי תימה על כל הפוסקים והרמב"ם בראשם, שהשミニטו מכל וכל דין זה, דשחיתת מין לע"ז ואסורה בהנאה והוא די מוסכם יצא מתוך הבריתא ומדיקא דמשנה.

שוב מצאתי שהتاب"ש זיל כבר קדמוני בקושי' או וכתב, דבזה"ז שאינם ע"ז אלא מנהג אבותיהם בידיהם, אין חילוק בין מין למומר לע"ז, וכמש"כ הש"ד בס"י קכ"ג בשם הב"ת דהאידנא אפילו חזין דשפחיה לי' קמי' ע"ז מותר בהנאה, משום דאים יודעים בטיב ניסוק, עי"ש ואני תמה, דא"כ נימא בשוחט לע"ז נמי דלא נאסר בהנאה, ומשום דאיו יודע בטיב שעובה שלם, והרי ביו"ד סי' ד' פסקינו בשוחט בהמות עצמו לע"ז במקום דילכא למינר

רשוי למה לי אחרים רואין אותם דהא סגי אם יש כאן מי שיבדק בסימנים אע"פ שאין מומחה לשחיטה, אלא ודאי משום חשש פסוליה שחיטה לא ישוחט בלילה וכן הסומה.

ובלא"ה אני תמה על פרשי, וכי לא סגי במעבר ידו על החותם ומרגיש שהסימנים כולן נשחתים, אשר להא לא בעי ראי' כלל, וכן יש להוכיח מדברי הרמב"ם, שיש שם בדיון סומה, ואם שחיטתו כשרה, ולא הזכיר ובלבד שפקח יבודק בסימנים ודוק".

ד"ר י"ד ע"א משנה, השוחט בשבת ובויה"כ אע"פ שמתוחייב בנפשו, שחיתתו כשרה - הא דעתה שבת לא מיטסרי, לא שייך להאי מס' שעסקה בדיוני שחיטה, ומוקמה במס' שבת או בתរומות דשנינו שם המבשלה והמעשר בשבת, והי' לו להוסיף שם גם השוחט בשבת, והרי תראה דבאמת לא כתני דאורה באכילה ליוםא, והוא ע"כ משום דלא עסק עתה בדיוני שבת, ולכן צריך לראות מה אתה להשמעינו בהאי משנה דהשותט בשבת, וראיתי בשו"ת מהרי"ק שרש ק"ס שכ', דאתא לאשמעין דשחיתתו כשרה גם בגין אחרים רואים אותו משום דע"ג דמחול שבת, איינו חדש אונבלות, או משום דלא שביק עתה בדיוני שבת, וראיתי בשו"ת מהרי"ק שרש ק"ס וסומה שאינו חדשן שקלקו השחיטה, עכ"ז הדמיה"ק ז"ל. ויפה כתובadam דין שחיטת מומר שנן כאן מקומו הי' לעיל אחר משנת שחיתות נכרין, אבל גם אי דין חדש קמ"ל דמצוי שחוט בלא אחרים רואים אותם ג"כ אין כאן מוקומו, דמשנה דהשותט בלילה קמפרש הזמן מתי שוחטין ממש"כ למעלה שם, אבל דין השחוט הוא חדש וזה מומר שייך למעלה מזה כי שם דבר מן הכלל, "הכל שוחטין", מי שוחטומי איינו שוחט.

אבל הא מתני' קמ"ל לאפוקי מקושי' מהרש"ד'ם דנימה כל מלטה דאמר רחמנא לא תעיביד לא מהני וא"כ שבת ויוח"כ לאו זמן שחיטה הוא, והטעם הוא ממש"כ המורה"יט, דהכא בכוב"כ עבר אמרירא דרחמנא דהרי נטילת נשמה בלאו שחיתה מלאכה היא, لكن לא שייך כאן לומר אי עביד לא מהני משום דלא ניצל מן האיסור, ע"ז לשhypib, דכיון דהוא לשחיטה קלוקול ופטור, עיון廉公 מה עשה מושבתו, העשה האיש שחיטה קלוקול ופטור, עיון廉公 מה שכתבתבי בזה על דברי הפיה"ם, אבל אני אומר עוד טעם אחר, דכיון דאן בר"ג פסקין, דכיון מתעסק בשחיטת חולין כשר, שוב לא שייך באשחיתות חולין אי עביד לא מהני, וכמש"כ התוס' תמורה דף ה' לענין צורן בכור, דכיון דגם בשגענה מלאיה הותר, לא שייך אי עביד לא מהני, וכן הוא נמי במקום דמתעסק כשר, ודוק".

בפיה"ם לרמב"ם כתוב ואיל"ו אמר השוחט בשבת אם הי' שוגג, ולפיקח שחיתתו כשרה, ושמא תאמר למה לא תהא שחיטתת מזיד בשבת כשרה, הוαι ואינו מחל שבת ואין שחיתתו פסולת אלא שחיתתו כשרה, דכיון דבאר יותר מזה תאמר בשעת שישחות קצר מן הסימנים קודם שיגמור השחיטה הוא מחל שבת וכו', עכ"ל.

פסק של עצמו בחיבורו יד החזקה שכותב בפ"ד הי' וט"ו בפירוש דוקא מומר מחלל, ומחייב שם בין חדש למומר, ב' שבאותו שחיטה שנעשה מומר לא נפסלה השחיטה הלו, ולא אמרין שהמומרותה

כדי לפرش הכלל שבמשנה שאח"כ, דף ט"ו ע"ב, הכל שוחטין ולעלום שוחטין ובכל שוחטין, ותחלתה מפרש הכל שוחטין חוץ מחשו"ק, ושהיתה נכרי נבילה, ואח"כ לעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה, ואיכא באזה רבותא להשמענו שלא לטעה לומר דנילוף מקדים דליה לאו זמן שחיטה הוא, וניהם דמצד הקربה אמרה תורה, ביום צוותו להקריב קרבנים, אבל מצד השחיטה מטהרתת מידי נבלה גם בשוחט קדשים בלילה, היינו לפי האמת DIDUNIN דשחיטה נהגת גם בלילה, אבל יכולם היינו לומר דהא אמרה תורה ביום צוותו להקריב, משום שחיטה ציווה כן, משום דאי שחיטה בלילה, ואיז באמת הי' שחיתתليل פסולה מדין שחיטה, קמ"ל דלעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה, אבל אין לדוחק ולפרש, דקמ"ל דאור האבוקה כאור היום דמי, אז עיקר חסר מן הספר בתוספתא, דרך ר"פ מוסיף והוא שאבוקה נגדו, וכן תראה בלשון הרמב"ם שומר לכטווב, מתי שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה וכו' ולעיל מני' בהיל' ד' כתוב, "דיביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה דבר שוחטין והיכן שוחטין וכו' שכל אלו הדברים ע"פ ציווה בהן וכוכו" עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשוחטין בין ביום ובין בלילה, ע"כ צרכין האי הלכה כדי שלא נאמר דליה לאו זמן שחיטה כמו בקדשים, יותר נראת לומר, לפי מה שכתבו בעלי המקובלם דליה זמן שליטות השדיין והלליין, ונראת כשותט להני, ויש קצת ראי' לזה מדקתני בתוספתא בהדיليلת בין בראש הגג ובין בראש הספינה, דבשניא אלו ודאי הרבותה שלא חיישין שוחט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרש"י (ויש לעין מה המשmitt הרמב"ם את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבו עם סומה, וממייל שמעין דלייה זמן שחיטה הוא, ובאבוקה נגדו גם לכתלה מציחט, כי גם התוספתא דאבוקה מהני לאור היום, אין בו שום חידוש, לאו דיליה זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין עוד לקמן במשנה דהשותט בשבת מה שכתבתני שם, ודוק".

רש"ג דה' לכתלה לא ישוחט בלילה שמא לא ישוחט רובה והוא לא ידע עכ"ל, ויש להעיר על פירוש זה, הלא בלא בדק בסימנים גם בדיעבד טרפה או נבלה כדילען דף ט' ע"א, ע"כ צרכיך לבודק בסימנים אח"כ ביום, ולמה לא ישוחט בלילה, ואם חיישין כיוון דלא מצי בדק מיד, דילמא מישתלי ולא יבודק אח"כ, זאת הוה לי לרשי"י לכתוב, שמא לא ישוחט רובה וישכח לבדוק אח"כ ביום, ועוד הלא סומה ע"כ צרכיך שיבדק פכח את הסימנים אחרים, ואת מצי להיות מיד, ולמה לא ישוחט, لكن נלעפ"ד דרש"י הי' סובר דהא צרכיך לבדוק בסימנים, דוקא בזרואה שלא נשחטו כלל, דאין לסמוך על הראי שנחתת הרוב, דהרבה פעמים מצי לטעות בזה, דביה"ש מלא דם גם מתרחב החתק ונדמה שנחתת הרוב, אבל במקומות דלא ראה מיידי, בדיעבד סמכין דמסתמא נשחטו כולם כרך לשוחט כל הסימנים, ועיין בזה לעיל מה שכתבתני שם באריכות, ובאמת לשון המשנה נמי מורה דלא צרכיך שום תיקון ושחיתתו כשרה, דאי צרכיך בדיקת סימנים, וזאת מדרבנן ממש"כ התוס' שם, איך שתק התנא ואקמר שחיתתו כשרה סתם.

אבל הרשב"א כתוב טעם אחר דלכתלה לא שמא ישחה וידرس, כי לא מצי להזהר כ"כ באפלה, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם, שכן בסומה לא ישוחט אלא אח"כ אחרים רואים אותו, ואי כדעת

הנה מדברי הרמב"ם אלו יוצאים שני דיןיהם המעוררים פלא, אי, שבפעמים אחת דיננו כמומר לפסול השחיטה, והוא נגד סתמא דברייתה דלעיל דף ה', דמודבר דוקא ממומר לחלק שבתות, ונגד

אבל יש לנו עוד לבאר בדברי הפיה"מ, מה שכך' דמיד בחתיכת העור חיל את השבת, ואם תרצה לבאר יותר יותר עכ"פ מתחלת חתיכת הסימנים, הכוונה בהזאת, דלמ"ד מקלקל בחבורה חייב ללא שום תיקון, הרי חייב בחתיכת העור אף שהוא מקלקל, אבל אם תאמר מקלקל בחבורה נמי פטור עיין שבת ק"ו ע"א ובתוס' שם, עכ"פ בחתיכת השחיטה שעשה מעשה טרפות ודאי חייב, דמעשה טרפות מקרי נטילת נשמה, עכ"פ שלא תמות מהר רק אח"ז, ואית בה תיקון, להוציא מיד' אבמה"ח ע"י שתמות לאח"ז, ומצתית שכן מפרש דברי הרמב"ם גם המנ"ח, ובמ"א הארוכתי בהזאת ועיין Tos' ביארתי והוחטי זאת בארכיות לעיל בסוגי דמומר לשוד דהינו, בין עבר פ"א לעבר ג"פ, הוא מפני דבפ"א אמרין שמא עשה תשובה, משא"כ בג"פ שהוחזק לעבריה זו, הווה ודאי ולא ספק, וכאשר היטב, ומילא לך"מ דכאן בשוחתו שבת ניהו דאם שחת אח"כ ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו מושום דሞמר מושום דלא החזק בו ושם עשה תשובה (ספק מותה, מושום פסולן וכסמ"כ שם בח' הר"ג ז"ל) אבל האי שחיטה שחת בת שבחת ודאי פסולה, דהרי באוטו שעה ודאי לא עשה תשובה, וזה אמת לאמו.

אבל דעת דמחلك הרמב"ם בין מומר לשוד דהינו, בין משא"כ בג"פ שהוחזק לעבריה זו, הווה ודאי ולא ספק, וכאשר ביארתי והוחטי זאת בארכיות לעיל בסוגי דמומר או"ע עי"ש ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו מושום דሞמר מושום דלא החזק בו ושם עשה תשובה (ספק מותה, מושום פסולן וכסמ"כ שם בח' הר"ג ז"ל) אבל האי שחיטה שחת בת שבחת ודאי פסולה, דהרי באוטו שעה וביארי קאתי' כמו דאמרין גיטו וחצרו בגין אחת ובדומה.

ועתה על אידך דינו שמחדר להרמב"ם, דהאי שחיטה עצמה שנעשה בה מומר לא הי' נאסרת, אם לא שנעשה מומר בעשיית חבורה מיד, או עכ"פ בחתיכת השחיטה, והתוס' חולקין עליו בהזאת והוא באמות תמורה דלמה לא נאמר דהמומרויות עס פיסול השחיטה בהדי קאתי' כמו דאמרין גיטו וחצרו בגין אחת ובדומה.

אבל גם זאת לא נתגלה, אלא למי שזוכה לסוד הפשט, כי בדבר זה הלכו הרמב"ם והתוס' לשיטתהו, לדעת התוס' דפסול שחיתת נカリ מקרא דזוחת ואכלת קאטה ואדי כן הוא דכל שנעשה מומר בשחיטה זו נקרהת האי שחיטה שחיתת מומר ולא קרין כאן זוחת, דהרי נעשה איינו בר זביחה עם הזביחה, כי בעין דוקא בר זביחה להקשר את הנשחת, אבל לדעת הרמב"ם דגם נカリ כשר לא זביחה, אלא מצד לתא דע"ז פסול הזביחה וה"ה מחלל שבת מדרבנן דעשה כע"ז והוא פסול מצד אחר שבא אחר ההקשר כי כל אין שלא הושכר לא נפסל, וא"כ אידך קרין ב' וקרא לך ואכלת מזבחו, דרך או נעשה מומר כשנגמר השחיטה ושוב אין לו שהות לפסלה והרי תדקדק בלשון הרמב"ם שכ' "ולמה לא תהי שחיתתו כשרה הוואיל ואינו מחלל שבת ואין שחיתתו פסולה אלא אחר גמר שחיתה" ולא כתוב "עם גמר שחיתה" כי אז באמות הי' בגין אחד והבן את זאת כי הן הן הדברים שנאמרו למ"ס, ועוד נמצאו לפני נפקותות אלו לדינא, התלוים בהאי פלוגתא דרמב"ם ותוס' וכאשר ארץ מד', מהני שתי ראייות שהביאו התוס' דבפ"א לא הוה מומר, האחת הוא מהא דר"ל ל�מן לע"ט, דשותת ע"מ לירוק דמה לע"ז, דהבהמה מותרת עכ"פ שעבדו בס"ף - והנה לרמב"ם אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מי פיטסל שחיתת, דבשנת שאני שנעשה מומר בחתיכת השחיטה, הראי' השני היא, דלקמן סוף פ"ב דשנים אוחזין בסכך ושותטין ואחד מהם שחט לאחד מכל אלו, ומוקי לי' בישראל מומר ותפ"ל מושום מומר פסול ולמה לי' דשחת לאחד מכל אלו, עכטד"ק - והנה בשוע"ז סי' ב' פסק המחבר כדעת התוס' דשנים שותטין ואחד מהם מומר השחיטה פסולה, אבל הש"ץ שם הביא בשם הרמב"ם דמכשיר, והש"ץ ז"ל לא הבין טעם הדבר, אבל הוא פשוט גם דין זה תלוי בפלוגתא זו שבין תוס' לרמב"ם, דאם מזוחת למדנו דזוקא בר זביחה בעין, כל שפטיכי ב' איינו בר זביחה, שוב לא קרין ב' ואבתה, אבל אי לא בעין בר זביחה, אבל מיטסל ממשום וקרא לך ואכלת מזבחו, כל שפטיכי ב' איינו עובד עז' שוב לא קרין ב' זבחו, דזבחו כל זבחו ממשמע, כמו זבחת דכלו ממשמע ולכך שפיר פסק הרמב"ם דלא מיטסל בשנים שותטין, אלא במחשבת עז' ממש דזאת לא מזבחו יլפין לפסול, אלא ממש דחציו תקרובות הוה, ומה לי' יכול ומה לי' ח齊ו, וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

ואחר שפירשנו דברי הפימ"ש על מכונם, נבווא להצלם מקושי' המפורסמת, שהמה נגד הסוגי' המפורשת בכאן, דהש"ס רצה לאוקמי מותני' במאיז'יך וכר"מ, ואיך מצא הרמב"ם, ידיו ורגליו במס' דתיקון להוציא מיד' אבמה"ח, אלא דהתמס תיקון גמור הווא דהרי הטרפה בלאה' אינה עומדת למידי לא לחריש ולא לגדל ולא לאכילת ישראל, אלא לכלבים וככל השחיטה ועשה רואי' לב"ג תיקון גמור הווא, אבל במי שמשפיק בשחיטה או בשחיטה פסולה, ולמה לא יפטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, ובגוף המעשה קלקל הווא, והדבר צריך תלמוד.

וא' בגם' ונסבין חבירא למירר ר' יהודה היא, פרש"י עליה דעתם לומר ר' יהוא, וזה פלא והפלא דכל הסוגי' מתחלה וע"ס קאי הכא, דמתני' ר' יהוא, אלא דמזהר למצוא לאיזה ר' קמכווני הני חבירא, עד דמסיק ר' איש דר' דממשל הווא, ואיך שיק' עז' לשון ונסבין, דמשמע דס"ד כן, אבל לא קם במסקנא, ויגעתו ומצאת' שחצ'ל'ח בחדשויש לחולין נתקשה בהזאת, ונתקח מאד לישיב עי"ש.

ב' לפ' המסקנא דר' דממשל היא, סתום רב כי כאן כר'י, ובמס' תרומות פ"ב מג' סתם כר' מ' דתנא הממשל והמעשר בשבת בשוגג יאכל במאיז' לא יאכל, ויהי' תרי סתמי' דסתרי אהדי' וזה אמת בפי'ם שם מפרש הרמב"ם גם משנה זו כר'י, דבשוגג יאכל למוץ'ש ובמאיז' לא יאכל עולמיית, אבל הא גופא חידוש גדי, דהרי כאן בסוגי' קאמර, דתני תנא קמי' דרב הממשל בשבת, בשוגג יאכל במאיז' לא יאכל, ומשתיק לי' רב מישום דתני' כר' מ', הר'י דא' א' לפרש לשון זה כר'י, ובפרט דהוא ממש לישנא דר' מ' בברייתא, אשר ר' יהוא חולק עלי' ואומר בשוגג לא יאכל עד מוץ'ש ובמאיז' לא יאכל עולמיית, ואיך נפרש לישנא דר' מ' סתם בו תנא המשנה בתורות כר'י, יותר פלא בעניין, דתנתנא שם כולל ממשל ומעשר בגין, ובמעשר פסק הרמב"ם בעצמו בפכ'ג הטע' מה'ש דבשוגג

אולם יש לנו עוד דרך לישב האי יי'תורה דיו'ה"כ דנקט, דהנה אם מתני' בשוגג מירি אבל במידת הי' שהיתנו נבלה מצד שחויטת מומר לחל שבות כדעת הרמב"ם כאן בפיה"מ, אז ה'כי מתרפרש המשנה, דהשות שבת ע"פ שבמציד מתחיב בנפשו לא חישין שמא מיד הוא ותהי' שהיתתו נבלה, אלא תלין דשכח שהוא שבת ושחט בשוגג ולכן שהיתתו כשרה, ומושום דשחויטת מומר נבלה איינו אלא דרבנן כאשר ביארתי זאת במקומו וא"כ נקט יה'ה"כ בהדי שבת לאשמעין דם יה'ה"כ דינו בזה שבת, Adams היה מתחייב בנספו היתה שהיתתו נבלה, וכך אשר פסק התב"ש, וכאשר הוכח כן מרמב"ם ס"פ ג' מהל' גירושין לפי נוסחת הטור מובאה שם בכ"מ עיי'ש.

והנה הא דמחל שבת דינו כמור לכה"ת להיות שהיתתו נבלה, לאו כ"ע הוא, אלא כן הוא בבריתא דלעיל דף ה' ושם כתוב רשי"ז, דהאי תנא חמירה ל' שבת בע"ז וכו', והוא לישנא דגמי' עירובין דף ט ע"ב, ומדקאמר דלהאי תנא חמירה ל' וכו', משמעו דaicא תנא דפליג, ולפע"ד האי תנא דלעיל מנין, אמר חמורה ע"ז, דכל הוכפר בה כמודה בכחה"ת כולה, הוא פליג ע"כ על הא דשבת בע"ז, והרי הוכפר בע"ז אפילו דמחל שבת הוה כמודה ברכה"ת, ונירנו דמן דעובר על כה"ת, ע"פ שאינו ע"ז, נמי דינו כሞר, עיין בדרישה בטור סי' ב' שאני האי דעובר ממש על כה"ת, אבל אם מחל שבת יה' בע"ז, לא הוה מצי למיר, דכל הוכפר בע"ז כמודה בכחה"ת.

והנה ראייתי בתורה תמיימהעה"ת שהרגיש באיה, וכותב דכוונות התנא בהיפך, דכל המודה בע"ז כופר בכחה"ת, אלא דילשנא מעלה נקט, ובמהכ"ת לא דק ולא עין בספר, דשם תרתי קתני, דמודה כופר וכופר כמודה עיי'ש, וכיון דקרה דוכי תשוג, אשר ממנה יצא הדרש זהה, ממודה בע"ז מירי, ובכל זאת התנא נחות ללימוד גם היפך, ע"כ לשול אתה שלא אמר שבת בע"ז. וכך פשיטה דלאו ד"ה הוא, ולכן אני אומר גם מאן דמויקי מתני' בר"י דאסור באכילה ליוםא, ודיק' זאת מיתורה דיו'ה"כ נמי לית ל' שבת בע"ז, דאל"כ הלא יש לפреш האי יה'ה"כ דנקט להשוותו לשוגג לעין מיזד כנ"ל.

ונאמר מעתה, דsharp קאמר ונשבין וכו', דהא דרב מוקי מתני' בר"י לא קיימת במסקנתא, דכאשר מסיק ר' חנן בר אמי, דכי מורי להו رب לתלמידיה, מורי להו בר"מ וכ' דרש בפרק' דרש בר"י מפני ע"ה, "א"אתו לומר דמויקי מתני' בר"י, והוא פסק בר"מ דלא כסותמא דהכא ולתקל, אבל הני רברביא דלא שמעו האי מימרא דר' חנן, לא דקדקו יפה במימרא דר'ה, דלא אמר הלכה ממשמי' דרב כמו בכל מקום, אלא דחי' בר רב דרש ממשמי' דרב, והיינו נמי דדרש בפרק' ממשמי' דאבותו, כי כן עשה גם אביו בעצמו, דדרש בפרק' בר"י לאסור באכילה ליוםא, אבל להלכה הלא מורה לתלמידי' בר"מ, וא"כ ע"כ מוקי מתני' בר"מ דמושור גס ביומא, יה'ה"כ דנקט, מושום דס"ל לתנא דינן כי האי תנא דחמירא ל' שבת בע"ז, ואתא לאשמעין דרכ' אגב דיו'ה"כ דיו'ה' בזה שבת, דעתיך היה שחויטתו נבלה וכמש'כ' למעלה.

ולפי הצעה הלווא מיושב הרמב"ם כמי' חומר, דהא דפרק' ונוקמי במידת וכבר"מ הוא בס"ד דנסבין חבירי, וכך אשר מתרץ לו דשבת דומי' דיו'ה"כ, והוא לפי התנא דפליג על האי תנא דחמירא ל' שבת בע"ז, ולכן מצין לאוקמי גם במידת אבל לאחר שמסיק להא דר' חנן, דרב רק בפרק' דרש כן, אבל באמות מוקי מתני' בר"מ וכלהקה, אז צריכין לתרץ הא דקתני יה'ה"כ לאשמעין דיו'ה"כ

iacel בו ביום, ובמזיד עד מוצ"ש והוא כר"מ, וכן במא"ס סי' של"ט סק"ז שכותב, לדידין דפסקין הכר"י ה'ה במעשר ד אסור לו עולמית, בה"ש שם מגיה דכן כתוב לדעת הר"י, אבל לדעת הרמב"ם לא עיי'ש, הרי דרמב"ם מחייב מחלוקת דעתיה בין מעשר לממשל, מושום דמעשר בשבת איינו אלא ממשום שבות, אולם בזה נלפע"ד דיפה פסק במעשר להקל, דע"כ גם לר"י א"א לאסור הכרוי עולמית, דהא דאסרין מעשה שבת לריה"ס מה"ת ולר"י מדרבנן, לא ה'יה' חמור מושחת את המסוכנת בסיכון של ע"א, שכן הרא"ש שם בסוגי' דהבשר מותר, ולא דמי לכרכר שארב בו בגד, או לעצים שאפה בהן את הפת, דעיקר הבגד והפת בוצרתו של עתה נתהוו ע"י תשמי' ע"ז, משא"כ שוחט בסיכון דלא נשתנה הבשר ע"י הסיכון, ואפי' הרשב"א והרמב"ם שחולקים ואוסרים את הבשר, כתוב הש"ז ביו"ד סי' קמ"ב, דזוקא במסוכנת דאי לאו שחויטתו הייתה הולכת לאיבוד, אבל במחתק בשר לחתיות, גם המה מודים דאין לאסור הבשר בשביב האי מעשה דמחתק, שלא שינה כלל את הבשר, וא"כ במעשר בשבת נמי אין זה בכלל מעשה שבת כדי לאסור התבואה, דהו דהוא חילול את השבת במעשהה זה, אבל התבואה לא נקראת בשליל האי הילול את השבת במעשהה, וכמו שלא נאמר שהומוציא אוכלין מרשות לרשות, שייה' אסורי עולמית ממשום מעשה שבת, ומה"ט ניחא ג' כקצת דרמב"ם ה' מפרש האי משנה תזרומות בר"י ולא קשי' לי' דהרי התנא נקט לשונא דר"מ, דיל' דכוון דקתני גם מעשר בהדי ממשל, ובמעשר גם ר"י מודה אין לאסרו עולמית, מוכrho לשנות סtems בשוגג יאכל ובמזיד לא יאכל, ויתפרש כל או"י דעת דינו, במשבל לא יאכל עולמית ובמעשר עד מוצ"ש, כן ה'י דעת הרמב"ם, אבל סכ"ס פשוטה דמשנה ודאי כר"מ, ואיך סטם רבי' הקדוש שם כר"מ וכואן כר"י.

ג' דכאשר מסיק בגמי' דרב בעצמו מורה לתלמידים בר"מ, ורק בפרק' דרש בר"י משום עמי הארץ, איך פסק בר"מ להקל, והוא מוקי משנתנו בר"י, הלא בלא"ה ר"מ ור"י הلقה בר"י, וממש'כ' דהוא לחומרא, ואי משום משנה תזרומות דמסתמא בר"מ ודלא כרמב"ם, הלא סתמא דהכא היא האחרונה, דבשני סדרים יש סדר לשונה, והרי חזר רבי' וסתם בר"י ולהחמיר, ואיך מצי רב להורות להקל.

אבל עשה אינך כאפרכת ושמע קוישט דברי' אמרת בפירוש האי שkil וטר'.

דהנה בಗוף המימרא דר"ה משמי' דרב דאסורה באכילה ליוםא לא פרשי' דרב דיק' כן מモתני' דהרי' אפשר דרב דינא דעתיה מושום קאמר, ולא קשי' לי' מモתני' דקתני' סטם שחויטתו כשרה, ומצד דהאי תנא בדיני שחויטה קעסק, ולא בדיני מעשה שבת, ומצד השחויטה קתני' דכשרה, ועדין אפשר דאסורה באכילה ליוםא מצד דיני שבת, דאין לו עתה עסוק בהן, אבל על הא דנסבין חבירי' למימר ר'יה, מאיריך ר'יה בפירושו, דמהא דאמרו ר'יה לא אמרו "ס"ל בר"י" מוכח דשמעו דרב מוקי מתני' בר"י, כי על מימרא דאמורה לא מצין למימר ר'יה הוא דאי הו"ל להאי בעל המאמר לומר דבר בשם אמרו, וכיון דע"כ מוקי מתני' בר"י, צריכין למצוא בלשון המשנה עצמה שמורה ע"ז, ובפרט DSTMS בר פלוגתא דר"י ר"מ ה'וא, ומהיכי תיתני נוקי מתני' בר"י נגד הכלל DSTMS משנה ר"מ, ולכן קמפרש רשי' דהני' חבירא כיון דלא מצאו להאי דינא טעם ר'ק אליבא דר"י, במקומות דחכמים שהוא ר'מ חולקין עליון, ע"כ דרב מצא במשנה עצמה רמז להאי דינא, דאסורה באכילה ליוםא, והוא כאשר אמר לבסוף הטעני' מושום דשבת דומי' דיו'ה'כ קתני, והאי רמז הוכחה גמורה הוה, דהרי' יה'ה'כ דקתני הוא מיותר למגררי, וכן כתוב הת"ח וע"כ להכא אתא דאסורה ליוםא כיוה'כ.

הבשר של המסוכנת, אע"פ שעבר אסור תורה בהאי שחייה שהוא מותקן מ"מ לא אסרו הבשר, משום שלא ניכר בבשר מעשה השחיטה כמו בגדי הרכור, וא"כ גם בסעודה שבת לא נהמי יותר ולא נאסר עולמית רק במבשלה וכדומה, שניכר בכל המאכל, אבל לא בשוחט, והוא נקודה נפלהה ודז"ק.

עוד יש לי להעיר על שיטת רשי"זיל שכותב לטעם דסוגי' דהכא חולקת על סוגי' דגיטין דין הטעם לר"י משום דקנס שוגגatto מזיד כדאמר בגיטין, אלא אסרו כדי שלא להנות מאיסורה, וכן בעין להמתין בצדדי שעשה וגם אין חילוק בין לו לאחרים, דין משום קנסו שוגגatto מזיד הו"ל לאסור לו עולמית מזיד, ולאחרים יהי' מותר גם בו ביום.

ואני תמה דעתך ר"י קנס שוגגatto מזיד מהא דקנס בנוטע בשבת ולא בשביעית עי"ש בגיטין, ושם א"א לומר דמשום שלא להנות מאיסורה דמ"ש שביעית משבת.

עוד קשה לי מהא דאמר שם בנוטע דיעקר, משמע דאסור גם בהנהה דאל"כ מצוי למקרה, ובמבשלה לא מצין אלא אסרו לו האכילה ולמכרו שרי, ואע"ג דמboveשלה שוה יותר, והנהנה במכירתו, ועיין ברמב"ם פ"ז הל' כ"ג שכותב, "ישראל שעשה מלאכה בשבת אם עבר ועשה בדברון אסור לו להנות מאותו מלאכה לעולם וכו', כיצד ישראל שבישל במזיד למ"ש יاقل לאחרים, אבל לו לא יכול עולמית וכו', וכן כל כיוצא בה"עכ"ל, פתח באסור להנות, וסימן שלא יכול עולמית, אבל לאחרים שרי, משמע דמותר למכור התבשיל לאחרים, עוד קשה לי על הרמב"ם, דהשנית ולא הביא הדין דנותע בשבת דיעקר בין בשוגג ובין בمزיד, ובזה חילוק בדיןנו, ומאמנת דבנוטע א"א לקנסו באופן אחר רק ביעקר, אבל מבשלה, ומאמנת דבנוטע לי להיבאו בפ"ע, ולא לכללו בכל כיוצא בה.

עוד קשה לי על הרמב"ם איך מפרש האי מבשלה דתורות כת ר"י, כיון דשם קתני נמי נוטע דבשוגג יקיים והוא ר"מ ולא ר"י.

גם על תוס' גיטין יש לי להעיר, דבגמ' שם פריך ממותני' דמעשר ומbsubל על ר"מ דקנס במטמא ומדמע דרבנן, וככתבו התוס' דמשום DST מסתם מתני ר"מ קפריך, וועררני חתני הרב מששבעש נ"י דהא מעשר וմbsubל כתני בהדי' במשנה, וא"כ ע"כ ר"מ קאמר, דמbsubל קנס ר"י שוגגatto מזיד - ואני הוסיףתי בתיאמה על הגמ' למה לי' להקשות ר"מ אדר"מ, דיו"ר ה' לי' להקשות דמותני' דמbsubל ומעשר מני, דאי ר"מ קשה מעשר, ואי ר"י קשה מבשלה - וכל זאת צ"ע.

רש"י דה מיחל, המערר שני הואיל ויכול לתקנו באמירה בעלמא, ולומר הרי הוא מוחלל על מעות שיש לי בטען הבית, לא התירו לו חכמים לשתו ולסמו' אברירה, אבל בתו"ם וכו' עכ"ל, עיון בתוס' יומא נ"ה ובכמה מקומות עוד, שמתמייחסים על פי' זה, חדא, ללא קביעות מקום אכן מתחל, ועוד דברי בפ"י כתני בתוספתא, דמפריש אח"כ תשעה מע"ש, ואם לא הפריש הרי שתה טבלים למפרע, כמו שאמר لكمן בגמ' אי אתם מודים לי שמא יבקע הנוד ומצא שותה טבלים למפרע עי"ש בתוס'. ואני אוסיף להקשות חדא, מה מהני לי' חילול זה כיוון תוכן תוי"מ בעי' לסמו' אברירה, שניית דברי גם לחילול בעין בירירהadam אין המע"ש מבורר ולא חיל השם מע"ש עליו אכן מצי מתחל.

אבל אגלה לך בזה סוד עמוק של עניין בירירה, ופלוגתת רשי"ז ותוס' בפירוש דין און בירירה, אבל רק בקיור תמצית הדברים של קונטרסי על סוגי' דבירירה, והוא:

דהנה בדבר שנטברר, אלא דחדרון ידיעה איقا עד שצרך

שבשת לעין דשחיטה ממור נבלה, שוב א"א לאוקמי בمزיד, משום דשחיתתו ממור ונבלה.

ולפ"ז הרמב"ם דפסק כר"י ודלא כרב, וגם פסק מהאי תנא דהמירה לי שבת ע"ג,ليل הא דנסבין חברי' דמשום שבת דומי' דיו"כ את' כר"י, אלא דבלאה פסק כר"י, ומשנתינו לא איירי כל בדיני מעשה שבת, וויה"כ נקט משום דומי' דשבת כנ"ל, והאי משנה דתורות מפרש כר"י מטעם שכתבנו למעלה ודז"ק.

ואבאר עוד שיש להעיר על כלกรณ אמוראי דרצה למימר ר"י דהכנה או דכלים או דנרות, ובכל אלו משום מוקצת נגעה בה, וממילא דליך בין שוגג למזיד, וגם בחוליו והבריא מותר, וכי לא ידעו צריכים להמתין בכדי שיעשה, וגם בחוליו והבריא מותר, וכי לא ידעו הני אמוראי מדין דמעשה שבת, דהוא משנה מפורשת בתורות וברייתא דפליגנו בה ר"מ ור"י הסנדלה, השגורה בפי האמוראים במס' שבת, אבל הוא לא קשי' לי דהרי רב בע"כ ממותני' דיק דשבת דומי' דיו"כ, ולדידחו אינו דומי' דיו"כ בחוליה והבריא, דיל' ניהו דגס לדידחו שבת דומי' דיו"כ, אבל לא דיקי' כולי' האי לומר דבעינן דומי' ממש לכל ملي', ותדע שכן הוא, דריש' מפרש מיד דידי' ממותני' דשבת דומי' דיו"כ, אע"פ דהש"ס ע"כ לא ידע זאת, כשהקשה ונוקמי במזיד ר"מ, עד שהמתרך אומר לו דשבת דומי' דיו"כ אלא ודאי. עיקר הדיווקא שפיר ידע גם המקשן, אבל לא ידע דבעינן דומי' ממש, דכמו' יהו"כ בין שוגג ובין מזיד. וזה ברור אבל קושיותה הראשונה כראוי מוצקת היתכן שלא ידעו מאיסור מעשה שבת.

אבל מה שנלפע"ד הוא דהני אמוראי סברו, דשוחט כיון דמקלקל הוא, אלא דמי' מילאכת מחשבת מקרי מפני שהוא רוצה לאכול, לגבי מעשה שבת לא מקרי הנהה, דמי' משכך של ע"א דמותר לשוחט בה אפילו לכתהלה מטעמא דמקלקל, והרי מעשה שבת מטעם שלא להנות מאיסורה Katainu עליה וכמיש'כ רשי' ליקמן בסוגי' זו, لكن מעשה שבת לא שייך רק באוטן מלאכות שמשביבין ומעלון את החוץ בשוויו, כמו מבשל ונותע וכן מעשר, אבל מלאכת נטילת נשמה דמקלקל את שוו' ובאכילה אין כאן רק גורם הנהה לא נאסר, כך סברו הני אמוראי, שלא חשו בשוחט לאיסור מעשה שבת, שוב הראה לי בני הרב האברך נ"י שהגאון מהר'ש אוללמאן ז"ל הקשה באמת איך זה שוחט שהוא מקלקל אסור מעשה שבת, ומיש' משכך של ע"ז דמותר לשוחט בה. אולם לפע"ד ניהו דשפיר מישוב בה מה שהני אמורים לא חשו למשעה שבת בשוחט, אבל על אוקימתא דר"א אין מקום לתמהה, דניהםו דלא מצאו מקום לאיסור בסכך של ע"ז הנגרם הנהה, הלא כתבנו על מעלה בסוגי' DST, שהוא משום דבשעת מעשה השחיטה לא עבר איסור DAORIYTA, וגם אדרבנן לא, כיון דמעשה השחיטה קלקל הוא, אבל בכל מקום דעכ"פ חילול את השבת בשחיטה זו, لكن שפיר יש לאיסור לו הנגרם ג"כ וזה ברור ונכוון מאד בס"ד.

עוד ראייתי להעיר במה שرأיתי בספר יריעות שלמה, שכותב דבשוחט את המסוכנת בשבת, דאסורה עולמית, ואפלו בשוגג, משום שלא להנות מאיסורה, וכאן לא שייך עד כדי שיעשה כמושבון, ולכואר' יפה זו, אלא דאי' הרاي איין שבת דומי' דיו"כ לגביו מסוכנת, וממותני' מסתמא במסוכנת אייר', דאיך ידמן שיחוח שבת ושכח שהוא שבת, שהוא דבר זר, אלא ודאי מותך שבחול על ממונו להציגו שכח שהיום שבת ושחת את המסוכנת, אבל מכאןראי' לדעת הראי' שhabati לעיל, דגס בסכך של ע"ז לא אסרו

לגביה תרומה ומעשר ראשון בלאה צריך לסמוק אבריריה, לפחות לא יסmodal גם אם עשר שני, קושי זו אין לה מקום אלא לדעת התוס' Adams א"ב בלאה טבל הוה, וא"כ מה ליא אם הוא טבל מצד שלא נפרש רק תוי"מ או לו נפרש מאומה, אבל לדעת רשי"י דחכל חל, והיו מתקון, אלא דלמי"ד א"ב אפשר שישתנה תרומה ומע"ש שהם איסורים נפרדים, וכי בשביל שלא יוכל לתיקן שלא ישתה תרומה, לא נתיקן שלא ישתה מע"ש שלא בקדושת מע"ש אתמה, וקושי התוס' מן התוספותה וכן מהא אמר, אי אתם מודים לי שהוא יבקע הנוד ונמצא שתה טבלים למפרע, לך"מ, Adams למד"ז י"ב, אם לא בא ע"י איש סיבה להידי הפרשה, הרוי טבל למפרע, מכם"כ למד"ז א"ב, דמה שאמרינו אפשר שתה תרומה, ודקה בא בא ידי הפרשה, דליך ספק אחר אלא שמא שני לוגון אחרים היו מיעודים להפרש מצד הידיעה הקודמת, דשמא לא ה"י מעותד להפריש מאומה ואח"כ נשנתנה הדבר ע"י בחירה, להא לא חיישין כלל, דהרי הוא ה"י אומר שיפריש, והפריש כמו שאמר, ומהיכי תיתני נאמר, דמ"מ עפ"י הידיעה ה"י מעותד שלא להפריש, ולכן אין כאן חשש אחר אלא שמא שני לוגון אחרין היו מעותדיין להפריש ושთaan ע"י בחרתו החפשית, אבל אם באמת לא בא לידי הפרשה ע"י איש סיבה שייהי, הרי אנו אומרים בטח כן היהת הידיעה הקודמת וממילא דלא ה"י מעותד להפריש כלל ואין כאן תרומה, והדברים עתיקין וחברתי קוונטרס מיום אחד לסוגי"י דבריה המפוזרה בכל הש"ס, ואיזה גרגון מקונטרסי תמצוא גם במסכתא זו בפתחה או במקומו, ודוק"ק היבט.

ע"ב Tos' ד"ה אמר דשותת לי לר"י מוקצת מחמת מיאוס וכו', דחו"י בعلמא הוא דמוקצת מחמת איסור חמור ממוκצת מחמת מיאוס דהא لكمנו וכו' עכ"ל ולפערנ"ד נראה ליישב, דהה דקאמר, אמר דשותת לי, קסמרק על הא דמסיק לבסוף, ודילמא שאני הטעם, דהו דחאו בידים, ור"ל דהכא במוקצת מחמת מיאוס, דחאו בידים ע"י שהשתמש בתוכו, והיה סובר דמידי דמיאיס מק齊ה אישיש מעדותי" לגמר, משא"כ בשחיטה כאן, דין זה דחו"י בידים, והמתרצה, אין, דתנן כל הנורות וכו', לא הבין כוונתו, עד שהשיב לו דודאי בשחדו"ב בידים, כך לי מוקצת מחמת איסור או מחמת מיאוס, אבל כוונתי היה מושום דחאו בידים גרע מחמת מיאוס, אבל מה דאמר لكمנו דר"מ אית ל"י בשוחט מוקצת, ע"ג דלית ל"י מוקצת מחמת מיאוס, ע"כ מושום דר"מ לית ל"י דמיאיס אישיש מעדותי" מידי דמיאוס, וא"כ שפיר קיל מאיסור, אצל לר"י דס"ל דמידי דמיאוס מיאש אישיש מעדותי" למגרי, נר של חרס חמור מבהמה לשחיטה, מושום דהאי הקצה ע"י מעשה, והאי ממילא איתתקצ"י ודוק"ק.

ד"ג ט"ו ע"ב גמר' הלכתא השוחט לחולה בשבת מותר לבריא בפועל, מ"ט כיון דאי"א לכזיתبشر בלא שחיטה וכו' המבשל לחולה בשבת אסור לבריא גזרה שמא ירבה בשביבו, ע"כ, מקשין העולם לפי דעת הראשונים, דרבivo בשיעורא הוה איסור תורה, כמו שמכוכ מגמ' מנוחות ס"ד ע"א דבעי רבא, חוליה שאמדוחו לשתי גיגורת, ויש שתי גיגורת בשתי עוקצין, ושלש בעוקץ אחד, הי מניינו מייתין וכו' עי"ש, א"כ כאן בשוחט נמי ייחוש שישחות עוף גדול עפ"ש שסגי לחולה בקטן - קושי זו אין לה התחלת, קרוב קושיות העולם, דהני מקשין לא חזו לקמחייהו, דאיסור ריבוי בשיעורא לא שייך אלא במקומות דיש לחלק המלאכה לשתיים ושלש, כמו בתלית גיגורת, דהוה מצוי לתלשן בשלש תלישות, עפ"ש שתלשן בב"א, הוה ריבוי בשיעורא כמלאכה בפ"ע, אבל בשחיטה שא"א לחלק המלאכה של נטילת נשמה לחקלים, מה לי שוחט עוף קטן או שור גדול, וזה פשיטה כביעה בכווחטא, ודוק"ק.

להתנות, כמו במניח עירוב, אם בא חכם לזרחה, יהי עירובו לזרחה, ואם למערב יהי עירובו למערב, זהה לכ"ע חל, וכגד אמר למלך ר"י, וכבר בא חכם הרוי כבר מבורר הדבר אלא חסרונו ידיעה של המניה אי-כך או עד שצורך להתנות, וזאת אין מפסיד חלות העירוב, אולם אם עדין חכם לא בא, ובידו לובה בשבת בין לזרחה ובין למערב, והוא תולה חלות עירובו בביאת החכם לרוח זה או זה, זהה נפלנו בפלוגטה גדולה של ביריה, דלמי"ד יש ביריה, סבר דגם בהזה הלא אכן ידיעה הקודמת לאיזה רוח יבא החכם, ורק מתנו בני אדם הוא נעלם, ולמה לא חיל העירוב לאו-ו-ו הרוח שכבר קמי' שמייא גלי' שהחכם יבא בו, והסבירו הלאו ליש ביריה, כתובה בראשי' ביצה ליט"ט ע"ב ד"ה הכא במ"ע בסה"ד וז"ל, "ואמרין מך מדידי" קומלא, מים שעלו בצדיו הון המבורין מן השמים לחלקו" עכ"ל הרוי לפניך, שהטעם שאנו אומרים יש ביריה, הוא מפני שכל המעשים הנעשים בעולם, הנה מסודרים גלוים וידועים מז' ומקדם, רק נעלים מאתנו והוה הכל כמו וכבר בא חכם.

ומעתה מה משיב האי מ"ד דס"ל אין ביריה, הלא מובן מאליו, שהוא צוח, הרוי אתה מכחיש בבחירה, הלא יסוד כל יסודי הדת הוא שהאדם חופשי לעשות או למנוע מעשאות כפי רצונו של עטה בili מונע או מכירח מלמעלה וא"כ החכם בידו ה"י לבוא בשבת לאיזה רוח שירצה עטה בשבת, ואיך תוכל לומר דזהה כדי שכך ברא ביריה בא, אלא דבזה יש לנו שני דרכים אשר בה פלגו רשי"י ותוס', דרש"י לכאן בד"ה אוסרין כתוב וז"ל, "אלמא לר"י ליל ביריה, וחיש שמא תרומה שתה" עכ"ל וכל הרואה ישתומים, איך אפשר דשתה תרומה הלא הוא אמר מה שאני עתיד להפריש הי' תרומה, ואיך חיל על מה שלא הפריש, וכן קמתמה ק"ז הגאנון רע"א ז"ל בהגחותיו למשניות, אבל לפי האמור האי מ"ד כד דן, הלא אנו צריכים להאמין ביידיעה ובחירה גם שנייהם עפ"פ לשם שני הפלכים בנושא אחד, וכמוש"כ הרמב"ם ז"ל בהיל' תשובה, כי לא מוחשבותי מחשיבותיכם ועכ"פ שניהם אמות יש ידיעה הקודמת שאינה מכחשת, لكن יש גם בחירה המבטלת את היידיעה, והינו שפע"י חק היידיעה ה"י החכם מעותד לבוא לזרחה, ועפ"י ידיעה זו חיל העירוב לזרחה, כי מה שאמר יבא החכם לזרחה עפ"כ כוונתו אם כפי היידיעה העולינה מעותד לבוא לזרחה, כי לויל זאת לא מצא העירוב מקום לחול עטה קודם השבת, אבל בכ"ז לאחר בחור החכם מדעת עצמו לילך למערב, ואיך ילך המניה למערב כיון דכבר ה"י חיל עירובו לזרחה, וכן בהפריש תומ"ד דילמא עפ"י היידיעה ה"י מעותדים שני לוגון אחרים להיות נפרשים ועל עליהם שם תרומה, כי על המעותדים לפרוש אמר "שאני עתיד להפריש" אבל בשבא לשותות أولי בחר הוא בבחירה, לשותות אותן שני לוגון שהיו עתידים להיות נפרשים מצד חק היידיעה, הרוי נמצא דשתה התרומה.

הדריך השני הוא לומר, כיון דבחירה מצוי להכחיש את היידיעה, הרוי הדבר מעיקרה מוטל בספק ואני לדון עפ"י היידיעה לומר, דחל אז המבורר קמי' שמייא, מאחר דבחירה מצוי לסתור את היידיעה, וממיila לא חיל העירוב והתרומה על שום אחת מהן, ושני דרכים אלל, מפורשים בתוס' עירובין דף ל"י ע"ב ד"ה אלא מעטה, דסתום Tos' סבירו שם דאין ביריה גינוי דלא חיל כל והוה טבל כדמייקרא, אבל בשם מהר"י כתבו דאי אין ביריה אחת מהן תרומה, או זה או זה, וממיila מותר לכהן לאכילה שניהם אף אי אין ביריה עי"ש, והוא ג"כ שיטת רשי"י כאשר הראיתיך למעלה. **ומאחר** שזכהנו לכל זאת, אין כאן שום קושי" על רשי"י, דשפיר חיל החילול על מע"ש אף למ"ד א"ב דכינוי דבכוב"כ אכן כהן מע"ש או זה או זה, למה לא חיל החילול, גם מה שהקשוינו דהרי

רופא שהמהר"ש נשמר מזה, שהרי כתב „ולאתווי כל nisi בתלוש“, ור"ל למה לי צור קנה ואוכוית, דאי בשביל שלא עבי כל, בחדא סג'ן, אלא ודאי דאייכא בכל חדא איזה רבודתא בעפ"ע, ולפע"ד נראה דיש רבודתא בכל הנ"י דאע"פ דלא בעינן כליל לחולין, אבל סטמא דרך לשוחתו בסכין, ואם יש לפני סכין ושוחט באחד מכל אלו, ה"י מקום לחוש דלאיזה כוונה שוחט בהני, כי ענין שחיטה ה"י עלול למחשבת ע"ז באזמניהם, וכל המשנה ידו על התחרותה, וכן אשמעין דאפילו לכתחלה, ר"ל אפילו יש לו סכין מצי שוחט בהני, וכן שניינו לעיל דשות בראש הספינה, לאשמעין דלא ניחוש לאיזה מחשבה פסולה, וד"ק.

ע"ש גמר' ל"ק كانوا במחובר מעיקרא, וכאו בתלוש ולבסוף חבירו, הנה כתבנו לעיל דעתם דמחובר הוא משום דאייך דרכ' הלכה והבאה בכך, וכן משמעו ממה שכתו התוס' כאן, דמשום שמא ידרוס ודאייך חילוק בין חלוש ולבסוף חבירו למחובר מעיקרא, ובכל זאת אנו רואין, דח"ל לעשו הא פסול מחובר לגאה"כ חק בלי טעם, ע"י שמחליך בין מחובר מעיקרא לתלוש ולבסוף חבירו, אבל כו דרכון של חז"ל במקומות אין מספר, מפני טעם ממש שהי' להם בזה, והרי נראה בשחיטה עצמה כמה דינים אשר על דם נעשה העניין חק יותר מהק פורה אדומה, למשל שהי' פסולת בשחיטה וכי לא יבין את זאת, כי הטעם גלי' לכל, למען לא יאריך לענות נפש הבעה"ח שלא לצורך, ואח"כ בא רבא לקמן ל"ב ע"ז ואמר, השוחט בסכין רעה אפילו כל היהם כוון כשרה, ונען השחיטה עצמה הלא היאabis מינים, כדי שתצא נפשה ע"י שפיקת דם הנפש על הארץ, אשר בשביל זה קראת התורה האי מעשה, גבי היה ווער בלשון שפכת דם שנ', כי יצד וכי ישפך את דמו, ואת שחיטה לר' ישמעאל, וגם לר"ע עכ"פ נחירהabis מינים, עיין רש"י לקמן כ"ח ע"א ד"ה לטורה מידי, ועין חינוך גבי מצות שחיטה, ולבסוף שניינו במתניתן לפקון ל"ג ע"א דשות ולא יצא מהם דם כשרים עיין שם מה שכתבתי בזה, והנה בא יצא שום טיפת דם, הרי האי מעשה שחיטה מעשה קוף בעלמא, והmittah ע"כ מלחמת סיבת אחרת נתהוו עין ברמב"ם שם ובדרבנו, ובכל זאת אמרו חז"ל דכרה, ועשו ע"י זה מעשה השחיטה לך בלי טעם ולקולא ומה יש תשובה נצחית למה שכתב קודש זקני בעחתת"ס ז"ל בתשי"ס רנ"ד ל"ז, דהא דלא דרישין טעמא דקרה לר' יהודה הינו להקל אבל להחמיר ודי דרישין טעמא דקרה גם לר"ע עי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות וחד מהן כאן, דהרי אין לך טעם יותר מבורר מ��תיה שהיא שפיקת הדם, ובכ"מ לא משגיחין על הטעם, ומכלין בשוחט את המ██ונת שלא יצא ממנה אפילו טפה אחת שכירה אם פשתה יידה או רגלה, ולא עוד אלא דגס ר"ש דדורש טעמא דקרה אין חילוק על זה שהרי ר"ש איררי שם במשנה ואומר הוכשרה בשחיטה, והדברים עתיקין, וידועים לירודע בינה, וד"ק.

דף ט"ז ע"א גמר', אמר מר השוחט במוכני כשרה, והא תנאי שחייבתו פסולה, ל"ק הא ברסנא דפרק הא בסRNA דמייא - ופרשי" סרנא דמייא שחיתתו פסולה, שהמים מגליגין אותו ואין שחיטה זו מכח אדם, ותנו לקמן נפלת סכין ושוחט שחיתתו פסולה, דכתיב ובחת וأكلת וכו' עכ"ל - וזה רבות בשנים נתקשה לי, לפי מה דפסקינו כר"י דאשו משום חייו וכתו התוס' סנהדרין ע"ז ע"א ד"ה סוף חמלה לבוא, דלר"י אין חילוק בין מקרוב האש אצל הדבר או הדבר אצל האש, דהכל מעשו מקרו ולא גרמא, א"כ גם כאן אם הוא מקרוב הבע"ח אצל האי סרנא דמייא, וממש"כ אם הוא דוחק את הצואר על הסRNA כדי שישחט, ומה לא קריין ביה וזבתה, ומה ענין זה, להא נפלת סכין ושחטה, דין שם שום כה אדם אלא מלילה שחיטה, וממש"כ המג"א א"ח ס"ר רנ"ב ס"כ

משנה שם השוחט במגל יד וכו' ובכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה והשנים והצפורה מפני שהן חונקין - וכ' רשי ז"ל דמפני שהן חונקין אשררא קאי ולא על צפורה, דעתם דצפורה מפרש בגמי' משום מחובר עכ"ל, ויש לראות מה באמת כולן התנא ייחד ובחד טעמא, וכן בחמשה הל' שחיטה, למה לא מנה ששה דהינו שוחט במחובר כמו צפורה, ופלא עניין שלא ראייתי מי שיתעורר על זה.

ואין לומר דפסול מחובר איינו מHALACHA, אלא נלמד מקרה דזוקח את המ████ת, עיין בהගות ר"ץ חיוט ז"ל שהעיר בהז מגמי' יומא כ"ח ע"א דאמרו שם ואנו מאברחים נקים ונגמור וכן כתוב העורך דאייך למדין מאברחים שלא נצטווה, וכן הוא בירושלמי דאייך למדין מוקודם מ"ת, אלא דזאת ה"י מקום לישב, דלאו ממה שעשה אברהם לפניו, אלא מייתורה דקרה ממש' כהתוס' לפקון ד"ה מנין לשחיטה, אבל א"כ מה השיב ר"ח זריזותיה דקרה קמ"ל, ועיין בהගות מהרש"ש, שתמה מה לא פסלין במילה מחובר מדכתי ותקח צפורה צור עי"ש.

ולכן נראה לפע"ד דקרה דאברהם המובה בגמי' אפסול מחובר איינו אלא דרכ' אסמכתה ועיקר פסול דמחובר יפין כמו דרשה ועיקור, מושחת ומשך כדאמר לקמן בפ"ב דף ל' ע"ב - דהנה لكمן דף כ' ע"א א"ר כהנא מצות מליקה קוצץ וירד, וזה היא מצותה ואם מוליך ומביא נמי כשר, אפילו שם פלוגתא והא דבעין במליקה קוצץ וירד לח"ד לעכב, ולחד למצויה, לא איתפרש מני'ל, כי רק הא דהוא בעצמו של כהן ולא בכלאי איתפרש, דבכלי לא אكري מליקה, וכמש"כ רש"י לפקון כ' ע"א ד"ה שנ' וצפורה דבטלוש אפילו מליקה פסולה לא מקרי, וע"כ לומר דכינוי דיבעין במליקה מחובר, ממילא שמעין דהוא דרשה קוצץ וירד, מפני שאין דרכ' במחובר להוליך ולהביא, אלא דלמ"ד דלא מעכב ומוליך ומביא נמי כשר, או דטפי עדיף, ס"ל דכל כמה דלא ממגעט קרא בהדי' כدمגעט צואר וסכין, כי עbid מליקה שחיטה ר"ל דרכ' משיכה), טפי עדיף, ע"ג דמסתמא מחובר בקציצה ומיטה נאמר גם להיפך, דבשחיטה דבעין יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהם בעין תלוש כי רק בתלוש יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהם דרכ' אסמכתה קמייתי וכיון דעיקר פסול מחובר מפסול דרשה ועיקור קאתה لكن כללו התנא בהדי' איןך דנתמעטו מושחת, מפני שהן חונקין ולא חותכין דרכ' משיכה, וכן לא נמנה מחובר בין ההלכות שחיטה לפסול בעפ"ע, לנפער"ד נכון בס"ד, ועיין עוד לקמן ועדין צ"ע וד"ק.

גמר' השוחט דיעבד אין לכתחה לא וכו', ורמיינהו בכל שוחטין וכו', וכותב המהר"ש"ל בדף הסמוך דלרווחא דמלטה מביא האי ברייתא, דהא בלא"ה הוה מצי להקשות, דמיהיכי תמי צור וקונה לכתחה לא, והדין עמו דהרי המקש מתחיל כן בשלמא מגל יד, איך לא לכתחה חש שמא אתה למיעבד באידך גיסא, והוא מצי מסיים קושיתו, אבל צור וקונה מ"ט לכתחה לא, אלא דרכ' הש"ס הוא במקומות דיש לפrox מיפורש לא קסמך אסביר להקשות ממנה, וכך בבריטיא מפורש דצור וקונה אפילו לכתחה דאי נפרש בכל דיעבד הוא, ומה השmittה האי מגיל יד, אלא דהמהר"ש"ל ז"ל لكمן משיג עלי' וכו' ז"ל, "וגם תירצeo אינו מבורר שכטב דלרווחא דמלטה פריך מריריתא וכו', זה אינו, דהא כיון דאייצטרך למתני בכל שוחטין ולאתויל' כל הנ' בתלוש, ע"כ אין הסברא פשיטה בהן, דומי' דכל הנ' דקתני הכל שוחטין עכ"ל, ולכאורה יש לתמורה על דבריו הלא ודאי אית' בהו רבותא, שלא נטעה לומר דבעין כליל דוקא, דנילוף ממ████ת דאברהם, וגם לעניין חולין ליבעי כליל, ואח"כ מצאתי גם הרראש יוסף ז"ל לפקון י"ז ע"א כתוב כן, אלא שאני

על"ש גמר', א"ל ויו' דכתוב אופטה קאמר פרשי' ז"ל, על הבקעת וכולה מנותחת לפרקם מפני השינוי הבקעת, ונראה דר"ל בהאי משל,-DDRISHA ZO DROMA LOIYO HATBABA UL AOPETA, MAFNI SHADRASHA MORAH DDURISHA ZO DROMA ABEL MACHLIKU HADRASHA LESENIM DLEGIVI KEDSHIM, BEUNIN CALI LESHITHA ABEL MACHLIKU HADRASHA LESENIM DLEGIVI KEDSHIM, AOPETA HANHALKA, VLOHOLIN UC"P TALOSH BEUNIN, VZE DROMA LOIYO HATBABA UL AOPETA HANHALKA, SHAFSIDA CHORTHA CAN HADRASHA HOA, U"Y HAI CHILOK BIYON KEDSHIM LOHOLIN HAFSID TEUMO VCAHER BAMAAT HATOSOS' MATIGUEIM LIYISHB HA'DRASHA UL CNEHA, VDO'K.

על"ש גמר', אמר רבא פשיטה לי תלוш ולבסוף חבירו לעניין ע"ז הוה תלוש וכו', לעניין הקשר זרים תנאי היא וכו', בעי רבא לעניין שחויטה מא' - ויש להעיר למה לא נילוף מחדה על איןיך ולומר DTANA DU'Z DKAMER TALOSH VLBOSOF CHIBRO DINU CTALOSH, BC'M S"L CON, VHEINI TANAI BACHSHIR ZRIM DFLIGNO, BC'M FLIGNO, ABEL CD NDIK NICHIA DHAEI TALOSH VLBOSOF CHIBRO AIINO LA BCEL MCHOBER, VLA BCEL TALOSH CMOBEN, VLCN BMOKOM DDKRA MAZRICK BPFIROSH MCHOBER MMILIA NTMUTT TALOSH VLBOSOF CHIBRO, BMOKOM DAICCA KRA BPFIROSH DDUIN TALOSH NMIM MMOUTT TALOSH VLBOSOF CHIBRO, BMOKOM DALA NTBRR HADRASHA, VAIKA LEMIKRO HCHI AO HCHI, AIKA PLGOTTA, VLCN BU'AI UL HHRIM CTIB VLA HHRIM, HRI MPORSH OMOR DMOBR LA, VLA TALOSH VLBOSOF CHIBRO MNIN LUMEUT, DHRI AIINO MCHOBER MMIS, ABEL BACHSHIR ZRIM MMUTIN MCHOBER MSHNI CTOBIM VCMASH'C RSHI' Z"L SHM T"K, "BC'L" RIBOI HCHL "VOLCHI" MMUT HCHL, VLCN AMRIN DDUIN TALOSH VLA MCHOBER, VLA AIINO MBORR BD'RASHA UZMA, AI ATALOSH KFID RACHMANA, AO SKL SHAIINO MCHOBER RACHA LSHEL, VLCN PLIGNO BTALOSH VLBOSOF CHIBRO TANAI, VCO RBA MSTPKH VSHOUL AL SHCHINA, DDKRA DBEI YI B'K DFL DUBUL ASH CABER CALA CHIZU VNSHAR ASH BLY B'ULIM, VHAADM MSHSTAF UZ ASH SHAIN BO RZON, VHOA BR DUT VBR RZON, MCHIBIN OTTO GM UL CHLK SHOTPO SHHOA ASH, VYOTR MIZA CTBNO HTOS' B'K DFL VU'Z D"Z LA ATTOYI, DACH ASH DLA ATTA MCHMTI, NSHTAF UM ADAM B'MUASHA ZO, VHMUASHA NUSAHA B'IN SHNIM, ALAL DLEGIVI MZIK AO RZUCH, MACHAR DUBUL ASH CABER CALA CHIZU VNSHAR ASH BLY B'ULIM, VHAADM B'COKNA HOO CHIBB B'COKNA, VBEUL HSOR VHBOR BNZK, DACH ADAM B'COKNA HOO CHIBB B'COKNA, VBEUL HSOR VHBOR PTORIN, DACHRIOU MUASHA MOTEL HCHL UL ADAM BR DUT, U"Y, VCL ZAT LEUNIN CHIBB NZIKI VCN LEUNIN CHIBB MLAGAT SHBT DMBSHL VAOPEH CHIBB GM UL CHLK SHOTPO ASH, SHAI' MOKN MUA'Z, LPI SHHOA BR DUT, ABEL LEUNIN KIOM MZCHA BMOKOM SHMOTEL ULIO LUSHTOT DBR MAH, VHOA NSHTAF UZ ASH AO MIM LUSHTOT HADBR SHOTPOT, HRI LA KIIM HAMZOA CTIKONA, CYON DCKLA MCH ADAM BEUNIN VLA CHIZA, VLCN B'SHCHITA DCTIB VZBHAT ASH MINYI LIPFIN DDUIN CH ADAM, AM CH ACHER CAMO MIM MUORB B'O, HRI LA KIRIN BI VZBHAT.

ע"ב תוס' ד"ה תלוш ולבסוף חבירו לעניין שחויטה, TIMA MAI KMBUVI LI' VCO' UNIN BMORASH' L'SKHMTHA UL HATOSOS' DMAYI KSHI LHO, DHAEI RBA BTALOSH VLBOSOF CHIBRO DMBTEL LI' HOA DCKMBUVI, ABEL MHTANI MZINN LAOKMI BDLA MBTEL LI', VCN HOA BRA'AS VRSBVA UCTD'K, VAIKA ROAHS RSHI' NMIM MPRESH CN, SHC' ZO'L: "VMAHAI DLUUIL LA MSHMU LI' LRABA, CDMPRESH VAZIL" UC'LL OR'LL CDMPRESH VAZIL, DSHANI SCKIN DLA MBTEL LI', VMMILAH HAH MCHNAYI DMSHIR BNOVR VKNNA MIYRI BDLA MBTEL, ALA DHTOSOS' LA NIYAH BZA, MSHOM DNRACHA LHM DOKH GDL LAOKMI ZOR VKNNA DMHTANI BDLA MBTEL LHO, DSHANI SCKIN DMSHTAMA LA MBTEL LI', VUD DAI BDLA MBTEL LI', MA SHIK' ZOR VKNNA HACA, DH"H BSCIN DINA DLAA SHCHOT LCTCHALA BHCHIBRO LCTCHALA, VLCN HZOTRCO LTRZ DRBAA BAMAAT MKOI MHTANI CR'HT, DLIT LI' PSOL MCHOBER MAH'T, VCHIYSH RK MSHOM CHSH DRSAH VMDRBNN, VLCN ASHMEUNI B'ZOR VKNNA, APILLO MCHOBER MUIKRA PSOL NCKRI MOZBCHOT KATAA, MMILAH DGM SHOTPOT NCKRI PSOL ALA MKRA DOKRA LK VACLT MZBCHO, VLCN CABER HOSOS' DSHCHOT BZVHHA ZO SHOB LA KIRIN BI, "ZBCHOT" ABEL HATOSOS' VCAHER PFSKIN NMIM DSBRN, DPSOL NCKRI MOZBCHOT KATAA, MMILAH DGM SHOTPOT NCKRI PSOL DHARI LA KIRIN BI, "ZBCHOT" VZE BRORR CSHMS BZHARIM - VMMILAH NAMER DHHTOSPTA DMCSHRT NMIM SHOTPOT NCKRI VCDUT HRMV'CS, U"C NMIM BHA DRSHA DOKRA LK VACLT MZBCHO CRMV'CS S"L, VMAH SHABIAH HATOSPTA KRA DZVBCHUT UL PSOL NCKRI VCO' VNSHHTA MAALIA, HAI NCKRI CADI NSHBA DOKRA LA MZINN LMUT MOZBCHOT ALA MZBCHO VCAHER BIARTI ZAT B'MOKOM, VDO'K HAYTB.

דנוון חיטין לתוך רחמים של מים בשבת דפטור מושום דאיינו אלא גראם, כבר דחאו האחרונים מהאי טעמא שכטבנו, ובגהות ק"ז החת"ס ז"ל שם מחלק, בין מלאת אפי' ובישול דג'ך רק מקרב הדבר אצל האש, וחיבר מושום דכו הינה במקדש, ובין לחינה שהיא במקדש שחיקת סמנים בידים ממש, לכן פטור, ואני לא יודעת איך הוועיל באזה ליישב דעת המג'א, דמה ענה על הא דתניא בביצה כ"ב ע"א, דMOVTSIF שמן בבר חייב מושום מבער, ומלאכת הבערה במשכן ודאי לא הייתה ע"י תוספת שמן בבר, ואחר צמן כשיצא שוי' מהר'ם שיק לאור עולם מצאתי שהגנוון ז"ל בא"ח סי' קי"ד ישב נמי על מודוכה זו, ולא מצא מענה אחרת רק לחדר, דהאי שחיטה פסולה דקאמר הכא פסול דרבנן הוא שגוזרו אותו סוף מים לבוא, עי"ש.

ואני תמה על הגנוון ז"ל כי אין מלאו לבו לומר על איסור תורה, שהוא איסור דרבנן מכח קושי', ואפילו היא עצומה נגד פשותות דברי הגמי' ונגד פרשי', וכל הפסוקים לא האצירו כלל שرك מצד גזרה נגעה בה, נתתי אל לבי לחקור ולדרשו בטעם דהא מלטא, עד שהAIR ד' AT UNI LMZOACH DBERI CHAFZ, להסיר חומר הקושי' בסברא קללה אבל מוכרת מכח השכל הישר, והוא דודאי דכל המקרב דבר אל האש לא נחשב המעשה כולה לו לבדו בלבד שותפות, דמי יכול להכחיש, דכך האש דלא אתה מחייב, נשתף עם האדם במעשה זה, והמעשה נעשה בין שנייהם, אלא דLEGIVI MZIK או רוץח, מאחר דבעל האש כבר כלה חציו ונסחר האש בלי בעלים, והאדם המשתף עם האש שאין בו רצון, והוא בר דעת ובר רצון, מחייב אותו גם על חלק הנזק, ועל השור והבור בנזק, דאם האדם בכוונה הוא חיבב בכל הנזק, ועל השור והבור פטורין, דאחריות המעשה מוטל הכל על האדם בר דעת, עי"ש, וכל זאת לעניין חיבב נזקי' וcn לעניין חיבב מלאכת שבת דMbpshl ואופה חיבב גם על חלק שותפו האש, שהי' מוקן MUA'Z, LPI SHHOA בר דעת, אבל לעניין קיומ מזחה במוקום שmotel עליו לשותות דבר מה, והוא NSHTAF עם אש או מים לשותה הדבר בשותפות, הרוי לא קיימ המזוחה כתיקונה, CYON DCKLA MCH ADAM BEUNIN VLA CHIZA, VLCN B'SHCHITA DCTIB VZBHAT ASH MINYI LIPFIN DDUIN CH ADAM, AM CH ACHER CAMO MIM MUORB B'O, HRI LA KIRIN BI VZBHAT.

ובסבירא זו נחה דעת, כי היא אמתית וקלורה לעיניים, אבל ראייתי עומד כנדחה פסק הש"ץ סי' ב' סק'ל, שחולק על המחבר שפסל בכשר ופסול שחותטו בשותפות, והוא ז"ל MCSHIRBO B'FSHTOT, וכtab shcn DUT HRMV'CS MHDHBIA DZY DZY' ACHZIN BSCIN VCO' B'P'V' ולא המתין להביאו B'P'Z FSOLO MZCHSHBTA UCO'IM, ABEL MZCH FSOLO SHCHITAT NCKRI DYSRTEL MSHSTAF UMO, VCN MBORAR BTOSPTA, NCKRI LICAK, CYON DYSRTEL MZCHLA MCH ADAM BEUNIN VLA CHIZA, UCTD'K U"Y B'SH"Z HAYTB - ABEL BAMAAT HSH'Z B'MCHC'HT TUA BDZN ZA, VCAHER CABER CTBHBIYI ZAT LMEULAH B'SOGI' DHSHCHOT BSHBT, DHRMV'CS LSHOTTI DSY'LL DSHCHITAT NCKRI AIINO FSOLO ALA MKA RA DOKRA LK VACLT MZBCHO, VLCN CL SHISRTEL NSHTAF BZVHHA ZO SHOB LA KIRIN BI, "ZBCHOT" ABEL HATOSOS' VCAHER PFSKIN NMIM DSBRN, DPSOL NCKRI MOZBCHOT KATAA, MMILAH DGM SHOTPOT NCKRI PSOL DHARI LA KIRIN BI, "ZBCHOT" VZE BRORR CSHMS BZHARIM - VMMILAH NAMER DHHTOSPTA DMCSHRT NMIM SHOTPOT NCKRI VCDUT HRMV'CS, U"C NMIM BHA DRSHA DOKRA LK VACLT MZBCHO CRMV'CS S"L, VMAH SHABIAH HATOSPTA KRA DZVBCHUT UL PSOL NCKRI VCO' VNSHHTA MAALIA, HAI NCKRI CADI NSHBA DOKRA LA MZINN LMUT MOZBCHOT ALA MZBCHO VCAHER BIARTI ZAT B'MOKOM, VDO'K HAYTB.

דומה לי מה שנטנבלת ונטרפה מחדש או שנמצא קודם מנבלה וטרפה של תmol שלושים, וא"כ מ"ש הני דלא קמבעי לי, ומ"ש האי איבריبشر נחירהDKמבעי לי', אבל דע כי כבר הודעתלי לך בעיקר אי' שבפתחה, דל"ע דבשר נחירה אישתרי להו במדבר, גם אחר שנצטו על האביהה בכניסתו לארץ לא הי' בשר נחירה אסור בלאו ד Nebula אלא באיסור עשה דזובחת, אם לא אתה לאו דל"ת כל Nebula שנאמר להם ג"כ אז והוא אתה על הנחירה ופסול שחייבת, והיא Nebula חדשה שנטנבה ע"י העשה דזובחת, שאמרה תורה כל שלא קיימת בה מצות וזבחת הרוי דינה Nebula, ובזה נבין גמר' תמורה ביומה ל"ז ע"ב, דפליגו ר"ע ורוי' ג' אי' עולה מכפרת אלאו דלקט שכחה ופה, ואמר שם ר' ירמי' דפליגו בלוא Nebula דר"ע סבר דלאו מעלה הוא ורוי' ג' סבר דלאו לאו מעלה הוא וכן כון בלקט שכחה ופה, ופירשי' ז"ל לאו לאו מעלי', משום דכתיב אחרי לגרת תננה וכי' דהוה עשה, ואע' ג' דין זה כאשר ניתוק דכאן אי' לקיים העשה אלא קודם קדום עבירת הלאו, מ"מ כיוון דכתיב העשה אחר הלאו, שוב אין ליקין לרוי' ג', וכן בלקט שכחה ופה נמי הוי, דכתיב אחר לא תלקט, לעני ולגר תעוזב אותם, עכת' ד רשי' ז"ל, והתוס' שם הקשו עליו למה לא נקט לאו דטרפה דכתיב קודם Nebula דאי' נמי עשה אחריו, לכלב תשליקו אותו, ועוד הקשו דלמה לי' כלל להביא לאו Nebula כיון דמצוי אמר בלקט שם הקשו עד קושי' עצומה, דהא אין שום סברא שלא ליקות על אכילת Nebula מושם האי עשה שקדמה, וכמו' ש' בגמ' מכות ט' ע"א, וכי' משום דבר גם עשה עדיף לפטור מליקות, עי"ש מה שנדחקו בא.

ואני אומר ע"פ שאיני כדאי, כי מעולם לא עלה ע"ד ר' ירמי' לעשותות מנבלה לאו ניתוק לעשה, כי גם הלשון "לאו מעלי'" ולאו מעלי' צוח ווי על פירוש זה, אבל כוונת ר' הוי Nebula הוי או Nebula בשחייבת, דעת זה נאמר האי לאו אליבא דר"ע, לאו מעלה הוא לדעת ריסחה'ג' מפני שנצמה מן העשה דזובחת, ולא הוי חמור למלוקות כשאר לאו דעתמא, כי לויל העשה דזובחת שנטחודה להם, לא היהאת בכל Nebula, וכן במדבר דעתר שטחודה להם, לאו אליבא דר"ע, ויליד' למה בכל הני בשלמא לר"ש דלעיל, לא קמחדר סברתו של ריש', אלא קסמן על המבוואר לעיל בבמא' קמפלגי, וכן בהאי בשלמא לר"ע חוזר לשנות טumo דבשר תאوة לא איתסר כלל, אבל ניחא, דלעיל מיד כשליק מבמא' קמפלגי לא הוי' מן החורך לחזור על סברת ריש' וכיון שהתחילה כן לא שינה לשונו גם בכל הני בשלמא שאח'כ, אבל כשהתחילה להקשוט על ר"ע שכבר נתרחק הרבה מביאור טumo, חוזר לשנות טumo דבשר תאوة לא איתסר כלל, והוא פשוט.

ע"ש גמר'Bei ר' ירמי' בשר נחירה שהכניסו עמהם הארץ מהו, הנה רשי' ז"ל פירוש דדרוש וקבל שכר הוי, אבל הארץ' ז"ל הקשה, דלא מצינו כן אלא למסבר קראי, אבל לקבוע בעיא בגמר' לא צורך לא אשכחן, וכן כתוב דנפ"מ לעניין מודר הנאה עי"ש ועיין בנו'ת חי'ד סי' ס"ה בביור דברי הרא'ש, ובאמת קשה מאד לישב דבריו, דלמה לאBei ר' עיל על מודר הנאה ובמציאות הרא'ש, ומה לו לחקרו על העבר מכבר, כיון דלאו אקראי קסמן, ופרש' ז"ל ליל' דראי' שהביא הרא'ש מגמי' יומאDKשאל שם כיצד הבהיר ופרק מי' דהוה הוה, אינה מוכרתת דהכא ר' ירמי' קבעי לוי' ור' באמת דרכו ה' למבעי לחודדי בעלא דבר שאין במציאות כלל, וכן בב' ב' ג' ע"ב דקבי' רגלה אתת בתוך חמשים ורגלה השנית חוץ לחמשים Mai, ועל דבר זה אפקחו מב' מדרשא.

ולפרש' גוף האיברי שהיא מוקשה מאד צריך אני להאריך קצת, הנה לא קמבעי על כל איסורי תורה כמו Nebula וטרפה שהיא להם בשעת מ"ת מה דינם לאחר מ"ת, וע"כ פשיטה לי' דאסורים ע"ש גמר' שוחtiny, מאן תנא רביה, ר' ישמעאל היא, דתני' וכו', הנה פלוגתא דרי"ש ור' הוא יסוד ושורש של כל המסכת' הללו כאשר תורה כי כחוט השני ממש פלוגתא או בכמה וכמה עניינים, ובפירוש פלוגתתם איך פלוגתא נפלאה, רשי' ותוס' והרמב"ם, וכל אחד מהני פירושים צריך ביאור רחב, וקובעתו ליה בפתחה עיקר הראשון, הנקרא "השחיטה והנחירה" ושם ביארתי בארכיה הסוגי' כולה, עם הני שלוש שיטות של הני שלשה הרועים, لكن לא רציתי לכפול כאן הדברים, וכל הרוצה לעמוד על עומק הסוגי' הללו לימוד בעיון האי עיקר ויארו עניינו - ולא אחיזר כאן רק על קצת דברים קטנים שלא באו שם ליד' ביאור, ותל'ם.

ע"ש גמר' מתקין לה ר' וי' ועוד מעיקרא מ"ט איתסר ממש דמקורי למשכו ולבסוף מ"ט אישתר, משום דמרקקי ממשכן וכש'כ המשטא דאריחקו להו מפי, יש לראות, ורבה מה קסביר, והגמ' לא חש לתרצוי, אבל מסתמא נברא רבה ממותו לא יאמיר מלטה בא טעמא - ולפע"ד דעתמא דרביה, דסובר הא דעתסר להם בשר תאوة במדבר לר'ש הוא משום דעתין לא קיימו מצוות התלויין בארץ ואפילו מצוות שאין תלויין, הרובה מהן לא קיימו במדבר, עיון רמבי' ע"ת ריש' דברים, ולכן לא היו ראויין להחmitt בע"ח למלאות תאו'ן אלא בשקריבו קרבן, אבל שנכנסו לארץ, ונעשה שומרין המצאות בארץ, יותר להם הבשר, אפילו להשביע תאו'ן נפשם בלי הקربה עיון מש'כ בריש' מילתי בעין זה, וכך הוו' א"כ כשללו ונבטלו מן המצאות התלויין בארץ, וגם אותן המצאות הנוהגין בחויל' ובגלוות, רפואיים בידם, וגם כי עיקר המצאות מהה בארץ כמש'כ הרמב"ז ז"ל ע"ת בכמה מקומות, יחו'ו לאיסורן הרשות קמ'ל, ומ"מ לא קיבל ר' יוסף צעם זה, לפי מה דמסיק לקמן, גם לר'ש יותר להם במדבר מה דלא חז' להקרבה, מקרא דעתן דכאשר יאלל את הצבי ואת האיל, הרי דין הטעם בנו'ל. ועיון בח' ק"ז בעחת' ס' ז' מה שכתב עין זה ודוק'.

ד' י"ז ע"א גמר' בשלמא לר"ע דעתר בשר תאوة לא איתסר כלל וכי' ויליד' למה בכל הני בשלמא לר'ש דלעיל, לא קמחדר סברתו של ריש', אלא קסמן על המבוואר לעיל בבמא' קמפלגי, וכן בהאי בשלמא לר"ע חוזר לשנות טumo דבשר תאوة לא איתסר כלל, אבל ניחא, דלעיל מיד כשליק מבמא' קמפלגי לא הוי' מן החורך לחזור על סברת ריש' וכיון שהתחילה כן לא שינה לשונו גם בכל הני בשלמא שאח'כ, אבל כשהתחילה להקשוט על ר"ע שכבר נתרחק הרבה מביאור טumo, חוזר לשנות טumo דבשר תאوة לא איתסר כלל, והוא פשוט.

ע"ש גמר'Bei ר' ירמי' בשר נחירה שהכניסו עמהם הארץ מהו, הנה רשי' ז"ל פירוש דדרוש וקבל שכר הוי, אבל הארץ' ז"ל הקשה, דלא מצינו כן אלא למסבר קראי, אבל לקבוע בעיא בגמר' לא צורך לא אשכחן, וכן כתוב דנפ"מ לעניין מודר הנאה עי"ש ועיין בנו'ת חי'ד סי' ס"ה בביור דברי הרא'ש, ובאמת קשה מאד לישב דבריו, דלמה לאBei ר' עיל על מודר הנאה ובמציאות הרא'ש, ומה לו לחקרו על העבר מכבר, כיון דלאו אקראי קסמן, ופרש' ז"ל ליל' דראי' שהביא הרא'ש מגמי' יומאDKשאל שם כיצד הבהיר ופרק מי' דהוה הוה, אינה מוכרתת דהכא ר' ירמי' קבעי לוי' ור' באמת דרכו ה' למבעי לחודדי בעלא דבר שאין במציאות כלל, וכן בב' ב' ג' ע"ב דקבי' רגלה אתת בתוך חמשים ורגלה השנית חוץ לחמשים Mai, ועל דבר זה אפקחו מב' מדרשא.

ולפרש' גוף האיברי שהיא מוקשה מאד צריך אני להאריך קצת, הנה לא קמבעי על כל איסורי תורה כמו Nebula וטרפה שהיא להם בשעת מ"ת מה דינם לאחר מ"ת, וע"כ פשיטה לי' דאסורים

תנן בכל שוחטין חוץ מגול קצר והמגירה וכו' מפני שהן חונקין, והרמב"ם פסק האי דין בא hei לישנא „ובאי זה דבר שוחטין, בין בסכין של מטבחות, בין לצורך או בזכוכית או בקרמית של קנה האגם, וכיוצא בהן מדברים החותיכין, והוא שיהי פיה חד ולא יהיה בה פגם וכוכו" עכל, והוא דין דהאי מתני' אלא דתמרות מה דקתי נ' במשנה, חוץ מגול קצר והמגירה וכו' כתוב הרמב"ם, והוא שיהי פיה חד ולא יהיה בה פגם, וזאת על כרחמו רק ע"י בדיקת סכין בהבנת הלב ובישיוב הדעת נוכל לידע כי בסוף הحلכה כתוב „אבל אם היה כמו תלם בחודו של דבר שוחטין בו ואפילו הי' התלם הזה קטן ביותר, שחתותו פסולה" עכל הרי שלא התנה שום תנאי בהאי תלם וכותב אפילו קטן ביותר דהינו שرك נרגש בלבד, ע"פ שאינה אוגרת שום דבר שחתותו פסולה, ואיה מרווח רב איכא מן המשנה דקתי נ' חוץ מגול קצר והמגירה ובין הרמב"ם שכ' והוא שלא יהיה בו פגם ואפילו קטן ביותר, דלפי דין זה ע"כ צריך בדיקת הסכין, בדיקה מעולה ביישוב הדעת והבנת הלב, והשוחט בסתם סכין או דבר אחר בלי בדיקה הרי זה גבלה, וא"כ הרי מה דאמר במשנה בכל שוחטין הינו ע"י בדיקה מגימינה כל דחו, וכאשר מפרשין המשנה דהכל שוחטין אליבא דר"א אפילו במומר או"ג אבל בבדיקה סכין, כן צרכין לפרש גם האי בכל שוחטין רק ע"י בדיקה מכל פgam כ"ד, ואין שיקח אח"כ לומר חוץ מגול קצר והמגירה מפני שהן חונקין, ומיו מון בני הדעת לא יודה, כי האי תנן, דעתך האי משנה לא עליה על דעתו לפטול השחיטה בסתם סכין بلا בדיקה, ואפילו לכתוללה, ואין בנין את זאת.

אבל כבר ידעת כלל המסתכת' נשנית אליבא דר"ע קודם חזקה, ולא מיקרי נסילה בשחיטה אלא בשכל השחיטה בפיסול נשחות, ואפילו סימן אחד בפיסול, נתהר מיד נבלה ע"י סימן השני, ופיסול במקצת הסימן לפי שנבראר אפילו באכילה שרי עכ"פ מה"ת, לא מביע בסתם שחתונות דשותט את הקנה תחלה, דלא מצי מיטרפ במקצת ושת בפיסול, אלא אפילו אם ארעה דמקצת הוושט נשחת בדרשה או בעיקר דסכין פגימה קודם שחתית הקנה, ג"כ אין מעשה טרפות אליבא דר"ע שקודם חזקה, דהרי כל מעשה טרפות בסימנים אם גמרן עד שמת הבעל"ח הרי זו נהירה כי הנירה בסימנים היה, וא"כ אין כאן טרפה אלא גבלה, וכאשר ביארנו זאת בארוכה لكمן ל"ב בסוגי" דשם, ולאו דגבלה שנאמר על הנירה, הוא אם לא נתקיים בה מצות שחיטה אבל האי, הלא נשחתה כראוי' ואיך אפשר להיות גבלה ושוחטה, והבן את זאת כי הוא אמרת לא מתנו, וא"כ השוחט נסתם סכין לר"ע קודם חזקה, ע"פ שמסתמא יש בה פgam כמה פגימות מ"מ רוב הסcin לא פגמים, וא"כ רוב הסימנים נשחותים, ושחיטה מעליה הוה, וטרפות לא הוה אלא או שנקייב את הוושט וסילק את ידו, כיוון דלאו נהירה מקרי מAMILא טרפה הוה, אבל כאן שגמר את הסימנים, הלא נהירה לאו טרפה הוה, ואיך יגרע משום שוחטה, ונירה לא הוה, דשחיטה כשרה לא מצי להצறף עם האי מיועט באכילה נירה דזה תורתית דסתרי - ועיין לפחות קמן דף י"ט בסוגי" דמוגרמת נמי כען זה, דשליש של שחיטה לא מצטרף עם שליש של הגrama לפיסלה, עי"ש ובמה שכותבי, ולכן ברור כמשמעות דר"ע קודם חזקה וכל המשניות שבמס' זו שנשנתו אליבי' לא ידעו מבדיקת סכין, ור"א דמוקי מתני' דהכל שוחטין במומר ובבודק סcin הוא דרך אסמכתא וכמוש"כ שם במקומו.

אלומ לאחר שחרר בו ר"ע וקבעו חזתו שזה hei בימי ר' יוחנן כמו שהוכחתה מרשי" שבותות דף ד' ע"א, ופסילין כל פיסול במקצת סימנים להיות כנירה, ושוב לא יועיל שחיטה ממילא סcin פוגם נמי פועל את השחיטה דהרי כל נקב בשוט שלא ע"י שחיטה,

סימנים, לדעת בהה"ג שאינה טרפה אלא שאין שחיטה מועלת בה, שהוכנעה לא"י מהו, דהרי עליה לא נאמרה העשה דזוחחת, אם קאי עליה בלאו דגבלה אם נחרה, אבל עתה בהמה בסימנים עקרים, כיוון דהה"ג עליה עשה דזוחחת קודם שעקרו סימניה, או עכ"פ בمعنى אמה אגב אמה, ודאי אית בה אישור גבלה בנחרה, ואולי גם אישור עשה דאיתנה זבוחה, ע"ג דהעשה אגברא קאי, מ"מ כיוון קודם העיקור היה עליה אישור עשה דאיתנה זבוחה, שוב לא פוך האי אישור ממנה ודז"ק היטב.

ע"ב גמר ת"ר סcin שיש בה פגימות הרבה תדוען כמגירה שאין בה אלא פגימה אחת, אוגרת פסולה, מוסוכסת כשרה וכו', הנה בענין פגימות הסcin חברתי וחוצאי לארון קנטורס מיוחד בשמו „הלכה למשה" והתמצית ממנה אספתין בפתחה עיקר י' בדיקת הסcin לשחיטה" עי"ש היטב כי אכן אקרר בדברים.

הרא"ש זל הביא לשון הרמב"ם זל שכ' סcin שתבדוק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פgam, וכשתחזר ותבדוק אותה בהבאה, ותרגיש שיש בה פgam וכו', ותמה עליו הרא"ש במוסוכסת כיוון שזקופה היא מצד אחד, אך לא ירגיש באכבעו כשהוא יורד לתוכה, והمعدני יوط המליך بعد הרמב"ם דס"ל קר"ז זל דבירידתו אינה קורעת, וכונתו במה שכ' „ולא תרגיש" פגימה הקורעת עי"ש.

והנה אמרת הדבר דגם הרמב"ם קר"ף לא הזכיר הא דמוקי בגמ' מסוכסת, כיוון דק"מ ארישא דסcin, אבל ללימוד מה דסובר קר"ף ובענין דזוקא פגימה הקורעת, ולא מיפסל בפגימה הנרגשת, הוא דבר בטל, שהרי הרמב"ם ברור מללו דמדובר מבדיקה סcin כדי אוטופרא, וכאמר שירגש בהולכה ולא בhabba, ואין נעmis בדבריו שפגימה הקורעת קאמור, אלא דלעומת זאת גם על הרא"ש יש לתמורה טובא, אך מצא ברמב"ם רמז רמייא דבמוסוכסת הנשנית בברייתא קמיiri, דהרי הרמב"ם לא הביא כלל, לא דיני דברייתא המחלוקת בין פגימות הרבה לאחת, ולא חילוק שבין אוגרת למוסוכסת כי לא הזכיר כלל גוני לשונות אוגרת ומוסוכסת אלא מרגיש ולא מרגיש, גם לא, הא דמוקי בקיימי ארישא דסcin, גם לא הביא להולכה דברי ב"ה במשנה שאח"ז דהשוחט במוגל קצר דב"ה מכשוריין לעניין טומאת נבלות, שהה"ג להביא בהולכה א"ב"ט עכ"פ, והלח"מ הרגיש בכל זה, ונכנס בדוחק שאין למעלה הימנו וכתב דהרמב"ם לא ס"ל כרשי" דלקמן שכ' דע"ג דחיה האי דיקא נמי, מיהא דר"י איתא דגمرا גמיר לי מרבי, דרך לעניין טומאה פלגו, אלא ס"ל דב"ה מכשירין במוגל קצר גם לאכילה, ולא גוזרין הלכהatto הבאה, ולכך גם במוסוכסת הרבה כשר כב"ה, ודלא כי האי ברייתא דאתני עכ"כ כב"ש עי"ש, וכי שמע צאת לדוחות ברייתא וشكיל וטרוי שבגמ' לומר דאותי כב"ש, גם לדוחות מירוא דר' יוחנן מריא דכלוא תלמודא דאמר דלא התירו ב"ה אלא לטhor מידי גבלה, ולהקל גנדו וכל זאת בהעbara בעלמא, כי בפירוש לא כתב הרמב"ם דאין חילוק בפגימות הרבה לאחת נגד הברייתא, כל זה הוא כחומר לשנים וכעשן לעינים.

ובאמת אני עומד ומשתומם לראות את המראה הנוראה הללו, איך גדולי הראשונים ואחרוניהם נסתבו בסבוק השגיאות בהבנת פסקי הרמב"ם בענין זה, עד שנתרבו להם הקשיות למעלה ראש, וצטרכו ליכנוס בדוחק אחר דוחק, אבל גם זאת אמרת כי סוגי הח"ס הללו שהיא אחת מהסוגיות היותר סתוםות, ומולבשת בנסיבות הפשט, גורמת להם שלא ירדו לסוף דעת רביינו הגדול הרמב"ם, אשר כל רץ לא אнос ל"י וידע מה בחשוכה ונורה עמי שרוי'.

הנה הרואה את הסוגי" הלו עיין בקורות עומד ומישותם, במשנה

לא צריך דם מושחת דכתיב בתורה שמעין, דמי שירצה להיות בטוח לאכול מזבחו, צריך להכין סכין חלק בלי פגימה, ולכן הוסיף שאל במה שאמר ושותחים זה ואכלתם, וזה מה דפרק הש"ס פשיטה כיון דכי נקב טרפה, עיין בלב אריה שמדקדק על לשון הגם "דחול" פשיטה דכי פגום טרפה, והוא דקדוק עצום וגם רשי' זיל הרגיש בו דוק ותשכח, אבל לפि ביאורנו מדויק הלשון מאד דהכי פריך מה מוסיף לנו הא קרא דשאול, דהרי גם מקרה דושחת, אנו יודען דכי נקב טרפה באופן שביארנו דטרפה זה, וא"כ מי שירצה להיות בטוח יבדוק תחלה סכינו, וא"כ שאל לא חידש לנו כלום, וגם ר"ח אחורי, ע"ז הי' לו לתרץ דלא כן הוא אלא דשאול חדש לנו דלא נסמק כלל, לא על הרגשתו בשעת השחיטה ולא על מה שנבדוק אח"כ מקום החתק אלא כל שהסכין פגום השחיטה פסולה, אלא אז יקשה לו מנ"ל הא מהאי קרא דשאול, דהרי שפיר אמר ושותחים זהה כדי שלא נצורך לבדוק, דס"ס לא הי' להם לא יכול אם ימצא קרועה במקומות אחד, ולכן קמשני בדיקה לחכם קאמירין, כי מהאי קרא חינן, דלא סמך על השוחט שיבדק הוא הסכין אלא דעתן בידו סכין נקרה פגום, "דבזה" הכי ממשען, וכבר כתבנו לעלה דף ט' ובפתחה עיקר ו' דכל דבר שクリニック מצטצום על משהו וכל דחו לא סמכין אסתם טבח וצריך חכם וכמו בדיקת הסימנים לאחר שחיטה בשחיטה מצומצמת כאשר מפרש שם הרמב"ס כדי בикור והוא מדינה ולעכובי, ולכן ממה דבדק שאל הסכין בעצמו, ולא סמך לטבחים, מוכח דסכין פגום פסול השחיטה אפילו אין בכך הפגיעה ליקרע הסימן, אלא נרגשת בהעברת צפורהן על הסכין, דכל שהסכין נקרה פגום, פסול השחיטה דאל"כ אלא דבעין פגימה האוגרת דוקא שכחה ליקרע הסימן, חכם מה בעי התם הלא למצוא פגימה כזו אין צורך להבנת הלב ויישוב הדעת כי אפילו האוגרת רק חוט השערה דהינו שהחותה השערה נاجر בין עוקץ הפגיעה ואני יכולה לעבור אנה ונאה פגימה כזו בהעברה בכלל בין צפורהן ובין בריאות העין נמצא בקהל ולא בעי חכם, ע"ז פריך והאמר ר"י לא אמרו להראות סכינו לחכם אלא מפני קבועו של חכם, ורק לדביקה על פגימה כ"ד כזו הנרגשת ואני אוגרת אינו אלא סלסל לכתלה, אבל לא לפסול השחיטה בדיעבד, וכך רק מפני קבועו מראין לחכם, אבל בלא ראיית חכם כשרה השחיטה בדיעבד, ע"ג דחישין שהטהבת לא בדוק בהבנה הלב ויישוב הדעת כראוי, ע"ז משני" מדרבנן וקרא אסמכנתה בעלמא", ר"ל דהאי חומרא לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת, הוא חומרא דרבנן שהחמירו אחר זמן של ר"י ואסמכותו אקרא, ואח"כ מביא הש"ס hei אמראי קדמאי בדקו לי בשמן בא במיא בשירה ובחותה השערה, עד דמסיק אר"פ צריכה בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת רוחתא. מפשות הלשון ממשע דכל hei אמראי הקילו לבדוק רק אחר פגימה האוגרת דבר מה והמחמיר שבhem hei ראב"י שבדק בחוט השערה דהינו אם הפגיעה אוגרת חוט השערה, וממילא גם זה בעי חכם דאם הכספיו פגימה פחותה משיעור שלחוט בה לכתלה הרי אכן הבנה דקה בין פגימה לשערה שזו כשרה וזו פסול, אבל ר"פ אמר לצריכא בדיקה אבשרה ואתופרא והוא בדיקת הרגשה ואין זה בדיקת בשירה ולשנה דלעיל שבדקו בה ר"ש ובסורא, דהמה בדק אס הפגימה אוגרת הבשר והלשון והכא אבשרה ולא בשרא קאמר דהוא העברתبشر האצבע על הסכין אם מרגיש הפגיעה בכח המשוש, וכמו אטופרא שעובר בטעורה על הסכין להרגיש בכח המשוש ולבדקתו של עכשו, וכן ר"ח דמנה لكمן גם פגימת הסכין בהדי הנך ג' פגימות שמהמה כדי חגידת הצפורה, והאי חגידת צפורה הנרגשת צפורה קامر ולא שתאנגר בה הצפורה, כאשר

נחרה מקרי ושוב אין שיטתה מועלת בה, וכאשר אbara את זאת لكمן ל"ב, אבל עדין בדיקת סכין לא עyi, רק MPGIMA שיש בכהה לקרויה את הסימן, אבל בדיקת הרגשה, על פגימה שאינה אוגרת, לא הייתה רק סלסל בעלמא, ולפיכך א"ר יוחנן דלהראות סכינו לחכם הוא מפני קבועו של חכם, והרי תראה, וזה הרמב"ס מציריך הוראה לחכם מדינה ומשום לתא דייסורה, וכאשר ביארתי לעיל דף ט' חיל'י דרמב"ס ממה ששמו במשנה لكمן בפ"ב, בשיעור שהי' כדי ביקור חכם ומפרש הרמב"ס בפיה' מ"ד בדיקור סימנים קאמר, והדין עמו דבשחיטה מצומצמת דבעין להבחן בין מחצה לרוב במשהו, הבדיקה זו היא הוראה וצריכה חכם דוקא, ולא סמכין אטbatch, וא"כ אי בסכין, פגימה דקה שאינה אוגרת נמי פסולת השחיטה ודאי להאי בדיקה, חכם בעין, אבל בזמנ ר' יוחנן עידי לא פסל בדיעבד האי פגימה ורק לכתלה נגנו להחמיר, لكن הוראת הסכין לחכם איןו אלא מפני קבועו של חכם, דלהבחן אם יש בו גם האוגר דבר מה או לא בקהל יכול לראות את זאת גם הטבח, ואני בא הבדיקה יתירה, ורק ע"י דרשה דר"ח והבאים אחריו נתהוו האי הלכה, לפסל מכל האיסמכתא דושחתם בזה, כל סכין פגומה, בין יש בכך הפגיעה ליקרע את הסימן ובין אין בכך ליקרע, כל שם פגום על הסכין, השחיטה פסולה, וכאשר אbara لكمן זהה שיטת הראה' והרמב"ס ז'ל.

ולפ"ז הרמב"ס לא פסק, לא ממשתינו דרך מגירה פסולת דהוא כר"ע קודם זהה, וגם לא כביריתא דת"ר ע"פ שהיא כר"ע לאחר זהה, אבל מ"מ לא פסולת מסוכסכת אלא אוגרת, אבל פסק כר"ח דפגימה כדי חגידת צפורהן והוא הרגש צפורהן איפלו אינה אוגרת כלום פסול השחיטה, וממילא דלא פסק כב"ה דשותט במג' קציר בהליךתו דאי מטמא, דהלא גם בהליךתו נרגשות הפגימות, וכקושיות הראה' וposal השחיטה מדרבנן, וגם מטמא כנבהה מדרבנן, אבל בפגיעה שאינה נרגשת בהליךתו אבל נרגשת בהבאותו מכשיר איפלו באכילה וככ"ה במג' קציר, ולא גורגן הלכה אותו הבאה כיון דבלא"ה גם בהבאה אינה קורעת, דכל פגימה הקורעת בהבאתה א"א שלא תרגש גם בהליךתו, וכקושי' הראה' ש, וממילא דאי לתקן בין הרבה לאחת ובין באמצעות רישיא דסכינה, וכל הדינים מכונים להלכה כפי מה דמסקין כר"ח דפגימה הנרגשת שאינה אוגרת פסולת מדרבנן, וזה ברור ואמת ועיין עוד لكمן בביור השיטות וד"ק.

ע"ש א"ר חסדא מני לבודיקת סכין מה"ת שני ושותחים זהה ואכלתם וכו' עד א"ר פפא צריכא בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת רוחתא, אbara הסוגי' כפי שיטת הרמב"ס והרא' ז'ל.

הנה בתורה כתיב ושותח, אשר מני' שמעין דדרך חתיכה ולא דרך קריעה וחונקה בעין, וכדתנן במשנה חז' מג' קציר והמגירה מפני שהן חונקיין, ופרש'י שאין חותcin אלא קורעין מחמת הפגימות, וכבר כתבנו לעלה דהאי משנה נשנית קודם חורת ר"ע ואז במג' קציר ומגירה דוקא פסולה השחיטה, אבל לאחר חזרה גם בסכין שיש בו רק פגימה אחת, נמי מפסיק השחיטה, מפני שקריעת במקצת הסימן נמי פסול, אלא דזאת אם הוא חותך או קורע אפשר לידע, או ע"י הרגש השוחט בשעת השחיטה שהוא יכול להרגשי אם הוא חותך בלי עכבות דבר או שיכשמיגע למקום הפגום הוא קורע, או איפלו אם שחת בלי להשיג עז זה, יכול לבדוק מקום החתק או איפלו אס שחת בלי להשיג עז זה, כיריך חותך חלק והקרוע מגומג ויכול להכיר בין חתיכה לקריעת, כי החתוך חלק והקרוע להיות בטוח - וכן בתורה לא כתיב רק ושותח, וממילא מי שירצה להיות בטוח שיהי השחיטה יכולה חתוכה ולא קרועה, צריך להכין סכין שאין בו פגימה העולוה לקרוע הסימן, וכן ר"ח דיליך ממה דכתיב לגבי שאל דאמר,, ושותחים זהה" דבעין הכתת סכין לשחיטה, הוא

لتמורה, דעכ"פ הרמב"ס כר"ח פסק ולא כהני אמוראי, וא"כ ממו"ג اي מפרש חגיון צפורהן אוגרת את הצפורן, הר' אייכא כאן שיעור גודל ואיך כתוב בהל"ש דבهرגת פגימה בלבד השחיטה פוסלת ולא נתן שיעור, ואי דמפרש חגיון צפורהן דר"ת הרגת צפורהן, והוא כדעת הראה", איך יכול להשווו לשחיטת הרשב"א דבעינו עכ"פ אוגרת דבר מה דהינו חוט השערה, שהוא כראב"י דבדק בחוט השערה, וכמ"כ "הגר"א צ"ל בהගותיו ליו"ד, הלא ר"ת דקאמר בחגיון צפורהן הרגת צפורהן קאמר ולא התנה כלל שתהיה אוגר כחגיון צפורהן הרגת צפורהן דדעת הרמב"ס כרא"ה דמפרש הא דר"ח דבר מה, וכן פשיטה דדעת הרמב"ס כרא"ה דמפרש הא דר"ח כחגיון צפורהן הרגת צפורהן והגתו נמי דר"ח, והביא שפיר ראי מסכךן של שחיטתה ממשום דתתם ודאי אמוראי בתראי להחמיר אותו נגד הקדמאי ולא להקל, ו��ושי" הרשב"א הלא אוגרת שניינו לק"מ, דהרי הוא חומרא דרבנן שנתווה בימי ר"ח בעל הדרשה של ושותם בזה, דכל שם פגום על הסכין, שחיטתו פסולה והני אמוראי שקודם ذום ר"ח וח"פ עדין הקילו בבדיקה זו לבדוק בשמשא ובמיא ובבשרא ובחותש השערה, וכל אלו הבדיקות קולות הנה נגד בדיקת הרגת השבוטפרא ובבשרא, וכאשר כתוב הפלתי בסyi י"ח שהודיע ע"ז השוחטים שלו, שמי שיש לו הרגת טובה אין לך בדיקה טוביה מהרגשת טופרא בהעbara על חוד הסכין, וכן בדיקת הרגת השבוטפרא היא החומרא היית גודלה בלי ספק, ודמי לסתאה דמכשיר ר"א, אף דגס זאת נרגשת בהעברת השבוטפרא, על זה כתוב הראה"ה צ"ל, דהטעם בהזה ממשום שאין זה מגוף הסcin, והרשב"א במשה"ב שחק על חילוק זה דס"ס הר' נרגש, וכן ק"ז בעהחת"ס בי"ד סי"ט לענין מה שמקילן השוחטים שמחליקים הסcin אחר שחיטתה בעור או סמרטוט, באומרים שפגימה בגוף והויהית דאביי ורבה מעולם, ובפרט בדבר גודל זהה שמרבה יגון ואנחתה לחכים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ס מקום לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הנרגשת פסלת שחיטתה, ולא יזכיר דבריו עכ"פ שתאנgor חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחות השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספלו פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי לו הרגת מעולה בחוש המשוש שימצאה, ועל ידו יפלו השוחטים כזובבים לפניו, כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הנסיון מעיד שענינו זה רבים חללים הפיל והעצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק כדעת הרשב"א דבעינו דזוקא אוגרת עכ"פ כחות השערה, אז ילכיא מי שלא יՐיגש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ יותר גודלה דאמטא באמטא לא יותב כדיודע.

תראה מלשון הרמב"ס שאביה, א"כ לפי מסקנת אמוראי בתראי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה אוגרת פסלת, לפי שהסcin בשם פגום יקרה ואת פסלו הני חכמים דהינו ר"ח ודעמי, סמכותו אקרא דוחתתם בזה, דבעינו סcin שאינו פגום שבמילא נפל כל הני בדיקות של הני אמוראי בבירא, ומה מודדק באה הלשון אר"פ ולא קאמר רפ"א כדרך בכ"מ שאידך חולק על הראשון, כי כאן רפ"ח הסכימות חכמי דורו קאמר שחייבו להצריך לעוכבא בדיקת הרגת השערה, וכן עשה הוראת חכם ג"כ אצרכתא לעוכבא ולא רק מושם כבודו, כך מתפרש הסוגי לדעת הרמב"ס שהוא ג"כ שיטת הראה"ה צ"ל כאשר אבא.

דהננה הרמב"ס צ"ל כתב, והוא שיהי" פיה חד ולא יהי' בה פגום, ואפילו הני התרטט קטן ביותר שחיטתו פסולה, ולא הזכיר כלל שתהיה אוגרת עכ"פ חוט השערה, וכן בהלכות שאח"ז דיבר רק מוהרטת פגימה בהליך ולא בהבאה, אשר מעיד עליו הראה"ז צ"ל דזאת א"א בפגימה האוגרת, דכל שאוגרת א"א שלא ירגיש אפילו בכך שאינה אוגרת, כמו שהבאתי דבריו לעיל, וכן בחנים רצוי הטוור והבוי להשוות דעת הרמב"ס עם דעת הרשב"א, והבוי כי דעכ"פ דהרמב"ס לא הזכיר האי תנאי שהזיהיר הרשב"א, דבלבד שתאנgor דבר מה, סתמא כמפרש ועי"ז נתהוו כל המבוכה הגדולה בין האחוריים כאשר תראה. ובאמת לא ידעת מה אדו ב', הלא כבר כתבתי בהקדמה של דההמבר"ס אשר חיבר חיבורו, כדי שלא יצטרך לשום חיבור זולתו בעניין הלכה, בשום אופן איינו סובל דוחקים כאלו, דקסמץ על המעין בגם, וכדומה, כי דבריו צריכין להיות מבוררים ומובנים לכל קורא אף למי שלא ראה גمرا' והויהית דאביי ורבה מעולם, ובפרט בדבר גודל זהה שמרבה יגון ואנחתה לחכים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ס מקום לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הנרגשת פסלת שחיטתה, ולא יזכיר דבריו עכ"פ שתאנgor חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחות השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספלו פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי לו הרגת מעולה בחוש המשוש שימצאה, ועל ידו יפלו השוחטים כזובבים לפניו, כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הנסיון מעיד שענינו זה רבים חללים הפיל והעצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק כדעת הרשב"א דבעינו דזוקא אוגרת עכ"פ כחות השערה, אז ילכיא מי שלא יՐיגש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ יותר גודלה דאמטא באמטא לא יותב כדיודע.

ועוד אני תמה איך לא חלי ולא הריגש הב"י צ"ל, שהרמב"ס עכ"חolk על הרשב"א, דהרי הרמב"ס בפ"א ה"ד מהל' ביה"ב כתוב יובן את זאת, דדרשה שמנה נמי ממוצע מושחת ולא ודדרס, אשר מה"ט כתוב רשי"ו רשב"א בראש השוחט, דדרשה לאו מחלכה אתה על אלא ממוצע מושחת, אלא שאני כתבתמי שס, דהחלכה אתה על פיסול במקצת סימנים, דלולי החלכה הי' השחיטה כשרה, וכאשר ביארנו זאת לעיל בארכוה, עכ"פ אין בתרוץ התוס' ממש, וכי היכי דמנה דרשה הו"ל למימני נמי יעkor דסcin פגומה, لكن אין לנו מנוס אחר להנצל מחומר קושי"ז או' אלא בשנאמר, דבאמת גם על יעkor סימנים בסcin פגומה אתה החלכה אלא דגימה הראיי לעkor אפילו מקצת ומשהו מון הסיכון, צרייך להיות עכ"פ אוגרת איינו אוגרת, אבל אנחנו מוחמرين לפיסול השחיטה בסcin פגומה והוא רוצה לפרש ומסתם קא סטם ואס לדידי' פשיטה לי' דכדי חגיון צפורהן פירשו דאוגרת את הצפורן, א"כ מה מוסיף ביאור אילא במא שכתב, בסcin של שחיטתה, ועל הב"י עוד יותר יש

נקב דהינו עיקור אז טרפה, אבל בדיקת סיכון לא אתרmor, וע"כ דרבנן הוא וסמכותו אקרוא דושחתתם בזה ולכך לא מנה עיקור דסיכון פגומה בהל"ש כנ"ל.

אולם לדעת רשי דעיקר דהיל"ש הוא עיקר דסיכון פגומה, ע"כ אין בשיטת יתר הראויים דחכמים לא פסלו אלא פגימה האוגרת ומפטעם שהוא עקר הא פגימה מקצת הסיכון ולא רצוי לסיכון מהרגשת השוחט או בדיקת הסימנים אם הם חתוכים או עוקרים, אלא דbullet זאת צ"ל הא דעתך שמואל, "עיקור" בין הל"ש אין הכוונה שידוע הטבח, מושחת ולא וקרע וממתני' דbullet שוחטין חז' מגיל יד והמגירה מפני שהן חונקן, אלא דוידע ג"כ דסתם סיכון פסול לשחיטה, וצריכה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל זאת נכלל בתיבת עיקור דמקומו על הסימנים כאמור, אבל עתה אידיין הכתנת הסיכון לשחיטה קאי והיינו משומם דbullet שידוע עיקור פסול הרי מAMILIA יודע דbullet בדיקת סיכון וכקושי' הגם' על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה וכפרשי' שם דאי איכא פגם נקב, וכמה מן הדוחק לשבול את כל זאת, כי לא אאמין שרשי' ודמעי' היו אוכליין משחיתת טבח שהי' יודע אידין חונקן ועוקרין אלא שוחטין בחטיכה, ותו לא, על סמך האי קושי' הגם' פשיטה דכי נקב טרפה מAMILIA ידע האי טבח להכין את הסיכון כדינה.

עתה נברר שיטת רשי' זו שהיא שיטת הרשי' עפ"י הבנת הרשב"א זל', והוא דהרי"ף הביא בהלכותיו הני אמרו אי' בדקו בשמשא במיא וכוי' ואח"כ הביא מימרא דר"פ לצריכה בדיקה אבשרה ואטופרא והשمي' הא דר"ח דפגימת הסיכון כפיגיות המזbatch בחגירת ציפורן, ומזה דנו הרשב"א והר"ן ודעums זל' דהרי"ף מפרש חגירת צפורה שתה' הczפורה נاجر בין עוקצ' הפגימה, ומkill לפ"ז ר"ח לא לבד נגד ר"פ דbullet בדיקת הרגשה אבשרה ואטופרא, אלא אפיו נגד הני אמרוא דבדקו בכל הני תחבות, ודואי מחרמו נגד ר"ח אבל לית הלכתא כר"ח וקיימ"ל דפגימת הסיכון בכ"ש מיהא לאו דוקא כ"ש ממש דהא אוגרת קירין לי', ואוגרת כשם שום דבר ואפיו חות' השערה, אבל בשאינה אוגרת שום דבר ויהינו דמי' לסאסאה, עכ"ל הרשב"א זל'.

ויש להעיר דהרבشب"א לא הביאראי נגד ר"ח רק מהני אמרוא דבדקו אנה ואנה, ולא הביא הא דר"פ דבעינן בדיקת הרגשה אבשרה ואטופרא, אשר עליו אמרו כל הני אמרוא בתראי יישר, (וברא"ש באמת כולן גם ר"פ בהדי הנך ולקמן נדבר מה) אבל ניחא לי דהרבشب"א דס"ל דהאי כ"ש לאו דוקא אלא אוגרת בעין, ע"כ מפרש אצרכטה דר"פ אלכתחה, ואע"ג דלשון צריכה משמע לעכב, עיין רמב"ם פ"א הל' כ"ד ב"כ'ם שם, אין זו קושי', דהאי צריכה בדיקה, הלא אסיכון קאי, וא"כ הפירוש לצריכה בדיקה, ואס ירגיש איזה פגם אסור לשוחט באיה סיכון עד שיתקנה, ועיין תוס' גיטין ד' ע"ב ד"ה אי מהחיה, ודוק'). דbullet בעינן סיכון שאין בה פגימה הנרגשת כלל, והאי דמי' לסאסאה, דהוא לרשב"א פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, כמש"כ דבשאינה אוגרת שום דבר הניינו דמי' לסאסאה, ס"ל לרשב"א דכשרה רק בדיעבד, ומה שאמר ר"א מאן יhib לן מבשרה ואכלין, הניינו בדיעבד שוחט כבר. וממצאי כן בריטב"א זל' שכטב וז"ל, "דמתשובת ר"א אנו למدين, שהשוויל הyi שואל אף לדיעבד אי' אכלין מבשרה, דאי לא Mai' אהדר ל' ר"א" עכ"ל, ר"ל דאי השוויל אלכתחה שאל, אי מותר לשוחט בסאסאה, היה לו להשיב מאן יhib לו האי סיכון ושותפין בה, וא"כ ר"פ בדיקת הרגשה עבי בלי שתאותו דבר מה, ע"כ לכתחה אמר אבל בדיעבד כשר כמו סאסאה, דהינו סאסאה

הסימן רך ואני מותח, וכשmagyu אל הסימן עבר הפגם מעליו כמו סיכון רע שאינו חותך, ומה"ת ודאי אם נבדק הסימנים, ולא נמצא בהם היכר קריעה, או שהרגיש השוחט שלא נתקב בחטיכה וממש"כ במלילה, لكن אין מקום למנות עיקור הסימן, וראה זה מה שכתב הראה"ה בספר החינוך שלו מצוה תנ"א, דשים מבאר כל דין חמשה הל"ש וכותב על כל אחת מהם לשון פסולה, ואח"כ כתב שהחיתו פסולה, וכן בدرسא מסיים שחיתתו פסולה, ואח"כ בדק זל' ווג"כ צריך לדעת ענין בדיקת הסיכון שהצריבו חכמים בדיקת העצם והבשר ובשלש וחותה של סיכון, ואם נרגש בה פגימה אפיו כ"ש השחיטה אסורה" עכ"ל והרי שלא לפניך דהאי בדיקת סיכון מפגימה כ"ש חכמים הצריכו, והשוחט בסיכון פגומה צוין, השחיטה אסורה ולא פסולה, וא"כ האיך חשוב עיקור סימנים בסיכון פגומה, אי בלשון זה, הרי נפרש דבעינן לראות עכ"פ מקצת הסימן קרוועה ולא חתוכה, ואי ישחטו שוחט בסיכון פגומה, אין זה מהל"ש דאוריתא, אלא דרבנן, שאסרו כל שחיטה בסיכון פגומה, וזהאמת וצדקה.

ולכן קושי' הרשב"א על הראה"ה דמ"ש האי סאסאה דלא פסללה כיון דסכים איכא איזה הרגשה בהאי סאסאה, لك"מ דסבירה הראה"ה מובנת יפה, כיון דבכוב"כ אין בכח פגימה אוגרת ליקרע הסימן, אלא דחכמים אסרו כל סיכון אשר שם פגומה עלייה, וכיון דהאי סאסאה אינה מגוון הסיכון (וכפי הנראה הוא סיכון שלא נפל ממנה מה שנקרה בפי השוחטים דרענטיל) הרי אין שם פגומה על הסיכון, لكن כשר לשוחט בו אף לכתחה ולפי דרבנו גם על דברת החת"ס הנ"ל יש לתמונה כן, דכיון דאליז ומודה דכל שעוברת ע"י החלקה בעור אינה פגימה בגוף הסיכון, מה קאמר דהרי עיקור אסור רחמנא יהי העכבה בסיכון או שאר עכבות הר夷 קורע את הסימן, הלא אין בכח האי עכבה ליקרע את הסימן, אלא דאנו באין עליה משומש דשחט בסיכון פגום בין אוגרת ובין אינה אוגרת שאסרו חכמים, והאי דעוברת ע"י החלקה שאינה בגוף הסיכון אין על הסיכון שם פגום, ולא איפכת לו וכמו סאסאה כשר מה"ט לדעת הראה".

והנה כפי הנראה ק"ז צ"ל הרגש זהה ולכך הוסיף דעתם דסיכון פגום הוא גם מצד שהיי' דבר שלא ראוי בשום פוסק, וכוכנותו דמקום הפגום, אם גם אין בכחו ליקרע הסימן, אבל עכ"פ אין חותך באוטו מוקם וכמו סיכון רעה, ואית ב' משומש שהיי', אבל גם זאת לפלא בעיני, שלא מביע לפדי דינא דגמי', דבעינן שייעור לשחמי' כדי שחיטה אחרת, דליך לחוש משומש פגימה אחת או שתים שייעוב השחיטה כשייעור שחיטה, אלא אפיו לפי חומרת האחרונים לפסל בעוף אפיו בנמצא גמי' נמי אין זה דומה לגמי', דשם חיישין שהגמי' מעככ כל הסיכון מלחותך את הסימן עד שייחוץ הגמי', אבל כאן ניהו דבסטיכון הפגום אין חותך אבל איןו מעככ את החלק החד מלחותך, ולכן כל דבריו תמהווון, ונשוב לעניינו.

הנץ רואה לדעת הבה"ג, لكن לא נזכר פגימת הסיכון בתוך הל"ש שנסמכו מיסני, משומש דבסטינוי עיקור בסיכון פגימה נארמה, וחכמים הושיבו פסל דסיכון פגומה בלי השקפה על עיקור הסימנים, ומינה תראה איך הבה"ג לשיטתי'azel במא שטאפס מימרא דר"ח כפשיטה דמנין לבודיקת הסיכון מה"ת שני' ושותפם בה, וכותב עליו והאו ר"צ חיות בהגותו לש"ס ז"ל "משמעו דלא הי' לפני גירסת הש"ס כאן או שסוביר דה"ק בגמ' פשיטה כיון נקב טרפה לאו בדיקה אתמר" עכ"ל וחכם עדיף מנביא דהרי הבה"ג עכ"ס סוביר כן דכי

א' דמה שכי' בתחילת דבריו, וכפלו לבסוף, כי התורה או ההלכה למלמ"ס דיברה מ אדם יותר שלם בחוש הרגשותו, הוא שגיאה כי לא התורה ולא ההלכה דיבירה כלל מפגימות הסכין ובודיקתו, לא לדעת הבה"ג ולא לדעת רשי", כאשר ביארתי לעיל בארכיה, רק מעיקרו סימנים וכיור הבאתך כן ג'כ' משות' חת"ס ז"ל סי' ט'ו.

ב' ואפילו היה כדבריו, דילכה אתה על בדיקת סכין בהרגשת צפורהן, מיל' דמאדם יותר שלם בחוש הרגשותו דיבירה, הלא אדרבה, בכל שיורי התורה כמו כיitz ביצה ואגדול וכדומה, אנו הוליכין בו אחר גודל ביןוני כדיוד ולמה כאן נבעי אדם יותר שלם בחוש הרגשותו והتورה אמרה זוחבת מברך וממצאנך לכל איך עובד אדמתנו, שמסתמא חוש הרגשותו חולשה כדיודה.

ואני אמרתי דבר נאה, דמהאי אסמכתא, "דושותתם באזה" יפינן י'כ בדיקת הרגשה, דכיוון דלפינו מכאן הוראת חכם ולא סתם בטבת, ע'כ בדיקת הרגשה ולא בדיקת ראיית העין בעין, דחוש הראות חזק אצל בעלי עבדה שאינם קורין בספרים, וחוש המישוש חולשה אצלם מפני כבודות ידיהם מן העבודה, ובת'ח' בעלי ספר שעסוקם תמיד בקריאת ספרים ובטלים ממלאכה שנעשית ע' אחרים, הוא להיפך, כי חוש הראות נחלשה וחוש המשוש חזקה אצלם, וזה פרפרות נאה.

ג' אכן על דעת קדשו, לפסל כל פגימה הנרגשת בטופרא מה"ת, וכי לא ראה בגמי' דsharp פגם ושדר פגם ושדר, ושלחו לי' מגירה שניינו, אבל כל הני פגימות שעשה כשרות הי', כי אמר הפלתי שלא היו נרגשות, והוא בעצמו מעיד, שאין לך פגימה קטנה כל כך שאינה נרגשת בחוש המשוש של אדם השלם בהרגשה, ודמי' לסאסאה יוכה שהייא נרגשת לכל אדם וכשרה ואשר מזה מביא הרשב"א ראי' דבעין דוקא אוגרת, אבל נרגשת לחוד לא מיפסל, ולפוגמה האוגרת ע'כ' חוט השערה למה לי אדם השלם בחוש המשוש.

ד' אכן אני אמראי מרוב קדושתם חשוו שאין להם חוש המשוש כראוי, ומה לא חשוו על חוש הראות, ולמה לא בחרו באנשים מוחזקים בחוש הרגשה כיון שהיא יותר מעלה, וגם אכן עלה ע'ה'ך כי בכל נהרדעא ובמערבה כולן היו חולשי הרגשה, עד שהוחרכו לבדוק בשמשא ובמייא.

ויאנני מסופק כי כל זה קרה להגאון ז'ל ולשאר הפוסקים שא'כ נכשלו בכךין זה כמו שהבאתי לעמלה, משום שראו דברי הראה'ה שכתב דהני'D בדקנו בתני אופנים מסוימים, לאו אצרכתא קאמר, אלא דלרווחא דמלטה עשו כן, הרוי' דסביר הראה'ה דהני בדיקות מעולות יותר מבדייקות הרגשה דטופרא, ע'י' נتابבלו הדעות חדד אמר דברמתן כן הוא, והפלתי ממציא דלא כן הוא, אלא שחששו שהרגשותם אינה שלמה, אבל באמת מועלם לא עלה על דעת הראה'ה לומר דבר זו כזיה, אבל הראה'ה בתחלתה ה'י' מפרש היא דר'ח' דאמר חגירת צפורה דאגורת צפורה קאמר ונגד זה ודאי החמירנו הני אמראי לבדוק בשמשא ובמי' וכי' שהמה פחות מאגורת צפורה, אבל תכ'ץ חזר מזה וקאמר דגס ר'ח' כר'פ' הרגשות צפורה קאמר, דאיינו מלשון חgorה אלא מלשון חגירה בי'ז' ע'י'ש, וצפורה פשיטה דהוא המחייב מוכלים, ופירוש זה בדברי הראה'ה למדתי מtopic דברי המשמרת המשיג עליו, כי תחלת הקשה עליו, דאיין אפשר להשות דר'פ' בדר'ח', כיון דר'פ' נמי אبشرא עלי, והוא ודאי פחות מחריגת צפורה ובשר, ר'ח' בדיעבד אוגרת צפורה רק בתחילת עי'ה בחריגת צפורה ובשר, כי ר'ח' בדיעבד אוגרת צפורה

כמש"כ הרשב"א, וכן אין מר'פ' כל כך ראי' בדיעבד אפילו אוגרת כ'ש פסולת דאפשר עד אגירת צפורה הכל רק בתחילת, אבל הני אמראי לא חלקו בין תחלת לדיעבד, דהרי בדיקות בדיקה דלכתחלה הוה, דכן נהגו לבדוק את הסכין להכינה לשחיטה, ולא קפדו אבדיקת הרגשה גם בתחילת, אבל בדיעבד נמי פסלו אם נמצא אוגרת שום דבר, וכן מבואר הדבר בთווה'ב' במשמרת שלו, וז'ל: "מייחו לא שתה'י פגימה כ'ד ממש הנראית לשמש פסולת דהא אוגרת אמרינו, אלא שאלו ה' נראית שם הוי בודקין אותה לאחר מכאן, אם תחגור שום דבר ואפילו חוט השערה ובכן הוי פסלין אלו נמצאת פגימה אפילו רק אחר שחיטה" ע'ל הרוי' דחקילו מצד אחד נגד ר'ח' בדיעדי בתחילת בדיקת הרגשה אבישרא ואתופרא והחמירנו נגד ר'ח' לפסל אוגרת שום דבר אפילו פחות מועובי הצפורה וכן לנוין לכתבה פסיקין כר'פ' דמצריך בדיקת הרגשה לפסל הסכין פגום אפילו איינו אוגר שום דבר, אבל בדיעבד כשרה השחיטה עד שתאגור הפגימה ע'כ' חוט השערה, וכראב'י' בדיקת החוט השערה אם אוגרת, וכמש'כ' הגר'א ז'ל, ועוד לא כר'ח' דאיינו פסל אלא באוגרת עובי הצפורה, אבל עיין בפרט'ג' במש'ז' אות' ב' דמפרש דברי התו'ב' בדר'ל דלאחר שבדקנו בדיקות במ' המשא וכי' ונראית להם פגימה, אז מdadו אותן אס塘גו דבר מה ואפילו חוט השערה ע'י'ש, ואס הפירוש כדבריו, דברי הרשב'א נפalias בעני, דלפ'ז' הני בדיקות במ' המשא וכי' הוי מראין להם כל עכבות כ'ד אפילו אינה אוגרת וכן בשרא ואתופרא דר'פ' וא'כ ע'כ' דר'פ' דאם צריכה בדיקה אבישרא ואתופרא פליג עליהם, לומר דאיין לסמו על אופן בדיקתם, וא'כ קשה למה הבאים הרוי' כיוון דהביא דר'פ' דעליו אמרו יישר והלכתא כוותי', ויתור קשה קושי הרין ז'ל על הני חכמים, למה فهو יכול האי, כיון דאי'א טופרא ובשרה דצבע, והיא הבדיקה יותר מעלה והיותר פשוטה, וכן נראות נפלאות על דברי מהרש'ל מובאים בטוי' ריש סי' ח'י', דמשום הני אמראי דאו' להחמיר אפילו על פגימה שאינה אוגרת כלל, ואחריו כל האחרונות שפכו סוללה על הב'ח שהקליל באיסור תורה להתיר פגימה הנראית לעין שאינה אוגרת, ועיין עוד בפלתי שהגענו להחלטה אמיתי, דהראשת טופרא היא הבדיקה יותר מעלה, ויתור אין להחמיר, מפני שפגימה שאינה נרגשת ממרגש טוב, א'א להכירו באופן אחר, ושכן העידו לפניו כל השוחטים המופלגים שלו, ומישוב לו בזה הרמב'ס, דלא סתר את דבריו, דכאון בהלכות שחיטה פסל פגימה בכ'ש, ובrangle' בה'ב כתוב שיעורה בחירגת צפורה, הני הרגשת צפורה, והוא ממש בכ'ש והיינו כדעת הראה'ה, עכט'ק', וכל מה שכתב עד עתה הואאמת ומכוון למה שבירנו לעמלה, אלא דח'כ' נתקשה לו מה עשה בהני אמראים שבדקנו בכל הני שאר בדיקות, דלומר דהני אופני הבדיקות עוד יותר מעולות מבדיקות הרגשה בטופרא, ה'י' דבר זר עני הפלתי, כאשר באמת כן הוא, עיין כל בר דעת, لكن הגעה להמקרה נפלאה, לחישר דמפני שכח הרגשה אינה שורה בכל אדם כיודע, והتورה ודאי מ אדם השלם בחוש המשוש דיבירה, لكن חשו הני אמראים לעוצם קדושתם, אלו אין הרגשותם שלימה, ובחורו בדרכים שונים אחרים שא'כ' הרגשה כמו במיא ושמיא וכדומה וכו' ומשיים ז'ל, כי עיקר הפגימה אשר לנו במסורת הללמ'ס, היא חגירת צפורה וכו', וזה ברור ובטעו כל המחלוקת ע'ל.

והנה כל הקורא הדברים, משתומם, איך חכם כמהתו הוציא מקולמו דברים בטלים כאלו, ובמחcit'ת שגגה יצאה מלפני השלית בזה, כאשר אbara.

لتא דאסורה, משא"כ לרמב"ם דפסק שיעור פגימה בכ"ש איכא בבדיקה לחכם משום לתא דאסורה, ודבר זה נאה לאמרו בדרך חידוד לתלמידים, אבל איינו אמיית, כי כל הבהיר הזה הוא רק מפני שבדיקת סיכון בעי הבנת הלב וישוב הדעת, אבל מה שיש ביד כל אדם להבחין בהשכמה ראשונה אין בזה שום כבוד לחכם, וכמו בבדיקה סימנים דלא עללה על דעת אדם מעולם לומר شيء כבוד לחכם שיבדק הוא אם נשחת הרוב, אבל עשה אכן אפקsett ושם בירור שיטת הרא"ש ז"ל לפי דעת הטור.

הנה הרא"ש שובר כפי שתראה דהא דאציריך ר"פ בבדיקה אבשרה ואוטופרא היינו הך דר"ת, והבדיקה היא אם איינו בסיכון כדי חנירת צפורהן, ואפילו אם יש בו בחירות משווה פוגמה מצפורהן, מותר לשחוות בו לכתהלה, וא"כ تو אינו לתמורה למה לי בבדיקה אבשרה ואוטופרא ולא די בראי" בעלמא, דלפי שיטה זו לא בעין השחזה כמו השחזה הפלים שלנו שאנו בהם פגימה כלל, אלא מيري בסיכון הבהא ממשחזה גדולה כאשר סכניםים ממשחיזים אותם כדי شيء חדים להחזוק בהם, ובtems מסתמא נמצאים פגימות דקות עכ"פ, ולכן בעי בדיקה מה פגימה שהיא חנירת צפורהן, ושפיר נקט ר"פ לישנא דצריכה ממש דקאי על סטם סיכון דאית ב"י פגימות וצריכה בדיקה להבחן בין פגימה לפגימה שלא תהי' גדולה בחנירת צפורהן וחינה או צריך עיניו והבנת הלב כמו סיכון חד וחלק המזוהה לשחיטה לדעת הרמב"ם כמש"כ, וניהו דכתבנו למעלה גם בבדיקה סימנים, לבדוקו מפגימה כ"ש, ובמיהו דבדוקו בדיבורם, בין הניא אמראי דבדקו בשמשא ובמיה וכי ואשר ביארתי לעיל דבכוונה גדולה השמיתו האי דר"פ, דלא דבר מבדיקה הסיכון שלאחר שחיטה כדי לפסול השחיטה, אלא מבדיקה הצריכה קודם מדרבנן מקרה דושחתתם זהה, ומזה ליכא טירה ל"ח דדיבר מעיקר שעור פגימה הפסול מה"ת לאחר שחיטה, אבל הרא"ש כולל עהמם גם האי דר"פ, ועכ"ד לא דקדק זהה דר"פ לא שייך כלל בהדי איןיך, دمش"ה לא אמר "ור"פ אמר" ר"ק אמר ר"פ", וגם לישנא לצריכה, שמורה על בדיקה לכתהלה ולא שתפסול השחיטה, כי הוא ז"ל סובר, דיליכא כאן שום בבדיקה דרבנן ולא פגימה דרבנן, ואין חילוק בין לכתהלה ובין לאחר שחיטה, וכל פגימה שאין בה כדי חנירת צפורהן אפי" אם חוגרת חוט השערה, שוחטין בה לכתהלה, אבל"כ לא הי' מצי לכלול האי דר"פ בהדי איןיך, ולהוכיח ממן דלא כר"ח, כיון דהוא מדבר מלכתהלה ומה עניין זה להא דר"ח שמיירי מפגימה הפסול מה"ת, ומה"ט מצי לתרץ הרי"ף בפשיות, דכיוון דהביאה הא דר"פ לא צריך להביאה הא דר"ח, הרי דתירוץו כבר הי' מונח בכך, במה שככל בקשי" את ר"פ בהדי איןיך, גם לא דקדק בין אבשרה ובין בבראה ובלשנא, אשר העرتבי זהה למעלה, ומפרש אבשרה כמו בבראה ור"ל דחוות בזוז עור האצבע, כמו שעשין השוחטים לבחון חידודו של הסיכון, כן ס"ל שהי' בוחנין אם עוקר העור או חותכו, אבל צריכה שיטה זו ביאור רחוב, והרא"ש קיצר מאד, והטור שמספרש כן שיטת אבוי אחד מעמודי ההוראה הוא, וצריכין אנו למשכוני נפשאנא כדי שתהי' שיטתו עכ"פ ראוי להעמידה, כי מאי עומדת נגידו מה שביארנו למעלה דעל חנירת צפורהן לא בעין שום בבדיקה של הניא בדיקות אלא בראשי" בעלמא סגי כמו בקרבותנות, וגם מה עינה על הא דהביאה הרי"ף הניא דבדקו בשמשא ובמיה וכי דעכ"פ פליינו אדר"ח, וממש"כ דקשה על הא דיבעי דמייא לساسאה Mai, הרי דאפילו על פגימה בלבד חסרוון היא מסתפק ושותאל, וכן שהקשה הרשב"א בთוה"ב, וייתר מכל זה קשה בבדיקה לחכם Mai עבידתא, כאשר כתבנו בראש דברינו, וראיתי לך"ז החת"ס ז"ל בחידושיו לחולין, דאמר פרפרת הנה, דבאמת ר"ח לשפטנו דין פגימה הפסול אלא כדי חנירת צפורהן, ס"ל דהבדיקה לחכם איינו אלא משום כבודו ולא משום

קאמר, והני אמראי פליינו אר"ח ופסלו מדינה פחות מהאי שיורה, ואח"כ כתב הרשב"א שם ז"ל, "עוד כתוב כאן לישנא דתגבור בה בצפורה אינה מלשון חנורה וכו'" א"כ חז לומר שפוגמת סיכון בכ"ש, שהצפורה מרגשת אפילו בכל"ש עכ"ל הרי דהרבש"א דין את הראי"ה לחזר מדבריו הראשונים, ולאחר חזרה זו ודאי לא מצינו למימר דהני אמראי גם ע"ז החמירו יותר, דעת כמה ליחמורו ולайл, וגם איך מהני فهو בדיקה שליהם יותר מבדקית ההרגשה, שהיא הבדיקה הייתר מעלה, וכל זאת ברור אמת וצדקה.

שיטות הראי"ף לפי פי הרא"ש ז"ל כפי שהבינו בנו הטור, דלulos הלכתא כר"ח דפוגמה אינה פוסלת אלא בחגורת צפורה ממש, והוא דרשמייט הרי"ף הא דר"ח ממש שhabba הא דר"פ, ז"ל הארץ ז"ל: "רב אלפס ז"ל לא הביא הא דר"ח, יש שמספרש דעתו שהוא סובר דהנץ בדקו בשמשא ובמיה ור"פ בדק אבשרה ואוטופרא פליינו אדר"ח וכו", ולי נראה כיון דפסק דבעין לבדוק אבשרה ואוטופרא, היינו כדי שתבחן בה צפורהן, דכל פגימה שמוגיש בczpuren, הילך לא הוכיח להזיך הא דר"ח, כי אשר הביא הרא"ש עכ"ל, והנה אם תדקק תראה, כי כאשר הביא הרא"ש ע"ש שמספרש" שהוא ממש דקדק תראה, אבל ר"ק מוסיף על דבריהם, כי הם לא הזכירו בדבריהם, בין הניא אמראי דפליגו אדר"ח את ר"פ אך אמר שצריכה בבדיקה אבשרה ואוטופרא, רק הניא אמראי דבדקו בשמשא ובמיה וכי ואשר ביארתי לעיל דבכוונה גדולה השמיתו האי דר"פ, דלא דבר מבדיקה הסיכון שלאחר שחיטה כדי לפסול השחיטה, אלא מבדיקה הצריכה קודם מדרבנן מקרה דושחתתם זהה, ומזה ליכא טירה ל"ח דדיבר מעיקר שעור פגימה הפסול מה"ת לאחר שחיטה, אבל הרא"ש כולל עהמם גם האי דר"פ, ועכ"ד לא דקדק זהה דר"פ לא שייך כלל בהדי איןיך, دمش"ה לא אמר "ור"פ אמר" ר"ק אמר ר"פ", וגם לישנא לצריכה, שמורה על בדיקה לכתהלה ולא שתפסול השחיטה, כי הוא ז"ל סובר, דיליכא כאן שום בבדיקה דרבנן ולא פגימה דרבנן, ואין חילוק בין לכתהלה ובין לאחר שחיטה, וכל פגימה שאין בה כדי חנירת צפורהן אפי" אם חוגרת חוט השערה, שוחטין בה לכתהלה, אבל"כ לא הי' מצי לכלול האי דר"פ בהדי איןיך, ולהוכיח ממן דלא כר"ח, כיון דהוא מדבר מלכתהלה ומה עניין זה להא דר"ח שמיירי מפגימה הפסול מה"ת, ומה"ט מצי לתרץ הרי"ף בפשיות, דכיוון דהביאה הא דר"פ לא צריך להביאה הא דר"ח, הרי דתירוץו כבר הי' מונח בכך, במה שככל בקשי" את ר"פ בהדי איןיך, גם לא דקדק בין אבשרה ובין בבראה ובלשנא, אשר הערטבי זהה למעלה, ומפרש אבשרה כמו בבראה ור"ל דחוות בזוז עור האצבע, כמו שעשין השוחטים לבחון חידודו של הסיכון, כן ס"ל שהי' בוחנין אם עוקר העור או חותכו, אבל צריכה שיטה זו ביאור רחוב, והרא"ש קיצר מאד, והטור שמספרש כן שיטת אבוי אחד מעמודי ההוראה הוא, וצריכין אנו למשכוני נפשאנא כדי שתהי' שיטתו עכ"פ ראוי להעמידה, כי מאי עומדת נגידו מה שביארנו למעלה דעל חנירת צפורהן לא בעין שום בבדיקה של הניא בדיקות אלא בראשי" בעלמא סגי כמו בקרבותנות, וגם מה עינה על הא דהביאה הרי"ף הניא דבדקו בשמשא ובמיה וכי דעכ"פ פליינו אדר"ח, וממש"כ דקשה על הא דיבעי דמייא לsassaa Mai, הרי דאפילו על פגימה בלבד חסרוון היא מסתפק ושותאל, וכן שהקשה הרשב"א בთוה"ב, וייתר מכל זה קשה בבדיקה לחכם Mai עבידתא, אשר כתבנו בראש דברינו, וראיתי לך"ז החת"ס ז"ל בחידושיו לחולין, דאמר פרפרת הנה, דבאמת ר"ח לשפטנו דין פגימה הפסול אלא כדי חנירת צפורהן, ס"ל דהבדיקה לחכם איינו אלא משום כבודו ולא משום

צפורהן קאמר, ואיך כתוב דלא פליגו הרשב"א והרא"ש בಗוף הדין, והא הראה"ה והרשב"א ודאי פליגו דלהרא"ה לא שיקד הא תנאי שהנתנה הרשב"א, ובלבד שתאגור בה עכ"פ חות השערה", חדחרישה בעצמו על דברי הטור שהעתיק מרשב"א: "ובלבך שתחגור כ"ש ואפילו בחות השערה" כתוב דלא דק הטור בלישינה, דמשמעו מleshono דאצפורהן קאי ישיה" חוגר בה חות השערה, דהינו שייגריש הצפורהן בחות השערה, זהה ליתא דלרשב"א בענין שייה" אוגור בה חות השערה ממש, ולא די בהרגשה לחוד, וכן תיקון המחבר לשון הטור, וכתוב "ובלבך שתאגור בה כ"ש ואפילו חות השערה", ועיין בביואר הגר"א ז"ל שציין על זה: „מהא דראב"י“, וכוכנו משום דראב"י בדק בחות השערה נקט הרשב"א שיעור זה, דהיא השיעור היותר קטן שנשמע מהני אמראי, וכל אידך שיעורים יותר גודלים, לא מביע מאן דבדוק במיא דודאי יותר גדול כמובן מאליו, אלא גם הני דבדקו בשמשא בלשנא ובבשרה, א"א לפרש לכל פגימה כ"ש בדקנו בראיית שמש כפ"י ראשון בראשי", וכן בלשנא ובבשרא דברוגשה בעלמא פסלן, דכוון דהני מדין דאוורייתא מיירוי לפי דעת הרשב"א, הרוי קשיא לחו דהא אוגרת שניינו, ודמאי לסתאה הא התיר ר"א אחרון שבאמוראים והחילוק שמלחקל הראה"ה בין פגימה מגוף הסclin לסתאה שאינו מגוף הסcin, לא ס"ל הרשב"א, ולכן ע"כ דהני נמי אחగירת דבר מה בדקנו, ואם כן ראב"י בדק מחגירת חות השערה, הוא המכמיר בכלום וגם נקט דבר מסוים, لكن הני נקטינו דבעי עכ"פ חגירת חות השערה, אבל להרא"ש אם כרא"ה סובר כבר ביארנו דמנהני אמראי ליכא להוכיח מידיו דהמה הקילו נגד ר"ח ור"פ, שבדקנו שתחיה" אוגרת מידי, אבל אכן כר"ח ור"פ עבדין ומדרבנן פסילין כל שירוגשת בצפורהן, דמדרבנן גם בלא אוגרת מיפסל, ודמאי לסתאה שאני, וכחילוק הראה"ה ז"ל. א"כ פליגו טובא הרא"ש והרשב"א באשעיר הפגימה דלרשב"א אין כן שום תנאי שתהיה" אוגרת, אלא שירוגיש באצבעו, בחות השערה כלשון הטור, ולא פוקי כסאסאה, וידעו דבר זה אצל השוחטים שמחאלקים בין שמרגשים אין לעגיל או אין דרעטיל, ובין שמרגשים אין קלעפיל אפילו דקה מן הדקה, וזה חילוק גדול שבין הרשב"א והרא"ה בשיעור הפגימה עצמה.

ואע"פ שהראיתי זהה, דלא צדקן דברי הדרישה במה כתוב, לדילנא אין חילוק בין הרשב"א והרא"ש דהא סותר את דברי עצמן, שמניגה בטור דבעינן לרשב"א דוקא אוגרת חות השערה ממש, ולא רק הרגשה בחות השערה, אבל פירשו בשיטת הרא"ש דלא כטור נראת נכון דנקן משמעו מלשון הרא"ש דסובר בשיטת הראה"ה, וממילא דמחמיר נגד הרשב"א והרמ"ז ז"ל, לדידיהו בהרגשה לחוד אין לפסול בדיעבד רק לכתהלה, והיינו דמי" לסתאה שלא התיר ר"א לשוחות בו אלא לאכול הבשר בדיעבד, דלרשב"א פגימה הנרגשת ואין בה כדי אוגרת חות השערה ילפינו מהא דר"פ, אךऋיך בדיקה אבישרא ואוטופרא והוא צרכית לכתהלה, אבל הני אמראי לא החמיר על כתהלה כלל, ובדקנו בהני בדיקות אותן הסclinים שהי' נראה להם פגימות, או שהי' מרוגשים בטופרא אם יש בהם כדי אוגרת דבר מה עכ"פ חות השערה, כאשר כתוב כן הרשב"א בשמורת בפירוש, אבל הרא"ש מחייב לפסול כל פגימה הנרגשת בחות השערה, ומחייב לכתהלה בדמי" לסתאה בשיטת הראה"ה.

ומתווך אלה הדברים תראה, גודל השערורי' שנתחווה בין האחראונים ז"ל, ע"י שלא ירדו לתוכו עומק פלוגחת הרשב"א והרא"ה ז"ל, דהנה הב"ח אחר שהביא שיטת הרשב"א וודעמי" בדעת הראי"פ, הביא דעת הרא"ש כפי הבנת הטור, וקסמן להקל על שיטתה זו בפוגימה שנראית כיון שאינה חוגרת הצפורהן, עפ"י מעשה דרש"י

ומפרש בדיקת אבשרה ואוטופרא היא מפיגמת פחות מחגירה צפורהן היא לפלא עבוני, כי כפי הנראה הוא אינו רוצה לישב פסק הראי"ש ז"ל, דלפי שיטתו לא מתיחס הראי"פ במה שהשmissת הא דר"ח, דlidid" לא מצינו לישב זאת כמו שכתב הרא"ש, דנככל בדברי ר"פ דבמי אבשרה ואוטופרא והוא כדי חבירת צפורהן, ע"כ עדין שיעור הפסול בדיעד לא שמענו, אלא דהרייטב"א לא רצה לישב שיטת הראי"פ מבואר בסוף דבריו אלא דרך דרך עצמו כאשר יראה המיעין בו.

ונחזר לביאור שיטת הרא"ש ז"ל, כי הסרנו משיטה זו כמעט כל התלונות, אבל הא דמסתפק בעל האיבעי דמי" לסתאה Mai, אפילו נפרש דלכתחלה ולבעל נש קמיבעי, ממש"כ הריטוב"א ז"ל עדין קשה, דמה עלה על דעתו להחמיר אפילו לבעל נש, כיון דגם הני אמראי בדקנו במא ובמשא מצד מדת חסידות ולכתהלה, רק לצאת מהחש פגימה פחות מחגירות צפורהן בדקנו, אבל פגימה بلا חסרון כלל מהיכי תיתית להחמיר, והרי תראה דהרייטב"א ז"ל כתוב ודמאי לסתאה מותרת אף לירא שםים, והוא לשיטתו דהני אמראים החמירו על נפשם לכתהלה, אפילו על פגימה בלי שום חסרון, ولكن יש מקום להאי איבעי, ואדרבה צריך הסבר למה פשטה ר"א לקלול, כיון דהני אמראים החמירו על עצם בפוגימה بلا חסרון, אבל צ"ל דהרייטב"א סובר באזה חלק, בין פגימה בגין הסclin לסתאה שאינו מגוש הסclin, כשיטת הראה"ה ז"ל, ואע"ג דיפה דחה הרשב"א בשמורת שם חילוק זה דמי"ש הא מהא, עי"ש אבל י"ל דרך לשיטת הראה"ה אין חילוק בהכי, והוא ז"ל סובר דמדיינא אסור כל פגם אפילו بلا חסרון, ואם כן שפיר דחאו המשמרת, דמדיינא ודאי אין חלק בין ז"ל, אבל לשיטת הריטוב"א דרך מצד מידת חסידות החמירו הני אמראי בפוגם בלי חסרון, צ"ל שפיר דגמים שאינו מגוף הסclin כמו סאסאה שהוא מה שאנן קוריין דרענטיל, וכמו שכabbת הראה"ה ז"ל כיון דלעולים לא שיק בז' חסרון שייה" אוגר אפילו חות השערה, שפיר קאמר ר"א מאן יהיב לנו וכז' זאת יש להמליץ بعد שיטת הריטוב"א, אבל לפוי שיטת הרא"ש דגם הני אמראי שהחמירו, לא החmirו אלא ביש בו חגירת דבר מה עכ"פ, מהיכי תיתית נחמיר עוד יותר ומה עלה על דעת בעל האיבעי, אבל גם זאת ניחא דנייהו לדעת הרא"ש הני אמראי בדיקה דלכתחלה בדקנו, אבל הלא יש בתוכם בדקנו בשמשא ובבשרא ונוכל לפרש בראיית השמש בצל הסclin כלשנא אחרניתא שברשי", ובראה הניינו הרגשותبشرא, וא"כ מהם שהחmirו לכתהלה על ראי" והרגשה בלי שום חסרון, וא"כ שפיר קמיבעי דמי" לסתאה Mai, ואחדדר לי ר"א דלא היא, דגם הני בדקנו בשמשא ובמי"א, על פגימה שאוגרת בדקנו וכפי" שני שברשי", וכן בבשרא שאוגר קטת עור האצבע, ולכן בדמי" לסתאה אין מקום להחמיר כלל, כן צ"ל שהבין הטור ז"ל שיטת אבוי הרא"ש ז"ל.

אבל הדרישה ז"ל לא ניחא לי בפירוש זה שהוא קולא גдолה, ומדקדק מלשון הרא"ש שכ"י, וכל פגימה שהוא מרוגש בצפורהן, הינו שתחגור בה הצפורהן, דמשמע להיפך דכל פגימה כ"ש הוה בჩגירת צפורהן אין חילוק בין הרא"ש לרשב"א, לדלת שניות פגימה כ"ש שאוגר חות השערה פסולת, אלא פליגו בפירוש דברי ר"ח, דלרשב"א ר"ח שייעור יותר גדול קאמר, והיינו שתאגור בה הצפורהן ממש, אלא דלית הלכתא כוותי" אלא כאייך חמורי, ולרא"ש ר"ח נמי הא שייעור אמר, ולא פליגו עי"ש.

והנה תיווה גדולה קחזינה כאן, דלפי פירוש הדרישה שיטת הרא"ש היא שיטת הראה"ה, דחגירת צפורהן דקאמר ר"ח הרגשת

עד תראה, כי גם המחבר ז"ל זיכה כאן שטרא לבי תרי, כי מאחר דפסק כרשב"א כאשר מבואר לכל רואה, לא ה' לו להתריר לשוחט בדמייא לסאסאה לכתלה, דהריש"א בפירוש אמר דדמייא לساسאה, היינו פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, ולא חילק ביןותם כמו שחילק הראה"ה, וכיון חד דינא אית להו ממילא לא התיר ר"א, דאמר מאן יחיב לנו מברשה, אלא הבשר בדיבוב ולא השחיטה לכתלה, דרמ"פ דאמר אריכה בדיקת האבשרא ואתופרא אלו למדין שאין לשוחטו לכתלה בסיכון שמרגשים בה פגימה אפילו אינו אוגרת חוט השערה, והמחבר מעתיק בדיון דסאסאה לשון הרמב"ס, משום דברי"ז כולל הרמב"ס עם שיטתה הני ואישונים הרשב"א ודעמי' אבל לא כן הוא כאשר בארץ.

ועתה נשוב לדברי הדרישא, שמשמעות מה שכתב הטור, וכיון שהpagima פסולת צריך לבדוק הסכין תhalbah" וכתב הדרישא, משום דכתיב ושותתם בזה, וכן הוא בבה"ג בראש שוחטות חולין, כמו שציין מהר"ץ חיוט, אבל הש"ץ משיג ע"ז וכותב, והוא בדיקת הסcin גופה DAORIYATA היא, ורק להראות לחכם אמרו רבנן, ולפי הצעתו בבירור השיטות, שניהם ננים לשיטותם, כי האי, וכיון שהpagima פסולת וכוכו"ז הוא ג"כ לשון הראה"ש ולדעת הפרישה, הראה"ש הוא המכמיר ביוטר, וכשיות הראה"ה דהרגשה בעלמא פסולת, והוא מדרבנן כבאיורנו בשיטת ראה"ה שסמכונו על קרא דשותתם בה, אשר שם נדע שרואוי להתחמיר בהרגשת טופרא דמה"ט בעין חכם ממש"כ למעלה וכן שפיר כתוב הדרישא משום דכתיב ושותתם בה, אבל הש"ץ שפיר השיג עליו משום דהלא הטור מפרש דעת הראה"ש דבעין שתងור בה הצפורה, דהוא ודאי פסול תורה, ועל זה שלא תងור בה הצפורה ודאי פשיטה דבאי בדיקה, וכוקשי"ה הש"ס וرك להראות לחכם היא מדרבנן, כמו שבאיורנו לעיל דלפי שיטת הטור פ"י הגمرا ע"כ כפשויטו, וכן שפיר השיג הש"ץ, דעל גוף בדיקה זו לא בעין קרא, ותדי שבדברי בן ה'א, דהנה תראה שהטור הוסיף על דברי' אביו שהרא"ש כתוב "וכיוון שהpagima קורעת צרייך לבדוק הסcin תhalbah", והטור הוסיף "ולא סמוך על מה שיבדק אח"כ", והוא פירוש לדברי הראה"ש, משום דקשיי' ליטור פשיטה כקוקשי"ה הש"ס וכן הוסיף לומר דאין הכוונה להשמעינו עיקר בדיקת הסcin, אלא לצריך בדיקה בתקלה ולא סמוך לאחר שחיטה, ופירוש זה צרכין דוקא לפ' הבנת הטור בדעת הראה"ש, דהבדקה היא שלא תងור שהczefron מש' אבל לפירוש הדרישא, אין כאן שום צורך להוסיף דלא יסמוד אבדיקה לאחר שחיטה, דהא גוף הדין נדרש בדיקה בהרגשת czefron ולא סמוך על הראהיה, דאין כאן חנירת czefron אתה לאשמעין, והוא הונך בדברי הדרישא.

והנה המחבר בש"ע שנייה מלשון הטור וכותב בסעיף ג' וז"ל "צריך לבדוק הסcin קודם שחיטה ואם לא בדק לא ישוחט", ולשונו נפלא דלא די שנוי הדין אין בו צורך דפשיטה, אלא שמוסיף אחרת אחר זההה,Adam לא בדק לא ישוחט, והש"ץ הרגיש בשזה וכותב בס"ק ה' וז"ל: "צריך לבדוק הסcin קודם, ואין לסמוד על מה שירצה לבדוק אחר השחיטה (טור) ולא כפל המחבר ונראה כמה מן הדוחק לתקן לשון המחבר כדי שייה' מכוון למזה שכתב הטור, אבל לפע"ד נראה דהמחבר שפסק דלא כרא"ש, לא בטוד דמייקל עד חנירות czefron ממש, ולא כפי הדרישא, דמשווה את דעת הראה"ש עם דעת הראה"ה, אלא בשיטת הרשב"א דבעין דוקאpagima שאוגרת חוט השערה ממש, אבל בהרגשה לחוד אינה פסולת, אלא כתבו דרישא דהנ' ה' הסcin חלק לנMRI' לכתלה גם בהרגשה לחוד, כי זאת נלמד מר"פ דמצרך בדיקה

שהובאה בבי', במעשה שבאה לפני רשי' דחadh שבדק לאחר שחיטה, ונראה לו פגימה קטנה, ורשי' לא רצה לאסרו, מפני שאין צפורה חוגרת בו, וכותב עליו הפר"ח ז"ל דשתי לי' מארי' שהתייר אישור תורה עפ"י דעת יחיד, ולפי באירנו הב"ח והפר"ח גם גם שנייהם במחכית לא כיוונו המטרה, דאמיתו הוא מה שכתוב הפר"ח דלומר דבעין דוקא חגירת czefron, דהינו שתאנור הpagima את czefron, הוא דעת יחיד דהינו דעת הטור המפרש כן שיטת אביו והוא דרך הראשון בהרא"ה, אשר גם הראה"ה חזר בו, וזה קולא גדולה באיסור תורה עפ"י דעת יחיד, דהינו הטור או"פ שגם הריטב"א סובר כן, כמו שתראה אם תעין בו, אבל לעומת זאת מה שהתייר רשי' ואחריו הב"ח, לא בעין לתולות בשיטה זו, אלא גם לדעת רשב"א ור"ז ורמ"ב ז"ל הדין כן, דכל שאינה אוגרת חוט השערה ממש (ולא בחוט השערה כמו שהביא הב"ח שלא בדוק) כאשר בדיבוב ואין כאן מי שאוסר זאת רק הראה"ה בחזרתו והרא"ש לפ' הבנת הדרישא וכפי באירנו גם הרמב"ס סובר כשיטה זו, אבל הם רק מדרבנן, ומהר מימרא דר"ח ור"פ דהרגשה בעלמא סגי לאסור, אבל ההני אמרוי דבdkו אחריו פגימה הנראית או נרגשת להם, אם אוגרת עכ"פ חוט השערה לא החמיר כלוי האי, ולא כמו שסבירו כל האחרונים, דלשית ז' ג"כ החמיר הני אמרוי כי זה טעות גמור במחכית, כאשר באירנו הכל חוץ, וא"כ הב"ח לא התיר איסור תורה על סמך דעת יחיד, רק איסור דרבנן ע"ד הרמב"ז הרשב"א והר"ז ז"ל, והרי תראה בפסקי המחבר והרמ"א ג' שפסקו כהbab"ח, דהלא המחבר בסע' ב' פסק ז"ל: "שיעור הpagima כ"ש ובבלבד שתאנור בה כ"ש אפילו חוט השערה" עכ"ל, הרי נשמר המחבר לתקן הלשון שאינו מדויק בטור וכותב "חוות השערה" ולא "כחוט השערה" וכפי הגר"א ז"ל, דמראב"י נלמד שבדק בחוט השערה, ולא בהרגשת czefron בחוט השערה, גם לשינה שלשון הטור שכתוב "ובבלבד שתאנור", שהוא לשינה מפוקפק, דיש לפניו על הרגשה כפי' הראה"ה והרא"ש, וכותב לשון מבורר יותר "ובבלבד שתאנור", להורות דהרגשה בלבד אינה פסולת עד שתכנס במג' עכ"פ חוט השערה, והרמ"א לא הגיה כלום לכתוב, דאן אין אנו בקיין בבדיקה, ואוסרים כל פגימה הנראית, ורק בסעיף ו' שפסק המחבר בדסקין הדומה לساسאה שאצבעו מסתובך, שוחtiny' בה לכתלה, מגיה הרמ"א ז"ל וכותב, אין אנו נהגין לשוחט בה לפ' שאין אנו בקיין בדבר, והרי אתה כי לעיל דידייבך קאי ושם בעין בהבחן בין פגימה הנראית לאוגרת עכ"פ חוט השערה, בזיה שפיר בקיין, כי כל שאינה אוגרת חוט השערה, ממש אין לאסור בדיעבד, ושפיר סמכין אבקיאוותנו גם עתה, וכן לא הגיה כלום, אבל אכן דמיiri' לשוחט בו לכתלה דהינו להבחן בהרגשה עצמה אם רק מסכט czefron או מוגיש פגימה דקה מז הדקה, כתוב דאן אנו נהגין לשוחט בו, והרא"י דכן הוא, דאם יתעקש אדם לומר דמהגזה זו נשמע גם למלחה שאנו בקיין, וכל פגימה כ"ד הנראית פולסין השחיטה על ידה עכ"פ לדעת הרמ"א, וא"כ ה' לרמ"א לכתוב וננו נהגין לאסור השחיטה בסאסאה, כיון דאן אנו בקיין וחישין דלמא אייכא פגימה כ"ד ואיך הינה לשון המחבר וכותב רק אין אנו בקיין ואין נהגין לשוחט בו לכתלה, אלא ודאי דאף בהרגשת הpagima שאינה אוגרת אין לאסור בדיעבד, כפסק המחבר לעיל (ועיין בת"ש י"ח אות יג ודוק) וא"כ לא התיר הב"ח, רק מה שהתייר המחבר והרמ"א ז"ל עפ"י הפסק שפסקו בשיטת הרשב"א ודעמי', ואין כאן מקום להרעיש על הפסק גופה, אלא על טעמו כי מתוק דבריו נראה שמסך בפסק זה על שיטת הטור דהוא יחיד, כי לא נחתת הב"ח לחילוק זה בין חוט השערה לכחות השערה וזה אמת וברור בס"ד.

פוגום שיפסול את השחיטה ולבן כל שם פוגום על הסכין, איך פסול בשחיטה וא"כ כל הני אמוראים בדקוקו, ר' דאמר בדיקה לחכם ולעכובא, שהסכין יקרה פוגום בדקוקו, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה בישוב מדרבנן ולא לכבוזו לחוד, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה בישוב הדעת והבנת הלב קامر, ושיעורה אמוראה ממילא דהיא בהרגשה בעלמא, ועתה דר"ל מנה שלש פגימות פריך שפיר, ולהשוו נמי פגימת הסכין, דיה' שיעור הני דקחשיב איזה שיעור שייה', הלאenan שיעור שנקרא פוגום בעין בכל הני, וממילא גם סכין עליהם והפסיק במירא דר"ל ולא הנicha למירה, "דווכולן כדי פגימת המזבח שהוא חגירת צפורה", מפני שהאי חגירת צפורה אינו מבורר מה הוא, אי מלשון חgorה, וזה אוגרת בעין, או מלשון חgorה, וזה נרגשת לחוד נמי פגימה יקרה, אבל ממה דמוסיף ר'ח, אף פגימת הסכין שמעין דהרגשת צפורה קامر, דהרי ר'ח בדיקה לחכם בעי ולעכוב, ע"כ מחמיר על הני אמוראי דלעיל, ולידך הרגשת צפורה נמי פסול, אבל מ"מ פריך שפיר על ר'ל ולהשוו נמי פגימות הסכין, דאפילו אם הוא חולק, וסביר כהני אמוראי דלעיל דבעי חגורת דבר מה, ואפילו בעובי צפורה, א"כ גם בהני הדין כן, כי בכולן על שם פוגום אנו פסולין, הנו סכין והן אבני מזבח ואוזן בכור, כי גם בסכין אין לנו בודקין מה שיש בכח הפגימה ליקרע הסימן, אלא מה שמש פוגום עלייה, ע"ז מתרץ, בחולין לא קמיiri דPsiṭṭa לוי' דבקדים לא החמירו חכמים לפסול הקדשים ולהבאים לביה'פ, מפני האי חgorה, דלא לשוחט בסכין פוגום, אפילו אינה אוגרת.

וראה זה איך מודוקך לשון הרמב"ם בה' ביה'ח, שכתוב דפגימת המזבח בחגירת צפורה בסכין של שחיטה, כי רק ממה שהוסיף ר'ח סכין של שחיטה להני שלש פגימות, אנו למדין בחגירת צפורה קامر, לאו חgorה קامر אלא חgorה וכדברי הראה ז'ל, והוא אמת לאמת בס"ד.

ואחר אשר זכינו לבאר הסוגי והשיטות היוצאות ממנה נבוא לפסק הלכה.

פסק המחבר והרמ"א.

המחבר תפס שיטת הרשב"א לפסק הלכה, שהיא שיטה אמצעית בין הרاء'ש לפי דעת הטור המקיל ביotor, ובין דעת הראה'ה המכמיר ביotor, ולכן פסק בסעיף ב' בדשיעור פגימה בכ"ש, ובלבבד שתางור בה כ"ש אפילו חוט השערה, ונשמר המחבר, בלשונו לכתב שתางור בו חוט השערה, ולא שהצפורה יוניש כחות השערה, וכביבאו הגרא'א שכ', דהוא כראב' דבדיק בחוט השערה, דהוא המכמיר בין הני אמוראי דפסקין כותייהו ודלא ר'ח דבעי דוקא חגירת צפורה, ודין זה הוא דין תורה ובדיעבד, אבל בכתבה הלא בעין שיה' הסכין יפה בהרגשת צפורה, וכר'פ' لكن כתוב בסעיף ד' צרייך לבדוק הסכין קודם קודם שחיטה ואם לא בדק קודם שחיטה לא ישוחט, וככין בא"ג דהוא מירא דר'ח, דבדיקת הסכין מדרבנן, דהינו בדיקת הרגה דקامر ר'פ' שהיא בכתבה, ודלא כפ' הש'ך, שרצו להעMISS בדרכי המחבר דבר הטור "לא סמכוך אבדיקה שלאחר שחיטה" דפלפי פסק המחבר שהוא כרישב"א, אין מקום לדין זה, דהא אכן סכין דפסל בכתבה ולא בדיעבד, וכאשר ביארנו לעיל באורך, ולפ"ז גם דמייא לסאסאה ה'י להמחבר לפסק, דין שוחטין בו בכתבה כשיתם הרשב"א, אבל דמ"מ פסק המחבר באזה דשוחטין בו בכתבה, משום דהמחבר ה'י סובר דרמב"ם כרישב"א ס"ל, ופסק דלא כר'ח אלא מהני אמוראי, וכאשר כתוב ה'ב' בפירוש, דגם לרמב"ם בעין שתางור בו חוט השערה, ומ"מ ראה שהרמב"ם פסק דדמיא לסאסאה שוחטין בו בכתבה, לשיטה זו, מה'ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז'ל גרו על סכין

אטופרא, דהיא ע"כ הרגשה, וניהו דכתבו מעלה, דלפ"ז לא ה'י להמחבר להעתיק לשון הרמב"ם בהא דדמי' לساسאה שוחטין בו בכתבה, דלשิตת הרשב"א אין צורך חלק בין פגימה דקה מן הדקה להא דסאסאה, אלא שניהם אסורים בכתבה, אבל י"ל דהמחבר שהי' סובר דרמב"ם ורשב"א בחדא שיטה אלו כמש"כ בב", וכיון דרמב"ם פסק כסאסאה שוחטין בו בכתבה, הרי דע"כ חילק בין הא להא מושם שלא נחא לי לפרש דר"א דאמר מאן היב לו מבשרא, יה' כוונתו רק אדייעבד, ולכן פסק בזה כרמב"ם אבל לעולם לשוחט בסכין שמרגש בו פגימה אף שאינה אוגרת כלום אסור בכתבה, ולפ"ז אכן צריך גдол בדין בדיקת הסכין אטופרא, וצריך לכפלו שלא ישוחט בlij בדיקה זו, ורק דאפילו רואה שהסכין יפה ואין בו פגימה האוגרת, כי זאת יכול לראות בהשכה ראשונה מ"מ לא ישוחט בlij בדיקת הצריכה בכתבה אטופרא,adam ימצאה אח'כ פגומה בlij אוגרת חוט השערה תה'י השחיטה כשרה, אבל עבר לשוחט בכתבה בסכין שאסרו חכמ'ז'ל לשוחט בו, ולכן דין זה מן הצורך הוא לכתבו, ואיןנו צרייך שום טעם יותר מרווח דאייכא חש איסור גם בבדיקה כלל, וע"ז אמר טעם יותר מרווח דאייכא חש איסור גם בבדיקה, או דבעי ליתן טעם גם לשיטת החולקים ופוסלים פגימה כ"ש, אבל המחבר לפי שפסק כרישב"א, שפיר עביד להזירנו שלא לשוחט בסכין שאינה בדוקה אטופרא, אף שראה שאינו בה פגימה האוגרת, שב ראיתי בבא"ג שצין דין זה של המחבר, לא בראי'ש וטור כמו שפי' הש'ך דברי המחבר, אלא שהוא מירא דר'ח, וכן הוא בביאור הגרא'א על האידיינא, וגם כתוב שם באות ד' דהרבש"א מיקל בשיעור פגימה נגד הראה'ה, ודלא כב'ח דלא נחית להה הכל כמו שכתבתין, ושמחתי כמוצא של רב וברוך שכונתי לדעת גאון הגאנונים מאורן של ישראל.

ועתה חל עוד עליינו חובת ביאור סוף הסוגי' דנתקסו בה הראשונים ז'ל, והוא במה דאמר ר'ל שלש פגימות ה'ז, והוסיף ר'ח אף פגימות הסכין, ופריך ואידך, וממשני בחולין לא קמיiri, ואח'כ מסיים המירא דר'ל, וככלו פגימתן כדי פגימת המבה.

וקשה טובא מה פריך ואידך, דלמא ר'ל דלא כר'ח, אלא אחד מהני אמוראי ס"ל, ולית לי דפgingimot הסכין בחגירת צפורה, ועוד זאת למה מפסיק את המירא דר'ל ולא הינו למירה, עד שambil דר'ח שמוסיף פגימת הסכין ומקשה ואידך ומתרץ, ואח'כ מסיים המירא דר'ל וכולן וכו', ולרישב"א מיושב כל זאת דלפי שיטתו אין כוונת המקשן לדליקש נמי סכין של שחיטה בהח' שיעורה, אלא כאר'א לפי שיעורו, וכדי שלא נטעה זה, הפסיק במירא דר'ח ומקשה עלייו, טרם שמשים דכוכן הני שלשה בחגירת הצפורה אלא דלפ"ז נצמתה קושי' יותר גדולה, אז מפי ר'ח לא שמעין כלל שיעור הפגימה, דבמה שהוסיף אף סכין, אין למדוד שיעורה, רק בא להודיענו שיש עוד פגימה אחת, והיתכן דר'ח מרא דשמעתתא דמণין לבודיקת סכין מה'ת לא ישמיינו בדיקה זו מה טיבה, ולא עוד אלא דגונ התירוץ, דלאו לדינא איתמר הא דר'ל וגם לא דר'ח, אלא למינينا בעלמא, הוא דוחק גדול דמשפטות מירא דר'ל נראה, עיקר כוונתו למה דסימן וככלו כדי פגימת המובה.

עוד הקשה הריבט"א ז"ל דמה מתרץ בחולין לא קמיiri הלא עיקר שחיטה בקדשים כתיב, ות' דכיוון דבחולין נמי איתא לא קחשיב, והדוקך גדול ונורא, ועיין בהגנות מהרש"ש ז'ל, אבל לשיטת הראה'ה שהוא שיטת הרמב"ם ז'ל נחא טובא ובל' שום דוחק. דלשיטה זו, מה'ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז'ל גרו על סכין

דפסול אף בדיעבד, אלא אפילו לפי פסק המחבר כרשב"א אסור לשוחט בו לכתהלה, דהיינו דר"פ, דמה שלא הרגיש ודאי מהמת חולשת הרגשותו היא כיון שההגימה נראית לעין, וחיללה להתייר זאת לכתהלה, וגם אי אפשר זאת במצבות דהלא חוש הרגשה גדרולה מוחש הראות, וכאשר העיד כן הפלתי ויודיע לכל מי שיש לו עסק עם Chapelim, דמי שהוא שלם בחוש הרגשה, מרגיש אף מה שאינו נראה אפילו אפי' לטוב עין, אבל להיפך שייה' נראה ולא נרגש הוא רק בכך שחש הרגשותו חולשה מוחש הראות שלו, ומה"ט החמירו חכ"ל לבדוק בטופרא שהיה בדיקה המעלוה, ואם נאמר דפגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת פסולת השחיטה, אז ה"ה וכש"כ פגימה הנרגשת, ועוד דלפי דברי הת"ש אכן אוגרת חוט השערה לאינה נרגשת בטופרא, וזה דבר או לא ליתן להאמר במחלוקת".

ואספраה בא מה שקרה לי כד הינה טליה עם הגאון הצדיק חכם עדיף מנביא מהר"ס פאגנט צ"ל בעהמ"ח ש"ת שעיר צדק ובבנין צדק, כי הרגשה"צ הנ"ל הי' נקרה רבוי של השוחטים, ובכל מדינת ז"ב לא קבלו ש"ב שלא הי' לו קבלה ממן, והי' מבין נפלא בכל עניין יו"ב, אולם בימי זקנותו הוחלשה לכך הרגשותו כאשר נתודע לו ולשוחטים המופלגים של, וטל יולדות שהיתה בירחיב בנפשי עוז לכתוב לו: ילמדנו רבינו לנו שהרב יעד בתוך הקבלה שהוש"ב מרגיש פגימה דקה מן הדקה, הלא כתוב הקבלה של הרבה הנהוגה בינוינו כמבואר בש"ע ריש הלכה שחיטה, אין יכול לסובב, רק על השווא מומחה בדיןיהם ומוחזק במעשה השחיטה ואין מתעלף, אבל על השחתת הסcin' והרגשת פגימותיו אין הרב אדון בדבר זהה, וכי מי שיש לו הורמנה לדון ולהוראות בדייני או"ה, הוא ממילא מבין על החלף, הלא אין ממנהנו לנשות את הרב על זה, ושאני חכם שבגמי', שהרי אמרו ז"ל בחולין שצרך למדוד כתוב שחיטה ומיליה, אבל בזמננו שאין למדון כל זה, מה להרב אצל הסcin', הנה זאת לשוחטים המומחים וכלך אצל הדיינים, ככל הדברים כתבתי להגאון הנ"ל צ"ל, והשיב לי דבריםCMDR קדומות הרבה, וכtablet לאל תצדך הרבה וכי תקsha על הגמ' שאמרו חכמ"ל להראות סכינו לחכם, ומ"ה מנסה את החקם, ושהיתה שאמרו שצרך למדוד פירוש רשי"ז ז"ל לאמן את ידיו לשחיטה, אבל למדוד הרגשות הפגימות לא הזוכר, וכן הי' מלפניהם בישראל שככל רבו מוסמך להוראה מסמיך שוחטים, וכל המוסיף בה גרע, זאת הייתה תוקן תשובה קודשו, ואני עדין הרהרתי אחריו כמה שנים, עד שהגעתי לימי בינה ואז ראייתי והכרתי שסתירת זקנין בנין, ובבנין נערמים סתריה, כי אם נחמיר בהז' יותר ויותר לא הנחת ש"ב לבני אברהם אבינו, כי יבוא עליו איזה מרגיש אחר, שלם בכח המשיש, והי' חי השו"ב תלואים מגנד, ובבוקר לא ידע מה הי' בערב ופה עשו הרבה זקננו שבדורות הקודמים, שלא הניחו את השוביים להראות סכיניהם לשום עבר ושב, ובדורנו היתום כאשר יבוא איזה רב להעיר או לישוב, תחלת עסקו שנופל על השו"ב להראות לו סכינו, ורבים חללים הפלו בהז' כי פעמים באמת חכם העיר אינו מן המרגישים הנפלאים, וכן השו"ב שלו והוא יושב בטוח תחתיו ופתאות יעבור דרך שם איזה רב שחווש הרגשותו טובעה ושלמה ומריעש על השו"ב שהוא מנבל ומacakt נו"ט, ואשלה נא, לפי אשר ביאנו השיטות לעמלה, הכי באמות ATA הלהלמ"ס שرك מרגיש נפלא ראוי להיות שוחט? ישתקע הדבר ולא יאמר, כי כן ה"י לפנים בישראל שככל רב בעירו הי' בוחר בשו"ב שמצוין חוץ בעינוי הינו סאסאה שאנו מוגוף הסcin', אבל לעיל ביאנו דזה ליתא, כי הרמ"ס כרא"ה ס"ל, لكن שפיר מחק פגימה שאינה אוגרת, לדמייא לساسאה, אבל הרשב"א דלא מחק, זה נצמץ משיטתו כמו שביאנו באורך לעמלה, והרמ"א שהגיה בהא דסאסאה, אכן אנו נהגין לשוחט בה, מושום דאין בקיין לא הגיה לעמלה בדי פגימה האוגרת דפסולת בדיעבד, כתוב דאיון לא הגיה בקיין ואסורי כל פגימה בדיעבד, אפילו אינה אוגרת כלום ורק נרגשת או נראית, מושום דבזה דהיא מדידה ממש איך לא נהי בקיאים לראות, אם חוט השערה תאגור בין עוקצי הפגימה, אבל כאן בדימיא לsassaha דקאי אלכתהלה, להבחן בהרგשה בעלמא אם מרגיש סיבוך ועלמא שהיא נדבקת על הסcin' מה שנקרא דרטנטיל או געלנט, או שמרגש פגימה דקה שהיא מה שנקרא קלעפיל, בהז' אין בקיין למוקד לשוחט לכתהלה, ובדיעבד ליכא נפקותא כי בדיעבד שנייהם כשרין, כל שאון חוט השערה נכנס בתוך הפגימה כן הוא פסק של בעלי הש"ע, אלא שהאחרונים החמירו יותר כמו שהראתיך לעמלה, אבל האמת היא דכפי ביאנו, נמי, שיטת הרא"ה שהיא נמי שיטת הרמ"ס ז"ל יותר מסתבר, מפני שהשקל וטריא בgeom מתרפרש בעלי דוחק, לויל מה שצרכין לומר גם בקרבנות בעין בדיקת הרגשה שהוא קצת דוחק, והג דלפי שיטם הכל דרבנן בין אינה אוגרת ובין אוגרת חוט השערה כי אין בז' כח לעקו הסמין אבל מ"מ ראוי להחמיר כשיטה זו ולאסור גם בדיעבד פגימה הנרגשת או הנראית אפי' אינה אוגרת ודלא כב"ח, כי המחבר אלו הי' נחות לידע גם הרמ"ס ס"ל בראש"ה, לא הי' מקל נגד דעת הרמ"ס, שהוא אכן תמיד העיקר אבל מה שהר夷ישו על הב"ח שהתיר אישור תורה על סמך שיטת יחיד זה ליתא, כאשר אתה רואה דמה שהתיר הב"ח מתירין גם המחבר והרמ"א,ומי שסומך בהז' בשעה"ד למשל בשוחט שאבד הרגשות הטובה ואני מרגיש פגימה שאינה אוגרת כלל הוא מרגיש פגימה האוגרת חוט השערה, שאינו אסור השומר והכלים בשביב זה שפיר עבד, כי התורה חסה על ממון של ישראל, וע"ז אמרו ז"ל גדל הנהנה מיגע כפי יותר מיא שמותם, ולא אוכל לסייע האי דינא בלתי להביא דברי התבבות שור ולדקדק בהם, ז"ל שם בס"ח צ"ע ב' בשם"ה: שיעור פגימה כ"ש, בין עמוקה בין במשכה, ובלבב שתעכב ויסתבך בהם שום דבר ואפיו חוט השערה, ואע"ג בדקה אבשרה ואטופרא ולא הרגש שום עיכוב ואחר"כ מצא בה פגם ממשו ע"י ראי' נגד המשם וכדומה, יבדוק שטח השערת אם נכנס לשם לא ישחות בו ואם שחת אסורה, אבל אין צורך לבדוק אח"ז כי אם כמו שכתבתי لكمנו סע' ז' ר"ל דדי בדיקת טופרא ומסתמא אין לחוש שמא יראה במשם) עכ"ל ומ"ל לא ישתומם על דבריו דמשמע מהם,adam מרגיש לא מהני בדיקת בוחות השערת, רק בגין מרגיש אלא רואה, אז מהני בדיקת מידיה בוחות השערת, ובמחכ"ת כי הרבה היא, שגיאה יצאה מפני השליט, הון בדין והון בנסיבות, בדעת"ש שם מביא ראי' מרשב"א שכותב במשה"ב, בדיקת טופרא הוא הרגשה בעלמא, וכיון דהביא ה"ז דר"פ ע"כ גם הרשב"א מודה בדיבורו השערת בעלמא טופה, וזה פלא והפלא, והלא הר"ף לפי שיטת הרשב"א מביא אני אמראי אפסול פגימה בדיעבד, והוא דר"פ בדיקת הרגשה אלכתהלה, ולא אוכל להבין איך לא ראה הת"ש דהרשב"א כתוב, דהרגשת פגימה שאינה אוגרת הינו סאסאה ולא רצה לחלוק כחילוק הרא"ה, וא"כ איך אפשר שהרשב"א פסול פגימה שאינה אוגרת ומחייב סאסאה, וממילא גם להיפך, מה שהתיר השם"ח פגימה הנראית אינה אוגרת חוט השערת, הוא מכשול גדול לא מביע לשיטת הרא"ה והרמ"ס

ובין סאסאה שאינו מוגוף הסcin', אבל לעיל ביאנו דזה ליתא, כי הרמ"ס כרא"ה ס"ל, لكن שפיר מחק פגימה בין פגימה שאינה אוגרת, לדמייא לsassaha, אבל הרשב"א דלא מחק, זה נצמץ משיטתו כמו שביאנו באורך לעמלה, והרמ"א שהגיה בהא דסאסאה, כמו שביאנו באורך לעמלה, כתוב דאיון לא הגיה לעמלה בדי פגימה האוגרת דפסולת בדיעבד, כתוב דאיון לא הגיה בקיין ואסורי כל פגימה בדיעבד, אפילו אינה אוגרת כלום ורק נרגשת או נראית, מושום דבזה דהיא מדידה ממש איך לא נהי בקיאים לראות, אם חוט השערה תאגור בין עוקצי הפגימה, אבל כאן בדימיא לsassaha דקאי אלכתהלה, להבחן בהרგשה בעלמא אם מרגיש סיבוך ועלמא שהיא נדבקת על הסcin' מה שנקרא דרטנטיל או געלנט, או שמרגש פגימה דקה שהיא מה שנקרא קלעפיל, בהז' אין בקיין למוקד לשוחט לכתהלה, ובדיעבד ליכא נפקותא כי בדיעבד שנייהם כשרין, כל שאון חוט השערת נכנס בתוך הפגימה כן הוא פסק של בעלי הש"ע, אלא שהאחרונים החמירו יותר כמו שהראתיך לעמלה, אבל האמת היא דכפי ביאנו, נמי, שיטת הרא"ה שהיא נמי שיטת הרמ"ס ז"ל יותר מסתבר, מפני שהשקל וטריא בgeom מתרפרש בעלי דוחק, לויל מה שצרכין לומר גם בקרבנות בעין בדיקת הרגשה שהוא קצת דוחק, והג דלפי שיטם הכל דרבנן בין אינה אוגרת ובין אוגרת חוט השערת כי אין בז' כח לעקו הסמין אבל מ"מ ראוי להחמיר כשיטה זו ולאסור גם בדיעבד פגימה הנרגשת או הנראית אפי' אינה אוגרת ודלא כב"ח, כי המחבר אלו הי' נחות לידע גם הרמ"ס ס"ל בראש"ה, לא הי' מקל נגד דעת הרמ"ס, שהוא אכן תמיד העיקר אבל מה שהר夷ישו על הב"ח שהתיר אישור תורה על סמך שיטת יחיד זה ליתא, כאשר אתה רואה דמה שהתיר הב"ח מתירין גם המחבר והרמ"א,ומי שסומך בהז' בשעה"ד למשל בשוחט שאבד הרגשות הטובה ואני מרגיש פגימה שאינה אוגרת כלל הוא מרגיש פגימה האוגרת חוט השערת, שאינו אסור השומר והכלים בשביב זה שפיר עבד, כי התורה חסה על ממון של ישראל, וע"ז אמרו ז"ל גדל הנהנה מיגע כפי יותר מיא שמותם, ולא אוכל לסייע האי דינא בלתי להביא דברי התבבות שור ולדקדק בהם, ז"ל שם בס"ח צ"ע ב' בשם"ה: שיעור פגימה כ"ש, בין עמוקה בין במשכה, ובלבב שתעכב ויסתבך בהם שום דבר ואפיו חוט השערת, ואע"ג בדקה אבשרה ואטופרא ולא הרגש שום עיכוב ואחר"כ מצא בה פגם ממשו ע"י ראי' נגד המשם וכדומה, יבדוק שטח השערת אם נכנס לשם לא ישחות בו ואם שחת אסורה, אבל אין צורך לבדוק אח"ז כי אם כמו שכתבתי لكمנו סע' ז' ר"ל דדי בדיקת טופרא ומסתמא אין לחוש שמא יראה במשם) עכ"ל ומ"ל לא ישתומם על דבריו דמשמע מהם, adam מרגיש לא מהני בדיקת בוחות השערת, רק בגין מרגיש אלא רואה, אז מהני בדיקת מידיה בוחות השערת, ובמחכ"ת כי הרבה היא, שגיאה יצאה מפני השליט, הון בדין והון בנסיבות, בדעת"ש שם מביא ראי' מרשב"א שכותב במשה"ב, בדיקת טופרא הוא הרגשה בעלמא, וכיון דהביא ה"ז דר"פ ע"כ גם הרשב"א מודה בדיבורו השערת בעלמא טופה, וזה פלא והפלא, והלא הר"ף לפי שיטת הרשב"א מביא אני אמראי אפסול פגימה בדיעבד, והוא דר"פ בדיקת הרגשה אלכתהלה, ולא אוכל להבין איך לא ראה הת"ש דהרשב"א כתוב, דהרגשת פגימה שאינה אוגרת הינו סאסאה ולא רצה לחלוק כחילוק הרא"ה, וא"כ איך אפשר שהרשב"א פסול פגימה שאינה אוגרת ומחייב סאסאה, וממילא גם להיפך, מה שהתיר השם"ח פגימה הנראית אינה אוגרת חוט השערת, הוא מכשול גדול לא מביע לשיטת הרא"ה והרמ"ס

אשורה דטרפה, כבר תירצו דהכא דוקא בטבח מוכר לאחרים אמרין כן, וב모mr בשוחט באקראי ובחנס נמי בעי בדיקת סכין, אלא דלפי רmb"ם יש להקשوت למה לא סגי גם במומר שיבודוק הוא עצמו הסכין לפני חכם או בקי בדיני בדיקת סכין, דהרי הרmb"ם גם במומר כתב דחזקתו אינו מתריח לדבודק, אבל אם אנו רואים שבודק כראוי, לא חשוד לשוחט בסכין שנמצאה פגומה אפלו פגומה בהרגשה לחוד, אלא יתקינה, וכמו שסמכינו עלי על השחיטה עצמה, שידקדק בה לשוחות כהונן, משום דלא שביק היתרא ואכל איסורה, ואפלו איסור דרבנן כמו חמץ שעעה^ט, אינם שודדים אם יכולן להחליף, כמו שביארתי שם לעיל בסוגי, והיא קושי עצומה לפי דעתך על פי הרmb"ם דמיורה לא טrho לבודוק צ"ע.

ע"ש משנה, השוחט במגל קציר בדרכ'h הליכתו וכוי עד סוף השkil וטורי' בגני עיין מה שכטבתני בזה בראש הסוגי דלעיל ישב בדור ואמת מה המשmitt הרmb"ם ז"ל האי דינה בהל' אבה"ט עי"ש הטב.

ע"ש משנה, השוחט מתוק הטבעת וכוי לעיל דף ט' ע"א ברש"י ד"ה כולחו תניניו, כתב בפרק השוחט תנא כולחו פסולי שחיטה, ובאמת זה לאו דוקא, דהרי דין הגרימה תנא הכא בפ"ק, וכמש"כ שם רשי ז"ל בעצמו, ובן יש ליתן טעם, ומה תנא פסול הגרימה, בפ' זה, ואיך פסולי שחיטה בפ' השוחט, ומה שלגוף^ט זה הוא, דתנאה סדרא נקט, בדתחלה מפרש הכל השוחט, דהינו מי ראוי' להיות השוחט, ואח"כ לעולם השוחטין, דהינו זמן השחיטה ביום ובليلו, וכן בשבת שחיתתו כשרה, ואח"כ מפרש בכל שוחטין בין בוצר וכו', ואח"כ מפרש מקום השחיטה בסימנים, אלא דכאן לא מפרש אלא מקום השחיטה בקנה, ולקמן בגמ' דף מ"ג ע"א פליגו רב ושמואל בשוט אי תורבץ הוושט נמי ראוי' לשחיטה, כתוב שם רשי ז"ל, דרב תורבץ הוושט נמי הואה ראוי' לשחיטה, לא גמירי הגרימה אלא בקנה, אלא דהתמס מסיק, דלא תציתו להא דכייל יהודה אחוי ממשמי' דרב, אלא ע"פ דנקותת תורבץ הוושט במשחו כוושט עצמו אבל לענין שחיטה, נתנו בו חכמים שיעור. וכפי הנראה גם זה מהללמם^ט, וא"כ שיקד הגרימה מה"ת גם בוושט, אבל קשה למא נקט הכא דינו דוקא בקנה ולא משמעינו מקום השחיטה גם בוושט. והנה אם נאמר דפליגו רבנן וריב"י בהגרים שליש ושוחט שני שלישים לכאר' ניחא דבושט ז"ל דכ"ע מודים דפסולה השחיטה, כיון דנקותו של התורבץ נמי במשחו אבל למ"ד דפליגו בשוחט שני שלישים והגרים שליש, ודאי קשה למה פליגו דוקא בקנה ולא בוושט, והתוס' לקמן ד"ה דילמא ריב"י היא, תנבו כמסתפק דשמא פליגו בוושט כמו בקנה, ולא דעתך למה בוושט יה' רבנן מודים דלא מיפסל בשליש האחרון, אבל יה' איך שיה' כפי שכתבנו דעיקר כוונת התנאה להשמעינו מקום השחיטה איה, איך שכך לצין בוושט עד כמה הוא מקום השחיטה, והכי הוו' למתני מקום השחיטה בעין, בקנה מן הטבעת הגדולה ולמטה, ובוושט מן התורבץ ולמטה, ואח"כ דרך אגב פלוגותת רבנן וריב"י בדין הגרימה, ואיך הניה התנאה מקום פלוגותת רבת שמואל, אי תורבץ מקום שחיטה הוא או לא, והדבר צע"ג לפע"ז.

והנה בגין פסול הגרימה שיה' אחת מפסולי שחיטה יש לעין, כבר כתבנו לעלמה דף ט' ע"א וכן לעיל בסוגי' בדיקת הסcin' דהילכה לממ"ס על הני הל"ש לא צריכין אלא דמקצת בפסול נמי פסול, וא"כ בהגרימה למ"ד דפליגו בשליש קמא דמקשיר ריב"י וכאשר איפסק נמי הילכה דעד שלא הגרים ברובה לא מיפסל שחיטתה, א"כ האי הילכתא למאי אתה, ודזאי כל שוחט שלא

וז ישחית ויחבל כרצונו באין מפריע, וירבה מחולקות בישראל, והמחמיר ע"ע קדוש יאמר לו אם לא יכולبشر רק בביתו, ולא יפריע שוחטים דכלוא עלמא.

דף ז"ח ע"א אර"ה האי בטבח דלא סר סכינוי קמא חכם ממשתינן לי' ורבה אמר מעברינו לי' ומכריין אבשרה דטריפה היא ולא פליגו כאן בשנמצאת סכינוי יפה כאן בשלא נמצאת סכינוי יפה, והנה הרmb"ם ז"ל בפ"א ה' כ"ז פסק האי דינה זהה^ט: כל טבח וכוי' ואם נמצאת פגומה מעברין אותו ומנדין אותו ומכריין עלי כל בשר שוחט שהוא טרפה^ט עכ"ל וכל רואה ישתומים מה זה שהוסיף הרmb"ם ז"ל שמכריין על כל בשר שוחט שהוא טרפה דמשמעו דגס על בשר שיש בחנות שוחט בסcin' אשר הראה לחכם קנסין שלא למכרו עוד לישראל ומ"ל האי חומרא, אבל הדבר נחיא מאד דהיא מכריין דטרפה שהוא בנמצאת סכינוי פגום למא依 עי' אדם היא במקומות שמכריין פשיטה דמ"ש מנפל טרפה בעיר, ואם במקומות שאין מכריין הכרזה זו למא依, אי שלא למכור לישראל, אותו בטבח רשע עסקין שמאכילד נבלות לישראל מזיד, הלא אין לו אשמה, אבל שלא סר סכינוי לחכם, וגם אחר השחיטה לא בדק סכינוי ביישוב הדעת כראוי, אשר מה"ט בעין הראות סcin' לחכם, דח'ישין שיקיל הטבח בבדיקה זו, וכשיטת הרmb"ם ז"ל, אבל שייה' חשוד למכור נבלות אחר שמצאו סכינוי פוגם, מאן דכר, שמי' אלא דלשיטות הרשב"א דלכתחלה בעין סcin' יפה מכל וכל, ז"ל דמיירי הכא בשלא נמצאת יפה לשוחט בו לכתחה, וניהו אפשר דנתקלקל ע"י השחיטה, ובדייעבד שר כל שאינה אוגרת חוט השערה, אבל כיון דלא סר סכינוי קודםلن תא תלין בשחיטה, אלא אמרין דשחתן בן לכתחה בסcin' שאינה רואוי, ולכנ' מעברינו וקנסין לי' להכריז אבשרה של בהמה זו דטרפה, ע"פ שאינה טרפה מדינה, אבל לשיטת הרmb"ם דיאנו כשית הרשב"א כאשר ביארנו לעיל און לנו סcin' פוגם של לכתחה ודיעבד, כי רק דמי לאساسה שוחטין בה לכתחה, וכל שמרגשין בה פגימה כ"ש, פסול אף בדייעבד, א"כ קשי' לי' האי מכריין Mai עבידתא, لكن מפרש דמזכירין גס על מה שוחט בסcin' הבדיקה קמי' חכם. ולרmb"ם לשיטתי' עי' מדינה בדיקה לאחר שחיטה, אפלו בשוחט רק בהמה אחת, עיון בה' כ"ד שם, ודלא כראב"ד וא"כ ח'ישין כי היכי דבאהי בדיקה אחרונה הקיל ולא הרגש, כן הקיל גם בשאר שחיטות, וא"ג דמדינה נאבד הסcin' כשר, אבל מכח קנסא נאדו לעיל כל בשר שיש לו עדין למכור, שמכריין לעיל דטרפה היא, שובראייתי דהריטב"א ז"ל הרגש בהאי מכריין וכן בעט"י, וכתבו דמזכירין על כל בשרא שוחט קרmb"ם, אבל לא הבנתי על הריטב"א, דהוא לשיטתו לא ה' צריך לה, דהא שם בד"ה הקדום מפרש דאזכורתא דר"פ הוא לכתחה, ודרא' כחגירת צפורה בדייעבד, א"כ מתרפש שלא נמצאת סcin' יפה לשוחט בו לכתחה, ומשום קנסא מכריין דו"ק הילב.

רש"י ז"ה דלא סר סcin' שלא הראה סcin' לחכם עכ"ל, אבל הרmb"ם ז"ל כתוב ז"ל כל טבח שלא בדק הסcin' שלו שוחט בה, לפני חכם^ט וכוי' ועיון בתענית ז' כ' ע"ב ברש"י ד"ה סייר, שמספרש נמי האי מימרא דרא"ה דהכא, קרmb"ם דסר לשון בדיקה הוא, והנה הרmb"ם לשיטתי' דמשום לתא דאישורא נגעה בה, יפה מפרש, דיאנו חזדיין את הטבח דלא יטריח לבדוק י"ב בבדיקות בכווננות, ויעבור על הסcin' ברהברה ועלמא, עד שלא ירגע פגומה שאינה אוגרת, וכמש"כ לעיל בשיטת הרmb"ם, ولكن כל שבודק לפני חכם והוא שבודק בכוונות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, סגי בהכוי, ומה שהקשו האחוריים דמ"ש טבח ממומר, כיון דגס טבח עי' בדיקת חכם, ואם שוחט שלא בדיקת חכם מכריין

דקהני, دمشמע אין חילוק בין נשחת רובה או כולה, וזה ליתא לרבען דרייב"י לדידידו יש חילוק, דבנשחת רק רובה עדין יוכל לפסלה ע"י איזה פיסול דרשא או הגroma, והוא מפני שלכתה בעין שחיתה כל הסימן מה"ת, וכן הוא דעת רשי"ו רומב"ס, כאשר אבא ר' זאת במקומו, אבל בשחת כל הסימן تو לא מצי מיפסל אם דרש או הגרים במקומות אחרים, אך ע"פ דיש טרופות לחצי חיות, ולא הוה הסימן מנחא בדיקולא לר"י דהילכתא כוותי, כאשר באրתי זאת לקמן ל"ב, מ"מ כיוון שכבר נשחת הסימן تو א"א לנחרו, כי נחרה אחר שחיתה לאו כלום הווא, ואין זה דומה לניקבה הריאה בין סימן לסימן, דזה מעשה טרופות, אבל בסימנים ליכא מעשה טרופות אלא מעשה נבלות דהינו נחרה, ולאחר שחיתה הסימן א"א לנחרו, וזה הוא דעת הרמב"ס כאשר באրתי זאת בכמה מקומות ודו"ק.

ע"ב גמור' העיד ר"ח בן אנטיגנוס על מוגרמת שהיא כשרה, כתוב רשי"ז ל"ל דהילכתא, לכל עדות הלכתא כרחב"א משום דקאי ר"ג כוותי, ל�מן, על הא דקבוע הלכתא כרחב"א משום דקאי ר"ג ולא ממש"כ רשי"ז שנטקתה על הש"ס שתלה הקביעות הלכה בדר"ג ולא ממש"כ רשי"ז כאן לכל עדות הלכתא נינהו, ואני רואה כי גם על ר"ג גופא קשה, דבגמי הוקשו לו, כמוון לא כרבנן ולא כרביב"י, והшибב אני לא חילוק ולא בילוק אלא שמעתתא ידענא, אמר חי"ר ר"א אר"י משיפוי קבוע ולטטה שחיתתו כשרה, ומה לו לתלות בשמעתתא אמרו אי, אשר גם עלייהם סובב הקושי, איך פסקו להקל באיסור תורה נגד המשנה אשר אמרה דמוקם השחיטה בגרגרת, הוא מטבעת הגדולה לטטה בין לרבען ובין לריב"י, וע"כ גם אמרו אי רק על עדות דרחב"א קסמכו, וכמש"כ רשי"ז שם.

אבל מה שנלפע"ד בזיה הוא, ל�מן קאמר ריב"ל דמוגרמת לרבען כשרה לריב"י, ומוגרמת דרייב"י כשרה כמנחא פשיטה, ומתרץ מהו דתימיא רחוב"א אדרבען קאי, קמ"ל, ואימא ה"ג, א"כ העיד עלייה מיבעי לי עכ"ל דגמ', ולפ"ז ל"ל דכיוון לכל עצימות העדות אינה מבורת דקאי גם אריב"י, אלא מכח האי דקדוק קל, אדם רק אדרבען קאי, העיד עלייה הו"ל, لكن לא סמך ר"ג לפרש מעצמו עדות זו של רחוב"א, אלא עפ"י שמעתתא דהני אמרו אי, וגם הש"ס לא קבע הלכתא רק עפ"י ר"ג משום דاضשר לפרש עדות דרחב"א, באופן דלא פlige אעיקר מוקם השחיטה, אשר מה"ט חזק גם ריב"ל לפרש לו דברי רחוב"א, אלא עדין קצת דוחק הלשון שבגמ', "דהילכתא כרחב"א" דהילכתא משיפוי קבוע ולטטה משום דר"ג הכי ס"ל בדרחוב"א, ועוד דהו"ל להביא דרייב"ל דהרי הוא המפרש דברי רחוב"א דמצחיר גם לטעבת הגדולה ודו"ק.

ד"ט ע"א, א"ר א"ר אס"י מחלוקת בשחיטת שני שלישים והגרים שליש וכו', אבל הגרים שליש ושחט שני שלישים ד"ה פסולה, דכי נפיק חיota בעין רובה בשחיטה וליכא וכו', לישנא אחראינה מחלוקת בהגרים שליש ושחט שני שלישים, דרייב"י סובר מידי דהוה אחצקי קנה פגום, לרבען התם מקום שחיתה, הכא לאו מקום שחיתה וכו' עכ"ל הגמ'.

הנה בסוגי זו יש מבוכה גדולה בין המפרשים ז"ל, ואני טרחתி הרבה לירד לעומקה דהאי הלכה, ותלי"ת עלתה בידי עפ"י הקדומות והעיקרים שליל לבאר כל חמרא.

הנה כבר בארכתי בעיקר ד' כי לעדעת רשי"ו רומב"ס, בעין שחיטת כל הסימנים מה"ת, ורק בדיעד סגי ברוב, אבל דעת ר' אשיעא שבתוס' לקמן ל' ע"ב ד"ה החליד, דמה"ת לא בעין גם לכתחלה רק רוב הסימן, וכל החותך יותר הוה חותוך בידו וברגלו ולא

במקום שחיתה אין זה שחיטה, אלא דיל' דשאני דרש ועיקור דבמקום שחיתה, כל שדרס או עקר הרוב אין זה שחיטת אלא ודרס ועקר, ומילא כנור, ולא מהני تو שחיתה במקומות אחר כיון שכבר נפסלה ע"י נחרה, אבל בהגרמה דהוא מעלה מקום שחיתה שחיטה, הו"א דגס נחרה לא הו, דהרי גם נחרה בסימנים בעין, ושלא במקומות שחיתה רק מעשה טרופות הוה ולא נחרה, וא"כ מצי שחט במקומות אחר, דהינו למטה ונטור מידי נבללה, שכן בעין ההלכה דעכ"פ להיות פסול בשחיטה, גם מעלה מקום שחיתה המשווה לי, לנבללה דלא מהני בה שחיטה לטהר מידי נבללה, וטעמא דהא מלטא, בזיה פליינו ר"י ור"ל כאשר בארכתי בفتحה ולקמן דף ל"ב, דלדעת ר"ל כל שנפסק הסימן ואפילו רק ברובא הר' הוא כמנחא בדיקולא, וא"כ ממילא גם בנפסק מעלה מקום שחיתה דהא מלטא, בזיה פליינו ר"י ור"ל הא דר"ל, ואפילו הסימן כן הוא, ותו לא מצי שחט, ולר"י דל"ל הא דר"ל, ואפילו השחיטה השחות גנו אינו כמנחא בדיקולא, ודלא כרשב"א, כאשר בארכתי שם בארכתי, נ"ל דמ"מ לעניין נחרה לא בעין מקום שחיתה דוקא, אלא ה"ה דמלעלת מקום שחיתה נמי נחרה מקרי, ולאחר שנחרה לא מצי שחטה.

אלא דלפ"ז לר"ל הקושי, דלמה לי הלכה על פסול הגרמה, חזורת ונעורות, כי לר"ל גם בדרסה ועיקור אין כאן פסול אחר, אלא דמאתה שנפסק הסימן והוא כמנחא בדיקולא, ותו לא מצי שחט, וא"כ בשאר פסולי שחיטה בעין ההלכה רק על מקטצת בפיסול, להשミニונו דמצטרף האי מקטצת לשאר הסימן שנחתק בהכשר, כדי להשלים הרוב כדי ששוב לא מהני המיעוט הבתרא להכשר, כיון דכבר ע"י רוב הוה כמנחא בדיקולא, אבל בהגרמה, האי הלכה למא ציריך.

אבל לך"מ, דר"ל לשיטתי ע"כ סובר דהגרים שליש ושחט שני שלישים פסול, דהרי בשליש אמצעי כבר הוה הקנה כמנחא בדיקולא, כאשר אבא ל�מן, וכן שמואל בעל המিירה של החמשה הל"ש, סובר בפירוש ל�מן כ' ע"א, דהגרים שליש קמא כשר, באמות כר"י שני שלישים דפסול, ולמ"ד דהגרים שליש קמא כשר, אבל ס"ל, דלאו כמנחא בדיקולא הוה, ומילא ציריך הלכה גם על רובא בהגרמה, לאשמעין, דاع"ג דלאו מקום שחיתה, אבל מקום שחיתה בתרא להכשר, וכן הילכתא, כאשר תראה ל�מן ביאור הדברים ודו"ק.

ע"ש במשנה ריב"י אומר ע"פ רובה, רשי"ז ל"ל מפרש פלוגותם. בהגרים בשליש האחרון וכליינא קמא דר"ה ל�מן, והוא מתרי טעמא חדא דסתמא דליינא דרבנן, אמרו ע"פ כולה משמע הכי, גם מיעוט בתרא בהגרמה פסול, דלמ"ד דוקא בשליש קמא פליינו, צ"ל דהיא ע"פ כולה דאמרו חכמים לאו דוקא, ולמיועטא שליש קמא אתה, כמש"כ רשי"ז ל�מן, שניית דהרי רשי"ז באמות פסק כאוטו לישנא קמא דר"ה, וכרבנן טרפא, ופוסל גם בהגרים בסוף הסימן.

אבל דע דגס להאי לישנא דפליגו בשליש בתרא, מודים חכמים דאם שחוט רובה של הסימנים ופסק משלחות, דכשר וכסטם מתני' דריש השוחט, דרובה של אחד כמווהו דאל"כ לפליו בשחטו רוב היסמין ופסק, ומילא נדע, דמי שמצויך לעכובי כל הסימן, דפוסל במיועט בתרא ככל פסולי שחיטה, אלא דנטקשו האחראונים במא שאמרו ל�מן בגמ' דילר"ה דפליגו בהגרים לבסוף, הא דתנן רובא של אחד כמווהו ריב"י אמרו, הרי דרבנן לית להו האי דינא, אולם לפע"ד על גוף הדין שהוא הללמי"ס, כדאמר רב בפ' השוחט, דאתא הילכתא, על הhost ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהרמא, לית מהן דפליג, אלא דהגמי' מדיק לישנא "דכמוהו"

וא"כ אין רבותא כ"כ דמcker ריב"י במיוטה בתרא נמי משא"כ בהגימה דבמיוטה קמא פסול מ"מ במיוטה בתרא מכיר ומשום דברנו נפיק חיota דCMDMD"ב.

אולס באידך לישנא ד"ה דכל"ט בהגרים לבסוף כשרה ופליגו בהגרים בתחילה במיוטה קמא, צרכין לומר דפליגו בהיפך, דרבנן סברו דרכ רוב הסימן בעי שחיטה, ומיעוט בתרא חותך בשר המת, משום דכמאן דמויה בדיקולא דמי, וכן בהגרים במיוטה בתרא כשרה, אבל ריב"י אבל דלאו כמנחא בדיקולא דמי, סימן במקומות שחיטה, דמיוטה בתרא לא מצטרף לשחיטה, דכמנחא בדיקולא הו, אבל ריב"י סובר דלאו כמנחא בדיקולא דמי, וביעין לכתלה כל הסימן בשחיטה, אבל כיון דבדיעבד sagi ברוב, لكن בין הגרים במיוטה קמא ובין הגרים במיוטה בתרא כשרה, משום דרובה של אחד כמותו, ומה אמר דעתמא דריב"י דמcker בהגרים במיוטה קמא, מיד דרואה אחיזי קנה פגום, לאו דודמה לגמרי דהרי בחציו קנה פגום sagi בהוספ עליו כ"ש בדייעבד, ואן הרוי בעין שני שלשים האחרונים בשחיטה, וכגד אמר ריב"י, מלא חוט ע"פ רובה, הרוי דשאני במקומות שחיטה מלא במקומות שחיטה, אבל נגבי שלא לצרף שלישי אמרצעי בשחיטה, לשלייש קמא שבଘרימה לפסול, קמדמה אהדי ואומר, כמו דבחציו קנה פגום חלק השחות לא מצטרף, אלא להקשר ולא לפסול, כמו כן בהגרים שלישי, ע"פ דלהקשיר לא מצי מצטרף, כיון דלאו מקום שחיטה הוה, אבל לפסול לא מצטרף כלל, דהרי אין כאן שום מעשה טרפות כמו שחיטה, הכוונה זהה כיון דלאו מקום שחיטה, ולא מצי לאו מקום שחיטה, הכוונה בזה פגום, ורבנן סברו, התם מקום שחיטה הכא מצטרף להשלים הרוב, במה יתקשר, הלא המיוטה בתרא ודאי לאו שחיטה קחשוב, דהרי היא כבשר המת דכמנחא בדיקולא הו, אבל בהגרים בשליש בתרא ד"ה כשרה, דהה תנן רשא"כ, האי רשא"כ מותפרש לרבען ואופן אחר ממנה שייתפרש לריב"י, דרבנן האי כמותו כמותו ממש קאמר, דהרי לא בעי לכתלה יouter מן הרוב, אבל לריב"י באמת לאו כמותו ממש, דהרי בעין לכתלה לשחות כל הסימן, אבל הכוונה דכיאו דידי' גמס לדידי' כשר בדייעבד ברובה, א"כ אין סברא לפסול ע"י הגימה במיוטה בתרא, ולען לשניהם רובה שא"כ דלא מיפות בהגרמה במיוטה בתרא אבל לא מחד טעמא כנ"ל.

וע"ז פריך קושי מושכלת, ומאן ליאן דהאי רובה דההם לאו ריב"י אמרו, דילמא ריב"י אמרו وكאי על רובה דשני שלישי בתראי, הע"ג דהגרים בשליש קמא כשר וכדין דהכא דקאמו ע"פ רובה sagi, והוא מפני דגם המיעוט בתרא שייך לשחיטה, וא"כ מצינן שפיר למיר, דבଘרמים במיוטה בתרא פסולה לריב"י, וכדעת רבנן בלישנא קמא, ומ"ל דהאי רשא"כ קאי אמיטוט בתרא בהגרמה, בין לרבען ובין לריב"י, והבן את זאת, כי הוא כפטור ופרחה.

ועתה נבוא באאר פלוגת ר"ה ור"י בהגרים תחלה וסוף, וחט שליש אמרצעי, דר"ה מכיר ור"י פסול, ועין מהרש"א ז"ל על Tos" ד"ה הגרים, ויפה כתוב, דר"ה ע"כ מפרש הא דריב"י דקאמו ע"פ רובה, וכי היכי דשם מהני האי בשחיטה ואז דומה ממש לחצוי פגום, כך מצטרף נמי האי שליש קמא של הגימה לשלייש האמצעי. **ולפ"ז** לר"ה, בין לרבען ובין לריב"י, לא בעין לכתלה נמי רק רוב הסימן, כי השאר כמאן דמויה בדיקולא דמי ולא פלייגו אלא אם שליש קמא של הגימה, דינו בחציו קנה פגום, או שאני חיota קנה פגום דרואה מקום שחיטה. ויש להסביר קצת סברת ר"ה דמדמה הגרים שליש קמא לחצוי קנה פגום, ולא מחלוקת בין מקום שחיטה

שייך לשחיטה כלל, ובדבר זה פלייגו ר"י ור"ל لكمן ל"ב ע"ב, דיל"ל דבשחת רוב הקנה, הריה מאן דמנחא בדיקולא מכש"כ הקנה עצמו, וא"כ האי שחיטתו יכול לכתלה למי, והוה כמו כמנחא בדיקולא, וא"כ האי שחיטתו יכול לכתלה למי, ולמה יחוות השחיטה המיש וכמנחא בדיקולא, ולמה יחוות בשער המת, והוה כחוות בידו וברגלו, גורע מזאה דהרי האי פסיקת מיעוט בתרא על הבמה אבל ר"י שהוא יצורי, שתהני האי פסיקת מיעוט בתרא על הבמה אבל ר"י שהוא חולק זהה על ר"ל, כאשר ביארתי זאת בסוגי שם ובפתחה, לית לי דריאה כמנחא בדיקולא, וגם הקנה עצמו לא, ודלא כריש"א דסובר דהסימנים השחוטים לכ"ע מאן דמויה בדיקולא דמי דזה ליהיא כאשר ביארתי שם, ולען דידי' מצינן למיר דכתלה בעין מה"ת שחיטת כל הסימנים, כיון דע"י השחיטה עדין לא נפסק חיותם מון הבמה, כמו שהבהמה עצמהחייב כל דבריה, כן גם סימנינה חיין הון ע"י חיבור חזק ואמץ לאברי הבמה, כאשר ביארתי במקומו בריאות ברורות.

ולפי האמור, ר"ה בלישנא קמא סובר דרבנן וריב"י נמי פלייגו בזה דרבנן בעין שחיטת כל הסימן לכתלה ומה"ת ולען פסול בו הגימה גם בסוף השחיטה, דכל זמן שלא סילק ידו מן השחיטה, יכולה חדא שחיטה הוה וכל פסול שארע בה, בין בתחילה ובין בסוף פסולת את השחיטה, וריב"י סובר, דלא בעין לכתלה מה"ת יותר משחיטת רוב הסימן, וכל שנשחט הרוב בהכשר הסימן מאן דמויה בדיקולא דמי, והוא כחוות בשער המת, והא דלא אמר, דריב"י נמי בעי סימן שלם מה"ת, ומ"מ מכיר כאן בהגרמה במיוטה בתרא, משום דס"ל כל שכשר בדייעבד, אם פסק מליחותתו תו לא מצי מפסל, וכאשר סובר כן בלישנא בתרא כאשר אבא, משום דאי"כ למה לא פלייגו כן בשער פסול השחיטה, וכגון בעיקור דסכך פגומה דאייריב"י ב"旃 משניות לפני, וזה דרואה רבודתא יouter, דאפילו במקומות שחיטה, תו לא מיפסל אחר שחיטה הוא, הנה כפסק מליחותו, וסביראו נזכרת באחרונים, ולומר דבאמת ריב"י לא מכיר אלא בהגרמה ולא בשער פסול השחיטה, לא מסתבר לי ל"ר"ה, כי באמת אין חילוק זהה, דכיאו דלהאי לישנא ATA הלהקה למ"ס, על הגימה בתחלה השחיטה שפסקת השחיטה, הרוי דשייכא לשחיטה כדי לפולה עכ"פ, וכך שביארנו בד"ק, וא"כ ה"ה בסוף השחיטה, אבל עכ"פ כדי שלא נטעה כן, הו"ל להעמיד פלוגתת על מה דסליק מנוי, لكن הוכיח מזאה דפליגו אי בעין לכתלה שחיטת כל הסימן מה"ת, או sagi ברוב לכתלה, ואז אין שום חילוק בהאי דין בין הפסולים, لكن נקט הגימה לאשמעין דרכ אגב פסול הגרמה, ולפ"ז הא דקאמו, דבଘרמים בשליש קמא ד"ה פסולה, דכי נפיק חיota בעין רובה בשחיטה, האי טעמא רק לריב"י איתא דרכ לדידי' נפיק חיota ברובה, דהינו חיota הקנה דרואה מאן דמויה בדיקולא דמי, אבל לרבען דבפי כל הסימן לכתלה, הרוי עדין לא נפיק חיota דקנה כמו דלא נפיק חיota דבמה כל זמן שפרקסת, ואפילו אם נפסק כל הקנה ג"כ לא נפיק חיota, כמו שביארנו במקומו, אבל לרבען לא בעין האי טעמא, דהרי פסולת השחיטה גס במיוטה בתרא ומכש"כ במיוטה קמא, מפני של הסימן בשחיטה בעין, ובמקומות שחיטה, ואז זה דומה לחצוי קנה פגום, דודאי גם לרבען כשרה משום שחיטת דההם מקום ריב"י דלא עשה מעשה טרפות לא קפידין על פסיקת החצוי גס בפסקול משא"כ בהגרמה דליך פנינו שחיטת הסימן יכול לא בהגרמה - ובזה נמצאת עוד טעם מרוחה, למה פלייגו בהגרמה ולא בעיקור דסליק מנוי, משום דבעיקור הלא לכ"ע כשר במיוטה קמא בקנה,

שחיטה פסולה, כמו נkehיו דמתעם שחיטה פסולה קתינו עלה לדעת הרמב"ם, ותו לא מצי שחית מה שכבר נפסלה, אולם לדעת התוס', ודאי קשה טובא להבין דין זה דגע בו נקב, דרישיטם לכל"ע אחר שחיטת הרוב, הגרגרת כמנוחה בדיקולא דמי, צרייך לחלק ולומר/DDOKOA בפסק מקומ שחיתה כן הוא, אבל למעלה ממוקום שחיתה, אע"ג דבכל פסה"ג וטרפה, מ"מ לעניין כמובן ממנה בדיקולא דמי לאו כגרגרת ייחשב, וזה דבר שלא ניתן להאמיר, וכןו שתמה על זה הפלתי שהבאתי בד"ק, ודזוק היבט. ע"ש משנה, השוחט מן הצדדין וכו', השוחט מן העורף שחיתתו פסולה, המולך מן העורף מליקחו כשרה, בגמר' מד"ק דהאי עורף מול עורף אמר, דאל"כ, מי ארי' שוחט אפיקו מולק נמי פסול, וכאו' היה לו למידק יותר משוחט עצמו, מי ארי' עורף אפיקו פנים נמי פסול, דהיא בעין שחיתה למטה משיפוי כובע, ולדעת משנתינו דלעיל למטה מהה בטבעת הגודלה, אלא דיל', דפסול הגרגרה באמת מליקה ידיעין דכון' דאמרה תורה מליקה ממול ערוף, ולא מעירפו, מושום סימנים אמוריה, דבעין משיפוי כובע למטה גם במליקה, וממילא דשחיטה כנגד מול עורף בעין, כי את זה לעומת זה אמרה תורה, מליקה מלאחריו ושהיתה מלפניו, וזה נכון מאד.

והא דקתי, בשוחט מן העורף דשחיתתו פסולה, לכאר' אינה אלא טרפה שחיתה, לפי מה דמסיק لكمן דמליקת עורף בלבד רוב בשאר קamar, דאל"כ, וכי מטה עומד ומולק, א"כ "הה שחיתה מן העורף נמי בא רוב בשאר ואינו אלא טרפה, אבל מ"מ פסולה מטעם מחליד, ודיל' טעמא דמחליד, דהיהם לפ"ד, דעם רוב בשאר קאמर, ואז ס"ל לרבע דליקא תלדה, אבל לאחר מסקנא, דע"כ בא רוב בשאר, ע"כ הוא מחליד הסיכון בין בשאר המפרקת לסימנים, וכמש"כ התוס' لكمן ד"ה מפני שהוא מחליד, וכל מה שכתבת ע"ד הנה מצאתי מבואר בראש יוסף, אלא דלפ"ע, לדעת הייש"ש זל סי' מ"ד, דشبירת המפרקת, אף בא רוב בשער עם פסוקת הסימנים נ"כ נבלה הוה, כמו מפרקת עם רוב בשאר, ומטעמא מיד, והיינו דר"ל ור' אסיד דלקמן דמפרשו, הותזו ראשיהם כו, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם עיון ראש לפון זל הא ד"ה כתוב ה"ס, גם בא טעמא דחלדה שפיר קאמר שחיתתו פסולה, והוא לפ"ד דעת רשי' זל لكمן בסוגי' דמסוכנת דבעין פרוכוס לאחר גמר שחיטה, ולא די בפרקוס עם סוף השחיטה, וכאשר אמרו שם בגמ', זה פירש לחיים וזה פירש למתה, דבעין חיית אחר גמר לידה, וכן פסקין בי"ד סי' י"ז קרשי', וא"כ כל שפסק המפרקת ושני סימני הרוי היא מטהו, וליכא חיית אחר השחיטה, וכן חיית אחר השחיטה בעין, ואפיקו בעוף דסגי בסימן אחד, וכן בבהמה דסגי ברוב שני סימנים, ונאמור/DDOKOA בפסקו הסימנים לגמרי הוה מטהו, ולא בפסקת הרוב שלහן, מ"מ הרוי לכתה בעין שחיתות כל הסימנים, וגם בעוף כדעת הרמב"ם, והוא מה"ת, אלא דבדיעבד כשרה השחיטה ברובה, ובעו"ף אף בסימן אחד, אבל ראוי לשחיטה עכ"פ בעין וכמו בבלית המנוחות, דע"ג דין הבילה מעכבות, אבל ראוי לבליה בעין, וכןו אחר שפסק המפרקת, אין שני הסימנים ראויין להשchtת למגרון,adam יופסקו قولן, תה' מטהו, ואין זה שחיתה אלא הריגה.

ומה דקאמר ר"ח لكمן לסייע לעזרי מומתני, דמלך בסיכון מטעמא בגדים, ואי אמרת טרפה הוה, תהני סכך לטהרה מיד נבלה, לכאר' לפי האמור, מה ראי' מביא שם, דילמא ע"י שחיטת סימנים נעשה מטהו וכןו מטעמא כנבלה, רק' מ דהא חדש לו היש"ש דמפרקת עם הסימנים עושה נבלה, הינו אם איתא להא דזעירי, דמפרקת ורוב בשאר נבלה, ה"ה מפרקת ושני סימנים נמי

לשלא במקום שחיתה, מושם דכון' דליך' כל שנחתת הרוב כמו דמונה בדיקולא דמי, ממי לא בשעת גמר פסיקת רוב הקנה גם מה שמלטה ממקום הגרגרה כמנוחה בפסק דמי, אלא דבכלו בהגרמה גזה"כ דפסול שחיתה הוה, אבל כל שהגמר של הרוב במקומות שחיתה שפיר דמי דכו'וCMD"Z, וממי לא בשעת תחלה וסוף, והಗרים באמצע ע"כ דטרפה, דהרי השלייש בתרא לא מצטרף דהוא CMD"Z, וכך כאשר חזר ר"ה להזכיר זאת את ר"ר, שפיר קאמר לי' ר"ח לא תהדר בז', דא"כ הפסצת לkiemiyata, Adams תזודה דשליש האחרון שייך לשחיתה, א"כ לאו כמו דמונה בדיקולא דמי, ואיך מצטרף לשחיתה, קמא דהגרמה להשלים הרוב כיוון דלאו מקום שחיתה הוא, אבל ר"י שפיר פועל באמצעות שחיתה קמא ובתרא בהגרגרה, והקשר באמצעי בהגרגרה ושאר שני שלישים בשחיתה, מפני שישuber דרביב"י ע"י סימן שלם לכתהלה, וכך הנני שני שלישים שחיטה מצטרפים להசיר, ושני שלישים בהגרמה מצטרפים לפסול.

וראה זה איך שגה הפלתי זל שגיאה רבתא בפירוש הסוגי' הללו, עיון בז' בס"י כ' אות ג', שחולק ביד רמה על ה"כ"מ והש"ך יותר הפסיקים, שכתו דשליא במקומות שחיתה בין בקנה ובין בשוט לאו נבלה הוה כנספק, אלא מהני השחיטה למטה מקום הפסיקה כמו בשאר טרופות, והוא זל לפי דעתו הביא ראי' שאין עליה תשובה נגדם, מהא דמכשיר ר"ה בשחת שלייש אמצעי, מושום דנפיך חיונא בשחיטה, ומסיק בה"ל, וכן ברור דהוואיל דפסק rob הגרגרת ורוביו ככלו בכח'ת, הוועיל כנטיל, ונפסק הגרגרת נבלה עכ"ל, ופלא והפלא שלא שט לבו בקנה ובין בשוט לאו דלה"ה כל שפסק הגרגרת הוה CMD"Z, וממי לא דליקא חילוק בין במקומות שחיתה ובין שלא במקומות שחיתה, אבל ר"י החולק עליו, ואשר ההלכתא כוותי' סובר, דגרגרת שנספק לאו מעלה מקום בדיקולא דמי, ואפיקו כלו נפסק, וכן כל שנספק למעלה מטען שחיטה, שפיר מצי שחיתת למטה ממשנה ומה שלא מצי שחיתת, בפסק במקומות שחיתה, למטה או למטה מקום הפסיקה, לאו מטען דכבר הגרגרת כנטיל דמי, וכסבירת ר"ל, אלא קר"י ומטען דכבר הוה נבלה, ונפסקה לשחיטה, ותדע דהרי ר"י דמכשיר בהגררים שליש אמצעי, והוא כשגמר שליש האחרון בשחיטה, Adams פסק ולא גמר פשיטה דטרפה וא"כ אין יכול ר"י שחיטת שליש האחרון כיון שכבר איטרף וכנטיל כלו דמי, וזה ראי' שאין עליה תשובה היפך הפלתי.

הןאמת, שהני הגאנונים מדויל ידייו קמשתלו, כי כולן נמשכו אחרי הרשב"א והוא ג"כ שיטת התוס', דאחר שחיטת רוב הקנה, עכ"פ הקנה כמו דמונה בדיקולא דמי, אפיקו למאן דליך' הא דר"ל לבבי ריאת, כי גם בין הראשונים, לא מצאתי זולת הרמב"ם והר"ן בחידושים שם בסוגי' لكمן ל"ב ע"ב, שזכו לידע את זאת, שר"י בר פלוגתא דר"ל לא ס"ל כמו דמונה בדיקולא דמי, לא הריאה ולא הקנה ולא בסימנו אחד ולא בשני סימנים, אבל האמתה כן הוא כאשר תראה שם בחידושים, וכאשר גם סוגי' זו מוכיחה, וכןו דישנה לשחיטה מתוע"ס لكمן כט' ע"ב ודזוק.

ע"ב תוס' ד"ה שחית ופגע בו נקב, ולא דמי לשחט שליש וכו' ועיון היטב במרהש"א, והדבר מובן ע"פ דברינו לעיל, דמקרים שחיתה גרע מהגרמה לעניין פגע בנקב, חוץ לר"י, דלה"ה, לפי מה דס"ל עתה דגע בנקב הוה כנעשה לאחר שחיטת השליש קמא, פסולה משום דעתשה כמנוחה בדיקולא דמי, ע"י הנקב, שלא ע"י שחיתה, ומה יועיל אם יוסיף עוד שליש האחרון, כיון דזהה כבר כמו בפסקה בדיקולא דמי לר"י הגם דבଘרמה כהגו'ו כשר הוה, דהרי ליל CMD"Z, ומци' משלים רובה בשחיטה ע"י שליש האחרון, אבל בנקב במקום שחיטה שפגע בו, דזהה כגומר הרוב בפיסול, הוה

מעט קרא בהדי' כדמות צואר וסכין, כי עבד מליקה בשחיטה, (ר"ל דרך משיכה) טפי עדיף" עכ"ל וקשי' לי טובא, דא"כ מניון לו' דקוצץ וירד כשר, ומכח"כ דקשה על המ"ד דקוצץ וירד דוקא, מנ"ל, וראיתי להרש"א שהרגיש בזה וז"ל, "קוצץ וירד אין מוליך ומביא לא, שהתורה חלקה בין שחיטה למליקה, א"ל ר"י כ"ש דמוליך ומביא, דלא אשכחן דחקה התורה אלא בממול עורך, אבל בהרכותיה, כל שאתמה יכול לעשות מליקה בשחיטה וכו', ונינו הדתורה התירה אפילו בדרישה, כ"שadam הוליך והביא וכו' עכ"ל, ועודין לא איתפרש לנו, أنها התירה התורה בדרישה, ומכח"כ למ"ד קוצץ וירד דוקא, מנ"ל דחיק מליקה משחיטה גם לענין מוליך ומביא, זו במשיכה וזה בחניקה אבל לפע"ד ברור הוא מה שכתבנו למעלה, משנה דשותט בingleton קציר, דכל שהוא בעצם של כהן, דהוא במחובר, דרכו בדרישה וכל שהוא במשיכה חדשת היינו ממשך, דרכו בתלוש, עי"ש, וכן מליקה שהוא בעצם של כהן, בדרשין מוהקריבו הכהן, כמו שהביא רשי"ז ל"ב דcashr עכ"פ בדרישה, אלא דלחד למ"ד בדרישה דוקא, כסחמא דמחובר, ולהאי מ"ד גם בשחיטה לא בעינן קרא מיוחד מ"ד דכ"ש מוליך שהוא ומשך הוא בתלוש, והוא דוקא, וגם לאידך מ"ד דכ"ש מוליך ומביא, כדי שלא תחולק מליקה משחיטה לגמרי, מ"מ בשחיטה לא נאמר, דcashr' בchanika כדי שלא תחולק מליקה מליקה, משום דהסברא נתנת דמשיכה עדיף טפי מחניקה מיתה קלה, וקרא דאברהם דשחיטה בתלוש רק אסמכתא בעלמא וכמ"כ לעיל.

ובזה מישיב היטוב לשון רשי"ז ל"ב ד"ה אמר שמואל, שכטב, ומכח"כ קוצץ וירד, והגיה השטמ"ק שנדפס על הדף בש"ס וילנא, "הה" קוצץ וירד", משום דקשי' לי, זהה בגמ' קאמר להיפך, דמוליך ומביא הוה כ"ש מקוצץ וירד, ולפי האמור אין כאן מקום להגיה, דק"ו מצינו למימר, או ממה שמספרש על דבר שאנו מפורש, ומכח הסברא, או להיפך מן מה שהסבירו נוטנת, על מה שיש סמק בקרא, וכן הש"ס שפיר קאמר, מוליך ומביא ק"ו הוא, ממפורש דקוצץ וירד ומכח הסברא דכל שדומה לשחיטה טפי עדיף, אבל רשי"ז נמי יפה כתוב, אם שמואל סבר דمولיך ומביא כשר מכח הסברא, מכח"כ דקוצץ וירד כשר דנלמד ממה שהקפידה תורה על המוחבר שהוא מסתמא בדרישה, זה נכו' וברור ודוק'.

ריש' ד"ה אמר שמואל כל השר וכוי, שמואל לא בהל"ש אייר, דא"כ איכה למיפרק טובא, דאי סבר מוליך ומביא פסול והא איכה מוליך ומביא ואיICA תלוש, ואיקסבר מוליך ומביא כשר וכוכ' קשי' סייפה וכו', עכ"ל, עין מהרש"א, שנתקשה הרבה בדברי רשי' אלו, דאיך קאמר, והא איכה תלוש, כיו' דלעיל כתוב, דתלוш לאו מליקה מקרי, ולא שיק' בו לומר דפסול,iani רשי' השתא מהא דכ' לעיל, א"כ גם אי קסבר מוליך ומביא במליקה כשר, עדין קשה, והאICA תלוש, עי"ש שנדקק מאד. ולפע"ד נהאה, דהה דכ' רשי' לעיל, דתלוש לא מקרי מליקה כלל, הוא כדי לישיב המ"ד דאתא לימועטן שצפורה במחובר, דלמה לא אמר להיפך וכדאית דמפרשי דלמעוטן תלוש אתה וקאי אורישא, והאי מ"ד ע"כ סובר דمولיך ומביא במליקה כשר כדאמר בגמ' דמה"ט לא אמר למיועטן מוליך ומביא, ולידי' הוא דכ' רשי' דתלוש לא מקרי מליקה כלל, משום דמפורש בקרא דבעינן בעצמו של כהן, אבל פסול מחוחר בשחיטה לא מקרי מפורש בקרא, דכמו אמרין במליקה עע"פ דעתמא בדרישה, מ"מ כ"ש דمولיך ומביא כשר, כן ה' מקום לומר בשחיטה, עע"פ דעתם ומשך בתלוש, מ"מ ה' במחוחר או אפילו כ"ש מחוחר כדי להשוותו למליקה כל מה דاضשר, אם לא מכח אסמכתא דאברהם או כמ"כ לעיל, דכל שאין סברא לומר זהה

כו, אבל אי ליתא להא דזעירי, אז גם הא דהוואו ראשיהן צריכין הפרש עם רובبشر, ולא נשאר מעורחה אלא בעור.

והנה הא דפרק רבא ל�מן, אי קשי' הא קשי' וכי מתה עomed ומוליך, ומתרץ דעושין כמו דתניא בברית' וכיitz מולקין את העוף, חותך שדרה ומפרקת بلا רוב בשער עד ש מגע לסייענים, לפי האמור, האי קושי' ותירוץ שייכין גם بلا עיר, אדם ימלך המפרקת עם הבשר והסייענים, פשיטה דכמיה הוה, דהיו'נו הותה הראש ממש, ואנן בעינן גם במליקה חיות אחר המליקה, כמו בשחיטה אחר השחיטה, לכל שמות תחת ידו ממש, אין זה, לא מוליך ולא שוחט, אלא הורג, ואע"פ דלישנא דרבא, וכי מתה עמד ומוליך" וdoi משמע דאדזערי קאי, מ"מ גם גם بلا הא דזעירי, הינו מוכרכים לומר דמניח רובبشر כדי שלא יהיה מותת תחת ידו.

ומה מאי מישוב בזה קושי' עצומה, לשיטת הסוברים דר"ל ור' אסי פליגו אדזערי, ומכח' התוס' ל�מן ד"ה הותז, איך פרנסו הני אמראים האי ברייתא דכיitz מולקין את העוף, והראש יוסף הוכחה מכח קושי' זו לומר, דהני אמראים לא ידעו מהאי ברייתא, וכן לא פסקין כוותיהו, ולפי האמור אין מבריתיא זו שום סתירה לדבריהם, דבכוב' ב' צריך להניח הבשר כדי שלא תהי מותה עם גמר המליקה.

ולפ"ז ר"ח הני קאמר, די אמרת טרפה הוה ולא נבלה, ומ"מ מניח הבשר כדי שלא תהי מותה עם גמר המליקה, תהני לי' סcin לטהר מידי נבלה, אז לא נימא כייש"ש דמפרקת עם הסיינמים נבלה הוה, אלא ודאי צעורי דמפרקת עם רובبشر נבלה, ומילא כמו כון מפרקת עם הסיינמים כיש"ש, וכן אפילו אם מניה הרוב בשער מ"מ לא מהני הסcin לטהר מידי נבלה, משום דמפרקת עם הסיינמים עושים מיתה וכייש"ש ואי תקשה לך בכל מליקה הר' הוה מפרקת הסיינמים והוא מותה עם סוף המליקה, לא היא כי ברוב סיינמים עדין לא מותה, והמיעות הבתרא הוא רק משום מצות הבדלה ולא שייכי לעיקר המליקה.

וכל זאת כתבנו לדעת רשי' דבעינן חיות אחר גמר שחיטה, אבל התוס' ל�מן שם בסוג' נראה דלא סברו בראש' ולבן לדידחו ודאי צל' דעתם תלדה פסולה השחיטה מון העורף ודוק'.

ד"ג כ' ע"א גמר' ארבעב'ח לא, למיועטן, שנ צפורה, לפי פרשי' דמחוברת קאמר, ולמעוטי מספיא דקtiny, כשר במליקה פסול בשחיטה, הכי מתרץ, כשר במליקה, דהיו'נו צפורה מחוברת פסול בשחיטה, משום דבשחיטה בעינן תלוש, ומילא מומעט גם שע' מחובר מה"ט גופא, וכן כתוב רשי' בפירוש, ז"ל, "והכי קאמר כשר במליקה כגון צפורה וכו', כיו' דASHMEUNI צפורה ה'ה לשון דעתמא משום מחוחר הוא" עכ"ל لكن לא ידעתני מה נתקשו התוס' בזה, ואולי הוא תוספות בראש' ממהדור' בתרא שלא היה לפניהם, כי רשי' ז"ל כמה מהדורות כתוב כאשר כתוב השטמ"ק בק"ק, אלא דמותה שתיריצו התוס', דלא נקט שע' אלא לומר דלא מיפסל מטעם מחוחר כמו בשחיטה, איןנו מובן כלל, וגם למה فهو לדוחוק כ"כ, כיון דיש לפרש כמו שפרש' ז"ל, דבעל הגמ' מוסיף שע' מפני שמחוד טעמא פסול כמו צפורה, ואולי לא ניחא להו בזה, משום דנקט שע' תחללה, דלפרשי' הול'ל לאחר צפורה, כיו' דנלם מצפורה, אבל גם משום הא לא ארי', דנקט לשנא דמתני' דלעיל, דקtiny והשינים והצפורה ואע"ג דההם בשינוי תולשין מיררי, עי' תוס' לעיל ד"ה הא בתולשה, שכתבו דה' דהוה מצי לאוקמי במחוחר ופסול כמו צפורה ודוק'.

ע"ש גמר' איר כהנא, מצות מליקה קוצץ וירד זו היא מצותה וכו', א"ל ר"י כ"ש מוליך ומביא, ופרש' ז"ל, "דכל כמה דלא

העוף, אין בסימנים עוקרים ניכר מעשה דהבדלה, או חיבור בחותאת, אבל למ"ד אין עיקור סימנים בעוף במליקה, אבל בשחיטה יש עיקור, ע"כ דס"ל כב"ג, דין טרופות כלל בעיקור סימנים, וכך ש"ץ הבדלה למטה מן העיקור, אבל שחיטה, הכי אגמרי' דין רואין לשחיטה. ומה שכי' עוד הלב ארוי', דלוי' דברי התוס' אין כאן הכרע לומר דלא ס"ל לרשי' עיקור דבה"ג, דיל' דמה"ט לאמנה האי עיקור, משום דס"ל כרמי' ב", דין עיקור סימנים בעוף, ולא מונה אלא פסוליש שחיטה השיעיכים בין בהמה ובין בעוף, עי"ש, יותר הו"ל, דלא מונה אלא מה דהשותך צריך לדעת, והאי עיקור דבה"ג, לא איכפת לנו אי לא ידע הטבח ממןו, דהרי לא חישין לעיקור, ולא עבי למיבדק אבתרוי', כדפסקין בו"ד סי' כ"ד, אלא לדפי מה שכתבנו שם, גם לחדרה לא חישין, דמש"ה קתני שם, כיון דלא ידע שהוא שמא שהה או דרס, ולא כתני שמא החלייד, כמו דקתו נגי' חשו"ק שמא חילידו, עי"ש ודוק'.

תוס' ד"ה לא אמרו, בס"ה, והוא דנקט בהתכלת גבי נו"ט לא יאכלו הכהנים וכו', לאו דוקא, דנבלה לא הוה כדיוכח לקמן וכו', אלא כלומר טרפה, וкраנא נקט נבלה אגב טרפה, עכ"ל התוס' כי הנראה גרשו שם בגמ' „אישתרי נמי נבלה“ ולא כמו שהගירסתא לפניו, „אישתרי נמי נבלה וטרפה“ וכן כתבו דנבלה דנקט לאו דוקא, אבל כוונתו על טרפה, אבל אי הינו גורסים נו"ט, לא מצין לתרוץ דנקט נבלה אגב טרפה, דהרי רבينا דקאמר אישתרי להו, לא יאמר שקר דרך אגב, אבל אCKERא דזאהיר נבלה וטרפה לא יאכלו, שפיר כתבו DAGב טרפה אזהיר נמי נבלה אף דאין בו צורך.

והלב ארוי' נתקשה דמה' קשי' فهو, למ"ד א"ש לעמיה"ת הלא יש לו תירוץ על הקרא, כדאמר שם ר"י דהאי קרא אליו עתיד לדרשו, ועל רבינה לא מצי מקשו, דמסתמא סבר כהכלכתא יש שחיטה לעוף מן התורה, והניח קושיתו בצ"ע, והוא באמתו קושי' עצומה על התוס' ואין לומר דהחותס' לכ"ע קשי' לחו משום דסבירו דין נבלה חל אטרפה משום דין איסור חל על איסור וכמש"כ הננו"ב, עיין בשו"ת ק"ד בעל הכת"ס סי' כ"א ודלא כמש"כ התוס' לקמן ל"ב ע"א ד"ה ורמניה, עי"ש וא"כ אין במליקה רק טרפה מכח שבירת השדרה שקדום דזה ליתה דעתמא דנו"ב הוא משום דנבלה לא מוסף ולא כולל הו, אבל אם נימה אטרפה אישתרי לכהנים ממי לא הוה נבלה מוסף לגבי הכהנים, וא"כ עכ"ב גם נבלה אישתרי להו, ולכאורה' לי"ש דברי התוס' דהכי קשי' فهو, דכיוון דבלא"ה תירוצו של רבינה דחוק ונמש"כ התוס' שם במנחות דמצותי' בכך שאינו, ואם דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה עכ"ב צרכיו לתרוץ כרוי', אבל עתיד לדרשו, למה לי' לרביבא להמציא תירוץ דחוק שאיןנו אלא לחד מ"ד, אבל אם כן כוונתם לא הי צרכיו לתקן דברי רבינה אלא הקרא דנקט נבלה אגב טרפה, אבל דברי רבינה בלאה"ה ניחא דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה לנcket נבלה.

וכך הווינא טלי' אמרתי בכוונות התוס' דקשי' להו דמן'יל דאישתרי נבלה, דלמא רק לא נצטו על האביכה ואישתרי להו נהירה אבל נבלה גמורה מניין ואי' קרא דיחסקל נמי איהי נבלה, דהיאנו בשער נהירה אזהיר להו, הו"ל להקדמים טרפה לנבלה דוזדי טרפה חמור מבשר נהירה בסימנים דאישתרי להו במדבר, אלא דעתה אני יודע דא"א להעמיס זאת בתוס' כי המה לא נתנו לעין זה כשר ביארתי זאת במקומו ודוק'.

על"ב גמור' אזכיר עירוי נשרב המפרקת ורוב בשער עמה נבלה, פרש"י זיל' ומ�מא מיד עע"פ שמרפרכת וכו' עכ"ל, והוא ממש כמיירא דמשמעות לעין אדם דלקמן דקאמר נשרב המפרקת ורוב בשער

עדיף, אמרינו קרא דוקא אמר, אבל עכ"פ לא מקרי מפורש, כדי שנאמר דין זה שחיטה כלל, אלום לאידך מ"ד, דמוליך ומביא במליקה פסול, ע"כ דס"ל ע"ג דאיכא ק"ו דמוליך ומביא עדיף מדרישה, מ"מ פסול דכוון דהקפידה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדרישת כי הינו הך, א"כ גם הוא ע"כ כמפורש בקרא יחשב, דאל"כ הוא לו למימר ק"ו דמוליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' זיל דאי ס"ל מוליך ומביא פסול, והאיaca מוליך ומביא גם חולש, דלהאי מ"ד תלוש פסול מקרי, אבל שם מליקה עליה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא איaca תלוש, דלהאי מ"ד מהדרין לסבירת רשי', לתלוש לאו מליקה היא כלל, וכן דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועיין לעיל ט' ע"א תוס' ד"ה כולה תנינהו ובמה שכתבתית שם ודוק'.

תוס' ד"ה אילימה למשמעות עיקור סימנים, לפ' הקו', דעיקור סימנים הוה טרפה תימה וכו', והנה הלב ארוי' זיל רוצה לישב שיטת רשי' זיל, באמרו דגמ' רשי' מודה דלא מהני שחיטה בסימנים עוקרים, ומכח סברא דאי' לשחטן כראוי' בלי פסול דרשא או שי"י', כדעת הרמב"ן זיל מובא בר"ג, והראי' דכן הוא דהא בתופסתא דנסמטה הגרגרת, ואינו יודע אם קודם או לאחר שחיטה, דקתני זה היה מעשה ואמרו כל ספק בשחיטה להחמיר, עכ' לא מטעם טרפה Kata'a עליה, דהרי בספק טרפה אמרינו נשחתה התורה, אלא ודאי מודה רשי' דלא מהני שחיטה בסימנים עוקרים, וכל הסוגי' כאן אזהה לעין פסול שחיטה ומילקה שתהיה מטמא, וכן כתוב המג"ש עכ"ט ד הלב אריה.

והנה ראיינו מן התופסתא אינהראי', דאפשרו לדעת הבה"ג דסימן השמות אין שחיטה מועלת בו, קשה, لما יקרא זאת ספק בשחיטה, לפי מה שדחו האחرونים את דברי הפלתי, ש' דספק נkeh'yo הוה ספק בשחיטה, וכתבו הם דזה ליתא, דוקא ספק במעשה השחיטה עצמה אבל ספק במרקחה אחרת עכ"פ שעיל ידה השחיטה נפסקת, אין זה חמור משאר ספק. טרפות דmockminio אחיקת שרשות, ועיין בהז' היטב במה שכתבתית בזה לעיל בסוגי' דחזקה, אבל ניל' דהאי ספק אי' נשפט קודם או לאחר שחיטה, איינו דומה לשאר ספק טרפה, דכאן לפניו שני מעשים שמותה ושחותטה, ואינו יודע אייזה מעשה קודם, אי השמותה או השחיטה, והוא כמו במלחיף פרה בחמור וילדת, ואין אנו יודעים, אם המקח קודם לילדת או הלידה קודמת להחלפה, דלא שיק להעמיד על חזקה דמעיקרה, עיין לעיל בחידושי בזה, זה ברור, ולכן אין שום ראי' מזה, דמפסק שחיטה מיירוי, ובגוף הסברא לומר דעיקור הוא מטעם דאי' לא לשחות כהונן כשיימים עוקרים ממקום חבורן, הגם שהוא טעם נכוו על ההלכתה, אבל קשה לומר דעתם זה העשאו רבינו כפסול ודאי, דאי' באמת ריק פסול ספק הזה, נימא בספק נשמטו קודם שחיטה, ס"ס, שמא לאחר שחיטה, ושם נחתת כהונן, ועוד זאת, דמתוך הסוגי' דהכא מוכח, דעיקור סימנים הלכתא בלא טעמא הוה, דקאמר אדרבא אי' יש שחיטה לעוף מה"ת, הכי אגמרי' דבעוף אין עיקור, הרי דעיקור, הלכה הוה, ובלא טעם, דאל"כ אין חילוק בין עוף להבמה, גם דחוק גדול לומר, דמשמעות לעין טומאה אמר למלאתי, ולהאי תנאי דמליקת טרפה מטוהרתה מיידי נבלה.

ולפע"ד יש מקום יותר מרוחה לישב דעת רשי', בשנאמר דס"ל לשמוואל אין טרפות לחצי חיים, וא"כ אם נשמעו הסימנים לאחר שבירת המפרקת ופסיקת החוט,תו לא איכפת לנו עיקור סימנים מצד טרפות, אבל מ"מ פסולים למליקה, כיוון דכבר נפסקו, הרי הם מובדים מן הראש, ואע"ג דעדין יש בהן חיון להיות נשחותים, אבל למליקה דהבדלה בעין בעולת העוף, ולא יבדיל כתיב בחטא

היה מפרש דוחותיו ראשיהן על כל שאר בע"ח כסתמא דמשנה דאהלות, ועוד הלא גם לתוס' צריכין לפרש, הא דפרק רבא וכי מטה עומד ומולך, דוחטאות קאי אלא דבאמת במשנה שם ליתא תיבת "עף" אלא בהמה וחיה קתני, ולכן גם בתוס' צריכין להגיה כן ולמוחוק תיבת עוף, דבלאה"ה אין לגרוס שם עוף, דלמא נפ"מ אמר דעוף מטמא מיד, והא אין לעוא טומאת מגע ומטה אלא טומאת בית הבליעה וכבר כי רשי"ז ל"ב במכות ט"ז ע"ב, דנמלה בשעת בליעתה נעשה מטה, וניהו דלקמן ק"ב ע"ב ד"ה בכ"ש, כתוב רשי"ז זל דחביב משום אבמה"ח בבליעה, וא"כ ע"כ צריכין לחלק בין נמלה לעוף דעוף חיותא נפייש יותר מנמלה, מ"מanca באחותו ראשיהן, פשיטה דחיותא זוטר כי"כ שבשעת בליעתה מטה לגמרי כמו נמלה בריהה, וא"כ אין שום נפ"מ בהאי דינא דוחותיו ראשיהן לגבי שחיטה אבל איינו מטמא מחייבים, שאני התם לדעת התוס' רק על פירוכס הוה כפירוכס דזגב הלטהה, אלא דגם זאת מובן מאליו ורק לרוחה דמלטה ולתוספת ביאור כתוב רשי"ז ל"ב את זאת, דניהו דמצינן גם על נkehיו ופסה"ג דמקרי נבלה, והיין דלא מהני בהו שחיטה אבל איינו מטמא מחייבים, שאני התם לדעת התוס' רק על פשה"ג קאמר כן, ולא הו נבלה מהיים כלל לעניין איסור אכילה נמי לא והכוונה שם דוחה נבלה לאחר שחיטה ומיטה ומטעם, דוגרת הנפסק כמו נבלה בדיקלא דמי הו ולא מצי שחיט ל', וא"כ זאת ודאי לא שייך במילוי אחרינא כמו בנשבר המפרקת או בגיסטרא וכדומה דמ"מ אם עדין היאichi תhani לה שחיטת הסימנים לטהרה מיד נבלה, ואי דלא הו נבלה בחוי הרבי מטמא מיד, ואם לדעת הרמב"ם דגם נkehיו הו נבלה, ומהיים לעניין אכילת נבלה, וכמוש"כ התבונ"ש שלדעתו אייכא חילוק בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלות, הרי בארכנו הטעם כי"כ משום דכל שיקב השוט הויה נחרהותו לא מצי שחיט, וא"כ בהני דזעריר ודשומואל לא שייך זאת כלל, لكن כל שאמרו נבלה, ע"כ הכוונה דמטמא מיד, והוא דקתני לעיל במתני' שחיטת נקרי נבלה ומטמא במשנא, וכן בברייתא לעיל דף ט' בלא בדק בסימנים נבלה ומטמא במשנא, דבכל הי לא מטמא מיד אלא לאחר מיטה, מ"מ קתני מטמא במשנא, בשחיטת נקרי פריך באמת גמ"י פשיטה, ומשיין לאפקוי דינאה מטמא באוהל, ובלא בדק בסימנים לעומת מאן דתנאי טרפה ואסורה באכילה, לאפקוי דלענן טומאה אמרין דשפир שחיט, קתני במתניתיא דນבלה ודאי הוא גם לעניין טומאות משא, עיין בראש יוסף, ד"ה הר"ס זל, שכותב דמש"ה לא קשי מתני' היא, דמלך בסיכון מטמא בגדים אבית הבליעה, דמשם אין ראי' דמטמא מיד, דאפשר לרמר דוחה כמו נkehיו ופסה"ג, דוחה נבלה מהיים לעניין איסור ולא לעניין טומאה עיי"ש. ובמחכ"ת החליף כאן הסיבה במסובב, דהוא סבר דמשום דוחה נבלה מהיים, لكن לא מהני כי' שחיטה, וא"כ ה"ה בשאר מיili נמי מצין למירר כי, דוחה נבלה מהיים לעניין איסור אכילה لكن לא מהני כי' שחיטה, אבל באמת נהפוך הו, משום דלא מהני כי' שחיטה, لكن מקרי נבלה מהיים, וא"כ דוקא בטופות בסימנים, דaicא טעם לומר דלא מהני בה שחיטה, אייכא הא מיון נבלה שאסור באכילה, ואני מטמא, אבל בשאר מיני טרופות, מה לא תhani בהו שחיטה, זהה ברור כשם בצהרים - ובפתחה שליל וכו' בחודשי ל�מן ל"ב תראה, כי גם מה שמחדר לן התב"ש והסקימו עמו כל האחرونים, חלק בין איסור לטומאה, לא מנוי ולא מקצת', והוא שגיאה רבתא, שמעולם לא עלה זאת עד' הרמב"ם זל עיי"ש ודז"ק.

הנה פשיטה דסימן השני עכ"פ אינו מעכ卜 בשחיטה אלא, כוונת רשי"ז ל"ל דעכ"פ בעין שנייהם ראויין לשחיטה, דהרי אפיקו נkehיו מעכ卜 את שחיטת הגורתה, אף בעוף דחצחו בסימן אחד, ובגהגות המהרשות' כתוב דברי רשי"ז אלו שייכין למטה, אבל ישינו בשחיטה, כי שם מקומות עיי"ש, אלא דרש"ז זל סותר שיטת עצמו, בימה שכתב כאן, דלכתחלה בעי שני סימנים, וע"כ מה"ת קאמר, ושים בראש השוחט, כתוב דהא דבעי שני סימנים בעוף לכתחה, אין אלא מדרבן, ומשום גזרה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, ועין בלב אריה איך נדחק לפреш דברי רשי"ז דכאן, ולפער"ז נראת דגם כאן אין כוונת רשי"ז לומר דמה"ת בעין שני סימנים לכתחה, שכן הוא באמת דעת הרמב"ם, אלא דממה דגזרו חכמים לשוחט לכתחלה שני סימנים, דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, מוכח גם שניהם המה בתורת שחיטה גם ביחד, Adams לא תאמיר כן מה אני להו, האי תקנחא, דדילמא לא יהיה סימן השני דהינו השוט שחט רובה, רק מקצתו, והוא נשחט תחלה ואיך יתקשר בשחיטת רוב הקנה כיון דכבר אטורף בנקה"ו, וכן יש נמי להוכיח מראב"א ל�מן בהשוחטו שס"ל, בעוף ושת ולא קנה בעינו, וא"כ קשה, אם נשחט הקנה תחלה הרי הוא מעשה טרופות ולגבי שחיטה הלא ושת

עמה מטמא באוהל, והוא דלא אמר זעירי בפירוש ומטמא במשנא וכן שמואל ל�מן בעשאה גיסטרא, וכן ר"א דאמר ניטל הירך וחלל שלה, לא אמרו רק דנבלה הוה ולא הזכירו דמטמא במשנא ור' רשי"ז הוסיף גם התם „מטמא עוד בחיה“ - אבל באמת אין בזה צורך, דמובן מאליו דכל שיש נבלה מטה מטמא במשנא, ור' זיל ג"כ רק בשビル האי, „מיד“ שכתב מצא בו צורך להוסיפה של תאמר דר"ל נבלה לעניין שלא תhani בה שחיטה אבל אינה מטמא מיד, וכן הוסיף רשי"ז דכוונתו דוחה נבלה מיד בעודה מפרכסת, כי האי פירוכס הוה כפירוכס דזגב הלטהה, אלא דגם זאת מובן מאליו ורק לרוחה דמלטה ולתוספת ביאור כתוב רשי"ז ל"ב את זאת, דניהו דמצינן גם על נkehיו ופסה"ג דמקרי נבלה, והיין דלא מהני בהו שחיטה אבל איינו מטמא מחייבים, שאני התם לדעת התוס' רק על פשה"ג קאמר כן, ולא הו נבלה מהיים כלל לעניין איסור אכילה נמי לא והכוונה שם דוחה נבלה לאחר שחיטה ומיטה ומטעם, דוגרת הנפסק כמו נבלה בדיקלא דמי הו ולא מצי שחיט ל', וא"כ זאת ודאי לא שייך במילוי אחרינא כמו בנשבר המפרקת או בגיסטרא וכדומה דמ"מ אם עדין היאichi תhani לה שחיטת הסימנים לטהרה מיד נבלה, ואי דלא הו נבלה בחוי הרבי מטמא מיד, ואם לדעת הרמב"ם דגם נkehיו הו נבלה, ומהיים לעניין אכילת נבלה, וכמוש"כ התבונ"ש שלדעתו אייכא חילוק בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלות, הרי בארכנו הטעם כי"כ משום דכל שיקב השוט הויה נחרהותו לא מצי שחיט, וא"כ בהני דזעריר ודשומואל לא שייך זאת כלל, لكن כל שאמרו נבלה, ע"כ הכוונה דמטמא מיד, והוא דקתני לעיל במתני' שחיטת נקרי נבלה ומטמא במשנא, וכן בברייתא לעיל דף ט' בלא בדק בסימנים נבלה ומטמא במשנא, דבכל הי לא מטמא מיד אלא לאחר מיטה, מ"מ קתני מטמא במשנא, בשחיטת נקרי פריך באמת גמ"י פשיטה, ומשיין לאפקוי דינאה מטמא באוהל, ובלא בדק בסימנים לעומת מאן דתנאי טרפה ואסורה באכילה, לאפקוי דלענן טומאה אמרין דשפир שחיט, קתני במתניתיא דןבלה ודאי הוא גם לעניין טומאות משא, עיין בראש יוסף, ד"ה הר"ס זל, שכותב דמש"ה לא קשי מתני' היא, דמלך בסיכון מטמא בגדים אבית הבליעה, דמשם אין ראי' דמטמא מיד, דאפשר לרמר דוחה כמו נkehיו ופסה"ג, דוחה נבלה מהיים לעניין איסור ולא לעניין טומאה עיי"ש. ובמחכ"ת החליף כאן הסיבה במסובב, דהוא סבר דמשום דוחה נבלה מהיים, لكن לא מהני כי' שחיטה, וא"כ ה"ה בשאר מיili נמי מצין למירר כי, דוחה נבלה מהיים לעניין איסור אכילה لكن לא מהני כי' שחיטה, אבל באמת נהפוך הו, משום דלא מהני כי' שחיטה, لكن מקרי נבלה מהיים, וא"כ דוקא בטופות בסימנים, דaicא טעם לומר דלא מהני בה שחיטה, אייכא הא מיון נבלה שאסור באכילה, ואני מטמא, אבל בשאר מיני טרופות, מה לא תhani בהו שחיטה, זהה ברור כשם בצהרים - ובפתחה שליל וכו' בחודשי ל�מן ל"ב תראה, כי גם מה שמחדר לן התב"ש והסקימו עמו כל האחرونים, חלק בין איסור לטומאה, לא מנוי ולא מקצת', והוא שגיאה רבתא, שמעולם לא עלה זאת עד' הרמב"ם זל עיי"ש ודז"ק.

רשי"ז ד"ה וכי מטה עומד ומולך, דהא ודאי עוף בחוד סימן וכו', עכ"ל עיין במהרשות' זל דכוונת רשי"ז, דבاهאי עוף דכבר נשבר המפרקת ורובبشر בעמה, עיי"ש, ויש להיעיד, דהא ל�מן קאמר ר"ל. הותז מש, ור"א אומר כהבדלת עולת העוף לראב"ש, והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה ועוף במס' אהלות, הרי דגם בעוף בעין שני סימנים דוקא, וניהו דרש"ז מפרש ל�מן דאשכנז קאי, היין כדי שלא לעשות פלוגתא בין זעירי וושומואל, לר"ל ור"א מפרש המשנה דוחותיו ראשיהן, אבל אי ליתה לזריר, גם רשי"ז

מכש"כ פרה, כמו שעושין ק"ו מערופה על שחיתה, אבל רשי"ז"ל דעת אחרת עמו, דס"ל דאפילו ידיעין דתורים גדולים, מדכתיב בעומת ב"י שהם קטנים, מ"מ הו"א דלמצוחה קאמר ולא לעכב, משום הק"ו, אבל بلا החק"ז ודאי כן הוא, שלא בעין קרא יתרא לעכב, ולכן לא קשה לרשי"ז קושי התוס' ד"ה ומה תורדים, דרש"ז לא יסתטרו שני הק"ו, כי גם שניהם יכולם להתקיים, דلطוב לא נפסלו קטנים בתורים וגדלים בינה, והכי קאמר, ומה תורדים שלא הוכשרו בקטנים, קודם שעשינו ק"ז להיפך, אז תורדים גדולים דוקא גם לעכב, והוא דזאת דתורים גדולים גופא ידיעין מבני יונה, כמש"ב רשי"ז, מ"מ מצין למליל שפיר דברי"ז גדולים לא מעכבו בדייעב וממילא נדע דגム בתורים קטנים לא מעכבו בדייעב, ולכן שפיר כתבו התוס' דרש"ז דבעי ללימוד רקי לעקובי ה"י ניחא, ולפי פרשי"ז הא דקאמר, שלא לשטמת קרא, הוא דוקא, כמובן, אלא דבזה הקשה מההרש"א, דהא אין מה שום ראי"ז דמעכב, כיון לדלמצוחה עכ"פ עבי דוקא תורדים גדולים וב"י קטנים, מוכרכ לכתוב בכל מקום תורדים וב"י, והוא קושי עצמה, אבל לפע"ד נראה גם דכוונת הגמי הוא, דהרי בכל הקרבנות אנו מוצאים גדולים וקטנים, כמו פר ועגל, כבש ואיל, ומסתמא הגדל חשוב יותר מהקטן, ומ"מ חיזין דפעם מצוחה בגודל ופעם מצוחה בקטן, ובאלו דמביאין קרבן עופות, כגון יולדות זב וזבה ומצורע ושמיעת קול, לא לשטמי בשות אחד מהם, דיצהוה על תורדים קטנים יונים גדולים, כמו שמצואים בקרבנות בהמה, אלא ודאי דהני אינם ראויין כלל לקרבן, ודז"ק.

ע"ב גמר' ת"ר יכול היהו כל התורדים וכל ב"י כשרים, ת"ל מן וכו', פרט לתחלת הציהוב שבזה ושבזה, הנה לפי דעת רשי"ז"ל שביארנו לעמלה, אף לדלמצוחה גם בלאו מיעוטא דמן, והוא ידיעין דבעין דוקא גדולים בתורים וקטנים ב"ב", ותחלת הציהוב דהוא בריה לא, דהרי איינו לא בכל גדולים ולא בכל קטנים, אבל לעכב לא הווה ידיעין, דכאן לא מצינן למימר, שלא אישטטם קרא לצוחות על תחלה הציהוב, דהא גם בקרבנות בהמה לא מצינן קרא על פlags להיות מצוחה לכתחה, ומ"מ כשר פlags להקרבה (וכאשר מבואר ברמב"ס בפ"א ממעה"ק, וטעמו כתוב ה"כ" דילפין מומאים השמיini והלאה ירצה, דפלgas ג"כ עולה לרצון עי"ש) וא"כ היה מקום לומר דה"ה בעופות כן, لكن בעין "מן" למעט תחלה הציהוב דלא, אבל דעת התוס' דכל שאינו למצוחה ה"ה דמעכב, למה לי קרא למעט תחלה הציהוב, כיון דאיינו לא בכל תורדים ולא בכלל ב"י, אלא דהה Tos' לקמן ד"ה כי איצטריך, באמות כתבו דלפי המסקנא דmittotzmanן אתה לרובע ונרבע, אפילו אי תחלה הציהוב בריה הווה, לא איצטריך קרא למיעוט, דבלא"ה ממועט, כיון דלאו גדולים ולא קטנים אלא בריה הווה, אלא דליישנא דגמ' לא משמע כלל כן, ועוד דגム לפי דעת התוס' עכ"פ בס"ד ה"י סובר דבעי קרא למעט תחלה הציהוב, ורקשה דהא לפי התוס' כבר ידע לעיל דלא בעי קרא למעט ממש"כ התוס' דה"ה לא לישמעתי, וא"כ בלבד בעי דר"ז הוי"ל להקשות על הברייתא דבעי, מ"מ למעט תחלה הציהוב הא למה לי כיון דלאו תורדים ולאו ב"י נינהו, ואולי ילי"י דמתחללה סבר דלהא גופא בעי קרא, לא שמעין דבירה ולא ספק הווה, וכן משמע מפי רשי"ז דה"ה אי אמרת בשלא, אשמעין קרא דבירה הווה וכו' עכ"ל, ולבסוף מסיק דאן בנלא אמרת מעט רובע ונרבע, ודז"ק.

ריש"י ד"ה אלא א"א ספקא נינהו, וקרא לא פסלניהו אלא היכי דמחייב תוריין בהדי"ו או ב"י בהדי"א עכ"ל, דברי רשי"ז"ל אלו לית נגר ובר נגר דיפriskני, דהא בכל קרבנות כובה דמצוי מביא או תורדים או ב"י צרך למעט תחלה הציהוב שלא יביא מכך ספק, היכי נאמר דעתה רשי"ז"ל לומר התורדים וב"י חד מינא הוא וצע"ג.

ולא קנה בעין, וא"כ הוה צריכין להזהר שלא לשחות לראב"א, רק הושט ולא הקנה גם לדידון, שלא נינקוב הושט בלי שחיטתת הקנה תחלה, אלא ודאי דגס שניהם יחד ש"יכים לשחיטתה והשנים מן האחד,ఆ"ג דיליכא מצוחה להדר לכתלה על שחיטתת השני, ולפ"ז לרשי"ז"ל דמפרש האיBei ליקמן ל' ול"א בהחlid במיעוט סימנים ושזה בתרא של השני קימבעי לי, כיון דתורת שחיטתה על שניהם, ויש לעין בזה והסבירה בעצמה דחוקה לומו, דשניהם ביחס תורת שחיטה עליהם, ומ"מ לאBei לכתלה רקי סימן אחד, ודז"ק. **ד"ג** כ"א ע"ב, רשי"ז"ה ובידו הימנית, ואי קשי' למה לי להאי תנא למימר כמשפט חטאבת בהמה, לאוקמא אחתאת העוף דסליק מני וכו', דהא כולהו נמי איתנייה בו וכו' עכ"ל, והתוס' נתקשו הרבה בתירוץ של רשי"ז, ולפ"ז נראה לויל דבורי שניהם, דאי"א לומר דמשפט אתה העוף, אלא שיש שוויי גם בין עלה לחטאבת העוף, שלא שיך בשאר קרבנות, אבל אם השווי אשר עליו אתה כמשפט, איינו נוגע לקרבן העוף, אלא מה דשווה גם בקרבנות בהמה, לא שיך לומר כמשפט חטאבת העוף, והוא חלוק ממוני בכל דיניה השיעיכים לעוף, ושזה רקי בדינים השיעיכים גם בקרבנות בהמה, ולכן מוכרכ התה"ק לדרש כמשפט חטאבת בהמה, ולפ"ז ר' ישמעאל דדרש כמשפט חטאבת העוף לעין ממול עורף, מציע שפיר למילך גם הני שלשה דינים מכמשפט, ולא צריך להוכיח את זאת, דממילא משתמש, ולא צריכין למה שכי רשי"ז"ד"י"י ילי"ה הני מהקיים אחרינה, ודז"ק.

ד"ה כ"ב ע"א גמר' ת"ר, תורדים גדולים ולא קטנים, ופרש"ז"ל لكمי מפרש Mai משמע עכ"ל, כוונתו בהז, דודאי תורדים שם המין, וככלל בין גדולים ובין קטנים, וכמש"כ גם לקמן ד"ה ואימה בני יונה, דזוקא ב"י דכתיב בהו בני יתרה משמע דזוקא קטנים, אבל תורדים בין גדולים ובין קטנים ממש, אבל לקמן מפרש, דדרשין סמכוכים דתורים דומי"י יונה, מה בני יונה קטנים ולא גדולים, כך תורדים גדולים, ולא קטנים, ומה אמי מתפלא על התוס' ע"ב ד"ה ומה ב"י, שכתו דרש"ז"י לשון תורדים משמע גודלים, וכאשר הראיתיך זה ליתא, שובי מצאת בהగות המהרש"ש שהרגיש בזה, ועיין עוד לקמן מה שאכתב בזה ודז"ק.

תוס' ד"ה שיכול ומה ב"י וכו', א"נ דהוה מצי למיכתב ב"י ותורדים, דרששתא לא הוה מקיש תורדים לב"י, דאייכא למימר דקאי נמי בני אחרים וכו' עכ"ל, תמהני דהא "או מ"ו" מפסיק בין תורדים לב"י, ולא עוד אלא אדם "בני" קאי גם אחרים, אז ה"י צריך לכתוב תור במספר יחיד כמו יונה, וצ"ל דלא דקדקו התוס' לתקן הלשון, וכוונתם אי הוה כתיב בני יונה ותור - אלא דכפי הנראה לא נחתנו התוס' לחלק בין תורדים לתור, דאל"כ ה"י להם תירוץ מרוחה יותר, דאל"ו ה"י כתיב בני יונה ותורדים, לא הייתה ממעט קטנים מון תורדים, משום דבני מצי קאי גם אתורדים, אבל מ"מ הייתה מרבבה גם גדולים, מפנוי דכתיב תורדים לשון רבים, ולא חור כמי יונה, אבל מש"כ התוס' משום דלא כתיב "בני" מפורש גם בתורים, הוא דחוק גדול ממוון.

והנה דברי התוס' אלו מישך ש"יכו, להני דברת התוס' שבטעם השני, כי שיטותם הוא, דאם הלשון מבורר דתורים גדולים וב"י קטנים ממש, אז לא בעין קרא יתרה לעכב, כי היכי דלא בעין בשעה דפסח ובפרה אודומה, דזוקא שה לא אל, ולבסוף פרה ולא עגלת, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא יותרה לא לעכב, אמרין דרך למצוחה נאמר, אבל על גוף הנקרב לא בעין קרא לעכב, וגם לא נלמד ק"יadam עגלת כשרה לערופה

ספק אם קיים נדרו, אבל בתחום הציהוב דלא נקרב, הרי זו ספק להקריב, וזה יחייב להביא אחרים הרואים להקרבה, ודוק'.

ד"ג כ"ג ע"א ר"ש י"ד ד"ה והוא עולה לו מזבחו, אם הי' מחייב איל בלבד או כבש בלבד, וטעמא לא מפרש תנא אי משום ספקו אי משום בריה, עכ"ל, הנה לרי"ש דבריה הוה, אפלו אי מצי מקריבizia שיחיה או איל או כבש, נמי לא עולה לו פלגס מזבחו, אבל ר"ש י"ל רצה לפרש השטה המשנה גם לבר פדא שספקא הוה, לכן כתוב Adams מחייב רק אחד לבדוק או זה או זה, אולם על התו"ט, דפרשך המשנה לפי האמות, קמתמה ק"ז רעאי ג"צ' בהגחותיו שם, דהא אנו פסקין כר"י דבריה הוה, א"כ שפיר מצי מיר מתני' בnodar או זה או זה ומ"מ לא עולה לו פלגס מזבחו והניח הדבר בתימה.

והנה לדידי קשה להיפיך, דאפו לרי"ש דבריה הוה, למה לא עלה לו מזבחו וכן יש לי תימה על הא דפסק הרמב"ם "בריש פט"ז" ממעה"ק, דהנודר קטן והביא גדול, יצא וכת"ק' ודלא כרבי במנוחות ק"ז ע"ב, ומ"מ בפלגס פסק דפסק הוה, דשما בריה הוא ולא יצא, ותמה夷 בין גדים אם בריה הוה, ראווי הוא להקרבה כמו שהבאתי לעיל, ובנדרים אלא הוליכין אחר לשון בא", וכיון דמי שנודר בקטן, כוונתו כ"ש גדול דיכול להביא, א"כ גם פלגס כ"ש מקטן, ולא עוד אלא דפלגס בלשון בא"א אין לו מושג כלל, והרי תראה דבמשנה דפירה שס קאמר דר"ט קרי לי' פלגס, בן עזאי קורחו נוקד, ור' ישמעאל קורחו פריך גסא, הרי דין למושג זה, שם בלשון העם, כי רק מכח הכתובים, דכשב בן שניתו, ואיל בן שנית שניות, אנו למדין לאחר שנתו מיום ליום יצא מכלל כבש, ושלשים יומם אח"כ נכנס לכלל איל, וממילא תוך אותו שלשים יומם אין אנו יודעים מה לדzon בי', اي בריה או ספקא הוה עי"ש בתו"ט, אבל בלשון בא"א פשיטה לאינים מכירין מושג זה כלל, וא"כ בנודר להביא כבש, להאי לא יכול להביא פלגס הגדול ממנו, דודאי מי שהבטיח לחבירו ליתן לו כבש וננתן לו פלגס תבואה עליו ברכה, ולמזבח נמי הלא גדול במקומם קטן שפיר דמי, ולכן היה נראה דהאי' הכא בפלגס, קאי ריק לרבי, דקאמר בנודר קטן והביא גדול לא יצא, לדידי צ"ל, דברケנות, דעת הנודר שייה' כדי' קרבעות חובה, ובקרבעות חובה, הלא במקומות דבעי כבש לא מצי מביא איל, אבל אנן דפסקין כרבנן דברי, גדול במקומות קטן שפיר דמי, הרי דנודר בדעת עצמו תלה הדבר, וא"כ אין מקום לומר שלא מצי מביא פלגס לצאת ידי נדרו של כבש, וצ"ע לפ"ע"ד ודוק'.

תוס' ד"ה כי איצטרך וכו', ומורי הר' אהרן תי' וכו' חד למיעוטי רביע ונעבד, וחדרמייעוטי תחלת הציהוב וקמי' שמ' ודי' גלי' אי קטנים אי גדולים הו וכו', הנה לדעת הר' אהרן גם לספקא אתה קרא, לברר הספק שלו לצד אחד, אבל תרי מיטוטי לספקא לא, זאת נשאר הספק גם לתורה, זאת א"א דהא קמי' שמ' גלי', אלאותהמני ذكرיה מה קרי לה, דכיוון דהכא תרי מיטוטי כתיבי, חד בחורים וחדר בע"ז, ולא ידעין איך מהן לרובע ונעבד, ואיזה מהן להחלת הציהוב, א"כ האי מיעוטא על תחלת הציהוב כדי כתיב, אדם נדע ממקומות אחר דתחלת הציהוב בכלל גדולים או קטנים, לא בעין האי מיעוטא, ואי דלא נדע, לא נתחכם מהאי מיעוטא, ושאר אצלנו הספק בתחילת, اي נמעט מן תורותים או נמעט מן בע"ז, והקרא ע"כ לפרש אתה ומיסתם קסטום, וצ"ג.

ע"ב גמר', בעי ר"ז, האמור הרי עלי לחמי' תודה מן החמץ או מן המצה, והבא שיאור מהו וכו', וא"י דר"מ לר"מ מדליק עלי' חמץ הוא וכו' עכ"ל הגם', הנה כל הראשונים ואחרונים عمלו בפרישותה דהאי שקל וטור', ובكونרטסי "מצה שמורה" הארכתי בביור האי

תוס' ד"ה והביא תחלת הציהוב, וא"ת וכו' א"ג כיון שהסבירן ליד כהן יצא ידי נדרו, מאחר דמ"מ האחד מהן ראוי להקריב, עכ"ל, בלח"מ פ"יד היל' ה' ממעה"ק תמה על דברת התוס', דהא אפלו נפסל בשעת הקרבה צריך להביא קרבן אחר וכגדתנן בראש זבחים, כל הזבחים שנאצחו שלא לשם כשרים, אלא שלא עלו בעלילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדר כתבו דיצה' ידי נדרו בהבאה, ומ้อม דלשו נדרו לא משתמע יותר אלא להביא, כי זה הוא בידו, אבל אם אח"כ הכהן פסלו בעבודתו, או ע"י סיבה אחרת לא בא לידי הקרבה, הוא כבר נפטר מפני שעשה מה שהתקייב את עצמו דהינו להביאו לעזרה ולמסרו להכהן, אבל באזחים שחיבר בסוף דהינו להזכיר או אפלו למצווה בעלמא, מודים התוס', דמחיב זה לא נפטר עד שנקרבו להלכتن, ועיין במעילה דף יט ע"א, דלפי פרשי' שם פליגו ר"ש ור' כהן בקרבתות חובה, אי נפטר בהבאה לעזרה לחוד, ושם ההלכתא כר"י, דלא נפטר עד שיזורק הדם, אבל התוס' הכא סברו דבנו"ג גם ר"י מודה, דאחר הבאה אין עליו שום אחריות, דכהנים שלוחי דرحمנא נינהו, וכיון שקבלו ממנה, הרי קיימ העשה דוחבאותם שמה, וכך בדקודוק אמר התנא, דלא עללה בעלילים לשם חובה, ולא קאמר לשם נדרו, הן אמרת דריש' שם ממשנה מפרש דלא לשם חובתו ולא לשם נדרו, אבל אתוס' אין כאן חפיסה, אם מפרשים דזוקא לחובתו איןו עולה אבל לנדרו עולה, וגם משלו הרמב"ם שם דכ' "עד שיקריב כמו שנדר" לא ראיית שום הכרע לומר דכוונתו על ההקרבה ממש, ואדרבה ממה שמוסיף הרמב"ם "כמו שנדר" נראה יותר דסגי במסירה להכהן, כי אם בתר אמרתו אזילין, מסתמא אין אדם מתחייב את עצמו בדבר שאינו בידו, וכי אמר הררי עלי עולה, יותר משמע דלהבאה קامر ולא להקריב, שהוא דבר התלוי באחרים, אבל מה שיש להעיר על התוס' הוא, דהאי הבאה דכאן, שבמיאד דבר שאינו ראי בדור, לאו להקריב, לאו הבאה היא, דנעהו דרך מכך ספק לאו בר הקרבה הוא מ"מ אינו ראוי מקרי, ומ"ש ממה דאמרין בפסחים פ"ח ע"ב, בשכח מה שאמר לו רבו, אם קודם זריקה שכח חביבין בפסח שני' לאינים ראוי לאכילה מצד ספק והוא כוזאי לא יצא, והכא דכוותי כל שהביא דבר שאינו ראוי להקרבה מצד ספק, הוא כוזאי דלא קיימ דידי נדרו, אם לא שנחקל דהכא אם הקריב שנייהם, שפיר יצא ידי נדרו, لكن גם בהבאה יצא, אף שאין להקרים בתחילת, ולפ"ז תי' קמא שבtos' משיך שייך לתי' בתרא.

אלא דעל הרמב"ם יש לי תימה רבתא, שכ' בפט"ז ה"ב ממעה"ק, וכו' הנודר עולת מן התורותים או מב"י, והביא תחלת הציהוב שבהזה שבסזה הררי זה ספק, עכ"ל וכותב ה"כ", דמספק, אי ההלכה כר"י או כב"פ דלקמן, וא"כ ספק אי בריה או ספקא הוה, עי"ש וא"כ ודאי לא יצא ידי נדרו, דהא אי אפשר להקריםם כלל, ואפלו הקריםם בדייעבד נמי ספק הוה אי יצא, דשما בריה והוסול, ואינו זה דומה למה שכ' הרמב"ם בירושא, בנדר מן הcabshim או מון האלים, והביא פלגס, דפסק הוה אם יצא, דשם ראוי האי פלגס להקריב עכ"פ, וא"כ שפיר ריק ספק אם יצא, דשما בריה הוה, אבל כאן בתקחלת הציהוב דlatentely אין להקריב וגם בדייעבד ספק בריה הוה, איך יצא בהבאה זו מספקא, ולא נאמר דודאי לא יצא, וממוש"כ לפ"ז דעת הלח"מ דר商量' בעי הקרבה ממש, זולת זה לא יצא הרי הני לא באים לידי הקרבה ולמה פסק, דפסק הוה, וכן נלפ"ע"ד דמה שכתב הרמב"ם דפסק הוה, היינו דפסק הוה אי מצי להקריב, וממילא באמת חייב מכח ודאי להביא אחרים, והרי תראה דכאן כתוב סתום הררי זה ספק, ולעיל מני' בפלגס כתוב הררי זה ספק אם קיימ נדרו, מושום דבפלגס שהוא נקרב בכוב"כ, הוה

בפירוש הקרא דמחמצת דאיתא במכילתא מחמצת היא שאור, ובע"ג קרא משום דאיינו ראו' לאכילה, כי באמת לא נזכר בתורה שאור Nebi מגביה אכילה אלא לגבי לאו דבל ימץ, ולגביה מצות תשביתו, והוא משום דראוי לחemu בה עיסות אחרת, אבל לאכול אותו כמוות שהוא, מנ"ל, דהרי בכל התורה לא נאסר לאכילה, דבר שאינו ראו' דבנלה הראו' לגר אסורה, שאינה ראו' לגר לא נאסרה כלל, אבל כאן בחמצ גה"כ הוא, דגש על אכילת שאור איכא כרת, אולם בגמ' דילן אין זכר להאי פירוש המכילה, דמחמצת יהי' שאור, אלא בדף כ"ט ע"ב שם מביא ברייתא דר"ש שאומר דקרא דמחמצת אתה לחמצ שנתחמצ מחמת ד"א, וכתבו שם התוס' דע"י שאור פשיטה, אלא בנתחמצ ע"י שMRI יין, והו"א שיהי' כמו ערבות חמץ, אמור מעתה האי כל דכתיב אצל חמץ, דאיתא לריבוי דבר מה למלכות ולא לכרת, ע"כ דומי' דמחמצת שהיא עיקר הקרא בעינו, וכן למ"ד דהיא ממחמצת הוא שאור שהוא רע לאכילה, ומ"מ חייבה עליו התורה כרת, מסתבר דהאי כל דכתיב אצל אתה על חמץ, רע לאכילה דכוותי, שיהי' עכ"פ בלבד, ולא בכרת כשאור, דחוורה דשאור הוא משום דראוי, לחמע בה עיסות אחרות, משא"כ בהני מני אומניות שהם רק חמץ ולא שאור, אלא שרע לאכילה הם כמו שאור, אבל אי מחמצת פירוש' חמץ שנתחמצ בשMRI יין, וחייב עלי' כרת ע"ג דזומה לערבות כmesh'כ התוס', א"כ האי כל דסמק לי' בדומי' אתה לריבוי, והוא חמץ בערבות דאין בו כרת אבל חייב עליו בכללו.

אמור מעתה דר"ם דמרבה נוקשה, ע"כ מפרש הקרא דמחמצת דאיתא על שאור,,וכל" מרביה דומי' דשאור שהוא רע ואינו ראו' לאכילה, דהיאנו הני דמנה במשנה, ור"מ כולל גם שישור עמהם, ע"כ דגש שישור חמץ גמור אבל רע לאכילה, משום דאיינו לא מצה וגס חמוץ איינו נגמר, ואילו ר"מ בזה לשתיית דס"ל בע"ז ס"ח ע"א דעתל"פ' אסור ולפי זאת מגעולי כותים, ולא חילק בין פגס פורתא לפגס מרובה, ואפילו קדרה בת יומה לדידי' הוה פגס ומ"מ אסור, ולא התיר אלא סרוח מעיקרה מבואר שם בגמ', וכן גם האי שישור דאין בו אלא פגס פורתא הוה לר"ם רע לאכילה, אבל חמץ מקרי, מה"ט גופא דמקצת חמוץ ככל החימוץ, כמו מקצת פגס כפוגם גמור, אלא דלולוי הריבוי לכל, הוה מותר משום דהוה כסrhoת הפוגם יכוון קרא לחיב טכ"פ מלקטן, ואולם בתודה ובמנחות בפסח, שכן עניין קרא לחיב טכ"פ מלקטן, והוא תירוץ לא שיאור באין כאח'ת, אפילו אם נעשה שיאור מעיקרה, חמוץ גמור ואיסורו באין כאח'ת, אפילו לא שיאור בפסח, שכן עניין קרא לחיב טכ"פ מלקטן, ואולם בתודה ובמנחות כיוון חמץ הוה, למה לא יוכשרו משום לחמי חמץ, ואי משום הפוגם יכוון דלגביה תודה שנטקסו הלחמים קודם שהחמצו, לא חמץ מיפסלו לר"ם דסובר לטלפ"ג אסור, ה"ה דלא נפסל ע"ג פגס וממש'כ משום פגס פורתא שלא שייך נמי הקיריבו נא לא לפחתיך, וכל זאת לר"ם, אבל לר"י דמסתמא אית לוי' לטלפ"ג מותר קר"ש, וכחלה תאה, ומחלוקת בין פגס פורתא לפוגם טובה, אי הוה ס"ל דשייר חמץ ממור בר"מ, ה' מהיב אפילו כרת ובלא שום קרא, אלא ודאי לדידי' אין זה חמץ גמור, ומה"ט גופא דחימוץ פורתא הוה כפוגם פורתא, ולכן לדידי' יש להסתפק אי בריה או ספקא הוה, ואי בריה הוה פטור מכלום, דהרי לדידי' דעתלפ"ג מותר, לא מפרש מחמצת שאור, שלא מסתבר כלל לומר דחיבי כרת על אכילת שאור שאינו ראוי לאכילה (ועיין בשוו'ת בית שערים ותיתי לי כי הרבה קודם דהאכלו פטור, ולפי האמור אין כאן שום סתירה דהא דסוטם דורש,, כל" לריבוי, יש לו לרבות ערבות חמץ ולא שיאור).

ומה מדו"ד מיושב באזה, דלא יסתורו סתום אהדי' דשם בפסחים סוטם בחמצ נוקשה בר"מ דלוקין עלי', ובשיאו סותם קר"י דהאכלו פטור, ולפי האמור אין כאן שום סתירה דהא דסוטם

סוגי' וכן אקצ'ר, הנה הא דקאמר דל"ר' מ חמץ הוה מדליק עלי', ע"ג דכרת ליכא, פרשי' היינו טעמא דליך כרת, דלאו חמץ הרוא' לאכילה הוא, ועל פ' זה קשה טובא כאשר הארכתי שם בקונטרסי, ועייר התימה, אם מחמצת שהוא רע לאכילה פטור מכרת, ולולי הריבוי דכל מחמצת ה' פטור לנמרי, כאוכל דבר פגס ונפסד, איך יוכשר כזה לגבי חמוץ מהו"ט דאין זה ראו' לחמי שיאור תמורה לחמי חמץ, דפסולים מהו"ט דאין זה ראו' לאכילה, והקייבתו נא לפחתיך, וא"כ ה' שייאר אם גם שייאור איינו ראו' לאכילה, ובוח' ק"ז בעהchat' ס"ל כתוב, דודאי אין כוונת רשי', דא"ר לאכילה, דאי' ודאי ה' פסול לתודה מחמת קלוקלו, אלא כוונתו דאי' חמוץ עשו רוא' לאכילה, لكن אי' חייב כרת על חמוץ זה, אבל בתודה לא איכפת לו אלא שיהי' חמץ, וחמצ הוה מדליק עלי' בהפסח עי"ש, וכל הרואה ישתומים, איך גאו' וחכם כמותו, יאמר דברים כאלו שאין הדעת סובלתן מכמה טעמים, דז"ק ותשכח.

תוס' דרכו דרך אחרת לפרש, דודאי גם לר"מ הא שייאר לאו חמץ גמור הוא מדליה חייב עלי' כרת אלא בריה הוה, אלא דכוונת הש"ס במה דקאמר, פשיטה דלא יצא, משום מצה אמר, דלענין מצה ילפין תודה מפסח, ופי' זה לא הבנתי כלל, דה"ה משום חמץ פשיטה דלא יצא, דהא לא חמץ הוה אלא בריה, מדאיצטרך קרא בפסח לחיב מלכות עכ"פ, ש"מ דבריה היא, וממילא לא איצטרך כלל למליל' תודה מפסח, דכל זמן דלית לו ריבוי, אי' לא בכל חמץ ולא בכל חמץ, ואיך עלה עד ר"ז דקמסתפק לר"י אי ספקא או בריה הוה, כיון hundred ר"מ דדרש לכלה, איכא נאמר, דלשנים בריה הוה, אלא דריש' דלא דרש לכלה מלכות, קרא בפסח לחיב על שייאור מלכות, ולר"י דלא דרש לכלה מלכות, ופטור אשיאור משום דלא בכל חמץ הוה, אם לא שנאמר, דממה דרבבי קרא, למدين לר"מ דבריה הוה, וכמו שכתבנו לעיל לענין תחלת היזחוב, כנראה מפי' ר"מ דדרש לכלה, א"י אמרת בשלמא, שכטב דקרא אתא לאשמעין דבריה הוה, אלא דכאן א"א לומר כן, שהרי במשנה ריש' פ' אלו עוביון מונה שם שלשה מני אומניות שם חמץ נוקשה, ולא מה שיאור ביןיהם, והש"ס מוקי האי משנה קר"מ דשיאור, והני שלשהDOI לאו מטעם בריה קאתינן עליהם, דהרי הים חמץ גמור אלא פוגמים בטעםם, וכן מריבנן, יחד עם שיאור, וא"כ מנ"ל דמרבה גם שיאור, ונלמד ממנו דבריה הוה, כיון דבעין הריבוי על הני דפוגמים ואינם ראוי לאכילה, עכ"ב דבלא קרא ידע לר"מ דבריה הוה, וסביר דשה שיאור דבריה להני הפוגמים, ורבה כולן משום דהיא מניהו מפקית, ולא עוד, אלא דזה גופא קשה טובא, דאייה שיוי' בין שיאור שהוא בריה, להני חמץ גמור רע לאכילה נינהו, עד שיליף ר"מ גס שניהם מחיד' ריבוי, גס תירוץ השני שבתנוס', דנראה שיש שם ריבוי' בתודה וממנחות, חמץ נוקשה חשוב בחמצ לבגייהו, אין לקבלו, וכיון דבנלה קרא קסמן, אלא קאמר מדליק עלי' בפסח חמץ הוה, לאבין אותו, דאפילו מצד הדוחק אין לומר כן, שהרי הגמ' כאן לא על האי יתנרא קסמן, אבל קאמר מדליק עלי' בפסח חמץ הוה, לבבי תודה, ועוד איך מסופק ר"ז בר"י אי בריה או ספקא הוה, כיון דאיכא ריבוי בתודה חמץ הוה, הרי עכ"פ בריה ולא ספקא, והוא תימה רבתא על תי' זה.

אבל לפע"ד נראה לךים פרשי' ז"ל, ולא כמו שהבינו ק"י החת"ס ז"ל את דברי רשי' על צד הרוחק והדוחק, אלא כפושטן, וכאשר באර בזה בס"ד.

דהנה בפסחים שם אית', לר"מ אתא כל מחמצת לריבוי' נוקשה, ולר"א אתה לריבוי' ערבות חמץ גמור, ופלוגתתם תלי' לפע"ד

כל הטעמהה בכלי עצם מדרבן, כיון דלענין גולמא דינס כמתכות, משום דדמיה יקרין, למה לעניין פשטיהן עשאום ככלי עץ, ולא השו אותן לכל מיili לכלי מתכות, אלא ודאי דטומאה שלhn דאוריתא, ודוק".

תוס' דה ופosal את המוקה, היינו מקוה חסר, אבל שם אינו נposal בשום עניין וכו', הנה הלשון posol את המוקה לא משמע כן, אלא דהמעיין ב"ב" שם בהגנות אשרי, יראה דב' לוגין מים שאובים בתחליה, קודם שהי' במקוה רוב כשרים, posolין את המוקה מה"ת, למ"ד כולו שאוב posol דאוריתא הוא, (ודבר זה נעלם מעניין הגאון בעל ד"ת זיל בהלכ' מקוואות של), ומעתה לשון המשנה מדויקדק, posol את המוקה שלמה שנמשך לבור אח"כ, והוא posol דאוריתא, וממילא ליתא גם מה ש' התוס' לקמן דבposal דרבנן מיררי הכא, ודוק".

תוס' דה המתמוד ונתנו מים במדה וכו', וא"ת ומ"ט דרבנן שפטרו שמורים שיש בהם טעם יין, ואע"ג שלא החמיין, והלא כל איסור שבתורה שלא במינו בנ"ט וכו' והkosher' חמורה ותירוצם אינו מספיק כמובן, וננתי אל לב, ונתגלה לי חדש לדבר חדש לקושי זו, והוא עפ"י מה ש' הרמב"ם בפי"א מתרומות הל' ה' זיל, "בדרכ' שמרקדים את הקמח בחולין, כך נהוג הכהן בתמורה, מרകד לאכול, ומשליך את המורשן וכו'. בהל' י"ב הסובין של חיטים חדשות אסורין מפני שרatoi למאכל אדים, ושל ישנות מותר, בהל' י"ג הנצולות וכו' שמורים של תרומה שננתן עליהם מים, הראשון והשני אסור לארים, והשלישי מותר וכו', עכ"ל, וכל הני הדינים, הנה משניות ותוספות, והנה מי לא יודח, שבתווך הסובין והמורשן יש הרבה חלקי קמח, ואיך יצא לחולין עד שימושיכן אתם, וע"כ אתה אמרת דתרומה הננתנה לכהן לאכילה ולשתיה ולסיכה, כמו שהתחלת שם הרמב"ם בראש הפרה, רק חלק הרואי לכך נתקדשה בקדשות תרומה, ולא הפסולת שעומדת להחפרד ממנה, ולפ"ז התמוד שהוא הפסולת מן היהן, ודאי דינו כמו הסובין והמורשן מן החיטים, אלא דכיון דרך להוציא עוד מן השمرרים חלקו יין ע"י שנונתים עליהם מים, גם להאי תמיד דין תרומה עליו והנה אם בתמורה הדין כן ה"ה בטבל, שלא מצי לחיות חמור מן התרומה, וכמש"כ התוס' קידושין ל"ח ע"א בסוף דה וה"ה, דכל עצימות אישור טבל הוא משום דפתיכי בי' מתנות כהונה ולא חמור טבל מן התרומה, אמרו מעתה אם ישראל מפריש תרומה ומעשרות מן הקמח או מון הפת, וכמש"כ הרמב"ם לעיל מינוי בפ"ה הלכ' י"ח דשפיר דמי, ודאי הסובין והמורשן שהוציא בטבלו מותרין כמו בתמורה, וא"כanca נמי בתמוד, לרבען כל שלא יצא יין אלא טעמא בעלמא הרי נידונים הני שמורים כפסולת של יין שאין בהם אישור טבל, כמו בסובין ומורשן של טבל ושל תרומה, וזה נראה לפ"ז אמת ונכון לישב קושי החמורה של תוס' ודוק".

ד"ג כ"ו ע"ב רשי' משחמיין אין משיקו במים, דחמרה הוא וכו', וממים מטהרין בהשקה וכו', והיה חיבור ובטלי לגבי מקוה, כתובאה טומאה שזרעה בקרעך, וכו' אבל יין במים לאו זרעה הוא, דעתמא לא בטיל עכ"ל, אבל תיבות דטעמא לא בטיל", אני רואה סתירה למה scl' רשי' בתחלה, כי בתחילה כתוב דחשקה מטעם זרעה הוא שמחברון למוקה, וזה דקודם שבטלו בבייעת דמוקה, גם בשופכן לבור ריקן רבייעת מים, היו נתחרים מה"ת למ"ד מוקה כולה שאובה מטהרת דכל שהמים נתחרבו לקרען עולם חבורו למטענן, וגולםיא יש להן דין מותכת, ולענין פשטיהן יש להן דין כל' עז, נשאר עליהם אבל טומאתן שהי' עליהם בתולש, וניהו posol שאיבת עדין רבנן רשי' ימצא שלחבי כיון ודוק".

בשיעור כר"י, הוא משום דפסק הכר"ש נטפל"ג מותר ואין בשיאור מה"ט גופא משום חמץ גמור, אלא בריה, ולית לנו קרוא לריבוי' ומה שסוטם חמץ נוקשה דהני ג' אומניות לעבור עליהם, לא משום דרבנן נוקשה מכל מחמצת הכר"מ, אלא הכר"א, דmoruba מכל מחמצת חערבות, וכמו ששנה שם במשנה, תחלה הני ד' מיini מדיניות שעוברין עליון, ונוקשה לממד מק"ו מתערבותה כהאי מ"ד שם בגמ' ויתר ביאור הדברים נמצא בكونטרסי מצה שמורה, ואכ"מ להאריך בזה יותר, ודוק".

תוס' דה ותאה פרה כשרה בעריפה מק"ו, וה"ה דהו"מ למperfץ הци, אבל חולין וקדשים וכו' ולפע"ד דברי התוס' תמהין זהה, דכל חולין וקדשים הנאכלין, א"א למדוד מק"ו מעגלת בעריפה, כדי לבא מה"ד להיות כנדון, ועריפה בעגלת אינה מתרת לאכילה, ואיך נתיר באכילה ע"י עריפה חולין וקדשים, ורק עליה דכולה כליל ה"י מקום ללימוד, אבל עליה איתקש כמה פעמים לחטא את כל דברי התוס' צ"ע. שוב נזכרתי, במה שכתבו התוס' למלך פ"ב ע"א דה עגלה ערופה דעריפתו זו שחיטתו, ומטהרחה מיד נבלה, וחיב משום אווא"ב, וא"כ אין כאן תימה, ודוק".

ד"ג כ"ד ע"ב תוס' דה התורה העידה וכו' הקשה ר"א, מנ"ל דהינו מטעם אויר, דילמא מטעם שכלי חרס מצרף כשוכן נוגעים זב"ז ונוגעים בכל וכו', ולפע"ד נראה אדם משום צירוף כל' גם מה שעלה הנודש חז' מודפוני הכללי, הי' מצטרף להיות טמא, וכך כתיב תוכו דוקא, דמשמע דוקא מה שבתוכו ולא מה שמנוע על הנודש חז' לתוכו, אלא דשוב נזכרתי דזאת איבעי דלא איפשطا הוה בפסחים מ"ח ע"ב, בכל' שאין לו לבזבז אס מצטרף מה שמנוח עליו, וככתוב הטור והשו"ע סי' שכ"ה, דלכן יש ליזהר כשצרכין בכל', שלא יצא שום דבר למעלה מודפוני הכללי, אז הוה הצירוף ספק עי"ש, אולם לפ"ד מدلלא קמבעי בגין' בנסיבות שמנוחות על הנודש בשל חז' לדופני הסל, אלא קמבעי בכל' שאין לו לבזבז כלל, יש למדוד, דבSEL כיון דמצרף מה שבתוכו, נגרר אחריו גם מה שעלה הנודש משא"כ בכל' שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק".

ד"ה כ"ה ע"א תוס' דה ואבilo כל' שטף מציל, פי' בקי' וכו', וקשה לפירושו דא"כ מה חידוש יש בכל' שטף יותר מכל' חרס, עכ"ל ולפע"ד נראה פשוט, דכל' חרס שאינו בר קיבול טומאה מגבו כלל, פשיטה דמציל, דהרי הגב שאינו בר קיבול טומאה, מפסיק בין הטומאה שבאור החיצון, ובין האוכלין, משא"כ בכל' שטף, דשפיר מקובלין טומאה מגבו, אלא דחכרשו כאן שהטומאה קלישטא, שהיא ראשון ומתמא כלים, لكن נגבי אוכלי שבתוכו דמקובלין טומאה גם מראשו ל佗מא, הו"א דגב כל' שטף לא הא פסק הוה, ומכך הטומאה לאוכלי שבתוכו, והוא לא נטמא משום קלישטא הטומאה, אבל לא משום דמעקב ניכשת הטומאה, וכל' המעניין בלשון רשי' ימצא שלחבי כיון ודוק".

ע"ב תוס' דה מכל' דכל' עצם מקבל טומאה, מדאוריתא קבועי לאטוני וכו', עיין במרח"ס זיל שנתקשה, דמן"ל דר"ג דקאמר, כל' עצם ככלי מתכות דמי, דמדאוריתא קאמר, דילמא מדרבן, וככל דתיכון רבנן בעין דטעמא תיקני, וכיון דהני דמיה יקרים כמו מותכת, גולמא שלhn נמי מקבלן טומאה, ולפע"ד נראה לישב, דהנה הא דתנן שם במתני' דכלים, דכל' עצם פשטיה טהורות, ומקבלין טמאים, אי מדאוריתא קאמר לא קשי' לנו מה לעניין גולמא יש להן דין מותכת, ולענין פשטיהן יש להן דין כל' עז, דהאי תלו, אי איתקש לשק, והאי תלו אי דמיה יקרין, אבל אי

מקוואות הארכתי בשיטות אלו, וכן אין מקום להאריך בזה ודו"ק.

הדzon ערך פרק דכל שוחטין

לקרע לא שיך ג"כ זרעה למים, וא"כ איך מסים רשיי דמשום טעם לא בטל אין זרעה, ואולי כוונת רשיי דאלו לאו טעם הנשאר, הי' נתהף הין למים עיי' ביטול ומילא מהני עליו זרעה, ובאמת יש מי שאומר זרעה ג"כ מטעם ביטול קאותין עליה, ובHAL

פרק השוחט

אבל גובה פלוגתת רשיי ורמב"ם, אי בעין בעוף לכתלה ג' סימנים מה"ת או סגי' בס"י אחד' תלו בפירוש האי הלכה שאמרה לנו רב בבריתא תנ"ל, דרש"י ז"ל מפרש ההלכה „על הוושט ועל הקנה" שבזה מצין מקום השחיטה, שהוא בסימנים ולא בשאר אברים וכמה שיעור השחיטה, ע"ז אתה סיפא דהאי הלכה ואמרה המשום הרחקה דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, וזה דוחק גדול, כיון דעתך פ' כל הסימן בעין לכתלה מה"ת, ואם שחת רקס רובא, עלי השלים שחתתו תוך שיעור השהיי, כדי לקיים המצווה לכתלה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוה דרבנן לשחות לכתלה שני סימנים, ולא עוד אלא אדם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למיעבד רובה, ע"כ החשש דיכשיר שלא כדי פחות מרוב בחשבו שהוא רוב, ואז הי' להם לתקן דלא ישר עד שנחט כל הסימנים, וכמו שאמרינו لكمן קכ"ג ע"א, בטלית שנקרע רובה, בטלית שאינה טבולת יומם דלא מהני עד דמייקרע כולה גורה דילמא לא אתו למיקרעה רובה, ויאמר רובה הוא עיי'ש, אבל בהמה שאמרו דלכתלה ישחות שניים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יזדמן שלא שחת אלא מהחזה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור השהיי, ישריר בחשבו שנחט הרוב, גם לישנא דגמי' מורה דלא כפרשיי, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שניים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי', למה לכתלה לא סגי' לי' באחד, והוא לא ידע מגירה זו, והי' לו להקשות סתם בין אbehoma ובין עוף, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל דריש' אס ס"ל קר' אושיעא שבתוס' בפירוש האי ההלכה דריש' יאמ' ס"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק דגש בעוף בעין שניים סימנים מה"ת לכתלה ורק בדיעבד כשר בסימן אחד, ועיין בכ"מ שם בראש הל' שחיטה, שכ' דהרמב"ם ז"ל פסק כתרי לישנא דגמי' לחומרא, דהינו דלכתלה בעין כל הסימנים ולא רובן, וגם בעוף כן והוא מה"ת, ודבר זה תלי אי ייפניו שחיטה לעוף מילופתא דבר קפרא, דהטיל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, דז' גם לכתלה סגי' לעוף סימן אחד, ואי ייפקין, מאשר יצד ציד חיה ועוף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומי' דחיה בעין לכתלה שניים סימנים, עכת"ד הכא"מ, ובמהכ"ת אין בדבריו ממש, כלל הנוי הדרשות מה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי' לרמב"ם לומר דגוף חיוב שחיטה בעוףណה מהללם"ס, ואין לה סמק בתורה שבכתב, אבל דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו'כ' הרמב"ם בפירוש בחל' ד' שם, אז' זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן בהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאייה דבר שוחטין וכו' שכל הדברים אלו ע"פ ציוה בהן כשהוא תושבע"פ וכו' עכ"ל, והוא לוקח ממה שאמר רב, ובחת כאשר צויתי, מלמד שנצטווה משה על הוושט ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שניים בבהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין למד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם אמר דמקרה דעתך חיה ועוף נלמד דשיעור עוף וחיה שווה, איך נאמר דמקרה דעתך חיה ועוף נלמד כשר בס"י אחד, מכח ההלכה שתהי' עוקרת הקרה המורה דשיעור אחד לחיה ועוף גם דיעבד.

על מנת שוחט זבח הוה כמו והmittah או והרג בכ"מ שהוא ובאייה ברכמ"ן עה"ת, על הקרה דזובחת כאשר צויתיך, שכ' דלשות ושחט פירשו הכרת סימני הצואר, ולפ"ז צ"ל דלרווחה דמלטה קפריך הци, וגם תירוץ דשחיטה מן הצואר גמר, וכו' ג"כ לרווחה דמלטה אמרה, דהרי תראה דרש"י ז"ל כתוב דלאו דוקא דצע"ג דהלי שחיטה הללממי"ס הם שיש מהן שנכתבו כגון דרשה, וכי גמירי הلاقתא אשארה וכו' עכ"ל ומה שכי' רשיי' כגון דרשה, מושום דעיקור לדעת רשיי דהוא בסכך פגומה נמי מפורש בשוחט ולא וקרע, ואשר ביארתי בפתחה, וכן לעיל דף ט', גם אנחנו שארא איתן לו סמק מפורש בלשון הקרה, ולא בעין ההלכה אלא על מקצת פיסול הסימנים עיי'ש, וכיון דפסולי שחיטה מפורשים בקרה, ע"כ מקום השחיטה ודאי צרייך להיות מפורש בקרה, באמת ע"כ לומר דשחיטה מן הצואר מפורש בלשון ושחט וזבח, דלא"כ דלשון ושחט זבח הוה כמו והmittah או והרג בכ"מ שהוא ובאייה

ד"ג ע"ז ע"א משנה, השוחט אחד בעוף ושנים בבהמה שחתיטו כשרה, בגין פריך דיעבד אין לכתלה לא ושנים בבהמה, עד כמה לשחות וליזל, ומתרץ אבע"א אחחד בעוף ואבע"א, ארובו של אחד כמו'ו, ופרש"י אבע"א בעוף אצרכוו רבנן לכתלה חרוייו, משום הרחקה דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, וזה דוחק גדול, כיון דעתך פ' כל הסימן בעין לכתלה מה"ת, ואם שחת רקס רובא, עלי השלים שחתתו תוך שיעור השהיי, כדי לקיים המצווה לכתלה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוה דרבנן לשחות לכתלה שני סימנים, ולא עוד אלא אדם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למיעבד רובה, ע"כ החשש דיכשיר שלא כדי פחות מרוב בחשבו שהוא רוב, ואז הי' להם לתקן דלא ישר עדין לא הוועילו, אבל בהמה שאמרו דלכתלה ישחות שניים עדין לא הוועילו, וכן שאמרינו لكمן קכ"ג ע"א, בטלית שנקרע רובה, בטלית שאינה טבולת יומם דלא מהני עד דמייקרע כולה גורה דילמא לא אתו למיקרעה רובה, ויאמר רובה הוא עיי'ש, אבל בהמה שאמרו דלכתלה ישחות שניים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יזדמן שלא שחת אלא מהחזה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור השהיי, ישריר בחשבו שנחט הרוב, גם לישנא דגמי' מורה דלא כפרשיי, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שניים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי', למה לכתלה לא סגי' לי' באחד, והוא לא ידע מגירה זו, והי' לו להקשות סתם בין אbehoma ובין עוף, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל דריש' יאמ' ס"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק דגש בעוף בעין שניים סימנים מה"ת לכתלה ורק בדיעבד כשר בסימן אחד, ועיין בכ"מ שם בראש הל' שחיטה, שכ' דהרמב"ם ז"ל פסק כתרי לישנא דגמי' לחומרא, דהינו דלכתלה בעין כל הסימנים ולא רובן, וגם בעוף כן והוא מה"ת, ודבר זה תלי אי ייפניו שחיטה לעוף מילופתא דבר קפרא, דהטיל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, דז' גם לכתלה סגי' לעוף סימן אחד, ואי ייפקין, מאשר יצד ציד חיה ועוף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומי' דחיה בעין לכתלה שניים סימנים, עכת"ד הכא"מ, ובמהכ"ת אין בדבריו ממש, כלל הנוי הדרשות מה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי' לרמב"ם לומר דגוף חיוב שחיטה בעוףណה מהללם"ס, ואין לה סמק בתורה שבכתב, אבל דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו'כ' הרמב"ם בפירוש בחל' ד' שם, אז' זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן בהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאייה דבר שוחטין וכו' שכל הדברים אלו ע"פ ציוה בהן כשהוא תושבע"פ וכו' עכ"ל, והוא לוקח ממה שאמר רב, ובחת כאשר צויתי, מלמד שנצטווה משה על הוושט ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שניים בבהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין למד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם אמר דמקרה דעתך דעתך חיה ועוף נלמד דשיעור עוף וחיה שווה, איך נאמר דבדייעבד חלקים מהמה דבעוף כשר בס"י אחד, מכח ההלכה שתהי' עוקרת הקרה המורה דשיעור אחד לחיה ועוף גם דיעבד.

דם לאריקה, פשיטה דלא נפסל הקרבן בשבייל שלא הוציא כל דמו, כיוון דאיכא די דם לאריקה, ועיין בעמיעו"ט על הרא"ש, ע"כ ר"י רק לכתהלה אמרה, דעתה בריבוי דם לאריקה, ואמאי פליגו רבנן עלייה, אבל אי רישא בחולין וכדמיסיק, עדין אפשר לומר דר"י אוסר גס בדייעבד, ועיין עוד לקמן ודוו"ק.

ד"ה חצי אחד בעופר, ה"ה חצי כל אחד וכו' ומרישא נמי שמייעא לי' דזוקא רוב בעינן וכו' עכ"ל, לויל דיליכא בחצى מעשה אחד אוושט קאי, דבכמה לא אצטרך כיון דליך דבירהם ה"תי אמרה טרפוות, ופשיטה דמעשה טרפוות עכ"פ בעינן, כדי דליפוק חיוטא, וכן אחד וחצי בהמהנה נמי מותפרש אחד הקנה וחצי הוושט, ולא להפוך, כי חצי קנה לאו כלום הוא, וממילא דלא שמעין האי דין מרישא, דהו"א דהא דקאמר רוב אחד ורוב שניים משום קנה אמר, אבל בוושט מקצתו הוה כמו רוב קנה דלענין מעשה טרפוות מקצת הוושט ורוב הקנה שווין הון, ולא צרכין לדוחק של התוס', והוא נכוו ואמת בס"ד.

ד"ה שנים בהמה לכתהלה לא, עד כמה לשוחט וליזיל, ואי משום וורידין אסילו ר"י מודה בהמהה, הויאל ומנתחה אבר אבר עכ"ל, הנה לפִי פשוטות לישנא דר"י, דקאמר עד שישחוט ולא קאמר עד שינקוב, ודאי משמע דמدين שחיטה נגעה בה, ודבעינן שפיקת הדם שהוא המmitt, ועיין לקמן מזה וא"כ נפרש דברי ר"י, אז מיליא נם בהמהה בעינן שחיטת וורידין, אלא דלפי דמסיק דאימא עד שינקוב ולא עד שישחוט. אז קיים מירמא דר"ח, דלא אמר ר"י אלא בעופר, וכמבואר כן בגמ' לקמן כ"ח ע"ב, וא"כ הכי הו"ל להתtos' לתרץ קושיתם, ואי משום וורידין הלא איןש בשחיטה, וכן שפיר פריך עד כמה לשוחט וליזיל, ואי דלא מסתבר להו, דהמקסן דהכא כבר נהות, דעת שישחוט דר"י לאו דזוקא אלא עד שינקוב קאמර, א"כ לא תירצו מידי, דאי לא נחות אלה אז לא נהות ע"כ גס להא דר"ח, דר"י מודה בהמהה, כי אם נפרש שחיטתן בין בעופר ובין בהמהה ודוו"ק.

ד"ה ותו וכו', ונראה כගרטת הספרים ולטעמיך, ור"כ קאמר לה שחיטה מן החואר נמי גמ' ולא מאזנו ולא מחתומו, אבל אכתי לא ידעין מהיכן מתחילה וכו' עכ"ל ועיין בת"ח שהרבבה להקשות על פירושם, ואני הוסיף עוד בתימא, דלפי פירושם הקרא ATA לפרש ההלכה, דהלהקה מסורה לנו מקום השחיטה שהוא מן החואר, והקרא ATA לפרש דמתחילה מן הגרון ולא מן העורף כמליקה, ואין לך כיוצא זהה בכל תושבע"פ, דהכתיב ATA לפרש את הנמר על פה, הא חדא, שנית קשה, דלפ"ז אם מתחילה מן הגרון מציע לעשות גיסטרא, ואיך קאמר דלא לשוו" גיסטרא, ולא עוד אלא דילמא דזוקא גיסטרא בעינן, דמה שכתבו תוס' בקושיות על פרש"י, דמיהיכי תייתי ניבעי גיסטרא, ליתא דשפיר יש להזכיר גיסטרא, דשחיטה דומוי" דעריפה בעינן, אלא דעריפה מן העורף ובדרשה, ושחיטה מן הגרון ובמשיכה, אבל לעניין גיסטרא נימא דשניםיהם שווין, ועיין לעיל דר' כ"ע א"כ מל מה אפשר לדמות עריפה לשחיטה טפי עדיף, וא"כ ה"ה להיפך אלא ודאי כיון דכתיב ושות בעינן ומשיך ולא ודרס, ע"כ מה"ט הוא כדי שלא עשה גיסטרא, וכאשר מסביר זאת רשי"ז ל' במתוק לשונו, דמי' שמושך הסכין משכו לדעתו ופסק כשיריצה, אבל הדורס בכח אינו יכול לצמצם שלא יתיז הראש ועשה גיסטראי' וניהו דאן לא פסלין גיסטרא אחר שחחת ההלכה והבהא כהונן, כבר כתבתי לעיל, דזוקא דזוקא לד"ע שנתחדש ההלכה, לאחר השחיטה מותרת מיד, ולכן דזוקא התייא את הראש בדרשה שהוא בפ"א פסול, אבל ע"י הולכה והבהא, דאיינו בב"א, כיון דאישטרי עם גמר חתיכת הסימנים تو לא מייפסל,

אופן שתרצה, א"כ עיקר המצווה מהלכה ידועין, וכעון זה לא מצין, דלעולם ההלכה לא אתה אלא לפреш פרטני דיני המצווה, אבל לא אתה חדש לון מצוה חדשה, ועיין עוד לקמן ודוו"ק.

ע"ש גמר', וקרא למאי אתה דלא לשוו" גיסטרא, בלשון ראשון פרשי' שלא יחתוך כל המפרקת לשנים, דהיינו משמע חטהו, הוזא את דמו ותו לאו, פ' לקמן חטהו עד מקום שהוא זב ותו לא, אבל בילשנא אחרת פ' דלא לשוו" גיסטרא, הינו שלא ידרוס, ולפי פ' זה כתב רשי"י דמה שאמרו הלי' שהחיטה הללמ"ס, לאו דזוקא כולם, דהרי דרשה, מפורש בקרה, הנה לפי פ' הראשון אפילו אם שוחט דרך הלכה והבהא بلا דרשה, כל שחוחט כל הראש, הרוי זה פסול, ודורש זאת משלשו חטהו או חטהו ולא יותר, ואז דרשה לא איתמעט כלל, אלא אתה ההלכה גם על דרשה, ולא כשמיוא וכתנא דברי' לקמן ל' ע"ב, דמעטו דרשה מושחת, וכל המפורשים מהפלאים על שיטת רשי"י הלו, דמיהיכי תייתי יופסל השחיטה אחרי שכבר נגמרה ע"י שחוחט אח"כ המפרקת, והתוס' כפי מה שכתבו בד"ה ותו, מפרשין דברי רשי"י דלא לשוו" גיסטרא לחותוך גם המפרקת, שאין מצוה בדבר לעשות כן, אבל לא שיופסל אם עושא כן, וכך קומתמי, ע"י למה לי קרא דמיהיכי תייתי ס"ד דבעינן גיסטרא, והרשב"א בתה"ב כתוב דלאו משום פסול שחיטה נגעה בה אלא מטעם שלא יבליע דם באברים, ולדעתו הוה רק אסמכתה בעלמא, דעיקר הקרא ATA שלא ידרוס ושלא יעור, אבל א"כ, האי אסמכתה מה בעי הכא, והלא תראה דרש"י ז"ל מתייגע לפרש גיסטרא שלא יחתוך המפרקת, כדי שיהי' גם דרשה מהלכה ולא מפורש בקרה, ואם כרשב"א דאי זה לא אסמכתה בעלמא ומטעם הבעלת דם באברים, עדין צריכין לומר דקרה כדמיוא או כתדברי' למעט דרשה ATA, וא"כ הול"ל דקרה ATA לדרשה.

אבל האם יורה דרכו דרש"י ביל"ק מפרש דלא לשוו" גיסטרא דשחיטה נפסקת ע"י שחוחט גם המפרקת, אלא דהסוגי' כאן אזלא אליבא דר' ישמעאל דלמד מושחת דעתיב בקדושים חיוב שחיטה גם בחולין, וס"ל דלא אישתרי להם נהירה במדבר ולידי"י לא השחיטה לחוד מותרת, אלא המיתה שע"י שחיטה, וכן שהי' הנירה מותרת לר"ע במדבר, דמפרקסת היהת אסורה משום אבומה"ח, וכאשר ביארתו זאת בארכוה בפתחה בעיקר ב' וא"כ כל שחוחט המפרקת אחר שחיטת הסימנית הרוי לא מחה ע"י שחיטה אלא ע"י הגיסטרא, דמפרקת ורוב בשער עשה נבלה, צעררי לעיל דר' כ"ע, ואז שחיטת הסימנים לא מעלה ולא מורד, דלא פעלנו מיד, ורק לר"ע נתחדר האילכה כשנכנסו לארץ, דהשחיטה מותרת מיד, ומיליא דלאחר חתיכת הסימנים מצי' עושא כל מה שירצה, כדי שתמות מהר, ולכן אליבא דרי"ש אבל להלcta מודה הראש מצד פסול שחיטה, והוא אליבא דרי"ש אבל להלcta מודה דכשרה, אלא דכפי שביארנו בפתחה, גם לר"ע אין זה היתר גמור אלא כמו יפת תואר במלחמה, שדברה התורה נגד יצ"ה ר'ת עי"ש בפתחה ותמצא עונג, ולכן ודאי לדידן נמי אין לעשות כן, ואני זהורת מיאד להשוחטים שליל, שיעכבו מעשה הקצבים שדריכם לדקור סכינים בתוך המפרקת, מיד ממש אחר סיליק זד השוחט, אלא ימתינו עכ"פ עד שיצא דם הנפש, כי כפי שביארתי, אחר יציאת דם הנפש הוה הפירוכס צוב הטאה והדברים אמיתיים וכיילרין לעינים תל"ית.

תוס' ד"ה השוחט, ונראה דזוקא לכתחלה אמר ר"י וכו',rai ר"י בדייעבד נמי Kasar, דלמא לכתחלה רבנן מודו וכו' עכ"ל,rai זו אינה מוכרכת, Dai רישא בקדושים וסיפא בחולין, Rai לא קמפליג אסיפה דחולין רק ארישה בקדושים דמציריך שחיטת וורידין משום

בכל הנסיבות, אבל גם שפיקת הדם ממש עד שתצא נפשה בריבוי הוצאות הדם, על מודча זו כבר ישብ הפרט'ג שנטקתה ל'י מנ"ל לחז"ל דחשתיטה מורתת איסור אבמה"ח, עד שאמרו דעתך חתך כיית מבית טיבתו, מיד אחר מעשה השחיטה אף שעדיין היא חי' לכל דבריה, ולא היה פנאי למעשה השחיטה לפעול בה מאומה, ויתור מהו אתה רואה, דרי"ז דאמר במשנה עד שישוחט את ההורידין, וכן תנא בבריתא המובאה لكمנו, וורידין בשחיטה דברי ר"ז לא הניחו הדברים על פשוטון אלא מגהים עד שינקוב את ההורידין, וורידין מנקבים בשעת שחיטה ולא מטעם שחיטה אלא מטעם איסור דם ולכתחלה, וגם הוא דקANTI בתוספה מובה בתוס' לעיל, דרי"ז פסול בעוף עד שישוחט את ההורידין, לא מפרשינו כמשמעותו דפושל בדיעד ומושם דבעופ עכ"פ, דכתיב ושפך את דמו בעין שחיטת ההורידין, אלא מפרשים בדוחק, לאו דוקא פסול בדיעד, אלא כלומר אסור, עכ"ל, מכל זאת תראה איך רחקו דעתה זו, דבנعي החזאת דם הנפש ע"י שחיטה, רק חזקו במסמורות נטוועים דאחר שנצטוינו על הזביחה לא בעין יותר אלא חתיכת הסימנים בלבד, והוא המורתת מיד, ובפתיחה הארכתי לאר דבר זה עיי"ש היטב, אלא דכאן דיליף מקרה דושפך את דמו, דין שחיטה לעופ מן התורה, קשה טובא. והא Hai פרשה במדבר נאמרה, ואז נס בהמה הי' בשפיכה בعلמא, לר"ע דהכלתא כוותי, וכך מבואר לעיל דף י"ז ע"א, דפרק שם לר"ע ממותני דלקמן דהנחר והמעקר פטור מלכסות, ופרש"י שם וזיל, "והא על כסוי הדם במדבר נצטוו, ונחרתן היתה שחיטתון, והנחר בה"ז נמי בעי"ס כיiso, עכ"ל אלא כשהנכנסו לארץ נצטוו על הזביחה, hon בבהמה והן בחיה ועו"פ, וכאשר תנא רבינו בבריתא, וא"כ היא יפותוא דמושפך, דשבpicha בعلמא סגי, אין לה מקום כלל, שב ראיית כי הפלטי זיל בריש ספרו עמד על קושי' החמורה הללו, וכל דבריו במחלוקת'ת אינם ראויין למותו, ולכאורה רצתי לומר דהיא תנא כר"יש ס"ל, דבשר תאوة איתסר להם במדבר, ולא ה'י נחרה מעולם מורתת אלא שחיטה דילפין חולין מקדים דכתיב ושחט את בן הבקר, אלא דעופ לא נילוף לא מחייב ואלא משאיר לפוטות מושום דכתיב ושפך, הרי מקרה מלא בשפיכה בועלמא סגי, אבל כפי הנראה לעיל מתוך הסוגי, וכאשר כתבו שם התוס', גם ר' ישמעאל מודה בזכבי ואיל וכל שאינן ראויין למזכה ה'י מותר בנחירה, אלא בדבר זה צריךacial תלמוד, ועיין בفتיחה.

אלול יש לי תירוץ מרוח על הקושי, עס"י מה שביארנו דעת הרמב"ם, דעל הנחירה לא היה ציווי מעולם, אלא דכל שהמית כדרכם המתים לצורך אכילה, איןו לא טרפה ולא נבלה, וא"כ י"ל דהיא מ"ד אין שחיטה לעופ מן התורה סובר, דהאי ושפך את דמו, ציווי הוה ומצויה כמו הכספי, ופי' הקרא, כי' יצא ציד חיה או עוף, אז אני מצווה עלייך, ושפך את דמו וכסהו בעפר' והנגינה נמי מורה דושפך שידי לשעה דוכסחו, ואני מתנאי המאמר לומר כי' יצא וכו' ושפך את דמו, אז אני מצווה לך וכסהו בעפר, דהרי האתנהנתה עומדת על תיבת אשר יאכל קודם ושפך את דמו, ואם ושפך אלעלילrai, והוא מתנאי המאמר, הי' בעל המסורה להעמיד האתנהנתה אחר ושפך את דמו, כמו דכתיב, אכלת ושבעת וברכת, והעמיד האתנהנתה על חיבת ושבעת להפרידו מן וברכת שהיא המצווה, זה ברור, וכיון דושפך מצות עשה הוא ושיך לוכסחו בעפר, א"א לומר דרך במדבר שיק' הא夷 עשה, ונתבטלה כשהנכנסו לארץ, דדמי' דוכסחו לעמה"ת, אבל אכן דס"ל יש שחיטה לעמה"ת באממת צ"ל דישפך דמו הוא מתנאי המאמר, ולא כבעל המסורה, שכן מצינו הרבה דbullet המוסורה הוא נגד ההלכה, יותר נראה לקיים המוסורה גם לדידן לומר, דין ס"ל דהאי ושפך את דמו

אבל לר"יש דיליף שחיטה חולין מן ושחט, דבקדים באממת איقا פסול בגיסטרא, אפילו ע"י הולכה והבאה ה"ה בחולין כן, וכmesh'כ לעמלה, ודברי התוס' צע"ג ודוד"ק.
ע"ב גמר', אדר'י משום ר"י ב"פ, אין שחיטה לעופ מה"ת, שני' ושפך בשפיכה בועלמא סגי, וכתיב רשי' זיל ואין נבלת עופ קורי נבלת אלא במתה מלאיה, או הרגה במקה שלא ע"י סימנים, אבל נחירה או עיקור סימנים כשר בו עכ"ל, וכן כתבו התוס' דף כי' ע"א דה לא אמרן, דנינו דאין שחיטה לעופ מן התורה אבל נחירה בסימנים ודאי בעין, והוכיחו כן מהה דקאמר הכא בסמוך, ואי אמרת אשלי' מה"ת תחני לי' סכך לטהרה מידי נבלה, הרדי דבעינו עכ"פ חתיכת סימנים כדי להוציאו מידי נבלה, אלא דיש לראות מני ננו דנחירה בסימנים בעין, הלא בשחיטה נשא וננתן הש"ס, שחיטה מן הוצרן מנ"ל, עד דמסיק, אתה מהלה, והרי אמר רבינו ל�מן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה וכו', וא"כ בנחירה נמי צריכין לומר דהיה הלכה על הסימנים ורוב אחד בעופ ורוב שנים בהמה, והוא דבר שקשה לשימוש, דاز כל מה שאמר רבינו ל�מן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה ועל אי' בעופ וב' בהמה הכל הוא ג'כ' הלוות נחירה.

והנה מדברי הרמב"ם נראה דלא סבר באזה קרשי' ותוס', דיה' לנחירה הלכה מיוחדת בסימנים דוקא, זיל בפ"ד הי' "ఈ' כשייחו ישראל במדבר לא נצטוו בשחיטת החולין, אלא היו נוחרים ואוכליין כשאר העכו"ם וכו"ז עכ"ל, הרי מפורש אומר דלא היו להם ציווי מיוחדת על הנחירה אלא היו נוחרים ואוכליין כשאר העכו"ם והוא לכאורה פלא, הלא שאר העכו"ם לא נצטו על הטרפה והנבלת לית', כמו שביארתי בפתחה בעיקר ט', וא"כ היו יכולם לנchor ולאכלו' כשאר העכו"ם بلا ציווי מפורשת, על אופן הכתנתبشر לאבמה"ח, ולכן יכולו להמתה הבע"ת, באיזה אופן דזהו ק"ז אבל ישראל גם במדבר נצטו על הנבלת בלאו דבשר בשדה טריפה יmittת אבר הוה מיקצת נבלה וכאשר דרשו כי' יmittת מן ההמה על אבמה"ח שמטמא מכש'כ מטה כולה, אבל כל שמנית הבע"ח לצורך אכילה, כדרך הנרגז בין העמים, לא ה'י נקרא נבלה, ורק אחר שנצטו על הזביחה כשהנכנסו לארץ, נצטו ג'כ' על נבלה חדשה, שהיא כל שהמית בע"ח שלא ע"י שחיטה הונגת נבלה מקרי, וע"ז אתה הלאו דיל"ת כל נבלה, אולם להמליך بعد שיטת רשי' ותוס' צ"ל, דמושפך את דמו דכתיב אצל חיה ועו"פ, אנו למדין דבעינו שימית הבע"ח ע"י שפיקת הדם ממש, דהרי כתיב וכשהו בעפר, והיותך מסוגל לשפיקת הדם מהה סימנים עם וורידי היצור, וכן משמע מדברי רשי' דבשםך, בד"ה לטהרה מידי נבלה, שכטב זיל, "ואין כשר בו' אלא נחירה שהוא בסימנים, כדכתיב ושפך וכו"ז עכ"ל.

ודע דלמ"ד אין שחיטה לעופ מן התורה יוצאים שתי חומרות, א) שביעין דוקא שפיקת הדם ממש, ושחיטה יבשתה פסולת כי' ושפך את דמו כתיב, ועיין ל�מן במשנה השוחט בהמה חיה ועו"פ ולא יצא מכם דם, משום דקANTAה לאשמעין דאפילו בעופ הדין כן, ולא פוקי מהני תנאים דס"ל אשלי' מה"ת, ב) דמפרכסת א Sor להאי מ"ד בעופ, משום דرك בשחיטה התירה התורה מפרכסת ולא בנחירה, דבעין מיתה, אלא שבחזה כתבתי אני כבר לעיל דכל שיצא דם הנפש הוה כמותה, וא"כ ה'י ה'ז דלעיל.

ואם תקשה לך למה לא נאמר, דמצות שחיטה בקרא דזובחת להוסיף אתה ולא לגרוע, דה'י ה'ז להחמיר ולא להקל, דבעין זביחה

יש שחיטה לעור מן התורה, ואם רוצה לידע שם האי תנא מי הוא הי' לו לפרוק הכי מאן האי תנא דדרש לעיל זאת תורה הbhמה והעוף, ועל זה לא הי' מצי לתרץ רביה דהרי רביה ע"כ לא דרש האי דרשה, דהרי תולה עיקר שחיטתה לעוף בהלה ובקרא לכשר צויתיך, וגם הלשון מאן תנא דפליג א"א הקפר משמען כאלו עדין לא ידע שום משנה וברייתא, דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה דאל"כ הוול"ל, "מאן האי תנא" ולא "מאן תנא" פתרון של כל אלו החומרות תמצאה בפתחה עבוקר א', ולא אכפול כאן הדברים מפניהם גודל האריכות ודוו"ק.

על"ש גמר' ר'א" אמר וושט ולא קנה, מכאן נראה ראי' ברורה, לדעת הרמב"ם ז"ל דכתהלה גם מה"ת בעין שנים בעוף, דאי כדעת רשי' דמה"ת גם לכתהלה סגי באחד, א"כ לר'א"א דהאי אחד המיחוד קאמור וושט ולא קנה, הרי דקנה כעופי אינו בתורת שחיטה כלל, ואיך לא יופסל השחיטה בעוף, אם שחט הקנה תhalbה כדרך רוב השחיטות, הלא עשה מעשה טרופות בקנה קודם שהגעה לושט, ואיך לא אשתמט תנא לר'א"א להזיר שלא לשחוט הקנה קודם ששחט את הושט, אלא דכבר כתבתי לעיל דף ע"ב ברשי' ד"ה כל המעכוב המשעב בשחיטה דגס לרשי' דסני בס"י אחד אפייל' לכתהלה, מ"מ שייכים שנייהם יחד נמי לשחיטה, א"כ גם לר'א"א צrisk' לדחוק כן לדעת רשי', דלא מסתבר כלל לומר דשחיטת בהמה תפיס בעוף, וכן מוכח מרשי' ד"ה לא בהמה שכטב "כלומר הא אפייל' בהמה קאמור וכו'" עכ"ל ואמ' נאמר דמייפסל בעוף אס שחט הקנה תhalbה, לא היה מקום להאי כלומר דדרבהה דוקא בהמה מירי דאיilo מיפסל בשחיטת הקנה תhalbה, אלא ודאי כדאמרו, אלא דשיטות רשי' דחוקה היא, למור אע"פ אין צrisk' קנה אפייל' לכתהלה לא, מ"מ שייך לשחיטה, ודוו"ק.

תנוס' ד"ה אתה כי ממسمס קועי' דמא, פ"ה וכי' א"ג לעניין ספק דרושא, אפייל' לא האדימו הס' אלא משחו טרפה, כדאמר لكمן דרגרת דרוסתו במשחו, דזיהרא מיקלא קל'י עכ"ל, הא דהאריכו התנוס' לבאר דדרושא פosal בגרגרת במשחו, ולא סגי להו בפשיטות, דאי משומם כלבא וקני' בעין דוקא נקב, אבל האדים אינו פosal כלל, אבל אי איכא חשש דרושא, אז האדים בלי נקב נמי פosal, משומם דכל שהאדים גם לעניין נקב אין לו בדיקה מאותו מקום שהאדים, לכך הוצרכו לומר דמ"מ הנפקותא הוא בגרגרת דנקב משחו אינו פosal, אבל האדים בדרושא פosal במשחו ודוו"ק.

על"ב גמר' אמר רבא, חיכים ר"י בר' בטרפנות כר"י, אלמא אחד דקאמר או הא או הא, עכ"ל הגמ'. יש לחמות, וכי גברא אגברא קא רמית,ומי עדיף רבא ובר' החיכים, מ"ר' החולק על לר'א"א, ואומר או ושת או קנה, עכ"כ צל' דמ"מ ממעשה רב קפריך, דמוכח גם למשעה לית מאן דחש לי' לר'א"א, אלא דעדין קשה דהו'ל להביא מעשה בכל יום, דשוחטין עופות ולא בודקין אם נשחט הושט, רק תוקפין אגונDEL ואמ' יוצאת הקנה מכשירין כמו שאנו עושים היום, דמסתמא גם אז הוי יושין, ולמה לי' להביא מעשה שairy' דמסמס קועי' דמא, אבל י"ל דכיוון דכתהלה בעין שני סימנים, או מדאוריתא או מדרבן, ובזמן הגמ' עדין לא פסלו שהי' משחו אפייל' בעוף לא, הי' תמיד בדוקין אם נשחט גס הושט, כדי לגמור, אם לא נשחט תוך שיעור השי', וכמוש"כ הרשב"א ז"ל בראש מיכילתו דר' ג', דמומר מותר ליתן לו לכתהלה לשחות, אף דאי לא בדק בסימנים נבלח, משומם דמסתמא יבודק, ואם מצא שלא נשחט הרוב ישלים תוך שיעור השי', וא"כ כל שחיטות שלhem בעופות נמי הוי דבודקים גם את הושט, וגמר אס לא הי' נשחט, וכן לא הי' מצי מביא ראי' ממעשה בכל יום ודוו"ק.

על"ש א"ר חיכים יוסף בר' בטרפנות כר"י, הנה לדעת רשי' דמה"ת

שיך למצות כיסוי, דהרי בעין עפר למטה, ומפרשין הקרא דושפך את דמו בעפר וגס וכיסחו בעפר, דהרי בעפר קאי נמי על ושפך, וכן יש לפреш מה דאמר שם בפרק כיסוי הדם דבעין עפר למטה מדכתיב, "בעפר" ולא כתיב "עפר" דכוonto דאלו קאי רק על וכשו הוויל"ל עפר אבל אי קאי גם אושפץ אז שפיר כתיב ושפך בעפר, והוא דבר נאה ומתΚבל בס"ד ודוו"ק.

ד' כ"ח ע"א גמר', הוא דאמר כי האי תנא, דתני' ר"א הקפר ברבי אומר, מה ת"ל אך כאשר יاقل את הצבי ואת האיל וכו', מה פסה"מ בשחיטה, אף צבי ואיל בשחיטה וכו', עיין לעיל י"ז, ע"א דקאמר שם בשלמא לר"ע היינו דכתיב אך כאשר יاقل וכו', ופרש"י ז"ל, "אך כאשר יاقل עכשו צבי ואיל בטומאה, ר"ל דהא לא עלי שחיטה), כן תאכלנו לבקר וצאן משתכניםו לארץ, שאע"פ שאני מטעין שחיטה חולין שתמכנסו לארץ, אלא צבוי ואיל של עכשו, אין צrisk' לאכול בטורת הקודש, אלא צבוי ואיל של עכשו, שהטמא והטהר יאכלו בקערה אתחת' עכ"ל הרי לצבי ואיל דהאי קרא לצבוי ואיל שבמבדר מירידי דלא תעון שחיטה, אבל מה שמקיש לבני' לצבוי ואיל לפסה"מ, היינו צבוי ואיל של אחר כニיטן לארץ, לבני' לצבוי ואיל לפסה"מ במדבר גב' לא היו בשחיטה אלא לאחר כニיטן, כי פסה"מ במדבר גב' במדבר וילוי' בזיה מה דקשה, אלא בנחירה וכמוש"כ התוס' שם ד"ה ר"ע, וילוי' בזיה מה דקשה, דלפי הגמ' דילין, ذקרה דזוחבת בפסה"מ במדבר וכמוש"כ רשי' כאין, שחיטה בחולין גרידא מנ"ל, אלא דלפי הנ"ל, שוב ילפינו בקר וצאן של חולין מצבי ואיל, דכמו לצבוי ואיל טען שחיטה לאחר כニיטן, כן גם בקר וצאן של חולין, כי היקש זה דרשה גמורה היא, ודוו"ק. על"ש גמר' רבי היא דתני' רבי אומר זוחבת כאשר צויתיך, מלמד שצטווה משה וכו', הנה יש להעיר הרבה על האי מימרא דרבי.

א' **למה** לא נפרש כפושטא דכאשר צויתיך בקדשים, דהרי כבר נצטו על השחיטה בקדשים, דכתיב ושותת את בן הבקר, והרמב"ן עה"ת כתוב באמת, דכן הוא העיקר, וכן נשנה בספר, וק"ז בעחחת"ס כתוב דרוב התנאים חולקים זה על רב, ומפרשין כאשר צויתיך בקדשים ואני אומר אם כן הוא אכן הביאו הרמב"ם האי רבי וכן הטור מביאו בראש הל' שחיטה, וכל הדין דיש שחיטה לעוף מן התורה, הלא אין לו סמק' אחר רק האי ברייתא דרבי, כאשר תראה בביאורינו בפתחה ואיך נאמר דפירושו בקרא רחוק וڌוק, ורוב התנאים חולקין עליו, וכן מ"מ על האי דרשה כסמכין.

ב' **למה** השמייט רבי עיקר הל' שחיטה שהוא, מה דאמר שモאל לעיל דף ט' ע"א שהי' דרשה חלה הגרמה ועיקור, ומציין להל' שחיטה קנה ושת ורוב א' בעוף ורוב ב' בהמה שהוא ג"כ הכל' נחרה לדעת רשי' ותוס', גם נחרה בעין בסימנים, ומסתמא בעין שיעור, כמה מן הסימנים צrisk' לנחר.

ג' **איך** מוכניס בקרא דכאשר צויתיך, דקאי מפורש אבקר וצאן, גם עוף דלא נזכר כלל בקרא, והתוס' הרגישו בקושי' עצומה הלאו, ורוצים לתרצה עי' שדרשו רשותות וגמטריא של כאשר, ואיה מצינו בכל הש"ס שמצוה ולא דאורית', יהי' נבנה על גמטריא' מושכלת צאו.

ד' **קושי'** תוס' על הגמר', מה לא הביא בר קפרא דלעיל, דדרש מזאת תורה הbhמה והעוף דהטיל הכתוב לעוף בין בהמה לדגים, ומה דלא הקשו דהוומ"ל דתנא דברייתא דלעיל הוא, דלמד מזאת תורה הbhמה והעוף, דאיתא לומר מה בהמה בשחיטה אף עוף בשחיטה, הוא משומם דשם סתמא נשנית ולא נזכר שם התנא, אבל באמת הקושי' על הגמ' יותר עצומה, דמה פריך מאן תנא דפליג עלי' דר"א הקפר, כיון דכבר הביא לעיל כמה תנאים, דס"ל

מן הדם, וגם שפך את דמו דכתיב בחיה ועוף מן הוצאה הדם ממש קמשתעי וכאשר הארכתי בה למעלה ושפיר אכן מוקם טובא לומר אודורידין קפיד בשחיטה, וכן מפורש ברשי"ז של שכתב בד"ה דרס בהו, ו"ז"ל,, שהחיטה ממש בעי ר"י או לא, ר"י לא שמי עלי הא דר"ח" עכ"ל, הריadam שחיטה ממש בעי ר"י, או ליתא לד"ח דמחלוקת בין עוף להמה, דלאו משום דם הוא, אלא משום דשיך לשחיטה, ואז ע"כ מה"ת הוא ולעכבר, ואינו דומה למייעוט בתרא, דומה"ת אכן חילוק בין לכתיחה לדיעבד, משום דשם אתה ההלכה דרבבו של אחד כמותו, אבל כאן, אי שחיטה הוצאה דם הנפש הוא, ע"כ הוורידין מעכבים דבלא וורידין ליכא שפיקת דם הנפש, וכל זאת פשוט וברור, ודוק".

דף כ"ט ע"א גמר', חדא בחולין וחילא בקדשים וצריכא וכו', יש לתמונה טובא על האי צריכתא, דהאי טעמא לדם הוא צריך, לא מספיק אלא להזכיר לכתיחה כל הסימן, אבל לא לפסול בדייעבד, וכאשר קאמר נמי לקמן, דair"י דקאמר עד שישחות את הוורידין בקדשים, אמאי פליינו רבנן עלי, וכתבו התוס' בריש פרקן להוכיח מהזה, דרי" ריק לכתיחה קאמר ולא לעכבר עי"ש, הרי דהאי טעמא לדם הוא צריך אין כדי לפסול השחיטה, וכן כתוב העמיעיט על הרא"ש בריש פרקן, וכש"כ דקשה לצד השני של הצריכתא, דקאמר, دائא אשמעין בקדשים דסגי ברוב, הו"א דבחולין דלא צריך לדם, גם בפלגא סגי, ואזאת מהיכי תיתני, דמה דשיך לגוף השחיטה, ודאי דין חילוק בין קדים לחולין, אבל מה שנעל"ד בזה, דהאי צריכתא קאי על ההלכה דקמנני רבוי דאתא על הושט ועל הקנה ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בהמה, דכתבנו לעיל דרישא סותר לסייע. וכן פרשנותו לפי שיטת הרמב"ם ורש"י, دائא לכתיחה ודיעבד בהאי ההלכה, דלכתיחה בעינן סי' שלמים, ובדייעבד רובה נמי שפיר דמי, וע"ז קאמר עתה, דלולי דASHמעין תנא בקדשים והחולין חד שיעורא איכא, ושווין הון זה, ההינו מתרצים האי ההלכה הכה, על הושט ועל הקנה בקדשים, ומושום לדם הוא צריך, הצריכה התורה שחיטתת כל הסימנים, ועל רוב וכוי' הוא בחולין, דלא צריך לדם, ואי אשמעין בקדשים סגי ברוב, עדין יש מקום לפреш ההלכה דעת הושט ועל הקנה בחולין, ומופטרש להיפך דסגי בכל דחו, דהינו מעשה טרופות, והא דקאמר בפלגא סגי אין הכוונה פלאגא דוקא אלא ה"ה פחות מפלגא, ותדע דבקנה ודאי דגס בפלגא לא סגי, דהא פשיטה דעת' פ מעשה טרופות בעין, וע"כ על הושט קאי משום דמייטרף בפחות מרוב, אבל נקט פלאגא אבל לאו דוקא פלאגא ממש, ובהכי ה' ההלכה מתפריש יפה, וכדי ליתן טעם דמהיכי תיתני נחילק בין קדים לחולין, קאמר האי טעמא דבקדים לדם הוא צריך, لكن מסתבר לאוקמי האי ההלכה דקאמר שני שיעורין, שיעור הגודל בקדשים, ושיעור הקטן בחולין, אבל לא דאנן הוה פסלין מה"ט בקדשים בשחת ריק רובה, ובזה תבין דברי התוס' בד"ה, אבל בחולין דלאו לדם הוא צריך, אםא בפלגא סגי, שנטקשו להו, וכלאו מה קשי' לה, דהא אפשר וחצי בהמה שחיתתו פסולה, וכלאו דומוקמין לעיל אליבא דמ"ד מע"מ כרוב, דמדרבנן פסולה, וכמו דומוקמין לעיל אליבא דמ"ד מע"מ כרוב, אבל לפי האמור דהאי פלאגא דהכא, לאו פלאגא ממש קאמר, אלא מעשה טרופות, וכי אושט, אין מקום לפסול מדרבנן, דכיוון דגס בכ"ש סגי ליכא למיגזר מידי כמובן.

ומה ומה מאד מיושב נמי באזה קוש' המהרש"א, שהקשה למה לא משני הש"ס לעיל, דפרק מהא דחצ'י אחד בעוף, על רב דס"ל מע"מ כרוב חצ'י ממש קאמר רב דהוה כרוב, וא"כ א"א לומר בקדשים ממשום דם בעין ממשו ונוסף על הרוב, דבاهאי ממשו

לא עbi לכתיחה יותר מס"י אחד ורבנן הוא דחושו שהוא לא אתה למיעבד רובה חד, י"ל דהכא ליתא להאי חשה, דלכארו' קשה מהא דאמרו לקמן קכ"ג ע"א דבטלית טבולת יום לא חיישין שלא יקרע רובה ויאמר על מחתה או פחות מהחיטה וזה דלא חס דלא חס עללה למיקרעה בשופע, וא"כ הכא בשחיטה ודאי דלא חס למישחט ואיך חששו שלא ישחות רובה, אבל הענין לכך הוא, דחושו שהוא יארע שלא ישחות רובה ויעבור זמן שהי' להשלים השחיטה, ואז יה"י דראא דמונוא והפסד, דיצטרך להתריף, שכן ידמה על מהחיטה שהוא רובי, ולכן החמירו לשוחט לכתיחה כל שני הסימנים, ומיליאו הוא רוחק שיארע לו שחיטה מצומצמת זו, אמור מעתה כל זאת במקום שיאנו אווח' הקנה כדי שלא לנגע בשופט, שפיר חששו שהוא יארע לו שחיטה מצומצמת, ולהשלים לא יהי' בידו, משום שייעbor זמן שיעור שהי', ויהי' החשש שהוא נקב הושט או דבאותם נקב הושט ולא יכול להוסיף על הקנה משום שהי' אבל שאוח' את הקנה באופן דבטח לא שיק' החשש שמא יארע על מהחיטה שהוא רובי והא מצי להשלים כל היום, כי ממן' אי איכא רובה בקנה כבר איתכשר ואי ליכא רובה הרי על חצי קנה פגום מצי להושף כ"ש, וכך שנוןינו בסוף העמוד בשחת חצי גרגרת ושחה בה וגורה אח"כ דשחיתתו כשרה ממ"ג, ואי דרש"י דשהי' במייעוט בתרא נמי לחומרא דמסיק בתיקו, מ"מ כאן בספק לית לו בה, וזה קרא לי' חכמה עד שאמר חכמים ברי וכוי'.

ולדעת הרמב"ם דצרכי מה"ת לכתיחה ב' סי' ג"ל היינו במקומות אפשר, אבל כאן כיון שלא אפשר באופן אחר שרין לי' לשוחט לכתיחה ריק סימן אחד, אלא שלא ידעתו איזה חכמה איך בא האי חידוש דין, ולומר כפשוטו נמצא דבר חכמה בהאי עצה דלשוחט רק הגרגרת בלבד, קשה לקבלו, כי הוא דבר שככל בר ב' רב יכול לאמרו ואולי דחדיש לנו שלא אמר דכל שהוושט אינו ראוי לשחיטה אפיו מחמת חש טרופות אינו ראוי מקרי ומיליא גם שחיטתה הקנה לא מהני דהרי שניהם ראים לשחיטה בעיןן, קמ"ל דהאי ראי מקרי, ויש בעין זה חילקי דין ולא כל המקומות שות, עיין דף פ"ח ודווק.

ע"ש עbi ר' ירמי' וורידין לר"י שהה בהן דרט בהן מהו, הלב Ari' רוצה להוכיח טכאנ שיטת רשי", דהאי בעי בחיליד ושחה במיעוט סי' קאי על' מיעוט בתרא, דהרי כאן ודאי לא עלה ע"ד ר"י, דורידין יעכיבו בדייעבד אם לא שחותן, דפשיטה דורידין לא נאמרו בתורה או בהלמם"ס, אלא ודאי ר"י ריק לכתיחה קאמר לשוחט את הוורידין, ומ"מ מסתפק ר' ירמי' אוili שהי' ודרשה פועל בהם וסיים שהוא ברור ע"ש.

ותמהני על גאון כמותו איך ישגה שגיאה רבתא זו, וגם עירובם דברים ראייתי כאן, דלכתיחה ודיעבד מה בעי הכא, דלפי דעתו, שלא נצרכו וורידין לא בקרא ולא בהלה גם לכתיחה לא נצרכו להצrik שחתון, וע"כ דר"י ריק מדרבנן אצרכיך וורידין וא"כ שפיר אפשר דאך בדייעבד פועל מדרבנן, ואם נניח לו דגס זאת פשיטה דרבנן לא תיקנו שחיטתות וורידין לעיכובי ריק לכתיחה, א"כ נאמר דרב ירמי' עלה ע"ד דපלו במה דאצרכו רבנן לכתיחה, אית' ב' פסול שהי' ודרשה לפיסיל, וזה יותר ממה שסוביר רשי", דרש"י במיעוט בתרא אמר למלאי ומפני לכתיחה בעין כל הסי' מה"ת וכן ריצה ר"י לפסל שהי' ודרשה מהה דאצרכו רבנן ריק לכתיחה אתמהה.

אבל הדבר פשוט כביעה כביעה בכותחא דר' ירמי' קמסתפק אי ר"י מдин שחיטה קאמר ומיליא הוא מה"ת ולעכבר, ושפיר נצרכו בקרא, דהרי ושחת דרשין דבמקום שזב ושח חטוו,

מושום דאגלאי מلتא למפרע דמעיקרא שם גם שחיטה עליה, א"כ איך קאמר לעיל דלפלוgi בהכחירה דפירה בתרי גברא או בתרי סודרא, והוא לכ"ע מטמא אגמל"ם דשחיטה הוה, ונדחק הרבה, אבל יפה כתוב בזה הלב אריה, דודאי מודה ר"ל על גוף השחיטה שams נגמרה בהכרח, אגמל"ם דכלול השחיטה הוה, וממילא האי גם לאו גם מכח הוא, ולכן بلا נתנקה עדין, נוכל האי גם להזכיר עתה אחר שנתגלה גם שחיטה הוא, אבל בנתנקה שצרכין אנו לומר דחכשייר אז קודם הגilio, בזה סובר ר"ל ור"ח דעת ל' כוותי, שלא מהני הגilio על דבר המסתלק, דאנן בעין שאז כאשר הדם על הדלעת יקשר, ואז עדין לא נתגלה ור"י ורבי סברו, דהגילוי מהני גם על דבר המסתלק, שנאמר שעשה פעולתו אז קודם שנתקלה, ולכן אמרין אגמל"ם אדרב'r המסתלק, אבל לאחר הגilio, לכ"ע מהני הגilio לדון עלי' כפי אשר נתגלה עתה, דינו לומר דכלול שחיטה מיקר, וממילא מצי הדם שניתז באמצעות השחיטה עתה אחר הגilio, עכת' ד הלב אריה ז"ל והה' הדברים שנאמר למ"מ, ובזה ישבתי היטב קושי התוס' כאן ד"ה אר"ל שהקשו מאחר דס"ל רבא בזכחים לי' כר"ל, אכן לשחיטה וכו', למה לא חשב בהדי הני תלת הלכה כר"ל לבני ר"י ביבמות ל"ז ע"א, ולפי האמור פליגו א夷 מהני אגמל"ם בדבר המסתלק, הרי הוא ממש אותו הפלוגתא בערך המערבת שהיא בין הני תלת, כי גם שם פליגו א夷 מהני החליצה שכבר נסתלקה קודם הגilio שפהילה, וא"כ הינו לך ולמה החיזרו מכח ההלכה, אבל שוחיטה בס"ס כמו ל' לחשוב בפ"ע, ופלוגתא זו תמצוא עוד כמה פעמים בש"ס כמו בערך למפרע גובה ועיניו היטב لكمן ע' ע"ב בסוגי דמברכרא, אבל עכ"פ היוצאה לנו מזה, דר"ל דס"ל שלא מהני הגilio למפרע על דבר המסתלק, איך אפשר שיתחייב על שחוות חוץ בס"י אחד, מאחר דמתל' תלי וקאי, עד שגמר השחיטה, כי בלי גمرا או גمرا בפסול, לכ"ע פטור, ואיך יתחייב על מעשה שעברה קודם הגilio, וז' קושי עצומה על' התוס', ועתה נראה שגם פסק הרמב"ם ז"ל דינים אלו היוצאים מtopic הסוגי, הנה בפ"ד מה' שחיטה ה"ג כתוב "התחיל העכו"ם לשוחות מיעוט סימנים גומר ישראל וכו' פסולת ישנה לשחיטה מתחלה וע"פ, ותמה הלח"מ דהלה בגמ' אמרו דבשחט ס"י אחד נカリ וגמורו ישראל דפסולה לכ"ע, ולמה תלה הרמב"ם הפסול בהא דיננה לשחיטה מתחלה ועד סוף ולא מצא מענה זהה, בפ"א ה"ח מפש"מ כתוב הרמב"ם, "שחת מיעוט סימנים בחוץ ומגרן בפניהם וכו' פסולה ישינה וכו'" הרי דעתlı הפסול במ"ד ואישנה וכו' ובגמר' אמרו, דשחט א' בחוץ וא' בפניהם לכ"ע פסולה, אבל כאן יותר תמורה, דכיון דפסק כר"י דיננה וכו' הרי מסקין דמייעוט סימנים בחוץ לא די שפסול לר"י, אלא חיווא נמי חייב, ואיך כתוב הרמב"ם דוקא פסול ולא חייב וכן אין לדחוק כ"ש' כ התוס' דלאו דוקא, דא"כ עיקר מוקם דין זה ה"י בה' שגנות, ולא בפה"ם, ובשגנות לא הזכיר מדין זה כלום, ולא עוד אלא דשם מבואר להיפך, בפ"ד ה"א שפסק שם בשוחות קדשים בשבת בחוץ לע"ז חייב וכטסי הדם, ואיך כתוב הרמב"ם שחשחת בשת' בזיהoga, אבל אם לא הייתה כוונתו לכך, משוחחת בה מעט לע"ז תאסר, ואינו חייב מושום ש"ח עד שישוחת שנים או רוב שנים, ונמצא כמשמעות השחיטה שוחת בהמה אסורה לקרבן שאינו חייב עלי' מושום ש"ח כמו שביארנו" עכ"ל הרי באර הרמב"ם דפטור, מושום דבגמ' השחיטה אינו ראוי לבא לפניהם, אבל לא כמש"כ התוס' מושום דהוה שחיטה פסולה, ועתה אם הרמב"ם פסק כר"י דיננה וכו' למה לא מתחייב על תחולת השחיטה שאז ה' ראוי לבא לפניהם ואיך דצרכיך לגמור השחיטה הרי גمرا בהכשר מצד

יותר לא יצא גם יותר, ועוד דלעיל לא קאי לפרש ההלכה, כי היכי דנימא דהא דקאמר על הושט ועל הקנה מוחצה קאמר ומيري בחולין דהרי ההלכה דעל הושט ועל הקנה לא מיתפרש אלא כלו או מעשה טרפות, אבל מוחצה מהיכי תיתי, וא"כ אינו אלא מדרבנן ומהיכי תיתי דנסpoll קדשים בשבל זה, וזה ברור ואמת ואין צורך לכל מה שנחקרו האחרונים בזה ודוו"ק.

ע"ב גמר' אר"ל מושום לו סי' סבא אינה לשחיטה אלא לבסוף, ור"י אמר ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף, אמר רבא הכל מודים וכו', לא נחלקו אלא בשחט סימן אחד בחוץ וכו' אחד בפנים, למ"ד ישנה וכו' מחייב ולמ"ד אינה וכו' לא מחייב, אמר לו רבה ב"ש, מ"ר לא אמר היכי ומנו ר' יוסף, והיכי דשחט ס"י אחד בחוץ וכו' אחד בפנים נמי פסול, שהרי עשה בה מעשה דחטאת העוף בחוץ, לא נחלקו אלא כמו שוחט מיעוט סימנים בחוץ וגמרו בפנים, זהה מחייב ולזה לא מחייב, עכ"ל הגמ', והיא מוקשה עד מאי יצא ואני בא בה, רשי' ז"ל פי דבעוף קאי, והתוס' דחו דאי' לפרש כן, لكن פרשו דבבמה קאי, והי מיטפרק למ"ד אינה וכו', אבל חידש לנו ר' יוסף, דמ"מ מודה האי מ"ד דחייב, מושום שעשה מעשה דחטאת העוף, והא דקאמר רך פסולה לאו דוקא דחיב נמי לכ"ע, ז"ל הא דקאמר שעשה בה מעשה דחטאת העוף, לשנא דלעיל מוניה נקט, והכוונה שעשה שחיטה העוף דעלמא, דכיון דמצין בעור בס"י אחד שחיטה מקרי, ה"ה בבהמה שמשחיטה גם על סי' א', אלא דלא מתכשר כי אם בשנים, וכאשר כתבו לנו ר' ישב לא פlige עליה מסברא, אלא כי סברתו זהה קיימות גם ר' ישב לא פlige עליה מסברא, אלא דההיזרו מכח ההלכה, דכל שנסpollה לאו דוקא דחיב נמי לבסרת ר"ע, נפרטנו כה שוחטה כהונן, ולא טרפה שוחטה, וכן בגמור השחיטה כהונן, השדרין לסבירה דגם סי' אחד שחיטה מקרי לחיבו מושום שחוותי חוץ צ"ל, וכן הבין עכ' המהרש"ש ז"ל בהגותיו שם בסוגי' שמבייא ראי' לסביר ר"ע, מהאי דכן עשה בה מעשה דחטאת העוף, דאם נפרש כפשו דחטאת העוף דוקא קאמר אדרבה הראי' תתhape לסתירה, אלא דמה שכתו התוס' דפסולה דקאמר לאו דוקא, הוא קשה מאי, דאי' אפשר לומר כן, כיון דר' יוסא בעצמו משנה לשונו בסוף דבריו מפסול לחוב וקאמר אלא במייעוט סימנים פליגו, דלא מחייב ולזה לא מחייב, וכן מצאתי בהגותות מהירוש"ש שמחפלא ע"ז, אבל עוד יותר קשה על קושי התוס' שהקשו בעצם על פירושם, מהא דלקמן מי' ע"ב, דשוחט בשבת בחוץ לע"ז דחיב ג' חטאות, והוctrיך לאוקמא בחטאת העוף ובחייב קנה פגום, אבל בזבח בהמה לא, דמכי שחט סי' אחד אסרה ואיך מחייב בעפר הוא, והרי כאן מחייב לכ"ע בס"י אחד בבהמה, ותירצו דשאני הכא דגמור השחיטה בפגם אבל התם כיון דלע"ז שחיטה ונאסרה בס"י אחד, אייך מחייב בעפר וכנטקלקלה בשחיטה יחשב עכת' ד התוס', וכבר צוותו על דברי התוס' אלו, דהלא מחייב בעפר דקאמר הש"ס שם, הינו דעתו אינה בהמת קדשים הרואי' לבא לפניהם, אבל לא שחיטה תהיה נפסלת ע"ז, דהלא משנה שלימה הוא באוא"ב ובכיסוי הדם, דשוחט לע"ז חייב מושום או"ב, וכטסי הדם, ואיך קאמרו דהוה ננטקלקלה בשחיטה, ואין זה דומה למה שכתו התוס' בד"ה אירע פסול בשחיטה דז"ק, ולא עוד אלא דמי רואה, דלר"ל דסובר אינה לשחיטה וכו', עכ"א לחיב בס"י א' בחוץ, אם נאמר דצריך עכ"פ למזור השחיטה כאשר כן הוא באממת, דהנה لكمן דף ל"ז ע"א, פליגו רבי ור' חייא בשוחט והתיי דם על הדלעת בין סי' לסי' אי מכשיר או לא, וקאמר דפליגו בפלוגתת ר"י ור"ל, דרבי סובר דמכシリ סובר ישנה וכו', ור"ח דסובר אינו מכשיר סובר אינה וכו', וקאמר שם ר' פ', דהכל מודים היכא דלא נתנקה הדם דמכシリ, כי פליגו בנתנקה בין סי' לסי', ונתנקה שם בחידושי הר"ן דכיון דקאמר דלכ"ע ללא נתנקה מכシリ, עכ'

הקרבן נגד האי גilio, וכן קאמר דהיכי דשחטו ס"י אחד בחוץ, נoho דלגבוי חיויבא דכרת וחטאת דהוה נתנקנה הדם, פליגו ר"י ור"ל כנ"ל, אבל לענין פסול מודים דפסולה, משום דעשה מעשה דחטאתי העוף, וכאשר פירשנו למעליה, דלישון דלעיל נקט, והכוונה דעשה מעשה דשחיטת העוף דלכ"ע שם שחיטה עליה, והיא כשרה, ע"י מהני הגilio כדי לפסול, אבל לגבי חיויבא ודאי פליגו, דהה הוה נתנקנה הדם, אלא דחידוש דפליגו גם במקצת סיימנים, וזה תלוי בפסקת אגמ"ל, אלא דל"ר"י לשיטו, גם על נקב הושט בלבד, שם שחיטה עלי' והאי מותועס"ס סוףDKامر, מתחילה ממש קאמר, דהינו מיד שעשה בשוט מעשה טרופות, ולר"ל לשיטו על נקה"וו לאו שם שחיטה עליה, עלי', ולסוףDKامر הינו בסוף ס"י אחד, אז שם שחיטה עליה, אפילו הפסיק, אלא דשחיטה פסולת תקרה, ולגבוי שחיטה כשרה לבסוף ממש בעין, והוא כפי שביארנו לקמן ל"ב דר"י יליף מההלהכה, דכל פסול בשחיטה נבלה, דכל מעשה טרופות בסימנים שם שחיטה פסולת עליה, באופן שא"א לשחות עוד אפי' שלא במקומות הנקב, מושום דלשתתי" דל"ל כמוון דמונה בדיקולא דמי, גם במקומות הנקב ה"י מקום לשחות כראוי, דאיכא רוב חז' מהנקב בצירוף מיעוט בתרא, ומධאמרה לנ הלהכה דבמעוט קמא מקרי פסול בשחיטה, הרי דנקה"וו יש לעלי' שם שחיטה פסולת, רק כה שגמרה ואפי' בהחサー, דכל שנגמר השחיטה, על ההתחלה לאחר שגמרה, מקרי שם שחיטה, אמרו מעתה בשחיטה כשרה נמי, אגמ"ל דנקב הראשויל שעה בשוט שם שחיטה כשרה עליה, וכך לא די שפסקת הקרבן אלא דחיב נמי השוחט, דמקרי שוחט בחוץ בהאי מיעוט סיימנים, אבל ר"ל לשיטתי" דאית ל"י כמוון דמונה בדיקולא דמי, דלעולם לא מציאו יליף מן הלהכה דמ"ק נמי בשם שחיטה יקרה, דלעולם לאו שם שחיטה עליה, אבל פסל הוה, משום דאינו מצטרף לרוב החווט, כי המיעוט בתרא של הושט א"א לצרפו לרוב, דהוה חחותך בשבר המת, אבל לעולם מצ שחת שלא במקומות הנקב שחיטה המתרת מידי נבליה, וכיון דלאו בשם שחיטה יקרה, לא מיבעי דאינו חייב כרת וחטא ל"ל, דל"ל אגמ"ל ולא מחייב אפי' בסימן שלם בחוץ, אלא דגס כשר הקרבן דניהו דלענן גוף השחיטה, גם הוא מודה אמרין אגמ"ל, אבל לא נתגלה אלא דגס האי מיעוט ש"יך לשחיטה זה לא נתגלה, ואיך יופסל הקרבן ע"י חלק מון השחיטה והותורה אמרה איש אשר ישחט וע"ז בלבד לאו שם שחיטה עלי', וכן כשר הקרבן.

ומעתה תראה איך כל פסקי הرمב"ס מכונינים, ומה שאמת ותורתו אמת, דהנה לגבי פלוגות' אגמ"ל, הלא איפסוק הלכתה כר"ל לנבי ר"י בחולץ למעוברת, ומיליא נס הכא בשחיטה דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, אבל לגבי פלוגות' זו אי תחולת השחיטה דהינו נקה"וו בשם שחיטה יקרה אם בפיסול, להיות שחיטה פסולת, ולא תחני לה تو שחיטה לטורה מידי נבלה, אפילו שלא במקומות נקב, ואם לא בפיסול וגירה בהחサー שנאמר לגבי השחיטה עצמה אגמ"ל, דגס על האי מיעוט שם שחיטה כשרה עליה, או לא אמר כן, בזאת הדرينן לכלא דר"י ור"ל הלהכה כר"י, וכן פסק בה' שחיטה דשחט מקצת סיימנים ע"י נカリ השחיטה פסולת כר"י דישנה לשחיטה וכו', ומיעוט דגס המ"ק בשם שחיטה יקרה, והוא צבחו של נカリ, אבל לר"ל לא ה"י מיפור בכך, דלא קרין ב"י צבחו על מיעוט סיימנים, ומה שאמר רבא דהכל מודים הינו בס"י שלם ולא במיינט השט כנ"ל, ובפסח"מ פסק נמי דבשחט מיעוט סיימנים בחוץ דמיפסול, משום דישנה וכו', וניהו דלא מיפור רק בשחיטה ולזה שתקרה שחיטה בעין הגilio של סוף השחיטה, הלא על גוף השחיטה גם ר"ל מודה אמרין אגמ"ל, כמו אמרין בלא נתנקנה הדם, אבל לענין חיויבא פסק דמייפטר ואפי' בסימן שלם, דבאה

השחיטה, ואי דלע"ז, הרי אכן פסקינו שחיטה שא"ר שמה שחיטה, ואחרי העין מצאתי תליית' שאיתן כאן שום קושי' והכל מכון דהנה עיקר פלוגות' ר"י ור"ל הוא מבואר מתוך הסוגי', בהתי על הדלתע באגמל"מ בדבר המסתתק, אבל על גוף השחיטה לכ"ע אמרין אגמל"מ, לקרוא כל המעשה בשם שחיטה, דהינו דגס תחולת לאו מעשה טרופות הוה, אלא חלק מחקקי השחיטה, ולסן כל שלא נתנקנה הדם מכשיר הדם עתה אחר הגilio, משום דעתגלה דהאי דם לאו דם מכיה הוה כמש"כ לעיל, אלס כדי לחיב על ש"ח לא די ביה דניהם דעתגלה דגס התחולת ה"י שיק לשחיטה והיא חלק ממנה, עד שדים הניתן לאו דם מכיה נקרא, אלא דם שחיטה, אבל חלק שחיטה בשם שחיטה יקרה, לחיב עלי' חטא, וכן בשחט גו' מקצת סיימנים לדעת הרמב"ס ז"ל דלא בעין שחיטת ישראל דוקא, ולסן שחיטת נカリ דהוה כה אדם ה"י כשרה, אלא דאסורה מקרה דוקרא לך' ואכלת מזבחו, מכאן שזבחו אסור, לכא למייר כמש"כ רשי"ז' ז"ל דפסול גס לר"ל, משום דניהו דלאו שחיטת נカリ הוה, מ"מ פסולת, דהוה לי' כקוז בעלמא, זהה ליתא לרמב"ס דאם לא יקרה בשם שחיטת עכו"ם, אז כשר דלא מקרי זבחו, וניהו דהאי מיעוט עכ"פ אינו זבח ישראל, מה בכך והלא לא בעין זבח ישראל אלא למציה, רק כה אדם בעין והוא איכא וא"כ הוה ג"כ כשותפי חז' דבעינו זבח נカリ כדי לפסול, ואיך נאמר דתחולת השחיטה זבחו מקרי, משום דמצטרף להיות חלק הזביה, כי הגilio לא פעל רק שתהי' נකראת חלק מן השחיטה, ולא בשם זביה סתם, וכך לא נזכיר בגמ' במירא דרבא בהכל מודים, וכן במה דפליגו, רק שחט סיימן אחד, ולא מקצת סיימנים, ובסימן אחד כבר כתבנו דשםעין מדר"ע דבשם שחיטה יקרה אף בהמתה, אלא דעתגין אינה שחיטה כשרה עד ישיחוט סיימן השני, וכן קאמר דשחט סיימן אחד נカリ וסימן אחד יישראל, הכל מודים דפסולה, דהרי איכא שם זבח עכו"ם גם על סימן אחד אפי' بلا סימן שני, והא דקאמר שהרי עשה בה מעשה טרופות, הכוונה דאי לאו דאיכא מעשה טרופות בס"י אחד, ודאי דלא הוה שם שחיטה עלי', אבל כיון דאיכא מעשה טרופות, הוה שם שחיטה על סימן שלם, ואם תרצה לדקדק יותר אמרנו לך' דרבא באמת ס"ל, דזבחת לגבי ישראל לעכבר נאמרה כאשר נראה מהה שאמר רבא לקמן ל"א ע"ב, בהא אזכרו ר' נתן לרבען מי כתיב וחתוכת וזבחת כתיב, וכוי' אכן לא פסקינו ביה כרבא, כאשר מתבגר באורך בקונטרמי מצה שמורה עיישי', וקאמר עוד דבעולות העוף אם מלך סי' אחד למטה וסי' אחד למטה וסי' אחד למטה, משום דעשה דחטאתי העוף למטה, וכמש"כ הרשב"א פסולת, משום דעשה דחטאתי העוף למטה, וכיון דמצינן שם מליקה על סי' ז"ל, דמליקה דומי' דשחיטה בהז, וכיון דמצינן שם מליקה על סי' ז"ל, דבעל העוף לא בעין שום גilio, אבל קאמר דפליגו שלא במצותו, דכל הנี้ לא בעין שום גilio, אבל קאמר דפליגו בשחט סי' אחד בחוץ וסי' אחד בפנים, דניהו דגס שחיטה איכא על סי' אחד, אבל לא שם שחיטה כשרה, וכיון לחיב על ש"ח הלא שחיטה כשרה בעין, וזאת שהיא שחיטה כשרה תל"י בהגמר, דאם לא גמורה או גמורה בפיסול, הרי פטור דלאו שחיטה כשרה יקרה אלא שחיטה פסולת, וכן ביה פליגו, למ"ד אגמל"מ על דבר העבר ומסתתק, חייב כרת וחטא על סימן אחד בחוץ, אם גמורו בהחサー בפנים, ולמ"ד דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, לא מחייב וע"ז קאמר רבבה בש"ג, דר' יוסף לא קאמר הכי, דמשמע לעי' מدلלא אמר רבא דלענין לפסול קרבן נמי לא פליגו דפסול, דס"ל לרבעא דלע"ל קרבן כשר נמי הוה וזה ודאי ליתא, דהא אמרין בלא נתנקנה הדם לכ"ע מכשיר, משום לגבי השחיטה עצמה כ"ע אית' לה אגמ"ל, ואיך לענין לפסל הקרבן הוה בלא נתנקנה הדם, דעתה שהקרבן לפניך אגמ"ל דעתחט בחוץ סי' אחד שחיטה כשרה, ואיך נכשיר

כמו שסבירו התוס', דמנין לנו לילוף מבחן שחוט,adam ה' הקנה פגום במקצת דין לשחטו במקום אחר ולא עוד אלא דר"ל מרוא דין Hai שמעתא, הוא בעצמו אומר לקמן ל"ב ע"ב' בדבשחט שלא במקומות חתק דין אינו אלא טרפה ומהני השחיטה לטהר מידי נבייה, וקשה היא השחיטה מפורעת בעינן, וכל שנפק במקומות אחד שוב אין השחיטה מפורעת במקומות השני, וניהו דשם פריך ע"ז מאידך דר"ל דס"ל בפסק הגרגרת הוה כמאן דמנון בדיקולא דמי, הרי ביארתי שם, דהוא מותירוצו על מתני' דפסחא ג' הדר ב', אבל בגין הדין לבבי ושט קם דיני', בדנפק הוושט במקצתו, מציא שחט לעמלה או למטה לטהרו מדינ' נבליה, עי"ש, וא"כ יסתורו הני תרתי מירמות אהדי.

אבל לפע"ד נראה ברור, דהא דפosal לדעת רשי' ב' וג' מקומות אף בדיאכ' רוב במ"א, היינו דוקא בוושט ובשהתחל במקומות אחד, ולא גמר הרוב והתחילה לעיל ריש ד' ח' ע"א, איך יכול שוחט אשר באבר, דבר הקשתי לעיל ריש ד' ח' ע"א, כי יכול שוחט רב בשחט ב' וג' מקומות בוושט, כפי מה דפסקין דכנגד מה שוחט לא מצטרף לרוב אלא בהיקף, וא"כ האי דחתה תhil בושט ביל' לנמרו מעשה טרפות, בעלמא הוא, והלא בלא' הקשו הרשב' וא' רשי' לעיל ד' כ' ע"ב, דבכל שחגemo הרוי אגמל' מ' דשייך לשחיטה, אבל כאן טרפות, אלא דכל שחגemo הרוי אגמל' מ' דשייך לשחיטה, אבל כאן בתחיל בושט והניחו מנוקב, וא"כ שוחט לעמלה או למטה, מה שוחט בלא' הקשו הרשב' וא' רשי' לא יופסל בהאי נקב דלא שייך לשחיטה, אבל התירוץ בזיה הוא, כיון דביהיקף מצטרף למה שלמעלה ולמטה, שפיר שמשחט כננד הנקב, כמו דהוה פסליין מה אמר, וא"כ יופסל ע"י מה שוחט כננד הנקב, כמו דהוה פסליין סכך מלובנת אי לאו דביה' ש' מרוחה רוח, משום צדדין לעיל שם, שאני התם, דע"י שריפה או קו"ז ודאי מיפסל משום דיש טרפות לחצוי חיות אבל כאן דנעשה בסכך ובדרך שחחיטה, הרי ממי'ן כשר אדם אין טרפות לח' ח' פשיטה דכשר ואם יש טרפות לח' ח' ע"כ לומר דפועל בקרב המיתה גם מה שכנגד השחוט, וא"כ הרי הוא מוסיף על השחיטה מה דלא מפסיד, וכמו דאם שוחט עוף בקנה ומkeit' הוושט הוא ניקב תחלה הוושט, דלית לנ' בה, ולא נאמר דהרי ניקב הוושט תחילת והאי ניקב בוושט לשחיטה שנגמרה בקנה בלבד, וא"כ לומר כיון דהוה האי ניקב בוושט ראוי לצרפו לשחיטה.

הרי זה תוספת לשחיטה שאינו מפסיד, וזה אמת וצדקה.

אמנם כל זאת למ"ד דלא בעינן שחחיטה מפורעת, אבל למ"ד דבעינן שחחיטה מפורעת, ויליף זאת מקרה דח' שחוט, הרי שחחיטה שאינה מפורעת פסול שחחיטה הוה. כמו שהי' ודרשה ואיינך פסולין שחחיטה, וא"כ האי מקצת חתק בושט לאחר שסילק ידו מן השחיטה, באופן שא"א להוציא עוד על החתק, הרי האי מקצת חתק בושט הוה שחחיטה שאינה מפורעת, וזה פסול שחחיטה כדרשה, ומה מהני שאח' כ' שוחט שחחיטה מפורעת במקומות אחר, כיון דאחר שעירור שהי', שאינו יכול להוציא עלי' הו"ל למפרע שחחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסול שחחיטה, ולפ"ז גם בעוף, להאי מאן דפosal שחחיטה שאינה מפורעת, צריך לייזר שלא לנקב את הוושט תחילת כיון דיאכ' רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאד ביישובם, לומר כיון דנחתך גם למיטה ואיפלו במקצת, שוב אינה מפורעת, והוא פלא דרש' ע"כ אינו סובר כו, דעת מאפרעת אז"ל. "מנחה ונכרת דהינו במ"א עכ"ל, ואין טעם זה מספיק ליפסל אלא בדילא רוב במ"א, אבל בדיאכ' רוב במ"א אלא דיאכ' רוב במ"א מפורעת מיקרי, וכיון דהוול'ל, מפורעת מגולה ונכרת, דהיינו שאין בו חתק ליפסל, הכי הול'ל, מפורעת מגולה ולמטה, אז לא מרווח, אבל מלשון דהינו במ"א שכ' רשי' מוכיח דכל דיאכ' רוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפوتא מבחן אינו מותפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרששו

הלהה כר"ל, דעל דבר המסתלק לא אמרין אגמ"ל, דלחיב על מעשה המסתלק קודם הגilio, הוה כמו נתנקה הדם דלא מכשיר, והבן הדברים כי הם אמתים תל"י".

ורחי והרי לך מבורר גם מותoxic סוג' ז' דר"י ודר' פליגו, כי נקה' ז' נבלה דהינו כשחחיטה פסולה, ופסקין קר"י ולא תקsha לך קושי' התוס', דרבא ס"ל בזבחים כר"ל, לגבי אגמ"ל דוקא ס"ל כר"ל אבל לא לעניין אם שם שחחיטה על תחלת השחיטה, ובפרט לפי מה שנראה, דרבא ל"ל כל הא חדש דר' יוסף דגם במעיוט סימנים פליגו, ולא עוד אלא דמוכרח דרבא ל"ל כל, דעל המיעיוט שם שחחיטה פסולה עלי' דהא הוא מתרץ סתוות המשניות ד' ל"ב ע"ב, דכאן שחחט ואח' פסק, דאו פסול בשחיטה מקר', אבל פסק ולבסוף שחחט, בדבר אחר גרים לה ליפסל, הרי דהוא סבר דאפי' בסימן שלם שפסק, אין עלי' שם שחחיטה פסולה, ובזה נתישב היטב מה שתמה הראש יוסף עלי' יש' ז'ל, על שהקשה על הרמב"ם ז' לדחשמייט הא דamaro, בהכשרה דפירה פליגו בתاري גברי או בתاري סודרא, והראש יוסף שפך עלי' סוללה, דנעלם ממנה, דהרבmb"ס פסק ישנה כי' כר' ז' וזה ליתא לפ' ביאורנו דיפה הקשה היש' ז' דגבי התחלת השחיטה פסקין קר' ז' דהשחיטה דנ'ו דגבי התחלת השחיטה פסקין כר' ז' ולכן לא פועל דרבא ל"ל לגביו אגמ"ל לדבר המסתלק, הלא פסקין כר' ז' ולכן לרמב"ם לפסק דהראיש טהור כיון דזהה מעשה המסתלק, אלא לענ' ז' נרא לה פ' מה שפסק הרמב"ם בפ' ה' ב' טומאות אוכלין, בנית' ז' בין סי' לסי', ונתקנה דתולין לא אוכלין ולא שורפין, וזה כר' אש' בגמ' דקምרש תולין דרי' חייא ה' כי, משום דפסוקי מספקא לי', ישנה וכו' או אינה וכו', הרי דהא דפסקין כר' ז' בחולץ למעברת, וגם גבי שחחיטה, אינו מכח ודאי, אלא לחומרה לא אמרין אגמ"ל לדבר המסתלק, וא"כ א"א לטהר בתاري גברי אלא חולין, וזהת אינו מפורש בגמ', ולכן השמיטו הרמב"ם, וסמך שנלמד סתום מן המפורש, אולם התוס' שישבו דגס לר' נקה' ז' רק טרפה ולא נבלה, וממילא לא הוה שחחיטה גם לדידי' נקה' ז' רק טרפה ולא נבלה, ולא מציא לפרש דפליגו ר' ז' ודר' בתרתי כנ'ל' ולכן הוצרכו ליכנס בדוחקים שונים בפיירוש הסוג'.

ד' ז' ע"א גמר', אמר ר' ז' אמר רב השוחט בשנים ושלש מקומות שהחיתו כשרה, והעיר הת' ח' מה עניין מירוא לו לאכון, בשלמא לפ' השאלות דמייר' דבין הכל איכא רוב, י"ל דקא אמתני' דקטני' דרובהagi, וקאמר רב דהאי רוב אפיקו הוה מצורף משנים ושלוש מקומות נמי שפיר דמי, אבל לשיטת רשי' ז' דמפרש דדוקא בדיאכ' רוב במקומות אחד מכחיר רבר, ושמואל פליג גם ע"ז משום דבכח' ז' ליכא שחחיטה מפורעת, דיו זה יותר הי' מקומו על המשנה דשנים אווחין בסכך הסמוך בעמוד, וגם יתר הקושיות שהקשה שם על פרשי' עד שמכרע' דעיקר בשאלות עי"ש.

אולם לפע"ד נראה דרש' ז' ושאלות לא פלייגו ושניהם לדבר אחד נתקונו, וממילא יתיישב גם קושי' התוס' על רשי' ז' שהקשה כיון דיאכ' רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאד ביישובם, לומר כיון דנחתך גם למיטה ואיפלו במקצת, שוב אינה מפורעת, והוא פלא דרש' ע"כ אינו סובר כו, דעת מאפרעת אז"ל. "מנחה ונכרת דהינו במ"א, אבל בדיאכ' רוב במ"א אלא דיאכ' רוב במ"א מפורעת מיקרי, וכיון דהוול'ל, מפורעת מגולה ונכרת, דהיינו שאין בו חתק ליפסל, הכי הול'ל, מפורעת מגולה ולמטה, אז לא מרווח, אבל מלשון דהינו חז' מן הרוב למיטה ומטה, וגם לא מרווח, אבל מפרש רשי', אם נפרששו

בהרבה מקומות, דהא דהשחיטה מותרת מיד הוא דבר חידוש גדול, ועכ"פ אין להסיף עליון, וכן אני אומר דנヒו דלאחר שחיטה מיד, מותר לחותך צית בשר מבית השחיטה, וכמו ש兩人 בבריתא דלקמו, אבל מי שחותך צית בשר אחר שחיטה רוב הסימנים קודם שישילק השוחט את ידו, מלגמור השחיטה בכל הסימנים כמוזו עלי מה"ת לדעת רשי" ורמב"ם, הרי זה לוקה משום אבמה"ח, דרך אחר שחיטה דלכתחלה התירה המפרכסת, וכן אחר שחיטת רוב הsei ויסליק את ידו באופן דתו לא מצד גמרא מפני פסול שהי", אבל כל מן שעסוק בשחיטה לא, ולול דמיסתפינה, הייתי אמר באמת לא התירה מפרכסת רק בשחיטה שלמה שהיא שחיטה לכתחלה, אבל בשחיטתה דיבעד ברוב הסימנים צריך להמתינו עד שמתה משם, ובזה היינו מבינים מה שחלקו התורה השחיטה לשנים לכתחלה ודיעבד, ועיין בفتיחה עיקר ג' שם לעניין שחיטה שאינה רואיה כתבתתי דאיתנה מותרת איסור אבמה"ח, עיי"ש, ומילא שפיר מיפסל במשמעותו בתרא כמו במק"ד דהרי למי"ד יש טרפות לחיצות, ה"ה דלאחר כל הסימנים כל זמן שהוא חי היה נטרפת עי" נקובת הבני מעיים, אי לאו דלאחר שחיטה מותרת מיד, וכן אם נאמר דלאחר שחיטת רוב הsei איןנה מותרת מיד שפיר שייך בה גם טרפה וכן פסול שחיטה במב"ת, כנפלו"ד נכון להמליץ بعد שיטת רשי" זל.

אולם הרמב"ם, ע"ג דס"ל קרשי" דלכתחלה בעין סימנים כולם שחוטים מה"ת, ויתר מרשי" דאפשר בעוף הדין כן, מ"מ לא ניחא לי לפרש האיבעי במב"ת, ומפרשה כפושטה דבמעות קמא קמבעי בחילה, אבל בשאי", השיכל לפרש דהאיבעי דשהה במיעוט סימנים קאי על שעירו שהי", דהיא כדי הגבה והרביצה ושהיטה, וקמבעי אי כי שיעור כולה שחיטה, או וכשיעור שחיטות מיעוט סימנים סגי, ושראות, מה ראה על כהה, לפרש הני שתי האיבעות על אופנים שונים, אבל אחר העיון שיטת הרמב"ם בזה ברורה ונכונה.

דרhana בין לרשי", דמפרש האיבעות על מב"ת, ובו לר"ת דמפרשם על מק"ד, קשה טובא, מה קמבעי, ומה קמבעי וזה בחילה וזה בשאי", ושנים לא קמבעו, לא בדראשה ולא בעיקור דסכי פגומה, ולא דבר הוא, עוד קשה דהרי איכה Tosfa מפורשת דשות מיעוט השוט ושהה כדי שחיטה פסולה, כמו שהקשו שם בתוס' על ר"ת, וכן ס"ל לרמב"ם, דהא פשיטה לי" דפסולי השחיטה פסול במק"ד, דעת זה ATA ההלכה, כמו שביארנו זאת כמה פעמים במס' ז, וכן בשאי" מפרש דהאיבעי קאי על השיעור אם ככל השחיטה, או בשאי" כשיעור שחיטות מקטת סימנים סגי, והרמב"ם בזה לישטי"ייפה קמפרש דבר ביארנו דהא דנקה"ו נבלה הוא מטעם, ועל מקטת השוט נמי שם שחיטה כשרה, ישנה לשחיטה מתחלה ועד פסולה, וממילא גם בשחיטה כשרה, עיין לעיל בסוגי" סוף, כי על מקטת הsei שם שחיטה כשרה עלייה, עיין לעניין שעירו דישנה לשחיטה ובמש"כ שם, וא"כ שפיר קמבעי אי גם לעניין שחיטות שהי", בשחיטת מקטת הסימנים משערינו, אבל בחילה מפרש כפשוטו, דההיליד במיעוט קמא ואח"כ גמר הרוב שלא בחילה, וא"ג דבשאך פסול שחיטה פשיטה לי" דפסול מקטת כמו בכולן לאחר שקיביל ר"ע ההלכה שאמר ר' שבב מושם ר"י, מ"מ בפסול תלדה יש מקום להסתפק, משום דכפי הנראה פסול תלדה הוא משום שחיטה שאינה מפורעת, דא"ג דלית לנו הא דsharp ודר"ל דבעו שחיטה מפורעת, הינו דока לעניין שחיטות ביב' וג' מקומות, אבל לעניין חלדת הסcin גם אנו בעין שתהי גלו"י הסcin כדי לראות את ביה"ש מפורעת לעינים, וכן נראה משלו התוס' כאן, ד"ה החליד, דקשי" להו, דמה עניין זה להן, ולאחר מכן גבי מתני תלדה הוה לי להבאו, ותירצטו DAGGER דאכשר רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת,

ביארנו זה ליותר דבגרגורת גם ברוב במא כשר, ובושט גם כל הסימן לא מהני מחמת הפסול של המיעוט שאינה מפורעת, והדבר חידוש, אבל לפע"ד ראוי לקביל, כדי שלא לדחוק דוחק אחר דוחק בעית רשי" זל ודוק".

ע"ב גמר' עלי ר"ב החlid במיעוט סי' Mai, תיקו, פרשי" זל דבמעות בתיא קמבעי, וסליק בתיקו, וכן בהג儒家 מספקא לנו דלמא כרבנן טריפאי, וכמ"ד גם בשחת שני שלשים והגרים שליש פליגו, כן הוא שיטת רשי", וריב"ם בתוס' כתוב דהग儒家 שאני דשלא במקומות שחיטה ודאי לא נפסקת, אחר שחיטת הרוב במקומות שחיטה, דהוה כאלו שחיתת ברגלה, ור"ל, דאפשר נפרש כריש" דהאיבעי דהיכא במעטות בתרא קאי, ומ"מ בהרומה ליכא למאבעי כמו בחילה ושהאי", דכל עצמיות האיבעי הו, משום דלכתחלה בעין שחיטות כל הסימן, א"כ עדין הוא עוסק בשחיטה, אבל בשגmr שללא במקומות שחיטה, הרי לא גמר שחיטתה, כי מה שחתקה לעלה ממקום שחיטה הוא בחותך ברגלו, ואיך יופסל בשבל זה, השחיטה שכבר נגמרה עי" הרוב במקומות שחיטה, ובער אני ולא אדע דמה עינה הריב"ם, על האי מ"ד לעיל בסוגי" דሞגרמת דמפרש כן פלוגתא דרבנן וריב"י דמתני" דשותל לתוכה הטבעת, דבשחיט שני שלשים והגרים שליש פסלו רבנן, אע"ג דמודדים שאם ה"ה פרש בשחיטת שני שלשים ה"י מתכשר, וכמוש"כ שם הריבט"ז זל, וכאשר הארכתי לעיל בזה עיי"ש, הרי דסבירתי דהוה בחותך ברגלו ליתא, כי באמת עי"ז אתה ההלכה דליפסל השחיטה חשוב מקום שחיטה, דכך בתבוננו דבכל פסול שחיטה, לא בעין ההלכה על כולה בدرسיה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אתא על מקטת בפיסול, ומעתה נולד הספק על איזה מקטת בפיסול אתא ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי" דאם אכן מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לרבען טריפאי ואיליא דהאי מ"ד דארף בהרים לבסוף פסלו, אלא דהרביב"ם הכי קא קשי" לי לרשי" דכיו"ם דמסיק לעיל דההיליד כריב"י, איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחילה, הלא יש סברא לכך בין שאור פסול שחיטה להג儒家, ואי דרבנן טריפאי לא מחלוקת, אבל ריב"י מחלוקת כי"ל ומ"מ בחילה הספק עומד במקומו, אלא דיויתר ה"י לו להקשות על פרשי", דאיך מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחלקו בה רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי" עצומה על רשי".

והנה אי לדע, רשי" מDAO ריאת קמבעי לפסל או רק מדרבן בזה יש חילוקי דעתות בין האחוריונים זל, דנヒו דהא פשיטה לנו, דDAO ריאת באעין לכתחלה כל הסימן לדעת רשי" וכמו שכ' ג' בהרמב"ם זל, מ"מ לא מסתבר لهו לומר דמיפסל השחיטה במעטות בתרא מה"ת, וכן כתוב מהרש"ל זל גם לרשי" רק מדרבן קמבעי לי" ליפסל, אלא דלפ"ז נצחת הקושי" איך פסק רשי" לחומרה בדרבן בספקא דרבנן, וכ' עי" הרاش"ז, דמשום חזקת אישור דבכמה, אזין גם בספקא דרבנן לחומרה, והנה גם בזה יש פלוגתא, אלא דלא הבנתי איזה חזקת אישור איכא הכא, כיון דמה"ת יצא בהיתר, ועל אישור דרבנן אנו מסופקים אי אסרי זה, ובשב שמעתתא איכא כו"ז בזה, אבל איינו דומה לדרכה דוק"ק ותשכח.

אבל חוץ מכל זה, לא שמעתי מעולם להעמיד על החזקה בספקא-DDI, כי החזקה לא יכריע את הדין, וכן דברי הרаш"ז תמויהין.

ולכן אין לנו מנוס אחר, אלא לומר דלשיט רשי" באמת DAO ריאת קמבעי לי", ואני לתמונה כל כך על הסברא דאי יופסל במעטות בתרא כיון דאין בו צורך אלא לכתחלה, דברי כתבונו

והו ל' נקב בעלמא וטרפה, ע"ש, ועינן ל�מן שם שכותבי לישב שיטת ר"ת וד"ק.

בأن"ך ור' אושעיא מפרש החליד במיועוט סי' הינו לאחר שחחת הרוב האחד והחליד תחת המיועוט שנשאר וחוט סי' השני, ושזה בכליות סי' דלקמן, מפרש דקאי אשוחט בסיכון רעה וכו', אבל כאן שכבר חתק רבו הרוי הוא אלו נחתק כלו, וכשمولיך ומביא כל הימים באותו מיועוטא, והוא אלו חותך ביד וברגלו ויש כאן שהי' פסולה, עכ"ל.

כבר כתבנו לעיל, דלシיטה זו צרכין לפרש ההלכה דעתני רב בבריתיא לעיל, "דרוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה" הוא השיעור דלכתלה ורישא דלהכה, "דעל הווט וועל הקנה"ATA לציין מוקם השחיטה, ולא שיעורה, ומפירוש זה הצמח האיבעי בחלה כיוון דהאי מיועוט הנשר כפסק דמי, דכמאן דמ"ד, עד שהו חותך בשער המת, והוא כמו עור דלא הוות בכל שחיטה למ"ד תחת העור אינו יודע, וכן מסופק לענין שהי' הינו אם עסוק בחתיכת חיי מיועוטא, יותר משיעור שהי' כיוון דהוה חותך ביד וברגלו, אי שהוא כשהי' בהמה בין סימן לסיון.

ולפ"ז בחלה קמנני, כמו דמוסוף בעור, ולא בדרך את"ל, דהרי אם כשר בעור כשר נמי תחת מיועוט קמא של סימן הראשון, ואם פסול בעור פסול גם כאן, אבל בשהי' לכאור' מאי קמבעי לנו, כיון דלא שיק לשחיטה אף לכתלה, אם שורה בחתיכת דבר דשותט בסיכון רעה דקאמר רבא דמליך ומביא כל הימים, אי בעין דוקא חותך תמיד, או סגי בשלא הגביה מביה"ש ומוליך ובמביא תמיד, בין חותך בין אינו חותך, וכਮובא בזה ב' דעות בתו"ש עי"ש, ואם נאמר כדעת המקיל, אז לא איכפת לנו אפילו אינו חותך מס' השני, כי' שעוסק בהא מיועוטא, דלא גרוו ממוליך ומביא בלא חתיכת כלל, אבל כל זה דוחק, דחויל' לספק בשחיטה בסיכון רעה שפעמים אינו חותך כלל מה דינו, ולכן נראת דהני בעלי האיבעוי מסופקים בפירוש ההלכה גופא באיזה אופן מתפרש או דכתבה בעין סי' שלמים ורק בדייעבד סגי ברוב, או דשוערא דרוב לכתבה הוא, ולא עי' יותר, אלא לא דלפ"ז האיבעוי בחלה ה' בתא"ל דתחת העור כשרה.

ודע דלפ"ז בהני שתי האיבעות הדינים מתחלפים,adam נאמר דבעינן שני סימנים שלמים בשחיטה דכתלה, אז בחלה במעטה בתרא פסול ושבהי' כשר, ואם דסגי לכתבה ברובesi, אז הוא להיפך, דבלילה כשר ושבהי' פסול, וא"כ השוחט בסיכון רעה והחליד במ"ת, והוא נבלה ודאי מונ"פ.

עוד תדע דלシיטה ר' אושעיא חלה ושבהי' ממש, וכן שאר פסול ישחיטה במיועוט בתרא, לרשותי' קאי האיבעוי עליהם, לדידי' כשר בפשיטות, דינויו דגם לדידי' מסופק בעל האיבעוי בפשט ההלכה כנ"ל, אבל אפלו אי בעין לכתבה כל הסי' מ"מ מהיכי תיתי יופסל בו שהי' או חלה, וכן לשיטת רשי' דהאיבעוי קאי על חלה, ושבהי' ממש במ"ת, הא' דיןא דר' אושעיא בשחיטה בסיכון רעה לית לך בה ושרי לכתבה כיון דרש"י בעין כל הסי' לכתבה הרוי הוא עוסק תמיד בשחיטה, והוא פשוט, ובזה תמה אקרה על הדרישה והט"ז זיל בריש סי' כ"א, שהקשׁו על הטור והמחבר, דפסקו כרמב"ם, דגם בעוף בעין ב' סימנים לכתבה, ואיך כתבו בס' כ"ד, דבסיכון שאינו חד אסור דוקא בהמה ומטעמא דר' אושעיא, אבל בעוף שוחטין בו, ומשמע אף לכתבה, ואמאי כיון דלדיודה גם בעוף בעין ב' סי' לכתבה, ועמדתי משתומם דלפי הבנטום של הני הגאנונים למה לא הקשו דגם בעי' פסול כמו בהמה, דהרי

קמ"ל דאיתנה מפורעת, צואת פסולת עכ"ל, הרי דפסול חלה, מצה מפורעת גנעה בה, ומעטה יש מקום לומר, דבמיעוט קמא דבלאה עדיין אין השחיטה מפורעת, لكن אין להקפיד על חלה הסקין בשעת שחיטתת מ"ק ולכן קמבעי ומסיק בתיקו וד"ק ועינן בדיור שאח"ז.

תוס' ד ה' גבי החליד, גבי מתני' דחלידה ה' ראוי להביא, אלא אגבճ אכשיך רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת קמ"ל דאיתנה מפורעת גנעה התוס' אלו ממש, דפסול חלה מצד שחיטה שאינה מפורעת גנעה בה, וכן כתוב הדרישה בס' כ"ד, דמקרה דחץ שחותט לשונם, יש סדק בחלה, דמה חץ במשיכה אף שחיטה במשיכה, והperfume' במש"ז מגיה בדברי הדרישה, דמה חץ בಗלו' אף שחיטה בgaloy עי"ש, ולכוארה יש להעיר בזה, דהה בסוף העמוד מביא הש"ס, דרבא הוה בדיק ליה גירא לר' יונה בר תחליפה, ושותט בה עופא בהדי דפרה, ופרק ודילמא עיבד חלה, ומשני, הרי דעכ"פ גם עי' חץ מציא עיבד חלה, אבל לק"מ דאן הכי לפין מיחס, דכמו שהחץ מהו וורה אותו הולך בגלוי דairo, דלויל' זאת ה' מעוכב מליך למרחוק כובון, כד הולכת הסclin על הצדאר צרך להיות בגלוי ולא מעוכב בהליךתו על הצדאר, עי' שנחלה תחת הסי' וממילא גם החץ אם נכנס בתוכו הצדאר ושותט הסינים בחלה דפסול השחיטה ע"פ שעוד הצדאר הלק' בגלוי, כי אכן הולכת על הצדאר למדין מהלכת החץ עד הדבר שפגע בו החץ, ומהא נראה דהטעם של חלה הוא שלא יהי' הסcin מעוכב בהליךתו, וא"כ חלה מחש דרש ועיקור נגעה בה, וכן נראה מלשון המשנה לקמן דקטני, או שהחילד את הסcin תחת הסי' ופסקו, נקט לישנא דפסקו וגמ' פריך Mai קמ"ל תנינא, או שהחילד את הסcin תחת הסי' ופסקו וכו', וממשני אי ממתני' הו'א ה' מלמטה לעלה דלא קעביד כדרך שחיטה, אבל מלמטה למטה דקעביד כדרך שחיטה, אם לא דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הו'א דמשום חשש דרשה נגעה בחלה והוא ממטה לעלה, וקמ"ל ר' א"ר לישנא דופסקו מטה הדין כן, וע"כ דגס מלמטה למטה עדיין איכה הא' חשש דרשה, דאל"כ למה נקט גם הוא לישנא דופסקו ולא קטני ושותטו, וע"כ מותrix מיד' למלה נקט לישנא דופסקו ומושום דרצה להשミニו דגס כאן איכה הא' חשש שא פסקו, וניהו דבכוב'כ נפסלת השחיטה בחלה, כיון דatta הקרה או הולכת עלייה, מ"מ נקט ר' א"ר לישנא דופסקו מטה הדין כי' לבעל דין לחוק ולומר דשאני מתני' דהו'א מטה למטה ואית בי' טעם שלא שחת דמגנלה בי' ולא בם"ק, משא"כ ממעלה למטה דליקא טעם זה, כמו שאמר בגמ', שכן הוכחה לינוקות לישנא דופסקו לומר דגס מלמטה איכה חשש זה, ולכן כל אופן חלה פסולת, כנלפ"ע' נכו' וד"ק.

ד"ה החליד במיועוט סי' מהו, ומפרש ר'ת דהכא בעי' בם"ק וכו', וכן שהה במיועוט סי' דלקמן מפרש ר'ת דבלא אגמרי' פסול ישחיטה אלא הרא"ש זיל בסברת ר'ת דאפשר דלא אגמרי' פסול ישחיטה אלא במיידי דמגנלה בי' ולא בם"ק, עי"ש ומכאן ראי' גמורה דלשית הנותס' נקה'ו אינו נבלה רק טרפה שאר טרפו, וכאשר אבאר لكمון נצמתה שיטה זו, ממה דסבירו הtos' דגם בסה"ג אינו אלא טרפה מחיים, רק שאין שחיטה מועלת בגרגרת הנפסק, מושום דהוה כמנחא בדיקולא, וממילא דבנקה'ו' דשפир מציא שחיתת למיטה או למיטה מן הנקב, אינו אלא טרפה, ולכן סובר ר'ת דאפשר לומר דלא אגמרי' פסול ישחיטה בם"ק, ושיטה זו קשה מאד להולמה, וכאשר דחאה רשי' לקמו נ"ב ע"א ד"ה תיקו, שכטב, דאי במיועוט كما בושט מונ"פ מיטרפא, דכיוון דשהה הרי איזל מעשה קמא,

את הראש, והוא דלא קתני התנא בפירוש שחת בhabaa לחוד, ואז לא ה"י צrik להא דהתי את הראש בע"א, מושם דרוצה לאשמעין נמי דלכתחלה לעולם צrik הולכה והbabaa, ואת לא הוה שמעין, מהא דקתני שחת בהbabaa לחוד לשון דיעבד, דבכל הנני דקתני בתמани שחת שני ראשון כאחד, ושנים אוחזין בסכין, נקט לשון דיעבד אף דכרע לעשות כן גם לכתחה מושם דין דרך לעשות כן, ה"ה ה"ו"יא דהאי דשחט בהbabaa לחוד נמי מושם דין דרך לשוחט בהbabaa לחוד נקט כן, אבל לעולם גם לכתחה מציע עביד המכ, אבל עתיה דקתני והתי את הראש, ומושם דbabaa נגמרת עם כל הראש, אבל לויל זיאת ה"ג גס מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין אתה דמדינה מוחיב להבאי ולהוליך, דאל"כ, שפת יתר ה"ה דוחתאי את הראש בע"א, ועיין במל"מ בע"פ הילכ' ט' שהבאי חלוקי דעתות בדיון זה אי בעין בסכין ארוכת נמי הולכה והbabaa לכתחה, ולפי מה שכתבנו הדבר תלוי בשיטת רש"י ורמב"ם, דלרש"י נקט והתי את הראש בע"א, כדי להשמעינו זאת, דלכתחלה ה"י מן הצורך להבאי ולהוליך. אבל לרמב"ם ז"ל דודק נקט והתי את הראש, לא נשמע דין זה, ועיין לעיל ד"ר י"ב ע"ב בענין זה, ודוק".

הננה הא דנפלה סכין כולל הן דנפלה ע"י רוח או סיבה אחרת בלבד כח אדם, והוא דנפל מיד מושבו ונפל מחיקו, שלו לגבי נקיין ע"י שפט את ידו או שעמד ממושבו ונפל מחיקו, מה שאתה זובח אתה אוכל. משנה זו וכל השקיל וטררי ואכלת, מה שאת זובח אתה אוכל. משנה זו וכל השקיל וטררי שעליה צריכה ביאור ורחב, וכבר כתבתי לעיל בע"ק על המשנה שחייבות נカリ נבלה, ובשאר מקומות ביאור שיטת הרמב"ם והתוס' בזיה, ועתה ארכחיב את הדיבור, אבל אלוד ולא אבוש, כי גם אחר כל הטורתה, לא תלטה ביידי לסלך כל הקשוות והסתירות הנמצאות בענין גודל ועומוק הלאה, וזה החליל בעזיה"ת.

לשדי כל דשיך בו שחיטה לכתחה, פסולין בו כל פסולין שחיטה אף בדיעבד, והרמ"א בהגה בס"י כ"ג כתוב דפסلين אין שהי' וכל פסולין שחיטה במעטה בתרא וא"כ גם האי שהי' דשחט בסכין שאינו חד נפסול אף בדיעבד, אלא דאנו פסקין לחומרא כדעת שנייהם, אמן תרי פירושים של רש"י ו/or אושעיא בפי האיבערויט, סותרים זה את זה כאשר ביארנו, אלא דאנו פסקין לשחרר מושם דקוקרא ליתא, דהני בשוחט בסכין שאינה חד בעוף כשר ממן"פ, דאי לר"א, דוקא בהמה קמבעי לי אבל בעוף כשר ממן"ג, אי שהי' כי האי פסולת, ע"כ מטעם דלא בעין לכתחה יותר מן הרוב, וא"כ בעוף כבר איתיכר בשחיטה הרוב שחיטה דלכתחלה, ורקאי אח"כ לעשות כל מה שלבו חוץ, ואי דבעין כל הסיס' לכתחלה, א"כ הרי הוא עוסק בשחיטה ולית כאן שהי', ולשיטות רש"י הלא פשיטא לי דבעין כל הסיס'ן לכתחלה, ולית כאן שהי' כלל. ולמה לא ישחוט בעוף בסכין שאינה חד גם לכתחה. - ומזה תראה איך באיזים הין אריות דבי אילעוי נפהלה שלhabat, ע"י שלא דודק יפה בטעמא דהני שיטת רש"י ו/or אושעיא.

אבל על הטור והמחבר יש תימא, דחושו על שיטת ר"א כל, דכפי ביארנו הלא בהא מלטא, אי בעין לכתחה שני סי' שלמים, או רבו שלם סגי, פליגו ר"י ו/or ל�מן לע"ב, ומושם נצחים שיטת הרמב"ם דנקה"ו הוה נבלה מפני שפסקין בר"י נגד ר"ל, וא"כ אין מקום כלל לחוש לשיטת ר' אושעיא ודוק".

ע"ש משנה, התיא את הראש בע"א פסולה, הי' שוחט והתי את הראש בע"א, אם יש בסכין מלא צואר כשרה, עכ"ל המשנה, הרמב"ם והרמב"ן ז"ל מפרשיס האי בבא בתרא, דוקא בתהיי את הראש קאמו, דבעין אורך הסכין ב' צוארין, אבל בסיס' לחודן אין קפidea ע"ג דשחט רק בהולכה, דנヒו דבבא קמא, האי התיא את הראש לאו דוקא, דכל שלא משך הסcin ושהחט דרכ' דרשה, אפילו לא התיא את הראש רק הסיס' לחודן ודאי פסולה, מ"מ נקט והתיי את הראש מושום, דכן אורחא דמלטה דכל ששחט בדרשה וחתייכת צנון, דרכו להתיי את הראש עם הסימנים, וכמש"כ רש"י ז"ל בריש פרק, עי"ש, אבל בבבא בתרא דמיירי ששחט בדרך הבאה ולא בדרכה, אי בעין גם בזה שיור לסקין, لما נקט כלל והתיי את הראש, שאין הדרך כן, אלא ודאי דודק אס אירע כן שהתיי את הראש, בעין מלא צואר, אבל אם כתבו התוס' הסימנים נמי כשר, ויש להסביר הדבר עפ"י מה שכתבו התוס' בעף הסמוך דה חוץ לצואר, דין צrisk להוליך כל אותו השיעור, ולא הוצרך שיור זה, אלא כדי שישחות בריות, ופעמים שהסcin חריף וישחות הרוב בלא הולכת מכלא צואר עכ"ל, וא"כ אין בסכין פחחות מכשיער אלא חשש דרשה, וזה בעצם מורה ששהחט בדרשה, דבדרך הולכה אין דרכ' לחותן כל הראש, וכמש"כ רש"י בריש פרק, لكن חשו כאן בסcin קצר וbabaa או הולכה לחוד, אויל דרס אבל בלא נחתכו רק הסיס' שאין כאן ריעوتה המורה על הדרשה לא חיישין גם בסcin קצר והולכה לחוד דעה דרשה, כיון דאפשר לשחות בלא דרשה, ואדרבה מדלא התיא את הראש, איך הוכחה דצמוץם את ידו שלא ידרוס.

ולרש"י ויתר הראשונים, דס"ל דגס בשחט רק הסימנים לחוד נמי חיישין לדרשה, צ"ל דהא דנקט והתיי את הראש הוא ליתן טעם למבה הבאי ולא הוליך את הסcin, כدرיך השחיטה דלכתחלה, لكن קאמר דמשום שאירע דbabaa לחוד התיא את הראש, ולא הספיק להוליך וכן מבואר ברש"י ז"ל ו/or: "וותהיי את הראש בהbabaa הרואה עד שלא הספיק להוליך וכו" עכ"ל הרי דרש"י כיון לפרש הא דקתני והתיי את הראש, לא מושם דודק באתי

דוקא עשויי' לצל, וכదאמר ר"ח סוכה דף ח' ע"א, Mai ההלכתה, אר"ח והוא שעשה לצל סוכה, ופרש"י ז"ל, ז"ל: דעת"ג דסוכה לשם חג לא בעין לשם סוכה בעין וכו"ע כל'. וא"כ הוא ממש כרבנן דר"ג דהכא, ואיך מצינו ידיינו וגלנו בבהמ"ד, דכאן פסקין כרבען דר"ג דהכא, והוא שעשה צוותת חתיכת סימנים לא, אלא כוונת מעשה כר"ג דלא בעין אפילו כוונת חתיכת סימנים לא, אלא כוונת מעשה תהיה מה שתהרי' סגי, ובסתור לא סגי בהכי, אלא בעין דוקא כוונת עשי' לשם סוכה, דהינו לצל, שהוא כמו כוונת חתיכת סימנים גבי שחתיכה, ובקונטרסי, "מצאה שמורה" הראית, דהירושלמי בסוכה חולק אתלמוד בבלי זהה, וליח' לי' דבעין עשי' לשם צל, ולא פושל רק במעשה מלאיה בלי כת' אדם, וחזרתי על כל הצדדים לישב גמר' דילן ולא עלתה בידי.

עוד זאת יש להעיר, לגבי טבילה דכתיב בה עשי' כמו בסוכה ושחתיכה „ורחץ את בשרו במים“, ושם ליכא שם מ"ד דנעבי כח גברא, דלכ"ג גל שנתナル ונפל על האדם ועל הכלים טהורין, אלא דלא יוחנן דאך לחולין בעי כוונה, מוקמאין ביושב ומצפה מתני תילש הניג, ועיין מהרמ"ל ז"ל באן ד"ה ברשי' אבל הכא, שכ' דሞצתת שמעינו תרתי דבעין כח גברא וגס דבעין כוונת זビיחה, יותר מסתבר לבעי כח אדם بلا כוונה מכונה בלא כח דהינו ביושב ומצפה מתני יפול סכינו עיי'ש. ולא אעד איך נפרנס לפ"ז הדין דטבילה דנהפוך הוא דכח אדם לא בעין, ובכוונה פליגו רב ור"י, ואולי י"ל דשאני טבילה דכתיב, במים יובא וטמא עד הערב, ואשר כתוב הרמב"ם ריש מקוואות, דהאי קרא הרי כתיב „יובא“ לכל הטמאים שיבאו במים עיי'ש, ובהאי קרא הרי כתיב „יובא“ דמשמעו אפילו ממילא בלא כח אדם, וכעון דדרשינן גבי הקשר דכתיב יותן, והוא דכתיב נמי ורחץ, ורחצו דמשמעו עשי' והו"ל למידרש כמו יותן ויתן דגבוי הקשר, דבעין יותן דומי' דעתך, הכא נמי יובא דומי' דוחץ מדעת ונבעי כוונה עכ"פ, ואנן הרי פסיקינו רב דחולין לא בעי כוונה, ואפילו בתורמה וקדושים איינו אלא מעלה דרבנן, אולי אין לדמות הדרשות אהדי, ועדין עצ'ג.

על' ש' גמר' אמר נדה שנאנסה וטבלה אר"ר טהורה לביתה, הנה בדיין זה יש לי מקום לעיין הרבה, דהנה בשחתה כל שאינו מותכוין לשחותה בדקוקני שחתיטה הרי עלול לקקלול וכמש'כ הרשב"א ז"ל בריש מכילתו לגבי כתוי, וכן פשיטה לפי דעתך דבטבילה נמי דאית בה דקוק גודל שתהיה כל גופה תחת המים, ולא יצא שער ראה חז' למים, וכמ"כ הרמב"ם בריש מקוואות, ג"כ הדין כן שאם טבלה בלא שם כוונת טבילה, שחיהשין שמא לא טבלה בחוגו, וכמ"כ בנאנסה כמו נפלת מן הגשר לתוך המים, שמה"ט לא עלתה לה טבילה, ולכן עכ"ז לומר, דמיירican אין באיכא עומד על גבוי שנתכוין לראות אם טבלה בחוגו, וא"כ קשי' לי' הרי איך איכא אין כוונת הרואה, וזה סגי בטבילה כדאמרין לקמן אילימה דאנסה חברתא ואטבלה, כוונת דחרבתה כוונה מעלייתא היא, אלא דבזה י"ל, דבעין דוקא כוונת בעלים, דמי' שנמסרו בידם כשפקחות מתקנות אותן, הינו מצד בעלים, ומה דמהני בידם לטרץ لكمן דדוקא בהני שמנה, חרשת סומה ושנטרפה דעתה, הוא דמנני כוונת המתנקת אותן, אבל בפקחת שנאנסה ע"י אחרים לא, אלא משום דלא שכיח שפקחות תהי' נטבות ע"י אחרים, لكن יותר ניחא לי' למיר דנפלה מן הגשר או שירדה להקר, אבל ה"הadam נתבלה על כרחה ע"י אחרים, נמי לא מהני כוונת אחרים על הפחות. שובראייט שהראש יוסף נתקשה בזה והניח בצע'ע, דלמה לא מחלוקת הש"ס בין פקחות לשוטות, ומה שכתבתי אני נלעפ'ך נכו, ובזה נתנייש' ג"כ מה שהקשו התוס' לעיל ד"ב ע"ב, מ"ש שחתיכה מגט, דבגט מהני כוונת העומד על גביו בחשו"ק,

הרגל לחותך בסימנים, שהוא ניכר רק לאח"ז, אין בכך שכם של חשוי'ק. ג' כוונת חתיכת בעלמא בעלי השקפה על תכליתה, ובזה אין חילוק, אם כיון לחותכה בע"ח הה, או לחותכת דבר אחר, או אפילו כוונה הפלת סיכון בלי שום תכלית, רק שתפקיד הסיכון מידו ועשה מה שיעשה, כי כל שאיןו מתכוון להמית את הבע"ח להתריר או להזכיר, כל שאר כוונות אינם אלא כוונתizia מעשה, עד שרואו לקרוותו כח אדם, בהז פליגו ר"ג ורבנן דר"ג מכשיר בכהג'וו מושום דלא בעי רק כח אדם, וכיון דaicaca כוונת עשי' מקרי כח אדם, ורבנן סברו, דניהם דלא בעין כוונת זビיחה להתריר להדיוט או לגבוהה כמו דבעין בקדשים, אבל הכוונה הפתוחה ממנה דהינו כוונת נחרה עכ"פ בעין דהינו כוונת חתיכת סימנים כדי להמית הבע"ח כדי להזכירו לאכילת אדם, בעלי השקפה על מצות שחתיכה ד' פתח את ידו ונפלה הסיכון מידו, הוא כח אדם דרך מתעסק ר"ל מתעסק לגבי פתיחת היד, וניחו דמתעסק לגבי שחתיטה להתריר או אפילו להזכיר כח, אבל כיון דבעין כח אדם הויה כמאן דלא האי מעשה של כח אדם דמתעסק לגבי כח אדם הויה כמאן דלא עבד מידי, וא"ג דלא נזקין גם זאת כAdam המזיק נידון, ע"ז כתוב הרשב"א ז"ל דשאני דמשום אדם מועוד לעולם מחייבין לי' על מתעסק בעשי' עד שלא ידע שעשה דבר מה, משום חסרונו הזירות, אבל לא להחשב כח אדם במקומות דהקפידה התורה על עשיית אדם, וחוסיפ הרבא"ש ז"לDual זה ודאי קפיד רחמנא דהאי אובייחת, עכ"פ כמו ועשית ר"ל דניהם דמעטינן כוונת זビיחה וגם כוונת חתיכת סימנים, דהינו להזכיר או להזכיר כנ"ל, מדיאצטריך קרא לעכבר במתעסק בקדשים אבל כוונת מעשה בעשיות מועשת ממשום דאי אין כאן כח אדם, דכל שמתעסק בעשיות מועשת כמאן דלא עבד כלל ייחסב, והנה כאן הבן שואל, הלא זבחת כתיב זה וזה עכ"ז מורה דבעין כוונת זビיחה ממש, אלא דאן לפינן מקדשים דרך למצוחה נאמר בחולין ולא לעכבר, וא"כ לעכבר במתעסק בעשי' בחולין מנ"ל, דמהא דכתיב זבחת אין למדוד כלל, דהרי למצוחה בначילה ודי בעין אפילו כוונת זビיחה, דלוליא האי כוונה לא קיים המצוחה, ואפילו למ"ד מצוחה אין צרכיות כוונה, אבל עכ"פ כוונת חתיכת סימנים בעין, שהוא להמית את הבע"ח, דאי נעשה המצוחה באו, אבל לר"ג דלא בעי כל זאת, עכ"ב דס"ל דזבחת למצוחה בначילה נאמר, אבל לא לעכבר, וא"כ כח אדם לעכבר מנ"ל, אבל דע כי תירוץ ע"ז מבואר בגמ' מכות דף ח' ע"ב, דשם אמרין דחויב עזים למערכה או לסוכה, כיון דאם מצא חותב לאו מצוא השთא נמי לאו מצוחה, עיי'ש, למدين מחותם, דכל דבר שכיר אם נשעה מאילו, וא"גadam לא נשעה מאילו מצוחה איכא לעשותו, כדי לקיים עיקר המצוחה, דהוה מכשורי מצוחה אשר לר"א דוחין גם את השבת, כמו לעשות איזמל למול ואפילו לעשות פחמן כדי לעשות איזמל, אבל התורה לא יצוחה עליין, דהרי לא ציוותה התורה לעשות כדי קליים מצוחה ולקחתם לכט, והיינו טעמא משום כלל הני, אם נמצאו בידו ולא עשי' שפיר דמי, ואמ' הרוח תלש האתරוג כשר ליטול, אבל בסוכה דכתיב מצוחה בעשייתה, דכתיב בוגר חג הסוכות תעשה לך, ניחו דכתיב רק למצוחה ולא לעכבר, ר"ל אם עשה שלא סס סוכה או אפילו עשה גוי כשרה לישב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה, adam בעשי'ו מלאיה בלא כח אדם נמי כשרה, לא ה'י מצוחה מפורשת בקרוא לעשותה כמו דלא אמרה תורה עשה שופר, וזה ברור ואמת, ולכן אין נזקה מלאיה ע"י הרוח שהפיל את הסיכון נמי כשרה, לא הוה אמרה תורה זבחת למצוחה אלא תאכלبشر זבוחה.

אולם מה דקיי' לי טיבא הוא, דהכי בסוכה, דמעטינן תעשה ולא מן העשי', ממעטינן ג"כ עשווי' לדירה או לצניעות דבעין

אסרת עון כרת מבעי, אבל הוא דוחק גדול.

עוד הקשה הראשiosa'ן, דלמה באמת לא נבעי כוונה לטבילה בתורומה וקדוש מה"ת, דהא لكمן רצה לילך שחתה מטבילה לר"י דלבעי כוונה, ומתרץ הש"ס דשאני שחתה דגלי רחמנא מתעסק בקדושים שפסול, מכלל דבחולין לא בעי כוונה בשחיטה, וא"כ קשה להיפך, לרבות מה לא נילוף טבילה לתרומה וקדושים משחיטת קדושים דלבעי כוונה - ואני מוסיף בתמיा למה לא נאמר דקרה זוכבש שניית, גם לרבת אטא אכוונה לגבי תרומה וקדושים דבגד זוכבש שניית, גם מסתמא נפקותא אחרית בטחרתו אלא לתרומה המנווג אין לנו מיטמא דאיכא גם לאוכל חולין בטחרה אבל מ"מ וקדוש, ואפילו נימא דאיכא גם לאוכל חולין בטחרה אבל מ"מ אמרה תורה וכובס שנייה מדעת ובכוונה, כדי שהבגד יהי טהור גם לתרומה וקדוש.

אבל קושי הראשiosa'ן וממילא גם קושתי לך"מ, דמשחיטת קדושים לא נוכל ללמדך רק לkadשים אבל לטבילהTEMים שהם חולין לצורך קדושים, לכאה למליף מקדושים, וכן מוכבש אין ולומר דרך לצורך תרומה וקדושים בעי כוונה טבילה ולא לצורך חולין, כי אין לנו רמז לחלק בין טבילה לצורך תרומה וקדוש ובין לצורך חולין, רק לחלק בין קדושים לחולין, כי כן מצינן בשחיטה דמתעסק פסול בקדושים ולא בחולין, וכן לעניין טומאה, היסח הדעת פסול בתרומה וקדושים ולא בחולין, אבל לא נאמר דהה"ז בחולין יפסול את התרומה ואת הקודש בגניעתו, או שלישי בחולין עשה רביעי בקדוש, אבל מדרבנן עשו מעלה בטבילה לתרומה ולקדוש דבעי כוונה, ולא לעניין חולין, ולקושתיימה מה העלים הש"ס להשמעינו דפליגו רב ור"י גם בתרומה גופה, דלא"י הוא מה"ת ולרבך רק מדרבנן, ילי", נשמע שפיר מתוך הלשון>D אמר רב טהורה ולרבך רק מדרבנן, ולא קאמיר ואסורה לתרומה, מכלל לביתה ואסורה לאכול בתרומה, ולא קאמיר ומדי לא אמר אף דרכ איסור דרבנן איכא דאיסורה לאכול בתרומה ור"י אמר אף לבייתה לא טהורה, ע"כ מדאוריתא קאמיר מדי לא אמר אף לביתה ואסורה, ומכלל דגס לעניין תרומה, מה"ת טמאה היא ולא אסורה לאכול מדרבנן.

ומעתה נאמר דרבא שהקשה לר"ג לא דק בליישנא דבר כנ"ל, והי' סובר דכמו שר"י דבעי כוונה לטבילה מדאורייתא קאמיר, כן לרבת דחולק עלי רך לבבعلיה חולק, אבל בתרומה מודה לו מה"ת אינה טהורה, לכן הקשהadam לא בעין כוונה מה"ת באיסור כרת, מכש"כ דלא בעין באיסור מיתה בי"ש הקל, וניהו ודודאי ידע בתרומה וקדושים עשו מעלה למור דחווק לחולין לא החזק למעשר, ומינה נשמע מה"ת באמת טהור לכל, ואיך עליה ע"ד דרב בתרומה מה"ח פסול, זה ליאת דהרי לר"י באמת מה"ת פסול לתרומה וגס לחולין, וכך מירידי דאננסת בטבילה בלא כוונה כלל, וזאת אפשר דמה"ת הוא, והני מעלות מירידי בשטבל בכוונה לחולין ולא למעשר תרומה וקדוש, ולכן קשי' לי לרבעאadam לא רב לא בעי כוונה לבבעליה הה' וכש"כ דלא ליבעי כוונה לתרומה מה"ת, ולידי' נשמע לי דלא פליג רב א"ר, בתרומה כלל, ע"ז משני לי ר"ג וא"ל, בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה כלל, אבל תרומה בעי כוונה מדרבנן ומשום מעלה, ולפליג רב א"ר בתורתית אתה בתרומה ובעלה, ומරיש אני בעצמי כי לשון רבא גם ר"י דוחק, אבל לא מצאתי מפלט אחר מחומר קושי' רשב"א וкосייתי,ומי שכחו הרבה ממנה, יבוא ויתרך הסוגי' בדרך יותר מרוחה, ודוק'.

ע"ב גמר' היכי דמי נדה שנאנסה וטבילה וכו' אר"פ לר"ג בנפלת מה הגשר ולרבנן שירדה להקר, ופרש"י זיל ולא לטבול, ונפלת כולה לתוך המים עכ"ל וכל הרואה ישתומים, דמה בין זה לנפלת מן הנשר, כיון דלמעשה הטבילה לא כיוונה כלל ודרך מתעסק נפלת כולה לתוך המים, היכי מה שירדה להקר בלי טבילה, כוונת מעשה

דשאני גט דבעין דעת בעליים, ממילא גם להיפך מהני דעת בעליים או שלוחם ממחשבת וכוונת בעליים בשוחט חשו"ק, משא"כ שהחיטה דלא בעי בעליים, لكن לא מהני ממחשבת וכוונת בעליים בשוחט חשו"ק, וככען אמריןין لكمן ל"ח ע"א דזה מחשב זה ועובד לא אמריןון, ותייחס לי שכונוני בזה לדברי הרשב"א זיל שם, עי"ש.

אבל אי קשי' לי הא קשי', דהא פסקין בי"ד סי' קצ"ח דקרוชา שפתותיה או עצמה עיניה, לא תלטה לה טבילה, והוא מימרא דרי"י בנדנה דף ס"ז ע"א, ואיך יתקיימו הני שני דין, דלא קבעי כוונה לטבילה, ואפילו נפלת מהן הגשר טהורה לביתה, והוא אכן למייחש שמא קרча שפתותיה ועצמה עיניה, ומסתמא כך הוא,-DDRR ב"א לשות כו, אם לא שכינוו לשם טבילת טהורה, וכך ודי לא שיק' דאיכא רואה מי שכיוון לראות שלא עשתה כו, והוא דבר שאינו במצבות, שads אחר ידע את זאת, והי' נראה מיה ראי' לדעת הרמב"ם ודעמי' שגרשו שם בנדנה, ולית הלכתא הכל הני אמרוי, והנ"מ לטהרות אבל בעלה לא כדר"ל, עי"ש בתוס', וא"כ ר"י לשיטתי' באמת בעי כוונה לטבילה, דלא"כ איכא חשאגוף הטבילה אם לא קרча שפתותיה ועצמה עיניה, אבל אכן דיל' כר"י דההם אלא לטהרות אבל בעלה לא, שפיר פסקין כרב דלא בעי כוונה לטבילה, אבל לפ"ז פסקי השו"ע קשים, דהרי מזכי שטרוי לבוי תרי, לפ███ כרב דלא בעי כוונה לבבעה, ולפ███ דברקרוชา שפתותיה לא עלתה לה טבילה, ולא עוד אלא דם לרמב"ם קשה דהא אמרו במתני' שם י"ג ע"ב וכמו באים כאן, דכל הני שחברותיה מתקנות אותן אוכלות בתרומה, הרי גם לגבי טהרות לא חיישין לקריצת שפתותיה ולעצימות עיניה, אם לא שנאמר כיון דאיינו אלא מדרבנן, לא החמיר להאליל להני נשים שאינן בני דעת את התרומה, ואע"ג דאנו מצוין לשומר את התרומה מטומאה, מ"מ הקילו בהני נשים דאי"א בלא"ה, וудין הדבר צ"ע ודז"ק.

ע"ש גמר' אל רבא לר"ג, לרבת התרת איסור מיתה מיבעי, אל בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה, עכ"ל הגם' והקשה הרשב"א זיל ועוד אמרו אלא פריך, הלא מצין הרבה דברים דאמרו במס' נדה, דלא אמרו אלא לטהרות ולא בעלה מושום דטהרות חמיריה להו, עי"ש שנדחק מאד לישוב.

והנה לדידי יותר קשה, דהרי עיקר פלוגתת רב ור"י בתרומה גופא הוא, דרי"י סבר לי כתנא דדרש וכבס שנית, מה ראשונה לדעת שניי' לדעת, מבואר لكمן בסוגי' וא"כ כוונה לטבילה דאויריתא הוא, וכן כ' הרשב"א זיל, דלא"י בעין כוונה לטבילה מה"ת, וממי לא דלדי' לי'א חילוק בין קודש לחול, אבל רב לתרומה ולקיים נמי לא בעי כוונה טבילה מה"ת, ואינו אלא מעלה דרבנן, וכמובא ברמב"ם ריש פ"ג מאב"ט דכוונה לטבילה בכל מעילות הוא ומד"ס, וסימן שם,, אבל מדי דסובר רב דהאי מ"מ, הרי הוא טהור לכל, עכ"ל, ומזה נצמח דסובר רב דהאי מעלה עשו לתרומה וקדוש, ואלא בעלה חולין, וכמו כמה מעילות דעשוו בתרומה וקדושים וכקושי' הרשב"א, וא"כ קשה טובא, איך העלים לנו הש"ס עיקר פלוגתת בתרומה גופה, אי כוונת טבילה דאויריתא או מעלה דרבנן והעמיד פלוגתת, בנדנה לבבעה, אבל לתרומה שניהם שווין דלא עלתה הטבילה, וגם תירוץ של ר"ג כספר החותם, דהשיב לו חולין לא בעי כוונה, הרי רבא לא על דין דחולין הקשה, אלא על דין דתרומה שהוא קיל מנדנה ומה בעי כוונה, והויל' לתרוץ דתרומה וקדוש עשו בהן מעלה, וכקושי' הרשב"א, וכן דמצין במיל' ע" שבנדנה דלתרומה מטמאין למפרע ולא בעלה, והותם ליכא האי טעמא דחולין לא בעי כוונה, הון אמת שהחותס' ד"ה עון כרת, מהפכין דברי המקשן שהוקשה לו עון מיתה

שחוּשׁ לעשָׂתָה" עכ"ל, וא"כ פשיטה דבשחיטה נמי דינא הכא דכל שנותכוין לשוחיטה עג' דנתכוין לאחרת, ונשחתה חברתה דכשרה וממילא גם בסנהתו שניהם ג"כ מהני כוונה להאהת גם לשנייה, שלא עד מוקם לחק בין שני דינים הלאו, ואם כנים אנחנו בדברנו אלו צ"ל דהא דקאמר רバ דבנשחתה אחרת עמה, דרבנן פרה כשרה, בהמה פסולה, זוקא בפירה אדومة הדין כן משום דפוסל בה שחיטת אחרת עמה, משום אותה ולא אותה ואת חברתה, וא"כ כל שוחט את הפרה הרי לא גבי שחיטתה כהיפך כוונה, ולבנין דבעין כוונה לשחיטה, ה"ה דהיפך כוונה פסולת, ובזה פסולה מלחמת מלאכה האחרת ובבהמה כשרה" עכ"ל, ותמה הראש יוסף צ"ל, למה לא פרשי" דמשום שחיטת שתים נפסלה הפרה, ואני אוסיף לדקדק, למה הוסיף רשי" תוספת שאינו צריך, כתוב דבבבמה כשרה, דפשיטה ומה"ט גם רבא לא הזכיר רק פסול דפירה לד"ה, אבל כשרות דבבמה הוא מלתא דפשיטה, אבל לפי האמור ניחא, דלכאור' הי' מקום לומר כיון דפירה נפסלת ע"י שחיטת שנייה עמה הרי אכן סחדי דאיינו רוצה שתתקשר האחרת בשחיטה, אלא רוצה לנוחרה להאכילה לעכו"ם או לכלבים, כי פירה אדومة דמיה יקרים, ומהיכי תיתי ריצה לפשרה בשחיטת הבבמה הלאו, ונאמר DSTAMA כמפרש דהוה לי היפך כוונה, שלא תתקשר בשחיטה, וזאת מהני לרבען, דבעי כוונה לשחיטה כנ"ל, אבל זה ליתא דאפילו לא תתקשר הבבמה ותהי' כנחוורה, נפסלת הפרה עכ"פ מחמות פסול מלאכה אחרת, ולכנ' הפרה לעולם פסולה, והבהמה כשרה, וזה נכון מאד בכוונת רשי" צ"ל, וד"ק.

ר"שי ד"ה ופירות הרי הוו בכ' יותן, ומקבלין טומאה מכאן ואילך, דאיתשנה להו נפילת פירות (לפע"ד נראת להגיה נטילת פירות) ליטול ידיו בהגבהתן, והוא לי' משקין שסופה לרצון וכו' עכ"ל, וכפי הנראה דלהיפך הוול"ל, דהוה לי' משקין שתחלתון לרצון, כי הרצון הוא כניסית ידי והוצאתו מן המים כדי שיוודחו, ושוב מכשירין את הפירות עעפ' שהמים שעל הפירות שלא לרצון המה, כי רק תחלת תליות המים בעין שיהי לרצון, אבל נפילתן על הפירות אפילו שלא לרצון מכך.

ועיין בח"י הרשב"א צ"ל, שהקשה על הרמב"ם בפי"ב מטו"א, שפסק דבעין רצון בעלים דזוקא, מהא דקתרני הכא ופשט מי שידייו טמאות דמשמעו אףו אחר שאינו בעל הפירות, ועיין בכ"מ שם שכ' על דברי הרשב"א שאין לדבריו הכרע, ואני תמה דיוטר ה"י להקשوت על הרמב"ם, דמקאו מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כל תחלת תליות המים ה"י לרצון, והרמב"ם דמציריך רצון בעלים דזוקא, עכ' לשיטות' אייל דבעין רצון ומחשבה בשעת תליות המים מון המים, וגם רצון בשעת נפילתן על הפירות, עי"ש בהשגת הראב"ד (ודברי ה"כ"מ שם נפלאים בעין, דהרי בפירוש כ' הרמב"ם כן הלכה ג' שם בדיון כופה קערה עי"ש) והאי רצון בתחלת תליות המים, ודאי דלא בעי בעלים של הפירות, דמה להני בעלים, עם הני מים שעדיין לא נפלו על הפירות, אבל מה דמציריך הרמב"ם דעת בעלים, הוא ברצון השני שבעשת נפילת המים על הפירות, אבל הראב"ד והרש"ש וכן רשי" ותוס' דפליגו על הרמב"ם, וס"ל דכל שהמים נתלוון ברצון מכשירין גם بلا שום רצון בשעת הנפילה על הפירות, לא שייך כלל דעת בעלים ואפילו בהאי דין אדם אין תחלתון ברצון וסופן לרצון מכשירין דאי נמי רק מצד שהמים יהיו כתולשי לדעת בעין האי רצון, עיין בהשגה שני' של הראב"ד שם, וא"כ גם אם לא מצד הפירות בעין האי רצון אלא מצד המים שיתחשב עליהם לשום דבר תלוש, עיון לעיל דף ט"ז ע"א רשי" ד"ה לענן הקשר

מרקם, ואין זה דומה כלל לכונת חתיכת סימנים, כי מעשה דחתיכת הסימנים הוא מעשה השחיטה המותרת, אם לא ארע בחתיכה זו איזה פסול מהני פסולין שחיתה, אלא דהוא כיוון לשוטם חתיכת הסימנים בלי השקפה על דקדוק המשעה הלאו, אבל כאן בירדה להקר, אין מעשה ולא בכונתה עני טבילה כל גופה כלל.

אבל דע כי ממו דבשחיטה, אי לאו דאתא הحلכה להגבלה בהני דקדוקי שחיטה, גם על שחיטת פסולה הי' שם שחיטה עליה, כי הحلכה גורמת שאנו מחקלין בין דכון דכונת חתיכת סימנים לבין כביס פיסול, ואשר על כן סברו רבנן דכונת חתיכת סימנים סתם כוונת מעשה מקרי, דלגי' הכוונה לא נחلك בין מעשה למעשה, כמו כן בטבילה טמאים, דאמרה תורה ורחץ בשרו במים או במים יובא, לoli דרישת חכ"ל, "את כל בשרו" שהי' כל בשרו תחת המים בב"א, במשמעות לשון רחיצה במים, לא הו מצעין לחلك בין שרחץ כל גופו בפעם אחת במים, או שרחץ גופו וראשו בהפסקה, כי האי מושג טבילה שלנו, נתהוו עי' הحلכה דבעין רחיצת כל הגוף תחת המים בפ"א, ולכן לגבי כוונה, הו כוונת ירידה להקר בלי השקפה על טהרה שציוויה הרחיצה ואין חילוק בין בפ"א לשתי פעמים, והוא ממש כמו כוונת חתיכת סימנים בשחיטה, ושומר לך הדבר הזה כי הוא אמת לאmittion, ומתרשים דברי רשי" כפושטן.

אבל מה שיש להעיר על האי מימרא דר"פ הוא, דלפי מה שביארנו לעיל דגס לר"ג בעין כוונת מעשה הפלת הסcin עכ"פ, דכיוון דכתיב כוונה לכך שמאין דעכ"פ כח אדם בעין, וממילא דבעין נמי זבחת למצות, שמעין דעכ"פ שהבאתי לעיל דמתעסק כוונה לכך אDEM, וכמיש"כ הראב"ש והרשב"א שבחאתה לעיל דמתעסק בכח אדם. לא ייחס עשיית אדם כלל, וכל זה בשחיטה דאייכא קרא דזבחת דמני' ילפין דבעין עכ"פ כח אדם לעוכבי, אולם בטבילה דאפיילו גל שנתלש ונפל על האדם ועל הכלים מטהר, הרי דלא בעין כח אדם כלל, ומה"ט בנפלה מן הגשר נמי עلتה לה בטבילה לר"ג עג' דליקא בנפלה שום כח אדם, ודומה לנפלה סcin ושותחה, וכיון דלא בעי בטבילה שום כח אדם ולא שום כוונה מעשה כוונה זו להקר לרבען מנ"ל, דכמו דליין נפלת מן הגשר דליקא שום כח כשר, נימא דגס לרבען כן הדין דלא פליינו ר"ג ורבנן אלא בשחיטה דלשניות בעין כח אדם, וממילא גם כוונה לאיזה מעשה, לר"ג סgi בכונת הפלת הסcin ורבנן בעין כוונת מעשה הממית, דהינו כוונת חתיכת סימנים, אבל בטבילה דלא בעין שום כח אדם לר"ג, מנ"ל דפליגו רבנן עליון, ודבר זה צע"ג בעניין ודוו"ק.

ע"ש גמר' א"ר, שחת פרה ושותח בהמה אחרת עמה וכו', נשחתה אחרת עמה, לר"ג פרה פסולה בהמה כשרה, לרבען פרה כשרה בהמה פסולה, ויש לי' מקום יעון איך הדין בשתי חוליין, ונתקוין לאחת ושותח השניה, או שחות שניות לרבען דבעי כוונה לשחיטה, דהינו לחתיכת סימנים, מה דינה של השניה, ומדהעמיד רבע דינו בפירה אדومة ובהמה אחרת, שהוא הלכתא למשיחא ולא קאמר בשתי בהמות חוליין, נשחתה אחרת עמה, דר"ג כשרה גם השני ולרבנן השני פסולה, ליכא למישמע מינה, דבחולין לכ"ע שתיין כשרות, דיל"ל דפסול פרה אתה רבא לאשמעין דתלו בפלוגתא דר"ג ורבנן, וכמו שאמר לךן דר"ג איצטריכא לי', אבל לפע"ד נראה דבבבמת חוליין גם לרבען דר"ג אין לפסל השניה, דקשה מאי לומר דבמעשה אחת תה"י אחת כשרה ואחת פסולה, וראי' אלה יש להביא ממה שפסק הרמב"ם בפ"א הי' מהלי' שבת, "דהי לפניו שתי נרות Dolokot או כבויות, נתכוין לכבות את זו וכבה את זו או להדלק את זו והדלק את זו חייב, שהרי עשה מן המלאכה

פסולה, ויש להעיר לפי מה שכ' רשי' ז"ל על האיבען דשהה במשמעות סי', דבמיוט קמא לא מצי מיבעי דמנג'פ' מיטרף, דכיוון דשהה איזיל לי' מעשה קמא, וא"כ פסול שהי' דאתא עליו ההלכה להקל ATA, דלולי ההלכה, מיד כסילק את ידו מן השחיטה הוה מטורפין אם ניקב החוט, אפילו بلا שחה כשיור שחיטה או ביקור, וזה דברزر וומר כן, ולא עוד אלא דא"כ איכא מקום להאיבען במ"ק ולהיפך ולומר, דילמא דוקא בשחה בין סימן לסייען לאיךא כבר שם שחיטה עליו וכאשר נבראר במשנה שאח"ז, אז איכא היא שיעורה שהי' אבל בפסק משלחות אחר מ"ק הוה טרפה מיד, וכן יש לתמורה לפיה שיטת ר"ת דלעיל ל' ע"ב דס"ל דבמ"ק קמבען, טרפות דנקה"ו לא משחחת לה אלא בניקב ע"י קוץ או חולה, אבל בניקב ע"י סיכון של שחיטה לא מיטרפ לעולם, משום דעתך ז"ו, והכשרו בתוקם שבידיו ושעל הפירות הש"ס וכ' פשוט ידיו ולא כ' מי שידיו טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעל אדם דעתמא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוין לדבר אחד ע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא ממכובין לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מתוקם המים כיון דא"א להעלותן בלי מים שעלייהם אין להקל ולומר דכיוון להעלות רק הפירות הראשונה דפשט טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעליה הפירות לדעת, העלה המים שעלייהם ג"כ לדעת מכח סברת פסיק רישא, אבל לרמב"ס ניחא דניינו דתליתש המים הוה לדעת מושום פסיק רישא, אבל אנן בעין גם נפילתן על הפירות לדעת ולאה ליכא כאן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחולקה שנייה שבשביל שיידחו ידיו פשוט את ידיו הרי דהעה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעליה הפירות עליהם וא"א שלא יתחלחו ע"י המים שבידו הרי איכא פסיק רישא גם זהה ושפיר הוכשרו, ולכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם' דאם ניחא שלא בעין בעלים ע"כ מושום דסגי ברכוץ תחללה על תליתש המים, וזאת איכא גם בחולקה הראשונה, בטמא שפשת את ידיו ליטול הפירות, ומושום דא"א ליטול הפירות בלי מים שעלייהם, וד"ק.

ד"הנה כבר ביארנו בכמה מקומות במס' זו, דבניראה בדבר שהותר להם, הי' צריכין מיתה מחמת הנחירה, ולא אישתרי להם מפרקסט אחר הנחירה, ומעתה אני אומר דכל שנחרה ולא מבה תוך מעל"ע הוה נבלה, דmittah שלאחר מעל"ע לאו מיתה שע"י הנחירה הוה, אלא גרמא בעלמא, ודבר זה נלמד מדין בעני, דאמරת תורה אם מת תחת ידו נוקם נוקם, ואם יום או יומיים יעמוד לא יוקם, וזה מעל"ע כפי דרשת חז"ל הרי דכל שמת חז' מעל"ע של ההכהה, מקרי מת תחת ידו, וכל שמוט אחר מעל"ע, לאו מעשו ממש הוא, אלא כמוגרמתו וכן אני אומר בנחירה, כיון דבעין מיתה שע"י הנחירה, בעין המיתה תוך מעל"ע, למען תהיה מיתה תחת יד הנחירה, אולם בשחיטה כיון דהיא מתרת מיד, עוד קודם המיתה, לא איכפת לנו כלל אם יומם יعتمد ח', דהרי איפלו בן פקעה וחורש בשדה כמו יחשב, אחר שנחשתה אמו, אמנים אם השוחט ישחה במעשה השחיטה יותר מעל"ע ג"כ נבלה הוה, ולא על חנס אמר רבא בגמ' דשותט בסיכון רעה, אפיקו מוליך וביא כל הימים כלו, ושיעור זה דוקא, ולא יותר, כי בשואה יותר מעל"ע קודם גמור, בטל כל adam דבעין בשחיטה, דהרי ההתחלה היה קודם מעל"ע של הגמר ולא מצטרף, ועיין עוד לקמן במשנה הבאה מה שכתבנו שם בעין זה, ומעתה נאמר دائ' לאו ההלכה על פסול שהי' הינו מכשירים לגמור השחיטה גם אחר שפסק, תוך מעל"ע כמו במילא, דמאי דמץ' מאריך כל מעל"ע, ואתה ההלכה דכל שפסק דרבא, ומ"ל כמעט גם זאת זאת גם הסברא נותנת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסולת, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסולת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי הא שkil וטרי' בין שהי' הגירסה הללו לפניו לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדוחות שkil וטרי' שא"א להעמידו כהלה וד"ק.

זרעים, וא"כ בעל הפירות לא שייך להז' כלל, אלא רצון שלנות המים כדי שייה' להמים דין תלושים לרצון, הרי דהאי פלוגתא שבין הרמב"ס לראב"ד, אי בעין דעת בעלים דוקא, תלוי בפלוגתא השניה אי בעין גם רצון בשעת נפילת המים על הפירות, ולכן יותר הרו"ל להרש"א להציג על הרמב"ס ולומר דמקאן מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כי הוא העיקר ומילא בטל מה שהצריך הרמב"ס דעת בעליים, דהא כאן לא חישב כלל על הפירות, לא הבעלים ולא הא טמא שרצה להדיח את ידו.

אבל המיעין ברמב"ס יראה שנשמר מוקשי' ז' ד"ל שם בהל' י"ד, "פירות שנפלו לתוך המים ופשט ידיו ונפלן לא הוכשרו, ואם חישב שיזוחו ידיו, והכשרו במים שבידיו שנינה מלשון הרין כתלושין ברכzon" עכ"ל, הנה תראה דהרמב"ס שנינה מלשון הש"ס וכ' פשוט ידיו ולא כ' מי שידיו טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעל אדם דעתמא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוין לדבר אחד ע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא ממכובין לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מתוקם המים כיון דא"א להעלותן בלי מים שעלייהם אין להקל ולומר דכיוון להעלות רק הפירות הראשונה דפשט טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעליה הפירות לדעת, העלה המים שעלייהם ג"כ לדעת מכח סברת פסיק רישא, אבל לרמב"ס ניחא דניינו דתליתש המים הוה לדעת מושום פסיק רישא, אבל אנן בעין גם נפילתן על הפירות לדעת ולאה ליכא כאן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחולקה שנייה שבשביל שיידחו ידיו פשוט את ידיו הרי דהעה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעליה הפירות עליהם וא"א שלא יתחלחו ע"י המים שבידו הרי איכא פסיק רישא גם זהה ושפיר הוכשרו, ולכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם' דאם ניחא שלא בעין בעלים ע"כ מושום דסגי ברכוץ תחללה על תליתש המים, וזאת איכא גם בחולקה הראשונה, בטמא שפשת את ידיו ליטול הפירות, ומושום דא"א ליטול הפירות בלי מים שעלייהם, וד"ק.

ד"ה ל"ב ע"א נאמר' נשחטה בהמה אחרת עמה לר"ג פרה פסולת בהמה כשרה וכו'. הרמב"ס בפ"ד הי' מה' פ"א פסק, דבנשחטה אחרת עמה הוה כמו נחתק דלעת עמה כשרה, וכותב היכ"מ, דע"כ הי' לרביינו גירסת בגמ' והוא, דבנשחטה אחרת עמה לר"גشتין כשרות, וע"ז פריך הש"ס פשטייא, וקמשני סד"א דאותה אמר רחמנא, ולא אותה ואת חברתה, ואפיקו בהמת חולין קמ"ל, עי"ש. ורנה לפ"ד גירסת הגמ' דילך באממת תמורה פאדי דאפיקו נימא דקרו דאותה ממעט גם בהמת חולין, מ"מ עדין מנין לנו Adams נשחטה מאליה דרך מטעסק, דposelet את הפרה, ולמה לא נאמר דחברתת דומי' דידה מה היא בכוננה אף חברתה נמי בכוננה דוקא, דהרי ושחט אותה כתיב והאי ושחט ע"כ בכוננה, ומילא דהדיוק ולא אותה ואת חברתה נמי בכוננה, אבל לא בנשחטה מילא, דלא קריין בה ושחט את חברתה, אלא ונשחטה, וכליישנא דרבא, ומ"ל כמעט גם זאת זאת גם הסברא נותנת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסולת, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסולת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי הא שkil וטרי' בין שהי' הגירסה הללו לפניו לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדוחות שkil וטרי' שא"א להעמידו כהלה וד"ק.

ע"ש משנה, נפלת סיכון והגביהה וכו' אם שהה, כדי ששחיטה

זהאי הלכה דרי' לא איצטרך אלא אמצעת השחיטה בפייסול, כי לולי ההלכה הללו לא היו יודעים ממקצת בפייסול נידונות ככלא בפייסול, וכאשר נבואר את זאת לפניו בפלוגתא דרי' ור' ל' לקמן דפליגו לפרש הא מלטה דמה בין מקצת בפייסול לבלה בפייסול, אבל דרא'כ לא נתניישן לו איך עלה ע"ד ר"ע לומר אדם פסק או עקר כל הסימן, ורק אחד מן הסימנים שחת, ולא עוד אלא אדם שחת רק סי' אחד והניח השני שלם, והמתין לה עד שמתה שתהיה ג'כ טהורה מנבלות, ועיין בהגנות המהר"ש שישב על מדוכאה זו, ונדריך מאי בישובו, ועוד זאת נפלא ממי מה בעי ר"ע, באמריו והמתין לה עד שמתה, דהרי בכל נבלות דעתמא בעין מיתה ממש, דכל צמון שמספרסת אינה נבלה לטמא כמבואר במשנה דעור ורוטב, והרי לעיל בפ"ק קתני שחיתת נכר נבלה ומטמא במשא, ולא הוצרך לומר והמתין לה עד שמתה מרוב פשיטתו דעת שלא מתה אין כאן נבלות, ואיך נאמר דהאי והמתין לה עד שמתה שפת יתר הוא לא לארך, אלא דבר התנא במשנה ספרורים ושוקלים הם, לא פחות ולא יותר, גם הלשון „והמתין לה“ הוא משונה וכי לא די אם הי' אומר "מתה" אם רצונו לשולול שלא תאמר שקדם מיתה רוצח לשחות יותר נותנין לו שיעור לבודוק בסימנים, ודוק'.

אבל ביאור דעת ר"ע קודם חזקה תמצא באורךה בפתחה עיקר אי' וב', ותמצית הדברים כי במדבר בין נחרה ובין שחיטה לא היו מתירין מיד, אלא ע"י מיתה, ותוך מעל"ע של מעשה הנחרה והשחיטה, כאשר כתבנו לעמלה, ומילא לא הי' שיעור בנחרה ושהחיטה כמה מן הסימנים צריכים לחותך דכל שעשה מעשה המיתה דהוא סימן אחד עכ"פ, ומזה על ידה תוך מעל"ע כשרה, ורק אחר שנצטו על זביתות חולין ואייטסר להם הנחירה בלא דנבליה, ונתהדרם להם גם היותר מפרקסט, דהשחיטה מותרת מיד, לעומת זאת איקבע שיעור ב' סי' בבהמה וסי' אחד בעוף, ומעתה סובר ר"ע, ניהו דלענין איסור אכילה בעין עתה שני סימנים להתייר, אבל לעין טומאות נבלות, די סימן אחד בשחיטה לטהור, כמו שהשחיטה שבמדבר לא הי' יותר מס' אחד בהברע, כל שמתה בו תוך מעל"ע, וכן בדיקdock גודול אמר, „והמתין לה עד שמתה“, ר'ל שמתה תוך מעל"ע, אשר ע"ז מורה לשון „שהמתין לה“ שהמיתה קרובה לה עד שיכול להמתין לעליה, אבל אם שחתה למותע עד אחר מעל"ע גם ר"ע מודה דנבליה, וכן אם הרגה בקופץ אחר שחת סי' אחד כיון דלא ע"י מעשה בסימנים מטה, נבלה הוה (ובמ"א נסתפקת בדין זה), ואם תרצה לעמוד על עיקרין של הדברים למוד העיקרים בפתחה של' ודוק'.

ע"ש גמר' ורמיינהו, א"ט בהמה נקה"וו ופסה"ג וכו', הנה בסוגי' זו יש מבוכה גדולה, ובנה נשורת הפלוגתא הגדולה שבין Tos' ויתר הראשונים ז'ל במחcit' לא ירדו לסוף דעת הרמב"ם ז'ל. והאחרונים ז'ל במחcit' לא ירדו לסוף דעת הרמב"ם, עד שהפרמ"ג העמוק והבקי הנורא, בפרט בהלכות אלו כתוב בס' ל"ג בשפ"ד שלו אותן ה', דהה דמוסכם מכל הפסיקים דנקה"וו נבלה ואין שחיטה מועלת בו, לא ידע מקום זה בא בש"ס, ומה דעת זצין הכה"מ הסוגי' דהכה, הלא רק בפסה"ג קאמר ומשום דקמנחא בדיקולא דמי, דהסימן עצמוDOI ודי כמבוד"ד (וכוונתו על הרשות"א שכותב כן בסימן עצמו, גם מאן דיל' הא דר"ל דלקמן דריאיה כמבוד"ד מודה) ולכן גם בעוף, כיון דשניהם ראויים לשחיטה בעין, שפיר היה פסוקת הגරגרת או הוושט נבלה, אבל נקה"וו מנ"ל, ואח"כ הביא מtos' בכורות דנראה דנקה"וו אינו אלא טרפה עי"ש שישים ז'ל, גם מקו רעא'ג ז'ל על הי' דצין לנו עכ"ל ובהגנות ק"ז דיל"ע, הא לא דיל"ת כל נבלה הנאמר בפ' ראה לאחר שנצטו על האזבחה עלبشر נחרה נאמר, וכאשר ביארתי זאת בריאות ברורות דכן הוה, עי'ן בפתחה עיקר א' וב', וא"כ צריכין לומר,

ע"ש במשנה ר'ש אומר כדי ביקור, ובגמ' מפרש כדי ביקור טוב חכם, ועיין בפיה"מ לרמב"ם כדי ביקור על הסימנים אם נשחטו רובו, ועיין לעיל דף ט' ע"א איך ישבתי דעת הרמב"ם, דלא די דלא קשה עליו מן הסוגי', אדרבא שיטותו מוכחת, עי"ש היטב, ועתה אני מוסיף להוכיח דא"א לפרש כדי ביקור הסכין כריש' ויתר הראשונים חדא, כיון דלא הזכיר התנה בשום משנה דין בדיקת סכין, ושצריך לבדוק י"ב בבדיקות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, איך יתנו שיעור לשחיה" בבדיקה סכין שאין אנחנו יודע עד מה ויתלה תנוי בדלא תנוי, שנית הלא מסתמא גם שיעור שהי' הללממי'ס הוא שאර שיעורי התורה, וא"כ צריכין לומר דגס אופן בדיקת סכין ההללממי'ס, וזה את ניתן להאמיר דהרי פליגו לעיל דף י"ז באופני הבדיקה כמו וכמה אמוראי, ולכן דעת רשי' ויתר הראשונים בזה נפלאים ממי, אבל בבדיקה סימנים בשחיטה מצומצמת הוא DAORIYA וכאן ואשר ביארנו זאת שם במקומו, ושפיר נתן שיעור לשחיה" כדי שיבקר הסימנים בשחיטה מצומצמת אם צריך להוציא עוד, או אכן ראובן וקשר ללא תוספת, וא"ג דלרמב"ם בעין לכתלה כל הסימנים מה"ת, מ"מ בשאינו רוצה לשחות יותר נותנין לו שיעור לבודוק בסימנים, ודוק'.

ע"ש משנה שחט את הוושט ופסק את הגגררת וכו', או שחט אחד מהם והמתין לה עד שמתה וכו' ר' ישבב אומר נבלה ר"ע אומר טרפה, כלל אמר ר' ישבב וכו' והודה לו ר'ע עכ"ל המשנה, פלוגתא זו הוא יסוד המסכתא שבענייני שחיטה, וממנה מסתעפים דינים ודיניהם, וכרכ"ע קודם חזקה נשנו כל המשניות ולא רק משנה דא"ט, וכמסיק ר' יוחנן לקמן, אלא כאשר הראיתיך עד הכר"ע קודם חזקה, כי לא נתקבל בין החכמים האי מאמר חזקה לו ר"ע, אלא אחר זמן רב בדורות שאמר רב, כי כאשר הראיתיך לעיל גם ברייטתא דרבבי, דתני כאשר צויתיך מלמד שנצotta משה וכו' שלא הזכיר הני חמישה הל"ש, נשנית הכר"ע קודם חזקה עי"ש. לכן צריכין אנו למשכנא נפשנאו כדי להבין שתות ר'ע קודם חזקה, אשר כל אנשי חיל לא מצאו פשר דבר, דהה דלא או דו דלא רצה לקבל כללא של ר' ישבב שאמר מושום ר'י, דכל שנפשלת בשחיטה נבלה, מובן היטב, כי לולי האי הילכה לא הי' עולה ע"ד שום אדם לדון כנבלה כל פסול בשחיטה, כיון שריאינו שהחנירה מטהרת מדי נבלה במדבר, דהה אסור להם טרפה ונבלה, אבל בשער נחרה אישתרי להם, והיינו אמורים כי נבלה לא נקרה אלא מה שמתה מלאיה או הרגה בקופץ, שלא כדרך המיתין לצורך אכילה כדעת הרמב"ם, ולדעת רשי' ותוס', גם נחרה בסימנים דזוקא, שבעל נשף דם הנפש לחוץ, אבל מי ששפך את הדם ע"י נחרה בסימנים לצורך אכילה, אין זה נבלה אלא בשער נחרה דאיישטרי להם במדבר. - ומה נתחדש להם כשנכנסו לארץ, מצות עשה דזובחת, עי"י האי מצוה נאסר להם בשער נחרה, וא"כ מז' והלהא מי שאוכל בשער נחרה עבר אהאי לאו הבא מכלל עשה, אבל אלוא דנבליה מאן דכר שמי', אלא דההילכה שאמר ר' ישבב מושום ר'י גلتה לנו דלא די-scalable שנפשלת בשחיטה אסורה מקרא דזובחת אלא דגס נידון כנבלה שמתה מלאיה ומטמא במ"מ, ר'ע דלא ידע או לא רצה לידע מחלכה זו, ממי לא סובר דין כאן אלא איסור עשה דזובחת, וטרפה שאמר נאמר דלשון מושאל הוה, ואסורה קאמר. כך היה לכארו' מקום לומר. אלא דזה ע"כ ליתא דהרי ר'ע גופה רק בשחט סי' אחד בהכשר שחיטה קאמר, אבל בפסק כל החסנים בפייסול שהיא מודה שהיא נבלה, וע"כ צריכין אנו לומר דיל"ע, הא לא דיל"ת כל נבלה הנאמר בפ' ראה לאחר שנצטו על האזבחה עלبشر נחרה נאמר, וכאשר ביארתי זאת בריאות ברורות דכן הוה, עי'ן בפתחה עיקר א' וב', וא"כ צריכין לומר,

בדיקולא לנו המיעוט בתרא כחווך בבשר הרגל, ואין לצרפו לרוב הנשחתת ולומר דחווך מן הנקב איכא רוב נשחת בתכש, لكن הוה נבללה, אבל אם נשחת שלא במקום הנקב, שפיר מטהר האי שחיטה מיידי נבללה, והא דדחה הש"ס האי דר"ל, דמחלוקת כן, בין נשחת במקום חתק לשלא במקום חתק, היינו בגרוגרת דשם אין חילוק, כיון דכל שנפסק פ"א הויה כמנחא בדיקולא, אבל בשוט ודאי קם האי חילוק, ולכן ההלכה של ר' יהושע שפיר מתרפרש גם על מភצת פיסול בשוט, וא"כ הש"ס גם קודם שחידיש ר'ל תירצוי לחלק בין מקום חתק לשלא במקום חתק ידע את זאת לגבי ושת, וכן לא פריך רק מפסה"ג, או נאמר דפרק נס מקנה"יו אבל לאחר שתירץ ר'ל לחلك בין מקום חתק לשלא במקום חתק לא נשאר רק הקושי" מפסה"ג דבזה נדחה החילוק מכח אידך דר"ל, אך אמר דר' ראה כמדמ"ב"ד אבל לבני ושת, קם תירצוי שפיר ור'י החוצר לתרץ כאן קודם חזרה וכאן לאחר זהורה משום פסה"ג כי גם הוא מודה דעת"פ הקנה בעצמו כמב"ד וכמוש"כ הרשב"א ז"ל, כך מתרפרש הסוגי" לפ" דעת התוס' ויתר הרשונים ז"ל אבל א"א להעמיד שיטות אפיקו אם נקבע כמה וכמה דוחקים, כאשר אבא בא בהז.

א' תירוצים על קושיתם, דהש"ס פריך דהוו"ל למימור עיקר האיסור שהוא נבללה, הוא יותר מדויק וא"א קיבל בשום אופן, דהרי התנה מונה והולך הנ"ח" טרפיות שנמסרו לממ"ס, ושם ודאי נאמר גם נקה"ו ופסה"ג בין הטרפיות, ולמה ישלו אוטם שלא למנותם, מפני שאח"כ חל על איסור טרפה גם איסור נבללה, ולא עוד אלא דבשו"ת כת"ס הנ"ל מוכיח מגמ' זבחים דלא חל נבללה אטרפה, וכן כתוב הנ"ב דאסור נבללה לא מוסיף ולא כולל הוה על איסור טרפה.

ב' התוס' בעצם הרגישו, כי ממה דדרשו בזכחים ס"ט ע"ב נבללה וטרפה לא יאכל, על נבלות עוף טהורה, דיצא עוף טמא שאין במינו טרפה, מוחך דכל שא"א לשחטו אין בו משום טרפה, וזה האמת וכאשר נבאר בשיטת הרמב"ס, אבל התוס' נדחקו לפרש האי דרשא, דאין במינו טרפה לחוד קamar, ומ"י יכול לסבול דוחק כזה, הרי זה מקרי אין במינו טרפה, משום דלאחר מיתה יתוסף עליו גם איסור נבללה, ואית מרומז זאת בקרא מא"ר, דאית ב' דאדרבה יותר מסתבר לומר דבבלת עוף טמא מירי, דאית ב' תرتתי נבללה וטרפה לעולם, כיון דאין במינו שחיטה - והמעיין בספרא במקור האי דרשא יראה בלבד, דאין מקום לפ" התוס' כלל, דשם פליגו ר' יהודה וחכמים בפירושו דחאי קרא, ר'י דרש נבללה, יצא עוף טמא אסור משום טמא ולא משום נבללה, דס"ל א"א שע"א, וטרפה אתה על שחוטה, שאין שחיתתו מטהר טרפות עוף טהורה מטומאת נבללה, וחכמים שהוא ר"מ דס"ל אחע"יא דרש, נבללה שיש במינו טרפה לאפקוי עוף טמא אין במינו טרפה, ומעטה אין כפירוש התוס' דאין בו טרפה לחוד אלא גס נבללה, מהה ליטרפה, דהא מנבללה לחוד הוה מצי למדרש מי שאסור משום נבללה לחוד, לאפקוי עוף טמא דאית ב' תرتתי משום טמא ומשום נבללה, כמו שדרש ר'י מבללה לחוד, וזה ראי ברורה נגד הפירוש של התוס'.

ג' רבא מפרש אלו אסורות קטני, יש מהן נבלות ויש מהן טרפות, ויפה דיק הכת"ס הנ"ל מדאמר, יש מהן בלשון רבים, גם נקה"ו בכל הנבלות ולא רק פסה"ג, ואני מוסיף להகשות מძרכיך להגיה אלו אסורות קטני, מוחך נגד התוס' דס"ל דנקה"ו ופסה"ג טרפה נמי הוה, דא"כ למה לי להגיה דאלו אסורות קטני, דשפיר קטני אלו טרפות, דהרי אמת כן הוא דטרפות הוה, אלא דיש מהן, שהם גם נבלות, והכי הול"ל אלו טרפות, אלא דיש מהן

כמוש"כ הרמב"ס, נובוכים האחרונים ז"ל בפירושו וטעמו, עד שבא התוב"ש ז"ל, ומחלוקת בין אישור נבללה לאכילה, ובין טומאת נבללה, ולזה הסכימו כולם, אבל באמות במקצת"ת דבר בטל הוא, וכאשר מוכח מסוגי" דמסוכנת לקמן ליקמן ל"ז ע"א וכמו שהעיר על זה הלב ארוי שם, ואני הראיתי, כי מפורש יוצאה מפי הרמב"ס דגם אישור אכילת נבללה ליכא עד שמתה הבהמה ממש עיי"ש.

אבל הט אזיך לשמעו פירוש הסוגי" ואיך יוצא ממנה כואר נוגה שיטת הרמב"ס ז"ל ותחליה נבאר איך מתרפרש הסוגי" לדעת התוס' ואסדר הקושיות שנטקתה על שיטותם, ואח"כ יairo עיניך לראות אוור בהיר בפירוש הסוגי" לדעת הרמב"ס ז"ל.

הנה לדעת התוס' לאו דטרפה ולאו דבללה תרי לאוין נפרדים הם, וכל בהמה ועוף שנטרפו הרוי תלי מיד לאו דטרפה עליהם, ואם אח"כ מתו بلا שחיטה חל עליהם הלאו דבללה, והביאו ראי" לדין זה מסוגי" דמסוכנת לקמן, ותירצוי בדוחק הסוגי" דזבחים דף ס"ט דלא משמע הכוי, ולכן קשי" להו מה פריך הש"ס מהא דמנה נקה"ו ופסה"ג בתוך שאור ח"י טרפיות הא ודאי איכא לאו דטרפה עליהם, אלא דבפסה"ג שוב א"א לשחות, וסופו להיות נבללה בין אס תמות שהיא ובין שחיטה אח"כ, כי הגרוגרת שנספק הוה כמאן דמבד"ד ואין שחיטה אחר פסיקה, וכן מבואר ברשב"א בתו"ב דכל שנחשת הסימן, כמנחא בדיקולא דמי" אפיילו למאן דחולק על ר'ל דלקמן, בשחיטה הקנה ואח"כ נקבה הריאה, כי הסימן עצמו לכ"ע כמנחא בדיקולא אחר שנפסק פ"א, וכן פסקו בפשיטות הש"ך והטוו"ז בסע' כ"ו ודווח דברי הב"ח שמסתפק אס לסמוך ע"ז למעשה עי"ש, ולפ"ז קושי" הגמ' לא הי' אלא מפסה"י, אבל נקה"ו, הלא אינו מעכ卜 מלשוחות שחיטה הונגה ולמה תה"י נבללה, ועיין בש"ז קדושת דודי בעל הכת"ס ז"ל סי' כ"א שמספרש ג"כ דעת התוס' דקושי" הגמ' ר'ק מפסה"ג קאי, אלא דרוצה לדוחק להשווות דעת התוס' עם הרמב"ס דנקה"ו הוה נבללה, אבל זה ליתא כאשר תראה כי הא דנקה"ו נבללה תלוי במה דכתיב הרמב"ס דזהו נבללה מהיים ולא טרפה, ומאחר שההתוס' כתבו כאן בפירוש דוחחים אין כאן אלא טרפה, מילא לא מצי סברנו דנקה"ו הוה נבללה, דהרי שפיר מצי שחיטה לעמלה או למתה מון הנקב, הון אמתת דלפי מה שהבין הרראש יוסף דעת הרמב"ס דנקה"ו נבללה מושום דכל טרפות בסימנים מוקם השחיטה חמורה וועשה נבללות, ה"י מוקם לומר דגס התוס' אית להו הכי, אבל מי יכול לקבל ציאות, דעל סברא קלישטא בלי' יסוד ושורש נבנה דין דנקה"ו נבללה, שיוציא מזה הרבה קולות כמו לענין או"ב דMOVTOR לשחות אחרים, וגם שורפין את התורמה על מגעה בנבללה כזו, ואני לרווחה דמלתא הוחתמי דסבירת הראש יוסף ליתא ממה דמנה הרמב"ס נתחלפו עורות הושט בין העין טרפיות, וניקבה כנפה וחסרון כאיסור בטרופה, לא מנה, והרי אלו על שם שסוף הגרוגרת לפסק ברובו טרפה, וכמוש"כ התוס' והרא"ש שם בפ' א"ט, ומ"מ לא מנאן הרמב"ס בתוך הטרפיות, אלא הוא נבללה כמו פסה"ג וא"כ למה מנה בשוט נתחלפו העורות בתוך הטרפית, ולמה לא תה"י נבללה כמו נקה"ו, אם נימה דכל טרפות בסימנים חמור והוה נבללה, אלא ודאי דזהו ליתא, וועמא אחרינה אית לרמב"ס בזה, ואשר תראה בביורנו, لكن בהא סליקין לדעת התוס' קושי" הגמ' ה"י ר'ק מפסה"ג, אבל נקה"ו לעולם רק טרפה הוה, כמו דמשמע נמי מתוס' בכורות שהביא הפרמי"ג, והוא דקאמר ר' יהושע במשנה כלל, דכל פסול בשחיטה נבללה, והוא לא דוקא בסימן שלם בפיסול, אלא אפיילו במקצת השוט דהרי במק' פסלין כל פסול שחייב חוץ מהג儒家, ס"ל להתוס' דהוא מפני שבסמוך החתק הרוי נגמר הרוב בצרוף הפסול ולדעת התוס' ה"ה אחר שחיטה רוב הסימן הוה כמנחא

לבב הוה כניטל הראש דהוה כמתה ומטמא מיד, וא"כ כל שחתת שני סימנים הרי הלב כמב"ד, ואנן אמרין דמפרכסת לאח"ש הרי היא חי לכל דבריה, ותיתני לי שכונתי בדבר הזה לדברי חדשיו הר"ז צל' كانوا בסוגי' لكمן ע"ב, אלא דבר כtabנו מעלה דהלאו דלא"ת כל נבלה אבשר נחירה אתה, וכיוון דנחרה בסימנים כל שנפסקו הרי הוא נחורה והוא בלאו דלא"ת כל נבלה, וממילא דשוב לא מתכבר ע"י שחיטה, וניהו DCtabnu מעלה דל"ע גם ס"י אחד שני בגני בנחירה כמו בשחיטה וא"כ א"ק מטהר ר"ע ע"י שחיטת ס"י אחד אחר שכבר נפסק ס"י אחד והוה שחיטה אחר נחירה, הלא תנאי התנה ר"ע בדבר „והמתין לה עד שמתה“ וכאשר ביארנו היינו אם מתה תוך מעלי"ע, וכן בסתם אין בכך ס"י אחד בלי שפיקת דם הנפש מהmittah את הבמה דנפש חיותא בתוך מעלי"ע, וכן לא קמطا מא ר"ע בשחט ס"י השני אחר פסוקת ס"י הראשון, אמנים ר' ישוב הביא הלכה מפי ר' יהושע, דכל פסול בשחיטה, ואפילו במקצת הטימן דהינו בשליש אמצעי של הגרתת, ומ"ק של יהושע, הוה נבלה, ר"ל שם נחירה עלי"ו, ושוב לא מצי שחוט, וזאת הלכה לפרש קרא דזבחת אתה, DCtab ב"י כאשר צויתך, והוא DAOРИיתא ממש וליקין עלי"ו, וא"כ נקה"יו ופסח"ג יצאו מכלל שאר טרפיות, כי עלייהם יש הלכה מיחודה דינדיונים כנחירה אשר תוו לא מתכבר בשחיטה, ואפילו לעניין טומאה לא, כי הלאו דלא"ת כל נבלה, קאי על כל בשור נחירה, וכיוון דההלה מפרש לון דזבחת מקריד זוקא אם כל השחיטה היא בהכשר, אבל פסול במקצת הס"י הוה' נחירה, הרי דנקה"ג או פסה"ג נידון נחורה ולא משום טרפה Katain עלה, אלא משום נחורה דאי לה שחיטה, אז א"א למנות אותם בכלל הני יח"ט טרפיות דאי להם רק דין ד"ס, שאין לוקין עליהם והני הלא אין שחיטה מועלת בהם ומה נבלה ומטמאן DAOРИיתא. וראה זה בכל המסכתא, לא תמצא שם נבלה על שחיטה פסולה, רק במסנה דשחיתות נカリ, קתני נבלה ומטמא במשא, והוא לדעת הרמב"ם מקרה זוקא לך ואכלת מזבחו וטומאתה דרבנן ואיסור אכילה שלה DAOРИיתא, אבל זולת זאת לא תמצא דקרה לפסולי שחיטה נבלה, והשוחט ונתנבלת בידו דפ' או"ב וכסה"ד, ע"י' שבארתי דהפירוש הוא שמתה ת"י ולא פרכסה, ולא כמו שפרשי' נتنבלת בידו שלא מדעת ע"י פסולי שחיטה, כי כל המ██' נשנית קר"ע קודם נזהר, ולידי' כל הני פסולי שחיטה במקצת הסימנים, אינם אלא כמו הני יח"ט, ואין בהם טומאות נבלה, דלענין טומאה לא גרוו כאשר תראה במשנתנו לר"ע, DNFSK סימן אחד רק טרפה הוה ולא נבלה, וטרפה דקאמר הני טרפה דיח"ט דאי בו מלוקות.

עוד זאת אבאר לך כי לדעת הרמב"ם אין נבלה חל אטרפה ולא משום דאי אין איסור חל על איסור, אלא משום דחדא לאו הוה, DCtab כתוב הרמב"ם בפ"ד ה"י ז' ממ"א, דכל שני תחת נבלות מצטרפין ע"ז חז' מן נבלה וטרפה, הוואיל והטרפה תחולת נבלות היא ע"י' ש, והדין עמו DAOРИ בפ' משפטים מזהיר על הטרפה ולא על הנבלה, משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמי לא עסקין דטרפה חייתו העיר והמיתה, ועוד כיון דהוא תחולת נבלות ק"ו דcolshe נבלה אסור, והוא ק"ו כמו בת מבת הבית, דלוקין עלי"ו, וכן דnable אינה אסורה אלא לאחר מיתה דرك איז קורי' נבלה, כי הטרפה רוק לאחר שחיטה דמש"ה כתיב בשור בשדה טרפה, ולא טרפה לחוד משום דמיירי דעתבי' כען בשור, וכען שדרשו בב"ק מ"א ע"א, ולא יכול את בשור דשור הנסקל, בשחוטו לאחר שנגמר דין, ואל תשיבני ממה דאמירין בזבחים ע' ע"א דטרפה חמירא מנבלה אסור מחיים, הכוונה בהז דטרפה מתחיל מחיים, ועוד DAOРИ כולל גם בשור מה"ח וכרי' لكمן ק"ב ע"ב דאמר האוכל בשור מה"ח מן הטרפה איינו לוקה אלא אחת, וא"כ מה"ט

גם נבלות, אבל לעקו ראל טרפות ולהעמיד במקומו אלו אסורות, הוא לא צורך, גם זאת הוא תשובה נצחית נגד דעת התוס'.

ד' ר"ל מתרץ כאן ששוחט במקום חתק וכו', ופרק הש"ס,ומי אר"ל הכי, והוא אר"ל וכו', וכותב הרא"ש צל' דר"ל שאמר שני דברים הסותרים זאת, ולא ידעינו כי מיניהם דאחריתא, הלכך עבדין לחומרא עכ"ל, ועיין הගות מהרש"ש צל' שכתב דזה דוחק גדול, DCtab כהג'ו הוול להש"ס לפреш דהדר ב"י מהאי או מהאי, לכן כתוב מהה דאמר הש"ס, אלא אר"י כאן קודם נזהר וכו', בא לומר דמעולם לא היה ר"ל מתרץ כלום, אלא ר"י מתרץ עיל"ש. ואני אומר דזה עוד דוחק יותר, דמנ"ל להש"ס הא,-DDILMAה ai מימרא דר"ל דשוחט הקנה וכו' נדחת מפני האי מימרא דמותר ר"ל כאן במקומות חתק וכו' או דחזר ממנה, ובפרט דאנן בלא"ה לא פסקין כי הא דר"ל, דשוחט הקנה ואח"כ נקבת הריאה דכמאן דמווחה בדיקולא דמי, ולמה לא נאמר דמהאי הדר ב"י, אלא DAOРИות' הלא סברו במש"כ הרשב"א, דלגביה הסימן עצמו כ"ע מודים דהוהCMDMB"ד, אבל אז יותר תמורה, דלמה הביא כלל האי מימרא דר"ל לדוחות TIROITZ, שאין מזה שום הוכחה דאפשר דהדר ב"י וכלהכתא, ועוד דגונ' TIROITZ עכ"פ לא נדחה, והויל להקשות סתום, כיון DCtab נפסק הקנה, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי כמאן דמבד"ד, אם כן הוא DAOРИ הדר ב"י, גם ב"י מימרא דר"ל DCtab שנפסק הקנה פ"א שוב הוה כמבד"ד, והוא TIMIA לשיטת התוס'.

שיטת הרמב"ם צל'

טרם שנבווא לביאור גוף הסוגי' צרכין להקדומות מילון על כל עני שחיתות וטרפות, כפי אשר ראהו הרמב"ם צל' בעניינו שכלו ורווח בינו.

בריש' עט ובפתיחה עירק יוז' ביארתי כי לדעת הרמב"ם כל הני CH' טרפות שננה התנה שהמה מhalbamm"ס, אין לוקין עליהם, אלא דיו דברי סופרים שי להם משום דלא בא הלכה לפרש הקרא אלא להוציא עלי"ו, דטרפה המפורש בקרא, היא הנטהה למota, דהינו מסוכנת ע"י מכחה שאין לה תרופה, אשר זאת אומדים הרופאים בכל זמן לפי מעמד חכמת הרופאה, כמו ברוצח, וההלה דלא בעי נתחה למota, ולא אימוד הרופאים בכל פעם לפי הגוף המוכה והמכה מעמד החכמה, הוא חומרא לרבתא, שהוסיפה ההלכה על הקרא, אשר אין לו דיו פירוש הקרא, אלא הוספה על הקרא, אין לוקין עלייה, וכן כתוב הרמב"ם בפייש המצות שלו, דאי בח"ט אלא איסור דרבנן, והתפארת ישראל בריש א"ט הביאו, וכותב דבחיבורו יד החזקה חזר מניה, ואני ריארתי דנהפוך הוא, כי אדרבה חיך את הדבר בכל פסקיו, עיין בفتיחה היטב ותמצוא עונג, וא"כ נקה"יו ופסח"ג כשאר טרפות אס הולכת ואוכلت כשאר בריאות אין בה אלא איסור טרפה שאינו מפורש בקרא ואין לוקין עלי"ו, אם שחיטה קרוי איפלו בפסח"ג, כיון דאיixa ושת וסגי לר"ע קודם נזהר לטהר מידי נבלה, ואין לומר דהה בעינו עכ"פ ב' הסימנים לכתהלה, ומAMILא ריאוון לשחיטה בעינו גם לעכב, כי גם הקנה הנפסק ראי להשוחט במקומות אחר, כי אין לית לו הא DR"L DCtab נפסק הקנה CMDMB"D, וכאשר ביארתי זאת בדור כשם בחררים, כי חיבור הקנה בשאר האברים כמו קנה לושט, ולמטה עם הכרשתה חזק מאד גם יכול להתרפא כאשר עינינו רואות מעשים בכל יום ואיך נאמר ע"ז דהוה כמאן דמווחה בדיקולא דמי, ולא עוד אלא איפלו בפסקת שני הסימנים ש' הרשב"א דיא לכ"ע כל האברים הפנימיים CMDMB"D, ביארתי דזה ליתא, והראי' DCtab

רק טרפה כשאר טרפיות, אז דינם כד"ס, דין לוקין על הלהקה זו שמוסופת על המפורש בקרא, ועי' רצה רבא לחך בין שחת תחלה ואח"כ פסק ובין פסק ואח"כ שחת, ולפי האי חילוק לא אתא הלהקה על מקטצת סימן בפיסול כל ואפילו על כל הסימן נמי לא דין בו אלא מעשה טרפיות בעלמא, אלא על סימן השן שהיא הגמר שחיתה, ואמ' הוא בפיסול הוה כנחרה, ואולי בסימן השני אחר שחיטת הראשו גם מקטצת בפיסול פסול, דלוי זאת, הלהקה ליה לי, אלא דלא ידעתי איך יפרש רבא המשנה דאי"ט בעוף דקמתי ג"כ נקה"ו ופסה"ג, הרי יאמר דפסה"ג בעוף לאו נחרה מקרי, הלא פסולו כמו הקשרו, ואחר הנחרה איך תהני שחיתה, ויל"י דלי' מה שביארנו לעיל אדם שהתחה מעלי"ע, לאו נחרה הוה, וממילא מהני שחיתה אח"כ לטהרה מידני נבלה, ובלא"ה רבא נפרק בתירוץ והדר ב', וממשני אלו אסורות כתני יש מון נבלות ויש מהן טרפיות, ורק"ל דכלול בהאי משנה דאי"ט הני דאסורות מכח הלהקה דרי' יהושע שהן במלוקות, עם הני דעתתי מוחלהה של ח"ט מושום שאף בהן יש מלוקות لكن לא חש לערבינוו תחת שם טרפה, ועיין לקמן מ"ט ע"ב Tos"ד ר' רב ואיסורא דאוריתא שכתו, דרבא הדר לגבי ר'פ, וככתבתי אני שם דסבירת רבא ה' דלא דעתנו הני ח"ט דאוריתא ממש עי"ש, ואולי נהפק הוא ממה ש' התוס' כי מאחר ששמע ר' דרי' דהכא, חזר מתירוץ דאלו אסורות כתני, ואח"כ אמר דחלב טמא סותם מפני הטרפות אין בו איסור של מלוקות, ועי' פירץ א"כ למה לא מנה נמי דעתאה גיסטרא וניטל הירך וחולל שלה, וממשני כי כתני נבלה דלא מטמא מחיים, ורק"ל נבלה דנקרא ע"ש סופה, כתני בכל טרפו, אבל נבלה ממש שטטמא מחיים, משומס דהפרכו אינו אלא ציבג הלטה, לא מציא לחשב בין הטרפיות.

ומה מאי מיושב לדעת הרמב"ם דקדוק עצום, דלמה סיידר בעל הש"ס תירוץ של ר' בא שהוא מאמוראי בתראי, לפני תירוצים של ר' ר' וורי' אמרראי קדמאי, והוא משום דיש נפקota רבתא לדינא, דלי' באמות הני ח"ט אין בהם מלוקות, וקילו מנקה"ו ופסה"ג שהם פסולין שחיתה, אבל לר' בא כיון דהנתא ערביבו נראה דושאון עכ"פ לעניין איסור אכילה, ולכן לא רצה בעל מסדר הש"ס לקיים תירוץ של ר' בא בהמה שיביאו בסוף כדרכו בכל הש"ס, החלכתא כבתראי, אלא רצה לקיים תירוץ של ר' דכא קודם חזורה וכן לאחר חזורה, כי זה האמת דכאשר ביארנו לאו דוקא היא משנה דאי"ט נשנית קר"ע קודם חזורה אלא כל המסכתא כן מורה, ומסתמא גם ר' בא הדר ב' כמו שהדר מתיירוץ קמא אחר ששמע הא דרי', אבל לשיטת התוס' דין שום נפקota לדינא בין התירוצים של ר' בא וורי', התמיה קיימת ומה לא המתין עם תירוץ של ר' בא עד לאמר תירוץ של ר' יי', והוא נקודה נפלאה.

ועתה נבו לתרוץ של ר' ר'ל, שאמיר כאן שחתת במקום חתק וכן שחתת שלא במקומות חתק, ר' ר' אומר לנו מلتא בטעה על האי הלהקה של ר' יי' משום ר' ר'י, דמש"ה פסול אפילו במקצת הסימן משום דכל שנגמר הרוב של הסימן, הרי האי מעיטות בתרא כמו דמונח בדיקולא דמי, ולא בעי' למשחת אפילו לכתלה לא, וא"כ בהאי רובה קמא פתיכי ב' הפיסול, כמו למ"ד לעיל יי' ע"א בשחת שליש קמא ושליש בתרא, והגרים שליש אמצעי דפסולה השחיטה, משום דמייעוט בתרא, לא מציא מctrוף להשלים רובה בשחיטה, דآخر פסוקת הרוב הוה כמדמ"ד וכחוותך בריגלו כמו שביארנו שם, ולכן הון נקה"ו והן פסה"ג, אם גמור השחיטה באותו מקום נבלה הוה לאחר שקיביל ר' ר' הלהקה משום ר' ר' שכל פיסול בשחיטה נבלה, והאי הלהקה, זאת גופא חדשה לנו דרוב הסימןaggi לכתחלה, ואידך כחותך בשער המת ולכך כל שפטיכי ברוב קמא

gov'a לא מציא חיליל לאו דטרפה בעודה בחיותה כי כבר אית בה לאו זה בלא שום מעשה טרפות, אם חותך צוית בשר מה"ח חייב משום האי לאו דבשר בשדה טרפה, ואל תשיבנו דמ"מ נפ"מ לעניין חלב ובצים אסורים מן הטמא טמא, וא"כ א"א ובצים אסורים מן הטמאה, דכל היוצא מן הטמא טמא, וא"כ א"א לומר דלאו דטרפה אהלב ובצים כתיב, דכל דליך לאו בשאר מミיא לא י许可 בחלה, אלא דחלבה אסור מושום דבשרה אסור מושום במה"ח, שהוא ג"כ בלאו דטרפה נכל, דהרי בלא"ה אמרין אלא איסור עשה, דכל דחלב דשתי חידוש הוא דהוה יוצא מאבמה"ח (וכוונתו איסור יוצא מבשר מה"ח, או אבמה"ח) אלא דהתורה התירה, ונאמר דהתורה לא התירה אלא בבחמה שאיסור בשאר אבמה"ח יש לו היתר בשחיטה, אבל בנטרפה, דאיסור בשאר מה"ח שהוא טרפה, יש לו המשך גם אחר שחיטתה או המיטה שוב אמרין דחלבה אסור מצד יוצא מן הטמא.

ודרך אגב אודיע כי מכת הא מלטה יש לי תימוא רבתא על פסק הרמב"ם בס"י כד סע"י ט"ו דעיקור סימנים פסול לשחיטה, אבל אין בו מושום טרפה, וחלה וביצה מותרים, והוא מתשוי הרשב"א, ואני תמה על דין זה,-Decio דלית לה היתר בשחיטה מני"ל דחלבה שרי', דלמא לא התירה חלב אלא מבהמה שאיסור בשאר ואבמה"ח יש לה היתר, אבל האי בהמה אסורה לעולם, וצ"ג.

ונחדר מה שהתחלנו דאיסור טרפה נמי מתחילה מיד ולא איקבע אלא לאחר שחיתה, אולם איסור נבלה אין לו התחלה מחייבים כלל רק עם המיטה נעשה נבלה, אולם בטיפות שאין השחיטה מועלת בו, עד שבטח סופה להיות נבלה, אנו קורין את איסורה מיד בשם נבלה, כי מה דחיליקן הכתוב לשני לאוזן הוא, מושום דטרפה ע"ג שהוא תחלת נבלות, אפשר שלא תבוא לידי נבלות, אם תשחט שחיטה המתהרת מיד נבלה, אבל האי שא"א להחשת, מה מחייבים בלאו טרפה שם זה ג"כ לא הוקבע אלא לאחר שחיתה, כי מחייבים בלאו איסורה לחותוך ממנה בשר מהאי לאו גופא, וגם מה ש' ה' האי אסורה זבואה ואמ' ע"ש סופה הלא תהי' נבלה, ולמה תקרה טרפה ולא נבלה, אבל מעולם לא עליה ע"ד הרמב"ם לחilk בינו איסור לטומאה, ולומר דאם חתק אבר או בשר מן בהמה שנספק הקנה שלה או ניקב וטחה, שילקה משום נבלה וס משום אבר או במוח"ח, זהה דבר בטל ולא ניתן להאמר, ובפתחה הארץ בזאת והראיתי דהרבמ"ס בפירוש כתוב גם איסור אכילת נבלה אינה עד שתמותות ממש עי"ש היבט.

ועתה נבו לבאר הסוגי, הש"ס מבקש למצוא טעם על האי הלהקה של ר' יי' שבב בשם ר' ר'י, למה תה' מקטצת שחיתה בפיסול נבלה ומתחילה בקושי' ממונתנית' דאי"ט, דשם מנה נקה"ו ופסה"ג בין הטרפות, ואי דין שחיתה מועלת בנקה"ו ופסה"ג הרי בשם נבלה או מטה באופן אחר, כי גם הטרפה מקטצת נבלות, אלא דנקראת טרפה משום דאפשר שר לא נבלות, אבל האי ראי' להקרא נבלה, משום דודאי תבוא להיות נבלה, וא"ג דבhai מסכתא בתיקון בשר לאכילה קמיiri ולא בעניין טומאה וטהרה, ולעין אכילה מה ליטרפה ומה ל' נבלה, ואפשר דמה"ט לא דקדק התנא כ"כ, ומה נבלות בהדי טרפות הא ליתא דהרי אתה רואה דקבוע התנא כאן פלוגתא דר' ישבב ור' ע' אי נבלה או טרפה ה' לו לקבעה במס' טהרונות (ואי דלמ"ד שחיתה שאינה רואה שמא שחיטה, הוה לי' למיתני בפ' אוא"ב) אבל באמות יש לנו נפקota גדולה בזאת, כי הלהקה של ר' יי' שבב דכל פיסול במקצת שחיטה נבלה, הוה דאוריתא ממש ולוקין עלייה, מפני שאטא לפרש הקרה דוחבתת כאשר צויתיך, ואם לא נקבל הלהקה זו ויהי' נקה"ו ופסה"ג

שחט ומילא דגס בשחיטה כשרה על מkcאת השוט שם שחייה כשרה עלי, אם גמר השחיטה בהקשר, ואנן כר"י פסקין נגד ר"ל לענין זה אבל לא לענין אגמל"מ עי"ש בסוגי דלעיל כת"ע^ב.

ומעתה אין להקשות על הרמב"ם שפסקvr"י, מוטסתה שהביא ק"ז רע"א ז"ל, דהאי Tosfeta Nashtavr"ו קודם חזקה מכמה וכמה משניות, וזה ברור ואמת בס"ד.

ועיין לקמן בריש א"ט מה שכתבתי ע"ד סידור הטרפויות שהתחילה בקנה וושט ולא בקרים של מוות, ומתוך כל דברינו לענין זה יתבאר לך דבשפק נקה^ו ראי לחומר יותר מאשר טרפיות, לא מפני טעם שכ' הפלתי, דהוה שפק בשחיטה כי ע"ז, פללו האחרונים כאשר ביארנו במקומו, אבל מטעם דהאי הלכה דפסולי שחיטה תמיiri כנ"ל, וכען שכ' הרמב"ם דבשפק דרישה חמורה משור טרפיות מושם דדרישה מקרי מושר בקרה, ועיין היטב בפתחה עיקר י"ד זהה ודז"ק.

תנוס' ד"ה ורמינהו, בסה"ד, וי"ל דמתני דא"ט משמע לי לאח"ש, מידקנתי סיפה כל שאין כמות חיה, ולא קתני כל שאין חיה עכ"ל עיין בחודשונו לקמן שס, כי האי לשניא איצטריך לומר דאפילו איתרומי דהיא חיה, כל שיש לה אחד מן הטרפויות אלו הרי זו אסורה לנו מכח טרפה, ואם נהא מפרש"י שם שהבין כן האי הדיקוק, הא חיה כשרה, וכן נהא מפרש"י שם שהבין כן האי לשניא, אלא דהנותס לא הי' צרכינו לדקדק מהrai לשניא דתנא דמתני בלכח"ש מיררי, דפשיטה כן הוא, דרובן של הנוי טרפיות, א"א למצוא רק לאחר שחיטה כמו טרפיות דברים הפנימיים וכן דרישה, א"א לעמוד עלייה אלא בבדיקותبشر שכנגד הבני מעיים ובדיקת הסימנים עצמן, ולא עוד שהרי התנא אקררא קאי, והקרא בשדה טרפה קאמר וכמוש"כ לעיל דבר לא איקרי אלא לאחר דעבדי' בעין בשර והטעם דידיירה התורה מבשר, מושם דברמת לא חל איסור טרפה מחיים לא מביע למ"ד בהמו בחיה לבעליים עומדות דמייתי תלוי איסור טרפה עד שהליך לו איסור אחר ובמה"ח כמו שכ' רשי"ל לקמן ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, אלא אפיקו לאידך מ"ד דלאו לא"ע הרי איכא כאן איסור שעשה דאייה זבוחה, עיין תנוס' שבעות כ"ד ד"ה האוכל ובמהרש"א שם, ואי מושם הלב וביצים, הלא אין בהם אלא איסור יותר יוצא הטמא, ומהן ציר של טרפה, ואי דליקא על הבשר איסור לאו טרפה, לא מצינו למימר דעתן היוצא ממנה, אסור מושם יצא מן הטרפה, ומה שמן"מ רוב טרפה אסורה, כבר כתבנו לעיל מושם דבר כל שאין להבהמה היותר אכילה הרי בשורה אסורה ועומדת, וליתן למד מחלב דעלמא דשתי רחמנא, מושם דבלב בהמה דעלמא יש לשברה היתר, אבל האי טרפה לא, אלא דלאו התנוס' נחתו למה שכתבנו לא היו מקשין מידי, והיו יודעים, דטרפה לא מצי להקרא רק ע"ש סופו ולאח"ש, אז איקבע לאו זה דטרפה, אבל מה שלא נטהר בשחיטה לעולם, לא מצי להקרא טרפה ע"ש סופה, אלא נבלה ע"ש סופה, וכדעת הרמב"ם ז"ל והדברים עתיקים הפוך בהם ותמצאים אמיתיים לאמתיהם של תורה ודז"ק.

ותלמוד אחד עוררני על הא דאמרו לקמן קכ"א ע"ב דמפרכס לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, הוαι ויכול לגרה ולהעמידה על פחות מכך, הרי גם איסור נבלה מתלי תלוי דאפשר שלא תבוא לידי נבלות ע"י שגרה פחות מכך, אבל אנו עמוד ומשתומות איך אפשר לומר לנו הלא אפילו ניטל הירך וחולל שלא הרי זו נבלה ומתמא מיד מושם דאין הפרכו אלא כזב הلطאה וממוש"כ ניטל לבה כאשר כתבנו לעללה, ואיך אפשר שתחיה בהמה, עד שמנגר כל בשורה עד פחות מכך, ועל חן געתי למצוא פתרון לחידה זו, וצע"ג.

mkact בPsiול הוה ככלו בPsiול, אבל אם שחת שלא במקום החתק שפיר דמי להוציא מיד נבלה גם לאחר חורת ר"ע והינו דין דמשנה דא"ט, ע"ז פריךומי או"ל הכי, והוא אר"ל וכו', והנה بلا האי אידך דר"ל הוה מצי להקשות מנ"י ובין, דנhero דלענין נקה^ו שפיר יש לחלק כנ"ל,adam גמר השחיטה במקום הנקב נבלה, ואם שחת לעללה או למטה ממנו אין אלא טרפה, אבל בפסה"ג, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי כל עצמיות סברתו דבמקומות חתק לא מהני רוב השוט שנשחטן כראוי, משום דמעוט בתראCMDMB"ד אחר שחיטת הרוב וא"כ בפסה"ג אין מקום לשחות עוד, כיון דכבר נפסק רובה, אלא דנחיא לי יותר להביא מירא מפורשת מר"ל, Daoor/con בפירוש, ולהכי לא מצי אמר דר"ל הדר מבתיריתא כדי לקיים קמייתא דהרי מקמייתא גופא נפרק מתוך סברת עצמו, ע"כ דמעולם לא אמר קמייתא כדי לתרץ מהנה תנא נקה^ו ופסה"ג דתירוץ זה לא מספיק אלא על נקה^ו ולא על פסה"ג, אלא דוידי אמר האי חילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק לדינה ובפ"ע, אבל לא ליישב המשנה דקתו בה נמי פסה"ג, ועל זה מסיק אלא ארחב"א אר"י כאן קודם חזה וכאנ לאחר חזה, ומשנה לא זהה מקומה, והנה ר"י מסתמא לית לי הא דר"ל לאחר שחיטת הקנה הריה CMDMB"ד דמי, והה הקנה עצמו, דהרי אכן נפסק מזבון לכתהלה שני סימנים שלמים, וכאשר כן מוכח מהא דר"י או"ר דלעיל דפ"ט, DPSKINON דשי שלשים בשחיטה שליש אמצעי בהגרמה דשר, משום דהני שני שלשים הקמא והבתרא, מצטרפין לשחיטה, ולכן שלש אמצעי בהגרמה לית לנו בה, אלא דהרש"ב ז"ל, הכריח דע"כ בקנה עצמו גם ר"י מודה CMDMB"ד דאל"כ, למה לי ליכנס בזחוק זה, דמשנה דא"ט נשנית קודם חזה, כיון דל"ל להא דר"ל, יש לו תירוץ מחוור כמו שא"ל לחלק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, אבל לפי ביירנו זה ליתא דמה"ט גופא דלית לי להא דר"ל CMDMB"ד לא מצי לחלק בין מקום שחתה לשלא במקומות שחתה, DCYOUN דגס המיעוט בתרא לשחיטה יחשב, מה לי הגרים שליש אמצעי, ומה לי פגע בנקב בשליש אמצעי, כי חילוק זה שכתבו התוס' שם ד"ה שחת ופגע בו נקב, הוא בעין חילוק שרצה רבא לחלק, בין שחת ואח"כ פסק, לפסק ואח"כ שחת, ונדהה, ורק לר"ל דס"ל דבPsiיקת הרוב CMDB"ד, יש מקום לחלק, אבל ג"כ רק בושט ולא בגרגרת, וכאשר הארכתי שס והבאתי דבורי הפלטי שכטב דגס במקומות הגרמה הוה CMDB"ע"ש, ולכן ע"כ ר"י סובר, דכל מעשה טרפות במקומות הסימנים דינו כנחרה, adam מותת תוק מעלי"ע מעשה הטרפות בסימנים, הוה כנחרה, ולכן אין חילוק בין נקה^ו לפסה"ג.

והו הלכה חדשה לנו שלא אמר דנchorה לא הוה אלא כשותפה תוק מעלי"ע, אבל אם שחתה יום או יוימים רבים, תה"ר רק טרפה ותhani לה שחיטתה, ע"ז אתה האי ההלכה דלא היא DCYOUN דשחיטה מותרת מיד ה"ה דנchorה פסולת מיד, וכיון דלאו הייתה מותת תוק מעלי"ע הוה דינא כנחרה, ה"ה بلا מטה שס נחרה עלייה, והרי תראה דר"י מה"ט גם בשחיטה סובר, דישנה לשחיטה מותע"ס, עיין לעיל דף כ"ט שביארתי דר"ל ור"י בתראי פליגו שס, אי על מיעוט סימנים שם שחיטתה עלייהם, אלא דלשחיטה כשרה בעין הגמר בהקשר כדי לומר אגמל"מ, עי"ש בארכיות.

היוצא לנו מכל האמור דר"ל ור"י פליגו בהאי הלכה דר"ל רק ברוב גרגת אייפסל לשחיטה, ומשום DCYOUN דמויה בדיקולי דמי, ובמיוחד ושת לא נפסל אלא במקומות חתק, אבל ר"י דל"ל כמו דמונח בדיקולא דמי טעמא דההלה הוא מושם דכל מעשה טרפות בסימנים, ואפיקו במקצת השוט שם נחרה עלי, لكنתו לא מצי

אלא ש"מ דקים فهو לח"ל, דוקא ריאת היא דחויתה תלו בקנה בלבד, ולא ינק משאר אברים ולא בשאר ב"מ וכו', עכ"ל הראש יוסף ז"ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להארotta שcumutet כל דבר ודברו, הוא שנגאה רבتا בפ"ע במחלוקת הנשגבה וascal' עמיד ומשתומם איך לנאו אדר כמותו יקרה כאלה.

הנה דברי חי"ר ר"ן ז"ל שהביא, תיתני לי כי כוונתי להם מודנפשיAi וברכתני ברוך שכונתי לדעת קדשו של גודל הראשונים, והבאתי ראי' מפורשת מרמב"ם פט"ו מעשה"ק, דעתל הלב הוה נintel הרראש אשאין בה שוב שום חיות, עיין ב"ש שפסק שם קר"ש, דחקדייש דבר שמתה בה פשטה קדושה בכלה וכותב כוון הקדיש לבה או ראשה, הרי הקדים עוד לב בראש, וכאשר ידועה כן בין הרופאים שאומרים, אחר געהרנשלאג אפשר עוד לחוית זמן מה, אבל הערצשלאג ממית על אחר, ובזה נדמו דברי הרשב"א שכטב, דבשחיתת שני סימנים לכ"ע כל האברים הפנימיים דמי, וממש"כ פשוטותי" דראש יוסף, דלר"ל אחר שחיתות הקנה גם הלב והכבד כמדמ"ד, דההיפך מזה הוא הפשיות וככיבא בכותחא, דהאי כמדמ"ד, ע"כ לאו דוקא כי חיבור הריאת לגוף הבהמה איינו תליוי ביה"מ, עד כמה דוקא ריאת הקנה והושט בכל האורך הוא חיבור דוקא בקנה, דהרי חיבור הקנה והושט בכל האורך הוא חיבור הכרחי, לדעת ר"ח בתוס' ריש פא"ט מפרש סימנים שנדללו ברכובן על פסיקת האי חיבור באורך, והקנה מתפשט לשלהה, חדא לריאת וחודה לא לבא וחודה לבדא, ממילא תמצא חיבור עצום בין הני שלשה אברים ראשים והמה הולכים ומתחרברים גם למטה מזה, עד לכרכשתא ע"י חיבורים שונים, ולא נמצא גבור בארץ, אשר יוכל להוציא הריאת מותוק הגוף אחר שחיתות הקנה, מרוב החיבורים העצומים שעדיין מחבר הריאת לשאר אברים ואל הגוף, אבל כוונת בעל המאמר דרייה אחר שחיתות הקנה כמדמ"ד, הינו בתור ריאת, כי פעלתה ותעדתה היא, לרוח על הלב ע"י נשימתה, שהיא ספוגי ומتمלאית רוח ע"י הנשימה, ומתרוקנת ע"י הוצאות הרוח, וכל שנפסק הקנה כל הנשימה, בטלת פעולתה, והרי היא כשאיב בשර הבהמה, שאנו נקב פועל בו, דכיוון דבלאה"ה לא מנשבתתו ואינה מרחפת על הלב, מה איכפת לנו אם ניקבה או לא ומה שאמר ראב"י ל�מן, דלר"ל אין מזמינים לנכרי על ב"מ ומושום ריאת ממש"כ רשי", אשר לפיה האמור איינו מובן, עיין בזה ליקמן מה שתכתבתי לישיב.

אבל מה ש"כ הריאת יוסף אם תלש הריאת לאחר שחיתות הקנה, שהיא מותרת באכילה, וממילא דגם לדין הדין כן בקנה עצמו, לפי דעת הרשב"א וכל הפסיקים אחרים, דהקנה עצמו לכ"ע כמדמ"ד, דבר זה הוא מבהיל את הרעיון, דבזה התיר הראש יוסף אמרה"ח דאוריתיא דאסור הן לב"ג והן לישראל בלאו שיש בו מלוקת, דאפילו נניח לפרש האי דרייה כמדמ"ד כפשוטו, סכ"ס לא עדיף מאבר המודולד התלי בחות השערה, דבעי שחיתה, ומהני לי' השחיטה דע"פ דאין בו שום חיות וועומד ליפול, אבל כ"ז שמחובר בחות השערה אין בו מושום אמרה"ח, וכددשינן לקמן ע"ד ע"א, כי יפול עד שיפול, וניתרין בשחיטה עין ל�מן לע"ב בתוס' ד"ה מדלא קברין, שכתבו דומה"ת לא הווי אמרה"ח, כיון שמחוביין הן מעט, מותרין בשחיטהaabrim המודולדלים, ואינו בהם אלא מצות פירוש בלבד עכ"ל, ואיך עלה על דעת הראש יוסף שלא ליבעי הריאת שחיטת שני סימנים, ושלא תהני עליה שחיטת סימן השני, דמ"ש משאר אברים המודולדלים, וכי ה"סובר דברמת אין לריאת שום חיבור, אחר פסיקת הקנה, ומונחת בדיקולא ממש אחומחה? ולא אחד תחת לשוני, כי גם ק"ז בעחת"ס ז"ל נפל בהאי שגיאה רבתא, שכטב בתשי' י"ח לוי"ד דהא דעת ב"מ. מושום אמרה"ח בב"ג, הינו דוקא בשנשחטו הסימנים כולם, אבל במעורין עדין

אבל זאת אמת, דתולש בשר מפרקסת שנטרפה בושט או בקנה, אין על האי בשר איסור אכילת נבלה, אלא איסור בשר או אמרה"ח, כי כ"ז שהיא חייה, אין בה לא טרפה ולא נבלה, רק התחלת טרפה או נבלה שנקבע לאח"ש ולאחר מיתה ודוי".

ע"ב גמר' ומשנה לא זהה מקומה ופרש"ז ז"ל וז"ל: „ומשנה דא"ט אחר שנישנת בביהם"ד לא זהה מקומה וכו' עע"פ שהזר ב"ר ע"כ ואע"פ שזו קודמת אליו, אין סדר למשנה ואע"ג דבחדא מס' יש סדר, הנ"מ בסתם ואח"כ מחלוקת וכו' אבל במילא אחראיתיא לא קפדיין אסידרא"ע עכ"ל, כל דברי רשי"י אלו אינם אלא דברי תימא, דמו הועל רשי"י בדוחק העצום הלאה, דגם בחדא מס' מצין למימור איין סדר למשנה, עע"כ קשי' לי לרשי"י על רביה מסדר דחכא, לאחר פרק לר"י ישב, ומה מתרץ ע"ז דרבבי סיידר האי משנה בפ"ק דהודה לו ר"ע דאי"ט, הרי סכ"ס רביה דהה"י כמו דורות אחר ר"ע, כבר ידע דהדר ב"ר ע"ג נגיד ר"י ישב, ולמה סיידר משנה דא"ט דלא כהכלcta, ולא כפי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי „והודה לו ר"ע" ניטוסף כאן על המשנה אחרת שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואילו אחר רביה, שר"ע חור והודה לר"י ישב, וכאשר הראיתיך גם האי ברייתא דרבבי דוחבתת כאשר צויתיך, לעיל כ"ח ע"א, נמי נשנית כר"ע קודם חזורה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסביר דבחדא מושב כאשר פלפו ר"ע ור' ישב בבי"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו כשייטו קודם חזורה, עכ"כ דלא ידעו או לא קבלו האי שמוועה, דהדר ב"ר ע"מ מהו שמנה כל ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטו, ועיין שבועות דף ד' ע"א, רשי"י ד"ה ומשנה לא זהה מקומה ז"ל. „ומשנה ראשונה עע"פ שהזר מסתימה, מהחר שפשטה ברוב התלמידים, לא יכולת בדורות שאחר רבי, לשכח מהפיהם ולבטלה מביה"מ, והניחו את שתיהן וכ"ל, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי' בכם להשיכחים ע"י חזורה, והיינו דלא רצוי לקבל החזורה ולא האמיןו לשםות החזורה, ועיין בהגות מהרש"ש שם, שכ" דמדברי רשי"י אלו מוכרת, דבמי רבי ודורות שלאחריו, עדין לא נכתבו המשניות עי"ש, ויהי"י איך שיהי"י האי והודה לו ר"ע, זמן רב אחרי רביה ניתוסף על המשנה אחריו שנתקבל השמעה, דחזר ר"ע להודיעות לקבالت ר' ישב ממש"י דר' יהושע, ולכך דברי רשי"ז ז"ל כאן תמוון עד להפליא ודוי".

ע"ש גמר' גופה, ארשב"ל שחת הקנה וכו' א"ר לא אמר ר"ל אלא ברייה, הויאל וחוי הריאת תליוי בקנה, אבל בגין מעיים לא, עכ"ל הגם', וכי הראש יוסף וז"ל: „משמע ב"מ הוא דקינוי התליין בשוט, ומשום דיש טרפות לח"ח, אבל כל מה שתליין בקנה כגון הלב והכבד וככומה, כולחו כמדב"ד, ולאו דוקא ריאת, ואף שפשוט הוא לאoor, אבל הר"ן בח' כי ואינו מהטור דברמת דא"כ הריאת מתה ואיך יתירה שחיתות השוט, וכו' עכ"ל. מה שכתב דא"כ יתרינה שחיתות השוט והלא כבר כבר מתה, לכארוי דר"ל, איך ניתר לב וכבד בס"י אחד, כיון דברין אין בהם חיית וכו', והנה גם בריאת תקשה זאת, אלאaca אמרה' רחמנא למשה, דבעין ב' סי' לכל הבהמה, ואה"ג דלר"ל, אם שחת הקנה והוציא את הריאת מהבהמה קודם שחיתת השוט, דמותר דדי בס"י אחד כיון שיצא כל החיות, כמו עוף דזוטר חייתי" דיב"ס"י אחד, אלא דקשי' לי לר"ן, اي אית' דלב כבב נמי ניתר בס"י אחד כמדב"ד, א"כ ודאי דמתה כל הבהמה בס"י אחד, דעקר חיית דבע"ח תליוי בלב, ועיין בשורת חכ"ץ ומושום שכנן' כ' רשי"ז, הוא מ"ש על הא דامر ראב"י, ש"מ מדר"ל וכו', מושום ריאת, וממאי לא פ' על ב"מ ממש וכשחט גם הושט,

הכלכלי, ולעומת זה קשה גם להיפך,adam טעמו דר"ל משום דא"ט לח"ח, מה נקט דין בnickba הריא, ולא אמר סתם נקבע בני מעיים וכיר"ז, או סתם נטרפה בהמה, בין סימן לסיון.

אבל לפי ביארנו שלמעלה גם بلا האיא אידך דר"ל, מהא דמחלק בין מקום חתק לשלא במקום חתק, שמעיין דס"ל דלא בעינן אף לכתהלה רק רוב הסימן לשחיטה, וע"כ משום דאחר שנשחט רבו הוהCMDMB"ד, אבל פלוגתא דרבא ור"ז לפי הצעתנו הכי מתפרש, דהנה יש להעיר, כי הש"ס לא מבאר לנו אי הא דיש טרפות לח"ח או א"ט לח"ח, מלטה דתלוי בסבואה היא, או הלכה היא שקבעו זה להקל וזה להחמיר, כי כפי הנראה מדאוריתיא קאמר, דיש טרפות לח"ח למ"ד דס"ל כן, ולא מנזרת חכמים, אולם לפחות נראה ברור דגם האיא דינא תלוי בהסביר וטעמא של האיל הלה שקיבל ר' ישב משום ר"י, דכל פיסול אפילו שמקצת הס"י פוסל את השחיטה,adam כר"ל דאמר דההלה אתה רק אמוקם חתק, ומושום CMDMB"ת כחtopic בידה או ברגלה, וכך לא מctrופ ai מיעוט בפיסול למיועט בהכרח, להיות רוב בשחיטה, אז אין לנו שום טעם לומר, דה"ה אם באמצעות השחיטה ארער טרפות אחרת ב"ם, דנמי אסורה הבהמה, דהרי הסברא החיצונית גוננת דכל שכבר נעשה בה מעשה טרפות ע"י סימן אחד השחותו, שוב לא מיטרופי, ושאני מקצת לפיסול בשוט אחר שחיטתה הקנה, דהרי אין כאן שחיטה כולה אלא פתיכי בה נחרה אבל לר"ז דלא מחלוקת בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, ומטעם דבמייע לכתהלה שני סימנים שלמים לשחיטה, והרי גם במקומות חתק אכן ראוב בשחיטה, בצירוף המיעוט בתרא, ומ"מ את ההלה ואמירה, דמקצת נחרה פוסלת גם אחר שחיטת סימן אחד, ה"ה דמעשה טרפות יאטר אחר שחיטת ס"י אחד, דאי אין טרפות לח"ח, כמו כן אין נחרה לחץ שחיטה, ולפ"ז ר"זיפה פריך לר"ל, אם התורת בריאה, הרי יש לך לפרש ההלה מטעם דבכל מkeit הושט פיסול בשחיטה אין כאן רוב, מילא תtier בב"מ ג"כ, דין לך טעם לומר יט לח"ח, ורבא דאמר, לא אמר ר"ל אלא בריאה, ר"ל דין להוכיח מר"ל דעתך לי א"ט לח"ח, אבל ודאי מודה דמצוי סבר א"ט לח"ח, אבל אכן דפסקין כר"ז דין קודם חורה וכו' וממילא דלא כר"ל, בהא דריא והנה אחר שחיטת הרוב CMDMB"ד, ומפרשין טעמא דהאי הלכה דמקצת פיסול אפילו באמצעות השחיטה פוסلت, מטעם נחרה, ה"ה דטרפות באמצעות השחיטה אסורת דיש טרפות לח"ח, והבן הדברים שהם קילורין לעיניים ואמתים למביני דבר.

ד"ג לג' ע"א גמור, אמר רבאי ש"מ מדרשב"ל, מזמן לישראל על ב"מ, ואין זמןין עכו"ם על ב"מ וכו', מה דאמר ש"מ מדר"ל, ולא אמר ש"מ מדרבא דמפרש טעמא דר"ל משום CMDMB"ד, יש ראי' לדברנו דלעיל דגם לר"ז ס"ל, דר"ל מטעם CMDMB"ד קאמר, אלא דמליא נשמע דא"ט לח"ח, כמו שביארנו לעיל.

ומה שאמר מזמן ישראלי, דהוא שפת יתר, וכן נהאה דרש"י זיל בפירושו השמיתו, ועיין בפ"ר הגדים על הדף בש"ס וילנא, כבר כתבנו לעלמה, דה"י מקום לומר דגם לישראל ליתסור הריא משום מצות פירוש, כאשר אברים המודולדים, בסתם שחיטות ששוחתני הקנה תhalb, והוה שחיטת הושט לגבי ריאה והנה, שחיטה על אברים המודולדים קמ"ל דלא נכנס זה בכלל האיסור, וכמש"כ לעלמה, ומזמןין ישראל עליהם, ועיין מהרמ"ל זיל שambilיא מקשין סתם, דליהו לישראל נמי אבמה"ח, נמו בחתק בשער קודם גמר שחיטה, וכפי הנראה, גם הנמי מקשין לא נחתו לידע, דהאי CMDMB"ד לאו כנחתך ממש, אלא כאמור המודולDEL, ולכן להקשות אלא דתחה בה מצות פירוש דרבנן, אבל מה שתירץ

במיוחד בתרא, הו"ל רק כאברים המודולדים, שאין בהם אלא מצות פירוש מדרבנן, וכבר תפסו עלי הבאים אחריו, בנו הכת"ס ותלמידו המהרא"ס שיק זיל, דהרי בב"ג בmittah תלוי מלטה, ומיתה הריא עשו ניפול, ונדבר מזה עוד לפניו) אבל לפלא בעינן כי כולם לא הרגשו דלהיפך יש יותר תימא, דמה של' החת"סadam נשחטו כל הסימנים, אז אין להם דין אברים המודולדים, אלא כמפורשים ממש, זו קשה מכולם, ואשר בארכנו לעלמה, וכל הרוצה לעמוד על הדבר ילק לביהם"ט, וינסה להוציא מתוך חלל הבהמה אחרי הפשטה ופתחת גופה,இיה מן הב"מ שיריצה, אם יהי בכחו להוציא דבר מה בליך תיכה בסכין ana ana, ודבר זה אין צריך לפנים, ובכל זאת נעלם מעוני הגאנז הראש יוסף והחת"ס, וגם מעוני המשיגים, שלא הרגשו בשגיא גדולה צו, וכן ישתקע הדבר ולא יאמר, דבשחיטת הקנה בלבד יותר דבר מה מן הבהמה, ואפילו הקנה לחוד, לא לדין ולא לר"ל, כי לעולם לכח"פ כבר המודולDEL יחשב כדי ליבעי שחיטה, ואם תקשה לך א"כ ליטרסו הריא לר"ל מדרבנן מאשר אברים המודולדים, וממש"כ לרמב"ם דאין איסור תורה באברים המודולדים, ובגמ' משמע דגם לר"ל מותרין לישראל דהרי לא אמר רבאי אלא דין מזמן נרכרי, אבל לישראל שרי גם הריא, ולדעת הראש יוסף והחת"ס לא קשה קשי' זיל דלדידתו הכי פירשו דין מזמן נרכרי על ב"מ, כנסחטו כל הסימנים דاز לישראל שרו, דשחיטה אין עשו ניפול, לנכרי אסורים משום דמייתה עשו ניפול, אבל בנשחט רק רוב הקנה אז הריא והכל התלוי בקנה הלב והכבד והטהול, גם לישראל עליהם מוצות פירוש, כשאר אברים המודולדים, אבל מי דניהם דשחיטת הושט מהני עלייהם מוצות פירוש, ולדעת הרמב"ם לא הכניסו את זאת בכלל הדרישה דבשדה טרפה שדרשו על אברים המודולדים, דמעשה השחיטה לא מצי עשה טרפות ודוק".

ע"ש גمرا מתקיף לה ר"ז לרבע, מאחר שנולדו בה סימני טרפה התרת, מה לי בריאה, מה לי ב"מ, והדר ב"י ר"ז עכ"ל הגמ', ופליגו בפירוש האי והדר ב"י ר"ז, רשי' ותוס', דרש"י הדר ב"י מוקשינו, משום דሞודה דיש טרפות לח"ח, וטעמא דר"ל כדרבא, דודקה בריאה קאמר משום CMDMB"ד, ורבאי אמר דילמא לא הדר ב"י, וס"ל דעתם דר"ל משום דא"ט טרפות לח"ח, אבל מה דקמבעי לי לר"ז ניקבו ב"מ בין סימן לסימן, אליבא דרבא קמבעי, דס"ל יש טרפות לח"ח, וכתבו התוס' דרראה, דרש"י לא ניחא לי שייחלוק ר"ז אדר"ל, וכן הביא הטור דעה זו, דהלהתא כר"ל, דלית מאן דפיג אידי' בריאה עכ"פ, אלא פליג בשאר בני מעיים מה דינו, וזה תלוי בטumo בריאה, אי משום CMDMB"ד או משום דא"ט לח"ח, אבל דעת התוס' אינו כן, אלא דר"ז פליג אדר"ל משום דס"ל יש טרפות לח"ח, ופליג נמי אדרבא דאמר בטעמא דר"ל משום CMDMB"ד, אלא טעמא משום א"ט לח"ח, لكن פריך, אם התורת בריאה, תtier נמי ב"מ ולכן כר"ז פסקין לחומרא, דיש טרפות לחץ ריאה, והרא"ש זיל מוסיף דר"ל וופא אמר תרתי מיל דסתרו, ולא ידעינו הי דאחרונייתא ועבדינו לחומרא. **והנה** הן שיטת התוס' והן שיטת רש"י לפי הבנת התוס', קשה מעד לקבלים, דכבר כתבנו לעלמה בשם הגאות המהרא"ש, דקמתמה דהוויל להש"ס לסימן, דהדר ב"י ר"ל, שנית קשה adam יש מקום לומר בטעמא דר"ל כר"ז, ומזמן דין אין טרפות לח"ח, ואיז לא יסתרו שני מאמריו, מהיכי תהיי לא נאמר כן כדי להשווות שני

כניפול, מושם דעומד ליפול, ודוק.

ע"ש גמר' בישראל דבשחיטה תלי' מלטה, כיוון דאיכא שחיטה מעלייטה אישטריה להו וכוי, עיין בفتיחה עיקר ב', דהא מלטה דבשחיטה מורת מיד, איתיחדש להו שנכנסו לאرض, ונצטו על שחיטת חולין, אבל בדבר בין נורח ובין שוחט, הי' המיתה מורת איסור אבמה"ח, אבל התולש אבר לאחר נהירה או שחיטה הוה אבמה"ח, וכן כי' הפלתי זל' בריש הל"ש דלמ"ז, אין שחיטה לעמלה"ת, מפרקסט בעוף אסור, וא"כ במדבר הי' צרכין להשליך הב"מ בכל בהמה בין חולין ובין קדשים, לכלבים או לשרפן מושום פסולי קדשים, והוא דבר שאין הדעת סבלתו, ובפרט לפי דעת הרשב"א, דלאח"ש שני הסימנים כל האברים הפנימיים כմגדמ"ז, מה נעשה בקרא מפורש ליתן הקיבה להכהן, וכןו שהעיר ע"ז בשו"ת כת"ס הנ"ל, וכי' שביארנו בעיקר א' ר' ישמעאל לית לי' היתר מפרקסט, ולדידי' מפרקסט גם עתה אסורה, והוא האמת והבאתי ליה ראי' ברורה מהא דאר"ל לקמן ע"ב, דר"מ מחולק באברים כמו בעובר דהוה מגע לנבללה, ושם באירתי מושום דר"מ קר"ש ס"ל, ע"י"ש בארכיות, וא"כ לכל הני נמא, דגס לישראל הב"מ אסורים, כיוון דגס לדידרו במיתה תלי' מלטה וזה דבר שא"א, וכבר כתבנו לעמלה דגס לדידן הי'lein לא אסור הב"מ עכ"פ מושום מצות פירוש דרבנן, דהינו האברים התלויין בקנה ועכ"פ הריה, אך אמות שכפי שביארנו אכן לא ס"ל כהא דר"ל, לא בריה ולא בקנה, ולא בב"מ אחר שחיטה שגי סימנים דcmbd"ז, אבל גם לר"ל קשה הדבר לומר, דሊר"י"ש ולר"מ לפי מה שאמר ר"ל, דפליג גם באברים דאסורים, תהיה הריה ג'ב אסורה מה"ט, ואין לנו מנוס אחר, אלא או' קושיטי לעמלה, דר"ל לא אמר אלא דבוחור ריה הוה cmbd"ז, אבל בתור בשר אינוCMDL, או שנאמר כיוון דדרך שחיטה נעשה, לא נידון CMDL לעניין האבמה"ח, ומילא דגס בנחירה כן הוא, דדרך נחירה בסימנים, לא נעשה אבמה"ח עכ"פ שהריה מותה קודם ללב, וכמש"כ לעמלה, וא"כ כל המאמר דראב"י דאי מזמין נカリ על ב"מ, לחודז' בעלמא איתמר ולא להלכה, ועכ"פ יפה עשה הרמב"ם זל' דהشمיטו מהלכה, עכ"פ דלא ס"ל האי מי איכא מיד', ואוסר אבר המודולל לבני' ועיין עוד לקמן ודוק.

ע"ש גמר' אבל לנכרי בנחירה סgi להו, ובמיתה תלי' מלטה וכו' ממה דאמר בנחירה סgi להו, מוכיח הגאון רצ"ח זל' בהגחותיו לש"ס, דגס ב"ג נצטוosa שלא לאכול מטה מלאיה ובעי' נחירה עכ"פ, ועיין בفتיחה עיקר א' וב' ארכיות זהה, וכן כתבו התוס' לקמן צ"א ע"א ד"ה כמ"ד, וכן רשי"ד דף צ"ד ע"ב בריש העמוד, בחוד לישנא שהוא בכלל שלשים מצות שנצטו בעי', ולפע"ד הוא בכלל דינים, דברכלם ודאי הוא מצות שמרת הגוף מכל נזק, ואיסור מאבד עצמו לדעת, וידועה דמיחה מלאיה, וכן הטרפה המפורש בקרא שהיא נתה למוט מחמת מכותיה, שאין להם תרופה, שהמה סכנה גדולה לגוף, וכמש"כ האב"ע, על הקרא דכלבל תשילכו אותו, ותדע דהרי האי קרא דטרפה כולל גם בשר מה"ח, וכדעת ר"י ליקמן ק"ב ע"ב, וכן ההלכה, וכן תרגום אונקלוס, וכןו שאסור ליתון במאח"ח לב"ג כן אסור לו ליתון בשר מבער"ח הנטהה למוט, וכן הוה בכלל לאו דטרפה, גם הנבללה שמתה מלאיה, או מחמת מכותיה דקו"ח הוא ולא עוד אלא דמי לא עסקינו דטרפה חית העיר והמיתה אבל הלאו דבללה שנאמר בפ' ראה, שאמרה תורה לגר תנתנה או מכור לנכרי, היא נבללה חדשה, שנצטוינו עליה בכתינה הארץ, דהינו נהירה או נסלה בשחיטה, שהותרה במדבר, וזה ראוי ליתנה לגר או למקרה לנכרי, וכן איתי בפסקתא דממה שנ' בנח' "ומכל החיה" מנעט, ולא את המטה מלאיה והוא דלא הביא הרמב"ם זל' בהל' מלכים איסור זה לב"ג, י"ל כיון דבגמ' דילן לא

המור"ם הוא מושול הבנה במחכ"ת, שכتب דכיוון דמיד אחר שחיטת הקנה כליה חייתי' דריה, לא מקרי עוד בשר מה"ח עכ"ל, ותמהני והלא כל בשר מה"ח כו' הו, דמיד כשפירוש הוא מות, דהרי דרשינו כי ימות מון הבהמה על אבמה"ח, لكمן ע"ד ע"א, אם לא שנפרש דבריו, דכוonto מה ש' הרاش יוסף שהבאתי לעיל, דכוון דהוא כמות ממש ומיד, הרי שחיטת הקנה לבד סgi לריה, וע"ז כבר מلت'i אמרה לעיל.

אולם על גוף המאמר דאין זמןין נקרי על ב"ס, כתבנו לעמלה דיש תימא רבתא, דהרי מעולם לא עלה ע"ד ר"ל לומר ע"י שחיטת הקנה הוה הריה כנפרדה ממש מן הבהמה, אלא דידי' כאשר בשר הבהמה שאינו בה טרפות בנקב, דרך כל זמן שהיא משמשת בתור ריהה המרחפת על הלב ע"י נשימתה אז שייך בה טרפות אם תנקב אבל אחר פסה"ג סבר ר"ל דבטלה פעלוה שעווה ונידונת כבשר בעלמא, והרי תראה דרבא אמר בטעה דר"ל, מושם דחי' הריה תלו' בקנה, ולא אמר דריה תלו' בקנה, והוא דקדוק המכricht כוonto, דפעולתה היא התלו' בקנה, אבל לא היא עצמה בתור בשר, אבל לעניין אבמה"ח הלא עיין שייה' האבר MADOLAL עד שייה' עומד ליפול מושם דחייבו לריהה קל כל כך עד שטרום מיתת הבהמה עומדת ליפול מכל וכל, אבל האי ריהה חיבור גם אחר פסיקת הקנה כל כך חזק, עד שאין לחשוב כלל, שהאי חיבור תופרד קודם מיתת הבהמה, כי או שתחרפה או שתמיית מהר, אבל שתתרפֵר חיבור הריהה מן הבהמה מכל וכל ע"י רקבו של החיבורים שלה, וудין תחיה הבהמה, הוא מן הנמנע, ולכן אין לדמותה לאברים החיצוניים שנDELLO, כמו יד ורגל שהן עומדים ליפול ממש, בעוד שהבהמה תשאר בהיותה.

ומה שנלפ"ד ביישוב חומר הלאה הוה, דהנה סברת מיתה עשו ניפול הוה, דכלابر המודולל דאי לו רק חיבור דק לגוף הבע"ח, אם תמיית יתפרד האי חיבור דק וקל, זמן מה קודם המיתה, מחמת קלשות יניקותו מגוף הבע"ח, וכך חשבינו את המודולל כנפל קודם יציאת הנפש, וא"ת بلا דלול נמי מותים החלה האברים החיצוניים והרוחקים ממשן הראש והלב כידוע, וא"כ נאמר דחרגולים והידים המה כאבמה"ח שנפלו קודם גמור המיתה, זה ליתא, דכוון דכך דרך כל המתים, שתחללה יצוא רוח החיים מאברים הרוחקים והחיצוניים, וא"כ מאברים הפנימיים, עד שגם הלב והמוח פוסקים מתנוועתם, הרי לא נחלק הגוף לשנים, מפני שדרך המיתה בכך, אבל אם נפסק הרגרט, עד שהריהה הסמוכה ללב, שדרקה היהת למוט לבסוף, מפני חזק החיות שבה, עתה תמות קודם הרבהה כמו היד והרגל, בזה שפיר אמרין, דמיתה הקדומה שלא כדרכה, מושה לריהה כניפול קודם גמור מיתה הבע"ח, ויש לישב בזה עוד קושי" עצומה שנטועור עליה קדוש דודי בשו"ת כת"ס זל' יוז"ד סי' י"ז, דאייך נחיב לב"ג על אברים המודוללים מושם אבמה"ח מכח מיתה עשו ניפול, זהה לפני מקרה דכל אשר יפול מהם במותם, שלישראל נאמר ולא לב"ג, ולפי האמור י"ל, דמכח סברא הנ"ל بلا שום קרא יוזען דכל של שועמד ליפול, דהינו למוט קודם דף קכ"י ע"ב פריך הש"ס, על אברים דינו כניתל, אי דאים מעליין ארוכה, עוד בעודם בחיבורים ליטמא המודוללים, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבללה, וממשני דאייכא קרא דכי יפול, דילפין מני' עד שיפול, הרי דלולי הקרא היינו מטעמיאו אונטן כאמה"ח מכח הסברא דהרי הון כנפולים, מושם דכל העומד ליפול דמי, אלא דאייכא קרא דכי יפול עד שיפול, וכן בעין לעומת זאת קרא אחרינא דכי יפול מותם במותם דמיתה עשו ניפול, אבל לב"ג דליקא קרא דכי יפול, לא עיין קרא דבמותם, אלא הדרין לסבירה החיצונית, דכל המודולל הרי הוא

בשחיטה נמי מצין למים ל' שחייבת עצמה שוחחת מושם דאיינו מצווה על השחיטה, אין לו היתר זה דמפרכשת אם שhot הו, אבל אם שhot ישראל שמותר להשוחט ולכל ישראל חבירו, מהו "יהי אסור לנכרי, כיון דשחטה מי שמצווה על השחיטה, והסבירא פשוטה כל כך, עד שנתהפך לקושי על התוס' שהניחו זאת בתימא, אבל לפע"ד נראה להוכיח התוס' דיפה הקשו, והוא עפ"י מה שראיתי בספר גינת ורדדים להפרמי"ג זל שהקשה איך אפשר לומר דמפרכשת שהיתה אסורה לב"ע קודם מ"ת (ולפי שכתבנו לעיל גם לישראל במדבר) שמותרת עתה, דזאת מカリ שיצאנו מקדושה חמורה לקדשה קלה, גם זאת הוה מי אילא מיד, כמובא בסוגי דסנהדרין שם, ותירץ דכיוון דעתך לנו במצות שחיטה, עפ"ז אישטרוי מפרכשת, לא הוה יציאה מקדושה חמורה בקהל, עי"ש, וכן ס"ל להתוס' דכמו דליך מא"מ מקודם מ"ת לאחר מ"ת, מכח האי סברא דעתך לנו במצות שחיטה, ה"ה דליך מא"מ מישראל לנכרי, ונאמר דרך למי שנטקדשו במצות שחיטה אישטרוי מפרכשת, ולא למ"י שלא נצטווה על הזיבחה, וזה נכון.

ומכח הני דברי הגנת ורדדים נדחו דברי האחוריים ובתוכם גם ק"ז בעחתת"ס זל ביה"ד סי' י"י שסבירו דביכים וחלב של טרפה אסורים לב"ג מושום אבמה"ח לדידיהן,lica קרא להתרים, וזה ליתא דהרי כל שאסור קודם מ"ת, א"א שניתר לנו עי' נתינת התורה, וכיון דחלב וביכים אישטרוי לנו, מילא מוכח גם קודם מ"ת אישטרוי, ובאמת אין מקום לאסור, כי מה שאמרו בביברות דחלב חידוש הוא דריש"ד דוחה לו לאסור מצד אבמה"ח, ר"ל ציר של אבמה"ח ומצד יצא מן הטמא, וכ"ז לישראל אבל לב"ג לא נאסר יצא מן הטמא ולא צירן וווטבן, ודוק".

בא"ד, ויל"מ מ"מ אבמה"ח דידיהו אסור מושום דבעי שחיטה עכ"ל וכי הרاش יוסף, דמה שתכטו דטעון שחיטה, הינו עשה דזובחת, ומכח זו נתקשה לו, מש"כ דלישראל בעי כייז, והא לגבי איסור עשה דזובחת עובר אף בכ"ש, דהאי ואכלת בקרא שם רשות הוא, וכן נדחק דקאו על הטמאים עי"ש, והנה אפיקו נינה לרחש יוסף הקדמתו, דבאייסור עשה סגי בכ"ש לעבור עליו, גם לר"ל דח"ש מותר מה"ת, מ"מ לא חז' לקחות' במה דחקשה על התוס' דמן"ל דהתוס' ס"ל הכא דזובחת לעשה אתא,-DDילמא קריצב"א בשבעות שצין בעצמו ס"ל, דין בשחיטה אלא תיקון ולא מצוח, ע"כ הוכיח זאת דלא"כ לר"מ דאליבי" קיימו הכא, דלית אבמה"ח בחיה וועפ', תהי מותר לגמרי לחזור אחר ובשר מהם כדי לאכלן, ולא בעינן האי תיקון שחיטה אלא אם ירצה לאכלן אחר מיתנותן, אלום זה ליתא דבריך ביארתי בעקר א' וב' דבאה ואיזובחת מ"ע הוה כתוס' שביעות וביצה או רקס תיקון קריצב"א, הוא פלוגנתא שניה בין ר' ישמעאל לר"ע ור"מ בהזה קריש" ס"ל כאשר הוכחת שטחית חולין כדי בירושות, וא"כ לר"מ לא מקרה דזובחת יפלין שחיטת חולין כדי להיות מ"ע, אלא מושחת, דכתיב בקדשים, וא"ז אין מ"ע אלא תיקון הלא, ותדע, דבכ"מ הון בביצה והון שביעות וכן לקמן ל"ז ע"א בתוס' ד"ה השטא מחיים, דקדקו לכתוב "זביחה" ולא "שחיטה" וכן כתבו, "מושום דבעו שחיטה", הרי דלא כיוונו על איסור עשה דזובחת, אבל מ"מ עשי שחיטה לר"מ, מושום דבשר ואבמה"ח, אסור עכ"פ מושום טרפה, וזאת אפילו לר"ל לקמן דקאמר, דלאו דטרפה לא אתה רק אטרפה, ולא אبشر מה"ח, הינו מושום דס"ל דלאו דבשר מה"ח נכלל בלבד תאכל הנפש עס הבשר אבל לר"מ דהאי לאו רק אבמה קאי, ולא דטרפה כולל גם חייה וועפ', פשיטה דמכנישין בו גם איסור במ"ח בחיה וועפ', דלית בהוא איסור אבמה"ח, ואע"ג דהתוס' לא נחזרו לכל מה שכתבנו, כמו שביארתי בפתחה, מ"מ האמת הוא כן, דלא"מ לא הוה שחיטה אלא תיקון הלאו ולא עשה.

זכור בפירוש איסור זה לא חש להבייאו, אבל מכללא איתמר, ממה שכי בפ"ד ממ"א, דטרפה האמורה הינו שנותה למות עד שלא תהי ראיוי אלא לכבל, דהינו לאחר מיתה, הרי דמפרש הקרא, לא למוצה, על השלcta הטרפה לאח"ש לכבל, אלא דתורתה אמרה דאותה הטרפה שעומדת היהת לכבל, אם לא היה שוחת אותה, לא תאכל, ואפיקו נפרש דעתו תורה שנשליך את הנטהה למות לכבל, ולא התירה לתתא לגר ולמכרה לנכרי, נמי משתמש דאין ליתנה לאדם הנברא בצלם אלקים, ואני ראיוי אלא לכבל, אבל בכל זאת לא שמעין דיהי הנכרי מצווה על נחירה בסימנים, אלא כל שמייתה כדרך המミニטים לצורך אכילה, ואפיקו בקופץ אין לה דין נבלה שמטה מלאיה, אבל ישראל גם במדבר היו מצווים עכ"פ על נחירה בשפיקת הדם, דכתיב ושפק את דמו, וזה שפיקת דם ממש, דהרי התורה חייבו בכיסוי, ומהז הוכיח רשי"ז לבריש פרkon דעתך בסימנים עכ"פ בעין, דמשם بكل שפוך הדם, וכך יש לתמוה על הרמב"ם, שכ' בסוף פ"ד מהל' שחיטה, דבמדבר היו ישראל נוחרים ואוכלים כשאר עכו"ם, והוא פלא דשר עכו"ם אפיקו נצטו על המתה מלאיה, אבל לא נצטו על שפיקת דם על הארץ, וכך יוכלים להמית את העב"ח כפי רצונם, כדי לאכלו, אבל ישראל נצטו על שפק את דמו, והדבר צ"ע ועיין בפתחה ודוק".

ע"ש גמר' תנוי דלא כראב"י, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נשפה וכו' ואחד ישראל ואחד נכרי מותרין בו, הנה הרמב"ם לא פסק כראב"י, אבל גם לא כי האי ברייתא, דבפ"ט מהלך' מלכים הי"ג כתוב, האבר ובשר הפורשין מן המפרכשת, עכ"פ שוחט בה ישראל שני סימנים, ה"ז אסור לב"ג מושום אבמה"ח עכ"ל, הרי דלית לי' מי אילא מיד, ומ"מ לא הביא הא דראב"י, דין און זמניין לנכרי על ב"מ, אולם זאת ודאי לך"מ, דחוץ ממה שתמיהה לעיל על האי דינא, הלא ביארנו דרי" לית לי' להא דר"ל דכמדמ"ב"ד, לא בריאה וגם לא בקנה עצמו, וא"כ אין כאן מושום אבמה"ח, אבל הא דדחה האי ברייתא מוהלכה ודאי קשה טובא, דהרי סברת מי איקא מידי מקובלת להלכה, בסנהדרין נ"ט ע"א עי"ש, והנה פ"ת לפי מה שבארתי בפתחה, דהא דמפרכשת שרי הינו כמו יפה' תואר במלחמה שלא דיברה תורה אלא נגד יצח"ר, למי שהוא להוט לאכול בשר, ולא מazi עמוד על נפשו להמתין עד שתצא נשפה, ולעשותה גיסטרא הינו הך, דושחת ממעט גיסטרא, עיון מש"כ בריש פרkon, וא"כ בנכרי דמצוי שפיר לעשות גיסטרא למה נתיר לו לאכול מפרכשת, וזה ג"כ כוונת ר"פ דבעי לימייר לי' לראב"י, והא מי אילא מיד, ולא אמר לי' מושום דעתמא קאמר, ואע"ג דברייתא מ"מ קתני דאחד נכרי ואחד ישראל מותרין בו, אויל ר"ל דין היב"ג נהרג עליו אבל איסורא עכ"פ איקא, מכח האי סברא הנ"ל, והרי תורה דהרבנן נשמר ולא כתוב דחיב משום אבמה"ח, כמו שכתב שם בשאר ההלכות אלא דאסור משום אבמה"ח, ומהר"ם שי"ף זל' כאן הרגיש בהזה וכותב ג"כ דרך איסור קאמר הרמב"ם ולא חיב.

ועוד נלפע"ד לומר, דמאיחר שכפי שביארנו לעיל ובפתחה האי ברייתא כר"ע ATI דלר"יש לא אישטרוי מפרכשת כלל, עי"ש וא"כ לבב' ב"ג דלא נאמר ארליך, לא שייך קבועת הלכתא כר"ע ודלא כרייש". וממילא נשאר הדבר בפסק, אי שרי לי' מכח מי אילא מיד, ואיסור לו מספק אבל אין חיב עליו, ודוק".

תוס' ד"ה אחד עכו"ם ואחד ישראל מותרין בו, משמע דעתמי משום מא"מ וכור' ותימא וכור' והג' שאני עכו"ם דלאו בני שחיטה נינהו עכ"ל, ותיתתי לי כי כוונתך לדעת המעיו"ט, וכן הוא בהגבות מהרש"ש ויתר האחוריונים, דלק"מ דהתמס שפיר קامر דלא התיירה תורה יפת תואר אלא לישראל דבוני כיבוש נינהו, אבל נכרי דין לו רשות לככוש ממילא אין לו רשות ליקח יפה' עכ"ב, וא"כ כאן

הדים, כי השחיטה מתרת מיד, וגם קודם הוצאה הדם מותר לחתק כזית מבית השחיטה, כדלעיל, וזה הוא הפירוש האמיינתי במשנה זו, ומוקם הנicho ליתגדר בו בס"ד וד"ק.

שוב נתישתי, דאפשר לומר דגם הרמב"ס ז"ל לא נעלם ממנו הפטש אמיינתי הלאה, אלא דהוא כבר כתוב בראש הל"ש בפירוש, דמה"ת בעין שחיטה בכל הגו' מינין, וגם פסק דMercatot מותרת מיד, בחותך ציטת בשר מבית טביחתה, וא"כתו האי דין דלא יצא מינו דם דהשחיטה מותרת, אין בו צורך, דנסעמו מן הנ"ל, ולכן קامر דיש עוד רשותה במשנה זו דרך אגב דלא חיישין בה למסוכנת, דמה"ט קתני לה סמוך למשנה דמסוכנת, אבל בכל זאת כבר מלתי אמרה דדין של הרמב"ס בזה לפ"ד הוא מכשול גדול, וד"ק.

רש"י ד"ה הוכיחו בשחיטה, מגו דשרי' שחיטה להז בר מידי אבמה"ח, משוי' לי' נמי אוכללה לגבי טומאה, עכ"ל וכ' הרاش יוסף ז"ל, דלפ"ז ה"ה בשחיטה טרפה, ציין Tos' ל�מן ל"ו ע"ב ד"ה שחיטה מכشرת ולא דם, שכתבו מושום דמתורת שבר לאכילה, וא"כ שחיטה טרפה לא, והנה כפי אשר ביארנו בפתחה עיקר י' שחיטה שאינה ראותה אינה מתרת איסור אבמה"ח, אלא מצלת מטומאת נבלות, אין נפקותא לדינא בין רש"י ותוס', ומה ששינו התוס' מלשון רש"י וכתבו מושום דמתורת לאכילה, היינו מושום דהתוס' לא נחתו זהה האמת, דשא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח, ועיין היטוב בעיקר הנ"ל וד"ק.

ע"ב גמר' כל הטוען ביאת מים מד"ס וכי' וחכמים אוסרים במעשר, העין משפט, ציין לדין זה, ברמב"ס פ"ג מהלכ' מע"ש ופט"ז מהלכ' טו"א, דבמע"ש כתוב הרמב"ס שעREL כתמא למע"ש, שמע"ש קרווא כמו תרומה, אבל טבול יום ואוכל במע"ש אף שאינו ואוכל בתרומה, עכ"ל. ולא ידעת, אי אפיקלו מכללא נשמע מהאי דין תורה, האי דרבנן דעתו ביאת מים מד"ס, שהשו חכמים מודתוין במע"ש כמו בתרומה, דהרי אנו רואין לעניין טבול יום דהקליה התורה במעשר יותר מן התרומה, ותדע דגם ר"מ דאמר כאן מותר בחולין ובמעשר, ודאי לא פlige אדין זה שכ' הרמב"ס, דערל וטמא שוין.

וכן בפט"ז ה"ח מטו"א שכ' הרמב"ס, דכל הכתוב בתורה ומדברי קבלה מוהלכות הטומאות והטהרות אינו אלא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ותרומה ומ夷' בלבד וכו', לא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ואין ללמידה מזה, דזה הפסיק בתרומה מד"ס, דגם במעשר פסול, ובפרט לפי מה דמסיק,-DDOKOA לגבי אכילת מעשר אסירים חכמים, אבל בנגיעה לא, וכמש"כ התוס' דין הדין, וכdomoch משלוν הברייתא, דחכמים אוסרים, בתרומה, הלא אלו פסולין את התרומה ש"יך לשון מטמאין, וא"כ והו"יל לרמב"ס לפסוק דין זה בפירוש, אבל בנגיעה, וא"כ ראייתי מי שנטעור בזה, ובעיני צע"ג וד"ק.

תנוס' ד"ה, והוא נגעה היא, בסה"ד וי"ל דההמירו חכמים שלא לאכול כשייש ידים מסואבות, ע"ג דמותר ליגע, עכ"ל, ותמייה לי דא"כ מה בין יצא מהם דם ללא יציא הלא אכילת תומ"ם בטומאת הגוף, אסור אפילו אם המאכל לא הוכה לקל טומאה, שוב מצאתי שקדמוני בתמי הלאו בהגותה המהרש"ש ז"ל והנicha בצע"ג. **ד"ט** לה ע"ב גמור', א"ר אשי, אומר הי' ר"ש שחיטה מכشرת ולא דם, ופרש"ז ז"ל דגפ"מ בוגר דם שחיטה על האערומים שלא הוכשרו, כתוב הרי' ז"ל אבל בשוחט את הטרפה אין נפ"מ, דהרי גם בטרפה מוציאיה מידי אבמה"ח, וכבר כתבנו לעלה, שחיטה טרפה אינה מוציאיה מידי אבמה"ח, אלא דבלאי'ה אני אומר, דכאשר ממשמע

כל זאת כתבתי מכבר, ועכשו אני רואה כי מקומו הוא מוכרע, דהרי טעמא דר"מ, אכן און אבמה"ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד, אמרו שם בגמ' מושום דלעיל מני כתיב זוחבת מבקך ומצאנך, אמרו מעתה דר"מ ע"כ ליל הא דרב, זוחבת כאשר צויתיך קאי גם על חיים ועוף, וגם לא היקש לצבי ואיל דם חיה בשחיטה דא"כ גם הלאו שלא תאכל הנפש עם הבשר קאי על כל הגו' דרבנן לשחיטה, אלא ודאי ר"מ לומד שחיטה חולין, מושפץ את דמו דכתיב בחיה ועוף, וילך שפיכה שפיכה משוחוטי חז' ומילא דליך עשה בשחיטה אלא תיקון הלאו, וכאשר יתרابر הכל בארכיות בפתחה, וד"ק.

ע"ש משנה השוחט בהמה חיה ועוף וא"כ ממה דם, כשרים וכו', הטור והשוו' העיבו דין זה בס"י כ"ח, בין דיני כס"ד, והשミニו בהמה, מושום דMercatot המשנה דANTA לאשמעין דמצות כס"ד איננה מעכבות והוא פלא, וכי אצטיריך זאת להשミニו, ולא עוד אלא דכמה דחוקים צרכין אנו לשובול. א') דשניתαι האי משנה שלא במקומה, דמקומה הי' בפ' כס"ד. ב') דקANTI בהמה בהדי חיים ועוף שלא לצורך. ג') דכל האריכות למונות כל שלשה מיini בע"ח בפרטות, הוא שלא לצורך. ד') למה לא קתני סתם השוחט ולא יצא מינו דם, כמו בכמה משניות דקANTI השוחט סתם, וכי על כל מינים הנשחטים, והרמב"ס ז"ל דרך דרך אחרת במשנה זו, והוא דקאי אמשנה שלאחריה שדיברה משוחט את המסוכנת, ואתא לאשמעין כאן דבלאי יצא מהם דם אין לחוש למסוכנת להציריך פרוכס, אלא דגם בפירוש זה אנו צריכים לשובול דחוק גדול, דהוו'ל לשנותה אחר משנה דמסוכנת, וגם לשנות השוחט סתם ולא למונות המינים בפרטות, ולא עוד אלא דעל גופו הדין אני נבוק מאד, כי הלא הוא ידועה לכל, דבכל שחיטה יבשתא, הבע"ח שווה למות הרבה גם יום או יומיים, עד שניצרכים להכotta על ראשיו כדי שימות מהר, וכך כל שוחט ולא יצא אף טיפול דם אחת, דכן מיררי הכא, אם הוא מונחת מטה מיד, פשיטה דהיתה מסוכנת, דלולי זאת אין במצוות שמשעה השחיטה עצמה היה מידי, וזה דבר שא"א להכחיש, וכן חיליה להכשיר הנשחט שלא יצא מינו דם אם איננה מפרכסת, ולא נתנה סימן חיות כלל, דהאי דין דבירה לא בעי פרוכס, ודאי לא נאמר אלא ביצה דין הרבה, ובשפיכת דם הנפש, מצי להmittת מיד, אבל בשחיטה יבשתא חס מלzechir, ועפר אני תחת כפות רגלי ריבינו הרמב"ס ז"ל, אבל כאן לפי קט שכלי הפרוי על המדה, להתיר נבלה גמורה.

ולכן לפ"ד ברור כמשמעותו הינה התנא בהאי דין, לא להא דסבירו הראשונים, ולא מהו שסובר הרמב"ס, אלא דANTA לאשמעין, שחיטה יבשתא שררה, ולא בעין שפיכת הדם כמשמעות הקרא דעל הארץ תשפכנה כמים ועם עיקר זוחבת הדם דכתיב אצל זהירות הדם, וכטעם נגלה של שחיטה בצוואר מקום החזאת הדם, כמו שכתב החינוך ועין לעיל בריש פרקן, מה שכתבנו בזה, על דרי' אמר עד שיחסות את הוורידין, והשתא שפיר מקומ' דין זה בפ' השוחט, ומהנה כל ג' מינים הנשחטים, לאפוקי ממ"ד דא"ש לעוף מהו"ת דלדייד' עכ"פ בעוף, ודאי בעין שפיכת דם מנש, דכתיב וشفך את דמו, דוזאי נהירה בלא החזאת דם הנפש, לאו מידיה הוא, דהרי כל עצומות נהירה בסימנים לא ידועין אלא מדכתיב וشفך את דמו, ומוקם הסמנים מוכשר ביותר לשפיכת הדם, כמו שכ' רש"י ז"ל בריש פרקן דף כ"ח ע"א, ואיך נאמר דחיתיכת סימנים שלא נתפרק, בלא שפיכת הדם המפורש בקרה תשאי, וכן קאמר התנא דאן דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, ומקרה דכאשר צויתיך, גם בעוף לא בעין שפיכת הדם, ע"פ שבמדבר בשעת התרה נהירה, כל נהירה או שחיטה יבשתא, נבלה גמורה היה, אבל לאחר שנצטוינו על השחיטה تو לא בעין החזאת

האדם בכל משקה להכשיר האזרעים, אלא דברן התולדות שמנה במשנה שם, מצין רוק ומרי גלים וגם ריע וכדומה שהמה משקה סרורה, ובעל משנה אחרונה כתוב שם דכל הני מכשירין ורק מדרבנן עי"ש, אבל על דם שהיות בהמה היה וועז, "אי"א בשום אופן לומר דרך מדרבנן מכשירין, אע"ג דהנתנא מונאם בטור התולדות, דהרי דם קדשים דאיינו מכשיר יליף מקרא דעת הארץ תשפכנה כמיים, ולא מצין בש"ס עיין זה לילוף מקרא חדשני דיניס בענין שאינו אלא מדרבנן, ובכל זאת פסקי הרמב"ם עדיין לא נתבררו, וצ"ע זודוק.

דז דף ל"ו ע"א נאמר ס"ד "הואיל ואסירו בגזיה ועובדיה, דמן ליבען קבורה, קמ"ל עכ"ל הגם, התוס' נדחקו מאי לפרש האי ס"ד, דהא גם הגיה לאח"ש מותרת, ורק מעשה הגזיה אסורה מהיכים כעובדיה, אבל לפ"ד נראה לפреш בפסחנות, דחס"ד היה, מאחר דחצינן מאייסור גזיה ועובדיה עדין גם לאחר שהחומר הקדושה עליהם, הו"א דהדים שהיה עומד לזריקת המ abolish עדין באיסורי קיימא, דשאני הבשר דגם בעודה תמים, היה עומד לאכילת אדם אחר הזריקה, וממש"כ העור והצמר שה"י ניתנים לכחן גם בעולה, לכן לאחר שהחומרו מותרין, משא"כ הדם שה"י עומד לזריקת המ abolish, שכן צריך לקרוא דגם זאת יצא לחולין לאחר שהחומרו, והוא נכון לפיע"ד ודוק".

על'ש בגמ', אר"פ הכל מודים, היכי דעת'י לדם מתחלה ועד סוף כ"ע לא פליינו דמחייב, כי פליינו בנטקנעה הדם בין סיימון וכו', כבר הבאתני לעיל דר' כת' ע"ב, מה שנטקנעה כאן הר' ז' ל' בחודשו ונמה שהשאיב ע"ז היל ארייה ז'ל, כי רוח'ך דבר'בו, וכי הוא אהת מלכילים הגדולים بش"ס, דפלוגתא זו אי ישנה לשחיטה מותע"ס, היינו פלוגתת ר"י ור'ל בחולץ מעוברת יבמות לו' ופלוגתת אבוי ורבא, במפרע הוא גובה או מכאן ולהבא הוא גובה, פסחים ל"א ע"ב, כי הכל סובב אל מקום אחד, אי אמרינו אגלאי מלטה למפרע בדבר שאינו מוכרכ להיות כן לבסוף, ואם דין על דבר המסתתק ממנו, ולא על גופו הדבר בעצמו, ואבואר לך הדבר.

הנה בכל דבר שיש לו המשך להגמר, כל שגמר לבסוף אמרינו, כי "אגמל"ם, דמיד בהתחלה הוציאו האי מעשה ממעמדו הראשוני, להכניסו למעמדו החדש המשונה, מהיפך להיפך, כי כל המעשה אפילו נשען זמן רב, כחذا מעשה יוחשב מוגעים, וסוף מעשה במחשבה תחלה, ובזה אין פלוגתא, אבל לדון על דבר אחר המסתתק ממנו, ולומר דגש קודם שנגמר דהינו עד שלא נתגלה, הוא כנמר ונתגלה, באזה פליגו, והוא בחולץ למועדרת דהפייה לבסוף, דהכל מודים דחייבת בחיליצה, ולא אמרין דהניח המת צרע בזוד מעי אשתו, ע"פ שלבסוף הפילה, דכל שהפייה לבסוף, אגמל"ם דלאו צרע של קיימת היה, אלא מעוטד ליפול, וכనפל מעיקרה הרה, ובכל זאת בחולץ למועדרת אייכא פלוגתא, דר"י סובור, וכי היכי דעל גוף חיליצה אמרין אגמל"ם, דהאי לא הניח צרע של קיימת, ה"ה אם נחלצה בשעת עירורה, נמי חיליצה כשרה הויה, מכח אגמל"ם, ור"ל פליג וסובור ניהו לאחר הגליין אלו רואין דמתחלת לאו צרע של קיימת היה, מ"מ האי מעשה החיליצה צרכיה לחול אז בשעת מעשה, ואז עדיין ספק הי', اي תפול או לא, ועתה שתברר הספק, מעשה החיליצה כבר נסתתק ולא מציא לחול עתה, וכן אין במעשה זה כלום, וכן הוא בע"ח נשטעבד לוה למלה, ולבסוף בא השדה ליד מלוה, כל שהקדיש או זבין לוה בתנאים, כ"ע מודים DATA מלוה ופרק וטרף, משום דהרי בשלאל שילם, ואתא לידי גוביינא, הרי הוא גובה למפרע, דהינו gabiyah הוא מותחילת השיעבוד וע"ס, וממילא נגד האי אגמל"ם, לא מציא להלו להקדיש או לאבן, אבל מ"מ במקדים או זבין מלוה פליגו, דאכבי סבר בר"י בחולץ למועדרת, וכי היכי DATA אתה מודה מכח

מסוף הסוגי, האי הקשר שחיטה לר"ש הוא בעצם הקשר דחיבת הקודש, וחיבת הקודש לדעת הרמב"ם מכשיר רק מדרבנן, וא"כ היה שחיטה לר"ש, ור"ש לשיטתי' דס"ל שחיטה מצות עשה ומתרת מיד, ולכן חיבת מצוה זו מכשרת י"כ, ור"מ דס"ל שחיטה אינה אלא תיקון בעלמא, וכפי שביארנו גם אינה מתרת מיד, لكن אינה מכשרה, וא"כ אכן נפקואה גם בבשר הבמה עצמה, اي הדם מכשיר, אז זהה הקשר דאוריתא, ואיל הדם אינו מכשיר רק שחיטה מכשרה, אינה אלא דרבנן, וכן ע"ג פסקין דשחיטה מצוה ומתרת מיד, מ"מ לא פסקין קר"ש דמכשרה, משום דלר"ש נמי רק הקשר דרבנן הוא מצד חיבת מצות שחיטה המתרת מיד, אבל אנו ס"ל כיון דמ"מ אסור לאכול ממנה עד שתצא נפשה, ולרמב"ם הוא איסור דאוריתא, لكن לא מישתבר דמשום הא היתר, דיכול לחותן כייזת מבית השחיטה שצורך להמתין עד שתצא נפשה, אמורו דמכשיר, אך לא פסקין בהא קר"ש, ודוד"ק.

על "שם גמר" ת"ש, רשות' א"ד המת אינו מכשיר, מי לאו דם שחיטה מכשרת, לא הוא דם חללים מכשיר, עכ"ל הגמ', ופלגיו רשות' ותוס' האי דם המת, אי דם אדו דם בהמה קאמר, ולשני הפירושים צרכין לסביר דוחק אחר דוחק, כאשר יראה כל המעניין בסוגי, ובפסקין הרמב"ם אני רואה שלא חיש לכל הסוגי' דחכא, ודרך דרך לעצמו, והוא בריש פ"י מהל' טו"א, שלא האזכיר דם חל אדם שמכשיר, שכפיו הסוגי' דחכא הוא עיקר הדם שמכשיר, דכתיב דם חללים ישתחה, אשר בזה כ"ע מודים, ולעומת זה כתוב, הדם המניין מן המשקין המכשרים הוא הדם השותת בשעת שחיטה מן הבימה והחיה והעופות הטהורים, אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הן וכו', עכ"ל, והנה זה הוא נגד המשנה דפ"ז דמכשרין, שמנה דם שחיטה לתולדה, ועכ"ב דאב המניין בין השבעה משקין, הוא דם אדם, ומקרה דם חללים ישתחה כתדברי' דלקמן, וממילא דחילוק שבין דם הנפש ובין דם הקילוח, ג'כ' רק בדם האדם הוא, ועל דם האדם כתיב דם חללים, דם שנעשה בו חלל, אבל דם שחיטה המניין בתוך התולדות, ואשר יליף מקרה דעת הארץ תשפכנה כמים, לא מצין חילוק בין דם לדם, וכל דם היוצא ע"י שחיטה מכשר, והרמב"ם בעצמו מנוי וב' כתוב, בניתז דם על האוכל בין סימון ונתקנחת הדם, הרי זה ספק, ופשיטא דם הניתז בין סימון לסימון, אין זה דם שהנפש יצאה בו, ועדין הבהמה בתוקפה וגבורהתה ומ"מ מכשיר, והוא סתירה גליי' מנוי וב', ולא אזכיר לפשר הנה פסקים אהדיי, ובגוף תמיחתני, דלא האזכיר הרמב"ם דם חל אדם הוא האב לעניין ה�建, ודם שחיטה בהמה חייה ועוור הוא התולדה, מצאתי במשניות החדשות דפוס ווילנא, במכשרין שם, שעדمد על זה בעל משנה אחרונה, ויגע מאד לתרצוי, וכותב שהרמב"ם מצא משנה בפ"ב בבבכוויס, דקטני שם דושא דם מהלכי שתים לדם בהמה לעניין ה�建 זרים, אשר מינה ממשמע דאדם נלמד מבהמה עיי"ש.

והנה לפע"ד, דהרמב"ם **ה' סובר** דהאי יlfותא מקרא, דעל הארץ תשפכנה כמיים, יlfותא גמורה היא לדעת חכמים דר"ש, והאי יlfותא דם חללים ישתח, אינה אלא למד על דם שחיטתה בהמה, **דזוקא** דם שהנפש יצאה בו מקרי משקה, דהאי קרא דרכ' מליצה נאמר, אבל לעולם אין דרך לשתוות דם אדם כלל, וכען שנ' וישחטם במדבר, עיין ברmb"ז ע"ת על קרא דוחבתת, ש' **דזרך** מליצה נאמר על דם אדם לשון שתויי אבל מ"מ למدين מליצה זו, **דזוקא** דם שנעשה בו חלל דרך לקראו משקה, ונאמר בו שתיה, ובאמת במשמעותו לא האזכיר דם האדם, בגין זו המשקoon, אלא דם סתם קתני, **ואי** **דזוקא** דם האדם קאמר הי' לו לפרש דם האדם, כי בדם סתם לא שמעין דם האדם **דזוקא**, ובדם הקזה קתני, **"לשתייה"** ר"ל דוחשב להשקותו לנכרי, אבל זולת זאת אין דם

ע"ב תוס' ד"ה מתיב ר"י, רש"א הוכשרה בשחיטה, מדרבנן לא פריך דאמרין דס מכשיר, דהקשר דס חשוב כהקשר מים ויין שחכל משקה עכ"ל, כוונתם שלא תימא דמים חללים ישתה, לא ילפין אלא דס אדים שנקרה משקה, אבל דס בהמה חייה וועף לאו מטעם משקה קמץ' מכשיר, אלא מליפוטה דעת הארץ תשפכנה כמים, דאיתקס דס למים לעין השר, וכאשר כתבנו לעיל דמשנה דמיכירין דקרי לי' תולדת, משמע דאיינו אלא מדרבנן וא"כ הוול"ל נמי מדרבנן דר"ש, שכן כתבו התוס' דזה ליתא, אלא דס מטעם משקה מכשיר כמו מים ויין, דמים חללים ישתה שמעין על כל דס בע"ח דאייקרי משקה, וכאשר כתבנו לעיל לדעת הרמב"ס, אדרבה עיקר היפוטא מדים חללים ישתה על דס של בע"ח קאי, ולא על דס אדים, דלא נאמר אלא דרך מליצה, אלא דלפ"ז אינה מובנת הקושי' שהקשו אח"כ מבוצר לגת שכתבו, "וא"כ מא依 פריך וכור" ומה שיקיות יש לקושי' זו להא דלא פריך מדרבנן דאמרו הוכשרו בדמיה, ודוק".

ד"ג ל"ז ע"א משנה, השוחט את המsocנת רשב"ג אומר עד שתפרקס ביד וברגל וכו' וכותבו התוס' דאפילו לכתלה שרי, ונקט לשון דיעבד מושום דברי למייחני עד שתפרקס עכ"ל, לא זכית להבין, דמה בעו, הרי אפשר לפרש דלכתלה לא ישחות, וישליכנה לכלבים, ולשון דיעבד דנקט היינו שלא ימתין עם החולנית עד שתסתכנת אלא ישחתנה מעט קודם לכן, בעוד יcallin עוד להעמידה על רגילה, ובו"א ז"ל כתוב טעם לוה לא ניחא לחו למימר דלכתלה יש להחמיר כיחזקאל, דין זה אלא חומרא לגודלי ישראל, אלא דהתפארת ישראל כתוב באמות דמש"ה נקט לשון דיעבד, ואולי כוונתם דמי שרצו להחמיר שלא לאכול מסוכנת, לא ישחתנה, אלא ימתינה בדרך שהנקרים ממיtinyן לצורך אכילה, וימכרנה לנכרי, ועיין לקמן ע"ב ד"ה גמר' ואב"א מהכא מה שכתבתי שם ודוק".

ר"ש"י ד"ה עד שתפרקס, הרי לא פרכסה, קים להו לרבען דנטולה נשמטה קודם גמור שחיתה עכ"ל, והנה הרע"ב מברטנורא במשניות כתוב בלשון שמא, דעתא נטולה נשמטה קודם גמור שחיתה, וכרש"י משמע נמי בגמ' ליקמן, דעתא רבעא, כל שנייה עשו כן בסוף שחיתה, בידועה שנטולה נשמטה קודם לכון, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"ג ממ"א, דכל שלא פירכסה כלל הרי זו נבלה ולקון עלייה, ויש לראות מה באמת היא נבלה ודאית, כיוון דבריאה לא בעין פרוכס, הרי דאפשר שיש בה חיות בעלי שתפרקס, אבל מכאן יש ראי' ברורה למה שכתבנו למלعلا, על המשנה הקודמת, דכל שייצאה ממנה דס הנפש בשפע, אפשר שתצא נשמטה גם באמת פרוכס, ואע"ג דין לא פסקנן לר"א דידי אם זינקה (רטור באמת פסק לר"א ור"ש במצב כתלי ביה"ש מלאים דס), אבל בשופך דס בשפע ובכח ודאי לכ"ע מודים, דין לך פרוכס גדול מזה, אבל מסוכנת דמסתמא אינה מוציאה דמה אלא לאט או לא מוציאה דס כלל, באז כל שאינה מפרכסת, ע"כ דיאטה נשמה קודם לכן, ועיין בפרמ"ג סי' י"ז ובח"ח חת"ס ז"ל.

אבל מהSCI רשי"י דנטולה נשמטה קודם לכן, לכארו' נראה למידק מנוי' דאם יצאה נשמה עס גמר שחיתה שפיר דמי וכדמשמע נמי מרבא דלקמן שאמר בידועה שנטולה נשמטה קודם لكن, אבל הש"ז בס"י י"ז סק"ג פסק דבעין חייה אחר גמר שחיתה, וכן משמעו מרשי"י גופא בסוף הסוגי' ד"ה בסוף שחיתה SCI ז"ל סוף שחיתה ממש שתפרקס בגין שחיתה דתויה בה חיות אחר השחיטה" עכ"ל, הרי דכל שחחיטתה ומיתה בגין אחת נבלה, וראיתי במשניות חדשות דפוס וילנא בחודשי יתרון האור, פלפול ארוך בזאה, והגאון ז"ל ברוחב בינוינו באור דין הוא כדעת הש"ז,

אגמל"ם, דקדושת לוה לא מהני מה"ט גופא נאמר דקדושת מלוה מהני, אבל רבא קר"ל סובר דנינו דעל גופו הגביה לאחר שבא לידי כך, אמרין אגמל"ם, כדי שלא יויע קדושת הלוה נגד האי גilio, אבל קדושת המלה דהוה דבר המסתתק, אדם לא הי' חל הרקdash בשעה שהוציאה הקדשו מפי, تو לא מצי חיל, כי באoir לא מתלי תלוי, להמתין עד שיתגללה מה תהי' בהאי שדה, וכן לגבי דבר המסתתק אנו אומרים מכאן ולהבא הוא גובה.

וכן הכא בשחיטה, דיש לה התחלת וסוף, ליכא האי פלוגטא, רבי אומר הוכשר, ור"ח אומר תולין, ומפרש ר"פ פלוגתם היכי דאיתא לדם על הדלתעת מתוע"ס לכ"ע מכשיר, והטעם כיון דלבסוך איגגלי דהאי שחיתה זהה, מילא שחויטה אוכלה מעשה מותוע"ס, והוא האי דס דס שחיתה מכח האי גilio, ומכשיר עתה, כיון דעדין לא נתקנת, אבל בנתקנה קודם גמר השחיטה, אנו נפלים בפלוגטא דר"י ור"ל בחולץ למעוברת, ורבי דסוביר מכשיר קר"י, ור"ח דסוביר חולין לראות אם הדם עדיין בעין על הדלתעת, סוביר קר"ל, שלא אמרין אגמל"ם בדבר המסתתק, אבל بلا נסתתק, דהינו לא נתקנת, גם הוא סוביר דעל גופו השחיטה אנו אומרים דמותחלת מותוע"ס, ור"א אמר, דר"ח דאמיר הולין, גם בנתקנה קאמר, ומשום דמסופק בהאי פלוגטא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מותוע"ס או לא, ועל הקדמה והסביר הלאו, נבנית כל הסוגי' דלעיל דף כ"ט ע"ב, וכמה סוגיות במשמעות זו כאשר ביארתי כל או"א במקומה עיין בהם ותרוח צמאן.

אבל בא וראה, איך שהלב ארי' ז"ל שזכה לגלוות האמת הלאה בפלוגטא או דרביבי ור"ח ור"י ור"ל, לא ראה באספקלי' המAIRה את העין כולו, עד שקמתמה על הרמב"ס, דפסק בפ"י מטוי'א בנתקנת הדם דספק הוה, וחולין לא אוכלין ולא שורפין, והוא כר"ח אליבא דר' אש, וקמתמה הלב אריה, הלא הרמב"ס פסק כמ"ד ישנו לשחיטה מותוע"ס, וגם פסק דלא קר"ש אלא כת"ק דס שחיתה מכשיר, ולמה פסק כאן דלא כרבי אלא כר"ח, ומשיים, והמפורשים לא העירו בזאה זול צובא' וינווח דעת קדשו כי גם הרראש יוסף ז"ל הניח קושי' זו בצע'ו, אבל מ"מ הלב ארי' לאחר שזכה להבין עומק פלוגטא זו, לא היה רשאי לתמוה על הרמב"ס בזאה, אלא להיפך הוויל' לתמוה Adams כנים הדברים, דר"י ור"ל פליגו בשחיטה כמו בחולץ למעוברת, אי אמרין אגמל"ם בדבר המסתתק, כמו שגילה לנו הלב ארי' בrho"ק שעליו הרי צרכין לפסק גם כאן קר"ל נגד ר"י, כמו בחולץ למעוברת ואייך יפסוק הרמב"ס כרבי, שהוא סברת ר"י ולכך התמיה להיפך הוא מאחר דהאי חולץ למעוברת, הוא מהני תלת מילוי דאמיר רבעא שם יבמות ל"ז ע"א, דהלהכה קר"ל לבבי ר"י, וא"כ ה"ה בפלוגטא דיל"ש מותוע"ס, דפלוגטא זו היינו היך, וכאשר באמות פסק רבעא בזבחים דף ל' ע"ב קר"ל, דאין לשחיטה אלא לבסוף, ועיין תוס' לעיל כ"ט ע"ב שהקשו לוה לא מנה רבא ארבע מילוי דהלהכה קר"ל לגביה ר"י שם ביבמות, ואני כתבתי שם, דלפי דברי הלא דהaca הקושי' מישבת, דלא מנה הא משוע דהינו היך דחולץ למעוברת, קשה על הרמב"ס להיפך, איך פסק תולין, ולא פסק דין מכשיר ודאי וכרכ"ח אליבא דר"פ, והא דפסק קר"י ישנו לשחיטה מותוע"ס, עיין ביאור דבר נפלא הלאה לעיל דף כ"ט, ולא אכפול כאן הדברים, אבל מה שפסק כאן תולין ולא פסק כהלהcta דין מכשיר, משום דלא אמרינו אגמל"ם בדבר המסתתק, ודאי צרכיא עיונה רביה, אלא דבאמת יש לראות, כיון דרביבי קר"י דאמרין אגמל"ם גם בדבר המסתתק, ור"ח אליבא דר"א ספוקי מספקא לי' בדבור, איך פסקין בחולץ למעוברת ובכל הני שאר מילוי, קר"ל דלא אמרין אגמל"ם דבר המסתתק, והדבר צרכי תלמוד ועיון גדול למצוא איזה טעם לחלק בין הקשר לשאר מילוי, ודוק".

אבל אין כאן תחלה קושי' למאן דירוד לעומקה דעת הרמב"ם זיל, ושם בפתחה ביארתי הדבר, דהרמב"ס סובר דטרפה ונבלה חד לאו הוא, דטרפה תחולת נבלות הו, דטרפה א"ח ועומד למות, וכן ג"כ מצטרפין טריפה ובילה לכזאת, משא"כ בשאר שני לאוינו, למשל טמאה וטרפה לא מצטרפין, וכל דבר שיש לו התחלה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל בסוגי' ל"ב ע"ב אריכות זהה, ומה שחייב הכתוב נבלה וטרפה לשני לאוינו, והוא מפני שהחיטה מוחלת בינוים דטרפה ששחתה נטהרת מובלות, וטרפה גופא ג"כ לא נקבע איסורה מחיים אלא לא לאח"ש, דלהכי כתיב גבי איסור טרפה "בשר" דעבדי כעין בשר ע"י השחיטה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל דקה שחרה דבאי כאות, אבל שחיטה ואבלי חולה נבלה והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הבע"ח באיסור נבלה, ודבקת משרות, שלא חלק, דבשלמה גט ומיתה שניהם המה מתרין את האישות, ואינם סותרים אהדיין لكن מצו חליון גם ביחד, וכמו גטה וחזרה דבאי כאות, אבל שחיטה ואבלי חולה נבלה והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הבע"ח באיסור נבלה, והשחיטה מושר, שלא תחול איסור נבלה, ואיך אפשר שיחלו שניהם כאחד, ואדרבה מגט ומיתה יש ראי' דשחיטה ומיתה אסורה דהרי בגט ומיתה אסורה לכחן, ע"פ שנעשה אלמנה אבל שחיטה ג"כ גירושה, וא"כ ה"ה הכי שחוטה ונבלה הוה ולכך אסורה, כיון דשניהם חליון וסוטרין אהדיין, הרי אין כאן היתר נבלה, ולכאורה ה' ראי' לדין זה דבעין חיות אחר גמר שחיטה, מהא דתנן במשנתנו, בהמה דקה שפשטה ידה ולא החזירה פטולה, שאין אלא החזאת נפש בלבד, הרי דהמיתה עם השחיטה בב"א פטולה, אלא דהרמב"ס עומד לנגיד, כי במסוכנת שלא פרכסה כלל כתוב דחויה ולוקין עלייה וכמו שהבאתי לשונו לעיל ובהאי דין דקה שפשטה ידה דיק הרא' כתוב „אסורה" ולא נבלה ולא מלוקות, וכפי הנראה, איסור דרבנן או מHALCA שאין לוקין עליה ואני מטמא נבלה, וכן בכם' זו שקטני שחוטין פטולה, ולא כתני נבלה, מתפרש כן, והדבר מובן דכל שטש שחיטה עליה אלא שפטולה, אינה נבלה, וא"כ יש ראי' מכאן להיפך, דהא דבעין חיות בגין שחיטה הוא רק דרבנן, או הלכה, אבל לא מעיקר ד"ת, אלא דין תמה על הרמב"ס דמאיחר הודאת ר"ע לר' ישבד לעיל כל פטולי שחיטה ההמה נבלה לענין טומאה וע"כ גט לענין מלוקות, למה לא נימא גם על האידי דין, דחויה מהלכה ורק ל"י פטול בשחיטה, קודם חורת ר"ע, אבל לאחר שהזודה גם היא פטול בשחיטה לוקין עליה ומטמא נבלה גמורה, ולהלך בין הנושאים קשה וצע"ג ודוק".

שוב נתישבת דלא"ע קודם חזרה, דסימן אחד נמי מטהר מידי נבלה, א"כ כל שייצאה נשמהה בסוף סימן השמי ודיין דאיינה אלא אסורה, ככל פטולי שחיטה, ולא נבלה, כי בסימן הראשון כבר יצאה מידי נבלה וכיון דכל המשם, נשנית קר"ע קודם חזרה שפיר כתני במשנה רק פטולה ולא נבלה, אבל הרא' כתוב דין זה אחר חזרת ר"ע, אבל לאחר שהזודה גם היא פטול בשחיטה לוקין עליה.

גמר' ודילמא היינו נבלה היינו מסוכנת, לא ס"ד דכתיב כי ימויות וכי' מחיים לא איקרי נבלה עכ"ל הגמ', מכאן הקשה הלב ארזי זיל על הא דכתב הרא' כתוב דלא נבלה מהריהם, שהוא נגד גמר' מפורשת הלאו,DDRUSH מקרים דמחיים לא איקרי נבלה אלא לאח"מ, ועל חנס חדש התבו"ש והפלתי זיל לומר, דהרא' כתוב מוחלך בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלה, שהרי האי קרא בטומאת נבלה כתיב, ואיך יליף הגמ' מנוי דמחיים לייא איסור אכילת נבלה במסוכנת, והניח הדבר בתיאמה, ואני מוסיף להקשוט גם מגמ' זחים דף ע' ע"א דקאמר מה טרפה שכן איסורי מחיים, משא"כ נבלה, הרי מפורש אכילת נבלה איינו מחיים, אבל בפתחה עיקר יוז"ד הראיתיק שהרמב"ס גופא ס"ל דלאו נבלה ליתא מחיים, כי כן כתוב בפירוש בראש פ"ד מהל' מא"ז זיל: „האוכל כיitz מברשר בהמה שמחה וכו' לוקה, וכל שלא נשחתה כראוי', הרי זו מטהה וכו"ע כ"ל ומדאמר הרי זו מטהה, ולא הרוי זו כמתה, הרי מפורש אומר דעת"פ בעין מטהה אלא דכל שנפללה בשחיטה, אין שחיטה זו מצלת תהאי' מטהה, אז תהאי נבלה, וא"כ סותר את דברי עצמו במא ש' בפ"ג מהל' ש恢חיטה דנקה"ו ופסה"ג הוי נבלה מחיים.

חסרוןابر תאסר ומשום דא"ח וע"כ דאיינו חי מיד קאמר דכל שאינה מחסרא אבר ע"כ רק מסוכנת העומדת למות מיד בכל חייה, אבל בחולה, הרי רוב חולים לחמים, וכאשר מוכיח מסוכנת שרי, ע"כ דהאי לאו הבא מכלל עשה אמחסרא אבר קאי, וא"ת הלא הוא באלו דטרפה, הלא בשביל זה כתוב הרמב"ם לדלאו דטרפה המפורש בקרא הוא הנטהה למות מחמת חסרון אבר דהיאנו מסוכנת שתמות מיד בתוך מעל"ע, אבל הלא הבא מכלל עשה דחי אכול שא"ח לא תאלל, לא התנה האי לאו חדש דאכל טרפה יחול על איסור חלב, דכיוון שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה של תאללו, וממה"ט גופא שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה חלב, וממיאלא דליקא לא כולל ולא מוסיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבואה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דשם בפסחים מסיק דריש"ג ור"ע פליגו, דריש"ג חלב לאו בכלבبشر, וכחותרת נבלה בהנהה חלבב ונידה לא הותרו, וממיאלא דלא צרך קרא לטהר חלב מטומאת נבלה, אלא להתירו בהנהה, ור"ע סובר דחלב בכלבبشر בין להתר הנהה ובין לטומאת נבלה, ולכן איצטראיך קרא להוציאו מכלבبشر לעניין טומאה, ויש לעיין באיזה סברא פליגו, ובפרט יש לתמהה על ריש"ג, דקאמר דחלב אינו ניתר בכלב נבלה בהנהה ופרש"זיל משום דחלב אינו בכלב, הלא בלאו דנבלה לא כתיבبشر, ומהיכי תיתי לא יהי' החלב והגיד בכלב נבלה סתום, אבל דע ריש"ע לשיטת אייל וריש"ג בשיטת בר פלוגתי דריש"ע שהוא ר' ישמיאל אייל, דבר הודיעתייך דריש"ע מפרש האי קרא דנבלה שהוא לאו חדש על הנירה שנכנכו לארץ וכיוון דהכא לא כתיבبشر מAMIL דגס חלב וגיד בכלב נבלה, لكن לא איצטראיך קרא להתר הלהב בהנהה דהוא בכלב נבלה, אלא אדרבה להוציאו מכלב נבלה לעניין טומאת נבלה, וממיאלא הו"א דהה לעניין איסור נמי כו' הו, ומכם"כ בטרפה דכתובبشر בפירוש, لكن בא הקרה אבל לא תאללו לאיסור חלב משום נו"ט, אבל ריש"ג בשיטת ר' ישמיאל אייל דקרה דנבלה במשנה תורה הוא החזרת הלאו דטרפה, וככדריש בספרי שם, ל"ת כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה, וכיוון דהוא חזרת לאו דטרפה כתיבبشر נמי גם נבלה, וכאשר ביאנו זאת כמה פעמים, ובטרפה כתיב שר מAMIL דגס כאן על האי בשר קסמן, ולכן שפיר ס"ל דאין החלב והגיד בכלב נבלה דכתיב בי' בשר בפ' משפטיים, ודוק' היטב.

תוס' ד" השתא מהיים אסורה, בא"ד, וא"ת למא דפרישות אי אמרת נמי מסוכנת שרי' תקשי אמא איצטראיך קרא לאיסור נבלה, הא אסורה מהיים משום איסור שאינה זבוחה וכי' עכ"ל, וקשי' לי טובא דהא במדבר עדין לא נצטו על הזביחה, ומ"מ נבלה נאסר להם, שוב מצאתי שנטעור בזה ק"ז בעחתת"ס זיל בחודשין, ומה שתי' שם, זאת בעצמו מעיד שהוא מימי חרפו גירסא דינקותא, ואינו כדי להסביר עליו.

אבל האמת כmo שהארכתי בהז בפתחה, דבמדבר נצטו על הנבלה מכלל לאו דטרפה, והאי לאו דנבלה שנאמר ב"ת אחר שנצטו על שחיתות חולין, נתחדש לאיסורبشر נחרה ופסולי שחיתה, כן הוא לר"ע, ולריש' אם נאמר דנצטו גם במדבר על זביחת דברים שאינן ראויין להקרבה, או האיל לאו דנבלה, הוא חזורת לאו דטרפה, וכאשר נהאה מדרשת הספרי שם, דקאמר לא תאכלו כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה, עי"ש בפתחה, וא"כ קושי' התוס' הכראי מוצקת דאם לא צרכין קרא אنبלה מי מסוכנת אסורה, ה"ה דלא צרכין קרא אنبלה, משום דנצטו על הזביחה, וממיאלא כלبشر שאינו זבוח אסור, ואין לנו תירוץ אחר אלא דבאמת הוה מצוי למימר ולטעמך ממש"כ התוס' ה"ה אמרת שההתוס' לא נחתו לכל זאת, כאשר מוכחה מכל הילוך שיטות במסכת' זו, מ"מ כאן כיוונו יפה, ודוק'.

תוס' ד" הולמא היינו טרפה, בא"ד וק"ק דלעיל דפרק ה"יינו נבלה היינו מסוכנת לא קאמר לעבור עליו באלו ועשה כדקאמר הכא, עכ"ל ויפה אמר תלמידי המולג מו"ה שמואל קעפעטש נ"י דלעיל כיוון דדחה הקושי' וקאמר, לא ס"ד וכי' לא חש בחזק קושי' שבלא"ה אינה מתקיימת, אבל הכא הקושי' דלמא היינו טרפה היינו מסוכנת מתקיימת, שעיל דדה נדחה הילפotta, ביארה כל צורכה, דלמא לעבור עליו בשני לאוין ועשה, ודבר נכוון הוא מאד.

ע"ב גמר' ואב"א מהכא, ואומר, אהא ד"א וכי' ויש להער, איך נילוף דברי תורה מדברי קבלה, ועד אתה יחזקאל מנא אסורה, ולכן עתה לומוד רוצה להרשות מהאי קרא דמסוכנת بلا שום

מיוחד דאכל לא תאכלו גם משום נו"ט, ואל תשיבני דלשן הגם' מוכח דלא כוותי, דהרי קאמר יבא איסור נבלה ויחול על איסור חלב, הרי דמטעם אין איסור חלב על איסור בעי קרא דחל, שאני אומר דלעולם חלב לאו בכלב שער הו, לריש"ג בלא שום קרא, ור"ע מכח דחוציאו מכלל טומאה כנראה שם בסוגי' דחוצקי' ור"א, ולא נאסר החלב משום נו"ט אלא מכח האיל לאו חדש דאכל לא תאכלו, וממה"ט גופא שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה וטרפה יחול על איסור חלב, דכיוון לאו חדש הוא על חלב, וממיאלא דליקא לא כולל ולא מוסיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבואה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

רבותה דיחזקאל, וא"ג דיחזקאל כהן הוה, הלא גם כהן צרך לפרש תומ"מ ואסור לאכול טבל עכ"ל, ותימא רבתא על התוס' דמשמעו דס"ל דוגם במתנות זרע והלחמים וקיבה בעינן הפרשה ואם לא כובל כל הבמה, וכן כתבו לקמן קל"ב ע"ב, על האי מירא ד"ר", דטבל ממש קאמר דמתנות לפנין נתינה נחינה מתרומה ל�מן קל"ו ע"א, והוא עניין פלא והפלא דעתות הפרשה לא שיק, אלא בדבר שאינו מצווין כמו בתו"מ, אבל בזרע והלחמים והקבה, שמצוינים הפו ומפורשים וועודדים, מה שיק כאן להפריש, ועיין בי"ד סי' ס"א ובפרמ"ג שם, שכabb ג"כ כדבריו, דלית במתנות מצות הפרשה, אלא מצות נתינה להכהן, ומה שהביאו התוס' ראי מלקמן דיליף נתינה נתינה מתרומה, אדרבה מהתמים מוכח בדברי, והיינו הז, אבל מה שנראה עניין הוא דלפי מה שביארתי בפתחה דעת הרמב"ס דטרפה המפורש בקרא, והוא הנוטה למות דהינו מסוכנת, ע"י מכח באחד מאבריה שאין לה תרופה, והוא נודע ע"י אידך קרא דיחזקאל שהזהיר את הכהנים שלא יאכלו נו"ט, כמו ברוצח דהדין כן, וההלך של ח"ט אתה כדי שלא נצרכז בכל פעם, בכל זאת עדין התנאי העיקרי שתהיה נטחה למות מחמת המכחה, במקומה עומדת, כי ההלכה לעולם לא תבוא לע考ר מה שמספרש בקרא, או שמוכרה ממנו, אלא אתה לפרש לו וכן גם אחר האי הלכה של ח"ט לא הוה אסרין בהמה לקוי' באחת מהני טרפויות שהולכת בשוק ואוכלת כשאר בריאות, וכן לא היינו אסורים בהמה הנוטה למות מחמת המטרפות, כיון דהתורה התננה בשאנן לה אחות מן הני מכות המטרפות, כיון דטרפה שאסורה, דבענן תרתי, נתה למות, וגם שתהיה זאת ע"י מכתابر, אבל יש לנו קרא דזאת החיה, אתה לאסור בלאו הבא מכלל עשה כל שנקרה אינה חי, ומעתה יש לפנינו שני דרכים או לפרש האי, אינה חי על מסוכנת בלי מכתابر ואז הפירוש אינה חי שעומדת למות מיד תוך מעל"ע, כי עומדת למות אחר זמן רב כמו שלושים יום או יב"ח אין זה במצבות בלי מכתابر ובלי שום חסרון, אלא חוליה כללית ורוב חולים לחיים ואיך נידון לומר, לאינה חי, או שנפרש, אינה חי, ע"י חסרוןابر, ואז מצין לומר, שלאחר זמן תמות מחמת האי חסרון ע"פ שלפי שעה הולכת ואוכלת, וכן יותר מסתבר فهو דהאי קרא אתה לאסור באיסור עשה כל hei טרפויות המצוויות הרבה, מלאוקמי' על המסוכנת בעלי מכתابر, אבל לא שכח כלל,adam ע"י הכאוה נעשה מסוכנת הרוי יש לה דין טרפה, כי הוא טרפה דנפלה מן הנג עיין לקמן במשנה דא"ט), ולא נשאר אלא מסוכנת ע"י חשות כהה שהגעה קרובה למיתה, והוא מלטה דלא שכח, וגם בלאה מייסי עניין ב"א ולא אכלו, ויחזקאל שהתפאר שלא אכל מסוכנת התפאר גם שלא אכל את הטרפה, והיינו טרפה של ח"ט, שלא נתה למות והולכת ואוכלת כשאר בריאות ובשניות כאחות יש להתפאר שפיר, דהאי קרא דזאת החיה מורה לאסור אותה מהני תרתי כמו שביארנו, ומושם דמאסעה עניינו ואת הטרפה לא משום דקרא דזאת החיה אתה לאסור את הטרפה שהולכת ואוכלת, מחתמת שסופה לא תהיה ודוק'.

ע"ש גמור' ולא בא בפי בשיר פיגול, שלא אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר"ג אמרו, שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה, עיין מהרש"א זל איך להכenis אלו, בשיר פיגול דכתיב בקרא, ונתקך מאד, אבל עיין לקמן דף מ"ד ע"ב כי שם פרשטי הדבר בדרך מרוחה ותרווחה צמאונך.

תוס' דה שלא הורמו מתנותיה, וא"ת לר"י דאמר לקמן דכל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, מה

והותז הראש אפשר שתפרקס גם אחר ההתזה, משום שפעת חיות שבאים החיצוניים מוקדם התזה אבל במסוכנת אם באמת מתה היהת מהמת אפיקת הכה ולא מהמת השחיטה, אז האבירים החיצוניים מייתו בריש ואלא מצו מפרקסים וכל שהיד והרגל מפרקס מורה על חיית הלב ושהלמא הויז הראש, היה חי עדיין, דאלו בשעת התזה כבר היה מת, מכש"כ שלא היה רגש חיות בידים ורגלים שמתים תחלה.

ולע דהמעין בגמי ותוס' ב"ב קמ"ב ע"ב ימצאו לפום רהיטא סתרה לדברי האmittים האלו אבל بكل יש לישיב, ועל זה וכיוצא בזה צרך למשכן נפשי כדי להעמיד האמת המוסכם ומוחלט על תלו ודוק.

וכאן בסוף הסוגי אני חזר למה שדרשו לעיל ולא בא בפי בשיר פיגול היינוبشر מבהמה שהורה בה חכם, ציינתי לעיל שתעין בימה שכתבתלי لكمן מ"ד ע"ב, וכעת ניתוסף לי ראי' ברורה לדעת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דברייאה לא חלקה תורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, אבל מה שתלי' בשיקול הדעת היינו גמור' דהרי מבואר ביבמות צ"ב ע"א דהרוו ב"יד ששקעה החמה ולבסוף זורתה, אין זה הוראה אלא טעות, והוסמך ע"ז לעשות מלאכה בשבת מביא חטא, אבל הורו בשיקול הדעת דין זורה ב"יד שухווה טעה, והודה דnablella הוה תורה וטעו, העושה על פיהם פטור ממשום דזה הוראה מקרי, הרי יצא מזה מפורש אבל שדרך הוראה טעה, אין כאן שגגה להעושה על פיו, אלא הקולר תלי' ב"יד שהורה כן, כי כך גורה התורה לומר ועשית כאשר יורוך ואין לך אלא שופט שבימייך, וא"כ لما ניחוש בהוראת חכם על טעות, משא"כ בדבר התלי' במציאות, שאמ טעה אין זה הוראה, והעשה ע"פ טעותו הייב חטא שפיר יש להחמיר שהוא טעה החכם בריאה או במדידה וכדומה, וניהו דין פסקין דיחיד שעשה בהוראת ב"יד חייב חטא ודלא כר"י דפוטר, עיין ברמב"ם פ"ז משגנות, היינו ממשום אבל שהבי"ד איןנו מביא קרבע העושה מביאו, אבל לעולם גם לדידן קיל להעושה, مما שעושה ע"פ טעות במציאות.

ועכ"פ אני תמה על הרמ"א בהגה סוף סי' קט"ז, שפסק שם דין זה דhoraה בה חכם בדבר שתלי' בסברא דלא כרשי", אלא אבל שhoraה חכם מסברא ולא נמצא הדין בפירוש שהיא מותרת בעל נפש לא יכול ממנו, דמשמעו אבל שנדפס בספר להתר ארע"פ שאותו המחבר מסברא החיר שפיר דמי, ואין לדבר זה טעם,adam החכם הזה יזכה לדפוס חדושיו נעשה סברתו גמור' ע"י הדפסה ואפלו אם ימצא חולקין עליו מ"מ אם רוב הפסיקים מסכימים להתר שפיר דמי, וכאשר באמת כן הוא ולא שמענו מעולם שבעל נפש יחמיר בדבר כמו בתערובות מין במינו דרש"י ודעמי' פסקין כר"י דלא בטל, אבל אכן פסקין קרבען דבטל, ולא שמענו מעולם, מי שייחמיר זה לחוש לשיטת רשי"ו ולמה נחמיר יותר בדבר שחכם מופלג מתר ע"פ סברא שירה ואין עדיין שום חולק עליו לחוש, שמא טעה בסברא, ואע"ג דבזה"ז דין לנו חכם מוסמך מ"מ לא אוכל להבין דלמה נחמיר יותר בהוראת חכם בשיקול הדעת שאין שום חולק עליו אלא שלא נמצא ההיתר מדורש בדפוס, מה שנמצא מחלוקת בדפוס, אלא שהכריע דעת המתיר, ידעתי שיש מקום לחלק בין שאקבע ההיתר בפסיקים מפורסמים, ובין סברת יחיד שעדיין לא נתקבל בכל העולם, אבל הסברא השרה נונתת היחס, אבל שסבירה הברורה מסכמת להתר, בלי שנמצא חולק עליה, הא היתר יותר ברור וראוי יותר לטמוך עליו ממהיתר שיצא מtopic' פלוגתא בין הפסיקים במקומות שאין כאן הכרעת ב"יד הגadol המוסמך אשר עליו אמרה תורה ע"פ הדבר אשר יורוך והדברים עתיקים ועין זהה لكمן קי"א ע"ב בהא אמר רב חס ל' לרע' דבא בר אבא דליספי לי מיד' דלא ס"ל, ובמה שכתבתני שם וכן

ולפ"ז אין זה טעם אלא סימנא, וכיון דר"מ אומר בשעת שחיטה סתם, ס"ל אין לשחיטה אלא לבסוף, הרי דבסיום השחיטה בעין הפירקס, עכת"ד היתרונו האור, אלא דשגאה רבתאagna בכואן במוחכ"ת, דא"כ איזה ראי' הביא הברה"ג מהא דרבא דפסק קר"מ דבסיום השחיטה בעין הפירקס, להאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף, דניהו דרבא למدين מר"מ דבעין פירקס בסוף שחיטה, אבל בהאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף מנ"ל דפסקין כוותי דרבא, וכר"מ, דהרי בהאי דינה דישנה לשחיטה פליגו תנאים ואמורים הרבה, וגם גופו הדבר למדין מלישנא דר"מ דאמר סתם, דכוונתו על סוף שחיטה הוא דוחק גדול כموון.

אבל מtopic' חומר הנושא נראה לפ"ז דבר חדש בדעת הבה"ג, והוא דס"ל דלמ"ד ישנה לשחיטה מtopic'ס, כמו דבעוף דויטר חיוטא דבסיום אחד ה"ה במסוכנת דויטר חיוטא טפי, די במקצת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דברייאה לא חלקה תורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, דשחט בה סימנו אחד והמתין לה עד שמתה, והודה דnablella הוה גם קודםchorah עכ"פ טרפה הוה, שאני התחם לכל שפסק באמצעותו השחיטה והי' יכול לגמורה לא עדיף משהה בין סימן דפסול, משא"כ שאינו יכול לגמור מפני שתוכחת השחיטה فعلיה שמתה, כיוון שיש שחיטה על האי מקצת ואין כאן יותר כדי לגמורה ספר דמי, ואף שהסבירא קלישטא, מ"מ מtopic' ביארנו ממה ש' בעל יתרון האור לפ"ז, ודוק.

ע"ש גמור' אר"ח, מנא אמינה לה, דתנן וכו' אימת אי לימה בסוף שחיטה, עד כמה תח'י ותziel, עכ"ל הגמ', ר"ח היה סובר דפסחה ידה, הוא סימנו הוצאת הנפש של עתה בשעת פשיטת ידה, וכמוש"כ התוס', דדייק כן מלשון המשנה דקתני, שאינה אלא הוצאה נפש בלבד, ולכן פריך אי פירקס בסוף שחיטה בעין, מה לא תסגי בהאי פשיטת יד, אלא דזה תימא דהרי הפירקס הוא סימן חיות, ולא סימן להוצאה הנפש,ומי שביעי פירקס בסוף שחיטה, בעי' חיות בסוף שחיטה, ולא הוצאה הנפש, וכאשר ביארנו זאת בראש הסוגי' דשחטה ומיתה בהדי' לא מהני, ומס' תשובה רבא אינה מובנת דלמה ל' למייר, אבל שאינה עשוña כן, דהינו פשיטה והחזרה כמו שפי' רשי"ו בידוע שנטלה נשמה קודם לכן, דמשמעו אדם נטלה נשמה אז בסוף שחיטה כפשטה ידה, הוה שפיר דמי, והלא זה ליתא כפי' ש' הש"ך וכנראה מפרש"י הכא, אין חיות בסוף שחיטה בעין ולא הוצאה הנפש בסוף שחיטה, עצ"ג ודוק.

ע"ב Tos' ד"ה אלא דמתה והדר לדת'ו, והוא דאמר ב' יוציא דופן דעובר מיט בירושא, היינו היכי דמתה עצמה, אבל נהרג לא עכ"ל, והסבירא מבוארת, דבכל מיתה טבעית מחייבת אפיקת הכה, מתיים האבירים הרחוקים ממשכן החיות תחללה, וממוש"כ הولد שאינה גופה ממש, ועודיו הלב והאבירים הסומכים ללכ' יש בהם חיות, אבל במיתה פטאומיות ע"י שחיטה או הריגה, הנפק הוא דע"י שפיכת דם הנפש יומת הלב והראש משכן החיות, אבל אבירים החיצוניים עדיין השפעת החיות שלפניהם פועלת בהם, עד שפרקסים גם אחר מיתת הלב והראש, ומ"ה תנן במשנה דאהלות, בהותז ראייהון טמאים עע"פ שהאבירים החיצוניים מפרקסים דאין זה אלא כזנב הלטהה, ר"ל דהרי פירקס הוא משפע החיות שקודם לכן, שעדיין פועלת בהאי אבירים החיצוניים, אע"פ שהראש הותז, ומן האמת הלאה יוצא, כי שגגה רבתא יצאה לפניי האחרונים ז"ל במוחכ"ת, במה שהביא הפת"ש בס"י י"ז דמסוכנת לאחר שהותז ראשיה לא מהני הפירקס שאינו אלא כזנב הלטהה, והוא כיציבא באירוע וגיורא בשם' שמי' אבל שכחו ולא ידעו כי רק בבראה

אין האי שחייבת מכשרת לאכילה שחייבת פסולת יקרה, וזה אמת לאמינו, אלא דעת הרמב"ם יש מקום לתפיסה, שכ' בפ"ג ה"ח דכל מקום שאמרנו בשיחיטה פסולת, הרי זו נבלה, ואם אכל קצת ממנו לוקה משום אוכל נבלה וכו', עכ"ל, ואיך כתוב הוא ז"ל על כל הנני, שיחיטתו פסולת כלשנنا דמתני', וזה אינו, דהני גם לאחר חזרת ר"ע אין אלא איסורין באכילה. אבל לא נבלה, ויל"י בדוחק דהאי כללא דכלי הרמב"ם, לא קאי אלא במקומות דהפשטול הוא בגוף מעשה השחיטה, אבל לא אני דבגוף השחיטה אין כאן פיסול, אלא מצד מחשבה זהה, ודוק".

ד"ג ذ"ט ע"א גמר' איתמר, השוחט את הבהמה לארוק דמה לע"ז, ר"י פסולה ור"ל מותרת, ולינו אי מהשBIN מעבודה לעבדה, וליפין חוץ מפנים, והקשה לרשות"א ז"ל דתפ"ל דהוה נבליה מצד השוחט שנעשה מומר לע"ז, כיוון דגס ר"ל מודה דהשוחט חייב וכמ"כ התוס' כאן, והתוס' לעיל בסוגי' דהשוחט בשבת, הוכיחו מכח האי קושי', דבעפ"מ אחת לא נעשה מומר, אולם שם כתבתי, לדעת הרמב"ם החילוק שבין מומר לחשוד הו, דבמומר שהוא רגיל בכך חזקתו דלא שבבתשובה, אבל חשוד ע"י פעם אחת, שפק היה שמא עשה תשובה, וממילא דבשעת השחיטה דעבירה אין חילוק בין פ"א להרבה פעמים ולכן הרשות"א בזה קרמבי"ס ס"ל, ושפיר נתקשה לו אם הוא חייב ע"י השחיטה זו ממשום מקריב לעכו"ם, הרי גם שחייבת מומר לעכו"ם, אלא דלהרמב"ם לשיטתי' לק"מ דס"ל דשחיתות נכרוי וכמ"כ שחייבת מומר דעשאו רבנן כהניתן נכרוי, אין בו רק מקרה דוקרא לא ואכלת מזבחו, וכל שנעשה עתה מומר ע"י השחיטה זו, לא קריין כי' זבחו, אבל הרשות"א בתוס' ס"ל בהז, דמקרה דזבחת פסלין שהניתן נכרוי, הרי דבעינן בר זביחה דוקרא, א"כ האי דנעשה מומר בגמי' ע"מ לזרוק דמה לע"ז, לא שהשוחט יזרוק אלא ע"מ שהגוי יזרוק דמה לע"ז, ואיז ג"כ הבהמה אסורה לר"י, מטעם תקורות עכו"ם, אבל השוחט לא עבד כלום, וכן נפסק האי דינה בטור ושוו"ע סי' ד' וכי יתן ויבננו את זאת, דחוץ מן הדוחק העצום, להכנסי כאן נכרוי בעל הבהמה שאין לו רמז עליו בגמי', הרי לא קתני השוחט בהמות נכרוי אלא השוחט את הבהמה, גוף הדין מרפסין איגרא לאראעא, دائ' אפשר לעשות תקורות לעכו"ם, והוא לא עבר עבירה, אלא עע"ז בטהרה, אתה אמרה? דע"כ אתה אומר דבاهאי מהשכח עצמה הוא עע"ז דומי' דפיגול דהשוחט ע"מ שייכלו הבעלים חוץ לזמננו, הרי הוא מגול וлокה, כן ע"כ גם כאן כיון דחייב שמחיטה על האזיקה, מקרי עבודה, וחיביב בין שיירוק הוא ובין שיירוק אחר, ואין לומר דכוונת הרשות"א דהשוחט ידע שדעת הנכרוי לזרוק דמה ולהקטיר חלבה דבידעה כז אין עע"ז בשחיטה ומ"מ נעשה תקורות עכו"ם, דזה ודאי ליתא, וכדמוכחה ממנה דשנינו בסוף הסוגי' בהני טיעני דיבח דוכרי לטבחין ישראל ואמרו להו, דמא ותרבא לדין, ופרש"י לעכו"ם, ובשרה ומשכלה דיפרקיינו לפע"ד ודוק".

תנ"ס' ד"ה ר"ל דחייב מיתה וכי' ואין לתמוה איך נירג, הא דלמא מימליך ולא זריך וכו' הכא ודאי לא מימליך וכו' עכ"ל.

Large הנה לפי תירוץ זה סברו התוס' דחייב מיתה לא בא אלא על

בקדמה של, ודוק".

משנה השוחט לכוטי שחיטתו כשרה, הלב ארוי ז"ל הביא דברי הר"ז ז"ל, שכ' דהלהכה כר"י דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, ומותר אף לכתלה, והוא דנקט ב邏תני' שחיטתו כשרה לשון דיעבד וכי' וקמתה על הר"ז, למה לא נימא דلت"ק בדיקת קתני לשון דיעבד, דלפי מה דמוקי בוגמ' אף בדשמיין דחישב, הרי אכן ממשום לפ"ע, וממש"כ לפ"ק, דרכ' בדלא שמעין מיררי, דיש לחוש לכתלה דלמא חשוב מחשבה לע"ז, עכת"ד ולפע"ד נראה דודאי ליל"ק לת"ק ייל', דרכ' בדיעבד שחיטתו כשרה, אבל לכתלה יש לחוש שהוא חשוב לע"א והשוחט לא שמע, אבל מאחר דפסקין כר' יוסי דזה מוחשב והוא עובד לא אמרין, גם לכתלה אין לחוש, ומה ש' הר"ז לתרץ לישנא דדייעבד לת"ק, היינו לישנא בתרא דאף בדשמיין דחייב לית לו בה, שלא ילפין חוץ מפנים, וא"כ אין שום נפקותא לדינה בין ת"ק לר' יוסי, ומה ש' הלב ארוי' דיש בהז עכ"פ ממשום לפ"ע, זה אינו, דכיוון דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, לא עבד הנכרי במחשבה זו ולא מידידי, דהרי תנוי בסנהדרין נ"ו ע"ב, בעכו"ם דברים שב"ד של ישראל ממתיין עליהם, אין ב"ג מזוהר עליהם, וכן פסק אין ב"ג של ישראל ממתיין עליהם, אין ב"ג מזוהר עליהם, וכך פסק הרמב"ם בפ"ט ה"ב מלככים, ופשיטה דבזה מוחשב וזה עובד אין ב"ג ממיתין, ואין זה דומה להא דלקמן דשות' ע"מ לזרוק דמה לע"ז, דאפילו ר"ל דס"ל דהבהמה מותרת מודה דהשוחט חייב מיתה, וכך שאמרו בסנהדרין ס"א ע"א דגמרה בר קטלא הוא מידי דהוה משתמש להר, דהר מותר ועבדו בסיף דשאני התם דעבד מעשה שהוא עבודה, וכפרש"י ז"ל שם וז"ל, "והכא נמי לא עבי קרא הויל ושותה צורך זריקה הוא, והוא חשב בשחיטה ע"מ לזרוק, והוא לי' בעובד עכו"ם דהא זריקה بلا שחיטה לא סגי וכו' עכ"ל הרי מסביר לנו רשי' דשחיטה זו ע"מ לזרוק בכלל עובדה היא, ולכן חייב עליה, אף שלא נאסרה הבהמה על ידה אבל כאן בזה מוחשב וזה עובד, דליקא שום מעשה אלא מחשبة בכלל, כל שלא נעשה הבהמה תקרובות עכו"ם, גם שם עבודה אינה על המוחשב לחוד, ואין זה דומה למה שאמרו דע"ז חייב גם על המוחשב לחוד, כדכתוב למען תפוש את ישראל בלבותם, דהינו קיבל אלהות בלב, אבל כאן הקרבה לעכו"ם הוא וכל שאין כאן לא קרבן ולא מעשה, רק מחשبة בכלל אין כאן חייב לגוי המוחשב וממילא יוכל לפ"ע, והלב אריה ב邏תני' שגה בהז, ומה שנלעפ"ד כתבתתי ודוק".

ע"ש במשנה ורש"י פוסל, אר"א אפילו שחטה לאכול לכוטי מחצר הכבד שלפה פסולת וכו', הנה התוס' הקשו מהא דלקמן בשוחט לשם הריס, דמדייק פסולה אין זבחי מתים לא, ולידייק קשה להפוך על לישנא דפסולה, דהרי השחיטה אינה נסתלתא בכך ואפילו בשוחט לעכו"ם ממש, למ"ד שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה, וכאשר סתם התנה לקמן בפ' אווא"ב דשות' לע"ז חייב ממש אוא"ב, ואיך כתני כאן וכן במשניות אחר זו, בשוחט לשם הריס וכן בשוחט לשם עולה, שחיטתו פסולת, שוב מצאתי בהגחות מהרש"ש ז"ל בסוף פרקו על המשנה דשות' לשם עולה שננתעורר בהז ולא ידעתி למה המתין עד המשנה האחרון ולא הקדים קושיתו במשנה זו.

אבל באמת אין כאן מקום לתמה לפי מה שכפלתי ושלשתי זאת, דכל המסתכת' אליבא דר"ע קודם זרחה נשנית, ולידייק' שחיטה פסולה אינה נבלה, אלא אסורה כטרפה, ואפילו סימן אחד בפיסול אינה עושה נבלה, ורק אחר חזרת ר"ע נידונת כל שחיטה פסולה כנבלה, לענין מלכות וטומאה, וא"כ שיק' לשון שחיטה פסולה על כל דבר המפסדת כשרות הנשחת בשעת מעשה השחיטה, כמו מחשבה זהה, ע"ג דאין הפסול בגוף השחיטה, כיוון דסכ"ס

בשעת שחיטה למה לי להכפיל הדבר אחר השחיטה, וצ"ג וד"ק. **ע"ש** גמר' אלא א"ר שיזבי, לא אמרו בה היתר משום כבודו דרש"ב"ג, ועיין בהගות מהרש"ש, והלב אר"י כתוב, דייסור לא אמרו משום דחם בעצם פליגו ארשב"ג, ול"ל סופו מוכיח על תחלתו, ולא הבנתי דא"כ למה לי דהיתר לא אמרו מושום כבודו, דיוטר הו"ל למימר דמסופקים היו בסברא זו דמוכיח סופו על תחילתו, דכמו דמץ' לחולוק על רשב"ג מצי מסופקים בסברתו, אלא דקוש"ז עוד יותר קשה, לפי המשקנא דרש"ב"ג דהחותנ' נכסיו הוא דהרי שם באמות פליגו רבנן עלייו ולמה לא אמר דמסופקים היו, דהלהתא כמאן לבן לא אמרו בה דבר, ור"ח דלעיל דמפרש משום כבודו של ר"א ורבנן ולא אמר דמסופק ה"י דהלהתא כמאן ייל דלא מסתבר שהיו דמסופקים דאיסור לא אמרו מושום דס"ל קרבען, ד"ל כיון הו"ל לי למימר דאיסור של ר"א, אמר כן גם באיסור דלא אמר מפני כבודן של רבנן, אבל כאן ברשב"ג ורבנן ודאי הי' מצי לומר דמסופקים היו לפסק כמאן, אלא דיש לישיב דברכל מקום שההלהקה רופפת בידך, בדואריתיא זיל לחומרה ובדרבען להקל, لكن א"א לומר דמסופקים היו אבל אי סברו בחכמים דרש"ג, שלא אמרין סופו מוכיחה ע"ת, שפיר דאיסור לא אמרו, מפני שסבירו בחכמים, והיתר לא אמרו מפני כבודו של רשב"ג, אבל להפק א"א לומר דסבירי כריש"ג ולא אמרו מפני כבודן של חכמים, דין חולקין כבוד לרבות במקומות דאייכא אישורה והוא פשוט וד"ק.

ע"ש משנה השוחט לשם הרים וכוי' שחיתה פסולה, עיין במסנה דליעל שכtabתי דכל הנני שחיטתו פסולה, אעפ' שאינה נבלת דהרי שש"א"ר ש"ש, מ"מ קרי לי' שחיתה פסולה ככל שחיטתו פסולה דבاهאי מסכת'DKודם חזרת ר"ע אין בה מושום נבלה, וכן ע"כ אתה אומר בן דהרי, בגמ' קאמר דזבחי מתים לא, מושום דהא להר והא לגדא דהה, ופרש"י דלאו תקרובות מקרי מושום דאין ההר העשיה ע"א, אבל מ"מ פסולה מלאכלו מושום דדמי' לשחיטת עכו"ם, וע"כ דرك לאכול גזרו אבל לא לעניין טומאת נבלות דאם אמר דכל שפסלו השחיטה מדרבנן גם לעניין טומאת נבלות גזרו, א"כ גם לעניין תקרובות עכו"ם לאזרעו שיחי" אסור בהאה, אלא ודאי במקומות דקטני במסנה שחיטתו פסולה, אין בה מושום טומאת נבלות, וכיר"ע קודם חזרה, דרבנן לא גזרו אלא על האכילה ולא לעניין טומאה וד"ק.

ד"ג מ"ע"א גמר' א"ר"ה הייתה בהמתת חבירו רבועה לפניי וכוי' ופרש"י ז"ל דלא מבעי הגביה והרביצה דקנאה בהגבבה וונישית שלו וכו', והתוס' הקשו ע"ז, דהא גזלו אינו קונה רק כדי להתחביב באוניסין, אבל לא להיות שלו כדי לאסרו וכמו דאמר גזל ולא נתיאשו הבעלים, שניהם אינם יכולים לקדשו, וכן מוכיח נמי מדפרק ליקמן לר"ג מננסך, והא שם הגביה כדאמרין בגיטין שם דמכי אגביה קניה, עכת"ד תוס'.

והנה לפע"ד דבר זה תלי' בפלוגתא, דבב"ק ד"ג י"א ע"א מסקין דין שמיון לנגב ולגוזן, אבל לשואל שמיון, וכתבו שם התוס' בשם הירושלמי,DDRISHIN CHIMS SHENIM YESHEL VLA MOTIM, וכן בגזלה והшиб את הגזלה אשר גזל כעין שגzel, וכתבו שם ז"ל, "והיינו טעמא, דגנב וגוזן קנו מיד, כשהוחציאו מרשות בעלים, אבל מזיק לא נתחביב אלא כמו שהזיק וכו"ז עכ"ל, והוחצרכו להאי טעמא מושום דאן אפיקו אין כאן שינוי לקוחות, מהי' בין לנגב ולגוזן לשלם ממו, ולא להחיזר את החפש ולשלם הפקת, וכמ"כ התוס' שם ד"ג ע"א ע"ב ד"ה א"ה, ובתוס' ד"ג ס"ח ע"א ד"ה מה טביה, דבסי' אחד או אפילו בשני סימנים שחוטים, אין כאן שינוי לקוחות בכך, ומ"מ אין שמיון המתה לנגב ולגוזן אלא היא שלו, ומשלם בהמה מעלה, וכן כתבו

הזריקה, ואם באמות אירע דלא זרך, דנשפיך הדם וכדומה פטור, והוא תמורה מאד, דاز אינו דומה כלל לפניים, דהרי בפיגל לא בעינן שייכל או יקтир חוץ לאמננו, אלא במחשב לאכול מיד לתפוגל הקרבן, והוא חייב מליקות משום מפיגל, ואני לומר דרך לר"ל דלא יlf' חוץ מפנים, כתבו דלא חייב עד שיזרוק, אבל לר"י דיליף חוץ מפנים, באמת חייב על השחיטה בלי שיזרוק, כמו שחייב במפיגל, דא"כ הסוגי שם בסנהדרין אין לה מובן, דהרי פליגו ר"י ור"ל נמי בחיווא דגbara דל"ר חייב א"ג דמנעל ולא זרייך, ור"ל לא מחייב עד דז裏יך, ואיך קאמר שם בגמ' דל"ר נמי לא בעי קרא לחיווא גברא, הלא בעי לחיבו על המחשה ע"מ לזרוק בשלא זרך לבסוף, וע"כ דלפי תי' זה אין חילוק, דגם לר"י לא מחייב עד דזורך, וזאת א"א דשם קאמר דיליף הכל מפנים, הון פסול הבהמה והו חיווא דגbara, ولكن דבורי התוס' בתי' זה אין להלמס, אלא העיקר כתי' השני, וכן כי רשי' ז"ל שם בסנהדרין בפירוש, דחייב אשחיטה עצמה שהיא עבודה, בין זרך אח"כ ובין לא זרך, והוא לר"י והו לר"ל, אלא דל"ר צריך הדבר הסבר גדול כיון דלא יליף חוץ מפנים למה חשוב זאת לע"ז במא שמחשב מעובודה לעובודה, ומה דקאמר מיידי דזהה אמשתוחה להר, אין הנידון דומה לראי דבמשתוחה להר עבר עובודה שלמה, אלא דמזהה"כ אין המחוור נאסר ע"י שעבד, אבל כאן החסרונו שלא נאסר הבהמה, הלא בעובודה, שאין מחשבין מעובודה לעובודה, ולמה לעניין חיווא דגbara תחשב עבודה, וכי רשי' ז"ל מה שלגביה התקרובות לא חשב עבודה, ורק אח"כ ז"ל, הויל ושחיטה צריך זריקה הוא ונחוב שבחיתה ע"מ לזרוק הו"ל כעובד ע"ז דהא זריקה שלא שחיטה לא סגי' עכ"ל, וכוונתו הוא, דזהה כען מה שאמרו בגיטין נ"ב ע"ב דהגבבה צריך ניסוך הוא, ומחייב מיד בשעת הגבבה, עי"ש בתוס' ד"ה מננסך, אלא דגם שם אם אחר הגבבה, חזר בו ולא נסכו דזודאי לאו כלום הוא, אלא דכל שנסכו אחר הגבבה, אמרין דהגבבה נמי שיק לניסוך, לעניין קמ"ל בדרבה מני', אלא אפיקו אם נחلك ונאמר, דהתס הגבבה בלי ניסוך לבסוף לאו כלום הוא, אבל שחיטה שאני דהיא בעצמה עבודה היא, אם חישב בה לע"ז, שכן ה"ה אם חישב בה ע"מ לזרוק דמה לע"ז חייב שפיר, א"כ קשה להיפיך למה לר"ל מותרת הבהמה, הלא שחיטה עצמה במחשבת זריקה מקרי עבודה, והיינו מחשבין מעובודה לעובודה, והדבר צע"ג בעניין ואחיזק בטובותami למי שיגלה לי טעמא דהא מלטה וד"ק.

ע"ב גמר' שחיטה ואח"כ חייב עליה, זה היה מעשה בקיסרי, ולא אמרו בה לא איסור ולא היתר, ומסיק בגמ' מושום דמסופק אי אמרין מוכיח סופו על תחילתו, משמע מכאן דמחשבה לחוד בא שום דבר מהני בע"ז, דהרי אפיקו נאמר דסופו מוכיח, ואני מוכיח אלא דמחשבות ה"י גס איז כמו שאומר אתה, אבל אין כאן הוכחה על אמרה שבתחלתן, וזה תימא רבתא דנייהו דעל ע"ז מותחיב גם על המחשبة הינו קובלות אלהות, אבל על הקרבנה שיתחייב על המחשبة שחייב להקרבן, זאת לא שמענו,ומי שלא אמר כלום רק חייב במחשبة ע"מ לזרוק, ודאי דלאו כלום כמו בפייגל דבעינן דזק אמירה ולא מחשבה בעלמא, ועיין Tos' לעיל ד"ה אלא, ובוחיו"ט פ"ג משנה י"ב בב"מ ד"ה החושב, שוב ראייתי שק"ז בעחתת"ס בחודשי נתקשה בהז, ולכאור' לפי דעת רביינו ירוחם דהאי חייב זרך ממש קאמר, ייל דסופו מוכיח דמסתמא דרך המקיבים לע"ז, כן הוא שאומרין, אבל מלשון רשי' ז"ל שכטב דא"כ אמר שיזרוק וכו' וכן מפסק הרמב"ם והשוו"ע שכטבו שחיטב עלייה אח"כ לזרוק, משמע דעת השטא לא אמר כלום, שהרי מי שמע מה שאמר אח"כ שיזרוק ה"י שומע גם בשעת שחיטה אם היה אומר שחווט ע"מ לזרוק ולא עוד אלאAdam היה אומר כן

ואם ירצה הבעלים ליטול הכליל השבור וישלם להם הפחת שומען להם, וכן מבואר ברמב"ם בפ"ג מהל' נזלה שכטב בטעם דהא מלטה שאם רוצחים הבעלים בשברים הדין עמהם, משום דמןני תקנת הבעלים אמרו אין שמיין ואם הם אינם רוצחים בתקנתא זו שומען להם, וכן הבין הדבר ה"ב ס"ס "שנ"ד עי"ש, ולדעת התוס' דמה"ת אין כל שבור בתורת השבה, ניהו דאפשר ג"כ לומר, דתלי בדעת הבעלים דאים מחובבים לקבל השברים, אבל אם ירצו לקלם עדין מצות השבה על הגזלן, אבל אז לא ה' מחייב לשלם הפחת, אלא אם הוא האיזקו או בגרמותו, אבל לא בשנאנס ונשבר, כי הוא לא קיבל חיוב שמירה על הגזלה, וביאור שיטות אלו תמצאו בארכיות בס' שביבי אש, ואכ"מ להאריך בזה ודו"ק.

רש"י ד"ה הייתה בהמת חבירו, לא מבוי שלו דמיתסרי וכו', מיهو כי עבד מעשה בגופיו מיתסרי, כדאמרין בפ' ר"ש ע"פ שאמרו המשתחווה לקרקע עולם לא אסורה, חפר בה ברורות שיחין ומעורות והשתתחווה להן אסרו, והג' וכו', עכ"ל ול依 יש תימא, קרקע עולם דנאסר ע"י מעשה בגוף הקרקע מנ"ל, והש"ס שם על הא דעולה דאמר, המשתחווה להמת חבירו, בעשה בה מעשה אסורה, כאמור דיליף זאת מכל אחז, כמו שהביא רש"י זיל' כאן, ועל הא דחפר בה בשו"מ דמצאי אוסר, לא פריך מנ"ל, ותתני הרוב משועבעש ג"ז עוררני שהריטב"א נ"ב ע"ב שם, עמד ע"ז וכTCP, דמהלהה לממ"ס ידיעין דעשה בה מעשה בקרקעם עולם נאסורה, ואם קבלה היא נקבב, אבל עין בין זה הי' להש"ס פירוש עכ"פ, ועוד אני תמה, דשם גף נ"א ע"ב, מוקי לקרוא דאביד תאבדן את כל המקומות, באם אין עין למקומות דלא מציא אוסר, תנו עין לכלים שנשתמשו בהן לע"ז, וממאי לא מוקי במקומות ממש, כפשוטו של המקרה, ובחר בפה בשו"מ, עוד יש לי לתמה על הא דאמר שם אמר רב"ה, כגון שניסק לה יין בין קרנית, שנאסורה בהמתה זהה כמו הא דעולה, ואכ"ה ה"ה בקרקעם עולם, אם ניסק יין על ההר וכיוצא בזה, שנאסר הקרקע, חד דינה אית לי' לקרקעם עולם עם בע"ח וכמש"כ רש"י כאו, וכדמשמע בע"ז מתוך הסוגי' וכן מבואר ברמב"ם ריש פ"ח מע"ז, שכ' דכל שין בו תפיסת יד אדם, כמו קרקע עולם ונחרות ואילנות ובעל חיים, אע"פ שנאבדו הרי אלו מותרין בהנהה עכ"ל, הרי דכל קרקע עולם עם בע"ח בהדי, ואכ' כל שניסק וקייטר על ההר נאסר ההר, כמו בהמתה בניסק לה יין בין קרנית, ואכ' היא דרצה שאין ההרים אלהים אין לו מציאות, דהרי מסתמא כל העובד את ההר מקריב עליו קרבנות, הן אמרת דהרבנן זיל' השמייט האי אוקימתא, ניסק לה יין בין קרנית, ולא הביא רק שחתה בה סימן לעכו"ם, והוא מימרא דר"ה דהכא, אבל מימרא דעלא דמיירין בענבד, וקאמר עשה בה מעשה, עכ"ל לאו מעשה שחיתה קאמר, דהרי הנעבד עצמו אין דרך לשחטו אלא להקריב לה קרבנות, ועל זה לא הביא הרמב"ם שום משל איך תהי' בהמת העבדת נאסורה, מזה נראה דסובר הרמב"ם דבעין דוקא מעשה הניכר בגופה, ולכן לא מצא בהמתה הנعبدת שחאסר עי' עבודה, וכן בקרקע עולם כתוב דחפר בה בשו"מ לשם ע"ז משמע דזוקא במעשה הניכר בקרקע נאסורה, אבל ניסן וקייטר עליה לא נאסורה, אבל מ"מ מה דלא מוקי קרא דכל המקומות בחפר בה בשו"מ, ודאי קשה טובא, וכעת צ"ג.

ודע דבאה דחפר בה בשו"מ, הוסיף רש"י זיל' כאן, והשתתחווה להן, והרמב"ם זיל' כתוב, שחפר לשם ע"ז, משמעו דבאה סגי, ולפע"ד תלוי הדבר בחופר אם ישראל או נכרי, דבזה פליגו ר"י ור"ע בע"ז דף נ"א ע"ב ולר"ע דהכלכתא כותתי, ע"ז של עכו"ם נאסורה משועשה ושל ישראל עד שתיעבד, ואכ"ה זיל' דריש"י ורמב"ם לא פליגו ודו"ק. **בא"ז**, הא סימן אחד לאו דוקא, דה"ה לחצוי סימן וכי' עכ"ל,

כאן טעמא של דבר זה, והוא משום דברמת מיד בהגבגה קנה הגנב והגゾן את החפש, להתחייב בתשלומי, אלא כל זמן שהחפש בידו בלי פחת, חייבו התורה להחזיר לבתו תחת תשלום ממון, והאי מצות והשיב מעכב הקניין שאינו יכול להקדישו ולמכרו, והוא שיבוד שכתב בקרה, אבל אם נפסד הגזלה, ואפילו במקצת שני בו שינוי ל开玩笑, כיון שאינה ראוי' להשיב, ד הבעלים אין חיבים לקבע, במועד הנפסד, שוב הקניין של הגזלן הוה קני גמור לקבעה, אבל השואל משיכה שלו אין כדי לנקות, אלא כדי לקבל על עצמו אחריות כל היק והפסד ואפילו באונס, ולכן שמיון לשואל, ואפילו נשתנה החפש בשינוי הרואי' רקונוט, ומיה' ט נמי הגזלן משלים השוויה של הגזלה, כשעת הגזלה בין להקל ובין להחמיר, והארכתי בעניין זה בס' שביבי אש שנדרפס ע"י תלמידי בשנית תרס"ג, ובתוך הדברים כתבתי שם לישב בהז ע"ג קושי התוס' גיטין ג"ג ע"ב ד"ה גזלו הוא, דבגמי' שם פריך אחזק' מהא דגוז חמץ ועה"פ דמצאי אומר לו הרי שלך לפנק, ואילו היה ש"א נשי' היזק האי גזלו הוא, וממנו מעלי' בעי' לשולם, והקשו בתוס' איך מדמה היזק דמלילא למזיק בידים, דכל שאין כאן שינוי לנקות למה ישם הגזלן יותר מזו השומר, ותירצו בדוחך דחזק' דהיזק שאינן שמי' היזק אין לך שינוי גודל מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' שכחו דברי עצמס שבב"ק הנ"ל, שהרי כי כאן כתבו בשם הירושלמי וכפי הטברטים, דכל שנספסד ונקלה שווי, ע"י הפסד הנזכר לעין אינה בת השבה, דהתורה אמרה והשיב רך חיים ולא מתים, ואע"פ שאין בזיה שינוי לנקות, ומAMILא דקני למספר וחיב ממון על קני של שעט הגזלה, ומודוק מaad לשינה דגמר' שם "האי גזלו הוא וממנו מעלי' בעי' לשולם", ר"ל ממן טוב ולא רע, אבל אין הגזל מוחיב לקבל ממנו החפש שניכר בו הפסדו, כי לא להקל אמרו תורה, והשיב את הגזלה, אלא להחמיר שלא מצי' להחזיק בזילה ולשלם ממן, אם החפש עדין בקומו ובצעו עמד, אבל אם הפסדו ניכר, אמורים הבעלים אתה נתכוונות להזק החפש בשעת השגולט ונתחייבת אז לשלו'ו בממונו, ואין אני מחייב לקבל מנק' החפש שניכר בו הפסדו, משום שהחמיר ההלכה עליך להשיב את הגזלה עצמה אם היא ראוי' להשיב, והאי אין רואי' להשיב.

ומה מאי נבון בזיה מה דאמרו בב"ק ע"א ע"ב, כיון דשחט בה פורתא אסורה איידך לאו דMRI' קטבח עי"ש בהגות מהרש"ש של' דמקאן מוכח דאייסורי הנהמה מקרי איןו של, והוא פלא, דהרי אין פסקינו דאומרים בא"ה הרי שלך לפנק, ועכ"ב משום דאית בעלים לא"ה, ולפי האמור, כוונת הש"ס כך הוא, דכיון דשחט בה פורתא שוב איינו בתורת השבה, וקנאו למספר ומAMILא אסורה בהנהה, וכיון דלענין א"ה חשב כשלו גם לעין לשולם ד' וה', אנו אמורים לאו דMRI' קטבח, אבל בטביחה דעתמא ניהו דמתחלת השחיטה אין בתורת השבה, אבל ההלכה עשו כברשותו לעניין ד' וה', דהרי א"א להתחייב בעניין אחר, וכך בחמצ' דע"פ שאסורה ההלכה בהנהה ואני ברשותו, מ"מ אמרה תורה שלך אי אתה רואה, דעשאו הכתוב לעניין זה כברשותו, אבל בטביחה לע"ז כיון דע"ז האי טביחה פורתא אנו אומרים דשלו קטבח, כדי שיאשר בהנהה, איך נחייב על הנגמר ד' וה' שהוא תרתי דסתרו, נלפעד' נכו'.

ועלכ"פ מכל הא דאמרן יצא שיטת רש"י זיל' כאור נוגה, דגם כאן בהגביה והרביצה כיון דנעשה גזלן עליה קנהה למרי', אם לא שמעכב מצות השבה, אבל כיון דשחט בה פורתא שוב איינה בתורת השבה מAMILא חל אישור עי"ז עליה וקנינו ואיסרו באין כאחת. **אמנם** שיטת הרמב"ם אינו כן, וכוותי' איפסוק הלכתא בחו"מ סי' שנ"ד ושס"ב, והוא דהא אין שמיון לנגב ולגゾן הוא תקנתא דרבנן,

להעמיד דעה זו מפני חומר הקושי' של הנקה"כ, דוחכיה מתווך הסוגי' גם מקצת קנה די לאסירה לע"ז אלא דנדג שיטת התוס', והנקה"כ עומד הקושי' העצומה, הא לעשות תקרובות בעי אחת מן העובדות, ולא סתם מעשה, ועל חci קנה לא נופל שם שחיטה.

אבל אחר עיון רב האיר ד' את עיני למצוא דעת קדושים, והוא כאשר אבאר באה, דהא דאנן אוורום דאחצוי קנה אין, לא שם שחיטה כשרה ולא שם שחיטה פסולה, הוא ע"י ההלכה, כי יש לנו שתי הולכות שנראות כסותרות, חדא, דכל פיסול במקצת השחיטה נבלה, לקבלת ר' יישבב משום ר' וחדא, דפסוקת הרגרת ברובא, אבל עד חצי כשר ואיך יתקיימו שני הולכות אלו, דמכח הלכה הראשונה אנו פוטלים בנקהיו את השחיטה, וכאשר ביארנו לדעת הרמב"ם, דשם שחיטה פסולה גם על מקצת הוושט, וא"כ ה"ה בגרירת דמ"ש, ואיך יוכשר השחיטה בחצי גרגרת פגום, אלא כיוון דaicא הלכה דפסחה"ג ברובא, ע"כ לומר דכל שאין בו מעשה טרפה, לאו שם התחלת השחיטה עלייו, אע"ג דמצטרף לרובינו דומה להחיתת העור דלא שייך לשחיטה כלל, וכאשר אבאר בפתיחה עיקר יוז"ד ובריש"ט, בפריש' אט, בפרט אתה הולכת ומטע ורוב קנה פוטל את השחיטה, וכל זאת במקומות דבעינן דיני שחיטה, אבל בשוחט לע"ז, המכ יאמר האמור דזובח לאלהים יחרם, דוקא בזובח עפ"י הולכות שחיטה, אבל הנוחור לע"ז לא עבר מידי, הלא הוכחנו מגמ' דלעיל דך יוז"ע, דגם על הנחירה נופל שם שחיטה וזביחה, כדכתיב הצאן ובקר ישחט להם, והוא נחירה לדעת ר"ע דאישטרி במדבר, ובנחרה, כי היכי דמקצת הוושט מקרי תחלת נחירה, ה"ה מקצת הקנה דמה עניין התחלת השחיטה למעשה טרפוף, כי רק לדין מכח ההלכה אין בתחלת שחיתת הקנה ממשום פסול שחיטה, אבל לויל הא הלהכה, כיוון דשייך להשלמת השחיטה, למה לי מעשה טרפות דוקא, ובפרט לפ' מה שביארנו בפתיחה ובשאר מקומות, לדעת הרמב"ם לא דנין על פי האיל הלהכה דח"י טרפיפות, לשום דבר מדיני התורה, רק לעניין שחיטה וטרפות בע"ח, וא"כ לעניין שוחט לע"ז, ודאי דין שום נפקותא בין מקצת הוושט למקצת הקנה, ואם על המקצת שם זביחה לע"ז עליו, כך לי ושת כמו קנה ולפ"י של לקאים שיטת רשי' ז"ל שכ' דמכח ישנה לשחיטה מתוע"ס קאתיין עליה, דע"ג דמוודה רשי' דגם במקצת הקנה קאמר, כיוון דשחט בה פורתא, מ"מ למ"ד דעל מקצת הסימן אין שם שחיטה, ה"ה דין עליו שם נחירה, כי הן בשחיטה והן בנחירה בעין שתה"י כדי שתצא נפשה מהר תוך מעל"ע כמו שביארנו זאת במקומו, וממיila גם זאת אמרת, דכל שלא נמר אין ממשום תקרובות, ומישוב הרשב"א שהביא מין, בין שאר פסולים וכותב דכל שהתחילה ולא גמר, אין כאן ממשום תקרובות עכו"ם, דודאי עבודה לע"ז בעין, וכל שלא גמר הזביחה או הנחירה, אין שם עבודה עליו, אלא כיוון קר"י ס"ל דישנה לשחיטה מתוע"ס, וה"ה בנחירה כן נאסירה בהבמה מתחלת הזביחה, ואפיilo במקצת הקנה נ"ל, והדברים קילורין לעיניים ואmittים לאmittio של תורה בס"ז.

אבל דע לדפי האמור דוקא ללא גמר כלל והנヒ והלך לו, אצל גמר השחיטה אפילו שלא בכוננה לע"ז, או אפילו גמר אחר השחיטה בלבד מחשבת עכו"ם, מ"מ חייב המתחיל, והנחתת הוה תקרובות עכו"ם, וכן בשחווטי חזק, בהתחיל בחוץ גומרו בפניהם, למ"ד ישנה לשחיטה מתוע"ס, ועוד בשוו"ת מהרי"א ז"ל יוז"ד סי' ל' מה שפלפל

בזה עס בעל יריעות שלמה ומה שנפלע"ד כתבתתי ודוק"ק.

תנוס' ד"ה כי הא דאמר עולא, לא מייתי סייעתא מעולא וכו', דאי סי' אחד בעי הוול' לפרש עכ"ל, דעת קדש לא זכיתי להבין, והא עלא בענבד מיירן, וממיila הא מי מעשה דקאמר ע"כ לאו מעשה שחיטה הוא, דין דרכ' לשחות את הנענבד עצמו, ولكن לא מצא

והאי חci סימן אפיilo דקנה כדמות מגמ' דלקמן, דמוקי דוקא בחצי קנה פגום, ואי לאו דפגום נאסר מיד בתחלת חתיכת העור והנקה, אלא דביו"ד ססי' ב', פליגו בזה הטו"ז והנקה"כ ז"ל, שהטו"ז סובר דעכ"פ מקצת הוושט בעין, כדי להקרא עליו שם שחיטה, אבל במקצת הקנה אין שם שחיטה נופל עליו, ולא על חנס נקט ר"ה כיוון ששחט בה דמשמע שחיטה דוקא, והנקה"כ דחיה דבריו מתווך הסוגי' שלפנינו עיי"ש, ופלא שנעלם מעיני שניהם, דבר פליגו בזה רשי' ותוס' בב"ק ע"ב דבגמ' שם אמר, כיוון דשחט בה פורתא אסירה, ופרש"ז ז"ל דס"ד דישנה לשחיטה מתוע"ס, ומתחלה נאסירה, והתו השיגו עליו, וכתבו דאפיilo למ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף נאסירה בפורתא שהאיסור תליי במעשה ולא בשחיטה, וא"כ ממיila נשמע דלדעת התוס' אפיilo מקצת קנה עכ"פ מעשה מקרי, ולרש"י בעין דוקא מקצת שחיטה.

והנה מה שהשיגו התוס' מהא דעולה דבריו שעשה בה מעשה אסירה, לאו השגה היא, דהרי עולא מנענד מיירן, ושם כנון ניסך לה יון בין קרנית ודאי מעשה עבודה יחשב, כי ניסך הוא אחת מאربع עבודות, אבל ר"ה דמתקרבות מירני וסחרה עבודה היא, אבל מקצת קנה דלאו שם שחיטה עליו, ואין כאן עבודה, מוהכי תני דתאסר בזה, ותני לי שקיימתי מדןPsiAi מה שחדשו הגאנונים החו"ז وك"ז בעחחת"ס ז"ל, דעכ"פ מתחלת חיתוך הקנה מוקצת לע"ז הוה, וע"י מעשה גם מוקצת נאסר להדיות כמו תקרובות, כמו בענבד דע"י מעשה נאסרת הבהמה אף להדיות, עיין בה החות"ס באריכיות, אלא-DD בדבורה זה נפרק, ממה דמתרך הש"ס באומר בגמר זביחה הוא בענבד, ופרש"י באומר אין רוצה לעבود אלא כsigmoidור הזביחה, עכ"ל ופי זה מוכרת, אין לא במדידה בדקוק וצמצום גדול, וכן עכ"ב באומר בתחלת השחיטה שרצה לעבוד בגמר זביחה, ואם כדברי הגאנונים הנ"ל, מה הוואיל הש"ס בת' זה, והלא מצד מוקצת תאסר מיד בתחלת השחיטה, דבלאי"ה הקשה הלב Ari'i, דלמה לא תאסר כמו בשוחט ע"מ לזרוק לע"ז, ות"ז דבעינן עיין פנים שהי' המעשה מעשה עבודה, כמו שחיטה או זריקה, אבל בחצי מתיר אין מפיגין, וה"ה בע"ז אין אוסרין בחצי מעשה שחיטה, וכל זה תניין אי מצד תקרובות בעין למיסר, אבל מצד מוקצת אמריא לא תאסר, אלא ודאי דגס למוקצת בעין מעשה שמורה על המוקצת כמו גיזה, כמבואר ברמב"ם בפ"ד הד' מהלכ' איסורי מזבח, אבל תחלת השחיטה אין מעשה זו שייך למוקצת ולדעת הרaab"ד שם, שיש לו נושא אחרה בגמ' ולא עבי מעשה להகוצאות, הלא נצחים מהז דיש לבטל הקצתו בשחוור בו עיי"ש, וא"כ בלא"ה א"א לומר דמתעם מוקצת קאתיין עליה, הא עדין הוא ראיי לבוא לפניים, אם ייחזור מהקצתו בסוף השחיטה, ולכן עדין התמייה במקומה עומדת, איך במקצת קנה תה"י אסורה מאחר שאין על מקצת הקנה שם שחיטה.

ועלז אני מדקדק מלשנאי דר"ה, דבריו כיוון ששחט בה סימן אחד, ולא אמר אם שחט, ד্‏רוצה לומר דעכ"פ בעין sigmoidor השחיטה, אלא דלמפרע אסורה מתחלת השחיטה, אבל בשפסק במקצת הסימן מלשוחות יותר, אין כאן תקרובות, כי לכאר' כו' מוכרכה משיטת רשי' בב"ק שכ' דשחט בה פורתא אסירה, מטעם דישנה לשחיטה מתוע"ס, והרי כל שלא גמר השחיטה גם להאי מ"ד ליכא כאן שחיטה, ובזה נחיא נמי דנקט ר"ה סי' אחד, משום דלא נחوت לפלוגתא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מתוע"ס ומלהטא דפסיקה נקט דבסי' אחד מסיק הש"ס לעיל כ"ט ע"ב דלכ"ע פסול בש"ח, אף כsigmoidור השחיטה בפניהם וא"כ בע"ז נמי דין דנאסר בס"י אחד, כsigmoidור אח"כ, ולר"י אה"ג דין על מעוט הוושט שם שחיטה עלה אם גمراה אח"כ, ונאסר למפרע, אבל אחר כל ה兜ר Ach"A

ע"ש גמור' וארכ"פ אי לאו דאומר ר"ה בהמות חבירו, לא הוה חטא תיובתני מיט' דידי' מצי אוסר דחבירי לא מצי אוסר, ופרש"י והאי חטא דכהנים הוא עכ"ל, והוא לכאר' תמורה דהרי כהנים שום משלחו גבוח קזינו, אבל קודם שחיטה וזרקה אין לכהנים שום קניין בו, יותרו הולול' דשל גבוח הוא דהה קדשים הו, ואולי כוונת רש"י ממש"כ בלשנא אחרינא, דشار' זבחים שיש לבעלים חלק בו שפיר מצי אוסר, אבל חטא דכולה לכהנים אלא שהבעלים שוחטין אותה וכו', מאה משמע דלרש"י לאו משום דעתך"ג דק"ק ממוון בעלים ממש"כ התוס', אלא דכל שהבשר לבסוף נאכל לבעלים, מקרי בעלים כדי לאסורה בשחיטתה ע"י, כיוון דנסר להם לשחיטה, ולא דמי לעובד ומוקצת דלא מצי אסרו לרבען דריש"ג,ומי שלבו רחב יותר, יישב את זאת ודוק".
ע"ש גמור' ר"ג ור"ע ור"י אמרין אין אדם אוסר דבר שאין לנו ר"ש"י שפיר בחטא דלכהנים הוא, ור"ל דנאכל לכהנים לנו לא מהני מה שננסר בעלים לשחיטה, ולא יוכל לאסורה במחשבת ע"ז שליהם, אבל קשה ממפלג דעתך הכהן אוסר את הקרבן שאינו שלו, והה בעולה דין לא לכהן ולא בעלים שום חלק בו, הרדי במעשה אדם אוסר גם דבר שאינו שלו וכן ראיינו שהקשה כן היריעות שלמה, וע"כ משום דנסר בידו לשחיטה, חשוב לגבי האי מעשה בעלים עליו, דבידו לקלקלו ולהפסידו והה לאסרו והה אם ננסר בהמות חולין ליד השוחט, דעתך אוסר כמו הבעלים עצם, ולפ"ז hei מקום חלק, בין שוחט חטא בתמה לבין חטא העוף לע"ז, דבעוף שהוא במליקה ודוקא בימין של כהן, לא מצי הבעלים לאסרו לע"ז, אבל בחטא בתמה שלו דשחיטה שלא בעלים, מצי אסורה, אבל הסוגי" דחכא לא ס"ל כן וצ"ע ודוק".

ע"ש גמור' ר"ג ור"ע ור"י אמרין אין אדם אוסר דבר שאין לנו לנו, הנה כפי מסכתת הסוגי" גם הם ס"ל בדבמעשה מצי לאסרו, אלא דבישראל שאינו מומר לע"ז אמרין לצערו" קמכווין, והקשה הפלתי, א"כ מה פריך ר"ג לר"ה מברייתא דשלש חטאות, תקשה לדנפשי", דהא בשוחט חטאתו לע"ז, למעשה מצער לי' וכיוון שלא שיק' לצערא קמכווין, כי שחת בה פורתא ליתסר.

ונהראה לפ"ז בזאת, דהנה ק"ז בעחחות"ס ז"ל בחදושיו כאן, מביא דברי הרמב"ז ז"ל ע"ז שכח שם דף מג ע"ב וז"ל, "אבל האוסר דשא"ש ע"י מעשה לא שמענו אלא וכו', וגם שייה' מעשה ניכר בשינוי שאינו חור לברייתו, דעתך כמובן דקני לי' בשינוי זוממי" דגאלן" עכ"ל ודבריו תמורהין כMOVON, והחחות"ס מתרצטס למומר דבצירוף איסור הנאה של תקרובות עם השינוי, עושרו כשל עי"ש, ונ"ל דהינו אליבא דר"ג דא"א דשא"ש ורק במומר אוסר, אמרין דשינוי הניכרת או הגבה בצירוף איסור הנאה נעשה כשלו, וכן מצי אוסר, אבל לר"ה ועלא דאפייל במעשה כל דהה, כמו ניסך יון בין קרניתה, או חתיכת מקצת הקנה, נמי מהני בשל חבירו לאסרו, ע"כ אין הטעם מצד קניין, אלא דגמرين מכלי אח' דפרש לדר"ג דפיגיא אר"ה דוקא במעשה זאת, אבל במעשה הרבה מודה, הינו דוקא בס"ד דלא ידעין מסברת לצערו" דחבירי" קמכווין, ור"ג מודה במומר, ומשום דקשי לי' לרשי"י מה פריך ממנסך, והא הותם מעשה הרבה הוה, ור"ל לפי דברי החחות"ס דהגבגה עם הניסיך מעשה הרבה הוה, لكن צריכין למירר דחש"ס ה"י סובר השתא דלר"ג לא מצי אוסר כלל, אבל כאשר מתרץ במומר מודה ר"ג דעתך אוסר, ורק בישראל פlige משום דלצערו" קמכווין, ודאי פlige ר"ג אר"ה גם בזאת, וביעי מעשה גמור בשינוי הניכר או הגבהה וכדברי החחות"ס בשם הרמב"ז.

ולפ"ז אני אומר דעתינו עוד נפקותא, בין ר"ג לר"ה, דלר"ג דמטעם קניין Katainu עלה, דוקא בדייע שהוא דחבירי' ואיז ע"י

הש"ס שם בע"ז מעשה אחרת, אלא דניסיך לה יון בין קרניתה, דמעשה בגופה דהוה עכ"פ מום, אין זה עבודה, אלא ביטול ע"ז, דכל שפחסה וקטעה בטלה, כמבואר שם דף נ"ג, וכן שפיר קאמר דמעשה דועלא ע"כ לגבי לאסור את של חבירו, מעשה כל דהו ישב, כיוון דאיינו ניכר בגופה, וכן גם ר"ה לאו דוקא סי' אחד דהוה מעשה רבה קאמר, אלא מקטצת קנה דאיין בו מעשה טרופות, והוא מום עbor נמי סגי, לאסור של חבירו כן ה"י נלפע"ד, אבל עין ברשי' לקמן ד"ה ועלא, דמשמע נמי דפרש כתוס', וכן מפורש נמי בתוס' לקמן מ"א ע"א ד"ה ת"ש, דועלא מעשה שחיטה קאמר, ולדידי צע"ג דאייך שיק' בעבד שחיטה, שאין דרך עבودתה בכך, ומ"ש שלבו רחוב יותר, יישב את זאת ודוק".
ד"ה ד"ז חיב שלש חטאות, באה"ד ויל' אדם זרך הורצה וכו' ואע"ג דוא"ב בחוץ פטור משום מחוסר זמן, שבת לא חשוב מהוסר זמן דין זה אלא משום דין זרך הורץ יחיד דוחה ל"ת דשבת עכ"ל,aea לצריכה להקדים האי תירוץ אדם זרך הורצה, משום דבלאה לא גרע שבת מניעלית דלותות היכל, דאמרו ביומה ס"ב ע"ב, דשחת בחוץ קודם פתיחות דלותות ההיכל פטור, דאיינו ראוי לבוא לפנים ממש"כ כשאישור שבת מעכבר, דמקרי אינו ראוי לבוא לפנים אבל לאחר שהקדים אדם זרך הורצה, אלא דקש"י מאוא"ב שג"כ אם זרך הורצה, ומ"מ חשוב מחוסר זמן, ע"ז כתבו החילוק שבין אוא"ב לשבת, אלא דעת קודם לפתחו מקרי אינו ראי לבוא לפנים מ"ש ממלפת שבת שאתם מודים שמביאה שתי קרבנות, ע"פ שלא יצאה לשעה הרואי להבאת קרבן, והшибו בע"ש שניין לילה דין ראוי לא לקרבן ציבור, ולא לקרבן ציבור, משא"כ שבת דראוי לקרבן ציבור, והיינו סברת התוס' דהכא, דלילה בעצם אינו ראוי להבאת קרבן, אבל שבת רק איסור מלאכה מעכבר, דהרי קרבן ציבור נקרב משום דדוחה את השבת, ומאחר דב"ה לא נחטו לחلك בהכי, איך תפסו התוס' כב"ש דאיתנה משנה במקומות ב"ה, וכמידומה לי שמצאתי אח"כ בטור אבן שנטעורה בזאת, ובתשובה את הארכתי ואכ"מ ודוק".

ע"ב גמור' מחתך בעפר הוא, התוס' ב"ק דף ע"א ע"ב כתבו דלאו דוקא מחתך בעפר, דודאי שחיטה מעלי' הוא למ"ד שא"ר ש"ש, דהה שוחט לע"ז חיב משום אוא"ב אלא דכיון דאסור משום תקרובות עכו"ם, אינה ראוי לבוא לפנים, אלא דא"כ, פלא למה לא יתחייב אסימן קמא, כיון דגוף השחיטה נגמרה כהונג, ומ"ש משחט סימן א' בחוץ ומגרון בפנים דלעיל כת"ע"ב, ורש"י ז"ל כתוב כאן דברים מעורבבים, ומשתמע על תרתי אפי, דפתח ואמר דפקע שם קדושים מינה, דמשמע אבל השחיטה שפיר נגמרה כהונג, ואחר"כ כתוב לחلك מהא דלעיל, דהתמס טעמא משום דישנה לשחיטה מותע"ס, אבל הכא סימן שני לא אישתחט כלל, דחיתוך עפרא בעמא הוא, ולענין שבת וע"ז משום נטילת נשמה הוא דמחייב, מדברים אלו משמע דין כאן שחיטה כלל, ואחר"כ מסיים, "אבל לענן ש"ח לאו שחיטת קדשים הוא" בזאת חור לדבורי הראשונים דשחיטה הוה אלא דלאו קדשים ננהו, והדרה קושי לדוכתי"مامאי לא חיב משום ש"ח, והוא פלא.

אבל אם תרצה לעמוד על אמתת הדבר, עיין היטב במה שביארתי שיטת הרמב"ס בזאת לעיל דף כ"ט ע"ב, ותמצית הדבר, דלענין חיוב חטא לתא אמרין אגמל"ם, לפי שהוא דבר שנטולק קודם הגלי, אבל לענן פסול הקרבן שפיר אמרין אגמל"ם, ובזאת הסוגי' וכל פסקי הרמב"ס הכל על מקומו יבא בשולם, עי"ש היטב ודוק".

דעת הארץ תשפכנה כמים, דהינו כמים השופכין, שאין לאדם צורך בהן, כן צייתה התורה לשופך את דם הנשחט לאיבוד, ולא לקבלו בכלל כדי ליתנו לכלבו או למכורו לנכרי וכדומה, מושם דחק עכו"ם הוא לקבל הדם בכללי, כדי לעבוד בו ע"ז, لكن הרתקה התורה דבר זה, אפילו הוא עושה כן כדי להנות מן הדם, דלוליו זאת קשה למה אמרה תורה לשופך לאיבוד דבר הרואין להנות ממנו, כי לאחר שנספח על הארץ קשה מאד לגררו כדי להנות ממנו.

ואח"כ סיס הרמב"ם וכותב, ואס שחתו שחתתו כשרה, ואת מוכח מלשון המשנה, דבמשנה דלעיל דשות דשות לשם הריס, וכן במשנה שאח"ז בשוחט לשם עולה, כתני שחיטתו פסולה, ובهائي משנה כתני אין שוחטי, משמע אין לעשות כן אבל השיטה לא נפסקת בכך, וכמ"כ זאת הרשב"א ויתר הראשונים, וטעמא דהא מלטא דנינו דaicא חש הרואים שיחדשו דלע"ז נתכוון, אבל אין לא חסידין לאיש מוחזק בנסיבות, מושם דעתך דבר מכוור ואפילו הוא איסור מצד בחוקותיהם לא תלכו, לא נוציאנו מחזקת כשרותו, ואי לדעת הרמב"ם עכ"פ בעי בדיקת סכין, אפילו הוא מומר לשאר עברות לק"מ, דעת המשנה ודאי לא קשה, כאשר ביארנו במקומו, דהאי דינה של הרמב"ם די חדש הוא, אחר שהחומרו לפסול כל פגימה הנרגשת אפילו אינה אוגרת, אבל על פסק הרמב"ם נמי לא קשה דהרי דזוקא במומר בעי בדיקת סכין, ולא بما שעבר רק פ"א ולא רגיל בכך, מבואר זאת אצל בסוגי דלעיל בפ"ק.

אולם בשוחט לתוך הגומה בשוק, כתוב הרמב"ם שם בהל' ו' אסור לאכול משחיטתו עד שיבדקו אחריו שמא אפיקורס הוא, וזה זה יצא לו מרבייתא שהביא הגמ' לקמן, דקתי ניה, ובשוק לא יעשה כן, משום שע' ובחוקותיהם לא תלכו, ואס עשה כן צrisk בדיקה אחריו, אלא דהרב"א הנ"ל בתוה"ב, לא מסתבר לי' הפרש דהאי צrisk בדיקה אחריו דקאמר בגמ', כדי להתריר שחיתתו ששחט, ומפרש להיפך דבדיקה זו להחמיר, שאס ימצא בו נמצא דופי, להחיזקו למין, וכן נראה מפרש"ז ל"ש, "בדיקה אחריו שמא מין הוא לעכו"ם ויבדלו מפטו ומינויו" עכ"ל הרוי לא להחשיר את הנשחט, שכשר בלא בדיקה אלא להבא להחיזקו למין אם ימצא בו שמצ פסול, דהרב"א לא ס"ל לחلك בין כל הני דחشب במתנית, ולכן גם בשוחט לתוך הגומה בשוק אין לאסור זביתתו, אבל הרמב"ם, דמחלוקת בטעמא דהני דיני המשנה כדלעיל, וס"ל דשוחט לתוך הגומה יש איסור ממש בדבר ולא רק מצד חיש הרואים, אלא דאית ב"י משום חק לעכו"ם, וכן מחלוקת בין שוחט לכלי ריקן או לגומה בחצרו, דיל' דמסתמא עשוה כן לנוקות חצרו או להנות כן הדם, שאז בדיעבד שחיות כשרה, ובין עשוה כן בשוק, וגם כדי להנות מן הדם לא, כי אין דרך לנוקות משומר, ולכן כל זמן שלא בדקו אחריו ונמצא נאמן וכשר, חיישין אין שמא מין הוא ושחיתתו אסורה.

ואחר באור הני שתי שיטות אני מפליא פלא והפלא בדברי פרט"ג סי' י"ב סק"ד בשפ"ד שלו, שכתב, "ואין צrisk בדיקה אחריו בדיעבד, ונפ"מ באינו לפניו לחומרא וכו' גס אין מוסרין לו מכאן ולהבא, אותו אס הוא לפניו לחומרא וכו' גס אין מוסרין לו מכאן ולהבא, ובולדין מפטו ומינויו עד שבודקין לחומרא וכו'" עכ"ל ותמה אקריא על הני הדברים שבמחכ"ת כד שכוב וגויים כתבם, דינה המשנה ברר מלה דין שוחטין, אבל אס שחת שחתתו כשרה, ומסתמא מטבח השוחט למכוור מיררי, ומילא דמותר ליקח מהאי בשראי, שהוא לכתהלה לבבי הלוקחים וכשכ"כ דאם אין לו שוחט אחר, דמותר לו ליתן לשוחט ולא צrisk ליהוש שהוא מין, אלא דלכתהלה צrisk לבדוק אחריו, כדי שאחר שנמצא עליו דבר המעורר ספק

שאסרו רצה לKNOWNה, וכך לעבוד בשלו, אבל בסובב שהוא שלו, ואני מתכוון לKNOWNו גם במעשה גמור ושינוי הניכר אין אס, אבל לר"ה דין טעם האיסור ממשום קניין בין שידע שהוא דחבירי ובו שסובר שהוא שלו, מazi אסר, ומתרוץ מעתה הקשי ה"נ' לשפיר פריך ר"ג לר"ה משלש חטאות, דבשלמא לדידי, לא נשא הא חטא תקרובות ממשום דהרי שגג גם בשחוותי חוץ, וסביר שהיה חולין והיא שלו, ולכן לא יכול לאותה של חברו, ע"כ אין הטעם ממשום קניין קרמבל"ז, ולמה לא תאסר ממשום תרבותות ודוק".

ד"ה מ"א ע"א גמ' ח"ש ב' אוחזין בסכך וכו', עד הבמ"ע בישראל מומר, עיין לעיל בסוגי דשוחט בשבת, על התוס' בראש הסוגי שכתבת לפרש הסוגי הללו, כיון דבאה שחתה שנעשה מומר, אין חילוק בין פ"א לשלה פעמים עי"ש.

ד"ה מ"א ע"א תוס' ד"ה לאו כל כמינך, תימא וכו', ויל' דהכי מייתי התם, דכיוון דריב"ב שרי לזבינהו לכל עכו"ם שיריצה, לרבען נמי דפלו עלייה, שרי לזבינהו להאי עכו"ם דנסכי, עכ"ל ואין דבריהם מובנים ועיין בתוס' ע"ז שם שביארו יותר, והוא דבשלמא ישראל מומר דנסכי, שפיר חייב לשלם מכח מזק, ממשום דאל שפכו העבילים את היין נמי חייב, כיון שלא שוה לדידי מידי, אבל נכרי דלידידי לא נאשר היין בהנאה, לא מציא ישראל לתבעו נזקו ממן, אלא כשמניה היה לנכרי שנasco, דלו שפכו מציא הנכרי מפטר, מ"מ כיון דבישראל מומר חייב ממשום מזק שביבן גם בנכרי כדמי הזיקו עי"ש, אבל עדיין אין מובן מה רצוי להוכיח מריב"ב דמתיר למכורו לכ"ע, ממשום דין אין בכח האדים לאסור דשא"ש, והוא פלאי, אולם לפדי ריב"ב ס"ל דלאו כל כמיini לאסור יש פרש הסוגי דשם כמיון חומר, דכיוון דריב"ב ס"ל דלאו כל כמיון לאסור בפשיות, דין אין אדם לאנסו, ומה זה דקרו לאנסו ולא אמר בפשיות, דין אין אדם אדשא"ש, אלא דע"י הגבהה וניסוכו, מכירחין את העבילים שיקנה המנסק את יינם לאנסם, והוא כמו תלוי' ואבון, א"כ שפיר מצין ליקח דמי היין מן המנסק נכרי ע"פ שצרכיך להניח לו את היין, מפני שקנה אותו בעודו שער, כי הקניין והnisoc באין אותה כמו SCI' החת"ס בשם הרמב"ן, ודז"ק היבט כי נכוון הדבר מאד בס"ד, **משנה**, אין שוחטין לא לתוך ימים וכו', אין שוחטין לגומה וכו', ובשוק לא יעשה כן, שלא יקרה את הצדוקים עכ"ל, המdiskak בלשון הרמב"ם ז"ל, ימצא שמחקל טעמא דהני דינים לשנים, כי ז"ל בפ"ב ה"ה, "אין שוחטין לתוך ימים ונחרות, שהוא יאמרו עובד מים הוא זה, ונראה כמרקיב למים, ולא ישחוט לכלי מלא מים, שהוא יאמרו לצורה שתראה במים שחת" (וכפי הנראה גרס הרמב"ם במשנה, "างן" וכගירסת הערוך, ובצלולים כדקאמר בגמ' אסור, כמו לתוך ימים ונחרות) ואח"כ כתוב "ולא ישחוט לתוך הכלים, ולא לתוך הגומה, שכן דרך עכו"ם וכו'" עכ"ל הרוי דבאהני תרתי לתוך כלים ריקנים ולתוך הגומה, אין הטעם מפני שפה של הרואים שנראה כמרקיב לע"ז, אלא ממשום דין דרך העובדים, קיבל בכלי כדי שיעבדו, ויש בכל אחת מהם צד קל וצד חמוץ, דשוחט לתוך ימים ונחרות, שהדם הולך לאיבוד, אם לא כיון לעבוד ולהקريب למים, אין לעומת זאת כלום, דמה לי שפכו על הארץ או לתוך המים, אבל לעומת זה איךacha חשש הרואים, שיאמרו דלעובודה קמכוין, אבל המכנסו לכלי או לתוך גומא נקייה, אין כאן חש שעובדת כלל, אבל לעומת זה המעשה עצמה מורה, שרווחה בהאי דין לכנסו כדי לעבוד אח"כ ונראה כשות ע"מ לזרוק לע"ז כי לדין דין אסור באכילה, ולמכרו לנכרי, שווי מיעוטו כ"כ, עד שאין דרך לכנסו בכללי, או בגומא נקי' המעשה עצמה מורה, שעשה כדרך העובדים המכנסים את הדם לצורךizia עבודה ואולי גם הנכרים אין דרכם לאכול דם, ויש להسمיך דין זה אקרה

שחייב לשלם לו כל נזקו והפסדו, כי מגוף הדין אין המדבר שם, אלא בדין דעתך איש לuibד דין לנפשו, ואפילו ע"י חבלה, ותדע דלא נזכר דין זה בהלכות שכירות פועלם, כי שם ה"י מקומו, אי להא אתה, חדיד עם הבעה"ב, שאינו מחייב להחזק משורת שיצא עליו שם גנב, אבל מביאו בהלה' חובל בחברו, המדבר מדין עיבוד דין לנפשו, ובזה נפל בברא ג"כ, מה ש' שם הבאה"ט על בעל שבות יעקב אשתמיותי' הגהה הלא, דזה ליתא, וכל דעתן שם במקור הדין יראה דכן האמת, אלא דלפי סברתי' שכבתבי לעיל, אולי במקומות דאיכא חשש פסدا רבה בעה"ב, הדין עמו, שלא מטען לחיבור להחזק בביתנו, מי שחשוד בעני הבריות לנגב וצריך להתיישב בדבר, אבל הא פשיטה דומה לא דבר המרדכי והרמ"א בהגהה שם, ודוק.

ע"ב משנה השוחט לשם עולה וכו', שחייב פסולה ור"ש מכיר ופרש"י ז"ל דכל שבא בנדר ונדבה איך מראית עין, דהראוה אמר ער עכשוו הוא מא מקדים ושחטו לעולה, ור"ש לא חייש למ"ה ע"כ"ל, מדברי רש"י אלו נשמע דאן לא חיישין, דלמא בהאי שחייב לשם עלה הקדשה עתה, דנhero דהשותט לע"ז מהני לשוחטה תקרובות, ע"ג דלא הוקצה לך מתחלת, וכן ודאי מי שהי' שוחט בעירה בהמת חולין לשם עולה, בלי להקדישה קודם لكن דינה עולה, אבל השוחט בחוץ שאין דרך כלל לשוחט לא נאמר דכוונתו הי' להקדישה לעולה כדי שיתחייב על איסור ש"ת, DSTAMA לא כיון לכך, ולכן אין כאן אלא משום מרחה"ע, שהראוה יאמר דבהאי אמרה לשם עולה הקדשה, ועיין בטור ריש סי' דמשמע דס"ל דגם אין חישין שהקדשה עתה ועיין בבב"ח שם) ולכן הוכרת רש"י לרשות דר"ש לא חייש למרחה"ע דהרי גם לת"ק ליכא רק ממשום מרחה"ע, אולם בתוס' בשם הריב"א מפרשים דר"ש לשיטוט דכל שהתנדב שלא בדרך המתנדבים, אין חל ההקדש, ליכא כאן ממשום מרחה"ע, דהמקדש עולה כדי לשוחטה בחוץ אין זה עולה, והתוס' לא מפרשים לרשות הריב"א דברי הת"ק, והוא לומר דמפרש כרש"י דמשום מרחה"ע קאtiny עלי', דאי הפלוגתא שבין ת"ק לר"ש רחואה מaad, דלר"ש אפילו הקדישה קודם لكن לא קדוש, משום דהקדש יותר דلت"ק אין חישש שהוא בשתעת שחיטה בחוץ, אם ע"מ להקריבו בחוץ הוא, ולרבנן אפילו בשתעת שחיטה בחוץ, אם אמרו לשם עולה, איכא משום מרחה"ע, ע"ג דאיכא תרתי, שהוא בחוץ וגם לא הקדישה מכיון אלא בשעת שחיטה, لكن נראת אומרים, כי חזקת כשרותו לא יצילני מגנבותו, אם הוא באמת גנב, וכי ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש עליו לעז ורינונו, אם יאמרו העבילים, מי יכפר לי עוני אם האי שוחט יכולני בשחיטה שאינה כשרה, אף אין נשוב לו, מי שאמיר דמותר לסמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צורך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה, וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משחיטות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תראה דחזקת כשרות דגbara חזקה כל כך, עד שתשי כת עדים המכחישים זו את זו, בגין מעידין בפ"ע כל אחת ואחת על סמך חזקת כשרות ע"ג דבודאי חד כת פסולה, ומחייב שאיין להרוג איש וביחו לסלוק מפרנסתו שהוא עבירה כרכיחה, בשליל חשש לעז ורינונו,ומי שמקיים מצוה זו של הגה"ק ז"ל, ליפסוק רישא דשותט בשליל קול רינונו, הוא לא איש משחית, והוא עצין שאמרו ביום ד"ג דחמירא להם טהרת כלים יותר מהורג את הנפש.

רשיי ד"ה אש תלוי בא על ספק חיוב כרת, כגון ב' חתיכות לפניו, ואכל אחת מהם, ובאו עדים ואמרו,acha מהן של חלב הייתה וכו', עכ"ל מדברי רש"י אלו ממשמע נגד דברי ק"ז בעהה"ס ייל חומ' סי' כי' שכותב, האש תלוי חייב אפילו בדעת שיש בין החתיכות של חלב ונכנס במאיז בספק, אם לא שנאמר דרש"י נקט מלתא דעתך, אבל לאכול במאיז אחת משתיים בשידע שיש בהן חלב, לא שכח שיעשה כן, ועיין בש"ת בית שערין ז"ל בראש ספרו שהביא פלוגתא בזה בין הראשונים.

עוד זאת נשמע מדברי רש"י אלו, ולאחר שאכל, בעין דוקא שני עדים כדי להזכיר בכרבו, דנhero דקודם שאכל סגי להחזק החתיכה להחל בע"א וכמו שפסק הרמב"ס בפט"ז ה"ז מהלכ' סנהדרין, אבל לאחר שאכל לחיבג גברא בקרבע בעין שני עדים, אבל פשיטה-

על משרתו שנמנע משחיטתו מיינו ומפטו, דשما מי הוא, ומדובר הרשב"א מוכח בכך כן שכ' דהבדיקה לחומרא, ולדעת הפרמ"ג הוא להיפך קודם בדיקה אסורה ליתן לו לאבותה, וכן יינו ופטו אסורים, וא"כ הבדיקה לכולא שאם לא נמצא עליו דופי, לא ליחסותו שהוא מין בסטר וכוי' מוכח מרשי' שכ' דבודקין אותו כדי שיבדל מפטו ומינו, ופטו ויינו ודאי לגבי דין לכתלה הוא ולדעת הפרמ"ג אסורים קודם הבדיקה, ואיך כת רשיי דהבדיקה הוא שיבדל מפטו מיינו, ומזה הביא הרשב"א ראי' דהבדיקה הוא לחומרא ולא לכולא כדי להזכירו, ולכך דברי הפרמ"ג משללים הבנה.

ומהה דינא תמצא תשובה נצחית לדברי הגה"ק ועל ד"ח ז"ל תשוי ד' לוי"ד, שכטב דשותט שיש עליו לעז רינונו, ללא שום בירור אם אמת הדבר, מעבירין אותו, והביא ראי' זה מדין משורת שיצא עליו שם גנב, דפסקין בחו"מ סי' תכ"א בהaga, דאפילו תוך זמנו יכול להוציאו מביתו, ואם במוון הקל אמרו באיסור החמור לא כשי'ב, וסימן שם שמצוה לסלוק עיי"ש, ומה עינה הגאון להאי דינא דרש"ב"א ורש"י דהכא, וכדייפסק ההלכתא כוותיהו בשוע", הדבידה אחר השוחט שחתט בתוך כלים או לתוך גומה בשוק, אינו אלא לחומרא, וכך הרי עבר שוחט בתוך כלים או לתוכו הגומא או דרבנן עכ"פ, דאמרו לא ישוחט בתוך הגומא, ואפילו לדעת הרמב"ם דמחמיר, לאסור שוחתו עד שיבדק אותו, הוא דוקא בשוחט בתוך הגומא בשוק, דאיכא רגלים לדבר דלשם ע"ז נתקווין, כמו שביארנו לעיל, אבל בחצירו או בתוך ימים ונחרות, עכ"ג דעבר עכ"פ על איסורא דאוריתא או דרבנן, לא אבדanza חזקת כשרותו, וק"ז בין בנו של ק"ז על לעז ורינונו שלא נתברר דאין מקום להעבירה, וראיתו שהבא משרות שיצא עליו שם גנב, אינו ראי' כל, כאשר הארכתי בתשובה אחת הנדפסת בס' משפט לעשוקים, שם הוכחות בראיות ברורות, דادرבה ממון הכל חמוץ בזה מאיסורא, והרי ספק ממון להקל להנטבע עכ"ג דאית ב' איסורא ועיין בר"ז קדושין בסוגי' דע"א, שהביא בשם הרמב"ג ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שטהטען אביכם של הקדש ושל מע"ש המשם, עע"פ שספק איסורא לחומרא, אבל כיון שהוא הוזאת ממון מרשותו, אין לחוש לספק איסורא, מכש"כ שמחמת חזש איסור שלו, שלא יוכל לסלוק חבירו משירותו המוחזק בו, ושאני במשרת גנב, דהבעלים אומרים, כי חזקת כשרותו לא יצילני מגנבותו, אם הוא באמת גנב, וכי ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש עליו לעז ורינונו, אם יאמרו העבילים, מי יכפר לי עוני אם האי שוחט יכולני בשחיטה שאינה כשרה, אף אין נשוב לו, מי שאמיר דמותר לסמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צורך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה, וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משחיטות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תראה דחזקת כשרות דגbara חזקה כל כך, עד שתשי כת עדים המכחישים זו את זו, בגין מעידין בפ"ע כל אחת ואחת על סמך חזקת כשרות ע"ג דבודאי ואחר שכותבי תשובי ה"ג, נתעורرت מחלוקת אחד, כי ראי' הד"ח ז"ל ממשרת גנב, בלא"ה בדotta היא, דין זה הוציא המרדכי מהא דאמרו בב"ק כ"ע"א, דעבד שמרסרב לצאת דעתך אינש דין נפשי' בלבד בלא ב"ד, ויליף המרדכי דה"ה משרת שיצא עליו שם גנב, אין צורך להזכיר בביתו עד שידין בשבל קול רינונו, אלא מצי לuibד דין לנפשי', וגם להוכיחו אם לא ירצה לצאת, אבל פשיטה אדם המשרת יתבוננו לדין, והוא לא יוכל לבירר שבאמת גנב הוא

כשרה, ומשום דע"י שפיקת הדם מאי מית גם בלי פרוכס, ותדע שכן כוונתו, אדם נאמר דבלא יצא מהם דם נמי, אפילו ראיינו שלא פרכסה כלל, כשרה, מה לו להוסיף וכן בריהה, כיון דאפילו בחולה, דלא יצא מהם דם הדין כן. ואבקש סליחה מאית רבינו הרמב"ם ז"ל שפלטה קולמוסי נגדו לדברים קשים שלא כדין.

ולפי האמור תימא רבתא לי על בעלי הש"ע שהשミニו דין זה שחידש לנו הרמב"ם, והלא לפי דעת הרמב"ם, יש שלשה מדרגות לעניין פריכוס א) מסוכנת דבעין דוקא פריכוס אבל אם שחתה והלך לו ספק נבלה הוה, ורמב"ם שכתב ודאי נבלה ולוקה, משום דמיירי בראה שלא פרכסה כלל כմבואר בדבריו, ב) לא יצא ממנה דם, دائم ציריך לבדוק אחר פריכוס, אבל בראה שלא פרכסה כלל, ג' וכ"ז دائم נבלה, ג) בראה שאפלו ראה שלא פרכסה כלל, נמי כשרה, ואיך שתקו הפסיקים מכל זאת וצע"ג.

הדרן עלך פרק השוחט

אדם ירצה להאמין לע"א שמצו מביא קרבו על פיו ואפילו לא מהימן עליה כב"י תרי, ודוי"ק.

[שייך לעיל] לשנה דף ל"ג ע"א בהמה חיה ועוף כשרים אחריו ההדפסה ראיתני, כי על חנס כתבתי שם דהרבמ"ם נתנו מכשול לפניינו بما שהתריר בלא יצא מהם דם בלי פרוכס, כמו בבריהה דתנן בשנה שאח"ז, אבל אם היה בחזקת בריהה, אפילו אין בה אחד מכל הסימנים הללו, כשרה" דז"ל הרמב"ם בפ"ד הי"ג ממ"א,, השוחט בהמה חיה ועוף ולא יצא מהם דם, הרי אלו מותרין ואין אומרים שהוא מתים הוי, וכן השוחט את הבריהה ולא פרכסה הרוי זו מותרת" עכ"ל, המדקדק בלשונו הזהב ראה, דhilok גדול יש בין לא יצא מהם דם לביריה, לעניין דין פריכס, אבל יצא מהם דם, נשמר הרמב"ם ולא כתוב ,,ולא פרכסו" אלא סטם دائم אומרים מתים הוי, והכוונה בזה, دائم צריכין לחוש שהוא מתים הוי, ואין צריכין לחזר אחר פריכוס, אבל دائم שמעו שריאנו הטיב דלא פריכסו, دائم נבלה הוי, ממש"כ שם, דכל שלאי יצא דם ולא נתן שום סימן חיota אחר השחיטה בטח מתה, אבל בבריהה כתוב ,,ולא פרכסה" הינו דראינו דלא פרכסה, ומ"מ

פרק אלו טרפות

בניקב קרום של מוות, דכפי סדרו של התנאה הולך מראשה לסופה, ועיין בהרמב"ם שי"ג בביורו שלו שכ"ז דלאחר חזרת ר"ע דנקה"יו ופסחה"ג נבלה הוה, شيئا התנאה סדרו ולשונו, אבל לפ"ד דוחק גדול הוא לומר כן, דלאחר חזרה נשתנה סדר ולשון המשנה, שהחיתה שגוררה בפיים מאז ומקדם, ולא תקנה על כנה לשנות נקה"יו ופסחה"ג נבלה, ואם נאמר דבחראי שהקדים ושת לרגרגת והפרידם מאין, במה דקתני נקה"יו ופסחה"ג, די לרמז את זאת, והנני חמייו ואית בהו משום נבלה, למה נזכר הש"ס לעיל ל"ב לישב לר"ע לאחר חזרה האי משנה, בתירוצים שונים עד שבא ר"י לתריצה, דבאמת קודם חזרה נשנית, כיון דבחראי נוסח שהיא לפניו נמי מרמזות, דנקה"יו ופסחה"ג חלוק מאין, וע"כ משום דבנהין אין שחיתה מטהרתן מייד נבלה.

אבל הטע אצק לשמעו מה שמקוסחה ומוסתר היה, בהא דקתי נקה"יו ופסחה"ג בשינוי לשון וקדם לשאר טרפיות שלא בסדר, ופשיטת דפירושי סובב לשיטת הרמב"ם ז"ל, דשיטת התוס"ט נפרכת מכח הני דקדוקים מכל וכל, דכאשר בירנו לעיל ל"ב בתוס"ט ד"ה ורמןחו, לדעת התוס"ט נקה"יו אין בו אלא טרפות בעלמא, כמו ניקב קרום המות, וא"כ למאי הלכתא חיבר התנאה יחד ושת עם הגורגרת והקדים הושט עוד לרגרגת, ואין לך תשובה נצחית יותר מזה נגד דעת התוס"ט דנקה"יו אינה פסולת השחיטה, ואין להמליץ בעדים, דעכ"פ במקומות הניקב אם שחט נפסקת השחיטה משום דהאי נקב לא מצטרף אל הרוב, אז עוד יותר בולט הקושי, דהוה לי להקדים פסה"ג דהוה ודאי אתה לידי נבלות, ולא נקה"יו, דרך אפשר לבוא לידי נבלות, בדרך רחוק מאד, דהיאנו בידע מחייב שניקב החוט שלה, ומגר באותו המקום השחיטה, כי לoli זאת מנין לו

ד"ג מ"ב ע"א לשנה אלו טרפות בהמה, עיין לקמן סוף המס' ק"מ ע"א רשות" ד"ה והוא בהדי כתיב, שכتب דטרפה בעוף לפינן מקרה דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה, ובהגבות המהרא"ש קמתמה, דהרי האי קרא לעניין טומאה כתיב, ולא אתה לאזהרת אכילה, ולמה סני לי לרש"י לומרDKרא דבשר בשדה טרפה כולל בהמה ועוף עי"ש, ובאמת זה ליתא דבשר לשון זכור, והויל"ל ובשר בשדה טרוף, אבל האי טרפה אבמה קאי שהיא לשון נקבה, והפירוש, בשר בשדה של טרפה ל"ת, וקרוא דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה, דלפי דרשת חז"ל דקאי על נבלת עוף טהור, הע"ג דນבלה וטרפה לשון נקבה והויל"ל נבל וטרוף, אלא דשם נבלה וטרפה הוא שם בפ"ע ונופל שפיר על עוף כמו על נבלת עוף טהור, מפני שגם בעוף אכן נבלה וטרפה, וזאת ידען אחר דדרשין הקרא על נבלת עוף טהור, אבל לoli האי קרא ודרשת חז"ל, דקאי על עוף, הוה מפרשין כל נבלה וטרפה שבמקרה, על בהמה וחיה מפני שהוא בלשון נקבה, ולא על עוף שהוא לשון זכור, ומישיבים דברי רשות"י, דלעולם לאו דטרפה כולל גם עוף, אבל רק ע"י קובלות חז"ל, DKרא דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה קאי על נבלת עוף טהור, הרוי. דגס בעוף שייך לשון טרפה שהוא לשון נקבה ודוי"ק.

ע"ש נקה"יו ופסחה"ג, דקדקוד האחוריים למה شيئا לשונו מאין, ולא כתני ניקב הושט ונפסק הגורגרת, כמו דתני ניקב קרום של מוות, ולמה חיברים יחד, ויפה כיון בני הרוב האברך מוו"ה עקייבא שיחי" דהדקדק הראשון מישוב ע"י החני دقדי לחברים יחד בו"ו החיבור, شيئا לשונו לשנות נקה"יו ופסחה"ג, כי היכי דלא נאמר, ניקב הושט ונפסק הגורגרת חדא טרפות הוה, כמו נשבר השדרה ונפסק החוט שלה, ועוד קשי" לוי למה התחל בהם, ולא התחל

בידו דأتא ביחוד על פיסול במקצת השחיטה, שהיא נבלה לטמא, והאי הלכה דין דאוריתא אית לה, וגם למלכות לא מצד הני ח"ט, אלא מכח פיסול השחיטה דהוה לנכירה, והיא הלכה דأتא לפרש את מצות אבותה, ואמרה דכל שלא נבחנה כולה שחיטה הונגת אלא מקצתה בפיסול כנוראה תחש ועל הנchorה יש לנו לאו מוחודש, שלא תאכל כל נבלה אשר לפי האי הלכה קאי, הוא על הנchorה כולה והן על מקצתה, וכן לוקין על אכילתبشر שנחת במקצת פיסול כמו על בשר נחרה, ואחר שקיבל ר"ע הלכה זו,תו אין לו מקום לנקה"ו ופסה"ג בהדי איןך, דהני לכל היית באיסורעשה אסורים, ונקה"ו ופסה"ג בשער נחרה הוה ובלאו ולא עוד אלא דלפי האי הלכה, דאתא מפורש על מקצת פיסול בסימנים,תו לא איצטרך למננות נקה"ו ופסה"ג בכלל ח"ט, (וההלהך בלאי"ה לא באה על פרטיות הטרפויות, עין לממן בהא דאמר עלא שמנת מני טרפויות נאמרו למשה מסיני ובמה שכותבי שם) ואבאר לך בנחרה, ר"ת, דיל' דתווך מעל"ע מצי להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, אלא דאמר בנקה"ו ופסה"ג רש"י זיל לעיל דף ל', הו אמר שכתבותי שם לישב שיטת בנהירה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי"כ יש פסול שהיי' בנחרה, אדם ניקב השוט או פסק הגרגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ ר"ש"י זיל לעיל דף ל', הו אמר שכתבותי שם לישב שיטת בנהירה, ולא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאטרפויות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז"ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אלא דיל' דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למota לאח"ז מחמת מכחה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א באסוגי דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצינן לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכת אבר, או על הח"ט שסופן למota לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על הח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרת, ה"י צד חמוץ זהה, דמפרכסת היתה אסורה, דבmittah תל"י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרת, ושאני שחיטה של עתה דמתרת מיד, וזה נתחש בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשנתה חדש היתר מפרכסת נתחש ג"כ היתר מסוכנת, ואתא הלהלהך על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

והנה ר"ע קודם חזרה, דסובר מקצת סימן או אפיילו סימן שלם בפיסול אין בו אלא משום טרפה ולא משום נבלה, טumo ונימוקו ה"י משום דמעשה טרפות אין בו מלכות אלא איסור שעשה לכל היותר, לא מצי מעכב השחיטה ולגרום נבלות לעניין טומאה, ולשרוף תרומה וקדשים, ולכן כל פסול שחיטה במקצת הסימנים לא היה חמור אצל משאר הטרפויות דין בהם איסור מלכות, דכל שפיסול השחיטה תלוי בהלהך זו של ח"ט, אין דין עליהם לשער דין תורה, כמו שהוחחת, שכן שיטת הרמב"ם לא מצי משווה נבלה לטמא, ומ"מ אף לפ"ד עתו זה, סיידור המשנה דאי"ט להקדים נקה"ו ופסה"ג ולחרום ולהקדים ושת לפני גרגרת, כל זאת הוא להשמעינו כי ע"י הא הלכה דין ח"ט נעשה מקצת פיסול בשחיטה, לשחיטה פסולה, ונפ"מ דלולי ששם שחיטה פסולה עליה, לא היינו מטירפין במקצת דרשא או חלדה וכדומה לא מבעי בין סימן לסימן, דין טרפות לחci חיות, אלא אפיילו בתחלת השחיטה לא שייך שם טרפות על מקצת שלא בהכשר שחיטה, אם אכן רובה בשחיטה, ואשר ביארנו זאת בפתחה, וכן בסוגי דלעיל ל"ב ע"ב, אבל לעניין טומאה לא נקרה נבלה, כיון דיעקר הפסול נבנה על האי הלכה של ח"ט, אבל ר' ישב משום ר"י הביא הלכה מיוحدת

שבמקום שחיטה נקב הוה, אבל המשנה מותפרשת לדעת הרמב"ם, עיון בעicker יוז"ד, דשם ביארתי, לדעת הרמב"ם, האי הלכה דין טרפות ג"כ נתחדשה כשנכנסו לארץ ונמצו על האזביחה, אבל במדבר שהנחרה הוור להם, לא נזהרו על הני י"ח טרפות אע"פ שנצטו על הטרפה בקרה דבר בשדה טרפה, כי טרפה המפורש בקרה כפי שמספרש לו הרמב"ם היא הנטה למות מחמת מכותה, אבל הני י"ח טרפות بلا נטה למות דהינו מסוכנת לא נאסרו במדבר, ותדע דנקה"ו ופסה"ג נחרה הוה דנחרה בסימנים בעין, מה תאמר דנחרה דוקא בשני סימנים אבל נקה"ו או פסה"ג בבהריה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי"כ יש פסל שהיי' בנחרה, אדם ניקב השוט או פסק הגרגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ ר"ש"י זיל לעיל דף ל', הו אמר שכתבותי שם לישב שיטת ר"ת, דיל' דתווך מעל"ע מצי להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאטרפויות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז"ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אבל דיל' דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למota לאח"ז מחמת מכחה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א באסוגי דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצינן לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכת אבר, או על הח"ט שסופן למota לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על הח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרת, ה"י צד חמוץ זהה, דמפרכסת היתה אסורה, דבmittah תל"י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרת, ושאני שחיטה של עתה דמתרת מיד, וזה נתחש בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשנתה חדש היתר מפרכסת נתחש ג"כ היתר מסוכנת, ואתא הלהלהך על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

להוסיף, דהינו שלא יועיל בו שהיית י"ב חדש, אבל בily שהיית י"ב חדש, כל שאינה חיה מכך חכמת רפואית רפואה טרפה, א"כ גם הני בגידא נשי ובוכלי, למה לא יהי טרופות בלבד שהוא י"ב חדש.

(ב) מה פרך הש"ס מבוגר' ושב שמעתתא, דילמא הני נמי כהאי דרכיש, לאו מהלכה נאסרה, אלא מהני בעלי המאמר או מרבותיהם הקודמים ומהני אצלם שהיית י"ב חדש, אבל بلا שהיית טרופות כמו לקוטא דרכיש.

(ג) מה נעשה למ"ד טרפה חייה, הכי נאמר לדידי' באמות ליתא לדריכש הלא הש"ס אתנא דבר', דעת לי טרפה היה קפריך, והוא איךא שי', ובתוכם גם הא דרכיש.

(ד) ועל גוף הגוינו של הדגול מרובבה, אני עומד ומשתומם דמה בעי ממשה רבינו לעשותו לרופא כלبشر ואפלו בהמה חייה ועוף, עד שלא נדרש להלכה על החית', שהיה משה ממצאים מחכמת הרפואה שבו, והגמ' ליקמן ס' ע"ב צוח וכי משה קנייא או בלטורי היה, ומה עשה הדגם'ר ברוצח, דשם נמי בעינן לידע אם המכחה שהכח הרוצה יש בה כדי להמית כדי לקיים דין דיבערת הרע מקרוב ברוצח, ולא בא ההלכה לממדנו הטרופות המימות באדם, ולמה לא חיבר משה פרק א"ט באדם, והניח הדבר על אימוד הרופאים, שככל מקום ובכל זמן וכל נידון לפ"ע, ולא העמיד כלים השווין בכל זקן ובחור חולש ובריא.

(ה) ואם נניח שעל משה רבינו היה מוטל החיוב, להעמיד לו הני כללים, לדון בדייני טרופות בהמה חייה ועוף, אלא דזהה הkdimo, ולהתכלית שנasar כל הני אפלו אום י"ב חדש ונתרפהו, נגד הקרא המפורשuchi אכול, מנ"ל דבאמת הני כללים לא משה מפי עצמן אמרו ולא מפי הגבורה, כי בכל מקום שמנצא בש"ס עלizia הלהקה שהיא הללמ"ס, הכוונה כיון שלא מצין סמק בקרא ובודאי מוקובל הדבר באומה שכנן הדין, ע"כ מהלמ"ס הוא דמפי עצמו, ודאי לא חידוש משה דבר, אלא או שדרשו מן הכתובים עפ"י המדות, או שנmarsר לו הלכה עפ', אבל דבר הרואי' להאמיר על ידו, כפי הבנת הדגם'ר, מנין לנו דבאמת לא מפי עצמו אמרו, הלא הני חית' ראיין היו להאמיר מפי משה כי אם אמר דנסרו לו בסיני, הא הלהקה עוקרת הקרא דרכטיב חי אוכל, וכקשי' הדגם'ר, וכי אמר דהיא לחז"ל עדות ברורה על זה, דהני חית' המקובלים אצלנו לא משה מחכמו אמרו כמו שהיה ראוי להיות, אלא שמען מפי הגבורה, כדי לעקור הקרא דחי אוכל, ולאסור גם את החיניתרפה, מכח גזרת ההלכה וחוק שאין הדעת סבלתו.

ודע כי גם על הרש"א בתשו' סי' צ"ח המפורסת, יש לי לתמונה הרבה, ואיל שם בתחלת התשו' "אם ראית ושמעת מי שמייקל ומ Chesir ביתרת או בכל מה שמננו חכמים בכל הטרופיות אל תשמעו לו וכו', הרי שמננו חכמים במשנתנו חית', נkeh'ו ופסה'ג וכו' וקוני סייפה זה הкал וכוי' ועל זה הкал סמכו להוסיף, בסוג'ר' וש"ש, ועוד היו מקצת חכמים מוסיפים והולclin בטרופיות, בימה שאינה חייה כפי סברתם, וסומכין על הкал הזה וכוי' ועל הטרופיות האלו הנוספות, סימן לטרפה י"ב חדש וכו', ומכך'ם כל אותן שמננו חכמים במשנתנו בסוג'ר' וש"ש, ומה שמננו חכמים מכלין, (נראה להגיה ובסוג'ר' וש"ש שמננו חכמים מכלין) א"א להם בשום צד לבוא לידי היתר לעולם וכו' עכ"ל.

הנה דבריו ה"ק סותרים זה את זה מנ"י ובוי', כי מתחילה כתוב דבסוג'ר' וש"ש למדו חכמים מזה הкал, ר"ל דזה הкал יצא מקרא זאתת החיים, שדרשו חי אוכל שאינה חייה לי', ולכן, וכך הוסיף על הני חית' שנmarsרו למ"ס, ומకצת חכמים רצו עוד להוסיף, כמו ניטל הנוצה בעוף לר'י, ועל הני הנוספות, וכן על ספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש להכשרים, ולבסוף כולל בסוג'ר' וש"ש בותך הני

הרמב"ם דכל שניקבו הקромים הגיע הנקב לשער הריאה מחמת שהוא ספוגי והוא ממש ניקבה הריאה ודז"ק.

ע"ש נפלת מן הגג, עיין מה שכתבתי בזה لكمן בסוג'י ועל המשנה נ"ז ע"א עי"ש היטב ותרווה צמאונך.

ע"ש ודרותת האב, הא דקANTI דרושא לבסוף, ע"פ שהאי טרופות שיק' בכל אברים הפנימיים וגם بواسט וקנה ולדעת הרמב"ם, האי טרופות חמור משאר טרופיות, י"ל משום דעת שלא מכירים האברים דרושא ברישא, הו"א דבכל מקום שהזאת מטיל אורוסטו טרפה, لكن קתני דרושא לבסוף להשמעינו דרך הניג אברים דלעיל פועל הדרושה ודז"ק.

ע"ש זה הכלל, כל שאינה כמות חי' טרפה, בגמ' מפרש דזה הכלל אתה לרבות הני בסוג'ר' ושב שמעפתא דלא מנה התנה בפירוש, וכן מבואר لكمן דף נ"ד ע"א, אלא דיש לי בזה מקום עיון גדול, דשם מביא הש"ס ע"ז עובדא דבי' ר"י רישבא דמחו בניגא נשייא, ועובדא דר' פ' ב"א רישבא דמחו בכולי' ומותו, ובכளן אמרו וכי להסיף על הטרופות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים, ופרק זה קחין דמתה, ומשנה גמירי דאי בדרי לה סמי חיה, היוצא לו מסוג'י זו דאע"פ שהנסין מעיד שמקה זו מミית, ואין אתנו יודע בחכמת הרפואה להעלות ארכוה, כל שלא נמסר לנו מסיני שהוא טרפה, אמרין מסתמא יש למכה זו רפואה שנעלמה מאותנו, וקמי' שמי' גלי' וכן הוא מפורסם ברמב"ם בפ"י שכתב וויל,, ואינו לנו להסיף על הטרופות שמננו חכמים והסבירו עלייה בתני ישראל, דכל מהו חוץ מלון, אפשר שתחיה', ואפלו שעפ' חכמת הרפואה שבידנו אין תרופה למכה זו, מ"מ כשרה' עכ"ל וא"כ דכל הני טרופיות שבידנו ע"כ נמסרו כולם מסיני, ולא היה כה לשום חכם בשום צוין לחידש טרופות מכח הנסין, וחכמת הרפואה, דהרי אפשר שיש למכה זו רפואה והוא לא ידע, וא"כ הני שבח שמעתתא, לא הני אמורים חדש מכח חכמתם, אלא קבלה היתה בידם איש מפי איש, דהני נמסרו מסיני, וא"כ האי כלל דמשנתינו הוא ללא צורך כלל, כי למי אומר האי כלל, למי שקיבלה בידו דלקתה בכולי' טרפה לא בעי לי' כלל, ולמי שאין קבלה בידו מה מהני לי' האי יכול הטענה לא להסיף על הטרופיות מכח הנסין וחכמת הרפואה, ומכיון'כ למ"ד טרפה חייה דזודאי בעין הללמ"ס על כל אחת ואחת מן הטרופיות, ובגמ' מוכח דיליכא פלוגתא במספר הטרופיות בין הני מ"ד טרפה חייה או טרפה אינה חייה, אלא אי מהני שהיה י"ב חדש בספק טרפה, וא"כ אין מצא התנה לסמוך על זה הכלל, ולשתוק מן בסוג'ר' ושב שמעתתא.

עו'ז זאת夷' לעין, הא דזודאי טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש מוכח ממה דמנה התנה הני טרופיות סתם שחן טרפה, ולא חילק אם כבר עבר עליהם י"ב חדש או לא, והוא מנ"ל, דהרי מקרה מלא דבר הכתיב, חי אוכל ורק שאינה חי' לית', וכתיב הדגול מרובה בגליון ליז' סי' צ"ט, דזאת נדע ממה דANTA הלהקה על הני מיini טרופיות, ולא קסמרק על הקרא דחי אוכל לחוד, ועל משה רבינו שמצא בחכמת הרפואה מה שיכול לחיות, ומה שאינו ראוי לחיות, אלא ודאי אתא הלהקה לומר דהני בכוכ'כ' טרופיות, ובממצאה זו מצא הדגם'ר ז'ל מקום לישב הרמב"ם לחילק בין טרופיות שנלמשמ"ס, דלא מהני שהיה י"ב חדש, לטרופות דחידש רכיש מחכמת הרפואה, דשם מהני י"ב חדש עי"ש, ובמבחן'ת כל דבריו בזה בטלים ומובטלים, ואין בהם תקומה נגד הביקור השכללי, ואבאר בקיצור.

א) הר'י אמרו חכמים שאין להסיף על הטרופיות מחכמת הרפואה, ואי לפי דעת הדגם'ר רק להיות טרפה להלוטין אין

וחרמ"ס, ואגימה דקה דבוי חכם קמבעי, דמנינו שפוסלת עי"ש, ועוד"פ אנו רואין ממש דדרכם היה להכenis כלאוחר יד תושבע"פ ככלו הוא מפורש בקרא, דרך לעולם על בדיקת סכך קמבעי ל"י דהרי בקרא דושחת ולא וקרע לא כתיב בדיקת סכך, אלא דחשוחת מרגיש בשחיטה עצמה אם קרע או חתק, ומ"מ פריך הש"ס פשיטה שהבדיקה מה"ת מדקטיב ושותת ולא וקרע, עד שמותרך דעל בדיקה מפגימה כל דחו דבוי חכם, קמבעי לי' וכן ממש הכא, ר"ל סמק זה הכלל דמתני, שהוא פ"י הקרה דזאת החיה, מה פריך הש"ס והא אכן בדיקת סכך ר"ש, למ"א דמתני' מה הנ"י טטס שמנה מניini, ובג"ר וש"ש המה תוספת מחכמי דור ודור, והחילוק ביןיהם בשחו י"ב חודש, דבנני שהושפטו מהני, ובנהני דמנה במשנה שהמה הללמ"ס, לא מהני וכדברי הדגמ"ר הנ"ל.

אבל דע דהאמת הוא דח"ל בשום דין תורה לא Dunn עפ"י חכמת הטבע רק עפ"י השמואה וקיבלה או מדרש המקראות, ועייןbekmann נ"ז ע"ב שרשב"א שעשה תחבולות וניסיונות לברר טרפות, קרוא ל' עסקן בדרכם, ובאמת כל החכמת יסודתם על תחבולות וניסיונות, ואם ח"ל היו Dunn עפ"י חכמת הרפואה, היו מוכרכחים בהיות עסקנים, ולהעמיד בתני נסיוון, (פערזוכסאנשטיינטאלטען), כמו שעושים חכמי הרופאים, ואע"פ שבמים קדמוניים עסקן חכמי התורה גם בחכמת הטבע, אבל הכרעתם בדיוני התורה לא היתה רק עפ"י השמואה והקבלה, ופלפול הדרשות במקראות, ובפירוש דברי החכמים הקודמים, כי אם היו Dunn עפ"י מעמד החכמת הטבעיות, היו הדינים בכל מקצוע התורה משתנים, לפי מעמד החכמה בכל אמן מבון, ובהני מני טרפיות שבידיינו, עפ"י חכמת הרפואה מעולם לא היו מגיעים לידי החלטה כזו, דהרי החכמה אומרת, דבזה א"א להעמיד כללים כלל וכלל לא כי אין כל הגוף שוויון, ולא כל המכות שוות, ודבר זה צריך AIMOD פרטיכם בכל גוף וגוף ובכל מכח ומכח, וכאשר באמת ברוצח בן הדין, צריך AIMOD הרופאים ולא מצין כללים לדון על פיהם, ולכן ההלכה דעהמידה ראוון, בן גרש ר"ח מובה בראש"ש, ומ"מ שניים וכי לא הגינו לפלוגות קלא דיוקדי לקטן הנראה בגודל ואמרו עדין לא הגינו לפלוגות ראוון, בן גרש ר"ח מובה בראש"ש, כמו שיעור גדלות איש, שהוא י"ג שנים בין חכם ובין טפש, ועיין גיטין דף פ"ט ע"ב, בהאי דנפיק עלה ראוון, בן גרש ר"ח מובה בראש"ש, ומ"מ שניים וכי לא הגינו לפלוגות מעשי כבדול בר דעת, לא ניחוש לקדושין, כי לא הגינו לפלוגות ראוון גדים חקרי לב, להבחן בכל איש פרטיכם מתי הגיעו לדעת שלמה, لكن אין לנו אלא השיעור של שנים וסימנים, וכן לעניין שיעור כוכבת ביהו"כ, דביתובי דעתה תלי מלטה, ועיין ביאמא דף פ' ע"ב דפריך כל העולם בכוכבתה וועוג מלך הבשן בכוכבתה, ובשר שמן בכוכבתה, וללבבי ונפים בכוכבתה, ותריצו מה שתיריצו והעיקר דבלל שיעורים וככלים כן הוא, דא"א להיות מכוון בכל איש ובכל פרט, אבל כדי להשוו הדין נתנו השיעורים והכללים, וכן על חנוך כתוב הרשב"א ז"ל בתשובה שם דאפיילו מהא מעידים על טרפה שהיתה חי, לא נאמין להם נגד קבלת ח"ל, יותר ביאור העניין תמצא בפתחה בעicker י"ד, כי שם הראתי איך חשב הרמב"ס על עין זה, ועיין بما שכתבנו لكم נ"ד ע"א ביישוב נ"ד על תוספת דהני בסג"ר וש"ש ודז"ק.

גמר' ארשב"ל רמז לטרפה מה"ת מניין, מניין ובר שדה טרפה ל"ת, אלא רמז לטרפה שאינו חי מה"ת מניין, דקANTI סיפה זה הכלל וכו' עכ"ל הגמ', האי שקליל וטור' דומה ממש לשקליל וטור' דלעיל י"ז ע"ב, דארח' מניין בדיקת סכך מה"ת וקמונתמה עליו מניין והוא כי נקב טרפה, ר"ל דהא כתיב בתורה ושותת ולא וקרע, הרוי לך מקרה מלא צורך בדיקה לטכון, דאם לא יבודק נקב, ועי"ז קמהדר בעי בדיקה לחכם קאמרין, ופרשנוו שם עפ"י הבה"ג

לא היה ההלכה אוסר על הספק את הטרפה, דהוה מוקמינו אותה בחזקת שלם, הא בורכו דבשלה מא ברוצח, אכן קרא רבי יכה כל נפש אדם, לאפוקי מקצת נפש, ע"כ לא מיפטר אלא בטרפה שאין בו אלא מקצת נפש, וכל שאין סופה למות, לא מקרי מקצת נפש, דעתך חסרוןابر לא מקרי מקצת נפש, אבל בטרפה דילמא אמרת וחסרוןابر אמרת תורה בשדה טרפה לא תאכלו, וניהו דיל' דכיוון דההלה מונה דוקא הנ' מכות, ובניהם אברים, ולא מכת אוזן ועין וכדומה, גם ממה דנקב בily שום חסרון פסול בכמה אברים, למדון דעתמא משום דבהני כל חיות של הע"ח תלי, אבל עדין אין לנו הוכחה דיש בו בודאי כדי להמית, אלא מצין למימר דבנהני אפשר דמיית, ומ"ה אסורה ההלכה, ועל ההלכה גופאlica להקשאות למה לא סמכה ההלכה על חיקת שלם, שלא לאסורה את הטרפה, כי זו קוש' לאלקינו שאין מקשן כלה, כמובן, וכמדומה לי כל ישר הולך יבין מכל האמור לעלעה, אכן להעמיד שיטת התוס' בהזאת, אפילו אם נקבע כל הדוחקים.

ולכן אנו מוכרים להודות, כי ממשה ועד משה, לא קם כמשה רביינו הרמב"ם ז"ל, אשר בעיני שכיו' ההז והטההור ירד לתוך עומק דברי חז"ל המכוסים והנעימים ולמלובשים לפעמים בעשרה לבושים, הנה הרמב"ם ז"ל קבוע במסמורות נטוועים בפ"ד ה"ז ממאכילות אסירות דטרפה האמורה בתורה היא טרפה אותה חי העיר ושבהו איתה נתטה למות, והאי נתטה למות פירושה שאינה יכולה לעמוד והיא כמו מסוכנת וכאשר מוכחת שם במש"כ בהלה"א, ודבר זה נלמד ממה דאמורה תורה טרפה, ולכלב תשיליכון אותו, הרי דמכה זו שעשו רואי' לככל, אם לא ישחטנה מיד, ועל דין זה שהוא דין תורה ללקות עליו, אין כאן שום מחולקות, וגם לא נדרש לשום הלכה לפרש האי קרא דכל שנטטה למות מחמת אמר טרפה ואיך צריך לדודע אם אין טרפה למכה זו ולא תוכל להרפא,لالג' ברוחץ כן הוא עיין רמב"ם ריש פ"ד מהלכ' רוץ ה"ג כתוב "המכה את חברו באבן או באגרוף וכיוצא בהן אומדין אותו וכו' ואס אמודינו למתיה וכו' ואס הקל ונתרפא והולך בשוק על רגליו כשאר בריאות וכו' ונפטר" עכ"ל ובמבחן כל זאת בגמר', וכמו דשם ברוחץ לא בעין כללים קבועים לחיים ולמות, רק סומכין על אימוד הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ק"ו דראוי לטעוך על אימוד כזה גם בטראות בהמה, וא"כ האיל הלהקה לקבע כללים לדzon על פיהם על הטרפה, אין זה פירוש הקרא אלא תוספת, כדי להחמיר על המפורש בתורה, ולא עוד אלא דסוחר גם את המפורש, כי לפי ביאור הרמב"ם דבעין נתטה למות מחמת המכחה, והאי הלהקה ע"כ بلا נתטה למות קامر, דהני ח"י מכות מטרפה, דאי שנטטה למות על ידם הוא מן הנמנע ע"י נקב بلا חסרון, בושט או בריאה או בב"מ תהי' נתטה למות, דעתך מה שאנו אומרים, טרפה אינה חייה י"ב חדש הכוונה שהמכה מתפשטות והולכת עד שיחלה הע"ח וימות, אבל הקרא בעי שתהי' נתטה למות ורק אז תאסר, ולכן ע"כ לומר אכן קרא אחר לאסור את כל שיש לה מכחה שסופה להמיתה ע"פ שאינה נתטה למות, כי הלהקה לחוד לא תחדר לו אין יסורי חדש, ועל האיל קראי קאי הלהקה, שלא נצטרך וגם לא נסמן על לימוד הרופאים, אלא נדון ע"פ הני כללים שנמסרו לו, ולכן כך מtopic שאלת ר"ל רמז לטרפה מה"ת מניין ר"ל להני טרפות של הלהקה דעתך לא אתו לפרש הקרא דבשר בשדה טרפה כנ"ל אלא איזה קרא אחר ומניין, והמקשן לא הבין או עשה א"ע כלו לא הבין, ופרק מניין ובשר בשדה טרפה, וכך אפשר לומר לך הלהקה אתה לפרש האי קרא, וע"ז משיב לו אלא רמז לטרפה שאינה נתטה למות, שהוא ג' טרפה מניין, דהיינו התנאה כן אמר דכל שאין כבואה חי טרפה, ולא בעי נתטה למות,

האי מ"ד דאית לי קרא על טרפה אינה חייה, מוכחה לומר דכל hei יצאו מן הרוב, לא ממש"כ הרשב"א דשקר אמרו, אבל אני חכמים שראו וידעו דברמת מתקיימות שתיים ושלש שנים, מהו להו עוד דרשת מפורשת בתורה דטרפה חייה,ומי הוא זה שייתרכז את חומר קושי' הללו. ג) בסנהדרין דף ע"ח ע"א, אמר רבא החורג את הטרפה פטור, והקשו שם בתוס' והא רבא הוא דס"ל בנדזה דטרפה חייה, ומכך חומר הקושי' חדש דגם למ"ד טרפה חייה סופו שימות מחבלה זו עי"ש ולפ"ז לא פליגו אלא בהגבלה הזמן, למ"ד טרפה אינה חייה ימות תוך שלשים או תוך י"ב חדש, ולמ"ד טרפה חייה ימות לאו שאין לו קצבה, ובער אני ולא אדע איך פרנסו הסוגי' דהaca, דמן"ל לר"ל, דתנא דמשנתנו סובר טרפה אינה חייה, הלא מזה הכלל אין להכחיח זאת, דהרי רוצה לרבות בסג"ר וש"ש שם ג' טרפות ויפה אמר דכל שאינה כבואה חי, אלא שיש בהאי מכחה, כדי שימושו לאו מן הזמינים אינם מוגבלים תנду שהוא טרפה, והוא בין למ"ד טרפה אינה חייה ובין למ"ד טרפה חי' גם הקרא דזאת החיה, שפיר נדרש גם למ"ד טרפה חייה, דכל שאינה חייה ל"ת הלא בקרה לא נרמז כלל שצרכיך למות לאיזה זמן מוגבל, וצ"ל דתנותס' הכי מפרשים הסוגי', דתנא דמרובה הני בסג"ר וש"שizia הכלל, ע"כ לא מחמתה הרפואה ידע דכל הני טרפות אינם יכולין להיות, אלא מקרה, והאי קרא למה לי הלא הטרפות נמסרו לו מסיני, כי מכח הקרא דטרפה אינה חייה, עדין לא ידעו מאומה. כי מי אמר לנו איזה מכח יכול להתרפא ואיזה ממית בליך, ולא כמו שסובר הדגמ"ר דלעיל, ממש"ר וה"ה החכמים שאחריו יכולים לעמוד על הדבר, ע"כ הני טרפות כולן היו צריכים להمسר לנו מסיני, ולמ"ד אתה קרא דטרפה אינה חייה, אלא ודאי כדי שנידע להכשיר ס"ט בשתיית זמן מה, או יום או שלוש ימים או ל' יום או י"ב חדש, וכל זאת ג' מה לממ"ס ולכן ע"כ דהאי תנא ס"ל דיש איזה זמן מוגבל, למתי מօרכחת למות, אבל למ"ד טרפה חייה ע"ג דעכ"פ גם לדידי' סופה שתמות מואה טרפות, אבל קרא א"ד דתנא ע"ז, דלמא נפ"מ אלא אדם ימצא אadam שיקבל את כל זאת, הלא עוד יותר יפול בסבוך הקושיות חדא דמןין לו דטרפה חייה הלא מחמתה רפואה או מנסיו א"א לקבוע דינים, ואי דבאמות פריך הש"ס עליו ולמ"ד טרפה חייה מנ"ל, איך אפשרшибא קרא על זה שאין שום נפקותא לדינא, מה נשוב ע"ז, נשוב תירוצי האחرونים דיש נפקותא לענין טמאה לידה וכדומה, והלא זה ליתא לשיטת התוס' דכמו בהרוג את הטרפה פטור גם למ"ד טרפה חייה מפני שישפו למות מחבלה זו, כן הדיון בטמאה לידי דמ"ש, האררכי בזה להראותך עד היכן מגיעים הדברים אם נחיזק בהאי דוחיק של התוס'. ד) עוד זאת יש מן התימא, דלא כו' למ"ד טרפה חייה אין ודאי כי אלא ספק באמות הטופה, דמספק לא קטלינו, ע"כ דזה ליתא דאי טרפה ספקה הוה הוה מוקמינו הנרצח בחזקת שלם, וכאשר כן פסק באמות הרמב"ם בפ"ב ה"ח מהלכ' רוץ וצ"ל "הרוג את הטרפה ע"פ שאכל ושותה והלך בשוק ה"ז פטור מידיין אדם, וכל אדם הרופאים שלם והרגו נהרג, עד שידעו בודאי שzie טרפה, יאמרו הני והפנינו נשוב על דבריו, ועכ"פ מפורש אומר דבלא אימוד שבודאי ימות מהאי מכח הינו הורגין את הרוצה מפני שמעמידין הנרצח בחזקת שלם, ולכן הי התוס' מוכרים לומר, שלא אמי שואל מנ"ל ה"י מת הנרצח מן הטרפה, אי לא זה הרגו, וא"כ אני שואל מנ"ל להאי מ"ד דטרפה, ודאי סופה שימושות מחבלה זו, Dunnho דיש לו קרא דטרפה חייה כדדרש הכא התדברי', מלבדיל כו' אבל ע"ז שסופו שימושות ליל קרא, ומ"ל הא וא"ת דגם לענין אכילת טרפה

כמויה חיה טרופה, ובhalb' שחיתה יתבואר לך איזה חוליא עושה אותה טרופה וכו"ל, הרי דחוליה זה הכלל במסרים ולא בקרה זאת החיה, וע"כ משום דלא משמע לי שתה"י דרש גמורה, וגם מקרה דכלכל תשיליכון אותו נמי לא יצא, דהרי ממש ה"י צרך להיות נתחה למות, ומה שיויצא מקרה דכלכל תשיליכון אותו, כבר אמרו לעלה בהלכ' ח' ז"ל: "נמצאת למוד וכו' ואשרה הנטה למות מחמת מכותיה, ואע"פ שעדיין לא מתה והיא הטרפה, וכשם שלא תחולוק במיתה וכו' כך לא תחולוק בנותה למות, בין שטרפהה היה ושברתה בין שנפלה מן הגג ונשברתו רוב צלעותיה בין שנפלה ונתרסקו אבריה בין שזרק בה חז' ונתקב לבה או ריאתה וכו', הוайл והיא נוטה למות מ"מ הרוי זו טרפה וכו"ל הרוי דמונה כאן כמו וכמה טרפיות הנולדות מקרה דכלכל תשיליכון אותו, قولן מכות גדולות ונאמנות, קופל ומשליש והוא נוטה למות, דהיינו שוכבות בחליה שאין לה טרפה, ומה זה שכabbach' כ"כ, שאמרו חכמים זה ההורג את הטרפה דכתיב, כי יכה כל נפש דוקא מכה שאמדוזין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפות בהמה, איך טרפה שהיא בלאו בנטה למות דהוא עיין נפל לשכב, ואי-כא אייסור עשה דשאינה חיה לא תאכל אפלו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל האי איסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אלא מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI וראי פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש טרפה היא אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפירוש זה בגמר, צרכין ג'כ' לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז' בכוון כסו והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפלו לדין דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייב את הרצח, משומש דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפירוש, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשביל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם,תו לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

עליה נמר' נפ"ל מאידך תדברי, דתנא בין החיה הנאכלת וכו' זאת החיה, דמה הראה לו בכשרות בטראפיות היה להראות, אלא לפví דמסיק דעתך מאידך תדברי ATI, האי חיה מה עביד לי זהה דתפס הקב"ה וכו', بلا תיבת החיה הוה מצי למילך, וצ"ע וזה.

וה"ה דחוומי"ל והוא התנא מנה נקובים ללא חסרונו שכן טרפה והמה ודאי אינם עושים ממש כמסוכנת הנטה למota, אלא כיוון דמהפץ השała ממן לטרפה שאינה ח' תולה שאלו על האי דזה הכלל, לרמז לנו דלא ממן לטרפה שאינה חיה קמבעי לי, אלא על מה שמספרש בזה הכלל, דכל שא"ח עפ" שלא נטה למota, נכל לקבל האי הלהקה שקבע לנו כללים קבועים, לדון על פיהם שהמה טרפה, וע"ז קאמר דאיך קרא דעתך החיה, דאתא על שאינו יכול לחיות, עפ" שלא נטה למota, ואשרה באיסור לאו הבא מכלל עשה, וכן תמצא ברוצח דלחיב הרוצה בעין דוקא מכח שאומדין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, עפ" שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אלא מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI וראי פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש טרפה היא אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפירוש זה בגמר, צרכין ג'כ' לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז' בכוון כסו והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפלו לדין דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייב את הרצח, משומש דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפירוש, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשביל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם,תו לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

ולהלה היה נראה לרמב"ם ז"ל, דהאי דרשא דעתך החיה אינה אלא אסמכתא בעלמא, ולכן לא הביאה, אבל כתוב בהל' ט' שם ז"ל: "וענין הכתוב שהנותה למות מחמת מכותיה, וא"א לה לחיות מחמת מהה זו אסורה, מכאן אמרו חכמים: זה הכלל כל שאין

בעהחת"ס ז"ל שכותב דרי"י דאית ל' בנדה טרפה חיה באמת ס"ל דטרפה ילפינן מקרא דבוני החיה הנאכלת וכו', וזה הוא לאו, עי"ש לבסוף מ"מ מסיק דלי"י טרפה תרתי משמע, ודבריו דחוקים.

אבל לפע"ד גם לר"י מוכרים לומר דטרפהDKRA על מנת אמרים קאי, דשם בשר הוא לשון זכר, וטרפה לשון נקבה, ואי אברש קאי הוליל ובשר בשדה טרוף, כמו דכתיב עליה זאת טרף בפה, אלא ואדי דהפריש הוא, בשר מן הטרפה, וטרפה אבהמה קאי ולא אברש, עיין בדברו ריש פרקן בדיור הראשון, וכן אף-DDRASHINEN הקרה גם אבמ"ח ע"כ מתיית בשדה ילפינן, וכן תראה בסוף דברי הרמב"ם, דעת"ג דפרש דבמה"ח הינו טרפה במקצתה, מ"מ כתוב „כיוון שנעשית בשר בשדה“, הרי דאיצטראך האי תיבת בשדה כדי לרבות נמי במ"ח, ואע"ג דהאי בשדה אתה לומר טרפה חית העיר והוא הדרושה, אבל מדכתיב „בשדה“ בין בשר ובין טרפה, ולא כתיב ובשר טרפה בשדה שמעין מני תרתי וזה האמת.

וזע דלא כואר' לפי פירוש הקרה דבר של טרפה, ע"כ בשחותה מיררי הקרה כי בשר מקרי אחר שנחיתה וכאשר ביארתי זאת כמה פעמים לעלה בפרקם קמאי, והאי לכלב תשlicoן אותו אברש קאי דאותו נמי לשון זכר, ולא אטרפה שהיא הבמה ואמ"כ דדרשות הרמב"ם דיליף מני הקרה מיררי בנטהה למות עד שאינה ראי' אלא לכלב, נפל בבירא, דהרי הפסוק מבשר הטרפה שלאחר שחיטה מיררי, אבל דע דהרב"ם יליף זאת מדיניותה התורה להשליך בשר הרואי' לגר או לנכרי, לכלב, ולית ל' האי דרשת אגדה דנכבד הכלב מן הנכרי, המובהה ברשי"י בסוגי, דחזקיה ור"א, אלא ממש"כ האבן עצרא דיש סכנה לאדם לאכול טרפה זהה ברור ואמת ודוק'.

תנוס' ד"ה א"ט אי גרשין אלו ניחא וכי עיין במהר"ם שי"ף, וכונתו דהאי וי"ו דואלו ניתוסף אחר חזקה, ופירשו Amiti, אבל אסוף דברי התנוס' יש להעיר שכטבו „אי אכל הנני שחיטתו פסולה דלעיל דזהה פסול דאיירUSH בשחיטה והוה נבלה וכו" עכ"ל, וזה ליתא דלי"ע קודם חזקה כל הנני דקתו שחיטות פסולה אינם נבלה לטמא, כיון דאפיינו סימן אחד בהקשר מטהר מידי נבלה ואע"ג דודאי גם קודם חזקה ידע ר"ע מפסקו שהו"י שהוא בין סימון לסייעון, וכן בכל פסולו שחיטה במקצת סימנים, אבל כל הנני פסולים היו אכלו מהני ח"ט מהלכה שאינם דין דאוריתיא אלא מד"ס, וכן אין בהם מלוקות ולא טומאת נבלות עד שקיבלו בצלת ר' ישבב מושום ר"י וכאשר ביארתי כל זאת בארכיות לעיל ל"ב ובשאר מקומות, והתנוס' לא נחתו בכל אלה ודוק'.

ד" ה' ניקב הלב באחד ומ"מ ניטל הכבד ולא נשתייר ממנו איצטראך דאפשר להיות ניטל הכבד ונשאר המרה דבוקה בגדי הכבד והסימפונות עכ"ל, ראייתי מי שרצה להוכיח מדברי התנוס' אבל דס"ל כרשב"א טרפות הכבד הוא מצד המרה שסופיה戾ול ולא מצד עצמה, דאל"כ בנסיבות היו להם לתוך דאיצטראך ניטל הכבד באופן הבעה"ח אין להם מרה או בצעי ואיל שאר המרה במקומות הכבד, אבל ואדי דס"ל דבוחני באמת ניטל הכבד כשר, ועוד יש להוכיח זאת ממה דלא תרצו דאיצטראך כי היכי לדנדע שניי כבדין טרפה, אבל אי טרפות הכבד מושום מרה היא, דסופה ליטול ניחא אז באמת שניי כבדין כשר כמו שניי כיסי הורדא דתרי רואין לא אמרין, עיין יי"ד סי' ל"ה פלוגתת הש"ז והמ"ב ז"ל בהזאת וכן ישבתי מה שמקשין העולם, לר"ל דນפק הגרגרת, הריאה כאמור דמוני בקופסה דמי, מה לוי פסה"ג הרי טרפה מצד חסרה ריאה, ואמרתי משום תרי גרגרת איצטראך וככ"ל, אבל האי קושי' האחורה בלאה"ה לק"מ דאי לא דפסה"ג טרפה הוה אמרין לדזרה בריא, ואין כאן שום ריעוטה גם בריאה ודוק'.

יש להעיר למה לא פריך הכא כדעליל ואידך בהאי קרא מה עביד ל', וממצאי בפלטי שעמד בזה ותני' דהקרא שפיר מתפרש למ"ד טרפה אינה חיה לומר לך דאפיינו אירע שהטרפה חיה י"ב חדש, מ"מ טרפה, אלא דרי' ישמעאל דחייש למיועטה לשיטתי'iley מכאן דאפיינו בספק טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש עי"ש ועוד תמןני במחכ"ת, אך פלטו קולמסו דבר בטל זהה צ' דפני' דבריו פליגו הני מ"ד, לא בטרפה חיה או טרפה אינה חיה, אלא אי חישין למיועטה ועל זהה וכיוצא זהה אין כדי להшиб.

אבל לפע"ד נראה ליישב עפ"י פרש"י עה"ת, שכ' על האי קרא דלהבדיל, ז"ל „דבין פרה לחמור ובין צבי לערוד א"צ, דהן מפורשין בפרשה אלא בין הטמא והטהור, לנשחט רובה לנשחט חייו, ובין החיה וכי' בין סיימי טרפה לשינוי טרפה פסולה", והפלתי הביא דברי רשי"י אלו וקמתמה, דהרי זה כתתדרבי"י דס"ל ט"ח, ודלא כהlcתא, ואני אומר דادرבה דהוא כמ"ד טרפה אינה חיה, והכל קאי אל אחר שחיטה דבין טמא לטהור הוא שפק אם נשחט רובה או חייו, והוא חזקת איסור א"ז, ולהזכיר באספק, ובין החיה הנאכלת לאשר ל"ת הוא בנמצא נקב במקומות דמשמשא ידא דטבחא, ובין שאין לתלות והרי נקוב לפניך, ורקリ' לשניהם חייה מפני חזקת כשרותו של הנשחט, חזקה דאתני מכח רובה, וכן מקרים שאין לתלות והרי חזקה ממכח רובה אומרת דחיה היינו במקומות שאין לתלות עפ" שחזקה מכח רובה אומרת דחיה הייתה הרוי נקוב לפניך וחזקה דהשתא חזק יותר, ולא תלין בדבר רחוק, כן מתפרש הקרה למ"ד טרפה אינה חיה, אבל התדרבי"י דקאמר דאתא קרא על ח"ט, ע"כ על גוף הטרפיות מוקי ל', ועליהם אמר קרא להבדיל בין החיה שאין בהם אלו, ובין החיה הנמצא בהם אלו, ושניהם חייה קרי להו משום דט"ח.

אלא דلتדרבי"י קשה מה שהקשה רשי' שם דלהבדיל נון פרה לחמור לא איצטראך דמפורשים הם, כמו כן בין טרפיות לכשרות ומה ל' הרי כתוב ובשר בשדה טרפה ל"ת, אלא דמכאן נמי וראי' ברורה דליך"ט בעין קרא מיוחד, כי לא נלמד מקרא דטרפה דמייריק לכ"ע בנטהה למות ולא בחיה, ודוק'.

רש"י ד"ה ובשר בשדה טרפה, ואע"ג דליפין מני' בעלמא בשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, מ"מ טרפה ממש טרפה ממש, ובש"ס ווילנא בשטמ"ק מגיה „מ"מ טרפה כמשמעו" והוא נכו' וכמש"כ רשי' ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, דמחלוקתן הכתוב לשנים "ובשר בשדה" וזה במ"ח וכן בשר קדשים שיצא ממחיצתו, "טרפה" כמשמעו, ומה שלא הביא רש"י דאתא קרא אבמה"ח וכאשר כן תרגום האונקלס, וכן הוא בירושלמי בסוגי"ר ור"א, מושום לכל הנני אלבא דרי"י קאי דלומד במה"ח, מקרא דבשר בשדה טרפה, אבל כאן מרא דשםעתתא ר"ל הוא דיליף במה"ח מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, וכן לא הקשה רש"י אלא מבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, ובתריזו דמ"מ טרפה ממשעו, מישוב גם לר"י.

אלא דהרב"ם לכואו' נרא דחולק על פרש"י ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, שכ' בפ"ד ה"י ממאכילות אסורות וז"ל, "וכן החותך במה"ח וכו' לוקה מושום טרפה, שהרי בשר זה מובהמה שלא נחיטה ולא מתה, מהו לי טרפה אותה היה מה ל' חתכה בסכך מהו לי בគלה מה ל' במקצתה, הרי הוא אומר ובשר בשדה טרפה ל"ת, כיון שנעשית בשדה הרוי הוא טרפה עכ"ל, הרמב"ם מתרץ בפירושו זה קושי' התנוס' שם שהקשו למה לא לקו על במ"ח ומן הטרפה שניים, כמו בנה וمبושל לגבי פשת, ונڌחו מאי אבל להרב"ם מתרץ אבון פשת, דנא וمبושל שני שמות הוו אבל במ"ח הינו טרפה דמה לי טרפה כולה מה לי מភטה רק טרפה מភטה דלית בה שחיטה, אבל בנטרפה כולה דלית באמת דא' ק"ז

הרגל למעלה שום טרפות מצד צמות הגידי, ורק למעלה מון השוק יש מושום חתיכת הרגל, שפיר מצין למימר דרש"א מכשיר, אבל עדין יש לתמונה על רשי"י כיון DSTMS טוגן" דחכא, אלה אליבא דעולה, לא לי"ו לפסק כרב אף דלחומרא הוא ודוק".

ד"ה ופרכינן אע"ג דיכולה ליכות, קשיא היא דאפק"ה איכא למימר דארפהה לא פליג ר"ש, דלאן קמותבין אתנה דבר"י וכוכו, עיין מהרמ"ל, ופלא שלא הביא הברייתא המפורשת ביבמות ק"כ, דרש"א אומר לענין היתרasha יכול ליכות ולחיות, אלא דא"א לומר דכאן בתוספתא שמדובר מבהמה, יאמר רב"א יכול ליכות ולחיות כדי לידע שלא להתרIOR אשה ע"ז, ועיין בח"ק"ז איל' שמביא דברי הרשב"א נבות, שכ" דהאי תוספתא דחכא משובשתא היא, והכא לא קטני אלא רשב"א מכשיר בלי נתינת טעם, אלא שם ביבמות אמר רשב"א יכול ליכות ולחיות והש"ס בגין הביא תחולת דברי רשב"א מיבות וע"ז פריך מניין דמכשיר לענין טרפה, צ"לDK אמר לה וכו' לרוחא דמלתא קאמר, דהא רשב"א אינו משועבד לתדברי, והויל"ל דלמא אטרפהה לא פליג דאפשר ס"ל טרפה חייה.

אלא לש"י א"א לפישך דהאי הביא התוספתא דחכא כצורתה דקטני בה רשב"א מכשיר מפני דיכולה ליכות ולחיות, ומ"מ כתוב כיון דחש"ס לא הביא אלא סוף דבריו דיכולה ליכות ולחיות, קפריך דילמא אטרפהה לא פליג, אבל לפע"ד נראה דהכי קא קשי' לי דלפי הס"ד דרש"א לא קאמר הכא אלא יכולת ליכות ולחיות, הי' סובר דאפשר דהמסדר התוספתא העמיד הכא דברי רשב"א מיבות, משום דהוא סבר טרפה אינה חייה, וא"כ מכללא הבין בין דרש"א פליג גם אטרפה, ולכן פריך דלפי תדברי" דטרפה חייה אפשר דרש"א לא פליג אטרפה, רק המסדר התוספתא העמידו הכא, ורמז ע"ז אין אלו דברי רשב"א כאן אלא לקוחים מיבות מдалא קאמר רשב"א מכשיר שהוא הדין, וקאמר רק הטעם דיכולה ליכות ולחיות, וע"ז שני דלא היא אלא דבאמת קתני מכשיר וכו' וכיון דaicא מאן דמכשיר, מצי תדברי" סובר כוותי ולא מטעמי".

ודע דמתניתין" דיבמות דמחלך נמי, בין מן ארוכובה למעלה ובין מן הארוכובה ולמטה, יש להוכיח עולא ארוכובה עליונה קאמר, לדגבי אדם ארוכובה דמלטה בשכיבה ולא באזיפה כבבמהה, עיין בשווית ק"ז ציל וא"כ לא שייך לישנא מן הארוכובה ולמטה, אם לא שנדחק כיון דאמר למעלה אמר נמי למטה אף שאינו מודוקך ודוק".

תונס' דה' והא איכא, תימא דלא פריך מניטל צמות הגידיין וכו', ויל' דהוה בכלל בהמה שנחתכו רגליה עכ"ל, דביריהם מוקשים דבין לרוב ובין לעולא דלקמן, אין לחשוב הני תרתי בחדא, דלא מבעי לעולא, דנחתך למעלה מצוה"ג כשר, ודאי תרתי נינהו, אלא גם לרוב דנחתך בכ"מ טרפה, מ"מ הרי קאמר שם נחתך בלא צוה"ג, וצוה"ג בלא נחתך טרפה, הרי שהם שני טרפות הלווקת, וכפי הנראת התוס' נחתנו זהה שחרי כתבו בקושיתם, תימא דלא פריך מניטל צוה"ג דתנן בחדי" בפ' בה"מ דטרפה, והאי בהדי" דקאמרו הוא שפט יתר, כיון דהוא סיפא דהאי מתני' ועיין ברשב"א ובחר' ר"ץ ציל, דחקשו סתם, ומה לא פריך נמי מצמות הגידיין כדתנן שם בסיפיא דמתניתין, אבל התוס' כיונו דלא נימא דנחתכו רגליה היינו ייטל צוה"ג لكن כתבו, דקנתני שם בהדי" צוה"ג בפ"ע, אלא דמ"מ תיזיצו, דהוה בכלל בהמה שנחתכו רגליה, והוא פלא, אבל כוונתם כמש"כ בח' הר"ן, דהוה בכל קושי' הגמי' דנקט רישא דמתניתין, אבל כוונת המקשין גם על צוה"ג, ולא צריך לפרש זאת, כיון DSTMS טוגן" לה ברשב"א דמכשיר, הרי מתרוך נמי מצוה"ג, אלא דחר' ציל לא נחיא לא' בזיה, משום דקשי' לי' מסוף הסוגי', דקאמר אלא הנה תרתי דאפקת לא תיפק, והוא נחתכו רגליה וגלויה, וא"כ עדין

ד"ה דורות הנק באה"ד, טעמא לא משום דסופו לינקב דאי"כ בכל נקובה היה וכוי אלא שהארס שורף וסופה למות עכ"ל, הפלתיyi בס"י נ"ז סובר דכונתם שהארס ממית, ולכן נתקשה לו מגומ' לקמן דמסתפק בוגרתת דרוסטו בכמה, אי כאיסר כקובתו או סגי במשחו משום דמקלי קלוי ואיל, הרי משמע דמקלי קלוי עד כאיסר, ואני תמה דאי"כ אפשר לומר דהארס הוא הממית, הלא אז אין כאן מחסרא אבר, והויה לי' כמו אכלת הרדופני או צואת תרגנוליס כדלקמן נ"ח ע"ב, אע"ג דמיית בהכי כשר, והוא כמו מסוכנת דודאי מיית דהרי קרי לי' מה"ט אינה חייה, בסוגי' DSTMS מ"מ כשרה, משום דאן בטרפה מהסרא אבר בעין, ושימות מכח האי חסרון, אלא ודאי כוונת התוס' דהארס שורף את האבר והויה כמחסרא משום דבר שרוף מן הארץ הלויה, איינו פועל פועלתו כמו חסר או נקב, אבל לא משום דסופו להתחסר, ומה דמנה בין מיני טרפות דרושא, פירשו, שרופה מן הארץ וקיי אבר שנדרס, ותדע עוד דאי הארץ ממית מה לי מוקם הדרישא היא הוא הלא כל שנקנס הארץ לגוף הוא ממית כמו סם המוות אלא פשיטה ממש"כ ודוק".

ע"ב גמר' והא איכא בהמה שנחתכו רגליה, הראש יוסף זיל' הקשה למה לא נימא דתדברי" כר"ע לאחר זהרה לא מנה נקה"ו ופסה"ג בין החי"ט, משום דהני נבלות הויה, ותמורתם נוכל להזכיר שתים אהרות, והנה לשיטת התוס' דנקה"ו ופסה"ג טרפות נמי הוה, לא הקשה, וע"כ רק לשיטת הרמב"ם, דאן בהם משום טרפה אלא משום נבלה, וע"כ דלא נמסרנו בהלכה בין החי"ט, זהה אמת וצדיק, אלא דמה"ט גופא מאן דמתקשה לא חל לключи" דכאשר ביארנו הא דכתיב הרמב"ם דהוה נבלה מהים משום דס"ל דכל טרפה תחולת נבלות הואה, דהרי מביאו לידי נבלות, אלא דחילקו הכתוב לשנים משום דאפשר בשחיטה המתרת מיד נבלה וכן נקה"ו ופסה"ג דאין להם שחיטה, משום דברם שנחרה על האי טרפות, וכן מיד קרואים נבלות וע"כ אתה אומר דעתך' פ' נקה"ו ופסה"ג איןום חיין, דאם נאמר דחמים וטרפות לא הוא אלא שאין שחיטה מועלת בהן, כיון דתחולת שחיטה פסולת איכא בהו, וכسمנים עקרים בה"ג דכשר אלא שאין שחיטה מועלת, וא"כ מ"ש דושט נקב בעלמא שם פיסול שחיטה עליו, ומ"ש פסה"ג דבעינן דוקא רובה, אלא ודאי דבעינן אינם חיין, כי לולי זאת לא מקרי פיסול במקצת השחיטה, ואם נקב בושט אינם חיין ודאי דה"ה בשאר נקבים, כמו נקב הלב שב עיקר משכן החיים, וכן אם פסה"ג אינם חיין, ה"ה פסיקת החוט השדרה.cn הוא דמ"ש, וכן תדברי" DSTL ט"ח, לא מצי סבר קר"ע לאחר זהרה, והוא נקודה נפלאה דכל הני אמרואי DSTL ט"ח אלבא דר"ע קודם זהרה אמרו למליטהי'ו, וצ"ע".

ומה ש' הראש יוסף, דלמעלה ממקומות שחיטה איכא עכ"פ טרפות בשוט וגרגרת, הוא אמת וצדיק וכמש"כ ה"מ והפר"ח, והפלתי החלק זהה במחלוקת טעה טעות גדול, וכאשר ביארתי כל זאת בסוגי' דמוגרמת לעיל דף יט עי"ש ודוק".

רש"י דה' ארוכובה, מקום חיבור השוק והירך, ויש לי תימא רבתא, דכאן פרשי"י אליבא דעולה לקמן ע"ז ע"א, ודלא כרב שם, DARCOBWA הואה האי דמג'כראת עם הראש, ושם פסק רשי"י כרב ולחותה עי"ש, והנראה לפע"ד דהאי סוגי' עכ"כ אליבא דעולה איזה, דשם בסוגי' פריך עולא לר"י, לדידך מאי וכן שניטל צמות הגידיין, ומפני לי' ארוכובה בלא צוה"ג וצה"ג בלא ארוכובה, ופריך והנא נחתך צוה"ג לחוד נמי טרפה, ומעתה י"ל דהאי דרש"א פליג וממושר רק בחד מנייהו, אבל אם נחתכו רגליה ממש באופן דaicא כאן ב' טרפות לת"ק, לא מסתבר לומר דפליג וממושר, אבל אי הסוגי' איזה לעולא ארוכובה הוא שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת

שיעור קייב לחרון גלגולת בשיעור מיתה כיוון דבנקיית הקром לוחוד מת, (וניהו דוידי לען טומאת אוחל דמיiri התם בעין כדי לטהרה חסרון, אבל כדי שנintel וימות אין זה שיעור, עיין בפלטי סי' ל', שכ' דאי עם נקיית הקром מיר' למה לי חסרון עצם, ולא דק בלישני ודוק'). זה ליטתה דהא לתדברי קיימין דס"ל ט"ח וא"כ שפיר נתן שיעור כדי שימות ואעפ' שטרפה הוה بلا שום חסרון ע"י נקיית הקром בלבד, אלא אז גם בחסרון בשדרה י"ל כן דמיiri עס פסוקת החוט, וניהו דפסוקת החוט לחוד טרפה אבל אין מミית אלא עם חסרון חולי' אחת למր ושתיים למר, וראי'ש דamar וכן לטרפה לא ממתני קדייק אלא מסבריה דנפשי' אומר כן, אבל אחר שהקדימו דמש"ה מסדר הש"ס האי דרא'ש בתוך בסג"ר משושים דדייק ממתני דבשיעור מיתה תלי' מלטא דהאו טרפה אינה תהיה ס"ל ושפיר מדייק כן, א"כ קשה גם מגלאת ליפרך בין בסג"ר, ואין להקשות דא"כ בלא"ה לק"מ על תדברי דס"ל ט"ח ולדיד' אין לדיק משם לא לעין חסרון שדרה ולא לעין גלגולת, דחש"ס ידע דיליכא פלוגתא במנין הטרפיות בין הני מ"ט ט"ח וטרפה אינה תהיה וכאשר ביארנו זאת כבר למעלה, זה כוונת דברי המהרא'ס שיף.

ומה שהקשה על שכטו התוס' בתירוצים, ס"ד דאם נקבות הקром וכו', והא לפ' האמת נמי כן הוא ועודadam לפ' האמת איןנו כן לא ה' קשה כלום מעירובין, עיין בזה בפלטי הנ"ל וזה דלא ממש'כ' למעלה.

אבל לפע"ד נראה לפרש בכוננות שכטו ס"ד, כיוון דעתה ס"ד שם מיר' עם נקיית הקром, שבוי ליא' בבחמה שום טרפות בחסרון גלגולת بلا קром, ולכן לא פריך מחסرون גלגולת אבל לפי האמת י"ל דאי' טרפות באיזה שיעור, ולא שיוערא דמלא מקדח דמתני', דהאי ע"י הקром ובאים קאי, אבל בבחמה מצ' להיות טרפה בשיעורא אחרינא بلا קром, והוא בכל נחבותה הגלגולת, ומ' שפיר הקשו מעירובין דשם אמר דאי' טרי' חומרא DSTARI אהדי' ב글גולת הנצמה מפלוגות ב"ש וב"ה, דמה עניין טרפות הגלגולת בבחמה דע"כ הוא שיוערא אחרינא, פלוגותא זו דמיiri באדם ועם נטילת הקром ודוק'.

ד"ה אפיק חדא ועייל חדא, ולמ"ד חסרון בפנים לא שמייה חסר וחסרון דמתני' לר"ש, דלרבען hei בכל נקבות, צ"ל דח' סוג' כר"ש, דרבנן ליא' רק י"ז עכ"ל, כוונותם מבואר, דניהו דሞקי לתדברי' כייחדי' דלא פסקין כוותני', כמו כרשב'א דמקשיר בנחתוכו רגלי', וכר"מ דמקשיר בಗלווה, היינו כדי' להשווות חי"ט דקאמר תדברי' עס המנוויים במשנתנו, אבל כאן דבלאה' מכניס טרפות חדשות שלא נמנה במשנה, מהה ל' לשוטות מהמס' ובה' כ' דחברים התנא בתירתי, חדא כיוון דרבנן דר"ש ליא' רק י"ז, אלא ודאי' סוג' ס"ל דמתני' ATI' כר"ש שחרורה הריאה הוה בכל חי"ט, אלא דלווי' דבריהם hei נלפע' דדקושיטם לק' מ' דהא באמת גם לרבען אי'ח חסר או חלי' דאונות, וכאשר באמת מפרש כן הרמב'ס בפיה' מ', והוא דלא אמר בגמ' דמשנתינו דקונטי או שחרורה, על חסרון אונות קאי, נלפע' דמושם דא"כ ל�מן במשנה דallow' כשרות בעוף הוו' לחשוב חסרה ראה דהרי בעוף אינו פסול חסרון אונה, אבל לעולם הحلכה באה ע"כ גם על חסרה ראה במנין האונות, וכעין זה מצאתי ג'כ' בהגחות מלא רועים, אבל זאת כתבתי בימי חרפי, אבל הדרנאי בי, דבאו' כשרות בעוף לא שיק' למתני' חסרה אונות כיוון דלית בהו מני' קבוע, מה חסרה שיק' בהו, והוא דלא מתרץ הש"ס דחרורה אונות קאי כאשר מפרש כן הפיה' מ' לרמב'ס, הוא מטעם שאבא, דהנה הרשב'א בתשי' שהזכרתי לעיל, איזיל ומודה דחרסר בתולדה מצ' להיות בחו'ל

הר' אילא צוה'ג, لكن מתרץ הר' ז' כיוון דבחד אבר יחשב לי' בחדא, ולא ידעת מה עינה לניקב הריאה וחסירה, וכן חרותה שהיא בריאה דהכל בחד אבר, וחשב לי' בתלתא, لكن נראה לע"ד דהתו' לא חשו לקושי' הר' ז' דבאמת י"ל דהנק תרתי, נחתכו רגילה וצוה'ג אמר, ולא ח' למ' שמקשה לי' והא אילא גולדה דמילא יבין דאי'א למימר, דסביר לי' כר' מ' דמקשיר בಗלווה, ועוד הר' לרבען דר' ש' ליא' בריאה חסירה, הר' אפשר לדתדרי' כרבנן דר' ש' ס"ל, דחסרונו בפנים ל"ש חסרון, וכמ"כ התוס' ב"ה אפיק חדא, עיין ל�מן מה שככתבתי בזה ודוק'.

ד"ה וארי' א"ש וכן לטרפה, באה' ד' א"ג לענן טרפות אדם וכו', לענן הורג את הנפש וכו', ולענן עשה חבירו טרפה עכ"ל, דעת התוס' נפלא ממוני דהרי לבבי רוצח, לא אזלין בתר האי הלהקה של חי"ט, לא ל科尔א ולא לחומרא, דכן מוכח פשוטות לשון המשניות והסוגי' בסנהדרין, וכן מבואר בפסק' הרמב'ס, דאם אמדחו הרופאים למתיה ולא קם ממותו עד שמת נהרג הרוצח, אפיק לא נמצא בו אחת מהני טרפיות המנוויות כאן, ולהיפך כל שום ממותו והולך בשוק על משענתו, דהינו משענת בריתו, אפיק עשוו את מן הטרפית, ומת אח'ז לא נהרג הרוצח עלי', ולא עוד אלא שכבר הבאת' דבורי הרמב'ס בהלי' רוצח, דאפי'ו הורג את הטרפה, כל שלא אמדחו הרופאים את הנרצח למתיה מכח האי טרפיות, אנו הוריגן את הרוצח, אעפ' שהרג את מי' שהי' בו אחת מה'י', ומכם'כ טרפה שהרג דהדין כן, דאם הרופאים אמדחו לחים, נהרג אעפ' שיש בו מחייב' ט' כי האי הלהקה רק לענן טרפות בבחמה מקובלת, ולא לשאר דיני תורה, כאשר הוכחות' זאת מכמה פסק' הרמב'ס, עיין בעicker י"ד, והדבר מוכחה דלמה לא נאמרה האי הלהקה ברוצה שהוא המקצוע יותר חמור, ונלמד משם על טרפות בבחמה חיה ועוף וכן מבואר בסוג' דיבמות הנ'ל ועיין בש"ע אה' ע' סי' י"ז סע' ל"א ול"ב דאי' מעידין על מי' שדקרו'ו וייר' בו חיצים אף בעשאו טרפה, ומה שמחליך ע"פ מירמא דרבא בין סיכון מלובנת לאינה מלובנת, לגבי טרפות בבחמה לא שמענו חלק זהה, ואדרבה מירמא דר' ז' לעיל דר' ח' מ' מוכח אין חילוק די' לאו דחוודה קודם לבונה הוה טרפה, אעפ' שלגביה אדם אמרין דאפשר שיחי', ועם בנחתוכו רגלו'ו קמתמה ה'כ' מ', ומה מעידין, עיין' בב"ש סק' ז', ועיין בה' ק"ז החת' ס' ז'יל כאן מה שתמה על הב"ח, והדבר צריד עיון, ולפע' ד' הי' נראה דרכ' במים ורגלים בראים וחין עד זקנה ושיבת, ולפע' ד' הי' מ' מוכח אין חילוק שאל'יס דבלאה' מה'ת אשטו' מותרת סמכו אס העלו מן המים רגלו' מארכובה ולמעלה, אלא דמן הסוגי' שם לא משמע חci, וצ'ע' דוק'.

בא"ד וא"ת א"כ אמריא לא פריך נמי ולהשוב גלגולת עכ'ל בראש יוסף ז'יל מקשר דברי התוס' אלמעלה, דבלא הקדמות ריא'ש ממתני' דיק', הוה מצינן לתרץ דחסרונו גלגולת הוה בכל גלגולת שנחבסה דפריך מני' בשב שמעתא דבחד אבר כחדא חשיבה, אבל עתה הקשו כיוון דמתני' היא, ה' לפרק חסרונו ב글גולת בתוך בסג'ר ולא לכלו' בנחבסה שהיא שמעתא דאמורא עי"ש ולפע' ד לא הויל בפירישו כלום, דאפי'ו לא דיק' ריא'ש דחסרונו בשדרה טרפה ממתני', מ' מ' חסרונו ב글גולת ודאי' מתני' הוא דהא קטני' כדי' שינטול מה'ח' וימות, אלמא דאי'א חסרונו ב글גולת הממית, אבל ראי'י במר'ס שיפ' ז'יל דזריך דרך ליקורת קשור קושי' התוס' אשפנוי, אלא דקיצר כדרכו, וכן אבר כוונתו בתוספת ביאור משלי' והוא, דבלא הקדמות ריא'ש מדייק ממתני' היינו מתרצים דלא פריך הש"ס מחסרונו גלגולת מושם דהתם עם הקром קאמר, ולגביה טרפה הלא נקיית הקром לחוד טרפה, ואי' קשי' לך' דאי'ה

להאמור, דהרי רשי' זיל כתוב, וא"ת תה' לסתורא דרך שיכל נקבוה, לאו מלטה הוא, דהרי ניקבה הכללי ליכא מ"ד טרפה, וא"כ למאנן מהני הא סיינא, למאנן דלא ידע דבניקבה הכללי לית בה טרפות, הרי מצי פסול נקבה ומילא גם לסתורא הכללי ולמאן דידע דלית טרפות בניקבה, ידע גס בלקתה, הא חדא, ועוד איך יחולוק עולא אטדבר"י דאמר דח"ט נאמרו לממ"ס, לא מביע לפי מה דמשמע מותוך הסוגי וכאשר מבואר ג"כ בתוס' ד"ה הנך דאפקית בקושיטם, דלית מאן דפליג אהא מניון דח"ט דקשה אלא אפלו לפוי תירוצם דלרא"י תנא דמתני פלייג הינו דוקא אמניין פלייג דאיינו מכoon, אלא פחת הויה, אבל לא דלא נאמרו פרטימן כל אלא הכללים, ולומר דעתלא קאמר דחויז מן הפרטימן, נאמרו גם הני הכללים, ודאי ליטתא דלמא הילכתא נאמרו הכללים אחר שפרט כל הח"ט, אלא ודאי עולא הוא עדשה הני הכללים מותוך הפרטימן שהיו מקובלים בידו, ומותוך דבריו שמעין דלא היה מקובל בידו היא דרכיש, ומלשון הש"ע שכ' ח' מיני טרפות יש, יש למישמע הци, ומסתמא כן נראה לב"י, לפרש דברי הרמב"ם שכ' בפ"ה ה"ד וז"ל: "ויש שם חלאים אחרים אם יארע לה טרפה והן הלמם"ס, ושמנה מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו" עכ' מ"ל מדבר תחלה דחלאים הפטולים נאמרו למשה מסיני, ואח"כ כתוב עוד הפעם וח' מיני טרפות נאמרו לממ"ס, משמע דהאי סיינא דח' מינים עשינו עצמנו, שיצאו כן מותוך הטרופיות הפרטיות שנאמרו למשה מסיני והדברים סתוםים, ומה שהקשו על הרמב"ם דמאי שטרלי לב' תרי, שפסק בעולא וכרכיש, עיין לקמן נ"ד ע"א על המשנה ועל פלוגתא דר"ז ור"ל, מה שכתבתי שם, ודוד"ק.

רשי' ד"ה לא תיפוק וכו' וחליף הינו חסרה ממוקם הראוי להיות, ובחליף דעורות הושט פרשי' דאין לך נקבה גדולה מזו ואבאר דרש"י סובר דחילוף האונות שהוא מתולדה אין להכנס בכלל נקבה, דל"ל לרשי' דחשר בתולדה סופו לינקוב ועכ' דחרסה ריאת טרפות בפ"ע הוה, וכפי שביארנו לעיל חסרה הריאה לא בא בה בהלכה על חסרון אונות מתולדה דמצוי בחיות, ואינה טרפה אלא מכח הילכה אחרת דחשר כנטול, כמו יתר כנטול, דבלל הא הילכה דאמר ר"ה כל יתר כנטול גם חסר בכלל והכי מתחפר, כל יתר בחסר וחסר כנטול, ור"ה קיצר בלשונו, ועכ' כן הוא אדם חסר איינו כנטול למה הי' יתר גרע מחסר, וחסרה ריאה אי אתה בא בכלל הח"ט בהילכה, מתרפרש או בחסרון בפנים לרבען או בחסר מבוחץ לר"ש, וכן האי חילוף האונות דזהה בכלל חסרה, איינו אלא לרבען דס"ל חסרון בפנים שםיה חסר, דל"ר"ש אם הוא כנטול ביד הוה נקבה עד הסימוכנות ולא בעין להכניסו בחסר, ומילא הוה לי לרשי' להכנס גם חסרה אונה בכלל חסרה ריאה בפנים, אבל לר"ש דחרסה ריאה בא על חסרון שבוחץ וכן לרבען אי ס"ל דחשר מפנסים לא שמייה חסר דלא בא הילכה כלל על חסרה הריאה, כל הטרופיות שבריאה צריכין להכנס בכלל נקבה ומטעם דחשר כנטול ומילא אيكا נקב, וכאשר באמת כן כתוב התבור"ש זיל דכל הטרופיות בריאה בכלל ניקבה הריאה הוה, אבל בחליף עורות הושט גם רשי' מוכರח לומר דבכל נקחה"ו הוה דהרי בושט אין לנו הילכה על חסר רק רק, אבל מה דקשי לי טובא הוה דכפי מה שכ' רשי' דזהה כנטולן ממוקמן משמע דרש"י מפרש דהאי חילוף העורות בתולדה הוא ולא מחמת חולין שנשתנה מראיתן, וא"כ קשה מנין לרובה טרפות דחילוף בשוט שאינו דומה לחילוף דאונות בריאה, דשם שפיר מיצין למימרAdam נמציא רק תרתי בימין ע"ג דאيكا חסרון ובשמאל תלטא אין זה השלהה אלא חשבין דבימין אيكا חסרון ובשמאל אيكا יתר, וחסר יתר כנטול דמי טרפה, משא"כ בשוט דעתלא קשר עור אחת כשר, א"כ חילוף העורות משום מה נתrief, הן אמת דלפי ההסביר של' גם בריאה

ומים, דהרי הידועה לכל, א"א להכחיש, אלא שכ' דכך היה הילכה לממ"ס, דכל שונית ביד טרפה, גם חסר או יתר טרפה, עי"ש, אמרו מעתה, איך אפשר דבתווך הח"ט ATA תא חסרה אונה כיון דלאה הי' צריך הילכה מיוחדת, דחשר כנטול, ועל ניטל ביד הילכה א"צ בריאה, כיון דנקב בעלמא פסול בה, אבל הרמב"ם לשיטות לא ס"ל כנ"ל דהרי כתוב דבכ"מ שניינו ניטול, חסר בתולדה שר, ולידי"י גם יתר כנטול אינו מכח הילכה מיוחדת, אלא כמו דחשר טרפה לאו מצד דחשר כנטול, אלא שהוא טרפות בעצם ה"ה יתר כו, ולידי"י ל"ק לי' והוא אנו רואין דבון יתר ובין חסר חין הון, דהרי גם בנקובים כן אנו רואין שחין ומ"מ אתה הילכה שבכל טרופיות הון, ולכן שפיר מצי מפרש דחסירה אונה בכל ח"ט נאמרה, ולא חש להא דלא מתרץ הגמ' כן, כדרךו בהרבה מקומות.

אבל דע דהרי הש"ס מחרותא קשה טובא דהא עכ' בכלל חסרה או נקבה היא, וכmesh'כ רשי' בסוף הסוגי' דכל טרופיות הריאה בכלל חסרה או ניקבה נהנו, והרמב"ם מנה חרותא בכלל חסרה, ותדע דעולה רק ח' מיני טרופיות מנה ואין חרותא בכלל, ולא ראייתי מי שהרגיש בזה, אבל מה שנלפע' דהוא דלקמן נ"ה ע"ב מiotiy עובדא דרבב"ח שאיל בב' מדרשא, ואמרי לי' דיש לתורתא בדיקה אי בידי שמים או בידי אדם היא ע"י מים פושרים, וכותב שם הר"ז זל' דהאי בדיקה רק בספק אי בי"ש או בי"א, אבל בודאי ב"ש לא צריכא בדיקה, ובודאי בי"א לא מהני בדיקה, דעתלו הדירה ברייא, לא יצאה מכל טרפה ובב"א טרפה עכ' דהילכה כך הייתה, דתנא סתם חרותא בי"ש כשרה ובב"א טרפה עכ' דהילכה כך הייתה, וכן אין בידנו להקל אפילו הדירה ברייא, כמו בכל ודאי טרפות דלא מרווחי דודאי הדירה ברייא, וא"כ עכ' הוא טרפות בפ"ע כמו דרושה שכתבו התוס' לעיל דלא מטעם סופו לינקוב או לחסור, וכאשר כתבנו שם בפי' דבריהם, כן אתה הילכה על חרותא בי"א, כי כל מה שאנו מטריפין מושום דסופו לינקוב, ודאי הינו שהיית י"ב חדש אם הילכה בפירוש אלא דאן אמרין דסופה להיות כך, אם שלא בא הילכה בפירוש אלא דאן, למה נטרף אותו, ומmesh'כ הכא דאייכא חרותא חזין דלא כן הוא, ומה ב"ש וב"ב"א אין הילכה, דהדרה ברייא וחרותא דלא הדירה, והאי ב"ש ב"ב"א אין הילכה, אלא סיינא בעלמא הוא, כל שאנו רואין ע"י פושרים דהדרה ברייא, מה לי בי"ש או בי"א, זה בורר, ולכן חרותא איינו ע"ש סופה טרפה אלא הוא טרפות גמורה אם היא בא"א, כי כן אתה הילכה, ועלא דלא מה זאת למן טרפות כמו דרושה, מושום דהוא באמת ליל דחרותא היא חד מחי"ט דאחו מוהילכה, אלא דהוא כמו לocketה דרכיש, ומה דלא קאמר לאפוקי חרותא, מושום דודאי אמתני לא פלייג אלא דס"ל דהוא בכלל חסרה כmesh'כ הרמב"ם, אבל הש"ס מדיק מדלא קטני במשנה חרותא בי"ש כשרה, ובברירתא קטני דב"א טרפה, עכ' אלא קטני חרותא באמתה שחדירה במים פושרים כשרה, דהילכה כך הייתה, ולא מצד סופה להתחסר אלא, מושום דעתקה שם טרפות בפ"ע המה, ודוד"ק.

ד"ה סימנים שנדללו ברובן וכו' שנתפרד זו מזה, ויש לי ראי' להאי פירושא דאי כריש' האי תרתי נהנו חד בושט וחד בקנה, ואייכא ח' שמעותתא, ולא שב, ודוד"ק.

ד"ה א"ש נערקה צלע מעיקרה, עיין מה שכתבתי על דבריהם שבכאן, لكمן דף נ"ב ע"א ודוד"ק.

ד"ג מג ע"א גמר' אמר עלא ח' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו', לאפוקי לסתורא דרכיש ב"פ, ויש להעיר למאי הילכתא נאמרו בסיני הני סיינא של ד"ג חנ"ק נפ"ש, וראיתי ק"ז צ"ל בחודשו נתעורר בזה, וכ' דהני סיינא נאמרו לאפוקי דרכיש, וכן נרא דסוער הפלטי שהבאתי לעיל, אבל במחכ"ת דבר זה לא ניתן

טרופה אע"פ שחזר להקשרו, והוה זאת כמו ודאי טרפה דלא מהני שהיתה י"ב חדש, אע"ג זאת מורה שנתרפה המכחה ולא ישטור לעולם מ"מ כיון דשם טרפה היתה עליה פ"א, אינה יוצא שם זה לעולם ודוק.

תנוס' ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה אע"ג דסיפה דאלן כשרות מסיע לי' וכוי עד סה"ד, והקשו המהרש"א ומהר"ם שיר' זיל מהא דלעיל דאר"י הלכה כריבי', והא למה לי' כיון דסתם התנאה ניקבה המרה, ותרצו כיון דרבים פליגי עלי', לא ארי' הלכה כסותם משנה והנה דבר זה בפלוגתת רשי' ותוס' שנוי לפקמן נ"ה ע"ב, במה דאמר בלשון יחיד אני שונא אותה דרש"י פי' יחידאי היא דמשמעו דאתני' כיחיד ולדעת התוס' הפריש דגוזס במשנה עצמה דברי ר"ש, אבל כל שסתם רבינו יחיד אף ברבים חולקים הלכה כסותם, דהרי ת"ק דר"ש שם סתמא איתתר וסתם סתמא רבים הם, וגם הכא רך סתמא איתתר ת"ק דריב"י בברייתא, ורק ר' לוי' המהרש"א רבים דאין לומר מושום דר"י אמר, מי אהדרו לי' חבריה לריבי', מוכח דרבים נינחו דהרי ר"ג גופא רך מכח האי ברייתא ידע דפליגו, ותדע דכו הוא Adams אמר דר"י ידע מקבלה דרבים היו החולקין על ריבי', ממש'ה החצרך לקבוע הלכה כמותנו היל' צrisk להקדמים האי מימרא דמאי אהדרו לי' וכוי ואח"כ לקבוע הלכה כמותנו.

ועוד קשה טובא דאיך שנה משנה דברי יחיד כל דהנה לפקמן נ"ו ע"ב קתני במשנה דלו' כשרות בעוף ר"יא אם ניטל הנוצה פסולה וככתבו שם התוס' ד"ה איבעי להו,-DD ברי' יחיד המה וככתב שם הר"ז דאל"כ הו"ל למיתני' במשנה דא"ט בעוף ולא אבל' כשרות, וכן תראה בגלודה דקתני' במשנה דלו' כשרות בבהמה, ר"מ מכשיר וחכמים פולסים ולא קתני' לי' בא"ט מושום דר"מ פליג' ומכשיר, ובמשנה דא"ט לאמנה, אלא מה דהוה ד"ה בלי' חולק, ואני' דיש פלוגתת מרובה בה הצלל, ויש מזה ראי' נפלאה ומה ש' הרמב"ם בהלכ' ממרמים דעת הללמ"ס לא נמצא פלוגתא ועיין מה ש' בתקדמתה שליל בעניין זה, יה' איך שיחי', עכ"פ חזון דהתנא נשמר למנות בהאי משונה דא"ט דבר דתלוי בפלוגתת דמה"ט לא קתני' בה ברמה שנחתכו גלילה והגלווה רק כוללם בה הצלל וכן לא קתני' ניטל הנוצה בא"ט בעוף, אפי' לשיטת הסוברים דהיל'ו כגולודה בבהמה עיין לפקמן וא"כ קשה טובא איך קתני' ניקבה מרעה כייחידה, אבל ראה זה החדש דהאי ניקבה המרה קתני' בין קביה לדקון ומקומה היתה לעיל מני' אחר ניטל הכבד והלא דבר הוא, וכן אין ספק אצלי' כי בסוד המשנה באמת לא היתה שינוי' מרעה, אלא לאחר אמר ר' דהלהה כריבי' הכנסותו ושלא במקומו כדי לידע שהוא תופת, ומה שאמר בגמ' לעיל אפיק מרעה ועיל תרotta, לאו אליבא תדברי' דזוקא אומר כן, אלא גם לדידן ולמסקנא צריכין למימר הכי דמרה יחידי' היא, ואפי' ס"ל לרבי' כוות', היה מרובה טרפות זו בה הצלל, כי דבר התלוי בפלוגתת שנקבה היא ולעיל הראתי כי יש בה פלוגתא.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דהנה הרשב"א זיל כתוב דטרפות הכבד איןוא אלא מושום דסוף המרה ליטל, ולכן בעין כיitz במקומות מרעה, והוא לאכור' תמי'א רבתא, וא"כ מאן דפליג אריבי' ומכשיר ניקבה המרה, גם טרפות בכבד לית' לי' והוא דבר שא"א לקובלו, דא"כ למה לא פליגו גם בכבד, אבל עכ' כוונות הרשב"א דמאן דפושל בכבד אפי' לו' נשתtier כ"ש עד דאיכא כיitz במקומות מרעה הוא דסובר דהאי שיור' דכיזית במקומות מרעה, מושום הגנה דמרה בעין אבל بلا' נשתtier כלום ודאי' דאיכא טרפות בכבד בפ"ע

בתלתא בימינו וארבע בשמאל הי' כשר דליך כאן שם חסר אלא שם חליף וחילוף לא שמענו מהלהה דמטרף, כי רק' ח' מיני טרפיות יש, ויש באמת זה פלוגתא אולם מדברי הרא"ש זיל מוכח דבושט משום לקותא וחולי' קתני' עלה וא' שפיר הוה הכלל נקוב בכל בשר ש佗פא גדרו, אלא מסתמא לרשי' לא ניחה לי' בזה משום דשינוי מראה לחוד אינו פסול רק בקרים הריהה בלבד ולא בשאר אברים כמבעור בי"ד סי' נ' באחרונים שם דבעין דוקא לסתות ממש אבל שניי' מראה לחוד שר, אולם לדעת הרא"ש זיל דבשני עורות ושניהם נשתנה מראיתן גרע טפי, וצ"ע ודוק'.

ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה, והוא נמי סתמא היא ומאי אולמא דסיפה מרישה עכ"ל ועיין מה שנדחקו התוס' לפרש קושי' הגמר' והנה הריבי' זיל גרס גם באידך מתני' ונשתtier ממנה כ"ש, זיל דלקמן דף מ"ו גרס דפרק מבריתא והתני' כאית, וכן כתוב הראש יוסף במשנה לעיל ד"ה בא"ד ניטל הכבד, אלא דקשה להגיה בgeom' וגם לא סגי בהאי הגיהה דתנן, דבגמ' hei' איתי ניטלה הכבד וכו' הא נשתtier הימנה כלום כשרה וכוי' ואי' דתנן במשנה דלו' כשרות בפירוש דנשתtier כ"ש כשרה לא בעי לדיקא זאת, ולא עוד אלא דכל השקלול וטורי' hei' ללהעמיד שם על המשנה דלו' כשרות דמפורש בה דבשior כ"ש סגי, אבל לפ"ע' נראה דלקמן מותרך הא ר' חייא והא ר' בר רב' וכוי' וקשה וכי רב' היה סותם מותרכות ע"פ תלמידו ובנו דר"ח תלמידו hei' ור' ש' בנו hei', אלא ודאי דהכי פירושו דרש"ר hei' שונה במשנה דלו' כשרות ונשתtier ממנה כ"ש כדי שלא יסתטו הסתומות ור' ח' מחייב ומגיה ונשתtier ממנה בזית, ולכן הריבי' hei' הביא המשנה כמו' שנאה רשב"ר, דמסתבר יותר לגרוסן כן כדי שלא יסתטו המשניות האחדדי' אבל להלכה פסקין כר'ח דמחמיר, ולכן כאן פריך על ר' יוחנן דאית ליל' הלכה כסותם, איך נקבע ההלכה כר'ח המגיה במשנה השינוי' כדי לסתור המשנה הראשונה, ודוק'.

ד"ה בקורבן פסול hei' ס"ל מושום שהמאכל מתאש' שם, ומחללו ונכנס בנקב' וכי רצה בה ליתן טעם לאסור בקורבן יותר מבושט אלא דא"כ מה פריך לע' אדרבה ושת' דאכליה ב' וכו' אבל קורבן מניה נייח' כדקאי קאי, והוא בקורבן לאו מטעם דזימן מתרמי אהודי' פסליין, אלא מושום דהמאכל מתחחל וויאצא באכלISON, ויל' בדוחק ודוק'.

ד"ה אינו קרום ואם ניקב ונסטם וכו' אינה מתקיימת וכו', דהאי סתימה מעיקרה הוא עכ"ל, עיי' בראש' יוסף זיל שהבין מדברי רשי' דטעמא דלא מהני סתימה דלאח' זיל מושום לכל שם טרפה עליה פ"א, שוב אינה חוזרת להכשרה, אע"פ שנתרפה המכחה וע' מביא יש מי שסובר והוא הרא"ש זיל בשמעtan, דטעמא מושום דספסו לסתור הקרים. ולכאר' איה מצא ברשי' זיל סובר כן דהיא בתחלת דבריו כתוב ג"כ דאיתנה מתקיימת, וממה דמסיים דההיא סתימה דמעיקרה היא ולא אמר דהאי סתימה מתקיימת, אין להוכיח דאפשר דרש"י טעמא אמר, מושום דהוא מעיקרה לאו מותקנית, ואולי' מושום דאי' רשי' כרא'ש ס"ל דספסו לפסק, לא הי' לי' להביא כל הני סתימות של דופן וכבד וחולחות, ולחקל ביןיהם דPsi'תיא דהס' סתימות שלא' ניטל מושם כל זמן שהבהמה חי', אבל אם אמר דגס קרום שעלה מה' מתקיימים לעולם, שפיר כתוב רשי' לחلك ביןיהם דההס' מועלם לא הוה שטרפה על האי מכמה שא"כ בקרים שעלה מחמת מה' ויש להביא ראי' לדעת רשי' ודלא קרא"ש, מהוא דאמורין כאן בוושט ניקב אשלכני' זיל טרפה מושום דזימן מהnidzon בהדי הדדי' ומה' בכך כיון דאין זה אלא לרוגאים אחדים ואח' כחוורין למקומן, הרי' כאן סתימה המתתקימת לעולם, אלא ודאי כל שפעם אחת שם נקוב על הושט, שוב לא יצא שם

בדיקה ודאי בעי ולעכבר, וא"כ מה מתרץ הש"ס דלעולא א"ח לספק דורסה, ס"כ"ס איך נקשר בישק קו"ז بلا בדיקה, שהוא דומה ממש לוודאי דורסה, והוא תימא רבתא.

ועתה נראה, איך מתרפס כמין חומר השקיל וטרוי' לדעת רשי' אם נפרש הבריאות נתרפה, הנה הא דס"ל לרשי' דלאגבי נקב נמי אין לושט בדיקה מבוחץ, נראה דעתמי' הוא, כמו דס"ל בודאי דורסה לא מהני בדיקה, עיין ל�מן ג"ע בע"ב דהתוס' מסבירים דעת רשי', דפעמים מאים הבשר ואינו יכול לשומך על הבחנה, ורק בספק דורסה סמכין משום דאיכא בגין ס"ס שהוא לא דרש כלל, ואת"ל דדרס, שהוא יפה בדקינו, וליאו רושם הארץ בשער ובסימנים, וסמכין אבדיקה קלישטה, וא"כ ה"ג בממסמס קו"ע דמא דלעיל, ס"ל כיון דהאי הוה כודאי דורסה דהרי צוארו נקרע מן הקוצים, וצרך בדיקה אלימטה להוציא מספק שמא ניקב הושט, لكن לא מהני בדיקת חוץ, דשנא נכנס טפת דם בתוך הנקב ואינו ניכר, וכמוש"כ רשי' זל לעיל, ולפ"ז אומר אני דלמ"ד שלא חישין לספק דורסה, מודה רשי' דמהני בדיקה לוודאי דורסה, אבל שלא חיש לספק דורסה, הוא מטעם דמווקיון בהמה אחזקה שרota, ממילא אם בודאי דורסה, חזק החזקת כשרות כ"ב, דמהני גם בשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותם בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחישין לשם נתרפה, כיון דאיכא למשיח שעידיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע'^ד בביואר השיטות הווא, דהנה הרא' ש"ל כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומונית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא" עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דאיכא بكل לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק דורסה, דשאニー הטעם, דאיכא טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא' ש' הווא, דאין חישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד שלא בדיקה כשר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו נציריך לבירר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעבד, ומה שנבדק הרא' ש' לפרש כן, ולא מפרש דאין חושין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חושין שם נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דאיכא חזקה دقמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חושין שע"י הדרסה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חושין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דאיכא לבורי מברירין, אבל בנאנבד שלא בדיקה כשר, אבל אקי קשי' הא קשי' הוא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגס לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

ולכ"ע, וא"כ באמת ליכא סתירה בין המשניות דבמשנתנו פא"ט דלא כתני רק טרפיות דלית בהו פלוגתא, כתני דוקא לא נשתייר כלום דזאת ד"ה, וمرة לא נשתייר ביסוד המשנה כנ"ל, אבל במשנה דאלו כשרות שפיר כתני ונשתייר בזית דוקא משום דהרי פסקינו כריבב', דניקבה המרה טרפה, ומילא אם לא נשתייר בזית בכבד במקום מרה, טרפה מצד המרה ולא מצד הכבד, ולכן הני תרתי דר"י דקבע הלכה כריבב' במרה, וכן בכבד עד דאית ב' בזית מיש שיכי אהדי והוא נקודה נפלאה, ע"ג דחשקל וטרוי' דגמר' לא נחות לה.

ומעתה אומר אני דליך"ר ולרמב"ס ז"ל, שלא גרסו במשנה דלקמן כוית אלא כ"ש, גם ניקבה המרה און לגרוס ומאן דחוסיף מרה במשנה, הגיה ג"כ בזית במשנה דאלו כשרות ועיין עוד שם מה שכתבתבי בזה ודוק'.

ע"ב גמר' האי ספק דורסה וכו', עיין מה שכתבתבי בפלוגת רשי' ותוס' זהה, דעל דף כ"ח.

ע"ש גמר' אמר עולא יש לה קו"ז בשוט און חושין שמא הבריא, רשי' זייל הביא שני פירושים בהאי לשון הבריאות, א') שהוא לשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותם בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחישין לשם נתרפה, כיון דאיכא למשיח שעידיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע'^ד בביואר השיטות הווא, דהנה הרא' ש"ל כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומונית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא" עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דאיכא بكل לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק

דורסה, דשאニー הטעם, דאיכא טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא' ש' הווא, דאין חישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד שלא בדיקה כשר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו נציריך לבירר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעבד, ומה שנבדק הרא' ש' לפרש כן, ולא מפרש דאין חושין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חושין שם נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דאיכא חזקה دقמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חושין שע"י הדרסה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חושין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דאיכא לבורי מברירין, אבל בנאנבד שלא בדיקה כשר, אבל אקי קשי' הא קשי' הוא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגס לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

תנוס' דה' קסביר עולא א"ח לספק דורסה וכו' וא"ת ואמאי, נימא נשחתה הותרה וכו' והכא נמי כי נשחתה, נעמידנה בחזקת מה שהיתה קודם שנולד בה ספק דורסה וכו' עכ"ל, הפלתי זל' רצה לחדר שהתוס' רך אספק דורסה קא קשי' להן, אבל אישב לו קו"ז בשוט לא, משום דכאן לא שייך נשחתה הותרה, דהוה ספק

בஹמות כשרות דעתמא מカリע האי ספק לצד רוב בהמות דעתמא דכשרות הו, והן הון הדברים שנאמרו למשה מסיני, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד ודוק".

ד"ה שאני התם איתחיק איסורה, ובחתיכה אחת ספק חלב ספק שומן, ע"ג דלא איתחיק איסורה, לא איתחיק נמי התירא, אבל הכא מעיקרה היתה בחזקת כשרה, עכ"ל והנה כפי הנראה לא גרסו התוס"ר, "התם איתחיק איסורה הכא לא איתחיק איסורה" דאמס כנירסא זו, קשה למה לא אמר הכא איתחיק התירא, כדי שלא יקשה לו מחחיכה אחת וכן נרא דלא גרסו כן, מדגרשו שלשון זה לא סובל האי סיפא, "הכא לא איתחיק איסורה" כנובון וכן שפיר כתבו דחש"ס לא הקשהתו מוחתיכה אחת, משום DIDע דהכא אילך להיפך חזקת כשרות, אבל לגרסתה רשי"י ذקammer בפירוש, "הכא לא איתחיק איסורה" לכ"ו קשה דלא די בהז, דהא גם בלא איתחיק איסורה כמו בחתיכה אחת נמי אסורה, והוליל הכא איתחיק התירא, והנעלפ"ד דלאכ"ר יש לתמונה טובא על המקשן שבגמ' דלמה לי להקשות משתית חתיכות, דאיןם דומין כלל להא ספק נקה"יו, ולא פריך מוחתיכה אחת דדומה ממש לספק בשיט דבשניותם על חדא חתיכה דני, אם כשרה או אסורה, והוא תימא רבתא בעני, וכן נרא לפע"ד דע"כ המקשן ידע דהכא אילך חזקת היתר מכח חזקת כשרות דבמהה, וכן דבשנית לא קשה מוחתיכה ספק חלב דאסורה, דההט ליכא שום חזקה להカリע את הספק, אבל הקשה משתית חתיכות שאכל אותה מהנה וחיבע עליה اسم תלוי, ע"ז קשה לו ניהו דודאי אסור לאכול אפילו באחת, אם מוטלת בספק, אבל לחיבע קרבן הלא אילך חזקת פטור דגברא, שמעיד דכמו שקדום האכילה, לא נתחייב בקורבן, כך גם עתה אחר האכילה, כי חזקת פטור שלו, יカリע הספק דأكل את של היתר, ואילךames תלוי על הספק בא נילוף מיני חזקה בשום מקום לא יカリע את הספק, ונאר גם ספק קוץ בשות ע"פ דאייכא חזקת כשרות וע"ז קמשני התם איתחיק איסורה ר"ל אייבע איסורה, וקרוי לי" איתחיק איסורה כדי להסביר למה לא יカリع חזקת פטור שלו את הספק משום דקדום שאכל כבר איתחיק שאסור לאכול אף אחת מהנה, וכן א"א שיכרי עזקה פטור שלו, מה שכבר איתחיק הי' מקודם שאסור לאכלו, אבל הכא בספק קוץ, על זה אנו דניין אם אסור או לא, וכיון דאייכא חזקת כשרות לא אסרין והוא דבוחתיכה אחת לא מתחייב اسم תלוי, גזה"כ הוא דבעניין דוקא אייבע איסורה משתית חתיכות, וכן נרא דילכ"ו בפשט הסוגי" ודו"ק.

ע"ש גמר' אמר מב"ר דרבינו, מותבニア תיובתא לפני סנאיה דרבא, לעולם הלכתא כדורי ב"ה וכוי' תמייה לי דבלא האי Tosfeta נמי קשה דאפיילו מצין לעשות כתרי חומרא DSTARI אהדי וכמו שבאותם אנו עושים דאלין בDAORIYTA, הכא לחומרא והכא לחומרא, עיין בדיבור שאח"ז, אבל הכא הרי שרין בין לריב ובין לשומואל ממי' כמש"א בגמ', והנעלפ"ד דרב לא קאמר רק תורבץ החושט במשחו, ובעל המימרא הוא דמדייק דהיה מקום שחיטה, ומ"מ אבל און מזה הכרע, דאפשר לומר דלאו מקום שחיטה הוא, אבל בשומו כמו למטה מקום שישער דאע"ג דהוה במשחו כשיואר בני מעיים, מ"מ קאמר בגין' דבכרס קשחת ופסלה, וכאשר באמת כן מסיק לבסוף דטורבץ במשחו ואינו מקום שחיטה, אבל שמואל דאמר ברובא פשיטה לאו מקום שחיטה הואה כנובון, ומעטה סבר האי מקשן דעתמא דרבא הי' דמסופק בדברי ריב דקאמר במשחו, אי הוה בכלל ושת לשחיטה, ולכן טרי' לי' ואע"ג דאייכא ס"ס שמא הלהקה בשםואל וזה ליכא כאן טרפות כלל, ואילך אי הלהקה קרב אפשר דהוה מקום שחיטה אפילו מאן דס"ל דלא מהני ס"ס

בשחיטה, וכבר תפסו עלי, דהתוס' יבמות בפירוש כתבו גם בשות דשכיח יותר לאיסור מלhitra, וכבר ביארנו דשיטות התוס' הוא דנקה"ו אין בו אלא טרפות בעלמא, והחו"ד וק"ז זל בל"ה השיגו עלי, דאפיילו לדעת הרמב"ם דנקה"ו נבלה, מ"מ שיד לאוקמי אחזקה שהיתה ראוי לשחיטה, ואני ביארתי בפ"ק בסוגי' דחזקת רוב דפליגו באזה רשי" ותוס' עיי"ש.

ובגונ' העניין אי בנולד ריעותא מהים מוקמינן אחזקה כשרות דאיתני מכח רובא, פלייגו בזה הרמ"א וחכמי קראקה מבואר ביו"ד סי' ל' והתב"ש מביא ראי' לדעת הרמ"א DAOSER מהא דאמרו בכתבונות פ"ב דרוב נשים בתולות נשאת והנשאת בתולות יש להן קול, וזה הויאל ואין לה קול אינטרא לה רובא, והכא נמי רוב בהמות כשרות, ולכשרות אין להם מים במוח, וזה הויאל ואית לה מים במוח יצאה מכלל רוב הcessrot, ויפה דחה החוו"ד סי' נ' ראי' ז, דההט ייכא רובא נגד רובא המתנגדות אהדי, דכמו דרוב נשים בתולות נשאות כן הרוב דאין להם קול לאו בתולות נשאות, אבל הכא מאן יימר דרוב דאית להו מים במוח אינם כשרות, ואני מצאתי ראי' מוכרתת נגד הרמ"א וחכמי קראקה, והוא מגני' ריש פ' שור שנגה, דפליגו שם רב ושמואל במכור שור לחברו זבונו, ופרק שם וnochzi אן, אי האי גברא במנון בתר רובא דלרדייא זבון לשחיטה, ומשיין לא צריכא בגברא זבון לרדייא הוא או גברא זבון לשחיטה, ומשיין לא צריכא בגברא זבון להא ולהא, וכ' שם הראי' ש' זל וז'ל: "ומוקי פלונתא באדם שקובונה לשחיטה ולחירישה וכו' וכיון זבון להכי ולהכח, לייכא דליקם עלי' דמלטה לפ' מנהג הקונה, וסביר רב דאלין בתר רובא, ואע"ג דזה האיש קונה זהה כמו בתר הזיה" עכ"ל הזיה, ולכאו' אינו לרדייא מכרובא דעת הקונה לצד הזיה" עכ"ל הזיה, ומוקי פלונתא בעלמא מובן כיון דאן על האי גברא דניין, והוא קונה זהה כמו בתר, דיש לו שדות ווגם בית המטבחים, וא"א למיקם עלייה, לאיזה מהם קזיבין יותר, מה מהני רובא דעלמא להカリע דעת הקונה הלהיא, שיצא מרובא דעלמא כיון שקובונה נמי לשחיטה, ורובא דעלמא קונה רק לרדייא, אבל הדבר מותבאר היטב עפ' מה שתכתבו התוס' לעיל כח' ע"ב ד"ה בידי' שמים א"א לצמצם, דכל דבר שאין האדם מצמצם בכוננה, ממילא הוא אינו מצומצם, דבידי' שמים לא שכיח כלל שיתרמי המצמצם, עי"ש ולכן בכל הני ספקות שאנו אומרים דספק השkol הו, אין הcovona דמצמצם הוא מחיצה ע"מ, זהה פשיטה דליתא אלא ודאי אייכא רוב לצד אחד, אבל כיון דאן לא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב קרי' לי' ספק השkol, למשל מחיצה זרים ומהיצה נקבות, פשיטה לנו דאייכא מצומצם דכל בידי' שמים א"א למצמצם, ר"ל דרוב פעים אינו מצומצם. וא"כ האי רוב מעיד דאייכא עכ"ל רובא לצד אחד או לזכרים או לנקבות, ולא מחיצה ע"מ למצמצם, ומ"מ קרי' לי' מחיצה ע"מ משום האי ספק גופא, שלא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב, אמרו מעתה אייכא רובא דעלמא, שפיר מכריע האי רובא דעלמא את ספקתו שanon מסופקים לאיזה צד נוטה הרוב בהאי יידון שאנו דניין, וזאת הם דברי הראי' ש' זל, דנייהו דהאי גברא זבון להא ולהא, וא"א למיקם עלי' לאיזה צד זבון יותר, אבל זאת פשיטה לנו דאייכא רוב לאיזה צד, כי לומר דcovona במצמצם מהיצה לשחיטה ומחיצה להחרישה, הלא א"א למצמצם וכפי התוס' דהרוב אומר דאייכא מצומצם וכיון דמכורחים לומר דאייכא רוב לאיזה צד, מסתבר לומר דרובא דעלמא מカリע ספק זה לצד רובא דעלמא, והרי תראה דהאי הכרעה הוא רוב גמור אפילו הוציא עלי' ממו, לריב דאל גם במנון בתר רובא מכך"כ דהמיini באיסור ליאיל בתר' וא"כ בכל ריעותא מהים כמו במוח, אמרת הדבר דיצאה מכוב בהמות כשרות, דין להם מים במוח, אבל כיון דספק הזה אי הני שיש להם מים במוח כשרות או טרפות הוה, ופשיטה לנו דאייכא רוב לצד אחד ולא מע"מ למצמצם, א"כ רוב

וכו' אין הכוונה דברצונו תלי' מלטה או בהטלה גורל חיללה לומר כן, דהרי אנו מוחמירים בדאוריתא, במקום שאין כאן הכרעה, אבל הכוונה הרוצה להכריע כב"ש, והוא בר הבי להכריע, ואז לא עי' לחוש על ב"ה הרבים מפני שرك לדורו מהני הכרעת הרבים, אבל דור הבא אחרים יכול לסתור הכרעתם, כי אין לך כאן אלא شبימיך, ואין דור זה משועבד לדור שלפנינו וכਮבוואר במתנית' דעתיות פ"א משנה ה' ולמה מצירין דברי היחיד ייסמוך ולאין הלהקה אלא כמרובים, שאם יראה בי"ד את דברי היחיד ייסמוך עלי' וכו', ועיין בפי הראב"ד שם שכי' שיכול בי"ד האחורי לקבוע הלהקה כדברי היחיד שבדורות הקודמים, כמו שמצינן באמוראים אחרים, שהם קבעו הלהקה כיחידים הראשונים בכמה מקומות ואע"פ שהמרובים חולקים עליהם, ואם לא שמצוו בדברי היחיד הראשון לא היו יכולים הלהקה כב"ה, גם לדורות הבאים, שלא עצמן, לפי שאין בי"ד יכול לבטל וכו' עכ"ל, ולפי דברי הראב"ד לא הי' צרכין להתו', דח"ק יצא נגד השברא דמחודדין טפי, אלא דח"ק יצא לקבוע הלהקה כב"ה, יתלה את עצמו על ב"ש המועטים, אבל יבא מי שיכירע נגד ב"ה, ורק בתקנות וגזרות אמרו, שאין בי"ד יכול לבטל וכו', ועיין בכם ועיין' בכם ועיין היטב בהקדמה של אריקות דברים זהה ודוק.

ד"ה וה איכה עיקור סימנים, לפי ה'ך' דבעיקור סימנים הוה טרפה, תימא דהיכי פשיטה לי' דזהה טרפה וכו', וכי תימא שלא גרע משימות הגרגרת שהיא טרפה, זהה דוחק גדול ועוד קמשני דברובו כשרה, אע"פ שבפסה"ג תנן ברובו טרפה, עכ"ל ועיין מהרמ"ל, דምפרש דشمויות הגרגרת אנו יודעים מפסה"ג, וזה לכאר' פלא, דהא איכה Tosfeta מפורשת מובהה לעיל דף י"ע, דנסmet הגרגרת ואח"כ שחת את השוט פסולה ולמה לנו תלות שמוטה בפסקה, ומילא דלא קשה כלל מה שהקשו בתוס' דהא עכ"ג גראגרת גרע דטרפה ברובו, ובתורבץ שניטל מלחי ברובו כשר, דהא גם בגרגרת שנשmet ברובו י"ל דכשר, וכאשר באמת פסיקין כן ביו"ד סי' כ"ד סעיף ט"א, דזוקנא נשmet כלו, אבל כוונת התוס' הוא, דנינויו דתני בתוספתא, דشمויות הגרגרת טרפה, מ"מ אין זה אלא מכללא, דהא Tosfeta לאו בדיני טרפה מيري, אלא לאשמעין אתה לבה"ג דין עיקור שפוסל בשחיטה, ולרש"י נמי דבפסק נשmet קודם או לאח"ש, שהוא להחמיר ומטעם שביארנו שם, עיין לעיל בחודשינו, אבל לא למדך דין דشمויות הגרגרת טרפה, ועכ"ג לומר דעתיך טרפות שמעין מפסה"ג דקתני במסנה, ותדע Adams אמר שלא נשמע נשmet מנפסק, ולא נזכר דין דشمויות הגרגרת רק בהאי Tosfeta, ממילא דשייעורא בכלו ולא ברובו, נשmet כלו משמע וכטורבץ, דבעינן ניטל כלו מלחי, וא"כ הוה טרפה בפ"ע במקומו ושיעורו ולמה לא פריך הש"ס לעיל בין בסג'יר, והא איכה שמות הגרגרת, אלא ודאי דזהה בכלל פסה"ג וברובו ודוקא לבה"ג דין שכן בשמותה טרפות, עיין כלו, וא"כ בתורבץ השוט כיוון במאמת רובו שניטל מלחי כשר, יכול דטרפה מנ"ל.

ו"ד עדריש"י הוא דלא פריך עליל, והא איכה תורבץ השוט נשmet כלו מלחי, מושם דבריך פריך והא איכה סימנים שנדללו ברובן, והוא כאשר מפרש כאן, באפרך אפרקוי בכח, ומטעם דזהה כניטל כלו, ובזה נמצא יישוב נכון לקושי' שהנחתה לעיל בצע' דלפרשי' דארליך ליכא ליפלגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשות

במקום חזקת אישור, בספקא דדין ואדי מהני, אבל שייך חזקה להכריע את הדינים, אבל הוא רמי עלייה חומרא דרב דהוא במשחו וגם חומרא דשומאל דזודאי לאו מקום שחיטה, וא"ג דרב הא שפקא הוה, ושפир קפריך דזהה ממש כתרי חומרא דסתרי האידי די' קריב דבמשחו הרי יש ספק שמא מקום שחיטה הוא, ודוק.

ע"ש מcoli ב"ש ומcoli ב"ה ריש, מחומרה ב"ש ומהומרה ב"ה, עלי' הכתוב אומר כסיל בחושך הולך וכו' והקשה הרשב"א ז"ל, והא אמרו בע"ז בכ"מ דלא איתמר הילכתא, בדאוריתא הלך אחר המחמיר, ובדרבען אחריו המקיים, ותירץ דהנ"מ במקומות דלא סתרו החומרות האידי, אבל במקומות DSTORO כמו בשדרה וגלגולות צרייך לעשותות, או כmor או כמר בשינויים, ואני כסיל בחושך, ולא אבון בשום אופן מה זה, וכי בשביל השהדים סותרים נקל בדאוריתא בשאן בידינו להכריע, ופוק חי' כל פסקים שבשו"ע ותמצאו דזילינו לחומרא הכא והכא, במקומות שאין לנו הכרעה, אבל לווי דברי הרשב"א, נלפע"ד דהא דקרי לי' כסיל, לאו מושם דלא איתות לעשות כן, ודואי כל שלשין בידו להכריע מוכרכה למיל לחומרא הכא והכא, אבל קרי לי' כסיל בשביל שאין לו דעת מכרעת, לומר כחד מיניינו ומסתמא נתעוררו האחרונים על דברי הרשב"א אבל אין CUT הפניי מסכים לחפש אחרי דבריהם ודוק.

תוס' ד"ה אי כשמואל, והוא אמר ברובו אע"ג דשומאל פסול בפ"ק הגרים שליש וחטט שני שלשים וכו', הכא בעי למימר דרבא לא פסול מה"ט וכו', עכ"ל תירוצם דחוק, ועוד דס"ס, למה צוה ר' אבא שישלם רבא דמי תורא למרא, כיון דלשומאל טרפה מצד הגרמה, אולם לפע"ד נראה ברור דשומאל דזוקא בגרגרת פסול, בהגרים שליש קמא ולא בשוט, דעתם הפסול הוא אע"פ דשחיטה לא מציז מctrqr לפיסול, מושם דעל שליש אמריע בגרגרת עדין אין עלי' שם שחיטה, אלא בctrqr שליש קמא ולכך האי דפוסל ס"ל להיפך, דשליש קמא דהגרמה לא מציז מctrqr לשלי' אמריע להקרה בשם שחיטה וכיון דאיכא כאן מעשה טרפה, ועודין שם שחיטה ליכא, تو לא מהני שליש בתרא להctrqr עם האמצעי להיות השלי' קמא, איכא שם שחיטה עלי', לא מציז להctrqr להשלים הרוב לטרפות ועיין היטב מה שכתבתני לעיל שם בסוגי' מעין זה, והדבר אמת לאמיתו בס"ד ודוק.

ד"ה מ"ד ע"א גמ' למלעה עד כמה, עד כדי תפיסת יד, ופליגו רשי' ובה"ג ז"ל בהאי שייעורא אי אצבע אחת או ד' אצבעות, ולוי קsha טובא דנחزو כמו הוא, דהא תורבץ ניכר בסימני כמו שאמרו למלעה, ואיך יפליגו פלוגתא רוחקה צו, מאתה עד ארבע, וממש"כ לפ' פרשי' דלעיל דיננה אמר מבלעתה דיניה שם חכם ושיעור התורבץ פחות משלורה ועדיף מחתתה, איך אפשר דבחוץ הי' שייעור זה ד' אצבעות, וצ"ע.

תוס' ד"ה ור"י היא אמר אין משיחין בב"ק, תימא וכו', ויל' דשאני הטע שלא יצא אלא לכבודו של ר"א ועוד דב"ק דב"ה מסיע קרא, דאחרי רבים להטוות וכו' עכ"ל האי ועוד שכתבו הוא כמו וועי"ל, או כמו א"ג דהא שני תירוצים המה, דלטירוץ קמא גם נגיד רבים משיחין בב"ק ושאני ב"ק דרא' דכלבוזדו יצאה, אבל להאי ועוד אין משיחים בב"ק, אלא במקומות דרבים סוברים כן נגד דחירפי טפי דהסbara בא"ה קלישטה דהרי הרבים שומעים חריפות של המועדים, וכיון דמ"מ חולקין עליהם מסתבר לפיסוק כרבים אלא דקsha טובא, כיון דקרא מסיע לב"ה ואREL'ה בלא"ה משמע בין שהמעדים שווין או חריפים טפי הלהקה כרבים איך קאמר הרוצה לעשותות בדברי ב"ש עשה דאפיקו אין משיחין בב"ק אקרו דארליך ליכא ליפלגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשותות

בשר פיגול, אבל עשה איך כاضרессת ושמע ביאור דברי חכמים וחידותם, דהנה לפי מה דמסיק מקרין מורה בה החכם, ודוקא במלתא דתלי' בסברא, ולא במקום דסמק' אגמרי', ופרש' ז'ל מלתא דתלי' בסברא, כגון מקיפין בריהה, דaicא למימר דלמא לא מידמו שפיר וכיו' ופעמים שאדם טועה במראותיהם, ויפה פי' דיין לפרש דעת סברת השכל לא סמכינו כללא טעה, דהרי מצין הרבה פעמים בגמ' אב"א קרא ואב"א סברא, ומזה הוכיח הרמב"ז'ל, דסבירא שרה, שהשכל הישר מעיד עלייה חשובה כמו קרא, וכן אמרי כ"פ, סברא היא למה לי קרא, ולא עוד אלא דגמרא דקאמר היינו מה שמקובל מרבי' וכי לא אפשר לרבי' מכח הסברא אמר למלתאי, ולכן מוכחה לומר, דסבירא דקאמר הכא, היינו הבחנה חשאית וראי' גשmitt דבזה יש לחוש, דלפעמים איינו מכובן דעתו כראוי, לדבר שצרכיך דקוזוק היטב בכוונת הלב, ועיין בח' ק"ז ז'ל שכטב כן בכוונת רשי', ומה'ט בכל כיוצא בזה בעינן חכם דוקא כמו בבדיקה הסכך מגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת ובבדיקת סימנים בשחיטה מצומצמת, כפי פי' הרמב"ם בפיה'ם לעיל ל"ב ע"א, על כדי ביקור חכם, ועיין שם מה שכתבתי זה, ולכן יחזקאל חש על הוראה אז, דלמא, אז כשבדק החכם את הדבר, לא הייתה דעתו עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדקה בדק מבחו', דלחודדי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיטה דליקא למ"ד דסני ברוב עובי',adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעונה, דבשחיטה דרווא רק בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו לפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهכי ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهכי אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטה דלא קבעי כמה, כללא כוינו בעין, דכוין דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דכן אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דע' דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסבירה היא כמו שחטבת, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמוד' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'ל, כללא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייה כמדמ"ז, הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנפסק כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמ"ז, והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רק מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז'ק.

זה סימנים שנדרדרו שתי טרפיות, בשוט וברגרמת, בכל אחד واحد לחוד ולמה מנאן לחוד, אבל לפי האמור לך' מדהה בגרגרת גם אם לא אפרק בכת, טרפה ברובו, משום דהוה בכלל פסה'ג, ורק בושט בעינו בכת, משום דבעינו כלו וזה נכון מאד ודז'ק.

בא"ז ומיהה ספרים דגרסו מעיקרא לא קשי' וכו' עיין מהרמ"ל, שמספרש דקאי על מה דמקשה הש"ס, והוא אמר שמואל תורבץ הושט ברובו, ואני תהה, איך אפשר שבבה'ג גרס קושי' ז' כלל, דכמו דנתקשו בתוס' לדעת בהה'ג, מה פריך מררב'ח, תקשה לדנטפץ מה פריך משמואל דאמור תורבץ ברובו אדשומאל דאמור ניטל מלחי ברובו כשר, תקשה לדנטפץ, איך אפשר דפסוקת התורבץ ברובו, כיון דגס זל יכול מלחי כשר, אלא שאין שחיטה מועלת בו, ולא עוד אלא דיוור קשה לרב דאמור תורבץ במשהו, והא ניטל יכול נמי כשר, אלא ודאי דלא גרס בהה'ג האי קושי' בתורבץ הושט ברובו כלל, אם לא לפי מה שתירצו בתוס' דהויל' ולטעמיך, ולכן העיקר כמו שפי' המהרש'א ודז'ק.

ע"ב גمرا היה פסה'ג דאתאי לקמי' דרב יתיב וקובדיך לי' ברוב עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דסבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיטה דליקא למ"ד דסני ברוב עובי', adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעונה, דבשחיטה דרווא רק בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו לפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهכי ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهכי אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטה דלא קבעי כמה, כללא כוינו בעין, דכוין דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דכן אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דע' דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסבירה היא כמו שחטבת, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמוד' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'ל, כללא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייה כמדמ"ז, הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנפסק כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמ"ז, והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רק מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז'ק.

ע"ב גمرا' ולא בא בפי בשור פיגול, אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר'ג'ן אמרו שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מנתנותיה, ע"ז לעיל בח'א למהרש'א ז'ל, איך נדחק להכניס הני תרתי בלשון

שם בוק' דהדר בי' מאידך שני' דשני מעיקרא וכוכ' עכ'ל, והנה שם בפרש"י ליתא דהדר בי', ואדרבה שפ' דלכן האמין לדבריה, וכמ"ש התוס' לקמן, וע"כ לדעת רשי' כן הוא דהה כתוב שם, דמפני כבודו של רבב"ח טימא לה בתחלת, וא"כ דמעטם כבוד החכם, איינו רשאי להתריר ולטוהר, מה שהברור אסר וטימא, מה לי סברא ומה לי גمرا, בכוכ' איכא זילותא דראשון אלא דעת טעם זה קשה, דמה פrisk הכא ארבעב"ח אייך עבר הכא, שהרי המהרש"א הקשה, שמא לא ידע רבב"ח, שרב ה' אסרו, ותיזץ דקו"ש סובבת על רב דשדררי קמי' דרבב"ח, ועתה אם נאמר דין דין וכי מושם לתא דאסורה, אלא משום כבוד החכם, הלא רב ה' מצי למוחל על כבודו, דרב שמחול על כבודו כבודו מוחל, ואולי י"ל דמתחללה דלא ידע הש"ס חילוק בין סברא למגרא, והי' סובר דבכל גונא אייכא משום הורה בה חכם, א"כ במקומות שכבר אסר חכם אחד, מן הרاوي לכ"ע שלא לאכול ממה שאחד אסר, כיון דגמ' לדעת המתיר, יש למנווע עכ'פ' לת"ח שלא לאכלו, וכן פריך אייך שדר' רב לררב"ח, אבל לאחר שזכה לחילוק בין סברא למגרא, שוב ליאכ' איסור להתריר מגمرا מה שאסר חברו, אלא משום כבודו של הראשון, וא"כ הכא משום כבודו נמי ליאכ' דהרי מצי מוחל על כבודו, אבל התם עכ'ג' דאגמורי' סמך לא ה' מטהר לה, אם לא משום דהאמון לדבריה ודוי'ק.

ויש לי מקום עיון על הא דאיובי התם בנדה, פלוני חכם התיר לי' כי מאי, ופרש"י Mai שتسويוך עליה שהרתה שהראה דמה לאו, ואיל' בدم זה שלך הראותי גם אני לפ' חכם וטירח עכ'ל וכ' הב'ח צ'ל בס' קפ'ח, דמה שלא פ'י דלפנ' חכם אמרה כו', דכיוון דהחכם רואה את דמה של עתה, לעני מה מספרות זאת לחכם, אבל אה'ג' אם אנו מסופקים על דמה של עתה, והיא אומרת כזו התיר לי' פ' חכם, דזהה בכל האיבער, וכיון דלא אפשרי לחומרא, וכותב זאת כד' ליש' דבר הטור שם שכ' ואם הבאה לפניו דם, והחזקונה בטמא, או אפילו נסתפקנו בו בטמא או בטהור, והוא אומרת פ' חכם טירח לי' כי יצא באז, אין סומכין עליה עכ'ל, הרי דהטור לא כתוב ברשי' דהאיובי הזה אם תסמוך שהרתה עלייה, ולפנע'ך דברי הטור והב'ח תמהיןthead, דין לפרש כל דבhabaha לפניו חכם קמבעי שתהה' נאמנת, א"כ לא תה' צריכה לבוא לפניו חכם כלל, וتسويוך על מה שהראה פ'א דם כזו לחכם, וזאת נשמע דליתא ממעשה דילטא דازלה לגבי רבב'ח ואמרה, דכל יומא הזה דכי לה, הרי דازלה בכל פעע בהא מראה לשאול עלייה, וע"כ' דasha העצמה לעולם לא תוכל לטיר דמיה, על סמך שהראה כיוצא באז לחכם, וממש'כ'adam החכם רואה ומסתפק בהאי מראה, דלא מהני הנגדה, שכזה התיר לה פ' חכם, דלו ה' כדבריה דין הוא בר ה'כ' לראות דמים לא יפשות ספקו בשבייל הוראות חברו שטירר, וכן לא יאמרו בשבייל כז' זיכחו לאזה, שיתננה לו בזול עכ'ל ונראת כנוטל שcar על הוראותו, ולקמן ד' הרחק מן ה'כ'עו, פ' סותרים זא'ז, עיין מהרש'א ומהר'ס מה שנדחקו באז, ובבריהם לא מתישבים על הלב, ומה שנפלע'ך, דרש'י צ'ל קשי' לי', מה לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמ', דבמטייר בסברא דהינו כמו שפרש'י כגון מקיפין בראיה, איך חודה אבל אם אגמר'ס סמך הלא גלי וידוע מאיזה טעם היתר, דבעינן רוב חלה, ולא ה' נפסק רק רוב הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי יפה הורה, וליש'ב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ איכא חדאד, דנותל שcar בשבייל הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנים, ולא משום שמא יעוטת את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידין, נקט רשי' מה דגילין לחשוד, דמשוחד היה כמוון ודוי'ק.

רק בנתינה, וזה על הכהן ליכא, ולמה יהי' לכהן אסור לאכול מפני שהישראל לא קים מצות נתינה, וע"כ כמו שכתבנו לעמלה כיוון דהדין עם הטבח, הרי השחיטה בעצמה בשחיטת פיגול, וכך גם לכהן אסורה וזה אמת ונכוון.

ולבן נראה דקו"ש' הנוי אחرونיהם הנ"ל בלאו תירוצים לך'ם, כי לא מיחסקל לנו מקשים על רבב'ח, אלא מהני תנאים דפרשימים בדברי יחזקאל, וצריכין לנו לחוש על שנייהם כי לא פליגו זה על זה בגוף העניים, דיש לת"ח להזהר בשניהם אלא דלמר נראת להכניס בהאי בשר, פיגול חומרא זו, ולמר חומרא אחרת, ואולי אז ודאי יחזקאל בשניהם היה נזהר ושניהם נקרים בשר פיגול וזה ברור ודוי'ק.

ע"ש גمرا וא"ר חסדא איזה שונא מתנות יחיה וכוי ויל"ד לemo לא כפשוינו שאינו מקבל מתנות, וכמו שהביא עובדא דר"א ור"ז שלא קיבל מתנות, ובתי' ק"ז ל' הרני'ש באז, וכל' דגמ' מי שמקבל שלא לרצונו אלא מצד ההכרח, בכלל שונא מתנות הוה, אבל דכל זה מופרך מעשה דר"א שהביא דלא קיבל ואמר לא קבוע מורה דאייתי, ור"א עני מדוכה הוה, וכאשר מביא החת"ס בעצמו מגמי' תענית, ופלא שלא הרגישי באז, אבל לפע'ך נראת, דaicא עוד שונא מתנות, והוא מי שאומר שלו מדת סdom, לכל מי שאינו נוטל כדי שלא שיש אומרים שהוא מודה גראעה מaad, ולכן קבוע אייזה שונא מתנות יצטרך ליתן, והוא מודה גראעה מaad, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, קלומר יחייה, שהוא תפארת לאדם, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, להנור שווטרן במונו, והוא סימן שאינו מקבל מתנות מהמת שאינו רוצה להנות משל אחרים רק מיגע כפו ודוי'ק.

ע"ש גمرا ר"א כי הוה משדרי לי' אבי נשיאה לא שkil, וכי הוהamazoni' לי' לא איזיל, אמר לא קבוע מרדאייטי, כפי הנראת דרך אחר דאמני' ליה האדר לי' לא קבוע מרדאייחי, ויל' דלביז'ימן לסעודה שעוד טעם שלא לילך, דכתיב המשלי כ"ג, כי חשב להחום את מושל, בין תבין את אשר לפניך, ושות שיכין בלבך וכוי' אל תלחם את חם רע עיר', וכאשר אמר רב'י לרבי, לעיל ח' ע"ב שלא רצה לסעוד אצל אחרים, משום דיש שיש לו ואינו רוצה, ומ' מזמין מפני הבושה, עיי'ש בתוס', ולכן במה דהדרי' לי' ולא קיבל, לא ה' צריך ליתן טעם, דפשיטה דמשום שונא מתנות, כי בקבלת מתנות המבואים לבתו, לא שיק' הא קרא כמובן, אבל כשהזמין לסעודה כד' שלא יחשבו שמטעם, כי תשב להחום את מושל וכי נמנע מלזל, لكن אהדר לי' לא קבוע מרדאייטי ודוי'ק.

ריש' ד' המשום חדשא, שלא לימרו מושום דשרי' ניליה' מזיל גבי, ונראת כנוטל שcar על הוראותו, ולקמן ד' הרחק מן ה'כ'עו, פ' שלא יאמרו בשבייל כז' זיכחו לאזה, שיתננה לו בזול עכ'ל ובדברי רשי' סותרים זא'ז, עיין מהרש'א ומהר'ס מה שנדחקו באז, ובבריהם לא מתישבים על הלב, ומה שנפלע'ך, דרש'י צ'ל קשי' לי', מה לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמ', דבמטייר בסברא דהינו כמו שפרש'י כגון מקיפין בראיה, איך חודה אבל אם אגמר'ס סמך הלא גלי וידוע מאיזה טעם היתר, דבעינן רוב חלה, ולא ה' נפסק רק רוב הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי יפה הורה, וליש'ב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ איכא חדאד, דנותל שcar בשבייל הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנים, ולא משום שמא יעוטת את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידין, נקט רשי' מה דגילין לחשוד, דמשוחד היה כמוון ודוי'ק.

תוס' ד' ה' היכי עbid ה'כ'י, והא תנוי' חכם שטימא וכוי, ואית' דלקמן גבי האי מחתא וכוי, ויל' דההם אגמרה סמך וכוי, ופי'

שאמרו, הוא זוב לאירוע ולא ראש לשועלים, וכך במוח וחוט שדינן ל' למוח שהוא היותר חשוב, ובזפק וושט, שדינן ל' לושט היותר חשוב, ומילא נמצא דהaca לחומרא והכא לחומרא ודוק'.

ע"ב גمرا ניקב הלב בית חללו, עיי ר"א בית חל גודל או לבית חל קטן, ופרש"י חל גודל חל האמצעי, חל קטנו הרבה חללים קטנים יש לו סביב עכ"ל, ולא ידעתי איך המה הנוי החללים הרבה, והרשב"א בתו"ב וכמו בא בטור ריש סי' מ' כתוב, דג' חללים יש לבב, אחד גדול באמצע, ושנים קטנים ממננו אחד בימינו ואחד בשמאלו, ולפ"ז החללים הקטנים הרבה שהזכיר רשי' כשרים בנקבו, כי לא דבר מהם כלל, ונחיה לישנא דבית חללו דלא דבר אלא מבית שהחללים מחבקצים בהוכו, עיין בח' ק"ז זיל, והנה הרמב"ם בפייה"מ וכן בחיבורו הגודל כתוב דרכ' ב' חללים יש לבב, אחד גדול בימיון, וקטן ממננו בשמאלו, וכן הוא בחכמה הרפואה, אלא שם אמרו שיש ד' חללים לבב, ב' חללים גדולים, ולמעלה מהם ולא מן הצדדים, ב' קטנים, הנקראים "פארקאממער" והוא הנכוון לפרש הגמר, דמסתפק ר"א, אי חל גודל קאמර, דהינו ב' הנגדלים שהמה "הויפטקאטאממער", כי אפילו יהובנה לי לרמב"ם דשל הימין גודל קצת בשל שמאל, לא מסתבר דבשביל האי שניינו כ"ש נחלק בהם לעניין טרפות, אבל קמבעי על הני שני חללים פ"פארקאממער" שהם למעלה אי הנקב פועל בהם, וזה ברור לפע"ד ודוק'.

תונס' ד"ה נתמזה מוחי' דדין תימא לריב"ם, דמייתי ראי' ממוח דראש, דשיעורו בנקב מהשו, למוח דחוות השדרה דשייעורו ברובו, ועיין בת"ח יישוב נכוו ע"ז, אבל לפע"ד בלאה נרא דלקושי' זו אין לה מקום אלא לשיטת הריב"ף, דקרמא תתה לחוד ממי טרפה, אבל לר"ת דחלי בעילאה, וממש"כ לדעת הרמב"ם ושאר פוסקים דנקבו תרוויוהו דוקא, שפיר יליף שדרה ממוח, אדם המזוה מhani' לינקוב שני עורות זו ע"ז זו, ורוחקות זו מזו, ממש"כ שמהני לפוסק עור אחת, ועיין בח' ק"ז זיל ודוק'.

ד"נ מ"ז ע"א גمرا ניטלה הכבד וכו', הא נשתייר הימנה כלום וכו', ל"ק הא ר"ח והא רב"ר, כי הא דר"ח זרייך לה, ורב"ר מטביל לה עכ"ל, כבר כתבו לעמלה, כי יש לתמורה על האי תירוץ, דלא מתין עין זה בש"ס, לתלות ב' משניות דסתורי האחדדי, חדא בתלמודו דרבי ואידך בבנו של רבבי מסדר המשניות, וחתני הרב מ"ה חייט צבי ריציך נ"י אמר פרפרות נאה, דשניהם ס"ל צייט, אלא דלמאן ذרייך לה ואין הריאה החשובה בעינוי, כל שנשתייר פחות מכזית לא נשתייר כלום קרי לי', ולמאן דמטביל לה והיא חשובה בעינוי, תנא "ונשתייר ממנה צוית", והוא ע"פ מה דאיתיב בבי' ט"ז ע"ב, דתנן שיר ממננו כ"ש סומך עליו לשבת, ואמר בגם' מי' כ"ש לאו ע"ג דליקא צייט, לא דאיתיב בה צוית, ופרש"י ולגביה ככר שלם קרי לי' כ"ש, וא"כ ה"ה דנשתייר כ"ש קרי לי' לא כלום, ולפי דעתינו יש לומר להיפך, דבדבר שאינו חשוב אפילו נשתייר כ"ש, ולא כלום קרי לי', יהי איך שייה', אין זה אלא דברי אגדה, ואין לקבלו בתורת אמת, אבל האמת שכונת הש"ס שהם גרסו במשנה כן, וכאשר כתבנו למעלה ודוק'.

תונס' ד"ה עד ועד בכלל, או עד וכל, מדאמר בפרקין لكمון כל שיעורא חכמים להחמיר, לי'א למיפשט דהני ملي' במשנה או בברייתא, אבל הכא מירא הוא עכ"ל, הנה התוס' בזה לשיטתייהו אלו, דלקמן דקאמר חוץ מכריס של כתמים, פרשי' זיל, מושום דכתמים דרבנן אלין בשיעורייהו לקולא, אבל איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנים, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנים.

שלא בשעת וסתה, וכע"פ אין זה אלא חומרא ולא מעיקר הדין ואכ"מ להאריך יותר ודוק'.

ד"ג מ"ה ע"א גمرا, דא"ר חלבו א"ר נקבים שיש בהם חסרון מצורfin לכאייסר וכו', וכותב הרא"ש זיל דהא דמצורfin גם השלים שביניהם ננקה, משום דסופו ליטול השלים שביניהם, וראיתי בס' ירידות שלמה שהקשה, דלפ"ז היה כאן תרי רואין, דחסרוון כאיסר גופה, כתבו התוס' לעיל מ"ג ע"א ד"ה הנך דאפקת, נמי מטעים סופו לפוסוק רובה טרפה, ותרי רואין לא אמרין כמו שהביא הש"ך בס' ליה סקי"ד בשם המ"ב לענין שני כייסי וורדא דכשר, דמשום דיתיר לניטול דמי, וסוף הוורדא ליטל ע"י חסרון הcis, דהוא תרי רואין זאת לא אמרין, ולי'ק"מ דסבירת המ"ב לא שיק אלא בשני אברים, כמו כייס וורדא, ובכיס לא שיק שום טרפות מצד עצמוו, אלא כל שניטול הcis סוף הוורדא ליטל, בזה שפיר שיק לומר, שני כייסין לא איכפת לנו, לא מביע למאן דס"ל דכל יתר לניטול הוא חק בלי טעם, כי מציichi' ימים אין מס' א"כ לא שיק כל יתר לניטול, אלא באבר דאית ב' טרפות מצד עצמו כמו ברגל, אלא אפילו לדעת הרמב"ם דס"ל דכל יתר סופו יש להורדא ביארתי הני שיטות לעיל, מ"מ כלazon שלא ניטל עידיין יש להורדא הגנה הצריכה, ובטרפות הלא בעין מהחרשה אבר עטה, ולא משום סופו ליטול וכל מה דפסלין ע"ש סופו הפירוש דבר עתה החולשה ניכרת בהאי אבר שאן פועל פעולתו, וכאשר ביארנו זאת במא"א, ולכן כאן בשני כייסין, כל זמן שהגנה של הוורדא קיימת, לא שיק לומר דהורדא מרגשת חולשה, משום דסוף ההגנה שלה ליטול, אבל כאן בגרגת דחכל בחד אבר שהטרפות תלוי בו, מה לי חד רואין או תרי רואין, וזה ברור ואמת ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג וסימנק' חייתה דמתנה ב' מוחא, ארבע"ח אריב"ל, בגנו בביבים ניכר, עכ"ל, הנה על האי מי' מירא דריב"ל פרשי' דמתוך שהקרים התחתון של מוח דק מאז, ואין ניכר לממרי ונראה כמות עצמו, הוא נוון לו סימן בביבים עכ"ל, ולא פ"י כן בהא דרש"ג דנותן ג"כ סימן חייתה דמתנה ב' מוחא, משום דהאי סימנא קאי נמי אדיינה عدد דאיןקב תתה, וכאןomer חייתה דהינו ש, כלומר דהחותות תלוי בקרמא דמתנה, דכלazon שהמוה מונה בתוכו בלי מפריע, קרי לי' חייתה, ר"ל שהוא משמר החיות, אבל ריב"ל לא נתן סימן על הדין רק על מציאות הקרים, וכן ניכר לממי וסימנק', אלא שרצה לצין מקום הקרים התחתון, וע"ז קשה לרשי' הא קחזינו אותו, لكن מפרש דמשום שהוא דק מאז ואין ניכר, צריך לסמן כמו שהוא בביבים, ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג אבריב"ל משום ב"ק, מוח כל מה שבקדרה נדו' כמו, התחל למשוך נדו' לחוט השדרה ומהיכן מתחילה למשוך וכו', ומהיכן מתחילה למשוך דשאל לכאר' אינו מובן דספר מצין כל מה שבקדרה הוא מוח, וכאשר יוצא מן הקדרה הוה חוט, ויתור פלא דכאשר נותן סימן בפולין עידיין יש לו מקום ספק, וכונגד פולין עצמו אינו יודע וمستבר לפנים והוא לחומרא, ומסתמא מיד נגד תחולת הפולין, הוא מתחילה למשוך, דאל"כ לא היה מסתפק נגד הפולין Mai, ומ"מ קאמר מסתבר כלפנים, ועיין לקמן נ"י ע"ב גבי זפק קאמר רב"ל, דגנו של זפק נידון כושט, ופרק נמי היכא כל שמנתח עמו, והנה המה סברות הפוכות, דכאן במוח קאמר עע"פ שמתחל למשוך חשוב כמו מה שהוא בתוך הקדרה, ובזפק הוא להיפך דכל שהתחילה למשוך נידון חוץ לאפק, אלא דכפי הנראה איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנים, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנים.

והנלפע דהאי מקום שהתחילה למשוך, לעולם יש לדון לכך ולכואן, אבל מסתבר דנספח להיותר חשוב ולא להקל ממננו, וכען

אינו קרום מחמת שכל שפעם אחת שם טרפה עלייה, אינה חזורת להכשרה ולא מפני שישפו לסתור, עיי"ש מה שכתבנו בזה, וא"כ מה מהני האי סרכא להחזירה לכשרותה, עוד קשה מאד, הלשון והסידור דהאי מימרא אליא דרש"י, אך אמר סתם תרתי אונה דויסרין להדדי, ומסתמא כסדרן משמע, וכדרכו לסורך כאשר עיננו רואות דמחודה לשליישת הוא רוחוק המציאות, כאשר גודע את לכל העוסקים בבית המטבחים, והול"ל תרתי אונה דויסרין להדדי כשרה, ושלא כסדרן טרפה אבל הוא אומר להיפך דתרי אוני דויסרין להדדי, ליל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן, שהוא דבר דלא שכיח וגם לא מישתמע בלשונו, גם היא ליל בדיקה דקאמר, או"ו מובן וטרפה הול"ל, ועיין ברא"ש בשם הרמב"ז, דעתמא קייחיב, דמש"ה טרפה ממשום דיל"ל בדיקה, אבל סכ"ס יוטר מובן הי' לומר טרפה סתם, ובפרט שיש לדיק אבל בכסדרן אית לה בדיקה, והרי באמת כסדרן לא בעי בדיקה כלל, עיין ברא"ש, וכן משמע מפרש"י שכ' היינו רביותיהם, והדרה בריא, משמע דאפיילו מפקא זיקא לית לנו בה דסופה להיות נסתם, דרש"י ע"כ מוכרכה לסבור כן דאי קודם שנסתם טרפה הוה,תו לא מתசר בשום סתימה בעולם, כמו שבואר לעיל מג ע"א, ועוד קשה על רש"י ומה הוצרכו ח"ל בדיקת הריאה כיון דכל סרכות כשרות חז' מסרכתא שלאר כסדרן, שהיא מחדא לשליישת דלא מיחרחש אלא לעתים רוחקים, ולכאו' התייחס אומר לדעת רשי' משום שאר ריעותות דשיכחו בריאה תקנו, ויש סמק' זהה ברשי' לעיל יב ע"א ד"ה פשת, שכ' שם, ונקבות הריאה ממשום דשיכח בה ריעותא בדקינו וכמו עכ"ל הרוי דנסחר לכתב סרכות אלא ריעותא סתם, אולם לפחות דיל' פעל"ד נמי טרפה, וכל סרכות דריאה, משום דקמן דר' נמי ע"ב ד"ה מאי, כתוב בפירוש ובסრיכי דריאה, אבל דשיכון, בדקינו בתရיהו, אם לא שנאמר דרש"י גם סרכא כסדרן בעי בדיקה, וזה אינו מכובן לשיטת רשי', דאפיילו לא סופו לפסק, לא מהני סתימה כנ"ל, لكن שיטת רשי' בכל ענפיה א"א להעמידה לפע"ד.

שיטות התוס' דסרכא בין כסדרן ובין שלא כסדרן ATA בא נקב, מחמת שוואבות כל מיני משקה, ומ"מ שלא כסדרן טרפה, משום דסופה להתקף ולකב הריאה, וכסדרן שלא כסדרן שניהם בתרי אונה דסמייכא, אלא כסדרן הוא מחייב לחיתוך, ושלא כסדרן מחייב לגב, או מגב, ושלא כסדרן דקאי לפי הפשט הפטוט על סדר האוניות, אינו מדויק לפי פירושים, והרי תראה שכטבו "כסדרן" דוקא באוטו עניין שווכבת או אצל זו, ר"ל מחייב לחיתוך, הרי דצרכין להוציא ביאור, כדי להבינו, דזוקא באוטו עניין שווכבות, אם נסרכו מקרי כסדרן אבל לעומת זאת מרוחה לנ', דשלא כסדרן הוא רשכית, וכסדרן הוא לא רשכית, וכך ידוע זאת לחושטנים, ולכן שפיר אמר סתם, דיל' בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן השכיח, אבל אםaire בכסדרן היינו ריבותיהם, וצריך לפרש כמו שפ"י ר"ח שהוא דרך רביעית, וכך מרביעיתיהם, ומה"ט אין סופו להתקף, אבל אין לפרש דרגילותות להיות, דادرבה שלא כסדרן יותר רגילות להיות, ומ"מ טרפה, ומה שיש מן החומר לפי פירושים בלשון המימരין, הוא מה דקאמר לית לו בדיקה, דבדיקה מה בעיaca, אלא לא חיישין שכבר ניקב, אלא שעטיד להנקב, והול"ל הטעם דסופה לניקב, ועיקר זה חסר, אבל העיקר מה שיש מן התימא על שיטת התוס' הוה, האי סרכא הוא בדבר שחוצה לה, וכן מוחט, ששסופה לניקב, ועיין בי"ד סי' מ' ובפרט"ג שם בשם הלבוש, שלא מתרפין ע"ש סופה, אך פ' שבודאי ניקב החטט את הלב מעל"ע, אבל כ"ז שלא ניקב אכן מחרסא אבר, ומכח"כ אכן, שהטרפות אינו בנקבת הקромים אלא בנקיית בשר הריאה, וכדקתני במשנה

دلישנא דתנא לחוד ולישנא דאמורה לחוד, אבל לפרש"י גם במשניות אנו מסופקים, אי עד ועד בכלל, אלא דבדאוריתא אזلين בחומרה, ובדרבן לקולא, כמו בכל שפה דעלמא, מה בין משנה למימרא דאמורה, אבל לשיטתו לקמן בלא"ה קושי' התוס' דהכא לך"מ, דהרי רשי' מפרש לקמן דבכל hei דקמיהתי מסתפק אי משערין בשוק או בעצב, וזאת פשוטה דאינו אלא אצימוצים של חוט השערה, ובזה אמר דבדאוריתא לחומרה ובדרבן לקולא, ואי הוא בכלל או אינו בכלל, וזה ברור, ועיין לקמן דף נ"ד ע"ב וריש דף נ"ה מה שכתבתי שם ודוו"ק.

ע"ש גמי הריאה שניקבה רב ושומאל ורא"א דameri קרמא עילאה, ואמרי לה קרמא תהאה, ופלא עניין הלא ריאה שניקבה ולא קרומי הריאה שניקבה כתני, ועיין שם בפייה"מ וכן הוא במהר"מ שיף ז"ל שם, דלא קטני קרומי הריאה כמו במוח, דקטני קרום המוחות, משום דהטרפות הוא דבר הריאה הספוגי ניקב ומוציא הרוח מותוק הנקב, ואיך עלהעה"ד דחיך קרום שניקב טרפה, אלא שריאתי בת"ח כאן של' ז"ל, "הא דלא נקט מתני" קרום של ריאה כדקתני קרום של מוח, משום דקרומי הריאה דבקון ומחרבון בבשר הריאה, וכי חדא נינהו" וכו' עכ"ל ולפיطعم זה יש מקום לומר, דהה"ג ניקב קרום אחד מקרי ניקבה הריאה, אלא דברי התה"ח קשה להולמים,adam הכל ריאה מקרי למה לא נפרש ניקבה הריאה מעל"ע כמו ניקבה הטחול, ור"ש שפיר אמר עד לבית הסمفונות, דיש נקב מפולש שלא נגע בסمفונות, דזאת ודאי כשר לר"ש דבעי סمفונו גדול, וצ"ע.

לכן נראה פעל"ד לפרש, דיל' ריאה שניקבה דמתני' מירי' שהגיעו הנקב לשבר הריאה, דמש"ה כתני ריאה ולא קרומי הריאה, מ"מ קסביר חד מ"ד, בדקינו קרום עלין טרפה, מצד סופו לינקב, ע"ג דהמשנה לא קטני אלא עיקר הטרפות שנאמרו למשה מסיני, אבל און מוסיפים כל שסopo לינקב נמי טרפה, אלא דבר כתבנו לעיל דכל שאנו הטרפות בגוף האבר לא פסלין ע"ש סופו, כמו בכיס הורדא דלא אמרין תרי רואין עיי"ש וא"כ ה"ג אי הטרפות הוא בשבר ולא בקרום, לא שייך להטרף בקרום העליון, משום דסוף התחתון לינקב, ובזה פליגו הני אמוראי, אי הטרפות בקרום או בריאה עצמה.

ומזה יש לתמהוה על שיטת התוס' דלקמן, דסרכות מטעם סופו לינקב מטריפין, איך אפשר זאת כיון דליקן בשבר שניקב, והבשר עדין אינו מרגיש שום חולשה, וועשה פעולתו לרוח על הלב באין מפריע, אין כאן מחרסא אבר, אלא דתימא זו יש בכמה וכמה טרפות שאנן מטריפין ודוק'.

ע"ב גمرا וא"ר הני תרתי אונה דויסרין להדדי לית לה בדיקה, ולא אמרן אלא בשלא כסדרן, אבל בכסדרן, היינו רביותיהם עכ"ל הגמ'.

הנה רבים הפירושים במימרא זו, וכל א"א נמצא חומר או בלשון או בעניין עצמו, עד שקשה להכריע ביניהם, ולהלכה אנו מחרמירין בכלל, ואברар בהז.

פרש"י ז"ל דכל סרכא הן כסדרן והן שלכ"ס מורה על נקב שהיא ונתרפא, והוא קרום שעלה מחמת מכח, ומ"מ בכסדרן כשר, משום דשוכבות האוניות צע"ז ואינו מתרפרקות, והקרום הולך ומתחזק, ושלא כסדרן מפרש רשי', דשתי אוניות החיצונות נדבקו בסרכתא ממשעל לאמצעית, או מתחתייה, ועל פירשו הקשו בתוס' הכי עדיף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מכח ללא דיבוק למא"א, יותר קשה דרש"י סותר את שיטתו, דלעיל דמפרש קרום שעמ"מ

ד"ג מ"ז ע"א א"ז ה' אוני את לי לראייה וכוי' חסר יחר או חליף טרפה, מدلלא החציר וורדא, ע"כ בזמנים לא היו לבתנות וורדא, אלא להני חיוי בריטיא, ומילא לרבא כל דעתה לה וורדא, הוה יתר טרפה, והה לה"ר אן, ומ"מ אנן מטריפין בין חסר ובין יתר וורדא, ועיין בב"ח סי' ל"ה ודוו"ק, ובvikר הענין של חסר יתר וחילוף, יש בהזה ב' שיטות, הרשב"א בתש"ו כתוב, דחסר וכן יתר מתחלת ברייתו יכול לרבות כחול ימים, ומ"מ טרפה דיתר חסר, וחסר כנטול, עיין ש"ך י"ד סי' נ"ז סקמ"ח ובפרט"ג שם, ולכאורה' חסר כנטול, לא מצין אלא דצ"ל דוחה בכלכל כל יתר כנטול והוא קיצור לשון, ור"ל יתר חסר וחסר כנטול, כאשר כתבנו לעיל מ"ג ע"א, ברשי"ד ד"ה לא תיפק ולפ"ז כל יתר וחילוף בראיה, בכל ריאת שנקבה, והחלכה לא אתא אלא על נקבוב, אלא הלכה אחרת אתא על כל יתר חסר וחסר כנטול, ובכל האברים והה בראיה וחסורה ריאת דמתני' כר"ש או כרבנן וס"ל חסרון בפניים שמייה חסר, אבל לא חסרון אוניות דלא אתה אלא בהלכה מיוחדת נ"ל, אבל הרמב"ם בפיה"מ וכן בחיבורו היד החזקה ס"ל, דחסר מן האוניות הוא בכל חסירה הריאת, אתה בהלכה בין ח"ט ועיין לעיל ר"פ, דלרמב"ם לשיטות' דכל היכי דקתני ניטל חסר כשר ע"כ לית ל' דחסר כנטול, ומילא גם יתר חסר איינו הלכה, אלא יותר איינו יכול לחיות כמו חסר דמחליש כה האבר ע"י שיש יתר, ואין אחד מהם יכול לעשות פועלתו כראוי עיין בהגתה מהרש"ש שם, על הא דכל יתר כנטול, ואי דחוינן דחסר או יתר חיין ימים רביבים, לרמב"ם לא קשה לי' כאשר כבר ביארתי זאת לעיל ודוו"ק. ע"ש גמר' האי ביני וביני וכו' וקורין לטבחא ע"י עינוניותה דורדא ופרש"י צ"ל אוניה קטנה על שם קלישטה ואיזומה, עכ"ל הנה מהה ذكري ל' ביני וביני עינוניותה דורדא, הוציאו האחרונים כמה וכמה הלוות, להתרף שניתה מקומה ותוארה, עיין בס"י ל"ה בהגנה וראיתי מקשין, ומה לא נקייד שתהה' אדومة ביוטר דע"ש זה קרו ל' וורדא, ולא נאכל בשארא כלל, ואמרתי דיל"י, דבכל הני עינוניים במקום ותואר שהם מותולדה, יש לומר דהאי לא וורדא היא, אלא יתרת אחרינא והוא חסרה וורדא וטרפה, אלא בשינוי מראה אפשר שנשתנה ע"י חולין וכדומה אין כאן הוכחה לומר דחשרה וורדא, ומשום שינוי זו, אין להתרף כמובן, אלא לאחר האמת הלווה נפלו כל הני חומרות בבירא דכיוון דשם וורדא לא מורה על שום פסול, ומה נדרוש עינוניותה וביני וביני, ובלא"ה אני תמה על הני חומרות הלא כפי דמוכח מגמ' אין זה אונה קבוע, וכי שכתבו התוס' בדורותם באמות רק חיוי בריטיא היו להם, ומש"ה רבא לא האכירה במניין האוניות, ואיך אפשר לחפש טרפיות חדשות ככל, על סמך קנה רצוץ כאלו דכל הרואה בעיני שכלו היישר את השקיל וטררי' לא ניתן בכל הני לשונות מקום לדקדק בהם, הרי אמר האי ביני וביני, יאמר נא האומר איך נזאת מזה Adams עומדת בין ארוכה ובה לאומה, تو לא מקרין ביני וביני, וממה דאמר ר'ה לר"א, וקורין ל' טבחא עינוניותה דורדא, ודאי דליך ממשען מנין מיד', דהרי ר'ה לא ידע מהאי ביני וביני כלל, ורצה למיטרף מאן דאית לה, והשיב לו ר'ה, דכל הני חיוי בריטיא אית להו, ולחזק אין יוצא מידי' ספיק דשמא הלכה כר"ש, ואיך כ' הש"ך טרפות היסירקה הוא ודאי טרפה ולא ספיק ודוו"ק.

ע"ב גמר' אמר רפרם, האי ריאת דדמי' לאופטא טרפה, א"ד בחזותא וא"ד בגשתא וכו' וא"ד דשיעא דל"ל חתוכי דאווי

הרייה שנייקב, וכל זמן שהקרומים קיימים, אע"פ שהלושים המה וסופו לינקוב ע"י האי סרכא, מ"מ כל זמן שלא נקבע הריאת משמשת בגין לרוח על הלב כמוז, ואין כאן מחסרא אבר עתה, אלא סופו להתחסר ואם סופו להתחסר אבר טרפה ק"ו ב"ב של ק"ו מסוכנת שסופה להתחסר מכל וכל, שתמותה בעוד שעיה או שתיים, שתהה' טרפה והוא תימה رب תא על שיטת התוס', ועיין בעיקר י"ד ולקמן מ"ח ע"א בחודשו.

ודע דבין מדברי רשי' ובין מדברי התוס' נראה, שלא דיברו אלא מסרכות ממשיות המדברים האוניות ייחד, ולא מחוטן דקיו הנמשכים מאותחת לחברתה, דוק ותשכח, אלא דהרמב"ם והטור אחורי כתבו דחוט הנמשך וכו' ואפי' והוא דק ביותר הוה סרכא והנה לדעת רשי' דסרכא מורה על הנקב, אפשר דגס האי חוט דק, כן הוא מורה, אבל לדעת התוס' דסופה להחפרק ולינקוב אין אפשר לומר כן על חוט דק, שבתונעה קלה של הבעמה תוכל לפסקו, שבתון תינקוב הריאת ע"י האי פסיקה, וכל מי שירצה, יכול לנשות את זאת אם יתפרקו האוניות מוזדי, אם יופסק הסירקה או תפרק עמה קרום הריאת, אלא דהרמב"ם מבואר דמעיקר הדין אין לאסור אלא דיבוק ממש ומאחת לשליישת כדעת רשי', כי כן פסק בפ"ח ה"ח, והוא מימרא דרבא, ולהני חוטין היה סגי לחותכן ולבדק בפושרין אם אין נקב, אלא דמצד המנגה אוסרין אותן, כן כתוב בפ"י א"ז עי"ש. ויש עוד שיטה שלישית והוא שיטת הראב"ד ז"ל, דסרכא שלכ"ס מורה על נקב וכרכ"י, אבל כסדרון הכי ריבוטי'יו, ר"ל רגילה לבוא בלא נקב מהמת הפשטות הליה והזיהה, וכמוש"כ התוס' בכל הסרכות, וזה שיטה היותר מתΚבלת על הלב מצד הדין אבל מה שיש להפליא עלייה, כי קשה להאמין שהסירקה היוצאת מכח הזיהה, אינה מתדבקת אלא כסדרון, וסרכא היוצאת מותוך ליהות הנקב מתדבקת דוקא שלא כסדרון, הוא דבר שאין הדעת הבריא סובלת.

ועכ"פ היצא לנו מכל האמור, כי עיקר טרפות הסירכות חותם החומרה עליה, ועכ"פ אינה דאוריתית, דהרי ההלכה שאמרה ריאת שניקבה, א"א להעMISS בה סירקה של התוס', וסירקה שלא כסדרון של רשי' בלא'ה אינה שכיח כל ממש"כ לעיל, ולכן אני תמה אקרה על רבינו הש"ך ז"ל, שכתב ביו"ד סי' פ"א סק"ט, דסרכא גמורה שלכ"ס ודאי טרפה ולא ספק, ואם היה כדבוריו, אז לא הייתה דברה התורה מדרושה משועם דדיירה בהוויה, כמוש"כ הרמב"ם, אלא מסרכות שהמה המכויות כ"כ, עד שהוחרכו חז"ל לתקן בדיקת הריאת, ועד שנטרכ במנה אחת מפני שנדרצה, טרפות אלפים בהמות על סרכות הריאת, וגם מעולם לא שמע או ראה איש, שבמהות מותה, ולא מצאו לה סיבה אחרת אלא שריאת שללה סרכוה, ובר מכל הלין טעמן שכח הש"ך דאיכא תנא ר"ש במשנה, דאית ל' עד שתנקוב לבית הסምפונות, ולדידי' הלא כל הני טרפיות של סרכות ועוד ועוד, יכול נפה בבירא כמובן, והרי לקמן דף מ"ט ע"א, כמה אמראים אומרים הלכה כר"ש, אלא דבעל מסדר הש"ס מסיק, דין הלכה כר"ש, והוא לחומרה ומספקא, אבל עכ"פ היסירקה הוא ודאי טרפה ולא ספיק ודוו"ק.

תוס' ד"ה אין מקיפין בבעיה, כשניבורה היכא דלא ממשמשא ידא לטבחא וכו' ע"ס הדיבור, סוף דבריהם הם שפת יתר, דפשיטה דבואה יהודית כשרה, אבל כוונתם, לעומת שיטת רשי' דלקמן כ' ע"א, דמקיפין רק בחדא בהמה ולא מבהמה לחברתה, וא"כ ע"כ מיררי הכא דיש להבאה זו תרי בוועי, לכן כתבו דבתרי בוועי נמי כשר אס לא סמי' להוזדי, והכא ברוחקים מיררי, שוב ראייתי במחרש"א מהד"ב שנטעורר על דברי התוס' והנחים בצע".

זהאי בדיקה אינה מעכבות, ולחומרה אמר הרבה ר' ברא וצ"ע ודוק.

רש"י ד"ה המתינו לו. דאיין לך דבר שעומד בפני עצמו חוץ וכו' עכ"ל. שמעת מקישין, תפ"ל דאפשרו היה מהובי למסור נפש גם על שאר מצוות, אבל לא نفس חבירו ואיך יביא את התינוק לידי סכנה בשבייל המצואה שלו, ואני זה כלום כי המצואה על הבן אלא דהוא לאו בר הכי הוא עתה لكن מצואה על האב או על הב"ד ולכשיגדל באממת מוטל עליו המצואה, כן הוכחתி ממה שפסק הרמב"ם בהלי' מילה פ"ב ה"ז, הא דרבא פסחים נ"ב ע"א אמר ערל ההאה ואיזמל העמידו דבריהם במקריםCRT, הררי דקרי לי' מילה בזמנה עשה שיש בה כרת ודלא כריש' בסוגי' שם דמפרש דआערט פסח קאי עי"ש דא"כ הויל לרמב"ם להביאו האי דין בהיל' פסח, ע"כ דס"ל דלulos המצואה על הבן והוא עשה דברת גס מלא בזמןו אלא בתורת זכיה מלין אותו האב או ב"ד ובמ"א האררכי' באה, אבל אי קשי' הא קשי' דהרי על עשה באלה' לא היינו מחוביבים להסתכן היל' אפי' לא דרצה דוחי בהם ולא שימושם בהם דרך בעבור בוקום ועשה בעין לתת כל ממונו כדי שלא לעבור אבל על מע' שהוא בשוא"ת, אפי' מוון הרבה איינו מהובי לפזר, וממש'כ' שאינו רשאי להסתכן בנפשו, ולמה לי' לרשי' להא דין לך דבר וכו'. ואיל' במצוות מילה שאני דבלאי'ה דרשו עליה הקרא דעתך הרגנו כל היום, צ"ע ודוק'.

ד"ה נשפכה בקיתו. בשר הריאה נימוח וכוי' ועכשו ח齊ו ריקנית עכ"ל, לא זכית להבין למה לי' לרשי' כולי' האיל' ולא פ' בפשיותן כיוון שנימוח הבשר, הררי הוא עכ"פ כבשר שרופא גורדו וחסר הכל צ"ע ודוק'.

תוס' ד"ה שליש' הביאתו לפני, נראה דסביר דבתרי זמני הנה חזקה כרבו, מדامر המתינו עכ"ל, דברי התוס' נפלאים כמו שהקשה המהרשה'א ז"ל ומה שתירץ דר"ג גופא רק עי' מעשה זו נחרבר לו דין למול האדום והירוק, זה פלא והפלא. אדם לא ברירה לי' מוקדם דבר זה איך התיר כאן למול אחר שיוביל דמן, דשמא אין בירקות ואדיימות סכנה למול, והני דמתו מסיבה אחרת מתו, והוה לגבי האיש שלישי מתו אחיו מחמת מילה ואולי' ייל כיון דחזי דהני אדומים ומתו, מסתבר לומר דהא גרמא, מלתות בחולה שאינה ידועה לנו, צ"ע ועיין בח' ק"ז ז"ל ודוק'.

דף מ"ח ע"א גמר' אר"י ב"מ אר"ג, ריאת הסמוכה לדופן אין החושין לה, האי סמוכה סרכוה קאמר וכפרש'י' דבוקה בצלעות וזאת א"א אלא עי' סיירקה, ובש"ס ווילנא בפ' ר' גרשון כתוב בפירוש כלומר סרכוה, ושליית טעם למה שנינה ר"ג להחליף סרכוה בסמכה, ונלפ"ד דהוא כדי לאשמעין דמייר הכא שלא במקומות רביתא, וכגדתראץ لكمן דהינו במקומות שאין הריאת סמכה לדופן, רק נסכמה עתה עי' הסיירקה ואצת משמעינו שפיר, במה דאמר ריאת הסמוכה לדופן, כלומר שנסכמה לדופן, עי' וכיוצא בזה נאמר ותבחר לשון ערומיים, ועיין ב"ח ק"ז ז"ל, שמחلك בעין אחר בין סמכה לסרוכה.

והנה בסוגי' או רבו הפירושים עיין בראש יוסף שסידרים והאריך בהם ואני לא באתי אלא להעיר, כי מותו סוגי' זו נפרכת שיטות דיפרקיינו, דמה שמלחך הש"ס בין סרכוה מאונה לאונה לסרכוה לדופן אין להעמיד כלל לשיטת התוס', דבר האררכי' בעיקר י"ד להראות לך דין להתריף ע"ש סופו אם לא שכבר נחלה האבר ונחלשה כ"כ, עד שראי לומר לעלי' דמחסרא אבר, דקן יוציא מפורש מותו סוגי' דמסוכנת לעיל ל"ז, דמסוכנת, אף דבטח תמות מחלת החוליא או אפיקת הכלח, כל זמן שאין כאן חסרן אבר כשרה, ושאני טרפה דאסירין ע"ש שסופה למות, משום דמחסра אבר, כן מבואר

הרמב"ם ז"ל פסק בכל הני א"ד דטרפה מספק, אבל בהאי דשיעא פסק דטרפה ודאי, וכ' הב"י בטעמי' דבכל הני מאן דמטריך בהא לית לי' דאחרינא, אבל בהא דשייעא דל"ל חתיכי דאונן בלרא פרס, הלא חמשה אווני בעינה ולהאי לית לה, ותיתי לי' כי קיימתי דבר זה מדנפשי, אלא דקשי לי' דא"כ מ"ד דשייעא רפרנס מאין קמ"ל, דהרי אפשרו חסר אוננה אחת טרפה, ע"כ לומר דיש איזה סברא לחלק בינויהם, עד דוחוצרך לשמייענו דשייעא כולה נמי טרפה, והדרה הקושי' לדוכתי, אבל הנפלע' דבדאמת בזה פליגו הני אמוראי' על האי מ"ד דשייעא, דלא על חנס בקשו חשבונות רבות לפרש האי אופתא במשמעותו וכדומה, והניחו היותר מסתבר דשייעא, דיש לו סמק' גדול בדרבא עכ"פ, דבעינן ה' אוננות, אלא ודאי דהני ס"ל דהא פשיטא وك"ו מחסירה אוננה אחת, ולגביה זאת הלכה כרבבים, ונדהה האי פירוש ומילא הוה ודאי טרפה, כהני שאר מ"ד, דס"ל דהאי דשייעא ודאי הוה, ואני שפקה הוה דלא ידעין לאיזה מהם כיון רפרנס.

ובא וראה איך מבואר דבר זה מותוך סיידרו של רבני הרמב"ם ז"ל, דביהל' ב' כתוב, חסר מנין האוננות וכו' טרפה, והוא מיירא דרבא, ואח"כ בה"ז כתוב נמצא שתי האוננות כאגיה האחת ואינו נראות כשתי טרפים, והוא יוצא ממורא דרפרט דדמ"י לאופתא, כאשר כתוב ה'מ ואח"כ בה"ז, נמצא שתי ערוגות ואין לה חיתוך אזנים, טרפה וכו' עכ"ל הזאב, ותמה עלי' ה'מ דלמה הקדים דין דשתוי אוננות כאונה אחת, היוצא מדין אופתא לדין אופתא עצמו, והניחו בתמיא עי"ש, ולפי הצעתינו הכל בדיק ובחשכל וברוח'ק שבו מסודר, כי הרמב"ם פסק כהני א"ד דלא מופשי האי דרפרט דשייעא, אבל הא דשייעא לנמד מרובה דבעינן ה' אוננות, ומילא שתיים כאחת וממש'כ' ערוגה יכולה שאין לה חיתוכי דאונני טרפה, ולכן אחר דחסר אוננה טרפה שהוא מפורש במירא דרבא, כתוב דה'ה שתי אוננות הנראות כאחת, דהוה כחסר וטרפה, ואח"כ כ' דcolaה ערוגה כאחת טרפה והוא ק"ו משתים, אלא דלאפוקי אתה, ממאן דמפרש אופתא דרפרט בהכי דלדידי' דע"כ מחלוקת בין חסר לאופתא, דוקא אופתא יכולה טרפה אבל שתים לא, דסבירא ליכא למילוף, ורפרם דוקא ריאת כולה אופתא קאמר, אבל מאחר דלא פסיקין כוותי' אלא כרבבים דחוקין וסוברים דשייעא מרבע שמיעין, ממיילא הון יכולה והן שתי אוננות דשייעא טרפה, וכל זאת משמייענו הרמב"ם ז"ל, עי' שישידר תקופה די' ו דשתי אוננותadam היה מהפך הסדר לקבוע תקופה דין דשייעא תקופה, הוה מצין לטיעות דפסק כמ"ד דשייעא מופרט נלמד, ולומד אופתא בשתי אוננות מכללה אופתא, וזה אמת לאmittio דבש"ד.

ומזה יש השגה על פסק האחוריים להכחשי בשתי אוננות הנראות כאחת עי' סמפון שבתוכם, ומחליק בין יכולה לבין אוננות דשייעא טרפה, וכל זאת משמייענו הרמב"ם ז"ל, עי' שישידר קאמר, אבל מאחר דהרבmb"ם פסק דלא כהאי מ"ד, אלא לומד דיניהם 1800two hundred years דשייעא הן בשתי אוננות והן בכולה מרובה, אין להליך בשום אופן בין שתי אוננות יכולה ערוגה וגם זאת אמת לאמיהו ודוק'.

ע"ש גמר' ר'ח חלש וכו' ואיתוי קמי' ריאת נשפכה בקיתו ואכשרה, א"ר והוא דקימי' סמפון, מנא יעדין, מיטין צעה דקוני' וכו' עכ"ל, ויל"ד אדם דוקא לאחר בדיקה צו' יש להכחשי, או איך סיפר לו סתס דר'ח אכשרה והעלים מתנו דבדקה תקופה, או שציווה לבודקה אי קיימי' סמפון, ועל ר'י דאמר נמי סתס ריאת נשפכה בקיתו כשרה, יש לדוחוק דאחר בדיקה קאמר, אבל בהאי מעשה רב קשה לומר דשתק ולא סיפר לו דבדק תקופה, והי' נראה

לשםא דרך הושט נכנס המחת לריאה, אבל כי ניחא ל' לומר גם דרבנן טרפאי מודים דסימפוני נקט ואתאי, אלא טרפי מטעם חסרונו בפנים דש"ח לדידחו דז' בכל נוכל להחריע כהני דמכתשי, מפני דחץ מהני כבר יש לנו רבים דס"ל דחסרונו בפנים לא שמייה חסר, דלעיל התירו ריאה שנשפכה כקיתו מעשה רב וה' שם ר'ח' ור'ג' וכל גдолיל הדור ושתקי לי' וכן ריאה שנימוקה התיר ר'ג' ותני' כוותי' ולית כאן ספק לקבוע ההלכה במכשוריין, אבל אי נאמר דדוקא במחט פליגו, והני דטרפי חשו משום דרוב נבלעים דרכ' החושט, והוא פלוגתא חדשה בין הני תרי כתות של שלשה שלשה, לא ברירה לנ ההלך תא כיון דהוא באיסור דאוריתא, ע"ג דר'י מן המתירין ולגביה ר'ל הלכתא כוותי' מ"מ בשיש עוד חולקין בדבר אין זה כלל לפוסק כר'י נגד ר'ל להקל בדאריתא והרי תרא דרש"י ז'יל לא סגי לי' לקבוע ההלך תא כרבנן דמכתשי עד דמצא עוד טעם משום דר'א ור'א בשיטתיתיו דמכתשו איזלו ומעתה הכי פירושא, למאה דבחסרונו בפנים פליגו, ר'ל דמלטעם חסרונו בפנים טרפו הני שלשה ממילא נדע אכן הלכה כמוותן אלא כהני דמכתשי ומסיק דפליגו בסימפוני נקט ואתאי והוא פלוגתא חדשה, אלא דמ"מ סכמינו אמרן דמכתשי כמש"כ ר'ש"י ז'יל, ועתה תרא כי לא חנים קבע ר'ש"י ז'יל כאן ההלכה שאין דרכו בכך, משום דשייך זאת לפשט הסוגי' כנ"ל, ובכ"מ שתמצא ברש"י קביעת הלכה יש טעם מיוחד בדבר, כי ר'ש"י לא העמיד תבورو אלא לפרש השkil וטררי' ולא לקבוע ההלךות ודוק'.

ע"ש גמר' האי בחברו אמרה, ופרש"י שקשה ואינו מגין אבל להדי בשרא הבשר שהוא רק נכנס בנקב, ואני תמה דמ"ש מקרומי הריאה שנקבו דלא אמרין שהבשר סותם מפניהם בפה"מ במשנה באמת כתוב והגיע הנكب לבשר הריאה, ושאלתי השוחטים ואמרו טינרי דברבבה מקומות לא תבצץ הריאה אף שנקרעו הקромים, ועמדתי משתומם, אדם כן הוא אז ודאי כיוון הרמב"ם היה במא שכותב והגיע הנكب לבשר הריאה, אלא שבחבورو לא הזכיר כלום מזה וצ"ע.

אבל מה דקשה יותר מזה הוא, דפרק מהדורא דכנתא שניקב להדי חברי' דמגין עליה, ואמר ר'א טרפות קמדmittah להדי, אין אמרום בטրפות זו דומה לו שהר חתכה מכאן וטרפה וחחכה מכאן וחיה, והוא בעיני הספר החותם, דהתרטט עצמה ודיין אין לדמות, דהרי ראיינו חדש ננד השכל דחוות למטה במקומות צומח הגידין טרפה, ולמעלה ממנה כשרה, אבל אכן מהגנה המדובר, וספר מצי לחקור ולדרוש מ"ש דבחדורא דכנתא מגין ובסימפוני לא מגין, והוא לhaysh bi הכתנתא רק וסותם והסימפוני קשה ואינו סותם כאשר כתוב ר'ש"י ז'יל, ולא לעשותוchk שאית להרהר אחריו והוא פלא והפלא בעיני עד שנלפע"ד דזאת הי' מכריח את הרמב"ם ז'יל לפרש הא סוגי' באופן אחר, ז'יל בפ"ז ה"ג "אחד מסימפוני הריאה שניקב אפילו ניקב לחברו טרפה" עכ"ל וכבר תמה עליו הראב"ד וכל הבאים אחריו, זה ננד הסוגי' דאמרה דדוקא להדי' חברי' טרפה, אבל להדי בשרא כשר, ולפע"ד הרמב"ם מכח קושי' הנ"ל היה מפרש"י דחברי' קשה ולא מגין האי לחברו אמר אין הכוונה כפרש"י דחברי' קשה ולא מגין אבל בשרא מגין, ואדרבה בשרא דספוגי אינו מגין כמו בניקבו הקромים בחוץ דאיינו מגין (ועיין בלב אריה ז'יל שנתעורר ג"כ על זו) אבל קבלה היתה בידם דניקב הסימפוני דוקא להדי' חברי' טרפה, אבל להדי בשרא לא, ולא משום זהה מגין זהה לא מגין, אלא דהאי טרפות כן נמסר, ופרק' על זה מהדורא דכנתא דמגין ולמה לא מגין גם הסימפוני על חברו, ע"ז מתרץ לו דיין לדמות טרפות להדי' דכאן הטרפות כן הוא דלהדי' חברי' טרפה ולא מהני הגנה דסימפוני, ולהדי' בשרא ע"ג דספוגי ולא היה ראוי'

בגמ' וע"כ כוונת הגמ' דמחסירה אבל עתה, دائ' שסופה להתחסר, הינו מסוכנת, ואיבלה החמורה אינה אוסרת ע"ש סופה, טרפה הקל מינה לא כ"ש, ועין בפרמ"ג סי' מ' במשבצות זהב אוות ד' מה של' בשם הלבוש לעניין מחט בלב, דשאני חסרונו בגלגולת וסירכא בריאה, דהוא דבר המחדש בגופה, משא"כ מחט בסימפונו דלבא דיין להטריף משום דספוגו לניקוב, וקורט של חלית דאסרין משום דספוגו לנקב ה"ט, דהתחליל כבר לשרו' בהטלת הארס, עי"ש, והנה אין ספק אכן דגס בסירכא וחסרו' גלגולת צרייכן לומר דבר נחלשו העורות כ"כ עד חשובים נ侃ובים, דאל"כ לא נדע מה בין סירכא למחת, ועין בפרמ"ג שם ובסוף פתחתו לסי' ליט', שחקר בסירכא לדעת התוס', אי מצי ח' רק עד י"ב חדש או עד י"ד חדש, ואני אומר דא"א לומר מחסירה אבל ר'ק לאח'י, וזאת א"א דהרי יותר מיב"ח, דא"כ גם מחסירה אבל ר'ק לאח'י, וזה א"א דהרי בעין מחסירה אבל עתה, אלא ודאי דסירכא שלא כסדרן, עי' שמושכתת לכואן ולכואן נחלשו העורות כ"כ עד חשובים נ侃וב, וכמו בبشر שרופא גורדו דחוות אינו, ותדע Adams אמר דרך משום דספוגו להתרפרק ולניקוב העורות טרפה, הלא ידועה דבקל נולח חתוך בין הצלעות כאשר הרופאים עושים בכל יום, ולפרק הטירכות מן הריאה, והרי אמרו כל דאי בדרי לה סמי וחייה, אין כאן טרפות אפילו אין עושין כן, וכן רשב"א מכיר נחיתכו רגלייה משום דיכולה ליכוות ולהיות, ואיך נטרף הסירכא שבקל נולח לטלקה משום דספוגו לנקב הריאה, אלא ודאי דחיישין שכבר נחלשו העורות ולא מהני אפילו נשלק הסירכא ממשנה, אלא דלעיל כתבתי Adams הטרפות אינה בקרים אלא בبشر הריאה שניקבה כדמשמע מלשון המשנה, וכփיה"מ לרמב"ם, ג"כ נפרכת שיטת התוס' דז' גם החולשה בעורות גופא, אלום מתוך עי"ש, אבל התוס' ע"כ סבورو דהתרפוק בעורות גופא, וע"כ משום דאמרין דברך את שם נקב, ולא דספוגו להיות נקב, וצע"ג ליישב שיטת התוס' ודוק'.

ע"ש גמי' ריבר"י הוה קאייל באטרי' דר'י בשוקא דטבח, חזינחו להנק דק"י מני' צמחי' צמחי' אל' לא עמי מר אומצא וכוי' ופרש"י דרוצה היה לדעת אם יכירנה אם לאו, ובхи' ק"ז ז'יל הקשה מיש מהני עבודות דבתר הכא, בהני דק"י מני' כנדי' וטינרי' טינרי דקאמר מדמחלתי שם ולא אמר להו מידי', ש"מ דכשרים, ולמה הזרכך כאן להאי הערמה כדי' לידע דעתו של ר'י, עי"ש שנڌחק לישב, ולפע"ד נראה פשות דהני צמחי' שמהו מורה או בועות קטנות אפשר דבעברה בעלמא לא הכיר בהם, משא"כ כנדי' וטינרי' שפרש"י צמחים גדולים וכבדים וטנרי' עוד יתגר מגדלים מהם וכן הוא בראש' דאללו קטנים ואלו גדולים, פשיטה דנפלו בעניי כל עובר דרך שם, ואולי ר'ש"י ז'יל כיוון בפירושו זה ליישב האי קושי' של ק"ז זיל ונכון הוא ודוק'.

רש"י ד"ה קרום אבל סתיימות דופן סתיימה מעלייתא הוא, עיין הגהות מהרש"ש דר"ל דע"י הסביבה אגלאי דהדורן הי' סמוך והוא סטמיה דמעיקרא, ולא ידעתו למה נדחק בה, דמה' עינה לדעת רש"י בסירכא מחיתוך לב או מגב לב בתרי אוני' דסירכא להדי' דמקרי' כסדרן וכשר ודוק'.

ע"ב גמור' איתמר מהחט שמנצ'א בריאה וכו' לימא בהא קמייפלו דמר סבר חסרונו בפנים שם' חסר ומ"ס לא שמייה חסר, יש להעיר, איך קס"ד דבחסרונו בפנים קמפלגו דז' הויל' לאיפלגי בפשט דחסרה ריאה שבמשנה, اي חסרונו בפנים קמר וכרבנן או חסרונו בחוץ וכרכ"ש כדלעיל, והנפערן' דודאי גם בס"ד ידע דנקט פלוגתא זו במחט בריאה כדי להשミニינו דמן דמכתשי לא חשו

קפסיק לי, ובישיבת האחونة נפסקו ההלכות הללו הפסוקות סתם בוגמי' עכ"ל, ואני עומד ומשתומם, אם האי הלכה היתה רופפת בידם עד הישיבה האחونة, ור' ביבי ור' ב"א אמרואין בתראי סברו דהלהכה קר"ש, וכן נראה דסבירו רביה בר תחליפה ור' ב"ר אבא דמפרשוי דברי ר"ש דלטפונו גдол קאמර, והמה בשם רב אמרו לAMILתיהו כדעליל מה' ע"ב, ורבנו הקדוש נמי אי חסירה ריאה לר"ש קתני, הרי עכ"פ לא הכריע בגנדו, מעתה יש לחמו על כל הגני טרפיות, בריאה, סיירות ומראות הפסולות דנאמרו סתם בוגמי' נימא דהמה דלא קר"ש, לדידי' בעין עד שתינקוב לבית הסטפונות, דכל הגני משום ניקבו הקורומים או סופו לנקב טרפה, דלא שייך איליא דר"ש, ואיך לא נמצא דמசיר בכל אלו, משום דסובר הלכה קר"ש, ולא עוד אלא דתנקו רבותינו ז"ל בדיקת הריאה משום סיירקה דשכחו, והרי אדרבה היא הנוננת דהלהכה קר"ש, דבעינו נקב עד הסימפון הגדל, כמו דמצין בניטל האס בסנהדרין לג' ע"א, דהאכילה ר"ט לכלבים, וחכמים בינהן דחו דבריו, משום דהheid תודס הרופא, דאין פרה וחזירה יצאות ממצרים, שלא ניטל האס שלה, וכי שם רשי' ז"ל והרי חזין דמתיקיות, והכא דכוויות, דמעולם לא שמענו דמתה בהמה, ולא נמצא לה סיבה אחרת, אלא שריאה שלה הייתה סרכוה או נקובה, ולמה לא תכريع ענין זה את ההלכה, וכבר העיר בשוו'ת מהר"ס שיק ז"ל חשי' ס"ז ע"ז לעניין תחיבת הcarsוס הרגיל בבהמות עיי'ש.

אולס אחר מן רב נתישתי בדבר דלפי מה שמויק מתני' או שחשורה אליאב דר"ש, כתבו התוס' במשנה לעיל, דבחסרוון כ"ש מודה דטרפה, האי כ"ש דקאמרו התוס' בגם' ליטתא, אלא כיון דלא אייתפרש בגמי' חסרוון לר"ש בכמה, ודאי משמע דאפיקו חסרוון כ"ש קאמר, ונראה לומר דהאי חסרוון לאו בبشر הריאה בעין, דלא מסתבר כלל דחסרוון כ"ש בبشر, יעשה מעשה טרפות דהרי חסרוון פנים לא שמייח חסר ובנימוק הריאה נמי, דוקא בחסרוון יותר מרביות בעין, אלא ודאי דחסרוון מן העורות סגי לר"ש, וחסירה דומי' דניקבה קתני וכמו ניקבה בעורות כן חסירה, הן אמת שלכאור' נראת להיפך, דהרייא השניקה קתני וכבר הבאו כ"פ דברי הפיה'ם ודברי המהרא'ס שיר על המשנה שכ' משום דכל שניקבו הקורומים הרי ניקבה הריאה דספוגי היא, ולعلום ניקבה הריאה בעין, וא"כ גם או שחשורה אריה קאי ולא אקורומים, ומחייב' אי אליאב דר"ש, דבנكب בעין עד הסימפון, איך נפרש או שחשורה הריאה על הקורומים לחוד, אלא דלא אדע איך נפרש חסירה הריאה על כ"ש בبشر הריאה, لكن מוטב לקבל דוחק בלשון המשנה מלקלב דוחק בעין עצמו, וכן נחלייט דר"ש בחסרוון כ"ש שבעורות מודה דטרפה, וא"כ גם לדידי' אייכא סיירות ומראות המטרפות כי מקום הסיירקה והמראה תופס מקום, ואייכא כאן חסרוון בעורות, ואפיקו לרשי' דסירaca מחמת נקב בא, מסתמא נקב שמצויא ליהה אינו בל חסרוון כ"ש, וכןו דאי או שחשורה דמתני' דלא קר"ש, אלא מייר בחסרוון בפנים או כמש'כ' הרמב"ם בפה'ם בחסרוון אוננות, לא שמעין כלל דר"ש בחסרוון כ"ש מודה, אבל לפע"ד נראה ברור דכל הגני אמרואין דס"ל דהלהכה קר"ש, ה"ט משום דס"ל דרבי במתני' קתני, או שחשורה אליבי', אבל לויל זאת מהיכי' תיתי יפסקו קר"ש נגד סתם מתני' באיסור דורייתא, וא"כ ממש'ג' ליאقا כאן חולק על הגני סיירות ומראות, דאי או שחשורה דמתני' קר"ש, ואז הלכה כוותי, הרי מודה ר"ש בחסרוון העורות כ"ש, ואי דלא את' האי שחשורה דמתני' קר"ש, ואז לא מודה ר"ש בחסרוון כ"ש, אז בלאה אין הלכה קר"ש, וכלפ"ד ליישב הדבר כפי חומר העצום שב'ו ודו"ק.

וכאשר חזרתי על הדברים בשעת ההדפסה אני רואה כי עדיין

להג' מ"מ אינו טרפה מאיזה טעם שייה' שלא מתגלה לנו כמו בחיתיכת הרגל דאנו רואים ג"כ דבר שמתנגד לשכלנו, דחתוכה מכאן וטרפה וחתחה מכאן וכשרה, ומה שכתב הרמב"ם דאפילו ניקב לחברו איזו ר"ל דלהדי' בשרא מאש'כ' דטרפה אלא אפיקו להדי' חברו דיל' דאיכא הגנה מ"מ טרפה, כי כן נמסר האי טרפה, וידעתי דהשון עדיין דחוק והוא נגד הכלל שכתבנו בהקדמה דבלשון הרמב"ם אין לדחוק אבל אין כלל שאין בו חוץ ודוו"ק.

ע"ש גמר' הא מחותא דאישתחכח בחתווכא דכבדא וכי' אל' ר"א אלו אישתחכח בשרא כה'ג הוה טריף מר וכו', יש לתמונה דשאани דאישתחכח בשרא דלא חיישין כלל דחאה דרכ' בליעת הפה, אלא אמרינו דמחוץ אתה ע"י חיכון בכותל או בקרקע, ועיין בראש' אפיקו בקופה לצד החלל מכשרין משום דע"י שמתחכת אף הקופה עוברת דרך עובי העור בשער וא"כ איך מדמה מוחט בכבדא, דודאי דרך בליעת הפה אתה לתוך הנגר מוחט בשער הירך, ולא עוד אלא דבעצמו מסיק DSTMS מוחט בכבדא טרפה משום דروب נבלעים הם דרך הושט זורק באליםמא ובקופה לבר מכשיר, ואיך קומתמה על מר בר' דרי' דסביר למיטרפי, ודחי' לי' באלו אישתחכח בשרא דאין לה שום דמיון להאי דינא, צע"ג בעניין ודוו"ק.

רש' ד"ה נקובי ניקב, בסה"ד והלכタ כהנץ רבען דמכשיר וכי' ועוד דקם לי' בשיטתי'יו ר"א וכי' עכ"ל, וקשה לי איך נשמע מהא דר' אש' דאית לי' כרבנן דמכשרי, דהא בכבדא בקופה לא גנו מש'ה מכשיר משום דא"א דעובר בקופה את הכבד שהוא ולכנן אמרינו דרך סימפונות אתה, אבל ברייא דרכ'ך דלא מחקינו בה בין קופה לבר או לגוי, מצי להיות טרפה לר"א, דאפר' דסביר כרבנן דטרפו, משום דروب נבלעים דרך הושט, ויל' ודו"ק.

ד' מ"ט ע"א גמר' הא קשיטה דאישתחכח במרה וכו' והנ"מ בתמורה, אבל דזיטה מיבצע בעז ופרש'י, ומאן דטרף במוחט טרף נמי בהא, והקשה המהרא'ס, דהא הכא בכבד קיימינו וכו' ומסתמא נכסה המוחט דרך הושט לבכד, כי בכבד לא שייך בדיקה שהיא שלמה, ות' כיון דאישתחכח במרה הו"ל כסימפונה רבה דכבדא וכו' עכ'ת' ד, ואני תמה, דא"כ הלא יליכא מאן דמטרף בהא, דהא אמר לעיל שקיים גילמא דטרופה, אבל לפע"ד נראה לפרש, דניהם דסימפונא נקטו ואתאי, אבל כיון דמיבצע בעז, חיישין שניקב המרה והבריא, למאן דחיש שדרך הושט במוחט ברייא לשמא הבריא, ומטריך משום דROAD נבלעים דרך דרכ' הושט, הכא מטריך מטעם שמא ניקבה המרה והבריא, ואע"ג דלעיל לא חייש לשיטת רש'י, לניקבה הריאה והדרה המוחט, אלא דחיש שדרך הושט נכסה לריאה, שאני ריאה דרחה, משא"כمرة קטנה שקרובה לניקוב ע"י הא קשיטה דזיטה, ואס כניס דברנו, מישוב בה גם קושי' התוס' שהקשו על פרש'י, דא"כ הוה דלא כהלהכתא, דאנן כר'י דמכשיר לעיל פסקין, ולפי האמור ניחא, דיל' דאפיקו ר'י' דלא חייש לעיל לשמא הבריא, הינו דוקא לגבי החשש דדרך הושט נכסה ברייא, דהוא חשש רחוק אצלו, דניהם דרוף נבלעים דרך הושט, אבל כל הנבלעים דרך הושט הולכים לחוץ דרך הרכשתא כدرיכס, ואפיקו מוחט אם נתעכט בהליךתה לקוץ נתחבה לאיזה אבל שעוברת דרך שם, אבל לא לצאת לשטח היראה, משא"כ כאן במורה שפיר מצי' חייש לשמא ניקב והבריא, ותדע דלעיל דף מג' ע"ב רצה לומר, נמצאת אitemר ודחה לי' דכל הגני חיוי ברייא קוצי' אוכלי, וא"כ במנצ'א במרה דלא שייך האי סברא, למאן דחיש בישב לו קו'ז בשוט לשמא הבריא, ה"ה דחיש במנצ'א במרה, לשמא נקב והבריא, כיון דוערה דק מעד וצר מעד המוקם ודוו"ק.

ע"ש גمرا יתיב ראב"א קמי' דר'יה ויתיב וקאמר א"ר מלוך ארישב'ל הלכה קר"ש וכו', ואין הלכה קר"ש, ופרש'י ז"ל גמר'

הוא" עכ"ל כוונתו דלא ר"ז לא בירוא לי' האי טעםם דלא מהדק כי באמת קשה להבין, וכי עדיף סתימת ירכים בחלהות או דופן ברייה, שהם שני אברים, מחלב הדבק בשער, ובאמת הרמב"ם בפ"ז הי כתוב בטעמא דחלב טמא, וכל הני דלא סתמו, משום דקשין הן, ומסתמא קושי מחלחות, ודופן וכדומה, הכריחו לפרש כן, ועכ"פ כיוון דליך טעם מבורר בדבר קמבעי לי' דלמא בטמא וטהור תלי' מלטה, מפני איזה טעם הנעלם מתנו, ודוק".

תנוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא וכו' כדר"פ הלכה ומסתבר דרבא נמי חזר בו, דקאמר لكمן חמוץ ובר חמוץ חד סתים וחוד לא סתים עכ"ל עיין בלב אריה שתמה על ראיית התוס' ובאמת لكمן ע"ז ע"א מצינו עוד הפעם, דרבא סמך או"י מטעם דהתורה חסה על ממונים של ישראל, לצרף גידין הריכון להיות חופין על עצם הנשבר, ושם כאשר השיב לו ר"פ כדחכא אמר אישתיק, וכאן לא קאמר, אישתיק, ולפ"ע"ד נראה דחתם כיוון דבאמת ר"י הדר לגבי ר"ל בגידין שsspונ להקשות, ודאי לא מסתבר לסמוך ע"ד יחיד שנדחה, אישתיק והדר ב', אבל הכא נסמך אר"ש במקומות רב, ומושום דחית' לא חשיבא לי' כדורייתא ממש, עיין לעיל ל"ב ע"ב ולקמן שם שכטבונו בהা ביתר ביאור, ומה שרצה רבא לסמוך להקל בסכנת גilio משום דסמק ארבים נגד יחיד, ומ"מ דחה לי' רגצ', ר"ש וסכנת נפשות, כי במקומות סכנה יש לחוש גם לדעת יחיד.

והנה הלב אריה הקשה על ראיית התוס', דאיתרבה, מדמסופק רב בחימצא ובר חמוץ, הי' סותם, עכ"כ ס"ל חלב טמא נמי סותם, ע"כ ידע, הי' חמוץ והי' בר חמוץ, וכ"ו עי"ש, וכן כ' התת"ח, ולא ידעת מה לאי' אריות הלוז, דאפילו נאמר דלא ידע רבא פירושא דחימצא ובר חמוץ, הוועי' להוכיח זאת מכח הדיון סתים ולא סתים, דהרי דאייתרא אינו תותב, ודakashata תותב, וכן הקשה התת"ח, דמה לו לאתווי הא דר"ז דאיינו מיכל קאכל' וכו', כיוון דakashata גרעיני טפי דתותב, כפרש"י, ופשיטה דakashata הוא אינוי סותס, ודאייתרא תותב כל סותם, ומכח חומר קושי' זו כתוב, דאי' לאו דר"ג הוויא דתרוריה מוותרין באכילה, וסבירת רשי' דakashata דמי' לתותב לאו סברא היא, אלא מכח ריעוטה אחרינא חד לא סתים, עי"ש, ואני תמה, ודאי אמת הוא, משכ"כ רשי' דakashata תותב קרום, ורק באטען מחובר, וא"כ אפיקו שניהם מוותרין באכילה, וכליישנא בתרא דלקמן, דakashata פליגו, סכ"ס במקומות דתותב איך יסתום, דהרי לא בטהור וטמא תלי' מלטה, ועין לקמן בתנוס' ד"ה ודאייתרא, ובגהגת מהרש"ש, וא"כ רבא דלא ידע עכ"פ משום ריעוטה אחרת, וידע דתותב קרום מה לו להסתפק, וספקו גורו יותר מספקו של ר"ז דלעיל, דמסופק בלישנא דרב, אבל רבא אפיקו שניהם מוותרין באכילה, מ"מ אין כאן מקום להסתפק, שמא דakashata דתותב יסתום ודאייתרא אינוי תותב לא יסתום אתמהה.

ומה שנלפ"ע"ד להתריך הקשר הלאה, שכבר הבאתី לעיל דפליגו רש"י ורmb"ם, בטעמא דחלב טמא דאיינו סותם, דלרשות"ש" משום דאיינו מחובר בשער יפה, ולרmb"ם משום דהקרום המפסיק קשה ואינו סותם, והנה Dakashata כ' רש"י, דהאי נמי לתותב דמי, דאיינו מחוחר אלא באמצעות הקשת, ועין בהגות מהרש"ש על התוס' ד"ה ודאייתרא, שכ' דלפי דבריהם דבערבה אכןו גם Dakashata, מיסתם נמי סתים, עכ"כ צ"ל דלאו תותב כ"כ הוא גם בצדדים, ולפ"ז הרבה מוספק בטעמא אי כרש"י اي כרמ"ם דלרשות"י משום Dakashata דמי לתותב, עכ"פ אינו מהדק כ"כ, אינו סותם, ודאייתרא דלאו תותב כלל, סותם, אבל אי כרמ"ם משום דהקרום קשה, הנפוך הוא, דאייתרא דקרים ונקלוף, הקרים קשה ואינו

התמיה של דלעיל קיימת, דכפי הנראה ברור, דר"ש ות"ק פליגו בפירוש ההלכה שהיתה מקובלת בידם, דלשון זה „הရאה שניקבה או שחסרה“ היה מקובל בידם, ות"ק פירשה הכי, הראה הינו קרומי הראה ומפני שהנקב מגיע לבשר הסוגי' קרי' לי' ריאת שניקבה, ואו שחסרה חסרון בפניהם אמר, ור"ש לא ניחא לי' לומר דראייה קרומי הראייה אמר, וכדקדוק המהרה"ס שין, דמ"ש מקרים המוח דבאה ההלכה על הקרים, لكن מפרש, דעד הסימפונות על חסרון הקריםים בלבד, וזה ברור בעניין ولكن אין בידי למצוא תירוץ לתמיהתוי ודוק".

ע"ש גמור' דתני' כה תברכו את ב", ר"יש אומר למדנו ברכה לישראל מפי הכהנים, לכחנים עצמן לא למדנו וכו', ולכארוי יש לתמונה על קושי' זו דהרי לכחנים אין חלק ונחלת הארץ ומתפרנסים מיתר השבטים מחלב דגון תירוש וצחר שלם, והאי ברכה לישראל הוא כעין אורח מברך לבעה"ב, כן נצטו הכהנים שומרי משמרת הקודש, לברך את העם, יברך וישראל כפרש"י עה"ת שיתברכו נכסיהם והי' נשמרם מן המיקון, וכן יאר, ושלום הכל לאישור וטובת האומה, נשמרם בטח שאנן והשקט, ובאישור וטובת האומה, ממילא מתביברים כהנין, ומה צרכין ברכה לעצמן, אבל הנלפ"ע"ד ברכה הנזכרת לכחנים, היא שיצלחו בתורה ויזכו לאורה האמית', כדי שיידעו להדריך את העם בדדך הנהה למקומם ולבריות, כאשר כל ת"ח צריך להתפלל ע"ז בכל יום, יה"ר שתAIR עני' בתורתך ולא יאמור פי' דבר שלא כרצונך וכו' וע"ז קשא' ברכה לכחנים עצמן לא למדנו, ודוק".

תנוס' ד"ה, והקב"ה מסכים על ידם, ולר"יש לא איתטרך קרא להכי וכו', וזה דוחק, ולפ"ע"ד נראה דגס בזה ר"יש כהנא מסיע כהנא, כי לכארור' דברי ר"ע דקאמר מפי הגבורה לא למדנו צרכין ביאור, דמנין לו שבעין הסכמה מפי הגבורה מ"ש האי מצוה משארמצוות למשל הקב"ה ציווה לעשות מעקה, ע"פ שיפול הנופל ממנה, ר"ל שלא יפול רק מי שראי לפול, והוא כדי לצרף את הבריות, כן כהן לשכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ז וז"ל, הקב"ה ימצאים ראיים לברכה ישפיע עליהם, ואם חלילה לא, אבל העניין יתבאר, ע"פ מה שכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ז וז"ל, כהן שלא הוי לו דבר מכל אלו המונעים מנשיאות כפים, ע"פ שאינו חכם ואינו מדקך במצוות, או שהי' הבריות מרנני אחריו, או שלא היה מ"מ בצדך, אין מונעים אותו וכו', ואל תתחמה ותאמר, ומה תועל ברכת הדירות זה, שאינו יכול הברכה תלוי בכחנים, אלא בהקב"ה שנ' ושמו את שמי על ב' וαι אברכם, הכהנים עושים מצוות, והקב"ה ברחמי מברך את ישראל כל חפציו' עכ"ל הזרב, ולדבוריו כיוון אכן ר"ע בשאלתו, מפי הגבורה לא שמענו, כלומר שלא תאמיר שיש כה בכהן המברך מצד לידתו, יהי' מי שיחי', דזה אינו אלא הקב"ה ציווה להם כן, כדי שלא יהיה כפו' טוביה, שקיבלו מן העם, ונאה לברכים, אבל חלות הברכה תלוי בחפציו' ית' ולא בכהן המברך, זאת דעת ר"ע מבני הגרים שאינו מיחס, אבל ר"יש מיחוסין כהונה, מסיע כהנא, ס"ל דבאמת חלות הברכה תלוי בכהן המברך רע אהרן קדוש ד' ע"פ שמא' עצמו אינו ראוי להאי איתטלא ודוק".

ע"ב גמור' בעי ר"ז, חלב היה Mai, דוקא אמר חלב טהור סותם, והאי נמי טהור, או דלמא, משום דמהדק והאי לא מהדק, ויש לראות Mai קמבעי לי', וכי האי ממירא דרב זהה'ב הוא שאין לדריש טעמא, הון אמת דאבי מהדר לי' כן, אבל איך עלה ע"ז ר"ז למיבעי כלל, וכפי הנראה רש"י ז"ל הרגש בזה ומש'ה' כ' ז"ל, „ולהא דבעי הך בעי, לא אפשר לאי' אכת' טעמי' דרב Mai

דור' אבינה טפח בכרס סמוך לושט קאמר ניחא עכטד'ק, ואינס מובנים לי כלל, דע"כ הכא לא איזל הסוגי' כהך לישנא, אז ודאי דלא פריך מידי, ודור' אבינה מאי, דזהו נמי שייך בדרבה בר"ה, דאמר מפרעתא, כמו דר' אסי אמר מן המיצר ולמטה, והוא פלא. וראיתי בח' ק"ז ז"ל שכ' דהמוהרשה לשיטותי איזל דס"ל ברכורות' כ' ע"ב, דנקה"ו אינו אלא טרפה, אבל אי הוה נבלה איך באנייהו טובא, לענין או"ב וכסה"ד וחלבה וביצתה עכטד'ק, במחכ'ת, טעות פלטו קולמוס, דלענין הלב וביצה לא נקל בנקה"ו גנד שאר טרופות, דהרי אינו מטמא מחיים, וגם בל"ה שגה, דפסוקת הושט גם המהרשה מודה דזהו נבלה כמו פסה"ג, וא"כ הרוי נפ"מ אי נדון כושט או כרסס לבגי פסוקה, אבל חוץ מזה גם גוף הדבר ליתא, דגס בל"ה ר' אבינה אין כאן משום נקה"ו דתהי נבלה, דהרי לעיל מקיים האי לישנא, דטפח בשוט סמוך לכרכס, רק בתורה דמשער טפי, והרי מקום שחיטה אמרו שם אינו אלא עד שישעיר, וא"כ בכוב"כ אין במקומות זהה משום נבלות דלאו מקום שחיטה הוא, כמו בטורבץ הושט דנקבותו במשחו מצד נקה"ו, וענין שחיטה לאו מקום שחיטה הוא, זה ברור, ועפ"י הדברים יש מקום איני לישב קושי' המהרשה (דכפי שבירנו אין בת' המהרשה'א ולא בח' החת"ס כדי להעלות ארכיה), דהנה תראה לעיל דלשמהאל תורבץ דלאו מקום שחיטה הושט ברובא, ומעתה לשמואל ה"ה האי מקום שיעיר, אם אינו שייך לקרס הפנימי, נמי בפסקה ברובא הן אמת דעת לשאול מנ"ל האי טרופות דבשלמא תורבץ הושט הו בכל סימנים שנדרלו ברובן, אבל למטה מנ"ל, אלא דיל' דלמدين למטה מלמעלה, דס"ס הרוי נפסק הושט מן האברים הפנימיים, ואם לשמואל כן הוא, גם לרבי קודם דמסקין לעיל להא דרמי בר יחזקאל, דאמר לא תצתי להני כלל דכייל וכוי' והוא ס"ד דrab תורבץ במשחו, משום דזהו מקום שחיטה, וא"כ למטה במקום דמשער דלאו מקום שחיטה, עכ"פ אין הנكب פסול בו, רק פסוקה ברובא, והסוגי' איזלה הכא אליבא דהאי ס"ד, دق"מ שאין מקום שחיטה הון בשוט והן בגרגרת ברובא טרפה ולא בנקב, ולכן ספир פריך, ודור' אבינה מאי, כיון דליך' ע' האי מקום שישער לאו מקום שחיטה, נדונו ברובא, אי לאו דזהו קרס הפנימי, שוב ראייתך דממקומו הוא מוכרע, דהרי דר' אבינה ממשמי' דרב ע"כ כי הודה אחים דרמי בי"ס"ל, דrab תורבץ הושט מקום שחיטה, וכל שאין מקום שחיטה בהלהם"ס, קרס הפנימי שניקב על האי דלמא הילכתא נאמרה הללמ"ס, טפח אחרון בשוט, דבלאי' היה תדוון הושט לענין טרופות כמו תורבץ וכוקשי' המהרשה'א, מה תאמר דהאי טפח דמשער גם בלי' שנטנו בו לחמים שיעור דאיינו מקום שחיטה, לא היה בכלול ושת כלל, א"כ לא הקשה המהרשה'א מיידי איזיק הוה כוشت ולא דר' אבינה, וזה ברור אמת וצדיק, עד שאין התחלת לкосי' המהרשה'א, שוב ראייתך בלב אריה שכ' דהסוגי' דהכא איזלה אליבא דשמואל עי"ש ודז"ק.

ע"ש גמר' ר' ר' לא בגדולה טפח ובקינה ברובא, א"ר בנימין ב"י א"ר' לא גדולה גדולה ממש ולא קטנה קטנה ממש וכו', א"ר גניבא א"ר' נקדחה כסלע טרפה וכו' עכ"ל הגמ' ממה דמפרש דברי ר' ר' וכו' דמפרשין דר' לפреш דברי חכמים אתה, דהא דקתו שנקרע רוב החיצונה, היינו בקינה שרובה פחות מטפח, אבל בדאיכא בקרע טפח טפח גם بلا רובה והוא פלא, דלקמן בדרותת הזיאב נמי ר' ר' ב"י א"ר' הוא דامر, דר' לא בא בא לפרש דברי חכמים, אלא דבחד לישנא ר' ר' חולק עלי', וס"ל דלחכמים יאב אף בגסה דרס ועיג' שברא"ש דבעל סה"ת פסק מהאי לישנא דפליגו ולהומרא, וכן לא נמצא מכאן דלימה דפליגו וכאו' הכא

סותם, אבל דאקשטא כמו שאינו תותב ממש, כן אינו קשה ממש, מפני שהרי באמצע מוחבר, لكن ע"פ שטמא, מ"מ אינו סותם, כן לפע"ד לישב חומר הסוגי' הללו ודז"ק.

ד"ג נ' ע"א גמר' א"ד דאייתרא לא פליגו דשרי, כי פליגו דאקשטא, רשי' ותוס' ז"ל הביאו מעשה דרבב"ח בפסחים נ"א ע"א, داخل דאייתרא וכו', כתבו דהאי קלישנא קמא שבגמ' דהכא, ואני תמה, אכן פליגו תרי לישנא במצבות צו, דזהו מעשה בכל יום, שאוכלין דאייתרא ואורך דאקשטא משום הלב ואייך אמר ע"ז א"ד דלא היא, אלא דאוכlein גם דאקשטא, וכן אמר האיכא דאמר לשני שבאייא כאן, פרשי' דל"ק קאי, ומה יאמור האיכא דאמר לשני מעשיות, והוא פלא, והו אמת, שבכמה מקומות בש"ס יש למצוא פלוגתא בעין זו במצבות, אבל אין העין רגיל כל כך כמו הכא דבכל יום שוחטין בנסיבות לרוב, ואיך יפליגו איכא אוכלין דאקשטא או נמנעים מלאכלו, צע"ג.

ע"ש גמר' ואין הלכה כרש"ב ג' בטופה, ויש להעיר שלא נacr בברייתא דאייכא מאן דפליג, אם לא שנאמר דבמה דקתו, "רש"ב ג' אמר רשב"ג", נשמע דחבירו חולקין עליו, ודז"ק.

רש"י ד"ה מקיפין בקנה, אם נמצאת פסוקה לאח"ז און קדרה כאיסור עכ"ל, ונדף בಗליון, "יבת לאח"ז" משולל הבנה קצת, ובפרש"י שברי"ף ליטתא" האי בעל הגליוון במחכ'ת לא דק, דהנה במקום דMEMORY זיא דטהרא, תלין לאח"ש ללא הקפה, משום דלעולם תלין במצב, וכן להיפך דרחוק במצבות הרבהה, דנעשה לאח"ש, לא מהני הקפה על החקל, דהרי האי הקפה אינה בירור של ודאי, כי הוא השערה אנושי שאפשר לטעות בה, שהרי תראה, דריש"י לעיל מ"ד ע"ב מפרש, הורה בה חכם, כגון מקיפין בראיה, דאייכא למייר שמא לא אידמו, וכן נראה ממה שהסכימים רשי' לילשנא אחרינא, דמדקה לדקה היינו מואנה לאונה באותה בהמה, ולא מבהמה לחברתה ומשמעותם, "וזאת נראית לי" שאין מקיים כל כך, הרוי דגוף הקפה אינה בירור גמור, לכן אין סומכין על הקפה אלא במקומות ספק, אבל לא במקומות שהוא רוחוק מהמיציאות שנעשה לאח"ש, ומעתה בב"מ ובראייה דעל נקב כד' אנו דינן דבקל אפשר דנעשה בבלתי דעת, אפילו במקומות דלא ממשמי' ידא דטהרא, שפיר סמכין אהקה לתלות דנעשה לאח"ש, אבל בקנה דבעין דוקא פסוקה ברובא, או קדרה, שיהי' נעשה זאת בבלתי דעת הטבה, הוא רחוק המיציאות, אלא בהניח הבמה והליך לו, ולאח"ז חזר אליה ונמצא כן, אז יש לתלות, דנעשה ע"ז אדם בטל או קטן המשחית, וזה ברור בכוונת רשי' ז"ל ודז"ק.

ע"ש גמר' א"ל לאו אמינה לנו לא תתלו בי' בוקי סריקה וכי' ויל"ד מלטה דאמר ר' יוחנן מרא דכולא תלמודא, איז קרי לי' בוקי סריקין, שלא לתלות בר' ר' נולפע"דadam מוקם הדבק ברובו טרפה, אז נמציא עוד טרופות נוסף על הח"ט שמנה במתני', אלא דכבר כתבו היל' היל' הנך דאפקת, דר' דאית ל' אלו טרופות דוקא, ליל' האי מספר דח"ט, אלא דמצינן לרבות בזה הכלל כל מה שנראה לנו, וא"כ לדידי' מצ' טרופות חדש במקומות הדבק ברובו, אבל רבא לא רצה לתלות בר' ג' טרופות חדש וקרי לי' בוקי סריקי לעומת מה דס"ל, דח"ט דוקא, ובಹם לא נמציא חלחולת במקומות הדבק ברובו, וזה דלא כשית ר' יונה מובא בראש' דגס לר"ג, כדי תפיסה אין הנكب פסול בו, אבל שיעורו ביטול רובי, ודז"ק.

ע"ב גמר' ודרבי אבינה ודבני מערבא Mai, והקשה המהרשה'א ואי דלא כר' אבינה, נמי טרפה, דטפח בשוט סמוך לcars אי לאcars הוי, הרי הוא ושט דנקבותו במשחו, ולהק' לישנא דלעיל, דהאי

ולא כמשמעותו' כאן, דמשום שמא הבריח, ועיין בפתחה עיקר יoidך כל שלא ניקב מעלי'ע לא נאסר ע"ש סופו, אלא דבלאל'ה אני תמה על פרשי', אדם מצד דעورو דק, א"כ גם בኒקב ע"י חוליל הדיןכו ולמה נקט מחת ולא קאמר סתם בה"כ שניקב מצד אחד כשרה כדי לדיק, אבל בחומס מצד אחד טרפה, ואולי ייל דמשום סיפא דנמצא עלי' קורתם דם, דדין זה שיק' דוקא במחט, ולא בנקב בעלמא, ועיין בת"ח שכתב דרישא דהאי ברייתא אפי' בלא קורתם דם מטריף, דמייר' בחוץ' הבני מעיים מיד ומצא בה"כ מנוקב, דהא דמקיפין לעיל הינו דוקא לאח"ז, ועיין מש"כ בזה לעיל רשי' דהא מקיפין בקנה, אבל דברי ת"ח אין להם שחר במוחכ'ת, דהרי כאן מחת תחובה, ולמה לא נאמר דלא'ש נתבחה מעלי'ע, כיון דליך קורתם דם, וכי מון השחיטה עד אחר הפשטה ועי' נדנוד הבהמה כרגיל, א"א שנתחב המחת להלא אתמה, ודוק'.

ד"ג נ"א ע"ג גמר', הוגلد פי המכחה, בידועה שלשלושה ימים קודם שחייבתו וכיו' עיין חוי'ם סי' רלב'ב סע' י"ז ו'ל' "המוכר בהמה לחבירו לטבחה ושותה ונמצאת טרפה וכו", וכי' הנtinyות ז'ל, "בטור לא נקט לטבחה, ומשמעו אפי'ו מכרה סתם הוה מחק טעות, טרפה או אינה חייה, וא"כ אפי'ו לחרישה הוה מום במקח, זונרא דהא דנקט המחבר לטבחה הוא, משום שכ' בסע' י"ב, דאפי' טרפות דסERICA מבטל המקח, וסERICA הוא רק מכח ספק וכו', ולפ"ז זונרא דזוקא בקנו לאכילה וכו', עכ'ל ואני תמה, איך לא ראה הנtinyות שהמחבר העתיק אכן לשון הרמב"ם כדרכו בכ"מ והרמב"ם לא הזכיר כלל דין זה דסERICA, ומה יענה הנtinyות על הרמב"ם דנקט לטבחה, הון אמרת דהבי' כ' דמסתimated לשון הרמב"ם משמע דבעל טרפות ואף בסERICA דין הא כי, אבל זאת ע"כ ליתא, כאשר תראה מותוך דברנו.

הננה הזכרתלי לך כ"פ ובעיקר יoidה הארכתி להראותך, כי הרמב"ם בשום שאור דיני תורה, לא הלך אחר האילכה דחייט, כי סובר דרך לעניין אכילתבשר נאמרה האילכה, וא"כ גם כאן אם לא כדי לטבחה ולאכללה לקחה, ליכא כאן מחק טעות מושום דנמצא בו בה לאח"ש אחת מן החיט', כי אנו מעמידים אותה בחזקת שלמה ובריאה, לחרישה ולגדול ולדעת, עד שיאמדודה הרופאים שלא הייתה ראוי' לחיות, כאשר כן פסק הרמב"ם ברוצח דאיינו ניצל ע"פ שיש להנרצח אותה טרפות עיין בערך יoid.

וראה זה מה ש' כאן הרמב"ם בפט"ז ה"ו מהל' מכירה, וזל, "מכאן אתה למוד, שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקת בו מום אחר וכו', כגון זה ששחתת את הבהמה פטור" עכ'ל ולפי הבנת הנtinyות דהאי טרפה אינה חייה, ולא יכול לא לחרישה ולא לגדול ולדעת, אינה מום עשה בשחיטה, ואדרבה תיקון הוא זה, כמו בمسוכנות, כיון דאיתנה ראוי' לשאר מיל', אלא ודאי דלגביה שאור דיני התורה אין לנו מושגים על האילכה, ודיןן אותה בבריאה, וכן כתוב הרמב"ם, "לטבחה" דוקא, והטור וב"י לא ירדו לסוף דעתו, אלא דהטור השmitt מוה' ט' תיבת לטבחה, והב' סבר לתקנו במה שעומיס בו דמייר' אפי' בטראות דסERICA שלמה ספקא, והאמת עד לעצמו ודוק'.

על ר' ר' ר' ל' ר' ר' לאבי, חז' מר האיל צורבא מרבענן דאתא ממערeba ואמר ר' אוירא שמנין וכו', עיין בפסחים פ"ו ע"ב דאיון דרכ' לקרויא לעצמו בשם רב' ורב, ואולי כדי לחזק שמוועתו אמר כן, והא דלא רצה לילך לקראת אבי, וגם לא נחות מאיגרא לאראעה לכבוד אבי מריא דאתרא, ולבושא' גטווע דהעלה בידו חספא, ייל דהוא באמת חדוד'י דהני רבנים שבבל אמר בשם רב' דטרף מחת שנמצאת בה"כ מצד אחד, דבר שהוא נגד המשנה דקטני שנייקבה לחוץ' וגם

מסתמא פליגו, דבשלמא בדרוסת האוב ייל דת'ק נקט זאוב משום דבר בהווה וכדכתיב זאוב יטרוף וכן הקרא דבשר בשדה טרפה סתמא באב מירוי לפי פ' הרב בן עזרא, דאמירה תורה לכלב בה"ה הידיעה לכלב שומר הצאן שהכbesch מן האוב, אבל אין דרך הכלב להציג השור מן האובי, ולכן שפיר מצינן למימר דר' לפרש אתה אבל כאן דת'ק שנקרע רוב קאמר, שהוא לפי דברי ר' בקטנה שבקטנות, ואת לא איצטריך כלל דרובה כcoleה, דהרי במתני' קטני פסה'ג ופסוקת החוט ולא קטני ברובא משום דמסתמא רובה כcoleה וכאו' קטני נקרע רוב החיזונה, ושיעור טפח דנחויז מאד לידע לא קתני, ואי הוה קטני שיעור טפח ממילא הוה יעדין דקטנה דליך טפח סגי ברובא, וע'כ דת'ק פlige עם ר' ולא מצאתה יישוב על האי תימא לרבתא אלא לפ' שיטת הרמב"ם דנקרע רוב החיזונה לא קאי כלל על אוריך הקרע, אלא על עובי הבשר שנקרע ברוב עובי, עיין בפ"ט ה"ה, וטעמא של הרמב"ם שכתבו ה'ם בשם הרשב' א' ובשם עצמו לעפ"ז אינם ראיין לרמב"ם, אבל לפי האמור הוכיח הרמב"ם שיטתו מכח קושיתינו הנ'ל דע'כ סבר הש"ס דת'ק על שעיר עובי קאי, והש"ס מוכיח זאת משום דשיעור רובה באורך א'ץ לאמרו כמו דלא אמר כן בפסחה'ג ובפסיקת החוט, והא דקטני נשתרו רוב צלעותיה, משום דמשונה האי טרפות דכלל אברים הרבה, ועל כן מצינן פלוגות רבות בשיעורייהן, אבל מה שיש לעין הוא לכל הנני לישנא חוץ מבני מערבא דמפרשי דנקרע רוב החיזונה על הכרס עצמו, דא"א לפרש על רוב עובי דהכרס הוא עור דק, ועוד זאת יש מן התימא דשומאל לעיל בריש פרקן אמר בשער החיזונה את רוב הכרס ברובא, כי הוא מפרש המשנה דרוב החיזונה על הכרס עצמו, ואיך נפרש אי ברובו דשומאל, دائ' ברוב עובי איזה הוכחה יש לנו לפרש כן, ולומר דלשומאל אין הפ' ברוב עובי כמו מתני' עלبشر החיזונה קאי, א"כ איך פסק הרמב"ם דלא כשמואל, כיון דהסוגי' לעיל פריך מני' בין השם שמעתתא, אלא דבלאל'ה שעורה דטפח אליבא דשומאל ליתא דלא נזכר בשר החיזונה כלל, ובאמת ייל Adams כל הכרס קרי כרס הפנימי ונקובתו במשהו, אז שפיר בשער החיזונה אותו מיטרפ' ברוב עובי ובטפח לארכו, כי קרוב להיות הכרס נראה כמש"כ הפסוקים הנ'ל בטעמא דרמב"ם, אבל להנץ הכרס החיזונה הכרס עצמו ברובו, לא מסתבר כלל להטריף בשער החיזונה כמו בכרס עובי כמו לבן לשם ואדי רק בק:right רובה ממש קאמור ודוק'.

רש' ד' ה' מא', וכיון דלא איפסק הילכתא, עבדין לחומרא וכו' ובסERICA דריהה משום דשכיחן בדקינן אחרייהו עכ'ל, מה דבעו רש' ה' הכא בזה עיין בלב בשער החיזונה כלל, ובאמת ייל השכיח על שיטת רשי' הוא, Adams סירכות שכיחו ממילא גם נקבים שכיחו, ולמה לא בדקינן גם אחרייהו, דנפיקת הריהה אינה מעיקר הדין. ועיין בשו'ת כתוב סופר ז'ל שמישיב את זאת, ע"ד הפלפול, שאין דעתו נוחה הימנו, אבל לעפ"ז נראה מה שחשו החכמים הוא, Adams לא יבדקו אחר הסירכות, יתרבו המכשולים, כי ימכרו הבשר, ואח'כ מי שבא הריהה לייזון, בקהל מצאנה סרכוה ana ana, אבל נקבים אינם נקרים אלא ע"י נפיחה וэтת לא שכיח שנפחו את הריהה לא צורך, ולפ"ז מי שמחמיר בנאבדה הריהה הוא שלא מן הדין, ובהפסד מרווחה לכ"ע כשרה ודוק'.

תוס' ד' ה' מחת אחד טרפה כך פרשי' במא', ואפי'ו את'ל המסס אפי'ו מחת אחד טרפה כך רקי' רק חצי העור וכו', עכ'ל שאין סברא שי' טרפה, הויל ולא ניקב רקי' רק חצי העור וכו', עכ'ל עיין בראש יוסף שבאמת בראשי' טרפה, שם מבואר טעמא לאסור בניקב מחת אחד משום שעירעו דק ולא הוה סתימה במה שנשאר,

נפש, ר"ל אפלו גוסס העומד למות מיד תוך מעלי"ע, כי האי מלה כל, נדרש תמיד לשיער לסבירה כנ"ל, אמרו מעתה, לגבי טרפות בהמה דכחותי, התורה אסורה הנבללה שהיא מושך, והטרפה הנטתה למות מחמת מכות אבר וחסרונו, אבל המסתוכנת מחמת תשות כח כשרה, דאיתנה לא בכל נבלה, מפני שעדיין חייה, ואני בא כלל טרפה, מפני שאין בה חסרונו אבר, אולם הנטטה למות מחמת הכהאה, או נפולה מקום גבוה ואני יכול להעמוד דהינו הך, דיש לה דין מסוכנת בי"א, וכל שטמדה מעלי"ע יצא מכל גוסס בי"א, דבר זה נלמד מדין מכח עבדו דammerה תורה אדם מת תחת ידו נקום ינקם, ואם יום או יומיים יעמדו לא יוקם, והוא מעלי"ע כמו שאמרו חז"ל, הרי דלאחר מעלי"ע יצא מכל ב"א ונעשה גוסס ביב"א ביש' אם עדיין לא קם, ואת היא טרפות נפולה דהינו גוסס ביב"א לדומה לטרפה לדעת רבנן דרייב"ב וכל שטחתה מעלי"ע יצאה מכל גוסס ביב"א, ואע"פ שעדיין לא עמדה הרי זו גוסס ביב"ש דלא איכפת לך, דמסוכנת בידי שלמים שר' וכל ששתחו תוך מעלי"ע, טרפה ודאית, משום דרוב גוססין למיתה תוך מעלי"ע, עיין תוס' יבמות ק"ב ע"ב דה' למימרא גוסס מות לאלאר עי"ש, אלא דלפ"ז ריב"ב לדממה גוסס ביב"א לגוסס ביב"ש, ומחייב את הרוצח ה"ה דין לו טרפות נפולה כל עיקר, וזה דבר שא"א לכבולו, דא"כ הו"ל להש"ס להזכיר את זאת בטרפות דנפולה פlige ריב"ב, וצריכין לדוחוק דגמ' לדידי' אתה ההלכה לחשבו כטרפה וכמחסרא אבר, וכמש' בתוס' שהבאתי לעיל אלא יתר קשה על ריב"ב הרי ההלכה בטרפות נפולה מורה נגידו, דהרי בסבירה קמייפלגי והוא מדמה לי' לגוסס ביב"א וההלה מדמה לי' לטרפה.

אבל הרמב"ם ז"ל מאיר לנו העינים בזה, דהוא ז"ל סובר דרישוק אברים הוא טרפות כשאר טרפות דעלמא וניכר באברים הפנימיים שנתרסקו ואני היה י"ב חדש בשאר טרפות, אלא דתווך מעלי"ע גם באברים שאין הנكب או הניטול פסול בו, אלא דתווך מעלי"ע עדין לא ניכר האי ריסוק שהוא הפסד צורתו ותווארו, לכן לא מהני תוק מעלי"ע הבדיקה ואחר מעלי"ע דבעי בדיקה לאו דוקא אשר טרפיות אלא גם אריסוק בעי בדיקה, כי ז"ל הרמב"ם בפ"ט ה"ח "וכיצד הוא הריסוק שיתרוצץ האבר ויחלה מחמת הנפילה עד שתפסד צורתו ותווארו" כך פירשו הראשונים ז"ל דעת הרמב"ם, אלא לפי פירושם זה לא ידוע לפרש למה בט마다 תוק מעלי"ע מהני בדיקה, כיון דקים فهو לחז"ל דעד עברו מעלי"ע לא ניכר הריסוק, ועוד נדחק הור"ן הובא בכ"מ שם ז"ל, "בהתני דאמרין חושין לאו למימרא דיבין להו דיני דנפולה ודאית דמתני" דלבעי שהי' ובדיקה, אלא בודקין אותה מיד בלי עמידה ושהי' ולא מחוויר, אך אמרין חושין, משמע שדיינה כדין נפולה גמורה, ואע"ג דאמרין לישנא דחוישין, הינו טעמא מושם דכולא מלטה דרישוק אינה אלא חששא בעלמא, עכ"ל וכעין זה כ' הרשב"א ז"ל, עי"ש וראה עד היכן הגיעו הדברים, שהראשונים ז"ל בדו מלבם טעמא לדברי הרמב"ם, וחלאו בו דברי עצם, עד ש' הור"ן ז"ל, כתוב הרמב"ם וכו' ובאמת הרמב"ם לא כתוב בדברים האלו מועלם וגם לא עלו על לבו, כי דעתו רוחוק מדעתם רחוק מארץ מערב.

ועתה הט איןך ושמע שיטת הרמב"ם בזה, הנה בנפליה מן הגולא عمדה, נעשה מסוכנת בי"א ואפלו אין כאן שום מחסרא אבר, לרבות דרייב"ב מದמו להו לטרפה, וכמו דברוץ פטור דהוה כהורג את הטרפה, ה"ה לעניין טרפות בהמה דינה כטרפה, אבל דלייב"ב דחייב ברוצח מושם דמדמה לי' לגוסס ביב"ש כשרה, אבל אין דפסקין שם כרבנן, ממילא גם כאן פסקין דתווך מעלי"ע דינו כטרפה, דהוה גוסס בי"א, וממילא דלא מהני שום בדיקה, ואפלו אין בה שום חסרונו, הרי מצד גוסס ביב"א דינה כטרפה, אבל לאחר

נגד הברייתא ונגד הסברא, דמ"ש ביה"כ מכל שאר אברים דבעין מעלי"ע או לחילן, ורצה בזה לנסתום, אי מסברא דנפשם יבינו דמסתמא ראה רבי קורט דם מבוזץ, וממילא דין כאן חידוש כלל, וכיון שלא השינו את זאת, דרך עונש ה"י מטריחן לשם מפיו מה שי' ראוי לידע מדעת עצמן, וכעין זה מצין בפסחים סי' ע"א, דהיל העונתן ה"י מקנטרך לבני בתירא בדברים, על שלא ידעו מסברת עצמן דפסח דוחה שבת, עי"ש ודוק.

ע"ש גמר נפליה מן הגולא אר"ה וכו', הנה טרפות נפולה משאר טרפיות, גם לא איתפרש מה היא, כי כל גודל בידינו דבטרפה בעינן מחסרא אבר כմבוואר לעיל ז"ע בא"ז בסוגי דמסוכנת, ושם הרגשו הותס' בה, וכתבו ונפולה נמי כמחסרא חשובה, ומיו הוא שיבין את זאת, ורק' במחני' דא"ט כתוב על עניין נפולה, ואין טעם בטרפות שלhalbם"ס הם, כי מלבד חומר זה דלא מחסרא אבר, משונה טרפות זו, ובשאך טרפיותDOI שאל פילוי ח'ichi' י'ichi' אלף שנים לא מותכו וספקן יצאה מידי חשש טרפות עי' שהיית י"ב חדש ונפולה ודאי יצאה עי' שהיית מעלי"ע, מן ודאי טרפות, מה תאמיר דנפולה בעצם הלא א"א להיות טרפה, אלא ריסוק אברים שנתחווה עי' הנפילה, ואת אינו נזכר עי' בדיקה, עי' מהני שהיית מעלי"ע, א"כ הרי נפליה מן הגולא רק ספק טרפות, וכי על ספק אתה ההלכה, הא מיה'תDOI מוקמינו אחיזות כשרות, וכל ששתחו תוך מעלי"ע גם بلا בדיקה יתקשר, ולאחר מעלי"ע פשוטה דהבדיקה אינה אלא חומרא דרבנן, שאינה על ריסוק אברים, אלא על שאר טרפיותDOI וא"כ האי טרפות דנפולה אין לה מציאות מיה'ת כלל, ואיך אתה ההלכה עלייה, אבל גם כאן לא יצאו הראשונים ז"ל ידי' חותבת באור ולא ירדו לעומק מחשבות חז"ל, והנحو כל זאת לרבענו הגודל הרמב"ם ז"ל, ולבסוף לא ירדו לסוף דעתו כאשר ארץ.

דע דפרטון של האי חידה, נמצא בסוגי' ארוכה בסנהדרין ד"ה ע"א, דשם מבואר דהורג את הטרפה פטור, והורג את הגוסס בידי שמיים חיב, וכל זאת ילפין מקרא דאיש כי יכה כל נש' אדם, דמעטה את הטרפה שאין כאן כל נש', אבל גוסס הרוי אכן כאן כל נש', אולם בגוסס בידי אדים דהינו בהכרה בט' מקלות ועשאו גוסס, ובא העשيري והמיito, פליgo בה ריב"ב ורבנן, דרייב"ב מחייב דכל דה נש' ממשמע, ורבנן פטו דכל נש' עד דאי'יכא כל נש', וא"ר דבhorog את הטרפה הכל מודים דפטור, ולא פליgo אלא בגוסס בידי אדם, דמר מדמה לי' לטרפה, ומර מדמה לי' לגוסס בידי שמיים, וכתבו שם החוס' ז"ל: "אע"ג דקראי קדרשי, איצטרכ' לי' להני טעמא" עכ"ל ודבריהם צריכין ביאור, כਮובן לכל רואה, אבל פ"י דבריהם כך הוא, דהנה בפסחים מג' עב' אמרינו דחויז מר"א, לא דרשו התנאים "כל" אלא דרך אסמכתא, אבל לא ללקות על ריבוי דכל, וכן פסק הרמב"ם בכ"מ דין אין לוקין על ריבוי דכל, אלא שהתוס' שם ובשאר מקומות הוכיחו, דר"ע וכן שאר תנאים דרשו כל גם למלקות, ור"א דרש גם נגד הסברא, עי"שicia וא' מאמת.

ועפ"י הקדמה זו תתרפרש הסוגי' שלפנינו hei, דהיינו, "כל" לפערמים מרבה ולפעמים כמעט, כמו תאות ד' כל גבה לב, דמפרשין hei והכי כידוע, וה'ג' ממעטינו ההווג את הטרפה לפטרו, מפני שאיןו כל נש' רק חצי נש', דמחסרא אבר שהחיות תלו בו, ומרבין את הגוסס דהוה גוף שלם, לדורש אפלו כל נש', ר"ל מקצת נש', אבל בוגוסס בי"א פליgo בסבירה דמי' שסבירתו נוטה דהוה כטרפה מחסרא אבר, כמעט אותו מכל, דין זה כל נש', ומאן דסבירתו נוטה לדמותו לגוסס בי"ש מרובה אותו מכל דאתא לרבות כל דהו

זהרי מפרש ואומר לשם נתרסק אבר א"צ בדיקה, והוא תימא רבתא ואח"כ בהלכה י"ט כתוב נפלת מן הגג ולא עמדת אسور לשחותו אותה, עד שתשתהה מעל"ע, ואם שחת בתוך זמן זה, הרי זה טרפה, וכשוחחת אותה לאחר מכן, צריכה בדיקה כמו שביארנו, עכ"ל כאן עומד כל רואה משותם, Mai ai דקמן, דלפי שיטת הר"ן והרש"ב בא" בדעת הרמב"ם, דעתך טרפות נפלת היא באינה יכולה לעמוד, איך המתין הרמב"ם בזיה עד לבסוף, ולא הזכיר זאת בריש דבריו בהלכה ח', Adams לא עמדת ושחתה מיד טרפה, בין נתרסק ובין לא נתרסק, כי לפי דעתם, הינו דין דמתנה נפלת המשנה לכך מיש, וממש שפרשי על המשנה שהוסיף,, ושחתה מן הגג ושחתה מיד, וממש שפרשי על המשנה שהוסיף,, ושחתה מיד", והרמב"ם אדרבה כתוב "ונתسرק אבר מאברה וכו"ו הרי וזה מאפרש כן המשנה, דהרי בהאי "כיצד דין נפללה", דין של המשנה שהיא הללממייס, מביא, היא חדא, שנית מה זה שכטב אסור לשחותו אותה עד שתשתהה מעל"ע ואם שחת בזיה זה טרפה לא זה עיקר הטרפות של ההלכה שנמסרה כן, דלא עמדת ושחתה מיד טרפה, ומה זה דקאמור "אסור לשחותו אותה" שימושי מזיה, דהוא איסור בפ"ע, ואין זה עיקר הטרפות של ההלכה. עוד זאת מה זה דקאמור "טרפה" דמשמע ודאי והלא רק ספק טרפה הנהו, משום דא"א לבודוק תוך מעל"ע, דבשלמה לרשי" דאין ברישוק אברים שום ריעותה הניכרת, הרי ההלכה כך אתה, וכמש"כ רשי" שאיו טעם בטרפות וכן אתה ההלכה, דשחתה תוך מעל"ע, אכן כאנ טרפות, ע"פ שאם הייתה שוחה מעל"ע, כשרה הייתה מדין רישוק, אבל תוך מעל"ע טרפה וצ"ל משום דרוב גוסטין לימייה מיד. וכמש"כ שהbabati לעיל מtos' יבמות הרוי זו טרפה, מכח האי רוב. אבל לרמב"ם דבעינן דוקא רישוק הניכר באבר. אלא דבתוכו מעל"ע עדין אין להזכיר זאת, איך הוה טרפה ודאי, ולא עוד אלא דמה"ת גם ספק טרפה לא הוה, דהרי נעמיד אותה בחזקת שרשותה דלא נתרסק האבר, וכמש"כ לדעת הרמב"ם דכל ספק מותר מה"י, וא"כ א"א דאתה ההלכה על דין זה, דשחתה מיד بلا עמדת.

ובר מן דין על לשון הגמר גופא קשה טובא, דלקמן נ"ז ע"א אר"א בן אנטיגנוס אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה. לרשי" מתרפרש בפשותו, דاع"פ ששחתה מעל"ע ויצאה מחושש רישוק אברים. אבל צריכה בדיקה ממשום שאר טרפיות. אבל לרמב"ם לפיה הבנת הראשונים, הלא האי שהיה מעל"ע איינו אלא כדי שנוכל לבדוקה, כי אז כבר נזכיר הרישוק, מה מחודש לנו ראי"א צריכה בדיקה, פשיטה הלא הייתה מעל"ע להכי הוא, כדי שנוכל לבדוק, ולהיפך הולול" דאתת זו ואחת זו מהני בדיקה, ואי משום דבמשנה כתני סתם כשרה, עבי הוא למימר לצריכה בדיקה, על המשנה גופא יש לתמהוה, אם ששחתה מעל"ע הוה כדי שנוכל לבדוקה, אך שתק מחידוש דין זה ולא פירוש דבריו דשחתה מעל"ע יש לה בדיקה, ולא קודם לנו, וקטני סתם כשרה.

כל אלו החומרות והקשרים א"א להתיירה רק ע"פ דרכנו בשיטת הרמב"ם, ונגד דעת הראשונים, אשר עפר אני תחת כפות רגליים, ובכלל זאת, אם אכbos נבאותי ימצאי עון, כי התורה אמרת נקראת, ואין מוחנפים בה, לדעת הרמב"ם בנפלת ולא עמדת שהסוכנות ב"א, ע"י הכאח חיצוני כל מעל"ע אסורה מצד גוססת ב"א, דפליגו בה רבנן וריב"ב בסנהדרין, אי דיןנו כגוסס ב"א ב"ש וכשרה או טרפה, וטרפה, ואנן כרבנן ס"ל דהוא כטרפה ומחרסא אבר, ע"פ שאין כאן שום חסרון באבר פרט, אלא חולשה כלל ע"י רוב המכחות או איבוד הדם, וא"פ שאם ששחתה מעל"ע, יצאה מיידי גוסס ב"א, כמו שביארנו למטה, מ"מ פטור הרוץ, וטרפה בהמה, ולא נעמידנה על החזקה שהיא בריאה וחיה, שתחיה

ששתהה מעל"ע אפילו אינה עומדת וудין היא כמסוכנת וגוססת אבל כבר יצאה מגוסס ב"א, ונעשה גוססת ב"ש דכשרה, אם לא מחסرا אבר, אבל ע"ז את ההלכה, דרישוק אחת מאברה הפטנים ע"י נפללה, היא טרפות כשאר טרפיות של החי"ט, ומזה דיברה המשנה דא"ט באמורה נפלת מן הגג, ולא קתני בה ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, כמו דקתיyi לפקון נ"ז ע"א במשנה דא"ט בעוף, דשם קטני ושחתה מהל"ע ושחתה דכשרה, ורק מדיוק נדע דבלא שהתה מעל"ע טרפה, אבל אין זה מה"ט של ההלכה, אלא טרפה המפורש בקרא, דהרי פטינן הרוצה שרצח את הגוסס ב"א, משום דהוה טרפה המפורש בקרא, דכי יכה כל נפש ולא מקצת נפש, ה"ה כאן אמרה תורה בשרדת טרפה, שהוא לא לדעת הרמב"ם הנתנה למוח מכת הדורס, דשם ודאי דלא כתיב כל דבעינן מחסرا אבר, דהרי עשה נטחה למוח ע"י הכאח אפיו בלא מחסра אבר, לדעת רבנן דריב"ב דינו כמחסרא אבר, אבל מה דבעינן טרפה מחסרא אבר, הוא משום דהקרה בכל ענין מيري, אפיו שהתהה מעל"ע, ואז בלא מחסרא אבר אין לה דין דמסוכנת ב"א, אלא כמסוכנת ב"ש, וזה כשרה דלא אסורה תורה אלא נבלת שהיא מטה ממש, אבל כ"ז שפרקצת עדין, כשרה, ולכן משנתינו דדיברה רק מה"ט של ההלכה, לא מצי קתני נפלת מן הגג ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, דזאת טרפה המפורש בקרא, וגם בדיקה לא מהני, דאפיו אין כאן שום חסרון אבר דינה בטרפה מעד מסוכנת ב"א, אבל כאן מيري בעמדת או ששחתה מעל"ע, דעתו לכיא כאן משום מסוכנת ב"א, אבל איתך אן טרפות דרישוק אחד מאברה, אם נמצא, שסופה אינה חיה כמו שאר טרפיות, והוא מהלכה דח"ט, ומעטה תבין למה לא הזכיר הש"ס, דריב"ב פלייג על טרפות דנפוללה, לדעת הרמב"ם זה אינו דנחיוז דפליג על דנפולת מן הגג ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, לדיד"י גם גוססת ב"א כמסוכנת ב"ש כשרה, אבל על טרפות דרישוק אבר שהוא מהלכה, לא פלייג, ולכן לדיד"י אפיו תוך מעל"ע ולא עמדת נמי מהי בדיקה, ואם לא נמצא אבר מרישוק כשרה, אבל משנתינו לא דיברה כלל מלא עמדת ושחתה תוך מעל"ע, שהוא לרבען דריב"ב טרפה המפורש בקרא אלא מעמדת ולא הלהכה או ששחתה מעל"ע באוף שיצאה ממיסוכנת ב"א, וכאשר אבר לפקון במשנה דא"ט בעוף, דבבמה סתמא דמלטה לא נעשה מסוכנת שאינה יכולה לעמוד מחמת הנפליה עיי"ש.

והא לך פסקי הרמב"ם, פ"ט הלהכה ח' כתוב וז"ל, "דין נפללה כיצד, בהמה שנפלת ממקום גביה ונתרסק אבר מאברה, עד שתפסד צורתו ותווארו" הרי דפרש האי דינא דמשנתינו נפלת מן הגג ונעשה בה מעשה טרפות שנפסד איה אבר צורתו ותווארו שהיא ניכר בהאי אבר, וכאן לא מפרש באיזה מעמד צrisk להיות ההמה, כדי שנחש להאי רישוק אבר, אבל הלהכה שאח"ז כתוב, "בבמה שנפלת מן הגג אין חששין לה ואם עמדת ולא הלהכה חששין לה" וכיו"ע כל עכ"ל, ועיין בכ"מ שכ' דהוא מימרא דר"י א"ר, עמדת אינה צריכה מעל"ע, בדיקה ודאי ב"ע, הלהכה אינה צריכה בדיקה עכ"ל, אבל ראה איך שינוי הרמב"ם האי מימרא, שכ' תחליה אם הלהכה אח"ז ואח"כ עמדת ולא הלהכה חששין לה, והשミニט הא דיאינה צריכה מעל"ע, והלא דבר הוא, ואח"כ בהלכה י"ז, "כל מקום שאמרנו אח"ז לה, מותר לשחות מיד, וא"צ לבדוק שמא נתרסק אבר וכוי"ע עכ"לומי לא ישתומם על שפת יתר, דמותר לשחות מיד, כיון שכ' דאין צrisk לבדוק פשיטה דמותר לשחות מיד, ור"י איך בהלכה אדינה צריכה בדיקה, ותו לא מיידי, ועוד זאת מה זה שאמר דיאינה צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, לית לה בדיקה לפי הבנת הראשונים, ואין לדוחוק דעל שר טרפיות קאמר,

קטני והאדמים הבשר כנגד ב"ע, מقلל דאי לודאי דרושא בדיקה, ומה"ת הוא כן, דהרי ההלכה אמרה כן, דרושא הזאב, וצ"ל משום דעתך דרך דרך הדורס להטיל הארץ בספק שועשה אותה טרפה, וגם לוקין ע"ז לדעת רשי", דהרי ההלכה אמרת כן, ואין לנו לחזור על טעם ההלכה אם מצד רוב או מצד ודאי אמרה, ולכון גם בנפלת מן הגג ס"ל לרשי" דלית לה שום תקנה וע"כ מيري ריסוק אברים, וגם אדם עמדאה או שהתה מעל"ע הלא בשורה מצד ריסוק אברים, וגם הבדיקה דבעי אינה אלא משום שאר טרפות והוא חומרא דרבנן, ולכון הוכחה רשי" להודות שהאי טרפות חידוש וגזה"כ הוא, עד שתכתב שאין טעם בטראות והוא הללמא"ס, ואין להרהר אחריה. אבל הרמב"ם סובר דהוא טרפות שאר טרפות דהינו נתרסק אחד מאבירה ע"י נפילה, ובדיקה ודאי מהני ומ"מ קתני סתם נפלת מן הגג, כמו דקתני דרושא הזאב ובשניהם מהני בדיקה, אלאadam לא בדקיו יש בהם איסור תורה, משום דעתך הרוב אכן בדרושא אלס במקום שעשה אותה טרפה, ובנפולה לכך אשר מירושק, ולכון קתני סתם נפלת מן הגג, אבל כוונתו הוא ונתרסק אחד מאבירה, ובדיקה מהני אפילו בטרם שעמדאה, ולא חישין בדיקה, כי אם נפלת נפילה, כי אם גילה להסתכן עם חמת נפילה כמו עוף בטראות או רצתה בכוטל, ובHAL ט' מפרש הרמב"ם, הלהקה אין חווישין כלל ועמדאה ולא הלהקה חווישין לה, והיינו מתני, כי מתני מירי, או דשחטה מיד דטרם שנתודע לנו אי יכולה לעמוד או שעמדאה אבל לא הלהקה, כי בשניהם צרך בדיקה ומהני בדיקה, כי למסוכנת לא חישין, עד שרוואין שאינה יכולה לעמוד ולריסוק חישין גם בעמדאה, ויש לה בדיקה, ואין זה מירא דרי"ר כמו שכ"ה"ם, דהוא קאי על המשנה דאי"ט בעוף דשם קתני טרפה ורצצתה ומפרכסת ושחטה מעל"ע בשורה, ועליה קאי ר"י א"ר וקאמר, עמדאה א"כ מעל"ע וכו', ופלא דרש"י ז"ל מפרש דקאי על משנתנו דנפלת מן הגג, והרי שם לא נזכר מעל"ע, ואיך מאי עלייה, אלא דרש"י לשיטתי דפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד דוקא, קודם שעמדאה, הרי בהאי ושחטה מיד שאנו מוסיפין על היא דנפלת מן הגג, כבר נשמע דאם שחטה לאח"ז דאי למד, והוא מסתמא מעל"ע אין כאן דין נפולה, ולכון מazi קאי ריא"ר עלייה, לומר דה"ה אם עמדאה יצאה מדין נפולה, ובדיקה עבי משום אשר טרפיות, אבל הרמב"ם דלא מפרש האי דנפלת מן הגג בשחטה מיד דוקא אלא כ"ז שהיא נפולה ולא הלהקה, אית בה חשש ריסוק אברים דבעי בדיקה, וש לה בדיקה ודין דפרש נפלת דבעי שחוויות מעל"ע מצד גוסס ב"י, ולא מצד דרישוק אברים, מזה לא דבר התנא בטראות בהמה, אלא גבי עוף, איך אפשר לפרש ריא"ר, ועל נפלת מן הגג קאי, אלא קאי עופר דקתני שם ושחטה מעל"ע, ואע"פ דבעל מסדר הש"ס העמידו כאן, משום דמסדר כאן כל דין נפולה, מביא גם האי מירא הכא, אבל הרמב"ם, דלא דבר עדין מן המסוכנת שצריכה שהיתה מעל"ע עד לבסוף הלה"י ט', והבא דין היוציאים מן המירא דראי"ר הש"כים גם לדין נפולה, השמייט הא דאיתנה צריכה מעל"ע, כי מעל"ע מאן דבר שמי"ע עדין, ומפהף הסדר לומר תחלה דלהקה מוציאה מידי חשש ריסוק, אבל עמדאה ולא הלהקה חווישין לה, לאשמעין דהוא פ"י לדינא דמותני דנפלת מן הגג, ואח"כ בהלכ' יט' וכ' הביא האי דינא דמפרכסת לצריכה שהיתה מעל"ע מדין מסוכנת ב"י, ודין זה יוצא ממשנה דאי"ט בעוף, דידיברה מפרכסת כדקתני שם, ופלא ארץ, דשם פרש"י, "עדין היא מפרכסת", כלומר שעדיין לא עמדאה, והוא לשיטות, וכל שעמדאה אין כאן חשש ריסוק אברים, כי עניין ריסוק אברים, הוא מסוכנת ב"י, שאינו מחסרא אבר, אשר בזה פליגו ריב"ב ורבנן, בסנהדרין שם, וכן התוס' שכתבו לעיל ל"ז ע"א, דנפולה נמי כמחסירה אבר דמי ולכל זאת חד שורש להם, כי לדעתם

גם עד לאחר עכ"פ, חדא דלעתיד לא גמרין חזקה, ועוד דהרי רוב גוסcin למתיה תוך מעל"ע, כמו שכותב התוס' יבמות, מ"מ נראה דנינוי דפטור הרוצה, ואסורה הבהמה, אבל מלכות משום טרפהlica לכיא משום דאי עונשין על רוב כזה דלא איתחזק כמו שאין מוציאין ממון על רוב כזה, ובמ"א דברנו מזה ואכ"מ.

ולכון כ' הרמב"ם הל' יט' בסוף העניין דין זה דנפלת מן הגג ולא عمדה אסור לשחוטו אותה עד שתשתה מעל"ע ולא מדין גופה, כי הלא לא זה יש לה בדיקה, ואפילו בחלים לא עליה ע"ד הרמב"ם ז"ל, מה שתלו בו הראשוני, דתווך מעל"ע לא ניכר הריסוק, אלא דמצד מסוכנת בי"א אסורה, וכרבנן דריב"ב וכותב אח"כ שאם שחטה הרי זה טרפה, דרבנן מדמין גוסס ב"י לטרפה, אבל למלכות לא משומעDual רוב גוסcin למתיה אין לוקין, וכן דיק לכתוב רק אסור, ומצד רוב גוסcin למתיה, ומה"ט קרי ל"י טרפה ולא ספק טרפה, דהרי מ"מ איליא רוב דטרפה הוה, הרי ממה דאמר תחלה אסור, ואח"כ קרי ל"י טרפה, שמעיין דאית כאן איסור תורה ודאי, מכח האי גוסס, אבל אין כאן מלכות, ואם עדין לא די לך באזה שתודה לי דכך הפירוש האמתי, אךך אל מקום אחר ומשם חרנה ברור שימוש דקן הווא, והוא במאכילות אסורות בפ"ד, דשם ביאור לו הרמב"ם טרפה האמורה בתורה מה היא, והיא שנטטה למות מחמת מכותיה, בין שטרפהה חייה ושבرتיה, בין שנפלת מן הגג ונתרסקו אבריה ובין שבא לה חולין מחתמת עצמה, ונקב בה או ריאתה וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, בהמה שהיא חוליה מחמת שתחש חייה ונטטה למות, הרי זו מותרתaira לה מכח באבר משתמש דקן הווא, מהו נטו הרמב"ם מה שדיבר עד וכי עכ"ל, וכן הבן שואל, למה נטו הרמב"ם ממה שטב ז"ל, הנה מטרפות חיתו עיר, או נפלת מן הגג, הלא גם בטראות היה העיר אפשר דלא הטיל הארץ במקומות שעשה אותה מחסרא אבר, ומ"מ נתטה למות מחמות המכות והפצעים, וכן דנפלת מן הגג ולא נתרסק אחד מאבירה, ומ"מ נתטה למות ואינה יכולה לעמוד, מכח ההכא ושפיכת דמה, ולמה לי' לציין מסוכנת بلا חסרוןابر דוקא ע"י חולי שבא מעצמה ותשש חייה, כי זאת נדע מ"ק' י' אם ע"י מכת הארי והאב או ע"י נפלת מן הגג כשרה, כשאיו בה חסרוןابر, מכש"כ כשנטטה למות ע"י חולשת חולי כליל שכרה אלא ודאי דהאי נמי כטרפה אסורה, וכרבנן דריב"ב, אלא דאי בה מלכות משום דאפשר שאם לא שחטה היה, וכן א"א לאוקמי הקרא דבר בשדחה טרפה בכחג'ו, דלאו גמור למלכות א"א, דשמא היה עד לאחר מעל"ע, ולאחר מעל"עתו ליכא כאן מסוכנת ב"י, ולא ע"י חית היר, כי לאחר מעל"ע כליה כה המכיה, והמייה שאח"כ מקרי ב"י בשגרמת של המכיה, והאי דין דעתה למות מחמות המכיה ב"י או שאיר שיבת החזון אחד להם, ואין מילכות, כתוב הרמב"ם כאן, והוא יוצא ממשנה דאי"ט בעוף, דכל דאמ לא שחטה אסורה, ומ"מ דאמ שחטה מעל"ע בשורה, מقلל דאמ לא שחטה אסורה, ומושום מסוכנת ב"י או שאיר שיבת החזון שדין אחד להם, ואין בו מלכות, כנ"ל. וכל שחולק על פ"י זה ברמב"ם, כאלו חולק על פ"ב שנים אשר ארבע, ודין נפולת שבhalbca בין הח'יט, שנשנה במסנתנו דאי"ט בבחמה מפרש הרמב"ם בהל' ח' דהיא, כיצד נפלת מן הגג ונטרסקו אבריה דהיא ינו שנטטה צורתו ותוואר האבר, ובעמדאה או לאחר שחטה מעל"ע, דיאנה מחשש מסוכנת ב"י, ובזה הלאו רשי" ורחב"ם לשיטותם, דרש"י ז"ל שפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד, משום דס"ל לרשי" כשבא הלהקה נפלת מן הגג, ע"כ דיאת הוא הטרפות בלא שום תנאי אחר, כמו דרושא הזאב דקתני במשנה נ"ב לרשי" לזמן נ"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ובמשנה דס"ל לרשי" לזמן נ"ב לרשי" לזמן נ"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ולא ספק אצל דהווחתו היה, ממה דקתני סתם דרושא הזאב, ולא

אולם הרא"ש ודאי מפרש כרשי' דנער לעמוד אבל לא הlk. **ועפ"י** אלה הדברים יש מקום ATI, לישב פסק הקרא"ש ז"ל בפ"ק בדביצה דף ו' ע"ב שכ', דהה דשותחין עגל ביו"ט דוקא כספריס לע"ק, כדמותה בפ"ט נ"א ע"ב עכ"ל, וצוחו עליו כל הבאים אחריו, דאין זה אלא דחו"י בעלהaca ואילא קר"ג, אבל אכן הרי פסקינו קר"ג, דבריה אין בו ממשום ריסוק אחרים, לא בעין הפריס עג"ק, ולפי הנל"ל י"ל, דהה דانيا יוכלה לעמוד הלא היא ריעוטא גדולה, עד שבכל הנז דלא חיישין, אם אינה יוכלה לעמוד חיישין כנ"ל, אלא דבבית הרחם מיד אחר הלידה, כיון דאין דרכו להלך כלל, גם אינה יכולה לעמוד רק ריעוטא כל דחו הוה, אולם כל זאת אם נשחת מיד, אבל אחר אויה שעות אם עדין אינה יכולה לעמוד, ודאי חיישין, כמו בכל הנז דלעלי, וא"כ כוונת הקרא"שadam שוחטין אותו אחר כמה שעות, כי מסתמא אין שוחטין את הולך מיד בשיאו לאoir העולם, אז בעין הפריס עג"ק ודוק".

תוס' דה ביה"ר אין בו ממשום ר"א, משווה דאيكا ריעוטא דانيا הולך איצטראץ' לי' לאשמעין, דאי לאו הci פשיטה דאלין בתר רוב ולדות עכ"ל האי, "דא לאו הci" אין הכוונה אם הולך הוא, דאי לא בעו למיר דאלין בתר רוב ולדות, דאפייל בנפולה גמורה מהני הילוך, אבל הכוונה דאי לאו הci אלא שחטה מיד, באופן דאין ריעוטא דלא הlk, דאין דרכו לילך מיד, וכמש"כ לעיל, מ"מ פשיטה דאי מחזיקין ריעוטא, ממשום דאלין בתר רוב ולדות, ודוק".

הרמב"ם ז"ל מפרש האי מימרא דר"ג באופן אחר, והוא דבית הרחם שנטרסק הרי זו מותרת, ואיזיל בהז' לשיטתי, דרישק דבר הניכר הוא שנפסד צורתו ותווארו של האבר ופושל גם באברים שנייטול איננו פושל בהם, ולכן הו"א דהה' בנטרסק הרחם כן הוא, קמ"ל ר"ג דלא, וכי' זה א"א להעמידו מתוך השקיל וטררי' שבגמ', ועיין בכ"מ ובלח"מ, ולכאורה' קשה על בעלי ש"ע שפסקו האי דנא שהוא להקל נגד כל הפוסקים, דפרשים הסוגי' כפשוטה דעת ולד הנולד קאי, ונינהו דכל הפוסקים הראשונים אין ריסוק הניכר טרפה כלל, מ"מ כבר הסכימו הרשב"א והטור לפסוק בהז' להחמיר כרמב"ם, דבנמצא אבר אשר במראה ותווארו אצל נפולה להתריף, אבל لك"מ, דהה דפושל הרמב"ם האי ריסוק דידי' גם בהני אברים שנייטול כשר, כתוב הכה"מ, לדמד זאת מהא דר"ג דאיתצטראץ' לאשמעין דביה"ר אין בו ממשום ר"א, ע"פ דינטל האם כשר, מכלל דשר אברים דאפיילו ניטל כשר בהם, ריסוק פושל, וא"כ, כיון דאנן לא מפרשין הא דר"ג דקאי על הרחם, לא פסילין בריסוק הרחם, ממשום דאן שום טרפות פושל בו, אלא דלפ"ז קשה להיפך דלמה פסקינו כרמב"ם בריסוק תחול וכליות נמי, כיון דלא ס"ל כוותי' בפירוש האי מימרא דר"ג, אלא לדידין שנשכחין אחרי הרמא"ז ע"ש' בס"י נ"ח דאן לא בקיין בבדיקה זו, בלבד' האין נפקותא לדינא בהז' וזה דוק".

ע"ב גמ' אמר אמייר ממשמי' דר"ד, נפילה שאמרו צריכה בבדיקה נגד ב"מ, א"ל מר זוטרא הci אמרין ממשמי' דר"פ, צריכה בבדיקה נגד בית החلل כלו, ופרש"י ז"ל נגד ב"מ שמא נקרע רוב החיצונה או נקבע הדקון, עכ"ל ומסתמא נגד הלב והכבד והריאה והקבה ס"ל לרשי' דלא צריך בבדיקה, ממשום שהם רוחקים הרבה מחייניות הבמהה, וגם לא ניחא לי' לרשי' דמאן דמוסיף נגד החלל כלו שהיה' מושמי' הני, דממן' אי איכא מקום להוש גם בהני, אלא אפשר להכניסם בדברי אמייר, אלא דלא מסתבר לי' לרשי' כל שהיה' חש ניקוב או קריעה בהני אברים הטמונהים בתוך תוכו של החלל, שכן פרשי' דהוא מושיף דבוי בבדיקה ממש שבירת הצלעות או עקירת חוליות השדרה, אלא דקשה לי' לומר

אין חילוק בין טרפה המפורש בקרה ובין ח"ט של ההלכה, ומזה יוצא מהז' דריב"ב דס"ל גוסס בי"א דומה לגוסס בי"ש, פליג על ההלכה דנפלה מן הגג, ורבא דامر בסנהדרין, הורג את הטרפה פטו, אטרפה של ההלכה קאי, ואעפ' שהוא סובר ט"ת, עי"ז הוצרכו להמציא דמ"מ סופו שימות מחייבה זו, לזמן זמנים טובא, ורש"י הוכרח לומר דטרפות דנפולה הוא גזה"כ, יצא מכלל שאר הטרפות, אבל לרמב"ם ז"ל אין כאן לא חידוש ולא קו"ש וריב"ב לא פליג אטרפות דנפולה דאתה מהלכה, כמו שביארנו די והותר, והוצרכתי להאריך כ"כ, וככפל הדברים כמו פעים כ"י דעתך שקשה מאי להוציא מלבד הלומדים כללים ודינים המקובלים מ眞ות הראשונים, ביל' חולק ומפרק, ולא אחפה על הרמב"ם ז"ל, כי בס' על שיטותו יש לתמוהו, והוא דלמה מהני הילוך, להוציא מוחש ריסוק, וא"כ כוונת הקרא"ש דאמ שוחטין מושכנת בי"א, بلا שום חסרונוابر, אלא חולשה כלל, וממילא הילוך ואיפלו עמידה מוציאה מהיא מסוכנת מבוון, אבל לרמב"ם דתרי מילני נינהו, ולכן בעמدة אף דצאה מסוכנת, אבל לא יצאה מחשש ריסוק, ובעדי בדיקה על ריסוק, א"כ גם בהלכה ליבעי האי בדיקה, דלא מסתבר דמשום ריסוק אבר אחד כמו תחול או כליה, או אפייל כבד, לא תוכל לילך ברגליה, ואתה ודאי מן התימא, אבל שוב נתיישבותי דיל', דמסתמא אם הנפילה הייתה חזקה כ"כ, עד שגורמת ריסוק הניכר, לא רק אבר אחד נטרסק אלא כמה אברים, וא"ז מסתבר שפיר דאיתו יכולה להלך הילוך יפה, ולכן כל שלחלה שמ בפתייה עיקר יוז".

ועתה נשוב לבאר הסוגי', אר"ה הניח בהמה לעלה ומצתה למטה, אין חושין ממשום ריסוק, ולכן אין צריך לבדוק, אבל פשיטה דהאי גדי' דחזי חשולא באיפומא דגר נפל, כתבו התוס' דמיירי עכ"ב בלא הlk, דאי בהlk, הלא בהלכה אף בדיקה לא עבי, והרא"ש ז"ל כי על האי דר"ג דביה"ר הרחם אין בו ממשום ר"א, דבלא עמד מيري', וא"כ מסתמא לדידי' גם ר"ה מيري בהכי אפייל בלא עמד, והוא פלא בעניין, דכל שלא עמדה, הוא סימן מסוכנת כדאמר כך לעיל לע"ב, וניהו דזראי בלא שום סיבה המורה על חליה אין לחוש, אם ע"י' כאב עובר איננה יכולה לעמוד לפני שעיה, אבל בהניח לעלה ומצתה למטה ואינה יכולה לעמוד, הרי רגלים לדבר שנפלה, ולמה לא נבעי עכ"פ שהי' ובדיקה, ומ"ש מהא דשוררים מנגחים זא"ז, או נפל לאראעה חיישין וכתבו התוס' ע"ג דליך מכיריא דתורה אלא ארבעה טפחים, מ"מ כיוון דמחמת הכהה נפל חיישין, ולכן נראה ברור דזוקא בלא הלהקה אבל עמדה מيري', וכמש"כ התוס', וכן נראה מלשון הרמב"ם, שאחר ש' עמדה ולא הלהקה חושין, כתוב נפלת מלחמת עצמה, וכן הניח לעלה ומצתה למטה, אין חושין וכן כל הני דחשב בהלכה י"ב, משמע דעת מה שביאר לעיל דעתה ולא הלהקה קאי, והרא"ש ז"ל נמי נראה, דרך בבית הרחם קامر דאפייל לא עמדה לא חושין, דבבית הרחם, הא דלא הlk מיד אין שום ריעוטא דאי דרכו לילך מיד, וממילא גם אינו יכול לעמוד, אינו מורה על מסוכנת דמחמת כאב הלידה רגליות הוא אפייל שתחעלף, ובשעה מועטת חוזרת לבריאותה, אלא שהתוס' כתבו גם בבית הרחם דאי הולך ריעוטא הוה, משמע דברינו יכול לעמוד חיישין, ולפ"ז צ"ל הא דמתרך لكمו, הב"ע בהפריס עג"ק, אין היפוי כפרשי' ננער לעמוד, אלא דהlk ממש עג"ק.

ריאתיחי' שמענו מזה דגש בחדא כהג'יו טרפה, וכמיירתא דרב, ועיין מהר"ם שיף ויתר האחוריים, דחקשו דלמא משום דנבללה נמי הוה, קאמר לו גיסטרא קאמරיתא, ולא משום דבחדא נמי טרפה הוה, אבל עז דהרמב"ס, הון בהל' שחיטה והן בהל' אבות הטומאה, לא הזכיר כלל האי גיסטרא דעתל מעכון ומכאן עס האסיטה, שתה' נבלה מטמא מחיים, והלח"מ פ"ט ה"ב הריגש בזה וכותב ז"ל "עוד אמרו שס בעקררה צלע וקצת חול'י מעכון ואמצעיתה של החול'י" קיימת שהיא נבלה, ולא ראיית שזהירות ריבינו בהל' שחיטה, שס ביאור דין הנבלות, ולא ידעת טעם"ו עכ"ל ויתר הו"ל להקשוט דאפיילו נערקה ב' הצלעות וכל החול'י עמה לא האיך הרמב"ס בין הנבלות, רק כי בפ"ג ה"ט ז"ל, "בהמה שניטל ירך שלה וכו' הרי זה נבלה כמו שנחטך ח齊יה ונחלקה לשני גופות" וכוי' הרוי שין הצלעות, דרך זאת הוה לנחלקה לשני גופות, אבל בעקררת חול'י אע"פ שע"י נחשבים הצלעות עוקרים, כמו שאמרינו ל�מן, החוליה بلا צלע היכי משכחת לה, מ"מ בשביב זה לא נחשבה הבהמה לנחלקה לשני גופים, דהרי החיבור הנורא של הצלעות והבשר לא נתבטל עדין אבל פי' הסוגי לפי דעת הרמב"ס ז"ל כך הוא, דעל הא דפרק הש"ס, והוא רב נמי גיסטרא קאמר, כתבו התוס' דצ"ל דמעיקרא את' לי הא דבר שפיר, דלמא לא חשב הא דרב גיסטרא, ועיין בלב אריה ז"ל דגש הוה מחזק בסברא הניל' דכל שטיבור הבשר שבין הצלעות קים, אין לחשבו לגיסטרא בשביב עקררת חול'י, והיא באמות הסברא החיצונית והפשוטה, אלא דכל זמן שלא ידע הש"ס פירוש הדבר, היה מקבל עכ' דברי רב כפושטן, דgisטרא קאמരיתא, דgisטרא ממש קאמר, ולפנ' פריד על רב, והוא הוה נמי גיסטרא הוה, ואע"פ ששניהם עפ"י הסברא החיצונית אינם גיסטרא, אבל כאשר מתרץ דרב בחזי חול'י קאמר, והם שאלו בשתי צלעות עם מקצת חול'י והיינו דרב, אבל דוחא טרף בחדא והם שאלו על שנים, מצד זה ומצד שכגדו, וסמכו לידע אם דיננו דחדא, מותוק תשובתו אי ירתח או ישוב במעינה רך, ורק באמות השיב להם בריתחא, גיסטרא קאמրיתא, דהיינו ריאתיחא כדאמר תואמתו של תורה בס"ד ז"ל.

אחרי כתבי הלכתى לביהם ט' לראות בעין גשמי איך תחובים הצלעות בחוליות, ונתודע לי שם דבר חדש לי, שלא נשמע מתווך הסוגי' והמופרשים, והוא כי החול'י האחת אינה סוגרת בתוכה הצלע, כמו שדmittiy עד הים, אלא הצלעות תחובים בין החוליות, ומשתתי חוליות נתהוו אסיטה אחת, שסוגרת בתוכה הצלע שתחובה בין שתי החוליות, ומה מדוקדק לפ"ז, מה דקאמר רב בעקררה צלע וחול'י עמה ומפרש בגמ' דחצ'י חול'י קאמר, שכפי פשטו רנאה דוחק גדול, אבל השטא ניחא דחצ'י מכל צד קאמר דהאסיטה מתחבר משני חצ'י חול'י ומה שאמר لكمו דאי'א חול'י בלבד צלע, אע"פ שבעקירת חול'י נשאר הצלע תחובה בחזיה בחול'י הסמוכה לה, או בימין או בשמאלי, מ"מ כבר מנתק הצלע ממקומו, כי חצ'י חור אינו מחזק את הצלע כמובן, וגם ר'כ' ור'א דשלאו

דאימיר לא חס לשבירת הצלעות שהוא עלול יותר לשבור מלנקוב הדקין, אבל לשיטת הרמב"ס ניחה טובא דאמיר בדיקה כנגד כל הב"מ האברים הפנימיים קאמר ולא משום נקב או קריעה דלא שכח כלל, אלא משום ריסוק שני נירה ותואר של אחד מאברים הפנימיים, וא"כ האי בדיקה משום טרפות נפולה היא, וע"ז מוסיף מר זוטרא, כנגד החלל כלו, גם משום שבירת עצמות או עקירת חול'י בעי למיבדקין, אע"פ דלא שיק לטרפות דנפולה, אבל הלא מצוי הוא להשתבר או לעקור מן העצמות, וגם מזהodiac ראי לשיטת הרמב"ס ודוק'.

רש' ד"ה כגו' שהפריס עג'ק, נגעր לעמוד ותחב פרטוטוי בקרקע לעמוד, כדאמרין לקמן עמודה מנפילהה אינה צrica מעלי'ע עכ'ל. וניל' דבדיקה מיהא בעי, ויהי נפשט האיבעדי דרי' רמי' בביבה לד"ע"א לכולא, וזאת לפי מה שדחינן, דלמא דלא כר'ג, אבל לדידן דפסקין כר'ג, לא בעינן אפילו נגער לעמוד, ודלא כרא'ש בפיק דביצה וכמש"כ מהא לעמלה, וכעת אני רוואה דיש לקים פסק הרא"ש, לפי שיטת הרמב"ס דריסוק לחוד ומוסכנת לחוד, והעודה צריכין להוציאה מסוכנת ב'י"א, דידיינו לטרפה גס ולא ריסוק, ובדיקה בעי מצד ריסוק שלא יצא מהשחזרה, אלא ע"ז הילוק כראוי, וא"כ ניהו דר'ג אמר דביה'ר אין בו משום ריסוק אברים ולא צריך בדיקה אחריו איפלו לא עמדה, אבל עדי'א לא נבע שהיית מעלי'ע להוציאה מסוכנת ב'י"א, דהרי לא עמד, ואפשר ע"ז דחק הלידה נעשה גוסס, כמו בסנדירין שם בהני דהכחו בעשרה מלכות, דט' הראשונים עשו גוסס ב'י"א, בלי שום מעשה טרפות וחסרו אבר, אלא דלשטי' וחווס' הינו ריסוק אברים, אבל לרמב"ס, ריסוק אברים הוא טרפות הניכר ועל זה אתה הולכת, אבל הריסוק הכללי של רשי' וטפ"ז מתפרש כאן, הא דאמור דפיגו בה ריב'ב ורבנן, וא"כ ניהו דביה'ר אין בו משום מעשה טרפות הניכר באבר אבל ריסוק כללי שעיל' דידה נעשה מסוכנת שפיר מצי להיות אשר זהה בעינן מעלי'ע, ולפ"ז מתפרש כאן, הא דאמור הב"ע בהפריס עג'ק, גם לר'ג קאמר וקמחדש זאת עתה דלכ'ע בעינן נגער לעמוד, כדי להוציא מהשש מסוכנת, ואך שהרא'ש ז"ל דלא נחות לכל אלה הדברים, ודאי לא כיון זהה, אבל עכ'פ' די שלא יצא שגנת הוראה מלפניו ודוק'.

ד"ה ביהם ט', כשמפליים וכו' איפלו מקום גבוה, עיין מהר"ס שיף ז"ל מה ש' בזה ואני עבר ולא אדע, דאם מקום גבוה עשרה הפילוחו, הרי לא שיק צפורה נועץ בקרקע, והוא נפולה גמורה וצ'ע.

תוס' ד"ה עמדה א"צ מעלי'ע, בסה"ד ונראה דגרסינן התם, עמדה אינה צrica מעלי'ע וכי' עכ'ל, לפי דעת הרמב"ס שפירשנו דמעלי'ע לא צריך אלא להוציאה מיידי מסוכנת ב'י"א, כל שעמדה הרי יצאה מכל מכל מסוכנת, וא"כ ודאי צריכין לגרוס עמדה א"צ מעלי'ע, אלא דקשה להיפך לרמב"ס, מה קמ'ל פשיטה, דכל שעמדה הרי אין און מסוכנת, ולמה נבעי מעלי'ע, ויל'י דקמ'ל, כל שעמדה פ"א איפלו חזרה ליפול ואינה יכולת לעמוד, تو אינה צrica מעלי'ע, דבריך יצאה מיד' גוסס ב'י"א, ונעשה כגוסס ב'י"ש כיון דעמדה פ"א מן הנפילה, וכמו שכתב הרמב"א ס' נח טע'י ו', כל שהכח אחר הנפילה וא"כ אינה יכולה לעמוד (ברמ"א כ' לילך וט'ס הוא) דינה כשאר מסוכנת, ה"ה אומר אני אוניה יכולה לעמוד הדין כה, ולעמדו הדין כן, ודוק'.

ד"ג נ"ב ע"א גמר' א"ר, בעקררה צלע וחוליה עמה טרפה וכו' עד סוף העמוד, לפי המסקנא ר'כ' ור'א שאלו על בעקררה מכאן ומכאן עם האסיטה, ולא נשאר רק אמצעיתה של החול'י, ורב טרף איפלו בחד צלע כהג'יו, וממה שהוא להם, גיסטרא קאמריה, הינו

עכ"ל, והנה האי תי' השני הוא אליבא דבר"א שבגמ' אבל לתי' קמא, דבר פליג ארבי"ב י' וסובר דרי" פלייג את'ק זאב בgenesis נמי דריש, צ"ל כתיה' קמא שברא"ש, אלא דלפי מה שכי' התוס', דרב קמל' דזאב בגסה נמי דריש, מדאמר בבהמה למעלה מזאב, משמע לכל מן זאב ולמעלה שוה, איך אמרו מן הנץ ולמעלה בעופות, וזה ליתא, דהרי הנץ אינו דורס בעוף הגס, עיין בר"ץ ז"ל מה שתי' בדוחק קושי' הראי"ש ז"ל, אולם לפע"ד נראה בדורר, דל"ק דבר פליג ארבי"ב וסובר דרי" פלייג את'ק, פלייג גם בעופות, דلت'ק נצ' דורס אף בעוף הגס, אב"א גמר' ואב"א סברא, הסברא נותנת כי היכי דת'ק, סובר בזאב שהיא חיה קטנה מצי' דרס אף שור דהגדל, משום דעת ואלים זהירין, ודרכו לדروس, ה"ה הנץ בעופות, דהרי אמרו לסתן דהנץ אפיilo בדרברבי מניה, ואינך רק בדכוות' הרוי דהנץ עלול לדروس יותר מאשר עוף הדروس. ואב"א גמר' דלעיל בשונה כתבו התוס' ד"ה ודורסת הנץ ז"ל, גבי טרפות העוף הוה שיך' למיתני, אלא משום ר"י תנא ל' הכא' עכ"ל.

ויש' לראות שלא ר"י מון התנאים האחוריים, מתלמידי ר"ע, ויסוד המשנה הלא הייתה מסורה בידם מאז, ועד דאתא ר"י, היכי לא היה נשנה דורסת העוף בכו, כמו דורסת הזאב בבהמה, ועתה אם נאמר דבמשנה דא"ט בעוף היה שנוי' דורסת הנץ בעוף הדק והנא בעוף הגס, לא ה"י לר"י שום דבר להוסיף או לגרוע ע"ז, ולא אמר על עוף מיידי, ולמה מחלוקת רבינו הקדוש מן המשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן ובשם ר"י, ע"ג דרי' או מפרש דברי הת'ק היתה קתני בא"ט בעוף, אך קודם דפליג ר"י או מפרש דברי הת'ק היתה קתני בא"ט בעוף, דורסת הנץ סתם וכמו דקתוני כאן דורסת הזאב סתם, כאשר כתבו התוס' דדין דעתו מקומו בא"ט בעוף, כי בסוד המשנה לא היה קתוני יותר, ואחר שר"י פלייג או מפרש כדי שלא להציגך להעמיד דבריו בשתי המשניות, מחק רב' דיון דורסת הנץ, ממשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן כל דבריו של ר"י, ומילא נדע דת'ק פלייג hon בבהמה והן בעוף או שר"י מפרש שנייהם ולא איצטרךתו לדברי הת'ק בעוף במסנה דא"ט בעוף כנלפע"ד אמות לאמיתו ודוק'.

ע"ש גמר' מיתבי דורסת חתול נץ ונמי' עד שתנקוב לחלל, אבל דורסה ל"ל וتسברא, וכי' הרוי' ורמב"ס ז"ל מפרשים עד שתנקוב לחלל, ואיז יש להם דרישה ועיין בפרשימים, והנה לדידחו, "אבל דורסה לית להו" לאו לשון הברייתא הוא, אבל הש"ס קמתמה, אבל דרישא ל"ל, וتسברא, אלא דלפי הס"ד דל"ל דורסה כל עיקר, ע"כ ה"י מפרש עד שתנקוב לחלל, מצא נקב נגעה בה כפרש", דלא"כ מה פריך מדורסת הנץ, דלמא באמת לאחר שתנקוב לחלל, וגם בלאה' האס לאחר שתנקוב לחלל יש להם דרישה, נס בגדים וטלאים, לא מסתבר כלל לומר דבעוף הדק לית ל' דריש, אבל לאחר שמתרצה לעצמו כאן בעופות כאן בגדים וטלאים, אז מהדרינו לפרש דבנוקב לחלל יש להם לר"י' ורמב"ס לפרש כן, אבל דלא"ז ודאי קשה טובא, מה דחק לר"י' ורמב"ס לפרש מה שナルפה בעונת ולחיות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ת, וכן יש לתמונה על הא דאמרו בעירובין, דתרי חומרא דסתרי אהדי כגון שדרה וגלגולת, דמקרוי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרא כסיל, אם חושם ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניהו דשماול אמור וכן לטרפה, שאילו גולא טרפה אינה היה ס"ל, אבל בש' מצי סברו ט"ח, ואין כאן כסילות למנן נכנס לתוכה החלל, ולא בעומד בשפת החلال עע"פ שעבר לפניהם, כנלפע"ד לדינה.

ע"ש גמר' וتسברא נץ לא דרש, והא תנן ודורסת הנץ, הא ל"ק בגין בעופות וכאן בגדים וטלאים, עכ"ל ויל"ד, דלמא הלכתא נקט התננה דברייתא נץ דלא דרש בגדים וטלאים, כיון דמשנה שלמה תנן, דນץ דוקא בעוף הדק, ולר"י' ורמב"ס דמפרשים דכשיגיע

בנעקרה צלע מכאן ומכאן, שאע"פ שעם האסיטה קאמרו, מ"מ אמרו, והחולוי' קיימת, דהאסיטה ניטלת ולא החולוי' והאסיטה הוא מkeit' מזה ומזה של שני חוליות, אבל גוף החולוי' קיימות ודוק'.

ע"ש גמר' איש' נערקה צלע מעיקרה כי היכי דלא חילוק שמואל אסיטה, ור"ת מפרש עם האסיטה, כי היכי דלא חילוק שמואל אעולה בר זכאי ור"י, דלחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעין עכית' התוס', והי' להם להזיכר גם רב, דרב נמי דוקא וחולוי' עמה, דהינו חצי חולוי' כדלעיל, והנה האחוריים הקשו שחירות רשי' אהדי, דלעיל מ"ב ע"ב מפרש הא דשماול, דעת חצי חוליתה קאמר, והנה משום הא לא ארי', דהרי בתוס' שם כתבו זיל' "לקמן פלייג עלי' בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתברו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דשماול, משום איןך דקאמר וכו'" עכ"ל, ועיין שם במרה"ל מה שתמה על דברי התוס', אבל חוץ מאותה איני תמה, דמה שללא האצירו ר"י, דפליג וקאמר בין עקרו ובין נשתברו, ברוב שני צדדים, משום דMRI' לא מצי פריך דלחשוב עקרו, דהינו נשתברו דקתוני במשנה, ولكن כתבו רק בר זכאי, דמני' ג"כ הוה מצי להקשوت, משום דס"ל נערקו מצד אחד נמי טרפה, אבל הוא פלא, דהרי אכן קר"י פסקין ודלא כשםואל ודלא כבר זכאי, ואיך פריך הש"ס וליחסוב הא דשماול שהוא דלא החלתא, אבל הת' ע"ז דבאמת מרוב פריך, וגם חצי חולוי' גם בצלע אחת טרפה, נקט דשماול, משום איןך דשماול, ולא מדקך ב' דחווה דלא כהחלתא משום דהרי אפשר לפרשו דעת חצי חולוי' קאמר הרבה, וליה כיוון רשי' ז"ל דלא"פ דדרכי שמואל דקאמר סתם נערקה צלע מעיקרה לא ממשע דעם החולוי' קאמר, מ"מ קושי' הש"ס ע"ב לא ה"י אלא לפי החלתא וכרב, דעת החולוי' דהינו מkeit' האסיטה טרפה, אבל התוס' ודאי החליפו שייטוטם דהכא מפרשים דברי שמואל קרשי' דלעיל, דעת חצי חולוי' קאמר, וא"כ לא הוה מקשין כלום לעיל, דליפרך מבן זכאי דלית החלתא כוותי' אלא על תוס' ליכא למיפורך סתירה ממשום דהמחברים רבים היו כידוע, ולישב דברי התוס' דלעיל, י"ל דפליג דס"ל דשماול בא' חולוי' קאמר, הוה בר זכאי המכרע בין שמואל לר"י, וההלך כמותו וכוונת הש"ס באמתابر זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית החלתא כוותי' משום איןך דשماול ודוק'.

ע"ב גמר' מתקיף לה ר"א ולתנייה גבי קולי' בש' וחומרה ב"ה, א"ל רבא, כי איתשל לעניין טומאה איתשל עכ"ל לפי מה שהזכרנו כ"פ, לדיעת הרמב"ס, דשא רני תורה לא נדון ע"פ דסבירו הכא לגבי טומאה, לכאר' יש לעיין, איך קאמר כאן דב"ש דסבירו הכא לגבי טומאה, בעין שתי חוליות לטהר, ה"ה גס בבהמה לא מיטופרי אלא בהסרונו שיטם, אלא דגס بلا שיטת הרמב"ס נמי קשה, דלמא בש' ט"ח ס"ל, ומילא לא תלי זה זהה, כמו דאמרין בראש פרשן על בהמה שנחתכו וגליה, ע"ג דלעינו אדם ס"ל לצדב"י כרש"ב"א, דיכולה לכחות ולחיות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ת, וכן יש לתמונה על הא דאמרו בעירובין, דתרי חומרא דסתרי אהדי כגון שדרה וגלגולת, דמקרוי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרא כסיל, אם חושם ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניהו דשماול אמור וכן לטרפה, שאילו גולא טרפה אינה היה ס"ל, אבל בש' מצי סברו ט"ח, ואין כאן כסילות למנן נכנס לתוכה החלל, ולא בעומד בשפת החلال עע"פ אלא דלא ביררי לי, لكن לא העלטים בכתב וצע"ג ודוק'.

ע"ש גמר' אר"י א"ר, בבהמה מן הזאב ולמעלה, ובעופות מן הנץ ולמעלה, ועיין ברא"ש דהקשה, בעופות Mai קמ"ל, דהא משנה שלמה היא, דורסת הנץ בעוף הדק, אבל למטה ממנה לא דרש, ותי' דאיידי נקט מן הזאב ולמעלה וכו', א"ג כי היכי דASHMEINU בבהמה, דלא תימא אורחא דמלטה, נקט ה"ג איכה לשוני' בעופות

התוס' ר"ת מפרשים, דורך ואוכל מחטים, ואני ממתין עד שתשובות, ומביא ראי' מא"ק ט"ז ע"ב, דאמרו שם ארוי דרכך ואוכל פטור, עי"ש ולפ"י לא ידעת מה בין האי דרישא, לדרישא דהכא, ולמה לי באמת האי „ואכל" דבדורש לווד הוה סי' לוטמאה, והה דטמירף, דהרי עופות תהורים אין להם דרישא כלל, כמו שכ' בעצם דרישה לטהורים, ואי דקשי' להו מה קמבעי לי' לר"א בשאר עופות טמאים, דהרי מוכח לקמן דהרבבה מהם דורסים והרבה אינס דורסין, ומכח"כ דמסיק כאן דכלולם יש דרישא על' פ' בדזוטרי מנוי לפע"ד נראה דגס כאן לא קבוע אלא על אותו שדרכם לדروس, אי מטילין ארס, או אי יש כח בארס שלחים למkill האבר, אבל על מעשה הדרישא בעצמו לא קמבעי לי' DIDU שיש מהם דורסים, ויש מהם שאינס דורסים, והוא דבר שיש לביר, וכמו בחיות שיש הרבה שאינס דורסים כלל, כמו הדוב והפיל וכדומה, עיין ש"ת ק"ז החת"ס ז"ל סי' נ"ח, וכן דברי התוס' נפלאים ממנה וצע"ג וד' אייר עניין להבינים ודוק".

על גמור" ארב"ה הא"ר, אריה שנכנס לבין השוררים, ונמצא צפורה בגבו של אחד מהן, אין חששין שמא אריה דרסו וכיו' ורב לטעמי' דבר אמר אין חששין לספק ד魯שה עכ"ל הגמ'. ותמה אני מאד, איך תלי זה, בפלוגותא דרב ושותיאל, אי' חששין לספק ד魯שה או לא, ובפרט דאמר אבי' דבמוקם צפורה לכ"ע חששין, דלמה ניחוש כיון דסביר מוקם הצפורה אין שם ריעותא ניכרת בעור, הרי השור, דהרי יש ליד הארי הרבה צפורהנים ואם תtab כולם באוטו מוקם לתוך העור, איך רק האי מוקם צפורה בלבד ניכר ונראה, ותו לא, וגם בסתם ד魯שה דאייהו שתק ואינו מקרקרים, לכואר' יש לעיין, למה לא נסמק על בדיקת חז' שכל העור נגד החלל של ויפה בלי פצע וחיבורה, דבזבחים דף ע"ד ע"ב אמרין, דאיירוב ד魯שות הזאב בנקיית הקוץ, ופרק זה האי משיך והאי עגיל, עיגין בתוס' לסתו, וכן שם בזבחים, דלמטה מון הזאב איינו ניכר להבחין, משמעו דלמטה מזאב נמי עכ"פ ניכרת החיבור, ומיכש"כ בלמעלה מזאב, היתכן שלא יהי ניכר מוקם הדרישת בחוץ בעור השור, אלא דבזה יש לדוחוק, דמיiri בלא בדק העור בחוץ, אז צריכין לבדוק בשר בפנים, אם/licא אידמיות או רקבון בבשר שכנגד האברים הפנימיים, אבל בבדיקה בחוץ העור, ואני בה שום רושם דרישת,תו לא צריך יותר, אבל כאן דמיiri בנמצא בשור חי, תחbare צפורה במקומות ידוע, או נמצאה מוקם הצפורה, הלא רוח שזולת האי מוקם הנקב, אין כאן ריעותא אחרת בעור, ולמה לא נסמק על זה שלא לחוש על ד魯שה, וצ"ל דאפשר שפיר שלא תחbare הארי רק האי צפורה לחוד לתוך העור, ונכנס הארס דרך האי נקב לחול הגוף, אבל שאר הצפורהנים לא נתחbare כלל לתוך העור והבשר, ואם כנים דברנו, מישובים זהה כל הני קושיות שהקשו התוס' ד"ה רוב על פרשיי דלמה לא ניחוש לשאר שוררים שאין בהם צפורה, ולאביי למה לי מוקם צפורה כלל, ולפי האמור י"ל דלגביבי כל הני חששות סגי בבדיקה העור בחוץ שהוא שלם ויפה, וראיה זה מה שמצוותי און לי בפסקין הרמב"ם ז"ל דס"ל בפ"ה הי"א, "ספק ד魯שה אסורה עד שתבדוק כד魯שה ודאית, כיצד Ari שנכנס לבין השוררים, ונמצאה צפורה בגבו של אחד מהם, חששין שמא אריה דרסו, אין אומרים שמא בכותל נתחכך, וכן שועל או נמי' שנכנס לבין העופות, והוא שותק והוא מקרקרים, וחושין שמא דרס וכו"ע עכ"ל ויל"ד א') למאי הלכתא קאמער, לצריכה בדיקה כד魯שה ודאית, ולא די לו לכתוב לצריכה בדיקה לחוד, ב') הלא גם על שאר השוררים איך חיש ד魯שה וכמש"כ הרשב"א ז"ל, ועיין בטור סי' נ"ז ובב"י וכמובא בהגמ"י שם, ולמה שתק הרמב"ם מזה,

לחל דרս אף בגדיים וטלאים, הא אתה לאשמעין, אבל לרש"י
 קשה, אולם אם נאמר כמש"כ לעמלה, דלמאן דס"ל דר"י פלאג
 את"ק, ה"ה בז' פלאגיו, דלט"ק דרס אף בעור הגס, וממילא גם
 בגדיים וטלאים דחד דינא אית להו, או האי ברייתא אתי' קר"י
 ולאפקוי מות"ק וקאמר דעת אין לו דרישת בגדיים וטלאים, וה"ה
 בעור הגס, ואולי מזה הוכיח רשי"י לפרש במנתני דר"י פלאג את"ק,
 דמהαι ברייתא דקתני נצ דאי לו דרישת בגדיים וטלאים נראיה
 כן, ודוז"ק.

רש"י ד"ה עד שתיניקוב לחיל, רקוז בעלמא ועד שניקבו הדקין
וכו' עכ"ל. לכארור' סותר רשי' את עצמו במא ש' לסתון בדף
הסמוך ע"ב ד"ה רקוז עד שתיניקוב לחיל, ופרש'י "אבל הגע
לחיל יש CHOUSH שמא ניקבו הדקין ובבדיקה א"א מפני שאין נקב
דק ניכר בהם" עכ"ל ובכאן כתוב דלא מיטרף עד שניקבו הדקין, הרי
דמוהני בדיקה עכ"פ, ולסתון יפה מדיק דלא מהני בבדיקה, דהרי
מדקנינו רקוז עד שתיניקוב לחיל, ובדרוסה משיאדים הבשר כנגד
ב"מ, הרי דשווין חן ניקב לחיל עם דרוסה ובדרוסה הלא שיטת
ריש'י דלא מהני בדיקה, ועכ"פ הפירוש עד שראוי' להאדימים הבשר,
דהיינו שתחביב צפרנינו נגד חלל הגוף לאפקוי על רירכיים, וכדומה, ואולי
מייריך לסתון שנכנס הקוץ יכולו להזוך חלל הגוף ואז אין לו בדיקה.
אבל כאן דוחה מקום ידוע וניכר מודה רשי' דיש לו בדיקה, ועכ"פ
צריך לומר כן, דכפי שכתבתי לעיל, רשי' הוכיח לדדרוסה ודאי
אין לו בדיקה, ממשום דההלהכה כך אתה "ודרוסת האב" ובזה סגי
להטריף, ואכ"פ ניקובת חלל הגוף בקוץ, דאיינו ממני הטרפויות, עכ"פ
דבזה יש בדיקה. אבל בקוץ הנמצא בתוך החיל, מסתבר דמן
הנמנע לבדוק כל החיל מנקב כ"ד ועוד"ק.

דף נ"ג ע"א, גמר' בעי ר"א, שאר עופות טמאים יש להם דרושא וכוי' הא דלא קבוע בשאר חיות חוץ מארוי וזאב לבבי בהמה Mai, לדעת הרואה"ש ז"ל באמת ליכא דורות בין שאר החיות, ודעת שאר הראשונים להיפך, עיין בטור סי' נ"ז, ונראה דלפי הני הראשונים, ציל' דבחיות ידע דדיבר התנה בהוויה, ולכן נקט ארוי ואב, דהני שכחיהם יותר משאר חיות לבוא לתוך העדר, עיין בבר' ט"ז ע"ב ארוי דורות ואב טורף, ובשביל זה מצין למירר דרי' לפרש הת"ק אתה, משום דהתה"ק דיבר בהוויה יותר שכמי הוא האזב שבא על הצאן לטורף, ולכן אין מקום להסתפק דודאי גם שאר חיתו יער יש להם דרישת, אבל בעופות לא מצין דעתנו וזה יותר עלולים לדורות, וחוץ מזה נראה לפע"ד דבעופות טמאים דמשונים הם הרבה זמ"ז בסימני טומאה שלהם עד שההתורה לא הזכירה סימנים כלל, אלא פרטם בשמותם, ולכן שפיר יש מקום להסתפק לענין דרושא מה דין של איןיך, דלא האקרים התנה בשמותם, וע"ז קפеш לי' רב היל, דיש להם דרישת, והא דפריך לי' ממנתני והאנן תנן דרותת הנץ, לאו ר"א לרוב היל קפרק, דהא ר"א ספוקי מספקא לי' בפי המשנה, אלא מסדר הגמי שלאחר ר"א, ותדע דהא לא כתני "אל" והוא דקשמי דהני בדכוותיהם או בדרברבי מנוי, ואין בדZOורי מנוי הינו נמי מטעם דהם עלולים יותר לדורות, لكن אלים זהיריהם אפלו בדרברבי מנוי, וא"כ בחיות נמי הדין כן, וכן הוא באמת דעת הרשbab"א ז"ל, והיא השיטה המחוורת וד"ק.

ז"ע דחך דרושא בעופות, כתבו התוס' ל�מן דאין זה מה שאמרו, כל עוף הדורס טמא, אלא דשדייה זהי' כי שליף צפורהנו, וכמו בזאב בהרמה, ולא ה'יהם לפרש האי דרושא דהכא, שמפורש די' וחותר בסוגי' הש"ס, דהוא הטלת ארס, כשהוחזיא צפראני מון הנדרס, אבל ה'יהם לפרש הסמין טומאה של דריש מה היא, והנה רשי' ז"ל ל�מן מפרש דאותן בצפראני ומגביה מן הקרען מה שואכל, ולפירשו ודאי דאין לו עניין כלל להאי דרושא דהכא, אבל

далא שכיה שאירע ספקאה בהם, וכל עצמיות גיטין וקידושין, איתרמו לאדם רק פ"א בחיו מסתמא, לא מצאו צורך להחמיר בספקן נגד חזקה, והרי תראה דהה תורה עצמה הקילה בעין מזרות שלא לאסור מזער, אפילו שלא במקומות חזקה ועיין עוד בדיור שאח"ז. ודודו".^ק

ע"ש גמר' קטע רישא חד מיננייהו, נח ריגז', וכתבו הפסוקים הא דלא חיישין שמא דרש אחורינא קודם דקטע רישא דהאי, משום דחזקת אלימטה לאח"ל דאין הדורס מניה את הנדרס מידי עד שיראה נקמתו בפינויו, ומה"ט אף בהמית יותר, לא חיישין לנשארים, עיין בט�"ז וש"ד סי' נ"ז ס"ט דאיכא פלוגתא בזיה, ולפ"ז בכל סדי"ר כמו באיזו שתק ואינה מקרקרים איכא לעומת רוב ארויות דורסים, רוב הדורסים אינם מניחים הנדרס מידם, עד שיראו נקמתם בפניהם, ولكن שפיר אמר בגמ', איכא למימר הכי ואלא"ה, הנה ס"ד"ר, וא"כ קשה דלעיל בנמצא צפורה על גבו של אחד מהם, דקאמר רב לטעמי', דהה בהא מצי מודה שמואל, דהרי איכא תרי רובה להתר, חדא דרוב דורסים ממיתים מיד, ואינם מניחים את הנדרס מידם ועוד רוב דאיון הצפורה נשמטה מיד הדורס, אלא דהא לק"מ דלעומת זה איכא רוב המותחך, און צפורה ישב בגבו. אבל מ"מ קשי', דהאי רוב ארויות דורסין לא הי' לו להזכיר כלל דלעומת האי רוב, איכא רוב הדורסין אינם מניחים הנדרס עד שימושות, ועיין בדיור שאח"ז.

ובגוף הפלוגתא שבין האחורינים אי קטע רישא דתראי או יותר נמי כשר, כתבתבי בתשובה לדילידן דאפילו לא וראיינו הנדרס נכנס חיישין דתלין במצוין, ודורסים יותר שכיהן שיירגו בעופות ובצאן, מלבלבים או עכברים, פשיטה דאפילו בנמצא כמה מהים בעדר או בכלוב במקום דלא ראיינו דורס נכנס דכשר, דנייה דבגמור' קאמר קטע רישא חד מיננייהו, והוא דוקא חד ולא תרי, משום דחש"ס הלא סובר ספק כלבא ספק שונרא אימר כלבא, וא"כ לא חיישין לדירושה אלא בשראיינו הדורס נכנס, ואז ודאי הדין כן דכל שהרג יותר הרי הוא יוצא מן הרוב דנח רוגזיווילו لكن חיישין על הנשארים, אבל הרשב"א ז"ל כתוב דברמננו הכלבים בני תרבות נינהו ולא שכיה שיירגו בעדר או בכלוב ותלין במצוין שדורס נכנס לשם, וכן בנמצא מצועים ללא שראיינו שם דורס נמי חיישין דתלין במצוין וכן רובה השאלה שבאו לפניו בapon זה המה, שלא ראו דורס אלא שמעו רעה בכלוב או בעדר ובדקנו ומזהו, ובזה פשיטה דגס במצוין כמה מותים והנשארים אין בהם שום פצע וחיבורה, שקרים הם, דמי הגיד לנו ר Stark דורס אחד היה דלמא ב' או ג' היי, או שהאי דורס עליה בכלוב ב' או ג' פעמים בתקלת הלילה, באמצען, ובסופה, ובכל פעם קטע רישא חד מיננייהו. וזה ברור לדינא בלי פקפק לפע"ד ודודו".^ק

תנוס' דה רוב ארויות דורסים, וא"ת איפלו אט"ל צפורה זה מהמתת חיקוך אתה, מ"מ איפלו בשאר שורדים בין צפורה, ובஸמו נמי דקאמר אבוי וכוי עכ"ל, כוונתם דודאי הכא מייריב באיזו שתק ואינהו מקרקרים, באופן דבלא צפורה חיישין אדי שניהם שותקים או צוקים דבעלמא לי"ח, משום דאמרין שלמא שי' דקמבעתי אהדי, איך קאמר כאן רוב ארויות דורסין, הא בכח"יו רוב אינם דורסין, אבל כבר כתבנו לעיל דלרמב"ם כל שלא ניכר בשור על שמואל חיישין מדרבן, ומטעימים שմבוarius לעיל בסוגי הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראת דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

ג') הביא דין דהוא שתק ואיננו מקרקרים בשועל או נמי' שנכנסו לבין העופות ובגמ' נראה, דברי שבין השורדים נאמר דין זה, וכן פרשי ז"ל דעל שתיק ואותיב בנינויו, על ארוי בינויו, וכן על איהו קמעועאי, פרשי נוהם, זה על ארוי נאמה, ועיין בראש יוסף מה ש' על דברת רשי', דיש מי שמספר דקאי על מהDSLICK, ספק כלבא ספק שונרא, עי"ש. אבל על הרמב"ם ודאי קשה,-DD-דבר מاري שבין השורדים, ולמה לי' להוסיף, וכן על שועל או נמייה וכו', אם גם בארי הדין כן, ועיין בלח"מ שהרגיש בזיה וכתב דהה בשורדים, אלא דריהיטה דגמ' בעופות דקאמר לעיל מני', ספק כלבא ספק שונרא וכו', עי"ש ובאמת זה ליתא, דהרי רשי' ז"ל, בארי שבין השורדים מפרש כל hei, ולא קאי אדעליל, ובפרט הרמב"ם שכותב אח"כ בהלכ' י"ב סתם, ספק שנכנס לכאו טורף, או נודע אם זה מן הטורפים וכו', למה לא כתוב גם דין זה, בהוא שחק והן מקרקרים בסתם טורף עכ"פ, וכן דורס שנכנס בין דוקא בשור שעורו חלק, ובארי שמקום הצפורה גדול. אבל לא בכבשים שעיריות, ולא בעופות בוגצותם, והדורסים שליהם צפורים קטנות, וכן בשור דוקא בנמצא צפורה יש ס"ר, ורק על سور זה ולא על שאר השורדים, שיכולים לבדוק بكل מבחוץ, וזה ש' הרמב"ם במתיק לשונו דס"ר צריכה בדיקה כדorousה ודאית, ר"ל דלא סגי בבדיקה חוץ אלא בעי בבדיקה בפנים, כדorousה ודאית, והמציאות בזיה הוא כאשר מפרש, בארי שבין השורדים, בנמצא צפורה בגבו של אחד, דאי איכא ספק על אותו השור בלבד, ואני סגי בראיה בעלמא שאין בהם היכר נקב בחוץ, או בשועל ונמייה בין העופות, איפלו אין כאן היכר רושם מבחוץ, משום דבחני אין לסמו על בדיקת חוץ מטעמים שהזכרנו, כנפ"ד בគונת הרמב"ם ע"פ דהפסוקים לא נחתו לה.

אחרי כתבי זאת ראייתי בב"ז בשם הרשב"א ז"ל הובא ג"כ לקמן במהרמל", על דברת התוס' ספק שונרא שכותב, דכל שאיינו ניכר רושם הדרישת בחוץ, א"צ שום בבדיקה פנים, אלא דגס לרשב"א אם ניכר איזה מראה אדמימות או רושם חורה בחוץ, שוב צרייך בבדיקה בפנים, ואני אומר דכל זאת בעופות או ג"ט אבל לא בשור הגדל, שדורס שלו הוא הארי, ואולי גם לא אמר רברבי, שדורס שליהם הוא האזאב, דשם בעין דוקא מקום צפורה נפלא עניין לקמן מה שכתבתבי על דברי המהרב"ם, ועכ"פ חידוש נפלא עניין שהמחבר בשלוחנו הטהוו, לא הזכיר כלום מהא דרש"א שהביא בעצמו בב"י, זצ"ע ודודו".^ק

ע"ש גמר' איכא למימר הכי ואלה אוקי מלטה אחזקי' והו"ל ס"ר, ורב לטעמי' וכו', הא אוקי מלטה אחזקי' שלא במקומו הוא, דהכי הוול", הוה לי' ס"ר ואוקי מלטה אחזקי' עי"ן באחרוניים, ולפע"ד נראת דהש"ס רצה לשולב בהא, שלא תאמיר דרב ושומאל פליגו אי שייך לאוקמי אחזיקת בשורת בណולד ריעותא מחיים, עי"ן לעיל בסוגי' דישב לו קווץ בשוט, אריכות בעין זה, דאם נאמר כן הוה ס"ר ספקא דאוריתא, لكن לשולב את זאת קאמר תחלה, אוקי מלטה אחזקי' והוא מה"ת לכ"ע, ואח"כ אמר והו"ל ס"ר במקומות חזקה, ורב לטעמי' דאן חושין איפלו מדרבן, אבל לשמואל חיישין מדרבן, ומטעימים שմבוarius לעיל בסוגי הn"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראת דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

שכפי הנראה, הוא חומרא דאמוראי, דלא מzin במשנה וברייתא. **ועיין** בזכחים שם דר"ל מוקי בנפולה וס"ל דהלה נמי צריכה בדיקה, והוא לפי דברינו לכאורה פלא דPsiטיא דהאי בדיקה בהלכה, שהוא מצד איזה נקב או שבירה באברים הפנימיים הוא חומרא דרבנן, ואיך מוקי מותני דכל הזכחים שנתערבו בהכי, אלא דרש"י ז"ל כפי הנראה נתעורר זה וכותב, "וז"ל" וכיון דאיתחץ בה ספק טרופות אין מכניםין אותה לעזרה לשוחטה, משום הקריבתו נא לפחתך עכ"ל, והנה על אוקימתא דאיערב בדרוסה לא כתוב מידין, משום דרש"י לשיטתי ס"ל דודאי דרושא לית לי' בדיקה, וכן מוקי דוקא בודאי דרושא. אבל בספק דרושא, כיון דיש לבדוק, שפיר מצי שרות בעורה דהרי כאן לא איתחץ בה ספק טרופות, כי האי איתחץ שכ' רשי' היינו דוקא בנפולה, שקדום שהלה היתה אסורה ודאי משום נפוליה וause'פ' שהלהacha אח'כ' יוצאה מאיסור ריסוק אברים. אבל עדין נשארה בספק שאר טרופיות, וזאת קרי לירש"י איתחץ ספק טרופות דס"ל דמחזקין מאיסור לאיסור, והוא גנאי לשוחטה משום הקריבתו נא לפחתך. אבל בספק דרושא דלא איתחץ איסורה כלל, דשמא לא עשה מידי אין כאן גנאי לבדקה, כך מתפרשים דברי רשי', וא"כ גם לפדי דעת רשי' קושי' המהרא"ם והש"ך לק"מ. אבל הרמב"ם לשיטתי לא צריך לכל הני דוחקים, אלא דהן בדיקת ודאי דרושא והן בדיקת ודאי נפוליה, ואיכא בשינויים דאוריתא הוא, כאשר ביארנו לעיל בסוג'י' דנפוליה, ואיכא במשום הקריבתו נא לפחתך, דר"ל דגס בהלה צריכה בדיקה, או שדרסהה ואין מקום הדרישה ניכר מבחן, דודאי דרושא לא מהני בדיקה, וכן פ"י הריב"ם וכוכ' עכ"ל, כבר כתבנו למעלה בדיור הקודם ולעיל בסוג'י' דנפוליה דשיות רשי' והוא כיוון דהלהআ אתא על דרושא האב, וכן אנפלה מן הגג, ולא על האדם, הבשר ע"י דרושא, ועל ריסוק אברים ע"י נפוליה, וכן שכנינו لكمן בא"ט בעף נפלת לאורו ונחמרו ב"מ, ע"כ ישראי' מוכרתת לרמב"ם, דבדיקה בדיקה לרמב"ם, ומהז' ג"כ יושר ראי' מוכרתת לרמב"ם, דלא דוחיק המשום ריסוק קאמר שהוא דאוריתא, כי הלהאה כך אתא על דרושא החזבב ועל נפלת מן הגג, ולר"ל אפילו בהלהא לנו שנייהם פסולים לקרבן, משום דataruo בדרישה ובנפילה, והקריבתו נא לפחתך ודוד"ק.

ד"ה דרושא שאמרו צריכה בדיקה וכו' פ' בוקין' כוגן ספק דרושא או שדרסהה ואין מקום הדרישה ניכר מבחן, דודאי דרושא לא מהני בדיקה, וכן פ"י הריב"ם וכוכ' עכ"ל, כבר כתבנו למעלה בדיור הקודם ולעיל בסוג'י' דנפוליה דשיות רשי' והוא כיוון דהלהআ אתא על דרושא האב, וכן אנפלה מן הגג, וכל שנפלת מן הגג נטרסקו ריסוק, וא"כ ס"ל לרשי' דמה"ת לא מהני בדיקה בלבד, והוא כוונת רישום דרושא א"צ בדיקה בפנים כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג'ג' מה שביבא ה"ב' בשם הרשב"א ז"ל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רישום דרושא א"צ בדיקה בפנים כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג'ג' הש"ך סי' נ"ז סקל"יו עי"ש. ואני תמה, דמה הועילו זהה, דעד"י יש להקשوت למה לא מוקי דאייכא רושם אידמיות בהאי ס"ר, וכן באינץ' שנערב ומהז' יש הוכחה למה שתבנו לעיל, דרמב"ם מן האב ולמעלה עיין דוקא מקומות צפורהן האב והארני ניכר, ולא רושם אידמיות בעלמא וכן שפיר קאמר בגמ', דבעין דרושא האב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קושיתם לך"מ, דנヒו דאנן ברושים בעלמא סגיין להתריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר זה ל"י ספק דרושא לאשמעין, דמה"ת ודאי דומקמין אחזקי' ושמענו באדמים הבשר, לחוש על דרושא, הלא כמו ע"י הכהה וכדומה מצי הבשר לאדים, וכן בנפלת לאורו ונחמרו ב"מ דבלא האדים הסימנים עצמן עכט"ד. לא זכיתי להבין ראי' ז' כלל, דמי יאמר אידמיות בשבר ודאי מכח דרושא קאתא, דמעולם לא שמענו באדמים הבשר, הלא כמו ע"י הכהה רק במקומות דאייכא חשש דרושא וביעין בדיקה להוציאה מספק דרושא כל שאדים הבשר, הרי עדין הספק שמא מכח דרושא

ע"ב גמר' אתרי' דשMAIL הוה, להאי גירסא הדר ב' רב דאי לא הדר הוול' להקשר גם באטרוא דשMAIL, משום הפסד ממון של ישראל דהוה נדנד איסור, ואין חולקין כבוד לר' בן פרשי' ז"ל וש' קצת ראי' לזה מהא אמרין בפסחים דף ל' ע"א, דאמר שמואל להני דמאבני נendi אשוי זיבנא דכנד'יכו, ואי לא דרישא לכ' כר'ש, ופריך ולדרוש להו, ומתרץ אתרי' דרב הוה, וקשה איך מפחדם בדבר שקר שידרשו להו כר'ש באטריה דרב דס"ל דלא כר'ש, אלא ודאי הци קאמר להו דאם תמכרו בייקר דאייכא הפסד רב, לא אחולוק כבוד לר' מפני הפסד ממונם של ישראל ודוק'.

ע"ש גמר' ולהנקינהו ולשדיינו לאשפפה וכו' בת"ח ז"ל הביא גרסת מקצת ספרים או ניתבינהו לעכ"ם, וכותב דהה דהוומ'ל דנייבינהו לעכ"ם דמקרי נזדמן, ואני כאן משום עושין שחורה בנוט' עי"ש. ואני תמה על האי גירסא דא"כ מה קאמר, ולטעמי' נישידיינה לכלבים, וכי הוא יותר טוב מליתנים או למקרים לעכ"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביצה ז' ו' ע"א דכל דחזי לאדם, לא משליך לכלבים. אבל לפि גירסתנו דלא הקשה שיתנים או ימכרים לעכ"ם חנקים ניחא דכיוון דלא נהרנו אלא חונקים, הרה נבלה כמתה מאליהן, שנס לנכרי אין ליתנים לאכול, דהרי התורה אמרה לכלב תשיליכון אותו. עיין בפתחה עיקר א' ועיקר יונ"ד, והא דלא פריך למה באמות חנקם ולא נחרם, כדי שייה ראו לנכרי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצמו עשה כו' שהנקם והשליכם לנרהא, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייה בטוח, שלא יאללם השואל ע"י הוראת איזה חכם המתיר ס"ר' כרב, ולכן לא טרכ לנחר או דקשי' לי' למה טרכ להוליכם לנרהא יותר, והשליכם לנרהא, אלא דקשי' לא זרkers כשר נבלות, וע"ז שפיר קמהדר ולטעמי', ולא זרkers לאשפפה כשר נבלות, ומה השליךם לאיבוד ולא האיכלים לכלבים, כדי שלא ילק' סל מלא עופות לאיבוד מכל, אלא כדי לפרשומי מלטה דאייסורא עבד הци, ויש מהר' ראי' לאנירסט רשי' "אלא אתרי' דשMAIL הוה" ולא הדר ב' רב, והווצרך שמואל לחזק הוראותו, דאי רב גופא הדר ב', מה' לי' כולי האי ודוק'.

תוס' דיה ספק שונרא ס"ק אמר קני', וא"ת דבריש' פ' התערבות ע"ד ע"ב אמרין, גבי נתערבה בטרפה וכו', ומפרש כולהו כר' ינאי לא אמרו, דבין נקובות הקוץ לדראות האב מידע ידי, דהאי משוך והאי עגול וכו' עכ"ל, והקשה המהרא"ל ז"ל, דלמה לא נוקמא דנתערב בדראות שאינה ניכרת כלל, באיהו שתק ואינחו מקרקרים, דלשMAIL דהלהאת כוותי' בעי בדיקה נגד כל החלל, וכו' דכפי מה שביבא ה"ב' בשם הרשב"א ז"ל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רישום דרושא א"צ בדיקה בפנים כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג'ג' הש"ך סי' נ"ז סקל"יו עי"ש. ואני תמה, דמה הועילו זהה, דעד"י יש להקשوت למה לא מוקי דאייכא רושם אידמיות בהאי ס"ר, וכן באינץ' שנערב ומהז' יש הוכחה למה שתבנו לעיל, דרמב"ם מן האב ולמעלה עיין דוקא מקומות צפורהן האב והארני ניכר, ולא רושם אידמיות בעלמא וכן שפיר קאמר בגמ', דבעין דרושא האב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קושיתם לך"מ, דנヒו דאנן ברושים בעלמא סגיין להתריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר זה ל"י ספק דרושא לאשמעין, דמה"ת ודאי דומקמין אחזקי' ושיטתה שכתוב מפני דראותה מפורש בקרה החמיירו בה, וכל ספק שישתפק בדראותה אסורה, הרי דאן זה אלא חומרא דרבנן, וא"כ בקדשים ודאי לא החמיירו חומרא זו להביא קדושים לבה"פ, ובפרט

ודו"ק.

ד"ג נ"ד ע"א גמר' בתיר דברי הדר פשטה, אחד זה וא"ז במשהו מ"ט זיהורי מילא קלי ואזיל. ופרש"י, "גרסינן" ולא ידעתני איזה יירטא אחרת הייתה לפני רשי' שרצה לשולחה. וכי הראתה האי תיבת "ואזיל" רצה רשי' לקיים שהי' חסר בנוסחא אחרת שלפני רשי', ושלא נטע לפרש דהארס שורף את האבר ולכן אין נפקותא בשיעורו, וכן צרך לגורוס, "ואזיל" לומר דשורף עד רובו של גרגורת דסופו לפסק, וכן משמע מרשי' דלעיל בדף הקודם ד"ה צריכה לבדוק שכ' סופו לשורף עד שתנקוב את בני מעיים, הרי'Dמצד סופו לנוקוב קאtinyן עלי', וה"ה בגורגורת סופו לפסק. אלום דעת התו"ל לעיל במשנה אינו כן, אלא דשריפת אבר הנלקה מן הארס, הוא המmitt ולא מצד שישופו לנוקוב או לפסק, אדם משומס דסופו לינוקוב או לפסק, לא ה"י טרפות בפ"ע, כמו דלא תשיב מראות פסולות בריאה וכדומה לטרפות בפ"ע. ולפ"ע מ"ה דלא תש"י "יל' לקושי" זו הוא מפנ' דלישיטוי' ודאי דרושא אין לו בדיקה מה"ת, משומס דההלהכת אטה על דרושא האזב דטרפה, א"כ שפיר הוא טרפות בפ"ע, אע"פ שטעם הטרפות משומס סופו לנוקוב או לפסק, אבל החוס' ורמב"ס דס"ל, גם לדאי דרושא אית לה בדיקה, וכל שלא האדים הבשר או הסימנים מחמת הארס כשר, מוכרים לומר דשריפת הארס הוא שם טרפות בפ"ע ולא מטעם שועשה אותו טרפה, גם רב בעלה ודאי דליקא רוק חד ספק שמא דריש במקום, אבל בעלה ודאי דליקא רוק חד שמעון דרושא במקום ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמייר בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדריש, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שמייך מקום הדריש לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' "יל' דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואיזהו מקרקין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדריש ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכיר.

ע"ש גמר' אל' ר"ל, מנו רב ומנו רב ולא ידענא לי' מכאן יש ראי' למה שכתו' התו"ס' לעיל ל"ח ע"א ד"ה איצטרך דעיקר שמो ה'י אבא, ורק בשם חמימות קרו לי' רב, ושם זה ודאי לא הוה לי' בעודו ששימש בישיבת רבי בא", רק אח'כ בתור ראש ישיבה בבל, קרו לי' בשם רב, כמו ר"י הנשיא בשם רב, ולכן ר"ל לא היה מכירו בשם רב, ואל מנ' רב, דלפי פרש"י דעיקר שמו היה רב מלידתו, קשה לומר דר"ל לא ה'י זוכר את רב שהי' החשוב שבתלמידי רבי יותר גדול בתורה וחסידות מר' יוחנן ודוו"ק.

ע"ש גמר' שמותה ושותה כשרה וכי ר"י אמר יביא ויקיף. הראש יוסף ז"ל הביא כאן קושי' הרשב"א ז"ל דהא לדעת בה"ג, דאי במשמעות הסימנים משומס טרפה אלא מגורת הלהכת אין שחיטה מועלת בהן, לעולם לא ידמו החתוכים, דהא אפילו נשחתה לאחר שחוטה עדין הייתה בחטים חייתי' וחותך השני הוא עתה לאחר שחוטה: והראש יוסף תמה דאפיילו לרשי' דשומות הס' טרפה, מ"מ אינו נבלה, דשלא במקומות שחיטה הוא ואטו טרפה אין בה חיות עי"יש. ובמחייב'ת דברים אלו שלא בדקוק כתbam, ואם במקומות שחיטה דنبלה, הכי משומס דאי בה שחיטה קרו נבלה, דהרי רק לאחר מיתה מטמא, אלא משומס דאי שחיטה מועלת בו יותר שכן מקרי נבלה מחיים, כמו שביארנו זאת בעicker יי"ד בארכיות, גם מה ש' כל דלמעלה דלאו מקום שחיטה רק טרפה הוה, בהז איכא פלוגתא, עי"ן לעיל בפ"ב בסוג' דמוגרמת. ואני ביארתי שס דלמאן דס"ל דכל שנפסק הקנה שוב הוה כמדמ"ד ולדעת הרשב"א על הקנה עצמו ליכא מאן דפליג ע"ז, א"כ מה לי נפסק במקומות שחיטה, או מעלה ממקומות שחיטה, כיון דטרפה הוה, ממיילא דכאן דכמ"ד ותו אין שחיטה מועלת בו, וממיילא יקרא נבלה, אלא דלגבין נידון דידן של הקפה, אין שום נפקותא אם טרפה ואם נבלה, דהכא בחיות תלוי מלטה, וכיון דבכוב"כ חייב הוה איז ידמו החתוכים, אלא דמי"מ לא הקשה הרשב"א על שיטת רשי', דכו'ן דטרפה

אתה, במקומו עומד ואסורה אבל ודאי לרבות דלא יש לספק דרושא לא יاسر אפילו נמצאת האדים הבשר אינה ana, כי מכח סיבות שונוח מצה להיות אדמים בבשר, ראי' השניה הביאו, ממה דרב מורי ב' מכפה ועד אטמא, והנה לעיל בסוג' דישב לה קו"ץ בושט כתבתתי דלרבע גם רשי' מודה דמהני בדיקה גם לו דאי דרושא, וכן הבאתה בשם הגהות מלא רועים אכן עין ב'. ועתה הדריני ב', כי טעמא דריש"י מפני שההלהכת סתם ATA, דרשות הזאב, ע"כ דהוא ודאי טרפה ואין לו בדיקה, ולכן א"א דלשטי פליגו באה רב ושמואל, מ"מ ראי' זו אני מכיר, דתקשה לדנטשיך דע"כ לרב צרך להיות ניכר מקום הדריש, וא"כ למה בעי בדיקה מכפה ועד אטמא, מה תאמיר דכל שעלה הדורס על הנדרס, גם מודה דבעי בדיקה, דזוקא באיזו שתווק ואיזהו מקרקין פלי, ממש דאיقا' עין ס"ס דשמא מלחמת ביעותוא מקרקין אבל לא עלה עלייה, וכמ"כ למעלה משום דכנגד רוב ארויות דרושא איכא רוב דאי הנדרס נשפט מידם עד שימייתו, ואת"ל עבד מעשה, שהוא שלא כנגד הב'ם והסימנים דריש, דלא מיטרף בהטלת ארס באתו המקום, אבל בעלה ודאי דליקא רוק חד ספק שמא דריש במקום שעשוה אותו טרפה, גם רב בעלה ומctrיך בדיקה, א"כ ודאי דנפלו ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמייר בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדריש, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שמייך מקום הדריש לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' ז"ל דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואיזהו מקרקין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדריש ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכיר.

וזע דבשה"ד כתבו, גם רשי' לא נקט ספק דרושא אלא משומס אז צרך לבדוק כנגד כל החלל, אבל אם ה'י ניכר מקום הדריש, לא ה'י צרך לבדוק אלא כנגד אותו המקום, אין כוונת שכו הדין לדידן דהרי אנו פסקין כשמואל דחושין לספק דרושא, וממילא צרכיך לבודק כנגד כל החלל, אפילו ניכר מקום הדריש אלא דר"ל, לרבות חיש בלא ניכר מקום הדריש באיזו שתווק ואיזהו מקרקין, ה'ה דלא חיש בלא ניכר מקום הדריש, וא"כ לרבות דקאמר מכפה ועד אטמא, אם ניכרים כמה וכמה פעעים במקומות מפוזרים צרך בדיקה בכל החלל, אבל כבר כתבנו דזה ליתא, דהרי לרשי' כל שודאי נدرس אפילו במ"א, הרי הוא דרושא האזב שאסורה הלהכת, וכאשר הוכחת זאת לעיל ומפרש"י שבפ' התרבותות דלא קשי' לי' למאנן דמוקי לי' בדראות האזב, דהרי אפשר למבקי' אחר השחיטה.

והנה הלב אריה ז"ל בפירושו לדברי התו"ס' אלו, ס"ל דספק דרושא בסימנים הוה כספק בשחיטה, לדעת הפלתי דספק נקה"וו ופסה"ג ספק בשחיטה מקרי עי"ש. וכבר כתבתתי במקומו דהאחרונים ז"ל טעו זה טעות גדוֹל במחכ'ת בחשבם דכל מעשה טרפות בסימנים הוה נבלה לדעת הרמב"ס, דזה ליתא, דזוקא נקב או פסוקה דמקרי תחלה נחרה ונידון בשחיטה פסולה למ"ד ישנה לשחיטה מותע"ס, אבל לא טרפות דלא שייך להחשב לתחלת שחיטה פסולה, והרי תראה דנקה"וו ופסה"ג וכן נחרסה הרגגרת כאיסר ונקבה בנפה, דכל הני לא מנה הרמב"ס בין הטרפיות מפני שהן עניין שחיטה פסולה, אבל נהפכו עורות הושט במרαιו מנה בתוך העי"ז טרפיות, הרי שלך לפניך, דכל דלא שייך לומר דהוה כתחלת נחרה, אין בו מושם נבלות, וכן הכא בטראות דרושא דאיינו משומס נקוב או נפסק אלא שם דרושא הוא טרפות בפ"ע, עי"ן בריש פרkon על התו"ס' ודרושא הען מש"כ שם, ובדייבור הסמוך

זהה אין להוסיף על הטריפות מכך חכמת הרפואה. וראה זה כי הרמב"ם זיל בעצמו נכשל במה שהזuirן כאן שאין להוסיף מכך חכמת הרפואה על הטריפות והוא הוסיף לנו ניטל חי העליון בפ"א המכודלدل דין לו התקשרות עם הגוף אלא כ"ש שלא יחשב כניפול, אלא ע"י מיתה, ולכן לא הקשה הרשב"א אלא לדעת הב"ג וזה ברור. ופלא על הראש יוסף זיל דלא נחות לכל זאת.

משנה ואלו כשרות בהמה וכוי' וכתבו התוס' דוכלהו צרכיכי כדפרישנא בראש פרק. והمعنى שם בתוס' ימצא דפרשו רך הניא אברים נזכרו בתוך הטריפות והכשרות מגרגרת ועד המסת וביה"כ. דחווא" נסדקה כמו נפסקה וכן כולם. אבל מהני דקתיות היכי בין השרותות ולא נזכיר לעיל בין הטריפות והן הנה תחול כלויות ולהי התחתון והאם לא דברו מאומה, ובאותם קשה למו כתני באלו כשרות פשיטה דכל שלא נשנו בין הטריפות ממילא כשרות דאין לנו להוסיף על הטריפות אבל באמת כתני הני כדי להשמעינו דיש גם בהם אופן המתירף ומכח האידי דיווקה קאמר רבא ניקב התחול בסומכי טרפה. ורכיש ב"פ דלקתה בכלוי טרפה, וניטל האם או אתה לאפוקי מר"ט בסנהדרין דהשליך בהמה שניטל האם שללה לכלבים או מהני פוסקים דבנימוק האם יש להטריף וניטל לחו התחתון כשרה, למד מהרmb"ם הא לחו העליון טרפה. והנה רקמן אר"ז ל"ש אלא שיכולה להיות ע"י המראה והעלטה וכו' אלא דמהרש"ל זיל מוחוק האם יש להטריף לא ברי"ף ולא ברמב"ם וכאשר כ' המהירוש"ל הוא תוספת על הגלילון מן הגאנונים וטעה הסופר וככתבה בפנים. ואני אומר דמאן דגרס לי' בגמי' הי' מי שייה' הוא מחולק על הרמב"ם בדין דלחי עליון ולכן מדיק האידי דינא מיותרא דמותני דקתיי ניטל לחו התחתון כשרה דל"ש אלא ביכולה לחיות ע"י המראה והעלטה וכו', אבל הרמב"ם דחה האידי מימרא משום דס"ל דלulos יש לעשותו איזה תחבולת להכנס המצון כדיוע ולכן דיק ממשנה יתרה זו דניטל לחו העליון טרפה ולרמב"ם גם הא דאמרו לעיל מ"ד ע"א ותנא תונה ניטל לחו התחתון כשרה לא גרים לי' דחווא זיל פסק דזוקא ניטל עד הסימנים כשר עיין בכ"מ שם.

мотוך הדברים שאמרנו אנו לנידין דכל הני שב שמעתתא לא מהחכמתם בלבד חדו ולא על סמך דזה הכלל לחוד אלא דלכלו יש רמז במשנה ניקב התחול ולקתה בכלוי' כמו שפירשנו גולגולת שנחכבה ממה דקתיי נפתחה הגולגולת כשרה ענקרה צלע מעיקרה עס חזי חול'י והוא טרפה מטורבנת דאהלות וככ"ה ולכן הרכיב צלעות بلا חול'י שלמה טרפה מטורבנת דאהלות וככ"ה ונימנים שנדללו שלמה. עיין מה שכתבנו זהה לעיל נ"ב ע"א וסימנים שנדללו ברובן אי כפרשי' ממקום חיבורן בלחי הר' הוא בכלל עיקור סימנים ר"ל כעין עיקור ואי לפ"י ר"ח דנדללו מיחبورם בארכן זאת נרמז ממה דקתיי נקיה' וו' ופסה'ג בו'ו' החיבור דASHUMAYIN זהה דבעין שיהיו מוחברים יחד בארכן כאבר אחד זה רמז טוב ובשר החופה את רוב הקרים ע"ג דשモאל ע"כ מפרש נקרע רוב החיצונה דמותני על הקרים עצמו כדאמרין לעיל בגמי' מ"מ כיון דקתיי או שנקרע רוב החיצונה דוא תמיד לרבות אתה וכדרשין בריש פ' אווא"ב ואע"ג דבלישנא דתנאה לא נדרוש ריבויון כאלו אבל האי או דהכא משונה מאד דהרי תרתי טרפיות נינחו ניקב הקרים הפנימי ונקרע רוב הקרים החיצונה ומה זה דקامر „או“ דאייזה שייקות שיש בין שניהם אבל אם נאמר דמורז גם עלبشر החופה שנקרע

זהה, הרי הגורגת כמוון דמונה בדיקולא, וניהו דבכמה יכולה היה לכל דבריה, אבל הגורגת דווה כدمב"ד הרי חשוב כמת, וכאבל המודולדל דין לו התקשרות עם הגוף אלא כ"ש שלא יחשב כניפול, אלא ע"י מיתה, ולכן לא הקשה הרשב"א אלא לדעת הב"ג וזה ברור. ופלא על הראש יוסף זיל דלא נחות לכל זאת.

וזע דhalb ארוי זיל הביא כאן קושי' המהרב"ם שיפ' זיל שהקשה דמה מהני הקפה, כיוון לאפשר דעתם בין שחיתות הקנה לשוט. ותי הלב אריה, דבאמת זהה פליינו رب ור"י הכא, דרב סובר כר"ל, דכל שנספק הקנה כמדמב"ד. ולכן קאמר א"א לשמותה שתעשה שחיתה דאפיילו אם נשפטו בין סימון לשיטין כשר, לאחר שחיתה הקנה השמותה אינה פוסלתתו דזהה כמדמב"ד, אבל ר"י פlige על הא דר"ל ולית לי' כמדמב"ד, ואפיילו הקנה עצמו לא, ודלא כרשב"א. ולכן לדיד' אפשר שנשפטו בין סימון לשיטין, ואם תרצה לעמודה הוה לדעת רשי' עיי"ש. וכל ההקדמות אמיתיים, ואם תרצה לעמודה על בורין של הדברים תעיין היטב מה שכתבת比我 זה ע"ט ודף ל"ב בפלוגתת ר"י ור"ל בהזה. אבל לפреш דרב ור"י כאן פליינו בהזה, אי שמותה שבין סימון לשיטון פוסל, הווא דבר שא"א להעמידו דראי' יבוא ויקיף דקאמר ר"י, אין להלמו והלב אריה כ' דיבוא וישמות במא"ר לראות ההשומות אי דומות אהדי. לא הבנתי מה קאמר, דאייך ישמות עוד הפעם סימון השמות, ועוד זאת דקושי' הרשב"א במקומה עומדת, דאי לר"י סימון השחות לאו כמדמב"ד, איך ידמו הני חיותוכים אפיילו אם לאח"ש נשפטו, כיוון דגם הגורגת חי כמו אחר האברים, ולכן דברי קדשו אינם כדי להקימים. וגם קושי' הרשב"א קיימת, אפיילו בלא בה"ג, כי האמת הוא דר' יוחנן ל"ל כמדמב"ד לא הראה ולא הקנה וצע"ג.

ע"ש גמר' זה הכלל: לאתווי' מי לאתווי' שב שמעתתא דבי' יוסף רישבא וכו' אל' וכי להוסיף על הטריפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים וכו' עכ"ל הגמ'. ועיין לעיל במסנה ד"ה זה הכלל מה שתהמאת על הסוגי' דהכא דהרי סouter א"ע מנ"י וב' דמתחלה אמר דזה הכללআתא לאתווי' הני ש"ש ועכ"ב דמוכח זה הכלל אנו מוסיפין כל מה שנראה לנו שאינו כמוות חיה, וכמוש"כ הרשב"א בתשו' סי' צ"ח דעל טמץ זה הכלל שבמשנה הוסיפו החכמים שבזרות הבאים הני ש"ש, משום דבاهני נמי יכולין לחיות ועכ"ב ע"י הנסיוں שעליה נבנה חכמת הרפואה ידעו את זאת. ובתווך כד"ד דחה ריב"ב הא רישבא בשתי ידיים אין להוסיף על הטריפות והרי הוא הי' מן התנאים הרשומים שבימי ה' ע"ז מוקריין קרבע פשח (ואולי לא על האי תנא כיון כאן וכן נראה מרשי' ודוו"ק) וכמה וכמה דורות אחרי חדש טרפיות לרוב כמו הני ש"ש ואין לומר דלהאי מכיה בגדיא נשי' יש תרופה ותחבשות דאי הכי הוליל', דגמיiro דאי בדרי לה סמי' וחוי. ומה דמתרך לי' בעל מסדר הש"ס על קושיתו דמקשן והא קחציא דמתנו, גמירי דאי בדרי לה סמי' וחוי לאו דעל הני מאורעות הי' קבלה בידו בידיו דיש סס לאלו אלא דרך כלל אלומר לו דכל הטרפיות שלא מון החכמים מסתמא כן הוא דיש איזה תרופה למכות אל. וכן מבוואר ברמב"ס שהבין כן. זיל בפי' היב"ב, ואין להוסיף על הטרפות אלו כלל של שריאר לבמה או לחיה וועז חיז' מאלו שמננו דורות הרשומים והסכימו עליהם בבתי דין ישראל, אפשר שתחיה, ואפי' נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות' עכ"ל, הר' דדרך כלל אנו אומרים כן שמסתמא אפשר שתחיה ע"י איזה רפואה הנעלמת מאיתנו וא"כ אם התנא ריב"ב לא ריצה להוסיף מה"ט על הטרפיות שהיו מקובלים בידו איך הוסיפו האמורים ע"פ המשנה דזה הכלל כהנה וכחנה. ואם נאמר דה' גם הני מקובלים בידם מדורות הקדמוניים, האי זה הכלל למאי אתה, דין לומר דאם ישכחו יחזרם ע"י זה הכלל

אר' ז"ל החזיק לדוחק, דבר ברור כמשמעותו בצחרים, אכן וככל להכנס נקב או חסרון שע"י חולי בכלל נקבה וחסורה, במקומות שהנקב והחסרון בעלי חוליותם, הרי דכאן החולי הגורם שנטף ומפני שהוא מכאייב יותר וא"כ האילקוטא שם החולי, שהוא מכאה יותר גדולה מן סתם נקב וחסרון, ע"כ תחת סוג אחר נופל, אבל בהני אברים דניקב או נחרט סתם, נמי טרפה, פשיטה דלקתת בכל ניקב או נחרט הוא, וכאשר כתוב רש"י ז"ל שם, על לאפוקי דרך וזה אמת לאמתנו, וברור לכל מבין דבר, אמרו מעטה, מהא דלא מצין בmontini לכתה לא שמעין דלקתת איינו טרפה, דהרי בכ"מ דניקב או נחרט טרפה, מכש"כ דלקתת דהינו נתמסס טרפה אלא ממה דלא נזכר טרפות בcoli' הרי אין לנו להוציא טרפות באבר שלא שניינו טרפות במשנה, אmons אם נזכר באלו כשרות, דעתנו הכלכליות כשרה, דעתה להשמעין דאייא איזה מין מכאה בכלכליות שהוא טרפה, שפיר מצין למוד, דלקתת שהיא מכאה יותר גדולה מנטיל שהוא טרפה, ואין להסביר כי סוג לכתה עדין לא שמעין בשום אבר שהוא שיהי טרפה, הא בוכרא, אדרבא לכתה בכלן שיש בהם טרפות, נהוג כיוון דבכל מעתים מנה, אולם עולא דמונה מיני טרפות היוצאות מן כל הטרפות שיש לנו במשניות הן מפורשות והן מרומות, אי הי' סובר כרכיש דלקתת coli' טרפה, ויוצא ממה דעתני באלו כשרות ניטלו הכלכליות כשרה, הוועיל למנות ט' מיני טרפיות, וגם לכלול לכתה בינהם, והדברים קלוריין לעיניהם תל"ת.

ואחר הדברים האלה, נבון היבש השקל וטרוי', ולא יקשה לנו כלל למה לא קאמר, דפליגו בדרכי, דבאה דרכיש א"א דפליגו, דהרי לכתה דגרע מניקב או חסרה, אין להוציא ממשום דלא דמי' להנני, כיוון דגרא מהני, ובכלל מעתים מנה, רק הא דר מתנא דשך מדוכתי דהוא פחות מנהתק וניטל, אם דמי' לניטול נוכל לרבות אותן בא הכלכלה, אבל אי לא דמי' לניטול, אפילו לר"ל דאלו כשרות דזוקא וקאמר דעתא לדבוי' הא דר' מתנא דלא דמי' לניטול, כמו שאמר בגמי' אין הכוונה דלא דמי' כל לניטול, ואין לרבותוizia הכלכלה, אלא דאי לאו מתני' דאלו כשרות הוועיל לאומר דלא דמי' לניטול וכשר, ואתא אלו כשרות לנגולות לון דמי' לניטול, ומילא איתרבי בא הכלכלה, וכן תראה מפרש"י ז"ל, "ולניטול נמי לא דמי', דהא לאו נטולה לגמרי הוועיל" ואח"כ כ' בד"ה הנני, ז"ל, "הני נטולי הוא דcarshot ניטל הטעול והכלכליות, אבל נטילת ירך דר' מתנא טרפה" עכ"ל הזהב, הרי שלך לפניך, דרך ממשום דמי' לניטול, מצין להטריפו ממיעוטי דאלו כשרות, ולשון הגמ' נמי מורה על זה, דקאמר לאו לנקי' דמי' ולא לפסוקי לא דמי' כל, לניטול נמי לא דמי' משמע דלגיוקבי ולפסוקי לא דמי' כל, וניטול נמי לא דמי' דמיון גמור, עד שבעי לרבותו דהוה בכל ניטול, וע"כ כן הוא Adams נאמר דלמי' אלו כשרות דזוקא, פתח פתוח לנו לרבות הכל, אף מה שאינו דומה כל, לא באבר ולא בסוג המכאה, א"כ איך קאמר לעיל דאין לנו להוציא על הטרפיות שמנו חכמים, כמו שהקשתי לעיל, אלא עכ"ל דהאי אלו כשרות ג' לא אתה לרבות, אלא במה שדומה Katz, ויש רמז לרבותו כמו שביארנו, אבל לא מצא הש"ס ת浩ות פלוגתא דרי' ור'יל, אלא בהא דר' מתנא דהוה פחות מניטול ונחתק, אבל דומה Katz לשיטולו, ותולו אי אלו טרפות דזוקא, או אלו כשרות דזוקא, זותמאני מאד על התוס' אך מצאו סברנו דמכך אלו כשרות מצין להוציא טרפות כרצונו, ומה נעשה עס מה שאמרו דאין להוציא על הטרפיות שמנו חכמים.

אתרי כתבי ראייתי בח' הרשב"ז ז"ל שכ' ג'כ, דהא דקאמר דמי' לניטול, או דמי' ממש אלא דאייא למיטען בי' דמי' לניטול עי"ש מミלא דגס אידך דקאמר דליתוטלי נמי לא דמי' ג'כ ה依 ולקתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

והוא משומם דסוף הכרם שנתגלה לינקוב כמו שכותב הב"ח סי' ניחא טובא דקאמר או שנקרע ומרמז עלبشر החופה דזאת נמי משומם ניקב הכרס נגעה בה, והוא דר' מתנא דבוקי דאטמא דשך מדוכתי הוא למד, מנהתכו רגליה, דהרי אמרנו לקמן DDMM' קצת לנוטלה די' כשר הוה homel באלו כשרות, דרגל דשך מדוכתי ע"ג DDMM' לנחתק כשר, כמו דקתני נסדק הגרגרת שלא נטעה DDMM' לנפקס. **ומעתה** זיכינו שא"א להסביר על הטרפיות השניות במשניות אלא באחד משני אופנים, או באבר שנזכר בו טרפות ואנו מוסיפין מכאה הדומה למה ששננה, כמו הני דבוקי דאטמא דשך, ודנערה צלע וחץ חוליה, וסימנים שנדרדרו, וכן כל הני מיני טרפיות בריאה, סיירכא ומראה ובעות, דכל הני בכלל ניקבה הריאה, או שחרשה המש, או באברים שנזכרו במשנה דאלו כשרות שניטל או ניקב כשר בהם, דעתא לדיווק, דיש מכאה המטריף בהם. ובזה מתיחס היטב דרייב"ב השיב לי' לישעך רישבא, דמחו בגדי נשייה וקטלי, דאי' היבש ע"ג דג'ין הוא אבר חדש שלא נזכר לא אלו טרפות ולא באלו כשרות, لكن אין להוציא טרפות כזו מכח זה הכלל לחוד, ור'ABA דחשיב כמו כן בהאי דמחו בcoli' וקטלי, ע"ג דכול'י תנן באלו כשרות, אלא דאי' לדיק דנתתק טרפה, דמה בין ניטל כולה או מקצתה, ורק לכתה coli' יש למידק ממש דכאייב לה טפי. ועיין עוד בדיבור שאח'ז ומה שיש להעיר על כל הני טרפיות דנטיל כשר בהם ורק ניקב או נלקה טרפה, עיין בפתחה עיקר יוד ודוק'.

תוס' ז"ה חיה לדר' מתנא דעתא בזה הכלל, מ"ט DDMM' לנוטלי. וא"ת דהכא ממשע בין לר'ל ובין לר'י דלא מרביבן בזה הכלל א"כ דמי' להנץ דמותני, וא"כ האילקוש דלקתת coli' היכי ATI, והוא אמרו בראש פרקון דלעולא דאמר ח' מיני טרפות מנו חכמים דעתא למעוטי דרכיש עכ"ל. ועיין מהרש"א, מהר"ס ש"פ' יותר המפרשים, ואני עומד ומשתומם, כי קושי התוס' מרפסין איגרא לאראעה ובתכח"ד סותרים דרכי עצם, דהביאו ראייה מדאמר לעיל דעולא לאפוקי דרכיש, והרי מתחילה כתבו דרכיש כיוון דאיינו דומה להנץ דמותני אין לרבות באזה הכלל ולמה לי' לעולא לומר מדאצטריך לדעולא כדי לשולח הא דרכיש מכלל מצין לרבות באזה הכלל דמותני, אלא דכפי הנראה התוס' הרגשוizia, ולכנ כתבו "دلעולא דח' מיני טרפיות שנוחכמים" והוא שינוי לשון מלשון הגמ' דהרי בגמי' אמרו "דח' מיני טרפיות נאמרו למשה מסיני" אלא דהה Tos' מפרשים האי דעולא, דלא היה בידו קבלה זו, דבסיימי נאמרו שמנוה מיני טרפות אלא דהוא מדיק מן המשניות, דלא קרוני אלא אני מינים דז' חנ'ק נפ"ש, מכלל דמי' אחר לכאה, וא"כ עולא הינו מתני', והנה כן הוא הפ' האמתי בדברי עולא, וכאשר לנו כהנני גם המחבר בראש הלכ' טרפות, וכאשר למד כן מבדיק הרמב"ם, כמו שביארנו במקומו, אבל לא הוועיל באזה הכלל, להצדיק את דבריהם, דנינו דלא נזכר בשום טרפיות שמננו שם לקותא, מ"ט טעות גדוול לומר, דאין לרבות לכתה coli' בזה הכלל משומם דלקתת שם חדש הוא, דהרי לכתה הינו שנותנס השבר כאשר כהב הטור ומחבר, והוא גרע יותר, מניקב או נחתק או ניטל, דהרי כאייב לי' טפי ובכ"מ שהני שמות טרפה, כ"ש לכתה דטרפה, דהרי הוא בשור שרפוא גרדון, וכ"ש מניטול, ועיין לעיל מג' ע"ב בלב אר' ד"ה אמר עולא, דקמתה שם על האו"ה שכ' דניקב coli' ע"י חוליא לא גרע מלכתה עכ"פ אם יש בו חסרון, הרי שפיר הוא בכלל נקבה או חסרה, וכותב שבdock ז"ל דכיוון דסוג נקבה דעולא ג'כ ע"י מחת וכן חסרה ע"י חיתוך, لكن לא הוה ניקבה coli' ע"י חוליא ולכתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

דאי צריך לבדוק אחריהם, אבל שלא יعلמו עיניהם מהם, אם יראו אותם, מלחמת שאים בקיים בהם ובשותם, והם לא מכח הכרעתם אמרו דהילכתא כרכיש, אלא דכך נהגו מז' להטריף לכתה בכו"ל, וכן תראה لكمן דף נ"ז ע"א, דפרק סתרה מרוב אדרב לבני שמות ירך בעוף, ואמר לו, ברני נהרא ופשטי, ופרש"י אין מנהג המקומות דומות וכו', וכן שם ע"ב א"ר אידי, אילמלי הוה ר"י באתרא דאורו בה חבורתא להתיירה, לא פירכם עי"ש בפרש"י, והא אין חכמה ואין תבונה נגד ד', ואיך ה"י שותק במקום שיש חילול השם להתיר את הטרפה, וניחא משום דגס הוא רק לחומרא ומצד מהנאה פסק לאסרו, ודלא מישוב מה שהקשה הרשב"א צ"ל, דהרי ר"י ס"ל אל"ט דוקא, ודלא בר' מתנה, ואיך סובר דשחוות ירך בעוף טרפה, וניחא משום דלא מעיקר הדין היי מטריף אלא דבמקומו היי נהוגין להטריף, ולא רצה לבטל מהנאמ, וכן הרמב"ם פסק כדרכיש משום דטרפא דמערבא נהגו לאסור לכתה בכו"ל, כי רכיש ב"פ נמי ממשי" דבר אמר למלית"ו והוא מאמוראי בתראי ושמע דרב ה"י אוסר, וקרוב הדבר לומר, דבר ה"י אוסר לכתה בכו"ל, כמו דאסר שמות ירך בעוף, ושם אמר בעצמו דעתך מהנאה המקום עשה כן, וכן נטאש האיסור בשם, ובכן הוקבעו הני הלכות מצד מהנאה המטרפין, לנפער"ד נכון ודוק".

ע"ש גמר' אל' שב בני שב, אין בעלי אומניות רשאין לעמוד מפני ת"ח, בין לפרש"י ובין לפ"י התוס' לשון הש"ס דחוק אבל יותר מחורר פ"י הר"ץ צ"ל שכ' העוסקין במלאת עצמן אינם ראשין לעמוד, Adams מקצתן עומדים ומקטנתן אינם איכא זילוטא לת"ח, ואני איטי על דבורי, ואם אפילו قولם עמדו מותך שאחד עומד הרי הוא מכריח את חבירו לעשות כמו שהוא נגד רצונם, מה שאינו היי מחויבים לעשות, והוא כפייה חברותי (געazzulshafatlicurzachowang) שאינו מן הדין, ומה יש ללמידה לכיצא בזה, אבל הרמב"ם ובועל' ש"ע, לא פסקו כדעת הר"ץ דוק"ק ותשכח.

ודע דגוף האי עובדא, לא ידענא מה בעי הכא ומקומה היי בקידושין שם מדבר מעוני כימה והידור, ואי משום דרצה לספר דבר נפחאו בקש להמציא דינרא קורדנא לשוערו בו טריפטה, והוא גופה אין לנו בו צורך, דהש"ס אינו מביא סייפור מעשיות בעלמא, אם לא שיש למדוד מהם דבר מה, איזה הלכה או מודה טובה, אבל נתיבש לי במה שכ' ק"ז צ"ל בחידושין, גם בר נפחאו ה"י עסק במצויה, במה דמחייב אחר האי מطبع כדי לשער ב"י טריפטה, ומ"מ אל' שב בני שב, עי"ש ודוק".

רש"י ד"ה אין בעלי אומנות העוסקים במלאת אחרים וכו' וצריך להזהר ולתת עינוי וכי והכי תנ"י בתוספתא וכו' עכ"ל, רשי"צ"ל האריך, כדי לתרץ מה דקשה לכארו', דהרי ריך בשעת מלاكتן אמרו, אבל בשולחני שאינו עסוק במלاكتו אלא כישי לפניו מוכרים או ליקחים, והאי בר נפחאו לא רצה ליקח מונו אלא לראות האי דינרא דקורדנא לממדיו, ולא עוד אלא דמסתמא קם ר' חנה פטוראה, בעוד שהיה בתוך ד' אמות טרם שהגע לשולחנו, וא"כ צרך לומר דהיה אז עסוק בקונים או מוכרים שלפנוי', ואתה הו"ל להש"ס למימר ולא לסתום, וכן הוצרך רשי"צ"ל לפרש, דבעלי חנויות אין דינים כבעלי אומניות, דرك בשעת שעוסקים במלاكتם אינם ראשין לעמוד, אבל בעלי חנויות, כל זמן שיש בהם בוחנות, מקרי עסוקים במלاكتם, ואין לו להסיח דעתו מסחרתו, אלא לשאול להעוביים מה הם מבקשים וכדומה, דכן משמעו מן התוספתא שהביא רשי"צ"ל, דין רשי"ל, רשי"ר לעסוק במלاكتה אחרת כל עיקר, אפילו בעת שפנוי, שהרי נתן טעם לפ"י שאין עינוי על החנות, הרי דבעיין שייהו עינוי ולבו תמיד על החנות, וזה ברור

мотפרש, דהו"א דלא דמי, אלא דמי' מכתב הרשב"א, דלקותא דרכיש דלא דמי' כלל, ליל לר"י, ומ"מ הלכתא כרכיש עי"ש, והוא פלאי, ומה שכותבת אני נפלע"ד אמת לאמתו, ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק".

ע"ב גמר' גופא א"ר מותנא בוקי דעתמא דשף מדוכתי טרפה ורבא אמר כשרה, ואי איפסיק ניבי טרפה, והלכתא אפסיק ניבי נמי כשרה, עד דמתעכלא אתעכל, עכ"ל הגמ. ועיין ברשב"א צ"ל שהביה גירסת הגאנונים והריה"ף צ"ל דר' מותנא גופא אמר והנ"מ פלגו בי, ור"י לית לי דר' מותנא, לכן מקיים הרשב"א הגירסה שלפנינו דר' מותנא מטרוף גס بلا פיסוק או עיכול ניבי, ועיין פליג ר"י דאמר אל"ט דוקא, דאתא למיעוטי משום דלא דמי' לניטולי, אבל אכן דר' ריך באיעכל ניבי מטרפין, שפיר מרביבן בזה הכלל דהאי ודאי דמי' לניטול או לפוקי עי"ש. ואני תמה דהרבש"א צ"ל מדויל ידי' קמשתלים, דלעיל הבאתי דברי קדשו, דס"ל דר"י ור"ל פליגו אדרכיש משום דלא דמי' לדמתני דלקתה סוג חדש הוא, וא"כ הכא נמי כיוון איפסיק ניבי כשר, רק איעכלו טרפה, הרי אין זה בכלל פסוקי או נטולה, ואי דמ"מ פסקין כו' ולא כר"י ור"ל וכמו שכותב דמ"מ פסקין כרכיש ע"פ שאינו דומה, גם כאן הכי הול"ל, אלא דבזה צ"ל דרק נפסקו אמרינן דקשר אבל נטלו לגמריDOI וואי טרפה, וא"כ איעכלו היינו נטלו, וכן משמע ממה דכ' הר"ץ צ"ל דבניטול הירך לא בעין איעכל ניבי' דכי מכרשין בדאיפסק משום דהדרא בריא וכו', משמע דהה' בנטיטו הניבים דלא הדרא בריא ור"ל הרgel לה ישוב למוקומו, והוא דנקט איעכל, משום דדיבר בהווה דלא שכיח כלל שניטלו היבין במקום דשף הבוקי מדוכתי, אלא דלפ"ז יותר קשה על עיקר סברת הרשב"א דכי היכי דבאיעכל ניבי' דמי' לניטולי דהיאנו ניטול الرجل ממוקומו משום דעתו לא ישוב למוקומו, עכ' לר' מותנא גס بلا איעכל ניבי' ס"ל דלא הדרא בריא לשוב למוקומו, וא"כ למה איינו דומה לניטולי, וכן דבריו צ"ע.

ובגוף קושי הרשב"א צ"ל הנה הוא ממש כמו ברכיש שכותב הוא בעצמו דاع"ג דלא דמי' להני דמותני מ"מ פסקין כוותי' וכן הקשו על הרמב"ם צ"ל, דפסק בעולא דח' מני טרפות נאמרו למשה מסיני' ומ"מ פסק כרכיש, ואיך מזכי שטרא לב' תרי, ועל כל אלו מכך הקושי' נלפע"ד ברור מעיקר הדין פסקין כו', אלא מכך מהנהga דטבח דנפחאו להטריף, דהרי הרשב"א כתוב דמש"ה פסקין כרכיש, ומדמיםין לךן אר"ג שאולתינהו בכלחו טרופה דמערבא, ואמרי לי הלכתא כרכיש ב"פ, והני טרופה דמערבא לאו חכמי מערבא היו שבחם הכריעו ההלכה, דריש"י צ"ל מפרש מורי הוראות של הטרפות, הרי שהיו ממוניין רק להורות על הטרפות בלבד, ולא חכמים סמכים בכל מקצוע התורה, והן הנה טבחים שבמערבא שבזמןם היו בקיים בטרפות וראה זה מה ש"ל הרמב"ם בפ"י הי"ד צ"ל, "כל טבח שהוא יודע הטרפות האלו (וקαι על כל ע' טרפות שמנה שם) והרי הוא בחזקת כשרות, מותר לו לשחות ולבדוק לעצמו ומוכר לאחרים וכו'" עכ"ל, וחידוש בעניין של הפסיקים העלימו עינויים מדין זה שלא הביאו דהשווות צריך להיות בקי בכל הטרפות, דין לומר דזקוק בטבח המוכר לאחרים והוצרך להיות בקי בכלן אבל אם הם שניים, אחד שוחט ואחד קצב, בטל הדין זה, דלא ידעת מ"ש, ובאמת עמדתי משתוומם מנין יצא לרמב"ם דין זה, והונשי כיlio שתקו מלצין המקור, אבל לפ"ז ברור דמנה דקרי לי' כאן טרופה דמערבא שהן הטבחים שבמערבא, שלא מסתבר לי' שהיו ממוניים חכמים מוחדים על טרפות בלבד, הרי דהעוסקים בטבחות צריכים להיות בקיים בכל הטרפות, ע"פ

כל שיעורי חכמים להחמיר, ותירצו דלא נאמר זאת אלא במשנה או ברייתא ולא במירא אדמוראי. וזה דבר שא"א לשמעו. ולרש"י אין אנו צרכין להאי דוחק, דהרי גם התם הוא כמו בחפלת השחר, דמספקין על פרשה שנייה אי למעלה או למטה שעדיין, ולא שייך כל שיעורי חכמים להחמיר ודוק.

על"ש גמר' ניטל הטחול א"ר עיירה ממשי' דרבא פ"ש אלא ניטל אבל ניקב טרפה. כבר כתבתי בפתחה דטרפות זוגן לקתה בכלל'ו הוא תמיा רבתא בעניין, דהרי כלל גדול בטרפות דעתינו מהсрוא אבר שהחיות תלי בו, וכיצא כלל זה מוסגי' דמוסוכנת לעיל לי"ע, וא"כ ניחו דנאמין לח"ל דטחול שניקב בסומו, וכן לקתה בכלל'י כאב ליטפי וסופו שימות הע"ח מהאי כאב, אבל כיון דניטל כל האבר כשר, הרוי דין באבר זו תלוי החיות, שהרי יוכל לחיות בלבד' מה בכך שאם נלקה האיר אבר דגערע טפי, וראו להמית הע"ח על ידו, הרוי גם בעין כן הוא, ומסתמא ונתאים הרבה מסתכנים בו האדם עד שஸלקין אותו, ומסתמא גם בטחול וכליות כן הוא, אדם מסלקין אותו מציא לחיות, ולמה יטרוף בלקותא שלהם, וכן קשה צאת בניטלו צומת הגידוי, כיון דאם נתתק הרגל מעלה, יוכל לחיות הרוי דין הרגל אבר שהחיות תלוי בו, ולמה יטרוף בנחתוכו צוה"ג, דניחו דאפשר דכאיב ליטפי יmittiy בו, אבל משום סופו למות לחוד לא מטרפין, דהרי מוסוכנת נמי סופה למות וכרהה כי בטרפה מהсрוא אבר שהחיות תלוי בו בעין דהינו שאם חסר אותו אבר אין אפשרות לחיות בלבדו, והדבר צ"ג בעניין.

על"ש גמר' אידי דתננה רישא מותר באכילה, תננה נמי סייפה אסור באכילה. لكمן בראש בהמה מקשה כ' רשי' וכן ר"ע ברטנורא ז"ל דטחול וכליות דנקט במתנני' משום דמידי דלא מיטרפי הוא, ותמה התו"ט ז"ל עליהם, דהוא נגד הש"ס דהכא ולא hei להתיו"ט הגירסה כאן דאב"א ניקב לחוד ונחתק לחוד) אלא כתוב דהא דנטק טחול וכליות משום דאורחא יותר לחתקכם מאשר אברים הפנימיים. ועיין בלב אוריה שהאריך בזה. ועפ"י התו"ט הי' לי מקום עוד לתרץ קושי' הגמ' דאם חתק בין סימן לסימן אין טרפות לחץ חיות, שפיר מותרת בהרומה, ואי דין פסקינו יש טרפות לחץ, כבר ביארנו לעיל ל"ב ע"ב, בזאת ידעין מכח ההלכה שקיביל ר' שבב מן ר', דPsiול במקצת השחיטה בין סימן לסימן נמי פסולת השחיטה, וא"כ ר"ע קודם חזרה הי' ס"ל כסברא החיצונה דין טרפות לחץ, ומתנני' דבכמה המקשה נמי נשנה קר"ע קודם חזרה, אבל דברי התו"ט קשה לקבלם דמה לי טחול וכליות ומה לי כבד וריאיה, ואיך שייך לומר אורחא על דבר דלא שכיח כלל, שיתחטו אDEM חלקי אברים בהרומה חיה ולהניהם שם. וכן העיקר ממש'כ' רשי' והרבע'ט דמשום דמידי דלא מיטרפי הוא. והוא דמתרך הש"ס כאן דאיידי דרישא קתני אסור באכילה, ודאי דוחק גדול. וכן האב"א לפי גירסתנו דניקב לחוד ונחתק לחוד, אבל לפי מה שכתבנו לעיל דטרפיות דטחול וכליות באמת אין להם סמכה במשנה, ורק ממנהגنا נתקבלו להיות אסורים, ואח"כ הוקבעו להלכה ועיין לעיל א' כי מון התמיा, שהגמ' נחתק לתרץ המשנה שלא היה סתירה גלי' נגד האי דינא דרבא, ולא מפני שבאמת התננה דמשנה כבר הי' מיטרף נקובח הטחול, וכן הוא בהרבה מקומות בש"ס דמנכיס דינם שנטחדרו, לתוך המשנה, ומכח"כ לתרץ המשנה שלא הי' היפך האי דין כאשר הראית במסכתא זו בכמה מקומות.

ודע' דבלאו כל הניל' מן התמיाadam דחתיכת טחול עשו אותה טרפה, מה קמ"ל מתנני' דחוותך מן הטחול, אסור גם משום אבמה"ח, הא נמי פשוטא, דהרי שחיתת טרפה גם אולד לא מהני

בכונת רשי' ודוק. תוס' ד"ה אין בעלי אומניות וכו', כדאמרין בקידושין מה קימה שניין בה חיסרון כיס וכו', ועיין במהרמ"ל דכך צרכיך לגרוס, ובגמ' שם פריך ע", והלא נוקב מרגליות שיש בו חיסרון כיס, וע"ז קאמר להיפך, מה הידור דין בו ביטול מלאכה, אף קימה דין בו מלאכה, ואח"כ מקשין להיפך מה קימה דין בו חיסרון כיס עיי"ש, וא"כ התוס' הו"ל לatoiוי' הא דמה הידור אין בו ביטול מלאכה, דבלא זה הרוי אכן בא בקימה חיסרון כיס, וכגון נוקב מרגליות, וגם כאן ע"כ מצד ביטול מלאכה, ע"פ שאין בה חיסרון כיס של פרוטה, קאותינו עליה, והטעם מבואר דאם יצטרך לעמוד, הרוי בפני כל עובר שהוא ת"ח צריך לעמוד ואם רבים הם, יתבטל ממלאכתו בחיסרון כיס הרבה, ודוק.

ד"ה כסלע כיiter מכסלע, פ"ה דקאי אפלוגתא דשדרה וגולגולת וכו' וקשה לפירושם דמלתא דפשיטתה הוא, דסלע הזה כיiter מכסלע, דלא כתני בהו עד עכ"ל, וכ' המהרמ"ש ז"ל דרש"י נשمر מוקושי' זו דפרש על סלע, דקאתא לאשמעין, דסלע מצומצם קאמרו דטרפה, אלא דלקמן בדף הסמוך ד"ה התם לחומרא כתוב, אבל כסלע וכייטר דר"ג וכי עיי"ש, וכל וא הפלא מאחר דזכה המהרמ"ש לראות דרש"י מפרש בכסלע לאשמעין דמשערין במצומצם להחמיר, איך לא הבין דגס בכאיסר לרשי' אין כאן רבותא אחרת, דפשיטתא דשעירא דשערו ח"ל אטרפה שערו בכאיסר, אלא דהנתנא דמתני' אכשרה קמהדר, וואמר דעת כאיסר אפילו מצומצם טרפה כמו יותר מכאייסר, ווא"נ קאמרו דהאי כאיסר אפילו שבמקומות אחרים, כמו לעיל דף מ"ו ע"א וכן בפ' תפטל השחר דעת ד' שעוט. ועיין עוד لكمן בראש דף הסמוך מה שאכתב בהז'ה ודוק.

בא"ד, כמה תחסר ויהי' בה אונאה וכו' עיין במהרמ"ל של' דקלולא ולחומרא לא שייך רק בא"ה או בטומאה וטהרה, אבל לא בממון, דקלולא לאחד הוה חומרא לשני, ואי קשי' לך דהא גם בממון אמרין דבספק איזלען לקולא לנtabע ולחומרא לתובע, דהמוחזיא מחבירו עליו הראי' הינו דוקא בספק במצבות, או אפילו בספקא דפלוגתא, דמקח ספק אין מוצאיין ממון, אבל בעיקר קביעות שיעור אונאה, שאין עדין שום נידון לפניו, לא שייך קולא וחומרא כמוון ודוק.

ד"ג נ"ה ע"א גמר' דא"ר אבוח אר"י, כל שיעורי חכמים להחמיר, חז' מגירס של כתמים, וכותב רשי' ז"ל דעתמא משום דעיקר כתמים בנדה הוא דרבנן, וכ' בהגותה מהרמ"ש, דלפ"ז לא מקשו התוס' מידי מהא תפטל השחר, דקמבעי שם אי עד ועד בכל דהא תפלה נמי דרבנן, ולפענ"ד בלא"ה לדעת רשי' אין הדמיון מהכא להתם עולה יפה דהרי מייר' במצומצם השיעור או שיוחק או עזוב והוא כ"ש, ובזה כתוב רשי' אי מצומצם חומרא הוא משערין במצומצם, דהינו בעוצב ואי קולא הוא משערין בשוחק, וכל הסוגי' כאן מדברת מכך אלו, דוק' ותשכח. וכך שפיר כתוב רשי' דבדרבנן דכל ספקא להקל, ה"ה לעין זה ג"כ לקולא משערין, אבל שם בתפטל השחר, הרוי קמבעי על שעיה שלמה, אי עד ד' שעוט עד סוף ג' קאמר, או עד סוף ד' קאמר, וכן הוא بعد ז' לתפטל מוסף, ולא שייך שם כלל קולא וחומרא, כיון דלאו אצמצום דין קמבעי ל', אלא על גוף קביעות זמן התפלה. ובזה נת"ש ג' מה שהקשה המהרמ"ש, דטרם דמסיק הש"ס, התם לחומרא, למלה לא הקשה הרבה לר"ג מתפלת השחר והמוספין, דשם עדועב"כ, ולפי האמור לא שייך הכא לדחתם כלל. ועיין לעיל דף מ"ו ע"א תוס' ד"ה עדועב"כ, שהקשו שם, למה לא פשוט שם מהא דהכא, דאמרו

ביש' הדרה בר' וב' לא, ויש נפקותא לדינה לידע זאת במקומות דא"א לבודקה כגון שנאבדה, اي יש לתלות בכול רעמים שששעה, או שידעו שהבעיחה עי' אדם, אלא דלפ' א', לא ידעתו איך פסקין כהא דר' ז'ל מאחר שפסק הרמב"ם לעולא דח' מני טרפות אמרו למשה מסיני וכותב דחרותה בכלל נקבה ואין זה טרפות בפ"ע וצע"ג ודוק'.

על' רש' ד' הא נשתיר בו בסלע עי' אותו השior מעלה ארוכה עכ'ל, וכן כי בד' כל העור כולו, ואל' כל היכי דנשתיר, ההוא בסלע מעלה ארוכה וחוזר כל עورو לקדמותו עכ'ל, ונראה דרש' ז'ל לא כתוב כן, אלא להני מ"ד דלא בעו מקום מיוחד להאי שיורי וגם סגי בהחאה בסלע, dazu לא מסתבר לומר, דבහאי שיור כל דחו סגי לחיות, אבל למ"ד דעת כל פניו רוחב השדרה ובראשי פרקים ומקומות טיבורו בעינן, אז שפיר מצין לפרש דבחכי סגי לחיות אע'ג דנשאר חסר, ובאמת המעין בנדה נ"ה ע'יא וראה דaicא בא' לשונות שם, אי בעור גזו מחלף או לא, וא"ד דאין גזו מחליף אמרו, ור' מ"ד דמזכיר משום דקריר בשרא וחוי, וממילא דDrvben sag'i בשירוי' להיות חי בחסרון השאר עי'יש ודוק'.

תוס' ד' בלשון יחד אני שונה אותה, שבמשנה עצמה הי' שונה דברי ר'ש, אבל אין לפреш דעת' כייחדי, דמה בכ' וכו' עכ'ל הלשון, „אני שונה אותה“ משמע כתוס', דרש' ז' דעת' כייחדי, הци הול'ל, הדאי סתמא כייחדי ATI, אלא דקשה לומר דכל סתמא בעלמא רבים אומרים, דהרי פעמים מצין במשנה בפיוש סתמא, ועיין לרקון דפ' ה' ע'יא דקאמר שם, ראה רב' דבריו של ר' ימ' באוא'ב ושנאו בלשון חכמים, ודר' ש' בססה'ד ושנאו בלשון חכמים, עי'יש, ואם עשה כן כדי לחזק ההלכה לשנות דברי יחיד בלשון חכמים, מכש'כ' שה' שונה בכ'ם שבאמת רבים המה, בלשון חכמים ולא בסתם, ועיין מה שתמיהת עם על עניין זה ודוק'.

ד' נ' ע'יא משנה, ואלו טרפות בעוף נקה'ו ופסה'ג' וכו' וכו' רשי' ז'ל ואעפ' דכל טרפות בהמה נגדם בעוף, הני איצטרכא למותני וכו', הנה כל הני דמנה כאן,יפה מתפרשים דאיצטרכא עיין בראשונים. אבל מה ש' רשי' והר' ז'ל דנקה'ו או פסה'ג', ופסה'ג' שלא נטעה דבעוף דחויתא מועט מיטרף גם בניקב קשה לקבלו, וא"כ גם פסקות חוט השדרה או נטילת הכבד ליתני, שלא אמר דבעוף דזוטר חיותא גם בפחות סגי. ודוחק לומר דכבר נשמע זאת מהא דפסה'ג', וגם דוחק גדול לומר דנקה'ו ב כדי נקט משום פסה'ג', דאי פסה'ג' היה בו צורך יש לומר כן, אבל כאן דפסה'ג' גופה פשיטא אלא כדי שלא נחמיר יותר להטריף גם בניקב קתני, אך מישך זאת אחראי נקה'ו ולשנותו עוד קודם פסה'ג'. ועיין בראש' יוסף ז'ל שסתמה נמי על פרשי' ומש'כ' הוא ז'ל, דקמשמיינו לר' ע' קודם חורה דאי בעוף פסה'ג' רק טרפה ולא נבלח, זה ליתא דפשיטא לי דר' ע' גם קודם חורה מודה בעוף, דפסה'ג' נבלח, דהרי גם בהמה בשני סמנים נחרורים נבלח הוה גם קודם חורה, דרך בסימן אחד שחותט מטהר ר' ע' וכו' בעוף בנטפק אחד דנירה גמורה הוה, מהיכי תיתי לא תהיה נבלח. ומיש'כ' דבעוף דזוטר חיותא הו' א' דביסמין אחד הוה כמת, גם זה פלא דהה בהמה גם בשני סימנים פסוקים, אינה כמותה כל זמן שטפרקסט, ומהיכי תיתי עוף בסימן אחד יהיה גרע בהמה בשני סימנים ואפלו בעוף בשני סימנים אינו כמת בלי שבירת השדרה. עיין לעיל ד' כ' ע'ב ברשי' ד' וה' מטה עומד ומולק ובמהרש' א' שם. ופלא שבעינן זה נתבלבלו הדעות באחרוניים עד להפלा.

אבל דע דתנא דמשנתנו אתה לאשמעין בהא דקמנ' נקה'ו ופסה'ג' בעוף טרפה

לאכשורי, וכదאמריין לךון ע'ה ע'ב, ודלא לכל אר' מ' שחיטה שאינה רואה שמייה שחיטה, דמויה ר' מ' בשוחט את הטרפה דאיתנה מתרת את העובר, ומכח'כ' דלא מהני על חתיכות טחול, אבל י"ל דהאי דיא נופא אתה התנא להשמעון, דזאת לפינן נמי מקרא דאותה שלמה ולא חסורה, עי' בזה לקמן ס' ט ע'א, ולא קשה נמי דהרי בלא' הא אסור משום טרפה, דבתלש אבר וטרפה בה, האי אבר לא מיטרפ' עם ההמה, אלא הוה אבמה'ח ובמה'ח. עי'ון מה שכתבתי בזה לקמן דר' ק' ג' ע'א, וא'כ' אי שוחט את הטרפה הי' מתייר את הولد בן ט' חדשים הנמצאים בתוכו, ה'ה דהוה מתיר את חתיכת הטחול. ולכן י"ל דבאמת בדיק נקט התנא טחול וכליות, לאשמעין תרתי מייל, חדא דשחיטת טרפה איננה מתרת מה שבתוכה, אפילו לא הוה דרישן אותה שלמה ולא אסורה, וזאת נשמע מחותך מן הטחול והנפ'ם על הولد שבמעי טרפה וכליות נקט לאשמעין דגס בשחיטה כשרה לא ניתר את שנחסר מגופה ודוק'.

ע' ב' גמר' אר'ג שאילתיינו לכולה טרופאי דמערבא, ואמרו לי הלכתא כרכיש ב'פ', ולית הלכתא קר' עירא, ולא אמרן וכו' ויש לדקדק, דכמו כן הומל'ם להפוך דהלכתא קר' עירא, ובניקב בסומכא, ולית הלכתא כרכיש בשלא הגע הלוקוטא למקום חרץ, דהרי במערבא לא אסור אלא בהגע הלוקוטא למקום חרץ ויל'י, דהא דבעינן שיגע הלוקוטא למקום חרץ יש להכניס בדברי' ר'כיש, ע'ג' דקאמר סתס לקתה בכל', אבל הא דניקב הטחול טרפה דקאמר ר' עירא סתס, א'א להכניס דזוקא בניקב בסומכי, והחילוק מבואר מעצמו, ודוק'.

על' גמר', ואי אשתייר בה כעובי דינר זהב כשרה, והנה לויל דברי הגמ' הינו מפרשין ניקב הטחול מעל'ע' קאמר דכל אבר שאינו לו חلل, מסתמא ניקב מפולש בעינן. וא'כ' חומרא ATA להשמעין דכל שלא נשתיר כעובי דינר זהב טרפה, ואיך קאמר להפוך דאם נשתיר וכו' כשרה, צ'ל דלעולם ניקב מפולש בעינן, אלא דכל שניקב עד שלא נשר כעובי דינר זהב, הוה נוקוב מעל'ע' מפני שישפו לניקוב, וכמו דס' ל' לרשי' לעיל נ' ע'ב בהמס' בתוס' שם ד'יה מחת, עי' קאמר אם נשתיר כעובי דינר הוה הננה ואין סופו לניקוב, וכן נראה מפרש' ז'ל במא' ש' ויש הגנה בוגדנה, דס' ל' דלעולם ניקב מפולש בעינן אלא דפחות מעובי דינר אינו מגינוי, ולאו כיון ג'כ' המחבר בריש סי' מ'ג' ש' ז'ב' ניקב הטחול ניקב מפולש טרפה וכו' ועי'ש בפרמ'ג' ודוק'.

על' ט' ר' איזה חרותה, וכל שצמeka ריאה שלה בי'ש כשרה בי'א טרפה וכו', עי'ן בחדושנו לעיל מ'ב ע'ב בד'ה, **תוס'** אפיק חדא, שהוחתני כדעת הר' ז'ל דבידוע שהוא בי'א לא מהני בדיקת פושרי ובידוע שהוא בי'ש לא בעי' בדיקה, דמש'ה כתני במשנה ובברירותא רק עיקר הדין כפי שאתא מהלכה, חרותה בי'א טרפה, בי'ש כשרה, וכל שהוא כן, לא נשתנה דינה עי' שהדרה ברי' בפושרים, אבל הבדיקה מהני במקומות דלא ידיעין אי בי'א אי בי'ש, ובזה ישבתاي לעיל היא דפרק, והא איצא חרותה, ע'ג' דכל טרפיות שבריאה בכלל ריאה שניקבה או שחסרה המה, משום דעת'כ' על חרותה אתה הילכה מוחצת, דאל'כ' מה לי בי'א או בי'ש, דכל שאינה הדרה בפושרים טרפה וכל דהדרה כשרה, ולפ'ז עלול דחשב רק ח' מני טרפות ולא חשב גם חרותה, ע'כ' ל'ל הא סברת הר' ז', וס' ל' דכל דהדרה בר' עי' פושרים כשרה אפי' בודאי עי' בעיתת אדם נעשה, והוא דקמנ' החילוק שבין בי'א או בי'ש ע'כ' לאו הלכה היא, כיון דעיקר חרותה לאו מהלכה אתי' אלא כמו שאר טרפיות הריאה דדמי' לדיזט או אופטה וכדומה, דכלון בכלל ניקב וחסר הוו, ורק התנא מכח הניסין נתודע לו כי

עוֹף טמָא וּכְוֹי"עַכְלָא, כוונתו, דשם נבלה וטרפה, נופל בין העוֹר ובין אbehmo, והוא תמייד לשון נקבה, עיין בחדשונו בריש א"ט, וא"כ גם כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו בבהמה, ולכן התנא דקתני אלו טרפות ואלו כשרותה הון בבהמה והון בעוף, שפיר קתני גם כאן „נפלה וראשה“ הכל לשון נקבה, משום דלא על עוף קאי אלא אכשרות שבעוֹף. אבל הרמב"ם דלא דבר מטרפה וכשרה אלא מעוף, מוכרת לכתוב הוכחה חולדה על ראשו, ופוק חי מה בין הרמב"ם ליתר הראשונים, כי הטורו בס"י לא שת לבו ליאת, וככתב זו"ל „ועוף של יבשה אם הוכחה חולדה על ראשיה או נגפה וכו“ הכל בלשון נקבה מפני שנמשך אחר לשון המשנה, מבלי לעמוד על טעמא דהאי זרות הלשון ודוו"ק.

והנה על גוף הדין הלווה, כתבו הר"ן והרש"ב א"ז"ל דלעיל במסנה תנן נפלת מן הגג, והכא דרשעה וטרפה וכו', דהאי כי אורטא, והאי כי אורטא, דבכמה דרכיה להחרסק ע"י נפילה, ועוף ע"י דרשעה וטרפה בכוטל ולא ע"י נפילה, עיין בהם, וזה ודאי אמרת צדק. אבל עדין לא נתישב לו למה לא קתני לעיל דשתתה ועלע"י דכשרה, וזה הי' האידי דחכה, משנה שאינה צריכה, גם למה לא קתני נמי עמדת כשרה, דהרי בין עמדה ובין שהמתה, יוצאה מיד פסול דרישוק אחרים, ובשניהם צריכה בדיקה משום שאר טרפות, וכל זאת הוא מפורכת דקתני היינו שהיא אינה יכולת לא עפ"י שיטת הרמב"ם א"ל, וכפי פירושי האמתי בדעת הגוף אלא עפ"י מידי פסול דרישוק אחרים, ובשניהם צריכה בדיקה משום שנדפס טרפה, וכן בנפולה אתה ההלכה נפלת מן הגג. עיין לעיל בסוגי דנפולה, וא"כ גם כאן לכאר' איך מהני בדיקה כיוון דקתני הוכחה חולדה על ראה, הרי זה שטרפות מוחלתות דאל"כ הוליל ניקב קרום על מות, כמו דקתני בא"ט כבבמה, וא"כ כאן רשי' בד"ה הוכחה חולדה דחיישין לנקיית הקרום, ועל חש הלא מהני בדיקה וכדאמר בגמ' אל"כ טרפה, שמא ניקב קרום עכ"ל, ובראש יוסף ז"ל פ"י דבריו, דלפי מה שאמרו דקרים התחתון רכיך, ואגב רוככי' מפקע פקע בבדיקה האכבע, וא"כ גם אחר בדיקה יכרצ, אין כאן ודאי טרפות אלא דמ"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב בס התחתון, והוא כמו דרושא ונפולה, דטרפה ודאי מכח דקרוב הדבר, שהארס שורף ושנתרסקו אבריה, וא"כ גם בס מהנה יפה קתני הוכחה חולדה במקומות שעושה אותה טרפה ר"ל שההכא הגע עד الكرום התחתון הרכיך, ובזה באמת לא מהני בדיקה להקשר, אם בטח الكرום העליון ניקב, ומה דאמר בגמ' דמהני בדיקה היינו לברר אם באמת הוכחה במקומות שעושה אותה טרפה דהינו שהוכה קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי' חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואיין לו בדיקה, ויש לי לישב באזה דברי התו"ט התמהון ש' דמצין למימר דקמ"ל בהא דחווכה חולדה על ראה, דבעוף טרפה בנקיית الكرום העליון לחוד, ותמהו עליו הראש יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי דאין חילוק באזה בין עוף לבבמה, ולפי האמור, כוונת התו"ט דהוומ"ל דקמ"ל דבעוף בנקיית الكرום העליון לחוד טרפה, משום דא"א למיבדק' דלעולם יכרצ, דהרי חזין דסמכין הבדיקה אפילו למ"ד עליאי, ע"ג דלא ניקב תטא, משום דמחמת רכחות' לעולם יכרצ, הרי דהה כמעט הנמנע שלא יכרצ בבדיקה, ואת קמ"ל התנא במ"מ דקתני הוכחה חולדה על ראה, ולא קתני ניקב קרום של מות, שנתקשו באזה המפרשים ודוו"ק.

וראית במסניות וילנא, ב글יו „אור גדור“ שהביא נשוי מהר"ם לובלין ז"ל סי' צ"ד שכ", דליך קתני ושותה לשון דיעבד, דלכתחילה איי לסמוך על הבדיקה רק ימתין עד שתלך עי"ש. שתלו דבר זה באילן גדול בלשון הרמב"ם ז"ל, ודבר זה שנגה רבתא הוא במחכ"ת של הגאון ז"ל, דמה ירווח בהאי המתנה עד שילך, וכי יותר כשרה תהי אז מוקדם הליכה, אמתהה, ומה ש' הרמב"ם, ש' „אם שחטה“ משום דמסתמא ימתין עד שתלך כדי למעט בטרחת הבדיקה. אבל לומר דמשום לתא דאיסורה ראיי להמתן

מו"ת כמו בבהמה, דلم"ד אשלהמה"ת לא נאמר נקה"וו ופסה"ג בעוף דפסה"ג פשיטה דחווה נחירה כשרה, דודאי לא בעי יותר מבשיטה, אלא גם נקה"וו כיוון דבנחירה לא פועל השהי' יכול עכ"פ תוך מעלה לעמורי את הנחירה בושט הנקבות ואין כאן טרפות אלא מדרבנן, וזאת כבר שמעין מהא דקתני בראש השוחט, דבעינו שחייטה גם בעוף, ומדמנה כאן נקה"וו ופסה"ג בעוף, מוכח דרצה לומר דהאי טרפות גם בעוף דאוריתיא אכן טרפות שמנה וזה ברור ואמת לפע"ד, ואם תרצה לעמוד על בור"י דהאי עניינא עיין היטב בפתחה ובסוגיות השיעיכים אליה בחדשונו ana ana ודוו"ק. **ע"ש** במסנה הוכחה חולדה על ראה במקומות שעושה אותה טרפה עיין בהගות מורהיש"ש דקמתה כיוון דמהני בדיקה כדאמרין בגמ' איך קתני סתמא טרפה, והרי בסיפה בדישה וטרפה בכוטל, קטני כשרה עכ"ג דבעי בדיקה, הנה לדעת רשי' דבדיקה זו בשחתה מעלה"ע אינה משום רישוק אחרים אלא מוחש שאיר טרפות שפיר קתני כשרה משום דקאי על טרפות דרישוק שמהיא יצא למורי עי' שהיית מעלה"ע, אבל הוכחה חולדה על ראה דרצה בדיקה מהאי טרפות עצמה של האי הכא, לא מצי קתני כשרה, אלא דלפי מה שסביר רשי' לדידי דרושא לא מהני בדיקה וככובנו בטודס טרפה, וכן בנפולה אתה ההלכה נפלת מן הגג. עיין לעיל שנדפס טרפה, וכן בנטול ניקב קרום לעיל ז"ע"ב, ולא כמו שפרק"י בסוגי דנפולה, וא"כ גם כאן לכאר' איך מהני בדיקה כיוון דקתני הוכחה חולדה על ראה, הרי זה שטרפות מוחלתות דאל"כ הוליל ניקב קרום על מות, כמו דקתני בא"ט כבבמה, וא"כ כאן רשי' בד"ה הוכחה חולדה דחיישין לנקיית الكرום, ועל חש הלא מהני בדיקה וכדאמר בגמ' אל"כ טרפה, שמא ניקב קרום עכ"ל, ובראש יוסף ז"ל פ"י דבריו, דלפי מה שאמרו דקרים התחתון רכיך, ואגב רוככי' מפקע פקע בבדיקה האכבע, וא"כ גם אחר בדיקה יכרצ, אין כאן ודאי טרפות אלא דמ"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב בס התחתון, והוא כמו דרושא ונפולה, דטרפה ודאי מכח דקרוב הדבר, שהארס שורף ושנתרסקו אבריה, וא"כ גם בס מהנה יפה קתני הוכחה חולדה במקומות שעושה אותה טרפה דהינו שהוכה קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי' חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואיין לו בדיקה, ויש לי לישב באזה דברי התו"ט התמהון ש' דמצין למימר דקמ"ל בהא דחווכה חולדה על ראה, דבעוף טרפה בנקיית الكرום העליון לחוד, ותמהו עליו הראש יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי דאין חילוק באזה בין עוף לבבמה, ולפי האמור, כוונת התו"ט דהוומ"ל דקמ"ל דבעוף בנקיית الكرום העליון לחוד טרפה, משום דא"א למיבדק' דלעולם יכרצ, דהרי חזין דסמכין הבדיקה אפילו למ"ד עליאי, ע"ג דלא ניקב תטא, משום דמחמת רכחות' לעולם יכרצ, הרי דהה כמעט הנמנע שלא יכרצ בבדיקה, ואת קמ"ל התנא במ"מ דקתני הוכחה חולדה על ראה, ולא קתני ניקב קרום של מות, שנתקשו באזה המפרשים ודוו"ק.

ע"ש במסנה דרשעה וטרפה בכוטל או שריצצתה בהמה ומפרכתה ושותה מעלה"ע כשרה עכ"ל, בכל המשנה דיבר בלשון נקבה, ולא ידעתו למה כיוון דעוש לשון זכר, והרמב"ם בחבоро נקט לשון זכר בכל אלון, אבל עיון לזמן דק"ב ע"א, רשי' ד"ה ג"ל ואין שחיטתה נקבת, ש' ז"ל „ואעוף טמא קאי וכו', והוא דנקט לה לשון מטרחתה, ש' ז"ל“, ואעוף טמא קאי וכו', והוא דנקט לה לשון נקבת, משום דרישא אתחיל בה לשון נקבה דתנו בה הci, נבלת

מיד, אבל בסוגי' דנפולה כתבתי שלא הוועיל בזה מיד, אבל שלא נתברר לנו דאיתנה יכולת לעמוד לא נחזיק ריעותא, ורקשה מאד לומר דהלהכה כך אתה, דנפולה מן הגג ושותה מיד ודדו"ק.

ע"ש במשנה ר"י אס ניטלה הנוצה טרפה, עיין בס"ט בב"י דלמאן דפסק כר"י משום דס"ל דהינו כלודה בהמה ושם חכמים דר"מ פושלון, אלא דקשה למה שנה רביה לעיל בלשון חכמים, וכן אמר ר"י א"א בלשון ייחד, ולכן באמת הר"ף והרמב"ס ז"ל המשיטו טרפות זו בעוף, ומה שכתו התוס' דלכן לא חשב לו ביתר עליהם עוף, גם ניטלה הנוצה משום דבפלוגותה לא קמיiri ולא זכיית להבון, דהרי מאן דפסק כר"י ע"כ משום דסובר דעתלה הנוצה הוא לעומת גlodah בהמה, ואין כאן יתר וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה אבל היפך בהם טרפה, בכלל נקובי דמותני הוא דעתמא משום דסופו לינקוב וליירקב עכ"ל, מלשון הגמ' לא ממש מעכן, דהרי מביא ראי' מקרה דהוא עשיך וכונך, ודרש מלמד שברא הקב"ה כונניות באדם, שאם נהפק מהם אינו יכול לחיות, וכן נראה מפרש"י שכטב שאם ירדו מבסיסןשוב אינס מתויישים, ולא מטעם שסופו לינקוב, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"י הט"ז וז"ל "בני מעיים וכו' ואם נתהפו עע"פ שלא ניקבו טרפה, שא"א שייחזו כמות שהיו אחר שנפהכו ואינה חייה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דבבנין מעיים שאינס במקומם אין הב"ח יכול לחיות, ולא מטעם שסופו לינקוב. וראיתי למיעוט על הררא"ש, שהביא דברי התוס' דמשום סופו לינקוב טרפה, וככתוב וכן הרמב"ס כתוב זה הדין גבי דין הנקובים בפ"י מוהל"ש עכ"ל, ובמחכ"ת כי رب הוא, שגנה רבה ראייתי כאן דוזדי לא אתא הלהלה רק על ניקבו הדקין, אבל ניטלו הדקין מק"ז טרפה, כי רק חסר בתולדה של לרמב"ס לא הוה בכלל ניקב אבל כל שניקב טרפה מכש"כ ניטול, וא"כ יפה סיידר שני החולדה, אבל ייל דשאני גבי ספקא דבולוגנתה דליקא לצרף חזקת שרחות דבכמה כדיוע, אבל כאן בספקא דעתיות אי בדיק שפיר או לא, דאיכא בלא"ה חזקת שרחות דבכמה סמכין אבדקה קלישטא ודז"ק.

ואולי יש להמליץ بعد התוס' שלא מישתבר להם סברת רשי'י ורמב"ס דאי'א להחיזרים כמהות שהוא, דזאת לא נשמע מקרה, מה תאמר לכל שהחיזרים בידים אלו חושין שלא החיזרים על מקוםם יפה. עיין בדברי חמודות בראי'ש אותן רע"ד דעתות בזה, סכ"ס כיוון דיש במציאות להחיזרים יפה ומה יטרוף בזה, דהרי ככל אפשר דברי לה סמי וחיה, אינה טרפה אפילו לא בדורו לה כולם, וכן סברו לכל שנטהפהכו פ"א שם במקום ההיפוך, נחלשה העור וסופו לינקוב ולירקב, אבל דעתה זו דוחק גדול ודעת רשי'י ורמב"ס, דהה כי אתה קרא למרם לכל שנפהכו פ"א שוב אינו יכול לחיות אפילו ע"ז.

ד"ג נ"ז ע"א גمرا, א"ר שמותות יך בבהמה כשרה, שמותות ירך בבהמה טרפה וכו'. האי שמותות ירך בבהמה טרפה בגמרה שלנונו נמקח ע"י שני חצאי לבנה, ובଘותה מהרש"ש כתוב שלא ידע למה מחקה. ולפע"ד פשוט. אדם רב בפירוש אמר שמותות ירך בבהמה טרפה, א"כ היינו דר' מותנא דבוקי דעתמא דשף מודכת'י ואיך מביא הש"ס בריש פרון בין הני ש"ש הא דר' מותנא, אם כבר קדמו רב בהאי דינא, אלא אדם לא גרסין לי בדרב, הא גופא קשי' דרב דנחתה להשמעינו דין דשותות יך בבהמה ושותות ירך וגף בעוף, ומה השמייט שמותות ירך בבהמה ולא אמר בה לא איסור ולא היהתו. אבל ניחה לפי מה דמסיק דגס בעוף לאו בפירוש אתמור דשותות ירך טרפה, אלא דפומבדיתא נהגו בו איסור, ולא התירה

הוא טעות נגלה, ודז"ק.

תוס' ד"ה נבלות והא שחוטה היא, וא"ת והוא שמעין לי' לר"י בפ' חטאת העוף, דשחיטת העוף אינה מטהרת טרפה מתוממתה וכו', ויל' וכי עכ"ל. ועיין במפרשים ובפרט בהගות המהירוש"ש, ותראה כי תירוצים של התוס' גם שניהם מושלים הבנה וקושיתם עצומה וחמיה רבתא, אע"פ שכטבנו רק בלשון "וא"ת".

ומה שנראה לפע"ד זה הוא עפ"י מה שכטבנו לעיל מ"ט ע"ב דרבא ור"פ פליגו אי הח"ט כדאוריתא נידונים שלא שיק להקל בהם מושום דההורה חסה על מומנס של ישראל או נימא דאין אלא מ"ס, וכמש"כ הרמב"ס בסה"מ שלו, והכא הני תרי תנאי ר"י ור' חנמיה נמי בהא פליגו, ומעתה ר"י דבדיק בידא ולא חייש למאליל טרפות דקאמר לי' ר"ג ס"ל דכיון דאין לוקין על הח"ט, מミלא דגס לעניין טומאה דדרשין נבלה וטרפה דגביה נבלות עוף טהור טרפה כנבלותה, דוקא בטרפה האמורה בתורה מפורשת, דהינו הנטהה למות, ולא הני ח"ט של הלהלה.

ע"ז קאמר בגמ' נבלה והא שחוטה היא, ואיך קאמר לי' ר"ג לר"י נבלות דהרי בין לדידי' ובין לר"י אין כאן נבלות, לדידי' לא דמסתמא ס"ל כחכמים דפליגו על ר"י דשחיטה מטהורתה מידי נבלות, ולר"י לא, דהרי הוא עד מתי אתה מכליה מומנס של ישראל, הרי דח"ט אינם כדורייתא אצל, דאל"כ לא הי' מקל בדוק בידא, וזה נכון מאד.

וזע דלפי האמור קשה לכארו' דמ"ש לעיל דפסקין כר"פ ולהזכיר, דחלב טמא אינו סתום, וכן פסקין כמאן דבדק בידא ולקולא, ולא חיישין דאפשר שלו יבצע מחמת עיקומות שני החולדה, אבל ייל דשאני גבי ספקא דבולוגנתה דליקא לצרף חזקת שרחות דבכמה כדיוע, אבל כאן בספקא דעתיות אי בדיק שפיר או לא, דאיכא בלא"ה חזקת שרחות דבכמה סמכין אבדקה קלישטא ודז"ק.

ע"ב גמר' דרשת וטרפה בכוטל, א"ר א"ר בר אנטיגנוס משום רaber'י אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה, ממש' ביצה לא גרסין האי, אחת זו ואחת זו' וכן נראה מפרש"י שם שכטב "הכי גרסין" ומסתמא להא כיוון לאפוקי דלא נגורוס אחת זו ואחת זו, וכן נראה מدلע'י מפרש כאן מידיד, דאהיכי קאי האי אחת זו ואחת זו. וראיתי בפ' ר"ג בಗליון ש"ס ווילנא שמספרש כלומר בין שדרסה או טרפה או ריצצתה וכו', ופ"ז זה אינו מתקבל מכמה טעמיים כמובן. אבל לעפ"ד נראה לקאים הגריסא, עפ"י שיטת הרמב"ס שביארנו והיא דמשנה דאי'ט בבהמה תנא דין נפולה בבהמה, ומיריע שעמדה דין דרך הבהמה שנפולה מן הגג ולא נשתבר שום אבר, שאינה יכולה לעמוד ולהי' מסוכנת, וכן בעוף קטני ומפרכסת משום דכך דרכיה שע"י ריצצתה כזו תה"י גוססת, והיא צריכה מעלי"ע לצאת מסוכנת בידי האדם, אבל הוו בבהמה שעמדה ולא הלהכה אחר הנפילה והו עוף שלא שחה מעלי"ע אחר הריצצתה, תנא בבריתא דצרכין בדיקה משום ריסוק אבר שניכר, וזה פ"י המתקבל על האי דאתה זו ואחת זו, דקאי על שני דיני המשנה, אבל רשי' לשיטתי לא מצי גרס לי' ולפרש כן, לדעת רשי'י כל מה ששנה בח"ט בבהמה, סתם טרפה אין לו בדיקה כמו דרשת הזאב, דס"ל שאין לו בדיקה, וה"ה בנפלת מן הגג כו' הוא ולכן לרשי'י צריכין לפרש גם שם דלא עמודה, אע"פ שלא קטני ומפרכסת, אלא דרש"י מפרש שם דשחיטה

שיטות רשיי ז", דאמירם מביצים שנולדו ולא מבנים שנמצאו בمعنى האם קמיiri, ולכן אין למאמר ענינו כלל, להא דב"ש וב"ה בעדיות דאסרו ב"ה אפילו ביצה נבלה, ומכיון ביצת טרפה בין שיחלא-קמא ובין שיחלא-בתרא, דהותם מيري בונמצא ביצה גמורה בمعنى תרגנותל הנבלה, דב"ש מתירין, וב"ה אוסרין מדרבנן. אבל ביצת טרפה הנמצאת בمعنى תרגנותל אח"ש, כאמור דמודדים גם ב"ש דאסורה, שהרי גדרה באיסור, וניהו דבשחלה בתרא אייכא זוז". אבל כיון דבשחלה קמא עכ"פ אסור מה"ת, כל שנמצאת בمعיה לא חלכו בה ואסרו בין שיחלא קמא ובין שיחלא בתרא, משום דלעומם דעתן על האם והביצים שבתוכה ביחס, ואם נתיר הביצה שבمعنى הטרפה, יהיו בעיני המון מלטה דתמייה, וכי היכי דב"ה גזורו ביצת נבלה אותו ביצת טרפה, כך מודדים ב"ש ביביצת טרפה דלא מחלקין בין גדרה באיסור לגمراה באיסור, ומודדק שפיר הא דקתני במתני' שם, מפני שגדלה באיסור, דאיתא לאשמעין דאפילו בשיחלא בתרא מודדים לב"ה דיש מקום לגרור אותו שיחלא קמא או דב"ש כתלמידיך ר"א ס"ל, דזוז"ג אסור, וליאכא חילוק בין שיחלא קמא לשיחלא בתרא ושניהם אסורים, ולב"ה כיון דנמצא בمعنى תרגנותל הכל אסור, דלא עדיף ביצת טרפה בשיחלא בתרא מביצת נבלה, ועיין בי"ד סי' פ"א סי' ב"ה בגהה דבטרפה שנינה מן הכהנהafi בקרוב, יש אוסרין מושם מר"ע, דנראה כאוכל טרפות, הרי דכל הנמצא בתוך הטרפהafi מה שבא מחוץ לה אסור, מכש"כ הגדל בתוכה דאיתא ב' מושם מר"ע, והיינו טעם דב"ה, דאוסרין נמי ביצת נבלה, אבל כל זה בנמצא בمعنى הטרפה, אבל בנולדו הביצים שאין דעתן רק על הביצים כי התרגנותל עדיין היה, זה לא גזרין כלל שיחלא קמא או אותו טפנא מרערעא, ומישוב קושי התוס' ותדע שכן הוא, דהנה מטעט איז"ג שהחיר אמייר בשיחלא בתרא, עכ"ב בעודה בمعنى ומעורה בגיןו נמי שרי, אע"ג דאי דינם כשר, וכמשמ"כ הרמב"ם בפי"ז ה"ז ממאכלה אסורת זוז"ל, "יראה לי דהאוכל ביצי DIGIM טמאים וכו', וכן האוכל ביצי העוף הטמא התלוויות באשכול, שעדיין לא פירשו ולא נגמרו, lokha כאוכל בני מעיים שללים" עכ"ל, ר"ל דاع"פ לאחר שגמרו אינו לוקה על ביצים מבואר שם בהלכה הקודמת, אבל כל שלא נגמרו זהה כבני מעיים ובכלל בשער המה אבל ביביצי עוף טרפה בשיחלא בתרא לדעת אמייר דזוז"ג הזה מותרין למניין, איז איז אמר דכל צמן שמעורות בגיןו נידונים כגון אחד עס העוף, והוא שיב לו בתוך יב"ח הזה. אלא דבבנני תרתי דנקדר הקנה בכאסיר ונשפט ירכיה, לא ידעתה במא חיותה בריאה זה חסרון לא יכול למלאות, ונשפט היינו ניטל למגורי ממש"כ הלב ארוי, דאל"כ hei שפורפרת שעשו לה מה מהני לשומותה. אבל כוונת רשיי hi נראת לפרש וחיתה המכחה שהיתה בריאה ושלמה ולא מותנוונת והולכת, כי hi סובר דעיקר הטרפות המפורש בקרוא, הרי היא הנטהה למota, וא"כ עכ"פ בהני ח"ט של ההלכה נמי בעין עכ"פ שתהה החולוי ניכרת שמתנוונות והולכת, וע"ז השיב לו דוגם זאת ליתא, אלא דמצוי להיות בריאה ושלמה עד סוף י"ב חדש ולבסוף מתועර החולי ומתה, ומכאן הוכיח הרשב"א ז"ל בתשי" דבושים אופן אין להכחיש קבלת חז"ל, דטרפה אינה חייה יב"ח אפילו מהא עדים יעידו כנגדה, ואני בפתחה ולשאר מקומות הוכחתני, כי לא כן דעת הרמב"ם ז"ל, דהא דאמרנו טרפה אינה חייה, הוא על עיקר הטרפה שאסורה התורה, אבל הכללים שהעמידה לנו ההלכה, ר"ק בטעاري"ע אינה חייה ולא בפרקיסיס עי"ש. והוא דאמרו כאן תוכן יב"ח הזה דחו"י בעלמא הו, דהרי אמר לוbekmenela הרבה מתקיימות שתים ושלש שנים, ולא עוד אלא דמה נעשה לר"מ ולרבינו דקארמו סימן לטריפה שלשים יום, איך נאמר דפליגו במצוות, דלחד שנים רבות יכול לחיות, ולחד רק עד יב"ח, ולחד רק עד שלשים יום, אלא ודאי רק לעניין ספק טריפה פליגו, ולא על גוף המצוות ודוק".

ז" נ"ח ע"א גמר אמר אמייר המני ביעי דטרפה, שיחלא קמא אסורה, מכאן ואילך זה עמוקה עד שככל בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא להנה סוג"ז או עמוקה עד דרכך בה עצמוני, ואני לפשרה כראוי, ורש"י ותוס' כא"א דרכך בה דרכך לעצמוני, ואני בעניין משכנתני נפשאי עליה להבין דעת קדושים ומצאתי כי שיטת רשיי ז"ל היא שיטת הרמב"ם, והיא המתקנית. אבל שיטת התוס' א"א להעמידה מרוביי הקושיות שעלייה, והרבה דוחקים שצרכין לסבול, וזה החלי בעזה"ת.

בפניהם, א"כ י"ל דר' יהודה מעשה ראה בעוף דלא התירה ולכן אמר משמו דין זה בעוף, ומכללא נמי א"א ללימוד מדאמר שמות יד בבחמה כשרה מכלל דבריך טרפה, DID אציגטרך לעומת עוף דקאמר טרפה, מושם חשש הריאה כאמור דביד בבחמה ליכא חשש על הריאה ודוק".

רש"י ד" נזכר שאינו בקי בתרגגולים אינו רגיל לאכול תרגגולים לפיכך לא ידע אם יש להם ריאיה וכו' עכ"ל. רש"י ז"ל נתקשה, הלא לא ריאינו אינו ריאיה ואיך החליט דאיין להם ריאיה ולא עוד דכמו כן הוויל דאיין להם כבד וקורבן. لكن פירש דלא היה רגיל לאכלן אבל ראה אותן פתוחים וראה כל הב"מ חוץ מן הריאה דנהבתה בין הצלעות בעוף ואננס נראה את אבל אם היה אכלן היה מוצאה בשעת אכילה ודוק".

תוס' ד" שמות ירך וד"ה למה ליה למ"ר. עיין מה שכתבתי זה לעיל נ"ד ע"א, ועיין בלב אריה ז"ל כאן שכתב היפך דברי דתוס' דרב דאית ליה לקתה בכלל מכש"כ דאית ליה דר' מתנא אף באיל עיכל ניבי עי"ש. הן אמת דלפי דברי התוס' לעיל שם י"ל כן, אבל לפי מה שביארתי אני שום הכרע מזה, דاع"פ דאית ליה דרכיש, מצין למעת מא"ט דוקא, הא דר' מתנא עי"ש ודוק".

ע"ב גמר א"ל והלא רחל את היטה בשכונתו שנקדר קנה שלה, ועשוי לה קромית של קנה וחיתה, א"ל על דא את סמק, והלא הלה רוחות בישראל, שמות הירך בעוף טרפה, ותרגנותל הייתה לי' לרשב"ח שנשפטה ירך שלה, ועשוי לה שפורפרת של קנה וחיתה וכו', עכ"ל הגם. והנה הא דחיתה קמפרש רשיי דעל המכחה שנתרפהה קאמר, דאם על התרגנותל קאי, עכ"ד דחיתה י"ב חדש קאמר, א"כ מה השיב לו בתוך יב"ח הזה. אלא דבבנני תרתי דנקדר הקנה בכאסיר ונשפט ירכיה, לא ידעתה במא חיותה בריאה זה חסרון לא יכול למלאות, ונשפט היינו ניטל למגורי ממש"כ הלב ארוי, דאל"כ hei שפורפרת שעשו לה מה מהני לשומותה. אבל כוונת רשיי hi נראת לפרש וחיתה המכחה שהיתה בריאה ושלמה ולא מותנוונת והולכת, כי hi סובר דעיקר הטרפות המפורש בקרוא, הרי היא הנטהה למota, וא"כ עכ"פ בהני ח"ט של ההלכה נמי בעין עכ"פ שתהה החולוי ניכרת שמתנוונות והולכת, וע"ז השיב לו דוגם זאת ליתא, אלא דמצוי להיות בריאה ושלמה עד סוף י"ב חדש ולבסוף מתוער החולי ומתה, ומכאן הוכיח הרשב"א ז"ל בתשי" דבושים אופן אין להכחיש קבלת חז"ל, דטרפה אינה חייה יב"ח אפילו מהא עדים יעידו כנגדה, ואני בפתחה ולשאר מקומות הוכחתני, כי לא כן דעת הרמב"ם ז"ל, דהא דאמרנו טרפה אינה חייה, הוא על עיקר הטרפה שאסורה התורה, אבל הכללים שהעמידה לנו ההלכה, ר"ק בטעاري"ע איןנה חייה ולא בפרקיסיס עי"ש. והוא דאמרו כאן תוכן יב"ח הזה דחו"י בעלמא הו, דהרי אמר לוbekmenela הרבה מתקיימות שתים ושלש שנים, ולא עוד אלא דמה נעשה לר"מ ולרבינו דקארמו סימן לטריפה שלשים יום, איך נאמר דפליגו במצוות, דלחד שנים רבות יכול לחיות, ולחד רק עד יב"ח, ולחד רק עד שלשים יום, אלא ודאי רק לעניין ספק טריפה פליגו, ולא על גוף המצוות ודוק".

ד" נ"ח ע"א גמר אמר אמייר המני ביעי דטרפה, שיחלא קמא אסורה, מכאן ואילך זה עמוקה עד שככל בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא להנה סוג"ז או עמוקה עד דרכך בה עצמוני, ואני לפשרה כראוי, ורש"י ותוס' כא"א דרכך בה דרכך לעצמוני, ואני בעניין משכנתני נפשאי עליה להבין דעת קדושים ומצאתי כי שיטת רשיי ז"ל היא שיטת הרמב"ם, והיא המתקנית. אבל שיטת התוס' א"א להעמידה מרוביי הקושיות שעלייה, והרבה דוחקים שצרכין לסבול, וזה החלי בעזה"ת.

ומהאי פלוגתא שבין תוס' ורמב"ם אי לוקין על היוצאה מן הטמא נצמחת פלוגתא שנייה ונפקותא רבתא לדינא, והוא ביזוא מן היוצאה, לדעת התוס' כיון דעתך לו קרא דיזוא מן הטמא כתמא עצמו ולוקין עליו, ה"ה דיזוא מן היוצאה ואפילו עד מהה, דמ"ש, כיון דיזוא כתמא ממש. אבל לדעת הרמב"ם דיזוא איסורה בעלמא הוא בא מלכות, שוב ביזוא מן אייסור כלל, ולא עוד אלא דרmb"ם רק ביזוא מן אייסור יש אייסור, ולא ביזוא מאיסור עשה, ז"ל בראש פ"ג הנ"ל, כל מاقل היוצאה ממיון מן המינים שלוקין על אכילתון, הרי אותו המאכל אסור מה"ת" (ויאין בו מלכות כמבואר בהל'יו) ואח"כ כתוב, דחלב אדם מותר באכילה, אעפ' שהבר אדם אסור הוואיל ואין בו אלא אייסור עשה עי"ש וא"כ מכש"כ ביזוא מן היוצאה דעת היוצאה אין בו אלא אייסור בעלמא בחצי שיעור, כמש"כ הרמב"ם בהל'ו, וחיש מהר מלקל בעזה השגת הראב"ד על הרמב"ם בהל' י"א, ש' הרמב"ם שם,aproftו שנולד מביצת טרפה מותר, שאין מינו טמא, עכ"ל. ותפס עליו הראב"ד ז"ל בבוטהCMDקורת חרב, ז"ל, מה ראה לשנות העטמים שפירשו בו חמיכים שם מתוקנים יותר מכולם, כי ביצת טרפה אינה ממין טמא ואסורה, והטעם שפירשו בו, לאmittת קגביל לכקי מסורתא, וכי מסורת ערפה מותרא בעלמא" (תמורה ל"א עכ"ל). והה ז"ל המליך بعد רבינו שכabbת טעם, כדי להוציא אפרוח של ביצת עוף טמא שיישב עליו עוף טהור שאסור ודאי ולוקין עליו, ואין אומרים לאmittת קגביל לכקי מסורתה. עי"ש בדבריו במחלוקת אינם כדאים לו, דהרי בכתב עצמו כתוב דבר זה גם מלכות איכא, עכ"ב לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על הביצה גופא אין כאן מלכות לדעת הרמב"ם מכש"כ על אפרוח היוצאה ממנו. אבל איך שפיר מלכות אפילו היה גם הביצה טהורה, משום דיזוא ממנה עוף טמא טמא בסימני ותוראו, דבעופות הכל תלוי בינה שהוא, ולא מי שיצא ממנה, ועיין דנדזה דר' נ' ע"ב תוס' ד"ה תרגולתא דאגמא, שכתבו שם דבעופות הכל תלוי בסימני העוף, וניהו שכabbת שם וכן קמן ס"ב ע"ב, דעיקיר דתרגולתא ותרגול דאגמא שני מינים חם, אחד טמא ואחד טהור. אבל חם ה"י במצוות שעוף טהור היושב על ביצי עוף טהור, להוציא אפרוח עוף טמא, דין עוף טמא היה לי', لكن הכי הויל לה"ה ז"ל להצדיק את הרמב"ם, דaproftו ביצת טרפה שרי, משום דזואה יוצא מן היוצאה, כיון דהביצה עצמה אין בו אלא אייסור יוצא, וביצת עוף טמא נמי הכי הוה, אלא דהאפרוח היוצאה ממנה לאו משום יוצא מן הטמא אסור, אלא משום דזואה עצמו עוף טמא ולכך יש בו מלכות, כי הוא מהו שאסורה התורה. אבל האפרוח של ביצת טרפה מין טהור הו, ואין בו אלא משום מצד יוצא מאיסור יוצא דשרי, ואת גם לר"ה שם בתמורה דלית לי' סברת ד Amitת קגביל וכו' וס"ל דaproftו ביצת טרפה אסורה, דהוא לגובה קامر וכשר פרשי" שם, דמש"ה נקט אפרוח ביצת טרפה דה"י יונה. אבל להדיות גם לדידיה שרי, משום דזואה יוצא מן היוצאה, ומה דקאמר שם הש"ס ד Amitת קגביל לכקי מסורת, היינו לסתור דברי ר"ה, דקאמר דמודים חמיכים לר"א דהאי אפרוח אסור לicker, זאת נדרחה בהאי אמרת קגביל וכו', ובא וראה כי הרמב"ם ז"ל מביא האי DINIA דaproftו ביצת טרפה גם לענין הקרבנה בפ"ג מהל' איסורי מזבח, כמו שציין עליו העין משפט שם בתמורה, ולא הזכיר האי טעמא דכי גביל כבר מסורת, ואדרבה נראה מתחזק דבריו דבלא טעם זה כשר להקרבה, דכתב שם הל' י"ז לכל האיסורים לנבי מזבח ולדתויהם מותריין, חז' מולד נרבעת וכו', שלודותיהם כמותן אסוריין למזבח, ואח"כ בהל' י"ג כתוב ז"ל, "בד"א כשנעבדה בה עבירה כשיתה מעוברת, שהרי הولد מצוי עמה בעת שנטפללה והיה כאחד מאברה, אבל נתערבה אחר ביצת טרפה מותר למזבח" עכ"ל. הרי כולל האי הדין וכן אפרוח ביצת טרפה מותר למזבח" עכ"ל.

ושווין בבייצה טרפה דאף להודיע אסורה, וא Tat ל"א ניחא לי ולאמיר קשי' ומטעם שאבאר וכאן אני ציריך להאריך קצת, והט אינץ' ושמי', ותורה צמאונך. הנה לקמן ס"ד ע"א Tos' ד"ה שם רכמה הקשו, לאכילה ולמלךות למה לי רכמה, והוא קיימ"ל כל היוצא מן הטמא טמא, וכן בסמוך שם למזה לי קרא דבת העינה על ביצת טמאה ותירצון, דאה"ג דכל הני לא ציריך קרא, אלא דביצים שאני דחידוש הוא מושום דאתו מן החיה ושורי עיי"ש היוצא לו מדברי התוס' אלו, דכל היוצא מן הטמא דינו בטמא עצמו ללקות עליו. וזאת נלמד בבכורות דף י' מקריא דאך את זה לא תאכלו ממיעלי הגירה וממפריסי הפרסה יש לך מעלה גרה ומפריס פרסה שאי אתה אוכל ממנה, והוא לדעת התוס' דרש גמורה, וגלווי מלטא שנשאר באסורי' כמו שהיota בעמי אמו, דאי החוחץ ממנון אבר פשיטה אדא Sor מושום טמא, דעובר ירך אמו, ואתה קרא דלא תאמר כיוצא לאויר עולם פקע שם טמא ממנון, עיי' שיש לו סימני טהרה, וכן הוא בביצים לדעת התוס' דכל זמו' שמעוררות בגידין הרי הוא כבשר עוף טמא, וכמש"כ הרמב"ם שהבאתי לעיל, וכאשר נגמר ונשתנה לביצה לא מהני לסליק האיסור שהי' בה, ולוקין על היוצא מן הטמא כמו על העוף טמא עצמו משום דהקרה אתה דלא יצא מאיסורו שהי' עלייו קודם שנגמר, ואע"פ דלענין טומאות נבלות לא ידונו הביצים הנמורים שבתוכה כבשר, דהתרטט טעם מושום דכפירים קודם המיתה דמי, ומה שאנים אסורים משום אבמה"ח ע"ז יש לנו לפותא בסוגי' דבכורות שם, דחלב וביצים אינם אסורים מושום אבר או במה"ח, זו הוא דעת התוס' אבל דעת הרמב"ם ז"ל איינו כן, אלא דהוא מישב קושי' התוס' בפישיותו, דהני דרישות דיזוצין מן הטמא טמא, ודרשת דבת העינה אינם דרישות גמורות ולמלךות, אלא לאיסורה בעלמא וכמו חצי שיעור, וכמובואר בפ"ג ה"ז ממכאלות אסורתו, שכותב שhalb בהמה טמאה וביצי עוף טמא אסוריין מה"ת ואין לוקין עלייהן וכו', הרי זה אסור באכילה טמאה שלידה כמיון בהמה טהורה וכו', הרי זה אסור באכילה שהגדל מן הטמא טמא ומן הטהורה טהורה. ועיין בפרק מג' ריש ס"ז פ"א שכותב, לדעת הרמב"ם ז"ל גם דרשה זו אינה דרצה גמורה שלמלךות, דהרי עיקר הקרא לחזיר ושפן אהא, אלא דתמייה בעיניו שלא משתמיט אחד מן הפסוקים לומר כן עיי"ש. וביעני אין כאן שום תימנא, דבהרבה מקומות לא נחתטו הפסוקים לדעת קדשו של הרמב"ם ז"ל. אבל הדבר פשוט כביעה בכותחא, דאיין מלכות על היוצא מן הטמא לדעת הרמב"ם, וא"כ כל נשנתנה הדבר לד"א פקע מיניה האיסור שהי' עליו קודם השני' אבל נשנתנה לד"א עליו איסור חדש הנקרה יוצא מן הטמא או מן הטרפה שאין בו מלכות, והוא סברת רבינו יונה מובהה בא"ח סי' רט"ז ב"מ"א סק"ג, דמותיר המוסיק שנתחווה מדם החיה, אלא דשפיר חולקין עליו הפסוקים, דניינו דamat דאסור דם ליכא, כיון דנשנתנה לד"א בשם' ובטעמא. אבל עדין איסור מושום יוצא מן הדם, וכך חלב למ"ד דם נער ונעשה חלב, اي לאו קרא הוה אסرين, לא מושום דם ממש אלא מושום יוצא מן הדם, דאסור ואין לוקין עליו, כמו שאין לוקין על החלב טמא לדעת הרמב"ם, ומחלב לא נגמר דיזוצין מן הדם מותר, דחלב חדש הוא, ועיין בנו"ב שהקשה לו חכם אחד, איך הוה אסرين חלב מושום דם, וכי גרע מדם שבשלו דפסקין דין עופר עליו מושום דראוי לזריקה בעינן, וכש"כ חלב דודאי אינו ראוי לזריקה, ולפי האמור לדעת הרמב"ם לק"מ, hei מושום דם ממש אנו באין לאסור החלב, הלא רק מושום יוצא מן הדם, ואיסור יוצא איסור בפ"ע הוא, ודם שבשלו רק אינו עופר עליו. אבל איסור תורה ודאי יש בו, שלא גרע מיזוצין מן הדם ממכאלות אסורתו), ועיין בפתחה הכללית של השארכתי בכללה זה.

בתמורה שם, שכותב ג"כ בთוך דבריו דולד נשתנה שני פעמים, "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכטב כן, דעתת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגמי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחוור לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמיר דאיתא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דاع"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כטמא עצמו, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, ממדתהייר שיחלא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותתו ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזה גרע זכר גורם היתר, כן בביבט טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע זכר גורם היתר, דכי היכי דבעיטה עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית לי, דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שרין כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבלת משורחת, אלא דלא מת"י שב האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלה כמו על בני מעיים, כמש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרוחה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצאים מן הטמא, ולכן בביבט עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל בביבט טרפה אייא גורם היתר של זרע האזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצאים גורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם בביבט טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, דזרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגנות מהרש"ש על המשניות

דאפרוח ביצה טרפה, עם שאר תולדות מאיסורי מאבה, וכותב עליו "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכטב כן, דעתת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגמי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחוור לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמיר דאיתא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דע"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כטמא עצמו, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, ממדתהייר שיחלא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותתו ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזה גרע זכר גורם היתר, דכי היכי דבעיטה טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע זכר גורם היתר, דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שרין כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבלת משורחת, אלא דלא מת"י שב האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלה כמו על בני מעיים, כמש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרוחה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצאים מן הטמא, ולכן בביבט עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל בביבט טרפה אייא גורם היתר של זרע האזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצאים גורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם בביבט טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, דזרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגנות מהרש"ש על המשניות

ולא נטרף הولد עם האם. אבל בבייצה דכוגפה דמי מודה. דשוב כשנוגמרה אע"פ שפנויים חדשות באו לכאן, אסורה משום יציא מעצמו שהייתה טרפה קודם שנוגמרה. אבל לאミיר דס"ל דעל יוציאו לוקין קשי לי דע"כ פליגו אף להדיות, דתו ליכא סברא הנ"ל כUMBואר בדברנו לעיל, ואע"כ הא דמודדים בבייצה טרפה בשיחלא בתרא, דבשיחלא קמא למה אסור ר' יהושע יותר בבייצה מולך. דעתה עדין לא ידע דביצה יותר חשוב בגופה, מעובר קודם שנגמר, ולוכן כשמתרץ לו דמ"מ מיררי בשיחלא קמא, פריך לו מפלוגתת ר"א ור' דע"כ לאמייר פליגו אף להדיות, ולמה מודדים בבייצה, עד שמסיק דביצה גופה היא, ואני דפסקין טרפה אינה חייה ואני יולדת, ומוקמינן פלוגתת ר"א ור' בעיברה ואח"כ נטרפה ובעוור ירך אמו, ופסקין כר' אשיג נגד אמייר, דיויצא אינו אלא איסורה בעלמא, ע"כ מפרשנין פלוגתת ר"א ור' רק בלגבותה ולא בהדיות ומטעם הנ"ל, ובבייצה טרפה דלא שייך טעם הנ"ל אסור אפילו לר' יהושע, דהאי חילוק שבין ולד לביצה דקאמאר הש"ס כדי לתרץ דברי אמייר, גם לדידן צרכיני, כיון דא"א לאוקמי ושווין בבייצה טרפה בשיחלא בתרא דהרי טרפה אינה, יולדת.

בַּהֲאָ סלקין דהאי סוג' דקארמה דר"א ור"י פלייגו גם להדיין אליבא דאמיר קאי, אבל לר' אשி דהлечנה כוותי לא פלייגו רק בלבובה, דלהדיות לא שייך בולד איסור יוצא כנ"ל, ולכן יפה פרשי' בתמורה במשנה שם, דר"א רק לבובה אסור. אבל להדיות לא אלא דעתמא ש' שם משום דמאורי קרב' כדאמר בש"ס צ"ט, דהאי טעמא קאמר הש"ס לר' יהושע דמודה ביביצה, אבל לר"א גם הولد נガסר בمعنى האם דיריך אמו הוא, אלא שנגמר ויצא לאויר עולם פקע איסור זה, משום דעתשה גוף אחד ונשתנה לדבר המותר, ואיסור יוצא בולד שחי בפ"ע ליכא, רק ביביצה כמו שביארנו ודוק' היבior ברל אשר ברבגו כי בדבריה הליבורני לוייניה רב"ד

תנוס' ד"ה ושווין, לא כמו שפי' בקי'DKAI אפלוגתת DR'A ור", אלא קאי אפלוגתת DB'S ובי' וכו', ואית' דהשתא חשבו בי' הביצת טריפה כבשר דאסרו אפלו כמותה נמכרת בשוק וכו', פי' לדבריהם, דambilatz טרפה דמודים גס בי'ש, וכן אמיטר דאוסר בשיחלא קמא, לא קשי' להו, דהני לאו משום דחשייב כבשר אסרו, דלעולם אינס בכלל לאו דבשר בשהה לאחר שנגמרו אלא כיון דקדוקם שנגמרו בכלל בשור הי' וכמיש'כ' המוב'ם שהבאתי בדיור הקודם, שוב לא פקע איסורין ע"פ שנשתנו לגוש אחר. אבל לב'ה דאסרו ביצת נבלה אפלו כמותה נמכרת בשוק, ואע'ג דPsiata להו דאיין בזה לב'ה אלא איסור דרבנן, דאפלו נחשב הביצה ההנוגרת כבשר אינה חמורה יותר מאשר המודולל, דלית בי' נבלה אלא אבמה'ח דמיתה עשויה ניפול, ואבמה'ח בבייצה ליכא דאל'כ כל ביצים דעלמא יה' אסורים, אלא דכל שלא נולד הוה מדרבנן כבשר, והוה בנמצאת בעי' נבלה כאמור המודולל, ואסורה מדרבנןocabma'ח וע'ג נתקשה להם, היה' לעניין בשחלב נימה דהוה כבשר מדרבנן, ותירצ'ו שני תירוץים, חדא דנייהו דלגבוי נבלה בחשובו כבשר מושן דגבוי נבלה איך איסור תורה (ר'ל אבמה'ח דהאי ביצה פורש מן הנבלה ע"י מיתה עשויה ניפול כן'). אבל לגבוי בשחלב של עוף דגוף האיסור איינו אלא דרבנן לא בחשובו כבשר, כך תי' בה'ג, תי' השני דגבוי נבלה איך איסור בחשובו כבשר. אבל לגבוי בשחלב דכל חד שי' וצריך להעתות עתה בשchar בשחלב לא בחשובו כבשר, כך תי' ר'ת, וע'ג הקשו על בה'ג למפ' הדר וכו' וליקשה על תי' בה'ג דלפי תירוץו לר'מ דאית ל'יל'לקמן ק'ב' ע"א דאבמה'ח איינו נהוג בעוף מה'ת א'כ גס ביצת נבלה הוה כמו בשchar בשחלב גוף האיסור רק דרבנן, דהרי משום אבמה'ח קאמינין עלה ולא משום נבלה כן'. ואיך אפשר DR'M יחולוק על ב'ה דמן' מוכח דנווה אבמה'ח גס בעוף וזאת אפשר דגס בי'ש

הדיוט בטל הוויז'ג ע"י שנעשה כבשර האם קודם שנגמר, ונארס במותנו, אלא נשנתנה אח"כ לבייצה והלך לו אישור זה, אבל בה תחתיו אישור יוצא מן הטרפה, דלא שייך בלבד כנ"ל, אבל שידי בבייצה, אבל לא מימור דמותר הביצה בשיחלא בתרא וע"כ גם בעמי האם כמשמעותו בגידין, מכש"כ שモטור כשנולד, קשה וע"ז מתרץ דאמירום מוקי hei ושותן בדספנא מארעא דליך זוז'ג, ופריך לי' אמאי לא מוקי בשיחלא קמא, דליך זוז'ג כיון דנעשה טרפה בשעת עיבורה, ע"ז מתרץ ממשום דקתוני שגדלה ולא קטני שגמרה, וכאנ הקשה מההרש"א, דזה לא פריש'י לא מאצי מוקמי בשיחלא קמא, דלמהה לי' בבייצה, דהינו עיברה ואח"כ נטרפה, דגס בולד דינא הци, ואין זה קושי' דיל' דנקט בייצה כדי שלא יצטרך לומר בפירוש דגס להדיוט קאמר, דזיהו דلغבי פלוגתתם אמריןן דר"א דאוסר, אוסר אף להדיוט, ולגיינו לגובה להודיעיך CHO דריי, אבל בהא דשווין לאיסורא בעיברה ואח"כ נטרפה, הו"א דשווין רק בגלבואה כי להדיוט יש סברא להתיר ממשום דיש לוולד חיות בפ"ע. ולכן נקט בייצה דבזה פשיטה לדהדיוט קאמר, חדא משום דלא סלקא לגובה, ועוד אפיו תאמר דלענין אפרוח שנוולד ממנו יש נפקותא לגובה, דהא ליתא דהרי אפרוח ביצת טרפה לכ"ע שרי, דהא מעפרא קגביל כדאמר בתמורה, ולפע"ד נראה, ר"ה שם דקטעה לומר דמודים חכמים לר"א באפרוח ביצת טרפה, מכח האי ושווין סבר כן, דהוא סבר דפלוגתתם רק בגלבואה קאי ומミלא דהאי ושווין נמי בגלבואה, ובבייצה לגובה לא סלקא لكن ע"כ באפרוח שלו קאמר והבן.

ועתה נפרש לישנה בתרא דרבינא, שלא סבר כראב"י ומתני להא דאמירוב בהאי לישנא, אמר אמייר, הני בייעי דספק טרפה משחין להו אי הדרי טענה שרין ואי לא אסורן איתבי ר"א וכו', הנה להאי לישנא לא שמעין לי לאמייר דס"ל בשיחלא קמא דлокין על בגין טרפה, מ"מ איזיל גם האי לישנא בשיטה זו, וכפוי הנראה אמייר גופא אמר הני תרי לישנא דהרי אי טרפה חיה או טרפה אינה חיה פלוגתא ישנה בין תנאים ואמוראים היא, וה"ה يولדת ואני يولדת וכדעליל, וכן נראה מleshon הגמ' דר"א אחא ורבينا לא פליגו איך אמר אמייר, אלא דמר מתני לאמייר אליבא דמ"ד טרפה يولדת ומור מתני דאמיר אליבא דמ"ד טרפה אינה يولדת, ואמייר גופא אמר שנייהם להאי מ"ד ולהיא מ"כ, כי לא הכריע בינויהם, אבל ר' אחא ורבינה דהכריעו דר"א סובר כראב"י טרפה يولדת, אמר בשם אמייר האי נוסחא, ורבינה דסביר טרפה يولדת אמר נוסחא השניה, דאל"כ איך נאמר ממשום דהוא סובר כראב"י תולה באמייר דאמר הци, ואידך ממשום דפליג אראב"י, תולה באמייר דאמר הци, ולפיכך בהא דשמעין מלישנא קמא דאמיר סובר דлокין היוצא ליכא פלוגתא, ואם תרצה אומר לך דחש"ס הכא סובר דאם אין לוקין על היוצא ואין בו אלא אישורא בעלמא בחזי שיעור, אין לאסור ספק ביצת טרפה כלל, ועיין לעיל מ"ט ע"ב Tos' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא, מה שכתבתה שם, וכן הוכיח ר"א מדברי אמייר דבעי שהי' בספק ביצת טרפה, דס"ל דлокין על איסור יוצא כמו בטרפה עצמה. אבל לר' אשি דסובר דאיסור יוצא איינו אלא איסור בטולמא וכחזי שיעור, שפיר מתיחס פלוגתא ר"א ור"י בולד טרפה, ושווין דיזחו בביטחון טרפה, דbold טרפה פליגו בעבור ירך אמו, ודוקא לבגוזה, דאפיילו לר"א דעתו ייך אמו, הינו קודם שנגמר ויצא לאויר העולם. אבל לאחר גמרו ויציאתו הרוי פנים חדשות בא לכאנ, וניהו דמ"מ אסור לבגוזה ממשום לדידי' לא מהני השינוי להתרגנובה. אבל להדייט מודה, ממעמא כתיבנה לעיל בלבד דפליגו בנטרפה ולבסוף עיברה בזוז'ג, ממשום דאיסור יוצא לא שיק בולד כי שמציא להיות טרפה בפ"ע. אבל בביטחון دائית אסורה ממשום יוצא אפיילו לר' יהושע דס"ל עבור לאו ירך

ט"ח או ט"ח אבל בגין סברת התוס' כבר כתבו לעמלה, בריש הסוגי' דרך זאת יש מקום לסבירתם אם נאמר דיויצה מן הטמא הוה כתמא עצמו ולוקין עליו, אבל לפי דעת הרמב"ם דasiswa יוצא הוא איסור בפ"ע ואינו בו מלוקות, ונראה יוצא מן הטרפה. מה מהני זאת דיש לוולד חיות בפ"ע הלא לא משום טרפה קתניין עלי', אלא משום יוצא מן הטרפה, ואס תרצה לדקדק יותר ולומר דס"ס האASA דאסורה התורה היוצאת מן הטמא ע"כ משום דיש בו בכך ע"פ שאיןנו נראת דבר מן האס, דלפנען לא על חם נקט הרמב"ם למשל דחלב וביצים של טמאים דומין לאיסור ח"ש שלא בלבד לענין הדרשות דומין זל"ז, דשניהם מריבוי הכתובים שאינם דרישות גמוראות, אלא גם במחוקם יש דמיון בינהם דכמו ח"ש שהוא החיצי בנסיבות, כן הני יוצאים מן הטמא, המה חיצי שייעור באיכות, כי כח האס ותוכנותה שורר בולדחה ע"פ שיש לוולד סימני טהרה, וכן בחלב וביצתה ע"פ שנשתנה לנוג' אחר ואין כבשר, מ"מ מסתמא יש בהם כח הבשר טמא שה תורה רצתה, למנעו אותנו מלייזון בהם, מימלא גם בולד טרפה יש בו מליחות האס החולנית ומותמצית גופה שאסורה לנו התורה, אלא דמ"מ ייל' כיוון דהחוויות הוא היפך הטרפות כי הטרפות תחולת נבלות כמש"כ הרמב"ם. והאי ולד הולך ומתחזק, יש סברה לומר דדוחה האי עיפוש וחלהה שקבלה מליחות האס החולנית, וכפי הנראה זה כונתו בגמ' תמורה עי"ש, וכן ספקacial דלסרברא הנ"ל כיונו דע"י שהולך וגדל ומתחזק החווית, פולט חלקוי השקבלה מן האס. מפני שהחוויות הוא היפך החולי, Adams נפרש כפשווטו דמוסיף בנסיבות גופו לאחר שגולן, מאורייר א"כ גם בולד טהור הנולד מן הטמא נמי נימא כן, שלא תאסר משום יוצא, והרי עיקר הקרא דיויצה מן הטמא בולד את זאת. אלא ודאי דטרפה שאני שהחוויות הוא היפך הטרפות, והבן דר"א מודה להדיות דשרי דלאו מוגופה קרבוי אלא מאורייר ולעיל הנחתיו בצ"ע דעתם זה לא עבי בגמ' אלא להתייר גם לגובה לרבען דר"א, אבל לפי האמור גם להתייר להדיות בעין האי טעמא דלאו מגופה קרבוי אלא מאורייר כנ"ל.

ודע דיש לי לכוארה קושיא עצומה על הרמב"ם דאית' פרנס הסוגיא דלקמן ס"ט ע"א דמסיק בתיקו בחלב של אבר היוצא, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ה הי"ב ממאכילות אסורת דאסורה החלב מספק, והלא לדידיה אבר היוצא דאי בו מלוקות, והוא ג"כ כאיסור ח"ש איך תאסר החלב ממנו דיויצה לא נאסר אלא מאסיר לאו שיש בו מלוקות לדעת הרמב"ם, אבל ניחא לי כי לרמב"ם הכי מתפרק האיבער בגמרא, דכל חלב דעתמא כאבמה"ח (ור"ל כל ציר של אבמה"ח) דמי, אלא דשראי רחמנא משום דעתה בהמה התר לאיסור ובמה"ח ע"י שחיטה, אולם האי אבר היוצא דלית לה היתר בשחיטה, ניהו דלאחר שחיטה אין בו לאו ממש רק איסור בעלמא, מ"מ קודם שחיטה חוזר להיות חלבה היוצאה ממנו ציר של אבמה"ח, ולא ציר של אבר היוצא שלאחר שחיטה, והוא אמת וצדק בס"ד ודוק'.

על"ב גمرا תנן התם וכו'. אר"ה ל"ש שלא שחייב ביד, אבל חיסר יותר ברגל טרפה נמי הוה, מ"ט כל יתר כניטול דמי עכ"ל הגمرا. בפירוש דברי ר"ה איך פלוגתא רבתא בין הרשב"א לרמב"ם ז"ל, דהרבש"א בתשו' סימן צ"ח ס"ל דכל טרפה מן החית' א"א לחוות בשום אופן, ואפיו מאה עדים יעידו שראו שח' עדי שקר הם נגד קבלת חיז'ל דטרפה אינה חייה, אבל לעומת זאת בטרפה מבטו, הון יתר והן חסר מודה שאין להכחיש שהחיה חי' חי' כחול ימים, אבל

מודים להם, אלא דהמ לא גארו בביבה לחשבה כבשר, אלא גם על תי' השני של ר"ת יש לי תימא דאין להטעים סברתו אלא בשנאמר, דלבבי איסור אין מוציאין את הביצה מאיסור שהיתה בו בעודה מעורה במעי האם. אבל כפי שביארנו הלא לאיסור נבלת בל"ה אין בה, דהרי עכ"פ מודולד מקרי, ורק מטעם מיתה עשה ניפול נוכל לחשבה כשאר אבר המודולד שנעשה אבמה"ח, וא"כ גם כאן איסור חדש רמיין עליה ולא איסור נבלת כפשות דברי התוס', וקשה להקל בין הנושאים ולכך העיקר כמש"כ התוס' בוועליל, דב"ה גזרו בביבה נבלת אטו ביצת טרפה, וביצת טרפה אסורה משום דנגמרה באיסור, אלא דעת תי' זה כתבו דאין נראת להם, דהרי לא גזרין שישחלה קמא ואטו ביעי דספנא מרערעא, עכ"ל, אבל דכבר כתבתי בדיור הקודם, דקושי' זו לא קשה אלא לשיטם דסבירו דקושי' הש"ס מושווין הוא ממשנה זו דעדיות ועכ"פ דהש"ס לא סבר שום חילוק בין ביצים הנמצאים במיע האם לביצים שנולדו, אבל לפ"ד דעת רשי' ורמב"ם ז"ל דושווין קאי על פלוגתת ר"א ור"י, קושיתם לק"מ, דב"ה גזרו על ביצת הנבלת הנמצאה במעי האם משום ביצת טרפה בשיחלא קמא, כ"ש שגזרו על שישחלה אבר בתרא אטו שישחלה קמא, אבל כל זאת בנמצאה במעי האם אבל בשנולדה הביצה, דאין הנידונו רק על הביצה אין מקום לגוזר הא אטו הא. יותר ז"ל לדידין דפסקין כר' אש' ודלא כאמיר. באמת אין חילוק בין שישחלה קמא לשיחלא קמא, דשניהם אסורים ואין בהם מלוקות מושום יוצא, ובעת שעדיין הן מעורין במעי האם על שניהם לוקין משום דינידונים כבני מעיים של האס, ורק לאミיר קשה, אלא דהש"ס לא הקשה עליו מב"ה דעדיות אלא מר"א ור"י, ולדינא אין נפקותא כיוון דבל"ה היה הילכתא כאמיר, אבל התוס' לשיטם דס"ל דקושי' הש"ס הי' מב"ה, וגם ס"ל דבאה דקאמיר אמר דשיחלא בתרא שררי משום זויז'ג הלכתא כותני, ונפ"מ גם לדידין, דאית לן טרפה אין ילדת באירוע שודאי טרפה טעונה ולידה, או ביתרת שלכ"ע היה ווילדת, لكن דחו הא תי' השלישי שהוא באמת העיקר, ובזה תבין נמי למה העמידו קושיתם כאן שלא במקומו דכאן לא נאסר הא דב"ה רק הא דשווין, אבל לפ"ד האמור, לויל' אמר דהכא היה ניחא להם דב"ה גזרו על ביצת נבלת אטו ביצת טרפה, ולעולם ביצה לאו בשיחלא אבר מצד יוצא מן המתיש בון כנ"ל لكن הקשו הכא והוצרכו לתירוץ הבה"ג ווית' כנ"ל ודוק'.

ד"ה במאי קמיפלגי וכו' ובאידך ד"ה הכה' כל מה שנתקשו להם הוא ולפי שיטם, אבל לפ"ד שיטת הרמב"ם כל זאת לק"מ כאשר ביארנו לעיל בריש הסוגי' ודוק'.

ד"ה והלכתא בסה"ד, ולענין ולד הינו טעמא, ע"ג דבעלמא עובר ירך אמו הוא, לעניין טרפות שאני דתלו בחיות ההבמה ולעובר יש לו חיות בפ"ע עכ"ל. עיין לבב אריה ז"ל דעפ"י דבריהם רצה לישב דעת רשי' ז"ל בתמורה, דס"ר ר"א ס"ל כן, אבל לא פlige רק בלבגונה, אבל כל זאת אי ס"ל טרפה אינה חייה אבל כאן איזיל הש"ס בין בלישנא קמא ובין בלישנא בתרא כמ"ד ט"ח, لكن לא שיקד סברת התוס' עי"ש ותמונה אני על גאנן כוונון, איך פלטהה קולמוסו דבר בטל כזה, הלא גם למ"ד טרפה חייה כתבו התוס' בסנהדרין ע"ח ע"א דסופו שימות מחבלת זו אלא דאין שייעור קבוע לכמה, אי למד יום או ל"ב חדש או יותר, וממש"כ לדעת הרמב"ם שביארנו דעת טרפה האמורה בתורה שיש בו מלוקות ליכא שום פלוגתא, דבעינן נתה למות מחמתה מכח וחסרון אבר. ואיך עלה ע"ד הגאון לעשות מלאו דטרפהחק כפרה אדומה, הלא הלהקה רוחות הוא בסנהדרין דף הנ"ל ולעיל בסוגי' דמסוכנת דבטרפה בעין מחסרא אבר שהחוויות תלוי בו ואין חילוק בהז' למ"ד

כントול דמי, וכן מפרש הרמב"ם ז"ל האי מימרא דרא"ה ה כי, ל"ש אלא שחרס ויתר ביד, אבל ברجل חסר מתולדה טרפה, דעתך הלהכה אתה על חסר הרגל מתולדה, ויתר טרפה דכントול דמי מכח סברא, וכאשר כתוב הפלטי בס"י נ"ה וכן בהגנות מהרש"ש כאן, ככל שמתחלק הכח של האבר לשנים נחלשו פעולות ואפשר שימושה בע"ח ברבות הימים, כמו בניקב משחו בשוט או בדקין, וכך מונה הרמב"ם בראש פ"א מהל' שחיטה שתי חסרים בין החית'ם, שהם חסרים מתולדה, וכותב "חסורה כי"ד, ב' אברים הם שאם חסר ממשנין טרפה, ואלו הן, הריאה והרגלים", ואח"כ בהכל"י י"א כתוב "בבמה שהיתה חסורה רgel בתחלתה ברייתה טרפה, וכן אם היהת יתרה רgel, שכלי היהת חסר הוא וכ"ו" עכ"ל. הרי לך, לדעתך הרמב"ם עיקר הטריפות ברגל שבא בהלה, על חסר בתולדה, ואח"כ מביא נחטך מארכובה ולמעלה והוא ממשנה דבבמה המשקה אבל זה נלמד מחסירה הרגל בק"י,adam חסר בתולדה טרפה, מכש"כ נחטך, והוא דלא קתני במשנה עיקר הטופות של חסר הרגל, משום דהוא מלטא דלא שכית, ונחטכו רגלי' שכיה יותר ולא נמנה בפיירוש בין החית'ם שבמשנה דאי"ט, אלא נכלל בזיה חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים לרבען, וניטול הכבד אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מדוקדק הלשון ניטול ואי אפיקו נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ האי שירור כ"ד לאו כלום הוא, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול וניקב הוא ומושם הלהכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בח"ט שאים חיין, כנ"ל.

והנה בין לרשב"א ובין לרמב"ם פ"י כנטול, שנטו או שחרסו שנייהם, וממילא באבר דבין חסר ובין ניטול ביד כשר, גם יתר בשר. אבל דעת הרמב"ם ז"ל דעת שלישית, דכנטול דקאמור ר"ה הינו דהירתה הוה כנטול ממקומו בעומקו, עד שgam יתר טחול טרפה, והוא פ"י דחוק מאד, ומ"מ לדינה חששו הפסוקים גם על שיטה זו.

וזע דריש"י ז"ל נמי מפרש הרמב"ם דיתר חסר, אלא דחויסף בפיירשו וכותב, "זהו לי" כשותות ירך בבהמה וטרפה" עכ"ל. וכן בביבורות שמות כתוב, "ובבמה שניטול ירך וחולל שלה טרפה, וקי"מ"ל בהמה שנחטכו גוליה מן הארכובה לעלה טרפה, ועוד בוקי דעתמא דשך מדוכתני" טרפה" עכ"ל, ועיין בפוסקים ומפרשי הש"ס מה שכתבו בזיה, ולפענ"ד נהא דריש"י ז"ל רצה בזיה, כיון שלא נראה לו לפреш יתר כנטול ביד אלא חסר בתולדה, ובטרפה הרגל הלא לא מצין חסר הרגל אלא נחטכו גוליה, שכן הוסיף רשי"ז דזהה כשותות הירך, ושותות הירך משמע לי" בין בתולדה ובין ע"י סיבת שאירע אחר הלידה, וס"ל דהאי ששותות ירכו שמנה שם בביבורות דוקא ע"י סיבה מירוי ובלא אייכל ניבי, כי היני לא תקשה והא טרפה נמי הוה עי"ש ברש"י, ודלא כתוס' שם שכתבו, דמתולדה קאמור והוא כשר. אבל רש"י ס"ל דאדרביה בתולדה טרפה גם בלא אייכל ניבי, דעתמא דבעינן עיקול ניבי הוא דבלא עיקול ניבי הדרכה ברא, ובונולד כך בירך שמות לא הדר לעולם, ולפ"ז ר' מתנא דאמר דבוקי דעתמא דשך מדוכתני" טרפה, ולא התנה והוא דאייכל ניבי, במתולדה מירוי, ומני' שמעינן דחסר הרגל מתולדה נמי טרפה, ע"כ גם לרשי"ז ציריך לומר דעריך טרפה הרגל של הלהכה בין החית'ם טרפיות היתה חסורה הרגל, דאל"כ אלא דהלהכה הייתה על נחטכו גוליה, חסורה בתולדה מנ"ל טרפה, כיון דריש"י לית לי חסר כנטול כמו דל"ל יתר כנטול, ודוק"ק.

משנה אחוזת הדם וכו' התוס' חדשים על המשניות כתוב בשם הרשב"א, הטעם דאע"פ שהדברים האלה מミtinyן את הבהמו, אינה אלא כמסוכנת וכשרה, וצ"ל שלא שמעינן אלו ממתני' דמסוכנת דלעיל לע"ז ע"א דהתם במסוכנת מהמת חולשה ואפיקת הכת. אבלanca אשר מעין דאפיקו איכה בגופה איזה דבר שמשמעותו, כל

מ"מ אתה הלהכה מיוחדת לומר דכל יתר כנטול דמי, ורק"ל אע"פ דפעולות יתר וחסר אינו כנטול דזה כי וזה אין חי, אבל לעניין דין טרפה דומה זה לזו דשניהם אסורים מכח הללמ"ס, והוא גזרה ביל' טעם. ורק מהוקי התורה שאין נהරר אחרת, ולפי שיטתו כך מתפרש מאמר הלאה, כל יתר חסר וחסר כנטול, ור"ה קיצר בלשונו באמרו כל יתר כנטול, וסמך על מה שהתחילה לומר "אבל חסר ויתר ברגל" הרי דדיבר מחרס ומיתר, וע"כ הטעם שנותן קאי ג"כ על שניהם, ולכן ס"ל לרשב"א אכן חילוק בין חסר לניטול ובכ"מ דקתני ניטול טרפה לאו דוקא ניטול דה"ה חסר, ומה דקתני בכמה טרפיות חסר ובכמה ניטול, וכן הא דחי' מני טרפיות שמנה עלול ובתוכם חסורה ונטולה, האי חסורה ע"כ אין הפירוש חסר מותולדה, זאת א"א להיות בין החית'ם שהמה כולם אינם חיין, וחסר מתולדה שהוא כנטול אינו טרפות בפ"ע אלא בכלל ניטול הוא, וגם הלהכה בפ"ע היא על כל הטרפיות דכל חסר כנטול, אלא חסורה נופל על ניטול במקצת האבר, ונטולה היינו כולם, ושניהם ע"י מכח או חוליל ולא בתולדה כמו חסורה ריאה שפירוש. או חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים לרבען, וניטול הכבד אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מדוקדק הלשון ניטול ואי אפיקו נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ האי שירור כ"ד לאו כלום הוא, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול וניקב הוא ומושם הלהכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בח"ט שאים חיין, כנ"ל.

אבל לרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא לא סבר להכחיש את הידוע בכל, ולומר כי ע"י נקב כ"ד בראיה או בדקין אהת דתו להמית, דהרי אמרו כמהים לרבי לעיל ולהלא הרבה מתקימות שתים ושלש שנים, ועל המעשה בכל יום א"א לחلك, והטרפה האמורה בקרא, ודאי דאייה יכול לחיות, כי היא הנטהה למות, דהינו אינה יכולה לעמוד מחמת מכחה שאמודו הרופאים למיתה, כמו ברוצח. אבל הני כללים שהעמידם הלהכה ע"כ אינם "המקאקסמוס" אלא "המיינמוס" כי לא להקל על מה שמספרש בקרא, אלא להחמיר עליו אתה, ור"ל דהני נמי ראוי להמית את הע"ח על צד הרחוק, וכן אין אנו שואלים אחר לימוד הרופאים. אלא חשבין האי הלהכה כאימוד הרופאים אבל רק "בטעאריע" ולא לומר דא"א לחיות בנקב משחו של אברים הפנימיים, דבר שאין הדעת סובלת בשום אופן. אבל לעניין ספק טרפה מהני לו האי "טעאריע" להתיירו אחר שהיתה י"ב חדש, ויתור מזה תראה כי בש"ך סי' נ"ז סקמ"ח מסיק, דגם בספק יתרת מהני י"ב חדש לדעת הרשב"א, דאע"פ דמודה דיכlol לחיות שנים אין מספר, והוא אמת וצדוק, ואל"כ יהיה יתר חמור מחרס וניטול, דבسفוק מהני שהיה י"ב חדש ובספק יתר לא תהני, והוא יציבא באראעה וגירא בשםשמי, וכן לרמב"ם כן הוא בכל ספק טרפה, דהאי חומרא של הלהכה שמשרה לנו כללים די לנו אם נטרף ודאי אפילו חיין משום דהלהכה כבר קבועו אונון לטרפה. אבל ספקן לא נטרף, אלא אומרים הרי הלהכה עלasisoid דטרפה אינה חייה נתיסיד, וכן בספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש, אף שענו יודען דאיון החיות מכריע באממת, והעד ע"ז הוא ספק יתרת לדעת הרשב"א, וכש"כ הש"ד הנ"ל.

מזה יצא לרמב"ם ז"ל דלא בעין למימר בחסר מתולדה וביתר, דעתך הלהכה מיוחדת נגירה ביל' טעם להטרף מה שאין בו שום חוליל וכי חי' כשר בראים, שהוא ג"כ דבר שאינו מתיקבל, ואיך המתוין האי הלהכה לממ"ס שיתגללה ע"י ר"ה, ולא נזכר בשום משנה ובריאתא, וגם ר"ה גופא לא הזכיר שקיבל האי דינה איש מפי איש ומלהקה לממ"ס, אלא מפרש המשנה וטעמא קאמר דכל יתר

טמאים שאינם ביתנים והרבה מהם רוחקים מן היישוב, ואדם אחד מאלף שכירם בשמותם, דודאי צריך גדול יש לסייענים כדי להבדיל בין טמא לטהור, אבל מה דלא סגי בסימנים והוזכר בבחמות לנקבותם בשמות, שור שה שבים ועייזים וכו' וכן בחגבים דלא סגי בסימנים, צריך טעם, אבל בעופות לא קשי' דלפרש הסימני טהורה ולא בעי למנות כ"ד מיini עופות טמאים, דהרי בעופות גם בס' אחד או ב' או ג' טהורם, אם מכיר הני דעתאים כדאמר לקמן בגם, וכן צריך למנותם אף בשידיעין סימני טהרה שליהם אבל בהמה וחגבים דכל שכן להם הסימנים כולם טמאים, הרי שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם אין מן הצורך למנותם בשמותם, כמו דלא מנה מיini הדגים לא הטהורים ולא הטמאים, י"ל דבא לאסור אם יזדמן דרך מקורה שיהי' בהמה או לחגב טמא, אותן הסימנים שיש למיני הטהורים, ולהיפך, להתריר אם יארע בהמה טהורה סימני טמאה, דהינו גמל בمعنى פרה, משא"כ בדגים דלעולם הסימנים מכירעים, והטעם כי בהמה וחגבים הסימנים כשם כן המה סימנים לא טעמים, אבל בדגים, האי סנפיר וקשחת אין אלו סימנים בלבד, אלא טעם החיתר. וכך לא איכפת לנו במין הדג, אלא בסנפיר וקשחת. וראה זה מה שכתב הרמב"ן ז"ל עה"ת בטעם סנפיר וקשחת, שהוא שחדג הי' תמיד מעלה בשיטה העליון של המים עד שהαιיר שולט בערו והוציא ממנה הליחות הגຽות המזיקות, ושאן לו סנפיר וקשחת ישכון בתחום המים, ולרוב הליחות ואפיקת החום, לא ידחה בהם דבר עיי". ודבריו הקדושים בינוי על אדני חכמת הטבע, וקיים לעניין, אבל קשה עליו למה לא חקר גם למצוא טעם על סימני בהמה ועוף וחגבים על כל עוף הדורס טמא כתוב טעם), ואם ביקש ולא מצא, עכ"פ הו"ל להזכיר, כי בהני לא ירד לסוף דעת התורה, אבל לפי האמור למלعلا ניחא, כי בהני דמנה התורה בשמותם שהם טמאים או טהורם, הני סימנים אינם טעמים אלא סימנים בעולם, וכל שמנה את שמותם אין לנו לבקש טעם למה אסורה התורה את החזר והתיר את השוע, אבל בדגים דלא הזכיר שום מין לא לטמא ולא לטהור, עכ"ד הני סימנים טעמים המה, וזה ברור בדעת הרמב"ן ז"ל והנפ"מ לדינא כן".

עוד יש למצוא נפקותא, اي הני סימנים טעמים המה או רק סימנים לעניין מה שכתב הרמב"ן ז"ל בריש פ"ב ממאכילות אסורות, דלאו על שאר בהמות טמאות חז' מן המפורשים בתורה, ידיעין מק"ז, ומה הני דרך סימן אחד להם וטמאים, ק"ו הני ב' סימני טומאה, והוא מספרא מובא גם ברש"י עה"ת, והרמב"ן שם חולק עיי". ועתה אם נאמר דעתם הטהרה, מעלה גרה ומפרשת פרשה טעם הטומאה ההיפך שפיר עבדין ק"ו אם חזיר ונמל בימיון אחד טמא, מכש"כ הני בשני סימנים, אבל אם נאמר חזיר וגמל ושפן ואורנבת אסורה התורה, והני רק סימנים נינחו,izia ק"ו אייכא לאסור שאר בהמה טמאה בלאו דעלמא רק בעשה אסורם, דכל kali שני סימנים אסורים מכח העשה דזאת החיה אשר תאכלו וכו' אבל בלאו אינם אלא המנויים.

הן אמרת דכפי הנראה חז"ל נשמרו מקושי ז', באשר דרשו בכל הני הפרטים, כי מעלה גרה הוא, והוא שליט בעולמו יודע שאון לך דבר מעלה גרה וטמא אלא גמל ושפן ואורנבת. וכן בחזיר כי מפריש פרשה הוא, והוא שליט בעולמו, דין לך דבר מפריש פרשה וטמא אלא חזיר, לפיקך פרט הכתוב הוא, ופרש"י ז"ל ללמדך שאון לך לחוש מעלה גרה אחרת, דכל שאר מעלה גרה טהורים עכ"ל. ועיין בתורה תמיימה שתמה על פרש"י דלפ"ז כל עניין דרשה זו אך למוטר דמההכי תיתי להוסיף על הטמאים שנמנם התורה עיי' מה שפרש לפיקך דרכו, אבל סידור קושיתו על רשי' משולל הבנה, והכי הוויל', כיוון דליקא מעלה גרה לחוד רק גמל וחבריו, ומפריש

שאין כאן חסרונו אבר עיי' נקב או פסוקה או שבורה וכדומה, אין כאן איסור, ולעומת זה מהכא לא Nadu דמסוכנת שרי', דכאן לא דיבר מסוכנת ממש שאינה יכולה לעמוד על רגליה, דמה של' הרשב"א ז"ל-DDDD דמסוכנת הכוונה דעת' פ' שטופה למות מחמת האי חולי, לא גרעעה מסוכנת דעלמא דשר', כיוון דין כאן חסרונו אבר. אבל לא דהאי משנה מסוכנת אייר', דאפילו אינה מסוכנת עדין איצטריך לאשמעין דין זה טרפה האמורה בתורה, עכ"פ שיש בגופה דבר המעודד להמיתה, אלא דמאחר שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם הגינו למדרגת מסוכנת נמי שרי', וכן תראה מסידור דיןנים אלו ברמב"ם, דדין דמסוכנת הביאו בהלכ' מ"א, אחר שביאר דין טרפה האמור בתורה, הינו נתהה למות מחמת מכת אבר, כתוב אבל הנטהה למות מחמת תשות כחה אין זו טרפה אבל צריכה פרוכס, אבל האי משנה דאחות הדם והמעונת וכו', כתבה בהלי' שהיטה בפי', בין שאר הח"ט של הحلכה שמקומם בהלי' שחיתה, כמו שביארנו בעicker י"ד, וכتب דהני אינם בכלל טרפות של ההלכה, ולא הזיכר שצרכין פרוכס, כי לא מירוי שהיא מסוכנת עיי' תלאים אלו, אלא שמחולי זאת סוגה למות ומ"מ כשרה, והארכתי בזה עכ"פ שהדברים פשוטים, מפני שהחטוי זי' קט"ז לא נחות למה שכטבת, והי' סובר דלכל הני דין מסוכנת ממש יש להם, משום דלמד כן מדברי הרשב"א וזה ליתא כמש"כ ודוו"ק.

ע"ש במשנה,أكلה סם המוות או שהכישה הנחש, מותרת משום טרפה, ואסורה משום סכנת פשות עכ"ל. וראיתי בתפארת ישראל שתמהה למי נפ"מ קامر שמותרת משום טרפה כיוון דמ"מ אסורה משום סכנת נפשות, עי"ש שנדחק לישב ומש"כ שם דלו נפ"מ למלכות, למה כתוב דין זה בי"ז. הנה משום הא לא ארוי, דהרי עכ"פ נפ"מ לפסלו לעדות אםأكل את הטרפה, אבל אוכל דבר שיש בו סכנה אין בה לאו שיש בו מלכות אלא איסור עשה בלבד, דושמרתם לנפשותיכם, אבל באמת כבר כתבנו בפתחה לקיים מש"כ הרמב"ם בסה"מ שלו, דעל ח"ט אין בהן מלכות, אבל קושיתו בלא"ה לפען"ד לך"מ, דהניأكلה סם המוות והכישה הנחש, לא נאסר בהמה לעולם וуд, אלא עד זמן מה שאנו משערין שכלה האי סם והאי ארס מתוק גופה, כי לא מישתבר כלל שלעלום תה"י סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ואמר סתם אסורה משום סכנ"פ, משום דבאמת אין להז שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחיה כלה כי האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל משום טרפה הייתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד ודוו"ק.

דפ' נט' ע"א משנה, סימני בהמה וחיה נאמרה מה"ת וסימני העוף לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכו' עכ"ל, הנה בהמה נאמרו תרי סימנים מעלה גרה ומפריש פרשה, וגם עשרה מינים טהוריים מנויים בשמותם נאמרו במשנהchorה בפ' ראה, והטעם סימנים כלל, אלא מנויים בשמותם בפ' שמיini ובפ' ראה, שמהם שמהם הטמאים קאמר בגמ' מפני שהם מועטים נגד הטהורים שאין להם מספ"ר, וסימנים נלמדו מפי השמועה כדמפרש בברייתא דלקמן, דמנשר ותורין אנו למדין ד' סימני טומאה דעופות, ובדגים וחגבים נמי' בדגים לא תלה הכתוב אלא בסימנים סנפיר וקשחת, ובଘבים תלה בסימנים אשר לו כרעים וכו' גם מנה הטהורים בשמותם, הארבה וכו' והנה הא דלא סגי לי' בהני דמנה בשמותם, והוסיף עוד לציננס בסימנים או מפורשים או מדרישות הכתובים, הוא מובן בפשיות דשותם שלולים להתחפץ, וכמו דאמרין בשבת ל"ו ע"א, דשלשה אישתני שמייהו. ועיין Tos' לעיל כ"ב ע"ב ד"ה איצטריך בסה"ד, דאיצטריך קרא שלא נטעה וכאשר אמרו ל�מן, דסנפיר כתיב שלא נאמר Mai קשחת סנפיר, ומכש"כ בעופות

בשدة טרפה כתיב, וכ כולל גם בשר עוף, אלא דתנה חלק עוף מבהמה מפני איזה שינוי אברים שבhem, וכਮבוואר במשניות דלעיל, וכן שפיר שמעין בא"ט בהמה גם חיה, אבל בסימני טרפה דבקרא בהמה כתיב, אלא דממה דתחיל הפרשה בזאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה, דרישן דחיה בכל בהמה לסייענים, וכדלקמן דף ע"א ע"א, ודאי הדנה דתנה סימני טרפה מוכרת להזכיר בפירוש היה אתה מדרשה דבר כל בהמה היא ולכך דברי ר'ת לפע"ד צע"ג ודוק".

ע"ב בא"ד יש לה טלפים כטלי פחיה, אכתיה אייכא לספקוי בהמה דיש טלפי חיה דומה לטלפי בהמה עכ"ל. עיין בmaharsh"א זיל מה שנדחקו בפירוש דבריהם, והלב אריך ליישם, זיל הארכיך של הארכיות שלו לא ידעתה איך קאמר אבל לא עלתה בידו דאחר כל הארכיות שלו לא מעלים ולא מורידים לא ר"ד טלפי חיה הדומים לשלהם, לא מעלים ולא מורידים לא לאייסור ולא להיתר, דכינון דממה התורה בטהורים, ואון בהמה תורה בהולך חזץ משור כשב ועז, ולהן טלפים מיוחדים שונים של חיה, למה לא מהני טלפי חיה להתריר וטלפי בהמה לאיסור, ולכן לפע"ד הפ"י הייתר נכון הוא פ"י המהารש"ל זיל, דאין כוונת התוס' לומר שיש מין חיה שתಲיפה דומות לשלהם אלא שמצוין פעומים בהם שינוי הטבע בפרטית ולכן חייש ר"ד לשינוי הטבע זהה גם בהמה לאגביה הטלפים, עכ"פ שלא ראיינו בהמה כך, משא"כ בקרים דלא מצינן שנייני הטבע לא בהמה ולא בחיה, لكن הוה קרנים סימן מובהק, ובזה מסולק קושי' המהארש"א מעליו ודוק".

ד"ג ס' ע"א תוס' ד"ה הרכיב שניים דשאים זעג"ז ומהו, וא"ת מתני' הוא, אין גוטען אילן באילן ולא יוק בירק וכו', עיין בmaharsh"א זיל שהביא דעת הרמב"ם זיל, שהשטייט הרכבת יرك בירק, משום דס"ל דמתני' לענין איסורה תנן ולא למלכות, דמדון ק"ז אין עונשין, והכא קמבעי לי למלכות, דכינון דהסכים הקב"ה על ידם כמאן דכתבי בהדי' דמי, עכטד"ק, ולא הרגש המהארש"א דרש"י זיל פריש מהו להרכיב זב"ז, וכן נתעורר ע"ז המהארש"ז זיל, וכאו' יש לתמורה על רש"י, למה לא ניחא לי' לפרש כמשמעות לשון הגם', דקמבעי אי מותחיב בדייעבד בשחרביב. אבל יפה עשה רש"י לפענ"ד, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם דהשטייט מכל וכל האי דינא דהרכבת יرك בירק, והוא משום דבא"י דלוקין גם על זריעת כלאים בשני מיני זרים כאשר פסק שם הרמב"ם בריש הלכ' כללים, פשיטה דלוקין גם על הרכבת דהוא גרע זרעים, וכמש"כ הכה"מ שם, ואי בחול"ל דמותר לזרוע כלאי זרעים, לאסור הרכבה מכל', דלגי הרכבה אין ק"ז מאילן כמוון, ולא עוד אלא אפילו הוה כתיבי בהדי' למיננו בזועים, לא הוה מצינן לאיסור בחול'ל, דאיתמעט משడ לא תזרע כלאים, דנוגה דוקא בארץ, אדם בשעת הבריאה לא ה' נצטו לצתת למיניו והוא יוציאים בערוביה, מミלא א"א לאסור כלל כלאי זרעים אפיקו בא"י לא, כמוון, וא"כ יפה פרש"י דקמבעי רק אי שרי להרכיב או אסוד מדרבן, וזה תלי בהא דר' חנינא בר פפא,adam השבון כאלו כתיב בציווי בהדי' למיניו בزرעים כמו באילנות, אז ע"כ הרכבה בהן מה"ת. אבל אי לא כתיב בהו למיניו'ו כמו באילנות, איזומוקם לגוז בזרעיםatto אילנות, כך צריכין לדוחק בפירוש האי האיבע, וכיון דרך מדרבנן קמבעי, כל חיקו בדרבנן לקולא, אך שפיר עבד הרמב"ם זיל שלא פסק לאסור הרכבת זרעים בחול'ל ודוק".

ע"ב גמור' א"ל הרבה מקרים שרואין לשrown, והן הון גופי תורה וכו', כיצא בו, ואת העם העברי אותו לערים, מאן נפ"מ, דלא ליקרו לאחיו גולים עכ"ל הגמרא. עיין מהרש"א חא"ג, דאייכא טעמא שהעביר את העם לערים, כדי לחזק הקניין שקנה את הארץ לפרעה, א"ט בהמה שנכלל היה עמה דלגי טרפה בקרה סתום ובשר

פרשא לחוד, רק החזר, איך נוכל להוסיף על אלו כיון דליקא, אלא דלפ"ז קושיתו לך"מ, דאי לאו דגילה לנו קרא דהוא שליט בעולמו, הו"א דהני שמנת המה בלאו ואייך שדומה להם, רק בעשה אסורים וממילא גם הני שאין להם סימן כלל הבאה, דתו ליכא ק"ו-DDI לבא מן הדין להיות כנדון, כיון דכל בסימן אחד כל שאינים מפורשים אינם אלא בעשה, גם הני הבאים מק"ז לאiah' חמור מהם, ואפלו נאמר דשייך כאן לומר דכל היכי דמיפרק ק"ז לא אמרין די, אבל עכ"פ בקי"ז זואDOI יפה כתוב הרמב"ן זיל דאין עונשין עליון, ולכך איצטריך "ווא"ו לומר לו דהוא שליט בעולמו ולכך אחרינה בחוד סימון, ומילא איתן לו למייעב ק"ז על שאר הבהמות דלית להו שום סימן טרפה, שהמה בלאו, אלא דסכ"ס נשאר קשה, ומה פרט להני כלל, ולא כתוב סתם וכמו בדגים, דכל שאן מפריס פרשה, וגורה לא יגר, לא תאלים וטמאים הם לכם, ואולי זיל האם ה"י כתיב כן הו"א דכל שאי לו שום סימן טרפה בלאו, אבל מי שיש לו אחד כמו גמל וחירות, איינו אלא בעשה, אלא דלפ"ז קשה למה באמת לא נימא כן בדגים, דמי שאין לו סנפיר וקשה בתלאו, אבל בסנפיר לחוד ואין לו קשחת רק בעשה אסור, והיינו נפלטים מכו"ש הש"ס דלקמן, סנפיר דכתב רחמנא למה לי, אשר לקושי' זוא לא מצא תירוץ אחר, אלא לדוחק ולומר דמשום יגדיל תורה ואידיר כתוב דבר שאין בו צורך, שאין לך דוחק גדול מזה, וביעני הוא קושי' עצומה לצריך נגר ובר נגר דיפרקייה ודוק".

תוס' ד"ה אלו הון סימני חיה, כל שיש לה קרנים וטלפים, קרנים אתא לאפקוי וכוי' אבל אכתיה אייכא לספקוי בהמה טמאה, لكن בעין טלפים פרסות סדוקות וכוי' ר"ד אומר כל שיש לו קרני חיה אי אתה צריך לחזoor על טלפים, דסביר היה טמאה איין לה קרנים וכוי' עכ"ל וק"ל דל"ר' ז' לרבי דסתם כוותי' בנדה כמו שישים הtos' לפ"י הריב"ס, תקשה מההאריך התורה בשני סימני תורה וחוץ ר' אח' להוציא הגם וחויר דאית להו חד סימנא, כיון דמציא אמר כל שיש לו קרנים תורה וכל שאין לו טמא דכמה דביחה טמאה לא נמצא בקרנים, כ"כ בהמה טמאה כן כאשר עינינו רואות. עיין במ"א בא"ח ס"י תקפ"ו סק"ג ובמה שהאריכו האחرونים שם, ואי משום דיש עזים טהורים וכל שאין לו להוציא התי' מיין עיזים לטהרה ותו לא, והי' מיתר ריבוי דברים הרבה, ואולי זיל דלא רצה לסיכון שבא לאח'י, דהרי תורה בתוספתא דשנינו, דכל שאין לה שנים למעלה תורה, והتورה לא תלה טהרתו בהן מפי שבאו לאח'ז ודוק".

בא"ד, ור'ת פירש דיש לו טלפים דקאמר לא את' לארוי' שחיה תורה היא, שהרי הכא לא אירוי אלא בסימנים להתריר חלהה לאפקוי מהבהמה טהורה וכוי' עכ"ל, דברי ר"ת בזה נפלאים ותמותים מאד, שהרי האי "אלו הון סימני חיה" הוא סיפא דתוספתא המובאה לעיל, דברישא קאמר שם, אלו הון סימני בהמה כמו בא' בגמי', וכיון דחלקים בחרותי, עכ"כ דבהמה דוקא קאמר ולא כתנא דמשחננו דקתני סימני בהמה וחיה, ובתוספתא לא קטני נמי דנאמרו מה"ת כמו דתנה תנא דידן אלא סתום, ואיך כתוב הר"ת דתנה דתוספתא לא נחות לאורי' סימני טהרה דחיה, דהרי עדין לא דבר מחייב כל רק מבהמה ומה דפרק הש"ס על התוספתא קודם שהניחה למורה חיה בכלל בהמה לסייענים, הכוונה דפרק דלא הוה לי' להלך לשנים אלא לשנות כמו במתנית' אלו הון סימני בהמה וחיה, אבל השתה דחלקים לשנים בתורי בבותו, פשיטה דבבא האחורה גם לטהר מטומאה קמייר' דאל'כ הו"ל בבבא הראונה, אלו הון סימני בהמה וחיה כתנא דמתני' ואין זה דומה להא דתנה א"ט בהמה שנכלל היה עמה דלגי טרפה בקרה סתום ובשר

כל הילפota להוסיף על הניג כ"ד המוני, או מין נשר לדעת רשי", או שאר מינים שיש להם ד' סימני טומאה לדעת התוס', איך אפשר ללקות עליו, הלא האילכה לא לפרש אלא להוסיף על המפורשים אתה, ואית' דבאמת אין לוקין רק על הניג דמפורשים, והני דמוריין מכח הילכה, לאיסורא מר宾ן ולא למלקות, מה פריך הש"ס על מה דקתו במשנה דסימני העוף לא נאמרו, ולא ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כמובן. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם גם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למראד לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשבוחיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא עליון, כי שופט מצד אחד לאDONיו עבודה רבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישע' גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

אבל ראה דעת הרמב"ס ז"ל דלא כרש"י ולא כתוס', דהוא ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות הי"ד כתוב ז"ל, "סימני עוף טהור לא נטרף מה"ת, אלא מנה מןין הטמאים בלבד, ושאר מניין העוף מותרין, והמינים האסורים כ"ד הן ואלו הנקו"ו ואח"כ כתוב "כל מיהו באקי במיניהם אלו ובשומותיהם ה"ז אוכל כל עוף שאינו מהם, וכי הוא באקי במקורה וכ"ו" עכ"ל, הרי ברור מילו נגד רשי' ותוס', ואין צרך בדיקה וכן"י. דליכ"ל, רשי' ברור מילו נגד רשי' ותוס', דלית לו לרבות שום עוף לטומאה חז' мало המוני וטומאות בתורה, וכל המכיר בהם ובסמותם, מציא אכל כל עוף שאינו מהם בלי השקפה על הסימנים, והסימנים לא נאמרו אלא מי שאינו באקי כדי שיוכל לאכול עוף הבא לפניו ב"ד סימני טהרה, וכן אם מכיר עורב בשנים ואם מכיר פרס ועוגיה גם בס"י אחד, אלא דלא יצחתי להבין איך יפרנס הרמב"ס הסוגי, לדיד"י אין צרך להגיה בלשון המשנה כלום, דיפה קתני במשנה דסימני עוף לא נאמרו, ונשר לא לסימנים כתיב ודלא כדקתו בברייתא, דנשר לרבות אתה, או מין נשר כרש"י, או שאר מינים כתוס', דהרי לייכא שום עוף טמא חז' мало המפורשים, ופלא והפלא תורה דבעל דbullet יאצט דקדק בלשונו לכתוב, "דלא נתפרשו" והוא לשון אבי, ולא כתוב, "לא נאמרו" בלשון המשנה, ולבסוף כתוב דהני סימנים נתנו חכמים, למי שאינו באקי בהן ובשומותיהם, הרי דסובר דבאמת לא נאמרו כלל hei סימנים בתורה, ואפילו בהלכה לממי"ס נמי לא, דלא מישתבר לומר דהילכה אתה למי שאינו באקי, דהלא כל הקבי יכול לעשות סימנים אלו כדי למסרם לאינו באקי, ואין כאן צורך כלל, שייהי נמסר למשה מסיני.

אבל אחר העיון נראה לפ"ד ביחסו לשון הרמב"ס ולהשווונו עם השkil וטרוי שבגמי', כי יש לנו קרא על סימני עוף בקרוא דוחבדתם בין עוף טמא לטהרה דבsofar פ' שמנין, ז"ל הרמב"ס ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות, "מ"ע לידע הסימנים שմבדלים בהן בין בהמה חייה ועווף וחגבים שמוטר לאכול, ובין שאין מותר לאכלן שני' והבדלתם בין בהמה טמאה לטהרה, ובין העוף הטמא לטהרה, ונאמר ולהבדיל וכו", עכ"ל. ועיין בה"ה שם דבשה"מ עשה הרמב"ס מכל א"א מ"ע בפ"ע, דלהבדיל בין עוף טמא לטהרה היא מ"ע מפורשת בפ"ע, וזאת ההבדלה עכ"י סימנים קאמר, דהוא בדיקה והבחנה חוזית בחילוקין דקון. אבל במקומות דליך סימנים אלא מנויים הטמאים או הטהורים בסמותם לא שייך ע"ז לשון הבדלה אלא לשון הכרה, גם לא צרך להזכיר שנייהם אלא או הטמאים או הטהורים, ולא על חנם דיק' הרמב"ס בלשונו הזhab לכטוב דמ"ע לידע בסימנים שմבדלים וכו' ולא כתוב לידע ולהזכיר הטמאים או הטהורים, ומאחר שזכינו דמהאי קרא יצא דיש גם בעופות סימנים כדי להבדיל בין הטמאים לטהורים, אפילו איןנו

וכפרשי' על התורה שם, מ"מ כל הסיפור הלאה ללא צורך אם לא כדי לאשמעין דהיה חס על כבוד אחיו עכדי"ק. ולפ"ד לא כיוון יפה, דהרי כל הפרשה יכולה שם מלא מסיפורים כאלו מחמתם יוסף ותחבולותיו שליקט כל הכספי והזhab וכונה בהמתם וחיתם לפרעה ולבסוף גם אדםמת, והניא אדמה הכהנים, והכל בעצה ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כמובן. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למראד לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשבוחיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא עליון, כי שופט מצד אחד לאDONיו עבודה רבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישע' גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

ד"ה ס"א ע"א נמר' סימני עוף לא נאמרו ולא והתני' נשר מה נשר מivid וכו', אף כל ציוואה בו טמא, חורין וכו' אף כל ציוואה בהן טהorian, אמר אבי לא נאמרו פירושן מדברי תורה אלא מד"ס, עכ"ל הגמ'. ווהסוגי' ארכוה והשיטות בה מרובים כאשר יראה כל המיעין בה, אולס חז' ממה שהרגישו ונתעוררו בה הראשונים והאחרונים מפרשיש הש"ס, לי העני בדעת תמורה הסוגי' מaad, דהנה אבי ע"כ איזל ומודה דלא נאמרו בתורה סימני עוף טמא אלא מנה אותן בשמותם בפרוטרוט במספר כ"ד, דהינו כ"א בשמותם ושלשה מריבוי דלמיינו למינה ולמיןהו, כמובן לרקמן ס"ג ע"א, ואין כאן שום יתרור ולא שום רמז על סימנים, ואיה כתיבי כדי שנצטרכ' לפירושן הלא תורין לקרבן כתיביו ולא אייחרו לדריש מוהם סימנים ונשר הלא הוא כאחד משאר כ"א המנויים בתורה בשמותם, בלי שום השקפה על סימנים, ואיך בין מה דקאמר דנשר מיותר דהוה נלמד מק"ז משאר עופות המנויים, דהוא בספר החותם דכלazon שאין לנו בקרוא שום רמז רמזיא על סימנים, איזה ק"ו איכא, ובמוועדי נשר לטמאו יוטר מאיניך, ולא עוד, אלא דכל הני קושיות שבגמי' דלא כתוב אלו, או אלו, וኒלו בק"ז מאיניך דכתיבו, אפילו הוי הסימנים מפורשים, איך נלמוד במא מצעינו או מק"ז כיוון דאיון עונשי מה"ד כיודע, מכש"כ כשייקר הסימנים אינם כתובים, והני סימנים עכ"י מהלכה נמסרו לך, דהרי אפילו הוי נשר ותורין מיותרים בקרוא ואתא ללימוד מהם סימנים, הלא שניים יש בין תורים לנשר גם חז' мало ארבעה, כמו מה שמשינו במשנה דפירה מובהה לרקמן, דכל העופות פסליין את מי חטא חז' מן היונה מפני שמווצת, ובמדרש על הקרוא ענייך יונס מה שינויים בעניין יונה משאר עופות, וכדומהו שינויים אין מספר שיש למצוא בגין נשר ליוונה, וכיון דרך על הילכה נבנה

דיל'ל דלא אמר כן מפני שפ"ע לא שכחו בישוב כדאמר ליקמן, וכל שאינו מכיר אין מיהici תתיייכי פ"ע. אבל לשיטת התוס' דברישא לא דבר מעור שבא בס' אחד דוקא אלא במכיר את כלו, עוד הבא בא בס' אחד בחוץ טהור בלא בדיקה, ואפילו אית ל' עוד בפנים סימן שני ושלישי טהור ודאי יותר קשה דהוומ"ל דעופש אין לו אלא סימן אחד בלבד, כל שמכיר פ"ע טהור. אלא דמ"מ לא עשו מזה תימה אלא כתבו, דהוומ"ל וכוי' משום דגס לדידחו לא דבר מלטאה דלא שכחא, שייה' מכיר דוקא בפ"ע ולא בשאר' ודוק'.

ע"ב גמר' ארכ"פ תרגנולא דאגמא אסירי, תרגנולטה דאגמא שריא, וכתבו התוס' שאון לפרש שהנקבה מותרת והזכר אסור, דقول היוצא מן הטהור טהור, אלא שני מיניהם הם וכוי עכ'ל, אלום בנדה דף י' ע"ב כתבו דלא שיק בעופות יצא מן הטמא או מן הטהור, דהה הביצה בלאה' נשעה תחליה עפרה ומעפרה קגביל האפרוח, כדאמרין בתמורה ל"א ע"א, אלא הבל תלוי בסימנים עי"ש, ולפ"ז יש לומר דהאי חד מינא הוא, אלא דלנקבה יש סימני טומאה, ולצורך סימני טהרה, אלא דגס זאת ליתא, דהרי בקרא סימנים לא כתבי אלא מינויים הטמאים בשמותם, ואם תרגנולא דאגמא אחד מהני המינויים הוא, איך נתר הנקבה שלו עלפ"י סימנים להקל נגד המפורש בקרא לאיסור אלא דהתוס' בה לשיטתו איזו, אבל דס"ל דמקץ הני סימניםanno מוסיפים לטומאה עוד מילים הרבה אין מספר, והוא למתקות, משום דכלום דרשנה גמורה הוא מנשר ותורמים. וכאשר בارتהי זאת בראש הסוגי. ולכן גם להקל מהני האי דרשנה להתריר הנקבה משוש שיש לה סימני טהרה, ולא עוד דאפילו הנשר אם אירע וש לאחד עפ"י מקרה אכבע יתירה הרי הוא טהור, אבל לדעת הרמב"ס שאין לסימנים אלו שום سورש בקרא ורק לאינו בקי אמרו חכמים שיש לבדוק בסימנים, עיין לעיל אין מקום לדברי התוס' אלו, וגם לרשי' דס"ל דילפota נשר ותורין לא אתה אלא רבבות מין נשר לטומאה, אין להתריר בסימנים כלל, כל שהוא ממין הטמאים. וזה ברור ואמתות ודוק'.

ד"ר ס"ג ע"ב גמר' ארכ"י עופ טהור נاقل במסורת ונאמנו הציד לנומר עופ זה טהור מסדר לי רב'י ופרש'י ז"ל במסורת, ואם זכר הוא באדם כשר שאכלו, או שמסר לו רב'ו ציד חכם שהוא טהור עכ'ל. הנה אם זכר אדם כשר אכלו לא בעי להיות לא ציד ולא חכם אלא סתם אדם כשר, אבל מסדר לו על פה שזה עופ טהור, צריך להיות ציד חכם, דהיינו איש הבקי בהן ובسمותיהן, והוא לאכזר' אינו מובן. ובאמת הרמב"ס ז"ל מפרש האי מירמא דר' יצחק באופן אחר שכabb' וזל', וועוף טהור נاقل במסורת, והוא שייה' הדבר פשוט באוטו המקום שהוא עופ טהור ונאמנו ציד למור עופ זה התיר לי רב'י הציד, והוא שיווכח אותו ציד שהוא בקי במיניהם אלו ובسمותיהם" עכ'ל. הרוי דפרש הא דאמר עופ טהור נاقل במסורת, הינו אם הביאו לפניו עופ ממוקם אחר שלא הינו זכר אצלינו, אם שם במקומו שהוא שכיח ואוכלין אותו, זאת מקרי מסורה, ואין צריך לחזור מי התיר לאנשי אותו המקום עופ זה, כי מסתמא עפ' בקי ואוכלין אותו שם, ויש עוד אופן התיר בצד' שמעיד על עופ שאינו ניכר לנו, כי רב'ו אמר לו שהוא טהור, ואז צריך לידע שרבו היה בקי בהן ובسمותיהם, דילוי זאת אין סומכין על הגדרתו. וזה הפירוש נכון מאד. אבל רשי' ז"ל שפרש דסגי בז' שאחד הי' מי שייה' אכלו ולא בעי להיות ציד בקי, נראה דרצה חלק בין עבד עובדא עצמוני, בלי כוונה להheid, לבין בא להheid, ובסוגי דע"א נאמן באיסורי הארכתי בסברא זו, דיש לה מקום, אבל כאן קשה לחלק בהכי.

והנה בתשובה אחת שנדפסה מהוגה'ק משינאווא זצ"ל שא Sorcer בברישא בנוסח זה דעופ בס' אחד טהור והוא שיכיר פ"ע אלא

מכיר שום עופ בעולם ותוארו, שפיר פרק הש"ס על לשון המשנה דקתני דלא נאמרו, ולא תנ'י וכו' והכוונה על הקרא דהבדלתם, דעת'כ האי ברייתא על האי קרא כסמק, דיליף מנשר ותורין הסימנים, דהני נשר ותורין אינס מיותרים כלל, אלא כיון דההטורה ציוותה להבדלים בסימנים עכ' מנשר וחורין מוכחים להוציא הסימנים, והוא דילפין מנשר כל שיצא בהן לטומאה לאו דוקא, דחוץ מאלו המינויים אין שום עופ טמא, אלא אגב דמתורין מצין לידע כל עופ שיש לו ד' סימנים דטהור, נקט גם במנשר דכיא ציאו בו טמא, עפ' שאון שום עופ חוץ מנשר יש לו ד' סימני טומאה, והני סימנים לא בעין אלא רקים מצות הבדלה כשאינו בקי בהן ובسمותם, ואין הלהכה אלא חכמים הוציאים מנשר ותורין, ולכן מודוקך לשון הרמב"ס שלא הביא לשון המשנה דלא נאמרו, אלא לשונו אבי דלא נתפרש, אבל מצות עשהrica להיכרים בסימנים מהמי שאיינו בקי בהם, כך נלפער' ברווח בדעת הרמב"ס ובביאור הסוגי לשפטו, אבל לשיטת התוס' וגם שיטת רשי' דבאמת מרביינו לטומאה אייה עופות חוץ מאלו המינויים בתורה א"א להעמידו, כי מכח הלהכה דלא אתה לפреш הקרה אין להוסיף לאוין למלכות, והוא תימא רבתא ודוק'.

תוס' ד"ה הדורס. עיין מה שכתבתי בזה לעיל דף נ"ג ע"א בד"ה גמר' שם ודוק'.

ד"ר ס"ב ע"ג גמר' ארכ"ג היה בקי בהן ובسمותיהן, עופ הבא בסימן אחד טהור. לדעת רשי' ז"ל קאי אפרס וענינה המדבר מהן לעיל מני' ודוקא בסימן אחד, באופן שאין לחוש רק לפרש וענינה, ומה דלא סגי בקי בהן לחוד بلا שמותיהם דהיאנו שמכיר בתוארן, כתוב רשי' ז"ל, שאם שמו של העוף שזען עליו פרס, אע"פ שאינו דומה לפרש שמכיר ובקי בו, חיישין שמא איינו הוא עכ'ל. ר"ל שמיון פרס מצי להיות גם מי שאינו דומה לפרש בתוארן, וככארה איינו מובן דהא בפרש לא כתיב למיניו, וא"כ רק פרס אסורה תורה, אבל מיין פרס שרי', ועוד דמה מהני בקי גם בשמותיהם ויידע דהאי לאו פרס שמו מ"מ שמא מין פרס הוא, שנקרה בשם אחר, אבל כוונתו מבוארתadam איינו בקי בשמותיהם, חיישין שמא האי נמי פרס שמו, והוא הפרס שאסורה התורה, והאי פרס שהוא מכיר מכבר איינו אלא מין פרס דשרי'. ולכן כל שנקרא פרס כולן אסורה מספק, מפני שא"א לידע לאיזה מהן כיוון הקרה, ולפ"ז קאי האי "ובسمותיהם" לא לבד על פרס וענינה, אלא גם אהאי עופ הבא לפניו בס' אחד צריך נמי להיות בקי בשמו.

אבל התוס' ד' העת אחרת עם, שמספרים בקי בהן ובسمותיהם על כל הכה' הטמאים ועופ הבא בס' אחד לאו דוקא אלא ה"ה בב' וג' סימנים, הכל טהור, דכיוון דמקץ אכבע יתירה, איינו מהם, ואם בא בסימן החיצוני דהיאנו אכבע יתירה, איינו מחויב לבדוק שמא יש לו עוד זפק וקורקבנו נקלף, וגם לא נחיא להו לפרש דבעינן בקיותיהם של הכה' דהא למה לי כיוון דהאי עופ שלפנינו אית ל' שמא אחרינה למאי ניחוש, אי דשמא נחhana שמו, א"כ גם במכיר את הכה' בשמון יש לחוש, שמא מתחייב להאיה שם כון, ורש"י סובר לדלחן שינוי השם חיישין, אבל לשני שינוי נשתנו לא חיישין, עג' דמצין בגמ' שבשכינתי לעיל דשלשה נשתנו שמייהו, ב' כסא הבלילא והבלילא ב' כסא. ולכן פירשו הtos' דכדי שלא נתעה בהן צרי' בקיות השם ג"כ. עוד זאת נתקשו לתוס' דהוומ"ל בסימן אחד טהור והוא שיכיר פרס וענינה. וזאת לרשי' לא קשה דהרי ברישא דיבר מזה בקי בהן ובسمותיהם, הינו פ"ע, בסימן אחד טהור דוקא בסימן אחד קאמר. אבל בסימן דבלא בקי בהן ובسمותיהם, הינו בפ"ע, אז בס' אחד דוקא טמא, אבל בבי' דוקא טהור והוא שיכיר ערב אלא דום לרשי' הוומ"ל גם ברישא בנוסח זה דעופ בס' אחד טהור והוא שיכיר פ"ע אלא

דכתיב והבדלתם בין עוף טמא לטהורה, והוא מ"ע מפורש להבדיל בסימנים בין טמא לטהורה, כאשר הבאתו לעיל דברי הרמב"ם ריש הכל' מאכלות אסורות, הרי אמרה התורה בפירוש דלא נסмоך ארבוב, אלא נבדיל ע"י סימנים בין טמא לטהורה, וכן שפיר פריך גם בדברים, דלמא בשל עוף טמא נינחו, אבל בטרפה אע"ג דגש שם דרישין להבדיל בין החייה הנאכלת ובין החייה אשר לא תאכל, על החית'ת לተדברי" בירוש פriskון, ועיין ברשי" עה"ת, דאתא להבדיל בין נולדו בה סימני טריפה כשרה, לסימני טריפה פסולה, ועיין בחידושינו בריש פriskון, מ"מ לא נאמר צריך לבדוק אחר היח"ט ולא נסמק ארבוב, דהאי הבדלה מוקמינן בנולד ריעוטא דוקא, אבל לא בסתמו וזאת נרמז במה דקאן הקדים היחה הנאכלת, ולא כמו בטמא דהקדים בין עוף טמא לעוף טהורה, ותדע דאל"כ לא נאכל חלב וביצים לעולם, וזה אמות לאמותו, ובזה נמציא פשר הדבר למה בנולד ריעוטא דוקא מחייבים לא סמכין אחזקה דאתאי מכח רובה דרבב כשרות, אשר ע"ז כרכרו כמה ברכורים הראשונים והאחרונים זה בכיה וזה בכיה, ולא זכו להאי אמת, דמשום מצוות הבדלה שאמרו תורה אין לסמוך במקומות ריעוטא על הרוב, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד, האמת ודוק".

ד"ר ס"ד ע"א גמרא אי הכי Mai Datma, אפילו Dat hora נמי. עיין מה שכתבתי בביאור שkil וטרוי זו לקמן בפוגה דף צ"ת בסוגי דביצה אפרוח ודוק".

תנוס' ד"ה שאמ רקמה ואכללה לוקה, מה שיש להעיר על דברי התוס' אלו, עיין היטב לעיל בסוג' דשחלה קמא ד"ח נ"ח ע"א ושם בחודשינו תמצא ביאור רחב לשיטות התוספות דסבירו לוקין על היוצאה מן הטמא, ושיטת הרמב"ם דסובר אכן לוקין, כי אלו הילופיות אינם דרישות גמורות אלא כמו דרשיה, דכל חלב על ח"ש, ונicha לדידי' דבעין בביצים קרא מייחד דבת הינה לילוף איסורא, ע"ג דכבר איתך לך על פרה במUi גמל קרא דלא תאכלו מעגלי הגירה ומperfisi הפרסה, בביבורת דף ה' ע"א, דטהור שיוציא מן הטמא אסור, דתתם בשער, אבל ביצה דהוה גוש אחר ואינו בשער לא נדע ממש לאסורו, וכן בעין קרא דבת הינה גם על גוש אחר שאייכא בו ממש יויצא, ומהנה נדע גם חלב טמאה שאסורה וכמש"כ הרמב"ם צ"ל בריש פ"ג מאכלות אסורות ודוק".

ומה שכתבו התוספות דביצה Dat hora דביצה ואין בה משום אבמה"ח, ידיעין מתקח לך דרישון ולא לבליך, הרי דביצים מותורות באכילה עיין בחודשינו לקמן דף ק"ט ע"א דזה פלא והפלא, דמקרה זה לא אימעת אלא ביצת טמאה אבל ביצה טרפה Drao'i להוליד אפרוחים לא אימעת, וא"כ ה"ה Adams ביצים אסורות מצד אבמה"ח, מ"מ קרין בי' תחק לך גולד אפרוחים, ואני עומדים לכלבים וצעיג' ודוק".

ד"ר ס"ד ע"ב גמ' אמר חזקיי מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מה"ת, שנ' ואות בת העינה, וכי בת יש לה לעינה, אלא זו ביצת טמאה, עיין בהגחות ה' מהר"ץ חי' זל' שהביא בשם בעלי התוס', דיענה בעת זיקנתה נעשה בשרה קשה כברזל מפני שאוכלת אבנים, لكن רק בילדותה אסורה תורה, והוה האי בת כמו בני יונה דפירשו קטנים לאפקיק גודלים, והניח ה' בע"י, דלפ"ז איך נפרנס דרשא זו, דאתא לאסור הביצים, ומזה באמת נ"כ ראי לשיטת הרמב"ם דאין כאן מלכות והדרשה אינה אלא כמו אסמכתא, אולם לישיב דעת התוס' צ"ל י"ל דמס' דס"ל דמשו"ה ה' צרך לכתוב בת, דמעצמננו נדע דרך כל זמן شبורה רואיה לאכילה מזוהרים עלייה, אבל כשיזקין וה'י בשרה קשה כברזל, פשוטה דלאו בר אכילה הוא, וכן הראה על איסור ביצים שלא ATA, י"ל מה"ט גופא, דמסתמא בילדותה עדין אין מטלת ביצים אלא אחר שכבר נתקשה בשרה וזה הו"א

לאISON, מדברי הרמב"ם שהבאים גם המחבר ממה שכותב "והוא שיחי" דבר פשוט באותו מקום שזה עוף טהורה" ו"ול של הנה"ק הנ"ל, "לכאר' שפט יתר הוא, דהא כי מקודם עוף טהורה נאכל במסורת, ומסורת הוא שעוף צהיה" פשוט באוטו המקום הלא בסע' ה' הביא פלוגתא זהה, ואיך סתם בכאן שצרכ' שיחי" פשוט באותו מקום, אלא נראה ודאי דכוונתו הוא לבאר, דלא מקרי מסורה רק אם אין שום שינוי ודבר פשוט הוא לכל רואה העוף שזה הוא העוף הנאכל מקודם, אבל אם אין מרגלים בעוף זהה אין זה מסורה" עכ"ל קדשו".

הנה לא עיין הנה"ק צ"ל בשעה שכ' הדברים האלו, בגמרא ורק"י, דלולי זאת לא ה' קשי' לי" דהאי, והוא שיחיה דבר פשוט באותו מקום וכ"ו" הוא שפט יתר, כי ה' רואה דמאמר ר"י הוא דאמר, דעוף נאכל במסורת, ופרש"י בשוצר שאר אכלו, והרמב"ם לא ניחא בפי זה מפני סיפא דהאי מאמר דאמר, וכייד נאמנו לומר וכו', והוא שיחי" בקי בהן ובشمאותיהם, דמי"ש כאן דלא סגי באדם כשר לאכל, סגי באדם כשר לחוד, וכן מפרש הרמב"ם נאכל במסורת, הפ' פשוטו הדבר באוטו מקום שהאי עוף שטהרו, אז מותר במקום אחר שהביאו לשם מאוותו המין לסמוך על מסורת מקום ההוא, ע"פ שאין אנו יודעים עפ"י מי הותר להם לאכלן כיון פשוטו שם להיתר מסתמא עפ"י בקי אוכליס, ומה שכתב הגאנז צ"ל דהרי בסע' ה' מביא המחבר ב' דעתות אם מסתמא, אז מותר במקום אחר שהביאו לשם מאוותו כתוב צאתה, הלא בסע' ה' מיררי בעוף דשכיח הכא והכא, ובחד מקום אוכליס אותו ובחד מקום מנמעים מלאכלו, יש מחמירים שלא לסמוך על מה שנטודע לו שיש מוקם שאכלין אותו, דאפשר דקאן קיבלו על עצם שלא לאכלו מפני ששייכח כאן עוף טמא הדומה לזה, כן כתוב הרשב"א עיי'ש ומה עניין זהلقאן, דמיiri שבמביין מין חדש לכאנן שלא ראיינו עד הנה, דבזה ודאי לכ"ע מהני מסורת אותו המקום אשר שם שכיח האי עוף ופשוט שם לאכלו, ופשט זה פשוט כביעה בכתובת, ופירושו של ה' צ"ל דמיiri בעוף שנאכל כאן, וקאמר שモותר לאכלו מכוקדים, והוא פשוט שאין הפה יכול לדבר ולא האוזן יכול לשמוע ודוק".

רש"י ד"ה אלא אינו מי ידע בהו, כלום מכירן שלא ה' אחד דומה לזה והוא טמא, עכ"ל, גם בפירוש דברי רש"י אלו במחכ"ת טעה הנה"ק הנ"ל צ"ל בתשובתו הנ"ל שה' סובר דהאי שיחי" בקי בהן ובشمאותיהם קאי על התלמוד המעיד לפניו עפ" מסורת רבו, כדי שלא יחלף טהור בטמא עי' דמיון כזוב, ומזה דן ה' צ"ל להמץיא איסור עי' גולד וקטון עי' שם וחס מלחציך פ' זה, דעל רבו הצדיק קאי,adam אין בקי בהן ובشمאותיהם ורק בשמותיהם אנו חושין דעל שניים השם יסומך להתריר, אבל באמת הוא דומה בתוארו לעוף טמא, ואסור משום נדמה, עפ" שיש לו שם אחר מהמת איזה שניי שבו, ואסס כן אדרבה מכאן איכא ראי' להיפך דכמו עדי' שנדמה לעוף טמא הוא טמא כן להיפך נדמה לעוף טהור טהור, וכן כתוב אבי הגר"ה צ"ל בד"ח תש' מ"ח שכטב על אחד מרבניים שרצה לומר דשכנן ונדמה לא אמרינו רק לאסור ולא להתריר, הבל יצח פיהו, עיי'ש, וכפירושי ברשי" צ"ל נמצא בכל הפסיקים בטור ובש"ד סי' פ"ב סק"ב עיי'ש ודוק".

תוס' ד"ה ודילמא דעוף טמא הוא, וא"ת כיון דעופות טהורי מרויבות ניזול בתר רובה וכו', ותמהני למה לא הקשו כן למעלה על כל הני מירמות דאמרו שצרכ' להיות בקי בהן ובشمאותיהם, ולבסוף מיסיק דעוף אינו נאכל אלא במסורת, ולמה לא קשי' להו דנסמוך ארוב טהורם, ותירוצים דיש בנסיבות רוב מטמאים, אינו עולה יפה לרמב"ם דס"ל דרך כ"ד מינים הם ותו לא, ولكن קשי' התוס' בעי ישוב אחר, אבל התירוץ האמתי על הקשי' הללו הוא, כי מאחר

יש לו סנפיר, אבל התורה לא מצה סמכתה על קבלה זו, עיין לעיל דף ס"א ע"א תוס' ד"ה כל עוף הדורס טמא ובמהר"ס שיר שם, והש"ס שפיר פריך כיון דאמת הוא דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, מהה כתוב רחמנא סנפיר, אבל אי או או קאמר שפיר בעי כתוב קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר מפני שה תורה לא סמכת שנדע האי כלל דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, זה פשוט ואמת בכוונת המהרש"א וד"ק.

הדרן עלך פרק אלו טרפות

דביצה שלה לאו יוצאה מן הטמא מיקרי דהרי אז כבר בשורה עז בעלמא הוא ולא חייבה התורה עליה, ומילא גם ביצים שלה שרי' קמ"ל דמ"מ יצא מן הטמא מקרוי וד"ק.

ד"ט ס"ו ע"ב גמ' ולכתוב רחמנא קשחת ולא סנפיר בתוס' נהה נ"א ע"ב הקשו דלמא או או כתני עד שיפרט לך הקרה ייחדו והקשה שם המהרש"א דא"כ לככתוב רחמנא סנפיר לחוד, ותירץ בתירוץ השני, דעתך קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר עי"ש, והتلמידים לא ידעו לפרש דברי קדשו, אבל פירוש דבריו הוא דניהם דין ידענו מקבלת אדה"ר או נח, דכל שיש לו קשחת

פרק בהמה המקשה

ע"כ מيري בנשחתה אמו, ומה שחרר זאת במתניתין עיין בתיאו"ט. אילם דעת הרמב"ם ז"ל איינו כן דסובר דבריו לעולם אסור, אפילו נולד אח"כ הولد ולא נשחתה אמר כי כן כתוב מפורש בפ"ה מהלכ' מא"ה ע"ט, וכן הבין הכלבו דברי הרמב"ם, אלא שכ' דכל הראשונים חולקים עליו וס"ל דכל שלא נשחתה אמו ונולד אח"כ אין כאן שום איסור יוצא, אבל הבב"י בסימן י"ד נדחק בפירוש הרמב"ם, כדי להשוותו אם שאור הפסוקים, כי דבר זה אצלם לא אמר דבוחציא ידו או רגלו יאסר אותוابر לעולם, והוא מעשה בכל יום אצל הלידות שהולד מוציאה תחילה ידו או רגל, ואחריו נמשכו כל הפסוקים האחרונים ביל פוצהפה ומ慈פץ ואני בעני רואה כי מוכחים אנו לפרש דברי הרמב"ם כפושטם וכמו שהבינים הכלבו. **הנה הרמב"ם ז"ל** השמייט להא דר' מרשיא דלקמן בדף הסמוך, דקאמר בן פקועה הבא על בהמה מעלייתו הولد אין לו תקנה, והבב"י כתוב עליו דלא ידע למה השמייטו. ופלא הדבר שלא שת ליבו הטהור על שיטת רשי"ז"ל לקמן דף ע"ה ע"ב, שכתב דלפי מה דמסיק רבא, ד' סימנים אכשיר בה רחמנא, לית לנו להא דר' מרשיא, ואפשר דהbab"י לא רצה להעMISS שיטה זו בדעת הרמב"ם ז"ל מפני הקושיות העצומות שבתוס' שם על שיטתה זו, ולאחריו תראה מה שכתבתבי זהה, והנה כל גודל הואacial אפיקו אם נדחק פעם אחת בלשונו לפניו נגד המשמעות הפשט, אבל אם נצטרך לדחוק פעמים, הדרין לכלוא אין הלשון יוצא ממשמעו כי עפ"י שני העדים יקום דבר. ובפרט בלשונות הרמב"ם ז"ל שמסר המחבר נפשו על ברירת הלשון, שלא יפול שום ספק, באשר לא ציון מקור הדין מאין מוצאו, וכונתו היתה שלא יצטרך אדם לשום סוף זולתו כדי שייכל לדון בדיוני תורה, כמו"כ בהקדמותו בספרו, עד שקראו משנה תורה, ואיך יעלה על הדעת שהרמב"ם לא ישגיח על לשונו ויסמוך על המ夷ין בסוגי' ולכן דרכי תמיד למסור נפשי לקיים פשוטות דברי הרמב"ם ומכו"ש שלא נסבול תרי מלטה Datmeh. והרי תראה כי הנני תרתי מישך שייכו בהדייadam ל"ל להא דר' מרשיא, מכח מכרא דרבא דד' סימנים אכשיר בה רחמנא, א"כ היא דרך דבר עצמו אסור, דהכלתא כוותי', כדמסיק הש"ס על ריו"ח בר פלוגתי' בתיאובתא, והוא מדדרשין בשר בשדה טריפה כטרפה שאנו לו היהר, ע"כ דמייר אף באן נשחתה אמו, דכיוון דלא מחלוקת בין שחיתות כשרה לשחיתות טרפה ולעלום אמרינן ד' סימנים אכשיר בה וכאשר אבר טעמא דהא מלטה במקומו

ד"ט ס"ח ע"א משנה בהמה המקשה לילד וכו', דין המשנה נבנה על הדין דחולד ניתר בשחיתות אמו, ודין זה נשנה لكمן בנסיבות ודרך אגב מתוך פלוגתת ר"מ ורבנן لكمן דף ע"ב וע"ד, ובאמת דהיה לו לתנא להתחיל בעיקר הדין תחלה, והכי הולל בהמה שנשחתה ולד הנמצא בחוכה מותר באכילה, ואח"כ בהמה המקשה ליד וכו', וכן لكمן נמי לא נשמע דין זה רק מתוך משמעות פلغתת ר"מ ורבנן, ובאמת שהוא היסוד אשר כל אלו הדינים בנויים עליו וח"ל השמיותו ואשמעינו רק מכללא, עיין חדושי ק"ז חת"ם צ"ל במשנה והנרא להע"ד דדרך התנא כך הוא, לבנות על הקדמה מקובלת להם מפי השמועה, לפי שבוקשי התירו לחבר ספר בתושבע"פ נגד המקרא דעתם פי הדברים האלה כרתי אתך בריית [ע"ז בחדומה למסכח זו באריכות מעניין הרם הזה] ולכו הניח התנא עיקר ושורש ויסוד ההלכה על פה, על השמיעה מפה לאוזן באופן שכל המתחליל ללימודם עם תלמידים הילכה זו, יצטרך להקדמים להם על פה עיקר ושורה האי הילכה, ואח"כ הטעיפים הסטיעפים מתוך המשנה הכתובה. וכן תראה בראש ברורות מתחילה מיימת קוראין את שמע עברית, והשמייט עיקר הדין דחיב אדם לקראת ק"ש ערבית ושרית, עד דפרק הש"ס תנא היכן קאי דקתרניマイימת, ומתרץ אקרה קאי דכתיב בשכבך ובគומך. ובאמת פשطا דקרה לא מيري בק"ש שחרית וערבית, רק על ת"ת דהכי כתיב ולמדתם אותם וכו' לדבר בס שבתק וכו' ככלומר בכל זמן אפשר, אבל עפ"י קבלת ח"ז"ל הוא מצות ק"ש שחרית וערבית, והתחילマイימת כדי שיצטרך המלמד ולהלמוד להקדמים על פה פירוש הקרא ועיקר הדין, דחיב אדם לקרוא שמע שחרית וערבית. ובן מסכת זו תראה שהתחיל התנא הכל שוחטין ולא בעיקר חיוב שחיתה בהמה היה ועוף מקרא דזובחת כאשר צויתך, מלמד שנצווה משה על הוישט וכו' והטעם לנ"ל כדי שיצטרך הלומד להקדמים עיקר הדין דחיב שחיתה וענינו על פה, קודם שיוכל ללמידה מתוך הכתב כדי לקיים למוד תושבע"פ על פה, ולעשות רוח בין תושב"כ לתושב"פ, שלא יהא נראת כאילו המשנה הוא מן השמים, וזה ברור ונכוון בס"ד.

רש"י בד"ה בהמה המקשה ליד בשעת שחיתתה. הוסיף רש"י ז"ל בשעת שחיתה מيري מתניתין בגין הרבה, דሞתר באכילה קאי אולד וא מקום חתק, ובין לריו"ח דקאי אבר גופי' דזרה מהני,

נאסר היוצא אפילו לא נשחתה האם וגם לא החזיר האבר, דא"כ האי,,ונאסר האבר" שפת יתר הוא, כבר כתוב לעיל דבר היוצא נאסר, וגם מה מה יונאסר האבר ואח"כ נולד" דמשמע דaicא דבר בין היציאה להלידה, אלא ודאי כדאמרון דהשחתה של האם או חזרת האבר עשויה טרפה. ולפי"ז מתניתין לא מיריך דוקא בשעת שחיטתה דנימא דוקא נשחתה אמו צריך לאשמעין דמקום חתק מיותר פחציזר כיון דבר עצמו אסור, אבל بلا נשחתה אמו,ابر עצמו נמי מותר, אלא אמרינו מתניתין בכל גוני מיריך, אפילו לא נשחתה אמו ונולד צריך להתיר מקום חתק, דבר עצמו אסור וכ"ל. ורש"י ז"ל דכ' בשעת שחיתה, ג"כ אין הכרח לאמר דחולק על שיטת הרמב"ם ע"ג דלית לי' דר' מישרשיא דיל' כיון דשיטה זו של הרמב"ם מוכרכות מכח מירמא דרבא, דמהדש לן השחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד אח"כ אגמל"מ דציציתابر תחילת לדידה, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לדידה, וכען אמרו ע"ג דמנكب הוושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שיטתה וישנה לשחיתה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרףابرابر לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו אברابر מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מוקרי שם לידי על יציאה ראשונה זו אף שנולד אח"כ כלו, ובדף ס"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עי"ש. ואין להקשוט הא בשחיתה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיתה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עי"ש בחידושי, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ודע דלפי באורנו בדעת הרמב"ם ז"ל, הא דאמרו דבלא החזיזרו מקום חתק אסור, דינהו דלאו יוצא מקרי ואין בו מושם בשער בשדה, אבל מ"מ לא הותר בשחיטת אמו דלאו בבהמה הוא, איינו אסור אלא בשלא נשחת הولد אבל שחת אח"כ הولد, מהני שחיטתה הولد למקומות חתק ד"ז סימנים אכשר בה רחמנא, דבאה מקום חתק ליכא איסור טרפה, דלא"כ למה לא תועל שחיטת הבן פקועה, ומועליל לי' סימני הولد כמו בגין פקועה הבא על בהמה מעלייתא, ואם בכל זאת פסק הרמב"ם שם בהלכ' י' דמקום חתק אסור בין שחticks קודם שחיתה בין חתכו לאחר שחיתה ולא הזכירadam ח' מיעיל לו שחיטת עצמו להתריר, אפשר לאמר דלאו יוצא מחות הרמב"ם למלטה דלא שכיח כי האי שיחי' הولد אחר שחיטת אמו ואחר שחיטתת אבר, ולא עוד אלא דגם זהה צריך לחלק בין טרפה בהאי שחיטתת אבר או לא, דודאי למאן דס"ל ד' סימנים וכי' ומהני גבי האי מקום חתק, ה"ה דשיך טרפו לתבי האי מקום חתק, ואם לא נחתק כלל עד שנולד אז בלא"ה נמנע במציאות, להבחן מקום היציאה בדקdock, כדי לידע איזה הוא מקום שעמד בשפט הרחמס, لكن כתוב הרמב"ם סתם אסור, יותר נראה לפ"ד דכל שאבר עצמו אסור אין להתריר מקום החתק ע"י שחיתה, מושם דקרוב הדבר דאתה להתריר גם האבר, כי בהאי חילוקא קלישא בין אבר למקומות חתק לגבי ולד שנולד שלם, וניתר בשחיטת אמו חז' מאבר אחד שיוצא קל למטעי וכן ודאי דאין להתריר ע"י שחיתה את מקום חתק ועיין עוד ל�מן ודוק.

גמרא אר"י אמר רב ואבר עצמו אסור, מ"ט דאמר קרא ובר בשדה טרפא לא תאכלו, כיון שיצא בשער חז' למחיצתו ונאסר האי טעמא אצטיריך לרבע כדי לאסור האבר אף שהחיזיר, וכמוש"כ התוס' ז"ל. צדריש ל�מן דומי' דטרפה שאין לה הтир, ועיין בהר"ם לבליין דכובנת התוס' דמהאי דרשת ליפין דין דאין לו הтир בחזירה, אבל بلا החיזיר שיהיא האבר אסור בין חתכו קודם שחיתה ובין לאחר שחיתה לא בעי קרא, דכל שאיןו בהמה לא הтир בשחיטת אמו, ושוב ממילא היה כבר מה"ח שלא נשחת, ורא"כ דכך הוא דהרי מקום חתק בלא החיזיר נמי אסור והאי לאו מיטעם בשער בשדה נאסר דה לא יצא חז' למחיצתו, ע"כ דנאסר ממש דלא קריין בי' בהמה בבהמה, או כל בהמה כדאמר ל�מן ומילא כאשר בהמה"ח שלא נשחת הוא, ובין החיזיר ובין לא החיזיר האיסור הוא אבמה"ח כלומר דכל שהחיזיר אבר נעשה האי אבר היוצאה, אבר

אי"ה והה"ג דמהני בן פקועה דנשחתה אמו לגבי הولد, ודלא כר' מישרשיא, ה"ה דאנו מוכרכים לכאר' לאמר דמהני שחיטתת הولد לאבר היוצא ד"ז סימנים אכשר בה, ואיך מסיק הע"ס ל�מן במהו לנgeoע את חלבו בתיקו, משום דין דין לו הтир בשחיטתה אלא ודאי דשאני אבר זה אסור מטעם טרפה והוא דקרי ל�מן אבמה"ח, הינו כאבמה"ח שנטלש כי מקרה דבר בשדה טרפה מרביבין לי', ואם כן הוא פשיטה שאף بلا נשחתה אמו אין האי אבר ניתר בשחיטתת הولد דבאיסורי קיימה דין דין השחיטה מורתת אישור טרפה.

ומה דקשי' לי להבי ז"ל איך אפשר שאבר היוצא דרך לדידה יאסר לעולם והוא שכיח הרבה הנה כשתקדק בלשון הרמב"ם תראה שלא אסר הרמב"ם אבר היוצא بلا נשחתה אמו, רק כשחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד אח"כ אגמל"מ דציציתابر תחילת לדידה, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לדידה, וכען אמרו ע"ג דמנكب הוושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שיטתה וישנה לשחיתה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו חתכו אבר אברהם מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר רשותו שיצא מותחלת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מוקרי שם לידי על יציאה ראשונה זו אף שנולד אח"כ כלו, ובדף ס"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עי"ש. ואין להקשוט הא בשחיתה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיתה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עי"ש בחידושי, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ואביה לשונות הרמב"ם ז"ל להראות כי כנים ואמתיים דברי, ז"ל בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט, "עובד שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו והابر לעולם בין שחתוכו קודם שחחת טרפה ומפניו ובין שחתוכו אחר שנשחתה, ואפיקו החיזיר אותו אבר למעי אמו ואח"כ נשחת, או נולד הولد וכו', הרי אותו אבר אסור מושם טרפה וכו", ובהלכה י"ב כתוב ז"ל, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד, והרי הוא נקבה, החלב שלה אסור לשתו מספק וכו" עכ"ל. הנך רואה דבהלכה ט' מדבר תחולת מהابر היוצא ולא החיזיר וכותב בין חתכו קודם שחיטת אמו ובין אח"כ, ואח"כ הוסיף לאו נולד הولد, ואי כדוחק של הב"י דגם אותו אבר ואח"כ נשחת מה נולקם לשנים ולא הוסיף האי, אפיקו כאן מיריבי נשחתה אמו מה נולקם לשנים ולא הוסיף האי, אפיקו החיזיר" לחילוקה ראשונה ולכתוב בין חתכו וכו', ואפיקו החיזיר האבר קודם שתשחט אמו וכו', אלא ודאי דבזהאי אפיקו החיזיר אכן חידוש דין, נולד אח"כ אף بلا שחיטת אמו, כל שחיזיר אין כאן שיש לידי על יציאה זו ודיניו כابر היוצא ונשחתה אמו, וכן תראה בהלכה י"ב כתוב, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד וכו'" והנה ה"כ מ"ל לשיטתו מפרש הני תיבות,,ונאסר האבר" דהרבנן ז"ל היה מ"ץ כתוב תמורת,,ונאסר האבר" יונשחתה אמו" כי ע"י שחיטת אמו יאסר האבר ומ"ל לא יודה דהרבנן ז"ל היה מ"ץ כתוב תמורת,,ונאסר האבר" יונשחתה אמו" כדי שלא יצטרך ה"כ מ"ל לפרש דבריו הסתוםים, אבל אם נפרש דברי הרמב"ם כפושטן, אז בדיק כתוב,,ונאסר האבר" כי בשני אופנים מצי להאסר או ע"י שחיטת אמו קודם לידי, או ע"י חזירה קודם לידי דהן ע"י שחיטת האם, והן ע"י חזירה בטלה הלידה ומאהר שכבר ביאר הרמב"ם לעיל בהלכ' ט' אותן שני האופנים שנאסר האבר ע"י, לכן כתוב כאן סתם ונאסר האבר ע"י אחד מב' האופנים הנ"ל, ומזה מוכרכה ג"כ דין לפреш דברי הרמב"ם דלעומם

המודולדים לכא איסור תורה, אלא מצות פירוש מדרבנן וקרא דובשר בשדהDDRשין ל"א אברים המודולדים, אסמכתא בעלמא היא, ולכנ לא מצי סבר, דעתיך איסור דבר היוצא מקרא דובשר בשדה יפינן, דא"כ יהא נמי אסמכתא, ואיך אמרו מגע טרפה שחוותה, דנעהו דגוזרו חכמים טומאה לקדשים בטרפה, אבל לא לטרפה דרבנן, וע"כ לאמר דעתיך איסור דבר היוצא בלאו קרא דובשר בשדה ידענן, משום דכל בבחמה כתיב, והאי לאו בבחמה הוא, ולא אצטרך הא דרשיה דובשר בשדה אלא ביצאابر והחזר, ע"ג דהשתא הוא בבחמה, כיון שיצא פעם אחת שב לא ניתר בשחיטתם אמו לעולם, ונשאר האי אבר קאילו לא נשחט, מ"מ מטהרו השחיטה מידי טומאה, דלא גרע מטרפה כיון דאיתקס לטרפה, וממילא לא מחקלינו בין החזר לא החזיר וליפינן נמי קולא, דכמו בהחזר מהני השחיטה לטהרו מידי נבלה, ה"ה בלא החזר תהני לטהרה, ובלאו האי קרא הוה אמרין דהחזר מותר אף באכילה דבבחמה הוא, ובלא החזר, לא רק דאסור אלא דטמנא נמי כישאר אבמה"ח וכרכ"מ.

נמצא דהרבמ"ס ויתר הראשונים פליגי בפלוגות הב"ח והש"ץ, דלעת הרמב"ס איכא איסור ברור באבר היוצא, איסור דבשר בשדה טרפה, וליתר הראשונים לייא איסור ברור, ורק מפני שאין לו סימנים לשחיטה נאסר. ומהא תראה ג"כ איך מוכרת בדעת הרמב"ס לאמור דגם לא נשחטה אמו איכא איסור הא דחא בהא תליי דכיוון דבלא קרא דובשר בשדה הוה מתירין אבר היוצא ע"י שחיטת האם אף בלא החזר, משום דנגרר האבר אחר גוף הולוד, דחא אין לידה לאברים א"כ הא דאן השחיטה מועלת לאבר היוצא, הוא מטעם דהוא בשדה, ע"כ דאסור זה הוא הסבה דאיינו ניתר ולא להיפך דאיינו ניתר יהי הסבה לאיסור בשער בשדה, אלא דבלא החזר ונולד אח"כ אין יציאה לחוץ למחייבת משום דangelai מלטה דתחלת לידה הוה ממש"כ למעלה בדבר הקודם, משא"כ בהחזר דבטל הלידה, וכן בלא החזר וחתחכו קודם שחיטה, דכיוון דחחותנו אין לנו לידה לאבר ושפיר איכא חוץ מאיסור אבמה"ח, גם איסור בשער בשדה להו טרפה, ועיין בה"ה הלכ' י' שהרבמ"ס השמיטי אבעי דנחתך אבר אבר גורס בגמ' למ"ד יש לידה לאברים והוא דלא כהכלכתא.

ודע דהbab"ח ופר"ח בס"י י"ד, פליגו בשוחט את הטרפה והוציא העובר את ידו, אם ניתר האבר בשחיטת העובר או לא. דלעתה הב"ח ניוו דיש שחיטה לולד הנשאר אפלו רק מעיות נשאר בפנים, משום דד"ס יסמנים אכשר בו רחמנא, אבל האבר"י אסורים, והפר"ח כתוב עליו ועל הש"ץ דקאי בשיטתי" דטאות הוא בידם, דכל שיש לו לד סימנים לשחיטה שוב ניתרים גם האברים היוצאים. ולפי באורינו הב"ח לשיטתו יפה כתוב, כי לדעת הרמב"ס ודאי כן הוא, דבר היוצאה אסור מטעם בשער בשדה עוד קודם השחיטה ואייך תנחני לו השחיטה לסלק איסור זה, אבל לאידך הראשונים, דין כאן איסור רק שאין לו סימנים ממילא כל שיש שחיטה לולד, ודאי דניתרים גם האברים שיצאו, דרך זהה איתקס לטרפה דין לו היתר בשחיטת האם אבל שחיטה עצמה מהני לי. ובזה נדחה ראי' הפר"ח דמביא ראי' מהא אמרין גבי אבעי דמהו לחוש לרעעו, אי לר"מ איסור יוצא לייא, אלמא דכיוון דיש שחיטה לולד, לא נאסר אבר היוצאה עי"ש. ולפי האמור אין ראי', דלעתה הרמב"ס והב"ח דס"ל כן, ר"מ ורבנן בהז ממש פליגו اي אבר היוצאה יש בו איסור טרפה מצד עצמו, או רק איסור אבמה"ח ע"י שאין לו סימנים לשחיטה ור"מ דס"ל דטמנא משום אבמה"ח ס"ל דאיתקס רק משום שאין לו סימנים וככל, וא"כ אם בן ט' חי הוא, הטען לדדי' שחיטה, מועלת השחיטה גם לאברים משא"כ לרבותן, וזה נכון מאי גם הריאות האחרות מטוס' ורשב"א דף ע"ה ע"ב אינס אסרים להו.

מן חיי הטען שחיטת עצמו, אלא דבלא החזר פשיטה לו שלא לפוטא דהוה אבמה"ח שלא ניחר בשחיטת אמו לא האבר ולא מקום החתק, ובבחזר בעין לפוטא דבר בשדה, דהיאנו אבר היוצאה לעון שחיטת עצמו, ונשאר באיסור זה כטרפה שאין לה היתר, גס זה אין לו יותר רק בשחיטת עצמו, וזאת א"א. משום דהולד כבר ניתר בשחיטת אמו והסימנים כשהותין. וכן מבואר ברשב"א ז"ל ליקמן גבי האבעי מהו לגמוע את חלבו, מובאים דבריו בש"ץ יי"ד סי"מ י"ד סקי"א שמסיק שם על הב"ח דמחלקל בין בן פקעה הבא על בהמה דעלמא, דહולד אין בו איסור רק שאיון השחיטה מועלת בו, והוה כשותפה לדעת בה"ג דחלבה וביצה מותרין, משא"כ באבר היוצא דאית בי איסור טרפה, והביא הש"ץ ז"ל דברי הרשב"א ז"ל שכטב, דבר זא אין בו איסור מחמת עצמו כטרפה, אלא מחמת שאין לו סימנים להתרו בהם ע"י שחיטה, והרי כל הגוף כבשר מונח בדיקולא והאבר שייצא לבדו נשאר חי וכי עכ"ל, ואני אומר כי הש"ץ ז"ל יפה כתוב לדעת הרשב"א ור"ז ותוס', אבל העביר עינוי הבודליך מעל דברי הרמב"ס שכתב בפיrosis בהלכ' ט' הנ"ל, "העובר שהוציא ידו בין חתכו ובין לא חתכו קודם שחיטתם אמו ואפלו הוציא שנאמר בשער בשדה טרפה", כיון שיצא טרפה, שכל בשער שיצא וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה "עכ"ל, הרי דבעי קרא דבשער בשדה על כל אבר היוצא אפלו לא החזר, והאי איסור לדעת הרמב"ס בהלכ' י"א דלוקין משום אבמה"ח אבל בלא חתק אין בו אלא משום טרפה, וע"י"ש בכ"מ שצ"ל דמה של' לעיל בהלכ' ט', דבון חוץ וכו' איכא משום טרפה, צ"ל דבחותך איכא תרתי, משום אבמה"ח ומשום טרפה. וכך אשר ארנו למעלה הוכחה הרמב"ס ז"ל לאמר דאית אין איסור טרפה דאל"כ למה לא תהני שחיטת עצמו מאחר דד"ס יסמנים אכשר בה רחמנא, וא"כ פלוגות הב"ח והש"ץ הוא ממש פלוגות הרמב"ס והרשב"א וודעימ". ולדעתני נראה דס"ל הרמב"ס דבזה ממש פליגי ר"מ ורבנן ליקמן דף ע"ג דר"מ ס"ל אבר היוצא מגעו נבלה, ורבנן ס"ל מגע טרפה שחיטה. והנה ר"מ דקאמר מגע נבלה, ה"יינו אבמה"ח דטמנא נבלה, וקאמר ר"מ אדם תאמר דמהני שחיטה לטהר את האבר תתירנו נמי באכילה, וכיון דבאכילה פשיטה שאינה מתירתו, דחא אינו בבחמה, הרי דהאי אבר לא נשחט, ממילא שחיטת העובר ומטעמה כשאר אבמה"ח. הרי דר"מ ס"ל לא בעין קרא מיוחד לאסרו באכילה, אלא דכיוון דמקרא דכל בבחמה לא אתרבי להיתר, ממילא אסור משום אבמה"ח דשחיטה עשויה ניפול. אבל חכמים דאית להו דגם באבר היוצא לטהרו מיד נבלה, כמו דמהני לאבר המודולל שבגופה, כי כן אמרו לר' מאיר דמדמין אבר דעובר לאבר המודולל דמתשובת ר"מ בברייתא נלמד, דהיאנו שאמרו חכמים במשנה טרפה, כונתם על כל מיני טרפה, דהיאנו כולן טרפה או אבר המודולל, דהוה נמי טרפה לאסר באכילה מה"ת לדעת הרמב"ס, עיין בה"ה כאן הלכ' י"א) הרי דס"ל להחכמים דכמו דשחיטה מהני לטהר לאבר המודולל, א"ג דכטרפה יחשב, ולא שייך להבמה לעין אכילה, כן מהני השחיטה לטהר לאבר היוצא, וע"כ כונתם לאמר, דניהם דלא מקרי כל בבחמה, מ"מ נגרר האבר אחר העובר, ולא גרע מאבר המודולל, דחא אין לידה לאברים פסקין. אמרו מעתה די לאו קרא דבשער בשדה אתה לאסור אברים המודולדים, באמת גס באכילה הוי מטורין ע"י השחיטה א"כ ה"ה אבר היוצא היה מותר באכילה, אי לאו קרא דובשר בשדה הרי דלחכמים בעין קרא לאסור אבר היוצא באכילה, והן אבר המודולל, והן אבר היוצא, מקרא דובשר בשדה אסרים להו. והרשב"א ז"ל צ"ל דازיל בשיטת התוס' דבאברים

דאיסור יוצא לא שיקך רק בנסיבות אמו שחיטה כשרה, וא"כ לענין מה חבורם הכתוב אלא ודאי דלהי טרפה שאין לו היתר.

ע"ש גמרא אבעי' לחו לדברי האומר אין לידי לאברים הוציא ידו והחזרה וכו', עיין ברא"ש דחד"ף ז"ל חולק עם רש"י ז"ל, וס"ל דלהי לישנא דמערבה דפלמי ביש לידי לאברים, גם ר"ג מודה לר' דבר עצמו אסור, ולא מהני חזרה, ומאי דאמר מא' בגיןיו לא על שתי הלשנות קאי, רק על רב ורו"ח. ולפי"ז בא פלוגתא דיש לידי לאברים פסקין כרי"ח, ואבעי' דידן אי מועיל חזירה לענין רוב העובר או לא, אליבא דחלכתא. והנה לא פירשין הרא"ש ז"ל דלפי' שיטת הר"ף למה מבעי דוקא למ"ד אין ליה, דהא גם למ"ד יש לידי מל' מבעי, כיון דחוරא אליבא דשניהם לא מהני, והספק שמא חזרה מבטל הלידה לגבי המעוות הנשאר, דעת"ג דהני אברים אסורים ולא מהני להם שחיטת האם, מ"מ אפשר דלמעוט הנשאר מהני, א"כ ה"ה למ"ד יש לידי, איכא למימר הכל. ולא עוד אלא אדם נאמר דיש חילוק בין יש לידי לאין לידי לענין זה דחזרה האברים. א"כ למה לא קאמר הש"ס האי איכא בגיןיו. בשלמי' אבל לר"ף דמאי בגיןיו קאי על ב' הלשנות לא קשה כנ"ל, אבל לר"ף דקא依 על פלוגתא ריו"ח ור"ל, א"כ חד נמי איכא בגיןיו. שוב ראייתני כי מהרש"א במחד"ב הרגיש בכל זה והניח ביש לשיב. וכונתו דיש לומר דהא גופי' מבעי' לי' אי איכא בגיןיו דוקא הא למשיר מיעוט אבר שבפניהם, או לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי גייעה הרבה וס"ד.

דף ס"ט ע"א גمرا ותבעי לך ק"ק בירושלים פרשי' כגון שהוציא את ידו בירושלים והחיזרו, ותבעי למ"ד יש לידי לאברים וכו', עיין מהרש"א והר"ס ורא"י ז"ל, שהארכו בפירוש דברי רשי' ז"ל, ואחרי דברי כולן קשה, איך אפשר למבעי למ"ד יש לידי, דהא כתבו התוס' דהאי ודאי פשיטה ל' אדם נולד יכול או רבו או ראשון, דעתו שחתית עצמוני, וא"כ למ"ד יש לידי לאברים הרי הוא לגבי האי אבר כמו רובו או ראשו לגבי כל הولد, וכל דהוה כיילוד לא בעינן קרא דובער בשדה לאסרו, וכמיש"כ למ"ד אין לידי יש מקום למבעי, נולד כלו לנולד מקצתו, משא"כ למ"ד אין לידי יש מקום למבעי, כיון דרך מכח דהוה בשדה עד שחזרה מהני לשיטת רשי' נאסר, אולי בעזירה או בירושלים לא מקרי בשדה, מגו דהוה מחיצה לבבי שחיתה, הוה נמי מהחיצ' לגבי אבר היוציא. ואולי כונת הקושי' באממתך הוא, וכמו דלמ"ד יש לידי ליכא למבעי דמ"ש אבר חבר, ומיש' כלו ה"ה למ"ד אין לידי נמי לא תבעי, דלגבוי מחיצת אבר שהוא אמו לעולם מקרי בשדה אפילו בעזירה, דלא מצינו מגו בעין זה רק בחילוק בנסיבות, אבל לא בחילוק באיכות כמו כן.

רש"י דהא אין לו תקנה, וסימנו אינס סיימנים דהא פגלי' כחוותין דמו, וא"נ ה"ל סימן אחד, ובמהמה צrica' ב' סיימנים עכ"ל, ולקמן דף ע"ה ע"ב כתוב, דמצד שהי' נגעו בה, דין לך לך' גדולה מזו. ולפענ"ד דשני טעמיים אלו תלויים באבעי' דלקמן דף ע"ד

מכريعות דדי' זה תלוי בנסיבות בפלוגת רמב"ם תוס' ורשב"א. והש"ד דס"ל בנסיבות כדעת התנוס' והרשב"א וכנ"ל, וכן פסק בכ"ח דשותט את הטרפה האבירים היוצאים אסורים, לכאר' מוצי טרי' לב' תרי'. ושיטת הרמב"ם ז"ל הוא לכאר' השיטה המוחורת בש"ס דכפי' ביאורנו נראה דפליגי בזה ר"מ ורבנן והלכה כרבנן, דמגע טריפה הוא ולא נבלה. אלא דהא אסור מקום חתק לרמב"ם קשה מעד להולמי, דכיוון דלא הוה בכלל בשדרה דהא חזין דחזרה מהני, וא"כ למה אסור כלל וככל, נימה דמקום חתק נגרר אחר הولد, כמו דהוא אמרין על כל האבר אי לאו קרא דובער בשדרה, ואין לומר דהשתא דaicא קרא דובער בשדרה לאסור האבר, אמרין מקום חתק נגרר אחר האבר, דא"כ למה מהני חזרה כיון דנאסר עס היוציא, עי"י במשבצות סימן י"ד סק"ג בשם הלבוש ומיש"כ עליו שם דברים נוגעים בדברינו במעט אלא גם עליו קשה ומה תועליל חזרה. ועיין בדברינו בסוף הסוגי'.

על זאת ראוי לobar דלפי דעת הרמב"ם דבר היוצא עם אבר המודולל חד דינא אית להו, דבנסיבות איכא אישור תורה ואין בו מלוקות, א"כ לענין טומאה דרבנן לטמא קדשים נמי זה כמו זה ומטמא קדשים מדרבנן. ובאמת בפ"ב מהלכ' אבהת' לא הכיר רבינו הגadol באברים המודוללים טומאה זו, רק באבר היוציא, ואולי מארח שלא נזכר בגמרא לא ח' לכטוב, אבל באמת גם לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי גייעה רבה וס"ד.

רש"י דה' ובשר בשדה: כלומר חוץ למחיצתו דהינו לאoir, שורחם זה הוה לי' מחיצה להתרו בשחיטה וכו', וכל מי שיש לו מחיצה יצא כגון בשער קדשים שייצא, נמי מהאי קרא נפקא לנו עכ"ל, והראש יוסף עמד על שפת יתר ז' ברש"י, שהוסיף האי וכל מי שיש לו מחיצה, והוא באמת פלא והרא"י ז"ל נתקבaza. אבל לי' נראה דרש"י הוצרך ליה דהוא קשה לי', מי עשה רחם זה מחיצה לויל, היתר שחיתה והוא לפוטא מכל בהמה, ואיך נאמר דהאי קרא דובער בשדה קאי על האיל לפוטא דעיקרה על רוך דرك אסמכתא נסכמה לקרה דכל בהמה, דמייר' מסימני בהמה טהורה ולא משותה, וכעון זה לא מצינו, لكن כתוב רשי' ז"ל, דבאמת האי קרא אבל מה שייצא מחיצתן אתה, כगון בשער קדשים שיצאו, ואנו ידעינו ממילא דהה באבר היוציא אשר מפי השמועה למדנו, דرحمם אמו הויל' מחיצה לענין היתר שחיתה, נמי הדין כן, אבל קרא ודאי לאأتي לדבר שלא ידעינו רק ע"פ דנקרא בשם היא, והבן את זה כי הוא דבד העומד ברומו של עולם, ומקום הניחו לי' מן השם תיל"ת. ועיין בסוף הסוגי' בדברינו.

שם שם ע"ב גمرا, מיתבי בשער טרפה מה ת"ל פרשי' אטרופה קאי, למה קראו טרפה ומה מלמדינו בכך, הוה לי' למכתב בשער בשדה לא תאכלו, ותמייה לי' הלא טרפהDKRA כמשמעותו כאשר פרשי' ז"ל בראשו אלטו טרפות, וכן לקמן דף ק"ב ע"ב דהה ובשר בשדה, וא"ל בשער בשדה משמע שפירש ממוקמו זהו בשער מה"ח, וטרפה כמשמעותו. אבל כוונת רשי' ז"ל דמדלא כתיב וטרפה ביוו' המחלקת מוכרכ דקאי אלמלעה, ולמאי הלכת' קראו הכתוב להאי בשער היוציא, ומיש"כ דחויל' למכתב בשער בשדה לא תאכלו, ר"ל לאו זה לחוד וטרפה לחוד, ואם ה"י רוצה לחרבם הרו"ל לחברים בו"י' המחלקת. והתוס' לקמן כתבו, דלהכי אבל במיה"ח ומון הטרפה אין לו קחה אלא דיא משום דלא כתוב וטרפה בו"יו' ש"מ דחוד לאו הוא, וא"כ לכאר' נימה גם כאן דלאוכל מן היוציא ומון הטרפה, שלא רק לא חדא אתה הא דכתיבי' יחד, ולא לדריש ממנה דשוב אין לו היתר בחזרה, אלא דזה א"א דהי' על אבר היוציא יוציא ואייסור טרפה לדעת הראשונים ז"ל,

והנה לדעת רשי' ז"ל דלקמן דהא דר' מרשישא ליתא לדרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, כתבו שם התוס' ז"ל דלפי' ז' כל הסוגי' דהכא עד דמסיק בתיקו במוחו לגמוע את חלבו תה' שלא כהlecתא, דלעת רשי' ז"ל למאן דעתך ל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, גם לאבר היוצא יש תיקון בשחיטתה העובר, זה דוחק גדול לומר, דמה דמסיק בחיקו הוי' שלא כהlecתא. וכתבתני אני למעלה דהרמב"ס שלא הביא הא דר' מרשישא נמיอาท' ל' ברשי' ועל כן הוכרח לאמר דבריו היוצא שאני דאסור מכח טרפהDKרא דובשר בשדה, ולכן אין לו תיקון בשחיטה וابةית הגמורה דמהו לגמוע את חלבו ומה דמסיק בתיקו, אלא אליבא דהlecתא, ורק הא דר' משרישא נדחה מהלכה, דשם לי'κא איסור יוצא, ולכן מהני שחיטה אחר שחיטה, דאיין חילוק בין שחיטה לשירה לשחיטה טרפה וגס בכחג'יו לצריך לסימני האם לוולדת השולח מבהמה מעלי' אמרין נמי ד' סימנים אכשר בה רחמנא.

ועתה אני רואה כי מאן דעתך ל'. ברשי', דאיין חילוק בין שחיטה לשחיטה, וכיון דאני צריך לה לעניין הولد אמרין שפיר שיש להאמס סימנים דד' סימנים אכשר בה רחמנא, ע"כ צ' גט באבר היוצא הדוי כו', דלית ב' איסור בפניהם עצמו מושם ובשר בשדה, והני לאבר שחיטת עצמו משום ד' סימנים וכו'. דהנה טעמא דרש' ז' זיל הוּא דלהא דד' סימנים אכשר בה רחמנא לית לו קרא יתירא, אלא אמרין דהאי קרא דכל בבהמה תאכלו היתרא הוא דרבבי בי' רחמנא, ולא יכול לצמוח מזה שום חומרה ואיסור, וא"כ ניהו דניתר הولد בשחיטת האם לא יזק אם אנו צרייכים לשחיטת עצמו, כגון בשליל של בהמה טרפה, כי התורה אמרה הولد יכול להיות ניתר גס בשחיטת האם. וכן הוא לשון רש' ז' זיל לפקמן ע"ה ע"א ד"ה ד' סימנים אכשר. ומני' נצמץ דע"י הא היתרא דרבבי רחמנא א"א שיצא שום חומרה ואיסור, ולכן קאמר דף ע"ד ע"ד דמושיט ידו למעי בהמה, אי לא בעניין אויר לשחיטה דמצוי שחת את העובר בפניהם, וכן אמרין נמי דאיתו שנשחטה אמו ע"פ דסימנים של הولد בשחוותין, הא בא אבהתה דעלמא והולד מציז שחייט אותו ולד, והכל מטעם דחומרה לא מציז למיפיק מהאי קולא דכל בבהמה תאכלו, וכי היכיadam לא היה אמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אין כאן מקום להחפק לוולד של בן פקעה הבא על בבהמה מעלייתא, דיש לוולד שחיטה הה' עתה. אמרו מעתה האי לאבר הייתרא דכל בבהמה תאכלו לאו דכתיב הייתרא דכל בבהמה תאכלו, לא הינו יכולם לאסרו מצדبشر בשדה. דהא דמחיצת עbor אמו הוא מצד דניתר בשחיטת האם לו זמן שהוא בתוכה וכמוש'כ רשי' בריש פירקן, וע"כ שיק' ב' יצא חז' למחיצה והני גופה לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו למה לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבבל עראי', הא זה זוז'ג, ונדחקו מאי לישב ונלענן' דחדא קושי' מתוצרת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכתבו האחוריים דבחד גופה לא שיק' זוז'ג אבל כאן מתרי איסורין הא נהפק הוא, דהא זוז'ג שר', והני נמי אמרין איסורין מבטלין זא"ז כבזבחים ע"ד דאמר ר"ל הפיגול והונורת הטמא שבבלן זא"ז ואכלן פטור, ואיך יגרע משום דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזוז'ג כלל ולא מהאי דאסורין מבטלין זה את זה הוא, כי היכי דלא נאמר דניהו דבעין מבטלין זא"ז אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטלין, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שר' כנלענן'.

על'א, דהושיט ידו למעי בהמה ושחת בון ט' חי, דאפילו לרבן מהני השחיטה, דד' סימנים אכשר בה רחמנא, או נימא דרך ביצא לאoir העולם איך שחיטה בהמה, ע"ג דד' סימנים אכשר בה דאם נאמר דד' סימנים אכשר בה היינו מושום עדידיין אין לנו סימני א'כ הא דשחיתתamo מהני, הינו משום דודידיין אין לנו סימני עצמו, והוא כابر מאבריה, וכיון שנשחטה הו"ל האיל ולב כבשרה בדיקולא, ואין לנו סימנים כלל, ولكن האיל ולב שנולד מבן פקעה נשחטה amo ג'כ' ח齊' שחוט, ואין לנו סימנים לשחיטה רק ח齊' סימנים או סימן אחד, ואני להתייחס ח齊' השני בעין שני סימנים כי כל צוית ומצוות בע' שחיטת ב' סימנים להתייר, וזה אין לנו ממש'כ רשי' ז' זיל כאן. אבל אם נאמר הצד השני של האבעי' דשם, דבון ט' חי יש לו שחיטה גם בمعنىamo מצד דד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע"כ לא אמר הא דשחיתת amo מהני לוולד שיש לו סימני עצמו לשחיטה, משום דבשחיטת amo מוחשבים סימני הولد כאילו נשחטו, וא'כ בולד של בן פקעה א"א לא אמר ממש'כ רשי' כאן, דאיין לו סימנים, דהרי יש ויש דהא עוד בمعنى amo הוי לו סימנים אלא דນחשים כשותין וא'כ למה לא נחיר עתה להוסיף על ח齊' השחיטה ח齊' השני להשלים שחיטתו, וכן צריכין אנו לטעם דשחיתת זזה' וזה ברור ואמת. אלא דלפי' פירוש' דלפקמן דמצד שהי' נגע בו שכטב כן אליבא דר' מרשישא תמה, דכיוון דלדעת רשי' הא דר' מרשישא ליתא לדרבא דאמר ד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע"כ צריך לאמר דכיוון דשחיתת האם מהני לוולד מוחשבים כשותין כל בمعنى amo, והוא כחד מאבריה, דכו מוכח מהאבעי' דהושיט ידו למעי בהמה, דקאמר הטעם לרובן לאו דד' סימנים אכשר בה רחמנא לא קמבעי' לי', דאיין לשחות בمعنى amo, הרוי דחש'ס סבר לסביר פשוטה דשחיתת amo מהני, משום דאיין לוולד סימני עצמו, ואיך כתוב רשי' אליבא דר' מרשישא דל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, דסימני הבן פקעה נחשים כשותין, ומצד שהי' נגע בה, אשר זה דוקא למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל מה שכטב כן דסימני אינס סימנים ניחא, דכל שניטר בשחיטת amo ע"כ משום דאיין לו סימנים וכבשרה בדיקולא ואבר מאבריה יחסב, ומוש'כ א'כ דהא פלגי' שחחות דמי', וכן כונתו על הסימנים, אלא על כל הגוף דכיוון דשחחות דמי', וכן גם אחר הלידה אין לו סימנים דນחשים כבשר שחוט, אבל לא כסימנים שחחות ודו"ק.

תוס' דה תלתא לא אמרין, תימא Mai קמבעי' ל', והוא זוז'ג שר' עכ'ל. עיין באחרונים ז'ל מה שתמכו על דברי התוס' אלו, הא בחד גופה לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו למה לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבבל עראי', הא זה זוז'ג, ונדחקו מאי לישב ונלענן' דחדא קושי' מתוצרת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכתבו האחוריים דבחד גופה לא שיק' זוז'ג אבל כאן מתרי איסורין הא נהפק הוא, דהא זוז'ג שר', והני נמי אמרין איסורין מבטלין זא"ז כבזבחים ע"ד דאמר ר"ל הפיגול והונורת הטמא שבבלן זא"ז ואכלן פטור, ואיך יגרע משום דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזוז'ג כלל ולא מהאי דאסורין מבטלין זא"ז אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטלין, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שר' כנלענן'.

להשלמת העניין חזר כאן בסוף הסוגי', לפולגת הרשונים והאחרונים ז'ל בעניין איסור יצא, אם הוא איסור מהמת עצמו מקרא דובש בshedeh, או הוא אסור רק משום דאי שחיטה מועלת לו משום דאיין כאן סימנים, כיוון דהוותר העובר בשחיטת amo אשר דברנו מזה לעיל בארכוחה.

ובזה נתחזק לי מש"כ לעיל ברשי"י דריש פרkon. דהנה גם בשאר בשדה טרפה דנאמר במדבר קשה, איך מצי עלי אשר היוצא לאשרו וудין לא הי' נוהג כלל התר שחתיטה לולד ע"י האם, שדין הוא נתחדש במשנה תורה אחר שנצטו על האזבחה, וכן ע"כ דקרה על שאר היוצאים קאי. כמש"כ רשי"ז"ל, ואנן עתה מאחר שזיכינו לדין דכשנכנסו לארץ נתחדש להם התר שחתיטת אם לولد מAMILא נאסר האבר היוצא, וזה אמת וצדקה.

ועיין בערך ב' שם ביארתי דבאמת דרשין גם האי קרא דת"כ אהיתר שליל אבל לא ב"ט כי אלא ב"ט מות וכרכ"מ דהרי במדבר אמר דעדין לא נצטו על השחתה, וב"ט מות גם הנחירה הייתה מתרת, ובפ' ראה כאשר נתחדש מצות שחיתות חולין ועמו התר מפרקסט, שוב נתחדשה גם התר שליל ב"ט כי דלא הותר עד עתה ולכן כתיב כאן בהמה בבהמה.

"ואותה" דכתיב הכא והכא נמי ייל דמחך דת"כ לפין דחויתך מן הטחול ומון הכליות אסור באכילה,DSLמה ולא חסרה, והאי דפ' ראה אתה על שחיתת טרפה דלא מהני לולד ואע"ג דששא"ר שמה שחיתה, מ"מ לא מהני להתר הولد מטעם שביארנו דד' סימנים אכשר בה רחמנא لكمן, והוא מושם דששא"ר עכ"פ אינה מתרת מיד אלא שמיתה שאחר השחיטה אינה נעשית נבילה לטמא ממילא האי ב"ט כי שלאל ניתר בmittat האם שוב לא ניתר, ולכן ייל דהאי קרא דאותה אתא להכיadam הוא שלימה לא טרפה עד שנאכלת היא עצמה, אז ניתר הولد עמה, אבל לא כשהיא חסרה, ואשמעין דהאי שחיתה אינה מותרת מיד ולכן שליל בمعنى טרפה לא ניתר, ועיין מה שכתבת בזה لكمן פ"ה ע"ב ולעל נ"ה ע"א ודוו"ק.

ע"ב גمرا אמרת פ"א שליש ומכו"ם וחזר ויצא שלישי אחר ר"ה אמר קדוש רביה אמר אינו קדוש, ר"ה אמר קדוש למפרע הוא קדוש וכו' ורביה סבר מכון ולהבא הוא קדוש, ואיזדו לטעמי"ה וכו'.

הנה לכארוי ה"י נראה דפלוגתא או דר"ה ורביה דומה לפלוגת' דבראי ורבא בפסחים ל"א בע"ח אי למפרע גובה או מכון ולהבא הוא גובה, אבל ענן שיש לו המשך התחלתה וסוף מצינו פלוגתא, אי אמרין אגלאי מלטה למפרע, דמשעת התחלתה הוה כנוגר או לא, וכן הוא בישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף או אינו אלא לבסוף וכדומיהן, והכי נמי הלידה מתחלת יcitאת הولد ועד שיצא רובה נגמרה וזה תחילת היציאה כעון שיעבוד של המלה גבי חוב, דמשעת השיעבוד מתחיל קניינו ונגמר בשעת גוביינא, וכן נמי הכא משעה שהתחילה יצאת נשtabud האיל ולב לקודשת בכור, וכשיצא רובה נגמר ההקנין, אז קדוש לחלוין, ופליגו ר"ה ורביה בפלוגתא דבראי ורבא דשם. אלא דא"כ קשה הא התר קאמר דהיכי דמקדייש או זבין לוה, כ"ע לא פלייגי דأتא מולה טרייף ופיריק, כי פלייגי בהקדיש או זבין מולה, ועיין לעיל דר"ט ע"ב שהארכתי בהאי כללא רבתא והסבירתי הדבר כשלמה, דליך על גוף הענן אנו אומרים אגמל"מ, דאל"כ נקשר כל פסול ישחיטה ושחיתת נכריך עד הגמר שייה' בהקשר, אלא ודאי דעת גוף השחיטה אנו אומרים אגמל"מ אלא עיקר הפלוגתא אי מהני האי גilio למפרע, אדבר המסתלק קודם גמר השחיטה, ולכן לא פלייגי בלא נתנקה הדם דוחסcher הדעתה, רק בנטקנה הדם בין סימן לסייעון דהוה דבר המסתלק, וכן בע"ח לא פלייגי זבין לוה דכיוון דעת גוף הגביה, כל"ע אמרין אגמל"מ, איך נקיים מכך הלויה נגד הגilio אבל פלייגי בזכין מולה אלא פלייגי זבין לוה דכיוון דעת גוף המCKERה, שוב לא מצי חיל, וכן בהקדישו אם לא חיל בשעת הקדש והוה דבר המסתלק כמו נתנקה הדם, בזה פלייגו עי"ש היטב למען הבינו את הכלל הגדול הלויה, אשר מן הראשונים זיל הרבה נתחבטו

בבהמה הוה אסרים לו.

ולפי"ז יש נ"מ בין החזיר לאחairs. עיין בתב"ש סימן י"ד שהביא בשם הלבוש דמקום חתק אסור מושם שראה פני השדה, והוה בכל בשר בשדה, והקsha עלי, חדא דא"כ בלי הוציא כל לחוץ עד מקום שראה פני השדה נמי יאסר, אותו מקום הרואה פני השדה, ובקדשים מצינו שאנו כן דבפתח העוזרה ע"ג דראה פני חזץ לא מיתסר מושם יוצא, ועוד הקsha למזה מהני חזזה כיון דנאסר מושם ובשר בשדה, ועיין פרמ"ג שצינתי לעיל. ולפי הנ"ל ייל דהחילוק בין החזיר לאחairs דבלא החזיר אכן תחלת לידי, וגם האי מקום חתק ה"י עומד לצאת, כי בא עד שפת הרחם, אמרין דזהו כאלו יצא, אבל בחזיר הרי חזין שהאי יצאה לא היהת תחלת לדזה כלל, אלא דחולד שדרכו להתנווד במעי amo ana veana vekama peumim bech hozia shel shu'i hatauva hanfimiya yizach umkeri yizach chutz le machatzto hatauvi, abel ud shfat haferach shevuro chzil dlephemim drako lahatdak, vein can yizach chutz kell, vemuvesh vemanai tsvatiyim shmatata drambim zil, vemuvesh ifpa fesk haRambim dmekom chtk naser bala hozier, vobchazir moner. Gem nemanai lpiy'z da'in lahatir mukom chtk bshchitut uzmo vodla camsh'c leil deha aishura dmekom chtk hoa moshem vobshar sheda.

ויעש להביא קצת סיוע להאי סברא שכתבתבי בדעת הרמב"ם מהא דבורי ר"ח הוציא עובר את ידו בעזירה, והנה לפ' ציד האבעי' דעוזרה הוה מחיצה נמי לאבר היוצא, א"כ אם שחת במת קדשים בפתח העוזרה וידה חזץ לעוזרה ה"י נאסר האבר מצד יוצא, הרי דסביר לבעל האבעי', דאיסור יוצא אין תלי כלל בהתר שחיטה של האם על הولد, ונינהו דבגמרא מודה באמת האבעי' מצד דמחייב עוברומו הוא, הינו דאנן מחיצה טבעית בעין לגבי אבר היוצא כלגעפ"ד לפי חומר הנושא ועכ"פ בהא סליקין לדעתה הרמב"ם ודאי אף بلا שחיתת האם איכא איסור יוצא בהחזר, ולא camsh'c habav vndach bilshon haRambim dachok achor dachok voduk hitev.

גמר שם חותך מעובר וכי מנ"ל וכל בהמה מפרסת פרסה וכי הנה פסוק זה בפרשת ראה כתיב אלום בויקרא כתיב כל מפרסת פרסה וכו' בבהמה אותה תאכלו, ורש"י ז"ל שם הביא דרש זה על בהמה דכתיב שם וכותב חיבה זו יתרה היא לדרשיה להתר את השיל הנמצא בהמה, ואח"כ כתוב על אותה ולא בהמה טמאה ולעbor עליו ועשה, והוא פלא דלא דרשין האי דזוקרא כל להתר שליל, וק"ז בעח"ס בחודשו ציין ת"כ דדרש כן, אבל באמות זה ליתא דגס הח"כ מביא קרא, ועיין בקרבו אהרן. ולפע"ד דוקא קרא דרואה דמיות לגמרי, דשם מונה והולך שורשה כבשים וכו' ואח"כ כתוב וכל בהמה וכו' ומאי בעי בהז' דכבר פרט כלון ולכן דרש דלהתר שליל ATI, וכל הקרא לדרשיה פרסה ופרשיות כבשונין, אבל קרא דזוקרא אינן מיותר לדרשיה. אבל רשי"ד דסביר דחת"כ מהאי בהמה דרש, א"כ למה לא סיים למלטה גם מאותה, כשהיא שלמה כמו שדרש הכא. ודע לדלעתה בלבד לא מצי דרש הקרא בפ' שמיין על התר שליל ב"ט חי, דהנה האי קרא במדבר נאמר, ובמדבר שעדיין לא נצטו כלל על השחיטה והו נוחרין או אוכlein כשר עכו"ם, camsh'c haRambim בפ"ד מה"ש, וממיela דאי בmittah תל"י מלטה ואיך נתר ב"ט חי שמספריס ע"ג קרכע ע"י נחרת אמו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י הנחרה עד שתמות, וא"ת שגס הولد אינו נתר רק אם מת אח"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחרה עיין דדי לולד להיות כאמו ולכן לא אדע איך מציין למידרש התר שליל ב"ט חי מקרה דפ' ויקרא [עיין מש"כ בזה لكمן דר"ב ע"ב ע"א על המשנה].

ושחרור מפקיעין מיד שעובד. והיינו קדושת הגוף כמבואר שם, וא"כ הכא דכווית', דעתה קדושתה אלים ואני מניה לבא לידי קדושת בכור, כמו קדושת הגוף אלים דאיינו מניה לבוא לידי גמר גוביינא, זה ברור ואמת לאמתה של תורה תליית'. ועינן עוד בדבריינו ע"ד התוס' ל�מן.

תוס' דה יצא רובו הרוי יקרב, א"ג דתנן בפ' כל פסול המקדושים, דב"ה מתירין למנות נכרי על הבכור וכו', תמייה לי דלא מבעי לר"ה דמפרש האי דיצא רובו נמי במחתק אבר אחר ומניית, דהוא הני אברים אבמה"ח אלא אפיו מאן דמפרש יצא רובו ואח"כ חתכו נמי, הלא אין דרך לעשותות גיסטרא אלא לאט לאט, ואיכא כאן אבמה"ח עד שתנות ואסור לנכרי, ולא עוד אלא לפ"י מש"כ רשי"ז ל"ל لكمנו דף צ"ב ע"ב וכן התוס' צ"א ע"א ד"ה כמא"ד, דגס בני נח נצטו על הנחירה, ולא אשתרי להו נבלה גמורה שמתה מלאיה, או הרגה בקופץ וכן שואהרכנו בזה בכמה מקומות [ועיין בفتישה למיכלתן] א"כ אין לתהה לנכרי ולא מציא קשי' להו רק מהו אינו משליך לכלבים כמו ברישא, וזה ודאי ליתא דברישא ליכא קדושת בכור כלל, אבל בסיפא דאיכא בכור בעל מום, פשיטה אדא Sor להשליך לכלבים אע"פ דשרי לנכרי דכמו דאיון פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, ה"ה וכש"כ בכור בע"מ דאיון לו פדיון ונaccel במומו, דאיון לתתו לכלבים, ומחלוקת קדושתו צריך קבורה: אמם הדין דין אמרת דבלאי"ה לא שרי לנכרי כיוון דאיינו מותר לישראל ממש"כ התוס' דבכור בע"מ שנמצא טרפה נמי יקרר וכן פסק הרמב"ם ז"ל ודוד"ק.

תוס' דה ר"ה והוא דארוי דמותר להטיל מום בבכור קודם שיצא לאoir העולם וכו', והיינו דלא כר"ה עכ"ל וכתב מהרש"א ז"ל ולא דמי' להא דמחתק ומשליך דמעולם לא חל קדושה עלייה ובגמר יציאת הרוב לתנינו הוב לכתו לכלבים, הרי ייכא בתול' מיהא קדושת בכור בעל מום, וא"כ למפרע עביד איסורה שהטיל בו מום עכ"ל, ותמהני הלא لكمנו בדף הסמוך בתוס' ד"ה Mai לאו מחתק ועווה בו מום, ע"ז חרוץ דלא פסיקה לי' להקשות כי, דאפשר לאוקמי בדוחק, אבל לפי האמתות ודאי דלא מוקמיין מנתניתן דוקא בנפל או במחתק וקודם שיצא לאoir העולם, אלא בסוג'ת הלואה, וה"ג לא מהני זיבינה לנכרי להוציא מקדושת בכור שהוא נגד האגמל"ם כנ"ל. ומה מהעצער בזה תראה מעצמך, איך שתיקoshiות התוס' מותייבות מאליהן. שהקשו בד"ה ר"ה מסוג'י דבכורות ליה ע"א, ותמורה כ"ד ע"ב, וכתבו דהム דלא כר"ה, אם לא שוחליך בין מכירה לעשיית מום, וע"ז בחידושי ק"ז בערך החת"ם ז"ל שכותב, דהראם"ם ז"ל שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות דמותר להטיל מום בבכור ביציאת מעתה הראש, וכן בהקדשו לעולה קודם שיצא רובו, דלא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישים התוס' דיש חילוק בין מכירה לנכרי להנק, אבל אינו יודע מה הוא ההיילוק, ונכח הרבה, גם הביא שרבה גדיי الآחرون נחקרו לישוב ולא עלתה בידם, וע"ז בלח"ם במקומו סוף הלכו בכורות. ולפי העצערינו אין כאן תחלה קושי' כלל.

בו, ורק הרמב"ם ז"ל תפסו על אמתותו כאשר תראה שם וכאן. ועתה איך קאמר הרבה הכא דמשום דמכאן ולהבא הוא קדוש, שפיר זיבין והוא האי זיבינה הוה ממש כמו זיבינה דלווה דלכ"ע אתה מלוה וטריף, ולמה לא יית' כאן נמי ההקדש לטרווף מן הולוק, מה דעתה עבד לי מתחלת הלידה.

אבל כד נדייק בהאי ואיזה לטעמייהו דקאמר, נראה דלק"מ דביצה שליש דרך דופן ושני שלישים דרך פלגי להיפך, לר"ה אינו קדוש ולבבה קדוש, ומפרש טעמא דר"ה סבר כל שתחלת הלידה היתה דרך דופן,תו לא מצי מקדש על ידי שלישים الآחرون אбел רובה סבר דהאי יציאת רובה דרך בית הרחם לא איכפת לנו, בין רוב ראשון בין רוב אחרון. והרי החלוקת מבואר עצמו, דחתם בשיעבוד, לויה או בשיטתה לכ"ע מתחילה הקני של מלה משעת השיעבוד, והשחיטה מתחילה מנקבות השוט, ולכן לכ"ע לענין גופו הגוביינא והשחיטה אמרין אגמל"ם אבל הכא בהא גופא פליגו אי מתחילה שיעבוד הקדושה מתחלת הלידה, דלר"ה מתחילה, דאם הלידה היתה בפסול בתקלה' דהינו דרך דופן, שוב לא אתה לדידי קדושה לעולם, אבל לרבה אינו מתחילה כלל מתחלת הלידה, אפשר להיות קדוש ע"י סוף לידה נמי בשני שלישים الآחرون, וניהו דאם יצא כדרכו מצטרף גם תחלת הלידה הרוב, מ"מ כל שזיבין לנכרי בתקלה' הלידה, הרי ליכא תחלת בקדושה כלל, והרי זה דומה לחצי קנה פגום, דהרי ע"י שחיטת רוב הקנה מתசור העוף, ומ"מ לכ"ע בחצי הקנה לא מיפסל שום פסול, ולא נכרי, ודי להוסיף עליו כ"ש מכש"ב הכא דלא בעין כלל לצירוף מעתות קמא. ואולי לרבה סgi בשליש אמצעי דרך רחם להשלים לרוב עובר שיצא לחוץ, ולא נקט שני שלישים אלא משום דאורחא בהכי שכך שונפתה רחמה ויצא שליש שני גם שליש האחرون ומסתמא יצא כדרכו דרך רחם ולכן שפיר קאמר רבה דזיבינת נכרי מבטל הקדושה, דכיוון שאין הכרח שתחול הקדושה מתחלה לידה, אין כאן שיעבוד לקדושה בתקלה' הלידה, ושפיר חלה המכירה, וכיון דיש מקום למכירה חול, א"ז تو שיהי קדוש כלל ולא שייך כאן אגמל"ם כמו בשחיטת חצי קנה דלכ"ע לאו שם שחיטה עליו.

אמור מעתה ר"ה דאמר למפרע קדוש, הוא משום דס"ל דהקדושה מתחילה מיד בתקלה' הלידה, אינו מוכחה לסבור כאבי במלפרע גובה, וכיול לסבורי כרבה וכחלכת' דמכאן ולהבא, ומ"מ על גופו הלידה, וה"ג לא מהני זיבינה לנכרי להוציא מקדושת בכור זיבינה הלואה, וה"ג לא מהני זיבינה לנכרי להוציא מקדושת בכור שהוא נגד האגמל"ם כנ"ל. ומה מהעצער בזה תראה מעצמך, איך שתיקoshiות התוס' מותייבות מאליהן. שהקשו בד"ה ר"ה מסוג'י דבכורות ליה ע"א, ותמורה כ"ד ע"ב, וכתבו דהム דלא כר"ה, אם לא שוחליך בין מכירה לעשיית מום, וע"ז בחידושי ק"ז בערך החת"ם ז"ל שכותב, דהראם"ם ז"ל שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות דמותר להטיל מום בבכור ביציאת מעתה הראש, וכן בהקדשו לעולה קודם שיצא רובו, דלא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישים התוס' דיש חילוק בין מכירה לנכרי להנק, אבל אינו יודע מה הוא ההיילוק, ונכח הרבה, גם הביא שרבה גדיי الآחرون נחקרו לישוב ולא עלתה בידם, וע"ז בלח"ם במקומו סוף הלכו בכורות. ולפי העצערינו אין כאן תחלה קושי' כלל.

ধהננה עשיית מום להתחייב עליהם הוא דבר המסתתק כמו הבהיר דלעת בנטקננה הדם, ועל דבר המסתתק לא אמרין אגמל"ם דאם לא חייב אז בשעת עשיית המום שוב לא מצי מתחייב אח"כ, ולכן שפיר מותר להטיל בו מום. וקושי' השני מהקדשו לעולה קודם יציאת רובו לא קsha דהרי אמר רבא בגין מ"א הקדש חמץ

עד רבו מצי משליך אותו שליש קמא, אשר דבר זה בלתי מתקין דעתך נאמר חלק מן הבכור הקדוש אינו קדוש, ובפרט לדעתה התו"ש והרואה שדאלכתא כרבבה.

אבל אבל עד דלפי הצעתינו דלמעלה מותפריש הסוגי' כמי חומר בלי שום דוחק. דהנה הא דפשיטה לי' למ乾坤 לירך א"ר"ה, מי לאו מחתך ומנייה יצא רבו דקטני, היינו רבו בת' אחת ולא במחותך, אשר מכח זה נדחקו בתו"ש לאמר דלרבה נמי במחותך והניח מצי משליך עד הרוב, כל זאת המשמעות אינו אלא לר"ה ולא לרבה. ודבר זה למדתי ממתוק לשונו של הרמב"םzel ומפסקיו דהוא ז"ל פסק כר"ה ודלא כתו"ש ורא"ש דפסקו כרבבה, וכtab בפ"ד מבכורות ה"ג וז"ל, "המבררת המקשה ליד חותך אמר בר ומשליך לכלבים, והבא אחורי בכור וכו'", עי"ש הנה שינה רבנו מלשון המשנה דקטני מחתך אמר בר וכו', והוא ז"ל השמייט ולא כתב רק פ"א אמר דהבא אחורי בכור, ודלא כרש"י ז"ל דכתיב דפטורה מן הבכורה, דמותניתין גם ארישא קאי, דלגי פטור מן הבכורה אין נ"מ בין שישא ראשות אמר בר ובין שישא רוב אחת, דהא שני לאו פטור רחים הו. ולא ראיית שום אחד מן נשאי כליו ושאר הבאים אחריהם, לפреш דבר זה המבריל את הרעיון דודאי גם הרמב"ם מודה בפטור בכורהינו תלוי בקדושה, דשם בהלכי אחרית פסק אידיך דר"ה, דביצה שליש ראשון דוףן ושני שלישים דרכ רחים דאיינו קדוש, ומ"מ לא על דעתו כתוב בהבא אחורי בכור, הרי ע"ג דלא קדוש הרាសון נפטרה מן הבכורה, דמ"מ לידה הוה ונפטר רחמה. וגאות דהרבנן ז"ל בhalbות בכורות שלו דחה שיטת הרמב"ם בהזאת קושי' כעין זאת, מהמפלת חרرتם דם ושליא דפוטרים הבא אחריהם, ומחתך לא גרע מהם לפטור עי"ש.

ואני אפרש בס"ד עומק מחשבות הרמב"ם ז"ל, דהנה לפום הרהיט ופשתות לשון המשנה דקטני, מחתך אמר בר ומשליך, משמע דתחלתה מחתך אמר בר ואח"כ משליך, لكن פשיטה לי' לה乾坤 להקשות מי לא מחתך ומנייה, ואח"כ אחר חיתוך כל האברים משליכם לכלבים. אולם יש מקום לפреш מתני' ה כי מחתך אמר בר עד רבו ולא עד בכלל ומשליך לכלבים יצא רבו ר"לhai הא אמר בר המשלים לרובו ולר' פ"ז דודאי שם לידה עליו, אבל הקדשה לנו לא חיליא, וכן קדושה למפרע אדר לדייה בעולם, וא"כ כיון דלא קדוש מיעוט קמא למפרע,תו אידיך לא מצי קדוש, כמו ביצא שליש דרכ דוףן דלא חל הקדשה אידיך, מה תאמו שאני בשליש דרכ דוףן דלא מקרי לידה, אבלanca ניהו דקדושה לא חל הדבר דלייה, אבל לידה מקרי, זה אינו דחאה הר"ף והרמב"ם פסק לעיל כר"יח דין לידה לאבירים, הר"ד על אמר לא נקרה שם לידה, אלא ביצא רבו אמרין אגמל"מ דהכל לידה מאבר ראשון עד רבו, וכיון דעל אמר דלייה בעולם לא שייך אגמל"מ, ה"ה להיות קרווא לידה למפרע לא מניח, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדשה ולא אמרין שתתפשט הקדשה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמא דרכ דוףן, דמותפשטות הקדשה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם הא' שליש קמא דרכ דוףן קדוש, ומ"ש ההני אברים דנתחטו דלא תתפשט הקדשה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

וממילא המחותך חייב ממש מטיל מום, וא"כ קשה כל הגני אמרואי, ר' יוחנןوابי, דס"ל דגס על דבר המסתלק מהני היגלי למפרע איך פרנסו המשנה דמחותך ומשליך לכלבים, ודוחק לומר דሞקי מתני' בנפל, כמש"כ התו"ש רק לתרץ דהגמרה לא פסיקה להักษות, אבל לא לפי האמת והם יסבירו כהאי דוחק גדול, וא"כ לומר דהם ס"ל כרבה דהכא דמקאן ולהבא קדוש, ר"ל דשליש קמא לא קדש כלל, בשנחותך ורק על המעוות קמא קאמר התנאו דמשליך לכלבים כמש"כ התו"ש لكمן [ע"י] מה שאכתוב בזה שם]. ולפי"ז ר"ה דס"ל כאן בבעור למפרע קדוש מוכרכה לסבור כר"ל וכרבא וכhalbcta בכל הני דלעיל, דאדבר המסתלק לא אמרין אגמל"מ, ואל"כ יקשה לו המשנה איך מטיל מום בבעור ואיך משליך לכלבים אבל רבה דסbor מקאן ולהבא קדוש מצי סבר כר"יח ואבוי אפילו בדבר המסתלק אגמל"מ, ושאני הכא דשליש קמא לא קדוש ודז"ק היבט.

די' ע' ע"א גמר', תנן המבררת המקשה ליד מחתך אמר בר ומשליך לכלבים, מי לאו מחתך ומנייה ואי אמרת למפרע קדוש יAKER מבצעי לי', הנה פירוש קושית הגמר' או צריכה רבה והתו"ש הקשו איך ניחה למ"ד מכון ולהבא קדוש, דס"ס גם ביצא מחותך קדוש בכור בעל מום, דהא גם במחותך חשוב לידה לבנדה דיצא מחותך אמר טמאה לידה, וככמונתניתן דחכא דנטפרה מן הבכורה. ולכאר' ראיות אלו אין מקרים דחאה לעיל דף ס"ח ע"ב ד"ה הוציא כתבו התו"ש דאך דammo טמאה לידה אין מוכרכה דיצא מחותך הוה כיילו. וספר קמבעי לעיל אי הוה כיילו וממשנתינו דפטורה מן הבכורה ודאי אין דחאי דהרי אף לר"ה דמפרש מחתך מקרי אף דלא נתקדש שום אמר בר, אבל כוונת התו"ש הוא דלעיל רק לפרש האבעי כתבו כן, אבל מאחר דלא נפשטה ופסקין לחומרה הצד האבעי דחאה נפיק לי' רובה, הר"י דלא מחקין בכך, כמו דאמו טמאה לידה, כך חשבין הולך כיילו. ומה דפטורה מן הבכורה נס לר"ה, אף דמחותך ומשליך דמצוי להשליך כל האברים אינו מטעם דלא הוה כייל אלא דר"ה לשיטתי' כל שלא קדוש שליש קמא ע"ג דחא"כ נולד כדרכו שב לא קדוש, דהרי ביצא שליש דרכ דוףן ושני שלישים דרכ דודאי פטור רחים ולידה מקרי, מ"מ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא בכור כלל, וא"כ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא מצו חיל הקדשה, מושום דلتנייהו, שב כשייא האבר המשלים לרובו ע"פ דודאי שם לידה עליו, אבל הקדשה לנו לא חיליא, וכן גס את זה מצי משליך עד כלו. אבל לרבה דמקאן ולהבא קדוש ולא בעי דוקא שליש ראשון, ואין חילוק וכל דמקרי ילוד הר' הוא קדוש, וספר הביאו ראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקדיש נמי. ותרצוי דודאי לרבה מפרשין מחתך ומנייה עד רובה ולא עד בכלל, ולפי"ז אין במשנה שתי חלוקות רישא וסיפא, אלא חד דינא דמחותך אמר בר עד שיצא רבו, אבל הא' אמר בר המשלים לרובתו איינו משליך אלא יקר, ואין חילוק בין מחתך ומשליך למחתך ומנייה, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדשה ולא אמרין שתתפשט הקדשה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמא דרכ דוףן, דמותפשטות הקדשה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם הא' שליש קמא דרכ דוףן קדוש, ומ"ש ההני אברים דנתחטו דלא תתפשט הקדשה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

ועפר אני תחת כפות רגלי רשי' ותו"ש במצוותה מנינו להרשנו לאמור פירוש מרווח בגמרה, ולא נctrיך לאמור דלרבה מחתך ומנייה

קדושי ראשון, ואמאי לא נימאקדושי שני פסקו את הראשוני שליא יבואו לידי גמר כמו הכא בקדושים עליה דמסקת לקדושת בכור, דהרי קידושין הם קדושים הנוף מבואר בדברים בסוג' דבר פדא. אבל דעתינו זה בארכיה בפסחים בסוג' דלמפרע גובה, ותוכנן דברי שם קידושית הרשב"א ומחלוקת בין קידושין ע"מ שאין המאורסה דמותר קידושין הרשות ריש נערכה עליה נדרים, דמהני אם הלכה אצל חכם והתייר, ובין שאל על החקם שלא מהני להעמיד הפרה הראשונה דאיתך על מקומה, וכותב הרהר"ז דהאי הפרה חדק קלישטה היא בעצם דאנן תרי מפירין בעינן לבן לא מצי האח'י הפרה להמתין על הגילוי למפרע מה שמתייר החכם החקם דשנין. משא"כ מעשה הקידושין דהוא מעשה שלמה אלא דמצד תנאו מתלי תלוי, בזה שפיר אמרין דמציא להמתין עד שיתגלה למפרע דאי עלייה נדרים והסביר קילורין לעינים וראוי לומר שאמרה, וע"פ תורת אמת זו של הרץ י"ש בתוי כמה חומרות בש"ס, וכן חומרא זו מיישבת דשאני בכור, דמייעוט בכור שיצא הוא בעצם קלישטה, דאנן יוצא רובו בעין, וניהו דאם יצא אח"כ ררובו, אמרין אגמל"מ דהתחילה הקדושה מיד. אמנים אם בנתים הקדישה לעולה, אין בכך האי קדושה קלישטה לדוחות ולהמתין עד שתתגלה למפרע אחר יציאת הרוב, וחולפה והלכה לה מחמת קדושות עליה, אבל קידושין דמעכשי הלא הם מעשה שלמה, אלא דמ Dickmach התנאי דעד ל' יום צרכינו להמתין עד שיתברר התנאי, וכל שבאה העת הרי נתגלה אז נתקדשה מכל וכל, ממיילא פקעו קדושים שני, וכן בהקדיש מעכשי ועד ל' יום הדין כן ויפה פסק הרמב"ם דלא חל קדושת עליה והדבר ברור ואמת בלי ספק.

רש"י ד"ה اي נימא רבו ממש ובב"א קמיiri ע"כ ד�ע"ג דשנין לעיל מוחתך ומניה נשעה כדי שיצא רבו שניוי' בועלמא שני אגב דוחוקי', ומתניתין במשמעותה קיימה עכ"ל, ובברי רש"י ז"ל אלו נפלאים ממוני דסכים הלא לר"ה ע"כ דחקין לפרש מתניתן כן, דנעשה כלו יצא רבו, וא"כ לדידי' Mai ראי' איך מותניתין לדינא של רבא, ולמה לא פירוש רש"י ז"ל בפשיות דהגמרא אזלא אליבא דרבבה דהכלכתא כוותי', כמש"כ הרא"ש ז"ל דסבירת ר"י ותוס' מסתבר לפ██טורה כרבה, ולידי' מטופש יצא רבו יAKER כפשוטו יצא ב"א יAKER גם מה שבפניהם ממש"כ התוס'. אלא דכבר כתבתי דדברי התוס' פלאים ולא זכית להבינים, דכיון דהם בעצם כתבו דלרבה במוחתך ומניה לא מציא משיליך רק עד רבו, ולא עד בכלל, א"כ ע"כ הא ימציא רבו על מוחתך אבר אבר דלעיל קאי, דرك עד רבו משיליך, אבל יצא רבותו לא משיליך, וליאכ כאן שום דוחק במותניתין, ולא אייררי מותניתין כלל ביצא רבו ב"א, ורק לר"ה דמציא משיליך אבר אבר עד כולם, אז מוכרכחים אנו לפרש יצא רבו ב"ב", ולדוחק במוחתך ומניה נשעה כדי שיצא רבו הוھ כיוצא ב"ב", ומזה נמי תראה איך יפה עשה הרמב"ם שפסק כ"ה, דהרי סתם מראה דהכא רוצה לפשוט אבעי' דרבא מותניתין אליבא דדר"ה. אלא דעתנו נגדנו קושית רשי' ז"ל, דהא לר"ה מוקי מותניתין במוחתך ומניה דנעשה כיוצא ב"ב", ואיך קאמר פשיטא, אבל כד תדייק שפיר, תראה כי רך לפפי פרוש רשי' ותוס' ז"ל קשה קושי' זו, ולא לפי דעת הרמב"ם ז"ל, דבשלמא לרשי' ותוס' איכא רבותא בהאה דמוחתך ומניה דזהה כרובא ב"ב", לאפוקי מדרבה דס"ל מוחתך ומניה מותר להשיליך עד רבו, אף אחר שיצא רבו או כולם, אבל לפי פירושנו בדעת הרמב"ם, דגס לרבה לא עללה על הדעת לאמר דמציא משיליך המעוות קמא אחר יציאת הרוב אם החתיכות לפנינו, רק מפרש מותניתין דעת שיצא רבו משיליך, ממש ואילך לא, וממילא אם לא השיליך שוב אינו משיליך, א"כ לר"ה דמפרש דמשליך עד כולם, וסבירא דקאמר דמוחתך ומניה היה כיוצא רבו ב"ב" שניהם פשיטא, דבזה לייכא פלוגתא כלל ויצא מוחותך או

הכל. והרמב"ם ז"ל תיקן לשון המשנה בפסקיו כפי מה דעתה בוגמי' אליבא דר' ה', וכותב מחותך אבר ומשליך וכו' לאמר דכל אבר שמחותך משליכו מיד. אולם לרבה דס"ל מכאן ולהבא קדוש הלא פרשנו לעמלה דלאו מטעם דיל' אגמל"ם אדבר המסתתק וכיר"ל ורבא דפסקינו כוותי'יו, אלא אדרבא הוא ס"ל כרי"ח ובאי, גם אדבר דלייא בעולם שיק' אגמל"ם אלא דס"ל דהקדושה של בכור אינה מתחלת בהכרח מתחלת הלידה אלא מצי מתחלת גם באמצע לידה, כמו ביווץ דופן דמתוך שיש בשני שלישים אחרים נא"ג דבתיחה ביציאת שליש קמא ליכא לידה, ולכן ס"ל דמציא מחותך ומשליך, ואפי' אם יולד אח"כ כולם, האי מעוט קמא לא יתקדש למפרע, דעא"ג גם אדבר דלייא בעולם שיק' אגמל"ם אבל לא אדבר שאינו מוכרכ לאמר דהתחיל הקדושה מאז, וא"כ לדידי' מותפרשת המשנה שפיר דחדא קטני, מחותך אבר עד רובו, ולא עד בכלל ומשליך לכלבים, אבל יצא רובו אחר שכבר השליך המעוט,תו לא משליך דבחאי אבר ודאי אמרין אם יולד השאר אגמל"ם קדוש דהאי אבר ע"כ צריך שכיל קדושות בכור לחול, ואם ישילכו יולד אח"כ כלו ונאמר אגמל"ם קדוש היה נמצא ד להשליך בכור לכלבים, וא"כ מתניתין חדא קטני וליכא כאן רישא וסיפא, ושפיר פטורה מן הבכורה גם במשליך עד רובו. ולרבה גם בעובר על איסור השלכה ומשליך כלו אבר אבר נמי פטורה מן הבכורה, דהא קדוש למפרע גם בליתנייהו ורק מיוטו קמא איינו קדוש כנ"ל. ואולי גם רשי" ז"ל לא קאמר דפטורה מן הבכורה אלא לפי פשוטות המשנה דמתפרשת יותר כרבה, מחותך עד רובו ומונתינו חדא קטני, דהא כתוב בין יצא אבר אבר ובין יצא רובא ב"ב"א וכו', אבל לא הזכיר ד להשליך ג"כ, אלא דא"א להעמים כן בדעת רשי" כיון דפרש יצא רובו כאחת וחთכו עכ"ל, וזה דלא כרבה לפ' באורנו.

והנץ רואה כי בראש הסוגי כתבתי בכך אפשר אולי סובב רבעה כריז'יך ובאיי, דאמרינו אגמל"מ בדבר דיליטה בעולם, ועתה לפי באורונו מוכרכחים לומר דרביה סובב כן כנ"ל ודוק היטיב, ולהלויות כי זכויות לבאר הסוגי, המוקשה הללו ע"פ דעת הרמב"ם צ"ל בלי שום דוחק ומה שרשי"ו ותוספות ז"ל לא נחתו לזה הועש משום דעתיקר הפלוגתא אגמל"מ דרכו דרך עין לעיל דף ל"ז בארכיות ובפרט שרשי"ז"ל פסק לעיל כרב דיש לידי לאברים וא"כ א"א לפרש דבריא הא אחריו בכור כרמב"ם ונפל כל הבניין מבואר למעין בדברינו היטיב.

אחרי כתבי כל זאת רأיתי בר"ט אלגזי ז"ל בהלכות בכוורת להרמב"ז ז"ל פ"ג אותן ל"ג שהאריך בבאור סוג' או הסתומה, והוא ז"ל וכן בעל דמשק אליעזר שהביא שם ס"ל דהאי פלוגתא דרא"ה הרבה, תלוי בפלוגתא דאביי ורבא דפסחים או דרי"ח ור"ל בחולץ מעוברת ור"ה קריו"ח ואבוי ורביה קר"ל ורבא, עי"ז נקבעו בהן ספיקות ונסתמכו בקושיות וסתירות ומה אמר ומה אדרב, הלא האמת עד לעצמה וחיך אוכל יטעם להבחין ולשפט אם צדקתי בדברי או לא. אולם רأיתי שם שהקשה הר"ט אלגזי על הרמב"ס, דפסק בהקדיש לעולה קודם יציאת רובה דלא קדוש בכוורת, וסוחר את עצמו בפ"ז מhalbכות עריכן הלכ' ט' דהאומר הרי זה הקדש מעכשי ולאחר לר' יום אס הקדשו בתוך ל' למבהב איינו מוקדש, והקשה הוא ז"ל לעליו ניהו אי חזרה הוה ניחא דין חזרה להקדש, ובזה איינו דומה להאי דהאומר בקידושין אבל אי תנאה הוה, הרי הקדשה מתיל תלי וקיי עד שיתקיים התנאי, ולמה לא חל קדושים עליה הקדומה. עי"ש מה שנדרך בהז. ולא הבנתי למה לא מקשה על גופו הדין, דהרי את מוקדשת לי מעכשי ולאחר לר' יום ובא אחר וקדשה בתוך ל' בקידושין דף ס' דבין לר' וביו לשומאל. אי תנאה הוה פקעו קדושין שי' שגמרנו

בבמהמה טמא הרואה, אף קודם שיצא ראשו או רבו דאין כאן טומאה בלוועה, ולכך קשי' להו מאי פריך מ"ט דת'ק תיוק ל' דהוה טומאה בלוועה. וכבר הרגיש מהרש"א ז"ל לKNOWN דף ע"ב ע"א בתוס' ד"ה גזירה שמא יוצא הילד הראשו, דהותן' סותרים דברי עצם דהא ס"ל לKNOWN דגש ר"ע מודה בטומאה בלוועה, ורק כשהוציא איזדו פליגו ר"י ור"ע, עי"ש שנדחק, ומה שכתבתני אני באזה באריות שם, אלא דחוץ מזה גם על רשי' אני חמלה איך עלה על דעתנו דבעהגיל ראשו כפיקה יטמא בבהמה נמי בפתיחה הקבר בלבד יצא לחוץ, דא"כ גם השחיטה לא תועל להתריר דנחשב כילד, וכן אישת תה"י טמאה לידה משעת פתיחת הרחם, ואיך אפשר לאמר כן, דהרי בהדי תנן בנדה מ"ב דודקא החזיא ראשו חוץ לפרוזדור הזה כילד, ובן ט' ח' הנמצא בבהמה מותר באכילה ולא נאסר בשום מקום דפתחת הרחם לחוד לשוו' כילד, ובבהמה המקשה ליד והוציא עובר את ידו אין לך פתיחת הקבר גדולה מזו, ומה שבוחז אסור ומה שבפנים ניתר בשחיטות אמו, ורק לעין טומאה בלוועה קאמר דהעgil ראשו כפיקה איינו בלוועה לעין גנעה, אבל כל טהור כילד מאן דCKER שמיה. וכן תראה מותך פסקי הרמב"ם ז"ל לKNOWN דף ע". ולכן הני תורתינו משלnit בבהמה שמת עוברה והושיט הרואה את ידו, ודאשה שמת עוברה ופשטה חיה את ידה, מתרפות בכל גוני, בין העgil ראש כפיקה ובין לא העgil, בבהמה לעולום טהור מושם דאף דאין כאן לנו בלוועה לגבי גנעה, אבל כל שאינו כילד אין כאן טומאה כלל, דהרי ניתר בשחיטות אמו, ואיך אפשר שייתר מה שטמא כבר משום נבלות, ואך בבהמה טמאה כן דאתקשה לטורה, וה"ה ממילא דאף בהושיט ידו לחוץ נמי מתרפרש בכל גוני, אפיו לא העgil ראש כפיקה טמא, ולכן צ"ל מטומאת נבלות נתהר, וכרבנן לKNOWN במשנה איינו אלא מגע טופה שחוטה. ופלא על מהרשר"א לKNOWN דכתוב דעל אבר שיצא אין לנו ק"י, וכי דודקא מאכילה עשינו הק"ו הלא גם מטומאה מצין לעשות הק"ו, אם השחיטה מועלת לטהר את היד היוצאת גם אחר שיצא הילד כלו, או חתך האבר אחר שחיטה, מכש"כ שלא בטמא קודם שיצא וזה ברור. ובאיך מתניתן בעובר מות בתוך מעי אשה נמי מתרפרש בכל גוני, אפיו לא העgil ראש כפיקה טמא, ולכן צ"ל דטומאה זו بلا העgil אינה אלא דרבנן, ולפ"ז שפיר פריך הכא מ"ט דת'ק, דכיוון דמסתמא קתני ע"כ גם בהעgil ראש כפיקה טהור, וע"כ דליך טומאה כלל על הילד קודם שליד ומנו"ל הא. ומה שהכריחו לרשי' ותוס' לפרש דגש בבהמה העgil ראש כפיקה טמא הרואה, הוא מכח מימר' דר"י שם בביברות, דאמור שם ג' פיקות שמעתי בשל אשה כשל שני ושל בהמה כשל ערב, הרי דגש בבהמה שיך העgil ראש כפיקה. צ"ל דר"י אליבא דריש"ג דקאמר בטמאה טמא, נתן שעור זה אף דלא קייל' כוותי, בהדי אין מצלי לפרש גם דברי יחיד. וכן תראה דהרבמ"ס ז"ל מביא שיעור כפיקה באשה סוף פ"ה מהלכ' טוי', ושיעור כפיקה של סקאיין לעניין ארץ העמים ובית הפרס בפ"א הל' ג' שם, אבל שיעור כפיקה של עובר בבהמה השמייט, הרי מבוואר לדידין דס"ל כת'ק דבין טהור ובין טמאה טהור הרואה, אין נפקות' בין העgil ראשו כפיקה או לא, דבכל עניין טהור, דהא לייכא כאן טומאה כלל וזה ברור כמשמעותם. ומקצת הדברים מצאתי אח"כ בבע"מ ז"ל ונחתתי מאד. ועיינו לKNOWN בסמוד.

ד"ג ע"א ע"א האשה שמת ולדה בתוך מעי' וכו' גמ' אמר רבה כהש
שיטומאה בלועה אינה מטמאה, כך טהרה בלועה אינה מטמאה,
כל הסוגי' עד לבסוף. הנה סוגי' זו מקושי' הבנה, אך לפ' רש"י
אל והו לשיטת התוס', ואבואר דעת שניים ומה שקשה עליהם,
ואח"כ אב"י דעת שלישית שיטת הרמב"ם זיל' המחוורת כאשר
תראה בעינך. הנה דעת רש"י זיל', דר"י ור' פליגו לקמן בטומאה

מוסרס אמו טמאה. לידה תנן, لكن ע"כ צ"ל דאיכא איזו רבתוא בדין זה, לגבי מיעוטابر שבפניהם משמשים את הרוב, או יצא רוב עבר במעטותابر. וכ"כ התוס' לעיל ע"ח ע"ב ד"ה החזיא ידו וחטכה, דחאבעי לעניין הנשאר בפנים, אבל מה שציא פשיטהא קדוש, דציא מחותך הרוי הוא כיולד כמתניתן דעתה דאמו טמאה לידה. אלא דיש להקשות דלמא הא קמ"ל דמחותך ומניח הויה ציא רובו ב"ה לעניין חלק שבפניהם, וכמו שפסקו הראשונים ז"ל האבעי דלעיל בחומרא, דציא מחותך נאסר מה שבפניהם ולא בעניין רובא בב"ה ואולי י"ל בזה דאה"נ אלא דاز היה נפשט האבעי דלעיל מתניתן דהכא, והש"ס רוצה לדוחות דאפשר לפרש דלא תפסות לא אבעי דלעיל, ולא אבעי דהכא, אלא דאתא לאשמעני רוב עבר במעטותابر. ועיין בר"יט אלגזי שם בזה. ודוק היטב.

על "ב' משנה בהמה שמת עובה בתוך מעיה והושיט הרועה את ידו ונגע בו, בין בבהמה טמאה ובין בבהמה טהורה, ריש"ג אומר בטמא טמא ובטהורה טהור, ופרש"י דעתם דתירויו מפרש בגמרא, וככארוי לפ"ד טעמא דת"ק מבואר מ"ז כדאמר ר'ח בגמרא, ובבהמה טמאה ממילא דין כי דכוין דחיזין דתיריה התורה העובר בשחיתות אמו, ע"כ לאמר דהנה כאחד מאבריה כל זמן שלא יצא לאור העולם ולא מקרי בהמה כלל, וא"כ "ה" בטמאה כך דמה שלא ניתר בשחיתת אמו, הינו משום דגם לאמו אין שחיטה. ותדע דהרי חלב וגידDSL מותר מכח כל בבהמה תאכלו, והשחיטה ודאי אינה מתרת איסור גיד וחלב, וע"כ אתה אומר דכוין דיתר בשחיתת אמו לא מקרי בהמה לעצמו והוא כבר מאמו, וא"כ "ה" בטמאה חשוב ולדה כאחד מאבריה, ולא קריין ב"י וכי ימות מן הבהמה, ולא כי יגע בנבלת הבהמה טמאה, דין זה בהמה, ועוד ראי' דפרק בגמרא אחר שבאר טעמא דת"ק, וריש"ג מי טעמא, ומה פריך וכי משועבד הוא להאי הקישא דוכי ימות מן הבהמה וכו' לחלק הפסוק לשנים ולאמר דמיירி מטמאה וטהורה ולהקיש אלא ודאי הסבר' נותנת גם בלי שם קרא, דין על הولد שם בהמה בפ"ע אלא יחשב כאחד מאבריה, והוא הנוטנת להתריר את הولد בשחיתת אמו, וצ"ל דבאות עיקר הסימכה בזה על הסברא אלא דרך חז"ל להספיק הכל על הכתוב, ולכן פריך טעמא דריש"ג דמחלק בין טמאה לטהורה מי הוא. אלא דלפי' קשה איך יל' נגד הסברא הברורה מסמך בעלמא. והנראה נפע' דבזה דיל' דפלוגתת תלוי בהאביע' דר' הוועשי' דלקמן דע"ד ע"א, דחוישיט ידו למעי בהמה וחטף ב"ט חי דקמבעי נמי לרבען דיניר בשחיתת אמו, אולי מהני שחיתת עצמו נמי דדר' סימנים אכשר בה רחמנא, וע"כ לאמר דלאו מצד שהוא כאחד מאבריה ניתר בשחיתת אמו, דא"כ איך ניתר בשחיתת עצמו, אלא דגזה"כ הוא דאך דיש לו שחיתה לעצמו מהני נמי שחיתת אמו. ומה דמסתפק כון, הוא לפ"י הילופוטא דבבהמה הרי דתירור קרוא לאמר כן, הוא לפ"י הילופוטא דבבהמה הרי דתירור קרוא בהמה ועיין לעיל ס"ט ע"א דפרק באמות לילופוטא זו אלא מעטה ימירו בו וכיוון דיש לו שחיתת עצמו, א"כ גם מיתה יש לו, לקראנו בו כי ימות מן הבהמה, אלא דבטהורה דגזה"כ יש לו יותר אפיקו לאכילה בשחיתת אמו, איך יטמא, משא"כ בטמא, ולפ"ז ייל' דמש"ה בעי קרא לת"ק לדרוש סמכין טמאה לטהורה, לאוטו צד האבעי' דדר' סימנים אכשר בה רחמנ', דאו אין הטעם משום דהוה כאחד מאבריה. אלא דלפי' גם חלב וגיד יוטשו בו, דرك שחיטה הוא דלא בעי מגזה"כ אבל לכל מייל בהמה מקרי, דהרי יש לו שניות עצמאי רוחני אמו ורביה

רש"י ד"ה ק"ו כלומר אפילו לר"ע דאמר لكمן טומאה בלועה כgon עובר במעי אשה טמאה, הכא מודה מק"ו וכ"ל, וכ"כ התוס' בד"ה מי טמא דעתך, ורשי ותוס' הלכו באזה לשיטותם, דברבירותם כ"ב ע"א כתבו שניקפת. דברבעיל בראשו כפיה גט

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאת בהיס"ת הוא, ואי מתניתין ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כוותי.

אולס לפענ"ד נראה לפרש הסוגי' כמין חומר, וכן פירשה על כרחך גם הרמב"ם ז"ל. דהנה פלוגותת ר"י ור"ע, אין לה שייקות כלל עם הילפוטא דרביה דטומאה בלועה אינה מטמא, אשר לזה כי"ע מודים אבל פלוגותם היא, אי עבר במעי אמו של טומאה כלל, דהרי לא קריין כי אדם כי מוות דלאו אדם הוא, דגמ לעניין רוצח פטור על העוברים. והרי בבחמה טמאה נמי שנינו לעיל, דעוברה מות אינה מטמא את הרועה שהושיט ידו להוציאו, וכבר כתבענו למעלה דאפילו העיגל ראשו כפיקה ונפתח רחמה הדין כן, וכן בהוצאה ידו, וכש"כ התוס' בעצם בחד תירוץ, דהרי איתקס לטהורה, וא"כ ה"ה עבור אדם כל צוין שהוא במעי אמו היה ירך אמו וכאחד מאברה. והוא דמצרך ר"י קרא מיחיד להוציאו עבור במעי אמו, או דס"ל כריש"ג דבבחמה טמאה, ולכן בעי קרא דבאים אינו כן, או דס"ל שלא מצין למילך אדם מבהמה, וקרא אתה אפי' עם העיגל ראשו כפיקה, דכל זמן שלא נולד אין כאן טומאה כל עיקר, עד שיצא ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כיילוד. אבל ר"ע יש לו קרא דהונגע במת בנפש אדם עבור במעי אמו, והיינו בהעיגל ראש כפיקה, דאל"ה הרי הוא טומאה בלועה. ומה דפרק לר"ע מני"ל משום דר"ע דדורש טעמא דקרה כמבואר בגיטין ריש פרק הנזקין ודאי דחו"ל למייפק מבהמה טמאה דעל עבור ליכא טומאה כלל, וכן שבארנו לעיל במשנה הקודמת דהסבירא נונתנין כיון דחיזין דמנהני בבחמה טהורה שחייבת אמו על הولد, הרי ודאי משום דעובר ירך אמו, וא"כ ה"ה בבחמה טמאה וה"ה אדם, ולכן פריך לר"ע אי לאו דאייא קרא מייחד על עבור במעי אמו דטמא, מ"ש עבור אדם מעובר בבחמה טמאה, ולכן קאמר דדרש הנוגע במת בנפש אדם. ואין זה ש"יך כל לדינו של הרבה בעבור במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר ע"ט מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבחוץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כלום טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוצאה כלל, דלשניהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר ע"ג דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן בשונה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עbor בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבហוציא ידו מטמאה גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמאה גם بلا הוציא כלל מה"ת, ולית לי' כלל י寥וטא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיינו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"ז ובtos' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כוותי.

והתוס' הקשו על רש"י, א"י אך أكد לקמן דמתניתין דעתבעת לא שמעין לא טומאה בלועה ולא טהרה בלועה דחו"א טעמא משום מגע בהיס"ת הוא, הא עכ"פ במשא הויה ליה לטמא, דהא טבעת הרי הוא חרב כחל וטומאות בוקעת וועל, ולמה לא בטמא במשא, וטהורה נמי למה לא בטמא היא אין הבלעה כצמיד פטייל. וכן קשה על הא דאמרו שעובר וחיה כתשי טבעות דמי, ודלא תימא ר"ע הוא, אשר בכולן פרשי"ז של דעתמא דasha טהורה הוא משום מגע בהיס"ת וקשה הא במשא עכ"פ מטמא כמו שהביא רש"י ז"ל בעצמו בריש הסוגי' מגمرا נדה מ"ב ע"ב. ב') קשי' להו לפירוש"י כיוון דרביה ור"י חדא מלטא אמרו, מהו לנו ב' י寥וטות על טומאה בלועה קרא דנבללה דרביה, וקרא דעל פני השדה דר"י, ועוד איך ניחא מתניתין דasha טהורה אליבא דר"ע, כיוון דאייא עכ"פ טומאת משא. ולכן פרשו דרביה אתה לא שמעין דטומאה בלועה אינה מטמא אפילו טהרה שאצלה, מה דלא נשמע ממתניתין, דהתס אינה מטמא טהרה דעלמא וכן טהרה דانيا מיטמא מטמא דעלמא, אבל מטמא שאצלה מיטמא,, וכשם" שאמור הרבה, הци פרישו שם שהאדם אינו מיטמא מטבעת שלע, כך שתמי טבעות און הטהורה מקבלת טומאה מהחיה שאצלה, ומה דפרק תרוייהו תנינחו, לא קאי על טומאה בלועה דאיינו מטמא, דעל זה לא הקשה כלום, דהא זה לא חדש לנו רביה, אלא מטהירה בלועה קפריך, ור"ע שניהם מודים דטומאה בלועה אינה מטמא, אבל פלגי בעבור במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר ע"ט מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבחוץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כלום טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוצאה כלל, דלשניהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר ע"ג דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן בשונה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עbor בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבហוציא ידו מטמאה גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמאה גם بلا הוציא כלל מה"ת, ולית לי' כלל י寥וטא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיינו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"ז ובtos' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

שם מונה והולך, שדרה משני מותים וגלגולת משני מותים, ואבר מן המת משני מותים ובוכלו כתב דאין מצטרפין, ובהלכ' ג' כתוב דעתית מבשר המת וכזית נצל ומלא חפינו רקב גם משני מותים מצטרפין משום דטומאתן ושיעורן שווה. ובהלכ' ב' באבמה"ח של אדם אפלו מאדם אחד אם נחלק לשנים אינו מצטרף הרי החלוקת מבואר, בין אם השיעור בא בכמות ובין בא מצד האיכות, נפש או שדרה וגלגולת או אבמה"ח דבנה לא שייך צירוף משני גופין דאי בטל האיכות, זהה ברור ואמת ומעצתי כעון הדברים בדברי התוס' סנהדרין ד' ע"ד ד"ה מנין לרבייעת עי"ש היטב.

במשנה בהמה המקשה לילד והזcia העובר את ידו וחטכה וכו' שחת את אמו ואח' חותכה הבשר מגע נבלה דר"מ, וחכ"א מגע טרפה שחותטה וכו'. הסוגי מוקשה מאד, והاخرونים ז"ל לא יצאו, "יח בביורים ובראשונים ז"ל אני ראה פלוגתא עצומה בפירושה, בין רשי"ו ותוס' ורמב"ס ז"ל כי כל אחד מהם דרך דרך לעצמו בהבנתה ובabar דבריהם כדי ה' הטובה על.

א') שיטות רשי"ז', כפי המבואר בריש פירקן ס"ל לרשי"ז' אל דלמ"ד חזרה לא מהני, ס"ל יש לידי לאברים ולמ"ד חזרה מהני, ס"ל אין לידי לאברים, ומיליאין כיוון דאתותב י' יוחנן דס"ל אבל עצמו מותר בחזרה, אידח נמי הא אמר אין לידי לאברים, ומש"ה חזרה לא מהני, כמו שלא מהני בהזcia ראשו דהוה כילוד אם החזרו. ומיליאן דלא בעין דרשה דובשר בשדה טרפה לרבות החזרו. ואבര היוצאה, דהא מסברא דכל שנולד לא מהני בי' חזרה ונאר, ועוד דלא שייך בלילה טבעית והחרחית לאמר עליה יצאה חוץ מהחיצחה ולהקרא בשם טרפה. ותדע שכן הוא דהרי אמרו לעיל דאיaca בינויו דלשנא קמא ולישנא דמערבא למסיר מיעוט אבל שבפנים, הרוי דלשנא דמערבא איסרין גם מה דלא נשמע מקרא וז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש"י ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהורה והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוותי פסקינו ודוק.

הנה לפ"ז אכן דקי"ל רכר דחזרה לא מהני ויש לידי לאברים, כל עובר שהזcia אשר נידון כולד ולא כאבר מן הבמה ומיד חל עליו איסור אבמה"ח למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת, ולמ"ד לא לאברים עומדת חל עליו אבמה"ח כשיתחתק. דרך בעודה בمعיה בהמה תנע חותך מעובר שבמעיה מותר באכילה בשחיטת האם, אבל בשיצא והוא כילד אם נחתך, ה'ابر מון הח' ומצד העובר ולא מצד הבמה, דכוין דכילד דמי איך אפשר לדונו כאבר מן הבמה, והוא תרתי דסתורי. ומאה נצחה דכל שהעובר מת נידון האי אשר היוצאה כנבללה, דהאיابر לעולם נידון כולד ולא כאמו. וניהו דהולד שלא יצא עדין נידון כאמור שחיטה מגזה"כ דכל בבמה תאכלו, אבל לגביابر שיצא ונולד ונפרש מן הבמה, נידון הولد כיוצא אם חי היה אבמה"ח, ואם מת כאבר מן המת והוה נבלה, וזה שכטב רשי"ז' בד"ה מגע נבלה دائ' העובר חי הוה מגע אבמה"ח דטמא כנבללה, ואם נמצא מת הוה נבלה ממש, לשיטת רשי"ק"יל יש לידי לאברים וע"כ היה כן. ומה דאמרו בגמר' דטמא דאמ' משום שחיטה עשו ניפול, אין הכוונה כמו במיתה דועשה ניפול דהינו שטמא מיד בעודו בחבورو משום אבמה"ח דהוה לנפל משם קודם המיתה והשחיטה דזה א"א דהרי כיוון דמצד דכילד דמי קטין עליה, הרי אפלו מיתת האם אינו עשו ניפול דבין לר"מ ובין לחכמים אם הביצה נתנבללה בשחיטה

קמבעי לי', הרי דכל שטבע הדבר כך הוא לא שייך בו משא, ולכן ה' ניחא לי' לאמר דחחי' טמאה מושם מגע והasha טהור, דין כאן משא, ע"ז קmortץ דלעלום טומאה בלועה כמאן דלייא דמי, והחיה טמאה מדרבנן, ואין טומאה דלא תימא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי למימר כולא האי, ומתרץ דלא תימא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי אשא טמא ליה טומה בלועה, ואתה' מתניתן כוותי ומיליא נפרק רבה מהר"ע ומסתומים מתניתן, דזה ליתא דאפיקו כר"י מצא את' מותניתן, ומושם דגוזרו באשה שמא החזיא רacho חוץ לפרויזדור, ומיליאן גם אי כר"ע את' מותניתן מדרבנן אמר, דעתה אתו העיגל ראש כפיקה, אבל מה"ת מודה ר"ע דכל שבולה הטומאה אין כאן טומאה כל עיקר מגזה"כ וקרא דבמתה בנפש אדם, דמרבינו מני' טומאה לעובר במעי איש, היינו בעיגל ראש כפיקה, דלא בעין ילוד וכל שכן הנגעה בלועה מטמא במעג. ומעתה לא צריכנא להאי דוחק של מהר"א ז"ל דלא"ע בהזcia ידו מטמא גם מה שבפנים, דהא במתה בנפש קדרש. דמהר"א שפיר נרך אלה לדעת התוס' דבעיגל ראש כפיקה גם בבמה טמא, א"כ ע"כ קרא דבמתה בנפש את' להוסיף איזו טומאה בולד אדם שאינו בבמה, ואי דידו שהזcia דטמא, להא לא צריך הקרא, לא מבעי' לפי דעה שני' שבתוס' לקמן ד"ה וחכמים אומרים, דכון הדין נמי בבמה טומאה אין כאן תוספת טומאה באדם אלא אף' לדעה א' דבבמה טהורה, מ"מ קרא דבמתה בנפש אדם מורה דטמא מבפנים ע"כ הוכרח לומר דע' הוצאתה זו גם מה שבפנים טמא, אבל לפי באורנו דבעיגל ראש כפיקה ליהו טומאה בבמה, שפיר אתה קרא דבמתה בנפש אדם דבאים טמא דלא בעין לידי שלימה, אלא שהי' נראת וגלי אף שהוא עדין במעיה. וזה היא שיטת הרמב"ם ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש"י ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהורה והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוותי פסקינו ודוק.

וזע דלמאן דפוסק כר"ע יש להקשوت לכאר' הא מתוך השקלה טרוי' שבגמ' אינו נראה כו. דהא אמר דפליני ר"י ור"ע בקראי דעל פני השדה, דל"י ATI לאפוקי ולד במעי איש, ולר"ע לרבות גולל ודופק ור"ע עובר דטמא ילי' מלבמת בנפש אדם, ור"י מוקי האי קרא לרבייעת דם מן המת, ור"ע לטעמי' דיליף לי' מקרה דעל כל נפשות, וס"ל לרבייעת מב' מותים דטמא ואנן בהאי דינא לרבייעת מב' מותים לא פסקינו כר"ע אלא בחכמים דפליגו עלי' כմבוואר ברמב"ס ריש פ"ד מהלכ' טו"מ, וא"כ איך פסק כר"ע בעבור במעי' אמו, אבל לק"מ דדבאות לא תל' זב' זב' דבלא' הקשו התוס' דל"י תרי קראי לרבייעת דם ל"ל וע"כ לומר דר"י מוקי חד לד"א, אבל אין כר"ע ס"ל דבמתה בנפש ATI לעובר במעי' איש ועל כל נפשות מת לרבייעת דם ויש אם למסורת וכמוש"כ התוס'.

ועל הא דר"ע דמרבה רביעית דם משני מותים הקשו בתוס' ימא דף פ"ד ע"א ד"ה טומאותו, דלמה לי' קרא דהא כל שטומאותו שוה ושערוי' שוה מצטרפין, ולא מצאו מענה אחרת, רקDACטריך לבא משני נפלים דאיין בכל אחד רביעית (ועיין מש"כ בה בסוגי דט"ח لكمון ק"ח ע"ב ברשי"ד"ה לעולם לא מצטרפין) והכפות תמרים שם תמה לפ"ז על הרמב"ס, ודפסק דלא כר"ע וקאמר דרביעית דם מב' מותים אינם מצטרפין ולא הזכיר כלל דהינו דוקא מב' נפלים, וע"כ דבכל מותים הדין כן ואיך יתרץ' קושית התוס'. אבל לפענ"ד נראה דקושית התוס' לך' מ', דכאן אמרה התורה נפש ונפשות ולא רביעית ותלי' הטומאה בנפש האדם אלא דאן אמרין דשיעור נפש הוא רביעית וא"כ איך צורף זאת משני מותים כיוון דאיון נפש, ור"ע מקרה ילי' מוצטרף ותדע שכן הוא דהא הרמב"ס

מת, דעתם אדרבן בזה (וכן לר"ח טעמא דרבנן בעובר ח') אין לו הבנה כלל, כיון דחכמים דר"מ דהלהכתא כוותיהו, ע"כ נמי יש לידי לאברים ס"ל, אך מצו אמרו דהשחיטה של האם מהני להאי אבר הנולד לטהר מידי נבלה, וילפו זאת מטרפה, הלא שפיר צוח ר"מ האי גופה והאי לא גופא, ורק לטרפה ואבר המודלד בה נשחת גופה, אלא דאסור מצד איסור טרפה שהיה עליה מקודם לכאן, אבל האי אבר היוצא לאו גופא, אלא נולד ונפרד מן הבהמה, ואם מהני השחיטה על הנולד נמי, למה לא יתירנו ע"כ דלא מהני על הנולד, וא"כ אך בטהר דבר שאינו גופה ונקרא נולד ע"י השחיטה גופא, ומה שהшибו שיוטר מצלת על שאינו גופה, אין זושובה כלל, דבחותך מעובר שבמעיה אין לייה, וכן ר' מאהן השחיטה על בהמה תאכלו אף באכילה, אבל באבר היוצא דאיכא מכח כל תחמי השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא אין לייה, אך נחلك בין איסור אכילת אבמה"ח לטומאת אבמה"ח לאמר שמח הولد או נתוך האבר. ומכך דקשה באבר דעובר מות, למה לא מטמא מיד לחכמים כמו לר"מ כיוון דכילד דמי, וממי לא תhani השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא קודם השחיטה איך TABA השחיטה ותותר ועין לבב ארוי ובמלא הרועים בהגחות הש"ס שתמהו על דמיון הדשחיטה טרפה לאבר היוצא, ובאמת חומר הקושי אין אלא לשיטת רשי"ז' על כאשר בارتני, אבל לשיטת התוס' והרי"ף יותר הראשונים דעתם תראה כי דעת אחרת עmons.

ב') **שיטות התוס'** הו, דפלוגתא דיש לידה לאברים אינה תלי' בפלוגתת רב וועלא בשם ריו"ח اي אבר עצמו אסור או מותר ואע"ג דאיתו בסה בא דקאמר אבר עצמו מותר, מ"מ במא דקאמר אין לייה לאברים הלכתא כוותי' נגד רב, כי רק במערבא אבר בטעמא דרב דבר אסר אור משום יש לידי לאברים, אבל תלמודן קאמר בשם רב דקיליף מקרה דובשר בשדה טרפה דלה מהני חזורה טרפה שאין לה היתר, ומעטה סובר לר"מ כיוון דהאי אבר כאבר דבמה נידון, בין עובר חי ובין עובר מת, כל זמן שלא נשחט אין כאן לא איסור ולא טומאה, ולכן כתבו התוס' בד"ה וחכ"א דקודם השחיטה לכ"ע אדם הנוגע באבר זה טהור, ורק השחיטה גורמת איסור וטומאה ומשום הדשחיטה עושה ניפול. אלא זה לא כואר, אין לו מובן כלל דעת"כ אין הכוונה דהשחיטה עושה ניפול מעיקרה אלא כמש"כ רשי"ז' דאין השחיטה מועלת על היוצא, דכי נאמר דשחיטה גרעה ממיתה, דהמיתה ודאי אינה עושה ניפול לאבר היוצאה כמש"כ לעיל בשיטת רשי"ז', אבל דעת הענין כך הוא דכל שהאבר בחוץ אין לו היתר בשחיטה מקרה דוכל בבהמה תאכל, דמכללא ממשע דמה שאינו בהמה ע"ג דלא הוה כילוד, מ"מ אסר אור משום שאין בו בהמה, ואינו ניתר בשחיטתה. אלא דחזורה הייתה מהני, اي לאו קרא דבשר בשדה טרפה, דמני' ילפין לכל שיצא חוץ ממחיצתו פעתacha שוב אין לו היתר באכילה כטרפה שאין לה היתר, ומינה דלא מצי להיות חמור מטרפה דיש לו טרחה ע"י שחייה, ה"ה אבר שהחזר לא נאסר אלא באכילה כטרפה, אבל השחיטה מהני עכ"פ על מה שבבהמה לטוהר, וכ"כ הרראש יוסוף ז'יל והדברים קילוריין לענין, ומה מromeim בחידושים הרשב"א ז'יל בשם בעלי התוס' שמפרשים כן דברי הש"ס דלקמן, דקאמר ר' יוסי בר חנינא, Mai טעמא דר' יוחנן אליבא דחכמים האיא את לי' חקנתא בחזורה והאי לית לי' תקנתא בחזורה, ופירושו ז'יל דהכוונה דבאבר היוצא את לי' תקנתא בחזורה, להיות נתהר מטמאה גם לר"מ, דבחזרה מודה דלא גרע מטרפה, כיוון דכל האיסור בא מקרא דטרפה. אלא דבלא החיזיר ס"ל כיוון דבלאו קרא דטרפה, כל שאינה בהמה אין השחיטה מועלת בו, ממי לאו כניפול גם לגבי טומאה, ולא שיטמא מיד כל שהבהמה והולד חיים, אלא דהשחיטה משווה להאי אבר אבמה"ח ומטמא אחר

או נהרגה בהתקזת ראה והיה בה אבר היוצא והולד יצא חי, אין כאן על האי אבר שם איסור וניתר בשחיטת העובר, ואיך חפעול השחיטה על אבר היוצא לעשותו ניפול יותר מ晦ימתה, אלא פירושו כמש"כ רשי"ז' לקלמן דר"ג ע"ג ע"א ד"ה עשה ניפול ז'יל, עשוה ניפול בשעת שחיטתה הרי היא כניפול ממנה ואין שחיטתה מועלת בו ומשום לישנא דקלמן לקלמן מיתה עשוה ניפול נקט לה' עכ"ל. הרי דבפירוש מדיק רשי"ז' לקלמן דשחיטתה עשוה ניפול הכוונה בשעת שחיטתה דוקא, דהינו שאין השחיטה מועלת באבר, ולא כמו מיתה עשוה ניפול דהכוונה כאילו נפל קודם לכן, וכמש"כ רשי"ז' לקלמן באוטו הדף ע"ב ד"ה ואינו מטמא, וכיון דשחיטתה עשוה ניפול הפירוש בשעת שחיטתה לאמר דין דמנזה"כ פועל הכוונה בשעת שחיטתו, ה"ה דמיתה נמי הדין כן דעוישה ניפול בשעת מיתה, ואני פועל עליו לאסרו באופן דהמיתה והשחיטה שווין לגבי האבר דאים פועלים עליו כלל, אלא דהשחיטה כיוון דמנזה"כ פועל על הولد שבמעיה בהמה להיות ג"כ שחחות, ממי לאו נשאר האי אבר כבבמה היה שאין לה סימנים לשחיטה, וכן מוכח מרשי"ז' לעיל דף ס"ט ע"א ד"ה אבן פקעה דכוותה, דבאבר היוצא אין כאן איסור אחר אלא דין לו סימנים לשחיטה, וזה אפילו לרבן דר"מ דרבנן ט' נמי איכא אבר היוצא, ומכו"ש לר"מ דרך בגין ח' שיק אבר היוצא דהכי הוה דין ח' אין במינו שחיטתה הוא, ואייכא כאן אבר שאין לו שחיטה ואסור משום אבמה"ח. מ"מ טומאת אבמה"ח ודאי לייכא עלי, דהרי הוא חי והتورה אמרה כי ימות מן הבבמה וכו' הנוגע בנבלתה, אשר מזה למדנו לקלמן קכ"ז ע"ב דאמבמה"ח מטמא, הרי דבעין מיתה דוקא ולא גרע אבר זה מבן ח' חי דין במינו שחיטתה, מ"מ כל זמן שהוא חי איינו מטמא, ואיךITEM אבר שהוא חי מישום דין לו שחיטה יותר מבן ח' חי שאין לו שחיטה, ולכן הא דקאמר לר"מ דמגע נבלה דהינו אבמה"ח, הינו משום דחחכו ומה דאמרו בגמרא דל"מ אפיקלו בלא חחכו משום דמגע ביחס"ת מטמא או למ"ד חבורו ע"כ כשמת אח"כ, דמסתמא בגין חי, מות מהר אחר שחיטת אמו, ומטמא האי אבר כאבמה"ח דעלמא. ואפיקלו למ"ד בהמה בחו"י לאו לאברים עומדת, האי אבר ודאי לחתוכה עומד, כיוון דהולד ניתר בשחיטה והוא נשאר אסור לעולם ולכון חל עליו איסור אבמה"ח לכ"ע, ואם אח"כ מות נקבות הושט ופסה"ג לדעת הרמב"ם ז'יל דאית בהם איסור אכילת נבלה מוחים וטומאות נבלה רק לאחר מיתה, והכא דכוותי" איסור אבמה"ח חל עליו מיד ע"י השחיטה שפועלת על הولد ולא על האבר, וטומאת אבר מון הח' ע"י מיתה הولد, דכל זמן שהוא חי החיות מציל מן הטומאה. וכל זאת בעובר חי, אבל בעובר מת כיוון דאבר היוצא כילוד, הרי הוא מיד אסור וטמא משום נבלה עוד לפני השחיטה דבשלמא בעובר חי כל זמן שלא שחט את האם עדין אין איסור אבמה"ח לחולוטין, לא מביע' בבר"ט לרבן דאפשר שילוד כלו ושחיטת עצמוני, لكن לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבבמה, אלא אפיקלו לר"מ דרבנן ח' מירiy אפשר שישחה עד שישלמו ט' חדשים ושחיטת שחיטתה עצמוני, لكن לא הוקבע לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבבמה, א"כ מה בין לאחר שחחיטה לקודם שחחיטה, כיוון דיש לידה לאברים, והיינו טמא דר"ח דקלמן דקאמר, דבאבר דעובר מת לכ"ע שחיטת עשוה ניפול, דהשחיטה אינה מועלת, וממי לאיסורה קמא קימא ונאסר ומטמא מיד כשהוציא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכה לשיטת רשי"ז' ז'יל, דעתם אדרבן דאבר היוצא הוא משום דיש לדיה לאברים. אבל מה שא"א להבין לדעת רשי"ז' ז'יל הוא, מה אמר הרבה רבבה לקלמן דפליגו בין באבר דעובר חי ובין באבר דעובר

עצמם. גם בעובר מות לא נקבע איסור אבמה"ח, דאמ' יולד ככל אין כאן אבמה"ח אלא נבלה, ולכן ר' ע"י השחיטה ששותת אמו הוקבע איסור אבמה"ח, על האי אבר היוצא בין חי ובין מת, ולגביו עיין זה שחיטה עשוה ניפול. וזה מקרים דכל בהמה תאכלו ידועין, דמכללא נשמע דאם אינו בבהמה לא תאכלו. ולquin על האי אבמה"ח אף דרך מכללא דכל בהמה תאכלו ידועין, משום דזהה כמו דרשה דתזבח ולא גיזה דהדרה לאיסורה קמא, ואע"ג דלא דמי, דתתם אי לאו היתר דתזבח הכל היה אסור משא"כ כאן, דבלא קרא דכל בהמה היה לאבר היוצא היתר ע"י שחיטה הولد אם יצא חן, אבל י"ל דהכא מכח ההיתר דוכל בהמה נצמה האיסור של האבר ממילא, דכיוון שהولد בתוכה כשחות הר' אין כאן סימנים לשוחט, וא"כ ממילא אכן איסור אבמה"ח כאשר בהמה דעלמא, וחמור ממנו דין לעו היתר בשחיטה. אלא אי מטמא נמי אבמה"ח לאחר מיתה או לא, בזה פלגי ר"מ ווחכים. דר"מ ס"ל כל דין דשחיטה עשוה ניפול לעניין איכילה ללקות עליו משום אבמה"ח, ועתה שהוא מות מה לא יטמא, ווחכים ס"ל דשחיטה עשוה חי פועלות הפוכות, דעת"י שמכורת את הولد נעשה האי אבר היוצא בכינוי איכילה, ומ"מ לטהר מטהר מהני השחיטה גם על האי אבר, וילפו זאת מטרפה ומארב היוצאה שהחזר, דעת"ג אסור מכח קרא דובש בשדה טרפה, دمشם לפינן דבר היוצא שוב אין לו היתר בשחיטת האם, ומ"מ טהור מטמאת נבלה גם לר"מ דלא מצי להיות חמור מטרפה עצמה, ולפוג' ג"כ קולא מהאי חומרא דכמו שגلتת תורה דלא מהני חזרה, וגם לאחר חזרה השחיטה עשוה ניפול, להאי אבר שיצא פעם אחת, לפינן נמי קולא דرك לעניין איסור עשוה ניפול, אבל לעניין טומאה לא. והדבר מוקשי הבנה, דאי לאו דזהה לנ קרא לאסור אבר היוצאה שהחזר, היו חכמים מודים לר"מ דבר היוצא הוה אבמה"ח, הן לעניין איכילה והן לעניין טומאה, ורק מכח האי חומרא דזרחה לא מהני נצמה קולא דעתה שלא החזר אתמהה. גם תשובה ר"מ לחכמים קשה להבין, דקאמר מה לטרפה שכן גופה, דהא הם מאבר שהחזר ילפו והוא אין גופה, ומודה בה ר"מ דנאסר באיכילה, ונתרה מטמאה ע"י שחיטת האם, הרי גם לדר"מ עשוה השחיטה ב' פועלות הפוכות באבר היוצאה שהחזר לאסור ולטהר.

ועתה יצא לפניך שיטת הרמב"ם, דעת שלישית ומכרעת.

ג') **הרמב"ם** ז"ל פסק אין לידה לאברים כדעת הר"ף והתוס', אבל ס"ל דבابر היוצאה לית' בי ר'ק איסורה בעלמא ולא מלוקות, ז"ל בפ"ה הכל' י"א. אבר עובר שיצא וכו' ואם נתרך לאחר שחיטה האוכלינו לאנו לךה, עכ"ל, הרי דס"ל כיוון דין לעו היד לאברים אי לא קרא דבשר בשדה לאסורبشر שיצא חוץ למחיצה הוה השחיטה מתרת גם היוצאה, דנヒו דיןינו בהמה מ"מ הוה נגרר האי מקצת שיצא אחר עיקר הגוף שהוא בפניהם, דאיך נחלה בגוף אחד לאמר דרובו שחוט ומומתר, ומיעוט אסור משום דלא נשחת שהՃבר זה זר מאד, ולכן ס"ל דין כאן איסור אבמה"ח ומשום שלא נשחת, כי נשחת שפיר וליכא על האבר לא טומאה ולא איסור אבמה"ח, אבל נמ"ל דאפשר רשות ונטהרה לאלה למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רבה יש בדבר חלק בין טהורה לטמאה, דבטהורה כיוון אפשר בחזרה להיות נתהרה אח"כ בשחיטת האם لكن אין מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דאי"א בחזרה להיות נתהרה.

הaber אבמה"ח דהאי עבר לעולם כחד מאברי האם שלא הועיל לו השחיטה. ווחכים אומרי' כיוון דעת מודיתلن דבחזרה מהני השחיטה לטהר האבר, א"כ ה"ה בל החזר לא נאמר אלא דין נתרך להתרט באיכילה, אבל לטהר למוה לא תהני, ואין חילוק בין עובר מות לחוי דבשניהם מודיה ר"מ דין כאן לא איסור ולא טומאה קודם שחיטה, וחזרה מהני עכ"פ לטהר ע"י שחיטת האם ולכן רק השחיטה עשוה ניפול בין בעובר חי ובין בעובר מות, ובשניהם נידון האבר ע"י השחיטה אבמה"ח. ולכן כתבו התוס' דברועה שהושיט ידו דמתניתין דלעיל ה"ה בהוציא עובר ידו הדין כן דתחוור הרועה בגע בו, דכיוון דין לעו היד לאברים ונידון כבר מן הbhema, מה לי טמאה ומה לי טהורה, כי השחיטה גורמות איסור וטומאה לר"מ ואיסור לחוזך לר' ר' מ. עיין במורה"א ז"ל שכטב דודאייפה כתבו אליבא דרביה לקמן, דקאמר דפליגי בין בעובר חי ובין בעובר מות, אבל לר"ח דס"ל דלא פליגי רק בעובר חי, אבל במת ד"ה השחיטה עשוה ניפול, האי דרועה בפשיטות את' דוקא בלא הוציא ידו ודאי מטמאה. ודבורי הקדושים פלאו ממי, דפי דעתו דר"ח בעובר מות מטמא אשר היוצא מיד, עוד קודם שחיטה ולא תל"י הטומאה בשחיטת האם כלל, מה זה דקאמר לר"ח דד"ה השחיטה עשוה ניפול, דשחיטה מה בעי הכה, והכי חול"ל אבל בעובר מות ד"ה טמא מיד כשהוציאו, הן אמרת דגם לשיטת רשי' שפרקנו לעיל קשה כנ"ל, אלא דרש"י יש לדוחוק ולאמר דלאו דוקא נקייט לר'ח האי לשניא, כיוון דרש"י פליגי חכמים ור"מ בחרתי מתרי טעמי לרבה. אבל לתוס' דהוכיחו שיטם מושם דקאמר בגמרא דפליגי בשחיטה עשוה ניפול, ואין כאן פלוגנתא אחרת איך מפרש האי לשניא דד"ה השחיטה עשוה ניפול דוקא קאמר. ולא עוד אלא דעל גור הסברא קשה, דבשלמא לרשי' דמטעם שלידה לאברים קטינו עלה, שפיר י"ל בעזה לא מצאנו טעם הגון, אבל לדעת התוס' דין לעו היד לאברים ורק מכח דיצא חוץ למחיצתו קטינו עלה, אבל כאחד מאברי הbhema יחשב, והוא כה' מכח הbhema, איזו טעם יש לאמר דמטמא וכאשר באמת כתוב המורה"א אח"כ בטעמא דרביה, דבלא שום קרא אלא מושם דין לעו היד לאברים איןו ראוי לטמא, אלא ודאי לדעת התוספות גם לר"ח טעמא דר"מ בעובר מות כמו בעובר משום דשחיטה עשוה ניפול, וקודם שחיטה איןו מטמא. ומה דפליגי רבנן בעובר חי ומודים בעובר מות, צ"ל דס"ל לר"ח דזוקא בעובר חי פליגי דאיסור יוצא גופה לא נקבע בי עד השחיטה, ולכן מהני השחיטה לטהר עכ"פ, אבל בעובר מות דאיסור יוצא נקבע מיד כשהוציאו, ניהו דלא מטמא מיד אפשר בחזרה, והיה' נתהרה ע"י השחיטה דammo, עכ"פ מן הטומאה, אבל כל שלא החזר ונשחתה אמו אין מועלת לטהר. ולפי' בבהמה טמא והוציא ידו, טהורה הרועה גם לר"ח לח תירוצא שבתוס' / אלא כתבו לבסוף, דיל' דלא לפינן טמא מטהורה אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רבה יש בדבר חלק בין טהורה לטמאה, דבטהורה כיוון אפשר בחזרה להיות נתהרה אח"כ בשחיטת האם لكن אין מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דאי"א בחזרה להיות נתהרה.

נמצא פסקן של דברים לדעת התוס' דבابر היוצאה שחיטה עשוה ניפול לעניין איסור אבמה"ח, ר"ל דעת' השחיטה והקבע האיסור דaber היוצאה דין בו משום לדה, אבל יש בו משום אבמה"ח, כאשר אבר הbhema אס' יהי' נתרך, כיוון שהוא בחוץ, ולמ"ד לאברים עומדת איט' בי' איסור אבמה"ח מיד, אלא דעתין לא הוקבע. דכמו דבhbma דעתית לה היתר בשחיטה, כן הוא נמי באבר היוצאה, אם יצא אח"כ שאר העובר, והיה' לו שחיטת

דטרפה ילפינו דחורה מהני לענין טומאה, וסבירו חכמים דמשם נשמע גם לא החיזיר, ואין חילוק בין החיזיר, ובשניהם אסור ואני מטמא, ואסורים משום אבמה"ח. זאת הוא שיטת הנני יש מפרשים. אבל שיטת הראב"ד ע"כ אינה כן, דהוא מודה בדבר היזוא ליכא איסור אבמה"ח משום דכל שאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, ה"ה לענין הקשר אכילה אינה עשוה, וכקושי ר"מ לחכמים, אם טהרה מידי נבלה תתרנו באכילה, אלא דיש על האבר איסור אחר דעתא מקרה דבר בשדה טרפה, וא"כ למה לוקין עלابر היזוא דילפין לע"מ מבשר בשדה, ואין לוקין עלابر המודולל, וזאת דהוה רק אסמכתא בעלמא, והחילוק שזה גופה וזה אין גופה, הלא לית להחכמים דק"ל כוותיהו, וכן השגת הרaab"ד ז"ל אין לה מקום ונפרקת עצמה תכ"ד,

ועתה הט אንז ושמע איך תתפרש הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל. דר"מ דסובר דשחיטה עשוה ניפול באבר היזוא בין לענין איסור ובין לטומאת נבלה, ע"כ לאו מקרה דבר בשדה Kata'a עללה, אלא משום דעתاي לי יש לידיה לאברים וכיון דהוא כילד אין לו היתר בשחיטה אמו, אפילו בחיזיר כמו בחוזיא ראשו לדלא מהני חזירה, כל שכבר נולד, וע"ז לא צרך שום קרא ומילא דהאי אבר אם הولد כי הוה אבר מן החי, ואם הولد מת הוה נבלה, וכמו שפרש"י ז"ל דברי ר"מ דאמר מגע נבלה. ואפילו החיזיר קודם השחיטה הדין כן, ובלא שחתט את האם אין שום איסור, דהא לידה הוה, ואם יולד אח"כ הוה כשאר בהמה דעתמא, אלא דשחיטה גורמת, לעשות ניפול. וא"כ קשי לך הרי אתה קרא דכל בהמה לאסור, הלא קרא להתир בא ולא לאסור, באמות הלא לית לי לר"מ דקרו אתה להתир בט"ח, רק בן ח' ח' או ב"ט מות, וא"כ גם بلا קרא דכל בהמה תאכלו, לא הי היתר להאי ולד בשחיטה, ואין כאן Tosafot איסור אם נאמר דשחיטה עשוה ניפול, וא"כ לר"מ באמות איכא באבר היזוא מלוקות, ומשום אבמה"ח או משום נבלה אליו החיזיר קודם שחיטה. אבל חכמים דפליגי סברין אין לידיה לאברים, וכיון דאין כאן לידיה הוה כאחד מאביריה, השחיטה מטהרת ומכشرת גם את האבר היזוא, כמו טומאה בקדשים בין טרפה דעתاي בי' מלוקות לטרפה דלית בי' מלוקות. ור"מ פריך فهو לפי שיטתו, אם נתהר מטומאה, יותר גם באכילה, והם השיבו לשיטת עצם, טרפה תוכיח לדידיהו באמות היזוא, דטהר ומתריר איסור אבמה"ח, אבל אסור משום טרפה, כמו דטרפה נתהר בשחיטה מטומאה כן האי אבר. ור"מ דקאמר ע"ז האי גופה והאי לאו גופה, ג"כ לשיטת עצמו אמר כן, דבר המודולל גופה ואי לאו קרא דבר בשדה היה מותר למגורי, لكن שפיר נימא דלא חמיר מטרפה, משא"כ האי אבר היזוא לאו גופה דכילד דמי, ואין זה אבר דאמו אלא אבר דעובר שנולד. וכן שירת אמרו עשוו ניפול, וחכמים ס"ל דאיינו כילד רק כחוותך מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה, וכיון דעלום חשבין ליcaleו בחוץ, וזהת היא דרשה גמורה דין אן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחיזיר, נשאר עליו גם אחר חזקה מכח האי ילפota, וכן שירת מחלקים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דbabar המודולל מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין דעווה ניפול. ואע"ג דהאי קרא כדי יפול לענין טומאה כתוב, והומר"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחלקין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שחחיטה מועלת לטהרה, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר שחחיטה כיוון דאמר קרוא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

דעת הרחוב"ס ז"ל. ולעיל בראש פרkon בברותי דעת הרמב"ס ז"ל כשמלה, דס"ל דאיסור יצא לא תלי בשחיטה דה"ה בחיזיר נעשה יוצא ונאסר, דאל"כ אלא דשחיטה גורמת האיסור, ומקרה דוכל בהמה תאכלו, הרי א"כ בא הכתוב לאסור וזה א"א לפי מה דק"ל ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ופרש"י ז"ל דהיתרא ובתה לו התורה ולא איסורה א"כ א"א שיצמח מהיתר זה שום איסור, ואיך יצמח מהיתר זה איסור דבריו יוצא. ודלא בכ"מ שם שנחקר פשוטות לשון הרמב"ס, ורצה להשוותו עם דעת שאר הראשונים ז"ל, ולא עוד אלא דנתקשה לי הרי רוב לדיות הכי הו, שמצויא ידו תחלה, ולא נחתת במחכ"ת דהאי מלטה דרמב"ס רק בחיזיר את ידו ממשום דעתבטלת הלידה. עיין היטב לעיל אריכות הדברים בא.

וראה זה הפלא ופלא איך הרaab"ד ז"ל בהשגתו על הרמב"ס מדויל ידי' משתלים. ז"ל על הלכי הניל' „זה שבוש שהרי אמר לעלה שאפלו החיזיר וחטכה אחר שחיטה לוקה משום בשר בשדה טריפה (זה ליתא ברמב"ס כמו שהעיר ה"ה ז"ל), ובמשנה אמרו שחתט את אמו ואח"כ חתכה חכ"א מגע טרפה שחוטה אלמא אית ב' איסור טרפה והול'ל איןו לוכה משום אבמה"ח דאין שחיטה עשוה ניפול, ואם כל זה מה צורך הואיל ויש בו לאו דטרפה" עכ"ל, ובסוף דבריו נתפס, דהרי איזיל ומودה לדעתה חכמים דאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, א"א לאמר דשחיטה עשוה ניפול לטניין איסור, וא"כ השחיטה מטהרת וגם מכשרת את האבר, ואין כאן אלא איסור דמרביין מטרפה, הלא מטרפה מרביבן נמי אבר המודולל, ומה בין אבר היזוא לאבר המודולל, וכקושי' הש"ס لكمון על ר"מ אליבא דרוי'ח וע"ז מתרכזין שם דהאי גופה והאי לאו גופה, אבל חילוק זה אית לי לר"מ, אבל חכמים אדרבא אמרו הרבה מצלת על שאין גופה מגופה, וא"כ למה לוקין על אבר היזוא, ואבר המודולל אין בו אלא מצות פרוש בלבד, ועיין מש"כ על התוס' שם), והז"ל כתוב נמי בדברים האלה להצדיק את הרמב"ס, דס"ל אבר היזוא ואבר המודולל חד דינא אית להו לבעלי התוס' וודעטם, ומה מה קלוקו בין אבר מודולל לאבר היזוא, מושום ז"ל אבר היזוא לוקין עליו משום אבמה"ח, דכיוון דלאו בבהמה היא ממילא השחיטה עשוה ניפול, דהינו שמכשר את העובר וקובע לאבר היזוא באיסור אבמה"ח. אלאadam החיזיר האבר קודם שחיטה ה"ו"א דמהני, ע"ז אתא לפותא דבר, בשדה דכל שיצא פעם אחת שוב אין לו היתר אם נשחת האם, דלעולם חשבין ליcaleo בחוץ, וזהת היא דרשה גמורה דין אן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחיזיר, נשאר עליו גם אחר חזקה מכח האי ילפota, וכן שירת מחלקים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דbabar המודולל מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דעווה ניפול. ואע"ג דהאי קרא כדי יפול לענין טומאה כתוב, והומר"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחלקין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שחחיטה מועלת לטהרה, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר שחחיטה כיוון דאמר קרוא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

כביר נפל, ובaber היוצא לא הוקבע איסורו, כיון דאפשר בחזרה כdadamar ריב"ח בטעמא דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל דקאמו דפלייגי בזה כמו בזה, לא ידעתני פרש דבר, דאין אפשר דפלייגי בזה כמו בזה, דbabar המודולל יש לנו קרא לטהר דברי יפול עד שיפול, ובaber היוצא יש לנו קרא לאסור לכל בהמה תאכלו, אבל מה שחויצה לה דוחה כיילוד אסור באכילה, ומעתה אי טעםא דר"מ דא"א לחلك בין איסור לטומאה, ע"כ לדיד"יbabar המודולל נס באכילה מותר, ואי לא דרש כי יפול עד שיפול, א"כ אין לו קרא לאסורابر המודולל, אלא קרא דובשר בשדה טרפה, וא"כ איך יטמא ויהי חמור מטרפה, ואיסברא דעת דבר המודולל אסור ומיטמא, ולא דריש כי יפול עד שיפול, וכס"ד דגמרא לKNOWN דף קכ"י, מנען"ל לר"ל דחכמים פלייגי על ר"מ בזה, דהא מדבריו משמע דמחד טעמא פלייגי בזה ובזה, וזה ליתא דעתן אין הטעם ממש דשחיטה עשויה ניפול, דגם לפנוי השחיטה מטמא ממש שעומד ליפול לנפל המודולל מטמא בעודו בחבورو ומשום דוחה כניפול, דהא לר"ל הוא דאמר לעיל דף ע"ב דשחט את הקנה, הריאה כמאן דמנחא בדיקולא דמי, ע"כ ס"ל לר"ל דדין CABER המודולל מכח החיבור שיש לה להגוף, דאל"כ איך תהי הריאה ניתרת בסימן אחד דהסימן השני נגביה הריאה לאו כלום הו, כמו דאמרו לעיל דף כ' וכו' מטה עומד ומולק, ע"כ צ"ל דמשום דבוקה במkickת ולהכי מהני השחיטה, וא"כ ע"כ ס"ל לר"ל דbabar המודולל נמי מהני השחיטה ואיך אמר כאן לר"ל, דלר"מ CABER המודולל אסור וטמא דמיד שנתקדדל חשוב כנפל ומיטמא ממש אבמה"ח, ותקשי איך מהני שחיטת סימן שני להתייר את הריאה, ולאמר דהריאה נתרת באמת ע"י סימן אחד ואפילו אם נפסק לגמרי ואני מוערה בהמה כשרה הריאה, ואפילו אם לא ישחט יותר זה דבר זר ולא שמענו מעולם מי שיסבור כן, (ועיין לעיל בסוגי' שם דהראש יוסף ז"ל שגה בזה) וא"כ ע"כ דלר"ל גם על CABER המודולל מהני השחיטה ואני אסור אלא מצדبشر בשדה טרפה אי דאוריתא לרמב"ס, אי מדרבנן לשאר ראשונים. אבל טומאה מאן דבר שמי, וא"כ החמי' קיימות וועומדת לר"ל לשיטתו, דס"ל דע"י שחיטת הקנה הריאה כמאן דמנחא בדיקולא הוה, איך מצי אמר דלר"מ אין CABER המודולל שחיטה. וצ"ל באמות הדר ב' מהאי דחכא לאחר שזכה לאמר שחיטת הקנה וא"כ נקבה הריאה כשרה, כאשר הדר ממה שאמור שחיטת בין שחט במקום חתק או שלא במקום חתק, עיין לעיל דף ל"ב ובמה שכתבתני שם בס"ד ודז"ק היבט.

עוז שם גמר', "אל לא אם טהרה שחיתת טרפה אותה ואת האבר המודולל שבה, דב שגופה וכו', הנה כפי שהעלתי لكمן דז ע"ה דשחיתת טרפה אינו מסלק איסור אבמה"ח אין הכוונה כאן עלابر המודולל בהמה טרפה, אלא קרי שחיתת טרפה אם בהמה נטרפה או אם האבר נטרף, כי גם אבר המודולל קרוואטרפה, וזה ניחא לדעת הרמב"ס דאייכא באבר המודולל איסור טרפה DAO'ITYAN, אבל לתוס' האי אבר מודולל בה בלא"ה אין פירוש, DCIION דניתר באכילה ע"י השחיטה, איך שיעיך כאן טומאה כלל והוא ראי' דדולה לשיטת הרמב"ס, ותוס' لكمן נדחקו הרבה מהז' וויי רדי'וריך שאחר זה.

ע"ב ותוס' ד"ה מא טעמא דר"י אליבא דר"מ, קטת קשה דשאני
אבל דברמה דמדאוריתא שרי אף באכילה כדאמרין ליקמן, דין
ביהם אלא מצות פרוש, ויל דמ"מ בעי, דכמו שגורו עליו חכמים
אייסור אכילה, טומאה נמי הייל למגוז, עכ"ל. תרוצם לא זכיית
להבין, הלא אפושי טומאה לא מפשין, וכן העיר ק"ז החות"ס זל"
בחידושים, יותר תימא הלא בטרפה דאוריתא נמי הטומאה רק

תבואהנה לדינא, דלדעת התוס' ורש"י זל אל איכה מלכות באבר היוצאה אפילו החיזרו, אלא דלרש"י בעובר מות איכה נבלה ולא אמרמה"ח, ומ"מ בשנייהם טהורין מטומאה כרבבה, דגס בעובר מות פליגי, ולדעת התוס' לעולם הוא לוכה משום אמרמה"ח, משום דכابر מן הבהמה דניןן לי'. ולעומת זה יש קולא לדעת שנייהם בעובר חי והחיזיר ונולד אח"כ כלו קודם שחיתות האם, אין זה איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם בלא החיזיר ואמו טרפה או נתנבללה שחיתה, אין כאן איסור על האבר ונינתר בשחיתת הولد, שיש לו שחיתה دقיןו דשחיתות האם לא התיירה הولد, אין כאן שחיתה עשויה ניפול, אבל לדעת הרמב"ם זל באבר היוצאה לעולם אין בו רק איסור ואלא מלכות, ואפילו לא החיזיר ונשחתה אמו, אבל לעומות זה אם החיזיר ואח"כ נולד, או ששחח את הטרפה או נתנבללה שחיתה, לעולם אבר שיצא בין החיזיר ובין לא החיזיר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון כיוצא ונאסר למפרע, ובזה תראה דבמונה דפליגי הב"ח והש"ך והפר"ח בסימן יג, באבר היוצאה ואמו טרפה, הוא תלוי בפלוגות הרמב"ם וייתר הראשונים זל. ובאשר כפי שהראתייך, ועוד תראה פנינו בס"ד שתת הרמב"ם זל הוא יותר מחומרת בסוגי' היא העיקר, וממילא אבר היוצאה גם בטרפה או בנתנבללה שחיתה, אסור מן התורה ודוק' היה טוב בכל זה.

ע"ב גמי אמא טומאת בהיחס'ת היא. כבר כתבענו למעלה, דבעבור כי אפילו בגין ח' דהוה נפל אין כאן טומאה של אבמה"ח דהא כי ימות מן הבהמה כתיב, וכן דליך ממשום טומאות נבלה כל זמן שטפרכשת, ה"ה דליך טומאות אבמה"ח כל זמן שטפרכשת, דמקרה וכי ימות מן הבהמה אנו למדין טומאות אבמה"ח, ומשום דשיטה עשויה ניפול לר"מ אין עושחו מות, וא"כ מה היה דעת המקשן דקדום חתיכה יטמא. וכן במסקנא קאמר, דלר"מ אפילו בלא חתכו, אבל ע"כ הכוונה בלא חתכה והמתין עד שימוש, ואח"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג"כ היינו אחר מיתה דאייכא משום צער בעלי חיים לחתוך אבל מעובר חי שלא לצורך האדם, והאי אבל הרי הוא אסור באכילה, ואולי גם בעורבון שייך צעב"ח. וברישיא דחתכו קודם שחיטה, וכן לעיל במכברת דקתי נמי מחתך אבל אבר, ממשום דהתם היא לצורך הבהמה המקשה לידי, אבל אחר שחיטה אפשר דאסור לחתוך בעוד שהולך חי משום צעב"ח.

דנ' ע"ג גמר', ארשב"ל כמחוקקת בעורין כך מחלוקת באברין, ור' יוחנן אמר מחולקת באבר דעובר, אבל באבר דבמהה דה שחיתה עושה ניפול. הנה טעמא דר"מ אליבא דר"ל וכן טעמא דד"ה אליבא דר"ו, דבאבר המודולל נמי שחיתה עושה ניפול לא הבנתי ולא ידענא מה הוא. דנייהו דאמור ריב"ח אליבא דרבנן, דהאי לית לי תקננא בחזרה אבל טעם זה אינו מספיק. דהא כל עצמיות איסור דבר המודולל מרביתן מקרה דבשר בשדה טרפה, ואיך יהי חמור מטרפה גופה, דמוהני שחיתה לטהרה, וזה גס לר"מ אליבא דר"ל, דמה יענה לפירכה דרבנן אם לטרפה מהני שחיתה למה לא תנני נמי לאבר המודולל וכאן אין להסביר דזה גופה וזה לאו גופה, דחא אבר המודולל נמי גופה. אלא דר' יוחנן ייל דלאו מקרה דבשר בשדה אסרים אבר המודולל, אלא מסברא חזונה דלקמן דר' קכ"ז ע"ב, פריך הש"ס אי דאין מעlein ארוכה טומאת נבלות נמי ליטמא, וממשני לעולם דין מעlein ארוכה והא שלא מטמא דכתיב כי ייפול עד שיפול. הרי דמסברא החזונה היה לנו לחשב המודולל העומד ליפול ואין יכול להעלות ארוכה כלאו נפל, ויהי אבמה"ח מטמא בעודו בחבورو לבמהה, אלא דגלי קרא דבעינן נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לעניין טומאה, אבל לגבי איסור הסברא במקומה עומדת, והוקבע איסור Caino

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם איכה. אלא דהרבנן"ס ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקודש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבהלה, ולא האזכר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר"מ לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר"מ לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היטב.

דף ע"ד ע"א גמורא יתיב ר"ז ו' ואינון רב אכלו לזה לנקה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקך לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיון בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון אבר היוצא דהתורה אמרה דהשחיטה עשו ניפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה אבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, ביןابر המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' لكمן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בהמה טרפה הלא הינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כמוו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, מה יגזרו עליו טומאה והוא מותר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גוףה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזו תורה איך נדחקו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ס ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניות אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גוףה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבראמת או מושום

מדרבנן, ואיך יגזרו על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גולג'א. ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצר קושי', והיא בעני תימא רבתא. וראיתי בלב ארי' ובהגות מלא הרועים מתהרים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצא ס"ל שחיטה עשו ניפה, ובאבר דבכמה אינה עשו ניפול, ובמבחן' של הני גאנונים, אני אומר שלא בעיין כתבו דבריהם, דלפ"י למה פריך זאת לר"מ טפי מדרבנן, דהא לרבן נמי יש חילוק גדול בין אבר היוצא לאבר המודולדי, דגס מהה מודדים דבר האבר היוצא השחיטה עשו ייפול לעניין אכילה, ר"ל דאין השחיטה מועלת להתרה, ובאבר המודולדי מהני השחיטה אף להתרה, ולמה. ועל קושי' זו לא יספיק תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי' זו, דמה חילוק בין אבר המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיון בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון אבר היוצא דהתורה אמרה דהשחיטה עשו ניפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה אבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בין אבר המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' لكمן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בהמה טרפה הלא הינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כמוו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, מה יגזרו עליו טומאה והוא מותר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גוףה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזו תורה איך נדחקו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ס ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניות אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, רק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גוףה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבראמת או מושום

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבעינן שיפול דוקא, ומהכי תיתי לחיק בין נטרף למגורי מן הבבמה או נטרף וудין מעורה במקצת שסופה להתפרק, כיון כלל עני טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחא תחלת נבלות. והדבר צעיג בעיני ואולי ייל' דחוז'ל דיקו מלשנה דבר בשדה דבעינן דוקא תלוש למגורי עד שישיה' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתא בעלמא, ודוק היט.

עוד שם גمرا בא' ר' אושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' ח' מהו, תבעי לר' מ' ותבעי לרבן וכ'ו, כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בבהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא'כ' פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחוטין, ודרשינו בהמה כבבמה, דין על פי שנחשב הولد כבבמה מ"מ שחיטת אמרו מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא'כ' נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני נמי בمعنى אמרו. ומה שמכריכי אותנו נאמר דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין לשחוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא משום צד האבעי אליבא דר' מ' דס' לד' דין ט' ח' טעון שחיטת עצמו כישיא, דבבמה גמורה בבהמה לא ניתר, והוא בזודאי לא דריש אלא כל בבהמה ולא בבהמה בבהמה, כמו ש' נמי הראש יוסף ז'ל לעיל, וא'כ' לדידי' ודאי ייל' דמהני שחיטת הولد כשחוטיט ידו למעי האם ושותטו. וא'כ' נצמחה מהו לרבן נמי מהני, דהא ס' לד' סימנים אכר בה רחמנא, ופרש' ז'ל ל�מן משום דעת' קרא להתר את וא'כ' מותר, וא'כ' לעניין זה נמי אי נאמר דלא' מ' מהני שחיטת הولد בפנים, איך יאמרו חכמים משום דסבירו להו, דקרה אתה להתר ב"ט ח' הנמצא בבהמה, שי' נצמחה מהני איסור אם שחיטת את הولد בפנים וא'כ' מותה אמרו, דאי לאו קרא דכל בבהמה תאכלו הי' מותר, וע' האי קרא נאסר. וזה כונת רשי' ז'ל בד' הא או דלמא אפילו לרבען, שכתב דמכתש'כ' לד' מ' דאמר שחיטה שייכא בהיה ור' לד' דבאהי צד האבעי ע'כ' לאמר דבלאו קרא הי' ראי הولد שבפנים לשחיטה.

והנה האי אבעי' לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו' וב' השמשיטו, ודוחק לומר משום דין בלא'ה לא סמכינו על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש'כ' הרמ"א בהגה סימן י'ג'. אלומ לפ"ד נרא דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר'א, דרא דפליגי ר' מ' ור' בחלב וגיז, הלכו בו לשיטתם ובב' ט' ח' פליגי, דלא' מ' דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר' דנתר שחיטת אמרו מותר, ע'כ' דלית לי' כהאי אבעי' דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלבו וגידו דהא אם ניתר בשחיטת עצמו, פשיטה דחלבו וגידו נמי איסורין בשליל זה, ע'ג' דליקא אוירא דהא יוצא מת, דכמו דלא בעינו אוירא לשחטה כמו כן וק'ו דלא בעינו אוירא לגיד וחלב, וא'כ' איך קאמר דלא' מותר בשחיטת אמרו הותר החלב והגיד, והא כבר נאסר החלב והgid בעודן בمعنى האם, ואיך תפעול שחיטת האם על הولد מה שלא תפעול שחיטת עצמו שיש לו בمعنى אמרו. אלא ודאי דלהאי דר' א'ר'א לית לי' להאי אבעי', וס' לד' מ' לא מהני שחיטת עצמו בעודן בمعنى האם, ולהכי פליגי שפיר לשיטות בנשחתה האם ויצא הב' ט' ח' לאoir העולם, דלא' מ' דלא היה מהני השחיטה נשאר עתה, ע'י אויר העולם החלב והגיד, ולר' דמהני השחיטה על השליל,תו ליכא אוירא דייסר,

אבל מה דקשי' לי' דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה ל�מן ק'ב ע'ב לאיסור במה'ח, וכר'י שם וכן פסק הרמב"ם בפ'ה ממש'א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלמא גבי לאו דאמבה'ח דאייכא קרא לגב' טומאה, דכי יפול עד שיפול, וא'כ' בב' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שעשה ניפול, וא'כ' בב' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שאינו מעלה ארוכה הוה כנשל, ולא בעין כלל המיתה שיעשה ניפול.

אבל מה דקשי' לי' דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה ל�מן ק'ב ע'ב לאיסור במה'ח, וכר'י שם וכן פסק הרמב"ם בפ'ה ממש'א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלמא גבי לאו דאמבה'ח דאייכא קרא לגב' טומאה, דכי יפול עד שיפול, וא'כ' בב' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שעיר אחד קריינן ב'י כי ימות מן הבבמה, ولكن כמו באיסור נבלה בעין דוקא מיתה למגורי, אבל מסוכנתה שרי' ע'ג' דעומדת למות, ה'ה במתה מקצתה, דהיאנו אבר אחד, בעין וכי ימות למגורי ולא שי'ilo לו קצת חיבור לחיות, אפילו עומד לפול, אבל לגב' איסור דטרפה דבשר מן החי, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג' דעדין ח' איסורה משום טרפה, ה'ה בטירפה מקצתה דהיאנו בשר מן החי, ע'פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

יפה בדבריו ודוק".

רש"י ד"ה קראו שאין צrik שחתה, מודה ר"מ בהו דאתרבו מכל בבהמה תאכלו, דלאו חדשים איכא ולאו אוירא איכא, הלכך לאו בהמה זה עכ"ל. ויש להער הלא בגין ט' מת שפיר איכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשינו חי, ומ"מ ר"מ מתיר כל שנמצא אפלו בשעת שחתה אפשר דהיה חי, ור"ש זיל דלא חילך ר"מ בגין מת שחתה בהמה, וכشم"כ הראר"ש זיל דלא חילך ר"מ בגין מת קודם שחתה למת אחר שחתה, אלא בין מצאו חי למצאו מת, ואיל ר"מ חדשים לחוד גרמו דלא לשטרו בשחתת אמו, איך מתיר במצאו מת. וכן נפלאו דברי רש"י זיל בד"ה טעון שחתה, שכטב חדשים גרמו לשוויה בהמה באנפי נפשי. דזה ודאי ליתא, וכמו שכתב רש"י זיל בעצמו ע"ב ד"ה חלבו, דמאי בסה"ד, דגיה"ג נהוג בשליל וחלבו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואעפ' שנשחטה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם לר"מ בעין אוירא דجيد וחלב, אעפ' שנשחטה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם זמן דהולד סגור בمعنى האם ליכא איסור גיד וחלב, וה"ה דמנהני שחתית האם עליו אעפ' שללו לו חדשינו וחוי, ולא פлаг אלא מהני שחתה תיל אחר שפתה הבטן אחר שחתת האם, אז לא מהני שחתה למפרע. ועיין בחידושי הרשב"א זיל דנטקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דליך כתבו רבותינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה אינו מחורר אבל הרמב"ז זיל תירץ לישיב פרשי זיל, דכל דליקא שחתה בגפו מודה ר"מ, דמותר מכיל בבהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דaicא שחתה בגפו לא מרבי לי ר"מ, ונכון הוא עכ"ל הרשב"א. וב униין לא הבנתינו מה חדיש לנו הרמב"ז זיל לישיב שיטת רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, ליכא שם בהמה עלי, לא לעניין להיות צrik שחתה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאך שהיה חי בשעת שחתה ורק שנמצא אח"כ מות הותר בשחתות אמו, וחלבו וגידי מותרין, ואיך כתוב רש"י זיל חדשים לחוד גרמו לשוויה בהמה באנפי נפשי וזה ליתא חדשים ואוירא בעין. ותדע שכן הוא דבנמצא עובר מת אפלו לא נשחטה אמו, אלא נהרגה או נפסלה בשחתה נ"כ אן על הولد המת איסור גיד וחלב, ולדיין דין בגידין בנו"ט מותר הגיד לאמרין, והחלב אסור רק משום נבלה ולא כרת דחלב, שכן כתוב הרמב"ז זיל בריש פ"ז ממש"א דנפל של מליini בהמה טהורה, חלבו כבשרו ואוכל מבשרו כיitz לוקה משום אוכל נבלח' וסתמא קאמר אפלו נפל שללו לו חדשינו ונולד מות, דהרי בהכל' ג' שם פסק בגין ט' חי הנמצא אחר שחתה עכ"פ שניתר בשחתה חלבו אסור ומ"מ דוקא בנמצא כי אבל אנמצע מות חלבו מותר. והרי שחתה לדידי' לא מהני להתר הhalb, ומ"מ בגין ט' מת חלבו מותר, ועכ"ם משום שלא יצאתי לאויר העולם אין כאן איסור halb. ועל דבר זה לא מציא רש"י לפלוג, דין מוכח מסוני" דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הרionario, בתהילה נפל אי אוירא גרום לאסור הhalb או לו, ואיך קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשינו כ"ע לא פלייגי דלאו כלום הוא כי פלייגי היכי דחוישיט ידו למעי בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גם בגין ט' מת, אז כבר כלו לו חדשין, אלא שנולד מת אלא ודאי דכל שנולד מת דינו כלל כלו חדשין, ומושום דליקא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחיים בעין, ועכ"כ צrik לא אמר דהא כתוב רש"י זיל חדשים גרמו היינו עם אוירא, ומה שכתב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא איכא, הכוונה בגין ט' חי דaicא אוירא מחיים. וכן הא כתוב רש"י זיל לקמן אהא דאמר ר"י חלבו כhalb בהמה בד"ה דחוישיט ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע'י מקמא פשיטותי" דר"א אר"א, ועיין עוד לקמן במשנה מה שכתבתי בזה ודוק"ק היטב.

רש"י ד"ה דעובר חי דיש במנינו שחתה מהני שחתה אף לאابر היוצא עכ"ל, עיין מהרש"א ובלב Ari"z'l איך נדחקו זהה ולפענ"ד כוונת רש"י זיל דיש במנינו שחתה בגין ט' חי, דאך על גב דפלוגתתם בגין ח' קאי בגין ט' חי לר"מ טעון שחתה לעצמו, אבל לחכמים דס"ל דגם בגין ט' חי ניתר בשחתת האם, ומכל מקום ד' סיינטינס אשר בה רחמנא, הרי בגין ט' חי שהוציאה את ידו יש להם סברא לטהר האבר, משום דיש במנינו שחתה, ואם כן איך נאמר דמגער גרעابر היוצא בגין ח' יותר בגין ט' אחמה, יציבא באරעה וגיוירה בשמייא, והטעם נכנו דאלוי ה' מומתנים עד שיישלם הט' חדשים היה להאי אבר תיקון ע"י שחתת עצמו, אבל בעבור מת כיוון דאי אפשר לבא לכל שחתת עצמו ספר מקרי אין במנינו שחתה ודוק"ק היטב.

עד שם משנה השוחט את הבהמה ומצא וכו', מצא בגין ט' חי וכו', ר' שמעון שזרוי אומר אפילו בגין ה' שנימס וחורש בשדה. בפיהם"ש לרמב"ז זיל זה לשונו: זה בגין ט' חי שמוטר לאכול بلا שחתה, אין חלבו ודומו מותר אצל החכמים, ודע שאין צrik בדיקה, ר"ל שאין טרופות מPsiדינו, לפי שהוא אצלנו כשותען עכ"פ שהוא חי, והלכה כחכמים על מנת שלא יהלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ז זיל מדבר מטרופות מbasן שנמצא בהאי בגין ט' חי, דלא נפסד בכך עכ"פ שחלבו וגידי אסורי לדעת הרמב"ז כמו שהקדמים, הרי גם זמן דהה שחתה מהני אוירא להיות חלבו וגידי נאסר ורק נימא דהה טרופות הנמצא בו מזיק בי', ע"י שיצא לאויר העולם, וע"ז קאמר דליתא, דשאני טרופות דאיינו נהוג אלא בדבר שיש במנינו שחתה, וכמו שאמרו באזכים פ"ט ע"ב בעוף טמא אין בו טרופות, משום דאיינו שחתה מהני שחתה, וכן בגין ט' חי הנמצא בהמה שחותה מקרי אין במנינו שחתה, ומפני שחתה כבואר לעיל טרופות פולשת פולשת בו. וסבירא אלימתא הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות, אך מות בمعنى אמו ניתר ומכל"ש אם רק נוטה למות - דהינו טרופות - דלא נאסר, מה תאמר דעת' אוירא דיאצ' חיל הטרופות, הרי אין זה חי, כיון דהה שחתה כבואר לעיל טרופות נחוגה בו, דזהה אין במנינו שחתה, וכיון דהה שחתה כבואר לעיל טרופות נחוגה בו, דהה שחתה מקרי, ומשה ג"כ ראי' למה שכטבנו לעיל דלית לו הא דבעי ר' הושע'י בהושיט ידו למעי בהמה וחתת בגין ט' חי, אך נאמר בגין ט' יש לו שחתה בمعنى אמו בלבד ר' הושע'י זיל סימן י"ג אחריו במכח"ת והנה ה"ה סוף פ"ה ממש"א וכן הב"י זיל סימן י"ג מארון דרמב"ז לא דקדקו יפה בדברי הפיה"מ אלו, וכתבו ממש"י דרמב"ז כאן דבהרפריס ע"ג קרקע ע"ג דטעון שחתה משום מראית העין, אבל טרופות אין פועל בו, והוא שחתת התוס' לקמן דר' ע"ה ע"ב ד"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ז זיל בפיה"מ כאן לא דבר מזה בכלל, כאשר מבואר לכל רואה דלא דבר מהפריס ע"ג קרקע דטעון שחתה מדרבנן שנטרכ אחר יציאתו, אלא בגין ט' חי שניתר בשחתת אמו, והיינו ללא הפריס ע"ג קרקע זהה לא טעון שחתה כלל, וע"ז כתוב דאם נמצא במשמעינו כיוון דהס סברו דבר זה לדעת התוס' לא צrisk כלל להשמיינו כיוון דהס סברו דגים חלבו וגידי מותרין, אבל לרמב"ז דס"ל חלבו וגידי אסור צrisk רובה למימר טרופות לא שיק' גבי', וטועמא דמלתא הוא כמו שבארנו ותימא על גאנז עולם מפרש הרמב"ז, שלא דקדקו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם הhalb והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נשפה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דניחה ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וhalb גם הצריך שחיטה לעצמו, איך חזור ומתקשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תأكلו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרת בתוך מעיה, אלא על לדלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות החלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמור כן אליבא דרבנן נמי, דקי"וadam ר"מ דס"ל דלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דבעי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מירא כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזהה אמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין האי יוצאת בתור האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתור האם אלא בתור הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אלא דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במת אובל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולדPsiṭṭaa שיש בו אישור חלב, א"כ חובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבומה"ח אפילו בעבור מות חוביןابر היוצא כאמה"ח לדעת התוס', מבואר בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול' נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמורה בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשערא, אבל נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרא דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמיתה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر.

אבל דרך ישכן אור בזה הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' ישמעאל דהשחיטה אינה מוצאה עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרוי הוא אבמה"ח, וא"כ בשליל בט"ח די לولد להיותו אמו, וכיון דאמו לא נתרת מאיסור אבמה"ח רק ע"י מיתה, "ה' ה' לולד, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות Ach"c, מחמת השחיטה, אפילו מות מיד Ach"c עכ"פ ספק הוה אם מחמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם חי Ach"c ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעלת מואמה על האי ולד, וחכמים ס"ל קר"ע דהשחיטה מצוה מקרא דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה, וא"כ אפילו חי הولد חמיש שנים וחורש בשדה ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"ה לולדת. ועינו עוד لكمון, בסוגי"ד סיימים אפשר בה רחמנא מה שתכנתבי בזה, והדברים עמוקים ואmortים ומקומות הניתנו לי להתנגד בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחותה לאמו שרי לר"מ מכל בבבמה תallocו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צrisk רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרץ רשי' דכי שחיטה לאמו הרי נחשב גם הולד כשוחות וכמת, וחוו ליכא אוירא מחיים, והוא כמו נפל שלא כלו לו חדשיו, דג"כ ליכא בי' אישור חלב. וכן כל מקום שכתב רש"י ז"ל וכן בוגרא חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטת"י דס"ל יש לידי לאברים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהוציא אבר וחתוכו דס"ל לרש"י במשנה הקודמת, דאם הולד חי היה אבמה"ח, ואם מות היה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הולד עדין בمعنى אמו, מ"מ דנון על אבר היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מת, א"כ ה"ה לענין חלב שנתlesh מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצא לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי' כאבמה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחשבו כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזהה אמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין האי יוצאת בתור האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתור האם אלא בתור הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אלא דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במת אובל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולדPsiṭṭaa שיש בו אישור חלב, א"כ חובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבומה"ח אפילו בעבור מות חוביןabr היוצא כאמה"ח לדעת התוס', מבואר בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול' נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמורה בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשערא, אבל נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרא דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמיתה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر. **ומא** אני מופלא עד דברי הרא"ש ז"ל, זה הוא ג"כ סובר בדעת רשי' כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, "ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות אי מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, ומאותה חותם דא"כ בט' קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפילו מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תסתמה על רוי"ח כיון דנקרא חלב בגמר חדשים, מהו ניתר בשחיטה אמו, די לולד להיות כאמו, דאין שחיטה מותרת הלבה, י"ל דזאה"כ הוא" וכו' עכ"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, דהשחה

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלין מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיתות אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחוותו. וניהו דלאגי טומאת נבלות מציל החיות, היינו משום דכתיב כי מות, אבל בטומאות אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאת אוכלין אעפ' שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות משום דעתך ענשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנות בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו משום קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא תיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאת נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאות אוכלין כל שקרוא איןנו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקסט יצאה מכל חיה, ולכלל מיתה לא באה. והאי חלוקה עשוין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורוט בטעמא דהא מלטא, דריבה לטמא טומאת אוכלין ממה שריבבה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחידש, דברמת אין זאת אלא טומאה דרבנן דגזרו קבלת טומאה על המפרקסט אעפ' שהיא חייה, והביא ראי' להז מהה שאמרו ב"ה בדגים עד שימותו ממש, ושכנן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מטל"א הלכ' ו'. ואגב שיטפי' לא דק שפיר במחלוקת, דעת אמת שהרמב"ם פסק כב"ה עד שימותו, אבל פסק ג' כ"ד נולדו בו סימני טרפות הוועספק ולהחמיר, כיון דמסיק בתיקו, הרי דע"כ מפרש הרמב"ם ז"ל אבעי דר"ח אליבא דב"ה, ולא בעו ב"ה מיתה ממש כמו שמברואר בלשון הרמב"ם שם, וגם מוכחה דאוריתא, דאל"כ לא hei פוסק האבעי לחומרא. והאי דג מקרטע ע"כ אין מפרש קרשי"י דיאינו יכול לחיות אלא בתוספת וכאשר עבר, ורש"י דמפרש דג מקרטע דיבש בו כסלו ואינו יכול לחיות, הלא מפרש אבעי דר"ח בנולדו בו סימני טרפות אליבא דר"ע, ועכ"ס"ל לרשי"ד דהלהcta כר"ע, משום דהוא מכירע בין ב"ש לב"ה.

אבל דע דרישת רשי"ז ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקסט מקבלת טומאת אוכלין, וממנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכן מפרקסט דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאו ונכרי בטורה, וכאשר מפרש שם בטעמא דהא מלטא, אבל טרפה בעלמא אעג' דסופה למות לא, דאפייל בחרירה אינה מקבלת טומאת אוכלין, בין לישראל ובין לנח, ואין כאן אוכל איסור אחר מן החיה, בין לישראל ובין לנח, אלא אוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, ולא מחמת החיות שבה, אבל בדגים כל שהוא מסוכן כמו דג מקרטע, כיון דאין כאן חיית גמורה ומותר לאכולו כלל להמתין עד שימות, מקבל טומאת אוכלין. אבל בנולדו בו סימני טרפה, הוה אבעי דלא אפשר אי מקרי לגבי דגים איינו חי, כיון דזה יכול לחיות ימים וחמשים, ודלמא דוקא לגבני הני דשicity בהו תיקון שחיטה מקרי טרפה אינה חייה וכמפרקסט, אבל גבי דגים דוקא מפרקסט ממש, כמו דג מקרטע מקרי איןנו חי, אבל טרפה בעלמא לא, ולפ"ז בגין ט' ח' הניתר בשחיתות אמו, אם נולדו בו סימני טרפה, מקבל טומאת אוכלין, דניהם בדגים מבער' לי' היינו משום דכל שאין במנינו שחיתה לא מקרי איןנו חי בשביל טרפות אבל בן פקועה יש במנינו שחיתה ואין כאן מקום להסתפק טרפה דינו כמפרקסט שמקבלת טומאת אוכלין. אבל

ע"ב גמר' ארשב"ל לדברי המתיר בחלבו מותיר בדומו, ורוי"ח אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, איתיב"ר ריו"ח לר"ל, קרעו מוציאה את דמו, אר"ז לא אמר שאינו עונש ברת. לפ"ז פשוטות הדברים ונראה דרי"ח הבין דברי המתיר בדומו דמתיר למגורי קאמר, لكن הקשה לה לי' מתנתנית דשניתו בפירוש דמווציא את דמו, אפילו בגין ח' לכ"ע, וע"ז מתרץ ר"ז דר"ל ודאי לא עלה על דעתו לאמר דdam השليل הआ מותר באכילה, אלא מותר דקאמר שאינו עונש ברת, וממי לא פלייגי כלל דגס לרגו"ח לית לי' כרת בדם השليل, והוא דקאמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, לפילוגי על ר"ל היינו לפי הבנתו דר"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להשיב על קושי' ר"י ממתניתן, עד שבא ר' זира ומפרש דברי ר"ל. ולפ"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרת, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הר"ז' והרמב"ם והרמב"ז ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו לאמר דרי"ח דמוותיב לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתרצ' דברי עצמו עד שבא ר' זיר' ופירש. אלא דהרמב"ז ז"ל מפרש דר"ז' ור"ל אליבא דר"י, דעת לי' דם התמצית ור"ל בכרת פלייגו, ריו"ח ס"ל דם השليل לא גרע מדם התמצית ור"ל פלייג. נמצא לדידן דלא קיל' כר"י בדם התמצית, גם דם השليل אינו בכרת, דרי"ח לא יוכל כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל אפייל לר"ז לית לי' כרת בדם שליל,DDRISH DDM WCCL HICHI DLCHL HICHI DLHITA BDM HNPASH LIYATA NMIM BDM HTMCHIT. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייגי כלל אליבא מאן דמתיר בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית לי' במקומות אחר דם התמצית בכרת, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"ז' וכל, ותלו פלוגתתם רק בהיתר חלבו שי' מיה' המתיר בחלבו. וכן דרך הרמב"ם ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדם הנקוט בלב אי אסור למאן דמתיר בחלבו, אי דם האברים מקרי כיון דלאו نفس מקרי האי חיותא דלשלייל, או נימא דם שאינן אעפ' דאיון כאו نفس, אבל דם הראי להחיה נפש איכא ואיית בי' כרת, וכן פסק כרי"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, אפייל בגין ח' דחלב מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מטל"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרש לדעת הרמב"ם ז"ל, מה דאותיבי ר"י לר"ל ממתניתן, דקתני קרעו ומוציא את דמו, דאי זהה מפרש דרי"ח לא הבין דברי ר"ל למה לי' לדחוק ולאמר דלר"ז' חייב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ד בזה הוא דמתפרש שפיר קושי' ריו"ח על ר"ל, דר"ז' הוה ס"ל בדר"ל דמה דקאמר דמו מותר לצדיין אמר, לדידן דמחלקיים בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דם השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, אלא דאי בו כרת, אבל לר"ז דמחייב כרת גם אדם האברים, עכ"ד דם שליל מותר למגורי קאמר, דהא דריש דם וכלי דם, וכיון דליתא בדם הנפש ליתא בדם האברים, ואין כאן שום איסור, וכן פריך לי' מתנתנית דמשמע דהא דקרו'ו ומוציא את דמו דה הוא, והוא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"ז דקרו'ו הוא המתיר בחלבו, באמצעות דמו מותר לגמרי, אלא דר"ז מתרץ לי' דצעיג' דליך כרת בדם השليل לר"ז, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיון דדריש דם וכלי דם וצ"ע ודוק' היטב.

ע"ש בגמר' איבעי' להו פדותה בגין פקועה וכו', עיין בה מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק'.

ד' ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגיםمامתי מקבלין טומאה בש"א משיכוזו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מקרטע אייכא בינייהו. בעי ר' חסדא נולדו בדגים סימני טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי' פלייגו רשי' ותוס' ז"ל, ותחלתה נbear פלוגתב בש' וב"ה ור"ע המכרי' בש' ס"ל כיון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסייםidis ליעין ב"י אי כן הוא, משום דקשי"ל ליה למה יהי בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפעולת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי"ז, דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ היה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ופלא עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא זיל דמסתפק בדבר המבואר בש"ז סי' יג סק"ח, שכabb בבן ט' חי הנמצא במיע טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פסולת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא מן חיי נוהג בו, דהוא ג'יב בכלל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה גם אבמה"ח שייך בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' משום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם ז'יל, ואיך אפשר שתחלת נבלות תפיסול ונבלות גמורה לא תפיסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבמה כתוב, ומני לפין לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא חדא עניאו הא, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo ונימוקו עמו מבואר לעיל. דלהה לא תהני שחיטת האם על הولد להתר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על הבמה גופה, וזה דתימא רבתא שאין עליוי תשוי' לאור. אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו טומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, כשאר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבוואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמשכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זאת לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה הארוכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים עיליל דג' עג' ע"א, לא אם תהר שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכוי הכוונה דוקא לעניין טהרה מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דmittah העשו ניפול, דכיון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת על עבר המודלدل. ועיין עוד לקמן על מימרא דר' מה שאכתב בזה ודוק היטב.

תוס' בד"ה לדברי המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא איך לאבמה"ח, לא במלבד שמיון התם דלא יצא לאויר העולם ואיסורapiro לר' מ"מ, וה"ג בין לר' יובין לר' דפליגנו בתשל חלב מ"ט חי, מותקמא הא abusive לעיל וכו' עכ"כ. החלב אר' זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאויר העולם דין בזה לידי מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דכונת התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאויר העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בס' לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעולם חדשים לחוד משוו' לי לשור להיות חלבו אסור, ומה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייהו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירוש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגמים סימני טרפות דהאבי' תהי' אליבא דר"ע, דאי אליבי' קמבעי' היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא קאמר, אם לא שנאמר דמסתמא גוסס קאמר ר' עקיבא דהוא נוטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, וכך שפרשנו לדעת רשי', ولكن לא השיגו התוס' על רשי' במה דפרש דהאבי' הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן בזה וסבירא לי' דלר' עקיבא דקאמר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הורג את הנפש, מסוכנת שר' באכילה וטרפה אסורה והורג את הגוסס חייב והורג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, אבל גוסס מכבלי ט"א. וכך מפרש הרמב"ם זיל האבי' אליבא דב"ה דההכלתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפרכסת אינס מכבליין טומאות אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר' ר' בטרפה דגער מוגוסס כנ"ל, אולי מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיית שלמה בכמהCi מחרסא אבר, ושפיר חשוב כמת לעניין טומאות אוכlein, כמו דחויב כמת לעניין איסור אכילת טרפה, ולענין רצח דמקרגי גברא קטילא. אלא דמה דקרוואר בגמי' בצד המקיל דלאה בבהמה דוקא פסול טרפות דיש במינו שחיטה טרפה כמת לעניין רצח דהא גם באדם דליקא במינו שחיטה טרפה כמת לעניין שחיטה והן אמרת דאסיר אכילת טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה אבל שם הטעם משום דבלאו הци איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאן. אלא זו זאת גם לשיטת רשי' זיל דאליבא דר"ע מביע' נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפתחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבי' הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרא דטרפה האמורה בקרא דהינו נתה למות מחמת חסרונו אבר פשיטה לי' דמקררי אינה יכולה לחיות, וה"ה לב"ה לדעת הרמב"ם דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח"י טרפות של ההלכה, דרך ע"י' שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת שחיטתה פסולת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי לעניין טו"א בדגים Mai, עי"ש'.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותיר, הרבה לדברי המתיר נמי מותיר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניהם דבשותם את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתר את הولد, כיון דכל'ע מהני לטהר מיידי נבלה, כדאמר ר' ר' להקמן, ולמה לא תתר בacellularה. לא מביע' למ"ד שחיטה שאינה ראווי' שמה שחיטה וכדק'יל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עושה שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר בacellularה. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שחיטת טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכאר' דיש בו אבמה"ח, שכל העובר בפנים הוא, אמונ יש לעין ב' עכ"ל. לשונו מגומג קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר דהא לאו ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו תהני להתר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח באבמה"ח בעודו חי, ואם מת בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מצרך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצאו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' ק' וטעון שחייבת פשיטה שאחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס עג"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דר' מרשישי, דבן פקוועה הבא על בהמה מעליתה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לו ערע האב. עוד זאת את השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמיר אבוי, דהכל מודים בו משום דמדכרי דכרי, וכקמתמה הב"י בסימון הנ"ל עליו, וככתב דבשלמא על הר"ף דהשמיוט לא קשה, משום דלא שכוח, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז ז"ל אינו רגיל להשמיוט שום דבר מה תלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר"ף לא הוועיל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי הרמא באנה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג"א מעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בкопוף והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר"ף והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דהראם"ם ז"ל דחה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהינו באמו טרפה שי"ה צrisk שחייבת, והי' טהור מלטמא, ואדרבה פסק בהפריס עג"ק גם טמא הוה, והאלקים כי כן האמת בעדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שלא עלה זאת ע"ד שום ראשון או אחרון ז"ל, אבל מקום הניחו לי ابوתי להתגדר בו.

דהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דהא דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדקמל מושגיא ע"ג קרקע, ובין הא דאבי דהכל מודים בקהלות בן פקוועה עומד שלא במקומו, דהאי דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש עי"ש מה שנדחק בזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורחוק. ואני דור רביעי אחורי ת"ל מצאת פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיק' לדרש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמיר הפריס עג"ק איכא בגיןיו לא איפריש מי מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, יש לפреш ג'כ' דמדאורייתא קאמיר דחכמים דר' מ"ס' לדי' לו Lad להיותו אמוני, ובאמו גופה בעין שמותה הע"ת עי' השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנירנו דמפרכסת מותורת מיד וחותך כיitz בשר מבית השחייבת כדעליל לג' ע"א, הינו משום דעתמת למות לאלטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח"ל דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמניו וברח מתירין את אשתו, עי"ש בסוגי' ובתוס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכאשר בארטהי בארוכה בפתיחה בעiker ג' דבעין מיתה תוך מעיל"ע. אלא דהתורה התירה נגד יצח'ר' למיל שלחוט אחר תאות אכילה לאכול מיד כי' פ"ת עי"ש. אבל כל שלא עלה השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל"ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי' לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירה, הלא אוירה אינו מועל רק דלא הוקע איסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר הלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפילו בנמצא מות אח"כ ולא הוה אוירה כלל מחיים, וכמש"כ לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתו התוס', דהאי אבעי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר"י ובין לר"ל דפלייגי בתשל' וכו', דלאי' דאמר חדשים גרמו היינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש"כ, אלא ודאי לדעת התוס' ליכא בחדשים לחוד איסור הלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ولكن בנמצא הولد מות אפילו לא שחט אמו אלא נהרה הולך שחייבת כנ"מ, וכאשר הוכחתין כן מגמר', ודבורי הר"א' שעדיין בלתי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב ארוי ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי הלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכיאה להקרא חלב, דא ודאי צריכא עיינה רבא כאשר נתפלאיים גם בא זה כמבעור למעלה.

שם בסוף הדיבור, ואפילו לר"ל דאמר חדשים ואוירה גרמו, אפשר דבمعنى אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בעדעת התוס', דגם לר"י בעין אוירה כדי שיחול איסור חלב, ודלא כלב ארי' ז"ל, גם לר"ו' ח' בעין לפרש צד האבעי' דליעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו ל"ל, ודלא כמשמעות מפשטות לשון התוס', דהאי צד האבעי' לר"י מובן מאלוי, אלא כיון דלר"י ה' צריכין לפרש צד האבעי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר"ל קמבעי' דתהני שחייבת בעמי אס כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהין, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנvhו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא ב"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני שחייבת עצמו. ואני כתבתני לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבעי', דבمعنى אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד ודוד'ק היטב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואס מות טהור מলטמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' ח' הנמצא בمعنى בהמה טרפה דעתון שחייבת, מבעור ברמב"ם בהלכ' מ"א, אבל מה דינו אס מות אח"כ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם ז"ל בפירוש. אלא דחכ' מ' קורוקס ז"ל, דהא דכ' הרמב"ם שם ואס מות קודם שיפוריס ע"ג קרקע הרי הוא טהור, שחייבת אמו מטהרתו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמרת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז"ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע הוא מטהר באמשא, ומהכי תייתי, וכי משום דבעי' שחייבת מדרבנן משום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה משום מראית עי'. וראיתי בזגול מרובה בי"ד החדים שהשיג על הטו'ז' דס"ל שהפריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צrisk שחייבת, אבל בדיעד לא אסרו מושם מראית עין, מפסיק הרמב"ם זה דבפהפריס ע"ג קרקע מטהר באנבלה, אם לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז"ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטהר באנבלה. ולא עוד אלא אדם היה הרמב"ם ממציא דבר זה דבפהפריס ע"ג קרקע גם טומאת נבלה אית בי' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהפריס טהור. ועוד זאת אני תמה' דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דהפהפריס ע"ג קרקע כתוב סתמא, ואם הפהפריס ע"ג קרקע צrisk שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיה מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הוא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קריש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס עג"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מות קודם שהפריס עג"ק, כמו שכתב הרמב"ם זל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם זל מוכרכה נמי לפרש דאיסור אבר היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והחזר או נשחת קודם שהחיזיר באופן דין לעין לידיה, איך איסור יוצא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דליתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס עג"ק, ולאמר דהה אבעי בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכהנו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארש נרא דפרק ש בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לאירועו ותפל' בלא איסור יוצא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי דלית הלכתא כוותי, אבל הוא קמבעי באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בחיקו א"א לאמר דלא קאי הא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכחה הרמב"ם לאמר דאיסור אבר היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזע דעליל דפליגי ר' אשוי ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר"א אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לא קמבעי, דכיוו דטעון שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהיט ואיזיל לא עבי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשותעתא דהaca דלית הלכתא קריש, ומטעמא דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצהrik שחיטה להפריס עג' קראקע דהה מ"מ זוטרא אליבא דרש"ש דלית הלכתא כוותי, הוא דבר שאין הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין מושום דעתן שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי זל מפרש הא דקאמר ר' אשוי לממר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתן שחיטה אפשר דקמבעי, דאף דבעי שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעעם דהו כשות קאמר דפסול לפסק, עיין בחודשי הרשב"א זל דקהשה בשם הרמב"ן זל להליכם, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי"י זל, והא דקאמר בגמרא' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אשוי למר זוטרא, Mai דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמת האבעי' גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מיותר בפסק. ואני מהמיה עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהו לי, דהרי שחוט במועט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בעין למילך מפסק, וכן נראת מתווך פסק הרמב"ם זל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין איןן קרואין" שה. הן אמת דבגמרא' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שסביראה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דבן בג בג אמר נאמר כאן שהה מפסק ולא בטרפה ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן אזכר תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה. אי תפדה

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ ונתקדשו במצבות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בעין נטילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתה אמו פעה עליו עכ"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס עג"ז קראקע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעה עליו השחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בעין מעשה המmittת תוק מעיל"ע דוקא, וכך כל שהפריס עג"ק, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה אחרת, אלא מסיבה אחרת, ואל תחמה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלי תליי בהמה שיפוריס אח"כ עג"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה, דאם מות אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והci נמי לרבען כן הוא דמתלי תליי אם יפרוס אח"כ עג"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך קראקע ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס עג' קראקע, ליתה להאי דינא כלל, ואח"כ מביא דברי אבעי דפליגי, וס"ל בהא דר"כ דהפריס עג"ק איכא בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומאר שזכהנו זהה דר' מרשישא ואבעי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמו דבעי שחיטה או מדרבנן, כי הכל שבדינו דבשל תורה הלך אחר המחהיר, אנו צרכין לפ██וק כמו אונד מאחר. ולא עוד אלא אני אומר דהה דר' חנינא דאמר כל מקום שננה ר' ש"ש הלהכה כמותו, והא דר' יונתן דפליגי עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיתת בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דהה האי דמסוכן אף דהו דבר תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהל דהה מסוכן, ועינו רמב"ם פ"ב מהל' גירושין דמקדים האי דמסוכן להני דת"ק ולהני דחוירו לאמר וניהו דבדף י"ג ע"ב משמעו דרש"ש פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר אין אלא מפרש, דلت"ק דוקא יוצא בקהל דהוא קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלמא דקרוב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרשليس והיין בשיריא, אין בזה אלא חשש סכנה, ה"ה דמודים נמי במסוכן מוחמת חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועינו מנחות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ליה דלהכה קריש' בכל מקומות, מ"מ פסקינו כוותי' בתלויות השם בס"ת לחلك בין מקצתו או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועינו ש"ד סימן רע", שתמהה באמת איך פסקו הופקים הא דרש"ש בתלויות השם, כן שפסקו כאן בשחיטת בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץ הארץ בזה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץ. אבל לפי העתינו ניחא, דהה דלא קבלו הכלל דלהכה קריש' הינו דרך כלל בלי יוצא ממנהו, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקומות שמחmir, ולכן האי ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשלו Rak האי דבן פקועה דהה מות לדעתו, ואיך נפסוק כיחידי לא גבי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אשוי שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קריש' ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים בדורייתא פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהכה קריש' משום דס"לocabyi, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר שזכהנו זהה, ליכא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

ז' נבלה גמורה, ואיך נתיר חיללה איסור תורה ע"י פסקי יתר הראשונים נגד דעת הרמב"ם במקומות שאין רואים שלא ירדו לסוף דעת קדשו, ושלפי שיטתו אין כאן שום דוחק בכל הסוגיות ולא עוד אלא אדם לא נשחת רק סימן אחד גם בלאה אין להתריר כלל הכתת הראש כմבואר אצלנו בפתחה ודוק' היטב.

ע"ש רשי' ד"ה הפריס וכו', טעון שהחיטה מדרבנן דעתך לאחלופי לאכול בהמה ללא שחיטה עכ"ל, אין לפרש דוחשו לאחלופי כמו בפסחים דף ע"ה דאין צולין ב' פסחים כאחד מושם תערובות גופם, וה"ה הכא כיון דאין כאן שום היכר, דבקל ברבות הימים יתחלף באחרת, אדם נפרש כן לא נבון הפלוגתא בקהלוט אי חד תמייה'aggi או בעין תרי תמייה'aggi וכן לא נבון הא דרא' דלא חש לדדרישה בבפ"ק דמ"ש טרפה דלא חש לה כיון דאיقا חש השחלפה אלא דהכא תמייה'ין שיאמרו גם שאר בהמה לא בעי שחיטה, וכן מוכחה לשון הרא'ש ושאר פוסקים. אבל הדבר תמורה בעני דמיהיכי תיתיב ניחוש שבשביל שיתרמי לעתים רוחקים שאחד ינחו או יכה על ראש בהמה ויאכל את בשרו, שיאמרו דבטלה הזביחה והותר הנבלה אחמהה? וכי לא קרובה יותר לחשוב את האיש שאוכל נבלה. וגם למה לא חששו על תערובות גוףן כמו בפסחים וצ"ע.

תוס' בד"ה בן פקועה מה שפירש בקונטרס דהרי הוא כדי שאין לו אלא סימן אחד מצד amo וכ"ו גם פירש דר' מרשריא ל"ל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, והכל מגומג דאפיילו היהנה בהמה ניתרת בסימן אחד להכשיר דחויס כל סימן וסימן בח齊ו שחוט וכו', ואפלו למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא מודה הכא, דהתס שחיתת טרפה לא הו שחיטה, אבל כאן הו כאלו ח齊ו נשחת וכו' עכ"ל. ועיין לב אר' מש"כ בז'ה. ואני תמה מאיד עלי התוס' דאין כאן שום מקום השגה על רשי' ז'ל, דלפירושם דאין כאן סימנים לחץ הولد הצריך שחיתה קשה יותר, הכא יאמרו דמי שיאכל מאותו ולד בלא שחיטה מחייבים או לאחר מיתה, צריך לאכול שני זיתים כדי שישתחביב מלוקות, דמי יימר לנו דחק האב וחלק האם שווין הם בנסיבות, אלא ודאי דאין כאן תערובות בנסיבות, אלא באיכות, וממילא דאין כאן מלוקות כלל על אכילת הولد הזה בלבד שחיטה, והוא כמו כוי לעניין חלב דהוה חצי שעור באיכות, ואין לוquin עלי, וא"כ למה לא תhani שחיתה להאי ולד דאיינו זבוח באיכות, ע"י סימני עצמו שהמא ג"כ רק באיכות מקצתם זבוחים ומיקצתם אינם זבוחים, הדאי ולד בר' בפ"ע הוא סימני ובשרו שווין, ומ"ל להתוספות דלהאי בר' בפ"ע לא מהני שחיתה סימני כמו שהוא, ולכן הוכחה רשי' ז'ל להמציא דעתך שהי' נגע בו דכמו בשתיי' בנסיבות השחיטה נפסקת, כמו כן נפסקת בשתיי' בחיתות איכרות הסימנים. גם כוה שרצוי לחלק בין האין, לשחיתת טרפה איןנו מובן, דהא גם בשחיתות טרפה מהניولاد לטהר מיידי נבלה, ולדעת התוס' גם להתיר איסור אבמה'ח כמו באמו, דחוינך אבל ממנה בעודה מפרקסט אין בו איסור אבמה'ח, הרי דגס הولد שחחות הוא, ואדרבה יותר מקרי שחות בטרפה, עד שלא מעד מה נשר להתריר בולד טרפה ע"י שחיתת עצמו כמו שתכתבנו למעלה באריכות. וחוץ מזה הלא כל עצימות ההסבר של ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ממש'כ רשי' ז'ל דהתירא הוא דרב' רחמנא ולא איסורה, והא סברא המוסכמת עם השכל דאייך נאמר שחיתה המכשרת תקלקל יותר את הولد, מנicher האוסרת, ר"לadam נחר האם היא הولد ניתר בשחיתות עצמו, ואם שחיטה יאסר הولد שלא יהא לו שוב היתר ע"י שחיתתו הוא, ואם הסברא מוכרכות א"כ גם בגין פקועה הבא על בהמה מעלייה אנו מוכרכים לאמור כן, אכן אפשר דהשחיטה של האם המכשרת תגרום איסור לבן בתה בדור שלישי. אבל מה שכתבו התוספות דא"כ הסוגי' דלעיל, דמהו לחוש

ריבת כל הני נמי א"כ שהיא מהני לנו עכ"ל הגמר' הרי דבעין כמעט כל הני מגז"ש שהיא מפסקה. אלא דנראה דהרבמ"ס ז'ל דחיה האי ברייתא מכח האי דר' אשி כאן. דכפי הנראה ר' אשיה מפרש מתניתן דבכורות דמעט כל השמות הללו משה דכתיב בגופי'DKRA, דאל"כ אלא כברייתא דבן בג הלא תקשה לנפשי' דאמור כאן פודין.

הן אמת דלא אוכל להבין איך פלגי ר"א ומר זוטרא ביזוא דופן, והמשנה בבכורות לא מנה בכל אלו יוצא דופן, הרי דפודין בו. דומה דקמבעי' שם בנדמה ובפסחים'ק אי פודין, היינו אם היא בכלל כלאים דקתני במתניתן וכן בגין פקועה, אי כפ' התוס' דמצד שהוא שחותט קמבעי' הרי הוא בכלל שחותט דקתני נמי במתניתן, אבל אי נפרש דמצד יוצא דופן קמבעי', באיזו מהנהו דחויס במשנה נוכן להכניiso, והוא תימא רבתא אצל, אלא מירוץ פירוש התוס' ג"כ אין מפסק, דומה פריך ר"א למר זוטרא מה דעתך דילפת שהיא שהlehaimdo, דמהנה שלהמתה היא דאין פודין בשחותה והרי האי בן פקועה נמי שחוט הוא, יהי' מאייז טעם שהיה', אם לא שנפרש דהכי קפעריך לי', דבשלמה אם מפסק ממעתיקו שחוט, שפיר קמדמיית בו פקועה לשחות דעלמא, דשניות הלא אינם ראיים לפסק אבל אי מסברא קממעט התנא כל השמות הללו, מושום דאיןם בכלל שהוכמיש'כ הרמב"ס א"כ האי בן פקועה ניהו דחויס הוה, אבל מ"מ כיון דריהיט ואיזל שה קריין בי'. שוב ראיית ברי"ט אלגזי ז'ל שכtab, דר' אשי לא ידע מההיא ברייתא. והרבמ"ס ודאי לא סבר כן,adam ר"א לא ידעה איך פסק שם כר' אשי דפודין נגד הברייתא. ועכ"פ נבוק אני מעד בפירוש הסוגי' וקשה לי מעד להכניס ברמב"ס כדעת רשי' ורמב"ג, דמטעם יוצא דופן דניין על בן פקועה, והוא לא הזכיר יוצא דופן בדבריו אלא בן פקועה, ובפרט שהגמר' לא הזכיר כלל שם יוצא דופן, וממשנה נלמד דביויצא דופן לא מيري'. لكن יותר נראה לךים פירוש התוס' גם לדעת הרמב"ס ז'ל, דמטעם שחותטה קמפלגי ומ"מ לא קשי' מידי ר"א אדר"א דס"ל דחכמים מדאוריתא מצרכו שחיתה בהפריס ע"ג קרקע, דהא דלא פסק ר"א כרש"ש דמתיר גם בהפריס ע"ג קרען, היינו מושום דכיוון דבדאוריתא קמפלגי לא מלאו לבו לפסק לקולא כרש"ש נגד החכמים, אבל כאן בפדיון הוה חושש לדריש'ש להחמיר שלא לפדות, אם לאו דס"ל דכוון דריהיט ואיזל שה קריין בי', ומר זוטרא ס"ל כברייתא דבן בג בג, דמשה שה קממעתיקו לבן פקועה, ולפ"ז ניהו מה שפסק הרמב"ס כר"א ע"פ דהסוגי' כמר זוטרא אזלה, כמו שכתבבו הראשונים ז'ל שפסקו כמר זוטרא, ובפרט דהבריתא מס'יעה למר זוטרא, אבל אי נימא דכל עצמיות הפלוגתא הוא מושום דהוה כשחותט ואיליא דרש"ש דשמא הלהקה כמותו גם בדאוריתא, וכיון דזה גופה ספק הוא כדאי הוא ר"א לסמוך עלי נגד הברייתא ודוק' היטב.

ועל"פ' יהי איך שיהי' ברור כמשמעותו דהרבמ"ס ז'ל פסק דהפריס עג"ק טעון שחיתה מה"ת, כי רק במקרה זה מחפרשים כל פסקיו, וכל מה שהשmittot מן הדינים הנראים כבלי חולק בסוגית הגמר', ואן ספק אצלי שאילו זכה הב' לזה ודאי היה פוסק הכרמב"ס עמוד ההוראה שהוא שקול אצל הב' נגד רוב הראשונים, ולא עוד אלא דכל הראשונים ז'ל אילו הוי נחטו לעומק שיטת הרמב"ס ז'ל לא הוי חולקים עליו כלל, כי הלא לפי דרכם אין קץ לדחוקים שמכרחים אנו לסביר בסוגיות הללו כאשר בארנו הכל בפרקן, כל אחד ואחד במקומו, וא"כ פשיטה דחלילה לא יכול בגין פקועה שהפריס ע"ג קרקע ולא שחיתה כמו שעשה ר"ש גאון בחופה. אבל עוד יצא לנו מזה דמהה שהתריר הרמא' ז'ל בעוף השווה למota אפייל מעלה' להכות על ראשו הוא לפני דעת הרמב"ס

בו גם הבהמה טרפה, אלא אפילו לדעת אידך הראשונים דין בו אלא מצות פירוש מדרבנן, מ"מ מודים מהה דאיינו יכול להעלות ארוכחה, ובפירוש אמרו לעיל דף ע"ג דבר המadolدل אין לו תקנה בהזירה, ור"ל שאינו חזר ומתדבק לנוף ואיך לא תטרף בהמה ע"י חסרון זה שאין האבר תלוי בה אלא בחיבור כל דוחוא שסופו ליפול. הן אמת דהש"ס לקמן מביא מתקיף לי ר"ג לשם אל, יאמרוابر שהחיהות תלוי בו מוטל באשפה ומורתת, ולכאורה הוא הקושי' שהקשתי, אלא דהש"ס יאמרו' משמע דמייקר הדין מצ' קיימין הני תרתי, דבר שהחיהות תלוי בו יהיה נדון כמדולדל, ומ"מ בהמה תהיה' מותרת, אלא ממשום שלא יאמרו מקשה לי' דהויל' דהבהמה אסורה עכ"פ מדרבנן, ועינן לבב ארוי. וזה פלא והפלא דודאי כל שינקר' מдолדל וכן סופו להעלות ארוכחה לעניין טרפות בהמה ודאי חשבין לי' כנפל, דחובור כל דחו צזה ודאי אינו מצל מלחיות טרפה, ולכן עכ' אנו צרכיכם לאמר דהאי, "יאמרו" דקאמר ר' לעו משום אמרה דבריות קאמר, אלא כונתו דהבהמה נאסרת מעיקר הדין ומון הדין יאמרו' אך אפשר דבר שהנשמה תלוי בו מוטל באשפה והבהמה מותרת ודוק.

גמרא א"ר אשיש טרפות קמדmittiyil' זכי' שהרי חתכה מכאן וחיה וחתכה מכאן ומותה. הרמב"ז י"ל סובר אדם אחר פסיקת צוה"ג חתך الرجل למعلיה בשוק חזר להחשו, ומ"מ אם לא עשה כן וחתחה כמהות שהוא טרפה ואין זו דומה להא דאמרו לעיל דאי בדרי לה סמא חי' דכמהות שהוא עכשו א"א לה לחיו. והרשב"א אחריו שהביא דברי הרמב"ז כתוב ויז"ל,, וא"ת שמא כבר התחללה מכתה להמיתה בה (ר"ל פועלתה המミיתה) ותירץ חולין והוא זה ומהשוכנת שראי' ע"כ, והנה בריש פרק אלו טרפות כבר תמהתי על הנני טרפיות דנייקב או לקתה גרע מניטל, וכן לרמב"ז דכל מקום דקתני ניטל טרפה אבל חסר מתולדה כשרה, דצ"ל בכל הנני דיוטר כאיב לה האי לקותה מאלו ניטל כלו או חסר מתולדה, איך מיטרף משום האי כאב אף שסופו למות הלא מסוכנת נמי סופה למותות וכשרה, וטרפה שאני דמחסרא אבר מבואר לעיל בסוגי' דמסוכנת ל"ז ע"א, ומעטה כל שאם ניטל האי אבר או נברא חסר יכול הבע"ח לחיות בלבדו הרי אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, א"כ Mai הוה אם עתה דלא ניטל אלא ניקב או נלקה דכאייב ל"טפי עד דסופו למות, ס"כ אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, אלא כמסוכנת אוأكلת סם המוות דכשרה. וקושי' זו קשה לכל השתויות, ולאו דוקא לשיטת הרמב"ז אלא דכינוי דהרשב"א כאן מביא ומשתמש בסברא זו, דכל שאין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו אין כאן דרישת טרפה, אפלו התחללה החולי המミיתה פועלתה, א"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בביבה"ז והיא תמייה עצומה ולית נגר ונגר דיפרקיינה.

רש"י וכלישנא קמא דבר עבדין ולחומרא וכו' ולקמן פסק הלכתא הци אפלו בנשבר העצם וכשכ' נחתך לגמרי עכ"ל, והרא"ש ז"ל הקשה דמאי ראי' איכה מהאי נשבר העצם דלמא בעצם הקולית למعلיה מארכובה עליונה מייר, ולדעתינו נראה דכוונת רש"י ז"ל בזה, דכפי הנראה תלי' פלוגנתא זו דרב וועליא, בהאי פלוגנתא דבר שמואל דלקמן, דהא דלא ניחא ל' לעלא לפרש ארכובה בארכובה הנכרת עם הראש, משום דקשי' ל' וכן שניטל צוה"ג כמו שהקשה עולא לר"י, ומה דמתרצה ל', תנא רקובה בא צוה"ג וצוה"ג بلا רקובה, לא ניחא לה משום דנחתכו קתני, ומה נראה דאית ל' כשםואל דנחתכו לגמרי משמע אבל רב לשיטתי' הלא נחתכו לאו דוקא כמשכ' התוספות لكمן ד"ה ואם לאו, ומעטה כיון דין פסקין لكمן כרב מסתבר דגם כאן הלכתא כוותי', והרי לא קשה למה קתני תרתי נחתכו רגילה וניטל צוה"ג ודוק

לזרעו ולחלבו של אבר היוצא חיה' שלא כהרכתא, וזה דוחק, היא תמייה קיימת כי שם מסיק בתיקו במוחו לגמווע את חלבו, ואיך נאמר דהוא שלא כהרכתא, אבל זאת התיימה הכריחה את הרמב"ז ז"ל לסבור דbab'er היוצא מטעם טרפה נגעו בו ולא שייך לשחיטה כלל. וכפי שביארנו בס הני דין דר' מישריא ודרבא דד' סימנים אכך בה רחמנא כולן אינם הלכתא, כי נאמרו רק לדעת אבי' דחכמים דרש"ש מודים דמה"ת גם הפריס ע"ג קרקע נ יתר בשחיתות האם, אבל אין לית לנו זאת אלא קר' מישריא דאמר דין אלו אליבא דרש"ש משום דס"ל דלחכמים בהפריס ע"ג קרקע עיי' שחיטה מה"ת, וכייל' בחכמים כמו שכתבתתי לעמלה בארכיות בס"ד.

תוס' ז"ה דנפל דובא עלי', ע"ג דסביר ררבנן לא אסר ממשום דrostot הزاد וכוי', כבר הבאתו לעיל דנושאי כל הרמב"ז כתבו דין זה ממשי' דרמב"ז בפיהם"ש, והוחתוי זהה ליתא, דהרמב"ז בפיהם"ש לא דבר כלל מטרפות של בן פוקעה שהפריס ע"ג קרקע, אלא מטרפות שנולדה מן הבطن ובובור שהותר בשחיתות אמו עיי'ש. ולפי מה שהוחתני דדעת הרמב"ז דהפריס ע"ג קרקע טעון שחיטה מן התורה, ודאי דלא מצי להביא האי דינא דליתא אלא לדעת יתר הראשוני, דסבירו להו דכללו עלמא בהפריס ע"ג קרקע דמן התורה ניחר בשחיתות אמו, ושחיתתו מדרבנן משום מראית עין לחכמים דר' שמעון חזורי, וצריך לומר דלא מיריע הכא דעתאו טרפה וכמו שהביא הרשב"א ז"ל בחודשו לדעת מקצת הראשונים.

דף ע"ז ע"ז' משנה בהמה שנחתכו רגילה וכו' האי משנה אין כאן מוקמה אלא בפרק אלו טרפות וכותב הרמב"ז בפירוש המשניות זה לשונו: וזכור הדין זה בפרק הזה מחמת מה שאמר שחייבתו מתרתו לאותו אבר כמו שנאמר בעובר שחיתת אמו מתרתו ע"כ. ואולי טעות ספר אייכא כאן, דהוא ליה למימר דין שחיתתו מתרתו כמו בבר היוצא מן העובר. דהא דשחיתתו מתרתו ברובبشر קיים פשוטיא, דהא ליכא כאן אבר המдолדל שאין מעלה ארוכה, ועיקר הרבותא דסיפא, הוא האיסור דבלא רובبشر קיים נאסר האבר לרמב"ז מן התורה ולאייך פוסקים מדרבנן, גם לא שייך לאמר דנקט רישא דנחתך טרפה מושם היתר דרובبشر קיים אשר ממילא שמעין, דהא אין זה נחתך. אלא ודאי כונתו משום איסורא דסיפא נקט האיסור דרישא, ומיסיפה שמעין דהאי נחתך לאו נחתך לגמרי קאמר, אלא כל שנשבר העצם ואין עור ובשר חופין את רבו טרפה, דכינוי דמקרי בהכי אבר המдолדל שאין שחיתתו מתרתו במקומות שאין עושה אותה טרפה, דהינו למיטה מארכובה, ע"כ דין סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא גם במקומות שבועה אותה טרפה לא בעין נחתך ממש אלא דכל שאינו יכול להעלות ארוכה חשבין לעניין טרפה נמי נחתך לגMRI דהרי סופו ליפול. והוא דעת רב לקמן, דלמעלה מארכובה ואין רובبشر קיים שנייהם אסורים. אבל לשמואל דס"ל דגס למעלה מארכובה רק האבר אסרו אבל בהמה מותרת, דנחתך דרישא למיטה מארכובה, ודאי קשה מה עניין בהמה שנחתכו רגילה בפרק זה, למיטה מארכובה, ע"כ דין סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא עם הדין דרישא. אלא דיוטר אני תמה בשיטת שמואל, דאי אפשר לומר דבבמה תהיה' מותרת. דכינוי דקותני מותניין דכל שאין רובبشر קיים נידון כבר המдолדל דין שחיתתו מתרתו, מה בין זה לחתך לגMRI, דהרי אמרו لكمן כך' ע"ב דאין מעלה ארוכה והוא ל' לטמאocabמה"ח אי לאו קרא דכי יכול עד שיפול ממש, אבל לעניין טרפה פשוטיא דהרי כנפל דהרי כמה וכמה טרפיות אסרים על שם סופן. ולא מבעי לדעת הרמב"ז דבר המдолדל אסור מן התורה מקרה דבר שבדה טרפה דה"ה אם החיהות תלוי

כלענ"ד נכון.

ד"ה ע"ז ע"א גمرا א"ל ר"פ לרבע, ר"ל ואיסורה דאוריתא ואת אמרת התורה חסה על ממון של ישראל. וכן הוא לעיל ד"מ"ט ע"ב ד"ר"פ השיב לרבע כן לעניין הלב טמא אי סותם או לא, והת"ח תמה איך רצה רבא להתייר אישור תורה מושום התורה חסה על ממון של ישראל, וכתבדרבא מספקא לי עי"ש. והלב אר' כתוב דלא הוועיל כלום דוגם בספוקא אין להקל בשל תורה עי"ש מה שנחנק, והקושי' ודי עצומה דכיוון דבשני מקומות מצינו ויכוח בין ר"פ לרבע נראה דרבא לא הדר ב"י מסברתו, רק אישתק דרושא, ולכן נטה כמי שחייב ר' זל דיליכא מפושך בקרא אלא דינדון בדברי סופרים (ועיין לח"מ פ"ח מהלכ' שחיטה הכא' ועיין נמי מה שכתבתית בפתחהanza מה לדעת הרמב"ם באמת אנו לוכה על הטרפיות שאין הבע"ח נוטה למות)DOI ואדי דלא קשה מיידי اي רבא היה רוצה להתייר גם ספק זה משום דחסה התורה על ממון של ישראל אלא דוגם לאינך פוסקים דלית להא דרמב"ם, י"ל דרבא לשיטתו אייל דס"ל טרפה חייה כידוע, וכבר כתבתת בריש א"ט דלמ"ד טרפה חייה און כאן רק שעשה דלהבדיל בין החיה הנאכלת וכו', ולא דטרפה מוקי לי לבשמה"ח כמו שמבוואר בירושלמי ריש פרק כל שעיה וכدماتרגם אונקלוס או כדעת הרמב"ם דטרפהDKרא נוטה שאינו חי וכיון לדידי' ליכא אלא לא הבא כלל עשה הי' רוצה להתייר מטעם דחסה התורה על ממון של ישראל ועיין כתבי ק"ז זל בריש א"ט ובחדושנו שם ודוק כי נכון הוא.

משנה שם השוחט את הבהמה ומוצא בה שליא نفس היפה תאכלנה, ופרש"י ז"ל ולא אמרין אבמה"ח הוא שגס הוא נ יתר בשחיתת האם, ובגמ' פריך מנא הני מיל', ויליף מכל בבהמה תאכלו לרבות את השלי', ועיין בראש יוסף שכ' דבערין ריבוי דכל שללי' משום דaina בכללה בהמה, ולכואר' קשה דהא לעיל בריש הפרק מסיק דומול בבהמה ילפנין היתר לווד ולכון גם בחותך מעובר שבמעי' מותר באכילה ומהיכי תיתי נאסר השלי', ואפיקו אי מבהמה בבהמה ילי', מ"מ אין סברא למעט שללי' דלהבותא קאמר קרא דאפילו בהמה בבהמה וכגון ב"ט חי נמי נ יתר, אבל העני הוא כך לפען"ד דבלי' ריבוי שללי' לא הוה שמעין להתיירא

הדרן על פרק בהמד המקשה

פרק אותו ואת בנו

שהוא לצורך גמור למוניטינויו, גם בפני הבית לא הוה תנא כלל, והיה סומך על הסברא ושכל הישר שלא נתעה בסברא, דמה שמצוין בריש שליח הקון סברא דלא לנרגג אלא בפני הבית הוה מפני שאסם לא נמצא בו איזו צורך, אז בכל הני פרקים דמקילתן ב כדי נסבי, ואת א"א דכמו כן לא נקט דעתוג בפרה אדומה וכדומה ולכון קמהדר למצוא לכל חלקה שייה' לו באיזו מקום צורך כ"ש עכ"פ, כדי להבין למה שנינחו בכל הני פרקים ובזה די למצוא איזו סברא קלישטא, כדי שלא יהיה שלא לצורך כלל, אבל עיקר הצורך שבשבילו נחתת האי תנא לשנות כל הני חילוקים, צריך להיות צורך גמור אשר בעינן למילך מקרה, לוזה דיקיך רשי' ז"ל במתוך לשונו הטהור דבחולין ובמקודשיןDACטריך למילך מקרה וכו' אבל לא כתובDACטריך למינקנטינו דאין כאן צורך גמור אלא צורך כל דחו ודוק'.

ד"ה ע"ח ע"א במשנה אותו ואת בנו נהוג וכו' בחולין ובמקודשין, כתוב רשי' ז"ל משום דבלי למייר בחולין ובמקודשין DACטריך למילך מקרה CIDLPEIN, תנא נמי בארץ ובחו"ל דלאDACטריך וכו', והראש יוסף קמתמה על רשי' ז"ל למה לא כתוב כמש"כ התוס' DACטריך דוגם בפני הבית וללא בפני הבית לצורך הוא, וכמובואר בריש פרק שלוח הקון. ואין כאן מקום לתמייתו כלל, ובברי רשי' ז"ל מזוקקים לצריך כסף, וכדרכו בקדושים להיות קולע אל השערה. דהנה רשי' ז"ל בעצמו כתוב בדברו הסמוך בפני הבית DACטריך בתרא מפרש למה נקטינו. אלא דהענין מבואר דראי הי"א דלא לנרגג אוא"ב אלא בפני הבית סברא קלישטא היא, וכמש"כ התוס' בעצם CAN בד"ה אי מה דמש"ה לא צרייך קרא לרבות שלא בפני הבית. אלא התנא בעצמו אתה להשミニינו שלא נתעה בסברא, וא"כ די להפקיע את עצמו ולא לגרור אחריו אחרים שאינם לצורך כלל. ר"ל دائ' ליכא בכל הני איזו מהם

כבר נפל, ובabar היוצאה לא הוקבע איסורו, כיוון דאפשר בחזרה כדאמר ריב"ח בטעמא דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל רק אמר דפלייגי בזה כמו בזה, לא ידעת פреш דבר, אכן אפשר דפלייגי בזה כמו בזה, דbabar המдолדל יש לנו קרא לטליה דכי יכול עד שיפול, ובabar היוצאה יש לנו קרא לאסור דכל בהמה תאכלו, אבל מה שחווצה לה דוחה כיולד אסור באכילה, ומעתה אי טעמא דר"מ דא"א חלק בין איסור לטומאה, ע"כ לדידי'babar המдолדל גם איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם بلا החזיר ואמו טרפה או בתנבלת בשחיטה, אין כאן איסור על האבר וניתר בשחיטתו הولد, אבל לעומת זה אסורה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הولد, אין כאן שיש לו שחיטה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הולד, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעולם שחיטה עשויה ניפול, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעולם אין בו רק איסורה ולא מלכות, ואפיו לא החזיר ונשחתה אמו, אבל לעומת זה אם החזיר ואח"כ גולד, אבל לעומת זה אסורה דבשחיטה או בתנבלת בשחיטה, לעולם אבר שיצא בין החזיר ובין לא החזיר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למיחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון כיוצא ונasar למפרען, ובזה תראה דבמה דפלייגי הב"ח והש"ך והperf"ח בסימן י"ג,babar היוצא ואמו טרפה, הוא תלי בפלוגנת הרמב"ס ויתר הראשונים ז"ל. ובאשר כפי שהארתק, ועוד תראה לפניו בס"ד שתת הרמב"ס ז"ל הוא יותר מחוורות בסוגי' היא העיקר, ומילא אבר היוצא גם בטרפה או בתנבלת בשחיטה, אסורי מן התורה ודוק' היטב בכל זה.

ע"ב ג' מאמי טומאת ביחסת' היא. כבר כתבנו לעלה, דבעבור חי אפיו בבן ח' דוחה נפל אין כאן טומאה של אבמה"ח דהה כי ימות מן הבהמה כתיב, וכמו דליך טומאות נבלת כל זמן שטפרקסת, ה"ה דליך טומאות אבמה"ח כל זמן שטפרקסת, דמקרה דכי ימות מן הבהמה אנו למדין טומאות אבמה"ח, ומשום דשחיטה עשויה ניפול לר"מ אינו עושה מות, וא"כ מה היה דעת המקשן קודם חתיכה יטמא. וכן במסקנא קאמר, דלר"מ אפיו בלי חתכו, אבל ע"כ הכוונה بلا חתכה והמתין עד שימות, ואח"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג'כ' ההינו אחר מיתה דaicא משום צער בעלי חיים לחותך אבר מעובר חי שלא לצורך האדם, והאי אבר הרוי הוא אסור באכילה, ואולי גם בעוברין שייך צעב"ח. ובריש דחთכו קודם שחיטה, וכן לעיל במבררת דקתי מתחך אבר אשר משום דוחתם היא לצורך הבהמה המקשה ליד, אבל אחר שחיטה אפשר דאסור לחותך بعد שהולד חי משום צעב"ח.

ד' ע"ג ע"א גמר, ארשב"ל כמחלוקת בעבורין כך מחלוקת באברין, ור' יוחנן אמר מחלוקת באבר דעובר, אבל באבר דבמה ד"ה שחיטה עשויה ניפול. הנה טעמא דר"מ אליבא דר"ל וכן טעמא דד"ה אליבא דרי"ח,babar המдолדל נמי שחיטה עשויה ניפול לא הבנייא ולא ידועنا מה הוא. דנヒו דרב"ח אליבא דרבנן, דהאי לית לי' תקנתה בחזרה אבל טעם זה אינו מספיק. דהא כל עצמיות איסור דבר המдолדל מרביתן מקרא דבר בשדחה טרפה, ואיך יהיו חמור מטרפה גופה, דמוני שחיטה לטהרה, וזה קשה גם לר"מ אליבא דר"ל, דמה עינה לפירכא דרבנן אם לטרפה מהני שחיטה למה לא תhani נמי לאבר המдолדל וכאן אין להشب דזה גופה וזה לא גופה, דהה אבר המдолדל נמי גופה. אלא דלא יוחנן י"ל דלאו מקרא דבר בשדחה אסירין אבר המдолדל, אלא מסברא חזונה דלקמן דף קכ"ז ע"ב, פריך הש"ס אי דאין מעלין ארוכה טומאות נבלות נמי ליטמא, ומפני לעולם דאין מעליין ארוכה והא דלא מטמא משום דכתיב כי יפול עד שיפול. הרי דמסברא החזונה היה לנ' לחשב המдолדל העומד ליפול ואני יכול להעלות ארוכה כלו נפל, ויהי' אבמה"ח מטמא בעודו בחבоро להבמה, אלא דגלי קרא דבעינן נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לענין טומאה, אבל לגבי איסור הסברא במקומה עומדת, והוקבע איסור כאלו

עד ניחא לדעת הרמב"ס דaicאbabar המдолדל איסור טרפה, וזה לא ראי' בדיבורים שאחר זה.

ע"ב ותוס' ד'ה Mai טעמא דר"י אליבא דר"מ, קצת קשה דשאני אבר דבמה דmadorityא שרי אף באכילה כדאמרין לקמן, דין בהם אלא מצות פרוש, ויל' דמ"מ עיי, דכמו שגורו עליו חכמים איסור מצות, טומאה נמי הו"ל למינזר, עכ"ל. תורצט לא זכית להבין, הלא אפושי טומאה לא מפשין, וכן' לקמן נדקרו הרבה בחדושי, יותר תימא הלא בטרפה דאוריתא נמי הטומאה רק

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם איכה. אלא דהרב"ם ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקודש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבלה, ולא האזכר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר"מ לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר"מ לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היטב.

דף ע"ד ע"א גמורא יתיב ר"ז ו' ואינון רב אכלו לזה לנקה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקך לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאי אבר היוצא דהטורפה אמרה דהטורפה לא על האבר המודולדי לאבר היוצא, איז צריכין אנו לפרש דידייע הש"ס ודאי דאיין זאת קושי', ולכן ע"כ צריכין אנו לאבר המודולדי כמו רשותה לא נזרו רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטורפה ומשיין דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומטהה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבאמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' לסתן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרטו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בבהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא זה ממש אמו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו מותר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועכ"פ גם בזו תורה איך נתקחו התוס' בפרש' דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואיית ב' אבמה"ח ולוקין עלי, لكن מטמא ואבר המודולדי גוף והבר טהור ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכל לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבאמת

מדרבנן, ואיך יגזרו על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גולג'א. ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצר קושי', והוא בעני תימא רבתא. וראיתי בלב ארי' ובהגות מלא הרועים מתחמיים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצא ס"ל שחיטה עשו נשיה ניפול, ובאבר דבמה אינה עשו ניפול, ובמ恰'ת של הני גאנונים, אני אומר שלא בעיין כתבו דברים, דלפ"י למה פריך זאת לר"מ טפי מדרבנן, דהא לרבן נמי יש חילוק גדול בין אבר היוצא לאבר המודולדי, דגס מהה מודדים דברי היוצא השחיטה עשו ייפול לעניין אכילה, ר"ל דאין שחיתתה מועלת להתריר, ובאבר המודולדי מהני שחיתתה אף להתריר, ולמה. ועל קושי' זו לא יספיק תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי' זו, דמה חילוק בין אבר המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאי אבר היוצא דהטורפה אמרה דהטורפה לא על האבר המודולדי לאבר היוצא, איז צריכין אנו לפרש דידייע הש"ס ודאי דאיין זאת קושי', ולכן ע"כ צריכין אנו לאבר המודולדי כמו רשותה לא נזרו רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטורפה ומשיין דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומטהה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבאמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' לסתן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרטו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בבהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא זה ממש אמו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו מותר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועכ"פ גם בזו תורה איך נתקחו התוס' בפרש' דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואיית ב' אבמה"ח ולוקין עלי, لكن מטמא ואבר המודולדי גוף והבר טהור ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכל לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבאמת

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבעינן שיפול דוקא, ומהכי תיתי לחיק בין נטרף למגורי מן הבהמה או נטרף וудין מעורה במקצת שסופה להתפרק, כיון כלל עני טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחא תחלת נבלות. והדבר צעיג בעיני ואולי ייל' דחוז'ל דיקו מלשנה דבר בשדה דבעינן דוקא תלוש למגורי עד שישיה' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתה בעלמא, ודוק היטב.

עוד שם גمرا בא' ר' אושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' ח' מהו, תבעי לר' מ' ותבעי לרבן וכ'ו, כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמרה תורה כל בהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא'כ' פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחותין, ודרשינו בהמה, דין על פי שנחשב הولد כבהמה מ"מ שחיטת עצמו מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא'כ' נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני נמי בمعنى אמו. ומה שמכריכי אותנונו לאמור דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין לשחוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא משום צד האבעי אליבא דר' מ' דס' לד' דין ט' ח' טעון שחיטת עצמו כשיוצא, דבכמה גמורה בהמה לא ניתר, והוא בזודאי לא דריש אלא כל בהמה ולא בהמה בהמה, כמו ש' נמי הראש יוסף ז'ל לעיל, וא'כ' לדידי' ודאי ייל' דמהני שחיטת הولد כשஹוטי ידו למעי האם ושותטו. וא'כ' נצמחה מהו לרבן נמי מהני, דהא ס' לד' סימנים אכר בה רחמנא, ופרש' ז'ל ל�מן משום דעת' קרא להתר את וא'כ' מותר, וא'כ' לעניין זה נמי אי אמר דלא' מ' מהני שחיטת הولد בפנים, איך יאמרו חכמים משום דסבירו להו, דקרה אתה להתר ב"ט ח' הנמצא בהמה, שי' נצמחה מהני איסור אם שחיטת את הولد בפנים וא'כ' מותה אמו, דאי לאו קרא כלל בהמה תאכלו הי' מותר, וע' האי קרא נאסר. וזה כונת רשי' ז'ל בד' הא או דלמא אפילו לרבען, שכטב דמקש'כ' לד' מ' דאמר שחיטה שייכא בה ור' לד' דבאהי צד האבעי ע'כ' לאמר דבלאו קרא הי' ראי הولد שבפנים לשחיטה.

והנה האי אבעי' לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו' וב' השמשיטו, ודוחק לומר משום דין בלא'ה לא סמכינו על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש'כ' הרמ"א בהגה סימן י'ג'. אלומ לפ"ד נרא דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר'א, דרא דפליגי ר' מ' ור' בחלב וגיז, הלכו בו לשיטתם ובב' ט' ח' פליגי, דלא' מ' דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר' דנתר שחיטת אמו מותר, ע'כ' דלית לי' כהאי אבעי' דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלבו וגידו דהא אס מיתר בשחיטת עצמו, פשיטה דחלבו וגידו נמי איסורין בשליל זה, ע'ג' דליקא אוירא דהא יוצא מת, דכמו דלא בעינו אוירא לשחטה כמו כן וק'ו דלא בעינו אוירא לגיד וחלב, וא'כ' איך קאמר דלא' מותר בשחיטת אמו הותר החלב והגיד, והא כבר נאסר החלב והgid בעודן בمعنى האם, ואיך תפעול שחיטת האם על הولد מה שלא תפעול שחיטת עצמו שיש לו בمعنى אמו. אלא ודאי דלהאי דר' א'ר'א לית לי' להאי אבעי', וס' לד'כ' ע' לא מהני שחיטת עצמו בעודן בمعنى האם, ולהכי פליגי שפיר לשיטות בנשחתה האם ויצא הב' ט' ח' לאoir העולם, דלא' מ' דלא היה מהני השחיטה נאסר עתה, ע'י אויר העולם החלב והגיד, ולר' דמהני השחיטה על השליל,תו ליכא אוירא דייסר,

אבל מה'ה' או משום נבלה זו את הי' עיקר יסוד פירושו של מהרש"א כאשר בארנו לעיל. ולעומת זה פירושים אין לו שחר במחכת'ה, דחץ מהה שאין דרכו של רשי' ז'ל לכתוב הלכות שאינם נוגעים לפירוש המאמר שעוסק בו, מה בעי רשי' להשמענו, דהא כאן בעל המימרא הוא רב, ורב דס' ל' יש לידי לאברים פשיטה דס' לדוקה עלابر היוצא, ובזה גם הרמב"ם מודה, דהא דפסק הרמב"ם דיןлокין הינו משום דפסק כבר פלוגתא דרב דין לידי לאברים וכן שבארנו לעיל בארכיות. ולא עוד אלא דרש' ז'ל דפרש האי דין לוקה שאין בו איסור תורה כלל, ודאי דלא אctrיך לאשמעין דaber היוצא אינו כן והוא אסור מן התורה, דזה פשיטה דהא לרשי' ז'ל מצד כל בהמה תאכלו נאסר-aber היוצא, דין החיטה מורתה היוצאה ואפלו החזיר נמי מפשיות השקלא וטררי' דריש פרkon משמעו דהוא DAORIYTA, ואלו היה הרמב"ם מפרש כאן מחות פירוש מדרבנן ודאי לא הי' מצ' משוה איסור מודולל לאיסור יציא, מכל הלוי טעמי חזוריין, ונראין דברי מהרש"א בכוונות רשי' ובדרבי הגני גאנונים נדחין ודוק היטב.

עוד ראיתי בהגנת הגאון מהר"ץ חיות כאן שהביא בשם הפר"ח סימן ס'ב ראי' לדעת הרמב"ם, דהיינו איסור תורה באברים המודוללים, מהה שמברואר בתוספתא סוף ע' ז' דדברים המודוללים אסורים לב'ג', ואדי דלשראל אינם אסורים רק מדרבנן לב'ג' מאן אסריינהו. ותמהני למה הביא ממוחך לחומו, ולא הביא גמורה מפורשת לעיל ז'ל לג' ע"א, דאסור לזמן עכו'ם' אבנין מעיים והני ודאי רק אברים המודוללים נינחו ולא נפרדו למגרי מן הבהמה, דאפילו הריה יש לה חבורים הרבה אחר שחיטתה הקנה (ועיין לעיל שם בדביבינו) הרי דאיכא לב'ג' איסור אבמה'ח באברים המודוללים, אבל אמרו שם בטעמא דמלטה משום דלעכו'ם' בmittah תל'י מלטה, ומיתה עשו ניפול, ולישראל בשחיטה תל'י מלטה והשחיטה מכשרת גם את המודולל, אבל מה שיש מן העיון הוא דהא מלטה גופה דmittah עשה ניפול ג'כ' רק לשישראל נאמרה. ועיין בתשי' ק"ד הכת'ס ז'ל יוז' ז' דסימן י"ז' דרצה לאמר כן, אבל באמות זה ליתא דין בעין דרצה לmittah דעושה ניפול, משום דכי יפול כתוב עד שיפול, ולקמן דף קכ' ע'ב אמרינו דמסבירה הוה אמר'י כל שאין מעלה אווכה הוה כנפל כיו' שסופו ליפול אלא דדרשין כי יפול עד שיפול, ולהכי בעי קרא דmittah עשה ניפול, וא'כ' בב'ג' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שאינו מעלה אווכה הוה כנשל, ולא בעין כלל המיתה שיעשה ניפול.

אבל מה דקש'י ל'י דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה ל�מן ק'ב ע'ב לאסור במה'ח, וכר'י שם וכן פסק הרמב"ם בפ'ה ממ'א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועייר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלא גבי לאו דאבהמה'ח דאיכא קרא לגב' טומאה, דכי יפול עד שיפול, אמר'י שפיר דגילה לנ' קרא לגב' טומאה עד שיפול, וה'ה לאיסור אבמה'ח הוה נבלה במקצת דהינו בכמה, דאם מהה כל הבהמה הוה נבלה, ואם מות אמר אחד קריין בי' כי ימות מן הבהמה, ולכן כמו באיסור נבלה בעין דוקאmittah למוגרי, אבל מסוכנתה שרי' ע'ג' דעומדת למות, ה'ה במתה מקצתה, דהינו אבר אחד, בעין כי ימות למוגרי ולא שי'ilo לו קצת חיבור לחיות, אפלו עומד ליפול, אבל לגב' איסור דטרפה דברן מן החי, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג' דעדין כי אסורה משום טרפה, ה'ה בטירפה מקצתה דהינו בשער מן החי, ע'ג' פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

יפה בדבריו ודוק".

רש"י ד"ה קראו שאין צrik' שחיטה, מודה ר"מ בהו דאתרבו מכל בבהמה תאכלו, דלאו חדשים איכא ולאו אוירא איכא, הלכך לאו בהמה זה עכ"ל. ויש להער הלא בגין ט' מת שפיר איכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשינו חי, ומ"מ ר"מ מותיר כל שנמצא אפלו בשעת שחיטה אפשר דהיה חי, וצ"ל דלא חילק ר"מ בין מת שפתח הבהמה, וכשמ"כ הרא"ש צ"ל דלא חילק ר"מ בין מת קודם שחיטה למת אחר שחיטה, אלא בין מצאו חי למצאו מת, ואיל ר"מ חדשים לחוד גרמו דלא לשטרו בשחיטה אמו, איק מותיר למצאו מת. וכן נפלאו דברי רש"י צ"ל בד"ה טעון שחיטה, שכטב חדשים גרמו לשוו' בהמה באנפי נשוי'. דזה ודאי ליתא, וכמו שכטב רש"י צ"ל בעצמו ע"ב ד"ה חלבו, דמאי בסה"ד, דגה"ג נהוג בשליל וחלבו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואעפ' שנשחתה אמו והוציאו עכ"ל. הרי דגס לר"מ בעין אוירא דجيد וחלב, אעפ' דלא בעי אויר דlidah, וכל זמן דהולד סגור במעי האם לייא איסור גיד וחלב, וה"ה דמנהני שחיטת האם עליו אעפ' שללו לו חדשינו חי, ולא פлаг אלא מהני שחיטה למאפרע. ועיין בחידושי הרשב"א צ"ל דנטקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דליך כתבו רבותינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה אינו מחורר אבל הרמב"ז צ"ל תירץ לישיב פרשי צ"ל, דכל דליך שחיטה בגפו מודה ר"מ, דמותר מכיל בבהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דaicא שחיטה בגפו לא מרבי לי ר"מ, ונכון הוא עכ"ל הרשב"א. ובענין לא הבנתיה מהו חידש לנו הרמב"ז צ"ל לישיב שיטות רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, לייא שם בהמה עלי, לא לעניין להיות צrik' שחיטה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאך שהיה חי בשעת שחיטה ורק שנמצא אח"כ מות הותר בשחיטות אמו, וחלבו וגידי מותרין, ואיך כתוב רש"י צ"ל חדשים לחוד גרמו לשוו' בהמה באנפי נשוי' וזה ליתא חדשים ואוירא בעין. ותדע שכן הוא דבנמצא עובר מות אפלו לא נשחתה אמו, אלא נהרגה או נפסלה בשחיטה נ"כ אן על הولد המת איסור גיד וחלב, ולדיין דין בגידין בנו"ט מותר הגיד לגרמי, והחלב אסור רק משום נבלה ולא כרת דחלב, שכן כתוב הרמב"ז צ"ל בריש פ"ז ממש"א דנפל של מליini בהמה טהורה, חלבו כבשרו ואוכל מבשרו כיitz לוקה משום אוכל נבלח' וסתמא קאמר אפלו נפל שללו לו חדשינו ונולד מות, דהרי בהכל' ג' שם פסק בגין ט' חי הנמצא אחר שחיטה אעפ' שניתר בשחיטה חלבו אסור ומ"מ דוקא בנמצא כי אי אבל אנמצע מות חלבו מותר. והרי שחיטה לדידי' לא מהני להתר הhalb, ומ"מ בגין ט' מות חלבו מותר, ועכ"ם משום שלא יצאתי לאויר העולם אין כאן איסור halb. ועל דבר זה לא מציא רש"י לפלוג, דכן מוכח מסוני' דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הרראשון, בתהילה נפל אי אוירא גרום לאסור הhalb או לו, ואיך קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשינו צ"ע לא פלייגי דלאו כלום הוא כי פלייגי היכי דחוישיט ידו למעי בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גם בגין ט' מות, דאך כבר כלו לו חדשינו, אלא שנולד מות אלא ודאי דכל שנולד מות דינו כלא כלו חדשינו, ומושום דליקא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחיים בעין, ועכ"כ צrik' לאמר דהא כתוב רש"י צ"ל חדשים גרמו היינו עס אוירא, ומה שכתב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא איכא, הכוונה בגין ט' חי דaicא אוירא מחיים. וכן הא כתוב רש"י צ"ל לקמן אהא דאמר ר"י חלבו כhalb בהמה בד"ה דחוישיט ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע'י מקמא פשיטותי" דר"א אר"א, ועיין עוד לקמן במשנה מה שכתבתי בזה ודוק"ק היטב.

רש"י ד"ה דעובר חיidis' במנינו שחיטה מהני שחיטה אף לאבר היוצא עכ"ל, עיין מהרש"א ובלב Ari'i צ"ל איך נדחקו זהה ולפענ"ד כוונת רש"י צ"ל דיש במנינו שחיטה בגין ט' חי, דאך על גב דפלוגתתם בגין ח' קאי בגין ט' חי לר"מ טעון שחיטה לעצמו, אבל לחכמים דס"ל דגם בגין ט' חי ניתר בשחיטת האם, ומכל מקום ד' סייננסים אכשר בה רחמנא, הרי בגין ט' חי שהוציאה את ידו יש להם סברא לטהר האבר, משום דיש במנינו שחיטה, ואם כן איך נאמר דמגער גרעابر היוצא בגין ח' יותר בגין ט' אחמה, יציבא באරעה וגיוירה בשמייא, והטעם נכנו דאלוי ה' מומתנים עד שישלם הט' חדשים היה להאי אבר תיקון ע"י שחיטת עצמו, אבל בעבור מת כיוון דאי אפשר לבא לכלל שחיטת עצמו ספר מקרי אין במנינו שחיטה ודוק"ק היטב.

עד שם משנה השוחט את הבהמה ומצא וכו', מצא בגין ט' חי וכו', ר' שמעון שזרוי אומר אפילו בגין ה' שנימס וחורש בשדה. בפיהם"ש לרמב"ז צ"ל זה לשונו: זה בגין ט' חי שモתר לאכול بلا שחיטה, אין חלבו ודמו מותר אצל החכמים, ודע שאין צrik' על שהוא חי, והלכה טרופות מפשידתו, לפי שהוא אצלנו כשותע אעפ' שהוא חי, והלכה בחכמים על מנת שלא יהלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ז צ"ל מדבר מטרופות מbasן שנמצא בהאי בגין ט' חי, דלא נפסד בכך אעפ' שחלבו וגידי אסוריין לדעת הרמב"ז כמו שהקדמים, הרי דגסacha השחיטה מהני אוירא להיות חלבו וגידי נאסר ורק נימא דה"ה טרופות הנמצאה בו מזיק בי', ע"י שיצא לאויר העולם, וע"ז קאמר דליתא, דשאני טרופות דאיינו נהוג אלא בדבר שיש במנינו שחיטה, וכמו שאמרו באזכים פ"ט ע"ב בעוף טמא אין בו טרופות, משום דאיון הנמצאה בו מזיק בי', ע"י הנמצא בהמה שחוטה מקרי אין במנינו שחיטה, וכן בגין ט' חי הנמצא במשנה ומילא דאיתן טרופות פולשת בו. וסבירא אלימתא הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות,adam מות במעי אמו ניתר ומכל"ש אם רק נוטה למות - דהינו טרופות - דלא נאסר, מה תאמר דעת' אוירא דיאצ' חיל הטרופות, הרי אין זה חי, כיון דהיה כשותע, כך כוונת הרמב"ז צ"ל במה דכתב דהרי הוא אין במנינו שחיטה, ומזה ג"כ ראי' למה שכטבנו לעיל דלית לנו הא דבעי' אצלו כשותע בהושיט ידו למעי בהמה וחתט בגין ט' חי,adam נאמר בגין ט' יש לו שחיטה במעי אמו בלבד רלא אוירא, א"כ יש במנינו שחיטה מקרי, ושפיר היה נטרף במעי אמו גם ללא אוירא, זהה הכלל כל שיש לו שחיטה טרופות פולש בו, וזה וכ"ש דנובלות פולשת בו ואיך בגין ט' מות לכ"ע מותר, הא קודם שמת היה בו דין שחיטה לעצמו, וא"כ נהוג בו גם נובלות והבן כי זה ברור לפענ"ד.

והנה ה"ה סוף פ"ה ממש"א וכן הב"י צ"ל סיון י"ג אחריו במכח"ת לא דקדקו יפה בדברי הפיה"מ אלו, וכתבו ממש"י דרמב"ז כאן דההפריס ע"ג קרקע ע"ג דטעון שחיטה משום מראית העין, אבל טרופות אין פולש בו, והוא שיטת התוס' לקמן דר' ע"ה ע"ב ד"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ז צ"ל בפיה"מ כאן לא דבר מזה כלל, כאשר מבוואר לכל רוחא דלא דבר מההפריס ע"ג קרקע דטעון שחיטה מדרבנן שנטרכ אחר יציאתו, אלא בגין ט' חי שניתר בשחיטת אמו, והיינו ללא הפריס ע"ג קרקע זהה לא טעון שחיטה כלל, וע"ז כתוב adam נמצוא בו טרפה - ה'ינו מבטן - אשר דבר זה לדעת התוס' לא צrisk' לכל להשמעינו כיון דהס ברו דגים חלבו וגידי מותרין, אבל לרמב"ז דס"ל חלבו וגידי אסור צrisk' רבה למימר טרופות לא שייך גבי', וטעמא דמלטה הוא כמו שבארנו ותימא על גאניג עולם מפרש הרמב"ז, שלא דקדקו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם הhalb והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נשפה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דניחה ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וhalb גם הצריך שחיטה לעצמו, איך חזור ומתקשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תأكلו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרת בתוך מעיה, אלא על לדלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות החלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמור כן אליבא דרבנן נמי, דק"וadam ר"מ דס"ל דלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דבעי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מירא כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזה אמתה אבמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוין דשדיין האי יוצאת בתה האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתה האם אלא בתה הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דלידה. אבל דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אישור חלב,uso"כ דחובין הנintelש נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולד אבל ט' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבמה"ח אפילו בעבור מות חוביןابر היוצא כאבמה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול נבלה, וכן בז' נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמבמה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מטה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה אינו חייב על אבר ממנה שאין עליו ציתبشر, ומטה במקצת חייב גם בגין על האבר ציתبشر.

אבל דרך ישכן אור בז' הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' ישמעאל דהשחיטה אינה מוצאה עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרי הוא אבמה"ח, וא"כ בשליל בט"ח די לولد להיות כאמו, וכיון דammo לא נתרת מאיסור אבמה"ח רק ע"י מיתה, "ה"ה לولد, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות אח"כ, מחמת השחיטה, אפילו מות מיד אח"כ עכ"פ ספק הוה אם מחמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם כי אח"כ ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעלת מואומה על האי ולד, וחכמים ס"ל כר"ע דהשחיטה מצוה מקרה דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה, וא"כ אפילו חי הولد חמיש שנים וחורש בשדה ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"ה לולדת. ועינו עוד لكمון, בסוגי"ד סיימים אפשר בה רחמנא מה שתכנתבי בז' והדברים עמוקים ואמותיים ומקומות הניתנו לי להתנגד בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחיטה לאמו שי לר"מ מכל בבבמה תאכלו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צrisk רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרץ רשי' דכי שחיטה לאמו הרי נחשב גם הولد כשוחות וכמת, וחוו ליכא אוירא מחיים, והוא כמו נפל שלא כלו לו חדשיו, דג"כ ליכא בי' אישור חלב. וכן כל מקום שכתב רש"י ז"ל וכן בוגרא חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטת"י דס"ל יש לידיים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהחוצה אבר וחתוכו דס"ל לרש"י במשנה הקודמת, דאם הولد חי היה אבמה"ח, ואם מות היה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הולד עדין בمعنى אמו, מ"מ דנון על אבר היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מת, א"כ ה"ה לענין חלב שנטלש מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצא לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי' כאבמה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחובין כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזה אמתה אבמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוין דשדיין האי יוצאת בתה האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתה האם אלא בתה הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דלידה. אבל דאי קשה מה לי בגין ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אישור חלב,uso"כ דחובין הנintelש נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולד אבל ט' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבמה"ח אפילו בעבור מות חוביןabr היוצא כאבמה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול נבלה, וכן בז' נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמבמה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מטה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה אינו חייב על אבר ממנה שאין עליו ציתبشر, ומטה במקצת חייב גם בגין על האבר ציתبشر. **ומא** אני מופלא עד דברי הרא"ש ז"ל, זה הוא ג"כ סובר בדעת רשי' כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, "ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות אי קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפילו מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תמהה על רוי"ח כיון דנקרא חלב בוגר חדשים, מהו ניתר בשחיטה אמו, די לולד להיות כאמו, דאי שחיטה מותרת לבנה, י"ל דזאה"כ הוא" וכו' עכ"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, דהשחיטה

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלין מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיתות אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחוותו. וניהו דלאגי טומאת נבלות מציל החיות, היינו משום דכתיב כי מות, אבל בטומאות אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאת אוכלין ע"פ שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות משום דעתך ענשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנות בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו משום קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא תיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאת נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאות אוכלין כל שקרוא איןנו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקסט יצאה מכל חיה, ולכלל מיתה לא באהה. והאי חלוקה עשוין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורוט בטעמא דהא מלטא, דריבה לטמא טומאת אוכלין מהה שריביה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחדר, דברמת אין זאת אלא טומאה דרבנן דגזרו קבלת טומאה על המפרקסט ע"פ שהיא חייה, והביא ראי' להז מהה שאמרו ב"ה בדגים עד שימותו ממש, ושכנן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מטל"א הלכ' ו'. ואגב שיטפי' לא דק שפיר במחלוקת, דעת אמת שהרמב"ם פסק כב"ה עד שימותו, אבל פסק ג' כ"ד נולדו בו סימני טרפות הוועספק ולהחמיר, כיון דמסיק בתיקו, הרי דע"כ מפרש הרמב"ם ז"ל abusive דרכ"ח אליבא דב"ה, ולא בעו ב"ה מיתה ממש כמו שמברואר בלשון הרמב"ם שם, וגם מוכחה דאוריתא, דאל"כ לא hei' פוסק האבעי' לחומרא. והאי דג מקרטע ע"כ אין מפרש קרשי' דיאינו יכול לחיות אלא בתוספת וכאשר עבר, ורש"י דמפרש דג מקרטע דיבש בו כסלו ואינו יכול לחיות, הלא מפרש אבעי' דרכ"ח בנולדו בו סימני טרפות אליבא דר"ע, וע"כ ס"ל לרשי' דהלהכתא כר"ע, משום דהוה מכירע בין ב"ש לב"ה.

אבל דע דרישת רשי' ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקסט מקבלת טומאת אוכלין, וממנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכן מפרקסט דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאו ונכרי בטורה, וכאשר מפרש שם בטעמא דהא מלטא, אבל טרפה בעלמא ע"ג דסופה למות לא, אבל בנחירה אינה מקבלת טומאת אוכלין, משום דעתך אייכא עליה איסור אחר מן החיה, בין לישראל ובין לבן נח, ואין כאן אוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, ולא מחמת החיות שבה, אבל בדגים כל שהוא מסוכן כמו דג מקרטע, כיון דאין כאן חייה ומותר לאכלו ללא להמתין עד שימות, מקבל טומאת אוכלין. אבל בנולדו בו סימני טרפה, הוה אבעי' דלא אפשר אי מכרי לגבי דגים אין חיה, כיון דזה יכול לחיות ימים וחמשים, ודלמא דוקא לאבי הני דשicity בהו תיקון שחיטה מקרי טרפה אינה חייה וכמפרקסט, אבל גבי דגים דוקא מפרקסט ממש, כמו דג מקרטע מקרי איןו חי, אבל טרפה בעלמא לא, ולפ"ז בגין ט' ח' הניתר בשחיתות אמו, אם נולדו בו סימני טרפה, מקבל טומאת אוכלין, דניהם בדגים מבועי' לי' היינו משום דכל שאין במנינו שחיתה לא מקרי איןו חי בשביל טרפות אבל בן פקועה יש במנינו שחיתה ואין כאן מקום להסתפק טרפה דינו כמפרקסט שמקבלת טומאת אוכלין. אבל

ע"ב גמר' ארשב"ל לדברי המתיר בחלבו מותיר בדומו, ורוי"ח אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, איתיב"ר ריו"ח לר"ל, קרווע מוציאה את דמו, אר"ז לא אמר שאינו עונש ברת. לפ"ז פשוטות הדברים ונראה דרי"ח הבין דברי המתיר בדומו דמתיר למגורי קאמר, لكن הקשה לה לי' מתניתן דשינוי בפירוש דמו ציא את דמו, אפילו בגין ח' לכ"ע, וע"ז מתרץ ר"ז דר"ל ודאי לא עלה על דעתו לאמר דdam השليل היא מותר באכילה, אלא מותר דקאמר שאינו עונש ברת, וממי לא פלייגי כלל דגס לריו"ח לית לי' כרת בדם השليل, והוא דקאמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, לפילוגי על ר"ל הינו לפי הבנתו דרי"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להשיב על קושי' ר"י ממתניתן, עד שבא ר' זира ומפרש דברי ר"ל. ולפ"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרת, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הרי"ף והרמב"ז ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו לאמר דרי"ח דמו ציא ברא ל"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתרצ' דברי עצמו עד שבא ר' זיר' ופירש. אלא דהרבנן ז"ל מפרש דר"י ור"ל אליבא דר"י, דעת לי' דם התמצית ור"ל בכרת פלייגו, ריו"ח ס"ל דם השليل לא גרע מדם התמצית ור"ל פלייגו. נמצא לדידן דלא קיל' כר"י בדם התמצית, גם דם השليل אינו בכרת, דרי"ח לא יוכל כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל אפיקו לר"י לית לי' כרת בדם שליל,DDRISH DDM WCCL HICHI דכל היכי דליתא בדם הנפש ליתא נמי בדם התמצית. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייגו כלל אליבא מאן דמתיר בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית לי' במקומות אחר דם התמצית בכרת, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"י כלל, ותלו פלוגתתם רק בהיתר חלבו יהי' מי שייה' המתיר בחלבו. וכן דרך הרמב"ם ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדים הנקוט בלב אי אסור למאן דמתיר בחלבו, אי דם האברים מקרי כיון דלאו نفس מקרי האי חיותא דלשלייל, או נימא דם שאינו ע"פ דאיון כאו נפש, אבל דם הראי להחיה נפש איכא ואית בי' כרת, וכן פסק כרי"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, אפיקו בגין ח' דחלבו מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מטל"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרש לדעת הרמב"ם ז"ל, מה דאותבי' ר"י לר"ל ממתניתן, דקתני קרווע ומוציא את דמו, דאי הוה מפרש דרי"ח לא הבין דברי ר"ל למה לי' לדחוק ולאמר דלר"י חייב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ד בזה הוא דמתפרש שפיר קושי' ריו"ח על ר"ל, דר"י הוה ס"ל בדר"ל דמה דקאמר דמו מותר לצדיין אמר, לדידן דמחלקין בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דם השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, אלא דאי בו כרת, אבל לר"י דמחייב כרת גם אדם האברים, ע"כ דם שליל מותר למגורי קאמר, דהא דריש דם וכל דם, וכיון דליתא בדם הנפש ליתא בדם האברים, ואיין כאן שום איסור, וכן פריך לי' מתניתן דמשמע דהא דקרווע ומוציא את דמו דה הוא, והוא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"י דקרווע הוא המתיר בחלבו, באמצעות דמו מותר לגמרי, אלא דר"ז מתרץ לי' דאעיג' דליך כרת בדם השليل לר"י, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיון דדריש דם וככל דם וצ"ע ודוק היטב.

ע"ש בגמר' איבעי' להו מהו לפדות בגין פקועה וכו', עיין בה מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק'.

ד' ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגיםمامתי מקבלין טומאה בש"א משיכוזו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מקרטע אייכא בינייהו. בעי ר' חסדא נולדו בדגים סימני טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי' פלייגו רשי' ותוס' ז"ל, ותחלתה נbear פלוגתב בש' וב"ה ור"ע המכרייע בש' ס"ל כיון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסייםidis ליעין ב"י אי כן הוא, משום דקשי"ל ליה למה יהי בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפעולת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי"ז, דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ היה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ופלא עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא זיל דמסתפק בדבר המבואר בש"ז סי' יג סק"ח, שכabb בבן ט' חי הנמצא במיע טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פסולת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא מן חיי נוהג בו, דהוא ג'יב בכלל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה גם אבמה"ח שייך בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' משום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם ז'יל, ואיך אפשר שתחלת נבלות תפיסול ונבלות גמורה לא תפיסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבמה כתוב, ומני לפין לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא חדא עניאו הא, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo ונימוקו עמו מבואר לעיל. דלהה לא תהני שחיטת האם על הولد להתר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על הבמה גופה, וזה דתימא רבתא שאין עליוי תשוי' לאור. אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו טומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, כשאר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבוואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמשכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זאת לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה הארוכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים עיליל דג' עג' ע"א, לא אם תהר שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכוי הכוונה דוקא לעניין טהרה מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דmittah העשו ניפול, דכיוון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת על עבר המודלدل. ועיין עוד לקמן על מימרא דר' מה שאכתב בזה ודוק היטב.

תוס' בד"ה לדברי המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא ايقا למביע' לעיל, דלמא שאני התם דלא יצא לאoir העולם ואיסורapiro לר'ם, וה"ג בין לר' יובין לר' דפליגנו בתשל חלב מב"ט חי, מותקמא הא abusive לעיל וכו' עכ"כ. החלב אר' זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאoir העולם דין בזה לידי מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דכונת התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאoir העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בס' לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעלום חדשים לחוד משוו' לי לשור להיות חלבו אסור, מה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייהו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירוש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגמים סימני טרפות דהאבי' תהי' אליבא דר"ע, דאי אליבי' קמבעי' היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא קאמר, אם לא שנאמר דמסתמא גוסס קאמר ר' עקיבא דהוא נוטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, כמו שפרשנו לדעת רשי', וכך לא השיגו התוס' על רשי' במה דפרש דהאבי' הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן בזה וסבירא לי' דלר' עקיבא דקאמר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הורג את הנפש, מסוכנת שר' באכילה וטרפה אסורה והורג את הגוסס חייב והורג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, דג טרפה איינו מקבל ט"א. וכך מפרש הרמב"ם זיל האבי' אליבא דב"ה דההכלתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפריכסת אינס מכבליין טומאת אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר'ח בטרפה דגער מוגוסס כנ"ל, אולי מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיות שלמה בנסיבות כי מחסרא אבר, ושפיר חשוב כמות לעניין טומאת אוכlein, כמו דחויב במת לעניין איסור אכילת טרפה, ולענין רוצה דמקרי גברא קטילא. אלא דמה דקאמר בגמ' בצד המקיל דלאה בבהמה דוקא פסול טרפות דיש במינו שחיטה טרפה כמת יחשב לעניין רוצה דהא גם באדם דליקא במינו שחיטה טרפה כמת יחשב בעי' רוכס והן אמרת דאסיר אכילת טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה אבל שם הטעם משום דבלאו הци איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאן. אלא זו זאת גם לשיטת רשי' זיל דאליבא דר"ע מביע' נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפתחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבי' הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרה דטרפה האמורה בקרה דהיא נטלה למות מלחמת חסרון אבר פשיטה לי' דמקרי אינה יכולה לחיות, וה"ה לב"ה לדעת הרמב"ם דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח"י טרפות של ההלכה, דרך ע"י שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת השחיטה פסולת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי לעניין טו"א בדגים Mai, עי"ש.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותיר, הרבה לדברי המתיר נמי מותיר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניהם דבשותם את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתר את הولد, כיון דכל'ע מהני לטהר מיידי נבלה, כדאמר ר'ח לקמן, ולמה לא תתר בacellularה. לא מביע' למ"ד שחיטה שאינה ראווי' שמה שחיטה וכדק'יל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עושה שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר בacellularה. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שחיטת טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכאר' דיש בו אבמה"ח, שכל העובר בפנים הוא, אמונ יש לעין ב' עכ"ל. לשונו מגומג קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר דהא לאו ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו תהני להתר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח באבמה"ח בעודו חי, ואם מת בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מצרך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצאו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' ק' וטעון שחייבת פשיטה שאחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס עג"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דר' מרשישי, דבן פקוועה הבא על בהמה מעליתה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לו ערע האב. עוד זאת את השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמיר אבוי, דהכל מודים בו משום דמדכרי דכרי, וכקמתמה הב"י בסימון הנ"ל עליו, וככתב דבשלמא על הר"ף דהשמיוט לא קשה, משום דלא שכיה, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז ז"ל אינו רגיל להשמיוט שום דבר מה תלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר"ף לא הוועיל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי הרמא באנה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג"א מעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בкопוף והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר"ף והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דהראם"ם ז"ל דחה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהינו באמו טרפה שי"ה צrisk שחייבת, והי' טהור מלטמא, ואדרבה פסק בהפריס עג"ק גם טמא הוה, והאלקים כי כן האמת בעדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שלא עלה זאת ע"ד שום ראשון או אחרון ז"ל, אבל מקום הניחו לי אבותי להתגדר בו.

דהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דהא דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדק כל מודים בקהלות בן פקוועה ע"ג קרקע, ובין הא דאבי דהכל מודים בקהלות בן פקוועה עומד שלא במקומו, דהאי דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש עי"ש מה שנדחק בזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורחוק. ואני דור רביעי אחורי ת"ל מצאתי פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיקיך לדריש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמיר הפריס עג"ק איכא בגיןיו לא איפריש מי מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, ושפריש ג"כ דמדאורייתא קאמיר דחכמים דר"מ ס"ל דדי לולד להיותו אומו, ובאומו גופה בעין שותמות הבע"ח עי" השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנירחו דמפרכסת מותורת מיד וחותך כיitz בשר מבית השחייבת כדעליל לג' ע"א, הינו משום דעתמת למות לאלטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח"ל דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמינו וברח מתירין את אשתו, ועי"ש בסוגי' ובתוס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכאשר בארטהי בארוכה בפתיחה בעיקר ג' דבעיני מיתה תוך מעיל"ע. אלא דהתורה התירה בכך נצד' יצח' ר' למיל'ות אחר תאות אכילה לאכול מיד כמו יפ"ת עי"ש. אבל כל שלא עלה השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל"ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירא, הלא אוירא אינו מועל רק דלא הוקע איסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר הלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפילו בנמצא מות אח"כ ולא הוה אוירא כל מוחים, וכמש"כ לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתו התוס', דהאי אבעי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר"י ובין לר"ל דפיגי בתלש וכו', דלא' דאמר חדשים גרמו היינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש"כ, אלא ודאי לדעת התוס' ליכא בחדשים לחוד איסור הלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ולכן בנמצא הولد מות אפילו לא שחט אמו אלא נהרה הولد אין בו כרת דחלב, וכאשר הוכחתיכן מגמר', ודבורי הר"א שעדין בלתי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב ארוי ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי הלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכיאה להקרא חלב, דא ודאי צריכא עיינה רבא כאשר נתפלאתים גם אני בזה כמבעור למעלה.

שם בסוף הדיבור, ואפילו לר"ל דאמר חדשים ואוירא גרמו, אפשר דבمعنى אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בעדעת התוס', דגם לר"י בעין אוירא כדי' שיחול איסור הלב, ודלא' כלב ארי' ז"ל, גם לר"ו' ח' בעין לפרש צד האבעי' דלעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו לר"ל, ודלא' כמשמעות מפשטות לשון התוס', דהאי צד האבעי' לר"י מובן מאליו, אלא כיון דלר"י ה' צריכין לפרש צד האבעי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר"י' ח' ובין לר"ל קמבעי' דתהני שחייבת בעמי אם כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהין, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנvhו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא ב"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני נמי שחייבת עצמו. ואני כתבתני לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבעי', דבمعنى אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד ודוד' ח' היטב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואם מות טהור מლטמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' ח' הנמצא בمعنى בהמה טרפה דעתון שחייבת, מבעור ברמב"ם בהלכ' מ"א, אבל מה דינו אס מות אח"כ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם ז"ל בפירוש. אלא דחכ"מ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם הר"י קורוקס ז"ל, דהא דכ' הרמב"ם שם ואם מות קודם שיפוריס ע"ג קרקע הרי הוא טהור, שחייבת אמו מטהרתו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמרת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז"ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע הוא מן התימא, דמשמעו שלآخر שיפוריס ע"ג קרקע אס מות מטמא במשא, ומהיכי תייתי, וכי משום דבעי' שחייבת מדרבנן משום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה משום מראית עי. וראיתי בדגול מרובה בי"ד החדים שהשיג על הטו"ז דס"ל שהפריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צrisk שחייבת, אבל בדיעד לא אסרו מושום מראית עין, מפסיק הרמב"ם זה דבפהפריס ע"ג קרקע מטמא כנבלה, אם לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז"ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטמא כנבלה. ולא עוד אלא אדם היה הרמב"ם ממציא דבר זה דבפהפריס ע"ג קרקע גם טומאות נבלה אית בי' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהפריס טהור. ועוד זאת אני תמה דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דהפהפריס ע"ג קרקע כתוב סתמא, ואם הפהפריס ע"ג קרקע צrisk שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיה מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הוא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קרש"ש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס עג"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מת קודם שהפריס עג"ק, כמו שכתב הרמב"ם זל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם זל מוכרכה נמי לפרש דאיסור אבר היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והחזר או נשחת קודם שהחיזיר באופן דין לעין לידיה, איך איסור יוצא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דליתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס עג"ק, ולאמר דהה אבעי בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכהנו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארש נרא דפרק ש בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לאירועו ותפל' בלא איסור יוצא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי דלית הלכתא כוותי, אבל הוא קמבעי באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בחיקו א"א לאמר דלא קאי הא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכחה הרמב"ם לאמר דאיסור אבר היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזל דלעיל דפליגי ר' אשוי ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר"א אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לא קמבעי, דכיוון דעתו שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהיט ואיזיל לא עבי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשותעתא דהaca דלית הלכתא קרש"ש, ומטעמא דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצהrik שחיטה להפריס עג' קראקע גם זוטרא אליבא דרש"ש דאיתו דלית הלכתא כוותי, והוא דבר שאי הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין משום דעתו שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי זל מפרש הא דקאמר ר' אשוי לממר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתו שחיטה אפשר דקמבעי, דאף דעתו שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעם דהו כשות קאמר דפסול לפסק, עיין בחודשי הרשב"א זל דקהשה בשם הרמב"ן זל להעליהם, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי"י זל, והא דקאמר בגמרא' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אשוי למר זוטרא, מאידע דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמת האבעי' גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מיותר בפסק. ואני מהמיה עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהו לי, דהרי שחוות במעט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בעין למילך מפסק, וכן נראת מתווך פסק הרמב"ם זל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין איןן קרואין" שה. הן אמת דבגמרא' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שסביראה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דבן בג בג אמר נאמר כאן שהה מפסק ולא בטרפה ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן אזכר תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה. אי תפדה

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ ונתקדשו במצבות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בעין נטילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתם אמו פעה עליו עכ"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס עג"ז קראקע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעה עליו שחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בעין מעשה המmittת תוק מעיל"ע דוקא, וכך כל שהפריס עג"ק, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה אחרת, אלא מסיבה אחרת, ואל תחמה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלי תליי בהמה שיפוריס אח"כ עג"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה,adam מת אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והci נמי לרבען כן הוא דמתלי תליי אם יפרוס אח"כ עג"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך קראקע ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס עג' קראקע, ליתה להאי דינא כלל, ואח"כ מביא דברי אבעי דפליגי, וס"ל בהא דר"כ דהפריס עג"ק איכא בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומאר שזכהנו זהה דר' מרשישא ואבעי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמו דבעי שחיטה או מדרבנן, כפי הכלל שבידינו דבשל תורה הלך אחר המחהיר, אנו צרכין לפ██וק כמו אונד מאחר המשמר. ולא עוד אלא אני אומר דהא דר' חנינא דאמר כל מקום שננה ר' ש"ש הלהכה כמותו, והא דר' יונתן דפליגי עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיתת בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דהנה האי דמסוכן אף דהו דבר תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהל דה"ה מסוכן, ועינו רמב"ם פ"ב מהל' גירושין דמקדים האי דמסוכן להני דת"ק ולהני דחזרו לאמר נינהו דבדף י"ג ע"ב משמעו דרש"ש פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר אין אלו כמפרש, דلت"ק דוקא יוצא בקהל דהוא קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלמא דקרוב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרשليس והיצא בשיריא, אין בזה אלא חשש סכנה, ה"ה דמודים נמי במוסוכן מוחמת חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועינו מנחות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ליה דלהכה קרש"ש בכל מקומות, מ"מ פסקינו כוותי' בתלויות השם בס"ת לחلك בין מקצתו או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועינו ש"ד סימן רע"ו, שתמהה באמת איך פסקו הופקים הא דרש"ש בתלויות השם, כיון שפסקו כאן בשחיטת בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץ הארץ בזה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץ. אבל לפי העתינו ניחא, דהא דלא קבלו הכלל דלהכה קרש"ש הינו דר' קבל בלי יוצא ממנהו, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקומות שמחmir, ולכן האי ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשולר רק האי דבן פקועה דהה מאה"ת לדעתו, ואיך נפסוק כיחידי לאגבי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אשוי שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קרש"ש, ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים בדאורייתא פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהכה קרש"ש משום דס"לocabui, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר שזכהנו זהה, ליכא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

בריאותו מכל וכל, ורובה המבוקה זה אמור בכה וזה בכה, ותמצית דבון דהה שפיר מץ' מכסה ע"ג גיריה, שנית הלא דם היה שנותר בדם בהמה הרי לנו לפקן פ"ז ע"א במתניתו דרויין אותו כאלו הוא מים, אם היה בו מראית דם חיבר לכטוטה, והש"ס לא הביא האי ברייטה אלא להוכיח מה דעפר למטה איינו מעכב. ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכותב, דהאי תנא סובר דגש לח בלח אין בילה. ובמחלוקת ארשה לאמר כי לא דבר נכונה, כי מאן דס"ל אין בילה, ע"כ אין הכוונה דלח עומד השני על הראשו שתחתיו כמו ישב ביבש, אלא איןנו נבל בשוה וא"כ אדרבה היא הנותנת לחיבר בסיסו אם שפק דם בהמה על דם היה וכעפ"פ מיד ספיקא לא נפקא דשמא אכן מדם החיה גם למעלה. ואלא ודאי דדם שאינו דשנופל על הארץ ומתפרק מיד נקרש קצת עכ"פ, כאשר נראה הכל, ולכן פשוטו לי להאי תנא דדם שלמטה נשאר במקומו ודם הבא בזמן מה אח"כ - דבר שחייב לשיטתה סתמא איכא שהי"י מיעוט - עומד כולם למעלה ומכתה את שלמטה הימנו. והוא דתנן לקמן דם שנותר בדם הינו בידים או בשפק זה על זה בעודו חם ממש טרם שנקרש קצת.

אחרי כתבי זאת הראה לי תלמידי הה"ג מו"ה אברהם משה נ"י דבריו הטו"ז או"ח סימן תש"ז דס"ל לאסור הbeer שנפל בתוכו מים חמוץ קודם הפסח מושום דעומדים למעלה, וזה דלא כתח"ס. אמנם החת"ס אדרבה הראשונים קסמייך דגש בלי בלילה ביד אמרין בלח יש בילה, וכבר עמד בהזע על דבריו הטו"ז בפרט"ג שם עיי"ש. עוד הקשה תלמידי הנ"ל על הברייטה דהא לח איןנו חזץ ולמה לא יועל כסוי לדם החיה שתחת דם בהמה, והשבות לו דזה לך"מ דהרי אדרבה אמרו במנחות כ"א ע"א, דדם בין לח ובין בש חזץ ופרק שם מבריית' דלו לחין אין חזץ יבשין חזצין, וחדא מנינו דם, וממשני הא דסביר הא דלא סביר, ועיין י"ד ס"ק צ"ח ובפוסקים שם, הרי דדם שאני משאר משקין וטעם אמר מאש"כ, דבdem איכא ממשות הרבה ודרכו להסתבך וכיון דעתמא דלח בלח איןו חזץ הוא מושום יש בילה, ובdem לא שייך טעם זה רק בעודו כלל. עוד אמרתני בסברא דכפי כמה שפרק"י ז"ל לפקן פ"ח ע"ב ד"ה כלל הצריך לפרט דבעינן הדם נבל בעperf דכיון דהקפידה תורה על כסוי עperf דוקא, שדרכו לבלו מסתמא מושום דבתוכו הי"י נבל ולא שייה ריק מכוסה למעלה, א"כ כל שיש דם בהמה למעלה ואין נבל עם דם שלמטה הימנו מעכב הכסוי בעperf דהא לא יהיה הדם דלמטה נבל בעperf רק מכוסה ולא סגי בהכי. ובזה מטורץ נמי היא מין במינו איןו חזץ, אבל לפ"ז ז"ל רק מ"ב"מ איןו חזץ שייך רק במקומות שעדרב צריך שייה' מונח על דבר אחר ומינו מפסיק אמרין דמינו איןו מעכב מלחיות נקרה מונח עליון, אבל כאן דבמי נבל בעperf איך יתקשר ע"י מ"ב"מ איןו חזץ, סכ"ס איןו נבל ואפיו ליכא שום דבר המפסיק ע"י חזץ מכסוי גם בלילה בעperf ודוק היטב.

שוב רأיתי דכל הקושי מותלמיidi נ"י הנ"ל לך"מ והוא ממה שנינו בזבחים ע"ח ע"ב, דלי שיש בו יין לבן או חלב והטבilo הולכין אחר הרוב, וכתו שמתוס' דלא דמי להא דתנן הדין והחלב לחין אין חזצין דהכא כיון דהאי דלי יש בו חלב עד רבו לא מחלחל, ולא דמי להחלב דמיח אגבא דיני הרי דבריבוי משקה לא אמרין יש בילה ודוק'ק.

עוד שם בגמר' דא"ר זира כל הרاوي לבילה אין בילה מעכבות בו. ויש לי מקום עיון דהרי בחולין לא בעין שנה הכתוב לעכבר רק בקדושים, וכמ"ש'כ התוס' מנהות ל"א ע"א ד"ה ואם הקדים,

ולר"ע הרי הפסוק מבואר באור היטב דרך בחיה ממש דבר דהא כי יצד כתיב, וכ"כ הראטיב"ז ז"ל דמה ממופרש בקרא אין דרכו של התנא לשנות, אבל כאן לאו למפרוש בקרא קאתא, דהוא ממופרש ועומד אלא לאפוקי מדר"י שבר פלוגתי" דס"ל דבשר בהמה אתסר לחם ואיז הוותם בהמה חייב בכסי, אליו דaicא לפותא אחרין לפטרה, וכדרבא لكمן שהשיב לעקב מינאה. ولكن בדיק נפלא, לא קאמר ממופרש ואיינו נוהג בבהמה לרמז דלא אצטריך, דהרי בקרא מבואר דחיה ממש קאמו, ולא כתני במתניתו הכא אלא לרמז ולהראות מקום לקרא עצמו שמתפרש כז, משום דאשר יצוד כתיב ולאפוקי מדר"יש, דalgo לר"יש ודאי דהוה כתני ואינו נוהג בבהמה, לדידי" מכך הרא גם בהמה היה חייב בכסי, דחיה דכתיב משום דדייבר הכתוב בהוה ושמור לך הדבר הזה, כי הוא נקודה נפלאה בס"ד ועיין עוד לפקן.

עוד שם במשנה במאזון ובשאינו מזומן ופרש"י ז"ל משום דלקמן בשלוח הקון אצטריך כתני נמי הכא. והקשו בתוס' דא"כ למה לא תני לי נמי באידך פרkon אלא ממפרשים דמשום דכתיב כי יצד הו"א דוקא באינו מזומן נקט לי במתניתו. ולפי האמור למעלה יש לישוב פרש"י ז"ל דהאי כי יצד דמפרשיין דדיבר הכתוב בהוה כבר ידענו מדקתני דנוהג בחיה ובעוף, ואילו דינימה דוקא באינו מזומן חייב מדקתיב כי יצד, א"כ מנ"ל דאיןנו נוהג בבהמה דלמא גם בבהמה אי מתրמי אינה מזומנת חייבת בכסי, והוא דכתיב היה משום דבר הכתוב בהוה דחיה דרכה להיות אינה מזומנה ולכך מוכחה דבר נרמז לא קתני אלא משום דברך שה"ק כתני נמי הכי ע"ג דבר נרמז, והוא דלא קתני בשאר פרקי, משום דברכל הני לא צריך כלל הכא הרי יש צורך, אלא כבר נשמע ממה דקתני ונוהג בחיה ובעוף, ודוק היטב.

עוד שם גמור, דא"ר זира השוחט צרייך שיתן עperf למטה ועperf למעלה, שנאמר ושפך את דמו וכסחו בעperf, עperf לא נאמר אלא בעperf וכו', ופרש"י ז"ל עperf למטה ולא על קרכע קשה. ריצה לשולול בהזע פי התוספ' דאמרו בסוף ד"ה צריך שיתן, לצריך עכ"פ הזמנה ז"ל ב' הפירושים. ולפע"ד ב' דעתות אלו תלויים בפירוש דברי ר' זира דלפי פשtuות הדברים דרש ר' הא בעperf דבעינן שייכסו ממלטה וממלעה בעperf לאחר ששפך את דמו, ואתה אי אפשר רק ע"י גיראה אלא דא"כ חסר בקרא הגירה דחול"ל ושפך את דמו על הארץ, וגררו מושם וכסחו בעperf, וכיון דלא כתיב הכי, אנו דני לא אפשר לקיים וכסחו בעperf ע"י שיתן תקופה עperf על הארץ למטה, וישוחות עליו ואח"כ ייכנסו מלמעלה וא"כ הוא בעין עכ"פ שיימין בפה העperf דלמטה דמעיקר המצואה הוא שיעיטוף בעperf לאחר ששפך אלא אדם הזמן עperf דלמטה בתקלה די בכך. אבל יש לפרש דר"ז דרש האי בעperf אשלפנוי נמי והוא כלו כתיב ושפך את דמו בעperf וכסחו בעperf, דגש השפיכה תה' לתוך עperf, וא"כ לא בעין שום הזמנה אלא אם איכא שם עperf תחוות לשוחט לתוכו, מקיים בזה קרא דכתיב ושפך את דמו בעperf ונראה פירוש זה השני יותר מן הראשוני, מדහביה ר"ז האי ושפך את דמו שהוא לפירוש הראשוני לא צורך כלל כMOVEN. וליעיל דף ל"א השמייט באמת האי ושפך את דמו אלא דשים מCKER במאמרו משום דאיןנו עיקר מקומו. אלא דבשו"ע י"ד סימן כ"ח עושה האי דעה לצריך הזמנה בפה לשיטה העקרית, ועיין עוד לפקן.

עוד שם גמור' ניהו דלמטה לא אפשר למעלהAppear לעבוד כסוי, מי לא תני ריב"י אומר שחתת חיה ואח"כ בהמה פטור מלכסות, בהמה ואח"כ חייה חייב לכיסות הפסוקים הראשוני השמייט האי

בסיור דיני הכסוי, מיד נתנה לי אוור גдол אויר בהיר בשחקים. הדנה מתחלט הפרק עד קרוב לסוף מסדר הרמב"ס ז"ל דיני כסוי הדם ולא הזכיר מאומה דחכסי הוא עיטוף בעפר למיטה ולמעלה, ואח"כ בהלכ' י"ד כתוב ז"ל: "השותט צrisk ליתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו ואח"כ יסחוט בעפר אבל לא ישחוט בכלל ויסחוט בעפר" עכ"ל הזהב. הנה כל רואה ישתומם כאשר יתבונן בדבריו הקדושים. א") דמתחיל השותט צrisk ליתן עפר למיטה בדבריו הקדושים. ב") דקאמר לשון זהгалו לא דבר עד הנה מצאות כסוי כלל. ור"ז דקאמר דכל הוא משום דמדבר מכל המוצה וקאמר דהשותט צrisk שייתן עפר למיטה ועפר לעמלה. וכן תראה מלשון הטור שבריש דבריו כתוב כיצד מכך נווטן עפר תחוות למיטה ועפר תחוות לעמלה ואח"כ מביא דעות אי צrisk האמנה בפה, הרי דהטור מביא ממש מירמא דר"ז אלא דלא אמר השותט צrisk שייתן וכו', משום דהוא כבר עסק בדיון דחייב לכוסות. אבל הרמב"ס ז"ל אחרי כל דיני כסוי מתחיל במימרא בפ"ע השותט וכוי' הא חזא. ב') דקדק הרמב"ס ז"ל לכתוב בעפר למיטה „צrisk שייתן" ובעפר לעמלה כתוב "ואח"כ יסחוט בעפר" והלא דבר הוא דמשנה לשון ר"ז דקאמר ליתן עפר למיטה ועפר לעמלה ועכ"ל דעביד הци כדי להוציא האי עפר למצות בילה וכו', מה בעי הכא, לפע"ד נראה דגס התם בהא דביבה נמי הפירוש כן, כיון דהתורה אמרה בollowה דמליצה בעין לבול, ע"כ דלא דבר הכתוב ממנה גדולה יותר מס' עשרונים דזה פסול, ולא משום שאינו יכול לבול אלא מטעמא אחרינה דהקפידה תורה שלא להביא מנהה יותר מס' עשרונים, دمشום דאי"א לבול למה יפסל כיון דאי"נ בבלילה אלא מצוה. וכן צ"ל בכל hei שהביא התויס' כמו ושמע אשה דמעטן חרש, אין הטעם משום דבעינן ראי"ו לשמע כד שוכן לקים ושמע איש, אלא דמהא דושמע אישא אנו מוכחים לדבורה תורה מאיש שאינו חרש, אבל החרש אינו יכול להפר מאיזה טעם נסתור מתנו. אלא שהתוס' כא"ז דבעינן עכ"פ ראי"ו ואני בעניי לא אבין האי סברא מה היא, יצ"ע.

ובגוף הענן דר"ז דבעי עפר למיטה אשר עליו בנה מסדר הש"ס יסודו, ולכן קדשים פטורין מכוסוי והפוסקים פליגי אי בעין הזמנה בפה דוקא בעפר למיטה. וב униי יפלא מאי דאי"ק השמייט רבנו הקדוש במשנה וכן ר"ח ור"א בברייתא האי חלק המוצה ולא הזקירותו אפילו ברמז רמאי, אם לא במה דקתי דאי"ו נהוג במוקדשין אם נפרש מטעם דלא מצי ליתן עפר למיטה. ועיין בימות ל"ז ע"א אמר ר"א אפשר דאיתא להא דר"ל ולא תנן במתניתן, והיינו נמי מטעמא הנ"ל כיון דידיינו של ר"ל הוא מעיקרי דיני ליצחא, א"א שלא יהיו נזכר ונرمז במשנה, ומיתתי התם מתניתן וברייתא לסייע עי"ש. ועוד דהדרישה דר"ז גופא נראה כעין אסמכתא. דאי"ק יכתב וכשהו עפר, הלא כל מקום דמשתמש בפועל בסה תבא אחורי בי"ת השימוש, כמו סוף פ' במדבר וכוסו בה את מזבח הזהב, שם א"א לאמר עטוף מלמטה. ואפי"ו אם נאמר כמש"כ לעמלה דהאי בעפר קאי אלפלפני ושפך את דמו בעפר, אין להזאור דרישה גמורה והכרחית כموון לכל מבין לשון והגינוי, ובפרט דדרשין لكمן בברייתא דמי שפך יסחה, ובמה שפך יסחה, שלא יסחנה ברgel דכל זאת מורה דמעפר למיטה אין זכר. ולעומת זה גם להיפק קשה דדרשות של אסמכות לא מצינו רק בדבר של טעם שהוא נראה לחכמים משום סיג וגדר או משום נמוס וד"א ואסמכותו אקריא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מייזו טעם היה נראה לחז"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

ומתוך עיוני זה אמרתי אלכה אל הבאר באר מים חיים רבינו הרמב"ס ז"ל, כדי תמיד אויל מותוך דקזוק לשונו הטהור והברור, אלמד סוד הדבר הסתום הלהה, וכאשר בינותי בפי"ד מה"ש

הכל גם קדשי בדה"ב, וטוענא מושום דמיהה ועופות טהורין און מספר קמיiri במונתניון, ואין מסתבר כלל בМОקדשין סתם דהכא מיiri רק מתורים ובנ"י. ותדע דהרי הש"ס על הקשי' וליגרא ולכשי מתרץ אי בקדשי מזבח ה"ז. אבל הכא במה עסקינו בקדשי בדה"ב, וקשה איך אפשר סתום לא במוקדשין אי קדשי מזבח בעי כסוי, ואדרבה נהוג במוקדשין הול'ל, אלא ודאי מושום דחיה ועוף כמעט כלום אינם ראויים למזבח זולת שני מינים בעוף, דהינוchorim ובי' לא חיש לדבר עליהם, וסתמא מוקדשין דהכא קדשי בדה"ב הון, וא"כ גם מר בר ר' אש"ס ל"ד קדשי בדה"ב עכ"פ נמי בכל פטור נהנו, ומדרשה דושפיך וכסה מי שאינו מחוסר אלא שפיכה וכסוי, יצא זה דמחוסר פדיי". אלא דלפ"ז נתקש ז"ל למה לי' למר בר"א לחידש דרשה דחיה' אינה קודש דהא שפיר אמרין לעיל שלא שיק' כסוי מושום האי דרשה גופה דפטור בקדשי בדה"ב דמחוסר פדיי" פטור נמי בקדשי מזבח דמחוסר גירהה. ותרצוץ דלא ס"ל למר בר' אש' רק מחוסר פדיי' דהוא מעשה רבה ובעי ב"ד וכחן. אבל מחוסר גירהה דהוא מעשה כ"ד לא, ובמחייב תירוץ זה לא נתן להאמר, דהרי משנה מפורשת שנינו בגיטין דין כתובין במחוברן לקרקע וטוענא מושום דוכתב וננתן כתיב ולא שייח' מחוסר תלישה, עי"ש בתוס' וכן לקמן פ"ט בסוף פרkon, ועל משנה זו בודאי לא יחולוק מר בר"א, ומה בין חלישה לגרירה. אבל לדעת הרמב"ם מор בר"א נגיד מהיא טעמא דלעיל דמחוסר גירהה, מושום דס"ל דכל עפר למטה איןו אלא מדרבנן, ומהטעם שכתב הרמב"ם ז"ל, וקרא דר' זира הוה אסמכתא בעלמא וד"ק היטב.

ד"ה ע"א צזך בר"א אמר קרא חייה או עוף, וכיו', הנה הדרשה נהאה דחוקה מאד, אבל כבר הודיעתיך דכל דרישות כהה לא באו אלא לחזק סברתם או קבלתם של רבותינו חכמי התלמוד זל, ועיקר הטעם קדושים פטורין מכסוי הוא דעתינו כסוי הדם שיק לאיסור הדם כאשר הארכך הרמב"ן זל ע"ה ת על הקרא שם, כי נפש הבשר בדם הוא, ואני נתני לכם לכפר על המזbatch, ותמצית דבוריו שם הוא כי בקושי התיר הש"ית אכילתבשר בכלל, והרי עד נח נאסר ובנה אחר שהקריב קרבנות התיר לו השוחטה, (ר"ל הנחירה) והתיר לו רק גופם אבל דם שהוא נפשם לא, כי אין לבועל נפש לאכול נפש, רק נתנו הדם לאורך על המזbatch שביא נפש ויכפר על הגוף. ואחר' בא הוציא על כסח"ד דהינו בחיה ועוף שאים באים לכפר ולא יחי" דם נזרק על כסח"פ הדם, כי גנאי הוא לאדם שימית בע"ח להנתו ורק בקושי התירו לו, لكن יסחה דבמבדבר הכל היי קרבנות וגם אח"כ על הרוב כן היה עי"ש. והנה מש"כ דבמבדבר לא היה בהמה נשחתת לחולין ניהו דאי זאת אלא לר' ישמעאל דבשרא תואה אחסר להס. אבל לר"ע הולא הותר להם לנחיר, מ"מ מסתבר דלא היי נהורין אלא מביאין מ rms קרבנות, ומיש"כ וגם אח"כ על הרוב יצוה, ע"פ שאח"כ הותר להם לשובח חולין מושום ריחוק מקום מ"מ ייל' דרוב שחיתות היי לגבוח, כי כל מעות מע"ש היי אוכליין מהם שלמים כבמנחות פ"ב ע"א, ואכילתבשר חולין רחקה התורה כמבואר כאן במאמריהם הבאים דלמדך תורה ד"א שלא יכול אדם בשאר רק מתוך הרחבת גבול ותואה יתירה. וכן בהמה לא בעי כי סחה"ד אף בשוחט לחולין, אבל בעוף ניהו דבקדים עצמן ודאי מסתבר דכל שנעשה מצותו ונזרק דמו על קיר המזbatch, דלא שיק בי מצות כייסי. אבל בחולין כיוון דרך מועטין קרבין לגבוח אין האי מעוט קדשים יוכל לגרור הרוב שאינו קדוש לפטור מכסוי ובפרט שעופות אין מספר מן הטהורות שאין בימים כלל לגבוח ועל סברא זו נבנה הדרש של מר בר"א דמה חייא אינה קדוש אף עוף אינו קדוש ר"ל דמה חייה דע"כ צ"ל

ועתה אביכך דעת הרמב"ם ז"ל דהוא ז"ל בשום אונן לא רצה לקבל האי דרצה לדרש גמורה רק לאסמכתא, מטעם דהדרשה עצמה חותם האסמכתא עליה וכfn"ל, וגם משום דלא נזכר בשום משנה וברייתא היא חלק המצווה מעפר למטה, והיתכן ששכח התנא להשミニינו חידוש דין זהה, שנדרש מדקודק כל בקרא, ולכן ס"ל לרמב"ם דאין בה משום מצות כסוי כלל, רק מאחר דאמרה תורה לכשות דם הנשפך מחה וועוף בעפר ומדרך הדם הנשפך על הארץ שוזחל למרחוק ובפרט אם הירקע קsha ומדרורו קטה. ואז הכספי קsha מאי צרייך לילך כל אותו הדרך ולכשות דם הנזחל, ולכן מסתמא ישחוות לתוך כליא או גומה כדי שייה' הדם כנוס במקום אחד כדי לכטותו בנקל, אבל בהה הלא יש חשך לעכו"ם מבואר לעיל בפ"ב במשנה וגמרא וכדפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מה"ש, ולכן אמרו ז"ל דהשוחות צרייך שישתן עפר למטה שע"י כן יעדם הדם במקום אחד ולא יצטרך לשוחות לתוך כליא או גומה ואסמכתוו אקרא, כדי לעשות חיזוק לדבר זה שלא ישחוות לתוך הכליל חיה או עופר הצריכים כסוי. אולם הש"ס קודם דמסיק בטעמא קדושים אין בהם חיזוק כסוי, להא דמר בר ר' אש"י דמה היה אינה קדשים וכו' והיה מבקש למצווא טעם למה במוקדשין לא, מכח הא דר"ז ע"כ היה סובר דהוא מעיקר מצות כסוי, ליתן עפר למטה ומון התורה, ואין זאת אלא ס"ד בגמרא. אבל אחר שמסיק להאמת וכאשר תראה לפנינו דהוא עיקר הטעם דלא בעי כסוי בקדושים, שוב לא צריכים אנו למיימר דר"ז דאוריתא קאמר, ומשום מצות כסוי, אלא אסמכתא הו, ולמען לא ישחוות בכלל להקל עליו הכספי, צו לחת עפר למטה,כנ"ל ברור ואמת בדעת רבנו הרמב"ם ז"ל, וממליא דיפה כתוב היל"מ שם דמנה שכתב הרמב"ם אבל לא ישחוות בכליל ויכסה בעפר, נראה דסובר דלא בעי הזמן בהפה דזה ודאי אמת, אבל לא מטעם אחד, שהחותס' לא עלתה על דעתם דהאי עפר למטה לאו משום מצות כסוי כלל, משא"כ דעתו של הרמב"ם ז"ל דאין בה משום מצות כסוי כלל, ורק דרכ' אסמכתא נדרש כך.

ודע דבביצה דף ז' ע"ב דהbia הש"ס נמי הא דר"ז פירוש רשי ז"ל פירש פירוש חדש בהאי דרשה דר"ז, והוא דבעפר ממשמע שהדם טמון ונבלל בעפר קודם הכסוי, ור"ל וכשהו כשהם כבר נבלל בעפר, והוא פלא דאי' עפר למעלה היקן כתיבा דאפשר לכיסות במה שירצחה רק שהדם יהיה טמון ונבלל תחלה בעפר. ומה גופא דרש"ז י"ל פירש פעמי' כך ופעמי' כך תראה, כי היפוטה ההלו דעפר למיטה הוא דחוקה בקרה בדרך אסמכתא. עוד יש לי רמז לאה במאמר דר"ז גופא שכופל הא דיש ליתן עפר למיטה ועפר למעלה בתחלת המאמר, ובושאפו והוא יתור ממש לא צורך דהכי הוליל אר"ז ושפק את דמו ונסהו בעפר עפר לא נאמר אלא בעפר מלמד וכו' ומדהתיכיל בדיין לצרכך שיתון משמיינו דהדין נולד קודם הדרש וכן הטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, ואח"כ נסמך אקרא וזה רמז הגון לדעתו.

ועוד ארך הכרח גמור לפירוש כרמב"ס ז' דל דמר בר ר' אש"ע כ' דס"ל דהאי עפר למיטה איינו אלא דרבנן וקרו אסמכתא. דנהה האחוריים ז' כתבו דלמר בר ר' אש"י זודאי אית ל' גם קדשי בדק החבית לא בעי כסוי, ע"כ דעתית ל' יפותא דלעיל דושפיך יסחה מי שאינו מחוסר אלא שפיכה וכסוי, יצא זה שמחוסר שפיכה פדי' וכסוי, דאל"כ הלא חייה מצי להיות קדוש קדושת בדה"ב ויפה כתבו באה דניהם דרש"י ז' מפרש במתניתן אבל לא במוקדשין חטא ועולה העוף, אין זה אלא לעומת מה דס"ד בגמרא" דהטעם משום דלא מצי ליתן עפר למיטה זה לא שייך רק בקדשי מזבח. אבל לפ' המשקנא פשיטה דכוו דמוקדשי סתמא קתני, כולל

מבקר וצאן מיררי, מ"מ האי כאשר צויתך לשוב קאי גם אחיה ועוף שלא הזיכרו בקרה, דהא זכר מבקר וצאן הוא משום דברם היה בעי היתר על האזיפה שנasar להם במדבר משום שי"ח, אבל כיון דשענין מהאי היתר זיבחה אישור נירה שוב גם חייה ועוף בכל האי איסור, דמהיכי תמי תחקל בינויהם. ולאמר דלא נסارة הנחירה רק בבר וצאן ולא בחיה ועוף. ואדרבה הר' בבר וצאן היה מוכרת להתר איסור שי"ח שהיה עד עתה, משא"כ בחיה ועוף דלא נסارة השחיטה גם עד עתה, וא"כ כמו באיסור נחרה וציווי השחיטה קאי הקרה על כל בע"ח, כמו כן נימא נמי דעת הארץ השפכו כמים (עיין בהגנות הרמב"ש ז"ל דע"כ אקררא דבפ' כי ריחיב "את גבולך קאי) כדי לבטל מצות כסוי, לא מבקר וצאן לבד אלא מכל בע"ח שנתחייבו במצוות שחיטה, ומסתבר מלטה טובה, כמו דבמדבר רק בנחירה היה חיוב כסוי בין בחיה ועוף ובין בבר וצאן ורק בשחיטה ומילקה דהיה מצוה לא בעי כסוי, כמו כן נימא עתה שנתחייבו במצוות שחיטה על כל בע"ח נפטרים מכסוי בכלל.

ומתוך חומר קושי זו נפרכים דברי הרמב"ן ז"ל בטעם פטור כסוי דבHEMA משום דרובם נקרבים דהרי להאי מינאה דפיך דלמא בהמה בכלל חיה לכסיו לא שמעין פטור בheimerת חולין דהרי הוא בכלל חיה אלא דדיין הכתוב בהוא כי יצוד וככ"ל, ואי מקרה דעת הארץ תשפכו כמים הלא נתחש לפטור מכסוי כל בע"ח מאחר שנתקדשו במצוות שחיטה. אלא ודאי דכל"ע היו גalign בנהירות בהמה במדבר, וממילא וכי יצד דמייר כטב בימה דא"א להיות בכלל חיה, וכל דברי יעקב מינאה ותשובה רבא איזדו לדעת י' ישמעאל, דברש בבר וצאן נאסר להם במדבר, רק בעלי מומין אשתי ושבחיטה אז מצין למימר וכי יצד דכתוב משום דדיין הכתוב בהוא וכמיש"כ בריש פרkon וזה ברור שימוש בצהרים. וכיוון שזקינו להיא עוד יותר מובן לשון המשנה אליבא דר"ע, דקתי נוהג בחיה ועוף ולא קתני ואינו נוהג בהמה, דלר"ע הא דאיינו נוהג בהמה משנה שאינה צריכה היא, וכקושית הריטב"א ואין לאמר דלאפוקי מהאי מינאה וכמיש"כ התוס' דלא נימא בהמה בכלל חיה, זהה ליתא דהרי כי יצד כתיב ובהמה בייחות היא ואני נצדotta ולא מקרי ציד כלל. אבל לעומת זאת אצטריך טובה לאשמעין דחיה ועוף בעו כסוי גם עתה אחר שנתקדשו במצוות שחיטה גם בחיה ועוף, דלא נימא כדעת הרמב"ן ז"ל דגס לר"ע לא היה דרכן לנחו במדבר רק מקריבין קדשים, ומושום הכי דיבר להמא פרט חיה ועוף כלל והול"ל סתמא, איש אשר יספק דם כל חי אשר יאכל, יסחו בעפר ומדפרט חיה ועוף ע"כ דבאה להוציא בהמה, אלא דהאי יעקב מינאה פריך דלמא בהמת קדשים הוא דרוצה לשולול ולכך כתיב כי יצד ציד חיה ועוף דדבר בהמה וכמיש"כ הרמב"ן ז"ל דבמדבר לא היה בהמת חולין נאכל כלל רק נקדש ונקרב, וכל שנקרב פטור מכסוי ומילא דגס חטא עולת העוף פטורין וכמיש"כ הרמב"ן ז"ל שם טמא רבבה איכא לפטור קדשים מכסוי, דכל שדמו נזרק על המזבח ומperf לא בעי האי דם כסוי, כמו שהסבירנו לעיל בדבר הקודם. אבל בהמת חולין אי אירע שהיה נחרה בחוץ, באמת בעי כסוי כך מתפרש שאלת האי מינאה, ועי' השיב רבא דהתורה מעיטה בהמה מכסוי בה דאמרה בפ' ראה על הארץ תשפכו כמים. אלא דלפ"ז נצמת לו קושי יותר חזקה ועצומה מקושית האי מינאה, דלר"ע דלא היה מצות שחיטה נוהגת במדבר אלא בקדשים, וחולין היו נחרין ואוכלין כשאר עכ"ם, ולא היתה הנחירה מצוה כלל אלא תקoon, וכסברת הריצב"א בתוס' שבועות כ"ד על השחיטה עצמה, ואשר הארכינו בזה בפתחה עיקר א' עי"ש וכאשר נכנסו לארץ נתחדשה להם מצוה חדשה לשוחוט גם חוליהן, וא"ג דקרה רק

דמחלק הקרה בין חיה לבהמה במצוות כסוי, משום דבHEMA על הרוב קדוש וא"כ מסתבר דעת נמי פטור מכסוי, וא"ת א"כ כמו בהמה דפטרתו ולא חלקת בין קדוש ובין אין קדוש כיון דמיינם קדוש, ע"ז אמר דומי' דחיה לא חלק בה, ר"ל דכל חיota דמיינם קדוש, וזה יותר מסתבר משנאמר דבתוך מין דטורים וב"י יהי נהגר הרוב שהן שאין קרביין אחר מעתה הנקרביין ודוק' היטב.

עוד שם א"ל יעקב מינאה לרבע קייל חיה בכלל בהמה לסייענים, אםא נמי בהמה בכלל חיה לכסי, א"ל רבא עלייך אמר קרא על הארץ תשפכו כמים וכו' הנה כתבתי לעלה השואל והן רבא דהשיב, אליבא דרי"ש אמרו דבשער תאוא איתסר להם במדבר, א"כ מהא דכתיב כי יצוד יליכא להוציא דחיה דוקא, אפשר לאמר דידיין הכתוב בהוה, דבמדבר לא היה שוחטין בהמה בחוץ רק בעלי מומין שהוא מלטה דלא שכיח, אבל לר"ע דהוה מצי לנחו וקרא דושפיך את דמו מנחירה דבר וcmbואר לעיל דף י"ז ע"א, דהאי קרא לר"ע נחירה קאמר א"כ מי יצד דקאמר, כיון דבHEMA נמי מיררי, אלא ודאי דהאי חיה דוקא חיה, כי בהמה גם במדבר היה פטור מן הכלוי, כך כתבתי לעלה. אולם לפי מה שהבאתי בדבר הקדום דברי הרמב"ן ז"ל דגס לר"ע רוב בהמות היי נקרביין, א"כ גם לר"ע יש לשאול דלמא גם בהמה ציביב כטב, והוא דכתיב כי יצד ציד חיה, משום דדיין הכתוב בהוה, דלא היי נוחרין במדבר בהמות הראוין להקרבה. אלא דיש להעיר טובה דלמר בר"א והוא העיקר וכמיש"כ לעלה, א"כ אם נימא דבHEMA ידעין דאין מצות כסיה"ד נוהג בקדשים, והי"ג גם בהמת קדשים חייב בכלל חיה, נפל כל האי דרש בבריא, וכמו דפרק לעיל בעוף קדשים, וא"כ כי יצד דכתיב איך זריקת הדם, וכמו דפרק לעיל בעוף קדשים, וא"כ כיון דגס בהמת קדשים בכלל כסוי.

לכן נראה לפע"ד דלהא דלא נוהג כסיה"ד בהמת קדשים לא בעי קרא כלל, דהרי תראה דאפיילו בלאו דאו"ב פריך הש"ס ר"פ אוא"ב מניל דנוהג במוקדשין ע"פ דכתיב בענינה קדשים, וממוש"ש כאן דלא כתיב בענינה קדשים כלל, ולא עוד אלא אדם נאמר דמצות כסיה"ד נוהג במוקדשין ג"ב, וכולל כל מיני בע"ח למה פרט חיה ועוף כלל והול"ל סתמא, איש אשר יספק דם כל חי אשר יאכל, יסחו בעפר ומדפרט חיה ועוף ע"כ דבאה להוציא בהמה, אלא דהאי יעקב מינאה פריך דלמא בהמת קדשים הוא דרוצה לשולול ולכך כתיב כי יצד ציד חיה ועוף דדבר בהמה וכמיש"כ הרמב"ן ז"ל דבמדבר לא היה בהמת חולין נאכל כלל רק נקדש ונקרב, וכל שנקרב פטור מכסוי ומילא דגס חטא עולת העוף פטורין וכמיש"כ הרמב"ן ז"ל שם טמא רבבה איכא לפטור קדשים מכסוי, דכל שדמו נזרק על המזבח ומperf לא בעי האי דם כסוי, כמו שהסבירנו לעיל בדבר הקודם. אבל בהמת חולין אי אירע שהיה נחרה בחוץ, באמת בעי כסוי כך מתפרש שאלת האי מינאה, ועי' השיב רבא דהתורה מעיטה בהמה מכסוי בה דאמרה בפ' ראה על הארץ תשפכו כמים. אלא דלפ"ז נצמת לו קושי יותר חזקה ועצומה מקושית האי מינאה, דלר"ע דלא היה מצות שחיטה נוהגת במדבר אלא בקדשים, וחולין היו נחרין ואוכלין כשאר עכ"ם, ולא היתה הנחירה מצוה כלל אלא תקoon, וכסברת הריצב"א בתוס' שבועות כ"ד על השחיטה עצמה, ואשר הארכינו בזה בפתחה עיקר א' עי"ש וכאשר נכנסו לארץ נתחדשה להם מצוה חדשה לשוחוט גם חוליהן, וא"ג דקרה רק

עוד שם גמ' על הארץ תשפכו כמים מה מים לא בעו כסוי. מכאן נמי משמנ, דעפר למיטה ציוו אלא דרבנן וקרא אסמכתא, דאי דרש גמורה היא, למזה לי הקישא למים הר' מהא דעת הארץ תשפכו ולא בעפר תחוח מוכח דלא בעי כסוי, דניזה דאפשר לגרור ולכסה וכקושית הש"ס לעיל, זה אינו אלא דיעבד אבל לכתהלה הלא בעי עפר למיטה, דהרי לעיל ל"א ע"א דפרק על רבא דבדיק גירא לר' יונה בר חלפתא לשוחות עפ"א בהדי דפרק, והא בעי עפר למיטה ולא מצא שינוי' אחרינא אלא דאמין לי' לכולא בקטא ולא משני בפשיטות בגריר לדם ומכסה מוכח דלבכתהלה מצוה שישוחוט לתוך עפר תחוח, ואיך יאמר כאן על הארץ תשפכו כי הדברים אינם עפר תחוח, וזה הערה נכונה לפע"ד.

עוד שם גמ' אלא מעטה יטבilo בו. תמייה לי, וכי מושום דאיתקסם דם למים דלא בעי כסוי כמים, נימא נמי דאיין היקש למחצה ויהי

שדרכו להיות מזומנים, וזאת לא כתני במתניתו, ודוק היטב.

עוד שם גمراה ת"ר כי ירחיב ד"א את גבולך למדזה חורה ד"א וכי עין מה שכתבנו זהה בפתחה עיקר א' עי"ש היטב.

תוס' ד"ה וליפרקיינו ולכיסינו תמיוא וכו' ויל' דחכי פריך כיון שסופו לפדותו וכו', א"כ לכיסינו ואפילו קודם פדי' ואפילו לא יפדם לבסוף היה שחייב ראי' כמו שחיטת קדשים לר'ש וכו', והקשו האחרונים זל' דא"כ מה אמר לבסוף דפטור מכסי מושם ומחוסר פדי' והוא גם بلا פדי' חייב בכסי כל שעומד לפדות ותרצוי דמל מוקם מקרי מחוסר פדי'. וכמ"כ התוס' לעיל דף פ' ע"ב ד"ה דכל כמה, דזוקא לעניין לשווין ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים היה צורך, אבל לשווין שחיתה ראוי משום דברוך דמי' ועוד מדין מאליהן כגון אווזין ותרנגולין מןין הנה מלשון זה המשמע לא. ואני אומר במחכ"ת לא כוונויפה בזה דתנות קאו התוס' אליבא דר'ש דס"ל שחיתה שאינה ראוייה לא שמה שחיתה, ע"כ שפיר כחבו דכל שלא נזוק אך ע"פ דעומד לזרוק, עדין ששא"ר מקרי וכן נמי לעניין כסוי לר'ש כל שמחוסר פדי' עדין ששא"ר היה ופטור מכסי, אבל תנא דמתניתין ניהו דעתך לי' קר'ש בכתה"ד לשא"ר פטור מכסי, אבל לא מטעמי' דס"ל לשא"ר לא שמה שחיתה, דהרי תנא דידי' לעניין ששא"ר באוא"ב שנה ר"מ בלשון המכימים דס"ל לשא"ר שמה שחיתה, אך בכתה"ד דכתיב אשר יاقل דרש דבעינן ראי' לאכילה, וא"כ כל שיש במצבות שיה' ראוי לאכילה ע"י פדי' אשר יاقل קרין בי' כמו ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, דasher יاقل משמעו דכל שאפשר לבושא בידי אכילה, וא' משום ששא"ר הלא אכן קר'מ ס"ל דשם שחיתה ולכן דעת התוס' קשה להולמה וצער'.

תוס' ד"ה בעין העמדה והערכה וכו', ומפרש הר'ר שמעי' דשחט בה שנים או רוב שנים הינו דזוקא ישראל בטמאו ונכרי בטהורה וכו', אבל הכא דבשחיטה זו משתרי באכילה לאו בני העמדה והערכה נהגו עכ'ל, וא"ג דגס בהאי שחיתה לא משתרי באכילה דהרי אסור מצד אישור קדשים, מ"מ הר' אישור אבמה"ח אשרי בשחיטה, וא"כ דחשובה כתמה כן כתבו האחרונים זל', אלא דפי מה שבארנו בפתחה עיקר ב' כל ששא"ר דלאו מצוה היא אינה מתרח אישור אבמה"ח והוא כמו נהירה במדבר דין מתרת רק אישור וטומאת נבלה א"כ ליתא האי סברא דעתמא דמ"מ חשובה כתמה אדרבה כדי חשובה גם לעניין אישור אבמה"ח, מ"מ יש לקיים שיטת הר'ר שמעי' בשנאמר דהכא אם אמרת דהוה חי ובכלל העמדה והערכה, ממילא תה' השחיטה כשבה דעלמא המחרת אישור אבמה"ח, ושוב חשובה כתמה ואיך נערכה, והוה כמו שכתבו החוס' בפסחים כ"ה ע"ב ד"ה עליה זכר ודוק.

עוד שם אמר ר' נחמן כגון לנוין ואוכליון, בב"ק דף ע"ב ע"א קאמר ר"ג לא אכילה היום בשרא בתורה. ופרש"י זל', ולא דקדקי ביתך בדבר, ומשמעו דרגיל היה בשרא דתורה בכל יום, וכגד אמר הכא דאן לנוין ואוכליון, והתוס' שם פירשו דלאו דזוקא אלא שרווי בתענית היה, ואולי גם התוס' על האי גמר' קסמכו דכיוון אמר ר"ג דאן לנוין ואוכליון א"כ למה באמת לא אכל בשרא דתורה, דא"א לאמר דהיה כליה פרותה מכיסו, כיון דמסתמא היו לנוין לו, אלא ודאי יושב בתענית היה דלוי זאת היה אוכל בשרא דתורה בכל יום.

שם ע"ב גמורא לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו וילבש וכיסה ממה שיש לו ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו שהם תלויים בו והוא תלוי במ"ש אמר וה' העולם עכ'ל בפשיותו י"ל דשפוע שמקבל האדם מושחת' צריך לחשב תמיד אויל איינו ראוי לכך ע"כ יאכל וישתה פחות ממה שיש לו אבל יلبש ויכסה ממה

כמים ממש גם לעניין טבילה, אטמהה, והרי תראה דכמה פעמים כתוב האי על הארץ תשפכנו כמים, ודרשין דם מותר בהנהה כמים, ודמ' מכשיר כמים פסחים כ"ב ע"א ושם לא פריך אלא מעתה יטבilo בו, אלא ודאי דלא שיך בצעין, זאת איין היקש למחלוקת, דורחץ כל בשרו במים כתיב, ואין דרך לדוח זדם, דאין זאת רחיצה אלא לכלוך. ולא עוד אלא דקשה לי לשנא דגמר' דקאמר דלמא אשר משקין אבל דם דקاري מים לא, איך אكري כאן דם מים, הלא רק שפיקת דם איתתקש לשפיקת מים, ולא דם משפק ור'ל כמו מי שופך מים על הארץ איינו צריך לכשות, כך מי משפק דם על הארץ, אין בו מצות כסוי וצעיג.

עוד שם גمراה ת"ר אשר יצוד, אין לי אלא אשר יצוד, נצדין ועומדין מאליהן כגון אווזין ותרנגולין מןין הנה מלשון זה המשמע דרצה למעט מין עופות מכסי דהינו שהוא בייתי ואני דרכו לצורך אבל צפורים דדרבן לצורך אפילו אם נצדין ועומדין, לא עלה על הרמב"ם זל' ומישדרכו להיות נצד חיב גם בניצוד ועומד, אבל אתה למעט אווזין ותרנגולין דאן דרכן להיות נצדין והם פטרוני אבל אם ארעו שנצדדים דמה"ט גופא דבר הכתוב בהוה מעתים הני דאן דרכן להיות נצדין, ולכן ציד מ"מ דכל שאפשר להיות נצד בכל כסוי, ומAMILא גם אווזין ותרנגולים בכל כסוי, ובין נצדין עתה ובין נתגלו בבית דכי' ציד דבר הכתוב בהוה, ומשום חיות ורrob עופות שדריכם להיות נצדדים נקט לה, ולא למעט אתה - וכן נראה ממה דלא מצין הש"ס המשנה במזומנים ובשאיינו מזומנים ועליו ליתנא האי ח"ר כדרכו תמיד לצין המשנה ולפרשה ע"י הברייתא שמספרש בה הדרשה מקרא. ועוד ראי' לזה דהרי בפרק שלוח הקון כתני במשנה,இזה שאינו מזומן כגון אווזין ותרנגולין שקנו בפרדס, הרי דחשוב אווזין ותרנגולין בשקנו בפרדס לאינו מזומן, ואיך כתני הכא כגון אווזין ותרנגולין למזומן, אלא דהכא ממש שדרכו להיות מזומן משתייע, והותם בקנו בפרדס דכתיב במזומן מيري ולכאורה י"ל דבזה מתיישב פרשי' במשנה דכתיב במזומן ושאיינו מזומן דנקט מושם האי דשלוח הקון, ותמהו התוס' עליו דרא איצטריך כי היכי דלא ניכא כי ציד דזוקא בשאיינו מזומן, ולשי הנ"ל ניחא דהא בר'ריה' לא דבר כלל מזומן ושאיינו מזומן, דידעין מושם דכי' ציד דבר הכתוב בהוה, אלא רצה לשול שלא מעט מין שאין דרכו לציד והוא כמיין אווזין ותרנגולים - ומה מאי מתישבים בזה דברי הרמב"ם זל' שכותב בפ"ד הלכ' ב' זל' לא ניחא דהא בר'ריה' לא שכתוב בפ"ד הלכ' ב' זל' כהה"ד נהוג במזומן ושאיינו מזומן, לא נאמר אשר ציד אלא דקמתמה מהה' עכ'ל. וכ' עליו הלח' זל' דזה כתוס', אלא דקמתמה מהה' עכ'ל. לא כתוב רבינו דאשר ציד בחיב' למדך דרך שלא יאכל אלא בהזמנה הזאת כמפורט בהאי ברייתא ולפי מה שבארנו זה ליתא דרמב"ם קר'ש' ולא כיחס' ס"ל והפרש המשנה דמזומן ושאיינו מזומן לא איצטריך דהרי דרכו לצורך דהינו אווזין ותרנגולים, לפרש שלא נמעט מין שאין דרכו לצורך דהינו אווזין ותרנגולים, לא הוצרך להביא כלל, כיון דכתיב בראש הפרק מחות כסוי לכתות דם שחיטת חי' טהורה או עוף טהורה וכו', הרי דכלל כל מיני חיות ועופות הטהוריים הנשחטים, שוב נתיעשבתי דהתוס' נמי נחחו לכל זאת, דהרי תראה שהתוס' לא ציינו הברייתא דלקמן להקשות על רשי', אלא כתבו מदעת עצם דאיצטריך מושם דכתיב כי' ציד דלא תימא דזוקא מזומן, וכוונו ג"כ להא דרמב"ם זל' דדיבר הכתוב בהוה, ולא להא דברייתא דלמלך דרך ארץ Kata'a, אלא דרש"י ס"ל דניאו דיש קצח רבותא דפרשין קרא דדיבר בהוה, אבל מ"ה לא היה כתני במתניתין דהרי הברייתא גופא סמכתה על המובן, ולא תשמיינו דאף במזומן חייב בכסי, אלא אף במין

אלא היה דורש טעם כלללי, דלמה ל"מ בכל מקום ששא"ר שמה שחיטה ולר"ש לא שמייה שחיטה. אבל עתה דרואה שרבנו הקדוש פוסק כאן כמר וכאן כמר ע"כ דאין טעם הדבר שוה בכל אלו, וכן צריך להמציא דרישות חלוקות לכל או"א כדי שיזדק טעם לפסק רבנו הקדוש, דראה לפוסק כאן כמר וכאן כמר. ומעתה אומר אני דברמה רך אליבא דרבבי בעין הני טעמים ודרישות אבל ר"מ ור"ש גופי לא צריכין לתרי טעמי ולא לדרישות הכתובין כלל, דהנה באוא"ב ובטבח ומכר דכתיב שחיטה וטביחה הרוי מפורש שחיטה ולא הריגה וע"כ מעשה המכשרת קamar. וכן בכסה"ד דכתיב ושפך את דמו נמי ע"כ מעשה המכשרת לאכילה קבעי בין זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול רק פ"א רשי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רק פ"א ואו לדגביבה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטו' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ו לשABBת המצויה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה הדגם מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאון הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לידת הבן והזמן שאמרה תורה לעשייתם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאור הימים דבר הרבה חל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחילכו מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווין הן שלא קיים המצויה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

אבל מה שנראה לפ"ד ברור הוא ממש"כ בעיקר ד' דר"מ ור"ש לשיטתייהו אזלו. דר"מ כרי"ש ס"ל, דבר תאوة אסור להו במדבר, ולידי" השחיטה אינה מתרת איסור אבמה"ח ذקריא דכל אותן נפשך וכו' אתה להתייר בשר תאوة ולא מפרכסת וא"כ אין בין שחיטה ראוי לאינה רואי ולא כלום, אבל ר"ש כר"ע ס"ל דבר תאوة לא אייטסר כלל ואדרבה בשר נחירה יותר להלisco לכלהו, עכ"פ א"א לא אמר דר"מ ור"ש שדורשין טעם דקראי פליגי דביבוכ"כ הוא גזה"כ, דודוקא שחיטה ולא הריגה בכלל.

יש לו, משום גודל כבוד הבריות אבל לכבד אשתו ובניו שהוא חיוב אצלו, צריך לחשב תמיד אולי לא יצא י"ח, ע"כ צריך לפחות עליהם יותר ממה שיש לו, והיינו שאמר שהם תלויים לך ואתה וכו'.

עוד שם גמוא החשיב ר"א הקפר בריבי חשובה מה למילה שכן אינה נהגת בלילות כבימים, ועיין בתוס' لكمנו ד"ה מה למילה שפרקא זו קולא וחומרא דכתיבי הוה. ואני תמהני מדוע איך נחשב זאת דانيا נהגת נהגת בלילות קולא, אדרבה חומר' הוא זו דאיינו רשאי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רק פ"א ואו לדגביבה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטו' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ו לשABBת המצויה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה הדגם מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאון הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לידת הבן והזמן שאמרה תורה לעשייתם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאור הימים דבר הרבה חל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחילכו מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווין הן שלא קיים המצויה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

דף ע"א גسور' א"ר חייא בר אבא א"ר, ראה רבינו דבריו של ר"מ באוא"ב ושנאו בלשון חממים, ודרכ"ש בכסה"ד ושנאו בלשון חממים. וכעין זאת בפסחים מ"ח ע"ב במשנה דאייזו שיאור וכו', דברי ר"יהודה, וחכ"א זה וזה בכרת, ואייזו שיאור וכו', וברבריתא שם כתני להיפך אייזו שיאור וכו' דברי ר"י, וחכ"א וכו', וכתב ר"ש ע"ל דחכמים דברירתא הוא ר"י דמתניתין וחכמים דמתניתין הוא ר"מ דברירתא. פלא דברי שניה האמת ותלה דברי יחיד ברבנים כדי שיקבו לקבוע הלכה/carbis כרבים מחייבים בסתס' דבזה לא שנייה מייד, שהרבבה פעמים מביא דברי היחיד בסתס' דבזה לא שנייה מייד, אלא דהעלים שם בעל המאמר, להורות דהוא מורה כתוי'. לפיכך הביאו בסתם, אבל כאן במשנה בפיווש לאמר דברים חולקים על היחיד, דבר שאינו כן הוא פלא, אלא דעתך יותר מזה מצינו בפסחים צ"ע ע"א דקאמר באב"ה השני והוא העיקר. בכלל קסביר שמדובר הלכה/carbi מחבריו ולא מחבריו וכו' ואילו מחבריו, וסביר מתני' איפכא כי היכי דליהו רבנן לאיסורה עי"ש. הרוי דשינה דברי רבי לרבען. כי היכי דתיקום הלכתא/carbis נגד היחיד, וזה דבר המבהיר את הרעיון דאיתך שרי לשנות האמה כדי לחזק דעתו וצע"ג.

עוד שם גמ' מ"ט דר"מ באוא"ב וכו'. הנה אי לאו דברי היה מזכה שטרוי לבני תרי לפוסק באוא"ב כר"מ ובכסה"ד כר"ש, והיה מביא פלוגתכם כאן וכן בטבח ומכר בלב"ק, דבכל אלו ס"ל לר"מ שא"ר שמה שחיטה ור"ש לא שמה שחיטה, לא היה עלה על דעת הדורש טעם לפלוגתכם, לדירוש טעם בכל או"א בפ"ע,

ז"ל מביא דברי הספרי, כאשר מובא דרשה זו ג"כ בगמ' כאן, וזאת לכ"ע דהרי הש"ס מתרץ אליבא דר"ש הא דרצה דלמעוט עופר טמא - וועף טמא מ"ט משום דאר לאלילה הא נמי אינה רואו"י לאכילה - ולא אמר דר"ש באמת מעטה מאשר יאכל כל شيئا נמי רואו"י לאכילה - הרי דלכ"ע כך היהת מסורה בידם דאשר יאכל אתה למייעוטה עופר טמא, אלא דבימי ר"מ ור"ש נתהוווה הא פלוגותא בשוחט את הטרפה מה דינה ודוק.

עוד שם גמרא מה נפ"מ הא תדבר"י ושב הכהן ובא הכהן וכוכו, מכאן נחין דברי הרמב"ןעה"ת על הקרא דזוחבת דכתוב שם, דוחשת משמעותא חיתוך סימני הצואר, אבל אוחבת איינו כון, לבן צרייך לכתוב בזוחבת, "כאשר צויתיך" בקדושים. מכאן מוכח דוחשת וטביחה ומיליא זביחה (זהה ממש חד מליה היא אלא זי' וט' מתחלפין כיודע) הכל מובן אחד להם דאל"כ איך קאמר מה נפקא מינא.

עוד שם בגמרא ור"ש נמי ליגמר מש"ח, דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים. ור"מ אטו אוא"ב בקדושים מי לא נהיג. כתבו התוס' דל"ר' ש גם בקדושים אין אוא"ב בשא"ר משום דעתך קרא בקדושים כתיב וכותב הריטב"א דעתמא דר"מ משום דעשה עיקר בקדושים כיוון דבעניאן דקדשים כתיב עי"ש. ולפי מש"כ איני דר"מ מטבוח טבח והכן יליף מיטורא, דאתה יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז ובספר הישר לד"ת מבואר דמוותך יליף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא באהאי קרא ובגמרה לא מיתורא יליף אלא כמו דיליף ר"מ מש"ח דש"ש יליף ר"ש מטבוח טבח דלא שמיה שחיטה. אבל לפע"ד נראה דר"ש יליף מטבוח טבח דעא"ג דההטס ע"כ לאו טביחה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עליה, וע"כ אמר דכל המmittot בע"ח לצורך אכילה טביחה או שחיטה קרי לי. וככ"כ הריטב"א כאן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דחצאנ ובקר ישחת להם, ינחר להם מביעי ומתרץ דנחרתנן זו היא שחיטתן. ושם ביארתי דעא"ג דמושחת את בן הבקר מטבח בדכתייב, משא"כ במקומות דאיינו ציווי אלא הלשון לפרשו בדקודק בדכתייב, שכך אכילה טביחה דנאמרו ספרו בעלמא, כל שלצורך אכילה ממיתו טביחה זביחה או שחיטה קרי לי. ומעטה קאמר ר"ש דהה בלאו דוא"ב וכן בטבח ומוכר לישנא דשחיטה דנקית אלו דנין אותו כמו שחיטה וטביחה דנאמרו בתורה דרך ספרו, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כן חיבבה תורה על מי שמנית לצורך אכילה, וכן דעתה נתקדשנו במצוות שחיטה מיליא א"א להcin לאכילה בלבד שחיטה כשרה, אבל משום האי מצות שחיטה לא ווציא מלת שחיטה ממשמעותי הפטוט של קודם שנצטו על דקודקי שחיטה, כאמור דאפיילו בשוחט לכלבו כל שדקדק בנסיבות לשוחט בעלי פסול, שחיטה קרי' לי וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאוא"ב כיוון דס"כ"ס שעשו רואו"י לאכילה אבל אם באמת איינו ראוי לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחיטה יקרה, דהוראות הראשונה והעקרית של מלת שחיטה טביחה היא הכהנת הסעודה, וכדכתיב זבח משפחה לנו, טביחה בטבחה וכן הרבה. ובזה מיושבת קושית התוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, דלמה לא יליף מטבוח טבח, ולפ"ז א"א למליף מהתס דושפיך את דמו שיזיך לציווי הרוי על אונן המעשה קפיד או אשחיטה לר"מ דיליף שפיכה שפיכה מש"ח, או אנחרה לר"ע דבמדבר הוותר להם הנחירה, דעכ"פ אני למיעוטי הריגה בעלמא, וא"כ אין מקום ליליף מטבוח טבח דבענין נמי ראוי לאכילה, ודוק ועיין لكمן עוד בדברי התוס'.

ועיין בראשי עה"ת שמספרש ג"כ אשר יאכל פרט לטמאים והשפתי חמימים שם הניח בצ"ע שרש"י מפרש הקרא כר"מ שלא כהכלתא, דלחכמים גם את הטרפה כמעט מאריך יאכל - ושגהanza כי רשי"

דבmittah תלי מلتא, וא"כ חילוק גדול יש בין שחיטה ראוי לאינה ראוי, ולכן סבר ר"ש דלא שמייה שחיטה מכח האי סברא עצמה, דהרי אינה מועלת אלא שלא תטמא ממש נבלה, אבל אינה מתרת אייזו אבמה"ח. ומעטה רבוי ע"פ שסובר כר"ע כאשר באנו בעיקר א' ומ"מ סובר לענין שא"ר ר' בר"מ באוא"ב ע"כ ממש דדרש ג"ש משחווט חוץ דאע"פ דהאי שחיטה גרוועה היא, דaina מחרת רק לחצאי נבלה ולא אבמה"ח, מ"מ שם שחיטה עליה לחיב משום אוא"ב, וטבח בגין כמו שחיב בש"ח על השחיטה דוקא, ולא על הנחירה ע"פ דגם שם אינה מתרת איסור אבמה"ח כיון דאיינו ראוי לאכילה. ובכשה"ד שאני דאשר יאכל כתיב. והוא הוא ai מ"ט דר"מ דקאמר כמו لكمן דקאמר לא לכל אמר ר"מ דמגיה הש"ס דכונתו על רבוי אליבא דר"מ, ועיין עוד لكمן ודוק.

וצ"ל דהאי מסורה דהעמידה אתנה על אשר יאכל תושבע"פ הוא ולא קסמן הקרה ע"ז דהרי אפשר לקרווא האי ושפק דמו אשפינו ולחברו לתנאי המאמר דכי יצוד וכו' ושפק את דמו, אז מצוח וכסהו בעפר لكن שפיר בעינן אשר יאכל להורות ע"ז גופא דמשם ואילך שיקץ ציווי. אלא דלפי"ג גם לר"מ מאשר יאכל דANTA למעוטי עופר טמא נדע דהאו ושפק את דמו שחיטה קאמר, מאחר שמקח האי אשר יאכל אנו למדין דהאי ושפק את דמו שיקץ ציווי, וע"כ הקשר אכילה קאמר, ולא היה צריך רשי"זיל לאמר דמשפיכה שפיכה איליף דשחיטה קאמר, אלא דמ"מ אמרת דר"מ משפיכה שפיכה יליף, דמשחיטה דבר הכתוב ולאפוקי נחירה, ר"ל דלא נימה דעתירה מכשרת בחיה ועופר, וכאשר לר"ע באמות כן הוא אלא דר"ע גם בברker וצאן הכל הוה במדבר, ולדיד"י גם שפיכה דגביה ש"ח נחירה קאמר, דהרי לר"ע מדם יחשב דם שפק דכתוב בש"ח מרביבן עופר, כמובא באבותים ק"ז ע"א (וכאשר בארטוי בארכיה בעירker א' עי"ש הטיב) היינו נחירת עופר, דהרי במדבר הי', דהקשר האכילה היתה הנחירה ומיליקת עופר בחוץ נתמעט מאו אשר ישחת, כבגמרא' שם, אבל לר"מ דס"ל כריש' כמובא בעירker ד', ומרובה עופר בחוץ מאו אשר ישחת, לדידי' לא אשתרי נחירה במדבר, ע"כ לאמר דהאי ושפק את דמו דגביה כסוי נמי שחיטה קאמר, ע"ג דכתוב סתם שפיכה, וע"כ ממשום דגמור שפיכה שפיכה משוחוטי חז'.

ובדברי אלו תבין מה דקשה טובא, דר"ש ליל' למידרש מאשרiacל דבראו לאכילה הכתוב מדבר, לאפוקי מדרשא דר"מDDRש שפיכה שפיכה מש"ח, תפ"ל דר"ש קר"ע ס"ל, בל"ה לא דרש שפיכה שפיכה מש"ח, דהאי שפיכה דש"ח לר"ע נחירה קאמר, ועל נחירה לא בעינן גז"ש ודשפק את דמו ע"כ למעוטי הרינה בעלמא אתה, וכמיש"כ רשי"זיל דף כ"ט ע"א. ולפי הנ"ל ניחא דאפילו אי נחירה קאמר, מ"מ איכא גז"ש שפיכה שפיכה מש"ח, דכמו דהתם נחירה שאינה ראויה שמה נחירה, דהרי עופר קדשים בחוץ פסול, כך האי ושפק את דמו גם נחירה שאינה ראויה חייב בכסוי, וכן בעינן אשר יאכל לאפוקי מהאי גז"ש.

ומה מאי שי לישב באזה קושית הלב אר"י זיל' דהקשה, איך יליף בסה"ד מש"ח, דזה ודאי חולין מקדשים הוה, דהרי בסה"ד אינו נהוג כלל בקדשים. ולפי הנ"ל ניחא דהרי עיקר השחיטה לר"י'ו, ו/or"מ בשיטתי הילך, לפין חולין מקדשים עיקר השחיטה בקדשים בתיב, וע"כ לילך שפיכה שפיכה מש"ח, דשחיטה קאמר ולא נחירה, כמו שהארכנו באזה בעירker א'. ע"ז לא מzinן להקשוט בחולין מקדשים לא גמרין, דהרי האי שחיטה דכתיב בקדשים. לאו מצד שהוא קדשים כתיב דלאו עובודה היא אלא מצד הקשר הבשר hon להדיות והן למצב, דמשקה ישראל כתיב מן המותר לישראל, וכיון דלגביו עיקר השחיטה שפיר לפין שפיכה שפיכה מש"ח, לא מסתבר לחלק דלגביו שא"ר דוקא בקדשים הוה שחיטה ולא בחולין, ממשום דחולין מקדשים לא לפין, דהרי אין גז"ש שלמחזה. ובפרט דכמו דילפין עיקר השחיטה מקדשים כמו כן כל העסיפים המשטיעפים ממנה שפיר לפין, ואין משיבין דחולין מקדשים לא לפין. והוא דהשיב ר"ש כן היינו לשיטתי' דעתירה היתה מעשה מקשרת בחולין, ושחיטה דוקא בקדשים, וע"ז לעיל בסוגי' דבר שאותה דבאותה השחיטה היתה אז עובודה שאור עבודת, וא"כ שפיר קאמר חולין מקדשים לא לפין. ו/or"מ שהשיב אתו או"ב בקדשים מי לא נהיג רק לדבריו דר"ש השיב. ומפני זה ראה דבratio של ר"מ באוא"ב עע"פ דגם הוא קר"ע ס"ל, ממשום דגם לר"ע מסתבר למליך או"ב בקדשים מטעם דמי לא נהוג בקדשים, אבל כאן בסה"ד דר"ש לא השיב כלל על גז"ש שפיכה שפיכה, אלא יליף מאשר יאכל דבעינן ראי לאכילה אין להקשוט על ר"מ איך יליף

מוחלה מטעמא דמלטה דר' ישמעאל, דהרי פריך לר"ש צבי ואיל גופי מי קשי, וכמו שהקשה התוס' על רש"י זיל, וע"כ לאמר דר' אחר שתירץ דכי אסר רחמנא בהמה דחי זיהו להקרבה נתגלה לו טעם, דמשום איסור דש"ח קאמר ר"ש דנאסר להם. א"כ גם רבינו דמקש' שוחטין ואוכלין מבעי' לי לא נחית בטעמא דרי"ש אבל לפיה המשקנא והאמת כיון דמש"ח יליך אין כאן איסור אכילה כלל, וכן משמע מרשי' שם שכותב זיל': "שאין יכולן לאכול אלא בשור שלמים ואם ה"י שוחטין בלי קרבן ה"י ענושים כרת שנאמר ואלفتح אורח מועד לא הביאו" עכ"ל. הרי מפורש אומר דאיון כאן איסור אכילה רק שאין יכולן לבוא לידי אכילה מחמת איסור שחיטה שהיא בכרת. ותדע שכן הוא דאפילו בש"ח דקדשים אין טעם האיסור של הבשר משום חיוב כרת דשחיטה עיינו קידושין נ"ז ע"ב דרש"י זיל כתוב על מה שליל בשלך אסור, ממשום דמי' תירטם הרי לא נזרק הדם, ולא יצאו מיד' איסור מעילה, והתוס' הקשו הרי קדשים שמתו יצאו מיד' מעילה גם בלי זריקה, וכתבו דבאותם אין בש"ח איסור. ועיין באחרונים זיל' ובמ"א הארקטיבי בזה, ועכ"פ בחולין בחוץ לכ"ע אין כאן איסור על הבשר, וא"כ שפיר קאמר דרך בקדשים איכא בש"ח שא"ר. אבל בחולין אף דאית בי כרת אבל איסור אכילה על הבשר ליכא, אלא דלפ"ז נצחתת קושי' עצומה מנ"ל דבאותם מיררי הפרשה גם בקדשים דהוא שא"ר דלמא רק בחולין מיררי ממשום דשחיטה ראי' היא. אבל קדשים בחוץ דשאלה היא באותם פטור. שוב ראיתי דלק"ם בפשט הפרשא שם כתוב חוקת עולם לדורותיכם, ועיין לעיל בסוגי' דבר תאوة דהראש יוסף הרגש באזה דהוא מיותר עי"ש מש"כ בזה, ועכ"פ מהאי קרא מוכחה דש"ח נהוג גם בקדשים, דאי ריק בחולין לחוד הלא אין איסורו נהוג לדורות דכשנכנסו לארץ אישתרי להו לשחות בחוץ זה נכון ואמת.

על שם גמר' מ"ט דר"מ בכסה"ד גמור שפיכה שפיכה מש"ח מה להלן שחיטה שאינה ראי' שמה שחיטה, אף כאן שא"ר דשחיטה בעינן ולא שפיכה בעלמא, לדלי זאת גם הנחור והמעיקר היה חייב לכיסות, וכן פרשי"ל לעיל דף י"ז על הא דמקשה שם הש"ס לר"ע מהאי משנה דהנחור והמעיקר פטור מלכיסות וזיל' שם: "פטור מלכיסות דכתוב אשר יאכל ושפק וכסה בראי לאכילה הכתוב מדבר, ואפילו למנאן דמחייב בכסוי בשוחט את הטרפה (והוא ר"מ דלא דרש אשר יאכל דראוי לאכילה בעינן אלא למעט עופר טמא) הכא מודה דשחיטה מיהא בעינן דגמר שפיכה שפיכה מש"ח, והתס' שחיטה כתוב' עכ"ל הרי דלשני צדדים גמר' ר"מ שפיכה שפיכה. חדא דשחיטה בעינן ולאפוקי נהgor ומעיקר, ושנית דשא"ר שמה שחיטה וחיבב בכסוי דומי' דש"ח. ואין להקשוט דאי' אשר יאכל למעוטי עופר טמא לר"מ ליל', כיון דילפין מגז"ש בעינן שחיטה, הלא א"כ ממי לא נתמעט עופר טמא דין און במינו שחיטה, דבזה ייל' דכל און שאין מפורש במקומו דקרה בטהורים הרואים אונן המיתה, טרם שננדע דקרה מיררי בטהורים הרואים לשחיטה. אבל דקשי' לי הוא דהרי האי ושפק את דמו ציווי הוא, וכן מורה הנגינה שנמסרה מסני' דהעמידה אתנה בא על תיבת אשר יאכל, ורוצה להורות באזה דעד אשר יאכל הוא תנאי המאמר, וא"כ בא הציווי ושפק את דמו וכסהו בעפר, וא"כ מזה גופה מוחך דבתרוריהם וברוצה לאכלם הכתוב מדבר, דאי בטמאים נמי איך יצוחה לשפק דם און צד אותו לגדלם לנו או לשאר חמישיו, ודבר הלמד מעוניינוDKרא מצדיה כדי לאכלם מיררי, וא"כ אשר יאכל מיותר לאכילה אין להקשוט על ר"מ איך יליף

את ידו, דקאמר ר"מ דוחבר מגע נבלה, עי"ש מש"כ בפלוגותא דר"מ וחכמים, א"כ אי הוה ס"ל דבט"ח ניתר בשחיטת אמו, גם בעמי טרפה הוה דינה המכ, אבל רבינו דס"ל בהא בחכמים דבט"ח ניתר ובשא"ר ש"ש כר"מ, אבל לא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ כל מה שהחיטה ראיי פועלת, אלא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ דינה פועלת להתריר איסור אבר מ"מ שמה שחיטה, لكن קאמר דמודה דבמעי טרפה לא ניתר הבט"ח הנמצא בה, ומטעם הנ"ל כדי לولد להיות אמו. ובזה תבין הטוס' בד"ה אימא, לא מצי למימר דמודה ר"מ ורב"ח חי, דשם אין הטעם משום דשהחיטה לא פעה להתריר הولد לדידי' ליתא האי סברא כלל, דהרי גם על האם אינה מועלת אלא לטהר ולהתריר מיד' נבלה, וזאת גם על הולד מהני, והיה האי ב"ח חי שרי באכילה אף שאמו טרפה, אבל כיון דאין לו חיים בפ"ע אמרין טרפה כאמו, דירך אמו כל זמן שאין לו חיים בפ"ע: ובזה הוה כטרופת החוזר להכשו דאס היה משולם חדשיו במעי טרפה היה כשר, אבל צ"ז שלא שלמו לו חדשיו טרפה הוה. ועיין לעיל בדף ע"ה בסוגי' צ"ז סימנים מש"כ שם ודוק'.

ע"ש גמור לא לכל אר"ש וכי, לא צריכא לשוחט את הטרפה והיא חולין בעזירה וכו', ס"א הוואיל וא"ש מותר בהנאה אלמא לאו שחיטה הוא כלל. ועיין בלב אר"י קומתמה מהיכי תיתי הו"א דמשום דהוה תרתי טרפה וחולין בעזירה לא תהי' שחיטה כלל ובפרט מה זה דקאמר הוואיל דאמר ר"ש מותר בהנאה, אדרבה כיון דאמר מותר בהנאה הרוי אין כאן ממשום חב"ע אלא טרפה לחוד, ולמה לא תתריר שחיטה מיד' נבלה, עי"ש מה שנתקה בה.

ולפענ"ד עפ"י מש"כ התוס' ב"ק ע"ו ע"ב ד"ה הוואיל דיש מי שרוצה לאמר דבש"ח גופא אף הוא פסול מצד אחר היה חייב, אי לאו קרא דואל פתח אורול מועד לא הביאו, ודחו זאת דא"כ ר"ש למה בטרפה חולין בעזירה מותיר בהנאה, דהא חולין בעזירה בלא"ה שא"ר, אלא ודאי דעת"ג דחולין בעזירה שא"ר בהכי חייבה רחמנא, אבל אי איכא פסול מצד אחר פטור עי"ש. ואתה הכוונה כאן דהו"א כסבירת היש מי שאומר בתוס' שם, והיה קשה למה מותיר ר"ש בהנאה אלא ודאי דשהחיטה טרפה לאו שחיטה כלל גם לענן טומאה, ודלא כר"י א"ר דשהחיטה מטהורתה מיד' נבלה, וכן קאמר ר"ש דמותר בהנאה. ע"ז קאמר דלייא לאו דשהחיטה טרפה מיד' נבלה, והוא פטור עי"ש. ומ"מ כיון דשא"ר הוא מצד אחר לא עבר אחולין בעזירה. ומה דקאמר בגמר' לא צריכא לשוחט את הטרפה והוא חולין בעזירה לאו דודוקא בכחגו' לא תתריר שחיטה טרפה, אלא דהוא כמו לא צריכא, אלא לעומת מה דקאמר ר"ש בטרפה והוא חולין בעזירה דמותר בהנאה ממשם הינו למدين דשהחיטה טרפה דעלמא לאו שחיטה הוא כלל. ומה מאי מישוב בהז' קושי התוס' בד"ה ס"ד"א שהקשו, למה לא נקט שוחט את הטרפה והוא או"ב דפטור ר"ש. ולפי פירושנו לק"מ דהרי באוא"ב שחיטה ראיי הוא, ופשיטה אדם היא טרפה ונעשה שא"ר דפטור ר"ש, אבל כאן הו"א הוואיל דחולין שנשחטו בעזירה בלא"ה שא"ר לא גרע משום שהוא טרפה, אם לא דשהחיטה טרפה לאו שחיטה היא בכלל ודוק' היטב.

כל מה שכתבת כי כאן הוא טרם שזכיתי ללמידה פ' ראשית הגא אבל עיין מה שכתבת כי שם דף קל"ו ע"ב ד"ה חומר ברזוע בארכיות גדול. ותמצית הדבר לדעתה הרמב"ם שהשميיט האי תופסתה מהbabiah בהלכותיו ממשום דהיא דלא כהכלכתא דרבינו דס"ל שא"ר ש"ש כר"מ ומ"מ בכסה"ד פטור מקרא דארש יאל, פטור גם בשוחט שלא לצורך אכילה. ועיין בمعدני יוט' כאן שדחה דברי רמ"י

חולין מקדשים, כיוון שכל דין שחיטה מקדשים ילפין וזה אמת וברור בס"ד ודוק' היטב.

תוס' ד"ה ור"ש אשר יאל כתיב, אבל אם פא אשר יאל מטבחה לא גמר, משום דלא דמי שפיקה לטבחה כמו שחיטה לטבחה. לכאר' דברי התוס' אינם מובנים דכל זמן דאין לנו אשר יאל לא ידען כל דמהசער אכילה מייר, דהרי לויל אשר יאל גם עוף טמא ממש, ומה נילוף מטבחה דהרי הטעם מהכשר אכילה מדבר, והכא אפיו הרגו צריך לכיסות דמו וכיוון דב"כ וב"כ צריכין אשר יאל להורות דמה�ער אכילה מדבר הכתוב ולמעוטי הריגה, שבב' ר"ש נזאת דבעינן ראיי לאכילה ממש, ולאפוקי נמצאת טרפה. אבל לך'ם דקושי' התוס' כי מתרפרשת דבלא אשר יאל למוטטי שא"ר, אלא למוטטי הריגה בעלמא, וכר"מ דאיתא צריך אשר יאל שחיטה וזה בימיו שפיקה בעלמא, ראיי דר"ש גמור שפיקה למוטטי עוף טמא דאין בימיו שחיטה, נמי הומ"ל דר"ש מדמה טרפה לעוף טמא, אף מטבחה, ולא היה צריך לדוחוק דר"ש מדמה טרפה לעוף טמא, אף זה אין בימיו שחיטה וזה יש בימיו שחיטה, ע"ז תרצו דעת"פ דהאי שפיקה נמי הקשר אכילה קאמר. מ"מ אין הלשון שפיקוח דם מורה על מעשה מיוחד להכשיר, דכל הריגה בעלמא נמי קרי לי' שפיקת הדם על שם נתילת הנפש והחיות אלא מאשר יאל ידען דבמה�ער אכילה קמייר, لكن און לעשותו לפוטא משפיקה לטבחה. ועיין בראש יוסף שהקשה לפום סברת התוס' בקושיותם, איך נפרנס הא דראא רבינו דבוריו של ר"ש בכסה"ד, ותירץ דשפיר נראי דבוריו בכסה"ד דהוה חולין ולא יליף שפיקה מטבחה חולין מחולין עי"ש ר"מ מה יענה, ולמה לא יליף שפיקה מטבחה חולין הוה דלא שייך כל דיני שחיטה מקדשים ממש דענין שחיטה חולין הוה דלא שייך לקדשים. ועתה אני מוסיף מה שהשגב ר"מ לר"ש אטו או"ב מי לא נהיג בקדשים הכוונה דנהיג בקדשים להיות נפסל ממש מוחסר זמן, הרוי דאית ב"י ממש פסול קדשים, וזה שראא רבינו דבוריו של ר"מ אלא דר"ש ס"ל דפסול מה"ז נצחים מאיסור או"ב, ע"כ הוה עיקרו בחולין.

ע"ב גמור לא לכל אר"מ שא"ר ש"ש מודה ר"מ שאינה מתירתה באכילה, ומסיק דאליבא דרבינו דס"ל כר"מ בשא"ר וס"ל בט"ח הנמצא בהמה שחיטה אמו מתירתו בנמצא במעי טרפה מודה דאיינה מתירתו. משמע דלר"ש דשא"ר לא שמייה שחיטה לא אצטראיך כל להשミニון האי דニア דבט"ח הנמצא בהמה דאין השחיטה מתירתו זה תמייא, דמה עניין לה לפלוגותא דשא"ר. דהרי אפיו אי לא שמייה שחיטה מ"מ הו"א דמחייב להתריר הولد ותהי' ממיילא שחיטה ראיי מושום הولد. ובגוף הדין באמת צריך הסבר רב, למה באמת לא תhani השחיטה להכשיר הولد כיון דלגביו איסור טרפה אמרין עוברiao ירך אמו הוא, וכמ"כ התוס' בסוגי' דלעיל דף נ"ח ע"א. אבל כבר הודיעתיך בעיקר א' וד' דשא"ר אינה מחרת איסור אבמה"ח ומילא גם איסור נבלה לא, דכל שניין השחיטה מותרת מידי אינה מותרת לא אבמה"ח ולא נבלה, דאבמה"ח נמי נבלה יקרה, כאשר דרשין לKNOWN קכ"ח ע"ב קרא דכי ימות מן הבמה על אבמה"ח דמטמא, ולא פעה השחיטה רק על טומאת נבלות ולא לגבי איסור דאייסור וטומאה תרי מיל ננהו, אמרו מעתה דדי לولد להתריר שום איסור, וכיון דבאמו מה השחיטה רק לטהר ולא להתריר שום איסור, א"כ גם הولد אם מותהר מלטמא, אבל אסור משום אכילת נבלה כאמור שאסורה משום טרפה (وترפה ונבלה חד הוא וכמ"כ הרמב"ם ז"ל דמצטרפין דטרופות תחולת נבלות). ולפ"ז לר"מ דס"ל כר"ש דאפיו שחיטה ראיי אינה מותרת מיד איסור אבמה"ח רק נבלה, וטומאה ואיסור חד הוא לדידי' כמבואר לעיל דף מ"ב ע"ב במשנה דהוציא העובר

גמר, אלא דקרה אתה אפיו ליכא שוחט המתחיל חייב לכוסות, וכמ"כ הרמב"ם ז"לDicevi מזכה בפ"ע ואינה תלוי בשוחט בלבד, ור"ל דלאicia שוחט אייכא כסוי, ולכון גם בסחו"ק צרייך אחר לכוסות. זאת ATA התנה להשמענו^ט 2150 ואגב כסוי נקט נמי בסיפה באוא"ב האי דינא אף דשם ודאי א"צ. ואולי גם באוא"ב י"ל דזהו"א דזוקא בדאיכא שוחט דלא תשחטו כתיב, אבל בדלאicia שוחט גנון חשו"ק או במתעסך. אז פטור השני. אולם הרמב"ם ז"ל שכתב שם וגם באוא"ב דחו"ק שוחטו בין לבין עצמן לייכא מוצאות כסוי ולא איסור אוא"ב, ומכללה נשמע דבאחרים רואים אותן חיב מושום אוא"ב ובכיסוי לא חש להביא האי דינא בפירוש כנפער"ד ודוו"ק.

שם גمرا ורבנן מ"ש רישא דלא פלגי ומ"ש סיפא דפלגי. הקשה הלב ארוי הירשנא ושנא לרבי דיסטם לעיל באוא"ב כר"מ דשא"ר ש"ש, ובכשה"ד כר"ש דלא שמייה שוחיטה מושום דאשר יאלל כתיב, וא"כ האי שוחיטה חשו"ק דספק הזה ובמקום חזקת איסור דליך"ע אסור מן התורה, ולא קרינן בי"א אשר יאלל לנו לכ"ע פטור מכוסוי, משא"כ באוא"ב אע"ג אסור באכילה חייב בששא"ר וזה כאן בספק שחייב דאסור עכ"פ לשוחט אחריהם מספק והביא דעת הב"ח דבכל ספק בשחיטה שאירע פטור מכוסוי מטעמא דאשר יאלל כתיב והאי אסור באכילה מה"ת עי"ש.

ולפע"ד לא נראין הדברים דכל דקמא שמי"ג לי" דראוי לאכילה חייב בכיסוי, כי לאו כל אנפין שווין בהא דבעינן ראיוי לאכילה למשל בעירוב או בממשל בי"ט כל שעינו ראיוי לאכילה אפיו מצד ספק אין עירוב, וגם חייב אבישול בי"ט, וכן בקרבו פsch דשכח מה שאמור לו רבו, אם קודם זריקה שכח זה אינו ראיוי לאכילה מהמת ספק כבפסחים פ"ח ע"ב, אבל כגון הכא דבעינן ראיוי לאכילה חייב בכיסוי לא בעינן ראיוי לאכילה ממש דלאו מושום דסופה להיות נאלח חייב בכיסוי אלא הוה כמו אתרוג דאיינו יוצא, אלא אם הוא ראיוי לאכילה ובכען אלו לא אמרין דספק כודאי אינו ראיוי דהא לא בעינן כלל שביא לדי' אכילה כמו בפסק דאייכא מוצה באכילת פסחים וכן בעירוב דקובע מקום במקומות שישועד וכן מבשל בי"ט דחוור רק לאוי. ובמ"א הארוכתי בכל זה. ותדע דכן הוא אדם כדברי הבהיר ז"ל גם באסור מדרבן לאכול מקרי אינו ראי מה"ת, עיין מל"מ ריש פ"ז מתרומות ובשעה"מ ריש פ"ח מלולב, אך אמר בגנרא לעיל דלמ"ד אין שחיטה לעוף מה"ת, בנורח ומעקר צרייך לכוסות, ואמאי הא סכ"ס אינו ראיוי לאכילה הוה אלא ודאי דכאן כל שאפשר להיות ראיוי חייב לכוסות ודוק. (וממה שכתבתת לעיל לענין שוחט וצרייך לדם לכארו' יש סתירה אבל ילי").

והנה הסוגי הלו כולה מוקשה מרישא ועד גמירה ואין יוצא ואין בא בה כאשר אסדר לפניך החומרות העצומות אשר נופלת בה:

א) **ኮושית התוס'** דאיך אפשר לומר דמשום שלא יאמר דמשום שיחיטה מעלייטה היא, נתיר לאו דואוא"ב בקו"ע, וע"כ כתירוצים DIDU הש"ס דמשום דרוב מעשייהם מוקלקין מעיקר הדין היה פטור מלכסות, ומותר לשוחט אחריהם אלא דשלא נהמר להטעין כסוי צרייך ליתן טעם שלא יאמרו, וא"כ ה"ה באוא"ב. ועיין בלב ארוי שהביא בשם הריטב"א ז"ל דבאמת רק משום חומרה בעלמא ס"ל לחכמים לצרייך כסוי ואסור לשוחט אחריהם, וכן משמעו שלשון הש"ס דקאמר בעלמא רבנן לחומרה. אלא דא"כ הקשה הלב ארוי מה פריך אלא ר"מ Mai טעמא, הלא כבר הטעם אמרו כדי שלא יאמרו שחיטה חשו"ק שחיטה מעלייטה היא, עי"ש מה שנדחק בה. ובסיום דברנו ישבנו קושי זו בטוב טעם, אלא דבאוון אחר קשה

ז"ל, דמפרש טעמא דתוספות דמחייב מושום דלאו באכילה תלה רחמנא. ובאותה הפשט האmitti הוא כן, אלא ששקל וטרוי דהכא לא נחות אלה. עיין בדברי לקמן ותמצאו עונגה.

עד שם בוגרואה והתניא השוחט וצרייך לדם חייב לכוסות כיצד עשה או נחרו או עקרו. ש לראות מה קמ"ל בהא דחייב לכוסות פשוטה. וכפי הנראה רשי ז"ל נתעורר ע"ז ומשום הכל כתיב חייב לכוסות ולא יעשה בהם צרכיו ור"ל דהא אתה לאשמעין דכיוון דהתורה צותה לכוסות דמו איינו רשאי לגלותו ולעשות בו צרכיו. (מכסהו ונוגלה דפטור מלכסות נשמע דלאחר שנעשה מצותו אין בו שוב שום חייב והוא כתשימי מוצה אחרים דקי"ל דנזרקין דבטל מהם כל קדשות המוצה. מחתני הרוב משעבעש ני". אבל לגלותו אסור וכש"כ להנות ממנה הכל הנברין). ולפע"ד נראה דאתה לאשמעין דלא תמייא כיון דאשר יאלל כתיב דמנני ממעטינו גם שעא"ר מפני שאינו ראיוי לאכילה לא איזלן בתר מחשבתו וחיבב קמ"ל דכל שהוא ראיוי לאכילה לא איזלן בתר מחשבתו ובכיסוי כנפער"ד נכון. ועיין לעיל כ"ז ע"ב דשם לא פירש רשי"י כמו הכא דכתיב חייב לכוסות על קרחו ושוב איינו ראיוי עוד למלאכה. ולפע"ד דכאן נתקשה למה לא צוה לכוסתו ואח"כ ישליך הדם עם העפר לתוכה הכיתה נזודאי לריחא מהני גם אחר הכסוי, וכן הוכיח רשי ז"ל דאסור בהנאה דכיוון דעתה תורה לכוסתו בעפר דהוה כען קבורה ממשמע דרצה לאסרו בהנאה, ויש להסביר עוד יותר דהיתר הנאה בדים ליפין מעל הארץ תשפכוו כמים וזאת נאמר בברker וצאן דלא בעו כסוי אבל דם חייה וועף דבעו כסוי אם שחוטן וכשה דמן באמות אסור בהנאה מפני דתורתה אמרה לכוסתו בעפר ולא לשפכוו כמים ופלא דלא נתעורר שום פושק בהז Wa. והתוס' לעיל לג ע"א ד"ה השוחט וד"ה דם שכתבו דכל דם מותר בהנאה גם של חייה וועף עי"ש. היינו מה שלא כסה כמו דם הכנוס בלב וכדומה.

ד"פ פ"ו ע"א במשנה חשו"ק שוחטו ואחרים רואין אותן חייב לכוסות, ופרשי ז"ל "דאםון בראש מכילתן דשחיטתן כשרה אותו אחרים חייבין לכוסות, כדתנן لكمן שחט ולא כסיה ורואה אחר חייב לכוסות" עכ"ל רשי ז"ל, רצה לתרצ דלא תמייא דמשנה שאינה צריכה היא דכל דבשאחרים רואין את השחיטה שהיא הוגנת פשיטה דצרכיה כסוי, וכן כתיב דאסור לאשמעין דאחר חייב כדתנן لكمן. אלא דלא ידעת מה הוועיל בהזאה דכיוון דהכל תנ מפורש במסנה אחראינה, הן הא דאחרים רואין אותן דתשחיטה כשרה, והן הא דהרוואה חייב לכוסות, מה בעי הכא לאשמעין ומכ"ש דסיפא באוא"ב היא אינה צריכה, דPsiṭṭia דאסור לשוחט אחריהם כיון דשחיטתן כשרה. ופלא תורה דתטור בסימן ט"ז וכ"ח מביא הני דינים דבאחרים רואים אותן חייב מושום אוא"ב בשוחט לאחריהם וכן חייב לכוסות דם שחיטתן אבל הרמב"ם ז"ל השמייט את שניותם, וע"כ מושום דPsiṭṭia וממשנה שאינה צריכה היא, אלא דא"כ קשי' על רבנו הקדוש למה הביא הוא דין דא"צ, אשר הרמב"ם ז"ל השמייט מלחמת רוב פשיטותו. אבל דעת דלפי מה שבארתי لكمן שם המשנה דקתני ראה אחר חייב לכוסות, אין ללמידה על שחיטת השו"ק דחייב אחר לכוסות,adam נאמר דמצות כסוי גמר השחיטה אין החיוב למגורר אלא אי יאיכא התחלת המוצה ולא גמורה, שוב חייב כל מי שרוואה למגרה מצד ערבות משא"כ בחשו"ק דהוה מותק דאין כאן התחלת מוצה כלל, וליכא כאן שוחט אלא נשחת, הו"א דגס אחר פטור, אבל בברית' DIDRISH מואמור אל בניי שהוא זההה על כל ישראל דודאי לא צריך קרא מיוחד ע"ז, מצד ערבות חייב הרואה למגרה מה שפשע בו חברו והניחו בלי

אבל לפ"ז העתינו בփיחה בעיר א' וד' מתגלה המכסה ויתמאל
הבית אורחה, דהנה כפי שהוכחנו ר"מ כר"יש ס"ל דנחרה לא
אשרי כלל, ולידי' כל פסול שחתה אפיו במקצת השחיטה
גבלה הוה, דהרי לא שחת רובה כאשר בארתי שם, וא"כ שחתת
חשו"ק אע"ג דודאי דרכם לשחות כדרך השוחטים מ"מ אין
מדודקדים על מקצת פיסול, כי זהrik התובנות והירות יתירה
שלא יקלקל השחיטה, וכמ"ש "ב הרשב"א ז"ל בראש מגילון בשחיטת
כוותי עיי"ש. ומ"ש חשו"ק אכן דעתם שלמה שעולמים לקלקל
במקצת. וע"ז אמר ר"מ מהיב על שחיטתן משום נבלה, ומשום
דרור מעשייהם מוקלקלים. אולם חכמים דר"מ דבר"ע ס"ל, וקדום
שנתקבלה חזרתו (דהרי כל המשניות נסדרו עוד בידי רבי כר"ע)
קדום חזורה משום דהאי והואה לו ר"ע לא נתקבל מיד וכמ"כ
בפתחיה) אין פיסול במקצת ואפיו סיין אחד כלו בפיסול רק
טרפה ולא נבלה, ובמקצת הסימנים רק דברי סופרים דאין לוקין,
ווא"כ אין לומר דרור מעשייהם מוקלקלים ועלולים לנחר ולווקור
ולא לשחות כלל, דמיinci תיתי. ולכן לרבען חייב לכשות וגם אסור
לשחות אחריהם דהרי אין כאן נבלה רק טרפה ואסורה באכילה.
ונינויו דר"ש גם בה מותר לשחות אחריהם דהוה עכ"פ שא"ר
כמה"ת, ואפיו בפיסול במקצת דאינו אלא ד"ס מ"מ לעניין זה
כדורייתא יחשך רק שאין לוקין עליה, דהרי תראה דהרמב"ס
בפ"ב מהל"ש פסק דחולין שנשחטו בעזירה לא מדברי קבלה
ומ"מ פסק דבחולין שנשחטו בעזירה פטור מלכשות, מ"מ הנى חכמי
של ר"מ הון רבי וחבריו, דלענין שא"ר סברו קר"מ דשמה שחיטה,
ולכן פלייגי וס"ל דאסור לשחות אחרים אבל בכשה"ד דס"ל לרבי
כר"ש דשא"ר לא שמייה שחתה משום דאשר יאלל כתוב, גם
ולכך פטור מלכשות. וא"כ בראשית סתם דפטור מלכשות
לידי' פטור מלכשות. ובין ר"מ ובין לחכמים, ולא מחד טעמא דל"מ דס"ל של שא"ר שר"ש
ולଘכמים דהם רבי וחבריו דלא הוה נבלה ממש, וליכא כאן שჩיטה כלל,
וכמו חולין שנשחטו בעזירה לדעת הרמב"ס, מ"מ לפטור מכסי סגי
דהרי אסורה באכילה והוא כדורייתא, אבל באוא"ב דס"ל לרבי
וחבריו קר"מ דשא"ר שר"ש פלייגי ואמרו דאסור לשחות אחרים,
ומודים דאינו סופג את הארבעים דאפשר דנחרו או עקרו והוא
טרפה ורלה.

וכל זאת קודם שקבל רבינו החזירה דר"ע דודוה ל渴בלת ר' ישוב בשם ר' יהושע דכל פסול ואפיו במקצת השחיטה נבלה, אבל אחר חזירה או פשיטה דיש לפסוק קר"מ הון בבכשה"ד והן באוא"ב, ולכן הורה רבינו תחלה כחכמים ואח"כ חזר להורות קר"מ, דהיוינו לאחר שקבל דודוה ר"ע, כי רק בסוף ימיו או אחרי נtosף במשנה האי והודה לו ר"ע, כי רק כאשר בארנו בפתחה ובמקוםו לעיל ל"ב עיי"ש.

ועתה בין תבון דמתחלת הסוגי' כבר ידע מהא דרוב מעשיהן מוקולקים גם לרבען, וכמש"כ התוס' אלא דב"ד רצה למצוא טעם אחר לחך בין בסה"ד לאוא"ב אבל כאשר מסיק דרבנן בתרתי פלגי, זו לא ניחה לי' בהא דקאמר לעיל דחשו שלא יאמרו, וכשאר באמת הקשה התרומות הדשן ז"ל על טעם זה, דהרי מכסין דם כוי בחול ואין וחושין להתרת חלבו, והלב ארוי רצה לחך דשם בכוי הספק ידוע לכל העולם משא"כ כאן עיי"ש ולפע"ד לא אמר כלום, דהרי בי"ט אין מכסין ממש חיש התרת חלבו, ומ"מ בחול לא חשו דהכל יאמרו דמהיות טוב מכסין, ולא מפני שודאי בסוי, וא"כ הכא דכוותי. וכן קאמר בשלהמא לרבען בחומרא, וור"ל דחשו לחומרא דשמא פסולי שחיטה במקצת אין בו ממש נבלעה דהרי ממתניתין מוכח דלית בי' ממש נבלה ודאית, וכמש"כ

دلומה לי טעמא כלל לר"מ, כיון דמעיקר הדין פטור ולא הגמר' לא חידש לנו בזאת מידי רק דאמרו דלר"מ מעיקר הדין פטור וזהת כבר ידענו.

ב') וַיֹּתֶר קְשָׁה לִי דָרְמָמָ וַרְבָּן פְּלִיגִי כְּאֵן מַהֲיפָךְ לְהַיְפָךְ דָּרְמָמָ וַרְבָּן דָּחַיְשׁ לְמַעֲוֹתִי מוֹתֵר לְשֻׁחוֹת אֶחָרֵיהֶם, וַרְבָּן דָּלָא חִישׁו אַסּוּרָן אַתְּמָה!

ג') **דקאמר** בטעמא דר"מ משום דמחייב היה ר"מ על שחיתותן משום נבלה, ועי' מקשה מ"ט, א"ר אמר הואיל ורוב מעשיהם מוקולקלים. משלו זה מוכח דרבנן לא פליגי על הא דרבנן מעשיהם מוקולקלים. דהרי לא אמר דר"מ ס"ל רוב מעשיהם מוקולקלון, אלא דכך הוא אליבא دق"ע. ותעד דר' יעקב אר"י לא אמר אלא דר"מ הי' מחייב על שחיתותן משום נבלה, ועי' בודאי פליגי רבנן וכן מוכח זאת מן המשנה עצמה, דקטני ומודים חכמים לר"מ שאינו סופג את הארבעים, וא"י ס"ד דמודים דלוקה משום נבלה על אכילת שחיתותן, יותר הולל דמודים חכמים דלוקה משום נבלה, אבל למה לא אמר ר' יעקב אר"י דעתמא דר"מ משום דרוב מעשיהם מוקולקלין אי רבנן פליגי עלי' וס"ל דאיינו כן.

ד') וממילא נצמתה הקשי' העצומה שבוטס' ד"ה מ"ט דרבנן דלמה לא ילקה לרבען משום נבלה, דלא די הוכחות דלעיל דמשמע דהאי רוב מעשיהן מקולקלין הכל מודים, וגם קשה לאמר דר"מ ורבנן פליגי במציאות הקשה הריש"ש מודין Mai ס"ל לרבען אי ס"ל רוב מעשיהם מותוקנים למה לא נאכל ממשיכitem ואו ס"ל פלאג ואפלאג למה לא יתחייב על שחיתותן משום נבלה כיון דספק במוקם חזקה מוקמןacha. ואפלו נאמר כדעת הרשב"א ז"ל לעיל ט' דבמקרה הנעשה ומספקין על המעשה לא שייך חזקה, מ"מ אמרינן חזקה שלא נעשה מעשה מחוקנת עי"ש מש"כ בזה רבארובות

והתוסף, שתרצטו בהזה דרבנן מספקה להו اي רוב מעשיהו מתוקנים או מוקלקלים והשתא לא מהני החזקה מידי, לא זכיתי להבין כלל ספק דעתם א דמוקמייןacha חזקה הוא כן שלא ידעינו לאיזו צד הרוב נוטה כי כל דברי שמים א"א לצמצם ולאמר דמחצה המכח וממחאה המכח, ואדרבה בטוח אנו יודעים דלאו בנסיבות הוא וכמוש"כ התוס' לעיל כ"ח ע"ב ד"ה לפ"ש א"א לצמצם, אלא כל שאין אנו יודעים להיכן הרוב נוטה מקרי אצלינו ספק השkol, והחזקה מכירעה הספק לצד החזקה לאמר דעתינו כך היה, כדי להעמיד הדבר בחזקתו, וא"כ דברי התוס' בהזה נפלאים בעניין הרוי דבושים אופן אין להזכיר דבון ע"מ נזכר בלאו מושגיאת דבון דלט בעקבות טבונו.

ה') **דקאמר** בוגמר' דרבנן אכולה מלאתא פלייגי, וזה פלא דבמשנה לא קטני הci אלא דבכッסה"ד לכ"ע פטור מלכוסות, ורק באוא"ב מביא פלוגותא דר"מ ורבנן והגמר' לא הגיה במסנה מאומה, עיין בחדושי החת"ס ז"ל מה שנדרך בזה.

ו) והוא הייתר זר בעני, דמסיק דהורה רבינו קרא"מ והורה רבינו קרבנן, והוכיח דאחריניתא הא דהורה רבינו קרא"מ, וכן אקבע הלכתא ברמב"ס וש"ע, ויאמר נא כל מי שרגיל בדרכי החס"ס, איה נמצא כמו זה בדמשנה שנה רבינו קרא"מ וחכמים, ור"מ לקולא וחכמים לחומרא, דפשיטה ופשטיא דהלהה כמותם, וחזר רבינו אח"כ, ומה ראה רבנו הקדוש על כהה, לחזור מהוראותו בחכמים ולחומרא ולקבוע אח"כ הלכה ביחידאי ולהקל, אס כל עיקר הפלוגת' כפי שפרשו התוס' ורשותוניס ז"ל, אי רוב מעשייהם מוקולקלים או רק ספקא הוא אי רוב מתוקנים או מוקולקלים, וכל מי שיש לו מוח בקדקו צריך להזות כי סוד כמוס איכא האך שנעלם מאתנו.

שחייבתן שחיטה כלל ומותר לשוחות אחריםם כר"מ, וברוך שבחור בהם ובמשנתם.

עוד לאליך מילין בהא דכתוב הש"ד סימן כ"ח ס"ק כ"ד, דאמ רצה לכסות דם שחיתתן אסור משום דחישנן שיאמרו שחיטה מעלייה היא, וכתיב דכן משמעו מגמור ואתוס' וכ"כ הב"ח ואני בעני אני רואה ההיפך מהה מדרך השקלה וטרוי שבגמר' דנהה משנה שלמה קתני דפטור מלכסות, אבל לא אסור לכסות, ואיך מינחה הרבותה הגדולה דאסור לכסות כדי שלא יאמרו וכו'. אבל מה דאמר בגמרה בס"ד דרבנן מודים ברישא דפטור מלכסות כדי שלא יאמרו, הינו דוקא אי רישא דברי הכל היא, אז יוכל לאמר כן דבטעמא דרבנן דהם החמירו באוא"ב שלא לשוחות אחריםן אבל הקילו בכסי כדי שלא יאמרו, ומה דלא קתני אסור לכסות משום דר"מ, דהוא לית לי האイ חשש שלא יאמרו, لكن לא מצי קתני אסור לכסות דזה אינו דה. אבל כאשר מסיק דרבנן ארישא נמי פיגועו, וא"כ רישא רק ר"מ אמרו, ולא קתני אסור אלא פטור הרי דר"מ לא חש לשמא יאמרו, ואיך נחולק על ר"מ במקומות דלא פיגוע עליו חכמים. ובזה מיושב קושית הלב ארוי שהbabות לעיל דלהה לא ניחא לי להש"ס למימר בטעמא דר"מ ממשום שלא יאמרו, דזה א"א דא"כ אסור לכסות הול"ל, ודוק.

ראשי דה שדרכו של תינוק לטפח ידיו באשפוז ששרציםמצוין שם, וטמא את העיסה שאנו רואים שנגע בה עכ"ל, והתוס' חולקים על פירשו ומפרשים דהתינוק ודאי טמא בלבד בא"ה, מפני שנשים נdotות מגופות אחרות, אלא דהתיפות בעיסה ספק וע"ז קאי דאיaca למותליadam נטול מן העיסה וננתן לתינוק.

והנה יש לראות על פרשיי ז"ל לכארו' קשה מאד, לפ"י מש"כ הטווי יוז"ד סימן א' סק"ו ויוטר מבואר ברטיב"א ז"ל, דכל טהרות שנעשו על גבי מקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתאות, וא"ג דהני טהרות הינו תרומה, כמש"כ רשי ז"ל בגיטין, יש להם חזקת טהרה, ולמה לא נעמיד הטהרות על חזקת טהרה שלhon כמו שמעמידין הכלים על חזקתן דעתאים, וכתובו דהינו טמא ממש דבשבעת טבילהת הכלים לא היו לפניינו הני טהרות, ולא נפקא להו מידי اي הכלים נשארו בטומאתו או לא, וממילא אמרינו דעתאים הם מחמת חזקתן, וכן לעולם נגררו הטהרות אחר דין הכלים, משא"כ חזקת הכלים מהני שפיר על נידון המקווה, ממש דעל זמן טבילהן אנו דניין, אם נסתלקה חזקה זו או לא, ואמרין העמד כלים על חזקת טומאתן עי"ש וא"כ הכא דהאי תינוק כבר החזקן לעטמא לפני נגיעהו בעיסה, חזקת העיסה מה בעי הכא הלא נגררת העיסה אחר התינוק. אבל לק"מ דזוקא שם במקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתה לתרתי לעריאות' אנו מחזקין הכלים או האדם שטבל לוודאי טמא, וכיון דלאו דאי טמא חשבין להו, ממי לא נגררו הטהרות אחריו הכלים והאדם, ולא יסתור מה שהחלנו כבר לוודאי טמא, משא"כ בהאי תינוק תלוי הדבר اي רוב כודאי יחשב או רק כספק, ובאה באמת פילגו ר"מ ורבנן דר"מ דחיש לمعוטי, אפילו לא חייש ריק מדרבנן וכמש"כ התוס' לעיל י"ב ע"א וכן לקמן בסוגין ז', מ"מ טעמי ממש דס"ל דמה דאמרה תורה זיל בתר רובה בקושי התירה דרוב רק ספק עושה, אלא דעתה יותר לצד הרוב בלבד המיעוט, וכיון דספקה הו אלא דהתורה התירה האי ספק, אמר ר' מאיר דמדרבנן ראוי לחוש למיעוט, ושוב באיכא חזקה נגדו אפילו חזקה נולדה אח"כ, מ"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה ממשם דם עד עתה היה הדבר בספק ולא החלנו לדאי, אבל רבנן סברו דרוב ודאי עושה וכיון דcodoiyi יחשב מה איךפתן לחזקה העומדת נגד האי ודאי. וע"ז מסיק הש"ס דהו דר"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה אבל לא לעשותות מן המיעוט

לעיל מדקתני ומודים חכמים דאיינו סופג, ולא קתני רבota יותר דמודדים דסוגג ממשום נבלה. וממילא עתה דזקינו לה שוב אין תימא דלענין כסוי קתני סתם פטור ממשום דנhydroו דחכמים דס"ל כר"מ בששא"ר לגמרי אף בכשה"ד, חולקים גם ברישא לאמר דחיב לכסות אבל רבני דס"ל לבגדי כסה"ד כר"ש דלא שמייה שחיטה שפיר מסתומים קסטיטים דפטור, דעכ"פ ששאר הוּא כנ"ל, וכן לרבען ניחא, אלא ר"מ מ"ט. אינו חוששת דלמא פסול שחיטה במקצת אשר זהה עלולים הני חזוק דאיינו אלא אסור ולא נבלה ועי"ז קאמר ר"י ארי", דמחיב היה ר"מ מליקות ממשום נבלה דהוא כריש"ש ס"ל. ומה דפרק אח"כ מ"ט, והביא דר'امي ממשום דרוב מעשייהן מוקולקין ע"ג דכבר ידע את זאת גם לחכמים כן הוא דבזה ליכא שום חולק, לא הביא זאת אלא ממשום מה דקשיי לי דיל"ר דחיש למעוטי גם אי הוּא ס"ל פסול שחיטה במקצת לאו נבלה נמי הוּה מחיב ממשום נבלה ממשום מיעוט דשמא נחרו או עקרו ברוב הסימן. כך היה נראה לפע"ד נכו' לפרש הסוגי', שתהא מוסכמת להאי פירוש האמתי במשנה, ובאה דזרורה רבי והורה. אבל אם תמצא שהוא דוחק יותר מדי לפרש כן הסוגי', אני אומר להא הרבה מן האמורים לא נתרצו להא דאמר ר' יותן לתרץ המשנה דאלו טרפות דנסנה קודם זהה, דהרי תראה שם ל"ב ע"ב דרבא ור"ל טrhoו לישיב המשנה באופן אחר וא"כ י"ל דגס כאן לא בעו לישיב האי משנה באופן שנצטרך לאמר דחכמים דר"מ תפסו קר"ע קודם זהה, עכ"פ לחומרא שלא להתריך לשוחות אחריםם. אבל ר' יותן בעל המירא דהכא דامر בטעמא, דר"מ ממשום דמחיב על שחיתתן ממשום נבלה ודאי כוון למה שבדарנו דלידי" דס"ל לעיל דמשנה דאלו טרפות דנסנית קודם זהה"ה דכולא מסכתן כנ' נשנית, כי לא קבלו האי זהה עד סוף ימי רבי או הרבה אחריו וכמש"כ רשי ז"ל בשבועות דף ד' ע"א דה לא זהה ממשימה עי"ש במחרש"ש ודוק.

ועפ"י דברינו אלה נבון דברי הרמב"ם ז"ל והם יהיו לי לראי גדולה ועמוד חזק לסמוך עליו פירושי בסוגי' ז', דנהה מפי"ב מה"ש ה"ד כתוב ז"ל: "חישוק" שוחחתו בין עצם מוחר לשוחות אחריהם, לפי שאין שחיתות שחיטה כל"י עכ"ל ובפי"ד הלכי י' לעניין כסחה"ד כתוב סתם פטורין מלכסות, ולא נתן טעם ממשום שאין שחיתתן שחיטה, ולא עוד אלא שהעלים עיקר הטעם דקאמר בגمرا, ממש דרוב מעשייהם מוקולקלים, דמהה ש'כ' הרמב"ם דאי שחיתתן שחיטה (ומכ"ש לפי גרשטיינו דהוסיף תיבת כלל, וכפי הנראה מאן דמחק תיבת "כלל" ברמב"ם הרגיש בהא ורצה לתקן בהאי מחיקה, כדי שנוכל לפרש כונתו בהא דאי שחיתתן שחיטה, ממש דרוב מעשייהם מוקולקלים, ולא חישוק שמא שחת יפה. אבל לא הועיל באזה כלל, דאם להא מתכוון הרמב"ם, גם בכסי היה לו ליתן טעם זה, דהרי חכמים דר"מ בתוויזיהו פלייגי כפי הפירוש הפשט וסבירת התוספת) אין כוונתו לאמר דעפ"י הרוב מוקולקלים אלא דלא תאמר דאית בי עכ"פ רשא"ר, והוא"י אסור לשוחות אחריםם, קמ"ל זהה אינו דאי זאת שחיטה כלל. ואם כן מתפרש, ניחא מה דלא נתן טעם זה בכשה"ד דשם לא צריך דסגי לפטור אפיו הוה ריק רשא"ר, אבל אי נפרש דכונתו מכח רוב מעשייהם מוקולקלים, אין אנו חוששין שוחחתו שפיר הרי גם בכשה"ד בעי האי טמא לפטור מכסי. הרי ברור לפניך דהרמב"ם ז"ל הי' מפרש כפирושנו זהה דרוב מעשייהם מוקולקלים כ"ע מודים, והוא דבר פשוט וכמו שאמר ר'امي הואיל ורוב וכו', ולא קאמר דס"ל לר"מ רוב מעשייהן מוקולקלים, אבל מה דפליגו חכמים אר"מ הוא ממש דס"ל דהוה עכ"פ רשא"ר וכרכ"ע קודם זהה, אבל אחר שחזר ר"יע ורבי קבל לבסוף האי והודה לו ר"ע, שוב אין

ע"ב גMRI אס אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק אייסור להתייר. הקשה בהגחות מלא הרועים, מה פיריך הש"ס דנימא סמוך מעתוא לחזקה, גם כאן הלא נגד חזקת אייסור איכה חזקת תהרה, ולעיל ט' ע"א פליגי תנא באז לא בדק בסימן אי היה טפה או נבלה נמי היה, ודילמא ר"מ כי האי תנא ס"ל דרך טפה ולא נבלה, ואי נתיר לשוחות אחריהן (ור"ל דהה ר"מ ס"ל שא"ר ר"ש) ותירץ דבאמת זאת כוונת הגמר' בתירוץ אדם אמרו וכו' עי"ש וכל הרואה כמה מהדוחק, להכניס זאת בכוונת הש"ס. אבל במכ"ת קושיינו טעות גמורה הוא, דשנה בפירוש דברי התנא רק אמר טרפה ואסורה באכילה, دقונתו טרפה ממש, זהה ליתא, דחרי זה דבר שא"א דאי שחת חhogן אז כשרה נמי באכילה, ואי שחת שלא כהוגן נבלה נמי היה, אלא כוונת האי מ"ד דהה נידון הוא כמו דין דשני שבילין פשחין י' ע"א, דבזא"ז שניהם טהורין, וכתבו שם התוס', דמה"ת אפילו בב"א שניים טהורין דומוקמין כאו"א אחזקה תהרה שלו אף דידיינו בטיח דע"ב אחד טמא, והכא נמי דוכות' קאמר דלענין איסור פסקין לי' דאסור משום חזקת איינו זבוח, אבל לענין טומאת נבלה פסקין לי' דטהרו משום חזקת תהרה, ואע"פ שבת חיינו כן באמת, כי א"א להיות כן, ומעתה כיון דלענין איסור אמרין דהוה איינו זבוח למה נאסר לשוחות אחריםם, דמה שאינו מטמא הוא רק לענין טומאה, אבל לגבי איסור הרי אינה זבוחה כלל, ולא כטרפה ששוחטה דהוה עכ"פ שא"ר זהה ברור ואמת וד"ק היטב.

עוד שם הורה רבינו בחכמים והורה רבינו קר"מ, הי מינינו ה'ז' לאחריות. לפי מש"כ ליל דהווארות אלו תלויין בהא דחזר ר"ע והזודה לוי' ישוב, לכאו"ר אין מקום להסתפק דהי דאחריות, אלא דיל' הלא כמה אמראים רבא ור' ליל לעיל ל"ב ע"ב לא סברו קר' יוחנן דרכי סתם המשניות ר"ע קודם חזרה, וכמש"כ לעיל, ולא עוד אלא דאפילו אליבא דרי"ז אולי הדר ב' לר' מהא דהודה לו ר"ע ופסק קר"ע קודם חזרה וד"ק.

עוד שם ת"ר חייה כל משמע חייה, בין מרובה ובין מועט וко', לפע"ד מצד חייה קדרש, ולא מחיה לחוד, הצד חייה הוא שם דבר על מי שהליך לצד חייו כפי אשר יעלה בידו רב או מעט וד"ק.

ד"נ פ"ז ע"א ת"ה ושפק וכסה מי ששפך יכסה, שחת ולא כסה וראחו אחר מנין שחביב לכוסות שנאמר ואומר אל בנ"י אזהרה לכל בני ישראל עכליה", הרמב"ם ז' השמייט האי דרשה דואמר אל בני ישראל, וכותב בסוף פ"ד מה"ש וז"ל: וכי שחת יכסה שנאמר וכסהו בעפר, ואס לא כסחו וראחו אחר חייב לכוסות שזו מצוחה בפני עצמה הוא, ואינה תלוי בשוחט בלבד עכ"ל וכן סימן כ"ח כתוב בטעמא דהאי דינא, שמצות כסוי הוא כאשר מוצאות עשה שכל ישראל חייבים בהן, אלא שהשותט קודם לכל אדם. ובדרישה נתקשה בדברי הטור, דלמה לי' למתלי' דהוה כאשר מצוחה עשה, כיון דאייכא כאן ילפotta מיזחת לחיב כל ישראל (ויתר הול'יל)adam בטעמא דהטור דהיה כאשר מוצאות עשה, מה ל' קרא ומדאצטריך קרא עכ' דאייכא כאשר מוצאות עשה) ותירץ דלולי' סברת הטור הוה לנו מעט מדכתוב שפק' וכסה, דזוקא על השופך אייכא חיוב כסוי ולא היהנו למדין מואמר אל בנ"י, דיל' דקאי אכל שוחות ושותט, אבל השטא מס'יעה הסברא לדרש ואומר אל בני ישראל, דכל ישראל קامر ולהוציא ממשמעות' דושפק וכסה שאינו דזוקא עי"ש וחוץ מן הדזוק האידול שבדבריו, מהנה נפרכים מכמה צדים. **א'** איזו מועט אייכא במא שצotta תורה להשופך שיכסה שאם עבר או נאנס או שגה ולא כסה שאין אחר יכסנו במקומו, כמו בשאר מוצאות עשה כגון נטור או חמץ דודאי עיקר המצווה על הבעלים, אבל אם לא קיומה מאיוז סבה

ודאי אלא דעתשו ספק השkol, ובטומאה הספק מותר דתינוק בדבר שאין בו דעת לשולח חשבנן אבל באיסור אסור הספק. ובהצעתינו נמצא יישוב נכוון לקושית התוס' ע"ב בד"ה סמוך מעתוא לחזקה, דחקשו מהא דעהר יוחשי פ"ז ע"א דאר"י שם דרבנן עשו תינוק כמו שיש בו דעת לשואל, וקשה הא לרבען בלא"ה שפיר מטמאין משום דלא חיישו למעוטא, ורובה וחזקה רובה עדיף. ולפע"ד נראה ליישב עפ"י דברי השמקב"ץ ב"מ דף י' ע"ב שמדובר שם קושית התוס' גבי קפץ אחד מן המנוין לתוכם למה פטוריין, וככשנהנו דנניido וייהו חיבין במעשר, מכח כל דפריש מרובא פריש, ותירץ הוא ז"ל דאפ"י אי אמרין כל דפריש מרובא פריש, עשרי ספק מקרי אלא דההתורה ספק זה באיסורין דכתיב אחריו ربיס להטאות ונחפק האיסור להיות היתר עי' ביטול ברוב, אבל הכא לא נפיק מכלל ספק עשרי עכ'ל, ודבריו הקדושים לא נפרשו דמה עני נחפק האיסור להיות היתר לכואן, כיון דמכח כל דפריש מרובא פריש אתינו עללה. ועוד יותר קשה דהרי דבר זה אי רוב כוזאי או רק כספק וההתורה התירו, הוא באמת פלוגתת ר"מ ורבנן מבואר שם בקידושין, דרבנן מיועטא כמאן דלייא דמי, لكن לא סמיכין חזקה להדי מיועט, אבל ר"מ ס"ל דרובא רק ספיקא שהתירו התורה בקושי וחיש עכ' למיעוטי מדרבנן, ועכ' ס"ל סמוך מיועטא לחזקה ועי"ש בפרש"ז ולומתא כדברי, ואיך מתרץ השמקב"ץ קושי' התוס' אליבא דר"מ דלית הלכתא כוותי. אבל חדא קושי' מתורתצת בחברתה, דהה דامرין רבנן מעוט כמאן דלייא לכואר' בעו הסבר גדול, דמהיכי תיתי נימא הци, דיין ברוב מעלה על המיעוט אלא דזה ג'il יותר מאה, אבל לא שהמעוט כמאן דלייא מכל וכל, אלא דחכמים למדנו דבר זה מביטול חד בתרי דשם אמרין נחפק האיסור להיות היתר, הרי דהמעוט ברובא דלייא קמן כמאן דלייא, ולכן מסתבר לאמר דגס ברובא דלייא קמן המיעוט כמאן דלייא, דהרי למשל ברוב בהמות כשרות אמרין שפיר כל דפריש מרובא פריש בודאי משום דכל הבהמות שבulous יחד כלם כשרים מכח ביטול חד בתרי. והנה כל זאת כשהמעוט הוא האיסור והרוב ההיתר, אבל בהיפך אם המיעוט ההיתר והרוב האיסור אז לא אמרין נחפק ההיתר להיות איסור וכמו שכtab הר"ן ז"ל בנדרים דדרכו של איסור להבטל ואין דרכו של היתר להבטל, והסביר הוא דלעלום האיסור המציגות והיתיר העדר, ולכן המציגות יכול לההבטל עי' הרוב להיות נעדר וכמאן דלייא, אבל להיפך לההבטל ביטול ולעשות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, אמור מעתה דגס כל דפריש מרובא פריש איינו מכח ודאי אלא משום דספק כזה התירה תורה משום אחרי רבים להטאות. וזה כוונת השמקב"ץ ז"ל דהה קפץ לדיר הוא הפטור וההuder, ואני רוצחים לעשות מציאות עי' ביטול דהינו החיבור במעשר וזה א"א, וא"כ לעולם ספיקא הוה דرك במקומות שישיך נחפק, דהינו באיסור שיתעורר בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיבוב אבל בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיבוב לא שייך נחפק וממילא דגס כל דפריש מרובא פריש נמי איינו אלא מספיקא, אבל התורה אמרה עשרי ודאי ולא עשרי ספק, דהה במצויה אירין ועיין בפתחה כללית שדברנו מזה הרבהה וד"ק.

ולפי האמור גם הכא בתינוק באשפה כפרש"ז ז"ל הרי המיעוט הטהורים שהם העדר, לעולם לא יתבטלו ברוב הטמאים שהם המציגות, וממילא גם כל דפריש מרובא פריש איפלו לחכמים דר"מ רך ספיקא הוה, והוא אמרין סמוך מיעוטא לחזקה אי לאו דשאלו כדבר שיש בו דעת לשואל. אלא דההתוס' לשיטתם דסבירו דרוב ומיעוט דהכא מטפוח בעיטה מיריע לא מצי לתרץ הци וד"ק.

דמיםים דם כל בשר לא תאכלו, ומה ענין אכילת דם לכסי או לא כתעם הרש"ם ז"ל, וזה ברור ואמת בדעת חז"ל שדרשו הא וואמר אל בני ישראל לאזהרה לכסי. ועיין מש"כ במשנה זה דבר נפלא בחוש"ק שוחטו ודוק"ק.

ד"ג פ"ז ע"א תנוי אכן, ושפק וכסה בימה ששפך בו יכסה שלא יסנו ברגל, שלא יהיו המצות בזיות עליו. ויל"ד מה זו שאמר שלא יהיו המצות בזיות עליו דרך כלל, ולמה לא קתני שלא יבזה את המוצה, דהינו הכספי ומה שמכסה ברגל. והנראה לפע"ד כי מחייב הטע אמורים, כי הדם הוא העצם הייתר עלול וממהר להבאיש ועפשו מקלקל האיר, וגופם מחלות רעות, וע"כ צותה התורה לכיסותו בעפר שהוא יותר מוכשר לבטל האדים המזיקים והבאצלין היוציאים מן הדם הנשף. ואם נאמין לטעם זה, תה"י מצות כסוי הדם, כען מצות וכסית את צאתיך. ואם נאמר טעמיים כאלו במצות ה' יתברך, תtabזה המצוה בעיניו כמובן, וכן דרש שכסה ביד דיקי ודלא כדרך המכיסים דבר מואס ברגל, כי יש טעם כמוס ותיקון הנפש בקיים מצות ה' שלא נחלגה לנו, וכן עליינו לכבד את המצות מצד קדשות המצוה. ורא"י דכו הוא ממה לדלמוד מה, בשבת כ"ב ע"א שאסור להרצות מעות נגד נ"ח, ולהרבה פוסקים אפילו מרוחק ואיזו בזין אייכא באזה, עד שלמדו מה הוא א דין מכסין ברגל, אלא ודאי כדאמרו, דמשם ילפין דבעינן לכבד המצוה ובעינן דוקא ביד ולא ברגל כשר דבר מואס, ומזה שפיר ילפין גם להרצאת מעות נגד נר חנוכה דמורה על אי כבוד. ובזה נבון נמי למה דוקא כאן בכסי גلتה התורה שלא היה המצות בזיות עליינו עד שאמרו שם בשבת, אבוחון דכלחו דם אבל לפה האמור ניחא דכאן בכסי המעשה בעצמו שהוא לכיסות דבר מואס ועלול לעיפוש, היה הדרך הרגיל לכיסות ברגל ומ"מ הקפidea תורה לכיסות דוקא ביד כדי להראות כבוד לא להמעשה אלא להמצוה בה, וכ"כ הרמב"ם ז"ל במתוך לשונו הזהב בסוף הל"ש ו"ל: וכשיכסהו לא יכסה ברגלו וכו' שאין הכבד לעצמן של מצות אלא למי שצוה בהו בה וכו' עכ"ל ודוק"ק.

עד שם גמרא אבעי' להו שכר מצוה או שכר ברכה, כבר נתעורר בל"ת הא תורתיא אייכא מצוה וברכה. והנראה לפע"ד בគונת האי אבעי', דהכי Kmסתפק מצוצה עצמה כיון דאיתא בשילוח ושלוחו של אדם כמותו. אך אפשר לחטפה מן המחייב בה, דהרי הוא שלחו ונייה דבתורותם שלא מדעת בעליין און תרומתו תרומה, והתמס אפשר לבטל הפרשתו אם נאמר דלא עשה כלום, ועוד דחתם ג' מודות בתורמים ואמר בעה"ב שהוא רוצה ליתן חותות או יותר, ע"כ צריך לעשותו שליח בפירוש, אבל בכסי או במילה וכדומה דבלאה"ה א"א לבטל המעשה, מסתמא ניחא לבעלים כדי שייהי שכר של המצוה שלהם אלא דמ"מ אפסדי' הא מצוצה בו יותר מבשלוחו. וכך בברכה אייכא ספק דהרי אמרו גודל העונה יותר מן המברך וכע"פ מביך, וא"כ מה אפסדי', ועיין ש"ך ח"מ סימן שפ"ב דהעהלה באמות דביברך בלחש מיררי, דאי אייכא עונה הרי הוא יותר או כمبرיך. ועיין בחדושי ק"ז החת"ס ז"ל שהקשה א"כ מ"ט אמר דנ"מ לעניין ברכת המזון, ולא אמר בפשיות דנ"מ בעונה אמר יודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכו דרך הרוץ לכיסות דם הנרצח מפני הבושה או המורה מעונש. וא"כ במקומות דליקא שופך כגו' במתעסק וזרק סכין ובחוש"ק דאיו להם מחשבה וחיתון חשובה כמתעסק מבואר לעיל י"ב ע"ב, לייאו כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרש"ם שכתב דעתם המצואה הוא הרחיקת אכילת דם שאינו קרוב לגביה מזבצת, ולפי טעם זה ודיי הכספי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי בשיטתה כלל, וקרא ומתניתא מסיע לרשב"ם דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאמרו ז"ל שהוא עניית אמר דהוא בעונה אמר, וא"כ סכ"ס אייכא אייזו יתר

שייה, ודאי דחייב על כל ישראל לבعرو ובפירוש אמרו ז"ל בחmix דהכל מצוין עליו לבعرو. ואין לך דבמחץ אייכא לאו דב"י, דלאו הא אין בו מעשה, ומה לי לאו זה או ביטול מצות עשה, ועוד לדעת רשי ז"ל כל שהבעליהם לא ידעו מחמצם ולא ראויהם אינם עוברים כלל. **ב'** לפי דעת הפרישה הכי הול'ל בברייתא יכול ראהו אחר פטור, ת"ל ואומר וכו' אבל בבריתא כתני,, מנין" ואיך פריך מנין במקומות דבכל המצות הכי הוא, וכל עצימות ספיקו כאן דשמא אתה ושפק וכסה למעת כל ישראל אתה והול'ל יכול וכו'. ג') הפרישה לא העמיד קוישתו על הרמב"ם ז"ל שהמשמעות ג' האי דרש דואמר אל בנ"י, ותרוצו נפרק מלשון הרמב"ם, דמדבריו משמע די לאו דכסי מצוה בפ"ע אלא גמר מצות שחיטה לא הייתה מוטלת על כל ישראל, והוא מניל דמ"ש מכל המצות שלא קיימה בעלייה כל מי שבידו לקיימה לתוך המועות וכמוש"כ הטור, וא"כ מנין לרמב"ם לאמר דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולמما גמר מצות שחיטה היא, ומ"מ כל שלא גمرا השוחט חייב הרואה לגמורה.

אבל האמת יורה דרכו דהרבמ"ם והטור לדבר אחד נתכוונו דקשה להם על הבריתא למה לי ילפota דואמר אל בנ"י דהראיה חייב לכיסות פשיטה דמ"ש משאר מצות עשה, לכל שלא שעאה מי שחייב בה חייב כל מי שיש לו קיימה מצד ערבות, וצ"ל דאיצטריך האי קרא דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולא גמר השחיטה, וניהו דב"כ וב"כ מחויב הרואה לכיסות וכוקשייתינו, אבל הנפקותא הוא אדם שחת חשי"ק או זرك סכין לנעיצה בគותל והלהקה ושחיטה כדרכח, דבහני אופנים לא נתקיים מצות וubits, ומ"מ הנשחת כשר (ובפרט לדעת הרמב"ם ז"ל דנפלה סכין ל"א ע"א ודוק") דבכל הני מה"ת. עיין מש"כ בסוגי דנפלה סכין ל"א ע"א ודוק) דבכל התחלת, ואין לייאו כאן חיוב על השוחט למגור הרואה לייאו שום חיוב כאן שוחט אלא נשחט, וא"כ גם על אחר הרואה לייאו שום חיוב למגור. משא"כ אי מצות כסוי מצוה בפ"ע היא אז בכל הני אייכא חיוב זאת ילפין מואמר אל בנ"י דמצות כסוי מצוה בפ"ע היא ואני תלוי בשוחט בלבד, ואפילו לייאו שוחט אייכא כסוי. ולהי כיון גם הטור דנגרר בזה אחרי דברי הרמב"ם בכהו שכתב דמצות כסוי היא כשר מצות עשה שכיל ישראל חיבים ר"ל שאינה גמר מצות שחיטה שאז היה החויב ארואה רק מצד ערבות למגור מה שפשע בו חברו, וממלא בשחיטה חשי"ק דאיו כאן שוחט בכוננה ולא בר חיווא היה פטור גם הרואה מלכסות, וע"ז אתה קרא דואמר אל בנ"י דהוא מצוה בפ"ע ואני גמר מצות שחיטה. וא"כ טעם של' הרמב"ם הוא פירוש למה לי קרא ודוק"ק.

ועיין זה אי מצות כסוי הוא מצוה בפ"ע או גמר מצות שחיטה תלוי בטעמי המצואה של הרמב"ן והרש"ב"ם ז"ל, דעתך הרמב"ן ז"ל בטעם המצואה הוא, משום דאי לשפוך דם בע"ח לצורך אכילת אדם בלבד, שלא לצורך גבוה כלל, ולפוי טעם זה הכספי הוא להראות ווער שאינם קרבים על המזבוח, ולפי טעם זה הכספי הוא להראות שהאדם מתבישי על שפיכה זו ומכסה את דמו, וכדכתיב באחוי יוסף שאמר יהודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכו דרך הרוץ לכיסות דם הנרצח מפני הבושה או המורה מעונש. וא"כ במקומות דליקא שופך כגו' במתעסק וזרק סכין ובחוש"ק דאיו להם מחשבה וחיתון חשובה כמתעסק מבואר לעיל י"ב ע"ב, לייאו כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרש"ם שכתב דעתם המצואה הוא הרחיקת אכילת דם שאינו קרוב לגביה מזבצת, ולפי טעם זה ודיי הכספי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי בשיטתה כלל, וקרא ומתניתא מסיע לרשב"ם דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאמרו ז"ל שהוא עניית אמר דהוא בעונה אמר, וא"כ סכ"ס אייכא אייזו יתר

חייב לברך וכותב דמלשוון הגמור' דקאמר שאם חזר ונתגלה חייב לכוסות, וכיון דمحובי לכוסות מAMILIA או ע"י עצמו חייב להכשות, דהא בסוכה לג"ג ע"א מסיק דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחווי אצל מצות ולחומרא אמרין ולא לכולא א"כ ספק ברכות להקל עכת'ז. והדבר נפלא עד מאי דהרמב"ס ושאר פוסקים לא האצירו כלל דבר גדור כזה דהאי חייב לכוסתו היינו מספק ובלא ברכה, ועל הש"ס גופא שי לתמורה דאייך יסתפק ר"פ במקום דקתני בתמאנתן חייב לכוסות, ולא מצינו כיין זה בש"ס שהתניא יסתפק בדין ועין באחרונים שם בסוכה שנתפלו באזה.

אבל מה שנראה לפ"ד באזה הווא דהנה רש"י זיל בד"ה הא אידח' לי' פירוש זיל "והא אידח' לי' מכספי, דהא כסחו ונתגלה פטור מלכסות" עכל. והוא פלא מה מביא ממש דהא בכשה בעצמו העשיה מצותי. ובসוכה לג"ג ע"א באמת לא פירוש כן אלא דכתוב על הא אמרין והוין בה כי חזר ונתגלה אמרاي חייב לכוסות כיון אידח' אידח' ופרש"י זיל הויאל ואידח' ע"י הרוח מכסי של מצוה כדקאמר, דכי לא נתגלה פטור מלכסות ע"כ והוא הנכוון דקושית המקשן יתמה מנוי ובדי זכין דבלא נתגלה פטור הרוי דנדחא, איך שבוי ה'י נרא אבל לפ' פירושו כאן אין הקושי' מצד דחווי, אלא כיון דעתכסה מה לי ע"י אדם ומה לי' ע"י הרוח, דהרי כבר נעשה מה שראו לעשות, ונשלם כוונת המצווה יתברך, ואי שבביל דעתשה דבוסוכה קפריך "כיוון אידח' אידח'" וככא פריך "והא אידח' לי'", הרוי שלך לפניך דשם כונתו למיפורך זכין דע"י הרוח נדחה מכסי איך יהי' חזר ונרא, ולבן אמר כיון אידח' אידח'. אבלanca פריך למה לא נימא דכבר עשתה מצותי' ברוח כמו בכשה בעצמו, דמ"ש דסכך' סתקיימה כוונת המצווה בה' שיתכסה הדם פ"א, ובהכי סגי דוכשו מעוטה הואナン'ל. ומה דקאמר לישנא דואה אידח' לי' ולא קאמר והא עשתה מצותי' כיוון דאין כאן מצוה רק התכלית של המצווה עשו וע"י נדחה זה מן המצווה. ואם כן הוא הפירוש כאן בקושית המקשן והא אידח' לי', גם בתירוץו של ר"פ דאין דחויב אצל מצות צרכין אנו להכנסיס כוונה אחרת מה דחשיב ר"פ שם בסוכה על הקושי' דהואיל ואידח' אידח', והכוונה כאן דאין דחויב אצל מצות דכל שכסה הרוח והרוח חזר ונגלה המשם כמו השב חשבים ושלח תשלה, דבכל פעם הוה מצוה חדשה, ולא שיד' כאן דחויב כל וכסבירת הרא"ש זיל ס"פ אלו מגלחין לגבי שבת, דבכל רגע אילך יובט חדש דלא שיד' דחויב, ואי דבכסחו בעצמו פטור, שם אילך מיעוטה כדامر בגמור' והסבירו הוא דכל שכסה פ"א אין דרכו להתגולות עוד, משא"כ ברוח המכסה דרכו לגלות כמו שכסחו הול' כמו שליחות הקן דרכו של האם לחזר אל קנה. ותדע דהש"ס לא על דרשה דהשב כסוך, דהרי פריך מ"ש מהשבת אבדה דהשב אפי' מאה פעמים, ומ שני התם לא כתיב מיעוטה הכא כתיב עמיוטה וכסהו, ואיפכא הול' התם כתיב השב במקור דמותה על התמדת המעשה, אבל הכא לא כתיב רבוי הכא, אלא ודאי עיקר העניין אסבירה נבנה, והאי מיעוטה דוכסחו קאי דוקא על כסוי של עצמו, או אפילו של חז"ק ונכרי, אבל בכשה הרוח דרכו לגלות כמו לכוסות הדרין לסבירתיו, להיות כמו השבת אבדה ושלוח הקן. ומעתה מה דקאמר שם דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחויב או אין דחויב, היינו בשאר מצות אבל בכסי' ציל ע"כ דלא שיד' כלל דחויב, דכל שהרוח כסיה וגללה, הוה כהשבת אבדה דאפיילו מאה פעמים חייב לכוסות, וכסתימות לשון המשנה דאמרה

להמברך בדאיقا עונה נגד העונה ועל אותו חטיפה חייב 'זוהובים' וזה דקמסתפק שכר מצוה ומשום למצוה בו יותר מבשלוחו, אבל שכר ברכה לא דעונה מבברך או שכר מצוה לא, דמשום האי פורטה מצוה בו יותר מבברך בדאיقا עונה גדול מן העונה ומשום ברכה משלם משום דהמברך בדאיقا עונה גדול מן העונה ומשום האי יתר משלם. ובזה נ ditchן נמי דברי הש"ץ זיל שמכוכיח מדברי הרא"ש זיל כאן, שמחליך בחטף מצות מיליה בין חטפו מן האב דחביב, ובין חטפו משלוחו דפטור דומה מוכחת אכן לעשות שליח למול, דאל"כ הרי סכ"ס חטף המצווה מן האב אם חטף משלוחו שהוא כמהותו. ולפי הנ"ל ליתא דהרי בחתיפת מעשה המצווה אין אלא משום למצוה בו יותר מבשלוחו, וזה הפסיד האב בכו"ב, ואיל דחטף זאת מן השlich' ע"ז כתוב הרא"ש זיל דבדבר בעלמא, אבל השlich' זכה במצווה דניהם דהאב מסתלק ע"י דבר בעלמא, אבל השlich' לא זכה בה להיות טובע הפסדו מן החוטף ודוו"ק.

עוד שם גمرا כסחו הרוח חייב לכוסות. ארבעב"ח ארי' ל"ש אלא שחזר ונתגלה וכו', ויש להכenis זאת בלשון המשנה דאל"כ הול' כסחו הרוח חייב לכלותו ולכסותו, אלא ודאי קאי' אשלהעלת כסחו ונתגלה פטור מלכסות והני מיili אם כסחו בעצמו, אבל כסחו הרוח חייב לכוסות כנתגלה. אלא דעת גוף הדין אני תמה כיון אדם נתגלה חייב לכוסות למה לא יתחייב לכלותו ולהביא עצמו לידי חיוב שהיא עליו מותחה.珂"ז הוא ממה שאמרו חסידים הראשונים הכניסו פירוטיהם דרך חצירותם כדי לחיים במעשר והרי שם לא היה חייב מתחלה כלל, מכ"ש הכא דהיה מוטל עליו החזיב לכוסות והרוח חטף ממנו המצווה, ולמה לא גילהו כדי ליקות במצווה שהיתה כבר מוטלת עליו, וחכם לב' יקח מצות כתיב. וע"פ שיש חילוק בין מעשר לכסי, דחתם לא נפרש המעשר אבל כאן הרוי נתכסה הדם, ורצון הבורה בה' נתקיים בלאדי עשייתו, ואין מקום לעשות עוד, אלא דזה ע"כ ליתא דהרי אם כסחה בעצמו וחזר ונתגלה פטור, ובכסחו הרוח וחזר ונתגלה חייב, הרי מוכחת מהא דכל זמן שלא כסחה הוא לא עשה רצון הבורה.

אבל דע כי כבר אמרתי לך כמה פעמים דנקוט כלל גדול בידינו, דכל דרישו שדרשו זיל' כען אלו הייתה סברתם או קבלתם האב, והדרשה להסמי' לקרא התולדת, וכן גם כאן שאנו רואים דבהתשב אבדה ושילוח הקן ובתוכחה בכלם אנו דורשים אפיילו מאה פעמים, וכך בכסוי דורשים וכסחו דסני בפ"א, ואע"פ שחזר ונתגלה פטור, העיקר הסברא שיש חילוק בין הנושאים, וע"ז סמכו לדרישו כאן הכא, וכאן הכא, והסבירו מבוארת לכל שופט בצדק דבכ"מ מדרך שיחזור הדבר לכמות שהיה לא סגי בפ"א. ובהמה שדריכה לבrhoות מבית בעליה, או האם המשתלהת מקנה דדריכה לחזר ולברוח, לחזר ולשוב אל קנה, והתוכחה דרכה שלא תתקבל בפ"א עד שיתמיד המוכחים בתוכחותו, וכן מסתבר דעת שנסיג התכליתencia חיויב בהתמדת המעשה הלו אפיילו מאה פעמים. אבל בכסוי הדם הלא כל שנטכסה פ"א אין דרכו להתגולות רק ע"י סבה דלא שכחיה, ולכן לא מסתבר שיתחייב השותט שיחזור אחר הדם, אם אירע שעשתה דרכו לבטל השב ושלח הוכח אפיילו מאה פעמים וכאן בכסה"ד אמרו דוכסחו מיעוטה הוא דסאי בפ"א, אמנים כן בכסחו הרוח כמו שהרוח מכסחו כך דרכו לגלותו, כי כן דרךCIDוע, וא"כ שפיר אמרו דבכח'ג חייב לחזר ולכסותו. ולפ"ז דוקא אם חזר ונתגלה ע"י הרוח אבל אם ע"י סבה אחרית נתגלה באמת פטור מלכסות, וכן אם כסחו נכרי או חז"ק ע"פ שזר ונתגלה פטור מלכסות, ודבר זה חדש הוא ולא עלה ע"ד שום פוסק.

והנה הפר"ח בסימן כ"ח חקר באם הוא גילה בכשה הרוח אם

החייב אנו דנין, אם חזר או לא, וכן משמעו מילשון הש"ס שם בבכורות, בлокח ציר מע"ה דקאמר ואי משום מעוטי מים שבציר בטלי ברובאו, וקאמר ר' דימי ל"ש אלא לטבל בו פטו, אבל לקדרה חזר וניעור, ופרק אבוי וכי טומאה שבטלת חזרה וניעורה, ולא פריך וכי מים שבטללו חזרו וניערו הרי דודאי חזרו להיוות מים ע"י שמאלא מין את מינו, אלא דהטומהה שדבוקה במרקחה עליהם והלכה ע"י הביטול איך חזרה וניעורה. ולכן קאמר ר' ר'פ' לחalk בין קדשים לכסי, דבכשי החייב לא מציז ליבטל, כיון דחזר להיוות גם נתחדר החייב לכסי דין דחויה אצל מצות, משא"כ בקדשים לא מהני היא דחזר להיוות דין כיון דפקע מנין הקשר זריקה שבפטומהה ומכם"ש באיסור דם חזורים וניעורים, וזה כמו קדשים לכל שנכח אינו חזר ונראה ה"ה כל שפקע האיסור והטומהה איך יזרו למוקמו וכקושית אבוי שם בבכורות, וע"ז תרצהו דמ"מ גם בהזה יש לחalk בין קדשים לאיסור וטומאה, דבאמת לא פקע למורי לא האיסור ולא הטומהה וה"ה גם ההקשר לזריקה, אלא מתלי תלי, עי"ש בבכורות פלוגתת רשי"ו ותוס' בזה, ולכן באיסור וטומאה שפיר נטעררו ע"י התוספות, אבל בקדשים לא מהני כיון דנדחתה פ"א דשוב אינו חזר ונראה.

ובאמות כשאני לעצמי היתי מחלק באיסורין עצמן, בין אם האיסור מקרי או עצמי, כגון ינ"ס דהאיסור מקרי דין דפ"א בטל אסור, רק מה שננטנסך לע"ז, בהז שיך לאמר כיון דפ"א בטל האיסור ניהו דחזר וניעור היו בתורת יין, אבל לא בתורת איסור, והוה האי יין כיוון דעתמא דשתי, וכן לעניין טומאת המים ניהו דבקדירה חזרין להיוות מים, אבל הטומאה שהיתה במרקחה דבוקה בהם, כבר אזלא לה ואני חזרת, אבל כגון דם וחלב הרי כל דם וכל חלב ל"ת כתיב, ואין זה איסור במרקחה אלא בעצם, וכל שינקראה דם וחלב בהמה רביע עלייהו איסור תורה בכען אליו כיוון ממוני צרכיו ואיש דהוה שרי לגלותו מיד, היה יכול לכסות ואח"כ לאрок הכל לתוך ביבותא דמיין, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. וחילוקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלה הקושי" הוא כיון דהתמס מושום פרטומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מן השיק, כמה לא הוקקו להזכיר ולהדליק אם כבנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאי עול לכבות לא אטריחו, והיינו טעמא לכסי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינה בס"ד וד"ק.

תנוס' ד"ה רואין אותו כאלו הוא מים, והקשה הרר"ש מوردין, דבಹקומץ הרבה מפרש טעמא דרבנן ור"י מדכתיב ולקח מדם הפר ומדם השער, גלי וידוע שדם הפר מרווחה מדם השער, מכאן לעולין שאין מבטlixן זא"ז, ור"י אומר מכאן למיון שאיןו בטל. והשתא היכי מוחץ דאפשרו מבטlixן עולין זא"ז ומ"מ בטל,anca לא בטל שאפלו היה דין הפר מים, היה ניכר אידמיות דין השער. ויל'adam דין הפר היה מים לא יהי' בدم השער מראית דין גמור וכו' עכ"ל. ומיל' לא ישתומם על הדוחק הגadol הלא, דלא אמר דין השער לא ניכר אידמיות גמור במים שכגד דין הפר. ולא עוד אלא דתירוצים נפרק מלשון הש"ס שם, דהרי הדבר ידוע שדם הפר מרווחה מדם השער, וכי בשבייל שהוא מרובה עדין לא סגי ליבטל דהרי רואין כאלו הם מים, וע"כ תאמר דהאי מרובה דקאמר דמורובה כ"כ דלא ניכר אידמיות דין השער, וכי הוא קרא דבר ידוע, הלא אינו ידוע מב' צדדים, דלפי דעתך ידוע להיפך דין השער במים כפי דין הפר אדום הרבה, ולא עוד אלא דהאי מראית דין אינו משוער במתניתין עד כמה מקרי מראית דין, ואיך מצינו קאמר ע"ז שהוא דבר ידוע שאין בדם השער במים כדם לשאר איסורי, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, כדי לאו דחזר וניעור מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דЛОוח ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים לעם מים ואינו חזר להיות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

חייב לכסות ולכך כל שחזר ונתגלה ע"י הרוח חייב לכסות בברכה אבל אם הוא אלה או נתגלה ע"י סבה אחרת, אין כאן מצות כסוי כלל, כמו בכשו בעצמו ובכ"ל והא דמקשה בעצמו, וחזר ונתגלה אף ע"י הרוח דפלוור משום דהא גופא שיהי רוח מנשב בחזק שוגלה כסוי עפר שבארץ הוא לא שכיח, אבל כשהו הרוח הרי כבר איכה רוח המכסה והוא המגלה אין זה כסוי העומד. היוצא לנו מזה לדינא להלכה ולמעשה כל שכחו הרוח והרוח גלו ודי כיסה בברכה כסתם משנה וכסתימת לשון הפסוקים, אבל אם גלה בעצמו או נתגלה ע"י סבה אחרת ודאי יש לחוש ולכסות ולא נסוך על סברתינו נגד סתיות לשון הפסוקים שלא נחתו למה שכתבנו, אבל חילתה לברך על כסוי זו באשר גם הפ"ח וכמה אחرونים שאחריו מסכימים שלא לברך, ולפי הצעתנו אין כאן ספק מצוה, אלא ודאי לא בעי כסוי כלל.

ועפ' דברינו נדחה מה שראיתי בת"ח ז"ל שכتب דממה דקטני במתניתין כשהו ונתגלה פטור מלכסות, לכ"ו' משמע דזוקא אם נתגלה בדיעבד, אבל אסור לגלותו לכתלה, וא"כ הוה אסור לשוחות ברוחב העיר מקום דרישת הרבים, אבל נראה דמתניתון אורחא דמלטה נקט, דאפשרו לכתלה מותר לגלוות כיון דמיועט קרא דחזר ונתגלה פטור מלכסות, אלמא דכסי לחוד עשה מזו, דכל שמכוסה אפשרו רגע יצא לה המcosa. וא"ג דגבוי נר חונכה נמי קייל הדלקה עשויה מצוחה וככבה אין זוקק לה, מ"מ אסור לכבותו תוך השיעור שאני התם דפרטומי ניסא בעין וכו', עכ"ד, ולפי דברינו ליתא דגס כסוי, ממש כדי נ"ח הוא, דין זוקק לכוסתו אם נתגלה אבל אסור לגלוותו וכן ברוח מצוי' לגלוות אין הכספי פוטרו מלכסותו פ"א כמו שבארנו לעלה. וואי' לזה מהא דלעיל פ"ה ע"ב דאמר לי' צא טרוף כפרש"י שם, שלא עשה ויתחיב בכסוי, שוב אסור לו לעשות צרכי כפרשי' שם, אבל לכסות ואח"כ לאрок הכל לתוך ביבותא דמיין, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. וחילוקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלה הקושי' הוא כיון דהתמס מושום פרטומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מן השיק, כמה לא הוקקו להזכיר ולהדליק אם כבנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאי עול לכבות לא אטריחו, והיינו טעמא לכסי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינה בס"ד וד"ק.

עד שם גمرا ומי' מהא דתניתא השוחט ונבעל הדם בקרע חייב לכסות, ופרש"י חייב לכסות ע"ג דלא חזר ונתגלה, ופלא להבין דמה ס"ד דגס הכא בכשו הרוח יהי' חייב לכסות אחר שכבר נתקassa, ואיך אפשר לאמר כן דמה מהני הכספי על כסוי, דהא בא ר' יוחנן הוה מפרשין מתניתין דכסחו הרוח חייב לכסות דר"ל שחייב לגלותו ולכסות, אבל לכסות מה שכבר מכוסה מהיכי תיתי וצ"ל דהומ"ל ולטעמייך, וד"ק.

ע"ב גمرا' א"ר חי' בר"א א"ר' לא שנו אלא שנפלו מים לתוכן, אבל נפל דם לתוכן מים, ראשון וראשון בטל. א"ר פפא לעניין כסוי אינו כן, דין דחויה אצל מצות. מבואר מדברי ר'פ' דלעולים אמרין חזר וניעור בכל מקום, אלא דגבוי קדשים לא מהני הא דחויר וניעור, מושום דכיון דנדחתה פ"א שוב אינו חזר ונראה, ולכן לא ידעתלי לכוא' לפרש קושיות התוספות מהא דЛОוח ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דLOWUCH ציר מעם הארץ דאמרין, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, כדי לאו דחזר וניעור למים ואינו חזר להיות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

בפרקם הבאים. אבל מה שנראה סטירה לדברינו הוא מה שאמרו ממצות אין מבטולות זא"ז, מהלך שהיה כורך מצה ומרור, ומ"מ אמרו בפסחים קיט"ו ע"א דבזה ז' דמץח דאוריתא ומרור מדרבנן, ATA דרבנן ומבטל לי לדורייתא, מהה לכארו מוכח דרישות מבטל מצוחה ורק מצוחה לא מבטלת מצוחה, ומימילא גם בעולין נמי דוקא עולין אין מבטולין זא"ז. אבל דם חולין מבטול דם עולה. אלא דמשם לא מצינן להקשות, דהרי התוס' בזבחים שם הקשו קושי' חמורה על הא דמרור דרבנן מבטול מצח דאוריתא, דהרי חיזין דאורז אינו מבטול הדגן ויוצא בה י"ח בפסח (והתוס' לית להו דמתעם גירירה אתנית עלה דהרי מסוגי' דשם מוכח דלאו מטעם גיררה אמרין, דא"כ לא הוה פריך מיד') ותרצוי דמרור הויה מבטל למגמרי טעם מצח עי"יש. והגס דתהיירוז זה פלא בעניini דא"כ מה מהני היא דמצות אין מבטולות זא"ז, דכל שבטול כ"כ שאין כאן טעם מצח, איך יוצא, ולא עוד אלא דמלתא דPsiטיא הוא אם אוכל צוית פט איסור עם צוית היתר דליך על האיסור, ולמה לי ממצות אין מבטולות זא"ז, אבל יהי' איך שיחי' כיון דהאי סוגי' דחתם בא"ה אינה מובנת א"א לסתור בה דבר הנראת לאמת בפי המשניות וסוגי' דזבחים ודוק' היבט.

וכדי להזכיר כאן דבר שכלי ששמעתי מפה קדוש כבוד הגאון האמייתי מברעזאן זוק"ל, לפرش מאמר הגמור יומה ל"ט ע"ב ת"ר ולא תטמאו בהם ונטמאתם בהם, אדם מיטמא עצמו מעט, מיטמאו אותו הרבה, והוא מספרא סוף פרשת שמיני. ופרש"י מניחים אותו ליטמא הרבה, ופירוש הגאון ז"ל עפ"י הרמב"ן הנ"ל, דהבטול ברצון הבעלים, וא"כ מי שאוכל שקצים ורמשים בעין,תו גם בבטול ברוב אסור לדידי', דלא ירצה בבטולים. ועיין ינאי ס"ד ע"א דרש רב כי משחתחם בהם מום בהם, דביהם משמע בעניינו הוא דלא מרצeo אבל בטעורות מרצeo. הרי דביהם דמיותר ההא דהוויל' למיכתב בהם אתה לאמר בעניינו דוקא. עיין זבחים ע"ז ע"ב ובתוס' שם, ולפ"ז גם הכא קאמר ולא תטמאו בהם בעניינו, דעתם טמאו בעניינו, אז ונטמאתם בהם גם בטעורות ודפק' ח'.

ע ש' גמר' ר"א מהנהרביל אמר בצללתא דדמא, ר"ע מדיפתא אמר
ענוש כרת והוא דאייכא צוית. וכתבו רש"י ותוס' דבעין צוית דם
גמר, ועיין בת"ח שנתקשה הרבה בהזה דכיוון דהאי צלلتא דדמא
ראוי לארקה, הרי כדס גמור יחשב ולמה לא יתחייב כרת על
צוית ממוני, ולא עוד אלא דר' ירמי' וכן במתניתיא רק ענוש כרת
ומטמא באهل קאמר, והגמר' הוסיף והוא דאייכא צוית והוא דאייכא
רביעית, וא"כ מה קמ"ל דעתיש כרת ומטמא באهل, והכי ס"ד דלא,
כיוון דאייכא צוית ורביעית. ועיין בריטב"א שכתב דמיירי בדאייכא
הרבה צלול לבן ומעט דם נמור עד דזהה יותר מכדי אכילת פרס
ואם היה מעורב בהםים כה"ג לא היה עונש כרת ולא מטמא באهل,
אבל האי צלلتא אפילו הלבן עכ"פ דם הוא שלא יתבטל בדם
הגמור בו עיי"ש. ולא הבינותי דבריו הקדושים ז"ל, דהרי אפילו
הדם גמור כל שווהה באכילה יותר מכדי א"פ פטור, ואיך יתחייב
בהאי צלلتא כיון דעכ"פ שווהה בסתם אכילה יותר מכדי א"פ.
ויתור היה נראה לי עפ"י הריטב"א, דהכי קאמר והוא דאייכא צוית
ורבעית בכדי א"פ, אז חייב על כל צוית ורביעית מתוך התערבות
דרך אז אנו דנין הכל כדס, אבל בפחות מכך דם גמור בתוך
א"פ לא חשבין לי לדם גמור, כיון דלאו כברייתא הוא ונעשה
צלلتא. ועדינו צ"ע.

ד-ט פ"ח ע"א דתוס' ד"ה ור"י סבר דמו ואפיו מkeitat דמו תימא
דספ"ק דברותם סברתם הפה וכו', אך נראה שאין לדמות
הדרשות אלא מה שהש"ס מדמה וכו' עכ"ל, מכאן ראי' למה
שהזכרתי פעמים אין מספר, כי רוב דרישות חז"ל מיוסדות על

מים ולא בטל מה"ת, דהרי מכסין בברכה קאמר, ואורקיין את הדם ומיכשרין הקרבן, ועל מה הטבע דין זה דראויין, שוב מצאת ש"ז' החת"ס ז"ל בחדושיו ישב על מודכה א', ואח"כ עיינתי בסוג' ז'זבחין ע"ח ע"ב ושם בחדושי שיטה מקובצת הנדפסים מחדש בהשומות וקמתהמה על עניין זה, דינה בין חזותא לטעמא והרי הש"ס פריך וא"ל ונשער במבב"מ כמהין בשא"מ הרוי דמדינה חזותא לטעמא, וא"כ איך מצינו יידינו ווילגינו בבהמ"ד, דהרי פסקינו הני סתמי הן ז'זבחים והן בכסי דאמרין רואין ואין מבטילין ברוב, ובאיסוריין קייל"מ מב"מ בטל ברוב בעלמא עכ"פ מה"ת, ולמאן דמציריך שישים הוא משום גזירה מניין אותו איינו מניין.

אבל מה שנראה לעין' בזה הוא, דהנה כל שלא נודע התערבות לא שיך בביטול מבואר בי"ד סימן צ"ח וק"י, וראיתי ברמב"ן בחודשו לע"ז טעם נפלא להא מלתא, דבביטול בעין דעת בעליים, יש להסביר הענין כי הא דאמרין אחרי רבים להთוט בקיושי התרה תורה, כדי שלא יגרר הרוב אחר המועלות, וא"כ כל דלא אייכפת לו בעילם בביטול, באמת לא בטל, והיינו טעם דהיתר בהיתר לא בטל, וכן איסורין דין מבטלין אז"צ כפי דפסוקין קר' אלעזר שם בזבחים ודלא קר'ל, דס"ס אסור לאכול אי משום האי איסורה אי משום האי. ואי דעתך פ' לא לך זה דוקא קר'ל דס"ל התראת ספק לא שם התראה, אבל לר"א (ובירושלמי הוא ר' יוחנן דפלוג אר"ל) דס"ל שם התראה, אין שום נפקותא בביטול ולכן שפיר לא בטל. וזאת מה שאמרו רבנן דעתוין לא ביטולין אז"צ. ורי' לית לי הא סברא דרצון בעין לביטול لكن יליף דמ"ב"מ לא בטל. אמרו מעתה דלרבען אין מבטלין אז"צ, מכ"ש דרישות לא מבטל מצוה כשאין לו צורך בביטולו, דמה אייכפת לי' אם יכסה הכל או יירוק הכל, וכל עניין ביטול אינו אלא דלא צריך לחוש על המיעוט אבל לא דין רשיי לחוש עליו במקום דלא הפסיד מידי. והרי הינו טעם דחז"ל שאסרו דשיל"ם, משום דבקשי התרה תורה לשם סמוך על הרוב, ולא לחוש על המיעוט, וא"כ במקרים שאפשר להמתין עד למחר למה יהא ניחא לי' בביטול האיסור. וכל זאת בدلיכא רק רוב דעתינו למסימך על אחריו רבים להטאות, אבל בדאיכה כ"כ דין הוה איינו מינו היה בטל בעצם מיעוטו דלא היה נותן טעם או בדבר שאין אוכל דלא היה ניכר חזותא דתו לא בעין היתר דאחרי רבים להטאות, אלא משום דחוسب כאלו הוא נאבד מן העולם, לרבען דלית להו סברת ר"י דמ"ב"מ מתחזק ואני בטל לעולם במעוטו, אז לא בעין דעת בעליים לביטולו ולכן שפיר אמרו הון בכسوותיו והן בזירקה דכל זמן דalo היה במים ניכר חזותי' ולא בטל בעצם מעוטו, מאי זריך ומאי מכסה, וממילא מהחביב לעשותו דמהיכי תיתי ריצה לביטול כדי לבטל מצות עשה, ולפסול את הקרבן ועיין כאן בלשון הרמב"ם שכתב אם ניכר מראית הדם חייב לכוסות הכל. והאי תיבת "הכל" לפום רהיטא הוא שפט יתר וכוי לא היה די לאמר חייב לכוסות, וכלשונו המשנה ולא חנים הוסיף הרמב"ם צ"ל תיבת זו, אם לא להביניון למה לא יתבטל חד בתרי לגבי חזותא, כמו באיסורים לגבי טעמא, דלא אמרין רואין ותרצה זאת קאמר האי, "הכל" ר"ל מה אייכפת לי' אם יכסה הכל, ולכן חייב משא"כ באיסורין דפסיק הרוב אגב המיעוט. ואי קשי' לך א"כ בדשיל"ם נמי לסייע בששים דז' בטל בעוצם מיעוטו י"ל, כיון דבישראל לא מהני ס' דלעולם לא בטל אלא מכח אחרי רבים להטאות, לא פלאג רבנן בגירותם בפרט מאחר דר"י סובר בלא"ה מב"מ לא בטל כלל, لكن אסרו בדשיל"ם והוא ביש ובו בלח במשהו.

ובזה יש לישב הסוגי' דזבחים, וגם פסקי הרמב"ם המוקשים מאי ע"י'ש, אלא שלא רצתי להאריך כאן בזה ועוד חזון למועד

אלקי אביך, להכير גודלות הבורה ב"ה, יותר מבן שפלות עצמו, כי לעומת גודלה ונציחות הבורה ב"ה. מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, וממילא בטלו כל המדרגות של בני עניינו, כמו שלעומת עשרו של מילאRADUR לא יחשבו מי שיש לו מאותים, שהוא קרוב יותר לעשרו ממי שיש לו רק מנה ואעפ"כ שניים לעניינים גמורים שווים יחשבו. ועיין במד"ר ריש ויקרא דקרה לעונתנותי דמשה רבינו דעת, וקאמר שם דעת חסורת מה קנית, דעת קנית מה חסרת, וב恰עתיו מובן היטיב כי עונתנותי דמשה היה נצחת מעדתו כתיבגב' אשר ידעו ה' פנים אל פנים ולעומת גודל השגתו היה אומר על עצמו ונחנו מה דלא חשב לכלום, אבל אברהם שלא הייתה השגתו גודלה כ"ב בהשגת משה רבינו, כתיב ב"י ואנכי עפר ואפר והבן.

עוד שם גמורא אר"י מה דכתיב האמנים אלם צדק תדברו משרים תשפטוبني אדם, מה אומנתו של אדם בעזה יעשה עצמו כאלים, יכול אף בד"ת כן ת"ל צדק תדברו, יכול יגוס דעתו ת"ל משרים תשפטו ב"א. ועיין בפרש"י ומהרש"ז א"ל שכטב עלי שהוא דוחק, ולפע"ד הא יכול אף בד"ת כן ע"כ איינו כפשווטו, דמהיכי תיתי לאפתח פיו בד"ת דכתיב בהו ודברת בם, אבל הכהנה אם טוב לו לעשותות עצמו אלם כגון יראה חברו עובר על לאו או עווה אסור ג"כ ישtopicת"ל צדק תדברו, וזאת נקרא צדק דועשה צדקה אם מוכחו וממלמדו און אותו במזון רוחני, וע"ז אמר צדק תדברו. יכול יגיס דעתו באשר הוושם למועד אחרים, וידון את העולם לכף חوب, ת"ל משרים תשפטו ב"א, ואל תדונ את חברך עד שתגיע למקומו, והו דן את כל אדם לכף זכות ודוק".

עוד שם גמורא יצא זה שמחוסר תילisha קביצה וشرפה. והתוס' רצוא להוכיח מזה מק"ו לפסול גט שנכתב על קלף גדול ואח"כ חתכו, ולפע"ד נראה דגם האידי דרשת דמנה יلفו להתריר עפרה בהנהה, אינה אלא סמק בעלמא לחיק הסברא, דמסתמא לא רצתה תורה"ק לאסור קרע עולם של עיר הנדחת, רק המטלילין והבתים שהם תלוש ולבסוף חברו, ועיין לעיל דף ט"ז ע"א דדרשין בע"ז אלהים על ההרים ולא ההרים אלהים אבל השתחווה בבית אסרו, דלגי ע"ז מקרי תולש. וכיון דברתם הייתה דלא אסורה תורה בעיר הנדחת יותר מן המשתחווה להר لكن סמכו זו את אהווא דרשת כדרכם בכ"מ שלא בגלות שברטם רק לסמוך הכל אקרא, וא"כ מהייכי תיתני נילוף מכאן לפסול את הגט שנכתב בתולש על קלף גדול, בשבייל שהוא מחוסר חותיכה. שוב ראיתי בשטמי'ק הנדפס על הגליון בש"ס וילנא שכתב ו"ל, "יצא זה שמחוסר תילisha שאינו חשוב עיר הנדחת" וננהתי עד מאד ודוק".

עוד שם איתבי בשופר של ע"ז לא יתקע לאו אם תקע לא יצא. משמעו דלא קשה לי בלאו האידי דיקוא, למה בשופר לא יתקע בו לכתהלה, ובupper עיר הנדחת מכיסין בו דמשמעו לכתהלה, משום DIDDU לחקל דבשופר ולולב דבאים לרוצות מאיס הוא ואפ"י שאמור בחדשה כתבו התוס' DLCATHLAה לא משום דמאיס למצוה, אבל לגבי חיליצה כתבו התוס' DLCATHLAה לא משום דמאיס למצוה, אבל בכיסוי לא חיישין להא דמאייס. אבל קשה לי לחקל בין חיליצה לכיסוי באשר דרישו לעיל ושפק וכסה שלא יכנסו ברגל מושום ביוזו מצוה וכי היכי DCSSOI ברגל הוה בזוי, ה"ה בעפר עיר הנדחת וע"ז. ואולי הא דקתויני מכיסין בעפר עיר הנדחת היינו דוקא בלית לי אחר. והרמב"ם פ"ד הי"ג כתוב מותר לכיסות בעפר עיר הנדחת משמעו מדבורי דמותר לכתהלה, אבל דHALCHIM כתוב שם דupper עפרה אמר, וכתרוץ זעיר בגמר. אבל היכ"מ שם כתוב דמשום מללה"ן, וכתרוץ רבא. ולכארו' מסתבר יותר דAPER שרייפה קامر כדרבא, דאי צעררי ובupper עפרה, מה עניין זה לכון בהלכות כסיה"ד, ושיק בהלכות ע"ז ושם בפ"ד הי"ג כבר פסק

סבירתם ושכלם האלקי, או על קבלתם, כי רק אם נאמר כן נוכל לקבל מש"כ התוס' דאין לדמות הדרשות האהדי רק מה שمدמה שה"ס ומשום דלא תדע אם הסברא נותנת גם כאן לדירוש כך, או שהיה העניין מקובל כך באומה מזו ומקדם, ווრחו למצוא סמך לדבר בקרה, אבל הקרה לעולם איינו מוכחה כלל כי הלא אפשר למדרש כך או כך, וזה ברור ואמתות וכל שאינו מקבל הכל הזה לא יצא מסבך הקשיות לעולם.

ע"ב דתוס' ד"ה מצינו אף שקרוא עפר, וא"ת דהכא פליגו ב"ש ובפ"ק דביצה תנן דמודדים וכי שapr כירה מוכן הוא, ותירץ ר"ת דAPER כירה שבא מן העצים מגדל צמחים ולא דמי לאPER פרה וטלית דלא מגדל צמחים. ולא ידעתני מניין לר"ת לאמר דAPER ואוכלי גרע מאפר עצים לעניין מגדל צמחים דהסברא החזונה אינה נותנת כן, אם לא שמכח הקושי הוכיח דע"כ כן, והדבר קשה מאד דמרקא מלא כתוב עפר עתה ועל עפר תשוב הרי דע"כ פ' לא גרע עפר הנעשה מבשר מעפר דעלמא, ולעומת זאת גם על פ' ר' שמואל דפירוש מבשר גרע מאפר עצים. ובאמת זאת גם לא חזי לכסי יש להעיר, דבאמת ב"ש דוקא עפר קامر, ואפר נמי לא חזי לכסי יש להעיר, איך אפשר דפליגו ב"ש וב"ה בדבר הרגיל ונעשה בכל יום ובכל בית לשחות ולכסות ואיך נתהוו בימיהם פלוגתא בדבר הרגיל ממשתמא הוה כ"ע מכסין באפר שהוא מצי בכל בית ואיך יחולקו ב"ש על דבר הנהוג בכל ישראל לאמר שבטעות נהגו כך ודבר זה צ"ע בכמה פלוגות כעין זו וצע"ג.

ד"ט ע"א גמורא לא מרכיבים מכל העמים השק ה' בכם אמר להם הקב"ה לישראל חקנני בכם שאיפלו בשעה שאני משפייע לכם גודלה אתם ממעטים את עצמכם. ופרשי ז"ל לא מרכיבים פ' שאין אתם מרבים עצמכם אלא ממעטען וכו' עכ"ל, וכפי הנראה מפרש רשי ז"ל דהאי לא מרכיבים הינו ה'ק, עם כי אתם המעת, והכהנה שאין אתם מרבים רק ממעטים את עצמכם והוא דוחק כמובן. ולולי פרשי נראה לי הכהנה דקשי לי לבעל המאמר בהאי קרא,adam כפשווט אין הלשון לשון ערומים, די אמר לא תעעה שמחמת שאתם הרוב השק בכם דהרי אתם המעת, פשיטה Adams הם מעתוי עמים איך עלה על דעתם שמחמת רבוי השק בהם. לכך מפרש הци דהאי דברה ה' בנו להיות לו לעם סוגלה ולקיים אותן בתורה ומוצאות יתרות על שאר העמים, ע"כ מחתמת הנסיבות הנועלות שמצוין בנו, אבל החשך שמצוין בנו איינו מכיון כשרונותינו במדות ודעות טובות שבנו אם היינו מתגאים על זה כי אז יצא שכנו בהפסדנו ותועבת ה' כל גבה לב, ורק מפני שבכל זאת שמדרגתינו גבוהה על שאר העמים, אנו מכנים עצמנו לידע, כי עדיין לא יצאנו י"ח, וכך שאמיר יעקב איבינו ע"ה קטנטני מכל החסדים. וכל מה שנתקרנו אליו יתברך יותר גודלה עונתנותנו, לכן השק ה' בנו. וזה שאמיר לא מרכיבים הינו ה' בכם, עע"פ עומדים מעלה בשלמות האדם נגד העמים השק ה' בכם, עע"פ שאמתה הוא דהרי מה"ט בחר בנו לתת לנו את תורהון, אבל לא מצד האי יתרון השק בנו, אלא משום דכי אתם המעת, דbullet יתרון שבכם אתם המעת וממעטם את עצמכם והוא פירוש נכון לפע"ד.

ע"ז שם א"ר ואי תימא ר"י גדול מה שנאמר במשה והארון ממה שנאמר באברהם. באברהם כתיב ואנכי עפר ואפר ואלו במשה ואחרון כתיב ואנחנו ממה. הכהנה בזאת דעתינו בגודלי עולם העומדים בראש המין האנושי אין להבין בפשיטות שמדמה שקר בנפשו, שהוא פחות וגורע במדרגה מוחטבי עצים וושאבי מים, כי אין זאת בגדר מציאות שיטה בכך, ואיך נבין ה"ה דכתיב במשה שהיה ענו מכל adam אשר על פני האדמה. אבל העניין הוא כך דכל מה שהאדם יותר משתמש במושכלות ומגין למדרגת דע את

מש"כ התוס' סוכה ל' ע"א ד"ה משום במאצע הדבר וצ"ל: „אלא טעמא דכתותי מכתת שיעורא אתרוג נמי בעי שיעור כאגוז או בכיבזה, דאע"ג דאמרין لكمן טעמא משום דלא גמר פירא, מ"מ בעינן דמיינר לקייתה, דמה"ט פסילון ל�מן פפלפין" עכ"ל ועיין שם במחר"ס ולכאור' אינו מובן, מה לי אם משום דברינו גמר פירא או משום דברין מינר לקייתה, דזה כאן בשל אחרה כמו דגנמר פירא אף דעתך לשรอง, כ"ב מינר לקייתה. אבל העניין לפי האמור-DDוקא שיעורא מכתת ולא איקות הפרי ולכך שפיר כתבו התוס' דאי בעין שיעור כאגוז או כביצה ממש גמר פירא, אין לומר משום דכתת שיעורי' לא גמר הפרי, זה באיכות האתרוג הוה, כמו דמיינר אתרוג בן מוגמר פרי מקרין, אבל אי משום דמיינר לקייתה דין זה באיכות הפרי, אלא בכמות וגודל הפרי, בזה הלא אמרין שיעורי' כמו שאינו דכתותי מכתת, אלא דזה גופי' ודאי טעמא בעי דלמה לעניין איקות הדבר לא אמרין דזהו כמו שאינו מחמת שעומד לשรอง, רק לעניין שיעורי' וצ"ע עתה.

הדרן עליך פרק כסוי הדם

הרמב"ם צ"ל אפילו בפירות האילנות שמוטרין משום דכתיב תקבוץ ושרפת, יצא זה שמחוסר תילשה, אלא גם על המימרא גופא בגמ' קשה, דאי בעפר עפרה ומשום דמותר בהנהה דאיינה בכלל עיר הנדחת, מה קמ"ל בכיסוי הוליל בעפר עיר הנדחת מותר בהנהה, וממליא נדע דמכסין בו. ולא עוד אלא מהא דמכסין בה לא נשמע כלל דמותר בהנהה, דזה אפשר משום דמצות לאו להנות נתנו, ומכ"ש הרמב"ם דפסק בראש הלכות שופר ובכמה דוכתא דמצות לאו להנות נתנו, ודאי דלא אתה לאשמעין דמכסין בה משום דמותר בהנהה, אם לא שאמר דalo הוה בכלל עיר הנדחת היה עכ"פ אסור לכנות בו בתחילת משה דמאייס קמ"ל דמותר בהנהה, אבל הוא ודאי קשה שלא שיק האידי דינה כלל לכיסוי אלא לדין עיר הנדחת דכל שהוא מחומר לא נאסר כלל, וצ"ע עתה.

עד שם אר"א הכא השთא הטע שיעורא בעין ועיי כתותי מכתת שיעורי' וכו', יש להעיר למה דוקא השיעור מכתת אבל אתרוג לווב שופר ايיכא, דכיוון דעתך כל העומד לשรอง כשרוף דמי אתיין עלה, אין כאן אתרוג לווב שופר כלל, אלא אף, והכא ודאי שיעורא דוקא דכתותי מכתת קאמור, אבל פרי הוה. ובזה תבין

פרק גיד הנשה

גם במחומר לא יעלה כיון דנוסף לזה דאיינו בכללبشر גם איסור אכילה להדיות יש עליו لكن צריך לחלצו, ועיין מה שאכתב עוד בזה לקמן בד"ה הסמוך ודוק'

ע"ש ונוהג בבהמה ובchia, עיין בחדושי ק"ז בעהחת"ס צ"ל שהביא דברי הרשב"א בתשו' דוגה"ג של אדם נמי אסור דעיקר המשעה באדם הוות, אלא שהעשה"מ צ"ל כתוב לדעתה הרמב"ם דבשר אדם אסור בעשה א"כ גידו מותר כמו בבהמה טמאה לר"ש אבל משנתנו דל"ל טעמא דר"ש דמי שבשו מותר וכ"ג שפיר בבהמה בחיה עי"יש, ואני אומר דא"כ למה לא קתני במתניתן ונוהג בבהמה בחיה ובאדם, אבל כבר כתבתי בפתחה כללית של' דבשר אדם לא יכול הוא יותר מתועב ומשוקץ מכל לאוין שבторה, ולא היה צריך לאשרו, כי הוא יוצא מכלל אדם מי שאכלו, ולכן לא קאי איסור אכילת גיד, אגיד של אדם דבלאה"ה אין שום אדםأكلו, ובפרט שאיסור גה"ן הוא לאחר נאסר כדי שננקר הגיד מן הבהמה ונזир אותו מעשה, ומה"ט קאמר ר"ש דאיינו נוהג בטמאה כיון דבשרה אסור ממשילא דלא ינקר הגיד ולמה לי' לאשרו, והת"ק דפיג נמי לא פlig אלא אברהמה טמאה משום דלבני יעקב נאסר ועדיין בהמה טמאה מותרת להם ולא מסתבר לי' לומר דע"י שנתנה תורה ונאסר הטמאה שיתור הגיד שכבר נאסר מז, אבלبشر אדם דאסור לב"ג כמו לישראל כי גם הוא נברא בצלם אלקים, ומזכזה על הנימוס והמוסר הכללי ממילא דלא קאי איסור גיד על גיד האדם, וזאת ברור בעניין ודוק'.

ע"ש ונוהג בירק של ימין ובירק של שמאל, וגם' קאמר מתני' דלא כר"י דאמר אינו נוהג אלא באחת דהינו בשל ימין, והלב ארי' צ"ל מדקדק למה שתיק רבוי מהודענו שר"י פlige וסובר דאיינו נוהג אלא בשל ימין כיון דבלאה"ה מביא בהאי משנה דעת ר' דאיינו נוהג בשיליל, הנה מלא מעכין זה בש"ס דרב' במתניתן ה比亚 הלכה

ד"ט ע"ב משנה גיד הנשה נהוג וכו' בחולין ובמקדשין וכותב רשי"ז צ"ל ולקמן פליגו בה, איך לא מ"ד אפי' בעולה ואיכא למ"ד בקדשים הנאכלין עכ"ל, ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ וצ"ל: "ומה שארם מוקדשין ואפילו עללה ששורפני אותה ע"ג המזבח, מוציאו ומשיליכו" עכ"ל. ורבים תמהו דא"כ מה פריך הש"ס מוקדשין פשיטה, דזה טובא קמ"ל קרבען דרבבי וכ"ה דלקמן דגה"ן חלצו לתפות, ועיין בראש יוסף צ"ל שכ' דדין זה לא שיק הכא בפרקון עסקקו מאיסור אכילת גה"ן לאדם, וכונתו דבלאה"ה כל הנני דמתניתן שלא לצורך נשמו בשליל האי דנוהג במקדשין וא"כ מוקדשין עכ"פ צריך להיות לצורך מענין אכילת אדם דשיך בהאי פירא והוא נכוון, אלא דקצת קשה, דא"כ איך רצה הש"ס לומר דאיתא לאשמעין דמקדשין חיל ואיסור גיד, או אי אין בגידין בנוטן טעם, דאיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא, דכל זאת לא שיק כאן להאי פרק דמדבר מאיסור גיד ולא מאיסור מוקדשין.

ולכן אני אוסיף על דבריו, ואומר דלא שמעין מהא דנוהג במקדשין אי קרבען אי כרבי, דהא גם לרבי שפיר שייך למיתני נוהג במקדשין דאם פרשו לא עלו דרך במחומר קאמיר עלה, דמתניתן סובר יש בגידין בנוטן טעם ממשנה דרכ' דלקמן והוה גה"ן בכל בשר ומה שמעט מועשיות עולתית הבשר והדים גם גידין עכ"ג גידי צואר דאים כבשר אבל גה"ן הרוי הוא כבשר ולכך מה דקאמר רב במחומר דוקא יעלה ולא בפירוש הינו משום דאסור באכילה וכתיב משקה ישראל למנה מהו המתור לישראל. ולכך לא מציא קאמיר דמשום דנווהג איסור גה"ן לעניין הקרבה כתני נוהג במקדשין דרא אין להעלותו כשפירות ודיי דאיון זה עניין גה"ן כלל דכל מה שאסור באכילה אסור להקרבה ואי' קרבען דחלצו לתפות זאת לא נשמע דדילמא כרבי ולא עולה בפ"ע כשפירות אבל הרמב"ם בפיה"מ שפיר כתוב לדידן דס"ל אין בגידין בנוטן טעם עכ"ג דשair גידין ועכמאות במחומרים יعلו אבל גה"ן לרבען

גה"נ' שהוא אסור, דעשה דוחה לא תשעה לא נאמר אלא בדרך הגדמנות באופן שידעינו בודאי דעתך כאן עשה, ודרכ מקרי עומד ל"ת כנגדה בהז שיק עשה דוחה לא תשעה, אבל בענין שלulosם כן הוא, אם בפירוש אמרה תורה שיקים המוצה ע"י עברית הלאו אז מצותי בכך וכמו יובם במקום כרת או מליקה בערך קדשים, דין זה בגדר עדילתי, אלא מצותי בכך וליכא כאן ל"ת כלל, ואי לא אמרה התורה בפירוש, אז אין לא נעשה עדילתי בכח'יו, לדדרבה אמר דין כאן לעשה, וכמו כאן דאמרה תורה ואכלו אותו אשר כיפר בהם, לא עללה על דעתינו דהעשה הללו כולל גם גה"נ שבתווך הבשר, דמהיכי תיתי נאמר דין כאן ל"ת וממצותי בכך, ועיין לממן בדף הסמוך, דרבינו אומר דעתך קרא דוחקה הכהן את הכלל, לרבות גה"נ שבתווך, מיד דהוה אהלב ודם, והшибו לו חכמים דשאני חלב ודם מצותי בכך, משא"כ בגיד הנשה בתוך הבשר, ומעתה זו שאמר מוקדשין פשיטה, ואיד דהווא"ד עדילתי, וכי משום דקדשי פקע איסור גיד מני', ר"ל אדם נאמר דנאכל הגיד עס הבשר תמיד, הרי דעתך איסור גיד לגמרי, ומהיכי תיתי, דעל זה בעין קרא מיוחד, אפילו לרבי דלקמן, ודוק', ובגוף הסברא כוונתי לדברי ק"ז בעחתת'ס צ"ל בחדשו עי"ש.

עוד י"ל בכוונת המקשן דאמר משום דקדשי וכו', שלא תאמר דעתך לאשמעין אפילו לר"ש דס"ל כל שבשו איסור גיד מותר, היינו דוקא מין שבשו אסור, אבל לא קדשים, וכמש"כ התוס' לממן ק"ג ע"א ד"ה ומור סבר, לעניין אבמה"ח בטרפה, لكن קאמר דגם זאת פשיטה, ולא איצטראך התנה להשמייננו.

ודע כי יש בעיר מהא דאמרו במכות כ"ב ע"א, דהמניג שור פסהמ"ק לוכה משום כלאים, עיין בפרש"י שם, דהוה חולין וקדשים מהם שני מינים, ועיין ברמב"ם ספ"ט מהל' כלאים ובמל' מ' שם, וכע"פ אס קדשים חשב מין בפ"ע, למה באמת לא נימא לעניין גורע' דהוה כמו שבשו אסור, וכע"פ רבותא אייכא באמרו דנורא במקדשין וצ"ע ודוק'. ועיין עוד לממן בדף הסמוך.

ראשי ד"ה איסור גיד נהוג בבחמה משעה שנוצר עכ"ל, עיין בראש יוסף וכן בהגהת מהרש"ש שלא ידען, מה הוץך רשי"ז לפרש כו, כיוון דקוושי הש"ס גם בלאה' קשה, דהרי לא מצי מקדיש הבחמה קודםليل שמונה לילידתה כדלעיל פ"א ע"א, לילה לקדושה ויום להרצאה, וא"כ לעולם גיד קדימים. אולם לפער' נראה שלא ציין רשי"ז על לשון הגמי' איסור גיד, ועיין בשטמ"ק שנדפס אצל הש"ס ווילנא שmagia בלשון רשי"ז, להוסיף על החיזון, "איסור גיד" גה"נ נהוג בבחמה" וליראה דליך כאן ציוון כלל, רק להקדמה בעלמא כתוב רשי"ז ל"ד דהסוגי' איזלה כאן בשיטה זו שגיד הנשה נהוג בבחמה משעה שנוצר, ודלא כר"א א"ר דלקמן, והקדמה זו צריכין כדי להבין השקיל וטררי' שלפנינו כמובן ודוק'.

ד"ה יש בגידין בנוטן טעם בשר, ואשמעין האי תנא וכו', ואחת משום מוקדשין שיש בו טעם וננהנה מן המוקדשין וכו', עכ"ל. הנה בדקודק גדוול נקייט רשי"ז ל"ש שננהנה מן המוקדשין ולא שאכל בשר קודש, אע"פ שקיים למ"ד יש בגידין בנוטן טעם כבשר, משום דלאו של אכילת בשר קודש ליאך רק בדבר שראו' למאבחן או להננים, עיין היטב ברמב"ם ריש פ"יא מעעה"ק, וריש פ"א מהל' מעילה ובמל' מ' שם, ולאו דמעילה אע"פ שהازהרה שלו הוא, מלא ציטת, וכן תראה מותוך הנוקודה נפלאה שבפיה"מ לרמב"ם בכריות דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

בסתם ובלי חולק ובברייתא איתא פלוגתא בהאי הלכה, וא"כ בכל אלו מקומות יש להקשوت מה השמייט רבנו הקדוש דעת יחיד החולק, והרי שינוי בעדיות פ"א דלמה מזכירין דברי היחיד וכו' ע"כ ה"י לרבי טעם מיוחד במקום שלא הזכיר הולך, אבל כאן קשה לי' לבב ארוי ז"ל דכיון דהזכיר במשנה זו דברי ר' דפלייג בשליל וקאמר דיןנו נוהג משמע דביתר דין המשנה מודה זהה אינו דהרי פלייג גם אם אהא דנורא ביריך ימין ושמאל, דיןנו נוהג אלא בשיל ימין. ועיין בלב אריה מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש וחולבו מותר בגמ' לממן מפרש דהאי וחולבו מותר חלבו דעתיך קאמר ומה"ת מותר אבל איסור מדרבנן דישראל קדושים נהגו בו איסור, יש להעיר איך שתק רבנו הקדוש מהאי אישור וקטני סתם וחולבו מותר דמשמע מותר למגרמי, והנפער' בזה עפ"י מה שהביא ה"ב' בסס"י צ"ט בשם הרשב"א בתורה'ב' דמסופק אי' שמננו של גיד אסרנו מושם לתא גיד או מושם לתא דחלב ובביבמות כתוב הרשב"א ז"ל בחחלה דמשום לתא דחלב נגעה בו, ונוארה דעתיך זה תלוי בפירוש משנתנו דקתני חלבו מותר מה היא דאי מפרשנינו חלבו דעתיך, ומה קרי ל' חלב ובברייתא כתני שמננו, אלא ודאי דהנתנה שחמייט דישראל קדושים נהגו בו איסור קרי ל' חלבו כדי להשלים האי חסרונו דבזה ממשמעו דראואה להמנע מלאלכו משום דנוראה כחלב ובפרט דמתניתן ר' מ' דדייק בשמא, אבל בתנא דברית' דקתני בפירוש דנהגו בו איסור קרי ל' שמננו מפני שכך הוא, וא"כ אז יש הוכחה גמורה דמשום לתא דחלב נאסר שמננו גיד, אבל אם נפרש חלבו מותר דמתניתן אחלב דשליל אז ליכא שום הוכחה ונוכל לומר דמשום לתא גיד נאסר שמננו ודוק'.

והנה ראש"י ז"ל מפרש דחלבו דשליל קamar ורב"ט הנמצא בהמה, והוא כר"א אר"א לממן צ"ב ע"ב, אבריתא דפליגו ר' מ' ור' י' בגיד וחלב של שליל, ועיין בתוינו' ט' ובראש יוסף כא, וצ"ל דרש"י ז"ל ס"ל דרא"א גם משנתינו מפרש כ, והוא חלבו מותר לאו ד"ה אלא סיומה דפלוגתא דת"ק ור' והוא דלא קתני בדברי ת"ק דחלבו אסור, משום דרב"ט חי הנמצא בבחמה ועל עסקי שחיתה קמיiri, בלבד"ה אין די זה שיקן לכוא ושנו'י' כבר לעיל בפ' בבחמה המקשה, דלר' מ' טעון שחיתה, וא"כ פשיטה דנהוג בו איסור גיד וחלב, دائم זה שליל אלא בבחמה מעלי', ולא נשנית כאן אלא בשבייל דברי ר' דקאמר אי' נוהג בשבייל וחלבו מותר, דזאת לא נשמע מדברי חכמים לעיל במשנה דקאמרו שחיתת אמו מטורתה, דהרי עדין אפשר גיד וחלב שלו אסור, דדי' לולד להיותו כאמו, וכקושי' הראי' ש' ז' התם, ולכך קיצר התנה דמשנתינו בדברי ת"ק, שלא הובאו אלא בשבייל בר פלוגת' ולא קאמר רק נוהג בשבייל שצרכיך שחיתת עצמו, וממילא נדע דבון גיד ובין חלב נוהג דהרי הוא בבחמה מעלי' אבל בדברי ר' דקאמר אי' נוהג בשלייל, ובשביל שהוא שליל ושהית האם מטורתו, קמפרש בהדי' דהו גיד והוא חלב מותר, אלא דלפי פירוש זה קשה טובה, אך שינה רבינו הקדוש טעמו מלעיל להכא, דלעיל בעסקי שחיתה מאן דמטיען שחיתה הוא ר' מ', ומ"ד שחיתת אמו מטורתו מה החכמים, וכך הוא להיפך, דבבורי ר' מ' שנה סתם בלשון ת"ק ודבורי חכמים דלעיל, בדברי ר' יהודה. ומכח קושי' העצומה הללו נצחים כמה שיטות בעניין זה ומובאים לממן בראש יוסף בסוגי' דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

ע"ש גמר' מוקדשין פשיטה ממשום דקדשי' פקע לי' איסור גיד מני' האי משום דקדשי' וכו' לכארוי' שפת יתר הוא ודאי ה' לי' להקשות סתם פשיטה, אבל לפער' נוראה, דבא לשולן קושי' השאגת ארוי' המפורשת שהקשה דינמא עשה דאכילת בשר קודש ידחה ל"ת דגה"נ. והקושי' לך' מ' דמן'ל דaicא עשה כלל על

בשר נתقدس לצורך הקרבה או אכילה, וממילא ايقا עלי' נמי לאו דמעילה משא"כ בגיד דמתחלה יצא מכלל שאר הבשר דלא חל עליו לאו דכליל תהי' לא תאכל, אלא לאו דמעילה לחוד, ולא עוד אלא שאנו נובך מאד גם בלאו דמעילה אי אית ב', דעתו בתוס' ישנים בריתות יג' ע"ב, שהקשו שם איך מתחייב על נותר וטמא אשם מעילות, כיוון דלא שוה מדי להקדש, ותירצוי דקדשי הגוף שאני דלא פקע, ועיין שם בהגחות ק"ז בערךת"ס ז', ועיין Tos' מעליה יי"ד ע"א ד"ה הבל מודים, וכע"פ האי גה"נ דמתחלה עומד לחלו עלאו דמעילה מנ"ל, ולכן נהרא דאיסורה בעלמא קאמר ולא מעילה ממש, וא"כ ודאי דהאי איסור עומד בפ"ע חולוק משאר הבמה, ואולי מכך הלאו דלא תאכל באש תשרף דדרשין מני בפסחים כי"ד ע"א דבאה ליתן ל"ת על כל פסהמ"ק, והאי גה"נ הוה פסהמ"ק מתחלת הווייתו וכע"פ אין בו מושום כולל בשארبشر, ובזה מיושב נמי מה שיש להקשות דהאי מוקדשין דנוהג בגין נמי פשיטה דמה אתה לאשמעין, אי דיש בגידין בנותן טעם הלא הוא משנה שלמה لكمון ריך שנתבשלה בה גה"נ ואילו דמקדשין חל על איסור גיד הלא כולל דחל הוא משנה שלמה בבריתות כmobא בתוס' כאן, ובפרט ש את איינו שייך כלל לפפרקן שעוסק בדינני גה"ג, אבל אם אמר דהאי איסור מוקדשין איסור פרטני דווקא בגין שפיר שייך הכא. וממהות שתירצוז בtos' איסור מוקדשים חמורים באכלו בטומאה, נמי איך למשמע מני דס"ל דאיقا על גיד איסור אכילתبشر קודש, ולא לאו דמעילה דנהגה מן ההקדש כדכתוב רשי' ז', דבhai לאו ליכא קרת גם באכלו בטומאה, דהקדישה איינו אלל קדושות בדק הבית וד"ק היבט.

שוב ראיינו דא"א להעensis בדעת התוס' דמקדשין איגיד לאו כוללו הוה, דהרי בדיבור שאח"ז כתבו בפירוש דמקדשין איגיד כוללו חומרו הוה.

תוס' ד"ה אלא קסביר ולא ה"י יכול להקשות והתנן איינו נהוג בטומאה וכו' אי אף' הי' יכול לדקדק ממש דיש בגידין בנותן טעם ניחא לי' למיפורך מירך שנתבשלה בה גה"נ 'שונו' קודם עכ"ל, וכל הרואה ישתומים ודקרו לה מה קארו לה, וכי לא יידעו התוס' המשנה דירך שניוי' קודם ממשנה דנוהג בטהורה שהוא מצעי האחוריונה בפרקון, עד שנshawו וננתנו להקשות ולתרכז תחלה דלא מציא למפרק ממשנה דנוהג בטהורה, ורק בא"נ נתחדש להם דקושיותם מעיקר' ליתא דהרי הש"ס פריך ממשנה דירך שניוי' קודם וזה פלא והפלא לפום רהיטא. אבל חילילה לחשוד לעבלי Tos' שכתו דברים של מה בכך. שוב מצאתה שהלב ארוי' עמד בזה ונתקח מאד בישוב דבריהם עי"ש, ואין דרכנו לדוחק בדוחקים ולהעמיד פילא בקייא דמתחטא.

אבל דע כי קושי התוס' כראוי מוצקת, דהאי משנה דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, סיוםא דמשנתינו הוה, דהרי מנוהג ואני נהוג דיבר והפסיק בשאר דין דגה"ג עד שישים לבסוט מה שהשאריך כאן במשנתינו, וא"כ פשיטה דהאי משנה דנוהג בטהורה וממשנתינו דנוהג במוקדשין חד תנא אמרה והי' לו להקשות יותר מסימונה דמשנתינו ממה שמקשה ממשנה דירך דאפי' עדיפא דהוא אליבא דתנא אחר נשנה, ומ"מ תירצוי לבסוף דאפי' עדיפא לי' להקשות ממשנה דירך השנווי' קודם ואני אוסף מיא ואוסף קמחא להמתיק תירוץ התוס', והוא דנהga דהא דנחلك היא משנה לשנים להפסיק בין כל הני נהוג בשאר דין ולשנות בסוף הפרק דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, ע"כ טעמא עי. ויל' בטומאה דהיא מלטה דרבינו הקדוש רצה להורות לנו, דכל סתמי דהיא פרקא חד תנא אמרה, וכעין שאמרו בנדרים פ"ב ע"א, דמייתור דקתני דברי ר' יוסא שמעין דכולא פרקה ר' אמרה, ומפרש שם הר"ן

בגיד הנשה שאינו עומד להקריב למזבח אלא חלו על תפוח, אין בו רק לאו דמעילה דאיقا גם בדשן, עיין ברמב"ם בפ"ב דמעילה, וכן בדיקון נקט רשי' ז'ל דבאכילת גה"נ של מוקדשים איقا לאו דנהגה מן המקדשין, ולא לאו דאכילתبشر קודש.

ומכאן נפרק סברת התוס' פשחים דג' כ"ב ע"א ד"ה ור"ש, שכתבו דבגיד הנשה למ"ד אין בגידין בנותן טעם מודה חזקי' דאיقا הנהה במשמע, כיוון דלא שיכי כי באכילה, ור' דניהו דלאו אכילה גמורה היא אבל עכ"פ טעם קליש' באכילה, וכמש"כ הרשב"א ז'ל מיחסב אכילתנו עכ"פ כשאר הנהה, ולא כאוכל קליפי ערלה וקשה של כלאי כרם, דלא עבד מדי, דחתם עץ ממש הוא, ואין באכילתנו שום הנהה, משא"כ בגין הנשה דעת בא' קצת טעם כן מופרשים דברי התוס' שם. אבל נפרכו מהא דקامر אכן דודקן אי יש בגידין בנותן טעם אייכא איסור מוקדשין אגיד, אבל אי אין בגידין בנותן טעם ליכא איסור מוקדשין ולסברת התוס' הלא שפיר איכא איסור אכילה שהוא בננה בשווה פרוטה, גם בדילא טעם גמור בגיד, דעכ"פ נהגה מקרי, אם לא שנאמר דהתוס' כתבו זאת רק חזקי' מציא לתרצ'ן דעת ר' שאוסר גה"ג בהנהה, אבל אין לא סבירא לא סברא זו והוא דוחק וד"ק.

תוס' ד"ה ואתה איסור מוקדשין וחיל איסור גיד וاع"ג דתנן لكمון איינו נהוג בטומאה וכו', איסור מוקדשין דחמור דעת בא' כרת אם אכלו בטומאה חיל עכ"ל.

והקשה המהרשות' ז'ל דהא דאיינו נהוג בטומאה מצין לפרש כר"ש, דמי שבשו מותר וכו' וכמש"כ התוספות בעצםם لكمון בד"ה בולדות קדשים, ותירץ דמותוך הסוגי דחתם משמעו דרך לר' ש' אית ל' האי סברא דפטור בגין של טמאה לממרי אבל לתנאי דמתני' דפטור רק מגיד ולא מטומאה, מטעם אין איסור חל על איסור קפטור וממש"כ התוס' דגמ' לתנאי דידן מצין למימר דעתמא כר"ש, הינו דכיוון דמצוי למיחדי כן ניחא לי' יותר להקשות ממותני' דניזיר עכ"ד, ורק ש' לי' טובא חדא, דהכא נמי הרוי מקשה הש"ס דא"כ מוקדשין נהוג בגין מבעי' לי', דהוא קושי' יותר עצומה מלהקשות מאינו נהוג בטומאה, דמצוי מגדח לי' דטעמא כר"ש, אבל יותר קשה דנהגה הראש יוסף ז'ל הקשה ג'כ על קושי' התוס' דמה קשי' להו, הלא הכא מוקדשין כולל הוה על איסור גיד, ותירץ, דלפומ סברא דהשתא דגידי חל משעה שנוצר ומן' איינו חל בטומאה, ע"כ משום דלי' להאי תנא איסור בת אחת, א"כ ה"ה דל"ל כולל עכ"ד, ודבורי נפלאים ממנה דא"כ מה הקשו בד"ה בולדות קדשים, דאמאי לא פריך מאינו נהוג בטומאה אלמא דטומאה קדים, הלא איינו מוכרת דהרי גיס איסור בת אחת לית לי' כמש"כ הרוש יוסף וע"כ לומר דתנאה דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת, דל"ל איסור בת אחת, וא"כ קושי' הרוש יוסף הדרה למקוםה, וממילא גם קושי' המהרשות' א דעכ' יותר נכון לומר דהמ乾坤 סבר דעתמא דתנאה דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת.

ולפי חומר העניין ענה מה שנראה לפע"ד לישיב דברי התוס' מוקשי' הרוש יוסף החמורה, והוא דכבר כתבנו לעלה דעל גה"נ עכ' ליכא איסור אכילתبشر קודש דכל שאינו בכלל כליל תה' איינו אלא תאכל, אלא אית בא' לאו דמעילה, כיוון דמ"מ נתקדש בכל הבמה, ואע"פ ששאר הבשר עומד ליקרב בעולה או לאכול להנינים בחטאת ואשם, והאי גיד מתחלה עומד לזרוק ולענין מה נתקדש, והרי תראה בעור העולה אמרה תורה שניתנה להנינים וחולין הוה ואני מועלין בה, וצל' דמ"מ נתקדש בכל שאר הבשר ונידון קדושים פסולין מתחלה הקדשו ונתקדש מיד רק למיעילה ולא לשום צורך הקדש כלל, וא"כ ס"ל לתוס' דלא שיכי כאן איסור قولל, דהרי איינו דומה קדושת שארبشر לקדושת גה"נ דשאך

אי טעמא כר"ש אין כאן חשובה של כלום, ויפה כתוב הת"ח שהוא דבר שבידילי מני' אינו לא בעי התורה לאשרה, אך לא נחתו למה שכתבנו, וס"ל דר"ש סמנה ולא טעמא אמר, אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דאייה הקרא על האי סמנה ובפתיחה תראה כי שיטת התוס' בלאייה נפרכת מכמה מקומות ודוח'ק.

שוב נתיבותי שיש ליישב דברי התוס' ע"פ שר"ש טעמא ולא סמנה אמר, דנヒו דעתם איכא שלא נאסר גה"ן של טמאה נאסר גם של טמאה לא מסתבר עתה להתריר דאי"כ נמצא דיצהה מקדושה חמורה לקדושה קלה ומ"מ איכא מיד' וכי כאשר אמרו בسنחרין. ותדע שכן הוא דהרי בגיד הנשה של נבלה וטרפה גם ר"ש מודה דלוקה ומטעם דرك מין אסור ממיעטין והוא גופא צרך טעמא, די משומם דבלאה לא יאלכו, גם בנ"ט שייך, אלא ודאי דכל שפעם אי ה' חל לא נתיר בשבייל שנופל הטעם ה"ג לר"ש בטמאה שנאסרה לב"י לא נתיר עתה אע"פ שנופל הטעם, אז יצאו מקדושה חמורה לקלה מה שא"כ לת"ק דמשום אחע"א קטאין עליה, סכ"ס נשאר הגיד באיסור מצד איסור הקדום והבן כי נכון הוा.

ד"ה איסור גיד איכא בסה"ד, א"ג לא בעי לשוני הци, משום דאכתי תקשה לי דאי"כ אין מוקדשין נהוג בגין מביי לי' והשתא דקאמר דקסבר אין בגיןנן טעם, הוומ"ל אין מוקדשין נהוג בגין מביי לי', אלא עדיפני מינני פריך עכ"ל, ודבריהם צרכין בגין, אם התרצין לא מוקדי קושי התוס', משום דידע דיש להקות עליו קושי' זו ממש. אבל פירוש לדבריהם כך הוא, דהרי שקייל וטרי רצח להראות דאי"א לאוקמא רבותא בהאי נהוג במוקדשין לא למ"ד יש בגיןן כנ"ל, איך קאמר מה שאמר שג'כ יש להקות עליו ומתחילה תחליה ביש בגיןן בגיןן טעם ומדחה, ואח"כ בגיןן בגיןן טעם ומדחה, ועי"ז הקשו והלא יש לאוקמא כאוקימוטה קמייתא ביש בגבנ"ט אוקימוטה מתקימות דס"ל אחע"א דל"ל ככל, ע"ז קתרציו דגס זאת אינה מתקימת דהרי יש לדחות דאי"כ אין מוקדשין נהוג בגין קמבעי לי' וαι קשי' לך א"כ איך קמנסה לאוקמי כמ"ד אין בגיןן בגיןן טעם ואיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא שיש ג'כ לדחות בגין' אין זה קושי', דהרי לכך מתכוון להראות דגס אין בגיןן בגיןן טעם א"א לאוקמי כי כך דרך הש"ס ודוח'ק.

בד"ה אם יש בה בנ"ט תימא, דילמא אסורה משום שמןו של גיד וכו', ולפ"ז הר"ס אתה שפיר, דפ"ז דין להחמיר ולאסור בשמננו של גיד, כיון גדי עצמו אין אסור עכ"ל, להסביר שתורת הר"ס צרכין דברי הרשב"א דבגיד איכא עכ"פ טעם קליש, אלא שטעם קליש אינו אסור, אז יש מקום לומר דין להחמיר בטעם דשmeno יותר מבטע גיד עצמו, אבל אם נאמר دقע' ממש הוה, ואני מוציא שום טעם, לא שייך לומר דין להחמיר בשמננו יותר מבגיד כמובן. וגוף דברי הר"ס עכ"פ הרשב"א ז"ל ביבמות ס"ל דשmeno של גיד משום לתא דחלב נאסר ולא משום לתא דגיד לית להוא מקום וכבר הבאתינו דבריו לעיל ועשיתוי סמכין לדבריו אם מפרשין הא דחלבו מותר דחלבו דגיד קאמר עיין לעיל. אלא דלפי שיטה זו ממשיא מיושבת קושי התוס', דמתני' דירך א"א לפרש דמשום שמןו קאמר דהרי סתם ירך קאמר הן דבמא והן דחיה, ובchein דחלב גמורשרי' מכש"כ שמןו של גיד ודוח'ק.

בד"ה בולדות קדשים עסקין וא"ת והיכיantu בההדי', ואיסור גיד אינו חל עד שהוא בן ט' כי כדאמר ליקמן ר"א אדר"א, מחלוקת בין ט' ח' והלך ר"מ לשיטתי' ור"י לשיטתי' וכו', ויל'

ז' לדע פירוש המשנה דנוהג בטהורה ואני נוהג בטמאה, שלא כאמור דר"ש אמרה דס"ל אין בגיןן בנותן טעם ומ"מ אין נוהג בטמאה, מעולם דכל שברו מותר וכו' ומילא חלקו האי סתמא אסתמא דירך השינוי' קודם, דס"ל יש בגיןן בנותן טעם, וכן כתני האי דנוהג בטהורה לבסוף פרkon לשברו עם תחלתו, ולאשמעין דכלוא סתמא דהאי פרקה חד תנא אמרו, ומילא תדע דעתם אדינו נוהג בטמאה הוא משום דאיתע"א, דכמו דמשנה דירך לאו ר"ש אמרה, כמו כן משנה דאינו נוהג בטמאה לאו ר"ש היא, וכן ספר מקשה הש"ס ממשנה דירך עכ"ג ממשנה דנוהג בטהורה סיומה ממשנה ראשונה, משום דזזה גופא נדע דכלוא פרkon חד תנא אמרה, וא"כ נקא המשנה השינוי' קודם, והבן כי הדברים קילורי לעיניים תל"ית.

בא"ד ומה שמקשה ר"י וכי לא מסתבר למימר דאית"כ פקע ממשו איסור גה"ן עכ"ל וכותב הרראש יוסף דודוקא לטעמא דר"ש יש להשיב כן, דכיוון דכן נתנה המצואה אף בהמה טמאה דבשרה הייתה מותר, ותו לא נשנית המצואה בסיני ודאי דלא נשנית דינה משום דבבמה טמאה נאסר בשרה, אבל אי מצד אחע"א קאתינו עלה, אז לא נוכל להשיב דלבני יעקב נאסר אף בטמאה דהאי מותרת להם ושוב לא פקע גם אצלוں שבבמה טמאה אסורה דאמאי לא, כיון דנתחדרה ההלכה דבבמה טמאה בשרה אסור ובכל מקום אחע"א מAMIL דאסיר ניד לא מצי חיל אטמאה, וכן קמתמה על הת"ח שלא נחotta להא لكمן דך קע' ע"ב ד"ה והלא מבני יעקב נאסר עיי"ש. והנה כוונת הרראש יוסף ז"ל מבוארת דמחולק בין טעמא דאיתע"א דהאי טעמא דמי شبשו מותר, איןו טעמא אלא משום דאיתע"א דהאי טעמא דמי شبשו מותר, וכל שער יעקב נשאר באיסורי דמהיכי תיתי נאמר נשנית הדין דגה"ג ע"ז שבטל הסימן, אבל טעמא דאיתע"א טעמא ממש דכל שאסור מצד אחר לא חל עליו איסור אחר דהלא די במה שמזהר ע"ז מצד אחד, כי רק מצד הדוחק אמרין דאותו שני אין על עני אחד כדי ללקות שתיים, וא"כ ספר מצין למימר כשנתחדרה ההלכה לישראל דבבמה טמאה אסורה נשנית הדין ופקע איסור גה"ן ממשמאה. אלא דלפע"ד אין לומר כן בשום אופן, דהאי סמנה היכי כתיבא, אדם נאמר דלר"ש איתרת האי אשר על כף הירך מה שלא הוזכר ליקמן בגמ' ולא ברשי"ע עיי"ש וא"כ לדרשא אתה למעט ע"כ בבהמה טמאה לאחר מ"ת, דלבני יעקב לא צרך קרא דלא אימעת להם שום דבר, וא"כ מה משיב לו ר"י והלא מבני יעקב נאסר, אלא ודאי דלא מייתורה דקרה קדרה דהרי הקרא דאשר על כף הירך איצטריך כדלקמן בדף הסמוך לכל מר וממר כדאית' לי', וגם איצטריך למיעוטי עוף דלית לי' כף, וא"כ ר"ש עכ"ג מסברא קאמר וכאשר ביראנו לעיל דכיוון דאית' אין בגיןן בגיןן טעם קשה לי' איך אסורה תורה עץ בעלים לאכול וכאשר אמרין בע"ז דר"ח עכ"ב בשרצים המאוסים דבדיל'י' אינשא מני' ולא בעי קרא לאסרו, ולתרץ זאת נאמר דגה"ג שנאי, דמ"מ לא יסלק אוינו שום אדם מן הירך ואיכל אותו מתוק שאר הבשר, וכן ספר בעי קרא לאסרו, ונזכר מה דכלشبשו אסורתו לא איצטריך קרא לאסoor הגיד דבלאה לא יכול אותו אפילו פירוש מן הירך דהרי אין בו טעם ועץ בעלים הוא, ועיין בה בפתחה מה שכתבתי בארכיות בפלוגת רשי"ו ותוס' בע"ז הנ"ל. ועכ"פ אמרת וצדק דר"ש עכ"ג טעמא קאמר דהרי לא סימנא, דהרי ליכא קרא מיותר ע"ז, וא"כ הוה האי טעמא ממש בטמא דאיתע"א, ולפ"ז דברי הש"ס ליקמן דך ק' ע"ב דקאמר, דיקא נמי דקתני אורי וכו' כפשטוא את' דעכ"ב טעמא דת"ק משום אחע"א, ועי"ז משיב ר"י דחומר חל ספר, אבל

דказמר שמו אל ד"ה ממש קאמר, וכן יותר ניחא לומר דאחלבו דגידי קאי וכדי לאוקמא ת"ק דר"מ הווא, כאשר סתמי דמתני' ו/or מפליג בגינז על ר"י בתורת דלא מבעי בגין ט' ח' דהרי בעי שחיטה בפ"ע, אלא אפילו בפחות מזה משום דשהחיטה לא תתייר איסור הקדום לה ובחלב לא מיריר תנא דמתני' אלא מחלבו דגידי שהוא מותר לד"ה אלא דלפי שיטה זו נשאר הקושי' דמה קאמר הש"ס הכא ולקמן דהא דנוהג בשליל, דהינו דאיסור גיד משעה שנוצר, פליגו ב' ר"י וחכמים, והוא גם ר"י מודה דאיסור משעה שנוצר, אלא דס"ל דשהחיטה מתרת אותו, ע"ז חידש לנו הרשב"א בסברא, דכל איסור שיש לו היתר ע"י שחיטה לא מקרי חל לענין איסור חל על איסור, ומביא ראי' לזה ממה דאמור ר"י בשילוי פרקו, אבל חלב מן החיה ומון הטרפה לוכה שלש, ואוקימני' בשנטרפה עם יציאת רובה, דכוון בהדי הדדי קאטו, והא ר"י לעיל בפ' בהמה המקשה שמעין לי' דתלש חלב בגין ט' ח' לוכה דחדשים גרמו לי' הרי דייסור חלב קדים, אלא ודאי כיון דיש לו היתר בשחיטה מיתלי תלוי ועומד, שמא תשחת האם ולא מקרי חל לענין איסור חל על איסור עיי'ש, וכיון ויארו עני' להבין דברי קדשו, כי מהה לפע"ד מופרכים מכח הרבה טעמי.

א') **אי'ק** מדמה שני עניינים שאינם דומין ורחוקין זמ"ז כרחוק מזור ממערב, דלקמן קאמר שפיר אבמה"ח וטרפה חלין על חלב בהדי הדדי, דניהם דחלב חל עד במעי אמו בשלומו לו חדשין, מ"מ כל שלא הוקבע עדין לחלווטין דהרי יש לו היתר בשחיטה לא מצי מעכב שאר איסורים מלחול, אבל לא נלמד מזה להיפך דמקדשין יכולים לעכב איסור גיד מלחול משום דמתלי תלוי והבן.

ב') **הר'י** ממקומו מוכחה חילוק זה דאל"כ אי'ק חל אבמה"ח על טרפה וחלב בנטרפה עם יציאת רובה, הא אבמה"ח מותלי תלוי דהרי אפשר בשחיטה ואפילו בנחירה ומיתה, אז הlk' לו איסור אבמה"ח.

ג') **הר'י** מוקדשין בקדשים הנאכלים נמי מותלי חלי דעת ידי שחיטה וזרקה תועת הבשר לכחנים, וקדשים קלים גם לזרים ומה לי אם השחיטה מתרת או שחיטה וזרקה מתרת, וכמו שהקשו התוס' לOLUMN בדף הסמוך לדלהה לא חל גיד אוולדות קדשים, כיון לאחר זריקה מותר הבשר ותירוצים דבעין חל מחייבים לפי סברת הרשב"א ליתא, דכוון דייסור מוקדשין מותלי תלוי שפיר חל גיד מיד בשעת לידה עכ"פ, דהרי הוא קבוע נגד מוקדשין דמתלי תלוי ועומד, עד הזריקה המתרת איסור זה, ولكن דברי הרשב"א באז לא ידעתם להולמים.

ולענין ההלכה יש בזה ד' שיטות עיין ברשב"א זל' ובראש יוסף לCOLUMN דף צ' ב' עכ"ב ובמה שאזכיר אני בזה שם בס"ד ודוד'ק.

בא" **ענ'** ניחא לי למפרק מתני' דניזיר, דמשמע בהדי דלאו בהדי' אותו עכ"ל, בפשיותו לא מצי לתרצ' דניחה ל' יותר למפרק ממותניתן מליפרך מדברי אמרוא, דהא ממותני' דניזיר לא שמעין דייסור גיד וחלב תלוי בחדשים, רק שהגיד לא בא עד שנטקשו ראי'ו, וא"כ ודאי יותר ה'ilo לו ליפרך ממיירא דאמוראי כדי להעמיד האמת, דבעין שלמו לו חדשיו עכ"פ, ولكن הוסיפו דלא פריך מר' יוחנן דלעיל דלא קתני בהדי' דגידי דינו כhalb וモתר בגין ח', וממילא התדע דהתוס' לא רצוי לתרצ' רק קושי' השני', אמא לא פריך מר' יוחנן דלעיל, אבל קושיותם הראשונה דאמאי לא פריך מראהרא"א דאמור דר"מ ו/or הלקו לשיטות לא מצו לתרצ', דניחא דבפניו חדשים ואוירא, וכמוש'כ התוס' לCOLUMN בד"ה מבורת אלא דלפי דרך זה, קשה מה פריך לCOLUMN מדראהרא"א אדשומאל דאמור וחלבו מותר לד"ה, הלא יפה אמר על ת"ק דמשנתינו דפליג או"י בגין, מודה בחלב כנ"ל, אבל לעולם ר"מ פלי' נמי אחלה עכ"פ בגין ט' ח' ומשום דעתון שחיטה, ויל"י בדוחק דמשמע לי' דד"ה

זהה דשרי ר"מ בגיד דשליל בן ח', היינו לאחר שחיטת האם דנימטר בשחיטת אמו וכו', עכ"ל. והנה אבא בקיורו שיטת התוס' דהכא, והוא בגין וחלב לעולם חלין עוד במעי האם עכ"פ בגין ט', ולתיווך קמא איסור גיד משעה שנוצר, ומ"מ השחיטה מתרת hei ני' איסורים מגוזה'כ דכל בהמה תאכלו, ולא פליג ר"מ ו/or' אלא על עסקי שחיטה, דלר"מ בגין ח' דוקא מתרת שחיטת האם את הولد, אבל בגין ט' ח' בעי שחיטה בפ"ע ולר'י גם בגין ט' ח' יותר בשחיטת האם, ולפי פ' זה דברי הת"ק דקאמר נהוג בשליל, אין בהם שום רשותה דהרי אין זה שליל לר"מ, דהרי בהמה מעלי' הווא, וכבר כתני פלונטה או בגין ט' ח' לעיל בפ' בהמה המקשה, ולא איצטריך הכא אלא לר'י דקאמר איןנו נהוג בשליל דນיתרין הגיד וחלב מגוזה'כ דכל בהמה תאכלו, דלא שמעין זאת מדעליל, דממה דנימטר הولد בשחיטת האם, עדין איכא למימר דידי' לוולד להיות כאמו, וכקושי' הרא"ש זל' לעיל בסוגי' דשם, ולהכי ניחא דלא נקט בדברי ת"ק וחלבו אסור, דבדברי ת"ק בללא' אין כאן שום רשותה, ולא נקתה אלא משום דברי ר"י המתר גיד וחלב ע"י שחיטת האם, ולכן' ביאור נהוג בשליל על הגיד לחוד ולא האריך בו, אבל לשיטה זו קשה מאד איך שינה רבינו הקדוש טעםו מלעיל עד להכא דלעיל שנה דברי ר"מ ביחס ודברי ר"י בלשון חכמים, ועכ' כד לקבוע הלהכה כחכמים, ולא עוד אלא דר"ש שורי מוסיף עוד אפילו בהפריס עג'ק, וכך שנה דברי ר"מ בסתם הרוי דרצה לקבע הלהכה כוותגי' דשהחיטה אינה מתרת בגין ט' ח' יותר קשה דהנתא הי' יכול לסתום סטם ואינו נהוג בשליל והינוי יודעים דלכל מושך ומר' כדאית לי', דלר"מ קרי שליל בח' או ב"ט מת ולר'י קרי שליל אף בגין ט' ח'.

אלום הרשב"א זל' בחודשו הביא בשם תוס' שיטה אחרת, והוא דר"א אר'א לא אמר דהלו לשירתם רק בחלב, אבל בגין גיד בחלב ט' ח' מכל בהמה תאכלו, עכ"פ שנאסר משעה שנוצר. ואין זה כתירוץ שלפנינו שמחקרים ג'כ' בין גיד לחלב, דזוקא בחלב בעין ט' ח' חדים, משום דכתיב חלב שור כשב וע, ולא איקרי שור עד שגמרו חדשין, אבל גיד איכא משעת יצירה, דאפילו לפ' תירוץ זה עדין מתרפרש הא דראאר"א דקאי בין אהלב ובין אניד, דהלו בפלוגתם לשיטתייהו, דעכ"פ שאיסור גיד חל משעה שנוצר, מ"מ ניתר בשחיטה בין לר"מ ובין לר'י, לזה בגין ח' ולזה אף בגין ט' ח' יוואר השחיטה מתרת אצל השיל, לר'י גיד וחלב, כי לשנים השחיטה מתרת אצל אסורים אצל השיל, לר'ם קרי שליל ב"ט ור'ם עכ"פ גיד. אבל הא שיטה שהרביה הרשב"א זל' סובר דלר"מ באמת איסור גיד דחל משעה שנוצר לא פקע ע"י שחיטה, אפילו בגין ח' משום דידי' לוולד להיות כאמו, ואני חלב בגין ח' דעדיין לא מקרי חלב שור, ורק ר"י דמתיר אף ב"ט עג'ג דאייקרי שור, מצד גזה'כ דכל בהמה תאכלו, ה'ה דמתיר גה'ג מה'ט, ולפ'ז התנא דידן סתום בזה כר"מ דנוהג בשליל הון גיד והוא חלב, דניהם דלגביו שיטה שנה דברי ר"י בלשון חכמים גם בגין ט' ח' יותר בשחיטתו אמרו, אבל לגבי גיד וחלב סתום אכן כר"מ, דאינו מתריר איסור גיד וה'ה חלבו, והא דלא קתני נמי דחלבו אסור, ייל' משום דלא דמי, דגידי איסור אפילו בגין ח' וודוד פחות מזה, אבל חלב אינו אסור עד שהוא באן ט' ח', ולא עוד אלא דיל' דהאי ת"ק דנוהג בשליל, אינו ר'ם בר פלונטה דר"י בעסקי שחיטה, אלא מהני חכמים דסבירו בשחיטה קר"י, דבן ט' ח' יותר בשחיטת האם, אבל איסור גיד שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בחלב ד'ה מותר, שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בעי שחיטה, אלא דבפניו חדשים ואוירא, וכמוש'כ התוס' לCOLUMN בד"ה מבורת אלא דלפי דרך זה, קשה מה פריך לCOLUMN מדראהרא"א אדשומאל דאמור וחלבו מותר לד"ה, הלא יפה אמר על ת"ק דמשנתינו דפליג או"י בגין, מודה בחלב כנ"ל, אבל לעולם ר"מ פלי' נמי אחלה עכ"פ בגין ט' ח' ומשום דעתון שחיטה, ויל"י בדוחק דמשמע לי' דד"ה

מיהא אשוו להחדי, מר לא מכשר ומר לא מכשר, הוה ל' רבי חד במקום שניים עי"ש וכן לא מצי פריך והא hei תנא איינו נהוג בטמאה ס"ל דהרי ה' הוא מה שהחידש התרצן דלכן חלקן התנא לשנים, משום דס"ל כר"י לענין נהוג במוקדשי ולא לענין טמאה ודוק"ק היטב כי נכוון הוא בס"ד.

ע"ש גמר א"ר י"פ ולא פליגו כאן להלכותו וכו' והקשה בראש יוסף ובבלב ארוי ז"ל דמה קמ"ל ר"י נהוג להלכותו פשיטה וכקושי' הגמ' בריש שמעתין, וככתב הלב ארוי ליישוב עפ"י התוס' דלקמן ק"ג ע"א, שהקשׁו לרבען דס"ל כל שבשו אסר אין אתה מצוא על אברהם, בטרפה נמי נימא דלא חל אבמה"ח, ותירצ'ו דהאי לא אתה למיעוטי אלא מין שבשו אסר, דהיאנו טמאה אבל לא טרפה, וא"כ הכא דכוות' אתה ר"י לאשמעין לאפקוי אליבא דר"ש דדרש כל שבשו מותר גידו אסור אבל בטמאה שבשרה אסור גידה מותר, דמוקדשין לא, דין זה מין אסור, אלא דא"כ למה לא מתרצ'ו הש"ס כן לעיל על הקושי' פשיטה עי"ש ועיין לעיל מה שכתבת' בהזה. והנה יותר יש לתמונה על הרמב"ם ז"ל שכתב בריש פ"ח ממאה"א וזל, "גה"ן נהוג בבהמה וחיה הטהורים ואפי' בנז"ט שלhn נהוג בשליל ובקדושים בין קדשים האכלין ובין קדשים שאינם האכלין עכ"ל, ועיין בה"ה שם ובלח"מ בפ"ז מעעה"ק, דודאי לא נהות כאן הרמב"ם ז"ל לדינא דהקרבה למזבח, אלא לומר דלוקה על אכילת גיד בין בקדשים האכלין ובין קדשים כאלו כתבת' זאת, והוא פשיטה הוא ועליו אין לתרץ אתה לאשמעין דלא נימא מי שבשו אסור אין גה"ן נהוג בו, דהרי כבר כתבת' דונoga בنبבות וטרפות שלhn, ובלי"ס לאתה כיון נימא כל שבשו אסור וכו'. אולם לפ"ז מה שכתבנו לעיל יש לתרץ זאת דתחלתה דמוקדשין בנז"ט, ומושום דין מינו אסור, ואח"כ קדשים דהו"א אישמעין בנז"ט, וכמו שhabati לעיל דחויש בשור פשהמ"ק דכמ"ן אסור יחשב, וכמו שhabati לעיל דחויש בשור פשהמ"ק לוקה מושום לכלאים עי"ש, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל אבל הש"ס לא מצי לתרץ משנתינו דונoga במוקדשין כן, משום דהרי התנא דמשנתינו לית ל' הא דר"ש, דהה ס"ל יגבנ"ט וטעמא דיאינו נהוג בטמאה משום דאח"ע"א וכ מבואר לעמלה, ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר ורבי מחבורין דתהיira לא איצטריך קרא לרובי' כי איצטריך קרא לגה"ג במ伙bor וכו', קשי' לי טובא דהאי איסורה דלא ליקרב מקרא ממשקה ישראל ע"כ סברא היא דלא ליקרב למזבח מה שהמקריב בעצמו אינו יכול דאל"כ עד DATA תיאץ חזקאל איסורה נהוג בב"ג, דהה הוא סתם דיאינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דיאינה מוכרכחת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דיאינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איך תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואני נהוג בטמאה. והוא קושי' הנה ראי' למהרשה"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהה ז חלך התנא hei משנה בנטון טעם, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טעמא בעי, וככתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהה אינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנטון טעם, ומשנה דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנטון טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכאנ סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהה גם ר"ש מודה דנoga במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דונoga שמיון סתם רבי כאן כר"י, דונoga במוקדשין וכן מצין הרכה פעמים בש"ס כעין

דסוגי' שלנו דלא כראאר"א ודוק"ק.

בד"ה והאר"י לא נצרכה אלא לנפל וכו' תימא דבניזיר גרשין בכל הספרים כדאר"י, משמע דר"י לא אמר אהאי דניזיר וכו' עכ"ל, תימא צו לא נמצא בשום מקום בתנ"ס, אבל כוונתם לתמונה על בעל הגמ' למה לא הביא עיקר המאמר אשר עליו סובב ר"י וע"ז תירצ'ו דעיקר מימרא דר"י על משנה דאהלota איתמר והיא אחר משנה דניזיר נשנית, וגם לא היו שגורות נגעים ואהלוות כ"כ בפי התלמידים כדיוע לבן הביא משנה דניזיר ור"י כאשר עסק באהלוות הקשו לו ואמר שם מה אמר, וכן מצין הרבה פעמים בש"ס כעין זה עין בפסחים דף ל"ז ע"א ודוק"ק.

ד"כ צ' ע"א גמר אלמא איסור מוקדשין קדמים בח' ק"ז בעחהח"ס ז"ל הקשה והא קיימ"ל אבלו ואין בו כזית חייב משום דגידי בר' הוה, וא"כ כשנטקشرو אבריו בגידין מסתמא אין בו כזית והוא עניין קדשים חצי שייעור ושפיר חל גיד על חצי שייעור קדשים, עניין בהגותות ר"ז חיית לעיל בד"ה וולדות קדשים שהביא קושי' זו, ומסיק דכיוון דהוה שייעור לג"ה הוה נמי שייעור להקדש כמו בשבת עי"ש, והנה יפה כתוב לתרץ שם איך קאמר דבחדדי קאטו דנימא דגידי איכא וקדשים לייא, דכאן לא שייך הי מיניהם מפקית דודאי איכא להפקיע קדשים דיאינו אלא חצי שייעור, אבל מה עינה כאן דקאמר גידי לא חל משום קדשים קדמים. אבל לפ"ז אין מקום לקושי' ז' דאה"ג דכל מן שאין בכל הגיד כזאת דיאיכא גיד על קדשים אבל אם אח"כ נתגדל ונעשה כזית ודאי שלא לקי אגיד, כיון דליך אקדשים וכ מבואר לפנינו בסוף פרkon בסוגי' דאיסור חל על אישור דאע"פ שחל על חצי שייעור מ"מ אם אכל שייעור שלם מן האיסור הראשון לא לקי אשני כאשר כן פסק הרמב"ם והשׁו"ע ועיין שם בחודשו וא"כ ק"ז הכא דאם נתגדל הגיד עד כזית דפקע איסורו ממשום איסור קדשים קדמים, ושם נתבאר טעמא דהא מלטה בטוב טעם וא"כ איך קתני סתום דונoga במוקדשין, היכי נוקי זאת בתולש הגיד ממעי אמו של שליל קודם שהיא' בו כזית אתמהה? והוא ברור בעיה"ת ודוק"ק.

ע"ש אמר דשמעת לי' לר"י בטמאה וכו' וככתב המהרש"א דלפי מה שהזכירו התוס' לתרץ לעיל דלא ה' יכול להקשות מאינו נהוג בטמאה, ע"כ משמע להו דהאי תנא דמתני' ס"ל ה' כי כסתמא דמתני' דסיפא, א"כ הול"ל בפשתות יותר והא תנא דידן צ"ל שכן איסורה נהוג בב"ג, דהה הוא סתם דיאינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דיאינה מוכרכחת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דיאינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איך תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואני נהוג בטמאה. והוא קושי' הנה ראי' למהרשה"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהה ז חלך התנא hei משנה בנטון טעם, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טעמא בעי, וככתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהה אינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנטון טעם, ומשנה דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנטון טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכאנ סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהה גם ר"ש מודה דנoga במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דונoga שמיון סתם רבי כאן כר"י, דונoga במוקדשין וכן מצין הרכה פעמים רב

התוס' למה שכתבו لكمון בד"ה קדשים דאייסור כרת, דכל שאיןו חל מחייבתו לא חיל, או דבלאי"ה מסתבר דגיה"ג חל מחייבים נמי. ואני אומר לכל הפירושים דברי התוס' פלאים וא"א אל הולמים, וכבר כתוב הרראש יוסף ז"ל דהרמב"ס ז"ל לית ל' סברת התוס', ואלא"כ איך לא מכיר חדש זה (ע"ג דהרמב"ס פסק דאגבנ"ט, מ"מ הלא ס"ל דאוכל גה"ג של נבלה לוקה שתים, א"כ לא מצוי חיל גיד על מוקדשין, דሞקדשים לא פקע אף כשנתקשה הגיד, כיון דאחסבי לאכילה גבי גיד).

ובאמות יש לתמוה איך עלה בעדעת התוס' לומר דכל שלא חל מחייבים לא חל לאחר שחיטה, דהלא גם טרפה למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת כתב רשי"י لكمון ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, ז"ל ור"ל סבר אין אישור טרפה חל על הבבמה עד שתישחט דאייסור מיתלא תלי וקיים, וכי פקע אישורอาท' אישור טרפה וחיל"ע עכ"ל, ועיין בעיקר י"ד ו"יא אריכות דברים והרי תראה דכתיב ובשר בשדה טרפה דלא דברה התורה אלא כשבודה עיין בשער דהוא לאחר שחיטה, כמוDDRשין ב"ק מה"ע וא"ל יאל את בשרו דשור הנסקל, דמיירishi בשחוות לאחר שנגמר דיןנו, וא"כ ה"ה בגיד אע"פ שנאסר מעשה שנוצר ונתקשה היינו להיות מיתלא תלי המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס ומה לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היהתן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגד הכלל דמשקה ישראל למנחה משום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היהתן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמשקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלתא דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

תנוס' ד"ה קדשים דאייסור כרת מי שמעת לי', משמע דאפיקו שלמים לאחר זריקה דשרי אף לזרים, בעי למימר דלא חיל אייסור גיד כל וכוי' מدلא אשכחו דחיה"י אלא והקשו כן מיד שמתארץ תמה למה המתינו בקושיותם זו עד הכא ולא הקשו כן מיד שמתארץ הכא בולדות קדשים עסקין ובהדי הדדי אותו, והוא"ל להקשות קושיותם כתבענו לדיבור הקודם ד"ל דהא דקאמר דאייסור גיד חיה"י אמוקדשין היינו בין שחיטה לזריקה, דאי לא חיה' אז לאחר שחיטה שוב לא מצוי חיה' לאחר זריקה דזומני' דשרар בהמות בעין ולא צרכין לדוחק של התוס' דבעין שיחול איסורי מחייבים.

ועוד נלפע"ד לומר דזריקה אינה מתרת אלא מה שראוי' לאכילה, דחררי תראה בעור העולה اي לאו קרא מפורש דלכניים תהיה היהנה קדושה לבדוק הבית וא"כ גה"ג נמי אי נאמר דאחר הזירקה חיל אייסור גיד שוב און הזירקה מתירתו לאכול ונשר ער איסור מוקדשין על הגיד ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' מתני' דלא כדורי, דחני"ר י"י אומר לנו מה אלא באחת והדעת מכרעת את של ימי, איבעיא להו מיפשט פשוטא לי', ומאי דעת דעת תורה, או דלמא ספוקי מספקא לי' ומאי דעת נוטה, עכ"ל הגמר', וש לתמורה איך אפשר לספקוי בשל שמאל קרא סתמא כתיב ולא בא ליסותם אלא לפרש ודוחק גדול ולומר דמספקא לי' דלמא איכא רמז בתורה על של שמאל אלא דאן לא ידענן לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי ודרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות על של שמאל אלא דאן לא ידענן לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי ודרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות שם) אבל הנראה לפע"ד

בפ"ע אתה, ואע"פ דברי קאמר דאתא קרא אmachוברים דאייסור האכונה דהקרה דבר ממחוברים כדרכו, אבל אנחנו ממילא יעדינו דגיה"ג דבכללبشر הוה מקריב אפילו בתולש, מDUCTיב ועתית עלותיך הבשר, והוא נמי בשער מקריב אולם ר"ה דס"ל מסתמא כהכלתא אגבנ"ט, ולא הוה בכללبشر וכרכבי ס"ל בסටירתה הני פסוקים, א"כ ע"כ קרא דועשית עלותיך הבשר למיעוטה גה"ג ATA, צריך לך חלצו מגזה"כ, ולא כשאר גידין ועכומות, ואולי משום דתורתך אית' ב', איןו ראוי בעכם וגם איסורה רביעי עלי', והא דהשיב לר"ח ממשקה ישראלי הוא לעומת קושיתו מי כתיב לא יאל המזbatch, דלא ידע כלל דaicא חילוק בין גה"ג לעכומות ושאר גידין שאינם נאכלין, השיב לו ממשקה ישראלי למינחה, אבל לעולם מותמעט מושעת עלותיך הבשר, ולא גה"ג אבל שאר גידין ועכומות במוחוברים יעלו מקרא דוחקטייר הכהן את הכל, ומישוב זהה ג"כ דלא פליגי ר"ה ור"ח בפלוגתא דתנאי. ולא תאמיר כי הסוגי' רק בדוחק מתפרש כן, כי על דוחק זהה כ' ק"ז בעחתה"ס ז"ל הדוחקים רובם אמיתיים, וכאשר ביארתי דבריו הקדושים בהקדמה.

ויש להביא ראי' לפירושנו גם מרשי"ז ז"ל שכtab על הא דר"פ דלא פליגו דלהעלותו אין גה"ג נהג דלא כתיב ולא יאל המזbatch, וכותב המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס מהו לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היהתן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגד הכלל דמשקה ישראל למנחה מסתימות הכתובים וא"כ היהתן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמשקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלתא דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

ואם כנים אנחנו בדבינו סר מהר התמיה הרבתי שתמה הלח"מ ז"ל על הרמב"ס ז"ל בפ"י ממעה"ק, דהרמב"ס ז"כ זריקה שטרוי לבי' תרי דפסק כרבי וכסתם משמעות המשנה בזבחים דפרשו לא יעל, ומ"מ פסק דגיה"ג חלצו לתפוח, דלפי האמור כן הוא לר"ה, דג"כ ס"ל קרבי אבל אית' לה אגבנ"ט ודז"ק היטב.

תוס' ד"ה אלמא אייסור מוקדשין קדים, אומר ר"ת משום דמתחללה הכל בשער והבשר עצמו מתקsha אח"כ ומותלבן ונעשה גיד וכו', עכ"ל, ותמה תמייה עצומה בהଘות ר"ץ חי' ז"ל, הלא אכן חזרת ר"י ס"ל דבחר לבסוף איזלין בגין שטוף להקשות, וכן בעכומות הרכין הנאכלין פסק הרמב"ס דחיב בפסח משום שבירת עצם בפסח, ולמה לא יה' חי' בפסח גיד ע"ש סופו עי"ש, ואני גברא הרבה קחיזנא, אבל תמייה גם זוטרטא ליתא, דאן רק גידין שכבר נתלבנו ועל עצמות שכבר תואר עצם עליהם אלא דעדין רכין הון, אמרין דnidonim ע"ש סופן, אבל כאן מדייק הר"ת לומר דמתחללה הכל הוא בשער ואין זכר לתואר גיד כלל, רק אח"כ מותלבין ומתקsha קצר עד שנופל עליו שם גיד, וכן מורה לשון הש"ס דקאמר שלא נתקשרו אבריו בגין, כי אין כאן גידין שעשוין פעולתם לקשר האברים משום דעדין רכין הון כבשר ממש, ואז לכ"ע נידונים כבשר, וזה ברור ואמת.

בא"ד ואע"ג דהשתא ר"ל אין אייסור גיד חל על מוקדשין על איסור אבמה"ח דלא חמיר כמנוקדשין חיל וודע דאי"א לאיסור גיד בע"א עכ"ל, ועיין במהרsh"א וביתר האחرونים ז"ל, אי כוונת

חכמים מחמות חומרא בעלמא לא בעי ס', ובטל ברוב עיי"ש, והרי תראה דדמאי וכן חמץ שעעה פ' בטילים ברוב, ומ"מ שמנו של גיד בעי ס', ולא עוד אלא שהח"ז והטו"ז מתמיהים על המחבר בס' כי, דלמה לא אוסר הירך מצד איסור דבוק והן אמרת דהפרט מגשם הביא ממנה ז"ל לתוך, דשmeno של גיד קיל ויפה כתוב לתרץ המחבר שהרי הוא ז"ל בכ"מ שלו כאן המליך על הרמב"ם בשmeno של גיד מה"ט, אבל האמת איינו כן,adam ה"י קיל לא הי ציריך ס', והי" דינו כדמאי וחושעה פ', והרי תראה דעת מימרא דר"ז דבנוח ישראל החמיירו על עצם ויושבת ז' נקיים על טיפת דם חרודל, מברכין על הטבילה לנדה גמורה, הרי דקבלה שבכלו המון העם על עצם לתוספת קדושה, הרי הוא עכ"פ כשר דרבנן דשייך לומר עליו וציווין, ואולי עוד חמוץ יותר מדרבנן בעלמא דהרי הוא כגדיר, (הארכתי בזה لكمון דף צ"ז ע"א על המשנה הנוטל את גה"ע להוכיח דלא כחת"ס שסובב דקבלה חומרא הוּה לנדר דאוריתא עיי"ש ומיעיר איסור גיד אתה למועד דאתא מכבלי יעקב ובניי לדעת הרמב"ם ז"ל גם אליבא דרבנן ואין להאריך בזה יותר). אבל דעת הרמב"ם ז"ל כפשוטו, בכל הנני קромים וכן שמנו של גיד לא החמיירו בפסח להוציאם קודם צלי' מפני דהמה רך מדרבנן אסורים, וטעם בעיקר הוּא ג"כ מדרבנן לדעת הרמב"ם, והוא תרתי דרבנן במקומות מצוחה לצלתו שלם, והפלג הראב"ד ז"ל, adam היו מביאין לפניו פסח זהה, הי' חבטו בקרקע לפני אינו אלא גוזמא בעלמא, וחיללה לחשדו שהי' עבר עשה דאכילת פסחים ואלאו דבל תותירו, משום האי איסור קל شبקלים, ואולי נזהר כתוב "לפנוי" וכונתו כדי לסייע את הצולה המביאו, אבל אח"כ הי' מגביחו ואכלו.

והנה ה"מ ז"ל לא מצא ראי' לדברי הרמב"ם ז"ל כי ראויתו שmbia שם לא הבנתי, אבל לפע"ד מוכח כן מהכא, דהרי ר"ת מפרש בדביגת הנשה ואelibא דר"י אמר, ור"א מוקי בשmeno של גיד, וע"ז נשנה במסנה דישרפו בששה עשר עם הנותר, ואם נאמר דהה מסיר את הכל לפני הצלוי, הרי הי' מצי להוציאם בעוד יומם בע"פ ולשרפן מיד קודם שיבואו לידי נותר, דהרי תרומה תורה שירפה בתחלת שיש מושם דאסורה מדרבנן, ולמה ימוציא עד שיישעו נוחר, וניהו דכל שאסור לו חכמים לאכול ודאי דלא עבר אלא דלא תותירו, דכל שאינו בכל ואכלו את הבשר איןו בכלל לא תותירו, אלא דא"כ גם שרפה לא תעבי, ונשדי'יו כמו שאר עצמות וגידין לאלו בשר נינהו כמבואר בגמ' והרי תראה דרש"י ז"ל נתעורר ע"ז, ובדר"ח דקרו אמר דעת הג"ז קאי כתוב ז"ל, "ותתרו'יו בעו שרפה לכל חד ודוד מספקין לי' בהתריא, והוא נותר שפיר וכו'" ולকמן בשmeno של גיד כתוב ז"ל והלך עכ"ל משיר לה משום מנהגא, ושרפה בעי הואל ומדאוריתא בר אכילה הוּא עכ"ל, הרי לך דכל דין נותר יש לו וא"כ למה לא יבער את הקромים והחותמים וגה"ג ושמנו קודם שיבואו לידי נותר, ובפרט גה"ג דיבגבנ"ט דהה"ט הוה בכללبشر ונעשה נותר ושם ודאי נותר גמור הוה דהרי רק מספק מיניהם מלאכל גם שניהם, ומה ימוציא עד שייהיו נותר ויעבור על לא תותירו במקומות דיקול לבערו לפני זה, אלא ודאי משום דמצוחה הוה לצלותו שלם, וזה נראה לפע"ד ראי' נcona ומוכרחת לדעת הרמב"ם ז"ל, מילא נלמד דאפילו גה"ג לר"י דיש בו טעם והוא איסור תורה, לא חששו להיסרו קודם צליה וממש"כ שאר הקромים דרבנן ודוד"ק חיטב.

ע"ש גמר' ח"ש אכל מהז' צוית ומזה צוית וכו', כבר כתבתי לעיל שאין זה תוספתא כמו ציון בעל מסורת הש"ס, אלא משנה שלמה בפרקן لكمון צ"ז ע"א אבל בתוספתא איתוי פלוגתא זו בין ת"ק לר"י בסוגנו אחר והוא "האוכל מגה"ג צוית הרי זה חייב ר"י פטור איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

דר"י לשיטת"י דס"ל לבני יעקב נאסר, שפיר מצי לספקי בשל שמאל,adam לבני יעקב נאסר אז אין זה ציווי, אלא סייר המעשה דבני יעקב קבלו על עצם שלא לאכול את גה"ג, וכיון דכתיב עד היום הזה אנו ידעים דהקב"ה הסכים על ידים, ושאר איסור זה לעולם, וא"כ לא הי נחוץ ליכתוב בתורה מאיזה גיד המדובר, אם של ימין או של שמאל, הלא פשוט איסורו בעם קודם מ"ת, ואם של שמאל געתך ולא אכלו של שמאל, עד מ"ת למה להם לפרש יותר, אבל לחכמים דס"ל דבשיני נאמר והוא ציווי כאשר ציווי התורה אין מקום להסתפק בשל שמאל כלל, אם לא שנאמר דשניות נאסרו כדעת המשנה.

וכתב הרاش יוסף ז"ל דהמשך לשון האיבעי הוא, دائ אמרין ספוקין מספקא לי' אפשר דמתני ר"י היא, ר"ל דלא פלא ארישא דלאיסורא קאמיר דתתו'יו יהו איסורין עכ"ל, אין כוונתו דרישא ר"י אמרה ונוחג דקרו אמר לאיסורא קאמיר, דא"כ כי פשיטינו דמיישט פשיטה לי' נימה דחכמים דפליגו ספוקין מספקא להו, ומספק קאמרו דנוהג בתרוי'יהו, אלא ודאי דזה ליתא דנוהג ממשמע מכח ודאי, ועוד דהרי בהדי תנן لكمון צי' ע"א (ובמסורת הש"ס בדף הסמוך נסמן תוספתא פ"ז והוא טעות) דأكلת מהז' צוית ומזה צוית סופג שמנים, אלא דכוונת הרаш יוסף הוא לומר דר"י נמי מודה דעכ"פ לא אכלין לתרוי'יהו, لكن לא חש התנא להזכיר כאן דר"י פלא, וסמק אמרתני דלקמן דקתני ר"י אומר אינו סופג אלא ארבעים, ועיין בלב אר"י בריש פרקן דנדחק לישב להא תנא דר"י פלא דאיינו געה אלא באחת כמו דתנא דפליג בשליל. ולפער"ד במאמת נראין דברי הרاش יוסף ז"ל גם לר"י לא אכלו גיד של שמאל אף"י אי מפסיק פשיטה לי' דשל ימין מטעם דלא אותו לאחלה פי ובפרט דכפי שראיתי במד"ר פ"ח דר' יוסי ס"ל דנוהג רך בשmeal עיי"ש כי איך נוכל לציר לעצמו פלוגתא דתנאי בתראי ר"י ור"מ בדבר הנוהג בכל יום ובכל מקום אם פלוגתם ירכות או רק הימנית אלא ודאי דלא אכלו שניהם אלא פלוגתם הי' אי מעירק הדין כן הוא או רק מצד ספק או חומרא בעלמא, ועיין עוד لكمון מה שנכתב בזה בס"ד וד"ק.

ד"כ צ"א ע"א גמר' ר"א אמר לא נצרך אלא לשטנו של גיד דתנאי ופרש"י ז"ל, "מהכא לא חפותו וכו' והוא לא כאו' פלא הלא אין ממתני דגידיון והעצמות ישרפו פשיטין, אלא מר"ח דקרו דפירוש למתרני מונני ר"י היא, ופשיטות זו לא נדחה מהא דר' אשדי דפירוש למתרני בעניין אחר. אבל ניחא לי' דודאי מר"ח אמרה בתרא א"א לפשט ספקתנו אי ר"י דעת תורה או דעת נוטה קאמיר, דלר"ח מנ"ל הא, אלא מה דפשיטין מר"ח הוא משום דר"ח גופה פשט לעצמו דודאי ר"י דעת נוטה קאמיר, מדקתני במשנה דפסחים דהגדין ישרפו ואין פירוש אחר במסנה זו, אלא דשנית אליבא דר"י, וספקי מספקא לי', וממילא אי מצין לפרש המשנה באופן אחרתו ליכא למפסיק מדר"ח, שהוא בעצם לא ידע בבירור דעת ר"י, אלא מכח האי משנה דפסחים, דלא מצי לפרש בא"א ודוד"ק,

ודע הרמב"ם ז"ל בסוף הלכ' ק"פ כתוב, דהה' צולין את הפסח שלם, ולא היו מנקרים כשאר בשר, אלא דבשעת אכילה ה"י מסירין גה"ג ושאר קромים והראב"ד ז"ל הרעיש עליו, והכ"מ שם מצדי'קו באמרו, כי הלא גה"ג אין בו ליתן טעם ולא קאמיר רק על שmeno של גיד, דאיינו אלא מצד ישראלי קדושים נהגו בו איסור, אבל שאר קромים האסורים מדרבנן ודאי גם להרמב"ם ז"ל בעו ניקור קודם צליה עיי"ש, איך נדחק בלשון הרמב"ם. הנה מה שרצתה ה"מ ז"ל החלק בין שmeno של גיד לשאר קромים האסורים מדרבנן, לפע"ד ליתא דהרי תראה שהשmeno של גיד בעי שישים בתערובות ככל שאר איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

והלב ארוי וק"ז בעחתת"ס ז"ל הביאו כאן דעת הזוהר ק"ש גשה"ג מן שיש"ה גידין מכון לילאו דשתי אחיות מן שיש"ה ל"ת, ושרו של עשו לא הי' יכול לו עד שהגע להאי גיד, וא"כ הוא, ודאי לא נגע רק באחת ולא בשתיים, אלא דבמד"ר שצינתי כבר לעיל איתני, דר"י אומר באחת מהן נגע ואחת נאסרו ור' יוסי אומר באחת נגע ושתיין נאסרו, אלא דח"כ כתוב שם אית תנא הדעת מכרעתה שהוא של ימין כר"י, ואית תנא הדעת מכרעתה שהוא של שמאל כר' יוסי, מ"ד של ימין ויגע בclf' ירכו, ומ"ד שהוא של שמאל כי נגע בכף ירך יעקבclf'ל, ועיין במפרשי המדרשים שם, זה בכיה וזה בכיה הנחות ותיקוניהם, אבל מדברי قولם clf'פ' זה יצא ברור דליקא שום מ"ד דבשניהם נגע, אלא דמ"מ נאסרו בשניהם. ועפ"י המקובלים ניחא דהרי בבהמה וחיה ודאי אין האברים והגידים מכונים למספר רמ"ח ושות"ה כמו באמון, כי היכי דנימא דהאי גיד שנגע בו ביעקב תאסר כנגדו בבהמה ולכן כיוון דנאסר ע"ש המאורע נאסרו שניהם, אבל דעת חכמי תלמודינו קשה להלום וד' יair עני וד"ק היבט.

שוב נתישתי שיש ליישב תלמודנו עפ"י דברי המהorer'ם שיפ' שהבאתי לעיל, דין דרך המתאבקים לשום שתி ידיו למיטה, אז שכנגו נצח אותו לעלה, אלא דבזה לא הוועיל אלא לתרץ למה שכנדו בתרוייו, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'א לימייר דבמתאבק פנים אל פנים ס' ידו אחת לא מצי להשפלו למיטה מטעם שכטב המהרמ"ש ז"ל, ולכן ס'ל לחכמים דר"י דע"כ לומר מדחרי נשיי וכיוון שכן מסתמא לא חס עליו להכוותו רק ביד אחת על ירך אחת רק בשתי ידים על שתי ירכות, והוא הנכוון ודוד"ק.

ע"ש בגמ' אמר יוסי ב"ח דבר שלח ביעקב ונפל בישראל, דבר שלח ביעקב זה הג"נ, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל. ועיין ב מהרש"א ח"א שנראה שמספר שלח ביעקב על מעשה המלאך שנעשה את ידיו של יעקב, וע"י האי מאורע שפשת איסרו בישראל בסיני, ובמחכ'ת לא דק בהז כי כל השופט בצדק הון לשון הגם' והן פרש"י ז"ל, וכן לשון הקרא בעצמו כפ' הדרשה הללו מורה, דר"ל דבר שלח ביעקב זה איסור הג"נ ופושט אח"כ איסרו בכל ישראל, ומילא קאי האי כמ"ד נה"ג נאסר לב"ג גם אם ימירא זו דרי יוסי ב"ר, ומושב בזאה ג"כ קושי' התוס' ד"ה כמ"ד, ומה שקשה מכאו על שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דלכ"ע התחיל האיסור בבב"י אלא דרבנן ע"כ שניית בסיני, עיין לקמן בסוגי' דאיסור חל על איסור מה שכטבו בזאה, ודוד"ק היבט.

תנוס' ד"ה כמ"ד נה"ג נאסר לב"ג דלאא לא נאסר אפ"ה הי' מקיימין שחיטה וכו'clf'ל, ולפע"ד נראה דגה"ג שאני דבפירוש אמרה תורה דנאסר ע"ש המאורע, ועל כן לא יאכלו ב"י את נה"ג, אין לומר דאבות קיימו את הציווי הלאה מדנפשם, קודם המאורע ואין זה דומה לשארמצוות ולא תעשה אף דנזיר אצלם זכר ליציאת מצרים וכדומה, מ"מ יש לכולם איזה תועלות ותיקון גוף ונפש בעצם וากילת מצה ואיסור חמץ וחוכית, שנצטו עליהם עוד במצרים טרם יצאו, וכן אכילת קרבן פסה ובכולם כתיב, טעם של יציאת מצרים שלא הספיק בזקס לחחמי ופסח ע"ש שפסח על בתים ב"י וע"כ דיש בקיום איזה עניין חז' מן הזכור הלאה, משא"כ בגין הנשה דכתיב ב"י ע"כ לא יאכלו וכו' וכיון דאבות לא קיימה השבטים מנ"ל ודוד"ק.

בא"ד א"ג פרע להו בה"ש הינו נחירה שנצטו על הנחירה clf'ל, ובחדושים הרשב"א כי דלא למא דמאכיל אותן אבמה"ח. אבל התוס' בפירוש כתבו דנטטו על הנחירה, ועיין בהගות מהרש"ש שתמה איה נצטו על הנחירה, ועיין בהගות ר"ץ חיות מה שכטב

עד שאכל משניות" הרי לך מפורש דר"י ספקי מספקא לי' דאל"כ הוליל עד שאכל مثل ימין. וא"כ ע"כ הסיפה דתוטסתה, אבל ב' גידין מב' ירכות מב' בהמות וכו', אשר מינה פושט הש"ס דר"י מיפשטו פשיטה לי' דשל ימין, ג"כ או הפירוש כמו שסביר הש"ס, אלא דاقل כל הד' גידין, וכפשות לשון התוטסתה, ועיין לעיל פ"ג ע"א דרש"י ז"ל תיקון הלשון תחת "מב' בהמות" כתוב "של ב' בהמות". ועיין בראש יוסף שכטב דהאי מב' ירכות הוא שפת יתר Adams אמר מב' בהמות, מילא נדע שהוא של ב' ירכות ימנית, דאל"כ ב' בהמות למה לי. אבל אנחנו נפרש כפושטא דاقل כל הד' גידין, ומירי שאין בכל חד צית-demokri בגמ', ואין זה דוחק כי התוטסתה קאי על החלוקה הקודמות שם אבל ואין בו צית חיב, ר"י פוטר עד שהיה ב' בו צית, וע"ז כתני אח"כ האי חלוקה דاقل ב' גידין, דلت"ק לוכה פ' ואע"ג דاقل ד' גידין לא לקי ד', או משום דבתורתהacha אחת לא לקי ר'ק אגופין מחולקים, או נאמר דעל בר' לא לקי על כל בר' וביי, כל זמן דליך צית דהא דבר' חשוב הוא לחיב פעם א', ע"פ שהוא פחוות מכזית דכיון דאל'ו אהשבי' אבל באכל ב' או יותר ובין כולם אין בו אלא צית לא לקי תרתי, והוא נכוון בסברא. (דניהם דבריה דחביב ממשום דהתורה אהשבי' אבל מהכי תיתני לא נבעי נמי מחשבת האוכל). ולר' אינו חייב אלא חדא דרך שני גידין של ימין או של שמאל מצטרפין לצית, ואין כאן אלא חד לאון, וזה ברור לפע"ד בכוונות התוטסתה, וע"כ לומר דבעל מסדר הש"ס לא ה' שני לפני האי ריש התוטסתה כמו שהיא לפנינו, ולכן לא נחות לפרש כפירושנו וудין צ"ג. ודע כי מה שכטבו דגופין מחולקים אף בתורתהacha אחת לוכה שתים עין בזאה בראש יוסף כאן, ומה שהביא בשם מל"מ ריש הלכ' א"ב דגום בהמות ש"יך גופין מחולקים, ואפי' בשחוותין לדעת התוס' זבחים ע"ח ע"א ד"ה והפיגול. ולפע"ד דהכא בגיד הנשה ואליבא דרבנן דמחייבי מכח בר' אף פחוות מכשיעור לכ"ע הוה שני גידין משתי בהמות גופין מחולקים, ובפרט לפי מה שכטבו התוס' לעיל דגידי בעין שנאסר מחחים, דודאי הוה משתי בהמות לכזית אליבא דר"י, בזאה יש מקום עיון גדול, לפי סברת רשי' ז"ל لكمון ק"ח ע"ב דאי"א מכל התירן להקרא שם איסור, עין לקמן מה שכטבتي בזאה ודוד"ק היבט.

ע"ש גמר' וטעמא Mai, לא קאי אמה שאמר ר"י דאיינו נהוג אלא באחת, דהרי פשיטה דקרה מורה על אחת דבל' סיפור המעשה רק מירך אחד דיבר, אבל בעי וטעמא Mai, על דעת מכרעתה של ימין, וכן פרש' ז"ל במתוך לשונו הזהב, וטעמא Mai פשיטה לי' לר' דשל ימין, ור'ל דהא דנווג באחת לא בעי טעמא דהרי רק באחת נגע ותקע ירכו האחת כפושטא דקרה, אלא דלפ' פלא והפלא על מה סמכו חכמים דס"ל דנווג בשניהם דמה שאמר בגמ' ורבנן מאחוריה אתה ונשי' בתרוייו, אין זה מספיק כלל ללקות על תרוייהו, על השערה צו' בלי שום רמז בקרה ונגד פשوطות הכתובים, ולא עוד אלא שהיא ג'כ נגד הקרא דזיאבק איש עמו, הци' דרך המתאבקים כן הוא, אטמה? וגם זאת לפלא בעני' למה לחו למימר מאחור'י אתה, והלא גם מლפניהם מצי לנשי' בתרוייהו אתני דרכ' ר"י נתקשה בזאה ותוי' דמלפניהם אין דרכ' לשום שתי ידיו למיטה, אז את שכנדו יגבור עלי' מלמעלה עי"ש, וכן הוא אלא דאי' יותר קsha מה ראו על כהה למיר מאחור'י אתא ונשי' בתרוייהו ולא עוד אלא דגום על דרשת ר"י "דהירך" יש לתמונה Adams פשיטה אליה מכח פשوطות הכתובים דرك באחת נגע ותקע ירכו ושל שמאל כמו בשל ימין, אז האי הירך דכתיב בצוויי אין בו הכרע כל דשל ימין הוא, דהרי קאי האי ה"ה הידיעה על אותו הירך שנגע בו.

נאסר להם בחולין, אם נאמר האבות קיימו כל התורה, איך יוכלبشر חולין כלל. אלא ודאי האי פרע להם ביה"ש על הנחירה קאמר וכבר"ע, דהותר לישראל במדבר נחרה אלא דנחררת עוז"ז אסורה להם מצד לתא דעתך לעצם, וכן קאמר לטבותיהם יטבוחו בעצם, ולר' ישמעאל צל דחיה שאינה ראוי להקרבה שחת ליהם.

ומצינן עוד כעין אגדה זו, על הקרא דشا נא כליך, דאמר יצחק לעשו חודד סכינך ושותיו יפה שלא תאכלינו נבלות, כמה שמשינו אין משחיזין את הסכין אבל משיאנו אותה על גבי חברתנה, והוא ממדר' מובה ברשי"ע ה"ת ושמעוני מקשין דמביא ראי' לסתור, דsha אין לו לשון הש恊זה דהרי קתני אין משחיזין אלא משיאנו אותה ע"ג חברתנה, והגס שאין זה אלא אגדה דרך רמז בעלמא מ"מ היכי אפשר ליישבה שתה"י מכונת להלכה ודאי שפיר דמי.

והנה כפי שכתבנו לעמלה בלאה א"א לומר דאבות הקדושים נזהרו על דקדוקי השחיטה שלא יהיה הסכין פגום דבר שלא נצטו עליו במדבר לאחר מ"ת עד שנכנסו לארץ. אבל גם בנחירה אפשר לקלקל בשחוטה בסכין שאינו חד עד ששותה הרבה במעשה נחירה, ובאופן שהבע"ח מות תחת ידו ועין לעיל פ"א ע"ב במשנה השוחט ונתנבלה בידו, שביארנו שם שהפירוש האmittiy הווא שוחט ושותה השחיטה בצדקה, אלא שיתתקן בה"ש לטבוחה בצדקה, אשר על ביתו בעצמו, אלא שיתתקן בה"ש לטבוחה בצדקה, והדבר נכון מאי בלשונו, ומכח"כ בלשונו הש"ס דקדammer פרע להם שהנחירה ממש קامر, אבל אי נפרש כתירוץ השני שבתוס', דנחירה קامر אז הלשון פרע להם בה"ש מדקדק, דלא בעי לפניהם אלא להראות דלא הרגה בקייפז ושלא מטה מלאיה וקרא דקامر לטבוח ולא טבח, י"ל דلطבוח מי שרגיל לטבוח דמסתמא לא האיש אשר על ביתו הי הטבח, אבל נטילת גה"ן דלא נהגו בו במצרים, גם יוסף לא מסר זאת רק לנאמן ביתו שהי נאמן אצל עלי ניקור הגיד, אלא דמחcit של המהרש"א זיל לא דק במנה שכתוב שחששו על שחיטת נכריה שהוא נבלה, דהרי טעמא דהא מלטא לדעת התוס' והראשונים טועמא מדכתיב וזבחות ואכלת, ודרשין דדוקא המצווה שלא לנחירה ראוי ליזביחה, ולא נכריה שאינו מצווה. וא"כ אז דגם הם לא נצטו על הזביחה ולחומרה הי' להם דין ב"ג, מה בנים לשאר ב"ג, ואם הי' מחמירין שלא לאכול, מזביחת אינו מצווה, גם מזביחת עצם לא הי' רשאין לאכול, אבל דברי נוכנים בשנאמר דלא היו אוכלים משחיתות מצרי מקרים דוקרא לך ואכלת מזביחו, ומטעם לתא דעתך כמש"כ הרמב"ס זיל, ואז שהיו ע"ג גמורים אפי' בהנאה אסור כמבואר לעיל דף י"ג ע"ב, וא"כ הוא, אז גם אי נפרש דנחירה קامر שנצטו על הנחירה שפיר קامر דפרע להם בה"ש שנחירותו לעצם כי גם נחירה שלהם לע"ז, דקרה דוקרא לך ואכלת מזביחו לאו דקרה זביחת שחיתה כשרה קامر כמובן וזה אמת וצדך.

ע"ש ויפגע במקום כי מטה לחרן אמר עברchi על מקום שהתפללו אבותוי ואני לא התפללת מייד היב דעתו למיהדר וכי, ופי' אמרו"ר ה"ג זצ"ל כי יעקב שהיה טמון י"ד שנים בבית מדרשו של שם וuber, כפי הנראה חשקה נפשו בתורה בן עזאי, ומאoso בכל תהליכי העווה"ז ובquo"si נערת לציווי אביו ואמו לילך לבית לבן וליקח שם אשה ויעסוק בהווית העולם, ומספר עתה כי מטה לחרן וuber את הר אלקים מקום מוקדש לתפילה מאברחים ויצחק אמר, היכי א"ז כאשר התייתי אדוק בתורה בביבה"ד של שם הי שארע לי לעבור על מקום קדוש כזה בעלי להרגיש קדושתו, וממה לא נצטו על שחיטת חולין עד שיכנסו לארץ, וא"כ היכי יאמר דאבות החMRIו על עצם יותר מדור המדבר, להיות נזהר שלא לאכול נחירה, מה שأكلו ישראל במדבר, ולא עוד אלא דהוא חומרא דאתא לידי קולא דהרי לא הי' רשאין לשחוט חולין במדבר משום ש"ח ואם האבות קיימו כל התורה, ודאי קיימו גם זאת שלא לשחות חולין אלא קרבנותיהם שהיה מבאים גם איז, כדכתיב גבי יעקב ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק ע"י"ש ברמב"ז זיל, ולר' ישמעאל נמי דנחירה לעולם היה אסור אלא במדבר גם שחיטה

בזה, ואני בפתחה של לי ובהרבה מקומות בתוכה המסקנת' הארכתני הנבלה שמותה מאלי', דהרי אבמה"ח הוא רק מיתת אבר ומטמא כנבלה כדרש בדף קכ"ז ע"ב לקמן דכי מותם מון הבהמה, ק"ו מותה יכולה דגרע מאבר מות, וכתיב בב"ג א"ז בשור בנטשו דמו לא תaccelו כל זמן שדמו בו לא תאכלו הון בחיים וחון במתה רק ע"י הסרת הדם תאכלו, והוחתני שכן דעת הרמב"ס זיל שכתב בסוף פ"ד מהל"ש דישראל במדבר לא נצטו בשחיטת חולין אלא היו נוחרים ושוחתני כשר עכו"ם עכ"ל, הרי דישראל לא נצטו על הנחירה אלא כשר עכו"ם, וע"כ דsharp עכו"ם נמי נחירה בעו, דאל"כ הרי על הנבלה נצטו ואפי' על הטרפה, ואיך כתוב שנוחרין כשאר עכו"ם ואכ"מ להאריך ודוד"ק.

ועיין בmahרש"א ח"א שכתב שדקך לומר נבי גה"ן טול בפניהם ובגי שחיתה לא קאמר טבח בפניהם כי בשחיטה לא סגי בהכי דהרי שחיטת נכריה נבללה אפי' בע"ג, אלא פרע להם ביה"ש שיחטו בעצם ע"י"ש, שצין על מש"כ בחר"ה, והוא דטבוח טבח איינו ציווי וכפרשי"י בחומש שהוא כמו לטבוח מילא כתיב וטבח, אבל והכן ציווי הוה, ולפ"ז ניחא דלא קאמר טבח, שלא רצה שיטבח האיש אשר על ביתו בעצמו, אלא שיתתקן בה"ש לטבוח בטבחו הון בעצם, והדבר נכון מאי בלשונו, ומכח"כ בלשונו הש"ס דקדammer פרע להם שהנחירה ממש קامر, אבל אי נפרש כתירוץ השני שבתוס', דנחירה קامر אז הלשון פרע להם בה"ש מדקדק, דלא בעי לפניהם אלא להראות דלא הרגה בקייפז ושלא מטה מלאיה וקרא דקامر לטבוח ולא טבח, י"ל דلطבוח מי שרגיל לטבוח דמסתמא לא האיש אשר על ביתו הי הטבח, אבל נטילת גה"ן דלא נהגו בו במצרים, גם יוסף לא מסר זאת רק לנאמן ביתו שהי נאמן אצל עלי ניקור הגיד, אלא דמחcit של המהרש"א זיל לא דק במנה שכתוב שחששו על שחיטת נכריה שהוא נבלה, דהרי טעמא דהא מלטא לדעת התוס' והראשונים טועמא מדכתיב וזבחות ואכלת, ודרשין דדוקא המצווה שלא לנחירה ראוי ליזביחה, ולא נכריה שאינו מצווה. וא"כ אז דגם הם לא נצטו על הזביחה ולחומרה הי' להם דין ב"ג, מה בנים לשאר ב"ג, ואם הי' מחמירין שלא לאכול, מזביחת אינו מצווה, גם מזביחת עצם לא הי' רשאין לאכול, אבל דברי נוכנים בשנאמר דלא היו אוכלים משחיתות מצרי מקרים דוקרא לך ואכלת מזביחו, ומטעם לתא דעתך כמש"כ הרמב"ס זיל, ואז שהיו ע"ג גמורים אפי' בהנאה אסור כמבואר לעיל דף י"ג ע"ב, וא"כ הוא, אז גם אי נפרש דנחירה קامر שנצטו על הנחירה שפיר קامر דפרע להם בה"ש שנחירותו לעצם כי גם נחירה שלהם לע"ז, דקרה דוקרא לך ואכלת מזביחו לאו דקרה זביחת שחיתה כשרה קامر כמובן וזה אמת וצדך.

ובלא"ה אני תמה מאד איך אפשר לפרש דהכא שחיטה ממש קامر, דהרי אנו קיימ"ל כר"ע דישראל במדבר אכלו בשור נחירה ולא נצטו על שחיטת חולין עד שיכנסו לארץ, וא"כ היכי יאמר דאבות החMRIו על עצם יותר מדור המדבר, להיות נזהר שלא לאכול נחירה, מה שأكلו ישראל במדבר, ולא עוד אלא דהוא חומרא דאתא לידי קולא דהרי לא הי' רשאין לשחוט חולין במדבר משום ש"ח ואם האבות קיימו כל התורה, ודאי קיימו גם זאת שלא לשחות חולין אלא קרבנותיהם שהיה מבאים גם איז, כדכתיב גבי יעקב ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק ע"י"ש ברמב"ז זיל, ולר' ישמעאל נמי דנחירה לעולם היה אסור אלא במדבר גם שחיטה

אבל שלמות האדם הוא לחיות חי חברותי, ולשם זה חי' שעה

שהמצבה אבן אחת, והמצבה נבנה מאבני הרבה וא"כ האי מצבה שהעמיד יעקב דינו כמצבה, דהרי מאבנים מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, להיות בבית אלקים, ולעולם מצבה שנואה מעיקרה הייתה מאייה טעם נסתר, ויעקב שניני מצבה שלו הייתה מצובח ודוחק כי הוא כפchor ופרח בס"ד.

ד"ג צ"ב ע"ב גמר' שאין שוקלין בשר המת במקולין, וכ' רש"י צ"ל שני פרושים בשר המת של אדם, ואני שמעתי בשר בהמה שמותה עצמה. ופי' השמי מסתבר הן מצד הענין והן מצד הלשון, שלא שמענו מعلوم גם בימי הביניים והישנים שהוא"ע היה אוכלים בשר אדם, ובין התוצאות שעשו הגויים לא הזכירה חותורה תועבה הלו, וא"פ הרמב"ם צ"ל כתוב דבר שר אדם אין אלא בלאו הבא מכלל עשה, זאת החיה אשר תאכלו, לא משום שאין מתוועב כשר מאכלות האסורים, אדרבה התורה לא הי' צריכה להזהיר ע"ז, לא לישראל ולא לב"ג דמווזהرين ועומדים מעלהיהם, אך הנברא בצלם אלקים לא יاقل בשר אדם המת וכמש"כ הרמב"ז צ"ל דהרביה לא האיהira התורה עליהם כמו שלא לך האדם עורם וכדומה. וגם בלשון בשר המת לא משמע אדם דאי הויל' בשר אדם, וממילא הוה ידעינו דמת קאמור, ומה שלא קאמור בשר המתה ותהה הפירוש בשר מבהמה שמותה, משום דרצה לכלול גם בבהמ"ח, אין שוקリン במקולין, וכן קאמור בלשון זכר המת וסובב על הבשר דכל בשר מת הן מבהמה שמותה כולה או מקצתה עד שלא מתה, רק הבשר בשר מת קרי לי' ועיין לעיל צ"א ע"א בתוס' ד"ה כמ"ד ומה שתכתבו שם ודוחק.

ע"ש גמר' ואני נהוג בעוף, והוא קחיזין דעתית לי, אית' לי ולא עגיל, ופי' רשי"ז צ"ל ואני דומה לפך. ולקמן צ"ו ע"א דאמר שמואל שלא אסורה התורה אלא שעל הקף שנ' על כף הירך, פריך לבסוף והאי כף מעבי לי למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה ולכאורה תמורה דהרי מAMILא נשמעו למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה שלא נאסר אלא מה שעלה הקף, הרי ממין שיש לו כף דיבורה, אבל כוונת הגמי' דילמא רק למיועט� עופ קאתא, ומ"ל לשمواל לדריש דלא נאסר אלא מה שעלה הקף, ע"ז משני דלמיועט� עופ נדע מאייך דכתיב כי נגע בcpf יעקב בגיד הנשה, וכן לעיל מני' בסיפור המעשה כתיב וגע בcpf ירו' ותקע כף הירך יUCK, ומסתמא אסורה תורה רק במין שהוא דומי' אך שיש לו כף, ולא הי' צריך כתוב במצווי, אלא ע"כ לא יאכלו בי' את גה"ג כי נגע בcpf יUCK יעקב בגיד הנשה, ונשאר האי, "אשר על כף הירך" שצביי לדריש לדושמאן. ולפ"ז למיועט� עופ אין לנו יתור כי כל הני כף הירך דכתיבי לחרבו אייכתבי דכך הי' המעשה, אלא דמסתבר דדמי' דמעשה נאסר לזכר המאורע דока, במין שיש לו כן לאופקי עופ. ועיין עוד בדיבור הסמוך ודוחק.

ע"ש בעי ר"י עופ ועגיל, ואית' לי' לכהמה ולא עגיל, מהו בתור דידי' איזלין או בתור מני' איזלין תיקו. והקשו הראשונים למה לא פשיטין מתפליןDDRשין דיכה יד כהה ואיזלין באיטור יד בתור דידי'. ויש בזה כמה תירוצים ושיטות היוצאים מהם. ובשם אחרים כתוב הרשב"א צ"ל דשאני הכא דיש לספק שנайл בתור מני' מפני שנאסר ע"י מעשה, ומה יעקב ומינו שיש להם כף, אף כל שהוא ומינו יש להם כף עיי"ש, ועיין בח' ק"ז בעחתת"ס צ"ל, שהניח דעה או בצע"ג דהרי לפ"ז בבהמה ולית לי' פשיטה דיאינו נהוג ממ"ג دائ כתפלין הרי איזלין בתור דידי', וא"כ דבעינן דומי' דמעשה הרי שם יעקב ומינו אית' להו כף והאי בהמה הרי לית לה. ולפ"ז נראה דודאי היא פשיטה דדמי' דיעקב בעינן ואשר ביארנו למעלה דלאו מיותרא קמעט עופ, אלא משום דהמעשה הי' שנגע בcpf, וכן

ברשות התורה והמצוות, ולקיים בכל דרךך דעהו, כדי לקשר הגוף והנפשה, וזה שהראה לו בחלום „והנה סולם מוצב ארצה" "סולם" כינוי לאדם בעזה"ז עולם העשיי, שהוא עולה או יורץ תמיד כי הולך הוא או מעלה או למיטה כידוע, והנה עיקר עמידתו ומצבו של אדם הוא ארצה כי לא לתהו ברא לשבת יצרה, אבל ראשו מגיע המשימה, כי התקין עצמן בפראזדור כדי שתכנס לטרקלין, והנה מלאכי אלקי' עולים וירדים בו" ר"ל דמלכים תחלה הם עמידים במדרגה אל האדם אבל לבסוף יירדים בו, כי האדם השלים המקימים בכל דרךך דעהו כנ"ל, גדול ממלאכי מעלה, וכאשר מבואר כאן בgeom' בסוף העמוד דחביבין ישראל לפניו הקב"ה יותר מלחה"ש וכו', וא"ת גודל הנסיך וכי יכול לעמוד בקשרי מלוחמות היצור, אם לא שמתבודד עצמו בד"א של הלכה, ע"ז הראה לו „והנה ד' נצב עליו לשמרו", וכאשר קץ משלתו אמר „מה נורא המקום הזה" ר"ל הדרך הזה נורא ואוים לחבר שני הקצוות והי' האוהל אחד "אין זה כי אם בית אלקים" הלא סכ"ס הכלכלי אשר עליו סובב הכל הוא להגיע למדרגות נפשי חלל בקרבי, ושלא יהי' לו אלא לב אחד לאבוי שבשים „זה שער השמים" והשער להישג מדרגה זו, יהי' דרכי זאת אשר אני הולך חRNA, לישא אשה ולעסוק ברעות צאן לבן הדבר הזה הוא נורא ואוים, כי מי יודע אם אזכה ע"ז להשלמה התכליות ולכן נדר נדרו. והוא אגדה נאותה ודפח"ח.

ע"ש גמר' ייקח מאבני המוקום, וכתיב ויקח את האבן וכו', וכתבו התוס' דעל פי פשוטו יש לפרש שלקה אבן אחת מאבני המוקום עכ"ל, אלא דאי' כ' קשה מה ראו' צ"ל לדירוש מלמד שנטקבצו כל אותן האבנים אל מקום אחד וכו', אבל הנרא לא בע"ד דלאו מכח סתירות הכתובים קדרש אלא משום דקשי' לי' כיוון דה' שם אבני הרבה דהרי כתיב ויקח מאבני המוקום, لما העמיד המצבה דזוקא מאותו אבן ששבב עליו אבן ראו' שנשתמש בו הדיטו, יותרה הי' לו ליקח אבן אחר שלא נשמש בו אדם מעולם, שהוא כבוד שמיים יותר ולכן קדרש דנטקבצו כל האבנים של אותו מקום ונעשה אבן אחת עד שלא נשאר שם אבן. ותடע שכן הוא הכוונה דאם כפי מה שרגילים לפרש דמסתירת הכתובים קדרש, מה זה דקאמור שנטקבצו כל אותן האבנים, הלא יעקב לך רק אינה אבני ועשאו כמי מרזב סביב לראו' כמו שכתב רשי"ז צ"ל בחומר. וא"כ רק אותן האבנים היו מרבות זו עם זו והמה היו מקובצים ע"י יעקב, אלא ודאי כפרושנו כן הוא, דכל אבני המוקום ההוא, וכפי מה שכתבו המקובלים דהני אבני המזבח שנעתק עליו יצחק, הי' לכולם השtopicות זו שעלי' יניח צדיק ראשו. ויל' דנטעורה יעקב לשום אותו האבן למצבה מלחמת ענותנותו, והוא לא החזיק את עצמו לקדוש אלקים שהיה האברים מריבות עברו, עד שנעשה להם נס זה שובלעו באחת, ותלה המריבה והנס באשר הרגישו שיעמיד מצבה, וכל אחת הי' רוצית להיות המצבה הלו. ובהאי אגדה אמרתני לפרש באופן נאה מה שאמור יעקב, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי בית אלקים, עיין בפרש"ז צ"ל וברמב"ז צ"ל, ולפי הנ"ל ייל' דהרי מצבה נאסר במ"ת, כדכתוב לא תקום לך מצבה, אבל אמרו צ"ל דאהובה הייתה בימי האבות ונעשה שונאה אח'כ' מפני שעשו עכו'ם חק לע"א, ובאמת הדבר קשה מאד דהרי כ"כ מזבחות בני, כדכתיב ואת מזבחות תתוצון ומבלעם אתה למד שערך כמה וכמה מזבחות, וכל מעשה קרבנות בעצם נהוג הי' בעע"ז כדכתיב, למען לא ישבחו עוד לשעריהם, וכתיב ויאכלו זבחים מתים ישתו יין נסכים, ואני חילוק ביןינו לביניהם, אלא שהם מקריבים ויזבחו לשדים, לא אלה, ואנו מקריבים לשמים לאין סוף ב"ה, ובכוננה המבוארת במפורשי התורה. וא"כ מה בין מצבה לשאר מזבחות אבל לפ' האמור כאן דכל האבני עפ"י נס נבלעו באחת, והרי החלוק בין מצבה למזבח כתוב רשי"ז צ"ל בחומר

ניתר בשחיתות אמו דשנאו בלשון חכמים, וכן בגדיד הנשה סתם כר"מ דנוהג בשליל, ושנה דאיינו נוהג בשליל בלשון יחיד ור' יהוד' אומר אינו נוהג בשליל, ואם תלוי זה זהה לרואה"א הרי זה רבנו הקדוש מפרק לפרך, ועי' חומר אלו הקשי' נתהרו ד' שיטות בהלכה סידרים ופירש הרاش יוסף ז"ל על נכון, ואלו הן א') ר' אפרים פסק לכך זה כר"מ גם בשחיטה דבן ט' חי בעי' שחיטה מה"ת ושיטה זו א"א להעמידה כלל דכמה סוג' מורים דהלהכה זהה עכ"פ כר"ג, דבן ט' חי ניחר בשחיטת האדם. ב') שיטת רבני הceptorsים דפסקין כר"י הן בשחיטה והן בחלב וגדי דעתךין בבן ט' חי ע"ז שוחיתת האם, ונהי' דתולש הלב מבן ט' חי חלב בהמה, היינו משום דיצא לאויר העולם, והא דרבינו סותר את טעמו לשיטות לעיל כר"ג וכאנן כר"מ, הוא משום דבגדי פלאג אי אסור משעה שנוצר או בעין ג' כח' חדש כהלב דכתיב ב' שור או דמוץ' מכלל שליל הוכיחו חכמים עי"ש) וא"כ הכא דכוותי' כיון דלא גلتה אי בעין לאידך ספקא אי סגי בדומי' דידי' או דמיינן, כיון דaicא סברא ללימוד מתפלין דברת דידי', ואיכא סברא דבעין דומי' דמעשה שאירע, האי ספקא במקומו עומד, דאולי יש להכריע מכח הסברא לכאן או לכאן ולכן לא קמבעי להתר שניהם אלא או זה, ודוק' היטב כי נכון הוא בס"ד.

ודע דהא דזילין בתפליין בתר דידי' ואיתור מניח בימין של כל אדם, האי הלכה הוא נגד הקבלה, כי עפ"י הסוד האי ידכה יד כהה אמרה תורה, אינו אלא סימן אבל הטעם הוא מאפני שמאלו נגד הלב, וכמו שאמרין כן בה"ר הנדפס בכל הסידורים ודוק'.

הפרמ"ג בס"ה הביא הכהנה ג' שכתב בשם הבה"ג דגה"ג נוהג בח"ד דחיה בכלל בהמה, ותמהו עלייו דהרי לא נזכר בתורה בהמה רק גה"ג סתם עד שאפי' בשל עוף הי' נוהג, אי לאו דמגעטינו מכף הירך דאיין לו כף, ועיין לבב אר"י כאן שמרתץ בדרך רחוק ודוחוק, ולפע"ד נראה דכוון דדמי' דיעקב נאסר הי' סברא לומר לכארו' דזוקא גה"ג של בהמה ועוף שהוא יותר דומה לאדם, דהרי מקריבין קרבנות רק מבהמה בקר וצאן ועוף, והוא עני נפש תחת נפש כדיוע, והבהמה שהוא ממין תרבויות מסוימת הקרא לאדם, כדכתיב אדם ובבהמה תושיע ד', ועיין לעיל דף ה' ע"ב, שדרשין אלו בני אדם ממשימין א"ע כבבמה, ופרשי' דכאי רוח, הר' דהאי בהמה בקרוא דזוקא בהמה, ולא חייה כי רק הבהמות המה דכאי רוח, והנביא מוכחים את ישראל אמרו ידע שור קונוּחוּ וחמור אבוס בעליו, ישראל לא יידע, لكن הי' מקום לומר דזוקא בהמה שיש לה יותר דמיון לאדם אסירה תורה ולא חייה שאינה בת קרבן, מפני שאין לה דמיון לאדם, וכן אמר הבה"ג דלא אמרין כן, כיון דבעניי אכילה לטימנים ולשחיטה, חייה בכלל בהמה, לא מסתבר להוציאו כאן חייה מכלל בהמה, על סמך סברא קלישטא כנ"ל לישב דבריו שלא לעשותו כתועה בדבר פשות ודוק'.

ע"ש גמר' ונהוג בשליל, א"ש וחלבו מותר לד"ה, חלבו דמאי, וכי' ואראר"א מחולקת בין ט' חי וחלך ר"מ לשיטתי', ור' לשיטתי' ולא חלבו דגיד וכו', ומסיק דעתם חלבו דגיד קאמר ומונתי' מחלב דשליל לא דבר, רק הבריתיא כולל גם החלב עם הגיד חד דינא אית להו, ותלוי בפסקות ר"מ וחכמים בעסקי שחיטה בפרק בהמה המקשה. והנה יש כאן מבוכה גדולה בין הפסיקים כי הסוג' והמשניות סותרים אחדדי. דנהה הסוג' דכאן מביאה דברי ראהר"א בלי חולק עד שמקשה מני' עלי' דsharp, וועל' ע"ה ע"א קאמר ר' יוחנן דתולש הלב מבן ט' חי, חלבו כhalb בהמה, וכיון דaicא איסור חלב במעי' אמו, די לולד להיות אמו, ואין תהי' השחיטה בולד מה שאינו מתיר באמו. ושנית והוא יותר קשה, דלעיל בהמה המקשה סותם רבני הקדוש הכר"י דבן ט' חי

אבגבע"ט עי"ש בדבריו הק'.
ו אני אומר דעת כזה וכיוצא בה נאנו דברי ק"ז זכ"ל שהבאתי בקדמה, החודדין רובם שקר והדוחקים רובם אמת, ואף כאן אע"פ שדברי הר"ן זיל נראין דחוקים ממד אמיטים הם וסבירות הני גאנוני בתראי, למדו מהם במרוחות וק"ו על גה"נ שאינו ב"ט שקר הוא. כי לעולם כלל זה תקח בידך דלא דרשו ח"ל בפרט דרישות דחוקות רק לחיזוק הסברא השרה או לקים דבר המקובל בישראל ביל' חולק, אבל חלילה לחדר דעת נגד הסברא עפ"י דרישות אלו, ולכן אין לומד גה"נ של שליל לאסור, לא מסוגי' דחוקים ולא מדברי הר"ץ בדים, אף דנראה כק"י, דבפסחים שפיר קאמרו דאי' להתריר גה"ע בהנהה מכח קרא דנבלחה נגד הכלל שבידינו דכל לא תאכלו א"ה במשמעו, רק למ"ד יש בגידון בנוטן טעם, וע"כ בכל בשר הוא אבל למ"ד אבגבע"ט דילמא באמת טעם מודה להוציא הגיד, וגם בהזהה לא ס"ל כן, אלא דגה"י מותר בהנהה אע"פ שאין בו טעם. ועיין בהז במקומו לקמן. וכן בדים הסברא נוננת דחילוק גדול איכא בין גיד וחלב לדם, דגיד וחלב דבר מסוימים ומופרש לעצמו הו, ואיין לבמהacha ד' גידין ושתי חלב הכליות וכיוון דהשחיטה משווה לויל' כירך אמו וכחד מאבירה, אין נאמר דיש להבמה או כפל בגיד וחלב, משא"כ גם שאינו מסוים ודם אברים אסור עכ"פ בלאו, ולכן לא מסתבר שבשביל שנותר הולוד בשחיטת האם שייתור הדם שבתוכו יותר מדם שאר אברים שאסור, ולחזק סברא האmittות הללו, המציא הר"ן זיל דרשה דחוקה ממשותה. והרי תראה דלעיל ד' ע"ד ע"ב פליגו ר"ל ור"י בהז, ולר"ל למאן דמתיר בחלווה מותיר נמי בדמם, ומסיק לומר שאין בו כרת ר"ל בדים הכוויס בלב, אבל בלואו בשאר דם החמצית אית' בי לכ"ע, והרי לך הסברא לפניך וכל שאין לפני כל זה, חדש חידודין אין מספר והכל הבל. והנה כפי הנראה הלב ארי' זיל נשמר מזה דמש"ה הביא דברי הר"א"ש כדי לולד להיות כאמו, וע"כ מגזה"כ התיר חלב וגיד, וסביר הלב ארי' כיון דבלאי"ה הא שרויטה גזה"כ ביל' טעם, ממילא די לומר דחלב בכל תאכלו ולא גיד דין לך בו אלא חידושי". אבל באמת הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, אלא סתם ונוגה בשליל, הוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מותרת איסורי", וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייבתו באבגדים עי' השחיטה, ורבי סתם כוותי" וambilא דברי ר"י החולק בהזהה ייחיד, ואנן כיון דפסקין בהזהה כסותם מתניינ' גם בחלב בן ט' ח' הדין כן. והוא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאי' דמוכח דאיסור חלב איינו חל עד הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. הן אמרת דיש לדון אם בבן ט' ח' החלב אסור בעוד במעי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי חלב שהי' אסור מחוורת, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' ח' טעון בשחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בון ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהז בחדשי בפ' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפ' ביאורנו הייתר מחוורת, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"ף והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בבן ט' ח' דוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שלחילה לאכול אחרים של ליל ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הנה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדאי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

באי"ז משות דלא מקרי חלב דאיינו בעמוד והקרבב וכו', עיין בראש יוסף זיל' שמתקן דבריו יוצא דמפרש דחלבו מותר אפילו בבן ט' ח' הנמצא בהמה, ואפי' אי ת"ק ר"מ הוא, דמצרך שחיטה לויל' זה, ומזה'ה' קשי' להו לתוס' מ"ש גיד מחלב, ולא מצץ לתרץ דשאני חלב דלא מקרי שור דהרי האי בון ט' ח' לר"מ שפיר איקרי שור, וקמתמה הראש יוסף על הת"ח דמתרכז קושי' התוס' כנ"ל אבל התוס' תירצ'ו דאיימת מהקרבה, ולכן גם באכילה מותר, ולכן קשי' לי' לראש יוסף מ"ש מחלב בעל מום. ואני אוסיף ומ"ש מיציא דופן דמלידה פסול להקרבה, וכי עלה ע"ד להתריר חלבו. אבל כל דבריו בזה אינם אלא דברי תימוה דאם ת"ק דמתני' ר"מ הוא אז ודאי משליל דידי' קמיiri דהיאנו ב"ח הניתר בשחיטת אמו, ולא בון ט' ח' דלא נקרא אצלו שליל, ורק ר"י דקאמר איינו ונוגה בשליל אפי' בון ט' ח' קי' אמר, לדידי' עדיין שליל קרי' לי' משות דניתר בשחיטת אמו, ואפי'ה שפיר קאמර שמואל דחלבו מותר לד"ה, כל או"א בשליל דידי' לר"מ ב"ח ולר"י ב"ט. ולא עוד

באישור כרת אין להקל נגד דעת הרמב"ם זיל, אפילו הוא ייחיד כי פסקי המה סולת נקייה מנופה ב"ג נופת, ואבאר בזה.

הנה לפע"ד נראה ברור דהרמב"ם זיל hei מקיים הני תרי משניות דראין בסטורין וגם דברי ראהר"א, ומ"מ אין כאן שום קושי' דראאר"א שפיר קאמר דר"מ ור"י דברייתא דפליגו בגין גיד וחלב של שליל, לשוטתייהו איזו וועל עסקי' שחיטה פלייגו ובבן ט' ח' אבל בון ח' לד"ה הן גיד והן חלב מותר, דניהם גיד איסור משעה שנוצר, דליקא שום טעם לומר דגביג בעין חדשים, מ"מ השחיטה מותרת דאן לומר דר"מ פלייג וסובר דאין השחיטה מותרת כלל, וכקושי' הרא"ש זיל לעיל, דדי' לויל להיות כאמו, דא"כ, איך כולל גיד וחלב בהדי', לומר בשינויים דנוזר, דהרי חלב איינו נהוג אלא בון ט' ח', והגיד הרי נהוג משעה שנוצר, אלא ודאי דגס ר"מ מודה בהא לר"י, דכל שהשחיטה פועלת על הولد, גם גיד וחלב מותר, ולכן שפיר כולל הני שנייהם בהדי', דניהם דבגיד מתיחיל האיסור משעה שנוצר, וחלב רק מב"ט מ"מ אין נפקota בזה, דהא עד שנעשה ב"ט השחיטה מותרת, ורק בב"ט נאסרו שנייהם, משום דעתו השחיטה ואי דנפ"מ בתולש מן הولد שבਮיעי אמו, דבחולב עד ב"ט מותר, ובגיד אסור, ממציאות רוחק כזו אשר בו פלייגו ר"י ור"ל לעיל בפ' בהה"מ לא דברו התנאים, והאי נהוג ואינו נהוג בשנמצא בمعنى בהמה לאחר שחיטה קאמרו, אבל אם נאמר דר"מ פלייג אגוף הדין דאין השחיטה מותרת אסורים שכבר חלו, א"כ האי נהוג בשליל בגין אפי' ב"ח ופחות מזה, וחלבו אסור איינו אלא בב"ט ואיך כולם יחד, ולכן שפיר קאמר ראהר"א דזוקא בגין ט' ח' פלייג ולא הזקיר ר"מ, אלא סתום דמשתנו דלא דיבר מחלב רק מגיד ולא הזקיר ר"מ ור"מ נהוג בשליל, הוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מותרת איסורי', וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייבתו באבגדים עי' השחיטה, ורבי סתם כוותי' וambilא דברי ר"י החולק בהזהה ייחיד, ואנן כיון דפסקין בהזהה כסותם מתניינ' גם בחלב בן ט' ח' הדין כן. והוא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאי' דמוכח דאיסור חלב איינו חל עד הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. הן אמרת דיש לדון אם בבן ט' ח' החלב אסור בעוד במעי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי חלב שהי' אסור מחוורת, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' ח' טעון בשחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בון ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהז בחדשי בפ' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפ' ביאורנו הייתר מחוורת, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"ף והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בבן ט' ח' דוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שלחילה לאכול אחרים של ליל ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הנה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדאי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

תוס' ד"ה אילימה חלבו דשליל וא"ת ומ"ש דבגיד פלייגו ובחלב מודו. עיין בלב ארי' זיל, שרצה להמציא דלמ"ד אבגבע"ט, אין גה"נ בכלל כל בהמה תאכלו, כמו שאינו בכלל נבלה כדאמר בפסחים, וק"ז זיל' בחדושיו כיון ג'כ' לסביראו או לחזק שיטת הר"ף, וכتب דעפ"י סברת הר"ן זיל, דdemo אין בכלל כל בהמה תאכלו מפני שיכלון לקים הקרה באוכלון ממש, לא מוקמי קרא בדים עיג' דקרה אוכל כל דם לא תאכלו, וא"כ ק"ו לגה"נ למ"ד

יווחנן דבר משיעור שבון הכל והוא צוית ואפי' לעברו, ולא מליקין כלל, ולכן עבי כאן לקבוע הלכתא דלא תימא כיון דלפי דברי מר זוטרא הר' בעינן לידע הא שיעורא דכשעורה גם לר' דאמר בכזית דה'ינו לענין צירוף ב' ו' מקומות דלא מצרפין פחות מכך, קמ' ל' ננייה זו ודי אמרת כן הוא מ"מ הלכתא ג' כ' קר'פ' דיש חילוק בין לעברו ובין להלכותו דכשעורה לחוד מעברין ומ' גם גם בכזית דמליקין בעינן ודאי דבכשעורה במ"א עכ'פ' דפחות מכםורה לא מצרפין לכזית. וללא תורה דהרמב"ס ז"ל משנה הא דאמרו בגמ' בב' ו' מקומות וכותב אף' במקומות הרבה, ולכאו' רצה לשולב זהה בכזית מצרפין גם פחות מכםורה וצ'ע'ודו'ק.

ע"ב ותנו' מدلآل קא בר'ין אבמה'ח ינחו', מה'ית לא הו' אבמה'ח כיון דמחוברין הון מעט וכו' עכ'ל. והנה יש לי מקום עיון גדול בעינן זה, דאם דאמר המודלדל אף דלא מצי הדרא בריא וסופו ליפול וליסרת, אין בו ממשום אבמה'ח עד שיפול ממש'כ' התוס', אלא דבר זה לאו מסברא בעלמא ידעין אלא מקרא לפיןן, דלקמן דק' ע"ב פריך הש"ס, טומאת אוכlein אין, טומאת נבלות לא, היכי דמי אי דמעליין ארוכה אף' טומאת אוכlein נמי לא ליטמא ואי דאן מעליין ארוכה, טומאת נבלות נמי ליטמו, וקמשני לעולם דין מעליין ארוכה, ושאני טומאת נבלה דר חמנא אמר כי יפול עד שיפול, תנ'ה האבר והبشر המודלדלין בהמה ומעורין בחוט השערה, יכול יטמאו טומאת נבלה, תל' כי יפול עד שיפול וכו' עכ'ל הסוגי' שם, הרי לך דהקרה אתה להוציא מסברא החיצונה, ולומר דהאי חיבור בחוט השערה שסופו ליפול בקרוב, ואין במציאות להעלות ארוכה שמנהני להציג מטומאת נבלה והנה היא לא קשי' לי דענין דלענין טומאת אבמה'ח גلتה התורה דבעין דזוקא עד שיפול, אבל לענין איסור אכילה מנ'יל דלא מקרי אבמה'ח עד שיפול או עד שתנותם בהמה ותהי' המיתה עשוה ניפול, דילמא שאני טומאה מאיסור, דכבר ביארתי בפתחה עיקר יי'ד וכן בסוגיא דמסוכנת לעיל דף ל'ז דאיסור וטומאה חד דינא אית' לחו' ודלא כדעת האחرونים דתלו בוקי סriskא ברמב'ס ז'ל, חלק בnable בין טומאת נבלה לאיסור אכילה כי מש'כ' הרמב'ס דנקה'יו' ופס'ג' נבלה, הינו תחלת נבלות ולא ללקות עלبشر התולש ממנה גם משום נבלה עיישי' בארכיות ותרזה צמאונך ודבר זה גם מהכא מוכח דbabma'ח דמטמאCNבלה נמי דין טומאה ואיסור שווון בו, דכל שידען דאינו מטמא מילא גם איסור אכילת אבמה'ח ליכא אל מוצות פירוש דרבנן לדעת התוס', ואיסור בלי מלוקות מריבו הכתוב לדעת הרמב'ס ז'ל. אבל מה דקשי' לי הוא דבר מה'ח דאית' לדין דפסקין קר'י לקמן ק'ב ע"ב, מקרא דבר בשדה טרפה, למה לא נימא דכל שעומד ליפול בנפל דמי וטרפה הוה כטרפה עצמה אסורה, עכ'פ' שעדרין חיה משום דסופה למות, כמו כן האיبشر המודלדל ממנה דהוה ג'כ' טרפה במקצת ממש'כ' הרמב'ס ז'ל בפ'ד ה'י מ'מ'א, דהחותוך בשר מה'ח הר' יוטו הבשר טרפה מה לי כולה מה לי מקצתה עיישי', וצל' דמש'ה כתיב בשדה למד עד שנעשה בשר בשדה וכל שעדרין מעורה אף' בחוט השערה לא מקרי בשדה, כי לפי פ' הרמב'ס ז'ל דמש'ה טרפה ובמה'ח חד לא הוא משום דעתינו שווה דהאי טרפה כולה והאי מקצתה, באמת האי בשדה לכואו' שפת יתר, אבל אתה לומר דהאי מקצת בעין ממש בשדה וכדי שלא תאמר דדרשה יבשתה היא בלי טעם, תשבור לך העניין כי הא לאו דטרפה עם לאו דnable מישך שיכ'ו, דמש'ה כתיב הרמב'ס שם הי' ז' מצטרפין לכזית דטרפה תחלת נבלות עיישי' אלא דחלוקן הכתוב לשנים ממש דטרפה אפשר דלא תבא לידי נבלה עי' שהשחיטה מבטלת הנבלות, אבל עכ'פ' בעינן אפשר בוא לידי נבלות עי' מיתה بلا שחיטה. ועיין בפתחה שם שביארתי מה

אלא דלפי האי ס'ד מאן לימה לנ' דהאי תנ'ק ר'מ הוא דכינוי דלא פליגו כאן בעסקי שחיטה מצי להיות תנא אחר דס'ל בשחיטה כר', אבל פלייג עלי' בגיד וס'ל דבunning הלב שור וכמוש'כ' בעצםכו תירצו התוס' כת'ה, משום דבעין הלב שור ומוש'כ' בראש פרךן. ותירוצים דילפין מארש, איינו מובן, דהרי לעיל דף ע"ה ע"א בעצם כתבו הא דיכול איינו בעונש ואזהרה, לאו מהכא ילי', אלא מכל בבחמה תאכלו ועיין שם בלב אריה ודוק'.

ומה שנראה מトンך דברי הראש יוסף דל'ר'ם כל שה'י חי בשעת שחיטת האם עכ'פ' שמות אח'כ' קודם קריית הבطن נבלה ההו, גם זה ליתא כי כל שנמצא מות עכ'פ' שבשעת שחיטה אפשר דה'י חי גם לד'ר'ם מוהני שחיטת האם לטוחו. ועיין בהז' לעיל בפ' בהמה המקשה מה שכתבנו בזה ודוק'.

תוס' ד'ה גוממו עם השופי פי' בקו' הלב הגבוה וגיד הנראה על השופי גוממו ומשילכו מופיע מורה וכו', ולפ'יא לא פליגו וכו', עיון בלב ארוי ז'ל, ולפ'יא נראה עוד להוציא על דבריו דשמננו של גיד הוא מסתמא לעמלה ולטטה, והגיד מכוסה בשומו, ומושום מראית העין שכותב רשי' ז'ל איינו גומס אלא מה שלמעלה מן הגיד, אבל לא שלמעלה ממנו ודוק'.

תוס' ד'ה עלוא אמר וכו', אלא קסביר רב דהא דפליגו תנאי ביש בגבנ'ט בקנקנות הוא דפליגו וכו' עכ'ל, ועיין במהרשות'א ז'ל ואני בער ולא אדע, אם אגבג'ט אקנקנות קאמר האי תנא דלקמן דף צ'ט ע"ב, لما יאסרו הקנקנות ולא הגיד, דכפי הנראה הא דקאמר רב דלא אסירה תורה אלא קנקנות שבו מצד הדוחק אומר כן, משום דהgid אין בו טעם, אבל למ'ד גטם בקנקנות ליכא טעמא, لما יפרש הקרא דקאי אקנקנות אם לא שנאמר לדידי' אפ' אקנקנות קאמר דבכל גיד המה, ורק רב דס'ל יגבג'ט קאמר דקנקנות דזוקא, אלא דל'אי למה לא נפרש דברי עולא דקאמר עץ הוא והتورה היiba עליו, דמודה להא דרב דגט הקנקנות בכל גיד אלא דס'ל דאפי' למ'ד יגבג'ט ובקנקנות כרב, מ'מ' גם הגיד שהוא עץ בעולא אסור רחמנא, ומ'ל' לאב'י דלעולא גיד ולא קנקנות וצ'ע' בעית ודוק'.

ד' צ'ג ע"א **תוס'** חתכי' ומלהתי', בסה'ד, מדנתן הבה'ג שעיר לשהיית מליחה כשיעור צלי' עכ'ל. כוונתם דמהא דשומואל דמליחה הר' הוא כרותין און ראי', דיש לפרש דמליח לאורה קאמר ולא מליחה לדקרה, אבל מבה'ג דילף מושואל דשיעור מליחה כשיעור צלי' מוכח דפרש הא דשומואל דמליח לדקרה קאמר, ובגוף שיטת ר'ת עיין לקמן בסוגי' דכבד ובמה שכתבנו שם ודוק'.

גמר' אמר טבח שנמצא הלב אחריו וכו', עד והלכתא להלכותו בכזית לעברו בכשעורה עכ'ל הגמ', ידוע דלא שיק הלכתא במקומות דליך מחולקות, וכפי הנראה מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דעת הרשב' ז'ל נמי אמר מר זוטרא ולא מר זוטרא אמר, ומ'דעת הרשב' ז'ל דמור זוטרא אתה לאפלוגי אדר'י, דבמי' צוית במ'א, אולם הר'י' והרמב'ס ז'ל פסקו כמר זוטרא וכר'פ' דמפרש, דר'י' ורב יהודה לא פלייג ולפ'יא נשאר הקושי' דגמי' קאמר והלכתא מכל דפליגו, ועיין במהרשות'ל ז'ל דרצה לתרץ זאת, אבל דבריו אינם מובנים ומסתמא טעות הדפוס ערבעבו דבריו עד שהמהו מושללים הבנה. ואולם לפ'יא נראה לפרש דוזוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דמימה דאמר דשיעורא דרב יהודה בכשעורה הוא במקומות אחד ושיעורא דר'י' בכזית הוא אפי' בב' ו' מקומות, נצחה מילא דאפשר לומר דלא כר'פ', דלעולים לעברו ולהלכותו חד שיעורא הוא, אלא דקאמר של מ'א בעין עכ'פ' בכשעורה, אבל בין כולם גם לעברו בעין צוית, אלא דפחות מכםורה לא מצטרף לכזית, ור'

דר"י לסתון ק"ב דבמה"ח נמי כתיב בהאי קרא, הרי מחלוקת הקרה לשנים בשר בשדה וגם טרפה ל"ת, הרי שלא קאי בשר אטרפה, שפיר מציין למילש מטropa כקושי הפי", אלא דלר"ש דאית ל"י כ"ש למלקות, ע"כ לא בעי קרא מיוחד אברש מה"ח, וכמש"כ רשי"ז צ"ל לסתון ק"ב סוף ע"א, דלהכי פלגינוו קרא לאבמה"ח ובמה"ח לחביב אברע ע"פ שאין בו שיור בשר, ואברע ע"פ שאינו אבר, ולר"ש גם בבשר לא בעי שיור, וא"כ שפיר קאמר לר"ש גה"ג אסור בהנהה, אלא לדידן מותר בהנהה מקרא דטרפה עכט"ק מימי חרפ. ובמתק"ג גירסה דיניקותה היא, וכל דבריו באז אינס אלא חמוץין. כאשר אברע לך חדא: קרא דכלבל תשליקו אוטו לכ"ע ע"כ אברע דכתיב בירושא דקרא קאי, ולא אטרפה דהרי אותו בלשון זכר כתיב ולא מציא קאי ריק אברע, ולא אטרפה שהיא לשון נקבה, ועיין לסתון ק"ב ע"א בראש"י ד"ה ה"ג ואין שחיטתה ממש. ואין להקשوت באבר המודולל דסופו ליטמא כשיפול נימא עכ"פ דגם בעודו מעורה במקצת טרפה הוה ולא תחני שחיטתה רק לטהר מן הטומה ולא להתר בacellular, זה ליתא דכל שבבשר מוה"ח ליכא איסור טרפה לאחר שחיטתה איך נחلك בין אבר בשר, דע"כ השחיטה אינה מתורת איסור שהיה עליו כבר ואם בבשר המודולל ליכא איסור ה"ה באבר המודולל ובא וראה כמה עמקו מחשבות חז"ל והכל בחבונה ובבדעת עליון היהיב חכמה לחכימין, ודוד"ק היטב.

תוס' ד"ה נאמנין עליו ועל החלב בסתם חלב איירי וכו' ופליגו, דר"מ סבר דעתן נאמנים בגיד הנשה לצריך חיטיטה וכו', ולר"י נאמנים בגיד משום שלא עלי גימה ובחלב נמי וכו' עכ"ל, ועיין בלב ארוי ובוח"ק"ז בעחתת"ס צ"ל, דשניים קמתמהו איך סמכין אנן אטברים, כיון דפסקין כר"מ דבעי חיטיטה, تو ליכא תנא דקסמך אナンמנות הטעבה, דעתמא דר"י משום שלא עלי חיטיטה. ולפע"ד נראה דרבינו דסTEM וחוCMIM אומרים עכ"ב בחיטיטה כר"מ סובר, ומ"מ לעניין נאמנות הנקור קסמך כר"י, דאל"כ איך סתס לסתון כר"מ נגד hei חכמים דהכא דמתני, אלא ודאי דרבינו הכריע לפסק כר"מ בחיטיטה וכרכ"י בנאמנות, ואולי hei תרתי לשנא בגמר פליגו בהא, דל"ק דמחני, הא דאמר ר"י חזו ר' לומר נאמנים ארישא הי' סובר דנאמןות תלוי בפלוגנתה דר"מ ור"י לעניין חיטיטה, ומעיקרה סבר רבינו כר"י ואח"כ חזר בו וסתם כר"מ לצריך שיטול את כולו, ואנן לא משועבדים לפסק כהכרעת רבינו במשנה השני כר"מ, אלא סברנו כר"י ולכן חזו לומר נאמנים, דהרי איכה תורי מ"ד אליבא דר"י, אי אמר הלהקה כסתם משנה, עיון ריש פ' א"ט. ואידך לשנא סובר דהלהקה כסתם משנה, והני תרתי סתמא לא סתמן אחדדי, דלענין חיטיטה סתם רבינו כר"מ ולענין נאמנות כר"י ודוד"ק היטב.

משנה שלוח אדם ירך לנכרי שגה"ג בתוכו מפני שמקומו ניכר. אגב אורחא שמעין ממשנתינו דגה"ג מותר בהנהה, וכדדייך כו' בפסחים כ"ב ע"א, והביא הרא"ש צ"ל כאן פסק הרמב"ם צ"ל דגה"ג מותר בהנהה, אלא דחכמי לוין נתקשו בפסק זה שהוא נגד הסוגי דפסחים שם דתולה דין זה במד"ג יגבגנ"ט משום שהוורה נבלה ליתנה לגר או למקרה לנכרי, היא וחלבנה וגידה הותר, אבל למ"ד אבגנ"ט לא חותר גה"ג בכלל נבלה א"כ אסור בהנהה, וכאשר באמת ר"ש אוסר גה"ג אף בהנהה וכיון דרמב"ם צ"ט ס"ל כר' אבחו ופסק אבגנ"ט, וכדאיפסקי הلتכתא לסתון צ"ט ע"ב, אין מוצי שטרי לב"י תרי ופסק גה"ג מותר בהנהה, והרבה דיו נשפהה לתוך פסקי וזה ולא אביה כאן רק מה שכתב ק"ז בעחתת"ס צ"ל בחדשו מימי חרפ, והוא עפ"י קושי הפי' בפסחים דנילוף היתר הנהה מטropa, דהתם הרוי כתיב לכלב תשליקו אוטו, וגה"ג אפי' אין בו טעם הרוי וראי לכלב עכ"פ. ותמי' הצל"ח דבטropa דכתיב בשר בל"ה אין הגיד בכלל, כיון דלית ב"י טעם, אלא

שנית מה שיל' דלר"ש ע"כ קרא דלא תאכל הנפש עם הבשר רק אבמה"ח אבל בהמה"ח לית לי' כלל, די' בשר מה"ח אסור, لما לי לאו דבמה"ח זה דהא איכא כ"ש בשר באבר, דבר זה קשה לשמען, דלא לישטמט תנא לומר דליך לאו אברש מה"ח והוחתחו דא"כ לד"ש למה חלקו הכתוב לשנים כקושי רשי"ל לעניין אינה מכרצה. לא מבуй' לר' יקר שבתוס' שbowות דבתערובות מודה ר"ש דלא מחייב א"כ דליך אברש, דבעינן לאו מיחיד לאבמה"ח כמובן אלא דגס בל"ה יכו' דלקברון גם לר"ש בעי צית וرك למלקות סגי בכ"ש, משום דחabhängig עי' שאכלו בziejיד, א"כ פשיטה דאף לדידי' לא חל איסור אכ"ש בתחלת בייתו לעולם, והתולש כ"ש בשר מה"ח, ודאי דלא מחייב על אכילתו, כיון דבשעת תליה לא חל עליו האיסור. וזה אמתה.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב פסק הרמב"ם צ"ל הוא, דלפי דרכו בפיה"מ לסתון במשנה דונוג בטורה, דבון לר"י ובין להחכמים קרא, דע"כ לא יאכלו ב"י את גה"ג, לבני יעקב בניין, או שנאמר דע"כ מיחסקין בהאי איסור מטעם שנאסר לבני יעקב, או שנאמר דע"כ נשנית בסיני, דלולו זאת אין אנו מוחיבים לקיים מה שנאסר קודם מית' עי"ש, א"כ ליכא מהאי קרא שום קושי' א"ר אבחו דהרי הוא יליף דכ"מ דכתיב אכילה גס הנהה במשמען, או מנבלה או מטropa כמובואר שם בסוגי, והוא דרשא מיתורא דקרא ולא מציא קאי על האי, ע"כ לא יאכלו ב"י את גיד הנשה, שהוא סייפור המעשה של קודם מ"ת, וא"כ גם ר"א ודאי מודה דבנוי יעקב לא החרו אלא על אכילת גה"ג, ולא על הנהתו, וממילא אכן דלא אכילין או

לאכילה הן במכר והן במתנה הן בשלמה והן בחתוכה, והתוס' ל�מן אצלו לפי ההלכה דאגבניט'. גם החלוקת שבן מכר למchnerה הגם שהביא כן בשם הדרישה לא שמי לעיל דאמ המקביל מתנה מתכבד יותר בירך שלמה ממילא שאווי' מתעללה,ומי שלוקחה כדי לכבדה במתנה לאחר יתנו יותר עברו הירך שלמה מחתוכה. ובגוף סברת התוס' אני בעניין בער אני ולא א宾, איך מקרי צאתה הנהנה מן הגיד מה שהירך שלמה ולא ניטל גידה, הלא אם לא היה להירך הגע' נמי הייתה שלמה, כי הלא לא הגיד עשויה אותה שלמה, אלא אם ה' מוכחה להוציא ממנה הגיד, היהת מתקלקלת ומי שמע מעולם הנהנה צו. ומה דוחוכיח הש"ס בפסחים מהאי משנה דגה'ג' מותר בהנהנה הוא משום דהאי תנא סובר יגבניט', וא"כ שפיר מוכחה מהא דשולח אדם ירך לנכרי שגה'ג' מותר, ומה דפרק שם על היפוטוא מנבליה הנחיא למ"ד יגבניט' אבל למ"ד אגבניט' מא"ל, לא פריך איך מותר לשלוות ירך לנכרי דלמ"ד אגבניט' בלאה' מותר לשלוות דאיתו שוה יותר בשbill הגיד שבתוכה, אלא דהगמ' פריך, הכי נאמר דלמ"ד אגבניט' תה' גה'ג' באמת אסור בהנהנה, אם יש לו בו צורך להשליך לכלבו או לушות ממנה רצעה וכדומה. ועיין עוד לקמן מה שכתבתי על דברת התוס' שם. שוב ראייתי דהראש יוסף ז"ל לקמן בעצמו הריגש במה שכתבתי.

בגהגות מהר"ץ חיות ציון כאן ירושלי פ' כ"ש והצל"ח שם דמפרש דבריו דמוקמי מתני' בנבלות ובנבלות דוקא גה'ג' מותר בהנהנה מטעם דר"ש מי שבשו אסור גידו מותר. ולא ידעתني איך מתרפרש האי מפני שמקומו ניכר והק"ע קמפרש דמותר אפילו במקומות שמקראיין, דישראל חבירו יכיר שנבליה היא דהרי לא ניטל גידה, והוא פלא דידלמא חתק לי עכו"ם ואח'כ' ייכרנה לשישראל, ועיין לקמן בד"ה גמר' חיתוכא דעתו"ם מה שכתבתי שם ס' זולת זאת אין דין זה שיק בפרקון דעתוק בדיני גה'ג'. גם לשון בגיד של נבלות דקאמר, איינו מודוקדק, דיויתר הוול"ל בಗיד דטרפות דהוא יותר שכיח מnbולות. ולפנ' פירוש זה בירושלמי קשה להולמו ודז'ק.

רש"י ד"ה ירך שלמה משמע. אין זה ציון, דגבמ' לא כתני תיבת ירך כלל, אלא רשי' ז"ל כתוב דלא ידע מי הכרתו זהה, ולמה דבעל הגמ', והרש"ב' ז"ל כתוב דמקדייק מהתיקני, "מפני שמקומו ניכר" דע"כ בשלמה קמיiri. ותלמידי הרבנן מוויה'" שמואל קופטש עיי' דלשון "מפני" שהוא בחרטלו מורה דע"כ ירך שלמה ממשען דאי ירך בין שלמה ובין חתוכה, הי' לי למייתני, "אם מקומו ניכר" ולא, "מפני" ולכן יפה עשה רש"י ז"ל שהי' מדקדק נפלא שכתב, ירך שלמה ממשען, דרך אז מצינו כתני מפני שמקומו ניכר, יפה דבר, ומ"מ אומר אני דשפיר תפיס הרשב"א ז"ל, כי פרשי' ז"ל בזה הפלאopolא, כי האי, "חתוכה לא" דקמדייק הש"ס, אין הכוונה על חתוכה מן הירך, שלישי או רביע, דהרי חתוכה בויז' ולא חתוכה בייז' קאמר, כי באמת בין יכולת למקצתה אין נפקותא כי אותו חלק של הירך דהוא הকף מוקום מושב הגיד, אם אינה נפרעת לעומת הגיד, ניכר שפיר כמו בכולה, והא דנקט ירך דודאי כולה, ולא מקצתה משמע, אין בויה דיק של כלום דהרי ממתנה דבר התנא, ואין דרך לשלוות אלא ירך כולה, לאו מקצתה ממנה, אבל הדיק הוא דמיiri ע"כ באינה נפרעת במקומות הגיד כדרכ' שפורען אותה כדי לנקרה, וגם חתוכה כולה קאמר, אלא שנפרעת ומילא אין חתוכה ממונעיט מיריך דכולה ירך, דהאי חתוכה נמי כולה ניכר, ותடע שכן שנפרעת, אבל ממיוט מהה דקמדייק מפני שמקומו ניכר, ולא דבנטנה מתכבד כשHIRיך שלמה ולא חתוכה עכת'ז', ולא זה דקמדיין במשנה שהגה'ג' בתוכה, שיטה דבירך שלמה שאינה מפרעת, הגה'ג' בתוכה, והכי הוול"ל שלוח אדם ירך לנכרי מפני שמקום גה'ג' ניכר אלא ודאי דאיכא ירך שאין גה'ג' בחוכו, והיינו

כ"י משום דנאסר לב"ג, או כרבנן משום דע"כ האי איסורה דבנ"י נשנית בסיני ע"פ, פשוטה דלא ניתוסף איסור הנאה אח"כ, שלא נשיח אלא מה שנאסר לבני יעקב ולא יותר, ור"ש דאסר גה'ג' בהנהה ע"כ שלא סבר בזה כפ"י הרמב"ם ז"ל, וכמו שהבאתי לעיל צ"ב ע"א, אלא דהרמב"ם נגד הרמב"ם ז"ל, מסתמא מצי חיל'י ממקומות אחר, עד שלא חס לא להא דר"ש ולא להני שkil וטרי שבגמ' דנראת דלא כוותי, וכאשר במקומו הארכתי, והראתי דקרה מסיע לע"כ מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא אכלו. ולשון זה ע"כ מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא אכלו. ועכ"פ האי פסק דגה'ג' מותר בהנהה אף' למ"ד אגבניט' לפ שיטותו דלב"ע הקרא בעקב נאמר ולא בסיני, שיריך וקאים ודז'ק היטוב.

וזע לדידי בלאה' קשי' לי על הסוגי' דפסחים הנ"ל דמקשה מגה'ג' ודם דאי אפשר דהני איסור גיד וחלב ודם יה' הא הלא אז כל בהמה מקצתה איסור הנהה יש בה מחיים דגס גה'ג' ע"כ מחיים נאסר כמש'כ התוס' בריש פרkon ומכם'כ דם וחלב ואיך התירה תורה לחROSS וולדוש בשור דכתיב לא תחרוש בשור ובחמור ייחדי, אבל בשור לחודה ספר דמי, ולא תחסום שור בדיש, אבל לדוש بلا חסימה שפיר דמי, והרי נהנה מגה'ג' וחלב ודם ואל חשיבנו דሞטור מצד זוז'ג, דאפי' למ"ד זוז'ג אסור איינו אלא מדרבנן, דזה טעות גדול דפשיטה דמי שמסיק תנורו בעצי הקדש וعصי היתר ביחס, או החורש בשור של הקדש ושל חולין ביחס דמעל מה'ת משום דנהנה מן הקדש, דהרי אישתרשי לי' הא שוי' של עצי הקדש, או מלאכת השור של הקדש, דמה מהני לי' שננהנה גם מן החולין להציגו מיד' איסור נהנה מן הקדש, ורק אחר העשה אם דינן מה דיננו של התנור המוסק או שדה החROSS, בזה ליכא איסור תורה כלל להנות מהם, אף' בלוא'ג' דאפי' ביחס הקדש או שור הקדש לחוד אין זה אלא גורם הנהה דשי'ת, כמו חלפי איסורי הנהה דע"פ שהחלפה בעצמה הוא איסור תורה, אבל החליפין מותרים אבל מדרבנן אסורים הן החליפין והו התנור המוסק והשדה החROSSה, בدلיכא זוז'ג אבל בדאיכא זוז'ג עצי איסור ועצוי היתר פלוגתא הוא וכאשר הארכתי בזה בסוגי' דשוחט בסכך של ע"א לעיל דח' ח' עיי'ש, וא"כ פשוטה לי' דאמ גה'ג' וחלב ודם היו איסורי הנהה, דלא הי' רשאי לחROSS וולדוש בשור, וא"כ מה פrisk הש"ס והרי גה'ג' באמת דגה'ג' מקרי להתירים בהנהה ומכם'כ דקשה לר"ש דס'ל באמת דהיא דשי'ת אסור בהנהה, איך נהנין משור בחיו לעבוד עמו או לרקב עליו, ובענין צע'ג' וד' יאיר עניין.

שוב נתישתי דעל ר"ש לא קשה מיד' דהוא ע"כ ס'ל דגה'ג' לא נאסר מחיים, כיון דדרש כל שבשו מותר גידו אסור למיועטו גיד של טמאה, ה"ה דקאי על זמן נמי דכל זמן נמי דכך אוכל ולא גידה, ע"כ מיריך הדיק חזקי' ור'א שהביא דעת הירושלמי דלר"ש גם גה'ג' של נבליה מותר לטמאה דכל שבשו אסור גידו מותר. ומה דבעין קרא להתרח חלב ודם בהנהה אין קשי' כ"ב, שלא סמך הקרא ללימוד הינהה מכללא וכען זה מצינו הרבה הרכבה פעמים ודז'ק.

כתב הרראש יוסף ז"ל דהא דנקט שלוח ולא מוכר דעתא לאשמעין דרכ' אגב דגה'ג' מותר בהנהה, ובמוכר הלא כתבו הטעון ל�מן צ"ב ע"ב ד"ה והלכתא, דין הנכרי נותן יותר בשbill הגיד אלא דבנטנה מתכבד כשHIRיך שלמה ולא חתוכה עכת'ז', ולא זכית ליריד לסוף דעת קדשו, הלא תנא דידן יגבניט' ס'ל בכלא פrisk, א"כ בכל גוונא איכא הנהה כשהגיד בתוכו כיון דראי

דחtick ל' ו' מזבון ל', חתך לחתיכות ולא בכוונה לרמות שהיא מנוקרת, אלא דעל ידי שנחתך לחתיכות אין מקום הגיד ניכר, ואთא למיזון מנין, ע"ז משני דחיתוכא דעכו"ם מידע ידיע, ר"ל כל שלא ניכר מקום מושב חתך הגיד, על הספק שמא בא חתוכה מיריך מנוקרת לא יקחנה, ואם הוא מקרי הדת שמקלו יגיד לו, אין אלו אחריאן לו כאשר כן מתרפרש לדעת הרשב"א ז"ל, אז ליכא שום הוכחה דኒוקור הגיד יהי סימן בשולח לחברו ע"י עכו"ס, דהרי התם המחליף מתכוון לפרטעה כמו אותו היריך שבידו, ומינון לנו שאין בידו לדמות חיתוכו לחתך דישראל. אלא ודאי דרבו של רשי"ז ז"ל היה מפרש קושי"ג הגמי דחתוך ל' ומזבון ל' בכוונה לדמות לחתך דישראל, כדי לרמות לולוח שהוא מונקרת, ומ"מ מתרץ דכל שאינו בקי בኒוקור ולא ידע מושב הגיד אינו יכול לכובן חתך לחתך, וזה ברור לפע"ד בס"ד.

ועפ"י הדברים האלו נפלאתי עוד על דברת הרשב"א ז"ל בריש הסוגי" שכתב דמה דעתן התנא דינו דחתוכה לא, בשולח לנכר, ולא נקטו בישראל בתנא דבריתא משות דעתא לאשמעין, שלא תימא דהאי שילוח לנכריו הוא כלפי פנוי, שלא קפדיין מבואר בגמי ע"ז דף י"ד ע"א ודף ח' ע"א, קמ"ל דהכא קרוב הדבר וכודאי משווין לי, וכשה דתנן בגין שאבד בה כלאים לא ימכרנה לנכרו, שמא ייחזר וימכרנה לישראל עכת"ד, ועיין בהගות מלא רואים, דהקשה לפאי מה פריך הש"ס דילמא חתיך ל' ומזבון ל' דהרי זה איינו כודאי עכ"פ, וא"כתו הוה לפני פנוי. ואני תמה למה לא הקשה דעתיך מנין, הלא התם בע"ז מוסחרים דיבר שקרוב לוודאי שימכרו להעובדים, ומ"מ מותר מושם דחشب לפני פנוי, ואיך כתוב כאן הרשב"א דבשולח דורון לנכרי חשב יותר כודאי מהתם אתמהה, הלא בשולח דורון לנכרי קמיiri דאין דרכו למוכר, ואם אויל ימכרנה, הלא הרבה נוכרים לפני למכרה, וכן הוא בגין שאבד בו כלאים דמסתמא סתם קונה בגין ייחזר וימכרנה לישראל, ולא למוכרו לאחרים ומ"מ חשוב שמא ייחזר וימכרנה לישראל, ואיך סבר הרשב"א לתרצ' זאת במה שכתב דהכא כודאי יחשב, והוא הפלא ופלא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב קושי הרשב"א ז"ל מסוגי דע"ז דלפניהם שרי, הוא דלא אמרו חילוק זה בין לפני לפני דלפניהם, אלא במקומות שהעשה שלא כדין עשו, ועובד עבירה במצויד, ואנו אם מקרביין לו הדבר הר夷 עוברים אלףני עור, משות מסיע, באופן דרך בתורי עברדי דנהרא עוברים אבל בחוד עברא לא, כדאמרין בריש ע"ז, ה"ה בלפניהם נמי שרי דכל שהוא עובר עבירה, אין אלו אחריאן לו, אלא בחוד לפני שלא להוציא כס יון לניר ואבמה"ח לב"ג, אבל לא שלא להוציא לאחר אפייל קרוב הדבר שמננו הגיע לניר ולב"ג, דאלפניהם לא מקפידין במקומות דין בעמעהה שלנו אלא מסיע, ועיקר העבירה על הניר והב"ג שעוברים בשאט נפש, אבל כאן מיריך דישראל הלקחו בהיתר גמור אכלו, כי שרי לי לסמוק על החתך הלהזה לומר דעתך גידה, וכן בגין שאבד בו כלאים, דשרי לישראל ליקח מן הנכרי דין לו לחוש על חוט של כלאים שאבד בו, וא"כ מי שמכרנו לנכרי אם אח"כ יגיע לידי ישראל וכיישל בו, כל הקולר תלי בצוארו והרי הוא העושה כל האיסור, ר"ל דמבטל איסור לכתלה, דהרי ע"י שמסר האי בגין והאי ירך מפורעת שנראית כמנוקרת ביד הנכרי, הרי הוא כמבטל איסור לכתלה, והוא איסור אדרוייתא עיין בנוב"ת י"ד סי' מ"ה ועיין היטב מה שכתבנו בזה בפתחה הכללית.

והרי הרשב"א ז"ל בעצמו כתוב דברין מカリין ובין אין מカリין תקנתה הוה אבל מעיקר הדין אסור למוכר וモטור ליקח מהם ובודאי די אדרוייתא כאמור אסור דאסור למוכר דהוהצען שלח לתקלת

כשהיא מפורעת, ומ"מ נקרא ירך וא"כ איך מצי לidak מיריך דמיירி באינה מפורעת, אם לא ממש דקתי מפני שמקומו ניכר.

ומה דקתי לשון "מפני" שהוא בחחלתה, ולא לשון "אם" הו, משום דמסתמא אינה מפורעת, דכל שהגה"ג בחוכה למזה היה לו הפרעה דיותר מתכבד בה כשהיא שלמה ולא נפרעת, ועל התאמר א"כ מהא דקתי שגה"ג בתוכה למזהו בדשלמה מיריך, ולמה לי מפני שמקומו ניכר, הא בוכרא דנייהו דמסתמא בשלמה מיריך, אבל א"כ נידוק מני" דחתוכה אסור לשולח וכמו שכתבו לעיל, שלא מציין לדחיתה וחילק ממנה אסור, ע"ג דמתני" כולה ירך קאמר, משות דדיבר התנא בהווה, ולא לדיק מני" דבאוון אחר אסור, והג' א"א למידק דחתוכה אסור, משות דמסתמא משילימה דבר, ולכן יפה העיר הרשב"א ז"ל על דברי רש"י, דלאו מיריך קדייק אלא משות דעתמא קתני מפני שמקומו ניכר, וזה ברור ואמת בס"ד.

ודע דמה שכתבת דחתוכה מן היריך נמי מותר לשולח, אפייל אם איינו ניכר אי ניטל גידה או לא, ר"ל שאפשר שנייטל ע"פ שאין האי חתיכה מפורעת כי הפרעה מסתמא אינה ניכרת בכל חתיכה וחטיפה, מ"מ מותר לשולח, הואאמת וצדקה דמה דקתי בתומי" טעמא דמפני שמקומו ניכר, לא תידוק מני" דבאוון אחר לא לכאן ולא לכאן אסור, דזה ודאי ליתא, דכל שאין לולוח מן הנכרי איזה הוכחה שהחתיכה מן היריך המונקרת נתכחיה, מהכי תיתני יאלנה, והרי תראה דהראב"ד ז"ל מובה בח' רשב"א ז"ל ובראי"ש ז"ל, מוכיח מהא דחתוכה לא, דיש לסמוך על כל אדם מעלה מא שニיקר כמו בשחיטה עי"ש, הרוי דמש"ה אסור לשולח משות דמדינא שרי לסמוק על מה שראהו שהיריך חתוכה בדרך שפערין הטבחים לנקרה, דמסתמא גמר ניקورو ויודע לנcker, אבל כל שאין הוכחה כלל שעסוק אדם בניקור האי בשר, פשיטה אסור ליקח ולאכלו, ביל' בקי שיראה אם אין בחתיכה זו חלק מן הגיד. והא דקתי בתומי" טעמא דמפני שמקומו ניכר דלא ניטל גידה, או אם שלמה אין בנסיבות אלא או שתהיה ניכר דלא ניטל גידה, או אם היא מפורעת בדרך שפערין לנקרה שתהיה נראית כמנוקרת, אבל לעומת בחתיכה שאפשר להסתפק אם בא מיריך מונקרת או אינה מונקרת נמי שרי. ולפ"ז הא דפריך בגמי ע"ה שלמה נמי לא לשידר לי" דחתיך ל' ומזבון ל', נמי אין הפירוש דחתוך ל' י' חתיכה חתיכה, וא"כ מזבון מני" קזבני דלא פשיטה ע"פ ספק אכן, אלא דהש"ס קפריך דהכרי הרוצה למקרו לישראל יפערעה בכיוון לרמות את הлокח שהי"ה סבר שהוא מונקרת ומוכנת לו מיד לאכללה. שלא יצטרך להוליכה למunker שיש בו טורח והוצאה, אמתה דאי' נחפק הוא דאפי' חתוכה לשידר ל' דכיוון דגוי מצי לחתוך חתיכה דישראל, מAMILיא אין לסמוק אלא דהש"ס לא חש להאריך והקשה אפייל שלמה לא או או דאפשר חתוכה שרי חד טעמא איתם בשניהם דמצוי מחתוך ומזבון יש לאסור בשניהם, ומAMILיא גם להתир בשניהם וע"ז קמשני דאפא"ה חיתוכא דעכו"ם שאינו בקי במושב הגיד לא יכוון המקומות, ומידע ידיע לכל המכיר את מקום מושב הגיד, דין זה חתיכת ישראל המנקר, ואם האי לוקח גם זה אינו בקי, כי גם הוא אינו יודע לנו מקום מושב הגיד, אז מסתמא לא יקחנה ואכלנה בלי להראותה למבחן ולא צריכין לדוחק שכ' הרשב"א ז"ל על דברת הראב"ד הנ"ל, דב"ס"ד קודם דמטורץ דחיתוכא דນכרי מידע ידיע, באמת ה' סובר דמשום קל הדעת אנו צריכין לחוש שלא לימкор ירך שאינה מונקרת משות דידייקין מון המשנה דחתוכה לא, דזה ליתא כמש"כ לעיל דמשנה מש"ה נקט שלמה, משות דין דרכ' לשולח חתוכה. והרי תראה דרש"י ז"ל בשם רבבו הוכחים מכאן דኒוקור הגיד סימן מובהק הוא לשולח לחברו ע"י נכרי בלי חותם ואם ה' מפרש קושי"ג הגם'

ודוק' היטוב.

ד"ג צ"ד ע"א גמור רבע אמר אנפקא אמר לי לאשköוי והוא אשköיה חמורה מזינה, לא ידעת כי איזה גניבת דעת איכה כאן, דמיל' דנקרי לא הריגש שהוא מזינה, ואם הוא באופן דאי אפשר להרגיש, וכי מה חייב הוא להגיד לו שהיין מזון, הלא אמרו לকמן במקום דאייה מטעה אנטשי' לית לך בה, ורוב משתיהן אז הלא ה' חמרא מזינה, ואנפקא ח'יא משמעו, ושפיר נגנב דעתו דנקרי מצד ציוו' דשומאל, דעתעו לסביר שהוא חייא ולא מזינה, אלא דלא משמעו הכא ממה דמשני לקמן אנפקא חייא משמעו. משמעו דעת השთא לא ידע זאת, ולא עוד אלא דלא קמשני מיד' דהא עדין מוכח מהה אנטפיך דאסור לגנוב דעת, אם מותר לגנוב דעת לא עבר על דברי, דהרי ה' מצי סבר דגס שמואל רק כדי לגנוב דעת הנקרי אמר בפני הנקרי לאשköוי אנפקא, ע"פ' שכונתו ה' על מזינה, אלא ודאי דשלא בפניו אמר לו, וא"כ הדרא ק' לדוכתיה במוה גנוב לי' דעתך. ותלמי' מהוי שמואל עקפטש נ' הי' השיב ע"ז' דרכם ה' למזוג בשעת שת'י' והוא אש'ק' מזוג מאכבר ובזה אטעה. וככון הוא דכן משמע בפסחים דף פ"ג ע"א במשנה שם והמיחם באמצע כשהמשם עומדת למזוג, ופרש' שמחממי בו חמיא שמזוגין בו את היין עיי'ש. ובלאו ה'יכי מוכח דעתעו דהרי מזינה ה' בחמין ויין חייא ודאי לאו חם הואה, וע"כ דעתנו לו מזינה קרירה, דלויל' זאת ה' מכיר מן החמיימות שהוא מזוג ודוק'.

ע"ש גנמי אל יסרב אדם בחברו לסעוד אצליו יודע בו שאינו סועד וכו', ואל יאמר לו סך שמן מפה ריקן. עכ"ל הברית', ורש"י ז' הוסיף מפני שידוע בו שאינו סך דגנן ל' דעתו, כסבר שיש בו שמן עכ"ל, וקשה לי וכוי על חנס התנה מלעיל לדחכה, דלעיל קאמר העמים יודע בו שאינו סועד, יודע שאינו מקבל. וכך הניח דבר זה על רש"י ז' להשלימו, גם למלה הפסיק עם דבר אחר, "ולא יפתח לו חיות המכורות לחנון" ואח'כ' קאמר, ולא יאמר לו סך שמן מפה ריקן" שהוא ג'כ' ענין אחד אם הא דלא יסרב בו לאכול. ועוד זאת דרש"י ז' בעצמו סותר את דבריו מנוי וב"י, דמסיים ביעמוא דגניב דעתך, דקסבר שיש בו שמן, דהא בלא"ה גניב' לעדעת' אפי' ה' בו שמן, כיון דידע בו שאינו סך. אלא דרש"י ז' נתקשה לו אותו בשופטני עסקינו דמי פתי יאמר לחברו סך שמן כשהפח ריקן, דהא אפשר שיוטפס לשקרן, لكن הוץרך רשי' לפרש דחכח נמי מיריעי כדעליל, דודיע בו שאינו סך. אבל לולי שאינו כדי ארשני לומר, דלא כן הוא דהרי שניינו גדול יש כאן בדברי התנה, דלעיל קאמר "אל יסרב", וכן אמר "אל אמר", אבל העניין כך הוא, דכלל גדול מכך ארץ הואה, דמסרבין לקטן, דהינו לחברו כמותו או לקטן ממנו, ולא מקבלין מיד עד שייפוצר, וכן קאמר דוקא אל יסרב בו ביש לו, אבל יודע לחברו לא יסועד ולא יקבל, אבל פעם א' שרי למימר לי, ע"פ' שידוע שלא יסועד, וליכא בזה גניבת דעת, דהרי חברו יכיר בו שאינו רוצה שישועד אצלו כיון דלא יסרב בו כדרך כל הארץ, ולא אמר לו אלא משפה ולחוץ הרי לבו בל עמו. משא"כ בפרק ריקן אפי' פעם א', לא יאמר, וע"פ' דבעפ' א' לא הטעהו שרוחה שיסוך, שהרי חברו לא יסוך על אמרה פעם א', ומ"מ הטעהו עכ"פ' במאה שסובר חברו, שיש לו שמן, ומה שקריא זאת גניבת דעת במאה שמטעהו שיש לו שמן דומה הנה מגע לו מזה, ואיזה החזקת טובה יקבל. צ'ל דמהנהו במאה שידמה בנפשו. שיש לו פת בסלו שמן לפני לסוך, ואע"ג דהאי הנהה באמת יש לו, מ"מ מカリ גניבת דעת.

ע"ב דת"ח וע"ה שבאים לדין מותבין לת"ח, וע"ה אומר' לו תיב

וכו' ע"ש, דלאור' קשה איך מתקים בכך תשפטו עמייך, שלא יחדר את האח נגד חברו, אבל לפ' האמור ניחא טובא, דהאי מיתבין לת"ח ר'ל שஸרבין בו לישב, ואות עושן לת"ח שהוא יידון כתברו של הדין, וא"כ בפעם' לא סגי דחררי לגב' ת"ח לא מקרי הדין גדול, וכאשר אמרין שם בגמ' בע"א שלח ל' ר' יוסף עלה חבירנו עמיית בתורה ובמצוות. וע"כ בcn מיריר, דאי באמת הדין גדול בחחלה, הר' סי' נמילבצ'ר'ה מרבען באומר לו תיב, אבל בע"ה דלגב' ודאי מקרי כל דין גדול, סגי באומר לו פעם אין דחררי אין מסרבין גדול, ואם בכל זאת הואה קאי, לית לך בה, דסביר לת"ח ופעם' ע"ה, שפיר קרינן בי' בצד תשפטו עמייך ודוק'.

ע"ש גמר' כיון שראתה אמו עלתה ledge ונפללה ומתה, אף הוא עללה לגג ונפל ומתה. הא דלא אמר שהփילה את עצמה, וכן בכ"מ שמדובר ממאבד עצמו לדעתו, וכאלו מעצמו נפל דבשעת מעשה עצמה, כבר איינו שפוי בדעתו, וכאלו מעצמו נפל ולא חיב אלא על ההסתמה שמתהלה, כשהיא' עדי' דעתו צלולה, ונפ' מ' דכל שעווה מעשה ע"ז מקרה נורא שאירע לו בפתע פתאום איינו נידון כמאבד עצמו לדעת עין בי' ז' ובאחרונים בהה ודוק'.

רש"י ד"ה אין מוכرين טרפה לעכו"ם בסתם א"כ הודיעו שהיא טרפה דתו לכא גניבת דעת, ובמקומות שאין מכריזין דליך למכיר שמא ימכרנה לישראל וכו', עין בראש יוסף ז' וזה דוחק נдол לפריש דברי רשי' דלאוקימתא דר' אש' דמוקי כול' במקומות שאין מכריזין קאי, ובפרט דכתב דליך למכיר שמא ימכרנה וזה ליתא לדר' א"ד דעדיין איכא למכיר שיראה ישראל ויקחנה, וגם מה שמשם רשי' ז' דחכי מתוקמא ל�מן, דליתא דהרי איכא אבוי' ורבא דמוקמי האי מציעטה במקומות שמכריזין. אולם לפע' דחכי פירשו' דבסטם קאמר, אבל בהודיעו שהיא טרפה דליך גניבת דעת שרי' למוכר אס הואה במקומות שאין מכריזין, דליך למכיר שימכרנה לשישראל אחר דזאת לכ"ע הדין כן, דחכי מתוקמא ל�מן דהינו דחכל מודים ביה אס הודיעו גם הוא במקומות שאין מכריזין דשרי', אבל בלא הודיעו אפי' הוא במקומות שאין מכריזין איכא מושום גניבת דעת, ולחד מ"ד דהינו ר'א גם משום שמא יחוור ימכרנה להרואה.

ע"ב גמר' אחד מפניהם האנסין, לכאר' איינו מובן דאם הוא אנס ליקחبشر על כרחו של טובח ביל' לשלמוני, גם אם לא ישלחjisר'אל זה את הנקרי יעשה כן, ואולי' ייל' דגס האנס רק מצד ההכרח עושה כן, ועלול הוא שאס יקבל דינר מון' הישראל ליקח לוبشر שעוד שמנגע לאיטלי' יוציא את הדינר לצרכו כנו' להשתכר, ומחייבת פחד משלחו יקח הבשר ביל' מעות. אלא דምפרשי' לא משמע כן שכתב שמעכו' את הדינר בידו. ואולי' ייל' דניז'ה דהוא אנס ליקח מה שצורך לו ולמכרו כדי להשיג מעות אלא ה' חומס סוחרים בעדו'ו ליקח ולמכרו ביל' לשלם, אבל לשבר דלא צרך ל' לא ה' עולה כח' משלחו יקח הבשר ביל' מעות. ואלו דמפרשי' לא משמע כן שכתב שמעכו' את הדינר בידו. ואולי' ייל' דניז'ה דהוא אנס ליקח בעדו'ו ליקח ולמכרו כדי להשיג מעות אלא ה' חומס סוחרים אחרים שיש להם סחרה הצריכה לו, ועתה שנשלח עם דינר לטבח הר' מחזקיק כבר בדין' ונוטל הבשר בחמס' ודוק'.

ע"ש גמר' אימא סייפה וכו' ואיב' במקומות שמכריזין אי' איתא דזהו טרפה אכרזוי הוה מכריזי עכ"ל הגמ' ורש"י ז' הוסיף על ז' ז'ל: "ומדלא אכרזוי לאו טרפה היא ויאכל ומה בכ"ל" ועמדתי כשבה חדא משתומם על האי תוספת שנראה כו'לו מיותר רק כמחזר על מה שאמרו בגמ'. ואון דרכו של רש"י ז' ב Eck' לכתוב דברים שלא לצורך. ומה שנראה לפע' דב' הר' רש"י ז' אלו הוא עפ' מה שכתב הרש'ב'א ז' בשבות' דף י"ח, דע"פ' דלפרוש ממשתו עונה סמוך לוסטה אינה אלא איסור דרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, מ"מ אםaira שבא עליה אז ופרשה נדה חיב חטא על

המשנה והבריתא, וא"י דנחות רשי' ז"ל דמץ' מתרצ'ו דמתנה' במקום שמכריזין מיריעי, א"כ גם לר' אש' מצין למימר כן ולא נצטרך לומר דפליגו המשנה עם הבריתא. ולפע"ד נראה ליישב דלית לרשי' ז"ל דודוקא לר"א מוכרכין לומר דפליגו, ולא לאבוי ורבא. דלאכאר' קשה דנראה דרישא במקום שאין מכריזין, ולכן קאמר דאסרו לישראל ומותר לנכרי מ"מ לפלוג בדידי' ר"ל בנכרי גופא במקום שמכריזין גם לנכרי אסור חותכה, ומדפליג רק בין ישראל לנכרי ש"מ דلنכרי לעולם מותר. אלא דיש לתרץ דהרי זאת מציעתא שמעין רשי' לאבוי ורבא במקום שמכריזין אלא שairyע להם טרופות וקאמר דאסרו למכור לנכרי נו"ט, מילא נדע בואתו מקום גם ריך חותכה אסור לשולח, דשما ימכרנה לישראל, דהרי מהאי סיפא שמעין דחישיןן אלפוני דפלפני, וכמש"כ הרשב"א וכאשר הסברנו לעיל בטעמא של דבר, ولكن לדידיה לא קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא דפערומים אסור לשולח ריך חותכה גזאת שמעין מסיפה וכן יתר קמ"ל במקום שאין מכריזין מותר, ולא חישין שמא יתננה לו בפני ישראל. אולם לר"א דcolsה בריתיא במקום שאין מכריזין ומצעיתא קאמר דא"ה אסורה למכור בסתרם לנכרי נו"ט דשמא הרואה העומד שם באיטלי' דשם מתאפסים הרבה לוקחי בשר, יטעה לומר דכשר הו, דאל"כ ה' הטבח מטעחו כמש"כ רשי' ז"ל וברישא דליקא רואין לא חייש, וא"כ לדידי' קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא, במקום שמכריזין אסורה דם בלבד רואין אין ידמן לו לפקח ישראל, וזאת לא נשמע מציעתא דשאני שם באיטלי' דשם אין רeba לוקחי בשר, משא"כ בשולח מבתו לבית עכו"ם אויל לא חישין שעהכו"ם ילך ויקש לו קונה, אלא ודאי דלית לי לר"א דחתוכה דעכו"ם מידע ידייע, ולכן גם במקום שמכריזין באמות מותר לשולח כי ישראל לא יקח ממנו כל זמן שלא ידע מי חתכו, וכאשר כתוב הרשב"א ז"ל בדבשנקא אם ס"ל חותכה דעכו"ם לא ידייע, אז לא כמש"כ רשי' ז"ל חותכה דבב"ה תנא דבריתיא דבל מקומ חישין שיקחו ממנו, ולכן יפה קאמר התנא דבריתיא דבל מקומ מותר לשולח לנכרי וא"כ פлаг אתנה' דמתני' דחיש לשמא יתננה בפני ישראל אחר, והוא לא חייש במקומות שאין לוקחי בשר מזוין רקתני' במקום שמכריזין דקאי לפרש הרישא דלווי זאת למה לא כתני' ולא ימכור אדם טרופות לנכרי מפני שני דברים וכי' כמ"ש בסיפה וכו' אבל לפי אקומה דר"א לי בדין זהبشر מפני ב' דברים וכו' אבל לפי אקומה דר"א רקתני' במקום שמכריזין דבגנו"ט במקום כשרות אפי' בסתם אין רeba לשולח חותכה לנכרי ולא חששתי לא מפני גניבת דעת ולא לשם ימכרנה לישראל אחר, משום דהני שני חששות אינם אלא במוchar בשר טרופות ונובלות במקולין, דבגנו"ט בירך במקום שאין מכריזין ושלא במקולין שלא שכיח דעת, משא"כ בירך במקום שאין מכריזין ושלא במקולין שלא שכיח שהנכרי ימכרנה לישראל מה איכפת לי' بما שהיא מנוקרת, וכן משום שאין יחוור וימכרנה אינו אלא במקולין, ואם תקשה למה לא רקתני' דינו בירך חותכה ובמקולין אז אסור מפני הני ב' טעםיים לק"מ דהרי התנא מביא מה שאמרו חכם'ים, והם אמרו דבר זה בהמה שמצוין' נו"ט מצוין, אבל ירך פרועה שלא ניקרוא מיעוט דלא הכריזו דגס אז לאו טרפה היא, ודבר נאה ומתקובל היא לפרש דברי רשי' ז"ל שלולי זאת אין להם מקום ודוי'.

תוס' ז'ה אמר אבי תימא לאבוי ורבא ור"א, בראשא היכי משדר לי' חותכה וכו' ויל' דלית להן שינוי' אלא שינוי' קמא דאoki במקום שמכריזין וחיתוך דעכו"ם מידע ידייע, ומתווך כך נתקש' להו על רשי' דפי' אמלטה דר"א דפליג תנא דמתני' אתנה' דבריתיא, דהרי ר"א נמי מצי לתרץ מתני' כשינוי' קמא דלעיל, דמייר' במקום שמכריזין עכתי' דבריהם. ופירוש לדבריהם דברחרתי' קמתמו על רשי' ז"ל דלמה לא פי' גם אליבא דאבי ורבא איך קמתרצ'ו סתרת

נתבטל, וא"י משום קבוע קאמור הרשב"א הו"ל לפреш כנ. וגם דינו שהמציא דבלא נודע ליכא קבוע אפיו אם נהיה לו שכן הוא (הרא"ה מפלפל עלייו). לא הבנתי למה דין זה ללא נודע, דהרי נודע למוכר הטבח שמכר דמה שלא נודע להלוקחים, אי גם זה לא נודע מקרי אז גם בט' חניות איך קאמר דבלוך מהות מון דמקרי קבוע, דהרי ע"כ הא לוחך לא ידע בשעת לקיחת דבאתה מהנה התייס' כלום, והיינו טעמא משום דזה תלו בהני אוקימיות דעליל, דלאביי ורבא דמוקי האי לא ימכור לו נ"ט במקומות שמכריין ולא הכריזו, וכן דינו גמ' נובת דעת דלא הוה לי לאסוקי לנכרי יהו רערע להם טרופות ולא הכריזו, אבל לר"א דמוקי גם האי דינא במקומות שאין מכריין ודאי מודו התוס' ذרך לאוקמי כשאומר לו בפירוש שהוא כשרה, וכמש"כ לעיל בשם ר"ת אלא דרש"י ז"ל שכטבת דהתמס במכור לו בחזקת שהיא כשרה שלא אליבא דר"א כתוב כן, דלדיי אפיקו בסתם נמי איכא גנית דעת וד"ק.

על"ש גמר' אמר רב בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור וככתבו התוס' דחומרא בעלמא הוא, ומושום עובדא דלקמן, אלא שכתבו האחرونים ז"ל, דב"ד דבעל השקיל וטר' ע"כ סבר דמדיאן קאמור רב ולא שגאר הוא ע"י מעשה שאירע, דאל"כ מה פריך מכל הני משנהיות וברייתא שנשנו קודם רב ועינן בה' ק"ז בעהחות"ס ז"ל שרצתה לתרצ' בזה פסק הרמב"ם ז"ל ואיני תמה מאך איך ס"ד דבר מדיאן קאמור דחיישנן על בשר שהניחס ומוצא אח"כ במקומו, על החלפה של עורבים. וכי לא ידע מכל הני ברייתאות מובאות בפסחים דף י"ד ע"א דפלייג בהניחס תעש' ומצא עשר או עשר ומצא תשע, אבל מצא המספר כמו שהניחס לית מאן דחש להחלפה וגם בחזרה ויתר כתבו שם התוס' דזוקא בקשורים יחד פליגו, אבל בלא"ה מה שחרר אחת אין זה כעורה אצלנו הספק שמא הני אחירינה נהנו, וכן פליגו התרם רב ורשב"ג בשדה שנאבד בה קבר אס מצא אח"כ קבר, אס חיישנן שהה קבר אחר והוא משום דלא ידעין המקום כי נאבד מקומו. אבל כאן שמא השר במקום שהניחס שוחש להחלפה מהיכי תיתי, ע"כ חומרא בעלמא היא שחידש רב ומה פריך מ"ט חניות ומיתר משניות. ולעומת זה קשה גם להיפך אדם רב רק מצד חומרא גוזר לאסור בשר נתעלם מן העין איך קאמור בשם רב סתום, בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור, דלשוון זה משמע דידיינא קאמור ולא גוזר שגאר רב, וכמו דלעיל דף ה' ע"ב דקאמור ר"ג וב"ד נמנו על שחיתות כותוי ואסרוו, ומסתמא גם רב לא עדיף מר"ג הנשיא ולא ה"י יכול לגוזר מעצמו דבר גדול זהה, לאסור בשנמה"ע בלי' למנות עליו חמי דורי ואיך לא הזכיר זאת בכל התלמוד. ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דהרי מצין הרבה פעמים בש"ס שדרכם היו לטלות גירותם וחידושים דינים באילו גדול מדורות הראשונים, וכן שסמכו דבריהם אלஇיאו מקרה שייה' נראת כדורייתא, כן עשו לטלות דברי אמראים במשניות וברייתאות הקודמין להם הרבה, כדי שיקובל הדבר בעם, וכן שנה רב בדורי יחיד בלשון חכמים וכן מצין בפסחים דף כ"ז ע"א דsharp; אל החילוף רב בחכמים, כדי לקיים ההלכתא כייחיד נגד רבים, וכאשר הארכתי בזה בכמה מקומות במקילתן ועינן לעיל בראש המ██' בסוף האוקמתות מה שכתבנו בזה. וא"כ ה"ג חשו חכמי התלמוד אמוראי בתראי, שלא קיבלו גירות רב ובית דינו שגאו על בשנמה"ע, لكن אמרה ממשו בדרך החלטה דאסור, כאשר הוא גזרה ישנה מתנאי קמאי שעיל זה שיק שפיר לומר אסור סתום, דהרי כבר אישטרש איסור זה מזמן כביר, ע"ז פריך מ"ט פשיטא קדום ע"כ. ולא פריך מהני בשר ח' דמנה' נשמע דאין זה איסור קדום ע"כ. פשיטא ל' דבשנמה"ע ברייתאות דפסחים שהבאתי לעיל, דזאת פשיטא ל' דבשנמה"ע חומרא וגזרה דרבנן הוא, דמדיאן פשיטא דלית כאן מקום לחוש אפיקו בקולא טבח נקרים, דכל שמאצאו במקומות שהניחסו בלי' שום

תעשה שambilא ליידי גנית דעת והוא דזוקא במקומות שמכריין ולא הכריזו, וכן שמא ייחזר וימכרנה לשישראל וד"ק היטב.

תוס' ז"ה אינחו דקמטעו אנפשייחו פ' בכו' וכו' לכך נראה דהתמס בסתם יאסר משום דאיו לאורח לאסוקי אדעת' דמכורות לחנוני אבל הכא וכו' עכ'ל, ועל הא דמוכר לו בחזקת שחויטה לא השיבו התוס' כלום, והיינו טעמא משום דזה תלו בהני אוקימיות דעליל, דלאביי ורבא דמוקי האי לא ימכור לו נ"ט במקומות שמכריין ולא הכריזו, וכן גם בסתם איכא גנית דעת דלא הוה לי לאסוקי לנכרי יהו רערע להם טרופות ולא הכריזו, אבל לר"א דמוקי גם האי דינא במקומות שאין מכריין ודאי מודו התוס' ذרך לאוקמי כשאומר לו בפירוש שהוא כשרה, וכמש"כ לעיל בשם ר"ת אלא דרש"י ז"ל שכטבת דהתמס במכור לו בחזקת שהיא כשרה שלא אליבא דר"א כתוב כן, דלדיי אפיקו בסתם נמי איכא גנית דעת וד"ק.

ודע דלאביי ורבא דמציעתא מייר' במקומות שמכריין ולא הכריזו, אלא שאירע להם טרפה, הא דקאמור שמא ייחזר וימכרנה לשישראל ולא קאמור שמא שלח ישראל את הנכרי ליקח לו בשר משום דלהא לא צריך לחוש, דהרי אסור לשלחו נקרי לאיטלי גם במקומות שמכריין ולא הכריזו מפני טעם אנשיין וד"ק.

דף ז' ז"ה גמר' אמר רב כי שביל שוטה זה שעשה שלא כהוגן נאסר את כל המקולין עכ'ל הגמ', כפי הנראה מפי רשי' ותוס' ז"ל, הא נכי דזבין לי' האי טבח מן שור הטרפה, בעל מקולין הי' ולקחו כדי למכוו, והמקום ההוא ה' מקום שאין מכריין או מקום שמכריין ולא הכריזו היום, באופן שלא ה' רשאי למוכר לנכרי מן הטרפה באותו היום, והוא עבר ועשה שלא כהוגן, אלא דמ"מ קאמר דלא נאסר שאר המקולין נקרים, מיחמת חיש שמא גם לשאר בעלי מקולין מכר כמו שמכר לה, אבל מאותו הנכרי שמכר לו פשיטה דאסור ליקח אפיקו יש לו גם בשר כשר במקולין שלו כיוון דאיתחזק אצל טרפה, ולישנא בתרא אי לא דאמירין דלצערוי קמכוון דמש"ה מותר נמי ליקח מאותו הנכרי, והוא אסרים את כל המקולין, דזהו חיישנן כי היכי דמוכר זהה מכר נמי לאחירינה, והנה יש לראות דס"כ' למה נאסר כל המקולין בשביל בהמהacha שנטרפה, דהא דאסרים למוכר אפיקי טרפה אחת בעיר במקומות שנטרפה, דהא דאסרים למוכר אפיקי טרפה אחת מקרים עליון דבשביל טרפה אחד מקרים, או דבשביל טרפה אחת מקרים תרעה מה"ת דאסור לבטל איסור לכתלה עין יקו בו כל המקולין נקרים, הינו משום תקנה להטבותם, דלוליז'את שאסרו ליקח לא ה' רשאי למוכר טרפה לנכרי מושום דלא אמרה תורעה שלח לתקלה והוא מה"ת דאסור לבטל איסור לכתלה עין ברשב"א בסוגי' דמכריין לעיל, ובפתחה של' אבל כאן דהאי דמוכר טרפה بلا הכרזה כבר מחר דזה שמכר מליקח בשאר מקולין אחר שכבר נתבטל, ואולי מחר דזה שמכר הו מבטל איסור לכתלה, ולמי שנטבטל בשביבו אסרו חז"ל כמבהיר בו י"ד סי' צ"ח, וא"כ הכא דהני מוקלי נקרים בייטול כטבילה בשביל הישראלים שרגילים ליקח אצל המקולין, אבל יותר נראת המקולין נמי קבוע הם, וכמש"כ התוס' בד"ה ובנמצא וכמש"כ המהרשות' ז"ל, וא"כ מדיאן אסור ליקח אצל מקולין ואע"פ דקבוע שאינו ניכר הוא, עכ"פ מדרבנן הוה לי' קבוע גם בכחג'ו.

אולם הרשב"א ז"ל הביא בשם תוס' שיטה אחרת בזה, והוא דודאי לכתלה ליקח אסור כיוון דמהימן לנו דמוכר את הטרפה הוה ל' במקומות שמכריין והכריזו אלא על מה שלקו דודם שנודע קאמר דלא נאסר דכל שלא נודע בשעת לקיחת ע"פ שנודע אח"כ לא מקרי קבוע למפרע עיי'ש. והנה מה דדמה זאת למקומות שמכריין והכריזו הוא פלא ממש"כ למעלה, דהתמס תקנתא הוה כדי להתיר המכירה, אבל לא להציג את הלוקחים מאיסורה שכבר

הר"י החלק על רשיי ומפרש דלענין אכילה קבעי ודוק".

ועתה בא וראה עד כמה נכנסו התוס' בדוחקים וdochki דוחקים מכח שיטה זו דבט' ציבורין לעין אכילה מيري דע"י שיטה זו והכרחו לומר דראה שלקה הנכרי מן החנות באמת אסור דמקרי נולד הספק במקומות הקביעות כמו הtems בעכבר, ומהז נצחים להם קושי מפ' התערבותות, אכן מהני ניכבשינהו דנייניזו, דהרי ראה שניניגידו מן הקבוע ונכנסו בדוחק גдол דמיירி באופן שלא ראה, ע"ז קשי' להו עוד ע"ס הדיבור, ועיין לבב אר' מה שתמה עליהם. אבל כל זאת לשיטת רשי' ז"ל בפסחים דלענין בדיקה אחריו מيري לא צרכין כלל, כי הכל יבא בשלום על מקומו בעלי שום דוחק והוא דאפיילו ראה ישראל שלקה הנכרי מן החנות, כל שאין לו נפקותא בזה אין לומר דנולד הספק במקומות הקביעות, דנולד הספק לא מקרי אלא כצרכין לדון עליו, ולכן דבעכבר מקרי נולד הספק במקומות התערבותות, משום דיש להישראל נפ"מ אי חמץ אי מצחה שכול כדי לידע אם צריך בדיקה אחריו, אבל בנכרי שלקה בשר באחת מן המקולין, ע"פ שראהו ישראל אבל כל זמן שלא לקחו מהם אין לו נפ"מ ובזמן שלקו ייש לו נפ"מ כבר פירוש, דיןנו שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל מוקמין עיקירה דדיןיא, ובאמת תמהו לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, אסרו אפיילו בדיudit ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולהק אסירין לי'adam לא קיימי הא לא כימי הא מבון, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות אע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מيري, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גزو כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמהו הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות ניד ואיך פריך דנכבשינהו דנייניז דע"י דנכבשינהו לא עשה מידי אלא דבטיל הקביעות, אבל עדיין כולן אסורים דהרי בע"ח לא בטלו מדרבנן מפני חшибותן, ותדע דלא עשה מידי בזה דהרי לכתחלה ביבש איסור תורה הוא כמו שביארנו בפתחה, ואיך פריך דנכבשינהו בידים אלא ודאי מושם דבזה לא ביטול האיסור אלא הקביעות, וכיון דלא ביטול האיסור מה בכך שראה ביטול הקביעות דהרי לא הינו נפ"מ על שום אחד מהם, עד שאחר דבר ניד ניטל אחד מהם ואומר דמרובא פריש וזאת שפיר דמי, שלא שיק לומר נולד הספק בשעת הקביעות, דהרי אז כולם אסורות הי', ואיך שיק לומר דנולד הספק אז, דהאי ספק אי הא שור פריש מן הרוב פריש או מן המיעוט, לא נולד רק עתה שלקהו להפרשו מן הניד, ולכן לא מקרי נולד הספק במקומות הקביעות כך מופרש הכל היטב לשיטת רשי' ז"ל בפסחים ודוק"ק בכל זאת.

אחרי כתבי מצאי לי ראי נפלאה וברורה בירושלמי שקלים פ"ז הלכ' ב' המובא ג'כ' בפוסקים, והוא דאחר שהביאה הבריתיא דט' חניות דבלקח מן הקבוע וחושש לטרפה ובנמצאת הולclin אחר הרוב, א"ר יוחנן שם הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא, פי' ומותר דחולclin אחר רוב הטבחים, ופרק מעשה שאירע חדך ארמאיה הי' חותך מן סוס' ונפיקן לברא למכוון וא"ר יוסי דר' יוחנן רביה ג'כ' בראה אותו יוצא ממוקולין של ישראל עי"ש.

והנה ע"כ מيري דלא ידע ישראל אם מחות שמכרין טרפה או משאר חניות יצא, אכן בידע דמחנות של כשרות יצא מאי למיימרא ולא עוד אלא דרי' הלא כנמצא בפלטיא קאמר וע"כ דASHMUNIN דכמו דבנמצא בפלטיא סמכין אבל דפריש מרובה פריש, כמו כן

שינויו ודאי האי שנמצא הוא שהניחו, אלא דרבנן גרו, אבל מאחר דאמרו ממשי' דרב דבשנמה"ע אסור, ע"כ גזרה קדומה הוא ואי אפשר לפרנס hei ברייתא ומשניות, וע"ז קמדחיה דאפשר לאCKER לאCKER ביד עכו"ם ובעומד וראהו ולא דכו האמת, אלא דכו דאי נצחים בדוחק דגאייה בשנמה"ע ישנה hei, שפיר קאמר בשם כאן הוכחה מוכרכחת דגאייה בשנמה"ע ישנה hei, אבל לעולם רב הוא דגואר על בשנמה"ע, ואמוראי בתראי אמרו משמו בלשון דמיישטע שנאסר מכבר, ולפ"ז יש לקיים הא דמתוך החות' ז"ל הנ"ל דעת הרמב"ם ז"ל, דס"ל לפ' האמת דרב גואר על בשנמה"ע, אין אנו צריכים לחלק בין נתעלם מן העין לנמצא ביד עכו"ם, ועיין עוד לקמן ודוק".

תוס' דה ובנמצא הלא אחר הרוב, וא"ת דבמקומות שמכרין והכריו מושם טרפה אחת אסירין כל המקולין וכו', עד שמסיק לבסוף דחקנתא בעלמא הוא שעשו חכמים במקומות שאין מカリין שלא לנקות מן עכו"ם לכתה לאע"פ שרוב טבחין ישראל וכו' עכ"ל, וכונתם בל"ס Leh מה שכתוב הרשב"א ז"ל בסוגי' דמカリין לעיל כדדי שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל מוקמין עיקירה דדיןיא, ובאמת תמהו לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, אסרו אפיילו בדיudit ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולהק אסירין לי' adam לא קיימי הא לא כימי הא מבון, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות אע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מירי, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גזו כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמהו הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות ניד ואיך פריך דנכבשינהו דנייניז דט' חניות מירי בנסיבות אע"ם, ומושם דבריתיא דשם איכה תקנה ושרי זאת במקומות שמכרין טרפות במקומות הרי דשם איכה תקנה ע"כ שלא לנקות מיד עכו"ם, ודוחק גדול לומר. גם זאת בעומד רואהו קמו לי', דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, משמע דבריתיא' ולפ"ז אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי ברייתא דט' חניות לפיה מה דמוקי לי' בנסיבות אע"ם, מيري בסתם מקום דליך שום תקנה ומדינה אסור למוכר טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטובח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד נכרי מושם דרוב טבחין ישראל ודוק". ועיין בבב אר' שמספרש דברי התוס' כפושטן adam ליקח מותר בדיudit ולפ"ז נראה כמש"ב.

תוס' דה הכא נמי שנמצא ביד עכו"ם, וא"ת דאמר בפ"ק דפסחים ט' צבורים של מצחה וαι' של חמץ ואתא עכבר וشكل וכו' דמה לי נמצאה בפי עכבר ומה לי נמצאה ביד עכו"ם עכ"ל. התוס' לשיטתייהו בפסחים שם הקשו כן דס"ל דלאכליה קבעי, וא"כ לא נולד לנקות רק כשמוציאים מפי העכבר או שנפל מפי, ואז הינו היך שנמצא בשר ביד נכרי' אבל לרשי' ז"ל שפירוש שם כפושטו דלענין להצריך בדיקה קמירי, א"כ שאני עכבר בחמצ, מנכרי בשר, דמיד שלקה העכבר מן הציבורין נולד הספק לעניין בדיקה וכגד אמר שם לעיל שמא לטול חולדה בפנינו וצריך בדיקה אחריו, ועיי"ש בתוס' ותמצא שישידרו התוס' קושי' רק אחר שהביאו דעת

איתמר עלה רב אמר מותרות משום נבלה ולוי אמר מותרות באכילה, וכך הקשו האחרונים ז"ל הרי דרב בפי אוסר בשר הנמצא במקומות טבוח ישראל משום חשש שבאיו מרובה דעתם, ואיך מסיק מכך דרב לאו בפירוש איתמר אלא כלל לא ק"ז בעחחות"ס ז"ל כתוב, דבאמת כאשר מסיק דמקללא איתמר גם זאת דמפרש רב האイ חתיכות מותרות משום נבלה י"כ לאו בפירוש שאמרו אלא כלל לא, ודבר גודל דבר הנביה זה, אלא בל"ה קשה לשון הש"ס דקאמר דמידי הוא טעמא אלא לר ובוי' דכל מקום שמצוין כן הוא על אופן דין חדש מישיב הקושי, אבל כאן הלא רב כדי לתרץ דין דבשנמה"ע הוכחה לפרש האי מותרות דלעין טומאה אמר. וא"כ האי מיידי הוא טעמא אלא לר אינו מדויק, והכי הוליל רב מותרך לך מותרות משום נבלה קאמר ואיתמר נמי הכי וכו'.

ד') הקשו ג"כ האחרונים ז"ל, הלא لكمן קאמר רב דאל תהי שוטה בחזרום, הרי בפירוש אסור בשנמה"ע בחזרום ודאי לאו סימן הוא במקומות דבעי היכר מדינא, כמו שבאיו התוס' لكمן מגני' ארכוה באלו מציאות, ורק לבג' חומרת בשנמה"ע מהני סימן כל דחו כמו חזרום, ואיך קאמר דרב לאו בפירוש איתמר ודורי הראש יוסף ז"ל בהז אינן מובנים לי.

ה') ממה דאמר רב, עבדי נמי הכי ואסרינהו ניחלי, אך נשמע דאוסר בשנמה"ע וחיש להחלפה, דשאני התם דעתן תרי במקומות חד וכפי הנראה הרגשו התוס' בהז, אלא דקשי' להו יותר דממה דקאמר עבדי נמי הכי, אדרבה מוכח דalo עלה רק חזא לא הו אסור לי' ומתרצים בדוחק גודל, דהרי ראה שלא היה שם עורב ולמייחס שמא קודם לנו שדא עורב ראש במים אין כאן חשש, וא"כ הוה לי' לעלות שניהם דמחייבתי שלו נאבד במים ואידך עלה, כך מתפרשים תירוצים וכי לא יודה זהה דוחק גודל, אם חזישין להחלפה במקומות דליך שום ריעوتא למה לא ניחוש גם בגין שי' במים ראש אחר ואדרבה דורך המים להולך מה שנארק בתוכו להלאה, וכן עד שבאי הסל, שט ראש שנפל ממנו להלאה וראש אחר שבא ממקום רחוך אריע עתה לאן ועלה בסל שלו, אבל אם יהיה לנו לומר דלא נשמע להיפך, אבל עדיון קשה מנ"ל דלו הוה מיתרמי בראש אחד ולא ראה אם לאו ערב ה' כאן דווה אוסר,-DDילמא דוקא מושם דעלו תרין, ואיכא כאן בטוח ראש חדש שלא ידע מאין בא, אי מכאן ואי מעלמא, ואין כאן אף' מقلלא דרב חייש להחלפה במקומות דליך שום ריעوتא והוא קושי' עצומה שאין לIALIZED הימנה. ולא עוד אלא דקשה לי' ע"כ כאן בהאי עובדא איך ח' בשנמה"ע כל דורי בחזרום קאמר רב בעצמו דווה סימן לגב' חומר' דבשנמה"ע, וא"כ ה' חתיכה מסוימת כמו ראש ורגל דווה סימן, דעין שם ב"מ דף כ"ג ע"ב דכמו דפרק آخرווים דליהו סימן להחזר או באדה, כמו כן פריך את חתיכות דליהו סימן או דפרק או דאטמא, הרי דשותין הון חזרום או חתיכות מסוימת דשניםם לגב' אבדה דבעין סימן גמור לאו סימנים נינהו אבל לבגי' חומרת בשנמה"ע גם שניהם סימנא הוה דמ"ש היא מהא דבעי ר'יה מרוב בחזרום ולא בעי בחתיכות משום דשם במתני' חזרום קתני' ברישא, נקט הוא נמי חזרום אבל אה'ג דבעי נמי בחתיכות ותדע ע"כ חזרום וחתיכות שות הן דאם תאמר דחרוזים הוה עדיף מחתיכות למה סיידת התנא שם לקתני' הרי אלו שלו חזרום ואח'ג חתיכות דווה זו ואצ'ל או והו"ל להקדמים חתיכות ואח'ג חזרום אלא ודאי דשווין הון ורב לא גזר רק רק חתיכות בשר בעלמא דלא ידע מאייה חלק הבימה הוא אבל בידע דראש או גREL או מאטמא הוה סימן וכאשר פריך רבו איך אכל בשרא ונשוי בסימנא כי הוא דרב בר'ה דמחתק ל' אתלן קרנה לכתלה ודאי עשה סימן גמור אבל לאוסר בדיעבד

בנמצא ביד נכרי כן, וכיון דמיירי בראה יוצאה מחד מן המקולין הרי ראה שלקה מן הקבוע, ואיך נאמר כאן כל דפרק מרובה פריש כמו בנסיבות פטנטיא, אלא ודאי דכל זמן שלא ה' נפקota לישראל במה שלקה הנכרי, ע"פ שראהו יוצאה מן המקולין די בשר שנמצא יש לו ואזאת אתה ר'י לאשמעין ולאפוקי מישית התוס' דראה לחוד גורם לשעותו ספק נולד במקומות הקביעות והואראי' שאין עליה תשובה ודז'ק היטב.

מהדורה בתרא בסוגי' דבשנמה"ע

בעברי עוד הפעם בעין עיוני על סוג' העומקה הללו האיר ד' עני וראיתי אויר בהיר או מצחצח ורק ע"פ פירוש זה אנו הולכים בהרחבה בכל שקל וטרוי' בלי דוחק כאשר אבא, ואסדר תחלה מה שיש מן החומר בסוגי' זו טפי' פירוש רשי' ותוס' והוא:

א') אמר רב בשר כיון שנתעלם מן העין אסור. דבר פשוט הוא דרב החמיר חומריא תירה לחוש להחלפה במקומות דליך שום ריעوتא נמצא במקומות שנייה, וуд כאן לא פלייג תנאי בפסחים דף י"ד אלא בהניח מהנה ומצא מאתים או בהיפך, ורק בקשורים יחד וכמש'כ התוס' שם, אבל מצא כמו שהניח מאן דכרשמי' שהיה' חחש אחלפה, והרי בתרומה וקדשי' דפוסל היסח הדעת, היישין על נגעת טומאה ומשום דכתיב ומשמרת תרומות, אבל על ההחלפה לא חישין, ע"ג דבעי שימור וע"כ דרב חומריא תירה החמיר לאסור בשר בהיסח הדעת, שמא הוחלש בנבלה, וא"כ קשה מאי מה פריך לי' ממשניות ובריותות שנשנו מכבר ובמה שכתבתי למלعلا דמלשונו דקאמר אסור ממשמע לי' ע"פ דהוא גורה קדומה לא נתקorra דעת, דעתין אין מקום להקשות דאפשר דהני נשנו קודם האי גורה ומשנה לא זהה מקומו, ואין זה כמו בשאר מקומות שמתרכז תחלה בשאר אופנים ורק מצד הדוחק מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכותבי, שם זהה) דבכל הני מקומות גורה הוה, וממילא בטעות נשנו והי' מן הרואי לתקן הטעות אבל כיוון שכבר היזכר מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכותבי, שם זהה) דבכל הני מקומות גורה הוה, אבל כאן בגורה לא בעו המשניות קודם שום תיקון דבלאה' כל גורה דלא נתקבלה ולא נפתחה בתוך העם לאו גורה היא, וכל שנטקבלה ונחפיטה לא תבטלה בשביל שבמשנה נשנית קודם הגורה שנו' היתר, וכן כאן אין שום מקום קושי' ממשנה או בריתיא השנו' קודם האי גורה, שלא זהה מקומה גם אחר הגורה.

ב') **תירוץ** הש"ס נמצא ביד עכו"ם שאני אין לו מובן, ניהו דביד עכו"ם שפיר משתمر מן העורבים שלא יהליפו, אבל האי עכו"ם שאמן מן העורבים דשדו קיבל. כמו מעשה דלקמן דשדו עורבים כבדי וכוליתא במעלי יומא דכפורי, וק"ז הוא אם חיישין להחלפת העורבים על בשר שהניח והעלים עינו ממנה, מכש'כ' דבנמצא ביד גוי דניחוש שמא ממה שבאיו העורבים בא לידן. ומה שכתב רשי' ז'ל שהיתה בחזקת משتمر מראה דהרגיש בקושי' וז' רוצה לתרץ זאת ולומר דሞמר דמווקין האי בשר שהיתה בחזקת משتمر כמו שהוא עתה ביד אדם כך ה' מלפנים, ובא לו מיד אדם המשמר ולא מן השוק, אלא אדם מכח חזקה זו לא ניחוש שהגוי מצאו בשוק מכש'כ' דמצאו במקומות שהניחו דאייא חזקה טובא דכאן נמצאו וכאן היה, ומהיכי תיתי הוחלף ע"י עורבים שלא ראיינו, וזה תימיא רבבתא.

ג') על קושי' האחونة ממשנה דשקלים נמצא בגבולין אברים נבלות חתיכות מותרות, קמתרץ מיידי הוא טעמא אלא לר הא

להם וגם למייעוט לא יחשב, שכן לרוחח דמלתא הביא מעשה שהוא, ולכן מסיק דרי"י לא התירبشر הנמצא ביד גוי אלא בראו שלקו מהן המקולין באופן דיליכא רק חשש שהוא מנו"ט לך ועל זה מהני הרוב וכמוש"כ בועללה דלא שייך בנכרי לך מן הקבוע והא דמתיר בנמצא לפטלי" ע"פ דבזה שוב איכא חששبشر טמא שנפל מן הנכרי שיש לו נבלות הטמאים בבתו וכמעשה שהי"ל כיון דבריך שרובה ישראלי דרים בה הוה נמצא בפטלי" תרי רובה דמסתמא מישראל נפל שהמה רובים בעיר, ואית"ל שמעיינט הנכרים נפל הלא גם המה רוב בשער שבידם מן המקולין הו, ובתרי רובה המיעוט כמאן דליתא, וכמובואר בכתבונות דף ט"ז ע"א דמעלה עשו בייחוסין שלא לסמך ארוב כשרים אלה, אבל ברוב העיר ורוב סייעת רוחקים מעליין ליחסין, וע"ז קאמר בירושלמי דרב כי אתה לבבל וראה שמקילין בשער שביד עכו"ם שאסור מדינה משום מיעוט בשער טמא, החמיר עליהם לאסור גם מה שנטעלם מן העין ולהושך להחלפה במקומות דיליכא שום ריעותא, וממילא אין צרייך לומר דעת עורבים שהביאו מעלמא חס, אלא החלפה שבכאן ע"י נכרי שיש בידו בשער טמא, ואולי משום לא פלוג גזר נמי בגיןך שאין זה מן הטמאים, כל שאין לו סימן ואפשר דוחולף אסור, וממילא אוסר גם בשער הנמצא בשוק, ע"פ שיש תרי רובה ומשום לא פלוג אבל מן הברייתא דט' חניות וממשנה דשקלים דקטני התיוכות מותירות לא קשה דהרי חומרא דרב הוא שלא היה"י בזמן הקדום.

אולם הגמ' דילן דעת אחרת עמה, דגס היא ידעה דמה דאסור רב בשנמה"ע הוא חומרת עצמו שחייב, ובס"ד שהקשה עליו מהא דרב דמקולין וטובי ישראלי דבשר הנמצא ביד עכו"ם מותר, אוili באמת סבר דעתמי" דרב בירושלמי דחייב משום דראיה מקילין בשער שביד עכו"ם, וע"כ דבשר ביד עכו"ם אסור מדינה, אבל המתרצה דקאמר נמצא ביד עכו"ם שאיני מגלה לך טעמי" דרב דלעולם בשער שביד עכו"ם המשתרם מיותר דלמיינט טמא לא חישין כמו למיינט טרופות, אבל בשער הנמצא איכא איסור מדינה והוא להיפך מסברת הירושלמי, ומטעם דחווש לרוב בשער דעלמא שהוא נו"ט ועי' עורבים המבאים, ואיל' דאן זה מצוי, עין בפי' כתובות הנל"ד"ה שם ומדאוריתא, שכותב דע"ג דלא איזלין בתר רובה דעלמא נגד רוב שבעיר, אבל עכ"פ מיינט עושה, וא"כ היה הא הוא פלנא בעיר מצטרוף האי מיטוטא לפלנא, וכן רובה בעיר דעשה האי מיינט בצירוף מיינט שבעיר פלנא, וכן כתבת הרץ"ז לעיל בסוגי" דביבים, דף ס"ג ע"ב, דמיינט טמאות ומיעוט טרופות מצטרוף להחליש הרוב, וכן הי' סברת רב דבשר הנמצא בשוק ע"פ שרוב בשער שבעיר כשר, אבל חשש הבאת העורבים מرواיה דעלמא שהוא טרופות ונבלות מגרע הרוב, ועשה ספק ואסור, וכי' לחזק האי דינא דבשר הנמצא אסור מדינה ומושום חשש עורבים המבאים מرواיה דעלמא, אוסר רב כל בשער שאינו ביד המשומר. וראה זה בפי' רשי"ז עיל דעל דינא דרב בד"ה אסור מפרש סתם שהוא נתחלף בנבלה ולא הזכיר עורבים ואח"כ על המתרצה נמצא ביד עכו"ם שאיני כתוב אבל בשער המונח שמא עורבים חלפו, ולא כמש"כ התוס' מיד על רב דעתמי" שמא עורבים חלפו, דהמקשן ודאי לא ידע מה"ט עורבים מדריך מבשר הנמצא ביד עכו"ם דאין כאן חשש עורבים, כיון דהוא ביד המשתרם, וחזקה אלימטה הוא דכמו שהוא עתה ביד המשתרם כן בא לידי מיד המשתרם. אלא דלפי דרכנו לא היה לי' לרשי"ז עיל כתוב "אבל בשער המונח וכו'" אלא "אבל בשער הנמצא וכו'" כי עתה מאחר שגור רב לאסור אפילו בשער המונח על שלחנו משום שהעלים עינו ממנה, פשיטה דגס בשער ביד עכו"ם כmorph, דמסתמא איכא העלמת עין במקולין וגם ברשות הגוי, דהרי תראה דחש"ס

ודאי דסגי בסימנה דחתיכה מסוימות כמו דסגי בחרואים וייתר נראה לומר דחש"ס טרם שמסיק דרב פשוט לי לריה דחרואים הוה סימן לרוחח דמלת' קאמר דعبد סימן מעלי' אתלת קרנא אבל לעולם בהיכר חתיכה מסוימת חלק הבהמה הוא ג'כ' שפיר דמי' ועין באות שאח"ז ודוק'.

ו) **ממעשה** דרב דקאייל לב' רב חנן חתני' וכו', ולא עלים רב עני' מיניה דהאי חייתה דתלי' הקשו בתוס' דמקאן מוכח דרב אסר בשנמה"ע, ותירצו לדלמא רוב טבח עכו"ם, וכי חישין קומתמה הראש יוסף ז"ל דמה בכך דרוב טבח עכו"ם, ורב רק לעורבים חושש להחלפה עכו"ם דהא יהי' נתפס כגבג, ורב רק לשארם דבחדדי דאותיא כ"ע לאפי' אבל הביא בשם הת"ח דחי' מתירה שיצאו כולם ויהי' טרודים ולא ייא' חילפומו הנכרים, או דמותרא שיצאו כולם ויהי' טרודים ולא יש לא בזיהו הנכרים, אבל לפע"ד לא הוועיל בזיה כלום, דחשש החלפה בנכרי לא שיק אלא בנסיך לו דבר بلا סימן ולא יכול להחזיקו לעצמו, אז קאtiny עליה בחשש החלפה טוב ברע, אבל במקומות דלא מסרנו לו מידי, אם איינו נתפס כגבג ונכנס לבית למה יניח אחרת תחתיה ואם יש לו מצע מחזיק בשניהם, ואולי יל"יש זאת בשנאמר דמחליף כדי שלא יתעוררנו בעליך לחזור אחריה הגנבה והיה' נתפס אח"כ בגנבה שבידו, אבל סכ"ס גם بلا נתפס כגבג לחוש להחלפה בלי' שום ריעותא, ודאי דאיינו מדינו אלא משום חומרא דרב דחש בברש השנמה"ע להחלפת עורבים, והיה ברוב טבח עכו"ם להחלפת עכו"ם במקומות דאיינו נתפס כגבג, אבל بلا חומרא דרב, ודאי אין מקום לחוש שעכו"ם ה'י' לו בהמה ביוז גרוועה מזו והחליפה, דחשש זה ממש רחוק כ"כ כמו שיש דחלפה עורבים, ولكن עדין קושי' התוס' במ"ע, למה לא מדקדק מהאי מעשה דרב אוסר בשנמה"ע מחשש החלפה, וזאת בפירוש נשמע ולא מכללא, ולתרץ כל זאת נראה לפע"ד פרש הסוגי" לולי פרשי" ותוס' ז"ל באופן אחר והוא.

דבעל מסדר הש"ס ידע שפיר מיד דאסור בשןמה"ע מצד חומרא שהחייב הוא אוסר כן, וכמובואר בפירוש בירושלמי דשקלים דרבراه דמקילין בענין לקיחת בשער מן הנכרים, והחייב עליהו, אלא דירושלמי וגמר' דילן פליגו בטעמא דרב, דבירושלמי מוקי להא דאר"י שם דבשר הנמצא ביד גוי כמנמצא בפטלי', והוא שרואו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ומושם דמקשה לי' התם מעשה השה', חד ארמאי מקטען מן סוסי' ומפיק ברא. ויש להעיר וכי משום דאייר שענקרי מכר נבלה שבביבתו تو לא נסנק אrose בשער שבעיר, ומה חדש מצא בהאי מעשה כדי לאסור בשער הנמצא ביד עכו"ם, ושנית קשה דאם חושש למיעוט נבלות שבבית נכרי, מהה בנמצא בפטלי' מותר, ולא עוד אלא דהא דקאמר ר'י דמנציא ביד נכרי כמנציא בפטלי' מותר נפרש כמו שאמר שם ר' יוסי תלמודי" דראו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ע"כ הפירוש דלא ידעינו אם מרוב כשרים או מיעוט טרופות, ובדאיכא אחת מוכרות נו"ט דאל"כ Mai קמ"ל, וכמש"כ למעלה בתוס' ד"ה הנ' במנציא, ואם כן הוא מ"ש ראה ומ"ש לא ראה, דהכא והכא איכא מיינט נבלות ופלא בעני' שכל הפסיקים הביאו דברי הירושלמי וכדי לישב שיטת הרמב"ם ז"ל, ולא נתעוררנו לפרשים, אבל לפע"ד נראה עפ"י מה שכתבנו לעיל דף ס"ג ע"ב בתוס' ד"ה אסור דעלמא דעוף טמא נינחו, דמש"ה לא סמכנו ארוב עופות טהורים משום דaicא עשה דוחבדלטם ובענין דזוקא הבדלה ע"י סימנים ולא מהני כל דפריש מרבא פריש, וא"כ ס"ל לירושלמי דבמקומות דaicא חשש בשער טמא לא איזלין בת"ר מושום עשה דוחבדלטם ולא הביא האי מעשה דנכרי אחד מכר בשער סוס וחמור דמאייס משום שלא תאמיר דגס העכו"ם נזהרים מברש כשר סוס וחמור דמאייס

ואשר הש"ס מסיק דמסתבר דפרותא דעכו"ם ה' מודהшиб רב דייסורה שכחיו טפי, והרי גזירת שחייבת כותים אמרין לעיל דף ה' ע"ב דר"ג ובית דיןנו מןיהם ולא קבלו הגזרה עד שבאו ר'א ור'א ועשהום בגויים גמורים, וכן שאור גזירות ה' נמנים עליהם חכמי הדור, ונשאו וננתנו בדבר עד שיצא איסור חדש לעלמא, והיתכן דגזרת בשנמה"ע שהוא גזרה כבודה עד דפרק הש"ס ורב היכי אכל בשארא, רק כל אחר יד נתהווה מעובדא שהיה ומכללא דלא ביריא לו כלל דגזר רב, והוא מן הנמנע, ואדרבה לפ"י רשי"ו ותוס' זיל' דינא דבשנמה"ע שאסר רב נשמע מכללא דהאי עובדא ודאי דרב דין אמר ולא חומר וגזרה שגזר הו,adam אמר דרב גזרה ולא דין אמר אז פשיטה דرك בפירוש מציא אמר כן ולא מכללא, ולכנן לרשי"ו ותוס' ע"כ רב דין אמר. ולכנן תמהני מאד על הב"י ויתר הפוסקים שתמהנו על הרמב"ס זיל' דאיך הניח סוג' דילן ופסק כירושלמי, דאפילו לפ"י שיטות דהסוגי' דילן ס"ל דרב דין אמר, ולכנן פריך לי' מכל hei משניות וברייתנות, כיון דבריו של הרמב"ס זיל' דפסק שהחמיר עצמו, הלא היירושלמי נסדר בדורו או קרובה לדורו של רב, כמה מאות שנים לפני הbabli וא"כ פשיטה דזהה יותר דסמכא לידע מה דקאמר רב, אי דין או גזרה קאמר ואין זה דומה לשאר פלוגות בסברא או בקבלה בפירוש המשניות דאנן אחריו תלמוד בבלי גירין נגד היירושלמי, אבל במה שהיעיד היירושלמי דרב אתה לבבל וראה מקילון והחמיר עלייה, ע"פ שהגמי' דילן לא ידע מיה וסביר דדין אמר רב, לא נדחה עדות ברורה של היירושלמי שנסדר אז בזמנו של רב, מפני השערת תלמודא דילן דין אמר רב, וזה ברור ואמת, אלא דלפי פירושינו גם הbabli לא עלה על דעתו דרב מדינה אמר לחוש להחלה בשר המונח על שולחנו לפי שהעלים עניינו ממנה, זהה דבר שאין הדעת סבלתו, דבעל התלמוד טעו בהכא, אלא הפירוש האמתי הוא כמו שביארנו, ומוקם הניחו לי' מן השם להחדר בו תליית' וד"ק.

ע"ב גמרא אמר רב בעדי נמי הכלאי אסרים ניהלי' תמהה לי הלא באברים כתני במתני' דشكלים דובלות, לכל בשאר המושליך איתרעו הרבה ממש'כ רשי' זיל', דכו דרך הנבלות לחתחלה לאברים ולהשליכם לאשפה, ופשיטה דה' להנהר, וא"כ האי ראש הנמצא בימים אפילו נבלה הוה דראש ודאי בחתיכה ניזון כਮובן. והוא תימא רבתא בעני אם לא שנאמר דרכם ה' לילך לנهر בראש ומיעין לחלים ולהדים וכן נראה מירושלמי שקלים הנ"ל שהביא האי עובדא באופן זה חד בר נש איזיל בעי' מישוגה אסקופתיה בגו נחרה ומפרש שם הפני משה אסקופתא הוה הראש והרגל ובני מעיים עיי' ואמ' וא"כ אין بما שנמצאה ראש ריעוטא כנמצא בשוק כי עלול הוה בשעת רחיצה בנهر שיפול מידו לתוכה המים ואין זה דומה לנמצא בשוק דשם ע"כ אבידה הוה ואין דרך לאבד מה דבעי' שמייה וכמש'כ למעלה אבל ברוחץ האברים בנهر שפיר דרכו לאבד. ואולי אלה כיון רשי' זיל' במה שכטב וכי בעדי נמי הכלאי כלומר אחרים הוו נמי הטע ברישא עכ"ל דדברים אלו לפום רהיטא אין להם פירוש דהלא יפה מפרש וכי דרך הוא כן שמאבד חפץ רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיו' שנמה"ע אסורים דבאהי עובדא אסר להני תרי רישי אבל אי עולה חדא לא ה' אסור, וע"כ או דה' קודם גזרתו שגזר על בשנמה"ע, או דלפי שיטת התוס' בד"ה בחרוזים דסימן כל דהו מרוני, אבל אסור משום דעליה עוד אחד עמו והוא מדינה משום דחווש ארווא דעלמא, הרי דפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיו' שנמה"ע אסורי ודי בפירוש אמרו, ולכנן לא קשה מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני' ולא מהה דקבעי לי' ר'ה בחרוזים Mai, ע"ז לא על דעת הש"ס דלאו בפירוש אמר דרב גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רבוינו גדויל האחרונים זיל' שסבירו לתרץ הסוגי' באמרים דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהרי רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

לא מצא ממציאות על רב דהיכי אבל בשרא אלא בשעת' ופרש'וי מיד כנסחטו, או בצריך וחთום או בסימנה וא"כ בנסיבות בשידור בצלל איסור בשנמה"ע, עיין בלב אר' שנטעורה ע"ז, אלא דלפי דרכנו דכמו לדעת היירושלמי חומרא דרב ה' משום שמקילין בבשר שביד נקרי, אבל כיון דרב גזר על בשנמה"ע ממילא גזר גם על בשאר הנמצא, ע"ג דזאת מדינה ה' שרי, כן נמי לתלמידא דילן דרב גזר על נתעלם מן העון משום בשאר הנמצא בשוק, אבל גזרתו כולל ודאי גם בשאר הנמצא ביד עכו"ם אבל גזרה מושר המונח על שולחנו כਮובן, וכמוש"כ בפוסקים ובזה יצא כנוגה צדקו של הרמב"ס זיל' דפסק בין בשאר הנמצא בשוק ובין הנמצא ביד גוי ואפילו נתעלם מני העין אסרו חכמים, דיבין לירושלמי ובין לש"ס דילן אחר גזירת רב הכל אסור אלא דשני התלמודים פליגו בטעמא דרב אי משום דס"ל דבשר הנמצא בשוק אסור מדינה ולכנן גזר אי משום דס"ל בשאר הנמצא ביד עכו"ם אסור מדינה, אבל גזר אחר לדעת שניהם אחר גזירתו אסור הכל כנ"ל, וזה תורה הרמב"ס זיל' תורה אמת ומוסכם עם השכל. ועתה נשוב לפירוש הסוגי', ואחר שזכה דעתמא דרב משום דחשש לרובה דעלמא שmagru הרוב שבעיר, והוא מדינה אי' בשר הנמצא בשוק שאינו ביד המשתמר מדינה אסור, פריך לי' מט' קמי'רי, דהאי מדינה קודם גזירת רב שרי, ואח'כ פריך לי' ממשנה דמיכשין מבשר ממושל ומתרך לי' בעומד ורואה, ואח'כ פריך לי' ממשנה דشكלים דשם תנן בהדי' דחתיכות הנמצאות מותרות, וא"כ מדינה בשאר הנמצא מותר, ומה ראה רב לאסור גם בשאר המונח על שולחנו מצד גזרה, ע"ז קמשני מידי' הוא טעמא אלא רב רב באמת מפרש האי מותרות דרכ מושם נבלה מותרות אבל באכילה אסורות מדינה, ומשום חשש רובה דעלמא שעשו פלאג ובטומאה על פלאג לא החמיר לצרף תרי מיעוטה לנרע הרבו, אבל באיסור אכילה חששו מדינה וא"כ שפיר ATA רב לשיטתי' וגזר גם על נתעלם מן העין כנ"ל, וע"ז אמר והוא דרב ר'ה הא דאתמר דרב מפרש המשנה דחתיכות מותרות משום נבלה ולא באכילה, לאו בפירוש אתמר ולא כמו שפי' רשי' זיל' הרגש דהא דרב משמע דקאי אמאי דסליק מני' ולא אדרב דלעיל, אבל לפ' דרכנו שהוא דעת הרמב"ס זיל', האמת כן הוא דקאי על האי דרב דמפרש המשנה דחתיכות מותרות וקאמר דלאו בפירוש אתמר, אלא מכללא משום דבאהי עובדא אסר להני תרי רישי אבל אי עולה חדא לא ה' אסור, וע"כ או דה' קודם גזרתו שגזר על בשנמה"ע, או דלפי שיטת התוס' בד"ה בחרוזים דסימן כל דהו מרוני, אבל אסור משום דעליה עוד אחד עמו והוא מדינה משום דחווש ארווא דעלמא, הרי דפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיו' שנמה"ע אסורי ודי בפירוש אמרו, ולכנן לא קשה מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני' ולא מהה דקבעי לי' ר'ה בחרוזים Mai, ע"ז לא על דעת הש"ס דלאו בפירוש אמר דרב גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רבוינו גדויל האחרונים זיל' שסבירו לתרץ הסוגי' באמרים דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהרי רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

כלל, כמו הכא דסימנים אינם אלא כרוב דרכי המיעוט מתרמי סימון כסימן, לא נהרג על הרוב, משא"כ אם המעשה נעשה בטוח אלא ממץ' אחר אנו רוצים לפטרו דילמא טרפה הרוג, או דלמא לאו א"א היא, כל שע"פ הרוב הוא כשר והיא א"א הרי הוא נכנס לעבר על איסור שענשו מיתה ולא מצי טעון דילמא האי גברא או אתנא מן המיעוט ודוק".

משנה הנוטלגה צריך שיטול את כלו ר"י אומר כדי לקיים בו מצות נטילה, ופרש"י צל דהוה פלוגתת ר"מ ור"י בבריריתא דלעיל צ"ב ע"ב "דרם" א"ה ג"נ מוחטט אחריו בכל מקום שהוא וחותך שמנו מעיקרו ור"י אמר גממו עם השופי וא"כ פליגו בעומק אם צריך לחוטט או שדי במה שלמעלה וכאשר ישמעו נמי מלשון הגני' דאמר שמואל לביר פולי דהוה גאים לי', חות' ב' טפי, אבל באורך הגיד לא פליגו, ושניהם מצי סבירי דלא אסורה תורה אלא מה שעלה הכה' כשמואל בגני' או שנייהם מצי סבירי דבעינן כלו באורך הגיד, וניהו דבריריתא לסתן פlige ר"י עם ת"ק באכלו ואין בו כזית, ומפרש פלוגתתם בהא דשמואל דרבנן ס"ל שלא אסורה תורה אלא מה שעלה הכה' וכו', ולר"י אסורה תורה דcola ירך רבינו הקדוש וכי הראה לא ידע מפלוגתא זו, דהרי לא הביא דבר ר"י שהחוק על הא דأكلו ואין בו כזית, ואדרבה מדהבאי באדכל מהז' כזית ומהז' כזית דפליג ר"י ואומר אינו סופג כלל הארבעים, ובמציאות באכלו ואין בו כזית סתם דחיבב, הרי מבואר דעתך ד"ה הוא. ולא עוד אלא אכן נאמר דרבינו הקדוש מביא פלוגתת ר"מ ור"י בחטיטה דרבנן, והשמייט פלוגתתם בעיקר דאוריתא אי דוקא מה שעלה הכה' אוcola ירך, ועיין בפוסקים דאיכא מבוכה גדולה באזה', ולפי הפסיק פסקינו כשמואל ופסקין דביני חטיטה כר"מ, נגד הכלל דר"מ ור"י הלכה כר"י. ובאמת לשון ר"י כדי לקיים בו מצות נטילה קשה מאד להולמו, לא בלבד מה שנטענו ר' והרש"ב"א צ"ל דלא נתן לנו שיעור במה שאמר כדי מצות נטילה, אלא דהאי מצות נטילה מה היא, וכי יש מצוה בניקור גיד וחלב עד דקרה לי' מצוה. ומה שנראה לפע"ד זהה דר"י לשיטתי' דס"ל לבני יעקב נאסר, והיינו דיעקב ובניו הנו באחת כמעשה השהי', ועיין לעיל בריש פרקנו מה שכתבתי זהה והבאתי דעת חכמי המדרש וכן הוא בזוזה"ק דלכ"ע לה נגע המלאך אלא באחת וכפשתת הקרא Dunnע בכף ירך יעקב ותקע כף ירכו הרי לפי ע"ז אין בעצם הגיד שום איסור המזיק באכילתו דמ"ש גיד ימין לשמאל, אלא דמשום זכר נאסר, וא"כ עיקר הזכור הוא בנטילתנו שהוא מעשה בפועל, כי רק הפעולה מעורר המחשבה ולא המניעה וכבדרישין זכר את יום השבת לקדשו בין או עכ"פ בפה, ולכן קרי לי' מצות נטילה, עיקר הלאו נאמר רק כדי שינטול הגיד, ועיין מעשה הניקור נזכר אותו המאווע וניהו דודאי לאו מקרי ללקות על אכילתו, מ"מ הלאו נאמר כדי לקיים בו מצות נטילה, ולכן כל המוסיף בנטילה גורע דדומי' דמעשה בעינן גיד אחת ולא שתים, ולכן גם החטיטה עס' שמננו הרי הוא מגרע הזכור, וזאת שמענין מהא דאמר כדי מצות נטילה, אבל ר"מ דס"ל נהוג בשתיים מושום דליישראל נאמר האי לאו ככל לאוין שבתורה, ואע"פ שנכתב במקומו לידע מאיזה טעם אסורה התורה גה'ג' און בשbill' זה עיקר טעם התורה לעשות זכר להאי מאורע, הרי כמו כן כתיב בשבת כדי לזכור יצ"מ וכן בתפилиין ועוד, hei נאמר דין בכל אלו המצאות שורש וטעם רק לעשות זכר ליצ"מ, וכן סברו חכמים דנוהג בשני היררכות ויש ג"כ מקום להחמיר בחטיטה וישראל קדושים נגגו איסור בשמננו, וכל זאת רק למ"ד בסיני נאמר, וכיון דאין קרבען דר"י דבשו' פרקו ס"ל, דבשיני נאמר לנו דחיה ר"י מהלכה גם בהא דאינו נהוג אלא בשאת, וגם בפלוגתת חטיטה כנלפער' לפי חומר העניין ואם שגית'

ע"ש גמר' בעי מני' ר"ה מרוב בחרזין Mai, אל תה שוטה בחרזין. הנה דעת התוס' דהאי חרוזין לענין אבודה לאו סימן, וכדקדקתי במשנה בב"מ דחרוזות של דגימות הרי אלו שלו, ובתוספותא קתני דשל דגימות ושל בשר, הרי דחד דינה אית' להו, אבל לגבי בשנמה"ע דהוא חומרא בעלמא סגי בסימן כל דחו, אבל בהג"א כתוב דודוקא בשל דגימות דודך לחזור אותם לאו סימן דעלמא, והאי בבשר דאין דרך בחרוזים הוה סימן כאשר סימן דעלמא, והלב אר"י דתוספותא שהוא נגד המשנה דב"מ לאו דסמכה הוא, והלב אר"י צ"ל מוסיף לדחות שיטת התוס', דאם האי חרוזים לאו סימן הוא לענין אבודה, מה זה שהשיב לו בחרי אף אל תה' שוטה בחרזין, ואני תמה עלי'ו דלהפוך הוא דאסון מהן הוה סימן באמת מה עלה על דעת ר"ה לשאול כאן באיסור דרבנן בעלמא דלא להוי סימן, ובפרט דלאידך לשניא בניחותא אר"ה אמר רב דברירוזין הרי זה סימן, ומה שכתוב דמתני' דבב"מ דקתני חרוזות של דגימות וחיתוכות של בשד דודוקא דגים ולא בשר, צ"ל דאה' דאן דרך לחזור רק דגים קטנים אלא דגס בceptors כו' הוא עין לעיל ריש דר' דקתני, וכן מצא בידו דקוררי של צפרים ופי' רשי' חרוזות עופות, וא"כ י"ל דתוספותא ג' כה הא בשד דקתני צפרים קטנים קامر דרך לחזור כמו דגים קטנים ודוק".

ע"ש ר"ח בר אבון איתבְדֵל' כרכשא ב' דנא וכו', בכל הני עובדא דבוי סימנא או טב"ע, ודאי סימנא מעלי', ולא כמו סימני בחרזין, ותדע דהרי דומי' דתכלתא קאמר, ובתכלת ודי מיינא צrisk סימן, דלא שיק רוב טבחין ישראל בהז, וע"כ או דברוב טבחין עכו"ם מירו, או אליבא דרב בשד הנמצא אסור מדינה וכמוש"כ לעיל ודוק".

ד' צ"ו ע"א תוס' ד"ה ולא מהדרין בטב"ע תימא דשאני התם דחישדין לי' דלמא משקר דהא לצורבא מרבען מהדרין בטב"ע. והנראה להפע"ד בזה דהנה חד מן חריריא הקשה לי' קושי' עצומה דהה שפיר מציין להחזר בטב"ע גם לעם הארץ דחישוד לשקר ע"י שמניחים לפנינו כמה מן כלים כאלו, וכן מסמנים אותם ואם הוא יכיר את האבודה בין כמה שאר כלים הדומים ע"כ טב"ע אית' לי' ב'. ולא מצאת עינה לתרץ קושי' זו אלא בשנאמור, דאפשר כסומה בארכובה פגע בזה ואין לומר דאיכא רובה נגד האי ואיך מסתיע ע"ד פגע בזה דהרי הוה קבע וכמע"מ דמי, ואין כאן הוכחה, אלא דעדין איך הוכחה דאין לא ח' לעצמו שמא לא יגע באבודה, ונמצא הוחזק לרמא, אלא דזה אינו דהרי אפשר לטעות בטב"ע דהרי טב"ע כל דחו קאמר, דבנני כלים דמייריה התם שדומים ממש אחד לחבריו א"א מסתמא אלא טב"ע כל דחו (ופלא על התוס' שכתבו דהה בטב"ע גמור דוקא מהדרין זהה ליתא) וכיון דבקל אפשר לטעות לא הוחזק לרמא וזה שקאמר דמהא דלא מהדרין לע"ה אבודה בטב"ע ועל אופן הנ"ל, מזה מוכח דבטב"ע כל דחו עכ"פ יש לטעות, וא"כ גרע מסימנים דניהם דגס בסימנים ריעותא דרצונו שיזירעו לו אבדו' אטעת' להכירה בדמיון שוא, ולא משום שרוצה לשקר שאינו חדש כיוון דהוא ת"ח אלא משום דהרצון מוקור השכל CIDOU ודו"ק".

תוס' ד"ה פלני דהאי סימנא והאי קטל נפשא לא קטלין לי' וא"ת והלא משיאןacha עפ"י סימנים וכו' ועיין באחרונים שמיישבים קושי' התוס' דכל דבר שהוחזק ע"י סימנים או ע"י אחד, שפיר סוקlein ושורפין עליה, ועיין בזה באריכות ביריעות שלמה בבית יד שלו וגם אני הארכתי במקומו בענין זה בתכלית הארכות.

ועיקר החילוק הוא דבמוקום דהמייעוט אומר שלא עשה מעשה

לענין לעבור על המנהג זהה ברורו. ומה"ט הקיל הרמב"ם ז"ל במשמעותו של גה"ג לענין קרבן פסח שפסק בפ"י ה"א מהלכ' ק"פ שצולח הפסח כולם בעלי להוציא גה"ג וכותב שם ה"כ"מ דנינו דמוודה דחוותין וקורנות האסורים אף" מדרבנן צריך להשירו ולא לאכלו אבל שמננו של גיד שאינו אלא מנהג קדושים בפסח לא נהגו עי"ש, ולפי דברי החת"ס ז"ל אדרבה שמננו של גיד ה"י חמור משאר קורנות וגידין שאסורים רק מדרבנן אלא ודאי ממש"כ דהקבלה ה"י שלא ה"י חמור משאר איסורי דרבנן וזה ברור לפ"ע"ד וכן ה"א דלא הזכיר התנא במשנתינו מנהג דשמננו של גיד לאסרו אין לנו מנוס אחר מלומר דנינו דפסח כר"מ לענין חיטיטה שהוא מדרבנן אבל לענין שמננו שאינו אלא לר"מ מנהג קדושים ור"י חולק וכגדsmith על השם הגמ' דלעיל, דקרו אמר והוא בשמננו של גיד מיפילג פליגו, ורק לר"מ אסור מושום מנהג, ובזה לא רצתה רבינו הקדוש לסתום כר"מ, והניח הדבר על המנהג kali לקבוע הלכה במשנה בדבר זה, מה"ט גם הרמב"ם ז"ל לא כתוב בפירוש שצורך להסביר שמננו של גיד רק בריש הפרקכנ"ל ודו"ק.

תנוס' ד"ה מ"ט מדרבנן בריה היא וא"ת ומ"ש וכי' ויל' דהינו טעמא דהני דכי אמר רחמנא לא תאכלו גיד עוף טמא ואמבו"ה, כאלו פירש בין גדול ובין קטן וכי' ויפה מפרש הראש יוסף ז"ל כוונת התнос' דגה"ג ועוף טמא דוקא שלם מקרי ולא חסרים ומילא דחיב' גם אקטון כל שהוא שלם, ואם אינו שלם בעין צית דוקא משום דכתיב אכילה, ולדעת התוס' דלקמן בדיבור שאח"ז בכל הני לאווי דרשאים דלא כתיב אכילה באמות אינו לוקה אלא כשאוכל שלמים, אלא דבזה הרמב"ם ז"ל פlige עליהם שהרי כתוב בפ"ב ה"ב ממא' האוכל כי משרץ המים לוקה מה"ת שני אל תשקצו את נפשותיכם בכל הארץ השורץ על הארץ וכי', וכן בנבראים באשפות ובגופי הנבלות האוכל מהן צית לוקה שנ' ולא תטמאו את נפשותיכם בכל הארץ הרומש על הארץ וכי', הרי מפורש אומר דלוכה על צית מהם ע"ג דלא כתיב בהני לאוין לשון אכילה אלא דמ"מ לא פlige על טעם התוס' בבר"י דלוכה בשלם גם פחות מכזית, משום דשרץ רומיש על הארץ שלם משמע, אלא בסופר דלא מסתגר כלל לומר דבשביל דאותה רחמנא להחמיר לחיב' על בריה שלמה גם בפחות מכזית דנצח מה קולא, דיפטור באוכל צית מברשות נגד הני טמאים דכתיב בי' מברשות לא בשרצים כמה מלקיות, لكن שפיר כתבו באוכל צית בהו אכילה, רק אלוין רק אלוין דאכילה, ולא אלוין דלא כתיב בהו אכילה, דהני לאוין הנוספות אפשר דוקא אשלים קפיד רחמנא אבל הרמב"ם ז"ל דסל' דליך רק חד לאו וחד מלוקות, ורק בהצטרכות העוניים לוקה ג' ד' ה' וגם שיש מבואר שם בסוף הפרק, לכן לא מסתגר לי' לומר דברן דבשון דעתך בי' רק חד מלוקות, דלא לוקה על צית מושום דחומר רחמנא עלי' באוכל שלם גם בפחות מכזית הוא חד, ועוד הרמב"ם הלא פסק כר"ש דדורש טעמא דקרה, סובר דעתם החשוב של בריה הוא מטעם חשיבות, וא"כ באוכל צית דלא בעין חשיבות למה יפטור וכאשר אבא.

דרנה לפי דעת התוס' הא דחיב בבר"י אל"ש גאה"כ בלי טעם הוא ולכן ס"ל דבין לחומרא ובין לקולא אמרי' דהთורה קפיד דוקא אמר' שלמה אם לא במקומות דכתיב ביה נמי אכילה, דאותה לחיב' נמי אכיזית ממנה, ולפי שיטות הביאוראי' לדבריהם מגמ' שבויות כ"א ע"ב דקאמר מפרש נמי בבר"י דמי דסבירו דמפרש כבר'ו, ובבר'ו למפרש ר'ל דמשום דמפורש בקרוא שרך שלם, لكن אף באין בו צית חייב, ה"ה במפרש בשבועה. ותמה תמה אקרה הלא פ"י רשי' ז'ל שם דמשום חשיבות קאמר דמפרש דומה בבר'ו העי' שמספרש כ"ש אחשב' הוא פירוש מוכרכה שם, דהלא תחלה

ד' הטוב יכפר ודוי'ק.

ודע דיש להעיר עוד דלמה המשmitt רבני הקדוש מכל וכל הא דשמננו של גיד דהוא מנהג ישראל קדושים, כי במה דקמני צרך שיטול את כולם ודי דליך להכenis גם שמננו ואדרב' בראש פרkon כתני בפירוש וחלבו מותר ומפרש ר'י א"ש לעיל דעל שמל שמננו קאי ומותר לד"ה, ולעיל כתבנו לדעת הרשב"א ז"ל דשמננו של גיד משום לתא דחלב החמיר על עצם, ייל' דמרומז מנהג זה בשמא שקראו חלב, אבל הלא הרשב"א ז'ל יחיד בדבר זה, ובתוס' וכן ברמב"ם מבואר דמשום לתא דגיד נאסר. והיתקן שישתווק מאיסור זה המנהג בכל מקום ובכל יום והתוס' לעיל צ"ב ע"ב ד"ה גוממו עם השופי, כתבו דומה שהנו לאסור שמן היד הוא כמו חומרא דר"ז דבנות ישראל דחומרו על עצמן לישב ז'ל על טיפת דם כחרדל דאמרו בנדה ס"ו ע"א, דהיכא דאחמור אחמור, לפ"ע"ד נראה דמנהג של שמננו של גיד דקאמר עלי' ישראל קדושים נהגו בו איסור, מנהג קדמון מאד ה', ונתפשט בכל האומה דלולי זאת לא ה' קרא עלי' ישראל קדושים נהגו בו איסור, והרמב"ם ז'ל ריש פ"ח כולל חלבו וקונוקנות כתוב עלייהם שהם מד"ס, ותנא דמשנתינו הזכיר הקונוקנות במה דקמננו משום ר'מ דצרכי ליטול את כולם, והשמיט החלב שעל היד, ופלא על הרמב"ם ז'ל דגס הוא הנם שהזכיר החלב בריש הפרק אבל בהלכה ז' שהביא האי דינה' דמשנתינו כתוב וא"ל: הנוטל גה"ג צריך לחטט אחורי עד שלא ישאיר ממנה כלום עכ"ל, והשמיט דחוות שמננו מעיקרו דקמנינו בבריות'. ועל השמות רביינו הקדוש נראה לפ"ע"ד.

דרנה ק"ז בעהחת"ס ז'ל ביו"ד חשי' ק"ז כתוב ע"ד חלב שהלבו עכו"ם אם נניח דהלהקה כרבב"ז דבאיין דבר טמא מצוי אין איסור, הרי אנו קובלנו עליו לאסור בכל מקום, והרי הוא דאוריתא ככל קבלה של פרישות ומצד נדר עי"ש.

ואם כדבורי כן הוא ה' מקום לומר דהנתא דמשנתנו לא כלל' עם הקונוקנות מה"ט גופא, דהני דרבנן בעלמא אבל מנהג ישראל קדושים הוה כדאוריתא, והשארו על המנהג, ולא עוד אלא דקמנינו בפירוש וחלבו מותר לידע, דרך מצד מנהגאית ב', וממילא דחומר מן קונוקנות דאיינס אבל מדרבנן, אלא דבגוף דברי החת"ס אני נבוך מכך כי הלא בעצמו כתוב שם דנינו דכל מליל קיל כאשר איסור דרבנן הינו משום דכך קיבל שי' איסור עליהם קוקלי אסורי דרבנן, אבל לעבור ע"ז, הרי הוא עבר על נדר דאוריתא עכ"ל, ולדעת קדשו לחולה מאכילין גיד החיצון והקונוקנות טרם שמאליכין לו שמננו של גיד דהוא חמור מאיסורי דרבנן, אולם במחכ'ת של ק"ז צ"ל דבר זה ליתא, כי כמו שאזיל ומודה דלכל מיל ודאי כדרבנן יחשב, כי כך קיבל על עצם שלא ה' יותר חמור מגזירת חכמים, ה"ה לענין לעבור נמי קובלו שלא ה' חמור העובר על מנהג קדושים, מעובר אגירת חכמים, ומנא אמינה לך דרכ' הוא, דרנה הרמב"ם ז'ל בראש' פ"ד מהלכ' שבעות כתוב דהשבע שלא לאכול הימים ואכל פחות מכזית הרי הוא אוכל חצי שעור מנבלות וטריפות וכיוצא בו, והמל"מ שם חקר ממ"ג אי כוונת הנשבע ה' גם על חצי שיעור הרי הוא לוקה, וכמפרש חצי שיעור, ואי כוונתו רק על סתם אכילה שהוא בכזית ה' חצי שיעור היותר גמור, והביא שם דעת הרץ ז'ל שבאמת ה' סובר כן דבשבועה ונדר חצי שיעור מותר למגורי, אלא דחזר בו והחסכים לדעת הרמב"ם ז'ל וטעמא דהא מלתא דעתה התורה הרי לך דלענין לעבור על השבועה יש ג' מציאות שי' רק איסור בעלמא דרבנן, או איסור תורה בלבד לא מלוקת כאשר חצי שיעור באיסורי תורה, וא"כ ה' הכל מנהג שקבעו העם על עצם ג'כ' לא רצוי להיות חמור מגזירות ותקנות חכמים גם

בקרה ודוק.

תוס' דה ור"י אכילה כתיבה ב"י באמצע הדיבור, ויל' דודאי אלא דשרצים דכתיב בלשון אכילהeki ממשום כזאת שץ, אלא שיש לאו דשרץ דלא כתיב בהו אכילה כגון אל תשڪצ. עכ"ל. כבר כתבנו לעיל מהרמב"ס זיל' בפירוש כתוב דמשום לאו דאל תשڪצ'eki אכיות דשרץ המים, ורק חד לאו אית בהו, ומתרץ קושי' התוס' לפי שיטתו דרך הatzotot הענינים השונים אפשר ללקות כמה פעמים עי"ש, וצ'ל אף דלא כתיב אכילה סטמא כמפורט דאל תשڪצ'eki באכילה קאמר, ואעפ' דפסחים זרכ"ה ע"א קאמר נפ'ם לעניין שלא כדרך הנאותן אסור בלאוי דלא כתיב בהו אכילה האי להחמיר הוא, אבל להקל ולומר דלא מחייב אכיות עד דאכל יכול לא, וכמוש'כ' למעלה ודוק.

משנה ירך שנתבשלה בה הג"ג וכוי כיצד משערין אותה כבשר בפלפת, הנה הרמב"ס זיל' בפייה"מ מפרש דר' ל' שיטועם ביחס טעם הגיד בירך כמו שימצא אדם טעם הבשר בפלפת, והוסיף עוד לפ' שהבשר נוטן טעם בפלפת יותר מאשר צמחים והאי תוספת דברים הוא, מפני מה שאמר ר' ר' ל�מן כבשר בראשו לפחות הר' דיש חילוק בין הצמחים לעניין קליטת טעם בשער שנתבשלה בתוכם, אלא דלא עיקם פירושו פלא והപלא, דলפי פירושו דבעינן שירגש ממש טעם הגיד, אז האי שיורו כבשר בפלפת היינו על חזק הטעם קאי והוא לקולא, שלא סגי בהרגשת טעם כל דחו, אלא כטעם הנרגש מן הבשר בפלפת אשר זה בעצמו כמעט מן הנמנע, מפני שהгад עכ"פ לכ"ע בעצמו טעמא קלישטה, וכמה מן הגיד בעי כדי שייה' האי טעמא קלישטה נרגש בשער, ואעפ' דלפי סברת הרמב"ס טעמו חילוק מטעם הבשר, אבל מ"מ קרוביים הטעמיים כמו כבד ולב ובשר דמボואר בב"י סי' צח' דנידונים כאינם מינים, דחלוקים בטעמים, אבל מ"מ טעמים קרובים הם, ואם יבושל בשר וכבד ולב קשה להרגיש בשער טעם הכבד והלב, ולהיפך טעם לב וכבד בשער כדיוע לכל, ואיך אפשר שריגיש בירך טעם הגיד בחזק טעם כמו בשער בפלפת, אפי' אם לא נאמר דcola ר' ר' קאמר, ולא די לו בזה אלא שמוסיף הרמב"ס זיל' דנקט התנה לפת משום דבו נרגש טעם הבשר יותר מאשר צמחים, וא"כ הוא עוד תוספת קולא, דבעינן שיטועם בחיך את הגיד בירך חזק כ"כ כמו שמרגש הבשר בפלפת וא"כ הוא לא אסור לעולם ומניין לתנאה קולא זו דלא סגי בטעם הנרגש סתם, בין אי טעם בעיקר דאוריתא ובין דרבנן, ותעד דהרי בע"ז שנשנית קודם חולין, קטני שם במישנה דף ס"ז ע"ב ג"כ בנותן טעם, בגין שנפל על תנאים ושם לא קטני האי כיצד משערין, הרי דלא בעינן ע"ז שום שיורו דכל שנרגש טעםו בחיך ולידע ולהבחן שיש כאן תערובות יין, אסור ממשום טעם בעיקר ואם כן הה'anca אם ירגש טעם הגיד בשער אסור, ואי דמאי טעם לי', הלא ר' ר' אמר לנו ל�מן דעתם לי' קפיא ארמא. עוד קשה לי לפ'י הרמב"ס זיל' מה יענה להני בנ"ט דקANTI בסייפה, גבי גיד בין הגידין וחטיכה בין החתיכות, דחתם ע"כ ליכא לפרש שריגיש בחיך דהרי מין במנינו ממש הוא, ולפירושו א"א לפרש דבמ"ב שעירוחו בששים כמו שכתב רשי' זיל' דhai גירה תערובות מינו אינו מינו דלבעי' ט' כאשר אמר רבא ל�מן עכ' לא ה' בזמן המשנה לפירוש הרמב"ס זיל' דבשר בפלפת היינו הרגשות הטעם ממש, דהרי כל תערובות ה' נידון בפ"ע, ולא שיורו מוסומים לכולם, וכייד בשער אויל אפי' עשר פעמים בשער ה' סגי, כדי שלא ירגש טעם חזק של בהמה, וא"כ פשיטה דיויתר מסתבר לדrho שדאית לצין עד כמה לא נאכל הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקיי אבמה וויה ולא אווע' שאין לו כף, צ'ל דלהיזוחה דמלטה לדrho שדאית כף הירך, אבל אה"ג דבלאה' רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עוף, במקום שיש פירוש מרוח

פריך על הא דאמרו רבנן היאק מצין באוכל כ"ש שהוא חייב, והרי נמלה ומשמי בריה שאני, ואח"כ פריך והרי מפרש, ומתרץ מפרש נמי כברי' דמי, ועתה לפי פי' התוס' דבר' נמי כפרש, הדרה קושי' ראשונה לדוכתי' והרי נמלה, ומה מתרץ בר' שני, הינו דמפורש בתורה לחיב, הרי אותה מבקשת לדיע אסור, וא"כ עכ' מה דחשיב בר' שחיב ב'כ'ש, והרי מצא מפורש בתורה לחיב אנסלה דע'כ' מה דמפורש בתורה אין זה טעם לאסור, וא"כ עכ' מה דחשיב בר' שאני הוא טעם על התורה, למה אסורה כ"ש משום דהוא בר' ואין לו דין כ"ש מלחמות חшибתו, וא"כ כי מתרץ על והרי מפרש דמפורש נמי כברי' דמי, הפי' כמו שפי' רשי' זיל' דע'כ' שאסור על עצמו כ"ש אחשב' לאכילה, ובלאה' עכ' לר' ע' דדורש טעמא דקרא כתלמודי' ר'ש מבואר בגיטין סוף פרק השולח, טעמא דنمלה הוא משום דברי' חשוב ומילא דלייטה מה שכטבו התוס' דריש וגיד בין קטן ובין גדול משמע אשר מזה נצחה דאפילו גדול בעינן כלו מצד גזה'כ' וכאשר הראייך דהרמב"ס בפירוש פסק להיפך, אבל הילפotta דחיב אבר' כ"ש הוא מלוא דרמשים דהומה כולם קטנים פחותים מכיצית, וכאשר כתוב רשי' זיל' במקו' ט' ע"ב דרומש על הארץ על הנקיינטנים קאי, ולא מסתבר כלל דשאمرةה התורה דאל תשڪצ'eki בכל הרמש הרומש על הארץ, דכוונתה על הרבה רמשים ביחס, ומזה נדע דברי' שלמה חשובה ככזית, אם הוא דומה לנמה בכל פרטיה, וזאת אף למד' דלא דרש טעמא דקראי, דכאן חידוש זהה נגד כל איסורי תורה דבעינן בית, ומהיכי תיתני נימה דרמשים יצאו מזה מכלל שאר איסורי התורה, אם יש טעם מספיק לפניו דבר' חשובה גם בפחות מכשיעור. וכփי הנרא גם התוס' לא נכנסו בכל האי דוחק אם לא משום האי שkill וטר'י דכאן דמשמע מני' דלשון אכילה מבטל חשיבות הבריה, וכלקמן בדיור שאח'זיל' אבל הרמב"ס זיל' לא שلت לביו להאי שkill וטר'י דלא אמר אלא לרווחה דמלטה לפרש פלוגתת ר' ר' ובבן על צד הרחוק דפליגו בדשモאל, והנה היה המקום אליו לחשות על דרך פלפול האי שkill וטר'י עס' דעת הרמב"ס זיל', אלא דהוא טרחה דלא צricht,ומי שמכיר דרכו של רבינו הרמב"ס זיל' דפסק תמיד כפי עיקר הסוגי' שנשנית במקומו, ולא חיש על מה שאיתمر במא' שלא במקומו נגד זה, וכן אין עיקר עסקו לפרש דיני בריה, אלא קאי אמיומא דشمואל לומר דבלפלוגתא שנה, ובפרט שהרמב"ס זיל' בלאה' פסק בפ"ד באכל צפ/or תורה בחיה בכ"ש ממש, ומושם נבלה עי"ש, ועיין מה שכטבתי בה ל�מן בסוגי' שם ודוק.

בשה' ז וא"ת ור' שדחשיב חטה בר' היאק תרומה עלה בק"א וכו' אכתי ערלה וכלאי הכרם לא לטלו עכ'ל, הקשה לי תלמידי הרב הגדול מהו'ר' אברהם משה ני' והא ערלה וכלאי הכרם דעומדים לשרפפה וכותוי מיכתת שיעורייו לא שייך בהו חשיבו' בר' ומוה קשי' להו ואמרת לי לו דלא קשה מידי דע'י ביטולתו לא עומד לשרפוף, והוה שפיר' חשייב וכמו שכתבו התוס' ל�מן ק' ע"א לעין חתיכה הראוי' להתקבב, דכל שראי' להתקבב אחר הביטול אעפ' שהי' אסורה בהנאה מתחלת אינה בטלה, והה לעין בר' ודוק'.

ע"ב גמרי' והאי כף מבעי' לי' למיעוטי עוף דלית לי' כף, תרי' כף כתיבי'. ועיין לעיל צ'ב ע"ב בעי' דר' מיה שכתבת' בהא, אבל עדין לא נח דעתך כי איך נאמר דקראי דארש על כף הירך למיעוטי עוף כתיב, דתמורה זאת היה מצוי לכטוב בפירוש את נה'ג' של בהמה, וא"כ פשיטה דיויתר מסתבר לדrho שדאית לצין עד כמה לא נאכל הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקיי אבמה וויה ולא אווע' שאין לו כף, צ'ל דלהיזוחה דמלטה לדrho שדאית כף הירך, אבל אה"ג דבלאה' רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עוף, במקום שיש פירוש מרוח

ועתה נזהה איך מתרפרש האי משנה לדעת רשי' זיל'. הנה רשי' זיל'

ה' מוסכם אצלם דשיעורبشر בلفת כמו הוה, ולכן לא האכיר התנא שיעור מצומצם, וממילא דבמ"ט דמשום לא פלוג נמי בעין ביטול כמו אינו מינו, נמי כל או"א ה' משער כפי השערתו דבר בلفת, וכן במשנה דקתי ניד ביגידן בן"ט, ודאי ג"כ אשיעורא בשער בلفת קסמרק, ואל"כ גם כאן הוויל'ר מצד משערין, ומ"מ כתוב רשי ז"ל דלקמן בגין מפרשין דבמ"ט משערא בששים, לא שכונת התנא בטוח ה' על שישים זהה ע"כ אינו, دائ לרביינו הקדוש ה' מוסכם שיעור זה דשים, לא ה' כתני כבשר בلفת, כי לפרש אתה ולא לסתום, אלא דרש"י ז"ל כתוב כן לפירוש הסכמת אמרוראי בתראי, דשים סגי בכל האיסורים, אבל בזמן המשנה כי היכי דבאיינו מינו ה' משער כאו"א כבשר בلفת לפי השערתו כן ה' במ"ט, והטעם דחומריו גם בתערובות מב"ט בלח שלאל סגי ברוב חד בתראי, עיין באזה לקמן. ועכ"פ לדעת רשי ז"ל משער דCBSR בلفת הוא מהלכה על כל תערובות משא"מ, ואע"ג דaicא איסור חזק מן הבשר ונוטן טעם בפחות משער בשער בلفת, מ"מ לא הקפידה תורה על האי טעם דהוא לעלה מכשעור בשער בلفת, אבל מדרבנן לא מהני שיעור כבשר בلفת, אלא להחמיר, דפחות משער זה לא נתיר שום תערובת, אבל תערובות דאפשר שנרגש האיסור בתוכו גם אחר שיעור זה אסור מדרבנן, ולזה ה' צרך עוד קפילה, אלא דבגדי בירך גיד בלא"ה טעם קליש הוא אוקמי אישעor של halacha ולא עיין זען קפילה. ועיין עוד לקמן ודז"ק.

תנוס' דה' אם יש בן"ט הרי זו אסורה לאו בגין חודי משערין וכוי ולפי ר"א שמפיר דלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג אלא בב"ח ATI שפיר, ואח"כ כתבו דמשמע קצת דין הרוטב ולא שאר חתיכות מסיע לבטל הגיד, והאי לפ"י הקונטרס ניחא וכו' עכ"ל, הנה כפי שבארתי לקמן בסוגי" דטפת חלב, להוכיח דעת רשי ז"ל כפי פ"י הט"ז בס"י צ"ב, דלulos יצא הבלועה מחתיכה שמקצתה ברוטב גם לשאר הקדרה, ומ"מ נעשה האי חתיכה נבלה, מושום דברך ראשון שהוא רתיחה שלא רוטב לא מazi להתפשט רק בהאי חתיכה ולא חוצה לה, ורק אחר שהבלועה נכנס בחלק התחthon שבחתיכה שברוטב מתחילה כח הרוטב להוכיח שם וזה לא מקרי סופיה להתפשט עיי"ש, א"כ אי בשאר איסוריין אין חתיכה עצמה נ"ג כדעת ר"א אז לא שייך הכא לומר דרך בירך מישערין מטעמא דרש"י ז"ל דלקמן דשם מבב"ח מיריד דאית ב' מושום חתיכה עצמה נ"ג, אבל הכא גיד בירך אינו עושה נבלה, וא"כ מה שכתו התוס' דלפי רשי ז"ל דלקמן ניחא הינו אי ס"ל דלא כר"א ואמרין חתיכה עצמה נ"ג גם בשאר איסוריין, וזאת ה' להם לפרש ולא לסתום, יצ"ע.

אולם איכא מאן דגרס במתני' אם יש בו בן"ט ולא בה עיין במשניות, ואי אין כאן ממשמעות כלל דבריך לבדה משערין, דהרי אם יש בו אגיד קאי ודז"ק.

ד"ה עד שמנגע גיד לאו דוקא עד שמנגע לייד ממש, דהא צרכ שינוי כדי קליפה סמוך לגיד, ואפלו כדי נטילה וכו', הא דלא קאמר דעת ולא עד בכלל, ובפרט דיל"פ דקוול' עד הגיד ממש, אבל אינו אוכל האי קליפה ממש דאו ה' מוכחה דסגי בקליפה, וזה ליאתא דהרי עיין נטילה ממש"כ התוס' ודז"ק.

ז"ל סובר דעתם הגיד והבשר שווין, ואפלו אין שווי ממש מ"מ להרגיש זען טעם גיד בשר אפלו למ"ד יגבנ"ט הוא דבר רחוק וכמ"כ למעלה,ומי הוא זה שיבחין בשער הירך אם נתשל בעינן או בא גיד. והי"כ בשmeno של גיד דודאי חד טעמא אית' ע"ם הבשר, וא"כ מעיקר דין תורה הרוי זורק את הגיד ואוכל את הירך חד בתרי בטל, וזאת אפלו למ"ד מב"ט לא בטל, דהרי שוה בשמא בעין וגיד עס בשער אינו שוה בשמא וגם לא בטעה, ומ"מ קתני בגין ועכ"פ מדרבנן הוא וצרכין לחקר חדא מפני מה גרו להצריך יותר מרוב, ומה בין תערובות יש ביש דהנחו על דין תורה להיבטל ברובה, וכאשר פריך לקמן על גיד בין הגידין וחתיכה בין החתיכות דibile ברובא, ובכל בלח ניחא לי' דבעין בגין טעמו, היאך משערין האי בגין בגיד עם הירך, ד"א לעמוד על טעמו, אלא דעת קאמר התנא כיצד משערין אותה כבשר בlfת. ופירושי ז"ל דרואין כאלו הירך לפת והגיד בשער ושער זה הללמ"ס כאשר שיעורו הדרורה, וכאן הבן שואל חדא דהלא רשי ז"ל פסק בסוגי' דזרוע בשלה לקמן דעתם כעיקר לאו דאוריתא, וכל הדרישות בהזאה אילא אסמכתה בעלמא, ואיך בא הללמ"ס לשער הטעם דבלא"ה אינו אסור מה"ת, ולא עוד אלא דכל שלא נרגש הטעם בהזאה התערובות שאנו דנין עליה, מהו איכפת לי' שאלו ה' בשער בlfת כען זה ה' נוטן טעם הלא אכן טума בעין וחיך ואוכל יטעם.

אבל דע כי כפי שראת פנינו בביורנו בשיטת רשי ז"ל הוא, דעתם הנרגש עד איזה שיעור, הוא אסור מה"ת, דיליפות דזרוע בשלה ילפota גמורה הוה, ורק הטעם שלמעלה מאותו השיעור והוא טעם קלש, איןו מה"ת רק מדרבנן אסור, וhilfotata ע"ז מנזר או מגיעולי כותים מהה אסמכות וכן ביאור הגאון בעל כנפי יונה בספר הנעים על יוז"ד בסימן צח עי"ש בארכיות, ועין עוד לקמן מזה, ועכ"פ גם לדעת רשי ז"ל טעם גמור של איסור אסור מה"ת, ע"ז אתה ההלכה כדי להגביל איזה טעם איסור ואיזה מותר והגביל זה את אמרים בשער בlfת, ולא כמו שפירוש הרמב"ם ז"ל שאם נרגש בהחיך כמו שרגש הבשר שדרכו ליתן כדי להטעם הלפט, אלא הוא שיעור על כמהות האיסור וההתיר ר"ל שייהי האיסור בכמות נגד ההיתר כמו שדרך ליתן בשער בתוך הלפט, ועכ"פ שבזה עדין אין כאן שיעור מוצמצם כי לאו כל אדם שווה בזה ויש חילוק בין עשיר לעני ובין בשער כדיודע ומה שכתו התוס' דCBSR בlfת הוא שווה עם שיעור ששים קשה לשמעו מכמה טעמיים, אולם כפי הnaraha האי שיעור ששים לא ה' מוסכם אצלם עד סוף ההוראה שבתלמוד וכאשר תראה לקמן בביורנו ולכן קתני עיקר השיעור של ההלכה שהוא בשער בlfת ומהא גופא דקתי ניד כבשר בlfת שיעור שאינו מצומצם יעד רשי ז"ל דע"כ הלהקה היתה בדים, דשיעוריו חכמים לעולם מצומצמות כפי האפשרי, דעל זה אמרו במנחות ק"ג ע"ב כל מודת חכמים כך הוא מ"ס חסר קורוטוב אינו טובל בו וכו' ואי שיעור זה חכמים אמרוה ומדרבנן בעין כך, ודאי לא היו תולין זאת בכבר בשער, שעדיין צרכין אנו לידע וכמה הוא זה כתוב רשי ז"ל על גיד שנרגש בשער בין היגידין דלקמן מפרש דיל"ט מבב"מ שיעורו בששים, ולא כתוב כן לעלה בכבר בשער. וס"כ אן לא פירש כן על בגין אלא בד"ה כוון אסורות ממשום דבאמת בזמן המשנה עדין לא

אלא ודאי נזכר באן ע"ש אומנתו שהוא נהנות, וזה נכון מאד, אבל נשאר עליינו לobar למה צריך לכל זה, ואם אכן אומן שלא מרע חזקתו למה לי לפי תומו. אבל דעת כי מאחר דאנן מהדרין בברר אחר ששים אי אית' בי טעמא קליישטה שאסרו חז"ל כל שטועם לפי תומו ואינו מותכוון לכך, לא סגי לנו בסתם ב"א, אם אחר טעימה כלאחר יד ולפי תומו יאמר, שלא הרגש אותו הטעם שאנו דניין עליו דכיוון שלא נתכוון להבחן בטעמיים, מלטה דלא רמי' עלי' הוה ולא אדעת' וכלען ביעין דוקא שידע בשעת טעימה שיש נפקותה בטעמיתו אז ודאי סגי גם בסתם ב"א כל שלא הרגש וכן בתמורה סגי לי' בסתם כהן, וכל שנווון לקפילה אומן הוא מפסיד ממונו של ישראל חכם, אמן בתערובות דיסורא מה געשה אם ליתנה לקפילה אומן שייטעמנה ויאמר לנו כפי אומנתו אם הריגש הרי הפרשנו על המדה להחמיר יותר מדי, ואם שנטעמנה לסתם נקרי הלא אינו נאמן לנו בהגדתו שלא הרגש. מלטה דעבידי לגלי לא שיק' אכן דבשתם ב"א איכא דרגש ואיכא דלא מרגש, כי חוש' ב"א חולקים, כמו בבדיקה שכין דין כל אצבעות שוות, כן בחוש החיך הטעם. ואם נתנו לו לטעם כלאחר יד ולפי תומו לא סגי בהכין, דכל שלא כיון להבחן אינו מרגש כ"כ כמובן, ולכן נתנו ר' יוחנן דחכים בטרפות ובכל מייל עזה טוביה ומושכלת, לדלינו לקפילה ארמא דליתעמעה לפוי תומו מפני דאומן הריגל בטעמיים המאכלים להבחן בין הטעמי' גס בטעם לפוי תומו בלי כוונה להבחן בין הטעמיים, ירגש עכ"פ כסותם ב"א בכוונה ואין מدت הדין לקו אם נשמק על הגדתו, ולכן אמר לטעמי' דהינו לפוי תומו, ודיקי' קפילה ארמא שהוא אומן להבחן. כדי שהי' טעימתו שווה עם שעימת סתם אדם הטעם בכוונה, כדי להבחן אבל אחר שכבר טעים שפיר מצין לשאול אותו בתורת אומן מה שהרגש כי הגדתו אינה צריכה להיות מסלפ"ת דכיוון דהוא אומן שפיר סמכין אחזקתו שלא מרע אומנתו כמש"כ התוס, ולכן דקדק רשי' זיל שלא האזכיר "مسئיר" רק דסמכין עלי' לפוי תומו ר'ל בטעימה לפי תומו, דהרי מלשון וליטעמע' נשמע רק דהתעימה תהיה' כלאחר יד ולפי תומו. וא"כ אח"כ דושאlein אותו בתורת אומן זה שהרגש והוסיף רשי' זיל שפיר דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה, אלא דנפ"מ למלה תא אחריתא Adams יודיעו שבדבר או"ה צרכין יש חשש שכדי להכחיל יאמור דלא הריגש ולא יפסיד אומנתו בכך, כי הכל יודיעיםDDRם כן להכחיל, ובזה דברי רשי' זיל שפיר מזוקקים ומוציאר' כזהוב וככסף וחכמת שלמה דבר בו, בפירשו של הני שלשה תיבות דליתעמעי' קפילה ארמא. ומה מאד מישוב בזה קושי' התוס' שהקשו על הא דרבא דעמד על הבהיר' לתשואל, בשלמא תרומה טעם לי' כהן, אלא בב"ח מאן טעם לי' שהקשו להם למה לא קמתמה רבא על כל הני משניות דקתיini בהו בנוט' בתערובות יי"ג ובב"ח, ולפי האמור בשיטת רשי' זיל ניחא, דבכל הני ידע לאפשר לסמוך אומן נקרי שיחמיר רשא' לא פסיד אומנתו, ואי דבאותן שהרא מרגש יותר ימצע שיטמי' שלא כדין, שאני היכי' דאפשר מהיכי' דלא אפשר, אבל כאן בברייתא דקתיini תרומה ובב"ח בהՃדי', משמע לי' דושאlein הני דנותן טעם בב"ח כנ"ט בתרומה, ואם נctrיך בב"ח אומן המבחן בטעמיים הרי אינו שווה האי' נ"ט עם נ"ט בתרומה, דעת לא צרי' אומן אבל השטא דאמר רשי' דסמכין אקפילא ארמא בטעימה דלפי תומו, אז שפיר שווין הן כנ"ל, ואע"ג דלפ"ז חסר בדברי רבא האי' תיבת, "טלטעה" דמיינ' לפין כל זאת כנ"ל, אין זה קושי' דכיוון רק אמר דשענין מר"י דסמכין אקפילא ארמא א"כ באופן הנ"ל קאמאר, דאי בתורת אומן ומשום חזקה דלא מרעה אומנתו אין הרובותא דפשיטא, דהרי על האי' חזקה סמכין בכ"מ אלא ודאי דהרבותא דסמכין אטעימה שלפי תומו, ודוק'.

בד"ה אף' מראש אינו באה"ד, ובלא"ה נמי כיון דלא אפשר האיסור להתפשט חוץ לציר שרי, שלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג ואוסרת את כל החתיכות אלא במקום שהאיסור מתפשט בכל החתיכה וכו', על"ל, בטעם דהא מלטה כתבתה דבר יקר לקמו בסוג' דטפת חלב, וישבתי בזה סתרות הטור והמחבר מס' צ"ב לסי' ק"ה אשר נלאו האחرونים למצוא פשר הדבר עי"ש ותורה צמאונך.

ד"ג צ"ז ע"א גמר' ובחלב אסור, והוא ארבע'ח עובדא הוה קמי' דר"י וכו', הראש יוסף הביא בשם הח"ח זיל שהקשה למה לא פריך בלא"ה סתירה על ר"ה מעובדא דר"י, עי"ש מה שכתבו האחرونים בזה, ולפע"ד נראה פשוט עפי' מה שכתב הר"ץ זיל בשם הראה זיל דבחלב בצלוי דמפעפע רעב מביבול ולא מהני שישים, מושום דאיינו מפעפע בשואה. והנה סברא זו נכונה לפי מה דפסקין דרותה דעתלי אינו כרותה דמボשל, אלא דחלב שאיני דמפעפע, וא"כ שפיר ייל דחלב אינו מפעפע בשואה אלא הולך בשביבל הנוח לו יותר安娜 ואנה ולא מתפשט בשואה, אבל אם נאמר דכת הצל' בכח הבישול,תו ליכא לחلك ולומר דעתלי אינו מוליך הטעם בשואה דמ"ש כיוון דכתות צלי' ובישול שווין הן. וכך קודם שמסיק דחלב שאני דמפעפע, לא מצי מקשה אר"ה מהאי עובדא דר"י, דיל' דשם הוה שישים נגד החלב דחויש הוה, ורק' ביפור דהאי עובדא דר"י תימא צלי' אינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, וא"ז הי' אסור בצלוי ע"פ דעתו בו סמק' וכדעת הראה, דעתו מפעפע בשואה, קמ"ל דגם בצלוי מהני שישים דהוה כרותה דמボשל, אבל מאחר שחדיש לנו דעת דצלוי אינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, שפיר פריך מעובדא דר"י דתו ליכא לתרץ דהיה בו ס', דהרי בחלב דעתו מפעפע בשואה, לא מהני שישים כנ"ל וצריך לתרץ בחוש הוה ר'ל חלבו בחוש ואינו מפעפע, וכפי' ר'ת בתוס' דה' בחוש הוה. ולאידך פירוש שבתוס' דחויש הוה דעתה בה סמק', ציל' דקמ"ל נגד דעת הראה הנ"ל, דמוני ס' אף בצלוי ואע"פ דחויש פחות מרווח דמボשל, מ"מ מפעפע החלב בשואה אלא דלפ"ז קושי' הת"ח הדרה לדוכתי' ודוק' אה"כ מצאת שקרוב לדברי כתוב הלב ארי' זיל.

ע"ש גמר', ואמר להו ליטעמעה קפילה ארמא, ופרש' זיל זיל, נחתום עכו"ם ואשמעין דሞתר לסמוך עלי' לפוי תומו ולא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה עכ' מהא דפרש קפילה נחתום עכ' דלאו ע"ש האי' מעשה קרי לי' כן, אלא דבעין אומן הידוע להבחן בין הטעמיים ומ"מ בעין לפוי תומו ולא סמכיןacha, דאומן לא מרע אומנתו, ופירוש זה הוא פלא והפלא, חדא דלמה צרי' אומן ולא סגי' בגין נוגש לשסתם בני אדם, ובפרט לדעת רשי' זיל דעתם עלי' דבעי קפילה, דודאי רק דרבנן הוה'ai טעה' שלآخر ס', ולמה לען להזכיר אומן המרגש יותר מסתס' ב"א. שנית אמאי בעין מסלפ"ת ולא נשמק דלא מרע אומנתו כמש"כ התוס' ומה שהוסיף רשי' זיל דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה, הוא סותר מה שכתב תחלה לפוי תומו, דהרי מסלפ"ת הינו שלא ישלו כלל, רק כלאחר יד יציאו לפע"ד בזה. הנה תחלה נאמר דרש' זיל ה' לפרש דעת רשי' זיל ובכל מה שכתב בזה באחרונים זיל לא נח דעת' זה מה שנרא' לפע"ד בזה. והרבה דיו' נשפץ מדקך שיטמו מלשון הגמ' דמלא קאמאר יטעמנחו לקפילה, אלא "טלטעה" משמע מלאיו ולפי תומו, וממלא גם קפילה עכ' אומן קאמאר ולא על שם המשעה העשויה עכשו קראו כן, דכיוון דהיא כלאחר יד ולפי תומו טעם ולא בתורת ציווי לידע ולהבחן בטעם המאכל איך קראהו קפילה בשבל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך.

חדש הוא דלא אסורה אלא קדרה ב"ג, מ"מ דין חדש הוא לא אסור פליטת כלים, טעם הבא מן הטעם, ולא למדין רק על הני איסורים שעלהיהם קאי הקרה לצווות להगעל, ולא ב"ח דתהירא בעל ולא תרומה דין איסורו שוה בכל, וה"ה נמי כי יון לנזיר ודלא כמו שכתו התוס' בפסחים ובניאיר בסוג' דטעם עיקר דה"ה כי יון דהרי ציווי דהעגלת kali מדין כמו kali חלב או בשער משום דמה ענין זה למלחמת מדין ממש"כ לבועל, ה"ה kali יון לניאיר נמי אין לו שיקות למדין, וא"כ למד' דיליף טעם בעיקר מגעולי עכו"ם, באמת לא יליף רק לאיסורי טמאה ונ"ט ודם וחלב שישראל נזהרים בהם ולא עכו"ם, אבל בשער או חלב או תרומה לר' ווין לניאיר טעם בעיקר מה"ת עכ"פ בפליטת כלים לא שמענו לדעת הראה"ה זיל, אשר כפי הנראה שכן סובר האי תנא דבורייתא, אשר משום זה צריך להשמעינו דמ"מ מדרבנן אסור לבשל בהם, וממילא גם באינו ב"י אפשר דלא פלוג רבנן, אע"ג דהוא גזירה, ועכ"פ מכאן א"א למדין היתר ודוק"ק היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי בחודשי הצל"ח על חולין שכtab בPsiiotot דבלועת חלב בכלי לדעת רשי' דטעם בעיקר אינו אלא מדרבנן ק"ו דאינו עשה ב"ח, אדם בלוועת איסור אינו אסור כש"כ דבלועת היתר לא נעשה איסור עי"ש מה שמייש בהז Koshi' העולם אכן למד רבא מכיליכת באילפת דאינו אלא טעם בעיקר מדרבנן אבב"ח דטעם בעיקר דאוריתא לסמוך ארמא. ועכ"פ כיוון שכtab הוא זיל דלרש"י איכא ק"ו דבלועת חלב לא נעשה ב"ח, ה"ה לתוס' דס"ל טעם בעיקר בכל איסורין דאוריתא, ב"ח עדין לא שמעין דבלועת היתר יעשה ב"ח וכוקשי' המהרא"ם א"ש זיל.

ע"ש גמר' א"ר אמרו רבנן בטעמא ואמר רבנן בקייל ואמר רבנן בשים, הلكך וכו' אין לפרש دق מקום שניינו בנ"ט, הוא בהתריא דמציא ליטעמי' כהן דזה ליטתא, דהרי בכל המשניות ובריותות שניינו בנ"ט בין דתהירא ובין דאייסורא, ובין במושב"ם ובין במ"ט, כמו במשנתינו וביבריה'ת דהביא רבא בעצמו, ב"ח וברותומא אלא دق הלני שנינו בהן בנ"ט אין פירושו שוה, דבנ"ט דשנינו במשנתינו בגין הגידין וחתייה בין החתיכות דהוא מב"מ ע"כ בנ"ט היינו ששים, או כבשר בלפת, ובנ"ט שנינו ב"ח או ב"י בימי הינו בקייל ארמא וبن"ט שנינו בתרומה הינו ע"י טעימות כהן, ולכן קאמר הلكך וכו' ר"ל דאנן למדין מכל הנני משניות ומミימרא דר"י דאמר ליטעמי' קפילה ארמא, דהדין כן, ועכ"פ לפרש כן, דשים רק אמרינה נאכרת בשום משנה ואיך נאמר דמה דקתני במשנתינו בגין הגידין בנ"ט שהוא ס' דבר שלא נאכר כלל, וכמוש"כ לעיל במשנה ודוק"ק.

תוס' דה"ה א"ר וכו' ואמר רבנן בס' באמצעות הדיבור, ור' אפרים ה"ד דוחה דהכא אייריב בחומרא חדתא בעינבא וכו' ויש לי מקום עיון זה דאמ' נאמר דרבא ס"ל במ"ט בשמא אבל שוה בטעמא יהודה דמ"מ לא בטל, א"כ באינו שוה בשמא אבל שוה בטעמא כחומרא חדתא בעינבא, מה בעי ס' ולא סגי ברוב כמו תערובות יבש ביבש, ואי משום גזירה תערובות מינו אותו אינו מינו, לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, וליתסר בשמשחו ואולי ייל עפ"י דברי הריטב"א זיל ע"ג ע"ז דס"ל דהא דקאמר רב ושמואל דכל איסורין שבתורה במשחו מדרבנן אמרו, ואפי' לרבען דר"י, וא"כ לא שייך לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, דהוה גזירה לאיזרה אבל אותו אינו מינו בטעמאlica רק חד גזרה, דטעם בעיקר דאוריתא. וכשאני לעצמי אפי' לר"י לא ידעת מניין לו לא אסור תערובות מ"מ מה"ת, דהרי חצי שיעור בתערובות לכ"ע לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחותה מכך"פ,lica

ע"ש גמר' דתני קדרה شبישל בה בשער לא יבשל בה חלב ואם בישל בנ"ט וכן תרומה. ועיון בראש יוסף שהביא דברי הרמב"ם בשם הראה"ה זיל דמייתורה דהאי רישא דפשיטה הוא דלא יבשל חלב בקדרה شبישל בה בשער מדקדק הראה"ה דאיתא לאשמעין, דודקה בתבז יומא, אבל באינה ב"י מותר לכתחה ולא גארינו אותו ב"י, משום דתהירא בעל, והנה בתרומה לא כ' מיד דלמה היא' מותר אינה ב"י דהרי כאן לזר איסורה בעל ועיוני ברטיב"א גופא, ומצתתי שכtab דתהירא בעל אינו דומה לכלי מדין.

ולכאור' אין מובן לדבריו, הרי אדרבה מקשין העולם איך יליף טעם בעיקר מגעולי נקרים, דלמא משום ב"ח ציווה להגעליל דכל"ע בב"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי' זיל כרוב קושי' העולם, אין לה התחלה כלל, دائ' רק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעליל, ומה המתין בפ' זיל עד מלחתת מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא דאגב ציווה להם להטבילים מטופמות עכו"ם ה"י מוכרת לצוות גם אהגעה דזה ליטתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינו אלא מדרבנן, וקרא דוטר אסמכתא בעלמא, אלאapiro לדעת הרשב"א זיל שדאורייתא הוא ונאמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתמש בהם חלב ושרה, מה נביי העגלה לטבילה. ועכ"פ ברור הדבר דמשום בשער או חלב לא ציווה התורה להגעליל רק משום בשער או חלב שאסורים בעצם משום טמאה וטרפות ונבלות ולכן יפה קאמר הראה"ה זיל, דככל מיון לא דברה מהתירא בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא ה"י בתוך kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה לומר, הכי בשבייל זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדרה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשבייל שאינס דומי' דכל' מדין אתמה. וה"י עולה בדעתה זיל סובר כקושי' המהרא"ם א"ש זיל שהביא ק"ז בעהחת"ס זיל בתשו פ"ו לוי"ד, דחקיר אפי' א"ש זיל שהביא ק"ז בעהחת"ס זיל סובר כקושי' המהרא"ם אי בכל האיסורי טעם בעיקר דאוריתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מון המשם, כמו משות ענבים שיהם קבלו טעם מן הענבים, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכה החלב, אבל טעם kali לתוכה חלב שהוא טעם מן הטעם מנ"ל, ואפי' מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ איך נאמר דיתהווע ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס זצ"ל קלסי' בסברתו, אבל כתוב דסוג' הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה"ה זיל סובר כן שפיר כתוב דבתהירא בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס איז עדין קשה בתרומה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכה חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זר. שנית עדין קשה דאם לאזה כיון הראה"ה וס"ל דבאות אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתהירא בעל, וא"א ללימוד מכל' מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מן המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בבירא דמה קשי' לוי' דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדירה شبישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בורייתא, ולפ"ע"ד באמת נראת דהאי בורייתא מש"ה נקט ב"ח וברותומא הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דאין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהיא פחות מטע"כ, וניהו דאסרה תורה kali מדין ונאמר דלאו

בתרי בטל לתנאי דמתני' דאית ל' כרבנן דרי' דמבר'ם בטל, ואיך אפשר דאתא הלכה על תערובות גיד בירך ביחיד שייעור לאיסרוгалו ה' בשר בלפת, ובשאר תערובות מב'ם או טעםם קרובים כמו בשר שור עם כבד ובשר, קם דינה דכל שלג נרגש בטלה מה'ת ברוב, כי לית לנו שום הלכה לאסרו תערובות מב'ם, רק בגין בירך, הרי יש דבר זו יותר מזה. וכך בתבוננו במשנה דעתך רשי' זיל דישיעור דכבר בלפת הוא הללמ'ס, אין לו מקום כלל אלא בשנאמר דעתם עיקר עד איזה שייעור הוא דארוייתא, ולמעלה מהו השיעור אין הטעם אסור מה'ת, ואתה הלכה אוסר תערובות מב'ם במשהו מה'ת, דעיקר הפלוגתא דרי' ורבנן דלא בטל המיעוט ברוב אבל מיעוט בתערובות עכ'פ' מה מהני לו זריקה, וכדומה אבל לנוין אכילה דבעינו צית בכדאי' פ' מה דאי בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש'ס שה'י' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב'ם במשהו מה'ת, דעיקר הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לנוין איסורי אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשהו, וכדלקמן דף קט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה דגזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ'ך דהרי מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב'ם טעם בעיקר גופה אינו אלא מדרבנן ומ'ג גוזו במבר'ם להצrik' ס' אותו איינו מינו. ומהאי דברי הרטיב' וא משאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במיינו במשהו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

ע"ב גמר' הני אטמהתא דאיימליך בי' ריש גלותא בגידה נשוי וכוי מלל דכורתה דצליל קאמר קשי' ובכ'ם דקאמר בגמי' קשי' יש לו תירץ, וכאן ايقا תירץ מרווה, עפ' מי מה שכטבו התוס' לעיל דרבניה עכ' משום שמנו של גיד אוסר, דמסתמא לא יחולק על ההלכה שקבעו לעיל דאיין בגידין בנותן טעם, וא'כ' זיל דס' לרבניה דשmeno של גיד מפעפע חלבן, וכן אוסר גם בצל' ו' איתא סבירותו ליה דכחוש בטבעו ואינו מפעפע, או כדעת הר'ם שהביא התוספות דשmeno אינו אסור יותר מן הגיד ודוק'.

ע"ש אר'א אר'י, כל אישורין שבתורה משערין כאלו הן בצל וקפולות, הא שייעור רק על האיסור לחודא קאי וכמו שפרש' זיל והא דנקט תרתי בצל או קפולות, משום דאם ההיתר מהד מהני משערין האיסור בשני, אבל במשנה דוחב שייעור לאיסור וליתר, לא בעי רק חד לכל חד כבשר איסור בהיתר של לפט, וכותב רשי' זיל דהאי שייעור דבשר בלפת רק לגיד הנשה נאמרה, ור'ל לגיד בירך, וכן לא סגי בשיעורא דגיד בלבד לומר דזהה כבשר, דהרי גם ההיתר הירך בשר הוות ולכן אתה הקבלה גם לשיעור הירך דהוא כלפת, אלא דזאת רק לגיב' גה'ג נ' דקליש טעמו כן הוא, אבל בשאר איסורין משערין האיסור כבצל או כקפולות, וההיתר כמהות שזו, וממילא דלי' ליתון שייעור מסויים מהאי שייעורא דרי' לומר, שהוא שישים או מאה, דהרי דבר זה תלוי עדין בהיתר מה הוא, וממילא גם בתערובות מב'ם, אין השיעור שהוא לר'י רואין האיסור כלו הוא בצל וההיתר תמיד כפי מה שהוא, כן מתרפרש עכ' לדעת רשי' זיל, והוא פלא והפלא, חדא דהלא במתנית' תנא אח'ג' גיד בין הגידין וחתיכה בין חתיכות בן'ט, ולא קתני כיצד משערין את אלו, ולדעת רשי' זיל כבון כאן שייעור אחר לא מבעי בחתיכת נבלת ודג טמא בין חתיכות היתר, אלא אפילו בגיד בין הגידין,adam נאמר דשייעור בשר בלפת דוקא לגיד בירך ATA, ומושום דגיד קליש טעמי' א'כ בשחהיתר ג'כ' גידין דקלישון בטעםם, אין כאן מקום להקל נגד שאר תערובות מב'ם, ואי בחתיכה בין החתיכות בעינו האיסור כבצל למה בגיד בין הגידין לא נשער כמו בחתיכה בין החתיכות, וכיון שכן איך סתם לנו התנאה לכתוב בנ"ט ולא מפרש כיצד משערין כמו שפרש בירך שנתבשל בה גה'ג' הא חדא, שנית קשה טובא על גוף העניין, איך אתה הלכה על גיד בירך לשער כבשר בלפת, כיון דבאמת אין הגיד בירך נרגש אם מפני שיטעם הגיד כתעם הירך והוא מב'ם בטעמא, או אפילו אין שווין ממש אלא דגיד כתעם קלייטה ואינו נרגש בירך שהטעמים קרובים עכ'פ', הלא דין מב'ם אית' לי', דכל שלא נרגש הטעם הרי חד

של הביצים מצטרפין לבטול והיה הקילפה של הטמא, א"כ ד' בسمך ולצרכו האיסור כמו בכח, קמ"ל דלא, אבל מה שכתבו התוס' דמשום דআיכא ביצה טמא דלא אסורה כדאמר איןשי דמי' בעלמא הוא עכ"ל, דבריהם אינם מובנים ממשמעו דקאו אמסקנת הש"ס, דבביצה אפרוח קמיירין וע"ז כתבו דהוו"א להקל גם בביבה שיש בו אפרוח, משום דשאר ביצים מיא בעלמא נינהו. ואין לה מובן כלל דמהיכי תיתי נקל בימה שיש לו טעם גמור משום הני דלית בהו טעם, ואם נדחק בלשונם ונאמר דכוונתם בס"ד דביצה טמאה אמרו ואתא לאשמעין לאפוקי ממה דאמרו אינשי גם זה ליתא דמה עניין זה לכאן בהאי מירמא דנראה בעילע דעיקר דאתא לאשמעין הוא דאין האיסור עללה במניין הששים, ועוד זאת דלמה לא פרשו התוס' לפि המסקנה דביצה אפרוח קאמר מה אתה לאשמעין, ולכן דברי התוס' לפני הספר החותום, ולוי נראה דלפי המסקנה דביצה אפרוח קאמר, אתה לאשמעין שלא תאמר דדומה לכח, דאיו כלו אסור דהרי האפרוח אינו ממלא את כל החל דין כי גם פרש הרבה כדיוע ותסגי בנ"ט והוא, להשלים הסמק כמו בכח קמ"ל דלא, וכלפ"ע"ד נכון מאך.

ודע דרש"י ז"ל פירש ביצה בס' ביצה של עוף טמא, והקשה הראשiosa ז"ל למה לא ביצה טרפה או נבלה, והנה תלונתו איינו כנגד רשי"ז ז"ל כי הלא הגמ' אמרה כן כאשר מריש דהה"ע בביבה אפרוח קפריך אבל טמאה לא, הר' דהה"ס hei סובר אדם לא בביבה אפרוח אז בביבה עוף טמא קמיירין אבל מה ראי לשיטת הסוברים וכאשר הכריע גם הרמ"א ז"ל בריש סי' ק"ט דכל שבטל ישב ביבש חד בתاري, تو לא נאסר גס בנטבשoli יחד, דאין איסורו חזר וניעור עיי' הבשול כל שנtabטל ביבש ונחפק האיסור להיות היותר עיי"ש, ולכן לא מאי מיררי כאן בביבה טרפה ונבלה דהרי שבטל חד בתاري ולמה לי שים בבישול, דהרי ביצה טרפה אינה נכרת בתוך שאר ביצים, אבל אי בביבה עוף טמא או כפי המסקנה בביבה אפרוח קמיירין, שפיר בעי' ס' דהרי היא ניכרת ואני בטלה בגין הביצים הנסיבות ודוק'.

ע"ב גמר' האי צויתא תרaba דנפל בדיקולא בדשרא סבר ר'א לשערוי' במאי דבלע דיקולא וכו', האי פלאג' דזיויתא דתרבא וכו' סבר מר בר"א לשערוי' בתלתין פלאג' דזיויתא וכו', נ"ל דהנ' תרתי עובדי משיך שייכי אהדי, דמר בר"א כאשר ראה דאבי הי' משער ההיתר במא דבלעה קדרה, והאיסור לפיה שנצטמך כמו שפי' רשי"ז ז"ל, hei סובר דעתמו בהז' מה שמוסד דהאי זיויתא דחרבא שנצטמך ונעשה חצי שיעור, لكن יש להקל בשיעורי ע"פ דבשעת נפילת הי' זית שלם, ולכן בשנפלו רק חצי זית דחרבא, hei רצח לשער בתלתין. אבל לא hei טעם אבוי כן, עיין בהגנות מלא הרועים מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש גמר' א"ל אבואה לאו אמינה לך אל חゾל בשיעורין דרבנן, הפירוש הפשטוט הוא דלא תゾל בשיעורין שהן דרבנן, במקרים שיש להקל כמו כאן דלא נפל אלא חצי שיעור שבאייסור ג'כ' רק דרבנן, ולא hei צריך להזכיר האי קולא דחצי שיעור דפשיטה דלא רצח לשער כל האיסורים בתלתין אז לא hei קורא זול, אלא חולק ממש על שיעור שקבעו חכמים, וכיון דקרה לי זול נדע דמשום שיש מקום להקל רצח למיעוט בשיעורי, אבל רשי"ז לא ניחא לי' בהאי פירושא, דהרי הוא ז"ל סובר דCBSR בלא פשתה שהוא שיעור שים הוא הללממי'ס, ומפני שטעם עתיקר עד ס' הוא דאוריתא, וכן שכתב רשי"ז לעיל בדף הקודם בד"ה במאי דבלעה קדרה, וכיון דאייפלגו לישנא ואיסורא דאוריתא היא אזלין להומרא" עכ"ל, וכן קשי' לי' איך קאמר כאן דשיעורין דרבנן ולא יזל בזון,

ליקח תמורהبشر טמאה בשער טהורה וצ"ע.

ע"ש א"ל ר'א לאבוי ולישערינהו בפלפלין ותבלין א"ל שעירו חכמים דאיו נ"ט באיסורי יותר מבצל וקפלוט. תשובה זו צריכה הסבר דהלא איכא פלפלין ותבלין דאסירי, וא"כ מה דאו חכמים להחמיר עד בצל וקפלוט ולא יותר, ולפע"ד כוונת המתרצה הוא דלא החמיר חכמים אלא עד בצל וקפלוט דאיו בכל איסורים שפיר בכל איסורים, משאכ' פלפלין ותבלין דאיו בכל איסורים מטהר בתערובות רק בתערובות, ולא אותו למיטע' בהו לשערם בתערובות שאר איסורים, דהרי איסורים מטהר בתערובות כי בעינא אינם ראויים לאכילה ודוק'.

ע"ש, אר"ג גיד בששים ואין גיד מן המניין וכו', כתוב הרاش יוסף ז"ל דהא דנקט ר'ג'ני הני שלשה גיד כחל וביצה, י"ל דס"ל כר"י דכל אסורים שבתורה כבצל וקפלוט, אלא דבגיד דקליש טעמי'ס ב"א, וכח דחלב שחותה דרבנן הקילו בו יותר וסגי בנו"ט של היהר, וביצה דלא יהיב טעמא قول' האי הוה כמו גיד בס', והוא אפיקו לפיה דמקי בביבה אפרוח איינו אלא איסורה דרבנן עי"ש. ודבריו במחcit' לא מהוירין חדא דלקמן אמר לי ר'א לבריה אל תזאל בשיעורא דרבנן, וא"כ מהיכי תיתי ר'ג' פlige אהא דר"א, ושנית האי ביצה למלה לי, דהרי כבר כתני כחל דמשום דהוה רק איסור דרבנן סגי בס', ואדי דבכחל גם הכלח מצטרף לס' הוא מטעמא אחרינא משום דהיא עצמה אינה יכולה איסורה כמש"כ התוס', ועוד זאת הרי בזמן אמוראי בתראי איקבע הלכתא דכל איסורין בששים, ור'ג' הלא אמר אחד מהם הי' ובזמן רבא, ומהיכי תיתי נימא דהוא עדין החזיק בהא דר"י דבעינו כבצל וקפלוט, ולכן יותר נראה דר'ג' כרבא ס' דכל איסורים שבתורה בס' ובין איסורה דאוריתא לאיסורי דרבנן לא חלקו בשיעורין וכדר' אשי דלקמן, דלא תזאל בשיעורא דרבנן, אבל כל דברי ר'ג' לא סבבו רק אם סמק חז' מן האיסור כבשר בלאפ, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מכיוון עם השיעור כבשר בלאפ, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מצינו דחז'ל אמרו במקומות אחד שעירוזה השלים שמשם נלמד אחד מן ששים יש בו ממש וכמו שאמרו בברכות נ"ז ע"ב חמישה אחד מששים, ואלו הן וכו', עיי"ש. ואמרו בנדירים ל"ט ע"ב כל המבקר את החולה נוטל אחד מששים בחלו ולבן בעין סמק חז' מן האיסור דاز' אינו יחשב בעוצם מיעוטו. ורמז הנה אמרתי דנותן טעם ראשית התיבות נ"ט.

ומעתה יתפרשו דברי ר'ג' הכהי, דתחלתה קאמר גיד בס' ואין הגיד מן המניין והוא גופא אתה לאשמעין, דשיעורא DCBSR בלאפ דקתני בתמנני' דהוא סמק, היינו בלבד מן האיסור, ונקט גיד משום דעל'י קתני בתמנני' דשיעורו כבשר בלאפ, וממילא וממש"כ בכל איסורי התורה כן הוא, אבל אין לומר דגינ' נקט משום דעתמא קלישטה הו"א להקל בו, דהרי משנה שלמה הוא דמשערין כבשר בלאפ, הרי דבשר נבלת בלאפ שוה בשיעורו עם גיד, אלא נקט גיד משום דתחנתא עלי' קאי לומר כבשר בלאפ, וכן נראה דסבירו התוס' ז"ל שהעמידו דבריהם על ביצה בס' לכתוב וה"ה בשאר איסורים, ולא נקט ביצה אלא שלא אמר מ"י בעלמא היא, ולמה לא נתקשׂו על הא דגינ' בס' דקאמר, ע"כ דסבירו דגינ' נקט משום דתחנתא בניד קאמר כבשר בלאפ וה"ה שאר איסורים ואח"כ קאמור דבכל כיוון דאיו יכולה איסור רק החלב הכנוס בתוכה עללה שכן ולכך ומctrף עם הנ"ט של היתר להשלים הששים. ואח"כ דביצה איינו כן אלא בה בעין סמק לבד ממנה שאר איסורים, ואי ביצה טמאה קאמור וכס"ד שבגמ' צ"ל דהו"א כיוון דהקליפות

משערין במדידה במים כדיודע, והוה בסמך כשאר איסורין, אבל כאן מيري בתערובות שנראות לפני האומדן שותה, ואז צריך ס"א דין לאסמן זהה על האימוד. אבל דבר זה קשה omdat לקבל מכל מה טעםיים, חדא דעתך הוויל לפרש דבכחיקי מיר, ושנית הלא אין זה דין אלא עצה טובה אם לא ירצה לטורוח ולמדוד דלא מסתבר כלל לומר דיاسر לחלוטון התערובות שיש בו ששים, ולא הני מדידה כמו שמהני בביבצים שאינם שותה, ועוד בו שלישיה דאם באמות לפי האימוד שותה הביצים, למה לא סמכו על זה הלא מב"מ דבלאי"ה כל עצימות הששים אינם אלא חומרא בעלמא אינו מינו, וגם רק לעומת הפליטה אנו דין דבלאי"ה רק מחומרא דלא ידעינו קמא נפיק בעין ס' נגד כל הביצה, וכל זאת אינו שוה להם עד שהושפטו עוד ביצה אחת, והוא דבר שאין הדעת הבריאות סובלתו היא חדא. ועוד אני תמה מהה אקרה על רבותינו הראשונים ז"ל, הלא אי אפשר לבשל ביבצים שלמותם ללא מים, וא"כ גם המים מצטרף לבטל האסורה ולא עוד אלא שוגם הקЛОפות בין של היתר ובין של איסור מצטרפים לבטל כמו שתכתב הש"ץ ז"ל "בסי פ"ו" סקט"ז ומפרש בזה דהני אמוראי דרצו לשער במ"י ומ"ה אביצים קאי, ומשום דחשבו הקЛОפות בהדי היתר, וא"כ בלא"ה צרכין אנו למדידה, כיון דaicaca כאן מים וקליפות, וכיון שאנו מודדים אין לנו שום מקום למדוד על שיורו ביבוצים ביןוניות, רק למדוד את כל הקדרה נגד שיעור הביצה האסורה, אם יש בה סמק והוא יותר קשה על שיטת הראשונים ז"ל, ואן לי מקום לישב עד שייאיר ד' עיני למצוא דעת קדושים.

ועתה נבוא לבאר דעת הרמב"ם ז"ל ושיטתו. וצריך אני להעתיק כל פסקי הרמב"ם ז"ל אותן באות בהאי עניינה ולדקדק בלשונו שומן של גה"ג שנפל לקדרה שלبشر משערין אותו בס', ואני שומן הגיד מן המניין, ואע"פ שומן הגיד מדבריהם הוואיל וגה"ג בריה בפ"ע החמירו בו כאיסורי תורה וכוי הלכ' י"ח אבל שנותבשהה עם הבשר בששים וכחלה מן המניין, הוואיל והכחלה מדבריהם הקלו בשיעורו, הלכ' י"ט ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עם ביבאים המותרים, אם הייתה שם ששים ואחת והיא הרי הן מותרים, היהת שס' בלבד נאסרו הכל, מפני שהיא בריה בפ"ע עשו היכר בה והוסיף בשיעורה, הלכ' כ', אבל ביצת עוף טמא שנשלקה עם ביצי עוף טהור לא אסורה אותן, וכוי"ו עכ"ל. והריני לבאר פסקים אלו שהוציאה הרמב"ם ז"ל מתוך האיסוגי. הנה דעת הרמב"ם ז"ל דר"ג ע"כ ס"ל כהכלכתא דאגבנ"ט, ומה שאמיר גיד בששים ע"כ אשmeno קאי, וכן הוא דעת הריף ז"ל, ולא עוד אלא אי אגיד עצמו קאי, ולפרש שיעורו לפי התנאי דמתני' מה לי ייד ומה לי שאר איסורים, ואני לומר גדייך איצטרכי לי שלא תאמר דעתך פ' קליש טעםו, וסגי לי בפחות, הלא משנה שלמה הוא דמשערין אותו כבשר בפלט, ובלא"ה הלא מפשטות לשון האי מימרא דר"ג משמע דעיקר חידושו הוא אי האיסור מן המניין של ס', או חז' לאיסור בעי' ופשיטה בשוביל קלישת טעם הגיד אם רצוי חיז"ל להקל לעליו לא בחדר מול ס' מקליין אלא בעשרות או שלשים וכדליך, וכן בחול נמי מה"ט לא ייחא לי לרמב"ם ז"ל כמה שכתו התוס' ובהשות הראב"ד מתכוון על דבריהם, דמשום שאין החול גופא האיסור רק משום החלב הכנס בתוכה, לכן בצו רחא מן שיורו ס' דאי מה"ט בצו רחא להם להקל עכ"פ על שלשים. וכן ביצה לא ניחא לי לומר דמשום גודל וקטון הוסיפו חדא, וכמוש"כ למעליה דחאי חדא פחות או יותר לא משווה החילוק הגדול שבין גודל וקטון בששים ביבאים, ולכן ס"ל לרמב"ם דחאי תוספת וגרעון של אחת בששים אינו אלא משום הכריא דבברי' שאינה בטלה בעצמה מפני חשיבותה עשו היכר להוסיף חדא על הששים, ובאישור דרבנן שלא יחלפו

הלא שיעור זה דאוריתא כמו שאר שיעורין שבתורה, ולפיכך כתוב רשי"ז'ל כלומר אפיו במידי דלא מיתסר לדאוריתא לא תזאל בשיעורי עכ"ל, ולפי פירושו צרכין להפסיק בין תיבת "בשיעורין" לתיבת "Drvbn" ועוד זאת קשה לפרש"י כמו דמר בר ר"א רча להקל בשיעור דאוריתא משום דעתך בעצמו רק אישור DRVBN, ה"ה דחק בנדזה DRVBN כמו כתמים דלא בעין מ"ס של מקווה וכדומה, והוא דבר קשה לשמעו. אבל אם נפרש דחאי שיעור שים באמות רק שיעור DRVBN הוא, והוא כמו מהה בתמורה ומאתים בערלה וכלי הכרם, אז ניחא דרך בהני שיעורים רча להקל במקומות שהאיסור אינו אלא DRVBN, וע"ז אמר לי' אבוחה דגם בשיעורין שהן DRVBN, אין לאל בהן במקומות אישור DRVBN וד"ק.

ודע דכאן יש לי מקום עיון רב בדבר אני ולא אדע מה לי בין נפל כזית תרבה לדיקולה דבשרה, לנפל חצי אית' דכל שאין בתערובות כל כך אישור שהיה כזית מן האיסור בתוך כדאי"פ, לעולם רק חצי שיעור הזה דהרי לא מציא אלך מן האי תערובות כזית מן האיסור בתכבד"פ. ועיין בש"ת מהר"ם שיק ז"ל יוז"ס קי"ח שהשואל חקר בטעם עתיקר ע"י חצי שיעור אס הוא ג"כ דאוריתא ולוקין עליו, והשיב לו הגאון דמסתemat לשון הפסוקים נשמע דאין חוליק, וכן נראה מרשי"י פסחים בסוגי" דמשרתת, וכן ס"ל לר"ת דעל כל כזית של התערובות מבשא"מ לוקין, והוא ז"ל הסביר זאת בטוב טעם עי"ש, וא"כ ה"ה בתרבה בبشرה שהוא מב"מ, כיון DRVBN אצרכיו גם במ"מ בלח בלח שים וכאשר כתני בפירוש במשנתינו דגידי בין הגידין וחתייכה בין החתיכות בנ"ט, והוא בס' כבשר בפלט דלעיל, וע"ז ודאי דלא פלייג מר בר ר"א, וא"כ גם שם ליכא רך חי שיעור מן האיסור, ולמה בעין סמק ולא די בתלטן, והדבר צרי' אצלי עיון גדול וד' יאיר עניינ' ודוק.

ע"ש גמר' דבי' נשיאה אמרו ביצה בסמך אסורה, בס' ואחת מותרת, הא דהפסיק מידי ביצה דלעיל בעובדא דנפל כזית דתרבא, וכחצ'י איתא דחרבא - ובלב ארי' הרגשיז זהה - נראה לפע"ד דהאי חומרא דביצה נצמתה מהא אמר למלعلا דאל תזאל בשיעורא DRVBN ובعين סמק דוקא ולא פחות דאי יש מקום להחמיר בביצה או מטעה דרמב"ז ודעמי" משום הכירה דבריה, אבל אי הוה אמרין דהאי שיעור דסמק לאו דוקא, ומוצמצם קאמור, דהרי ר"א רча לשער האיסור כמו שנטצטמך והיתר כמות שחי' קודס ובחצ'י שיעור רча בר' להקל עוד הרבה יותר, אז אין מקום לדביצה אפרוח רק אישור DRVBN כמש"כ בביבה, ומכם"כ אם נאמר דביצה אפרוח רק אישור DRVBN כמש"כ הראש יוסף ז"ל דודאי ניחא שהביא האי דינה בתר דמסיק דלא תזאל בשיעורין DRVBN.

ובטעמא דהא מלטא דהחמירו להוסיף אותה על סמק בביבה כתוב הרשב"א והרא"ש ז"ל בשם הרמב"ן ז"ל, דמשום שהביבים אינם שות בגודל וקטון וטעם זה בעין לפלא יחש, חדא דחאי תוספת לכולא יתhapeק הלא אם הביצה האסורה היא מן הגודלות מה תת כחה של תוספת חד ביצה ופשיטה דלולי האי חומרת חכמים לא הי' עולה על דעת שום אדם לשער שים בביבים עפ"י המניין כסומה בארובה אם האיסור גדול וכן להיפך אם הביצה האסורה קטנה, מה החמירן قولוי האי להזכיר ס"א במקומות דלפי המדה הי' דיבארבים למשל, ומה תאמיר דכל חומרא זו באמות לא נארה אלא במקומות שלפי אומד שות הנה האסורה עם המותרים, וכאשר כן משמע קצת משלו הרשב"א ז"ל עי"ש. ואם נאמר כן hei מישוב שלא יסתטרו המימרא DRVBN דלעיל דביצה בסמך והברייתא דקתני סתם בנ"ט, להא דריב"ל דבעי ס"א מן הנסיבות, משום דלעיל מיררי בסתם תערובות דמסתמא אין הביצים שות, ואז

שמא כרבא וכל ששה בsuma בעי ששים, ע"פ דבטעמא איןו שוה, וטעם קפילה ולא הרגיש, לדעת הרמב"ם סגי בזה מבשא"מ, אבל אם שווה בשמא לא סגי בקפילה בלבד, ובמי ששים והענין מובן היטיב עפ"י ביאורנו בפתחה דכל תערובות מבשא"מ עי התערובות לח שבבל ונעשה גוף אחד, הרי הוא עתה מב"מ, אלא כיון דשמא של האיסור נשתנה וכייל עתה שמא של היתר שהוא העיקר בהאי תערובות, פקע איסורי" שהי' עליו, ואי דיאסר מכח יצא מן הטמא ודלא כרבנו יונה, הרי זה איסור חדש ולא מצא חיל בתערובות כדברי המרדכי עי"ש ותמצאו נחת, ולפי הקדמה זו, כל שווה בשמא ולא בטעה, כמו חמרא עתיקה בחדთא, לא סגי לנו בטיעמת קפילה עד דאייכא ששים, גם לדעת הרמב"ם ז"ל דהרי עי התערובות נעשה מב"מ, ושמא לא נשנה, כי היכי דינמא דפקע איסورو הראשון, זה אמת וברור, ולכן כאן דכוותי כיון דגם האי אפרוח בשם ביצה יקרה כל זמן שלא יצא האפרוח לאויר העולם, لكن לעניין ששים דין מב"מ אית' לי', ומה עמקו בהז' דברי ז"ל דקמפרשו הא דקתני בתוספתא, ביצ' טהורות שלוקן עס ביצים טמאות בביבה שיש בה אפרוח, ואמאי קרי לי טמאה כיון דאית ב'י אפרוח קרי לי' טמאה. ולא על חנס קרי לי' ביצים טמאות, אלא להודיעך דהאי בגין' דקתני היינו ששים ככל תערובות מב"מ דבעי סמך דוקא ולא סגי בקפילה, משום דבשמא שותה הנה, דביצים קרי להו, ועניין בראש יוסף ז"ל ד"ה ע"ש גמר' שכותב ז"ל: "ודע דנו"ט דקתוני היו שיערא מא דס', דומי' דרישא ביצים שלוק עס ביצים טהורות דהוה מב"מ פירושו נ"ט בס', ה"ה נ"ט דסיפה אית' לנימור כן, ובDAL"C בטלילא קפילא דבריו לכתוב דבדאika רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמור דאיון ס"א והיא, היכי הוא ז"ל נמי בDAL"C ביטא איירוי, אבל בדאika קפילה ולא הרגיש טעם האפרוח מותירות הביצים שנשלקו עמה גם בפחות מס', והיתכן דהרבנן ז"ל יסתום דבריו לכתוב דבדאika רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמור דאיון קותב בשmeno של גיד שנפל לקדרה שלبشر כמש"כ לעיל, אם דגס באינו מינו גזרו להצrik ס"א משום בר', אלא ודאי כמש"כ דגס ביצה אפרוחה שוה בשמא עם שאר ביצים, וכן החמירו עוד להצrik ס"א וממילא בנשלקה בתבשיל אחר איןו מינו הדין בגין' עי' קפילה בכל שאר איסורי התורה, ודלא כ"ז פרמ"ג ז"ל, אם לא שיאמרו מאחר דאן עפ"י הסכמה הרמ"א ז"ל בראש סי' צ"ח אין סומקין על קפילה וצרכין תמייד ס' גס באינו מינו, ממילא בביבה אפרוח בעין ס"א משום חמרא דבריה, אבל לאחו חומרת הרמב"ם בביבה אפרוח משום בריה וחומרת רשי' ז"ל להצrik ס' גס באינו מינו, ע"ז אמרו חז"ל כסיל בחושך הולך.

ועדיין נשאר לנו לבאר בשיטת הרמב"ם ז"ל דאייך פרנס הרמב"ם ז"ל הסוגי' דמיירא דר"ג והתוספתא דביצה שיש בו אפרוח דין כשר מא"מ דבעי ס' חוץ מן האיסור ותו לא, דהרי ר"ג בפירוש אמר כן דביצה בס' ואין ביצה מן המניין, והתוספתא נמי דקתוני בה בגין' דהוא ששים ותו לא, דבשלמא לאין הראשונים מר"ג לא קשה דעתך מיריב בביבה בשאר תבשיל ולא עם ביצים, והתוספתא דקאמר בגין' דהינו נמי ס"א דבבצים ס"א הוה כס' בשאר איסורין, דהאי יתר ביצה משלים הקוטן וגודל, משא"כ לרמב"ם ז"ל ר"ג לא מצי מיריב בשאר תבשיל, דהרי איןו מינו בקפילה ולא בס' והתוספתא דקאמר בגין' ט', ע"כ דלא בעין יותר משיעור ששים שהוא בגין' ט', דרmb"ם ודאי מודדין הביצה האסורה ומ猝רfin להיתר המים והקליפות לבטל, אלא דמשום בריה בעין תמורה

באיסור תורה גראו אחת מששים, להכירה בעלמא, ואע"ג דהאי טעם דהכירה לא האזכיר הרמב"ם ז"ל רק בהאי תוספת חדא בברוי, אבל בגרעון חדא בכתוב כתוב דהויל וכחlid מדביריהם הקילו בשיעורה, נלמד שתום מן המפורש דכוות קולא זו הוא העשות הפרש בין דאוריתא לדרבנן, דלווי זאת אין להאי פחת מששים על נ"ט דאין בו תועלת אלא במציאות רוחקה שום טעם, ואשר מה"ט כתוב עליו הרaab"ד ז"ל "ויש נוון טעם טוב מזה" אבל אם נאמר דלהכירה כדי להבדיל בין איסורי תורה לדרבנן אין טעם טוב מזה, כי כל שאנו עושים מדרבנן דאוריתא יש בו ממשם בל Tosfot, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל סוף פ"ב מממרים באומר בש' עוף בחלב מה"ת, ועיין בש"ך בסוף סי' רמ"ב בהגנת הוראות אויה אות ט' ذרך המורה להודיע לשואל אם אסור מצד ספק או מצד חומרה שאין האיסור ברור, עי"ש בטעה, ומה שלא נהגו כן כדי ביוזן. ואכ"מ להאריך בהז' ועכ"פ דעת הרמב"ם בהאי תוספת וגרעון בן הוא. ועפ"י הקדמה זו מפרש מימרא דר"ג הци, גיד ר"ל שמננו של גיד שהוא דרבנן מצד מנהג קדושים, ה"י ראיו להתבטל בגין' של היתר כמו חל אלא דכיוון גיד ברייה הוא, וה"ה לשmeno הדבוק בו, لكن הוסיפו עליו חדא להכירה, שלא נבטל הגיד חד בתاري ביבש, ורק בעין ס' בלבד מן הגיד כאיסורי תורה. ובדקדוק נдол כתוב רבינו ז"ל שמננו של גיד הנשה שנפל לתוך קדרה שלبشر, דהאי שלبشر הוא לא כארורה שפת יתר דכן הדין גם בנפל לקדרה של ירקות או שאר תבשילן מבשא"מ, ומדנקת קדרה שלبشر הרי מוכת דרכ במב"מ הדין כן כי שמו של גיד עס בשאר מ"מ הוא, וכמובא בפי המשנה לרמב"ם ז"ל עלי משנתינו ומה נSTER מה שכותב הש"ך ז"ל בס"י פ"ז סק"ז לדעת הרמב"ם בביבה בעין ס"ב, הוא בתבשל הביצה בשאר התבשיל, והפרמ"ג ז"ל כתוב עי' דהוא פשוט, ובמחכ"ת של הני שני עמודי ההוראה זה ליתא, ופלא והפלא שלא השו על דברי הרמב"ם ז"ל שכותב בפרק ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עס ביצים המותירות, ומסתמא סבورو דלאו דוקא נקט שנשלקה עס ביצים ודיבר בהוויה דאיון דרכ ביצה שלמה בתוך התבשיל, אבל מה יענו על הא דשmeno של גיד דודאי דרכו יותר לתתו בתוך ירקות להטיעם, מליתנו לתוך קדרה שלبشر ולמה הוסיף הני תיבות שלبشر, ולא כתוב עכ"פ סתם שmeno של גה"נ שנפל לתוך קדרה, ה"י מה שי"י אלא ודאי דהאי תוספת אחת משום בריה לא שייך אלא בתערובות מב"מ. ולא בשא"מ, והטעם פשוט שמיון ביצה שנשלקה בתוך התבשיל, אker דזרוע בשלה וכאשר אבר דעתו ז"ל לפניו בסוגי' דזרוע דהרבנן ז"ל ס"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר סמכותו בשלה, אבל מבשא"מ הוא תמיד בגין' דהינו בקפילה, ורק במקומות דלייכא קפילה סמכין אשימים עפ"י הסכמה אמראי בתראי. אבל המשניות והבריותות לא ידעו משיעור זה במ"מ כל, וכאשר מבואר דעתו ז"ל בפט"ו שם, ואכ"ח האי תוספת אחת להכירה אין לו מקום אלא בתערובות מב"מ דשם תמיד בעין ס' ווושען על ברוי' עוד אחת בתערובות איןו מינו דעיקר בקפילה ואם אין בו טעם מתירין גס בארכבים, ועוד פחוות מזה, ורק במקומות דאריע דלייכא מי שיטועם משערין בס', מפני שאז בטח לית ב' טעם, ומה מקום יש כאן להוסיף חד להכירה, ולא עוד אלא דבאיינו מינו לא נושא לעולם לבט בריםה שלמה דהרי ניכר האיסור, ולכן כל עצמות טעמו של הרמב"ם ז"ל לא שייך אלא מב"מ, ולכן נקט קדרה שלبشر אצל שmeno דגדי, ודוקא נקט ביצים אצל ביצה אפרוח, משום דזוקא במ"מ אייכא האי תוספת חד להכירה, ואל תשיבו נו דביצה שיש בה אפרוח ביצים מבשא"מ הוה דלא שווה בטעה. דהנה לדעת הרמב"ם ז"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר, וכאשר ביאור בתחלת ובהלכה כ"א הרי במ"מ אזילן בחר

דמרבנן „מכל“. ודע דבלאה נמי לא הבנתי דברי הראש יוסף זיל במא שכטב דאם משום נבלה אין כאן בריה. הלא לרמב"ס קאי ולרמב"ס זיל הלא גם בנבלה איכא בריה כמו שפסק בפ"ד ה"ג עי"ש.

והשתא דאתنين להכא נאמר דרי"ג קאמר ביצה בס', ולא בעי ס"א מיריע בבייצת אפרוח עוף טהור דמסתמא כך הוא כמובן, דהרי בייצת טמא ניכרת ואין דרכו לשלקו אפי' אינה אוסרת בטעםא דמייא בעלמא היא, אבל דכיוון דעתמה מה ישולנה וגם איסור שישבדר לבשל טמאות ונ"ט דשמא יבא לאכלו, וס"ל לרי"ג דגם מה שאסור מריבוי הכתובים כמו חצץ שיעור כדרבנן יחשב, וכמו שכתבנו לעיל דף מ"ט ע"ב בתוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא, לישב דעת רבא דרצה להקל בח"ט כמו בשאר דברי סופרים, משום דמלוכה אותו עי"ש, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל בחצץ שיעור אף דודאי ידע וסביר כרי"ג בחצץ שיעור אסור מריבוי הכתובים, וכן סגי לי' בס' כמו בשמננו של גידת ותחליה אמר דין דשמננו של גיד וכחל שנדע דבאיסור דרבנן הקלו לפחות חדא וסגי בנז"ט ט"ת והוסיפו חדא בגין משום בריה, ואח"כ קאמר דביבוץ אפרוח טהור נמי כדרבנן דניין לי' ולכן בס' והוא סגי, כמו בשמננו של גיד, אבל אנן דלא פסקינו לא קרבה דלעיל ומחייבן בס' ח"ט כמו בשאר איסורי תורה, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל לענין שיעור ס' קר' אשוי, لكن שפיר פסק הרמב"ס קר' חלבו אמר ר"ה, דביבוץ בס' והיא אסורה, בין בטמאה ובין בטהורה, דשניהם אסורים מה"ת. אולם בתוספתא דקთני דביבוץ בנ"ט ודאי דלדעתה קודם האי גזרה שהגزو להוסיף חדא על הביצה משום בריה דלדעתה הרמב"ס זיל בלאה"ה מוכחה לנו ר' כון, דהרי לדעתו גס בגין ציריך להוסיף חד משום בריה, ואיך יפרנס משנתינו דקთני בגין בין הגידין בנ"ט דהינו שישים והרי התנא דמשנתינו סובר יש בגידין בנותן טעם והוא לוי' דאוריתא, ולמה לא בעי ס"א כמו בביבוץ להכירה דברי, אלא ודאי דהמשנה נשנית קודם האי תקנה, ובזה נתבאר שיטת הרמב"ס זיל על נכוו, וגם הסוגי מתישבת שפיר בס"ד. ועוד זאת הראשונים כאן דומה שהקשה הפלתי זיל ואחריו יתר האחראנים על התוס' ד"ה ביצה בס', ומה לא כתבו דרי"ג אחא לאשמעין לאפיקי מדר' חלבו אר"ה דסגי בס' והיא, ולא בעין ס"א והיא. קושי' בדotta היא, דאי לאפיקי מדר' חלבו הוליל' ביצה בס' והיא מותרת, וכלשווון ר' חלבו, אבל מדקאמר ביצה בס' ואינו ביצה מן המניין, הרי הרבותא דאן ביצה מן המניין של ס' ולא דלא בעי ס"א וזה פשוט.

על' ש' גמרא ארחב"א אריב"ל משום בר קפרא כל איסורין שבתורה בס' וכי כל איסורין שבתורה במאה, ושניהם לא למדוה אלא מازוע בשלה וכי הנה סוג' זו מרישא לסייע עמקה וסתומה, ויש בראשונים זיל ומכח"כ באחרונים זיל מבוקה נדולה ואני העני בעדעת אתנהלה לאטי לבאר שיטת רשי"ו ותוס' והרמב"ס זיל כל או"א לפ' דרכו וארכא כי שיטת הרמב"ס זיל היא השיטה המחוורת שאפשר להעמידה קרובה לה שיטת רשי"ז, והרוחקה ממנה שיטת התוס' שאין להעמידה כלל, וכאשר כן הוא ברוב המקומות כאשר ביארתי בחבירוי זה.

ואתחיל בביואר שיטת רשי"ז ולוז היא: האי דרצה דזערע בשלה דרצה גמורה היא, ולהצריך בכל חורבות לח בלח שישים או מאה לכל מר כדאית לי', משום דזוקא שלמה צויתה התורה לבשל האיל עם הזורע ולא חלק בשתי קדרות, משום דאי אוסר הזורע את המתבשל עמה פחות מששים, כי כן כתוב רשי"זיל בפירוש لكمן בד"ה הא חומרא זיל: „דלא תימא ליבטן ברובה וכו' ומוה איל נזיר דאקיל גבי', לא אקל אלא במאה או בששים,

ששים בזקוק שניים ואחד בזקוק, וא"כ במקום דקתני בנט' א"א להכניס האי תוספת אחת על סמך הא חדא, שנית הלא הרמב"ס זיל בשמננו של גיד נמי בעי תוספת אחת משום בריה, אלא דכיוון דהוא רק מדרבנן ובדרבען בעלמא כמו בכח ובודמה סגי בנז"ט ט"ת לפ' פירשו, لكن סגי בשמננו של גיד בס' והוא, וא"כ בבייצת אפרוח לפ' מה שפסק הרמב"ס זיל בפרק ג' ה"ח לחלק בין בייצת טמא לביצת טהור דביבוץ עוף טמא שהתחיל האפרוח להתרוקם בה לתקה עליה משום שרך העוף אבל בייצת טהור אין בו אלא מכת מרדות מדרבנן עי"ש, וכאן כתוב סתם בייצת אפרוח דב夷 ס"ב והי לו לחלק בין בייצת עוף טמא לטהור דביבוץ רשי"זיל דמשום טהור סגי בס' והוא, ולא עוד אלא דלפי שכתב רשי"זיל דמשום נבלה קטינן עליה, אז גס בר' אינה, וכיוון דאין זה אלא נבלה דרבנן הוה לי' בנז"ט ט"ת ככח, ועיין בראש יוסף מה שהאריך בהני עניינים, אבל לישב דעת הרמב"ס זיל לא העלה כלום כאשר יראה כל רואה.

אבל מה שנראה לפע"ד בזה הוה, דלהרמב"ס זיל האי ביצת אפרוח טהור לענין זה כדאוריתא, דהרי דומי' חצץ שיעור הוא דלומד מריבוי הכתובים מכל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם כדתני' לעיל ס"ד ע"א. והא דקאמר שם דהוא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, משום דאפילו ביצא לאoir העולם אסור כז' שלא נפתחו, וזאת ודאי רק דרבנן בעלמא ופליגו בה ראב"י ורבנן בביבוץ דף ז' ע"ב, אבל ביצת שרייקמה שכתב עליו הרמב"ס דמקין אותו מכת מרדות אם אלה, הוה איסור תורה בחצץ שיעור, דהרי מריבוי דכל Kata'a, ותדע דהרי שם בהלכ' שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה קורט דם, אם על החלמו אסורה כולה ביצה, ולא כתוב דמקין עלי' מכת מרדות כמו שכתב תחלה בביבוץ שרייקמה, וכן דרכו בכל מקום לכטוב מכת מרדות רק על דרבנן שנדרש ונסמוד אל הכתוב שהוא כדאורייתא, כמו חצץ שיעור וזה לוקין מכת מרדות, כען שלוקין על לא גמור מלכות ארבעים, וכן תראה שכתב בפ"ז הט"ז זיל: „יראה לי שכל אלו החוטין והקורימות איסורן מדברי סופרים ואם תאמיר שהן אסורה כולה ביצה, ולא כתוב דמקין אין לוקין עליה אלא מכת מרדות, והיו בחצץ שיעור מה"ת ואין לוקין עליו" עכ"ל, הרי משמע מדבריו דעל דברי סופרים ממש גם מכת מרדות ליכא אלא במקום שדרשו כן מריבוי הכתובים, וגם משקל וטרוי' שבגמ' מוכח כן דפרק.htm על הא דפרש רבא על ביצת השוץ שאם ריקמה ואכלה לוקה עליה משום שרך השורץ על הארץ, אי היכי Mai Ari' דטמאה אפי' טהורה נמי, דתני' כל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם, ומתרץ מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא. ויל"ז הלא לדעת הרמב"ס זיל דכל דאתה מריבוי הכתובים אין בו מלכות, מה פריך טהורה נמי דהא עכ"פ אין לוקין אותהה כיון דאתה רקס מיל", ועכ"ב לומר דהכי פריך כיון דאתה מריבוי דכל, אפרוח שיצא לאoir העולם לראב"י, עכ"ב דרייקמה אית בי' מלכות דעל ריקמה לא בעין ריבוי כלל,adam בעין הריבוי על ריקמה באפרוחים שיצא מניל', ועכ"ז מתרץ דבאמת גם לראב"י לאו מריבוי דכל אסור באפרוח אלא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, וריבוי' דכל אריקמה אתה ולאeki רקס מכת מרדות כמו בחצץ שיעור. ועכ"פ יצא לנו מכל הנאמר לדעת הרמב"ס זיל בריקמה דאתה מריבוי דכל ולוקין מכת מרדות עליה הוה דאוריתא בחצץ שיעור, וציריך ס' כשאר איסורי תורה, כמו שאמר ר"א لكمן ועוד בחצץ שיעור אסור מה"ת, וממילא דהאי תוספת חד משום בריה שייך נמי ביביצת אפרוח טהור. וזה דלא כרשי"זיל שכתב דמשום נבלה נגעה בה ואז לא ה' המשום בריה ממש'כ הראש יוסף זיל, אלא משום שרך נגעה בה

הזרע נגד האיל. כיוון דאיכא הללמ"ס לשיעור ביטול האיסורים כבשר בלפת. אולם בהז"ל דלא מצינן הלהקה צו שתחדרש לו איסור נגד מקרה מלא אחריה רבים להטוט שמה נשמע ביטול איסורים חד בתרי וכמו שאמרינו בגמרה דמדאוריתא חד בתרי בטל ופירש"י ז"ל מקרה אחריה רבים להטוט, לולי הילפota דזורי בשלה, וכן בעין הילפota דזורי בשלה להוציא ביטול איסורים מקרה אחריה רבים להטוט, ולצמצם השיעור בכמה ATA הלהקה דבשר בלפת, אלא עדין קשה כיוון דمزורי בשלה גם השיעור נלמד למ"ב' ולמר במאה, מה מוסיף תחתנו שייעור אחר כבשר בלפת, שאינו מבאר יותר אלא אדרבה סותם יותר כמובן, ולא עוד אלא כיוון דלפי באירינו לשיטת רשי"ז"ל, הא יילפota דזורי בשלה עיקרה על תערובות מב"מ אתה, דלמ"ד טעם עיקר DAOיתא רק על מב"מ אתה ולמ"ד טעם עיקר דרבנן מבשא"מ מב"מ דלא בטל ברוב, וביע נמי ס' כמו מב"מ דמ"ש אמר הא שיעורא דבשר בלפת אין לו מקום כלל, דהרי הא דבעין יותר מרוב בביטול האיסורים אין כדי לבטל טעם הנרגש במבשא"מ, אלא גם בעינוי יותר מרוב ולא אותו איןו מינו, רקADRבה איןו מינו נשמע ממענו גנ"ל, ומה זה דקאמר התנהא לשינה דבנ"ט כל ותולה אותו בשיעור בשר בלפת כיוון דעיקר ביטול האיסורים דבעין יותר מרוב מזורע בשלה נלמד שהוא מב"מ, ושם נתינת טעם לייא, והוא חומר עצום על שיטת רשי"ז"ל, והרבה יגעתו לישבו, ולא עלתה בידי, אבל מ"מ ברור אצל דשיטה רשי"ז"ל כן הוא, דעיקר יילפota מזורע בשלה על מב"מ הוא דבעי ס' או ק', אלא דלי"י דס"ל מב"מ לא בטל וכאשר כן הحلכתא לדעת רשי"ז"ל, פליגו בי' אבוי ורבא לקמן איך יילפין מזורע בשלה דלאבי קתני בבריתא זה היתר הבא מכלל איסור למיעוט שאר איסורים מב"מ כמו מזורע בשלה נלמד דלא בטלו, מ"מ יילפין לרaben דר"י דבמ"ב לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' בלח בלח, ואז באמת האי יילפota מזורע דלא הحلכתא הוא, אולם רבא מפרש באטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זהרציך מהו"ת, אמר דלטעמי קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדדרה שבשל בה בשר וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו אשש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא איןו דבעין ס' אלא דסמכינו אששים ולקולא בدلיכא קפילה, והוא נתחדש בזמן אמוראי בתראי כמו שפרש"י ז"ל לעיל על הא דרבא דאמר רבנן אקפילה ולקולא, אבל הז"ל זכייר רשי"ז"ל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפי באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, איןו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, ומידרבנן מבשא"מ דטעמא לא בטל, אבל עדיין לא סגי בס' מידרבנן מבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זהרציך מהו"ת, אמר דלטעמי קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדדרה שבשל באטל וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו אשש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא איןו דבעין ס' אלא דסמכינו אששים ולקולא בدلיכא קפילה, והוא נתחדש בזמן אמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהוחمرا פסק הלהקה מאמוראי בתראי בע"ז שם, והוא קולא ולקפלוט, הינו קודם דאיפסק הלהכתא בששים, הרי דסובר רשי"זיל דהאי צרכו קודם דאיפסק הלהכתא בששים, והוא קולא ולקפלוט, אבל בימי ר' יוחנן ורב"ל את כי לא איפסק האי הלהכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צרך קפילה גס בדאיכה ס' בدلיכא קפילה הי' צרך לפי האומד כבצל וקפלוט, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"י ז"ל על הא דר"י משום דמתני היא דכבשר בלפת משערין. אבל רבע דקאמר אמר רבנן בס' הינו דסגי בס' בدلיכא קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הלהכתא מאמוראי בתראי.

וז"ע כי האי כבשר בלפת דלפי רשי"זיל הללמ"ס זהה, וזה אס נאמר דרך על גיד בירך ATA וכפשתת דברי רשי"זיל, והן כפי ביאורנו לעיל כל איסורין אתה, אפילו אם נאמר דהינו שעור שישים, לא יתיישב שפיר עס האי מימרא דריב"ל, משום בר קפרא, לפי מה שמספר הש"ס דשניהם ילו מזורע בשלה, יילפota גמורה על ס' או מאה, למאי הלהכתא ATA שייעור דכבשר בלפת ולא עוד אלא אדם נאמר דשייעור כבשר בלפת על כל איסורין אתה, עכ"פ דהני תרי לשינה דריב"ל גס בשיעור בשר בלפת פליגו אי בס' אי בק', וא"כ מנ"ל להש"ס לתלות פלוגתתם בזורי בשלה ולומר דמשם למדוה שניהם דמה"ת לא סגי ברוב, אלא בעין כשיעור כ"ש באיסורי אחרים" עכ"ל ועיקר הילפota הוא על מב"מ אלא דרבנן אפילו שוה בשמא, ולר"י דמ"ב' מזוה בשמא לא בטיל, במ"ב' מזוה בטума כמו חمرا חדתא בעינבא, ועיין ברשב"א זיל דזרע בשלה באיל נמי הכה דמויה הזרע לגבי איל חמורה חדתא בעינבא. וממילא במבשא"מ נמי בעין שישים דמ"ש, ואפילו אי נס בפחות כבר בטל הטעם מ"מ לא גרע משה בטума דבעין ס', אלא באם נרגש הטעם גס אחר ס' תלוי בפלוגתא דטעם עיקר, ולמ"ד טעכ"ע DAOיתא אסור, ולמ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא מותר מה"ת אבל מדרבן עכ"פ אסור מצד טעם עיקר, ולפ"ז הא דקאמר דכל איסורין בתורה בס', לא בטין בס' אמר, אלא דעט סמך זיל בד"ה איסורין מה"ת, ולא בטין ברובא, ולפ"ק פרש"י זיל בד"ה בס' דהיכי דבדיקנא ולא יהיב טума, או במ"מ דליך למקים אטומה בעין סמך, וממילא שמעין דבדאיכא סמך בטל מה"ת, אפילו כי היב טума למ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא, וזה שכטב רשי"זיל בד"ה ושניהם לא למדוהו, דמהאי יילפota שמעין גם ביהיב טuma, אבל רבנן אהמור ואמור דרבא לעיל דרבא לעיל DAOיתא, נמי קפילה ולא תקשה מהאי דרבא לעיל דרבא קפילה נמי סגי בס', וכן מר"י לעיל דקאמר ליטעמי קפילה ארמא, ואמר רבא דשמעין מני דסמכין אקפילה הרי ממשע דבדליך סמך ולקולא סמיכין, דאי בדאיכה סמך וליכא קפילה נמי מותר כדאמר רבא מה רבותא דסמכין אקפילה וכאשר נתקשו בכל זאת על רשי"זיל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפי באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, איןו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת הוא דבעין ס' מה"ת, ומידרבנן מבשא"מ דטעמא לא בטל, אבל עדיין לא סגי בס' מידרבנן מבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זהרציך מהו"ת, אמר דלטעמי קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדדרה שבשל בה בשר וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו אשש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא איןו דבעין ס' אלא דסמכינו אששים ולקולא בدلיכא קפילה, והוא נתחדש בזמן אמוראי בתראי כמו שפרש"י ז"ל לעיל על הא דרבא דאמר רבנן אקפילה ולקולא, אבל עיל עס פסקין הלהכתא בכל ששים זיל עכ"ל הרי דלא הזכייר רשי"זיל הא דריב"ל דהכא, אלא הא דאיפסק הלהכתא בע"ז וכן כתוב רשי"זיל על הא דר"י כל איסורי שבתורה משערין בצל וקפלוט, הינו קודם דאיפסק הלהכתא בששים, הרי דסובר רשי"זיל דהאי פסק הלהקה מאמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהוחمرا אבל בימי ר' יוחנן ורב"ל את כי לא איפסק האי הלהכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צרך קפילה גס בדאיכה ס' בدلיכא קפילה הי' צרך לפי האומד כבצל וקפלוט, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"י ז"ל על הא דר"י משום דמתני היא דכבשר בלפת משערין. אבל רבע דקאמר אמר רבנן בס' הינו דסגי בס' בدلיכא קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הלהכתא מאמוראי בתראי.

מבשא"מ בנן' ומב"מ שא"א לעמוד על טumo יבטל ברובו", ואח"כ מפרש תערובות מבשא"מ כיצד, אם יש טума וממשא דהינו כיitz בצדא"פ אסור מה"ת אבל פחת מזה ע"פ שנרגש הטעם איינו אלא מד"ס, ולוקה רק מכת מרדות ואח"כ מפרש דין תערובות מב"מ בהלכ' ד' וצ"ל, "נפל חלב כלו לחלב האלי" ונnoch הכל, אם ה"י חלב האלי" כשנים בחלב הכליות הרי הכל מותר מה"ת אבל מד"ס הכל אסור עד שיאבד דבר האסור בעוצם מיעוטו ולא ה"י דבר חשוב שעינו עומדת כמו שתיבאר, הלכ' ה' ובכמה יתעורר דבר האסור ויאבד בעוצם מיעוטו כשיעור שנטנו בו חכמים, יש דבר שישعروו בששים, ויש שישعروו במאה ויש שישعروו במאתיים. הלכ' ו' נמצאת אתה למוד, כל אישורין שבתורה וכו' מבשא"מ בנן' בטל בס' מושום דבריו מינו גם העיקר והמשש שנימוח בטל, וא"כ אין חילוק בין קדשים לחולין במושם".

שיטת התוס', עיקר מימרא דרב"ל דכל אישורין שבתורה בס' או במאה על תערובות איינו מינו ולבטל טעם הנרגש בחיך קאי, ובמקומות דיליכא קפילה ארמאו, ורק באיסורין שאסורים גם לזרים, ולא בתורמה ולא בין לניזיר, דכל דיליכא טעם הנרגש אין צריד יותר ושורי, והא דאצרכו גם במ"מ בלבד ס' הוא רק ממשום דלא פלוג רבנן כן כתבו הראשונים ז"ל ولكن כתבו התוס' בד"ה ומ"ד בס' דלענין מבשא"מ דעתם עיקר דאוריתיא לאו דרשא גמורה היא, דהרי זרוע עם האיל מב"מ הוה דבטל מה"ת ברוב, אלא ס' או מאה קבלה היתה בידך, ואסמכותו האי קרא, ואם באמית טועמים ואין בו טעם גם בפחות סגי, ואם אירע דיש בו טעם אחר ס' ודאי אסור מה"ת, אלא שכתבו בד"ה לחומרא דקים להו דוביור מס' לממר וכ' לממר פוסק הטעם - ואין כוונתם כמו שראה משלו, דלענין מב"מ דרשא גמורה הוא דלבעי ס' או ק' דהרי כתבו דמדאוריתיא בטל ברוב, ולא כמו שפרשיי לולי לפותא זרוע בשלה, אלא דרך החילטה כתבו דמה"ת בטל ברוב - ומ"י חכם יבין את זה חדא דסכך"ס עיקר הדין לריב"ל הוא לkolא דסמכינו אס' או ק' במושם" ויליכא קפילה, דמסתמא ליכא טעם הנרגש, ואת אסמכותו אקרה זרוע בשלה שהוא מב"מ, ואין לו עניין כלל למה דצרכין לידע דהינו דב"ס או ק' אין הטעם נרגש בחיך.

ומה שכתבו בד"ה ולהומרא ז"ל "ועוד דזימן פוסק בפחות מס' או ק' וא"כ הא דילפין לאסור עד ס' וכ' חומרא בעלמא הו"א עכ"ל איןנו מובה כלל דלפי שיטותם אם באמת פסק הטעם לא בעניין ס' או ק' דהינו בטעם קפילה ואומר שלא מרגיש, שנית קשה טובא במ"מ שכתבו הראשונים ז"ל דמשום לא פלוג הצריכו כן איך חמור מב"מ דבטל מה"ת ברוב יותר ממבשא"מ דסגי בקפילה, גם לא שיק לא פלוג כלל, כיון דבדאיכא קפילה לא בעניין ס', הרוי מב"מ כמו איכא קפילה דמי, אלא דבזה אוי רואה שהתוס' לא סברו דמ"ב"מ אותו מינו גרו להצריך ס' או ק', אלא מעיקר הדין הצריכו ס' או ק' במ"מ וכאשר כן הוא ג"כ דעת הרמב"ם ז"ל כמו שאבאר לפניו אבל חוץ מכל הנ"ל שיטת התוס' כעشن לעינים וכחומר לשנים בפירוש הסוגי בהא דתני בבריתין, זה היתר הבא מכל אישור ודברי רבא דקאמר לא נזכרה אלא לטעם עיקר דקדשים אסור, דנדחקו בדוחקים לא פשוטים, אלא נפלאים ורחוקים הן בלשון הש"סthon בסבירות, וכאשר יראה כל רואה ואין מן הצורך לבאר כל זאת.

120 שיטת הרמב"ם ז"ל: דמה"ת חד בתורי בטל במ"מ וכן מבשא"מ אי לית ב' כיitz בצדא"פ דהינו טעה ולא ממשו מותר מה"ת, דעתם עיקר לאו דאוריתיא, אלא מדרבנן אסור במ"מ עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי הcars עד מאתיים, ובינו מינו כל זמן שיש בו טעם האיסור דהינו שנרגש בחיך. כי כן כתוב בראש פט"ו ממ"א ז"ל: „דבר אסור שנתעורר בדבר מותר

והא דקתני במתני" כיitz משערין כבשר ב:left הרטב"ם ז"ל בפיה"מ מפרשו דעל איינו מינו קאי. כי הגיד נרגש בירך אלא דהתנא נותן לנו שיעור על הרגשות הטעם, שהי' נרגש בחיך כ"כ כמו שנרגש הבשר שנותן ב:left. אלא מה דקשה טובא לרמב"ם ה"איך מפרש מה דקתני אח"כ במשנה, בגין הגידין ובתחכימה בגין החתיכות בנ"ט, אכן ה שיעור דהרי בגין מינו בטיעמה נלמד ממיןנו, לשער בחיך שיעורא מושום לא פולוג.

המשנה החמירו יותר לאסור באינו מינו כל טעם הנרגש וסמכו על געולי עכו"ם דאפיקו פליטת כלים אסור, ואז נתחדש ג"כ הא אסמכתא דזרוע בשלה ולשאר כל תערובות מב"מ בס', ולכן הא משנה דCBSR בלפת במושגא"מ ובו"ט במב"מ לאו הלכתא הו, אלא במושגא"מ אסור כל טעם הנרגש אפיקו כל דחו, ובמב"מ בעין ס' כדי שיבוטל בעוצם מיעוטו, ומזה סמכו אח"כ אמראי בתראי להתריך גם תערובות אינו מינו בדליך קפילה בביטול ס' או ק' או מأتים להשות שיעור הביטול באינו מינו כמו במנינו כי מסתמא הטעם כבר בטל עוד קודם שיעורין אלו, כך דעת הרמב"ם זיל ומיל שלבו רחב יוכל לסליק החומרות מרשי"י ורמב"ם על אופן אחר כדי שלא נצרכך לכל מה שכתבנו אחיזק לי' טבות רבתא.

ע"ב גמור'ומי לפינן מינה והתני' זה היתר הבא מכלל איסור זה למיעוטי Mai/co, והתוס' הקשו דהרי שפיר אמר זה למיעוטי שאיר איסורי תורה דין מבלתי לכתלה, עיין בראש יוסף זיל שכתב דהותס' סברו בביטול אישור לכתלה איסור מה"ת, וכudit הראב"ד זיל והוא אמת וצדק דחاريabis להחות בקשי התירו ההוראה, ומוהיכי תני' נתיר לכתילה לטבל, עיין בفتיחה מה שהארכנו בה, אלא דלא פ"ז יש לישב קושי' התוס', דחמי פריך דאי נימא דילפין מהכא ביטול ס' או ק' דעדיף מרובה וכארש הסביר הרמב"ם זיל דנאנך בעוצם מיעוטו והוא כמאן דליתא, א"כ נימא דבלט ב'שרי גם לכתלה עכ"פ מה"ת, דניאו בביטול חד בתרי לא, אבל ב'שרי דמי אף לכתלה, וזה נכון מאד, אולם בלא"ה נראה לעפ"ד לישב קושי' התוס' דהרי ביטול אישור לכתלה אפיקו הוא דאוריתא, עכ"א אינו אלא דעת איסור בביטולו, אבל לא שיחרי התערובות איסור אחר שביטול, וא"כ כל זאת לא שייך אלא בכונתו לטבל, אבל הכא דמצותוי בכך לבשלה בהדי האיל, וליתנה אח"כ להחן, לא שיך כלל לממר דעת איסור בביטולו, ואין זה דומה לשאר איסורין כמו איסורי מלאכת שבת, אך שלא בכונה חייב במקום דאיaca פסיק רישא דהכא עיקר האיסור כוונת הביטול כדי לאכול האיסור ע"י תערובות והמעשה של הביטול בלי כוונה זו אין בו איסור של כלום (ותדע דאל"כ איך מצין למילך טעם עיקר מגעולי עכו"ם דאפיקו אי טעם עניך לאו דאוריתא שפיר צייתה התורה להגעיל כל"י ב' כדי שלא יתנו הבלעה טעם במתבשל דהרי הוא כמבלט אישור לכתלה ומיל'adam בישל בלא הגעה דהתבשיל נאסר, וניהו דין אינו בטל מ"מ הנה פסיק רישא וכמבלט בכונה, וכן אמרה תורה להגעיל אבל לא לאסור בדיעבד כשבישל בלא הגעתן) ומ"מ קאמר בגמ' דזרוע בשלה חידוש הוא ופרשי' זיל לכתלה התריך לבטל איסור דנייהו כיוון דעתה כן לבשליה יחד ודאי דלא עבד איסורה כל ניל' אבל מ"מ על האי מצוח לבשל יחיד שפיר קאמר חידוש הוא דעתה תורה לבשל איסור עם היתר ודוק' היטב.

ד"ה צ"ט ע"א גמור' רבינא אמר לא נרכה אלא למקום חתק ופרשי' זיל דבעלמא בכל אישור והיתר המחוורבים כגון הוציא העובר את ידו וכogen אשר המודולל כוון אשורין בפ' בהמה המשקה ס"ח ע"ב עכ"ל, ואני עומד ומשתומם דלעיל שם ליכא שום זכר מאבר המודולל לאיסור מקום החתק, רק באבר היוצאה ומשמעות דמה שעומד על שפת הרחם עכ"פ דאיינו בכלל יצוא להיות נאסר מצדבשר בשדחה טרפה, אבל גם בכלל כל בהמה תאכלו אינו, להיות נתיר בשחיתת האם וכמוש"כ שם רשי' זיל בפירוש, וא"כ באבר המודולל מאן דבר שמי' "שייה" מקום חתק שלו אסור. שוב ראיית שהרראש יוסף זיל נתעorder בהזאת וצינו דברי הרשב"א זיל לעיל נ"ז ע"א, ובושא"ו י"ד ס' ס"ב והנה הרשב"א באמת כתוב כן ולומד דבר זה מהא דרבינא דהכא בכלל איסורין

תלו ושיעור ששים לא נזכר כלל, ולא עוד אלא דלישנא דבנ"ט לשיטת הרמב"ם זיל אינו מובן כלל כיון דעיקר שיעור ס' או ק' אמר"מ נקבע ומשום דין ניכר בנסיבות התערובות מחמת עצם מעו"ו ולא משום דהטעם של אינו מינו נאבד בס' ועוד זאת דבפ"ב דערלה תנא שיעור ק' בתמורה ומאותים בערלה וכלאי הכרם, ולמה השםיט שיעור ס' בשאר איסורין, וזאת גם לשיטת רשי' זיל קשה דסובר דהאי ק' ומאותים הן במנינו והן באינו מינו. רשי' זיל סובר דשיעור ס' עיקר אמ"ב איקבע א"כ מה ראה התנא להشمיט שיעור ס' בשאר איסורין הן במ"מ והן באינו מינו. ולדעת רשי' זיל אין לקושי' זו שום ישוב לפע"ד. אלא דבלאי'ה יש לתמונה על הרמב"ם לפִי פירושו bahwa כיון דהאי על חזק הטעם דבעין שיטיעום מה השםיט דין זה בחיבורו יד החזקה, ניהו דהנתנא על ירך שנתבשלה בה גה"ג קامر, ואנן איתן לנ' אבן"ט, מ"מ ומה דקאמר דבעין שיטיעום טעם האיסור כבשר בלפת, על כל תערובות מושגא"ם קאי, ולא דוקא איגד כהן. והרמב"ם בחיבורוADRABA סתם וקאמר בהלכ' כ"ט דתרומה טעם לי' כהן, ושאר איסורין סמכין אסתיימת קפילה עכו"ם, ולא האזכיר כלל דציריך שיטיעום טעם גמור כמו שדריך ליתן בשר בלפת להטעימו משמעו לכל טעם שנרגש אסור ודלא כתונתי' דדוקא כבשר בלפת בעין.

ולכן קרוב בעניין לדעת הרמב"ם (ולא לרשי' זיל) דבזמן חיבור המשנה, דהינו תנאים הראשונים באמת לא ידעו משיעור ששים, הן במ"מ וממוש"כ במושגא"ם ובמנינו מינו ה' בטיעמה וכבשר בלפת, ולא כל טעם כל דחו אסור, והדבר מסתבר, דהרי למאן דיליך טעם כעיקר ממשרת צmockים במים כדי לעשות מינן מין לשותות, וכן אם מב"ח ילפין טעם עיקר הרוי אמרין לKNOWN ק"ח ע"א דלאו כל שהוא קאמיר משום דדרך בישול אסירה תורה, והכוונה בזאת דידייבר הכתוב בהווה בדרך שads מבשל בשר בחלב, וא"כ כמו דממעוט כ"ש דאין טumo נרגש כלל, ה'ה ממועט טעם קלוש דהרי דרך בישול אינו כן, אלא כדי להרגיש טעם גמור, ורק אי מגעולי עכו"ם כייל, אז אפיקו בפליטת כלים שהוא ודאי רק טעם כל דחו, ולא בדרך המבשלין או השורין אסור, אבל תנא דמתני' דבשר בלפת קאמיר דהינו בדרך שmbshlim בשר כדי להטיעם הפלפת, עכ"ט טעם גמור הנוטן בכונה לתוכן המאכל אסור, ובב"ח פשיטה דכך הוא אפי' למאן דיליך מגעולי עכו"ם, וא"פ' הוא דאוריתא כדעת הר"ת מ"מ בב"ח דרך בישול דוקא אסירה תורה, פשיטה דפליטת כלים רק מדרבנן בעלמא הוא, וכאשר הארכנו בזאת לעיל בהרא דקדדרה שבישל בה שער עיי"ש. וא"כ הוא במושגא"ם, דלא מקרי תערובות האסור רק אם נתערב איסור כפ"י דרך המבשלין להטיעם המאכל בכונה, וגם זאת לדעת הרמב"ם זיל רק מדרבנן, דכן מבואר בריש דבריו ב' זה דכל שהאיסור פחרות מאחד בששה שהוא פחרות מכדי אכ"פ אין לוין עלי, אפיקו אצל כל הקדרה, וא"כ במ"מ דמה"ת בטל ברובא חד בתרי, ודאי די' ה' אם אסרו לפי ערך אינו מינו שהוא כדרך המבשלין ליתן טעם ולא יותר, וכן קתני שפיר במתני' גם בגין בין הגידין וחתייה בין החתיכות בנ"ט, ור"ל כערך בשר בלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש דמפרש כבשר בלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש כבשר בלפת, פשיטה דין זה ס' ולא קרוב לו, וממילא דהאי בנ"ט דסיפא שהוא במ"מ נמי עכ"ז קאמר אלא לפ"י ערך בשר, ולדעת רשי' זיל לא כתני במשנה דערלה שיעור שאר איסורין במ"מ בלפת, ולכן לא כתני במשנה דערלה שיעור שאר איסורין רקי כבשר בלפת משום דין לא ה' שיעור קבוע אשר איסורין רקי כבשר בלפת באינו מינו ובמ"מ ה' נגרר אחר אינו מינו, אבל בזמן אחר יסוד

ודו"ק.

מקום חתק אסור, אבל בגין דלעיל אין זכר לדבר זה, גם מה שציין סי' ס"ב אני לא מצאת דין זה לא בטור ולא בשוו"ע והדבר צע"ג

דורי לא נזכר שיעור ס' לא במשנה פ"ב דערלה ולא הכא, רק שיעור כבשר בלפת באינו מינו והוא הרבה פחות מס' ובגיד בגידין בגיןCSI כשיעור בשר בלפת, והוא כדי שלא החלוק בין השיעורין ממש כשייטת התוס', אלא אכן ס"ל כבירית' דריב"ל משום בר קפרא דבשר אייסוריין מצאו חז"ל ג"כ סמך להצריך במ"מ ס', כמו שמצאו בתורה טעם על מאה, מקרה דעת מקשו ממן, וא"כ הוא, פריך שפיר על תנא דמשנתינו, וليبוטל ברובא וברובא ממש דבביש ביבש ליכא טעם להצריך שיעור של אינו מינו וכדעת התוס' וכן מתפרש מה שהביאו סוג' דב"מ ד"ב דקאמר על מעשר דבטל ברובא, והיינו לפי סברת תנא דמשנה, אבל אכן דבעינן ס' במ"מ מעיקר הדין, שוב ממילא גם ביבש בעינן שיעור זה, והרבא"ד צ"ל דנדחק לפреш דברובא דקאמר בגמ' ברבייה קאמר, הוא משום דמסתמא בשיטת רשי' צ"ל איזיל, דס"ל דבנ"ט כתני במתנית' היינו ס', ושיעור דכבר בלאו דזוקא על גיד בירך נאמר, וא"כ גם התנא דמשנה סובר דבעינן ס' במ"מ, ולישנא לנו"ט מושאל ואין מודקדק, וכמשמ'כ למעלה בשיטת רשי' צ"ל, ולכן צרכין לדוחק דהא דפרק וליבוטל ברובא ברבייה קאמר, אבל לרמב"ם צ"ל אין צרך לשום דזוקק לנ"ל ודו"ק היטב.

תנוס' ד"ה שאני חתיכה הויאל וראו' להתכבד, בסה"ד, וי"ל דהכי פריך וכור' א"כ לא לתני חתיכת ב"ח, כיון דכבר אשמעין הכא דחתיכת איסור לא בטלה משום דזהו דבר שבמנין עכ'ל, התוס' לשיטתייהו דסבירו לעיל דגס חתיכת חטא טמאה זהה חתיכת הרואה להתכבד שפיר כתבו דה"ה ב"ח נלמד מנבלה, אבל לפי דעת הרשב"א והריטב"א צ"ל שכתבו, דחתיכת טמאה הוה כחתיכת שנארה מכח בלעה, וכוונתם לדעתינו דחריל"ה לא מקרי אלא בשנאסרה מתחילה ברייתנו, וכן גם ב"ח נלמד מנבלה, דהרי שנאסר מתחילה הטעם נאסר, ולולוי איסור הנאה הוה שפיר בטלה, אבל גם לפי דעת התוס' י"ל דאייצרך לאשמעין חתיכת ב"ח, למ"ד אפשר לשחות מותר, דהרי פלוגתא דתנאיiac באזה לקמן ק"ח עי"ש. ולהאי מ"ד ודאי דאית ל' דין כחתיכת שנאסרה עתה קודם שנשחתה אסורה בהנהה, עיין ברא יוסף צ"ל שחקר לדידן דפסקין בכל איסוריין חתיכת עצמה נ"ג, ומה לא תהי לחתיכת שנאסרה עי" בלוועה דין חתיכת הרואה להתכבד, ואע"פ דחתיכת עצמה נ"ג בשאר איסוריין חוץ מב"ח אינו אלא מדרבנן, מ"מ גם באיסוריין דרבנן אסירין התערבותות משום חתיכת הרואה להתכבד, ולפע"ד נראה מושום דחתיכת שנאסרה עי" בלוועה הע"פ דנעשה נבללה וביעין ס' נגד כולה, מ"מ לא מציא איסור בפליטה רק כשא Sor דמיינע רצוי מ"מ בלאו כשלמה נ"ל כשהאיסור דמיינע רצוי הולך עמו, הרי דלא לכל מיili חשובה כಗו האיסור, ולכן צ"ל עניין חתיכת הרואה להתכבד לא נחשבייה כगו האיסור, אבל ב"ח אפילו למ"ד אפשר לשחות מותר ולא מציא איסוריין בס' דאין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על כיון דאסורה בהנהה כगו האיסור תחשב לעניין חתיכת הרואה להתכבד, ודו"ק.

בסוג' דחתיכת עצמה נ"ג עיין מה שכתבנו لكمן בסוג' דטפת חלב ד"ה ק"ח.

על' ב' משנה נהוג בטהורה ואני נהוג בטמאה. הלשון דאיינו נהוג משמע דלית ב' שום איסור גיד כלל דלא נאמר איסור גיד על טמאה, והנה אם המשנה כר"ש,-DDRASH מ"ש גידו אסור וברשו

ע"ב גמר' כיצד משביעין אר"ה כבשר בראשי לפטות, הון לפ' רשי' צ"ל וחן לפ' הרמב"ם צ"ל בפייה"מ, ר"ה לקולא קאמר דרש"י כתב דבעינן בראשי לפטות בשר הרבה כדי לטעם טעם בשר, ממה דבעינן בגיןות הלפת, וכן הרמב"ם צ"ל מפרש דהטעם נרגש בלפת דהינו בראשי הלפת יתר מבשר חמחים ואנן בעינן הרגשת טעם הגיד בחיק, ולכן בעינן ייד הרבה כדי שירגיש טעמו בירך, וטכ"פ לדעת שנייהם ע"כ זאת השיעור פחות מס', דכיוון דאן לפי הסכמה אמרוין באיסוריין אששים במקום דלאיה קפילה בכל האיסורים, ע"כ דבש' לא נרגש שום איסור חז' מדברים החריפים שאינם נאכלין לבדן, אלא מתחלה עומדים לתבל ולהטעים המאכלים וא"כ א"ל לומר דישורא דבשר בלפת יהי' מכון עם ס', ומילא א"א לפреш גם בגמ' דסיפה בגין הגידין ובחתיכת בין החתיכות בס', כמו שפי' רשי' צ"ל במתנית', ע"כ לומר לדעת רשי' דלא פירש כן אלא לפי מה דחHAMIROACH"כ להצריך ס', וזה סתרה גלויל לפירושו בהא דריב"ל דלעיל דלמד מזרען בשללה, דהוא דרשה גמורה לדעת רשי' צ"ל דס' לעולם בעינן, וכאשר הארוכתי באזה לעיל אבל לדעת הרמב"ם צ"ל ודאי כן הוא דחכמי המשנה לא ידעו מחומרא או דס' בשאר איסוריין רק מחומרא דק' בתרומה וק' בערלה וככלאי הcars וכסמ'כ' למעלה ודו"ק.

תוס' ד"ה אגבגנ"ט למאי דקימ"ל גה'ג אסור בהנהה וכוי' עיין בזה מה שכתבנו לעיל בריש פרקן ודוי'ק.

ד' ק' ע"א גמר' וליבוטל ברובא, בר'iani, וכתוון התוס' בד"ה בר' שאני ודבר שאינו בר'יל ולא חתיכת ראו' להתכבד בטל ברוב, ואפיקו איסור דרבנן לייא' וכון הקבע ההלכתא בשוו"ע סי' ק"ט, אלא שיש פלוגתת הראשונים הרשב"א והרא"ש צ"ל אל שרי לח גברא לאכול שלשתן. ולא חשו הטור ובעל ש"ו לשיטת הרבא"ד צ"ל המובאת ברשב"א צ"ל, דגס יבש ביבש עי' ס' ואע"פ שהב"י כתב דכן נראה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל. והראש יוסף צ"ל כתב דלא מצא כן ברשב"י. ואני אומר דאלו ה' נחתו וירדו לסוף דעתם של רשי' ורמב"ם צ"ל, ודאי דהיו פוסקים כמוותם בפרט לחומרא. דהרי באירנו למעלה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל, וזה שווין דעיקר קביעת שעור ס' הוא על תערובות מב"מ, כמו תרומה במאה וערלה וככלאי הcars במאתיים, כן כל שאר איסורי תורה בס' במ"מ וסמכותו על קרא דזרוע בשלה, ע"כ טעם צ"ל להצריך יותר מחד בתרי, משום דאחרי ריבים להטוט ריק בקושי התירה התורה והצרכו ס' ק' ומאתים כדי שיבוטל האיסור בעוצם מיעוטו, לא בטעם דהרי במ"מ בלאה' לייא' העין עומדת עליו כמשמ'כ הרמב"ם צ"ל, והוא בנסיבות שאין הריבוי ניכר, הכל כמו שביארנו לעל' פשיטה דאיין חילוק בין לח בלח ליבש ביבש, כמו בתרומה וערלה דלכ"ע גם ביבש בעינן ק' וק'ק, ה'ה בשאר איסוריין בס' דאין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על רק משום איינו מינו גרו' להצריך ג' ס', אז שפיר מחלקיים בין תערבותות לח ליבש, אבל לשיטת רשי' ורמב"ם צ"ל אין כאן מקום חלק כלל. ומאחר שכפי שביארנו למעלה שיטות הרמב"ם צ"ל היא מהחוורת וגם רשי' צ"ל בפיירוש הסוג' נתה עליה עכ"פ באזה דשיעור ס' על מב"מ הקבע, ונלמד מזרען בשלה לא ידעת אייך נוכל להקל גדים. ולפי באירינו דלעיל לדעת הרמב"ם צ"ל משנתנו באמות לא סברה שיעור ס' בשאר איסוריין רק ק' בתרומה וק' בערלה,

חומר מקרי וכמו שמדובר ביבמות דף ה' ע"ב שלא מצין למילוי העשה דוחה לא תעשה ממילה ותמיד שכן ישנו קודם הדיבור הרי דחומר מקרי מה שישנו קודם הדיבור. אלא דשם ביבמות ראייתי בהגנות הגאון ר"צ חיות ז"ל שהקשה והא גם יום נהג קודם הדיבור ביהודה, והביא שם דברי הריטב"א שכטב דעתו"ג יהודה ואבות נוהגן ביום, לאו מטורת חיוב אלא כמו שקיים אברהם אבינו כל התורה וכותב הגאון ז"ל דבזה ניחה דהרבמ"ס פ"ט ה"א מהלכ' מלכים דמונה והולך המצות של אר"ה ונוח ואבות, השמייט יבום, ופלא על הגאון ז"ל דהעברי עניינו דהרבמ"ס שם האזכיר מעשר ביצחק, ותפלות שתכננו האבות, והלא אלו ג"כ מצד עצם עושים ולא ע"י ציווי השם, ולא עוד אלא דגה"ג כתוב הרbam"ס ז"ל שם, דיעקב חדשו, ולא כמו מילה שנצטווה עליה אברהם אבינו, עי"ש בכ"מ שכטב ג"כ דמלשון הרbam"ס מוכח כן, וא"כ קשה למה נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור ג' גיד דהה טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גס לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקدل, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דאננו הגוף הללו דנין, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני hei איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אחות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד זהה אח'ז, אין אמרין דאין אח'ע"א ללקות או להביא קרבן על שניהם, זהה שייך לומר אבל לאיסורה בעולמא שפיר חל וממילא בקטן שנתקدل חל נמי ללקות כיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים זה אח'ז שלא אסירה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

ומה"ט בהני איסורים שבטבחם באים בהדי כמו לאו דנדרכים דאמרו ז"ל דליה חמש וששבע במכות דף ט"ז, אין להקשוט להמה לוכה משום כל hei ולא נאמר דלאיסורה בעולמא נאמרו, ולא ללקות תרתי ושׁ שבע, ונפקא מינה לקברו בין רשיים גמורים, או בחולה שיב"ס, להאכיל אותו הקל הקל, זהה ליתה דכל שאסורה התורה ממליא לוכה משום דבר אמרה דרחמנא, ולא שייך לחלק בין מלכות לאיסורה רק בהזדמן במרקחה, שני איסורים כנ"ל ודוק' היטוב.

ע"ש אר"י והלא מבני יעקב נאסר וудין בהמה טמאה מותרת להם עיון בת"ח ובראש יוסף דמוכרת מגמ' דmutsum חמוץ קתינו עלי', אבל אין לומר כיון דבני יעקב נאסר גם בטמאה تو לא חשטרי, זה אינו וכיון דבמ"ת נתחדשה ההלכה דבחמה טמאה נאסרה גם דאין אח'ע"א, ממילא דלא חילג גיד אטמאה, אלא דלפ"ז קשה טובא הפיה"מ לרbam"ס דמפרש, דלעלום גם לרבן נאסר גה"נ לבני יעקב, אלא דפליגו אר"י באמרים שאין אנו מקיימין המצות שנצטו קודם מ"ת לאבותינו, אלא מפני שנתחדשו בסיני, כמו אבומה"ח ומילה וכן גה"ג, ויש לתמורה סכ"ס מה השיבו רבנן לר"י דשפיר מציא מודה להו בכלל זה, אבל מ"מ כל שנצטו קודם הדיבור

יותר ניחא, אבל אי התנה דמשנתינו מטעם אין אח'ע"א סובר, דאיינו נהג בטמאה ובאשר באמרת מסיק כן בגמ' אז לכאר' יש לראות, והא דזוקא לעניין מלכות אמרין דאיינו חל ע"ב דלקברו בין רשיים גמורים אח'ע"א, ואיך אמר כאן דאיינו נהג דמשמע דלא שייך כלל איסור גיד בטמאה, ולא עוד אלא דקשה יותר לפ' מה אמרין שם ביבמות דבקטן שנתקדל בשבת אתה איסור טומאה וזרות ושבת בהדי, כמו כן נאמר דקטן שנתקדל hei בהמות טמאות דאייכא בעולמא עתה נאסרו עליו היום וגם איסור גיד שליהם עמהם דהא לגביה בהדי הדדי קאתו, ושוב הוה מושיף ומיגו דחל איסור של גיד טמאה אקטנים שנתקדל הי' ב晦ות באים בשתurst מ"ת יש לומר כן דהא בסיני כל איסורי תורה בהה הדדי נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור ג' גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גס לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקдал, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דבטבע העניין הגוף הללו דנין, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבמקורה לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני hei איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אחות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד זהה אח'ז, אין אמרין דאין אח'ע"א ללקות או להביא קרבן על שניהם, זהה שייך לומר אבל לאיסורה בעולמא שפיר חל וממילא בקטן שנתקдел חל נמי ללקות כיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים זה אח'ז שלא אסירה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

חחי דכתיב בנה לאפוק מטה מלאיה, והוכחות דעה זו מכמה ראיות מוכחות כראוי מוצקות, יש לעיין מהו לא יכול נבלה אטמאה או גה"נ וכדומה, מצד אישור מוסיף לב"ג, וצ"ל דברמת לא דברו אלא מנבלה שהוא בשער נחרה, או נשכחה בפייסול דהני נתחדרו לקרוא נבלה שנכנסו לארכז ונצטו על השחיטה, כאשר ביארתי זאת בארכוח שם בפתחה, וזאת רק ליישרל נאמרה, אבל מטה מלאיה באמות חל גם אטמאה ודוק.

ד"ג ק"א ע"א גמר' מאן תנא דאישור כולל באחע"א לית ל' ואיסור כולל באיסור חמיר אית ל', הנה רשי"ז מלפרש דאה"ג מקרי מוסיף, דכמוadam האיסור מוסיף גברא מקרי מוסיף, ה"ה דאם מוספי היה חומר כמו הנהה, מוספי מקרי וחונס' הקשו עליו מלכמן כי"ז ע"ב דפרק לשימוש וסביר שמואל אחע"א, והאתם בב"ח אחלהב הוה אישור מוסיף ממשום דאטור בהנהה, אלא ודאי בחומרא זו לא משווה לי להיות אישור מוסיף, אלא דהרמב"ס ז"ל בפייה"מ בכՐתות בנקודה נפלאה שלו, מישב קושי' ז' ע"י שמכרע בין שתי שיטות הללו אמרו דלulos אישור הנהה מקרי מוסיף, אבל דוקא אם האי אישור הנהה איינו נצחים מן אישור אכילה, רק הוה אישור בפ"ע, כמו בהקדש דאישור מעלה אין תלוי באיסור אכילה דהא מועלין גם בעור וקרן העולה, וכן אמרין כיון דאישור הנהה חל על כרחו, דין-can מישעכטנו מלחול, וכן מושך עמו גם אישור אכילה לחביב תרתי, אבל בב"ח ושאר אישורין הדומה לו, דכל עצמיות אה"ג נמשך מאיסור אכילה, ואם אין כאן אישור אכילה אין כאן אה"ג, אך נאמר מגו דאיתו סוף הנהה וכו', אדרבה מיוג דלא חל אישור אכילה גם אישור הנהה ליכא, ואין זה אלא אישור חמור בעלמא ולא מוסיף. והנה הסברא הלווא באמות נפלאה וראוי למי שאמרה, וכן מוסבר עניין מוסיף ברשי"י כאן ז"ק ותשכח, ומיה"ט אישור כרת לא מקרי מוסיף כמו שנראה מדברי התוס' שהקשו על רש"י ז"ל, דמה פריך הש"ס לקמן לר"י ניהו דאישור כולל ליל, יבא טומאות הגוף שהוא בכרת ויחול על טומאותبشرשהואבלאו, דלמא ר"י מוסיף אית ל', אבל חמור ליל, אבל מה דקשי' לי על סברת הרמב"ס ז"ל הווא, דהא ביבמות שם אמרין דמודה ר"י לענן לקבעו בין רשותים גמורים דחל, וא"כ גם בב"ח נימא דהא לעניין לקבעו וה"ה לעניין להאכיל לחולה שב"ס הרי חל, ומילא דאטור בהנהה, שוב הוה מוסיף דמיוג דאיתו סוף הנהה איתו סוף גם אכילה ולמלךות הון אמת דלפי מה ש' הלח"מ בפ"ט ממ"א הלו"כ וכו', דכל שאין מלכות על הנהה לא מקרי מוסיף, לא קשה מיד אלא דדברי הלח"מ תמהון, דהוא ז"ל רצה לתרץ בזה דעת הרמב"ס שפסק בסוף פ"ד דהקדש הוה מוסיף מצד אה"ה, ובב"ח פסק שלא חל אחלהב ואנבלה, וכן מחלוקת כ"ל והוא פלא, כי לא ה' באותה שעה נגד עניini הגאון, דברי הרמב"ס בנקודה נפלאה שמותרין קושי' ז' באופן הינ"ל, הרי דלא מחלוקת הרמב"ס בין אייכא מלכות על הנהה או לא. וא"כ קושתי במקומה עמדת דכיון דחל לקבעו, הרי אייכא אישור הנהה נמי ושוב אייכא מוסיף. אבל כבר כתבנו בריש דברנו דלא שייך הא לדקבעו דחל אלא באיסורין דבאי דרכ' הזדמנות זה אה"ז וה' א' אפשר לבוא להיפך, אבל כಗון בב"ח אחלהב ואנבלה דלulos חלב ונבלה קדים ואשר מה"ט אין במציאות לעולם شيء' בב"ח תחלה וא"כ חלב ונבלה בזה אין כאן שום אישור גם לקבעו, לא, וזה ברור.

ואמ כנים אנחנו בדברינו נצחים לנו ישב נכון על שיטת רש"י ז"ל לסתן דפרק בגמי וריוסה"ג אישור כולל ליל, והא תנאי שבתויה"כ וכו', ופרש"י ז"ל דआ"ג דאישור ב"א הוה, מאן דלית ל' אישור כולל גם אישור ב"א ליל, והקשו בתוס' דהא מבואר בגמי' בimoto לייג ע"ב, דיויתר מסתבר אישור ב"א מאיסור ב"א מוסיף כולל. ולפי הצעתנו

איסור טמאה, אלא דהרמב"ס סותר א"ע בזה דברי"ב בסופו, הביא מימרא דר"ז בריש נמלות והביא אחת שלמה עד שנעשה צוית לוקה ש, חמש מושום נמלת ואחת מושום צוית מנבלת המתאים, וה"ה הניח סתירה זו בצ"ע, והכ"מ כתוב בכוונות הרמב"ס דלאו דברשרצים קאמר, ולא לאו דນבלה והלח"מ תמה עלייו מאהר דברבר חייב על כל שמות המפורשים בתורה, איה הא לאו מיוחד עלبشرשרצים. ולפע"ד נראה לקיים דברי ה"מ ז"ל דבלאי"ה יש לחומה דאפילו נימא דאישור חל על אישור לאו דນבלה גם בשרצים המואסים כמו נמלת מיל דהא אמרין בע"ז דף ס"ח ע"ב, דלאו דשרצים חידוש הוא משום דבדילא אינשא מני' מחמת מיאוס ואיך נחייב עוד משום לאו דນבלה דלא כתיב בהוא בפירוש, בפרט בלאו דນבלה דלא כתיב ב' לגר אשר בשערך תנתנו הרי דבעין ראי' לגר והני שרצים הלא אינם ראי' לגר מקרי, מצד דבדילאי אינשי מינייהו, ועיין ברמב"ס שם הלו' כ"א ז"ל זה שאמרנו בפרק זה שאוכל כיון שאכל כיון מבריה גודלה וכו', אבל האוכל ברי' טמאה בפ"ע הרי זה lokha אפילו הייתה פחותה מן החדרל וכו', ואפילו סרחה הבריה ונשנית צורתה, הואיל ואכללה כולה lokha עכ"ל, וכותב ה"ה דמה שכותב ואפילו סרחה הברי' וכו' הוא בשלא סרחה והבאישה עד שלא תהי ראי' לאדם, אבל אם סרחה כ"כ כבר ביאר רביינו בפ"ד דכל שאכל אוכל האסור אחר שהסרה והבאיש שבטל ממאל אלם ה"ז פטור, וכן הוא דהלהכה קר"ש דאמר נבלה שאינו ראי' לגר איינו קורי נבלה כמו שתבהיר שם עכ"ל. ואני תמה על דבריו ז"ל, דמה ראי' מובללה, אדרבה משם ראי' להיפך דהרי בשרצים המואסים גם ר"ש מודה דעתלפ"ג אסור כמובן גמור' ע"ז הינ"ל, וכן יש להוכיח מפסיק המחבר ביו"ד סוף סי' ק"ד ש' בדברים המואסים כנלים וזובים ויתושים שלם אדם בודל מהם למיאוסן אפילו נתרבו בתבשילו ומיוחו גוףן לתוכו אם ההיתר רבה עלי מותר, והוא מריש"א שכטב דבහני אין לך בו אלא חדושן לאסרו בעין מגזה"כ אבל לא לאסרו תערובתן, וא"כ ה"ה לחומרא נמי, דכל שהוא בעין אפילו סרחה אסור, דאיון ללימוד מנבלה דבעין ראי' לגר, כיון דהרי בלא"ה אין ראי' לאדם ומ"מ התורה אסרתן, וכבר חולק הפרח' בס"י ק"ג על האי ה"ה וכותב דבහני שרצים אפילו נסחחו לוקין עליהן, וכפשתות דברי הרמב"ס ז"ל. ולפע"ז קשה טובא לאו דນבלה בעין ראי' לגר, והני ראי' לאדם בלא"ה ליתא, דהא בណבלה בעין ראי' לגר, דוקא בנסורה איינו ראי' לגר, ואל תשיבו דהאי אינו ראי' לגר, דוקא בנסורה אח"כ קאי, ולא כמעט שרצים הנימאים בטבעם זהה ליתא דהא שם בע"ז קאמר דלר"מ אתה קרא למעט סרחה מעיקרה, ולר"ש סרоч מעיקרא לא צrisk קרא, וא"כ לכ"ע קשה נהמעט מהאי קרא איסור נבלה משרצים המואסים שאינם ראי' לגר, אלא ודאי למ"ד אחע"א לא צrisk למעט, ולפע"ד אחע"א באמות נעעת ה"ן סרחה והן שרצים המואסים דשניהם אינם ראי' לגר. ומוכרחים אנו לומר דאייכא לאו מוחך לבשרשרצים, ולפע"ד נראה לבאר זאת עפ"י מה שכטבו התוס' מכות ט"ז ע"ב ד"ה רישק ט' נמלים. דמש"ה בעין אחד חי דהינו שלם ולא סגי בכזית, משום דאייכא כמה דכתיב דלא כתיב בהו אכילה, כמו ואל תשקו את נפשותיכם בכל השרצ וכו', ועל אלו לא לקי עד שאוכל שרצ שלם, וא"כ ייל בהני שרצ לא יאכל, הוא לאו מוסיף על צויתبشرשרצים, ולפע"ד ראי' לאו מושום רצץ, ומושום בשער מן השרצ, ומישב שפיר דעת הרמב"ס ז"ל וכפירוש ה"מ ז"ל ועוד דלפי מה שהארכתי במ"א (עיין בפתחה עיקר יו"ד וו"א) דבנבלה שמתה מלאיה גם ב"ג מצווה עליה, וכదדרש בפסקתא מכל

היתה שלא לחדש חדים, ולא נחאה לי' דלעומם הגזירה הייתה על יהוה"כ לבטו, אלא דהמה עשו עצות בנפשם שלא לחדש חדים, כדי שלא יצטרכו למסור נפשם על יהוה"כ נראת מזה דכל שהיתה הגזירה על יהוה"כ, לא הי' רשותם להנצל ממשית נפש ע"י ביטול מע"ש כל קידוש החדשים, אלא דקשה אם לא גזרו על יהוה"כ, למה קבועו על שבת דזוקא להתענות בו ולבטל עונגה שבת, ולא קבועו באחד מימי החול, וצ"ל דכוונת הריטב"א ז"ל דלעומם כוונות הגזירה הי' לבטל המעודדים וגזרו על הב"ד שלא לחדש החדשים כדי שיבוטלו המעודדים ממילא, ומ"מ לא הי' צרכין למסור נפשם ע"ז, כיון דעיקר הגזירה הי' על העשה דקה"ח והמעודדים ממילא יתבטלו, או אולי י"ל דעתע"פ שלא קדשו החדשים מ"מ לפי החשבון נפל יהוה"כ על שבת, ולכן ציוו לשמרו בתורת יהוה"כ שלפי החשבון אף שלא נתקדשوا החדשים. ובזה הי' ניחאה מה דקשי' לי' דמהה אתא ר' יצחק לאשמעין דבריה"כ כזה דלא חייב חטאת עליו פשיטה, דודוחק לומר דעתך לאשמעין לאפקוי מקושי' התוס' ד"ה יהוה"כ, דתיירוצים פשוט כ"כ עד דלא איצטרכ' ר' יצחק למימר, וממילא שפטור, אבל אם נאמר דבאמת לפיה החשבון נפל יהוה"כ דהאי שתיא אשבת, רבותא גדולה קמ"ל, דכל שלא קדשו הב"ד חדשם נתבטלו המעודדים ולא מהני החשבון לקבוע מועד ודוק.

ע"ש תני אמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב וכו' ולא נקרוו בני ישראל עד סיני אלא בסיני נאמר אלא שכתב במקומו לידע מאיזה טעם נاسر להם עכ"ל הגמר' כבר כתבתי לעיל דלפיה"מ לרמב"ם דגס לרבען נاسرנה"ג לבני יעקב ע"כ הא בריתיא משושבתה היא, והוכחת הרמב"ם ז"ל הוא ממה כתיב "עד היום הה"ד דאי"א להיות ציוויו". עתה אני מוסיף בתמיון על האי בריית', דהנה הש"ס פריך מתיב רבא, וישאו בני ישראל את יעקב אביהם, ובଘחות ש"ס וילנא הקשו דהיה לי' להביא עוד פסוקים קודמים כמו ויבאו בני ישראל לשבור אוכל ועוד שם, וכל זאת איינו אלא דקדוק בעלמא, דבמה שנדחק הש"ס לתרץ ולהלך בין קודם מעשה ולאחר מעשה מתישב הכל, אבל אני תמה אקרה מה יענו למקרה מלא במעשה דידיינה שהי' קודם המעשה, והתמס כתיב כי נבלה עשו בישראל, הרי דגס המעשה נקרוו י"ר ישראל.

עוד אני חמה דלעיל דף צ"א ע"א אית', אמר ריב"ח Mai dictibet דבר שלח ביעקב נפל בישראל דבר שלח בעקב זה הג"ג, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל, עיין ב מהרש"א שמספרש דבר שלח ביעקב קאי על המעשה שאירוע בעקב עם המלאך, ופשט בישראל כי סיבה זו גורמת שנاسر גה"ג לישראל, והוא פלא והפלא דמה זה שказמר, זה הג"ג" והול"ל "זה חקicutת כף הירך" וכן קאמר בכל ישראל" ולא ذי לו לשנא דקרה שנפל בישראל, ורש"י ז"ל בפירוש כתוב דעיקר הדרש הוא לדבר הנשלח בעקב, דהינו איסור הגה"ג שנטപטש, "בכל ישראל" מדייק האי בכל ישראל לומר, דנhero דרך יעקב הנาง כן, נתפסת איסרו לא רק על בניו לחוד, אלא שנשאר חק עולם בכל ישראל, והמהרש"א ז"ל נראת דרצה לפרש האי מימרא אליבא דרבנן דסבירו בסיני נאמר, אבל זה ליתא וצ"ל דמה דקאמר ש"ס על איזיך מימרא דריב"ח דדרש טבוח טבח והכך, טול הג"ג בפניהם דאתא כמ"ד גה"ג נاسر לב"ג, קאי נמי אמיירא הקודמת, והש"ס קאמר לה הא, "כמ"ד גה"ג נאשר לב"ג", ולא ריב"ח, אלא דלפ"ז מה השיבו כאן רבנן לר"ג, והא לא נקרו בני ישראל עד סיני, והא גם לר"י הפירוש בקרא, "על כן לא יאכלו בני ישראל את הג"ג עד היום ההז"ה" ר"ל מאי שאירוע המעשה ועד היום ההז"ה, אינם אוכליין, ועתה כבר נקרו י"ר ישראל כאשר כתוב משה את התורה, וכיון שהוא מספר שמאז ועד היום אינם אוכלייןיפה קראו אותן בני ישראל בשם של עותה, כמו דכתיב ונפל בישראל,

دلעיל י"ל, דהש"ס מוכיח דרישא"ג ע"כ ל"ל ב"א, כמו דל"ל כולל דהנה התוס' יבמות ל"ג ע"ב ד"ה אר"י כתבו דנבללה מקרי חמוץ שכן מטמאה, והנה התוס' לשיטתו דגס אה"ה רק חמוץ מקרי ולא מוסיף, ואולם לדעת רשי"י ורמב"ם דגס אה"ה מוסיף מカリ, لما לא נימא גם טומאה מקרי מוסיף מיגו דמוסיף טומאה חל נמי לבב אכילה ואיך אמרו חכמים שהמו ריוסה"ג, דנבללה אגיד לא חל, והקדש ושור הנסקל חל אגיד, וידעת מה שב' הנז"ב בהז"ה וכן הטעם המליך, אבל אין סברתם דתרי מיili נימנו מתקיימת לדעת הרמב"ם אדרבה הנה גבי הקדש מש"ה מוסיף מカリ, משום דלא תלי באכילה. אבל הנכוו בהז' הוא דلسברת הרמב"ם לנו לא מקרי טומאה מוסיף אגיד, משום דבאמת אי נבלה לא חיל אגיד, גם טומאה דגה"ג של נבלה אינה מטמא, ובאמת סוברכו ריוסה"ג בפסחים בסוגי דחזקי"ו ר"א ומושום דאין אישור נבלה חל אגיד עי"ש בגמי' ובאחרוניים, וא"כ שפיר לא מקרי מוסיף, אמן אם יש במציאות דיחול נבלה אגיד באיזה אופן, שוב לעולם איכא טומאה עכ"פ דהרי אז חל לקברו בכל אנפין ממש"כ לעיל, וממילא דהזה מושיף. אמרו מעתה בנבלה שנטנבללה עם יציאת רובה של הולך דאתא גיד ונבלה בהז' הדדי אם נאמר דבב"א חל איכא מציאות אישור נבלה אגיד ושוב גם בשאר נבלות חל עכ"פ אגיד לקברו, וממילא דמטמא נבלה, וכיון דמטמא הויה מוסיף, ואיך קאמרו חכמים דנבללה אגיד לא חל כיון דמוסיף אית' להו, הר' גם נבלה אגיד מקרי מוסיף מכח טומאה, אלא ודאי דהין חכמים גם בא' לית להו ולא חל נבלה אגיד אפילו דגס טומאה ליכא אגיד, ולא רובה, וכיון דלעומם גיד קדימים ממילא דגס טומאה ליכא אגיד, ולא מקרי מוסיף ולכך שפיר פריך משבות יהוה"כ דרישא"ג עכ"כ כי הicy דל"ל כולל ל"ל נמי אישור ב"א והבן.

אללא מה דקשה לי על הרמב"ם ז"ל הוא איך פסק במבחן חלב או נבלה בחלב, דלוכה על בישולו ולא על אכילתו דלמה לא מקרי מוסיף כיון דחל אישור בב"ח לגבי בישול הר' חל נמי לגבי אכילה וכח דישנא בגמי' לסתן דקמן דף קי"ד ע"ב אבל דעת הרמב"ם ז"ל בא' בענייני תמורה טובא דהוא ז"ל מביא שם בהלכ' ב' איסור אכילת בב"ח מכך' מ��בישול דשתק הכתוב מאכילה מפני הבישול הבישול שהוא אחת מצורכי אכילה, וכק"ז אכילה עצמה והוה כמו ששתק מבת מאחר שאסר בת הבת. ולפי"ז הי' לו לפ██ן כאן כהאי לישנא וכחאי מ"ד דקאמר מזלאeki אכילה גם אבישול לא לקי, אך אפשר ללקות אבישול אם כל עצימות הבישול לא נאשר אלא מפני האכילה, והוא פלא והפלא לית נגר ובר נגר דיפרקיינהו ודוק.

ע"ב גמור' והתנני שבת יהוה"כ וכי הנה שיטת התוס' הוא דהש"ס ידע מיד דשבת קדמים מושום דקביעה וקיימה, ולכך פריך וכי ל"ל לריוסה"ג כולל, דהא מהחייב איה"כ מושום כולל, וקשה לי דאפילו אם נימא כן מ"מ קsha, מה פריך הש"ס דהנה לקטנים שנטגדלו בהאי יהוה"כ, ליכא למימור דשבת קדמים דהא עליהם לא חל שבת רק בעשרה בתשרי כיון דלולי שהוא עשרה בתשרי עדיין לא בא כלל גדולות, וכיון דלהני עכ"ב בא שבת יהוה"כ בב"א, שוב הוה מוסיף לכ"ע מיגו דחל אהני שנטגדלו הימים, וזה הערתה נפלאה.

ע"ש אלא א"ר, שמאדה הוה ושלחו מותם דiomא דכפורי דהאי שטא שבתא הוה. והקשה הריטב"א בשם התוס' איך אפשר שבטלו יהוה"כ מושום גורה, והא בשעת גורה אפילו אערקתה דמסאנאי יהרן ואל עברור וכו', ותירץDKידוש החודש בבי"ד עשה הוה, וע"ז עברור ואל יהרג והואה"ע גרוו שלא לקדש חדשים עי"ש. כוונתו דכל שלא קדשו בי"ד חדשים, ליכא מועדים כלל. והוא דחויך לומר דהגורה

למה באמות לא נאמר כן, דכמו בשורצים אם אכלו כלו אף בכ"ש חייב משום ברוי', ובדאיכא כמה זיתים חייב אבל כאיז מಡתיב בי אכילה, אבל הטעם מבואר דבשרצים אתה אכילה לחיבב אכיות בשער ממנה, דודוקא בכלו בעינן גם עצמות וגידין כדי שייה' שמו עליון, דבחסר עצם או גידתו לאו ברוי' הוה, אבל באבמה"ח אם נאמר דעתך ברוי' חייב אפותות מצית בין הכל, אכילה דעתך ב夷' למה אתה, ע"כ אכיות בשער דבמץתו לא מצין לצרכ' עצם וגידין, דהה לאו ברוי' הוה ולכיות בשער לא צרכ' קרא, דהה חייב משום ב夷' אף דלא תלש אבר רק בשער לחוד, וכל זאת אי איכא קרא לחוד אברשר מה"ח, אבל אי לא הי' קרא רק אבר מה"ח, ודאי הוה אמרינו דין חייב אבר בכ"ש בין הכל, ואכילה דעתך ב夷' אתה אכיות בשער ממנו.

ולפי האמור האי מימרא דרב לאו ד"ה הוה, אלא תלי בפלוגת' דרי' ורל' לקפן, דודוקא לר"י דבמה"ח אתה מקרא דבר בשדה טרפה, מצין למיימר דבמה"ח בעי בזית מפני דכתיב בי אכילה, משא"כ לרל' דבון אבמה"ח ובין בשער מה"ח, את' מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, ואיצטרך אכילה דקרוא משום ב夷' ח' דבעי בזית, ע"כ באבמה"ח חייב אכ"ש משום ברוי' אפי' بلا בזית, כאשר ברוי' דלא בעי בזית, Dunnio דהאי לא תאכל אשניהם קאי, מ"מ לא גרע מאכילה דעתך בשער עצמו, דמחלקין לומר דעת שרצ' שלמה חייב בכ"ש, ולא קאי לשון אכילה אשוץ, אלא אתה לאסור באוכל מקטתו מה דלא כתיב בקרא, מכש"כ הכא דמפורש בקרא גם בשער מה"ח, דשפיר מצין למימר דלושן אכילה דעתך משום ב夷' ח' אבל באבמה"ח חייב בכ"ש משום ברוי', ומיוישב זהה מה שתמנה התווית' מובא בראש יוסף על הרמב"ם והרשב"ט זיל' שכתבו, למ"ד באבמה"ח צريق בזית, דהה ד"ה הוה דלא מצין מאן דפelig אהאי מימרא דרב. ולפי האמור תלי זה בפלוגתא דרי' ורל', ועינן עוד לקמן בסוף פרקן מה שאכטובי זהה, אלא דרלטב"ם דעה אחרת איכא בהאי דינא וכאשר אבראר שם ודוו"ק.

אחרי כתבי כי ריאתי בראש יוסף לעיל דף צ"ז ע"א בסוף העמוד ד"ה ועוד אפשר לפרש שכתב דמדברי רשי' דהכה משמע דחולוק על התוס', וס"ל דבמה"ח לאו ברוי' מקרוי, כי הרבה יש לחלק בין מה"ח לאבמה"ח עיי"ש ולא ידעתי מה הוועיל בהז' לישב דברי רשי' דהכה דעתך קשה דעתך פ' הוה לי לרשוי פרש, דרב אתה לאפוקי דלא תימא דברי הוה כמו גה"ג, אבל באמות ניחא דא"כ מה קאמר רב משום אכילה כתיב בעי בזית, דהה בגין הנשה נמי כתיב אכילה ולא בעי בזית, וכמו שאמרו חכמים לר"י לעיל דאכילה כתיב כדי לחיבו על בזית בדאיכא בו הרבה בזיתים, מה תאמיר דהכה באבמה"ח ליכא למימר כן ממש"כ התוס' שם, וכמו שהסבירו לעיל, ע"כ מצין למימר דעתך ברוי' הוה, ומ"מ בעינן בזית כמו בגין הנשה לר"י דעתך אכילה, אלא ודאי ס"ל לרשי' דלאו ברוי' הוה, ולא אתה לאשמעין דלאו ברוי', דזה פשיטה לך, ומ"מ הווע"א לחיב בכ"ש, משום דחלוקן הכתוב לשני לאוון בשער מה"ח ואבמה"ח, והואו"א דבזה חלוקין דבשר בעינן בזית ובابر סגי בכ"ש, וכן קאמר רב דזה ליתא דעתך יתחייב בכ"ש כיוון דעתך ב夷' אכילה, אלא החילוק הוא דbabter מצרפינו גידין ועצמות משא"כ בשער, ואי לא דעתך ב夷' אכילה, הוה מהיבין אכ"ש ולא מטעם ברוי', אלא מטעם דחלוקן הכתוב ממש"כ רשי' זיל' וכן תראה דדייך רשי' זיל' לקמן בריש' ע"ב בד"ה בmittata בכ"ז ו"ל, "בנבלת אכילה כתיב בי', וכל אכילה בכזית בר מאבמה"ח דרבוי' קרא וקפיד אברар להזדיה" עכ"ל, ובධיבור שах"ז ד"ה טמאה בכ"ש חייב, דרבוי' היא עכ"ל, הרי דריש' זיל' מדייך לומר דאפי' נחייב אבמה"ח בכ"ש, לא מטעם ברוי' נהייבו אלא מטעם דרבוי' קרא וקפיד אבר בגידין

הענין צע"ג לפע"ד.

ד"ג ק"ב ע"א גמר' כל שאתה מצווה על דמן אתה מצווה על אבריו, והני טמאין נמי וכו', הרаш יוסף זיל' העיר כאן דלר"א דאיתיך קרא לאסור אבמה"ח של טמאייס, מנ"ל דאמה"ת נהוג עתה בב"ג, דהה נשנית בשביל דבר שנתחדש בו, דלולי קרא לא הי' אבמה"ח בטמאים משום דआחע"א, ולא מצין תנא שיאמר דב"ג מותר באבמה"ח עיי"ש והנה לפי סברתו גם לר"י קשה קושי' זו דהה התוס' ד"ה ור"י הקשו, מה פריך לר"י ליל' קרא, דלמא ר"י מהכא יליף דאייסור חמור חל, ותירצ'ו דמהכא א"א למילך דהה מושך הוה דנווהג גם עתה בב"ג משא"כ גה"ג, ועתה אם נאמר דגס אבמה"ח איןנו נהוג עתה בב"ג לא הוה מושך רק חמור, ושפיר מציע יליף מהכא על גה"ג דחל על הטמאה, ולא עוד אלא גם לרבען דס"ל דאיינו נהוג אלא בטהורים בלבד, דלמא אתה קרא ללימוד דआחע"א ולא מקרי נשנית בסיני, משום דמשנית בשビル דבר שנתחדש בו. אבל קושי' חדא מתרצת בחברתא דהה דआחע"א סברא חיזונה היא, דכמו שאמרו בע"ז דף ס"ח ע"ב דשרצים חידוש הוא דבלא"ה בדילאי אינשי מני' ולמה אסורה ההנורה, ה"ג בדבר דבדילי מני' מהמת איסור שאסורה התורה, לא בעי לאסורה עוד הפעם, וכן אמרו בלאיו יתרא, לכל היכי דאייכא למידרש לא מוקמין בלאיו יתרא, וכיון שכן מהיכי תיתי נימא דבמה"ח איןנו נהוג בב"ג ונשנית כדי לחיב על הטמאים שהוא חידוש, אם מצין למידרש קרא כרבנן דלהתיר אתה בטמאים ודוו"ק.

שוב נתישבותי דkowski' הרاش יוסף זיל' במחכ"ת בדotta היא. דהנה בסנהדרין שם פריך למה נאמר דנאורה ולא נשנית, לישראל נארה ולא לב"ג, ולא נאמר אדרבה לב"ג נארה ולא לישראל, ותירץ הש"ס משום דליך מיידי דליישראל שרי' ולב"ג אסורה. והנה התוס' לעיל דף ל"ג ע"א כתבו דר"מ דהכא דאין אבמה"ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד ולא בחרי' וועפ', ע"ג דליך מיידי דליישראל שרי' ולב"ג אסורה הכא בלא"ה אסורה לישראל משום דלא נשחתה ואע"ג דליך אכית בשער באבר (זה דהוול"ל משום ב夷' ח' לר"י) דחכ' שיעור אסור מה"ת, ולר"ל דחכ' שיעור מותר מה"ת ודוו"ק) דחכ' שיעור אסור מה"ת, ולר"ל דחכ' שיעור מידי עיי"ש. ומעטה קושי' אויל באמות לית לי' כלל דמי איכא מיידי עיי"ש. ומעטה קושי' הרаш יוסף לית לי' מקום, דבמה"ח אפיקו לא ה"י נשנית בסיני נמי הוה נאמרה לב"ג ולא לישראל, דהה ליכא להקשות מי איכא מיידי דהה אסורה לישראל מצד א"ז או ב夷' ח' עכ"פ בחצי שיעור, ואי לרל' הלא ליל' מי איכא מיידי, וא"כ הכלל דנאורה ולא נשנית לישראל נארה ולא לב"ג ליתא לדידי', וזה ברור כשםש. וממיילא דנדחו כל דברי הרاش יוסף דלקמן בד"ה רישא בישראל וסיפא בב"ג שנתקשה לי' בעין זה בבמה"ח מנ"ל דנווהג בב"ג עיי"ש ודוו"ק. **ע"ש** גמר', אמר רב באבמה"ח צريق בזית, מ"ט אכילה כתיב בי', פרשי' זיל' ע"ג דתרי' קראי כתיבי, חד לאבמה"ח וחוד ב夷' ח', לא תימא דאייטרבי אבר ע"ג דאין בו שיעור וכו', והעיר הרаш יוסף זיל' דלמה לא כתוב רשי' דמשום דבמה"ח ברוי' הוה לא בעי שיעור, וכמו שבאמת הקשו התוס' לעיל צ"ז ע"ב ד"ה ור"י, יותרה ה' לו להקשות דריש' טעמא לסתור קאמר, דנהפוך הוא דמשום דחלוקן הכתוב לשני לאוון אבמה"ח וב夷' ח' ידעינו דבעינו באבמה"ח בזית ולא מהיבין אכל שהוא מטעם ברוי', כי על קושי' התוס' תירצ'ו שם דא"א לחיב באבמה"ח בכ"ש משום ברוי', דכיוון דאיינו חייב רק באכלו כלו אפי' איכא ד' וה' זיתים لكن אכילה כתיב בי', ע"כ אכיות אתה עיי"ש, והדבר צrisk' ביאור סכ"ס

ולא נשאר לנו לבאר, אלא איך אפשר דוחהים בלי שום תלישה תהיה עליה איסור בהמה"ח דأتא מקריא דטרפה, דהינו בשר בשדה שיצא חוץ למחיצתו, וזו לא נקרהת בשר ולא יצאה חוץ למחיצתה. אבל דעת דלכאו"ר כמו כן תוכל להקשוט על המ"ד בהמה לאברים עומדת, הלא האיסור הואابر שנתפשט מה"ח, ואמרין לפחות דף קכ"ח ע"ב, ד'אבמה"ח מטמא נגבלה, ויליף לי' מՃכתי ובכי מותם מן הבהמה החיה, והרי ד'אבמה"ח הואابر המתמן בהמה התחיה, ואיך נאמר ד'איכא איסור זה עליה כל זמן שהאבר חי, אבל צ"ל דהלא כל בעל חי עומד ג"כ לאכילה ואמ' לא הי' לנו תיקון שחיטה של אחר כניסתו לארץ, או נחרה של מדבר לא הי' מציאות לאכולبشر, רק או מה"ח או מנבליה, וכיון שכן הריבilly ציוו ה תורה עומדת כל בהמה לאכילה או חיה או מותה, ושניהם נאסרו לנו והוא חדא איסורא, ומctrף ר'לכיז'ת כמו שבירנו, אלא דלמ"ד אינו לאברים עומדת סובר דעתמות ונידין אינם עומדים לאכילה בלי חתיכתابر, ולפ"ז אינו אומר דהא פלוגתא לי' לאברים ולא לאברים עומדת תלי באידך פלוגתא אי' אבמה"ח ובמה"ח מחד קרא אתה, או מחרוי קראי, או ר'ל סובר לאברים ר'ל לשיטותם, דלרי"ז דאית לי' תרי קראי אבמה"ח ואבמה"ח ס"ל שפיר לאו לאברים עומדת, דנヒו עומדת לאכילה או חיה או מטה מ"מ לאו לחותך ממנהابر עם עצם וגידין, ר'ל סובר לאברים עומדת כיון דעכ"פ לאכול חי עומדת כתם לאכול מת, ובמה"ח ואבמה"ח מחד קרא אתה, מה לי' בשר ומה לי' אבר, ומעתה דברי רשי"ז צ"ל מזוקקים שכותב דבاقלו ואית ב"י צוית לא גרע מבהמה"ח ר'ל דזאת א"א לומר דלא תהי על בעב"ח לא איסור אבמה"ח ולא ב מה"ח דהרי עומד לאכילה עכ"פ, ומה לי' מת ומה לי' חי, דהא לר'י מצטרפין וחדא איסור הוה, ומה תאמר דכיון דאמורה תורה תיקון ע"י שחיטה או נחרה,תו אינו עומדת לאכילה לא חי ולא מת, זה ליתא לכל שמחסור תיקון מחוسر מעשה הוה, והרי ربיעה עליה איסור כל זמן שלא נתקנה, וש' לי' כמה הרהורי דברים בזה וcutת אין להאריך יותר, ועיין עוד לפחות דזוק היטב.

הטול בס"י ס"ב כתוב ד'אבמה"ח נהוג בטהורים ולא בטמאים ובין אית ב"י צוית ובין לית ב"י אסור, ותמה הב"י צ"ל למה לי' להשמעינו גם פחות ממצוית אסור, ומ"ש משאר איסורי תורה דחצ'י שיעור אסור מה"ת, וגם מש"כ ד'אינו נהוג בטמאים לי' נפקותא לנו בהאי ד'אינו דני מלקיות, דבכוב"כ אסור, ועל קושי' הרשונה הביא הלב ארוי' בשם פרמי"ג, לדדרבה יש להקשוט למה באבמה"ח יהיו' חצ'י שיעור אסור, כיון דלא שייך בו חז' לאצטראופி, דהא חלקו בחוץ פטור, ואני תמה דהא עכ"פ איכא גם בהאי חצ'י שיעור הקצת בשער דפשיטה דגדי ועצם לחוד לא מקרי חצ'י שיעור, וא"כ איכא משום חצ'י שיעור בהמה"ח. אבל חוץ מזה נראה לפע"ד דהטור כאן דבר גדול אתה לאשמעון, דכיון דכתב ד'אינו נהוג בטמאים, הרי' דנחותה כאן לדיני מלכות, וכמש"כ הפרמ"ג' דנפקותא גם לדין לעניין פסולין עדות. וחוץ מזה יש כן נפקותא גדולה לעניין להאכיל לחולה שבב"ס דמאכליין אותו הקל הקל,adam יש אבמה"ח מן הטמאים ומן הטהורים שאין בו צוית בשער רק בצרוף גידין ועצמות, וצריך לאכול כלו למלוי כרס, דמאכליין אותוابر טמא דלית ב"י איסור מלכות, ולא אבר טהור דאית ב"י מלכות, וכן קאמר נמי ד'אבר שאין בו צוית אסור, ר'ל שאם תלש אבר שאין בו צוית יש עליו איסור אבמה"ח כיון שהוא עכ"פ אבר שלם, ואם אצל שני אברים כאלו ודאי חביב מלכות, דנヒו דבחלק אבר בחוץ פטור הינו טעמא דבטל מנין שם אבר וה תורה הקפידה דזוקה על אבר שלם כמש"כ התוס' לעיל צ"ו ע"ב, אבל בשני אברים שלמים דאית בהו צוית בין שניהם ודאי מצטרפין דהא איכא אכן אבר

ועצמות כבריתנא הוה אמינה לחיב בכ"ש ודזוק היטב.

ע"ב גמר, ת"ש נטל צפור שאין בו צוית ואכלו, רב' פוטר פרשי"ז צ"ל רב' פוטר מפרש ואזיל דקסבר אין אבמה"ח בשלמה דלאו או בר מקריא, ומיהו אי איכא צוית הוה מחייב דלא גרע מבשר מה"ח דמחייב עליה בכזית, דהא נמי בשער הוא, עכ"ל. וכותב המהרש"א צ"ל וא"ל: ולא ידעת מי הכריחו לה, דהא אי איכא צוית בשער הוה חיב' משום נבליה. כמש"כ רשי"ז ב' אלו הון הלוקין, בהאי דט' נמלים ואחד ח' דחיב' אף משום נבליה, דכשבלו'ו הוא מות וכוי' עכ"ל, ואני תמה על תמייתנו דאיך אפשר לומר הכא דבכזית בשער ה'י חיב' משום נבליה שמוט דמת בבליעתו, דא"כ איך מחייב רשב"א משום אבמה"ח דכיון שמת בבליעה והוה נבליה, הריב אינו אבמה"ח, אלא ודאי דזוקא בנמלים כתוב רשי"ז דבבליעתו מת משום דזוטר חיota טובא וגוסס נמי כמות ייחשב, וכמו דקמבעי לעיל דר' ע"א בנוילו בדגים סימני טרפה אי' חשוב רשות' חותם דזוטר חיוטיהו, אבל בעוף דבUi שחיטה ומסוכנת בו שר'י, לא נאמר דבבליעתו הוא מות ממש. אבל לעומת זאת שיטת רשי"ז צ"ל דחייב משום בהמה"ח גם לרבי דס"ל לאו לאברים עומדת, חוץ ממה שהקשׁו עליו התוס' קשה להולמו, דמה שכתוב דלא גרע מבמה"ח דהא נמי בשער הוא, תמהו מאי לא מבעי לר'י דיליפ' ב מה"ח מבשר בשדה, דצ'א חוץ למחייבתו טרפה קרי' לי', הריב כ"ז שלא נחלש מון הח' איך יקרא בשער וכטרפה, אלא אפיilo לר'ל דיליפ' מלא תאכל הנפש עם הבשר, דבר שchodא ונפש לחודא לחיב' על אבמה"ח ועל מה"ח, הלא בשער לא מקרי עד שמת, וכמו דדרשין בב'ק ובפסחים על ולא יכול את בשרו, אפי' עבד'י כען' בשער, דהינו שחתו לאחר שנגמר דין, הריב דבשער לא נקרה מהיים, ואיך מצינן לחיבו בבעל צפ'ר חי' משום בשער מה"ח.

והנה כדי לבאר לך שיטת רשי"ז צ"ל בהז' צריך אני להאריך קצת. ודע דעפ"י מה שישuber רשי"ז כאן דבמה"ח לכ"ע איכא מוחיים מובן שיטת רשי"ז צ"ל הידעו דחזקת איסור בהמה דקאמרין הוא איסור אבמה"ח, וכן גם בתבונלה בי'ה' פוטר ר"ש משום דלא מצ'י חי' יה' איסור זה הקדים, והתוס' שבועות כ"ה ע"א, וביצה כ"ז ע"א, הקשו עליו והא אבמה"ח חלף הlek לו ע"י המיתה, ולמה לא יכול יה' כ' נבליה בהדדי, וכן כתבו דחזקת איסור הינו אינה זבוחה משום דכתיב וצבת וסימנו שם בביבה דבז' נחיא גם למ"ד בהמה בח' לאו לאברים עומדת, דלשטי' יקשה מה נעשה להאי מ"ד דהכלתא כוותיה, דאייה חזקת איסור איכא לדידי. אבל אין ספק אצלי דרש"י צ"ל בשיגרא דליישנא נקט אבמה"ח וכוונתו במ"ח, וכן הוא רגילות לקרווא גם במ"ח בשם אבמה"ח, וכן הוא בירושלמי ריש פ"ב פסחים דקאמר אבמה"ח מותר בהנהה, מקריא דבשער בשדה טרפה לכלב תשיכון אותו, וכוונתו ודאי לבעמ"ח, ובמה"ח הלא לדעת רשי' דהכא ליכא מ"ד דלא חל מל מחיים, וכיון שכן מישב ג'כ' קושי' התוס' העיקרית שהקשׁו דהא בינו' שמת הלק' לו הא איסור ואתא תמורתו איסור נבליה, ולפ"ז לא קשה דהא במ"ח וטרפה אליבא דר'י דהכלתא כוות' חז' לאו הו, דאית' מקריא דבר בשדה טרפה, וכבר כתוב הרמב"ם צ"ל בפ"ד הלכה י"ז דבליה ובמה"ח מצטרפין לכוז' משום דחדא איסורה קחשיב, דטרפה תחולת נבלות, וא"כ ה'ה' במ"ח עס נבליה נמי מצטרף משום דח' לאו הוה על טרפה וכן מבואר ברמב"ם שם בהכל' הנ"ל דבליה ובמה"ח מצטרפין וא"כ לעניין איסור חע"א נמי כחדא יחשיב, וכן לעניין חזקת איסור, ולא שייך לומר דהאי איסור במ"ח הלא לו ואთא תחתו נבליה או טרפה, דכיון דמצטרפין לכוז' הריב דהינו ה'ק, והוא ברור כמשמעות דכך ס"ל לרשי' צ"ל.

ומבוישל, וחילוקם דשם כתיב ויו' וכך נבלא ויו' דחוק. והרי תראה הרמב"ם באמת באבר היוצא פסק דאיו לוקה מבואר בפ"ה הلق' י"א, והטעם כתוב ה"ה דס"ל דחידינא עס אבר ובשר המודולל דנפקא לי' נמי מרביוי דבשר בשדה, והכל אסור מה"ת ואין בו מלוקות, ולפ"ע' דאיו בכל אלו מלוקות מושום דהוא לאו שבככלות, דאיו לוקין עליו, וכן תראה שהרמב"ם לא האזכיר נמי האי לאו דבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, עיין במכות דף י"ח ע"א, ומסתמא ס"ל דחיה דקאמר שם דללקין נמי מושום בשדה דבשה טרפה,atti כמ"ד לאו שבככלות לוקה עליו, וכן כאן דבון ר"י ובין ר"ל ס"ל דלוקין אלאו דבמה"ח, ע"כ דהאי לאו מעלי' הוא לר"ל מלא תאכל הנפש עם הבשר ודר"י מبشر בשדה טרפה, ואני דומה להני דמרביבן מבשר בשדה דלית בהו מלוקות, אלא דהאי במה"ח ממש בכלל טרפה הוה, מכח מה לי וכמו' שכתב הרמב"ם וכי להבין הדמיון איך עולה יפה נאמר, דנהנה שתפקיד בלשון הרמב"ם תעמוד משתומות בלי לידע כונתו, כי זיל שם "וכו החותך במה"ח וכו', שהריبشر זה מבהמה שלא נשחטה ולא מותה, מה לי וכמו' עכ"ל, הנה איזה טעם קאמר כאן למלוקות על במה"ח שהאי בשער מבהמה בלבד נשחטה זה איינו מספיק אלא לאסרו מכח עשה דיא"ז, ומה שאמר "ולא מותה" בודאי איינו טעם לאסרו, אדרבה הוא טעם להתריר כי הבהמה בריאה ושלמה ולא חסר לה כלום, כי עושה חליפין, ולמה יהי' בשער זה אסור בלבד מושום טרפה, ואי משום דבשר זה בעצמו נטרף, ויש עליו שם טרפה הלא זה מה שאמר אח"כ מה ליטרפה כולה ומה לי מקטנו, אבל דעת כי באמת האי בשער מבהמה ומון הראווי להקרא נבלה דהינו נבלה במקצת דמה לי מותה כולה ומה לי מותה מקצתו, כמו"כ הרמב"ם לעניין טרפה, והש"ס לקמן דף קכ"ח ע"א יליף דבמה"ח מטמא נבלה מקרא דכי ימות מון הבהמה אפילו מקצת ופרק א"כ במה"ח נמי, וממשני דזוממי' דבמהה בעינן שאינו עושה חליפין, הרדי דולי' זאת הוה קרי לי' לבמה"ח נבלה, דהרי עתה מותה, אלא הן אבר והן בשער מה"ח אח"א להכenis תחת סוג נבלה, כי סתם נבלה היא דמתה מלאיה מחמת מסוכנת, כמו' שאמר לעיל דף ל"ח ע"ב, אבל כל שמית בעפ"ח לצורך אכילה ע"י מיתה הנוהגה אין זה הכלל נבלה, עין מזה באריות בפתחה להלכ' שחיטה דברים קילוריין לעניינים, אלא דלאו דלא"ת כל נבלה אתה לגלות לנו, דכל שלא נשחטה כראוי' בשם נבלה תקרא, ולכן כתיב כל נבלה, ורק משם אנו למדין דבר נחירה דאישתרי להם במדבר אחר כניסtan לארץ שנצטו על הזביחה דינו נבלה, וממילא מזה מצין לומוד דכל בשער שלא ניבח דינו נבלה עכ"פ לעניין אישור אכילה, ובזה מצאת פירוש הגון לدرשת הספריDDRUSH כל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין ת"ל כל נבלה, והרבה פירושים נאמרו בדרשה זו ואני הארכתי בזה בקונוטרט הלהכה למשה והעלתי דהיריבו דכל אתה על שחיטה פסולה דהינו במקצת הסימן, דאיו בזה אלא מעשה טרפות, מ"מ אמרה תורה דבשם נבלה תקרא ומשם אנו יכולים ללמד נמי במה"ח דתאי' בכלל נבלה, אלא דיא"א לומר כן דזאת אסור גם לב"ג, ואיך אמרה תורה לגר ולנכרי תנתנה ואכלת, ולכן הוכרכו חז"ל לחיש דבמה"ח איינו מטמא כנבלה, ומשום דעשה חליפין, להוכיחו בלאו, וכן הוכיחסו בכלל טרפה, וכען שאמר ר"ע קודם חזיתו לעיל במשנה ל"ב ע"א בשוחט סי' אחד דטרפה, משום דס"ל נינו דמהני לטהרה מיד נבלה אבל כל שלא נשחטה כראוי', עכ"פ בלאו הוה כמו טרפה, וזה שכתב הרמב"ם זיל דהאי בשער מבהמה

ואיכא כאן אכילה, ושפיר חייב מלוקות עליהם אפילו אכלן באז"א, וזה נכון מאד בס"ד. ומה שיש להעיר עפ"י מה ש' רשי' זיל לפקמן ק"ח ע"ב בסוגי' דטפת הלב דבח"ש א"א מכל היתרן להקרא שם איסור, ואיך יחול מתחלה איסור אבר אחצי' שיעור עיין מה שכתבתבי באזה שם בסוגי' וירוח צמאונך ודוק'.

תוס' דה שאין בו כזית באמצע הדיבור, ועוד דא"כ אמאי לא חיל עליה איסור אבמה"ח כיין דליך מטרפה אלא ח"ש, דבפ"ב דיומא וכי' מ"מ חיל אחצי' כזית עכ"ל, הנה רשי' זיל ביום א פי' דודקה באכל ח"ש, אבל אם אכל שיעור שלם לא לקי מושום השבועה, כיון דחייב מושום טרפה, וכן הוא ברמב"ם ובשו"ע י"ד רlich ס"ד, ועיין שם בהגותות אמרי ברוך שתמה על דין זה. ועיין בספרישביבי אש בלקוטים שברתמי כי הדין דין אמיתי ומוכרת, ותמצית הדבר הוה, כי הא דחל אח"ש הוא דוקא שלא ה' בעדו לאכול רק ח"ש באופן דאפילו השלמים אח"כ איינו חייב מלוקות, וח"ש זהה אין בו איסור רק מכח ריבוי לכל חלב, ושפיר ח' עליו איסור מלוקות מצד השבועה, אבל באוכל ח"ש וודעתו להשלים תוך כא"פ גם לר"ל הוא אסור מה"ת ובלא ריבוי לכל, וכן הוה בירושלמי תורות פ"ז דמודה ר"ל בעדו להשלים דכוין דמצטרף תכדיא"פ, עכ"פ לומר דאיסור אית' ב' בחזי שיעור, דלא"כ הרדי היתר באיסור לא מצטרפין אפילו במקומות דammerין היתר מצטרף לאיסור אלא באוכל בב"א, ולא בזיא"ז כմבוואר בגמ' פסחים מה' ע"א, וכן כאן כל שאכל צאית מן טרפות ונבלות אפילו אכלו באז"ז תוך כדי אכילת פרט פטור על השבועה כי ניהו דחל אחצי' שיעור דוקא ח"ש שאכל בלי כונה להשלים לכשיעור עי"ש בארכיות דברים קילוריין לעניינים ועכ"פ הדין דין אמיתי. וכן ל"ק קושי התוטס' על רשי' זיל און דכל שצירוף עוד ח"ש מטרפה אחרת ואכל שיעור שלם בשער טרפהתו לא מצי' מחייב מושום אבמה"ח גם על הא ח"ש של אבמה"ח והבן.

ד"ה ובשר בשדה טרפה זה במה"ח, מדכתי' בשדה דריש דמשמע שפרש ממוקמו, ועכ"ג דאיצטרך לשער שיצא חוץ למחיצתו כדאמר בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"א, כולהו דריש מיני, עכ"ל, המשיך דבריהם דלא תימא דבמה"ח הוא עין טרפה, וכן שסובר הרמב"ם זיל בפ"ד הל' י"ד, דמסביר לנו מה לי טרפה כולה ומה לי מקטצתה ומה לי טרפה ח' או חתכה בסכין, דחתוטס' וכן רשי' זיל מיאן בזה שענין טרפה הוא חוליל רע המmitt את הבע"ח אח"י, וכמו"כ הרמב"ם זיל בעצמו דטרפה תחולת נבלות ובמה"ח הנפוץ הוא, דהאי אמרין לעיל ל"ג ע"א דהרוצה שיבリア חותך כזית בשער מבית טביחחה, ואיך נדמה זאת באיכות לשער מן הטרפה לומר חד עניין הוא ובחפז עלה בדעתינו לומר דבאות ר"י לשיטתי' איזיל בזה, דהוא ס"ל ט"ח CIDOU, וא"כ שפיר מדמה במה"ח לטרפה, והחותס' לא מצי' סברנו כן מפני שבסנדדרין ע"ח ע"א כתבו, דגם למ"ד ט"ח סופו למות מחלתה זו, אבל הרמב"ם זיל לא ס"ל בזה כתוס', עין בזה באריות בפתחה להל' טרפות, ובריש אלו טרפות, אלא אדם לנו איך פסק הרמב"ם כאן כר"י ולענינו טרפה פסק דאיינה חיה כר"ל, ומוצכי שטרוי לב' תורי, ונתתי אל לב' לברר דעת הרמב"ם בזה אולם טרם עננה חליקי אברר שהרמב"ם יפה עשה למאנן בפירוש רשי' ותוס' מפני תרי קושי', חד מה שהקשוו התוס' בדיבור שאות' זיל מה לקי על במה"ח לר"י, דהאי הוי לאו שבככלות, ותירוצים איינו מספיק, דניינו דבשר בשדה כולל כל מיini יוצא כלאו בעפ"ע נגד טרפה, מ"מ כיון דבשר בשדה כולל כל מיini יוצא מה' מחייב, שיצא מה' מחייבתו ועובד שהוזכיה את ידו בשעת שחיטה, דהכל כלל בהאי לאו דבשר בשדה, איך ילקה, הא הוה לאו שבככלות. ב' קשה קושי התוטס' שלחא"ז, דלמה לא ילקה על במה"ח ובשר מן הטרפה שתים, כמו בנא

זה האיבע הוא מצד שאבמה"ח חידוש הו, וכן בעינן דוקא בב"א והנה כבר כתבנו לעיל לדעת התוס' דאבמה"ח בר"י הוה אין כאן שום חידוש דמצרפיין גידין ועכומת, דהא בכל נמי הדין כן, אדם יחסר ממנו עצם שהחיהות תלי בותו לאו בר"י מקרי להתחייב עליו אלא האי חלק משאר בר"י דבעל שאור בר"י חייב אכ"ש, וכן בעינן דוקא כיוזת, מושום דכתיב ב"י אכילה, ושאר בר"י דכתיב ב"י נמי אכילה, אתה שאם יש הרבה זיתים שחיבב אכיזת ממנו, אבל כאן א"א לומר כן, דכלzeit ממנו איך נטרף גידין ועכומת, ואי דaicא מבשר לחודא צוית לא בעי קרא, דהרי הוא במא"ח וככתבתי לפ"ז לר"ל דאבמה"ח ובמא"ח מחד קרא נפקאתו באממת קאי אכילה דכתיב ב"י אבשרה מה"ח, ולכן חיבב אבר שלם גם פחות מכך ודלתא כרב דלעיל, א"כ קשה מה חידוש יש באבמה"ח יותר משאר בר"י וצ"ל דbammat ל"ר לאלו מכח חידוש קאתא עלי' אלא דבעל בר"י ס"ל כן דחלקו מבוחץ בטל מנין שם בר". ומה דקביי דוקא באבמה"ח אליו ל"ר"י קבעי, לדידי' אבמה"ח בעי צוית גם בחלוקת מבוחץ חיבב כמו בכל האיסורין ודוד"ק.

ע"ש גמר' ר"י א' חיב הרי נהנה גרון בכזית, ורל"א פטור אכילה במעיו בעינן. האי פלוגתא דר"י ור"ל לא איתפרש במוה פליגו בשולמא ר"ל ניחא דבעי אכילה שלמה שינה גרון גם מעיו, זדרך אכילה כך הוא, עיין בשו"ת ק"ז בעל כת"ס זצ"ל או"ח סי' צ"ו שכתב דLAGBI נשבע שלא לאכול לכ"ע לא עבר עד שבعلתו במעיו, דבלשוון ב"א ואכילה לא משמע הנאת גרון לחוד, וכן ביהו"כ דביתובא דעת"י תל"י וכן בבהמ"ז דתלי הקרא בשבעה לכ"ע אכילה במעיו בעינן עי"ש, וא"כ קשה טובא מנ"ל לר"י דאכילה ذקראי משונה עד דكري לי' אכילה בהנת גרון לחוד.

אבל מה שנלפע"ד דסבירת ר"י הוה, מאחר דהלהלמ"ס ATA דישעור אכילה בכזית ואמרין בימוא דף ע"ט ע"ב, דישעור שביעיה בכביצה ושיעור יתובה דעת"י בכתובת שני שיעורים אלו הם יותר מכך, הרי דבאכילת צוית לית ב"י לא כדי שביעיה ואף לא כדי יתובה דעת"י וא"כ אכילה במעיו למאי עלי, כיון שלא פעיל מואה, אלא ודאי דסגי בהנת גרון לחוד לחיב מלוקות על איסורין. ואולי ר"ל סובר כמו"ד התם ביוםא כמהו בלג רערינטא דהוא פחות מכך, וא"כ איכא יתובה דעת"א בכתיבת ב"י אכילה במעיו דוקא להיות מיטבא דעת"י. ולפ"ז נדחיס דברי הכת"ס זיל מה שהחיליט דבנשבע גם לר"י בעין אכילה במעיו כלשון ב"א אם נאמר דבלשון ב"א אכילה במעיו אז ממילא גם שיעור יתובה דעת"א משמע להו, ונבעי עכ"פ שיעור כוכבת, אלא ודאי דLAGBI שבעה אנו אומרים דכוונת הנשבע על מה שהחשב אכילה בתורה וראי' ליה ממשה שכתב הריב"ש זיל מובא במל"מ היל' שבעות ריש פרק ד' דח"ש שבעה אסור ואני לוקין עליו שנטקsha לו ממ"נ אי כוונתו ה"י גם אח"ש, ללקות עליי כמו בפרש, ואי דלא כיון רק אכיזת, הרי אין כאן איסור כלל, ותירץ דאמדיין כוונתו לעשות איסור זה כשאר איסורא תורה עי"ש, וא"כ לענין זה נמי כיון דבעל איסורי תורה הנאת גרון אכילה יקרא, ה"ג לענין שבעה, זה אמת ונכוון בס"ד ודוד"ק.

ראשום מה ע"ד מה שכי התוס' שבעות דף כ"ד ע"ב ד"ה דמומי לה כד"ה, דלא ח"ש חל שפיר השבעה גם לר"י, אף דח"ש נבלות אסור מה"ת. וממש"כ לר"ל דס"ל דאין בו אלא איסור דרבנן, והרשב"א חלק עליהם והביא ראי' מהא דאמרו ריש פ' יה"כ, לר"ל כיון איסור מדרבנן אין חל השבעה, ופרש"י מושום דaicא לא חסור, ומසיק דמ"מ חיל', משמע דלר"י פשיטה לי' דלא חל

שלא נשחתה, ומון הדין הי' לו דין נבלה, דכל נבלה אפילו מקצת נבלה, דמה לי מטה יכולה או מטה מקצתה, אבל כיוון דבחבומה גופא לא מטה וממעטין אותו מטומאה דזוקא אבמה"ח מטמא דהוה דומי' דבחבומה דaina עושה חילפיין לנו האי מה לי וכוי' דהוה שיך לומר על נבלה, אנו אומרים על טרפה, אבל עיקר סמכית דרש זה הוה מושום דכל שלא נבחה עכ"ב בלאו הוה, כמו נהירה ושיטתה פסולה, דלא הי' בכלל נבלה קודם כניסtan הארץ, ואח"כ כנבלה תשחוב, ה"ה במא"ח ודוד"ק היטיב בכל הדברים שתכתבתי.

ד"ג ק"ג ע"א גמר' רבא אמר כגון שתלשابر ממנה וטרפה בו, מר סבר לאו לאברים עומדת, אישור אבר וטרפה בהazzi קאטו, ומור תימא רבתיא יש לי כאן, אכן אפשר לומר לאו האבר הנטלש אשר על ידו נטרפה בחבומה, ה"ה בכלל טרפה, הלא אין טרפה לאחר מיתה, ומה להאי אבר הנטלש עם הבבומה, ובשלמא לר"י שפיר מחיב ממשום טרפה דהא עכ"פ טרפה הוה ממשום במא"ח, ולוקה על האיר אבר תרתי, ואי קשי' לך מה נקט מן הטרפה הלא בלאה' חיבב אפילו לא נטרפה בחבומה ממשום אבר, ומושום במא"ח, קושי' זו בכב"כ קשה, וע"כ לומר לדרבוטא דר"ל נקט מן הטרפה, אבל לר"ל למה לי' לרבע למימר דמש"ה אינו חיבב אלא אחת ממשום לאברים עומדת ולא חל טרפה אבר, תפ"ל דעל האבר הנטלש לא מתפשט האיסור טרפה שהוא דוקא על בע"ח מחייבים, ולא על האבר המת שנפרד ממנה בשעה שנטרפה, וכעת איני יודע פשר הדבר ולפע"ד לית נגר ובר נגר דיפרנקהו.

תוס' ד"ה מר סבר ר"י וכי' משמע דאי לאו לאברים עומדת דאייסור טרפה קדים, לא אתא איסור אבר חייל עלה, ע"ג דאייסור מוסף הוא ותימא וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' התוס' דהנה תראה דלעיל בדף הקודם, דפרק הש"ס לר"י למה לו קרא, ליתי איסור אבר ולחול איסור טומאה שכן איסורו נהוג בב"ג, ולמה לא קאמר הש"ס שכן מוסף הוא לב"ג, כמו שכתבו שם התוס', لكن אני אומר דהא דס"ל לר"י דבחבומה בח"י לא לאברים עומדת וליכא איסור אבמה"ח אבמה בעודה בחיה היינו דוקא לישראל דנתקדשו במצב זביחה, עד שאפילו بلا לאו דלית הנפש עם הבשר, לא הייתה הבחמה עומדת לחזק ממנה אבר ולأكل ממשום דאנו ביבחה בעין לנו מחייבים ליכא לאו על אכילת אברים כיון דבלא"ה אינה עומדת לכך, אבל בב"ג אי לאו דאסרה תורה אך בשפנסו דמו ל"ת הייתה עומדת לחזק אברים ולאכול ממנה, لكن לכ"ע לאברים עומדת ומעתה ניחא דאייסור אינו אלא חמוץ ולא מוסיף, למ"ד לאו לאברים עומדת, מושום דלב"ג חל קודם תילשה ולישראל רק בשעת תילשה ודוד"ק.

תוס' ד"ה דאייסור הלב באמצעות הדיבור, ונראה לפרש דזוקא נקט תלש והוציאו וכו', אוירה דבחבומה הוא דלא עלי אבל אוירה דhalb בעי עכ"ל, כל המיעין בסוגי' לעיל דף ע"ה ע"א יראה, דין לסברוא זו שום קיום, לומר דלא מקרי הלב עד שיצא החלב לאoir עולם, וכי בשביבה שהובא חלב שור מקרי אסתמה דהא הولد עדין לאו שור הוה, וגם השקיל וטררי של ר"י ור"ל מחלב ושתי כליות האמורות באשם לא מתיחס, אלא לפי דעת הרשב"א דמש"ה בעין אוירה דחלב, דכ"ז שהוא במעי אמו יש לו היתר בשחיטה, ולא איקבע איסורה לענין אחע"א, אתה שפיר, והראש יוסף וצחה להכenis זאת בדעת התוס', והלשון אינו סובל זאת, אבל גם שיטת הרשב"א זיל בהז מוקשה ועין לעיל ריש פרק מה שכתבתבי זהה ודוד"ק.

ע"ב גמר' בעי מני רשב"ל מר"י, חלקו מבוחץ מהו, ופרש"י זיל

בית הוצר בחלוקת, ובמוחק אותן יתר כדי לתקן התיבת, ולמה בעין דוקא ע"מ לחפור וע"מ לכתוב, אלא היינו טמא, מושום דפותח בית הוצר אין על המשעה הללו שם קרייה כי שם קרייה אין נופל אלא על קלקלול ולא על תיקו וכן מוחק אין נופל על מהיקת אותן יתר, כי זאת בשם כתיבה יקרה, כי שם מחקה הוא דוקא על קלקלול שיק, הרי ע"ג דהמשעה שוה כאן וכאן, מ"מ תלוי' שמה בכוננה ותכלית המשעה וה"ה בזומר עצים לא מקרי קצר אלא ע"י מוחשבתו שצרכיך לעצים כך מתפרשים דברי התוס', ובחדושי להלכ' שבת ישבותו בזה חומרות רבות, ולענינו כאן נמי הכי הוה לבב לאו דלא תסור, דלא מצי עבר אלא ע"י מוחשבתו וכוננותו לעבור על לא תסור כי לויל' זאת המשעה בעצמה אינה מורה על לא תסור כמוון.

ובזה מיישב ג"כ מה שהקשו על הרמב"ם דס"ל דבכל דרבנן אילא מושום לא תסור, למה שפקו להקל. ומה שתירצו דכך תקנו דפספון היי להקל כבר העיד ע"ז הרמב"ן ז"ל שהוא דרך עשם לומר כן, ויפה כיוון דחשכל הפשות מתנגד לה, אבל מ"מ שיטת הרמב"ם ז"ל לא נפרקתו, כי מה שכותב הרמב"ם דבכל דרבנן אית' ב"י מושום לא תסור, היינו דוכחות לגוזר ולאסור הוא נכונה מלאו דלא תסור, וכל העובר על דבריהם בכוננה זו לעבור על לא חסור, עבר על האי לאו. אבל מאן דבר סתום, ולא כדי לעבור על לא תסור, עבר אישור דרבנן ולא על לא תסור דאוריתא שלגביה לאו זה מתעסק הוא, כי כל שחסר הכוננה אין במשעה עצמה יותר מעבירת אישור דרבנן, ותדע שכן הוא לדעת הרמב"ן ז"ל דלאו דלא תסור על דרישות חז"ל קאי שדרשו הכתובים ופירושו התורה, א"כ בח"ש שאסור מה"ת מכח ריבוי דכל חלב עבור עליו על לא תסור, גם לדעת הרמב"ן ז"ל קsha איך חל על ח"ש אישור שבועה, כיוון דאית בי, תרתי אישור בעלמא מכח ריבוי הכתובים, וגם לאו מפורש דלא תסור אלא ודאי דלכ"ע בלאו זה אין עבור אלא במתחווין לسور מדבריהם ולא בסתם עובר. וזה אמרת לאמתו של תורה בס"ד.

הדרן ערך פרק גיד הנשה

משום דaicaca איסור תורה. ואני תמה בין לר"ל ובין לר"י, איך חל דדרמבר"ם על כל תושבע"פ וגם על תקנות וגזרות דרבנן קאי באלו דלא תסור, איך חל על לאו מפורש אישור שבועה, ועיין באבני מלואים בתשובותיו סוף חיבורו סי' י"ד שנתקשה בזה בספר זהור הרקייע, ולא העלה כלום ליישוב עי"ש. ולפע"ד נראה דהא ידוע דהן לצאת והן לעבור עכ"פ כוונות מעשה בעין, אבל بلا כוונות מעשה זהה מתעסק ולא יצא ולא עבר דכל שאין כאן כוונות מעשה כמוון דלא עבד דמי. והנה בכל לאוון כמוון לא תאל נבלה וטרפה, אם אכן גו"ט בלי שום כוונה הריaicaca כאן כוונות מעשה, ובחלב שmbia חטא ואפיilo במתעסק חייב בחלבים ועריות שכן הנה והנתת אכילתיו משה ל"י כמעשה, אולם בלא דלא תסור מטיב הלא זה, דין כאן כוונות מעשה אלא במתכוון לסור, דהינו לעבור על מה שאמרה תורה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך, ואפיilo ידע לעבור אישור דרבנן, כל שאינו מתכוון לעבור על לא תסור, אין כאן כוונות מעשה דלא תסור, דלבבי לאו זה הוה מתעסק, ולא מהני בהזאה גם אם נהנה וגם לא פסיק רישא, ואסביר לך הדבר יותר בדברי תוס שבת ע"ג ע"ב ד"ה וצרכיך לעצים שכותבו ז"ל "נראה דאפילו לר"י דמחייב אמלאה שאצל"ג, בעין צרכיך לעצים, דלא מקרי קוצר אלא בעין זה, מידי דהוא אקורע ע"מ לתפור ומוחק ע"מ לכטוב וכוכ"ע עכ"ל ועיין בהගות ק"י רעך"א ז"ל במשניות שם שהתפלא על ראיות התוס' שאינן מובנות, וכתבתתי אני בחדושי פירוש לדבריהם, כי סברתם הוא דיש מלאה שرك הכוונה עשו אותה למלאה זו ולולו הכוונה איןנו נופל על האי מעשה שם מלאה זו ולכן הזומר איןו חייב נמי משום קוצר אלא בשצרכיך לעצים, כי לויל' שמתכוון לעצים העש בעצמה מורה על נוטע, ולא על קוצר, ואני דומה לקוצר עשב השדה, אפי"י אין צרכיך לעשבים מ"מ קצירת עשב מקרי קוצר, בין צרכיך לעשבים שכיוון לך, ובין לא צרכיך להם ולא כיוון לך אבל זומר עצים לא מקרי קוצר רק ע"י הכוונה שצרכיך לעצים, ולסבירה זו הביאו התוס' ראי נפלאה ממה דלא מצאו לחיב אמלאתה קורע אלא בעווה אותה ע"מ לתפור ובמוחק רק אם עשה ע"מ כתוב, והלא יש קורע שהקריה בעצמה היא לצורך כגון פותח כתוב,

פרק כל הבשר

נicha ל"י לומר דאטו אין קתני אסור, וה"ט משום דכל דaicetrak לאשמעין דהם בכלל העינוי דקרה אין רשי לכלול מה דחייב עליו עם הני דין בהם אלא אישור בעלמא מד"ס, ולכתוב על כולם לשון אסור זה ברור.

והא דקטני אסור לבשל והשמיט אכילה והנהה כתוב הרשב"א ז"ל דילשנא דקרה נקט ולבשל ולאכול קامر, ואני תמה ע"ז הלא ג"פ לא תבשל כתיב ומני"י לפינן מכח אם אין עין חד לאכילה וחוד להנהה וחוד לבישול אבל לישנא דלא תבשל לא משמע אכילה ואיך סגי ל"י לתנאי לשנות לבשל לחוד והשמיט אכילה והנהה, ולא עוד אלא דלקמן דף קי"ג ע"א תנן בשיר ברמה טורה בחלב בהמה טורה אסורה לבשל ואסורה בהנהה, ולמה כפל שס אסור לבשל מה שכביר תנא בריש פרkon ואידאג בנהה קטני א"כ גם אכילה היל לו לשנותו, אבל הפירוש האmittiy הוה, דכאן רק מאיסור אכילה

משנה כל הבשר אסור לבשל בחלב וכו' בפ' יהה"כ קתני יהה"כ אסור באכילה ושתייה וכו' ופרק שם בגמר" אסורה והוא ענוש כרת הוא עי"ש וכאן לא פריך אסור והוא ענוש מלכות עליו משום דהתמס דכתיב ועניתם את נפשותיכם ואתה התנא לפרש מה הוא האי עינוי דכיוונה עליה התורה ושפיר פריך אסור והא ענוש כרת הוא, אבל כאן דמפורש בקרא לא תבשל, והתנא לא אתה כאן אלא לפרש דלאו דוקא גדי בחלב אם אלא כל בשר בכלל האי לא תבשל הוא אינו צרכיך לדקדק ולומר על כל בשר מזוחר שלא לבשל, כי לא נחתת כאן לומר אסור אלא דכל בשר בכלל האיסור המפורש ושhaiyi איסור המפורש יש בו מלכות פשיטה דמ"ש האי לאו משאר לאו התורה, אבל אין לומר משום דכולל כאן גם היה ועו"ר ואס"ר ע"ת מותני איז אינס אסורים אלא מד"ס, ולכן קתני רק אסור ולא קתני מזוחר, דהא שם בפ' יהה"כ נמי מונה והולך כל החמשה ענויים ומ"מ פריך אסור והא ענוש כרת ולא

נאמר בזה, עיין לעיל בראש הסוגי' דנוהג בטמאה שכתבותי שם, אכן כתני אין גה"ג נוהג בטמאה, דהיינו לשון משמעו דגם ל夸בו אין כאן אישור גיד כלל, וא"כ גם גם בב"ח שלא אסורה התורה כלל בחלב ובבליה הרי אין כאן אישור כלל, וא"כ איך אפשר שאסורה התורה הבישול שהוא אסורה רק כדי להרחיק את האדם מלאכלו, אולם י"ל דשאני בב"ח דס"כ איסור המפורש הוא הבישול ולגביו בשול גם חלב ונבליה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א וכיוון דמקלל והגבלה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א אלא דآن מוציאין את החלב בשול אלא לא לחוצאים,תו גם מכלל אישור אכילה איינו יוצא אלא מכלל מלוקות אבל איסורה איכא דהרי בכל בישול המה, והבן ולפניהם נדבר עוד מעין זה ודוק.

תנוס' ד"ה כל הבשר תימא דלא תני וכוי בחולין ובמוקדשין וบทוספתא תני فهو וכוי עכ"ל ועיין באחרונים מה שכתבו בה, ולפע"ד נראה דבקדים הנאכלים פשיטה דחל כיוון דלאחר זריקת דמים נאכל לכחנים ולבעליים וממילא חל מכח מוסיף לשאר בני אדם, ואיבשר עליה פשיטה דאיינו חל כמו דלא חל אחלב ונבליה, ואי דס"ל לתוספתא דחע"א או כמ"ד לזמן מתקדי אבישול אכילה נמי לך, יותר היה לשנות דין זה בחלב שהוא בכל בהמה דנוהג וכן בנבליה וטריפה דשכיח יותר ודוחק לומר דמשום אין רק דקתו חולין ומוקדשין תני נמי הכא אבל יותר נראה בכונות התוספתא דקתו דנוהג במוקדשין עפ"י מה דמובואר ברמב"ם ספ"ט אהל"כ כלאים וז"ל "דבhamת פשה"ם עשה הכתוב כשי נופיע כבבמה טמאה וטהורה דהכי הוא אומר ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריב ממנו קרבן לד', מפי המשועה למדו שאינו מדבר אלא מפסחה"ם וכו"ו עכ"ל וא"כ הו"א דלאגי בב"ח נמי נחשב בהמה קדושה כמין בפ"ע שאין בכל גדי וכאשר כתבתاي לעיל בראש פ' הג"ג עי"יש ודוק.

ד"ה ק"ד ע"א ממשמה הנודר מן הבשר מותר בשער דגים וחגבים. הראש יוסף ז"ל נתעורר על האי באא איך משיך שייכי להכא, והרי בנדרים הולcin אחר לשון ב"א. ומה עניין זה לבב"ח אם לא לפי מהSCI הלח"ם על דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ט מנדרים דעופות בכ"מ בכלבשר, ודגמים דקאו במקומות דמייל עלי' שליח דעתומה כיון דלענין בכ"ח הוה בכלבשר לר"ע, ה"ה לעניין נדרים. דעתומה כיון דפריך בנדרים מ"ש עוף מדגים היינו לריושה"ג דשרי בב"ח ומה דפריך בנדרים מ"ש עוף מדגים הוה לריושה"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרשבי"ג בעוף. אלא דהראש יוסף קמתמה על דברי הלח"ם, דמאי שייאכינ דנדרים לבב"ח דאסור מושום שדומה Katz לשער במראה ובטעמא דמש"ה אסור רבנן. גם מהSCI דהשוגי' דנדרים דמקשה מ"ש עוף מדגים הוה לריושה"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרשבי"ג הוה ר"ע וכי עכט"ד דברי הראש יוסף ז"ל. ואני אושopic הקשות אם שייפוי האיסור בב"ח גורם דעוף בכלבשר לנדרים הלא גם בלוא איסור בב"ח שוה עוף להמה, לאיסור אבמה"ח לטרפה ונבליה לדם ולשחיטה וכן להיפך הרי רשב"ג שם בנדרים קחשב לב וכבד וכל בני מעים דאינם בכללבשר לנדרים, והרי בכלל איסור בב"ח לכ"ע גם אלו המה, הרי דנדרים מلتא באנפה נפשי' הוא התלויב בלשונו ב"א. ולא במה שאסורה תורה. אלא דמ"מ אני רוואה דבר גודל דבר הנביא בעל לח"מ ז"ל, כי Mai דקתו הכא הנודר מן הבשר הוכיח הרמב"ם ז"ל שיטותו, דלר"ע דס"ל דעוף אסור בב"ח מדרבנן נגרר די' דנדרים אחוריו להיות בכללבשר ואפיקו ללקות עליון, ודוקא לר"ע דס"ל חיה ועוף אינם מה"ת, אבל למאן דס"ל דעוף מה"ת אסור, לא, וכאשר אבר והא כתוב הראש יוסף דנדרים קאמר התם אלא מאן תנא דפליג אדר"ע רשב"ג הוא, ור"ל מאן תנא דמותני' דקאמור מותר בדלוין רשב"ג דברייתא הוא, אבל

והנה מדברי תרבר"י דלקמן נמי משמעו דקרה קמא מוקמיין איסור אכילה ורק קרא בתרא אבישול כמשמעותו וכSIDORו של תנא DIDON דכאן מאיסור אכילה דיבר וככלל חיה ועוף שהמה מדרבנן, וא"כ לקמן קי"ג ע"א תנא איסור בישול והנה, והא דתנא הנה לבסוף משום דבאמת רק הנזקי תרתי לא תבשל שב' משפטים ופ' כי תשא אתה חד לאכילה חד לבישול ולוקין על שניהם, אבל איסור הנהא דילפין מקרה דלא תבשל הנהא במשנה תורה בפ' ראה, באמות אין לוקין עליון כאשר פסק הרמב"ם, והטעם דמהו שנשנה במשנה תורה לאו שכבר נאמר בד' ספרים לא נוכל לדרשן באם אין עניין לדבר חדש, כי איך נא' דכל ארבעים שנה במדבר היה בב"ח שרי בהנהה, ונתחדש להם עתה בשכננסו לארץ איסור הנהה, ולכן סבר הרמב"ם ז"ל אכן זה אלא דרך אסמכחה, לדריש האי השינוי הלאו במשנה תורה על איסור הנהה, ובספר המצוות שלו באמות לא הביא הרמב"ם אלא אני תרי לא תבשל חד לבישול חד לאכילה כמו שהביא דביו הלח"מ כאן בראש פ' וילך גם תנא דמשנינו הnicח הנהא לבסוף ונשמע מזה אכן כאן מלוקות דאל"כ הוויל' תחלת איסור בהנהה ואח"כ ואיסור לבשל מקרה שלishi שבפ' ראה, והתדבר"י דבאמת מנה הנהא אחר אכילה ובישול לבסו' אין הכרע לומר דס"ל דמקרה השני לפין הנהא ולוקין עלייה, כי י"ל מאחר שמנה לבשלה איסורים דעת בב"ח בחדדי והראשון היא אכילת בב"ח כנ"ל לא רצה להפסיק בין אכילה להנהא דמשיך שייכי עפ' שהנהא את' רק מקרה השלישי ואינו אלא מדרבנן כנ"ל, וכן מסתבר לומר דהרי בגמ' לזמן יש כמה י寥פותות ודאי דלא לקי על איסור הנהא דבב"ח דוק ותשכח ואי נושא זה פלוגתא בין תדרי' לשאר התנאים והאמוראים, דבר שלא נזכר בגמ'.

אבל מה דיש מן העיון הוא על הרמב"ם שישדר תhalb איסור בישול ואח"כ איסור אכילה וכן בסה"מ שלו שכתב מצוח קפ"ו שלא לבשל בב"ח, מצוחה קפ"ז, שלא לאכול בב"ח, והוא נגד סיור/DTDתדרי' ומשנותו, אבל האמת יורה דרכו כי לדעת הרמב"ם הון דרשיהDTDתדרי' והוא שאר הדרשות שבגמ' לזמן אין דרישות גמורות לחיב' עלייהם מלוקות. ולכן בדריש המדרש רבה שלא נזכר כלל בגמר' כאשר תראה שכטב בהלה ב' ז"ל לא שתק הכתוב מלאיסור אכילה אלא מפני שאסור בישול, כלומר ואפיקו בשולו אסור ואצ"ל אכילתו כמו ששתק מלאיסור הבת מאחר שאר בת הבת' עכ"ל הרי דהרמב"ם מיאן בכל הני י寥פותות שבגמ' משום דاسمכתות נינהו, ולמד איסור אכילה מאיסור בישול שנאסר מפני שהוא אחד מצורכי אכילה מכש"כ אכילה עצמה, וא"כ מוכרכה היה להקדים איסור בישול שהוא המפורש בקרה והוא האב ואיסור אכילה שהוא התולדה אחריו.

אבל מה שיש להעיר הוא, דאין פסק הרמב"ם בהלה ב' שם כמ"ד דהמברש **מלכְבָּב** או נבלה בחלב דלוקה על בישולו ואינו לוקה על אכילתו, דהוא לכוארה סתריה להאי דמדרש רבה דאסור אכילה נלמד ממה דאסורה אכילת בב"ח איך לוקה על בישולו וא"כ בחלב או נבלה בחלב דליך איסור אכילת בב"ח לא מצי חיל על אכילתו ניהא בשנאמר דהרי רק מטעם דחע"א אין לוקין על אכילתו אבל לעולם איכא כאן איסור אכילת בב"ח לעניין לקבעו בין רשעים גמורות. אלא דלפי מה שכתבנו בריש פגה"ג דהאי לקבעו לא נאמר אלא במקום דרך מקרה לא מצי חיל יש בנסיבות שיחול אם הוא היא"י קודם, כמו דחוות אש ואשת Ach, דלפערם זה קודם אלה, ולפערם להיפך. אבל במקומות שא"א בשום אופן שיחול בב"ח על חלב או נבליה הרי אין נאמר איסור זה כל בשר נבליה או חלב, ולא שיק' לומר דחל ל夸בו וכוי' כיוון עצימות האיסור לא

רק משום דמיילך עלי' שליח, לא מצי סברו דגזרו על עוף, (עיי"ש בנדרים בהגותה הגאון ר' יוסף חנינא לפא מיזישל ז"ל דברי טעם, דממה דנקט התנאה שם ועופות, אחר שאמר דאסר בכל מני בשר ובלב וכבד וקורבן מוכח דעוף לאו בכלל בשר אלא דמיילך עלי' שליח) וכן אין זה פלוגתא חדשה ר' דרייה"ג מצי סבר כהני תנאים דעוף לאו בכלל בשר וממיאלא דליך מקום לגוזר, עיין עוד לקמן מה שכתבתי שם.

היווצה מן האמור דיפה כתוב הלח"ם ז"ל, דודוקא לר"ע לא בעין בעור טעמא דמיילך, אבל לא מטעמי" דהינו משום דאסר בב"ח, אלא נהפוך הוא, דר"ע דאסר בב"ח מדרבנן וכדי שלא יטעו לומר דגדי בחלב אמו ממשמעו זוקא, ע"כ ט"ל דיאניש קרו גם בשר עוף סתם בשר, ולא בעי שליח למילך כלל, ולכן קתני תנא הכאawai דיאנא דנודר מן הבשר דממה דאסר גם בשר עוף וכרכ"ע שמעוני גם לעניין נדר דאסר בכל בשר חז' מזדים וחגבים, וגם לעניין מלכות בשר עוף בכלל בשר אבל לריוסה"ג וה"ה להני תנאי בנדרים דפלוغو שם בנדרים, בשר עוף לעניין נדרים כבשר דגים דמיילך עלי' שליח, ותלו בפלוגתא דר"ע ות"ק דידי' במתניתן דנודר מן הירק. והש"ס דהכא דפריך רישא לסיפא דרישא דרישא עוף מה"ת כפי היס"ד דלא כר"ע, ובסיפא קאמר דעוף בכלל הנדר והוא כר"ע דמיילך עלי' שליח (ועיין בלב אר"י שנטקשה בזה לדעת הרמב"ם דבעוף לא בעין מילך עלי' שליח) הכי פירושאadam התנאה סובר דעוף בחלב דאוריתא ודלא כר"ע, איק קתני בסיפא דעוף בכלל בשר לנדרים דכמו דאמרין לקמן דרייה"ג פלייג ארא"ע דעוף אינו בכלל בשר בלשון בא", מסתמא גם האי תנא ס"ל כן דאי לאו תנאה סתם לו כאן כר"ע דעוף אינו מן התורה אלא מדרבנן, הרי ר"ע יחיד בדבר הזה דעוף בכלל בשר סתם דהן ריוסה"ג והן רש"ג ות"ק שלו בנדרים, לא ס"ל כר"ע לעניין זה, וע"כ דעתם מילך עלי' שליח קאמר דבשר עוף בכלל נדרו, וכרכ"ע דמתניתן דהנודר מן הירק, וא"כ רישא רבנן דעוף בחלב דאוריתא, וסיפא אליבא דר"ע דמיילך עלי' שליח מני' הוה, ולא ר"ע גופא דר"ע לא מצי אמרה, דהרי לדידי' עוף בלאה" אסורה בnder דכלול בשר אלאandalibava דר"ע דהנודר מון הירק נשנית ומשום דמיילך עלי' שליח. ולפי האמור למ"ד דרישא דלא כר"ע, אלא עוף אסור מדאורייתא בamat התאוי סייפה דהנודר מן הבשר לא שייך הכא ולא חש הש"ס להביא ראי" ל"א דאמר דרישא נמי ר"ע הוה, מהא דקטני הנודר מן הבשר ודוק"ק היטב.

גמר' הא עוף אסור מדאורייתא, המהרמ"ל מדקדק למה לי' דיקוא מסיפא, דהינו ממה דקאמר חז' מבשר דגים וחגבים, כיון דMRIsha שמעין דהיא כל הבשר קתני, והכי הול"ל, כל הבשר ואפיו עוף, ולפע"ד רק"מ דאם עוף מדאורייתא אסור לא שמעין דעוף בכלל בשר בלשון בא"י לעניין נדרים כמש"כ למעלה וא"כ גם בדברי התנאה בא"ה להכenis עוף בכלל בשר ר' מדיוקא דחו"ץ, אלא אי קsha הא ksha, דחיה ודאי בכלל כל הבשר, וא"כ מחיה הול"ל דמתניתן דלא כר"ע, אלא דחיה לחודה לא מצני נקט דאי משמע להיפיך, דעוף אינו בכלל כל הבשר, וזה ליתא מדוקא דחו"ץ, והא דלא נקט חיה ועוף כבר הקשו בתוס', ודוק"ק.

תנוס' דה הנודר מן הבשר בגמי' מוקי' כר"ע, ובנדרים פריך דדגים נמי מילך עלי' שליח ומוקי' מתניתן דהכא במאן דכאיב לא' עינה וביניא דהקה וכו' עכ"ל, הנה שם בנדרים לא הבא משנתינו כלל, אלא אבריתא קאי דפליגו בה ת"ק עם רש"ג, והת"ק אסור בעופות ומתייר בדגים ופרק מ"ש עופות דקאסר משום דמיילך עלי' שליח, דגים נמי, וקמשני כנ"ל וכמה מון הדוחק לאוקמי הבריתא דנסנית בנדרים דמיירי ביום דהזה ור' קא' מותר

תק דבריתא ודאי לאו ר"ע הוא דילד"י עוף בכלל בשר גם בלבד טמא דמיילך עלי' שליח, וגם למלכות. ולא על חנס קטני ר"ע דינו במתניתן שם בירק ולא קטני בשר דהוא עיקר מאכל האדם וכארשר בamat קטני בבריתא דת"ק ורש"ג אלא ודאי דלגביב בשר לא קאמר ר"ע מלתי' וכארשר אבא.

דראה זה דבר נפלא בדרכי הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א הלכ' ד' ואיל' וכו' "וכן בשר חיה ועוף וכו' ואסור באכילה מד"ס כדי שלא יפשטו העם וובאו לידי איסור בב"ח של תורה, ויכאלו בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה, שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בחלב amo ממש, לפיכך אסור כל בשר ממש" עכ"ל הזאב, וכל שדרכו להעמק בהמה שלומד ישנותם על האי אריכות דברים בכלל, כי אין דרכו של הרמב"ם ז"ל בכך זה לפרש טעם חז'ל, שלמה גזרו, מפני שבונן מלאיו שעשו גדר וסיג משמרת למשמות, כדי שלא יגעו באיסור תורה, וכן תמצא לעיל מני' בפ' ח' בגה'ג כתוב שאינו אסור מה"ת אלא מה שעיל הקף אבל שאיל הגיד וכן חלבו של גיד אינו אסור אלא מד"ס ולא פירוש טעם האיסור, וכן בפ' באיסור דם כתוב, דודם האדם האיסור מד"ס. וכן בפ' הט"ז כתוב יראה לי שכאל החווינו והקרונות אסוריון מז"ס, ולא פירש טעם האיסור משום דמובן מלאיו, כדי שלא יבואו לאכול האיסור עצמו. ומה ראה הרמב"ם ז"ל כאן לפרש טעם איסור ח' ועוף בב"ח. ולא עוד אלא שהרמב"ם לא סגי לי' במא השכטב, כדי שלא יפשטו העם ויבאו לידי איסור בב"ח של תורה" אלא שהוסיף דברים "שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בשר שור שב ועז בחלב, לא ה' מקום כתיב בתורה מפורש ל"ת בשר שור שב ועז בחלב, אבל האמת דבדביו ז"ל, הלא תראה דבאייסור חלב לא מצאו מקום לאסור חלב היה אטו חלב בהמה, ולא דם דגים וחגבים אטו שאר דם - ודם אדם משום בשרו אסור. - הרי דאי מקום לגוזר ממיינו על שאינו מיינו. ומה ראו על כהה בב"ח לאסור בשר חיה ועוף אטו בשר בהמה, لكن המציא הרמב"ם ז"ל חידושא רבה, והוא דלהוציא מלבו לפреш הקרא כמשמעותו גדי בחלב amo ממש, וכטעמא דרבנן עזרא דמשום אכזריות אית' ב', ובאיו ראי' לדביריהם מהה שחייה ועוף מותרים, דאם גדי בחלב amo לאו דוקא אלא כל בשר חיה ועוף בחלב אסור, אלא שדיבר הכתוב בהווה. למה אוכlein בשר חיה ועוף בחלב ולא יהיו משמעו להו דג"פ גדי אותו למעט חיה ועוף ובמה טמאה כדלקמן. לכן הוצרכו לאسرן, וזה ברור ואמת בדתות הרמב"ם ז"ל, ופירוש זה מוכרכ בדעת ר"ע דס"ל חיה ועוף אינם מה"ת, דלוליז' זאת אין לנו טעם למה אסור בחיה ועוף בב"ח יותר מבחלב חיה. אמרו מעתה אי בלשון העם בשר עוף לאו בכלל בשר הוות, למה אסור בעוף, כדי לאסור בחיה מה"ט שכתב הרמב"ם, אלא ודאי דר"ע גם עוף בכלל בשר בלשון העם, ולכן הוצרכו לאסור גם בעוף וממיאלא דלבבי נדרים ג"כ עוף בכלל סתם בשר הוות, ולא תלי בחמלכה. ותדע שכן הוא דלקמן דף קט"ז ע"א מסיג באב"א, דריוסה"ג ור"ע פלייגו בעוף אי אסור בדרבן או לא, ועיי"ש בראש ר' יוסף שכתב דלהאי אב"א בחיה גם ריוסה"ג מצי סבר דמיינעט אלא דאסרו מדרבן, אבל עוף דלא דמיינעט בשר מהה לא איזו, ועיי"ש בלב אר"י שנדחק לפרש במא פלייגו ר"ע וריוסה"ג ודבורי אין ראיים למי שאמרם במחכ"ת.

אבל יפה הקשה דכיוון דע"כ פלייגו בחיה כDMINORSH בדבירות מהיכי תיתי לומר דפליגו עוד בעוף דאי בדבירות רמאי, אבל לפיה העצטנו בדתות הרמב"ם ז"ל ניחא טובא, דר' ר"ע מצי סבר דגזרו על עוף משום דלא ס"ל דבאי המלכה אלא דגס בסתם הוות בכלל בשר, אבל רש"ג דמתיר בנדרים בשר עוף וכן ת"ק שלו דאסר

הטור והשוו"ע ע"פ שהביאו לשון הרמב"ם, כיוון דהර"ז ז"ל בפירוש כתוב/DDוקא בנדיר על אותו הימן, ה"י להם לפреш. ולפער"ד נראה כדעת הראה"ש ז"ל דבאמת קשה טובא לדעת הרה"ז ז"ל אכן נאמר שלא כיון לאסור דגנים מושום דהוא על יום הקזה נדר שבלא"ה אינו אוכל. והרי חינוך שהוא רוצה לאכול דאל"כ למא נפ"מ, וכיון דרוצה לאכול אדרבה מסתבר יותר בכךור את עצמו מלאכול דגים, כיון דתאב עליו לאכלן גם ביום דהקה. אבל לדעת הראה"ש ז"ל דקיים על שאר יומא ניחאה אלא דלעומת זה קשה כיון דנדיר על ימים רבים למה נוציא דגים מושום, דהיום אינו אוכל כלל"ה וצ"ע.

תנוס' ד"ה הא עוף אסור מדאורייתא וכו', ונראה דהא דס"ד שהוא דאוריתא מושום דסמק אסיפה דגזר העלהה אותו אכילה וכו', אבל אין לומר וכו' דהה הנודר מן הבשר אין כל בשור שהוא וכו' עכ"ל, עיין במהרמ"ל ובמהרמ"ש ז"ל, שדברי התוס' תמהותים והא בסיפה דנדיר מן הבשר לא קטנה איסורה כלל, וגם לומר דידייק כדרא יוסף דאי מדרבנן, לא הוא גרו על העלהה שהוא גזיל"ג, קשה לשמעו, דמה מתרץ ר"א מהן ד"ת ומהן ד"ס וכולה ר"ע היא, הלא יעקר חסר מן הספר דהה"י לו למתרץ איך גור כאן גזיל"ג וכדמתרצ אבוי.

והנה לפען"ד בהא דכתבו, דא"א לדיק מהא דקטני כל הבשר כוונתם הכי הוא,adam נאמר כן, אז הנודר מן הבשר נמי בעין לימייר דושא עוף לבמהה ע"ג דלא קטני בפירוש, דאל"כ אין כאן מקומו כדהקה הראש יוסף ז"ל וכדי שלא נסבול דוחק כזה שסבירא כאן דין הנודר דלא שייך הכא וגם אין שוה בדיון בבב"ח, נסbold יותר דוחק קטן מזה, דקטני כל הבשר אסור יש מהם ד"ת וש מהן ד"ס, אבל אי דיקוא מצד איסור העלהה היל, אין ניחאה, דע"כ נסbold האי דוחק גדול דלא שוה דין בב"ח לדין נודר. ומה דלא חש ר"א למתרץ איך גרו אהעלאה בעוף דרבנן נראה לפען"ד דבר נכון עד מאי, והוא דהרי הש"ס דמדייק מהוז מבשר דגים, דעתו אסור, ולא מרישא דכל הבשר, כבר כתבענו לעיל דהה"י סובר דעתו לאו בכלל סתם בשור הוה, ואם בכל זאת נאמר דאסור מדרבנן, אז נפרש המשנה הכי "כל הבשר אסור לבשל" הינו בשלהי המשנה, ומזה"ת, "חו"ץ מבשר דגים וחגבים" דשי' לנמרי אבל בשור עוף נשמע מדייקא דאסור מדרבנן, ע"ז ודאי קשה א"כ למה גרו עליו גזיל"ג, העלהה אותו אכילה, אבל ר"א דקמתרצ כולה ר"ע הוא מושיר עוד ואמר דעתו נכלל בראשא דכל הבשר ומשום דאייקרי בשור סתום וכדעת הרמב"ם ז"ל לעיל, וטעם הגירה כדי שלא טעה העם לפреш גדי בחלב אמו כדכתיב, שכן הצריכו לאסור כל הבשר ואפילו עוף, מפני שבפי העם גם עוף בכלל בשור, וא"כ כוונת האי גורה ה"י שייהי בעיני העם שוה כולם אסורים מה"ת, ואם ה"י העלהה אסורה בבהמה ומורתת בעוף שוב הדר החשש שיימרו מה"ת גדי בחלב אמו דוקא, וכן שפיר לא חלקו בגורת העלהה לא מד"ת ולא מד"ס, עיין באחרונים שנטקתה להם על אריכת דברי ר"א אבל לפי האמור ניחאה דרוצה לומר שלא טעה כדעליל דמסיפה דחו"ץ שמעין עוף אסור, וזה עכ"ז ודאי דאוריתא, דאי דרבנן ומה גרו אהעלאה, אלא דMRIsha נשמע עוף, ומ"מ הוא מדרבנן וככלו בחדי דאוריתא מטעם הנ"ל, וממילא לא קשה איך גרו גזיל"ג, והוא דלא גרו גם אבישול והנה לדעת הרמב"ם ז"ל לפי טעם הנ"ל, ממשום דכל שנגزو אכילה שוב לא שכיח כלל שיבשלו, רק דרכ מקרה בנפל עוף לחלב רותח, ועל מלatta דלא שכיח לא חשו על טעם הנ"ל משא"כ העלהה אם ה"י מותרת עילו בצל

בדגים, ובפרט דקטני בהדי חגבים, ובଘבים פשיטה דמותר בכ"מ, וכמ"ש"כ הפסיקים, אבל משנתינו דאין לה עסוק בדברים, והביהה דין זה דנדיר מן הבשר הכה משום שיוי הדין דהכה והכה כל הבשר אסור, ודגים וחגבים מותר, לאוקמי דמותר ביום דהקה או בדכאייל לי עינה, הוא דבר זר עד להפליא, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין באמות פליג אש"ס דילן בהז, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין ברה"ז נדרים דף הנ"ל דהה"ז והא מן ירך נדר, ובגהגת הש"ס בעליפה עיניהם שם. ובאמות עבנין יפלא מאייך אפשר לומר לשון נדרו, דאייך אינו מינו משום דמיילך עלי' שליח יהי' במשמעות לשון נדרו, דאייך נפרנס המשניות דסוף פ' הנודר מן המבושל, הנודר מן היין מותר בין תפוחים והנודר מן השמן מותר בשמן שומשיין, וכתב שם הרה"ז דכל שיש לו שם לווי' לא מקרי יין ושמן סתם. ופשיטה דבכל הני מימליך עליהם שליח. אדם רוצה לשחות יין אפילו על שכר מימליך השלח, והצריך לשמן להדליק או לבשל אם לא נמצא שמן זית יקח אישׁ שומן אחר מהה שימצא ומ"מ פשיטה לי לתנא דמותני" דבלל נדר אינו אלא מה שנקרא יין ושמן סתם ולא מה שמוסיפין לו שם לוויי, וא"כ בדגים נמי ניחeo Adams לא ימצא בשר يستפק בדגים דהמה קרובים לשבר, אבל מהיכי תיתי היו בכל נדרו. ועוד זאת דהרי לנגב בב"ח דאמרין דגדי בחלב אמו לאו דוקא אלא שדיבר הכתוב בהווה, ולכן אסרים מה"ת כל בשר שתתבשל בחלב, ואפי' חי ועוף ובהמה טמאה היו בכלל, אלא שיצאו מן הכלל עי' י', פעים גדי שכותב בתורה מבואר לקמן קי"ג ע"א במשנה שם, ולמה לא בעין מיועטא על בשר דגים וחגבים (דلم"ד היה ועוף אינם מה"ת קשה לומר דמעט דגים וחגבים מוקיש דבבלחה וכיריס"ג לקמן) הרי דדים וחגבים אינו בכלל בשר כלל, ובDALICA שום מיועטא נמי ידענין דלא הוא בכלל בשר כלל, ואיך נאמר דהוה בכלל נדר משום דאם רוצה לאכול בשר ולא ימצא, יאכל דגים ולא ירך או קטניות יותר קרובים לשבר מן ירך וקטניות, והוא פלא והפלא בעיני. ושוב דקדקתי בלשון הרמב"ם בפיה"מ כאן שכ' וזול, "כבר באנו במקומות מנדרים, שעיקר אצלנו בנדירים היל אחר לשון ב"א, אבל בזמן שחברו המשנה היו עושין שהנודר מן הבשר אסור אפילו בשר דגים וכו'" עכ"ל ומיל לא ישתומים על לשון הלאה, שbamן שחברו המשנה היו עושין שהנודר וכו', ועכ"פ כפי הנראה בעיליל דגם הרמב"ם ז"ל הרגיש בזירות דין זה, דהנודר מן הבשר יהי' אסור בדגים שאיןם מין בשר כלל וכמו חגבים, ולכן כתוב שהיה דבר זה גורה חדשה להכניס דגים בכל בשר, ור"ע רק בנודר מן הירק אסור בדלקוני משום דירק כולל גם דלעוני אבל דגים בכל בשר כלל, ולכן נחקרו לפרש היתר דגים דקטני במשנה ובבריתא ביום דהקה, ולא שבסיסו המשנה שהיא ישן נושא מתפרש כן, אלא דהמשנה לא זה מקומה, גם אחר שהכניסו דגים בכל בשר לעניין נדריס, מפני דיש מקום להיתר זה ביום דהקה והבן את זאת, כי עיין זה צrisk לפרש בכמה מקומות וחד מהם הוא בריש מיכלתו דכמה אוקמות שבגמ' הכנין בריבוי דהכל שוחטין דינים חדשים שנתחדשו זמן הרבה אחר יסוד המשנה, ודוק".

ודרך אגב אכיען כאן מה שיש לי מן התמיा על הפסיקים הטור והשוו"ע שסתמו דבריהם ביו"ד סי' ר"ז בהא דמותר דגים ביום דהקה, אי דוקא בנדיר רק על יום אחד והוא יומא דהקה, או אפילו נדר על שלשים יום או סתם נמי, ובדבר זה אני רואה פלוגתא דהה"ז ז"ל שם בנדירים כתוב בפירוש, דדוקא בנדיר על יום הqua, אבל מלשון הראה"ש שם משמע דהה"ז בנדיר לכמה ימים, כיון דהיום לא מציא אכל דגים, ומילא אין כוונתו בלשונו על הדגים, וכן נראה מלשון הרמב"ם שכ' ואם מראין הדברים בעת שנדר וכו', אבל

בעירובין, והוא הרי ס"ל דרב"ח בעור מה"ת עי"ש. ולפי ביאורנו זה ליטתה דר' יוסף קמפרש רישא דמשנתינו דכל הבשר רק אבהמה קאי ומדוקא דחוץ מדגים וחוגבים קמידיק הא בשער עוף אסור, הינו דפלוغو בי" ב"ש וב"ה כדמפרשוו איזיל וכמוש"כ למעליה, וא"כ ליכא כאן סטמא דב"ה אוסר דהרי מני וב"י אמר דר' יוסי קאמר לוי יש חולקין עליו ולא משום מביא גאולה קאמר לה, אלא לידע דלאו ד"ה הוא אלא דיש חולקין וס"ל דנהפהוך פלוגו ב"ש לחומרא וב"ה לכולא, והוא תנא עדויות דפ"ד, וממילא צרכין אנו לפ███ כמותו, ממש"כ הראב"ד, ובפרט שהוא במילוי דרבנן דהעלאה גופא בכוכב"כ אינו אלא מדרבן. וא"כ ר' יוסף להלכתא ס"ל דעוף בחלב דרבנן כב"ה אליבא דת"ק עדויות, וממילא דמותר להעלתו על השולחן וזה נראה ברור ונכוון מאד ולא נצרך לומר דאמוראי פלוגו אי בשער עוף בחלב דאוריתא או דרבנן דבר שלא הזוכר בפירוש בגמי' ודוק"ק. ועיין לקמן קי"ג ע"א מה שכתבתי שם על המשנה המעליה את העוף עיין שם היטב.

וראתاي כאן בדרכי הלב אר"י ז"ל שכותב להתנצלותו דבריהם אבינו ע"ה דאיתך העלה לאורחים שלו בן בקר, עם לב וחמאה כיוון דקיים א"א כל התורה כולה ואפלו עירוב תבשילין כמשח'azzל, והביא בשם הפסוקים דמה שקיימו האבות התורה הי' אצלם כדרבן כיוון שלא נצטו עלייה, ומאחר דאמרין דבחול"ל לא גרו על העלתה חלה משום דליקא דאוריתא, ה"ה לאבות קודם מתן תורה דליקא בב"ח דאוריתא, אין מקום לאזר העלה אותו אכילה עכת"ד. ואני בער ולא אבין, א"כ איך קיים א"א גם עירוב תבשילין יותר משמרת דרבנן דהרי כולן גוזרות והרחוקות נינחו שלא לבוא לפגוע באיסור תורה, ועירוב תבשילין בפירוש כתוב הרמב"ס בראש פ"ז מיו"ט דנתקן כדי שלא יבא לבשל מיו"ט לחול והוא טעםא דר' אש"י בגמי' ריש פיו"ט עי"ש ודוק"ק.

תנוס' ד"ה ונינתן לכל כהן שירצתה, פ"י ב��' אפי' אינו מחזיק בתורת ד' ואין נראה לר"י וכו', וחשייב בהדי'יו הזروع והלחאים והקבבה ואמרין לקמן שאין ניתנות למי שאינו מחזיק בתורת ד' עכ"ל כונתם דרש"י ז"ל לא ה"י לו להזכיר כאן האי קרא דلتת מנת לכהנים המחייבים בתורת ד'. דמה"ט חلت ח"ל נמי אינה ניתנת אלא למחזיקים ומוק"ז,adam חلت הארץ דאוריתא דתביעת הכהן עליה יותר חזקה, אמרה תורה למי שאינו מחזיק בתורת ד', מכך' מה שצוטטו בה אינה אלא מדרבן, שלא רצוי חז"ל להזיק בה ידי' עובי ריש ויתבטל מצות נתינה ודאי יותר טוב ליתנה גם למי שאינו מחזיק, וכן אם הוא עני ובלא"ה צרי' ליתן לו בתורת צדקה, אבל חلت הארץ דיש בה משום טומאה שאינה משמרה כראוי בכל אופן אסור ליתנה לע"ה שאינה משמרה בטירה לכך ס"ל להתוס' ז"ל, אלא דלשון המשנה,, ונינתן לכל כהן שירצתה" אינו מדויק לשליטם דהרי אין לו ברירה, דהרי אין לנוינו כהן אחר, והכי הול"ל ונינתן אף לע"ה וצ"ע ודוק"ק.

תנוס' ד"ה עוף וגבינה אין בשער ובגינה לא, תימא דהיכי פריך מגבינה אחר בשער, אבשׂר אחר גבינה וכו'. הנה מפרש"י ז"ל מוכחה דס"ל דאין חילוק דבד"ה ללא קינוי הפה כתוב "שם אכל זה ובקש לאכול זה וכו' אבל בשער בהמה בעי' קינוי כדלקמן, שלאichi נדבק כלום מן הרשות בחניכיו" עכ"ל מזכותם סתם אכל זה, ולא פיש' גבינה וכו' בסה"ד שכותב סתם,, "מן רשותו" ולא כתוב גבינה, הרי דבון בשער ובין גבינה תחלה צרי' קינוי ונטילה וסגי בהכוי, ובכוי מתפרק הסוגי' על נכוון ורק ר'ח' דמחקל לקמן בין בשער תחלה לנגבינה הוא חידש לו דבשער תחלה צרי' המתנה. ולפע"ד ברור דאיסור זה דקאמר ר'ח' הוא חומרת אמוראי, וכיון

עת על השולחן עם החלב.

ועפ"י האמור מיושב ג"כ ממש"כ הרמב"ס ז"ל פ"ט הלכה כ' דהעלת עוף אסור משום הרגל עבירה שייכל זה עם זה, אע"פ שעוף בחלב אסור מד"ס עכ"ל ועיין בלח"מ שהקשה הא בגמי' אמרינו אי שרית לאסוקי עוף וגבינה אותו לאסוקי בשער וגבינה ובאליפס רותח דאייכא בב"ח דאוריתא. ועיין באחרונים ז"ל מש"כ על פרשי' במתנית'. ולפע"ד נראה לפי האמור דהא דמתרך אבי בגמי' כנ"ל הוא אליבא מה דס"ל הש"ס בתחלת הסוגי' דעוף מדוקא דסיפה דחוץ מדגים וחוגבים אסרים, אבל אליבא דר'א דקאמר דמתנית' דכל הבשר כולל גם עוף ומטעם הרמב"ס ז"ל לא צרכין כדי שלא יטוע למורה דגדי בחלב אומו דוקא ודוק"ק.

ד"ר ק"ד ע"ב. משנה העוף עולה עם הגבינה על השולחן ואיינו נאכל דב"ש וב"ה אמורים לא עליה ולא נאכל. התניס' הקשו דזה הווע מחלוקות אחר הסTEM דלעיל, דכל הבשר אסור עלות על השולחן. ובאמת לפי מה שכתבנו למעלה דהש"ס ממש"ה מדיקמן דעוף מדגים וחוגבים" דעוף אסור ולא "מכל הבשר" משום דס"ל דחוץ מדגים וחוגבים סתם, דיש לו שם לויי' כמו דגמים, וא"כ הכי פירושא דמשנה כל הבשר, דהינו בשער בהמה אסור עלות חוץ מדגים וחוגבים שמותר לעלות. וזאת לד"ה, עוף פלוגו ב"ש וב"ה. אלא דלפ"ז צרכין לומר דמתנית' דלא כר"ע, דהרי חיה ודאי היה בכל כל הבשר, ואיך קאמר דאיינו עולה לד"ה כיון דגם חיה איינו אלא מדרבן לר"ע, ולפ"ז ליתה ג"כ מה ש' התוס' דפלוגו ה"ה בחיה, ולא נקטו בלשונים משום דלא שכיח,adam בחיה נמי פלוגו הוה לי' סTEM ואח"כ מחלוקות. וממילא צרכין ג"כ לומר דב"ש וב"ה פלוגו בעוף אי דאוריתא או דרבנן דאי לשנים דרבנן ופליגו אי גרו כאן גזל"ג או לא, וכדabei' לעיל, הרי שניהם ס"ל דחיה מד"ת ועוף מדרבן וזה דלא כחד תנא דלקמן קי"ג ע"א, דلت"ק היה ועוף מה"ת, ולר"ע חיה ועוף רק מדרבן, ולריוסה"ג חיה מה"ת ועוף מותר אף מדרבן כדמסיק בסוגי' שם, דבמקומו של ריוסה"ג היו אוכליין בשער עוף בחלב, וכאן בין ב"ש ובין ב"ה סברו דחיה מוח"ת, ועוף מדרבן, אבל אי פלוגו בעוף בהמה וחיה. וכל זאת לר' יוסף והס"ד שבגמי' לעיל, דעוף אינו בכלל כל הבשר, אבל לר' אש"י דטורץ דעוף בכל כל הבשר ויש מהן מדאוריתא ויש מהן מד"ס עכ"ל לומר דהוה סTEM ואח"כ מחלוקות לעניין העלה, אי גרו גזל"ג עוף אותו בהמה ממש"כ התוס' ודוק"ק.

ע"ש גמר הא קמ"ל מאן ת"ק ר' יוסי כל האומר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. לכארו' תמייה לי דהרי בא"ה צרי' לומר דר"י קאמר לי' דלא תימא ד"ה הוא דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא דרך ר' יוסי אמר כן, אבל יש חולקין ואמרין דפלוגו להיפך וב"ש לחומרא וב"ה לכולא, עיין בריש פ"ה מעדריות בתומי"ש סTEM תנא דפ"ד שם לית לי' דהני נמי דקחشب ר' יוסי הוא מוקלי ב"ש, ולדעת הראב"ד באמת אין לפ███ לא כר' יהודה שם ולא כר' יוסי, אלא כתנאו DSTEM בפ"ד דלא כוותי'יו חוץ ממה שמצוין במא" דסטם כר' יודא ור' יוסי עי"ש וצ"ל דהכא כיון דרביש פרקו סTEM כר' יוסי דהרי קתני כל הבשר אסור להעלות ועוף בכלל כן פסקין כוותי' עע"פ דהוא נגד הסTEM שבעדיות דפלוג ר' יוסי. וממילא כאן לא הביא שהוא לא כר' יהודה שם ואמר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. והשתא דאתינא להכי לא צרכין אנו למייר דר' יוסף ס"ל בשער עוף בחלב דאוריתא. עיין כאן בהגות הגרי"ב שסתמה על הבה"ג שס"ל דמש"ה שרי' ביעא בכתחאה משום דעוף בחלב דרבנן, הלא ר' יוסף קאמר לי' שם

חוּמָרֶתֶם, וְכַעַן שְׁכַתֵּב הַטֵּי דְמַלְתָא דְמִפּוֹרֵש בְּקָרָא לְהַתִּיר אֵין כָּחַ לְחַכְמִים לְאָסְרוֹ, כִּן הַדָּבָר הַזָּה דָלָא רְצֹו לְהִיּוֹת מְפּוֹרֵש בְּמִימְרָא דָרְיַי הַפְּךָ חֻמָרֶתֶם רַחַ, אֲבָל בְּאַמְתָה רַי אָמַר סָתָם וְלֹא כְלָום, עַל שְׁנֵיהֶם, דַעֲדֵינוּ לְאַהֲיָה הַיְלָוק בְּינֵיהֶם, וְכֵל מַיְשָׁאנוּ מַתְעַקֵש אלָא מַבְקֵש את האמת, יָדָה שְׁהַדְבֵר כֵךְ הוּא וְדוֹקָךְ.

ע"ש גמר' א"ל ר' אתה בר' יוסף לר'ח בשיר שבין השנים מהו קרי עלי הבשר עודנו בין שנייהם, לפירושי ז"ל השאלה ה'י עלبشر שבין שניים, אפילו לאחר ששות, שלא לאכול בגינה עד שיטלנו מפני שעדיין חשובبشر, וע"ז קרי עלי' האי קרא, דאלמא מיקרי בשיר, עיין בפסקים, ופירוש זה לפלא בעניין דע"כ שאל אם לא חשב אחר שיש נתעכל דמיד ודאי חשוב בשיר, דהרי אמרתו דלא הוה עיכול, פ' גה"ג דאפילו חזר והקיאו מתחייב על אכילתו דלא הוה עיכול, מכש"כ מה שנתקבב בין השניים דלא הוה כמעוכל, ולכן ע"כ לפרש דשאל אלהר שיששות, וא"כ מה השיב לו מן הקרא דבר שודנו בין שנייהם, דלא מוכח מיד אלהר שיש, ולא עוד אלא דהקרא בפשיטתו לא מייר קל בשר שנתקבב בין שון לשון, אלא פירשו הדבשר עדין בפיקח דהינו בין השניים שלמעלה ושלמטה עיון ברשי"י בחומש, טרם יכרת כתורומו עד לא פסק, ד"א אינו מספיק לפוסקו בשינוי עד שנשנתו יצאה עכ"ל ולד"א דהינו שלא הספיקו לעלוס הבשר, ודאי אין מקום לדרש זה שבגמ' אלא דגס לפי התרגומים שפירושו דלא פסקו מלאכול ג"כ און המדבר מבשר שבין שון לשון כמובן, ועוד קשה לי דמ"שDKMSופק אבל ואגבינה אם נמצאת שנתקבב ממנה בין שניינו ועדין הוא שם לאחר שעות אי שרי לאכול בשר בלי ליטול הגבינה שבין שניינו דמיהיני תיתני נימא בגבינה חשוב כמעוכל בין שניינו ואפילו מיד, דהרי אחר גבינה מותרת לאכול בשר מיד אחר קינוח והדחה, ודוחק לומר דע"י קינוח והדחה א"א שתשאר בין שניינו רק בשר ולא גבינה. ולכן יותר מסתבר שיטת הרמב"ס ז"ל דס"ל דעתמא דר"ח דאמר אבל בשיר אסור לאכול גבינה הוא מetus בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח כמו גבינה אלא דמהרמ"ל ויתר המפרשים נתקשו להו, דא"כ מה שאל לי ר' אתה בשר שבין השניים מהו, כיון דעתיך חוב השהiji שבין בשר לגבינה הוא מetus בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח, ואני תמהני לכארו' עוד יותר דלפי שיטת הרמב"ס דלאחר שיש באמת חשוב כמעוכל, ואין צורך להסירו וקשראל רק דאפילו בלעו והקיאו לא הוה עיכול, אבל לפע"ד נראה דהפרוש בגמ' לפי שיטת הרמב"ס כך הוא דר'acha בר"י הקשה לר"ח בשיר שבין השניים מהו כלומר אויל אינו חשוב ואין זה אלא כ"ש ואינו כדי לחש עלי ולאסור בשבל זו לאכול גבינה אחר קינוח, וע"ז השיב לו דרך מליצה והבשר עודנו בין שנייהם, דחשוב וכדי לאסור בשבלו האי כ"ש שבין שניינו ולא דרך ראי' הביא האי קרא, אלא דרך מליצה זהה ונראה לי ברור ונכון לפי שיטת הרמב"ס ז"ל ודוק'ק.

ע"ש גמר' א"ל הנ' להיכא וכו' וכותב המהרש"א בח"א אפשר שהרגיש בו שרצה לגנבן עכ"ל, וכותב בהגותה מהרש"ש זוז' ול"ז מה חדש על פרשי"י שהיה גנבן עכ"ל, ולפע"ד כוונתו של המהרש"א להקשות מהו לא קיבל אבי תשובה אריסי, דאמר לי' מיר, וע"ז כתוב דאפשר דהיא לאבי' איזה הוכחה דלאו אמות קאמור שוב עיינתי בעין יעקב ושם הגירסה בדברי המהרש"א, "אפשר שהרגיש בו שאינו אומר אמת אלא שגנבן" ונהנתאי ודוק'ק.

תנוס' ד"ה לסעודת' אחראית אכילה לאו בסעודה שרגילין לשות, אחת שחרית ואחת ערבית, אלא אפי' לאלטר אם סילוק השולחן ובירך מותר דלא פלוג רבנן עכ"ל, מה שהזכירו להו,

איסור דבר שסנהה"ע ذקאמר רב לעיל צ"ה ע"א דאסור, ומבואר בירושלמי דבר גזר על זה, ועיין שם שהארכתי בזיה. וכאשר ביארנו בראש מכך תלען דהא דפוסלן השחיטה בנסיבות פגימה שאינו אוגרת רק נרגשת חומרא זו חיש לון ר'ח באמרו ר'י שלפני עי"ש, והכא דכוותי" דאיך יעלה על הדעת-DD בדבְרָה שלא נזכר בשום משנה או ברינייתא, ואדרבה ההן מברינייתא דאגרא והן מברינייתא דפליגו בה ב"ש וב"ה דלא דיברו אלא מקינות והדחה ומוכחה דאזו לא ה'י חומרא זו דהמיתה ולומר דחיחת המתה נברא והן מברינייתא בשר תחללה ולא האצירו התנאים ומה שדיברו מן קינות והדחה סטם נוקמא על מציאות דבתחללה גבינה הוא דוחק שאין הדעת סבלתו, ומה דפרק לKNOWN אר"י דאמר, "ולא כלום" מר"ח דאמר אבל בשיר אסור לאכול גבינה וגם יתר ביאור הסוגי, עיין Known בדיבור הסמוך ודוק'ק.

ד"ה ק"ה ע"א גמר' בעיא מינין ר"א מר"י, כמה ישחה בין בשיר לבינה א"ל ולא כלום, איני והוא אר"ח וכו', אלא כמו ישחה בין גבינה לבשר א"ל ולא כלום עכ"ל הש"ס וכל השקיל וטרוי הלה כולה מוקשה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה, הכי לא ידע מברינייתא דב"ש וב"ה, דבעי קינות והדחה, ומילא מילא מילא דבכחא סגי דקשה מאד לומר דלא ידעה מאחר דהוא מלטה דנוגה בכל יום ובכל אדם ופוק חז מה עמא דבר, וע"כ דקבעי לי' כמה ישחה כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה בין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דלפי מה דפסקו דבון בשיר לבינה בעין שי"י השמשו דין זה, דכמה ישחה בין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דלפי מה דפסקו דבון בשיר לבינה בעין שי"י שישות או עכ"פ סעודה אחראית מושום טעם המשך מן הבשר בתוך פיי כדעת רשי"י או מושום בשיר שבין השניים כדעת הרמב"ס. עדין לא נדע שיעור שי"י שבין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דכיוון דגבינה אין כאן מושך טעם ולא גבינה שבין שניים, אבל מ"מ מיד אסור לאכול בשיר אחריו עד שיקנח ידית, וכמה ישחה שלא יצטרך קינות והדחה. גם מה דקאמר הש"ס דעל גבינה ואח"כ בשיר שאל, קשה טובא למה לא של גם על בשיר ואח"כ גבינה הци האי מימרא דר"ח כבר היהתה מפורסת וידועה, עוד פלא ר'ח לא אמר שיעורא אלא אסור ורק מעשה דמר עוקבא ידיעין דאביו המתין מעלי"ע והוא הקיל עד סעודתא אחראית הרי דלא ה'י להם שיעור מבורר על האי המתה, וא"כ ר' אסיד דבעיא מרבי ר' יחנן כמה ישחה בין גבינה לבשר, והшиб לו ולא כלום, והיינו בקינות והדחה כדעת רוב הפסוקים, איך לא של גם על מה ישחה בין בשיר לגבינה דלא סגי בקינות והדחה. ומtopic חומרה הנוי קושיות אני אומר מר"ח אר"י קפרק א"גini דר"י בamat עדין לא החמיר חומרא זו דר"ח, להמתין אחר אכילת בשיר רק ה'י די לו בקינות והדחה, וכברינויתא דב"ש וב"ה דקאמרו סטם על בשיר וגבינה באכל, אכל אחת ורוצה לאכול אחוריו השנ'י, וכפרש"י ז"ל לעיל, אלא דעל מאן דקאמר מימרא זו דר"י ביביהם"ד להלכה קפרק, איני והוא או"ח הרי דסבירו על עצם שלא לאכול גבינה אחר בשיר ובתורת איסור כמ"ש ר'ח ואיך נקבע תשובה ר'י לר' אסיד גמ', וע"ז השיב לו דעכ"פ תלי בין גבינה לבשר, דבזה לא החמיר להמתין והרי תראה דבדורות הפסוקים הוסיףו חומרא גם על גבינה קשה להמתין כמובא ברמ"א בהגה סי' פ"ט, וכאשר הראותיך בכמה מקומות בש"ס שנדחק לישב במאמרות הראשונים להשוותם עם חומרות נתהוו אח"כ, כדי שלא ה'י מפורש היפך

ראשונים קרי מצוה, והשנאים חובה, דחחיו נצמה ונתווה מילא מן הראשונים שהם מצוה ודוק.

בנ"ד ובה"ג פירוש הראשונים שהם מצוה משום סרך תרומה טעוני ברכה, אבל אחרים ששם לצורך אדם אינם טועני ברכה, ומכאן כי הר' שאין לצורך על ק"ש שלפני מותו וכי"ל, ולכאר' תמורה עשית מעקה וקביטת מצוה מה מרביתם עליהם, ובכל הלא כל המצות נצטו לטובת האדם כמפורט בתורה כמה פעמים, ואולי לא אמר בהה"ג כלל זה אלא במצבות דרבנן ולא בדורייתא מפני שבדרבנן אנו יודעים הטעם בבירור, אבל בדורייתא הלא חזץ מן הטעם הנгла, יש בהן סוד ממש, ועיין מה שכתבי בזה לעיל צ"פ פ"ז ע"א לעניין מצות כסוי הדם ודוק.

ע"ב גמר אר"ג לא שנן אלא בין תבשול לתבשול, אבל בין התבשול לבניה חובה, הנה לדעת ר"ש שבתוס' וכן הוא דעת הר"ף והרמב"ם ז"ל, אין חילוק בין תבשול לבשר ממש, התבשול נמי התבשול של בשר כאמור, אלא דלפ"ז צריכין לדוחק דברין התבשול לבניה היינו לבניה תחללה דבתבשול תחללה הלא בעינן שהי"י עד סעודתא אחריתא, והנה אם נאמר לדעת התוס' דלעיל דסודה אחריתא אפילו מיד ועיי"ט סילוק שלוחן ובה"מ, ומ"מ צריך קינות ונטוי" ונדעת השו"ע שהבאתי לעיל, לא הי" צריכין בתוס' לדוחק כאן דבגינה תחללה דזואה קמיiri, דהא גם בתבשול תחללה מציא מיר"י ובסילוק השולחן כ"ל. אלא זה ליתא דכיוון דעתכ"פ בעין ברכת המזון הרי עבי נטוי" מצד מים אחרים, ולמה לי נטילה ב"פ ודוק. עוד זאת יש להעיר על שיטה זו דתבשול היינו בשר מה קמ"ל ר"ג דבין לבניה לשבר צריך נטוי, הלא כבר נשמע זאת מביריתא דאגרא ובפלוגתא דב"ש וב"ה דלעיל, לפי הסוברים הדחחה היינו הדחת ידים. ואולי לאפוקי מהא דר' יצחק דלעיל דמחלק בין לילה ליום, ואז לא הי" קורא אותו חובה, ואולי מה"ט השםיט הרמב"ם ז"ל הא דר' יצחק דקאמר דסגי בעיננו בעלמא, ועיין בס"י פ"ט בש"ך סק"י עיי"ש ודוק.

צ"ט ע"א גמר כי אתה ר' דימי אמר מים הראשונים האכלו בשר חזיר וכותב רשי"ז יול שחוניין ישראל ה"י מבשול ומוכר בשר שחוטה לישראל, ונבלות לנכרים, ולזה שלא נטיל ידיו האכלו בשר חזיר, ומהרש"א ז"ל נתעורר על דברת רשי"ז שמתחליל בנבלות ומיסיים בחזיר, וכותב דריש"ז רצה לתרץ איך נשא וננתן בדברים אסורים لكن כתוב דמוך נבליה וטריפה שנזדמן לו מרותם בהמותינו, ועתה אירע שנזדמן לו בחובו וכדומה בשר חזיר עיי"ש. ולפנ"ד נראה ברור לדינא אפילו בנזדמן לו דרשאי למכוון לנכרי, מ"מ לבשלו ולהאכילו לנכרי כדרך אקסני פשיטה דאסור דזה לבשל ולמכרו מבושל הוא מסחר חדש ולא הותר לו בשבייל שנדמן ובפרט דבבישול קרוב החשש שהוא יבא לאכלו, שוב ראיתי בפתח"ש ססי קי"ז וז"ל: ונראה קצת דהה" דאסור לבשל בשר טרפה שנזדמן כדי למכוון לכוטי מפני שקשה למכוון בשר יה"זישין לתקלה עכ"ל, ולפנ"ד מה שנראה לו קצת הוא אצל ברור כמשמעות דאסור כנ"ל, ולא מטעם דקורוב להascal באכילתו לחוד, אלא משום דלבשל ולמכור מבושל הוא מסחר חדש, שלא הותר לו בנזדמן לו טו"ז בתוך בהמותיו ודוק. אבל מה שנראה לפנ"ד בכונת רשי"ז יול הוא, דרצה לומר דהאי גברא שהי' מזלאל במשום הראשוני חטא כאן בכפלים, דהה' לו לחוש שלא יכירו מהו שראה ישראל ואכילה נבליה וטריפה אצל האי חנוני שמאלכי ישראלים ונכרים וכמוש"ב מהרש"א ז"ל, דنبילה וטריפה שכחיהם אצלו, אבל על בשר חזיר לא הי' לו לחוש דהוא לא שכיח, ובמה שבישיל ומוכר באמת איסורא עבד, עיין בהגות מהר"ב מרנשבורג ז"ל ודוק.

دلכאר' קשה דהרי אביו הי' שווה מעיל"ע ולמה נימא שבנו מор עוקבאה הקיל נגד אביו לאכול ע"י סילוק שלוחן וברכת המזון. אבל לפע"ד נראה דהחותס' לא פירשו, עד לאחר מכן השתת, כמו שפרש"י ז"ל דהינו מעיל"ע, אלא דסתם סעודת בשער ה' בערב וכדכתיב בערב תאכלו בשער, ובבוקר תשבעו לחם, ושזה מן הערב עד הבוקר, כי השתת ר"ל עונה אחת חצי היום דהינו י"ב שעotta, וא"כ אכן נפרש דמר עוקבאה הקל בסעודתא אחריתא דהינו חד מן הערב עד הבוקר, ואם לא דוקדק על צימצום השעות שהיא עונה שלמה י"ב שעotta, ע"ז לא הוה קامر דהוא חלה בר חמרה, ולא עוד אלא אדם בשביל שעעה קללה לא הי' משנה ממנה אביו, אלא ואדי דהוא הקל לאכול עוד בערב בגיןה אחר בשער ע"י סילוק שלוחן ובה"מ.

אלא דהותח' הקשה על שיטת התוס' דא"כ הוא הרי אין זה אלא להכירה בעלמא, שלא לאכול בשר וגבינה יחד בלי קינות והדחה, וא"כ גם בגבינה תחללה וא"כ בשר ה' לו להחמיר עד סעודתא אחריתא, ועיין בלב אר"י מה שכתב בהז, ואני תמה על הניגאנום איך עלה על דעתם לתלota בוקי סריקה בתוס', שהמציאו טעם סעודה אחריתא להכירה, הלא כבר עשו חכמים הכירה טובא שלא להעלות על השולחן בשר וגבינה יחד, ולמה לי עוד היכירה דסילוק שלוחן, ואדרבה אם יעשה סילוק שלוחן ישכח בקינות והדחה הכרי סילוק השולחן יזכירו. ולא עוד אלא דלשון התוס' מוכח דלא כוותייו דהרי כתבו דמשום היכירה עבדו כדי שלא יאכל בלא קינות והדחה הלא משום היכירה עבדו כדי לא יאכל הבל המתנה לא צריך כלל. אבל לפע"ד נראה ברור דכונות התוס' דא"ג אסור רבנן לאכול באוטו סעודה גבינה אחר בשר אף אחרי קינות והדחה עד סעודה אחריתא, משום מושך טעם קרשי", או משום בשר שבין שניים רמב"ם, מ"מ לא נזרו רק עד סעודה אחריתא דעפ"י רוב ישחה בין סעודה לסעודה עכ"פ שיש שעotta, אבל מ"מ אם לפעמים יתואה לאכול בגבינה מיד די לו בסילוק שלוחן וברכת המזון לצאת ידי תקנת חכמים שאסרו רק בחדא סעודתא, ויש להם סמק גדול ממיימת דר"ח גופא, דאמר סתם אבל גבינה אסור לאכול בשר, ולא יהיה שיועורא למלאה, ע"כ בחדא סעודתא קامر, וכל שלא אכל בחדא סעודתא לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עשו תקנות, וכאשר מצין כזה הרבה הן בתורה והן בש"ס, ואין להאריך כאן בהז.

ודע דלפי שיטת התוס' דסעודה אחריתא אפילו מיד ע"י סילוק שלוחן ובה"מ סגי, אני מסתפק ושותל אי גם בלי קינות והדחה מוהני, כמו שהי"י דשש שעotta לרמב"ם דודאי לא בעי קינות והדחה, או נאמר דרכך לחומרה א"ר חסדא דגבינה אחר בשר אסור עד סעודה אחריתא, אבל לא להקל דלא נצרך קינות והדחה עיי" שסילוק שלוחן וברכה ובשוו"ע כתוב צריך קינות והדחה והדבר צריך אצל תלמוד ועיין בראש יוסף ז"ל מה שכתב בהז ודוק.

תוס' דהה' מים הראשונים מצוה ואחרונים חובה בברכות דרש תרוייתו מקרא מוחתקדשים, אלו מים ראשונים, והייתם קדושים ALSO מים אחרים וכו', עכ"ל לפי מה שכתבו דמה שאמרו שם שהמוזהoms פסול לעובדה, כך ידים מזוהמות פסולים לברכה, היינו להם כיון דהדבר ה' עלייהם חובה ליטול אחר הסעודה לפיקד נחבות כמוهما, י"ל גם להפקיד כיון דמים ראשונים מצוה דאין לאכול בסתם ידים דהו מזוהמות, א"כ מכש"כ דלאחר אכילה נחבות מזוהמות לעניין ברכת המזון, ומדוקדק הדבר בקרה דוחתקדשים הוא הצוויי למים ראשונים, וממילא והייתם קדושים מפונקים שידים שלאחר אכילה נחבות אצלכם כמזוהמות, וכך

ס"י ד' בשם תשוי הרשב"א ז"ל שלומד מהאי מירמא דבר דעתו שחרית בעי כל וכל דיני נטילה לשעודה. וופר אני תחת כפota רגלי הראשונים ז"ל, אלא דלפער"ד אדרבה מדלא אמר מותנה אדם על נטילת שחורת רך אמר גוטל אדם וכי' משמע דלא דבר מנטע"י לתפלה דלא בעי דיני נטוי כבשעודה, וסגי גם בмеди דמאנקי כמו צורו באין לו מים, ונלמד מקרה דארחץ בנקיון כפי, וכמבואר שם בב"י לדעת הרא"ש והר"ן והמרדכי ז"ל, אלא גוטל אדם שתי ידיו שחרית לסעודת שחורת ומותנה עלייהן על כל סעודות היום, ומילא מישוב קושי התנוס' מהא דערבי פסחים דקאמר שםDKידוש הוה הפסיק בין נטוי לשעודה, דשאני הכא דהרי לא הפסיק בין נטוי' נוטלין מושם דלא היו להם שעת הכוורת, ובענין פלא, דbulletא דרבנן DIDעינן טעם תקנות שנתקלק בעין ה' לו שעת הכוורת או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיבור הסמוך לעיקר נטילת ידים לתרומה הי' מושום נקיות לדעת רשי"ז, ולכן מים ראשונים ואחרונים גם שניים חד טעמא איתו להו, וא"כ כמו דבמים אחרים בחמיין לא מפני שבלייען את זההמא כמש"כ רשי"ז"ל לעיל, או מפני שאינו יכול לשפשף בהן כמש"כ הרמב"ס ז"ל בפ"ק מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הכוורת הכא. ולטעם שכבת הרמב"ס שם דחמי טבריה מפני שאינם ראיין לשנית בהמה ואיינם בכלל מים ניחא ודוק".

צ"פ ק"ז ע"א גמר' א"ד בשעת הדחק אין שלא בשעת הדחק לא, ופליגו אדרב, וא"ד אפיקו שלא בשעה"ד נמי והיינו דרב. קשי' לי לפי דעת הרמב"ס ז"ל שם הלכ' י"ח דע"י כrichtת מפה מציא אכל בלא נטוי, איך שידי' שעיה"ד דהרי לכל אדם מסתמא יש לו מפה, אם לא שנאמר דקשה לאכול במפה, וא"כ שעיה"ד דקאמר הכא שעיה"ד כל דחו קאמר, ולפ"ז יש לומר דרמב"ס ושאר פוסקים דעתקשו על הא דרב מערבי בזה, דלשתת התנוס' ווחכרו לתרץ דרב מים בסמוך פסחים כדעליל, ווחכרו למלעה דרב בנטוי לسعודת שחורת הרמב"ס ז"ל כפי שביארנו למלעה דרב בנטוי, וא"פ' בלא קמיiri, ובזה לא שייך הפסיק בין סעודה לשעודה, וא"פ' בלא שעיה"ד כלל מצי' מותנה על כל סעודת היום בחוד נטילה, لكن האי שעת הדחק דקאמר כאן שעיה"ד כל דחו קאמר, ולא הוצרכו לכרכוך. ידיו במפה שקשה לאכול מאכל בידים כרכוכות במפה CIDOU וDOI".

תנוס' ד"ה Mai לאו, עיין בראש יוסף על דבריו זה ובסוף דבריו קמתמה על הרמב"ס ז"ל שכ' דלט אדם ידי' במפפה ואוכל תרומה אבל לא חולין על טהרת הקודש או על טהרת הקודש, וזה הרמב"ס ז"ל סובר חולין על טהרת הקודש בחולין גמורין הון, ולא כקודש דמי' דקון כתוב בפי"א ה"ט, חולין על טהרת תרומה השלישי פסול בהן, ועל טהרת הקודש הרי הון בחולין גמורין, ובחולין גרידא הרי סובר הרמב"ס דמותר לכרוך ידי' במפפה והניח הדבר בצע"ע. ואני אומר במחכ"ת של הרראש יוסף ז"ל דקון לא חש לקמח'י, אבל עצימות הפלוגתא אי חולין שנעשה על טהרת הקודש רק קודשים דמי', או לאו קודשים דמי', הוא אם אכן נdown בי' דין קודש שהשלישי שלו עשה רביעי בקודש, או אפיקו הוא עצמו אם צריך לייחר שלאיטמאו, ומה"ט בראש מיכלון מוקי' רביה ב"ע מותני' דהכל שוחטין בחולין שנעשה על טהרת הקודש ובטמא שחתט דוקא למ"ד בקודש דמי', דרך אין אסור לו ליתן לטמא לשוחט בסיכון קצרה שמא יע' בבשר ויגרום טומאה לחולין שדיםם כקודש מלחמת הבעלים שנוהגים בו דין קודש, אבל למ"ד לאו קודש דמי', גם בעליו אינם מוציאין לשומר את חולעו שלא יטמאו, אבל אם באתות נטמאו, ודאי דאסויים לו לאכלן מפני נדרו שקיבלו עיי' לאכול חולין עטה"ק, ולכן

ע"ש כי אתה רבין אמר ראשונים האכלו בשר נבלה, עיין בראש יוסף ז"ל שכבת דמסתמא לחומרא קאמר, ובבלה חמורה דאית בה גם עשה דאינה זבחה, ולא ידעתה הכרחותו להה, והוא אדרבה הש"ס קאמר אח"כ דר' אבא מתני חדא מהני וחדא מהני לחומרא, הרי דחזר חמור מבלה, שנית נעלמו מעני' קדשו לפ' שעה דברי הרמב"ס ז"ל בפ"ב ממ"א דbulletא הטמאים הון בהמות והן עופות אכן חוץ מן הללו גם לאו הבא מכלל עשה דאותה תאכלו ויל' בדוחק ודוק".

ע"ש חמיט בטרי' וכו', וככתב רשי"ז"ל דבחמי טרבי' כ"ע מודים דין נוטלין מושם דלא היו להם שעת הכוורת, ובענין פלא, דbulletא דרבנן DIDעינן טעם תקנות שנתקלק בעין ה' לו שעת הכוורת או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיבור הסמוך לעיקר נטילת ידים לתרומה הי' מושום נקיות לדעת רשי"ז, ולכן מים ראשונים ואחרונים גם שניים חד טעמא איתו להו, וא"כ כמו דבמים אחרים בחמיין לא מפני שבלייען את זההמא כמש"כ רשי"ז"ל לעיל, או מפני שאינו יכול לשפשף בהן כמש"כ הרמב"ס ז"ל בפ"ק מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הכוורת הכא. ולטעם שכבת הרמב"ס שם דחמי טבריה מפני שאינם ראיין לשנית בהמה ואיינם בכלל מים ניחא ודוק".

ע"ש א"ר אידי וכו' נטילת ידים לחולין מפני סרך תרומה וועוד מושום מצואה אמר אבי' מושום מצואה לשמעו דברי חכמים, ופרש"י ז"ל מושום סרך תרומה שהידים שנויות הון לפסל אל את התרומה, אבל חולין לא מהני فهو שני לפסלו, וכדי שירגלו ואוכל תרומה ליטול ידים הנחigung בחולין, ועל מצואה לשמעו דברי חכמים פי' שתקונה עכ"ל, והתוס' הקשו והלא מושום סרך תרומה תקונה, וא"כ מי' עוד ויל' דתקנו מפני נקיות עכ"ל. והנה רשי"ז"ל כתוב בשבת דף י"ד ע"א על הא דאמרו שם גוזרו טומאה על הידים מפני שעסקניות הם, דונגין במקומות טנופות וגנאי לתרומה שנמאסת בכך, ודלא כמו מ"ד דמשום טומאה ממש נגעה בה, דהרי אם נעג באב הטומאה הרי גם אחר נטילה מטמא את התרומה מה"ת, וגם מיש' ידים מכל גופו, ועוד מה מהני נטילת ידים לנבי טומאה, אלא נבעי טבילה כל הגוף עיי'יש, הרי לדעת רשי"ז"ל עיקר נזירת טומאה על הידים לבני תרומה מושום נקיות היהת שלא יاقل מאכל מסואב והרחיבו דבר זה גם על חולין דודי' ננאי לאדם השלם לאכול מאכל מסואב אפי' הוא חולין, אלא דממה שגוזרו טומאה על הידים להיות שניות מוכח לעיקר תקנות ה' על ואוכל תרומה שההנה הכהנים, ומפני שטומאה וטהרות חמורה להם, כמו שאמרו ביוםאי גזו טומאה על הידים, ומילא בחולין דלא מהני לחו' טומאה שנייה, ובפרט לאוכל בימי טומאותו עכ' לומר דמשום סרך תרומה שיהי' רגיל בנטוי', אמרו גם בחולין ליטול ידו לשעודה שהוא עיקר אכילת אדם, אבל באמת עיקר טעם ז"ל ה' הי' מושום נקיות שלא يتכלך המאכל עיי' ידים העסקניות, הון בתרומה והן בחולין והן בכחן והן בישראל, אלא שלבשו דבר זה בטומאה מפני שירדו לסוף דעתו של המון העם, שאם גלה להם עיקר הטעם שמנפי נקיות תקנו ליטול ידים לא יהי'. נזהרים בה וכאשר גוזרו טומאה על הספר כדי שלא יניח אצל האוכלין ומשום עבריים שיקלקלו הספרים, כמו שאמר שם בשבת ומה דלא סגי' לי' לומר דמשום סרך תרומה לחודא נתקנה, ותרומה מושום גנאי לקדשים וכדמשמע נמי שם מלשון רשי"ז"ל מושום דא"כ ד' ה' לתקן נטוי' להניהם לחוד ולא לכל העם ודוק".

ע"ב גמר' אמר רב נוטל אדם את שתי ידיו שחורת ומותנה עלייהן כל היום כולם. עיין בתנוס' ובשאר פוסקים וմדברי כולן נלמד דס"ל דבר קאי אנטילית ידים של שחר לתפלה, ועיין בב"י או"ת

להתפשט בכל הקדרה ועיין.

והנה אני רואה ברשי"ז ד"ה אם יש בה בנ"ט מבואר, דרש"ז סובר שמקצת החתיכה ברוטב מיריר וככבות הט"ז DAOסורת שאר החתיכות בלי ניעור משום דפליטת החלב מהלך התחthon שבחלץ ז"ל, "אם יש בה בנ"ט באוותה חתיכה כלומר שאין באותו חתיכה בלבד ס' לבט הטיפה, מיד נאסרת החתיכה וכי"ע כל. האילו לפלא לאיל צ"ז ע"א מפרש האיל בנ"ט דמתנני" דר"ל שאין בה ששים, והוא לאיל צ"ז ע"א מבואר דבנ"ט בכל מקום בקפילה ורק היכי דיליכא קפילה, או ליכא למיקם אטעמא משערין בס'. וכי רוצה רשי"ז לאלוקמא מהני בדיליכא קפילה אהמהה? ועיין לעיל בתוס' ד"ה אלוק שחקשו אמראי לא פריך אמתנני" דטפת חלב מאן טעים לי. והנה קושי"ז והשא רך לשיטות דמשנתינו מיריר בחתיכה כולה חוץ לרוטב אבל לדעת רשי"ז לאלוקמא במקצתה ברוטב וככבות הט"ז לך"מ, דהאי בנו"ט דמתנני" ע"כ ליכא לפרש בעיטות קפילה דהא אפשר שלא יטועם טעם חלב, ומ"מ אסורה החתיכה דהא כש מגע החלב לחלק התחthon שבתוכו הרוטב יצא וויאצא, ומ"מ החתיכה כבר נאסרת חלק התחton מון העליון כמש"כ הט"ז. ולכן צריך ע"כ לפרש האיל בנ"ט בס', משא"כ בסיפא דמתנני" מניח רשי"ז לאל בנ"ט כמשמעו דבניעור בתחלת מיריר ואיז שפיר מס' טעים לי קפילה. ולשיטת התוס' דבכלה חוץ לרוטב מיריר וניעור דסיפה הוא לבסוף הוא להיפך בנ"ט דרישא הוא בקפילה וכן דסיפה הוא בס' דיקון, דהא מב"מ הוא וביע ס' כנגד כל החתיכה ודוו"ק. וכן נראה מtos' כאן שסבירו כן בשיטת רשי"ז לאל מהא דהיבאו ראי לשיטות והשא על שיטותו של רשי"ז מלקמן אמרין, אי לא ניעור ולא כיסה כלל, מוביל בעל מפליט לא פליט, ואי כפי' הרמן"ז לאל דרש"ז מקצתה ברוטב אינה אסורת השאר בלי ניעור כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב לא הביאו מידי מלקמן, דודאי היכי הוא דלא פלט החלב לחוץ גם במקצתה ברוטב, אלא ודאי דגס התוס' הבינו כן דעת רשי"ז דמלפלט החלב ואסורת השאר בלי ניעור, ומ"מ נעשה החתיכה נבלחה תחלה נ"ל. ולכן שפיר הקשו מלקמן אמרין מוביל בעל מפליט לא פלט ואינה אסורת השאר בלי ניעור וזה ברור ונכון ועיין היטב במה שכתבת לפקון ד"ה גמר' אמר רב.

אבל הר"ן ז"ל דעת אחרת לו בשיטת רשי"ז, דהוא לא האזכיר כלל בשיטת רשי"ז שהחתיכה מקצתה ברוטב ומ"מ אסורת כל שאר החתיכות ע"י פליטת טעםبشر לחוד, דכיוון דחנן' הרי הבשר בעצמו גוש האיסור ומץ אסור בפליטות טעםبشر לחוד, ולית לי סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאסור אלא במקרים שאיסור עצמו יכול לילך שם, והוא דאיון הקליפה אסורת את השני', הטעם דלא הויה דרך בישול דומי"ד בב"ח, ומה אמרין לפקון אי דלא ניעור מבולע בעל מפליט לא פליט היינו בס' דאפשר לסתור מטור עי"ש בארכיות. והנה מובן דפי דרכו האילומר דכתיב רשי"ז לאל אשר הארכתי בו לעיל מוקשה ועומד הוא.

אלא דלעומת זה ניחא טובא מה שכי רשי"ז, ובשאר חתיכות פליגו אמראי בגמ' אי אסרתן או לא, והוא פלוגותת רב ושמואל באפשר לשחטו, והקשו כל האחרונים ז"ל דהא למ"ד אפשר לשחטו מיותר גם האיל חתיכה הנאסרת חזקה להיתרה וכmesh"כ רשי"ז לאל בעצמו בפירוש פלוגותת אפשר לשחטו, וכן בסוף הסוגי. ולפי דעת הר"ן דרש"ז ג' מיריר בחתיכה שכלה חוץ לרוטב ניחא, דהאי לכ"ע באיסורה עומדת דלא נפלט החלב כלל, ופליגו אם פליטת עצמה של מוחל בשאר אסורת השאר אבל לפקון ובסוף הסוגי מיריר בעינור לבסוף דאי יצא החלב לכל מותרת. וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א לפי מה דמפרשים דבריו שאסור בלי

כאן דיש לחוש דגם במפפה לא יהי נשמר יפה מנגיית ידו ויבא לידי אכילת חולין טמאים אשר אסור לדיד"ז מחמת גדרו לאכול חולין בטהרה, לבבי היא מלטה ודאי לכ"ע כקדש דמי, וזה ברור כמשמעותו"ת ודוק היטב.

"**ב**" גמר' אמר שמאלו התairo מפה לאוכל תרומה ולא התairo מפה לאוכל טהרות. כבר הזכרתי לעיל שיטת הרמב"ם ז"ל דחולין גרידא התairo מפה, אבל יתר הראשונים ס"ל דחולין גרידא ודאי לא זהיר כן כתוב הרא"ש ז"ל ועיין בראשו יוסף לעיל ע"ד תוס' ד"ה מי לא כביצה שכתוב לדעת התוס' אפילו לכחנים דהתairo להם מפה דוקא לתרומה אבל לחולין לא, ובאמת שיטה זו קשה להולמה, דזה מקרי יציבי באירוע וגיורי בשמי' שמי', דכל עצמיות נט"י לחולין תקנו אותו סרך תרומה, ואיך תהי חולין עוד חמור מתרומה ואף לכחו, ועיין בלב ארוי ז"ל שהביא ראי לשיטת הרמב"ם ז"ל מהא דביני דבוני אח"כ באוכל מחתמת מאכלי אי בעי נט"י לאוכל ונפשט חמור מפה, ואיך קמבעי תחלה להתир לאוכל בלני נט"י בחולין דאסור במפפה עי"ש. אולם לפע"ד נראה דלשיטת התוס' דבחולין גרידא אסור אף לכחנים, אין הטעם מפני שחולין לא יהיה זיהר כmesh"כ הרא"ש ז"ל, אלא דלפי מה דאמרו לעיל בדף הקדום דנט"י לחולין מפני סרך תרומה, ועוד משום מצוה דמצואה לשם דברי חכמים, הרי אכן בחולין יתר על תרומה, מצות חכמים בלי טעם, והיינו בפת דקובע סעודתו עליו תקנו נט"י גם בלי סרך תרומה, ولكن לא התairo לא מפה ולא אוכל מחתמת מאכלי, והה בפת של תרומה לכחן נמי דין ה כי, והוא דהתairo מפה לאוכל תרומה, היינו תרומה דאיינו פט וכמיעשה דר' צדוק דאל כותבת נכלפ"ע"ד ודוק".

ד" ק"ח ע"א. משנה טיפות חלב שנפלה על החתיכה וכו' הנה פליגו בפירוש משנה זו רשי"ז ותוס' אי בחתיכה שבתוכו הרוטב מיריר או בחתיכה שכלה חוץ לרוטב, ומזה יוצאים דיןדים שונים, גם נמשך פלוגותם או בכל השקל וטרוי, لكن אורחיב באה הדיבור ואבאר את שיטות וגם הסוגי לפי שיטת כאו"א כדי ד' הטובה עלי.

דעת רשי"ז דבחתיכה כולה חוץ לרוטב מיריר לא בפירוש אטמר אלא שתוס' כתבו כן לעיל ד"ג צ"ו בשם רשי"ז, והאחרונים דקדקו מדברי רשי"ז לאל أنها ואגה להוציא ממשמעות דבריו שכן הוא, גם בפירוש שיטת רשי"ז יש פלוגותא בין הרמן"א והט"ז ז"ל בריש סי' צ"ב דהרמן"א סובר לדעת רשי"ז במקצת חתיכה ברוטב הוה הדין כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב עצמה נאסרת אבל אינה אסורת את השאר ממשום דהחלב מפעפע רק עד סמוך להחלה שברוטב אבל לא בכלה כדי שתatzא ממנה לשאר חתיכות שבקרה. אבל הט"ז חולק וסובר דרש"ז במקצתה ברוטב איכא תרי חומרות דבחתיכה עצמה נעשה נבלחה ואסורת גם השאר בלי ניעור ממשום דחלק התחton שבחתיכה אסור השאר שבקרה. והכוונה דודאי כשמגיעה החלב לחלק התחton שבחתיכה שהוא בתוך הרוטב מוליך הרוטב את החלב גם לחוץ, וכן מן החלב לא נאסר חלק התחton שבחתיכה דכבלעה כך פלטה החלב לחוץ בשוה לשאר חתיכות שבקרה, אבל חלק התחton נאסר מהלך העליון מכח איסור דבוק, וחלק העליון נעשה נבלחה ע"ג דסופה החלב להתפשט לחלק העליון ומשם לכל הקדרה ממשום דבהאי כח המתפשט בחלק העליון לא מצי יוצא לחוץ לשאר חתיכות כיוון דיליכא רוטב, וניהו דהחלב המגי' לחלק התחton שבחתיכה תפשט עי"ה הרוטב גם לחוץ, מ"מ חלק העליון נשאר באיסרו כי לא מסרי מתפשט דרך הילכו, אלא אם מיד בכל הראשון מצי

דלא קיימא הכי במקננא, משום דלא מסתבר לומר דגדי אסור וחלב מותר, כיון דשניהם היתר ותערובתן אסורה, ואיך יאשר האחד והשני בשירותא קיימא, لكن אמרינו דלעומם שניהם אסוריין, והא דנקרא האיסור בתורה על שם הגדי לשיעורא אתה דגס החלב נשרuber בכזית גדי ולא כמשקה בריבועית. אמנם כל זאת ניחא אי ליכא חילוק בין בשר לחלב מצד אחר, אבל אם נאמר דבבשר איכא חלב ממש, אבל בחלב ליכא רק טעמא ולא ממש שפיר נאמר דעתם עכיר הא מנין לנו ובשלמא אי ילייפין טע"כ ממ"א ניחא, אלא מבב"ח עצמו איך נילוף דלמא באמות החלב אינה אסורת מהמת דלית בה רק טעמא בעלמא ולא ממש שפיר נאמר בפסחים שם באמות כתוב דהילופוטא הוא מבשר שהבשר בעינא אלא שטעם החלב נבלע בו עיי"ש. והרואה יוסף ז"ל כתוב דבאמת ליכא חילוק בין בשר לחלב ובשניהם רק טעמא ולא ממש איכא, דהא רשי"ז"ל בסוגי" דזרוע בשלה כתוב דלולי יילופוטא על טע"כ הוה בטל חד בתורי מקריא דאחרי רבים להטtot, והנה לעולם החתיכה לא תקבל חלב כמוות שהיא רק פחות ממנה וא"כ מצד העצם הרי בטלה החלב ברובו בשר, ורק מצד שנרגש הטעם אסורה. והנה במ"א כתבתוי דדבר זה אינו מוסכם, כי לפי מה ש' הרשב"א ז"ל בסוגי" שטעם עדי שנרגש הטעם הוה כניכר האיסור ובניכר האיסור לא שייך ביטול, א"כ ליתא הא מלטאת דחלב בבשר רק טעם מקרי ולא ממש, ולא עוד אלא דלפי מה שכותבו התוס' והראשונים דבב"ח היתר בהיתר הוה ולא בטל והוא זכ"ש אינו אסור, משום דדרך בישול אסורה תורה ובעינן טעם, וא"כ במקומות דאיכא טעמאתו לא מצינן למימר דעתם הצלב בטלה, דהא היתר בהיתר לא בטל. ותו קשי' לי טובא על הא דכתב רשי"ז"ל דהילופוטא הוה דכי מסלק מה מותוק זה לאחר בישולו, אין כאן אלא הטעם עכ"ל. והוא פלא דהא אנן כרב וכרי"ס"ל, דאפשר לסתחו אסורה, וא"כ אפילו מסלק גם הטעם עדי' שמבהיר החתיכה אח"כ במקומות, נמי נשארה באיסורה הראשוון ואיך נילוף מכאן טע"כ בכל איסוריין.

ואחר העיון נראה לפע"ד דאן הכי גמרין טע"כ מבב"ח, דחזינן דאיסור בבב"ח נתהוווע עי' נתינת טעם זה בהז דזוקא דרכ בישול אסירה תורה, ואם הי' מתבשלים בחלב לא נאסר הבשר מחלב שחווצה לו לנבה, וא"כبشر שנתבשל בחלב לא נאסר הבשר מחלב שבקדרה בתוך הקדרה רק מחלב שנכנסה לתוך החתיכה והחלב שבקדרה לא נאסורה מן החתיכה עצמה שנתבשל מותוק הקדרה רק מומחה שיצא מן החתיכה לתוך החלב ונתבשל בה, וא"כ לא תבשל גדי בחלב אמו עכ"ה הכוונה על טעם הגדי שנתבשל בחלב אמו כי הגדי עצמו אינו אסור מחלב שנכנסה לתוך החתיכה והחלב שבקדרה בתוך הגדי ולכך מה ש' רשי"י, דאם הדרינו זה מזה אין כאן אלא הטעם המכונה להסביר דפיעול הבישול אינה נিcritת רק בהא דבכל אחד נשאר טעם, ועל זה הקפידה תורה, וקרי לי' גדי בחלב אמו היינו טעם הגדי בתוך החלב. וממילא ליכא להקשות ג"כ דילמא משום היתר בהיתר דלא בטל, והא כאן על הטעם אנו דינן אם הוא עכיר דאי טעם לאו עכיר, לא איכפת לנו דלא בטל, דסוכן כל סוף ליכא למילך דהא דאסורה תורה לאכול הבשר לאו בו חלב ממש איכא לא כתוב דהא דרבבה אי נחשב החלב משום דניכר בו החלב ואני בטלה דהא דרבבה אי נחשב החלב כעומדת בפ"ע שרוי' דהא שניהם היתר וכל האיסור לא נתהוו רק ממה שנכנס טעם החלב בבשר, ומה שהזכיר רשי"ז"ל איסור אכילה ומג' פעמים לא בתבשל, ולא די לו באיסור בישול לחוד אי מני' ילייפין, זה לק"מ دائן דיליפין איסור אכילה ומג' פעמים ל"ית, לא הוה ידענן כלל דדרך בישול אסירה תורה ומשום טעם שנכנס מאחד לחברו, כי אם פעלות הבישול נאסירה באכילה, תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ניעור כל הקדרה עד ס', ומ"מ תולה האיסור בטעימת החתיכה אי יש בה טעם חלב או לא, הרי עכ"ח דחתיכה כולה חוץ לרוטב דמהני טעימה, ואפ"ה אוסרת השאר בלי ניуור. אבל כפי אשר הוכחתתי מדברי רשי"ז"ל אין דעתו כדעת הר"ו, אלא דבכלה חוץ לרוטב אינה אסורה וכן איקבע הלכתא בש"ע סי' צ"ב, דבלא ניуור אינה אסורה את השאר אלא בסיסי ק"ה סטרו בעלי השו"ע את טעמים, דשם סי' ז' פסק הטור והמחבר דחתיכת בב"ח מקרי גוף האיסור ואסורת את חברותא בצלוי כדי נטילה, כמו חתיכת נבלה וכל מפרשי' השו"ע נלאו למצוא פשר איך זכו שטרו לבב' תרי. ומקומות הניחו לי העני להתגדר בו, כי לפע"ד שני פוסקים אלו שריין וקיימין זה אצל זה וליכא שום שתירה בינם.

דינהיפה דבר הר"ז ז"ל לכואו' להסביר על סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאסור וכי כיון דהוא כוגוף הנבלה מה תח' כה בhalb' עמו טעם האסור ובפרט בבב"ח הלא ליכא אסור לחוד, ונשאר לחוד, כי שניהם נעשים איסור מכלל היתר עי' מעשה הבישול, ונשארים באיסורים גם אחר שנחסטו זה מזה, ולמה לא הי' בכח האחד לאסור ביל' הלוויית השני, ובפרט שמכח מב"מ קאתין עליה, וא"כ טעם הבשר לחוד הוא האסור ולא טעם החלב שעמו, ואם נאמר דבב'ין גם טעם החלב עמו הרי אין כאן מב"מ לא בטעמא ולא בשמא.

אבל הנראה לפע"ד הסבר חדש בהא דאין הנאסר יכול לאסור אלא במקומות שהאיסור יכול לילך שם, והוא דכלל מונח אצלו נושא להתפשט לא נעשה נבלה, כי כל דרך הילoco אינו אסור, כמש"כ התוס' לעיל דף ק' בד"ה שקדם, והסבירו מבוארות דאנו דינן כל דבר על שם סוף תכליתו והנחתו וכיון דהאי טפה שנפללה על גג החתיכה לא תנוח עד שתתפשט בכל החתיכה, אנו דינן עליה רק אחר הנחתה, ועפ"י סברא זו אני אומר גם לאיזיד' גיסא, אם הטפה אסורת החתיכה מפני שיש בה כדי ליתן טעם בכל החתיכה, אותו המוהל שלبشر שעומד להתפשט חוץ לחתיכה מלאו לא נידונו עם החתיכה להיות נבלה עמה כיון דעתם להפריד מן החתיכה ולילך לדרך החוצה, لكن אעפ' שהחתיכה נעשה נבלה, אבל האי מוהל שעומד לצאת ממנה לא נאסר עמה, ולכן שפיר אין החתיכה שכלה חוץ לרוטב אסורת את השאר, כי מה שנפלט ממנה בעוד שמונחת שם בקדרה בלי שום סיוע הרוי היע עומדת להתפשט ולא נאסר מעולם, ושפיר פסקו כן בסיסי צ"ב, דשם מיררי מהאי דינא החתיכה שבתוכה הקדרה שנפל עלייה טפה חלב, אבל אם לך החתיכה משם ומקרובה אצל חתיכה קרירה על הגללים ודאי דגוף האיסור הוה ואסור המוהל היוצא גם ביל' חלב, כי האי מוהל לא הי' עומדת להתפשט מלאו רק עי' מעשה שלו, שAKER פסקו לאסורת כנבלה דמ"ש חתיכת בבב"ח משאר איסור עיקרי, ודוק' היטב כי הדברים אמיתיים בס"ד.

גמר' אמר אבוי טעמא ולא ממשא בעלמא דאוריתא דאי ס"ד דרבנן, מב"מ מ"ט לא גמרין וכו', ופרש"ז"ל טעמא ולא ממשא מקרי היכי דסליק האיסור ולא נשאר רק הטעם, וכמו טעם כעיקר בפסחים מ"ד ע"ב דשרה ענבים בהםים שהמים לא קיבלו רק הטעם, ולפ"ז הילופוטא מבב"ח לאו מבשר אתי' דבו נכנס ממשא של חלב, אלא מחלב שנאסרו עי' שקיבלה רק טעם הבשר, אבל ע"ז קשיה תרתי דאכבי העמיד דבריו על משנתינו דאסורת החתיכה מהמת הטפה שנבלע בה, הרי דסובר דזה ג"כ טעמא ולא ממשא מקרי ולא עוד אלא דמחלב לא מצין למילך, דחלב שנאסורה לא נוצר בה, עד שבגמר' רצוי לומר דבר באמת אית' לי' גדי אסורה תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ומעתה נשוב לדברי רשי' ז"ל דלפ"ז איך נאמר דמשחו חלב בהרבהبشر, בב"ח מקרי, כיון דעתכם החלב נשתנה ונעשה בשר, חלב מאן דרך שמי' ומה'ט ג"כ אין לומר דהיתר להיתר לא בטל, וכמיש'כ הטע' ז" מובה בש"ך ריש' רצ'ת, דכל שננטערב ואינו עומד בפ"ע שפיר בטל, ולא שייך כאן היתר בהיתר לא בטל דהא לאו מכח ביטול חד בתרי Katain עלי', רק מכח שנשתנה עצם לעצם אחר בשמא ובטעמא, ואנו בשר בחלב בעינן וליכא ואי' קאמר אבוי דאפשרו ליכא נ"ט נמי והוא תימא רבתא, ודברי הש"ך שם נפלאים ממנה לא הבננים ודוק'.

אבל הנראה לפ"ד, דאביי דלא דרייך בישול אסורה תורה הי' סובב, דמיד בתחילת הבישול קודם שנותנים טעם זה בזה נאסרין, ובתחילת הבישול הלא עומדים בפני עצם וכמו טפת חלב שעל החתיכה קודם שנבלע ונופשתח. ואיז בב"ח מקרי והיה אסור ע"פ דאחר שנבלע בתוך החתיכה תסתבל שטם מקרי והיה אסורה ע"פ דהיתר שטם מקרי אסורה, חלב, מ"מ באיסורה עומדת כמו בנסחת א"כ אמרינו אסורה, כמו כן בנאסר קודם שנבלע. ועי' השיב לו רבא דדריך בישול אסורה תורה, ר"ל דלא נתהוו איסור בב"ח עד שנתבשל זה בזה כל צרכו, ואיז אי אפשר שלא יהיה נבלע אחד בזוך חמירין, וממילא בכ"ש חלב ליכא כאן בב"ח, דהכל נשתנה לבשר. ועיין בפלתי ריש' הכל' בב"ח שמספרש דברי רשי' ז"ל בד"ה אמר לי' רבא, דכוונתם מגדל אסורה תורה כבוש רך בישול הרוי דהקפידה דוקא שתנתן טעם זו בזה, כי רשי' ז"ל לשיטתי' דכובש דוקא בציר וחומץ הוה כמבושל ע"י'ש, ודבורי רשי' ז"ל מטהין בדבריו דוק' ותשכח. ולפ"ז צריך לפרש מה דקאמר מ"ט לא גמרינו דחודות, אי חדש כי ליכא נ"ט נמי האי חידוש ע"כ האי לחודה והאי לחודה שרי', ולאו מטעם חדש קאהה עלה רך דשאני היתר בהיתר דלא בטל, ונאמר דע"י הטעם הנה ניכר המשם, ובאותם רך בשר אסורה תורה ולא חלב, ע"ז פריך א"כ כי ליכא נ"ט נמי כנ"ל, ומה מעד מישוב בזה קושי' התוס' מהא דפסחים דלא קיימה בהאי חדשא מושום דהנתם כבר ידע דדרך בישול אסורה תורה ורק מכח חידוש לא רצתה למילך מני', ועי' שפיר מודה לאילם נמי הכה הוה, אבל כאן לאו מעד חדש קאתא עלה רך כיון דהיתר בהיתר הוא לא בטל ודוק' היטב.

גמר' אמר רב כיון שנתן טעם בחתיכה ע"ג וכו', הנה כבר דברנו בריש דברנו מפלוגות רשי' ותוס' בפירוש המשנה ומילא דפליינו נמי בפירוש דברי רב. ואסדר כאן כמה דקדוקים קשים ואיך נתישבו לכל מושך כדאית ל'.

א') מלישנא דרב דפתח כיון שנתן טעם משמע דקאי אמתני. וכן כתוב הרץ ז"ל, ואיך יפרשו התוס' דברי רב באיה, לדידיו לא קאי אמתני רך מימרא בפ"ע היא כמו ש' הרשב'א ז"ל. ב') דלישיט התוס' הלא ע"כ מייר רך בגיןו לבסוף, ולמה לא דקdock הגמ' עליו, אלימא לא ניעור כלל וכו' כמו שדקדוקו ל�מן על הבריית' ולא עוד אלא שאמורא צרך לפרש דברי, ולמה קיצר בלשונו ולא הזכיר תנאי של ניעור לבסוף. ג') דפרק לימה פליינה מעיקרא ליכא כאן איסור הרציך ביטול, כי איסור החדרון חלף ונשברא נפלאה ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחורי ריבים להחות ובטל איסור בהיתר חד בתרי, וכיון דאם יחול האיסור יתבטל מני' וב'י אין יכול כלל כיון דאין רגע אחת שיקרא שם איסור עליו דהוא בתוך התרבות לח בלח, וא"כ הוא אין אנו באים להתריר התרבות אינו מינו מכח ביטול חד בתרי, דהא מעיקרא ליכא כאן איסור הרציך ביטול, כי איסור הראשון חלף הילך לו מלחמת נשתנה בשמא ובטמא לד"א, והאיסור החדש של יוצא מן הטמא לא הי' מקום לחול, لكن שפיר בטל לר' יהודה וגום לית בי' חומר דדבר שיש לו מתירין לרבען, משא"כ בתערובות מב"מ דלעלום Katain עלי' רק מצד קרא דאחורי ריבים להחות, ואשת בקשי התרבות תורה וכמו בטומאה אי דחו' היא בציבור אמרינו דכל כמה דמצוי להדר אטורה מהדרין ה"ג בביטול חד בתרי צריכין דהיא מבב"ח המדבר כאן, וזה היתר בהיתר ולא איסור בהיתר. וכן ל�מן בד"ה אלא קסביר פרשי' ז"ל ואשמעינו אף היתר

טע"כ Mai בעי הכא, כי כל עצמיות טע"כ לעניין איסורי אכילה אמרו, ואפיו ילפין איסור אכילה מל"ית כל תועבה, נמי לא מצינו למילך טע"כ מבב"ח, כי איסור אכילה בב"ח אין לו שיקיות על הבישול, רק ע"י שנעשה תועבה בבישול נאסר האכילה מ' פעמים ל"ת ילפין איסור אכילה הרוי דעיקר האיסור האכילה וכמיש'כ הרמב"ם דהבישול נאסר מושום דהוא מצורכי אכילה, וא"כ שפיר אמרין Katain טעם זה בזה קפיד רחמנא כי זה הנחינת טעם משוו' לי' לאיסור, וניהו דוח'כ אסור לעולם אפיו נסחט גם הטעם, אבל האיסור נהווה ע"י נתינת טעם, ועיין היטב במה שכתบทוי כי הדברים עמוקים ואמיתיים בס"ד.

רש"ג ד"ה אי חדש הוא וכו', ואפיו כל דחוא בב"ח הוא וכי' עכ"ל. והנה תימא רבתא עניין איך נאמר דחלא כל דחוא בשר הרבה בב"ח מקרי, דחא כל עצמיות ביטול מני' בשאינו נבנה, על דכל נשתנה שמא וטעה בטל שם העצם ומילא פקע שם האיסור וכasher אבאר.

דהנה מעולם תמהתי להבין מה בין תערובות מב"מ לשאינו מני' בלבד בלח ביותר מששים, עד שלר'י מב"מ לא בטל ואינו מני' בטל, וכן לדידין דבר שיש לו מתירין דמתעורר בו מני' לאינו מני' אחר ס', דחא כיון דמתעורר ונבלל זה בזה למשל יי' בימים הרי הצל נתהפק למים ונעשה האוסר והנאסר הכל מים, והרי אכן מב"מ איסור והיתר, ולמה יבטל לר'י, וגם לדידין בדבר שיש לו מתירין. ולמה לא נאמר גם בזה עד שתאכלנה באיסור תאכלנה בהיתר, או עפ"י סברת הרץ ז"ל מושום מב"מ הרוי עתה הכל מני אחד הוא כי הכל מים ועל מודוכה זו ישבות הרבה שנים עד שהAIR ד' את עניין כי העניין נכון מכך, Adams נתרבע יי' בימים נתהפק לעניין למילא האיסור שהי' בו מתחלה, כי ע"י' שינוי העצם פקע האיסור, וממי' האיסור מני' הוא סברת ריבינו יונה המובה בא"ח סי' ר'וי במא' ואע"ג זה הוא סברת ריבינו יונה המובה בא"ח הניל', שם, נשתנה לדבר המותר שרי', וכן לא פסקין בהא קר'י הניל', כאשר הארכו בזה האחוריים להרבות עליו קושיות. הטעם דלא פסקין כוותי' אינו מושום דל' סברתו, רק ה"ט דלא ס'ל כוותי', מושום דאמרין ניהו דפנים חדשות בא לאן ופקע איסורה מני', אבל נאסר מצד היוצא מן הטמא טמא כמו דילפין זאת במס' בכורות ד' י' מקרים, וזה איסור חדש שחל על האי פנים חדשות אחר שפקע מני' האיסור השיש, ולכן אין נסח נשתנה לד"א אבל נאסר מצד יותר, עפ"פ דפקע מני' האיסור ע"י נשתנה לד"א אבל איסור שהוא יוצא מני' נשאסר ככל היוצא מן הטמא, וכל זאת איסור שהוא בעין אבל בתערובות שפיר נשאר בהיתרו ולא חל על עליו איסור של יוצא מן הטמא כסברת המרדכי הידעו דבתערובות לא מצי חיל איסור חדש וכבר כתבתי דבר זה בפ' גה'ג ובפתיחה כוללת ע"י' והסביר נפלאה ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחורי ריבים להחות ובטל איסור בהיתר חד בתרי, וכיון דאם יחול האיסור יתבטל מני' וב'י אין יכול כלל כיון דאין רגע אחת שיקרא שם איסור עליו דהוא בתוך התרבות לח בלח, וא"כ הוא אין אנו באים להתריר התרבות אינו מינו מכח ביטול חד בתרי, דהא מעיקרא ליכא כאן איסור הרציך ביטול, כי איסור הראשון חלף ונשברא נפלאה ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחורי ריבים להחות, וגום לית בי' חומר דדבר שיש לו מתירין לרבען, משא"כ בתערובות מב"מ דלעלום Katain עלי' רק מצד קרא דאחורי ריבים להחות, ואשת בקשי התרבות תורה וכמו בטומאה אי דחו' היא בציבור אמרין דכל כמה דמצוי להדר אטורה מהדרין ה"ג בביטול חד בתרי צריכין עכ'פ' מדרבנן עד מהר. והוא הון הדברים שנאמרו למשה מסיני בס"ד.

לsoftmaxו מותר וע"ז מכירע רב' בלא ניור מתחלה אלא לבסוף ר"ב' ובניעור מתחלה ועד סוף כחכמים אבל במקצתה ברוטב לא מיiri הכא, אבל בששתנו מירי בהכי ולכן אסור את כל הקדרה גם بلا ניור לרבות ודוק' היטוב. אבל לדעת התוס' רב אמר די לעצמו וחולק אמשנתינו, כי לדעת התוס' בעין ניור כדי שיאשר כל הקדרה, וכן מפרשין הרישא דלא נזכיר ניור, דאיינו אסור רק החתיכה אבל אין לפреш המשנה דלאסור כל הקדרה קאמר ומירי בעינויו, כמו שמשפרשים ע"כ ר"י דביריתא, ע"ג דלא הזכיר ניור דאם נפרש משנתינו כך דלאסור את כל הקדרה קאמר, הרי סותר האי סתמא, סתמא דרך שלמעלה, ואין לומר דרב סובל הא סתירה ממשום דברי"ס' כמו שכטבנו כן לשיטת רשי', לדעת התוס' זה ליתא דהא בעין ניור, ולמה לו לפреш המשנה דמיiri בניעור בלי הכרח, ונבוא מבוכחה שיסטרו תרי סתמי האדי. אלא ודאי דרישא דמשנתינו בלא ניור מירי ואסור דקתני רק החתיכה בניעור לבסוף אשר אין זכר למו במשנה ויצטרך לדוחק DSTOMS קר'י, נגד סתם שלפני זה, אלא ודאי לרבות בלא ניור, لكن מוכרכ לפרש דאסור את הקדרה קאמר, וכיון דקאמר סתם נחיא לי לתלות בהא דקdock כדי לאוקמי מתני' קר'י דס' ל' כוות'. וכן אמר דרישא פליקא ס' ברוטב, דהא כל חיל'י דרב דמתני' לחתות דמתני' מירי בליקא ס' ברוטב, דקאמר סתם נחיא וכיו' מוכח דקאי אמתני' וע'כ אסיפה קאי ולחולוק אתה ובסיפה וכו' מוכח דמיiri בניעור, אלא אי לאו דרב, הויה מצינן לפреш דעד מבואר דמיiri בניעור, והוא אמר ליה ל' קושי' הגמ' וכי לית לי' ששתתנו טעם הטפה דקן דאמר אפשר לטחטו מותר, אבל רב דסובר אפשר לטחטו אסור האי עד שתתנו טעם החתיכה מוק' ואומר דגם התנא דמשנתינו סובר חענ'ג אלא דמב'ם בטל אבל הוא אמר מלתי' לר'י דמב'ם לא בטל. ולכן קושי' הגמ' וכי לית לי' סלק לשיטת התוס' קושי' קלישטה היא, וכל לדוחתה דמיiri בלית ס' ברוטב, ולא בעי למימר ברוטב עבה וכפירש' דיליכא רוטב כלל רק הכל מיןبشر, אבל לדעת התוס' הפ' של רוטב עבה הוא דאיaca רוטב מועטה ומה דקרי' לי' רוטב עבה משום דרב קאמר דאוסרת כל החתיכות אפיו יהי' הרבה חול הים, ואסן כן אם הרוטב מועטה מילא עבה הוה ע"י ריבוי החתיכות. ולכן לדידחו הוה מציז להקשות כמו כן על הביריתא דלקמן לנ"ל אלא דשם יש לו קצת הוכחה דמיiri ברוטב מועטה ממש'כ התוס', אבל על רב משקה קושי' קלישטה כמהות שהיא ומתרץ דמיiri ברוטב מועטה וקרוי לי' עבה לנ"ל.

ועתה נבוא אל העינו מה רהיט להקשות מסלק על רב, טרם שביאר דברי רב Mai קסביר באפשר לטחטו, ובפרט לשיטת התוס' דהkowski' בל"ה קלישטה. דhana הר' ז' דחק מאד למצוא מה בין יונ'ג לאפשר לטחטו באמת אשר איסוריין קאי כמש'כ רשי' באיסור שגבלו בהיתר ומסתפק Mai קסביר רב בשאר איסוריין באפשר לטחטו,adam בשאר איסוריין סובר דמותר אז לא הי' מציז לאיסור כל הקדרה בב"ח, והוא עפ"י מה שהחידש לנו הרשב'א ז' בסוג' ז'זרע בשלה, דיליכא דאלין בתר שמא וכשר פסקין ג' כוות', לעולם חתיכה בחתיכות מן בש"מ הוה, דהא המולח היוצא מן חתיכת האיסור עם החתיכות איינו שוה בשמא, דזה מוהל בשער וזה בשער, כמו חמרא חדתא בעינבא אבל שאר החתיכות נאסרים ע"י שמלול שיווצא מהם עם מוהל של החתיכות האיסור נגשו יחד בתוך הרוטב, ונאסרו מצד מ"מ ומילא יש כאן מוהל איסור הרבה שמי' איסר את החתיכות, וכן כתוב הרשב'א ז' לאן בסוג' דתחלתה נאסר המולח היוציא ושוב נאסרו ממנה החתיכות והוכיח זאת מתוך קושי' עצומה ע"י'ש. והנה ידוע מש'כ הש' ז' סי' צ' בדכל שנעשה בב"ח ואיסר תערובות אחרת לאו בב"ח מקרי, רק

שהה נשעה איסור להיות כאן שיעור גדול לאיסור אחרים הרבה עכ'ל. וזה אינו דהה בא בב"ח קיימין ואשמעין דבר שעשוה עצם האיסור לאיסר את הקדרה מצד מין במינו אם רב אס הרבה וזה תימה רבתא והאחרונים הריגשו בשוי' דקדוקים האחרונים עיין בהם מה שנדחקו בזאת. ואען אני את חלקו בעזה'ית.

הנה לדעת רשי' ז' דרב לפреш משנתינו אתה, ואמר דאיסור דרישא לאיסר את כל הקדרה, ע'כ בלא ניור קאמר, דהה בל"ה קשה, איך יפרש משנתינו אליבא דר'י דמב'ם לא בטל, והתנא דיז'ן סתם לעמלה בשונה דיריך כרבנן דמב'ם בטל, וכותב הר' ז' ז' דרב כיוון דCKER'י ס'ל, ה' מדקדק בלישנא דמשנתינו דקאמר סתם אשוו, ולא קאמר עד שישים, DSTOMS כאן קר'י, ועתה אם נאמר דבלא ניור לא נאסר רק החתיכה בלבד קאי, ולמה לי לאוקמי לפреш שפיר המשנה דאיסור את החתיכה בלבד קאי, ולמה לי לאוקמי בניעור לבסוף אשר אין זכר למו במשנה ויצטריך לדוחק DSTOMS קר'י נג' סתם שלפני זה, אלא ודאי לרבות בלא ניור, لكن מוכרכ לפרש דאיסור את הקדרה קאמר, וכיון דקאמר סתם נחיא לי' לתלות בהא דקdock כדי לאוקמי מתני' קר'י דס' ל' כוות'. וכן אמר פריך, וכי לית לי' לרבות סליק קושי' עצומה הוא דלא מצינן כאשר פריך, וכי לית לי' לרבות דמתני' מירי בליקא ס' ברוטב, דהא כל חיל'י דרב דמתני' לדוחות דמתני' מירי בליקא ס' ברוטב, דהא בקדדרה או רוטב הרבה יש לטבל את החתיכה, קר'יatti, משום DSTOMA קתני', ומסתמא מירי בכל גוונא אפיקו, איךא הרבה חתיכות, ואס נוקמי מתני' לעניין חתיכות בכל גוונא, כמו כן מוכרכים לאוקמי לעניין רוטב בכל גוונא. ועיין ברשב'א ז' ותמצאו שם כי כיוון להא, بما ש'כ' והינו דשמעין מהא דרב דלי' סלק, דהא בקדדרה או רוטב הרבה יש לטבל את החתיכה, (וברבש'א כתוב "את הטפה" חמורת, "את החתיכה" והוא טעות סופר דמוכח) וכאשר הביא אח'כ שיטת התוס' כתוב ז' ז'ל: "ולפי פירוש זה לא שמענו מדברי רב שיש לו לא אמרין סלק אלא ממה הר' ז' ז'ל לנ"ל. ומעתה א"א לתרץ דמיiri דרוטב מועטה דליה בה כדי לטבל החתיכה, لكن קאמר אי ברוטב רכה ה'ג' ר'ל' אם היינו מוכרכים לומר דאיaca רוטב ע'כ רוטב הרבה יש לטבל את החתיכה, דכיוון דמיiri בדאיכא רוטב ע'כ אפי' רוטב הרבה יש DSTOM, דיליכא דמיiri משא'כ דאיכא הרבה, משום DSTOMA איסור כמו חתיכות דמוקמין אפי' דאיaca הרבה, אבל מאן לימא לאן דאיaca רוטב כלל, דהא רוטב לא הזיר במשנתינו ואיכא למימר דיליכא רוטב כלל, דהא רוטב לא הזיר במשנתינו ואיכא למימר ז' ז' דק של בשער ושותן דהכל מין בשער הוה. ואין זה דוחק כיוון דלא הזכיר רוטב במתני' משא'כ חתיכות שנזכרים אס נוקמי דיש מספר להם פחות מס' ז' יהי' דוחק כיוון DSTOMA קתני'. כך הפירוש לדעת רשי' ז' ז' דרב מפרש המשנה. ומה מאד מישוב לפ"ז גם הוא דלקמן דקאמר מבעל בעל מפלט לא פلت אשר מאה הוכיחו התוס' לשיטותם, דהאי ברית' ע'כ מירי בcollה חז' לרוטב גם לרשי' ז' ז' דהיא מוקי לה בניעור מתחלה ע'כ משום דבלא ניור כלל איינו איסר אפיו החתיכה עצמה דבלא ניור כהן הדין לרשי', דאיינו איסר אלא כדי נטילה ו/or' דחייב שהוא לא נייר פה דהיאנו שלא שתקע החתיכה כולה ברוטב רק מקצתה, לכן שפיר אוסרת את כלן ולכן שפיר קאמר הגמ' דבלא ניור כלל מבעל בעל מפלט לא פلت, ר'ל' מבעל בעל רק במקצת חתיכה וכפירש' ז' שמס דוחלב עומד בגגנה של חחיכה דאין לומר דרב' מוקי גם הריביתא במקצתה ברוטב כמו רב משנתנו, דא'כ מנ'ל דר' גוזר שהוא לא נייר פה, דהא לא נזכר בדרכיו ניור כלל, אלא ודאי דרב' מוקי הוא דר'י בcollה חז' לרוטב ובניעור מתחלה וגוזר שהוא לא נייר פה וחכמים מתרין אפיקו ניור בסוף DSTOMO אפשר

ע"ב גופא חצי זיתبشر וחצי זית חלב שבשלן זע"ז, א"ר לוכה על האכלתו ואינו לוכה על בישולו וכו', בבא מירוה גדולה, ולוי אמר אף לוכה על בישולו וכן תנא לוי וכו'. הנה אמרתיך לא'ר' דפלוגות רב ולי תלי באפשר לטחono אי אסור או מותר. דהנה רשי ז"ל מסביר לנו סברת רב דאיינו לוכה על בישולו דא"א מכל התירן להקראה שם אסור. ר'ל דניהו דהתורה אסורה גם חצי שיעור היינו בנפרד משיעור שלם אבל להעשות איסור חדש בעין שיעור שלם, והנה כאן אם נאמר אפשר לטחono מותר איךACA שיעור שלם, דהני שני חצי ציתים ייחד כחדא איסור חשייבי, ואם יתפזרו זע"ז פקע איסורון וכל זמן שהם ייחד איכא כאן שיעור שלם, ולכן מהחייב לוי ואה"ג דמודה ברבע זית מכל אחד דלא נתהוו שם איסור עליהם כדי לצרפן עם חצי זית בב"ח ללקות עליון, ורב דסובר אפשר לטחono איסור סובר דכל או"א איסור בפ"ע הוא, لكن בעין שיעור שלם מכל אחד. ואמרתיך לישב בהז דעת הר"ף ז"ל דלא הביא בהלכותיו הא דרב דחענן ואפשר לטחono איסור, מושום דס"ל דלי פלג עלי' וכיוון דתני בברייתא כוותי' דליוי היכי הלכתא ממילא גם אפשר לטחono מותר, אולם אנן דפסקין כלוי בשני חצאי זתים דליהקה על בישולו פסקין ג"כ כרב דאפשר לטחono איסור נ"ל דסבירא לנו דלי פליג על גוף הסברא דא"א מכל היתרן להקראה שם איסור, כי באמת מצין כמה פעמים בש"ס היפך סברא זו, לעיל דף צ"א ע"א דפליגו ר"י ורבנן בגין שאין בו כזית, וקאמר שם דأكل شيء גידין משני בהמות, לר"י דאיינו סופג רק מ' מושום דמייריך דין בכל אחד כאית, הרי דלא בעין זית שלם להקראה שם איסור, וכן אמרתיך במכות דף ע"ז ברישק ט' נמלים והשלימו כתבתי לעיל דף ע"א ע"א ד"ה ועל הא דר"ע עי"ש דבר יקר מאד ודוד"ק.

ר"ש"י ד"ה לעולם לא מctrופי בסוף הדיבור, לפי שאינו מctrופי מכל היתרן לקרוות שם איסור עד שיחי' בכל אחד ליעשות איסור לעצמו עכ"ל, נראה לכארו' מזה דאם יש שיעור באחד ואין בשני ג"כ לא מצי ליטסר, אלא דלא מפורש ברש"י אם לא נעשה איסור כלל גם על אותו שיש בו שיעור, או שرك אותו בו שיעור נשאר בהתרו, וזה נפרק מהא דפרק לעיל על רב בכזיתبشر שנפל לתוך יורה של חלבлейם, שכתבו דעתך לרביעית דס הבא משני נפלים, דלא בכזיתبشر א"א ליינס כזית חלב ואשר כן כתוב הראש יוסף ז"ל לדלולום החתיכה רובו נגד הבלועה שבתוכה, וא"כ שפיר קאמר רב לשיטותו דחלב מותר משום דלית בה כזית אם לא שנאמר דאם החלב לית בה כזית, גם הבשר לאי מיטסר, וע"כ רב לאו כזית ממש קאמר רך לאפוקי פחוות מכזית, אבל לעולם הוא כ"כ בשרש יוביל בתוכו כזית חלב. אבל אין לומר דבאמת לא נאסר מה"ת רק מדרבנן ומדרבנן ודאי נעשה גס חצי שיעור איסור, דרב לא קאמר רק דאיינו לוכה, חדא דאם ליכא ורק איסור דרבנן הא בטל גם במינו כמש"כ התוס' לעיל צ"ט ע"ב ד"ה זיעה בעלמא הו, ולא עוד אלא דלמה נקט רק כזיתبشر והוא גם בפחחות מכזיתبشر איסור מדרבנן, והוליל מעטبشر ביורה גדולה של חלב או חצי זיתبشر, אם לא שנאמר דבאמת הבשר איסור מו"ת בדאיכא כזית אף דחלב לא נאסרה רק מדרבנן ואתא רב לאשמעין רבותא דבב"ח שניהם היתר, اي אין חענ"ג איזה ביטול איסור איכא כאן וודבר צרייך תלמוד, ועיין מה ש' לקמן ק"ט ע"ב בסה"ד של תוס' ראשונה במקומה עומדת דלא זהה פריך מיד' לר. והנה בגוף

כשאר איסורין יחשבד fourhundred84 נס בשאר איסורין דאלת"ה, אך נאסרו כל החתיכות דהא צריך ליתסר המוחל של החתיכות המתרות מן המוחל של חתיכת בב"ח, ואי בשאר איסורין לא אמרתיך חענ"ג המוחלים נא Sorim ולא נעשים נבלח, ושוב כשיכנסו בתחום החתיכות לא צרייך רק ס' נגד מוחל של חתיכת האיסור ומци ליבטל דמוחל עם בשער מבשא"מ הוה, א"כ לעולם לא נצטרך יותר מס' נגד החתיכת, וזה הוא שורח להוכחה כאן דרב סבר גם בשאר איסורין אפשר לטחono איסור ונוכנים דברי רשי ז"ל שפי' באיסור שנבעל בהתר, וגם מה ש' ואשמעין דaicaca כאן שיעור גדול לאיסור איסור איסור איסור גודל הוחלה כהיתר ג"כ גודל לאיסור אחרים הרבה כנgado, היינו דהאי מוחל של היתר ג"כ נעשה איסור ואיכא כאן שיעור גודל לאיסור כל החתיכות מצד מבשא"מ,adam לא נאמר בשאר איסורין אפשר לטחono איסור לא נעשה המוחל נבלח, ואיך יאסרו החתיכות מן המוחל, (VIDUTI שיש סתירה לדברי ברשי ז"ה אמר, אלם أولי תיבת חלב שברש"י ט"ס הוא ודוד"ק) אמנים כל זאת מוכרת, אי אית ל' לר' סלק אבל אי לית ל' סלק נסתור כל הבניין דז' מצין למימר דלית ל' לר' רב בשאר איסורין אפשר לטחono איסור והמוחל היתר נעשה רק איסור ולא נבלח, ומ"מ אוסר כל החתיכות אם נכנס בתוכו מושום דלא אמרתיך סלק, ולעלום המוחל באיסורו עומד כבתחלה דהוא מב"מ מוחל היתר על מוחל איסור ולא מצי החתיכה בבטל מוחל האיסור, כיון דaicaca בהדי גס מוחל היתר שנאסר מצד מב"מ, וכלן צרייך להקדמים דרב אית ל' סלק ואח"כ פריך ומאי קסביר אפשר לטחono.

והא דפרק ל�מן וסביר רב באפשר לטחono איסור, מכזיתبشر שנפל לתוכו יורה של חלב, דקאמר רב דחלב מותר הרי דגס בב"ח לית ל' אפשר לטחono איסור אה"ג דהוה מצי פריך ולטעמך, בב"ח עצמו ע"כ אית ל' אפשר לטחono איסור אלא דמשני ל' האמת ודוד"ק.

שם גמר' והאitemor כזיתبشر שנפל לתוכו יורה של חלב, אמר רב בשאר איסור וחלב מותר, ואס"ד אפשר לטחono איסור חלב אמאי מותר. והנה האחרונים נובכו הרבה דנטקsha להם, הא האי חלב שבתוכו היצית בשור מקושר הוא עם החלב שביורה, וסופה להתפשט בתוכה, ואיך נעשה נבלח כלל וכמו דלא אמרתיך נעשה נבלח הבלוע שבקדרה, ונڌחקו מaad לומר דהבלוע בקדרה מקושר יותר למה שבקדרה מלולו שבחתיכה, והנראה לפע"ד בזאת דהכא ע"כ החלב שבתוכו הנגר אחר הבשר דהא א"א שהבשר בלבד איסר ולא החולב, כי האיסור בב"ח היכי נחחו, שנייהם יחד נאסרו, ונינוי דכל אחד נעשה איסור בפ"ע, כאשר נבראר לפניו בס"ד, מ"מ צרייך לחול האיסור על שניהם וכיוון דבליעת החלב פועלת על הבשר ליטסר, ממילא נאסרה היא עמו, ולא עוד אלא שיש לומר כיון דהחולב פועלת לחדר איסור חשבין אותה כח ע"פ שהיא דרך הילוכה. וכעין שכתבו התוס' שבת י"א ע"א ד"ה לא יעמוד, דבליעתו זו היא הנחתו, וכן כתיבתו כשהוא מוחל זו הנחתו, ובכל הני טעמא משום דכל שבעת הילוכו נתהוו דבר חדש, מקרי שם הנחה לעניין שבת, ה"ג כיון דהחולב פועלת לאיסור הבשר מקרי שם נח, כדי שתאריך גם היא. ועפ"י אלה הדברים נפרק ג"כ דיינו של ר"ש המובה בתוס' לקמן להצריך ב' ששים ודוד"ק.

תוס' ד"ה אפשר לטחono מותר בדיעבד פ' בדיעבד וכו', אבל לכתילה אין מבטלין איסורCDF' בק"ו עכ"ל, ואני נבוך בזאת דכיוון דבב"ח שניהם היתר, اي אין חענ"ג איזה ביטול איסור איכא כאן וודבר צרייך תלמוד, ועיין מה ש' לקמן ק"ט ע"ב בסה"ד של תוס' ד"ה אין עובר ודוד"ק.

להתир על תבלין הנאסרים מדם להתרין בס' דהא תבלין האוסרין מדרבנן נמי לא בטול באלו כל אמן שנרגש טעם. וצ"ל דהתוס' סברו כיון דעתיך האיסור שנאסר הרוטב דווריתא אלא דהא דעתשה כנבלת הוא דרבנן, זה חמור מזיעא דעתיך האיסור אין אלא דרבנן, אבל זה דוחק גדול דהא דעתיך האיסור דווריתא הכא אין אלו אותו הטעם בשר נבלת שנרגש ברוטב, אבל הרוטב בעצם לא נאסר מה"ט מעולם, ואפיו לר"ת דלוקין על קצת מטעם בעיקר, הינו משום דלוקין על הטעם כמו על העיקר, אבל לעולם החיתר לא נהפק לאיסור, ורק מדרבנן גם ההיתר נעשה כנבלת, וננהפק לאיסור ואייסור זה אין לו שום שייכות לדוריתא, ואיך יאסר מטעם מב"מ אי באיסור דרבנן לא אמרו מב"מ לא בטול וצ"ג וד"ק.

הרמב"ם ז"ל בפ"ט הלכ' י' מהלכ' מ"א כתוב, וכן אם נפל חלב לתוך המرك או לכל חתיכות ולא נודע לאייה חתיכת נפל, נוער את הקדרה כולה וכי עכ"ל, וראייתי בהගות ק"ז רע"ק ז' צ"ל ביו"ד סימן צ"ח שמתמה ע"ז הרבה, אכן מונע הקדרה שמא ימצא בו אח"כ טעם ויתחייב משום בישול בב"ח, דמגניס חייב משום מבשל בשבת, והיה בב"ח, לפע"ד הי' גראה דהרמב"ם לשיטתי' איזיל בזה, דהוז ז' לביא בראש הפרק הלכ' ב', איסור אכילה מק"ו מבישול, ור"ל דהתורה הרחק אכילת בב"ח כל כך, ואפיו בישול שהוא צורך אכילה נמי אסור לנו. ומלקין על האי ק"ו משום דהוה כמו בת מבת הבית, עי"ש. ומעתה אין אומר שלא אסורה התורה אלא בישול שהוא לצורך אכילה, אבל שלא לצורך אכילה לא אסורה דאלת"ה רך הבישול בעצם אפיו שלא לצורך אכילה איסור, איך נילוף אכילה מק"ו ויהי כמו בת מבת הבית אכילה אבל אם נאמר דרך לצורך אכילה אז שפיר הוה כמו בת מבת הבית, עי"ו, וכן אם נינער כדי לבטל טעם החלב ולא כדי לאכלו אין זה בגדר מבשל בב"ח לחיב עליו, ולכן גם לעשותות מלוגמא לצורך חולה שב"ס מותר לבשל לדעת הרמב"ם ובזה יש ליישב מה דקשי' לאחרונים על הש"ך בס"י פ"ז סק"ז עי"ש עי"ש וד"ק.

ORAITHI לרשותו כאן דבר פלא שראיתית בדברי לב ארוי בסוגי' זו דרצה לתרץ קושי התוס' ד' דהא חדש הוא דבאמת משום דכלאים נמי הכי הוה עדין חדש מקרי כמש"כ התוס' לעיל דף ס' ד ע"ב, אבל כוונת הגמ' שם בפסחים' כלפי מה שאמרו חכמים דמשרת לטע"כ ומכאן אתה ذן לכלאים בשלש ולערלה בתורת, עי"ז פריך לילוף מבב"ח, ואי חדש הוא עכ"פ לכלאים דנמי חדש כמותו נילוף מבב"ח. ודבריו במחכ"ת שגיאה המה, דהא אי מבב"ח לא מצי למילוף משום חדש הוא, אז גם חתיכות בב"ח לא תאשר תערובות אחרת בנ"ט דכל שנעשה כבר בב"ח כאשר איסוריין הוא, וכן שנבלת אינה אוסרת בטעמה כ"כ בב"ח, וא"כ ככלאים נמי אין איסור את חערובות וזה ברור. ולעומת מה שהביא ראי' מתוס' לעיל ס' ד ע"ב דגם בתורי מיל אמרינו חדש הוא, כבר כתוב ק"ז ועל חת"ס צ"ל לחלק בין הנושאים דשני מיני חדש איכה, א') מה שהוא חדש נגד הסברה והascal, וזה לעולם בחידושים קאי אפיו נמצאי אלף פעמים, שנית חדש מצד שלא מצינו כיוצא בו, וזה אם נמצא עוד אחת בטל חדשו, וכן התוס' לעיל מיריע בחידושים נגד השכל, היתר מכל איסור, שפיר כתבו דאפיו נמצא כמה פעמים חדש מקרי, אבל הגמ' בפסחים מיריע בחידושים דלא מצינו כיוצא בו, וד"ק.

ד"ה ק"ט ע"א משנה הכתול קרעו ומוציא את חלבו בגמרה אמר לפרש המשנה כיצד קרוו ארי' קרוו שתי וערב וטחו בכותל. ווא"ג דבסייעא בלב נמי קאמר האי לישנא קרוו ומוציא את דמו, והם

הדיין אי לרוב הבשר אסור מה"ת הגם שהחלב לית בה כזית יש פשוט ממשנתינו דתנן טפת חלב, וסתם טפה פחות מכזית היא ומ"מ הבשר נעשה נבלה, אלא דהאי לאו דיקא הוא דהאי טפה ע"כ לאו דוקא, דהא בגיןור את הקדרה דסיפה קתני עד שתתנו טעם בכל הקדרה ולפרשי' ז' לדאטפה קאי ובגינור בתחלה הרי אפשר דיש בה ליתן טעם בכל הקדרה, ועיין.

תוס' ד"ה אמר, חלב נבלת היא, מכאן הי' מדדק ר"ש, דלמ"ד מב"מ לא בטיל צריך תרי שישים וכו', הנה הא דסגי בתרי, ס' הוא משום דאמורין קמא קמא בטיל, ולא חזר וניעור, דאל"כ לא תסגי אפיו בהרבבה פעמיים שישים, דהא נכנס וויצא רוטב הרבה בתוך הנבלת שנעשה איסור, וא"כ גם חד שישים ומהו והוא קמא בטיל, אלא מי צריך לומר, דנדג חתיכת האיסור הנראה לעיננו לעולם צריך שישים, ולא אמרין קמא קמא בטיל, משום שלא תחולק בביטול האיסורים, בין לח לבש, כי בלח שנפל בפ"א לא שייך קמא קמא בטיל, ולכן לעולם צריך ס' נגד חתיכת האיסור, אבל נגד הרוטב שנבלע בחתיכה וחזר וויצא שאינו נראה לעינים למה לי ס' בכל דחו תסגי, כי קמא קמא בטיל, ושאני חלב היוצא מכיון זה לתוך הווורה דליך איןנו כלל ולא שייך ק"ק בטיל, דכל שהוא מחלב מצי אוסר זבל להצרייך ס' נגד הרוטב מנין וצ"ע לפע"ד. עוד שניית נתקשה לי טובא על שיטת ר' שמואל דלפי דעתו מהו מהני ס' בחתיכות להתרין הרוטב דכיוון דרוטב נאסר מצד מב"מ וצריך לומר סלק את הרוטב והחתיכות מבלתיו רוטב הנבלת, הלא החתיכות ניכרים בפ"ע, ואיך יבטלו הרוטב שתבזוז הרוטב, וצ"ל דהמוחל היוצא מן החתיכות בתוך הרוטב הוא יבטל את רוטב הנבלת, אבל מני' לדחתיכות יפלטו כל כך מזור שייהי ס' נגד הרוטב שלפלטה החתיכת איסור דמאן מפיס לשער זאת, וכל זאת צ"ג וד"ק.

שם בא"ד וקשה לר"י לדבוריו דמשני גדי אסורה תורה ולא חלב, הלא בעלמא חתיכת של יותר נעשית נבלת מדרבנן וצriger ס' כננד כולה, דמדאוריתא לא צriger ס' וכו' עכ"ל. הא דידי'קו דבעלמא חענ"ג רך מדרבנן ולא מדאוריתא צriger ביאור, וראייתי שהאחרונים הרגישו זהה. אבל לפע"ד גראה דהתוס' רצוי לשולש שלא לתרץ עפ"י סברת הר"ן דחענ"ג דוקא דומי' דבב"ח דמני' לפינן, וא"כ אם גדי אסורה תורה ולא חלב הרי דבלח לא מצינן חענ"ג ממילא לא אמרין כן גם בשאר אסוריין, אבל התוס' לא ניתא להו דרבנן עשו זאת דוקא דומי' דבב"ח, אבל אי מדאוריתא הי' וילפotta גמורה מבב"ח אז הי' החילוק בין לח ליבש מוכרת, דהא גדי אסורה תורה ולא חלב, הרי דבחלב דהוה כשאר איסוריין לא אסורה התורה ההיתר שקיבל טעם מן האיסור, אבל אי דרבנן הוא אין מן הסברה לומר דוקא ביבש אמרין חענ"ג ולא בלח לנפע"ד כוונת התוס' וד"ק.

בא"ד אלא ואדי כיוון שהחלב הנפלט מן הבשר לא נ"ג אלא מטעם בשר המעורב בו, אין לו דין חלב טמא וכו', ומכאן, יש להוכיח דתבלין הבלווע מחלב ודם ונפלו לקדרה מתבבלין בששים, וא"ג דנותנים טעם אפיו באלו, דאינו חמור מן האיסור הנבלע בהן עכ"ל. והנה ראייתך בברוך טעם ז'ל ש' דיש לחלק בין הנדן לראי' דנייהו דלענין מב"מ איזלין בתר האוסר, אבל כל שןרגש הטעם מנין לנו להתרין, ודבורי טעם הם. אבל אני הוספתי עוד להקשנות, דלמה להו להtos' לחפש זאת הסברה דין הנאסר הי' חמור מן האוסר, דבלא זה היו יכולם לדוחות דין של ר"ש, דניהם דנאסר הרוטב מן החתיכה, אבל הא דנעשה נבלת הוא רק מדרבנן כאשר כתבו בעצם, ובדרבנן הלא כתבו לעיל דף צ"ג בד"ה זיעא בעלמא דמבר"מ שפיר בטיל, וממילא לא היו באים לדון

אלא שדרכם היו להסמיד דין שחדשו על המשנה, כמו שסבירו דבריהם על המקרא ואשר הארכתי בזה בפיחחה, וכן הוא הכא דהתנה בכל מאמרו לא כיון אלא להשמעינו, דחלב שחוותה אין בה בב"ח מה"ת אבל יש בה מדרבנן, ובגוף דיו החולב רק תיקונו של לכתלה כתני, דקרווע ומוציא את חלבו, אבל אם צלאו או בשלו ללא תיקון מה דין, מהא לא דבר התנה לא בפירוש ולא מדוקין ודוק.

ע"ש גמור א"ל יתא לר"ג מכדי כל אשר לנ רחמנא שרא לנו כוויות, אסור לנו דמא שרא לנו כבאו וכוי, א"א גורשה בחוי בעלה וכו', הנה הנני קמאי דחשב איתו שינוי טבעי וספר קאמר דזכותתו שרא לנו אבל בא"א ואשת אח וכחות דלית בחוזא שניינו טבעי משאר נשים אלא איסורה דרווע' עליהו ממתקים אוטם, כמו שבסוף נדרים, דס"ד דניאח לי דלא למות בעל, דמים גנובים ימתקו ולחם סתרים יונעם, וא"כ לא שיך כלל שרא לנו-CN דכל דשרא זהו בשאר נשים, אבל ייל דכל הנני דחשב מן העניות גם במאה דשרא-CN יש בהן קצת איסור דגורשה קראו התורה איש אחר דהוא מכניס לביתוasha שבעה מצא בה ערות דבר, אשת אח במקום מצוה אם אין כוונתו לשם מצוה הרי הוא פוגע בערווה, יפת תואר הלא לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר, ואין כאן היתר גמור אלא דלפ"ז בגורשה לא הי לו לומר בחוי בעלה. דמהאי לשינה משמע דאית בה עדין צד"A. אלט זאת בלאה" קsha דהרי גם מיתת הבעל דמתיר בעין קרא מבואר בפ"ק דקיודישן וכקדתני במשנה וקונה את עצמה בgett ובmittat הבעל, ומכאן נראה דמיות הבעל הוא היתר יפת תואר, וכבותס' הביאו בשם הקליר שכנגד א"א אמר היתר יפת תואר, וכונגד כוונת לא אמר מיידי והכל עשה עפ"י הירושלמי. כוונתם לפע"ד דעפ"י הירושלמי ריש קידושין דין גירושין לב"ג ועיין שם במראה פנים שתמה על הרמב"ם פ"י מהלכ' מלכים, וא"כ ה"ה מיחת הבעל אינה מתרת, ולכן אמר היתר דיפת תואר, ולעומת כוונת לא אמר משום לדעת הירושלמי, גם ביאה ראשונה לא הותר עד אחר כל המעשים והרי היא גיורת ודוק.

תוס' ד"ה אין עובר בסה"ד, וש להעמידו לפ"י הקוי שיש בימים ס' וכו' ועיין בהגנות מהרש"ש שנתקשה לו, דמ"מ מה פרך הש"ס והוא כתני שבשלו דיעבד והא בבישול אפי' בדאיכא ס' בימים איכא עכ"פ ביטול איסור בב"ח של כל לכתלה, ואני גברא רבה החזינה אבל קושי לא חזינה דהרי הא בב"ח בתערובות בא לעולם ולא אתה כל ידי איסור ואין כאן ביטול איסור לכתלה ועיין לעיל מה שכתבתי בדף ק"ח ע"א **תוס'** ד"ה אפשר לסתתו מותר ודוק.

דף ק"י ע"ג גמור' ורב בקעה מצא וגדר בה גדר, דרב איקלע לטטלווש וכו' אמר לא גמירי דבב"ח אסור, אייעכ' וקאסר להו כליה. ויש לתמונה וכי מקרה מלא לא ידעוו, דלא תבשל גדי בחלב אמו, ולא עוד דמה מקום יש כאן לגדר גדר דדי הי למדם מקרה ואין זה דומה לבשר שנתעלם מן העין ד אסור לה רב כדעליל נ"ה ע"א, ומובהר בירושלמי דמפני שהי' מזולאין ליקח בשר מן הנכר, דשם ידעו ונשמרו מאכילת נבלות וטריפות, אלא שלא חשו בנמצאה ביד עכ"ם, אבל כאן דלא גמירי כל איסור בב"ח מה ראה להוסיף חומרה וכפי הנראה רש"י זיל נשמר מזה, וכותב גם כאן ד"ה בקעה מצא כלומר ראה שהי' מזולאין באיסור בב"ח משמע מיני' דעיקר האיסור נודע להם אלא דלאו בו ולן ראה לפע"ד באמות ידעוו מקרה, אלא דהיו מפרשים קרא כדכתיב גדי בחלב Ammo, וכמש"כ הרמב"ם זיל ריש פ"ט דמה"ט אסרו חז"ל גם בשר ח' ועוף, עיין מותר. ולפ"ד נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכenis דבריו במשנה לאיסור להם גם כחלי, ודוק.

לא בעין שתי וערב ולאacho בכותל דבריהם מוציא כדרכו קאמר, דבלב שדמו כנוס בתוכו, מצי להוציא בידו הדם אחר הקרייה, אבל בחל דהחלב מובלע בשער הכלל, במה יציא החלב, והרי מוציא את חלבו קתני, וע"כ בטוח בכותל, וכיון דעתה בכותל עיין מובן מאליו דקרווע אחד לא סגי להוציא חלב המובלע בתוך הבשר כולם ודוק.

ע"ש הלב קרעו ומוציא את דמו לא קרעו אין עובר עליו וכותב רשי זיל דבגמי' כריתות מוקי לה בלב עוף שאין בدمו כזית, וכן הוא דעת הרמב"ם זיל דס"ל דם שבשלו נמי עובר עליו, וע"כ דמשום דאין בדם כזיות פטור הכא, ומיררי בלב עוף שאין בדם כזיות. ומאוד אני תמה דחווץ מן הדחוק הגדול והנורא דרישא דחל מיררי בבחמה וסיפה דלב מיררי בעוף קsha טובא, מה אתה לאשמעין דעל חצי שייעור דם דאיינו עובר עליו, מה שיטי הכא, הלא בכל איסורי תורה הדין כן דצית בעין, והנראה לפע"ד בזה הוא, דआ"פ דבגמי' שם בקריות דקאמר בלב עוף דאין בו כזית, דמשמע דבכל הלב אין בו כזית, אין הפירוש כן, אלא שאין בדם כזית וכאשר כתבו רשי' ותוס' הכא וכן הוא ברמב"ם זיל שכותב שאון בו כזית "דס" הוועדי תיבות "דס" ללשון הגמ', וע"כ לפרש אתה דין ר"ל דמיiri בעוף שאון בכל הלב בזית דזה לא הי' צרך להשמענו הכא דPsiطا דמ"ש מחלב ושאר איסורים דבעין כזית, ועל פחות מכשיעו אין עובר עליו, אבל הכא אתה לאשמעין דלא מצרפין בשער הלב לדם הכנוס בתוכו, מפני שנידון הבשר כשמור לדם וכאשר מצרפין בפירות השומר לפני להשלים לכזית או לככבה לעניין טומ"א, עיין מנוחות דף ע"ב וברמב"ם פ"ד מנ"א ובפ"ד מהלכ' טו"א, لكن קמ"ל כאן דבשער הלב איןנו נידון כשמור לדם הכנוס בתוכו. וא"כ משנתינו דקתני כו' ועיין נידון כשמור לדם הכנוס בתוכו. והרשות מלהתא דפסיקה ובשרו של לב בהמה נמי אין עובר, אלא דבעוף מלהתא דפסיקה הוא דליך שום עוף שדים הלב יהי' בו כזית ודוק. ועיין מה שכתב ליישב דברי רש"י זיל במא שכתב דאיינו עובר עליו יוסף מה שכתב ליישב דברי רש"י זיל במא שכתב דאיינו עובר עליו להיות בכרת דמשמעו הא מלכות אייכא דם הנבלע בשער הלב מצרפין למלקות, ולא הבנתי דהלא לא דעין כמה נפיק וכמה נבעל ואייך נלקה מספק, ובפרט לרשי' זיל דעתם עיקר איינו אלא דרבנן לעולם ילכיא מלכות על בלוטת איסור ודוק.

ע"ב גמור א"ר ז"ר א"ר אין עובר עליו ומותר וכו' וא"ד אין עובר עליו ואסור. הנה הא דקתני במתני' דאם לא קרעו אין עובר עליו ודאי בכל אנפוי קמיiri בין בצליל ובין בבישול ואפילו עם שאר בשר, דהכי עיקר הרבותה דמתני' הוא להשמענו דבחלב מטה לית בה איסור בב"ח מה"ת, דממעטין מחלב ALSO ולא בחלב שחוותה لكمן קי"ג ע"ב, ודובר זה לא קתני במשנה זולת הכא ומדקתני החולב קרעו ומוציא את חלבו עכ"פ שמעין דaicא בחלב שחוותה איסור בב"ח מדרבנן, דמבלש בשר בחלב שחוותה דאסור לאכלו עכ"פ, אבל מדין החולב עצמו שבישול או לא באלה קרייה מה דין, מזאה כפי הנראה לא דבר התנה כל, ولكن רב דקאמו מותר או אסור לאו לפרש משנתינו ATA, אלא דין קאמר, והוא דנסמך אלישנא דמתני' דאיינו עובר עליו ומותר או אסור, היינו דלא תקשה ולא תידוק ממתני' דלישנא סובל ההיתר כמו האיסור דהרי האי אינו עובר דקתני דמשמעו מני' הא איסורה איכא, הלא בעיקר אכילת בשר בחלב שחוותה ודאי עכ"ע איכא איסורה, וכן גם בכחל בהדי בשרא עכ"פ אסור מדרבנן, וכמש"כ התוס' ד"ה הא איסורה איכא, אלא שנՃקו לפרש הא דפרק הש"ס מדיוקא דמתני' ארבע דאמור מותר. ולפ"ד נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכenis דבריו במשנה

המצאות מסויע לאבדון האומה בכללה, כי אם רבים יהיו העוברים גיען הנזק גם להמקיימנו המועטים מטיב הענין כנ"ל, וכן שפיר כופין על הממצאות, אולם מצוה שמותן שכחה בצדה, הלא יצאה מן הכלל לידונו בפרט שככל המקימה גיען לו שכר בעולם התהיה ליום שכלו טוב וארוך, ואז אין ערבות ואין אחד תלוי בחבירו, וכל או"א פרי מעלה יאכל, ומה לי ולו לכופו שקיים מצוה זו על כרחו, מצוה שאין אישור האומה בכללה תלוי בה דליה יצאה מן הכלל להיותה נידון בפרטן. והדברים עמוקים ואמתיים תלי'ת.

ובזה תבין מה שסבירobar ברמב"ז ע"ה בתכמה מקומות וכן ברש"י עה"ת על הקרא דושמות את דברי אלה על לבבכם, דעתך קיים ההוראה והמצאות הוא בארץ דוקא שנראה לך או'ר' כתשרה מפורשה לקבالت חז"ל דמצאות שאינם תלויים בארץ נהוגות בין הארץ ובין בחו"ל, מבואר בקידושין בפ"ק. אבל לפי הנ"ל כוונת הרמב"ז ז"ל, דעתך ההוראה לכו עלי קיומה מי שאינו רוצה בה הוא דיקא בארץ, כי רק בשיטתה האומה על אדמתה תלוי האומה במעשהה היחיד, אבל בגלוותה כא"א נידון בעזה"ב, כי שכר מצוה ונעשה בהאי עלמא ליכא, רק על האומה בכל דרך טبعי ולא דרך קביעת שכר ווניש, ולמה נכו' בשוטים לעובר אם לא ממש"ש רשי"ז לאחר שתגלו תהיו מצויניגים במצוות כדי שאם תחזרו וכוי ור"ל לפ"ד דברנו שוגם בגלות מוטל עליינו החזיב לראות כלל או"א קיימים המצוות אפילו על כרחו, מפני שאנו מצפים בכל יום לשוב לארץ אבותינו ולהיות עם אחד קשרו אחד באחד וערבים זה זה.

ובמה שכתבנו יש תשובה נצחית למה שהתפלא ק"ז בעל החת"ס ז"ל בתשובה אחרונה בחו"ד שכתב ז"ל: אך א"א לי בשום אופן להאמינו שתהיה גנותינו אחד מעקר הדרת ואשם יפל היסוד תפול החומה חיליה, ושנאמר אלו הי' ח'וי חטאינו גורמים שיגרש אותנו גירוש עולם, וכדס"ל לר"מ בעשרות השבטים שהם נדחים לעולם, המפני זה ראשאים לפרק על מלכותיהם, או לשנות קוינו של הארץ דפ"י מדברי רבנן חיליה, אנחנו לא נعبد ד' לאכilo מפרי הארץ ולשבוע מטובה, לעשות רצונך אלקי חפצתי. עכ"ל העתקתי לשונו הטהור, מפני שחביבין הדברים הייצאים מלבד טהור וקדוש על כל השומעים אותם וממש"כ עלי אחד מיעצאי חלצוי, אבל מהਆה כי כאן הפריז על המדה ושלא בכיוון כפר בעירך לומר שאינו מעיקר הדת מתווך רוב התלהבותו לעובד UBODOT ה' שלא ע"מ קיבל פרס, ופלא אוראך כי ק"ז ז"ל בעצמו כתוב לחודשו למס' גיטין דף מ"ד ע"א בד"ה חוץ מלאלכתו ז"ל: יש לעיין הר' אפי' מכרו לחו"ל דמקים כל התורה רק מצאות התלויים בארץ אינו יכול לקיים, ואפי"ה יצא לחרות, ויל' דהתם אינו מקים שום מצואה דכל הדר בחו"ל וכי שמי אין לו אלה, ואפי' ק"ש שקורא בחו"ל, אינו לקרוא בא"י, כי גרשוו מהסתפק בנחלה ד', וזה מוסר גדול. עכ"ל האזהב, והוא מכוון למה שכתב הרמב"ז בסוד הארץ דעתך ההוראה והמצאות בארץ ובזמן שישובת הארץ ומושלת בה, וכן בתשובה דאמונה על גאולתינו ב"ב אינה מעיקר האמונה, אולם אין לי עסוק בנסיבות ולא באתי בסוד אלקי לידע מה בין ארץ לחו"ל לעניין קיומם המצוות, אבל הנגלה לנו לפי ביאורנו דמלעלת דכל יודי התורה נאמרה על האומה בכללה ובזמן שישובת הארץ שב"ד של מטה מזוהרין עלי, וכך היא משפט הארץ שבי"ד של קיומה המצוות למי שאין רוצה בהן צרך טעם, דמה שמורגל בפיינו לומר דמצד ערבות מחוויבים לעשות כן הוא גופא בעי טעמא דמה לי ולמי שאין רוצה בהן צרך כמי או להניח תפילין דלעיל מובן הדבר, אבל אישור האומה על האדמה הצעתינו דלעיל מובן הדבר, אבל איזור האומה על האדמה תלי' בקיום התורה והמצאות, ולכן כל ימי שאין רוצה בתורה בתרו

ע"ש גמר' דתני כל מ"ע שמותן שכחה בצדה אין בי"ד של מטה מזוהרין עליה, ופרש"י ז"ל דליך פי' מתן שכחה לומר אם לא תקיימנה זהו ענסו שלא תוטל שכר זה, עכ"ל. לך או'ר' נראה דין לו שום עונש אחר גם מיד' שמים לא, רק שנספס שכר המצווה, אלא דאי' הזה האי מצוה רשות בעולמא דמי שירצה לקיימה יקבל שכר ומוי שלא יקיימה לא יטול השכר אבל לא עבר אמיירה דרךמנה, וזאת אי אפשר לומר כן מכמה טעמיים מבון, ובפרט שלשון הגמ' סותר פירוש זה דהרי אמר דין בי"ד של מטה מזוהרין עליה, ולדיקא אתה אבל בי"ד של מעה מעניש על ביטול מ"ע זו כמו בשאר מ"ע דגעש על ביטולה, דהרי אפי' על ביטול לביש בתגד של ד' כנפות אמרו ז"ל, דגעש בעידנא דrittenה אע"ג הדוח רשות של לא לבוש בגין ארבע כנפות, ולכן קשה להמה באמנת אין בי"ד של מטה מזוהרין עליה לכופו לקיים מ"ע זו, כמו שאר מ"ע כיו' דגס עליה נגעש בידי שמים על ביטולה, הרי הוא עבר אמיירה דרךמנה בשב ואל תעשה.

ולולי פי' רשי"י ויל' התי מפרש הци, דבר אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, דהיום לשוטים ומהר לקל שכרם, ז"ל מטה יודי ההוראה על קיומה, ונעשה על ביטולה, שמצוין בתורה דכל האומה קאי, ולא על היחיד המקיים או העובר, כי דין על כל האומה קאי, ועל כל האומות הנשומות אלא שיש פרטיהם יוצאים מן הכלל עין מה שהארכתי בהא בספר שביבי אש בפ' בחתקי, ומ"ע שמותן שכחה בצדה היא ג"כ פרט היוצא מן הכלל, וקאי על היחיד העושה וכאשר מוכח מהאגודה דסוף אכילתון דתני ר' יעקב, שכר מצוה שמותן שכחה בצדה תחיה המתים תלויות בה, דר' יעקב מבש ראה שאמר לו אביו להביא גזלתות וכו' ובחזרתו נפל ומת וכו', עי"ש הרי דמחלוקת בין שר יודי התורה דכתיבו על כל קיומ התורה דקאי על עזה"ז לפני התהיה, ועל כל האומה ולא על היחיד הוא בעולם הנשומות אלא שיש פרטיהם יוצאים מן הכלל ברשותו, אבל במצב כבוד אב ואם ושולוח הקון דמתן שכחה בצדה, לא ניחא לי לפרש דקאי על כל האומה, ובטעמא דה מלטה ייל' דקיים התורה בכללה וע"י ריש פ' בחתקי ד' והנטתי האומה בטבעה ודלא ממש"כ הרמב"ז ז"ל ריש פ' בחתקי ד' והנטתי משכני בתוככם, וכאשר הארכתי בהא במ"א, דכל שהאומה גדורה בעיריות ובמאכל ומשתה, ומולמדה בדעתות ובמדות נשמר את דרך הצדק והיושר, מגיע לה כל טוב וכל אושר, וושבת לבטח בארצה בגין מפריעו, והכל בטבע העניין, ולכן יפה אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, דכל יודי התורה לא בדרך שכר שנקבע להם מאת השם ית' אלא הוא מונח בטבע העניין, וכל זאת בכל התורה וכל האומה, אבל במצב פרטית לא שייך לומר דאם האומה יחזיק בהאי מצוה ייחידית, תארכיך ימים על הארץ הטובה לרجل מצוה זו מבון, ולכן עכ' לומר דהאי הבטהה דרך שכר סגוליל ולא טבע נארמה, וא"כ ממילא דקאי על היחיד דקיו' דהוא שכר המגיע למקיומו שלא מדרך הטבע, אלא שהוקבע לו שכר זה לא תלי הדבר בכל האומה וכל או"א נידון מעצמו, ולכן ספר קשי' לי ר' יעקב היכן אריכת ימי של זה והוכיח מזה דשכחו אחר התהיה ומעתה מאד עמקו מחשובות האי גברא רבה דאמר דכל מצוה שמותן שכחה בצדה אין בי"ד של מטה מזוהרין עלי'. דכל מה שאנו מצווין לכוף לקיומ המצאות למי שאין רוצה בהן צרך טעם, דמה שמורגל בפיינו לומר דמצד ערבות מחוויבים לעשות כן הוא גופא בעי טעמא דמה לי ולמי שאין רוצה בתורה בתרו או להניח תפילין דלעיל מובן הדבר, אבל איזור האומה על האדמה הצעתינו דלעיל מובן הדבר, אבל איזור האומה על האדמה תלי' בקיום התורה והמצאות, ולכן כל ימי שאין רוצה בתורה בתרו

מצوها האחרונה הלאו לכבודם משליהם אין לכוף בשוטים עד שיאמר רוצחה אני, משומש דמתן שכחה בצדיה ואני כאן משום תיקון ואישור האומה, והרי כאן בהכא מيري דהרי כפתחתו, ואיבא לנו לאב ושבן הלא הי' יורדין לנכסיו וישכוו מי שישראל את אביו ואמו, אלא ודאי דהיא להם משליהם ורצה לכפונו עד שיאמר רוצחה אני, כדי לקבל שכר מצوها, ע"ז השיב להם שפיר דמי' שמתן שכחה בצדיה אין בי"ד של מטהה מוזהרין עליה, אבל היירושלמי מيري ביש לבן ואין לאב שכופין הינו שירודין לנכסיו, זאת ודאי עשוין מפני תיקון העולם, וכן הוא בהשחת העבות וכון בצדקה שהקשו התוס' דירודין לנכסיו ע"פ שע"ז זה עדיין לא קיים הוא המצווה, אבל להתכלית המגעה לאחררנא השגנו ספר, ובשביל שככו אין אנו אחריאין, רק במצבה שאין מתן שכחה בצדיה שהיא לתכלית אישור האומה בכללה כופין בשביב האומה, ולא בשביב שיקבל הוא שכרו בעזה"ב, ודוק'.

ד"ה כבда מה איתין בי, אומר ר"ת דכולא חק שמעתא אייר' בכבד שלא נמלח וכי שכך נהגנו העולם לבשל אחר צלייה וה"ה דשייר אחר מליחה וכו' עכ"ל. תמה אני מאיד דמביא ראי' ממנהג העולם דMbpsלין אחר צלייה, על היתר בשיל אחר מליחה, דמסתמא לא היה העולם נהוג היתר בשיל אחר מליחה, כמו שתכתבו בסוף דבריהם בשם הר"ף דכל ישראל נהגון שלא לבשל אחר מליחה, הרי ממנהג העולם דין דאיינן רקי צולין מוכח נגד ר"ת, ואיך פשוטיא לי' להתריך דבר שנגנו בו איסור בימי כמו בימנו דין Mbpsלין כבד אחר מליחה, עצ"ג.

בג"ד דשיעור מליחה פי' הבה"ג דהוה כשיעור צלייה משומדמליח הרוי הוא קרותה דצלי וכו' עכ"ל. הא דבעו לאתווי דברי הבה"ג ולא סגי לי' בגין' דאמיר שמואל מליח הרוי הוא קרותה דצלי. עיין ל�מן קי"ב ע"א בתוס' ד"ה הנ"מ דין דין נאכל מלחמת מלחו, דיש שיטה דזדוקא מליח לאורהה עין עיבוד הוא דהוה קרותה דצלי אבל מדברי הבה"ג שמעין דין וכו', אלא גם מליחה לקדרה שאנו מולחין הוא קרותה דצלי ודוק'.

והנה בסוגי' או דכבדא יש מובכה גדולה בין הראשונים אי בלא מליחה קבועי, או אפילו במליחה ומושם דכולאDMA. ועיין בראש יוסף ז"ל שסדר השיטות וביאור טעםם ונימוקם, אבל לפע"ד לא יצא ידי חובהתו כי באירוסוגי' זו תלוי ביסודו עני מליחתبشر אשר לסתו' ויתר הראשונים לי' להם שיטה לעצם, ולרמב"ס ז"ל שיטה לעצמו ורש"י ז"ל בינותם נוטה לכך ולכאן. ولكن שיטתו בסוגי' או סתומה, ואשר גם הראש יוסף ז"ל כתוב דלא בירין דבריו עין בסי' ע"ג ואבאר שיטתו זהה.

הפרמא"ג בפתחתו להלכ' מליחת חקר, אי מליחתبشر שאנו מולחין חייב דאוריתיא או דרבנן, ותולה הדבר בפלוגתא אי דם שבשלו או שמלו דאוריתיא או דרבנן עי"ש. וכאשר אבר או פילו לדעת הרמב"ס ז"ל, ע"פ דסל' קרשי' דם שבשלו ושמלו עכ"פ אסור בלאו מה"ת, או אף' בכרת, מ"מ חייב מליחתبشر אין אלא מדרבנן, דם הנבעל בשבר אין לו דין דם אברים שהוא בלאו כדאית' בכריתות כ"א ע"א, דם הנבעל בשבר שאיןנו בחוטין או בשאר חלול שבברים, אבל דם הנבעל בשבר שאיןנו כנוס במ"א איןו בכלל זה, כאשר אבר או דבר זה ה' בהעלמת עין של הראשונים ז"ל נמי, והוא לפלא והപלא בעני.

הנה בבריתא ובגמ' שם לא נזכר אלא דם הטחול דם הלב דם הכליות ודם האברים. והאי דם האברים דומי' דם הטחול והכליות המכונס בעركי וגידי האבר קאמר, ולא דם הנבעל בשבר דאם על האי דם ה' כוננתו הויל' דם הנבעל באברים ולא דם

משפט הארץ שיה' ביה"ד של מטה מהויב לכוף על קיומה, רק היתה עני פרטיו לכל או"א פריוואטאכע, כמו כל הדחות שבזמננו שאין מושלי הארץ כופין על קיומם באמרים שהוא געויסטעןאנאכע שאין מן הראו' לכוף על אמוןוט, ועיין ברמב"ן עה"ת ריש פ' שופטים שכחוב בשם הרמב"ס וכן הוא ז"ל הפסים על ידו דהकמת שופטים אינו אלא בארץ ולא בחו"ל עי"ש, הכי אית ל' עיקר גדול מזה. הבן הדריך ויפה אמר תלמידי מורה שמואל קפעטש נ"י דלא על חנס אמרו ז"ל תפח רוחם של מחשבין קיצן, דמפרש רשות ז"לadam לא יבא בחשבונם מחייבים כח האמונה על ביאת המשיח, ואם כדברי החת"ס ז"ל דאין זה עיקר מעיקרי התורה לא ה' מקהל מחשבי הקיצין בתפח רוחם ר"ל. ודוק' היטב בכל מה שכתבנו ועיין מה שכתבת בתוספות ד"ה כל מ"ע.

תוס' ד"ה טלית שאולה מדאוריתיא פטורה לעולם וכו' ולענין ברכיה נראה שאין לבך על השאלה וכו' ואעפ"כ המברך לא הפסיד עכ"ל. הנה המהרה"ס שף ז"ל כתוב דהთוס' דברço מטלית שאינה מצויצת דallow בטלית מצויצת ודאי מברך דאדעתא דמי'רי השאליו כדי לצאת בו עי"ש, אולם לשון התוס' לא משמע דמי'רי בטליית שאינה מצויצת, אבל עיין בא"ח ריש סי' י"ד בט"ז שם דרך במי ששאל טלית לתפללה וכנהוג אכלנו שלא לבשו בכל יום אמר הרואה"ש ז"ל סברת דמסתמא אדעתה' דהכי שואל לו, שיהי במנתנה עמליה' כדי שיצא בו ידי מצוח, אבל אם שואלה לצורך לבישה בעלמא ע"פ שהטלית מצויצת, ליכא האי אין סחד'. ולכן אף בטלית מצויצת שפיר כתבו התוס' דין לבך, דמי'רי בשאלת סטם ולצורך לבישה. ומ"מ סיימו דהמברך לא הפסיד דאפיילו בכחוגו כיוון דדרך העולם לבך על טלית מצויצת שוב גם בשואל סטם אמרין דעמליה' נתנו לו כדי שיוכל לבך עליון ברגיל נלפוע"ד בכוונת התוס' ודוק'.

בד"ה כל מ"ע וכו' ואית והרי צדקה וכו' ועיין בו"ד ריש סי' ר"ס בט"ז שהקשה מהא דкопין בהשחת העבות, וכן מירושלמי דכו פון את הבן לזו את האב, ונכנס בדוחק גדול חלק בינו אם הביה"ד רוצה לכוף, או שמחוויבים לכוף, ועיין בחוי"מ סי' ק"ז בסמ"ע דבאמת דוחה האי דהשחת העבות מוקמי' דהאי גמר' דין. ולפע"ד לויל שאיינו כדי היתי אומר דין לא קושי' ולא סתריה. דעינו בשטמ"ק ב"ק פ' הנזול שהקשה כיוון דפריטות בע"ח מצוה למנה לא מכין אותו עליה עד שתצא נפשו כמו בכל מ"ע, וכמו סוכה ותפלין, ותירץ דכיוון דמצין לירד לנכסיו ולשלם חבו למה לו להלוקתו, ויפה דבר הנביא, דב_socה ותפלין נמי הינו מושיבים אותן בסוכה ומניחים לו תפילין בזרע ובראשו, اي המצווה הייתה מתקימת אף נגד רצונו אבל בהני מצות כל שהוא נגד רצונו ועל כrhoו, אין כאן מצוה, דאפיילו למ"ד מצות א"כ, אבל היפך כוונה ומכח"כ על כrhoו הוה כמו מתעסק דלכ"ע לא יצא, כי כוונת מעשה עכ"פ בעין ולכן אין לנו תקנה אחרת אלא להלוקתו עד שיאמר רוצה אני ואיז חשבין לי' כעשה מרצונו וכמו שהסביר זאת הרמב"ס ז"ל CIDOU, משא"כ במצוות פריעת בע"ח ניהו דאמיר יורדין לנכסיו על כrhoו, לא קיים המצווה לקבל עליה שכר דיןoso כמו דלא עביד דמי'. זה עוד גרע מאנטס דהרי לא עביד כלום, אבל מ"מ תכלית המצווה שישלם חבו ושהתובע לא יזק השגנו וזה די לנו כי בשביב שככו לא נכו' אותו בשוטים רק בשביב תיקון העולם ננ"ל. וכמ"כ למעלה ומכאן ג"כ ראי' דעיקר העrobotות הוא משום דכל יחיד צריך לסייע לאישור האומה אבל אין כופין כדי שיזכה האי יחיד לחחי עזה"ב כי מה ל' ולו. ומעתה במצוות כבוד אב ואם איכה ג"כ תרתי דיןון לו לאב ויש לבן נזון משל בן, ואפיילו יש לו לאב מצוה על הבן לכבדם משליהם ובשוטים רק בשביב תיקון העולם ננ"ל.

בשעת שחיטה, ודם הכנסת מתחליה וכן כתב החינוך מצוה קמ"ח, דאף לפי גירסת הר"י"ף ורמב"ס דם הנבלע בשער הלב בל"ת מה"ת, ולפע"ד זה ליתא וא"א להיות מטעם האמור לעמלה, וכל המעיין בדברי הרמב"ס ז"ל יודה לדברי, שהרי הוא ז"ל כתוב בפ"ז הד' וא"ל דם התמצית ודם האברים, כגון דם הטחול ודם הכלויות ודם ביצים ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה ודם הנמצא בכבד, אין חיבור בין עליו ברת וכוי עכ"ל. הנה הקדים הרמב"ס דם אברים ועושה כלל ואח"כ כתוב פרטים כגון דם הטחול וכוי' ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה, והוא משום דפרש מה דעתך בגמ' תנא והדרותנן דר"ל דהאי דם אברים דתנא לבסוף הוא הכלול ומה דקתני תחילה הנה הפרטים ובכל כלל ופרט אלו אמורים אין בכלל אלא מה שבפרט, ומיליא דם הנבלע בשער איןו בכלל דם האברים כי בכל הני פרטיים שמנה הדם כנוס בעורקים וכו' ובDEM המתכנס ללב דבדים כנוס מيري ולא בנבלע בשער הלב הרי לך מפורש דדעת הרמב"ס דם הפרש מן הבשר לאח"מ אין בו לאו מה"ת, ורק מדרבנן אסורה והצריכה מליחה או צלי', ולכן פסק הרמב"ס ז"ל שם הלכי י"ב, דהרוצה לאכול בשער חי מולחו יפה משום דלית לי' חילוק זה שכתבו התוס' והראשונים אחריהם בין פירוש ולא פירוש, דמה"ת אין כאן איסור כלל ומדרבען אסורה לאכול הבשר קודם שנוצאי איזה מליחה, וכי שנראה באמון המשנה עדיין לא לידעת הרמב"ס דם שבשלו ושמלו עbor עלי', אין מה"ת חיוב מליחה על בשער לקדרה, כי דם הנבלע בשער אין דם אלא חמץ בשרא ורק דרבנן אצרכוה מליחה, וכי שנראה באמון המשנה עדיין לא נתפשט חיוב זה למלאות בשער לקדרה, דאל"כ היכתנן שרבנן הקדוש העלים במשניות שלו, כל עניין חיוב מליחת בשער שהוא דווריתא, ונוגה בכל יומם ובכל אדם, ויפה אמר תלמידי הרבנינו מ"ה "חזקאל ר"ב נ"י" דאי חיוב מליחת בשער לקדרה הי' דווריתא, אך שתק הקרה מהכרז זה ואסור לנו דם שבברים ומתרן לאכול בשער בכל אות נשנו, ולא אמרה לנו אך נ בשל בשער שנבלע בדם, וכי גרע זאת מהכרז כל מדין דנאמרה לו, ונכוון דבר. ולכן דעת ריש"ז ז"ל שסביר דם שבשלו אסור מה"ת וגורס דם דידי' אסור בלבד, דהינו המובלע בשער, הוא לפלא והפלא, הרי הוא דם דוור בא מה יתכרז דכל מה שפולחת אפיו אחר צליה, הרי הוא דם דוור כי בד שניות נידון כל המחו"י כדם ואיך נאכל אותו הפליטה היוצאה ממנו והבן הדברים ודוח' היטב.

ד' קי"א ע"א גמר' אל' הא נמי לא תבעי לך, דאנא וינאי בריה דרבבי אמר איקלן לבי יהוד' בר"י דר"ש בן פזי וקריבו לנו קני' בקבופיה ואכלנא עכ'ל, ומדמסים ואכלנא משמעו דלא מהא דקריבו להו בבי' יהוד' בר"ש ב"פ מוכיח אלא מהא דכלו הוא וינאי בר"י דר"א. ולא ידעת מה ראי' מעצמו ומחבר' הדומה לו וצ"ל דאבי ר' זריקה ראי' מועבדה דהיו מאכלין ואוכלין באין מפריע, אבל לעיל שאמר אנא שלקי לי' לר' אמי ואכל ה'י מביא ראי' ממעשה רב בר סמוכה, משא"כ כאן דהן בי' יהוד' המאכל והן ר' זריקה וינאי לא היו ראי' לסתוך עליהם מצד הוראה שלחן אלא מכח עמא דבר ומסתמא כך מנהג בני מערבה הי' ודוח'ק.

ע"ש אמר להו קרעו שתי וערב וחתוכא לתחת וה"מ כבדא אבל טחלא שומנא בעלמא הוא, ופרש"ז דאקרעה שי"ע וערב דבעי בכבדא משום סمفונות, בטחלא לא עבי. אלא דלפ"ז מה זה דקאמר דשומנא בעלמא, ולכן כתוב רשי' ז"ל דף' לדקה שרין, וא"כ תרתי קامر דלא בעי קריעה משום דאין בו סمفונות, וגם צלי' לא בעי ושרי' לקדרה במילחה שאיבר בשער, משום דאין כולו דמא כבדא, ועיין בתוס' ובר"ז ובמורש"א לעיל בתוס' דיה כבדא

הabricים ולא עוד אלא דם הנבלע בשער הול"ל אבל עין זוחים כי ע"א דקאמר ש"מ דם המובלע באברים הויה דם ובתוס' ד"ה ש"מ ובהගהות מלאכת יוט' ובהגהות חشك שלמה שהביא דברי הרשב"א בתו"ב בית ג' ריש שער נ' דלהתחייב מלוקות קודם שפירש קאמר, ודחי דילמא משום שמנונית, והביא מהה ראי' דקודם שפירש מותר, וא"כ הא דלא קאמר כאן הנבלע משום דז' הויה משמעו דבעודו נבלע אסור, וזה ודאי אינו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במקילון דף י"ד ע"א ד"ה ונסביר דקודם שפירש בעודו נבלע בשער מותר, ורק לאחר שפירש אסור אלא דדבר זה הוא תימא רבתא בעניין, דאיסור דם יתהוו לאח"מ ופירש מהן המשמע דבשו"ר נבלע אסור, וזה ודאי אינו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במקילון דף י"ד ע"א ד"ה ונסביר דקודם שפירש בעודו נבלע בחיים בכל מקום שהוא נסנו, ומניין לנ' לרבות דם שהוא מובלע בשער שאינו דם וכמבואר בגמ' הנ'ל אשר ממנוلومד התוה"ב, דכל זמן שהדם מובלע בשער אין עליו שם דם, ולא עוד אלא שיש לי להביא ראי' ברורה שדים הנבלע בשער אפיו פירש אח"כ לא נאשר מה"ת דעתך כאן בחודשי ק"ז בעהחות"ס צ"ל שהביא קושי' חמורה דכבדא מנ'ל דשרי' דהרי' כולה דמא ואמרין בבכורות נ"ה ע"א דזיכרota כבדא כבדא, וכדאמר ר' יצחק כבד שני מותם מטמא במת ברבייעת, וכן פסק הרמב"ס ז"ל שם, וא"כ כי היכא דחקר בבכורות דף י' דחלב מנ'ל דשרי' למה לא חקר על כבדא דכולא דמא, מנ'ל דשרי', והביא בשם הלבוש דהיתר כבדא דעין מזכתיב באיסור דם על הארץ תשפכנו, הרי דרך על דם הראו' לשפיקה נאשר דם עי"ש, והוא תירוץ מספיק ואמות וצדק אלא דלא הבנתי איך ניחא להו בכבד שני מותם דשפיר ראי' לשפיקה למה לא תאסר, והרי לא עלה ע"ד אדם מעולם לאסור כבד לאחר שני מותם, והרי יצחיק נמי רק לעניון טומאת מות קדרון מיחוי' דכבד כדים, אבל לא לעניון אכילה, וע"כ לומר דכל שלא נאשר מהים לא אסור לאח"מ, וכאשר כתבו התוס' ריש פ' גה'ג לעניון גיד, דכל שלא נאשר מהים שוב לא תאסר, כן הוא בחלב ודם. אלא דדבר זה תלי' בගירסת רשי' וריש"ז ז"ל בגמ' כריתות הנ'ל, דפרק שם על רב דקאמר על דם לב דבמה חיוב כרת, מבריתיא דקתני דם הלב בהדי הני דהוה בל"ת ואין בהם כרת, ומשיini הא דקתני, אין חייבים עליון, בדים דידי' וכי קאמר רב בדים דאתא מעלמא כך הוא גירסת רשי' ז"ל, ופירש דם דידי' הינו דם הנבלע בשער הלב, ואח"כ קאמר בגמ' דהינו דם האברים, אלא תנא והדרותנן, וא"כ לפי גירסת ז' מופרש בגמ' דם הנבלע הון בשער הלב והן בשאר בשער הוא בלי"ת, וע"כ לאחר שפירש קאמר, וכדמוכח מגמ' זבחים הנ'ל. אבל גירסת הר"י' ורמב"ס ז"ל הוא להיפיך בדים דגופי' חייב כרת ובדים דאתא מעלמא רק בל"ת, ופירשו כך הוא, בדים הכנסות בלבד שהוא משכך דם הנפש חייב כרת, אבל דם הלב דקתני בבריתיא דהוא רק בל"ת, הוא דם המתכנס ללב בשעת שחיטה, וע"ז פריך הא קתני דם האברים, ומשיini תנא והדרותנן, הרי דלפי גירסת ז' הון בכרת והן בלבד אינן אלא דם הכנסות בעודה הבמה בחיים, כי בשעת שחיטה ואפי' אח"כ כל זמן שפירסשת חי תחשב, וכל שנעשה אז מכוнос וראו' לשפיקה הרי זה בלבד, אבל מדים הנבלע בשער לא דיבר כלל, ואדרבה מדלא מוקי' הא דקתני דם הלב בל"ת דם הנבלע בשער הלב, מוכרכ דעל האי דם דאיינו מכוнос ואינו ראי' ושפיקה רק אחר שירוש ע"י מליחה או בישול, אין בזה איסור תורה וכמו בכבד שני מותם אח"מ, שמורתת משום דם. ועיין בפרמ"ג במשבצות ריש סי' ע"ב שהביא גירסת רשי' וריש"ז ז"ל וכותב דרש"י ריק ב' מיני דמים יש בלבד, מה שכנוס בו ומה שנבלע בששו'ו, אבל לר"י' יש ג' מיני דם דם הנבלע בששו'ו, ודם המתכנס

אלא שהתורה ציוותה לעשותה כהסכמה זו, אפילו למי שלפי דעתו האמת אינו כן, וא"כ כל זמן שאין כאן הסכמה המכרחת, אפילו קמי' שמי, גלי' דהאמת כמוון דמקיל, מ"מ לנבי מאן דס"ל אסור הוול' לדידי אישור גמורadam יקרעו הלהקה כמותו הרי באמת אסור אף אילו קמי' שמי, ולפי' ז' כל זאת רק למאן דהגעע להוראה וודעתו מכרעת אבל לתלמיד שלא הגיעו להוראה לא נאמר אסור להאיכלו משום טעות' שנגרר אחר המחרמיר, ומסתמא לאיה כיון מהר"ם שי' פ' ז' בדברי.

אבל מה דקש' לי הו, דע"כ הא אמר שמואל, לרבע יhib לוי' ואכל היינו מדעת רב הדודיעו לו שהוא נ"ט, דאל"כ מי רבודתא דאלל, וכיון שכן מה זה דקאמר רב חס לוי' וכו' והלא הדודיעו וייתר הוול' חס לוי' לא יכול מה דלא סבירא לי. ואולי לפי מה שכתבנו בדברוקודם ז' דלעומם שמואל נתן לרוב בלי להודיעו, ומושום דלא ידע שמואל מהא דרב דאוסר, ומ"מ הוכיח לתלמידיו וכפרש' ז' ל, וא"כ סיפא דצונן ע"כ נמי בהכי מיيري ודוק.

ע"ש גמר' והוא דרב לאו בפירוש אמר אלא מכלא אמר וכוי, ולא היא שאני התם דנפיש מררה. וכתבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכת בסמוך, עכ"ל. והוא פלא דעתך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמר. אבל לפער' ז' נראה דכוונת הש"ס דרב גופה המציא את דין דנ"ט בר נ"ט אסור מהאי עובדא שאירע לו דאייתי בקרים דף יג ע"ב דכל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה וכו' בפרש' דכ"ע בעו מני', והוא דוחק דמי' שרב משאר גдол הדור בעירו אבל עיין ברמב"ם פ"ב ה"ד מהל' דעות שכ' דרב אמרו עליו שלא שיחה בטלה כל ימי' והכ'ם שם כ' דאיינו יודע מוקומו. ולפע' ז' אם איינו מפורש במ"א למדום מהכא, דקאמר כל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה משום דגש מישחת חולין שלו היה לומדין הלכה משום דברור להם שלא שיחה בטלה מימי' ולכן לא נמנע מלישיב ביוםא טבא עת שכורות בין תלמידיו והעם והוא נכו מאד לפער' ז' וא"כ שפיר לפינן גס כאן ממה שאמיר יהיב טמא قول' האי דלהלכה אמר כן ואולי הוא בעצם ידע חלק דהאי מררות' קגרים, אבל כיון דאייכא דיחב טעמא, גزر על כל נתבי' ועין אישור בשר שנטעלם מן העון דלעיל צ"ו, דרב אשר מצד גארה עפ"י עובדא, ועין לעיל במה שכתבנו שם. ושוב מצאת' שכונתי בפי' זה לדברי הר"ן ז' וננהנאתי ובזה ניחא דאמר חס לי לארע' דאבא בא דלייספי לי מידי דלא ס"ל, דכבר תמווהו איך יוכחש שמואל לומר שקר. ולידי עוז קשה דאמר חס לי לארע' דאבא וא"כ פירוש דאבא דשמואל חסיד גדול ה'י, ולמה לי قول' האי, וכי בלאה לא סי למימר דלא עבד שמואל איסורה, דזואי אסור לעשותן כן גם לאיש פשוטו, וכאשר נכתב בדיור הסמוך אבל לפני האמור ייל', דכיוון דלאו בפירוש אמר לא ידע שמואל דרב אוסר נ"ט, ולכן נטענו לאכול אבל רב אמר דמסתמא הי הקב"ה ממשמרו שלא יבא מכשול לידו שיתן לרוב דבר שלפי דעתו אסור לו, וכן קאמר חס לי לארע' דאבא שחסיד גדול ה'י שיבא לידי מכשול. ועין עוד لكمון ודוק'.

ע"ש גמר' אל חס לי לארע' דאבא וכו', וככארה יש מן התימא למה לא יאכיל לאחרים דבר שברור לו שהוא מותר, ועין במהר"ם שיף שנטעורה דמלعلا אמר ר' ג' גאמו לשבא, וככתב דבר שבא לא חשיבא לר' ג' כ"ב. ובפשיטות און לדבריו הבנה ולפי מה שכתבנו לעיל דבר מצד גורה וחומרא קאסר ייל' דהוה קבלחה בכל גדר וסיג ואסור לדידי' משא"כ בהא דבר שבא דתלי בפלוגתא דתנאי לעיל אבל עיין לעיל דף י' ובפתחה של שביארתי העניין שבתנאי דבאמת אין לנו בהלכה אמת החלטי במקום דaicא פלוגתא רק אמרת הסכמי,

בתערובות בא לעולם נמי נחshaw טכ"ע וככינר. זכ"ע ודז"ק.

ד"ג קי"ב ע"א גמר' ומ"ש לכ"י תיכול עלה כורא דמלטה, ופרש"י כתהמודד לי כור של מלך בשכרי וכוי ולעל דף י"ב ע"א הוסיף רשי", ציל דבדיחותא בעלמא הוא, אולם לפע"ד נראה דהיא תיכול אכילה קאמר, וכוונתו כי יש שני מיני שואל אחד המסתפק בסברא, ושואל על עניין הדומה, משום דמסתפק מפני שיש לחلك בסברא, שני שואל סתם ואע"פ שלא ידע שום סברא לחלק בין הנושאים, מ"מ שואל על שני דברים הדומים אלו יש חילוק ביןיהם והוא לא ידע, והנה בכל מקום שתמ冤א האי לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, הוא על אופן שאל באיז' עלי שני עניינים הנראים לדומים, ומ"מ יש חילוק ביןיהם, וכאש הרשי המשיב באחד לאיסור ובשני להיתר, חזיר ושאל ומ"ש. מזה נשמע דהשואל שאל סתם בלי שעלה על דעתו שיש חילוק ביןיהם, וא"כ קשה מה עלה על דעתו לשואל, ולא פשט לעצמו מן הראשון על השני, ועיין במהר"ס שיף צ"ל שנטעורה ע"ז, אבל הוא מה שהשאיב לו לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, כי יש שואל ע"ה שלא נסמך על עצמו לדמות מלטה אלא ייש הפרש בין הנושאים, והוא לא ידע, ואם אח"כ באמת השיב המשיב משונה בשני מה מה שחייב על הראשון, שואל ומ"ש, כי לא מחכמתה שאל על השני, אבל אם הי' השואל בעצמו מסופק בסברא אם יש לדמותם או לחلك ביןיהם, לא הי' חזיר ושואל ומ"ש. והנה השואל בלי טעם הוא כמאל טפל בלי מלח, כי המלח מתמייק ונותן טעם במאכל, ולכן כאשר שאל ומ"ש ונתגלה שהוא שואל סתם ע"ה, בעלי להסתפק בסברא אלא משום שאנו סומך ע"ע על לדמות מלטה למלטה, הרי שאלתו היתה כמאכל טפל בלי מלח, לכן השיבו לו לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, לרמז לו שאלתו היתה חסורה מלח שאל בלי טעם ודז"ק.

ובגוג' אישור לאנוחי כדא דמלטה נבי כדא דמכמאתה אני תמה דהחשש שייפול מן המכמאת לתוכה המלח וח"כ ימלוח קדרתו, איינו מביאו לשום אישור דמסתמא איכא ס' בקדרה נגד המלח שנונתנים לתוכו, ומכח"כ נגד הקותח שנתערב במלח, ואפלו לפי מה שכתבו התוס' שימלאה בשר, עיין בלב אר"י שגם זהה מסתמא ס' נגד הכותח, ואיך יאמר על דבר זה שבשותם אופן א"א לבוא לידי אישור, דאסור להניח זה אצל זה. ואולי משום מבלתיו אישור לכתהלה הנעה בה דהיא איתי לאיסור בעינאי, אלא דם זאת אין כאן, דהרי לא ידע ולא כיוון לבטול, ובפרט בב"ח דשניות היהiler לא שייך כ"כ אין מבלתיו זה בהזאה לכתהלה, עיין לעיל בסוגי" דטיפת הלב מה שכתבנו בזה. ואולי מה"ט הי' לרמב"ס ז"ל שיטה וגירסה אחרת בזה, והוא דין אין להניח זה אצל זה בסמוך ממש, מפני שהמלח שאב טעם הקותח, ונמצא מבשל בשר במנא שיש בו טעם חלב, וניהו דודאי בטול טעם החלב בקדרה, אבל הלא אין אסרים ליתן אף' מעט חלב בתוך הקדרה לכתהלה, והאי ודאי הוא שושאב טעמו ואיינו חשש שמא יפול, כמו לפ"י רשי" ודו"ק.

ע"ב רב מורי ב"ר אימליך לי' בשר שחחותה בהדיبشر טרפה, אתה لكمמי" דרבא, אל הטמאים לאסור צירן ורטבן. והנה מה דאייבען לי' לרבות מריה הי' משום דשמעין מהא דר"ג דלעיל, דזוקא דגיט ועופות שלוחיו יחד נאסרו הדגים, משום דרפו קרמייהו, אבל בשר עס, אמר בלאו, וכמছ"כ רשי" ותוס' ולכן איסתפק אי דזוקא בשר כשר הדין כן, ומטעם דדם מישרך שريك אבל טרפה לא, או דלמא ל"ש. אבל בצריך היוצא מן הטרפה אסור הא ודאי פשיטה לי', דהרי משנה שלמה היא, מובאה לעיל צ"ט ע"ב, דג טמא צרוו אסור, וא"כ ربא לא השיב לו מאומה, דעיקר חסר מן הספר, דהיא לו להסביר דחוליק ציר מדם,داع"ג דבדים אמרין מישרך שريك או כבלעו כך פלטו, אבל ציר טרפה לא, עיין באחרונים. ולפע"ד

שלא נמנעו מלישא זה מזה, ולהשתמש בכלים זה מזה, והוא דבר הכרחי מצד קיומם האומה באחדותה, דאס יהו נמנעים להיות לעם אחר במטה ושולחן, ברבות הימים יטמעו לגמרי בין האומות,adam בישבעם על הארץ שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות הזקן מראה שרצה לעשות תורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות האומה, כאשר האrik בזיה החינוך שהבאתי בפתיחה. מכש"כ בגולות שאנו מפוזרים בין האומות ואין לנו קשר אחד המאחד אותנו רך התורה הזאת, כי אין לנו לא ארץ ולא לשון שהמה סימני קישור כל אומות העולם וכדרכנו למשמעותם לשפותם בארצותם בגויהים. דPsiṭṭaa דיש לנו לשמר אחות האומה בדתה שלא תעsha אגודות אגדות.

ו"ד דבאמת יש לתמונה על מה שמספר הש"ס מתני' דקתרני דלא נמנעו מפני דאודיעו דהוא כמעט מן הנמנע, הרי תורה דב"ש וב"ה פליגו בפסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל ומכ"ב לב"ש לרוב ראשונים הוא פסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל ומכ"ב לרוחlein מטהרין היו נשים נדות ובניהם בני נדות, ואיך שיד' דזוחlein בתשמוש כלים לעניין טומאה וטהרה, דלב"ה כאן הודה ומכח"כ בתשמוש כלים לעניין טומאה וטהרה, ובעה בעל נדה הטובלת בזוחlein היא טמאה נדה כמעיקרה, ובעה בעל נדה וממילא כל הכלים שימושים בהם טמאות, ואיך יעלה על הדעת דיש לסמוק לשאול כלים טהורים מבני ב"ש, שלא יעלה על הדעת להשגיח על מקומות שלם שלא יהיו זוחlein, ומלאה דלא רמי' אדעתיהו כדי שיודיעו זאת לבני ב"ה ומכח"כ שאחר זמן הרבה המחלוקות בין תלמידי ב"ש וב"ה, ועד זמן האמוראים ולמשל פלייגי ב"ש וב"ה להעיל י"ח ע"א בשוחט בingleton קציר הליכתו ובdry' הקודם פליגו אמראי בשיעור פגימה ועייש' מה שכתבתני בארכיות בסוגי' דשם, ועכ"פ אכן איכה פגימה הקשרה לאחד ופסולה לאידך, וממילא דמאן דמיקל לא בדק הסכךן על פגימה הקשרה לדעתו כלל לא, ואיך שיד' כאן הודה את חבירו המחמיר, ונזכר מזה דבימי האמוראים ידע כלל להזיהר את חבירו המחמיר, ובכך מזה דבימי האמוראים עכ"פ כבר נמנעו מלאכול אחד אצל חבירו, והוא נגד האי משנה דקתרני דרך החלטה דלא נמנעו זמ"ז וכדמפרש לבריתא לקים מה ש' האמת והשלום אהבו והענן צrisk למוד ועין גודל, ודז"ק.

בענין נ"ט בנ"ט עיין בفتיחה לרפרמ"ג הלכ' בב"ח בסוף ד"ה טכ"ע, שכתב שמסתפק בקדרה شبישול בה בשר וא"כ חלב אי דאוריתא או דרבנן וכותב דתלוי' בפלוגתא אי טכ"ע בשאר איסורין דאוריתא או דרבנן עיין מה שכתבתני אני לעיל בדף צ"ז ע"א, דאפילו למ"ד טכ"ע דאוריתא ויליף מגע"כ, מ"מ בב"ח רק דרבנן, דלא מבעי אי לפינן מגע"כ דליקא אלא איסור עשה, מההיכי תיתני נימא דנעשה בב"ח בטעם היוצא מפליטת כלים, אלא אף' לפינן טכ"ע מפשורת ולקין עליו, מ"מ בב"ח דרך ביישול אסורה תורה, וכי דרך ביישול הוא דמי שרוצה לבשל בב"ח יקח קדרה של בשר ויישל בה חלב איתה, ולכן פשיטה לי' דבישול חלב בקדרה של בשר אפילו נרגש בה טעם בשר, אין זה בב"ח שחיהבה תורה על בישולו ועל אכילתו וא"כ כל עצמיות פלוגתת רבי ושמואל בדגים שעלו בקדרה אפילו לאכלו בקדרה רותח כל' ראשון, איינו אלא חומרה בעלמא באיסור דרבנן. אבל אני תמה לפ' הכלל שככל לנו המרדכי ופסקין כוותי' דבתערובות בא לעולם לא נתהוו איסור חדש, א"כ בלא"ה אפילו הי' בדגים טעם בשר ממש אם יכנסו בו טעם חלב איך יתרהו איסור בב"ח בקדרה של הדגים שם היתר, כיון דבתערובות בא לעולם, וצ"ל דהמרדכי לא אמר אלא בתערובות מב"מ שאינו ניכר, אבל בתערובות איינו מינו חשוב בכינר האיסור בפ"ע, ולא מקרי בתערובות בא לעולם. אלא דלפ"ז גם זאת תליי אי טכ"ע בעלמא דאוריתא או דרבנן מ"ל דלגי

על'ש גמור' א"ש משום ר"ח השופר מפרקתה של בהמה קודמת התוצאה נפשה וכו', עיין בفتיחה שהוחתתי דיש באזה בלאה קצת איסור כמו יפת תואר, שלא התיירה אלא מצד הדוחק נגד יצה"ר עי"ש הטיב.

על'ש משנה המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו עובר בלבד ופרשי"ז זיל לדידוקא איצטריך, הא אוכל עוף בחלב עובר, ועיין בראשו יוסף זיל שכותב דמדלא פירוש כמסקנת הגמי', דאיינו בא לידי ל"ת וכאשר פפי נמי הבע"ט במסניות, ממשמע דס"ל לרשי", דרך דרך דחווי בעלמא קאמר אימא אינו בא לידי ל"ת, אבל העיקר החתנה סוטם דבר עוף בחלב דאוריתא, ולכאורה יפה העיר דינהו דדרכו של רשי"ז זיל לפרש המשנה כס"ד שבגמרא במקומם שהפשתות כן הוא, ע"ג דבמסקנא לא קיימת הכי, מ"מ כאן אי הוה ס"ל לרשי"ז דבר עוף בחלב לאו דאוריתא, ע"כ ממשום דמפרש מתני' שהח' זר' רשי"ז וכפפי הרא"ש זיל, דר"ע לפреш דברי ת"ק ATA, וא"כ ליכא שום תנא דס"ל דעוף דאוריתא דהא פשתות דברי ת"ק שבמשנה שח"ז נמי ריק בשאר בהמה קامر ולא עופ, וא"כ יותר הי' לי לרשי"ז לשותוק מלפרש המשנה שמתפרשת מיד בגמי', ולכתוב דהא גופה לא איצטריך ובגמ' מפרש. אלא אחר העיון אני רואה דבאמת ליכא הוכחה מפרש"ז דס"ל להלכה דעוף דאוריתא, דהנה על הא דקאמר בגמ' אימא אינו בא לידי ל"ת, פרשי"ז זיל כלומר אין לחוש שם יאלנו ויעבור עליו צח' ע"א דאי נמי אכל לוי לא עבר עכ"ל, והוא לא כארו' מן התיאמא דאי קאמר התנא דמותר להעלות עוף עם גבינה על השולחן, והוא כב"ש ודלא כב"ה דמתני' בריש פרקן. אבל מהז איכא ראי' ברורה למה שכתבתי שם ד"ה ע"ש גמור' הא קמ"ל מאן ת"ק ר"י, דלרי' יוסף דעוף לאו בכל סתםبشر, לית לנו הא דברי ר' יוסי דב"ש וב"ה פליינו ב"ש לקולא וב"ה לחומרא, אלא בסותם מתני' דעדויות דלא מנא האין בין הני דב"ש לקולא וב"ה לחומרא אלא הנפק הוא דב"ש לחומרא ואוסרים העלה וב"ה לקולא דמתירין, ולפיגי אי בשאר עוף בחלב דאוריתא או דרבנן, ולען האי סוגי' דהכא אליבא דר' יוסף אזלה לפresher זיל ולא ליבי' פליינו ב"ש וב"ה אי בשאר עוף בחלב דאוריתא, אלא דאן לא ס"ל כר' יוסי דקאמר זו מוקול ב"ש. אלא בסותם מתני' דעדויות דו נמי מחומריב"ש, וממילא להלכתא פסיקנו כב"ה ולקיים כמשנה דעדויות, ממשום דלא סתם לנו התנאanca כר' יוסי. ולכן הש"ס כאן פריך לפפי פשתות המשנה דבאכילה איכא ל"ת דבר עוף בחלב דאוריתא אדם נפרש משותינו כן הרוי סתם כל התנא כאן כר' יוסי דו מוקול ב"ש ומחומריב"ה, ועי' קמשני אימא אינו בא לידי ל"ת ואשמעין דמותר להעלות סותם כאן כמשנה דעדויות ודלא כר' יוסי דפרקן, ולען יפה פרשי' במשנה כפשות המשנה וודאית' כב"ה דלעיל אליבא דר"י, ולא פוקי מות"ק דעדויות, אלא בגמי' במסקנא לא קיימי הכי, והוא ההלכתא דעוף לאו דאוריתא ומותר להעלות, ונדהה אקומהה דר' אשיל לעיל בריש פרקן דכל הבשר כולל גם עוף ויש מה"ת ויש מדרבן, ומ"מ אסור להעלות גם עוף דהרי סתם גמר' לא ס"ל כן אלא כר' יוסף, זו היא שיטת רשי"ז זיל, אולם שיטת הררי' והרמב"ז זיל דתפסו תירוץו של ר' אשיל ופסקו דבר עוף רק מדרבן ומ"מ אסור להעלות עם הגבינה, ע"כ מפרשיםaea דמסיק הכא אימא אינו בא לידי ל"ת, שלא להתר הعلاה אתה כפרשי"ז, אלא דלשםעין דבר עוף אין באכילהו איסור תורה וכרכ"ע, וכדי שלא תעטה לומר מר דת"ק ס"ל דעוף דאוריתא וכפשות לשניא דמתני' דריש פרקן דכולל עוף בכלל הבשר, אשמעין דיש מהם דאוריתא ויש מהם דרבנן, וממילא גם חיה מדרבן דכ"ע לפреш דברי הת"ק אתה. שוב עיינתי בפי'ם לרמב"ז וממצאי כדברי זיל, "ומה אמר אינו עובר עליה

מכאן ראי' גמורה להא דכתבנו למעלה, דdam הנבלע בשאר אפיו יוצא אינו מה"ת דאין זה בכלל דם האברים, ולא נאסר מה"ת אלא דם הכנס באברים, וכך הוכחתינו דכן דעת הרמב"ז זיל, ולען כל הני סברות דdam מישرك שrisk וכל זמן דטריד לפלוט אפיו ציר אינו בולע דם, אשר עליהם סמכינו במליחת בשאר על בשר, לא נאמרו אלא ממשום דעיקר איסור דם הנבלע בשאר שאינו כנוס אין בו איסור תורה. ולען בטרפה דצירנו ודמו היוצא ממנו הוא אסור מה"ת, לא קסמכינו אנחנו סברות שאין להם יסוד. ולען רב Mori דקביעי, ה' משום דה' מסתפק ציר של בשאר טרפה אסור מה"ת דציר דגים דקתני במסנה דאסור הוא באמצעות רק מדרבן דיזיע באعلماء וכגד אמרינו לעיל דף הנ"ל, וע"ז השיב לו רבא שפיר, הטמאים לאסור צירן ורוטבן שהוא מה"ת, וממי לאין להקל בצריך טרפה כמו בדים כשרה הנבלע בשאר שאינו אלא מדרבן. ודע דלדעת הרמב"ז גם צירן ורוטבן של הטמאים אינם לוקין עליהם, ודלא ממש' כתוס' כאן דדרשה גמורה היא, כי לדעת הרמב"ז זיל שנלמד מרובי הכתובים אין בו מלכות, ודינו בחזי שיעור דחשב איסור תורה אבל אין בו מלכות, אבל מ"מ חמור הוא יותר מאיסורי דרבנן באعلماء וכגד מוכחה מהא דלעיל דף צח' ע"א דאל ר' אשיל לממר בריה לאו אמיינא לך אל תזיל בשיעורא דרבנן, ועוד הא אר"י ח齊 שיעור אסור מה"ת, ולען ע"ג דאין לוקין על ציר טרפה, אבל מ"מ אסור הוא יותר מדם הנבלע בשאר דהוא דרבנן ממש, נכלפ"ד נכון בדעת הא"ה דבאסור דרבנן אמרינו בכל ד"ה בגמי' מיתבי, דהביא דעת הא"ה דבאסור דרבנן אמרינו בכל האיסורים סברת אידי' דטרוד לפлот לא בלו' וככלעו כך פלטו. וקמתהמה עליו, דא"כ מה פריך מציר של דגים שהוא מדרבן לציר של טרפה שהוא דאוריתא עי"ש. ובאמת חילוק זה בין ציר דגים לציר של טרפה רק לתוס' סברו, אבל לדעת הרמב"ז בשנייהם אין בו מלכות ואסורים מרובי הכתובים שחמורים אצלנו בשל תורה וחזי שיעור כנ"ל.

תtos' ד"ה ורוטבן וקיפה שלhn, וא"ת ותפ"ל ממשרת ליתן תפ"ע וכו' עשה"ד, וש לי תימא רבתא על האי דוחקא שבתוס' שכ' דאיצטריך קרא על שתוי' שהוא כאכילה ברוטבן, ועל ציר הוו"א דוקא כשהקפהו ואכלו. הלא لكمן ק"ד ע"א ד"ה לרבות את השותה, כתבו התוס' דמיידי דשתיי' כגון יין ושמן לא איצטריך קרא דשתיי' בכל אכילה, ורק בmedi' דאיינו עומד לשתיי' כמו חלב ונבלה וחמצץ דהוה שלא כדרך להמחות ולשתות בהা צריכין נשפ לרבות את השותה. א"כ אי ציר ורוטבן אסורים הרוי הון עומדים לשתייה ומהיכי תיתי בעין להקפות הציר, ורוטבן נמי הלא הבשר עומדת לבישול כמו לצלוי, וכיון דטכ"ע ממילא הרוטבן אסורה בשתייה כי עומדת לך, ושאני גורף החלב והחמצץ שהמחה שאינו עומד להמחות ולשתות, אלא דדבר זה קשה גם על הסוגי' דלקמן עי"ש בתוס' ד"ה היכי דלאו איסור הבא מאליו, ובמהרש"ז זיל ושם אאריך בזאת ברצות ד' ודוק'.

על'ש גמור' א"ר מרשטי' אין מחזיקין דם בבני מעיים וכתבו התוס' דאי לאסור מכח זה למולו בני מעיים עם שאר בשר וכו' דהכא דם מישرك שrisk ואין להתר מטעם שrisk אס הי' שופכין דם בשעת צלי' דזוקא דם הנפלט נופל על הציר וכו' עכ"ל, כבר מליתי אמרה דלדעת הרמב"ז זיל דם הנפלט מן הבשר אין בו איסור תורה, ואס כן הוא שפיר מחלקין עפ"י סברות דקוט וshedufot קדים, בין דם הנפלט עי' צליה ומילחה, לדם הנשפך על הצלוי, אבל לדעת התוס' יותר הראשונים דם הנבלע בשאר אסור מה"ת בלאו לאחר שפירוש, פלא מאייך סמכינו על סברות כאלו למולו בשאר על בני מעיים ודוק'.

יתירה ומפקיע, ואח"כ כתב גדי ולא את הבהמה טמאה ולא קשי' ל' דוחה בכלל גדי, וא"כ اي רק תרי גדי כתיבי היינו מוקמינו גדי השני להוציא את בהמה הטמאה ולא את החיה הטהורה שהיא בכלל בהמה טהורה, וא"כ למה לא תיקו רשי' ז"ל גם זה להקדים בהמה טמאה לחיה, אם לא שנאמר דלulos בהמה טמאה שפיר היה בכלל גדי כמו חיה בכלל בהמה אלא דמ"מ מסתבר למעטה משום דאסורה בלא"ה וזאת אפילו למ"ד אסור חל על איסור מ"מ במקומות דআיכא מייעוטי מסתבר לאוקמי על דבר שנאסר בלא"ה ולפיכך באמות מעיוט דבכמה טמאה באחרונה אתה דכל זמן שישמעט דבר אחר לא נמעט בהמה טמאה, ורש"י ז"ל לא חש לבאר זאת דבכמה טמאה ע"פ דוחה בכלל גדי יתמעט מיתורא משום דאסורה בלא"ה משום דזהאי גלי לככל ומתבאר מאליו ודוק"ק. ועיו' עוד لكمן מה שנכתב בהאי מייעוטי דבכמה טמאה בסה"ד ז"ל "אבל בהמה טהורה דלאו גדי כגון פרה ורחל איתרבעאי מקראי" כדכתני בברייתא בגמ' עכ"ל, וכתיב בהගות מהרש"ש ז"ל ז"ל. Ancini לא מצאתי מקומו אליו, ולפ"ע בדורו דרש"ז ז"ל את"ר דלקמן קי"ד ע"א קמכוון, דילוי הלב פרה ורחל מיתורא דקראי דחלב אמרו, וכתיב שם רשי' ז"ל דהאי תנא ע"כ לית לי' דגדי אף פרה ורחל במשמעותו, אלא גדי דוקא אלא דמיתורא דגדי תלתא זימנה לירף בשר חיה ושאר בהמות (ועיין במה שכותבת שס) וכן יleaf נמי מיתורא דammo על הלב פרה ורחל, וכן שפיר כתוב רשי' ז"ל כאן דילוף מיתורא דקראי לרבות גם פרה ורחל אלא דלקמן כתוב דמיתורא דגדי גדי יleaf לחיה ולשאר בהמות, ודלא כר"ע דילוף מיתורא דגדי למייעוטי חיה ועוף ובכמה טמאה, ע"כ ר"ע סובר המשמעות גדי כולל גם טלה ועגל, אלא דיל"ג דגס ר"ע ס"ל גדי דוקא של עזים משמעו, ומ"מ ממעט עוף וחיה ובכמה טמאה, דכיו' דגדי דוקא, ובעינן לריבוי פרה ורחל, שבו ממילא נתמעטו אלו, אלא דמלחש רשי' ז"ל לא משמע דכיון לך, וכעכ"פ לדעת רשי' ז"ל הא דקרו'ר בנם', דגדי גם טלה ועגל, לאו ד"ה הוא, ודלא כתוס' لكمן ד"ה בחלב פרה ורחל, ובאמת גם רישוס'יג דילוף מבלה לחיה, וממעט עוף מחלב אם, ע"כ דלית לי' דגדי פרה ורחל במשמעות דאי ס"ל כן, ומה ליה' לי' היקשא דנבללה כלל, כיון דגדי כולל כל מין בהמה, ועוף לאו גדי הוא, ודוק"ק.

גמר' מה"מ א"ר אלעזר, אמר קרא וישלח יהוד' את גדי העיזים וכו' ויש להעיר והא התם וכן בקרא ואת עורות גדי העיזים, כתיב בפירוש צאן. לך נא אל הצאן. ואשלח גדי מן הצאן, וא"כ א"א למליף מיתורא עזים אלא דסתם גדי קאי נמי אטלה שהוא מן צאן כי צאן כולל עזים ורחלים, וכמוש"כ התוס' لكمן קל"ז ע"א ד"ה מננה"ם, שכתו' דעיזים נמי אקרו צאן, שנ' לך נא אל הצאן珂ח לי' משם שני גדי עזים עכ"ל אבל מנין לך לומר דגס פרה דהינו עגל בכלל גדי, דהוא בקר ולא צאן, ואולי י"ל דלפי מה דמסיק דתרי מייעוטי כתיבי עזים העיזים, יleaf מינ'י דגדי כולל ורחל וגם פרה, ומושב קושי התוס' דחקשו ל"ל תרי מייעוטי, דבאמת גם למאן דשני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים, נמי איצטריך עוד חד מייעוטי, והש"ס קיצור בלשונו, ועודין הדבר צריך אצל תלמוד רדו"ק.

בל"ית ר"ל אין בא לידי ל"ת לפי שבר עוף בחלב עצמו מדרבן הוא כמו שיתברא"ר עכ"ל הרי דרך זאת אתה לאשמעין דעוף דרבנן ומה דלא כתני כן בפשיות משום דרצה עוד לאשמעין דמ"מ אסור להעלותו וכבר עשי דלעיל ריש פרkon גוזרינו גל"ג וזאת נשמע מדקתי אין עובר ממשמע הא איסורה איכה.

ולפי האמור יש להלכタ זו ג' שיטות. דעת הר"ף והרמב"ס ז"ל דבשר עוף דרבנן, ומ"מ אסור להעלותו, דעת התוס' דבשר עוף דאוריתא כר' יוסף דמריש כן משנה פרkon, וכן מתפרש משניות אלו דהמעלה את העוף אין עובר, אבל על אכילתיו עובר, וכן בשר בהמה טהורה והה עוף ולא פוקי רק טמאה, וב"ש וב"ה פליגו בפלוגתא דת"ק וע"י, ופסקין כת"ק וככ"ה אליבא דר' יוסי ולחומרא, ודעת רשי' דעת שלישית דר' אשוי נדחה וכיימ"ל כר' יוסף, דת"ק ור"ע פליגו בעוף אי דאוריתא אי דרבנן, אלא דב"ש, וב"ה דפליגו נמי בהכא לא קיימ"ל כר' יוסי, דו מוקול ב"ש ומחרומי ב"ה אלא כת"ק עדויות דב"ה לkolala דבר עוף לאו מדאורייתא, ונדחה האי כת"ק דחכא ודוק"ק היטב.

על' משנה בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנהנה הנה בריש פרkon דקתן נמי לשון דאסור לבשל, מ"מ שם לא דבר מבישול אלא מאכילה בלבד לדעת הרמב"ס ז"ל, דלא נאסר הבישול בח'י ועוף אפילו מדרבן לא, ולישנא דקרה נקט, אבל כונתו על אכילה, וכן כולל שם כל הבשר גם ח' ועוף וכדאמר ר' אשוי, דמותני לעולם ר"ע הוא ויש מהן מה"ת ויש מהן מ"ס, אבל כאמור מאיסור בישול ממש ומאיסור הנהנה דשני איסורים אלו נלמדו מדכתיב ג"פ האי לאו דלא לבשל טהורה בלבד, אולו אינם נהגין אפילו מדרבן בחיה ועוף אלא בבהמה בלבד, אולו המב"ח ז"ל בריש הל' בב"ח קמתמה, איך נדחה במשנה דריש פרkon דקתן כל הבשר אסור לבשל דלפי דעת ר' אשויatti כר"ע, ויש מהן מדרבן דהינו חיה ועוף דرك אכילה קامر ולא בישול, והביא דברי הרשב"א בריש פרkon דמריש בבישול ואכילה קامر, ועיין בפר"ח שם שדוחה דברי הב"ח ויפה כיון,adam נפרש דלעיל בישול ואכילה קامر ומילא ההנהנה א"כ כאן דעיקר דין' אלו לא אשמעין דانيا נהג רק בטהורה ולא בטמאה לא הוה לי' להזכיר כלל והנהנה אלא סתם בב"ח נהג בבהמה טהורה ולא בטמאה, ואס רצה דרכ' אגב להשמעינו דבב"ח אסור גם בהנהנה ונקט אגב הנהנה גם בישול אז ה"י לו לנקט גם אכילה והפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דאין לוקין על הננת בב"ח איך השמייט העיקר ונקט הטעול ועיין לעיל בריש פרkon שהארכתי בפירוש המשנה הללו עפ"י דעת הרמב"ס ז"ל ועכ"פ שבדרבנן ליכא אין לוז' מפסק הרמב"ס, והש"ע דבחיה ועוף אפילו מדרבן ליכא איסור בישול והנהנה ואעפ' שבהעלאה גזרו גם בחיה ועוף, עיין לעללה מה שכותבת טעם נכון להז'ה ודוק"ק היטב.

רש"י ד"ה פרט לעוף ולחיה ובכמה טמאה, עיין בהගות הרש"ש שכטב דרש"ז ז"ל הקדים עוף לחיה דמייעוט הראשון יותר מסתבר לאוקמי עופ' שאינו בכלל בהמה ויפה דיבר אלא דאו הוו' להקדים גם בהמה טמאה לחיה לכאיו דיתור מסתבר למעט דהרי רש"י ז"ל על חיה כתוב ע"ג דחיה בכלל בהמה מ"מ אתה קרא

ואיך לא הזכיר הרמב"ם דאייכא יתירה להוציא טמאה, ואדרבה כתב דלא אסורה תורה אלא הטהורה בלבד, משום גדי משמע ולד שור כשב ועוז ולא טמאה ולא עוד אלא הקדים הרמב"ם בהמה טמאה לחיה וועוז, היפך לשון ר"ע להורות לנו דהכל נתמעט מגדי לחוד שאינו יכול אלא ולד שור כשב ועוז. ולעיל כתבנו דיש לתמונה מנ"ל באמת דכולל גם ולד השור דילמא רק ולד הצאן כשב ועוז בהמה דקה, ולא ולד הבקר בהמה גסה, אולם ניחא לי בשנאמר דגמ האי דרש דדרש ר"א מפרט גדי העזים מכל דגדי סתם גם פראה ורחל במשמעותו, אינה דרש גמורה, דהרי תורה גם בעגל כתיב כ"פ בתורה עגל בן בקר וגעלת בקר ובשערירים כתיב שעורי עזים הци נאמר דעלם שער סתם כולל כל מיני בהמה, אלא ודאי דגם כאן סמכו חז"ל על הסברה הפשוטה, דקרו נקט גדי אבל ה"ה שאור מיני בהמות, דין שום טעם לומר דזוקא בשער עז בחלב אסורה תורה ולא בשער רחל ולא בשער פרה, ורק דרך סמק בעלמא דרישו כן, והוציאו את החיה משום דמסתבר דעת בהמה ביתוי קפיד הקרא, והוא ממה שדיבר בלשון הווה גדי בחלב אמרו, כי בחיה וועוז כתיב כי יצוד ציד חיה או עוז, אלא שתלאו ברמא"ד מזכותיב גדי העזים בי"ה' מכל דסתם גדי בל מין בהמה במשמעותו, אבל העיקר על סברתם סמכו, וכן צרכין לומר ברוב דרישות כאלו, וכאשר ביארתי זאת בפתחה ובהרבה מקומות במקילתן ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אתרمر המבשלה בחלב ר"א ור"א, חד אמר לוקה וחוד אמר איןו לוקה וכו', אכילה כ"ע לא פלייג דלא לך, כי פלייגו אבישול וכו', הנה כפי הנראה פלייגו אי עיקר האיסור הוא האכילה, ומושם חומר האיסור אסורה תורה גם הבישול שהוא הכנה לאכילה, וכגדעת המדרש הרבה שהביא הרמב"ם ז"ל בראש פ"ט ממש"א, אשר מה"ט יליף אישור אכילה פלייג דבישול דהוה כמו בת מבת הבת,adam אסורה תורה הבישול שהוא מצרכי אכילה, כ"ש אכילה עצמה, והוא לפ"ז אישור בישול הרחקה מאכילה כמו בל יראה ובול ימצא בחמצץ, כתוב הר"ז ז"ל בראש פסחים שהוא הרחקה מאכילה. ואם כן הוא כל שאין לוקין על אכילתו, איך אפשר ללקות אכילה כדכתיב, אבל אם נאמר דאישור בישול הוא אישור בפ"ע לא מביע לפ"ז דעת הראב"ע והרמב"ז ז"ל מצד אכזריות אסורה תורה, וכיין אותו ואת בנו ושילוח הקן דודאי עיקר האיסור הבישול, ואיסור אכילה נגרר מאישור בישול אלא אפיילו לא נדרש טעם, אלא קרא כדכתיב, אלא דמשום דכתיביו ג"פ בתורה לא תבשל, ונוקמי הני תرتית היתרים לאיסור אכילה והנה וכתדברי" דלקמן, אז שפיר איכא למימר דמבשלה חלב בחלב ניהו דלא לך אכילה, משום דआח"ע, אבל איסור בישול האיסור בפ"ע לקי שפיר עיין לעיל בראש פרק מה שהארכתי בזה, ועפ"י הדברים תמהתי על הרמב"ם ז"ל דמצאה שטרוי לב"י תרי, דפסק המבשלה בחלב לוקה על בישולו ואני לוקה על אכילתו. ולא הביא האי תדברי" דגילד מג' לא תבשל בישול אכילה והנה אלא דברי המדרש הרבה לא שתק הכתוב בהווה ר"ל דה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשור וכו' מותר לבשל", ובהלכה ח' וכן בשער חייה וועוז וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכתב הרמב"ם ז"ל תורה שלא השגית על הנני דרישות גדי המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלשון גדי כולל כל שלש מיני בהמות טהורות שור כשב ועוז כי הولد מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמימורא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דבריך בהווה. וכן ממילא איתמעט בהמה טמאה, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טמאה אף לעוז עכ"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טמאה משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טמאה לית בה איסור בב"ח מדרבענן ויש נפקותא זהה כאשר כתבו הפסיקים כיידין, וכן חייה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכלל בהמה אבל לא בכלל גדי,adam לא תאמר כן אלא גדי הוא ולד רק מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רק של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טמאה מיתורה ממש וכדמשמע מפשtot לשון ר"ע ומשקול וטרוי שבוגם'

ע"ב גמור' אמר שמואל גדי לרבות את החלב וכו', עד סוף ההסוגי הנה תמצוא בדרשות אלו ריבויין ומעוטין, והמבוכה גדולה, דר"ע במתני' דרש הני שלשה גדיים למעטיה חיה וועוז ובהמה טמאה, ושמואל דרש אותם לרבות חלב ומתה שליל ולמעטיה טמאה, טמאה, וכפי המבואר בוגם' משום דסביר אחע"א ויליף מהכא, ומ"מ ממעט טמאה ולאו משום דאחע"א דאפיילו מבישול קממעט כמש"כ המהרש"א ז"ל, ולא איתפרש טעמא למה מרובה חלב ומתה וממעט טמאה ולר"ע מסיק לקמן קט"ז ע"א, לחלב ומתה לא צרך קרא, דס"ל בעלמא אחע"א וכן לשיל דגדי מעלי' הוא לא צרך קרא, והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לאו איתתרו כולחו. והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לא חל אישור אכילת בב"ח, ור"ע גופה הכי ס"ל עיין לעיל ק"ב ע"ב ובתוס' שם, ואחריו כל זאת עדין קשה מנ"ל למעט חייה דהוא בכלל בהמה, דכמו דממעטין בהמה טמאה אף דבלא"ה אאחע"א דאפיילו בבישול מותר, ממעט גם חלב ומתה מבישול, דמסתבר למעט כמו בהמה טמאה, דהאי אסור והאי אסור, ולא נמעט חייה דהוא בכלל בהמה, ולעומת זה קשה להיפך למ"ד בחלב בתה כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לקי, למה לי מייעוט בחלב כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לקי וזה לא יצאו אbehema אבומה. ובכל מה שכתבו האחرونים ז"ל בזה לא יצאו מסובך הדוחקים והקושיות כאשר דרישין לקמן קט"ז ע"ב לאיסור אכילה עוד אלא דהני תלטא לאוין דרישין לקמן קט"ז ע"ב והנה ובישול, וחובה דרשת זו להלכה בטור ואכ' נפלו כל הני דרישות דחכא בביבא, דכיוון דעיקר הלאוין מצרך צרכיכי, א"א לדרש לא לרבות ולא למעט, משום דכתיב גדי ולא כתיב בשער, אלא חדא דרשת ולא תלתא דבאמת תרתי לא שינוי לשונו בלי שום כוונה, ואפיילו חדא דרשת לא מצין לדכתיב גדי ולא כתיב בשער, דהרי אין אמרין דלאו דוקא גדי ריך, אלא גם עז זקונה וכן לאו דזוקא בחלב Ammo, אלא בחלב אחותה בין גדולה ובין קטינה, אלא שדיבר הכתוב בהווה, דדריך לבשל בחלב דיקי בשער הרך ולא הזקן, וממילא קרוב להתבשל בחלב Ammo דמונכת לפניו, ואכ' אך מצין לדירוש מגיד ולא בשער, ומחלב Ammo ולא חלב סטם, כיון דהכל נכתב משום דדיבר הכתוב בהווה. מכל הליון טעמין אין לנו מנוס אחר אלא לומר, לכל הני דרישות אסמכות בועלמא נינהו, וכדי להגדיל תורה ולסלסלה, אבל הדינים היוצאים מכל השקיל וטורי' נבנו על הקבלה ועל פשtot פירוש הכתוב, וכו' תורה בפירוש מפסק הראב"ם ז"ל בענין זה ז"ל בפ"ט ה"ג ממש"א "אין איסור מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני' ל"ת גדי בחלב Ammo, וגדי הוא כולן ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי עזים ולא נאמר גדי בחלב Ammo אלא שדיבר הכתוב בהווה (ר"ל דה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשור וכו' מותר לבשל", ובהלכה ח' וכן בשער חייה וועוז וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכתב הרמב"ם ז"ל תורה שלא השגית על הנני דרישות גדי המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלשון גדי כולל כל שלש מיני בהמות טהורות שור כשב ועוז כי הولد מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמימורא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דבריך בהווה. וכן ממילא איתמעט בהמה טماء, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טماء אף לעוז עכ"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טماء משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טماء לית בה איסור בב"ח מדרבענן ויש נפקותא זהה אשר כתבו הפסיקים כיידין, וכן חייה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכלל בהמה אבל לא בכלל גדי, adam לא תאמר כן אלא גדי הוא ולד רק מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רק של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טماء מיתורה ממש וכדמשמע מפשtot לשון ר"ע ומשקול וטרוי שבוגם'

דרך לבשל בחלב, משום שהוא רך ומתבשל בבישול קל כמו החלב ומסתמא מתבשל בחלב אמו שמכונת לפני. ובזה השקיל וטררי מתרפרש כמין חומר דהכי קامر, בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, ר'ל אמו דוקא ואפיו מינו לא, דלפום פשوطות הלשון שהוא דוקא הרוי טעם כמו אותו ואת בנו וכמו זהותם דוקא אם ובנה, ולא זקנה ולידה דעתמא ה'ג' דוקא גדי בחלב אמו ולא בחלב אחותה וממש'כ לא בחלב מין אחר, ولكن פרה ורחול מנין, ע'ז מшиб דאייא ק'ו'adam בקרובים שלא נאסרו בהרבעה אסורה התורה מושם תערובות מינימים ממש'כ ברוחקים שנאסרו בהרבעה אסורה התורה תערובות בשר בחלב. ע'ז קאמר דמעיקרא דדינא פירכא ר'ל דק'ו' דידך נבנה על הקדמה מוטעת, DATA שברת דחתums מושם תערובות מינימים, אז יותר מסתבר לאסורה הרוחקים מן הקרובים,-DDILMA הטעם מושם אחוריות של מעשה הבישול, אז נהפוך הוא DDIKO גדי בחלב אמו שנאסורה עמו בשחיטה מושם אותו ואת בנו, נאסר עם חלבה בבישול וחוד טעמא אית' לאותו ואת בנו ולבישול בב'ח, וכן קאמר הלשון דמעיקרא דדינא פירכא דמה שאתת מהחזק לקל הוא החומר, ומה שאתה מהחזק לחומר הוא הקל, דהה דנאסר עמה בהרבעה קולא הוא לגבי ב'ח, ע'ז קאמר ת'ל רק בהווה כנפטע'ד נכו' ובورو בס'ד.

שוב ראיית בחדושי ק'ז בעהנת'ס זצ'ל שהעיר קצר במנה שכתבנו וכותב דהאי ברייתא ATI' קר'ש דדורש טעמא דקרו וציין גמר' ערוכה קידושין ד'כ' ע'ב. ובענייני פלא לפ' מה שכתב ק'ז ז'יל בעצמו בתשובותיו ליו'ד סי' רנ'ד, דפשיטה דלקולא דוקא לא דרישין טעמא אבל לחומרה ודאי חישין אטטעמא דקרו עי'יש. וא'כ שם דמיירי בדיני ממוןנות בתמי ערי חומה לנאלול לחצאיין, איך נסמוד אקי' דנייפרך עפ'י טעמא דקרו, להוציא מזה ולהיתן לה. וכך בב'ח דרוצין למדום חלב פרה ורחול מק'ו, הלא בלאה קשה וכי עונשין מה'ז, עד שפרק זה אתני ולמה לי קרא, אלא ודאי דהאי ק'ו' לא אתה אלא לגלותין פירוש הקרה, אי גדי בחלב דוקא וכפשות מושמעות' או דלמא דבר הכתוב בהווה, וכל הבשר בכל החלב אסורה תורה, ולפשות ספק זה גם לדידן דלא דרישין טעמא דקרו, צרכיך אנו לחזור אחר הטעם, כי רק ע'ז הטעם מצין לעיד פירוש האmittiy ודו'ק היבט.

ע'ב גמר' איר אש' מנין לבב'ח שאסור באכילה שי' ל'ת כל תעובה כל שתבעתי לך הרי הוא בבל תאכל. תמהני על סידור הש'ס דהקדים דברי ר'א אחרון שבאמוראים לפני ר'ל ור'י וכמה תנאים בברירות דיש להם לשאר לפופות. אלא דבלאי' הקשו האחרונים ז'יל דהה הוה לאו שבכליות ואיך לokin על אכילת בב'ח. וראיתי בח' ק'ז בעהנת'ס זצ'ל שהביא דברי הכל'ם ריש פ'א מהל' טומאת מת שכתב, דברי ר'א דילפין מל'ית כל תועבה זה הון דבורי המדרש הרבה שהביא הרמב'ס ז'יל ש', שאסור הבישול וכש'כ האכילה והוא מהאי קרא דל'ת כל תועבה ועפ'י הדברים כתוב החת'ס דצרכין ג'פ' לא TABSHUL וגו' ל'ת כל תועבה, דמג' פעמים לא TABSHUL לפנין אכילה והנה באם אין עניין ולא הין לוקין, אבל כיוון לפנין מלואו שבכליות דל'ת כל תועבה שוב ילפנין למלוקות גם מלאו דלא TABSHUL באם אין עניין, ממש'כ התוס' ב'מ עי'יש, ואם כנים הדברים אז יי' לדכליל הילפונות דלקמן לא מצין להלכות, דכל הני או שהוא מריבוי

וחצי זית חלב ודאי לקי ודוק'ק.

גמר' מיתבי המבשלה וכו' הפגול והנותר והטמא שבשלו בחלב חייב וכותב המהרשי' א' ז'יל דאייא לאוקמא דזוקא בבישול דלא היה אלא חד אישור חייב, מ'מ איכא לאוותב ל'ק דאייא מאן דסביר דאבישול נמי לא לקי עכ'ל, והנה לפי מה שביארנו למלעה בפרק גה'ג' בחלב בחלב אמרין דלא דבר הקרה רק מבשר הגדי ולא מחלב, וכן גם אבישול לא לקי, אבל באיסור שבא על הבשר דרך הזדמנויות לייא מ'ד דלא ילכה על הבישול דאייא אלא חד איסורה, לא הוועיל המהרשי' א' כלום בתירוץ, דכאן בפגול נותר וטמא לכ'ע' לך אבישול, אבל צ'ל דחש'ס לא מצי לתרץ דאבישול ולא אכילה קאי, משום דאי פשיטה, ומה קמ'ל דחביב אבישול כיון דליך אלא חד איסורה, ואי שלא תאמר מדלא לך אכילה דבישול אבישול נמי לא לקי, וה לא לאיסורה חל גם לעניין אכילה לך בקרבו בין רשעים גמורים, ומהיכי תיתטי לא ילכה אבישול. ולא עוד אלא דלפי סברתנו דלעיל גם אכילה מצי לך, באוכל zeit מתערובות הבשר והחולב באופן דליך שיעור בשר לגבי פיגול ונותר וטמא, אלא ודאי דמה דקתני בברית' גם אכילה, והינו באוכל zeit בשר מפיגול ומ'מ חיבת תרתי אפיגול ואבב'ח' ומשום דהעיה' ועיין בהגחות ביאור מהר'ם שיף ז'ל שכ' דמפרש'י נמי משמע דלא כמהרשי' והוא אמתה ודוק'ק.

רש'י ד'ה, ומור אמר חד ואכו', דאס לא התירו בו משום אכילת חלב אלא משום בב'ח, אינו לוקה דלא ATI' איסור בב'ח וחיל איסור חלב עכ'ל, גם מכאן איכא ראי' דאפילו לאיסורה לא חיל אלא נאמר דלאיסורה חל אם לא התירו BI' משום חלב למה לא לוקה משום בב'ח. אלא דלפ'ז בכל הני איסורים שבאו רק דרכ' הزادמנויות יחד כמו בשר פיגול בחלב אי לא אטרו BI' משום פיגולilkha משום בב'ח, ודבר זה לא הזכיר שום פוסק וצ'ע ודוק'ק.

גמר' ת'ר בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, בחלב פרה ורחול מינין, אמרת ק'ו' וכו', ת'ל בחלב אמו וכו' עכ'ל. הנה הון לפרש'י' והן לתוס' האי שkil וטררי לפלא בעניין כל רואה ולא נמצא עניין זה בש'ס, וגם קשה מאד לדודוש מחלב אמו אפילו מייתורה לפרט ר'א דקאמר מיעיקרא דדינא פירכא משונה מעד הגם שרשי' ז'ל ריצה לתקנן, אבל לפע'ד לא תיקון כלום, דלא מצינו לשון זה בש'ס הגם דפרק אונתלה דינא דוק'ק ותשכח.

אבל לפע'ד לפרש הסוגי עפ'י מה שהזכירנו בריש פרkon, וכן לעיל בדף הקודם DIS שמי טעמים בעניין ATI' בב'ח או ממש'כ הראב'ע' והרמב'ן ז'יל דמצד אכזריות נעה בה וכעין שחיתית אותו ואת בנו, או מצד תערובות מינימים וכעין כלאים ושעטן.

והנה אם נאמר דמצד אכזריות נעה בה, אז עיקר האיסור הבישול כי הוא המעשה המתוועבת לפנין המקום, וזה לא ידענו טעם לאיסור אכילה, כי אותו ואת בנו ושילוח הקון ודאייאת BI' יותר אכזריות, ומ'מ לא אסורה התורה אחר המעשה את הנשחת ואת הניקח כדלקמן בדף הסמו'. ואיך יאסר הכא המתבשל, שניית אם מצד מעשה אכזריות אסורה התורה הבישול, אז ודאי מסתבר לומר דאמו דוקא ואפילו מינו לא, וכאשר כתוב באמת האבן עזרא ז'יל בתורה עי'יש. אולם אם מצד תערובות מינימים וכעין כלאים נאסר, אז עיקר האיסור הוא האכילה והבישול נאסר רק אגב אכילה ומצד הרחקה מכך, וכductum המדרש הרבה שהביא הרמב'ס ז'יל, ואז מסתבר לו מדרש דכש'כ גדי בחלב אחרית ואפילו שאינו מינו, כמו פרה ורחול, דהרי כל שרוחקים יותר, מסתבר יותר לאסור וממילא צ'ל גדי בחלב אמו דכתיב הוא משום דזקי דבר הכתוב בהווה. דוק'גדי

דלים ככתבן אתה, וממילא בעין ילפota דאותו דכתיב בטרפה וכדמפורש בפסחים בסוגי' חזקי' ור' אבוח, זיל דלא חש כאן להאריך וקסמך אסוגי' פסחים שנסדרה קודם סוגי' דהכא, אלא אז לא היה לו להביא כלל האי בריתא דפליגו בה ר'ם ור'י, אלא דברי' ר' אבוח דמדפרט בנבלת היתר הנאה, מכלל דשאר איסורי אכילה אסורים גם בהנאה. ואולי ייל' מושם דפסחה ذקרה נראת לדברים ככתבן וכרכ'י, لكن איצטרך להביא הבריתא דר'ם מפרש דלא אתה לדברים ככתבן, ומה דפרק תחלה מ"ט דר'י' מושם דאם אין לנו הכרע לפרש לדברים ככתבן, אין לחיש איסור מכירה לגר, ואיסור נתינה לנכרי' דבלאי' ה' יעדין ממש'כ התוס' لكن יותר מסתבר לדרוש כר'ם ואתה הקרא לאסור שאר איסורים בהנאה, ולפ'ז ייל' דר'י' אי לאו דעתך ל' אוטו בטרפה דאייתר, "מושם דס'ל חשב'ב לאו דאוריתא, באמת הי' מסתבר לי' נמי לדירוש כר'ם, אלא כיון דעתך ל' אוטו על שאר איסורים דאסורים בהנאה, אייתר ל' האי דנבלה על דברים ככתבם ודוד'ק.

ד"ג כת'ו ע"ג גמר' אלא מעטה מעשה שבת ליטסרי, עיין בח' ק"ז בעהchatת'ס זצ'ל דהסביר בטוב טעם דבמלاكت שבת אין המלאכה מתועבת דהרי בנעשה ממילא או מעיש' וננמרה שבת מותרת, ורק אשביות גופו של אדם קפיד רחמנא, והתמהה על התוס' שהוצרכו לחלק בין שבת לבב'ח מושם דבשבת איינו ניכר שעשה מלאכתו בשבת, אבל בב'ח ניכר, והוא דפרק הש'ס דמעשה שבת ליטסרי מושם דלא נחות לחלק בין גוף העני מתוועב או היוצא ממעשה המתועבת, עד שדרשו מהיה, היא קודש ואין מעשה קודש, וכד'ק ממש כתוב גם הלב ארוי' בתוס' ד"ה חרוש עי"ש, אלא דני תמה אם המקשן לא הבין החלוק בין הנושאים המבוואר לכל מבון, מה לא השיב לו התרצין שאין כאן תועבה ובלא קרא, וממילא דלא הי' מקשה לי' מחורש בשור וחמור ומחוםס פי' פרה, יותר קשה דבב'ח מאן אמר לנו דילמא קפיד רחמנא על מעשה האדם שהוא מעשה אכזריות, וכטעם האבן עזרא והרמב"ן ז'ל. וכך נראה לרוץ חדא קושי' בחברתה דהמקשין שפיר השיג החילוק הנ'ל, אלא דבב'ח גופא לא ברيرا לנו אם העני בעצמו מתועב או מעשה אדם בשבת, וכיון דר'א מ"מ יל'ן איסור אכילה מל'ת כל תועבה, הרי דאפילו אם המעשה של אדם מתועב גם היוצאה ממנה בכל תועבה היא, ואז באמת לא הי' לנו ללקות על אכילת בב'ח, אלא באכל מה שבישל באיסור בישול, וכמעשה שבת, אלא דמ"מ שפיר אמר ר'א בסתם דבב'ח אסור באכילה ונעשה מאליו, כמו שצינו לדרשא ז', שב נפשט דהיא קודש ואין מעשה קודש, וכיון שצינו לדרשא ז', שב נפשט לנו טעמא דבב'ח שהוא מתועב בעצם, דאל'כ למה אמרה תורה ל'ת כל תועבה אתה על בב'ח, דמ"ש מעשה שבת, וממילא כאשר הקשה לו מחורש וחומס, השיב לו ק"ו משפט להתייר, לרוחא דמלטה קאמר ל' האי ק"ז, דבלאי' ה' כבר נפשט לנו דרך אם העני בעצם הוא תועבה כבב'ח, שיק' הללו דל'ת כל תועבה, ולא אם על מעשה האדם קפיד מטעם שביתת גופו או שלא להתחזיר וכדומה, אבל דרך הש'ס לטעמך אילפota תמיד, והרי תראה דהש'ס פריך אח'כ מאותו ואתנו בנו ומשילוח הקן דליתשרו, שכתב רשי' ז'ל בעצמן דלא קשי' דמצוי למילך משפט דשרי, ולפי ביאורנו הי' מציא לדוחות מסבירה דין כאן תועבה בגין העין וכמעשה שבת. ודע דלפי הדברים קושי' התוס' ד"ה היא קודש, דלמה ל' לר'י הסנדLER קראDKודש היא לאסור מעשה שבת, תפ'ל מל'ת כל תועבה, וכן קושי' המהרש"א ז'ל דר'י הסנדLER תקشا חורש בשור וחמור

בعلמא, או באם אין עני או בהיקש וסמכים, שכל הני אין דרישות גמורות למלכות כМОון, ולכן כולם צרכין להא דר' אשוי ולאיסורה, ואני אח'כ הני דרישות למלכות, כך ה' מקום לומר אלא דודח גדול לומר בהצטרפות לאו שבכללות בלאו שבאים אין עני איכא מלכות, דהא דלא מלקין אלאו שבכללות ואלאו דבאים אין עני, הכל טума, מושם דלא ברירה לנו דהכא אתה, וא'כ ה' בשני דרישות דלא ברירה לנו נמי לא מלקין, ואני זה דומה להא דכתבו הפוסקים דשני סימנים שאינם מובהקים חשבו כסימן מובהק, דהתמס שני הסימנים מורים על עניין אחד, אבל כאן אין הדרש האחד מורה על אמונות הדרש השני כМОון, וגם מה שהביא ק"ז החת'ס ז'ל ראי' מותס' ע"ז ס'ו ע"א, אין עניון לאן כמאן כМОון לכל רואה, ובבלאי' ה' קושי' התוס' דשם לפע'ד לק'ם, שהקשו לר'ם דקאמר איסורי' מצטרפין לכזית מושם ל'ת כל תועבה והקשוי, הא הויה לאו שבכללות, נראה דסבورو דר'מ נמי מותפרש הרא דאתה להוציא לאו על כל איסורי' אכילה שבתורה, והוה לאו שבכללות שכן נתקשו, אך אפשר ללקות עליו אבל לפע'ד לויל שאני כדי אני אומר דר'מ לא אתה הקרא להוציא לאו חדש בכללות, אלא אתה למדנו שככל איסורי' מצטרפין לכזית ואין זה לאו שבכללות והבון. וחוץ מכל זה בעדעת הרמב'ס ז'ל פשיטה דין להכניס את זאת, דמה שהכח'ם שם בס' פ"א מוטו'ם כתוב, דמהא דל'ת כל תועבה קאמר, דלא בא הכתוב לאסור אכילה וכו', גם הוא ז'ל הדר' ב' מיד, שכתב עיי' מושם דכדי' שלא יבא לאכול, אסורה התורה אפיקו הבישול והוא האמת דלולי זאת, מה עניין זה לבת הבית שהביא הרמב'ס ז'ל. ובחנוך תמהו על הרמב'ס ז'ל, מהו הניי כל הדרישות בשב'ס' והביא מתרחק לחומו ממדרשי רביה. דלפע'ד ברור דרmb'ס ז'ל הי' קשה, דכלל הני הדרישות דעיקר הלאו אתה לבישול, ואין לנו לאו מפורש על אכילה, אלא או לאו שבכללות דל'ת כל תועבה, או הני באם אין עניין, או סמכין, דעל כל זה אין כדי ללקות, ואין לנו מנוס אחר אלא לומר כדעת המדרש הרבה רבה לאכילה אתא, והבישול נאסר רק אגב כדי להרחק מן האכילה. ובאמת על טעמי הש'ס דילן עוד יפלא, מנ'ל Adams נפל מלאלי טפת חלב על החתיכה או שבישלו עכו'ם דלא ניכר הבישול, שי' הי' אסורה באכילה ולוקין עליו, דלא מביע לר' אשוי דדרישת רשי' ז'ל הרי הוא בבל תאכל עולמית, בכל שקשה מאי דמה שכתב רשי' ז'ל תועבה כל שעתבתி לך הוא בבל תאכל, הענינים שהוא בין שבא בעבירה ובין שלא בא בעבירה, הוא דוחק גדול, דמ"ש מעשה שבת ומחרוש בשור וחומס פי' פרה, דבכל הני דפרק ליטסרי, כיון דליך לאו מפורש אכילה, מסתבר גם לכלי אינך דרישות, כיון דליך לא אסורה בתורה והענינים שהוא בין שבא בעבירה ובין שלא בא בעבירה, והוא דוחק ואת בנו וכדומה, אלא דבנני לא אסורה בתורה האכילה, וכעין טעמא דרבנן דקנסו במעשה שבת והוסיף אכילה, ובפרט לתדרבי' דדריש מג'פ' ל'ת, הרי שלא להנות מאיסורה, והרי בישול בישול, מה לא נימא דמש'ה' דהוציא רחמנא איסור אכילה בלשון בישול, מה לא תבשל אסורה בתורה האכילה, עיין בבל ארוי' שכתב כן באמת, וכן כתוב לצרכי' גם לדר' אשוי כדי לידע שאפיקו לא בא בעבירה אסור. אבל מי לא יודה שדוחק לחבר שני אכילה בלשון בישול, מה לא תבשל אסורה בתורה האכילה, עיין בבל ארוי' שכתב כן באמת, וכן כתוב לצרכי' גם הגם' בכאן לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'מ פסקין, הרבה, ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, כדרא' א, דאר' א כל מקום שני' וכו' כדרך שפרט לך בנבלה וכו', דתני' וכו', הנה הגם' בכאן לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'מ פסקין,

לי' איסור הנאה, וכן כי' הרץ ז"ל והנה מפרש"י ז"ל משמע, דלא כמנהרש"א ז"ל, שהרי כתוב בד"ה אבל בהנאה לא, קמ"ל מהאי קרא דעתiba אזהרה דידי' גבי פסק דמה פ██ת מבושל אסור באכילה ובנהנה, דכל קדשים שאינם מכח כל פ██ול בקדושים באש תשרף, ואיقا קרא אחרינו עיין בפסחים כד ע"א, אבל הלאו דאל תאכל ממנה נא ובשל מבושל במים רק באכילה קמי, ודטע דהרי יכול נא ומboseל בהדי', ונא ודאי רך באכילה קאמיר, דהרי איינו בשרפאה אלא שיצלהו כל צרכו, וא"כ למה לי לרשי' לכטוס בדוחק במקומות שיש לפניו דרך דריל' איסור הנאה מדרי' אבואה יליף, משא"כ לרבי ממש'כ המורה"ש א"ל לנו נראה לפע"ד דהכא ר"י פריך לריל' כעורה זו ושינה רבוי, ובירושלמי פ██חים ריש פ' כל שעה מבואר, דידי' לית לי הא דר' אבואה, וא"כ לדידי' לא מצי הש"ס להסביר דאה"ה מדר' אבואה קיליף, וכן גם אליבא דריל' מוכרכ רשי' ייל' לומר, דריל' לית לי דר' אבואה, דאל"כ תקשה עליו קושי' ר"י, כעורה זו ושינה רבוי. אבל לדידן שפיר מצין למייר דרבי אה"ה מדר' אבואה נפקא.

ע"ש גמר' דברי' תנא, ל"ת גדי ג"פ אחד לאיסור אכילה ואחד לא"ה ואחד לאיסור בישול האי סדר ודאי איינו מדווקדק דאה"ה מן שלishi' יליף כਮובן והנתנא דמתניתני' סיידר בריש פרkon איסור אכילה ובמשנתנו דהכא איסור בישול ואיסור הנאה, עיין לעיל בריש פרkon מה שכתבתי בזה בארכיות ודו"ק.

ע"ש גמר' תנוי איסי ב"י אומר, מנין לבב"ח שאיסור כאמור כאן כי עם קדוש וכוי' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, אמרת ק"ו וכוי' لكمון בערך הסמוך יליף ר"ש מהאי היקשא דבב"ח לטרפה איסור אכילה והיתר הנאה, והתוס' لكمון נתערכו ע"ז, דאית' מציא יליף אה"ה מק"ו, כיוון דאיתקש לטרפה ע"ז'ש ואין גז"ש למוחצה, ותריצו דהאי סובר דאהני גז"ש ואהני ק"ו, ובעהן יפלא, דאפילו אפשר לומר אהני גז"ש ואהני ק"ו, הינו דוקא במקומות דאיaca ק"ז גם بلا גז"ש, אבל הכא הלא פריך הש"ס ומה לי גז"ש נילוף הכל מק"ו מערלה, וקמתרץ דק"ז פריכא הוה מוחרש בשור וחמור וחוסם פי פרה, ורק אחר דaicא גז"ש אכילה חורן ונעור הק"ו, ואיך נאמר דק"ז כזה שהוא נפרק חורן ונעור ע"ז'ש, נגד הגז"ש שאינה למוחצת. גם תירוץ השני שכתבו התוס' נראה לדוחק גדול בעניין, אך נאמר דאתא ק"ז שאינו אלא היקש שכלי, ואינו מוקובל לדרשו לדוחות דרשה דגז"ש המקובלת להקישי בב"ח לטרפה המפורש בקרא, ומכח ק"ז נайд מזא ונקייש לבשר קדשים שייצאו חזץ למוחצתו שהוא נגד הכלל דלמה שמאפרש בקרא מקשין. אבל מה שנראה לפע"ד להוסיף קצט קמחא ומים על תי' התוס' דהנה ייל"ד דר' אשி לעיל קאמר מנין לבב"ח שאיסור באכילה, וריל' קאמר מנין לבב"ח שאיסור. והוא משום דר' א"ל ילי' תחליה רק איסור אכילה מקרה דלית כל תועבה, ואח"כ אה"ה מדר' אבואה, אבל ריל' דיליף מייתרא דמboveש שניהם איסור אכילה והנה ייחד لكن קאמר סתם (ומזה ג"כ ראי לפרש"י ז"ל דלא מר' אבואה יליף אה"ה אלא מפסח גופא) וא"כ איסי ב"י דיליף נמי רך איסור אכילה מגז"ש ובעי ק"ז על אה' למה לא קאמר כר' אשי מנין לבב"ח שאיסור באכילה וקאמר סתם מנין לבב"ח שאיסור. אבל ניחא בשנאמר דהאי תנא קסמן וכל דר' אבואה דכל מקום שנאמר לא תאכל אכילה והנהה, וכן גם ובשר בשדה טרפה לא תאכלו נמי כול הנאה כאכילה עד שצרכיך קרא דילכל תשליכו להתר הנאה ולהוציאה מכלל אכילה. ומעטה הגז"ש דקושׁ דמוראה לו לדלא תאכל דכתיב בטרפה נתנו גס בבב"ח, שפיר מצין לומר לאיסור באכילה ובנהנה דהרי בכ"מ דכתיב לא תאכל אכילה

ליתשרי, דלפי הנ"ל לא קשה מידי, דלר"י הסנדLER דאית' לי' קרא על מעשה שבת ליתשר, היינו אם עבר הוא במאיז ש' שם מחלייה מות יומת, אבל בשוגג ומכח"כ בגעשה מלאיה לא, הרי דגס לדידי' נשמע אכן כאן תועבה בעין זה, וממילא Nadu' דגס היוצא מן התועבה כמו בחורש בשור וחמור אין לאיסור, ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' מדאסר וחמנא מחוסר זמן לגובה מכלל דלהדיות שרי ומאד קשיא לי הלא מחוסר זמן דהתמס דלא ריצה תוך שמותן ימים איינו אלא לגובה, ואין זה אלא פ██ול קדשים ואיך הוה לפין קדשים מוחלון לעניין זה וכפי הנראה התוס' ד"ה מדאסר, רצוי לתקון זאת, אבל לא זכיתי להבין איך נתקון ודז"ק.

ע"ש שילוח הנקו ליתשר, ופירשי' כשבא לפניו אחר שעבר ונTEL וחיבורו שלח ליתשר עולמית, וריל' אחר שלחה, והוא תמורה לאאור', דאסם שלחה הרי תיקון הלאו, ולא נعبدת בה עבריה, אבל רשי' לשיטתי' لكمון קמ"א ע"א, דלמ"ד קיימא דוקא תכ"ד יכול לתקון, אבל לאחר מכן לוכה ומשלח עי"ש ניחא, דהרי מי שבא לפניו כבר עבר הלאו ואין בידו לתקן, ומ"מ חייב בשילוח ובכחה"ו ליתשר, ומושני דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל מה עינה רשי' למ"ד בטלו ולא בטלו, הרי כל שלוח אפילו לא עבר אלאו כי לא נגמר הלאו עד שבטל העשה בידים, וא"כ לא מתרץ מידי, דכל שלוח אין כאן תקלה, ועיין لكمון שם בסוף ע"ב מה שכתבתי עוד בזה ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' אר"ל מנין לבשר בחלב שאיסור וכו', כאן הי' לי' למיימר ר"ל אמר מהכהא, אלא דכבר כתבנו לעיל דבלאי'ה אין דרכ' לסדר ר"ל אחר ר' אשוי, ולכן התחיליל כאן מחודש אר"ל, ובטעמא דמלתא דהקדמים דברי ר"א לפניו כל הני אמוראי קדמאי וברייתנות, עיין לעיל מה שכתבנו בזה ודז"ק.

ע"ש גמר' אל' ר"י כעורה זו ששנה רבוי וכו' ב"ח ק"ז זצ"ל נדחק לתוך, דלמה לא פריך ארבע אשוי כעורה זו ששנה רבוי, ולדידי' לא קשיה מידי, חדא דהרי ר"י לריל' פדיך שהי' הרבה קודם ר"א, ועוד דודאי יותר מסתבר לילוף מל"ת כל תועבה דהוא לאו מפורש על כל שתיעובי לך, מלדריש באם אין עניין לאו דכתוב על עניין אחר, אבל ר"ל וברייתא דרבבי שניהם דריש בלאו של עניין אחר, באם אין עניין דקאי אבב"ח, אלא דרבבי דריש מלאו דלית' בדים המיותר למגרי וריל' דרש מתיבת מboveש שמיותר, וא"כ שפיר פריך לי' ר"י דאם ריצה לדרשו באם אין עניין, יותר מסתבר דריש דרבבי דריש דאייכא לא תאכלנו לאו גמור ודז"ק.

ע"ב גמר' ורבי בהנאה מנין לי', נפקא לי' מהכהא, נאמר כי עם קדוש אתה לה' אלוקיכם ונאמר להלן, ולא יהי' קדש בבי' וכו', והא דלא יליף מאנשי קדוש תהיו לי דכתיב בטרפה כדלקמן דאייסי בן יהוד', משום דעת איסור אכילה לא צריך קרא דכך דכתיב אצל מלא תאכלנו דכתיב בדים, ולכן ע"כ דאיתקש לקדש דכתיב אצל עריות ולאיסור הנאה, ובזה מיושב קושי' התוס' דלמה לי קרא דלא תאכלנו הא מהאי היקשא דקדש קדש מצוי למלך גס על אליסור אכילה, דאי לאו האי דלא תאכלנו הוה אמרין תפסת מרווחה לא תפסת ודיליף קדוש מטרפה לאיסור בב"ח באכילה, ולא להקישי לקדש דעריות ולאיסור גס בהנאה, אבל עתה דעל אכילה כבר אית' לנו קרא דלא תאכלנו, ע"כ ההיקש הוא לקדש דעריות ולאיסור הנאה. ועל תירוץ התוס' דבלא קרא על אכילה ה"א דהנתת הגוף בלא אכילה אסר הכתוב, נתלבטו האחוריים ז"ל עיין מהרמ"ל והראש ישוף, והוא איינו מובן, והוא דלא קאמיר דרבבי ילי' הנאה כדר' אבואה דכ"מ לא תאכל איסור הנאה כשם עיין במו הרש"א משום דבעניינן דכם כתיב הרוי הוא כדם ולא משמע

הנאה במשמעותו, אלא כיון דבעניינו דטרופה כתיב הוה מקשין אותו לטרופה, לומר כי היכי דפרט כאן הינה הנאה ה"ג גבי בב"ח הדין כן, אע"ג שלא פרט היתר הנאה בפירוש, וכמש"כ המהרש"א לעיל גם דרשה דרבוי דלא תאכלנו דכתיב בדם, מסתבר להקש לדם דמוותה בהנהה, ועי"מ מהני שפיר הק"יו מערלה שלא נkish בב"ח לטרופה, ולא מקרי זאת גז"ש למחרצה, דהרי גז"ש מהני על כלו ליתן הללו דלא תאכל על בב"ח, ורק הפרט דכלבל תשליךן לא ניתן אבב"ח, ואם תרצה לדקדק יותר הרוי אותו כתיב בטרופה שאתה כמעט חולין שנשחטו בעשרה שהוא טרפה שהוא חוץ למחציתו כמו שפי' רשי"ז "ל בסוגי" דחזקקי' ור"א וא"כ האי אותו מצי למעט גם בב"ח ומשום הק"יו מערלה, וכל את שמעין מהה דקאמר סתם מני ללבב"ח שאסור, לומר DSTם אכילה גם הנאה במשמעותו, אי לאו דפרט היתר הנאה. אולם ר"ש דבריינא דלקמן לית ל"י דר' אבוח וס"ל דכל אכילה שבתורה רק אכילה ולא הנאה במשמעותו. (עיין Tos' בסוגי" דחזקקי' ור"א שם). ולכן עכ"ג גז"ש קודש קודש אתה דבב"ח טרפה דלא תאכל בטרופה רק אכילה במשמעותו וכמו דאי"ה להוציא א"ה אטרפה עי"י איזה דרש דהרי מפורש היתר הנאה בו ה"ג א"א להוציא א"ה אבב"ח דאיתקס עי"ג גז"ש לטרפה. כן לפע"ד לתקן קצת תי"י התוס' ודוק".

ובזה יל"י מה שראיתי בהגהו ש"ס ווילנא בפסחים כ"ד ע"ב לאייסי ב"י דיליך הנאה בב"ח מערלה וכ"כ לא יאסר אלא בא"י ולא בחו"ל כערלה וכ"כ שאינם אלא באرض ולפי האמור ניחא דכיוון דעתפ"א אינו טרפה להיות מותר בהנהה שוב אמרין דאכילה כולל גם הנאה וכ"ד אבוח ודוק".

תוס' ד"ה כ"כ יוכיחו בסה"ד, ויל" דאי זה קרי הותר דדוקא חלב דכתיב כל חלב דמשמעות דאפי' דחיה, והדר שרא דחיה וכו' וכ"ז בעחתת"ס צ"ל היביא קושי" עצומה מהגאון ר"ד דייטש צ"ל, מש"ס מנוחות ה' ע"א דקאמר טרפה הותר מכללו במליקת עוף, ובטרפה לא כתיב כלל. וככתב הוא צ"ל דודאי אי הוה מוציא עוף בין חולין ובין קדשים מכלל טרפה, הוה שיק' סברת התוס' דאי זה הותר מכללו כיון דלא כתיב בטרפה כל בשך, אבל הלא רק קדשים ציא, וזה פשיטה דעוף חולין בכל טרפה, ולכן שפיר מקרי יצא מכלל אישור משום דבלא כל נמי בין חולין ובין קדשים בכלל. וסימן זה ברור בעזיה"ת עי"ש. ולענין עדין התמיה במשמעות עומדת, דהא גופא קשי' כיוון דציוותה, תורה למלך עוף לא היו עוף בשדה טרפה רק מבהמה מיררי ולא מעוף, כי היכי דלא יהו עוף קדשים יצא מכלל טרפה שהוא עכ"פ חידוש. ולא עוד אלא דקושי' זו קשה גם بلا סברת התוס' דאיפלו נימא דבלא, "כל" נמי מקרי יצא מן הכלל שאני טרפה דמשמעות הקרא באמת בהמה מיררי, דהרי דבר הכתוב בהווה בטרפה חית העיר והוא בבהמה דוקא ולא בעוף ולא עוד אלא דלשון טרפה שהוא נקבה אbehמה קאי, ולא עוף שהוא לשון זכר עיין ברש"י לעיל ק"ב ע"א ד"ה ה"ג ואין שחיטתה מטהרתת. ועיין לעיל בחודשנו דף נ"ו על המשנה דאלו טרפות בעוף מה שככתי שם. ואולי ייל דלמא"ד וכדפסקין דיש שחיטה לעוף מה"ת מהקיsha או מהלכה וכמו שביראננו בפתחה בארכוה, עכ"פ מליקה בעוף קדשים חדש הוא, וכן גם לעניין טרפה לא נימא דיצא על כל עוף דלא מיפסל בו טרפה, אבל למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה באמת טרפות בעוף מנ"ל דאסור מה"ת, והדבר צע"ג ודוק".

תנוס' ד"ה המعمיד בעור של קיבה, תימא דגם' מפרש טעםיא דאסרו גבינות עכו"ם מפני שמעמידין אותו בעור קיבת נבלה. מי ארוי נבלה אפי' כשרה נמי וכו' עכ"ל. וככתב מהרמ"ש צ"ל דלפי מה שכתב הרמב"ם יותר ראשונים צ"ל, דאיסור מעמיד לייכא בב"ח משומם דהיתר בהיתר הוא לך"מ, דבעור כשרה לייכא איסור אלא בנ"ט אבל נבלה אסור משומם מעמיד. והנה כפי הנראה הותי לא גורסו במתני' תיבת כשרה, וכן הוא בהירותה ה"ח דתנית כשרה נמקח, וא"כ מתני' דקנתני סתמא דמעמיד בעור של קבה שהוא בגין' בין כשרה ובין נבלה קامر וכו' פשיטה דגס נבלה קامر, דהרי דבר ברישא מקבה של נבלה שהיא אסורה, וא"כ קתני המעמיד בעור של קבה, ומסתמא אDSLICK מני' קאי, אלא דה"ה

ע"ב רבבי אומר משום ר"ש בב"ח אסור באכילה ומותר בהנהה שני' כי עם קדוש אתה נמי ואנשי קודש תהיו לי וכו' ויש להעיר למה לא דרש ולא יהי' קדש בב"י כרבוי דלעיל, ולא אסור בהנהה, ואיפלו לפי מה שככטו התוס' לעיל דמג"ש זו לא נדע אלא

ממאליהו ולא גרו משום כשרה, אך פ' דעתך משום בב"ח ממש"כ התוס' ע"ז שם,-Decioן דהוא בא בישול ואין בו אלא איסור דרבנן אף' בנ"ט, אך לא שיך כאן זירות הרחקה, ואולי גם כיון דהיתר בהיתר הוא לא שיך לנוזר משום הרחקה מעכו"ם כמובן, והא דקთני והלctaא אין מעמידין בעור קיבת נבלה, לכתלה קאמר אבל בדיעבד כשר, והה בכשרה אלא משום סיפא נקט נבלה או אולי בכשרה אף' לכתלה כשרה משום דין בו בישול וגם נ"ט אז אין באוטו קונסטלאב ע"פ שנעשה מעור נבלות איסור, כיון דליך מצד מעמיד, אך בגבינות עכו"ם אסור הגבינה אבל לא האי קונסטלאב דין בו אלא אותו תמצית השלי"מיהו ששהוא המעמיד, ולא באתי בזה אלא לעורר ולהלכה ולא למעשה קאמינה ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"א רשיי ד"ה תיתסר כל אלית כבש באכילה, תמהני למה לא תיתסר כל אליו' אפיו של שור ועז, ואולי ייל' דאלית כשב באמת יותר שמנה בטבעו מלאית שור ועז עין בפסחים צ"ו ע"ב ברשיי ד"ה ואם, שהביא בשם יש מפורשים, דעת אין לו אלה אלא שכתב דעתו הוא בידם דין ליל' קרא למיועטו. ומסתמא השני י"מ לא כחשו המזיאות הנרא לעין כל, אבל דברו דאל' שמנה מקרי אליו דחלבו האלי' מקרי כדאמר ר' אש缸א, וגבי עז והה' בשור אינו שמנה ומסתמא מש"ה באמת אינה קרבה בשור ועז, וכן יפה פרשיי דרך אלית כבש תיתסר, אבל ממה דמתרך הש"ס עלייך אמר קרא כל חלב שור כשב ועז דבר השוה בשור כשב ועז, אין להביא דיש חילוק באלי' בטבעו בין מיני הבהמה, וכוכנות הש"ס דבעין חלב השוה בשור כשב ועז שיוקרב לגביה, וכאשר כתיב בתיר הכי אשר יקריב ממנו לד', דמני' לפנין דרך מה שנקרב לד' קראו חלב ודרש הכא דרך מה שנקרב משור כשב ועז נקרא חלב אבל מה שקרב רק מכבש לחוד לא איקרי חלב ודודוק.

המהר"ם שיפ' זיל בסוף הפרק הביא דברי הג"א בראש פרקן מובא בב"י סי' צ"ב וקמץך דעתו להתריך כבד מטוגנת בחמאה-Decioן דהוא בב"ח דרבנן בטל ברוב, וכל המעיין בי' שם יראה דמפרש דברי הג"א דחותיכת עוף שנתבשלה בחלב בטלה ברוב, אבל לא דחלב מועט בטלהبشر עוף, דזה לא ניתן להאמר دقמעת מין הנמנע שייהי' נבלע בחתיכת חלב כפי ערך הבשר מחיצה על מחיצה, וכן דברי המהר"ש זיל צ"ע.

הדרן עלך פרק כל ובישר

בכשרה דיןיא הוי. וכך סברו התוס' דיןיא חילוק בין עור נבלה לכשרה, דבשניהם בגין אסור ובלא נ"ט מותר, אלא דהקשה המהר"ש זיל לזמן בסוף הסוגי' דקבע הלכתא, אין מעמידין בעור קבת נבלה, דהא בכשרה נמי אין מעמידין, וכך לא שיך תירוץ התוס' עי"ש, ועיין לבב אר"י מה שרצה לתרץ זה, וכפי אשר כתבנו דלගרת התוס' דקתוני סתמא בעור קבה במתני' וככל גם קבת נבלה, הרי מוכח גם להיפך ממנתני' דאפילו בקבת נבלה אם אין בה בנ"ט לית לנו בה וזה תימא גדולה דהא מעמיד של איסור לכ"ע ואסר אף בלבד נ"ט.

אבל דע דהא מלטה דמשום מעמיד קאסרין גבינת עכו"ם לא נזכר בגמ' אלא שהרמב"ם זיל כתוב כן בפ"ג הי' ממ"א זול' „אבל בימי חממי המשנה גזו על גבינת עכו"ם וכו', ואם תאמר והלא עור הקביה דבר קטן הוא עד מאי בחלב שעמד בו, ולמה לא יבטל במיעוטו, מפני שהוא המעמיד הגבינה וככו"ם ובעפ"ט הט"ז מחלוקת בין מעמיד בעור קיבת נבלה לעור קיבת כשרה, דלבוי מעמיד בעין דלהוי איסור, וכן נארה הגבינה משום נבלה ולא משום בב"ח, אבל הראב"ד זיל מشيخו שם וסובר דשאני גבינות עכו"ם שלא הלו בו חכמים אחר נתינת טעם, משום שלא פרוצו להתחבר עם העכו"ם. וקשהתו, למה לי טעמא דמעמידין בעור נבלה תפ"ל דהה' בכשרה, אינה צריכה תירוץ עי"ש, ועי"ש בכ"מ ובלח"מ שפירשו דבריו בדרך דחוק ורוחוק. ויהי' פירוש השגת הראב"ד איך שיחי', לפע"ד נראה דלעולם/licא כאן מעמיד מצד הבשר, כי הבשר אין בו שום כח להעמיד החלב להיות גבינה, אלא דבעור קיבת עגל יונק יש בו עוד טור הנקרה בלשון אשכז'ו שלימייהו, והיא נבלעת מן אותו תמצית החלב שעגל יונק, וכשמייבשין את העור אותו השלי"מיהו נקלפת בעור שלם, והוא כנד' כיס הקורקבין בעוף, וכן בדקיו יש עור זהה, ובווי"ד ריש סי' מ"ז פסק שלא כרשב"ג דס"ל בגם' חולין דף נ' ע"א דסתום, דשם איקבע הלכתא דלא כוותי', ובסי' מ"ט לעין קורקבן יש פלפל באחרונים, אם אותו הכיס שקולפין הנשים עם המאכל שבקורקבן הוא העור השני עיון בפ"ת שם בשוו"ת ק"ז בעהchatת"ס סי' נ'. ולפע"ד אפילו למ"ד דהינו העור השני מ"מ ודאי פשיטה דין לעור זה דין בש, לא לעין נבלה ולא לעין בב"ח, והוא המעמיד את הגבינה, וכן לא שיך כאן לאיסור מצד מעמיד באיסור, והוא דאמרו בע"ז ליה ע"א דמשום דאייקום איקומי חשוב לי' כבעינא היינו בקייבת עגלי ע"ז, ומכם דאית בי' משום מעמיד נבלה או בבשר ומצד בב"ח, רק מקרים גבינת עכו"ם מפני שעמידים בעור בנותנים בזוך החלב כל עור הקביה ואתה בי' משום נבלה, ואע"פ שבטל גزو' משום הרחקה

פרק העור והרוטב

הכל שוחטין אפיו טמא בחולין ועי' סכך שלא נגע בשבר, וכן קתני בפ"ב דר' ל"ג דהשוחט ולא יצא דם כשרים ונאכלין בידים מסואבות, לפי שלא הוכשרו בדם. וכן שפיר שיך להאי מסכתא דיני טומאת אוכלין. אם לא שאמר דקשי' فهو למה לא סידר התננה האי פרקה אחר הפרקים העוסקים מעניini' שחיטתה מיד, והמתון עד אחר גה"ע וכל הבשר. אלא דלשונם משמע דעת עיקר הפרק דין עניינו לכך קמקשו ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"ב משנה העור והרוטב וכו' התוס' בקשר למצוא קישור להאי פרקה לשלהמעלה ונכנסו בדחוק גדול לקשרו עם הא דתנאה בפ' בחמאה המקשה, שלאיא אינה מטמא טומאת אוכלין ולא טומאת נבלה, ומהזה נראה דקשו להו דמה ענין פרק זה למסכתא חולין שאין עסקה בטומאות וטוהר. אלא בעסקין הכלש אכילתبشر, ואולם לפע"ד שפיר שיך למס' זו דלמאן דאוכל חולין בטהרה יש לידע דיני טומאת אוכלין וכאשר בריש פרקן לרובה ב"ע קתני

נקראת ערוםה כי הקליפה הדבוקה שהיא הסובין הוא בכלל האוכל, וניהו דודאי אינו אוכל בפ"ע אבל בתוך הקמיה נאכל, אבל התוס' שכתבו דהאי דכתובות דחטה נקברת ערומה, דהיינו קאמר אף כשנקברת ערומה, ע"כ ס"ל דחטה בקליפה ההינו קליפה הדבוקה ונעשה סובין במכחת קאמר, ואע"פ שתוס' ודאי מודים דהאי קליפה נאכלת בשעת הדחק עכ"פ בתוך הקמיה, וא"כ בלוא שומר שפיר מצורף וכן אל וגידין וקרנינים וטיפים דמנני, ונאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל הסובין רק מעורב בקמיה נאכלין נאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל נראה בפ"ע בטענה החיצונה עומדת אבל בפ"ע לא. ומעטה בחטה שלמה שהקליפה החיצונה עומדת בפ"ע, לא היתה נחשבת כאוכל לולו שהיא שומר לחטה. עיין בה' ק"ז צ"ל שסתומה על התוס' שכתבו דלפעמים נקברת ערומה. הכי אורעין קמת, ולא הבנתי חמייתו, הכי חטה קלופה מהאי קליפה הדבוקה נשאה קמיה הלא החטה גם בלי הא קליפה גוש אחד הוה וביע פירור ע"י טחינה ואי דקשי לי דرك לקלפה כלל מסלקין אותה הקליפה אבל חטה שלמה אין דרכה לקלפה כלל ואיך קאמר שלפעמים נקברת ערומה הנה התוס' נשמרין מזה שלא כתבו כאשר העתיק החת"ס ז"ל „לפעמים ערומה" אלא כתבו „אף אם נקברת ערומה" וכן במנחות ע"ב ד"ה כדרכם כתבו „אפיקו היהת נקברת ערומה" והיינו בשארע שהחטה קלופה ונזרעת כד' מ"מ יצאת בכמה לבושין, ובאמת יש לתמזה על התוס' מה הカリחו לכнос בדוחק זה, לפרש נקברת ערומה אפילו ערומה שאירע כד, ולא מפרשין בפשיות דלגביה הלבושים שמוציאה אח"כ, נקראת החטה ערומה אף שדבוקה בה הקליפה החיצונה, מאחר שהיא נחשבת כאוכל מחמת שהיא שומר ומctrף להשלים השיעור אבל הני לבושים שיוצאים עליה בשבולת אין מctrף מושם שומר כדלקמן דף קי"ט ע"ב דין שומר ע"ג שומר. ואולי סברו התוס' דחוץ מקליפה הדבוקה אין להחטה רק לבוש אחת וכן נראת מדברי חת"ס שהביא מאחד מן החיצונים שרצה לומר דכוונת ח'ל' על טירקישון וויטצען שהוא יצא בכמה לבושים על הגבעול. אבל באמת זה ליתא דדוק ותשכח שם לחטה יש כמה לבושים י' או ד' כאשר בדקתי ואחד מתלמידי אמר לי שבספרי הפלאנצלעלערע כתוב שיש לו חמשה לבושים וח'ל' נזהרו בלשונם לכתוב כמה לבושים מושם דקשה להעמיד עליהם כמה הם, עכ"פ אין כאן מקום לדברי האי חיצוני כל. ומה שכתב החת"ס דטירקישער וויטצען אין מוציאין אותו לארעה בשום קליפה ואפילו קליפת סובין אין עליי קורא אני עליי במחכ"ת, שמתוך דברי בריבי ניכר שאין בקי בתרגולים, כי קליפת סובין ודאי יש עליי כמו לחטים, אלא שמחמת גודל הנרעין היא מועטת לערך הקמיה.

ודע דעת הרמב"ם ז"ל נמי כדעת רשי ז"ל, דבחלכ' טו"א פ"ה ה"ד כתוב אז' ול' וממן לשומרין אוכלי וכו', חטים בשעוריהן ושוררים בקליפהן וכו"ל. הנה משנה הרמב"ם מלשון הברייתא דקתני בכלו לשון „בקלייפהן" וכותב אצל חטים „בשעוריהן" ועיין בערך ערך "סער" ש夷יר נקרא המוץ של התבואה (ולפי דעתך צ'ל בשעריהן בי"ד ולא בו"י) ודוקא לחטין יש להם הני לבושים חזק הקליפה הדבוקה, אבל לשעורין אין להם רק קליפה אחת הדבוקה בגרעון, אבל היא קשה ועבה, משא"כ בחטה שהיא דקה ורכה וכם"כ רשי ז"ל במנחות, ושם בסוגי יש לעין טובא בפירוש השkil וטרוי וגם במנה דמחלק בשערואן בין לחות ליבשות שברש"י יש שני פירושים וברמב"ם פ"י השלישי היפך מדעת רשי ז"ל, ואין כאן מקוםו להאריך בזה.

תוס' ד"ה ולא שומר לטומאה חמורה, וא"ת דאמר בפ"ש משקיין

ע"ש העור והרוטב והקליפה והאלל והלצמות והגידין והקרניים והטיפים וכו', על הסידור הזה יש לעיר דפתח בעור, והניא האלל והעצמות וכו' שהם כולן חלק הבהיר, אלא שאין בשעת קתני הROUTוב והקליפה אינם שייכים כלל לבמה, והוא דקדוק עצום בישול מתחברים לבשר להיות מאכל אחד. והוא נראת דתניתא להא דת"ר לכואו' אבל מזה נראה לפ"ד דהוכיח הש"ס דתניתא להא דת"ר שומרין לטומאה קלה ולא שומרין לטומאה חמורה. דבאה עיר דתקני הROUTוב במתניתין יש לפרש שני פירושים האחד דמיירי בעור הרך או שלקה וכדאמיר רבב"ח לעיל ע"ז ע"ב על הברייתא דתניתא בנבלתה ולא בעור ולא בעצמות וכו', דלא נרצה אלא שעשאן צקי קדרה וכאשר נדרב מזה לפניינו. וזאת מctrף לטומאת אוכלי ולא לנבלות דלאו מאכל גמור הוה אלא ע"י הדחק נאכל עם הבשר, ולגביה נבלה נתמעט מבנגבלתה אבל לבבי טוב"א אין לנו מייעוט, לכן מצורף עכ"פ אע"ג דבפ"ע גם בל' מיעוט אוכלי גמור. שנית מצין לפרש דהאי עיר גמור ובל' שליקה ולא מצד שנעשה אוכל ע"י שליקה אלא מצד שומר לבשר מctrף לטוב"א, אבל לא לנבלות וכדרשין מקראי בגמרא' דשומרין לטומאה קלה ולא לטומאה חמורה. והתנא בסידורו רצה להשמענו מצד שומר קדרף, لكن הפסיק בין העור לאל ועצמות וגידין קאמר דoor מctrף, וכך בראויין לאכול ע"י הדחק כדמפרש לקמן בגמ' וכו' דהני יכול בראויין לאכול ע"י הדחק כדמפרש לקמן בגמ' וכן הוא בפיה"מ לרמב"ם, אבל העור לאו מה"ט מctrף אלא מצד שהוא שומר לבשר, וכן הפסיק בינוים ברוטב וקליפה וסידר תhalbת העור מצד שומר, הROUTוב והקליפה שהם טפחים לבשר, ואח"כ האל וכו' שכולן יש לאכלו בדוחק. וזה נכון וברור בס"ד ועייןbekמן בדיבורים הסמוכין ודוק'.

גמר' שומרין לטומאה קלה מ"ל דתני' וכו' כתבו התוס' דלהכניס ולהוציא לא צrisk קרא דנפיק בק"ז מיד כדמיסיק בגמ' וכי איצטרך לא בקהלית שחומה, וכתו שמתוס' דע"פ דשומר הוה בסתומים, וכן דהני יכול בראויין לאכול ע"י הדחק כדמפרש לגע'ל, וא"כ הכא גלי קרא דשומר לא הוה אלא בשאפר דגע'ל, וא"כ שפיר איצטרך קרא להוציא ולהכניס ע"י שומר סתומים כמו חטה בקליפה שלא נאמר דזהו כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא ואין כאן ק"ז מיד דהוא בגלוי, ואין ללמד אלא על שומר בגלוי, וכן עור שיש עליו כוית בשר. אלא דמו"ט גוףא מהויר שפיר דילפנין דשומר לנבי טוב"א מctrף, די אינו מctrף גם להוציא ולהכניס, לגבי חטה הסתומים מכל צד לא הי' מהני, דהרי הוא טהרה בלווע, והוא כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא, אבל אי השומר מctrף הרוי הוא חשוב כאוכל והוא הכל בגלוי, ולכן בקהלית נבלה דאין השומר מctrף ממש, ממילא גם להוציא לא מהני, מושם דזהו טומאה בלווע אבל בחטה דהשומר מctrף ספר מכניס ומוציא דכינוי דכאוכל יחשב הוה בгалוי. וכן נראה לפ"ד דכל הסוגי דהכא דקאמור דשומר להכניס ולהוציא לא צrisk קרא אלא לצrisk לאו דזוקא, דלפי מה דשנינו לקמן דשומר סתומים בנבלה לא מהני אף להוציא, ממילא דקרא דזרע זרע לצrisk אתה וככל' ודוק'.

ע"ש גמר' כדרך שב"א מוציאין לזרעה, חטה בקליפה וכו'. הנה רשי' ותוס' ז"ל פליגו בפירוש האי קליפה, דרש"י מפרש דקליפה העלונה שהחטה מונחת בה בעוד שבולת, אבל הקליפה הדבוקה בחטה שמננה נעה סובין בטחינה הוא אוכל גמור, ולא בעין לפוטא דמctrף ומטעם שומר. ולפ"ז מה דאמרו בכתובות דחטה נקברת ערומה ומוציאין כמה לבושין העלונה שבבולת ואת כפשוטה דעתה ערומה נזרעת ללא קליפה העלונה שבبولת ואת

לייתי הנך מזוערים בק"ו, משום חומר שיש בהן, דא"כ מה זה דקאמרתו לוי ליתני הנך מתנור, דהא כבר אסיק אדעת' דאי'א איזה חומר בחנות מה שאינו בזעירין עי"ש. ואני בער ולא אדע, היכי כוונת המהרשות'א דזערעים נילוף מק"ו משניהם בע"א, דזה ודאי ליתא דהא הנך שנים הזה להו שני כתובים הבאים כאחד, ואין מלמדין והוא מדה בתורה ומיעוטא, הנך אין אחרינו לא ואפלוא בק"ו א"א לממוד, אלא כוונתו דלפמי מה דאמרו לעיל דבר כל אחד מהני תלת יש חומר מה שאינו באחרינה, הלא יש ללימוד חדא מתרתי בק"ו והצד השווה, דהינו זערעים מנבליה בק"ו, ומה נבלה שאין טומאתו מרובה אית' לי יד ק"ו זערעים שטומאתו מרובה, ואם נפרק מה נבלה שכן טומאתה יצאה מגופה, נשיב תנור יוכיח, ואם נפרק מה לתנור שכן מטמא מאורי נשיב נבלה תוכיה, וחזר הדין וכו' אלא מה דיש להעיר על המהרשות'א הוא, דילמא רשי' ז"ל נמי כיון לכך, ומה שכנה בדכל הנך דקאמר תיתיב בע"א קאמר, כוונתו על חדא מתרתי במה הצד כנ"ל, וקרוי לי' בגין אב משום דפרכינן עלי' פרכנא כל דחו, כיון דהוה חדא מתרתי וכדעליל דף קט"ז ע"א, ואשר כתוב רשי' ז"ל כאן ד"ה מה להן שכן מיטמאן ודוק'ק.

ע"ב גמר' ואב' א"סbara, מר סבר הקשר תחלת טומאה הוא, ומ"ס לאו תחלת טומאה הוא, לכארו' נרא דפליגי בהא דאמר ר'ה בר' ר'דר' לעיל, פירות שלא הוכיחו כתנור שלא נגמרה מלאכתו דמי, דאין זה קולא דזערעים, אין מקבלין טומאה ביל הקשר מים, דכל זמן שלא בא עליהם מים, לא נגמרו מלאכתן, ולפ"ז ודאי אין כאן מקום לדמות הקשר לטומאה לעין יד, דמה ייעיל הקשר יד לפירות שצרכין לגמר מלאכתן ביאת מים, אבל לסתם גמר' דלעיל דחשב הקשר מים לקולא, דקל רחמנא בזערעים, דגער' דגנמרו מלאכתן לטומאה מ"מ בעי הקשר מים, ואח'כ' נגיעה הרשות' יש מקום לומר תחלת טומאה הוה ביאת המים, וממילא כמו דבטומאה סגי בנגיעה הר'ה בביאת מים, ובזה ניחא נמי לא דקתני בבריתא שהביא לסייע לר'י וכש שאון מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, כך אין מקבלין הקשר אלא לכשיטלשו שנטקשו בתוס' למו תולה הקשר בטומאה ולא בהיפיך טומאה בהקשר שהוא קדום, וא"א שקיבלו טומאה קודם שיוכשר, ולפי הנ"ל ניחא דגמ דין זה תליי בסbara הנ"ל,adam קר'ה דלעיל דביאת מים גמור מלאכה היא, א"כ מה לי אם באו המים עליהם אחר התליה או קודם התליה שמוך לה, דהרי התליה וביאת מים שנירס מצד גמור מלאכה בעין, ומה לי אם זה קדים או זה, אבל אם תחלת הטומאה הוא אז רק אחר התליה בעין בטומאה, והוא משום דהקשר תחלת הטומאה הוא, لكن קאמר כמו לטומאה, והוא משום דהקשר כבוי בטומאה כמו דלא מהני דמה'ט נמי לא מהני הקשר במוחבר כבוי הטומאה דלא מהני נראה לפע'ד נכו, אלא דקצת קשה דלהה לא פריך מהיא ברייתא על ר'ה בר' ר'דר' לעיל, ואדרבה כפי הנראה נתקבלו דבריו ביל' חולק.

ו"ד דהא דאמרינו אין מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, פרש"ז ז"ל בשם תוו'כ דאם אתה אומר מוחברין טמאין טימאת את הכל וכו', וככטו התוס' דמילא בהקשר נמי כן הוא, ולמה תלה הקשר בטומאה, ותירצzo בדוחק, עיין במהרשות'א ואני רואה דבר חדש ברומב"ס, דבפ"ב ה"א מטו"א כתוב, دائمין הגדים מן הקrukע אין מקבלין טומאה עד שיעקרו, אבל כ"ז שמחוברין אפלוא בשורש קטן שיוכליין לחיות ממנו אין מקבלין טומאה עכ"ל, ולא נתנו טעם לדבר כמו של' רשי' ז"ל, ואדרבה מזכות הרמב"ס ז"ל כ"ז שיוכליין לחיות משמעו דהטעם הוא משום דחחיות מציל מן הטומאה, כמו בע"ח דכתיב כי ימות מן הבהמה הרי דחחיות מציל מטומאת

מיפקד פקידי ולא נתמאו המשקין עם האוכל, ואמאי לא נתמאו ב涅געה הטומאה לקליפה משום שומר, ויל' דאין שם משקין עליה עד שיצאו לחוץ עכ"ל. והקשה המהרשות'א ז"ל ذקרו להו מה קרו להו, דודאי מוה"ט לא נתמאו המשקין עם האוכל שבתוך האג, וכפרש"ז ז"ל שם וכוונתו דבלא קושייתם צ"ל כן, דעתין אין שם משקה עליהן להיות נתמאותו עם האוכל, דהרי האג שומרם שבתוכו נתמאה, ומה הוסיף בקשיתם שהקשׁו דיטמאות המשקים שבתוך האג מצד שומר כיוון דבלאי'ה נתמאותו האג ע"כ דרכ' משום דעתין אין תורת משקה עליהן ואוכל נמי לא הוה משום דעומד לשוחות ולהיות משקה. וע"ז כתוב ק"ז צ"ל בחודשו דלק"מ, דיל' דמש"ה לא נתמאות המשקין המפוקדים בתוך האג, משום דהוה טהרה בלוועה ומגע בית הסתרים, ולכן הקשו דכיוון דהאג שומר לשקה והשומר בגלי שוב אין כאן טהרה בלוועה, דכיוון דשומר בגליו תו לא מקרי ביה"ס. ולא זכית להבין, דסכ"ס גם بلا שומר הלא האג נתמאות משום דהוא אוכל, ולמה לא יטמא גם המשקה שבתוכו בהדי, וע"כ לומר דלא מתטמא בחדא משום דלאו אוכל דכוות' חשיבי בהדייהו, ואין חיבור לו כמש"כ שם רשי' ז"ל, וא"כ גם שומר לא מהני לטמא דשומר מחובר לאוכל בעין כאשר כתוב כן הרמב"ס ז"ל בפ"ה ה"ד הנ"ל ז"ל, "ומניין לשומרו אוכלין שהן מתטמאין עם האוכל כשהן מחוברים בהו" הרי דבלא חיבור עס האוכל לא מיטמא עריכן לזה דמטעם טהרה בלוועה ומגע ביה"ס לא נתמאות המשקין המפוקדים דכיוון דלאו כחדא גופה חשבין המשקה בהדי אוכל, אין יטמא אלא ע"י נגיעה בהיה"ס, ומגע בית הסתרים לאו מגע הוא, ואפלוא לרביבא בפ' בהמה המקשה לעיל ע"ג ע"א, דחוורי אוכלין כמו דמפרט' דמה, ולא הוה מגע בבית הסתרים, באוכל משקה מודה דמגע בית הסתרים מקרי, ועכ"פ המהרשות'א ז"ל יפה השיג ודוק'ק היטב.

ד"ה ק"י"ח ע"א גמר' שומר דכתב רחמנא למה לי. והיינו דעל כל ער' זרע, ממש"כ רשי' ז"ל ש"מ לצרף, והנה לדעת הרמב"ס ז"ל וכמבעור בתו'כ דלהתטמא טומאת עצמן לא בעין שיעור, דאפלוא כ"ש מקבל טומאה, וכאן בקרא הלא לך מסומאת אוכלין שתיטמאו דיבר הכתוב, וכדיםיים וכי יתן מים על ער' ונפל מבטלם עליו טמא הוא לכם, וקשה לומר דברים איינו עניין שדין אוכלין טמאים שטמאין משקיין או אוכלין אחרים למאן דאוכל מטמא אוכל, דזאת הוה לי להש"ס להזכיר. אולם לפי מה שבירנו לעיל, גם לרמב"ס בעין הכא צירוף דכיוון דהשומר בתבואה שסובב את כל האוכל אי לאו דמצטרף הוה טהרה בלוועה וביה"ס. ובזה תבון מה שכותבו התוס' ד"ה שומר, דכיוון דיד מכניס ומוסיא ושומר מכניס ומוסיא, שוב לעין צירוף לא בעין תרי קראי אהכנסה ואהוציאה, הכוונה בזה דכיוון דלא מקרי טהרה בלוועה ע"י שהשומר מצטרף, הרי דהוא כאוכל ממש ולא שייך לומר בשומר שהוא מאן מכניס ומוסיא, אלא כל זמן שלא ידעין שמצטרף לשיעור האוכל, אבל לאחר שזיכינו שמצטרףתו הוה כאוכל ממש ולא שייך כלל המכניס ומוסיא. ועיין בלב ארי' מה שכותב על דברי התוס' ודוק'ק היטב.

ר"ש ז"ה תנור מטמא אוכלין מאויריו וכו', כל הנך דקאמר תיתיב מני' בبنין אב קאמר, וכ' המהרשות'א ז"ל לא ידעת' מי הכריחו לכך, דהא שפיר מציין למיעד ק"ו מהן פירכות דקאמר תלמודא, ועיין בבב אר' דקמתמה על המהרשות'א אדי אפשר לומר דהא דקאמר

תמה על המגיה במל"מ שרצה למדוד לעניין ברכה דלהוי כמו קבלת טומאה שלא להתחשב אף שהוא בריה, עי"ש. והנה יפה העיר, אבל לא הסביר החלוקת שבין טומאה לצירוף, אבל ההסביר הוא דחישות באיסור נמי לא מהני אלא אם תחולת ברית' הוה באיסור, עיין לעיל צ"ו ע"א בסוגי דבירה בתוס' ובפוסקים, וא"כ ה"ה בטומאה כך ד"א ליהיות טמא טומאה חדשה מצד בריה, כמו ד"א לחול איסור חדש על בריה בפחות מחייב, אבל לענין צירוף שומר לכביצה הרוי אילך שיעור ביצה מתחילה ברית', וכן אף אין צירוף שומר לפחות לפחות מחייב אבל מצד חישות בריה, מהני גם לפחות מחייב, מפני שהצירוף מתחילה ברית' הוה וד"ק.

ע"ב רשי"ד ה"ה חיטין בקהלpiton וכו', וה"ה לאוכל שחלקו, וה"ג הוה מצי לתרוצי בריה שני אלא תירוצא דחיקא הוא עכ"ל, בהגנות שטמ"ק על הדף בש"ס ווילנא כתוב, דהאי וה"ג וכו' עשה"ד לא נמצא בספר כי, ועיין בח' ק"ז צ"ל דምפרש דברי רשי" דלשוני נמצא בספר כי, ומ"מ לענין שיעור טומאה איסור חשבא בריה בירנו גם ר"ה בר"י דרי" לית לי" האיסורה, אבל דלענן דחוק להחשב בריה, אבל שיעור שלם, ומ"מ לענין שיעור טומאה איסור חשבא בריה, אבל לענין להחשב בריה להצריך לה יד ושומר לענין זה אין דחוק עכ"ל, ודבריו הקודושים נפלאים ממנה, דאפילו ע"צ הדחוק א"א לומר לדענין טומאה נחשוב בריה, שלא נctrץ שיעורא, דהרי עיקר לפותא דמקל זרע זרע הוא דשומר מצטרף להשלים השעור, הרי דא"ג זרע בריה הוה, מ"מ בעין כביצה. וטעמא ממש"כ למעלה טומאה כאיסור דבענין איסור מתחילה ברית', ולכן טומאה חדשה דאיתנה נחשוב בריה, אבל הכא דאננו רוצים להשלים השעור עי" השומרים, וקמבעי אי שני שומרים על שני חצאי ביצה נמי משליימין, אם ינמא אין שני שומרים על שני חצאי ביצה משלימים ליכא לחקל בין בריה לשאיינו בריה, אבל מכך גדול דהרי חשבת בריה לא מהני אלא בחדיא, אבל בתורי בריה להחשב בחדיא מהכי תית, ואדרבה בעניין פלא, איך עלה על דעת קדשו של רשי"ז, אפילו על צד הדחוק לתרצ' כן קושי' הש"ס, ולכן יפה מהק השטמ"ק כל דברי רשי" בזה, וד"ק.

תוס' ד"ה שומר אוכל שחלקו וכו', וא"ח ואמאי לא משני דיאן השומרים מצטרפין, ומימיiri כגן שיש בין כל הגרגירן כביצה בלא שומרון, והשומרון מכניםין ומוציאין וכו' עכ"ל, לפי מה שכתבו לעיל בריש פרkon דשומר האזרעim שמכסה את כל הגרעין אי לאו מצטרף לאוכל לא ה"י מכניס ומוציא, מושם דוחה טהרה בלועה שאינה מקבלת טומאה ניחא, אבל מצריך כן וד"ק היבט.

ד"ג ק"כ ע"א גמר' א"ל אבי הוה עצמו יטמא טו"א, והתוס' כתבו דהוומ"ל הוה יטמא טומאת נבייה, וכתבו בא"ג דבאמות טו"ג לא מטמא, דaicא מיili טובא דמטמא טו"א ולא טו"ג, כדתנן השוחט בהמה לעכו"ם ומperfekst utכ"ל, והמהר"ס לובלן צ"ל קמתמה, מה ראי' היא זו הדתם במיתה תל' מלטה דהתורה אמרה כי ימות מן הבהמה, והוא באמות קושי' עצומה על התוס', אבל מה שנלפע"ד באזה, דתנוס' סברו דהא דאמרה תורה כי ימות עד שימות, דכ"ז שperfekst אין בה טו"ג אין הטעם מושם דחחות מציל, אבל מושום דעתך אין אוכל גמור, דנטקשו להו כמו שהקשה הלב ארי' לקמן בדף ק"כ ע"ב ארי', דכיוון דחחות מציל מן הטומאה מה לא יכולין ממי מטומאת אוכל, אשר מכח קושי' או מסיק הלב ארי' דבאמת טומאה זו אינה אלא מדרבןן עי"ש, אבל התוס' לא ניחא להו באזה, וס"ל דחחות מציל מושום דלא עבדי כען בשער עד שמתה למורי, ולכן שפיר יש מקום לחלק דרכן לענין טו"ג לא מקרי בש"ר, אבל לגבי טו"א אוכל סתם מקרי, ולכן ראייתם מכוננת, אלא דמ"מ "ל דגס התוס' לא כתבו כן אלא בדף ס"ד, וכי' לישב דלמה

גבילות, ואע"פ שוגסשת ומperfekst מ"מ כל זמן שהוא חי אין כאן טומאה, מכש"כ בטו"א שהוא טומאת נגעה בהאה מחוץ לה שלא תטמא כי' שמחובר לקרקע שהוא חיות הצומח, והא דבשחיטה כשרה מperfekst מטמא טו"א, עיין לקמן קכ"א ע"ב בלב ארי' ד"ה שם ור"יא ישנה לאברים דבאמת אין זה אלא מדרבןן ועיין מה שאכתב אני בהזה לקמן בס"ד. אבל בריש פ"ב לענין הקשר כתוב דבענין ההקשר דוקא אחר שנעקרו מושם הראקע שהדבר ידוע הוא שאין לך זרע שלא בא עליו מים כשהוא במחובר, לא נאמר וכי יתן מים על זרע אלא לאחר שנעקרו האוכlein וכוי עכ"ל, הנה כאן הביא האי טעמא שכתבו רש"י ותוס' מזה משמע שלא דלא דהקשר מתחלת טומאה וכמו דחחות מציל מטומאה כמו כן מהקשר שהוא מתחלת טומאה, והוא לאכו"ר דלא כר"י דס"ל יש יד להקשר כמו לטומאה וכאשר כן פסק הרמב"ס צ"ל, אבל בהזה צ"ל דכיוון דבגמ' איכא תרי אב"א, ולחד בקרא פלגי, אי דרשין גם אלפיני פני, א"כ לא ביריא לנו אי ס"ל לר"י דהקשר מתחלת טומאה, וכאשר ביארנו גם ר"ה בר"י דרי" לית לי" האיסורה, אבל בחר הרמב"ס צ"ל בהקשר דלא סגי במחובר בטעמא דא"כ הקשר את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, מושם דבאמת אין זה טעם אלא הוכחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחחות מציל והשemit הרמב"ס צ"ל הוכחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא דלא בעין האי הוכחה דהא כיון דלא מקבלו הקשר במחובר, מミילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי' התוס'. אבל מה דקרה על האי הוכחה בהקשר שכתב הרמב"ס, הוא מהה שכתב המהרש"א צ"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פוי ונעשה זרע, וזה אין מוכחה שיפלו גשמיים עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרי אין צורך בגשמיים, ואדרבה בימי קוצר חטים גשמיים סימן רע המה, ואולם צ"ל דהרבmb"ס צ"ל סובר אדרבה היא הנותנת דלא דבר מגשים שנפלו על פירות גמורים בעודם מחוברים אז הנפש שלא לרצון, אלא דלשון הרמב"ס צ"ל משמע דאפילו הנשים הצעירין להשלמת הגרעין ה"י מכשיך דזען אלא לא נגמרה למורי וצ"ע וד"ק.

ע"ש גמר' איר אין יד לפחות מכך, עיין בריש' ותוס' דפליינו אי בעין כביצה אוכלין במחובר דוקא, או סגי לי' בנגעה עלמא לצרפן, ועיין בלב ארי' מה שהאריך זהה. והנה יש לפע"ד ראי' ברורה דלא בעין חיבור לצירוף אוכlein, מהה דאיתוי בפסחים מה ע"ב, אמר עלא ל"ש אלא בעריבה אבל בבית חיב לבער, מ"ט זימינן דמכניס להו ונפלו לגבי הדדי הרוי מפורש אומר, דגבוי חמץ דעובר אכיזת דוקא, סגי בנגעת שני חצי זיתים, ולא עבי חיבור גמור, ואין לומר דבל יראה וחיבור ביפור תלי באיסור אכילה, וכיון דaacilia עובר באוכל בהפסקה רק שהיה' בתוך כדי אכילת פרס, لكن גם חיבור ביפור חל על כיון מרדיך, אלא דהא איןו א"כ אפילו אינו מונחים יחד סמכים צל"ז נמי עברו ויתחייב ביפור, והרי הש"ס לא קאמר אלא מושם דזימינן דכינוי אהדי דמזה משמע דמדאוריתא לא מתחייב ביפור בשאים נוגעים החלקים צ"ז, ומ"מ בדכינוי לחו איז איכא חיבור ביפור מה"ת. אולם באמת הדבר צרי' טעם דמה לי אם השני חצאי זיתים מונחים סמכים ווגעים אהדי או רוחקים זמ"ז כיון דברשותו המה, ואפשר לאכלם תוד כי אכילת פרס, וצ"ע כתע וד"ק.

ד"ט ק"ט ע"א גמר' ת"ש על כל זרע זרעו כדריך שב"א מוצאיין בריה שני אני, עיין בלב ארי' דאף דברי' אינו מקבל טומאה בפחות מכביצה, אבל לענין צירוף שומר שפיר מהני בדיה, ולכן

חייבים עליו משום חנוך מהקיים למצה, ובמצה הרי כתיב להם עוני, ודוחה מכח האי ברייתא דהמזהו וגומו, אלא "ט" דמי פירות אין מחייבין עיי"ש, ו"ט" האי הקישא לא מהני אלא על גוף ענין חמץ ומצה להשווים, אבל לא לענין פרטני דיניו דכתבי בקראי אחרינא, ולכן אין הוה מקשהaca מ"ש מצה מחמץ דהרי בשניהם כתיבocab אכילה, לא ה"י מספק לו התירוץ דבחמץ אתה نفس לרביוי ולגלוות דאכילה דקאמר הד"ה שתיה דיא עדיין לא מיתרך אמריא לא נקי ש biome מצה לחמץ, דכמו דהאי אכילה כולל גם שתיה ה"ג במצה כן הוא, לכן קאמר מיד דהא לא קשה לי' Dunnikש מצה לחמץ לענין זה, דהרי במצה כתיב קרא אחרינא לחם עוני ולגביה זה לא מהני ההיקש, אבל קשה לי' דהא בחמץ אכילה כתיב ומניין לנו לומר דה"ה שתיה. וממה שאמרנו ג"כ מוכח דהאי יפותא דעתך רק גלו מילתא בעלמא הוא, דאכילה דקרא כולל גם השתייה ולא דילוף זאת ורק מריבוי, וכמ"כ בדיור הקודם ודוק"ק היטב.

ע"ש נבלה לא אתה מנין שכן ענווש כרת, האי פרכה קלישטא טובא ואני דומה לשאר פרכה של קולא וחומרא, דהרי בחלב אפלו כרת וחטאת נמי מתחייב על השתייה, הרי דהוה ממש באכילה אפלו לכרת ומכם"כ בмеди דלית בי' אלא לאו ולמלכות וצ"ע.

תנוס' ד"ה מה להנק בסה"ד, ואפלו למ"ד לאו לאברים עומדת הי' באיסור שאינה זבוחה, עיין בבב ארוי מה שכ' לענין אישור אינה זבוחה בעוף דנסתק הפfram"ג אי אית' בי' ומכם"כ דהכא ל"ל קיימין דס"ל אין שחיטה לעוף מן התורה, עיי"ש. ואני בל"ה ביארתי בפתיחה דבכל הני קראי דכתבי ב"ד ספרים שנאמרו להם במדבר לא שיז' כל אל איסור עשה דאי', דהרי במדבר לא נצטו על הזביחה, ואפלו נחרה לדעת ר"ע דהאלכתא כוות', ואולם בל"ה נמי יש לחמה על התוס' שכתו דלא הי' לה שעת הcores מכך אישור אבמה"ח או עשה דאי', הלא האי קרא דນבלת עוף טהור לא דבר כלל מאיסור אכילה, אלא מטומאת אדם באוכל נבלות עוף טהור, ולגביה טומאה ודאי הי' לה שעת הcores דאבמה"ח נמי מטמא לנבלה, היינו דוקא בהמה ובגנעה מדכתיב כי ימות מן הבהמה וכדלקמן קכ"ח ע"ב אבל אבמה"ח דועף לא שמעין דמטמא בבית הבליה ודוק"ק.

ע"ב גמר' ובכוורים גופיהו מנ"ל דתני ר' יוסי, פרי, פרי אתה מביא ואי אתה מביא משקה, הביא ענבים ודרכו מנין ת"ל תביה. הנה האי ברייתא מתחלת הבאה מדברת וקאמר דין מביין רק פרי ולא משקין היוציאים מהם, חז' מן הענבים ובכ"מ שם, גם משקה שלhn, ועיי ברמב"ס ריש פ"ב מבכוורים ובכ"מ שם, ולכן תימא רבתא הוא שמביאראי לסתור, ובבל"ה כל הסוגי' קשה להולמה, שמערב הדברים, כי מיחוי של חמץ חלב ונבלה וזה רצח לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשלא כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברי, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפ"י האמור לעלה ה"י לי מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה ניינו למ"י שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעוזס ולגן המה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי כדרך הנאותו מקרי, ולכן הכא דקתני דהמזהה וגומו דלא יצא ידי חובה מצה סתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתוב במקרה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים לעוזס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, ולכן הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה"ה ע"ב רצח לומר דהנילוש במ"י פירות אין

לא פריך דאף טו"ג יטמא וכן כתבו דלא ברירה להקשות כן, אבל לא דס"ל דבאמת אין בשום של נבלה משום טו"ג, ודוק"ק.

ע"ש גמר' תנן התם וכו' אלא המה את החלב וגומו, אכילה כתיב בי', אר"ל אמר קרא נש לבות את השותה, ואני תהה איך יתחייב חטאת על ריבוי צו דהוא פחות אפיו מאיסור עשה, וקרי לי' לרמב"ס דברי סופרים, כמו ח"ש, דלענין אחע"א לא חשבין ח"ש כאיסור אינה זבוחה מבואר בתוס' וברמב"ס בסוגי' דאחע"א, ועיין בלח"מ ריש פ"א מחמץ ומוצה שהביא דברי הרמב"ס בפ"ג מאבה"ט דכתב הטעם בהמזהה נבלת עוף טהור דמטמא את האכלו משום דשתיה בכל אכילה, וכן משמע מסתימת לשונו בהלכ' ח"מ דכתוב אחד האוכל ואחד המחה ושותה דמשמעו דושאון הן מצד חייה בכל אכילה, וקמתמה הלח"מ שזה נגד דברי הש"ס כאן דיליף ר"ל מנפש דחייב גם על השותה, ולא מטעם שח"י בכפל אכילה וכמ"כ התוס' הכא דבמידי דאכילה לא מצינו דמיליף מותירוש וצ'ה, ונדחק הלח"מ לומר דגם הרמב"ס ז"ל של להא דר"ל דמכח קרא דນבלת גליין דגם במידי דאכילה שתהיה בכל אכילה. ואני תהה איך לא הרגש דהראם"ס ז"ל דסובר דכל מה אתה מריבוי הכתובים אין לוקין עליהם, לא מצי מחיב כרת וחטאת ומלקות מכח האי דרשא דນבלת לרבות את השותה, וכן נראה ברור דדעת הרמב"ס דהאי י寥וטא דשבועות מזכיר לי' לתירוש וצ'ה אכילה מהני גם לחלב וחמץ וכדומה, כל שהמזהה גופ המאכל עד שעשו משקה דשתיה בכל אכילה, אלא לעומת ההוו"א דין דרך אכילה צו כדרך אכילתון, דריש ר"ל האי נפש לרבות השותה אבל גם בלא קרא מסתבר לומר כן דכיוון דיש הרבהה בא"א שאין להם شيئا' וממנים מאכליהם להקל אכילתון, לא מסתבר כלל לומר דזה מקרי שלא כדרך אכילתון, ותடע דהרי לגביה בישול שבת וכן בישול בב"ח סגי' כמאכל בן דורותאי, עיין בפתחה בב"ח לפfram"ג ואע"פ שרך לבן דורותאי וחבריו רואי לאכול, אבל לרוב בא"א הוא קשה לলעתס, מ"מ לא מקרי שלא כד"ג, וכן אמרה תורה בפסח אל תאכל ממנו נא, ולא מקרי אינו ראי', רק מה שבטלת דעתו אצל כל אדם כמו אוכל חלב כי בפסחים כ"ח ע"ב וכן מכ"כ דהמזהה חמץ או חלב וגומו דלא מקרי שלצד"ה ניון והם דמטחיות דמלטה אסמייך ר"ל דבר זה בריבוי דນבלת והם צריכותא משמעו דדרשה גמורה, הרמב"ס ז"ל לא שת לבו זהה, מפני הכלל שבידו שMRIIVI הכתובים אין לוקין ואין מביאין חטאת ודוק"ק.

ע"ש גמר' בשלמא אם מצה היא וכו', לחם עוני אמר רחמנא וכו', וכתבו התוס' דהוומ"ל נמי אכילה כתיב והוא באמת קושי' עצומה על בעל המסדר, דלמה לי' להביא ממරחק לחמו ולא פריך מני' ובו, מ"ש חמץ ממצאה דהכא כתיב אכילה והכא כתיב אכילה, והתח' רצח לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשלא כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברי, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפ"י האמור לעלה ה"י לי' מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה ניינו למ"י שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעוזס ולגן המה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי כדרך הנאותו מקרי, ולכן הכא דקתני דהמזהה וגומו דלא יצא ידי חובה מצה סתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתוב במקרה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים לעוזס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, ולכן הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה"ה ע"ב רצח לומר דהנילוש במ"י פירות אין

דניטז מדים השחיטה על הדלעת בין סימן לסייעו, והאי דם ודאי ניתז בחים דהרי הוא בין סימן לסייעו, וכי מתה עמוד ושותט ואיך יקשר לדעתו דבעין גם בשחיטה דם היוצא לאחר יציאת דם הנפש שכבר מתה, והוא תמייה רבתה. ועיין לעיל שם שכבתבי בזה ודוק". אבל דעתם מותוק האי סוג' נצחים קושי עצומה על שיטת הרמב"ם דסביר דשחיתת נカリ אינה נבלה מה"ת, לדעתו מה לין בהרמה טמאה לטהורה, ובין ישראל ליכרי וצעיג לישב.

על"ב גמר' אמר חזקיי הויאל וכיקול לנורורה ולהעמיד על פחותה מכזית, עיין לבב ארוי זיל דזחו דבר הנגע קצר שיאכלנה כולה וудין תה' מפרקסט. ואני תמה על לשונו שכבתב שהוא נמנע קצר, הלא כבר ביארנו לעיל דף לעיל"ב ובשאר מקומות דעתל הלב לחוד מתה גמורה היה כמו הותז הראש, ואיך יעלה על הדעת לאכול כל בשירה עד שלא תשאר אפיקו צית בשר והיא עדין חי' ומפרקסט. וכך נראה לפע"ד דכוונות חזקיי הוא לומר שלא דלא שיק' כאן סופה לטמא טומאה חמורה כמו בנבלת עוף טהור, דהאי כאשר הוא עתה מצי לטמא טומאה חמורה עיי' אכילה, אבל בהרמה מפרקסט דחichtet מצליל מן הטומאה, אע"פ סופה למות ואז תטמא אין זה מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, וכאשר לסברא או כיוננו בתוס' ד"ה ולהעמידה, ולהזק סברא זו קאמר הויאל וכיקול לנוררה וכו', ור' דאלוי ה' במציאות לגרה תחיכות חתיכות לא היתה באה לדי' טומאת נבלות כלל, וניהו דאינו במציאות מ"מ מהני דעתה בעודה בחיותה לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה. ומפני שסברא זו דחוקה יפה עשה הרמב"ם זיל דדוחה מהלכה ודוק".

על"ש גמר'ומי אמר חזקיי הכי, והא איתמר וכו', חזקיי אמר אינה לאבירים מותה היא וכו' יצאה מכלח חיים ולכלל מתה לא באה עכ"ל הגם. והנה הת"ח קמתמה דחזקקיי למה לי מחשבה כלל כיון דהוה אוכל גמור לבג', והלב ארוי' מושיף בתימה דמ"ש ברכרי טומאה לא, כיון דאין בה איסור אבמה"ח. והוא נדחק מעד עי"ש. ואני מושיף בתימה דמ"ש שחיתה דהה נפסקו או עקרו הסימנים נמי הדין כן. אולם לפע"ד נראה ברור דרא דס"ל לחזקיי דשחיתת בה שניים יצאה מכלח חיים דזוקא בשחיטה הוגנת הדין כן אבל שהה ודרס ומכ"ש נחר או עקר הסימנים אינה אלא כטרפה בעלמא, ולא דזוקא אליבא דרי' קאמר כן לקמן בגמ' אלא חזקיי נמי מודה לה, דעיקר טעם דחזקקיי הוא מדרשי כן לאכול אחר השחיטה מיד קודם שתצא נפשה (וכאשר ביארנו בפתחה דהיתר זה לר"ע מוכח מקרה עי"ש) מזה דן דשחיטה הוגנת משווה לה בגיןה חייה עכ"פ, וכן אין בה משום אבמה"ח והתנא במשנתינו אשמעין דהה בטמאו כשלחת ישראל או בטהורה כשלחת נカリ דיש בו צד שחיתה או מצד השוחט או מצד הנשחט, משוו' לי אוכל לא לטמא טוי"א ומילא ה' שלא לחיבב אבר מה"ח ור' אסי מבואר לנו דבעין נמי מחשבה להאכילה כדי שתתחשב אוכל לגבי טו"א, ומילא גם שלא תהא בה משום אבמה"ח. או נאמר דלה לא בעין מחשבה כלל, דההמשה שחותך ממנה אבר לאכלו חשובה יותר מחשבה, אבל כל זאת רק בנסיבות שחיתה הוגנת ובישראל בטמאו ובנכרי בטהורה, אבל בשחרר אחת מהני תנאים אין בו אלא מעשה טרפות בעלמא, אע"ג דנפסקו שני הסימנים, וכח' תחשב hon לגביו טו"א והוא לגבי איסור אבמה"ח.

אבל מה דקשה על דעת חזקיי הוא, וכיון דעת לדי' רק בשחיטה הוגנת הדין כן, ומכח גזה'כ דהתירה התורה לאכול מיד בעודה מפרקסט, מיל' דהדין כן גם לגבי טו"א והעמדת והערכה ולגביה הרבעה דלכל מיל' חשיבא כאשרה חייה, דלמא רק לגבי איסור

שכנoso כדאמר ר'ה, אז מטמא גם טומאת נבלות, אלא קאי על אל דת"ק דעתך לטמא טו"א, ע"ז קאמר בגמ'adam חישב עליו גם בפ"ע מטמא טו"א בלא צירוף, ודוק' ועיין עוד לקמן בדף הסיום.

על"ש גמר' א"ר אסי שנין ישראל בטומאה ועו"כ בטהורה צריכין מחשבה והקשר מים ממ"א, מפשות הענן נראה דהאי מחשבה היא לא האכילה בעודה מפרקסט, דאי להאכילה לאחר פירוכס ולא מחשבה נמי עומדת לאכילה, ועוד דאי מחשבה להאכילה לאחר, פירוכס איך משוו' לי' אוכלא קודם פירוכס. אלא דעתך דרב' המרב"ם זיל לא נראה כן, שכתב בפ"ג מג' מאבה"ט ה"ד, דישראל ששחיתת טמאה לעכו"ס, ה"ז מטמא טו"א כי' שmprcast. ואני צרכיה מחשבה שהר' ישראל שחתה לאכילת עכו"ם, ואני לך מחשבה גודלה מזו, ואני צרכיה הכשר שהר' סופה לטמא טומאה חמורה עכ"ל. והכ"מ תמה עליו למה פסק דלא כר' אסי לעני הקשר, וكمתרץ דס"ל דנדחה מכח סוג' דם שחיתה, וכוקשי' התוס' لكمן ד"ה ולהעמידה פחות מכך. אבל על הא דפסק דלא צריך מחשבה לא הקשה כלל, ועיין לבב ארוי' שהתעורר בזיה لكمן בד"ה בפרש"י זיל אל מודה חזקיי. ובאמת לך' מ' דה' סובר דהאי מחשבה דקאמר ר' אסי אינה להאכילה בעודה מפרקסט, אלא סתום להאכילה לעכו"ם, וכן עכו"ם בטהורה סתום להאכילה לישראל וכפרש"י لكمן ע"ב ד"ה מטמא טו"א ודלא כתוס' שם ד"ה ועו"כ והא דקאמר ר' אסי לצריכין מחשבה ע"ג דמסתמא כן הוא מושם דהוא לא הזכיר שחתה הישראלי לעכו"ם והעכו"ם לישראל, אלא שוני לישראל ולעכו"ם בטהורה, שכן מוכರח לי לומר לצריכין מחשבה והיינו שישחוט/israel לזכר עכו"ם והעכו"ם לצורך ישראל, אבל הרמב"ם שכתב בפירוש דישראל צריכין לעכו"ם וכן עכו"ם לישראל ספר קאמר דלא צרכיה מחשבה אחרת דהינו רק מחשבה דקאמר ר' אסי, וכן לא נתקשה לי' להכ"מ רק על מה שפסק דלא בעי ההקשר מים משום דסופה לטמא טומאה חמורה, דזה דלא כר' אסי.

אבל מה דיש להעיר על האי פסק של הרמב"ם זיל הוא אכן לא בעי ההקשר מים לגבי עכו"ם בטהורה, לפי מה שכתב הרמב"ם זיל בפ"ב ה"י מאבה"ט, דשחיתת נカリ אין בו טומאת נבלות, א"כ אין סופה לטמא טומאה חמורה. ובוח' ק"ז צ"ל כתוב בפשיות דהדין כן ד女兒 בטהורה צרכיה הכשר ותמה אין איך לא הרגיש כי הוא נגד פסק הרמב"ם דפסק בפירוש ד女兒 בטהורה אינה יסתרו פסקי, דינויו דין סופה לטמא טומאה חמורה מ"מ אינה צרכיה הקשר מים משום דם השחיטה מכשרה, דכיון דשחיתת נカリ מה"ת שחיתה הוה לטהר מידי נבלה שוב לידיון הדם כדם שחיתה להקשר. והן אמרת דההרב"ם זיל כתוב בפ"י ה"ג מטו"א דאו בدم השותת לאחר קילוח, א"כ אין במציאות שיוכיר הבשר אלא דם השותת לאחר קילוח, דם הקילוח אין מכך מרני שעניין חיים הנו בעודה מפרקסט מדהה, דם הקילוח הוא דם שהנפש יצא בו, וכמ"ש"כ הרמב"ם זיל בפירוש בפ"ו מ"א, וא"כ לאחר שי יצא דם הקילוח הוה כמותה גמורה ומטמא טו"ג כי הפירוכס אחר יציאת דם הנפש איןו אלא כפירוכס לאחר התזת הראש, שאינו אלא צניב הלטאה אלא כבר תמהו הראש יוסף והלב ארוי' על פסק הרמב"ם זה עיין לעיל דף לעיל ע"ז דהא דממעט שס מדים חללים ישתה דיצא דם הקילוח הינו בדם הקאה, אבל לא דם שחיתה דמזכיר מקרה דעת הארץ תשפכנו כמו עי"ש לבב ארוי' היטב. ואני הוסיףתי בתימה על הרמב"ם זיל דמנוי ובי' הביא את הדין

מתה כל מה דפorsch ממנה ודאי גם بلا קרא כנבהה תחשב, דהא גם היא עומדת למות מיד.

ועיין בח' ק"א בעהחת"ס צ"ל של' לפי דעת הרמב"ס דנקה"ו^ז נבלה מחיים אלא שאינו מטמא מחייבים, וממש"כ שחת בתניים וכי לפ"ז בנכרי בטהורה וምרכסת ואכל כזית ממנה יש בו איסור אבמה"ח ואיסור נבלה עכ"ל. ואם בדבריו כן ה'י, אז אפילו לר' יוחנן נמי הדין נוטן דברש מן המpercסט כזו שכבר אית עלייה איסור אכילת נבלה אלא שהחיות מציל מן הטומאה אם חתך ממנה כזית בשר קרי ב'י כל אשר יגע בנבלתם לטמא, דהרי על האי בשר שם נבלה הוה ואין בו חיות כדי שתצליל מן הטומאה, ואין זה דומה לשארבשר מה"ח שאין בו טומאה, דהרי אין עליו שם נבלה, משא"כ על בשר זה שלוקין עליו משום נבלה. אבל דעת ר'צ"ל נמישך בזה אחריו מפרש הרמב"ס אשר ביארתי בפתחה ובסוגי" דמסוכנת לעיל ד' י"ע, שבמחלוקת לא נחתנו לדעת הרמב"ס כי הרמב"ס בפירוש כתוב גם לגבי איסור אכילת נבלה בעין דוקא מטה גמורה, וכאשר מוכח כן מסוגי" דמסוכנת עיין בלב אר' שם, אלא דעת הרמב"ס דטרפה ונבלה חד לאו הוא וכאשר כתוב פ"ד ממ"א, דמצטרפין מה"ט משום דטרפה תחולת נבלה ולא חלקון הכתוב לשנים אלא משום אדם שחט את הטרפה ולא בא הנבלות ליד גמור, מ"מ לוקין גם על הטרפה לחוד שהיא תחולת נבלות, אמר מעתה בנקה"ו ופסחה ופסחה"ג דתו לא מציע שחיתת המטהרת מידי נבלה, הרי מיד קרי נבלה ע"ש סופה, ככל דבר שסופו להיות נן בלי ספק, לכ"ע אמרין אגמלל"מ, ואי גם בסנקה"ו בנקה"ה הלא יכול לגרה החיטיות כמו שאמר חזקיי כאן עד שלא Tabא לידי נבלות עולם, הלא הרמב"ס ז"ל דחיה זאת מולכה כמו שהבאתי לעיל, וס"ל דמקרי סופה לטמא טומאה חמורה, ולא בעי הבשר, וכmesh"כ למעלת דזה דבר שא"א תשחיתה כל כך, אולם אם חתך כזית ממנה האי כזית ודאי יצא מן הכלל של הבעיה, דהרי האי כזית הוא בשר מה"ח ולא נבלה, אבל טרפה הוה אלא דבמה"ח וטרפה חד לאו הוה וכרכ"י לעיל ק"ב ע"ב, וכמו שפסק הרמב"ס ז"ל, אבל בחותך אחר ממנה הרי זה טרפה וגם אבמה"ח, שהם תרי לאוי דלא סטרו אהדדו, אבל אבמה"ח ונבלה מהה תרתי דטרפו וא"א לעבור על חד אבר בשני לאוין אלו, דנבלה הוה בשר מן המת, ואבר מה"ח הוא מן החי דוקא. וכל זאת לר'י דס"ל דpercסט לאחר שחיתות הסימני" עדין היא חי לככל דבר, אבל לחזקיי דמשועי לח לאחר שחיתות הסימנים לאינה חי, יליכא בהמה שנשחטה בפייסול, לא משום נבלה וגם לא משום טרפה, דבנבללה כתיב כי ימות וזאת גם לאיסור אכילת נבלה כן הוה, וגם טרפה אינה דטרפה לא מקרי אלא בעשה בה מעשה שסופה למota אחרزمן, אבל האי שחיתות שני סימנים עושים אותה אינה חי מיד, דהרי לדידי" יצאה מכלל חייה, ואין בה אלא איסור שאין זורהה עד שתרומות לנמי, דאז תמי נבלה גמורה הון לעין אכילה והן לעין טומאה, וא"כ כל החותך כזית בשר מבהמה שנפשלת, לא ה'י בה לאו רק איסור עשה דאי", ואית מן התמייא לומר כן, אבל אם נאמר דחזקקיי כל שיצאה מכלל חייה גם בלי שום קרא בשר הפורש ממנה נבלה ולא בשר מה"ח כmesh"כ למעלת ניחא טובא, ולכן יפה כתוב רשי" ז"ל דזוקא גוררו לחיתיות קטנות בפחחות מכזית ודוק' היטב כי הדברים אמיתיים וקילוריים לענים בס"ד.

גמר' ר'יא האל וכו, אר"ה והוא שכנסו, ופרש"י ז"ל דעת"י שכנסו גלי דעתך דלא בטליה מעירך, אבל נתכנס מאלו, וכן שכנסותו תינוקות וכו' עכ"ל, הנה ה'ה אם כנסו גדול בכוננה אם אינם המפשיט

אבמה"ח התירה התורה, ואי כדי שלא תהי גזה"כ לפינן ממש לכל מיili יצא מכלל חייה, סכ"ס גזה"כ הוא דזוקא בשחיטה הונגת יצאה מכלל חייה אבל בנחירה או עקירה לא ע"ג דבטבע הענין אין שום נפקותה בהז אישחט או נחר ועקר, ועין עוד לקמן אליבא דר' יוחנן בהז ודוק'.

ע"ש ר'י אמר ישנה לאברים, לאו מתה היא. פי' אלאichi לכל דבריה לעין אבמה"ח וכן לעין הרבעה ולעין העמדה והערכה, אלא לעין טו"א בלבד הוה כמתה וכן שלא תצליל הבלועין בתוכה באחול המת כדלקמן. ועין בלב אר'י דקמתמה למה לא תצליל החיות גם מטו"א, ומ"ש מגדים ובן פקועה דין טעונים שחיטה, ומ"מ החיות מצלת מטו"א וכmesh"כ התוס' לעיל פ"א ע"ב ד"ה הוαι, ולכן יצא לחדר החדש דהאי דמקבל טומאת אוכלי בעודהpercסט באמות רק מדרבנן הוא, הוαι ונראית כשותפה, ומ"ה בנהירה אינה מקבלת טו"א דאקדמי אדאורייתא דחחיות מציל, ומוסלק בהז מה שעמד בו הראב"ד ז"ל פ"ג מטו"א, אבל לחזקיי דס"ל דpercסט אינה כחיה באמות מקבל טו"א מה"ת עכ"ק עי"יש. ואני תמה דלפי דבריו לחזקיי באמות אין חילוק בין שחיתה לנחירה, ובין טמאה ונכרי לטהורה ושישראל וזה ודאי ליתא כמו שביארנו, והוא ז"ל לשיטתי" איל שכתב למעלה דגס לחזקיי אסורהpercסט לב"ג באיסור בעלמא כמו אבמה"ח של עוף לרמב"ס. וכל זה דזוקא אחר דזוקא ואחריו כל הדוחקים עדין לא יתישב ומה נקרי בטמאה לא מהני מחשבת עצמו לאכלה להיות משוו"י אוכלא. הא חדא שנית קשה לי על דבריו דמשמעו דלא קשי לי על ישראל בטהורה כלום וכן ניחא לי דמדרבנן החמירו בישראל ולכרי בטהורה דנראה כשותפה כשרה דמקבל טו"א מה"ת, ובאמות לפ"ג קושיתו זה ליתא דגס בשחיתת כשרה בעודהpercסט תקשה מ"ש מגדים ובן פקועה דחחיות מציל מטו"א. וזה ה'י מקום לישב לדעת התוציא לעיל פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה דסביר, דבשחיטה כשרה באמות אינה כחיה לא לעין הרבעה ולא לעין העמדה והערכה דבאה דתירה התורה לאכול בחותך כזית ממנה בעודהpercסט, גلتהلن דחשחיטה הcarsה משוו"י לה כמותה לגמרי וממילא לכל מיili, אבל מה עינה לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דגס בשחיטה כשרה הוה כחיה לכל דבריה כמבואר מותו פסקיו בפ"א מהל' א"ב ובפ"א מאבה"ט עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמא מה"ת ולא נראה לפע"ד דבין לחזקיי ובין הא לשאר מיili הוה כחיה. וכך נראה לפע"ד דבין לחזקיי ולר'י, האpercסט הון בטהורה והן בטמאה בשחיטה כשרה ע"י ישראל דטמא טומאות אוכלא מ"ה"ת הוא, וא"ג דלשאר מיili הוה כחיה, מ"מ המעשה והמחשבה משוו"י לי אוכלא, ואין לדמות זאת לדוגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשוותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבון פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיטה מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי' ודוק'.

תוס' ד"ה הוαι ויכול לגרהה ולהעמידה חפות מכזית, פ"ה וכוי ולא ה'י צריך לפרש כן אלא אפיילו חחיות גדיות ובלבד שלא ה'י אברים, דבמה"ח לא מטמא וכו' עכ"ל. ולפע"ד נראה דבדקדוק גדול פי' רשי" ז"ל דזוקא חחיות קטנות דהא לחזקיי קיימין כאן דס"ל דיצאה מכלל חייה, וא"כ אין כאן לא אבמה"ח ולא במא"ח אלא נבלה, ורק בשר מה"ח אמרין דאיינו מטמא דגס אבמה"ח לויל קרא דכי ימות מן הבמה דמנוי" דרשין لكمן קכ"ח ע"ב דבמה"ח מטמא נבלה לא הוה ידעין דאית ב' טומאה, אבלpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל חייה אלא דעדיין לא באת לכלל

הקריעה, ג"כ לטהורה תחשב ואינה מטמא הטהרות שנגעה בה, משום דסופה להקרע לגמרי ונידון ע"ש סופה hon לענין קבלת טומאה שלא ליטמא חלק אחד בנסיבות הטומאה של חבירו, והן היהות טהורה בעודה מחוברים לקרעים במקצת, משום דחרי עסק הוא בקריעה, ורובה כולה משום דסופה להיות כן, אלא אם נפרש המשנה כן, אין מקום לדברי ר"ג דאמר ל"ש וכו', דהה לא מיררי כלל מקרייה כדי לטהרה דהרי ה"ה בטלית טהורה דשובה אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, ומה שיק' לומר דחס עליה לקורואה כיון דחצין שהתחיל ולא פסק מלקרוע עד שגמר כל הקריעת אלא דבנתים נגע שרך בה או אם היא טמאה ונגע טהרות בטלית זו קודם גמר הקריעת. וכן אין מוכרים לפירוש ז"ל דמיירי דוקא בטלית טמא וקורואה כדי לטהרה מטמא, ורובה סגי לטהרה כי בטלה מטורות בגדותו אינה עומדת לתשミשה הראשונה, וע"ז אתה ר"ג לומר דזוקא בגין טבולה יומם דלא חס עליה סגי ברוב, אבל בלא אטבלה אייכא למיחש שיקרע רק מחיצה וידמה בנפשו שכבר קרע רובה, דהרי חס עליה ואני קורע אלא מה שצרכיך כדי לטהרה, אלא דלפирוש זה רבו הדקדוקים והקשיות, חדא מה זה דקעתי טלית שהתחיל לקורואה ומה שתכתבו התוס' בטהור למתחלת הקריעת, האי דינא בעצמו יש לתמוה עליון, אך מחששנו לבטלה מטורות כל' מהני א"כ גם בלא התחלת הקריעת תהני למפרע כשחישב עליה לקורואה ולבטלה, וא"כ דבענין דזוקא ביטול ממש מה מהני תחלת הקריעת כיון שעדיין עומדת לתשミשה ולא עוד אלא דהמשנה בעצמה אומרת כיון שנקרע רובה שב אין חיבור, הרי ברור מללו דרך אחר שנקרה רובה אין לו חיבור. וכפי הנראה רשי ז"ל הריגש בחומר לשון זה דעתית שהתחיל בה לקורואה, ורצה לתקן בו מה שמספרש דבא לקורואה כדי לבטלה מטורות טלית. אלא דאי"כ הוסיף על חומר דלפ"ז אם היה קורואה לא כדי לטהרה אלא מטעם אחר או שנקרעה מעצמה, נמי הدين כן בטהור, דהרי שוב אינה עומדת להשתמש בה לתשミשה הראשונה. ולמה קתני התנא האי לישנא דהתחיל בה לקורואה. ואני לנו מנוס אחר אלא לומר דאם נקורעה מעצמה לעולם סגי ברובה, אבל אם הוא התחיל לקורואה כדי לטהרה בעין כולה זוקא מחששא דר"ג, דילמא חס עליה ולא אני למייבוד רובה, אבל מ"מ גם בזיה סגי ברובה בטלית טבולה יומם ומזה הוכיח ר"ג דינו דכיון דהתנא אתה לא אשמעין אפילו בהתחיל לקורואה כדי לטהרה סגי ברובה ולא חיישין שחס עליה ולא יקרע רובה, ע"כ בטבותל יומם מיררי. ומילא יודה דוחק על דוחק, דמסתמא מתפרש המשנה להיפך, גם בתחלת לקורואה סגי ברובה, ואיך נכנס בדרכי התנא היפך מזה דבאמת חיש חס עליה ובענין כולה, אלא דבטבותל יומם סגי ברובה כמו בנקרע מעצמה שנית גם היא דקעתי אינו חיבור לפי פרש"ז ז"ל אינו מודקדק כלל, הלא אין זה הטעם שאין כאן חיבור, אלא משום דבטל מטורות טלית, כמו כי חרס שניקב כמושcia זית טהור, שבת דף צ"ה ע"ב. והכי הול'ל כיון שנקרע רובה בטלה וטהורה. אלום דעת הרמב"ם ז"ל חלק הרבה משיטות רשי ותוס' ז"ל בפ"כ מג' כלים בסופו, טלית שהיא מדรส והטבילה וקודם שייריב שימושה להקרע ממנה קרע, כיון שנקרע בה רובה אינה חיבור וטהרה כולה וכו' שהרי הוא טהור וחולך וכו' עכ"ל. דעתו ז"ל לפרש הא דקעתי במשנה דהתחיל לקורואה דהינו שקורע חתיכות פחות מג' על ג', וא"פ שעדיין לא גמר הקריעת, כיון שנקרע הטלית לחתיכות נתגר גם המיעוט שעדין אית בי כדי מיפורות. דומה שכתב שררי הוא קורע והולך מוכח דקורע לכמה חתיכות, וממה שכתב "וטהרה כולה" והוסיף תיבת כולה דלא נאכ'r במשנה שעניין דהקרעים נפרדים לגמ' קבלת טומאה, וכן אם טמאה הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

בעצמו שאין כאן גilio דעת דלא בטליה, לא מהני להחשב בשם לטמא טומאות נבלות, כאשר מסביר לו רשי ז"ל דמחשבה שאח"כ מהני דוקא לשוו', אוכלה לקבל טו"א, אבל לא לשוו' אבל לא תיכנס מהאליו ע"י תינוקות אורחא דמלתא נקט אבל ה"ה כנסו אחר שלא הפשיט, ומילא דזוקא בפלטו סכך אבל בפלטו היה לא מהני להנнос לשוו' בשם, דכאן לא שיק' גilio מלטה למפרע, אלא דלפי מה דמסיק דר"י אליבא דר' ישמעאל אמר למלאי, דס"ל דעור לא מבטל, א"כ בפלטו היה בלאו כינוי מטמא נבללה ורק בפלטו סכך עיין כינוי מטמא דבטלו מעדת, וא"כ לכ"ע דהעור בעצמו בלא מחשبة מבטל הני חצאי בשר, אין לדין דר' יהוד' שום מקום, אבל הרמב"ם בפ"א מאה"ט פסק כר"ע מ"מ פסק הא דר"י וכדמפרש ר"ה והוא שכניםו, וכתב דבין פלטו היה ובין פלטו סכך מהני הcinous לשwo' נמי בשר, ולידי' כל שמתקנס ע"י גדול ומדעת אפילו איינו המפשיט מהני' וכבר השיגו הראב"ז ז"ל, ועין בכ"מ ובלב אר' מה שתכתבו בזה. והעיקר דהרבב"ם ז"ל מפרש דהגמר' במסקנא דקאמר ור"ה דאמר כר"ע על כל השני מימרות קאי, וא"ג דר"ע סובר דהעור מובלן, מהני הcinous לשוו' בשם לטמא טומאות נבלות, ואם נתכנס בלא מחשبة מאליו אפילו טו"א איינו מיטמא וכדאמיר לעיל, והסוגי מתפרש בדוחק, אבל גם לפרש"ז ז"ל הסוגי ז"ל הסוגי אין לו פירוש מרוחה, וכאשר נדחקו התוס' בקושיותם כאשר תראה ודוק' היטב.

דפ' קכ"ב ע"א משנה אלו שעורותיהם כבשרן וכו', ר' יהודה אומר וכו', גירסת הרמב"ם וכן אכן בתיאר המשניות ר' יוסי. ואולי משום איזה דר' יהוד' גרשין תרי פעומים ר"י למה לי, אבל זה ליאת דלעיל רק הא דאור עור חזיר הבור, דברי ר"י המה, אבל עור חטרת וכו' חזיר לדבורי ת"ק, ורק הפסיק בדברי ר"י שחולק על הא דמדייק הת"ק בחזיר דזוקא של יושב, להוסיף אף חזיר הבר, וא"כ חזיר בדברי ת"ק, וכן הוא بما שתנתנו אחרי דברי ר"י בתרא, וכולון שעבדן וכו' שהם דברי הת"ק סתם מתני' אלא שהפסיק בדברי ר"י שחולק על הלטאה. אבל דברי ריב"ע שאומר שמנת שרצים וכו' הניח לבסוף אחר שישים דברי הת"ק, כי לא רצה להפסיק כל כך בדברי הת"ק, ומישב בזה מה שדקדק מהרש"ש בהגותיו ודוק' היטב.

תוס' דה עורות אביו ואמו שטיחין, וא"ג דמות אסור בהנאה וכו', מ"מ לא י"גزو רבנן מושום ה"ק חשא וכו', והא דלא קשי' להו כיון ד אסור בהנאה למה להו לגוזר טומאה, דבימוא כ"ג ע"ב אמרו דחמירiy להו טהרת כלים יותר מהורג את הנפש ועיין פשחים פ"ה ע"א.

תוס' דה עור הראש של עגל הרך על מעשה הי' שואל וכו' ואני מסתפק ושואל אם בימי ר'יל ור' עדיין הי' נהוג טומאות וטהרות וכעת אין הפנאי לחפש אחר הדבר.

דפ' קכ"ג ע"א גמר' תנן התרטט טלית שהתחיל לקורואה כיון שנקרע רובה שב אינו חבור וטהורה עכ"ל, הא תיבת „וטהורה“ ליאת במותני' דכליס, והברטנורא שם מפרש אינו חבור דאם נטמא הקצה האחד לא נטמא הקצה השני, והכי פירושה של המשנה טלית טהורה שרצויה לקורואה לשננים, כיון שהגיע לרוב הטלית וא"ז נגעה טומאה באחת מן הקצוות, לא נטמא החלק השני, א"ג דעדיין לא נחלקה לשננים, כיון שעיטה לחלקם לשנים הוה רובה ככולה ואין להם חיבור לענין קבלת טומאה. אלא דכאן הוסיף הש"ס תיבת „וטהורה“ ומילא דתו א"א לפרש המשנה כן, אלא דעדיין יש לומר דתרתוי קאמר דכיון שהגע לרובא שב אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, וכן אם טماء הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

והא דלא פריך מכל שחיקות דעתם דקי"ל דרבאaggi, דלייזר דילמא לא אתו למייעבד רובה, מושם דהתאם לא שייך לומר דחס משלוחות הרוב כמו בטלית דחיש מלקרוע, אבל גבי עולת העוף שפיר חיש משום דאסור להבדיל כולן עיי". וככ"ר "דבריו תמוין, דס"כ ס"מ יארע דלא שחת רק מהצה הסימנים יהיו חס להטריף את הנשחת, ודמה על המכחשה שהוא רוב ושפיר ה"י מקומ לגורר דיבער כל הסימן, והי' מקום ליישב זאת עפ"י דברי הרשב"א ז"ל בראש מיכלון שכ' על הא דרבא אמר, מומר אוכל נבלות מותר לאכול משחיטתו עי" בדיקת סיכון, משום דלא שבך התירא ואכל איסורה והקשה הוא ז"ל עדין ניחוש דילמא לא שחית רוב הסימנים דבזה לא מהני מומחה דהרי לא בדק בסימנים נבלה, ותירץ דמסתמא יבודק מיד וישלים את הרוב אם ימצא שעדיין לא נשחת, וא"כ ה"ג י"ל דלא מצאו כאן ליגוזר משום דלא חיש לשוחות אפיקו כולן, ואם ימצא מצומצם הלא תוק שיעור שהי"י יכול להשלים, ולא יכנס בספק, ואם בשביל שיארע שיזהה בבדיקה הסימנים עד לאחר שיעור שהי"י הוא מלטה דלא שכיח ולא גרו בה. אלא דא"כ נצמח לנו קושי עצומה על פסק בעלי השוע"י בי"ד ריש סי' כ"א, דסגי ברוב מצומצם עי"ש בטו"ז הא לדידן דמחמרין בשהי"י משה ומכש"כ בעופר דלכמה פוסקים מעיקר הדין במשהו, איך נסмож ארוב ולא גורר כדגזר ר"ג הכי בטלית שאינה טבולת יום דבעינן דוקא קריעת כולה, משום דילמא יאמר על מהצה שהוא רוב והוא קושי עצומה.

וא"ע דהא דפסק המחבר דרוב מצומצם נמיangi והוא דעת הר"ן והרשב"א ז"ל וכמו שהביא שם הטו"ז בלא"ה מן התקמא, לפ"ז מה שכתב הרמב"ם ז"ל בפי"ה"מ לעיל ל"ב ע"א ר"ש כד"י ביקור (טבח חכם למפרש בגמ') דהינו ביקור השחיטה לדעת אם נשחת השיעור שחיב או לא עי"ש, ואני ביארתי שסובך ט' דיפה דיבר הרמב"ם ז"ל בזה דבשחתה מצומצמת קמיiri דבעי הבנת הלב ודקדוק עצום לשער אם הוא מהצה או כ"ש יותר, וצריך דוקא חכם כמו בבדיקה הסיכון על פגימה כל דחו הנרגשת ולא אוגרת, והרמב"ם ס"ל דמשום לתא דאייסורה ולא משום כבונו של חכם בעין דוקא חכם, וא"כ הוי לו להמחבר לחוש לדעת הרמב"ם לחומר באיסורה דאוריתא, ולהתנות עכ"פ דבעי להביא שחיטה מצומצמת לפני החכם. אבל הקושי דלעיל דלמה לא נctrיך כל הסימנים כמו הchiyi דבעינן קריעת כל הטלית דהרי ודאי חס להטריף בהמתנו כמו שחס ליקרע הטלית באמות לק"מ, אלא דברי המהרמ"ל ז"ל במחייב נדרים וקושתו אין לה מקום.

דינהנה הא דגזרו על טלית שאינה טבולת יום דבעינן קריעת כולה ולאangi ברובה ואפיקו רוב הנראה לעיניים לא, (זה מוכח מדלא מוקי בסתם טלית ורובה רוב הנראה לעיניים קאמר) ע"כ אינו אלא במלטה דבידו הוא לעשות דהרי מצי לקרה כולה אם רוצה לטהרה, וממילא גם בדיעבד אם לא עשה כן ונגעו בה טהרות נטמאו, אבל כיון דגזרו טומאה עלייה עד שנקרה כולה הוא דבר דעתא ממילא, אבל לפסול דבר מפני גירה כזו במקומות שלא ה"י חס בעשיי, אלא דראייך רק שלא נגמר ולומר דמשום דילמא יאמר על מהצה שהוא רוב, זה דבר זר דהרי בזה סגי להצrik רוב הנראה לעיניים, או שיכריע בדבר איש אחר שאינו חס על הפסוד, אבל אין לו טעם לאסור ולהפסיד מכל וכל ולבן בכל שחיטה דעתם לא מצי פריך מיידי דלכתחלה בעין באמות כל השני סימנים, ולדעת הרמב"ם אפיקו בעופר וככמボואר בריש פ' השוחט דרבא כמו שהוא אין אלא בדיעבד, ואי בדיעבד כיון דהוא לא מחמתה שהי"י חיש עלייה, לא שחית כולם אלא מחמת שאירע כן ע"פ שכונתו ה"

מעיקר הטלית, והעיקר הרבותה הוא דהנשאר במשמעותו והוא כדי מעפורת נמי טהור, וכי האי "אינו חיבור" על המיעוט של הטלית שעדיין לא נקרו על קרעים, שג' הוא אין לו חיבור מפני שהוא קורע והולך, וחשוב גם האי מייעוט כרוך לחתיות פחות מכדי מעפורת ונתרה ע"ש סופו. ועיין במיל"מ שם שכתב לדעת הרמב"ם צrisk להגיה בגמ' בדברי ר"ג, וקרו על קולה" וכאן "גזרה דילמא לא אתי למקראה כולה" והמל"מ שכח לומר דמס תיבת "גזרה" צריך למחקיה דהא עדין באמת לא קרעה כולה, ולא שייך לומר גזרה אלא חיישין דילמא יחוּס על הטלית בגמר קריעתו ושאיר כדי מעפורת ממנה. וגם לשון "אינו חיבור" קשה לשמעו, דיתור הוויל' שוב סופה להקרע וכקרוע יחשב. וגם אחר כל ההגחות והדוחוקיס, המימרא דר"ג גופא קשה לשמעו, דכיוון דקרו עלי הטלית לקרעים בכונה לקרעה כולה, איך ניחוש דבמעירות האחורי יחוּס מהחabitו מפני שיש חיט על המיעוט אחר שלא ה"י חס על הרוב וגם הסוגי" משולל הבנה דמה קשיי" מעולת העוף ומפשיט בהמה לשוטח וכאריך האריך בזה המיל"מ וצע"ג וד' יאיר עני ועיין עוד לפניו ודוק'.

ע"ש גמר' ארבע"א, ל"ש אלא בטלית טבולת יום וכו'. והנה מאיד יש לתמונה איך מצרי ר"ג להכניס במשנה ברורה דקתני טלית שנקרה רובה דמיiri בטלית טבולת יום דוקא, ובטלית דהמים קשים לה דוקא אשר אין זהו שום רמז רמייא בלשון המשנה, וכל זאת בלי שום הכרע, דעתמא גזרה דילמא לא אתי למיעבד רובה הוא גזרה חדשה, והיתכן דהנתנא שלא הזכיר גזרה זו כלל, ישנה סתם דטלית שנקרה רובה טהור ויסמוך על המבין שיבין מדעתו דנפשיה, שכאן יש מקום לגורר דחס ולא יקרו הרוב וידמה בנפשו דאייכא רובה, וקורא אני על זה וכיווץ בזה, דברי הגמ' ל�מן דך קכ"ד ע"א, האלקים אי אמר לי יהושע בן נון מפומי לא ציתינא לי".

אבל כבר ברرتاي לך כל גדול בזה בהרבה מקומות בש"ס, והעיקר לעיל נ"ה ע"א בסוגי" בדשר שנתעלם מון העין דרב אוסר בשר שנתעלם מון העין, ומובואר בירושלמי דעפ"י מעשה שראה רב מקילין בשבר ליקח מון העכו"ם, עמד וגזר על כל בשר שנתעלם מון העין ובכל זאת בש"ס דילין מקשה על רב מכמה משניות וברייתות ומתרכין להסכים עם גיורת רב, והוא דבוק שכתב הטו"ז י"ד מזה דרב גזר גזרה זו. אבל העני דכוו שכתב הטו"ז י"ד ריש סי' קי"ז דכל דמפורש להיתר בקרא אין כה ביד חז"ל לאיסרו, כן הוא גם לגבי אמוראים דין להם כה לחיש איסור נגד היתר מפורש במשנה או ברייתא, ולכן מקשין על איסורו של רב דאמור סתם בשנמה"ע אסור ולא קאמר דגזר תיקון כן להוראת שעה או לעירו זמנו מצד תקנה אלא איסור לכל העולם ולכך זמן קאמר וכזאת א"א לחחד אס מפורש להיפך במשנה או ברייתא הקודמת לו בזמן, ולכן הוצרך לשנות שאין היתר זה מפורש משום דיש לדחוק ולפרש המשנה להתחאים עם דינו ואעפ"פ דPsiṭṭa דמעולם לא כיון התנאה זהה, אבל די לו בדוחק זה שלא ה"י מפורש להיפך, וכן כתבתי ברייש פ' כל הבשר לעניין דמקי מותני בדכאייב ל"י עינא עי"ש, וחדר מלמידי אמר לי שmobא בשם הגאון ר"ג ווילנא ז"ל שכתב כדברי על כל הני חסורי מחסרא והכי כתני شبש"ס וכדומה מון הדוחוקיס, שהם על דרך אסמכתה וננהתי מאד, אבל אפילו לא זאת נמצאת בשום ספר עד הנה. האמת עד לעצמו, כי לולי עד لكمנו מה שאכתוב בזה ע"ד פסקי הרמב"ם ז"ל ודוק'.

ע"ב גמר' עולת העוף לרaber"ש ליגזר וכו', וכותב המהרמ"ל ז"ל

ועוד אני אומר דיפה דחה הרמב"ס ז"ל האי תירוץ שבש"ס דברותמה דרבנן מيري, כי על תירוץ זה יש תימה רבתא, דא"כ ר"ג העמיד דין על משנה דכלים שהוא בסדר טהרות האחרון שבסדרי משנה, ואמר לא שנו וכו', למה לא העמיד דבריו על משנתינו הקודמת לומר לא שנו יותר מכדי אחיזה תהיר אלא בטומאה דרבנן, אבל בטומאה אורתיתא בעיןcola, והוא הוכחה גמורה דלא מוקמן באמת המשנה בטומאה דרבנן. ובלא"ה כבר כתבנו לעיל דעתך הגזירה ר"ג בשם רביה ב"א חדש לנו, ולא הייתה בימי המשנה, ועיקרו שגיל וטרוי הוא כדי שלא תהיה משנה מפורשת נגדו, וא"כ הוא אין לנו לקבל האגירה רק בה מאמרה דהינו בקורס טלית כדי לטהרה, אבל לא נלמד מטלית על מפשיט עור וכען שאמרו קנסא לא ייפין אפלו הוא דומה, כן גירה מגירה לא נילוף אלא דעת ר"ג פריך ממשם דאמר דין בו לשון לא שנו, וכען הוא מפרש המשנה כן, א"כ יפרנס המשנה ומפשיט, ומה תאמיר דחתם לא גרו, א"כ מנ"ל דעתלית גרו, אבל כיוון דאנן באמת אמרינו שהగירה היא חדשה שנתחדשה בימי אמראים, אע"ג דר"ג אמרה בלשון לא שנו. וכען מימרא דרב דמביא הש"ס לעיל צח' ע"א בלשון אסור בשר שנמה"ע אסור ולא הזכיר דהוא גור עלי עד שפרק בשביב זה עליו ממשניות ובריותות כמו כן הכא, אבל באמת הוא גורה חדשה, ולא נילוף מטלית על מפשיט בטומאה, אפלו לא נדע לחلك בינם, דהרי חזין דר"ג בטלית קאמר ועל משנתינו לא קאמר מיד', ודז"ק היטב.

רש"י ד"ה בטרפה בסה"ד והיא מטמאו אם נוגע בה כדםפרש ואיזיל. ד"ה מטמאה במקודשין, ככלומר אם של מוקדשין היא עכ"ל. הנה רש"י ז"ל מפרש דהאי אמר אבוח דشمואל דטרפה מטמא במקודשים, הינו אם הטרפה מוקדשין היא ואז מטמא את האדים ואת הטהרות אפלו חולין וחכרח ליה משום דכאן טהור בטומאה דהינו אדם טהור. אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דמה ראו ח"ל ליגוזר טומאה על הטרפה אם היא מוקדשין אין בה שום מעלה בקדושים ולשון הגמ' כאן ולעיל ד"ר ע"א, דקאמר טרפה בת טמאה היא, אין דcabוה דشمואל אמר טרפה ששחטה מטמא במקודשין, משמע דלא כרש"י, דאי כרש"י דזוקא בטומאה קדושה אמר דמטמא, הכי הוול"ל הב"ע בבהמה קדושה וכabhängig דشمואל. וכן הרמב"ס בפ"ב ה"ח מאבה"ט כתוב בפירוש דלא כרש"י וז"ל: "טרפה שנשחטה ע"פ שהיא טהורה מה"ת, אם נגע בה הקדש נתמא מד"ס, וזה מעלה יתירה שעשו בקודש" עכ"ל הרי דלא הזכיר כלל שהטרפה צריכה להיות קודש ומטמא אח"כ גם את החולין. וכן פרשי ז"ל צ"ע"ג, ובגמ' צרכין אנו לדוחקי דטהור בטומאה הינו טהרות קדשים ולא אדם טהור דהוא ודאי לא נתמא מן הטרפה.

והנה חד מתלמידי הקשה על הא דcabוה דشمואל למה לא מינה התנא בפ' חומר בקודש בין הני מעילות קודש יתר על התרומה, דטרפה מטמא את הקודש ולא את התרומה ואם נאמר כדעת רשי"ד דהכא הי ניחא דין זה מעלה בקודש כשאר המעילות שמנה שם. וגם קושי זו צרכיה נגר דפרקנו ודז"ק.

ד"ר קכ"ד ע"א גמור' אל כלקים אי אמר לי יהושע ב"ג מפומי' לא צייתנא ליה. עיין בחדושי ק"ז בעחתת"ס ז"ל שהביא דבר הרב"י י"ד סי' רמי'ב דמוכחים מכאן, דין לאמר אף' אמרה משה רבינו. וככתב הוא ז"ל דין מוכחים מהכא מידי, אבל אמר משה מפי עצמו ומסברא דנפשי' דבר שלא נשמע איינו מחויב לקבלו, אבל הכא עולא משמי' דר"י אמר ואהא אמר אף' אי יהושע בן נוע משמי' דמשה אמרה לא צייתנא לי, אבל אי משה רבינו משמי' דרב'

על כל הסימן לא נاصر לו בדיעבד ואם יש לו שחות להשלים תוק שיעור שהי' ודאי מחייב לעשות כן, ולידיין דמחמרין בשהי' משחו, מה יעשה ולא נاصر משום זה את הנשחט, אם יש כאן רוב הנראה לעיניהם או אם החכם יאמור דaicא רוב מצומצם, משא"כ על עולת העוף לרaber"ש פריך, מאחר דאסור להבדיל וחוסר שלא ימלוק כלו, ה"ל לתוך שימליך לכתחלה עכ"פ רוב הנראה לעיניהם וכארש כתבו התוס', דע"כ בלא"ה צרכין לפреш כן, דהרי אסור להבדיל, וגם זאת לא מכך לממיר דקשי' לי' שנפסול בדיעבד אם לא מלך רוק רוב מצומצם, דמהיכי תיתי נבייא קדשים לביה"פ משום האי גורה, וע"כ הקושי' אינה אלא שהול"ל דימליך לכתחלה רוב הנראה לעיניהם, וא"כ בשיטתה דעלמא דבאות הדין כן נדרש להדר לשחות כל הסימנים מה ה' לו להקשות, זה ברור ואמת לפע"ד, ובזה נבון ג"כ דברי התוס' ד"ה דילמא לא ATI למייעבד כדי אחיזה שהקשו. דמאי פריך הא לא חיס עלה דמשפט הבמה ורוצח שהי' כולה מופשט וכו', והוא ג"כ תמהוה לכאר', דנヒו דלא חס מלחשיט אבל אם אירע טומאה בנתים שנגעו טהרות או אדם טהור בעור שאינה מופשת רק כדי אחיזה, הוא ייחס שלא יטמא ויאמר שהוא יותר מכדי אחיזה, אלא ודאי כדארן דז"ל לא גרו או דיבעד רוק אלכתילה במקומות דעהשה בזמנים וחס לעשות גרו, או דנגור בדיעבד אם נגע דיש לו נפקותא שלא יהיה או לא, וא"כ דנגור בדיעבד אם נגע כל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא טמא, על דיבעד לא נזרו כלל דז"ל ולכן קשי' להו יותר, שלא נספיק על זה כיוון דז"ל לעשות יותר, ולכן קשי' להו שפיר דכאן בהפשטה דלא חס מלחשיט יותר דהרי רוצח להפשיט כולה אם הוא מפשיט יותר מכדי אחיזה, ומניח כך למה לא נספיק לומר דעתה כל הנוגע בעורה המתפשט טהור, דהרי הוא יותר מכדי אחיזה, מה תאמיר דילמא ידמה על כדי אחיזה שהוא יותר כדי שלא יצטרך להפשיט יותר, דהרי כך לי' אם ישוט קצת יותר או לא, וא"כ דנגור בדיעבד אם נגע דיש לו נפקותא שלא יהיה או לא, וא"כ דנגור בדיעבד אם נגע כל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוח לו לטלטל ולהפשיט אם לא הופשט הרבה, ולכן יש מקום לנזרו שלא יתרה בהפשטה זו דחס עלה שלא להפשט בשופי אלא בזמנים עד שיפשיט את כולה וממילא אם נגע בה טהרות קודם שהופשט כולה טמאים כמו בטלית. הן אמרת כי עדיין יש לבעל דין לחלק ולומר דשאני טלית דהקרעה היתה כדי לטהרה ולכן שייך לנזר שיקרע כולה אם ירצה לטהרה ולא רובה, אבל כאן בהפשטה לא כדי לטהר העור הוא מפשיט אלא הוא מפשיט כדרכו ומפסיק בנתים, או דירע בשעת הפשטה נגע אדם טהור או טהרות באיה עיר וא"כ לעולם הנידון כאן אדיעבד ולא אלכתילה, וא"כ לא ה' פריך הש"ס מיד' מהאי משנה דמשפט בטומאה. ואולי באמות מה"ט לא שת הרמב"ס ז"ל להאי תירוץ דמתרץ הש"ס דמיiri בטומאה דרבנן ופסק סתם דיותר מכדי אחיזה טהור, משום דבאות אין דומה כל הא דמשפט להא דעתית, דשם גרו על הקרעה שיקרע יותר אם רצחה לטהרה וכך אין שיגזרו על הפשטה כיוון דאין מפשיט כדי לטהרה אלא דהש"ס לא נחתת זהה ומדחה בדוחק. ובלא"ה הלא לפי תירוץ התוס' כפי שפירש דבריהם המה"ס לובלין ז"ל, לא שייך חס בהפשטה אלא ברוצח להפשטה עתה ולגמר הפשטה לאח"י, וא"כ בסתם מפשיט שמפשיט והולך עד גמירה דלא שייך חס אם נגע טהרות בעור בעודה לא הופשט רק יותר מכדי אחיזה, למה לא נתהר, וא"כ למה לי לאוקמי בטומאה דרבנן כיון דמצוי לאוקי בסתם הפשטה ולומר דכיוון דaicא מציאות שייה' חס מלחשיט יותר מכדי אחיזה שכן גרו בכל גוונא, זה דוחק עד להפליא, דמנ"ל זאת כדי להקשות על ר"ג וע"כ גם לפ"י דבר הtos' צרכין לומר, דאה"ג קושי' הש"ס לא קשה מה"ט ורק להרואה דמלתא תירוץ ומוקי בטומאה דרבנן.

ע"ש משנה קולית המת פרשי ז"ל טמא דהא עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא כדכתיב או בעצם אדם עכ"ל, אין רצונו הפרש האי טמא דקתני במתני' אז הוו"ל לצין על תיבת טמא דקתני במסנה בערך הסמוך, כי מה דקתני במתני' הנוגע טמא, או דהפרירוש הוא דחאה לאפקוי דמאהיל אינו טמא או קר"י דמפרש נוגע היינו מהายיל כדלקמן בגמ' ורש"י ז"ל לא נכנס כלל עתה לפرش דינא דמשנה רק להקדמה כתוב על קולית המת בטמא, כלל עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא, והכא דקתני בקולית המת דהנוגע בו טמא, ודאי לאו האי דינא אתה לאশמעין, חדא דין דרכו של תנא לשנות במסנה דבר המפורש בקרא, דין זה תורה שבע"פ אלא מקרה מלא, ולא עוד אלא דמ"ש קולית דעתך, הלא בכל עצם הדין כן וכשלורה מכל עצם מטמא במגע ובמשא. אלא רשי"ז ז"ל כתוב זאת להקדמה וממילא הבין דהאי דינא דעתך דהנוגע בו טמא צריך להתרפרש וכדלקמן אלא גם לאחר האוקמותות שבגמ' עדין קשה טובא, אך שיק hei קולית המת לכואן, דבשלא קולית מוקדשין קטני הכא, מושום דלעומת קולית נבלה ושרץ דיש חילוק בין סתוומים לנוקבון, קתני דבקולית המוקדשין ע"פ שג"כ מצד המוח שבתוכו מטמא, מ"מ אין חילוק בין נקוב לשאיינו נקוב, אבל קולית המת דעתם גופא קמטמא אלא מוח מה שיק לכואן, ועיין בח' ק"ז ז"ל מה שנחכח בה, אלם לפע"ד נראה דהתנא רצח בהז, מושום דבאמת קשה טובא, אך החמייר בשימוש נותר, דנותר גופא אין בו אלא טומאה דרבנן, יותר מוגע בקולית סתוומה של נבלה ושרץ שהמוח מטמא במגע מה"ת, אלא דכיון דמצאו קולית המת דמטמא נמי, ניהו דשם מושום דעתם גופא מטמא, מ"מ שבן חידוש כל כך אם גרו עצם שיש בו מוח שיטמא מושום נותר, אבל אי לא hei עצם המת מטמא לא hei מציז גרו טומאה על קולית המוקדשין שייחי' חמור מוקולית נבלה. וכך הcek קולית המת עם קולית המוקדשין דשנים מטמאין סתוומים, משא"כ קולית נבלה ושרץ לדולי קולית המת דמטמא במגע ה"י צריכין לגוזר גם על קולית הנבלה והשרץ שיטמאו סתוומים, כדי שיתקיים גזירותם בקולית המוקדשין הכלפע"ד נכון בס"ד וד"ק.

ד"ה ק"ה ע"א גמר' נוגע אין מהายיל לא לכאור' הפירוש הפshoot דהש"ס מדיק מהายיל לא דאל"כ פשיטה דמטמא במגע וכי מקרא אתה לאשמעין, אלא דא"כ מאי קמורתץ דליך חיota בשער הרי הדרא קושי' לדוכתי' מאי קמ"ל דاز שני הדינים פשיטה, הון דמטמא במגע מושום עצם והן דלא מטמא באוהל מושום דליך חיota בשער או מוח, אלא דהת"ח ז"ל מקיים פ"ז זה בגמ' עי"ש, אבל התוס' לא סבורו כן דהרי הקשו דילמא באמת אייכא גס מהายיל, ולא קתני לי' כמו דלא קתני דמטמא במשא. ולפי מה שכתבנו למעלה נិחא, דלא פריך הש"ס מצד פשיטה דע"כ מהายיל לא, ד"י' דנקט לי' קולית המת כדי לתאריך איך גרו על שם שמש נותר יותר משימוש נבלה. וע"ז קתני דעשהה בקולית המת. אלא דלפ"ז קשה להלום תי' התוס' על קושיותם. וגם מגמי' דלקמן ומדברי התוס' דלקמן נראה דבעין למוצה איזה רבותה בהא דקולית המת דוגע בו נטמא וצ"ע וד"ק.

תנוס' ד"ה נוגע אין מהายיל לא באמצעות הדיבור ואע"ג שלא היה אוחל דומי' דוגע, דוגע בכ"מ טמא אבל מהายיל לא מטמא אלא בכגד המוח וכי עכ"ל. וקמונתמה המורהש"א ז"ל דהרי לעיל גבי שני עצמות ועליהם שני חצי איזים מוכח גם במנוחים השניים חז' לאוחל אלא שרישי השנים נכנסו לאוחל נתמא מושום דיד ושומר מכenis טומאה לאוחל, וא"כ ה"ה הכא דHASHOMER מכenis הטומאה אם

קוב"ה, אין לומר שם שטעה בשמייתו ח"ו, דא"כ תפיג תורה כולה וכו' עכ"ל. ולא זכייתי ליריד לסוף דעתו קדשו דלמה תפיג תורה ח"ו. דודאי בתושב"כ לא שיק לומר דמשה טעה בשמייה, דלא hei המוצה ית' מניח לכטוב היפך או יתר וחסר מהה ששמע, כי כל עוקץ ועוקץ בתורה מפי הגבורה נאמרה למשה, אבל תושב"פ, מה לי בין משה ליהושע דכי היכי דיהושע מציא לטעות בשמייתו דהינו בהבנתו כך משה אפשר דעתה כי תושב"פ לא נמסרו המלות והאותיות אלה העניין בכלל והשומע למדו לתלמידו כפי הבנתו וכן שיק בזה טעות באשר אין דעתו ב"א שות', וועරה ששמעו עני אחד כל או"א יבין הדבר כפי שכלי והשתנו, אלא דכך גורה חכמו ית' שהתוסב"פ תהיה נמסר ע"פ העניין ולא המלות, יישר אל ע"פ הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, ואפילו כתעות של חכמי הדור, וא"כ מה לי משה ומה לי יהושע,adam נאמר דיהושע מציא להבין דברי משה באופן שלא כיוון משה, כ"ב נוכל לומר שם השה הבין התורה שבע"פ כפי שכלי והבנתו ולא כיוון האמת, אבל מושום זה לא תפוג תורה, כי האמת הוא כמו שהבין משה כי כך גורה חכמו ית', וכן הוא ביהושע אם לא שנאמר דשאני משאה דלא מציא טעה בשמייתו מושום דכתיב ב"י בכל בית נאמנו הוא ועיין בהקדמה של שכתבתי בעניין הנعلا הלאה באריכות ודוק".

תנוס' ד"ה אבל פלטו סכין בטל וא"ת וכי אין לדידי' ר' יהודה פlige אר"י ור"ע וס"ל בaczait אפילו פלטו סכין לא בטל וכ"ו עכ"ל, ולא אדע א"כ למה לי כינוס כיוון שיש כזית במקום אחד, ועיין לעיל בסוגי' שם ובמה שכתבתי ודוק".

ד"ה שם תחובים בקיסם והסיטון, וה"ה بلا תחובין ונוגע בהן דמטמא וכי לא מושום דפליג ר"ע אר"י וכי עכ"ל עיין בלב אר"י שסתמה דניהם דהדין כן לר"ע, מ"מ לר"י בכהג'ו אינו טמא דהא אין נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ איך שיק לומר ומודה ר"ע דלמאן מודה עי"ש. ואני בער ולא אדע, דגם עתה איך שיק ומודה ר"ע בתוחבן בקיסם, כיוון דלר"ע גם במגע מטמא מושום דס"ל נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ מי קמ"ל דሞודה דמטמא במשא פשיטה, כיוון דמטמא במגע למה לא יטמא במשא. ועיין ברמב"ם בפ"א ה"א מאבה"ט, דפסק באמות דזוקא במשא מטמא אבל לא במגע מושום מאבה"ט, דפסק באמות דזוקא במשא מטמא אבל לא במגע מושום מאבה"ט עי"י אדם חיבור, וא"ג דבריש דבריו שהביא דין דשני חזאי זיתים על העור, כתוב דכל שאיינו מטמא במגע אין מטמא במשא, עיין בכ"מ שסתמה על לשון זה כי הטעם ברישא הוא מושום דהעור מבטלן וכגדמייק בגמ' אבל לויל זאת אפשר דמטמא במשא ולא במגע וצ"ע ודוק".

ע"ב גמור' אל' ערובא פרח וכו'. אל' אני היום סמכוני באישיות וכו' עיון בלב אר"י וחוזי ק"ז ז"ל. ואני אומר מלטה עדיפה מהא דמייניהו בס"ד, והוא ספרי המקובלים כתבו, דלמאן דאדוק בדבוקות למעלה ית', מראין לו תמייד הדריך אשר ילך בה והמעשה אשר יעשה. והנה האי רבה בר"ה ה' עי' מטורח הדרשה וקשה לו לחשב לשואל דבר דבעי טעמא כמו שפרש"י ז"ל ולמנוע לימוד למי שבא ותאב לשימוש הוא אכזריות, כמו למי שמנוע בר ומazon לרעב המשכים לפתוחו. ולכן ה' רבה בר"ה נובך בדבר אם יפה עשו למונע התשובה להאי שואל מחתמת חולשת גוף או לא, והראו לו מן השמים ערובא פרח לפני ונדתךיב ולבני ערובא אשר יקרחו, והוא המתאכזר גם נגד ילי' ונדתךיב ולבני ערובא אשר יקרחו, וכן אמר לר' אורא סבא ראה ערובא פרח וזה סימן שנוננים לי להתאכזר נגיד לבلتה השב לך למדך מפני שיש לי לחוש על גופי העייף מטורח הדרשה והוא דבר נחמד בס"ד.

דנוגע בחזי שعروה עצם ומאהיל על חזי כזית בשר דליקא כאן שום טומאה וכיון שכן ע"כ האי נוגע בקולית המת מצד נוגע במות נמי אית בי, דלא"כ דרך מושם נוגע בעצם הוה נשמע דנוגע בעצם מצטרף עם מאהיל על המת בדאליכא בכל או"א חזי שיעור, וזה ליתא כדכתיבנא, וזה כוונת התוס' דאי הוה קתני דין זה בשר מן המת, לא הוה ידעינו אלא בשר המת דטמא באוהל כמו במגע, אבל בקהלית אי אית בי חזי זית מוח המתקשש, הו"א דגנעה בו ומאהיל על חזי זיתبشر אחר, אינו מצטרף כי האי קולית לא מצי לבוא לידי טומאת אוהל אלא ע"י צירוף והוא אמינה דבכהגו"ו אינו מטמא וכען שכתבו התוס' לעיל קכ"א ע"ב ב"ה ולהעמידה על פחות מכך, דאע"פ דעת חזי זית אחר מצטרף, מ"מ בסופה לטמא טומאה חמורה לא סגי בחזי זית עי"יש, וה"הanca הוו"א דאין כאן גנעה במוח מושם דאפשר ליטמא באוהל ע"י צירוף, קמ"ל דמ"מ מצטרף, אלא באמת אני מסתפק טובא בדיון זה אם מצטרף בכחגו"ו, דחא האי גנעה בעצם שתהיה חשובה כגנעה במוח עצמו הוא מטעם שומר דמקניש ומוציא, וזה אינו בעצם סתום מכל צד דהוה טומאה בלועה, ורק מטעם דטמא בוקעת ועולה, והנה לא מבעי לפי מה שקיימנו לעלה הלב אר' דלא מהני זאת לשוי' שומר להכenis ולהוציא פנוי שرك עולה למעלה ולא להמשיך לצדדין, אלא אפילו נאמר כדעת הגהות רעך"א ומהרשות' שמקיימין דברי המהרש"א דמהני ג"כ להמשיך הטומאה, ושפיר היה נוגע בעצם כנוגע במוח, מ"מ כיוון דכל זאת נבנה על הכלל טומאה בוקעת ועולה ולכן אין להזהה בטומאה בלועה, אבל כאן בחזי זית מוח המתקשש בתוכו אין שיור טומאה, מנ"ל לומר כל בית טומאה בוקעת ועולה, ואין זה דומה להא ועולה, ואין זה דומה להאידלקון ע"ב דאמר ר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים דמיירי נמי בחזי שיעור, ומ"מ אמרין דמצד הללמ"ס טומאה רצוצה בוקעת ועולה עד לרקע גם בחזי זית הדיון כן, דשאני התם דaina בלוועה אלא רצואה וגלו', יכול לנוגע בה ומהני האי דרוצואה דהוה האיר כמלא ממנה ואם נוגע בידו אחת בחזי זית ומאהיל בידו שנייה על האי חזי זית שבין המגדלים, חשבין כגע בעיטה שלם ב"ב, אבל כאן בקהלית דסתום והסתימה משווה את הטומאה לטהרה דגניעת בית הסתרים אינו מטמא, וצריכין אנו לשלק האי סתימה ע"י שנאמר דהטומאה בוקעת את העצם הסותם וmpsik, כיון דרך חזי זית איך דאין בו טומאה, מנ"ל דאמרין בה נמי דבוקע את העצם ועולה, והדבר צריך תלמוד ועינו רב לפע"ד ודוו"ק.

ע"ב גמר' אר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים עסקין וכו' סוג' זו מקשי הבנה. א"י מה לו לר"ז לנוד מן הפשו ומובואר במשנה עצמה דרישא מיררי במאהיל הוא עצמו, והוא הוה כען מגע ומctrף, וסיפא באוהל דהמשכה כדקתו ודבר אחר מאהיל עליו ועל בחזי זית, וכדרבא לפקון. ב') למה לא הביא הש"ס באמת אוקמתא דרבא הכא, כדי לקיים תירוץ ר' יוחנן דנוגע היינו מאהיל, כי כן הוא דרך השקיל וטרוי' בנל מקום. ולא עוד אלא דחא אבוי' ורבע לא היה להביא כלל כאן לתרץ סתירת רישא וסיפא דהאי משנה, רק על הברית' דר' יוסי ושם על הברית' לא הביא אוקמתא דר"ז. ג') משלו הנג'י, "מאן האי תנא דקי' לאוּהָל נוגע" משמע דקי' אתיירוץ דר"ז דלעיל דמוקי' נוגע דמתני' דהיאנו נמי מאהיל, והרי לפי פי' רשי' ותוס' ע"י תירוץ של ר"ז נדחה תירוץ דר"ז, דהרי דוקא בטומאה רצוצה קרי לאוהל נוגע ולא כמו שפי' רשי' זל דלר"ז ליכא סייעחא דהרי רישא דוקא בטומאה רצוצה קאמר דמצטרף אבל בשאר טומאות אוהל קתני סיפא דלא מצטרף. ואם נפרש דעת אוקמתא דר"ז בטומאה רצוצה

מאהיל עליו אפיקו שלא כנגד המוח, ועיין בהගות ק"ז רעכ"א ז"ל בהגהות על המשניות ובגהות מהרש"ש ז"ל, דאע"ג דכל שא"א ליגע לא מטמא משום שומר, מ"מ כאן דאפשר לבוא לידי מאהיל כנגד המוח משום דטומאה בוקעת ועולה, והוא כמו מגע כדאר'י, ומהרש"ש מוסיף דגם לולי ר"י, וכיון דאתא לכל טומאת אוהל סגי כאן, כיון דעל טומאת אוהל דין. אלא דכל דבריהם ז"ל נדחים בכוונה שכתוב הלב אר' ז'ל. ואני אסביר את דבריו הקודושים דשאני הכא, דהרי האי עצם אף שהוא שומר מ"מ כיוון דהוא סתום מכל צד הר' הוא מעכבר מלטמא, דטמא בלוועה הוא שאינה מטמא כלל. אלא אדם אין כאן פותח טפח קיימ"ל דטומאת מת בוקעת ועולה, אבל רק עולה ולא לצדין ואנו בעין כאן שקודם שבוקעת לעלות לחוץ תמשוך לאורך העצם כדי שתבוא לתוך האוהל ועת א"א דהרי הסתימה של העצם מעכבר את הטומאה מלטמא ולכן אויר העצם החலול בלי מוח לא נتمלא מן הטומאה כיון שטומאה בלוועה היא, אלא בוקעת ועולה למעלה וכיון שהיא חוץ לאוהל מאן יכנסה לתוך האוהל. והדברים אמיתיים וקילוריים לענים ולכן קשי' המהרש"א על התוס' לך"מ ק"ז בעחתת' ס' זל בחדשו כאן לא זכיתי להבini ודוו"ק.

בא"ד וא"ת ולשוני לי הא מנין ר' יוסי דל"ל טומאה בוקעת ועולה لكمון בשמעתון, ושם לא מסתבר לי לאוקמא קר"י עכ"ל וכותב המהרש"א זל דה"ה דחוומ"ל דגם ר"י מודה כאן בקהלית דהוה כמות בסוסתו כמש"כ התוס' لكمון, ועיין لكمון על דברי התוס' במהרמל"ז זל מה שכתוב ביה ובאמת ע"כ הש"ס דהכא לא נחות להאת דלמה לי ליפורך ואי דaicא כיitz מוח טומאה בוקעת ועולה, דבר דתלי בפלוגתא, ולא פריך הא מת בסוסתו הו, דבר דהכל מודים בה ובוגוף סברת התוס' עיין لكمון מה שאכתב בזה ודוו"ק.

בד"ה וא"י מוח שבפנים מעלה ארכוה מבחו"ז פי' הק' אע"ג דליך מוח כל זה דחקו וכוי עכ"ל, והנה רשי' זל בעצמו כתוב لكمון בד"ה נבליה כיוון דמתתקשח הוא בסה"ד דהשתא גרע מוקלית שיש בה בכעדה מוח לח, דההיא מעלה ארכוה הוא עכ"ל, והתוס' כאן הוסיף על דברי רשי' זל תיבת, "כלל זל תיבת" מה שליחא בראשי' שלפנינו וא"כ גם הכא כוונת רשי' זל במה שכתוב, "אע"ג דליך מוח" ר"ל שעור זית אבל עדשה ע"כ איקא דלהכא קתני קולית. ולא עוד אלא בדליך מוח כל א"א לאוקמי, דא"כ מה קמ"ל, והרי הש"ס ג"כ מהדר לפרש האי קולית המת שיהי' בו שום רבותה ולפי דרכם של תוס' דרש"י זל מפרש דבלא מוח כלל קאמר דאיינו מעלה ארכוה, ייל דחחוקו של רשי' הי' ממה דפרק הש"ס, ותו קולית נבליה קולית השרצ' כי נקבו אמאי מטמא. ועיין בגליון הש"ס שכ' דעיקר הפירכא מנבליה, ושרץ דנטקט הוא שיגרא דלישנא, ולפי פרש"י זל אין צורך זה כיון דמיירי בלית ב' מוח כל דבאיית ב' מוח בכעדה לכ"ע מעלה ארכוה לבשר בחוץ ודוו"ק.

ד"ה א"ה מוקדשין וכו', פירוש בשלמא אי אירוי בדאליכא כיitz אש מוקדשין, אפילו למ"ד בפסחים נותר בככיבת דכל חד אירוי בשיעור דידי' וכו', ויתר הול"ל דלמ"ד נותר בככיבת ה"ה האי קולית המת מציא מיררי בככיבת,adam בכזית אינו מטמא באוהל ה"ה בככיבת ודוו"ק.

תוס' ד"ה ומאי נוגע דקתו הינו מאהיל וקמ"ל דנוגע הינו מאהיל ומctrפין, וא"ת ולתני כיitz מן המת וכו', ייל דלא הוה שמעין מהכא וכו', כל דברי התוס' מוקשים וקשיים להולמים עיין במהרמל"ז ובת"ח ובבל אר' מה שהאריכו בדיבור זה, ולפע"ד בפירוש דבירהם הוא, דחא דנוגע ומאהיל מצטרפין ודאי אינו אלא בוגע ומאהיל על בשר המת דטמא באוהל, אבל פשיטה

ו"ע דבמהרש"א איכא טעות סופר דמוכח, בסה"ד חיבת "אינה" צריך למחוק והלב אר"י העתיק הטעות כמוות שהוא.

תוס' ד"ה מאן תנא דפליג עלי' דר"י, ר"ש היא פ"ה וכו', וקשה החותם אפלו ר"י מודה בין לאבי ובין לבבא, דהה לעמלה מטפח אוול להמשכה היא, ועיין בלב אר"י שדברי התוס' אינם מודוקדים דמנ"ל דלמעלה מטפח קמיiri, אלא דאייא לאוקמי לאבי בהכי, ולרבא בפשיותו אתה שפיד דהה מאמורש אוול מהמשכה, וכן הוא בחידושי הר"ץ עכ"ז, ואני אומר דלגביו אוול להמשכה אין חילוק בין לעמלה מטפח או למטה, וכן בטורמא רצוצה דכל שהוא ע"י המשכה שוב בטל הרצוצה ואין כאן מגע וכמוש"כ התוס' לעיל בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהאלות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

בナ"ד ונראה לפреш, דאםאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחישב לאוהל נגעה ר' יוסי מכיל דאייא דפליג עליה, וקאמר מאן הוי האי תנא עכ"ל, ולקי שטה טובא גם על פירושים, דמנ"ל דר"ש פלייג דמدادמר דבתרוד רקב ליכא מגע רקב אוול ומהאי, ליכא למשמע מני"י דפליג לומר דאוול בטורמא רצוצה או בפחות מטפח או לרבע אפי' לעמלה מטפח אינס מצטרף עם נגעה, דספר מצי מודה להא דר"י יוסי, אבל הוא נגעה ממש ATA למעת, ואת גס ר"י מודה כדלעיל, דהרי לא מצי נגע בכלל ועיין לעיל בלב אר"י שהרגיש בזה צ"ע וזוק"ק.

ע"ב ר"ש"י ד"ה ואינה מטמא במגע שאינו נגע בכלל והיינו דפליגי דר"י דמלא תרוד רקב מטמא במגע דקרוי" לאهل מגע עכ"ל, דברי רשי" אלו צרכין עיון, דבמה דפתח לא סייס דהתחל דאיינו מטמא במגע ממש דאיינו נגע בכלל זה גם ר' יוסי מודה, ואיך כתוב שוב והיינו דפליגי דר"י וכו' ועיין לעיל ודוק"ק.

תוס' ד"ה בnbתלה ולא בדורות סחומה מהאי קרא נמי ממעיטין וכו' וקשה וכו' ע"פ דשותר המהוי בסתו (ולא בסתו) כgon חטה בקליפה התם מרביבן מקרה ذרען אשר יזרע וכו' עכ"ל, עיין לעיל בריש פרkon במה שכתבו ותמצא פירוש נכו' לדברי התוס', והוא כי התם מרביבן שומר, לא להכנס ולהוציא דזה נדע מק"ו DID אלא לצרף בעין האי ריבוי, וכיון דהשומר מצטרף להיות כאוכל שוב מה איכפת לך מה שהוא סותם את האוכל כיון דהשומר עצמו כאוכל יחשב, משא"כ כאן בדורות נבלה דלטומאה חמורה לא מצטרף השומר להיות קוריبشر, אלא להכניס ולהוציא שוב מעכבר הסתימה מליטמאו, דהרי הוה טומאה בלועה שאינה מטמא עי"ש היטב, ואע"פ דלשון התוס' דהכא אינו מורה על עניין זה שכתבנו אבל הדבר בעצמותו אמת לאמתיו אם כיוננו התוס' לכך או לא, כי האמת עד לעצמו ודוק"ק.

ע"ש משנה עבר חציו בשר וחציו אדמה וכו' עיין בפייה"מ לרמב"ס ז"ל שאע"פ שמצוות בע"ח זה דבר מתمية הו, מ"מ שמע מגידים אין מספר שרואו בעיניהם בריה זו, ועיין בתפרט ישראלי שכטב נגד המלගים והמקחישים מציאות האי בರיה שמצוה בספר מחכם מחכמי האומות המפורסם שנמצא בבריה זו בארץ מצרים ושמה בלשון מצרי דיפוס ואקווליס ובלשון אשכנז שפריגנומי. והתו"ט שם כתוב לדעתו האי ברייה הוא טעונה גדרה על מאימני הקדמות. והתפארת ישראל כתוב דכוונתו דאם נהיה חיota חדשה מדומה בלא פ"ר הוא כען מעשה בראשית.

קפרייך, ומאן האי תנא, וע"ז קאמר דר' יוסי הוא דקאמר דמלא תרוד רקב מטמא במגע ובמשא ובוואל, וע"כ האי נוגע מהาย הוא ובטורמא רצוצה כדר"ז ודמחיין דאהלות, א"כ מאן פריך והא כתני מהาย, הלא כבר ידע דאייא תרי מיני מהาย, מהาย בטורמא רצוצה ושאר מהาย. ז') הלא הסברא בעצמה דחוקה מאד דנייהו דטורמא רצוצה בוקעת וועלה, מ"מ אס מכניס אצבעו בין שני המגדלים, ודאי לא טמא כלו נוגע בטורמא, ודוקא מהาย דהינו עכ"פ כמעט טפח בעין, וא"כ איך יצטרף אפלו מאהיל דהינו שווה איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז אי קרי לי נגעה ממש דאית בי נמי צד נגעה, מ"מ שיעורא אינו שווה דבגיעה סגי מן הצד ובכ"ש מן גופו, ובטורמא רצוצה בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהאלות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

תוס' ד"ה קסביר ר"י טומאה אינה בוקעת וועלה וא"ת וכו' ויל ע"ג דסביר ר"י טומאה טמונה אינה בוקעת, מודה בדורות סתומה שמטמא באוהל כמו מטה בכשותו דמוודה ר"י דמטמא עכ"ל, ואני בער ולא אדע דמת בכשותו אינס סתוום ובלעה, וכך אין הכסות מפסיק, אבל האי קולית דסוטם את המוח מכל צד והוה טומאה בלועה שאינה מטמא, ובוקעת וועלה לית ל"ר, א"כ איך יטמא ואפילו הי' שיק בעצם שהוא לבוש בתולדה ביטול, כמו בכשות מ"מ לשויי" האי עצם כמו בשר ע"י ביטול א"א כמו שפרש"י ז"ל לעיל קכ"א ע"ב ד"ה והוא שכנסו, ועוד בשאר מקומות דבטול מהני לשויי" אובל אבל בטומאה חמורה לשויי" בשר לא מהני מחשבה, ולכן דברי התוס' צ"ג בעניין ודוק"ק.

דפ קכ"ז ע"א גמר' ורמי דר"י אדר"י דעתך הכלב שאכל בשר המות ומית הכלב ומוטל על האסקופה רמ"א וכו', הנה מדקפני מוטל על האסקופה משמע דאלו בתוכה הבית לעולם הבית טמא, וכן ממה דאמר ר"מ מביא את הטומאה ואינו מביא את הטומאה נמי משמע, דטומאה חזק בית וצריך להביא ע"י אוהל הצואר שהוא פותח טפח. אבל ר' יוסי דקאמר רואין את הטומאה אם הוא מכנד המשקוף ע"כ דתלי אי הטומאה בבית, וכך לא כתני מביא ואינו מביא, אלא הבית טמא והבית טהור, ומהנה מוכיח דר' יוסי סובר דטומאה רצוצה וטמונה בוקעת וועלה. אלא דמוהרשי" ז"ל נתקשה בזה דאם צואר הכלב חשוב דבר המקובל טומאה, למה לי טומאה בוקעת וועלה, תפ"ל-DD בדור המקובל טומאה אין חוץ מפני הטומאה עיין במרה"א ומלה"ר"ס לובלין ולב אר"י ז"ל שהראיינו בפירוש דברי התוס' והגמ', אולם לפער' דהא דזא דבדבוקעת וועלה טומאה אינו חוץ מפני הטומאה הוא משום דכין דמקובל טומאה מן המת ממילא לא מצי חיז' אולם האי בשר המת בתוכה הכלב כיון שהוא טומאה בלועה ורצואה, אי לאו דבדוקעת וועלה לא מצי מטה את בשר הכלב טו"א, דטומאה בלועה אינה מטה דהרי מגע בית הסטרים הו, וא"כ שפיר חוץ מפני הטומאה וזה ברור ואמת בעניין, ומקום הניחו לחתוגדר בו ודוק"ק היטב.

קאמר יוшибו חلد כי אדם יש גם בים ודו"ק. ע"ש גMRI כל תשחשישׁ ועיבורן שווה, ופרשׁי' שימוש שניות כנוגן אדם, ובבכורות אמרינו דאי בכל בע"ח שימוש פנים כנוגן פנים אלא אדם דג ונחש ושמעתיה שיש מכון תשובה להאמרות שהאדם שרשו מן הקוף וברבות העתים נזדקך דהרי האדם והקוף אין תשמשון שווה.

ע"ש משנה האבר והבשר המודולדים בהמה מטמאן טו"א במקומן וכו', ובגמי' מדיק הא טומאת נבלה לא, ויש להעיר למה לא קתני זאת בפירוש כמו דתנה באידך משנה ל�מן, האבר והבשר המודולדים באדם טהורין מטה האדם וכו' והכא נמי הדין כן, ולמה השמייט כאן עיקר הדין דבר המודולDEL אין בו מושום אבמה"ח ע"פ שאינו מעלה ארוכה וועוד לפול. ונראה לפע"ד עפ"י מה שבאי במלאת שלמה על המשנה דפוס ווילנא ז"ל הר"ם בכריתות פ"ג נסתפק ר"ע בזה ושאל לר"ג ור"י ע"ז, והכא פשיטה לי', פ"י הראב"ד בפי התו"כ בתור דשמעינו ר"ע מינינו קבעינה במתני' ואגמירינה לתלמידיו עכ"ל, ועיין בתו"ט שם על הא דרואין אלו ק"ו מ אדם ז"ל, ובפ"ט דחולין לפינן לה מקרה דכתיב כי יפול עד שיפול ולא דעתך למכתב מלטה בא"ק, שהרי כתבתני שם דעתיך קרא למיתה עשו ניפול ואבר המודולDEL מAMILIA משמע"ע עכ"ל. ופלא והപלא איך לא הרגש דא"כ מה נסתפק ר"ע ומה השיבו לו ק"ו מ אדם, כיון דאית לך קרא על מיתה עשו ניפול, וע"כ לומר דהו ר"ע והוא ר"ג ור"י לא יידעו מה אי דינא דmittah עשו ניפול, אלא שמעו באדם ובלי לידע מניין, ובמה למדנו יחש, ולמדו ממוני להמה מק"ז עפ"י סידר ר"ע, שאליבי' נסdro כל משניות, הני תרתי משניות דהכא, חדא בהמה וחדא באדם וכיוון דגוף הדין שמעו באדם ובלי לידע מניין, ובמה למדנו י"ז, لكن שפיר עבר ר"ע דבבכמה תנא דמתמא טו"א ולא תנא בפירוש טהורים מטומאת נבלות, וסמק רך אידיוקי כדי להשמעינו דעתיך האי דינא באדם שמעינה ורך ממש נלמד מק"ז אבמה. אולם התנאים שאחריהם צכו לילופota דכי יפול מהם במותם דmittah עשו ניפול דהרי בטיפה קתני דמותה הברמה האבר מטמא משום אבמה"ח ולא משום נבלה אז דברי ר"מ כדקתי נא במשנה שאח"ז דהא "דابر ר"ע שהוא סידר רישא דמתני' וכן הוא בא"ק במשנה שאח"ז דהא "דابر והבשר המודולדין באדם טהורין" דברי ר"ע יסוד המשנה והא דח"כ מות האדם וכו' והבר מטמא משום אבמה"ח דברי ר"מ. ואחר שזקינו לדברי ר"מתו לא צריכין לק"ז הניל' דארדרה בהמה ידיעין מקרא ואדם נילוף מבמה. ולפ"ז הי' לו לרביינו הקדוש לשנות כאן בפירוש דבר המודולDEL טהורין אלא דהמשנה לא זהה מקומה כאשר נשנית מר"ע יסוד המשנה CIDUVAL מ"מ הש"ס פריך שפיר טומאת נבלה ליטמא ולא סגי לי' בק"ז מ אדם, דהרי מותוך דברי ר"מ מוכחה דעתיך דהין בהמה ולא מק"ז אלא דלפ"ז קשה מניל' למילף אדם מבהמה דילמא שאני אדם דמתמא מהחיים וכק"ז של ר"ג ור"י דשם בכריתות, וקושי' זו באמת הקשו התו"ס' שם בכריתות והניחו בליא יישוב. ולכאורה' רק' מ' לפ' מה שכ' התו"ס' ל�מן סוף פרקו ד"ה כיitz דילכאו' נראת דבמה"ח באדם דמתמא מבניין אב דשרצים ובמהמת עיי"ש, וא"כ הוא לא מצין להחמיר באדם יותר מבהמה, כדי לבא מה"ד להיות כנדון, אלא דתנות' בעצם כתבו דמתוך המשנה דפליגו בה ר"א ור"י לא משמעו כן, ועיין בלב אר"י שם דתפס שנעלמו מהתו"ס' ברייתא מפורשת נזיר דף"ג והוא מדברי הספרי ופסקו הרמב"ס בפ"ב מטו"מ דדרשו בחל חרב זה אבמה"ח שלפטו רחוב עיי"ש, וא"כ הדרה הקושי' לדוכתי' מניל' דאיינו מטמא במקומו קודם שנתלש

ולפי דעתינו הנהפוך הוא דלפי חכמי הטבע שאומרים דאי שום מציאות בעולם להווית חיות חדש רק ע"י הטלת ביצים ופו"ר יש תשובה גדולה נגד מאמיini הקדמות, דחוית הראשון מתברא. תוס' ד"ה יכול אף לא ריקמה, וא"ת ולרכמה ל"ל קרא לעניין טומאה, הא לעניין אכילה פשוטא לנו לעיל ס"ד ע"א بلا קרא שams רקמה ואכלת דלוקה, ועיין בלב אר"י ולא הבנתי סוף דבריו דאי' שכתבו התו"ס' מכוכו שפיר בשיטות דלעיל. אבל מה שיש מן העיון הוא לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דבצוי טמאים ושרצים לית בהו מלכות אלא אישור בעלמא בח"ש משום דכל אתה מריבוי הכתובים איון בהם מלכות, וא"כ אם לא נדע ביצה מזורקת דטמאה הן לעניין טומאה והן לעניין אכילה, אלא מריבוי דהטמאים כאשר נראה מהאי ת"ר שהביא כאן מלכות מניל' אבל עז דלשון המשנה מהופך הוא מלשון הברייתא דת"ר, דבמשנה כתני דביצה השרץ המזוקמת תהורה, ניקבה כ"ש טמא, הרי דלא אתה לאשמעין כלל דריוקים טמא כמו השרץ השורץ על הארץ, דזה דבר פשוט ולא צריך קרא, ומימילא גם התנה לא איתטרך לי' לשנות, ורק אדרבה דכל שלא ניקב דטורה אתה לאשמעין ואתה נלמד מהא דלעיל ב��ולית סתוםה הן בנבלה והן בשער דטורה וביצת השוץ שركמה הינו הך, דסתומה היא מכל צד, וכך איזה בה טומאה לא בגען ולא במשא וכדלעיל, ומה דקטני האי דינא בביבת השרץ כל עקר, ולא סמך אדלעיל ב��ולית סתוםה, למדתי מדברי הרמב"ס ז"ל י"שוב ע"ז דז"ל בפ"ד ה"ו מאבاه"ט ביצת השרץ המזוקמת ע"פ שהשרץ נראה מותוכה תהורה עכ"ל, והוסיף על דברי המשנה ע"פ שהשרץ נראה מותוכה" למדנו זאת הוא הרבותא נגד קולית השרץ שהביא קודם, דהו"א בביבא שקהרום צלול ונראה השרץ מותוכה לא מקרי סתוםה. אולם הברייתא כתני להיפך דהטמאים אתא לרבות ביצת השרץ, יכול אפילו לא ריקמה תל"ל השרץ וכו', והוא נגד המשנה דאלו ה"י בעי קרא על ריקמה דמטמא לא ה"י שותק התנה דמתניתין מזה, אבל כוונת התנה דברייתא הוא למוד תהורה על לא ריקמה הו"א כמו לעניין אכילה דיש לנו יפותוא דכל היוצא מן הטמא טמא, כמו כן נימה גם לעניין טומאה דהיו צא מן הטמא מטמא כמו הדרישה וא"כ ביצת השרץ טמא כמו השרץ במתה ע"ז מביא הדרישה דהטמאים לרבות ביצת השרץ והוא לאכילה דאסורה כמו השרץ אבל יכול לעניין טומאה נמי כן ת"ל השרץ. ובאמת כל אלו הדרשות אסמכות הננה, כי העיקר נבנה על הסברא והשכל הישר דלענין טומאה שאני דמחייב ליכא טומאה נמי כו ת"ל השרץ. ובאמת א"כ לעניין טומאה לא שייך וצא מן הטמא דהרי לעניין טומאה הוה יוצא מן הטורה לך ליכא טומאה בביבת השרץ כל והא גדרסינן הכא בבריתא גם קולית השרץ, עיין בלב אר"י דבתוכ"כ ליתא, ובאמת אין כאן מקום ל��ולית השרץ דמה עי קרא דמות הוה כבשר אתמהה ודז"ק היטב.

דף קכ"ז ע"א ת"ר כל מה שיש ביבשה יש בים חז' מן החולדה, אר"ז Mai קראת האזינו כל יוшибו חلد. ולכוארה תימא דהרי גם אדם לא נברא רק על הארץ ולא בים אבל עיין ב מהרש"א ח"א שכ' דבמאמור זה דימה את האדם לחולדה שאין לו יושב אלא בארץ, ואם מביא מבול לעולם יכלה מן האדם כלו וגרע משאר בע"ח שנשאר מינים בים. ועדין צ"ע ודז"ק.

שוב ראייתי בgeom' בכורות דף ח' ע"א, הדולפנין פרין ורבין בני אדם, אר"ז Mai Dolfenin בני ימא פרשי' דגס יש בים שחצין צורת אדם וחצין צורת דג. ועיין בתו"כ פ' שמיini על קרא דאדם כי מות באוהל למיועדי הסילונית שהוא דג שחציו אדם. וא"כ שפיר

בנהו משניות ר"ע שנאן, והוא לא ידע מدين דמייה עשוה ניפול ודוק'.

על'ג גמר' נשחתה הבהמה הוכשרו בדינה וכוי' במא' קמיפלגי וכוי' לכאר' נראה דהפשט כמו שאמר ר"א בסוף הסוגי' דבשחיטה מכשרת ולא דם פליגו דלר"מ דהדים מכשיר נתשר גם האבר והבשר המודולל דבבומה נעשית יד לאבר, אבל ר"ש דסובר דשחיתה מכשרת ולא דם, לגבי הקשר השחיטה לא שיק' יד, בשלהמא בהקשר משקין ייל' דכל דנפל מים על היד חשוב כלו נסל על האוכל בעצמו, אבל לגבי הקשר השחיטה, כיוון דאין השחיטה מתרת האבר והבשר לדעת הרמב"ם מה'ת ולדעת התוס' ורש' מדרבנן, הרי הא' הקשר א"א לבוא כלל על הא' אבר ואיך תhani מה שנותר הבהמה להכשר את האבר, וסבירא זו ברורה כל כך, עד שקשה לומר דהני אמוראי קר'א אמר כי חילקו על סברא זו. ואעפ' שהתוס' כתבו כן דהני סברו גם בשחיטה שיק' יד להכשר לולי דבריהם hei' נראה לי, דאפילו נאמר דיידעו מהא ברייתא דלעיל דל' ע"א דלר"ש השחיטה מכשרת ולא דם, מ"מ נראה להם דר"ש כאן דמהדר לדברי ר"מ דאומר הוכשרו בדינה, לדבורי קמשיב דאפילו לשיטוך דהדים מכשיר לא הוכשרו האברים והבשר המודוללים ומטעמים דקרוaro' הני אמוראי כא"א לפי דרכו, Dai' משום דס"ל השחיטה מכשרת ולא הדם כבר נשנית לעיל במשנה ובברייתא דעת ר'ש, ומה שיק' הכא ולא עוד אלא דהשון נמי מורה דאהכשר דם דקאמר ר"מ קפיג' דהני המודוללים לא הוכשרו, מדקאמר לא הוכשרו דמשמע הם לא הוכשרו אבל הבהמה הוכשרה Dai' משום דआזכיר הקשר דם פלייג הוליל' לשחיטה מכשרת ולא דם וממילא הוה שמיין דלא שיק' על המודוללים הא' הקשר וכסבירת ר"א דעל זו לא פלייג שום אדם כנפיע' ודוק'.

ד"ר ק'ח ע"א גמר' רמ"א אם אווח' בקטן וגadol עליה עמו הר' הוא כמו שהוא, התוס' הביאו המשנה בטבול יום שם אם אווח' בגודל וקטן עליה עמו. ולפ"ז צריכין לומר דרי' יוחנן לאו דוקא באוח' בקטן ואין גדול עליה עמו אלא באוח' בגודל ואין קטן עליה עמו נמי לר"מ הוה כמחובר וזה לא משמע הכא. עכת'ד התוס', והוא לפלא בעיני דהרי' באבר המודולל אפילו מחובר בחוט השערה סגי, ובכל אופן קתני במתני' דהוכשרו בדינה לר"מ ואיך אפשר לומר דבר' דבעינן לר"מ דוקא בחיבור שה아버 עליה עמה. ועיין במשנה כיריות פ"ג שם הගירא, "עד שהוא מניח בו כשבורה" אלא דהתוס' חדש מגניה, "כשבורה" עפ' הש"ס ותו'כ' ובאמת מכאן משמע דבעינן עכ'פ' חיבור כדי שהקטן יעלה עם הגודל וצע'ג.

שוב נתיישבתי גם באוקימיאת דרביה דמויקי' ביש יד לאבר ע"י בהמה צריך לעיין איך קתני דהוכשרו מטעם יד הלא בחיבור כ"ש בחוט השערה שאין האבר עליה עם הבהמהஇיה יד איקא כאן כיוון דלא מיטלטל ע"י הבהמה ועכ' דעפ' הרוב דבר' דאיינו מודולל עד בחוט השערה או אולי הא' כחוט השערה חז' מן העור קאמר דעור לא שיק' כלל לבשר וצע'ג.

על'ג ר'আתא בר'י' דרב איקי אמר בנתקנחו הדם בין סימן לסייע קמיפלגי. אקורטמא זו דבר תימא עד להפליא הוא, דחוץ ממה שצרכין להכנס במשנה דברים שאין עליהם שום רמז, דמיירי בניתי' דם בין סימן לסייען על המודוללים ונתקנחו קודם גמר השחיטה, עד מן התימא מה שייקות יש לפולותא זו אם ישנה לשחיטה מתוע'ס או אין לשחיטה אלא לבסוף לכאן דאין לו עסק בדין' שחיטה, ועיין באזכאים ל' ע"א דרבא ס"ל לר'מ אין לשחיטה אלא לבסוף ודוק'.

לגמר' וצע'ג ודוק'.

ע"ב גמר' תניה האבר והבשר המודוללים בבהמה יכול יטמאו טומאת נבלה וכו'. כתוב הת"ח נקט בשער ע"ג דבר כ' יפול נמי אינו מטמא, לאשמעין דדוקא טו'ג אבל טו'א מטמא עכ'ל לא ידעת מה ליה לשמיינו את זאת, וכי לא נדע זאת מאבר דמ"ש בשער מאבר לעין טו'א, ובלא'ה נראה דהאי, "ואפ'ה טו'א מיטמו" אינו משלו הברייתא אלא דהgeom' מוסיף זאת לתרץ המשנה, דאפ'ה יפה קאמר התניא דמטמא טו'א. אבל לפע'ד נראה לומר דנקט בשער דמטמא עכ'פ' בקדשים כשר טרפה, וכדעליל קכ'ג ע"ב, ואע'ג דטומאה זו רק מדרבן, מ"מ שפיר כללו בהדי אבר לומר, יכול יטמאו טו'ג האבר מזורייתא והבשר מדרבן בקדשים. ולעיל נמי קאמר לשון רבים אי דאין מעLIN אורוכה אפילו טו'ג נמי ליטמו. וכי על אבר ובשר ומתיישב לפ' תירוץ ולא לפ' תי' הת"ח ודוק'.

על'ג גמר' מסיע לי' לרחב'א וכו', והחולש מהן בשבת חמיב', עיין בת'ח שכטב דלא אגופה דדין' מסיע, דдельמא נמקו לא הויהCMDOLDELMIM, אלא אהא דקאמר דיש דבר דזהה כתלוש לעין טו'א ולא לשאר מייל', מייתי' ראי עי'יש'. ולפע'ד לא נראה כן דהרי' הש"ס לא מכח סתירת הדינין פריך מ"ש לגבי טו'א דחשוב כתלוש ולטומאות אבמה'ח חשוב כמחובר דזאת לך'ם, דהרי' בראש פרkon כתני לגבי מפרכסת דמטמא טו'א ולא טו'ג, דלגב' טו'א חשובה ממשהה, אבל לגבי נבלות חשובה כחיה, דריבעה לטמא טו'א ממה שריבעה לטמא טו'ג' נדקתי במתני' שם, אלא דפרק' אי דמעלה אוarchה הר' הוא מחובר ממש ולמה יטמא טו'א ואי דמיiri' בלא מעלה אורוכה, ותלי ר'ק בחוט השערה, למה לא נחשבזו לתלוש אוarchה משום אבמה'ח, ע"ז קאמר דיש לנו קרא דכי יפול דאתה נגד הסברא החיצונה. וא' הוא, אי לאו דשומאל מהכי ילך' נמי לעין שבת דחשוב בצמכו כמחובר, באמת מנ'ל הא' דינא לחיבו' חטא'ת נגד הסברא החיצונה, אלא ודאי דמשם ילך' ע"ז קאמר מסיע לי'. ועוד זאת אי כדעת הת'ח הר' התוס' הקשו למה לא הביא סייעטה משנתני'ו ותירצ'ו משום דאין מפורש במשנה דריש מטמא טו'ג' אלא מדיוקין, ועדין קשה למה לא מביא המשנה דריש פרkon דשם מפורש במפרכסת דמטמא טו'א ולא טו'ג, דלגב' טו'א חשובה ממשהה ולגב' טו'ג' כחיה, וצ'ל' משום דמשם ליכא סייעטה על גוף הדין. אבל הא ודאי אמת דעתך אין ראי' דצמוקו הוה כמחובר, אבל מהכא שפיר איקא ראי' מודוללים לעין טו'א, דאפשר דזהה כמחובר, אבל עיל' דצמוקה ממה שמחובר מודוללים לעין טו'א, ע"ז מביא אח'כ' לימה מסיע לי' האבר התלוי בחוט השערה, וע"ז מביא אח'כ' לימה מסיע לי' מונסתפא דירקות שצמוקו באיביהם וכמוש'כ' התוס' דה' לימה. באופן דמסיע לי' הראשון הוא על סוף דינו דהחולש מהן בשבת חמיב', ור'ל דמקרא דכי יפול עד שיפול נוכל למילך' לכל מייל' דאפילו חיבור כל שהוא חשוב כמחובר, ואתה פשיטה, אבל עיל' דצמוקה אין חיבור פחות מחיבור אבר לגוף התלוי בחוט השערה, אבל עדין אפשר לומר דצמוקו חשוב חיבור יותר ולא יקבל טו'א ע"ז מייתי' מטופסתא דירקות שצמוקו, ודוק'.

תול'ג' דה' דרhamna אמר כי יפול עד שיפול תימא Mai' משמע כי יפול לעין זה וכו'. הנה רשי' ז'ל כ' דאיינו קרי' נבלה עד שיפול והוסיף תיבת מובלתם דלא מכி' יפול נוכל למילך' לכל מיל' דאפילו נבלה כל זמן שיש לו קצת חיota, וכען זה ממש פי' לקמן במתני' דaber ובשר המודוללים באדם טהורם פרשי' משום דכתיב כי ימות ודבקות מעט מצל' מן הטומאה וכן פי' הברטנורא, והתו'ו'ט' נתקשה שם ופי' כתוס' דהכא, דמוני' יפול מהם במתום קדרש. ועיין שם וכן לעיל' במשנה מה שכתבתי דכל זאת ליתא דהרישא

והרמב"ם עיין לקמן.

אבל מה שיש להעיר דמן"ל דבר אחר הון מה"ח והן מן הנבללה לא בעין כזית בין הכל בצירוף גדיין ועכומות, דילמא לעולם כאית. בעין וכמו לעניין אכילה דקאמר רב לעיל ק"ב ע"א דאמבמה"ח צרייך כזית אכילה כתיב בי, ולמה יהי חלוק שיעור טומאה משיעור אכילה באבר, וממצאתה שהעיר בזה בעל משנה אחרונה במשניות ווילנא שם באוחלות פ"א מ"ז, וסימן ז"ל "וז"ל דעיקרו הלכה היא וכן משמע פ"ז דעדות שהשיב ר"א לא אמרו אלאابر מה"ח ולא חיש לקיי דילפי חכמים מושום דהלהה היא ואין דינן ק"ו מולכתה" עכ"ל ולכאורה אדרבה מר' יהושע דין בקיי והלכ' כמוותו נשמע דאית ל' קרא, יישוב ע"ז עיין בדיבור הסמור.

ועכ"פ היוצא לנו מן האמור דלר"א דס"ל באדם דוקאابر מה"ח ולאابر מן המת, ע"כ גם בבהמה ס"ל וכן דוקא אבמה"ח מטמא אבל מנבלה לא אם נאמר דגס בבהמה עיקרו מהלהה, עיין בדיבור הסמור.

ע"ש גמר' אבר מה"ח דמטמא Mai קרא אר"י א"ר, וכי ימות מן הבהמה, והאי מביע לי לאידך דרי"ר וכו', א"כ לכתב רחמנא מבהמה Mai מן הבהמה ש"מ תרתי עכ"ל הש"ס ומיא לא יכיר דין דרשה צו כדי לסמוך עליה לשຽוף תרומה וקדשים וללקות ולהייב קרבן על טומאת מקדש וקדשו וההרטש"ש בהגחותיו כתוב וז"ל "לכתוב מהבהמה וכו' אם זה דקדוק, ק"ל קרא דפ"נ מהעהוף למנחו וכן מהבהמה למינה ועוד קראי טובא" עכ"ל, ועיין בתורה תמיימה על דרשה זו שהביא דברי הרמב"ן ז"ל בסה"מ שכתב בכל מקום דקאמר בגמ"י, Mai קרא" הוא דרבנן והקרא איינו אלא אסמכתה בעלמא, ותמה לפ"ז דחא הכא ואדי מדין תורה אבמה"ח מטמא ולכן כתובatz"ל דעיקר דין זה מהלהה ומ"מ רצה הש"ס לסמכה אקרה, והוא ממש"כ בעל משנה אחרונה שהבאתי לעיל, ומעתה לר"א דל"ל באדם רק אבמה"ח ולאابر מן המת, ה"ה בבהמה ליח לי" דברן מן הנבללה תטמא, ולפ"ז הוול"ל לקמן דפריך על ר"ש דמתהר ממ"י דס"ל קר"מ דמטהר אבר מן הנבללה, כמו שמתרכז לקמן על דמתהר באדם ויל"ו ודוו"ק.

ע"ש גמר' וכי ימות מן הבהמה וכו' זו טרפה ששחתה, בפ' בהמה המקשה ובפתיחה הוכחתו, דاع"פ דשחיטה כשרה מטהר את הטרפה מטומאות נבלה אבל אבר המודולד בה לא ניתר, כי גם החותך אבר ממנה אחר שחיטתה אית' ב' אבמה"ח, כי רק מיתה מוציאה מיד' אבמה"ח, ודבר זה הוא נגד דעת התוס' ויתר הראשונים, אבל מ"מ האמת כן הוא כאשר ביארתי שם בארכוה דוק ותשכח.

ע"ש גמר' בין רבינו לר"ע איכא בגיןיהן ארוכובה, עיין בתוס' ואני תמה דחא כי כל הנוגע בנבללה כתיב וקיים נמי על אבר דמרביבן מוכי ימות מן הבהמה, ומובלטה ממעטין לעיל ולא בעכומות, ואיך אפשר שארוכובה שאין עליו בשער כלל תטמא כיון דעת עצמות אין עליו שם נבלה, וצ"ע ודוו"ק.

ד"נ קכ"ט ע"א גמר' אמר אבי הרי אמדנו כופת שואר שיחדה לישיבה טומאותו לאו אורייתא והתוס' התミיה, דא"כ אמא בטלה מטורת חמץ ומותר להניחה בביתו וכותב ק"ז ז"ל דמיiri בביטול דסגי מדאוריתא, ולא הבנתי דהרי כיון שיחדה לישיבה הרי לא כיון עלייה בביטול חמוץ, אם לא שנאמר שבפירוש ביטול האחד, אבל יותר תמורה דהרי משמע דשרי להשתמש בה בפסח לישיבה ואין לך חזירה מן הביטול יותר מזו, אלא דיל' דלגי חמייך דההורה גילתא ביטול בלב ובמוחשנה מהני להנצל מלאו

ע"ש עיי רבי בהמה מהו שתעשה יד לאבר, עיין בת"ח ובהගות המהרש"ש דהן לעניין טומאה והן לעניין הקשר קמבעי, וכן משמע מדברי הרמב"ם ודלא כרש"י שכטב דהיכא דהוכשר במים לאחר לדולו קמבעי אם נגע טומאה בבהמה מהו שתעשה יד להכenis טומאה על האבר בעודה בחיה, והנה מה ראה רש"י ז"ל בכחה לחלק בין טומאה להקשר, אולם לפע"ד רש"י ז"ל והוכיח זאת מונתני די בהקשר נמי קמבעי, הלא נפשט ממתני דקთני פלוגתת ר"מ ור"ש ולדעת רבה בעל האיבעி בבהמה נעשה יד לאבר קמיפלגי, א"כ למה נקט פלוגתת בשחיטה הבהמה ונתקשרה בדמייה, ולא נקט נכרהה הבהמה בחיה ע"י מים, כי הלא הרישא דקתני מטמאן טו"א במקומו וצריך הקשר מביחיה קאמר, והויל' להביא ע"ז פלוגתת ר"מ ור"ש אי הקשר מים ומגע שרך על הבהמה מהני לאבר, וממילא נדע דהה לאחר שחיטתה בהקשר דס דפליגו אי מהני על הדולדלים, וכי לישב זאת הוכיח רש"י ז"ל דלגי הקשר ודאי דלא הוה הבהמה בחיה יד לאבר, لكن לא פליינו אלא בשחיטה הבהמה. וטעמא חלק בין טומאה לעניין זה ודאי קשה, אלא דרביה בעל האיבעி ע"כ הי' סובר איזה סברה, חלק, וזה שמדיק רש"י ז"ל וז"ל "רבה אוקים פלוגתיתו לעיל בבהמה נעשית יד לאבר, עיי רבה וכו", ולכאורה לרוב אוקימות דלעיל צ"ל דעתמא דר"מ הוא דס"ל בבהמה נעשית יד לאבר, אבל להנץ מ"ד כיון דר"ש החולק טעמא אחרת איית לי ובפרט לר' אש' דהוא אוקימתה הייתר פשוטה ממש"כ למעלה, ר"ש חולק מושום דס"ל שחיטתה מכשרה ולא דס, ולדידחו באמת האיבעி דרביה אם בהמה בחיה נעשית יד לאבר אליבא דר"מ מציא קאי נמי אחשר, דלדידחו לא מצין למיפשט ממותני" כלום כמובן, ולכוון הרמב"ם צ"ל דעתמא פסק קר' אש' אוקימתא בתראי בוגמר', שפיר כתוב אדם בבהמה בחיה נעשית יד לאבר אפילו אחשר מסתפק בגמ' ודוו"ק.

ודש דאפיקו נעשה הבהמה בחיה יד לאבר לעניין הקשר וטומאה לא סגי ביאת מים ונגיעה שרך על עורה, דהרי העור רק שומר לבשר ושומר ליד ודאי לא אמרין מ"ז דושמר על גב יד דלא, אלא צריך ביאת כدلעיל קי"ט ע"ב, מכש"כ דושמר על גב יד דלא, אבל בשתיית מים קשה ודאי מים במקומות הדולדול על צד הבהמה, אבל בשתיית מים קשה ודאי לומר דליהו הקשר על המולדלים ודוו"ק.

ע"ב גמר' מותה הבהמה: Mai איכא בין אבמה"ח לאבר של נבלה וכו', הנה גם שניהם מטמאן בכל שהוא וכדנתן בפ"ק דאוולהות דאייריים אין להם שיעור הון במת והן בנבלה ושרצים, והנה באבמה"ח דרש לקמן מקרא דכי ימות מן הבהמה דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא אבל מנבלה לא פריך הש"ס מנ"ל דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא כמו במת ותלו依 בפלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע כדלקמן סוף פרקון דר"א לא שמע אלא אבמה"ח ולא אבר מן המת, ור"י אומר ק"ז מה חי שהוא טהור אבר הפורש ממנו מת שהוא טמא לא כס"כ, וא"כ בבהמה נמי רקס"ל ר' יהושע אבר מנבלה מטמא ומ"ז מאבמה"ח, ואס תקsha לך א"כ איך אפשר דבר מנבלה יהי חמור מאבמה"ח דהא די לבא מן הדין להיות כנדון, ואס בשער הפורש מן אבמה"ח טהור איך בפירוש מאבר מות יהי טמא, לא מהכמה שאלת את זאת, דהרי באבר שיש עליו כזית בשער לא בעין ק"ז לטמאתו, דהרי לא גרע מכזית בשער דנבלה בעלמא דמטמא, כי רק על אבר שאין עליו כזית בשער בעין הק"ז מאבמה"ח, אולם לפי פ"י הרמב"ם בפיה"מ דלקמן וכן פ"י הרעב"ט במשניות, דר"ש דמטהר בצעית בשער ועכט בשער התיינו בפירושים מאבר מן המת יש מקום לקושי' או אלא דבר התמייהו רבים וכן שלמים על פיה"מ

התנה דסיפה, אינו מטעם מיתה עשוה ניפול אלאadam כי מות כתיב, דמזה יש לדrhoש דכל המודולל אינו מטמא, כיון שלא מות גמור מקרי וכען דדרשין בנזיר מג ע"א במתעם לאפקי גוסס הרוי דאפיילו קצת חיות מציל ה"ה האי חיבור כ"ד של האבר מציל דיאנו בכל ימות דבעין מיתה ממש, וניהו דעת בשר לא צריך קרא אבל כיון דלאחר מיתת האדם הבשר נמי מטמא נקט גם בשר.

ו"ג דיש מקום עיוון, דמנין לנו באדם דבמה"ח טהור דהרי על אבמה"ח שהוא טמא, לא כמש"כ התוס' כאן דמנבנין אב משרצים ובמהמה ילפינן אלא מקרה דבחلل חרב וכמו שהבאה כאן הלב ארוי גמור" ארוכה כ"ג והוא מספרי ואשר כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"ב מהל' ט" דבחלל חרב זה אבמה"ח שפלטו חרב וקשה טובא אבר מי כתיב כאן, ולמה לא קאמר ה"ה חרב שפלטו בשר מן האדם דהרי בהמה נמי פריך לעיל נימא דגס במה"ח מטמא, ודrhoשו הני תנאים כא"א למעט בשר מו"ח אבל כאן איזה מיעוט איכא למעט במה"ח באדם, אבל אם נאמר אדים כי מות כתיב ובעין ריבוי דחלל חרב דומי" דאדם ואז הוה ממש כדעליל, וא"כ הוה ניחא בפשיטות מה דנקט רשי ז"ל לאדם כי ימות כתיב, דבעין האי דרשנה כדי לטהר הבשר אחר מיתת האדם, דקתני אח"כ דמת האדם הבשר טהור דלא סגי לי בטעמא דמיתה עשו ניפול, אלא בעין עוד דרשזה זו דאמ"ד כי ימות לטהר במה"ח ודוק".

ע"ש גמר' א"ל ר' יהושע מן החי ולא מן המת וקו"ח וכו', כתוב במגילת תענית פשחא עירא דלא למספ"ד הא רביה למספ"ד וכו', במשנה עדויות ליתה האי ראי' דמגילת תענית, והנה כבר כתבנו לעיל דע"כ עירק הנני דינים דאמ"ח מטמא הון בהמה והון באדם הללמ"ס שם וכע"פ הני תנאים הראשוניים ודאי לא ידעו לא מדרשה דחלל חרב באדם, ולא מדרשה דמן הבמה דהרי ר"א אמר שמעתי שאמה"ח מטמא, והיינו מפני השמיעה ולא מדרש הכתובים ור' יהושע השיב לו דבר המת איכה ק"ו, ומה זה תשובה הלא אין למדים ק"ו מהלכה, ואם אבמה"ח הלכה אז אין זה מספיק ואיכא ק"ו על אבר מן המת, אבל הווסף לו כתוב במגילת תענית וכי ושם הוא יותר מק"י, והוא כמו בת מבת הבת דלקין עליו CIDOU, וה"ה דקען זה ילפין שפיר גס מהלכה, ומ"מ השיב לו ר"א כך שמעתי מן החי ולא מן המת דאי ללימוד גם זאת מק"י ודוק".

ע"ש השתה דأتית להכי בין ת"ק לר"ש נמי כזית בשר ועצם כשבורה א"ב, ופרש"י ז"ל דעת בשר ועצם הפורש מאמה"ח קמתרה ר"ש בשניהם, וכר' יהושע דמתרה בשניהם, ות"ק מטמא באחת מהן או כר"ע או כר"ג, ועיין בתינוי"ט דנראה דוחק דהיה" כאן ההלכה קר"ש נגד ר"מ, ולפ"ע"ד עוד יותר דוחק לומר דיפלגו תנאים האחוריים בפלוגת תנאים הראשונים ר"א ר"ר ור"ג בעדיות פ"ו, יותר דוחק דהרי בדברי ר"מ לא נשמע כלל דמטמא בחדא כר"א או כר"ג דאדربה אם מתרה בשניהם כר' יהושע יותר ניחא ואיך קאמר ר"ש מתרה דבר דלא שמעין מתנה שלפנוי דמטמא ודרכי התינוי"ט דאי כאן דוחק אחר אלא דיהי הלכה קר"ש נגד ר"מ תומוהים מאריך והאת הכריח להרמב"ס בפיה"מ ואחריו הברטנורא לפרש דעת אבר מן המת קאי. אבל כבר צוחחו על פי' זה כולם כאחד, כזית בשר מאבר מות הינו כזית מן המת, ואיך אפשר לטהר ויפה דחחה הלב ארוי" דברי התינוי"ט זהה, וכתוב שאין מז מצין דר"א מטהר אבר מן המת ומטמא אבמה"ח, וכעת שאין דמיינו עליה יפה, דתתס באין באברים כזית ומת מהי מק"ו וכמש"כ לעלה מושם דאי למדין ק"ו מהלכה, אבל הכא הלא כזית בשר מאבר מות הינו הך דהרי הוא מן המת.

דבל וראה מכש"כ שיחוד לשיבה תהני לבטו מטורת חמץ, אלא דלפ"ז אין זה אלא לשיטת רשי" ורמב"ס ז"ל דקרה דתשביתו אتا לביטול, אבל התוס' דסביר דביטול הוא מטעם הפקר ולא מקרי, לא שיקן האי ביטול מטעם הפקר, דהרי משתמש בו ושוב מצאתי מקצת דברי בלב ארוי ודוק".

ע"ב א"ל אמצעיתא, נשחתה בהמה הוכשרה בדמי' וכו' ועיין בבב ארוי, ולפ"ע"ד נראה דלנכרי ודאי לא שייך לומר מיתה עשו ניפול, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה ולא לב"ג, אלא דלב"ג בלבד אבר המודולל אסור משום אבמה"ח, דהרי מכח סברא פשוטה פריך לעיל קכ"ז ע"ב אי דאין מעLIN ארכוה טומאת נבלות (זהינו אבמה"ח) נמי ליטמא, הרוי דס"ל להש"ס דכל שאין האבר מצוי להעלות ארוכה כתלוש דמי לענן אבמה"ח, אלא דקרה כתיב כי יפול עד שיפול, וזה ודאי רק ליישראל נאמרה אבל לב"ע אהדרין לסברא חיצונה דכל שעומד לפול כנפול דמי, אלא דיש לעין בדבר דהרי בשחיטה ניתרים המודוללים מה"ת לשישראל, וממילא גם לנכרி מכח מי איכא מיד, וע"כ לומר דגס לנכרי בעין עד שיפול דמכך מי איכא מיד אנו מוכרים לומר דגס לנכרי נאמר האי דין דעד שיפול אבל אס מיתה בהמה ודאי לב"ג מותרין כנבלה עצמה, דמיתה עשו ניפול מנ"ל אצל ב"י, וא"כ קשה טובא איך קאמר הש"ס דאסיפה קאי אמתה בהמה הבשר צרך השר, וע"ז פלאג ר"ש דאי זהائق הרואי' לאחרים, ואמאי איכא מיתה לב"ג ואין לנו מנוס מקושי" ז, אם לא שנאמר דמסברא נמי מיתה עשו ניפול, ורק דרך אסמכתא סמכו דבר זה אקרה דכי יפול מהם במתום ודוק".

משנה האבר והבשר המודוללים באדם טהורין, ופרש"י ז"ל דכי מות כתיב והברטנורא במשניות מוסיף, "אדם כי ימות כתיב" והתינוי"ט קמתרה כיון דבסמוך קטני דמת האדם הבשר טהור דמיתה עשו ניפול, ממילא שמעין דבר ובשר המודוללים טהורין עשו ניפול טהורין עיי"ש, ולא עד דהא אין לנו קרא על מיתה בהמה שכתבנו באדם אלא בהמה, ומשם ילפינן גם באדם, ולפי מה שכתבנו לעיל סברא היא ולא בעי קרא, אבל כל זמן שהוא הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף בעין דוקא ניפול, אבל כל זמן שהוא הוא מעורה קצת אין זה אבמה"ח, דהאי כי יפול הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף אדם מבהמה, וכבר כתבנו לעיל דמהה שהתנה השמיית האי דינא לעיל בהמה, ולא קטני בפירוש האבר והבשר המודוללים בהמה טהורין, כמו דקען באדם מוכח דהני משניות ר"ע שנאן דלא ידע כלל מדרשה דמיתה עשו ניפול, דהרי שאל לר"ג ור"י בפ"ג דכՐתיות עלابر המודולל בהמה מה דינו והשיבו לו דשmeno באדם ומשם יש ק"ו על בהמה, ולכן העמיד התנה שהוא ר"ע עירק דין זה באדם, ובכמה נלמד מק"י, והסיפה דמתני" דלעיל וודהכא לאו ר"ע אמרה דהוא לא ידע מימותה עשו ניפול, עיין היטב לעיל, וכעת אני רואה עוד ראי' לדברנו אלו, דהרי האי "בשר" דנקט התנה אינו מדויק, דהרי עיקר דינו הכא הוא, דהჩיבור הכל שהוא מצל מון הטומאה, והרי הבשר גם אם לא מהני החיבור טהור הוא וזה מטהר מה"ח אינו מטמא, ולמה קטני כלל בשר בהדי אבר, ואי מושם סייפה דמת האדם הבשר טהור, הלא גם זאת לא צורך, דאי היה קטני רק האבר מטמא משום אבמה"ח דנסמע מזה דמיתה עשו ניפול, ממילא דעת דהבשר טהור, אבל אם נאמר דר"ע אמרה והוא לא ידע מימותה עשו ניפול, אז ניחא דליידי" אם מות האבר והון הבשר המודולל מטמא משום אבר ובשר מון המות וריך כל זמן שאדם חי גם שענים טהורין, ולכן פרש"י ז"ל מודדק היטב שכטב דעתמא דהאי תנא קמא שהוא ר"ע, ולא

במגע ובמשא ואוהול כמוות, והוא שיהי שלס כבריתו בשר גידין ועצמות" וכוי עכ"ל והנה עיניך רואות כי באבמה"ח מביא הרמב"ם דרשה דבחיל חרב, אבל על אבר המת כתוב סתם דמטמא כמוות בלי להביא דרשה דאו במת דכתיב שם על אבר מן המת, ואין ספקacial דבכוונה השמייט האי דרשה מושם דפסק קר' יהושע נגד ר"א דקאמר ק"ו מן חמי מכש"כ מן המת. הרוי דסובר הרמב"ם דר"א ור"ג נס שנייהם ידעו ודרשו האי בחיל חרב על אבר המת מוצד צית בשר, ולכן מה דקאמר מה איכא בגין אבמה"ח לאבר מון המת היינו לאבר מון המת שאין עליי כיitz בשר אשר זאת אית בי טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליי בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאת בשר המת, כיון דחל עליי שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחברו לבשר מן המת להיות צית ע"פ שהזית בשר מעתים מצטרפין מבואר ברמב"ם בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי עליי שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב לוטומאת בשר המת דביני שעיר כזית דזה מקרי אין שיורו שוה דהאי צית בשר של האבר הי מתחלה מטמא בצריך עצם וגידין גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שיורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר"ש כנעלע"ד ליישב שיטת הרמב"ם ז"ל לפי חומר העניין, ובפרט מאחר שפרש"י ותוס' אמר א"א לקבלו מרוב הדוחק, והדוחק מתגדל בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתא דעתית להכי, כיון דבר נתיישב טעםם דר"ש דס"ל קר"א ומזהר באבר המת, והבן.

ודע גם בלא"ה תהיו קחצינא בהני פסקי הרמב"ם שכتب דחיל חרב היינו שפלטו חרב דאל"כ מה לי חרב מה לי אבן או דבר אחר ובאמת בגמ' שם בנזיר מובללח לחוד קדריש, דחיל בכ"מ הוא הנהרג ע"י אדם ולמה לא קאמר במות שכולל הכל גם במות מיתה טבעית, لكن דרישין בחיל זה אבר הנחל מון החי, (כך גירסת רשי' שם) וחרב דכתיב אתה דחרב הרי הוא בחיל, וכך אצל גונע לא כתיב חרב, דחרב מטמא גם באוהל, אבל בחיל כתיב דקאי על אבמה"ח שאין בו כדי להעלות ארוכה, ולא ידעתו למהamina אין דרישין ז"ל בזה מדרש חז"ל.

עוד זאת בהלכ' ג' באבמה"ח כתוב חסר מן העצם של האבר כ"ש הרי האבר יכול טהור חסר מברשו אם נשאר עליי כדי להעלות ארוכה בחו"ה ויתרפה וישלים ה"ז מטמא במגע ומשא ואוהל, ואם לאו מטמא במגע ובמשא ואני מטמא באוהל. ובHAL' ד' אצל אבר מון המת כתיב, חסר עצמו אם נשאר עליי בשר כזית מטמא כמוות שלם חסר הבשר ולא חסר העצם אם נשאר עליי כדי להעלות ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדרש בתל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתימא חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור"י דפלויגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' או במות" דכתיב שם על אבר המת, והוא מוכחה לדרוש אדם בתל קאי על אבר הנחל מון החיל א"כ האי או במת נמי על אבר מון המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח"כ בקרא, ועל הנוגע בעצם או בתל או במות" דרישין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כשלורה או בתל זה אבר הנחל מון המת ואין בו כדי להעלות ארוכה או במות, זה אבר הנחל מון המת ריק במגע ומשא מטמאין ולא באוהל, ואי ר' אליעזר ור' יהושע ידעו מהאי דרשה, אי קאמר ר"א שלא שמע רק מאבמה"ח דמטמא ולא אבר המת, ואי השיב לו ר' יהושע מק"ו אם הוא מופרש בקרא, זה כמו זה דמן דדרש בתל על אבמה"ח מוכחה לדרוש או במות על אבר מן המת.

בא"ד אבל אי מבניינא דשרצים ודבמה את, אמאי אמרו לי לר"א מ"ט כרבה בשר וממעט עצם עכ"ל, ועיין מהרש"ל ומהרש"א ז"ל ואני הלא כבר כתבתי למלילה דר"א דבר מון המת טהור ה"ה אבל מונבלת דעתך דמ"ש. אבל מה דקש"י לי הוא דאמאי מבניין שבכתב איך שיק לדרוש פסוקים לאוקם על הבניין אבל תורה או מון הבשר נפלו בו, ולא כמו שהבון ה"כ דהשגת הראב"ד קאי על שישאר בו כזיתبشر, אלא על שפסק הרמב"ם דחסר מן העצם שיבער שפלו ר' יהושע מ"ט כי הוא מופרש בקרא, זה כמו זה לא עצמו לא פסק כן לקמן ננ"ל ודוק"ק.

והנרא לפ"ד לתרץ פי' הרמב"ם ז"ל הוא, דהנה טומאת אבמה"ח איכא גס באבר שיש עליו בשר הרבה, דהרי הבשר بلا רק באבר שאין עליו כזית בשר, כי רק אז איכא עליו שם טומאת אבר טהור ורק בהדי אבר מטמא, אבל טומאת אבר מון המת ליתא מות מוצד צית בשר, ולכן מה דקאמר מה איכא בגין אבמה"ח לאבר מון המת היינו לאבר מון המת שאין עליי כיitz בשר אשר זאת אית בי טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליי בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאת בשר המת, כיון דחל עליי שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחברו לבשר מן המת להיות צית ע"פ שהזית בשר מעתים מצטרפין מבואר ברמב"ם בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי עליי שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב לוטומאת בשר המת דביני שעיר כזית דזה מקרי אין שיורו שוה דהאי צית בשר של האבר הי מתחלה מטמא בצריך עצם וגידין גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שיורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר"ש כנעלע"ד ליישב שיטת הרמב"ם ז"ל לפי חומר העניין, ובפרט מאחר שפרש"י ותוס' אמר א"א לקבלו מרוב הדוחק, והדוחק מתגדל בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתא דעתית להכי, כיון דבר נתיישב טעםם דר"ש דס"ל קר"א ומזהר באבר המת, והבן.

ודע דלפי פי' הרמב"ם ז"ל לפי מה דמסיק דר"ש מטהר בשר הפורש מאבר המת שאינו מטמא משום בשר המת, ממיילא גם במשנה דלעיל דטהור דטמא נמי מפרשין כן דבשר הפורש מאבר נבלה איינו מצטרף לטמא משום בשר נבלה, והש"ס לא חשב להאריך ולהזכיר אשemu להלמה בדבר שמילא משתמש ובפרט שלידינה אין כאן נפקota דין הלכה קר"ש ודוק"ק.

תוס' ד' היא כזית בשר הפורש מה"ח ר"א מטמא, לכוא' נראה דבר האדם מה"ח מב"א דשרצים ובדבמה את' וכו'. כבר כתבנו לעמלה שתפסו האחرونים ז"ל דמעני בעלי התוס' נעלמו גמר' ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדרש בתל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתימא חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור"י דפלויגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' או במות" דכתיב שם על אבר המת, והוא מוכחה לדרוש אדם בתל קאי על אבר הנחל מון החיל א"כ האי או במת נמי על אבר מון המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח"כ בקרא, ועל הנוגע בעצם או בתל או במות" דרישין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כשלורה או בתל זה אבר הנחל מון המת ואין בו כדי להעלות ארוכה או במות, זה אבר הנחל מון המת ריק במגע ומשא מטמאין ולא באוהל, ואי ר' אליעזר ור' יהושע ידעו מהאי דרשה, אי קאמר ר"א שלא שמע רק מאבמה"ח דמטמא ולא אבר המת, ואי השיב לו ר' יהושע מ"ט אם הוא מופרש בקרא, זה כמו זה דמן דדרש בתל על אבמה"ח מוכחה לדרוש או במות על אבר מן המת.

אבל ראה זה פלא והפליא כי תמיית סיובבת נס על הרמב"ם ז"ל, דז"ל בפ"ב ה"ג מט"א, "aber שנחתק מן האדם הריח הוי הוא כמוות שלם וכו' שאברים אין להם שיעור שמי' כל אשר יגע ע"פ השدة בתל חרב, הדבר ידוע שדין חיל חיל אבן, או חיל שאיר דברים מפי השמועה למדו שלא בא זה אלא לטמא נוגע באבר שפלטו חרב וכו', הלכה ד' אבר הפורש מן המת מטמא

דיפליגו ר"מ ור"ש בפלוגתא דתנאים הראשונים הוא ג"כ דבר זר שלא מצין כמווהו, ואשר כתבנו לעללה דמה"ט נайд הרמב"ם והברטנורא מפי זה ודוק.

הדרן עלך פ' העור ורוביון

נמצא, וכן גם נאמר דמהלכה ידעו דאמנה"ח מטמא, ג"כ לא שייך לדריש פסוקים לפרש את ההלכה שהוא תושבע"פ ודוק.

תוס' ד"ה בין ת"ק לר"ש צוית בשור ועטם כשוורה א"ב, פ"י או עצם כשוורה דבתרויהו ליכא למימר לת"ק טמא וכו' ובלא"ה נמי איך יחולוק הת"ק שהוא ר"מ על כל הנני תנאים הראשונים ר"א ור"י ור"ג בעדיות שמייה"נ דלא חדוד מיניהם, אלא דאפיילו הא גופא

פרק הארץ והלחיים

בחול' נמסר ההוראה לכוהנים להיות מורי משפטים ותורה לישראל, וכאשר הבא ק"ז בעחתת"ס אצ"ל בתשובה אחרונה לא"ח בשם הגאון מהרצ"ח ז"ל והגם שהוא דחאו, לפחות מכאן אכן ראי' ברורה לדבריו, ולא עוד אלא שהפסק מסיים לעמוד לשרח וכוי' כל הימים. ודורש בספריו כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל. וראיתי בתורה תמיימה שכותב דוגמא הדבר לנשיאות כפים שצורך להיות בעמידה עי"ש. ובמחלוקת מכבוזו דבר בטל דבר דדרבה דחרי מאן דיליף בנ"כ שהוא בעמידה משום דכתיב בפ' עקב לשרטו ולברך בשמו, מה שרוט בעמידה אף ברכיה בעמידה, הרי מוכח דנ"כ לא מקרי שירות, וכן הא כתיב לעמוד לשרת ומאן דיליף מלאה עמדו לברך את העם, מה להלן בעמידה וכו' מוכח נמי דס"ל דנ"כ אין זה עבודה ושורת דאי עבודה היאala בעבודה בישיבה מחוללת כמובואר באזכים ט"ו ע"ב. אבל הדבר ברור דעלמוד ולשורת הגם דעיקרו בעובד בביהמ"ק קאי דלכןBei עמידה וכפרש"י עה"ת שם דאיין שירות אלא מעומד, אבל כיון דמסיים כל הימים דקאי על חול' ושלא בפני הבית רצה לרבות שירות הכהנים באזה"ז דחוא לא לדון ולהורות, וממילא הן פנויים ממלאכה וועוסקים במלאת שמים, והוא מפרש דלא דן האי גז"ש. אלא דתרומה מ"מ ממעוט דasiswa טבל וצריכין להחזקת העס. אבל לא שיך בחו"ל, ובמתנות ורה"ג ותרומה שהוא בכרת ובmittah ודא' לא שיך בחו"ל, דהנתן שמייה"נ דהנתן שאן דמפה"ק מדהא, אלא אנן דשמעינו דר"א אלו למדין דהנתן לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עי"ז ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ז, מפני שרבענו הקדוש לא קיבל דהרי ר' אילעאי שמייד שקיבל גז"ש ז' מרבו אפיילו לא שמעה רבינו הקדוש, וכעפ' הא פשיטה לי דהנתן לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התלוויות בארץ רבותא הרבה באית בהו להשמיינו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצוות, זה משפט הכהנים מנת העם ונתן לכוהן. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגnek וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיים מכל שבטיך לעמוד לשורת שם ד' הוא ובנו כל הימים ויזוע לכל והכי דהרטעם המצווה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טמאDKRA, והרי מקרה מלא דבר הכתוב דמש"ה תנתן כל אלו לכוהן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשורת שם ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שווין ככהן עם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשורת עד שבאמת יש לחמו על התנאה דמשנתינו מה ראה על כהה לחיב בחול' במתנות ורה"ג גם בתרומה מה לן טעם לפטור משום דחוא תלוי בארץ, תפ"ל דאין בחו"ל שום טעם ליתן לכוהן. אולם טעמא דחוא מלטה הוא לפע"ד כמו שנראה מפסק' התורה, דגם

תוס' ד"ה תיתני מלכות ויתום הוומ"ל נמי תיתי מכךאים וטרפה וכו', רבים מותמיים על התוס' הלא טרפה פטורה ממתנות כדבריא לסתו. ולפע"ד פשט דעיקר דקדוק

ד"ל ע"א משנה הארץ והולה"ק נוהגין בארץ ובחול' וכו', ופרש"י ז"ל דמשום דעתו למייר בחולין ולא במוקדשין נקט להו, וה Maharsh"a התמיה על רשי"ד דהלא בראש פ' שילוח הקון אמר דברראשית הגז איצטרכ' בחו"ל לאפוקי מדר' אילעוי והה' במתנות כפרשיי ז"ל שט, ועיין באחרונים מה שהאריכו בהז, ולפע"ד נראת בפשיות דלאפוקי מדר' אילעאי דדורש נתינה נתינה מתורומה לא איצטרכ' התנא לאשמיינו, דבלא"ה נדע דהנתן לית לי' דאי אית ל' האי דרשה אשר מכחה נפטר בחו"ל, נגד הכלל שבידנו דמצואה שאינה תלוי בארץ נוהגת גם בחו"ל, אז הא' מחייב להשמיינו זאת, ולא עוד אלא אתה התנא להשמיינו לאפוקי מהאי דרשה דעתינה נתינה מתורומה הויל' לפרש זאת כמו שמאפרש בחולין ולא אם כן הוא ודאי דלא איצטרכ' התנא להשמיינו כל האי דינא, אום דן מעצמו צריך התנא לתת טעם דaicaca קרוא לאפוקי מק"ו, אבל בנתינה נתינה דהוא גז"ש דאיון אום דן מעצמו לא צריך לתת טעם למה לא דן גז"ש ז', דהרי כל שלא קבל מרבו איינו יכול לדון. אם כן הוא ודאי דלא איצטרכ' התנא להשמיינו כל האי דינא, דאי היה מקבל מרבו ודאי הא' שונה אותו וכל דשתק מנ' הרוי הוא כפרש דלא דן האי גז"ש. והש"ס דקאמר לךון דראשת הגז והה' מתנות הם לצריך לאפוקי מדר' אילעאי, אין הכוונה דהנתן שאן לאפוקי מדהא, אלא אנן דשמעינו דר"א אלו למדין דהנתן לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עי"ז ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ז, מפני שרבענו הקדוש לא קיבל דהרי ר' אילעאי שמייד שקיבל גז"ש ז' מרבו אפיילו לא שמעה רבינו הקדוש, וכעפ' הא פשיטה לי דהנתן לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

לי, אבל עין בדיבורים הבאים ויתגלה לך סוד הענן על בורי' ודודוק'.

ע"ש גופה אר"ח וכו', אב"א משום דכתיב זה, ואב"א משום דזהו ממו שאי לו טובען עכ"ל הגמ', ולכאו' תימא רבתא אייא כאן דבכ"מ דקאמר תרי תירוצים האחד איינו סובר את השני, אבלanca הרוי דקאמר משום דכתיב זה, ע"כ נמי סובר דזהו לי' ממון שאין לו טובען, דעל זה א"א לחוק דמן יתבע ולמי ישלים, וא"כ האי „זה” למה לי ולומר דבמカリ כהונה וכגדאמרין גיטין דף לי ע"א דזהו כמו אתה לדידי, ושפיר אית ל' טובען ועל זה אתה קרא דזהה לפטרו. דזה פשיטה ליטתא, דכיון דזהו כתאו לדידי דכהן, אמא יפטור התורה את המזיק ואת האוכל. והנה כפי הנראה התוס' הרגשו בחומר קושי ז', ולכן כתבו דאייא בין הני תרי לישני דלישננא משום דין לו טובען ניהו דין יכול לתבעו בדיונים, בדיוני שםים מיהא מחיב, אבל לילך'DDRISH לי' מ'ז'ה' אפי' בד"ש נמי לא מחייב עכ"ל. אבל הר"ז ז' דעת אהרת עמו דנטקשי' לע' על מה דקאמר משום דזהו ממון שאין לו טובען דמאי אר'י מזיק אפי' אתנייהו נמי אין להם טובען, ולכן פ' דהכי קאמר בגין דמנתנות כהונה ממון שאין לו טובען הוא, ניהו וכי אוננייהו בענייהו מחייב משום מצוה, כי ליתנייהו אין לו טובען הוא, ולא דין ממון הלך פטור לנמר, ולכן לא נתחוור ל' מה ש' התוס' דלאצאת ידי' שםים חיב, דכיון דליך כאן מצוה דהרי ליתנייהו שוב אין כאן שום חיוב אפילו לצאת ידי' שםים, מיהא משום מידת חסידות ודאי מחייב גם לשני הלשונות וליכא שום חילוק בין הני תרי לישנא, אלא משום דאייצרך „זה“ לדרשה אחריתא, לכן קאמר ובב"א עכט"ד של הר"ז ז', וכל דבריו אינם אלא דברי תימא, דলפי פירושו עיקר חסר מן הספר, דהא דזהו ממון שאין לו טובען לא מצליל לי' בדאיתנייהו, וממילא גם בליתנייהו לא מצליל לי', אלא משום דבליתנייהו אין מצוה, וזהות הול'ל, משום דמנתנות אין הוא מיותר ומורה היפך דעת הר"ז דהוול'ל, משום דמנתנות אין לו טובען", אבל מדקאמר „ממונו“ משמעו דאית בה דין ממון גם בדליתנייהו, אלא שאין לו טובען, ובಗוף העניון הדין עם התוס' דנייהו דודאי יפה כתוב הר"ז דגס באיתנייהו הול'ל אין לו טובען אבל מ"מ מצינו לכופו משום מצות נתינה שעלי' וכמו שכופין על כל המצוות דעתמא אם אין רוצה לקיימן, אבל מה שכתב בدلיחנייהו דשוב ליכא גמ' מיעקרא רק מדין מצוה שאין זה שיך לכחן לא הי' עלי' חיבור גם מיעקרא רק מדין מצוה שאין זה שיך לכחן שיתבענו, אפילו הי' יחיד בעולם - (דכך כוונתו) זה ליטתא, דמכח המצווה שעלי' נתהווה חיוב ממונה לגבי החשב, דהרי אכן פסקין כמ"ד בקידושין דף י"ג ע"ב דמלואה הכתובה בתורה כתובה בשטר דמי, ונשתבעדו נכסיו למצוחה זו המוטלת עלי', עד שגס לאחר מותו יורדים לנכסיו, וכן פסק הרמב"ם במחושרי כפירה פ"א הי' ג' האי דינא וז"ל „האהשה שהביהא חטאנה ומטה יביא הירשים עלתה אע"פ שלא הפרישה אותה מחיים, כבר נשטעבדו נכסיה לקרבן והשיעבוד דין תורה הי' עכ"ל, והנה תראה דחטאנת אם לא הביהא ומטה אין להביה דזהו לי' חטאנת שמתה בעלייה, ומכם"כ שעלהה מבייאן ואפי' מפרישן מונכסיה שהניחה, ועיין בשבועות דף ח' ע"אDKRBN YOLDAT איינה באה אלא להכשרה לאכול בקדושים, וא"כ כיון שמתה אין לך בטל המצווה יותר מזו, ואיך כופין את הירשין להפריש עולה שהיתה אמש מחווית מצד המצווה וכדי להכשרה לאכול בקדושים, עתה אחר שמתה ואין כאן מצוה ואין כאן טעם המצווה שהי' עלייה בחוויתה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי דמוכח המצווה שהי' עלייה בחוויתה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, מלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר ונתחווה דבר זה כתוב על

התוס' על הש"ס הווא, דהנה בביברות שס כתני תחלה דלקות פטור ממעשר, ואח"כ כתני במשנה שאח"ז הכל נכסין לדיר להעתשר חז' מן הכלאים והטרפה ויזא דופן ומהUSR זמן והיחסים ונתקשו להו בחרתנה אחר לקווח דשנית קודם לכלים שאחריו ודילג את כלום רקס יתומם דקנתני בסוף ולא קשי' לחו רקס שתמורת יתומם הול'ל כלאים או תרתי מאותו המשנה גופה חז' מליקות דלא כתני שם בהדי איןך, אבל מעולם לא עלתה ע"ד התוס' שיאמר תתי טרפה. אבל לע"ד דקדוקם לך' מחתנה נקט ל��' דקנתני תחלה ויתום כתני לבסוף משום דבאמת פריך מכולם והוא כמו דאמר מליקות וכו' עד וחום וرك מקצר ואומר לךו ויתום, ועיין בה' ק' ז' שרצה לטרץ דברי התוס' دمشقת טרפה דמותרת בשקף טרפה בתוך העדר דבטל מה'ת ברוב ומזכירין ג' ע"ג מזבח, ומ'ם איינו במעשר דעשרי ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק. דבר זה במחכ"ת איינו, וכאשר הארכתי בזה בפתחה דודק אבקפץ מן המנויים שכבר נפטר ממעשר בהזאה אמרין דלא מהני הביטול משום דלעולם הביטול משווה את המזיות להעדר ולא להיפך מן ההעדר לא יתהווה מציאות, ולכן כל שפטור שהוא החדר לא יתריב ע"י ביטול شيء' ביטול מז'ה ממעשר אינה בעצם פטורה אלא דהטרפות הוא הפסול אותו מהתעשר מחותם איסורו וזה הוה מציאות, דהינו איסור הטרפות וכל שנתבטל וuber הטרפות ונעשה מותר באכילה ואףלו להקרבה ממש'ב החת"ס ז' בעצמו מהיכי תיתי לא יתריב במעשר, כי כל שנסתלק המנעה הרי הוא כשר הבהמות שבuder, וזה ברור ואמת לאמתו בס"ד.

ע"ב גמר' אי אגואי כא מעיל חולין לעזרה, ק' ז' בחדשיו קמתימה איך אפשר דכל זובייח זבח בריחוק מקום יביאו חז' ושוק לעזרה, אלא מש'ה הותר לו בשר תאזה משום כי ריחק ממך המוקם, ואפי' למ"ד דלא דרש כן לעיל יי' ע"א, אבל דרכיה דרכי נועם כתיב עי"ש. ובמחכ"ת ל'ק' מדהאי תנופה אפי' בקדשים אינה אלא למצוה ולא לעכב ומכם"כ בחולין וכן בריחוק מקום יתנס לכחן ויאכלם בני תנופה, אבל הש"ס מדיק שפיר דאם בחולין אין לתנופה שום מציאות, אז מוכח דלא נאמרה מצות חז' ושוק בחולין כלל, וזה פשוט וברור ודוק'.

ע"ש אלא „זה“ למה לי, לד"ר ח' דאר"ח המזיק מנתנות כהונה או שאכלן פטור משללים. מנתנות דקאמר הכא הינו זרע והלה"ק וכן כתוב הרמב"ם בראש פ"ט מבקרים דלארעד והלה"ק קראו חכמים מנותן סתם, וכן מוכח בפרקן בלשון הגמ', ויש ליתן טעם בקראייה זו משום דלעומת תרומות ומעשרות וחללה וביכורים דבכלן אייא בהן מצות הפרשה אשר על ידה נתקדשו ואין לבעלים בהם אלא טה'ין של מצות נתינה, קראו זרע והלה"ק מנתנות שאין בהם מצות הפרשה ורק נתינה בלבד והוה מנתנה ממש,DKDOSHA לית בהו, וראשית הגז DCOTOTI אלא דין זה מיידי דאכילה, לכן לא קחشب בהדייהו דין ואיך ונקרו ראשית הגז, והנה אם טעמא דר"ח מקרא דזהה כדאמר בחד אב"א, ניחא דקאמר עיקר דין על זרע והלה"ק, ושאר מנתנות כהונה נילוף מננייהו, אבל אי טעמא משום דזהה ממון שאין לו טובען כדי אב"א שהוא העיקר, וכאשר פסק נמי הרמב"ם בפ"ט ה"י' למה אמר ר"ח דינו בהני ולא בכל מנתנות כהונה והכי הול'ל, כל מנתנות כהונה שאכלן או היזק פטור מלשלם, וכן מוכח מ' פסק הרמב"ם שהביה דין זה רקס בכואן שכטב עבר ואכלן או היזק או מכרו איינו חייב לשלם, ולא עוד אלא שפסק בריש הלכ' מעשר האי ברייתא דלקמן מניין לע"ב שהליך פירוטיו טבלים וכו' בסתם ודלא אקומה דגמי' בדאותו לדי' בטבלייהו, מוכח דלא מטעם דין לו טובען פטור

שביירנו לעיל, ולא הזיק שיעבודו' של חבירו אבל כאן דהbulimus כבר נסתלקו וקיים מה שנצטו לעני ולגר תעוזב אותם, מי שבא ולוקט שלא כדין ודאי מזיך את הענים הוא וחיבר מדין ממען אלא שאין לו טובען, וא"כ מהכי תיתי לא יתחייב ב"יש אם לא שנאמר דעת מעשה עני המותחلك בתוך הבית קאי דחתה"ג נ"כ לבעלים, אבל גם בעזה אני אומר בשעה שהבעה"ב נוון לו הרי סילק את עצמו ממנו, והאי עשיר שמקבלו במקומות שעומדים שם עניים גוזל עניים ההו בלתי ספק, דבראותו רגע שהבעה"ב סילק את עצמו הרוי הוא ממון עניים ולפ"ז הוא דקאמר ר"ח מدت חסידות שניי כאן ע"כ הפירוש לצ"ש ולא מדת חסידות בעלמא. והסוגי בלא"ה תנוה כאשר קמתהה לעלי' החל ארי' ז"ל דמה זה דקאמר מדר"א ליקום וליתוב, הלא החכמים לא פליגו עלי' מטעם דהוא ממון שא"ל טובען, אלא משום דעתו הוא באותו שעה, ומצד הדין מגיע לו כשר עניים, ועיין בח' ק"ז ז"ל שהביא הרושלמי לדידי' הנה ממון של"ת דענין העיר יכולן לתבעו, וצע"ג וד' יאיר עני ודוד'ק.

אחרי כתבי כל זאת ראיتي בח' הריטב"ז ז"ל שכטב ז"ל, "ודוקא הוא ודכוותי" ר"ל מזיק מתנות כהונה ודכוותי' אבל המזיק הקדש עניים או שאכלו חיב לשלהם דמונא הוא גמור וכו',ומי שיש בידו ממון עניים הרוי הגابر שלחן יכול לתבעו ממנו וה"ה כל אחד מן העניים וכו' וזה דבר ברור והוצרכתי לכטבו מפני שטעו בו מקצת חכמים" עכ"ל ולא הבנתי איך פרנס הסוגי' דפריך מלשו"פ אמרו ישלים דמ"ש הא משאר ממון עניים וצע"ג.

ע"ש ת"ש מנין לבע"ב שאכל פירותיו טבלין, וכן בן לו שאכל מעשרותיו טבלין שפטור מן התשלמיין, ת"ל ולא יחלו וכו', הא משעת הרמה ואילך מיהא משלם וכו'. כאן אני עומד ומשתומם הרוי תרומה, עכ"פ דלאأتא לייך כהן התורה חייבה בפירוש בקרא דאיש כי יאכל קודש בשגגה ויסוף חמישתו עליו, ונתן כהן את הקודש עירין ריש פ"י מותרונות במיל"מ שם, וניהו דזה בשוגג נאמר הלא במיד בלא"ה פטור משום דאיינו לוקה ומשלם, ז"ל הרמב"ס בפ"ו ה"ו שם זר שאכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה שאכל שאינו לוקה ומשלם עכ"ל. אלא אפילו בדלא אתרו בי' ונידון לגבי תשולמיין בשוגג וחיביו מלוקות שוגג חיבין בתשלמיין, מ"מ לא פריך הכא מידי כי לדעת הרמב"ס ז"ל ביארתי שם בסוגי' דאוכל תרומה חמץ דגס באוכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה כהן חייבה עליה התורה לשלם, כי הרמב"ס שם בפ"י הייח' פסק בדיון באוכל שוגג בין באוכל מזיד משלם, ואינו משלם אלא חולין מותרונות. ועכ"ס' דבשוגג רק החומש לכפירה אתוי, אבל הקרן מחזיב גם במיד, והקרא מסיע' לי' דכתיב ויסוף חמישתו עליו ונתן לכהן את הקודש, והוא מהופך דהollow'ל ונתן לכהן את הקודש וחמישתו יוסף עליו, כמו דכתיב והשיב אשמו בראשו וחותמשו ראי' עליון, אלא ודאי דאתא קרא למדנו דרכ היחס לכפירה אתא אבל הקרן משלם גם במיד בלא אתרו בי', וכן משמע מה מה שכתב הרמב"ס בהלי' ה' אכל תרומה במיד וכו', משלם את הקרן ואינו משלם את החומש עכ"ל. וכי אידעליל דבריש פ' דבר מאלל תרומה בשוגג שדייבר מתרומה בין הנעה ליד כהן או לא וכן שכ' שם המיל"מ ואח"כ דבר מאכל במיד שחייב רק הקרן ולא החומש, ואי הוה ס' דבמיד הוה לי' ממון שאין לו טובען ורק בהגע ליד כהן חייב מדין גזלן, לא הוה רשאי לכתוב סתם אבל תרומה במיד אשר עד עתה דבר מתרומה אף דלא אתא לי' כהן, ובסוגי' שם הארכתי בדבר זה בתכלית הארכיות. ואם כניס דבורי הרמב"ס נבון הינו היטב למזה דבר ר"ח רק מותרונות לפטור האוכל והמזיק מותשלמיין ולא דבר מותו"מ מושם דבתרומה לעולם חייב, דלית לי' להאי לישנא מלאה הכתובת בתורה כתובה בשטר וכמו

נכשיה, ואע"פ שע"י מיתה בטלה המצווה, אבל החוב כדקימא קיימא, וא"כ הכא ממש דכוותי' הוא דכיוון דבדאיתנייה בעין היה עלי' חיב מצוחה ליתנס לכהן דהינו לאחד מן השבט הרוי נשאה עלי' כתוב לגבי השבט משום דמלואה הכתובת בתורה הוה כתובה בשטר, כמו דהגבוה זכה בחוב עולה של היולדת דין עלי' אלא משום מצוחה להכשרה באכילת קדשים, מ"מ נשאה זה כתוב לגביה וניתעבדו נכסיה וגם אחר מיתהה עומד השיעבוד הזה על נכסיה להוציאה מירושה כמו כן אחר אכילת או איבוד המותנות, הרוי האוכל או המזיק נידון כמזיק שעובדו של השבט שחיב לשלם כי הני מתנות מכח המצווה הי' משועדים לשפט ולכן אם השבט הי' יחיד וכמו הקדש שפיר הי' לתבעו ולהוציא בדייניהם היזק שיעובדו, וכן יפה כתבו התוס' דעכ"פ מדיני שמיים חיב לשלם, דהרי אכן כאן גזל השבט מצד מזיק שיעובדו שהי' לו על המתנות מכח המצווה דתנתן לו, וזה ברור כמשמעותם, וכן הוא דעת הרמב"ס ז"ל שכטב עבר ואכלו וכו' אין חיב לשפט מהו שאין לו טובע ידוע עכ"ל הרוי כתוב פירוש דآخر דילתנייה הוה לי' ממון שאין לו טובע ידוע, אבל גזל השבט אכן ומילא דב"ש חייב, אבל מה שיש מן התמיा על התוס' הוא להיפך דכיוון דכל זאת אמרתך לא לישנא דמשום דזהה ממון שאין לו טובען, אך נאמר דמן דדרש מ"ז, פוטר גם מדיני שמיים, דקשה מאד לדרש הקרא לפטור מגזל השבט שלא יצטרך לצאת ידי שמיים, דה"ה דהוומ"ל אתה קרא לפטור גם במכיריה כהונא אי אכלו, עכ"ג דאיaca תובע שלא יצטרך לשפט, ולכן יותר נראה בא כדעת הר"ז ז"ל דליקא לדינה שום נפקותא בין הני תרי לישנא, אלא דקשי לנו דכיוון דכל"ע הוה לי' ממון שאין לו טובען, למה קאמר בילשנא קמא דדרש מזוה לפרטו דרשאה שאינה צרכיה, אבל מה שנראה לפ"ד דלשנא קמא הי' סובר כיון דמתנות אלו חולין נינחו גם אחר נתינה וביד הכהן למכרן למי שיריצה, וא"כ הו"א דמה לי הן ומה לי דמיון ואשר פסקין בחומר"ס סי' רמ"א דהחרצת דמים הוה חרזה ואפי' בגזלה ס' להתוס' ב"מ קט"ז ע"א ד"ה וחיב משום ב' כלים, דמקיים מצות והשיב בחזרת דמים יצא, אלא דהרמב"ס לא ס' כן דבריש הלו' גזלה כתוב דבנשך הצעלה נמי איינו לוקה משלם דניתן אבל העשה דזהביף לו קיים ובכמה סוגי' הארכתי בזה וא"כ שפיר מצי לקיים האי מצוחה גם בתשלמיין ממון ומילא דכופין אותו לקיים המצווה בדמיון, וכן בשי' קרא דזהה דאיו המצווה אלא בעודן בעין אבל בתשלמיין מעתה ליכא מצוחה, ואידך לישנא סובר דמסברא ידעין דהמצווה דוקא בהן ולא בחלופיהן, עכ"ג דהכהן מצי להחליפן ולמכרן וזה נכו' בפירוש הנני תרי אב"א, אבל לעניין דינא שווין, דלצתת ידי שמיים מחזיב ליתוב. לאיזה כהן או לכמה כהנים את שווין ודוד'ק היטב.

ע"ש ת"ש בעה"ב שהי' עובר מקום למקומות וצריך ליטול לקט שכחה ופהה ומעשר עני, נוטל ולכשיזור ישלים וכו', הפר"ח הביאראי' משקל וטורי' זאת לדעת הר"ן דאך עצת י"ש פטור, ואני בער ולא אדע והוא כאן עכ"ג ה' הר"ז מודה דחיב עכ"פ עצת י"ש, דבשלמא במתנות דילתנייה ביד הבעלים סובר הר"ז דליקא עליהם חוב ממון ושיעבוד לשפט, אלא חוב מצוחה וכל שנאבדו מן העולם ובטל המצווה, לית כאן דין ממון כלל, אמונם בהני מותנות עניים דהbulimus כבר סלקו ידיהם, והוא הפקר לעניים, מי שבא ליטול שלא כדי פשיטה דגוזל את העניים, ואין לפטור אלא מיטעם דאיו כאן טובע פרטוי, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חייב ומה"ט גם על התוס' סובב תמייתו שכטבו דל"ק דפוטר ר"ח מקרה דזהה פריך שפיר דלהה לא פטור גם הכא לממרי, והוא פלא במתנות פטור הקרא את הטבח מושם דלית בה עדין דין ממען דלית לי' להאי לישנא מלאה הכתובת בתורה כתובה בשטר וכמו

טבליים, אם מלחמת שהוא חייב להן צריך להוציא עליהן מעשרות" וכיו"ע^כ, הרי מובהר דחייב מצות מעשרות על המוכר, וה"ה אם ללח בيت המלך את הטבל בחובו דהוה נמי מכוכר. וא"כ מה פריך הכא ל"ח שהוא מדבר ממתנות שנאבדו מן העולם, דיליכא כאן חיוב תשלומיין מצד גזל השבט, משום דהוה ממון שאין לו טובעין, אבל כאן במוכר או נלקח מבית המלך בחובו, דהוה מכוכר והתבואה עדין קיימת ואיכא כאן חיוב מצותתו^מ, כדקתני דחייב לעשר לאו מצד ממונו של כהן ולוי Katainun עליה אלא מצד חיוב מצות מעשר. ורש"י ז"ל נראה דהרגש בזה ורצה לתוך הדבר בפירושו שכטב ז"ל, "קתני מיתה אם בחובו חייב לעשר אלמא יש לו טובעין דאי לאו דין הוא שישלים לו, ע"כ מאי חיוב מצות איכא הא לא פש בגבי מידיה^{עכ}". אבל לא זכית להבון אי ליכא כאן חיוב מצות, איך קתני חייב לעשר דהינו לתקון מן הטבל שבידו על הטבל שלקק בית המלך, והוא געשה תרומה ומעשר וכן כתב הרמב"ם, "צריך להוציא עליהם מעשרות" ואיך אפשר לעשר דבר שאין עליו חייב מצות וرك מדין גזל השבט, אז ליכא רק חייב תשלומיין ממון, ולא חייב להוציא עליהם מעשרות מן הטבל שבידו דהרי מائق טבל לכחן ולוי. ובלב אר"י ז"ל קמתמה להיפך דמה פיריך הגמ"ע ר"ח דהא כאן קודם הרמה מיריא דין לכהנים שום אכות בהם. ואיך עליה ע"ד המקשן דחייב כאן משום מזיק לכהן דהרי לעיל כבר דרשו דאוכל טבליו פטור דין להם זכות עד אחר הרמה.

אבל לפ"ד כך הון הצעת הדברים. דהנה בב"מ פ"ח ע"ב דרשו עשר תעשר ואכלת ולא מוכר, חבותא זרעך ולא לוקה, הרי דמוכר ולוקח שנייהם פטורין מעשר פ"ב מעשר ז"ל, "איינו חייב להפריש מה"ת אלא הגומר פירוטיו לאוכלו לעצמו, אבל הגומרן למכרן פטור מה"ת וחיב מדבריהם שנ' וכו"ע^ל, עיין במניח מצוה שצ"ה שכטב דמפשטה דגמ"י בב"מ נראה דמוכר טבל פטור, אלא דעת הרמב"ם הוא דתלוי במחשבתו בשעת גמר מלאכתו, ולא ידע מנ"ל לרמב"ם זאת עי"ש. ולפ"ד לא עליה ע"ד הרמב"ם לפטור האוכל אחר שמרן למוכר, ולהיב המוכר אחר שמרן לאכלן, אלא משום דחייבתו^ו בא בגמר מלאכתן מבואר זאת בכל הש"ס, ולא מסתבר דהתורה יתנו מכשול לפניו שיחזק בטבלו כל השנה, ישרר בכל פעם ופעם דדומה זה להא דאמרו חז"ל לא אמרה תורה שלח תקללה, כמו שכתבנו מזה בפתחה דע"פ דבטל האי צפור ברובה דעתלמא, מ"מ לא יצוה התורה לבטל לכתלה, ואף כאן ע"פ דהא דלא להשות איסורא דחיישין לתקלה הוא רק חשש דרבנן, אבל התורה לא יתרה את בפירוש בדבר שהוא נהוג בכל איש ובכל יומ תמייד, שישחה טבלו בвитו כל ימות השנה, ויעשר בכל פעם שיטחו לזרconi ביתו, ומקרה מלא דבר הכתוב עשר תעשר את כל התבאות זרעך היוצאה השדה שנה שנה, دمشמע דרבוגי ונשנה ישר בפעם אחת, וכן כתיב ראשית דגנך וראשית גז כ"א כל תרומה במדינה וכי משלם הקאן ומי משלם החמוש ולא כתיב חיוב שלם. וזה ברור ואמת בគונת הרמב"ם ז"ל, אלא דפ"ז אין אנו יודעים לפירוש הסוגי בכאן דמה פריך הכא ל"ח כנ"ל וצ"ל דרשוגי באמת לא ס"ל דאוכל תרומה במדינה צרכיך לשלם, ובhalb' ה' הקאן שייך לכפרה או לא אבל הרמב"ם לפי ההלכתא מפרש ספר הברייתא כנ"ל, ומミלא לא שייך כאן הא דר"ח כל ודוק היטב.

ד"ג קל"א ע"א גמר' ת"ש הרי שאנסו בית המלך גרנו אם בחובו חייב לעשר, ואם באנפרות פטור מעשר. קוש"ז או קשה מאד להולמה, דהרי חייב לעשר קתני ולא חייב לשלם, וכיון דמצוי מעשר מובל אחר טבל שבידי, דהרי הוא כמכור, וכאשר פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ז ה"ט מהל' מעשר ז"ל: "אין פורען חוב מן הטבל מפני שהוא מכוכרו". וכתב הכך^מ שם, שדין זה נלמד ממה שיבוא בסמוך והוא בהלכה י"ד ז"ל, "מי שלקוו בית המלך את פירותיו והם ובמעשר אי טbel לתרומות מעשר הרי זה טbel ואי מותקן הרי כבר הוא ביד כהן ולוי. لكن תימא רבתא הוא איך פריך מהאי דיקא הא משעת הרמה ואילך חייב על ר"ח. ולא עוד אלא דקשה טובא למה לי לפרק מדיקא כל ולא פריך מהא דבעי קרא לפטור את האוכל פירוטיו טבוליון מתשלומיין, הרי דלית לי הא דר"ח דהוה לי ממון שאין לו טובעין, דלר"ח ודאי לא בעי קרא והא דלישנא קמא בעי קרא דוזה, כבר בגיןו למלעה משום דהו^א דבמתנות חולין דאיו בהם קדוצה, אמרין מה לי הוו ומה לי דמיון, אבל כאן בטבל ותרומה לא שייך זאת. וראה זה פסק הרמב"ם ז"ל וז"ל בפ"א ה"ה מהלך מעשר, "האוכל פירוטיו טבליון, וכן לוי שאל העשר בטבלו ע"פ שהן חייבין מיתה לשמים, אין משלומיין המתנות לבעליהם שנ' אשר ירימו וכוי ובחול' מותר לאדם להיות אוכל והולך תחלה ואח"כ מפרש תוו"מ עכ"ל ועיין בלב אר"י שקבעתמה על הרמב"ם דלמה לי קרא דאשר ירימו, הא בל"ה פטור מפני המתנות לבעליהם שנ' אשר ירימו וכוי ובחול' מותר שחייבין מיתה לשמים אין מובן דמשמע דמתנתה זה ה"י מקום לחיביו בתשלומיין, ובאמת נהפוך הוא דהרי איכא מ"ד דאף מיתה ביב"ש פוטר מתשלומיין. עי"ש איך נדחק ותולה א"ע בשינוי לשון הרמב"ם דכאן כתוב "אין משלמיין" ובhalb' בכורים אצל המתנות כתוב "איינו חייב לשלים", דקדוקו נכון אבל תירוצו איינו עולהיפה. אבל דעת הרמב"ם ז"ל ברור מללו ומפרש הברייתא לפי שיטתו, דס"ל דתרומה ע"פ שלא הגעה לכך, האוכל בין בשוג ובין במיד משלים פירות חולין, אלא דבשוג נעשה התשלומיין קודש מגז"ב, אבל במיד לא נעשי קודש. ומעתה הו^ו א' דגס בעודה טבל כיון דפטכי בי תרומה כדאיתני בגני ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וה"ה לערלה בשתיים, ישלם האוכל התרומה שבו בפירות כמו בתרומה שהורמה, וע"ז אתא קרא דאשר ירימו דאיון לך בהן כלום עד שירימו ממש, וזה ש"כ הרמב"ם ז"ל, "ואעפ"ז שהן חייבין מיתה לשמים" הרי לך דחויבין אוכל טבל כאוכל תרומה לעניין עוני לשמים, יכול דגס לעניין תשלומי תרומה האוכל טבל כאוכל תרומה דבון ובמיד ובין בשוג ובין בוגר ישלם פירות הראיון כפי מה שאכל, מ"מ "אין משלמיין המתנות לבעליהם" ובדקדוק עצוםrina לשונו ולא כתוב פטור או איינו חייב דזה פשוטה דאיינו חייב משום גזל השבט דהרי הוא כשאר מזיק מתנות כהונה או שאכלן שפטור, אבל כאן ה"י מקום לומר דaicca משום תשלומי תרומה דמשעת הרמה ואילך באמות משלים הוו בשוג וו'ה במיד ולא משום גזל השבט דהרי במאזיק גם בתרומה פטור אלא באוכל דוקא מצד הקרא וזר כי יכול קודש. והרי תראה דבריש פ' עשר מתרומות כתוב ג' ז' שascal תרומה משלים קרו וחווש ולא כתוב חיוב לשלים, ובhalb' ה' כ' אכל תרומה במדינה וכי משלם הקאן ומי משלם החמוש ולא כתיב חיוב שלם. וזה ברור ואמת בគונת הרמב"ם ז"ל, אלא דפ"ז אין אנו יודעים לפירוש הסוגי בכאן דמה פריך הכא ל"ח כנ"ל וצ"ל דרשוגי באמת לא ס"ל דאוכל תרומה במדינה צרכיך לשלם, ובhalb' ה' הקאן שייך לכפרה או לא אבל הרמב"ם לפי ההלכתא מפרש ספר הברייתא כנ"ל, ומミלא לא שייך כאן הא דר"ח כל ודוק היטב.

דכל שמוסר מתנות לתנוקות להוליכם לכהן ודאי אין מקפיד על כהן ידוע רק שיגיע ליד כהן כדי לתקן בהמותו, כי מאחר שדרך הכהנים לחזור אחר מתרנות ולחוטפן וכאשר אמר אבוי לקמן קל"ג ע"א מריש היה החטפנא מתנתה הרוי דכהנים היו נגליים בכך, ולכן אם הבעה"ב hei מקפיד שיגיעו דיקי ליד כהן ידוע hei מוסרנו ביד גדול היודע לשמרן מן הכהנים הלהוטים לחוטפן, אבל מי שמסרן רקטען מסתמא לא ציווה לו כלל לתתם לכהן ידוע אלא לכהן שימצא ראשון, ולכן אין באזה לא משום גזל הכהן שלחו אליו, ולא משום טו"ה של הבעלים, וזה נראה לפ"ד ברור בכוונת רש"י זל' ודז"ק.

וע"ד הפלוגתא שבין הב"ח והש"ך זל' בס"י ס"א, אי לוי בר קבולי מתנות זהה למ"ד דאיינו בכלל עס, עיין באחרונים מה שהאריכו בזה, והנה הסברא גותנת דגם ללו שאין לו חלק בארץ ועומד לשרת שם בקדוש, וعليו נאמר ירו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ואשר התורה כתה לו מעשר חבות הארץ, שרואוי ליתן לו גם חלק במתנותبشر, כי לא על הלחת לבדו יחי' האדם, ומה דכתיב וזה משפט הכהנים מאת העם אם עם איןו כולל שבט לו דאיינו בכלל העם, מפני שהוא עומד לשרת בקדוש, א"כ שפיר הוא בכל כהנים לעומת העם וכדכתיב ובני דוד הכהנים. והוא דלא אמר אי לא איקרו עם מיחטו נמי ליחטו, דבכוב"כ לאו שפיר עבר כדלקמן קל"ג ע"א, דדרש ונtru ולא שיטול מעצמו ודז"ק.

ע"ב אמר לך רב, תנאי היא, דתני וכוי דמר סבר איקרו עם ומר סבר לא איקרו עס. לכארו' hei מכאן ראי' נגד הב"ח הנ"ל דלפי דעתוadam לא איקרו עס הוא בכלל כהנים, למה לא אמר דמן דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים בכלל כהנים, אלא דזה ליתה דא"כ אידך דמוקי אלויים ס"ל דאיינט לא בכלל כהנים ולא בכלל עם הקгал, א"כ רב דספוקי מספקא לי' דלא כמוון, ואם אמר דרב ספוקי מספקא לי' בהאי תנא דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים אי משום דחוו בכלל כהנים אי דחוו בכלל עם הקгал, דاز לא הוה לי' לרבע לפ██וק כהאי תנא כיון דלאידך ודאי לא הוה בכלל כהנים או עס וביטה פטור ממתנות, ולאידך אפשר דאפיון בכלל כהנים המה ואיך קאמר מסתומים דלא שקין מני' דחא בדין הוא דלא שקין מני', אלא דעל רב גופא קשה דילמא באמות האי תנא דדרש יכפר על עבדים ס"ל דלוויים הו בכלל כהנים וצע"ג ודז"ק.

ד"נ קל"ב ע"א גמור אר"ה בר חייא Mai חייב נמי, דקאמר חייב בחצי מותנות, עיין בלב אר"י שהקשה דמ"ש מספק ויבם שבאו לחלוקת בנכסי סבא דאמרין דהכל של יבם משום דאין ספק מוציא מיידי ודאי בפ' החולץ. וכעין שהקשוש התוס' ריש מס' בב"מ, בזה אמר כולה של' זה אמר ח齊ה של' עי"ש מה שהאריך, ולידי' לק"מ דשאני התם דלולי האי ספק היה היבם היירוש ייחידי, וכן בב"מ שם דלולי האי טענת ח齊ה של' hei אידך מכח מציאתו זוכה בכולה וכן שיעץ לומר דאין ספק יכול להחליש את הוראי שהי' לולי הספק, אבל בכבי' הבא על התתיששה מה תאמיר דלולי הצבי הי' האי ולד' כולה שה, הלא לולי הצבי לא hei נולד מידי, כי בלא אב אין הרינו ולידה, וא"כ האי ספק ספק דמעיקרא הוא והשיות נולד במומו עמו בספק זרע האב שהוא צבי וזה ברור ואמתה ודז"ק.

משנה בכור שנטערב במאה בזמן שמה שאוחטין את כולו פטור את כלם, ותימא רבתא תמהתי הלא מה"ת חד בתרי בטל אפי' בע"ח, וא"כ ליכא כאן שום קדושות בכור ומותרין قول' בגניה ועובדיה ולמה לא יתחייבו قول' במתנות כיון דقول' חולין גמורים מהה לכל מיל' מה"ת עכ"פ, ובעינוי מתחתתי את ספרא דק"ז החת"ס

הבית, ולכן כתוב דאפיון נקבע בששה דברים בגורו, איןו לוכה על אכילתו עד שיקבע בכניסה לביתו. והנה עיקר הפרשת תומ"מ הוא בגורו, והרי הרמב"ם ז"ל בעצמו פסק בפי"ב הי"ז מתרומות דין ישראל חייבן ליטפל בתרומה ולהביאה מן הגורו לעיר ומון הדבר לשישוב, אלא הכהנים יוצאים לגרנות וישראל מותנים להם חלקו שם. והוא מבריתא סוף פרק, ומעתה איך יתאמתו שני דברים אלו, הלא מה"ת אין הגורו קובל לתומ"מ אלא הכנסה לבית, ואיך יפריש בעודם פטורין, אלא ודאי דכל שגורר מלاكتון כדי להכנסים בבית שוב וכי מפריש עליה מה"ת ועיין במנ"ח. אבל גומון ע"מ מבית השוב אפילו אפיקו לבסוף אחר שגמרן לאכילה, ולא מודה הרמב"ם ז"ל, אם מוכרן לבסוף אחר שגמרן לאכילה, והה הפריש אז, דפטרו מה"ת וכן משמעו מלשונו שנ' בפ"ד הנ"ל "וכן האוכל מפיירות שדעתו להוליכן לשוק אחר שנגמרה מלاكتון, איןו לוכה אלא מכת מרדות כמו שביארנו שאין הגומר למכור חייב במעשר אלא מדבריהם עכ"ל. והנה אחר שנגמרה מלاكتון שכותוב ע"כ קאי אוכל מפיירות, וכמו דאמר האוכל פירות אחר שנגמרה מלاكتון. ונגמרה מלاكتון היינו כניסה לבית דאי קודם لكن בלא"ה איןו אכן מלקות על טבל. וא"כ ה' לו לכתוב,,שהיה דעתו להוליכן לשוק" ולא,, שדעתו להוליכן לשוק,, עתה הרי דס"ל דזוקא אם עדיין דעתו להוליכן לשוק פטור מה"ת באוכל ארעי, אבל אם חזם ממחשבתו, ע"פ שבעת גמר מלاكتו hei דעתו למקרון, לא מהני האי מחשבה שנטבעלה לפטרו מעשר. ועכ"פ הי' איך שייה' האי דין דקתני כאן בבריתא, דאנס המלך גורנו בחובו דחיביב לעשר, ע"כ רק מדרבנן חייב, דהרי הוא כמכו לו ומוכר פטור מעשר ואפי' תפיש דרכי הרמב"ם כמו שהבין המנ"ח, דזוקא אם חייב בשעות גמר מלاكتו למקרון, אז פטור מה"ת, אבל חישב לאכלו חייב הלאanca הא ננס את גורנו כתני, והוא קודם שהכניתו לביתו שלדעת הרמב"ם אין כאן חייב מעשר מה"ת עדין.

ולפ"ז hei סובר המקשן דהא דחיבבו רפנן את המוכר לעשר הוא מטיעס גל שבט, שלא יפסידו הכהנים חלוקם ואעכ"פ עדין לא הורמו ובטבל ליכא משום גל השבט כדלעיל, התם כבר נאכל ולי' לא חייבו בהפרשה ונתינת תומ"מ, لكن גם תשולםן לא תקנו חכמים דהא בלא"ה איך לאו עלי' חיוב מיתה על אכילתו אבל הכא כיון דהittel בעין ואיכא לחיבבו בהפרשה ונתינה חייבורו רבנן, משום שלא יפסידו הכהנים חלוקם. ולכן פריך במתנות נמי' ניהו דליתנייהו וא"א לחיבבו בנתינה, אבל כיון דליך איסור באכילתון הויל לחיז'ל לחיבבו מדרבנן בתשלומי המתנות משום פסידא דכחון, דחווה כמוכר, כמו שחייבו מדרבנן לעשר במוכר או אנס בחובו, דחווה כמוכר, ע"ז משני דשאני התם דקמشرطני לי', ור"ל דלאו משום לאו' הי' כאו' א' מוכר דכחון חייבו לעשר במוכר, אלא משום שלא לי' התו'ם, לכן הוכרח חיז'ל לחיבוב המוכר והולקה בתומ"מ, אבל כיון במתנות הרוי הוא עובר אבטול מ"ע אם אוכל או מזיך המתנות, וא"כ אין כאן מקום לחיבוב בשלומין כדי שלא יאכלם דהרי בלא"ה לא יבטל מ"ע בידים לנפלע"ד לפי חומר העניין ליישב הסוגי' וממלא מתוڑת קוש' התו'ם' דהא גם באוכל מתנות אישטרשי לי', כМОבן ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' ההוא ליוואה דחווה חטף מותנתא, ופרש"י ז"ל כשהיו התינווקות מוליכין הזרע והלהו"ק לכחן, חוטפם מידייהם עכ"ל, עיין בח' ק"ז זצ"ל, דבעי רשי ז"ל בזה שלא hei גזל גמור לא מצד הכהן שנשלח לו, ולא מצד הבעלים שיש להם טו"ה, ולכן קאמר דשלח עי' תינויות דלא צוי לכחן עי"ש. ובעינוי תמורה לומר דכל שולח אדם מתנה לחברו עי' קטן אין בו משום גלatemala, אבל לפע"ד נראה

אף פסחמה"ק וכו', אל' למאי מגדמת להו, אי לחולין אווא"ב נהוג בו, ואיל' לקדשים אווא"ב נהוג בו, אל' אי הכל' גבי חלב נמי נימא הכל' וכו', לאו מי אמורת אך ולא חלבן אימא נמי אך ולא אווא"ב, עכ"ל הנמו' הנה היצא לנו מתוק האי סוני' דלאו מצד קדושה אסור הגיהה ועובדת פוטרין אותן ממכורה וממתנות, דאי' כ' למה לי אך חלק לדגבי אווא"ב וחלב אין לו דין צבי ואיל' וכאשר פריך שם דברין חולין ובין קדשים הני נהוגין בהן, אלא משום דמגזה"כ פסחמה"ק שעאן הכתוב צבי ואיל', ועין שם בתוס' דמה"ט מונחיג שור פסחמה"ק לוקה משום מנaging כלאים. וכן מה"ט אין פודין בפסחמה"ק פטר חמоро, והתוס' הקשו שם דנימא נמי דלבעי CISIOI בשחיטה, ותרצוי משום דכתיב בפסחמה"ק על הארץ תשפננה כמים, עי"ש. ואל יהי הדבר הזה איז בעיניך איז נאמר משום דאיתקש לצבי ואיל' לעניין בכור ומתנות דפטורין דנאמר דהקרא משוה אוטם לחיה ממש עד שנTier חלבן ואויא"ב ונצרך CISIOI הדם בשחיטה, דיפה דרשוי חז"ל כן אדם נאמר דחדך דפסחמה"ק עדין צד קדושה יש בהן דיסורים בגיהה ועובדת, ולכן אין בכורה ומנתנות נהוג בהן, האי הקישא צבי ואיל' הו היא הפך האי טעמא דהרי צבי ואיל' לא שייך בו לעולם שום קדושת קרבן ופסחמה"ק משום דעתך איכא עליו צד קדושת קרבן, אין בו משום בכור ומנתנות והוא"ל להקישן לקדשים להשמעינו, דמצד שעידין יש עליו קדושה דין' שהוא לעניין בכור ומנתנות כקודם שהומנו ונפדו, אבל לא להקישן לצבי ואיל' שאין שיק' בהם שום קדושת קרבן, ולכן הוכרכו חז"ל לדירוש דהתורה עשאן צבי ואיל' ולא מצד קדושה שבתמים דאסורים בגיהה ועובדת, אלא מגזה"כ, ולכן הו"א לכל מיל' כן דין' חייה עליהם לעניין חלב ואויא"ב וכיסוי אשר על כל זה בעינן מיעוטים. ופלא והפלא אני רואה הרמב"ם ז"ל דלא נוחות לזה, ז"ל בפ"ה המכורות ה"ח כל הקדשים וכו' ואם קדם מום עובר להקדשן או שהקדשן תמיימים ואח"כ נולד מום קבוע ונפדו, פטורין מן הבכורה שהרי לא יצאו לחולין לכל דבר מפנייהם אסורים בגיהה ועובדת עכ"ל וזה נגיד הגמ' הנ"ל דדרשין מכבי ואיל' דהוה צבוי ואיל' משום צד קדושה דאית בהו, והרי בהא דין' פודין בהם פטר חמור דאמרין בכורות דף י"ב ע"א נמי מטעם דהוה צבוי ואיל' והרמב"ם בפ"ב מבקרים ה"ט כתוב פודין בגין פקועה אבל לא בפסחמה"ק שהרי נאמר בהן צבוי ואיל' אין פודין אף פסחמה"ק אין פודין בהן עכ"ל, וכיון דבחדא באם בסוף פקועה נקט דין דפסחמה"ק, ע"כ חדך טעמא אית' ברו' בז' דפוזין ובזה דין' פודין, והרי בגין פקועה פליגו ר"א ומර' זוטרא לעיל דש ע"ב اي'שה מעלה היא או לא, ופסק הרמב"ם ז"ל קר"א דכיו' דרحتיט ואיזיל שה מעלה קרין כי ע"ג דלענין אכילה כבשרה בדיקולא חשוב ופלן פודין, אבל בעין פקועה לאין פודין דלא הוה ש מעלה, דהרי איתקש לצבי ואיל', ואיך שנייה הראינה ז"ל טעמו הכא' גבי בכורה לכתוב דמשום איסור גיהה ועובדת געה בה, ובמתנות בפ"ט מבקרים שתק הרמב"ם ז"ל מכל וכל ולא כתוב שום טעם אלא הדין סתםDKדשים שהקדש חמימים ואח"כ נולד בהם מום ונפדו, הרי אלו פטורין מן המתנות עכ"ל, ודרכו בהז' געלם ממנו ומ' יתן ואיזכה להבון דעתך. אבל ממשנתנו יש ראי' ברורה לדעת' התוס' התורה עשאן צבוי ואיל', דהינו כמי הביטול ברוב מהני לחיבתו במתנות דניהם, ובכורה וממילא לא מאי הביטול מטה' במתנות דניהם, דהינו גיהה ועובדת פקע ממן ע"י ביטול, אבל הוא דפטור מן המתנות לאו מטעם איסור גיהה ועובדת הוה, אלא מכח דעשאן הכתוב בחיה, דלא שייך במתנות, וע"ז לא מהני הביטול לעשותו שה מעלה כנ"ל, וכיון דזיכינו לידע דבבכור בע"מ לא שייך ביטול לעניין מתנות לחיבוב, שוב לא שייך ג'כ' כל דפריש מרובה פריש דכל דבר שלא נ לבטל חשוב לי קבוע וכמחזאה על מחזה דמי,

ז"ל ומצתתי שהוא ז"ל יש על מדוכה זו, וככתוב ז"ל הנה צל"ע הא מה"ת אפי' בע"ח ודבר חשוב בטל ברוב ואי ה' התערבותות או'ה ה' בטל אפי' היתר באיסור דס"ל לרמב"ן בטל מאין דרך היתר להבטל מ"מ היינו להבטל ולהזכיר ההיתר לאיסור אבל כל דפריש מורה פריש אמרין וכו' האמנים מבואר בחו"מ סס"י רל"ב, בהאי דינא ממש חזקת ממון של בעליים עדי', וזה בכלל אין חולין בממון אחר הרוב (ר"ל דלא אמרין כל דפריש מרובה פריש), אך מ"מ מבואר لكمון קל"ד ע"א אפי' בספק השקל לא מהני חזקת ממו' של בעליים נגד מתנות כהונה דאמרין צדק משליך ותנו לו, מכש"כ היכי דרובא מסיע לכחן וכו', וצע"ג לפע"ד ואין לי מקום לישב קושי' זו אלא לומר כיון דעתך פ"פ מדרבנן בע"ח לא בטלו נמצאו אסורים כולם בגיהה ועובדת מדרבנן הם פטרוה מתנות שלא יבואו לזלزل בגיהה ועובדת וכו' עכ"ל העתקתי לשונו הטהורה כדי לדקדק בו, כי לפע"ד במחכ"ת לא כיון כאן האמת, כי היתכן שחכמי התלמוד יעברו בשתייה על משנה כזו שלא לפרש דעתם דפטורי משום גירה, ועקרו חז"ל מצות נתינה בשוא"ת, מחש נגיה ועובדת, וגם גורו הגורה קשה להולמה, כיון דמה"ת באמת מותרין כל' בגיהה ועובדת, איך יעקרו מ"ע דאוריתא ולעשות גורה לאורה והרי לעיל בכוי לא פטרוה מלכוסות דמה כדי שלא יאכלו חלבה וחיבב בכיסוי בחיה ואיסור חלבה כבמה והחחות' הס הרגיש באיה וככתב דעשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה. אבל לא מצין דוגמא לאה שיעקרו מ"ע כדי לעשות חיזוק יתר משל תורה, ועכ"פ עזין זה ה' הgeme' לפרש בשкол וטורי' ולא לשוטק מני' וגם הרשונים ז"ל לא היו מניחים חידוש זהה לאחד מן האחرونים שבאחרונים להתגרר בו.

אבל דע דהאמת כמו שכ' החת"ס בשם הרמב"ן, דהיתר באיסור לא מabitל ואיסור הארכתי בהז' בפתיחה, וכן לעיל בריש פרקו על התוס' ד"ה תיתני, דלעולם לא נעשה מהיתר שהוא ההuder להתחפה ע"י ביטול לאיסור שהוא המציגות, ואת נלמד מהא דאמרו בב"מ בקפץ אחד מן המניין לתוכה דcolon פטורין מעשר משום דעשרה ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק, ולא שדרשין זאת מקרה ובמעשר בהמה דוקא, אלא דבכ"מ דאי' חד פטור ממצותה ונתערב בכמה שחיבבים שוב א"א לקיים המצווה ודאי אלא ספק, אלא דיש חילוק בדבר אם הפטור הוא בעצם זאת שייך סברה הנ"ל, דאי' להעשות חיוב מן הפטור ע"י ביטול, אבל אם הפטור הוא ע"י איזה פסול או איסור שוב כל שנטbullet הפטול והאיסור, מילא נעשה ראוי' למוצה, ומה"ט בריש פ' כל האחים בטרפה שנתערב בזבחים פריך ונבטיל ברובא וככשניהם דניידי', משום דטרפה הוה פסול לגביה מקרה דמן הבקר לחוץיא את הטרפה, ולא בעצם איינו ראוי' לקרבן, וכן כל שע"י הביטול נסתלק הטרפות לגבי האיסור, שוב ממילא ראוי' לקרבן. וא"כ לכארו' הכא' דכוותי' דבקדשים אין מתנות נהוגין בהן משום דמייעט רחמנא קדשים ממתנות ומעתה אם נטbullet הבקר בשאר בהמות חולין עד שפרק הקדושה ממן מכל וכל והותר בגיהה ועובדת, ממילא חזר להיות כחולין גמורים, ולמה לא יתחייב במתנות דהרי המניעה של קדשים נסתלק. אבל הtot איזיך ושמי דבכור שהוּם וכן כל פסולי מקדשים שנסתלק. דפטורים מבכורה וממתנות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה וממתנות, אלא משום דאיתקש לצבי ואיל' דהינו דתורה אמרה דפסח"מ מהנה כחיה ממש לעניין הני דברים, דע"י בבכורות דף ט"ו ע"א, דקתני הותם בבריתא דמה צבי ואיל' פטורים מן הבכורה וממתנות, אף פסחמה"ק כן, ואח"כ קאמיר אי מה צבי ואיל' חלבן מותר אף פסחמה"ק חלבן מותר ת"ל אך חלק ואח"כ פריך ר"פ לאבוי אי מה צבי ואיל' אין אווא"ב נהוג בהן

בו, הגם שרהיט ואזיל כשה מעלה והבן.

וְדָע עוד דגש מרשי"ז^ט יש להוכיח DSTOVER כדעת הרמב"ם דפטור בכורה ומנתנות בפסח"מ הוא מטעם קדושה דעתית בהו, דהיינו איסור גיזה וعبادת, DRISHI פרkon במשנה שם ד"ה כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן בסח"ד כתוב וז"ל קסביר הא תנא קדושת דמים מדחה מן הבכורה, דין קדושה חלה על קדושה עכ"ל. ועיין בטז"ז י"ד סי' ס"א סק"א דנטקשה לי' בדמתנות הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי' והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאירטה בריש פ' שלוח הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על כאיסו, שוב הוה לא ממשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחמה"ק דnidon חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר ממות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^ב להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמור לכחון אי"ת ראי' דידי לאו פסחמה"ק הוא דחויב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב ק"ז צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונת אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממשן צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באזה לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה לקמן דפרה בחזקת פטורה קיימה, וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שאכתב בהזאת ללקמן בס"ד, ותוך הדביס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנ' ספק אם זה שייך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על החיטים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממוני לא קולא לנתבע גם בנתנות כהונת, אמרור מעתה כאן בנטערב פסחמה"ק בשאר בנתנות הרוי דומה ממש לפרה של גר דומה לי אם מצד דומה ש办好 שהבעל הפרה הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טוען כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטערב בכור בע"מ כלון פטורין ואין בו אישור גיזה וعبادת, דהאי צרכי יחשב ולא יתהוו להיות כשה ע"י הביטול, ע"פ שמוטר בגיזה וعبادת מה"ת. אבל בכור תס' שנטערב ודאי מה"ת הי' חייב בנתנות גם על הבכור, דהרי מה"ת בטל ברוב חולין ופקע הקדושה מנני' ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות בכור תס' לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מה' המותנות הוא מכח דכללו לך. ועתה שנטערב ופקע הקדושה מנני' למה לא יתחייב בנתנות, אלא דכיון דמדרבען בע"ח לא בטלו וכולו ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

והנה הא דכתב הטור והשו"ע סי' ס"א ט"ו, "ואינה נהגת בקדשים ולא בכור", הוא חתום וסתום מאד, בכור ודאי בע"מ קאמר, דברו תס' הוא יכול לכתנים ומאי למיירא דין כאן חיוב מנתנות ובקדשים אם נמי בע"מ קאמר למלה חילוק לשנים, הци הול"ל בפסולי המוקדשין אין נהגות ונכלל בזה גם בכור בע"מ ועד טעמא אית להוא דנטקשה לצבי ואיל. אלא ודאי דהאי קדשים הינו קדשים תמיימים ודינא דמתני' קאמר דקתני בחולין אבל לא במוקדשין, וכן ציין העין משפט על האי דינא בגיבי וαιיל ואיל' ובפטור כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גם לעניין כלאים להחשב כהיה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותפ' לעניין אבמה"ח שלא נפדה

וא"כ כל שלקה הוה כלכך מן הקבוע ולא תימא דהרי הוא קבוע שאינו ניכר דאיינו אלא מדרבען, דזה ליתה דעת מאה קבוע שאינו ניכר רק מדרבען, מושם דמה"ת בטל מAMIL הוה הקביעות רק דרבנן אבל בהיתר באיסור דההיתר מה"ת לא נטבטל ולא נתהפק להיות כאיסו, שוב הוה לי' קבוע דאוריתא וכמחצה על מוחצה דמי'. וראי' ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי' והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאירטה בריש פ' שלוח הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מוחצה ע"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחמה"ק דnidon חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר ממות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^ב להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמור לכחון אי"ת ראי' דידי לאו פסחמה"ק הוא דחויב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב ק"ז צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונת אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממשן צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באזה לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה קיימת, ועיין דפרה בחזקת פטורה קיימת, וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שאכתב בהזאת ללקמן בס"ד, ותוך הדביס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנ' ספק אם זה שייך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על החיטים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממוני לא קולא לנתבע גם בנתנות כהונת, אמרור מעתה כאן בנטערב פסחמה"ק בשאר בנתנות הרוי דומה ממש פרי של גר דומה לי אם מצד דומה ש办好 שהבעל הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טוען כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטערב בכור בע"מ כלון פטורין ואין בו אישור גיזה וudad ופקע הקדושה מה' המותנות הוא מכח דכללו לך. ועתה שנטערב ופקע הקדושה מנני' ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות בכור תס' לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מה' המותנות הוא מכח דכללו לך. ואיל' ובפטור כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גם לעניין כלאים להחשב כהיה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותפ' לעניין אבמה"ח שלא נפדה

וְדָע דלענין פודין פטור חמור דפסק הרמב"ם ז' ל' קר"א דפודין בגין פקועה אייכא מאן דגרס ברmb"ס דין פודין וכמר זטרא עיין לעיל בפסקים ובפרשני הש"ס שם. והנה באמת יותר מסתבר לפסק דין פודין דמ"ש מפסחמה"ק דאלין שאר מיל' שה מעלה הוא ודיננו ג' כ' כשהיא הול'ל בפסולי המוקדשין אין נהגות ונכלל בזה גם בכור בע"מ ועד טעמא אית להוא דנטקשה לצבי ואיל. אלא ודאי דהאי קדשים הינו קדשים תמיימים ודינא דמתני' קאמר דקתני בחולין אבל לא במוקדשין, וכן ציין העין משפט על האי דינא בגיבי וαιיל ואיל' ובפטור כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גם לעניין כלאים להחשב כהיה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותפ' לעניין אבמה"ח שלא נפדה

لطבה אינו יכול לדוחתו ולומר לו לך לבעלים, ואני יכול להבון כוונתם בזה, סכ"ס כיון דעתו להבעלים הרי אינו יכול ליתן לכהן התבאו ובלאי"ה הלא אמרו لكمן דין לכהן לתבעו חלקו בפה ולא עוד דהרי י יכול לדוחתו שיתנתנו לכהן אחר, ולעיל ד"ר מ"ד ע"ב כתבתי על האDDRשו מה אמר יחזקאל ולא בא בפי בשיר פיגול, שלא אכל מבמהה שלא הורמו מתנותיה, דמש"ה קרי לי בשיר פיגול כיון דהדין עם הטבה, והכוונה שהטבה מזוהה שלא ישנות לבעלים עד שיחי בטוח שיתנתו לכהן, וכל ששותת בל' שחששב על הכהן שיגיע לחלקו, הוא השחיטה כעין פיגול, דהמחייב פוסלת בקדשים עיי"ש, וכיון שאין זה אלא חומרא בעלמא שמשתבח בי חזקאל لكن לא הביאו הרמב"ם ז"ל להלכה, כלפ"ד וד"ק.

ע"ש גמר' דרש רبا מאת העם, ולא מאת הכהנים מאת זובי הזכה הי אומר אפיקו טבח כהן במשמעו. והנה רשי ז"ל פירש אדם כהן נעשה טבח למכור חייב מה"ת ליתן מתנות לכהן אחר. והתוס' הקשו עליו דאי"כ איך פטרוهو שנים או שלושה שבועות, ועיין בראשונים שתירצ'ו זאת, אבל ק"ז ז"ל קמתמה דעכ"פ מ"ש מתרומות תבאותו דסגי בהפרשה, אבל איןנו נותן לכהן אחר, ולעיל תנין בפירוש דין מוציאין מכון לכהן.

ומה שנראה לפ"ד בזה הוא עפ"י הכלל שהזכירתי כ"פ דח"ל DRשו המקראות להשווות לסבירתם, והנה נראת עד כמה רחוק הדמיון של תומ"מ מן התבואה, למתרונות מזביחת הזכה. דבתבואה לפי שהקרע נחלהkt היתה שוה בשווה ונמכתה לחלוין, סתמא דמלטה לא הי' לשום בעל הקרע יתרון גדול למכור לאחרים, וכן פטרוهو את המוכר למגורי כמו שהבאתי לעיל DRשת חז"ל בב"ב פ"ח ע"ב, ואכלת ולא מוכר תבאותزرעך ולא לוקח. ולעומת זה הבשר הנפק כיסתמא דמלטה אין בעלהבמה שוחט לעצמו כי חז' ממה שהוא טרחה יתירה וצריכה אומנות לשוחט ולפשות ולחלק לחתיכות, אין לב"ב אחד צורך לבהמה שלמה, בפרט לשור, וכן כאן לא הקפידה תורה לחיביך דוקא בשוחט מעדרן מבקרו וצאנו למיועטה לוקח, דהרי לא כתיב מאת העם זובי בקרים וצאנם כדי למיועטה לוקח וזובה, אלא מאת זובי הזכה סתמא כתיב, שם הטבחים הלווקחים בהמות בשוק מן המגדלים בקר וצאן ועל הטבחים הטיל את החיקוב ליתן המתנות לכהן, ואין זה חס על הטבחים אלא על העם המוכר לטבח, כי הטבח מחשב שווי' של בהמה לשחיטה כמה ליטרא בשר יש בה למכור וכיון דהמתרונות מגע להנינים ינכה זאת משוי' וזה פשוט, ומעטה אם הכהן טבח יפטר מליתן מתנות, הוא יקח את הבמה בשוק ביותר ממה שיחק אותה הטבח ישראל, מפני שלדי' שווי' יותר, ואם יקח בשווה עם חברו ישראל, אז הוא ירוי יותר במסחרו מן הישראל חברו וזה דבר שאינו מן הרואין, ולכן אין חלק ולומר אם בעלהבמה שוחט כאשר באקרי אירע זאת דשותת ומחלק היתר לשכניינו, אז הישראל חייב במתרונות והכהן פטור, וכן מהו רק הטעלים של הבמות, או לוקחי הבשר כי אין הכהן הנוטן רק הטעלים של הבמות, או לוקחי הבשר כי הטבח מנכה בעלהבמה מן דמי שווי' את משקל המתנות, או טיל את מחרים על הלווקחים, ורבא הנקnis את זאת במלות הקרה הפלא ופלא דהקרה הטיל מס זה על העם דכתיב מאת העם ר"ל אם באקרי ישוחט בעלהבמה מבקרו וצאנו, או יקח לעצמו לאכול ולהקל לשכניו, אז יצאו הכהנים מחובז זה, ולכן דרישן מאת העם ולא מן הכהנים, ואח"כ אמר ומאת זובי הזכה שם הטבחים שאומנותם בכ' ליקח בהמות ולמכרן באיטליה ובארץ המשם הכהנים בכלל. ומה מאי מושב בזה קושי הרטוס' על רשי ז"ל דהני

דאותם נתמעטו ממתנות, ובכור בע"מ משום דאיתקש לצבי ואיל. ומה שכותב שם הטו"ז סק"א DRשי כתוב הטעם דין קדושה חלה אקדושה הוא פלא והפלא DRשי ז"ל כתוב כן אקדמי בה"ב דקדושים מום קבוע להקדשו, וגם זה ליתא אלא הטעם ממש"כ התוס' בביברות דמתה העם כתיב ולא מאת הגבוחה, דהווה כשותת לכהן ולעכו"ם, אבל אקדושים תמיימים הטעם דכתיב אותם. ובאמת כל עיקר דין זה דין נוהגות בקדשים לא ידעתו למה הביאו הטoor והמחבר, דהרי אין קדשים נוהגים בזה"ז והרי תראה דכל הני בחולין ובמקדשים ובחולין ולא במקדשין דהאי מסכתא לא הזכירו הטoor והשוו"ע כלל דוק ותשכח ורק הרמב"ם האקרים, וכן כאן במתנות נמי השמיטו בעלי השו"ע את יתר דיני המשנה בעניין קדשים, כמו דיין שכותב הרמב"ם בפ"ט ה"ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונpendo חיבטים במתנות, וע"כ לומר דהביאו כאן דין נוהגות בקדשים אותו בכור קתני, וזאת הי' בעוכרי הטו"ז וכן הפרישה על הטoor שכותב ג"כ הטעם דין און קדושה חלה על קדושה כדי שיחי חד טעמא לבכור בע"מ עם קדשים תמיימים. אבל מאחר שהברתת דזה ליתא, דשני דין ממשני טעמיים הם. א"כ באמת לא הי' להטור והשוו"ע להביאו כלל האין דין נוהגות במוקדים, כמו שלא הביא זאת, לא באוא"ב ולא בגה"ג ולא בראשית הגז ולא בשילוח הקון, והוא תמיा רבתא על הטoor והמחבר ונתן מקום לאחרוניים לטעויות זה חד טעמא אית לקדשים תמיימים ולבכור בע"מ וד"ק.

ע"ש במשנה בזמן שמה שוחטין את כולן וכו', אחד שוחט את כולם וכו', מלשון המשנה משמע דהכל תלוי בשוחט אם מהה שוחטין או אחד שוחט, אבל של מי המה כך לי אם של אחד או של מהה, ולזה הי' מקום לפיה שאמר רבא דהדין עם הטבח, א"כ אם שחט הוא לכל מאה בעלי הזכה לא מצי מיפותרי אלא מחדא אבל אין כולן צריך ליתן לכהן דהרי אין כאן ספק לגבי הטבח בשחט רק אחד שהוא בכור והשאר כולן חיבטים. אלא דמלשון הרמב"ם ז"ל מבואר לנו כן שהוא ז"ל شيئا' מלשון המשנה וכותב ז"ל, "ברמת קדשים שנפסלה במומה ואינה חיבת במתנות שנטערבה בברבות אחרות אפילו בזמן חיבת באה בזמן שכל בהמה מהם לאחד כולל פטורים וכו', היה אחד הוא השוחט את כולם פטור מתנות אחת מהן בלבד" עכ"ל, הנה ברור מילו בחולקה ראשונה דאם כל בהמה יש לו בעל אחר. ככלו פטוריין בין שוחט אחד את כולם או כל או"א שוחט לעצמו, כי לא דבר מן השוחט כלל, אלא אם של בעלים הרבה הימה וניהו דהדין עם הטבח, מ"מala השוחט לכהן ולנכרי פטור, מפני שרך אז דין עם הטבח אם שחט למי שחייב במתנות, ומעתה אם בעלהבמה מצי פטור את עצמו באומר דילמא הzech של היא הבכור, הרי מAMIL גם הטבח אין עליו שום דיין, אלא דבחולקה שנייה לשונו אין מודוק שכותב היה האחד הוא השוחט את כולם, דמשמעו דתלו בשוחט והכי הוליל" ה'י' כולן של אחד לא פטור אלא מתנות אחת בלבד, אלא דמ"מ פירוש דבריו הוא דאם של אחד המה ואחד הוא השוחט את כולם הינו דשלו המה, אבל מעשה הזכה מצי עבדי מה שוחטין וד"ק.

ע"ב גמר' מר רבא זאת אומרת דין על הטבח, לעיל קאמר אליבא DR"א דיליף זאת מאת זובי הזכה, וכותב בחודשי הר"ן ז"ל דה"ה לרבען DR"א נמי DRשו מדכתיב זובי ולא זובי, משמעו فهو תרתי דשותת. אלא דאני רואה דהרמב"ם ז"ל השמייט דרבא דין עם הטבח, וקשה לומר דס"ל דלית הלכתא כוותי דהרי לא מצין חולק עליו בגמר'. אלא דלפ"ע"ד מש"ה השמיטו משום דלדינא אין שום נפקותא בדבר דהרי כתבו הרשב"א והר"ן ז"ל דלאו לממר דין טו"ה לבעלים אלאadam כהן בא לתבעו

ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר' וארא"ח כ"ד מתנות כהונה כל כהן שאינו בקי בהן אין נותנין לו מיתה, ולאו מלטה היא דתני ריש"א אומר כל כהן שאינו מודה העובדה וכו' ופירש"י שאמר בלבו דברי הבל הן ולא צוה המקום וכו', ולכן אמר תמורה דמןיא ידעינו שאומר כן בלבו כדי שלא ניתן לו חלק בקדושים, ואולי מה"ט ארא"ח כל כהן שאינו בקי בהן דמןיא כלל בקי, מסתמא משום דאיינו מודה בה, והש"ס דוחה ולאו מלטה היא, אלא בעין היכר אחר דאיינו מודה בעובדה דמאלל בעובדה וכדומה. והוא שלא מפרש ריש"ז"ל דבאומר בפה מלא משום דעתמא דמלטה כהן מקבל מתנות כהונה וכל מהיתו מקדשי ד' לא גלה את לבו להכחיש בעובדה אלא שמחשבתו ניכרת מותוק מעשו וד"ק.

ד"ר קליג' ע"א גמר' בדק לנו ר' יוסף האי כהנא דחטיף מתנותא חובי קמחבב מצוחה או זלאיל' קמיאלל במצויה, לא הבנתי איך מצוחה קעבד כהן בקבלת ואכילת צורע ולהחימס וקבה כי אכילת תרומה מצין דאיקרי עבודה בפסחים ריש דף ע"ג, אמר לו הרי הוא אומר עבודות מתנות את כהונתכם וזהו הקרב ימות, עשו אכילת תרומה בגבליין בעבודת ביהם"ק, משמע דוקא אכילת תרומה, אבל לא אכילת צורע והלו"ק שהוא חולין ונأكل גם לנכרי ולכלבים, ולעיל דאמר ר"ח מתנות כהונה אין נאכלות אלא צלי וברחידל מ"ט אמר קרא למשחה לדולח, דמייה משמע דאכילת המתנות למצויה יחשב גם עליון אני דן דמןיל', דהאי קרא קאי נמיamatנות צורע והלו"ק כי שם כתיב בפ' קרא, "ואני הנה נתני לך את משמרת תרומותיך לכל קדשי ב"י לך מתנות למשחה ולבניך לחך עולם" ושם מונה והולך כל המתנות כהונה, אבל מזערע ולחימס וקבה אין ذכר למו, כי היא מצוחה מהמודשת במשנה תורה פ' שופטים, וכל הגני דמנה בפ' קרח אית' בהו קדושה ונאכלות דוקא בטהרה ולכהנים או לב"ב דוקא, אבל הני מתנות מן הזובי זבחיהם חולין גמורים, ונאכלין אפילו לכלבים מנ"ל לר"ח דאיכא באכילתן שום מצוחה כדי לדרשו האי למשחה דכתיב בפ' קרח על תרומה וקדושים, גם על הגני מתנות חולין דכתיבו בפ' שופטים, ולהיפך נמי קשה לי אי אכילת הגני מתנות מצוחה איך רשאי למקרים לנכרי ולבטל מצוחה זו בידים, וצ"ע בעת ודוו"ק.

ע"ש גמר' ביוון דשמעنا להא דתני הצניעים הישנין את ידיהן וכו' משקל נמי לא שקיןנה לבר ממעלין יומאDCFורי לאחיזוק נפשאי בכחני, ולפרוס ידיה אונס"י לעידניתה עכ"ל, הנה הרמב"ם והטור השמיטו כל השקיל וטרוי ופסקו האי דינא בזה"ל, "לא יחתוף הכהן המתנות ולא ישאל בפיו אלא א"כ נותנין לו בכבוד ובזמן שהם רבים ב biome"ט הצניעים מושכין ידים והגרגנינים נוטלין, ואם ה"י כהן צנען ואין מכירין אותו שהוא כהן ה"ז נוטל כדידי שידוע לכל שהוא כהן" עכ"ל הרמב"ם, וקרוב זהה ממש לשון הטור, ועיין מה שהאריכו בזה הדרשיה הב"ח והתו"ז ואחריהם הלב ארוי"ז, ובאמת הסוגי תמורה מад, דהא דאבי לא שkil מפני שמעה האי ברייתא דצניעים מושכין ידיהן בתילוק לחם הפנים לכאן" אינו מספיק כלל, דלמה לא שkil אם שלחו לו לבתו בדרך כגד, וע"כ לומד דלא ה"י הדרך לשולח המתנות לשום כהן אלא מתחלקות בשוק של טבחים שיש מתאפסים הכהנים, כמו בלחה"פ שנטאפסו בערלה, ומה דשקל במעלי יומא ואחראה כתבו התו"ז משום דהאי יומא המתנות מרובות, והכהנים מתאפסין, ואלו לא ה"י נוטל ה"י אומרים שאינו כהן עכ"ל ור"ל שאז מפני רוב המתנות לא היו חוטfine משום דהיא מתנות לרוב כדי שיגיע לכל או"א ככל הצורך ולכך אז הלכו גס הצניעים שמשכו ידים כל השנה, אבל במעלי

ב' וג' שבועות דפטרוهو לכחן הינו בدلالة קבע מסכתא כדאמר בgeom' ואז מדין תורה ה"י פטור לעולם, דהרי הוא כשותח עצמו ומחלק היתר לשכניו בלי להיות טבח קבוע למכור באיטליין, אלא כדי שלא יתחכם לעשותו בן תמייד הטילו חכמים עליו לשלם אחר ב' וג' שבועות לפי ראות עיני השופט והדין, אבל בקבוע מסכתא דחיב מיד הוא דין תורה דהרי הוא בכלל זובי הזבח שהמה הטבחים. והוא נכון ואמת בס"ד.

ע"ש גמר' ואמר רב"א ארוי' כל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, ולית הלכתא כוותי. כבר כתבתني לעלה דכיו שחדין עם הטבח הרוי מהשhot מושם דלעתה ריש"ז"ל דבאמור בפה לו, בידעו שאינו נותן מתנות, ולכן שחייבנו פיגול אלא דלית הלכתא כוותי, ואולי משום דלעיל דף מ"ד ע"ב ר' נתן אמרו דברשר פיגול דקאמר חזקאל, הוא בהמה שלא הורמו מתנותיה, אבל הת"ק פליג שם ואמר שהוא בהמה שהורה בה חכם, והתוס' כתבו דכלו אוכל טבלים ממש, דמתנות ילפין נתינה מתרומה. ולא זכתי להבין דהא גם בתמורה אין הנתינה מעכבות להיות הכרוי טבל, רק ההפרשה מעכבות וכאן הלא המתנות המה מופרשים ועומדים, וליכא אלא מצות נתינה ואיך יהי חמור יותר מן הטבל דשם הנתינה אינה מעכבות, וכאן תעכ卜, ואולי כוונת התוס' לומר דמן אוכל מן המתנות עצמן קאמר אלא אז הווליל' כלו אוכל תרומה, וצ"ע ודוו"ק.

רש"י ד"ה כהן אומרם לו עשה סוכה שעשה לולב שאין בהם חסרון כס כולי האי. ועיין בלב ארוי, ועיין ב"ח ק"ז ז"ל שכטב דריש"ז"ל רמז למה שכ"ה הש"ז י"ד קני"ס קי"ג דבמ"ע אין צרי' לבזבז יותר מחומש. ולפע"ד לא זה כיוון ריש"ז"ל, דהרי גם בהני מצות מצי להיות עני ואני השוו בע"פ מכך ליקח ארבע כוסות, דאפי' עני הנוטל מן התמחוי, מוכר כסותו ליקח להוציא אובל בשאר מצוחה לעשות סוכה או לולב, אין העני מחויב להוציא הוצאה שאין לפי יכולתו, אבל כוונה אחרת היתה עם ריש"ז"ל, דהרי מי שאינו עשה סוכה לולב וציצית מפני חסרון כס, אבל לפיק אומדן סיפוק בידו לעשות, הרוי יורדין לנכסיו וושין לו סוכה ולוקחין לו לולב וציצית ואין מכך צורך להלקות עד שתצא נפשו, וכאשר שניינו שם בכתובות פ"ו ע"א לענין פריעת בע"ח דגובין חובו מנכסיו, וא"כ כאן נמי נמי הכי, דעתוון לו סוכה לולב וציצית, וכן פרש"ז"ל דכיוו דהני מצות לית בהו חסרון כס כולי האי, כי היכי דנייא דמנפנ' חסרון כס נמנע מלעשותון, אלא ודאי דבוצעת בהם ואינו רוצה לקיים ומילא אפילו נעשה לו סוכה לא ישב בה, ואפייל נושיב אותו ע"כ בה מ"מ לא יציא ידי חובתו, דauf פשיגליה דעתו דלא ניחא לי' לקיים המצוחה לא מהני הכפיה, דauf פשיגליה דעתו דלא ניחא לי' לקיים המצוחה לא מהני הרכעה ע"י אמרה שלו, וכהסביר של הרמב"ס ז"ל הידוע, משא"כ בפריעת בע"ח דאן סהדי דרך מחמת חסרון כס אינו רוזח להקיא מצות פריעת בע"ח, ומילא כל שאינו יורדין לנכסיו ופורען את חובו שוב ממי לא ניחא לי' בזכות המצוחה דבכוכ"כ מעותיו אבודין. ובלא"ה כתבתני שס דתכלית המצוחה שישיג המלואה מעותיו השגנו גם אם הוא לא קיים המצוחה המוטלת עליו, משא"כ בסוכה וכדומה אי לא קיים הוא המצוחה אי אכן תכלית זלוטו. אורם במצבה דאיכא חסרון כס הרבה, באופן שלפי האומד משום חסרון כס הוא נמנע הרוי אם נרד לנכסיו ונינח לו הלולב באلف זוז ונותנים בידו, ע"כ אין סהדי דרוצה בגוף המצוחה רק מחמת חסרון כס לא רצה בה ולמה נלקח אותו במקומות דאפשר לבוא לתכלית הנרצחה ללא מכות

האי הסבר עדין קשה לי כאשר פריך הש"ס מאידך ברייתא דעתך מהני למה לי לתרץ דפלוינו אי ע"ש שירא הוא דיויתר מסתבר לומר דלא"ע לאו שירא דלשו ע"מ מורה על תנאי, אלא דלמאן דמהני ס"ל דנעשה כאמור ע"מ שתtanן ל' המתנות.

אולם התוס' ס"ל דתנתני באזה, בין אם אמר ע"מ שהם שלוי, ובין שאמר ע"מ שתנתנו לי, לא מהני משום דהוה מתנה ע"מ שכתוב בתורה, דתורה הרשותו ליתנים לכל כהן שירצה, ואת קשה מאד להבון אם לא שאמר דכוונת התוס' דהוה כמו כוכר הטו"ה לכחן זה שהוא אסור מן התורה, כמו שפסק הרמב"ם בפי"ב מטורמות ה"יח דאסור לכהנים ולווים ולסייע בבהיה"ג ואסור לכהנים לחטוף תום"מ ואפילו לשאול בפיהם והכי דמוכר ע"מ שיתנו לו המתנות עוד גרע מזה דמカリח את הלוקח ליתן לו המתנות, אלא דלשו התוס' לא שמען כן, ולשון הרמב"ם סתום שכותב,, הוואיל ולא שיר לו בהן שותפות לא קנאן בתנאי זה" ולא קמפרש מ"ט לא קנאן בתנאי זה וצ"ע ודוק.

ע"ש גמר' אמר רב ל"ש אלא שקל לעצמו אבל שקל לו הטבה הדין עם הטבה וכו', הכהן במתנות כהונה נגילת קמיפלגי וכו', עכ"ל. הנה הרמב"ם פסק כמה דר"ח דלעיל, דמייק מתנות כהונה או שאכלן פטור, אלא דחויסיף ג"כ או מכרן, ומסתמא אפילו הם עדין בעין, אדם כבר נתאכלן מה חידוש אתה לא שמעין דמ"ש אכלן בעצמו ממכרן לאחר והליך אכלן, כי קשה לומר דמשום דממכרן מקרי אישתרשי ל"י ולא באכלן וכmesh"כ התוס' לעיל, דבאכלן לא מקרי אישתרשי ל"י, דה' מצי להתענותadam ה' הרמב"ם סובר שיש חלק בזה אלא שהוא דוחה חילוק זה מסברא דנפשי, הוליל ויראה לי דה' מכרן כדרכו בבל"מ. וכיון שכן קשה טובא איך פסק אדם מכרן במשקל נותנים לכחן ומונחה לטבח מן הדברים, דהא הטבה כבר גזין ופטור משלם, ואיך יהי להאי לוקח בח על הטבה להוציא ממנו ממון. ובעצמו כתוב בהלכ' י"דadam עבר ולתקון ה"ז מותר לאכלן מפני שמתנות כהונה נגילות, צ"ל בדוחק דס"ל לרמב"ם דניהםadam מכרך הטבה מותר לlokח לאכלן אך"פ דעבד איסורה בלקיחה והומר במכירה מ"מ במתנאי דמייר' במכרך לו בני מעי של הבמה ולא כיון לגוזל המתנות יתנו המתנות לכחן ומזה באזה את הטבה במצבה על כרחו דהיאנו אפילו הטבה רצח לגוזל המתנות כנראה בימה שקלן במשקל בתוך שאר הב"מ, וכיון דתบทva זכה במצבה אפילו שלא מרצינו, יכול לנכות הדברים ממשנו ועדין הדבר צ"ע אצלי כי מפשטות הסוגי' נראת דלית לי רב הא דר"ח דלעיל דהוה ממון שאלא"ת ודוק.

ע"ש משנה ג' שנתגיר וכו' ספק פטור דהממע"ה, האי ذكري לי ספק, משום דליקא כאן חזקה דמעיקרה דלמא השთא הוה נשחתה דין אנו יודעים למצום הזמן, לא של הגירות ולא של השחיטה וכן ליכא כאן חזקה דהשתא לומר דפרה השთא הוה דאישתחה דבמו כן נימא דגם השתא הוה דאגיר, והוא ממש כמו לעיל דף י"ז ע"א בשחת את הזושט ונמצאת הגרגרת שמטוה, ואני יודע אם קודם או לאחר שחייטה נשפט דהוה ספק השקול דעת שני מעשים אלו מוספקים איזה מהם קודם לנו ליכא כאן חזקה דמעיקרה ועיין לעיל בחודשנו שם, ומה דקאמר לקמן פרה בחזקת פטודה קיימת לאו דוקא וכאשר אבאר לקמן דלית לי

ע"ש גמר' אמר רבא הכא פרה בחזקת פטורה קיימת. כמה בחזקת חיווא קיימת. הנה כתבתاي לעיל דבפרה אכן ספק השקול דעת שני המעשים של הגירות והשחיטה שנעשה בזמן אחת בקרוב וכmesh"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

יוםא דכיפורין הילכו כולם, אלא דא"כ למה נתן אבי כדי לאחזקי בכחני, תפ"ל דהיל כמו כל הצניעים שהילכו אז מפני שהי' די' סיוףוק כלום. אבל הנראה לפע"ד בהז דהן אמת שביניהם ההז ה' המתוות מרווחת לבן הילכו גם הצניעים, אלא דע"י שהילכו שוב ה' בא לידי חטיפה, ואולי כדי להקדים עד שלא היה דרכ' בבוד עמוד שם ולקבל מתנות ומ"מ עמד אבי שם כדי לאחזקי נפשי' בכחני, אלא דא"כ גם על שאר צניעים סובבת הקושי' דפריך הש"ס ולפרוס כפי', ולא יצטרכו לבוא לידי בזין, וכן צריכין אנו לחלק בין שאר כהנים לאבוי, דודאי סתם כהן שאינו אדם מסוימים ונכבד בעירו אם עלה לדוכן בין אחיו הכהנים מלטא דלא רמי' על הצבור הוא, לידע אם הוא ג'ב בתוך העולים, או לא, לבן כל הצניעים היו מוכרים לקבל מתנות בעיוה"כ כדי לאחזקי בכחני ולא מהני فهو הדוכן, אבל על אבי דהוה הי' מסוייא ונכבד בעירו, פריך שפיר דעליתו לדוכן ודאי עשרה רושם על הצבור, והוא לא היה בטל בתוך שאר הכהנים פשוטי העם וע"ז הוצרך לתוך דאונס' לי' עידנא ולפ"ז יפה הוציא הרמב"ם ז"ל מתוך האי שkil וטררי' דודקה במקומות דaicaca חש בזין כבוד הכהן יש למשך מלקבב, אבל אם מכירין אותו ר"ל שאין איש מסוים ראוי לקבל כדי לאחזקי נפשי', ודוק' היב.

ד"ג קל"ד ע"א גמר' ע"מ אחוזץ קרמית, חז' שירא ע"מ לאו שירא, עיין בי"ד ס"י ס"א סע' כ"ט ב"ד וט"ז, מה שתמוהו על הרמב"ם ז"ל שפסק כאן דע"מ לאו שירא והנתני בטל, ובפ"ז מעשר בבנו לוי שמכר שדה לישראל ע"מ שהמעשר שלו פסק דשפיר קיים התנאי והמעשר של המוכר דשיורי' משיר בשדה וכמובאר בגמ' ב"ב, והאחרוניים כולן נחתקו מאי לישב סתרה זו, וגם אני עננה חלקו, והוא דהתנס בשדה לא ה' מצי למוכר לו חז' מחלק העשيري' שבו דאי לא ה' הלוקח חורש וזרע וקוצר את חלק העשيري', והאי מוכר הלא רצה לקבל התבואה מכלק העשيري' בלי עמל וטורח, וכן שמספר אמרין דלעולס לשירא קמכוין ומה דאמר בלבו ע"מ משום דהר' רצח שהлокח יעבד את כל השדה וייתן לו מפרות חלק העשيري', אבל כאן במתנות אי לשיעורא קמכוין למה לא אמר חז' מן המתנות שאינו מוכר לו, כי הלא הינה עומדים מוכרים לו ולא צרי' להлокח לתקן בהם מאומה, כי השחיטה צרי' לכזיתبشر כמו לכולה והמתנות גופו אין מולגן אותן ואין מפשיטין אותן, אלא יתנו לו בעורן ובצمرן כאשר פסק הרמב"ם והשוו"ע, لكن כאן ע"מ דקאמר לתנאי איכזון שיזכה הлокח בכל הבמה, אבל ע"מ שיתן המתנות דידי' לו ולא לאחר, כנפער' נכוון לפי חומר הענן.

אולם בגין הדין דלא מהני כאן תנאי דעתך, יש כאן פלוגתא בין רשי' ותוס' דרש"י ז"ל כתוב דהטעם מפני שהמתנות אינם שלו אלא של הכהנים ורק הטו"ה שלו, וכן לא מצי לאתוני' שיתנן די'קי לו.ומי כחכם יודע פשר זה דלא מבעי אי טו"ה ממון דמצוי שפיר להתחייב ליתנים להאי כהן ולא לאחריתא דהר' מצי ליקח סלע מבן ביתו של כהן בשביל טו"ה, אלא אפילו איינו ממון מ"מ למה לא מצי להתחייב שיתנן לו כיון דהוא דבר שבדו לעשות.

אבל הנראה לפע"ד דלשטי' אי הוה מתנה ע"מ שיתנו לו המתנות הוה מהני שפיר, אלא דכיוון דאמר ע"מ שהמתנות של תיב שווא דבר שא"א שהרי אין להוקח כלל טו"ה ולא גוף המתנות, ואין אפשר שיהיו שלו דהлокח יסלק את עצמו מהם והוא מילא שלו זה א"א, גם אם הлокח יסלק מהם הר' הים של השבט, וכל כהן הקודם בהם זכה בהם, וכמו בכל המתנות שאין בהם טו"ה לבעים וכmesh"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

להפרישה כדי לתקן העיטה מאיסור טבל, עיין בתפארת ישראל על המשניות שנ복 בזיה. וא"כ אין כאן פסידה דממונה, ומ"מ דוקא בספק איסור מיתה חייב להפריש ולא בספק איסור לאו, אלא דיל' דסובר רשי' דכי היכי דמהני סברת פרה בחזקת פטורה קיימה לשלק הא夷 עשה דעתך מלך ה"ה דעתך שפק איסור לאו, ולא ס"ל כמו שתבנו דין כאן שום חזקה אלא דעל חיוב צדק משיך גופא אנו מסופקים אם יש עליו דבאמת סבירה זו קלישטה דהרי עתה באשר דין עליו הרוי הוא גור וחייב לקיים צדק משיך וע"כ הפ"י דפרה בחזקת פטורה קיימת כמו שתבנו לעיל במשנה דבכור שנתעורר וצ"ע.

ע"ב גמר' א"ל לעני ולגר תעוזב אותך ולא לעורבים ולא להטלפים, יש להעיר נינו דפטור מן העשה, אבל הלא דלא תלקט מנ"ל דלתיא, אבל מזה יש ראי' ברורה למה שכבתתי לעיל דר' י"ז ע"א לפרש הגם' יוניא אמרין שם דלא תלקט וכן לאו דנבלת לאו לאי מעליה נינהו דלא כפרש' ותוס' משום דעתך לעשה, אלא משום דכל עצמיות הלאו נצמה מן העשה עי"ש היטב. וא"כ גם כאן ניחא דכל דיליכא עשה דתעוזב אותך ממילא דיליכא לאו דלא תלקט ודוק'.

ועיין בהגנות מהרש"ש מה שתפס על הש"ך י"ד סי' של"ב שכתב דרך בחול' דמתנות ענים איןם אלא מדרבני. דסידור לשון הטור אטעתית. וכ"ז צ"ל בחודשו כתוב דזהאי דרשה תוספתה היא ולא הביאה הש"ס משום דלית הלכתא כוותה דין דרישין לא תלקט לעני להזיהר העני על שלו, אבל בחול' דרבנן מקלין כהאי תוספתה ולוי דזרע בקשר חול' הוה עי"ש. והנה לומר דלית הלכתא כהאי תוספתה משום דרישין לא תלקט לעני להזיהר על שלו הוה דבר שאין, כי דרשה זו דלעני ולא לעורבים היא פשוטה. ומסתבר ולא נדחת מפני האי סמכין דלעני אדלעיל קאי אלא תלקט, ולא עוד אלא משום דדרשין אדלעיל הци יוצאת המקרא מידי פשוטה דאי'א עשה דלעני ולגר תעוזב אותך, וממי לא נשמע במקום דיליכא ענים אין כאן מצות עיזבה, וכל המעין בלשון הרמב"ם ז"ל יראה שאין זה דרשה משום איזה יי'טור, אלא מכח הסברא מפרשן הקרא כך. ועוד זאת אי משום דרבנן הי' מшиб לו ר' ששת דלא לעורבים ולא לטלפים, מה פריך לי' מותרומה וממתנות דדאוריתא הם, لكن ודאי דברי הש"ך תמהין ועומדים ודוק'.

הדרן על פרק הזרע והחלים

ואין אנו יודעים גם על אחת מהם צמצום הזמן לומר דגירות נעשה בחזות היום והספק על השחיטה אי קודם החות או לאחריו דاز הווה מוקמינן הפרה בחזקת חי ולآخر החות אישחט אם להיפך דחשיטה הייתה בחזות גיותו ואמרין דלאחר החות אי קודם אי לאחריו הווה מוקמינן אותו בחזקת גיותו ואמרין דלאחר החות אי תגיגיר אבל האי ספק דמתני' מיררי באין אנו יודעים שום אחת מהם מתי נעשה לנו ספק השkol מקרין, וכן בקמה דאנו מסופקים על הנני חיטים שמצונו בחתונותים אם המה לקט או לא, הוא ספק השkol ומ"מ קאמר רבא דמנני שהתורה אמרה עני ורש הצדיקו צדק משיך וتون לו, ע"ג דבר שאמר ממן כל ספק להקל להנטבע, אבל לגבי עניים אמר התורה הסתלק גם מן הספק, אבל זה דוקא אם עכ"פ הגברא בא חייב באדי, אבל כאן בגר על זה גופא אנו דין אם הי' עליו האי חייב עני ורש הצדיקו, באין לא אמרה התורה שיחמיר על עצמו. ולפ"ז האי פרה בחזקת פטורה והמה בחזקת חייבא שניהם לאו דוקא, אלא אגרבר קאי דבפרה הגברא גופא הי' פטור אף' מקרא עני ורש הצדיקו, ואם כן הוא, אז לכואו יפה הקשה ק"ז צ"ל לעיל על המשנה דבזכר שנתעורר במאה דלמה לא יתחייב قولן משום עני ורש הצדיקו, דהרי עכ"פ ספק הוה ולחומרה במתנות כמו שאמרו כאן. וליתא מהו שכבתתי למללה דהתמים דומה לפרט, דהרי אין כאן חייב ברור כלל משא"כ בקמה דאי'א עכ"פ חייב על הקמה, דלפי ביאורנו אין הכוונה משום דאיכא חייב לקט על הקמה דהרי רק אז איכא חייב אי איכא לקט על הנני חיטים און מסופקים אי מלקט קאתו. אבל מ"מ נראה לי דקושי ק"ז צ"ל לעיל לק"מ דהתמים כיון דעכ"פ איכא חד גברא בטח דפטור למגררי, כל או"א מצי אמר אני הוא, ולא שייך עני ורש הצדיקו אלא במקומות דלא נוציה בודאי ממו שלא כדי, אבל בהני מאה ששותחים כיון אדם נחיב כל או"א ודאי נחיב אחד מהם שלא כדין ונגוזל את האחד בודאי, בה לא מסתבר דמשום עני ורש הצדיקו לעות את הדין נגד אחד בקו"ע, וזה ברור לפע"ד בס"ד ודוק'.

ע"ש א"ל אבי והרי עיטה, א"ל ספק איסורה לחומרה ופרש' ז"ל שיש בה עז מיתה הלך לא סמיכין אחזקה יש למדוד מדברי רש"י אלו בספק לאו לא איזין לחומרה והוא פלא אלא דיל' דכאן כיון דאי'א חזקתו פטור כדאמרין פרה וה'ה עיטה בחזקת פטורה קיימת, ה'י סובר רשי' ז"ל דלא מסתבר להחמיר בספק, אלא דלפי שביארנו לעיל אין כאן שום חזקה רק ספק השkol. ובאמת לא בעי ליתן חלה כהן אלא מצי מכחה, אלא צריך

פרק ראשית הגז

דיתנו מן המובהר, אבל הקושי' מעיקרא ליתא דהרי פסוק זה במשנה תורה כתיב ומסתמא לצרכו הוכפל מצות נתינת תוי'ם, וכן לא כתיב חלב אלא קרי' לי' ראשית משום דבעינו מן המובהר, וכן כבן יי'טור וגס הספרי לא כיון לומר דמכאנו אנו ילפינו דבעינו מן המובהר, אלא דמפריש תיבת ראשית. אמן מצות ראשית הגז היא מצוחה מחדשת במשנה תורה דלא נמצא בפ' קרח שモונה שם כל המתנות, ובודאי אתה האי שם ראשית דיתנו לו מן המובהר שבגיהה, אלא דלא נמצא דרשה זו לא בגמ' ולא בספר',

דף קל"ה ע"א משנה ראשית הגז וכו' הא דקראי לי' ראשית או דאיתא על הזמן שיהי' מן הקודם בזמןן, או באיכות שיהי' מן המובהר. והנה על ראשית דגנד' דרישין בספר' שיאין תורמיין אלא מן המובהר, וכן פסק הרמב"ם ריש פ"ה מתורות דאן תורמיין אלא מן היפה, אלא שambilא קרא אחרינה מפ' קרח בהרימכים את חלבו ממנה. וראיתי בת"ת עה"ת דנתערור ע"ז, וככתב דזהאי לאלו, ואידך לעשה, ולא נראה כן מרמב"ם שיהי' בלאו ועשה. ובלא"ה לא ידעת מה הוועיל בתירוץ הלא כמה פעמים כתיב שם בפ' כל חלב דגן תירוש ויכהר ואת חלבו ממנה וכדומה, הרי איכא עשה טובא

להתורא לא כתוב קרא כבימות ריש דף ע"ח, וכותב עוד משום דוחה מהבב"ע, הנה טעם זה האחרון לא הבנתי דהרי בשופר של עליה לברור דמעל דנספקא לחולין יצא כדאמרין בר"ה כ"ח ע"א, וליכא משום מהבב"ע, והכא בגז עלה להחזיק בגזיה הרי מעל ויצאה הגזיה לחולין, ולמה יפטור משום מהבב"ע הא חדא, שניית לא שמענו מעולם לפטור אדם מהיובה דרמי' עליה משום מהבב"ע אלא אמרין לא יצא וציריך לקיים המצווה בדבר אחר, אבל לפטרו מהיובה דעתיו פשיטה דלא, שלא יהי חוטא נשכר. כמו שלא נפטר את הנושא נשים בעבירה ואפילו חיבי כריתות מלמול ולפדות את בנו דנולד בעבירה. ומה שאמרו הרוי שגוז סאה חיטים טחונן ואפאו וمبرך אין זה אלא מנאץ כבר כתבו דלא אותו חז"ל לפטרו מברכת המזין או מברכת הננהן בשלב שלחמו בא מן הגז אל לומר שלא יעלה לרצון לפני יות' אבל לעולם חייב לבך. והכא ודאי פשיטה דלא יפטור מליתן לכחן הגזיה משום דבר עבירה במא דגוז אכן קדשים, אבל טעמא קמא די לחתירה לא כתוב קרא נכון הוא, וא"כ הא צאנק ע"כ לאו למיעוטי קדשי מזבח אתה, אלא דמ"מ הדין דין אמרת דפטוריין אדם נמעט מצאנק צאן שותפות של ישראל או של נכרי כדלקמן אז ממילא דשל קדשים נמי איתמעט דלא גרע משאר שותפות דאפילו לריה"ג קדושים קלים ממון בעליים הם, מ"מ הרי עכ"פ אית לגבוה חלק בהן עד שלא מקרי צאנק. וא"כ לכארוי קשה למה לא מצי מيري בקדשי מזבח ובעבר וגוז, והקרא באמת לא אתה אקדשים אלא אשותפות וקדשים קדשים ורק ממילא נשמע ממיעוט דשותפות א"כ גם התנא די לאשמעינו עיקר הדין דשותפות ישראל או נכרי פטור אשר זאת נלמד מקרה צאנק, וקדשים ממילא נשמעו, וגם אין לפреш דלא במוקדשין היינו בפסחמן"ק, דפסחמן"ק לא נקרוא קדשים דחולין מהה כל דבר, אלא אסורים בגזיה ועובדיה, אולם התוספתא דלא קתני הא דאי נוגה במוקדשין שפיר עבי הני תרתי דקדם ממון להקדשן ונפדו דחיבי ברה"ג, כדי לדיק>Dבלא נפדו פטורין ומיטעם שפטור במתנות, אלא דרש"י ותוס' שם בבכורות פליגו בהא דקאמר בגמ' שם דקדושת דמים נמי מדח"י הפירוש דילפין קדושת דמים מפסחמן"ק דנתמעט ודאתקשו לצבי ואיל, והתוס' סברו דמאת העם כתיב ולא מאת ההקדש, וכאשר הארכתי בזה למלعلا בפ' הזרוע. וא"כ קתני דבהקדשן קדם לממון ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטור ואע"ג אסורים בגזיה מ"מ הקרא דאיתקשו לצבי ואיל לאו לריה"ג אתה אלא לכל שאר מילוי וממילא גם רה"ג בכל עבור וגוז, ובקדשי מזבח עבור וגוז דפטור לרשי"ק קו' הוא מפסחמן"ק, דהרי רק מצד קדושת איסור גזיה ועובדיה פטור להו מכש"כ בלא נפסלו למצבח. ולתוס' מאחר דאםעט שותפות או דישראל או דנכרי ה"ה קדשי מזבח דעכ"פ אין צאנק מקרי.

ואחרי הצעת הדברים יש לתמונה על הרמב"ם שהביא המשנה וגם התוספתא והוא לפלא בעיני, דהאי דין דקדשי בה"ב שנפדו שחיב, לא הי' ציריך להבאים מושום דפשיטה ולדיוקא דבלא נפדו פטור ל"צ דהכי מפורש אומר כן בהא דאי נוגה במוקדשין דמפרש הרמב"ם דקדשי בה"ב קאי. והדין השני בפסחמן"ק בעבר וגוז דפטור, שהוא מטעם דאית ב"י צד קדושה כי כן שיטת הרמב"ם ז"ל בשיטת רשי"י וכן שביארנו בפ' הזרוע לעיל, וא"כ מכש"כ קדשי מזבח שלא נפסלו וקדשי בה"ב שלא נפדו דפטוריין מושום קדושה דאית בהו, ולא בעינן מיועטה דעתך והרמב"ם הביא על פטור דקדשי בה"ב משום דין זה צאנקו, ובאמת אין זה צורך דתפ"ל משום קדושה שבו פטור ומגמ' דדרש מצאנק למיעוטה צאן קדשי בה"ב איכא ראי' נפלאה נגד רשי"י והרמב"ם ז"ל, דפסחמן"ק דוקא אימעטו משום דהתורה קראן צבי ואיל וכמש"כ התוס' שם בבכורות, אבל

ולעומת זו כתוב הרמב"ם בהכל' ט"ו, "רה"ג מצותה בתחילת, ואם הפריש בין באמצע ובין בסוף יצא" עכ"ל, והוא מותספתה כאשר הביא שם ה"כ". ויש לתמונה למה לא נדרש גם האי ראשית בגז כמו ראשית דכתיב בדגו דבעין מן היפה והmobach, ולא על הזמן שגוז בתחילת יתנו לכחן.

ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דמכאן אייכא ראי' למה שהסבירו הפסיקים האחרונים ذריזין ומקדימין למצווה עדיף מצווה מן המובהר. וכך יותר מסתבר לדריש ראשית בגז דיתן לו מיד CID שגוז CSI נתיינה לכחן ולא ימיתין עד גמר הגזיה כדי ליתן לו מון המובהר שבגיאה אבל בדגו דבעין מירוח ודגן א"א לומר בראשית קאי על הזמן שיתן לו בתרחלת המירות דהרי אין תורמי מונה שנגמר מלאכתו למה שלא נגמר מלאכתו כמו שפסק הרמב"ם תרומות פ"ה ה"ד, וכך מוכרכין לדריש דעל איכות התבואה קאי שתהי' התורמה מן המובהר והיפה ואולי גם פשוטות לשון ראשית יותר משתמע על הזמן כמו בראשית בראשית ברא דראשית ממלכתו. ומ"מ הדין ذריזין ומקדימין עדיף ממצואה מן המובהר נשמע מקרה זה, דכיוון דציויתה התורה להקדים הנטינה ולא הקפידה יותר שהיא מולבו. וליכא מלטא דלא רמייה באוריינט ודוו"ק.

ע"ש בחולין אבל לא במוקדשין הרמב"ם בראש פ"י מהל' בכורים מפרש, "יכיז הרוי שהקדיש בהמות לה"ב וגווזין, יכול יהי' חייב לפדות וליתן לכחן, או שהקדיש בהמה חוץ מגזתה יכול יהי' חייב בראשית הגז, ת"ל צאנק אין אלו צאננו" עכ"ל ועיין בכ"מ מה שהביא בשם הר"י קורוקס שתמה עלי, ומה שכתו האחים ז"ל.

וגם אני ענה חלקי כדיורים הבאים ביישוב הני פסקי הרמב"ם אבל כתע אוורר על קושי' חדש שלא נתעוררו שום אחד מן האחרונים ונושאי כלוי, והוא דהרבנן'ס הוסיף עוד מה שלא נזכר במשנה. דכל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו שחיבים ברה"ג, אבל אם קדם הקדשן את מום ו_nfdu פטורין מורה"ג. והכ"מ ציין לדין זה משנה דריש פ' הזרוע ופ"ב דבכורות כי לעין זרוע והלו"ה"ק, וכן לעין בכורות תנא התנא דמשניות הני דיןין, ובגהה שם כתוב דהנתנא דמתני לא נהות לאשמעין דיןין אלו ברה"ג, אבל מוקדם בתוספתא שהרמב"ם הביא ממש לשון התוספתא. והנה הא דעתן דין לא נחות לדינים אלו ברה"ג כמו במותנות לעיל ובבכורות, י"ל משום דחיב רה"ג בקדושים בה"ב שנפדו שהן חולין גמורין לכל דבר אפילו לגזיה ועובדיה ולהאילן לכליים, אין שום חידוש ולא קתני فهو לעיל ובבכורות אלא לדיקא דקדום שנפדו אין נוגה בהן וכגדמדייך כן שם בבכורות י"ד ע"א דalgo ברישא דמתני' דקטני נוגה בחולין אבל לא במוקדשין מחייב מזבח מيري, מבואר במשנתינו לעיל דלאפוקי מקו' אתה, אבל כאן בראשית הגז דהאי אבל לא במוקדשין עכ"ב אקדשי בה"ב קאי דמקדשי מזבח אסורים בגזיה וכמבואר בgem', א"כ האי דין אדים נפדו ופקע קדושתייה למורי דחיב הוא משנה שאינה זריכה. ודין השני דקדם הקדשן את מום וnfdu דהיא ינו פסחמן"ק דפטוריים מריה"ג הרי היא הך קדשי מזבח דפריך עלייהו בגמ' טעמא דכתיב צאנק ולא של הקדש וכו' הא לאו בני גזיה ועובדיה נינחו, והרי פסחמן"ק נמי אסורים בגזיה ועובדיה מה"ת אולם התוספתא לא קטני כלל האי רישא דמתני' דנותג בחולין ולא במוקדשין (ופלא והפלא דבפ' הזרוע לא קטני מזינה בפסחמן"ק א"כ לרישום) דהמשתתף עם הכהן צריך לרשותם קטני בפסחמן"ק א"כ לרישום) וכן קטני בקדשי בה"ב שנפדו דחיב, ומילא נדע דבשלא נפדו פטור. והא דקטני דבפסחמן"ק שנפדו דפטור ע"פ אסורים בגזיה מ"מ בעבור וגוז משמעינו דפטור ומה דלא נחא לי' להש"ס לאוקמא מתני' בקדשי מזבח ובעבור וגוז, כתוב בה' ק"ז ז"ל, משום די

שיהי', ה' מקום לומר דאסור ללבוש בגד ממנה קודם שנtran לכהן חלקו. אלא דיש לעין למה לי לרמב"ם ליתן האי טעמא בהמה שלא הורמו עתנותיה דהרי בטבל דגון איתן לו קרא דולא יחללו את קדשי ב' י' אשר רימנו, שמשם ידעינו איסור טבל, אבל כאן הלא לית לו קרא, ומה דעתא מ"ד דהאכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים כתבנו לעלה, שהוא מצד השחיטה דחידין על הטבת, וכל שלא ה' רשאי לשוחות עד שידע שייתנו המתנות להן שחיטתו פיגול לא ירצה וצ"ע ודוק'.

ע"ש גמר' ה"ב"ע בקדשי בה"ב וכוכ' ס"ד"א ליפורוט וליתוב לי וכוכ' עכ"ל הגמר', האי אוקמתא ע"כ לית לי להא דרבא לקמן דיצה מאחוsur גוזזה פ"ד" ונתינה דהרי מקרא דצאנך ולא של הקדש קממעט, וזה נראה לי טעמא דרמב"ם ז"ל דהשמיít הא דרבא, דהרי הוא לא חס לפירכת הש"ס וקבעו העמדה והערכה, ויפה כתוב באזה ק"ז צ"ל ד"ע"ג ד"ס"ל לרמב"ם דקדשי בה"ב בכל העמדה והערכה, אבל הגיזה עומדת לגוזג נגוז דמי, וכוקשי התוס' דהוה מקדייש עצים ואבנין. אע"גadam הקדיש בהמה סתם כל המחבר לה בכל הקדשו, אבל לעניין העמדה והערכה אין הגיזה בכלל, וא"כ קיימת האי אוקמתא ונתמעט מצאנך, וכאשר כתוב הרמב"ם דלאו צאנו הווא ע"כ דל"ל דרבא ופסק כאוקימתא דגמי' דמצאנך נתמעטו קדשי בה"ב, ואי קשי' לך, הלא לעניין כייסוי הדם וכן לעין כתיבת גט במחובר פסק הרמב"ם כהאי דרשיה דקרא, דושפיך וכסה יצא מחוסר פדיי, וכותב ונתן יצא מחוסר קיצחה. ולפע"ד נראה לדדרשה זו אין לה מקום אלא בשני פעלים זאת, ושפיך וכסה, וכותב ונתן וכדומה, דזאת מורה על תכיפות שני המעשים שלא יהיו צורך להפסיק בינוים באיה תיקו וכן מצאתי כתוב בת"ת עה"ת בפ' אחריו על דרשיה זו דושפיך וכסה עיי"ש, אבל כאן ברה"ג דכתיב הראשית גז צאנך חתו לו, אין מקום לדרשיה זו ולכן לא פסקו הרמב"ם ז"ל, ודוק'.

ע"ש אר"מ ב"פ משום ר' ניאי הכא במקדייש בהמותו בה"ב חז מגיזותי' וכוכ' דאמר חז מגיזה וכחישה עכ"ל, גם כאן תפסו על הרמב"ם ז"ל שכטב בהקדיש בהמותו חז מגיזותיה, והشمיט הא דכחישה. ולפע"ד נראה דכל שמקדייש צאנו חז מגיזותיה היינו דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז להקדש, דהרי לא אמר חז מצמירה אלא מגיזותיה שהוא הצמר התלוש, וע"כ כוונתו לנוז תחלה, וא"כ הא דאמר בגמי' דאמר חז מגיזה וכחישה לאו דוקא, אלא דהוא כאמר דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז, וזה נכון מאי אולם מכח זה נצחה לי קושי' עזומה על הרמב"ם שפסק בליך גז צאנו של עכו"ם דפטור דוקא בליך אחר שנגן עכו"ם, אבל לך הצאן לנוזן ע"פ שחזרן הצאן לעכו"ם אחר הגיזה חייב, שכן החזיב אלא בשעת הגיזה עיי"ש בכ"מ וכוונת הרמב"ם ז"ל מבוררת, דמי שליך לנוז צאן של עכו"ם, הרי הצאן שלו מקרי עד אחר הגיזה, דהרי אכן כחשץ צאנך ולא יכול בעל הצאן לעכב כהן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאינו מחויב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiṭṭa li דא"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעלה אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכחן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי אינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכחן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות וויל, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממנו מאייה

חדשין הן של מזבח והן של בה"ב לא נתמעטו מה, וכמו שהארכנו למעלה בפ' הזروع ולכן בעין כאן קרא דצאנך למיועטה קדשי בה"ב וגם קדשי מזבח בעבר וגוז אלב הרמב"ם מזכה כאן שטרוי לב' תרי לפ' שיטותו ננ"ל וצ"ע ודוק'.

ע"ש משנה מלובן ולא צוא, ופרש"י שלא נתלבן עדין כלו. כוונתו دقינו דקתיini מלובןPsiṭṭa דלא צואו لكن מפרש דלא נתלבן כלו ודוק'.

ע"ש לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו פטור ופרש"י ז"ל דקני' בשינוי והוא לי מזיק מתנות כהונה או שאכלן עכ"ל, הנה הגם דבגמי' ב"ק ס"ו ובשאר מקומות הbia האי דינא לעניין שינוי קונה, מ"מ נראה לפע"ד דלא שייך כאן לומר דקני' בשינוי דהא גם לפני השינוי דידי' הוא, דהא רק מצות נהינה עלי, ולא עוד אלא דעכ"ב בצבעו כל הגיזה דוקא פטור כמש"כ התוס' בבב"ק וכן ביאר המל"מ בפי' ה"ה מבקרים, וא"כ איה קני' שידי' בשלו, ועוד דלא משמע כלל שצבעו כדי לוזל השבט, אלא אירע שלא הספיק ליתן עד שצבעו, וכי נימה דבפקdon נמי יקנה הנפקד את החפש ע"י' שינה ויכול להחזיק בחפש של חבריו ושילם שווו אתמה? אבל הכוונה כאן דכל שנשתנה שצבעו לא נקרהתו גיה, וממילא פקע החזיב נתינה ממשנו, דגוז אמר רחמנא ולא צמר צבעו דלא נקרה גז. וממilia שמעין מני' דלענין גזלו נמי תו לא קריין בי' והשיב את הגזלה אשר גזל עein שגאל, ולכן מה שכטב רשי' ז"ל דקני' בשינוי לאו דוקא אלא נפטר ממצות נתינה ע"י' השינוי והא דלא מהני השינוי, לפטו מות"ם ואפילו יון ונעשה חומץ דודאי שינוי גמורה היא, משום דחתם אישור טבל לא פקע ע"י' שינוי ומזה אيكا ראי' גמורה נגד דעת רבנו יונה שמתייר אסורי ע"י' שינוי ומכאן מוכח דליתא והחולוק שבין אישור טבל לחזיב נתינה הוא דיסורי תורה אישורי החפツ נינהו ולא פגמו ע"י' שינוי, משא"כ מצות שהמה חיזובי גברא כל שנשתנה החפשתו ליכא חיזיב אגברא, ולפי מה שביארנו במ"א באיסורי חפツא ג"כ רק מטעם יוצא מן הטמא טמא לא מהני השינוי, ולדעת הרמב"ם דאין באיסורי יוצא מלוקות אלא אישור בעלמא באמות יש לעין בין טבל שנעשה חומץ אי אيكا בי' לאו מעלי' של טבל וצ"ע. ווד דמה שלא הקשתי על טבל דגון אדם טחינו ואפאו דודאי שינוי גמור הוא דשאני טבל דגון דכל שאסורה תורה אכילת טבל כדרכך אכילה אסרו דהינו לאכול הפת ממנו או התבשיל כדרכו אבל בין ונעשה חומץ יש לעין אם יכול לתקן ע"י' הפרשה, ולפ"ז ביון טבל שנעשה חומץ יש לעין אם יכול לתקן ע"י' הפרשה, כי על חומץ אין כאן מצות הפרשת תומ", ורק אישור טבל עלי' מצד יוצא מיין טבל וצ"ע ואכ"מ להאריך ודוק'.

ועל מה שכטב רשי' ז"ל דהזה לי' למציק מתנות כהונה שפטור מלשלם, הקשו התוס' לקמן קל"ע ע"ב דא"כ הא דר"ח מתני' היא ומה קמ"ל. ולפע"ד נראה פטור ממצות נתינה, ור"ל דאינו מחויב לכחן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, דPsiṭṭa li דא"א ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiṭṭa li דא"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעלה אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכחן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי אינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכחן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות וויל, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממנו מאייה

ומצאנך ולא של שותפות, ר"ל כיוון דחייבא דברא תלו בKENIN צאן, וכואנו אין כאן KENIN בכמויות אלה באיכות.

ועתה נחזה בשותפות עכו"ם מה דינו, הנה באין מגייע כשיעור על חלקו של ישראל פשיטה דפטור לכ"ע ובלא שום קרא, דבר אשר נאמר דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, והן אף נאמר דעתם כאשר כאו"א מתחלק הקניין בנסיבות, אין כאן חיבך מבון, וע"כ הא דמעטינן שותפות עכו"ם לכ"ע כפי האי ס"ד שבגמר' רק בדאיKa כשיעור לישראל בהאי שותפות. ועתה נראה לפי דרך הראשון שהחכמים מחייבין בישראל גם בדיליכא שיעור לכאו"א ומוטעם דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, שפיר פטור בשותפות עכו"ם אפילו מגיע לישראל כשיעור מה"ט גופא דהרי בהאי מושג השותפות פתיכי בי טכו"ם דלאו בר מיעבד מצוה הואה אבל לר' אללעיא דפטור בשותפות ישראל בדיליכא שיעורא לכאו"א, משום דיש קניין פרטיכי בנסיבות לכל שותף ושותף בשותפות עכו"ם בדאיKa כשיעור לכל או"א אין כאן טעם לפטור את חלקו של ישראל, אם לא מגזה"כ, ולכן יפה מופרש כפשוטו מה דפרק הש"ס ולר' אללעיא שותפות העכו"ם מנ"ל אף דכבר דרש מצאנך לפטור שותפות דישראל משום דהאי שותפות דישראל לית בי שיעור לכאו"א, אבל היא שותפות דנכריอาทיה בי" שיעורא ומסבראה הי' חיבך אלא מגזה"כ פטור, ולהחכמים דמחייב בשותפות ישראל בדיליכא שיעורא פשיטה דפטורין שותפות עכו"ם גם בלא קרא מה"ט גופא דהרי השותפות מושג בפ"ע ופתיכי בי עכו"ם אבל אם נפרש דelogתתם בדאיKa שיעורא לכאו"א ופליגו בהאי סברא, אי שותפות עליון בפ"ע או לא דלחכמים דמחייב בשמגעיו שיעור על כאו"א ופוטרין בדיליכא שיעור לכאו"א, ע"כ משום דס"ל דכל שותף יש קניין בפ"ע בחולקו הגם שאינו מצווין ומ"מ פוטרין בשותפות עכו"ם הגם דיש לישראל כשיעור חמץ אזן לחלקן, הרי זה מגזה"כ מלטה בלא טעמא ור' אללעיא דפטור אפילו בשותפות ישראל משום דשם השותפות מושג בפ"ע והتورה לא חייבה רק אישים נפרדים. הא דפרק הש"ס ור' א שותפות דעכו"ם מנ"ל הפירוש,adam אין לו קרא למיעט שותפות דעתכו"ם דלמא צאנך למעט שותפות דעכו"ם, אבל דישראל חייב震اع"פ שהשותפות מושג בפ"ע מ"מ חייבה התורה.

והנה כמה דקತני בבריתא בהמות השותפות חייב ולא חייב ע"כ דעת האדם קאי והי' לו לומר חייבין, וכן הוא ברמ"ס שכטב השותפות חייבין ברה"ג, ע"כ בכוונה כתני ה כי, שלא נטעה לומר דמייר' דבין הכל איכא רק חמץ צאן וחיבין השותפות כמו איש יחידי ברה"ג, لكن כתני חייב, ותו לא ציד' לפреш דהינו דוקא בדאייכא שיוערא לכל חד וחד, אבל הרמב"ס שכ' השותפות חייבין הוזקן לפреш והוא שיהי בכל חלק מהן כשיוער. ע"ז עוררנו בני הרב מוח' עקיבא שחי' ופה דבר, וכן יש ראי' אלה ממוה דפרק המש' מ"ט דר' אלעאי ולא מ"ט דרבנן, די פלוגתנם ה' באין בין הכל רק שייעור חמץ, אז אדרבה עפ' סברא החיצונה ה' לו לפטור ומאן דמחייב בעי טעמא. ולפ' זה לחכמים אליבא דרבנן בשותפות ישראל חייב בדאייכא בחלק כא"א כשייער, אבל בדיליכא כשייעור רק בגין הכל פטור, ובלא קרא כלל דכיון דחובבין כאו"א לבע"ב בעפ' הרי אין לו שייעור ולמה יתחייב ולכן תמהני על ה'כ"מ שכ' דהרמב"ס למד דין זה מדין חלה בעב' נשים שננתנו לנחתום, וכבר צוח הלב אורי ע"ז, דאדרביה בחהלה בעיסת השותפות חייב כמבואר ברמ"ס בעפ' ה' מבקרים, והוא ע"כ אפיילו כש-bin הכל רק שעור אחת עיין בלב ארי. ולא עוד אלא דוגם במתנות זרע והולאה'ק חייב בהמות השותפות, ולמה יפטור כאן ברה"ג, אבל באמת לך' מ"ד בלא שום קרא פטור כל שאין כשייעור לכל חד וחד כי על השותפות לא מצין להטייל חיוובא רק במקום דאיכא קרא

כאן אנו רוצים לחיב את המקדש דחצאן שלו שיפדה את הגיהה
ויתן מגיה של צאנו כיוון דבידו הוא לפות, ואילך דקשי' לי' כיוון
דבעשут הגיהה הגיהה של ההקדש ופטור, אך יתרהיב לפות, הלא
קשה' ז' קושי' התוט' הוא בד"ה רה"ג לפרק וליטוב ל', דקושי' ז'
קשה אקומוטא דלעיל וה"ה אקומוטא דרבא, וכק' ז' תפס בצד
ראשונה של הקושי' דלא הקדש חלקו של כהן כמו במכר, אלא
דמ"מ בלא פדי' לא מazi ליתן לכחן גיהה אחת מבני הגיווות משום
ברירה עיי'ש, ובמהכח'ת כד שכב ונויים כתוב דבר זה, דברירה לא
שיך אלא בשאנו דניין על הדבר קודם שהוברר כמו בשני לוגין
שאני עתיד להפריש, אם מותר לשותות על סמך שיוברר אח"כ,
וכן הוא בכלל ברירה שבש"ס, אבל לאחר שהוברר לכ"ע מהני
אפיקו אלמפרע ומכ"ש אלהבא דלית כאן משום חשש ברירה והוא
פשות יותר מביעא בכותחא. ואפיקו אם כי כדברי ק' ז' ג"כ
לא הוועיל בתירוץ כלום, אז קשה דה' להמשנה חלק במוקדשין
כמו במכרadam שיר לעצמו חיב המקדש ליתן מגז ששיר, ואיך
קונטי סטמא דבמקדשין איינו נהג.

ועכ"פ מתוך הדברים נזכר לנו תירוץ מרוחק למה השמייט הרמב"ם "יל הא דרבא, דהרבנן" סובר דרבנן ע"כ לית לי' דלא מכיר או מקדיש חלקו של כהן, אבל הרמב"ם דפסק בפיורוש בפ"י כי בלוח גז צאנו של חבריו הנזוז, משום דחזקאה אין אדם מוכר מתנות כהונה, ואם לא שייר הלויק חייב להפריש עי"ש, א"כ ממילא דינו של רבא נדחה וחייב בהקדיש הגיאה ליתן לכחן חלקו שלא הקדיש, ועיין עוד מה שאכתבו בסוף פרקנו בס"ד ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא צאנך למאי אתה לכדתני בהמת השותפין חיב' ברה"ג, ור' אלעאי פטור מ"ט דרא", א"ק צאנך ולא של שותפות ורבנן למיעוטא שותפות עו"כ וכו' עכ"ל הגמ', הנה האי בהמת השותפין דפליגו בה חכמים ור' אלעאי לא יידענו מה היא, אם גם בגין כל השותפות יותר מחמש רוחות הצירכות כדי להתחייב נמי חינבו חכמים, ור' אלעאי פטור משום שלא מגע לכל שותף כדי להתחייב אבל בדיליכא בשותפות חמיש לכל שותף גם ר"א מודה דחיבין, וטעמא דחכמים דמחיבי אף בדיליכא שייעור לכל שותף, משום דהאי שותפות אנו מחשבין כבר' שיש לו כמה ראשון אבל הוא איש אחד, ובשלו אשכנז איינע יורדי ישע פרازן, וכאשר אבאר לך מ"ט חשבין איך שחקלו ללקחות, דהינו שכאו"א לקחו מן השלישי, דהינו השותפות, ובשותפות שאינו עומד להתחalk רך אחר שנים הרבה ועד אותן זמן לוקח כל או"א מן השותפות כי צורכי ביטו, ולבשו באים להסביר ומתחALKים עס הנמצא אז. אפילו למ"ד יש ביריה הדין כי, כי הלא הגיזות אין עומדות להתחalk בין השותפני, הרי דיש לכל הגיזות רק בע"ב אחד והוא השותפות, ולכן חיב'ו חכמים דרא"א גם בליכא רק חמיש בכל השותפות. ויש דרך אחרת לומר בדיליכא בכל השותפות רק חמיש להחכמים פטורין כמו לר"א משום דס"ל דהשותפות אינו בעל קניין בפ"ע, אלא גם בגין עומד להתחalk בפירוט השותפות מיד, מ"מ לעניין הקניין שם כא"ו"א לבדו נקרא עליו כי חלקו למחצה שליש ורביע, וכך כל שאין מגע לכל או"א כשייעור אין כאן חיבור לא על רבובן ולא על שמעון, אבל בדיליכא שייעור לכל או"א מחיבין מה"ט גופא, דהרי יש לכאו"א בפ"ע חמיש, הגם שאינו מצינוizia חמש הם שלו, אין בכך כלום דיש קניין גם בדבר שאינו מצויין במקום, ור' אלעאי פטור אפילו ביש שייעור לכאו"א ומכח"כ בדיליכא שייעור משום דס"ל דין קניין בנסיבות לשום אחד אלא שם השותפות נקרא על הכל, והתוורה לא ציווה מצוותה אלא לאישים מיוחדים, ולא לשוחות שתוא בריה בפ"ע שיש לו כמה ראשין, וממעט זאת

שחלקו כלקוות, וכמו שאמרו באחין שחלקו דאין מביאין בכוראים דהוה כלקוות וחוזרין ביובל, וא"כ בתורה מה"ד א"ב הוה אחר החלוקה כא"א כלוקח ופטור מה"ת, אלא דמדרבנן חיב, אבל לא לוקח מן הנכרי דפטור אף מדרבנן מבואר ברמב"ם ריש הל' תרומות ובשו"ע סי' של"א. אלא דמה שאמר רבינו דטבל וחולין מעורבין זב"י, זה אינו אם נפרש אין ביריה היינו דין כל חטה וחטה שאין בו חלק של שנייהם, כי מאן דמפרש כן, אז עד חלק שבתלי מתחלק אנו אומרים כן וכאשר כתבנו על מעלה דאנו משווין הני תרי שותפין נכרי ויישראלי כאשר אחד דשם השותפות על כל חלק קטן שבקטנים דין לזה ואין לה כלום בנסיבות, אלא באיכות הנקין יש לכל א"א חלק, וכאשר חלקו בנסיבות אנו משווין כא"א ככלו הם קונים מן השוק שבאו לкупנות מן השותפות, וא"כ אין כאן חיובתו מ"ל אלא על חלקו של נכרי ולא על חלקו של ישראל, ואפילו מדרבנן, כי לקחו מן שותפות גוי ויישראלי שהוא פטורן. אבל הא תנא דאמר דטבל וחולין מעורבים זב"י, מפרש הא דין ביריה בע"א וכמו שכתו התוס' גיטין ס"פ השולח דاضר שחלקו המגע לו בשעת חלוקה ה"י מעותך לחברו, ועתה נתחלו ואפשר כלו או מקצתו נתחלף, ואין אתנו יודע עד מה, אז ודאי יפה כתוב המהרש"א דלחומרא צרכין לעשר כל חלק וחולק, אבל לא די בחזי אלא לפיו כלו, והנה דבר זה דביריה הוא עניין עמוק מי ימצאו ואני כתבתי ע"ז קונטרס מיוחד ועיין גם מה שכתבת לי עלי בפ"ק ז"ד בסוגי' דשותה בשבת מזה, ותמצית עניין ביריה תלוי בידיעה ובחירה הנאה כסותרים א"ז, ולכן אין בה הקיבוע הלכתא אלא דבדאוריתיא פסקין א"ב ולחותר, ובדרבנן פסקין יש ביריה ולוקלא ופסקין הדיניםanca בעינן תומ"מ קשה להולמים, ולא אריך עתה בהזה ודוק".

ע"שواب"א תרוייהו לר' אלעאי מצאנך נפ"ל, שותפות דעכו"ם מ"ט משום דלא מייחדא לי דישראל נמי לא מייחדא לי. לפ"ד נראה דהני תרי לשנאי אי דשל ישראל דומה של עכו"ם ומפניו למיוטמי מחד קרא או לא, נמי תלוי בסברא שנזכרת לעלה דאם נאמר דשותפות אין לשום אחד חלק בנסיבות אלא באיכות, א"כ מה לשותפות ישראל או שותפות עם נכרי דכיון דנון לשום אחד חלק בנסיבות, הרי לא מצי מתחייב אפילו אי אילך כאן שיעור גדול לחיב שניות, אם ה"י נפרדים אבל כ"ז שהשותפות קיים אין לחיב האישים הנפרדים כיוון דין לשום אחד חלק בנסיבות רק על כל חלק קטן שבקטנים שם של השותפות עלי, אבל אם בכל השותפות אנו מכין לכל א"א חלקו בנסיבות לפי ערך חלקו, אלא שכן חלקו מבורר היה הוא, אם בczפונה או בדרומה ואם צאן זה שלו, אי אידך אבל איתת לכל אחד חלק בנסיבות אז יש לחלק בין שותפות ישראל לעכו"ם ובאופן שיש בכל הנסיבות כדי לחיב שניות, אז בישראל חיים גם שניות, דמה איכפת לי דין חלק כא"א במבורר מוקומו, סכ"ס לכל אחד יש לו בנסיבות כל כך כדי לחיבו, משא"כ בשותף נכרי כיוון דכל זמן שהשותפות קיים אין חלקו של ישראל מבורר אין כאן מקום לחול החוב על החוץ, דעת הספק לא מצי חיל חובה, ע"ג DAGGER מצי חיל, אבל אחפצא לא מצי חיל ודוק".

ד"ג קל"ו ע"א גמר' מנתנות ע"ג דכתב רחמנא ונtru, אייכא למימר ילף נתינה מרה"ג וכוי' כתוב רחמנא מנת זובייח הזבח וכו', אה"נ מאת זובייח הזבח ליל לcdraba וכו', ותמונה על הרמב"ם ז"ל שכטב דבהתמן השותפי חיבת במתנות דמת זובייח הזבח כתיב, ועיין לבב אר', וכבר כתבתי לעלה בארכיות דרק לרבעא מצין למילך מתרומה וכן מרה"ג לחכמים דר"א, אם נפרש דחכמים מהיבין גם באין בכל השותפות יותר מחמש צאן, אבל

מיוחד ע"ז, וכך הביא הרמב"ם קרא במתנות מנת זובייח הזבח וכאשר נברר לפניו בס"ד, וכך כאן ברה"ג דליך קרא לחיבור בשותפות בגין שיורר לכוא"א, פטור מסבירה. אולם בשותפות עכו"ם ובדאיכא שיורר לישראל דנתמעט לפי מה שאמר כאן מצאנך לחכמים, מזה לא הזכיר הרמב"ם כלום, ואדרבה נהא דחיבך דרכ לרבעא אתה צאנך למעט שותפות דעכו"ם דאע"ג שהוא נגד הסברה לפי מה שביארנו, אבל כיוון דין למעט מצאנך ד"א רק שותפות דעכו"ם, מוקמין הקרא להכי גם נגד הסברה, אבל לפי הני אוקימות דלעיל וכאשר פסק הרמב"ם כלום, צאנך אתה למעט צאן שהקדיש לה"ב לא פליגו חכמים ור' אלעאי בדרשה דקרה כלל, אלא דחכמים מחיבין השותפות בין של ישראל ובין של נכרי ובדאיכא כשיעור לכוא"א כמו בחו"מ דדרשו דגנד על דיגון עכו"ם דלא, ומהיבין גם שותפות עכו"ם בלבד שום קרא ור' אלעאי הוא דדרש דגנד וצאנך הן שותפות עכו"ם והן שותפות ישראל לפטור, ומטעם דלא מייחדא לי' כדי אמר בגמי' لكمן בא"א האחורי, דוחד קריא נפקא, "ל דלמאן דאיצטראך קרא דגנד וצאנך ננ"ל גם ר' אלעאי לאו אקריא לבז קסמק לפטור אלא דמסבירה אין צווי שותפות שהוא מושג בפ"ע, ועיין עוד لكمן מה שאכתוב בישוב פסקי הרמב"ם ז"ל ודוק"ק היבט.

ע"ב גמר' ור' אלעאי איידי דהאי קדושת דמים והאי בדה"ג פסוק فهو והדר ערבי להו. בני הרב הנל"ש חייח' עורני לפי מה שכתבתני בראש פרקן דהני תרי ראשית אין פירושם שוה, דראשית דגנד היניון מן המובהר שבדגנד וראשית גז צאנך היינו תחלת הגיזה, ולהקדמת הזמן קאטא ע"י"ש, נחאת טובא למה כפל האי ראשית. וipher כיוון פלא דחש"ס לא נהית להז, כי כפי הנראה הוא פשוט. ומה דקאמר לעיל לא נכתב לא ראשית ולא וכו', אין ר'ל דיכתוב גז צאנך بلا וכו' דהרי עיי' לחבבו עם ראשית שבתחלת הקרה, אלא דזוי"ו של ויצהרך הוא הנוספת דהוו"ל לכתוב ראשית דגנד תירושך יצחרך וגז צאנך תחן לו, והוה מיתר ראשית השמי וכו' דזוי"ו דזוי"ה. אבל מה דקשי' לי הוא אדם לא ה"י כתיב ראשית אצל גז צאנך רק נסמק על ראשית שבראש המקרא איך היינו דורשים צאנך כלל, דהרי תראה דלא דרשין תירושך ויצהרך רק דגנד וע"כ משום דנקט הני בסוף שום דגנד, א"כ גז צאנך נמי כן הוא ורק ע"י שהפסיק בראשית מצין למידרש צאנך כמו דגנד. וצ"ע ודוק".

ע"ש ואב"א שותפות עכו"ם בתמורה רבנן חיובי מחיבי וכו', ופרשי' דחלקו של ישראל חייב וחלקו של נכרי פטור, דגנד ממש דפליג דמי וכותב המהרש"א דלרשב"ג דס"ל יש ביריה כל זה ניחא, אבל לרבי דאי ביריה, בשל נכרי למה פטור למורי אם לקחה ישראל, ובשל ישראל למה夷' על הכל, כיוון דבכל חטה וחטא יש לשניהם חלק, ולמה נימא ממש דפליג דמי. ועיין בח"ק"ז צ"ל שכטב ע"ז וז"ל „ולפע"ד לא נחית רשי"י לך. אלא הכי פירושו, בשלמה בתמורה אפשר למיליג הדגן, יהיו יש ביריה או א"ב, עכ"פ עתה חלקו הדגן ומקרי דגנד ממש מאין ואילך ע"ג שלא הוברר למפרע, והח"ע אי הוה כתיב ראשית גז ה"י דומה בראשית דגנד מכיוון שחלקו הגז הוה גז של ישראל, אבל הכא כתיב צאנך ותלי' צאנך ולא בגזיה וכו' עכ"ל, הנה כאן הוודה ק"ז ז"ל להא דכתבת לי עיל דלא שיך ביריה אלא לדוק על הזמן שקדם הבירור, אבל לאחר שהוברר ודאי דמהני הבירור. אלא דכאן לא העיל בהא דגנד גם למ"ד א"ב במכח"ת זה ליתא דהא גם בתמורה הרי הוא דגנד מושג אשר מני' ממעתיק בב"מ פ"ח ע"א, ומעשרות כתיב תבאות זרעך אשר מני' ממעתיק בב"מ פ"ח ע"א, ולא לוקח, ואכלת ולא מוכך, וא"כ למאי' א"ב והוה להו הני שותפין

הצאן קני לולוח עולמי, רק עד אחר הגזיה ובשניהם קנווים לו כדי לגזון דהינוו שלא יוכל המוכר לעכב הגזיה מפני חשי דעתן, ולומר לולוח שימתין עד שישחט הצאן. אבל לדעת הרמב"ם מובן היטב החילוק דבלוק גז צאנו אחר שנזון אין לו שום שייכות עם הצאן, אבל לך כדי לגזון הרוי הצאן משועבד לו לגזיה ומקרי גז צאנך, אלא דלפי פירושו עיקר הדין דמתניתין הוא משנה שא"ז דומהיכי תיתי הו"א דמי שלוך גזזה תלושה מן העכו"ם יהי' חיב ברה"ג, אבל גם לפירושו צ"ל דלקח הגזיה מן העכו"ם קודם שנזאה לאחר גזיה דהינו שעהכו"ם ימסרים לאחר גזיה והוא"א דרך שליחותי דלקח קבוע, והוא"ג גם כאן הצאן משועבד לולוח לגזיה קמ"ל דלא ודוו"ק.

ודע דקשי התוס' דלקמן ע"ב ד"ה שהמתנות נוהגות, דליתני נמי הא דלקח גז צאנו קבוע, בין חומריו דוורו והלו"ק לרה"ג. לפירוש הרמב"ם לק"מ ודוו"ק.

תוס' ד"ה אמי מה תרומה חייבין עליה מיתה וחומש, וא"ג דברה"ג לא שייכא בי' אכילה הנאת רה"ג היא אכילתה עכ"ל. וудין אינו מתיישב דהא אין כאן הנאה של כל"י ועל מה יוסיף חומש, כיון דמצוי ליתן אותה עצמה לכהן, ובאל"ה נמי קשה כיון שכבר מיעוט דאין רה"ג טובלת, הרי ע"כ ממש דאין בו קדושת תרומה דמשום דפטיכי ב"י טובלת. וע"כ לומר דדרך הש"ס להסמיד אקריא גם מה דפשות בלא קרא, והא גוף דרכה"ג אינו טובلت נמי בא בעי קרא, Adams אמר דטובלת תהי' חמורה מתרומה דחררי לא כתיב בי' הפרשה אלא נתינה ובתרומה לאחר הפרישה אף דלא נתנה לכהן הכרוי מתוקן, וכאן הי' כל הגזיה טבל, עד שיתן ראשיתה לכהן, אלא גם זאת רק לרוחוא דמלתא קמסמץ אקריא, ובזה מישוב מה שהעיר הלב אר"י דלפי מה דדרש כאן מראשית דאיינה טובלת, איך קאמר לעיל דלא איצטריך ראשית אלא ממשום דהאי קדה"ג והאי קד"ד ודוו"ק היטוב.

ע"ב גמר' חומר בזרוע וכו', וליתני אמר רבינא ה"מ ר"ש פטור את המשאכ' במתנות, אמר רבינא ה"מ ר"ש היא, דתני' ר"ש פטור את התרופות מרה"ג.

הנה הרמב"ם צ"ל פסק דרה"ג נוהג בתרופות, וכותב הר"ץ צ"ל דלא כאר' הו"ל למיפסק כר"ש מאחר דתנא דמשנתינו סתם כוותי, ועיין בלב אר"י מה שהאריך בזה להצדיק את הרמב"ם, דמכח סוג'י דנדזה דחה השקאה ולפי דעת כל הפוסקים שהעבiron עינם משיטת הרמב"ם כאן ובהלכ' כיסוי הדם, כי אני אומר דעת הרמב"ם צ"ל דגס במתנות חיב בטרפה בכברשה. דנהה הרמב"ם לא הביא דין זה דפטור בטרפה במתנות הנם שהוא דין מפורש כאן בגמ' ובספריDDRש מאת זובי היזבח ולא את הטרפה, ולעומת זה משתייחסות לשונו משמע דגס בטרפה חייב, דכן כתוב בראש פ"ט מבקרים מ"ע ליתן כל זובי בהמה טהורה לכהן, ואם דוקא בשחיטה ראוי' לאכילה קאמר, מה לו להוסיף האי טהורה על מגן דהלא אין זיבחה בטמאה, אם לא שכונתו למדינו דכל שזובח בהמה טהורה ע"פ שהיא טרפה כיוון הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לגוזז חייב ופרשי' צ"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם צ"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגוזן ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב ע"י". והנה גם רשי' צ"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרכ ע"ד שנזאה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו ע"ד שלא גזה ולקחה לגוזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

לפי ההלכתא שהוא דלא כרבא, החכמים לא מוחייבין בರה"ג אלא בדיאכאה שיעורא לכל שותף ושוחף, ובתו"מ חיבור השותפות ואפיקו של עכו"ם כיון דלא בעין שיעורא, ומשום דס"ל דכל שוחף יש לו חלקו בכמות נ"ל, וא"כ מה"ט גופא ה'ין לפטור במתנות בהמה משום דאין לכל או"א אלא החצי, לולי הקרא דמתאות זובי היזבח, וכן הדין בחלה ומשום דכתיב עיריסותיכם, והלב אר"י ראה קצחו של הדברים ולא כולם ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא גנד למאי אתה למיועטי בתי' כנסיות ובדירות, נתעורرت עלי מה דפסק הרמב"ם צ"ל בפ"ד מהל' בה"ב ה"ג דבහיכל הי' כ' אמות מעקה והוא ממשנה מדות, והלא כאן מעיטין בתי' כנסיות מעקה, וכבר עמד בזה המלב"ם וכן המנ"ח מצה חקמ"ז והוא הקשה, דיוטר יש למעט של הקדש כדדרשינו בכ"מ היכי דכתיב ב"י חיס הקניין לך, ולא של הקדש, וכלא כאר' ה' מקומ' לומר דמשום הא לא אר'י, דהרי גגון וועלויות לא נתקדשו, אלא דזה ליתא דנייהו דלא נתקדשו קדושת עזירה והיכל, אבל קדושת בה"ב הלא הי' עלייהם, دمشל הקדש בנבו אבל אמרתי לישב דבלאי"ה קשה הלא מעקה סגי בי"ד טפחים כאשר מבואר בשיש"ע ולמה כאן בהיכל ג' אמות, אלא דשם במשנה וברמב"ם איתי דב' אמות מעקה ואמה אחת טס של ברzel כמו סייף ע"ג המעקה סביר כדי שלא יניחו עליו העופות והוא נקרא כלה עורב, רשי' שם במשנה כתוב כי ה' חד מאי והעופות חותכין רגליים על האי טס ולפי"ז ניהו ניהו דפטור ההיכל מעקה, אבל לעשות מזיק בידים פשיטה דאסור. וידוע אריך האדם כשמגביה את ידיו הוא ד"א עירובין מ"ח תוס' ד"ה גוףו של אדם ג' אמות, וא"כ היו מוכרכין להגביה את האי כליה עורב עד ד"א, כדי שלא יליתן מכשול לאותם המשמשים שם בגג שלא יחתכו ידיםם, ומה דאיתו בספרי בית לרבות גג ההיכל עי"ש במלבי"ם שהוא עפ"י האי משנה דמדות והוא גירסה מוטעית דהגאון הגר"א צ"ל מגיה בית פרט לאולם עי"ש, והדבר ברור דכן הוא.

ודע דרש"י צ"ל כתוב בטעמא דמיועטה בתי' כנסיות ובדירות, משום שאין חלק לאחד מהם בו שף לבני עבר הים הוא, ועוד שאינו בית דירה עכ"ל, והנה טעם הראשון אין בו טעם דהרי מש"ה לא כמעט מגג שותFINE מדקתי כי יפול הנופל ממנו, ור"ל דחו"ל לא דרשו מלטא ללא טעמא דכיוון דמובואר טעם המצווה בקרא דעשית מעקה הוא כדי שלא יפול הנופל ממנו, מה לי בית מיוחד לאחד או לשניים, וממילא גם לרבים ואפיקו של כל העולם אין לבנות בית ללא מעקה, כדי שלא יפול הנופל. אבל הטעם השני קרוב לשימוש דאיינו בית דירה, ולכן אין משתמש על גנות של בתי' כנסיות ובדירות, אלא לעתים רוחקים וממילא דגס בגג ההיכל ע"פ שהאמנים ה'י' מניחים כליהם שם מבואר בפסחים ذר ס"ו ע"א מ"מ תשמשם שם ה'י' ארעוי וחושש נפילת קלישטה, ויש לרמז זאת בלשנא דקרה דכי יפול הנופל כתיב, והנופל מורה על התמידית שהוא עלול ליפול וזאת דוקא בתשmiss קבע ולא ארעוי, ודוו"ק.

ע"ש גמר' והתנן הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לגוזז חייב ופרשי' צ"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם צ"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגוזן ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב ע"י". והנה גם רשי' צ"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרכ ע"ד שנזאה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו ע"ד שלא גזה ולקחה לגוזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

ומוכרח לשנות דהשותט את הטרפה פטור ולא השוחט וננתנה בידו. הרי ברור דגש כאן פליגו ר"מ ור"ש כמו באוא"ב ולא הביאה פלוגתא זו כאן כמו שלא הביאה בפ' כסוי הדם משום דקסקמה על מה שהביא פלוגתא זו בפ' אוא"ב כי חד טעמא חד דינה בכל הנני שלשה אוא"ב כסה"ד ומנתנות, דבשותט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש. ע"כ הא שקליל וטררי שבגמי כאן לאו דסמא הוא. ואל תמהה על הדבר שהרמב"ם דחה השקליל וטררי שבגמי לומר, דשלא בדקוק פריך הש"ס וליתנא וכו' דראה זה בהאי עניינה ממש דכוותי הפלא לפלא, שכל הפסוקים הראשוניים העבירו עניינם הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן דפרק על פ"ה לעיל ע"ב ובפ' השוחט כ"ז ע"ב דהשותט וצריך לדם חיב לכסות, כיצד עשה או נחרו או עקרו. ולא ראיית בשום אחד מן המפרושים והפסוקים שיריחסו, כי הרמב"ם ז"ל השמייט האי דינה שהוא תוספתא מופרשת בפ' כסה"ד ומובהה בגמ' בשתי מקומות. ובין משפט ציון הרמב"ם בפי"ד בין שני חצאי לבנה. והוא פלא והפלא דלא הביא לא האי דינה דהשותט וצריך לדם, וגם לא הא דשותט לרפואה לעכו"ם ולכלבים דחיב לכסות, שנשנית ג"כ בתוספתא דשם וכאן בפ"ט מבקרים לעניין מותנות הביא הרמב"ם האי דינה שבתוספתא. והראב"ד ז"ל כתוב עלייו דנלמד מדין דהשותט וצריך לדם חיב לכסות, והכ"מ תמה עליו דלמה צריך ללמדו משם, כיון דהוא מפורש כאן בתוספתא, ולא חלי ולא הריש דבכתה"ד גופא אשר גם שם מפורש בתוספתא השוחט וצריך לדם וכן השוחט לרפואה וכי' דחיב לכסות, לא הזכיר הרמב"ם ז"ל כלום מדינים אלו, ואני אומר דעת"פ דהרי"ף ז"ל הביא ג"כ האי תוספתא דהשותט וצריך לדם חיב לכסות אשר מזה נראה דפסק במוותה, ומשום דגם הש"ס לעיל פ"ה ע"ב הביא ומקשה ממנה על רבי דאל לר' חייא שkol עופא ושוחט על בוביתא דמייא, והוצרך לתרצ' דאמר צא וטורף לחוד מ"ד, או צא ונחר לאייך מ"ד. מכל מקום הרמב"ם שלא הביא לא דין זה ולא דין דשותט לרפואה, ע"כ דחאה מהלכה ולגביה כסה"ד דיקי והדין עמו כי ד' עמו שהלכה כמותו בכ"מ וכל הפרש ממנה ומהלכתיו כאלו פורש מן החיים.

דלהנה כבר ביארתי לך לעיל דהתוספתא לא ידעה ולא סברהαι הכרעה דרבינו עיקר שנה באוא"ב ר"מ ובכתה"ד ר"ש. ושם בכסה"ד ביארתי דבאות עיקר פלוגתא ישנה של ר' ישמעאל הני קראי הוא, אלא דפלוגתת תלוי בפלוגתא דלהנה ר' ישמעאל ור"ע דר"מ כרי"ש דלא הותר נהירה מעולם, רק שחיטה היהת גם במדבר ומהזה נצמת דלית ל' ג"כ היתר מפרקסט, אלא ס"ל דבעין מיתה שע"י שחיטה, ולא מתרת השחיטה איסור אבמה"ח אלא מטהרת מיידי נבלה, ומהזה נצמת ג"כ סברתו דבין שחיטה ראו"י לאינה ראו"י אין שום חילוק, דשניתם מטהרים מיידי נבלה, ובשניתם אכן איסור אבמה"ח כ"ז שפרקסט, אבל ר"ש קר"ע ס"ל דבמדבר הותר להם הנחירה, אז הייתה תלוי בימותה אבל שנכננו לארץ ונצטו על מצות ואבותות ואיתסר להם הנחירה נתחדש להם ההיתר לאכול מיד בעודה חי כיון נשחתה אבל היתר זה לא ניתן להם אלא בשחיטה הראו"י דאיכא מצוה, אבל לא בשוחט את הטרפה דיין כאן מצוה לאבותות, ומילא אכן חילוק בין שחיטה הראו"י שמרתת מיד איסור אבמה"ח ובין שא"ר שאינה מתרת מיד עד שתממות עי"ש, ובפתחה עיקר אי' בארכיות.

ולפ"ז אכן דקיימ"ל קר"ע נגד ר"י"ש הוה לנו למיספק קר"ש נגד ר"מ בשאר"ר דהרי תלויין זב"ז ופלא ראיית כי בתוספתא בק' פ' מרווחה קתני בשוחט שחיטה שא"ר דחיב בד' וה' דברי ר"מ אבל חכמים אומרים עד שישחות שחיטה הראו"י לאכילה. הרי לך דתוספתא

על זה שום פוסק או מפרש ורק בתורה תמיימה על התורה ראיית כי המחבר מתמיה על הרמב"ם שלא הביא דין זה דטרפה פטור מן המנתנות השני" בספריו, וכן בסוגי שלפנינו בפשיטות, עד דפרק בלי להביא האי ספרי וליתני חומר ברא"ג מנתנות כאלו היא משנה שא"צ דטרפה פטור מנתנות.

והנה רשי"זיל מפרש דטרפה אינה בכלל מנתנות דכתיב תנתנו לו ולא לכלבו, והר"ן ז"ל מגיה ונתן לכחן לו ולא לכלבו. ולכארו' גם רשי"זיל העביר עניינו מהאי ספרי, אבל עין לעיל בריש פרק הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן דפרק על פ"ה לעיל ע"ב ובפ' השוחט כ"ז ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן דפרק על פ"ה לעיל ע"ב וליתני וכו' למה לי' לספרי שהוא ר"ש לדרוש זאת מזובייח והוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלא"ה איי דרש דלו ולא לכלבו, דגש ר"מ ס"ל. אלא דבאמת לא הוועיל כולם בזה אן נאמר דהוא דרשה פשוטה עד שהגמ' סמך עליה בפשיטות ליפרך וליתני וכו' למה לי' לספרי שהוא ר"ש לדרוש זאת מזובייח והוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלא"ה איי מיותרת כל ולמה נדרש ננתן לכחן, לו ולא לכלבו. ולא עוד אלא דבאמת אם מצי למידרש ננתן לכחן, לו ולא לכלבו. וכאן מידרש דרשה ש"מ בר פלוגתא לית לי' אן לית לו דרשה זו דגש בתרומה רצה הש"ס פסחים ל"ג ע"א לידרוש תנתן לו ולא לאورو, ופרק עלי' והחורים מן הטמא על הטהור תרומתו תרומה ומכם"ב מן הטמא מנ"י וב"י דלכתחלה צריך לעשות כן, אסור לתרום מן הטהור על הטמא, ומשי"ע ז"ל דלא ממוטין אלא דבר שלא הייתה לה שע"כ וכגון דחומר במקובר עיון תוס' יבמות פ"ט ע"א, ועיון ברמב"ם דלא פסק האי דינה כלל, דבנטמא קודם חיוב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצ'ו דלו ולא לאورو, ממה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראיית שיהי שיריה ניכרין עי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשוח בפשיטות דפטר מנתנות מוננתן לכחן דדרש ש"מ דדרשו דדרשו דחו"י גבי תרומה. ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר דדרשו דדרשו דטרפי קסם להקשוח וליתני וכו', והגמ' לא נחות בחאי שkil וטרדי דרשה דספרי דיחידי דהינו ר"ש. ותנא דמותני שהוא ר"מ לית לי' דרשה זו ומילא ליכא חומר בזה ברא"ג מנתנות, דבשניתם חיב בטרפה כך היתה שיטתו של הרמב"ם ז"ל בדור כשם בザחים וחולין מן התוספתא.

דלהנה התוספתא בפ"ה הביא פלוגתא דר"מ ור"ש בשוחט את הטרפה או שוחט ונמצא טרפה, דר"מ אסור משום אוא"ב, ור"ש מותיר, ואח"כ קתני השוחט לרפואה לאכילת עכו"ם ולאכילת כלבים אסור משום אוא"ב, השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, ובפ"ז קתני השוחט עכ"ל כאן לא הביא פלוגתא ר"מ ור"ש בשוחט וכו' פטור מלכוסות עכ"ל קתני השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, מזה מוכח דבעל התוספתא לא סבר כהאי הכרעה של רבינו באוא"ב בלשון חכמים כדברי ר"מ, ובכסה"ד בלשון חכמים כדברי ר"ש, וכן קסם שלא להביא גבי כס"ה"ד פלוגתא ר"מ ור"ש על מה שכבר תנא בפ' הקודם באוא"ב, כי משם נלמד גם לכך כי בשוחט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש, דאל"כ אלא דהתוספתא ידעה וסבירה כהאי הכרעה דרבינו, איך תנא השוחט וננתנה בידו דפטר מלכוסות, אשר מני' משמע אבל בנמצאת טרפה חיב לכסות, והקדמה זו אמת לאמתה ואין לפkap עליה בשום אופן, אמור מעתה בפ"ט שהביאה התוספתא כמו כן ממש כלשון שבפ' כס"ה"ד "השוחט לרפואה וכו' חיב בנתנות השוחט וננתנה בידו וכו' פטור מן המנתנות" אם אכן בנתנות לכ"ע בין לר"י' ובין לר"ש פטור בשוחט את הטרפה, הלא ה'י

מודה בשוחט לרפואה ולכלבים דאיינו בכלל שא"ר, لما משמענו זאת בב"ק שאון עיקר עסקו בענייני שחיטה רק דרך אגב, והשmittiy זאת כאן במקילתן שהוא עיקר עסקו בדייני שחיטה. אולם אם אמר דרבנן דדרש בכשה"ד אשר אכן פוטר גם בשוחט לרפואה ולכלבים השmittiy מדעת האי דין, די היה קתני לי במקילתן הוויל למייתי באוא"ב כמו בב"ק לגבי גנוב וטבה דר"ש פוטר בשני אלו, ובמשנה דכסה"ד וחכמים פוטריין בכל אלו ובאמות ר"ש ששנה כאן בלשון חכמים לא הזכיר זאת בפירוש כל דהרי בכשה"ד לא הי' מחולק עס ר"מ מעולם כ"א באוא"ב, וממש אינו למדין דפליגו גם בכשה"ד וכאשר באמות בתוספתא לא נזכר פלוגתם רק באוא"ב ואנו ידעין מAMIL דגס בשאר דיני תורה לר"מ בכ"מ שא"ר ש"ש, ולר"ש בכ"מ שא"ר לש"ש. וא"כ רבינו דחידש דכסה"ד בלא"ה פטור מכיסוי ממשום דאשר יאלל כתיב, לא רצחה לתלות דבר זה בחכמים דבר דר"ש גופא לא אמרה, דמן"ל לרבי דס"ל לר"ש דהאי אשר אכן אלל אתא למיעוטא כל שוחט שלא לצורך אכילה ולשנות דין דשוחט לרפואה באוא"ב ולהשmittiy בכשה"ד ודאי לא רצחה זאת נשמע מזה דשוחט לרפואה חייב בכיסוי כמו באוא"ב لكن שיכל את ידיו והשmittיו הן באוא"ב והן בכשה"ד. ואחריו נמשך הרמב"ם והשmittiy האי דין בכשה"ד וכן השוחט וצריך לדם, ממשום לדעת רבינו פטור בכל hei מכיסוי, וזה אמת לאmittio שכך דעת הרמב"ם. והטור והשו"ע אלו hei נוחותים להה ודי לא העמידו דין זה לחיב בכיסוי, ובברכה אשר לדעת הרמב"ם הוא ברכה לבטלה. ומקום הנitioneo לי להתגדר בו ודוק"ה היטיב.

אחרי כתבתי כ"ז, ראייתי בח"י ק"ז ל"ש שכטב ג"כ דהרבנן"ם וגם הראב"ד משמע דס"ל בטרפה הייב במתנות, אלא ש'ך' דתחן לו דדרש אשר יכול לנ"ל כל שלא לצורך אכילה לא בעי כייסוי. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפריך מהאי תוספתא על המ"ד דאלעלמה"ת עי"ש בתוס" ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ כר"מ ATI דהרי קאמר כיצד יעשה נחרו או עקרו, ולא קאמר טרפנו, וכן לא נוכל להתרץ כמ"ש בגמ' פ"ו ע"א שלא מביע טוף דלא בעי כייסוי, אלא אפילו נחר או לאפוקי למ"ד דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הול"ל טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ קר' ישמעהל ס"ל, וממילא גם עוף בעי שחיטה דזוקא ולא נחירה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשעלמה"ת דرك אליבא דר"ע וכי אמר כי מהאי תוספתא ATI כר"מ, אלא דגס שם צ"ל דחש"ס שקל וטרי בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקושי בלאייה לך"מ, עיין שם במה שתכתבתי, ומה"ט השmittiy הרמב"ם האי תוספתא בכשה"ד,

ויש לי עוד ראי" נפלאה לדעת הרמב"ם. מהה דרבנו הקדוש השmittiy במשניות דאו"ב וכשה"ד את הדין דשוחט לרפואה וכו' דבאמת אייכא באזה רבותא שלא תאמר דר"מ ור"ש פליגו גם באזה מטעם הנ"ל, דהנה כל השוחט שלא לצורך אכילה אין כן מצות זבחת, וכן כתבו התב"ש והפר"ח דאי צריך לברך ברכבת השmittiy, והי' מקום לדבשחיטה שאינה של מצוה, אין כאן יותר איסור אבמה"ח, וממילא הוה כשותט את הטרפה דפליגו בה ר"מ ור"ש, וכן יפה עשה תוספתא להשミニינו דבזה ליכא פלוגתא, דכל שס"ס מותר לאכול ממנה מתרת גס מיד, והדבר מובן דכל שעיאל ממנה אגמל"מ דשחיתתו מצוה הוה, וממילא דיניה כשותטה הרואוי גם לעניין באוא"ב, וכל שאר מילויו. אם כן קשה מה השmittiy תנא דידן את האי רבותא להשミニינו, ואל תשיבנו דתנאי דמשנתינו לא חס להשミニינו זאת מרוב פשיטתו הרי אראך דב"ק דף ע' ע"א במשנה כתני לה באזה"ל: „גנוב וטבה לרפואה או לכלבים והשוחט בטוראה אתא, אבל לאסור מה שאנו קורין טרפה צריך קרא דברני קבלה דהקרבו נא לפחתיך עי"ש אריכות דברים בזה. וא"כ הכא דכו"ת" הוא דהנה חז"ל בכל דרישותיה השותפה עכ"פ הסברה, וכן דכל אשר יעבור, אמתות דיש שני דרכים לפניינו או למעט טרפה

הכריע להלכה כר"ש בכ"מ ושנוו בלאשון חכמים. היפך מסברת רבינו שהכריע בכ"מ קר' מאיר ורוק בכשה"ד קר"ש אבל רבוי מ"מ פסק קר"מ ולא מטעמי" אלא משום דראיה לפסוק כמותו ולימוד מש"ח דשנא"ר ש"ש, ומ"מ פסק קר"ש בכשה"ד ג"כ לא מטעמי" דר"ש דס"ל שא"ר לש"ש, אלא משום דעתיב אשר יאלל וראה רבוי לפרש האי אשר יאלל לא למיעוט עוף טמא דזוקא, אלא הה טרפה שא"ר לאכילה, וא"כ גם כל שאין כוונת השוחט לצורך אכילה נמי יש כמעט דהרי בטרפה לאו מצד שא"ר קאtiny עליה, דהרי אנו למדין מש"ח דשם שחיטה, אלא משום דלא לצורך אכילה שחיטה, ומ"ש אי מazi אלל ממשנו או לא מazi אלל ממשנו, ולכן קושי הגמי על רבינו איך אמר לר"ח שקול עופא והשוחט על בוביאתה דמי" מtosftata הנ"ל לא קשה מיד, דהרי התוספתא לא ס"ל האי הכרעה דרבינו אלא דר"מ ור"ש בכ"מ פליגו, אי שא"ר ש"ש או לא, וליכא שום חילוק בין כסה"ד לאוא"ב דהאי לא יאלל גם לר"ש רק למיעוטה עוף טמא הוא דאתא דאיינו שחיטה, וא"כ שפיר סבירה לי' לתוספתא זבוחות וצריך לדם או בשוחט לרפואה לכ"ע חייב לכיסות, וכן שחייב באוא"ב בשוחט לרפואה כdmפורש בתוספתא אלול לרבי דפסק בכשה"ד קר"ש ולא מטעמי", אלא משום דדרש אשר יאלל דاع"ג דשוחט את הטרפה שמה שחיטה כמו שילפין מש"ח, אבל כאן לא חייבה תורה בכיסוי אלא השוחט כדי לאכול ולא כדי להשליך לכלבים, וא"כ מה לי אם משליך לכלבים ממשום שהוא טרפה או ממש דהוא שחיטה לצרכם. ולא צרכנنا לתרץ דברי רבינו, וכך וטורף או צא ונחרו אמר לר"ח. והש"ס לא נחות ליה אבל האמת כן הוא דרבינו צא והשוחט אמר דהו לא לשיטתי" דדרש אשר יכול לנ"ל כל שלא לצורך אכילה לא בעי כייסוי. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפריך מהאי תוספתא על המ"ד דאלעלמה"ת עי"ש בתוס" ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ כר"מ ATI דהרי קאמר כיצד יעשה נחרו או עקרו, ולא קאמר טרפנו, וכן לא נוכל להתרץ כמ"ש בגמ' פ"ו ע"א שלא מביע טוף דלא בעי כייסוי, אלא אפילו נחר או לאפוקי למ"ד דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הול"ל טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ קר' ישמעהל ס"ל, וממילא גם עוף בעי שחיטה דזוקא ולא נחירה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשעלמה"ת דרכ אליבא דר"ע וכי אמר כי מהאי תוספתא ATI כר"מ, אלא דגס שם צ"ל דחש"ס שקל וטרי בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקושי בלאייה לך"מ, עיין שם במה שתכתבתי, ומה"ט השmittiy הרמב"ם האי תוספתא בכשה"ד,

שאני טוענת הטבל וטריפות הנשכנות שהמה סיבות ע"י מאורעות
ואין הסברה נוותנת דתורתה הוצאים מן הכלל בשליב סיבה שאירע,
אבל גז שור שאין מינו ראוי ללבישة מסתבר להוציא שפיר, והקרא
asmachta בעלמא ודבר זה הוא כלל גדול בדרכי חז"ל כאשר כתוב
כאן הרמב"ם בפיה"מ, ושמור לך כלל זה בכ"מ ודוח"ק.

ע"ש גמר' בשלמא לב"ש תרתי נמי איקרו צאן, אלא לב"ה מ"ט,
אר"כ אמר קרא עשוויות וכו', הנה צאן כל גודל בדרכי חז"ל כאשר כתוב
בשות אופן על אחת מן המין لكن צרכיך אנו לידע כמה בעינן כדי
לחייב ברה"ג, ואמרו ב"ש דמארח דמצין בדברי הנביא שקורא
שתים צאן ואין לנו לקבלה מכמה חיבט מסתמא כל שנופל עליהם
שם המין צאן חיבט והוא שתים, ולכן פריך הש"ס שפיר, בשלמא
ב"ש שלא למזהו מהאי קרא דישע' רק שוגם על שתים נופל לשון
צאן והחייב ברה"ג לא למדדו ממש, אלא דכיון שלא גלחת התורה
כמה מסתמא גם שנים חיבטים כיוון דקרו צאן ניחא. אבל לב"ה
שמבאים קרא דושמאלו, דחמש צאן עשוויות, מה רצוי בהזאת דבר
הויכחו ב"ש דגש שנים איקרו צאן ומכח"כ חמץ, אבל מניין דבעינן
דוקא חמץ, וע"ז קמתרץDDR שיבת עשוויות שמעשיות את בעליין
עשויות מצוה. והנה כאן ודי קשה דאי נילוף מדרבי קבלה שעיר
חייב רה"ג, ועוד אתה שמואל מנא ידע, וע"כ לומר דודאי היה
שיעור זה הקלה בידם כשאר שיעורי התורה, אלא דכאן מצאו רמז
על האי שיעורא אבל מה דקשי"ט טובא הוא, דעת ר' יוסי קלסלי"
רבי דקאמר ד' מדכתיב וארבע צאן תחת השה, עליו נשארה קושי"
הגמר' שהקשה על ב"ה מ"ט, דהלא ב"ש יפה בבררו דגש על שנים
נופל לשון צאן, וכי מצין לדחות זאת משום דמצין בתורה על
ארבע ג' לשון צאן את מהה? ואולי מה"ט דחה הרמב"ם זיל
קלוסי" דרב, וגם דברי ר"י שאמר שמי שטענה מחגי זכר'י ומלאכי
אמרה מהלה ופסק כב"ה דבעינן חמץ. אבל מ"מ צרכיך אנו
ליישב סוג' הש"ס פריך על ב"ה מ"ט, ולא פריך על ר' יוסי מ"ט.
ואולי ייל דיל' יוסי באמת לא הי' קבלה מהלמלמ"ס כשר שיעורי
התורה, ולכן קאמר דהתורה דלא נתנה שיעור ע"כ סמכה Dunnud
מקרא ארבע צאן איז דמקרה ד' דבחפות מארבע לא מצין בתורה
דיה"נ נקרא צאן, ואי דמקרה דישע' שמעין דגש שנים איקרו צאן,
אבל עד אתה ישע' לא נקבע זאת בלשון האומה לקרוא לשנים
צאן. וудין לא נתפרק דעתך בהזאת וצ"ע ודוק"ק.

ע"ב ותוס' ד"ה עד שבעעו פטור, עיין מה שכתבתי ע"ז במשנה
ברשי" שם, והנה הא דהביאו התוס' מפרש"י מכ"ש שפירש שקדום
שגיא חמץ צאן צבע, והעביר לעליי קולמוס דמשמע מתוס', דלפי
פי' זה לא הי' קשה קושיות מה קמ"ל ר' מתני' היא, זהה אינו
דטעמא דרש"י זיל שמק פירוש זה, משום דבגמי ליקמן פליינו ר'ח
ורגב"ה בגז' ומכך, ר'ח מחייב ורבנן"ה פטור, ופלוגתא זו על האי
משנה איתмер, דהרי הציוון שבגמ' הוא, לא הספיק ליתנו וכו', ופליגו
בפירוש המשנה דר'ח מפרש אפילו בצעעו אחר גמר הגזיה ופטור
משום מזיק מתנות כהונה כشماعت' דאלו משום דצעעו קודם חיובא
מעט מעט, בהזאת נפטר הגז' ומכך חייב, ורבנן"ה ס"ל דמתני'
בעצעו מעט מעט קודם דأتה לידי חיובא בגז' ומכך פטור, וכן
מחק רש"י פירוש זה שהוא דלא כר'ח אלא דלפ"ז מישבת קושי"
התוס' דהרי ר'ח מפרש המשנה כشماعت', אבל אין הכרע זהה,
דהרי רבנן"ה פליין, וקרוב לדברים אלו כתבו התוס' בעצם אלא
שלא ביארו דבריהם כלל ה蟲ך, דהינו דשני מ"ד דלקמן פליינו
בפי' המשנה וחדר מיניהם ר'ח בפרש המשנה כشماعت', ודוק"ק
ועיין עוד בדיור שלآخر זה.

ד"ג קל"ח ע"א גמר' איתמר גז' ומכך ראשונה ר'ח'א חייב רבנן"ה
אמר פטור. כבר כתבתי בדיור הקודם דר'ח כشماعت' אמרה

המופרשת בתורה שהיא אינה עוברת, או נא' קרא כדכתיב דאפילו
אינה עוברת מלחמות חתיכת רgel למטה מן הארץ והיא זולת זאת
שלמה וביראה נמי אינה מטעשת, אלא דפירוש האחرون הלה הוא
נגד הסברה, דהרי אין בחתיות רgel זהה אלא מום בעלמא, והרי
במעשר בהמה לא הקפידה תורה על המומין דבפירוש אמרה לא
יבקר בין טוב לרע, וכל מום רע נכנס לדיר להתעשר, ולמה נזקcia
דווקא פישח, וכן פשיטה לחז"ל דעל הטרפה אתה, ומזה כתוב
לעbor לאפוקי אינה עוברת מושם דכל טרפה אינה עוברת.

ומה מעד מישבת זהה ג'כ' קושי התוס' ד"ה למילך צאן צאן
מכוכר, שהקשוו דל"ג גז' לחיבט טרפה ברה"ג דמהיכי תיתני לא
ינרג בטרפה, ותויזט לא זכויות להבון דאם נאמר דאי זה גז' ש
רק גילי מלטה בעלמא היאך פוטר ר'ש מכח האי גiley מלטה
טרפה מריה"ג נגד הסברא החיצונה. אבל לפ' האמור למלטה
דמטרפה שאינה יכולה לעמוד מחמת שהיא גוססת ועומדת למות
מעיטין ניחא, דהנה בתוספתא כתני רה"ג נהוג בטרפה אבל לא
במותה ומסתמא הטעם דמתה לאו צאן מקרי אלא בשער, וכדרשינו
בב"ק שלא יכול את בשרו דושא"נ אתה בעבדי" כעון בשער, הרי
שור או צאן לא מקרי אחר המיתה, נידון מיתה ופטור מריה"ג, ובאמת
אין דרך לגז' אלא צאן העומד על רגליו, אבל לא המושב על
הארץ וכן שפיר בעינן גז' ש Robbins דטרפה שאינה עומדת על
רגליה אינה חשובה ממש לעניין זה. וכאשר ביארתי בפתחה
לדעת הרמב"ם טרפה ונבלה חד לאו הוא, ובפ' משפטים דכתיב
טרפה ולא נבלה משום דטרפה שהיא תחולת נבלות כולל נבלה
ג'כ' ובמשנה תורה דכתוב נבלה ולא טרפה משום דכל, מרבה את
הטרפה חדשינו בספר. וכיון דnable פטורה מריה"ג, שפיר בעינן
ג'ש לרבות דטרפה חייבות, ודוק"ק היטב.

ד"ג קל"ז ע"א גמר' מנח"מ, אר"ח אחיא גיזה גיזה, וכתבו התוס'
ע"ג דדברי תורה מדברי קבלה לא ילפין, גiley מלטה בעלמא
הוא וכו', ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג'כ' צאן זה אלא רמז בעלמא,
אלא לפי שאצלם אינו ראוי למלbos צמר אחר צמר כבשים,
לכן מעיטין, וכבר ביאר זאת בתקלת חיבור זה עי"ש. והנה
מכאן ג'כ' תראה כי חז"ל על סברתם סמכו לרבות ולמעט ותלו
הדבר באיזה דרישה ממשות שהיא, וראה זה דפרק כאן ונילוף גיזה
ניזה המכוכר, ומתרץ דנאמר תנן לו ולא לשקו, הנה כבר כתבתי
למעלה דלגי תרומה לא דרשינו תנן לו ולא לאورو, אבל באמת
גם כאן רק דרך רמז בעלמא מшиб דמתן לו נידחה הילposta
מכוכר, דהנה בבכור דכתיב לא תעבוד בבכור שורך ולא תנז
בכור אכן, מסתבר דידי' הכתוב בהווה, משום דרך לעבור
בשור, ולגוז הצאן, אבל ה"ה ומכח"כ בשעבוד בצאן וגוז' השור,
פשיטה דחילל את קדושות הבכור בהזאת, אך ממה שהוא כדרכו
אסורה התורה, מכח"כ עבודה וגיזה שלא כדרכו, אבל כאן ברא"ג
הסביר נוותנת ההיפך, דמה שהוא הווה לגז' חייבה התורה
לייתן לך, אבל ממה שאיון דרכו לגז' מהיכי תיתכי. ובכל
זאת פריך הש"ס נילוף גיזה מגיה המכוכר, ולא מшиб לו שהנושאים
מורים על ההיפך, אלא דמשיב לו תנן לו ולא לשקו, וזה
עיקר הטעם אלא העיקר הוא דהסביר נוותנת ההיפך, והנה לעיל
כתבנו דבמוניות לא מ齊ין לטעם טרפה מכח תנן לו כמש"כ רשי"י
ז"ל, דמ"ש מתרומה דלא דרשינו כן, ואע"פ דכאן דרשינו לו ולא
לשקו, אלא דבאמת הכל תלי בסברה, ובittel ומוניות בשינויים
אין סברה למעט טרפה דניהם דכוונות התורה בנטינה זו הייתה כדי
שהיה"י לכחן לחם ובשר לשבוע ולא לארו ולא לכלבו, כמו אבל

ברה"ג דהתקלית ה"י שייה' לכחן להלבש גופו, ולא לשקו אבל

לפי הרמב"ם ז"ל בהא דלעיל דהלווקח גז צאנו של עכו"ם דמייר שאחר שגazon, דמסתמא בחד גוונא מיيري עם הסיפה דהלווקח גז צאנו של חבירו ובכאן ע"כ מيري שלקה הגז אחר גיזוזין אט קודם נזיזון כמו שפי' רשי ז"ל, מ"ש בעכו"ם דפטור ומ"ש בחבירו דחיב, דחרבי בשינויים הלוקח שהוא הגז פטור דין לו גז שהרי מכון, והרי גז צאנך כתיב, והמורט פטור דין לו גז שהרי מכון, ולא אתה לכל חיב כל מפני שלאחד אין לו גז אן ולאחד אין לו גז, זה ראי' ברורה לשיטת הרמב"ם ז"ל ודוק' היטב.

וראיתי להזכיר כאן מה שرأיתי בפתח יו"ד שכ"ב אות ב' וז"ל, "כתב בר"י על אודות האשעה שהפרישה חלה והנחתה עצלה, אדהכי בא עזף ואכל החלה שהפרישה. הדבר ברור דעתן שהי' נוגנים החלה לכחן, הייתה חיבת באחריותה כמו ברה"ג סי' של"ג ס"ה. והיתה מחויבת להפרישנית וכוכ' עכ"ל". וכל רואה ישנותם כי הוא שגנת הוראה, דחרבי הלכה רוחות דafilו מזיק בידם מת"כ פטור כר"ח. ושאני ברה"ג דליך מצוות הפרשה רק מצוות נתינה מצד המצווה חיב באחריות. אבל בחלה שהיא כתרומה, אין כאן

הפרשה אחר הפרשה והוא פשוט ודוק'.

הדרן עליך פרק ראשית הגז

למלת"י דס"ל דמייך מתנות כהונה פטור, וכך מצי לפרש המשנה דהפטור הוא משום מזיק מתנות כהונה, אבל אין לו הכרח לפреш כו, כדי היה ס"ל גז ומכר ראשונה פטור היה מצי לפреш המשנה כו, צבעו לאט לאט קודם דאתא לידי חיבא, ולא תקשה לי' דבלא"ה נמי פטור, ואפלו צבעו ב"ב" משום מזיק מתנות כהונה, דהא ליתא דעתך מזיק מתנות כהונה לא מיפטר אלא בצעע כל גיזוטיו שיש לו, אבל שיר קצת בלי צביעה חייב ליתן מן השior גם על מה שצבע כמו אמרין גבי מוכר אם שיר לעצמו עליו ליתן משום דמסתמא לא מכר חלקו של כהן, וה"ה בצעע הדין כו דמ"ש, ולכן לא נפטר משום מזיק מת"כ אלא בצעע הכל, אבל צבע קודם שבא לידי חיבא מה שצבעתו לא מתחייב. וממילא רנ"ה דבאמת מפרש כן המשנה שפיר מצי מודה להאי דינא דר"ח דמייך מ"כ פטור אלא דמתני' לא מיירי בדלא שיר כלום ללא צביעה, אלא דשיר ומי' על מה שצבע קודם שהי' חמש גיזות ב"ב" פטור ליתן מהאינו צבואה עליהם, ומש"ה לא מזכיר כאן הש"ס דר"ח כמשמעותי אמרה למלא' ודו"ק.

ע"ש גמ' הלוקח גז צאנו של חבירו וכו', מאן תנא דהיא דaicא שיורא גבי מוכר בת רוכר אולין וכו', ומסיק רבא דעתמא דמתני' הוא דעתנות דבחן מסתמא לא מזוני' אישי. הנה מזה ראי' ברורה

פרק שלוחה הקן

אלא בנקבות כתוב הלב ארוי ז"ל דין זה קולא בשח"ק, דכיון דמצوها בשנים אם ובנים הא אב ובנים ליכא בעופות. ותמהני עליו הרי אם רובצת על בגין עצמה דוקא,لالא גם על בגין חברהה נמי, וא"כ אם אירע שעוף זכר רובץ על בגין הי' אפשר למצות שה"ק, ומ"מ פטור דבעני נקבה דוקא ולא זכר ודוק'.

ע"ש גמ' במוקדשין אמרاي לא, דאמר קרא שלח תשלח את האס במאי שאחיה מצווה שלחו שלחו, יצא זה שא"א מצווה שלחו לא להביאו לידי גבר. התוס' הביאו בשם רשי"ד דעתמא משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה. והקשו דלשינה לא משמע הци' ור' ל' דהollow'ל כל שאתה רשאי לשחו יצא זה שאינו רשאי לשחו לתקלה. ויתר הי' להם לתמורה, דלמה מביא קרא דשלח תשלח ליה, דבלא שום דרשיה מקרא, הולול' דמקדשין לא, דלא אמרה תורה שלח לתקלה. ועוד זאת דפלירושים דפשטי' דקרה קדריש, דמשמע דבמידי דיכול לשחו ולא במא מצווה להביאו ליד גבר סכ"ס למה לי האיך דרשיה כיוון דגם איסורה איכה ומסתמא לא אמרה תורה שלח לתקלה. אבל מה שנראה לפע"ד דבלא"ה קשה למה לא נימא בקדשי בה"ב, דיפרנקנו יישלחנו וכאשר פדייך כו בריש פרק רה"ג, ליפריך וליתיב ה"ג ליפריך ולשלוח, ולכן שפיר משלח כאן דרשיה לאפוקי שלא מחייב ליפריך תחילת וקידוש שפיר משלח תשלח שהמקור בחיבור הציוי מורה שעומד לשילוח ולא להביאו תחילת ליד גבר או בעצם או לפדותו, ואי דנימא שישלחנה אף שהוא קודש, ע"ז כתוב רשי"ז' דPsiṭṭa דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל הדרשיה בעין דלא נימא ליפריך ולשלוח, ומושב שפיר דבעוף והרג את הנפש סני לי' בהא מצווה להביאו לב"ד

ד' קל"ח ע"ב משנה שלוחה הקן נהוג וכו' בחולין אבל לא במוקדשין ופרש"י בגמ' מפרש היכי מוקדשי. ור' ל' דמפרש אייזה מציאות איכא דיה' שיק' מצוות שה"ק במוקדשין ויפור, משום דבאי להביאו לידי גבר ולא לשחו, וכדפרק אח'כ הש"ס בדף הסמוך הני מוקדשין היכי דמי. אבל אין לפреш אבל לא במוקדשין משום דבאמת ליכא מציאות שיתחייב במוקדשין. דהרי לא משום מוקדשין איינו חיב אלא מטעם אחר וכדמפרש בגמ' ודוק'.

ע"ש חומר בכחה"ד משה"ק וכו', ולכאורה' מה עניין בסה"ד לשח"ק עד שהתנאה מעמיד זה כנגד זה. אבל ניחא לפי מה שכתב הרמב"ן ז' בפ' כסא"ד דהטעם ג'כ' מצד אוצריות כי אין לאדם לשפוך זם בע"ח גם לצרכו, ובquo' התירה התורה אכילת בשר לאדם, ובשר בהמה על הרוב נזרק הדם על המזבח ומשולחן גבוה קזci בבשר לאכול, וחיה ועו"ש שאין במנינו זולת תורים וב"י שמרקיבות ציוויה התורה עכ"פ לכוסות זם הנשפק מהם עיי"ש. וא"כ הוא דומה מצוות כסא"ד בטעם לא ממצוות שה"ק שהוא ג'כ' מצד שלא נתאזר ליקח ולאכול האם על הבנים, וכמ"כ ג'כ' הרמב"ן ז' במקומו. ולכן קאמר דכסה"ד נהוג בין מזומנים ובין באינו נהוג אלן אבל שה"ק רק באינו מזומנים, והוא דקאמר דשה"ק אינו נהוג אלא בעוף ולא בחיה, ולכאורה' איך שיק' בחיה, אבל ר' ל' דבחיה לא הקפידה התורה לשפוך זם דחיה ובניה בב"א, כי אוא"ב לא אסרה התורה אלא בשור ושה, ושה"ק הוא כען אוא"ב, וכאשר מדומה הש"ס לעיל דף ע"ח ע"ב. ועל מה שהקשו התוס' דליתני חומר בכשה"ד דנוהג בין בזכרים בין בנקבות, ושה"ק אינו נהוג

מעילה מן דבר שמי". אבל כשהגעתי לשקל ולטרוי דהכא, ראיתי כי הקושי מעיקרה אין לה מקום, דהרי אמרו כאן דל"ד הארץ ומולאה, וכל היכי דאיתני להקדש ב"גיא דרhamana איתני, ואפיו עוף שברח למדבר ומטבע שנפלה לים הגודל לא זכה בהן המוצא, ולא נפקע מקדושה מושום של' הארץ ומולאה וא"כ הר' ביטול חד בתרי עדיף מזותו של ים אטמרה. וכך כל של הקדש אין לו מציאות לצאת מרשות גבוה בכל מקום שהוא. ובאמת hei מציא הש"ס לפrox על רב ור"ל דלא נחטו לסבירא הלו, מהאי משנה דנפלה פרוטה של הקדש לתוך הכיס דעתעלין בה, אלא דבלא"ה הדר ר"ל וקיבול דברי ר"י.

ויש להוסיף הסבר על הדבר כי אכן לא שייך ביטול בשל גובה, לכל הארץ ומולאה לד' ולולוי Dunnן הארץ לבני אדם היו מועלין בכל. וכך אמרו חז"ל בברכות ליישב סתרת הנני שני כתובים, כאן קודם ברכה וככאן לאחר ברכה, הרי דלהנתן מעוז' צרך הורמנה ורשותא כי הכל לגבוה. ומעטה איך יתבטל מה שבאמת הקדשו לגבוה, בחולין שהוא ג"כ של גבוה, אלא דהתורה התרה לנו ודי להפקידו את עצמו ולא שיגורר את של גבוה עמו ור"ע דס"ל דעתעל אפיקו בהוציאה פרוטה אחת מן הכיס עין לעיל קל"ב במשנה דברו שנתעורר במאה שבארתוי דכל שלא בטל היה קבוע אף שאינו ניכר. ואם תשאל אל"כ בנאבדה מטבח של הקדש בעולם, אסורו כל המטבחות שעולם, מחמת האי תעירבות עד שיפדוו בכ"מ שהוא, לא מהCommerce שאלת את זאת דדוקא במקום דאיתיחס איסורה אמרין כל קבוע כמו"מ, אבל לא שמא בא האיסור לכך ידי או ליד חבירו והוא פשוט וכעכ"פ העניין הוא עניין נעלם דהקדש לא שייך ביטול מה"ת ומקום הניחו לי להתגדר בו תלית' וד"ק היבט.

ובני הרב מו"ה עקיבא שיחי אמר ד"יל דעתעל דמש"ה פרוטה של הקדש אינה בטלה ברוב מושום דברל בטל דעת בעלים כאשר כתוב הרמב"ן בח"ע ז"ז ובהקדש הרוצה שיתבטל היינו שיפקע שם הקדש וכי ניס לרשوت הדירות היינו המעילה ובמידה הלא איןיו יצא לחולין אל"כ א"א לבטל דבלא דעת בעלים לא מתבטל דעת בעלים וזה מעילה במאיד ודף"ח וד"ק.

ע"ב גמר ת"ר כי יקרה ק"צ לפניך מה ת"ל לפי שנ' שלח תשלח יכול חוזר בהרים וגבאות כדי שימצא קו וכו'. מכאן הוכיח החו"י שהבאתי לעיל דאפיקו אינו רוצה ליקח מאומה מצואה עלי לשלה את האם ולוקח את הבנים, דהרי דרש כי יקרה כדי לפטרו שלא יחול בהרים וגבאות אחר מצוא זו. ואני תמה דהרי היא מה שאמרו שלא תאמור שהיא מצואה החלטות לחזור אחריה מפני כתיב שלח תשלח וכפרש"י ואז ודאי היתה חיובית ומוחלתת, אבל להכי כתיב כי יקרה שלא אמר כך, וממילא גם אם יקרה איןנו מחויב לשולח האם רק אם רוצה ליקח הבנים. והחו"י הביא שם דברי הואה"ק שטעם המצואה כדי העיפה תצער ותפרח ממוקם למקום לבקש את בנייה. ועי"ז יתעוררו רחמי המקום ית' על בניו שבגלות עיי"ש. אבל ידוע כי הטעמים שפע"י הסוד עפ"י רוב לא התכוונו אל ההלכה כי כן הראותך בגה"ג דעפ"י זהה הוא לתקן חטא של שתי אחיות שנשא יעקב שהוא מכון לגה"ג בין השס"ה גידין שהמה נשגד השס"ה לאוין, וזאת יצדק לר"י דסובר גה"ג איןנו נוהג אלא באחת ולא לחכמים דנוהג בשתייה, וכן טעם התפילין על יד כהה מושום דהוא נגד הלב אינו כהלה לפפי טעם זה באיטר יד הוא לך למיזיל בתר شمال דעתעלין, וכן הרבה, וגם מדברי חידושים הר"ן כאן מוכח דלא כחו"י וד"ק.

בלי דאית בי שלח לתקללה, דבಹקדש באמת ליכא עלי שאין בעליך, לא מצות פדיי ולא מצוחה להביאו ליד גבור אלא משום מצותהשה"ק קאמר דה"י עליו מצוחה לפודתו כדי לקיים מצותהשה"ק כמו ברה"ג אי לאו קרא דמחוסר פדיי וד"ק.

ד"ג קל"ט ע"א גמר' אבל במקדיש תרגולתו לה"ב דקדשות דמים בعلמא הוא כיון דמרדה פקעה קדשותהיהו, והקשה הר"ן בחידושיו, וא"ת וקדושא שבחו להיכן הלכה, ות' ביוון דנטיאש הגיבור מהמות שמרדו הוה כהפרק עיי"ש, ואין לפרש דמכח יאוש קאטינו עלי', דהרי כיון שניכרת ובאותה ליד המשתרם כלתת האישוש, ושוב חיב להחזר דהרי בייאוש בעינן אתה ליד זוכה דוקא וכן בקהדש אס נימא דקינה מצד יאוש הר' היא המעליה דקינה מזו ההקדש, אבל הכוונה דזהה כהפרק גמור ווד קודם שבא ליד זוכה יצא מרותות הקדש, כי ברחה ומרדה הוה כמו זוטי של ים דפקע מינני שם בעלים עוד קודם דأتא ליד זוכה, וכן מוכח ממש שכתבו התוס' דאווזין ותרגולים שברחו מבעליהם הוה הפרק והחזקק בהן זוכה בהן, ולא מטעם מציאה אלא מטעם הפרק ממש וד"ק.

ע"ש גמר' אלא דחزاן בعلמא ואקדשי', ובה' ק"ז הקשה דילמא בתוק ד"א אקדשי', והנה לפי דעת החו"י ש"ז דחויב מצות שילוח היא החלטות אף שאינו רוצה ליקח מזומה, בלבד לא מצי מיריב בהכי, דמיד כשחזי הקן מוטל עליו חובא דשה"ק קודם דאקדשיניו, וככפריך הגמר' אנטל האם ואקדשה, מעיקרה אי חיב בשולות מקמי" דאקדשי' ובגוף דברי החו"י עין עוד لكمן מה שאכתב באזה וד"ק.

ע"ש גמר' ושמואל אמר כל היכי דאיתני ב"גיא דרhamana איתני דכתיב לד' הארץ ומולאה, והכי הלכתה דר"י נמי אמר הци' ור"ל בר פלוגתני קובל'י אחר דשםע' מורי' ולכן משנתינו בקדשי' בה"ב שמרדו ולילדי דאקדשי הוי הפרק ואינו מזומן וראוי לשילוח, וכמוש"כ התוס' דבחולין הаг'ו אף שמכיר המזומה אווזין ותרגולים שמרדו בבעליהם, כל המחזק בהם זוכה בהן, דהאי מרידה דאזולו לעלמא לחלוון שלא לחזור עוד لكن שלחים, הוה כמו זוטו של ים דכל המציג מזומו זוכה, מ"מ לגבי הkadsh דלה' הארץ ומולאה לא זוכה דכל היכי דאיתני ב"גיא דרhamana איתני, ומסתמא ה"ה בnfלה מטבח של הקדש בזוטו של ים, מי שモציאה לא זוכה בה, וצריך להביאה ליד הגזבר כי לעולם אין הקדש מעילות או עי" פדיון, וזה אמת או עי" מעילה בשוגג שמביא קרבן מעילות או עי" פדיון, וראה זה מציאה מצאתי כמוש"כ של רב ליישב בזה עצמה וחמורה שנטיגעו בה בעלי התוס', ואחריהם כל המפרשים ולא מצאו מענה המתישבת על הלב, והוא בסוף מעילה דשנינו במשנה פרוטה של הקדש שנפלה לכיס, או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש דעתעל לר"ע שהוחזיא את הראשונה ולהחכמים כשהוחזיא כל היכיס, והקשרו בתוס' למה לא בטל האי פרוטה של הקדש כשאר איסור דעתעל עיי"ש. וכל הנאמר בזה אין לו שום התחלה, ועיין בשוו"ת מהר"ס שיק ז' ל' יוז"ד סי' ק"ל שיפה העיר דלא די שקשה דמה"ת בטל האי פרוטה ברוב, אלא דין מהני פדיון על דבר שכבר בטל ופקע איסורי', ואין לו פדיון על מה לחול והוא אמת וצדק, וגם כל מה שדנו דעתנו דאחרים א"א ליבטול ג"כ בורכא הוא דודאי גם ממונו של חיירו שנפל לכיסו שפיר בטל, אלא דמחיב לשולומי כמו בכל עלי' בי" ביטול, דגילה דעתנו בעי לשולומי, אבל החפש עצמו שפיר קנה עי' שינוי או יאוש דעתינו ניכר הוה לנפל איזוטו של ים דמי יוציאנו, אלא כיון דכל שאינו ניכר הוה לנפל איזוטו לשולומי לי' שווי' מכיסו, וא"כ דעתעשר בממוני של חיירו אישעתבד לשולומי כמו להדיות אבל בפרוטה של הקדש נמי ניהו דבעי לשולומי להקדש כמו להדיות אבל

ובגוף הקושי יותר ה' להמקשן להקשות למה לא יליף מחלב דהתרה התורה כדי ליפ בלבירות דף י' ע"ב, ודלאה הפה טרפה הוה, אבל לפיה שבאירטוי בסוג'ו' דרוב מהיתר איסורים לא מציא למיליף כלל, דילמא מכח ספקא לקולא וכמ"כ מחלב וביצים לדעת הרמב"ם אין בהם אלא איסור בלא מלוקות חazzi שיעור, דוידי פשיטה דספקא שלחן עכ"פ מה"ת מותרין ודוק'.

ע"ש עופ טמא רובץ וכו', בשלמא עופ טמא וכו', כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך, ה' תקה לך ולא לכלביך, והיכא איתמר דר"כ אהא דתני, אם טרפה חייב בשילוח אפרוחים טרופות פטור משילוח, מהנה"מ אר"כ אמר קרא תקה לך ולא לכלביך עכ"ל הגמ', ותמייה לי, ומה העמיד ר"כ דרישתו דליך ולא לכלביך על הברייתא ולמעט אפרוחים טרופות, ולא על המשנה דעופ טהור רובץ על ביצים טמאים, שובראייתי שהת' הקשה בהז וחזרו אינו מספיק דהרי מדקנינו דנוגה בטהור ולא מטמא נמי נשמע דעתך טרפה חייב.

אבל מה שנראה לפע"ד בא דלפי מה שכתבתי למפללה בפ' רה"ג קל"ז ע"ב, על הא דדרש תנתן לו, ולא לשקו, דאע"ג דלו ולא לאورو בתמורה לא דרישין, וכן נתנו להן ולן לכלביו גבי מתנות זרע ולזה"ק נמי לא דרישין, דרמב"ם חייב אף בטרפה במתנות, מ"מ לו ולא לשקו דרישין, ומשום דלא ממיעין אלא מני שאינו ראוי להיות נוגה בו, אבל ממיעין דבר שرك במרקחה אינו ראוי לנחינה כי מסתבר דלא פלוג התורה לפטור מהפרשת תרומה ע"י שאריער סיבה שנטמא הטבל או לפטור ממתנות ע"י שנמצאה בהמה טרפה דעל העוף דיבר הקרא, אבל לו ולא לשקו דממיעין מין שאינו ראוי לבגדים, כונן שעור עי"ש לעיל, וא"כ קשה אייך ממעט כאן מותקה לך ולא לכלביך אפרוחים טרופות דזוקא בגין עופ טמא יש למעט שהוא מין טמא, אבל לא אפרוחים טרופות דרך עי"ס סיבה נטרפו. אבל י"ל דשאני הכא דעופ טהור שה' רובץ על ביצים עופ טמא בלי עשיית אדם אלא ממילא דהרי באינו מזומן דבר כתוב, הוא כמעט מן הנמנע, והמשנה דקתיini דין זה הוא על מציאות רחוק אם אירע שאדם הושיב עופ טהור של לפקר על ביצים עופ טמא של הפקר. אבל לדרישו הקרא ע"י במקום שיש למעט אפרוחים טרופות שהוא עכ"פ יותר שכית, ודאי עדיף לדרישו עי"ז, ומילא נדע גם דין זה דביצים עופ טמא, ולא שייך כאן לומר דבר שהוא רק במרקחה אי מדרבה האי מקרה הוא האזורה שכית מין המין טמא דהוא לא שכיח כלל שיזידמן כן. וכי להשミニינו זאת لكن העמיד ר"כ דרישתו על הברייתא שדיברה מאפרוחים טרופות ולא על המשנה שמיירி מביצים עופ טמא וזה נכון מאוד בס"ד ודוק'.

ע"ב גמר' א"כ ציפור למעוטי עופ טמא למה לי. לפי מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ן ז"ל דכמה תנאים לא ס"ל דצפור טהור במשמעו, א"כ להני תנאים באמת גם אם טרפה אינה חיבת שלחה, עפ"י כתוב קודש זקני ז"ל דמה"ט פוטר הרמב"ם מלוקות גם בסам טרפה, מושם דלא ברירה לי הא מלטה. ולא אוכל ליריד לסוף דעת קדשו, דאייך רוחה לפרש דמה שכי' הרמב"ם בHALCI י"ב בשחת מקצת סיימנים וכו'. ואם לא שלח איינו לוכה, דקיי נמי אדלעיל מנני' בהליך י"א דהיתה האט טרפה חייב שלחה. זה ממי' גיטא דאי מפרש כדעת הטור דשחת מקצת סיימנים אם קאי אז ודאי לעיל מני' באט טרפה הו"ל לומר דאיינו לוכה, ונדע ממילא גם בדיון שלחו וכו' ואם נאמר דהאי גרע, מושם דהוא עשה טרפה, עי" מעשיינו אינה בת שליחות, א"כ קשה איך סמך הרמב"ם בירושא באט טרפה על הסיפה בעשאה טרפה לכתוב שם איינו לוכה. ואם נפרש כדעת ה'כ"מ וכאשר כן האמת דהרמב"ם נמי

ע"ש מנה"מ, אר"י דאמר קרא כי יקרה כן ציפור לפנייך, עופ ממשמעו בין טהור ובין טמא, צפור טהור אשכחן דאיירי צפור, טמא לא אשכחן דאיירי ציפור. תמייה לי איה משכח דטהור איירי צפור לחוד, אדרבה בכ"מ דבעין טהור כתיב ב' טהור או טהורות, ובמקום דדייבר בין מטהור ובין מטמא כתיב ציפור סתם, אלא דהרבמ"ז דכתיב טהור או טהורות למלאה אהירתא אתה. אלא דהרבמ"ז עה"ת מביא דאייכא באזה פלוגתא דתנאי, או שם צפור כולל הוא שם עופ בין טהור ובין טמא, ונפ"מ לדינא ה' עופ טרפה אי חייב בשילוח או לא, ועיין בה ק"ז ז"ל ועיין בדברנו זהה לקמן ודוק'.

דפ' ק"מ ע"א גמר' אי טרפה בהדי כתיב ופרש"י נו"ט לא יاقل לטמאה בה ובגהותו מהרש"ש קמתמה דהרי האי קרא לעניין טומאה זההיר כמו שפרש"י בעצמו שם עה"ת ולמה סגי לי מקרה דבשר בשדה טרפה ל"ת. ואני אומר דיפה כתיב רשי ז"ל מקרה דבילה וטרפה דازהיר על טומאת נבלות עופ טהור דיש במינו טרפה שמעין דשיך טרפה בעוף, אבל מקרה דבשר בשדה טרפה לא שמעין דסתמא דקרה בבהמה איירידי דפי' המקרא הוא בשר בשדה מן הטרפה דבשר לשון זכור אבל קאי על בהמה שנטרפה ואח"כ שחתה שלא נאכל מבשר של בהמה הטרפה. ולכן רק מקרה דנו"ט לא יاقل לטמאה בה נדע דבעוף טהור יש במינו טרפה ודוק'.

ע"ש טרופות מוחית נפקא הניחא למ"ד טרפה חייה וכו'. עיין במה שכתבת בריש פרק אלו טרופות זה.

ע"ש בגמי בשלמא עופ טמא וכו' אבל עופ טהור רובץ על ביצים עופ טמא הא צפור הוא, כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך. ב' ק"ז ז"ל הביא קושי' מספר שיחת חולין דילוף דאלין בתר רובה מכוה דאמירה תורה תקה לך ולא לכלביך, ואי דלא אלין ב"ה, דלמא הביצים שתחתייה נגמרה לאחר שנטרפה אמה, והיא נשלחת וא"א לבדקה עי"ט טעינה שנייה. והנה קושי' זו היא במחכ"ת שיחת חולין וייתר מזה שיחה בטלה, כי ביצים טרופות אינם פטורין משה"ק, דהרי במשנה רק רובץ על ביצים עופ טמא, ולא ביצים טרפה פטור, ורק באפרוחים טרופות קתני דהינן בקייא נמי במחכ"ת שיחת חולין קתני דלקמן דפטור ומשום דאין בני קייא דהינן שאים יכולים להוציא אפרוחים, דעיקר הביצים לגдел אפרוחים, ומאחר דביצות טרפה מגדל אפרוחים כשרים, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ג ממי' הא"י אפרוח שנוול מבייצ טרפה מותר שאן במינו טמא עכ"ל, אין למעט מותקה לך ולא לכלביך דהרי שפיר ראייך לגDEL אפרוחים ואין שום פוסק הזיכיר ביצים טרופות אלא אפרוחים טרופות ומטעם לך ולא לכלביך. ותדע דמתני' דיבר מביצים עופ טמא ולא מביצים טרפה והברייתא דיברה מטרופת נקעה אפרוחים ולא ביצים וזה ברור ואמת.

ולפי האמור יש לתמורה נס אתו' דעיל ס"ד ע"א ד"ה שאם דקמה שכתבו דביצה דשרי' ולא הוה אבמה' ח' יעדין מותקה לך ולא לכלביך, והוא פלא שוב רבאי דביצה ז"ל ש' ביצים מזורות שאין אפרוח נולד מהם ובDSL פנא מרער ואצ"ל אם הביצים נוצר בהם אפרוח שזיה איינו חייב לשלח דכיון דהביצים אסורת קרי ב' תקה לך ולא לכלביך, אלא ש' לא שams ה' יכול לשום הביצים תהיך עופ אחר חייב לשלח עכ"ל, ושמחתי כל הון וכמוץ שלל רב שכונתי לדעת קדשו והוא האמת דכל שרואין מהן אפרוח אף שאסורים באכילה שפיר קריין ב' לך ולא לכלביך ודוק'.

לדרוש אלא עוד פ"א, וא"כ לא ה' התנא נקט ד' וה' דאי אדרשה קסמייך ליכא לריבוי רק פ"א דהינו תרי זימנא, ואי דממילא נדע דה' ה' יותר ויתור אז ה' לו לתנא לנוקוט אפיל מאה, אבל לא ד' וזה שאנן זה הפלגה נגד תרתי, ולכן הוצרך להוציאן מטעות דלא מריבוי דתשלח מרבה חדא ואידך מסברה, אלא שלא שלח לחוד הרבה משמע ונקט התנא ד' וה' לרמז על הריבוי חדבזה יידע גם על מהאה. ופלא אני רואה כי הרמב"ם ז"ל כאן הביא המשנה כצורתה מלאה במלחה ולא שת ליבבו על האי פירושא דרבא דבגמ' דמשלח לחוד קמרבנן ואפי' מאה פעמים, ובhalbכות גולה ואבדה פ"א ה"ז שינה מלשון שהוא ממש כמו כאן עפ"י תיקונו של רבא ז"ל: „החוירה וברחה אפי' ק' פעמים חיב להחזר שנאמר השב תשיבם השב אפי' ק' פעמים וכ"ו עכ"ל הלא דבר הוא. ומה שנראה לפע"ד וזה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

בשחת מקצת סימנים של האפרוחים, וכפרשיי, וא"כ הא דאיינו לוקה כאן הוא משום דהוא איבעי' שלא איפשטי'. ומה שייקות יש לזה עם הדין של אס טרפה השני בהלכה הקודמת, ולכן אין ספק שהרמב"ם לא חש להני תנאים דלא הזכיר בוגמ' כאן משום דסתם מתניתין נמי מסיע להאי ברייתה Adams טרפה חייב בשילוח, דכיוון דקתוינ במשנה עוף טמא פטור משליח הדיקוק מני" דעוף טרפה חייב, וכאשר בתבנו למעלה דעוף טמא על ביצים טהורים במקומם הפקר הוא כמעט מן הנמנע, ואי התנא ה' סובר דה' עוף טרפה פטור משילוח ה' נקט מה דשכיה יותר. ועל מה שיש להפליא, הוא הופיע הפימ' ש' לרמב"ם שכ' דצפור נופל רק על עוף טהור שי' כל צפור טהורה עכ"ל, והוא פלא דדרבנה מהאי קרא קשה על כלל זה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

ומה שכ' ק"ז ז"ל כאן דף ק"ס דהכ"מ כיון במה שכטב דהගירסה האמיתית ברמב"ם הוא דשcht מקצת הסימנים. (והג'ה שם לא הבין מה תילקו), שכונתו משום דסימנים לשון רבים עכ' אפרוחים קאי, אך אס דהכשרה בס' אחד, לא הוול"ל דעוף השרו מקצת סיימון דאושט קאי, לא הבנתי מה רצה זהה שכ' דעוף השרו בס' אחד, דהרי הרמב"ם הוא דס' דגס עוף עבי לכתיה שנוי סימנים שלמים ומה"ת, אבל ודאי דכאן מקצת ולא מרוב דבר, וממילא דלא קאי על הקנה רק על השותט, אבל בשביל זאת מ"מ דרך לדבר על ב' הסימנים אפילו אם המדבר מונחת אחד משום דהקרה לעולם נשחת תחללה, והרי שהה במיעוט סימנים והחליד במיעוט סימנים דלעיל ד' ל' ול"א ולמן דמפרש דמייעוט קמא קאי, נמי כתני סימנים לשון רבים, ולא קאי אלא השותט, דבנה לית לנו בה. אבל כוונת ה'ם לאפוקי מגירסת הטור שהבאיה, "שהחט במיעוט סמניה" דלפי גירסא זו עכ' אס קאי הגיה ה'ם, "מקצת סימנים" דז' אפשר לפרש דאפרוחים קאי ודז'וק.

ע"ש במשנה היו שם אפרוחים מפריחין או ביצים מוזרות פטור משלוח וכו', מה אפרוחים בני קיימת אף ביצים בני קיימת. ור"ל אפרוחים בני קיימת לאפוקי טרופות דאים בני קיימת ונוטעטו מתקח לך ולא לכלביך, אף ביצים בעין ראוין להolid לאפוקי מוזרות, ואע"ג דהתנא דמתני' לא תנא בפירוש אפרוחים טרופות לפטור, נשמע זאת מהא דקתוינ עוף טהור על ביצי עוף טמא דפטור, חד טעמא איקא דליך ולא לכלביך ובדאמר בגמ' לעיל, עין ברמב"ם ז"ל שכטב בהלכ' ט' וצ"ל: „היו אפרוחים טרופות הר' אלו בכיביצים מוזרות ופטור משלוח", עכ"ל. ולא הבנתי הלא אפרוחין טרופות נטמעטו מתקח לך ולא לכלביך, אבל ביצים מוזרות נפש היפה תאכלם, אבלطعم הפטור משום דאים ראוין להolid ולא בני קיימת נינחו, ואיך תולה הרמב"ם אפרוחין טרופות בכיביצים מוזרות. וצ"ע כתעת ודז'וק.

ד' קמ"א ע"א שלחה וחורה אפילו ב' פ' וה' פעמים חיביב, שנ' שלח תשלח את האס עכ"ל המשנה, וכצורתה תנן נמי ב' מ" ד' ל' לעניין השבת אבודה. והאי מדרבנן דאמר ל' לרבע ואימא שלח חדא זימנא תשלח תרי זימנא, ה' סובר דד' וה' נקט היא דזוקא ולא יותר, لكن פריך דמן"ל לרבות מיתורא דתשלח יותר מתריז זימנא, דאי ידע דהאי ד' וה' לאו דזוקא ואפילו מהא פערם נמי מה פריך דילמא באמות לא מצין לרבות מיתורא רק עוד הפעם, אבל מ"מ נדע מזה דה' מהא פעמים דמ"ש, כיון דלא יצא בפ"א וצריך עוד העש הפעם לשלח מה ל' פעמים ומה ל' מאה פעמים, אלא דלפי' ה' די לתרץ לו דהאי ד' וה', לאו דזוקא דה' מהא ולעולם מרים ביומיות תשלח אלו ליכא ועשה איכא, ולפי' דברי החכ"ץ, הלא בPsiות הול"ל דכל שנוטל רק האס ליכא לאו רק עשה. והנה אני רואה כי

אם מצوها קלה שהיא כאיסר וכי' וαι על שלוחה האם קאי הלא הי' מוכרכה לשולח שלא לocketה, ואפיו שלא בתורתה הרי הוא רשאי ונפסק לעדות ולשבועה, ומה הוה ל' למיעבד אלא ודאי או דקיי אליבא דרי', והוא מצי ליקח האם לטהרת מצורע או אף' לאכילת רשותם בלא הבנים, ולא עבר אלא אעשה כי אליבי' דוקא בלקיחת שנייהם איכא לאו דלא תינח וכדעת החכ'צ' הנל', או דרבנן על המניעה מכל וכל קאי והויה מצי לשולח האם וליקח הגולות, והוא נמנע מהז והפסיד כאיסר שוו' הגולות.

ועתה אריך אך אין פסק הרמב"ם ז"ל מכונים לכל מה שכתנו דהנה בראש הל"ש בשມונה המצוות כתוב "שלא ליקח האם על הבנים, לשלח האם אם לקחה עמו הבנים", הרי דלא הזכיר שי' שה'ק מצואה מוחלטת, וגם לא מצואה תנאית דהינו אם ירצה ליקח הבנים וכמו שחייבת האם ירצה לאכול אלא שהיא המתknת עויתו אם לקחה, וכן מבואר בפסקיו בפי' שכתב הлокח האם על הבנים (והיינו מעל הבנים) ושחתה לוקה על שחיתת האם שנ' וכי' (דהינו מושם דעת' שחיתה ביאל המ"ע בידים זאת אפילו למ"ד בטלו ולא בטלו) וכן אם מטה קודם שישלחנה לוקה (והיינו ממ"ד קיימו ולא קיימו דפסק כוותי'), "ואם שלחה אחר שלקהה פטור", פטור אבל אסור כמו אסור להחותר ע"מ שישראל הנוטר וזה ברור בדבריו, והוסיף בהלכה ב', וכן כל מצות ל"ת שנתקע לעשה וכו', הרי ذكري ל' מצות ל"ת מה שלקה האם קרי ל' ניתוק לעשה מה שלחה אחר שלקהה, אבל ממ"ע בא לא שעבר תחלה אין זכר במון, ואדרבה כתב בהל' ג', "בא אחר וחטף האם מידיו או שברחה מידיו שלא מדעתו לוקה שנ' שלח תשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ'ל, הרי דמפורט האי תשלח המiyor בקרא, שאם לא קיים בעצמו העשה המתknת עויתו לוקה ע"פ שנותק'ים העשה ממילא, וזה נגד הגמ' ש滿פרשת האי תשלח בלקחה ע"מ לשלה דליך לאו אלא עשה, וחייב על העשה אפילו אצידק ל' לטהרת מצורע שהוא חמורה, הרי שלך לפניך לדעתה הרמב"ם זה ליתא, אך ניחא דרשאי, לעבור על לאו דלא תח ע"מ לקיים העשה המתknת הלאו, כמו דלא דמותר לגוזל או להותיר כדי לקיים והשיב, או באש תשרוףו, אלא העשה בא כאן שאם עבר ולכך לתקן את הלאו שעבר. הרי דפסק בחכמים דליך כאן עשה בלי לאו, אבל איכא עשה המתknת את הלאו, ובבלה' י"ט הביא דין של המשנה האחרון וז"ל, "אסור ליטול אם על בנים אפילו לטhor בהן את המצורע שהוא מצוה, ואם לך חייב לשלה, ואם לא שלח לוקה שאין עשה דוחה ל"ת ועשה וכו'" עכ'ל, הנה לא האיך כל דינה דליך ע"מ לשלה דליך רק עשה, ומ"מ עשה למצורע החמורה לא דחיה עשה דשה"ק, מושום דעתך בתרא כסוגי' דיון, רק המשנה כצורתה דאפי' לטהר מצורע אין לך, ואם לך לוקה, ובע"ג דהרבמב"ם אית ל' קיימ' ולא קיימ', מ"מ הלא מפרש דמאי לתקן הלאו כי' שהאמ ח' בידו, וא"כ לעולם איכא לאו ועשה העומדת לתקן, וכן נתן טעם לדבר משום דאי עשה דוחה ל"ת ועשה, והכ' מ' תהמה עליו וכתב דרבנן דס' מל' משלח ואני לוקה מ"מ השיג לדעתה הרמב"ם שפסק בחכמים קודם שלחך אין כאן שום עשה אלא ל"ת דלא תחק, אין אבל לא ל"ת ולא עשה, והרי ה'כ' מ' השיג הזיהר בתיקון שלא לocketה, אין אכן דיאיכא ל"ת ועשה והוא אליבא כדמוככי מתוך הסוגי', אבל באמות אין אכן קושי' דנייה דין אלא ל"ת דלא תחק, אבל אם נתיר לו לוקח לטהרתו המצורע יעבור על הל"ת וגם יבטל העשה המוחלט עליו אחר הלקחה לתקן הלאו, וזה קרי ל"ת ועשה, אבל, עכ' פ' שמעין מזה לדעתה הרמב"ם ליכא שום מציאות עשה בלא לאו לחכמים, ומדוחה כל השקיל וטרוי' שבגמי'

גם החוי' הי' מפרש על הבנים עם הבנים כחכ'צ'adam קרשי' דעל האם לחוד אזהיר שלא ליקח מעל הבנים, אין מצי לפרש שהעשה דשלח תשלה היא עשה מוחלטת, אך ישלח בלא עבורה אלא דלא תחק, תח האם מעל הבנים, וא"א לשלח בלא עבורה אלא דלא תחק, אבל הקרה לא מתישב בשום אופן הכוי, דהיינו הול' תחלה המוצה המוחלטת דשלח תשלה את האם, וא"כ הלאו דל'ת האם מעל הבנים להחיק בה לאכלה, ועכ' פ' אם הקדמים הלאו דלא תחק הוו'ל לפרש לא תח האם מעל הבנים להחיק, כי סתם לא תח איינו במשמעותו הוא משום שמסלול אותה מן לידיה שמרחפת האי מעשה הלקחה הוא משום שמסלול אותה מן לידיה שמרחפת עליוון לשמרון, וכאשר כתוב הרמב"ם בהל' ז' ו'ל: "לא אסורה התורה אלא לצד אותה והיא אינה יכולה לפרוח בשביב הבנים שהוא מרחפת עליוון שלא ילכוו, שנ' והאם רובצת על האפרוחים" וכי' עכ'ל, וא"כ טרם שנדע ההיתר דשלח תשלה לצורך לקיחת הבנים, ודאי הינו מפרשין לא תח האם מעל הבנים כלל, אלא עכ' דחווי' ג'כ' ה'י מפרש דל'ת האם על הבנים עם הבנים, וליכא לאו רק בלקיחת שנייהם, ואם מדויק העשה אחריו הלאו לומר, אבל שלח תשלה את האם והבנים תח לך אם תרצה, ואז השילוח הוא החלטי ולא תנאי שאם תרצה ליקח הבנים אז תשלה האם, אלא שלח תשלה לחלוון ואם תרצה תח לך הרים. ומעתה אני אומר כי בדבר זהה האם פירוש על הבנים הוא עם הבנים או מעל הבנים היא היא הפלוגתא שבין ר'י וחכמים במשנה שאח'ז', דרי' אומר הנוטל האם על הבנים לוקה ואני משלח, ומפרש בגמ' דסובר שלח מעיקרה ממשמע והיינו דפרש דשלח הבנים הוא עם הבנים, ולכן כל שעבר על זה ולכך האם על הבנים גם שנייהם עבר אלiao זה ותו ליכא שום מצוה כדי לתקן את הלאו, דומה דעתכ' אח'כ שלח תשלה את האם ואת הבנים תח לך מעיקרה ממשמע, דהינו עשה מוחלטת לשלה האם, ואם ירצה יכול ליקח את הבנים ואין הפרש דהכל רשות שאם תרצה תוכל לשלה את האם וליקח את הבנים, דא"כ גם להיפך שפיר דמי ליקח את האם ולשלחalo להניה את הבנים דגס אז לא עבר אלao דלא לתקח האם עם הבנים, ולכן עכ' הפ' דשלח תשלה למ"ע אתה, ואם לך האם והניח הבנים או שלח עבר אהאי עשה, אבל החכמים דפליגו אר'י ואומרים משלח ואני לוקה, ודנו אותו ללא הניתק לעשה כדקטני במתוני', מפרשין הלאו דל'ת האם על הבנים כפרשי' מעל הבנים, והלאו מוחלט בלקיחת האם לחוד עbor, لكن מוטב שלא יגע בקון זה כלל, והעשה דשלח תשלה לא בא אלא לתקן הלאו אם נטל האם מעל הבנים, וכמו והшиб את הגזלה דבאה העשה לתקון הלאו דלא תגוזל, כן מתרחש גם כאן הקרה דשלח תשלה אם עברת ולקחת, אבל ודאי מוטב שלא ליקח כלל האם מעל הבנים, כמו בכל לאו הניתק לעשה דלא נימא דיאיכא רשות לגוזל כדי לקיים והשיב, או להוtier מבשר הקדשים כדי לקיים מצות שריפת נותר, וכן הדין נוטן לפי הטעם המוסכם ברמב"ם ואבע"ז יותר מפרש טעמי המצוות, כי מצד שלא נטאizar בלקיחת האם מעל הבנים שהוא צער גדול לה, וא"כ המניעה היא המוצה ועליה קבעה התורה השכר למען ייטב לך והארכת ימיים, אבל שלוח האם מעל הבנים ולקחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקיחה, ואין על זה האי שכר כי די' בתיקון שלא לocketה, אלום לר' יהודה דשלח מעיקרה ממשמע איכא מצוה החלטה בלקיחת האם מעל הבנים לשלה, ועפ' טעם הזיהר שהבאתי לעיל, ואליבי' איזלה האי עובדא דסוף פרkon, بما שעלה לברא להביא נזונות ושלח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו עכ' פ' שהיא עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופה דבן הוא, דהרי קתני בה ומה

לא קשהaimא חשלח תרי זימנא ותו לא, אלא להיפך קשה מה קמ"ל פשיטה Adams חזרה איכה הלאו דלא תחק מקודם, ומק"ו כמו שכתבנו בריש דברינו ולכן ה' די לרמב"ס לשנות הדין כמו שהוא במסנה מבלי להוסיף עליו מאומה, משא"כ שם בב"מ לענין מצות השבת אבידה דהיא מצוה החלהית שם מבאר כתירוץ של רבא ודוק' היטב בכל הדברים שכותבת כי ה' קילורין לענין ואמייניות להלכה בס"ד.

גמר' ותו לר"י דאמר שלח מעיקרה משמע אפילו עשה נמי ליכא לפי מה שביארנו למעלה לר"י דשלח מעיקרה משמע, הרי הוא מצוה החלティ ליקח את האם מעל הבנים ולשלחה, כאשר קתני במתני' אמר הריני נוטל את האם ומשלח את הבנים חיב, ובמשנה שבמשניות קטני חיב לשלח, והנה שתי הגירושות אמיטיות דלחכים דר"י דאמרו משלח ואין לוכה למ"ד קיימו ולא קיימו, וכפרש"י תנך כ"ז אם לך האם ולא שלחה מיד חיב מלכות וחיב לשלח, ולר"י דס"ל שלח מעיקרה משמע חיב לשלח אצל איןו לוכה וכדעת החכ"ץ זיל, דהרי לא לךה עם הבנים, וא"כ דסמכא הוא, וכן למ"ד קיימו ולא קיימו לפי דעת הרמב"ס איכה תניך הלאו כ"ז שמשלחו, אשר על כן לא פסק הרמב"ס מהאי תנירוצא שבגמ' דקרה דתשלח אתה לחיב בשליח בדאייה עשה לחוד נגד עשה דמצורע, וקרא דתשלח אתה לדעת הרמב"ס על חטף אחר מידו או ברחה מידו דלא תניך בזה הלאו, וק"ז זיל בעצמו הרגש לעיל מני' בזה, בד"ה לדבר מצוה מנין תיל שליח, שכ' דאי הוה רבע סובר דצרכיך לאחזה בגפיה או רגליה ולשלחה בידיו, אשר זאת נפקא לרמב"ס מתשלח לא הי' צרך לשינוי כל hei shoni dachikia, בתנלה ע"מ לשלח ועם כל שינוי דשים דלעשות שלם בין איש לאשתו וכוי עכ"ל. הרי לך ברור ואמת דהרמב"ס הי' מדחה כל השקיל וטרוי הלאו מהלכה, וגם הר"ף זיל לא הביאה. ולכן תמה אקרוא על יתר הראשונים, החinic והטור ואחריהם הבית יוסף בש�' כולם, מסידור דבריהם נשמע דaicca בש"ק מצוה החלティ, שהאינו אלא לדעת ר"י דסובר שלח מעיקרה משמע, ונמשכו כולם אחר פשוטות הסוגי' שלפניו וגם אחר האי' אגדה דסוף פרקן יותר לשנות שבגמ', דמשמע דaicca מצוה בשליח הkon טכ"פ כמו שחיטה למי שרוצה לאכול, כן بما שרוצה ליקח הבנים שモטור לכתילה ומזכה עליו ליקח האם ולשלחה תחליה ואח"כ יקח הבנים וכל זה אינו אלא לר"י ולא לחכים, וזה הפלא ולא, והבי' בכם שלו בעצמו הרגש לדעת הרמב"ס ליכא עשה כ"ז שלא לך, ומ"מ לא שת ליבו בפסקיו שי"ע שלו על האי עני גدول ובקעה הלכה נגד דעת הר"י והרמב"ס זיל, וגם המשנה עצמה מסיע לרמב"ס, דהרי בכל הני דין קתני במשנתינו הטעם משום שני שלח תשלח, ובמשנה אחרונה דלא יטול האדם אם על הבנים אפי' לטהר את המצורע לא מסיים משום שני שלפניו. ועתה דלא צריך להאי דינה דרשיה דתשלח שאמרנו בגמ' שלפניו. ונשוב למה שהחילנו דהרמב"ס זיל גם בהאי דינה דשלחה וחורה אפי' ד' זה' פעמים לא שת לבו לתקן המשנה עפ"י תירוצו של רבע דאפי' מהה פעמים ושלח לחודה, כי לפי ביארנו לדעת חכים דאיון כאן מצות שלוח אלא תיקו הלאו שעבר וטוב מזה ולא יטול, לא האם ולא הבנים, א"כ באמות ציל שום יפותא שלא יטול, האם אחר שחורה על בניה פשיטה הלאו במקומו עומד, ועתה שאין כאן מצוה אלא תיקו מתשלח נשמע דצרכיך בידייו לשלחו, ואם לא אז נלקה על הלקיחה, והמשנה באמות בין לר"י ובין לשחותה, ולחכים נשמע דרמב"ס שפסק חכמים לא חש להאריך על הלאו כשותה, ولكن הרמב"ס שפסק חכמים לא לחייב, דlidido בהאי פירושא דרבא דעיקרו צרך רק לר"י ולא לחכים, דlidido

תוס' ד"ה לא צריכא דubar וشكלי' מכאו קשה לפ' ריב"א וכו', קושי התוס' קשה להולמה, דהקשה לדעת הריב"א דהלאו לעולם נרחה ולא נשאר רק עשה, לעולם צריכין קרא דתשלח להורות דכאן ילקה אם עבר ולקחה לטהרת מצורע, והוא פלא דס"ס אין זה יותר מעשה דתשלח ואיך נלקה עשה אפילו כתיבא כמה פעמים, וצ"ע ודוק'.

משנה הנוטל אם על בניים ר"י' לוכה ואין משלח בתוספתא הגירסה נוטל האם מעל הבנים, ולפי ביארינו לעלה גירסה זו משובשת דר"י איןו לוכה אלא בנותל שניהם.

ע"ב גמר' עד כמה משלחה, ופרש"י אם נטלה. ולא ידעת מה רצתה בהז' ואולי יש' לומר דדוקא לחכים קמבעי' ל' דס"ל דשלח לאחר שעבר ונטלה סגי' לי' עד שתצא מת'י, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע בעין שלוח לחלוtin, והטעם דלחחים דכבר עבר אלאו דלא תחק, אלא שמתוקן בשילוח, כל שיצאה מת'י, כבר קיים העשה ויכול אח"כ לתפשה, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע מצוה הכרחית היא והוא מטעם שכטב הזוהר כדי שתחזרו ותבקש את בניה ויתעוררו ע"י זה רחמי שמיים על ישראל בגלותם, א"כ לא נגמר העשה במה שיצאה מת'י כਮובן אלא דקשה להכניס זאת בכוונת רשי' זיל, כיון שלא הזכיר מכל זה מאומה וצ"ע.

אולם הרמב"ס זיל לא מפרש כפרש"י דأتא לאשמעין דסגי בשיצא מת'י ומותר אח"כ לתפשה דלא האזכיר מזה כלום אלא

מהלכ' דלאו סמכה הוא, וממצאתה בח' ק"ז זיל ש' על הא דאמרו בוגמר' שנטלה ע"ד שלח דלאו ליכא וכו', אין להשתבש וללמוד מהו זה דמותר לכתילה לעבור על הלאו לקיים העשה, ומותר להחותיר ע"מ לשורוף הנורת, ولكنות חמץ בפסח ע"מ לעברו וכו' איך קאמר שנטלו בידו לשחו דהרמב"ס צרך ליטלו בגפו או ברגלו ולשלחו, ולרש"י נה' דסגי בעקליש על הקון שטרפה, מ"מ אמס משלחו בידו שפיר' דמי ואז אחר שהיתה בידו לשלהה נדע לו שהוא צרך לטהרת מצורע, ומשיים זהה אמת ברור ונכוון ואל תשח相反, והנה לא ידעת מה תיקון בכל דבריו, דאם אמות דלדעת חכמים אין כאן עשה הקודמת להלאו, אלא דהאי שלוח הוא תיקון הלאו שעבר, כמו שrifת נותר, אז א"א ליטול האם מן הבנים בili לעבור אלeo דלא תחק, דמי התاري לו השילוח בעצמו הוא ע"כ ע"י עברית הלאו עשה, ואיך נאמר דלא עבר אלeo ע"י שלוחה מעל הבנים שהוא ג'כ' לקחה מעל הבנים, אלא דהוא כעbor אלeo ומקיים התקון ביב'א, ואולי גרע דהווה מצוה הבא בעבירה וליכא תיקון כלל, ועכ"פ פשיטה דהרמב"ס זיל סובר דהאי דברי מר בר"א לאו דסמכא הוא, וכן למ"ד קיימו ולא קיימו לפי דעת הרמב"ס איכה תיקון הלאו כ"ז שמשלחו, אשר על כן לא פסק הרמב"ס מהאי תנירוצא שבגמ' דקרה דתשלח אתה לחיב בשליח בדאייה עשה לחוד נגד עשה דמצורע, וקרא דתשלח אתה לדעת הרמב"ס על חטף אחר מידו או ברחה מידו דלא תניך בזה הלאו, וק"ז זיל בעצמו הרגש לעיל מני' בזה, בד"ה לדבר מצוה מנין תיל שליח, שכ' דאי הוה רבע סובר דצרכיך לאחזה בגפיה או רגליה ולשלחה בידיו, אשר זאת נפקא לרמב"ס מתשלח לא הי' צרך לשינוי כל hei shoni dachikia, בתנלה ע"מ לשלח ועם כל שינוי דשים דלעשות שלם בין איש לאשתו וכוי עכ"ל. הרי לך ברור ואמת דהרמב"ס הי' מדחה כל השקיל וטרוי הלאו מהלכה, וגם הר"ף זיל לא הביאה. ולכן תמה אקרוא על יתר הראשונים, החinic והטור ואחריהם הבית יוסף בש�' כולם, מסידור דבריהם נשמע דaicca בש"ק מצוה החלティ, שהאינו אלא לדעת ר"י דסובר שלח מעיקרה משמע, ונמשכו כולם אחר פשוטות הסוגי' שלפניו וגם אחר האי' אגדה דסוף פרקן יותר לשנות שבגמ', דמשמע דaicca מצוה בשליח הkon טכ"פ כמו שחיטה למי שרוצה לאכול, כן بما שרוצה ליקח הבנים שומרו לכתילה ומזכה עליו ליקח האם ולשלחה תחליה ואח"כ יקח הבנים וכל זה אינו אלא לר"י ולא לחכים, וזה הפלא וללא, והבי' בכם שלו בעצמו הרגש שי"ע שלו על האי עני גدول ובקעה הלכה נגד דעת הר"י והרמב"ס זיל, וגם המשנה עצמה מסיע לרמב"ס, דהרי בכל הני דין קתני במשנתינו הטעם משום שני שלח תשלח, ובמשנה אחרונה דלא יטול האדם אם על הבנים אפי' לטהר את המצורע לא מסיים משום שני שלפניו. ועתה נשוב למה שהחילנו דהרמב"ס זיל גם בהאי דינה דשלחה וחורה אפי' ד' זה' פעמים לא שת לבו לתקן המשנה עפ"י תירוצו של רבע דאפי' מהה פעמים ושלח לחודה, כי לפי ביארנו לדעת חכים דאיון כאן מצות שלוח אלא תיקו הלאו שעבר וטוב מזה ולא יטול, לא האם ולא הבנים, א"כ באמות ציל שום יפותא שלא יטול, האם אחר שחורה על בניה פשיטה הלאו במקומו עומד, ועתה שאין כאן מצוה אלא תיקו מתשלח נשמע דצרכיך בידייו לשלחו, ואם לא אז נלקה על הלקיחה, והמשנה באמות בין לר"י ובין לשחותה, ולחכים נשמע דרמב"ס שפסק חכמים לא חש להאריך על הלאו כשותה, ولكن הרמב"ס צרך רק לר"י ולא לחכים, דlidido בהאי פירושא דרבא דעיקרו צרך רק לר"י ולא לחכים, דlidido

והנה קושי זו גם לחכמים קשה לכטורי' דכל שלוח לבסוף הרי תיקו הלאו וליכא תועבה, ומ"ל יותר אם לkerja וחיטה דבר השיר מותר כמש"כ הרמב"ם בריש פ"ג, וניהו דרש"י דלמ"ד קיימו ולא קיימו בעין דוקא תכ"ד אבל אח"כ לוכה ומ"מ משלח ניחא, מ"מ לרמב"ם דס"ל דמצוי לקיים העשה כל זמן שהאמ קיימת קשה, וגם לרשי' קשה למ"ד בטלו והרי כל שלוחה ליכא תועבה, ע"כ לומר דריש"ס שם שהקשה שה"ק ליתסרה הי' סובר, אע"פ שנטתקן הלאו ע"י שלוחה היינו דנפטר מעונש מלכות אבל מ"מ איסורה דעדב עבד ומקרי תועבה אף דאיינו לוכה, הכי נמי י"ל לר"י לפי מה שביארנו לדידי' בנטול האם בלא הבנים עbor רק העשה דשלוח וועליו לשלו כלazon שהיא בידו, זאת קתני במשנה דאמר הריני נוטל את האם ומשלחת את הבנים דחיב לשלוח, וזה בין לחכמים ובין לר"י וא"כ גם לר"י עבר אעשה במה שלקחה ע"מ להחיזק בה ונעשה תועבה ומ"מ אמרה תורה שלוח גם אחר שעבר אעשה - כן יש לדחוק - ודוק'.

ד"ה קמ"ב ע"א משנה לא ייטול אדם אם על בנים אפילו לטהר את המצווע. האי דין נשנה לכ"ע בין לר"י ובין לחכמים לר"י' דשלוח מייקרא ממשע"כ כל שנטול אם על בנים עבר בלאו ועשה בב"א, ולא אתה עשה דמצווע לדוחות לאו ועשה וליקח האם לבדה דליקא לר"י אלא עשה דשלוח, גם זאת נתמעט לר"י מותשליח יתרה כמש"כ במלعلا, ולהחכמים דליקא עשה מייקרא אלא לאו דלא תקח, מ"מ כיוון דאם לcker איכא עליו עשה לתקן הלאו חשוב בעשה ול"ת, ולא נדחה מפני עשה דמצווע, ולידיחו לא צרך תשלוח על זה כמש"כ לעיל, והמחלוקת מוכיחה כן דכמו דבדיניהם של מעלה קתני במשנה משום שנאמר שלח חשלח, ה"ג הוול"ל אהאי משום שנ' תשלוח ואפילו לדבר מצווה, אלא ודאי דבלא שום דרישה קאמר דאיינו נדחה מפני עשה דמצווע משום דזהה עשה ול"ת, וכן פסק הרמב"ם וכמו שהארכנו לעיל.

ואח"כ אמר ומה מצוה קלה שהיא כאיסר וכו' גם זאת מתרפרש לכל או"א באופן אחר לר"י מתרפרשת, אם משלח האם ואני נוטלה, שלא ה' עbor בנטילת האם לחוד רך עשה והוא מקיים העשה ומשלחה אינה נוטלה אבל על שאינו נוטל האם עם הבנים גם שניהם ומיניהם הרי ביטול מ"ע, לדידי' יש חיוב הכרחי לשלוח אבל לחכמים כל שלוח את האם ושלחנה ונטל את בנייה, איינו מגיעו לו שכර דהרי אדרבה עבר עבירה בליך לא שתקנה ע"י השילוח וכל שעבר ל"ת וקיים אח"כ העשה המנתקת הלאו איינו מן הדין שיקבל שכר,ומי שלא עבר כלל כשבא הלאו לא יוכל שכר, אלא גם כאן הכוונה אליבא דחכמים שמי שקרה לו קן ציפור והניחו ולא נגע בו, לא באם ולא בבניה מקבל שכר זה הקבוע לו על שקיים מצוות ל"ת דלא תקח האם מעל הבנים, וכאשר אמרו בקידושין סוף פ"ק דמי דעתך לנו עבירה וכבש צרו ולא עברה נוותנים לו שכר אבל קיים מצווה בידים. כן כmortפרש האי משנה לפ"ז דעת הרמב"ז שהארכתי בו לעיל ודוק'.

גמר' תני ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומזכה שמתן שכרה בצדה שאון תחה"מ תלוי בה. עיין بما שכתבתי בארכות בעניין זה לעיל דף ק"י ע"ב ודוק'.

קישור סוף המסתכתא לתחלה תמצא בריש מכילטן

שכתב בהלכ' ג' ו"ל "בא אחר וחטף האם מתחת ידו ושלחה, או שברחה מות"י שלא מדעתו לוכה, שני שלח התשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ"ל, והכ"מ ז"ל עמד על הלכה זו ולא צין אליה מקומה בוגם". ולפע"ד נראה ברור דהרמב"ם ז"ל מפרש כן דברי רב יהודה דאמר, כדי שתצא מות"י דהינו שישלח הוא בעצמו ולא אחר שחטף אותה מות"י או שברחה שלא מדעתו, ודרש זאת מקרה יתירא דתשלח ודלא כרבא דלעיל דדריש חכמים דליך אפי' לדבר מצוה וכמו שהארכתי לעיל והוא לדעת חכמים דליך מציאות עשה بلا לאו. ولكن אתה תשלח על האי דין אadam עבר ונטהה יכול לתקן הלאו דוקא ע"י שלוח מתחת ידו ממש, אבל לא מתוקן הלאו אם אחר חטף ושלח או ברחה מעצמה, אבל לר"י דס"ל שלח מעיקרא ממשע' אם חטף אחר או ברחה מידו הרי לא עבר אלאו, דלא לךה עם הבנים ואעשה נמי לא עבר דהרי סכ"ס נשלח מהילא, ולר"י ודאי אתה קרא דתשלח אלף לדבר מצוה דלידי' בלקיחת האם לחודא אין כאן אלא ביטול עשה דשלוח, והו"א דעשה דמצווע החמורה תדחה עשה דשלוח ולפ"ז גם אידך מימרא דבמה משלחה חד אמר ברגליה חד אמר בכנפה ג"כ לחכמים נאמר, וב עבר ולכך אבל לר"י אי לך האם עם הבנים כבר עבר ולוכה ואין משלח, ואם עדיין לא לך יכול לקיים מצוות שלוח גם במקיש על הקון שתפרח האם, שהאי תשלח לר"י לא אתה שבעין דוקא מתחת ידו, אלא דאפילו לדבר מצוה כנ"ל, וא"כ בכל גוונא שתפרח נתקיים העשה ודוק'.

ע"ש גמר' האי דגינחו לגביה ושלחה ואח"כ תפשה נגדי ר"י וכו', עיין במל"מ פ"ג הי' מהל' עבדים דקמתמה מכון על שיטת מקטצת ראשונים דאפילו בלאו הנחיק לעשה כמו הענק תעניק כיון דמתן שכחה בצדיה אין ב"ד קופין עלי', אך נגדי ר"י להאי. ותמה אני על תמייתו דשאני הטעם דהלאו אין בו מעשה ובלא"ה אין לוקין עליו, וחקרו אי קופין על העשה מצד שמ"מ מנטקה ומתקנת הלאו, או גם בזאת אמרין דאיון קופין כיון שמתן שכחה בצדיה, אבל כאן הלא עבר הלאו דלא תקח שהוא בקו"ע ופשיטה דкопין על העשה לתקן הלאו. וכאשר באמת ציווה עלי זיל רבבי לה גדריה ושלחה, ומה נגדי ג"כ הלא פריך עליו הש"ס ומשני דברבן ומכת מרוזות משום דתחכם לעבור על הלאו ולתקן ברמיה, זה פשוט וברור ואין כאן מקום להקשות מיידי ודוק'.

ע"ש גמר' וליחס לחשדא. ורקשי לי הא לא הורה רבא מידי דהרי אל האי לא ידיע לך מתני' היא דאפי' ביצה אחת חייב לשלח, ואי דתימה עוף טהור הוא הלא גם זאת דרך מותימה קאמר, הרי לא ידע האי גברא דעוף טהור חייב לשלח משמע דתימה ה' מפ魯סם לכל דעוף טהור הוא, והי' אוכלין אותה אם לא שנאמר דמאחר דברך לך اي חייב לשלח תלו בפלוגתא דר"י ורבנן, لكن מקרי הוראה מה שחייב רבא לשלחו בחכמים ודוק'.

ולהשלמת העניין אציע כאן קושי' אחד הנה שהביא ק"ז ז"ל מבנו הגה"ק מוי"ה שמעון זצ"ל בעודוILD שעשוים וכן היא בהגחות ק"ז רעכ"א ז"ל על המשניות והוא דרש"י דס"ל שלח מעיקרא ממשע' וכל שלוח לוכה ואני משלח, נשאר קושי' הש"ס לעיל קט"ו ע"א שה"ק ליתסר מצד כל שתעבטי לך, ותירץ הש"ס דשם שלא אמרה תורה שלח לתקלה ליתה, דרש"י לא אמרה תורה שלח אלא קודם שנעשה העבירה והניא הקושי' בצע"ע עי"ש.

א מ ר ה מ ח ב ר

מקום ATI להציג פה הערכה מבני הרב מ"ה עקיבא שיחי' והשיכת לסוף סוג' דשיכלא קמא פרק אלו טרפות ואיזהו תשובה שערכתי אליו בעגין אבל המודול השיכת לסוג' דנוהג בטמאה סוף פגה'ן.

של טרפה ובלא מלכות אין מקום לאיבע' הגמ' מהו למגווע חלבו וכוקשינו דבאסור דלית בי' מלכות לא שייך ב' איסור היוצא מן הטמא, ואין לתרץ כתירוץ הנ'ל, דהוא ציר של אמה'ח דהא איסור אמה'ח כבר אזהה לה עי' שחיטת האם גם מאבר היוצא לשיטות הרמב'ס וرك בנוולד כיוון דיש איסור אמה'ח על הוולד כלו יש מקום לאיבע' דכיון דלהאי אבר היוצא אין לו היתר אכילה אחר השחיטה ממילא החלב שלו קודם השחיטה אין מותר חלב דעלמא והוא ציר של אמה'ח.

וראה זה דבר נפלא דהרבמ'ס בהי'ב כת' באזה'ל: עobar שהוציא אבר ונארס **"ואח'ב נולדי"** ותק מלמר או נשחת כמו שכתב בהיל' ט', ובש"ע יוז' סי' י"ד כתוב עobar שהוציא אבר ונארס **"אחר נשחתה"** ולא נקט נולד, והוא ממש היפך לשון הרמב'ס ומ' לא יודה כי שנייה זה בלשון הש"ע מלשון הרמב'ס יסודו בפוגות' הש"ע והרמב'ס במה שכתבתי לעיל, והצעתי דבר זה לפני הגאון מראדמישל וקלסי' מאד.

אלא דלפי מה שהוציא אמו'ר הגאון שליט'א בחיבורו דלשיטת הרמב'ס כל שהפריס עג' קרקע עי' נמי שחיתה מה'ית עין היטב בפניהם אז לשיטתו ליכא חילוק בין הנולד או נשחתה אמו'ר דכל שנתגדלה ונחלבת ממילא עי' שחיתה ויש היתר לאיסור אמה'ח של אבר היוצא נמי ולא נשר רק איסור של טרפה שאין בו מלכות, ולפ' צ'ל דהרבמ'ס באמת לאו דוקא נקט נולד וה'ה לנשחתה אמו'ר וגדר הולך שהוא כמו נולד להרמב'ס דבכל אופן עי' שחיתה מה'ת, ועיין בבי' סי' י"ד שכותב על הטור שהביא לשון הרמב'ס בנולד, וכותב עליו הב' דה'ה אם נשחתה אמו'ר והוציאווחי' וח' ורבנו חד מאנניחו נקט עכ'ל והוא פלא דרך אי נאמר דרמב'ס כשהוציאווחי' ח' ונתגדל בעי' שחיתה מה'ת אז שפיר יש לומר נולד וה'ה נשחתה דמ"ש כיוון דשניהם דין אחד יש להם אבל להב' דלא ס'ל כן בשיטת הרמב'ס וס'ל דבנשחתה האם עע'פ' שנתגדל הולך לא בעי' שחיתה מה'ת אז בנשחתה באמת החלב מותר וכוקשינו. ואיך אפשר לומר דהרבmb'ס נקט נולד וה'ה נשחתה הלא נולד בעי' שחיתה מה'ת ונשחתה האם לא בעי' רק מדרבנו ואיך אפשר לכלול היא בהא, שני דברים שונים והוא פלא ודוק'.

תשובה א'

ב"ה מוש'ק פ' ויצא תרע'ה לפ'ק קל'ב יצ'ו

הי' שלום בחילך שלוחה בארמוןתייך לך אהובי בני רחומי' הרה'ג ח'וב' טובא מופלג בהפלגת חכמים ונבונים בש'ת מ"ה עקיבא שיחי' רב דק'ק ט'ם והגילדות

אחרש'ה וכו' וע"ד מה שרצית לישב קושי' החמורה שהקשתי' איך קאמר בחולין ק'ג ע"א דלא'ם תלש אבר וטרפה בה דaicא על האבר אמה'ח וטרפה משום דבחדி הדדי קאחו הלא

אמר בן המחבר הגאון שליט'א! הקושי' שהקשה אמא'ר הגאון שליט'א לשיטת הרמב'ס דס'ל דאיסור יוצא מן הטמא לא שייך רק באיסור מלכות אבל לא באיסור שעשה א'כ הלא החלב מותר כיון דאיינו אלא יוצא מן הטמא שאין בו מלכות א'כ פרנס הא דיבע' בಗמ' חולין ס'ט מהו למגווע חלבו של בהמה דאית לה אבר היוצא. הנה קושי' עצומה הלווא הקשייתי מדונפשיי וכשצחתי היה בצל אדמור' הגאון העצום מראדמישל שליט'א הצעתה לפניו והשיב לי ממש בדברי אמא'ר הגאון שליט'א דוכנות הש"ס היה דכיון דאיין להאי אבר היתר עי' שחיתה ממילאתו הווה על החלב של האי אבר היוצא שם איסור של ציר אמה'ח כמו על חלב דעלמא אלא דחלב דעלמא כיון דאית לוי' היתר עי' שחיתה מותר אבל חלב של אבר היוצא כיון דאיין לו היתר עי' שחיתה לא פקע מיני' איסור של ציר אמה'ח. ואני הבאת ראי' מכרחות לאמתת סברא זו.

דנהנה הראשונים ז'ל פלגי اي האבר היוצא איסור אמה'ח יש בו או איסור טרפה, עיין בפמ'ג סי' י"ד במשבצות ס'ק'ב שהאריך בהז' לבאר שיטות הראשונים ז'ל ותמצית דבריו היא דלשיטת הרשב'א וב'י משום אמה'ח נגעה בי' ומשום דלא הועילה שחיטת האם להאי אבר היוצא, ולרמב'ס ליכא כלל משום אמה'ח דשחיטת האם מועלת לסליק איסור אמה'ח אפילו מאבר היוצא אלא דין טרפה יש בו מקרה דבר שבדה טרפה בשר שיצא חוץ למחיצתו. ולפנ'ז' נראה דבזה גופא תלי' ג' מה דפליגו ב'י' ושאר הראשונים בהא אי נולד הולך באבר היוצא بلا שחיטת האם אי אית ל' תקנה להאי אבר עי' שחיטת עצמו של הולך או לא, עיין ברמב'ס פ' מה' מ"א ה'ט שכותב שם דבנשחת או נולד הולך אותו האבר אסור משום טרפה, וכותב עליו ה'כ' מ' דעתו הוא לומר בעדעת הרמב'ס דבנולד بلا שחיטת אמו'יה ג'כ' איסור וכשית הכלבו אלא דבנולד כיון שיש לו שחיטתה עצמו השחיטה מועלת גם לאבר היוצא, וכוונת הרמב'ס שכותב נולד היא שהוציאו את הולך ח' לאחר שחיטת האם עי'יש', ולא זכיית להבין דברי ה'כ' מ' ולפנ'ז' נראה ברור דבר זה תלי' בהא דאיתו שיטות הרשב'א ודעמי' מצatz איסור אמה'ח על אבר היוצא דודאי לשיטות הרשב'א ואבל לשיטות הרמב'ס מצatz איסור טרפה קאtiny על השפיר י'ל דבנולד כיון דיש לו שחיטתה עצמו ממילא ניתר האבר עצמו דמ"ש, אבל לשיטות הרמב'ס מצatz איסור טרפה קאtiny על האיך תועל שחיטת הולך לסליק איסור טרפה של אבר היוצא.

ואם כנים אנחנו בדברים הללו נצמחה מזה נפקותא גדולה לגבי חלב של אבר היוצא דלשיטת הב'י' ורשב'א אין שום מקום לאיבע' הש'ס על חלב של אבר היוצא בולך הנולד דכיון דיש לו שחיטתה עצמו ומהני לסליק גם איסור אמה'ח של האי אבר היוצא ממילא גם חלבו מותר, וע'כ לומר דיבע' הש'ס דוקא בנשחתה האם דבנשחתה באופן דגס הולך ניתר דז' ליכא תקנה להאי אבר היוצא ואיסור החלב מצatz ציר של אמה'ח וככ'ל. אבל לרמב'ס מצatz איסור טרפה קאtiny על היא להיפך דבנשחתה האם כיון דאיתו אמה'ח אזהה לה גם מהאבר היוצא ואין כאן רק איסור גרידא

בדיקולא ואני בקונטראס הילכה למשה השגתי על גוף הדין הילא משום דברתני דלידין גם הקנה אינה כמון דמנחא בדיקולא אבל באבר המודולל דליך ע"מ ממנהא בדיקולא ע"פ שהשחיטה מועלת מנגזה"כ גם על האבר אבל טרפות לא שייך בו כדמות מר'יל הרי בחיבור זה לא מהני להיות נטרף לא הבמה ולא הריאה עצמה ע"ג דפסקין יש טרפות לחץ חיות ואם לא מהני נקבות הריאה על עצמה מכש"כ דנקות הדקין לא תhani עלי' שתאסור והטעם מבואר דהא אפיו חצי חיות אין בו אלא דמגוז"כ מהני השחיטה עלי', ולכן כל פסה"ג אין הריאה נטרפת עם הבמה אלא וזה אבר המודולל, וכן אנו מוכרים לומר לדעת הרמב"ז ע"ל בסוגי" דרכובה דך ע"ז דחתוכו מכאן ומיתה וחתוכו מכאן וחיה מה תהי' באותה חתיכת רgel במקום צוה"ג אם חתק אח"כ למעלה הכי נאמר גם אותה החתיכת חורת להכשרה אלא ודאי דלא נארה מצד טרפה לעומם.

ובפרט לדעת הרמב"ם דאייכא על אבר המודולל עכ"פ איסור תורה לאכלו א"כ ייל' דגס אינה זבוחה אית' כי אלא דלא הוה במאח' ללקות עלי' מאחר דהבהמה נשחתה ולא שייך לומר דעתל שמא"ח ואפיו לדידן דאייכא בו מה"ת שום איסור יש לומר דאייסור עשה דאיינו זבוחה لكن אין באבר זה משום דהאי איסור בשרשיו אין על החפש אלא חיברא דגברא דאמרה תורה אם תרצה לאכול מצוחה עלי' לזבוח ומהאי מצוחה דגברא נתהוו איסור על הבשר דהינו איסור עשה דאיינו זבוח ולכך כל שקיים המצוחה ושותט את העב"ח ניחו דלא פעל על אבר המודולל באובייחתו כלום אבל חיברא דגברא נתקיים וממילא ליכא איסור על אבר המודולל, ולפ"ז גם באבמה"ח גופא אויל' ליכא איסור עשה דאי' דעשה לא שייך ורק אגררא לשוחטו וכל שאפשר לקיימו עדין איך הי' על האבר שנטלש איסור עשה ובזה הי' מקום לישיב קושי' התוס' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל שהקשו איך חל איסור אבמה"ח על עשה דאי' ודוק' הקיטב.

תשובה ב' בעניין הנ"ל להנ"ל

אחדש"ה וכו' ומה שכתבת דלפי דברי איך תהי' באבר המודולל אם מטה הבמה ע"י הכאה על ראש או תחיבת סcin בלבה באופן שמתה בפ"א האם לא נאמר כאן מיתה עשו ניפול, הנה לא דקדמת בלשונך כי בהכאה על ראש או תחיבת סcin בלבה אינה מטה מיד אלא בתאי' ראש או חתק כל הלב מגופה כי אז מטה מיד והפורוס הוא צבג הטאה.

הנה בזה יפה הערת ותית לי כי בשעת כתיבת תשובי הראונה עלה בדעתך חיקירה זו אבל יישבת לי את הדבר עפ"י מה דאמרו בחולין ל"ז ע"ב דאפילו בעשאה גיסטרוא א"א דלא לה הי מסכנת פורטא מקמא דלייפסק לרובה וא"כ ה"ה בתזאת הראש וחתיכת הלב מגופה ג"כ איכא קצית המשך למשה ועד דשייך לומר דביהי רגע כמיירא קודם גמר התזאה נעשה האבר המודולל ניפול והוא אמרת ונכו.

ומה שכתבת עוד הנה עירובם דברים ראייתי כאן כי בפירוש כתובתי דל"ל דניקבה ריאה בין סימן לסייען כשר ה"ה דלא נטרפת ע"י נקיית הדקין וכן פסה"ג דטרפה הבמה אבל הריאה לא נטרפת עמה וכקושיתו אבל פשיטה דרייה אסורה מצד אבמה"ח דמיתה עשו ניפול, ואפילו שחטה הלא שחיית טרפה אינה מטהרת מידי אבמה"ח וכמו שהוחתוי דבר זה בארכיות בקונטראס הילכה למשה.

כל שנטלש האבר איך יתחייב משום טרפות הבמה שאון לאבר שום שייכות בה והלא אבמה"ח וטרפה של ח"י טרפות המה דברים המתנגדים זל"ז וא"א לבוא בב"א דטרפה הוה לי' מחייבים דכן אמרו בגמי' חולין דך ל"ב ע"ב ובחים ע' וא' ואבמה"ח היא לאחר מיתה דכן דרישנו קרא לאבמה"ח בחולין דך קכ"ח ע"ב דכי ימות מן הבמה זה אבמה"ח דטמא כנבה ואיך יחול טרפה של בע"ח על אבר מות שנפרש ממנו.

וע"ז השבת לי דכוונת הש"ס אינו שטלשו למגורי בב"א אלא שעאו תחללה אבר המודולל וניהם דעדין לכיא אבמה"ח אם תהי' נשחתה אבל עכ"פ כמו למ"ד לאברים עומדת דמקרי אבמה"ח בעודה שלמה ממש דעומדת לאברים ה"ה למ"ד לאו לאברים עומדת עכ"פ באבר המודולל מודה דהרי עומדת לפול אלא כיון דעתין מעורה עד שהשחיטה פועלת עלי' להתרו מה"ת עכ"פ ממילא ה"הadam ג"כ, ותדע דכן הוא דהא גם בכל אבר המודולל דקייל' דמיתה עשו ניפול יש להקשות איך יש אבמה"ח לאחר מיתה אלא ודאי דאבמה"ח עוד מחייבים חל גם למ"ד לאו לאברים עומדת דהאי אבר המודולל ודאי לאבר עמד עכ"ד.

ולפום ריהטה יפה כתבתת ודבר שכלי אמרת אבל אחרי העין נראה דאיין מקום לדבריך, ובסוף דבריך אתה נتفس דהאי דמיתה עשו ניפול הכוונה דרביע אחד חשבין כניפור רגע קודם השחיטה נפל מן החי אבל בשחיטה לא חשבין כניפור רגע קודם השחיטה דהא לא עשה דבר אבל במיתה טבעית ידוע דברים החיצונים מותים תחללה ואח"כ הלב והראש ולכן האי חיבור קל של אבר המודולל שהוא עכ"פ אבר חיצוני לאבר חיצוני יופרד קודם מיתת הלב והראש משכנן החיות, וכלל זה תקח בידך דבכל מקום שדרשו חיציל' ה' להם סבירה שכילת על העניין דאפילו למן דלא דריש טעמא דקרה אבל דרישות חז'ל צרכין טעמא דריש וחקירה וכל זמן שלא הגענו לטעמא דמלטה נשחש באפיליה, וכן הכא עכ"פ שדורשין כי יופול מהם במותם על מיתה עשו ניפול ואין שהחיטה דה' דרומנה כי האי דריש היא מאי דריש רוחקה מאי דריש השחיטה היא נפלאה ואמתית, ומעתה לדבריך מה בין השחיטה למיתה הלא שניים מיטלים איסור אבמה"ח, ר"ל דלאחר מיתה או שהחיטה לא שייךתו אבמה"ח ואם במיתה אנו אמורים דלא מהני לאבר המודולל משום דברך חל למפרע למה לא נאמר כן בשחיטה, אלא ודאי דאפילו למ"ד לאברים עומדת אין הכוונה דאייכא איסור מוחלט מחיים אלא דאייכא איסור לחתק ממנהו אבר ואם לבסוף לא נחתק ונשחט או מות אין כאן שום איסור ללא חתיכה ומ"מ באבר המודולל חשבין כחתק רגע קודם מיתה, וזה ברור.

וממילא גם מה שכתבתת דבابر המודולל גם למ"ד בהמה לאו לאברים עומדת מודה דלאבר עומדת זה אינו דכינוי דמחוסר חתיכת דעד שיפול אמרה תורה ואפשר בשחיטה מהיכי תית' לומר דלאבר עומדת דהינו לחתיכת מחיים או למיתה אבל אפיו נניח לך' סברתך מ"מ קושיתית במקומה עומדת דאי' דחלול איסור טרפה על אבר המודולל והוא מוכרכ ממה דאמר ר"ל דך ל"ב דשחט הינה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה דרייה כמאן דמנחא בדיקולא דמי' הרי דרייה כיוון דהיא ל"ל כאשר המודולל לא מיטרפי תו אס נקבה וע"ג דשחיטת הוושט מועלת עכ' גם על הריאה להתרה מ"מ תו לא מיטרפי בנקייתה וא"כ ק"ז דלא מטרפי הריאה בנקיית הדקין, וניהם דאנן ל"ל להא דר"ל הינו משום דאנן לא ס"ל דלגביה קנה גם מאן דמנחא בדיקולא אבל עיין בו"ז סי' כ"ז דלגביה קנה גם לדידןתו לא שייך טרפות כיוון דקנה גם לדידן כמאן דמנחא

חחי ולפר"ח נ饥ר בשחיטה עצמו וכו' עי"ש. הרי דהפרמ"ג עכ"פ דרך לכאו' כתוב דברו שנמצא במעי טרפה שנשחתה אכן אבר מן החי ואם הדין כן בעבור ה"ה באמו דכל מה שפעלה השחיטה על אמה פולה גם על ערבה, ואיך אפשר דברמה ליכא אבר מן החי ובולדה איכא, ועכ' למור דעת הولد איכא אבר מן החי דאייה איסור יהי' דהא איסור אינה זוכה נמי ליכא דהא נשחתה אמה והוא עמה ומכם"כ לר"מ דס"ל שחיטה שאינה רואה שם שחיטה אבל האמת עד לעצמו שחיטה אינה פעולה אלא שלא תטמא כנבלה אבל איכא אבר מן החי בעודה מפרקסת וכן בולדה כל מן חייהם ומתחASA אסורה כנבלה, היא גם ולדה משום נבלה אלא דאיינו מטה מא כי איסור נבלה ואבר מן החי וטומאת נבלה ואבר מן החי תרי מני נינהו וממילא גם באבר המודלד מהני שחיתות הטרפה על האבר להוציאו מיד' טומאת אבר מן החי כי טומאת אבר מן החי לפין מקרה דוכי ימות מן הבבמה וכל שעיקר הbhמה לית בה טומאה בmittata שחיתה ה"ה באבר המודלד בה נמי ליכא טומאת אבר מן החי דח' דינא אית' לחו אבל לגבי איסור אבר מן החי לאכילה לא מהני שחיתה כמו דלא מהני על אמה ומה DNSתפק לי' להפרמ"ג פשיטא לי' והוא אמת לאמינו וכל החולק ע"ז מתעקש ומשתבש כי ללי זאת לא מצין ידנו ורגלו בבהמ"ד במירמא דר'ח בגין פקועה בטהור מלטמא וטוען שחיטה וכאשר הארץ בזה וממנו אין לו.

כ"ד אביך הנאמן דש"ת

ה"ק משה שמואל גלאזנר

אב"ד דפה קהלתו והגליל

ומוה שככetta דהה"ז פריכא דשאני ניקבו הדקין דהבהמה נטרפת לכון נטרפת הריה עמה אבל בניקבה הריה דהבהמה אינה נטרפת משום דכמאן דמוני בדיקולי דמי איך טטרף הריה, הנה הלא ע"ז סובבים דברי דאס ניקבו הדקין יפלו גם על הריה אעפ' דכמאן דמוני בדיקולי דמי משום הדלול והחיבור מעט שיש לה א"כ קי' שהנקב בריה עצמה תפעול עלי' עכ"פ ואיך אפשר שתכחש הריה זהה קי' שאין לו פירכא לפען"ד.

תשובה ג' בעניין הניל להניל

חדש"ה שמחתי במכתבך בראותי כי עדין לא נח דעתך ולא שקטה רוחך במא שככetta ולא נסגת אחריו גם אחרי דברי כבושין שככetta לך על קשיות ערך כי כך דרכי החכמים שאין מחניפים בתורה ומקבלים האמר ממי שאמרו ודוחין השקר ממי שאמרו, והנה לפי דעתך מציאה מצאת נגד מה שככetta דאיין אבל המודלד ניתר בשחיטת טרפה מאיסור אבר מן החי מהא דאיתא בדף ע"ב ע"א דאמריו להם ר"מ אם טהרה שחיתות טרפה אותה ואת אבר המודלד בה וכי' ובדף עי' ע"ב מוכיה מזה דאיון שחיתה עשויה ניפול הרי דאיין כאן איסור אבר מן החי ושוב כתבת דמיליא נפל פיתה מכל וכל בבירא דגם מה שחדרתי שחיתות טרפה לא מהני זו דכיוון דמוני על אבר המודלד להתריר איסור אבר ממכם' על עצמה, וככתבת שנעלם ממנה לפיה שעה אותה סוג'.

ופלא עלייך איך עלה זאת על דעתך הלא הבאת ב麥תבי ברייתא זו, והנה אוראך כי כפי הבנתך גם מפרמ"ג געלאה הסוגי דז"ל בס"י י"ד במשבצות סק"ב: והנה שוחט טרפה ונמצא אבר טהור הוא מלטמא מבואר ולענין איסור לכאו' דיש בו אבר מן החי לכל העובר בפנים אמן ש לעין בי' ואם הוציא עובר את ידו היא מחלוקת, היב' והש"ך סברו דאיון תקנה לאוטו אבר והוא אבר מן

ת' ו' שי ל' ב' ע'

נעשה ונגמר עי' מסדרי האותיות העוסקים במלאת הקודש

ה"ק יחזקאל שרגא שפיטץ מכפר אמבאץ

ה"ק יהושע וויסי מעריך קלוייזנבורג

ה"ק מרדכי פארקאש מעריך קלוייזנבורג

ועי אומן-מכונות: ה"ק יעקב צבי שאלאמאן מעריך קלוייזנבורג